BIBLÍA

ÞAÐ ER

HEILÖG RITNING.

NÝ ÞÝÐING ÚR FRUMMÁLUNUM.

REYKJAVÍK.

Á KOSTNAÐ HINS BREZKA OG ERLENDA BIBLÍUFÉLAGS.

PRENTSMIÐJAN GUTENBERG.

1908.

EFNISYFIRLIT.

1. GAMLA TESTAMENTIÐ.

2. NÝJA TESTAMENTIÐ.

Fyrsta bók Móse
(Genesis).

Sköpun heimsins.

1 Í upphafi skapaði Guð himin og jörð. 2 En jörðin var þá auð og
tóm, og myrkur grúfði yfir djúpinu og Guðs andi sveif yfir vötn-
unum. 3 Þá sagði Guð: Verði ljós! og það varð ljós. 4 Og Guð sá, að
ljósið var gott; og Guð greindi ljósið frá myrkrinu. 5 Og Guð kallaði
ljósið dag, en myrkrið kallaði hann nótt. Og það varð kveld og það
varð morgunn, — hinn fyrsti dagur.
6 Og Guð sagði: Verði festing milli vatnanna og hún greini vötn
frá vötnum. Og það varð svo.* 7 Þá gjörði Guð festinguna og greindi
vötnin, sem voru undir festingunni, frá þeim vötnum, sem voru yfir
henni. 8 Og Guð kallaði festinguna himin. Og það varð kveld og það
varð morgunn, — hinn annar dagur.
9 Og Guð sagði: Safnist vötnin undir himninum í einn stað, svo
að þurlendið sjáist. Og það varð svo. 10 Og Guð kallaði þurlendið
jörð, en safn vatnanna kallaði hann sjó. Og Guð sá, að það var gott.
11 Og Guð sagði: Láti jörðin af sér spretta græn grös, sáðjurtir og
aldintré, sem hvert beri ávöxt eftir sinni tegund með sæði í á jörðunni.
Og það varð svo. 12 Þá lét jörðin á sér spretta græn grös, jurtir með
sæði í, hverja eftir sinni tegund, og aldintré með sæði í sér, hvert eftir
sinni tegund. Og Guð sá, að það var gott. 13 Og það varð kveld og
það varð morgunn, — hinn þriðji dagur.
14 Og Guð sagði: Verði ljós á festingu himinsins, að þau greini
dag frá nóttu, og séu til tákns og til að marka tíðir, daga og ár. 15 Og
þau séu ljós á festingu himinsins, til að lýsa jörðina. Og það varð
svo. 16 Þá gjörði Guð tvö stóru ljósin: hið stærra ljósið, til að ráða
degi, og hið minna ljósið, til að ráða nóttu, svo og stjörnurnar. 17 Og
Guð setti þau á festingu himinsins, að þau skyldu lýsa jörðunni 18 og
ráða degi og nóttu, og greina sundur ljós og myrkur. Og Guð sá, að
það var gott. 19 Og það varð kveld og það varð morgunn, — hinn
fjórði dagur.
20 Og Guð sagði: Vötnin verði kvik af lifandi skepnum, og fuglar
fljúgi yfir jörðina undir festingu himinsins. 21 Þá skapaði Guð hin stóru

---

1, 1: Job 38, 4—7. Sálm. 33, 6. Jes. 42, 5; 45, 18. Jóh. 1, 1. 3. Post. 14, 15; 17, 24. Kól. 1, 16—17. Hebr. 1, 10; 11, 3. Opinb. 4, 11. **2:** Jer. 4, 23. **3:** 2 Kor. 4, 6. **6:** Job 37, 18. Sálm. 136, 5. Jer. 10, 12; 51, 15. * Þessi orð (»Og það varð svo«) standa í frumtextanum síðast í 7. versi, en virðast eiga að standa hér, sbr. 3. 9. 11. 15. og 24. v. **7:** Orðskv. 8, 27—29. Sálm. 148, 4. **9:** Job 38, 8—11. Sálm. 33, 7; 136, 6; 2 Pét. 3, 5. **11:** Sálm. 104, 14. **14:** Sálm. 104, 19. **16:** 5 Mós. 4, 19. Sálm. 136, 7—9. **18:** Jer. 31, 35. **21:** Sálm. 104, 25. 26.

lagardýr og allar hinar lifandi skepnur, sem hrærast og vötnin eru kvik
af, eftir þeirra tegund, og alla fleyga fugla eftir þeirra tegund. Og Guð
sá, að það var gott. [22] Og Guð blessaði þau og sagði: Frjóvist og
fjölgið og fyllið vötn sjávarins, og fuglar fjölgi á jörðunni. [23] Og það
varð kveld og það varð morgunn, — hinn fimti dagur.
[24] Og Guð sagði: Jörðin leiði fram lifandi skepnur, hverja eftir
sinni tegund: fénað, skriðkvikindi og villidýr, hvert eftir sinni tegund.
Og það varð svo. [25] Þá gjörði Guð villidýrin, hvert eftir sinni tegund,
fénaðinn eftir sinni tegund og alls konar skriðkvikindi jarðarinnar eftir
sinni tegund. Og Guð sá, að það var gott. [26] Og Guð sagði: Vér vilj-
um gjöra menn eftir vorri mynd, líka oss, og þeir skulu drotna yfir
fiskum sjávarins og yfir fuglum loftsins og yfir fénaðinum og yfir villi-
dýrunum, og yfir öllum skriðkvikindum, sem skríða á jörðunni. [27] Og
Guð skapaði manninn eftir sinni mynd, hann skapaði hann eftir Guðs
mynd; hann skapaði þau karl og konu. [28] Og Guð blessaði þau, og
Guð sagði við þau: Verið frjósöm, margfaldist og uppfyllið jörðina,
og gjörið ykkur hana undirgefna, og drotnið yfir fiskum sjávarins og
yfir fuglum loftsins og yfir öllum dýrum, sem hrærast á jörðunni!
[29] Og Guð sagði: Sjá, eg gef ykkur alls konar sáðberandi jurtir á allri
jörðunni, og alls konar tré, sem bera ávöxtu með sæði í, — það sé
ykkur til fæðu. [30] Og öllum villidýrum og öllum fuglum loftsins og
öllum skriðkvikindum á jörðunni, öllu því, sem hefir lifandi sál, gef
eg öll grös og jurtir til fæðu. Og það varð svo. [31] Og Guð leit alt,
sem hann hafði gjört, og sjá, það var harla gott. Og það varð kveld
og það varð morgunn, — hinn sjötti dagur.
2 Þannig algjörðist himinn og jörð og allur þeirra her. [2] Og Guð
lauk á hinum sjöunda degi verki sínu, er hann hafði gjört, og
hvíldist hinn sjöunda dag af öllu verki sínu, er hann hafði gjört. [3] Og
Guð blessaði hinn sjöunda dag og helgaði hann, því að á honum
hvíldist Guð af verki sínu, sem hann hafði skapað og gjört. [4] Þetta er
sagan um uppruna himins og jarðar, er þau voru sköpuð.

Paradís og syndafallið.

Þegar Jahve Guð gjörði jörðina og himininn, — [5] en þá var
enn alls enginn runnur merkurinnar til á jörðunni og engar jurtir
spruttu enn á mörkinni; því að Jahve Guð hafði ekki enn látið rigna
á jörðina og engir menn voru til þess að yrkja jörðina; [6] en þoku
lagði upp af jörðunni, og vökvaði hún alt yfirborð jarðarinnar, — [7] þá
myndaði Jahve Guð manninn af leiri jarðar og blés lífsanda í nasir
hans, og þannig varð maðurinn lifandi sál. [8] Og Jahve Guð plantaði
aldingarð í Eden langt austur frá og setti þar manninn, sem hann hafði
myndað. [9] Og Jahve Guð lét upp vaxa af jörðunni alls konar tré, sem
voru girnileg á að líta og góð að eta af, og lífsins tré í miðjum aldin-
garðinum og skilnings-tréð góðs og ills. [10] Og fljót rann frá Eden, til
að vökva aldingarðinn, og þaðan kvíslaðist það og varð að fjórum
stórám. [11] Hin fyrsta heitir Píson; hún fellur um alt landið Havíla,
þar sem gullið fæst. [12] Og gull lands þess er gott; þar fæst bedolak-
harpeis og sjóam-steinar. [13] Önnur stóráin heitir Gíkon; hún fellur um

---

22: kap. 8, 17; 9, 1. **26:** kap. 5, 1; 9, 6; 1 Kor. 11, 7. Kól. 3, 10. Jak. 3, 9. 1 Mós. 9, 2. Sálm. 8, 6—8. **27:** kap. 2, 18. 21—23; 5, 2. Matt. 19, 4. Mark. 10, 6. **28:** kap. 9, 1. 7. **29:** kap. 9, 3. **30:** Sálm. 147, 9. **31:** 1 Tím. 4, 4. — **2, 1:** 5 Mós. 4, 19. Sálm. 33, 6. **2:** 2 Mós. 20, 8—11; 31, 17; 5 Mós. 5, 12—14. Hebr. 4, 4. **7:** Préd. 12, 7. 1 Kor. 15, 47. 1 Mós. 7, 22. Job 33, 4; 27, 3; 1 Kor. 15, 45. **8:** Jes. 51, 3. Esek. 28, 13; 31, 8. Jóel 2, 3. **9:** kap. 3, 22. Opinb. 2, 7; 22, 2. 14.

alt Kúsland. 14 Þriðja stóráin heitir Kíddekel; hún fellur fyrir vestan
Assúr. Fjórða stóráin er Evfrat. 15 Þá tók Jahve Guð manninn og
setti hann í aldingarðinn Eden, til að yrkja hann og gæta hans. 16 Og
Jahve Guð bauð manninum og sagði: Af öllum trjám í aldingarðinum
máttu eta eftir vild; 17 en af skilnings-trénu góðs og ills — af því mátt
þú ekki eta; því að jafnskjótt og þú etur af því, skalt þú vissulega
deyja. 18 Og Jahve Guð sagði: Eigi er það gott, að maðurinn sé ein-
samall; eg vil gjöra honum meðhjálp við hans hæfi. 19 Þá myndaði
Jahve Guð af jörðunni öll dýr merkurinnar og alla fugla loftsins, og
lét þau koma fyrir manninn, til þess að sjá, hvað hann nefndi þau,
og hvert það heiti, sem maðurinn gæfi hinum lifandi skepnum, skyldi
vera nafn þeirra. 20 Og maðurinn gaf nafn öllum fénaðinum og fuglum
loftsins og öllum dýrum merkurinnar; en meðhjálp fyrir mann fann
hann enga við sitt hæfi. 21 Þá lét Jahve Guð fastan svefn falla á mann-
inn; og er hann var sofnaður, tók hann eitt af rifjum hans og fylti
aftur með holdi. 22 Og Jahve Guð myndaði konu af rifinu, er hann
hafði tekið úr manninum, og leiddi hana til mannsins. 23 Þá sagði
maðurinn: Þetta er loks bein af mínum beinum og hold af mínu holdi;
hún skal karlynja kallast, af því að hún er af karlmanni tekin. 24 Þess
vegna yfirgefur maður föður sinn og móður sína og býr við eiginkonu
sína, svo að þau verði eitt hold. 25 Og þau voru bæði nakin, maður-
inn og kona hans, og blygðuðust sín ekki.

3 En höggormurinn var slægari en öll önnur dýr merkurinnar, sem
Jahve Guð hafði gjört. Og hann mælti við konuna: Er það satt,
að Guð hafi sagt: »Þið megið ekki eta af neinu tré í aldingarðinum«?
2 Þá sagði konan við höggorminn: Af ávöxtum trjánna í aldingarðinum
megum við eta; 3 en af ávexti trésins, sem stendur í miðjum aldin-
garðinum — af honum, sagði Guð, megið þið ekki eta og ekki snerta
hann, ella munuð þið deyja. 4 Þá sagði höggormurinn við konuna:
Vissulega munuð þið ekki deyja! 5 En Guð veit, að jafnskjótt sem þið
etið af honum, munu augu ykkar upp ljúkast og þið munuð verða
eins og Guð og vita skyn góðs og ills. 6 En er konan sá, að tréð var
gott að eta af, fagurt á að líta og girnilegt til fróðleiks, þá tók hún af
ávexti þess og át, og hún gaf einnig manni sínum, sem með henni var,
og hann át. 7 Þá lukust upp augu þeirra beggja og þau urðu þess
vör, að þau voru nakin, og þau festu saman fíkjuviðarblöð og gjörðu
sér mittisskýlur. 8 En er þau heyrðu til Jahve Guðs, sem var á gangi
í aldingarðinum í kveldsvalanum, þá reyndi maðurinn og kona hans
að fela sig fyrir Jahve Guði millum trjánna í aldingarðinum. 9 En
Jahve Guð kallaði á manninn og sagði við hann: Hvar ertu? 10 Og
hann svaraði: Eg heyrði til þín í aldingarðinum og varð hræddur, af
því að eg er nakinn, og eg faldi mig. 11 En hann mælti: Hver hefir
sagt þér, að þú værir nakinn? Hefir þú etið að trénu, sem eg bannaði
þér að eta af? 12 Þá svaraði maðurinn: Konan, sem þú gafst mér til
sambúðar, hún gaf mér af trénu, og eg át. 13 Þá sagði Jahve Guð við
konuna: Hvað hefir þú gjört? Og konan svaraði: Höggormurinn tældi
mig, svo að eg át. 14 Þá sagði Jahve Guð við höggorminn: Af því að þú
gjörðir þetta, skalt þú vera bölvaður meðal alls fénaðarins og allra
dýra merkurinnar; á kviði þínum skalt þú skríða og mold eta alla þína
lífdaga. 15 Og fjandskap vil eg setja milli þín og konunnar, milli þíns

---

17: Róm. 6, 23. Jak. 1, 15. **18:** 1 Kor. 11, 9. 1 Tím. 2, 13. **21:** kap. 15, 12; 1 Sam. 26, 12. **23:** 1 Kor. 11, 8. **24:** Matt. 19, 5. Mark. 10, 7; 1 Kor. 6, 16. Ef. 5, 31. — **3, 1:** 2 Kor. 11, 3. Opinb. 12, 9; 20, 2. **3:** kap. 2, 17. **12:** kap. 2, 18. Job 31, 33. **14:** Jes. 65, 25. Mík. 7, 17. **15:** Róm. 16, 20.

sæðis og hennar sæðis; það skal merja höfuð þitt og þú skalt merja hæl þess.
16 En við konuna sagði hann: Mikla mun eg gjöra þjáningu þína, er
þú verður barnshafandi; með þraut skalt þú börn fæða, og þó hafa
löngun til manns þíns, en hann skal drotna yfir þér. 17 Og við mann-
inn sagði hann: Af því að þú hlýddir röddu konu þinnar og ázt af því
tré, sem eg bannaði þér, er eg sagði: Þú mátt ekki eta af því, — þá
sé jörðin bölvuð þín vegna; með erfiði skalt þú þig af henni næra alla
þína lífdaga; 18 þyrna og þistla skal hún bera þér, og þú skalt eta
jurtir merkurinnar. 19 Í sveita andlitis þíns skalt þú neyta brauðs þíns,
þangað til þú hverfur aftur til jarðarinnar, því að af henni ert þú tek-
inn; því að mold ert þú og til moldar skalt þú aftur hverfa! 20 Og
maðurinn nefndi konu sína Evu, því að hún varð móðir allra, sem lifa.
21 Og Jahve Guð gjörði manninum og konu hans skinnkyrtla og lét þau
klæðast þeim. 22 Og Jahve Guð sagði: Sjá, maðurinn er orðinn sem
einn af oss, þar sem hann veit skyn góðs og ills. Aðeins að hann
rétti nú ekki út hönd sína og taki einnig af lífsins tré og eti, og lifi
eilíflega! 23 Þá lét Jahve Guð hann í burt fara úr aldingarðinum Eden,
til að yrkja jörðina, sem hann var tekinn af. 24 Og hann rak mann-
inn burt og setti kerúbana fyrir austan Eden-garð og loga hins svip-
anda sverðs, til að geyma vegarins að lífsins tré.

Kain og Abel. Ættleggur Kains.

4 Og maðurinn kendi konu sinnar Evu, og hún varð þunguð og
fæddi Kain og mælti: Sveinbarn hefi eg eignast með hjálp Jahve.
2 Og hún fæddi annað sinn, bróður hans, Abel. Og Abel varð hjarð-
maður, en Kain jarðyrkjumaður. 3 Og er fram liðu stundir, færði Kain
Jahve fórn af ávexti jarðarinnar. 4 En Abel færði einnig fórn af frum-
burðum hjarðar sinnar og af feiti þeirra. 5 Og Jahve leit með velþóknun til
Abels og fórnar hans, en til Kains og fórnar hans leit hann ekki með vel-
þóknun. Þá reiddist Kain ákaflega og varð niðurlútur. 6 Þá mælti Jahve til
Kains: Hví reiðist þú og hví ert þú niðurlútur? 7 Er því ekki þannig farið:
ef þú gjörir rétt, þá getur þú verið upplitsdjarfur; en ef þú gjörir ekki
rétt, þá liggur syndin við dyrnar og hefir hug á þér, en þú átt að
drotna yfir henni? 8 Þá sagði Kain við Abel bróður sinn: Göngum út
á akurinn! Og er þeir voru á akrinum, réð Kain á Abel bróður sinn
og drap hann. 9 Þá sagði Jahve við Kain: Hvar er Abel bróðir þinn?
En hann mælti: Það veit eg ekki; á eg að gæta bróður míns? 10 Og
hann sagði: Hvað hefir þú gjört? Heyr, blóð bróður þíns hrópar til
mín af jörðunni! 11 Og skalt þú nú vera bölvaður og burt rekinn af
akurlendinu, sem opnaði munn sinn til að taka á móti blóði bróður
þíns af þinni hendi. 12 Þegar þú yrkir akurlendið, skal það eigi framar
gefa þjer gróður sinn; landflótta og flakkandi skalt þú vera á jörðunni.
13 Og Kain sagði við Jahve: Sekt mín er meiri en svo, að eg fái borið
hana! 14 Sjá, nú rekur þú mig burt af akurlendinu, og eg verð að
felast fyrir augliti þínu og vera landflótta og flakkandi á jörðunni; og
hver, sem hittir mig, mun drepa mig. 15 Þá sagði Jahve við hann:
Fyrir því skal hver, sem drepur Kain, sæta sjöfaldri hegningu. Og
Jahve setti Kain merki þess, að enginn, sem hitti hann, skyldi drepa

---

16: 1 Kor. 11, 3; 14, 34. Ef. 5, 22—24. Kól. 3, 18. 1 Tím. 2, 11. 12. Tit. 2, 5; 1 Pét. 3, 1. 5. 6. **17:** Préd. 2, 22. 23. **19:** kap. 2, 7. Job 34, 15. Sálm. 104, 29. Préd. 3, 20; 12, 7. **22:** v. 5; kap. 2, 9. **24:** Sálm. 18, 10. 2 Mós. 25, 18—22. Esek. 28, 16. — **4, 4:** Hebr. 11, 4. **5:** Orðskv. 21, 27. **8:** Matt. 23, 35. Hebr. 12, 24; 1 Jóh. 3, 12. Júd. 11. **10:** Hebr. 12, 24. **14:** Job 15, 20—24. **15:** Esek. 9, 4. 6.

hann. 16 Þá gekk Kain burt frá augliti Jahve og settist að í landinu
Nód fyrir austan Eden.
17 Og Kain kendi konu sinnar, og hún varð þunguð og fæddi
Henok; en hann var að byggja borg, og nefndi borgina eftir nafni sonar
síns Henok. 18 Og Henoki fæddist Írad, og Írad gat Mehújael, og Me-
hújael gat Metúsael, og Metúsael gat Lamek. 19 Og Lamek tók sér tvær
konur; hét önnur Ada, en hin Silla. 20 Og Ada ól Jabal; hann varð
ættfaðir þeirra, sem í tjöldum búa og fénað eiga. 21 En bróðir hans
hét Júbal; hann varð ættfaðir allra þeirra, sem leika á gígjur og hjarð-
pípur. 22 Og Silla ól einnig son, Túbal-Kain, sem smíðaði úr kopar
og járni alls konar tól; og systir Túbal-Kains var Naama. 23 Og
Lamek sagði við konur sínar:

Ada og Silla, heyrið orð mín,
  konur Lameks, gefið gaum ræðu minni!
Mann drep eg fyrir hvert mitt sár
  og ungmenni fyrir hverja þá skeinu, sem eg fæ.
24 Verði Kains hefnt sjö sinnum,
  þá skal Lameks hefnt verða sjö og sjötíu sinnum!

25 Og Adam kendi enn af nýju konu sinnar, og hún ól son og
kallaði hann Set; því að nú hefir Guð, kvað hún, gefið mér annað
afkvæmi í stað Abels, þar eð Kain drap hann. 26 En Set fæddist og
sonur og nefndi hann nafn hans Enos. Þá hófu menn að ákalla
nafn Jahve.

Ættir frá Adam til Nóa.

5 Þetta er ættarskrá Adams. Þegar Guð skapaði Adam, gjörði
Guð hann sér líkan. 2 Hann skóp þau mann og konu, og blessaði
þau og nefndi þau »menn«, er þau voru sköpuð. 3 Og Adam lifði
hundrað og þrjátíu ár; þá gat hann son í líking sinni, eftir sinni mynd,
og nefndi hann Set. 4 Og dagar Adams, eftir að hann gat Set, voru
átta hundruð ár, og hann gat sonu og dætur. 5 Og allir dagar Adams,
sem hann lifði, voru níu hundruð og þrjátíu ár. Þá dó hann. 6 Þegar
Set var orðinn hundrað og fimm ára gamall, gat hann Enos. 7 Eftir
að Set gat Enos, lifði hann átta hundruð og sjö ár, og gat sonu og
dætur. 8 Og allir dagar Sets voru níu hundruð og tólf ár; þá andaðist
hann. 9 Og Enos var níutíu ára, er hann gat Kenan. 10 Og eftir að
Enos gat Kenan, lifði hann átta hundruð og fimtán ár, og gat sonu og
dætur. 11 Og allir dagar Enoss voru níu hundruð og fimm ár; þá
andaðist hann. 12 Þá er Kenan var sjötíu ára, gat hann Mahalalel.
13 Og Kenan lifði, eftir að hann gat Mahalalel, átta hundruð og
fjörutíu ár, og gat sonu og dætur. 14 Og allir dagar Kenans urðu níu
hundruð og tíu ár; þá andaðist hann. 15 En er Mahalalel var sextíu
og fimm ára, gat hann Jared. 16 Og Mahalalel lifði, eftir að hann gat
Jared, átta hundruð og þrjátíu ár, og gat sonu og dætur. 17 Og allir
dagar Mahalalels voru átta hundruð níutíu og fimm ár; þá andaðist
hann. 18 Og er Jared var hundrað sextíu og tveggja ára, gat hann
Enok. 19 Og Jared lifði, eftir að hann gat Enok, átta hundruð ár, og
gat sonu og dætur. 20 Og allir dagar Jareds voru níu hundruð sextíu
og tvö ár; þá andaðist hann. 21 Og er Enok var sextíu og fimm ára,
gat hann Metúsala. 22 Og eftir að Enok gat Metúsala, gekk hann með
Guði þrjú hundruð ár, og gat sonu og dætur. 23 Og allir dagar Enoks
voru þrjú hundruð sextíu og fimm ár. 24 Og Enok gekk með Guði og

---

24: v. 15. — **5, 1:** 1 Kron. 1, 1 n. **18:** Júd. 14. **24:** Hebr. 11, 5. 2 Kong. 2, 11.

hvarf, af því að Guð nam hann burt. 25 Og er Metúsala var hundrað
áttatíu og sjö ára, gat hann Lamek. 26 Og Metúsala lifði, eftir að hann
gat Lamek, sjö hundruð áttatíu og tvö ár, og gat sonu og dætur. 27 Og
allir dagar Metúsala voru níu hundruð sextíu og níu ár; þá andaðist
hann. 28 Og er Lamek var hundrað áttatíu og tveggja ára, gat hann
son, 29 og hann nefndi hann Nóa og mælti: Þessi mun hugga oss í
erfiði voru og striti handa vorra, er jörðin, sem Jahve bölvaði, bakar
oss. 30 Og Lamek lifði, eftir að hann gat Nóa, fimm hundruð níutíu
og fimm ár, og gat sonu og dætur. 31 Og allir dagar Lameks voru sjö
hundruð sjötíu og sjö ár; þá andaðist hann. 32 Og er Nói var fimm
hundruð ára, gat hann Sem, Kam og Jafet.

Synir Guðs kvongast dætrum mannanna. Guð boðar flóð og skipar að byggja örkina.

6 En er mennirnir tóku að fjölga á jörðunni og þeim fæddust
dætur, 2 sáu synir Guðs, að dætur mannanna voru fríðar, og tóku
sér konur meðal þeirra, allar sem þeim geðjuðust. 3 Þá sagði Jahve:
Andi minn skal ekki æfinlega búa* í manninum, með því að hann
einnig er hold; veri dagar hans nú hundrað og tuttugu ár. 4 Á þeim
tímum voru risarnir á jörðunni, og einnig síðar, er synir Guðs höfðu
samfarir við dætur mannanna og þær fæddu þeim sonu; það eru
kapparnir, sem í fyrndinni voru víðfrægir.
5 Og er Jahve sá, að ilska mannsins var mikil á jörðunni og
að allar hugrenningar hjarta hans voru ekki annað en ilska alla daga,
6 þá iðraðist Jahve þess, að hann hafði skapað mennina á jörðunni, og
honum sárnaði það í hjarta sínu. 7 Og Jahve sagði: Eg vil afmá af
jörðunni mennina, sem eg skapaði: bæði mennina, fénaðinn, skriðkvik-
indin og fugla loftsins; því að mig iðrar, að eg hefi skapað þau. 8 En
Nói fann náð í augum Jahve.
9 Þetta er saga Nóa: Nói var maður réttlátur og vandaður á sinni
öld; Nói gekk með Guði. 10 Og Nói gat þrjá sonu: Sem, Kam og Jafet.
11 Og jörðin var spilt í augsýn Guðs og jörðin fyltist glæpaverkum.
12 Og Guð leit á jörðina, og sjá, hún var spilt orðin; því að alt holt
hafði spilt vegum sínum á jörðunni. 13 Þá mælti Guð við Nóa: Endir
alls holds er kominn fyrir minni augsýn, því að jörðin er full af glæpa-
verkum þeirra; sjá, eg vil afmá þá af jörðunni. 14 Gjör þú þér örk
af góferviði; smáhýsi skalt þú gjöra í örkinni og bræða hana biki utan
og innan. 15 Og gjör hana svo: lengd arkarinnar sé þrjú hundruð álnir,
breidd hennar fimtíu álnir og hæð hennar þrjátíu álnir. 16 Glugga skalt
þú gjöra á örkinni og búa hann til á henni ofanverðri, alt að alin á
hæð; og dyr arkarinnar skalt þú setja á hlið hennar, og búa til þrjú
loft í henni: neðst, í miðju og efst. 17 Því sjá, eg læt vatnsflóð koma
yfir jörðina, til að tortíma öllu holdi undir himninum, sem lífsandi er í;
alt, sem á jörðunni er, skal deyja. 18 En við þig mun eg gjöra sátt-
mála minn, og þú skalt ganga í örkina, þú og synir þínir, og kona
þín og sonakonur þínar með þér. 19 Af öllum lifandi skepnum, af öllu
holdi, skalt þú láta inn í örkina tvent af hverju, svo að það haldi lífi
með þér; karldýr og kvendýr skulu þau vera: 20 af fuglunum eftir
þeirra tegund, af fénaðinum eftir hans tegund og af öllum skriðkvik-
indum jarðarinnar eftir þeirra tegund; tvent af öllu skal til þín inn

---

29: kap. 3, 17. — **6, 3:** * Eða: auvirðast. Sálm. 78, 39. **5:** kap. 8, 21. Job 14, 4; 15, 14. Sálm. 51, 5. Matt. 15, 19. Róm. 3, 23. **9:** Esek. 14, 14. 20. 2 Pét. 2, 5. 1 Mós. 5, 22. 24.

ganga, til þess að það haldi lífi. [21] En tak þú þér af allri fæðu, sem
etin er, og safna að þér, að það sé þér og þeim til viðurværis. [22] Og
Nói gjörði svo; alt gjörði hann eins og Guð bauð honum.

Flóðið.

7 Og Jahve sagði við Nóa: Gakk þú og alt fólk þitt í örkina, því
að þig hefi eg séð réttlátan fyrir augliti mínu í þessari kynslóð.
[2] Tak þú til þín af öllum hreinum dýrum sjö og sjö, karldýr og kven-
dýr; en af þeim dýrum, sem ekki eru hrein, tvö og tvö, karldýr og
kvendýr; [3] einnig af fuglum loftsins sjö og sjö, karlkyns og kvenkyns,
til að viðhalda lífsstofni á allri jörðunni. [4] Því að sjö dögum liðn-
um mun eg láta rigna á jörðina fjörutíu daga og fjörutíu nætur, og eg
mun afmá af jörðunni sérhverja skepnu, sem eg hefi gjört. [5] Og Nói
gjörði alt eins og Jahve bauð honum. [6] En Nói var sex hundruð ára
gamall, þegar vatnsflóðið kom yfir jörðina. [7] Og Nói gekk í örkina
og synir hans og kona hans og sonakonur hans með honum, undan
vatnsflóðinu. [8] Af hreinum dýrum og af þeim dýrum, sem ekki voru
hrein, og af fuglum og af öllu, sem skríður á jörðunni, [9] kom tvent og
tvent til Nóa í örkina, karlkyns og kvenkyns, eins og Guð hafði boðið
Nóa. [10] Og eftir sjö daga kom vatnsflóðið yfir jörðina. [11] Á sexhundr-
aðasta aldursári Nóa, í öðrum mánuðinum, á seytjánda degi mánaðar-
ins, á þeim degi opnuðust allar uppsprettur hins mikla undirdjúps og
flóðgáttir himinsins lukust upp. [12] Og steypiregn dundi yfir jörðina
fjörutíu daga og fjörutíu nætur. [13] Einmitt á þeim degi gekk Nói og
Sem, Kam og Jafet, synir Nóa, og kona Nóa og þrjár sonakonur hans
með þeim í örkina, — [14] þau og öll villidýrin eftir sinni tegund og
allur fénaðurinn eftir sinni tegund og öll skriðkvikindin, sem skríða á
jörðunni, eftir sinni tegund, og allir fuglarnir eftir sinni tegund, allir
smáfuglar, alt fleygt. [15] Og þau komu til Nóa í örkina tvö og tvö af
öllu holdi, sem lífsandi var í. [16] Og þau, sem komu, gengu inn karl-
kyns og kvenkyns af öllu holdi, eins og Guð hafði boðið honum. Og
Jahve læsti eftir honum. [17] Og flóðið var á jörðunni fjörutíu daga, og
vatnið óx og lyfti örkinni, og hún hófst yfir jörðina. [18] Og vötnin
mögnuðust og uxu stórum á jörðunni, en örkin flaut ofan á vatninu.
[19] Og vötnin mögnuðust ákaflega á jörðunni, svo að öll hin háu fjöll,
sem eru undir öllum himninum, fóru í kaf. [20] Fimtán álna hátt óx
vatnið, svo að fjöllin fóru í kaf. [21] Þá dó alt hold, sem hreyfðist á
jörðunni, bæði fuglar, fénaður, villidýr og allir ormar, sem skriðu á
jörðunni, og allir menn.
[22] Alt, sem hafði lífsanda í nösum sínum, alt, sem var á þurlend-
inu, það dó. [23] Og þannig afmáði hann sérhverja skepnu, sem var á
jörðunni, bæði menn og fénað, skriðkvikindi og fugla loftsins. Það
var afmáð af jörðunni. En Nói einn varð eftir og það, sem með
honum var í örkinni. [24] Og vötnin mögnuðust á jörðunni hundrað og
fimtíu daga.

Flóðinu linnir.

8 Þá mintist Guð Nóa og allra dýranna og alls fénaðarins, sem
með honum var í örkinni, og Guð lét vind blása yfir jörðina, svo
að vatnið sjatnaði. [2] Og uppsprettur undirdjúpsins luktust aftur og

---

22: Hebr. 11, 7. — **7, 1:** 2 Pét. 2, 5. Hebr. 11, 7. **5:** kap. 6, 22. **7:** Matt. 24,
37 n. Lúk. 17, 27. 1 Pét. 3, 20. **16:** kap. 6, 20. **21:** Matt. 24, 38 n. 1 Pét. 3, 20.
2 Pét. 3, 6. **23:** 2 Pét. 2, 9. — **8, 1:** kap. 30, 22. 1 Sam. 1, 19. **2:** kap. 7, 11.

flóðgáttir himinsins, og steypiregninu úr loftinu linti. 3 Og vatnið rénaði
meir og meir á jörðunni og þvarr eftir hundrað og fimtíu daga. 4 Og
örkin nam staðar í sjöunda mánuðinum, á seytjánda degi mánaðarins,
á Araratsfjöllunum. 5 Og vatnið var að réna alt til hins tíunda mán-
aðar; í tíunda mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, sáust fjallatind-
arnir. 6 En eftir fjörutíu daga lauk Nói upp glugga arkarinnar, sem
hann hafði gjört, 7 og lét út hrafn; hann flaug fram og aftur, þangað
til vatnið þornaði á jörðunni. 8 Þá sendi hann út frá sér dúfu, til að
vita, hvort vatnið væri þorrið á jörðunni. 9 En dúfan fann ekki hvíldar-
stað fæti sínum og hvarf til hans aftur í örkina, því að vatn var enn
yfir allri jörðunni; og hann rétti út hönd sína og tók hana og fór með
hana inn til sín í örkina. 10 Og hann beið enn aðra sjö daga og sendi
svo dúfuna aftur úr örkinni. 11 Þá kom dúfan til hans aftur undir
kveld, og var þá með grænt olíuviðarblað í nefinu. Þá sá Nói, að
vatnið var þorrið á jörðunni. 12 Og enn beið hann aðra sjö daga og
lét þá dúfuna út; en hún hvarf ekki framar til hans aftur. 13 Og á
sexhundraðasta og fyrsta ári, í fyrsta mánuðinum, á fyrsta degi mán-
aðarins, var vatnið þornað á jörðunni; og Nói tók þakið af örkinni
og litaðist um, og var þá yfirborð jarðarinnar orðið þurt. 14 Í öðrum
mánuðinum, á tuttugasta og sjöunda degi mánaðarins, var jörðin þur.
15 Þá talaði Guð við Nóa og mælti: 16 Gakk þú úr örkinni, þú og kona
þín og synir þínir og sonakonur þínar með þér. 17 Og láttu fara út
með þér öll dýr, sem með þér eru, af öllu holdi, bæði fuglana og fén-
aðinn og öll skriðkvikindin, sem skríða á jörðunni; verði krökt af þeim
á jörðunni, verði þau frjósöm og fjölgi á jörðunni. 18 Þá gekk Nói út
og synir hans og kona hans og sonakonur hans með honum. 19 Öll
dýr, öll skriðkvikindi, allir fuglar, alt, sem bærist á jörðunni, hvað eftir
sinni tegund, gekk út úr örkinni. 20 Nói reisti þá Jahve altari og tók
af öllum hreinum dýrum og hreinum fuglum, og fórnaði brennifórn á
altarinu. 21 Og Jahve kendi þægilegan ilm, og Jahve sagði við sjálfan
sig: Eg vil upp frá þessu ekki bölva jörðunni framar vegna mannsins,
því að hugrenningar mannshjartans eru illar frá bernsku hans, og eg
mun upp frá þessu ekki framar deyða alt, sem lifir, eins og eg hefi
gjört. 22 Meðan jörðin stendur, skal ekki linna sáning og uppskera,
frost og hiti, sumar og vetur, dagur og nótt.

Sáttmáli Guðs við Nóa. Nói bölvar Kanaan.

9 Þá blessaði Guð Nóa og sonu hans og sagði við þá: Verið frjó-
samir, margfaldist og uppfyllið jörðina. 2 Ótti við yður og skelfing
skal vera yfir öllum dýrum jarðarinnar, yfir öllum fuglum loftsins, yfir
öllu, sem hrærist á jörðunni, og yfir öllum fiskum sjávarins; á yðvart
vald er þetta gefið. 3 Alt, sem hrærist og lifir, skal vera yður til fæðu;
eg gef yður það alt, eins og grænu jurtirnar. 4 Aðeins hold, sem sálin,
það er blóðið, er í, skuluð þér ekki eta. 5 En yðar eigin blóðs mun eg
hins vegar krefjast*; af hverri skepnu mun eg þess krefjast, og af
manninum, af bróður hans, mun eg krefjast lífs mannsins. 6 Hver, sem
út hellir mannsblóði, hans blóði skal af manni út helt verða; því að
eftir Guðs mynd gjörði hann manninn. 7 En ávaxtist þér og margfaldist
og fjölgið stórum á jörðunni og margfaldist á henni. 8 Og Guð mælti

---

4: Jes. 37, 38. Jer. 51, 27. **17:** kap. 7, 22. 23; 9, 1. 7; 35, 11. **18:** 1 Pét. 3, 20. 2 Pét. 2, 5. **21:** kap. 6, 5n. Matt. 15, 19. Róm. 3, 23. 1 Mós. 9, 11. Jes. 54, 9. — **9, 1:** kap. 1, 22. 28; 8, 17; 35, 11. **2:** kap. 1, 28. **3:** kap. 1, 29. Róm. 14, 2. **4:** 3 Mós. 3, 17 (sbr. 17, 11). 5 Mós. 12, 16. Post. 15, 20. 29. **5:** * þ. e. hefna. **6:** 2 Mós. 21, 12. Matt. 26, 52. 1 Mós. 5, 1. Jak. 3, 9. **7:** kap. 1, 22. 28; 8, 17.

þannig við Nóa og sonu hans, sem voru með honum: [9] Sjá, eg gjöri
minn sáttmála við yður og við niðja yðar eftir yður [10] og við allar
lifandi skepnur, sem með yður eru, bæði við fuglana og fénaðinn og
öll villidýrin, sem hjá yður eru, alt, sem út gekk úr örkinni, það er:
öll dýr jarðarinnar. [11] Minn sáttmála vil eg gjöra við yður: Aldrei
framar skal alt hold tortímast af vatnsflóði, og aldrei framar mun flóð
koma til að eyða jörðina. [12] Og Guð sagði: Þetta er merki sáttmál-
ans, sem eg gjöri milli mín og yðar og allra lifandi skepna, sem hjá
yður eru, um allar ókomnar aldir: [13] Boga minn set eg í skýin, að
hann sé merki sáttmálans milli mín og jarðarinnar. [14] Og þegar eg
dreg ský saman yfir jörðunni og boginn sést í skýjunum, [15] þá mun
eg minnast sáttmála míns, sem er milli mín og yðar og allra lifandi
sálna í öllu holdi, og aldrei framar skal vatnið verða að flóði, til að
tortíma öllu holdi. [16] Og boginn skal standa í skýjunum og eg mun
horfa á hann, til þess að minnast hins eilífa sáttmála milli Guðs og
allra lifandi sálna í öllu holdi, sem er á jörðunni. [17] Og Guð sagði
við Nóa: Þetta er teikn sáttmálans, sem eg hefi gjört milli mín og alls
holds, sem er á jörðunni. [18] Og synir Nóa, sem gengu úr örkinni,
voru þeir Sem, Kam og Jafet, en Kam var faðir Kanaans. [19] Þessir
eru synir Nóa þrír, og frá þeim bygðist öll jörðin. [20] En Nói gjörðist
akuryrkjumaður og plantaði víngarð. [21] Og hann drakk af víninu og
varð drukkinn og lá nakinn í tjaldi sínu. [22] Og Kam, faðir Kanaans,
sá nekt föður síns og sagði báðum bræðrum sínum frá, sem úti voru.
[23] Þá tóku þeir Sem og Jafet skikkjuna og lögðu á herðar sér og gengu
aftur á bak og huldu nekt föður síns, en andlit þeirra sneru undan,
svo að þeir sáu ekki nekt föður síns. [24] En er Nói vaknaði af vím-
unni, varð hann þess áskynja, hvað sonur hans hinn yngri hafði gjört
honum. [25] Þá mælti hann:

Bölvaður sé Kanaan;
  auvirðilegur þræll sé hann bræðra sinna.

[26] Og hann sagði:

Lofaður sé Jahve, Sems Guð;
  en Kanaan sé þræll þeirra.
[27] Guð gefi Jafet mikið landrými,
  og hann búi í tjaldbúðum Sems;
  en Kanaan sé þræll þeirra.

[28] Og Nói lifði eftir flóðið þrjú hundruð og fimtíu ár; [29] og allir dagar
Nóa voru níu hundruð og fimtíu ár. Þá andaðist hann.

Þjóðatalið.

10 Þetta er ættartala Nóa sona: Sems, Kams og Jafets; og þeim
fæddust synir eftir flóðið. [2] Synir Jafets eru: Gómer, Magog,
Madaí, Javan, Túbal, Mesek og Tíras. [3] Og synir Gómers: Askenas,
Rífat og Tógarma. [4] Og synir Javans: Elísa, Tarsis, Kittar og
Ródanítar. [5] Út frá þeim kvísluðust þeir, sem byggja eylönd heiðing-
janna. Þetta eru synir Jafets eftir löndum þeirra, hver eftir sinni
tungu, eftir kynþáttum þeirra og samkvæmt þjóðerni þeirra. [6] Og synir
Kams: Kúsk, Mísraím, Pút og Kanaan. [7] Og synir Kúsks: Seba,
Havíla, Sabta, Raema og Sabteka. Og synir Raema: Séba og Dedan.
[8] Og Kúsk gat Nimrod; hann tók að gjörast voldugur á jörðunni.
[9] Hann var mikill veiðimaður fyrir Jahve. Því er máltækið: mikill

---

11: kap. 8, 21. Jes. 54, 9. **15:** Jes. 54, 9. — **10, 1:** kap. 5, 32; 6, 10. **2:** 1 Kron. 1, 5. **8:** 1 Kron. 1, 10.

veiðimaður fyrir Jahve, eins og Nimrod. 10 Og upphaf ríkis hans var
Babel, Erek, Akkad og Kalne í Sínear-landi. 11 Frá þessu landi hélt
hann til Assúr og bygði Níníve, Rehóbót-Ír og Kala, 12 og Resen milli
Níníve og Kala, — það er borgin mikla. 13 Og Mísraím gat Lúdíta,
Anamíta, Lekabíta, Naftúkíta, 14 Patrúsíta, Kaslúkíta (þaðan eru komnir
Filistar) og Kaftóríta. 15 Og Kanaan gat Zídon, frumgetning sinn, og
Het, 16 og Jebúsíta, Amóríta, Gírgasíta, 17 Hívíta, Arkíta, Síníta, 18 Arvad-
íta, Zemaríta og Hamatíta; og síðan breiddust út kynkvíslir Kanaanít-
anna. 19 Landamerki Kanaanítanna eru: frá Zídon um Gerar alt til
Gasa, þá er stefnan til Sódómu og Gómorru og Adma og Zebóím, alt
til Lasa. 20 Þetta eru synir Kams eftir kynþáttum þeirra, eftir tungum
þeirra, samkvæmt löndum þeirra og þjóðerni. 21 En Sem, ættfaðir allra
Ebers sona, eldri bróðir Jafets, eignaðist og sonu. 22 Synir Sems eru:
Elam, Assúr, Arpaksad, Lúd og Aram. 23 Og synir Arams: Ús, Húl,
Geter og Mas. 24 Og Arpaksad gat Sela og Sela gat Eber. 25 Og
Eber fæddust tveir synir: hét annar Peleg, því að á hans dögum
greindist fólkið á jörðunni, en bróðir hans hét Joktan. 26 Og Joktan
gat Almódad, Salef, Hasarmavet, Jara, 27 Hadóram, Úsal, Dikla, 28 Óbal,
Abímael, Seba, 29 Ófír, Havíla og Jóbab. Þessir allir eru synir Joktans.
30 Og bústaður þeirra var frá Mesa til Sefar, til austurfjallanna. 31 Þetta
eru synir Sems, eftir ættkvíslum þeirra, eftir tungum þeirra, samkvæmt
löndum þeirra, eftir þjóðerni þeirra. 32 Þetta eru ættkvíslir Nóa sona
eftir ættartölum þeirra, samkvæmt þjóðerni þeirra; og frá þeim kvísl-
uðust þjóðirnar út um jörðina eftir flóðið.

Babel-turninn. Ættartal Sems að Abram.

11 En öll jörðin hafði eitt tungumál og ein og sömu orð. 2 Og
svo bar við, er þeir fóru stað úr stað í austurlöndum, að þeir
fundu láglendi í Sínear-landi og settust þar að. 3 Og þeir sögðu hver
við annan: Gott og vel, vér skulum hnoða tigulsteina og herða í eldi.
Og þeir notuðu tigulsteina í stað grjóts og jarðbik í stað kalks. 4 Og
þeir sögðu: Gott og vel, vér skulum byggja oss borg og turn, sem nái
til himins, og gjörum oss minnismerki, svo að vér tvístrumst ekki um
alla jörðina. 5 Þá steig Jahve niður, til þess að sjá borgina og turninn,
sem mannanna synir voru að byggja. 6 Og Jahve mælti: Sjá, þeir
eru ein þjóð og hafa allir sama tungumál og þetta er hið fyrsta fyrir-
tæki þeirra; og nú mun þeim ekkert ófært verða, sem þeir taka sér
fyrir hendur að gjöra. 7 Gott og vel, stígum niður og ruglum þar
tungumál þeirra, svo að enginn skilji framar annars mál. 8 Og Jahve
tvístraði þeim þaðan út um alla jörðina, svo að þeir urðu af að láta
að byggja borgina. 9 Þess vegna heitir hún Babel, því að þar ruglaði
Jahve tungumál allrar jarðarinnar, og þaðan tvístraði hann þeim um
alla jörðina.
10 Þetta er ættartal Sems. Sem var hundrað ára gamall, er hann
gat Arpaksad, tveim árum eftir flóðið. 11 Og Sem lifði, eftir að hann
gat Arpaksad, fimm hundruð ár og gat sonu og dætur. 12 Og er Ar-
paksad var þrjátíu og fimm ára, gat hann Sela. 13 Og Arpaksad lifði,
eftir að hann gat Sela, fjögur hundruð og þrjú ár og gat sonu og
dætur. 14 Og er Sela var þrjátíu ára, gat hann Eber. 15 Og Sela
lifði, eftir að hann gat Eber, fjögur hundruð og þrjú ár og gat sonu

---

10: Am. 6, 2. **12:** Jón. 1, 2; 3, 3. **13:** 1 Kron. 1, 11. **22:** 1 Kron. 1, 17. **24:** kap. 11, 12. 1 Kron. 1, 18. **25:** kap. 11, 16. 8. **32:** Post. 17, 26. — **11, 4:** 5 Mós. 1, 28; 9, 1. **8:** kap. 10, 25. Lúk. 1, 51. **10:** 1 Kron. 1, 17. Lúk. 3, 36. **12:** kap. 10, 24. 1 Kron. 1, 18.

og dætur. 16 Og er Eber var þrjátíu og fjögurra ára, gat hann Peleg.
17 Og Eber lifði, eftir að hann gat Peleg, fjögur hundruð og þrjátíu ár
og gat sonu og dætur. 18 Og er Peleg var þrjátíu ára, gat hann Reú.
19 Og Peleg lifði, eftir að hann gat Reú, tvö hundruð og níu ár og
gat sonu og dætur. 20 Og er Reú var þrjátíu og tveggja ára, gat hann
Serúg. 21 Og Reú lifði, eftir að hann gat Serúg, tvö hundruð og sjö
ár og gat sonu og dætur. 22 Og er Serúg var þrjátíu ára, gat hann
Nahor. 23 Og Serúg lifði, eftir að hann gat Nahor, tvö hundruð ár og
gat sonu og dætur. 24 Og er Nahor var tuttugu og níu ára, gat hann
Tara. 25 Og Nahor lifði, eftir að hann gat Tara, hundrað og nítján
ár og gat sonu og dætur. 26 Og er Tara var sjötíu ára, gat hann
Abram, Nahor og Haran. 27 Og þetta er saga Tara: Tara gat Abram,
Nahor og Haran, en Haran gat Lot. 28 Og Haran dó á undan Tara
föður sínum í ættlandi sínu, í Úr í Kaldeu. 29 Og Abram og Nahor
tóku sér konur; kona Abrams hét Saraí, en kona Nahors Milka, dóttir
Harans, föður Milku og föður Ísku. 30 En Saraí var óbyrja; hún átti
eigi börn. 31 Þá tók Tara Abram son sinn og Lot Haransson, sonar-
son sinn, og Saraí tengdadóttur sína, konu Abrams sonar síns, og
lagði af stað með þau frá Úr í Kaldeu áleiðis til Kanaanlands; og þau
komu til Haran og settust þar að. 32 Og dagar Tara voru tvö hundruð
og fimm ár. Þá andaðist Tara í Haran.

Abram og Lot koma til Kanaanlands og Egiptalands.

12 Og Jahve sagði við Abram: Far þú burt úr landi þínu og frá
ættfólki þínu og úr húsi föður þíns, til landsins, sem eg mun
vísa þér á. 2 Og eg mun gjöra þig að mikilli þjóð og blessa þig og
gjöra nafn þitt mikið, og blessun skalt þú vera. 3 Og eg mun blessa
þá, sem þig blessa, en bölva þeim, sem þér formælir, og af þér skulu
allar ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta.* 4 Þá lagði Abram af stað,
eins og Jahve hafði sagt honum, og Lot fór með honum. En Abram
var sjötíu og fimm ára að aldri, er hann fór úr Haran. 5 Og Abram
tók Saraí konu sína og Lot bróðurson sinn og alla fjárhluti, sem þeir
höfðu eignast, og þær sálir, er þeir höfðu fengið í Haran. Og þeir
lögðu af stað og héldu til Kanaanlands, og þeir komu til Kanaanlands.
6 Og Abram fór um landið, alt þangað er Síkem heitir, alt til Móre-
lundar; en þá voru Kanaanítar í landinu. 7 Þá birtist Jahve Abram og
sagði við hann: Niðjum þínum vil eg gefa þetta land. Og hann reisti
þar altari Jahve, sem hafði birzt honum. 8 Þaðan hélt hann til fjall-
anna fyrir austan Betel og setti þar tjöld sín, svo að Betel var í vestur,
en Ai í austur; og hann reisti þar Jahve altari og ákallaði nafn Jahve.
9 Og Abram færði sig smátt og smátt suður eftir. 10 En hallæri varð í
landinu; þá fór Abram til Egiptalands, til að dveljast þar um hríð, því
að hallærið var mikið í landinu. 11 Og er hann var kominn langt á
leið til Egiptalands, sagði hann við Saraí konu sína: Sjá, eg veit að
þú ert kona fríð sýnum; 12 það mun því fara svo, að þegar Egiptar
sjá þig, þá munu þeir segja: Þetta er kona hans, og drepa mig, en

---

16: kap. 10, 25. **26:** Jós. 24, 2, **27:** 1 Kron. 1, 26. 27. Lúk. 3, 34. **29:** kap. 22, 20. **31:** kap. 15, 7. Jós. 24, 3. Nehem. 9, 7. Hebr. 11, 8. — **12, 1:** Jós. 24, 3. Nehem. 9, 7. Jes. 51, 2. Post. 7, 3. Hebr. 11, 8. Matt. 19, 29. Lúk. 14, 26. **2:** kap. 28, 4. **3:** kap. 27, 29. 4 Mós. 24, 9. 1 Mós. 18, 18; 22, 18; 26, 4; 28, 14. Post. 3, 25. Gal. 3, 8. 16. * Önnur þýðing: með þínu nafni munu allar ættkvíslir jarðarinnar óska sér blessunar. **7:** kap. 13, 15; 15, 18; 17, 8; 24, 7; 26, 3n. 5 Mós. 34, 4. Jós. 21, 43. Nehem. 9, 8. Post. 7, 5. **8:** kap. 28, 19; 33, 20; 4, 26. **9:** kap. 20, 1. **10:** kap. 26, 1; 41, 57. **11:** kap. 26, 7.

þig munu þeir láta lífi halda. 13 Segðu fyrir hvern mun að þú sért
systir mín, svo að mér megi líða vel fyrir þínar sakir og eg megi
lífi halda þín vegna. 14 Og er Abram kom til Egiptalands, sáu Egiptar,
að konan var mjög fríð. 15 Og höfðingjar Faraós sáu hana og létu
mikið af henni við Faraó; og konan var tekin í hús Faraós. 16 Og
hann gjörði vel við Abram hennar vegna, og hann eignaðist sauði,
naut og asna, þræla og ambáttir, ösnur og úlfalda. 17 En Jahve þjáði
Faraó og hús hans með miklum plágum vegna Saraí, konu Abrams.
18 Þá kallaði Faraó Abram til sín og mælti: Hví hefir þú gjört mér
þetta? hví sagðir þú mér ekki, að hún væri kona þín? 19 Hví sagðir
þú: »Hún er systir mín«, svo að ég tók hana mér fyrir konu? En
þarna er nú konan þín, tak þú hana og far burt. 20 Og Faraó skipaði
svo fyrir um Abram, að menn sínir skyldu fylgja honum á braut og
konu hans með öllu, sem hann átti.

Abram og Lot skilja.

13 Og Abram fór frá Egiptalandi með konu sína og alt, sem hann
átti, og Lot með honum, til suðurlandsins.* 2 Og Abram var stór-
auðugur að kvikfé, silfri og gulli. 3 Og hann flutti sig smátt og smátt
sunnan að alt til Betel, til þess staðar, er tjald hans hafði áður verið,
milli Betel og Aí, 4 til þess staðar, þar sem hann áður hafði reist altarið.
Og Abram ákallaði þar nafn Jahve. 5 En Lot, sem fór með Abram,
átti og sauði, naut og tjöld. 6 Og landið bar þá ekki, svo að þeir gætu
saman verið, því að eign þeirra var mikil og þeir gátu ekki saman
verið. 7 Og sundurþykkja reis milli fjárhirða Abrams og fjárhirða Lots.
En Kanaanítar og Peresítar bjuggu þá í landinu. 8 Þá mælti Abram
við Lot: Heyrðu, engin misklíð sé milli mín og þín og milli minna og
þinna fjárhirða, því að við erum bræður. 9 Liggur ekki alt landið opið
fyrir þér? Skil þig heldur við mig. Viljir þú fara til vinstri handar,
þá fer eg til hægri; og viljir þú fara til hægri handar, þá fer eg til
vinstri. 10 Þá hóf Lot upp augu sín og sá, að alt Jórdan-sléttlendið var
vatnsríkt land, áður en Jahve eyddi Sódómu og Gómorru, eins og
aldingarður Jahve, eins og Egiptaland, alt til Zóar. 11 Og Lot kaus
sér alt Jórdan-sléttlendið, og Lot flutti sig austur á við, og þannig
skildu þeir. 12 Abram bjó í Kanaanlandi, en Lot bjó í borgunum á
sléttlendinu og færði tjöld sín alt til Sódómu. 13 En mennirnir í Só-
dómu voru vondir og stórsyndarar fyrir Jahve. 14 Og Jahve sagði við
Abram, eftir að Lot hafði skilið við hann: Hef þú upp augu þín og
litast um frá þeim stað, sem þú ert á, til norðurs, suðurs, austurs og
vesturs. 15 Því að alt landið, sem þú sér, mun eg gefa þér og niðjum
þínum æfinlega. 16 Og eg mun gjöra niðja þína sem duft jarðar, svo
að geti nokkur talið duft jarðarinnar, þá skulu einnig niðjar þínir
verða taldir. 17 Tak þig nú upp og far þú um landið þvert og endi-
langt; því að þér mun eg gefa það. 18 Og Abram færði sig með tjöld
sín og kom og settist að í Mamre-lundi, sem er í Hebron, og reisti
Jahve þar altari.

13: kap. 20, 2. 12n. 26, 7. **16:** kap. 13, 2. **17:** Sálm. 105, 14. **18:** kap. 29, 25.
Lúk. 2, 48. **19:** kap. 20, 14. — **13, 1:** kap. 12, 9. * Þ. e. suðurhluta Kanaan-
lands. **2:** kap. 12, 16; 24, 35. **3:** kap. 12, 8; 28, 19; 35, 15. **4:** kap. 12, 7n. **6:**
kap. 36, 7n. **13:** kap. 18, 20n. 19, 4n. Esek. 16, 49n. **15:** kap. 12, 7; 15, 18;
17, 8; 24, 7; 26, 3. Post. 7, 5. **16:** kap. 15, 5. 1 Kong. 4, 20. **18:** kap. 18, 1.

Herferð Kedorlaómers. Melkísedek blessar Abram.

14 Þegar Amrafel var konungur í Sínear, Aríok konungur í Ellasar,
Kedorlaómer konungur í Elam og Tídeal konungur í Gojím*, bar
það til, [2] að þeir herjuðu á Bera, konung í Sódómu, og á Birsa, kon-
ung í Gómorru, og á Síneab, konung í Adma, og á Semeber, konung
í Zebóím, og konunginn í Bela, það er Zóar. [3] Allir þessir hittust á
Siddímsvöllum; þar er nú Saltisjór*. [4] Í tólf ár höfðu þeir verið lýð-
skyldir Kedorlaómer; en á hinu þrettánda ári höfðu þeir gjört uppreist.
[5] Og á fjórtánda ári kom Kedorlaómer og þeir konungar, sem með
honum voru, og sigruðu Refaítana í Astarot-Karnaím og Súsítana í
Ham og Emítana á Kírjataímsvöllum, [6] og Hórítana á fjalli þeirra Seír
alt til El-Paran, sem er við eyðimörkina. [7] Síðan sneru þeir við og
komu til En-Mispat, það er Kades, og fóru herskildi yfir land Amalekíta
og sömuleiðis Amoríta, sem bjuggu í Hasason-Tamar. [8] Þá lögðu þeir
af stað, konungurinn í Sódómu og konungurinn í Gómorru og konung-
urinn í Adma og konungurinn í Zebóím og konungurinn í Bela, það
er Zóar; og þeir fylktu liði sínu móti þeim á Siddímsvöllum, [9] móti
Kedorlaómer, konungi í Elam, og Tídeal, konungi í Gojím, og Amrafel,
konungi í Sínear, og Aríok, konungi í Ellasar, fjórir konungar móti
fimm. [10] En á Siddímsvöllum var hver jarðbiksgröfin við aðra. Og
konungarnir í Sódómu og Gómorru lögðu á flótta og féllu ofan í þær,
en þeir, sem af komust, flýðu til fjalla. [11] Þá tóku hinir alla fjárhluti,
sem voru í Sódómu og Gómorru, og öll matvæli og fóru burt. [12] Þeir
tóku og Lot, bróðurson Abrams, og fjárhluti hans og fóru burt; hann
átti sem sé heima í Sódómu. [13] Þá kom maður af flóttanum og sagði
Abram hinum hebreska tíðindin; en hann bjó þá í lundi Amorítans
Mamre, bróður Eskols og Aners, og þeir voru bandamenn Abrams.
[14] En er Abram frétti, að bróðir hans var hertekinn, bjó hann í skyndi
þrjú hundruð og átján reynda menn sína, fædda í húsi hans, og elti
þá alt til Dan. [15] Skifti hann liði sínu í flokka og réðst á þá á náttar-
þeli, hann og menn hans, og sigraði þá og rak flóttann alt til Hóba,
sem er fyrir norðan Damaskus. [16] Sneri hann því næst heimleiðis með
alla fjárhlutina, og bróðurson sinn Lot og fjárhluti hans hafði hann
einnig heim með sér, sömuleiðis konurnar og fólkið. [17] En er hann
hafði unnið sigur á Kedorlaómer konungi og þeim konungum, sem með
honum voru, og hélt heimleiðis, fór konungurinn í Sódómu til fundar
við hann í Save-dal; þar heitir nú Kongsdalur. [18] Og Melkísedek,
konungur í Salem, kom með brauð og vín; en hann var prestur hins
hæsta Guðs. [19] Og hann blessaði hann og sagði: Blessaður sé Abram
af hinum hæsta Guði, skapara himins og jarðar! [20] Og lofaður sé hinn
hæsti Guð, sem gaf óvini þína þér í hendur! Og Abram gaf honum
tíund af öllu. [21] Og konungurinn í Sódómu sagði við Abram: Gef mér
mennina, en tak þú fjárhlutina. [22] Þá mælti Abram við konunginn í
Sódómu: Eg upp lyfti höndum mínum til Jahve, hins hæsta Guðs,
skapara himins og jarðar: [23] Eg tek hvorki þráð né skóþveng, né
nokkuð af öllu, sem þér til heyrir, svo að þú skulir ekki segja: »Eg
hefi gjört Abram ríkan«. [24] Ekkert handa mér! Aðeins það, sem
sveinarnir hafa neytt, og hlut þeirra manna, sem með mér fóru: Aners,
Eskols og Mamre; þeir mega taka sinn hlut.

14, 1: * Eða: konungur heiðingjanna. **2:** kap. 19, 22. **3:** * Þ. e. Dauðahafið.
7: kap. 36, 16. **12:** kap. 11, 31. **18:** Sálm. 110, 4. Hebr. 7, 1. **19:** Hebr. 7, 6.
20: Hebr. 7, 2. 4. 6. **22:** 5 Mós. 32, 40. Opinb. 10, 5n.

Jahve gjörir sáttmála við Abram.

15 Eftir þessa atburði kom orð Jahve til Abrams í sýn, svohljóð-
andi: Óttast þú ekki, Abram, eg er þinn skjöldur — laun þín
munu mjög mikil verða. 2 Og Abram mælti: Drottinn Jahve, hvað
ætlar þú að gefa mér? Eg fer héðan barnlaus og Elíeser* verður
erfingi húss míns. 3 Og Abram mælti: Sjá, mér hefir þú ekkert af-
kvæmi gefið og húskarl minn mun erfa mig. 4 Og sjá, orð Jahve kom
til hans svohljóðandi: Ekki skal hann erfa þig, heldur sá, sem af þér
mun getinn verða, hann mun erfa þig. 5 Og hann leiddi hann út og
mælti: Lít þú upp til himins og tel þú stjörnurnar, ef þú getur talið
þær. Og hann sagði við hann: Svo margir skulu niðjar þínir verða.
6 Og hann trúði Jahve, og hann reiknaði honum það til réttlætis. 7 Þá
sagði hann við hann: Eg er Jahve, sem leiddi þig út frá Ur í Kaldeu,
til þess að gefa þér þetta land til eignar. 8 Og hann mælti: Drottinn
Jahve, hvað skal eg hafa til marks um, að eg muni eignast það? 9 Og
hann mælti við hann: Fær mér þrevetra kvígu, þrevetra geit, þrevetran
hrút, turtildúfu og unga dúfu. 10 Og hann færði honum öll þessi dýr
og hlutaði þau sundur í miðju og lagði hvorn hlutinn gegnt öðrum;
en fuglana hlutaði hann ekki sundur. 11 Og hræfuglar flugu að ætinu,
en Abram fældi þá burt. 12 En er sól var að renna, leið þungur svefn-
höfgi á Abram, og sjá: felmti, miklu myrkri, sló yfir hann. 13 Þá
sagði hann við Abram: Vit það fyrir víst, að niðjar þínir munu lifa
sem útlendingar í landi, sem þeir eiga ekki; og þeir munu þjóna þeim*,
og þeir** þjá þá í fjögur hundruð ár. 14 En einnig þá þjóð, sem þeir
munu þjóna, mun eg dæma, og síðar munu þeir þaðan fara með mik-
inn fjárhlut. 15 En þú skalt fara í friði til feðra þinna; þú skalt verða
jarðaður í góðri elli. 16 Hinn fjórði ættliður þeirra mun koma hingað
aftur, því að enn hafa Amórítar eigi fylt mæli synda sinna. 17 En er sól
var runnin og myrkt var orðið, kom reykur sem úr ofni og eldslogi,
er leið fram á milli þessara fórnar-stykkja. 18 Á þeim degi gjörði Jahve
sáttmála við Abram og mælti: Þínu afkvæmi gef eg þetta land, frá
Egiptalandsánni til árinnar miklu, árinnar Evfrat: 19 land Keníta,
Kenissíta, Kadmóníta, 20 Hetíta, Peresíta, Refaíta, 21 Amóríta, Kanaaníta,
Gírgasíta og Jebúsíta.

Hagar elur Ísmael.

16 Og Saraí kona Abrams ól honum ekki börn; en hún hafði
egipzka ambátt, sem hét Hagar. 2 Og Saraí sagði við Abram:
Heyrðu nú, Jahve hefir varnað mér barngetnaðar; gakk því inn til
ambáttar minnar; vera má að hún afli mér afkvæmis. Og Abram
hlýddi orðum Saraí. 3 Þá tók Saraí, kona Abrams, Hagar hina egipzku,
ambátt sína, er Abram hafði búið tíu ár í Kanaanlandi, og gaf manni
sínum Abram hana fyrir konu. 4 Og hann gekk inn til Hagar og hún
varð þunguð; en er hún vissi, að hún var með barni, fyrirleit hún
húsmóður sína. 5 Þá sagði Saraí við Abram: Sá óréttur, sem eg verð

15, 1: Jes. 41, 10. **2:** * Hin fyrri þýðing: »Elieser *frá Damaskus*« stafar af því, að orðinu »Damaskus« hefir af misskilningi verið skotið inn í hebreska textann. **5:** kap. 13, 16; 17, 2. 2 Mós. 32, 13. 5 Mós. 10, 22. **6:** Róm. 4, 3. 18. Gal. 3, 6. **7:** kap. 11, 31. **13:** * Þ. e. Egiptum. ** Þ. e. Egiptar. 2 Mós. 12, 40. Post. 7, 6. **14:** 2 Mós. 3, 21; 11, 2; 12, 35n. **15:** kap. 25, 8. **16:** 5 Mós. 9, 4. **17:** 2 Mós. 19, 18. Jer. 34, 18. **18:** kap. 12, 7; 13, 15; 17, 8; 26, 4. 5 Mós. 34, 4. 2 Mós. 23, 31. 1 Kong. 4, 21. Sálm. 80, 12. 1 Mós. 2, 14. 5 Mós. 1, 7. **20:** 5 Mós. 7, 1. Jós. 24, 11. 1 Mós. 14, 5. — **16, 2:** kap. 30, 3. 9. **5:** kap. 31, 53. Dóm. 11, 27. 1 Sam. 24, 16.

að þola, bitni á þér! Eg hefi gefið ambátt mína þér í faðm; en er
hún nú veit, að hún er með barni, fyrirlítur hún mig. Jahve dæmi
milli mín og þín! 6 En Abram sagði við Saraí: Sjá, ambátt þín er á
þínu valdi; gjör þú við hana sem þér gott þykir. Þá þjáði Saraí hana,
svo að hún flýði í burtu frá henni. 7 Þá fann engill Jahve hana hjá
vatnslind í eyðimörkinni, hjá lindinni á veginum til Súr. 8 Og hann
mælti: Hagar, ambátt Saraí, hvaðan kemur þú og hvert ætlar þú að
fara? Hún svaraði: Eg er á flótta frá Saraí, húsmóður minni. 9 Og
engill Jahve sagði við hana: Hverf þú heim aftur til húsmóður þinnar
og gef þig undir hennar vald. 10 Og engill Jahve sagði við hana: Eg
mun margfalda afkvæmi þitt, svo að það verði eigi talið fyrir fjölda
sakir. 11 Og engill Jahve sagði við hana: Sjá, þú ert þunguð og munt
son fæða; hans nafn skalt þú kalla Ísmael*, því að Jahve hefir heyrt
kveinstafi þína. 12 Hann mun verða maður ólmur sem villiasni; hönd
hans mun vera uppi á móti hverjum manni og hvers manns hönd
uppi á móti honum; og hann mun búa fyrir austan alla bræður sína.
13 Og hún kallaði Jahve, sem við hana talaði: »Þú ert Guð, sem sér«.
Því að hún sagði: Ætli eg hafi einnig hér horft á eftir honum, sem
hefir séð mig? 14 Þess vegna heitir brunnurinn Beer-lakaj-róí*; en hann
er á milli Kades og Bered. 15 Og Hagar ól Abram son, og Abram
nefndi son sinn, sem Hagar ól honum, Ísmael. 16 En Abram var átta-
tíu og sex ára gamall, þegar Hagar ól honum Ísmael.

Umskurn boðin. Heitið fæðingu Ísaks.

17 Og er Abram var níutíu og níu ára gamall, birtist Jahve hon-
um og sagði: Eg er almáttugur Guð; gakk þú fyrir mínu augliti
og ver grandvar, 2 þá vil eg gjöra sáttmála milli mín og þín, og marg-
falda þig mikillega. 3 Þá féll Abram fram á ásjónu sína og Guð talaði
við hann og sagði: 4 Sjá, það er eg, sem hefi gjört við þig sáttmála,
og þú skalt verða faðir margra þjóða. 5 Því skalt þú eigi lengur nefn-
ast Abram, heldur skalt þú heita Abraham; því að föður margra þjóða
gjöri eg þig. 6 Og eg mun gjöra þig mjög frjósaman og gjöra þig að
þjóðum; og af þér skulu konungar koma. 7 Og eg gjöri sáttmála milli
mín og þín og þinna niðja eftir þig, frá einum ættlið til annars, æfin-
legan sáttmála: að vera þinn Guð og þinna niðja eftir þig. 8 Og eg
mun gefa þér og niðjum þínum eftir þig það land, sem þú nú býr í
sem útlendingur, alt Kanaanland til æfinlegrar eignar, og eg skal vera
Guð þeirra. 9 Og Guð sagði við Abraham: En þú skalt halda minn
sáttmála, þú og niðjar þínir eftir þig, frá einum ættlið til annars.
10 Þetta er minn sáttmáli, sem þér skuluð halda, milli mín og yðar og
niðja þinna eftir þig: alt karlkyn meðal yðar skal umskera. 11 Yður
skal umskera á holdi yfirhúðar yðar, og það sé merki sáttmálans milli
mín og yðar. 12 Átta daga gömul skal öll sveinbörn umskera meðal
yðar, ættlið eftir ættlið, bæði þau, er heima eru fædd, og eins hin, sem
keypt eru verði af einhverjum útlendingi, er eigi er af þínum ættlegg.
13 Umskera skal bæði þann, sem fæddur er í húsi þínu, og eins þann,
sem þú hefir verði keyptan, og þannig sé minn sáttmáli í yðar holdi
sem æfinlegur sáttmáli. 14 En óumskorinn karlmaður, sá er ekki er
umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar, — hann skal upprættur verða úr

---

7: 2 Mós. 15, 22. 8: Dóm. 19, 17. 11: Dóm. 13, 5. Jes. 7, 14. * Það þýðir:
Guð heyrir. 14: * Þ. e. brunnur hins lifandi, sem sér mig. Kap. 24, 62; 25, 11.
— 17, 1: kap. 35, 11; 24, 40. 1 Kong. 2, 4. 2: kap. 13, 16; 15, 5. 5: Nehem. 9, 7.
Jes. 51, 2. Róm. 4, 17. 8: kap. 15, 18; 12, 7; 35, 27. Hebr. 11, 9. 13. 10: 3 Mós.
12, 3. Lúk. 2, 21. Jóh. 7, 22. Post. 7, 8. Róm. 4, 11.

þjóð sinni; sáttmála minn hefir hann rofið. 15 Og Guð sagði við Abra-
ham: Saraí konu þína skalt þú ekki lengur nefna Saraí, heldur skal
hún heita Sara. 16 Og eg mun blessa hana og með henni mun eg
einnig gefa þér son; og eg mun blessa hana og hún skal verða ætt-
móðir heilla þjóða; þjóðkonungar skulu rekja kyn sitt til hennar. 17 Þá
féll Abraham fram á ásjónu sína og hló og hugsaði með sjálfum sér:
Mun hundrað ára gamall maður eignast barn, og mun Sara níræð
barn ala? 18 Og Abraham sagði við Guð: Eg vildi að Ísmael mætti
lifa fyrir þínu augliti! 19 Og Guð mælti: Vissulega skal Sara kona þín
fæða þér son, og þú skalt nefna hann Ísak, og eg mun gjöra sáttmála
við hann sem æfinlegan sáttmála fyrir niðja hans eftir hann. 20 Og að
því er Ísmael snertir, hefi eg bænheyrt þig; sjá, eg mun blessa hann
og gjöra hann frjósaman og margfalda hann mikillega; tólf þjóðhöfð-
ingja mun hann geta, og eg mun gjöra hann að mikilli þjóð. 21 En
minn sáttmála mun eg gjöra við Ísak, sem Sara mun fæða þér í þetta
mund á næsta ári. 22 Og er hann hafði lokið tali sínu við hann, sté
Guð upp frá Abraham. 23 Þá tók Abraham son sinn Ísmael og alla,
sem fæddir voru í hans húsi, og alla, sem hann hafði verði keypta,
alt karlkyn meðal heimamanna Abrahams, og umskar hold yfirhúðar
þeirra á þessum sama degi, eins og Guð hafði boðið honum. 24 En
Abraham var níutíu og níu ára gamall, er hann var umskorinn á holdi
yfirhúðar sinnar. 25 Og Ísmael sonur hans var þrettán ára, er hann
var umskorinn á holdi yfirhúðar sinnar. 26 Á þessum sama degi voru
þeir umskornir Abraham og Ísmael sonur hans. 27 Og allir hans heima-
menn, bæði þeir, er heima voru fæddir, og eins þeir, sem verði voru
keyptir af útlendingum, voru umskornir með honum.

Jahve birtist Abraham í Hebron; heitir enn að nýju fæðing Ísaks og boðar eyðing Sódómu. Fyrirbón Abrahams.

18 Og Jahve birtist honum í Mamre-lundi, er hann sat í tjald-
dyrum sínum í miðdegishitanum. 2 Og hann hóf upp augu sín
og litaðist um, og sjá, þrír menn stóðu gagnvart honum; og er hann sá
þá, skundaði hann til móts við þá úr tjalddyrum sínum og laut þeim
til jarðar, 3 og mælti: Drottinn, hafi eg fundið náð í augum þínum,
þá gakk eigi fram hjá þjóni þínum. 4 Leyfið, að sótt sé lítið eitt af
vatni, að þér megið þvo fætur yðar, og hvílið yður undir trénu. 5 Og
eg ætla að sækja brauðbita, að þér megið styrkja hjörtu yðar, — síðan
getið þér haldið áfram ferðinni, — úr því að þér fóruð hér um hjá
þjóni yðar. Og þeir svöruðu: Gjörðu eins og þú hefir sagt. 6 Þá
flýtti Abraham sér inn í tjaldið til Söru og mælti: Sæktu nú sem
skjótast þrjá mæla hveitimjöls, hnoðaðu það og bakaðu kökur. 7 Og
Abraham skundaði til nautanna og tók kálf ungan og vænan og fékk
sveini sínum, og hann flýtti sér að matbúa hann. 8 Og hann tók rjóma
og mjólk og kálfinn, sem hann hafði matbúið, og setti fyrir þá, en sjálfur
stóð hann frammi fyrir þeim undir trénu, meðan þeir mötuðust. 9 Þá
sögðu þeir við hann: Hvar er Sara kona þín? Hann svaraði: Þarna inni í
tjaldinu. 10 Og hann sagði: Vissulega mun eg aftur koma til þín að ári
liðnu í sama mund, og mun þá Sara kona þín hafa eignast son. En
Sara heyrði þetta í dyrum tjaldsins, sem var að baki hans. 11 En

---

17: kap. 18, 12; 21, 6. Lúk. 1, 18. **19:** kap. 18, 10; 21, 3. **20:** kap. 25, 16. —
18, 1: kap. 13, 18. **2:** kap. 19, 1. **3:** kap. 19, 19. Hebr. 13, 2. **4:** kap. 19, 2;
43, 23; 1 Tím. 5, 10. **6:** 1 Sam. 28, 24. **10:** kap. 17, 19; 21, 1. Róm. 9, 9.
2 Kong. 4, 16.

Abraham og Sara voru gömul og hnigin á efra aldur, svo að kvenlegir
eðlishættir voru horfnir frá Söru. 12 Og Sara hló með sjálfri sér og
mælti: Eftir að eg er gömul orðin, skyldi eg þá á munuð hyggja, þar
sem bóndi minn og er gamall? 13 Þá sagði Jahve við Abraham: Hví
hlær Sara og segir: »Mun það satt, að eg skuli barn fæða svo gömul«?
14 Er Jahve nokkuð ómáttugt? Í þetta mund mun eg aftur koma til
þín að ári, og Sara hefir þá eignast son. 15 Og Sara neitaði því og
sagði: Eigi hló eg, því að hún var hrædd. En hann sagði: Jú, víst
hlóst þú. 16 Því næst tóku mennirnir sig upp þaðan og horfðu niður
til Sódómu — en Abraham gekk með þeim, til að fylgja þeim á veg.
17 Þá sagði Jahve: Skyldi eg dylja Abraham þess, sem eg ætla að gjöra,
18 þar sem Abraham mun verða að mikilli og voldugri þjóð, og allar
þjóðir jarðarinnar munu af honum blessun hljóta*? 19 Því að eg hefi
útvalið hann, til þess að hann bjóði börnum sínum og húsi sínu eftir
sig, að þau varðveiti vegu Jahve með því að iðka rétt og réttlæti, til
þess að Jahve láti koma fram við Abraham það, sem hann hefir hon-
um heitið. 20 Og Jahve mælti: Hrópið yfir Sódómu og Gómorru, það
er vissulega mikið, og synd þeirra, hún er vissulega mjög þung. 21 Eg ætla
því að stíga niður þangað, til þess að sjá, hvort þeir hafa fullkomlega
að hafst það, sem þeir eru hrópaðir um fyrir mér*; eða sé eigi svo,
þá vil eg vita það. 22 Og mennirnir sneru í brott þaðan og héldu til
Sódómu, en Abraham stóð enn þá frammi fyrir Jahve. 23 Og Abraham
gekk nær honum og mælti: Hvort munt þú afmá hina réttlátu með
hinum óguðlegu? 24 Vera má að fimtíu réttlátir séu í borginni; hvort
munt þú afmá þá og ekki þyrma staðnum vegna þeirra fimtíu réttlátu,
sem þar eru? 25 Fjarri sé það þér að gjöra slíkt, að deyða hina rétt-
látu með hinum óguðlegu, svo að eitt gangi yfir réttláta og óguðlega;
fjarri sé það þér! Mun dómari alls jarðríkis ekki gjöra rétt? 26 Og
Jahve mælti: Finni eg í Sódómu fimtíu réttláta innan borgar, þá þyrmi
eg öllum staðnum þeirra vegna. 27 Abraham svaraði og sagði: Æ, eg
hefi byrjað að tala við drottin, þótt eg sé duft eitt og aska. 28 Vera
má að fimm skorti á fimtíu réttláta; munt þú eyða alla borgina vegna
þessara fimm? Þá mælti hann: Eigi mun eg eyða hana, finni eg þar
fjörutíu og fimm. 29 Og hann hélt áfram að tala við hann og mælti:
Vera má að þar finnist ekki nema fjörutíu. En hann svaraði: Vegna
þeirra fjörutíu mun eg láta það ógjört. 30 Og hann sagði: Eg bið þig,
drottinn, að þú reiðist ekki, þó að eg tali. Vera má að þar finnist
ekki nema þrjátíu. Og hann svaraði: Eg mun ekki gjöra það, finni
eg þar þrjátíu. 31 Og hann sagði: Æ, eg hefi byrjað að tala við drottin!
Vera má að þar finnist ekki nema tuttugu. Og hann mælti: Eg mun
ekki eyða hana vegna þeirra tuttugu. 32 Og hann mælti: Eg bið þig,
drottinn, að þú reiðist ekki, þó að eg tali enn aðeins í þetta sinn.
Vera má að þar finnist aðeins tíu. Og hann sagði: Eg mun ekki
eyða hana vegna þeirra tíu. 33 Og Jahve gekk í brott, er hann hafði
lokið tali sínu við Abraham; en Abraham hvarf aftur heimleiðis.

12: kap. 17, 17. 1 Pét. 3, 6. **14:** Jer. 32, 27. Lúk. 1, 37. **18:** * Önnur þýðing: svo að allar þjóðir jarðarinnar munu óska sér hans blessunar. Kap. 12, 3. **19:** 5 Mós. 6, 7. **20:** kap. 19, 13; 13, 13. Esek. 16, 48. 50. **21:** kap. 11, 5. * Annar lesháttur: hvort þeir *allir* hafa að hafst það, sem þeir eru hrópaðir um fyrir mér. **25:** Sálm. 7, 9. Jóh. 5, 27. Post. 17, 31. Róm. 3, 6. **26:** Am. 7, 3. **30:** Dóm. 6, 39.

Eyðing Sódómu. Lot frelsast. Glæpur hans.

19 En báðir englarnir komu um kveldið til Sódómu; sat Lot í
borgarhliði; og er hann sá þá, stóð hann upp í móti þeim og
hneigði ásjónu sína til jarðar. 2 Því næst mælti hann: Heyrið, herrar
mínir, sýnið lítillæti og komið inn í hús þjóns ykkar, og verið hér í
nótt og þvoið fætur ykkar; getið þið þá risið árla á morgun og farið
leiðar ykkar. En þeir sögðu: Nei, við ætlum að hafast við á strætinu
í nótt. 3 Þá lagði hann mikið að þeim, unz þeir fóru inn til hans og
gengu inn í hús hans. Og hann bjó þeim máltíð og bakaði ósýrðar
kökur, og þeir neyttu. 4 En áður en þeir gengu til hvíldar, slógu
borgarmenn, mennirnir í Sódómu, hring um húsið, bæði ungir og
gamlir, allur múgurinn hvaðanæfa. 5 Og þeir kölluðu á Lot og sögðu
við hann: Hvar eru mennirnir, sem komu til þín í kveld? leið þú þá
út til vor, að vér megum kenna þeirra. 6 Lot gekk þá út til þeirra, út
fyrir dyrnar, og lokaði hurðinni að baki sér. 7 Og hann sagði: Fyrir
hvern mun, bræður mínir, fremjið ekki óhæfu. 8 Sjá, eg á tvær dætur,
sem ekki hafa karlmann kent; eg skal leiða þær út til yðar, gjörið við
þær sem yður gott þykir; aðeins megið þér ekkert gjöra þessum
mönnum, úr því að þeir eru komnir undir skugga þaks míns. 9 Þá
æptu þeir: Haf þig á burt! og sögðu: þessi eini maður er hingað
kominn, til þess að dveljast hér sem útlendingur og vill nú stöðugt vera
að siða oss; nú skulum vér leika þig enn ver en þá. Og þeir gjörðu
ákaflega þröng að manninum, að Lot, og gengu nær, til að brjóta upp
dyrnar. 10 Þá seildust mennirnir út og drógu Lot til sín inn í húsið
og lokuðu dyrunum. 11 En mennina, sem voru úti fyrir dyrum húss-
ins, slógu þeir með blindu, smáa og stóra, svo að þeir urðu að gefast
upp við að finna dyrnar. 12 Og mennirnir sögðu við Lot: Átt þú hér
nokkra fleiri þér nákomna? Tengdasonu þína og dætur þínar og alla í
borginni, sem þér eru áhangandi — haf þá burt héðan; 13 því að við
munum eyða þennan stað, af því að hrópið yfir þeim fyrir Jahve er
mikið, og Jahve hefir sent okkur, til að eyða borgina. 14 Þá gekk Lot
út og talaði við tengdasonu sína, sem ætluðu að ganga að eiga dætur
hans, og mælti: Standið upp skjótt og farið úr þessum stað, því að
Jahve mun eyða borgina. En tengdasynir hans hugðu, að hann væri
að gjöra að gamni sínu. 15 En er dagur rann, ráku englarnir eftir Lot
og sögðu: Statt þú upp skjótt! tak þú konu þína og báðar dætur þínar,
sem hjá þér eru, svo að þú fyrirfarist ekki vegna syndar borgarinnar.
16 En er hann hikaði við, tóku mennirnir í hönd honum og í hönd
konu hans og í hönd báðum dætrum hans, af því að Jahve vildi
þyrma honum, og leiddu hann út og létu hann út fyrir borgina. 17 Og
er þeir höfðu leitt þau út, sagði hann*: Forða þér; líf þitt liggur við!
lít ekki aftur fyrir þig og nem hvergi staðar á öllu sléttlendinu; forða
þér á fjöll upp, að þú farist eigi. 18 Þá sagði Lot við þá: Æ nei, herra
minn! 19 Sjá, þjónn þinn hefir fundið náð í augum þínum og þú hefir
sýnt á mér mikla miskunn, að láta mig halda lífi; en eg get ekki
forðað mér á fjöll upp; ógæfan getur komið yfir mig og eg dáið. 20 Sjá,
þarna er borg í nánd; þangað gæti eg flúið, og hún er lítil; eg vil
forða mér þangað — er hún ekki lítil? — að eg megi halda lífi. 21 Og
hann sagði við hann: Sjá, eg hefi einnig veitt þér þessa bæn, að leggja
ekki í eyði borgina, sem þú talaðir um. 22 Flýt þér! forða þér þangað,

---

19, 1: kap. 18, 2. **2:** Hebr. 13, 2. 1 Mós. 18, 4; 43, 23. Lúk. 7, 44. **4:** kap. 13, 13. Dóm. 19, 22. **7:** Dóm. 19, 23. **9:** 2 Pét. 2, 7. **11:** 2 Kong. 6, 18. **13:** kap. 18, 20. Esek. 16, 49 n. Opinb. 18, 5. **15:** 2 Pét. 2, 6 n. **17:** * Annar lesháttur: sögðu *þeir*. **19:** kap. 6, 8; 18, 3.

því að eg get ekkert gjört, fyr en þú kemst þangað. Þess vegna nefna
menn borgina Zóar*. [23] Sólin var runnin upp yfir jörðina, er Lot kom
til Zóar. [24] Og Jahve lét rigna yfir Sódómu og Gómorru brennisteini
og eldi frá Jahve, af himni. [25] Og hann gjöreyddi þessar borgir og
alt sléttlendið og alla íbúa borganna og gróður jarðarinnar. [26] En kona
hans leit við að baki honum og varð að saltstöpli. [27] En Abraham
gekk snemma morguns þangað, er hann hafði staðið frammi fyrir Jahve.
[28] Og er hann horfði niður á Sódómu og Gómorru og yfir alt slétt-
lendið, þá sá hann að reyk lagði upp af jörðunni, því líkast sem reykur
úr ofni. [29] En er Guð eyddi borgirnar á sléttlendinu, mintist Guð
Abrahams og leiddi Lot út úr eyðingunni, þá er hann lagði í eyði
borgirnar, sem Lot hafði búið í. [30] En Lot fór frá Zóar upp á fjöllin
og staðnæmdist þar og báðar dætur hans með honum; því að hann
óttaðist að vera kyrr í Zóar, og hann hafðist við í helli, hann og báðar
dætur hans. [31] Þá sagði hin eldri við hina yngri: Faðir okkar er
gamall og enginn karlmaður er eftir á jörðunni, sem samfarir megi við
okkur hafa, eins og siðvenja er til alstaðar á jörðunni. [32] Kom þú,
við skulum gefa föður okkar vín að drekka og leggjast hjá honum,
að við megum kveikja kyn af föður okkar. [33] Síðan gáfu þær föður
sínum vín að drekka þá nótt, og hin eldri fór og lagðist hjá föður
sínum; en hann varð hvorki var við, að hún lagðist niður, né að hún
reis á fætur. [34] Og morguninn eftir sagði hin eldri við hina yngri:
Sjá, í nótt lá eg hjá föður mínum; við skulum nú og í nótt gefa hon-
um vín að drekka; far þú síðan inn og legst hjá honum, að við
megum kveikja kyn af föður okkar. [35] Síðan gáfu þær föður sínum
vín að drekka einnig þá nótt, og hin yngri tók sig til og lagðist hjá
honum, en hann varð hvorki var við, að hún lagðist niður, né að hún
reis á fætur. [36] Þannig urðu báðar dætur Lots þungaðar af völdum
föður síns. [37] Og hin eldri ól son og nefndi hann Móab; hann er ætt-
faðir Móabíta alt til þessa dags. [38] Og hin yngri ól einnig son og
nefndi hann Ben-Ammí; hann er ættfaðir Ammóníta alt til þessa dags.

Abraham kemur til Gerar. Abímelek tekur Söru, en skilar henni aftur.

20 Nú flutti Abraham sig þaðan suður í landið og settist að milli
Kades og Súr, og dvaldist um hríð í Gerar. [2] Og Abraham sagði
um Söru konu sína: Hún er systir mín. Þá sendi Abímelek konungur
í Gerar menn og lét sækja Söru. [3] En Guð kom til Abímeleks í draumi
um nóttina og sagði við hann: Sjá, þú skalt deyja vegna konu þeirrar,
sem þú hefir tekið, því að hún er gift kona. [4] En Abímelek hafði ekki
komið nærri henni. Og hann sagði: Drottinn, munt þú einnig vilja
deyða saklaust fólk? [5] Hefir hann ekki sagt við mig: Hún er systir
mín? og hún sjálf hefir einnig sagt: Hann er bróðir minn. Í einlægni
hjarta míns og með hreinum höndum hefi eg gjört þetta. [6] Og Guð
sagði við hann í draumnum: Víst veit eg, að þú gjörðir þetta í ein-
lægni hjarta þíns, og eg hefi einnig varðveitt þig frá að syndga gegn
mér; fyrir því leyfði eg þér ekki að snerta hana. [7] Fá því nú mann-
inum konu hans aftur, því að hann er spámaður; og mun hann biðja
fyrir þér, að þú megir lífi halda; en ef þú skilar henni ekki aftur, þá

22: * Það þýðir: lítilræði, sbr. kap. 19, 20; 14, 2. **24:** 5 Mós. 29, 23. Sálm. 11, 6. Jes. 13, 19. Jer. 50, 40. Esek. 16, 49—50. Hós. 11, 8. Am. 4, 11. Lúk. 17, 29. 2 Pét. 2, 6. Júd. 7. **25:** Harm. 4, 6. **26:** Lúk. 9, 62; 17, 32. **32:** 3 Mós. 18, 7. **37:** 5 Mós. 2, 9. — **20, 1:** kap. 12, 9; 25, 18. **2:** kap. 12, 13; 26, 7. **7:** Sálm. 105, 14—15. Job 42, 8.

skalt þú vita, að þú munt vissulega deyja, þú og allir, sem þér til
heyra. 8 Og Abímelek reis árla um morguninn og kallaði til sín alla
þjóna sína og greindi þeim frá öllu þessu; og mennirnir urðu mjög
óttaslegnir. 9 Og Abímelek lét kalla Abraham til sín og sagði við hann:
Hvað hefir þú gjört oss? og hvað hefi eg misgjört við þig, að þú
skyldir leiða svo stóra synd yfir mig og ríki mitt? Verk, sem enginn
skyldi fremja, hefir þú framið gegn mér. 10 Og Abímelek sagði við
Abraham: Hvað gekk þér til að gjöra þetta? 11 Þá mælti Abraham:
Eg hugsaði: Vart mun nokkur guðsótti vera á þessum stað, og þeir
munu drepa mig vegna konu minnar. 12 Og þar að auki er hún sann-
lega systir mín, samfeðra, þótt eigi séum við sammæðra, og hún varð
kona mín. 13 Og þegar Guð lét mig fara úr húsi föður míns, sagði eg við
hana: Þessa góðsemi verður þú að sýna mér: hvar sem við komum,
þá segðu um mig: Hann er bróðir minn. 14 Þá tók Abímelek sauði,
naut, þræla og ambáttir, og gaf Abraham og fékk honum aftur Söru
konu hans. 15 Og Abímelek sagði: Sjá, land mitt stendur þér til boða;
bú þú þar sem þér bezt líkar. 16 Og við Söru sagði hann: Sjá, eg gef
bróður þínum þúsund sikla silfurs. Sjá, það sé þér uppreist í augum
allra þeirra, sem með þér eru, og ert þú þannig réttlætt fyrir öllum.
17 Og Abraham bað til Guðs fyrir honum, og Guð læknaði Abímelek og
konu hans og ambáttir, svo að þær ólu börn. 18 Því að Jahve hafði
lokað sérhverjum móðurkviði í húsi Abímeleks sakir Söru, konu
Abrahams.

Ísak fæðist. Hagar og Ísmael rekin burt. Abraham gjörir sáttmála við Abímelek.

21 Og Jahve vitjaði Söru, eins og hann hafði lofað, og Jahve
gjörði við Söru, eins og hann hafði sagt. 2 Og Sara varð þunguð
og fæddi Abraham son í elli hans, í það mund, sem Guð hafði sagt
honum. 3 Og Abraham gaf nafn syni sínum, þeim er honum fæddist,
sem Sara fæddi honum, og kallaði hann Ísak*. 4 Og Abraham umskar
Ísak son sinn, þá er hann var átta daga gamall, eins og Guð hafði
boðið honum. 5 En Abraham var hundrað ára gamall, þegar Ísak
sonur hans fæddist honum. 6 Og Sara sagði: Guð hefir gjört mig að
athlægi; hver, sem heyrir þetta, mun hlæja að mér. 7 Og hún mælti:
Hver skyldi hafa sagt við Abraham, að Sara mundi hafa börn á brjósti,
og þó hefi eg alið honum son í elli hans. 8 Og sveinninn óx og var
vaninn af brjósti, og Abraham gjörði mikla veizlu þann dag, sem Ísak
var tekinn af brjósti. 9 En er Sara sá, að sonur Hagar hinnar egipzku,
er hún hafði fætt Abraham, hló, 10 þá sagði hún við Abraham: Rek
þú burt ambátt þessa og son hennar, því að ekki skal sonur þessarar
ambáttar taka arf með syni mínum, með Ísak. 11 En Abraham sárnaði
þetta mjög vegna sonar síns*. 12 Þá sagði Guð við Abraham: Lát þig
ekki taka sárt til sveinsins og ambáttar þinnar; hlýð þú Söru í öllu
því, er hún segir þér; því að afkomendur Ísaks einir munu verða taldir
niðjar þínir. 13 En eg mun einnig gjöra ambáttarsoninn að þjóð, því
að hann er þitt afkvæmi. 14 Og Abraham reis árla næsta morgun,
tók brauð og vatnsbelg og fékk Hagar; en sveininn lagði hann á herðar

---

9: kap. 12, 18; 26, 10. Lúk. 2, 48. **11:** Sálm. 36, 2. 1 Mós. 12, 12. **14:** kap. 12, 19. — **21, 1:** kap. 25, 21; 30, 22; 17, 19; 18, 10. **2:** kap. 25, 19. 1 Kron. 1, 34. Matt. 1, 2. Post. 7, 8. Gal. 4, 22. Hebr. 11, 11. **3:** * Það þýðir: hlátur. Kap. 17, 19. **4:** kap. 17, 11 n. **6:** kap. 17, 17; 18, 12. **10:** Gal. 4, 30. Dóm. 11, 2. **11:** * Þ. e. Ísmaels. **12:** kap. 17, 21. Róm. 9, 7. Gal. 4, 28. Hebr. 11, 18. **13:** kap. 16, 10; 17, 20; 25, 16.

henni og lét hana í burtu fara. Hún hélt þá af stað og reikaði um
eyðimörkina Beerseba. 15 En er vatnið var þrotið á leglinum, lagði
hún sveininn inn undir einn runninn. 16 Því næst gekk hún burt og
settist þar gegnt við, svo sem í örskots fjarlægð, því að hún sagði:
Eg get ekki horft á að barnið deyi. Og hún settist þar gegnt við og
tók að gráta hástöfum*. 17 En er Guð heyrði hljóð sveinsins, þá kall-
aði engill Guðs til Hagar af himni og mælti til hennar: Hvað gengur
að þér, Hagar? vertu óhrædd, því að Guð hefir heyrt til sveinsins, þar
sem hann liggur. 18 Statt þú upp, reistu sveininn á fætur og leiddu
hann þér við hönd, því að eg mun gjöra hann að mikilli þjóð. 19 Og
Guð lauk upp augum hennar, svo að hún sá vatnsbrunn; fór hún þá
og fylti belginn vatni og gaf sveininum að drekka. 20 Og Guð var með
sveininum, og hann óx upp og hafðist við í eyðimörkinni og gjörðist
bogmaður. 21 Og hann hafðist við í Paran-eyðimörk og móðir hans
tók honum konu af Egiptalandi. 22 Um sömu mundir bar svo til, að
Abímelek og hershöfðingi hans Píkól mælti þannig við Abraham: Guð
er með þér í öllu, sem þú gjörir. 23 Vinn þú mér nú hér eið að því
við Guð, að þú skulir eigi breyta sviksamlega hvorki við mig né af-
komendur mína; eins og eg hefi auðsýnt þér góðsemi, svo skalt þú
breyta við mig og það land, sem þú hefir staðnæmst í. 24 Og Abraham
mælti: Eg skal vinna þér eið að því. 25 En Abraham átaldi Abímelek
fyrir vatnsbrunninn, sem þrælar Abímeleks höfðu tekið með ofríki.
26 Þá sagði Abímelek: Ekki veit eg, hver það hefir gjört; hvorki hefir
þú sagt mér það og ekki hefi eg heldur heyrt það fyr en í dag. 27 Þá
tók Abraham sauði og naut og gaf Abímelek; og þeir gjörðu sáttmála
sín í milli. 28 Og Abraham tók frá sjö gimbrar af hjörðinni. 29 Þá
mælti Abímelek til Abrahams: Hvað skulu þessar sjö gimbrar, sem þú
hefir tekið frá? 30 Og hann svaraði: Við þessum sjö gimbrum skalt
þú taka af minni hendi, til vitnis um að eg hefi grafið þennan brunn.
31 Þess vegna heitir sá staður Beerseba*, af því að þeir sóru þar báðir.
32 Þannig gjörðu þeir sáttmála í Beerseba. Síðan tók Abímelek sig upp
og Píkól hershöfðingi hans og sneru aftur til Filistalands. 33 Og hann
gróðursetti tamarisk-runn í Beerseba og ákallaði þar nafn Jahve, hins
eilífa Guðs. 34 Og Abraham dvaldist lengi í Filistalandi.

Sonarfórnin. Ættkvísl Nahors.

22 Eftir þessa atburði reyndi Guð Abraham og mælti til hans:
Abraham! og hann svaraði: Hér er eg. 2 Og hann sagði: Tak
þú einkasoninn þinn, sem þú elskar, hann Ísak, og far þú til Móría-
lands og fórna honum þar að brennifórn á einu af fjöllunum, sem eg
mun segja þér til. 3 Og Abraham var árla á fótum næsta morgun og
lagði á asna sinn, og tók með sér tvo sveina sína og Ísak son sinn;
og hann klauf viðinn til brennifórnarinnar, tók sig upp og hélt af stað,
þangað sem Guð sagði honum. 4 Á þriðja degi hóf Abraham upp augu
sín og sá staðinn álengdar. 5 Þá sagði Abraham við sveina sína:
Bíðið hér hjá asnanum; en við smásveinninn munum ganga þangað,
til að biðjast fyrir, og komum svo til ykkar aftur. 6 Og Abraham tók
brennifórnarviðinn og lagði syni sínum Ísak á herðar, en tók eldinn
og hnífinn sér í hönd; og svo gengu þeir báðir saman. 7 Þá mælti

14: kap. 21, 31. **16:** * Annar lesháttur: Og hún settist þar gegnt við; en sveinn-
inn tók að gráta hástöfum (sbr. 17. v.). **22:** kap. 26, 26. **23:** 1 Sam. 24, 22.
25: kap. 26, 15. 18. **31:** * Þ. e. sjöbrunnur eða svardagabrunnur. Kap. 26, 33.
33: Jes. 57, 15. — **22, 1:** Hebr. 11, 17. **5:** 2 Mós. 22, 14.

Ísak við Abraham föður sinn: Faðir minn! og hann svaraði: Hér er
eg, sonur minn! Og hann mælti: Hér er eldurinn og viðurinn, en
hvar er sauðurinn til brennifórnarinnar? 8 Og Abraham sagði: Guð
mun sjá sér fyrir sauð til brennifórnarinnar, sonur minn! og svo gengu
þeir báðir saman. 9 En er þeir komu þangað, er Guð hafði sagt
honum, reisti Abraham þar altari og lagði viðinn á, og batt son sinn
Ísak og lagði hann upp á altarið, ofan á viðinn. 10 Og Abraham rétti
út hönd sína og tók hnífinn, til að slátra syni sínum. 11 Þá kallaði
engill Jahve til hans af himni og mælti: Abraham! Abraham! Og hann
svaraði: Hér er eg. 12 Hann sagði þá: Legg þú ekki hönd á svein-
inn og gjör þú honum ekkert, því að nú veit eg að þú óttast Guð,
þar sem þú synjaðir mér ekki um einkason þinn. 13 Þá varð Abraham
litið upp og hann sá hrút einn*, sem var fastur á hornunum í hrís-
runni; og Abraham fór og tók hrútinn og fram bar hann að brenni-
fórn í stað sonar síns. 14 Og Abraham kallaði þennan stað »Jahve sér«,
svo að það er máltæki alt til þessa dags: »á fjallinu, þar sem Jahve
birtist«. 15 Og engill Jahve kallaði annað sinn af himni til Abrahams
16 og mælti: Eg sver við sjálfan mig, segir Jahve, að fyrst þú gjörðir
þetta og synjaðir mér eigi um einkason þinn, 17 þá skal eg ríkulega
blessa þig og stórum margfalda kyn þitt, sem stjörnur á himni, sem
sand á sjávarströnd. Og niðjar þínir skulu eignast borgarhlið óvina
sinna. 18 Og af þínu afkvæmi skulu allar þjóðir á jörðunni blessun
hljóta*, vegna þess að þú hlýddir minni röddu. 19 Eftir það fór Abra-
ham aftur til sveina sinna; og þeir tóku sig upp og fóru allir saman til
Beerseba; og Abraham bjó enn um hríð í Beerseba.
20 Eftir þetta bar svo við, að Abraham var sagt: Sjá, Milka hefir
og fætt bróður þínum Nahor sonu: 21 Ús, frumgetning hans, og Bús,
bróður hans, og Kemúel, ættföður Aramea, 22 og Kesed, Kasó, Píldas,
Jídlaf og Betúel. 23 En Betúel gat Rebekku. Þessa átta fæddi Milka
Nahor, bróður Abrahams. 24 Og hann átti hjákonu, sem hét Reúma;
hún ól honum og sonu: þá Teba, Gaham, Tahas og Maaka.

Sara andast og er grafin.

23 Og dagar Söru voru hundrað tuttugu og sjö ár, það var aldur
Söru. 2 Og Sara dó í Kirjat-Arba — það er Hebron — í Kanaan-
landi; og Abraham fór inn*, til að harma Söru og gráta hana. 3 Síðan
gekk hann burt frá líkinu, og kom að máli við Hetíta og sagði: 4 Eg
er aðkomandi og útlendingur meðal yðar; látið mig fá legstað til
eignar hjá yður, að eg megi koma líkinu frá mér og jarða það. 5 Þá
svöruðu Hetítar Abraham og sögðu: 6 Heyr oss fyrir hvern mun, herra
minn; þú ert Guðs höfðingi vor á meðal; jarða þú líkið í hinum bezta
af legstöðum vorum; enginn meðal vor skal meina þér legstað sinn,
að þú megir jarða líkið. 7 Þá stóð Abraham upp og hneigði sig fyrir
landslýðnum, fyrir Hetítum, 8 og mælti við þá og sagði: Ef það er
yðar vilji, að eg megi jarða líkið og koma því frá mér, þá heyrið mig
og biðjið fyrir mig Efron Zóarsson, 9 að hann láti mig fá Makpela-helli,
sem hann á og er yzt í landeign hans; hann láti mig fá hann fyrir

---

9: kap. 12, 8. **10:** Jak. 2, 21. **11:** kap. 31, 11; 46, 2. 2 Mós. 3, 4. 1 Sam. 3, 10. **12:** Róm. 8, 32. **13:** * Annar lesháttur: sá hrút bak við sig. **16:** Sálm. 105, 9. Lúk. 1, 73. Hebr. 6, 13. **17:** kap. 12, 2; 13, 15 n. 15, 5; 24, 60; 26, 4; 32, 12. **18:** kap. 12, 3. Gal. 3, 14. 16. Hebr. 11, 8. 17. * Eða: allar þjóðir á jörðunni skulu óska sér blessunar, slíkrar sem þíns afkvæmis. **20:** kap. 11, 29; 24, 24. **21:** Job 1, 1; 32, 2. **23:** kap. 24, 15. 24. **24:** 2 Sam. 10, 8. — **23, 2:** Jós. 15, 13. * Þ. e. í tjaldið. Kap. 50, 10. **4:** 1 Kron. 29, 15. Post. 7, 5. Hebr. 11, 9. 13.

fult verð til grafreits meðal yðar. 10 En Efron sat þar meðal Hetíta.
Þá svaraði Hetítinn Efron Abraham, í viðurvist Hetíta, frammi fyrir
öllum þeim, sem gengu út og inn um borgarhlið hans, og mælti: 11 Nei,
herra minn, heyr mig! Landið gef eg þér, og hellinn, sem í því er,
hann gef eg þér líka; í augsýn samlanda minna gef eg þér hann.
Jarða þú þar líkið. 12 Þá hneigði Abraham sig fyrir landslýðnum;
13 mælti því næst til Efrons í viðurvist landslýðsins á þessa leið:
Heyr nú, gef gaum að máli mínu! Eg greiði fé fyrir landið; tak þú
við því af mér, að eg megi jarða líkið þar. 14 Þá svaraði Efron Abraham
og mælti: 15 Herra minn, gef fyrir hvern mun gaum að máli
mínu¹! Jörð, sem er fjögur hundruð silfur-sikla virði, hvað er það
okkar í milli? jarða þú líkið. 16 Og Abraham lét að orðum Efrons, og
Abraham vó Efron silfrið, sem hann hafði til tekið í viðurvist Hetíta,
fjögur hundruð sikla í gangsilfri. 17 Þannig var landeign Efrons, sem
er hjá Makpela gegnt Mamre: landeignin og hellirinn, sem í henni var,
og öll trén, er í landeigninni voru, innan takmarka hennar hringinn í
kring, — 18 fest Abraham til eignar, í viðurvist Hetíta, frammi fyrir
öllum, sem út og inn gengu um borgarhlið hans. 19 Og eftir það jarðaði
Abraham Söru konu sína í helli Makpela-lands gegnt Mamre —
það er Hebron — í Kanaanlandi. 20 Þannig fékk Abraham landið og
hellinn, sem í því var, hjá Hetítum til eignar fyrir grafreit.

Ísak fær Rebekku.

24 En Abraham var gamall og hniginn að aldri, og Jahve hafði
blessað Abraham í öllu. 2 Þá sagði Abraham við þjón sinn,
þann er elztur var í húsi hans og umsjónarmaður yfir öllu, sem hann
átti: Legg þú hönd þína undir lend mína, 3 og vinn mér eið að því við
Jahve, Guð himinsins og Guð jarðarinnar, að þú skulir ekki taka syni
mínum til handa konu af dætrum Kanaaníta, er eg bý á meðal;
4 heldur skaltu fara til föðurlands míns og til ættfólks míns, og taka
konu handa Ísak syni mínum. 5 En þjónninn svaraði honum: En ef
konan vill ekki fara með mér til þessa lands, á eg þá að fara með
son þinn aftur í það land, sem þú fórst úr? 6 Og Abraham sagði við
hann: Varastu að hafa son minn þangað! 7 Jahve, Guð himinsins,
sem tók mig úr húsi föður míns og úr ættlandi mínu, sem hefir talað
við mig og svarið mér og sagt: »Þínum niðjum mun eg gefa þetta
land«, — hann mun senda engil sinn á undan þér, að þú megir þaðan
fá syni mínum konu. 8 Og vilji konan ekki fara með þér, þá ertu
leystur af eiðnum. En með son minn mátt þú ekki fyrir nokkurn
mun fara þangað aftur. 9 Þá lagði þjónninn hönd sína undir lend
Abrahams húsbónda síns og vann honum eið að þessu. 10 Þá tók
þjónninn tíu úlfalda af úlföldum húsbónda síns og lagði af stað, og
hafði með sér alls konar dýrgripi húsbónda síns; og hann tók sig upp
og hélt til Mesópótamíu, til borgar Nahors. 11 Og hann áði úlföldunum
utan borgar hjá vatnsbrunni að kveldi dags, í það mund, er konur
voru vanar að ganga út að ausa vatn. 12 Og hann mælti: Jahve, Guð
húsbónda míns Abrahams, lát mér hepnast erindi mitt í dag og auðsýn
miskunn húsbónda mínum Abraham. 13 Sjá, eg stend við vatnslind og
dætur bæjarmanna ganga út að ausa vatn; 14 og ef sú stúlka, sem eg

---

15: ¹ Annar lesháttur: Nei, herra minn, gef gaum að máli mínu! 17: kap. 49, 30; 50, 13. Post. 7, 16. 19: kap. 25, 9n. — 24, 1: kap. 18, 11. 2: kap. 15, 2. 3: kap. 21, 23; 28, 1. 7: kap. 12, 7; 13, 15; 15, 18; 26, 4. 2 Mós. 23, 20; 33, 2. 10: kap. 25, 20.

segi við: Tak niður skjólu þína, að eg megi drekka, svarar: »Drekk þú,
og eg vil líka brynna úlföldum þínum«, — hún sé sú, sem þú hefir
fyrirhugað þjóni þínum Ísak; og af því mun eg marka, að þú auð-
sýnir miskunn húsbónda mínum. 15 En áður en hann hafði lokið máli
sínu, sjá, þá kom Rebekka, dóttir Betúels, sonar Milku, konu Nahors,
bróður Abrahams, og bar hún skjólu sína á öxlinni. 16 En stúlkan
var einkar fríð sýnum, mey og enginn maður hafði kent hennar; og
hún gekk niður að lindinni, fylti skjólu sína og gekk aftur upp frá
lindinni. 17 Þá hljóp þjónninn móti henni og mælti: Gef mér vatnssopa
að drekka úr skjólu þinni. 18 Og hún svaraði: Drekk, herra minn!
og hún tók jafnskjótt skjóluna niður af öxlinni í hönd sér og gaf
honum að drekka. 19 Og er hún hafði gefið honum að drekka, mælti
hún: Líka skal eg ausa vatn úlföldum þínum, unz þeir hafa drukkið
nægju sína. 20 Og hún flýtti sér og steypti úr skjólu sinni í vatns-
stokkinn, og hljóp svo aftur að brunninum að ausa vatn; og hún jós
vatn öllum úlföldum hans. 21 En maðurinn starði á hana þegjandi, til
þess að komast að raun um, hvort Jahve hefði látið ferð hans hepnast
eða ekki. 22 En er úlfaldar hans höfðu drukkið nægju sína, tók mað-
urinn nefhring úr gulli, sem vó hálfan sikil, og tvö armbönd og dró
á hendur henni; vógu þau tíu sikla gulls. 23 Því næst mælti hann:
Hvers dóttir ert þú? segðu mér það. Er rúm í húsi föður þíns, til að
hýsa oss í nótt? 24 Og hún sagði við hann: Eg er dóttir Betúels, sonar
Milku, sem hún ól Nahor. 25 Þá sagði hún við hann: Vér höfum yfrið
nóg bæði af hálmi og fóðri, og einnig húsrúm til gistingar. 26 Þá laut
maðurinn höfði, bað til Jahve 27 og mælti: Lofaður sé Jahve, Guð
Abrahams húsbónda míns, sem hefir ekki dregið í hlé miskunn sína
og trúfesti við húsbónda minn. Mig hefir Jahve leitt veginn til húss
bræðra húsbónda míns. 28 Og stúlkan skundaði heim og sagði í húsi
móður sinnar frá því, sem við hafði borið. 29 En Rebekka átti bróður,
sem Laban hét, og Laban hljóp til mannsins út að lindinni. 30 Og
er hann sá hringinn og armböndin á höndum systur sinnar og heyrði
orð Rebekku systur sinnar, sem sagði: »Svona talaði maðurinn við
mig«, þá fór hann til mannsins. Og sjá, hann stóð hjá úlföldunum
við lindina*. 31 Og hann sagði: Kom þú inn, blessaður af Jahve, hví
stendur þú hér úti. Eg hefi rýmt til í húsinu og pláss er fyrir úlfalda
þína. 32 Þá gekk maðurinn inn í húsið, og hann spretti af úlföldunum
og gaf þeim hálm og fóður, en færði honum vatn til að þvo fætur
sína og fætur þeirra manna, sem voru með honum. 33 Og matur var
fram borinn fyrir hann, en hann sagði: Eigi vil eg matar neyta, fyr
en eg hefi borið upp erindi mitt. Og hann svaraði: Tala þú! 34 Og
hann mælti: Eg er þjónn Abrahams. 35 Jahve hefir ríkulega blessað
húsbónda minn, svo að hann er orðinn auðmaður, og hann hefir gefið
honum sauði og naut, silfur og gull, þræla og ambáttir, úlfalda og
asna. 36 Og Sara, kona húsbónda míns, hefir alið húsbónda mínum
son í elli sinni, og honum hefir hann gefið alt, sem hann á. 37 Og
húsbóndi minn tók af mér eið og sagði: Þú mátt eigi konu taka syni
mínum af dætrum Kanaaníta, er eg bý hjá; 38 heldur skalt þú fara í
hús föður míns og til ættingja minna og taka syni mínum konu.

15: kap. 22, 23. **17**: Jóh. 4, 7. **24**: kap. 22, 20. 23. **29**: kap. 28, 5. **30**: * Sýnilega hefir orðaröðin í 29. og 30. versi frumtextans raskast og ætti að vera þannig: En Rebekka átti bróður, sem Laban hét; og er hann sá hringinn og armböndin á höndum systur sinnar og hann heyrði orð Rebekku systur sinnar, sem sagði: »Svona talaði maðurinn við mig«, þá hljóp Laban til mannsins út að lindinni og kom til mannsins; og sjá, hann stóð enn hjá úlföldunum við lindina. **31**: kap. 26, 29. Sálm. 115, 15. **35**: kap. 13, 2. **36**: kap. 21, 2.

39 Og eg sagði við húsbónda minn: Vera má að konan vilji ekki fara
með mér. 40 Og hann svaraði mér: Jahve, fyrir hvers augsýn eg hefi
gengið, mun senda engil sinn með þér og láta ferð þína hepnast, svo
að þú megir fá konu til handa syni mínum af ætt minni og úr húsi
föður míns; 41 þá skaltu vera laus við þann eið, sem þú vinnur mér,
ef þú fer til ættingja minna; og vilji þeir ekki gefa þér hana, þá ertu
laus við eiðinn, sem eg tek af þér. 42 Og er eg í dag kom að lindinni,
sagði eg: Jahve, Guð Abrahams húsbónda míns, ætlir þú að láta þá
för lánast, sem eg nú er að fara, 43 þá sjá, eg stend við þessa lind,
og fari svo, að sú stúlka, sem kemur hingað til að sækja vatn og eg
segi við: »Gef mér að drekka vatnssopa úr skjólu þinni«, 44 svarar mér:
Drekk þú, og líka skal eg ausa úlföldum þínum vatn, — hún sé sú
kona, sem Jahve hefir fyrirhugað syni húsbónda míns. 45 En áður en
eg hafði lokið þessu tali við sjálfan mig, sjá, þá kom Rebekka út
þangað með skjólu sína á öxlinni og gekk niður að lindinni og bar
upp vatn; og eg sagði við hana: Gef mér að drekka! 46 Og óðara tók
hún skjóluna niður af öxlinni og sagði: Drekk þú, og líka skal eg
brynna úlföldum þínum. Og eg drakk, og hún brynti líka úlföldunum.
47 Þá spurði eg hana og mælti: Hvers dóttir ert þú? Og hún sagði:
Dóttir Betúels, sonar Nahors, sem Milka ól honum. Lét eg þá hring-
inn í nef hennar og armböndin á hendur hennar. 48 Og eg laut höfði
og bað til Jahve; og eg lofaði Jahve, Guð Abrahams húsbónda míns,
sem hafði leitt mig hinn rétta veg, til að taka bróðurdóttur húsbónda
míns syni hans til handa. 49 Og nú, ef þér viljið sýna vináttu og trygð
húsbónda mínum, þá segið mér það; en viljið þér það ekki, þá segið
mér og það, svo að eg geti snúið mér til hægri eða vinstri.
50 Þá svöruðu þeir Laban og Betúel og sögðu: Þetta er frá Jahve
komið; við getum ekkert við þig sagt, hvorki ilt né gott. 51 Sjá, Re-
bekka er á þínu valdi, tak þú hana og far þína leið, að hún verði kona
sonar húsbónda þíns, eins og Jahve hefir sagt. 52 Og er þjónn Abrahams
heyrði þessi orð, laut hann til jarðar fyrir Jahve. 53 Og þjónninn tók
upp skartgripi af silfri og skartgripi af gulli og klæði, og gaf Rebekku,
en bróður hennar og móður gaf hann gersemar. 54 Því næst átu þeir
og drukku, hann og mennirnir, sem með honum voru, og gistu þar um
nóttina. Og er þeir voru risnir úr rekkju um morguninn, mælti hann:
Látið mig nú fara heim til húsbónda míns. 55 Þá svöruðu bróðir hen-
ar og móðir: Leyf þú stúlkunni að vera hjá oss enn nokkurn tíma
eða eina tíu daga. Þá má hún fara. 56 En hann svaraði þeim: Tefjið
mig ekki! Jahve hefir látið ferð mína hepnast; leyfið mér að fara heim
til húsbónda míns. 57 Þau sögðu þá: Við skulum kalla á stúlkuna og
spyrja hana sjálfa. 58 Þá kölluðu þau á Rebekku og sögðu við hana:
Vilt þú fara með þessum manni? Og hún sagði: Eg vil fara. 59 Þá
létu þau Rebekku systur sína og fóstru hennar fara með þjóni Abra-
hams og mönnum hans. 60 Og þau blessuðu Rebekku og sögðu við
hana: Systir vor, vaxi af þér þúsundir þúsunda og eignist niðjar þínir
borgarhlið fjandmanna sinna! 61 Þá tók Rebekka sig upp með þernum
sínum og þær riðu úlföldunum og fóru með manninum; og þjónninn
tók Rebekku og fór leiðar sinnar. 62 En Ísak hafði gengið út í eyði-
mörkina að Beer-lakaj-róí*, því að hann bjó í suðurhluta landsins**.
63 Og Ísak hafði gengið út að áliðnum degi, til að gjöra bæn sína* úti
á mörkinni, og hann hóf upp augu sín og sá úlfalda koma. 64 Og
Rebekka leit upp og sá Ísak; sté hún þá jafnskjótt niður af úlfaldanum.

40: kap. 17, 1. 5 Mós. 8, 6. Jós. 22, 5. **60**: kap. 22, 17. **62**: * Sbr. kap. 16, 14 og 25, 11. ** Sbr. kap. 13, 1. **63**: * Eða: kveina, telja sér harmatölur (sbr. 67. v.).

65 Og hún sagði við þjóninn: Hver er þessi maður, sem kemur á móti
oss þarna á mörkinni? Og þjónninn svaraði: Það er húsbóndi minn.
Þá tók hún skýluna og huldi sig. 66 Og þjónninn sagði Ísak frá öllu
því, sem hann hafði gjört. 67 Og Ísak leiddi hana í tjald Söru móður
sinnar, og tók Rebekku og hún varð kona hans og hann elskaði hana.
Og Ísak huggaðist af harmi þeim, er hann bar eftir móður sína.

Abraham kvongast í annað sinn, deyr og er grafinn.

25 Og Abraham tók sér enn konu; hún hét Ketúra. 2 Og hún
ól honum Símran, Joksan, Medan, Midían, Jísbak og Súa. 3 Og
Joksan gat Séba og Dedan, og synir Dedans voru Assúrítar, Letúsítar
og Leúmmítar. 4 Og synir Midíans voru: Efa, Efer, Hanok, Abída og
Eldaa; allir þessir eru niðjar Ketúru. 5 Og Abraham gaf Ísak alt, sem
hann átti. 6 En sonum þeim, sem Abraham hafði átt með hjákon-
unum, gaf hann gjafir og lét þá, meðan hann enn var á lífi, fara burt
frá Ísak syni sínum í austurátt, til austurlanda. 7 Þetta eru æfidagar
Abrahams, sem hann lifði: hundrað sjötíu og fimm ár. 8 Og Abraham
andaðist og dó í góðri elli, gamall og saddur lífdaga, og safnaðist til
síns fólks. 9 Og Ísak og Ísmael synir hans jörðuðu hann í Makpela-
helli í landi Efrons, sonar Hetítans Zóars, sem er gegnt Mamre, 10 í
landi því, sem Abraham hafði keypt af Hetítum; þar var Abraham jarð-
aður og Sara kona hans. 11 Og eftir andlát Abrahams blessaði Guð Ísak
son hans. En Ísak bjó hjá Beer-lakaj-rói.

Ættkvísl Ísmaels.

12 Þetta er ættartal Ísmaels Abrahamssonar, sem Hagar hin egipzka,
ambátt Söru, ól honum. 13 Og þessi eru nöfn Ísmaels sona, samkvæmt
nöfnum þeirra, eftir kynþáttum þeirra. Nebajót var hans frumgetinn
son, þá Kedar, Adbeel, Míbsam, 14 Misma, Dúma, Massa, 15 Hadar*,
Tema, Jetúr, Nafis og Kedma. 16 Þessir eru synir Ísmaels og þessi eru
nöfn þeirra, eftir þorpum þeirra og tjaldbúðum, tólf höfðingjar, eftir
ættkvíslum þeirra. 17 Og þetta voru æfiár Ísmaels: hundrað þrjátíu og
sjö ár, þá andaðist hann og dó, og safnaðist til síns fólks. 18 Og þeir
bjuggu frá Havíla til Súr, sem er fyrir austan Egiptaland, í stefnu til
Assúr; fyrir austan alla bræður sína tók hann* sér bústað.

Esaú og Jakob fæðast. Esaú selur frumburðarréttinn.

19 Þetta er saga Ísaks Abrahamssonar: Abraham gat Ísak. 20 Og
Ísak var fertugur að aldri, er hann gekk að eiga Rebekku, dóttur Betú-
els hins aramíska frá Paddan-aram, systur Labans hins aramíska. 21 Og
Ísak bað Jahve fyrir konu sinni, því að hún var óbyrja, og Jahve bæn-
heyrði hann og Rebekka kona hans varð þunguð. 22 Og er börnin hnitl-
uðust í kviði hennar, sagði hún: Sé það svona, hví lifi eg þá? Gekk hún
þá til frétta við Jahve. 23 En Jahve svaraði henni:

Þú gengur með tvær þjóðir
og tveir ættleggir munu af skauti þínu kvíslast;
annar verður sterkari en hinn,
og hinn eldri mun þjóna hinum yngri.

25, 2: 1 Kron. 1, 32. **8**: kap. 15, 15; 35, 29. **9**: kap. 49, 31. **10**: kap. 23, 16 n. **11**: kap. 16, 14; 24, 62. **12**: 1 Kron. 1, 29 n. **13**: kap. 28, 9. Jes. 60, 7. **15**: * Eða: Hadad. **16**: kap. 17, 20. **18**: * Þ. e. Ísmael. **20**: kap. 24, 10. 67. **21**: kap. 21, 1. **23**: kap. 27, 29. Mal. 1, 2. Róm. 9, 10—12.

[24] Og er dagar hennar fullnuðust, að hún skyldi fæða, sjá, þá voru tví-
burar í kviði hennar. [25] Og hinn fyrri kom í ljós, rauður að lit og
allur sem loðfeldur, og var hann nefndur Esaú*. [26] Og eftir það kom
bróðir hans í ljós og hélt hann um hælinn á Esaú, og var hann nefnd-
ur Jakob*. En Ísak var sextíu ára, er hún ól þá. [27] En er sveinarnir
voru vaxnir, gjörðist Esaú slyngur veiðimaður og hafðist við á heiðum;
en Jakob var maður gæfur og bjó í tjöldum. [28] Og Ísak unni Esaú,
því að villibráð þótti honum góð; en Rebekka unni Jakob. [29] Og einu
sinni hafði Jakob soðið rétt nokkurn; kom þá Esaú af heiðum og var
dauðþreyttur. [30] Þá sagði Esaú við Jakob: Gef mér fljótt að eta hið
rauða, þetta rauða þarna; því að eg er dauðþreyttur. Fyrir því nefndu
menn hann Edóm*. [31] En Jakob mælti: Seldu mér fyrst frumburðar-
rétt þinn. [32] Og Esaú mælti: Eg er kominn í dauðann; hvað stoðar
mig frumburðarréttur minn? [33] Og Jakob mælti: Vinn þú mér þá fyrst
eið að því! Og hann vann honum eiðinn og seldi Jakob frumburðar-
rétt sinn. [34] En Jakob gaf Esaú brauð og baunarétt, og hann át og
drakk og stóð upp og gekk burt. Þannig lítilsvirti Esaú frumburðar-
rétt sinn.

Dvöl Ísaks í Gerar og sáttmáli hans við Abímelek. Konur Esaú.

26 Og hallæri varð í landinu, — annað hallæri en hið fyrra, sem
var á dögum Abrahams. Fór þá Ísak til Abímeleks, Filista kon-
ungs í Gerar. [2] Og Jahve birtist honum og mælti: Far þú ekki til Egipta-
lands, ver þú kyrr í því landi, sem eg segi þér. [3] Dvel þú um hríð í
þessu landi, og eg mun vera með þér og blessa þig; því að þér og nið-
jum þínum mun eg gefa öll þessi lönd, og eg mun halda þann eið,
sem eg sór Abraham, föður þínum. [4] Og eg mun margfalda niðja þína
sem stjörnur himinsins og gefa niðjum þínum öll þessi lönd, og af þínu
afkvæmi skulu allar þjóðir á jörðunni blessun hljóta*, [5] af því að Abra-
ham hlýddi minni röddu og varðveitti boðorð mín, skipanir mínar, á-
kvæði og lög. [6] Og Ísak staðnæmdist í Gerar. [7] Og er menn þar spurðu
um konu hans, sagði hann: Hún er systir mín; því að hann þorði
ekki að segja: hún er kona mín; ella kynnu, hugsaði hann, menn þar
að myrða mig vegna Rebekku, af því að hún er fríð sýnum. [8] Og svo
bar við, er hann hafði verið þar um hríð, að Abímelek Filista kon-
ungur leit út um gluggann og sá, að Ísak lét vel að Rebekku konu
sinni. [9] Þá kallaði Abímelek á Ísak og mælti: Sjá, vissulega er hún
kona þín; og hvernig gazt þú sagt: »Hún er systir mín«? Og Ísak sagði
við hann: Eg hugsaði, að ella mundi eg láta lífið fyrir hennar sakir.
[10] Og Abímelek mælti: Hví hefir þú gjört oss þetta? Hæglega gat það
viljað til, að einhver af lýðnum hefði lagst með konu þinni, og hefðir
þú þá leitt yfir oss syndasekt. [11] Síðan bauð Abímelek öllum lands-
lýðnum og mælti: Hver, sem snertir þennan mann og konu hans, skal
vissulega deyja. [12] Og Ísak sáði í þessu landi og uppskar hundraðfalt
á því ári, því að Jahve blessaði hann. [13] Og maðurinn efldist og auðg-
aðist meir og meir, unz hann var orðinn stórauðugur. [14] Og hann átti
sauðahjarðir og nautahjarðir og margt þjónustufólk, svo að Filistar öf-
unduðu hann. [15] Og alla þá brunna, sem þjónar föður hans höfðu
grafið á dögum Abrahams föður hans, byrgðu Filistar og fyltu með

25: * Þ. e. loðinn. **26:** Hós. 12, 4. * Þ. e. hælhaldari. Kap. 27, 36. **30:** kap. 36, 1. 19. * Þ. e. rauður. **33:** kap. 27, 36. Hebr. 12, 16. — **26, 1:** kap. 12, 10; 20, 2. **3:** kap. 12, 7 n. **4:** kap. 15, 5; 22, 17. * Sbr. kap. 22, 18; 12, 3; 18, 18. **5:** Hebr. 11, 8. 3 Mós. 18, 30. **7:** kap. 12, 13 n. **9:** kap. 20, 11. **10:** kap. 20, 9. **11:** Sálm. 105, 15. **12:** Lúk. 8, 8. **15:** kap. 21, 25.

mold. 16 Og Abímelek sagði við Ísak: Far þú burt frá oss, því að þú
ert orðinn miklu voldugri en vér. 17 Þá fór Ísak þaðan og tók sér
bólfestu í Gerar-dal og bjó þar. 18 Og Ísak lét aftur grafa upp brunn-
ana, sem þeir höfðu grafið á dögum Abrahams föður hans og Filistar
höfðu aftur byrgt eftir dauða Abrahams, og gaf þeim hin sömu heiti
sem faðir hans hafði gefið þeim. 19 Og þrælar Ísaks grófu í dalnum og
fundu þar brunn lifandi vatns. 20 En fjárhirðar í Gerar deildu við fjár-
hirða Ísaks og sögðu: Vér eigum vatnið. Og hann nefndi brunninn
Esek*, af því að þeir höfðu þráttað við hann. 21 Þá grófu þeir annan
brunn, en deildu einnig um hann, og hann nefndi hann Sitna*. 22 Eftir
það fór hann þaðan og gróf enn brunn; en um hann deildu þeir ekki,
og hann nefndi hann Rehóbót* og sagði: Nú hefir Jahve rýmkað um
oss, svo að vér megum vaxa í landinu. 23 Og þaðan fór hann upp til
Beerseba. 24 Þá hina sömu nótt birtist Jahve honum og mælti: Eg er
Guð Abrahams föður þíns; óttast þú eigi, því að eg er með þér; og eg
mun blessa þig og margfalda afkvæmi þitt fyrir sakir Abrahams, þjóns
míns. 25 Og hann reisti þar altari og ákallaði nafn Jahve og setti þar
tjald sitt; og þrælar Ísaks grófu þar brunn. 26 Þá kom Abímelek til
hans frá Gerar og Akúsat vinur hans og Píkól hershöfðingi hans. 27 Þá
sagði Ísak við þá: Hví komið þér til mín, þar sem þér þó hatið mig
og hafið rekið mig burt frá yður? 28 En þeir svöruðu: Vér höfum ber-
lega séð að Jahve er með þér; fyrir því sögðum vér: Eiður sé milli
vor, milli vor og þín, og vér viljum gjöra við þig sáttmála: 29 þú skalt
oss ekki mein gjöra, svo sem vér höfum eigi snortið þig og svo sem
vér höfum eigi gjört þér nema gott og látið þig fara í friði; því að þú
ert nú blessaður af Jahve. 30 Eftir það gjörði hann þeim veizlu, og
þeir átu og drukku. 31 Og árla morguninn eftir unnu þeir hver öðrum
eiða; og Ísak lét þá í burt fara og þeir fóru frá honum í friði. 32 Þann
sama dag bar svo við, að þrælar Ísaks komu og sögðu honum frá
brunninum, sem þeir höfðu grafið, og mæltu við hann: Vér höfum
fundið vatn. 33 Og hann nefndi hann Síba; fyrir því heitir borgin Beer-
seba alt til þessa dags. 34 En er Esaú var fertugur að aldri, gekk hann
að eiga Júdít, dóttur Hetítans Beerí, og Basmat, dóttur Hetítans Elons.
35 Og var þeim Ísak og Rebekku sár skapraun að þeim.

Jakob nær blessun föður síns.

27 Og svo bar til, er Ísak var orðinn gamall og augu hans döpr-
uðust, svo að hann gat ekki séð, að hann kallaði á Esaú, eldri
son sinn, og mælti til hans: Sonur minn! Og hann svaraði honum: Hér
er eg. 2 Og hann sagði: Sjá, eg er orðinn gamall og veit ekki, nær eg
muni deyja. 3 Tak þú nú veiðigögn þín: örvamæli þinn og boga, og
far þú á heiðar og veið mér villidýr; 4 og tilreið mér ljúffengan rétt,
sem mér geðjast að, og fær mér hann, að eg megi eta, svo að sál mín
blessi þig, áður en eg dey. 5 En Rebekka heyrði, hvað Ísak talaði við
Esaú son sinn. Og er Esaú var farinn út á heiðar, til að veiða villi-
dýr og hafa heim með sér, 6 mælti Rebekka við Jakob son sinn á þessa
leið: Sjá, eg heyrði föður þinn tala við Esaú bróður þinn og segja:
7 »Fær þú mér villibráð og tilreið mér ljúffengan rétt, að eg megi eta og
blessa þig í augsýn Jahve, áður en eg dey«. 8 Og hlýð þú mér nú,

---

20: * Þ. e. præta. **21:** * Þ. e. óvinátta. **22:** * Þ. e. landrými. **23:** kap. 46, 1—3. **24:** kap. 15, 1. Jes. 41, 10; 43, 1. **25:** kap. 12, 8. **26:** kap. 21, 22. **27:** Dóm. 11, 7. **29:** kap. 24, 31. Sálm. 115, 15. **33:** kap. 21, 31. **34:** kap. 36, 2. — **27, 1:** kap. 48, 10. 1 Sam. 4, 15. 1 Kong. 14, 4.

sonur minn, og gjör sem eg segi þér. [9] Far þú til hjarðarinnar og fær
mér tvö væn hafurkið úr henni, að eg megi tilreiða föður þínum ljúf-
fengan rétt, sem honum geðjast að; [10] og skalt þú færa hann föður þín-
um, að hann megi eta, svo að hann blessi þig, áður en hann deyr.
[11] En Jakob sagði við Rebekku móður sína: Gáðu að, Esaú bróðir minn
er loðinn, en eg er snöggur. [12] Vera má að faðir minn þreifi á mér og
þyki sem eg hafi viljað dára sig; mun eg þá leiða yfir mig bölvun, en
ekki blessun. [13] En móðir hans sagði við hann: Yfir mig komi sú
bölvun, sonur minn; hlýð þú mér aðeins; farðu og sæktu mér kiðin.
[14] Þá fór hann og sótti þau og færði móður sinni. Og móðir hans til-
reiddi ljúffengan rétt, sem föður hans geðjaðist að. [15] Og Rebekka tók
klæðnað góðan af Esaú, eldri syni sínum, sem hún hafði hjá sér í hús-
inu, og færði Jakob, yngri son sinn, í hann. [16] En kiðskinnin lét hún
um hendur hans og um hálsinn, þar sem hann var hárlaus. [17] Og
hún fékk Jakob syni sínum í hendur hinn ljúffenga rétt og brauðið,
sem hún hafði gjört. [18] Þá gekk hann inn til föður síns og mælti:
Faðir minn! Og hann svaraði: Hér er eg; hver ert þú, son minn? [19] Og
Jakob sagði við föður sinn: Eg er Esaú, sonur þinn frumgetinn; eg hefi
gjört sem þú bauðst mér. Seztu nú upp og et af villibráð minni, svo
að sál þín blessi mig. [20] Og Ísak sagði við son sinn: Hvernig máttir
þú svo skjótlega finna nokkuð, son minn? Og hann mælti: Jahve,
Guð þinn, lét það verða á vegi mínum. [21] Þá sagði Ísak við Jakob:
Kom þú samt nær, að eg megi þreifa á þér, son minn, hvort þú sann-
lega ert Esaú sonur minn eða ekki. [22] Jakob gekk þá að Ísak föður
sínum, og hann þreifaði á honum og mælti: Röddin er rödd Jakobs,
en hendurnar eru hendur Esaú. [23] Og hann þekti hann ekki; því að
hendur hans voru loðnar, eins og hendur Esaú bróður hans; og hann
blessaði hann. [24] Og hann mælti: Ert þú þá Esaú sonur minn? Og hann
svaraði: Eg er hann. [25] Þá sagði hann: Kom þú þá með það, að eg eti af
villibráð sonar míns, svo að sál mín megi blessa þig. Og hann færði
honum það og hann át; og hann bar honum vín og hann drakk. [26] Og
Ísak faðir hans sagði við hann: Kom þú nær og kyss þú mig, son minn!
[27] Og hann gekk að honum og kysti hann. Kendi hann þá ilm af
klæðum hans og blessaði hann og mælti:

Sjá, ilmurinn af syni mínum
 er sem ilmur af akri, sem Jahve hefir blessað.
[28] Guð gefi þér dögg af himni og feiti jarðar
 og gnægð korns og víns.
[29] Þjóðir skulu þjóna þér
 og lýðir lúta þér.
Þú skalt vera herra bræðra þinna
 og synir móður þinnar skulu lúta þér.
Bölvaður sé hver sá, sem bölvar þér,
 en blessaður sé hver sá, sem blessar þig!

[30] Og er Ísak hafði lokið blessuninni yfir Jakob og Jakob var ný-
genginn út frá Ísak föður sínum, þá kom Esaú bróðir hans heim úr
veiðiför sinni. [31] Og hann tilreiddi einnig ljúffengan rétt og bar föður
sínum; og hann mælti við föður sinn: Rístu upp, faðir minn, og et af
villibráð sonar þíns, svo að sál þín blessi mig. [32] En Ísak faðir hans
sagði við hann: Hver ert þú? Og hann mælti: Eg er sonur þinn, þinn
frumgetinn son Esaú. [33] Þá varð Ísak felmtsfullur harla mjög og mælti:
Hver var það þá, sem veiddi villidýr og færði mér, svo að eg át af

---

11: kap. 25, 25. **28**: Hebr. 11, 20. **29**: kap. 25, 23; 12, 3. 4 Mós. 24, 9. **32**: kap. 25, 25.

því öllu, áður en þú komst, og blessaði hann? Blessaður mun hann
og verða. [34] En er Esaú heyrði þessi orð föður síns, hljóðaði hann
upp yfir sig hátt mjög og sáran og mælti við föður sinn: Blessa þú
mig líka, faðir minn! [35] Og hann mælti: Bróðir þinn kom með vélráð-
um og tók blessun þína. [36] Þá mælti hann: Vissulega er hann rétt-
nefndur Jakob; því að tvisvar sinnum hefir hann nú leikið á mig:
frumburðarrétt minn hefir hann tekið, og nú hefir hann einnig tekið
blessun mína. Því næst mælti hann: Hefir þú þá enga blessun geymt
mér? [37] Og Ísak svaraði og sagði við Esaú: Sjá, eg hefi skipað hann
herra yfir þig og eg hefi gefið honum alla bræður sína að þrælum; og
eg hefi séð honum fyrir korni og víni; hvað get eg þá gjört fyrir þig,
sonur minn? [38] Og Esaú mælti við föður sinn: Hefir þú ekki nema
þessa einu blessun til, faðir minn? blessa mig líka, faðir minn! Og
Esaú tók að gráta hástöfum. [39] Þá svaraði Ísak faðir hans og sagði
við hann:

Fjarri jarðarinnar feiti skal bústaður þinn vera
og án daggar af himni ofan.
[40] En af sverði þínu muntu lifa
og bróður þínum muntu þjóna.
En svo mun fara, er þú neytir allrar orku þinnar,
að þú munt brjóta sundur ok hans af hálsi þínum.

[41] Og Esaú lagði hatur á Jakob sakir þeirrar blessunar, sem faðir hans
hafði gefið honum. Og Esaú hugsaði með sjálfum sér: Þess mun eigi
langt að bíða, að menn munu syrgja föður minn látinn, og skal eg þá
drepa Jakob bróður minn. [42] Og Rebekku bárust orð Esaú, eldri sonar
hennar; þá sendi hún og lét kalla Jakob, yngri son sinn, og mælti við
hann: Sjá, Esaú bróðir þinn hyggur á hefndir við þig og ætlar að
drepa þig. [43] Og far þú nú að ráðum mínum, sonur minn! Tak þig
upp og flý til Labans bróður míns í Haran, [44] og dvel hjá honum nokk-
urn tíma, þangað til heift bróður þíns sefast — [45] þangað til bróður
þínum er runnin reiðin við þig og hann hefir gleymt því, sem þú hefir
honum í móti gjört; þá mun eg senda eftir þér og láta sækja þig þang-
að. Hví skyldi eg missa ykkur báða á einum degi?

[46] Þá mælti Rebekka við Ísak: Eg er orðin leið á lífinu vegna Hets
dætra; ef Jakob tæki sér konu, slíka sem þessar eru, meðal Hets dætra,
meðal hérlendra kvenna, hví skyldi eg þá lengur lifa?

Ísak sendir Jakob til Mesópótamíu. Draumur Jakobs í Betel.

28 Þá kallaði Ísak Jakob til sín og blessaði hann; og hann bauð
honum og sagði við hann: Þú skalt eigi taka þér konu af Kana-
ans dætrum. [2] Tak þig upp og far til Mesópótamíu, í hús Betúels móð-
urföður þíns, og tak þér þar konu af dætrum Labans móðurbróður
þíns. [3] Og almáttugur Guð blessi þig og gjöri þig frjósaman og marg-
faldi þig, svo að þú verðir að mörgum kynkvíslum. [4] Hann gefi þér
blessun Abrahams, þér og niðjum þínum með þér, að þú megir eign-
ast það land, er þú býr í sem útlendingur og Guð gaf Abraham. [5] Síð-
an sendi Ísak Jakob burt og hann fór til Mesópótamíu, til Labans
Betúelssonar hins aramíska, bróður Rebekku, móður þeirra Jakobs og
Esaú. [6] En er Esaú varð þess vís, að Ísak hafði blessað Jakob og sent
hann til Mesópótamíu, til að taka sér þar konu, með því að hann hafði
blessað hann, boðið honum og sagt: Þú skalt ekki taka þér konu af

34: Hebr. 12, 17. **36**: kap. 25, 26 n. **39**: Hebr. 11, 20. **40**: kap. 9, 25. 27. **41**:
Óbad. 10. **45**: 2 Sam. 14, 6 n. — **28**, 1: kap. 24, 3. **4**: kap. 12, 3 n. **5**: Hós. 12, 13.

Kanaans dætrum, 7 og að Jakob hafði hlýðnast föður sínum og móður
sinni og farið til Mesópótamíu, — 8 þá sá Esaú, að Kanaans dætur
geðjuðust eigi Ísak föður hans. 9 Fór Esaú því til Ísmaels og tók Ma-
halat, dóttur Ísmaels Abrahamssonar, systur Nebajóts, sér fyrir konu,
auk þeirra kvenna, sem hann átti áður. 10 Og Jakob lagði af stað frá
Beerseba og hélt á leið til Haran. 11 Og hann kom á stað nokkurn og
var þar um nóttina, því að sól var runnin; og hann tók einn af stein-
um þeim, er þar voru, og lagði undir höfuð sér, lagðist því næst til
svefns á þessum stað. 12 Þá dreymdi hann: Honum þótti stigi standa
á jörðu og efri endi hans ná til himins, og sjá, englar Guðs fóru upp og
niður stigann. 13 Og sjá, Jahve stóð hjá honum og sagði: Eg er Jahve,
Guð Abrahams föður þíns og Guð Ísaks; landið, sem þú hvílist á,
mun eg gefa þér og niðjum þínum. 14 Og niðjar þínir skulu verða sem
duft jarðar og þú skalt útbreiðast til vesturs og austurs, norðurs og
suðurs, og af þér munu allar ættkvíslir jarðarinnar blessun hljóta og
af þínu afkvæmi*. 15 Og sjá, eg er með þér og varðveiti þig, hvert
sem þú fer, og eg mun aftur flytja þig til þessa lands; því að ekki mun
eg yfirgefa þig, fyr en eg hefi gjört það, sem eg hefi þér heitið. 16 Þá
vaknaði Jakob af svefni sínum og mælti: Sannlega er Jahve á þessum
stað, og eg vissi það ekki! 17 Og ótta sló yfir hann og hann sagði:
Hversu hræðilegur er þessi staður! hér er vissulega Guðs hús og hér
er hlið himinsins! 18 Og Jakob reis árla um morguninn og tók stein-
inn, sem hann hafði haft undir höfðinu, og reisti hann upp til merkis,
og helti olíu yfir hann. 19 Og hann nefndi þennan stað Betel*; en áður
hafði borgin heitið Lús. 20 Og Jakob gjörði heit og mælti: Ef Guð verð-
ur með mér og varðveitir mig á þessari ferð, sem eg nú fer, og gefur
mér brauð að eta og föt að klæðast, 21 og ef eg kemst farsællega aftur
heim í hús föður míns, þá skal Jahve vera minn Guð 22 og þessi steinn,
sem eg hefi upp reist til merkis, skal verða Guðs hús; og eg skal færa
þér tíundir af öllu, sem þú gefur mér.

Jakob kemur til Labans og gengur að eiga Leu og Rakel. Fjórir elztu synir hans fæðast.

29 Og Jakob hélt áfram ferð sinni og kom til lands austurbyggja*.
2 Og er hann litaðist um, sjá, þá var þar brunnur á mörkinni,
og sjá, þar lágu þrjár sauðahjarðir við hann, því að þeir voru vanir
að vatna hjörðunum við þennan brunn; en steinn mikill lá yfir munna
brunnsins. 3 Og er allar hjarðirnar voru þar saman reknar, veltu þeir
steininum frá munna brunnsins og vötnuðu fénu; síðan létu þeir stein-
inn aftur yfir munna brunnsins á sinn stað. 4 Þá sagði Jakob við þá:
Kærir bræður, hvaðan eruð þér? Þeir svöruðu: Vér erum frá Haran.
5 Og hann mælti til þeirra: Þekkið þér Laban Nahorsson? Þeir svör-
uðu: Já, vér þekkjum hann. 6 Og hann mælti til þeirra: Líður honum
vel? Þeir svöruðu: Honum líður vel; og sjá, þarna kemur Rakel dóttir
hans með féð. 7 Og hann mælti: Sjá, enn er mikið dags eftir og ekki
kominn tími til að reka saman fénaðinn; brynnið fénu, farið síðan og
haldið því á haga. 8 Þeir svöruðu: Það getum vér ekki, fyr en allar
hjarðirnar eru saman reknar; þá velta þeir steininum frá munna brunns-
ins og þá brynnum vér fénu. 9 Áður en hann hafði lokið tali sínu við

9: kap. 26, 34; 36, 3. **12**: Jóh. 1, 52. **13**: kap. 17, 8; 31, 42; 32, 9; 48, 4. 2 Mós. 6, 4. **14**: kap. 12, 3 n. *Eða: og allar ættkvíslir jarðarinnar munu óska sér blessunar þinnar og þíns afkvæmis. **16**: Post. 17, 27. **17**: 2 Mós. 3, 5. **19**: *Þ. e. Guðs hús. Kap. 35, 6. 15. **20**: 2 Sam. 15, 8. **22**: 3 Mós. 27, 30. 32. — **29,1**: *Þ. e. Mesópótamíu. **5**: kap, 24, 29.

þá, kom Rakel með féð, sem faðir hennar átti; því að hún sat hjá.
10 En er Jakob sá Rakel, dóttur Labans móðurbróður síns, og fé Lab-
ans móðurbróður síns, þá fór hann til og velti steininum frá munna
brunnsins og vatnaði fé Labans móðurbróður síns. 11 Og Jakob kysti
Rakel og tók að gráta hástöfum. 12 Og Jakob sagði Rakel frá, að hann
væri frændi föður hennar og að hann væri sonur Rebekku; en hún
hljóp og sagði þetta föður sínum. 13 En er Laban fékk fregnina um
Jakob systurson sinn, gekk hann skjótlega á móti honum, faðmaði
hann að sér og mintist við hann, og leiddi hann inn í hús sitt; en
hann sagði Laban alla sögu sína. 14 Þá sagði Laban við hann: Sann-
lega ert þú hold mitt og bein! Og er hann hafði verið hjá honum
heilan mánuð, 15 þá sagði Laban við Jakob: Skyldir þú þjóna mér
fyrir ekki neitt, þó að þú sért frændi minn? seg mér, hvert kaup þitt
skuli vera. 16 En Laban átti tvær dætur; hét hin eldri Lea, en Rakel
hin yngri. 17 Og Lea var daufeygð, en Rakel var bæði vel vaxin og
fríð sýnum. 18 Og Jakob elskaði Rakel og sagði: Eg vil þjóna þér í
sjö ár fyrir Rakel yngri dóttur þína. 19 Laban svaraði: Betra er að eg gefi
þér hana en að eg gefi hana öðrum manni. Ver þú kyrr hjá mér.
20 Síðan vann Jakob fyrir Rakel í sjö ár, og þótti honum sem fáir dag-
ar væru, sakir ástar þeirrar, er hann bar til hennar. 21 Og Jakob sagði
við Laban: Fá mér nú konu mína — því að minn ákveðni tími er
liðinn —, að eg megi ganga inn til hennar. 22 Þá bauð Laban til sín
öllum mönnum í þeim stað og hélt veizlu. 23 En um kveldið tók hann
Leu dóttur sína og leiddi hana inn til hans, og hann gekk í sæng með
henni. 24 Og Laban fékk henni Silpu ambátt sína, að hún væri þerna
Leu dóttur hans. 25 En um morguninn, sjá, þá var það Lea. Og
hann sagði við Laban: Hví hefir þú gjört mér þetta? hefi eg ekki unnið
hjá þér fyrir Rakel? hví hefir þú þá svikið mig? 26 Og Laban sagði:
Það er ekki siður í voru landi, að gifta fyr frá sér yngri dótturina
en hina eldri. 27 Enda þú út brúðkaups-viku þessarar*, þá skulum vér
einnig gefa þér hina fyrir þá vinnu, sem þú munt vinna hjá mér í enn
önnur sjö ár. 28 Og Jakob gjörði svo og endaði út vikuna með henni.
Þá gifti hann honum Rakel dóttur sína. 29 Og Laban fékk Rakel dóttur
sinni Bílu ambátt sína fyrir þernu. 30 Og hann gekk einnig í sæng
með Rakel, og hann elskaði líka Rakel meira en Leu. Og hann vann
hjá honum í enn önnur sjö ár. 31 En er Jahve sá, að Lea var fyrir-
litin, opnaði hann móðurlíf hennar, en Rakel var óbyrja. 32 Og Lea
varð þunguð og ól son og nefndi hann Rúben, því að hún sagði: Jahve
hefir séð raunir mínar; nú mun bóndi minn elska mig. 33 Og hún
varð þunguð í annað sinn og ól son; þá sagði hún: Jahve hefir heyrt
að eg er fyrirlitin, fyrir því hefir hann einnig gefið mér þennan son;
og hún nefndi hann Símeon. 34 Og enn varð hún þunguð og ól son;
þá sagði hún: Nú mun bóndi minn loks hænast að mér, því að eg
hefi fætt honum þrjá sonu; fyrir því nefndi hún hann Leví. 35 Og enn
varð hún þunguð og ól son og sagði: Nú vil eg vegsama Jahve. Fyrir
því nefndi hún hann Júda. Og hún lét af að eiga börn.

Önnur börn Jakobs og auðsæld hans.

30 En er Rakel sá, að hún ól Jakob ekki börn, öfundaði hún
systur sína og sagði við Jakob: Láttu mig eignast börn, ella mun
eg deyja. 2 Jakob reiddist þá við Rakel og sagði: Er eg þá Guð? Það

10: 2 Mós. 2, 17. **14**: Dóm. 9, 2. **20**: Hós. 12, 13. **27**: *Þ. e. Leu. **31**: 1 Sam. 1,
2. **35**: Matt. 1, 2. Lúk. 3, 33. 1 Mós. 30, 9. — **30, 2**: 2 Kong. 5, 7.

er hann sem hefir synjað þér lífsafkvæmis. 3 Þá sagði hún: Þarna er
Bíla ambátt mín; gakk þú inn til hennar, að hún megi fæða á skaut
mitt og afla mér afkvæmis. 4 Og hún gaf honum Bílu ambátt sína
fyrir konu, og Jakob gekk inn til hennar. 5 Og Bíla varð þunguð og
ól Jakob son. 6 Þá sagði Rakel: Guð hefir rétt hluta minn, og einnig
bænheyrt mig og gefið mér son. Fyrir því nefndi hún hann Dan.
7 Og Bíla, ambátt Rakelar, varð þunguð í annað sinn og ól Jakob ann-
an son. 8 Þá sagði Rakel: Stríð hefi eg þreytt um Guðs náð við systur
mína og unnið sigur. Og hún nefndi hann Naftalí. 9 Og er Lea sá,
að hún lét af að eiga börn, tók hún Silpu ambátt sína og gaf Jakob
hana fyrir konu. 10 Og Silpa, ambátt Leu, ól Jakob son. 11 Þá sagði
Lea: Til heilla! Og hún nefndi hann Gað. 12 Og Silpa, ambátt Leu,
ól Jakob annan son. 13 Þá sagði Lea: Sæl er eg, því að allar konur
munu mig sæla segja. Og hún nefndi hann Asser. 14 En Rúben gekk
eitt sinn út um hveitiskurðartímann og fann ástarepli á akrinum og
færði þau Leu móður sinni. Þá sagði Rakel við Leu: Gef þú mér
nokkuð af ástareplum sonar þíns. 15 En hún svaraði: Er það ekki
nóg, að þú tekur bónda minn frá mér, viltu nú einnig taka ástarepli
sonar míns? Og Rakel mælti: Hann má þá sofa hjá þér í nótt fyrir
ástarepli sonar þíns. 16 En er Jakob kom heim um kveldið af akrin-
um, gekk Lea út á móti honum og sagði: Þú átt að ganga inn til mín,
því að eg hefi keypt þig fyrir ástarepli sonar míns. Og hann svaf hjá
henni þá nótt. 17 En Guð bænheyrði Leu, og hún varð þunguð og ól
Jakob hinn fimta son og sagði: 18 Guð hefir launað mér það, að eg
gaf bónda mínum ambátt mína. Og hún nefndi hann Íssakar. 19 Og
Lea varð enn þunguð og ól Jakob hinn sjötta son. 20 Þá sagði Lea:
Guð hefir gefið mér góða gjöf; nú mun bóndi minn búa við mig, því
að eg hefi alið honum sex sonu. Og hún nefndi hann Sebúlon. 21 Eftir
það ól hún dóttur og nefndi hana Dínu. 22 Þá mintist Guð Rakelar og
bænheyrði hana og opnaði móðurlíf hennar. 23 Og hún varð þunguð
og ól son og sagði: Guð hefir numið burt smán mína. 24 Og hún nefndi
hann Jósef og sagði: Guð bæti við mig öðrum syni! 25 Og er Rakel
hafði alið Jósef, sagði Jakob við Laban: Leyf þú mér nú að fara, að
eg megi halda heim til átthaga minna og ættlands míns. 26 Fá mér
konur mínar og börn mín, sem eg hefi þjónað þér fyrir, að eg megi
fara, því að þú veizt, hvernig eg hefi þjónað þér. 27 Þá sagði Laban
við hann: Hafi eg fundið náð í augum þínum, þá vertu kyrr; eg hefi
tekið eftir því, að Jahve hefir blessað mig fyrir þínar sakir. 28 Og hann
mælti: Set þú sjálfur upp kaup þitt við mig og skal eg gjalda það.
29 Og hann sagði við hann: Þú veizt sjálfur, hvernig eg hefi þjónað þér
og hvað fénaður þinn er orðinn hjá mér. 30 Því að lítið var það, sem
þú áttir, áður en eg kom, en það hefir aukist margfaldlega og Jahve
hefir blessað þig við hvert mitt fótmál. Og auk þess, hve nær á eg þá
að veita forsjá húsi sjálfs mín? 31 Og Laban mælti: Hvað skal eg gefa
þér? En Jakob sagði: Þú skalt ekkert gefa mér; en viljir þú gjöra
þetta, sem eg nú segi, þá vil eg enn þá halda fé þínu til haga og gæta
þess. 32 Eg ætla í dag að ganga innan um alt fé þitt og skilja úr því
hverja flekkótta og spreklótta kind. Og hver svört kind meðal sauðanna
og hið spreklótta og flekkótta meðal geitanna*, það skal vera kaup mitt.
33 Og ráðvendni mín skal eftirleiðis bera mér vitni, er þú kemur að
skoða kaup mitt: alt, sem ekki er flekkótt og spreklótt meðal minna
geita og svart meðal minna sauða, skal teljast stolið. 34 Og Laban

---

3: kap. 16, 2. 14: Ljóð. 7, 13. 17: kap. 29, 33—35. 21: kap. 34, 1. 22: 1 Sam. 1, 19. 26: kap. 31, 41. 32: * Þ. e. sem eftirleiðis fæðist af einlitu hjörðunum.

sagði: Svo skal þá vera sem þú hefir sagt. [35] Og á þeim degi skildi
hann frá alla rílóttu og spreklóttu hafrana, og allar flekkóttu og sprekl-
óttu geiturnar — alt það, sem hafði á sér einhvern hvítan díla, — og
alt hið svarta meðal sauðanna og fékk sonum sínum. [36] Og hann lét
vera þriggja daga leið milli sín og Jakobs; en Jakob gætti þeirrar
hjarðar Labans, sem eftir varð. [37] Og Jakob tók sér stafi af grænni
ösp, möndluviði og hlyni og skóf á þá hvítar rákir, með því að nekja
hið hvíta á stöfunum. [38] Því næst lagði hann stafina, sem hann hafði
birkt, í þrórnar, í vatnsrennurnar, sem féð kom að drekka úr, beint
fyrir framan féð; en ærnar fengu, er þær komu að drekka. [39] Þannig
fengu ærnar uppi yfir stöfunum og ærnar áttu rílótt, flekkótt og spreklótt
lömb. [40] Og Jakob skildi lömbin úr og lét féð horfa á hið rílótta og
alt hið svarta í fé Labans; þannig kom hann sér upp sérstökum fjár-
hópum og lét þá ekki saman við hjörð Labans. [41] Og um allan göngu-
tíma vænu ánna lagði Jakob stafina í þrórnar fyrir framan féð, svo að
þær skyldu fá uppi yfir stöfunum. [42] En er rýru ærnar gengu, lagði
hann þá þar ekki. Þannig fékk Laban rýra féð, en Jakob hið væna.
[43] Og maðurinn varð stórauðugur og eignaðist mikinn fénað, ambáttir
og þræla, úlfalda og asna.

Jakob flýr burt með fjölskyldu sína; gjörir sáttmála við Laban.

31 Nú frétti hann svofeld ummæli Labans sona: Jakob hefir dregið
undir sig aleigu föður vors, og af eigum föður vors hefir hann
aflað sér allra þessara auðæfa. [2] Og Jakob sá á yfirbragði Labans, að
hann bar ekki sama þel til sín sem áður. [3] Þá sagði Jahve við Jakob:
Hverf heim aftur í land feðra þinna og til ættfólks þíns og eg mun
vera með þér. [4] Þá sendi Jakob og lét kalla þær Rakel og Leu út í
hagann, þangað sem hjörð hans var. [5] Og hann sagði við þær: Eg sé
á yfirbragði föður ykkar, að hann ber ekki sama þel til mín sem áður;
en Guð föður míns hefir verið með mér. [6] Og það vitið þið sjálfar,
að eg hefi þjónað föður ykkar af öllu mínu megni. [7] En faðir ykkar hefir
svikið mig og tíu sinnum breytt kaupi mínu; en Guð hefir ekki leyft
honum að gjöra mér mein. [8] Þegar hann sagði: Hið flekkótta skal
vera kaup þitt, fæddi öll hjörðin flekkótt, og þegar hann sagði: Hið
rílótta skal vera kaup þitt, þá fæddi öll hjörðin rílótt. [9] Og þannig
hefir Guð tekið fénaðinn frá föður ykkar og gefið mér hann. [10] Og um
fengitíma hjarðarinnar hóf eg upp augu mín og sá í draumi, að hafr-
arnir, sem hlupu á féð, voru rílóttir, flekkóttir og dílóttir. [11] Og engill
Guðs sagði við mig í draumnum: Jakob! Og eg svaraði: Hér er eg.
[12] Þá mælti hann: Lít upp augum þínum og horfðu á: allir hafrarnir,
sem hlaupa á féð, eru rílóttir, flekkóttir og dílóttir; því að eg hefi séð
alt, sem Laban hefir gjört þér. [13] Eg er Betels Guð, þar sem þú smurðir
merkisstein, þar sem þú gjörðir mér heit. Tak þig nú upp, far burt
úr þessu landi og hverf aftur til ættlands þíns. [14] Þá svöruðu þær
Rakel og Lea og sögðu við hann: Höfum við nokkra hlutdeild og arf
framar í húsi föður okkar? [15] Álítur hann okkur ekki vandalausar,
þar sem hann hefir selt okkur? og verði okkar hefir hann og algjör-
lega eytt. [16] Aftur á móti eigum við og börn okkar allan þann auð,
sem Guð hefir tekið frá föður okkar. Og gjör þú nú alt, sem Guð
hefir boðið þér. [17] Þá tók Jakob sig upp og setti börn sín og konur
upp á úlfaldana, [18] og hafði á burt allan fénað sinn og allan fjárhlut
sinn, sem hann hafði aflað sér, fjáreign sína, sem hann hafði aflað sér

---

31, 8: kap. 30, 32. 39. **13:** kap. 28, 13. 18.

í Mesópótamíu, og hóf ferð sína til Ísaks föður síns í Kanaanlandi.
19 En með því að Laban var farinn að klippa sauði sína, þá stal Rakel
húsgoðum föður síns. 20 Og Jakob blekti Laban hinn aramíska, með
því að hann sagði honum eigi frá því, að hann mundi flýja. 21 Þannig
flýði hann með alt, sem hann átti; og hann tók sig upp og fór yfir
fljótið og stefndi á Gíleaðsfjöll. 22 Og Laban var sagt það á þriðja degi,
að Jakob væri flúinn. 23 Þá tók hann frændur sína með sér og elti
hann sjö dagleiðir og náði honum á Gíleaðsfjöllum. 24 En Guð kom
um nóttina til Labans hins aramíska í draumi og sagði við hann:
Gæt þín, að þú mælir ekkert stygðarorð til Jakobs. 25 Og Laban náði
Jakob. En Jakob hafði sett tjöld sín á fjöllunum, og Laban tjaldaði
einnig á Gíleaðsfjöllum með frændum sínum. 26 Þá mælti Laban við
Jakob: Hvað hefir þú gjört, að þú skyldir blekkja mig og fara burt
með dætur mínar, eins og þær væru herteknar? 27 Hví flýðir þú leyni-
lega og blektir mig, og lézt mig ekki af vita, svo að eg mætti fylgja
þér á veg með fögnuði og söng, með bumbum og gígjum, 28 og leyfðir
mér ekki að kyssa dætrasonu mína og dætur? Óviturlega hefir þér
nú farist. 29 Það er á mínu valdi, að gjöra yður ilt, en Guð föður yðar*
mælti svo við mig í nótt, er var: »Gæt þín, að þú mælir ekkert stygð-
arorð til Jakobs«. 30 Og nú munt þú burt hafa farið, af því að þig
fýsti svo mjög heim til föður þíns; en hví hefir þú stolið goðum
mínum? 31 Þá svaraði Jakob og mælti til Labans: Af því að eg var
hræddur; því að eg hugsaði, að þú kynnir að slíta dætur þínar frá
mér. 32 En sá skal ekki lífi halda, sem þú finnur hjá goð þín. Rann-
saka þú í viðurvist frænda vorra, hvað hjá mér er af þínu, og tak það
til þín. En Jakob vissi ekki, að Rakel hafði stolið þeim. 33 Þá gekk
Laban í tjald Jakobs og tjald Leu og í tjald beggja ambáttanna, en
fann ekkert; og hann fór út úr tjaldi Leu og gekk í tjald Rakelar.
34 En Rakel hafði tekið húsgoðin og lagt þau í úlfaldasöðulinn og sezt
ofan á þau. Og Laban leitaði vandlega í öllu tjaldinu og fann ekkert.
35 Og hún sagði við föður sinn: Herra minn reiðist ekki, þótt eg geti
ekki staðið upp fyrir þér, því að mér fer að eðlisháttum kvenna. Og hann
leitaði og fann ekki húsgoðin. 36 Þá reiddist Jakob og átaldi Laban;
og Jakob svaraði og sagði við Laban: Hvað hefi eg misgjört, hvað
hefi eg brotið, að þú eltir mig svo ákaflega? 37 Þú hefir leitað vand-
lega í öllum farangri mínum; hvað hefir þú fundið af öllum þínum
búshlutum? Legg það hér fram í viðurvist frænda minna og frænda
þinna, að þeir dæmi okkar í milli. 38 Eg hefi nú hjá þér verið í tuttugu
ár; ær þínar og geitur hafa ekki látið lömbunum, og hrúta hjarðar
þinnar hefi eg ekki etið. 39 Það, sem dýrrifið var, bar eg ekki heim
til þín; það bætti eg sjálfur; þú krafðist þess af mér, hvort sem það
hafði verið tekið á degi eða nóttu. 40 Eg átti þá æfi, að á daginn
þjakaði mér hiti og á nóttunni kuldi, og eigi kom mér svefn á augu.
41 Í tuttugu ár hefi eg nú verið á heimili þínu: hefi eg þjónað þér í
fjórtán ár fyrir báðar dætur þínar og í sex ár fyrir hjörð þína; og þú
hefir breytt kaupi mínu tíu sinnum. 42 Hefði ekki Guð föður míns,
Abrahams Guð og Ísaks ótti*, liðsint mér, þá hefðir þú nú látið mig
tómhentan burt fara; en Guð hefir séð þrautir mínar og strit handa
minna og hann hefir dóm upp kveðið í nótt, er var. 43 Þá svaraði
Laban og sagði við Jakob: Dæturnar eru mínar dætur og börnin eru
mín börn og hjörðin er mín hjörð, og alt, sem þú sér, heyrir mér til.

19: Dóm. 17, 5; 18, 14. 1 Sam. 15, 23. **24:** kap. 31, 29. **29:** * Annar lesháttur: föður þíns. **32:** kap. 44, 9. **35:** kap. 18, 11. **39:** 2 Mós. 22, 12. **41:** kap. 29, 18. 30; 31, 7. **42:** * Þ. e. sá, sem Ísak óttast. Kap. 31, 24. 29.

En hvað skyldi eg gjöra þessum dætrum mínum í dag eða börnum
þeirra, sem þær hafa alið? 44 Gott og vel, við skulum gjöra sáttmála,
eg og þú; og hann skal vera til vitnisburðar milli mín og þín. 45 Þá
tók Jakob stein og reisti hann upp til merkis. 46 Og Jakob sagði við
frændur sína: Berið að steina. Og þeir báru að steina og gjörðu grjót-
hrúgu; og þeir mötuðust þar á grjóthrúgunni. 47 Og Laban kallaði hana
Jegar-Sahadúta, en Jakob kallaði hana Galeð*. 48 Og Laban mælti:
Þessi hrúga skal vera vitni í dag milli mín og þín. Fyrir því kallaði
hann hana Galeð, 49 og Mizpa*, með því að hann sagði: Jahve sé á
verði milli mín og þín, þá er við skiljum. 50 Ef þú misþyrmir dætrum
mínum og ef þú tekur þér fleiri konur auk dætra minna, þá gæt þess,
að þótt enginn maður sé hjá okkur, er Guð samt vitni milli mín og
þín. 51 Og Laban sagði við Jakob: Sjá þessa hrúgu og sjá þennan
merkisstein, sem eg hefi reist upp milli mín og þín! 52 Þessi hrúga sé
vitni þess og þessi merkissteinn vottur þess, að hvorki skal eg ganga
fram hjá þessari hrúgu til þín, né þú ganga fram hjá þessari hrúgu
og þessum merkissteini til mín með ilt í huga. 53 Guð Abrahams og
Guð Nahors, Guð föður þeirra, dæmi milli okkar. Og Jakob sór við
ótta Ísaks föður síns. 54 Og Jakob slátraði fórnardýrum á fjallinu og
bauð frændum sínum til máltíðar, og þeir mötuðust og voru á fjallinu
um nóttina.

55 Og Laban reis árla næsta morgun og mintist við sonu sína og
dætur og blessaði þau. Því næst hélt Laban af stað og hvarf aftur
32 heim til sín. 1 En Jakob fór leiðar sinnar; mættu honum þá
englar Guðs. 2 Og er Jakob sá þá, mælti hann: Þetta eru her-
búðir Guðs. Og hann nefndi þennan stað Mahanaím.

Jakob gjörir menn til Esaú. Bæn Jakobs og glíma.

3 Og Jakob gjörði sendimenn á undan sér til Esaú bróður síns
til Seír-lands, Edóm-héraðs. 4 Og hann bauð þeim og sagði: Segið
svo herra mínum Esaú: »Svo segir þjónn þinn Jakob: Eg hefi dvalið
hjá Laban og verið þar alt til þessa. 5 Og eg hefi eignast uxa, asna
og sauði, þræla og ambáttir, og sendi eg nú til herra míns, að láta
hann vita það, svo að eg megi finna náð í augum þínum«. 6 Og sendi-
mennirnir komu aftur til Jakobs og sögðu: Vér komum til Esaú bróður
þíns; hann er sjálfur á leiðinni á móti þér og fjögur hundruð manns
með honum. 7 Þá varð Jakob mjög hræddur og kvíðafullur. Og hann
skifti mönnunum, sem með honum voru, og sauðunum, nautunum og
úlföldunum í tvo flokka. 8 Og hann hugsaði: Þó að Esaú ráðist á annan
flokkinn og strádrepi hann, þá getur samt hinn flokkurinn komist
undan. 9 Og Jakob sagði: Guð Abrahams föður míns og Guð Ísaks
föður míns, Jahve, þú sem sagðir við mig: »Hverf heim aftur til lands
þíns og til ættfólks þíns, og eg mun gjöra vel við þig«, 10 ómaklegur
er eg allrar þeirrar miskunnar og allrar þeirrar trúfesti, sem þú hefir
auðsýnt þjóni þínum; því að með stafinn minn einn fór eg þá yfir
Jórdan, en nú á eg yfir tveim flokkum að ráða. 11 Æ, frelsa mig undan
valdi bróður míns, undan valdi Esaú, því að eg óttast hann, að hann
komi og höggvi oss niður sem hráviði. 12 Og þú hefir sjálfur sagt:
»Eg mun vissulega gjöra vel við þig og gjöra niðja þína sem sand á

47: * Þ. e. vitnishrúga. **48:** Jós. 22, 27; 24, 27. **49:** * Þ. e. varða. **53:** kap. 31,
42. — **32, 1:** Sálm. 34, 8. **5:** kap. 30, 43. **9:** kap. 31, 3. 13. **10:** 2 Sam. 7, 18.
Matt. 8, 8. **12:** kap. 28, 14.

sjávarströndu, er eigi verður talinn fyrir fjölda sakir«. 13 Og hann var
þar þá nótt. Og hann tók gjöf handa Esaú bróður sínum af því, sem
hann hafði eignast: 14 tvö hundruð geitur og tuttugu geithafra, tvö
hundruð ásauði og tuttugu hrúta, 15 þrjátíu úlfaldahryssur með folöld-
um, fjörutíu kýr og tíu griðunga, tuttugu ösnur og tíu ösnufola. 16 Og
hann fékk þetta í hendur þjónum sínum, hverja hjörð út af fyrir
sig, og mælti við þjóna sína: Farið á undan mér og látið vera bil á
milli hjarðanna. 17 Og þeim, sem fyrstur fór, bauð hann á þessa leið:
Þegar Esaú bróðir minn mætir þér og spyr þig og segir: »Hvers maður
ert þú og hvert ætlar þú að fara og hver á þetta, sem þú rekur á
undan þér?« 18 þá skaltu segja: »Þjónn þinn Jakob á það; það er gjöf,
sem hann sendir herra mínum Esaú, og sjá, hann er sjálfur hér á
eftir oss«. 19 Á sömu leið bauð hann hinum öðrum og þriðja og öllum
þeim, sem hjarðirnar ráku, og mælti: Þannig skuluð þér tala við Esaú,
þegar þér hittið hann. 20 Og þér skuluð einnig segja: Sjá, þjónn þinn
Jakob kemur sjálfur á eftir oss. Því að hann hugsaði: Eg ætla að
blíðka hann með gjöfinni, sem fer á undan mér; því næst vil eg sjá
hann; vera má að hann taki mér þá blíðlega. 21 Þannig fór gjöfin á
undan honum, en sjálfur var hann þessa nótt í herbúðunum.
22 Og hann lagði af stað um nóttina og tók báðar konur sínar og
báðar ambáttir sínar og þá ellefu sonu sína og fór yfir Jabbok á
vaðinu. 23 Og hann tók þau og fór með þau yfir ána; og hann fór
yfir um með alt, sem hann átti. 24 En Jakob varð einn eftir, og mað-
ur nokkur glímdi við hann, unz dagsbrún rann upp. 25 Og er hann
sá, að hann gat ekki felt hann, laust hann hann á mjöðmina, svo
að Jakob gekk úr augnakörlunum, er hann glímdi við hann. 26 Þá
mælti hinn: Sleptu mér, því að nú rennur upp dagsbrún. En hann
svaraði: Eg sleppi þér ekki, nema þú blessir mig. 27 Þá sagði hann
við hann: Hvað heitir þú? Hann svaraði: Jakob. 28 Þá mælti hann:
Eigi skalt þú lengur Jakob heita, heldur Ísrael; því að þú hefir glímt
við Guð og menn og fengið sigur. 29 Og Jakob spurði hann og mælti:
Seg mér heiti þitt. En hann svaraði: Hvers vegna spyr þú mig að
heiti? Og hann blessaði hann þar. 30 Og Jakob nefndi þennan stað
Pníel*; því að eg hefi, kvað hann, séð Guð augliti til auglitis og þó
haldið lífi. 31 Og er hann fór frá Pníel, rann sólin upp; var hann þá
haltur í mjöðminni. 32 Fyrir því eta Ísraelsmenn alt til þessa dags
ekki sinina, sem er ofan á augnakarlinum, því að hann hitti mjöðm
Jakobs þar sem sinin er undir.

Jakob og Esaú sættast. Jakob sezt að í Síkem.

33 Og Jakob hóf upp augu sín og sá Esaú koma og með honum
fjögur hundruð manns; skifti hann þá börnunum niður á Leu og Rak-
el og báðar ambáttirnar. 2 Og hann lét ambáttirnar og þeirra börn vera
fremst, þá Leu og hennar börn, og Rakel og Jósef aftast. 3 En sjálfur
gekk hann á undan þeim og laut sjö sinnum til jarðar, unz hann kom
fast að bróður sínum. 4 Þá hljóp Esaú á móti honum og faðmaði
hann, lagði hendur um háls honum og kysti hann; og þeir grétu. 5 Og
Esaú leit upp og sá konurnar og börnin og mælti: Hvernig stendur á
þessu fólki, sem með þér er? Og hann svaraði: Það eru börnin, sem
Guð hefir af náð sinni gefið þjóni þínum. 6 Þá gengu fram ambáttirn-

---

28: kap. 35, 10. Hós. 12, 4. 5. 29: Dóm. 13, 17 n. 2 Mós. 3, 13. 30: * Þ. e.
Guðs auglit. 2 Mós. 20, 19; 33, 20. 5 Mós. 5, 24 n. — 33, 1: kap. 32, 7. 5: kap.
48, 9.

ar og börn þeirra og hneigðu sig. [7] Þá gekk og Lea fram og börn henn-
ar og hneigðu sig, og síðan gengu Jósef og Rakel fram og hneigðu sig.
[8] Og hann mælti: Hvað skal allur þessi hópur, sem eg mætti? Hann
svaraði: Að eg megi finna náð í augum herra míns. [9] Þá mælti Esaú:
Eg á nóg; eig þú þitt, bróðir minn! [10] En Jakob sagði: Eigi svo; hafi
eg fundið náð í augum þínum, þá þigg þú gjöfina af mér; því að þeg-
ar eg sá auglit þitt, var sem eg sæi Guðs auglit, og þú tókst náðar-
samlega á móti mér. [11] Eg bið þig, að þú þiggir gjöf mína, sem þér
var færð, því að Guð hefir verið mér náðugur og eg hefi alls nægtir.
Og hann lagði að honum, svo að hann þá gjöfina. [12] Þá mælti Esaú:
Tökum okkur nú upp og höldum áfram, og skal eg fara á undan þér.
[13] En hann svaraði honum: Þú sér, herra minn, að börnin eru þrótt-
lítil og að í ferðinni eru lambær og kýr með kálfum, og ræki eg þær
of hart einn dag, þá mundi öll hjörðin drepast. [14] Fari herra minn á
undan þjóni sínum; en eg mun halda á eftir í hægðum mínum, eins
og fénaðurinn getur farið, sem eg rek, og eins og börnin geta farið,
unz eg kem til herra míns í Seír. [15] Þá mælti Esaú: Þá vil eg þó láta
eftir hjá þér nokkra af þeim mönnum, sem með mér eru: Hann svar-
aði: Hver þörf er á því? Lát mig aðeins finna náð fyrir augum herra
míns. [16] Síðan fór Esaú þann sama dag leiðar sinnar heim aftur til
Seír. [17] Og Jakob hélt áfram til Súkkót og bygði sér hús, og handa
fénaði sínum gjörði hann laufskála; fyrir því heitir staðurinn Súkkót*.
[18] Og Jakob kom heill á hófi til Sikemborgar, sem er í Kanaanlandi,
er hann kom frá Mesópótamíu, og hann sló tjöldum fyrir utan borg-
ina. [19] Og hann keypti landspilduna, sem hann hafði tjaldað á, af
sonum Hemors, föður Sikems, fyrir hundrað kesíta. [20] Og hann reisti
þar altari og kallaði það: El-elóhe-Ísrael*.

Manndrápin í Sikem.

34 En Dína dóttir Leu, er hún hafði fætt Jakob, gekk út að sjá
dætur landsins. [2] Þá sá Sikem hana, sonur Hevítans Hemors,
höfðingja landsins, og hann tók hana og lagðist með henni og spjall-
aði hana. [3] Og hann lagði mikinn ástarhug á Dínu, dóttur Jakobs, og
hann elskaði stúlkuna og talaði vinsamlega við hana. [4] Og Sikem kom
að máli við Hemor föður sinn og mælti: Tak mér þessa stúlku fyrir
konu. [5] En Jakob hafði frétt, að hann hefði svívirt Dínu dóttur hans;
en með því að synir hans voru úti í haga með fénað hans, þá lét hann
kyrt vera, þar til er þeir komu heim. [6] Þá gekk Hemor, faðir Sikems,
út til Jakobs, til þess að tala við hann. [7] Og synir Jakobs komu heim
úr haganum, er þeir heyrðu þetta; og mennirnir stygðust og urðu stór-
reiðir, því að hann hafði framið óhæfuverk í Ísrael, er hann lagðist
með dóttur Jakobs, og slíkt hefði aldrei átt að fremja. [8] Þá talaði
Hemor við þá og mælti: Sikem sonur minn hefir mikla ást á dóttur
yðar; eg bið að þér gefið honum hana fyrir konu. [9] Mægist við oss;
gefið oss yðar dætur og takið yður vorar dætur, [10] og staðnæmist hjá
oss, og landið skal standa yður til boða; verið hér kyrrir og farið um
landið og takið yður bólfestu í því. [11] Og Sikem sagði við föður henn-
ar og bræður: Ó, að eg mætti finna náð í augum yðar; hvað sem þér
til nefnið, það skal eg greiða. [12] Krefjist af mér svo mikils mundar og
morgungjafar sem vera skal, og mun eg greiða það, er þér til nefnið;
en gefið mér stúlkuna fyrir konu. [13] Þá svöruðu synir Jakobs þeim

17: * Þ. e. skálar. 19: Jós. 24, 32. 20: * Þ. e. Ísraels Guð er Guð. — 34, 1: kap. 30, 21. 7: 5 Mós. 22, 21.

Sikem og Hemor föður hans og töluðu með undirhyggju, af því að
hann hafði svívirt Dínu systur þeirra, 14 og sögðu við þá: Eigi megum vér
þetta gjöra, að gefa systur vora óumskornum manni, því að það væri
oss vanvirða. 15 Því að eins viljum vér gjöra að yðar vilja, að þér
verðið eins og vér, með því að láta umskera alt karlkyn meðal yðar.
16 Þá skulum vér gefa yður vorar dætur og taka yðar dætur oss til
handa og búa hjá yður, svo að vér verðum ein þjóð. 17 En viljið þér
eigi láta að orðum vorum og umskerast, þá tökum vér dóttur vora og
förum burt. 18 Og Hemor og Sikem, syni Hemors, geðjaðist vel tal þeirra.
19 Og sveinninn lét ekki á því standa að gjöra þetta, því að hann elsk-
aði dóttur Jakobs; en hann var talinn maður ágætastur í sinni ætt.
20 Og Hemor og Sikem sonur hans komu í hlið borgar sinnar og töl-
uðu við borgarmenn sína og sögðu: 21 Þessir menn bera friðarhug til
vor; látum þá setjast að í landinu og fara allra sinna ferða um það;
því að nóg er landrýmið á báðar hendur handa þeim. Dætur þeirra
munum vér taka oss fyrir konur og gefa þeim dætur vorar. 22 En því
að eins vilja mennirnir gjöra að vorum vilja og búa vor á meðal, svo
að vér verðum ein þjóð, að vér látum umskera alt karlyn meðal vor,
eins og þeir eru umskornir. 23 Hjarðir þeirra, fjárhlutur þeirra og allur
fénaður þeirra, verður það ekki vor eign? Gjörum aðeins að vilja
þeirra, svo að þeir staðnæmist hjá oss. 24 Og þeir létu að orðum Hem-
ors og Sikems sonar hans, allir sem gengu út um hlið borgar hans,
og alt karlkyn lét umskerast, allir þeir, sem gengu út um hlið borgar
hans. 25 En svo bar til á þriðja degi, eru þeir voru sjúkir af sárum,
að tveir synir Jakobs, þeir Símeon og Leví, bræður Dínu, tóku hvor
sitt sverð og gengu inn í borgina, sem átti sér einskis ills von, og drápu
þar alt karlkyn. 26 Drápu þeir einnig Hemor og son hans Sikem með
sverðseggjum og tóku Dínu úr húsi Sikems og fóru síðan burt. 27 Synir
Jakobs réðust að hinum vegnu og rændu borgina, af því að þeir höfðu
svívirt systur þeirra. 28 Sauði þeirra, naut þeirra og asna, og alt, sem
var í borginni, og það, sem var í högunum, tóku þeir. 29 Og öll auð-
æfi þeirra, öll börn þeirra og konur tóku þeir að herfangi og ræntu,
sömuleiðis alt, sem var í húsunum. 30 Og Jakob sagði við Símeon og
Leví: Þið hafið stofnað mér í ógæfu með því að gjöra mig illa þokk-
aðan af landsmönnum, af Kanaanítum og Peresítum; nú með því að
eg er liðfár, munu þeir safnast saman á móti mér og vinna sigur á
mér; verð eg þá afmáður, eg og mitt hús. 31 En þeir svöruðu: Átti hann
þá að fara með systur okkar eins og skækju?

Jakob kemur til Betel og Hebron. Rakel og Ísak andast.

35 Þá sagði Guð við Jakob: Tak þig upp og far upp til Betel
og dvel þú þar og gjör þar altari Guði, sem birtist þér, þegar
þú flýðir undan Esaú bróður þínum. 2 Og Jakob sagði við heimafólk
sitt og alla, sem með honum voru: Kastið burt þeim útlendu goðum,
sem þér hafið hjá yður, og hreinsið yður og hafið fataskifti; 3 og skul-
um vér taka oss upp og fara upp til Betel; vil eg reisa þar altari þeim
Guði, sem bænheyrði mig á tíma neyðar minnar og hefir verið með
mér á þeim vegi, sem eg hefi farið. 4 Og þeir fengu Jakob öll þau út-
lendu goð, sem þeir höfðu hjá sér, og hringina, sem þeir höfðu í eyr-
um sér, og gróf Jakob það undir eikinni, sem er hjá Sikem. 5 Því næst
fóru þeir af stað. En ótti frá Guði var yfir öllum borgunum, sem

---

25: kap. 49, 5. 6. — **35, 1:** kap. 28, 13. **2:** Jós. 24, 23. 1 Sam. 7, 3. **3:** kap. 28, 20. **4:** kap. 31, 19. **5:** 2 Kron. 14, 14; 17, 10.

voru umhverfis þá, svo að sonum Jakobs var ekki veitt eftirför. 6 Og
Jakob kom til Lús, sem er í Kanaanlandi — það er Betel —, hann og
alt fólkið, sem með honum var. 7 Og hann reisti þar altari og kallaði
staðinn El-Betel*, því að Guð hafði birzt honum þar, þegar hann flýði
undan bróður sínum. 8 Þar andaðist Debóra, fóstra Rebekku, og var
jörðuð fyrir neðan Betel, undir eikinni, og fyrir því heitir hún gráteik.
9 Og enn birtist Guð Jakob, er hann var á heimleið frá Mesópótamíu
og blessaði hann. 10 Og Guð sagði við hann: Nafn þitt er Jakob; eigi
skalt þú héðan af Jakob heita, heldur skal nafn þitt vera Ísrael. Og
hann nefndi hann Ísrael. 11 Og Guð sagði við hann: Eg er almáttugur
Guð; ver þú frjósamur og auk kyn þitt; þjóð, já fjöldi þjóða skal frá
þér koma og konungar skulu út ganga af lendum þínum. 12 Og landið,
sem eg gaf Abraham og Ísak, mun eg gefa þér; og niðjum þínum eftir
þig mun eg gefa landið. 13 Því næst sté Guð upp frá honum þaðan
sem hann talaði við hann. 14 Og Jakob reisti upp merki á þeim stað,
sem Guð talaði við hann — merkistein, og dreypti yfir hann dreypi-
fórn og helti yfir hann olíu. 15 Og Jakob nefndi staðinn, þar sem Guð
talaði við hann, Betel. 16 Og þeir tóku sig upp frá Betel; en er þeir
áttu skamt eftir ófarið til Efrat, tók Rakel léttasótt og kom hart niður.
17 Og er hún kom svo hart niður í barnburðinum, sagði ljósmóðirin við
hana: Óttast þú ekki, því að nú eignast þú annan son. 18 Og er hún
var í andlátinu — því að hún dó —, þá nefndi hún hann Benóní*, en
faðir hans nefndi hann Benjamín**. 19 Því næst andaðist Rakel og var
jörðuð við veginn til Efrat, það er Betlehem. 20 Og Jakob reisti minn-
ismerki á leiði hennar, það er legsteinn Rakelar alt til þessa dags. 21 Og
Ísrael hélt áfram ferðinni og sló tjöldum sínum hinumegin við Mígdal-
Eder. 22 Og meðan Ísrael hafðist við í því bygðarlagi, bar svo við, að
Rúben fór og lagðist með Bílu hjákonu föður síns; og Ísrael varð þess
áskynja.
En Jakob átti tólf sonu. 23 Synir Leu voru þeir Rúben, frum-
getinn son Jakobs, Símeon, Leví, Júda, Íssakar og Sebúlon; 24 synir
Rakelar: Jósef og Benjamín; 25 og synir Bílu, þernu Rakelar: Dan og
Naftalí; 26 og synir Silpu, þernu Leu: Gað og Asser. Þetta eru synir
Jakobs, sem honum fæddust í Mesópótamíu. 27 Og Jakob kom til Ís-
aks föður síns í Mamre við Kirjat-Arba, það er Hebron, þar sem Abra-
ham og Ísak höfðu dvalist sem útlendingar. 28 En dagar Ísaks voru
hundrað og áttatíu ár. 29 Og Ísak andaðist og dó og safnaðist til síns
fólks gamall og saddur lífdaga, og Esaú og Jakob synir hans jörðuðu
hann.

Niðjar Esaú.

36 Þetta er ættartala Esaú, það er Edóms. 2 Esaú hafði tekið sér
konur af dætrum Kanaaníta: Ada, dóttur Hetítans Elons, og
Oholíbama, dóttur Ana, sonar Hórítans* Síbeons, 3 og Basmat, dóttur
Ísmaels, systur Nebajóts. 4 Og Ada ól Esaú Elífas, en Basmat ól Reg-
úel. 5 Og Oholíbama ól Jehús, Jaelam og Kóra. Þessir eru synir
Esaú, sem honum fæddust í Kanaanlandi. 6 Og Esaú tók konur sínar,
sonu sína og dætur og allar sálir í húsi sínu og hjörð sína og kvik-

---

6: kap. 28, 19. **7:** * Þ. e. Betels Guð. Kap. 31, 13. **8:** kap. 24, 59. **10:** kap. 32, 29. 1 Kong. 18, 31. **11:** kap. 48, 4. **14:** kap. 28, 18. **15:** kap. 28, 19. **16:** Mík. 5, 1. **18:** * Þ. e. minn harmkvælason. ** Þ. e. hamingjuson. **19:** kap. 48, 7. **22:** kap. 49, 4. 1 Kron. 5, 1. 3 Mós. 18, 8. **23:** kap. 29, 32 n. 30, 18 n. **24:** kap. 30, 23. 24; 35, 16 n. **25:** kap. 30, 5 n. **26:** kap. 30, 9 n. **27:** kap. 14, 13. — **36, 1:** kap. 25, 30. **2:** * Annar lesháttur: dóttur Hevítans.

fénað og allan þann fjárhlut, sem hann hafði aflað sér í Kanaanlandi,
og fór í burtu frá Jakob bróður sínum til Seír-lands. 7 Því að eign þeirra
var meiri en svo, að þeir gætu saman verið, og landið, er þeir bjuggu
í sem útlendingar, bar þá ekki sökum hjarða þeirra. 8 Og Esaú settist
að á Seír-fjöllum; en Esaú er Edóm.
9 Þetta er saga Esaú, ættföður Edómíta, á Seírfjöllum. 10 Þetta eru
nöfn Esaú sona: Elífas, sonur Ada, konu Esaú, Regúel, sonur Basmat,
konu Esaú. 11 En synir Elífas voru: Teman, Ómar, Zefó, Gaetam og
Kenas. 12 Og Timna var hjákona Elífas, sonar Esaú, og hún ól Elífas
Amalek. Þetta eru synir Ada, konu Esaú. 13 Og þessir eru synir Reg-
úels: Nahat, Sera, Samma og Missa. Þessir voru synir Basmat, konu
Esaú. 14 Og þessir voru synir Oholíbama, dóttur Ana, sonar Zíbeons,
konu Esaú; hún ól Esaú Jehús, Jaelam og Kóra.
15 Þessir eru ætthöfðingjar meðal Esaú sona. Synir Elífas, frum-
getins sonar Esaú, voru: höfðinginn Teman, höfðinginn Ómar, höfðing-
inn Zefó, höfðinginn Kenas, 16 höfðinginn Kóra, höfðinginn Gaetam,
höfðinginn Amalek. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá
Elífas í Edómlandi; þessir eru synir Ada. 17 Þessir voru synir Regúels,
sonar Esaú: höfðinginn Nahat, höfðinginn Sera, höfðinginn Samma,
höfðinginn Missa. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá Reg-
úel í Edómlandi; þessir eru synir Basmat, konu Esaú. 18 Og þessir
eru synir Oholíbama, konu Esaú: höfðinginn Jehús, höfðinginn Jaelam,
höfðinginn Kóra. Þessir eru þeir höfðingjar, sem komnir eru frá Oholí-
bama, dóttur Ana, konu Esaú. 19 Þessir eru synir Esaú og þessir eru
höfðingjar þeirra; það er Edóm.
20 Þessir eru synir Hórítans Seírs, frumbyggjar landsins: Lótan,
Sóbal, Zíbeon, Ana, 21 Díson, Ezer og Dísan. Þessir eru höfðingjar
Hórítanna, synir Seírs í Edómlandi. 22 En synir Lótans voru Hórí og
Hemam; og systir Lótans var Timna. 23 Og þessir eru synir Sóbals:
Alvan, Manahat, Ebal, Sefó og Ónam. 24 Og þessir eru synir Zíbeons:
Aja og Ana; það er sá Ana, sem fann laugarnar á öræfunum, er hann
gætti asna Zíbeons föður síns. 25 Og þessi eru börn Ana: Díson og
Oholíbama, dóttir Ana. 26 Og þessir eru synir Dísons: Hemdan, Esban,
Jítran og Keran. 27 Þessir eru synir Ezers: Bílhan, Saavan og Akan.
28 Þessir eru synir Dísans: Úz og Aran. 29 Þessir eru höfðingjar Hórít-
anna: höfðinginn Lótan, höfðinginn Sóbal, höfðinginn Zíbeon, höfðing-
inn Ana, 30 höfðinginn Díson, höfðinginn Ezer, höfðinginn Dísan. Þessir
eru höfðingjar Hórítanna eftir höfðingjum þeirra í Seír-landi.
31 Þessir eru þeir konungar, sem ríktu í Edómlandi, áður en kon-
ungar ríktu yfir Ísraelsmönnum: 32 Bela, sonur Beórs, var konungur í
Edóm og hét borg hans Dínhaba. 33 Og er Bela dó, tók Jóbab, sonur
Sera frá Bozra, ríki eftir hann. 34 Og er Jóbab dó, tók Húsam frá
Temanítalandi ríki eftir hann. 35 Og er Húsam dó, tók Hadad, sonur
Bedads, ríki eftir hann; hann vann sigur á Midíanítum á Móabs-
völlum; og borg hans hét Avít. 36 Og er Hadad dó, tók Samla frá
Masreka ríki eftir hann. 37 Og er Samla dó, tók Sál frá Rehóbót hjá
ánni ríki eftir hann. 38 Og er Sál dó, tók Baal-Hanan, sonur Akbórs,
ríki eftir hann. 39 Og er Baal-Hanan sonur Akbórs dó, tók Hadar ríki
eftir hann og hét borg hans Pagú, en kona hans Mehetabeel, dóttir
Matredar, dóttur Me-Sahabs.
40 Og þessi eru nöfn höfðingja þeirra, er frá Esaú eru komnir,
eftir ættkvíslum þeirra, eftir bústöðum þeirra, eftir nöfnum þeirra:

7: kap. 13, 6. 8: Jós. 24, 4. 9: 1 Kron. 1, 35 n. 20: 1 Kron. 1, 38 n. 31: 1 Kron. 1, 43 n.

höfðinginn Timna, höfðinginn Alva, höfðinginn Jetet, [41] höfðinginn Oholíbama, höfðinginn Ela, höfðinginn Pínon, [42] höfðinginn Kenas, höfðinginn Teman, höfðinginn Mibzar, [43] höfðinginn Magdíel, höfðinginn Íram. Þessir eru höfðingjar Edómíta, eftir bústöðum þeirra í landi því, sem þeir höfðu numið. Þessi Esaú er ættfaðir Edómíta.

Draumur Jósefs; mansalið.

37 Og Jakob bjó í landi því, er faðir hans hafði dvalist í sem
útlendingur, í Kanaanlandi. [2] Þetta er ættarsaga Jakobs: Þegar
Jósef var seytján ára gamall, gætti hann sauða með bræðrum sínum;
en hann var smásveinn hjá þeim sonum Bílu og sonum Silpu, er voru
konur föður hans. Og Jósef bar föður sínum illan orðróm um þá.
[3] En Ísrael unni Jósef mest allra sona sinna, því að hann hafði átt
hann í elli sinni; og hann lét gjöra honum dragkyrtil*. [4] En er bræður
hans sáu, að faðir þeirra elskaði hann meir en alla sonu sína, lögðu
þeir hatur á hann og gátu ekki talað við hann vinsamlegt orð. [5] Og
Jósef dreymdi draum og sagði hann bræðrum sínum; hötuðu þeir hann
þá enn meir. [6] Og hann sagði við þá: Heyrið nú draum þennan, sem
mig dreymdi: [7] Sjá, vér vorum að binda kornbundin á akrinum og
mitt kornbundin reisti sig og stóð upprétt, en yðar kornbundin skipuðu
sér umhverfis og lutu mínu kornbundini. [8] Þá sögðu bræður hans við
hann: Munt þú þá verða konungur yfir oss? munt þú þá drotna yfir
oss? Og þeir hötuðu hann enn meir sakir drauma hans og sakir orða
hans. [9] Og enn dreymdi hann annan draum og sagði hann bræðrum
sínum og mælti: Sjá, mig hefir enn dreymt draum; mér þótti sólin,
tunglið og ellefu stjörnur lúta mér. [10] En er hann sagði föður sínum
og bræðrum frá þessu, ávítti faðir hans hann og mælti til hans: Hvaða
draumur er þetta, sem þig hefir dreymt? munum vér eiga að koma,
eg og móðir þín og bræður þínir, og lúta til jarðar fyrir þér? [11] Og
bræður hans öfunduðu hann; en faðir hans festi þetta í huga sér.
[12] Og er bræður hans voru að heiman farnir, til þess að halda hjörð
föður þeirra á haga í Síkem, [13] mælti Ísrael við Jósef: Bræður þínir
halda hjörðinni á beit í Síkem; kom þú, eg ætla að senda þig til
þeirra. Og hann svaraði honum: Hér er eg. [14] Og hann sagði við
hann: Far þú og vit þú, hvort bræðrum þínum og hjörðinni líður vel,
og láttu mig svo vita það. Og hann sendi hann úr Hebronsdal og
hann kom til Síkem. [15] Þá hitti hann maður nokkur, er hann var að
reika á víðavangi; og maðurinn spurði hann og mælti: Að hverju leitar
þú? [16] Hann svaraði: Eg er að leita að bræðrum mínum; seg mér,
hvar þeir eru með hjörðina. [17] Og maðurinn sagði: Þeir eru farnir
héðan, því að eg heyrði þá segja: Vér skulum fara til Dótan. Fór
Jósef þá eftir bræðrum sínum og fann þá í Dótan. [18] Og er þeir sáu hann
álengdar, áður en hann var kominn nærri þeim, tóku þeir saman ráð
sín að drepa hann. [19] Og þeir sögðu hver við annan: Sjá, þarna kemur
draumamaðurinn. [20] Förum nú til og drepum hann og köstum honum
í einhverja gryfjuna og segjum svo, að óarga dýr hafi etið hann; þá
skulum vér sjá, hvað úr draumum hans verður. [21] En er Rúben heyrði
þetta, vildi hann frelsa hann úr höndum þeirra og mælti: Ekki skulum
vér drepa hann. [22] Og Rúben sagði við þá: Úthellið ekki blóði; kastið
honum í þessa gryfju, sem er hér á eyðimörkinni, en leggið ekki hendur
á hann, — til þess að hann gæti frelsað hann úr höndum þeirra og

---

37, 1: kap. 35, 27. Hebr. 11, 9. **3:** * Eða marglitan kyrtil. **4:** Post. 7, 9. **11:** Lúk. 2, 19. 51. **18:** Matt. 26, 4. **20:** Matt. 21, 38. **21:** kap. 42, 22.

fært hann aftur föður sínum. [23] En er Jósef kom til bræðra sinna,
færðu þeir hann úr kyrtli hans — dragkyrtlinum, sem hann var í, —
[24] tóku hann og köstuðu honum í gryfjuna; en gryfjan var tóm; ekkert
vatn var í henni. [25] Settust þeir nú niður að neyta matar. En er
þeim varð litið upp, sáu þeir Ísmaelíta lest koma frá Gíleað og báru
úlfaldar þeirra reykelsi, balsam og myrru; voru þeir á leið með þetta
til Egiptalands. [26] Þá mælti Júda við bræður sína: Hver ávinningur
er oss það, að drepa bróður vorn og leyna morðinu? [27] Komið, vér
skulum selja hann Ísmaelítum, en ekki leggja hendur á hann, því að
hann er bróðir vor, hold vort og blóð. Og bræður hans féllust á það.
[28] En mídíanítiskir kaupmenn fóru þar fram hjá, tóku Jósef og drógu
hann upp úr gryfjunni; og þeir seldu Jósef Ísmaelítunum fyrir tuttugu
sikla silfurs; en þeir fóru með Jósef til Egiptalands. [29] En er Rúben
kom aftur að gryfjunni, þá var Jósef ekki í gryfjunni; reif hann þá
klæði sín. [30] Og hann sneri aftur til bræðra sinna og mælti: Sveinninn
er horfinn; og hvert skal eg nú fara? [31] Þá tóku þeir kyrtil Jósefs,
skáru geithafur og velktu kyrtilinn í blóðinu. [32] Því næst sendu þeir
dragkyrtilinn og létu færa hann föður sínum með þeirri orðsending:
Þetta höfum vér fundið; gæt þú að, hvort það muni vera kyrtill sonar
þíns eða ekki. [33] Og hann skoðaði hann og mælti: Það er kyrtill
sonar míns; óarga dýr hefir etið hann; sannlega er Jósef sundur rifinn.
[34] Þá reif Jakob klæði sín og lagði hærusekk um lendar sínar og harm-
aði son sinn langan tíma. [35] Og allir synir hans og allar dætur hans
leituðust við að hugga hann; en hann vildi ekki huggast láta og sagði:
Með harmi mun eg niður stíga til sonar míns til heljar. Og faðir hans
grét hann. [36] En Mídíanítar seldu hann til Egiptalands, Pótífar hirð-
manni Faraós og lífvarðarforingja.

Júda og Tamar.

38 Um þessar mundir bar svo við, að Júda fór frá bræðrum
sínum og lagði lag sitt við mann nokkurn í Adúllam, sem Híra
hét. [2] Þar sá Júda dóttur kanversks manns, sem Súa hét, og tók hana
og hafði samfarir við hana. [3] Og hún varð þunguð og ól son, og hún
nefndi hann Ger. [4] Og hún varð þunguð í annað sinn og ól son, og
hún nefndi hann Ónan. [5] Og enn ól hún son og nefndi hann Sela;
en hún var í Kesíb, er hún ól hann. [6] Og Júda tók konu til handa
Ger, frumgetnum syni sínum; hún hét Tamar. [7] En Ger, frumgetinn
son Júda, var vondur í augum Jahve, svo að Jahve lét hann deyja.
[8] Þá mælti Júda við Ónan: Gakk þú inn til konu bróður þíns og gegn
þú mágskyldunni við hana, að þú megir afla bróður þínum afkvæmis.
[9] En með því að Ónan vissi, að afkvæmið skyldi eigi verða hans, þá
lét hann sæðið spillast á jörðu í hvert sinn er hann gekk inn til konu
bróður síns, til þess að hann aflaði eigi bróður sínum afkvæmis. [10] En
Jahve mislíkaði það, er hann gjörði, og lét hann einnig deyja. [11] Þá
sagði Júda við Tamar tengdadóttur sína: Ver þú sem ekkja í húsi
föður þíns, þangað til Sela sonur minn verður fulltíða; því að hann
hugsaði: ella mun hann og deyja, eins og bræður hans. Fór Tamar
þá burt og var í húsi föður síns.
[12] En er fram liðu stundir, andaðist dóttir Súa, kona Júda; og er
Júda lét af harminum, fór hann upp til Timna, til sauðaklippara sinna,

---

24: Jer. 38, 6. Sak. 9, 11. **28:** kap. 39, 1. Sálm. 105, 17. Post. 7, 9. **29:** kap. 44, 13. Jós. 7, 6. 1 Kong. 21, 27. Job 1, 20. Jes. 37, 1. — **38, 3:** kap. 46, 12. **8:** 5 Mós. 25, 5. 6.

hann og Híra vinur hans frá Adúllam. 13 Var þá Tamar sagt svo frá:
Sjá, tengdafaðir þinn fer upp til Timna að klippa sauði sína. 14 Þá
fór hún úr ekkjubúningi sínum, huldi sig blæju og hjúpaði sig og
settist við hlið Enaímborgar, sem er við veginn til Timna; því að hún
sá, að Sela var orðinn fulltíða og hún var þó ekki honum gefin fyrir
konu. 15 Og Júda sá hana og hugði, að hún væri skækja, því að hún
hafði hulið andlit sitt. 16 Og hann vék til hennar við veginn og mælti:
Leyf mér að leggjast með þér! því að hann vissi ekki, að hún var
tengdadóttir hans. Hún svaraði: Hvað viltu gefa mér til þess, að þú
megir leggjast með mér? 17 Og hann mælti: Ég skal senda þér hafur-
kið úr hjörðinni. Hún svaraði: Fáðu mér þá pant, þangað til þú
sendir það. 18 Þá mælti hann: Hvaða pant skal eg fá þér? En hún
svaraði: Innsiglishring þinn og festi þína og staf þinn, sem þú hefir í
hendinni. Og hann fékk henni þetta og lagðist með henni, og hún
varð þunguð af hans völdum. 19 Því næst stóð hún upp, gekk burt
og lagði af sér blæjuna og fór aftur í ekkjubúning sinn. 20 Og Júda
sendi hafurkiðið með vini sínum frá Adúllam, svo að hann fengi aftur
pantinn af hendi konunnar; en hann fann hana ekki. 21 Og hann
spurði menn í þeim stað og sagði: Hvar er portkonan, sem sat við
veginn hjá Enaím? En þeir svöruðu: Hér hefir engin portkona verið.
22 Fór hann þá aftur til Júda og mælti: Eg fann hana ekki, enda sögðu
menn í þeim stað: »Hér hefir engin portkona verið«. 23 Þá mælti Júda:
Haldi hún því, sem hún hefir, að vér verðum ekki hafðir að spotti;
sjá, eg sendi þetta kið, en þú hefir ekki fundið hana. 24 En að þrem
mánuðum liðnum var Júda sagt: Tamar tengdadóttir þín hefir drýgt
hór, og meira að segja: hún er þunguð orðin í hórdómi. Þá mælti
Júda: Leiðið hana út, að hún verði brend. 25 En er hún var út leidd,
gjörði hún tengdaföður sínum þessa orðsending: Af völdum þess manns,
sem þetta á, er eg þunguð orðin; og hún sagði: Hygg þú að, hver
eiga muni innsiglishring þennan, festi og staf. 26 En Júda kannaðist
við gripina og mælti: Hún hefir betri málstað en eg, fyrir þá sök að
eg hefi eigi gift hana Sela syni mínum. Og hann kendi hennar ekki
upp frá því. 27 En er hún skyldi verða léttari, sjá, þá voru tvíburar í
kviði hennar. 28 Og í fæðingunni rétti annar út höndina; tók þá ljós-
móðirin rauðan þráð og batt um hönd hans og sagði: Þessi kom fyr
í ljós. 29 En svo fór, að hann kipti aftur að sér hendinni og þá kom
bróðir hans í ljós. Þá mælti hún: Hví hefir þú brotist svo fram þér
til góða? Og hún nefndi hann Perez. 30 Eftir það fæddist bróðir hans,
og var rauði þráðurinn um hönd hans; og hún nefndi hann Sera.

Jósef hjá Pótífar; settur í myrkvastofu vegna skírlífis.

39 En Jósef var fluttur til Egiptalands og Pótífar, hirðmaður
Faraós og lífvarðarforingi, maður egipzkur, keypti hann af Ís-
maelítum, sem hann höfðu þangað flutt. 2 En Jahve var með Jósef,
svo að hann varð maður lángefinn; og hann var í húsi húsbónda síns,
hins egipzka manns. 3 Og er húsbóndi hans sá, að Jahve var með
honum og að Jahve lét honum hepnast alt, sem hann tók sér fyrir
hendur, 4 þá fann Jósef náð í augum hans og þjónaði honum; og hann
setti hann yfir hús sitt og fékk honum í hendur alt, sem hann átti.
5 Og upp frá þeirri stundu, er hann hafði sett Jósef yfir hús sitt og
yfir alt, sem hann átti, blessaði Jahve hús hins egipzka manns sakir

---

15: Orðskv. 7, 12. **16:** 3 Mós. 18, 15; 20, 12. **27:** 1 Kron. 2, 4. Matt. 1, 3. —
39, 1: kap. 37, 28. Sálm. 105, 17. **2:** Post. 7, 9. **3:** kap. 21, 22. **5:** kap. 30, 27.

Jósefs; og blessun Jahve var yfir öllu, sem hann átti innan húss og
utan. 6 Og hann fól Jósef til umráða allar eigur sínar og var afskifta-
laus um alt hjá honum og gekk aðeins að máltíðum.
En Jósef var vel vaxinn og fríður sýnum. 7 Og eftir þetta bar
svo til, að kona húsbónda hans rendi augum til Jósefs og mælti:
Legstu með mér! 8 En hann færðist undan og sagði við konu hús-
bónda síns: Sjá, húsbóndi minn lítur ekki eftir neinu í húsinu hjá mér
og allar eigur sínar hefir hann fengið mér í hendur. 9 Hann hefir ekki
meira vald í þessu húsi en eg, og hann fyrirmunar mér ekkert nema
þig, með því að þú ert kona hans; hvernig skyldi eg þá að hafast þessa
miklu óhæfu og syndga á móti Guði? 10 Og þó að hún leitaði til við
Jósef með þessum orðum dag eftir dag, þá lét hann ekki að vilja
hennar, að leggjast með henni og hafa samfarir við hana. 11 Þá bar
svo til einn dag, er hann gekk inn í húsið til starfa sinna og enginn
heimilismanna var þar inni, 12 að hún greip í skikkju hans og mælti:
Legstu með mér! En hann lét skikkjuna eftir í hendi hennar og flýði
og hljóp út. 13 En er hún sá, að hann hafði látið eftir skikkjuna í
hendi hennar og var flúinn út, 14 þá kallaði hún á heimafólk sitt og
mælti við það: Sjáið, hann hefir fært oss hebreskan mann til þess að
dára oss. Hann kom inn til mín og vildi hafa lagst með mér; en eg
æpti hástöfum. 15 Og er hann heyrði að eg hrópaði og kallaði, lét
hann skikkju sína eftir hjá mér og flýði og hljóp út. 16 Því næst
geymdi hún skikkju hans hjá sér þangað til húsbóndi hans kom heim.
17 Sagði hún honum þá sömu söguna og mælti: Hebreski þrællinn, sem
þú hefir til vor haft, kom til mín til þess að dára mig. 18 En þegar
eg hrópaði og kallaði, lét hann eftir skikkju sína hjá mér og flýði út.
19 En er húsbóndi hans heyrði orð konu sinnar, er hún talaði við
hann svo mælandi: »Þannig hefir þræll þinn hegðað sér við mig«, þá
varð hann ákaflega reiður. 20 Og húsbóndi Jósefs tók hann og setti
hann í myrkvastofu, þar sem bandingjar konungs voru geymdir, og
hann sat þar í myrkvastofunni. 21 En Jahve var með Jósef og veitti
honum mannahylli og lét hann finna náð í augum forstjóra myrkva-
stofunnar. 22 Og forstjóri myrkvastofunnar fékk Jósef á vald alla band-
ingjana, sem voru í myrkvastofunni; og hvað eina, sem þeir gjörðu
þar, gjörðu þeir að hans fyrirlagi. 23 Forstjóri myrkvastofunnar leit
ekki eftir neinu, sem var undir hans hendi, því að Jahve var með
honum; og hvað sem hann gjörði, það lét Jahve hepnast.

Jósef ræður drauma bandingjanna.

40 Eftir þetta varð sá atburður, að byrlari konungsins í Egipta-
landi og bakarinn brutu á móti herra sínum, Egiptalands kon-
ungi. 2 Og Faraó reiddist báðum hirðmönnum sínum, yfirbyrlaranum
og yfirbakaranum, 3 og lét setja þá í varðhald í húsi lífvarðarforing-
jans, í myrkvastofuna, þar sem Jósef var í haldi. 4 Og lífvarðarforing-
inn setti Jósef til þess að þjóna þeim og voru þeir nú um hríð í varð-
haldi. 5 Þá dreymdi þá báða draum, byrlara og bakara konungsins
í Egiptalandi, sem haldnir voru í myrkvastofunni, sinn drauminn hvorn
sömu nóttina, og hafði hvor draumurinn sína þýðingu. 6 Og er Jósef
kom inn til þeirra um morguninn, sá hann að þeir voru óglaðir. 7 Spurði
hann þá hirðmenn Faraós, sem voru með honum í varðhaldi í húsi
húsbónda hans, og mælti: Hvers vegna eruð þið svo daprir í bragði í

20: Sálm. 105, 18. 21: Post. 7, 9. 23: Sálm. 1, 3. — 40, 3: kap. 39, 20.

dag? [8] En þeir svöruðu honum: Okkur hefir dreymt draum og hér er
enginn, sem geti ráðið hann. Þá sagði Jósef við þá: Er það ekki Guðs
að ráða drauma? Segið mér þó. [9] Þá sagði yfirbyrlarinn Jósef draum
sinn og mælti við hann: Mér þótti í svefninum sem vínviður stæði
fyrir framan mig. [10] Á vínviðinum voru þrjár greinar og jafnskjótt sem
hann skaut frjóöngum, spruttu blóm hans út og klasar hans báru full-
vaxin vínber. [11] En eg hélt á bikar Faraós í hendinni og tók vínberin
og sprengdi þau í bikar Faraós og rétti svo bikarinn að Faraó. [12] Þá
sagði Jósef við hann: Ráðning draumsins er þessi: þrjár vínviðar-
greinarnar merkja þrjá daga. [13] Að þrem dögum liðnum mun Faraó
hefja höfuð þitt og setja þig aftur inn í embætti þitt; munt þú þá rétta
Faraó bikarinn, eins og áður var venja, er þú varst byrlari hans. [14] En
minstu mín, er þér gengur í vil, og gjör þá miskunn á mér að minn-
ast á mig við Faraó, svo að þú megir frelsa mig úr þessu húsi. [15] Því
að mér var með leynd stolið úr landi Hebrea og eigi hefi eg heldur hér
neitt það til saka unnið, að eg yrði settur í þessa dýflissu. [16] En er
yfirbakarinn sá, að ráðning hans var góð, sagði hann við Jósef: Mig
dreymdi líka að eg bæri á höfðinu þrjár karfir með hveitibrauði; [17] og
í efstu körfunni var alls konar sælgætisbrauð handa Faraó og fuglarn-
ir átu það úr körfunni á höfði mér. [18] Þá svaraði Jósef og mælti:
Ráðning draumsins er þessi: þrjár karfirnar merkja þrjá daga. [19] Að
þrem dögum liðnum mun Faraó hefja höfuð þitt af þér og festa þig á
gálga, og fuglarnir munu eta af þér hold þitt. [20] Og það bar til á þriðja
degi, á afmælisdegi Faraós, að hann hélt öllum þjónum sínum veizlu;
hóf hann þá upp höfuð yfirbyrlarans og höfuð yfirbakarans í viðurvist
þjóna sinna. [21] Setti hann yfirbyrlarann aftur í embætti hans, að hann
mætti aftur bera Faraó bikarinn; [22] en yfirbakarann lét hann hengja,
eins og Jósef hafði ráðið drauminn fyrir þá. [23] En eigi mintist yfir-
byrlarinn Jósefs, heldur gleymdi honum.

Draumar Faraós. Jósef kemst til virðinga.

41 En svo bar við að tveim árum liðnum, að Faraó dreymdi
draum. Hann þóttist standa við ána*. [2] Og sjá, upp úr ánni
komu sjö kýr, fallegar útlits og feitar á hold, og fóru að bíta sefgresið.
[3] Og sjá, á eftir þeim komu sjö aðrar kýr upp úr ánni, ljótar útlits og
magrar á hold, og staðnæmdust hjá hinum kúnum á árbakkanum.
[4] Og kýrnar, sem ljótar voru útlits og magrar á hold, átu upp hinar
sjö kýrnar, sem voru fallegar útlits og feitar á hold. Þá vaknaði Faraó.
[5] Og hann sofnaði aftur og dreymdi í annað sinn, og sjá, sjö öx uxu
á einni stöng, þrýstileg og væn. [6] Og sjá: sjö öx, grönn og skrælnuð
af austvindi, spruttu á eftir þeim. [7] Og hin grönnu öxin svelgdu í sig
þau sjö þrýstilegu og fullu. Þá vaknaði Faraó, og sjá: það var draum-
ur. [8] En um morguninn var honum órótt í skapi; sendi hann því og
lét kalla alla spásagnamenn Egiptalands og alla vitringa þess; og Faraó
sagði þeim drauma sína; en enginn gat ráðið þá fyrir Faraó. [9] Þá tók
yfirbyrlarinn til máls og sagði við Faraó: Eg minnist í dag synda
minna. [10] Faraó reiddist þjónum sínum og setti þá í varðhald í húsi
lífvarðarforingjans, mig og yfirbakarann. [11] Þá dreymdi okkur sömu
nóttina draum, mig og hann, sinn drauminn hvorn okkar, og hafði
hvor draumurinn sína þýðingu. [12] Þar var með okkur hebreskur sveinn,
þjónn hjá lífvarðarforingjanum; honum sögðum við drauma okkar og
hann réð þá fyrir okkur; hvorum fyrir sig réð hann eins og draumur

---

8: kap. 41, 16. 15: kap. 37, 28. — 41, 1: * Þ. e. Níl. 9: kap. 40, 1 n.

hans þýddi. 13 Og svo fór sem hann hafði ráðið okkur draumana, því
að eg var aftur settur í embætti mitt, en hinn var hengdur. 14 Þá sendi
Faraó og lét kalla Jósef og leiddu þeir hann í skyndi út úr myrkva-
stofunni; því næst lét hann skera hár sitt og fór í önnur klæði; gekk
síðan inn fyrir Faraó. 15 Þá sagði Faraó við Jósef: Mig hefir dreymt
draum og enginn getur ráðið hann; en það hefi eg af þér frétt, að þú
ráðir hvern draum, sem þú heyrir. 16 Þá svaraði Jósef Faraó og mælti:
Eigi er það á mínu valdi; Guð mun birta Faraó það, er honum má
til heilla verða. 17 Og Faraó sagði við Jósef: Mig dreymdi að eg stæði
á árbakkanum. 18 Og sjá, upp úr ánni komu sjö kýr, feitar á hold og
fallegar útlits, og fóru að bíta sefgresið. 19 Og sjá, á eftir þeim komu
upp sjö aðrar kýr, renglulegar og mjög ljótar útlits og magrar á hold;
hefi eg engar séð jafnljótar á öllu Egiptalandi. 20 Og hinar mögru og
ljótu kýrnar átu sjö fyrri feitu kýrnar. 21 En er þær höfðu etið
þær, var það ekki á þeim að sjá, að þær hefðu etið þær, heldur voru
þær ljótar útlits sem áður. Þá vaknaði eg. 22 Og eg sá í draumi mín-
um og sjá: sjö öx uxu á einni stöng, full og væn. 23 Og sjö öx korn-
laus, grönn og skrælnuð af austanvindi, spruttu á eftir þeim. 24 Og hin
grönnu öxin svelgdu í sig sjö vænu öxin. Eg hefi sagt spásagnamönn-
unum frá þessu, en enginn getur úr leyst. 25 Þá mælti Jósef við Faraó:
Draumur Faraós er einn; það, sem Guð ætlar að gjöra, hefir hann boð-
að Faraó. 26 Sjö vænu kýrnar merkja sjö ár og sjö vænu öxin merkja
sjö ár; þetta er einn og sami draumur. 27 Og sjö mögru og ljótu kýrn-
ar, sem á eftir hinum komu, merkja sjö ár, og sjö tómu öxin, sem
skrælnuð voru af austanvindi, munu vera sjö hallærisár. 28 Það er það,
sem eg sagði við Faraó: það, sem Guð ætlar að gjöra, hefir hann sýnt
Faraó. 29 Sjá, sjö ár munu koma; munu þá verða miklar nægtir um
alt Egiptaland. 30 En eftir þau munu koma sjö hallærisár; munu þá
gleymast allar nægtirnar í Egiptalandi og hungrið eyða landið. 31 Og
eigi mun nægtanna gæta í landinu sakir hallærisins, sem á eftir kem-
ur; því að það mun verða mjög mikið. 32 En þar sem Faraó dreymdi
tvisvar sinnum hið sama, þá er það fyrir þá sök, að þetta er fastráðið
af Guði og Guð mun skjótlega framkvæma það. 33 Fyrir því velji nú
Faraó til hygginn og vitran mann og setji hann yfir Egiptaland. 34 Faraó
gjöri þetta og skipi umsjónarmenn yfir landið og taki fimtung af af-
rakstri Egiptalands á sjö nægtaárunum. 35 Og þeir skulu safna öllum
vistum frá góðu árunum, sem fara í hönd, og draga saman kornbirgðir
í borgirnar undir umráð Faraós og geyma. 36 Og vistirnar skulu vera
forði fyrir landið á sjö hallærisárunum, sem koma munu yfir Egipta-
land, að landið farist eigi af hungrinu. 37 Þetta líkaði Faraó vel
og öllum þjónum hans. 38 Og Faraó sagði við þjóna sína: Munum
vér finna slíkan mann sem þennan, er Guðs andi býr í? 39 Og Faraó
sagði við Jósef: Með því að Guð hefir birt þér alt þetta, þá er eng-
inn svo hygginn og vitur sem þú. 40 Þig set eg yfir hús mitt og þínum
boðum skal öll mín þjóð hlýða, — að hásætinu einu skal eg þér æðri
vera. 41 Og Faraó sagði við Jósef: Sjá, eg set þig yfir alt Egiptaland.
42 Og Faraó tók innsiglishring sinn af hendi sér og dró á hönd Jósefs
og lét færa hann í dýrindis línklæði og lét gullmen um háls honum.
43 Og hann lét aka konum í öðrum vagni sínum og menn hrópuðu
fyrir honum »abrek«*, og hann setti hann yfir alt Egiptaland. 44 Og
Faraó sagði við Jósef: Eg er Faraó, en án þíns vilja skal enginn hreyfa

---

14: Sálm. 105, 20. **16:** kap. 40, 8. Dan. 2, 30. **32:** Jes. 46, 10. 11. **40:** kap. 45, 8. Sálm. 105, 21. Post. 7, 10. **43:** * Það þýðir að líkindum: Lútið honum. Kap. 45, 9.

hönd eða fót í öllu Egiptalandi. 45 Og Faraó kallaði Jósef Zafenat-
panea og gaf honum fyrir konu Asnat, dóttur Pótífera, prests í Ón.
Og Jósef ferðaðist um Egiptaland. 46 En Jósef var þrítugur að aldri,
er hann stóð frammi fyrir Faraó, Egiptalands konungi. Því næst fór Jósef
burt frá augliti Faraós og ferðaðist um alt Egiptaland. 47 Og afrakstur
landsins var afarmikill sjö nægtaárin. 48 Þá safnaði hann saman öllum
vistum þeirra sjö ára, er nægtir voru í Egiptalandi, og safnaði vistum
í borgirnar; í sérhverja borg safnaði hann vistunum af þeim ökrum,
sem umhverfis hana voru. 49 Og Jósef hrúgaði saman korni sem sandi
á sjávarströndu, ákaflega miklu, þar til hann hætti að telja, því að tölu
varð eigi á komið. 50 En Jósef fæddust tveir synir áður en fyrsta hall-
ærisárið kom; þá sonu fæddi honum Asnat, dóttir Pótífera, prests í
Ón. 51 Og Jósef nefndi hinn frumgetna Manasse; því að Guð hefir,
sagði hann, látið mig gleyma öllum þrautum mínum og öllu húsi föð-
ur míns. 52 En hinn nefndi hann Efraím; því að Guð hefir, sagði hann,
gjört mig frjósaman í landi eymdar minnar. 53 Og sjö nægtaárin, sem
voru í Egiptalandi, liðu á enda; 54 og sjö hallærisárin gengu í garð,
eins og Jósef hafði sagt; var þá hallæri í öllum löndum, en í öllu
Egiptalandi var brauð. 55 En er hungur gekk yfir alt Egiptaland, heimt-
aði lýðurinn brauð af Faraó. Þá sagði Faraó við alla Egipta: Farið
til Jósefs; gjörið það, sem hann segir yður. 56 Og hungrið gekk yfir
allan heiminn og Jósef opnaði öll forðabúrin og seldi Egiptum korn,
og hungrið svarf að í Egiptalandi. 57 Komu menn þá úr öllum lönd-
um til Egiptalands, til þess að kaupa korn hjá Jósef, því að hungrið
svarf að í öllum löndum.

Fyrri för Jakobs sona til Egiptalands.

42 En er Jakob frétti, að korn var til í Egiptalandi, þá sagði
hann við sonu sína: Hví horfið þér hver á annan? 2 Og hann
mælti: Eg hefi sannfrétt, að korn sé til í Egiptalandi; farið þangað
og kaupið oss þar korn, að vér megum lífi halda og deyjum ekki.
3 Þá lögðu tíu bræður Jósefs af stað, til að kaupa korn í Egiptalandi.
4 En Benjamín, bróður Jósefs, lét Jakob ekki fara með bræðrum hans,
því að hann var hræddur um, að honum kynni að vilja eitthvert slys
til. 5 Og synir Ísraels komu að kaupa korn meðal annara, sem komu;
því að hungur var í Kanaanlandi. 6 En Jósef var stjórnari landsins;
hann var sá, sem seldi öllum landslýðnum korn. Og bræður Jósefs
komu og lutu honum og hneigðu sig til jarðar. 7 Og er Jósef sá bræð-
ur sína, þekti hann þá, en vék ókunnuglega að þeim og talaði harð-
lega til þeirra og mælti við þá: Hvaðan komið þér? Þeir svöruðu:
Frá Kanaanlandi, til að kaupa vistir. 8 Og Jósef þekti bræður sína, en
þeir þektu hann ekki. 9 Og Jósef mintist draumanna, sem hann hafði
dreymt um þá, og sagði við þá: Þér eruð njósnarmenn; þér eruð
komnir til þess að sjá, hvar landið er varnarlaust fyrir. 10 En þeir
svöruðu honum: Eigi er svo, herra minn, heldur eru þjónar þínir
komnir til að kaupa vistir. 11 Vér erum allir synir sama manns; vér
erum hrekklausir menn; þjónar þínir eru ekki njósnarmenn. 12 En hann
sagði við þá: Eigi er svo, heldur eruð þér komnir til þess að sjá, hvar
landið er varnarlaust fyrir. 13 Þeir svöruðu: Vér þjónar þínir erum
tólf bræður, synir sama manns í Kanaanlandi; og sjá, hinn yngsti er
nú hjá föður vorum og einn er eigi framar á lífi. 14 Og Jósef sagði

50: kap. 41, 45. 54: Sálm. 105, 16. — 42, 2: Post. 7, 12. 6: kap. 41, 40. 9: kap. 37, 7. 9. 13: kap. 37, 33.

við þá: Svo er sem eg sagði við yður: þér eruð njósnarmenn. 15 Með
þessu skuluð þér reyndir verða: svo sannarlega sem Faraó lifir, skuluð
þér ekki héðan fara, nema yngsti bróðir yðar komi hingað. 16 Sendið
einn yðar til að sækja bróður yðar; en þér hinir skuluð vera í varð-
haldi, svo að orð yðar verði reynd, hvort þér talið satt. En sé eigi
svo, þá eruð þér njósnarmenn, svo sannarlega sem Faraó lifir. 17 Síð-
an lét hann hafa þá alla í haldi í þrjá daga. 18 En á þriðja degi sagði
Jósef við þá: Þetta skuluð þér gjöra, að þér megið lífi halda, því að
eg óttast Guð. 19 Ef þér eruð hrekklausir, þá verði einn af yður bræðr-
um eftir í böndum í dýflissunni, þar sem þér voruð, en farið þér hinir
og flytjið heim korn til bjargar þurfandi heimilum yðar; 20 komið svo
til mín með yngsta bróður yðar; þá munu orð yðar reynast sönn og
þér eigi lífi týna. Og þeir gjörðu svo. 21 Þá sögðu þeir hver við ann-
an: Sannlega erum vér í sök fallnir fyrir bróður vorn; því að vér sá-
um sálarangist hans, þegar hann bað oss vægðar, en vér daufheyrð-
umst við; þess vegna erum vér komnir í þessar nauðir. 22 En Rúben
svaraði þeim og mælti: Sagði eg ekki við yður: »Syndgist ekki á svein-
inum«, en þér daufheyrðust við, og sjá: nú er einnig blóðs hans krafist.
23 En þeir vissu ekki, að Jósef skildi þá, því að þeir höfðu túlk. 24 Þá
vék hann frá þeim og grét. Síðan sneri hann til þeirra aftur og talaði
við þá og tók Símeon úr flokki þeirra og batt hann fyrir augum þeirra.
25 Síðan bauð Jósef að fylla sekki þeirra korni og láta silfur hvers eins
þeirra aftur í sekk hans og fá þeim nesti til ferðarinnar. Og var svo
gjört við þá. 26 Þá létu þeir korn sitt upp á asna sína og fóru af stað.
27 En er einn af þeim opnaði sekk sinn, til að gefa asna sínum fóður
á gistingarstaðnum, sá hann silfur sitt, og sjá: það lá ofan á í sekk
hans. 28 Og hann sagði við bræður sína: Silfur mitt er komið aftur,
sjá: það liggur hér í sekk mínum. Þá félst þeim hugur og skjálfandi
litu þeir hver á annan og sögðu: Hví hefir Guð gjört oss þetta?
29 Og þeir komu til Jakobs föður síns í Kanaanlandi og sögðu
honum frá öllu, sem fyrir þá hafði komið, með þessum orðum: 30 Mað-
urinn, landsherrann, talaði harðlega til vor og fór með oss sem værum
vér komnir til landsins í njósnarerindum. 31 En vér sögðum við hann:
Vér erum hrekklausir; vér erum ekki njósnarmenn. 32 Vér erum tólf
bræður, synir föður vors; einn er ekki framar á lífi og sá yngsti er nú
hjá föður vorum í Kanaanlandi. 33 Þá sagði maðurinn, landsherrann,
við oss: »Af þessu skal eg marka, hvort þér eruð hrekklausir: látið
einn af yður bræðrum verða eftir hjá mér, og takið korn til bjargar
þurfandi heimilum yðar og farið leiðar yðar. 34 En komið með yngsta
bróður yðar til mín, svo að eg sjái, að þér eruð ekki njósnarmenn,
heldur að þér eruð hrekklausir; þá skal eg skila yður bróður yðar
aftur og þér megið fara allra yðar ferða um landið«. 35 En er þeir
heltu úr sekkjum sínum, sjá, þá var sjóður hvers eins í sekk hans, og
er þeir og faðir þeirra sáu sjóði þeirra, urðu þeir óttaslegnir. 36 Og
Jakob faðir þeirra sagði við þá: Þér gjörið mig barnlausan; Jósef er
farinn, Símeon er farinn og nú ætlið þér að taka Benjamín; alt kemur
þetta yfir mig. 37 Þá sagði Rúben við föður sinn: Þú mátt deyða báða
sonu mína, ef eg færi þér hann ekki aftur; trúðu mér fyrir honum og
eg skal aftur koma með hann til þín. 38 En Jakob sagði: Ekki skal
sonur minn fara með yður, því að bróðir hans er dáinn og hann er
einn eftir, og verði hann fyrir slysi á þeirri leið, sem þér farið, þá leiðið
þér hærur mínar með harmi niður til heljar.

22: kap. 37, 21. 22. 38: kap. 44, 22. 29 n.

Síðari för Jakobs sona til Egiptalands.

43 En hallærið var mikið í landinu. 2 Og er þeir höfðu etið upp
kornið, sem þeir höfðu sótt til Egiptalands, sagði faðir þeirra
við þá: Farið aftur og kaupið oss nokkuð af vistum. 3 Þá svaraði
Júda honum og mælti: Maðurinn lagði ríkt á við oss og sagði: »Þér
skuluð ekki sjá auglit mitt, nema bróðir yðar sé með yður«. 4 Ef þú
sendir bróður vorn með oss, þá skulum vér fara og kaupa þér vistir;
5 en ef þú vilt ekki senda hann með, þá förum vér hvergi; því að mað-
urinn sagði við oss: »Þér skuluð ekki sjá auglit mitt, nema bróðir yðar
sé með yður«. 6 Og Ísrael mælti: Hví hafið þér gjört mér svo illa til,
að segja manninum, að þér ættuð einn bróður enn? 7 Þeir svöruðu:
Maðurinn spurði ítarlega um oss og ætt vora og sagði: »Er faðir yðar
enn á lífi? eigið þér einn bróður enn?« Og vér sögðum honum eins
og var; gátum vér vitað, að hann mundi segja: »Komið hingað með
bróður yðar«? 8 En Júda sagði við Ísrael föður sinn: Láttu sveininn
fara með mér; þá skulum vér taka oss upp og fara af stað, svo að vér
megum lífi halda og ekki deyja, bæði vér og þú og börn vor. 9 Eg
skal ábyrgjast hann; af minni hendi skalt þú krefjast hans; komi eg
ekki með hann aftur til þín og leiði eg hann ekki fram fyrir þig, skal
eg vera sekur við þig alla æfi; 10 því að hefðum vér ekki tafið, þá vær-
um vér nú komnir aftur í annað sinn. 11 Þá sagði Ísrael faðir þeirra
við þá: Ef svo verður að vera, þá gjörið þetta: takið af gæðum lands-
ins í sekki yðar og færið manninum að gjöf lítið eitt af balsami og
lítið eitt af hunangi, reykelsi og myrru, pistasíu-hnetur og möndlur.
12 Og takið með yður tvöfalt gjald og hafið aftur með yður silfrið, sem
kom aftur ofan á í sekkjum yðar; vera má að það hafi verið af vangá.
13 Og takið bróður yðar; leggið því næst upp og farið aftur til manns-
ins. 14 Og almáttugur Guð gefi, að maðurinn sýni yður nú miskunn-
semi og láti lausan við yður hinn bróður yðar og Benjamín; eg hefi
hvort sem er þegar orðið fyrir sonamissi. 15 Og mennirnir tóku þessa
gjöf; líka tóku þeir tvöfalt gjald með sér og Benjamín. Og þeir lögðu
af stað og fóru til Egiptalands og gengu fyrir Jósef. 16 Og er Jósef sá
Benjamín með þeim, sagði hann við ráðsmann sinn: Far þú með þessa
menn inn í húsið og slátra þú og matreið, því að þessir menn skulu
eta með mér miðdegisverð í dag. 17 Og maðurinn gjörði sem Jósef
bauð og fór með mennina inn í hús Jósefs. 18 Og mennirnir urðu
hræddir, af því að þeir voru leiddir inn í hús Jósefs, og sögðu: Sakir
silfursins, sem aftur kom í sekki vora hið fyrra sinnið, erum vér hing-
að leiddir, svo að hann geti ráðist að oss og vaðið upp á oss og gjört
oss að þrælum og tekið asna vora. 19 Þá gengu þeir til ráðsmanns
Jósefs og töluðu við hann úti fyrir dyrum hússins 20 og sögðu: Æ, herra
minn, vér komum hingað í fyrra skiftið að kaupa vistir. 21 En svo
bar til, er vér komum í áfangastað og opnuðum sekki vora: sjá, þá var
silfur hvers eins ofan á í sekk hans, silfur vort með fullri vigt; og vér
erum nú komnir með það aftur. 22 Og annað silfur höfum vér með
oss til að kaupa vistir. Eigi vitum vér, hver látið hefir silfrið í sekki
vora. 23 Hann svaraði: Verið ókvíðnir, óttist ekki! Yðar Guð og Guð
föður yðar hefir gefið yður fjársjóð í sekki yðar. Silfur yðar er komið
til mín. Síðan leiddi hann Símeon út til þeirra. 24 Og maðurinn fór
með þá inn í hús Jósefs og gaf þeim vatn, að þeir mættu þvo fætur
sína, og ösnum þeirra gaf hann fóður. 25 Og tóku þeir nú gjöfina
fram, að hún væri til taks, er Jósef kæmi um miðdegið; því að þeir

---

43, 3: kap. 42, 20. **23:** kap. 42, 24.

höfðu heyrt, að þeir ættu að matast þar. [26] En er Jósef kom heim,
færðu þeir honum gjöfina, sem þeir höfðu meðferðis, inn í húsið og
hneigðu sig til jarðar fyrir honum. [27] En hann spurði, hvernig þeim
liði, og mælti: Líður yðar aldraða föður vel, sem þér gátuð um? er
hann enn á lífi? [28] Þeir svöruðu: Þjóni þínum, föður vorum, líður vel;
hann er enn á lífi. Og þeir hneigðu sig og lutu honum. [29] Og hann
hóf upp augu sín og sá Benjamín bróður sinn, son móður sinnar, og
mælti: Er þetta yngsti bróðir yðar, sem þér gátuð um við mig? Og
hann sagði: Guð sé þér náðugur, son minn! [30] Og Jósef hraðaði sér
burt, því að hjarta hans brann af ást til bróður hans, og hann vék
burt til þess að gráta, og fór inn í innra herbergið og grét þar. [31] Síð-
an þvoði hann andlit sitt og gekk út; og hann lét ekki á sér sjá og
mælti: Berið á borð! [32] Og menn báru á borð fyrir hann sér í lagi
og fyrir þá sér í lagi og sér í lagi fyrir þá Egipta, sem með honum
mötuðust, því að ekki mega Egiptar eta með Hebreum, fyrir því að
Egiptar hafa andstygð á því. [33] Og þeim var skipað til sætis gegnt
honum, hinum frumgetna eftir frumburðarrétti hans og hinum yngsta
eftir æsku hans; og mennirnir litu með undrun hver á annan. [34] Og
hann lét bera skamta frá sér til þeirra; en skamtur Benjamíns var
fimm sinnum stærri en skamtur nokkurs hinna. Og þeir drukku með
honum og urðu hreifir.

Jósef reynir bræður sína.

44 Síðan bauð hann ráðsmanni sínum og mælti: Fyll þú sekki
mannanna vistum, svo mikið sem þeir geta með sér flutt, og
láttu silfur hvers eins ofan á í sekk hans. [2] Og bikar minn, silfurbik-
arinn, skalt þú láta ofan á í sekk hins yngsta og silfrið fyrir korn
hans. Og hann gjörði eins og Jósef bauð honum. [3] Og er bjart var
orðið næsta morgun, voru mennirnir látnir fara, þeir og asnar þeirra.
[4] Og er þeir voru komnir út úr borginni, en skamt burt farnir, sagði
Jósef við ráðsmann sinn: Bregð þú við og veit mönnunum eftirför, og
þegar þú nær þeim, skalt þú segja við þá: »Hví hafið þér launað gott
með illu? hví hafið þér stolið silfurbikar mínum? [5] Er það ekki sá,
sem herra minn drekkur af og hann spáir í? þar hafið þér illa
gjört«. [6] Og er hann náði þeim, talaði hann þessi orð til þeirra. [7] En
þeir sögðu við hann: Hví talar herra minn þannig? Fjarri sé það þjón-
um þínum að gjöra slíkt. [8] Sjá, það silfur, sem vér fundum ofan á í
sekkjum vorum, færðum vér þér aftur frá Kanaanlandi; og hvernig
skyldum vér þá stela silfri eða gulli úr húsi herra þíns? [9] Hver sá af
þjónum þínum, sem hann* finst hjá, skal deyja og þar að auki skulum
vér hinir vera þrælar herra míns. [10] Og hann svaraði: Sé þá svo sem
þér segið: sá, sem hann finst hjá, veri þræll minn, en þér skuluð vera
lausir. [11] Þá flýttu þeir sér að taka ofan hver sinn sekk og þeir opnuðu hver
sinn sekk. [12] Og hann leitaði; hann byrjaði á hinum elzta og endaði á hin-
um yngsta, og fanst þá bikarinn í sekk Benjamíns. [13] Þá rifu þeir klæði sín,
létu hver upp á sinn asna og fóru aftur til borgarinnar. [14] Og Júda og bræð-
ur hans gengu inn í hús Jósefs, en hann var þar enn þá, og þeir féllu fram
fyrir honum til jarðar. [15] Þá sagði Jósef við þá: Hvílík óhæfa er þetta,
sem þér hafið framið? Vissuð þér ekki að annar eins maður og eg
kann að spá? [16] Og Júda mælti: Hvað skulum vér segja við herra
minn, hvað skulum vér tala og hvernig skulum vér réttlæta oss? Guð
hefir fundið misgjörð þjóna þinna; sjá, vér erum þrælar herra míns,

---

32: kap. 46, 34. 2 Mós. 8, 26. — **44, 9:** * Þ. e. bikarinn.

bæði vér og sá, sem bikarinn fanst hjá. [17] Og hann svaraði: Fjarri
sé mér að gjöra slíkt; sá maður, sem bikarinn fanst hjá, hann sé þræll
minn; en farið þér í friði til föður yðar.
[18] Þá gekk Júda nær honum og mælti: Æ, herra minn, leyf þjóni
þínum að tala nokkur orð í áheyrn herra míns og reiði þín upptendr-
ist ekki gegn þjóni þínum, því að þú ert sem Faraó. [19] Herra minn
spurði þjóna sína og mælti: »Eigið þér föður eða bróður?« [20] Og vér
sögðum við herra minn: »Vér eigum aldraðan föður og ungan bróður,
sem hann gat í elli sinni; og bróðir hans er dáinn og hann er einn á
lífi eftir móður sína og faðir hans elskar hann«. [21] Og þú sagðir við
þjóna þína: »Komið með hann hingað til mín, að eg fái litið hann með
augum mínum«. [22] Og vér sögðum við herra minn: »Sveinninn má
ekki yfirgefa föður sinn; því að yfirgæfi hann föður sinn, mundi það
draga hann til dauða«. [23] Þá sagðir þú við þjóna þína: »Ef yngsti
bróðir yðar kemur ekki hingað með yður, þá skuluð þér ekki framar
fá að sjá auglit mitt«. [24] Og þegar vér komum heim til þjóns þíns,
föður míns, þá sögðum vér honum ummæli herra míns. [25] Og faðir
vor sagði: »Farið aftur og kaupið oss lítið eitt af vistum«. [26] Þá svör-
uðum vér: »Vér getum ekki farið þangað; megi yngsti bróðir vor fara
með oss, þá skulum vér fara þangað, því að vér fáum ekki að sjá aug-
lit mannsins, ef yngsti bróðir vor er ekki með oss«. [27] Og þjónn þinn,
faðir minn, sagði við oss: »Þér vitið, að kona mín ól mér tvo sonu.
[28] Annar þeirra fór að heiman frá mér, og eg sagði: Vissulega er hann
sundur rifinn; og hefi eg ekki séð hann síðan. [29] Og ef þér takið nú
þennan líka burt frá mér og verði hann fyrir slysi, þá munuð þér
leiða hærur mínar með hörmung til heljar«. [30] Og komi eg nú til þjóns
þíns, föður míns, og sé sveinninn ekki með oss, — því að hann ann
honum sem lífi sínu — [31] þá mun svo fara, að sjái hann að sveinninn
er eigi með oss, þá deyr hann, og þjónar þínir munu leiða hærur þjóns
þíns, föður vors, með harmi til heljar. [32] Því að þjónn þinn tók á-
byrgð á sveininum við föður minn og sagði: »Ef eg kem ekki með hann
aftur, skal eg vera sekur við föður minn alla æfi«. [33] Og lát þú því
þjón þinn verða hér eftir sem þræl herra míns í stað sveinsins, en leyf
sveininum að fara heim með bræðrum sínum. [34] Því að hvernig gæti
eg farið heim til föður míns, sé sveinninn ekki með mér? Eg yrði þá
að sjá þá hörmung, sem koma mundi yfir föður minn.

Jósef segir til sín.

45 En Jósef gat þá ekki lengur haldið sér í augsýn allra, sem
viðstaddir voru, og kallaði: Látið alla ganga út frá mér! Og
enginn maður var inni hjá honum, þegar hann sagði bræðrum sínum
hver hann væri. [2] Og hann grét hástöfum, svo að Egiptar heyrðu það
og hirðmenn Faraós heyrðu það. [3] Og Jósef mælti við bræður sína:
Eg er Jósef. Er faðir minn enn á lífi? En bræður hans gátu ekki
svarað honum, svo hræddir urðu þeir við hann. [4] Og Jósef sagði við
bræður sína: Komið hingað til mín! Og þeir gengu til hans. Hann
mælti þá: Eg er Jósef bróðir yðar, sem þér selduð til Egiptalands. [5] En
látið það nú ekki fá yður hrygðar og setjið það ekki fyrir yður, að
þér hafið selt mig hingað, því að til lífs viðurhalds hefir Guð sent mig
hingað á undan yður; [6] því að nú hefir hallærið verið í landinu í tvö
ár og enn munu líða svo fimm ár, að hvorki verði plægt né uppskorið.
[7] En Guð hefir sent mig hingað á undan yður, til þess að halda við

45, 5: kap. 50, 20.

kyni yðar á jörðunni og sjá lífi yðar borgið, til mikils hjálpræðis.
8 Það er því ekki þér, sem hafið sent mig hingað, heldur Guð; og hann
hefir látið mig verða Faraó sem föður og herra alls húss hans og höfð-
ingja yfir öllu Egiptalandi. 9 Hraðið yður nú og farið heim til föður
míns og segið við hann: Svo segir Jósef sonur þinn: »Guð hefir gjört
mig að herra alls Egiptalands; kom þú til mín og tef eigi. 10 Og þú
skalt búa í Gósenlandi og vera í nánd við mig, þú og synir þínir og
sonasynir þínir og sauðfé þitt og nautgripir þínir og alt, sem þitt er,
11 En eg skal sjá þér þar fyrir viðurværi — því að enn verður hall-
æri í fimm ár —, svo að þú komist ekki í örbirgð, þú og þitt hús og
alt, sem þitt er«. 12 Og sjá: augu yðar og augu Benjamíns bróður míns
sjá, að eg með eigin munni tala við yður. 13 Og segið föður mínum
frá allri vegsemd minni á Egiptalandi og frá öllu, sem þér hafið séð;
og flýtið yður nú og komið hingað með föður minn. 14 Og hann féll
um háls Benjamín bróður sínum og grét, og Benjamín grét um háls
honum. 15 Og hann mintist við alla bræður sína, faðmaði þá og grét;
eftir það töluðu bræður hans við hann. 16 Og þau tíðindi bárust til
hirðar Faraós: Bræður Jósefs eru komnir! og lét Faraó og þjónar hans
vel yfir því. 17 Og Faraó sagði við Jósef: Seg þú við bræður þína: Þetta
skuluð þér gjöra: klyfjið eyki yðar og haldið af stað og farið til Kana-
anlands. 18 Takið föður yðar og fjölskyldur yðar og komið til mín og
skal eg gefa yður beztu afurðir Egiptalands, og þér skuluð eta feiti
landsins. 19 Og bjóð þú þeim: Gjörið svo: takið yður vagna í Egipta-
landi handa börnum yðar og konum yðar og flytjið föður yðar og
komið. 20 Og hirðið eigi um búshluti yðar, því að hið bezta í öllu
Egiptalandi skal vera yðar. 21 Og synir Ísraels gjörðu svo, og Jósef
fékk þeim vagna eftir boði Faraós og hann gaf þeim nesti til ferðar-
innar. 22 Hann gaf og sérhverjum þeirra alklæðnað, en Benjamín gaf
hann þrjú hundruð sikla silfurs og fimm alklæðnaði. 23 Og föður
sínum sendi hann sömuleiðis tíu asna klyfjaða hinum beztu afurðum
Egiptalands og tíu ösnur klyfjaðar korni og brauði og vistum handa
föður hans til ferðarinnar. 24 Lét hann síðan bræður sína fara og þeir
héldu af stað. Og hann sagði við þá: Deilið ekki á leiðinni. 25 Og
þeir fóru frá Egiptalandi og komu til Kanaanlands, heim til Jakobs
föður síns. 26 Og þeir færðu honum tíðindin og sögðu: Jósef er enn
á lífi og er höfðingi yfir öllu Egiptalandi. En hjarta hans komst
ekki við, því að hann trúði þeim ekki. 27 En er þeir báru honum öll
orð Jósefs, sem hann hafði við þá talað, og hann sá vagnana, sem
Jósef hafði sent til að flytja hann á, þá lifnaði yfir Jakob föður þeirra.
28 Og Ísrael sagði: Mér er það nóg, að Jósef sonur minn er enn
á lífi. Eg vil fara og sjá hann áður en eg dey.

Jakob fer til Egiptalands. Ættleggur hans.

46 Og Ísrael lagði af stað með alt sitt, og hann kom til Beer-
seba og færði þar Guði Ísaks föður síns sláturfórn. 2 Og Guð
talaði við Ísrael í sýn um nóttina og sagði: Jakob, Jakob! Og hann
svaraði: Hér er eg. 3 Og hann sagði: Eg er Guð, Guð föður þíns.
Óttast þú ekki að fara til Egiptalands, því að þar mun eg gjöra þig
að mikilli þjóð. 4 Eg mun fara með þér til Egiptalands og eg mun
líka flytja þig þaðan aftur og Jósef skal veita þér nábjargirnar. 5 Þá
tók Jakob sig upp frá Beerseba, og Ísraels synir fluttu Jakob föður
sinn og börn sín og konur sínar á vögnunum, sem Faraó hafði sent

28: kap. 46, 30. — 46, 1: *Sálm.* 105, 23. 3: kap. 35, 11. 4: kap. 50, 1.

til að flytja hann á. 6 Og þeir tóku fénað sinn og fjárhluti, sem þeir
höfðu aflað sér í Kanaanlandi, og komu til Egiptalands, Jakob og allir
niðjar hans með honum; 7 sonu sína og sonasonu, dætur sínar og
sonadætur og alla niðja sína flutti hann með sér til Egiptalands.
8 Þessi eru nöfn Ísraels sona, sem komu til Egiptalands: Jakob
og synir hans. Rúben, frumgetinn son Jakobs. 9 En synir Rúbens
voru: Hanok, Pallú, Hezron og Karmí. 10 Og synir Símeons: Jemúel,
Jamín, Óhad, Jakín, Zóar og Sál, sonur kanversku konunnar. 11 Og
synir Leví: Gerson, Kahat og Merarí. 12 Og synir Júda: Ger, Ónan,
Sela, Perez og Sera; en Ger og Ónan dóu í Kanaanlandi; en synir
Perez voru: Hesron og Hamúl. 13 Og synir Íssakars: Tóla, Púva, Job
og Símron. 14 Og synir Sebúlons: Sered, Elon og Jahleel. 15 Þessir eru
synir Leu, sem hún fæddi Jakob í Mesópótamíu, ásamt Dínu dóttur
hans; allir synir hans og dætur voru að tölu þrjátíu og þrjú. 16 Og
synir Gaðs: Zífjón, Haggí, Súní, Ezbon, Erí, Aródí og Arelí. 17 Og synir
Assers: Jímna, Jísva, Jísví, Bría og Sera systir þeirra; en synir Bría
voru: Heber og Malkíel. 18 Þessir eru synir Silpu, sem Laban gaf Leu
dóttur sinni; hún ól Jakob þessa, sextán sálir. 19 Synir Rakelar, konu
Jakobs: Jósef og Benjamín. 20 En Jósef fæddust synir í Egiptalandi:
Manasse og Efraím, sem Asnat, dóttir Pótífera prests í Ón, ól honum.
21 Og synir Benjamíns: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehí, Rós,
Múppím, Húppím og Ard. 22 Þetta eru synir Rakelar, sem hún ól
Jakob, alls fjórtán sálir. 23 Og synir Dans: Húsín. 24 Og synir Naftalí:
Jahzeel, Gúní, Jezer og Sillem. 25 Þessir eru synir Bílu, sem Laban
gaf Rakel dóttur sinni, og þessa ól hún Jakob, sjö sálir alls. 26 Og
allar þær sálir, sem komu með Jakob til Egiptalands og af honum
voru komnar, voru sextíu og sex að tölu, auk sonakvenna Jakobs.
27 Og synir Jósefs, sem honum höfðu fæðst í Egiptalandi, voru tveir að
tölu. Allar þær sálir af ætt Jakobs, sem komu til Egiptalands, voru
sjötíu að tölu.
28 Og hann sendi Júda á undan sér til Jósefs, að hann vísaði sér
til Gósen*. Og þeir komu til Gósenlands. 29 Þá lét Jósef beita fyrir
vagn sinn og fór á móti Ísrael föður sínum til Gósen, og er fundum
þeirra bar saman, féll hann um háls honum og grét lengi um háls
honum. 30 Og Ísrael sagði við Jósef: Nú vil eg glaður deyja, fyrst eg
hefi séð auglit þitt, að þú ert enn á lífi. 31 Og Jósef sagði við bræður
sína og við frændlið föður síns: Nú vil eg fara og láta Faraó vita og
segja við hann: Bræður mínir og frændlið föður míns, sem var í
Kanaanlandi, er til mín komið; 32 og mennirnir eru hjarðmenn, því að
þeir hafa stundað kvikfjárrækt, og sauði sína og nautpening sinn og
alt, sem þeir eiga, hafa þeir haft hingað með sér. 33 Þegar nú Faraó
lætur kalla yður og spyr: »Hver er atvinna yðar?« 34 þá skuluð þér
svara: »Kvikfjárrækt hafa þjónar þínir stundað frá barnæsku alt til
þessa dags, bæði vér og feður vorir«, — til þess að þér fáið að búa
í Gósenlandi; því að Egiptar hafa andstygð á öllum hjarðmönnum.

Jakob er leiddur fyrir Faraó. Hungrið sverfur að.

47 Því næst gekk Jósef fyrir Faraó, sagði honum frá og mælti:
Faðir minn og bræður mínir eru komnir úr Kanaanlandi með
sauði sína og nautgripi og alt, sem þeir eiga, og eru nú í Gósenlandi.
2 En hann hafði tekið fimm af bræðrum sínum með sér og leiddi þá

8: 2 Mós. 6, 14 n. 4 Mós. 26, 5 n. 1 Kron. 2—8. 20: kap. 41, 50 n. 27: 2 Mós.
1, 5. 28: * Annar lesháttur: að hann kæmi á móti sér til Gósen.

fyrir Faraó. [3] Þá mælti Faraó við bræður Jósefs: Hver er atvinna yð-
ar? Og þeir svöruðu Faraó: Þjónar þínir eru hjarðmenn, bæði vér og
feður vorir. [4] Og þeir sögðu við Faraó: Vér erum komnir til að stað-
næmast um hríð í landinu; því að enginn hagi er fyrir sauði þjóna
þinna, af því að hallærið er mikið í Kanaanlandi; leyf því þjónum þín-
um að búa í Gósenlandi. [5] Og Faraó sagði við Jósef: Faðir þinn og
bræður þínir eru komnir til þín. [6] Egiptaland er þér heimilt, lát þú
föður þinn og bræður þína búa þar sem landkostir eru beztir; búi þeir
í Gósenlandi, og ef þú þekkir nokkra duglega menn meðal þeirra, þá
fel þeim yfirumsjón hjarða minna. [7] Þá fór Jósef inn með Jakob föð-
ur sinn og leiddi hann fyrir Faraó. Og Jakob heilsaði Faraó með
blessunaróskum. [8] Og Faraó sagði við Jakob: Hversu gamall ert þú?
[9] Og Jakob svaraði Faraó: Vegferðartími minn er hundrað og þrjátíu
ár; fáir og illir hafa dagar lífs míns verið og ná ekki þeirri áratölu,
er feður mínir náðu á vegferð sinni. [10] Síðan kvaddi Jakob Faraó
með blessunaróskum og gekk út frá honum. [11] Og Jósef fékk föður
sínum og bræðrum bústaði og gaf þeim fasteign í Egiptalandi, þar sem
beztir voru landkostir, í Ramses-landi, eins og Faraó hafði boðið. [12] Og
Jósef sá föður sínum og bræðrum sínum og öllu skuldaliði föður síns
fyrir viðurværi eftir tölu barnanna. [13] Og algjör skortur var á neyzlu-
korni um alt landið, því að hallærið var mjög mikið og Egiptaland
og Kanaanland voru að þrotum komin af hungrinu. [14] Og Jósef dró
saman alt það silfur, sem til var í Egiptalandi og Kanaanlandi, fyrir
kornið, sem þeir keyptu; og Jósef skilaði silfrinu í hús Faraós. [15] Og
er silfur þraut í Egiptalandi og í Kanaanlandi, þá komu allir Egiptar
til Jósefs og sögðu: Lát oss fá brauð! hví skyldum vér deyja fyrir aug-
um þér? því að silfur þrýtur. [16] Og Jósef mælti: Komið hingað með
fénað yðar; eg skal gefa yður korn til neyzlu fyrir fénað yðar, ef silf-
ur þrýtur. [17] Þá fóru þeir með fénað sinn til Jósefs og hann lét þá fá
neyzlukorn fyrir hestana, sauðféð, nautpeninginn og asnana, og hann
birgði þá upp með korni það árið fyrir allan fénað þeirra. [18] Og er
það árið var liðið, komu þeir til hans næsta ár og sögðu við hann:
Eigi viljum vér leyna herra vorn því, að silfrið er alt þrotið og kvik-
fénaður vor er orðinn eign herra vors; nú er ekki annað eftir handa
herra vorum en líkamir vorir og ekrur vorar. [19] Hví skyldum vér far-
ast fyrir augsýn þinni, bæði vér og ekrur vorar? Kaup þú oss og
ekrur vorar fyrir brauð, þá viljum vér með ekrum vorum vera þrælar
Faraós; og gef þú oss sáðkorn, að vér megum lífi halda og ekki deyja
og ekrurnar leggist ekki í auðn. [20] Þá keypti Jósef allar ekrur Egipta
handa Faraó, því að Egiptar seldu hver sinn akur, þar eð hungrið
svarf að þeim. Og þannig eignaðist Faraó landið. [21] Og landslýðinn
gjörði hann að þrælum frá einum enda Egiptalands til annars. [22] Ekr-
ur prestanna einar keypti hann ekki; því að prestarnir höfðu ákveðnar
tekjur frá Faraó og þeir lifðu af hinum ákveðnu tekjum sínum, sem
Faraó gaf þeim; fyrir því seldu þeir ekki ekrur sínar. [23] Þá sagði Jósef
við lýðinn: Sjá, nú hefi eg keypt yður og ekrur yðar Faraó til handa;
hér er sáðkorn handa yður og sáið nú ekrurnar. [24] En af ávextinum
skuluð þér skila Faraó fimta hluta, en hina fjóra fimtuhlutana skuluð
þér hafa til þess að sá akrana og yður til viðurlífis og heimafólki yðar
og börnum yðar til framfærslu. [25] Og þeir svöruðu: Þú hefir haldið í
oss lífinu. Lát oss finna náð í augum þínum, herra minn, og þá vil-
jum vér vera þrælar Faraós. [26] Og Jósef leiddi það í lög, sem haldast
alt til þessa dags, að Faraó skyldi fá fimta hlutann af akurlendi Egipta;

47, 3: kap. 46, 33. 34. **9:** 1 Kron. 29, 15. Sálm. 39, 13; 119, 19. Hebr. 11, 13.

ekrur prestanna einar urðu ekki eign Faraós. [27] Og Ísrael bjó í Egipta-
landi, í Gósenlandi, og þeir festu þar bygð og juku kyn sitt, svo að
þeim fjölgaði mjög. [28] En Jakob lifði í seytján ár í Egiptalandi; og
dagar Jakobs, æfiár hans, voru hundrað fjörutíu og sjö ár. [29] Og er
dró að dauða Ísraels, lét hann kalla Jósef son sinn og sagði við hann:
Hafi eg fundið náð í augum þínum, þá legg hönd þína undir lend
mína og auðsýn mér elsku og trúfesti: jarða mig ekki í Egiptalandi;
[30] eg vil hvíla hjá feðrum mínum, og skalt þú flytja mig burt úr Egipta-
landi og jarða mig í gröf þeirra. Og hann svaraði: Eg vil gjöra svo
sem þú hefir fyrir mælt. [31] Þá sagði hann: Vinn þú mér eið að því!
Og hann vann honum eiðinn. Og Ísrael hallaði sér niður að höfðalaginu.

Jakob ættleiðir Manasse og Efraím og blessar þá.

48 Eftir þetta bar svo til, að Jósef var sagt: Sjá, faðir þinn er
sjúkur. Tók hann þá með sér báða sonu sína, Manasse og
Efraím. [2] Þetta tjáðu menn Jakob og sögðu: Sjá, Jósef sonur þinn
kemur til þín. Þá hreysti Ísrael sig og settist upp í rúminu. [3] Og
Jakob sagði við Jósef: Almáttugur Guð birtist mér í Lús í Kanaanlandi
og blessaði mig [4] og sagði við mig: »Sjá, eg vil gjöra þig frjósaman og
margfalda þig og gjöra þig að fjölda þjóða og gefa niðjum þínum eftir
þig þetta land til æfinlegrar eignar«. [5] Og nú skulu báðir synir þínir,
sem þér fæddust í Egiptalandi áður en eg kom til þín til Egiptalands,
heyra mér til; Efraím og Manasse skulu heyra mér til, eins og Rúben
og Símeon. [6] En það afkvæmi, sem þú hefir getið eftir þá, skal til-
heyra þér; með nafni bræðra sinna skulu þeir nefndir verða í erfð
þeirra. [7] Þegar eg kom heim frá Mesópótamíu, misti eg Rakel í Kanaan-
landi á leiðinni, þegar eg átti skamt eftir ófarið til Efrat, og eg jarð-
aði hana þar við veginn til Efrat, það er Betlehem. [8] Þá sá Jakob
sonu Jósefs og mælti: Hverjir eru þessir? [9] Og Jósef sagði við föður
sinn: Það eru synir mínir, sem Guð hefir gefið mér hér. Og hann
mælti: Leiddu þá til mín, að eg blessi þá. [10] En Ísrael var orðinn
sjóndapur af elli og sá ekki. Og Jósef leiddi þá til hans, og hann
kysti þá og faðmaði þá. [11] Og Ísrael sagði við Jósef: Eg hafði eigi
búist við að sjá þig framar, og nú hefir Guð meira að segja látið mig
sjá afkvæmi þitt. [12] Og Jósef færði þá frá knjám hans og hneigði
ásjónu sína til jarðar. [13] Og Jósef tók þá báða, Efraím sér við hægri
hönd, svo að hann stóð Ísrael til vinstri handar, og Manasse sér við
vinstri hönd, svo að hann stóð Ísrael til hægri handar, og leiddi þá til
hans. [14] En Ísrael rétti fram hægri hönd sína og lagði á höfuð Efraím,
þótt hann væri yngri, og vinstri hönd sína á höfuð Manasse; hann
lagði hendur sínar í kross, því að Manasse var hinn frumgetni. [15] Og
hann blessaði Jósef og sagði: Sá Guð, fyrir hvers augliti feður mínir
Abraham og Ísak gengu, sá Guð, sem hefir varðveitt mig frá barnæsku
alt fram á þennan dag, [16] sá engill, sem hefir frelsað mig frá öllu illu,
hann blessi sveinana; og þeir beri nafn mitt og nafn feðra minna Abra-
hams og Ísaks; og afsprengi þeirra verði stórmikið í landinu. [17] En er
Jósef sá, að faðir hans lagði hægri hönd sína á höfuð Efraím, mislík-
aði honum það og tók um höndina á föður sínum, til þess að færa
hana af höfði Efraíms yfir á höfuð Manasse. [18] Og Jósef sagði við föð-
ur sinn: Eigi svo, faðir minn, því að þessi er hinn frumgetni; legg
hægri hönd þína á höfuð honum. [19] En faðir hans færðist undan því

27: Sálm. 105, 24. Post. 7, 17. **29:** kap. 24, 2. **31:** 1 Kong. 1, 47. Hebr. 11, 21. — **48, 3:** kap. 35, 6. 9—13. **5:** kap. 46, 20. **7:** kap. 35, 16. 19. **14:** kap. 48, 19.

og sagði: Eg veit það, sonur minn, eg veit það; einnig hann mun verða
að þjóð og einnig hann mun mikill verða; en þó mun yngri bróðir
hans verða honum meiri og afsprengi hans mun verða fjöldi þjóða.
20 Og hann blessaði þá á þessum degi og mælti: Með þínu nafni munu
Ísraelsmenn óska blessunar og segja: »Guð gjöri þig sem Efraím og
Manasse!« og setti þannig Efraím framar Manasse. 21 Og Ísrael sagði
við Jósef: Sjá, nú dey eg; en Guð mun vera með yður og flytja yður
aftur í land feðra yðar. 22 En eg gef þér fram yfir bræður þína einn
landshluta*, sem eg hefi unnið frá Amórítum með sverði mínu og boga.

Jakob blessar sonu sína og andast.

49 Þá lét Jakob kalla sonu sína og mælti: Safnist saman, að
eg megi birta yður það, sem fyrir yður liggur á komandi tímum.
2 Skipist saman og hlýðið til, synir Jakobs,
hlýðið á Ísrael föður yðar!
3 Rúben, þú ert frumgetningur minn,
kraftur minn og frumgróði styrkleika míns,
fremstur að virðingum og fremstur að völdum.
4 En þar eð þú ólgar sem vatnið,
skalt þú eigi fremstur vera;
því að þú gekst í hvílu föður þíns,
þá flekkaðir þú hana — í hjónasæng mína hefir hann gengið!
5 Símeon og Leví eru bræður;
tól ofbeldis eru sverð þeirra.
6 Sál mín komi ekki á ráðstefnu þeirra,
sæmd* mín hafi eigi félagsskap við söfnuð þeirra;
því að í reiði sinni drápu þeir menn
og í ofsa sínum skáru þeir á hásinar nautanna.
7 Bölvuð sé reiði þeirra, því að hún var römm,
og bræði þeirra, því að hún var grimm.
Eg vil dreifa þeim í Jakob
og tvístra þeim í Ísrael.
8 Júda, þig munu bræður þínir vegsama;
hönd þín mun vera á hálsi óvina þinna;
synir föður þíns skulu lúta þér.
9 Júda er ljónshvolpur —
frá ránum ert þú stiginn upp, sonur minn;
hann legst niður, hann hvílist sem ljón og sem ljónynja;
hver þorir að reka hann á fætur?
10 Ekki mun veldissprotinn víkja frá Júda,
né ríkisvöndurinn frá fótum hans,
unz hann kemur til Síló*
og þjóðirnar ganga honum á hönd.
11 Hann bindur við víntré ösnufola sinn
og við gæða-vínvið son ösnu sinnar;
hann þvær klæði sín í víni
og möttul sinn í vínberjablóði;
12 vínmóða er í augum hans
og tennur hans hvítar af mjólk.

22: * Eða: fjallshrygg (á hebresku: Sikem, Öxl). Jóh. 4, 5. — 49, 1: 5 Mós. 33, 1 n. 3: kap. 29, 32. 4: kap. 35, 22. 1 Kron. 5, 1. 6: * Þ. e. sál. Kap. 34, 25 n. 7: Jós. 19, 1; 21, 2 n. 8: 1 Kron. 5, 2. 9: 5 Mós. 33, 7. 10: * Annar lesháttur: unz sá kemur, er hann er ætlaður. Jes. 9, 6. 7.

13 Sebúlon mun búa við sjávarströndina,
við ströndina þar sem skipin liggja,
og land hans vita að Zídon.
14 Íssakar er beinasterkur asni,
sem liggur á milli fjárgirðinganna.
15 Og hann sá, að hvíldin var góð
og að landið var unaðslegt;
og hann beygði herðar sínar undir byrðar
og varð vinnuskyldur þræll.
16 Dan mun rétta hluta þjóðar sinnar,
sem hver önnur Ísraels ættkvísl.
17 Verði Dan höggormur á veginum
og naðra í götunni,
sem hælbítur hestinn,
svo að reiðmaðurinn fellur aftur á bak.
18 Þinni hjálp treysti eg, Jahve!
19 Gað — ræningjaflokkur fer að honum,
en hann rekur þá á flótta.
20 Asser — feit er fæða hans
og hann veitir konungakrásir.
21 Naftalí er rásandi hind,
frá honum koma fegurðarorð*.
22 Jósef er ungur aldinviður,
ungur aldinviður við uppsprettulind;
greinar hans teygja sig upp yfir múrinn.
23 Bogmenn veittust að honum,
skutu að honum og ofsóttu hann;
24 en bogi hans reyndist stinnur
og handleggir hans voru fimir,
— sá styrkur kom frá Jakobs volduga*,
þaðan, frá þeim, sem gætir Ísraels steins,
25 frá Guði föður þíns — og hann hjálpi þér —
frá almáttugum Guði — og hann blessi þig,
með blessun himinsins að ofan,
með blessun djúpsins, er undir hvílir,
með blessun brjósta og móðurlífs.
26 Blessunin, sem faðir þinn hlaut, gnæfði hærra en hin öldnu fjöll,
hærra en unaður hinna eilífu hæða;
hún komi yfir höfuð Jósefs
og í hvirfil hans, sem er höfðingi meðal bræðra sinna.
27 Benjamín er úlfur, sem sundurrífur:
á morgnana etur hann bráð
og á kveldin skiftir hann herfangi.

28 Allir þessir eru tólf kynþættir Ísraels og þetta er það, sem faðir
þeirra talaði við þá; og hann blessaði þá; sérhvern blessaði hann með
þeirri blessun, er honum bar. 29 Og hann bauð þeim og mælti við þá:
Eg safnast nú til míns fólks; jarðið mig hjá feðrum mínum, í hellinum,
sem er í landi Efrons Hetíta, 30 í hellinum, sem er í Makpela-landi og
liggur gegnt Mamre í Kanaanlandi og Abraham keypti með akrinum

---

13: Jós. 19, 10. 11; 5 Mós. 33, 18. 19. **14:** 5 Mós. 33, 18. **16:** Dóm. 16, 31. **18:** Sálm. 119, 166. **20:** 5. Mós. 33, 24. **21:** Dóm. 4, 6; 5, 1. * Annar lesháttur: Naftalí er beinvaxin eik, sem þenur út fagrar greinar. **24:** * Þ. e. Guði. Kap. 28, 11 n. **27:** Dóm. 20, 25. 1 Sam. 9, 1. 2; 14, 47. **30:** kap. 23, 16. 19. 20; 50, 13.

af Efron Hetíta fyrir grafreit. 31 Þar hafa þeir jarðað Abraham og Söru
konu hans; þar hafa þeir jarðað ísak og Rebekku konu hans og þar
hefi eg jarðað Leu. 32 Akurinn og hellirinn, sem á honum er, hafði
keyptur verið af Hetítum. 33 Og er Jakob hafði lokið þessum fyrirmæl-
um við sonu sína, lagði hann fætur sína upp í hvíluna og andaðist og
safnaðist til síns fólks.

Jakob er jarðaður í Hebron. Veglyndi Jósefs og andlát hans.

50 Jósef laut þá ofan að andliti föður síns og grét yfir honum
og kysti hann. 2 Og Jósef bauð þjónum sínum, læknunum, að
smyrja föður sinn. Og læknarnir smurðu Ísrael. 3 Og til þess gengu
fjörutíu dagar, því að svo lengi stendur á smurningunni. Og Egiptar
syrgðu hann sjötíu daga. 4 Og er sorgardagarnir voru liðnir, kom Jósef
að máli við hirðmenn Faraós og mælti: Hafi eg fundið náð í augum
yðar, þá berið Faraó þessi orð mín: 5 Faðir minn tók eið af mér og
sagði: »Sjá, nú mun eg deyja; í gröf minni, sem eg gróf handa mér í
Kanaanlandi, — þar skaltu jarða mig«. Leyf mér því að fara og jarða
föður minn; að því búnu skal eg koma aftur. 6 Og Faraó sagði: Far
þú og jarða föður þinn, eins og hann lét þig vinna eið að. 7 Og Jósef
fór að jarða föður sinn og með honum fóru allir þjónar Faraós, öld-
ungar hirðarinnar og allir öldungar Egiptalands 8 og allir heimilismenn
Jósefs, svo og bræður hans og heimilismenn föður hans; aðeins létu
þeir börn sín, sauði sína og nautgripi eftir verða í Gósenlandi. 9 Í för
með honum voru vagnar og riddarar, og var það stór-mikið föruneyti.
10 En er þeir komu til Góren-haatad, sem er hinumegin við Jórdan,
þá hófu þeir þar harmakvein mikið og hátíðlegt mjög; og hann hélt
sorgarhátíð eftir föður sinn í sjö daga. 11 Og er landsbúar, Kanaanít-
ar, sáu sorgarhátíðina í Góren-haatad, sögðu þeir: Þar halda Egiptar
mikla sorgarhátíð. Fyrir því var sá staður nefndur Abel-Mísraím;
liggur hann hinumegin við Jórdan. 12 Og synir hans gjörðu svo við
hann sem hann hafði boðið þeim. 13 Og synir hans fluttu hann til
Kanaanlands og jörðuðu hann í helli Makpela-lands, sem Abraham
hafði keypt ásamt akrinum fyrir grafreit af Efron Hetíta, gegnt Mamre.
14 Og Jósef fór aftur til Egiptalands, er hann hafði jarðað föður sinn,
hann og bræður hans og allir, sem með honum höfðu farið að jarða
föður hans.

15 En er bræður Jósefs sáu að faðir þeirra var dáinn, hugsuðu þeir:
En ef Jósef nú fjandskapaðist við oss og launaði oss alt hið illa, sem
vér höfum gjört honum! 16 Og þeir gjörðu Jósef svolátandi orðsend-
ing: Faðir þinn mælti svo fyrir, áður en hann dó: 17 Þannig skuluð
þjer mæla við Jósef: »Æ, fyrirgef bræðrum þínum misgjörð þeirra og
synd, að þeir gjörðu þér ilt«. Fyrirgef því misgjörðina þjónum þess
Guðs, sem faðir þinn dýrkaði. Og Jósef grét, er þeir mæltu svo til
hans. 18 Því næst komu bræður hans sjálfir og féllu fram fyrir honum
og sögðu: Sjá, vér erum þrælar þínir. 19 En Jósef sagði við þá: Óttist
ekki! því að er eg í Guðs stað? 20 Þér ætluðuð að gjöra mér ilt, en
Guð sneri því til góðs, til að gjöra það, sem nú er fram komið, að
halda lífinu í mörgu fólki. 21 Verið því óhræddir; eg skal annast yður
og börn yðar. Síðan hughreysti hann þá og talaði við þá blíðlega.

22 Og Jósef bjó í Egiptalandi, hann og ættlið föður hans. Og Jósef
varð hundrað og tíu ára gamall. 23 Og Jósef sá niðja Efraíms í þriðja

---

31: kap. 25, 9; 23, 19; 35, 29. — **50, 1:** kap. 46, 4. **3:** 5 Mós. 34, 8. **5:** kap. 47, 29 n. **13:** kap. 23, 16 n. **20:** kap. 45, 5 n.

lið. Og synir Makírs, sonar Manasse, fæddust á kné Jósefs. [24] Og Jósef
sagði við bræður sína: Nú mun eg deyja; en Guð mun vissulega vitja
yðar og flytja yður úr þessu landi til þess lands, sem hann hefir svarið
Abraham, Ísak og Jakob. [25] Og Jósef tók eið af Ísraels sonum og mælti:
Sannlega mun Guð vitja yðar; flytjið þá bein mín héðan. [26] Og Jósef
dó hundrað og tíu ára gamall; og þeir smurðu hann og hann var
kistulagður í Egiptalandi.

Önnur bók Móse
(Exodus).

Ánauð Ísraelsmanna í Egiptalandi.

1 Og þessi eru nöfn Ísraels sona, sem komu til Egiptalands; með
Jakob komu þeir, hver með sitt heimilisfólk: [2] Rúben, Símeon, Leví
og Júda; [3] Íssakar, Sebúlon og Benjamín; [4] Dan og Naftalí, Gað og
Asser. [5] En alls voru niðjar Jakobs sjötíu manns, og Jósef var fyrir
í Egiptalandi. [6] Og Jósef dó og allir bræður hans og öll sú kynslóð.
[7] Og Ísraelsmenn voru frjósamir, jukust, margfölduðust og fjölguðu
stórum, svo að landið varð fult af þeim. [8] Þá hófst til ríkis í Egipta-
landi nýr konungur, sem engin deili vissi á Jósef. [9] Hann sagði við
þjóð sína: Sjá, þjóð Ísraelsmanna er fjölmennari og aflmeiri en vér.
[10] Látum oss fara kænlega að við hana, ella kynni hún að fjölga um
of, og ef til ófriðar kæmi, kynni hún jafnvel að ganga í lið með óvin-
um vorum og berjast móti oss og fara síðan af landi burt. [11] Og þeir
settu verkstjóra yfir hana, til þess að þjá hana með þrælavinnu, og
hún bygði vistaborgir handa Faraó, Pítóm og Raamses. [12] En því
meir sem þeir þjáðu hana, því meir fjölgaði hún og breiddist út, svo
að þeir tóku að óttast Ísraelsmenn. [13] Og Egiptar þrælkuðu Ísraels-
menn vægðarlaust, [14] og gjörðu þeim lífið leitt með þungri þrælavinnu
við leireltu og tigulsteinagjörð og með alls konar akurvinnu, með allri
þeirri vinnu, er þeir vægðarlaust þrælkuðu þá með.

[15] En Egiptalands konungur mælti til hinna hebresku ljósmæðra
— hét önnur Sifra, en hin Púa: [16] Þegar þið sitjið yfir hebreskum
konum, mælti hann, þá lítið á burðarsetið; sé barnið sveinbarn, þá
deyðið það, en sé það meybarn, þá má það lifa. [17] En ljósmæðurnar
óttuðust Guð og gjörðu eigi það, sem Egiptalands konungur bauð þeim,
heldur létu sveinbörnin lifa. [18] Þá lét Egiptalands konungur kalla ljós-
mæðurnar og sagði við þær: Hví hafið þér svo gjört, að láta svein-
börnin lifa? [19] Ljósmæðurnar svöruðu Faraó: Hebreskar konur eru ó-
líkar egipzkum, því að þær eru hraustar; áður en ljósmóðirin kemur
til þeirra, eru þær búnar að fæða. [20] Og Guð lét ljósmæðrunum vel
farnast og fólkið fjölgaði og efldist mjög. [21] Og fyrir þá sök, að ljós-

---

24: Hebr. 11, 22. **25:** 2 Mós. 13, 19. Jós. 24, 32. — **1, 1:** 1 Mós. 46, 8 n. **5:** 1 Mós. 46, 27. 5 Mós. 10, 22. **7:** Sálm. 105, 24. Post. 7, 17. **18:** 1 Mós. 15, 13. 4 Mós. 20, 15. **17:** Post. 5, 29.

mæðurnar óttuðust Guð, gaf hann þeim* fjölda niðja. 22 Þá bauð Faraó
öllum lýð sínum og sagði: Kastið í ána öllum þeim sveinbörnum, sem
fæðast meðal Hebrea; en öll meybörn mega lífi halda.

Fæðing Móse, uppfóstur, flótti og kvonfang.

2 En maður nokkur af Leví-ætt gekk að eiga dóttur Leví. 2 Og
konan varð þunguð og fæddi son; og er hún sá að sveinninn var
fríður, þá leyndi hún honum í þrjá mánuði. 3 En er hún mátti eigi
leyna honum lengur, tók hún handa honum örk af reyr, bræddi hana
með jarðlími og biki, lagði sveininn í hana og lét örkina út í sefið hjá
árbakkanum. 4 En systir hans stóð þar álengdar, til að vita, hvað um
hann yrði. 5 Þá gekk dóttir Faraós ofan að ánni til að lauga sig og
gengu þjónustumeyjar hennar eftir árbakkanum; hún leit örkina í
sefinu og sendi þernu sína að sækja hana. 6 En er hún lauk upp
örkinni, sá hún barnið; og sjá, það var sveinbarn og var að gráta.
Og hún kendi í brjósti um það og sagði: Þetta er eitt af börnum
Hebrea. 7 Þá sagði systir sveinsins við dóttur Faraós: Á eg að fara
og sækja fyrir þig barnfóstru, einhverja hebreska konu, að hún hafi
sveininn á brjósti fyrir þig? 8 Og dóttir Faraós svaraði henni: Já,
far þú. En mærin fór og sótti móður sveinsins. 9 Og dóttir Faraós
sagði við hana: Tak svein þennan með þér og haf hann á brjósti fyrir
mig og skal eg launa þér fyrir. Tók konan þá sveininn og hafði hann
á brjósti. 10 En er sveinninn var vaxinn, fór hún með hann til dóttur
Faraós; tók hún hann í sonar stað og nefndi hann Móse, því að hún
sagði: Eg hefi dregið hann upp úr vatninu.
11 Um þær mundir bar svo við, þegar Móse var orðinn fulltíða
maður, að hann fór á fund ættbræðra sinna og sá þrældóm þeirra.
Sá hann þá egipzkan mann ljósta hebreskan mann, einn af ættbræðr-
um hans. 12 Hann skimaði þá í allar áttir, og er hann sá, að þar
var enginn, drap hann Egiptann og huldi hann í sandinum. 13 Daginn
eftir gekk hann út og sá tvo Hebrea vera að þrátta sín á milli; þá
mælti hann við þann, sem á röngu hafði að standa: Hví slær þú ná-
unga þinn? 14 En hann sagði: Hver skipaði þig höfðingja og dómara
yfir okkur? er þér í hug að drepa mig, eins og þú drapst Egiptann? Þá
varð Móse hræddur og hugsaði með sér: Það er þá orðið uppvíst!
15 En er Faraó frétti þennan atburð, leitaði hann eftir að drepa Móse;
en Móse flýði undan Faraó og tók sér bústað í Midíanslandi, og settist
að hjá vatnsbólinu. 16 En presturinn í Midíanslandi átti sjö dætur;
þær komu þangað, jusu vatn og fyltu þrórnar, til að brynna
fénaði föður síns. 17 Þá komu að hjarðmenn og bægðu þeim
frá; en Móse tók sig til og hjálpaði þeim og brynti fénaði þeirra. 18 Og
er þær komu heim til Regúels föður síns, mælti hann: Hví komið
þér svo snemma heim í dag? 19 Þær svöruðu: Egipzkur maður hjálp-
aði oss móti hjarðmönnunum, jós líka vatnið upp fyrir oss og brynti
fénaðinum. 20 Hann sagði þá við dætur sínar: Hvar er hann þá?
hvers vegna skilduð þér manninn eftir? bjóðið honum heim, að hann
neyti matar. 21 Og Móse lét sér vel líka að vera hjá þessum manni,
og hann gifti Móse Zippóru dóttur sína. 22 Hún ól son og hann nefndi
hann Gersóm; því að hann sagði: Gestur er eg í ókunnu landi.

21: * Þ. e. Ísraelsmönnum. **22:** Post. 7, 19. — **2, 1:** kap. 6, 20. 4 Mós. 26, 59.
2: Post. 7, 20. Hebr. 11, 23. **4:** kap. 15, 20. **10:** Post. 7, 21. **11:** Post. 7, 23 n.
Hebr. 11, 24. 25. **15:** Hebr. 11, 27. **17:** 1 Mós. 29, 10. **18:** 4 Mós. 10, 29. **21:**
kap. 18, 2 n.

Köllun Móse.

23 Löngum tíma eftir þetta dó Egiptalands konungur. En Ísraels-
menn andvörpuðu undir ánauðinni og kveinuðu, og ánauðarkvein þeirra
sté upp til Guðs. 24 Og Guð heyrði andvarpanir þeirra og mintist sátt-
mála síns við Abraham, Ísak og Jakob. 25 Og Guð leit til Ísraelsmanna
og kendist við þá.

3 En Móse gætti sauða Jetró tengdaföður síns, prests í Midíans-
landi; og hann hélt fénu vestur yfir eyðimörkina og kom til Guðs fjalls,
til Hóreb. 2 Þá birtist honum engill Jahve í eldsloga, sem lagði út af
þyrnirunni nokkrum; og er hann gætti að, sá hann að þyrnirunnurinn
stóð í ljósum loga, en brann ekki. 3 Þá sagði Móse: Eg vil ganga nær
og sjá þessa miklu sýn, hvað til þess kemur, að þyrnirunnurinn brenn-
ur ekki. 4 En er Jahve sá, að hann vék þangað, til að skoða þetta,
þá kallaði Guð til hans úr þyrnirunninum og sagði: Móse, Móse! Hann
svaraði: Hér er eg. 5 Hann sagði: Gakk ekki hingað! Drag skó þína
af fótum þér, því að sá staður, er þú stendur á, er heilög jörð. 6 Því
næst mælti hann: Eg er Guð föður þíns, Guð Abrahams, Guð Ísaks og
Guð Jakobs. Þá byrgði Móse andlit sitt, því að hann þorði ekki að
líta upp á Guð. 7 En Jahve sagði: Eg hefi sannlega séð ánauð þjóð-
ar minnar í Egiptalandi og heyrt hversu hún kveinar undan þeim, sem
þrælka hana; eg veit, hversu bágt hún á. 8 Eg er ofan farinn til að
frelsa hana af hendi Egipta og til að leiða hana úr þessu landi og til
þess lands, sem er gott og víðlent, til þess lands, sem flýtur í mjólk og
hunangi, á stöðvar Kanaaníta, Hetíta, Amóríta, Peresíta, Hevíta og Jeb-
úsíta. 9 Nú með því að kvein Ísraelsmanna er komið til mín og eg auk
þess hefi séð, hversu harðlega Egiptar þjaka þeim, 10 þá far þú nú; eg
vil senda þig til Faraós, og þú skalt leiða þjóð mína, Ísraelsmenn, út
af Egiptalandi. 11 En Móse sagði við Guð: Hver er eg, að eg fari til
fundar við Faraó og að eg leiði Ísraelsmenn út af Egiptalandi? 12 Þá
sagði hann: Sannlega mun eg vera með þér; og það skalt þú til marks
hafa, að eg hefi sent þig, að þá er þú hefir leitt fólkið út af Egiptalandi,
munuð þér þjóna Guði á þessu fjalli. 13 Og Móse sagði við Guð: En
þegar eg kem til Ísraelsmanna og segi við þá: »Guð feðra yðar sendi
mig til yðar«, og þeir segja við mig: »Hvert er nafn hans?« hverju
skal eg þá svara þeim? 14 Þá sagði Guð við Móse: »Eg er sá, sem eg
er«. Og hann sagði: Svo skalt þú segja Ísraelsmönnum: »Eg er« sendi
mig til yðar. 15 Og Guð sagði enn fremur við Móse: Svo skalt þú
segja Ísraelsmönnum: Jahve, Guð feðra yðar, Guð Abrahams, Guð Ís-
aks og Guð Jakobs sendi mig til yðar;. þetta er nafn mitt um aldur
og þetta er heiti mitt frá kyni til kyns. 16 Far nú og safna saman öld-
ungum Ísraels og mæl við þá: Jahve, Guð feðra yðar birtist mér, Guð
Abrahams, Ísaks og Jakobs, og sagði: Eg hefi vitjað yðar og séð, hversu
með yður hefir verið farið í Egiptalandi. 17 Og eg hefi sagt: Eg vil
leiða yður úr ánauð Egiptalands inn í land Kanaaníta, Hetíta, Amóríta,
Peresíta, Hevíta og Jebúsíta, í það land, sem flýtur í mjólk og hunangi.
18 Þeir munu skipast við orð þín og skaltu þá ganga með öldungum
Ísraels fyrir Egiptalands konung og skuluð þér segja við hann: Jahve,
Guð Hebrea, hefir komið til móts við oss; fyrir því leyf oss nú að fara
þrjár dagleiðir á eyðimörkina, að vér færum fórnir Jahve, Guði vorum.

23: 4 Mós. 20, 16. — **3, 1:** 5 Mós. 4, 10. 15. Mal. 4, 4. **2:** Post. 7, 30. **5:** Post. 7,
33. **6:** Matt. 22, 32. Mark. 12, 26. Lúk. 20, 37. Post. 7, 32. 1 Kong. 19, 13. **7:**
Post. 7, 34. **8:** kap. 13, 5. 1 Mós. 15, 18—21. **10:** Sálm. 105, 26. **14:** Opinb. 1,
4. 8. **15:** Jes. 42, 8. Sálm. 135, 13. **16:** 1 Mós. 50, 24. **18:** kap. 5, 3.

19 Veit eg þó, að Egiptalands konungur mun eigi leyfa yður burtförina,
og jafnvel ekki þótt hart sé á honum tekið*. 20 En eg vil útrétta hönd
mína og ljósta Egiptaland með öllum undrum mínum, sem eg mun
fremja þar, og þá mun hann láta yður fara. 21 Og eg skal láta þessa
þjóð öðlast hylli Egipta, svo að þá er þér farið, skuluð þér eigi tóm-
hentir burt fara; 22 heldur skal hver kona biðja grannkonu sína og
sambýliskonu um silfurgripi og gullgripi og klæði, og það skuluð þér
láta sonu yðar og dætur bera, og þannig skuluð þér ræna Egipta.

4 En Móse svaraði og sagði: Sjá, þeir munu eigi trúa mér og eigi
skipast við orð mín, heldur segja: Guð hefir ekki birzt þér! 2 Þá
sagði Jahve við hann: Hvað er það, sem þú hefir í hendi þér? Hann
svaraði: Stafur er það. 3 Hann sagði: Kasta þú honum til jarðar! Og
hann kastaði honum til jarðar, og stafurinn varð að höggormi, og
hrökk Móse undan honum. 4 Þá sagði Jahve við Móse: Rétt þú út
hönd þína og gríp um ormshalann, — þá rétti hann út hönd sína og
tók um hann, og varð hann þá aftur að staf í hendi hans — 5 að
þeir megi trúa því, að Jahve, Guð feðra þeirra, Guð Abrahams, Guð Ís-
aks og Guð Jakobs hafi birzt þér. 6 Og Jahve sagði enn fremur við
hann: Sting hendi þinni í barm þér! Og hann stakk hendi sinni í
barm sér; en er hann tók hana út aftur, var höndin orðin líkþrá og
hvít sem snjór. 7 Og hann sagði: Sting aftur hendi þinni í barm þér.
Og hann stakk hendinni aftur í barm sér; en er hann tók hana aftur
út úr barminum, var hún aftur orðin sem annað hold hans. 8 Vilji
þeir nú ekki trúa þér eða skipast við hina fyrri jarteinina, þá munu
þeir skipast við hina síðari. 9 En ef þeir vilja hvorugri þessari jartein
trúa eða skipast láta við orð þín, þá skalt þú taka vatn úr ánni og
ausa því upp á þurt land, og mun þá það vatn, er þú tekur úr ánni,
verða að blóði á þurlendinu. 10 Þá sagði Móse við Jahve: Æ, drottinn,
aldrei hefi eg málsnjall maður verið, hvorki áður fyr né heldur síðan
þú talaðir við þjón þinn, því að mér er tregt um málfæri og tungu-
tak. 11 En Jahve sagði við hann: Hver gefur manninum málið, eða
hver gjörir hann mállausan eða daufan eða skygnan eða blindan? er
það ekki eg, Jahve, sem gjöri það? 12 Far nú, eg skal vera með munni
þínum og kenna þér, hvað þú skalt mæla. 13 En hann svaraði: Æ,
drottinn, send þú einhvern annan. 14 Þá reiddist Jahve Móse og sagði:
Þá er Aron bróðir þinn, Levítinn! eg veit að hann er vel máli farinn.
Og meira að segja, sjá, hann fer til móts við þig, og þá er hann sér
þig, mun hann fagna í hjarta sínu. 15 Þú skalt tala til hans og leggja
honum orðin í munn, en eg mun vera með munni þínum og munni
hans og kenna ykkur, hvað þið skuluð gjöra. 16 Hann skal tala fyrir
þig til lýðsins, og hann skal vera þér sem munnur, en þú skalt vera
honum sem Guð. 17 Staf þennan skalt þú hafa í hendi þér; með hon-
um skalt þú jarteinirnar gjöra.

18 Síðan fór Móse heim aftur til Jetró tengdaföður síns og mælti
til hans: Leyf mér að fara og hverfa aftur til ættbræðra minna, sem á
Egiptalandi eru, svo að eg viti, hvort þeir eru enn á lífi Og Jetró
sagði við Móse: Far þú í friði! 19 Og Jahve sagði við Móse í Midíans-
landi: Far þú og hverf aftur til Egiptalands, því að þeir eru allir dauðir,
sem leituðu eftir lífi þínu. 20 Þá tók Móse konu sína og sonu, setti
þau upp á asna og fór aftur til Egiptalands; og Móse tók Guðs staf í

19: * Annar lesháttur: nema hart sé á honum tekið. **21:** 1 Mós. 15, 14. **22:** kap. 11, 2; 12, 35. 36. Sálm. 105, 37. — **4, 8:** kap. 7, 10. **5:** kap. 3, 6. **9:** kap. 7, 17. **10:** kap. 6, 12. **12:** Matt. 10, 19. **14:** kap. 4, 27. **16:** kap. 7, 1. 2. **19:** Matt. 2, 20. **20:** v. 17.

hönd sér. [21] Og Jahve sagði við Móse: Sjá svo til, þá er þú kemur
aftur í Egiptaland, að þú fremjir öll þau undur fyrir Faraó, sem eg hefi
gefið þér vald til; en eg mun herða hjarta hans, svo að hann mun
eigi leyfa fólkinu að fara. [22] En þú skalt segja við Faraó: Svo segir
Jahve: Ísraelslýður er minn frumgetinn sonur. [23] Eg segi þér: lát son
minn fara, að hann megi þjóna mér; en viljir þú hann eigi lausan
láta, sjá, þá skal eg deyða frumgetinn son þinn.
[24] En á leiðinni bar svo við í gistingarstað einum, að Jahve réðst
í móti honum og vildi deyða hann. [25] Þá tók Zippóra hvassan stein
og afsneið yfirhúð sonar síns og lagði fyrir fætur honum* og sagði:
Þú ert sannlega minn blóðbrúðgumi! [26] Þá slepti hann honum; en
»blóðbrúðgumi« sagði hún vegna umskurnarinnar.
[27] Og Jahve sagði við Aron: Far þú út í eyðimörkina til móts
við Móse. Og hann fór og mætti honum á Guðs fjalli og mintist við
hann. [28] Sagði Móse þá Aroni öll orð Jahve, er hann hafði fyrir hann
lagt, og allar þær jarteinir, sem hann hafði boðið honum að gjöra.
[29] Þeir Móse og Aron fóru nú og stefndu saman öllum öldungum
Ísraelsmanna; [30] og flutti Aron öll þau orð, er Jahve hafði mælt við
Móse, og hann gjörði táknin í augsýn fólksins. [31] Og fólkið trúði; og
er þeir heyrðu að Jahve hafði vitjað Ísraelsmanna og litið á eymd
þeirra, féllu þeir fram og tilbáðu.

Móse gjörður afturreka af Faraó; ánauð Ísraelsmanna harðnar.

5 Eftir það gengu þeir Móse og Aron á fund Faraós og sögðu:
Svo segir Jahve, Guð Ísraelsmanna: Gef fólki mínu fararleyfi, að
það megi halda mér hátíð í eyðimörkinni. [2] En Faraó sagði: Hver er
Jahve, að eg skuli hlýða honum til þess að leyfa Ísrael að fara; eg
þekki ekki Jahve og Ísrael leyfi eg eigi heldur að fara. [3] Og þeir sögðu:
Guð Hebrea hefir komið til móts við oss; leyf oss að fara þriggja daga
leið út í eyðimörkina, til að færa fórnir Jahve, Guði vorum, að hann
láti eigi yfir oss koma drepsótt eða sverð. [4] En Egiptalands konung-
ur sagði við þá: Hví viljið þið, Móse og Aron, taka fólkið úr vinnunni?
Farið til erfiðis yðar! [5] Og Faraó sagði: Nú, þegar fólkið er orðið svo
margt í landinu, þá viljið þið láta það hætta að erfiða! [6] Sama dag
bauð Faraó verkstjórum þeim, er settir voru yfir fólkið, og tilsjónar-
mönnum þess og sagði: [7] Upp frá þessu skuluð þér eigi fá fólkinu
hálmstrá til að gjöra tigulsteina við, eins og hingað til; þeir skulu
sjálfir fara og safna sér stráum; [8] en þó skuluð þér setja þeim fyrir
að gjöra jafnmarga tigulsteina og þeir hafa gjört hingað til, og minkið
ekki af við þá, því að þeir eru latir; þess vegna kalla þeir og segja:
Vér viljum fara og færa fórnir Guði vorum. [9] Það verður að þyngja
vinnuna á fólkinu, svo að það hafi nóg að starfa og hlýði ekki á lygi-
fortölur. [10] Þá gengu verkstjórar fólksins og tilsjónarmenn þess út og
mæltu þannig til fólksins: Svo segir Faraó: Eg læt eigi fá yður nein
hálmstrá; [11] farið sjálfir og fáið yður strá, hvar sem þér finnið, en þó
skal alls ekkert minka vinnu yðar. [12] Þá fór fólkið víðsvegar um alt
Egiptaland að leita sér hálmleggja, til að hafa í stað stráa. [13] En verk-
stjórarnir ráku eftir þeim og sögðu: Ljúkið dag hvern við yðar ákveðna
dagsverk, eins og meðan þér höfðuð stráin. [14] Og tilsjónarmenn Ísra-
elsmanna, sem verkstjórar Faraós höfðu sett yfir þá, voru barðir og
sagt við þá: Hví hafið þér eigi lokið við yðar ákveðna tigulgerðarverk

---

23: kap. 11, 5; 12, 29. **25:** * Þ. e. Móse. 1 Mós. 17, 14. **27:** kap. 3, 1. **31:** kap.
3, 16. — **5, 1:** kap. 3, 18. **2:** Dan. 3, 15. **4:** kap. 1, 11. **5:** kap. 1, 7. 12.

hvorki í gær né í dag, eins og áður fyr? [15] Tilsjónarmenn Ísraels-
manna gengu þá fyrir Faraó, báru sig upp við hann og sögðu: Hví fer
þú svo með þjóna þína? [16] Þjónum þínum eru engin strá fengin, og
þó er sagt við oss: »Gjörið tigulsteina«. Og sjá, þjónar þínir eru barðir
og er þitt fólk sök í þessu*. [17] En hann sagði: Þér eruð latir og nennið
engu! Þess vegna segið þér: Látum oss fara og færa Jahve fórnir.
[18] Farið nú og erfiðið! og engin strá skal fá yður, en þó skuluð þér
inna af hendi hina ákveðnu tigulsteina. [19] Þá sáu tilsjónarmenn Ísra-
elsmanna, í hvert óefni komið var fyrir þeim, þegar sagt var við þá:
þér skuluð engu færri tigulsteina gjöra, hinu ákveðna dagsverki skal
aflokið hvern dag! [20] Þegar þeir komu út frá Faraó, mættu þeir þeim
Móse og Aroni, sem stóðu þar og biðu þeirra. [21] Og þeir sögðu við þá:
Jahve líti á ykkur og dæmi, þar eð þið hafið gjört oss illa þokkaða
hjá Faraó og þjónum hans og fengið þeim sverð í hendur, til að drepa
oss með. [22] Þá sneri Móse sér aftur til Jahve og sagði: Drottinn, hví
gjörir þú svo illa við þetta fólk? hví hefir þú þá sent mig? [23] Því síð-
an eg gekk fyrir Faraó, til að tala í þínu nafni, hefir hann misþyrmt
6 þessum lýð og þú hefir þó alls ekki frelsað lýð þinn. [1] En Jahve sagði
við Móse: Þú skalt nú sjá, hvað eg vil gjöra Faraó; því að fyrir
voldugri hendi skal hann þá lausa láta, fyrir voldugri hendi skal hann
reka þá burt úr landi sínu.

Guð birtist Móse á Egiptalandi.

[2] Og Guð talaði við Móse og sagði við hann: Eg er Jahve! [3] Eg
birtist Abraham, Ísak og Jakob sem »almáttugur Guð«*, en undir nafn-
inu Jahve hefi eg eigi opinberast þeim. [4] Eg gjörði og við þá sáttmála,
að gefa þeim Kanaanland, dvalarland þeirra, er þeir dvöldust í sem út-
lendingar. [5] Eg hefi og heyrt kveinstafi Ísraelsmanna, sem Egiptar hafa
að þrælum gjört, og eg hefi minst sáttmála míns. [6] Seg því Ísraels-
mönnum: Eg er Jahve; eg vil leysa yður undan ánauð Egipta og hrífa
yður úr þrældómi þeirra og frelsa yður með útréttum armlegg og mikl-
um refsidómum. [7] Eg vil útvelja yður til að vera mitt fólk og eg vil
vera yðar Guð, og þér skuluð reyna, að eg er Jahve, Guð yðar, sem
leysi yður undan ánauð Egipta. [8] Og eg vil leiða yður inn í það land,
sem eg sór að gefa Abraham, Ísak og Jakob, og eg vil gefa yður það
til eignar; eg er Jahve. [9] Móse sagði Ísraelsmönnum þetta, en þeir
sintu honum ekki sökum hugleysis og vegna hins stranga þrældóms.
[10] Þá talaði Jahve við Móse og sagði: [11] Gakk á tal við Faraó, Egipta-
lands konung, og bið hann leyfa Ísraelsmönnum burt úr landi sínu.
[12] Og Móse talaði frammi fyrir augliti Jahve og mælti: Sjá, Ísraelsmenn
vilja eigi gefa gaum að orðum mínum; hversu mun þá Faraó skipast við
þau, þar sem eg er maður málstirður. [13] Þá talaði Jahve við Móse og
Aron og fékk þeim það erindi til Ísraelsmanna og Faraós, Egiptalands
konungs, að þeir skyldu út leiða Ísraelsmenn af Egiptalandi.

Ættartala Móse og Arons.

[14] Þessir eru ætthöfðingjar meðal forfeðra þeirra: Synir Rúbens,
frumgetins sonar Ísraels, voru þeir Hanok, Pallú, Hezron og Karmí;
þetta eru kynþættir Rúbens. [15] Og synir Símeons voru þeir Jemúel,
Jamín, Óhad, Jakín, Zóhar og Sál, sonur konunnar kanversku; þetta

---

16: * Annar lesháttur: og gjörir þú ranglega við fólk þitt. Kap. 9, 27. — **6, 1:** kap. 11, 1; 12, 33. **3:** * Á hebresku: El-Sjaddaj. 1 Mós. 17, 1; 35, 11. 2 Mós. 3, 15. **4:** 1 Mós. 17, 8; 26, 3; 35, 12. **5:** kap. 2, 24. **8:** Esek. 20, 5. 6. **12:** kap. 4, 10. **14:** 1 Mós. 46, 9 n. 4 Mós. 26, 5 n. 1 Kron. 5, 3. **15:** 1 Kron. 4, 24.

eru kynþættir Símeons. 16 Þessi eru nöfn Leví sona eftir ættbálkum
þeirra: Gerson, Kahat og Merarí; en Leví varð hundrað þrjátíu og sjö
ára gamall. 17 Synir Gersons voru þeir Líbní og Símeí eftir kynþáttum
þeirra. 18 Synir Kahats voru þeir Amram, Jízehar, Hebron og Ússíel;
en Kahat varð hundrað þrjátíu og þriggja ára gamall. 19 Synir Merarí
voru þeir Mahelí og Músí; þetta eru kynþættir Levítanna eftir ættbálk-
um þeirra. 20 Amram fékk Jókebedar, föðursystur sinnar, og átti hún
við honum þá Aron og Móse; en Amram varð hundrað þrjátíu og sjö
ára gamall. 21 Synir Jízehars voru þeir Kóra, Nefeg og Síkrí. 22 Synir
Ússíels voru þeir Mísael, Elzafan og Sítrí. 23 Aron fékk Elísebu, dóttur
Ammínadabs, systur Nahsons, og átti hún við honum þá Nadab, Abíhú,
Eleasar og Ítamar. 24 Synir Kóra voru þeir Assír, Elkana og Abíasaf
þetta eru kynþættir Kóraíta. 25 Og Eleasar, sonur Arons, gekk að eiga;
eina af dætrum Pútíels og hún ól honum Pínehas. Þetta eru ætthöfð-
ingjar Levítanna eftir kynþáttum þeirra. 26 Það var þessi Aron og
Móse, sem Jahve bauð: leiðið Ísraelsmenn út af Egiptalandi eftir her-
sveitum þeirra. 27 Það voru þeir, sem boðuðu Faraó, Egiptalands kon-
ungi, að þeir mundu leiða Ísraelsmenn út úr Egiptalandi, þessi Móse
og Aron.

Jarteinirnar.

28 Og er Jahve talaði við Móse í Egiptalandi, 29 mælti hann til hans
þessum orðum: Eg er Jahve! Seg Faraó, Egiptalands konungi, alt,
sem eg segi þér. 30 Og Móse sagði frammi fyrir augliti Jahve: Sjá, eg
er maður málstirður, hversu má Faraó þá skipast við orð mín?
7 En Jahve sagði við Móse: Sjá, eg gjöri þig sem Guð fyrir Faraó,
en Aron bróðir þinn skal vera spámaður þinn. 2 Þú skalt tala alt
sem eg býð þér, en Aron bróðir þinn skal flytja við Faraó, að hann
gefi Ísraelsmönnum fararleyfi úr landi sínu. 3 En eg vil herða hjarta
Faraós og fremja margar jarteinir og stórmerki í Egiptalandi. 4 Faraó
mun ekki skipast við orð ykkar og skal eg þá leggja hönd mína á
Egiptaland og leiða herskara mína, þjóð mína, Ísraelsmenn með mikl-
um refsidómum út úr Egiptalandi. 5 Skulu Egiptar fá að vita, að eg
er Jahve, þegar eg rétti út hönd mína yfir Egiptaland og leiði Ísraels-
menn burt frá þeim. 6 Og Móse og Aron gjörðu þetta, þeir fóru að
öllu svo sem Jahve hafði fyrir þá lagt. 7 Var Móse áttræður, en Aron
hafði þrjá um áttrætt, er þeir töluðu við Faraó.
8 Því næst talaði Jahve við þá Móse og Aron og sagði: 9 Þegar
Faraó segir við ykkur: »Látið sjá stórmerki nokkur«, þá seg þú við
Aron: »Tak staf þinn og kasta honum frammi fyrir Faraó«, skal hann
þá verða að höggormi. 10 Þá gengu þeir Móse og Aron inn fyrir Faraó
og gjörðu svo sem Jahve hafði boðið þeim; og kastaði Aron staf sín-
um frammi fyrir Faraó og þjónum hans og varð stafurinn að högg-
ormi. 11 Þá lét Faraó og kalla vitringana og töframennina og þeir,
spásagnamenn Egipta, gjörðu slíkt hið sama með fjölkyngi sinni: 12 kast-
aði hver þeirra staf sínum og urðu stafirnir að höggormum; en stafur
Arons gleypti þeirra stafi. 13 En hjarta Faraós harðnaði og hann hlýddi
þeim ekki, eins og Jahve hafði sagt.

16: 4 Mós. 3, 17 n. 1 Kron. 6, 1 n. **17:** 1 Kron. 6, 17. **19:** 4 Mós. 26, 58. 1 Kron.
6, 19. **21:** 4 Mós. 16, 1. **22:** 3 Mós. 10, 4. **23:** 4 Mós. 3, 1 n. **24:** 1 Kron 6, 22 n.
25: 4 Mós. 25, 7. **30:** kap. 6, 12. — **7, 1:** kap. 4, 15 n. **3:** kap. 14, 4. **4:** kap. 8,
15. 19. **5:** kap. 14, 4. 18. **10:** kap. 4, 3. **11:** 1 Mós. 41, 8. 2 Tím. 3, 8. **13:** kap. 3, 19.

Fyrsta plágan: vatn verður að blóði.

14 Þá sagði Jahve við Móse: Hjarta Faraós er ósveigjanlegt; hann
vill eigi leyfa fólkinu að fara. 15 Far þú á morgun á fund Faraós;
sjá, hann mun ganga til vatns; skalt þú þá ganga í veg fyrir hann á
árbakkanum, og haf í hendi þér staf þann, er varð að höggormi. 16 Og
þú skalt segja við hann: Jahve, Guð Hebrea hefir sent mig til þín
með þessa orðsending: Leyf fólki mínu að fara, að það megi þjóna mér
á eyðimörkinni. En hingað til hefir þú ekki látið skipast. 17 Svo segir
Jahve: Af þessu skaltu vita mega, að eg er Jahve: með staf þeim, sem
eg hefi í hendi mér, lýst eg á vatnið, sem er í ánni, og skal það þá
verða að blóði. 18 Fiskarnir í ánni skulu deyja og áin fúlna, svo að
Egipta skal velgja við að drekka vatn úr ánni. 19 Þá mælti Jahve
við Móse: Seg við Aron: Tak staf þinn og rétt hönd þína út yfir vötn
Egiptalands, yfir fljót þess og ár, tjarnir og allar vatnsstæður, og skulu
þau þá verða að blóði, og um alt Egiptaland skal blóð vera bæði í
tré-ilátum og steinkerum. 20 Og Móse og Aron gjörðu sem Jahve hafði
boðið þeim; hann reiddi upp stafinn og laust vatnið í ánni að ásjáandi
Faraó og þjónum hans, og alt vatnið í ánni varð að blóði. 21 Fiskarnir
í ánni dóu, og áin fúlnaði, svo að Egiptar gátu ekki drukkið vatn úr
ánni, og blóð var um alt Egiptaland. 22 En spásagnamenn Egipta gjörðu
slíkt hið sama með fjölkyngi sinni; harðnaði þá hjarta Faraós, og
hann hlýddi þeim ekki, eins og Jahve hafði sagt. 23 Sneri Faraó þá
burt og fór heim til sín og lét þetta ekki heldur á sig fá. 24 En allir
Egiptar grófu með fram ánni eftir neyzluvatni; því að þeir gátu eigi
drukkið vatnið úr ánni. 25 Liðu svo sjö dagar eftir það að Jahve hafði
lostið ána.

Önnur plágan: froskarnir.

8 Því næst sagði Jahve við Móse: Gakk fyrir Faraó og seg við
hann: Svo segir Jahve: Gef lýð mínum fararleyfi, að þeir megi
þjóna mér. 2 En ef þú synjar honum fararleyfis, þá skal eg þjá alt
þitt land með froskum. 3 Áin skal mora af froskum; þeir skulu fara
á land upp og skríða inn í höll þína og í svefnherbergi þitt og upp í
rekkju þína, inn í hús þjóna þinna og upp á fólk þitt, í baksturofna
þína og deigtrog. 4 Og froskarnir skulu skríða upp á þig og fólk þitt
og upp á alla þjóna þína.
5 Og Jahve sagði við Móse: Seg við Aron: Rétt út hönd þína og
hald staf þínum uppi yfir fljótunum, ánum og tjörnunum, og lát froska
koma yfir Egiptaland. 6 Og Aron rétti út hönd sína yfir vötn Egipta-
lands; komu þá upp froskar og huldu Egiptaland. 7 En spásagna-
mennirnir gjörðu slíkt hið sama með fjölkyngi sinni og létu froska
koma yfir Egiptaland. 8 Þá lét Faraó kalla Móse og Aron og sagði:
Biðjið Jahve, að hann láti þessa froska víkja frá mér og frá þjóð minni;
þá skal eg láta fólkið fara, að það megi færa Jahve fórnir. 9 Móse
sagði við Faraó: Þér skal veitast sú virðing að ákveða, nær eg skuli
biðja fyrir þér og fyrir þjónum þínum og fyrir fólki þínu, að frosk-
arnir víki frá þér og úr húsum þínum og verði hvergi eftir nema í
ánni. 10 Hann svaraði: Á morgun. Og Móse sagði: Svo skal vera sem
þú mælist til, svo að þú vitir, að enginn er sem Jahve, Guð vor.
11 Froskarnir skulu víkja frá þér og úr húsum þínum, frá þjónum
þínum og frá fólki þínu; hvergi nema í ánni skulu þeir eftir verða.

16: kap. 5, 1 n. **17:** kap. 4, 9. **20:** Sálm. 78, 44; 105, 29. — **8, 6:** Sálm. 78, 45; 105, 30. **7:** kap. 7, 11. 22. **8:** kap. 10, 16 n. 12, 31. **10:** kap. 9, 14; 15, 11.

12 Síðan gengu þeir Móse og Aron burt frá Faraó og Móse ákallaði
Jahve út af froskunum, sem hann hafði koma látið yfir Faraó. 13 Og
Jahve gjörði sem Móse beiddist, og dóu froskarnir í húsunum, í görð-
unum og á ökrunum. 14 Hrúguðu menn þeim saman í marga hauga
og varð af illur daunn í landinu. 15 En er Faraó sá að af létti, herti
hann hjarta sitt og hlýddi þeim ekki, eins og Jahve hafði sagt.

Þriðja plágan: mýbitið.

16 Því næst sagði Jahve við Móse: Seg við Aron: Rétt út staf
þinn og slá duft jarðarinnar, og skal það þá verða að mýi um alt
Egiptaland. 17 Og þeir gjörðu svo; rétti Aron út hönd sína og laust
stafnum á duft jarðarinnar, og varð það að mýi á mönnum og fénaði;
alt duft jarðarinnar varð að mýi um alt Egiptaland. 18 Og spásagna-
mennirnir gjörðu slíkt hið sama með fjölkyngi sinni, til þess að fram-
leiða mý, en gátu ekki. En mýið lagðist bæði á menn og fénað. 19 Þá
sögðu spásagnamennirnir við Faraó: Þetta er Guðs fingur; en hjarta
Faraós harðnaði, og hann hlýddi þeim ekki, eins og Jahve hafði sagt.

Fjórða plágan: flugurnar.

20 Þá sagði Jahve við Móse: Rís upp árla á morgun og far til
fundar við Faraó, er hann gengur til vatns, og seg við hann: Svo
segir Jahve: Gef fólki mínu fararleyfi, að þeir megi þjóna mér. 21 En
leyfir þú eigi fólki mínu að fara, skal eg láta flugur koma yfir þig og
þjóna þína, yfir fólk þitt og í hús þín; og hús Egipta skulu full verða
af flugum og jafnvel jörðin undir fótum þeirra. 22 En á þeim degi vil
eg undan taka Gósenland, þar sem mitt fólk hefst við, svo að þar
skulu engar flugur vera, til þess að þú vitir að eg er drottinn á jörð-
unni. 23 Og eg vil gjöra aðskilnað milli míns fólks og þíns fólks. Á
morgun skal þetta tákn verða. 24 Og Jahve gjörði svo; kom þá fjöldi
flugna í hús Faraós og hús þjóna hans og yfir alt Egiptaland, svo að
landið spiltist af flugunum. 25 Þá lét Faraó kalla þá Móse og Aron og
sagði: Farið og færið fórnir Guði yðar hér innanlands. 26 En Móse
svaraði: Ekki hæfir að vér gjörum svo; því að vér færum Jahve, Guði
vorum, þær fórnir, sem eru Egiptum andstygð; ef vér nú bærum fram
þær fórnir, sem eru Egiptum andstygð, að þeim ásjáandi, mundu þeir
þá ekki grýta oss? 27 Vér verðum að fara þrjár dagleiðir út á eyði-
mörkina, til að færa fórnir Jahve, Guði vorum, eins og hann hefir
boðið oss. 28 Þá mælti Faraó: Eg vil leyfa yður að fara burt, svo að
þér færið fórnir Jahve, Guði yðar, á eyðimörkinni; aðeins megið
þér ekki fara of langt í burt; biðjið fyrir mér! 29 Móse svaraði: Sjá,
þegar eg kem út frá þér, vil eg biðja til Jahve, að flugurnar víki frá
Faraó og frá þjónum hans og frá fólki hans á morgun; en þá má
Faraó ekki oftar prettast um að leyfa fólkinu að fara burt til að færa
Jahve fórnir. 30 Þá gekk Móse út frá Faraó og bað til Jahve. 31 Og
Jahve gjörði sem Móse bað og lét flugurnar víkja frá Faraó og þjón-
um hans og fólki hans, svo að ekki ein varð eftir. 32 En Faraó herti
þá enn hjarta sitt og ekki leyfði hann fólkinu að fara.

15: kap. 7, 13. **19:** Sálm. 64, 10. 2 Mós. 7, 13. **25:** v. 8. **26:** 1 Mós. 43, 32; 46, 34.
27: kap. 3, 18.

Fimta plágan: fjársýkin.

9 Því næst sagði Jahve við Móse: Gakk fyrir Faraó og seg við
hann: Svo segir Jahve, Guð Hebrea: Gef fólki mínu fararleyfi, að
þeir megi þjóna mér; 2 en synjir þú þeim fararleyfis og haldir þú þeim
enn lengur, 3 sjá, þá skal hönd Jahve koma yfir kvikfénað þinn, sem
er í haganum, yfir hesta og asna og úlfalda, nautpening og sauðfé, með
harðla þungu faraldri. 4 Og Jahve mun gjöra þann mun á kvikfénaði
Ísraelsmanna og kvikfénaði Egipta, að engin skepna skal deyja af öllu
því, sem Ísraelsmenn eiga. 5 Og Jahve tók til ákveðinn tíma og sagði: Á
morgun mun Jahve láta þetta fram fara í landinu. 6 Og Jahve lét
þetta fram fara að næsta morgni; dó þá allur kvikfénaður Egipta, en
engin skepna dó af fénaði Ísraelsmanna. 7 Þá sendi Faraó menn og
sjá: engin skepna hafði farist af fénaði Ísraelsmanna; en hjarta Faraós
var ósveigjanlegt og hann gaf fólkinu eigi fararleyfi.

Sjötta plágan: kýlin.

8 Því næst sagði Jahve við Móse og Aron: Takið handfylli ykkar
af ösku úr ofninum og skal Móse dreifa henni í loft upp að Faraó á-
sjáandi. 9 Skal hún þá verða að dufti um alt Egiptaland; en af því
skal koma bólga, sem brýzt út í kýli, bæði á mönnum og fénaði um alt
Egiptaland. 10 Þeir tóku þá ösku úr ofninum og gengu fyrir Faraó;
dreifði þá Móse öskunni í loft upp, og kom þá á menn og fénað bólga,
sem brauzt út í kýli. 11 En spásagnamennirnir gátu ekki komið á fund
Móse sökum bólgunnar, því að bólga kom á spásagnamennina, eins og
á alla Egipta. 12 En Jahve herti hjarta Faraós og hann hlýddi þeim
ekki, eins og Jahve hafði sagt Móse.

Sjöunda plágan: haglið.

13 Þá mælti Jahve við Móse: Rís upp árla á morgun, gakk fyrir
Faraó og seg við hann: Svo segir Jahve, Guð Hebrea: Gef fólki mínu
fararleyfi, að þeir megi þjóna mér. 14 Því að í þetta sinn ætla eg að
senda allar plágur mínar yfir þig sjálfan, yfir þjóna þína og yfir fólk
þitt, svo að þú vitir, að enginn er minn líki á allri jörðunni. 15 Því að eg
hefði þegar getað rétt út hönd mína og slegið þig og fólk þitt með
drepsótt, svo að þú yrðir afmáður af jörðinni. 16 En þess vegna hefi
eg þig standa látið, til þess að eg sýndi þér mátt minn og til þess að
nafn mitt yrði kunngjört um alla veröld. 17 Þú stendur enn í móti
fólki mínu, með því að vilja ekki gefa þeim fararleyfi. 18 Sjá, á morg-
un í þetta mund vil eg láta dynja yfir svo stórfelt hagl, að aldrei hefir
slíkt komið á Egiptalandi, síðan landið varð til og alt til þessa dags.
19 Fyrir því send nú og tak sem skjótast inn fénað þinn og alt það, er
þú átt úti; allir menn og skepnur, sem úti verða staddar og ekki eru
í hús inn látnar og fyrir haglinu verða, munu deyja. 20 Sérhver af
þjónum Faraós, sem óttaðist orð Jahve, hýsti inni hjú sín og fénað.
21 En þeir, sem ekki gáfu gaum að orðum Jahve, létu hjú sín og fénað
vera úti. 22 Þá sagði Jahve við Móse: Rétt hönd þína til himins og
þá skal hagl drífa yfir alt Egiptaland, yfir menn og skepnur, og yfir
allan jarðargróða í Egiptalandi. 23 Þá lyfti Móse staf sínum til himins
og Jahve lét þegar koma reiðarþrumur og hagl; og eldingum laust
á jörð niður og Jahve lét hagl dynja yfir Egiptaland. 24 Og haglið

9,12: 2 Mós. 4, 21. **14:** kap. 8, 6. **16:** Róm. 9, 17. **23:** Sálm. 105, 32 n. 78, 47 n.
Jós. 10, 11.

dundi og eldingunum laust í sífellu niður innan um haglið, er var svo
geysi-stórt, að slíkt hafði ekki komið á öllu Egiptalandi, síðan það
bygðist. [25] Og haglið laust til bana alt það, sem úti var í öllu Egipta-
landi, bæði menn og skepnur; og haglið lamdi allan jarðargróða og
braut hvert tré merkurinnar. [26] Aðeins í Gósenlandi, þar sem Israels-
menn bjuggu, kom ekkert hagl. [27] Þá sendi Faraó og lét kalla þá Móse
og Aron og sagði við þá: Að þessu sinni hefi eg syndgað; Jahve er
réttlátur, en eg og mitt fólk höfum á röngu að standa. [28] Biðjið til
Jahve; nóg er komið af reiðarþrumum og hagli; vil eg þá gefa yður
fararleyfi og skuluð þér ekki bíða lengur. [29] Móse svaraði honum:
Jafnskjótt sem eg er kominn út úr borginni, skal eg fórna höndum til
Jahve og mun þá reiðarþrumunum linna og hagl ekki framar koma, svo
að þú vitir, að jörðin tilheyrir Jahve. [30] Og veit eg þó að þú og þjónar
þínir óttast ekki enn Jahve Guð. [31] Hör og bygg var niður slegið, því
að öx voru komin á byggið og knappar á hörinn. [32] En hveiti og speldi
var ekki niður slegið, því að þau koma seint upp. [33] Því næst gekk
Móse burt frá Faraó og út úr borginni og fórnaði höndum til Jahve;
linti þá reiðarþrumunum og haglinu, og regn streymdi ekki lengur nið-
ur á jörðina. [34] En er Faraó sá, að regninu, haglinu og reiðarþrum-
unum linti, hélt hann áfram að syndga og herti hjarta sitt, hann og
þjónar hans. [35] Og hjarta Faraós harðnaði og hann gaf Ísraelsmönn-
um eigi fararleyfi, eins og Jahve hafði sagt fyrir munn Móse.

Áttunda plágan: engispretturnar.

10 Því næst sagði Jahve við Móse: Gakk inn fyrir Faraó; því að
eg hefi hert hjarta hans og hjörtu þjóna hans, til þess að eg fremji
þessi tákn mín meðal þeirra, [2] og til þess að þú getir sagt börnum þín-
um og barnabörnum frá því, hvernig eg hefi farið með Egipta, og frá
þeim táknum, sem eg hefi á þeim gjört, svo að þér vitið, að eg er
Jahve. [3] Síðan gengu þeir Móse og Aron inn fyrir Faraó og sögðu við
hann: Svo segir Jahve, Guð Hebrea: Hve lengi vilt þú færast undan að
auðmýkja þig fyrir mér? Gef fólki mínu fararleyfi, að þeir megi þjóna
mér; [4] því að færist þú undan að leyfa fólki mínu að fara, þá skal eg
á morgun láta engisprettur færast inn yfir landamæri þín. [5] Og þær
skulu hylja yfirborð landsins, svo að ekki skal sjást til jarðar; skulu þær
upp eta leifarnar, sem bjargað var og þér eigið eftir óskemdar af hagl-
inu, og naga öll tré yðar, sem spretta á mörkinni. [6] Þær skulu fylla
hús þín og hús allra þjóna þinna og hús allra Egipta, og hafa hvorki
feður þínir né feður feðra þinna séð slíkt, frá því þeir fæddust í heim-
inn og alt til þessa dags. Síðan sneri hann sér við og gekk út frá
Faraó. [7] Þá sögðu þjónar Faraós við hann: Hversu lengi á þessi mað-
ur að verða oss að meini? gef mönnunum fararleyfi, að þeir megi þjóna
Jahve, Guði sínum! Veiztu ekki enn, að Egiptaland er í eyði lagt?
[8] Þá voru þeir Móse og Aron sóttir aftur til Faraós og sagði hann við
þá: Farið og þjónið Jahve, Guði yðar! En hverjir eru það, sem ætla að
fara? [9] Móse svaraði: Vér ætlum að fara með börn vor og gamalmenni;
með sonu vora og dætur, sauðfé vort og nautgripi ætlum vér að fara,
því að vér eigum að halda Jahve hátíð. [10] En hann sagði við þá: Svo
framt sé Jahve með yður, sem eg gef yður og börnum yðar fararleyfi!
Sannlega hafið þér ilt í huga. [11] Eigi skal svo vera; farið þér karl-
mennirnir og þjónið Jahve, því að um það hafið þér beðið. Síðan voru
þeir reknir út frá Faraó.

27: kap. 10, 16. Dan. 9, 7. 28: kap. 8, 4.

12 Þá mælti Jahve við Móse: Rétt út hönd þína yfir Egiptaland,
svo að engisprettur komi yfir landið og upp eti allan jarðargróða, alt
það, sem haglið eftir skildi. 13 Þá rétti Móse út staf sinn yfir Egipta-
land, og Jahve lét austanvind blása inn yfir landið allan þann dag og
alla nóttina; en með morgninum kom austanvindurinn með engisprett-
urnar. 14 Engispretturnar komu yfir alt Egiptaland og mesti aragrúi
af þeim kom niður í öllum héruðum landsins; hafði aldrei áður verið
slíkur urmull af engisprettum og mun ekki hér eftir verða. 15 Þær
huldu alt landið, svo að hvergi sá til jarðar, og þær átu alt gras jarð-
arinnar og allan ávöxt trjánna, sem haglið hafði eftir skilið, svo að í
öllu Egiptalandi varð ekkert grænt eftir, hvorki á trjánum né á jurtum
merkurinnar. 16 Þá gjörði Faraó í skyndi boð eftir Móse og Aroni og
sagði: Eg hefi syndgað á móti Jahve, Guði yðar, og á móti yður. 17 En
fyrirgefið mér synd mína aðeins í þetta sinn og biðjið Jahve, Guð
yðar, að hann fyrir hvern mun létti þessari voðaplágu af mér. 18 Síð-
an gekk hann út frá Faraó og bað til Jahve. 19 Þá sneri Jahve veðr-
inu í mjög hvassan vestanvind, sem tók engispretturnar og fleygði þeim
í Rauðahafið, svo að ekki var eftir ein engispretta nokkursstaðar í Egipta-
landi. 20 En Jahve herti hjarta Faraós, svo að hann leyfði ekki Ísra-
elsmönnum burt að fara.

Níunda plágan: myrkrið.

21 Því næst sagði Jahve við Móse: Rétt hönd þína til himins og
skal þá koma þreifandi myrkur yfir alt Egiptaland. 22 Móse rétti þá
hönd sína til himins og varð þá niðamyrkur í öllu Egiptalandi í þrjá
daga. 23 Enginn sá annan og enginn hreyfði sig þaðan sem hann var
staddur í þrjá daga; en bjart var hjá öllum Ísraelsmönnum, í híbýlum
þeirra. 24 Þá lét Faraó kalla Móse og sagði: Farið og þjónið Jahve,
látið aðeins sauðfénað yðar og nautgripi eftir verða; börn yðar mega
einnig fara með yður. 25 En Móse svaraði: Þú verður einnig að fá oss
dýr til sláturfórnar og brennifórnar, að vér megum fórnir færa Jahve,
Guði vorum. 26 Kvikfé vort skal og fara með oss; ekki skal ein klauf
eftir verða; því að af því verðum vér að taka, til þess að þjóna Jahve,
Guði vorum; en eigi vitum vér, hverju vér skulum fórnfæra Jahve, fyr
en vér komum þangað. 27 En Jahve herti hjarta Faraós og hann vildi
ekki gefa þeim fararleyfi. 28 Og Faraó sagði við hann: Haf þig á burt
frá mér og varast að koma oftar fyrir mín augu, því að á þeim degi,
sem þú kemur í augsýn mér, skaltu deyja. 29 Móse svaraði: Rétt segir
þú; eg skal aldrei framar koma þér fyrir augu.

Tíunda plágan: frumburðir deyddir.

11 Þá sagði Jahve við Móse: Eg vil enn láta eina plágu koma yfir
Faraó og Egiptaland; eftir það mun hann leyfa yður að fara
héðan; þegar hann gefur yður fult fararleyfi, þá mun hann jafnvel reka
yður burt héðan. 2 Seg nú í áheyrn fólksins, að hver maður skuli
biðja granna sinn og hver kona grannkonu sína um silfurgripi og
gullgripi. 3 En Jahve lét fólkið öðlast hylli Egipta; enda var Móse
mjög mikils virtur maður í Egiptalandi, bæði af þjónum Faraós og
lýðnum. 4 Þá sagði Móse: Svo segir Jahve: Um miðnætti vil eg ganga

---

10, 12: Sálm. 78, 46; 105, 34. 16: kap. 9, 27 n. 17: kap. 8, 8. 22: Sálm. 105, 28.
24: kap. 10, 10. — 11, 1: kap. 12, 31—33. 39. 2: kap. 3, 21 n. 12, 35 n.

mitt í gegnum Egiptaland, 5 og þá skulu allir frumburðir í Egiptalandi
deyja, frá frumgetnum syni Faraós, sem situr í hásæti sínu, til frum-
getnings ambáttarinnar, sem stendur við kvörnina, og allir frumburðir
fénaðarins. 6 Þá skal verða svo mikið harmakvein um alt Egiptaland,
að jafnmikið hefir ekki verið og mun aldrei verða. 7 En eigi skal svo
mikið sem rakki gelta að nokkrum Ísraelsmanna, hvorki að mönnum
né skepnum, svo að þér vitið, að Jahve gjörir greinarmun á Ísraels-
mönnum og Egiptum. 8 Þá skulu allir þessir þjónar þínir koma til
mín, falla til jarðar fyrir mér og segja: Far þú á burt og alt það fólk,
sem þér fylgir; og eftir það mun eg á burt fara. Síðan gekk hann út
frá Faraó og var hinn reiðasti. 9 En Jahve sagði við Móse: Faraó
mun ekki láta að orðum yðar, svo að stórmerki mín verði mörg í
Egiptalandi. 10 En þeir Móse og Aron gjörðu öll þessi stórmerki fyrir
Faraó; en Jahve herti hjarta Faraós og ekki leyfði hann Ísraelsmönn-
um að fara burt úr landi sínu.

Páskahátíðin og burtförin af Egiptalandi. Frumburðir helgaðir.

12 Þá mælti Jahve við þá Móse og Aron í Egiptalandi á þessa
leið: 2 Þessi mánuður skal vera upphafsmánuður hjá yður, hann
skal vera fyrsti mánuður ársins hjá yður. 3 Talið til alls safnaðar
Ísraelsmanna og segið: Á tíunda degi þessa mánaðar skal hver hús-
bóndi taka lamb fyrir fjölskyldu sína, eitt lamb fyrir hvert heimili.
4 En sé eitt lamb ofmikið fyrir heimilið, þá taki hann og granni hans,
sá er næstur honum býr, lamb saman eftir tölu heimilismanna; eftir
því sem hver etur, skuluð þér ætla á um lambið. 5 Lambið skal vera
gallalaust, hrútlamb veturgamalt, og má vera hvort sem vill ásauðar-
lamb eða hafurkið. 6 Og þér skuluð varðveita það til hins fjórtánda
dags þessa mánaðar, þá skal öll samkoma Ísraelssafnaðar slátra því
um sólsetur. 7 Þá skulu þeir taka nokkuð af blóðinu og ríða því á
báða dyrustafi og dyratré húsa þeirra, þar sem þeir eta lambið. 8 Sömu
nóttina skulu þeir eta kjötið, steikt við eld; með ósýrðu brauði og
beiskum jurtum skulu þeir eta það. 9 Ekki skuluð þér eta neitt af því
hrátt eða soðið í vatni, heldur steikt við eld, höfuðið með fótum og
innýflum. 10 Ekkert af því skuluð þér leifa til morguns, en hafi nokkuð
af því leift verið til morguns, þá skuluð þér brenna það í eldi. 11 Og
þannig skuluð þér neyta þess: þér skuluð vera gyrtir um lendar yðar,
hafa skó á fótum og stafi í höndum; þér skuluð eta það í flýti; það
eru páskar* Jahve. 12 Því að þessa sömu nótt vil eg fara um Egipta-
land og deyða alla frumburði í Egiptalandi, bæði menn og fénað; og
refsidóma vil eg láta fram koma á öllum goðum Egiptalands. Eg er
Jahve. 13 Og blóðið skal vera yður tákn á þeim húsum, þar sem þér
eruð: er eg sé blóðið, mun eg ganga fram hjá yður; og engin skæð
plága skal yfir yður koma, þegar eg slæ Egiptaland. 14 Þessi dagur
skal vera yður endurminningardagur og þér skuluð halda hann sem
hátíð Jahve; kynslóð eftir kynslóð skuluð þér hann hátíðlegan halda
eftir ævarandi lögmáli. 15 Í sjö daga skuluð þér eta ósýrt brauð;
þegar á fyrsta degi skuluð þér flytja súrdeig burt úr húsum yðar; því
að hver sem etur sýrt brauð frá fyrsta degi til hins sjöunda, hann
skal upprættur verða úr Ísrael. 16 Á hinum fyrsta degi skuluð þér
halda helga samkomu og sömuleiðis á hinum sjöunda degi helga sam-

---

5: kap. 4, 23; 12, 29. **9:** kap. 3, 19. 20. — **12, 2:** kap. 13, 4. **6:** 5 Mós. 16, 6. **8:** 1 Kor. 5, 8. **10:** 4 Mós. 9, 12. **11:** * Þ. e. framhjáganga. Kap. 12, 13. 23. **12:** 4 Mós. 33, 4. **14:** 1 Kor. 11, 24. 25. **15:** kap. 34, 18. 3 Mós. 23, 5 n. 4 Mós. 28, 17 n.

komu; á þeim dögum skal ekkert verk vinna; nema það megið þér
tilreiða, sem hver og einn þarf sér til matar. [17] Þér skuluð halda helga
hátíð hinna ósýrðu brauða, því að einmitt á þessum degi leiddi eg
herskara yðar út af Egiptalandi; fyrir því skuluð þér halda heilagt
þennan dag, kynslóð eftir kynslóð, eftir ævarandi lögmáli. [18] Í fyrsta
mánuðinum skuluð þér ósýrt brauð eta frá því um kveldið hinn fjór-
tánda dag mánaðarins og til þess um kveldið hinn tuttugasta og fyrsta
dag mánaðarins. [19] Í sjö daga skal súrdeig ekki finnast í húsum yðar;
því að hver, sem þá etur sýrt brauð, sá maður skal upprættur verða
úr söfnuði Ísraels, hvort sem hann er útlendur eða innlendur. [20] Þér
skuluð ekkert sýrt brauð eta; í öllum bústöðum yðar skuluð þér eta
ósýrt brauð.

[21] Þá stefndi Móse saman öllum öldungum Ísraelsmanna og sagði
við þá: Farið og takið yður sauðkindur handa heimilum yðar og
slátrið páskalambinu. [22] Takið ísóps-vönd og drepið honum í blóðið,
sem er í troginu, og ríðið blóði úr troginu á dyratréð og báða dyra-
stafina; og enginn yðar skal fara út fyrir dyr á húsi sínu, fyr en að
morgni. [23] Því að Jahve mun fara yfir landið, til þess að ljósta Egipta;
hann mun sjá blóðið á dyratrénu og báðum dyrastöfunum og mun þá
Jahve ganga fram hjá dyrunum og ekki láta eyðandann* koma í hús
yðar til að ljósta yður. [24] Gætið þessa sem æfinlegrar skipunar fyrir
þig og börn þín. [25] Og þegar þér komið í landið, sem Jahve mun
gefa yður, eins og hann hefir heitið, þá skuluð þér halda þennan sið.
[26] Og þegar börn yðar segja við yður: Hvaða siður er þetta, sem þér
haldið? [27] þá skuluð þér svara: Þetta er páskafórn Jahve, sem gekk
fram hjá húsum Ísraelsmanna í Egiptalandi, þá er hann laust Egipta,
en hlífði vorum húsum. Þá féll lýðurinn fram og tilbað. [28] Og Ísraels-
menn fóru og gjörðu þetta; þeir gjörðu eins og Jahve hafði boðið þeim
Móse og Aroni.

[29] Um miðnæturskeið laust Jahve alla frumburði í Egiptalandi, frá
frumgetnum syni Faraós, sem sat í hásæti sínu, alt til frumgetnings
bandingjans, sem í myrkvastofu sat, og alla frumburði fénaðarins. [30] Þá
reis Faraó upp um nóttina, hann og allir þjónar hans, og allir Egipt-
ar; gjörðist þá mikið harmakvein í Egiptalandi, því að ekki var það
hús, að eigi væri lík inni. [31] Lét hann kalla þá Móse og Aron um
nóttina og sagði: Takið yður upp og farið burt frá minni þjóð, bæði
þið og Ísraelsmenn; farið og þjónið Jahve, eins og þið hafið um talað.
[32] Takið með yður bæði sauðfé yðar og nautgripi, eins og þið hafið um
talað, farið því næst af stað og biðjið einnig mér blessunar. [33] Og
Egiptar ráku hart eftir fólkinu, til þess að koma þeim sem fyrst burt
úr landinu, því að þeir sögðu: Vér munum allir deyja. [34] Fólkið tók
þá deigið, sem það hafði, áður en það sýrðist, batt deigtrogin innan í
klæði sín og bar þau á öxlum sér. [35] En Ísraelsmenn höfðu gjört
eftir fyrirmælum Móse og beðið Egipta um gullgripi og silfurgripi og
klæði, [36] og hafði Jahve látið fólkið öðlast hylli Egipta, svo að þeir
urðu við bæn þeirra og þannig ræntu þeir Egipta. [37] Tóku Ísrelsmenn
sig nú upp frá Ramses og fóru til Súkkót, hér um bil sex hundruð
þúsund fótgangandi manna, auk barna. [38] Þar að auki fór með þeim
mikill fjöldi af alls konar lýð, svo og stórar hjarðir sauða og nauta.
[39] Og þeir bökuðu ósýrðar kökur af deiginu, sem þeir höfðu með sér
úr Egiptalandi, því að deigið hafði ekki sýrst, þar eð þeir voru reknir burt

---

23: Hebr. 11, 28. * Þ. e. morðengilinn, sbr. 2 Sam. 24, 16. **29:** kap. 4, 23. Sálm. 78, 51; 105, 36. **31:** kap. 11, 1. **35:** kap. 11, 2. **36:** kap. 3, 21. 22. **37:** 4 Mós. 33, 5; 1, 46.

úr Egiptalandi og máttu engar viðtafir hafa og höfðu því ekkert búið
sér til veganestis. 40 En Ísraelsmenn höfðu þá búið í Egiptalandi fjögur
hundruð og þrjátíu ár. 41 Og að liðnum þeim fjögur hundruð og
þrjátíu árum, einmitt á þeim degi, fóru allir herskarar Jahve út af
Egiptalandi. 42 Þetta er vökunótt Jahve, með því að hann leiddi þá
út af Egiptalandi; þessa sömu nótt halda allir Ísraelsmenn helga sem
vökunótt Jahve frá kyni til kyns.
43 Og Jahve sagði við þá Móse og Aron: Þetta eru ákvæðin um
páskalambið: Enginn útlendur maður má af því eta; 44 en sérhver þræll,
sem er verði keyptur og hafir þú umskorið hann, má eta af því;
45 enginn útlendur búandi eða daglaunamaður má eta af því. 46 Menn
skulu eta það í einu húsi; ekkert af kjötinu mátt þú bera út úr húsinu
og ekkert bein í því megið þér brjóta. 47 Allur söfnuður Ísraels skal
svo gjöra. 48 En ef nokkur útlendingur býr hjá þér og vill halda Jahve
páska, þá skal umskera alt karlkyn hjá honum, og má hann þá koma
og halda hátíðina, og skal hann vera sem innborinn maður; en enginn
óumskorinn skal þess neyta. 49 Sömu lög skulu vera fyrir innborna
menn sem fyrir þá útlendinga, er meðal yðar búa. 50 Allir Ísraels-
menn gjörðu svo; þeir gjörðu svo sem Jahve hafði boðið þeim Móse
og Aroni. 51 Einmitt á þessum degi leiddi Jahve Ísraelsmenn út af
Egiptalandi eftir herskörum þeirra.
13 Þá talaði Jahve við Móse og sagði: 2 Þú skalt helga mér alla
frumburði, hvað eina sem opnar móðurlíf meðal Ísraelsmanna,
hvort heldur er menn eða fénaður; það er mitt.
3 Og Móse sagði við fólkið: Verið minnugir þessa dags, er þér
föruð burt úr Egiptalandi, út úr þrælahúsinu; því með voldugri hendi
leiddi Jahve yður út þaðan: sýrð brauð má eigi eta. 4 Í dag farið þér
af stað, í abíb-mánuði; 5 og þegar Jahve leiðir þig inn í land
Kanaaníta, Hetíta, Amóríta, Hevíta og Jebúsíta, sem hann sór feðrum
þínum að gefa þér, í það land, sem flýtur í mjólk og hunangi, þá
skaltu halda þennan sið í þessum sama mánuði. 6 Sjö daga skaltu eta
ósýrt brauð og á hinum sjöunda degi skal vera hátíð Jahve. 7 Ósýrt
brauð skal eta í þá sjö daga, ekkert sýrt brauð má sjást hjá þér, og
ekki má heldur súrdeig sjást nokkurstaðar hjá þér innan þinna landa-
merkja. 8 Á þeim degi skaltu gjöra syni þínum grein fyrir þessu og
segja: Það er sökum þess, sem Jahve gjörði fyrir mig, þá er eg fór
út af Egiptalandi. 9 Og þetta skal vera þér til merkis á hendi þinni
og til minningar á milli augna þinna, svo að lögmál Jahve sé þér æ á
vörum, því með voldugri hendi leiddi Jahve þig út af Egiptalandi.
10 Þessa skipun skaltu því halda á ákveðnum tíma ár frá ári. 11 Þegar
Jahve leiðir þig inn í land Kanaaníta, eins og hann sór þér og feðrum
þínum, og gefur þér það, 12 þá skaltu eigna Jahve alt það, sem opnar
móðurlíf; og allir frumburðir, sem koma undan þeim fénaði, er þú átt,
skulu heyra Jahve til, séu þeir karlkyns. 13 Alla frumburði undan
ösnum skaltu leysa með lambi; leysir þú ekki, skaltu brjóta þá úr
hálsliðum; en alla frumburði manna meðal barna þinna skaltu leysa.
14 Og þegar sonur þinn spyr þig á síðan og segir: Hvað á þetta að
þýða? þá svara honum: Með voldugri hendi leiddi Jahve oss út af
Egiptalandi, úr þrælahúsinu; 15 því þegar Faraó synjaði oss þverlega
fararleyfis, þá deyddi Jahve alla frumburði í Egiptalandi, bæði frum-

---

40: 1 Mós. 15, 13. Gal. 3, 17. **46:** 4 Mós. 9, 12. Jóh. 19, 36. — **13, 2:** kap. 22, 29; 34, 19 n. 3 Mós. 27, 26 n. 4 Mós. 3, 13. Lúk. 2, 23. **4:** kap. 12, 2. **5:** 1 Mós. 17, 8. 2 Mós. 3, 8. **6:** kap. 12, 15. **8:** kap. 12, 26 n. **9:** sbr. v. 16. 5 Mós. 6, 8; 11, 18. **12:** sbr. v. 2. **15:** kap. 12, 29.

burði manna og frumburði fénaðar; þess vegna fórnfæri eg Jahve öllu,
sem opnar móðurlíf, en alla frumburði barna minna leysi eg. [16] Og
það skal vera merki á hendi þér og minningarband á milli augna
þinna um það, að Jahve leiddi oss út af Egiptalandi með voldugri
hendi.

Förin yfir Rauðahafið.

[17] Þegar Faraó hafði gefið fólkinu fararleyfi, leiddi Guð þá ekki á
leið til Filistalands, þótt sú leið væri skemst; því að Guð sagði: Vera
má að fólkið iðrist eftir, þegar það sér að ófriðar er von, og snúi svo
aftur til Egiptalands. [18] Heldur lét Guð fólkið fara í bug eyðimerkur-
veginn til Rauðahafsins; og fóru Ísraelsmenn vígbúnir af Egiptalandi.
[19] Og Móse tók með sér bein Jósefs, því að hann hafði tekið eið af Ísra-
elsmönnum og sagt: Sannlega mun Guð vitja yðar; flytjið þá bein mín
héðan burt með yður. [20] Og þeir tóku sig upp frá Súkkót og settu
búðir sínar í Etam, þar sem eyðimörkina þrýtur. [21] En Jahve gekk
fyrir þeim á daginn í skýstólpa, til að vísa þeim veg, en á nóttunni í
eldstólpa, til að lýsa þeim, svo að þeir gætu ferðast nótt sem dag;
[22] skýstólpinn veik ekki frá fólkinu á daginn, né heldur eldstólpinn á
nóttunni.

14 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Seg Ísraelsmönnum, að
þeir snúi aftur og setji búðir sínar fyrir framan Pí-Hakíról, milli
Migdóls og hafsins, gegnt Baal-Zefón; þar andspænis skuluð þér setja
búðir yðar við hafið. [3] Og Faraó mun segja um Ísraelsmenn: Þeir
fara villir vega í landinu, eyðimörkin hefir innibyrgt þá. [4] Og eg vil
herða hjarta Faraós og hann skal veita þeim eftirför; eg vil sýna dýrð
mína á Faraó og öllum liðsafla hans, svo að Egiptar skulu vita, að eg
er Jahve. Og þeir gjörðu svo. [5] Þegar Egiptalandskonungi var sagt,
að fólkið væri flúið, varð hugur Faraós og þjóna hans mótsnúinn fólk-
inu og þeir sögðu: Hví höfum vér gjört þetta, að sleppa ísrael úr þjón-
ustu vorri? [6] Lét hann þá beita fyrir vagna sína og tók menn sína
með sér. [7] Og hann tók sex hundruð valda vagna og alla vagna Egipta-
lands og setti kappa á hvern þeirra. [8] En Jahve herti hjarta Faraós,
Egiptalands konungs, svo að hann veitti Ísraelsmönnum eftirför, því að
Ísraelsmenn höfðu farið burt með upplyftri hendi. [9] Egiptar sóttu nú
eftir þeim, allir hestar og vagnar Faraós, riddarar hans og her hans,
og náðu þeim þar sem þeir höfðu sett búðir sínar við hafið, hjá Pí-
Hakíról, gegnt Baal-Zefón. [10] Þegar Faraó nálgaðist, hófu Ísraelsmenn
upp augu sín og sjá: Egiptar sóttu eftir þeim; urðu Ísraelsmenn þá
mjög óttaslegnir og hrópuðu til Jahve. [11] Og þeir sögðu við Móse:
Tókst þú oss burt til þess að deyja hér á eyðimörku, af því að engar
væru grafir til í Egiptalandi? Hví hefir þú gjört oss þetta, að fara
með oss burt af Egiptalandi? [12] Kemur nú ekki fram það, sem vér
sögðum við þig á Egiptalandi: Lát oss vera kyrra og viljum vér þjóna
Egiptum, því að betra er fyrir oss að þjóna Egiptum en að deyja í
eyðimörkinni? [13] Þá sagði Móse við lýðinn: Óttist ekki; standið stöð-
ugir og munuð þér sjá hjálpræði Jahve, er hann í dag mun láta fram
við yður koma; því að eins og þér sjáið Egiptana í dag, munuð þér
aldrei nokkurn tíma framar sjá þá. [14] Jahve mun berjast fyrir yður,
en þér skuluð vera kyrrir.

16: sbr. v. 9. **19:** 1 Mós. 50, 25. Jós. 24, 32. **21:** 4 Mós. 14, 14. Nehem. 9, 12. Sálm. 78, 14; 105, 39. 1 Kor. 10, 1. — **14, 2:** 4 Mós. 33, 7. **4:** kap. 7, 5. **8:** 4 Mós. 15, 30; 33, 3. **11:** Sálm. 106, 7. **18:** 2 Kron. 20, 17. **14:** 5 Mós. 1, 30.

[15] Þá sagði Jahve við Móse: Hví hrópar þú til mín? Seg Ísraels-
mönnum, að þeir haldi áfram; [16] en lyft þú upp staf þínum og rétt út
hönd þína yfir hafið og kljúf það, og Ísraelsmenn skulu ganga á þurru
mitt í gegnum hafið. [17] Sjá, eg mun herða hjörtu Egipta, svo að þeir
skulu sækja á eftir þeim, og eg vil sýna dýrð mína á Faraó og öllum
liðsafla hans, á vögnum hans og riddurum. [18] Og Egiptar skulu vita,
að eg er Jahve, þá er eg sýni dýrð mína á Faraó, á vögnum hans og
riddurum. [19] Og engill Guðs, sem gekk á undan liði Ísraels, færði sig
og gekk aftur fyrir þá, og skýstólpinn, sem var fyrir framan þá, færðist
og stóð að baki þeim; [20] og hann bar á milli herbúða Egipta og herbúða
Ísraels og var skýið myrkt annars vegar, en annars vegar lýsti það upp nótt-
ina; og færðust hvorugir nær öðrum alla þá nótt. [21] En Móse rétti út hönd
sína yfir hafið og Jahve lét hvassan austanvind blása alla nóttina og bægja
sjónum burt og gjörði hafið að þurlendi, og vötnin klofnuðu. [22] Og
Ísraelsmenn gengu á þurru mitt í gegn um hafið og vötnin stóðu eins
og veggur til hægri og vinstri handar þeim. [23] Og Egiptar veittu þeim
eftirför og sóttu eftir þeim mitt út í hafið, allir hestar Faraós, vagnar
hans og riddarar. [24] En á morgunvökunni leit Jahve yfir lið Egipta í
elds- og skýstólpanum, og sló felmti í lið Egipta; [25] og hann lét vagna
þeirra ganga af hjólunum, svo að þeim sóttist leiðin erfiðlega. Þá sögðu
Egiptar: Flýjum fyrir Ísrael, því að Jahve berst með þeim móti Egipt-
um. [26] Þá sagði Jahve við Móse: Rétt út hönd þína yfir hafið og skulu
þá vötnin aftur falla yfir Egipta, yfir vagna þeirra og riddara. [27] Og
Móse rétti hönd sína út yfir hafið, og sjórinn féll aftur undir morgun-
inn í farveg sinn, en Egiptar flýðu beint í móti aðfallinu og keyrði
Jahve þá mitt í hafið. [28] Og vötnin féllu að og huldu vagnana og
riddarana, allan liðsafla Faraós, sem eftir þeim hafði farið út í hafið;
ekki nokkur einn þeirra komst lífs af. [29] En Ísraelsmenn gengu á þurru
mitt í gegnum hafið og vötnin stóðu eins og veggur til hægri og vinstri
handar þeim. [30] Þannig frelsaði Jahve Ísrael á þeim degi undan valdi
Egipta og Ísrael sá Egipta liggja dauða á sjávarströndinni. [31] Og er
Ísrael sá hið mikla undur, sem Jahve hafði gjört á Egiptum, þá ótt-
aðist fólkið Jahve, og þeir trúðu á Jahve og þjón hans Móse.

15 Þá söng Móse og Ísraelsmenn Jahve þennan lofsöng og sögðu:

Eg vil lofsyngja Jahve, því að hann hefir sig dýrlegan gjört,
hestum og riddurum steypti hann niður í hafið.
[2] Jahve er styrkur minn og lofsöngur,
og hann varð mitt hjálpræði;
hann er minn Guð, og eg vil vegsama hann,
Guð föður míns, og eg vil tigna hann.
[3] Jahve er stríðshetja, Jahve er hans nafn.
[4] Vögnum Faraós og herliði hans varpaði hann í hafið,
og hinir völdustu kappar hans druknuðu í Hafinu rauða;
[5] undirdjúpin huldu þá,
þeir sukku niður í sjávardjúpið eins og steinn.
[6] Þín hægri hönd, Jahve, hefir sýnt sig dýrlega í krafti,
þín hægri hönd, Jahve, sundurkremur fjandmennina.
[7] Og með mikilleik þinnar hátignar leggur þú mótstöðumenn þína að velli;
þú útsendir þína reiði og hún eyðir þeim eins og hálmleggjum.
[8] Og fyrir blástri nasa þinna hlóðust vötnin upp,
rastirnar stóðu eins og veggur,

19: kap. 23, 20. 23. **21:** Sálm. 66, 6; 114, 3. Jes. 63, 12. 13. Jós. 3, 16. **22:** Jós. 4, 23. Sálm. 78, 13; 106, 9. 1 Kor. 10, 1. Hebr. 11, 29. — **15, 2:** Sálm. 118, 14. Jes. 12, 2. **8:** kap. 3, 15. Hós. 12, 6.

öldurnar stirðnuðu mitt í hafinu.
9 Óvinurinn sagði: Eg skal elta þá, eg skal ná þeim;
eg skal skifta herfangi, eg skal skeyta skapi mínu á þeim.
Eg skal bregða sverði mínu, hönd mín skal eyða þeim.
10 Þú blést með þínum anda, hafið huldi þá;
þeir sukku sem blý niður í hin miklu vötn.
11 Hver er sem þú, Jahve, meðal guðanna?
Hver er sem þú, dýrlegur að heilagleik,
dásamlegur til lofsöngva, þú sem stórmerkin gjörir?
12 Þú útréttir þína hægri hönd, jörðin svalg þá.
13 Þú hefir leitt fólkið, sem þú frelsaðir, með miskunn þinni,
þú fylgdir því með þínum krafti til þíns heilaga bústaðar.
14 Þjóðirnar heyrðu það og urðu felmtsfullar,
ótti gagntók íbúa Filisteu.
15 Þá skelfdust ætthöfðingjarnir í Edóm,
hræðsla greip forystumennina í Móab;
allir íbúar Kanaanlands létu hugfallast.
16 Skelfing og ótta sló yfir þá;
fyrir mikilleik þíns armleggs urðu þeir hljóðir sem steinninn,
meðan fólk þitt, Jahve, fór leiðar sinnar,
meðan fólkið, sem þú hefir aflað þér, fór leiðar sinnar.
17 Þú leiddir þá inn og gróðursettir þá á fjalli arfleifðar þinnar,
þeim stað, sem þú, Jahve, hefir gjört að þínum bústað,
þeim helgidóm, sem þínar hendur, drottinn, hafa reist.
18 Jahve skal ríkja um aldur og að eilífu!

19 Því að þegar hestar Faraós ásamt vögnum hans og riddurum
fóru út í hafið, lét Jahve vötn sjávarins flæða yfir þá, en Ísraels-
menn gengu á þurru mitt í gegnum hafið.
20 Þá tók Mirjam spákona, systir Arons, bumbu í hönd sér og all-
ar konurnar gengu á eftir henni með bumbum og dansi. 21 Og Mirjam
söng fyrir þeim*:
Lofsyngið Jahve, því að hann hefir sig dýrlegan gjört,
hestum og riddurum steypti hann í hafið.

Ferð Ísraelsmanna til Mara og Elím.

22 Síðan lét Móse Ísrael hefja ferð sína frá Rauðahafinu og héldu
þeir til Súr-eyðimerkur; gengu þeir þrjá daga um eyðimörkina og fundu
ekkert vatn. 23 Þá komu þeir til Mara; en þeir gátu ekki drukkið vatn-
ið fyrir beiskju; því að það var beiskt; fyrir því var sá staður kallað-
ur Mara. 24 Þá möglaði fólkið móti Móse og sagði: Hvað eigum vér að
drekka? 25 En hann hrópaði til Jahve, og vísaði Jahve honum þá á
tré nokkurt; kastaði hann því í vatnið og varð vatnið þá sætt. Þar
setti hann því* lög og rétt, og þar reyndi hann það. 26 Og hann sagði:
Ef þú hlýðir gaumgæfilega raust Jahve, Guðs þíns, og gjörir það, sem
rétt er fyrir honum, gefur gaum boðorðum hans og heldur allar skipanir
hans, þá vil eg engan þann sjúkdóm á þig leggja, sem eg lagði á Egipta,
því eg er Jahve, græðari þinn. 27 Síðan komu þeir til Elím; þar voru
tólf vatnslindir og sjötíu pálmar, og settu þeir búðir sínar þar við
vatnið.

11: kap. 9, 14; 18, 11. 1 Kron. 16, 25. Sálm. 96, 4. **14:** Jós. 2, 10. 11. **16:** 5 Mós. 32, 6. **17:** Sálm. 132, 13 n. 78, 54. **18:** Sálm. 22, 29; 93, 1. **20:** Sálm. 68, 26. **21:** * Þ. e. Móse og Ísraelsmönnum, sbr. v. 1. **22:** 4 Mós. 33, 8. **25:** * Þ. e. fólkinu. **26:** kap. 23, 25. **27:** 4 Mós. 33, 9.

Manna. Lynghæns.

16 Því næst héldu þeir af stað frá Elím, og allur söfnuður Ísra-
elsmanna kom til Sín-eyðimerkur, sem liggur milli Elím og Sínaí,
á fimtánda degi hins annars mánaðar eftir burtför þeirra úr Egipta-
landi. 2 Þá möglaði allur söfnuður Ísraelsmanna gegn Móse og Aroni
í eyðimörkinni; 3 og Ísraelsmenn sögðu við þá: Betur að vér hefðum
dáið fyrir hendi Jahve í Egiptalandi, er vér sátum við kjötkatlana og
átum oss sadda af brauði; því að þið hafið farið með oss út á þessa
eyðimörk, til þess að láta allan þennan mannfjölda deyja af hungri.
4 Þá sagði Jahve við Móse: Sjá, eg vil láta rigna brauði af himni handa
yður og skal fólkið fara út og safna hvern dag svo miklu sem þarf
þann daginn, svo að eg reyni það, hvort það vill breyta eftir mínu lög-
máli eða ekki. 5 Og er þeir þá á hinum sjötta degi tilreiða það, sem þeir
koma heim með, skal það vera tvöfalt við það, sem þeir annars safna
daglega. 6 Þá sagði Móse og Aron við alla Ísraelsmenn: Í kveld skul-
uð þér viðurkenna, að Jahve hefir leitt yður út af Egiptalandi. 7 Og á
morgun skuluð þér sjá dýrð Jahve, með því að hann hefir heyrt mögl-
anir yðar gegn Jahve; því að hvað erum við, að þér möglið gegn okk-
ur? 8 Og Móse sagði: Þetta verður, þegar Jahve gefur yður að kveldi
kjöt að eta og brauð til saðnings að morgni; því að Jahve hefir heyrt
möglanir yðar, sem þér beinið gegn honum; því að hvað erum við?
Þér möglið ekki gegn okkur, heldur gegn Jahve. 9 Og Móse sagði við
Aron: Seg við allan söfnuð Ísraelsmanna: Gangið nær í augsýn Jahve;
því að hann hefir heyrt möglanir yðar. 10 Og er Aron talaði þetta til
alls safnaðar Ísraelsmanna, sneru þeir sér í móti eyðimörkinni og sjá:
dýrð Jahve birtist í skýinu. 11 Og Jahve talaði við Móse og sagði:
12 Eg hefi heyrt möglanir Ísraelsmanna; tala til þeirra og seg: Um sól-
setur skuluð þér kjöt eta og að morgni skuluð þér fá saðning yðar af
brauði, og þér skuluð viðurkenna, að eg er Jahve, Guð yðar. 13 Og
um kveldið bar svo við, að lynghæns komu og huldu búðirnar;
en um morguninn var döggmóða umhverfis búðirnar. 14 En er upp
létti döggmóðunni, lá eitthvað þunt, smákornótt yfir eyðimörkinni,
þunt eins og héla á jörðu. 15 Þegar Ísraelsmenn sáu þetta, sögðu
þeir hver við annan: Hvað er þetta? Því að þeir vissu ekki, hvað það
var. Þá sagði Móse við þá: Þetta er brauðið, sem Jahve gefur yður
til fæðu. 16 En þessi er skipun Jahve: Safnið því, eftir því sem hver
þarf að eta; þér skuluð taka einn gómer á mann eftir fólksfjölda yðar,
hver handa þeim, sem hann hefir í tjaldi sínu. 17 Og Ísraelsmenn gjörðu
svo, og söfnuðu sumir meira, sumir minna. 18 En er þeir mældu það
í gómer-máli, hafði sá ekkert afgangs, sem miklu hafði safnað, og þann
skorti ekki, sem litlu hafði safnað, heldur hafði hver safnað eftir því
sem hann þurfti sér til fæðu. 19 Og Móse sagði við þá: Enginn má
leifa neitt af því til morguns. 20 En þeir hlýddu ekki Móse, heldur
leifðu sumir nokkuð af því til morguns; en þá kviknuðu maðkar í því,
svo að það fúlnaði; og varð Móse þá reiður þeim. 21 Þeir söfnuðu því
þá hvern morgun, hver eftir því sem hann þurfti sér til fæðu; en þeg-
ar sólin skein heitt, bráðnaði það. 22 En á sjötta deginum söfnuðu þeir
tvöfalt meira af brauði, tvo gómera á mann. Komu þá allir foringjar
lýðsins og sögðu Móse frá. 23 En hann sagði við þá: Þetta er það, sem
Jahve sagði: Á morgun er hvíldardagur, heilagur hvíldardagur Jahve;
bakið það, sem þér viljið baka, og sjóðið það, sem þér viljið sjóða, en

---

16, 3: kap. 14, 11. **7:** 4 Mós. 16, 11. **10:** 4 Mós. 12, 5; 14, 10; 16, 19. **13:** Sálm. 78, 26 n. 105, 40. **14:** Nehem. 9, 15. Sálm. 78, 24 n. **15:** Jóh. 6, 31. 1 Kor. 10, 3. **18:** 2 Kor. 8, 15.

alt það, sem af gengur, skuluð þér leggja fyrir og geyma til morguns.
[24] Þeir lögðu það þá fyrir til næsta morguns, eins og Móse bauð, og
fúlnaði það ekki né maðkaði. [25] Þá sagði Móse: Í dag skuluð þér eta
það, því að í dag er hvíldardagur Jahve; í dag finnið þér það ekki á
mörkinni. [26] Sex daga skuluð þér safna því, en sjöundi dagurinn er
hvíldardagur, þá mun ekkert finnast. [27] Og sjöunda daginn gengu nokkrir
af fólkinu út til að safna, en fundu ekkert. [28] Þá sagði Jahve við Móse:
Hversu lengi tregðist þér við að varðveita boðorð mín og lög? [29] Lítið
á, vegna þess að Jahve hefir gefið yður hvíldardaginn, þess vegna gef-
ur hann yður sjötta daginn brauð til tveggja daga; haldi hver maður
kyrru fyrir á sínum stað; enginn fari að heiman á sjöunda deginum.
[30] Og fólkið hvíldist á hinum sjöunda degi. [31] Og Ísraelsmenn kölluðu
þetta brauð manna*; það líktist kóríander-fræi, var hvítt og á bragðið
sem hunangskaka. [32] Og Móse sagði: Þetta er það, sem Jahve hefir
boðið: Fyllið einn gómer af því, til þess að geyma það handa eftir-
komendum yðar, svo að þeir sjái það brauð, sem eg gaf yður að eta í
eyðimörkinni, er eg leiddi yður út af Egiptalandi. [33] Þá sagði Móse við
Aron: Tak eitt ker og lát í það fullan gómer af manna, og legg það
til geymslu frammi fyrir Jahve, svo að það varðveitist handa eftirkom-
endum yðar. [34] Aron lagði það fyrir framan sáttmálið*, til þess að það
væri þar geymt, eins og Jahve hafði boðið Móse. [35] En Ísraelsmenn
átu manna í fjörutíu ár, unz þeir komu í bygt land; þeir átu manna,
unz þeir komu að landamærum Kanaanlands. [36] En gómer er tíundi
partur af efu.

Móse slær vatn af kletti.

17 Allur söfnuður Ísraelsmanna tók sig nú upp frá Sín-eyðimörku
og fóru þeir í áföngum að boði Jahve og settu herbúðir sínar í
Refidím; en þar var ekkert vatn handa fólkinu að drekka. [2] Þá þrátt-
aði fólkið við Móse og sagði: Gef oss vatn að drekka! En Móse sagði
við þá: Hví þráttið þér við mig? hví freistið þér Jahve? [3] Og fólkið
þyrsti þar eftir vatni; og fólkið möglaði gegn Móse og sagði: Hví fórstu
með oss frá Egiptalandi, til þess að láta oss og börn vor og fénað
deyja af þorsta? [4] Þá hrópaði Móse til Jahve og sagði: Hvað skal eg
gjöra við þetta fólk? Það vantar lítið á að þeir grýti mig. [5] En Jahve
sagði við Móse: Gakk þú fram fyrir fólkið og tak með þér nokkra af
öldungum Ísraels; og tak í hönd þér staf þinn, er þú laust með ána,
og gakk svo af stað. [6] Sjá, eg mun standa frammi fyrir þér þar á
klettinum á Hóreb, en þú skalt ljósta á klettinn og mun þá vatn spretta
af honum, svo að fólkið megi drekka. Og Móse gjörði svo í augsýn
öldunga Ísraels. [7] Og hann kallaði þennan stað Massa* og Meríba**
sökum þráttanar Ísraelsmanna og fyrir því að þeir höfðu freistað Jahve
og sagt: Hvort mun Jahve vera meðal vor eður ekki?

Unninn sigur á Amalekítum.

[8] Þá komu Amalekítar og áttu orustu við Ísraelsmenn í Refidím.
[9] Þá sagði Móse við Jósúa: Vel oss menn, og far út og berst við
Amalekíta; á morgun mun eg standa efst uppi á hæðinni og hafa staf Guðs

---

31: * Á hebresku »man«, sem þýðir: hvað? sbr. v. 15. 4 Mós. 11, 7. **34:** * Þ. e. sáttmálsörkina. Kap. 25, 16. 21. Hebr. 9, 4. **35:** Jós. 5, 12. — **17, 1:** 4 Mós. 33, 14. **2:** 5 Mós. 6, 16. Matt. 4, 7. **4:** 4 Mós. 14, 10. **5:** kap. 7, 20. **6:** 4 Mós. 20, 11. 5 Mós. 8, 15. Sálm. 78, 15. 16; 105, 41. Jes. 48, 21. 1 Kor. 10, 4. **7:** * Þ. e. freistni. ** Þ. e. þráttan. Sálm. 95, 8. 9.

í hendi mér. 10 Og Jósúa gjörði sem Móse hafði sagt honum og lagði
til orustu við Amalekíta; en þeir Móse, Aron og Húr gengu efst upp á
hæðina. 11 Þá gjörðist það, að alla þá stund, er Móse hélt upp hendi
sinni, veitti Ísraelsmönnum betur, en þegar er hann lét síga hönd-
ina, veitti Amalekítum betur. 12 En með því að Móse urðu þungar
hendurnar, tóku þeir stein og létu undir hann, og settist hann á stein-
inn; en þeir Aron og Húr studdu hendur hans, sinn á hvora hlið;
og héldust þannig hendur hans stöðugar alt til sólarlags. 13 En Jósúa
lagði Amalekíta og lið þeirra að velli með sverðseggjum. 14 Þá sagði
Jahve við Móse: Rita þú þetta í bók til minningar og gjör Jósúa það
hugfast, því að eg vil vissulega afmá nafn Amalekíta af jörðunni. 15 Og
Móse reisti þar altari og nefndi það Jahve-nisí*. 16 Og hann sagði:
Með upplyftri hendi að hásæti Jah* sver eg: Ófrið mun Jahve heyja
við Amalekíta frá kyni til kyns.

Jetró kemur til Móse; settir dómarar.

18 En er Jetró prestur í Midíanslandi, tengdafaðir Móse, heyrði
alt það, sem Guð hafði gjört Móse og lýð sínum Ísrael, að Jahve
hafði leitt Ísrael út af Egiptalandi, 2 þá tók Jetró, tengdafaðir Móse,
Zippóru konu Móse — hafði hann sent hana aftur — 3 og tvo sonu
hennar; hét annar Gersóm, því að hann hafði sagt: Gestur er eg í
ókunnu landi; 4 hinn hét Elíeser, því að hann hafði sagt: Guð föður
míns var mín hjálp, og hann frelsaði mig frá sverði Faraós. 5 En er
Jetró, tengdafaðir Móse, kom með sonu hans og konu til hans í eyði-
mörkina, þar sem hann hafði sett búðir sínar hjá Guðs fjalli, 6 þá lét
hann segja Móse: Eg Jetró, tengdafaðir þinn, er kominn til þín, og
kona þín og báðir synir hennar með henni. 7 Gekk þá Móse út á
móti tengdaföður sínum, laut honum og kysti hann; og þegar þeir
höfðu heilsast, gengu þeir inn í tjaldið. 8 Og Móse sagði tengdaföður
sínum frá öllu því, sem Jahve hafði gjört Faraó og Egiptum fyrir
sakir Ísraels, frá öllum þeim þrautum, sem þeim höfðu mætt á leið-
inni, og hversu Jahve hafði frelsað þá. 9 Og Jetró gladdist af öllum
þeim velgjörðum, sem Jahve hafði auðsýnt srael, þar sem hann hafði
frelsað hann undan valdi Egipta. 10 Og Jetró sagði: Lofaður sé Jahve
fyrir það, að hann frelsaði yður undan valdi Egipta og undan valdi
Faraós, fyrir það, að hann frelsaði fólkið undan valdi Egipta. 11 Nú
veit eg, að Jahve er öllum guðum meiri, því að hann lét Egiptum
hefnast fyrir ofdramb þeirra gegn Ísraelsmönnum. 12 Þá tók Jetró,
tengdafaðir Móse, brennifórn og sláturfórnir Guði til handa; kom þá
Aron og allir öldungar Ísraels, til þess að matast með tengdaföður
Móse frammi fyrir Guði.

13 Daginn eftir settist Móse til að mæla lýðnum lögskil, og stóð
fólkið frammi fyrir Móse frá morgni til kvelds. 14 En er tengdafaðir
Móse sá alt það, sem hann gjörði við fólkið, þá sagði hann: Hvað er
þetta, sem þú gjörir við fólkið? hvers vegna situr þú einn saman, en
alt fólkið stendur frammi fyrir þér frá morgni til kvelds? 15 Móse
svaraði tengdaföður sínum: Fólkið kemur til mín, til þess að leita
Guðs atkvæða. 16 Þegar mál gjörist þeirra á milli, koma þeir á fund
minn, og eg dæmi milli manna og kunngjöri lög Guðs og boðorð hans.

14: 4 Mós. 24, 20. 5 Mós. 25, 19. 1 Sam. 15, 2. 3. 20. **15**: * Þ. e. Jahve er mitt hermerki. **16**: 5 Mós. 32, 40. * Jah er stytt mynd af Jahve, sbr. Hallelújah, Sálm. 104, 35. — **18, 2**: kap. 2, 21. 22; 4, 20. **3**: kap. 2, 22. 1 Kron. 23, 15. **5**: kap. 3, 1. **11**: kap. 15, 11. Sálm. 86, 8. 2 Mós. 1, 22. Nehem. 9, 10.

17 Þá sagði tengdafaðir Móse við hann: Eigi er það gott, sem þú gjörir;
18 bæði þreytist þú og eins fólkið, sem hjá þér er; því að þetta starf
er þér um megn; þú fær því ekki afkastað einn saman. 19 Hlýð nú
orðum mínum, eg vil leggja þér ráð og mun Guð vera með þér. Þú
skalt ganga fram fyrir Guð í nafni fólksins og fram bera málin fyrir
Guð. 20 Og þú skalt kenna þeim lögin og boðorðin, og sýna þeim
þann veg, sem þeir skulu ganga, og þau verk, sem þeir skulu gjöra.
21 Og þú skalt velja meðal alls fólksins dugandi menn og guðhrædda,
áreiðanlega menn og ósérplægna, og skipa þá foringja yfir lýðinn,
suma yfir þúsund, suma yfir hundrað, suma yfir fimtíu og suma yfir
tíu. 22 Og þeir skulu mæla lýðnum lögskil á öllum tímum; öll hin
stærri mál skulu þeir láta koma fyrir þig, en sjálfir skulu þeir dæma
í öllum smærri málum; skaltu þannig gjöra þér hægra fyrir, og þeir
skulu létta undir með þér. 23 Ef þú gjörir þetta, og Guð býður þér
það, þá muntu fá risið undir því og þá mun og alt þetta fólk fara
ánægt til heimila sinna. 24 Og Móse hlýddi orðum tengdaföður síns og
gjörði alt, sem hann hafði sagt. 25 Og Móse valdi dugandi menn af
öllum Ísraels lýð og skipaði þá foringja yfir lýðinn, suma yfir þúsund,
suma yfir hundrað, suma yfir fimtíu, suma yfir tíu. 26 Og mæltu þeir
lýðnum lögskil á öllum tímum; vandamálunum skutu þeir til Móse,
en sjálfir dæmdu þeir í hinum smærri málum. 27 Lét Móse síðan
tengdaföður sinn frá sér fara og hélt hann aftur heim í sitt land.

Ísraelsmenn koma til Sínaí; undirbúin birting lögmálsins.

19 Á þriðja mánuði eftir brottför Ísraelsmanna frá Egiptalandi, á
þeim degi komu þeir í Sínaí-eyðimörk. 2 Þeir tóku sig upp frá
Refidím og komu í Sínaí-eyðimörk og settu búðir sínar í eyðimörk-
inni; og Ísrael setti búðir sínar þar gegnt fjallinu. 3 Gekk Móse þá
upp til Guðs, og kallaði Jahve til hans af fjallinu og sagði: Svo skalt
þú segja Jakobs niðjum og kunngjöra Ísraelsmönnum: 4 Þér hafið
sjálfir séð, hvað eg hefi gjört Egiptum og hversu eg hefi borið yður
á arnarvængjum og flutt yður til mín. 5 Nú ef þér hlýðið minni röddu
grandgæfilega og haldið minn sáttmála, þá skuluð þér vera mín eigin-
leg eign um fram allar þjóðir, því að öll jörðin er mín. 6 Og þér skuluð
vera mér prestaríki og heilagur lýður. Þetta eru þau orð, sem þú skalt
flytja Ísraelsmönnum. 7 Og Móse fór og stefndi saman öldungum lýðs-
ins og flutti þeim öll þau orð, er Jahve hafði boðið honum. 8 Þá
svaraði allur lýðurinn einum munni og sagði: Vér viljum gjöra alt það,
sem Jahve býður. Og Móse flutti Jahve aftur orð fólksins. 9 Þá sagði Jahve
við Móse: Sjá, eg vil koma til þín í dimmu skýi, svo að fólkið
heyri, er eg tala við þig, og trúi þér æfinlega. Og Móse flutti Jahve
orð lýðsins. 10 Þá mælti Jahve við Móse: Far til fólksins og helga þá
í dag og á morgun, og lát þá þvo klæði sín; 11 og skulu þeir vera
búnir á þriðja degi, því að á þriðja degi mun Jahve ofan stíga á Sínaí-
fjall í augsýn alls lýðsins. 12 En þú skalt marka fólkinu svið um-
hverfis og segja: Varist að ganga upp á fjallið eða snerta fjallsræturnar;
hver sem snertir fjallið, skal vissulega láta líf sitt. 13 Engin manns-
hönd skal snerta hann, heldur skal hann grýttur eða skotinn til bana;
hvort það er heldur skepna eða maður, þá skal það ekki lífi halda.
Þegar lúðurinn kveður við, skulu þeir stíga upp á fjallið. 14 Þá gekk

---

19, 2: 4 Mós. 33, 15. 3: Post. 7, 38. 4: 5 Mós. 29, 2; 32, 11. 12. 5: Sálm. 24, 1;
50, 12. 1 Kor. 10, 26. 6: 5 Mós. 7, 6; 14, 2. 1 Pét. 2, 9. Opinb. 1, 6; 5, 10.
8: kap. 24, 3. 5 Mós. 5, 27. 13: Hebr. 12, 20. 2 Mós. 24, 1.

Móse ofan af fjallinu til fólksins og helgaði fólkið, og þeir þvoðu klæði
sín. 15 Og hann sagði við fólkið: Verið búnir á þriðja degi: komið
ekki nærri nokkurri konu. 16 En á þriðja degi, þegar ljóst var orðið,
gengu reiðarþrumur og eldingar og þykt ský lá á fjallinu og heyrðist
mjög sterkur lúðurþytur. Skelfdist þá alt fólkið, sem var í búðunum.
17 Þá leiddi Móse fólkið út úr búðunum til móts við Guð, og tóku
menn sér stöðu undir fjallinu. 18 En Sínaí-fjall var alt í einum reyk,
fyrir því að Jahve sté niður á það í eldinum; mökkurinn stóð upp af
því, eins og reykur úr ofni, og alt fjallið lék á reiðiskjálfi. 19 Og lúð-
urþyturinn varð æ sterkari og sterkari: Móse talaði og Guð svaraði
honum hárri röddu. 20 Og Jahve sté niður á Sínaí-fjall, á fjallstindinn.
Og Jahve kallaði Móse upp á fjallstindinn og gekk Móse þá upp.
21 Þá sagði Jahve við Móse: Stíg ofan og legg ríkt á við fólkið, að það
brjótist ekki upp hingað til Jahve fyrir forvitni sakir og fjöldi af þeim
farist. 22 Einnig prestarnir, sem annars nálgast Jahve, skulu helga sig,
svo að Jahve gjöri eigi skarð í hóp þeirra. 23 En Móse sagði við Jahve:
Fólkið getur ekki stigið upp á Sínaí-fjall, því að þú hefir lagt ríkt á
við oss og sagt: Set vébönd umhverfis fjallið og helga það. 24 Og
Jahve sagði við hann: Far nú og stíg ofan, og kom því næst upp
aftur og Aron með þér; en prestarnir og fólkið má ekki brjótast upp
hingað til Jahve, að hann gjöri ekki skarð í hóp þeirra. 25 Móse gekk
þá ofan til fólksins og sagði þeim þetta.

Boðorðin.

20 Og Guð talaði öll þessi orð og sagði: 2 Eg er Jahve, Guð
þinn, sem leiddi þig út af Egiptalandi, út úr þrælahúsinu. 3 Þú
skalt ekki hafa aðra guði en mig. 4 Þú skalt engar líkneskjur gjöra
þér né nokkrar myndir eftir því, sem er á himnum uppi, eður því, sem
er á jörðu niðri, eður því, sem er í vötnunum undir jörðunni; 5 þú
skalt ekki tilbiðja þær og ekki dýrka þær; því að eg Jahve, Guð þinn,
er vandlátur Guð, sem vitja misgjörða feðranna á börnunum, já í þriðja
og fjórða lið, þeirra sem mig hata; 6 en auðsýni miskunn þúsundum,
þeirra sem elska mig og varðveita boðorð mín. 7 Þú skalt ekki leggja
nafn Jahve, Guðs þíns, við hégóma, því að Jahve mun ekki láta þeim
óhegnt, sem leggur nafn hans við hégóma. 8 Minstu þess, að halda
hvíldardaginn heilagan. 9 Sex daga skalt þú erfiða og vinna alt þitt
verk; 10 en sjöundi dagurinn er hvíldardagur helgaður Jahve, Guði þín-
um; þá skalt þú ekkert verk vinna og ekki sonur þinn eða dóttir þín,
þræll þinn eða ambátt þín eða skepnur þínar, eða nokkur útlendingur,
sem hjá þér er innan borgarhliða þinna; 11 því að á sex dögum gjörði
Jahve himin og jörð, hafið og alt sem í þeim er, og hvíldist sjöunda
daginn; fyrir því blessaði Jahve hvíldardaginn og helgaði hann. 12 Heiðra
föður þinn og móður þína, svo að þú verðir langlífur í því landi, sem
Jahve, Guð þinn, gefur þér. 13 Þú skalt ekki morð fremja. 14 Þú skalt
ekki drýgja hór. 15 Þú skalt ekki stela. 16 Þú skalt ekki bera ljúgvitni
gegn náunga þínum. 17 Þú skalt ekki girnast hús náunga þíns. Þú skalt

---

16: Hebr. 12, 18. 19. **17:** 5 Mós. 4, 11. **21:** kap. 19, 12. 13; 33, 20. — **20, 2:** 5 Mós. 5, 6—21. 3 Mós. 11, 45. Sálm. 81, 11. Mík. 6, 4. **3:** Sálm. 81, 10. **4:** 3 Mós. 26, 1. 5 Mós. 4, 15—19; 27, 15. **5:** kap. 34, 7. 14. 4 Mós. 14, 18. Nah. 1, 2. **6:** Nehem. 1, 5. Jer. 32, 18. Dan. 9, 4. **7:** 3 Mós. 19, 12; 24, 16. Matt. 5, 34—37. **8:** kap. 23, 12; 31, 13 n; 35, 2 n. Jer. 17, 21 n. Esek. 20, 12. **11:** 1 Mós. 2, 2. 3. **12:** Orðskv. 4, 10. Matt. 15, 4. Ef. 6, 2. 3. **13:** Matt. 5, 21 n. 19, 18. 1 Jóh. 3, 15. **14:** 3 Mós. 20, 10 n. Matt. 5, 27. 28. Hebr. 13, 4. **15:** 3 Mós. 19, 35; 25, 36. Ef. 4, 28. 1 Þess. 4, 6. **16:** kap. 23, 1. Orðskv. 19, 5.

ekki girnast konu náunga þíns, ekki þræl hans eða ambátt, ekki uxa
hans eða asna, né nokkuð það, sem náungi þinn á.
18 Og alt fólkið heyrði og sá reiðarþrumurnar og eldingarnar og
lúðurþytinn og fjallið rjúkandi; og er fólkið sá þetta, skelfdust þeir
og stóðu langt í burtu. 19 Þeir sögðu þá við Móse: Tala þú við oss og
vér skulum hlýða; en lát ekki Guð tala við oss, að vér deyjum ekki.
20 Og Móse sagði við fólkið: Óttist ekki, því að Guð er kominn til þess
að reyna yður og til þess að hans ótti sé yður fyrir augum, svo að
þér syndgið ekki. 21 Stóð fólkið þá kyrt langt í burtu, en Móse gekk að
dimma skýinu, sem Guð var í. 22 Og Jahve mælti við Móse: Svo skalt
þú segja Ísraelsmönnum: Þér hafið sjálfir séð, að eg hefi talað til yðar
af himnum. 23 Þér skuluð eigi til búa aðra guði jafnhliða mér; guði
af silfri eða guði af gulli skuluð þér ekki búa yður til. 24 Þú skalt
gjöra mér altari af torfi, og á því skalt þú fórna brennifórnum þínum
og þakkarfórnum, sauðum þínum og nautum; alstaðar þar sem eg læt
minnast nafns míns, mun eg koma til þín og blessa þig. 25 En gjörir
þú mér altari af steinum, þá mátt þú ekki hlaða það af högnu grjóti;
því að berir þú meitil á það, þá vanhelgar þú það. 26 Og eigi mátt þú
þrep upp ganga að altari mínu, svo að blygðun þín opinberist þar ekki.

Lagaákvæði.

21 Þetta eru þau lög, sem þú skalt leggja fyrir þá: 2 Þegar þú
kaupir hebreskan þræl, skal hann þjóna þér sex ár, en á sjöunda
ári skal hann frjáls burt fara án endurgjalds. 3 Hafi hann komið ein-
hleypur, skal hann og einhleypur burt fara; en hafi hann kvongaður
verið, skal kona hans fara burt með honum. 4 Hafi húsbóndi hans
fengið honum konu og hafi hún fætt honum sonu eða dætur, þá skal
konan og börn hennar heyra húsbónda sínum til, en hann skal fara
burt einhleypur. 5 En ef þrællinn segir skýlaust: Eg elska húsbónda
minn, konu mína og börn mín; eg vil ekki frjáls í burtu fara; 6 þá
skal húsbóndi hans færa hann til Guðs* og leiða hann að dyrunum
eða að dyrastafnum, og skal húsbóndi hans stinga al í gegnum eyra
honum, og skal hann síðan vera þræll hans æfinlega. 7 Þegar maður
selur dóttur sína að ambátt, skal hún ekki burt fara á sama hátt
sem þrælar. 8 Geðjist hún eigi húsbónda sínum, sem ætlað hefir hana
sjálfum sér, þá skal hann leyfa að hún sé leyst; ekki skal hann hafa
vald til að selja hana útlendum lýð, með því að hann hefir brugðið
heiti við hana. 9 En ef hann ætlar hana syni sínum, þá skal hann
gjöra við hana sem dóttur sína. 10 Taki hann sér aðra konu, skal
hann ekki minka af við hana í kosti eða klæðnaði eða sambúð. 11 Veiti
hann henni ekki þetta þrent, þá fari hún burt ókeypis, án endurgjalds.
12 Hver sem lýstur mann, svo að hann fær bana af, skal líflátinn verða;
13 en hafi hann ekki setið um líf hans, en Guð látið hann verða fyrir
honum, þá skal eg setja þér griðastað, sem hann megi í flýja. 14 En
fremji nokkur þá óhæfu að drepa náunga sinn með svikum, þá skalt
þú taka hann jafnvel frá altari mínu, að hann verði líflátinn. 15 Hver
sem lýstur föður sinn eða móður sína, skal líflátinn verða. 16 Hver sem
stelur manni og selur hann, eða hann finst í hans vörzlu, hann skal

---

17: Róm. 7, 7. 20: Orðskv. 14, 27. 21: 1 Kong. 8, 12. Hebr. 12, 18. 23: kap. 20, 4. 24: 5 Mós. 12, 5. 11. 25: 5 Mós. 27, 5. Jós. 8, 31. — 21, 2: 5 Mós. 15, 12. Jer. 34, 14. 6: * Þ. e. fyrir dómarana. Kap. 18, 15. 16. 5 Mós. 1, 17. Sálm. 82, 6. Jóh. 10, 34. 12: 1 Mós. 9, 6. 3 Mós. 24, 17. 4 Mós. 35, 16 n. Matt. 26, 52. 13: 4 Mós. 35, 6. 5 Mós. 4, 41 n. 14: 1 Kong. 2, 29 n. 16: 5 Mós. 24, 7.

líflátinn verða. [17] Hver sem bölvar föður sínum eða móður sinni, skal
líflátinn verða. [18] Og þegar menn deila og annar lýstur hinn steini eða
hnefa, og fær hann ekki bana af, heldur legst í rekkju; [19] ef hann þá
kemst á fætur og gengur úti við staf sinn, þá sé sá sýkn saka, er laust;
en bæta skal hann honum verkfallið og láta græða hann til fulls. [20] Ef
maður lýstur þræl sinn eða ambátt með staf, svo að hann deyr undir
hendi hans, þá skal hann refsingu sæta. [21] En sé hann með lífi einn
dag eða tvo, þá skal hann þó eigi refsingu sæta; því að þrællinn er
eign hans verði keypt. [22] Ef menn fljúgast á og stjaka við þungaðri konu,
svo að henni leysist höfn, en verður ekki annað mein af, þá haldi hann
bótum uppi, slíkum sem bóndi konunnar kveður á hann, og greiði eftir
mati gjörðarmanna. [23] En ef skaði hlýzt af, þá skalt þú láta líf fyrir
líf, [24] auga fyrir auga, tönn fyrir tönn, hönd fyrir hönd, fót fyrir fót,
[25] bruna fyrir bruna, sár fyrir sár, skeinu fyrir skeinu. [26] Ef maður
slær þræl sinn eða ambátt á auga og skemmir það, þá skal hann gefa
honum frelsi sitt fyrir augað; [27] og ef hann lýstur tönn úr þræli sínum
eða ambátt, þá gefi hann honum frelsi fyrir tönn sína. [28] Ef uxi stang-
ar mann eða konu til bana, þá skal grýta uxann og ekki neyta kjöts-
ins, og er eigandi uxans þá sýkn saka. [29] En hafi uxinn verið mann-
ýgur áður og eigandinn verið látinn vita það og geymir hann ekki ux-
ans að heldur, svo að hann verður manni eða konu að bana, þá skal
grýta uxann, en eigandi skal og líflátinn verða. [30] En gjörist honum
að bæta með fé, þá leysi hann líf sitt með svo miklum bótum sem
honum verður gjört að greiða. [31] Hvort sem uxinn stangar son eða
dóttur, skal með hann fara eftir þessu lagaákvæði. [32] Ef uxinn stangar
þræl manns eða ambátt, þá skal eigandi gjalda húsbónda þeirra þrjá-
tíu sikla silfurs, og skal grýta uxann. [33] Ef maður opnar brunn eða
grefur brunn og byrgir eigi aftur, og uxi eða asni fellur í hann, [34] þá
skal eigandi brunnsins bæta; hann skal greiða eigandanum fé fyrir,
en hafa sjálfur hið dauða. [35] Ef uxi manns stangar uxa annars manns
til bana, þá skulu þeir selja þann uxann, sem lifir, og skifta verði hans;
og einnig skulu þeir skifta dauða uxanum. [36] En ef það var kunnugt,
að uxinn var mannýgur áður, og eigandi gætti hans ekki að heldur,
þá bæti hann uxa fyrir uxa, en hafi sjálfur hinn dauða.

22 Ef maður stelur nauti eða sauð, og slátrar eða selur, þá gjaldi
hann aftur fimm uxa fyrir einn uxa og fjóra sauði fyrir einn
sauð. [2] Ef þjófur er staðinn að innbroti og lostinn til bana, þá er veg-
andinn eigi blóðsekur. [3] En ef sól er á loft komin, þá er hann blóð-
sekur. Þjófurinn skal greiða fullar bætur, en eigi hann ekkert til,
skal selja hann í bætur fyrir stuldinn. [4] Ef hið stolna finst lifandi hjá
honum, hvort heldur það er uxi, asni eða sauður, þá skal hann gjalda
tvöfalt aftur. [5] Ef maður beitir akur eða víngarð og lætur fénað sinn
ganga lausan og hann gengur í akri annars manns, þá skal hann bæta
með því, sem bezt er á akri hans eða í víngarði hans. [6] Ef eldur kvikn-
ar og kemst í þyrna, og brennur kerfaskrúf, kornstangir eða akur, þá
bæti sá fullum bótum, er eldinn kveikti. [7] Nú selur maður öðrum
manni silfur eða nokkra gripi til varðveizlu og því er stolið úr húsi
hans, og finnist þjófurinn, þá skal hann gjalda tvöfalt aftur. [8] En finn-
ist þjófurinn ekki, þá skal leiða húseigandann fram fyrir Guð* og synji
hann fyrir með eiði, að hann hafi lagt hendur á eign náunga síns.
[9] Fari einhver óráðvandlega með uxa, asna, sauð, klæðnað eða hvað

17: 3 Mós. 20, 9. 5 Mós. 27, 16. Orðskv. 20, 20; 30, 17. Matt. 15, 4. **25:** 3 Mós. 24, 19. 20. 5 Mós. 19, 21. Matt. 5, 38 n. — **22, 1:** 2 Sam. 12, 6. Lúk. 19, 8. **8:** * Sbr. 21, 6.

annað, er tapast hefir og einhver segir um: »Það er þetta«*, þá skal
mál þeirra beggja koma fyrir Guð, og sá sem Guð dæmir sekan, skal
gjalda náunga sínum tvöfalt. [10] Ef maður selur öðrum manni asna eða
naut eða sauð eða nokkra aðra skepnu til varðveizlu og hún deyr eða
lestist eða er tekin svo að enginn sér, [11] þá skal til koma eiður við
Jahve þeirra í millum, að hann lagði ekki hönd á eign náunga síns,
og skal eigandi þann eið gildan taka, en hinn bæti engu; [12] en hafi því
verið stolið frá honum, þá gjaldi hann bætur eigandanum. [13] Ef það
er dýrrifið, þá skal hann koma með það til sannindamerkis: það sem
dýrrifið er, skal hann ekki bæta. [14] Ef maður hefir fengið einhvern
grip léðan hjá öðrum manni og hann lestist eða deyr; sé eigandi ekki
viðstaddur, þá bæti hinn fullum bótum; [15] en sé eigandi við, bæti hann
engu; ef það var leigugripur, þá eru bæturnar fólgnar í leigunni.
[16] Ef maður glepur mey, sem ekki er föstnuð manni, og legst með
henni, þá skal hann hana mundi kaupa sér að eiginkonu. [17] En ef
faðir hennar vill eigi gifta honum hana, þá skal hann greiða svo mik-
ið silfur sem meyjar-mundi svarar.
[18] Eigi skalt þú láta galdrakonu lífi halda.
[19] Hver sem hefir samlag við fénað, skal líflátinn verða.
[20] Hver sem færir fórnir nokkrum guði, öðrum en Jahve einum,
skal bannfærður verða.
[21] Útlendum manni skalt þú eigi sýna ójöfnuð né veita honum á-
gang, því að þér voruð sjálfir útlendingar í Egiptalandi. [22] Þér skuluð
ekki leggjast á ekkjur eða munaðarleysingja. [23] Ef þú legst á þau og
þau hrópa til mín, mun eg vissulega heyra neyðarkvein þeirra; [24] þá
skal reiði mín upptendrast, og eg skal drepa yður með sverði, svo að
konur yðar verði ekkjur og börn yðar föðurlaus. [25] Ef þú lánar pen-
inga fólki mínu, hinum fátæka, sem hjá þér er, þá skalt þú ekki vera
við hann eins og okrari; þér skuluð ekki taka leigu af honum. [26] Ef
þú tekur yfirhöfn náunga þíns að veði, þá skila þú honum henni aftur
áður sól sezt; [27] því að hún er hið eina, sem hann hefir til að hylja
sig með; hún skýlir líkama hans; hvað á hann annars að hafa yfir
sér, er hann legst til hvíldar. Þegar hann hrópar til mín, skal eg
heyra, því að eg er miskunnsamur. [28] Þú skalt ekki lastmæla Guði*
og ekki bölva höfðingja þíns fólks. [29] Lát eigi undan dragast að færa
fórn af korngnótt þinni og aldinsafa. Frumgetning sona þinna skalt
þú mér gefa. [30] Hið sama skalt þú gjöra af nautum þínum og sauð-
um; sjö daga skal frumburðurinn vera hjá móður sinni, en hinn átt-
unda dag skalt þú færa mér hann. [31] Helgir menn skuluð þér vera
fyrir mér. Það kjöt, sem rifið er af dýrum úti á víðavangi, skuluð þér
eigi eta, heldur kasta því fyrir hunda.
23 Þú skalt ekki fara með lygikvittu; þú skalt ekki leggja lið
þeim, er með rangt mál fer, til að gjörast ljúgvottur. [2] Þú
skalt ekki fylgja fjöldanum til illra verka; ef þú átt svör að veita í
sök nokkurri, þá skalt þú ekki á eitt leggjast með margnum til þess
að halla réttu máli. [3] Ekki skalt þú vera hliðdrægur manni, þótt fá-
tækur sé, í máli hans. [4] Ef þú finnur uxa óvinar þíns eða asna hans,
sem vilst hefir, þá fær þú honum hann aftur. [5] Sjáir þú asna fjand-
manns þíns liggja uppgefinn undir byrði sinni, þá skalt þú hverfa frá

9: * Þ. e. lýsir eign sína. **16:** 5 Mós. 22, 28. 29. **18:** 3 Mós. 19, 31; 20, 27. **19:** 3 Mós. 18, 23. 5 Mós. 27, 21. **21:** kap. 23, 9. 3 Mós. 19, 33. 34. 5 Mós. 10, 18. 19; 24, 17. 19 n. **22:** Jes. 1, 17. Sak. 7, 10. **25:** 3 Mós. 25, 35 n. 5 Mós. 23, 19. 20. Sálm. 15, 5. **26:** 5 Mós. 24, 12. 13. **28:** * Sbr. 21, 6. Préd. 10, 20. Post. 23, 5. **29:** kap. 13, 2. **30:** 3 Mós. 22, 27. — **23,** 1: kap. 20, 16. 3 Mós. 19, 16. **3:** 3 Mós. 19, 15. **4:** 5 Mós. 22, 1 n. Orðskv. 25, 21.

því, að láta hann einan; vissulega skalt þú hjálpa honum til að spretta
af asnanum. 6 Þú skalt ekki halla rétti fátæks manns, sem hjá þér er,
í máli hans. 7 Forðastu lygimál og ver eigi valdur að dauða saklauss
manns og réttláts; því að eigi mun eg réttlæta þann, sem með rangt
mál fer. 8 Og eigi skalt þú mútu þiggja, því að mútan gjörir skygna
menn blinda og umhverfir máli hinna réttlátu. 9 Eigi skalt þú veita
útlendum manni ágang; þér vitið sjálfir, hvernig útlendum manni er
innan brjósts, því að þér voruð útlendingar í Egiptalandi.
10 Sex ár skalt þú sá jörð þína og safna gróða hennar; 11 en sjö-
unda árið skalt þú láta hana liggja ónotaða og hvílast, svo að hinir
fátæku meðal fólks þíns megi eta; það sem þeir leifa, mega villidýrin
eta; eins skalt þú fara með víngarð þinn og olíutré þín. 12 Sex daga
skalt þú verk þitt vinna, en sjöunda daginn skalt þú halda heilagt,
svo að uxi þinn og asni geti hvílt sig, og sonur ambáttar þinnar og
útlendingurinn megi endurnærast. 13 Alt, sem eg hefi sagt yður, skuluð
þér halda. Nafn annara guða megið þér ekki nefna; eigi skal það
heyrast af þínum munni.
14 Þrisvar á ári skalt þú mér hátíð halda. 15 Þú skalt halda hátíð
hinna ósýrðu brauða; sjö daga skalt þú eta ósýrt brauð, eins og eg
hefi boðið þér, á ákveðnum tíma í abíb-mánuði; því að í þeim mán-
uði fórst þú út af Egiptalandi; enginn skal koma tómhentur fyrir mitt
auglit; 16 og hátíð frumskerunnar, frumgróðans af vinnu þinni, af því
sem þú sáðir í akurinn; og uppskeruhátíðina við árslokin, er þú al-
hirðir afla þinn af akrinum. 17 Þrem sinnum á ári skal alt þitt karl-
kyn birtast frammi fyrir drotni Jahve. 18 Eigi skalt þú fram bera blóð
fórnar minnar með sýrðu brauði, og feitin af hátíðafórn minni skal
ekki liggja til morguns. 19 Hið fyrsta, frumgróða jarðar þinnar, skalt
þú færa til húss Jahve, Guðs þíns. Þú skalt ekki sjóða kið í mjólk
móður sinnar.
20 Sjá, eg sendi engil á undan þér, til að varðveita þig á ferðinni
og leiða þig til þess staðar, sem eg hefi fyrir búið. 21 Haf gát á þér
fyrir honum og hlýð hans röddu; móðga þú hann ekki, því að hann
mun ekki fyrirgefa misgjörðir yðar, því að mitt nafn er í honum. 22 En
ef þú hlýðir röddu hans rækilega og gjörir alt, sem eg segi, þá skal
eg vera óvinur óvina þinna og mótstöðu veita þínum mótstöðumönn-
um; 23 því að engill minn skal ganga á undan þér og leiða þig til
Amóríta, Hetíta, Peresíta, Kanaaníta, Hevíta og Jebúsíta, og eg skal af-
má þá. 24 Þú skalt ekki tilbiðja þeirra guði og ekki dýrka þá og ekki
fara að háttum þeirra, heldur skalt þú gjöreyða þeim og með öllu
sundur brjóta merkissteina þeirra. 25 Þér skuluð dýrka Jahve, Guð
yðar, og hann mun blessa brauð þitt og vatn, og eg skal bægja sótt-
um burt frá þér. 26 Engin vanbyrja og engin óbyrja skal finnast í landi
þínu; eg skal fylla tal daga þinna.
27 Ógn mína mun eg senda á undan þér og gjöra felmtsfullar all-
ar þær þjóðir, sem þú kemur til, og alla óvini þína mun eg flýja láta
fyrir þér. 28 Eg skal senda geitunga á undan þér og þeir skulu í burt
stökkva Hevítum, Kanaanítum og Hetítum úr augsýn þinni. 29 Þó vil
eg ekki stökkva þeim burt úr augsýn þinni á einu ári, svo að landið

6: 5 Mós. 24, 17; 27, 19. **8:** 5 Mós. 16, 19; 27, 25. **9:** kap. 22, 20. **10:** 3 Mós. 25, 3 n. **12:** kap. 20, 8 n. **13:** kap. 20, 3. Jós. 23, 7. **14:** 3 Mós. 23, 4 n. **15:** kap. 12, 15; 34, 20. 5 Mós. 16, 16. **16:** 3 Mós. 23, 15 n. 34 n. **17:** 5 Mós. 16, 16. **18:** kap. 12, 15; 34, 25. **19:** kap. 34, 26. 5 Mós. 26, 1 n. 14, 21. **20:** kap. 3, 2. Post. 7, 30. **21:** Jós. 24, 19. Jes. 63, 9. Kól. 2, 9. Hebr. 1, 3. **22:** Sálm. 81, 14. 15. **24:** kap. 20, 5; 34, 13. 5 Mós. 7, 5. **25:** Matt. 6, 33. 2 Mós. 15, 26. 5 Mós. 7, 15. **26:** 5 Mós. 7, 14; 30, 20. **27:** 5 Mós. 11, 25. **28:** 5 Mós. 7, 20. Jós. 24, 12.

fari ekki í auðn og villidýrin fjölgi ekki þér til meins. [30] Smám saman
vil eg stökkva þeim burt úr augsýn þinni, unz þú fjölgar og eignast
landið. [31] Og eg vil setja landamerki þín frá Rauðahafinu til Filista-
hafs*, og frá eyðimörkinni til fljótsins**; því að eg mun gefa íbúa lands-
ins á vald yðar og þú skalt stökkva þeim burt undan þér. [32] Þú skalt
eigi gjöra sáttmála við þá eða þeirra guði. [33] Þeir skulu ekki búa í
landi þínu, svo að þeir komi þér ekki til þess að syndga gegn mér;
því ef þú dýrkar þeirra guði, mun það verða þér að tálsnöru.

Sáttmálsbókin.

24 Og hann sagði við Móse: Stíg upp til Jahve, þú og Aron,
Nadab og Abíhú, og sjötíu af öldungum Ísraels, og skuluð þér
falla fram álengdar. [2] Móse einn skal koma í nálægð Jahve, en hinir
skulu ekki nærri koma og fólkið skal ekki heldur stíga upp með hon-
um. [3] Og Móse kom og sagði fólkinu öll orð Jahve og öll lagaákvæð-
in; svaraði þá fólkið einum munni og sagði: Vér skulum gjöra alt það,
sem Jahve hefir boðið. [4] Og Móse skrifaði öll orð Jahve; en næsta
morgun reis hann árla og reisti altari undir fjallinu og tólf merkis-
steina eftir tólf kynkvíslum Ísraels. [5] Síðan sendi hann unga menn af
Ísraelsmönnum og þeir færðu Jahve brennifórnir og slátruðu uxum til
þakkarfórna. [6] Og Móse tók helming blóðsins og helti því í fórnar-
skálarnar; en hinum helming blóðsins stökti hann á altarið. [7] Því næst
tók hann sáttmálsbókina og las upp fyrir lýðnum; en þeir sögðu: Vér
viljum gjöra alt það, sem Jahve hefir boðið og hlýðnast því. [8] Þá tók
Móse blóðið, stökti því á fólkið og sagði: Þetta er blóð þess sáttmála,
sem Jahve hefir gjört við yður og bygður er á öllum þessum orðum.
[9] Þá stigu þeir upp Móse og Aron, Nadab og Abíhú, og sjötíu af
öldungum Ísraels. [10] Og þeir sáu Ísraels Guð; og var undir fótum
hans sem pallur væri, gjörður af safírhellum, og skær sem himininn
sjálfur. [11] En hann útrétti eigi hönd sína gegn höfðingjum Ísraels-
manna; og þeir sáu Guð, og átu og drukku. [12] Og Jahve sagði við
Móse: Stíg upp á fjallið til mín og dvel þar og skal eg fá þér stein-
töflur og lögmálið og boðorðin, er eg hefi skrifað, til þess að þú kennir
þeim. [13] Þá lagði Móse af stað og Jósúa, þjónn hans; og Móse sté
upp á Guðs fjall. [14] En við öldungana sagði hann: Verið hér kyrrir,
þar til er vér komum aftur til yðar; og sjá, Aron og Húr eru hjá yður;
hver sem mál hefir að kæra, snúi sér til þeirra. [15] Móse sté þá upp
á fjallið, en skýið huldi fjallið. [16] Og dýrð Jahve hvíldi yfir Sínaí-fjalli;
og skýið huldi það í sex daga; en á sjöunda degi kallaði hann á Móse
mitt út úr skýinu. [17] Og dýrð Jahve var á að líta fyrir Ísraelsmenn
sem eyðandi eldur á fjallstindinum. [18] En Móse gekk mitt inn í skýið
og sté upp á fjallið; og var Móse á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu
nætur.

Gjafir til helgidómsgjörðarinnar.

25 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Seg Ísraelsmönnum að
þeir færi mér gjafir; af hverjum þeim manni skuluð þér gjöf
taka mér til handa, sem gefur hana af fúsum huga. [3] Og þessar eru

---

31: * Þ. e. Miðjarðarhafið. ** Þ. e. Evfrat. 1 Mós. 15, 18. 5 Mós. 11, 24. 1 Kong. 4, 21. 32: kap. 34, 12. 5 Mós. 7, 2. Dóm. 2, 2. 33: Dóm. 2, 3; 8, 27. — 24, 1: kap. 19, 13. 3: kap. 19, 8. 5 Mós. 5, 27. 8: Hebr. 9, 19. 20. 10: Jes. 6, 1. Esek. 1, 26. 11: kap. 19, 21; 20 19. Dóm. 6, 22. 23. 17: 5 Mós. 4, 24; 9, 3. Hebr. 12, 29. 18: kap. 34, 28. 5 Mós. 9, 9. — 25, 2: kap. 35, 5 n.

gjafir þær, sem þér skuluð af þeim taka: gull, silfur og eir; [4] blár purp-
uri, rauður purpuri, skarlat, baðmull og geitahár; [5] rauðlituð hrútskinn,
skinn af sækúm og akasíuviður; [6] olía til ljósastikunnar, kryddjurtir til
smurningarolíu og ilmreykelsis; [7] sjóamsteinar og steinar til legginga á
hökulinn og brjóstskjöldinn. [8] Og þeir skulu gjöra mér helgidóm, að
eg búi mitt á meðal þeirra. [9] Þér skuluð gjöra hann í öllum greinum
eftir þeirri fyrirmynd af tjaldbúðinni og eftir þeirri fyrirmynd af öllum
áhöldum hennar, sem eg mun sýna þér.

Um örkina.

[10] Þeir skulu gjöra örk af akasíuviði; hún skal vera hálf þriðja
alin á lengd, hálf önnur alin á breidd og hálf önnur alin á hæð. [11] Hana
skaltu leggja skíru gulli, innan og utan skaltu gullleggja hana, og um-
hverfis á henni skaltu gjöra brún af gulli. [12] Þú skalt steypa til ark-
arinnar fjóra hringa af gulli og festa þá við fjóra fætur hennar,
sína tvo hringana hvorumegin. [13] Þú skalt gjöra stengur af akasíu-
viði og gullleggja þær. [14] Síðan skalt þú smeygja stöngunum í
hringana á hliðum arkarinnar, svo að bera megi örkina á þeim.
[15] Skulu stengurnar vera kyrrar í hringum arkarinnar; eigi má taka
þær þaðan. [16] Og þú skalt leggja niður í örkina sáttmálið*, er eg
mun fá þér í hendur. [17] Þú skalt og gjöra lok af skíru gulli;
skal það vera hálf þriðja alin á lengd og hálf önnur alin á breidd.
[18] Og þú skalt gjöra tvo kerúba af gulli, af drifnu smíði skalt þú gjöra
þá, á hvorumtveggja loksendanum. [19] Og lát annan kerúbinn vera á
öðrum endanum, en hinn á hinum endanum; þú skalt gjöra kerúbana
áfasta við lokið á báðum endum þess. [20] En kerúbarnir skulu breiða
út vængina uppi yfir, svo að þeir hylji lokið með vængjum sínum, og
andlit þeirra snúa hvort í mót öðru; að lokinu skulu andlit kerúbanna
snúa. [21] Og þú skalt setja lokið ofan yfir örkina, og niður í örkina
skalt þú leggja sáttmálið, sem eg mun fá þér. [22] Og þar vil eg eiga
samfundi við þig og birta þér ofan af arkarlokinu millum beggja ker-
úbanna, sem standa á sáttmálsörkinni, alt það, er eg býð þér að flytja
Ísraelsmönnum.

Um skoðunarborðið.

[23] Þú skalt og gjöra borð af akasíuviði tvær álnir á lengd, alin á
breidd og hálfa aðra alin á hæð. [24] Þú skalt leggja það skíru gulli og
gjöra umhverfis á því brún af gulli. [25] Umhverfis um það skalt þú
gjöra lista þverhandar breiðan og búa til brún af gulli umhverfis á
listanum. [26] Þá skalt þú gjöra til borðsins fjóra hringa af gulli, og
setja hringana í fjögur hornin, sem eru á fjórum fótum borðsins. [27] Skulu
hringarnir vera fast upp við listann, svo að í þá verði smeygt stöngum,
til þess að bera borðið. [28] Stengurnar skalt þú gjöra af akasíuviði og
gullleggja þær; á þeim skal borðið bera. [29] Og þú skalt gjöra föt þau,
sem borðinu til heyra, skálar og bolla, og ker þau, sem til dreypifórn-
ar eru höfð; af skíru gulli skalt þú gjöra þau. [30] En á borðið skalt
þú ætíð leggja skoðunarbrauð frammi fyrir mér.

7: kap. 28, 17 n. **8:** Hebr. 9, 2 n. **9:** kap. 25, 40. **10:** kap. 37, 1 n. **16:** * Þ. e.
boðorðatöflurnar. Kap. 16, 34; 34, 29; 40, 20. Hebr. 9, 4. **17:** 3 Mós. 16, 14—16.
20: Hebr. 9. 5. **21:** 1 Kong. 8, 9. **22:** 4 Mós. 7, 89. **30:** 3 Mós. 24, 5 n.

Um ljósastikuna.

[31] Enn fremur skalt þú ljósastiku gjöra af skíru gulli; með drifnu
smíði skal ljósastikan gjör, stétt hennar og leggur; blómbikarar hennar,
knappar hennar og blóm, skulu vera samfastir henni. [32] Og sex álmur
skulu liggja út frá hliðum hennar, þrjár álmur ljósastikunnar út frá
annari hlið hennar og þrjár álmur ljósastikunnar út frá hinni hlið
hennar. [33] Þrír bikarar, í lögun sem möndlublóm, skulu vera á fyrstu
álmunni, knappur og blóm; þrír bikarar, í lögun sem möndlublóm,
skulu vera á næstu álmunni, knappur og blóm; svo skal vera á
öllum sex álmunum, sem út ganga frá ljósastikunni. [34] Og á sjálfri
ljósastikunni skulu vera fjórir bikarar í lögun sem möndlublóm, knapp-
ar hennar og blóm: [35] einn knappur undir tveim neðstu álmunum, sam-
fastur ljósastikunni, og annar knappur undir tveim næstu álmunum,
samfastur ljósastikunni, og enn knappur undir tveim efstu álmunum,
samfastur ljósastikunni — undir sex álmunum, er út ganga frá ljósa-
stikunni. [36] Knapparnir og álmurnar skulu vera samfastar henni; alt
skal það gjört með drifnu smíði af skíru gulli. [37] Og þú skalt gjöra
lampa hennar sjö og skalt svo upp setja lampana, að þeir beri birtu
yfir svæðið fyrir framan hana. [38] Ljósasöx og skarpönnur, sem ljósa-
stikunni fylgja, skulu vera af skíru gulli. [39] Af einni talentu skíragulls
skal hana gjöra með öllum þessum áhöldum. [40] Og sjá svo til, að þú
gjörir þessa hluti eftir þeirri fyrirmynd, sem þér var sýnd á fjallinu.

Um tjaldbúðina.

26 En tjaldbúðina skalt þú gjöra af tíu dúkum úr tvinnaðri
baðmull, bláum purpura, rauðum purpura og skarlati; skalt þú
búa til kerúba á þeim með listvefnaði. [2] Hver dúkur skal vera tuttugu
og átta álna langur og fjögra álna breiður; allir skulu dúkarnir vera
jafnir að máli. [3] Fimm dúkarnir skulu tengjast saman hver við annan,
og eins skal tengja saman hina fimm dúkana sín í milli. [4] Og þú
skalt búa til lykkjur af bláum purpura á jaðri yzta dúksins í samfell-
unni, og eins skalt þú gjöra á jaðri yzta dúksins í hinni samfellunni.
[5] Skalt þú búa til fimtíu lykkjur á öðrum dúknum, og eins skalt þú
gjöra fimtíu lykkjur á jaðri þess dúksins, sem er í hinni samfellunni,
svo að lykkjurnar standist á hver við aðra. [6] Og þú skalt gjöra
fimtíu króka af gulli, og tengja saman dúkana hvern við annan með
krókunum, svo að tjaldbúðin verði ein heild.
[7] Þú skalt og gjöra dúka af geitahári, til að tjalda með yfir búð-
ina, ellefu að tölu. [8] Hver dúkur skal vera þrjátíu álna langur og
fjögra álna breiður; allir ellefu dúkarnir skulu vera jafnir að máli.
[9] Og þú skalt tengja saman fimm dúka sér og sex dúka sér, en sétta
dúkinn skalt þú brjóta upp á sig á framanverðu tjaldinu. [10] Og þú
skalt búa til fimtíu lykkjur á jaðri yzta dúksins í annari samfellunni,
og eins fimtíu lykkjur á dúkjaðri hinnar samfellunnar. [11] Og þú skalt
gjöra fimtíu eirkróka og krækja krókunum í lykkjurnar, og tengja svo
saman tjaldið, að ein heild verði. [12] En afgangurinn, sem yfir hefir af
tjalddúkunum, hálfi dúkurinn, sem er um fram, skal hanga niður af
tjaldbúðinni baka til. [13] En sú eina alin beggja vegna, sem yfir hefir
af tjalddúkunum á lengdina, skal hanga niður af hliðum tjaldbúðar-
innar báðumegin, til þess að byrgja hana. [14] Þú skalt enn gjöra þak

---

37: 4 Mós. 8, 2. **39:** kap. 38, 25. 26. **40:** Post. 7, 44. Hebr. 8, 5. — **26, 1:** kap. 36, 8 n.

yfir tjaldið af rauðlituðum hrútskinnum og enn eitt þak þar utan yfir
af sækýrskinnum. 15 Og þú skalt gjöra þiljuborðin í tjaldbúðina af
akasíuviði og standi þau upp og ofan. 16 Hvert borð skal vera tíu
álnir á lengd og hálf önnur alin á breidd. 17 Á hverju borði skulu
vera tveir tappar, báðir sameinaðir; svo skalt þú gjöra á öllum borðum
tjaldbúðarinnar. 18 Og þannig skalt þú gjöra borðin í tjaldbúðina:
tuttugu borð í suðurhliðina; 19 og skalt þú búa til fjörutíu undirstöður
af silfri undir tuttugu borðin, tvær undirstöður undir hvert borð, sína
fyrir hvorn tappa; 20 og eins í hina hlið tjaldbúðarinnar, norðurhliðina:
tuttugu borð, 21 og fjörutíu undirstöður af silfri, tvær undirstöður undir
hvert borð. 22 Í afturgafl búðarinnar, gegnt vestri, skalt þú gjöra sex
borð. 23 Og tvö borð skalt þú gjöra í búðarhornin á afturgaflinum.
24 Og þau skulu vera tvöföld að neðan, og sömuleiðis halda fullu máli
upp úr alt til hins fyrsta hrings; þannig skal þeim háttað vera hvor-
umtveggja; á báðum hornum skulu þau vera. 25 Borðin skulu vera
átta og með undirstöðum af silfri, — sextán undirstöðum, tveim undir-
stöðum undir hverju borði.

26 Því næst skalt þú gjöra slár af akasíuviði, fimm á borðin í
annari hlið búðarinnar, 27 og fimm slár á borðin í hinni hlið búðar-
innar, og fimm slár á borðin í afturgafli búðarinnar, gegnt vestri.
28 Miðsláin skal vera á miðjum borðunum og liggja alla leið frá einum
enda til annars. 29 Og borðin skalt þú gullleggja, en hringana á þeim,
sem slárnar ganga í, skalt þú gjöra af gulli; þú skalt og gullleggja
slárnar. 30 Og þú skalt reisa tjaldbúðina eins og hún á að vera og
þér var sýnt á fjallinu.

31 Þú skalt og gjöra fortjald af bláum purpura, rauðum purpura,
skarlati og tvinnaðri baðmull; skal það tilbúið með listvefnaði og
kerúbar á. 32 Og þú skalt festa það á fjóra stólpa af akasíuviði, gulli
lagða, með nöglum í af gulli, á fjórum undirstöðum af silfri. 33 En þú
skalt hengja fortjaldið undir krókana og flytja sáttmálsörkina þangað,
inn fyrir fortjaldið, og skal fortjaldið skilja milli hins heilaga og hins
allrahelgasta hjá yður. 34 Þú skalt setja lokið yfir sáttmálsörkina í
hinu allrahelgasta. 35 En borðið skalt þú setja fyrir utan fortjaldið og
ljósastikuna gagnvart borðinu við suðurhliðvegg búðarinnar, en lát
borðið vera við norðurhliðvegginn. 36 Þú skalt og gjöra dúkbreiðu
fyrir dyr tjaldsins af bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og
tvinnaðri baðmull, og glitofna. 37 Og fyrir dúkbreiðuna skalt þú gjöra
stólpa af akasíuviði og gullleggja þá; naglarnir í þeim skulu vera af
gulli, og þú skalt steypa fimm undirstöður af eiri undir þá.

Um brennifórnaraltarið, forgarðinn og olíuna.

27 Og þú skalt gjöra altarið af akasíuviði, fimm álna langt og
fimm álna breitt — ferhyrnt skal altarið vera — og þriggja
álna hátt. 2 Og þú skalt gjöra hornin á því upp af fjórum hyrningum
þess; þau horn skulu vera áföst við það, og þú skalt eirleggja það.
3 Og þú skalt gjöra ker undir öskuna, eldspaða þá, fórnarskálir, soð-
króka og eldpönnur, sem altarinu fylgja; öll áhöld þess skalt þú gjöra
af eiri. 4 Og þú skalt gjöra um altarið eirgrind, eins og riðið net, og
setja fjóra eirhringa á netið, á fjögur horn altarisins. 5 Grindina skalt
þú festa fyrir neðan umgjörð altarisins undir niðri, svo að netið taki
upp á mitt altarið. 6 Og þú skalt gjöra stengur til altarisins, stengur
af akasíuviði, og eirleggja þær; 7 skal smeygja stöngunum í hringana,

---

30: kap. 25, 9. 40. 33: kap. 26, 6. 34: kap. 25, 21. — 27, 1: kap. 35, 16; 38, 1 n.

og skulu stengurnar vera á báðum hliðum altarisins, þegar það er bor-
ið. 8 Þú skalt gjöra altarið af borðum, holt að innan; þeir skulu gjöra
það eins og þér var sýnt uppi á fjallinu.
9 Og þannig skalt þú gjöra forgarð tjaldbúðarinnar: á suðurhlið-
inni skulu tjöld vera fyrir forgarðinum úr tvinnaðri baðmull, hundrað
álna löng á þá hliðina, 10 og tuttugu stólpar með tuttugu undirstöðum
af eiri, en naglar stólpanna og hringrandir þeirra skulu vera af silfri.
11 Sömuleiðis skulu að norðanverðu langsetis vera hundrað álna löng
tjöld og tuttugu stólpar með tuttugu undirstöðum af eiri, en naglar í
stólpunum og hringrandir á þeim skulu vera af silfri. 12 En á þver-
hlið forgarðsins að vestanverðu skulu vera fimtíu álna löng tjöld og
tíu stólpar með tíu undirstöðum. 13 Og þverhlið forgarðsins að aust-
anverðu, mót uppkomu sólar, skal vera fimtíu álnir; 14 og skulu vera
fimtán álna tjöld annars vegar með þremur stólpum og þremur undir-
stöðum; 15 og hins vegar sömuleiðis fimtán álna tjöld með þremur stólp-
um og þremur undirstöðum. 16 Fyrir hliði forgarðsins skal vera tutt-
ugu álna dúkbreiða af bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og
tvinnaðri baðmull, glitofin, með fjórum stólpum og fjórum undirstöðum.
17 Allir stólpar umhverfis forgarðinn skulu vera með hringröndum af
silfri og silfurnöglum og undirstöðurnar af eiri. 18 Lengd forgarðsins
skal vera hundrað álnir og breiddin fimtíu álnir og hæðin fimm álnir,
úr tvinnaðri baðmull og undirstöðurnar af eiri. 19 Öll áhöld tjaldbúð-
arinnar, til hverrar þjónustugjörðar í henni sem vera skal, svo og allir
hælar, sem henni tilheyra, og allir hælar, sem forgarðinum tilheyra,
skulu vera af eiri.
20 Og þú skalt bjóða Ísraelsmönnum að færa þér tæra olíu af
steyttum olíuberjum til ljósastikunnar, svo að lampar verði ávalt settir
upp. 21 Í samfundatjaldinu* fyrir utan fortjaldið, sem er fyrir framan
sáttmálið, skal Aron og synir hans tilreiða þá frammi fyrir Jahve, frá
kveldi til morguns. Er það æfinleg skyldugreiðsla, er á Ísraelsmönn-
um hvílir frá kyni til kyns.

Um prestaskrúðann.

28 Og þú skalt taka Aron bróður þinn og sonu hans með hon-
um til þín úr sveit Ísraelsmanna, að hann þjóni mér í prests-
embætti, þá Aron, Nadab og Abíhú, Eleasar og Ítamar, sonu Arons.
2 Þú skalt gjöra Aroni bróður þínum helg klæði til vegs og prýði. 3 Og
þú skalt tala við alla hugvitsmenn, sem eg hefi fylt hugvitsanda, og
skulu þeir gjöra Aroni klæði, svo að hann verði vígður til að þjóna
mér í prestsembætti. 4 Þessi eru klæðin, sem þeir skulu gjöra: brjóst-
skjöldur, hökull, möttull, tiglofinn kyrtill, vefjarhöttur og belti; og þeir
skulu gjöra Aroni bróður þínum og sonum hans helg klæði, að hann
þjóni mér í prestsembætti. 5 Og skulu þeir til þess taka gull, bláan
purpura, rauðan purpura, skarlat og baðmull.
6 En þeir skulu gjöra hökulinn af gulli, bláum purpura, rauðum
purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull með forkunnarlegu hagvirki. 7 Á
honum skulu vera tveir axlarhlýrar, festir við báða enda hans, svo að
hann verði festur saman. 8 Og hökullindinn, sem á honum er, til að
gyrða hann að sér, skal vera með sömu gerð og áfastur honum: af
gulli, bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull.
9 Því næst skalt þú taka tvo sjóamsteina og grafa á þá nöfn Ísraels

---

20: 3 Mós. 24, 2 n. **21:** * Sbr. kap. 25, 22. — **28, 1:** kap. 6, 23. 1 Kron. 6, 3. **3:** kap. 31, 2 n. **4:** kap. 39, 1 n. **5:** kap. 25, 3 n.

sona: 10 sex af nöfnum þeirra á annan steininn og nöfn hinna sex, er
eftir verða, á hinn steininn, eftir aldri þeirra. 11 Þú skalt grafa nöfn
Ísraels sona á báða steinana með steinskurði, innsiglisgrefti, og greypa
þá inn í umgjarðir af gulli. 12 Og þú skalt festa báða steinana á axl-
arhlýra hökulsins, að þeir séu minnissteinar Ísraelsmönnum, og skal
Aron bera nöfn þeirra frammi fyrir Jahve á báðum öxlum sér, til minn-
ingar. 13 Og þú skalt gjöra umgjarðir af gulli 14 og tvær festar af skíru
gulli; þú skalt gjöra þær snúnar sem fléttur og þú skalt festa þessar
fléttuðu festar við umgjarðirnar.

15 Þú skalt og búa til dómskjöld*, gjörðan með listasmíði; skalt
þú búa hann til með sömu gerð og hökulinn; af gulli, bláum purpura,
rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull skalt þú gjöra hann.
16 Hann skal vera ferhyrndur og tvöfaldur, spannarlangur og spannar-
breiður. 17 Og þú skalt alsetja hann steinum í fjórum röðum: eina röð
af karneól, tópas og smaragði; er það fyrsta röðin; 18 önnur röðin: kar-
bunkull, safír og jaspis; 19 þriðja röðin: hýasint, agat og ametýst; 20 og
fjórða röðin: krýsolít, sjóam og onýx; þeir skulu greyptir vera í gull,
hver á sínum stað. 21 Og steinarnir skulu vera tólf, eftir nöfnum Ísra-
els sona, og vera með nöfnum þeirra; þeir skulu vera grafnir með inn-
siglisgrefti, og skal sitt nafn vera á hverjum þeirra, eftir þeim tólf
kynkvíslum. 22 Og þú skalt gjöra festar til brjóstskjaldarins, snúnar
eins og fléttur, af skíru gulli. 23 Þú skalt og gjöra til brjóstskjaldarins
tvo hringa af gulli og festa þessa tvo hringa á tvö horn brjóstskjald-
arins. 24 Síðan skalt þú festa báðar gullflétturnar í þessa tvo hringa
á hornum brjóstskjaldarins. 25 En tvo enda beggja snúnu festanna
skalt þú festa við umgjarðirnar tvær og festa þær við axlarhlýra hök-
ulsins, á hann framanverðan. 26 Þá skalt þú enn gjöra tvo hringa af
gulli og festa þá í tvö horn brjóstskjaldarins, innanvert í þá brúnina,
sem að höklinum veit. 27 Og enn skalt þú gjöra tvo hringa af gulli
og festa þá á báða axlarhlýra hökulsins, neðantil á hann framanverð-
an, þar sem hann er tengdur saman, fyrir ofan hökullindann. 28 Nú
skal knýta brjóstskjöldinn með hringum hans við hökulhringana með
snúru af bláum purpura, svo að hann liggi fyrir ofan hökullindann,
og mun þá eigi brjóstskjöldurinn losna við hökulinn. 29 Og Aron skal
bera nöfn Ísraels sona í dómskildinum á brjósti sér, þegar hann geng-
ur inn í helgidóminn, til stöðugrar minningar frammi fyrir Jahve. 30 Og
þú skalt leggja inn í dómskjöldinn úrím og túmmím*, svo að það sé
á brjósti Arons, þegar hann gengur inn fyrir Jahve, og Aron skal ávalt
bera dóm Ísraelsmanna á brjósti sér frammi fyrir Jahve.

31 Og hökul-möttulinn skalt þú allan gjöra af bláum purpura;
32 og á honum skal vera höfuðsmátt og hálsmálið faldað með ofnum
borða, eins og á brynju, svo að ekki rifni út úr. 33 Á faldi hans skalt
þú búa til granatepli af bláum purpura, rauðum purpura og skarlati,
á faldi hans alt í kring, og bjöllur af gulli í milli eplanna alt í kring,
34 svo að fyrst komi gullbjalla og granatepli, og þá aftur gullbjalla og
granatepli, alt í kring á möttulfaldinum. 35 Í honum skal Aron vera,
þegar hann embættar, svo að heyra megi til hans, þegar hann gengur
inn í helgidóminn fram fyrir Jahve og þá er hann gengur út, svo að
hann deyi ekki.

36 Þú skalt gjöra spöng af skíru gulli og grafa á hana með inn-
siglisgrefti: »Helgaður Jahve«. 37 Og þú skalt festa hana á snúru af

---

15: * Sbr. v. 30. **17:** Opinb. 21, 19 n. **25:** v. 11. 13. 14. **30:** * Þ. e. ljós og full-
komnun. 3 Mós. 8, 8. 4 Mós. 27, 21. 1 Sam. 28, 6. Esr. 2, 63. Nehem. 7, 65.
35: v. 43.

bláum purpura og skal hún vera á vefjarhettinum; framan á vefjar-
hettinum skal hún vera. 38 Og hún skal vera á enni Arons, svo að
Aron taki á sig galla þá, er verða kunna á hinum helgu fórnum, er
Ísraelsmenn fram bera, hverjar svo sem helgigjafir þeirra eru; hún skal
ætíð vera á enni hans, til þess að gjöra þær velþóknanlegar fyrir Jahve.
39 Og þú skalt tiglvefa kyrtilinn af baðmull og gjöra vefjarhött af
baðmull og búa til glitofið belti. 40 Þú skalt og gjöra kyrtla handa
sonum Arons og búa þeim til belti; einnig skalt þú gjöra þeim höfuð-
dúka til vegs og prýði. 41 Þú skalt færa Aron bróður þinn og sonu
hans með honum í það, og þú skalt smyrja þá og fylla hendur þeirra*
og helga þá, til að þjóna mér í prestsembætti. 42 Þú skalt og gjöra
þeim línbrækur, til að hylja með blygðun þeirra; þær skulu ná frá
mjöðmum niður á læri. 43 Í þeim skal Aron og synir hans vera, er
þeir ganga inn í samfundatjaldið eða nálgast altarið, til að embætta í
helgidóminum, að þeir eigi baki sér sekt og deyi. Þetta skal vera æf-
inlegt lögmál fyrir hann og niðja hans eftir hann.

Um vígslu prestanna.

29 Og þannig skalt þú að fara, er þú vígir þá til þess að þjóna mér
í prestsembætti: Tak eitt ungneyti og tvo hrúta gallalausa, 2 ó-
sýrt brauð og ósýrðar kökur olíublandaðar og ósýrð flatbrauð olíu-
smurð; skalt þú gjöra þau af fínu hveitimjöli. 3 Því næst skalt þú
láta þau í eina körfu og koma með þau í körfunni, ásamt uxanum og
báðum hrútunum. 4 Og þú skalt koma með Aron og sonu hans að
dyrum samfundatjaldsins og lauga þá í vatni. 5 Síðan skalt þú taka
klæðin og skrýða Aron kyrtlinum, hökulmötlinum, höklinum og brjóst-
skildinum, og gyrða hann hökullindanum. 6 Þá skalt þú setja vefjar-
höttinn á höfuð honum og festa hið heilaga ennishlað á vefjarhöttinn.
7 Þá skalt þú taka smurningarolíuna og hella henni yfir höfuð honum
og smyrja hann. 8 Síðan skalt þú leiða fram sonu hans og færa þá í
kyrtla, 9 gyrða þá beltum, bæði Aron og sonu hans, og binda á þá höfuð-
dúka, að þeir hafi prestdóm eftir ævarandi lögmáli, og þú skalt fylla
hönd Arons og hönd sona hans. 10 Síðan skalt þú leiða uxann fram
fyrir samfundatjaldið og skulu þeir Aron og synir hans leggja hendur
sínar á höfuð uxanum. 11 En þú skalt slátra uxanum frammi fyrir
Jahve, fyrir dyrum samfundatjaldsins. 12 Síðan skalt þú taka nokkuð
af blóði uxans og ríða því á altarishornin með fingri þínum, en öllu
hinu blóðinu skalt þú hella niður við altarið. 13 Og þú skalt taka alla
netjuna, er hylur iðrin, stærra lifrarblaðið, bæði nýrun og nýrnamörinn
og brenna á altarinu. 14 En kjöt uxans, húðina og gorið skalt þú brenna
í eldi fyrir utan herbúðirnar; það er syndafórn. 15 Því næst skalt þú
taka annan hrútinn, og skulu þeir Aron og synir hans leggja hendur
sínar á höfuð hrútsins. 16 Síðan skalt þú slátra hrútnum, taka blóð
hans og stökkva því alt um kring á altarið. 17 En hrútinn skalt þú
hluta í sundur, þvo innýfli hans og fætur og leggja það ofan á hin
stykkin og höfuðið. 18 Skalt þú síðan brenna allan hrútinn á altarinu;
það er brennifórn Jahve til handa, þægilegur ilmur; það er eldfórn
Jahve til handa. 19 Þessu næst skalt þú taka hinn hrútinn og skulu
þeir Aron og synir hans leggja hendur sínar á höfuð hrútsins. 20 En
þú skalt slátra hrútnum og taka nokkuð af blóði hans og ríða því á
hægri eyrnasnepil Arons og hægri eyrnasnepil sona hans og á þumal-

---

41: 3 Mós. 8, 12. * Þ. e. vígja þá, sbr. kap. 29, 22 n. — **29, 1:** 3 Mós. 8, 2 n. **4:** kap. 40, 12 n. **6:** kap. 28, 36 n. **9:** kap. 28, 41. **14:** Hebr. 13, 11.

fingur hægri handar þeirra og á stóru tá hægri fótar þeirra og stökkva
blóðinu alt um kring á altarið. 21 Og þú skalt taka nokkuð af blóði
því, sem er á altarinu, og nokkuð af smurningarolíunni og stökkva því
á Aron og klæði hans, og á sonu hans og klæði sona hans ásamt hon-
um, og verður hann þá helgaður og klæði hans og synir hans og klæði
sona hans ásamt honum. 22 Síðan skalt þú taka feitina af hrútnum:
rófuna, netjuna, er hylur iðrin, stærra lifrarblaðið, bæði nýrun og nýrna-
mörinn og hægra lærið — því að þetta er vígsluhrútur —, 23 einn brauð-
hleif, eina olíuköku og eitt flatbrauð úr körfunni með ósýrðu brauðun-
um, sem stendur frammi fyrir Jahve. 24 Alt þetta skalt þú leggja í
hendur Aroni og í hendur sonum hans og veifa því sem veififórn frammi
fyrir Jahve. 25 Síðan skalt þú taka það af höndum þeirra og brenna
það á altarinu ofan á brennifórninni til þægilegs ilms frammi fyrir
Jahve; það er eldfórn Jahve til handa. 26 Því næst skalt þú taka bring-
una af vígsluhrút Arons og veifa henni sem veififórn frammi fyrir Jahve;
hún skal koma í þinn hlut. 27 Þú skalt helga veififórnarbringuna og
lyftifórnarlærið, sem veifað og lyft hefir verið af vígsluhrútnum, bæði
Arons og sona hans. 28 Og skal Aron og synir hans fá það hjá Ísra-
elsmönnum eftir ævarandi lögmáli; því að það er lyftifórn, og sem lyfti-
fórn skulu Ísraelsmenn fram bera það af þakkarfórnum sínum, sem
lyftifórn þeirra til Jahve.

29 Og hin helgu klæði Arons skulu synir hans fá eftir hann, svo
að þeir verði smurðir í þeim og hendur þeirra verði fyltar í þeim. 30 Sá
af sonum hans, sem prestur verður í hans stað, skal sjö daga skrýðast
þeim, er hann gengur inn í samfundatjaldið, til að embætta í helgi-
dóminum. 31 Og þú skalt taka vígsluhrútinn og sjóða kjöt hans á helg-
um stað; 32 og skulu þeir Aron og synir hans eta kjöt hrútsins og
brauðið, sem er í körfunni, fyrir dyrum samfundatjaldsins. 33 Og þeir
skulu eta þetta, sem friðþægt var með, er hendur þeirra voru fyltar og
þeir helgaðir; en óvígður maður má eigi neyta þess, því að það er
helgað. 34 En verði nokkrar leifar af vígslukjötinu og brauðinu til
næsta morguns, þá skalt þú brenna þær leifar í eldi; það má ekki eta,
því að það er helgað. 35 Þú skalt svo gjöra við Aron og sonu hans í
alla staði, eins og eg hefi boðið þér; í sjö daga skalt þú fylla hendur
þeirra; 36 og á hverjum degi skalt þú slátra uxa í syndafórn til frið-
þægingar og syndhreinsa altarið, er þú friðþægir fyrir það, og skalt þú
þá smyrja það, til þess að helga það. 37 Í sjö daga skalt þú friðþægja
fyrir altarið og helga það, og skal þá altarið verða háheilagt; hver sá,
er snertir altarið, skal vera helgaður.

Um hina daglegu brennifórn.

38 En þetta er það, sem þú skalt fórna á altarinu: tvö lömb vet-
urgömul dag hvern stöðuglega. 39 Öðru lambinu skalt þú fórna að
morgni dags, en hinu lambinu skalt þú fórna um sólsetur. 40 Með
öðru lambinu skal hafa tíunda part úr efu af fínu mjöli, blönduðu við
fjórðung úr hín af olíu úr steyttum olíuberjum og til dreypifórnar
fjórðung úr hín af víni. 41 Hinu lambinu skalt þú fórna um sólsetur — og
hafa við sömu matfórn og dreypifórn sem um morguninn, — til þægi-
legs ilms, til eldfórnar fyrir Jahve. 42 Skal það vera stöðug brennifórn
hjá yður frá kyni til kyns fyrir dyrum samfundatjaldsins í augsýn
Jahve; þar vil eg eiga samfundi við yður, til að tala þar við þig; 43 og
þar vil eg eiga samfundi við Ísraelsmenn, og það* skal helgast af

22: kap. 28, 41. 28: 3 Mós. 7, 32 n. 38: 4 Mós. 28, 3 n. 42: kap. 25, 22. 43: kap. 40, 34. * Þ. e. tjaldið.

minni dýrð. 44 Eg vil helga samfundatjaldið og altarið; Aron og sonu
hans vil eg og helga, að þeir þjóni mér í prestsembætti. 45 Og eg vil
búa á meðal Ísraelsmanna og vera þeirra Guð. 46 Og þeir skulu viður-
kenna, að eg er Jahve, Guð þeirra, sem leiddi þá út af Egiptalandi,
til þess að eg mætti búa meðal þeirra. Eg er Jahve, Guð þeirra.

Um reykelsisaltarið.

30 Þú skalt gjöra altari til að brenna á reykelsi; það skalt þú
búa til af akasíuviði. 2 Það skal vera álnarlangt og álnarbreitt,
ferhyrnt, tveggja álna hátt og horn þess áföst við það. 3 Þú skalt
leggja það skíru gulli, bæði að ofan og á hliðunum alt í kring, svo
og horn þess; og þú skalt gjöra brún af gulli á því alt í kring. 4 Og
þú skalt gjöra á því tvo hringa af gulli fyrir neðan brúnina báðu-
megin; þú skalt gjöra þá á báðum hliðum þess; þeir skulu vera til
að smeygja í stöngum til að bera það á. 5 Og þú skalt gjöra steng-
urnar af akasíuviði og gullleggja þær. 6 Og þú skalt setja það fyrir
framan fortjaldið, sem er fyrir sáttmálsörkinni, — fyrir framan lokið,
sem er yfir sáttmálinu, þar sem eg vil eiga samfundi við þig. 7 Og
Aron skal brenna ilmreykelsi á því; hann skal brenna því á hverjum
morgni, þegar hann tilreiðir lampana. 8 Þegar Aron setur upp lamp-
ana um sólsetur, skal hann og brenna því; það skal vera stöðug reykelsis-
fórn frammi fyrir Jahve hjá yður frá kyni til kyns. 9 Þér skuluð ekki
fórna annarlegu reykelsi á því, né heldur brennifórn eða matfórn, og
eigi megið þér dreypa dreypifórn á því. 10 Og Aron skal friðþægja
fyrir horn þess einu sinni á ári; með blóðinu úr syndafórn friðþæg-
ingarinnar skal hann friðþægja fyrir það einu sinni á ári hjá yður frá kyni
til kyns; það er háheilagt fyrir Jahve.

Um helgidómstollinn.

11 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 12 Þegar þú tekur manntal
meðal Ísraelsmanna við liðkönnun, þá skulu þeir hver um sig greiða
Jahve gjald til lausnar lífi sínu, þegar þeir eru kannaðir, svo að engin
plága komi yfir þá vegna liðkönnunarinnar. 13 Þetta skal hver sá
gjalda, sem talinn er í liðkönnun: hálfan sikil eftir helgidómssikli —
tuttugu gerur í sikli —, hálfan sikil sem lyftifórn til Jahve. 14 Hver
sem talinn er í liðkönnun, tvítugur og þaðan af eldri, skal greiða
Jahve lyftifórn. 15 Hinn ríki skal eigi greiða meira og hinn fátæki ekki
minna en hálfan sikil, er þér færið Jahve lyftifórn, til þess að friðþægja
fyrir sálir yðar. 16 Og þú skalt taka þetta friðþægingargjald af Ísraels-
mönnum og leggja það til þjónustu samfundatjaldsins; það skal vera
Ísraelsmönnum til minningar frammi fyrir Jahve, að það friðþægi fyrir
sálir yðar.

Um eirkerið.

17 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 18 Þú skalt gjöra eirker
með eirstétt til þvottar; og þú skalt setja það milli samfundatjaldsins
og altarisins og láta vatn í það; 19 og skulu þeir Aron og synir hans
þvo hendur sínar og fætur úr því. 20 Þegar þeir ganga inn í sam-

---

45: 3 Mós. 26, 11 n. 2 Kor. 6, 16. **46:** kap. 20, 2. 3 Mós. 11, 45. — **30, 1:** kap. 37, 25 n. **6:** kap. 25, 22. 7: Opinb. 5, 8. **9:** 3 Mós. 10, 1. **10:** 3 Mós. 16, 18 n. 29. 33. **16:** kap. 38, 25—28. **18:** kap. 38, 8; 40, 30 n.

fundatjaldið, skulu þeir þvo sér úr vatni, svo að þeir deyi ekki; eða
þegar þeir ganga að altarinu, til þess að embætta, til þess að brenna
eldfórn Jahve til handa; 21 þá skulu þeir þvo hendur sínar og fætur,
svo að þeir deyi ekki; þetta skal vera þeim ævarandi lögmál fyrir
hann og niðja hans frá kyni til kyns.

Um smurningarolíuna og reykelsið helga.

22 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 23 Tak þér hinar ágætustu
kryddjurtir, fimm hundruð sikla af sjálfrunninni myrru, hálfu minna,
eður tvö hundruð og fimtíu sikla, af ilmandi kanelberki og tvö hundruð
og fimtíu sikla af ilmreyr; 24 og fimm hundruð sikla af kanelviði eftir
helgidómssikli og eina hín af olíuberjaolíu. 25 Af þessu skalt þú gjöra
heilaga smurningarolíu, ilmsmyrsl, tilbúin að hætti smyrslara; skal
það vera heilög smurningarolía. 26 Með þessu skalt þú smyrja sam-
fundatjaldið og sáttmálsörkina, 27 borðið með öllum áhöldum þess,
ljósastikuna með öllum áhöldum hennar og reykelsisaltarið, 28 brenni-
fórnaraltarið með öllum áhöldum þess, kerið og stétt þess; 29 og skalt
þú vígja þau, svo að þau verði háheilög; hver sem snertir þau, skal
vera helgaður. 30 Þú skalt og smyrja Aron og sonu hans og vígja þá
til að þjóna mér í prestsembætti. 31 Og þú skalt tala til Ísraelsmanna
og segja: Þetta skal vera mér heilög smurningarolía hjá yður frá kyni
til kyns. 32 Eigi má dreypa henni á nokkurs manns hörund, og með
sömu gerð skuluð þér eigi tilbúa nein smyrsl; helg er hún og helg
skal hún yður vera. 33 Hver sem býr til sams konar smyrsl eða ber
nokkuð af þeim á óvígðan mann, skal upprættur verða úr þjóð sinni.
34 Og Jahve sagði við Móse: Tak þér ilmjurtir, ópóbalsam, mar-
nögl, galbankvoðu — ilmjurtir ásamt hreinni reykelsiskvoðu; skal vera
jafnt af hverju. 35 Og þú skalt búa til úr því ilmreykelsi að hætti
smyrslara, salti kryddað, hreint og heilagt. 36 Og nokkuð af því skalt
þú mylja smátt og leggja það fyrir framan sáttmálið í samfundatjald-
inu, þar sem eg vil eiga samfundi við þig; það skal vera yður há-
heilagt. 37 Og reykelsi, eins og þú tilbýr með þessari gerð, megið þér
ekki búa til handa yður sjálfum; skalt þú meta það sem Jahve helgað.
38 Skyldi einhver búa til nokkuð þvílíkt, til þess að gæða sér með ilm
þess, skal hann upprættur verða úr þjóð sinni.

Tjaldbúðarsmiðir tilkvaddir. Helgihald hvíldardagsins.

31 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Sjá, eg hefi kvatt til Bez-
alel Úríson, Húrssonar, af Júda ættkvísl. 3 Eg hefi fylt hann Guðs
anda, bæði vísdómi, skilningi, kunnáttu og hvers konar hagleik, 4 til
þess að upphugsa listaverk og smíða úr gulli, silfri og eiri 5 og skera
steina til greypingar og til tréskurðar, til þess að vinna að hvers konar
smíði. 6 Og sjá: eg hefi fengið honum til aðstoðar Oholíab Akísamaks-
son af Dans ættkvísl; og öllum hugvitsmönnum hefi eg gefið vísdóm,
að þeir megi gjöra alt það, sem eg hefi fyrir þig lagt: 7 samfundatjald-
ið, sáttmálsörkina, lokið, sem er yfir henni, og öll áhöld tjaldsins,
8 borðið og áhöld þess, gull-ljósastikuna og öll áhöld hennar og reyk-
elsisaltarið, 9 brennifórnaraltarið og öll áhöld þess, kerið og stétt þess,
10 glitklæðin, hin helgu klæði Arons prests og prestsþjónustuklæði sona

---

25: kap. 37, 29. 26: kap. 40, 9 n. 36: kap. 25, 22. — 31, 2: kap. 35, 30 n. 36, 1 n.
17, 10. 1 Kron. 2, 20. 8: 1 Kong. 7, 14. 7: kap. 35, 11 n. 10: kap. 35, 19.

hans, 11 smurningarolíuna og ilmreykelsið til helgidómsins; alt skulu
þeir gjöra eins og eg hefi fyrir þig lagt.
12 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 13 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Sannlega skuluð þér halda mína hvíldardaga, því að það er
teikn milli mín og yðar frá kyni til kyns, svo að þér vitið, að eg er
Jahve, sá er yður helgar. 14 Haldið því hvíldardaginn, því að hann
skal vera yður heilagur; hver sem vanhelgar hann, skal vissulega líf-
látinn verða; því að hver sem þá vinnur nokkurt verk, sá maður skal
upprættur verða úr þjóð sinni. 15 Sex daga skal verk vinna; en sjöundi
dagurinn er algjör hvíldardagur, helgaður Jahve; hver sem verk vinn-
ur á hvíldardegi, skal vissulega líflátinn verða. 16 Fyrir því skulu Ísra-
elsmenn gæta hvíldardagsins, svo að þeir haldi hvíldardaginn heilagan frá
kyni til kyns sem æfinlegan sáttmála. 17 Æfinlega skal hann vera teikn
milli mín og Ísraelsmanna, því að á sex dögum gjörði Jahve himin
og jörð, en sjöunda daginn hvíldist hann og endurnærðist.
18 Og þegar hann hafði lokið viðræðunum við Móse á Sínaí-
fjalli, fékk hann honum tvær sáttmálstöflur, steintöflur, ritaðar með
fingri Guðs.

Gullkálfurinn.

32 En er fólkið sá, að seinkaði komu Móse ofan af fjallinu,
þyrptist fólkið í kring um Aron og sagði við hann: Kom og
gjör oss guð, er fyrir oss fari, því að vér vitum ekki, hvað af þessum
Móse er orðið, manninum, er leiddi oss burt af Egiptalandi. 2 Og Ar-
on sagði við þá: Slítið eyrnagullin úr eyrum kvenna yðar, sona og
dætra, og færið mér. 3 Þá sleit alt fólkið eyrnagullin úr eyrum sér og
færði Aroni; 4 en hann tók við því af þeim, lagaði það með meitlinum
og gjörði af því steyptan kálf. Þá sögðu þeir: Þetta er Guð þinn,
Ísrael, sem leiddi þig út af Egiptalandi. 5 Og er Aron sá það, reisti
hann altari fyrir framan hann; og Aron lét kalla og segja: Á morgun
skal vera hátíð Jahve. 6 Og næsta morgun risu þeir árla, fórnuðu
brennifórnum og færðu þakkarfórnir; síðan settist fólkið niður til að
eta og drekka, og því næst stóðu þeir upp til leika. 7 Þá sagði Jahve
við Móse: Far þú og stíg ofan, því að fólk þitt, sem þú leiddir út af
Egiptalandi, hefir misgjört. 8 Skjótt hafa þeir vikið af þeim vegi, sem
eg bauð þeim; þeir hafa gjört sér steyptan kálf; og þeir hafa fallið
fram fyrir honum, fært honum fórnir og sagt: Þetta er Guð þinn, Ísrael,
sem leiddi þig út af Egiptalandi. 9 Og Jahve sagði við Móse: Eg sé
nú, að þessi lýður er harðsvírað fólk. 10 Lát mig nú einan, svo að
reiði mín upptendrist í gegn þeim og tortími þeim; síðan vil eg gjöra
þig að mikilli þjóð. 11 En Móse reyndi að blíðka Jahve, Guð sinn,
og sagði: Hví skal, Jahve, reiði þín upptendrast í gegn fólki þínu,
sem þú leiddir út af Egiptalandi með miklum mætti og voldugri hendi?
12 Hví skulu Egiptar segja og kveða svo að orði: Til ills leiddi hann þá
út, til að deyða þá á fjöllum uppi og afmá þá af jörðunni? Snú þér
frá þinni brennandi reiði og lát þig iðra hins illa gegn fólki þínu.
13 Minst þú þjóna þinna, Abrahams, Ísaks og Ísraels, sem þú hefir
svarið við sjálfan þig og heitið: Eg vil gjöra niðja yðar marga sem
stjörnur himinsins, og alt þetta land, sem eg hefi talað um, vil eg gefa
niðjum yðar, og skulu þeir eiga það æfinlega. 14 Þá iðraðist Jahve hins
illa, er hann hafði hótað að gjöra fólki sínu.

13: kap. 20, 8 n. **14**: 4 Mós. 15, 32 n. **17**: 1 Mós. 2, 2. 3. **18**: 5 Mós. 4, 13; 9, 10. 2 Mós. 32, 16. — **32, 1**: Post. 7, 40. **4**: Sálm. 106, 19 n. **6**: 1 Kor. 10, 7. **7**: 5 Mós. 9, 12 n. **9**: Post. 7, 51. **10**: 4 Mós. 14, 12 n. **11**: kap. 13, 3. 14. Jer. 32, 21. 5 Mós. 9, 26 n. **13**: 1 Mós. 12, 2. 7; 22, 16 n. **14**: Sálm. 106, 23.

15 Síðan sneri Móse á leið og gekk ofan af fjallinu með báðar
sáttmálstöflurnar í hendi sér; voru þær skrifaðar báðumegin; svo á
einni hliðinni sem á annari voru þær skrifaðar. 16 En töflurnar voru
Guðs verk og letrið Guðs letur, rist á töflurnar. 17 En er Jósúa heyrði
ópið í fólkinu, sagði hann við Móse: Það er heróp í búðunum! 18 En
hann svaraði: Það er ekki óp sigrandi manna og ekki óp þeirra, er
sigraðir verða; söngóm heyri eg. 19 En er hann nálgaðist herbúðirnar
og sá kálfinn og dansinn, upptendraðist reiði Móse, svo að hann þeytti
töflunum af hendi og braut þær í sundur fyrir neðan fjallið. 20 Síðan
tók hann kálfinn, sem þeir höfðu gjört, brendi hann í eldi og muldi
hann í duft og dreifði því á vatnið og lét Ísraelsmenn drekka. 21 Þá
sagði Móse við Aron: Hvað hefir þetta fólk gjört þér, að þú skulir hafa
leitt svo stóra synd yfir það? 22 Aron svaraði: Reiðst eigi, herra; þú
þekkir lýðinn, að hann er jafnan búinn til ills. 23 Þeir sögðu við mig:
Gjör oss guð, er fyrir oss fari, því vér vitum eigi, hvað af þessum Móse
er orðið, manninum, er leiddi oss burt af Egiptalandi. 24 Þá sagði eg
við þá: Hver sem gull hefir á sér, hann slíti það af sér. Fengu þeir
mér það og kastaði eg því í eldinn; svo varð af því þessi kálfur. 25 En
er Móse sá, að fólkið var orðið taumlaust — því að Aron hafði slept
við það taumnum, svo að þeir voru hafðir að spotti af mótstöðumönn-
um sínum —, 26 þá nam Móse staðar í herbúðahliðinu og mælti: Hver
sem heyrir Jahve til, komi hingað til mín! Þá söfnuðust allir Levítar
til hans. 27 Og hann sagði við þá: Svo segir Jahve, Ísraels Guð: Hver
einn festi sverð á hlið sér, fari síðan fram og aftur frá einu hliði her-
búðanna til annars og drepi hver sinn bróður, vin og frænda. 28 Og
Levítarnir gjörðu sem Móse bauð þeim, og féllu af fólkinu á þeim degi
þrjár þúsundir manna. 29 Og Móse sagði: Fyllið hendur yðar í dag,
Jahve til handa, því að hver maður var á móti syni sínum og bróður,
svo að yður veitist blessun í dag.
30 Morguninn eftir sagði Móse við lýðinn: Þér hafið drýgt stóra
synd; en nú vil eg fara upp til Jahve; má vera, að eg fái friðþægt fyrir
synd yðar. 31 Síðan sneri Móse aftur til Jahve og mælti: Æ, þetta fólk
hefir drýgt stóra synd og gjört sér guð af gulli. 32 Eg bið, fyrirgef þeim
nú synd þeirra! Ef ekki, þá bið eg, að þú máir mig af bók þinni,
sem þú hefir skrifað. 33 En Jahve sagði við Móse: Hvern þann, er
syndgað hefir móti mér, vil eg má af bók minni. 34 Far nú og leið
fólkið þangað, sem eg hefi sagt þér; sjá, engill minn skal fara fyrir
þér; en þegar minn vitjunartími kemur, skal eg vitja synda þeirra á
þeim. 35 En Jahve laust fólkið fyrir það, að þeir höfðu gjört kálfinn,
sem Aron gjörði.

Guð býður Móse að halda áleiðis. Tjaldið reist. Móse biður fyrir lýðnum.

33 Og Jahve sagði við Móse: Far nú héðan með fólkið, sem þú
leiddir burt af Egiptalandi, til þess lands, sem eg sór Abraham,
Ísak og Jakob, er eg sagði: Niðjum þínum vil eg gefa það. 2 Og eg
vil senda engil á undan þér og reka burt Kanaaníta, Amóríta, Hetíta,
Peresíta, Hevíta og Jebúsíta, — 3 til þess lands, sem flýtur í mjólk og
hunangi; því að ekki vil eg sjálfur fara þangað með þér, af því að
þú ert harðsvíraður lýður, að eigi tortími eg þér á leiðinni. 4 En er
fólkið heyrði þennan ófögnuð, urðu þeir hryggir og enginn maður bjó

16: kap. 31, 18. **17:** kap. 24, 13. **27:** 5 Mós. 33, 9. **32:** Sálm. 69, 29. Róm. 9, 3.
— **33, 1:** 1 Mós. 12, 7. **3:** kap. 3, 8.

sig í skart. 5 Þá sagði Jahve við Móse: Seg Ísraelsmönnum: Þér
eruð harðsvíraður lýður; væri eg eitt augnablik með þér á leiðinni,
mundi eg tortíma þér; en legg nú af þér skart þitt, svo að eg viti,
hvað eg á að gjöra við þig. 6 Þá lögðu Ísraelsmenn niður skart sitt
undir Hóreb-fjalli og báru það eigi upp frá því.
7 En Móse tók tjaldið og reisti það fyrir utan herbúðirnar, spölkorn frá þeim, og kallaði það samfundatjald; og varð hver sá maður,
er leita vildi til Jahve, að fara út til samfundatjaldsins, sem var fyrir
utan herbúðirnar. 8 Og þegar Móse gekk út til tjaldsins, þá stóð upp
allur lýðurinn og gekk hver út í sínar tjalddyr og horfði á eftir honum,
þar til er hann var kominn inn í tjaldið. 9 En er Móse var kominn
inn í tjaldið, steig skýstólpinn niður og nam staðar við tjalddyrnar,
og Jahve talaði við Móse. 10 Og allur lýðurinn sá skýstólpann standa
við tjalddyrnar; stóð þá alt fólkið upp og féll fram, hver fyrir sínum
tjalddyrum. 11 En Jahve talaði við Móse augliti til auglitis, eins og
maður talar við mann; því næst gekk Móse aftur til herbúðanna, en
þjónn hans, sveinninn Jósúa Núnsson, veik ekki burt úr tjaldinu.
12 Og Móse sagði við Jahve: Sjá, þú segir við mig: »Far með
fólk þetta«, en þú hefir ekki látið mig vita, hvern þú ætlar að senda
með mér; og þó hefir þú sagt: »Eg þekki þig með nafni og þú hefir
einnig fundið náð í augum mínum«. 13 Hafi eg nú fundið náð í augum
þínum, þá bið eg: gjör mér kunna þína vegu, að eg megi þekkja þig,
svo að eg finni náð í augum þínum, og gæt þess, að þjóð þessi er
þinn lýður. 14 Og hann sagði: Á auglit mitt* að fara með og búa
þér hvíld? 15 En hann svaraði honum: Fari auglit þitt eigi með, þá
lát oss eigi fara héðan; 16 af hverju mega menn ella vita, að eg og lýður
þinn hafi fundið náð í augum þínum? hvort eigi af því, að þú farir
með oss og eg og þinn lýður verðum ágættir framar öllum þjóðum,
sem á jörðu búa? 17 Þá sagði Jahve við Móse: Einnig þetta, er þú
nú mæltir, vil eg gjöra, því að þú hefir fundið náð í augum mínum
og eg þekki þig með nafni. 18 En hann sagði: Lát mig þá sjá dýrð
þína! 19 Hann svaraði: Eg vil láta allan minn ljóma líða fram hjá
þér og eg vil kalla nafnið Jahve frammi fyrir þér; og eg vil líkna
þeim, sem eg vil líkna, og miskunna þeim, sem eg vil miskunna. 20 Og
enn sagði hann: Þú getur eigi séð auglit mitt, því áð enginn maður
fær séð mig og lífi haldið. 21 Og Jahve sagði: Sjá, hér er staður hjá
mér, og skalt þú standa uppi á berginu. 22 En þegar dýrð mín fer
fram hjá, vil eg láta þig standa í bergskorunni, og mun eg byrgja
þig með hendi minni, unz eg er kominn fram hjá. 23 En þegar eg tek
hönd mína frá, munt þú sjá á bak mér; en auglit mitt fær enginn
maður séð.

Nýjar lögmálstöflur. Dýrð Jahve. Sáttmáli endurnýjaður.

34 Og Jahve sagði við Móse: Högg þér tvær töflur af steini,
eins og hinar fyrri voru; mun eg þá rita á töflurnar þau orð,
sem stóðu á hinum fyrri töflunum, er þú brauzt í sundur. 2 Og ver
búinn á morgun og stíg árla upp á Sínaí-fjall og kom þar til mín
uppi á fjallstindinum. 3 Enginn maður má fara upp þangað með þér
og enginn má heldur láta sjá sig nokkurstaðar á fjallinu; eigi mega
heldur sauðir eða naut vera á beit uppi undir fjallinu. 4 Þá hjó hann

---

7: kap. 18, 15. **9:** kap. 34, 5. **11:** 4 Mós. 12, 8. **12:** Jes. 43, 1. **13:** Sálm. 103, 7. 2 Mós. 19, 6. **14:** * Þ. e. eg sjálfur. Jes. 63, 9. **18:** Jóh. 1, 14. **19:** kap. 34, 5 n. Róm. 9, 15. **20:** Dóm. 13, 22. — **34, 1:** 5 Mós. 10, 1 n. 2 Mós. 32, 19. **3:** kap. 19, 12 n.

tvær töflur af steini, eins og hinar fyrri; og Móse reis árla næsta
morgun og gekk upp á Sínaí-fjall, eins og Jahve hafði boðið honum,
og tók í hönd sér báðar steintöflurnar. 5 Þá steig Jahve niður í skýi;
en hann staðnæmdist þar hjá honum og ákallaði nafn Jahve. 6 Síðan
gekk Jahve fram hjá honum og kallaði: Jahve, Jahve, miskunnsamur
og líknsamur Guð, þolinmóður, gæzkuríkur og harla trúfastur, 7 sem
auðsýnir gæzku þúsundum og fyrirgefur misgjörðir, afbrot og syndir,
en lætur þær þó eigi með öllu óhegndar, heldur vitjar misgjörða feðr-
anna á börnum og barnabörnum, já í þriðja og fjórða lið. 8 Móse
féll þá skjótlega til jarðar og tilbað. 9 Og hann sagði: Hafi eg, drott-
inn, fundið náð í augum þínum, þá fari drottinn með oss, því að
þetta er harðsvíraður lýður; en fyrirgef oss misgjörðir vorar og syndir,
og gjör oss að þinni eign. 10 Og hann sagði: Sjá, eg gjöri sáttmála:
í augsýn alls þíns fólks vil eg gjöra þau undur, að ekki hafa slík verið
gjörð í nokkru landi eða hjá nokkurri þjóð; og skal alt fólkið, sem
þú ert hjá, sjá verk Jahve, því að furðulegt er það, sem eg mun við
þig gjöra. 11 Gæt þess, sem eg býð þér í dag: sjá, eg vil stökkva burt
undan þér Amórítum, Kanaanítum, Hetítum, Peresítum, Hevítum og
Jebúsítum. 12 Varast þú að gjöra nokkurn sáttmála við íbúa lands
þess, sem þú kemur til, svo að þeir verði þér ekki að tálsnöru, ef
þeir búa á meðal þín; 13 heldur skuluð þér rífa niður ölturu þeirra,
brjóta í sundur merkissteina þeirra og höggva niður asérur* þeirra.
14 Því að þú skalt eigi tilbiðja neinn annan guð, því að Jahve nefnist
vandlætari; vandlátur Guð er hann. 15 Varast að gjöra nokkurn sátt-
mála við íbúa landsins; því að þeir munu taka fram hjá með guðum
sínum og þeir munu færa fórnir guðum sínum, og þér mun verða
boðið og þú munt eta af fórnum þeirra. 16 Og þú munt taka dætur
þeirra handa sonum þínum og dætur þeirra munu taka fram hjá með
guðum sínum og tæla syni þína til að taka fram hjá með guðum
þeirra. 17 Þú skalt eigi gjöra þér steypta guði. 18 Þú skalt halda hátíð
hinna ósýrðu brauða; sjö daga skaltu eta ósýrð brauð, eins og eg hefi
boðið þér, á ákveðnum tíma í abíb-mánuði, því að í abíb-mánuði
fórst þú út af Egiptalandi. 19 Alt það, sem opnar móðurlíf, er mitt;
sömuleiðis allur fénaður þinn, sem karlkyns er, frumburðir nauta og
sauða. 20 En frumburði undan ösnum skaltu leysa með lambi; leysir
þú ekki, skaltu brjóta þá úr hálsliðum. Alla frumburði sona þinna
skaltu leysa; og enginn skal tómhentur koma fyrir auglit mitt. 21 Sex
daga skaltu vinna, en hvílast hinn sjöunda dag; þá skaltu hvílast,
hvort heldur er plægingartími eða uppskeru. 22 Og þú skalt halda
vikna-hátíðina, hátíð frumgróða hveitiuppskerunnar, og uppskeruhátíð-
ina við árslokin. 23 Þrem sinnum á ári skal alt þitt karlkyn birtast
frammi fyrir drotni Jahve, Guði Ísraels. 24 Því að eg mun reka heið-
ingjana burt frá þér og færa út landamerki þín; og enginn skal áseil-
ast land þitt, þegar þú fer upp til að birtast frammi fyrir Jahve, Guði
þínum, þrem sinnum á ári. 25 Þú skalt ekki fram bera blóð fórnar
minnar með sýrðu brauði og páskahátíðarfórnin má ekki liggja til

---

5: kap. 33, 19. **6:** 4 Mós. 14, 18. Nehem. 9, 17 n. Sálm. 86, 5. 15; 103, 8 n. Jóel 2, 13. Jón. 4, 2. **7:** kap. 20, 5. 6. 5 Mós. 5, 9 n. 7, 9 n. Jer. 32, 18. Mík. 7, 18 n. Nah. 1, 3. **9:** kap. 33, 3. **12:** kap. 23, 32 n. **13:** kap. 23, 24. * Að líkindum trésúlur, er merkja áttu gyðjuna Aséru eða Astarte. **14:** kap. 20, 3 n. 5 Mós. 4, 24. Nah. 1, 2. **15:** 4 Mós. 25, 1 n. **16:** Dóm. 3, 6. 1 Kong. 11, 2. **17:** kap. 20, 23. 3 Mós. 19, 4. **18:** kap. 12, 15; 13, 3 n. 5 Mós. 16, 1. **19:** kap. 13, 2. 12 n. **20:** kap. 23, 15 n. **21:** kap. 20, 8 n. **22:** 3 Mós. 23, 15. 5 Mós. 16, 9. 3 Mós. 23, 34 n. **23:** kap. 23, 17.

morguns. 26 Hið fyrsta, frumgróða jarðar þinnar, skaltu færa til húss
Jahve, Guðs þíns. Þú skalt ekki sjóða kið í mjólk móður sinnar.
27 Og Jahve sagði við Móse: Skrifa þú upp þessi orð, því að sam-
kvæmt þessum orðum hefi eg gjört sáttmála við þig og við Ísrael.
28 Og hann var þar hjá Jahve fjörutíu daga og fjörutíu nætur og át
ekki brauð og drakk ekki vatn. Og hann skrifaði á töflurnar orð sátt-
málans, tíu boðorðin. 29 En er Móse gekk ofan af Sínaí-fjalli — og
hann hafði báðar sáttmálstöflurnar í hendi sér, þegar hann gekk ofan
af fjallinu —, þá vissi Móse ekki að geislar stóðu af andlitshörundi
hans, af því að hann hafði talað við hann. 30 Og Aron og allir Ísra-
elsmenn sáu Móse, og sjá: geislar stóðu af andlitshörundi hans; þorðu
þeir þá ekki að koma nærri honum. 31 En Móse kallaði á þá og sneru
þeir þá aftur til hans, Aron og allir leiðtogar safnaðarins, og talaði
Móse við þá. 32 Eftir það gengu allir Ísraelsmenn til hans og bauð
hann þeim að halda alt það, sem Jahve hafði við hann talað á Sínaí-
fjalli. 33 Og er Móse hafði lokið máli sínu við þá, lét hann skýlu fyrir
andlit sér. 34 En er Móse gekk fram fyrir Jahve, til þess að tala við
hann, tók hann skýluna frá, þar til er hann gekk út aftur; því næst
gekk hann út og flutti Ísraelsmönnum það, sem honum var boðið.
35 Sáu Ísraelsmenn þá andlit Móse, hversu geislar stóðu af andlitshör-
undi hans; lét Móse þá skýluna aftur fyrir andlit sér, þar til er hann
gekk inn, til þess að tala við Guð.

Hvíldardagsboð. Tjaldbúðin reist og vígð með öllum áhöldum.

35 Og Móse stefndi saman öllum söfnuði Ísraelsmanna og sagði
við þá: Þetta er það, sem Jahve hefir boðið að gjöra: 2 Sex
daga skal verk vinna, en sjöundi dagurinn skal vera yður helgur hvíld-
ardagur, hátíðarhvíld Jahve; hver sem verk vinnur á þeim degi, skal
líflátinn verða. 3 Hvergi skuluð þér kveikja upp eld í híbýlum yðar á
hvíldardegi.
4 Og Móse talaði til alls safnaðar Ísraelsmanna og mælti: Þetta er
það, sem Jahve hefir boðið og sagt: 5 Færið Jahve gjöf af því, sem
þér eigið. Hver sá, er gefa vill af fúsum huga, beri fram gjöf Jahve
til handa: gull, silfur og eir, 6 bláan purpura, rauðan purpura, skarlat
baðmull og geitahár, 7 rauðlituð hrútskinn, skinn af sækúm og akasíu-
við, 8 olíu til ljósastikunnar, kryddjurtir til smurningarolíu og ilmreyk-
elsis, 9 sjóamsteina og steina til legginga á hökulinn og brjóstskjöldinn.
10 Og allir hagleiksmenn meðal yðar komi og búi til alt það, sem Jahve
hefir boðið: 11 búðina, tjöldin yfir hana, þak hennar, króka, borð, slár,
stólpa og undirstöður, 12 örkina og stengurnar, er henni fylgja, lokið og
fortjaldsdúkbreiðuna, 13 borðið og stengurnar, er því fylgja, öll áhöld
þess og skoðunarbrauðin, 14 ljósastikuna, áhöld þau og lampa, er henni
fylgja, og olíu til ljósastikunnar, 15 reykelsisaltarið og stengurnar, er því
fylgja, smurningarolíuna, ilmreykelsið og dúkbreiðuna fyrir dyrnar, fyrir
dyr búðarinnar, 16 brennifórnaraltarið og eirgrindina, sem því fylgir,
stengur þess og öll áhöld, og kerið með stétt þess, 17 tjöld forgarðsins,
stólpa hans með undirstöðum og dúkbreiðuna fyrir hlið forgarðsins,
18 hæla búðarinnar og hæla forgarðsins og þau stög, sem þar til heyra,
19 glitklæðin til embættisgjörðar í helgidóminum, hin helgu klæði Arons

25: kap. 23, 18. **26:** kap. 23, 19. 5 Mós. 26, 1 n. **27:** v. 10. **28:** kap. 24, 18; 34, 1. 5 Mós. 4, 13. **33:** 2 Kor. 3, 7. 13. — **35, 2:** kap. 20, 8 n. 31, 15. **5:** kap. 25, 2 n. **11:** kap. 26, 1—6. 7—13. 14. **12:** kap. 25, 10—22; 26, 31—34. **13:** kap. 25, 23—30. **14:** kap. 25, 31—39. **15:** kap. 30, 1—10. 23—38; 26, 36. **16:** kap. 27, 1—8; 30, 17—21. **17:** kap. 27, 9—19. **18:** kap. 27, 19. **19:** kap. 31, 10; 28, 1—43.

prests og prestsþjónustuklæði sona hans. 20 Því næst gekk allur söfn-
uður Ísraelsmanna burt frá Móse. 21 Komu þá allir, sem gáfu af fús-
um huga og með ljúfu geði, og færðu Jahve gjafir til að gjöra af sam-
fundatjaldið og alt það, sem þurfti til þjónustugjörðarinnar í því og til
hinna helgu klæða. 22 Og þeir komu, bæði menn og konur, allir þeir,
sem fúsir voru að gefa, og færðu spangir, eyrnagull, hringa, hálsmen
og alls konar gullgripi; svo og hver sá, er færa vildi Jahve gull að
fórnargjöf. 23 Og hver maður, sem átti í eigu sinni bláan purpura,
rauðan purpura, skarlat, baðmull, geitahár, rauðlituð hrútskinn og sæ-
kýrskinn, bar það fram. 24 Og hver sem bar fram silfur og eir að
fórnargjöf, færði það Jahve að fórnargjöf, og hver sem átti í eigu sinni
akasíuvið til hvers þess smíðis, er gjöra skyldi, bar hann fram. 25 Og
allar hagvirkar konur spunnu með höndum sínum og báru fram spuna
sinn: bláan purpura, rauðan purpura, skarlat og baðmull. 26 Og allar
konur, sem til þess voru fúsar og höfðu kunnáttu til, spunnu geitahár.
27 En foringjarnir færðu sjóamsteina og steina til legginga á hökulinn
og brjóstskjöldinn, 28 og kryddjurtir og olíu til ljósastikunnar og til
smurningarolíu og ilmreykelsis. 29 Ísraelsmenn færðu Jahve þessar
gjafir sjálfviljuglega, hver maður og hver kona, er fúslega vildi láta
eitthvað af hendi rakna til alls þess verks, er Jahve hafði boðið Móse
að gjöra.

30 Og Móse sagði við Ísraelsmenn: Sjáið, Jahve hefir kvatt til Beza-
lel Úríson, Húrssonar, af Júda ættkvísl 31 og fylt hann Guðs anda, bæði
vísdómi, skilningi, kunnáttu og hvers konar hagleik, 32 til þess að upp-
hugsa listaverk og smíða úr gulli, silfri og eiri, 33 og skera steina til
greypingar, og til tréskurðar, til þess að vinna að hvers konar hagvirki.
34 Hann hefir og gefið honum þá gáfu að kenna öðrum, bæði honum
og Oholíab Akísamakssyni af Dans ættkvísl. 35 Hann hefir fylt þá hug-
viti til alls konar útskurðar, listvefnaðar, glitvefnaðar af bláum purp-
ura, rauðum purpura, skarlati og baðmull, og til dúkvefnaðar, svo að
36 þeir geta framið alls konar iðn og upphugsað listaverk. 1 Og
skulu þeir Bezalel og Oholíab og allir hugvitsmenn, er Jahve
hefir gefið hugvit og kunnáttu, svo að þeir bera skyn á, hvernig gjöra
skal alt það verk, er að helgidómsgjörðinni lýtur, — gjöra alt eins
og Jahve hefir boðið.

2 Móse lét þá kalla Bezalel og Oholíab og alla hugvitsmenn, er
Jahve hafði gefið hugvit, alla þá, sem af fúsum huga gengu að verk-
inu til að vinna það. 3 Tóku þeir við af Móse öllum gjöfunum, sem
Ísraelsmenn höfðu fram borið til framkvæmda því verki, er að helgi-
dómsgjörðinni laut. En þeir færðu honum á hverjum morgni eftir sem
áður gjafir sjálfviljuglega. 4 Þá komu allir hugvitsmennirnir, sem störf-
uðu að helgidómsgjörðinni í smáu og stóru, hver frá sínu verki, sem
þeir voru að vinna, 5 og sögðu við Móse á þessa leið: Fólkið leggur
til miklu meira en þörf gjörist til að vinna það verk, sem Jahve hefir
boðið að gjöra. 6 Þá bauð Móse að láta þetta boð út ganga um her-
búðirnar: Enginn, hvorki karl né kona, skal framar hafa nokkurn starfa
með höndum í því skyni að gefa til helgidómsins. Lét fólkið þá af að
færa gjafir. 7 Var þá gnógt verkefni fyrir þá til alls þess, er gjöra
þurfti, og jafnvel nokkuð afgangs.

8 Gjörðu nú allir hugvitsmenn meðal þeirra, er að verkinu unnu,
tjaldbúðina af tíu dúkum; voru þeir gjörðir af tvinnaðri baðmull, blá-
um purpura, rauðum purpura og skarlati, og listofnir kerúbar á. 9 Hver
dúkur var tuttugu og átta álna langur og fjögra álna breiður; og voru

30: kap. 31, 2 n. — **36, 1:** kap. 31, 2. 6; 35, 30 n. 8: kap. 26, 1 n.

allir dúkarnir jafnir að máli. [10] Fimm dúkarnir voru tengdir saman
hver við annan og eins voru hinir fimm dúkarnir tengdir saman hver
við annan. [11] Þá voru gjörðar lykkjur af bláum purpura á jaðri yzta
dúksins í samfellunni; eins var gjört á jaðri yzta dúksins í hinni samfellunni. [12] Fimtíu lykkjur voru gjörðar á öðrum dúknum og eins voru
gjörðar fimtíu lykkjur á jaðri þess dúksins, sem var í hinni samfellunni, svo að lykkjurnar stóðust á hver við aðra. [13] Þá voru gjörðir
fimtíu krókar af gulli og dúkarnir tengdir saman hver við annan með
krókunum, svo að tjaldbúðin varð ein heild.
[14] Því næst voru gjörðir dúkar af geitahári til að tjalda með yfir
búðina, ellefu að tölu. [15] Hver dúkur var þrjátíu álna langur og fjögra
álna breiður, og voru allir ellefu dúkarnir jafnir að máli. [16] Þá voru
tengdir saman fimm dúkar sér og sex dúkar sér [17] og síðan búnar til
fimtíu lykkjur á jaðri yzta dúksins í annari samfellunni og eins fimtíu
lykkjur á dúkjaðri hinnar samfellunnar. [18] Þá voru gjörðir fimtíu eirkrókar til að tengja saman tjaldið, svo að það varð ein heild. [19] Þá
var enn gjört þak yfir tjaldið af rauðlituðum hrútskinnum og enn eitt
þak þar utan yfir af sækýrskinnum.
[20] Því næst voru gjörð þiljuborðin í tjaldbúðina; voru þau af akasíuviði og stóðu upp og ofan. [21] Var hvert borð tíu álnir á lengd og
hálf önnur alin á breidd. [22] Á hverju borði voru tveir tappar, báðir
sameinaðir; var svo gjört á öllum borðum tjaldbúðarinnar. [23] Og þannig
voru borðin í tjaldbúðina gjörð: tuttugu borð í suðurhliðina; [24] og fjörutíu undirstöður af silfri voru búnar til undir tuttugu borðin, tvær undirstöður undir hvert borð, sín fyrir hvorn tappa; [25] og í hina hlið tjaldbúðarinnar, norðurhliðina, voru gjörð tuttugu borð [26] og fjörutíu undirstöður af silfri, tvær undirstöður undir hvert borð. [27] Í afturgafl búðarinnar, gegnt vestri, voru gjörð sex borð. [28] Og tvö borð voru gjörð
í búðarhornin á afturgaflinum; [29] voru þau tvöföld að neðan og héldu
sömuleiðis fullu máli upp úr alt til hins fyrsta hrings; þannig var þeim
háttað hvorumtveggja á báðum hornunum. [30] Borðin voru átta og
með undirstöðum af silfri — sextán undirstöðum, tveim undirstöðum
undir hverju borði.
[31] Því næst voru gjörðar slár af akasíuviði, fimm á borðin í annari hlið búðarinnar [32] og fimm slár á borðin í hinni hlið búðarinnar
og fimm slár á borðin í afturgafli búðarinnar gegnt vestri. [33] Þá var
gjörð miðsláin og látin liggja á miðjum borðunum alla leið frá einum
enda til annars. [34] Og voru borðin gulllögð, en hringarnir á þeim, sem
slárnar gengu í, gjörðir af gulli; slárnar voru og gulllagðar.
[35] Þá var fortjaldið gjört af bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull; var það tilbúið með listvefnaði og kerúbar
á. [36] Til þess voru gjörðir fjórir stólpar af akasíuviði; voru þeir gulllagðir og naglarnir í þeim af gulli, en undir stólpana voru steyptar
fjórar undirstöður af silfri. [37] Dúkbreiða var og gjörð fyrir dyr tjaldsins, af bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull, og glitofin; [38] svo og fimm stólparnir, er henni fylgdu og naglarnir
í þeim; voru stólpahöfuðin gulllögð og hringrandir þeirra, en fimm undirstöðurnar undir þeim voru af eiri.

37 Og Bezalel gjörði örkina af akasíuviði; var hún hálf þriðja
alin á lengd, hálf önnur alin á breidd og hálf önnur alin á hæð.
[2] Og hann lagði hana skíru gulli innan og utan og gjörði umhverfis
á henni brún af gulli. [3] Og hann steypti til arkarinnar fjóra hringa af
gulli til að festa þá við fjóra fætur hennar, sína tvo hringana hvoru-

---

37, 1: kap. 25, 10 n.

megin. [4] Þá gjörði hann stengur af akasíuviði og gulllagði þær; [5] smeygði
síðan stöngunum í hringana á hliðum arkarinnar, svo að bera mátti
örkina.
[6] Þá gjörði hann lok af skíru gulli; var það hálf þriðja alin á
lengd og hálf önnur alin á breidd. [7] Og hann gjörði tvo kerúba af
gulli; af drifnu smíði gjörði hann þá á hvorumtveggja loksendanum;
[8] var annar kerúbinn á öðrum endanum, en hinn á hinum endanum;
gjörði hann kerúbana áfasta við lokið á báðum endum þess. [9] En
kerúbarnir breiddu út vængina uppi yfir, svo að þeir huldu lokið með
vængjum sínum og andlit þeirra sneru hvort í móti öðru; að lokinu
sneru andlit kerúbanna.
[10] Þá gjörði hann borðið af akasíuviði, tvær álnir á lengd, alin á
breidd og hálfa aðra alin á hæð. [11] Lagði hann það skíru gulli og
gjörði umhverfis á því brún af gulli. [12] Umhverfis það gjörði hann
lista þverhandar breiðan og bjó til brún af gulli umhverfis á listanum.
[13] Og hann steypti til borðsins fjóra hringa af gulli og setti hringana í
fjögur hornin, sem voru á fjórum fótum borðsins. [14] Voru hringarnir
fast uppi við listann, svo að í þá yrði smeygt stöngunum til þess að
bera borðið. [15] Og hann gjörði stengurnar af akasíuviði og gulllagði
þær, svo að bera mátti borðið. [16] Þá bjó hann til ílátin, er á borðinu
skyldu standa, föt þau, er því tilheyrðu, skálar og ker, og bolla þá,
er til dreypifórnar eru hafðir, — af skíru gulli.
[17] Og hann gjörði ljósastikuna af skíru gulli; með drifnu smíði
gjörði hann ljósastikuna, stétt hennar og legg; blómbikarar hennar,
knappar hennar og blóm, voru samfastir henni. [18] Og sex álmur lágu
út frá hliðum hennar, þrjár álmur ljósastikunnar út frá annari hlið
hennar og þrjár álmur ljósastikunnar út frá hinni hlið hennar. [19] Þrír
bikarar, í lögun sem möndlublóm, voru á fyrstu álmunni, knappur og
blóm; þrír bikarar, í lögun sem möndlublóm, voru á næstu álmunni,
knappur og blóm; svo var á öllum sex álmunum, sem út gengu frá
ljósastikunni. [20] Og á sjálfri ljósastikunni voru fjórir bikarar í lögun
sem möndlublóm, knappar hennar og blóm: [21] einn knappur undir
tveim neðstu álmunum, samfastur ljósastikunni, og annar knappur undir
tveim næstu álmunum, samfastur ljósastikunni, og enn knappur undir
tveim efstu álmunum, samfastur ljósastikunni — undir sex álmunum,
er út gengu frá ljósastikunni. [22] Knapparnir og álmurnar voru samfast-
ar henni; alt var það gjört með drifnu smíði af skíru gulli. [23] Og hann
gjörði lampa hennar sjö og ljósasöx þau og skarpönnur, er henni fylgdu,
af skíru gulli. [24] Af einni talentu skíragulls gjörði hann hana með
öllum áhöldum hennar.
[25] Þá gjörði hann reykelsisaltarið af akasíuviði, það var álnarlangt
og álnarbreitt, ferhyrnt, tveggja álna hátt og horn þess áföst við það.
[26] Og hann lagði það skíru gulli, bæði að ofan og á hliðunum alt í
kring, svo og horn þess; og hann gjörði brún af gulli á því alt í kring.
[27] Og hann gjörði á því tvo hringa af gulli fyrir neðan brúnina báð-
umegin, á báðum hliðum þess, til að smeygja í stöngum til að bera
það á. [28] Og stengurnar gjörði hann af akasíuviði og gulllagði þær.
[29] Hann bjó og til hina helgu smurningarolíu og hreina ilmreykelsið á
smyrslarahátt.
38 Þá gjörði hann brennifórnaraltarið af akasíuviði; það var
fimm álna langt og fimm álna breitt, ferhyrnt og þriggja álna
hátt. [2] Og hann gjörði hornin á því upp af fjórum hyrningum þess;

6: kap. 25, 17 n. 10: kap. 25, 23 n. 17: kap. 25, 31 n. 25: kap. 30, 1 n. 29: kap. 30, 23 n. 34 n. — 38, 1: kap. 27, 1 n.

þau horn voru áföst við það; og hann eirlagði það. 3 Og hann gjörði
öll áhöld, sem altarinu skyldu fylgja: kerin, eldspaðana, fórnarskálirn-
ar, soðkrókana og eldpönnurnar; öll áhöld þess gjörði hann af eiri.
4 Enn fremur gjörði hann um altarið eirgrind, eins og riðið net, fyrir
neðan umgjörð þess undir niðri alt upp að miðju þess. 5 Og hann
steypti fjóra hringa í fjögur horn eirgrindarinnar, til að smeygja í stöng-
unum. 6 En stengurnar gjörði hann af akasíuviði og eirlagði þær. 7 Og
hann smeygði stöngunum í hringana á hliðum altarisins til að bera
það á; hann gjörði það af borðum, holt að innan. 8 Því næst gjörði
hann eirkerið með eirstétt — úr speglum kvenna þeirra, er gegndu
þjónustu við dyr samfundatjaldsins.

9 Og hann gjörði forgarðinn þannig: á suðurhliðinni voru tjöld
fyrir forgarðinum úr tvinnaðri baðmull, hundrað álna löng, 10 með
tuttugu stólpum og tuttugu undirstöðum af eiri, en naglar í stólpunum
og hringrandir á þeim voru af silfri. 11 Á norðurhliðinni voru og hundrað
álna tjöld með tuttugu stólpum og tuttugu undirstöðum af eiri, en
naglarnir í stólpunum og hringrandirnar á þeim voru af silfri. 12 Að
vestanverðu voru fimtíu álna löng tjöld með tíu stólpum og tíu undir-
stöðum, en naglarnir í stólpunum og hringrandirnar á þeim voru af
silfri. 13 Og að austanverðu, mót uppkomu sólar, voru fimtíu álna
tjöld. 14 Voru fimtán álna tjöld annars vegar með þremur stólpum og
þremur undirstöðum; 15 og hins vegar, báðumegin við forgarðshliðið,
sömuleiðis fimtán álna tjöld með þremur stólpum og þremur undir-
stöðum. 16 Öll tjöld umhverfis forgarðinn voru úr tvinnaðri baðmull,
17 undirstöðurnar undir stólpunum af eiri, naglarnir í stólpunum og
hringrandirnar á þeim af silfri og stólpahöfuðin silfurlögð; en á öllum
stólpum forgarðsins voru hringrandir af silfri.

18 Og dúkbreiðan fyrir hliði forgarðsins var glitofin af bláum
purpura, rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull, tuttugu álna
löng og fimm álna há eftir dúkbreiddinni, eins og tjöld forgarðsins voru.
19 Og þar til heyrðu fjórir stólpar og fjórar undirstöður af eiri; en
naglarnir í þeim voru af silfri, stólpahöfuðin silfurlögð og hringrand-
irnar á þeim af silfri. 20 Og allir hælarnir til tjaldbúðarinnar og for-
garðsins hringinn í kring voru af eiri.

21 Þetta er kostnaðarreikningur tjaldbúðarinnar, sáttmálsbúðarinnar,
sem gjörður var að boði Móse með aðstoð Levítanna af Ítamar, syni
Arons prests. 22 En Bezalel Úríson, Húrssonar, af Júda-ættkvísl gjörði
alt það, sem Jahve hafði boðið Móse; 23 og með honum var Oholíab
Akísamaksson af Dans ættkvísl; hann var hagur á steingröft, listvefn-
að og glitvefnað af bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og baðmull.

24 Alt það gull, sem haft var til smíðisins við alla helgidómsgjörð-
ina og fært var að fórnargjöf, var tuttugu og níu talentur og sjö hundr-
uð og þrjátíu siklar eftir helgidóms siklum. 25 Og silfrið, sem þeir af
söfnuðinum, er í manntali voru, lögðu til, var hundrað talentur og
seytján hundruð sjötíu og fimm siklar eftir helgidóms siklum, 26 hálf-
sikill á mann, það er hálfur sikill eftir helgidóms sikli, á hvern þann,
er talinn var í liðkönnun, tvítugur og þaðan af eldri, og voru það sex
hundruð og þrjú þúsund, fimm hundruð og fimtíu manns. 27 Hundrað
talenturnar af silfri voru hafðar til að steypa úr undirstöður til helgi-
dómsins og undirstöður til fortjaldsins, hundrað undirstöður úr hundr-
að talentum, ein talenta í hverja undirstöðu. 28 Af seytján hundruð
sjötíu og fimm siklunum gjörði hann naglana í stólpana, silfurlagði

---

8: kap. 30, 18 n. 9: kap. 27, 9 n. 22: kap. 31, 2. 23: kap. 31, 6. 24: kap. 35, 22.
26: kap. 30, 12 n. 4 Mós. 1, 46.

stólpahöfuðin og bjó til hringrandir á þá. 29 Og fórnargjafa-eirinn var
sjötíu talentur og tvö þúsund og fjögur hundruð siklar. 30 Af honum
gjörði hann undirstöðurnar til samfundatjalds-dyranna, eiraltarið, eir-
grindina, sem því fylgdi, og öll áhöld altarisins, 31 undirstöðurnar til
forgarðsins alt í kring, undirstöðurnar til forgarðshliðsins, alla hæla til
tjaldbúðarinnar og alla hæla til forgarðsins alt í kring.

39 Og af bláa purpuranum, rauða purpuranum og skarlatinu
gjörðu þeir glitklæði til embættisgjörðar í helgidóminum; og þeir
gjörðu hin helgu klæði Arons, svo sem Jahve hafði boðið Móse. 2 Hann
bjó til hökulinn af gulli, bláum purpura, rauðum purpura, skarlati og
tvinnaðri baðmull. 3 Þeir beittu út gullið í þynnur, en hann skar þynn-
urnar í þræði til að vefa þá inn í bláa purpurann, rauða purpurann,
skarlatið og baðmullina með forkunnarlegu hagvirki. 4 Þeir gjörðu axl-
arhlýra á hökulinn og voru þeir festir við hann; á báðum endum var
hann festur við þá. 5 Og hökullindinn, sem á honum var til að gyrða
hann að sér, var áfastur honum og með sömu gerð: af gulli, bláum
purpura, rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull, svo sem Jahve
hafði boðið Móse. 6 Og þeir greyptu sjóamsteina inn í umgjarðir af
gulli og grófu á þá nöfn Ísraels sona með innsiglisgrefti. 7 Festi hann
þá á axlarhlýra hökulsins, svo að þeir væru minnissteinar fyrir Ísra-
elsmenn, svo sem Jahve hafði boðið Móse.

8 Þá bjó hann til brjóstskjöldinn, gjörðan með listasmíði og með
sömu gerð og hökullinn, af gulli, bláum purpura, rauðum purpura,
skarlati og tvinnaðri baðmull. 9 Var hann ferhyrndur; gjörðu þeir brjóst-
skjöldinn tvöfaldan; var hann spannarlangur og spannarbreiður og tvö-
faldur. 10 Og þeir settu hann fjórum steinaröðum: eina röð af karne-
ól, tópas og smaragði; var það fyrsta röðin; 11 önnur röðin: karbunkull
safír og jaspis; 12 þriðja röðin: hýasint, agat og ametýst; 13 og fjórða
röðin: krýsólít, sjóam og onýx; voru þeir greyptir í gullumgjarðir, hver
á sínum stað. 14 Og steinarnir voru tólf, eftir nöfnum Ísraels sona, og
með nöfnum þeirra; voru þeir grafnir með innsiglisgrefti og var sitt
nafn á hverjum þeirra eftir þeim tólf kynkvíslum. 15 Og þeir gjörðu
festar til brjóstskjaldarins, snúnar eins og fléttur, af skíru gulli. 16 Þeir
gjörðu og tvær umgjarðir af gulli og tvo gullhringa, og þessa tvo hringa
festu þeir á tvö horn brjóstskjaldarins; 17 festu síðan báðar gullflétturn-
ar í þessa tvo hringa á hornum brjóstskjaldarins. 18 En tvo enda beggja
snúnu festanna festu þeir við umgjarðirnar tvær og festu þær við axl-
arhlýra hökulsins, á hann framanverðan. 19 Þá gjörðu þeir enn tvo
hringa af gulli og festu þá í tvö horn brjóstskjaldarins, innanvert í þá
brúnina, sem að höklinum vissi. 20 Og enn gjörðu þeir tvo hringa af
gulli og festu þá á báða axlarhlýra hökulsins, neðan til á hann fram-
anverðan, þar sem hann var tengdur saman, fyrir ofan hökullindann.
21 Og knýttu þeir brjóstskjöldinn með hringum hans við hökulhringana
með snúru af bláum purpura, svo að hann lægi fyrir ofan hökullind-
ann og brjóstskjöldurinn losnaði ekki við hökulinn, svo sem Jahve hafði
boðið Móse.

22 Síðan gjörði hann hökulmöttulinn; var hann ofinn og allur af
bláum purpura; 23 og var höfuðsmátt möttulsins á honum miðjum, eins
og á brynju, og hálsmálið faldað með borða, svo að ekki skyldi rifna
út úr. 24 Á möttulfaldinum gjörðu þeir granatepli af bláum purpura,
rauðum purpura, skarlati og tvinnaðri baðmull. 25 Þeir gjörðu og bjöll-
ur af skíru gulli og festu bjöllurnar millum granateplanna á möttul-

---

39, 1: kap. 31, 10; 35, 19; 28, 4 n.

faldinum alt í kring, á millum granateplanna, 26 svo að fyrst kom bjalla og
granatepli og þá aftur bjalla og granatepli alt í kring á möttulfaldinum,
til þjónustugjörðar, svo sem Jahve hafði boðið Móse.
27 Þá gjörðu þeir kyrtlana handa Aroni og sonum hans af baðm-
ull og voru þeir ofnir; 28 sömuleiðis vefjarhöttinn af baðmull og höf-
uðdúkana prýðilegu af baðmull og línbrækurnar af tvinnaðri baðmull,
29 og beltið af tvinnaðri baðmull, bláum purpura, rauðum purpura og
skarlati, glitofið, svo sem Jahve hafði boðið Móse.
30 Síðan gjörðu þeir spöngina, hið helga ennishlað, af skíru gulli
og letruðu á hana með innsiglisgrefti: »Helgaður Jahve«. 31 Og þeir
festu við hana snúru af bláum purpura til að festa hana á vefjar-
höttinn ofanverðan, svo sem Jahve hafði boðið Móse.
32 Þannig var nú lokið öllu verki við búð samfundatjaldsins og
gjörðu Ísraelsmenn alt, sem Jahve hafði boðið Móse — svo gjörðu þeir.
33 Síðan fluttu þeir búðina til Móse: tjaldið með öllum áhöldum þess,
krókana, þiljuborðin, slárnar, stólpana og undirstöðurnar, 34 þakið úr
rauðlituðu hrútskinnunum, þakið úr sækýrskinnunum og fortjalds-
dúkbreiðuna, 35 sáttmálsörkina, stengurnar og arkarlokið, 36 borðið með
öllum þess áhöldum og skoðunarbrauðin, 37 gullljósastikuna með lömp-
um, lömpunum, er raða skyldi, öll áhöld hennar og olíu ljósastikunnar,
38 gullaltarið, smurningarolíuna, ilmreykelsið og dúkbreiðuna fyrir tjald-
dyrnar, 39 eiraltarið ásamt eirgrindinni, stengur þess og öll áhöld, kerið
og stétt þess, 40 forgarðstjöldin, stólpa hans og undirstöður, dúkbreiðuna
fyrir hlið forgarðsins, stög þau og hæla, sem þar til heyra, og öll þau
áhöld, sem heyra til þjónustugjörð í búðinni, í samfundatjaldinu,
41 glitklæðin til embættisgjörðar í helgidóminum, hin helgu klæði Arons
prests og prestsþjónustuklæði sona hans. 42 Unnu Ísraelsmenn alt verkið,
í alla staði svo sem Jahve hafði boðið Móse. 43 Og Móse leit yfir alt
verkið og sjá: þeir höfðu unnið það; svo sem Jahve hafði fyrir lagt,
svo höfðu þeir gjört það; og Móse blessaði þá.

40 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Á fyrsta degi hins
fyrsta mánaðar skalt þú reisa búð samfundatjaldsins; 3 þar skalt
þú setja sáttmálsörkina og byrgja fyrir örkina með fortjaldinu. 4 Og
þú skalt bera borðið þangað og raða því, sem á því skal vera; síðan
skalt þú bera þangað ljósastikuna og setja upp lampa hennar. 5 Og
þú skalt setja hið gullna reykelsisaltari fyrir framan sáttmálsörkina og
hengja dúkbreiðuna fyrir búðardyrnar. 6 Og þú skalt setja brenni-
fórnaraltarið fyrir framan dyr samfundatjalds-búðarinnar. 7 Og kerið
skalt þú setja milli samfundatjaldsins og altarisins og láta vatn í það.
8 Síðan skalt þú reisa forgarðinn umhverfis og hengja dúkbreiðu fyrir
forgarðshliðið. 9 Þá skalt þú taka smurningarolíuna og smyrja búðina
og alt, sem í henni er, og vígja hana með öllum áhöldum hennar, svo
að hún sé heilög. 10 Og þú skalt smyrja brennifórnaraltarið og öll á-
höld þess; og þú skalt vígja altarið og skal altarið þá vera háheilagt.
11 Og þú skalt smyrja kerið og stétt þess og vígja það. 12 Þá skalt þú
leiða Aron og sonu hans að dyrum samfundatjaldsins og þvo þá úr
vatni. 13 Og þú skalt færa Aron í hin helgu klæði, smyrja hann og
vígja, að hann þjóni mér í prestsembætti. 14 Þú skalt og leiða fram
sonu hans og færa þá í kyrtlana; 15 og þú skalt smyrja þá, eins og
þú smurðir föður þeirra, að þeir þjóni mér í prestsembætti; og skal
smurning þeirra veita þeim æfinlegan prestdóm frá kyni til kyns.
16 Og Móse gjörði svo; eins og Jahve hafði boðið honum, svo

41: kap. 31, 10. — 40, 8: kap. 26, 33 n. 30, 6. 9: kap. 30, 23 n. 12: kap. 29, 4 n.
14: kap. 28, 40.

gjörði hann í alla staði. 17 Búðin var reist í fyrsta mánuði hins annars
árs, fyrsta dag mánaðarins. 18 Reisti Móse búðina, lagði undirstöðurnar,
sló upp þiljunum, setti í slárnar og reisti upp stólpana. 19 Og hann
þandi tjaldvoðina yfir búðina og lagði tjaldþökin þar yfir, eins og Jahve
hafði boðið Móse. 20 Og hann tók sáttmálið og lagði það í örkina,
setti stengurnar í örkina og lét arkarlokið yfir örkina. 21 Og hann
flutti örkina inn í búðina, setti upp fortjaldsdúkbreiðuna og byrgði
fyrir sáttmálsörkina, eins og Jahve hafði boðið Móse. 22 Og hann setti
borðið inn í samfundatjaldið, við norðurhlið búðarinnar, fyrir utan
fortjaldið; 23 og hann raðaði á það brauðunum frammi fyrir Jahve,
eins og Jahve hafði boðið Móse. 24 Og hann setti upp ljósastikuna í
samfundatjaldinu gegnt borðinu við suðurhlið búðarinnar. 25 Og hann
setti upp lampana frammi fyrir Jahve, eins og Jahve hafði boðið Móse.
26 Og hann setti upp gullaltarið inni í samfundatjaldinu fyrir framan
fortjaldið, 27 og brendi á því ilmreykelsi, eins og Jahve hafði boðið
Móse. 28 Síðan hengdi hann dúkbreiðuna fyrir dyr búðarinnar, 29 setti
brennifórnaraltarið við dyr samfundatjalds-búðarinnar og fórnaði á því
brennifórn og matfórn, eins og Jahve hafði boðið Móse. 30 Og hann
setti kerið milli samfundatjaldsins og altarisins og lét vatn í það til
þvottar, 31 og þvoðu þeir Móse, Aron og synir hans hendur sínar og
fætur úr því. 32 Hvert sinn er þeir gengu inn í samfundatjaldið og
nálguðust altarið, þvoðu þeir sér, svo sem Jahve hafði boðið Móse.
33 Síðan reisti hann forgarðinn umhverfis búðina og altarið og hengdi
dúkbreiðuna fyrir forgarðshliðið, og hafði Móse þá aflokið verkinu.

34 Þá huldi skýið samfundatjaldið og dýrð Jahve fylti búðina;
35 og mátti Móse ekki inn ganga í samfundatjaldið, því að skýið lá
yfir því og dýrð Jahve fylti búðina. 36 Og hvert sinn er skýið hófst
upp frá búðinni, lögðu Ísraelsmenn upp, alla þá stund, er þeir voru
á ferðinni. 37 En er skýið hófst ekki upp, lögðu Ísraelsmenn ekki af
stað, fyr en þann dag er skýið hófst upp. 38 Því að ský Jahve var
yfir búðinni um daga, en eldbjarmi um nætur, í augsýn allra Ísraels-
manna, alla þá stund, er þeir voru á ferðinni.

Þriðja bók Móse

(Leviticus).

Um brennifórnir.

1 Og Jahve kallaði á Móse og talaði við hann úr samfundatjaldinu
og mælti: 2 Tala þú til Ísraelsmanna og seg við þá: Þegar einhver
af yður vill færa Jahve fórn, þá skuluð þér færa fórn yðar af fénað-
inum, af nautum og sauðum. 3 Sé fórn hans brennifórn af nautum,
skal það, er hann fórnar, vera karlkyns og gallalaust; skal hann leiða

---

20: kap. 25, 16. 21. **23:** kap. 25, 30. **25:** kap. 25, 37. **27:** kap. 30, 7. **29:** kap. 27, 1 n. **30:** kap. 30, 18 n. **34:** 4 Mós. 9, 15. 1 Kong. 8, 10 n. **36:** kap. 13, 21 n. 4 Mós. 9, 17. **38:** 4 Mós. 9, 15 n. 5 Mós. 1, 33. — **1, 3:** kap. 6, 9 n.

það að dyrum samfundatjaldsins, svo að hann verði Jahve velþóknan-
legur. 4 Því næst skal hann leggja hönd sína á höfuð brennifórnar-
innar, að hún afli honum velþóknunar og friðþægi fyrir hann. 5 Síð-
an skal hann slátra ungneytinu frammi fyrir Jahve, en synir Arons,
prestarnir, skulu fram bera blóðið; og skulu þeir stökkva blóðinu alt
í kring utan á altarið, sem stendur við dyr samfundatjaldsins. 6 Þá
flái hann brennifórnina og hluti hana sundur. 7 En synir Arons, prest-
arnir, skulu gjöra eld á altarinu og leggja við á eldinn. 8 Og synir
Arons, prestarnir, skulu raða stykkjunum, höfðinu og mörnum ofan á
viðinn, sem lagður er á eldinn, sem er á altarinu. 9 En innýflin og
fæturna skal þvo í vatni og skal presturinn brenna það alt á altarinu
til brennifórnar, eldfórnar þægilegs ilms fyrir Jahve.
10 En sé fórnargjöf sú, er hann fram ber til brennifórnar, af sauð-
fénaði, af sauðkindum eða geitum, þá skal það, er hann fórnar, vera
karlkyns og gallalaust. 11 Og skal hann slátra því við altarið norðan-
vert frammi fyrir Jahve, en synir Arons, prestarnir, skulu stökkva
blóðinu úr því utan á altarið alt í kring. 12 Síðan skal hann hluta
það sundur og skal presturinn raða stykkjunum ásamt höfðinu og
mörnum ofan á viðinn, sem lagður er á eldinn, sem er á altarinu.
13 En innýflin og fæturna skal þvo í vatni og skal presturinn fram bera
það alt og brenna á altarinu; er það brennifórn, eldfórn þægilegs ilms
fyrir Jahve.
14 En vilji hann færa Jahve brennifórn af fuglum, þá taki hann
til fórnar sinnar turtildúfur eða ungar dúfur. 15 Skal presturinn bera
fuglinn að altarinu og klípa af höfuðið og brenna það á altarinu; en
blóðið skal kreista út á altarishliðina; 16 og hann skal taka sarpinn
með fiðrinu á og kasta honum við austurhlið altarisins, þar sem askan
er látin. 17 Og hann skal rífa vængina frá, en þó eigi slíta þá af; og
skal presturinn brenna hann á altarinu, ofan á viðnum, sem lagður er
á eldinn; er það brennifórn, eldfórn þægilegs ilms fyrir Jahve.

Um matfórnir.

2 Þegar einhver vill færa Jahve matfórn, þá skal fórn hans vera
fínt mjöl, og skal hann hella yfir það olíu, og leggja reykelsiskvoðu
ofan á það. 2 Og hann skal færa það sonum Arons, prestunum; en
presturinn skal taka af því hnefafylli sína: af fína mjölinu og af olí-
unni, ásamt allri reykelsiskvoðunni og brenna það á altarinu sem ilm-
hluta fórnarinnar, sem eldfórn þægilegs ilms fyrir Jahve. 3 En það,
sem af gengur matfórninni, fái Aron og synir hans sem háhelgan hluta
af eldfórnum Jahve. 4 En viljir þú færa matfórn af því, sem í
ofni er bakað, þá séu það ósýrðar kökur af fínu mjöli olíublandaðar
og ósýrð flatbrauð olíusmurð. 5 En sé fórnargjöf þín matfórn á pönnu,
þá skal hún vera ósýrt brauð af fínu mjöli olíublandað. 6 Þú skalt
brjóta það í mola og hella yfir það olíu; þá er það matfórn. 7 En sé
fórn þín matfórn tilreidd í suðupönnu, þá skal hún gjörð af fínu
mjöli með olíu. 8 Og þú skalt færa Jahve matfórnina, sem af þessu
er tilreidd; skal færa hana prestinum og hann skal fram bera hana að
altarinu. 9 En presturinn skal af matfórninni taka ilmhlutann og brenna
á altarinu til eldfórnar þægilegs ilms fyrir Jahve. 10 En það, sem af
gengur matfórninni, fái Aron og synir hans sem háhelgan hluta af
eldfórnum Jahve. 11 Engin matfórn, sem þér færið Jahve, skal gjörð
af sýrðu deigi, því að ekkert súrdeig eða hunang megið þér brenna

---

14: kap. 5, 7 n. — **2, 8:** kap. 6, 14 n. **11:** kap. 6, 17.

sem eldfórn Jahve til handa. 12 Í frumgróðafórn megið þér færa það
Jahve, en upp að altarinu má eigi bera það til þægilegs ilms. 13 Og
allar matfórnir þínar skalt þú salti salta; og þú skalt eigi láta vanta
í matfórnir þínar salt þess sáttmála, er Guð þinn hefir við þig gjört;
með öllum fórnum þínum skalt þú salt fram bera. 14 En færir þú
Jahve frumgróðamatfórn, þá skalt þú fram bera í matfórn af frum-
gróða þínum öx, bökuð við eld, mulin korn úr nýslegnum kornstöng-
um. 15 Og þú skalt hella olíu yfir hana og leggja reykelsiskvoðu ofan
á; þá er það matfórn. 16 Og presturinn skal brenna ilmhluta hennar,
nokkuð af hinu mulda korni og olíunni, ásamt allri reykelsiskvoðunni,
til eldfórnar fyrir Jahve.

Um heillafórnir.

3 En sé fórn hans heillafórn og færi hann hana af nautpeningi,
hvort heldur er karlkyns eða kvenkyns, þá sé það gallalaust, er
hann fram ber fyrir Jahve. 2 Því næst skal hann leggja hönd sína á
höfuð fórnarinnar og slátra henni fyrir dyrum samfundatjaldsins, en
synir Arons, prestarnir, skulu stökkva blóðinu alt í kring utan á alt-
arið. 3 Skal hann síðan færa Jahve eldfórn af heillafórninni: netjuna,
er hylur iðrin, og allan innýflamörinn, 4 bæði nýrun og nýrnamörinn,
sem liggur innan á mölunum, og stærra lifrarblaðið; við nýrun skal
hann taka það frá. 5 Og synir Arons skulu brenna það á altarinu of-
an á brennifórninni, sem liggur ofan á viðinum, sem lagður er á eld-
inn, til eldfórnar þægilegs ilms fyrir Jahve.
6 En sé fórnargjöfin, sem hann færir Jahve að heillafórn, af sauð-
fénaði, þá sé það, er hann fram ber, gallalaust, hvort heldur það er
karlkyns eða kvenkyns. 7 Færi hann sauðkind að fórnargjöf, þá færi
hann hana fram fyrir Jahve. 8 Því næst skal hann leggja hönd sína á
höfuð fórnarinnar og slátra henni fyrir framan samfundatjaldið, en
synir Arons skulu stökkva blóðinu alt í kring utan á altarið. 9 Skal
hann síðan af heillafórninni færa Jahve í eldfórn mörinn úr henni:
rófuna alla — skal taka hana af fast við rófubeinið —, netjuna, er hyl-
ur iðrin, og allan innýflamörinn, 10 bæði nýrun og nýrnamörinn, sem
er innan á mölunum, og stærra lifrarblaðið; við nýrun skal hann taka
það frá. 11 Og presturinn skal brenna þetta á altarinu sem eldfórnar-
mat Jahve til handa.
12 En sé fórnargjöf hans geitsauður, þá skal hann færa hann fram
fyrir Jahve, 13 leggja hönd sína á höfuð hans og slátra honum fyrir
framan samfundatjaldið, en synir Arons skulu stökkva blóðinu alt í
kring utan á altarið. 14 Því næst skal hann fram bera af honum sem
fórnargjöf, sem eldfórn Jahve til handa, netjuna, er hylur iðrin, og
allan innýflamörinn, 15 bæði nýrun og nýrnamörinn, sem er innan á
mölunum, og stærra lifrarblaðið; við nýrun skal hann taka það frá.
16 Og presturinn skal brenna það á altarinu sem eldfórnar-mat þægilegs
ilms; allur mör heyrir Jahve til. 17 Skal það vera æfinlegt lögmál hjá
yður frá kyni til kyns í öllum bústöðum yðar: þér skuluð engan mör
og ekkert blóð eta.

13: Esek. 43, 24. Mark. 9, 49. **14:** kap. 23, 10 n. 5 Mós. 26, 1 n. — **3, 1:** kap. 7, 11 n. **2:** kap. 1, 5. **4:** kap. 4, 9; 7, 4; 8, 16. **17:** kap. 7, 23 n. 17, 10 n. 19, 26. 5 Mós. 12, 16. 1 Mós. 9, 4. Post. 15, 20. 29; 21, 25.

Um syndafórnir.

4 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Nú syndgar einhver af vangá í einhverju því, sem Jahve
hefir bannað að gjöra, og gjörir eitthvað af því:
[3] Ef smurði presturinn syndgar og bakar fólkinu sekt, þá skal
hann fyrir synd sína, er hann hefir drýgt, færa Jahve ungneyti galla-
laust til syndafórnar. [4] Skal hann leiða uxann að dyrum samfunda-
tjaldsins fram fyrir Jahve og leggja hönd sína á höfuð uxans og slátra
uxanum frammi fyrir Jahve. [5] Skal smurði presturinn taka nokkuð af
blóði uxans og bera það inn í samfundatjaldið. [6] Skal presturinn drepa
fingri sínum í blóðið og stökkva sjö sinnum nokkru af blóðinu frammi
fyrir Jahve, fyrir framan fortjald helgidómsins. [7] Því næst skal prest-
urinn ríða nokkru af blóðinu á horn ilmreykelsisaltarisins, er stendur
í samfundatjaldinu frammi fyrir Jahve; en öllu hinu blóði uxans skal
hella niður við brennifórnaraltarið, er stendur við dyr samfundatjalds-
ins. [8] Síðan skal hann taka allan mörinn úr syndafórnaruxanum —
netjuna, er hylur iðrin, og allan innýflamörinn, [9] bæði nýrun og nýrna-
mörinn, sem er innan á mölunum, og stærra lifrarblaðið; við nýrun
skal hann taka það frá — [10] eins og hann er tekinn úr heillafórnarnaut-
inu; og skal presturinn brenna þetta á brennifórnaraltarinu. [11] En húð
uxans og alt kjötið, ásamt höfðinu og fótunum, innýflunum og gorinu,
[12] allan uxann skal hann færa út fyrir herbúðirnar á hreinan stað,
þangað sem öskunni er helt út, leggja hann á við og brenna í eldi;
þar sem öskunni er helt út skal hann brendur.
[13] En ef allur Ísraels lýður misgjörir af vangá og það er söfnuð-
inum hulið og þeir gjöra eitthvað, sem Jahve hefir bannað, og falla í
sekt, [14] þá skal söfnuðurinn, þegar syndin, sem þeir hafa drýgt, er vit-
anleg orðin, færa ungneyti til syndafórnar og leiða það fram fyrir sam-
fundatjaldið. [15] Og skulu öldungar safnaðarins leggja hendur sínar á
höfuð uxans, frammi fyrir Jahve og slátra uxanum frammi fyrir Jahve.
[16] Og smurði presturinn skal bera nokkuð af blóði uxans inn í sam-
fundatjaldið. [17] Og skal presturinn drepa fingri sínum í blóðið og stökkva
því sjö sinnum frammi fyrir Jahve, fyrir framan fortjaldið; [18] og nokkru
af blóðinu skal hann ríða á horn altarisins, sem er frammi fyrir Jahve,
inni í samfundatjaldinu; en öllu hinu blóðinu skal hann hella niður
við brennifórnaraltarið, sem er við dyr samfundatjaldsins. [19] Og hann
skal taka allan mörinn úr honum og brenna á altarinu. [20] Þannig skal
hann fara með uxann; eins og hann fór með syndafórnaruxann, svo
skal hann með hann fara. Og þannig skal presturinn friðþægja fyrir
þá, og þeim mun fyrirgefið verða. [21] Skal hann síðan færa uxann út
fyrir herbúðirnar og brenna hann, eins og hann brendi hinn fyrri ux-
ann. Er það syndafórn safnaðarins.
[22] Þegar leiðtogi syndgar og gjörir af vangá eitthvað, sem Jahve,
Guð hans, hefir bannað, og verður fyrir það sekur, [23] og honum er
gjörð vitanleg synd sú, er hann hefir drýgt, — þá skal hann færa að
fórnargjöf geithafur gallalausan. [24] Skal hann leggja hönd sína á höf-
uð hafursins og slátra honum þar sem brennifórnunum er slátrað,
frammi fyrir Jahve. Það er syndafórn. [25] Skal presturinn þá taka
nokkuð af blóði syndafórnarinnar með fingri sínum og ríða því á horn
brennifórnaraltarisins, en hinu blóðinu skal hann hella niður við
brennifórnaraltarið. [26] En allan mörinn úr honum skal hann brenna

---

4, 5: Hebr. 13, 11. **6:** kap. 8, 11; 14, 7; 16, 14. **7:** 2 Mós. 29, 12; 40. 6. **10:** kap. 3, 3 n. **12:** 4 Mós. 19, 5. Hebr. 13, 11. **18:** 4 Mós. 15, 24 n. **17:** v. 16 n. **20:** v. 3 n. **21:** v. 12.

á altarinu, eins og mörinn úr heillafórninni. Þannig skal presturinn
friðþægja fyrir hann vegna syndar hans, og honum mun fyrirgefið verða.
27 En ef einhver alþýðumaður syndgar af vangá með því að gjöra
eitthvað það, sem Jahve hefir bannað, og verður sekur, 28 og honum
er gjörð vitanleg synd sú, sem hann hefir drýgt, — þá skal hann færa
að fórnargjöf geit gallalausa, fyrir synd þá, sem hann hefir drýgt.
29 Skal hann leggja hönd sína á höfuð syndafórnarinnar og slátra
syndafórninni þar sem brennifórnum er slátrað. 30 Síðan skal prestur-
inn taka nokkuð af blóðinu með fingri sínum og ríða því á horn
brennifórnaraltarisins, en öllu hinu blóðinu skal hann hella niður við
altarið. 31 En allan mörinn skal hann taka frá, eins og mörinn úr
heillafórninni var tekinn frá, og skal presturinn brenna hann á altarinu
til þægilegs ilms fyrir Jahve. Þannig skal presturinn friðþægja fyrir
hann, og honum mun fyrirgefið verða. 32 En fram beri hann sauðkind
að fórnargjöf til syndafórnar, þá skal það, er hann fram ber, vera á-
sauður gallalaus. 33 Skal hann leggja hönd sína á höfuð syndafórnar-
innar og slátra henni til syndafórnar þar sem brennifórnum er slátrað.
34 Skal þá presturinn taka nokkuð af blóði syndafórnarinnar með fingri
sínum og ríða því á horn brennifórnaraltarisins, en öllu hinu blóðinu
skal hann hella niður við altarið. 35 En allan mörinn skal hann taka
frá, eins og sauðamörinn er tekinn úr heillafórninni, og skal presturinn
brenna hann á altarinu ofan á eldfórnum Jahve. Þannig skal prest-
urinn friðþægja fyrir hann vegna syndar þeirrar, er hann hefir drýgt,
og mun honum fyrirgefið verða.

5 Nú syndgar einhver, með því að hann hefir heyrt formælingu*
og getur vitni borið, hvort sem hann hefir séð það sjálfur eða orðið
þess vísari, en segir eigi til, og bakar sér þannig sekt, 2 eða einhver
snertir einhvern óhreinan hlut, hvort það er heldur hræ af óhreinu
villidýri eða hræ af óhreinum fénaði eða hræ af óhreinu skriðkvikindi
og hann veit ekki af því og verður þannig óhreinn og sekur, — 3 eða
hann snertir mann óhreinan, hverrar tegundar sem óhreinleikinn er,
sem hann er óhreinn af, og hann veit eigi af því, en verður þess síðar
vís og verður þannig sekur, — 4 eða fleipri einhver þeim eiði af munni
fram, að hann skuli gjöra eitthvað, ilt eða gott, hvað sem það nú
kann að vera, sem menn fleipra út úr sér með eiði, og hann veit eigi
af því, en verður þess síðar vís og verður sekur fyrir eitthvað af þessu,
— 5 verði nokkur sekur fyrir eitthvað af þessu, þá skal hann játa synd
sína. 6 Og hann skal til sektarbóta fyrir synd þá, sem hann hefir
drýgt, færa Jahve ásauð úr hjörðinni, ásauð eða geit, í syndafórn; og
presturinn skal friðþægja fyrir hann vegna syndar hans.
7 En ef hann á ekki fyrir kind, þá skal hann í sektarbætur fyrir
misgjörð sína færa Jahve tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur, aðra
í syndafórn, en hina í brennifórn. 8 Og hann skal færa þær prestin-
um, og hann skal fram bera þá fyr, er til syndafórnar er ætluð; skal
hann klípa höfuðið af hálsinum, en slíta þó eigi frá, 9 stökkva nokkru
af blóði syndafórnarinnar á hlið altarisins, en það, sem eftir er af
blóðinu, skal kreist úr og látið drjúpa niður við altarið. Það er synda-
fórn. 10 En hina skal hann tilreiða í brennifórn að réttum sið. Og
presturinn skal friðþægja fyrir hann vegna syndar þeirrar, sem hann
hefir drýgt, og mun honum fyrirgefið verða. 11 En ef hann á ekki
fyrir tveimur turtildúfum eða tveimur ungum dúfum, þá skal hann
fram bera að fórnargjöf fyrir misgjörð sína tíunda part úr efu af fínu

---

26: kap. 3, 3 n. **27:** 4 Mós. 15, 27. **31:** kap. 3, 9 n. — **5, 1:** * Sbr. Dóm. 17, 2.
Orðskv. 29, 24. **2:** kap. 11, 24. 36. 39. **10:** kap. 1, 14 n.

mjöli í syndafórn; skal hann eigi hella olíu á það né heldur láta á
það reykelsiskvoðu, því að það er syndafórn. 12 Hann skal færa það
prestinum, og presturinn skal taka af því hnefafylli sína sem ilmhluta
fórnarinnar og brenna á altarinu ofan á eldfórnum Jahve; það er
syndafórn. 13 Og presturinn skal friðþægja fyrir hann fyrir synd þá,
er hann hefir drýgt með einhverju af þessu*, og honum mun fyrirgefið
verða. En hitt** fái presturinn, eins og matfórnina.

Um sektarfórnir.

14 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 15 Nú sýnir einhver þá
sviksemi, að draga undan eitthvað af því, sem Jahve er helgað, þá
skal hann í sektarbætur færa Jahve hrút gallalausan úr hjörðinni, sem
að þínu mati sé eigi minna en tveggja sikla virði, eftir helgidóms sikli,
til sektarfórnar. 16 Og það, sem hann hefir dregið undan af helgum
hlutum, skal hann að fullu bæta og gjalda fimtungi meira. Skal hann
færa það prestinum, og presturinn skal friðþægja fyrir hann með
sektarfórnar-hrútnum, og mun honum fyrirgefið verða.
17 Nú syndgar einhver og gjörir eitthvað, sem Jahve hefir bannað,
og veit eigi af því og verður þannig sekur og misgjörð hvílir á honum,
18 þá skal hann færa prestinum hrút gallalausan úr hjörðinni, eftir
mati þínu, til sektarfórnar; og presturinn skal friðþægja fyrir hann
fyrir vangæzlusynd þá, er hann hefir óafvitandi drýgt, og mun honum
fyrirgefið verða. 19 Það er sektarfórn; hann er sannlega sekur orðinn
við Jahve.
6 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Nú syndgar einhver og
sýnir sviksemi gegn Jahve og þrætir við náunga sinn fyrir það,
sem honum hefir verið trúað fyrir, eða honum hefir verið í hendur
selt, eða hann hefir rænt, eða hann hefir haft með ofríki af náunga
sínum, 3 eða hann hefir fundið eitthvað, sem týnst hefir, og þrætir
fyrir það, eða hann með meinsæri synjar fyrir einhvern þann verknað,
er menn fremja sér til syndar, — 4 þegar hann syndgar þannig og
verður sekur, þá skal hann skila því aftur, sem hann hefir rænt eða
með ofríki haft af öðrum eða honum hefir verið trúað fyrir, eða hinu
týnda, sem hann hefir fundið, 5 eða hverju því, er hann hefir synjað
fyrir með meinsæri, og skal hann bæta það fullu verði og gjalda
fimtungi meira; skal hann greiða það eiganda á þeim degi, er hann
færir sektarfórn sína. 6 En í bætur Jahve til handa skal hann færa
prestinum hrút gallalausan úr hjörðinni, eftir þínu mati, til sektar-
fórnar. 7 Og presturinn skal friðþægja fyrir hann frammi fyrir Jahve,
og honum mun fyrirgefið verða, — hvað sem menn fremja sér til
sektar.

Frekari fyrirmæli um brennifórnir, matfórnir og syndafórnir.

8 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 9 Bjóð Aroni og sonum
hans á þessa leið: Þessi eru ákvæðin um brennifórnina. Brennifórnin
skal vera á eldstæði altarisins alla nóttina til morguns og skal altaris-
eldinum haldið lifandi með því. 10 Og presturinn skal færa sig í lín-
klæði sín og draga línbrækur yfir hold sitt, taka síðan burt öskuna
eftir brennifórnina, er eldurinn hefir eytt á altarinu, og steypa henni
niður við hlið altarisins. 11 Þá skal hann færa sig úr klæðum sínum

---

13: * Sbr. v. 1—4. ** Sbr. kap. 2, 3. 10. **15:** 4 Mós. 5, 5 n. — **6, 9:** kap. 1, 3 n.
11: kap. 4, 12.

og fara í önnur klæði og bera öskuna út fyrir herbúðirnar á hreinan
stað. [12] Og eldinum á altarinu skal haldið lifandi með því; hann skal
eigi slokna. Og presturinn skal á hverjum morgni leggja við að eld-
inum, og hann skal raða brennifórninni ofan á hann og brenna mör-
inn úr heillafórnunum á honum. [13] Eldurinn skal sífelt brenna á alt-
arinu og aldrei slokna.
[14] Og þetta eru ákvæðin um matfórnina: Synir Arons skulu fram
bera hana fyrir Jahve, að altarinu. [15] Og hann* skal taka af því
hnefafylli sína, af fínamjöli matfórnarinnar og olíunni, og alla reyk-
elsiskvoðuna, sem er á matfórninni, og brenna á altarinu til þægilegs
ilms, sem ilmhluta hennar fyrir Jahve. [16] En það, sem eftir er af
henni, skulu Aron og synir hans eta; ósýrt skal það etið á helgum
stað; í forgarði samfundatjaldsins skulu þeir eta það. [17] Eigi má baka
það með súrdeigi; eg gef þeim það í þeirra hluta af eldfórnum mínum;
það er háheilagt, eins og syndafórnin og sektarfórnin. [18] Alt karlkyn
meðal Arons niðja má eta það; frá kyni til kyns ber yður það af eld-
fórnum Jahve um aldur og æfi; hver sem snertir það, skal vera
heilagur.
[19] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [20] Þessi er fórnargjöf Arons
og sona hans, sem þeir skulu færa Jahve á smurningardegi sínum:
tíundi partur úr efu af fínu mjöli í stöðuga matfórn, helmingurinn af
því að morgni og helmingurinn að kveldi. [21] Skal tilreiða hana á pönnu
með olíu; þú skalt fram bera hana samanhrærða; þú skalt brjóta hana
í stykki og fórna henni til þægilegs ilms fyrir Jahve. [22] Og presturinn,
sá af sonum hans, sem smurður er í hans stað, skal tilreiða hana; er
það ævarandi lögmál Jahve; öll skal hún brend. [23] Allar matfórnir presta
skulu vera alfórnir; þær má ekki eta.
[24] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [25] Mæl til Arons og sona
hans og seg: Þessi eru ákvæðin um syndafórnina: Á þeim stað, sem
brennifórnunum er slátrað, skal syndafórninni slátrað, frammi fyrir Jahve;
hún er háheilög. [26] Presturinn, sem fram ber syndafórnina, skal eta
hana; á helgum stað skal hún etin, í forgarði samfundatjaldsins.
[27] Hver sá, er snertir kjöt hennar, skal vera heilagur; og þegar eitt-
hvað af blóðinu spýtist á klæðin, þá skalt þú þvo það, sem spýzt
hefir á, á helgum stað. [28] Og leirkerið, sem hún hefir verið soðin í,
skal brjóta; en hafi hún verið soðin í eirkeri, þá skal fægja það og
skola í vatni. [29] Alt karlkyn meðal prestanna má eta hana; hún er
háheilög. [30] En enga syndafórn má eta, hafi nokkuð af blóði hennar
verið borið inn í samfundatjaldið til friðþægingar í helgidóminum,
heldur skal hún brend í eldi.

Enn um syndafórnir og heillafórnir. Mörneyzla bönnuð.

7 Og þessi eru ákvæðin um sektarfórnina; er hún háheilög. [2] Þar
sem brennifórninni er slátrað, skal og sektarfórninni slátrað, og skal
stökkva blóði hennar alt í kring utan á altarið. [3] Og öllum mörnum
úr henni skal fórna: rófunni, netjunni, sem hylur iðrin, [4] báðum nýr-
unum, nýrnamörnum, sem liggur innan á mölunum, og stærra lifrar-
blaðinu; við nýrun skal taka það frá. [5] Og presturinn skal brenna
þetta á altarinu sem eldfórn Jahve til handa, er það sektarfórn. [6] Alt
karlkyn meðal prestanna má eta hana; á helgum stað skal hún etin;

14: kap. 2, 1 n. **15:** * Þ. e. presturinn. **16:** kap. 2, 3. 10. **17:** kap. 2, 11. **21:** kap. 2, 6. **25:** kap. 4, 2 n. 1, 3. 5. **30:** kap. 4, 3—21; 16, 27. Hebr. 13, 11. — **7, 2:** kap. 1, 3. 5; 6, 25. **4:** kap. 3, 4. 10. 15. **6:** kap. 6, 29.

hún er háheilög. [7] Skal með sektarfórn farið á sama hátt og synda-
fórn; eru sömu ákvæði um báðar: presturinn, sem með þeim friðþægir,
skal fá þær. [8] Og presturinn, sem fram ber brennifórn einhvers manns,
skal fá skinnið af brennifórninni, sem hann fram ber. [9] Og sérhverja
matfórn, sem í ofni er bökuð eða tilreidd í suðupönnu eða á steikar-
pönnu, fái presturinn, sem fram ber hana. [10] En sérhver matfórn, olíu-
blönduð eða þur, skal tilheyra öllum sonum Arons, svo einum sem öðrum.
[11] Og þessi eru ákvæðin um heillafórnina, sem Jahve er færð:
[12] Ef einhver fram ber hana til þakkargjörðar, þá skal hann auk þakk-
arfórnarinnar fram bera ósýrðar kökur olíublandaðar og ósýrð flatbrauð
olíusmurð og olíublandaðar kökur, hrærðar úr fínu mjöli. [13] Ásamt
kökum úr sýrðu deigi skal hann fram bera þessa fórnargáfu sína, auk
heilla-þakkarfórnarinnar. [14] Og hann skal af henni fram bera eina köku
af hverri tegund fórnargáfunnar sem lyftifórn Jahve til handa; skal
presturinn, er stökkvir blóði heillafórnarinnar, fá hana. [15] En kjötið af
heilla-þakkarfórninni skal etið sama dag sem fórnin er fram borin; eigi
skal geyma neitt af því til morguns. [16] En sé sláturfórn hans heitfórn
eða sjálfviljug fórn, þá skal hún etin sama dag sem hann fram ber slát-
urfórn sína; þó má eta það, sem af gengur, daginn eftir. [17] En það,
sem verður eftir af kjöti sláturfórnarinnar á þriðja degi, skal brenna í
eldi. [18] En sé á þriðja degi nokkuð etið af kjöti heillafórnarinnar, þá
mun það eigi verða velþóknanlegt; það skal eigi tilreiknast þeim, er
fram bar það; það skal talið skemt kjöt; á hverjum þeim, er etur af
því, skal misgjörð hvíla. [19] Og það kjöt, sem komið hefir við eitthvað
óhreint, skal eigi eta, heldur skal brenna það í eldi. Hvað kjötið að
öðru leyti snertir, þá má hver, sem hreinn er, kjöt eta. [20] En hver sá,
sem etur kjöt af heillafórn, sem Jahve er færð, á meðan hann er ó-
hreinn, hann skal upprættur verða úr þjóð sinni. [21] Og hver sem
snertir nokkuð óhreint, hvort heldur það er óhreinn maður eða óhrein
skepna, eða hvaða óhrein viðurstygð sem er, og etur þó af heillafórn-
arkjöti, sem Jahve er fært, hann skal upprættur verða úr þjóð sinni.
[22] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [23] Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Engan mör úr nautum, sauðum eða geitum megið þér eta.
[24] En mör úr sjálfdauðum skepnum eða dýrrifnum má nota til hvers
sem vera skal, en með engu móti megið þér eta hann. [25] Því að hver
sá, sem etur mör úr þeirri skepnu, sem Jahve er færð eldfórn af, — sá
sem etur hann, skal upprættur verða úr þjóð sinni. [26] Eigi skuluð þér
heldur nokkurs blóðs neyta í neinum af bústöðum yðar, hvorki úr fugl-
um né fénaði. [27] Hver sá, er nokkurs blóðs neytir, hann skal upprætt-
ur verða úr þjóð sinni.
[28] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [29] Tala til Ísraelsmanna og
seg: Sá, sem færir Jahve heillafórn, skal sjálfur fram bera fórnargjöf
sína fyrir Jahve af heillafórninni. [30] Með sínum eigin höndum skal
hann fram bera eldfórnir Jahve: mörinn ásamt bringunni skal hann
fram bera, bringuna til þess að veifa henni sem veififórn frammi fyrir
Jahve; [31] og skal presturinn brenna mörinn á altarinu, en bringuna skal
Aron og synir hans fá. [32] Og af heillafórnum yðar skuluð þér gefa
prestinum hægra lærið að lyftifórn. [33] Sá af sonum Arons, er fram ber
blóðið úr heillafórninni og mörinn, skal fá hægra lærið í sinn hluta.
[34] Því að veifi-bringuna og lyfti-lærið hefi eg tekið af Ísraelsmönnum,
af heillafórnum þeirra, og gefið það Aroni presti og sonum hans; er
það æfinleg skyldugreiðsla, sem á Ísraelsmönnum hvílir. [35] Þetta er

7: kap. 6, 25 n. 9: kap. 2, 4 n. 10: kap. 2, 1 n. 14 n. 11: kap. 3, 1 n. 14: v. 12.
16: kap. 19, 5 n. 21: kap. 11, 4 n. 23: kap. 3, 17. 24: kap. 22, 8. 26: kap. 3, 17.

hluti Arons og hluti sona hans af eldfórnum Jahve, á þeim degi, sem
hann leiddi þá fram, til þess að þjóna Jahve í prestsembætti, 36 sem
Jahve bauð að Ísraelsmenn skyldu greiða þeim, á þeim degi, sem hann
smurði þá; er það æfinleg skyldugreiðsla hjá þeim frá kyni til kyns.
37 Þetta eru ákvæðin um brennifórnir, matfórnir, syndafórnir, sektar-
fórnir, vígslufórnir og heillafórnir, 38 sem Jahve setti Móse á Sínaí-fjalli,
þá er hann bauð Ísraelsmönnum, að þeir skyldu færa Jahve fórnar-
gjafir sínar í Sínaí-eyðimörku.

Vígsla Arons og sona hans. Fyrstu fórnir Arons.

8 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tak Aron og sonu hans
með honum, klæðin og smurningarolíuna, syndafórnaruxann, báða
hrútana og körfuna með ósýrðu brauðunum, 3 og stefn þú saman öll-
um söfnuðinum við dyr samfundatjaldsins. 4 Og Móse gjörði eins og
Jahve bauð honum; og söfnuðurinn kom saman við dyr samfunda-
tjaldsins. 5 Og Móse sagði við söfnuðinn: Þetta er það, sem Jahve hefir
boðið að gjöra. 6 Því næst leiddi Móse fram Aron og sonu hans og
þvoði þá í vatni. 7 Og hann lagði yfir hanu kyrtilinn, gyrti hann belt-
inu og færði hann í möttulinn, lagði yfir hann hökulinn og gyrti hann
hökullindanum og batt hann þannig að honum. 8 Þá festi hann á
hann brjóstskjöldinn og lét úrím og túmmím í brjóstskjöldinn. 9 Og
hann setti vefjarhöttinn á höfuð honum; og framan á vefjarhöttinn
setti hann gullspöngina, ennishlaðið helga, svo sem Jahve hafði boðið
Móse. 10 Og Móse tók smurningarolíuna og smurði tjaldbúðina og alt,
sem í henni var, og helgaði það. 11 Og hann stökti henni sjö sinnum
á altarið og smurði altarið og öll áhöld þess, svo og kerið og stétt
þess, til að helga það. 12 Því næst helti hann smurningarolíu á höfuð
Aroni og smurði hann, til þess að helga hann. 13 Síðan leiddi Móse
fram sonu Arons, færði þá í kyrtla, gyrti þá belti og batt á þá höfuð-
dúka, svo sem Jahve hafði boðið Móse. 14 Þá leiddi hann fram synda-
fórnaruxann, og Aron og synir hans lögðu hendur sínar á höfuð
syndafórnaruxans. 15 En Móse slátraði honum, tók blóðið og reið því
með fingri sínum á horn altarisins alt í kring, og syndhreinsaði altarið,
en því sem eftir var af blóðinu helti hann niður við altarið; og hann
helgaði það með því að friðþægja fyrir það. 16 Því næst tók hann
allan innýflamörinn, stærra lifrarblaðið, bæði nýrun og nýrnamörinn;
og Móse brendi það á altarinu. 17 En uxann sjálfan, bæði húðina af
honum, kjötið og gorið, brendi hann í eldi fyrir utan herbúðirnar, svo
sem Jahve hafði boðið Móse. 18 Því næst leiddi hann fram brenni-
fórnarhrútinn, og Aron og synir hans lögðu hendur sínar á höfuð
hrútsins. 19 Síðan slátraði Móse honum og stökti blóðinu alt um kring
á altarið. 20 Og hann hlutaði hrútinn sundur; og Móse brendi höf-
uðið, stykkin og mörinn. 21 En innýflin og fæturna þvoði hann í vatni;
síðan brendi Móse allan hrútinn á altarinu; það var brennifórn þægi-
legs ilms, það var eldfórn Jahve til handa, svo sem Jahve hafði boðið
Móse. 22 Þessu næst leiddi hann fram hinn hrútinn, vígsluhrútinn,
og Aron og synir hans lögðu hendur sínar á höfuð hrútsins. 23 Og
Móse slátraði honum, og tók nokkuð af blóði hans og reið því á hægri

---

35: 2 Mós. 29, 27. 28. 3 Mós. 10, 14. 15. 37: kap. 1, 3 n. 6, 9 n. 2, 1 n. 6, 14 n. 4, 2 n. 6, 25 n. 5, 14 n. 8, 28. 33. — 8, 2: 2 Mós. 29, 1 n. 6: 2 Mós. 29, 4 n. 8: 2 Mós. 28, 30. 9: 2 Mós. 28, 36 n. 10: 2 Mós. 30, 25 n. 12: 2 Mós. 29, 7. 13: 2 Mós. 29, 8 n. 14: 2 Mós. 29, 10 n. 15: 2 Mós. 29, 12. 36 n. 17: 2 Mós. 29, 14. 18: 2 Mós. 29, 15 n. 22: 2 Mós. 29, 19 n.

eyrnasnepil Arons, á þumalfingur hægri handar hans og á stóru tá
hægri fótar hans. [24] Þá leiddi Móse fram sonu Arons og reið nokkuru
af blóðinu á hægri eyrnasnepil þeirra og á þumalfingur hægri handar
þeirra og á stóru tá hægri fótar þeirra. Og Móse stökti blóðinu alt um
kring á altarið. [25] Og hann tók mörinn: rófuna, allan innýflamörinn,
stærra lifrarblaðið, bæði nýrun og nýrnamörinn og hægra lærið;
[26] sömuleiðis tók hann úr körfunni með ósýrðu brauðunum, sem stóð
frammi fyrir Jahve, eina ósýrða köku og eina olíuköku og eitt flat-
brauð og lagði það ofan á mörinn og hægra lærið. [27] Og hann lagði
það alt í hendur Aroni og í hendur sonum hans, og veifaði því til
veififórnar frammi fyrir Jahve. [28] Síðan tók Móse það af höndum
þeirra og brendi það á altarinu ofan á brennifórninni. Það var vígslu-
fórn til þægilegs ilms, það var eldfórn Jahve til handa. [29] Því næst
tók Móse bringuna og veifaði henni til veififórnar frammi fyrir Jahve.
Fékk Móse hana í sinn hluta af vígsluhrútnum, svo sem Jahve hafði
boðið Móse. [30] Og Móse tók nokkuð af smurningarolíunni og nokkuð
af blóðinu, sem var á altarinu, og stökti því á Aron og klæði hans,
og á sonu hans og á klæði sona hans ásamt honum; og hann helgaði
Aron og klæði hans, og sonu hans og klæði sona hans ásamt honum.
[31] Og Móse sagði við Aron og sonu hans: Sjóðið kjötið fyrir dyrum
samfundatjaldsins og etið það þar ásamt brauðinu, sem er í vígslu-
fórnarkörfunni, svo sem eg bauð, er eg sagði: Aron og synir hans
skulu eta það. [32] En leifarnar af kjötinu og brauðinu skuluð þér
brenna í eldi. [33] Og sjö daga skuluð þér ekki ganga burt frá dyrum
samfundatjaldsins, unz vígsludagar yðar eru á enda, því að sjö daga
skal fylla hendur yðar. [34] Svo sem gjört hefir verið í dag hefir Jahve
boðið að gjöra, til þess að friðþægja fyrir yður. [35] Og við dyr sam-
fundatjaldsins skuluð þér vera sjö daga, bæði dag og nótt, og varð-
veita boðorð Jahve, svo að þér deyið ekki, því að svo hefir mér verið
boðið. [36] Og Aron og synir hans gjörðu alt það, sem Jahve hafði
boðið fyrir Móse.

9 Og á áttunda degi kallaði Móse fyrir sig Aron og sonu hans og
öldunga Ísraels [2] og sagði við Aron: Tak þér nautkálf í syndafórn
og hrút í brennifórn, gallalausa, og leið þá fram fyrir Jahve. [3] En til
Ísraelsmanna skalt þú tala á þessa leið: Takið geithafur í syndafórn,
og kálf og sauðkind, bæði veturgömul og gallalaus, í brennifórn, [4] og
uxa og hrút í heillafórn, til þess að slátra þeim frammi fyrir Jahve,
og matfórn olíublandaða; því að í dag mun Jahve birtast yður. [5] Og
þeir færðu það, sem Móse hafði boðið, fram fyrir samfundatjaldið, og
allur söfnuðurinn kom og nam staðar frammi fyrir Jahve. [6] Og Móse
sagði: Þetta er það, sem Jahve hefir boðið; gjörið það, og mun dýrð
Jahve birtast yður. [7] Því næst mælti Móse til Arons: Gakk þú að
altarinu og fórna syndafórn þinni og brennifórn þinni, og friðþæg þú
fyrir þig og fyrir lýðinn; fram ber því næst fórnargjöf lýðsins og frið-
þæg fyrir þá, svo sem Jahve hefir boðið. [8] Aron gekk þá að altarinu
og slátraði kálfinum, er honum var ætlaður til syndafórnar. [9] En synir
Arons færðu honum blóðið; og hann drap fingri sínum í blóðið og
reið því á horn altarisins, en hinu blóðinu helti hann niður við altarið.
[10] En mörinn, nýrun og stærra lifrarblaðið úr syndafórninni brendi
hann á altarinu, svo sem Jahve hafði boðið Móse. [11] En kjötið og
húðina brendi hann í eldi fyrir utan herbúðirnar. [12] Síðan slátraði
hann brennifórninni; og synir Arons réttu að honum blóðið, en hann
stökti því alt um kring á altarið. [13] Þeir réttu og að honum brenni-

---

30: 2 Mós. 29, 21. 31: 2 Mós. 29, 32. 33: 2 Mós. 29, 35.

fórnina í stykkjum og höfuðið, og hann brendi hana á altarinu. 14 Og
hann þvoði innýflin og fæturna og brendi á altarinu, ofan á brenni-
fórninni. 15 Þá bar hann fram fórnargjöf lýðsins, tók hafurinn, sem
ætlaður var lýðnum til syndafórnar, slátraði honum og færði hann í
syndafórn, eins og kálfinn áður. 16 Hann fram bar og brennifórnina
og fórnaði henni að réttum sið. 17 Og hann fram bar matfórnina, tók
af henni hnefafylli sína og brendi á altarinu auk morgun-brennifórn-
arinnar. 18 Því næst slátraði hann uxanum og hrútnum til heillafórnar
fyrir lýðinn; en synir Arons réttu að honum blóðið, — en hann stökti
því alt í kring á altarið — 19 svo og mörstykkin úr uxanum og af hrútnum
rófuna, netjuna, sem hylur iðrin, nýrun og stærra lifrarblaðið; 20 og
þeir lögðu mörinn ofan á bringurnar; en hann brendi mörinn á altar-
inu. 21 En bringunum og hægra lærinu veifaði Aron til veififórnar
frammi fyrir Jahve, svo sem Móse hafði boðið.

22 Síðan hóf Aron upp hendur sínar yfir fólkið og blessaði það;
og hann sté niður, er hann hafði fórnað syndafórninni, brennifórninni
og heillafórninni. 23 Og Móse og Aron gengu inn í samfundatjaldið; og
er þeir komu út aftur, blessuðu þeir fólkið; birtist þá dýrð Jahve öllum
lýðnum. 24 Og eldur gekk út frá Jahve og eyddi brennifórninni og
mörnum á altarinu. En er allur lýðurinn sá þetta, hófu þeir upp fagn-
aðaróp og féllu fram á ásjónur sínar.

Misgjörð Nadabs og Abíhú. Prestunum settar ýmsar reglur.

10 En Nadab og Abíhú, synir Arons, tóku hvor sína eldpönnu og
létu eld í þær og lögðu reykelsi ofan á og báru fram fyrir Jahve
óvígðan eld*, sem hann eigi hafði boðið þeim. 2 Gekk þá eldur út frá
Jahve og eyddi þeim, og þeir dóu frammi fyrir Jahve. 3 Þá sagði Móse
við Aron: Nú er það fram komið, sem Jahve sagði:

Heilagleik minn vil eg sýna á þeim, sem nálægjast mig,
og birta dýrð mína frammi fyrir öllum lýð.

Og Aron þagði. 4 Og Móse kallaði á Mísael og Elsafan, sonu Ússíels,
föðurbróður Arons, og sagði við þá: Komið og berið burt úr helgi-
dóminum frændur ykkar út fyrir herbúðirnar. 5 Og þeir komu og báru
þá í kyrtlum þeirra út fyrir herbúðirnar, eins og Móse hafði sagt. 6 Og
Móse sagði við Aron og við Eleasar og Ítamar, sonu hans: Þér
skuluð eigi láta hár yðar flaka, eigi heldur sundur rífa klæði yðar, að
þér ekki deyið og hann* reiðist ekki öllum söfnuðinum; en bræður
yðar, allur Ísraels lýður, gráti yfir þeim eldi, sem Jahve hefir kveikt.
7 Og eigi skuluð þér fara út fyrir dyr samfundatjaldsins, ella munuð
þér deyja, því að smurningarolía Jahve er á yður. Og þeir gjörðu
sem Móse bauð.

8 Og Jahve talaði við Aron og sagði: 9 Hvorki skalt þú né synir
þínir drekka vín eða áfengan drykk, þegar þér gangið inn í samfunda-
tjaldið, svo að þér deyið ekki. Það er ævarandi lögmál hjá yður frá
kyni til kyns. 10 Og þér skuluð gjöra greinarmun á því, sem er heilagt
og óheilagt, og á því, sem er hreint og óhreint; 11 og þér skuluð kenna
Ísraelsmönnum öll þau lög, er Jahve hefir gefið þeim fyrir Móse.

12 Og Móse sagði við Aron og þá Eleasar og Ítamar, sonu hans,
er eftir voru á lífi: Takið matfórnina, sem eftir er af eldfórnum Jahve,
og etið hana ósýrða hjá altarinu, því að hún er háheilög. 13 Og þér

---

9, 17: 2 Mós. 29, 39. 40. **22:** 4 Mós. 6, 23 n. **23:** v. 6. **24:** 1 Kong. 18, 38. 39.
2 Kron. 7, 1. — **10, 1:** * Eða: ótilhlýðilega eldfórn. **2:** 4 Mós. 3, 4; 26, 61. **3:**
4 Mós. 20, 13. Am. 3, 2. **4:** 2 Mós. 6, 22. **6:** kap. 21, 1 n. * Þ. e. Jahve. **9:**
Esek. 44, 21. 1 Tím. 3, 3. Tít. 1, 7. **10:** Orðskv. 31, 4—5. Esek. 44, 23.

skuluð eta hana á helgum stað, því að hún er hinn ákveðni hluti þinn
og sona þinna af eldfórnum Jahve. Því að svo er mér boðið. 14 En
veifi-bringuna og lyfti-lærið skuluð þér eta á hreinum stað, þú og synir
þínir og dætur þínar með þér, því að þetta er sá ákveðni hluti, sem
þér er gefinn og sonum þínum af heillafórnum Ísraelsmanna. 15 Lyfti-
lærið og veifi-bringuna skulu þeir fram bera ásamt mörstykkja-eldfórn-
unum, til þess að veifa því til veififórnar frammi fyrir Jahve; síðan
skalt þú fá það og synir þínir með þér, sem æfinlega skyldugreiðslu,
eins og Jahve hefir boðið.
16 Og Móse leitaði vandlega að syndafórnarhafrinum, og sjá: hann
var uppbrendur; þá reiddist hann Eleasar og Ítamar, sonum Arons,
er eftir voru á lífi, og sagði við þá: 17 Hvers vegna átuð þið ekki synda-
fórnina á helgum stað? því að hún er háheilög og hann hefir gefið
ykkur hana til þess að burt taka misgjörð safnaðarins og friðþægja
fyrir þá frammi fyrir Jahve. 18 Sjá, blóð hennar hefir ekki verið borið
inn í helgidóminn; þið áttuð þó að eta hana á helgum stað, eins og eg
hafði boðið. 19 En Aron sagði við Móse: Sjá, í dag hafa þeir fram
borið syndafórn sína og brennifórn fyrir Jahve, og mér hefir slíkt* að
höndum borið; hefði eg nú etið syndafórnina í dag, mundi Jahve hafa
þóknast það? Og er Móse heyrði þetta, lét hann sér það vel líka.

Um hrein og óhrein dýr.

11 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði við þá: 2 Talið til
Ísraelsmanna og segið: Þessi eru þau dýr, er þér megið eta af öll-
um ferfættum dýrum, sem eru á jörðunni: 3 öll ferfætt dýr, sem hafa
klaufir — og þær alklofnar — og jórtra, megið þér eta. 4 Af þeim, sem
jórtra og klaufir hafa, megið þér þó ekki þessi eta: úlfaldann, því að
hann jórtrar að sönnu, en er eigi klaufhæfður; hann sé yður óhreinn;
5 stökkhérann, því að hann jórtrar að sönnu, en hefir eigi klaufir; hann
sé yður óhreinn; 6 hérann, því að hann jórtrar að sönnu, en hefir eigi
klaufir; hann sé yður óhreinn; 7 og svínið, því að það hefir að sönnu
klaufir — og þær alklofnar —, en jórtrar ekki; það sé yður óhreint.
8 Kjöt þeirra skuluð þér ekki eta og hræ þeirra skuluð þér ekki snerta;
þau skulu vera yður óhrein.
9 En af lagardýrunum megið þér eta þessi: öll lagardýr, sem hafa
sundugga og hreistur, hvort heldur er í sjó eða ám, megið þér eta.
10 En af öllu því, sem kvikt er í vötnunum, og af öllum þeim lifandi
skepnum, sem eru í vötnunum, séu öll þau dýr í sjó eða ám, sem eigi
hafa sundugga og hreistur, yður viðurstygð. 11 Viðurstygð skulu þau
vera yður: ekki skuluð þér eta kjöt þeirra og við hræjum þeirra skal
yður stugga. 12 Öll lagardýr, sem ekki hafa sundugga og hreistur,
skulu vera yður viðurstygð.
13 Og af fuglunum skal yður stugga við þessum — þér skuluð eigi
eta þá, þeir eru viðurstygð —: örninn, skegg-gammurinn og gammur-
inn; 14 gleðan og valakynið; 15 alt hrafnakynið; 16 strúturinn, svalan, máf-
urinn og haukakynið; 17 uglan, súlan og náttuglan; 18 hornuglan, pelí-
kaninn og hrægammurinn; 19 storkurinn og lóukynið, herfuglinn og leð-
urblakan. 20 Öll fleyg skriðkvikindi ferfætt séu yður viðurstygð. 21 Af
öllum fleygum skriðkvikindum ferfættum megið þér þau ein eta, er
hafa leggi upp af afturfótunum, til þess að stökkva með um jörðina, 22 af
þeim megið þér eta þessi: arbe-engisprettur, sólam-engisprettur, kargól-

---

13: kap. 2, 3. 10; 6, 9. **14:** kap. 7, 34 n. 4 Mós. 18, 11. **16:** kap. 9, 3. 15. **17:** kap. 6, 26. 29. **18:** kap. 6, 26. 30. **19:** * Sjá v. 1—5. — **11, 2:** 5 Mós. 14, 4 n.

engisprettur og kagab-engisprettur. 23 En öll önnur fleyg skriðkvikindi fer-
fætt séu yður viðurstygð. 24 Og af þessum dýrum verðið þér óhreinir;
hver sem snertir hræ þeirra, verður óhreinn til kvelds. 25 En hver sá, sem
ber hræ þeirra, hann skal þvo klæði sín og er óhreinn til kvelds. 26 Hvert
það ferfætt dýr, sem hefir klaufir, þó eigi alklofnar, og eigi jórtrar, sé
yður óhreint; hver sem þau snertir, verður óhreinn. 27 Og öll þau,
sem ganga á hrömmum sínum, meðal allra dýra ferfættra, séu yður ó-
hrein; hver sem snertir hræ þeirra, er óhreinn til kvelds. 28 Og sá,
sem ber hræ þeirra, skal þvo klæði sín og er óhreinn til kvelds. Þau
skulu vera yður óhrein.

29 Og þessi skulu vera yður óhrein á meðal skriðkvikindanna, sem
skríða á jörðunni: hreysivislan, músin og eðlukynið, 30 anaka, kóak,
letaa, kómet og tinsemet*. 31 Þessi skulu vera yður óhrein meðal allra
skriðkvikindanna; hver sem snertir þau, þegar þau eru dauð, verður
óhreinn til kvelds. 32 Og sérhvað það, er eitthvert af þeim fellur ofan
á, þegar þau eru dauð, verður óhreint, hvort heldur er tréílát, klæði,
skinn eða sekkur, — öll þau áhöld, sem til einhvers eru notuð; skal
það í vatn leggja og er óhreint til kvelds; þá er það hreint. 33 Falli
eitthvert af þeim ofan í leirker, þá verður alt, sem í því er, óhreint,
og kerið skuluð þér brjóta; 34 allur matur, sem etinn er og vatn er
látið í, verður óhreinn, og allur drykkur, sem drukkinn er, verður ó-
hreinn, í hvaða keri sem hann er*. 35 Og sérhvað það, sem hræ þeirra
fellur á, verður óhreint; hvort heldur er ofn eða eldstó, skal það rifið
niður; það er óhreint og óhreint skal það yður vera. 36 Lindir einar
og brunnar, það er vatnsstæður, skulu hreinar vera, en sá, sem hræin
snertir, verður óhreinn. 37 En þó að eitthvað af hræjunum falli á út-
sæði, sem á að sá, þá er það hreint. 38 En ef vatn er látið á sæðið
og eitthvað af hræjunum fellur ofan í það, þá sé það yður óhreint.

39 Og þegar einhver af þeim skepnum deyr, sem yður eru til fæðu,
þá skal sá, er snertir dauðan skrokkinn, vera óhreinn til kvelds; 40 og
sá, sem etur af skrokknum, skal þvo klæði sín og er óhreinn til kvelds;
og sá, sem ber skrokkinn, skal þvo klæði sín og er óhreinn til kvelds.
41 Og öll skriðkvikindi, sem skríða á jörðunni, skulu vera yður viður-
stygð; eigi skal þau eta. 42 Öll þau, er skríða á kviðnum, og öll þau,
er ganga á fjórum fótum, svo og allar margfætlur meðal allra skrið-
kvikinda, er skríða á jörðinni, — þau skuluð þér eigi eta, því að þau
eru viðurstygð. 43 Látið eigi nokkurt skriðkvikindi gjöra yður sjálfa
viðurstyggilega og saurgið yður ekki á þeim, svo að þér verðið óhreinir
af þeim. 44 Því að eg er Jahve, Guð yðar; og helgist og verið heilagir,
því að eg er heilagur; og þér skuluð ekki saurga sjálfa yður á nokk-
uru því skriðkvikindi, sem skríður á jörðunni. 45 Því að eg er Jahve,
sem leiddi þig út af Egiptalandi, til þess að vera yðar Guð. Og þér
skuluð vera heilagir, því að eg er heilagur.

46 Þessi eru ákvæðin um ferfættu dýrin, fuglana og allar lifandi
skepnur, sem hrærast í vötnunum, og um allar lifandi skepnur, sem
jörðin er kvik af, 47 svo að menn viti grein óhreinna og hreinna dýra,
svo og ætra dýra og óætra.

Um sængurkonur.

12 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Þegar kona verður léttari og elur sveinbarn, þá skal hún
vera óhrein sjö daga; skal hún vera óhrein, eins og þá daga, sem hún

24: kap. 5, 2. **30:** * Að líkindum eðlutegundir. **34:** * Þ. e. a. s.: ef eitthvað af nefndum skriðkvikindum fellur ofan í það. **40:** kap. 17, 15. **44:** kap. 19, 2 n. 20, 7 n. 1 Pét. 1, 16. **45:** kap. 19, 36; 22, 32 n. — **12, 2:** kap. 15, 19.

er saurug af klæðaföllum. 3 Og á áttunda degi skal umskera hold yfir-
húðar hans. 4 En konan skal halda sér heima þrjátíu og þrjá daga,
meðan á blóðhreinsuninni stendur; hún skal ekkert heilagt snerta og
eigi inn í helgidóminn koma, unz hreinsunardagar hennar eru úti. 5 En
ef hún elur meybarn, þá skal hún vera óhrein hálfan mánuð, sem þá
er hún er saurug af klæðaföllum, og hún skal halda sér heima sextíu
og sex daga, meðan á blóðhreinsuninni stendur. 6 En þegar hreinsun-
ardagar hennar eru úti, hvort heldur er fyrir son eða dóttur, þá skal
hún færa prestinum að dyrum samfundatjaldsins sauðkind veturgamla
í brennifórn og unga dúfu eða turtildúfu í syndafórn; 7 skal hann fram
bera það fyrir Jahve og friðþægja fyrir hana, og er hún þá hrein af
blóðlátum sínum.

Þessi eru ákvæðin um sængurkonuna, hvort heldur barnið er svein-
barn eða meybarn. 8 En ef hún á ekki fyrir sauðkind, þá færi hún
tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur, aðra í brennifórn, en hina í
syndafórn, og skal presturinn friðþægja fyrir hana og er hún þá hrein.

Um líkþrá.

13 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: 2 Nú tekur ein-
hver þrota, hrúður eða gljádíla í skinnið á hörundi sínu og verður
að líkþrárskellu í skinninu á hörundi hans, þá skal leiða hann fyrir
Aron prest eða einhvern af prestunum, sonum hans. 3 Og prestur skal
líta á skelluna í skinninu á hörundinu, og hafi hárin í skellunni gjörst
hvít og beri skelluna dýpra en skinnið á hörundi hans, þá er það lík-
þrárskella. Og prestur skal líta á hann og dæma hann óhreinan. 4 En
sé hvítur gljádíli í skinninu á hörundi hans og beri ekki dýpra en
skinnið og hafi hárin í honum ekki gjörst hvít, þá skal prestur byrgja
inni sjö daga þann, er skelluna hefir tekið. 5 Og prestur skal líta á
hann á sjöunda degi, og sjái hann að jafnmikið ber á skellunni og hafi
skellan ekki færst út í skinninu, þá skal prestur byrgja hann enn inni
sjö daga. 6 Og prestur skal enn líta á hann á sjöunda degi og sjái
hann þá, að skellan hefir dökknað og hafi skellan ekki færst út í
skinninu, skal prestur dæma hann hreinan; þá er það hrúður; og hann
skal þvo klæði sín og er þá hreinn. 7 En færist hrúðrið út í skinninu
eftir að hann sýndi sig prestinum, til þess að verða dæmdur hreinn,
þá skal hann aftur sýna sig prestinum. 8 Og prestur skal líta á og sjái
hann, að hrúðrið hefir færst út í skinninu, þá skal prestur dæma hann
óhreinan; þá er það líkþrá.

9 Nú tekur einhver líkþrárskellu og skal leiða hann fyrir prest.
10 Og prestur skal líta á og sjái hann, að hvítur þroti er í skinninu og
hefir gjört hárin hvít, og lifandi kvika er í þrotanum, 11 þá er það gömul
líkþrá í skinninu á hörundi hans, og skal prestur dæma hann óhreinan.
Hann skal eigi byrgja hann inni, því að hann er óhreinn. 12 En brjót-
ist líkþráin út um skinnið og hylji líkþráin alt skinnið frá hvirfli til
ilja á þeim, er skellurnar hefir tekið, hvar sem prestur rennir augum
til, 13 þá skal prestur líta á, og sjái hann, að líkþráin hefir hulið alt
hörund hans, þá skal hann dæma hreinan þann, er skellurnar hefir
tekið; hann hefir þá allur gjörst hvítur og er þá hreinn. 14 En þegar
er ber á kviku holdi á honum, skal hann vera óhreinn. 15 Og prestur
skal líta á kvika holdið og dæma hann óhreinan; kvika holdið er ó-
hreint; þá er það líkþrá. 16 En hverfi kvika holdið og gjörist hvítt, þá
skal hann ganga fyrir prest. 17 Og prestur skal líta á hann, og sjái

---

3: 1 Mós. 17, 12. 8: kap. 5, 7. Lúk. 2, 24. — 13, 2: 5 Mós. 24, 8.

hann að skellurnar hafa gjörst hvítar, þá skal prestur dæma hreinan
þann, er skellurnar hefir tekið; þá er hann hreinn.
[18] Nú kemur kýli í hörundið, út í skinnið, og grær [19] og kemur í
stað kýlisins hvítur þroti eða gljádíli ljósrauður, þá skal hann sýna sig
presti. [20] Og prestur skal líta á og sjái hann, að dílann ber lægra en
skinnið og hárin í honum hafa gjörst hvít, skal prestur dæma hann ó-
hreinan; þá er það líkþrársótt, sem brotist hefir út í kýlinu. [21] En ef
prestur lítur á hann og sér, að engin hvít hár eru í honum og hann
er ekki lægri en skinnið og hefir dökknað, þá skal prestur byrgja hann
inni sjö daga. [22] En færist hann út í skinninu, skal prestur dæma hann
óhreinan; þá er það líkþrársótt. [23] En ef gljádílinn stendur í stað og
færist eigi út, þá er það kýlis-ör og prestur skal dæma hann hreinan.
[24] En ef brunasár kemur á hörundið og brunakvikan verður að
gljádíla ljósrauðum eða hvítum, [25] þá skal prestur líta á hann; og sjái
hann, að hárin í gljádílanum hafa gjörst hvít og ber hann dýpra en
skinnið, þá er það líkþrá, sem hefir brotist út í brunanum og skal
prestur dæma hann óhreinan; þá er það líkþrársótt. [26] En ef prestur
lítur á hann og sér, að engin hvít hár eru í gljádílanum og hann er
ekki lægri en skinnið og hefir dökknað, þá skal prestur byrgja hann
inni sjö daga. [27] Og prestur skal líta á hann á sjöunda degi; hafi hann
þá færst út í skinninu, skal prestur dæma hann óhreinan; þá er það
líkþrársótt. [28] En ef gljádílinn stendur í stað og hefir eigi færst út í
skinninu, en dökknað, þá er það brunaþroti og skal prestur dæma hann
hreinan, því að þá er það bruna-ör.
[29] Nú tekur karl eða kona skellu í höfuðið eða skeggið, [30] þá skal
prestur líta á skelluna og sjái hann, að hana ber dýpra en skinnið og
gulleit visin hár eru í henni, þá skal prestur dæma hann óhreinan; þá
er það skurfa; það er líkþrá í höfði eða skeggi. [31] Og er prestur lítur
á skurfuskelluna og sér, að hana ber ekki dýpra en skinnið, og engin
svört hár eru í henni, þá skal prestur byrgja inni sjö daga þann, er
skurfuskelluna hefir tekið. [32] Og prestur skal líta á skelluna á sjöunda
degi og sjái hann, að skurfan hefir eigi færst út og engin gulleit hár
eru í henni og skurfuna ber eigi dýpra en skinnið, [33] þá skal hann raka
sig, en skurfuna skal hann ekki raka, og prestur skal enn byrgja inni
sjö daga þann, er skurfuna hefir tekið. [34] Og prestur skal líta á skurf-
una á sjöunda degi og sjái hann, að skurfan hefir eigi færst út í skinn-
inu og hana ber ekki dýpra en skinnið, þá skal prestur dæma hann
hreinan; og hann skal þvo klæði sín og er þá hreinn. [35] En ef skurfan
færist út í skinninu eftir að hann hefir verið dæmdur hreinn, [36] þá skal
prestur líta á hann og sjái hann, að skurfan hefir færst út í skinninu,
þá skal prestur ekki leita að gulleitu hárunum; þá er hann óhreinn.
[37] En ef jafnmikið ber á skurfunni og svört hár hafa sprottið í henni,
þá er skurfan gróin; hann er þá hreinn, og prestur skal dæma hann
hreinan.
[38] Nú tekur karl eða kona gljádíla, hvíta gljádíla í skinnið á hör-
undi sínu, [39] þá skal prestur líta á og sjái hann, að gljádílarnir í skinn-
inu á hörundi þeirra eru dumb-hvítir, þá er það hringormur, sem hefir
brotist út í skinninu; þá er hann hreinn.
[40] Nú verður einhver sköllóttur ofan á höfðinu, þá er hann hvirf-
ilskalli og er hreinn. [41] Og ef hann verður sköllóttur framan á höfð-
inu, þá er hann ennisskalli og er hreinn. [42] En sé ljósrauð skella í
hvirfilskallanum eða ennisskallanum, þá er það líkþrá, er út brýzt í
hvirfilskalla hans eða ennisskalla. [43] Prestur skal þá líta á hann, og
sjái hann að skelluþrotinn í hvirfilskalla hans eða ennisskalla er ljós-
rauður, á að sjá sem líkþrá í skinninu á hörundinu, [44] þá er hann

maður líkþrár og er óhreinn; prestur skal sannlega dæma hann óhreinan; líkþrársóttin er í höfði honum.
[45] Og líkþrár maður, er sóttina hefir, — klæði hans skulu vera rifin og hár hans flakandi og hann skal hylja kamp sinn og hrópa: óhreinn, óhreinn! [46] Alla þá stund, er hann hefir sóttina, skal hann óhreinn vera; hann er óhreinn; hann skal búa sér; bústaður hans skal vera fyrir utan herbúðirnar.
[47] Nú kemur líkþrárskella á fat, hvort heldur er ullarfat eða línfat, [48] eða vefnað eða prjónles af líni eða ullu, eða skinn eða eitthvað það, sem af skinni er gjört, [49] og sé skellan grænleit eða rauðleit á fatinu eða skinninu eða vefnaðinum eða prjónlesinu eða nokkrum hlut af skinni gjörvum, þá er það líkþrárskella og skal sýna það prestinum. [50] Og prestur skal líta á skelluna og byrgja inni sjö daga það, er skellan er á. [51] Og hann skal líta á skelluna á sjöunda degi: hafi skellan færst út á fatinu eða vefnaðinum eða prjónlesinu eða skinninu, til hverra nota sem skinnið er haft, þá er skellan skæð líkþrá; þá er það óhreint. [52] Og skal brenna fatið eða vefnaðinn eða prjónlesið, hvort það er heldur af ullu eða líni, eða hvern hlut af skinni gjörvan, er skellan er á, því að það er skæð líkþrá; það skal í eldi brenna. [53] En ef prestur lítur á og sér, að skellan hefir eigi færst út í fatinu eða vefnaðinum eða prjónlesinu eða á einhverjum hlut af skinni gjörvum, [54] þá skal prestur bjóða að þvo það, sem skellan er á, og hann skal enn byrgja það inni sjö daga. [55] Og prestur skal líta á eftir að það, sem skellan er á, er þvegið og sjái hann, að skellan hefir eigi breytt lit og skellan hefir eigi færst út, þá er það óhreint; þú skalt brenna það í eldi; þá er það áta, hvort það er heldur á úthverfunni eða rétthverfunni. [56] En ef prestur lítur á og sér, að skellan hefir dökknað, eftir að hún var þvegin, þá skal hann rífa hana af fatinu eða skinninu eða vefnaðinum eða prjónlesinu. [57] En komi hún enn í ljós á fatinu eða vefnaðinum eða prjónlesinu eða á nokkrum hlut af skinni gjörvum, þá er það líkþrá, sem er að brjótast út; þú skalt brenna í eldi það, er skellan er á. [58] En það fat eða vefnaður eða prjónles, eða sérhver hlutur af skinni gjör, sem skellan gengur af, ef þvegið er, það skal þvo annað sinn og er þá hreint.
[59] Þessi eru ákvæðin um líkþrársótt í ullarfati eða línfati eða vefnaði eða prjónlesi eða nokkrum hlut af skinni gjörvum, er það skal dæma hreint eða óhreint.

Um hreinsun líkþrárra manna.

14 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Þetta skulu vera ákvæðin um líkþráan mann, þá er hann er hreinsaður: Skal leiða hann fyrir prest; [3] og prestur skal ganga út fyrir herbúðirnar, og prestur skal líta á, og sjái hann að líkþrár-skellan á hinum líkþráa er gróin, [4] þá skal presturinn bjóða að taka fyrir þann, er lætur hreinsa sig, tvo hreina fugla lifandi, sedrusvið, skarlat og ýsópsvönd. [5] Og prestur skal bjóða að slátra öðrum fuglinum í leirker yfir rennandi vatni. [6] En lifandi fuglinn, sedrusviðinn, skarlatið og ýsópsvöndinn skal hann taka og drepa því, ásamt lifandi fuglinum, í blóð fuglsins, er slátrað var yfir rennandi vatni. [7] Og hann skal stökkva sjö sinnum á þann, sem lætur hreinsa sig af líkþránni, og dæma hann hreinan, en sleppa lifandi fuglinum út á víðavang. [8] Og sá, er lætur hreinsa sig, skal þvo klæði sín, raka alt hár sitt og lauga sig í vatni, og er þá hreinn; og síðan gangi

---

45: Esek. 24, 17. 22. Mík. 3, 7. **46:** 4 Mós. 5, 2 n. 12, 14. — **14, 2:** Matt. 8, 4.

hann í herbúðirnar, en skal þó sjö daga hafast við fyrir utan tjald
sitt. [9] Og á sjöunda degi skal hann raka alt hár sitt, bæði höfuð sitt,
skegg og augabrýr, — alt hár sitt skal hann raka; og hann skal þvo
klæði sín og lauga líkama sinn í vatni og er þá hreinn.
[10] En á áttunda degi skal hann taka tvö hrútlömb gallalaus og
eina gimbur veturgamla gallalausa og þrjá tíunduparta úr efu af fínu
mjöli, blönduðu við olíu, í matfórn og einn lóg af olíu. [11] Og prest-
urinn, er hreinsar, skal færa manninn, er lætur hreinsa sig, ásamt
þessu fram fyrir Jahve að dyrum samfundatjaldsins. [12] Og presturinn
skal taka annað hrútlambið og fórna því í sektarfórn, ásamt olíu-lóg-
inum, og veifa hvorutveggju að veififórn frammi fyrir Jahve. [13] Og
lambinu skal slátra á þeim stað, þar sem syndafórninni er slátrað og
brennifórninni, á helgum stað; því að eins og syndafórn heyrir presti,
svo er og um sektarfórn; hún er háheilög. [14] Og prestur skal taka nokk-
uð af blóði sektarfórnarinnar og prestur skal ríða því á hægri eyrna-
snepil þess, er lætur hreinsa sig, og á þumalfingur hægri handar hans
og á stóru tá hægri fótar hans. [15] Og prestur skal taka nokkuð af olíu-
lóginum og hella í vinstri lófa sér. [16] Og prestur skal drepa hægri
fingri sínum í olíuna, sem er í vinstri lófa hans, og stökkva olíunni
með fingri sínum sjö sinnum frammi fyrir Jahve. [17] Og af leifunum
af olíunni, sem er í lófa hans, skal prestur ríða á hægri eyrnasnepil
þess, er lætur hreinsa sig, og á þumalfingur hægri handar hans og á
stóru tá hægri fótar hans, ofan á blóðið úr sektarfórninni. [18] Og því,
sem leift er af olíunni í lófa prestsins, skal hann ríða á höfuð þess,
sem lætur hreinsa sig, og prestur skal friðþægja fyrir hann frammi
fyrir Jahve. [19] Þá skal prestur fórna syndafórninni og friðþægja fyrir
þann, er lætur hreinsa sig, vegna óhreinleika hans; og síðan skal hann
slátra brennifórninni. [20] Og prestur skal fram bera á altarið brenni-
fórnina og matfórnina; og þannig skal presturinn friðþægja fyrir hann,
og er hann þá hreinn.
[21] En sé hann fátækur og á ekki fyrir þessu, þá skal hann taka
eitt hrútlamb í sektarfórn til veifunar, til þess að friðþægt verði fyrir
hann, og einn tíunda part úr efu af fínu mjöli, blönduðu við olíu, í
matfórn og lóg af olíu, [22] og tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur,
eftir því sem efni hans leyfa; skal önnur vera til syndafórnar, en hin
til brennifórnar. [23] Og hann skal færa þær prestinum á áttunda degi
frá hreinsun sinni að dyrum samfundatjaldsins, fram fyrir Jahve. [24] Og
prestur skal taka sektarfórnarlambið og olíu-lóginn, og prestur skal
veifa því til veififórnar frammi fyrir Jahve. [25] Síðan skal sektarfórnar-
lambinu slátrað; og prestur skal taka nokkuð af blóði sektarfórnar-
innar og ríða á hægri eyrnasnepil þess, er lætur hreinsa sig, og á
þumalfingur hægri handar hans og á stóru tá hægri fótar hans. [26] Og
nokkuru af olíunni skal prestur hella í vinstri lófa sér. [27] Og prestur
skal stökkva nokkuru af olíunni, sem er í vinstri lófa hans, með hægri
fingri sínum sjö sinnum frammi fyrir Jahve. [28] Og prestur skal ríða
nokkuru af olíunni, sem er í lófa hans, á hægri eyrnasnepil þess, er
lætur hreinsa sig, og á þumalfingur hægri handar hans og á stóru tá
hægri fótar hans, á þann stað þar sem blóðið úr sektarfórninni er.
[29] En því, sem leift er af olíunni í lófa prestsins, skal hann ríða á
höfuð þess, er lætur hreinsa sig, til þess að friðþægja fyrir hann frammi
fyrir Jahve. [30] Þá skal hann fórna annari turtildúfunni eða annari
ungu dúfunni, eftir því sem hann hafði efnin til, [31] annari í syndafórn
og hinni í brennifórn, ásamt matfórninni, og þannig skal presturinn

---

18: kap. 7, 6 n. **22:** kap. 5, 7; 12, 8.

friðþægja fyrir þann, er lætur hreinsa sig, frammi fyrir Jahve. 32 Þetta
eru ákvæðin um þann, sem hefir líkþrársótt og ekki á fyrir hreinsun
sinni.

Um líkþrá á húsum.

33 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: 34 Þá er þér komið
í Kanaanland, sem eg mun gefa yður til eignar, og eg læt koma lík-
þrárskellu á hús í eignarlandi yðar, 35 þá skal sá fara, sem húsið á,
og greina presti frá og segja: Mér virðist sem skella sé á húsinu.
36 Og prestur skal bjóða að láta ryðja húsið áður en prestur gengur
inn til þess að líta á skelluna, svo að ekki verði alt óhreint, sem í
húsinu er. Síðan skal prestur ganga inn til þess að skoða húsið.
37 Og hann skal líta á skelluna, og sjái hann að skellan á veggjum
hússins eru dældir grænleitar eða rauðleitar, og þær ber lægra en vegg-
inn, 38 þá skal prestur ganga út úr húsinu að dyrum hússins og byrgja
húsið sjö daga. 39 Og prestur skal koma aftur á sjöunda degi og líta
á, og sjái hann að skellan hefir færst út á veggjum hússins, 40 þá skal
prestur bjóða að brjóta þá steina út, sem skellan er á, og varpa þeim
á óhreinan stað utan borgar. 41 Og húsið skal hann láta skafa alt að
innan, og skulu þeir steypa niður vegglíminu, er þeir skafa af, á ó-
hreinan stað utan borgar. 42 Og þeir skulu taka aðra steina og setja
í stað hinna steinanna, og annað vegglím skal taka og ríða á húsið.
43 En ef skellan kemur aftur og brýzt út á húsinu eftir að steinarnir
hafa verið brotnir úr og eftir að húsið hefir verið skafið og síðan verið
riðið á vegglími, 44 þá skal prestur koma og líta á, og sjái hann að
skellan hefir færst út á húsinu, þá er það skæð líkþrá á húsinu; það
er óhreint. 45 Og skal rífa húsið, steinana í því, viðina og alt vegglím
hússins, og færa út fyrir borgina á óhreinan stað. 46 Og hver sem
gengur inn í húsið alla þá stund, sem það er byrgt, skal vera óhreinn
til kvelds. 47 Og hver sem hvílir í húsinu, skal þvo klæði sín; og hver
sem matar neytir í húsinu, skal þvo klæði sín. 48 En ef prestur kemur
og lítur á og sér, að skellan hefir ekki færst út á húsinu eftir að riðið
var vegglími á húsið, þá skal prestur dæma húsið hreint, því að skellan
er þá læknuð. 49 Og hann skal taka tvo fugla, sedrusvið, skarlat og
ýsópsvönd, til þess að syndhreinsa húsið. 50 Og hann skal slátra öðr-
um fuglinum í leirker yfir rennandi vatni. 51 En sedrusviðinn, ýsóps-
vöndinn, skarlatið og lifandi fuglinn skal hann taka og drepa þeim í
blóð fuglsins, er slátrað var, og í rennandi vatnið og stökkva á húsið
sjö sinnum. 52 Og hann skal syndhreinsa húsið með blóði fuglsins og
rennandi vatninu, með lifandi fuglinum, sedrusviðinum, ýsópsvendinum
og skarlatinu. 53 En lifandi fuglinum skal hann sleppa út fyrir borg-
ina, út á víðavang, og friðþægja þannig fyrir húsið, og er það þá hreint.
54 Þetta eru ákvæðin um hvers konar líkþrársótt og skurfu, 55 um
líkþrá í fati og á húsi, 56 um þrota, hrúður og gljádíla, 57 til leiðbein-
ingar um það, hve nær eitthvað er óhreint og hve nær það er hreint.
Þetta eru ákvæðin um líkþrá.

Um rensli, sáðlát og blóðmissi.

15 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: 2 Mælið til Ísraels-
manna og segið við þá: Nú hefir einhver rensli úr hörundi sínu,
og er hann óhreinn vegna renslisins. 3 Og skal svo vera um óhrein-
leika hans, þá er hann hefir rensli: hvort sem renslið úr hörundi hans
gengur út eða stemmist, þá er hann óhreinn. 4 Sérhver hvíla skal ó-
hrein vera, ef maður með rensli hefir legið í henni, og sérhvað það

skal óhreint vera, er hann situr á. [5] Og hver sem snertir hvílu hans,
skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og vera óhreinn til kvelds.
[6] Og sá er sezt á nokkuð það, sem maður með rensli hefir setið á,
skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og vera óhreinn til kvelds.
[7] Og sá sem snertir líkama þess, er rensli hefir, skal þvo klæði sín og
lauga sig í vatni og vera óhreinn til kvelds. [8] Og hræki sá, er rensli
hefir, á hreinan mann, þá skal hann þvo klæði sín og lauga sig í vatni
og vera óhreinn til kvelds. [9] Og sérhver söðull skal óhreinn vera, ef
maður með rensli ríður í honum. [10] Og hver sá, er snertir eitthvað
það, sem hefir verið undir honum, skal vera óhreinn til kvelds; og sá,
er ber það, skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og vera óhreinn
til kvelds. [11] Og hver sá, er maður með rensli hefir snortið og hafi
hann eigi skolað hendur sínar í vatni, skal þvo klæði sín og lauga sig
í vatni og vera óhreinn til kvelds. [12] Og leirker skal brjóta, ef maður
með rensli snertir það, en tré-ílát öll skola í vatni.

[13] En er sá, er rensli hefir, verður hreinn af rensli sínu, skal
hann telja sjö daga frá hreinsun sinni og þvo klæði sín og lauga lík-
ama sinn í rennandi vatni og er þá hreinn. [14] Og á áttunda degi skal
hann taka tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur og ganga fram fyrir
Jahve að dyrum samfundatjaldsins og færa þær presti. [15] Og prestur
skal fórna þeim, annari í syndafórn og hinni í brennifórn; og prestur
skal friðþægja fyrir hann frammi fyrir Jahve vegna renslis hans.

[16] Nú lætur einhver sæði og skal hann lauga allan líkama sinn í
vatni og vera óhreinn til kvelds. [17] Og hvert það fat eða skinn, sem
sæðið hefir komið á, skal þvegið í vatni og vera óhreint til kvelds.
[18] Og leggist maður með konu og hafi samfarir við hana, þá skulu
þau lauga sig í vatni og vera óhrein til kvelds.

[19] Nú hefir kona rensli og renslið úr holdi hennar er blóð, þá skal
hún vera saurug sjö daga, og hver sem snertir hana, skal vera óhreinn
til kvelds. [20] Og alt það, sem hún liggur á, meðan hún er saurug, skal
vera óhreint; og alt, sem hún situr á, skal vera óhreint. [21] Og hver
sem snertir hvílu hennar, skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og
vera óhreinn til kvelds. [22] Og hver sem snertir nokkuð það, sem hún
hefir setið á, skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og vera óhreinn
til kvelds. [23] Og snerti hann eitthvað, sem er í hvílunni eða á því, sem
hún situr á, þá skal hann vera óhreinn til kvelds. [24] Og ef einhver
samrekkir henni og tíðablóð hennar kemur á hann, þá er hann óhreinn
sjö daga, og hver sú hvíla skal óhrein vera, er hann liggur í.

[25] Nú missir kona blóð marga daga á öðrum tíma en þeim, er hún
hefir tíðir, eða hún hefir rensli fram yfir tíðir sínar, þá skal hún alla
þá stund, er hún hefir óhreint rensli, haga sér eins og þá daga, er hún
hefir tíðir; hún er óhrein. [26] Hverja hvílu, sem hún liggur í alla þá
stund, sem hún hefir rensli, skal hún fara með eins og hvílu sína, þá
er hún hefir tíðir; og sérhvað það, er hún situr á, skal vera óhreint,
eins og þegar hún er saurug af klæðaföllum. [27] Hver sem snertir þetta,
skal vera óhreinn; og hann skal þvo klæði sín og lauga sig í vatni og
vera óhreinn til kvelds. [28] En þá er hún er hrein orðin af rensli sínu,
skal hún telja sjö daga, og eftir það er hún hrein. [29] Og á áttunda
degi skal hún taka sér tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur og færa
þær prestinum að dyrum samfundatjaldsins. [30] Og prestur skal fórna
annari í syndafórn og hinni í brennifórn; og prestur skal friðþægja fyrir
hana frammi fyrir Jahve vegna hins óhreina renslis hennar.

[31] Og þannig skuluð þér vara Ísraelsmenn við óhreinleika þeirra,

---

15, 14: kap. 12, 8. **26:** v. 20. **29:** v. 14.

að þeir deyi ekki í óhreinleika sínum, ef þeir saurga búð mína, sem er
meðal þeirra.
32 Þetta eru ákvæðin um þann, sem hefir rensli, og þann, sem hefir
sáðlát, svo að hann verður óhreinn af, 33 og um konu, sem hefir tíðir,
og þann, sem hefir rensli, hvort heldur er karl eða kona, og um mann,
sem samrekkir konu óhreinni.

Um hina miklu friðþægingarhátíð.

16 Og Jahve talaði við Móse eftir dauða tveggja sona Arons, er
þeir gengu fram fyrir Jahve og dóu. 2 Og Jahve sagði við Móse:
Seg þú Aroni bróður þínum, að hann megi ekki á hverjum tíma sem
er ganga inn í helgidóminn inn fyrir fortjaldið, fram fyrir lokið, sem
er yfir örkinni, ella muni hann deyja; því að eg mun birtast í skýinu
yfir lokinu. 3 Með þetta skal Aron koma inn í helgidóminn: með ung-
neyti í syndafórn og hrút í brennifórn; 4 hann skal klæðast helgum lín-
kyrtli og hafa línbrækur yfir holdi sínu og gyrða sig línbelti og setja á
sig vefjarhött af líni. Þetta eru helg klæði; og skal hann lauga líkama
sinn í vatni og klæðast þeim. 5 Og af söfnuði Ísraelsmanna skal hann
taka tvo geithafra í syndafórn og einn hrút í brennifórn. 6 Og Aron
skal leiða fram uxann, sem honum er ætlaður til syndafórnar, og frið-
þægja fyrir sig og hús sitt. 7 Þá skal hann taka báða geithafrana og
færa þá fram fyrir Jahve að dyrum samfundatjaldsins. 8 Og Aron skal
leggja hluti á báða hafrana, einn hlut fyrir Jahve og hinn annan hlut
fyrir Asasel. 9 Og Aron skal leiða fram hafurinn, sem hlutur Jahve féll
á, og fórna honum í syndafórn. 10 En hafurinn, sem hlutur Asasels féll
á, skal færa lifandi fram fyrir Jahve, til þess að friðþæging fari fram
yfir honum og honum sé slept til Asasels út á eyðimörkina.
11 Og Aron skal leiða fram uxann, sem honum er ætlaður til
syndafórnar, og friðþægja fyrir sig og hús sitt, og hann skal slátra ux-
anum, sem honum er ætlaður til syndafórnar. 12 Og hann skal taka
eldpönnu fulla af eldsglóðum af altarinu frammi fyrir Jahve og lúkur
sínar fullar af smámuldu ilmreykelsi og bera inn fyrir fortjaldið. 13 Og
hann skal láta reykelsið á eldinn frammi fyrir Jahve, svo að reykelsis-
skýið hylji lokið, sem er yfir sáttmálinu, og hann deyi ekki. 14 Og
hann skal taka nokkuð af blóði uxans og stökkva því með fingri sín-
um ofan á lokið framanvert; og fyrir framan lokið skal hann stökkva
sjö sinnum nokkuru af blóðinu með fingri sínum. 15 Þessu næst skal
hann slátra hafrinum, er ætlaður er lýðnum til syndafórnar, og bera
blóð hans inn fyrir fortjaldið og fara með blóðið úr honum á sama
hátt, eins og hann fór með blóðið úr uxanum, og stökkva því á lokið
og fyrir framan lokið, 16 og friðþægja þannig fyrir helgidóminn, vegna
óhreinleika Ísraelsmanna og vegna misgjörða þeirra, í hverju sem þeir
kunna að hafa syndgað; og eins skal hann fara með samfundatjaldið,
sem stendur meðal þeirra, mitt í óhreinleika þeirra. 17 Og enginn mað-
ur má vera inni í samfundatjaldinu, er hann gengur inn til þess að
friðþægja í helgidóminum, til þess er hann fer út og hefir friðþægt fyrir
sig og hús sitt og fyrir allan Ísraels söfnuð. 18 Og hann skal ganga út
að altarinu, sem stendur frammi fyrir Jahve, og friðþægja fyrir það;
og hann skal taka nokkuð af blóði uxans og nokkuð af blóði hafurs-
ins og ríða á horn altarisins alt í kring. 19 Og hann skal stökkva nokkuru
af blóðinu á það sjö sinnum með fingri sínum og hreinsa það og helga

---

16, 1: kap. 10, 1 n. **2:** Hebr. 9, 7. **6:** Hebr. 7, 27. **12:** 2 Mós. 30, 34. 35. **13:** Opinb. 5, 8. **14:** Hebr. 9, 13; 10, 4. **17:** Hebr. 9, 7.

það, vegna óhreinleika Ísraelsmanna. 20 Og er hann þannig hefir lokið
friðþæging helgidómsins, samfundatjaldsins og altarisins, skal hann leiða
fram lifandi hafurinn. 21 Og Aron skal leggja báðar hendur sínar á
höfuð hins lifandi hafurs og játa yfir honum öll afbrot Ísraelsmanna
og allar misgjörðir þeirra, í hverju sem þeir kunna að hafa syndgað;
og hann skal leggja þær á höfuð hafursins og senda hann út á eyði-
mörk með manni, sem til þess er ferðbúinn. 22 Og hafurinn skal bera
á sér öll afbrot þeirra til óbygða, og hann skal sleppa hafrinum á eyði-
mörku. 23 Og Aron skal ganga inn í samfundatjaldið og færa sig úr
línklæðunum, sem hann fór í, er hann gekk inn í helgidóminn, og
skilja þau þar eftir. 24 Og hann skal lauga líkama sinn í vatni á helg-
um stað og fara í klæði sín, ganga síðan út og fórna brennifórn sjálfs
sín og brennifórn lýðsins, og friðþægja fyrir sig og fyrir lýðinn. 25 Og
mör syndafórnarinnar skal hann brenna á altarinu. 26 Og sá, er fór
burt með hafurinn til Asasels, skal þvo klæði sín og lauga líkama sinn
í vatni; síðan gangi hann í herbúðirnar. 27 En syndafórnar-uxann og
syndafórnar-hafurinn, hverra blóð var borið inn til friðþægingar í helgi-
dóminum, skal færa út fyrir herbúðirnar og brenna í eldi skinnin af
þeim, kjötið og gorið. 28 Og sá, er brennir þetta, skal þvo klæði sín
og lauga líkama sinn í vatni; síðan gangi hann í herbúðirnar.
29 Og þetta skal vera yður ævarandi lögmál: Í sjöunda mánuðinum,
á tíunda degi mánaðarins skuluð þér þjá yður* og ekkert verk vinna,
hvorki innbornir menn né útlendingar, er meðal yðar búa. 30 Því að á
þessum degi skal friðþægt verða fyrir yður, til þess að hreinsa yður;
af öllum syndum yðar skuluð þér hreinir vera fyrir Jahve. 31 Það skal
vera yður algjör hvíldardagur og þér skuluð þjá yður; það er ævar-
andi lögmál. 32 En friðþæginguna skal gjöra sá prestur, er smyrja á og
vígjast skal, til þess að hann þjóni í prestsembætti í stað föður síns;
og skal hann klæðast línklæðunum, hinum helgu klæðum. 33 Og hann
skal friðþægja fyrir hið helgasta; og hann skal friðþægja fyrir sam-
fundatjaldið og altarið; og hann skal friðþægja fyrir prestana og alt
fólk safnaðarins. 34 Og þetta skal vera yður ævarandi lögmál: að frið-
þægja einu sinni á ári fyrir Ísraelsmenn, vegna allra synda þeirra. Og
hann gjörði svo sem Jahve hafði boðið Móse.

Hvar fórna skuli. Bannað að neyta blóðs.

17 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú við Aron og
sonu hans og alla Ísraelsmenn og seg við þá: Þetta er það, sem
Jahve hefir boðið og sagt: 3 Hver sá af húsi Ísraels, sem slátrar naut-
grip eða sauðkind eða geitsauð í herbúðunum, eða slátrar því fyrir ut-
an herbúðirnar, 4 og leiðir það ekki að dyrum samfundatjaldsins, til
þess að færa Jahve það að fórnargjöf fyrir framan búð Jahve, sá mað-
ur skal vera blóðsekur; hann hefir út helt blóði, og sá maður skal
upprættur verða úr þjóð sinni, 5 til þess að Ísraelsmenn færi sláturfórnir
sínar, er þeir eru vanir að fórna á bersvæði, — að þeir færi þær prest-
inum að dyrum samfundatjaldsins Jahve til handa, og fórni þeim í
heillafórnir Jahve til handa. 6 Og prestur skal stökkva blóðinu á altari
Jahve við dyr samfundatjaldsins og brenna mörinn til þægilegs ilms
fyrir Jahve. 7 Og þeir skulu eigi framar færa fórnir skógartröllunum,
er þeir nú taka fram hjá með. Þetta skal vera þeim ævarandi lögmál
frá kyni til kyns.

27: kap. 4, 11 n. 6, 30; 8, 17. Esek. 43, 21. Hebr. 13, 11 n. **29:** kap. 23, 27. 4 Mós. 29, 7. * Þ. e. fasta, sbr. Sálm. 35, 13. Jes. 58, 3. 5. **31:** kap. 23, 32. — **17, 7:** 2 Mós. 34, 15. 3 Mós. 20, 5. 6.

8 Og þú skalt segja við þá: Hver sá af húsi Ísraels eða af útlend-
um mönnum, er búa meðal þeirra, sem fórnar brennifórn eða slátur-
fórn 9 og færir hana ekki að dyrum samfundatjaldsins, til þess að fórna
Jahve henni, sá maður skal upprættur verða úr þjóð sinni.
10 Og hver sá af húsi Ísraels og af útlendum mönnum, er búa
meðal þeirra, sem neytir nokkurs blóðs, — gegn þeim manni, sem
neytir blóðs, vil eg snúa augliti mínu og uppræta hann úr þjóð sinni.
11 Því að líf líkamans er í blóðinu, og eg hefi gefið yður það á altarið,
til þess að með því sé friðþægt fyrir yður; því að blóðið friðþægir með
lífinu. 12 Fyrir því hefi eg sagt við Ísraelsmenn: Enginn maður meðal
yðar skal blóðs neyta, né heldur skal nokkur útlendingur, er býr með-
al yðar, neyta blóðs. 13 Og hver sá Ísraelsmanna og þeirra manna út-
lendra, er meðal yðar búa, sem veiðir villidýr eða fugl ætan, hann
skal hella niður blóðinu og hylja það moldu. 14 Því að svo er um líf
alls holds, að saman fer blóð og líf, og fyrir því hefi eg sagt við Ísra-
elsmenn: Þér skuluð ekki neyta blóðs úr nokkuru holdi, því að líf
sérhvers holds, það er blóð þess; — hver sá, er þess neytir, skal upp-
rættur verða.
15 Og hver sá, er etur sjálfdauða skepnu eða dýrrifna, hvort heldur
er innborinn maður eða útlendur, skal þvo klæði sín og lauga sig í
vatni og vera óhreinn til kvelds; þá er hann hreinn. 16 En þvoi hann
þau ekki og laugi ekki hold sitt, þá bakar hann sér sekt.

Um hjónaband og skírlífi.

18 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú við Ísraelsmenn
og seg við þá: Eg er Jahve, Guð yðar. 3 Þér skuluð ekki gjöra
að háttum Egiptalands, þar sem þér bjugguð, og þér skuluð ekki gjöra
að háttum Kanaanlands, er eg mun leiða yður inn í, né heldur skuluð
þér breyta eftir setningum þeirra. 4 Lög mín skuluð þér halda og setn-
ingar mínar skuluð þér varðveita, svo að þér breytið eftir þeim; eg er
Jahve, Guð yðar. 5 Þér skuluð því varðveita setningar mínar og lög;
sá, sem breytir eftir þeim, skal lifa fyrir þau; eg er Jahve.
6 Enginn yðar skal koma nærri nokkuru nánu skyldmenni til þess
að bera blygðan þeirra; eg er Jahve. 7 Þú skalt eigi bera blygðan föður
þíns og blygðan móður þinnar; hún er móðir þín, þú skalt eigi bera blygð-
an hennar. 8 Þú skalt eigi bera blygðan konu föður þíns; það er blygðan
föður þíns. 9 Blygðan systur þinnar, dóttur föður þíns eða dóttur móður
þinnar, hvort heldur hún er fædd heima eða utan heimilis, — blygðan
þeirra skalt þú eigi bera. 10 Blygðan sonardóttur þinnar eða dótturdóttur,
blygðan þeirra skalt þú eigi bera, því að það er þín blygðan. 11 Blygð-
an dóttur konu föður þíns, afkvæmis föður þíns — hún er systir þín —,
blygðan hennar skalt þú eigi bera. 12 Eigi skalt þú bera blygðan föð-
ursystur þinnar; hún er náið skyldmenni föður þíns. 13 Eigi skalt þú
bera blygðan móðursystur þinnar, því að hún er náið skyldmenni
móður þinnar. 14 Eigi skalt þú bera blygðan föðurbróður þíns, eigi
koma nærri konu hans, því að hún er sifkona þín. 15 Eigi skalt þú
bera blygðan tengdadóttur þinnar; hún er kona sonar þíns; eigi skalt
þú bera blygðan hennar. 16 Eigi skalt þú bera blygðan konu bróður
þíns; það er blygðan bróður þíns. 17 Eigi skalt þú bera blygðan konu

---

9: 5 Mós. 12, 5 n. 13 n. **10**: kap. 3, 17. **11**: 1 Mós. 9, 4. 5 Mós. 12, 23. Hebr. 9, 22. **14**: 1 Mós. 9, 4. 3 Mós. 3, 17; 7, 27. **15**: kap. 11, 40. — **18, 5**: Nehem. 9, 29. Esek. 20, 11. Róm. 10, 5. **7**: 1 Mós. 2, 24; 19, 33. Esek. 22, 10. **8**: kap. 20, 11. 1 Mós. 35, 22. 5. Mós. 22, 30; 27, 20. 2 Sam. 16, 22. 1 Kor. 5, 1. **9**: kap. 20, 17. 2 Sam. 13, 14. Esek. 22, 11. **14**: kap. 20, 20. **15**: 1 Mós. 38, 18. Esek. 22, 11. **16**: kap. 20, 21. Mark. 6, 18.

og dóttur hennar; sonardóttur hennar eða dótturdóttur skalt þú eigi
taka, til þess að bera blygðan þeirra; þær eru náin skyldmenni; það
er óhæfa. 18 Né heldur skalt þú taka konu auk systur hennar, henni
til eljurígs, með því að bera blygðan hennar auk hinnar, meðan hún
er á lífi.
19 Og eigi skalt þú koma nærri konu til að bera blygðan hennar,
þá er hún er saurug af klæðaföllum. 20 Þú skalt og eigi hafa holdlegt
samræði við konu náunga þíns, svo að þú saurgist af. 21 Og eigi skalt
þú gefa nokkurt afkvæmi þitt til þess, að það sé helgað Mólok, svo að
þú vanhelgir eigi nafn Guðs þíns; eg er Jahve. 22 Og eigi skalt þú
leggjast með karlmanni sem kona væri; það er viðurstygð. 23 Þú skalt
og ekki eiga samlag við nokkura skepnu, svo að þú saurgist af. Né
heldur skal kona standa fyrir skepnu til samræðis við hana; það er
svívirðing.
24 Saurgið yður ekki með nokkuru þvílíku, því að með öllu þessu
hafa heiðingjarnir saurgað sig, sem eg mun reka á burt undan yður.
25 Og landið saurgaðist, og fyrir því vitjaði eg misgjörðar þess á því,
og landið spjó íbúum sínum. 26 Varðveitið því setningar mínar og lög,
og fremjið enga af þessum viðurstygðum, hvorki innborinn maður né
útlendingur, er býr meðal yðar. 27 Því að allar þessar viðurstygðir hafa
landsbúar, er fyrir yður voru, framið og landið saurgaðist; 28 svo að
landið spúi yður ekki, er þér saurgið það, eins og það spjó þeirri þjóð,
er fyrir yður var. 29 Því að hver sá, er fremur einhverja af þessum
viðurstygðum, — þær sálir, sem það gjöra, skulu upprættar verða úr
þjóð sinni. 30 Varðveitið því boðorð mín, svo að þér fylgið eigi nein-
um af þeim andstyggilegu venjum, er hafðar voru í frammi fyrir yðar
tíð, og saurgið yður ekki með því; eg er Jahve, Guð yðar.

Ákvæði ýmislegs efnis.

19 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú til alls safnaðar
Ísraelsmanna og seg við þá: Þér skuluð vera heilagir, því að eg
Jahve, Guð yðar, er heilagur. 3 Þér skuluð hver og einn óttast móður
sína og föður sinn, og þér skuluð halda hvíldardaga mína; eg er Jahve,
Guð yðar. 4 Snúið yður eigi til falsguða og gjörið yður eigi steypta
guði; eg er Jahve, Guð yðar. 5 Og er þér slátrið heillafórn Jahve til
handa, þá slátrið henni þannig, að hún afli yður velþóknunar. 6 Skal
eta hana daginn, sem þér fórnið henni, og daginn eftir; en það, sem
leift er til þriðja dags, skal brenna í eldi. 7 En sé þó etið af því á
þriðja degi, þá skal það talið skemt kjöt; það mun eigi verða vel-
þóknanlegt. 8 Og hver, sem etur það, bakar sér sekt, því að hann
hefir vanhelgað það, sem helgað er Jahve, og sá maður skal upprættur
verða úr þjóð sinni.
9 Og er þér skerið upp jarðargróður yðar, þá skalt þú eigi skera
akur þinn út í hvert horn, né heldur skalt þú tína eftirtíning uppskeru
þinnar. 10 Og eigi skalt þú gjörtína víngarð þinn, né heldur tína upp
niður fallin ber í víngarði þínum; þú skalt skilja það eftir handa fá-
tækum og útlendingum; eg er Jahve, Guð yðar.
11 Þér skuluð eigi stela, eigi svíkja, né heldur ljúga hver að öðr-

---

17: kap. 20, 14. **19**: kap. 20, 18. **20**: kap. 20, 10. 2 Sam. 11, 4; 12, 9, **21**: kap. 20, 2. 5 Mós. 18, 10. 2 Kong. 23, 10. Jer. 7, 31; 32, 35. **22**: kap. 20, 13. Róm. 1, 27. 1 Kor. 6, 9. **23**: kap. 20, 15 n. 2 Mós. 22, 18. 5 Mós. 27, 21. **30**: kap. 19, 37; 20, 8. 22. — **19, 2**: kap. 11, 44. 45. **3**: 2 Mós. 20, 12; 20, 8 n. 31, 13. **4**: 2 Mós. 20. 3—5. 23. **5**: kap. 7, 11 n. **9**: kap. 23, 22. 5 Mós. 24, 19 n. Rut 2, 2 n. **11**: 2 Mós. 20, 15. 16. Ef. 4, 25. 28. Kól. 3, 9. 1 Þess. 4, 6.

um. 12 Og þér skuluð eigi sverja ranglega við nafn mitt, svo að þú
vanhelgir nafn guðs þíns; eg er Jahve. 13 Þú skalt eigi beita náunga
þinn ofríki, né ræna hann; og kaup daglaunamanns skal eigi vera hjá
þér náttlangt til morguns. 14 Þú skalt ekki bölva daufum manni, né
leggja fótakefli fyrir blindan mann, heldur skalt þú óttast Guð þinn;
eg er Jahve.

15 Eigi skuluð þér ranglæti fremja í dómi; þú skalt eigi draga
taum lítilmagnans, né heldur vera hliðdrægur hinum volduga; með
réttvísi skalt þú dæma náunga þinn. 16 Þú skalt eigi ganga um sem
rógberi meðal fólks þíns og eigi krefjast blóðs náunga þíns; eg er Jahve.
17 Þú skalt ekki hata bróður þinn í hjarta þínu; einarðlega skalt þú
ávíta náunga þinn, að þú eigi bakir þér synd hans vegna. 18 Eigi
skalt þú hefnisamur vera né langrækinn við samlanda þína; en þú
skalt elska náunga þinn eins og sjálfan þig; eg er Jahve.

19 Þér skuluð varðveita setningar mínar. Þú skalt eigi láta tvær
tegundir fénaðar þíns eiga samlag; þú skalt eigi sá akur þinn tvenns
konar sæði og eigi skalt þú bera klæði, sem ofin eru af tvenns
konar efni.

20 Nú hefir einhver holdlegt samræði við konu og sé hún ambátt
manni föstnuð, en hvorki leysingi né frelsingi, þá liggur refsing við;
eigi skal lífláta þau, fyrir því að hún var eigi frelsingi. 21 En hann
skal færa Jahve sektarfórn sína að dyrum samfundatjaldsins, hrút í
sektarfórn. 22 Og presturinn skal friðþægja fyrir hann með sektarfórnar-
hrútnum frammi fyrir Jahve vegna syndar hans, sem hann hefir drýgt;
og honum mun fyrirgefin verða synd hans, sem hann hefir drýgt.

23 Og er þér komið inn í landið og gróðursetjið alls konar aldin-
tré, þá skuluð þér telja aldinin á þeim sem yfirhúð þeirra; þrjú ár
skuluð þér halda þau fyrir óumskorin; eigi skal neyta þeirra. 24 Fjórða
árið skulu öll aldin þeirra vera helguð Jahve til lofgjörðar. 25 En
fimta árið skuluð þér eta aldin þeirra, svo að þau veiti yður þess
meiri arð; eg er Jahve, Guð yðar.

26 Þér skuluð ekkert með blóði eta. Þér skuluð eigi fara með
spár né fjökyngi. 27 Þér skuluð eigi kringluskera höfuð yðar, né heldur
skalt þú skerða skeggrönd þína. 28 Og þér skuluð eigi skera skurði í
hold yðar fyrir sakir dauðs manns, né heldur gjöra hörundsflúr á
yður; eg er Jahve. 29 Vanhelga eigi dóttur þína með því, að halda
henni til saurlifnaðar, að eigi drýgi landið hór og landið fyllist óhæfu.

30 Þér skuluð halda hvíldardaga mína og bera lotningu fyrir helgi-
dómi mínum; eg er Jahve. 31 Leitið eigi til særingaranda né spásagn-
aranda; farið eigi til frétta við þá, svo að þér saurgist ekki af þeim;
eg er Jahve, Guð yðar.

32 Þú skalt standa upp fyrir hinum gráhærða og heiðra gamal-
mennið, og þú skalt óttast Guð þinn; eg er Jahve. 33 Og ef útlendur
maður býr hjá þér í landi yðar, þá skuluð þér eigi sýna honum ó-
jöfnuð. 34 Útlendan mann, sem hjá yður býr, skuluð þér svo með fara
sem innborinn mann meðal yðar, og þú skalt elska hann eins og sjálfan
þig, því að þér voruð útlendingar í Egiptalandi; eg er Jahve, Guð yðar.
35 Eigi skuluð þér ranglæti fremja í dómi, stiku, vigt og mæli. 36 Þér
skuluð hafa réttar vogir, rétta vogarsteina, rétta efu og rétta hín; eg er

---

12: 2 Mós. 20, 7. **13:** 5 Mós. 24, 14 n. Jer. 22, 13. Jak. 5, 4. **14:** 5 Mós. 27, 18. **15:** 2 Mós. 23, 3. 5 Mós. 1, 17; 16, 19. Orðskv. 24, 23 n. **16:** Sálm. 15, 3; 50, 20. Jer. 9, 8. Esek. 22, 9. **17:** 1 Jóh. 2, 11; 3, 15. Matt. 18, 15. Lúk. 17, 3. **18:** Matt. 5, 43 n. 22, 39. Róm. 12, 19; 13, 9. Gal. 5, 14. **19:** 5 Mós. 22, 9. 11. **26:** kap. 3, 17, 5 Mós. 18, 10 n. 2 Kong. 21, 6 n. **28:** 5 Mós. 14, 1. **31:** kap. 20, 6. 27. 1 Sam. 28, 7 n. Jes. 8, 19. **32:** 1 Tím. 5, 1 n. **33:** 2 Mós. 22, 20; 23, 9.

Jahve, Guð yðar, sem leiddi yður út af Egiptalandi. [37] Og þér skuluð
varðveita allar setningar mínar og öll lög mín og halda þau; eg er
Jahve.

Um hegningu fyrir ýmsar syndir.

20 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Og þú skalt segja við
Ísraelsmenn: Hver sá Ísraelsmanna, eða útlendra manna, er búa
í Ísrael, sem færir Mólok nokkurt afkvæmi sitt, skal líflátinn verða;
landslýður skal lemja hann grjóti. [3] Og eg vil snúa augliti mínu gegn
þeim manni og uppræta hann úr þjóð sinni, fyrir þá sök að hann
hefir fært Mólok afkvæmi sitt, til þess að saurga helgidóm minn og
vanhelga heilagt nafn mitt. [4] En ef landslýður hilmir yfir með slíkum
manni, er hann færir Mólok afkvæmi sitt, og líflætur hann ekki, [5] þá
vil eg snúa augliti mínu gegn slíkum manni og gegn ætt hans; og eg
mun uppræta hann og alla þá, er verða honum samsekir í því að
taka fram hjá með Mólok, úr þjóð þeirra. [6] Og sá sem leitar til sær-
ingaranda og spásagnaranda, til þess að taka fram hjá með þeim, —
gegn honum vil eg snúa augliti mínu og uppræta hann úr þjóð sinni.
[7] Og helgist og verið heilagir, því að eg er Jahve, Guð yðar. [8] Fyrir
því skuluð þér varðveita setningar mínar og halda þær; eg er Jahve,
sá er yður helgar. [9] Því að hver sá, sem bölvar föður sínum eða móður
sinni, skal líflátinn verða; föður sínum eða móður sinni hefir hann
bölvað; blóðsök hvílir á honum. [10] Og þá er einhver drýgir hór með
konu annars manns, drýgir hór með konu náunga síns, þá skal líflát-
inn verða bæði hórkarlinn og hórkonan. [11] Og leggist maður með
konu föður síns, þá hefir hann berað blygðan föður síns; þau skulu
bæði líflátin verða, blóðsök hvílir á þeim. [12] Og leggist maður með
tengdadóttur sinni, þá skulu þau bæði líflátin verða; svívirðing hafa
þau framið, blóðsök hvílir á þeim. [13] Og leggist maður með karlmanni
sem kona væri, þá fremja þeir báðir viðurstygð; þeir skulu líflátnir
verða; blóðsök hvílir á þeim. [14] Og taki maður bæði konu og móður
hennar, þá er það óhæfa; skal brenna hann í eldi ásamt þeim, svo að
eigi gangist við óhæfa meðal yðar. [15] Og eigi maður samlag við skepnu,
þá skal hann líflátinn verða, og skepnuna skuluð þér drepa. [16] Og ef
kona kemur nærri einhverri skepnu til samræðis við hana, þá skalt
þú deyða konuna og skepnuna; þau skulu líflátin verða, blóðsök hvílir
á þeim. [17] Nú tekur einhver systur sína, dóttur föður síns eða dóttur
móður sinnar, og sér blygðan hennar og hún sér blygðan hans, þá er
það skömm; þau skulu upprætt verða í augsýn samlanda sinna; blygðan
systur sinnar hefir hann berað og bakað sér sekt. [18] Og leggist maður
með konu, sem hefir tíðir, og berar blygðan hennar — hefir beran
gjört brunn hennar og hún hefir sjálf berað brunn blóðs síns —, þá
skulu þau bæði upprætt verða úr þjóð sinni. [19] Eigi skalt þú bera
blygðan móðursystur þinnar eða föðursystur; því að sá maður hefir
bert gjört náið skyldmenni sitt; þau hafa bakað sér sekt. [20] Og ef
einhver legst með sifkonu sinni, þá hefir hann berað blygðan föður-
bróður síns; þau hafa bakað sér synd; barnlaus skulu þau deyja.

36: 5 Mós. 25, 13 n. Orðskv. 11, 1; 16, 11; 20, 10. Mík. 6, 10. 11. **37:** kap. 18, 30. — **20, 2:** kap. 18, 21. **6:** kap. 19, 31. 5 Mós. 18, 10 n. **7:** kap. 11, 44. 45; 19, 2. **8:** kap. 19, 37. **9:** 2 Mós. 21, 17. 5 Mós. 27, 16. Orðskv. 20, 20; 30, 17. **10:** kap. 18, 20. 2 Mós. 20, 14. 5 Mós. 22, 22. Matt. 5, 27. Jóh. 8, 5. **11:** kap. 18, 8, **12:** kap. 18, 15. **13:** kap. 18, 22. **14:** kap. 18, 17. **15:** kap. 18, 23. **17:** kap. 18, 9. 5 Mós. 27, 22. **18:** kap. 18, 19. **19:** kap. 18, 12. 13. **20:** kap. 18, 14.

21 Og ef einhver tekur konu bróður síns, þá er það saurgun; blygðan
bróður síns hefir hann berað; barnlaus skulu þau vera.
22 Varðveitið því allar setningar mínar og öll lög mín og haldið
þau, svo að landið, sem eg mun leiða yður inn í, til þess að þér byggið
það, spúi yður ekki. 23 Og þér skuluð ekki breyta eftir setningum þeirrar
þjóðar, sem eg rek burt undan yður, því að þeir frömdu alt þetta og
þess vegna bauð mér við þeim. 24 Fyrir því sagði eg yður: Þér skuluð
eignast land þeirra, og eg vil gefa yður það til eignar, land, sem flýtur
í mjólk og hunangi. Eg er Jahve, Guð yðar, sem hefi skilið yður frá
þjóðunum. 25 Gjörið því grein hreinna ferfætlinga og óhreinna, og ó-
hreinna fugla og hreinna, og gjörið yður eigi viðurstyggilega á skepnum,
fuglum né neinu, sem hrærist á jörðunni, því sem eg hefi greint frá, til
þess að það væri yður óhreint. 26 Og þér skuluð vera heilagir fyrir
mér, því að eg, Jahve, er heilagur, og hefi skilið yður frá þjóðunum,
til þess að þér skuluð vera mínir.
27 Og hafi maður eða kona særingaranda eða spásagnaranda, þá
skulu þau líflátin verða; skal lemja þau grjóti; blóðsök hvílir á þeim.

Um presta.

21 Og Jahve sagði við Móse: Mæl þú til prestanna, sona Arons,
og seg við þá: Prestur skal eigi saurga sig á líki meðal fólks síns,
2 nema það sé skyldmenni hans, honum mjög náið: móðir hans, faðir
hans, sonur hans, dóttir hans, bróðir hans 3 eða systir hans, sem er
mey og honum nákomin, og eigi er manni gefin, — vegna hennar má
hann saurga sig. 4 Eigi skal hann saurga sig, þar eð hann er höfðingi
meðal fólks síns, svo að hann vanhelgi sig. 5 Eigi skulu þeir gjöra
skalla á höfði sér, eigi raka skeggrönd sína, né heldur skera skurði í
hold sitt. 6 Þeir skulu vera heilagir fyrir Guði sínum og ekki vanhelga
nafn Guðs síns; því að þeir bera fram eldfórnir Jahve, mat Guðs síns;
fyrir því skulu þeir vera heilagir. 7 Eigi skulu þeir ganga að eiga skækju
eða mey spjallaða, né heldur skulu þeir ganga að eiga konu, er maður
hennar hefir rekið frá sér; því að prestur er heilagur fyrir Guði sínum.
8 Fyrir því skalt þú halda hann heilagan, því að hann ber fram mat
Guðs þíns; hann skal vera þér heilagur, því að eg er heilagur, Jahve,
sá er yður helgar. 9 Og ef prestsdóttir vanhelgar sig með saurlífnaði,
þá vanhelgar hún föður sinn; hana skal brenna í eldi.
10 Og sá, sem er æðsti prestur meðal bræðra sinna og smurningar-
olíu hefir verið helt yfir höfuð honum og hönd hans fylt, að hann
klæðist hinum helgu klæðum, hann skal eigi láta hár sitt flaka og eigi
rífa sundur klæði sín. 11 Og eigi skal hann koma nærri nokkuru líki;
vegna föður síns og vegna móður sinnar skal hann eigi saurga sig. 12 Og
eigi skal hann ganga út úr helgidóminum, svo að hann vanhelgi ekki
helgidóm Guðs síns; því að vígsla smurningarolíu Guðs hans er á honum;
eg er Jahve. 13 Og hann skal ganga að eiga konu í meydómi hennar.
14 Ekkju eða konu brott rekna eða mey spjallaða, skækju — eigi skal
hann slíkum kvænast; heldur skal hann taka sér fyrir konu mey af þjóð
sinni; 15 eigi skal hann vanhelga afkvæmi sitt meðal fólks síns; því að
eg er Jahve, sá er helgar hann.
16 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 17 Mæl þú til Arons og seg:

21: kap. 18, 16. **22:** kap. 19, 37; 18, 28. **24:** 2 Mós. 3, 8. 1 Kong. 8, 53. **25:** kap. 11, 2 n. **26:** kap. 11, 44 n. 2 Mós. 19, 5. **27:** kap. 20, 6. — **21, 1:** Esek. 44, 25. **5:** kap. 19, 27 n. Esek. 44, 20. **7:** Esek. 44, 22. **8:** kap. 19, 2. **10:** 2 Mós. 28, 41. 3 Mós. 8, 12; 10, 6. **12:** kap. 10, 7. 4 Mós. 6, 7. **14:** kap. 21, 7.

Hafi einhver niðja þinna, nú eða í komandi kynslóðum, lýti á sér, þá
skal hann eigi ganga fram til þess að bera fram mat Guðs síns. [18] Því
að enginn sá, er lýti hefir á sér, skal ganga fram, sé hann blindur eða
haltur eða örkumlaður í andliti eða hafi ofskapaðan lim, [19] eða sé hann
fótbrotinn eða handleggsbrotinn, [20] eða hafi hann herðakistil eða sé
dvergvaxinn* eða hafi vagl á auga eða kláða eða útbrot eða eistnamar.
[21] Enginn af niðjum Arons prests, sem lýti hefir á sér, skal koma fram
til þess að bera fram eldfórnir Jahve; lýti er á honum; eigi skal hann
koma fram til þess að bera fram mat Guðs síns. [22] Mat Guðs síns, bæði
af því, sem háheilagt er og heilagt, má hann eta. [23] En þó skal hann
hvorki ganga inn að fortjaldinu né koma nærri altarinu, því að lýti er
á honum, að hann eigi vanhelgi helga dóma mína; því að eg er Jahve,
sá er helgar þá. [24] Þannig talaði Móse við Aron og sonu hans og við
alla Ísraelsmenn.

Um helgigjafirnar.

22 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Seg þú Aroni og sonum
hans að þeir skuli halda sér frá helgigjöfum Ísraelsmanna, þeim
er þeir helga mér, svo að þeir vanhelgi eigi heilagt nafn mitt; eg er
Jahve. [3] Seg við þá: Hver sá af niðjum yðar, nú og í komandi kyn-
slóðum, er kemur nærri helgigjöfum þeim, er Ísraelsmenn helga Jahve,
meðan hann er óhreinn, skal upprættur verða frá augliti mínu; eg er
Jahve. [4] Eigi skal neinn sá af niðjum Arons, sem líkþrár er eða hefir
rensli, eta af helgigjöfunum, unz hann er hreinn. Og sá, er snertir
einhvern þann, sem saurgaður er af líki, eða mann sem hefir sáðlát,
[5] eða sá, sem snert hefir eitthvert skriðkvikindi og saurgast af því eða
mann og saurgast af honum, hverrar tegundar sem óhreinleiki hans
er, — [6] sá er snert hefir slíkt, skal vera óhreinn til kvelds; og eigi skal
hann eta af helgigjöfunum, nema hann laugi líkama sinn í vatni. [7] En
jafnskjótt og sól er sezt, er hann hreinn; og síðan eti hann af helgi-
gjöfunum, því að það er matur hans. [8] Sjálfdauða skepnu eða dýr-
rifna skal hann eigi eta, svo að hann saurgist af; eg er Jahve. [9] Þeir
skulu því varðveita boðorð mín, svo að þeir baki sér eigi synd fyrir
slíkt og deyi vegna þess, fyrir því að þeir vanhelguðu það; eg er Jahve,
sá er helgar þá. [10] Og enginn annarlegur* skal eta helgan dóm; hvorki
hjábýlingur prests né kaupamaður skal eta helgan dóm. [11] En kaupi
prestur þræl verði, þá skal hann eta af því, svo og sá, er fæddur er í
húsi hans, — þeir skulu eta af mat hans. [12] Og eigi skal prestsdóttir,
sé hún leikmanni gefin, eta af lyftifórn helgigjafanna. [13] En sé dóttir
prests ekkja eða kona brott rekin og eigi ekki barna og sé horfin aftur
í hús föður síns, eins og í æsku hennar, skal hún eta af mat föður
síns; en enginn annarlegur skal eta af honum. [14] Nú etur einhver af
vangá helgan dóm, og skal hann þá færa presti hinn helga dóm og
greiða fimtung um fram. [15] Og þeir skulu eigi vanhelga helgigjafir Ísra-
elsmanna, það er þeir færa Jahve í lyftifórn, [16] svo að þeir baki þeim
eigi sekt með misgjörð sinni, er þeir eta helgigjafir þeirra, því að eg er
Jahve, sá er helgar þá.

Um fórnardýrin.

[17] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [18] Mæl þú til Arons og sona
hans og allra Ísraelsmanna og seg við þá: Þá er einhver af húsi Ísra-

---

17: 1 Tím. 3, 2. Tít. 1, 6. 7. 20: * Eða: tærður. — 22, 8: Esek. 44, 31. 10: * Þ. e.
sem eigi heyrir skylduliði prests. 14: kap. 5, 16.

els eða útlendum mönnum í Ísrael ber fram fórnargjöf sína — hvort
sem það er einhver heitfórn þeirra eða sjálfviljafórn, sem þeir færa
Jahve að brennifórn —, 19 þá skuluð þér bera hana svo fram, að hún
afli yður velþóknunar: gallalausa, karlkyns, af nautum, sauðum eða
geitum. 20 Eigi skuluð þér bera fram neitt það, er lýti hefir á sér, því
að það mun eigi afla yður velþóknunar. 21 Nú vill einhver fórna Jahve
heillafórn af nautum eða sauðfénaði, hvort heldur er til að efna heit
sitt eða í sjálfviljafórn, þá skal það vera gallalaust, til þess að það afli
honum velþóknunar; ekkert lýti sé á því. 22 Það sem blint er eða bein-
brotið eða sært eða með kýlum eða kláða eða útbrotum, — það skul-
uð þér eigi færa Jahve, og eigi skuluð þér bera Jahve eldfórn af því á
altarið. 23 En nautkind eða sauðkind, sem hefir lim ofskapaðan eða
vanskapaðan, mátt þú fórna í sjálfviljafórn, en sem heitfórn mun hún
eigi verða þóknanleg. 24 Það, sem vanað er með kramningu, marningu,
sliti eða skurði, skuluð þér eigi færa Jahve; og þér skuluð eigi slíkt
gjöra í landi yðar. 25 Né heldur skuluð þér fá neitt af þessu hjá út-
lendum manni og bera það fram svo sem mat Guðs yðar, því að skemd
er á því; lýti er á því, það mun eigi afla yður velþóknunar.
26 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 27 Þá er kálfur, lamb eða
kið fæðist, skal það ganga sjö daga undir móðurinni, en átta daga gam-
alt og þaðan af eldra mun það verða þóknanlega meðtekið sem eld-
fórnargjöf Jahve til handa. 28 Og þér skuluð eigi slátra kú eða á sama
daginn og afkvæmi hennar. 29 Og er þér fórnið Jahve þakkarfórn, þá
fórnið henni svo, að hún afli yður velþóknunar. 30 Skal hún etin sam-
dægurs; eigi skuluð þér leifa neitt af henni til morguns; eg er Jahve.
31 Varðveitið því skipanir mínar og haldið þær; eg er Jahve. 32 Og
eigi skuluð þér vanhelga heilagt nafn mitt, svo að eg helgist meðal
Ísraelsmanna; eg er Jahve, sá er yður helgar, 33 sá er leiddi yður út
af Egiptalandi, til þess að vera Guð yðar; eg er Jahve.

Um hátíðir.

23 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Mæl þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Löghátíðir Jahve, er þér skuluð boða sem helgar
samkomur — þessar eru löghátíðir mínar. 3 Sex daga skal verk vinna,
en sjöunda daginn skal vera helgihvíld, helg samkoma; þér skuluð
ekkert verk vinna; það er hvíldardagur Jahve í öllum bústöðum yðar.
4 Þessar eru löghátíðir Jahve, helgar samkomur, er þér skuluð
boða, hverja á sínum tíma. 5 Í fyrsta mánuðinum, hinn fjórtánda dag
mánaðarins um sólsetur hefjast páskar Jahve. 6 Og fimtánda dag hins
sama mánaðar skal halda Jahve hátíð hinna ósýrðu brauða; sjö daga
skuluð þér eta ósýrt brauð. 7 Fyrsta daginn skuluð þér halda helga
samkomu; eigi skuluð þér þá vinna neina stritvinnu. 8 Og þér skuluð
færa Jahve eldfórn sjö daga; sjöunda daginn er helg samkoma; eigi
skuluð þér þá fást við neina stritvinnu.
9 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 10 Mæl þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Þá er þér komið í land það, sem eg mun gefa yður,
og þér skerið þar upp korn, skuluð þér færa presti fyrsta kornbundin-
ið af uppskeru yðar. 11 Og hann skal veifa kornbundininu frammi
fyrir Jahve, svo að það afli yður velþóknunar; daginn eftir hvíldar-
daginn skal presturinn veifa því. 12 Og þann dag, er þér veifið bund-

---

20: 5 Mós. 15, 21; 17, 1. Mal. 1, 8 n. 13 n. 27: 2 Mós. 22, 29. 30: kap. 7, 15; 19,
6—23, 3: 2 Mós. 20, 8 n. 5: 2 Mós. 12, 6. 18. 4 Mós 9, 2 n. 28, 16 n. 5 Mós. 16,
1 n. 6: 2 Mós. 12, 15; 13, 6; 23, 15.

ininu, skuluð þér fórna veturgamalli sauðkind gallalausri í brennifórn
Jahve til handa. 13 Og matfórnin með henni skal vera tveir tíundu-
partar úr efu af fínu mjöli, blönduðu við olíu, eldfórn þægilegs ilms
fyrir Jahve, og dreypifórnin fjórðungur úr hín af víni. 14 Og eigi skul-
uð þér eta brauð, bakað korn eða korn úr nýslegnum kornstöngum
alt til þess dags, alt til þess er þér hafið fært fórnargjöf Guði yðar.
Það skal vera yður ævarandi lögmál frá kyni til kyns í öllum bústöð-
um yðar.
15 Og þér skuluð telja frá næsta degi eftir hvíldardaginn, frá þeim
degi, er þér færið bundinið í veififórn, — sjö vikur fullar skulu það
vera; 16 til næsta dags eftir sjöunda hvíldardaginn skuluð þér telja fim-
tíu daga; þá skuluð þér færa Jahve nýja matfórn. 17 Frá bústöðum
yðar skuluð þér færa tvö brauð til veififórnar; skulu þau vera gjörð
af tveim tíundu-pörtum úr efu af fínu mjöli; þau skulu vera bökuð
með súrdeigi — frumgróðafórn Jahve til handa. 18 Og ásamt brauðinu
skuluð þér fram bera sjö sauðkindur veturgamlar gallalausar, eitt ung-
neyti og tvo hrúta. Þau skulu vera brennifórn Jahve til handa ásamt
matfórn og dreypifórnum þeim, er til þeirra heyra, eldfórn þægilegs
ilms Jahve til handa. 19 Og þér skuluð fórna einum geithafri í synda-
fórn og tveim sauðkindum veturgömlum í heillafórn. 20 Og presturinn
skal veifa þeim með frumgróðabrauðinu að veififórn frammi fyrir Jahve
ásamt sauðkindunum tveimur; skal það vera Jahve helgað handa prest-
inum. 21 Þennan sama dag skuluð þér láta boð út ganga, þér skuluð
halda helga samkomu; þér skuluð eigi vinna neina stritvinnu; það er
ævarandi lögmál fyrir yður í öllum bústöðum yðar frá kyni til kyns.
22 Og er þér skerið upp jarðargróður yðar, þá skalt þú eigi skera akur
þinn út í hvert horn, né heldur skalt þú tína eftirtíning uppskeru þinnar;
þú skalt skilja það eftir handa fátækum og útlendingum; eg er Jahve,
Guð yðar.
23 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 24 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Í sjöunda mánuðinum, hinn fyrsta dag mánaðarins, skuluð þér
halda helgihvíld, minningardag með básúnublæstri, helga samkomu.
25 Þér skuluð eigi vinna neina stritvinnu og þér skuluð færa Jahve
eldfórn.
26 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 27 En tíunda dag þessa
hins sjöunda mánaðar er friðþægingardagurinn; skuluð þér þá halda
helga samkomu og þjá yður og færa Jahve eldfórn. 28 Og þennan sama
dag skuluð þér ekkert verk vinna, því að hann er friðþægingardagur,
til þess að friðþægja fyrir yður frammi fyrir Jahve, Guði yðar. 29 Því
að hver sá, er eigi þjáir sig þennan dag, skal upprættur verða úr þjóð
sinni. 30 Og hvern þann, er eitthvert verk vinnur þennan dag, hann
vil eg afmá úr þjóð hans. 31 Þér skuluð ekkert verk vinna; það er
ævarandi lögmál fyrir yður frá kyni til kyns í öllum bústöðum yðar.
32 Það skal vera yður helgihvíld og þér skuluð þjá yður; hinn níunda
dag mánaðarins að kveldi — frá aftni til aftans — skuluð þér halda
hvíldardag yðar.
33 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 34 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Á fimtánda degi þessa hins sjöunda mánaðar skal halda Jahve
laufskálahátíð sjö daga. 35 Fyrsta daginn skal vera helg samkoma; þá
skuluð þér eigi vinna neina stritvinnu. 36 Sjö daga skuluð þér færa
Jahve eldfórn; áttunda daginn skuluð þér halda helga samkomu og færa

---

15: 2 Mós. 23, 16. 5 Mós. 16, 9 n. **16:** 2 Mós. 34, 22. **22:** kap. 19, 9 n. **24:** 4 Mós. 29, 1 n. **27:** kap. 16, 29 n. 4 Mós. 29, 7 n. **34:** 2 Mós. 23, 16. 4 Mós. 29, 12 n. 5 Mós. 16, 13 n. Nehem. 8, 14 n. **36:** 2 Kron. 7, 8 n. Jóh. 7, 37.

Jahve eldfórn; það er hátíðafundur; þá skuluð þér eigi vinna neina
stritvinnu.
[37] Þetta eru lögháhtíðir Jahve, er þér skuluð boða sem helgar sam-
komur, til þess að færa Jahve eldfórn, brennifórn og matfórn, sláturfórn
fórn og dreypifórnir, hverja fórn á sínum degi, [38] auk hvíldardaga Jahve
og auk gjafa yðar og auk allra heitfórna yðar og auk allra sjálfvilja-
fórna yðar, er þér færið Jahve.
[39] En á fimtánda degi hins sjöunda mánaðar, er þér hafið hirt
gróður landsins, skuluð þér halda hátíð Jahve sjö daga; fyrsta daginn
skal vera helgihvíld og áttunda daginn skal vera helgihvíld. [40] Og fyrsta
daginn skuluð þér taka yður aldin af fögrum trjám, pálmviðargreinar
og lim af þéttlaufguðum trjám og lækjarpíl, og þér skuluð fagna frammi
fyrir Jahve, Guði yðar, í sjö daga. [41] Og þér skuluð halda hana helga
sem hátíð Jahve sjö daga á ári; það er ævarandi lögmál fyrir yður frá
kyni til kyns: í sjöunda mánuðinum skuluð þér halda hana. [42] Skuluð
þér búa í laufskálum sjö daga; allir innbornir menn í Ísrael skulu þá
búa í laufskálum, [43] svo að niðjar yðar viti, að eg lét Ísraelsmenn búa
í laufskálum, þá er eg leiddi þá út af Egiptalandi; eg er Jahve, Guð yðar.
[44] Og Móse sagði Ísraelsmönnum lögháhtíðir Jahve.

Um ljósastikuna og skoðunarbrauðin.

24 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Bjóð þú Ísraelsmönn-
um að færa þér tæra olíu af steyttum olíuberjum til ljósastik-
unnar, svo að lampar verði ávalt settir upp. [3] Fyrir utan fortjald sátt-
málsins í samfundatjaldinu skal Aron tilreiða þá frá kveldi til morguns
frammi fyrir Jahve stöðuglega; það er ævarandi lögmál fyrir yður frá
kyni til kyns. [4] Hann skal raða lömpunum á gull-ljósastikuna frammi
fyrir Jahve stöðuglega.
[5] Og þú skalt taka fínt mjöl og baka úr því tólf kökur; skulu
vera tveir tíundu-partar úr efu í hverri köku. [6] Og þú skalt leggja
þær í tvær raðir — sex í hvora röð — á gullborðið frammi fyrir Jahve.
[7] Og þú skalt láta hjá hvorri röð hreina reykelsiskvoðu; og skal hún
vera sem ilmhluti af brauðinu, eldfórn Jahve til handa. [8] Á hverjum
hvíldardegi skal hann raða þessu frammi fyrir Jahve stöðuglega; er
það æfinlegur sáttmáli af hálfu Ísraelsmanna. [9] Skal Aron og synir
hans fá það og eta það á helgum stað, því að það heyrir honum
sem háhelgur hluti af eldfórnum Jahve eftir æfinlegu lögmáli.

Um guðlast, morð og veittan áverka.

[10] Og sonur ísraelskrar konu gekk út meðal Ísraelsmanna, en
faðir hans var egipzkur; lenti þá sonur ísraelsku konunnar í deilu við
ísraelskan mann í herbúðunum. [11] Og sonur ísraelsku konunnar last-
mælti nafninu* og formælti; og þeir leiddu hann fyrir Móse. En móðir
hans hét Selómít Díbrísdóttir, af ættkvísl Dans. [12] Og þeir settu hann
í varðhald, til þess að þeim kæmi úrskurður fyrir munn Jahve. [13] Og
Jahve talaði við Móse og sagði: [14] Leið þú lastmælandann út fyrir
herbúðirnar, og allir þeir, er heyrt hafa, skulu leggja hendur sínar á
höfuð honum; og því næst skal allur söfnuðurinn grýta hann. [15] Og þú
skalt tala við Ísraelsmenn og segja: Hver sá, er formælir Guði sínum,
bakar sér synd. [16] Og sá er lastmælir nafni Jahve, skal líflátinn verða;

40: Nehem. 8, 14 n. — **24, 2:** 2 Mós. 27, 20 n. **5:** 2 Mós. 25, 30. **11:** * Sjá v. 16.
12: 4 Mós. 15, 34.

allur söfnuðurinn skal vægðarlaust grýta hann. Hvort heldur er út-
lendur maður eða innborinn — lastmæli hann nafninu, skal hann líf-
látinn. 17 Og ljósti einhver mann til bana, skal hann líflátinn verða.
18 Og sá, er lýstur skepnu til bana, skal bæta hana — líf fyrir líf. 19 Og
veiti maður náunga sínum áverka, þá skal honum gjört hið sama, sem
hann hefir gjört: 20 beinbrot fyrir beinbrot, auga fyrir auga, tönn fyrir
tönn; hinn sami áverki, er hann hefir veitt öðrum, skal honum veittur.
21 Og sá, er lýstur skepnu til bana, skal bæta hana; en sá, er lýstur
mann til bana, skal líflátinn. 22 Þér skuluð hafa ein lög, hvort heldur
útlendur maður eða innborinn á í hlut; því að eg er Jahve, Guð yðar.
23 Og Móse talaði við Ísraelsmenn, og þeir leiddu lastmælandann
út fyrir herbúðirnar og lömdu hann grjóti. Og Ísraelsmenn gjörðu svo
sem Jahve hafði boðið Móse.

Um hvíldarár og fagnaðarár.

25 Og Jahve talaði við Móse á Sínaí-fjalli og sagði: 2 Tala þú til
Ísraelsmanna og seg við þá: Þegar þér komið í land það, sem
eg mun gefa yður, þá skal landið halda Jahve hvíld. 3 Sex ár skalt
þú sá akur þinn og sex ár skalt þú sniðla víngarð þinn og safna gróð-
anum. 4 En sjöunda árið skal vera helgihvíld fyrir landið, hvíldartími
Jahve til handa; akur þinn skalt þú ekki sá og víngarð þinn skalt þú
ekki sniðla. 5 Korn það, er vex sjálfsáið eftir uppskeru þína, skalt þú
eigi skera, og vínber óskorins vínviðar þíns skalt þú eigi lesa; það skal
vera hvíldarár fyrir landið. 6 Gróður landsins um hvíldartímann skal
vera yður til fæðu: þér, þræli þínum og ambátt, kaupamanni þínum
og útlendum búanda, er hjá þér dvelja. 7 Og fénaði þínum og villi-
dýrunum, sem í landi þínu eru, skal allur gróður þess vera til fæðu.
8 Og þú skalt telja sjö hvíldarár, sjö ár sjö sinnum, svo að tími
þeirra sjö hvíldarára verði fjörutíu og níu ár. 9 Og þá skaltu í sjöunda
mánuðinum, tíunda dag mánaðarins, láta hvellilúðurinn gjalla; frið-
þægingardaginn skuluð þér láta lúðurinn gjalla um gjörvalt land yðar,
10 og helga þannig hið fimtugasta árið og boða frelsi í landinu fyrir
alla íbúa þess. Það skal vera yður fagnaðarár; þá skuluð þér hverfa
aftur hver og einn til óðals síns, og þá skuluð þér hverfa aftur hver
og einn til ættar sinnar. 11 Fagnaðarár skal fimtugasta árið vera yður;
þér skuluð eigi sá og eigi upp skera það, sem vex sjálfsáið það ár, né
heldur skuluð þér þá lesa vínber af óskornum vínviðum. 12 Því að
það er fagnaðarár; það sé yður heilagt; skuluð þér eta af jörðunni það
er á henni sprettur.
13 Á þessu fagnaðarári skuluð þér hverfa aftur hver og einn til
óðals síns. 14 Þá er þú selur náunga þínum eitthvað eða þú kaupir
eitthvað af náunga þínum, þá skuluð þér eigi sýna hver öðrum ójöfn-
uð. 15 Eftir því, hve mörg ár eru liðin frá fagnaðarári, skalt þú kaupa
af náunga þínum; eftir því, hve uppskeruárin eru mörg, skal hann selja
þér. 16 Því fleiri sem árin eru, því hærra skalt þú setja verðið, og því
færri sem árin eru, því lægra skalt þú setja það; því að það er upp-
skerufjöldinn, sem hann selur þér. 17 Og þér skuluð eigi sýna hver
öðrum ójöfnuð, heldur skalt þú óttast Guð þinn; því að eg er Jahve,
Guð yðar. 18 Fyrir því skuluð þér halda setningar mínar og varðveita
lög mín og halda þau, svo að þér megið óhultir búa í landinu. 19 Þá
mun landið gefa gróður sinn og þér eta yður sadda og búa óhultir í

16: 2 Mós. 20, 7. — **17:** 2 Mós. 20, 13; 21, 12. 4 Mós. 35, 16 n. **20:** 2 Mós. 21, 23 n. Matt. 5, 38 n. **21:** 1 Mós. 9, 6. **22:** 2 Mós. 12, 49. — **25, 8:** 2 Mós. 23, 10 n. **9:** kap. 23, 24. 27. **10:** kap. 27, 24. **16:** v. 50—52. **17:** 1 Þess. 4, 6. **18:** 1 Kong. 4, 25. **19:** kap. 26, 5. Jes. 1, 19.

því. [20] Og ef þér segið: Hvað skulum vér eta sjöunda árið, þá er vér
sáum eigi og hirðum eigi gróður vorn? — [21] þá vil eg senda yður
blessun mína sjötta árið, og mun það leiða fram gróður til þriggja
ára. [22] Og áttunda árið skuluð þér sá og eta af ávextinum, gamla
forðanum; til hins níunda árs — til þess er gróður þess fæst, skuluð
þér eta gamla forðann. [23] Og landið skal eigi selt fyrir fult og alt, því
að landið er mín eign; því að þér eruð dvalarmenn og hjábýlingar hjá
mér. [24] Fyrir því skuluð þér í öllu eignarlandi yðar láta land falt til
lausnar. [25] Ef bróðir þinn gjörist snauður og hann selur nokkuð af
óðali sínu, þá skal lausnarmaður hans koma til, sá er það stendur
næst, og leysa það, er bróðir hans hefir selt. [26] Nú hefir einhver eng-
an lausnarmann, en er kominn svo í efni, að hann á fyrir lausnar-
gjaldinu, [27] þá skal hann telja árin frá því, er hann seldi; en það, sem
yfir hefir, skal hann endurgreiða manni þeim, er hann seldi; og hverf-
ur hann þá aftur til óðals síns. [28] En hafi hann ekki efni til að leysa,
þá skal það, er hann hefir selt, vera í höndum kaupanda til fagnaðar-
árs; en á fagnaðarárinu gengur það úr eigu hans, og hverfur hann þá
aftur til óðals síns.
[29] Nú selur einhver íbúðarhús í múrgirtri borg, og skal honum
heimilt að leysa það í heilt ár frá því, er hann seldi; lausnarréttur
hans skal vera tímabundinn. [30] En sé það ekki leyst áður en fult ár
er liðið, þá skal hús í múrgirtri borg verða full eign kaupanda og niðja
hans; það skal eigi ganga úr eigu hans fagnaðarárið. [31] En hús í þorp-
um, sem eigi eru múrgirt alt í kring, skulu talin með landi sveitarinn-
ar; þau skal jafnan heimilt að leysa, og þau skulu ganga úr eigu kaup-
anda á fagnaðarárinu. [32] En borgir Levítanna — húsin í eignarborg-
um þeirra skal Levítunum heimilt að leysa á hverjum tíma sem er.
[33] Og ef einhver af Levítunum leysir eigi, þá skal selt hús ganga úr
eigu kaupanda á fagnaðarárinu, sé það í eignarborg hans; því að húsin
í borgum Levítanna eru óðalseign þeirra meðal Ísraelsmanna. [34] En
landið, er liggur undir borgir þeirra, skal eigi selja, því að það er æfin-
leg eign þeirra.
[35] Ef bróðir þinn kemst í fátækt og verður ósjálfbjarga hjá þér,
þá skalt þú styðja hann sem dvalarmann og hjábýling, svo að hann
geti lifað hjá þér. [36] Þú skalt eigi taka fjárleigu af honum né auka-
gjald, heldur skalt þú óttast Guð þinn, svo að bróðir þinn geti lifað
hjá þér. [37] Þú skalt eigi ljá honum silfur þitt gegn leigu, né heldur
hjálpa honum um matvæli þín gegn aukagjaldi. [38] Eg er Jahve, Guð
yðar, sem leiddi yður út af Egiptalandi, til þess að gefa yður Kanaan-
land og vera Guð yðar.
[39] Og komist bróðir þinn í fátækt hjá þér og selur sig þér, þá
skalt þú ekki láta hann vinna þrælavinnu. [40] Sem kaupamaður, sem
hjábýlingur skal hann hjá þér vera; hann skal vinna hjá þér til fagn-
aðarárs. [41] En þá skal hann fara frá þér, og börn hans með honum, og
hverfa aftur til ættar sinnar; og hann skal hverfa aftur til óðals feðra
sinna. [42] Því að þeir eru þjónar mínir, sem eg hefi leitt út af Egipta-
landi; eigi skulu þeir seldir mansali. [43] Þú skalt eigi drotna yfir hon-
um með hörku, heldur skalt þú óttast Guð þinn. [44] Og viljir þú fá
þér þræla og ambáttir, þá skuluð þér kaupa þræla og ambáttir af
þjóðunum, sem umhverfis yður búa. [45] Svo og af börnum hjábýlinga,
er hjá yður dvelja, af þeim skuluð þér kaupa og af ættliði þeirra, sem

---

23: 1 Mós. 23, 4. 1 Kron. 29, 15. Sálm. 39, 13. **25:** Rut 4, 1 n. **27:** v. 50—52. **32:** 4 Mós. 35, 4. **34:** 4 Mós. 35, 4 n. **35:** 5 Mós. 15, 7 n. **36:** 2 Mós. 22, 25. 5 Mós. 23, 19 n. Sálm. 15, 5. Orðskv. 28, 8. **39:** 2 Mós. 21, 2 n. 5 Mós. 15, 12 n. **42:** v. 55. **43:** Ef. 6, 9.

hjá yður er og þeir hafa getið í landi yðar; og þau skulu verða eign
yðar. 46 Og þér skuluð láta þá ganga í arf til barna yðar eftir yður,
svo að þau verði eign þeirra; þér skuluð hafa þau að æfinlegum
þrælum. En yfir bræðrum yðar, Ísraelsmönnum, skuluð þér eigi
drotna með hörku, einn yfir öðrum.
47 Og komist dvalarmaður eða hjábýlingur í efni hjá þér, en
bróðir þinn kemst í fátækt hjá honum og selur sig dvalarmanni eða
hjábýlingi hjá þér eða afkomanda dvalarmanns ættar, 48 þá skal heimilt
að leysa hann eftir að hann hefir selt sig; heimilt skal einhverjum af
bræðrum hans að leysa hann, 49 eða föðurbróður hans eða bræðrungi
hans eða einhverjum náfrænda í ætt hans, eða komist hann sjálfur í
efni, þá er honum heimilt að leysa sig. 50 Og við þann, sem keypti
hann, skal hann reikna frá árinu, er hann seldi sig honum, til fagn-
aðarársins; og söluverðið skal fara eftir árafjöldanum; skal hann vera
hjá honum ákveðinn tíma, svo sem kaupamaður væri. 51 Ef enn eru
mörg ár eftir, þá skal hann að tiltölu við árafjöldann endurgreiða
lausnargjald sitt af fé því, er hann var keyptur fyrir; 52 en ef fá ár
eru eftir til fagnaðarárs, þá skal hann og reikna honum þau; eftir
áratölunni skal hann endurgreiða lausnargjald sitt. 53 Skal hann sæta
sömu kjörum hjá honum eins og sá, sem er kaupamaður ár eftir ár;
hann skal eigi drotna yfir honum með hörku að þér ásjáandi. 54 En
sé hann ekki leystur með þessum hætti, þá skal hann ganga úr eigu
kaupanda fagnaðarárið, hann og börn hans með honum. 55 Því að
Ísraelsmenn eru þjónar mínir; mínir þjónar eru þeir, sem eg hefi leitt
út af Egiptalandi; eg er Jahve, Guð yðar.

Bönnuð skurðgoð. Boðið að halda hvíldardaginn. Blessun eða bölvun.

26 Þér skuluð eigi gjöra yður falsguði, né heldur reisa yður
skurðgoð eða merkissteina, og eigi setja upp myndasteina í landi
yðar, til þess að tilbiðja hjá þeim; því að eg er Jahve, Guð yðar.
2 Mína hvíldardaga skuluð þér halda og fyrir mínum helgidómi lotn-
ingu bera; eg er Jahve.
3 Ef þér breytið eftir mínum setningum og varðveitið mínar skip-
anir og haldið þær, 4 þá skal eg jafnan senda yður regn á réttum tíma
og landið mun gefa ávöxt sinn og trén á mörkinni bera aldin sín.
5 Skal þá ná saman hjá yður þresking og vínberjatekja, og vínberja-
tekja og sáning; og þér skuluð eta yður sadda af brauði og búa ör-
uggir í landi yðar. 6 Og eg vil gefa frið í landinu, og þér skuluð
leggjast til hvíldar og enginn skal hræða yður; óarga dýrum vil eg
eyða úr landinu og sverð skal ekki fara um land yðvart. 7 Og þér
skuluð elta óvini yðar og frammi fyrir yður skulu þeir fyrir sverði
hníga. 8 Og fimm af yður skulu elta hundað, og hundrað af yður
skulu elta tíu þúsundir, og óvinir yðar skulu frammi fyrir yður fyrir
sverði hníga. 9 Og eg vil snúa mér til yðar og gjöra yður frjósama
og margfalda yður, og eg vil gjöra sáttmála minn við yður. 10 Og
þér munuð eta fyrnt korn, gamlan forða, og þér munuð bera fyrnda
kornið út fyrir hinu nýja. 11 Og eg mun reisa búð mína meðal yðar
og sál mín skal ekki hafa óbeit á yður. 12 Og eg mun ganga meðal
yðar og vera Guð yðar, og þér skuluð vera mín þjóð. 13 Eg er Jahve,

---

50: v. 53. — **26, 1:** 2 Mós. 20, 3 n. Sálm. 81, 10. **2:** 2 Mós. 20, 8. 3 Mós. 19, 30. **3:** 5 Mós. 11, 13 n. 28, 1 n. **4:** Jer. 5, 24. **5:** kap. 25, 18. 19. **6:** Job 11, 19. Sálm. 4, 9. **8:** 5 Mós. 32, 30. 2 Kron. 14, 9. 12. **12:** 2 Kor. 6, 16.

Guð yðar, sem leiddi yður út af Egiptalandi, til þess að þér væruð eigi
þrælar þeirra; og eg braut sundur ok-stengur yðar og lét yður ganga
beina.
14 En ef þér hlýðið mér ekki og haldið ekki allar þessar skipanir,
15 og ef þér hafnið setningum mínum og sál yðar hefir óbeit á dómum
mínum, svo að þér haldið ekki allar skipanir mínar, en rjúfið sátt-
mála minn, 16 þá vil eg gjöra yður þetta: Eg vil vitja yðar með skelf-
ingu, tæringu og köldu, svo að augun slokna og lífið fjarar út. Og
þér skuluð sá sæði yðar til einskis, því að óvinir yðar skulu eta það.
17 Og eg vil snúa augliti mínu gegn yður og þér skuluð bíða ósigur
fyrir óvinum yðar; og fjandmenn yðar skulu drotna yfir yður og þér
skuluð flýja, þótt enginn elti yður.
18 En ef þér viljið þá enn ekki hlýða mér, þá vil eg enn refsa
yður sjö sinnum fyrir syndir yðar. 19 Og eg vil brjóta ofurdramb yðar;
og eg vil gjöra himininn yfir yður sem járn og land yðar sem eir.
20 Þá mun kraftur yðar eyðast til ónýtis; land yðar skal eigi gefa á-
vöxt sinn og trén á jörðunni eigi bera aldin sín.
21 Og ef þér gangið í gegn mér og viljið ekki hlýða mér, þá vil
eg enn slá yður sjö sinnum, eins og syndir yðar eru til. 22 Og eg vil
hleypa dýrum merkurinnar inn á meðal yðar og þau skulu gjöra yður
barnlausa, drepa fénað yðar og gjöra yður fámenna; og vegir yðar
skulu verða auðir.
23 Og ef þér skipist ekki við þessa tyftun mína, heldur gangið í
gegn mér, 24 þá vil eg einnig ganga gegn yður; þá vil eg einnig slá
yður sjö sinnum fyrir syndir yðar. 25 Og eg vil láta sverð koma yfir
yður, er hefna skal sáttmálans; munuð þér þá þyrpast inn í borgir
yðar, en eg vil senda drepsótt meðal yðar og þér skuluð seldir í óvina
hendur. 26 Þá er eg brýt staf brauðsins fyrir yður, munu tíu konur
baka yður brauð í einum ofni og færa yður brauðið aftur eftir vigt;
og þér munuð eta og ekki verða mettir.
27 Og ef þér hlýðið mér eigi þrátt fyrir þetta og gangið í gegn
mér, 28 þá vil eg einnig ganga í gegn yður með þungri reiði og refsa
yður sjö sinnum fyrir syndir yðar. 29 Og þér skuluð eta hold sona
yðar, og hold dætra yðar skuluð þér eta. 30 Og eg vil leggja fórnar-
hæðir yðar í eyði og kollvarpa sólsúlum yðar og kasta hræjum yðar
ofan á búkana af skurðgoðum yðar, og sálu minni mun bjóða við yð-
ur. 31 Og eg vil leggja borgir yðar í rústir og eyða helgidóma yðar
og ekki kenna þægilegan ilm af fórnum yðar. 32 Og eg vil eyða landið,
svo að óvinum yðar, sem í því búa, skal ofbjóða. 33 En yður vil eg
tvístra meðal þjóðanna og bregða sverði á eftir yður; og land yðar
skal verða auðn og borgir yðar rústir. 34 Þá skal landið fá hvíldarár
sín bætt upp alla þá stund, sem það er í eyði og þér eruð í landi ó-
vina yðar; þá skal landið hvílast og bæta upp hvíldarár sín. 35 Alla
þá stund, sem það er í eyði, skal það njóta hvíldar, þeirrar hvíldar,
sem það eigi naut á hvíldarárum yðar, er þér bjugguð í því. 36 Og
þá af yður, sem eftir verða, vil eg gjöra svo huglausa í löndum óvina
þeirra, að þyturinn af fjúkandi laufblaði skal reka þá á flótta og þeir
flýja eins og menn flýja undan sverði; og þeir skulu falla, þó að eng-
inn elti. 37 Og þeir skulu hrasa hver um annan, eins og flýja skyldi
undan sverði, þó að enginn elti; og þér skuluð eigi fá staðist fyrir ó-
vinum yðar. 38 Og þér skuluð farast meðal þjóðanna og land óvina

---

13: Esek. 34, 27. **14:** 5 Mós. 28, 15 n. 30, 17 n. **19:** 5 Mós. 11, 17. **22:** Esek. 14, 15. **25:** Jes. 1, 20. **26:** Esek. 4, 16; 14, 13. Hós. 4, 10. **29:** 5 Mós. 28, 53. Jer. 19, 9. **30:** Esek. 6, 4 n. **33:** 5 Mós. 28, 64 n. Jer. 9, 16. **34:** kap. 25, 4. **35:** 2 Kron. 36, 21. **37:** 5 Mós. 32, 30. Jes. 30, 17.

yðar skal upp eta yður. 39 Og þeir af yður, sem eftir verða, skulu
fyrir sakir misgjörðar sinnar veslast upp í löndum óvina yðar, og þeir
skulu veslast upp sakir misgjörða feðra sinna, eins og þeir. 40 Þá
munu þeir játa misgjörð sína og misgjörð feðra sinna, er þeir frömdu
með því að rjúfa trygðir við mig, og hversu þeir hafa gengið í gegn
mér — 41 fyrir því gekk eg og í gegn þeim og flutti þá í land óvina
þeirra; já, þá mun óumskorið hjarta þeirra auðmýkja sig og þeir fá mis-
gjörð sína bætta upp. 42 Og þá vil eg minnast sáttmála míns við Jakob;
og sáttmála míns við Ísak og sáttmála míns við Abraham vil eg einn-
ig minnast; og landsins vil eg minnast. 43 Og landið skal verða yfir-
gefið af þeim og fá hvíldarár sín bætt upp, meðan það er í eyði og
þeir eru á brottu; og þeir skulu fá misgjörð sína bætta upp fyrir þá
sök og vegna þess, að þeir höfnuðu lögum mínum og sál þeirra hafði
óbeit á setningum mínum. 44 En jafnvel þá, er þeir eru í landi óvina
sinna, hafna eg þeim ekki og býður mér ekki við þeim, svo að eg vilji
aleyða þeim og rjúfa þannig sáttmála minn við þá; því að eg er Jahve,
Guð þeirra. 45 Og sökum þeirra vil eg minnast sáttmálans við forfeður
þeirra, er eg leiddi út af Egiptalandi í augsýn þjóðanna, til þess að
vera Guð þeirra; eg er Jahve.

46 Þetta eru setningar þær, ákvæði og lög, sem Jahve setti milli
sín og Ísraelsmanna á Sínaí-fjalli fyrir Móse.

Um heitgjöld og tíundir.

27 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Ef maður gjörir heit og heitir Jahve mönnum
eftir mati þínu, 3 þá skalt þú meta karlmann frá tvítugsaldri til sex-
tugs á fimtíu sikla silfurs eftir helgidóms sikli. 4 En sé það kona, þá
skalt þú meta hana á þrjátíu sikla. 5 Og sé það frá fimm til tuttugu
ára að aldri, þá skalt þú meta pilt á tuttugu sikla, en stúlku á tíu
sikla. 6 Og sé það frá eins mánaðar til fimm ára að aldri, þá skalt
þú meta svein á fimm sikla silfurs, en mey skalt þú meta á þrjá sikla
silfurs. 7 Og sé það sextugt og þaðan af eldra, þá skalt þú, sé það
karlmaður, meta hann á fimtán sikla, en kvenmann á tíu sikla. 8 En
eigi hann ekki fyrir því, er þú metur, þá skal leiða hann fyrir prest
og prestur skal meta hann; eftir efnahag þess, er heitið gjörir, skal
prestur meta hann.

9 Og færi menn Jahve fórnargjöf af fénaði, þá skal alt það af
honum heilagt vera, sem Jahve er gefið. 10 Eigi má hafa kaup á því
eða skifta því, vænu fyrir rýrt eða rýru fyrir vænt. Nú eru skifti höfð
á skepnum og skulu þær vera heilagar, bæði sú, er látin er í skiftin,
og sú, er fyrir kemur. 11 En sé það einhver óhreinn fénaður, er eigi
má færa Jahve að fórnargjöf, þá skal leiða skepnuna fyrir prest. 12 Og
prestur skal meta hana, eftir því sem hún er væn eða rýr til, og skal
mat þitt, prestur, standa. 13 En vilji hann leysa hana, skal hann gjalda
fimtungi meira en þú metur.

14 Nú helgar maður Jahve hús sitt að helgigjöf, og skal þá prest-
ur virða það eftir því sem það er gott eða lélegt til; skal standa við
það, sem prestur metur. 15 En vilji sá, er hús sitt hefir helgað, leysa
það, skal hann gjalda fimtung um fram virðingarverð þitt, og er það
þá hans.

16 Og helgi maður Jahve nokkuð af óðalslandi sínu, þá skal mat
þitt fara eftir útsæðinu: kómer útsæðis af byggi á fimtíu sikla silfurs.

40: 5 Mós. 4, 30; 30, 2 n. Dan. 9, 4 n. **42:** 2 Mós. 2, 24. 2 Kong. 13, 23. Lúk. 1, 55. 72.

[17] Helgi hann land sitt frá fagnaðarári, þá skal standa við mat þitt.
[18] En helgi hann land sitt eftir fagnaðarár, þá skal prestur reikna honum verðið eftir árunum, sem eftir eru til fagnaðarárs, og skal þá dregið af mati þínu.
[19] En vilji sá, er helgað hefir land sitt, leysa það, skal hann gjalda fimtung um fram verð það, er þú metur, og skal hann þá halda því.
[20] En leysi hann eigi landið, en selur landið öðrum manni, skal eigi heimilt að leysa það framar;
[21] heldur skal landið, er það losnar á fagnaðarárinu, verða helgað Jahve, eins og bannfært land; skal það verða eign prests.
[22] Og helgi hann Jahve keypt land, sem eigi er af óðalslandi hans,
[23] þá skal prestur reikna fyrir hann, hve mikil upphæðin verði eftir mati þínu til fagnaðarárs, og skal hann þann dag greiða það, er þú metur, svo sem helgigjöf Jahve til handa.
[24] En fagnaðarárið hverfur landið aftur undir þann, er hann keypti það af, undir þann, er á það með óðalsrétti.
[25] Og alt mat þitt skal vera í helgidóms siklum; skulu vera tuttugu gerur í sikli.
[26] En frumburði af fénaði, sem Jahve heyra, fyrir því að þeir eru frumbornir, skal enginn helga; hvort heldur er nautgripur eða sauðkind, þá heyrir það Jahve.
[27] En sé það af hinum óhreina fénaði, þá skal hann leysa það eftir mati þínu og gjalda fimtung um fram; en sé það ekki leyst, skal selja það eftir mati þínu.
[28] Þó skal eigi selja eða leysa nokkurn hlut bannfærðan, það er einhver helgar Jahve með bannfæringu af einhverju því, er hann á, hvort heldur er maður, skepna eða óðalsland hans; sérhver hlutur bannfærður er alhelgaður Jahve.
[29] Engan bannfærðan mann má leysa; hann skal líflátinn verða.
[30] Og öll jarðartíund heyrir Jahve, hvort heldur er af ávexti jarðar eða aldinum trjáa; hún er helguð Jahve.
[31] En vilji einhver leysa nokkuð af tíund sinni, þá skal hann gjalda fimtung um fram.
[32] Og öll tíund af nautgripum og sauðfé, öllu því, er gengur undir hirðis-stafinn, — hver tíunda skepna skal vera helguð Jahve.
[33] Skal eigi skoða, hvort hún sé væn eða rýr, og eigi hafa skifti á henni; en séu höfð skifti á henni, þá skal bæði hún og sú, er fyrir kemur, vera heilög; eigi má leysa hana.
[34] Þetta eru skipanir þær, sem Jahve bauð Móse að flytja Ísraelsmönnum á Sínaí-fjalli.

Fjórða bók Móse

(Numeri).

Taldir herfærir menn. Levítar skipaðir.

1 Og Jahve talaði við Móse í Sínaí-eyðimörk, í samfundatjaldinu, á fyrsta degi annars mánaðar á öðru ári eftir brottför þeirra af Egiptalandi og mælti:
[2] Takið manntal alls safnaðar Ísraelsmanna eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, alla karl-

---

27, 21: v. 28. 29. Kap. 25, 24 n. **24:** kap. 25, 10. **26:** 2 Mós. 13, 2 n. **28:** 5 Mós. 3, 6; 7, 2. Jós. 6, 18. Mík. 4, 13. **29:** 1 Sam. 15, 3. 9 n. **30:** 4 Mós. 18, 21. 5 Mós. 14, 22. — **1, 2:** kap. 26, 2.

menn mann fyrir mann. [3] Alla herfæra menn í Ísrael frá tvítugs aldri
og þaðan af eldri skuluð þér telja eftir hersveitum þeirra, þú og Aron.
[4] Og með ykkur skal vera einn maður af ættkvísl hverri, og sé hann
höfuð ættar sinnar. [5] Og þessi eru nöfn þeirra manna, er ykkur skulu
aðstoða: Af Rúben: Elízúr Sedeúrsson; [6] af Símeon: Selúmíel Zúrí-
saddaíson; [7] af Júda: Nahson Ammínadabsson; [8] af Íssakar: Netanel
Zúarsson; [9] af Sebúlon: Elíab Helónsson; [10] af Jósefssonum: af Efraím:
Elísama Ammíhúdsson; af Manasse: Gamlíel Pedazúrsson; [11] af Benja-
mín: Abídan Gídeóníson; [12] af Dan: Akíeser Ammísaddaíson; [13] af
Asser: Pagíel Okransson; [14] af Gað: Eljasaf Degúelsson; [15] af Naftalí:
Akíra Enansson. [16] Þessir voru til nefndir af söfnuðinum, höfðingjar
yfir ættkvíslum feðra sinna; voru þeir höfuð Ísraels þúsunda. [17] Og
Móse og Aron tóku menn þessa, sem nafngreindir eru; [18] og þeir stefndu
saman öllum söfnuðinum á fyrsta degi annars mánaðar; og þeir létu
skrifa sig á ættarskrárnar eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra,
samkvæmt nafnatölu, frá tvítugsaldri og þaðan af eldri, maður fyrir
mann. [19] Svo sem Jahve hafði boðið Móse, taldi hann þá í Sínaí-
eyðimörk.

[20] En synir Rúbens, frumgetins sonar Ísraels, niðjar þeirra eftir
kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, maður
fyrir mann, allir karlmenn frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir
herfærir menn — [21] þeir er taldir voru af ættkvísl Rúbens, voru fjöru-
tíu og sex þúsundir og fimm hundruð. [22] Synir Símeons, niðjar þeirra
eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, maður
fyrir mann, allir karlmenn frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir
herfærir menn — [23] þeir er taldir voru af ættkvísl Símeons, voru fim-
tíu og níu þúsundir og þrjú hundruð. [24] Synir Gaðs, niðjar þeirra eftir
kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs
aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn — [25] þeir er taldir voru af
ættkvísl Gaðs, voru fjörutíu og fimm þúsundir sex hundruð og fimtíu.
[26] Synir Júda, niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra,
samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir herfærir
menn — [27] þeir er taldir voru af ættkvísl Júda, voru sjötíu og fjórar
þúsundir og sex hundruð. [28] Synir Íssakars, niðjar þeirra eftir kyn-
kvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs
aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn — [29] þeir er taldir voru af
ættkvísl Íssakars, voru fimtíu og fjórar þúsundir og fjögur hundruð.
[30] Synir Sebúlons, niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum
þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir
herfærir menn — [31] þeir er taldir voru af ættkvísl Sebúlons, voru fim-
tíu og sjö þúsundir og fjögur hundruð. [32] Synir Jósefs: synir Efraíms,
niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt
nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn —
[33] þeir er taldir voru af ættkvísl Efraíms, voru fjörutíu þúsundir og
fimm hundruð. [34] Synir Manasse, niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra,
eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af
eldri, allir herfærir menn — [35] þeir er taldir voru af ættkvísl Manasse,
voru þrjátíu og tvær þúsundir og tvö hundruð. [36] Synir Benjamíns,
niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt
nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn —
[37] þeir er taldir voru af ættkvísl Benjamíns, voru þrjátíu og fimm þús-
undir og fjögur hundruð. [38] Synir Dans, niðjar þeirra eftir kynkvísl-
um þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs aldri

---

7: Rut 4, 19. 20. Matt. 1, 4.

og þaðan af eldri, allir herfærir menn — [39] þeir er taldir voru af ætt-
kvísl Dans, voru sextíu og tvær þúsundir og sjö hundruð. [40] Synir
Assers, niðjar þeirra eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, sam-
kvæmt nafnatölu, frá tvítugs aldri og þaðan af eldri, allir herfærir
menn — [41] þeir er taldir voru af ættkvísl Assers, voru fjörutíu og eitt
þúsund og fimm hundruð. [42] Synir Naftalí, niðjar þeirra eftir kyn-
kvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, samkvæmt nafnatölu, frá tvítugs
aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn — [43] þeir er taldir voru af
ættkvísl Naftalí, voru fimtíu og þrjár þúsundir og fjögur hundruð.
[44] Þessir eru þeir, er taldir voru, sem þeir Móse, Aron og höfðingjar
Ísraels töldu; voru þeir tólf, einn fyrir hverja ættkvísl hans. [45] Og
allir þeir af Ísraelsmönnum, er taldir voru eftir ættum þeirra, frá tví-
tugs aldri og þaðan af eldri, allir herfærir menn, voru — [46] allir þeir
er taldir voru, voru sex hundruð og þrjár þúsundir fimm hundruð og
fimtíu. [47] En Levítarnir, eftir ættbálki sínum, voru eigi taldir meðal
þeirra.

[48] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [49] Þú skalt þó eigi telja
ættkvísl Leví og eigi taka manntal þeirra meðal Ísraelsmanna. [50] En
þú skalt setja Levítana yfir sáttmálsbúðina og yfir öll áhöld hennar og
yfir alt, sem til hennar heyrir; þeir skulu bera búðina og öll áhöld
hennar, og þeir skulu þjóna að henni og þeir skulu tjalda umhverfis
búðina. [51] Og er búðin tekur sig upp, skulu Levítarnir taka hana nið-
ur, og þegar reisa skal búðina, skulu Levítarnir setja hana upp; en
komi nokkur annar þar nærri, skal hann líflátinn verða. [52] Og Ísra-
elsmenn skulu tjalda hver á sínum stað í herbúðunum og hver hjá
sínu merki, eftir hersveitum sínum. [53] En Levítarnir skulu tjalda um-
hverfis sáttmálsbúðina, að reiði komi eigi yfir söfnuð Ísraelsmanna, og
Levítarnir skulu annast sáttmálsbúðina.

[54] Og Ísraelsmenn gjörðu svo, þeir gjörðu í alla staði svo sem
Jahve hafði boðið Móse.

Skipun herbúðanna.

2 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: [2] Sérhver Ísraels-
manna skal tjalda hjá merki sínu, við einkenni ættar sinnar; skulu
þeir tjalda gegnt samfundatjaldinu hringinn í kring. [3] Og að austan-
verðu, gegnt upprás sólar, skulu tjalda: merki Júda herbúða eftir her-
sveitum þeirra, og höfuðsmaður Júda sona sé Nahson Ammínadabs-
son. [4] Og hersveit hans og taldir liðsmenn þeirra voru sjötíu og fjórar
þúsundir og sex hundruð. [5] Og næst honum skal tjalda ættkvísl Íss-
akars og höfuðsmaður Íssakars sona sé Netanel Zúarsson. [6] Og her-
sveit hans og taldir liðsmenn hans voru fimtíu og fjórar þúsundir og
fjögur hundruð. [7] Enn fremur ættkvísl Sebúlons, og höfuðsmaður Sebú-
lons sona sé Elíab Helónsson. [8] Og hersveit hans og taldir liðsmenn
hans voru fimtíu og sjö þúsundir og fjögur hundruð. [9] Allir taldir liðs-
menn í Júda herbúðum voru hundrað áttatíu og sex þúsundir og fjög-
ur hundruð, eftir hersveitum þeirra; skulu þeir taka sig upp fyrstir.

[10] Að sunnanverðu skal merki Rúbens herbúða vera eftir hersveit-
um þeirra, og höfuðsmaður Rúbens sona Elízúr Sedeúrsson. [11] Og her-
sveit hans og taldir liðsmenn hans voru fjörutíu og sex þúsundir og
fimm hundruð. [12] Og næst honum skal tjalda ættkvísl Símeons, og
höfuðsmaður Símeons sona sé Selúmíel Zúrísaddaíson. [13] Og hersveit
hans og taldir liðsmenn þeirra voru fimtíu og níu þúsundir og þrjú

46: 2 Mós. 12, 37; 38, 26. 4 Mós. 2, 32 n. **51:** kap. 3, 10. 38; 18, 7. **52:** kap. 2, 2 n.

hundruð. [14] Enn fremur ættkvísl Gaðs, og höfuðsmaður Gaðs sona sé
Eljasaf Regúelsson. [15] Og hersveit hans og taldir liðsmenn þeirra voru
fjörutíu og fimm þúsundir sex hundruð og fimtíu. [16] Allir taldir liðs-
menn í Rúbens herbúðum voru hundrað fimtíu og eitt þúsund fjögur
hundruð og fimtíu, eftir hersveitum þeirra; skulu þeir taka sig upp
næstir hinum fyrstu. [17] Þá skal samfundatjaldið taka sig upp, ásamt
búðum Levítanna, í miðjum hernum; eins og þeir tjalda, svo skulu
þeir taka sig upp, hver á sínum stað, eftir merkjum sínum.

[18] Að vestanverðu skal merki Efraíms herbúða vera eftir hersveit-
um þeirra, og höfuðsmaður yfir Efraíms sonum Elísama Ammíhúdsson.
[19] Og hersveit hans og taldir liðsmenn þeirra voru fjörutíu þúsundir og
fimm hundruð. [20] Og næst honum ættkvísl Manasse, og höfuðsmaður
yfir Manasse sonum sé Gamlíel Pedazúrsson. [21] Og hersveit hans og
taldir liðsmenn þeirra voru þrjátíu og tvær þúsundir og tvö hundruð.
[22] Enn fremur ættkvísl Benjamíns, og höfuðsmaður yfir Benjamíns son-
um sé Abídan Gídeónísson. [23] Og hersveit hans og taldir liðsmenn þeirra
voru þrjátíu og fimm þúsundir og fjögur hundruð. [24] Allir taldir liðs-
menn í Efraíms herbúðum voru hundrað og átta þúsundir og eitt hundr-
að, eftir hersveitum þeirra; og þeir skulu hefja ferð sína hinir þriðju.

[25] Að norðanverðu skal merki Dans herbúða vera eftir hersveitum
þeirra, og höfuðsmaður yfir Dans sonum sé Akíeser Ammísaddaíson.
[26] Og hersveit hans og taldir liðsmenn þeirra voru sextíu og tvær þús-
undir og sjö hundruð. [27] Og næst honum tjaldi ættkvísl Assers, og
höfuðsmaður yfir Assers sonum sé Pagíel Okranson. [28] Og hersveit
hans og taldir liðsmenn þeirra voru fjörutíu og eitt þúsund og fimm
hundruð. [29] Enn fremur ættkvísl Naftalí, og höfuðsmaður yfir Naftalí
sonum sé Akíra Enansson. [30] Og hersveit hans og taldir liðsmenn
þeirra voru fimtíu og þrjár þúsundir og fjögur hundruð. [31] Allir taldir
liðsmenn í Dans herbúðum voru hundrað fimtíu og sjö þúsundir og
sex hundruð; skulu þeir hefja ferð sína síðastir, eftir merkjum sínum.

[32] Þessir eru taldir liðsmenn Ísraelsmanna eftir ættum þeirra; allir
taldir liðsmenn í herbúðunum eftir hersveitum þeirra voru sex hundr-
uð og þrjár þúsundir fimm hundruð og fimtíu. [33] En Levítarnir voru
ekki taldir meðal Ísraelsmanna, svo sem Jahve hafði boðið Móse. [34] Og
Ísraelsmenn gjörðu svo; að öllu svo sem Jahve hafði boðið Móse tjöld-
uðu þeir eftir merkjum sínum og hófu ferð, hver eftir kynkvísl sinni,
hjá sinni ætt.

Levítar taldir; frumburðir leystir.

3 Og þessir eru niðjar Arons og Móse, þá er Jahve talaði við Móse
á Sínaí-fjalli. [2] Og þessi eru nöfn Arons sona: Nadab frumgetinn
og Abíhú, Eleasar og Ítamar. [3] Þessi eru nöfn Arons sona, hinna smurðu
presta, sem vígðir voru til prestþjónustu. [4] En þeir Nadab og Abíhú
dóu fyrir augliti Jahve, þá er þeir báru óvígðan eld fram fyrir Jahve
í Sínaí-eyðimörku; en þeir áttu enga sonu; þeir Eleasar og Ítamar
þjónuðu því í prestembætti frammi fyrir Aroni, föður sínum.

[5] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [6] Lát þú Leví-ættkvísl koma
og leið þú hana fyrir Aron prest, að þeir þjóni honum. [7] Og þeir skulu
annast það, sem annast þarf fyrir hann, og það sem annast þarf fyrir
allan söfnuðinn fyrir framan samfundatjaldið, til þess að gegna þjón-
ustu í búðinni. [8] Og þeir skulu sjá um öll áhöld samfundatjaldsins og

---

2, 32: kap. 1, 46 n. — **3, 2**: 2 Mós. 6, 23. **3**: 2 Mós. 28, 41. 3 Mós. 8, 6 n. **4**: 3 Mós. 10, 1. 2. **7**: kap. 1, 53; 16, 9.

það, sem annast þarf fyrir Ísraelsmenn, til þess að gegna þjónustu í
búðinni. [9] Og þú skalt gefa Levítana Aroni og sonum hans; þeir eru
honum gefnir af Ísraelsmönnum til fullkominnar eignar. [10] Og Aron
og sonu hans skalt þú setja til þess að annast prestembætti þeirra;
en komi óvígður maður þar nærri, skal hann líflátinn verða.

[11] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [12] Sjá, eg hefi sjálfur af
Ísraelsmönnum tekið Levítana í stað allra frumburða Ísraelsmanna —
þá er opna móðurlíf, og skulu Levítarnir vera mín eign. [13] Því að eg
á alla frumburði; á þeim degi, er eg laust alla frumburði í Egiptalandi,
helgaði eg mér alla frumburði í Ísrael, bæði menn og skepnur; mínir
skulu þeir vera; eg er Jahve.

[14] Og Jahve talaði við Móse í Sínaí-eyðimörku og sagði: [15] Tel þú
sonu Leví eftir ættum þeirra og kynkvíslum; alla karlmenn mánaðar-
gamla og þaðan af eldri skalt þú telja. [16] Og Móse taldi þá að boði
Jahve, eins og fyrir hann var lagt. [17] Og þessir voru synir Leví eftir
nöfnum þeirra: Gerson og Kahat og Merarí. [18] Og þessi eru nöfn Ger-
sons sona eftir kynkvíslum þeirra: Libní og Símeí. [19] Og synir Kahats
eftir kynkvíslum þeirra: Amram og Jízehar, Hebron og Ússíel. [20] Og
synir Merarí eftir kynkvíslum þeirra: Mahelí og Músí. Þessar eru kyn-
kvíslir Leví eftir ættum þeirra.

[21] Til Gersons telst kynkvísl Libníta og kynkvísl Símeíta; þessar
eru kynkvíslir Gersóníta. [22] Þeir er taldir voru af þeim — eftir tölu á
öllum karlkyns, mánaðargömlum og þaðan af eldri —, þeir er taldir
voru af þeim, voru sjö þúsund og fimm hundruð. [23] Kynkvíslir Ger-
sóníta tjölduðu að baki búðarinnar, að vestanverðu. [24] Og höfuðsmað-
ur yfir ætt Gersóníta var Eljasaf Laelsson. [25] Og það, sem Gersons
synir áttu að annast í samfundatjaldinu, var búðin og tjaldið, þakið á
því og dúkbreiðan fyrir dyrum samfundatjaldsins, [26] forgarðstjöldin og
dúkbreiðan fyrir dyrum forgarðsins, sem liggur alt í kring um búðina
og altarið, og stögin, sem þar til heyra — alt sem að því þurfti að
þjóna.

[27] Og til Kahats telst kynkvísl Amramíta, kynkvísl Jízeharíta, kyn-
kvísl Hebróníta og kynkvísl Ússíelíta. Þessar eru kynkvíslir Kahatíta.
[28] Eftir tölu á öllum karlkyns, mánaðargömlum og þaðan af eldri, voru
þeir átta þúsund og sex hundruð, og höfðu á hendi að annast helgi-
dóminn. [29] Kynkvíslir Kahats sona tjölduðu á hlið við búðina, að sunn-
anverðu. [30] Og ætthöfðingi yfir kynkvíslum Kahatíta var Elízafan Ússí-
elsson. [31] Og það, sem þeir áttu að annast, var örkin, borðið, ljósa-
stikan, ölturin og hin helgu áhöld, er þeir hafa við þjónustugjörðina,
og dúkbreiðan og alt, sem að því þurfti að þjóna. [32] Og höfðingi yfir
höfðingjum Levítanna var Eleasar Aronsson prests; hann hafði umsjón
yfir þeim, er höfðu á hendi að annast helgidóminn.

[33] Til Merarí telst kynkvísl Mahelíta og kynkvísl Músíta; þessar
eru kynkvíslir Merarí. [34] Og þeir, er taldir voru af þeim, eftir tölu á
öllum karlkyns, mánaðargömlum og þaðan af eldri, voru sex þúsundir
og tvö hundruð. [35] Og ætthöfðingi yfir kynkvíslum Merarí var Zúríel
Abihaílsson; tjölduðu þeir á hlið við búðina, að norðanverðu. [36] Og
Merarí sonum var falin hirðing á þiljuborðum búðarinnar, á slám henn-
ar, stólpum og undirstöðum, og öllum áhöldum hennar, og alt, sem að
því þurfti að þjóna, [37] á stólpum forgarðsins alt í kring og undirstöð-
um þeirra, hælum og stögum. [38] En fyrir framan búðina, að austan-

---

9: kap. 8, 16; 18, 6. **10:** kap. 1, 51. **13:** 2 Mós. 13, 2; 22, 29; 34, 19. **17:** 2 Mós. 6, 16 n. 4 Mós. 26, 57 n. **25:** 2 Mós. 35, 11. 4 Mós. 4, 25. **30:** 2 Mós. 6, 22; 3 Mós. 10, 4. **31:** kap. 4, 4 n. **32:** kap. 4, 16.

verðu, fyrir framan samfundatjaldið, móti upprás sólar, tjölduðu þeir
Móse og Aron og synir hans, og höfðu á hendi að annast helgidóminn,
það er annast þurfti fyrir Ísraelsmenn; en komi óvígður maður þar
nærri, skal hann líflátinn verða. 39 Allir þeir, er taldir voru af Levít-
unum, sem þeir Móse og Aron töldu eftir boði Jahve, eftir kynkvíslum
þeirra — allir karlkyns, mánaðargamlir og þaðan af eldri, voru tutt-
ugu og tvær þúsundir.
40 Og Jahve sagði við Móse: Tel þú alla frumburði karlkyns með-
al Ísraelsmanna, mánaðargamla og þaðan af eldri, og haf þú tölu á
nöfnum þeirra. 41 Og þú skalt taka Levítana mér til handa — eg er
Jahve — í stað allra frumburða meðal Ísraelsmanna, og fénað Levít-
anna í stað allra frumburða af fénaði Ísraelsmanna. 42 Og Móse taldi,
svo sem Jahve hafði boðið honum, alla frumburði meðal Ísraelsmanna.
43 Og allir frumburðir karlkyns, eftir nafnatölu, mánaðargamlir og það-
an af eldri, þeir er taldir voru af þeim, voru tuttugu og tvær þúsundir
tvö hundruð sjötíu og þrír.
44 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 45 Tak þú Levítana í stað
allra frumburða meðal Ísraelsmanna og fénað Levítanna í stað fénað-
ar þeirra, og skulu Levítarnir vera mín eign; eg er Jahve. 46 Og að
því er snertir lausnargjald þeirra tvö hundruð sjötíu og þriggja, þeirra
af frumburðum Ísraelsmanna, sem um fram eru Levítana, 47 þá skalt
þú taka fimm sikla fyrir hvert höfuð; eftir helgidóms sikli skalt þú taka,
tuttugu gerur í sikli. 48 Og þú skalt fá Aroni og sonum hans féð, til
lausnar þeim, sem um fram eru meðal þeirra. 49 Og Móse tók lausn-
argjaldið af þeim, er um fram voru þá, er leystir voru fyrir Levítana.
50 Tók hann féð af frumburðum Ísraelsmanna, eitt þúsund þrjú hundr-
uð sextíu og fimm sikla, eftir helgidóms sikli. 51 Og Móse seldi lausn-
argjaldið Aroni og sonum hans í hendur eftir boði Jahve, svo sem
Jahve hafði boðið Móse.

Störf Levítanna, aldur þeirra og tala.

4 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: 2 Takið tölu Kahats
sona meðal Leví sona, eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra,
3 frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til fimtugs aldurs, alla herfæra menn,
til þess að gegna störfum við samfundatjaldið. 4 Þetta er þjónusta Ka-
hats sona við samfundatjaldið: hið háheilaga. 5 Þegar herinn tekur sig
upp, skulu þeir Aron og synir hans ganga inn og taka niður fortjalds-
dúkbreiðuna og láta hana yfir sáttmálsörkina; 6 og þeir skulu leggja
þar yfir ábreiðu af sækýrskinni og breiða yfir klæði, sem alt er gjört
af bláum purpura, og setja stengurnar í. 7 Og yfir skoðunarbrauða-
borðið skulu þeir breiða klæði af bláum purpura og setja þar á fötin,
bollana, kerin og dreypifórnarskálarnar, og stöðuga brauðið skal vera á
því. 8 Og yfir þetta skulu þeir breiða skarlatsklæði og leggja þar yfir
ábreiðu af sækýrskinnum og setja stengurnar í. 9 Og þeir skulu taka
klæði af bláum purpura og láta það yfir ljósastikuna, lampa hennar,
ljósasöx og skarpönnur, og öll olíukerin, sem notuð eru við hana. 10 Og
þeir skulu sveipa hana og öll áhöld hennar í ábreiðu af sækýrskinn-
um og leggja á börur. 11 Og yfir gullaltarið skulu þeir breiða klæði af
bláum purpura og leggja þar yfir ábreiðu af sækýrskinnum og setja
stengurnar í. 12 Og þeir skulu taka öll áhöld þjónustugjörðarinnar, þau
er höfð eru til þjónustugjörðar í helgidóminum, og sveipa þau í klæði
af bláum purpura og leggja þar yfir ábreiðu af sækýrskinnum og leggja
á börurnar. 13 Og þeir skulu sópa öskunni af altarinu og breiða yfir

4, 3: kap. 8, 24. 25.

það klæði af rauðum purpura. [14] Og þeir skulu leggja á það öll áhöld þess, sem höfð eru til þjónustu á því, eldpönnurnar, soðkrókana, eldspaðana og fórnarskálarnar, öll áhöld altarisins, og skulu þeir breiða yfir það ábreiðu af sækýrskinnum og setja stengurnar í. [15] Og er þeir Aron og synir hans hafa lokið því að breiða yfir helgidóminn og öll áhöld helgidómsins, þá er herinn tekur sig upp, skulu Kahats synir þessu næst koma, til þess að bera; en eigi skulu þeir koma við helgidóminn, svo að þeir deyi ekki. Þetta er það, sem Kahats synir eiga að bera við samfundatjaldið. [16] En Eleasar, sonur Arons prests, skal hafa umsjón yfir olíunni til ljósastikunnar, ilmreykelsinu, hinni stöðugu matfórn og smurningarolíunni, umsjón yfir allri búðinni og öllum helgum hlutum, sem í henni eru, og áhöldum, er þar til heyra.

[17] Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: [18] Látið ekki kynþátt Kahatítanna upprættan verða úr Levítunum; [19] heldur farið með þá á þessa leið, að þeir haldi lífi og deyi ekki, er þeir nálgast hið háhelga: Aron og synir hans skulu ganga inn og skipa hverjum sína þjónustu og sinn burð. [20] En eigi skulu þeir sjálfir ganga inn, til þess að sjá helgidóminn, jafnvel eigi eitt augnablik, svo að þeir deyi ekki.

[21] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [22] Tak þú einnig tölu Gersons sona eftir ættum þeirra, eftir kynkvíslum þeirra; [23] skalt þú telja þá frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til fimtugs aldurs, alla þá, sem koma til þess að gegna herþjónustu og inna af hendi störf við samfundatjaldið. [24] Þetta er þjónusta Gersóníta kynkvíslanna, það sem þeir eiga að annast og bera: [25] Þeir skulu bera dúka búðarinnar og samfundatjaldið, þakið á því og ábreiðuna af sækýrskinnum, sem utan yfir því er, og dúkbreiðuna fyrir dyrum samfundatjaldsins; [26] enn fremur forgarðstjöldin og dúkbreiðuna fyrir dyrum forgarðsins, sem liggur alt í kring um búðina og altarið, og stögin, sem þar til heyra, og öll áhöld við þjónustu þeirra; og alt, sem við þetta þarf að gjöra, skulu þeir inna af hendi. [27] Eftir boði Arons og sona hans skal öll þjónusta sona Gersóníta fram fara, að því er snertir alt það, er þeir eiga að bera, og alt það, er þeir eiga að annast; og þér skuluð vísa þeim á alt, sem þeir eiga að bera, með nafni. [28] Þetta er þjónusta kynkvísla Gersóníta sona við samfundatjaldið; og það, sem þeir eiga að annast, skal vera undir umsjón Ítamars, sonar Arons prests.

[29] Sonu Merarí skalt þú telja eftir kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra; [30] skalt þú telja þá frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til fimtugs aldurs, alla þá, er ganga í herþjónustu, til þess að inna af hendi störf við samfundatjaldið. [31] Og þetta er það, sem þeir eiga að sjá um að bera, alt það sem þeim ber að annast við samfundatjaldið: þiljuborð búðarinnar, slár hennar, stólpar og undirstöður; [32] enn fremur stólpar forgarðsins alt í kring og undirstöður þeirra, hælar og stög, ásamt öllum áhöldum, er til þess heyra, og öllu því, er við þetta þarf að annast. Og þér skuluð vísa þeim á öll áhöld þau, er þeir eiga að bera, með nafni. [33] Þetta er þjónusta kynkvísla Merarí sona, öll þjónusta þeirra við samfundatjaldið undir umsjón Ítamars, sonar Arons prests.

[34] Og Móse og Aron og höfðingjar safnaðarins töldu sonu Kahatítanna eftir kynkvíslum þeirra og eftir ættum þeirra, [35] frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til fimtugs aldurs, alla þá sem ganga í herþjónustu, til þess að inna af hendi störf við samfundatjaldið. [36] Og þeir, er taldir voru af þeim eftir kynkvíslum þeirra, voru tvö þúsund sjö hundruð og fimtíu. [37] Þetta eru þeir, er taldir voru af kynkvíslum Kahatíta, allir þeir, er þjónustu gegndu við samfundatjaldið og þeir Móse og Aron töldu að boði Jahve fyrir Móse.

15: kap. 7, 9. 1 Kron. 15, 15. **20**: 1 Sam. 6, 19. **23**: v. 3. **24**: kap. 3, 25 n.

[38] Og þeir, sem taldir voru af Gersons sonum eftir kynkvíslum
þeirra og eftir ættum þeirra, [39] frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til
fimtugs aldurs, allir þeir, sem ganga í herþjónustu, til þess að inna af
hendi störf við samfundatjaldið — [40] þeir er taldir voru af þeim eftir
kynkvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, voru tvö þúsund sex hundruð og
þrjátíu. [41] Þetta eru þeir, er taldir voru af kynkvíslum Gersons sona,
allir þeir, er þjónustu gegndu við samfundatjaldið og þeir Móse og
Aron töldu eftir boði Jahve.
[42] Og þeir, sem taldir voru af kynkvíslum Merarí sona, eftir kyn-
kvíslum þeirra, eftir ættum þeirra, [43] frá þrítugs aldri og þaðan af eldri
til fimtugs aldurs, allir þeir, sem ganga í herþjónustu, til þess að inna
af hendi störf við samfundatjaldið — [44] þeir er taldir voru af þeim eftir
kynkvíslum þeirra, voru þrjú þúsund og tvö hundruð. [45] Þetta eru
þeir, er taldir voru, af kynkvíslum Merarí sona og þeir Móse og Aron
töldu eftir boði Jahve fyrir Móse.
[46] Allir þeir, er taldir voru af Levítunum og þeir Móse og Aron
og höfðingjar Ísraels töldu, eftir kynkvíslum þeirra og eftir ættum þeirra,
[47] frá þrítugs aldri og þaðan af eldri til fimtugs aldurs, allir þeir, sem
komu, til þess að inna af hendi þjónustustörf eða burðarstörf við sam-
fundatjaldið — [48] þeir er taldir voru af þeim, voru átta þúsund fimm
hundruð og áttatíu. [49] Eftir boði Jahve var þeim hverjum einum undir
umsjón Móse vísað á það, er þeir áttu að annast og þeir áttu að bera;
og þeir voru taldir, svo sem Jahve hafði boðið Móse.

Um óhreina menn í herbúðunum. Um bætur fyrir rangfengið fé. Um konu, sem grunuð er um hórdóm.

5 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Bjóð þú Ísraelsmönnum
að láta burt fara úr herbúðunum alla menn líkþráa og alla, er rensli
hafa, svo og alla þá, er saurgaðir eru af líki; [3] skuluð þér láta burt fara
bæði karla og konur; þér skuluð láta þá fara út fyrir herbúðirnar, svo
að þeir saurgi ekki herbúðir sínar, með því að eg bý á meðal þeirra.
[4] Og Ísraelsmenn gjörðu svo og létu þá fara út fyrir herbúðirnar; eins
og Jahve hafði boðið Móse, svo gjörðu Ísraelsmenn.
[5] Og Jahve talaði við Móse og sagði: Tala þú til Ísraelsmanna:
[6] Þá er karl eða kona drýgir einhverja þá synd, er menn hendir, með
því að sýna sviksemi gegn Jahve, og sá hinn sami verður sekur, [7] þá
skulu þau játa synd sína, er þau hafa drýgt, og bæta skulu þau sekt
sína fullu verði og gjalda fimtungi meira og greiða það þeim, er þau
hafa orðið sek við. [8] En eigi maðurinn engan nákominn ættingja, er
sektin verði greidd, þá skal sektin, er greiða skal, heyra Jahve og falla
undir prest, auk friðþægingarhrútsins, sem friðþægt er með fyrir þau.
[9] Og sérhver lyftifórn af öllum helgigjöfum Ísraelsmanna, sem þeir færa
prestinum, skal vera hans eign; [10] og það, sem sérhver helgar,
skal vera hans eign; það, sem einhver gefur prestinum, skal vera
hans eign.
[11] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [12] Tala þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Nú gjörist kona marglát og reynist ótrú manni sínum,
[13] og annar maður hefir samræði við hana, en maður hennar veit eigi
af og hún verður eigi uppvís að og hefir þó saurgað sig, og engin vitni
eru mót henni og hún er eigi að því staðin; [14] og yfir hann kemur af-
brýðisandi, svo að hann verður hræddur um konu sína og hún hefir

---

5, 2: 3 Mós. 13, 46. **3:** kap. 35, 34. **7:** 3 Mós. 5, 15 n. 21 n. Sálm. 32, 5. Orðskv. 28, 13.

saurgað sig, eða afbrýðisandi kemur yfir mann og hann verður hrædd-
ur um konu sína, þótt hún hafi eigi saurgað sig, 15 þá fari maðurinn
með konu sína til prestsins, og færi honum fórnargjöfina fyrir hana:
tíunda-part úr efu af byggmjöli; eigi skal hann hella yfir það olíu né
leggja reykelsiskvoðu ofan á það; því að það er afbrýðis-matfórn, minn-
ingarmatfórn, sem minnir á misgjörð. 16 Og presturinn skal taka hana
og leiða hana fram fyrir Jahve. 17 Og prestur skal taka heilagt vatn í
leirker; og prestur skal taka mold af gólfi búðarinnar og láta í vatnið.
18 Og prestur skal leiða konuna fram fyrir Jahve og leysa hár konunn-
ar og fá henni í hendur minningarmatfórnina — það er afbrýðis-
matfórn; en á beiskju-vatninu, er bölvan veldur, skal presturinn halda.
19 Og prestur skal særa hana og segja við konuna: Hafi enginn maður
hjá þér legið og hafir þú eigi saurgað þig með lauslæti í hjúskap þín-
um, þá verði þetta beiskju-vatn, sem bölvan veldur, þér ósaknæmt.
20 En hafir þú verið lauslát í hjúskapnum og hafir þú saurgast og ein-
hver annar en maður þinn hefir haft samræði við þig, 21 þá skal prest-
ur láta konuna vinna bölvunarsæri, og prestur skal segja við konuna:
Jahve gjöri þig að bölvan og að særi meðal fólks þíns, er Jahve lætur
lendar þínar hjaðna og kvið þinn þrútna. 22 Og vatn þetta, er bölvan
veldur, skal fara í innýfli þín, svo að kviðurinn þrútni og lendarnar
hjaðni. Og konan skal segja: Amen, amen! 23 Síðan skal prestur rita
formælingu þessa í bók og strjúka hana út í beiskju-vatnið; 24 og hann
skal láta konuna drekka beiskju-vatnið, er bölvan veldur, svo að vatn-
ið, *sem* bölvan veldur, fari ofan í hana og verði að beiskju. 25 Og
presturinn skal taka við afbrýðis-matfórninni úr hendi konunnar, og
hann skal veifa matfórninni frammi fyrir Jahve og bera hana á altarið.
26 Og presturinn skal taka hnefafylli af matfórninni sem ilmhluta henn-
ar og brenna á altarinu; síðan skal hann láta konuna drekka vatnið.
27 Og þegar hann hefir látið hana drekka vatnið, þá skal svo fara, að
hafi hún saurgað sig og verið manni sínum ótrú, þá skal vatnið, er
bölvan veldur, fara ofan í hana og verða að beiskju, og kviður hennar
þrútna og lendar hennar hjaðna; og konan skal verða að bölvan með-
al fólks síns. 28 En hafi konan ekki saurgað sig og sé hún hrein, þá
skal það ekki saka hana, og hún mun geta fengið getnað.

29 Þetta eru lögin um afbrýðisemi, þegar gift kona gjörist marg-
lát og saurgar sig, 30 eða þegar afbrýðisandi kemur yfir mann og hann
verður hræddur um konu sína, þá skal hann leiða konuna fram fyrir
Jahve, og prestur skal með hana fara í alla staði eftir lögum þessum.
31 Maðurinn skal vera sýkn saka, en konan skal bera sekt sína.

Um Nasírea. Hin prestlega blessan.

6 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Nú vill karl eða kona vinna heit Nasírea, til þess
að helga sig Jahve, 3 og skal hann halda sér frá víni og áfengum
drykk; hann skal hvorki drekka vínsýru né sýru úr áfengum drykk,
né heldur skal hann drekka nokkurn vínberjalög, og vínber ný eða
þurkuð skal hann eigi eta. 4 Allan bindindistíma sinn skal hann eigi
eta neitt það, sem búið er til af vínviði, hvorki kjarna né hýði. 5 Allan
tíma bindindisheitis hans skal rakhnífur eigi koma á höfuð honum;
unz þeir dagar eru fullnaðir, er hann hefir helgað sig Jahve, skal hann
vera heilagur; skal hann láta höfuðhár sitt vaxa sitt. 6 Alla þá stund,
er hann hefir helgað sig Jahve, skal hann ekki koma nærri líki.

15: 3 Mós. 5, 11. **21**: Jer. 24, 9; **42**, 18. — **6**, **5**: Dóm. 13, 5.

7 Hann skal ekki saurga sig vegna föður síns, vegna móður sinnar,
vegna bróður síns eða vegna systur sinnar, er þau deyja; því að helgun
Guðs hans er á höfði honum. 8 Allan bindindistíma sinn er hann
helgaður Jahve.

9 Og verði einhver maður bráðkvaddur hjá honum, svo að helgað
höfuð hans saurgast, þá skal hann raka höfuð sitt á hreinsunardegi
sínum; á sjöunda degi skal hann raka það. 10 Og á áttunda degi skal
hann færa prestinum tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur að dyrum
samfundatjaldsins. 11 Og prestur skal fórna annari í syndafórn, en
hinni í brennifórn og friðþægja fyrir hann, vegna þess að hann hefir
syndgast á líki; og hann skal helga höfuð sitt samdægurs. 12 Og hann
skal helga sig Jahve bindindistíma sinn, og færa veturgamla kind í
sektarfórn; en fyrri tíminn skal ónýttur, því að helgun hans var
saurguð.

13 Og þetta eru ákvæðin um Nasíreann: Þegar bindindistími hans
er liðinn, skal leiða hann að dyrum samfundatjaldsins. 14 Og hann
skal færa Jahve fórn sína: veturgamalt hrútlamb gallalaust í brenni-
fórn og veturgamla gimbur gallalausa í syndafórn og hrút gallalausan
í heillafórn, 15 og körfu með ósýrðu brauði úr fínu mjöli, kökur olíu-
blandaðar og ósýrð flatbrauð olíusmurð, ásamt matfórninni og dreypi-
fórnunum. 16 Og presturinn skal bera það fram fyrir Jahve og fórna
syndafórn hans og brennifórn. 17 Og hann skal fórna Jahve hrútnum
í heillafórn ásamt körfunni með ósýrða brauðinu; og presturinn skal
fórna matfórn hans og dreypifórn. 18 Og Nasíreinn skal raka helgað
höfuð sitt við dyr samfundatjaldsins og taka helgað höfuðhár sitt og
kasta því á eldinn undir heillafórninni. 19 Og prestur skal taka soðna
bóginn af hrútnum og eina ósýrða köku úr körfunni og eitt ósýrt
flatbrauð og fá Nasíreanum það í hendur, þá er hann hefir rakað
helgað hár sitt. 20 Og prestur skal veifa því sem veififórn frammi fyrir
Jahve; það er heilagt og heyrir presti, ásamt veifi-bringunni og lyfti-
lærinu; upp frá því má Nasíreinn drekka vín. 21 Þetta eru ákvæðin
um Nasírea, sem gjörir heit, um fórnargjöf hans Jahve til handa vegna
helgunar hans, auk þess sem hann annars hefir efni á; samkvæmt
heitinu, sem hann hefir unnið, skal hann gjöra, eftir ákvæðunum um
bindindi hans.

22 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 23 Mæl þú til Arons og
sona hans og seg: Með þessum orðum skuluð þér blessa Ísraelsmenn:

24 Jahve blessi þig og varðveiti þig!

25 Jahve láti sína ásjónu lýsa yfir þig og sé þér náðugur!

26 Jahve upplyfti sínu augliti yfir þig og gefi þér frið!

27 Þannig skulu þeir leggja nafn mitt yfir Ísraelsmenn, og eg mun
blessa þá.

Vígslugjafir ætthöfðingjanna.

7 Þá er Móse hafði lokið við að reisa búðina og hafði smurt hana
og vígt og öll áhöld hennar, og smurt og vígt altarið og öll áhöld
þess, 2 færðu höfuðsmenn Ísraels fórnir, foringjar fyrir ættum þeirra —
það er höfuðsmenn ættkvíslanna, forstöðumenn hinna töldu; 3 og þeir
færðu fórnargjöf sína fram fyrir Jahve, sex skýlisvagna og tólf naut,
einn vagn fyrir hverja tvo höfuðsmenn, og naut fyrir hvern þeirra;
færðu þeir þetta fram fyrir búðina. 4 Og Jahve talaði við Móse og

---

7: v. 18. 18: Post. 18, 18; 21, 24. 20: 2 Mós. 29, 27. 23: 3 Mós. 7, 34. 25: Sálm. 67, 2. — 7, 1: 2 Mós. 40, 17 n. 2: kap. 1, 4—16.

sagði: 5 Tak þú við þessu af þeim, og það sé haft til þjónustugjörðar
við samfundatjaldið, og fá þú þetta Levítunum, eftir því sem þjónusta
hvers eins er til. 6 Þá tók Móse vagnana og nautin og seldi það Levít-
unum í hendur. 7 Gersons sonum fékk hann tvo vagna og fjögur naut,
eftir þjónustu þeirra. 8 Og Merarí sonum fékk hann fjóra vagna og
átta naut, eftir þjónustu þeirra, undir umsjón Ítamars, Arons sonar
prests. 9 En Kahats sonum fékk hann ekkert, því að á þeim hvíldi
þjónusta hinna helgu dóma; skyldu þeir bera þá á herðum sér. 10 Og
höfuðsmennirnir færðu gjafir til vígslu altarisins daginn sem það var
smurt; og höfuðsmennirnir færðu fórnargjöf sína fram fyrir altarið.
11 Þá sagði Jahve við Móse: Höfuðsmennirnir skulu bera fram fórnar-
gjafir sínar sinn daginn hver til vígslu altarisins.
12 Sá er færði fórnargjöf sína fyrsta daginn, var Nahson Ammína-
dabsson af ættkvísl Júda. 13 Og fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað
og þrjátíu siklar að þyngd, silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir
helgidóms sikli, hvorttveggja fylt fínu mjöli olíublönduðu til matfórnar,
14 bolli, tíu gullsiklar að þyngd, fullur af reykelsi, 15 ungneyti, hrútur
og sauðkind veturgömul til brennifórnar, 16 geithafur til syndafórnar,
17 og til heillafórnar tvö naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm
sauðkindur veturgamlar. Þetta var fórnargjöf Nahsons Ammínadabs-
sonar.
18 Annan daginn færði Netanel Zúarsson, höfuðsmaður Íssakars,
fórn sína. 19 Færði hann að fórnargjöf silfurfat, hundrað og þrjátíu
sikla að þyngd, silfurskál, sjötíu sikla að þyngd eftir helgidóms sikli,
hvorttveggja fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 20 bolla, tíu
gullsikla að þyngd, fullan af reykelsi, 21 ungneyti, hrút og sauðkind
veturgamla til brennifórnar, 22 geithafur til syndafórnar, 23 og til heilla-
fórnar tvö naut, fimm hrúta, fimm kjarnhafra og fimm sauðkindur
veturgamlar. Þetta var fórnargjöf Netanels Zúarssonar.
24 Þriðja daginn höfuðsmaður Sebúlons sona, Elíab Helónsson.
25 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd,
silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja
fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 26 bolli, tíu gullsiklar að
þyngd, fullur af reykelsi, 27 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul
til brennifórnar, 28 geithafur til syndafórnar, 29 og til heillafórnar tvö
naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar.
Þetta var fórnargjöf Elíabs Helónssonar.
30 Fjórða daginn höfuðsmaður Rúbens sona, Elízúr Sedeúrsson.
31 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd,
silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja fult
af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 32 bolli, tíu gullsiklar að þyngd,
fullur af reykelsi, 33 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul til brenni-
fórnar, 34 geithafur til syndafórnar, 35 og til heillafórnar tvö naut, fimm
hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar. Þetta var
fórnargjöf Elízúrs Sedeúrssonar.
36 Fimta daginn höfuðsmaður Símeons sona, Selúmíel Zúrísaddaí-
son. 37 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að
þyngd, silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvort-
tveggja fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 38 bolli, tíu gull-
siklar að þyngd, fullur af reykelsi, 39 ungneyti, hrútur og sauðkind vet-
urgömul til brennifórnar, 40 geithafur til syndafórnar, 41 og til heillafórn-
ar tvö naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur vet-
urgamlar. Þetta var fórnargjöf Selúmíels Zúrísaddaísonar.

7: kap. 4, 24 n. 8: kap. 4, 31 n. 9: kap. 4, 4 n.

42 Sétta daginn höfuðsmaður Gaðs sona, Eljasaf Degúelsson. 43 Fórn-
argjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd, silfur-
skál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja fult af
fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 44 bolli, tíu gullsiklar að þyngd,
fullur af reykelsi, 45 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul til brenni-
fórnar, 46 geithafur til syndafórnar, 47 og til heillafórnar tvö naut, fimm
hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar. Þetta var
fórnargjöf Eljasafs Degúelssonar.
48 Sjöunda daginn höfuðsmaður Efraíms sona, Elísama Ammíhúds-
son. 49 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að
þyngd, silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja
fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 50 bolli, tíu gullsiklar að
þyngd, fullur af reykelsi, 51 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul
til brennifórnar, 52 geithafur til syndafórnar, 53 og til heillafórnar tvö
naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar.
Þetta var fórnargjöf Elísama Ammíhúdssonar.
54 Áttunda daginn höfuðsmaður Manasse sona, Gamlíel Pedazúrs-
son. 55 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að
þyngd, silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvort-
tveggja fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 56 bolli, tíu gull-
siklar að þyngd, fullur af reykelsi, 57 ungneyti, hrútur og sauðkind vet-
urgömul til brennifórnar, 58 geithafur til syndafórnar, 59 og til heillafórn-
ar tvö naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur vetur-
gamlar. Þetta var fórnargjöf Gamlíels Pedazúrssonar.
60 Níunda daginn höfuðsmaður Benjamíns sona, Abídan Gídeónison.
61 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd,
silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja fult
af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 62 bolli, tíu gullsiklar að þyngd,
fullur af reykelsi, 63 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul til brenni-
fórnar, 64 geithafur til syndafórnar, 65 og til heillafórnar tvö naut, fimm
hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar. Þetta var
fórnargjöf Abídans Gídeónísonar.
66 Tíunda daginn höfuðsmaður Dans sona, Akíeser Ammísaddaí-
son. 67 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að
þyngd, silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvort-
tveggja fult af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 68 bolli, tíu gull-
siklar að þyngd, fullur af reykelsi, 69 ungneyti, hrútur og sauðkind vet-
urgömul til brennifórnar, 70 geithafur til syndafórnar, 71 og til heilla-
fórnar tvö naut, fimm hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur
veturgamlar. Þetta var fórnargjöf Akíesers Ammísaddaísonar.
72 Ellefta daginn höfuðsmaður Assers sona, Pagíel Okransson.
73 Fórnargjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd,
silfurskál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja fult
af fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 74 bolli, tíu gullsiklar að þyngd,
fullur af reykelsi, 75 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul til brenni-
fórnar, 76 geithafur til syndafórnar, 77 og til heillafórnar tvö naut, fimm
hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar. Þetta var
fórnargjöf Pagíels Okranssonar.
78 Tólfta daginn höfuðsmaður Naftalísona, Akíra Enansson. 79 Fórn-
argjöf hans var: silfurfat, hundrað og þrjátíu siklar að þyngd, silfur-
skál, sjötíu siklar að þyngd eftir helgidóms sikli, hvorttveggja fult af
fínu mjöli olíublönduðu, til matfórnar, 80 bolli, tíu gullsiklar að þyngd,
fullur af reykelsi, 81 ungneyti, hrútur og sauðkind veturgömul til brenni-
fórnar, 82 geithafur til syndafórnar, 83 og til heillafórnar tvö naut, fimm
hrútar, fimm kjarnhafrar og fimm sauðkindur veturgamlar. Þetta var
fórnargjöf Akíra Enanssonar.

[84] Þetta voru gjafirnar frá höfuðsmönnum Ísraels til vígslu altar-
isins daginn sem það var smurt: tólf silfurföt, tólf silfurskálar, tólf
gullbollar; [85] vó hvert fat hundrað og þrjátíu sikla silfurs og hver skál
sjötíu; alt silfur ílátanna vó tvö þúsund og fjögur hundruð sikla eftir
helgidóms sikli; [86] tólf gullbollar, fullir af reykelsi, hver bolli tíu siklar
eftir helgidóms sikli; alt gullið í bollunum vó hundrað og tuttugu sikla.
[87] Öll nautin til brennifórnarinnar voru tólf uxar, auk þess tólf hrútar,
tólf sauðkindur veturgamlar, ásamt matfórninni, er þeim fylgdi, og
tólf geithafrar í syndafórn. [88] Og öll nautin til heillafórnarinnar voru
tuttugu og fjórir uxar, auk þess sextíu hrútar, sextíu kjarnhafrar og
sextíu sauðkindur veturgamlar. Þetta voru gjafirnar til vígslu altaris-
ins, eftir að það hafði verið smurt.
[89] Og þegar Móse gekk inn í samfundatjaldið, til þess að tala við
hann, heyrði hann röddina tala til sín ofan af lokinu, sem er yfir sátt-
málsörkinni, fram á milli kerúbanna tveggja; og hann talaði við hann.

Um ljósastikuna. Vígsla Levítanna.

8 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Tala þú við Aron og seg
við hann: Þá er þú setur upp lampana, skulu sjö lamparnir varpa
ljósi sínu fram undan ljósastikunni. [3] Og Aron gjörði svo; hann setti
lampana upp framan á ljósastikuna, eins og Jahve hafði boðið Móse.
[4] Og þetta var smíðið á ljósastikunni: hún var gjör af gulli með drifnu
smíði; bæði stétt hennar og blóm var drifið smíði; hafði hann gjört
ljósastikuna eftir fyrirmynd þeirri, er Jahve hafði sýnt Móse.
[5] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [6] Skil þú Levítana úr Ísraels-
mönnum og hreinsa þá. [7] Og þetta skalt þú við þá gjöra, til þess að
hreinsa þá: Stökk þú á þá syndhreinsunarvatni, og þeir skulu láta
rakhníf ganga yfir allan líkama sinn og þvo klæði sín og hreinsa sig.
[8] Og þeir skulu taka ungneyti og matfórn, er því fylgir, fínt mjöl olíu-
blandað, og annað ungneyti skalt þú taka í syndafórn. [9] Síðan skalt
þú leiða Levítana fram fyrir samfundatjaldið og safna saman öllum
söfnuði Ísraelsmanna. [10] Og þú skalt leiða Levítana fram fyrir Jahve,
og Ísraelsmenn skulu leggja hendur sínar yfir Levítana. [11] Og Aron
skal veifa Levítunum sem veififórn frammi fyrir Jahve af hendi Ísraels-
manna, og skulu þeir takast á hendur að gegna þjónustu Jahve. [12] En
Levítarnir skulu leggja hendur sínar á höfuð nautanna; og fórna þú
öðru í syndafórn og hinu í brennifórn Jahve til handa, til þess að
friðþægja fyrir Levítana. [13] Og þú skalt leiða Levítana fram fyrir Aron
og fram fyrir sonu hans og veifa þeim sem veififórn Jahve til handa.
[14] Og þú skalt greina Levítana frá Ísraelsmönnum, svo að Levítarnir
heyri mér. [15] Því næst skulu Levítarnir ganga inn, til þess að gegna
þjónustu við samfundatjaldið; og þú skalt hreinsa þá og veifa þeim
sem veififórn. [16] Því að þeir eru gefnir mér til fullkominnar eignar af
Ísraelsmönnum; í stað alls þess er opnar móðurlíf, í stað allra frum-
burða meðal Ísraelsmanna hefi eg tekið þá mér til eignar. [17] Því að
eg á alla frumburði meðal Ísraelsmanna, bæði menn og skepnur; á
þeim degi, er eg laust alla frumburði í Egiptalandi, helgaði eg mér þá.
[18] Og eg tók Levítana í stað allra frumburða meðal Ísraelsmanna.
[19] Og eg gaf Levítana Aroni og sonum hans til eignar af Ísraels-
mönnum, til þess að þeir gegni þjónustu fyrir Ísraelsmenn í samfunda-
tjaldinu og til þess að þeir friðþægi fyrir Ísraelsmenn, svo að eigi

89: 2 Mós. 25, 20—22. 1 Sam. 4, 4. Sálm. 80, 2. — **8, 2:** 2 Mós. 25, 37. **3:** 2 Mós. 27, 20 n. **4:** 2 Mós. 25, 31. 40. **7:** kap. 19, 9. Hebr. 9, 13. 14. **14:** kap. 3, 45. **16:** kap. 3, 9. 12. 13. **17:** kap. 3, 13. **19:** kap. 1, 53; 3, 9; 18, 22. 23.

komi plága yfir Ísraelsmenn, þá er Ísraelsmenn koma nærri helgidóm-
inum. 20 Og Móse og Aron og allur söfnuður Ísraelsmanna gjörði svo
við Levítana; gjörðu Ísraelsmenn að öllu leyti svo við Levítana sem
Jahve hafði boðið Móse um þá. 21 Og Levítarnir syndhreinsuðu sig
og þvoðu klæði sín, og Aron veifaði þeim sem veififórn frammi fyrir
Jahve, og Aron friðþægði fyrir þá, til þess að hreinsa þá. 22 Gengu
Levítarnir því næst inn, til þess að gegna þjónustu sinni í samfunda-
tjaldinu fyrir augliti Arons og fyrir augliti sona hans; gjörðu þeir svo
við Levítana sem Jahve hafði boðið Móse um þá.
23 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 24 Þetta gildir um Levítana:
Frá því þeir eru tuttugu og fimm ára og þaðan af eldri skulu þeir
koma, til þess að gegna herþjónustu með þjónustu í samfundatjaldinu;
25 en frá því þeir eru fimtugir, skulu þeir láta af þjónustunni og eigi
þjóna framar. 26 Þeir mega veita bræðrum sínum aðstoð í samfunda-
tjaldinu, til þess að annast það, sem annast ber, en þjónustu skulu
þeir eigi gegna. Þannig skalt þú fara með Levítana, að því er kemur
til sýslunar þeirra.

Um páskahald óhreinna manna og fjarverandi, svo og útlendra manna. Skýstólpinn.

9 Og Jahve talaði við Móse í Sínaí-eyðimörk á öðru ári eftir brott-
för þeirra af Egiptalandi, í fyrsta mánuðinum, og sagði: 2 En
Ísraelsmenn skulu halda páska á tilteknum tíma. 3 Á fjórtánda degi
þessa mánaðar um sólsetur skuluð þér halda þá á hinum tiltekna tíma;
eftir öllum skipunum og öllum ákvæðum um þá skuluð þér halda þá.
4 Og Móse bauð Ísraelsmönnum að halda páskana. 5 Og þeir héldu
páska í fyrsta mánuðinum, hinn fjórtánda dag mánaðarins, um sólset-
ur, í Sínaí-eyðimörk. Ísraelsmenn gjörðu að öllu leyti svo sem Jahve
hafði boðið Móse.
6 En þar voru menn, er saurgast höfðu af líki framliðins manns
og gátu því eigi haldið páska þennan dag. Gengu þeir fyrir Móse og
Aron þennan dag. 7 Og menn þessir sögðu við hann: Vér erum óhrein-
ir af líki framliðins manns; hví skulum vér verða út undan og eigi
mega bera fram fórnargjöf Jahve meðal Ísraelsmanna á tilteknum tíma?
8 Og Móse sagði við þá: Bíðið þér, eg ætla að heyra, hvað Jahve skip-
ar fyrir um yður.
9 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 10 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg: Ef einhver meðal yðar eða meðal niðja yðar er óhreinn af
líki eða hann er í langferð, þá skal hann þó halda Jahve páska. 11 Á
fjórtánda degi hins annars mánaðar, um sólsetur, skulu þeir halda þá;
með ósýrðu brauði og beiskum jurtum skulu þeir eta það*. 12 Ekkert
skulu þeir leifa af því til morguns og ekkert bein í því skulu þeir
brjóta; skulu þeir halda þá eftir öllum páskalögunum, 13 En hver sem
er hreinn og ekki á ferð og vanrækir að halda páska, hann skal upp-
rættur verða úr þjóð sinni; því að hann færði Jahve eigi fórnargjöf á
tilteknum tíma; sá maður skal bera synd sína. 14 Nú dvelur útlendur
maður hjá yður og vill hann halda Jahve páska, skal hann þá svo
gjöra sem fyrir er mælt í páskalögunum og ákvæðunum um þá. Skulu
vera ein lög hjá yður bæði fyrir útlenda menn og innborna.
15 Og á þeim degi, sem búðin var reist, huldi skýið búðina—sáttmáls-
tjaldið—og um kveldið var það yfir búðinni eins og eldbjarmi alt til morg-

---

24: kap. 4, 3. 23. — **9, 1**: 2 Mós. 13, 4 n. 3 Mós. 23, 5 n. **5**: 2 Mós. 12, 3 n. **6**: 3 Mós. 21, 1. 11. **8**: 3 Mós. 24, 12. **11**: * Þ. e. páskalambið. 2 Mós. 12, 8. 2 Kron. 30, 2 n. **12**: 2 Mós. 12, 10. 46. Jóh. 19, 36. **14**: 2 Mós. 12, 49. **15**: 2 Mós. 40, 38.

uns. [16] Svo var það ávalt: skýið huldi hana um daga og eldbjarmi
um nætur. [17] Og í hvert sinn, er skýið hófst upp frá tjaldinu, lögðu
Ísraelsmenn upp; og þar sem skýið nam staðar, þar settu Ísraelsmenn
herbúðir sínar. [18] Að boði Jahve lögðu Ísraelsmenn upp, og að boði
Jahve settu þeir herbúðir sínar; alla þá stund, er skýið hvíldi yfir
búðinni, héldu þeir kyrru fyrir í herbúðunum. [19] Og þegar skýið var
yfir búðinni marga daga samfleytt, gættu Ísraelsmenn skipunar Jahve og
lögðu ekki upp. [20] Stundum var skýið aðeins fáa daga yfir búðinni;
að boði Jahve héldu þeir kyrru fyrir í herbúðunum og að boði Jahve
lögðu þeir upp. [21] Stundum var skýið frá kveldi alt til morguns, og
er skýið hófst upp með morgninum, lögðu þeir upp; eða það var dag-
inn og nóttina: þegar skýið hófst, þá lögðu þeir upp. [22] Eða að skýið
var tvo daga eða mánuð eða lengri tíma: þegar það var langdvölum
yfir búðinni og hvíldi yfir henni, héldu Ísraelsmenn kyrru fyrir í her-
búðunum og lögðu ekki upp; en er það hófst, lögðu þeir upp. [23] Að
boði Jahve settu þeir herbúðir sínar og að boði Jahve lögðu þeir upp;
skipunar Jahve gættu þeir að boði Jahve fyrir Móse.

Um silfurlúðrana tvo. Brottförin frá Sínaí.

10 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Gjör þér tvo lúðra af
silfri; með drifnu smíði skalt þú gjöra þá; skalt þú hafa þá til
að kalla saman söfnuðinn og þá er herinn tekur sig upp. [3] Og þegar
blásið er í þá báða, skal allur söfnuðurinn koma saman hjá þér, fyrir
dyrum samfundatjaldsins. [4] En sé eigi blásið nema í annan þeirra, þá
skulu foringjarnir koma til þín, höfuðsmenn Ísraels þúsunda. [5] Og
þegar þér blásið hvelt, skal herinn, sem tjaldar að austanverðu, leggja
upp. [6] Og þegar þér blásið hvelt í annað sinn, skal herinn, sem tjald-
ar að sunnanverðu, leggja upp; skal blása hvelt, þegar leggja skal upp.
[7] En þegar safna á saman söfnuðinum, skulu þér blása, en þó eigi
hvelt. [8] Og synir Arons, prestarnir, skulu blása í lúðrana, og skal það
vera ævarandi lögmál fyrir yður frá kyni til kyns. [9] Og þá er þér farið
í stríð í landi yðar móti óvinum yðar, sem á yður herja, skuluð þér
blása hvelt í lúðrana, og mun yðar minst verða af Jahve, Guði yðar,
og þér frelsaðir verða frá fjandmönnum yðar. [10] Á gleðidögum yðar,
á löghátíðum yðar og í mánaðarbyrjun skuluð þér og blása í lúðrana
við brennifórnir yðar og heillafórnir, og skulu þeir vera yður til minn-
ingar frammi fyrir Guði yðar; eg er Jahve, Guð yðar.
[11] Á öðru ári, í öðrum mánuðinum, á tuttugasta degi mánaðarins
hófst skýið upp frá sáttmálsbúðinni. [12] Tóku Ísraelsmenn sig þá upp
eftir röð úr Sínaí-eyðimörk, og skýið nam staðar í Paran-eyðimörk.
[13] Þannig lögðu þeir upp í fyrsta skiftið að boði Jahve fyrir Móse.
[14] Tók merki herbúða Júda sona sig fyrst upp eftir hersveitum þeirra;
en fyrir her hans var Nahson Ammínadabsson. [15] Og fyrir her ætt-
kvíslar Íssakars sona var Netanel Zúarsson. [16] Og fyrir her ættkvíslar
Sebúlons sona var Elíab Helónsson. [17] Og er búðin var ofan tekin, tóku
Gersons synir og Merarí synir sig upp; báru þeir búðina. [18] Og merki
Rúbens herbúða tók sig upp eftir hersveitum þeirra; en fyrir her hans
var Elízúr Sedeúrsson. [19] Og fyrir her ættkvíslar Símeons sona var
Selúmíel Zúrísaddaíson. [20] Og fyrir her ættkvíslar Gaðs sona var Eljasaf
Degúelsson. [21] Þá tóku Kahatítar sig upp; báru þeir hina helgu dóma;
og hinir settu upp búðina, þangað til þeir komu. [22] Og merki herbúða

16: kap. 10, 34. 17: 2 Mós. 40, 36 n. — 10, 9: kap. 31, 6. 2 Kron. 13, 12. 14. 10: 2 Kron. 7, 6. 12: kap. 12, 16. 17: kap. 4, 24 n. 29 n. 7, 6 n. 21: kap. 4, 4 n.

Efraíms sona tók sig upp eftir hersveitum þeirra; en fyrir her hans var
Elísama Ammíhúdsson. 23 Og fyrir her ættkvíslar Manasse sona var
Gamlíel Pedazúrsson. 24 Og fyrir her ættkvíslar Benjamíns sona var
Abídan Gídeóníson. 25 Og merki herbúða Dans sona tók sig upp eftir
hersveitum þeirra; fór það síðast allra herbúðanna; en fyrir her hans
var Akíeser Ammísaddaíson. 26 Og fyrir her ættkvíslar Assers sona var
Pagíel Okransson. 27 Og fyrir her ættkvíslar Naftalísona var Akíra En-
ansson. 28 Þessi var röðin á Ísraelsmönnum eftir hersveitum þeirra, er
þeir lögðu upp.

29 Þá sagði Móse við Hóbab Regúelsson Midíaníta, tengdaföður
Móse: Vér leggjum nú upp áleiðis til þess staðar, sem Jahve hefir sagt
um: »Eg mun gefa yður hann«; kom þú með oss og munum vér
gjöra vel við þig, því að Jahve hefir heitið Ísrael góðu. 30 Og hann
sagði við hann: Eigi vil eg fara; heldur mun eg halda heim í land
mitt og til ættfólks míns. 31 En hann sagði: Eigi mátt þú yfirgefa oss,
af því að þú veizt, hvar vér getum tjaldað í eyðimörkinni, og skalt þú
vera oss sem auga. 32 Og farir þú með oss og oss hlotnast þau gæði,
sem Jahve vill veita oss, þá munum vér gjöra vel við þig.

33 Héldu þeir nú frá fjalli Jahve þrjár dagleiðir, en sáttmálsörk
Jahve fór á undan þeim þrjár dagleiðir, til þess að velja hvíldarstað
handa þeim. 34 Og ský Jahve var yfir þeim á daginn, er þeir tóku sig
upp úr herbúðunum. 35 En er örkin tók sig upp, sagði Móse: Rís þú
upp, Jahve, svo að óvinir þínir tvístrist og fjendur þínir flýi fyrir þér.
36 Og er hún nam staðar, sagði hann: Hverf þú aftur, Jahve, til hinna
tíu þúsund þúsunda Ísraels.

Kurr og grægi lýðsins. Sjötíu öldungar settir Móse til aðstoðar. Lynghæns.

11 Og lýðurinn möglaði hátt gegn Jahve yfir böli sínu; og er Jahve
heyrði það, upptendraðist reiði hans. Kviknaði þá eldur frá Jahve
meðal þeirra og eyddi yzta hluta herbúðanna. 2 Þá kveinaði lýðurinn
fyrir Móse, og Móse bað til Jahve; tók þá eldurinn að slokna. 3 Var
staður þessi kallaður Tabera*, því að eldur Jahve kviknaði meðal þeirra.

4 Og skríllinn, sem með þeim var, fyltist lysting; tóku Ísraelsmenn
þá og aftur að gráta og sögðu: Hver gefur oss nú kjöt að eta? 5 Víst
munum vér eftir fiskinum, sem vér átum á Egiptalandi fyrir ekki neitt,
eftir agúrkunum, melónunum, graslauknum, blómlauknum og hnapp-
lauknum. 6 En nú örmagnast sála vor; hér er alls ekki neitt, vér sjá-
um ekkert nema þetta manna. 7 En manna var eins og kóríanderfræ
og að útliti sem bedolak-harpeis. 8 Fólkið fór á víð og dreif og tíndi
og þeir möluðu það í handkvörnum eða steyttu það í mortéli, suðu
því næst í pottum og gjörðu úr því kökur; en það var á bragðið eins
og olíukökur. 9 Og þegar dögg féll á nóttum yfir herbúðirnar, þá féll
og manna yfir þær. 10 Og Móse heyrði fólkið gráta, hvern með sitt
skuldalið fyrir dyrum tjalds síns; upptendraðist þá reiði Jahve ákaf-
lega, og féll Móse það illa. 11 Og Móse sagði við Jahve: Hví gjörir þú
svo illa við þjón þinn, og hví hefi eg eigi fundið náð í augum þínum,
að þú skulir leggja á mig byrði alls þessa fólks? 12 Hefi eg gengið
þungaður að öllu þessu fólki, hefi eg borið það í heiminn, að þú skulir
segja við mig: Ber það í faðmi þér, eins og barnfóstri ber brjóstmylk-

29: 2 Mós. 2, 18; 3, 1; 18, 1 n. **35:** Sálm. 68, 2. — **11, 1:** 3 Mós. 10, 2. 2 Kong. 1, 10. **2:** Am. 7, 5. **3:** * Þ. e. bruni. **4:** 2 Mós. 12, 38; 16, 3. Sálm. 106, 14. 1 Kor. 10, 6. **7:** 2 Mós. 16, 31. 1 Mós. 2, 12. **9:** 2 Mós. 16, 13. 14. **12:** 5 Mós. 1, 31.

ing, inn í landið, sem þú sórst feðrum þeirra? [13] Hvaðan á eg að fá
kjöt, til að gefa öllu þessu fólki? Því að þeir gráta fyrir mér og segja:
Gef oss kjöt að eta! [14] Eg rís ekki einn undir öllu þessu fólki, því að
það er mér of þungt. [15] Og ef þú ætlar að fara svona með mig, þá
deyð mig heldur hreinlega, ef eg hefi fundið náð í augum þínum, svo
að eg þurfi eigi að horfa upp á ógæfu mína.
[16] Þá sagði Jahve við Móse: Safna þú mér sjötíu mönnum af
öldungum Ísraels, sem þú veizt að eru öldungar meðal fólksins og til-
sjónarmenn þess, og skalt þú fara með þá að samfundatjaldinu, svo
að þeir skipi sér þar ásamt þér. [17] Og eg vil stíga niður og tala þar
við þig, og eg vil taka af anda þeim, sem yfir þér er, og leggja yfir
þá, svo að þeir beri með þér byrði fólksins og þú berir hana ekki einn.
[18] Og til fólksins skalt þú mæla: Helgið yður til morguns; þá skuluð
þér fá kjöt að eta; því að þér hafið kveinað í eyru Jahve og sagt:
Hver gefur oss kjöt að eta? því að vel leið oss í Egiptalandi. Og
Jahve mun gefa yður kjöt að eta. [19] Þér skuluð ekki eta það einn dag,
og ekki tvo daga, og ekki fimm daga, og ekki tíu daga, og ekki tutt-
ugu daga, [20] heldur heilan mánuð, þangað til það gengur út af nösum
yðar og yður býður við því, af því að þér hafið hafnað Jahve, sem
meðal yðar er, og kveinað fyrir augliti hans og sagt: Hví fórum vér
burt úr Egiptalandi? [21] Þá sagði Móse: Fólkið, sem eg er með, er sex
hundruð þúsund fótgangandi manna, og þú segir: Eg vil gefa þeim
kjöt að eta í heilan mánuð. [22] Á þá að slátra sauðum og nautum handa
þeim, svo að þeim nægi? eða á að safna saman öllum fiskum í sjónum
handa þeim, svo að þeim nægi? [23] Og Jahve sagði við Móse: Er þá
hönd Jahve stutt orðin? Nú skalt þú sjá, hvort orð mín koma fram
við þig eða ekki. [24] Og Móse gekk burt og bar fólkinu orð Jahve og
safnaði saman sjötíu manns af öldungum fólksins og lét þá skipa sér
umhverfis tjaldið. [25] Og Jahve sté niður í skýinu og talaði við hann;
og hann tók af anda þeim, sem yfir honum var, og lagði hann yfir
öldungana sjötíu. Og er andinn kom yfir þá, spáðu þeir, og aldrei
síðan. [26] Og tveir menn höfðu orðið eftir í herbúðunum; hét annar
Eldad, en hinn Medad, og andinn kom yfir þá; voru þeir meðal hinna
skráðu, en höfðu ekki gengið út að tjaldinu; og þeir spáðu í herbúð-
unum. [27] Þá kom ungmenni hlaupandi og sagði Móse og mælti: Eldad
og Medad eru að spá í herbúðunum. [28] Og Jósúa Núnsson, er þjónað
hafði Móse frá æsku, svaraði og sagði: Móse, herra minn, bannaðu
þeim það! [29] En Móse sagði við hann: Tekur þú upp þykkjuna fyrir
mig? Eg vildi að allur lýður Jahve væri spámenn, svo að Jahve legði
anda sinn yfir þá. [30] Og Móse gekk aftur í herbúðirnar, hann og öld-
ungar Ísraels.
[31] Þá tók að blása vindur frá Jahve, og flutti hann lynghæns frá
sjónum og varp þeim yfir herbúðirnar, svo sem dagleið í allar áttir,
hringinn í kring um herbúðirnar, og um tvær álnir frá jörðu. [32] Og
fólkið fór til allan þann dag og alla nóttina og allan daginn eftir og
safnaði lynghænsum. Sá, sem minstu safnaði, safnaði tíu kómer; og
þeir breiddu þau alt í kring um herbúðirnar. [33] Meðan kjötið var enn
milli tanna þeirra, áður en það var upp unnið, upptendraðist reiði
Jahve gegn fólkinu, og Jahve lét þar verða mjög mikinn mannfelli
meðal fólksins. [34] Og staður þessi var nefndur Kibrót-hattava*, því að
þar grófu þeir fólkið, er fylst hafði græðgi. [35] Frá Kibrót-hattava hélt
lýðurinn til Hazerót, og þeir staðnæmdust í Hazerót.

13: Matt. 15, 33. **18:** 2 Mós. 19, 10. **20:** kap. 21, 5. **23:** Jes. 50, 2; 59, 1. **25:** kap. 12, 5; 14, 10. 1 Sam. 10, 5. 6. Jóel 3, 1. Post. 2, 17. **27:** Mark. 9, 38 n. **28:** 2 Mós. 24, 13. **31:** 2 Mós. 16, 13. **33:** Sálm. 78, 30. 31. **34:** * Þ. e. græðgi-grafir. **35:** kap. 33, 16 n.

Aron og Mirjam rísa í gegn Móse. Mirjam verður líkþrá.

12 Og Mirjam og Aron mæltu í gegn Móse vegna blálenzku kon-
unnar, er hann hafði gengið að eiga; því að hann hafði gengið
að eiga blálenzka konu. [2] Og þau sögðu: Hefir Jahve aðeins talað
við Móse? hefir hann ekki talað við okkur líka? Og Jahve heyrði
það. [3] En maðurinn Móse var einkar-hógvær, framar öllum mönnum
á jörðu. [4] Þá talaði Jahve alt í einu til Móse, Arons og Mirjam:
Farið þið þrjú til samfundatjaldsins! Og þau gengu þangað þrjú.
[5] Þá sté Jahve niður í skýstólpanum og nam staðar í tjalddyrunum og
kallaði á Aron og Mirjam, og þau gengu bæði fram. [6] Og hann sagði:
Heyrið orð mín! Þegar spámaður er meðal yðar, þá birtist eg honum
í sýn, eða tala við hann í draumi. [7] Ekki er því þannig farið um
þjón minn Móse; honum er trúað fyrir öllu húsi mínu. [8] Eg tala við
hann munni til munns, berlega og eigi í ráðgátum; og hann sér mynd
Jahve. Og hví skirðust þið þá eigi við að mæla í gegn þjóni mínum,
í gegn Móse? [9] Og reiði Jahve upptendraðist gegn þeim, og hann fór
burt. [10] Og skýið veik burt frá tjaldinu, og sjá, Mirjam var orðin lík-
þrá, hvít sem snjór. Og Aron sneri sér að Mirjam, og sjá, hún
var orðin líkþrá. [11] Þá sagði Aron við Móse: Æ, herra minn! lát
okkur eigi gjalda þess, að við breyttum heimskulega og syndguðum.
[12] Æ, lát hana eigi vera sem andvana burð, sem helmingurinn af hold-
inu er rotnaður á, þá er hann kemur af móðurlífi. [13] Og Móse hróp-
aði til Jahve og sagði: Æ, Guð! gjör hana aftur heila! [14] Þá sagði Jahve
við Móse: Ef faðir hennar hefði hrækt í andlit henni, mundi hún þá
eigi hafa orðið að bera kinnroða í sjö daga? Skal hún í sjö daga
vera inni byrgð utan herbúða, en eftir það má taka hana inn aftur.
[15] Og Mirjam var byrgð inni sjö daga fyrir utan herbúðirnar, og lýð-
urinn lagði ekki upp fyr en Mirjam var aftur inn tekin. [16] Eftir þetta
lagði lýðurinn upp frá Hazerót og setti herbúðir sínar í Paran-
eyðimörk.

Njósnarmenn sendir til Kanaanlands.

13 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Send þú menn til að
kanna Kanaanland, er eg mun gefa Ísraelsmönnum. Einn skuluð
þér senda af ættkvísl hverri, og sé hver þeirra höfðingi meðal þeirra.
[3] Og Móse sendi þá úr Paran-eyðimörk að boði Jahve; þeir menn
voru allir höfuðsmenn meðal Ísraelsmanna. [4] Og þessi eru nöfn þeirra:
af ættkvísl Rúbens: Sammúa Sakkúrsson; [5] af ættkvísl Símeons: Safat
Hórison; [6] af ættkvísl Júda: Kaleb Jefúnneson; [7] af ættkvísl Íssakars:
Jígeal Jósefsson; [8] af ættkvísl Efraíms: Hósea Núnsson; [9] af ættkvísl
Benjamíns: Paltí Rafúson; [10] af ættkvísl Sebúlons: Gaddíel Sódíson;
[11] af ættkvísl Jósefs: af ættkvísl Manasse: Gaddí Súsíson; [12] af ætt-
kvísl Dans: Ammíel Gemallíson; [13] af ættkvísl Assers: Setúr Míkaelsson;
[14] af ættkvísl Naftalí: Nakbí Vofsíson; [15] af ættkvísl Gaðs: Geúel Makí-
son. [16] Þessi eru nöfn þeirra manna, sem Móse sendi til að kanna
landið. En Móse kallaði Hósea Núnsson Jósúa. [17] Og Móse sendi þá
til að kanna Kanaanland og sagði við þá: Farið þér inn í suðurlandið
og gangið á fjöll upp [18] og skoðið landið, hvernig það er, og fólkið, sem
í því býr, hvort það er hraustlegt eða veiklegt, fátt eða margt, [19] og
hvernig landið er, sem það býr í, hvort það er gott eða ilt, og hvernig

---

12, 2: 2 Mós. 15, 20. Mík. 6, 4. **5**: kap. 11, 25. **7**: Hebr. 3, 2. **8**: 2 Mós. 33, 11.
5 Mós. 34, 10. **10**: 5 Mós. 24, 9. **14**: 3 Mós. 13, 46. **16**: kap. 10, 12. – **13, 2**: 5
Mós. 1, 22. **6**: Jós. 14, 6. 7.

bæirnir eru, sem það býr í, hvort það eru tjöld eða víggirtar borgir,
[20] og hvernig landið er, hvort það er feitt eða magurt, hvort þar eru
skógar eða ekki; og verið hugrakkir og komið með nokkuð af ávöxt-
um landsins. En þetta var á öndverðum vínberjatíma. [21] Héldu þeir
nú norður eftir og könnuðu landið frá Zín-eyðimörk alt til Rehób,
þangað sem leið liggur til Hamat. [22] Og þeir fóru inn í suðurlandið
og komu til Hebron; þar voru þeir Ahíman, Sesaí og Talmaí Anaks-
synir; en Hebron var reist sjö árum fyr en Zóan í Egiptalandi. [23] Og
þeir komu í Eskóldal og sniðu þar af vínviðargrein með einum vín-
berjaklasa og báru hann tveir á stöng milli sín, þar að auki nokkur
granatepli og nokkurar fíkjur. [24] Var staður þessi kallaður Eskóldalur*
vegna klasans, sem Ísraelsmenn skáru þar af. [25] Og þeir sneru aftur að
fjörutíu dögum liðnum og höfðu þá kannað landið. [26] Og þeir héldu
heimleiðis og komu til Móse og Arons og alls safnaðar Ísraelsmanna í
Paran-eyðimörk, til Kades; og þeir sögðu þeim og öllum söfnuðinum
af ferðum sínum, og sýndu þeim ávöxtu landsins. [27] Og þeir sögðu
honum frá og mæltu: Vér komum í landið, þangað sem þú sendir oss,
og að sönnu flýtur það í mjólk og hunangi, og þetta er ávöxtur þess;
[28] en það er hraust þjóð, sem í landinu býr, og borgirnar eru víggirtar
og stórar mjög, og Anakssonu sáum vér þar einnig. [29] Amalekítar
byggja suðurlandið; og Hetítar, Jebúsítar og Amórítar byggja fjalllendið,
og Kanaanítar búa við sjóinn og með fram Jórdan. [30] Og Kaleb stöð-
vaði kurr lýðsins gegn Móse og mælti: Förum þangað og leggjum það
undir oss, því að vér munum fá unnið það. [31] En þeir menn, er með
honum höfðu farið, sögðu: Oss er ofvaxið að fara mót þessari þjóð,
því að hún er sterkari en vér. [32] Og þeir, sem kannað höfðu landið,
sögðu Ísraelsmönnum ilt af því og mæltu: Landið, sem vér fórum um,
til þess að kanna það, er land, sem etur upp íbúa sína, og alt fólkið,
sem vér sáum þar, eru risavaxnir menn. [33] Og vér sáum þar risa,
Anakssonu, sem eru risa ættar, og vér vorum í augum sjálfra vor sem
engisprettur, og eins vorum vér í þeirra augum.

Kurr lýðsins.

14 Þá æpti allur söfnuðurinn upp yfir sig, og fólkið grét þá nótt.
[2] Og allir Ísraelsmenn mögluðu gegn Móse og Aroni, og allur
söfnuðurinn sagði við þá: Guð gæfi að vér hefðum dáið í Egiptalandi
eða vér hefðum dáið í þessari eyðimörku! [3] Hví leiðir Jahve oss inn
í þetta land, til þess að falla fyrir sverði? Konur vorar og börn munu
verða að herfangi. Mun oss eigi betra að snúa aftur til Egiptalands?
[4] Og þeir sögðu hver við annan: Tökum oss foringja og hverfum aftur
til Egiptalands! [5] Þá féllu þeir Móse og Aron á ásjónur sínar frammi
fyrir allri samkomu safnaðar Ísraelsmanna. [6] En Jósúa Núnsson og
Kaleb Jefúnneson, tveir þeirra, sem kannað höfðu landið, rifu klæði sín.
[7] Og þeir sögðu við allan söfnuð Ísraelsmanna: Land það, sem vér
fórum um, til þess að kanna það, er mesta ágætisland. [8] Ef Jahve
hefir á oss velþóknun, þá mun hann flytja oss inn í þetta land og gefa
oss það, — landið, sem flýtur í mjólk og hunangi. [9] Gjörið aðeins
ekki uppreisn móti Jahve og hræðist ekki landsfólkið, því að þeir eru
brauð vort; vikin er frá þeim vörn þeirra, en Jahve er með oss; hræð-

---

22: 5 Mós. 1, 28; 9, 2. 1 Mós. 13, 18. **24:** * Þ. e. þrúgnadalur. **27:** 2 Mós. 3, 8. 17. **30:** kap. 14, 6 n. **33:** 5 Mós. 9, 2. — **14, 1:** kap. 21, 5. 5 Mós. 1, 27. Sálm. 106, 25. **2:** 2 Mós. 16, 3. **6:** kap. 13, 30. **8:** kap. 13, 27. **9:** 5 Mós. 20, 3 n. Sálm. 56, 5.

ist þá eigi! 10 En allur söfnuðurinn vildi berja þá grjóti; birtist þá
dýrð Jahve í samfundatjaldinu öllum Ísraelsmönnum.
11 Og Jahve sagði við Móse: Hversu lengi mun þessi þjóð halda
áfram að fyrirlíta mig, og hversu lengi munu þeir vantreysta mér,
þrátt fyrir öll þau tákn, sem eg hefi gjört meðal þeirra? 12 Mun eg nú
slá þá með drepsótt og tortíma þeim, en þig mun eg gjöra að þjóð,
meiri og voldugri en þeir eru. 13 Og Móse sagði við Jahve: En Egiptar
hafa heyrt, að þú hafir með mætti þínum flutt þennan lýð burt frá
þeim, 14 og þeir hafa sagt það íbúum þessa lands. Þeir hafa heyrt, að
þú, Jahve, sért meðal þessa fólks, að þú, Jahve, hafir birzt þeim aug-
liti til auglitis, og að ský þitt standi yfir þeim og að þú gangir fyrir
þeim í skýstólpa um daga og í eldstólpa um nætur. 15 Ef þú nú
drepur fólk þetta sem einn mann, munu þjóðir þær, er spurnir hafa
af þér haft, mæla á þessa leið: 16 Af því að Jahve megnaði eigi að
leiða þennan lýð inn í landið, sem hann hafði svarið þeim, þá slátraði
hann þeim í eyðimörkinni. 17 Og sýn nú mátt þinn mikinn, drottinn
minn, eins og þú hefir heitið, þá er þú sagðir: 18 Jahve er þolinmóður
og gæzkuríkur, fyrirgefur misgjörðir og afbrot, en lætur þau þó eigi
með öllu óhegnd, heldur vitjar misgjörða feðranna á börnunum, já í
þriðja og fjórða lið. 19 Fyrirgef misgjörðir þessa fólks eftir mikilli
miskunn þinni og eins og þú hefir fyrirgefið þessu fólki frá Egipta-
landi og hingað. 20 Og Jahve sagði: Eg fyrirgef, eins og þú biður.
21 En svo sannarlega sem eg lifi og öll jörðin er full af dýrð Jahve:
22 allir þeir menn, sem séð hafa dýrð mína og tákn mín, þau er eg
gjörði í Egiptalandi og í eyðimörkinni, og nú hafa freistað mín tíu
sinnum og óhlýðnast röddu minni, 23 þeir skulu vissulega ekki sjá land-
ið, sem eg sór feðrum þeirra; og engir þeirra manna, sem mig hafa
fyrirlitið, skulu sjá það. 24 En af því að annar andi er yfir þjóni mín-
um Kaleb og af því að hann hefir fylgt mér trúlega, þá vil eg leiða
hann inn í landið, sem hann fór til; og niðjar hans skulu eignast það.
25 En Amalekítar og Kanaanítar búa á láglendinu. Snúið við á morg-
un og farið í eyðimörkina leiðina til Rauðahafs.
26 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: 27 Hversu lengi á
eg að umbera þennan illa lýð, sem möglar í gegn mér? Eg hefi heyrt
kurr Ísraelsmanna, er þeir hafa gjört í gegn mér. 28 Seg þú þeim: Svo
sannarlega sem eg lifi, segir Jahve: eins og þér hafið talað í mín eyru,
svo mun eg við yður gjöra. 29 Í þessari eyðimörku skuluð þér dauðir
hníga, allir þér, sem taldir voruð, með fullri tölu, frá tvítugs aldri og
þaðan af eldri, þér sem möglað hafið í gegn mér. 30 Þér skuluð vissu-
lega ekki koma inn í landið, sem eg sór að gefa yður til bústaðar,
nema Kaleb Jefúnneson og Jósúa Núnsson. 31 En börn yðar, er þér
sögðuð að verða mundu að herfangi, þau mun eg flytja þangað, og
þau munu fá að kynnast landinu, sem þér höfnuðuð. 32 En sjálfir
skuluð þér dauðir hníga í þessari eyðimörku. 33 Og synir yðar skulu
fara með hjarðir um eyðimörkina í fjörutíu ár og gjalda fráhvarfs yð-
ar, unz þér allir liggið dauðir í eyðimörkinni. 34 Eins og þér voruð í
fjörutíu daga að kanna landið, svo skuluð þér bera misgjörð yðar í
fjörutíu ár, eitt ár fyrir hvern dag, og fá að reyna, hvað það er, að
vera yfirgefinn af mér. 35 Eg Jahve hefi sagt: Sannarlega mun eg svo

10: 2 Mós. 17, 4. 1 Sam. 30, 6. 4 Mós. 12, 5. **12:** 2 Mós. 32, 10 n. **14:** Jós. 9, 9. 2 Mós. 13, 21; 40, 38. **16:** 5 Mós. 9, 28. Esek. 20, 14. **18:** 2 Mós. 20, 5; 34, 6. 7. Sálm. 86, 5. 15. **19:** 5 Mós. 9, 26. **21:** Jes. 6, 3. **23:** kap. 26, 65. 5. Mós. 1, 35. Sálm. 95, 11. **24:** Jós. 14, 6—14. **27:** Sálm. 106, 25 n. **28:** v. 2. **29:** kap. 1, 45. 46; 32, 11. 12. **30:** kap. 26, 65. **31:** v. 3. 5. Mós. 1, 39. **33:** Sálm. 95, 10. 11. 1 Kor. 10, 5. Hebr. 3, 17. Júd. 5. **34:** kap. 13, 25.

gjöra við allan þennan illa lýð, sem gjört hefir samblástur móti mér; í
þessari eyðimörk skulu þeir farast og þar skulu þeir deyja. 36 Og þeir
menn, sem Móse hafði sent til að kanna landið og aftur hurfu, og
komu öllum lýðnum til að mögla móti honum, með því að segja ilt af
landinu, — 37 þeir menn, sem lastað höfðu landið, biðu bráðan bana
fyrir augliti Jahve. 38 En Jósúa Núnsson og Kaleb Jefúnneson lifðu
eftir af þeim mönnum, sem farið höfðu að kanna landið.
39 Og Móse flutti öllum Ísraelsmönnum þessi orð; varð fólkið þá
mjög sorgbitið. 40 Og þeir risu árla um morguninn og gengu upp á
fjallshrygginn og sögðu: Hér erum vér; viljum vér nú fara til þess stað-
ar, sem Jahve hefir talað um; því að vér höfum syndgað. 41 Þá mælti
Móse: Hví brjótið þér boð Jahve? Það mun eigi lánast! 42 Farið eigi,
því að Jahve er eigi meðal yðar, svo að þér bíðið eigi ósigur fyrir ó-
vinum yðar; 43 því að Amalekítar og Kanaanítar eru þar fyrir yður, og
þér munuð falla fyrir sverði; sökum þess að þér hafið snúið baki við
Jahve, mun Jahve eigi með yður vera. 44 En þeir létu eigi af þrályndi
sínu og fóru upp á fjallstindinn; en sáttmálsörk Jahve og Móse viku
eigi úr herbúðunum. 45 Þá komu Amalekítar og Kanaanítar, er á fjalli
þessu bjuggu, ofan, unnu sigur á þeim og tvístruðu þeim alla leið til
Horma.

Ýmisleg lagaákvæði.

15 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú til Ísraelsmanna
og seg við þá: Þegar þér komið í land það, sem eg mun gefa
yður til bólfestu, 3 og þér færið Jahve eldfórn, hvort heldur er
brennifórn eða sláturfórn, til að efna heit eða í sjálfviljafórn
eða í tilefni af löghátíðum yðar, til þess að gjöra Jahve þægilegan
ilm af nautum eða sauðfénaði, 4 þá skal sá, er færir Jahve fórnar-
gjöf sína, jafnframt bera fram í matfórn einn tíunda part úr efu af
fínu mjöli, blönduðu við einn fjórða part úr hín af olíu. 5 En af
víni í dreypifórn skalt þú fórna einum fjórða parti úr hín með brenni-
fórn eða sláturfórn, með hverri sauðkind. 6 Eða sé það með hrút, þá
skalt þú fórna tveim tíundu pörtum úr efu af fínu mjöli, blönduðu við
þriðjung hínar af olíu, í matfórn; 7 en af víni í dreypifórn þriðjung
hínar; skalt þú fram bera það sem þægilegan ilm Jahve til handa.
8 Og þegar þú fórnar ungneyti í brennifórn eða sláturfórn, til þess að
efna heit, eða í heillafórn Jahve til handa, 9 þá skal fram bera í mat-
fórn með ungneytinu þrjá tíundu parta úr efu af fínu mjöli, blönduðu
við hálfa hín af olíu; 10 en af víni skalt þú fram bera í dreypifórn hálfa
hín sem eldfórn þægilegs ilms Jahve til handa. 11 Skal svo gjört við
sérhvern uxa, sérhvern hrút, við sérhvert lamb, hvort heldur er af
sauðkindum eða geitum. 12 Eftir tölunni á því, sem þér fórnið, skuluð
þér svo gjöra við hverja skepnu eftir tölu þeirra. 13 Sérhver innborinn
maður skal fara eftir þessu, þegar hann færir Jahve eldfórn þægilegs
ilms. 14 Og ef útlendingur dvelur um hríð meðal yðar eða einhver,
sem tekið hefir sér fastan bústað meðal yðar, og hann fórnar Jahve
eldfórn þægilegs ilms, þá skal hann gjöra svo sem þér gjörið. 15 Að
því, er söfnuðinn snertir, þá skulu vera ein lög bæði fyrir yður og út-
lendan mann, er hjá yður dvelur; er það ævarandi lögmál frá kyni til
kyns; fyrir Jahve gildir hið sama um útlendan mann sem um yður.
16 Ein lög og einn réttur skal vera bæði fyrir yður og útlendan mann,
sem með yður dvelur.

37: kap. 13, 32. 38: v. 30. 40: 5 Mós. 1, 41 n. 44: 5 Mós. 1, 43 n. 45: kap. 21, 3.
— 15, 5: 2 Mós. 29, 40 n. 15: 2 Mós. 12, 49. 3 Mós. 24, 22. 4 Mós. 9, 14.

[17] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [18] Tala þú við Ísraelsmenn
og seg við þá: Þegar þér komið í land það, er eg mun leiða yður inn
í, [19] þá skuluð þér fórna Jahve lyftifórn, er þér etið af brauði landsins.
[20] Sem frumgróða af deigi yðar skuluð þér fórna köku í lyftifórn; eins
og lyftifórninni af láfanum, svo skuluð þér fórna henni. [21] Af frum-
gróðanum af deigi yðar skuluð þér gefa Jahve lyftifórn frá kyni til kyns.
[22] Og ef yður yfirsést og þér haldið eigi öll þessi boðorð, sem
Jahve hefir lagt fyrir Móse, [23] alt það, sem Jahve hefir boðið yður
fyrir Móse, frá þeim degi, er Jahve bauð það og upp frá því, frá kyni
til kyns, [24] og ef misgjörðin er framin án þess söfnuðurinn viti af, þá
skal allur söfnuðurinn fórna ungneyti í brennifórn, til þægilegs ilms
fyrir Jahve, ásamt matfórn og dreypifórn, er því fylgja, að réttum sið,
og geithafri í syndafórn. [25] Og presturinn skal friðþægja fyrir allan
söfnuð Ísraelsmanna, og þeim mun fyrirgefið verða. Því að það var
yfirsjón, og þeir hafa fram borið fórnargjöf sína, eldfórn Jahve til
handa, svo og syndafórn sína fram fyrir Jahve vegna yfirsjónar sinn-
ar. [26] Og öllum söfnuði Ísraelsmanna mun fyrirgefið verða, svo og út-
lendum manni, er meðal yðar dvelur; því að yfirsjónin féll á allan
söfnuðinn. [27] En ef einhver maður syndgar af vangá, skal hann fórna
veturgamalli geit í syndafórn. [28] Og presturinn skal frammi fyrir Jahve
friðþægja fyrir þann, er yfirsjón hefir hent og syndgað hefir af vangá,
til þess að friðþægja fyrir hann, og honum mun fyrirgefið verða. [29] Þér
skuluð hafa ein lög fyrir þann, er gjörir eitthvað af vangá, bæði fyrir
mann innborinn meðal Ísraelsmanna og fyrir útlending, er dvelur með-
al þeirra. [30] En sá maður, er fremur eitthvað með uppreiddri hendi*,
hvort heldur er innborinn maður eða útlendingur, hann smánar Jahve,
og skal sá maður upprættur verða úr þjóð sinni. [31] Því að hann hefir
virt orð Jahve að vettugi og brotið boðorð hans; slíkur maður skal
vægðarlaust upprættur verða; misgjörð hans hvílir á honum.
[32] Og meðan Ísraelsmenn voru í eyðimörkinni, stóðu þeir mann
að því, að bera saman við á hvíldardegi. [33] Og þeir sem hittu hann,
þar sem hann var að bera saman viðinn, færðu hann fyrir Móse og
Aron og fyrir allan söfnuðinn. [34] Og þeir settu hann í varðhald, því
að enginn úrskurður var til um það, hversu með hann skyldi fara.
[35] En Jahve sagði við Móse: Manninn skal af lífi taka; allur söfnuður-
inn skal berja hann grjóti fyrir utan herbúðirnar. [36] Þá færði allur
söfnuðurinn hann út fyrir herbúðirnar og barði hann grjóti til bana,
eins og Jahve hafði boðið Móse.
[37] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [38] Tala þú við Ísraelsmenn
og seg við þá, að þeir skuli gjöra sér skúfa á skaut klæða sinna, frá
kyni til kyns, og festa snúru af bláum purpura við skautskúfana. [39] Og
það skal vera yður merkiskraut: þegar þér horfið á það, skuluð þér
minnast allra boðorða Jahve, svo að þér breytið eftir þeim og hlaupið
ekki eftir fýsnum hjarta yðvarra né augna, en með því leiðist þér til
hjáguðadýrkunar; [40] til þess að þér munið öll mín boðorð og breytið
eftir þeim og séuð heilagir fyrir Guði yðar. [41] Eg er Jahve, Guð yðar,
sem leiddi yður út af Egiptalandi, til þess að vera yðar Guð; eg er
Jahve, Guð yðar.

20: 3 Mós. 23, 10. 11. **24:** 3 Mós. 4, 13 n. **27:** 3 Mós. 4, 27 n. **30:** * Þ. e. af ásetningi. **32:** 2 Mós. 20, 8. **34:** 3 Mós. 24, 12. 4 Mós. 9, 8. **38:** 5 Mós. 22, 12. Matt. 23, 5. **41:** 2 Mós. 20, 2.

Þeir Kóra og fylgismenn hans gjöra uppreisn.

16 En Kóra, sonur Jízehars, Kahats sonar, Leví sonar, gjörði
uppreisn, ásamt þeim Datan og Abíram, sonum Elíabs, Pallú
sonar, Rúbens sonar. 2 Og þeir risu upp í móti Móse og með þeim
tvö hundruð og fimtíu manns af Ísraelsmönnum; voru það höfuðs-
menn safnaðarins og fulltrúar, nafnkunnir menn. 3 Og þeir söfnuðust
saman í gegn þeim Móse og Aroni og sögðu við þá: Nú er nóg komið!
því að allur söfnuðurinn — allir eru þeir heilagir, og Jahve er meðal
þeirra; hví hefjið þið ykkur þá upp yfir söfnuð Jahve? 4 Og er Móse
heyrði þetta, féll hann fram á ásjónu sína. 5 Því næst mælti hann við
Kóra og allan flokk hans og sagði: Á morgun mun Jahve kunnugt
gjöra, hver hans er og hver heilagur er og hvern hann lætur nálgast
sig, og þann, sem hann kýs sér, mun hann láta nálgast sig. 6 Gjörið
þetta: Takið yður eldpönnur, Kóra og allur flokkur hans; 7 látið eld í
þær og leggið á reykelsi fyrir augliti Jahve á morgun; og sá, sem
Jahve kýs sér, hann skal vera heilagur. Nú er nóg komið, Leví synir!
8 Og Móse sagði við Kóra: Heyrið, Leví synir! 9 Sýnist yður það
lítils vert, að Ísraels Guð greindi yður frá söfnuði Ísraels, til þess að
láta yður nálgast sig, til þess að þér skylduð gegna þjónustu við búð
Jahve og standa frammi fyrir söfnuðinum, til að þjóna honum; 10 og
hann lét þig nálgast sig og alla bræður þína, Leví sonu, með þér; og
nú viljið þér einnig ná í prestembættið? 11 Fyrir því hefir þú og allur
þinn flokkur gjört samblástur í gegn Jahve; því að hvað er Aron, að
þér möglið í gegn honum?
12 Og Móse lét kalla þá Datan og Abíram, Elíabs sonu, en þeir
svöruðu: Eigi munum vér koma. 13 Sýnist þér það lítils vert, að þú
leiddir oss brott úr því landi, er flýtur í mjólk og hunangi, til þess
að láta oss deyja í eyðimörkinni, úr því þú vilt einnig gjörast drotnari
yfir oss? 14 Þú hefir og eigi leitt oss inn í land, er flýtur í mjólk og
hunangi, né gefið oss akra og víngarða til eignar. Hvort ætlar þú,
að þú megir stinga augun úr mönnum þessum? Eigi munum vér
koma! 15 Þá varð Móse afar-reiður og sagði við Jahve: Lít ekki við
fórn þeirra! Eigi hefi eg tekið svo mikið sem asna frá þeim, né gjört
nokkurum þeirra mein.
16 Þá sagði Móse við Kóra: Þú og allur flokkur þinn skuluð á
morgun koma fram fyrir Jahve — þú og þeir og Aron. 17 Og takið
hver sína eldpönnu og leggið á reykelsi og færið því næst hver sína
eldpönnu fram fyrir Jahve — tvö hundruð og fimtíu eldpönnur; þú
og Aron skuluð og hafa hver sína eldpönnu. 18 Tóku þeir nú hver
sína eldpönnu og létu eld í þær og lögðu á reykelsi; og þeir námu
staðar fyrir dyrum samfundatjaldsins, svo og þeir Móse og Aron. 19 Og
Kóra safnaði í móti þeim öllum söfnuðinum fyrir dyrum samfunda-
tjaldsins; birtist þá dýrð Jahve öllum söfnuðinum. 20 Og Jahve talaði
við þá Móse og Aron og sagði: 21 Skiljið ykkur frá þessum söfnuði,
og mun eg á augabragði eyða þeim. 22 En þeir féllu fram á ásjónur
sínar og sögðu: Guð, Guð lífsandans í öllu holdi! Hvort munt þú
reiðast öllum söfnuðinum, þótt einn maður syndgi? 23 Þá talaði Jahve
við Móse og sagði: 24 Mæl þú til safnaðarins og seg: Farið burt af
búðarsvæði þeirra Kóra, Datans og Abírams.
25 Og Móse stóð upp og gekk til Datans og Abírams, og öldungar
Ísraels fylgdu honum. 26 Og hann talaði til safnaðarins og sagði:
Víkið burt frá tjöldum þessara óguðlegu manna og komið ekki nærri

---

16, 2: kap. 1, 16; 26, 9. **5:** kap. 17, 5. **9:** kap. 3, 6 n. **11:** 2 Mós. 16, 7. **14:** kap. 13, 27. **15:** 1 Sam. 12, 3. **22:** kap. 27, 16. 2 Sam. 24, 17. Job 12, 10. **26:** 2 Kor. 6, 17. Opinb. 18, 4.

neinu því, er þeir eiga, að þér farist eigi vegna allra synda þeirra.
27 Fóru þeir þá burt af búðarsvæði þeirra Kóra, Datans og Abírams.
En þeir Datan og Abíram höfðu gengið út og stóðu úti fyrir tjald-
dyrum sínum og konur þeirra, synir og ungbörn. 28 Móse mælti þá:
Af þessu skuluð þér vita mega, að Jahve hefir sent mig til að gjöra
öll þessi verk, og að eg hefi eigi gjört þau eftir hugþótta mínum.
29 Ef þessir menn deyja á sama hátt og allir menn eru vanir að deyja,
og verði þeir fyrir hinu sama, sem allir menn verða fyrir, þá hefir
Jahve ekki sent mig. 30 En ef Jahve gjörir nýjan hlut og jörðin lýkur
upp munni sínum og svelgir þá og alt, sem þeir eiga, svo að þeir fara
lifandi niður til helju, þá megið þér af því marka, að þessir menn
hafa smáð Jahve. 31 Og er hann hafði lokið máli sínu, þá sprakk
jörðin undir fótum þeirra; 32 og jörðin opnaði munn sinn og svalg þá
og fjölskyldur þeirra, svo og alla menn Kóra og allan fjárhlut þeirra.
33 Og þeir fóru lifandi niður til helju og alt, sem þeir áttu, og jörðin
luktist saman yfir þeim, og þeir fórust mitt úr söfnuðinum. 34 En allur
Ísrael, er umhverfis þá var, flýði við óp þeirra; því að þeir hugsuðu:
ella mun jörðin svelgja oss. 35 Og eldur gekk út frá Jahve og eyddi
þeim tvö hundruð og fimtíu mönnum, er báru fram reykelsið.

Gjörðar plötur úr eldpönnunum. Kurr lýðsins og hegning Guðs. Stafur Arons.

36 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 37 Seg þú Eleasar, syni
Arons prests, að hann skuli taka eldpönnurnar út úr brunanum, en
dreif þú eldinum langt burt, því að þær eru heilagar. 38 Eldpönnur
þessara syndara, sem fyrirgjört hafa lífi sínu, skulu beittar út í þunnar
plötur og klætt með þeim altarið; því að þeir báru þær fram fyrir
Jahve og eru þær því heilagar; skulu þær vera Ísraelsmönnum til tákns.
39 Og Eleasar prestur tók eirpönnurnar, er þeir höfðu borið fram, sem
brunnið höfðu; og þeir beittu þær út og klæddu með þeim altarið,
40 Ísraelsmönnum til minningar um það, að enginn annarlegur* maður,
sem eigi er af ætt Arons, má ganga fram til þess að bera reykelsi
fram fyrir Jahve, að eigi fari eins fyrir honum og Kóra og flokki hans,
eins og Jahve hafði sagt honum fyrir Móse.
41 Daginn eftir möglaði allur söfnuður Ísraelsmanna í gegn þeim
Móse og Aroni og sagði: Þið hafið myrt lýð Jahve. 42 En er múgur-
inn safnaðist saman í gegn þeim Móse og Aroni, varð þeim litið til
samfundatjaldsins, og sjá, skýið huldi það og dýrð Jahve birtist.
43 Gengu þeir Móse og Aron þá fram fyrir samfundatjaldið. 44 Og Jahve
talaði við Móse og sagði: 45 Víkið burt frá þessum söfnuði og mun eg
eyða þeim á augabragði! En þeir féllu fram á ásjónur sínar. 46 Og
Móse sagði við Aron: Tak eldpönnuna og lát eld í hana af altarinu,
legg á reykelsi og far í skyndi til safnaðarins og friðþæg fyrir þá, því
að reiði er út gengin frá Jahve, plágan byrjuð. 47 Og Aron tók hana,
eins og Móse bauð, og hljóp inn í miðjan söfnuðinn, og sjá, plágan
var byrjuð meðal fólksins; og hann lagði á reykelsið og friðþægði fyrir
lýðinn. 48 Og er hann stóð milli hinna dauðu og hinna lifandi, þá
staðnaði plágan. 49 En þeir sem fórust í plágunni, voru fjórtán þús-
undir og sjö hundruð, auk þeirra, er fórust sökum Kóra. 50 Og Aron
gekk aftur til Móse að dyrum samfundatjaldsins og var plágan
stöðnuð.

33: kap. 26, 10. 5 Mós. 11, 6. Sálm. 106, 17. Júd. 11. **35:** 3 Mós. 10, 1. 2. 4 Mós. 11, 1. **40:** kap. 1, 51; 3, 10. * Sjá 3 Mós. 22, 10. **48:** Sálm. 106, 30.

17 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Tala þú við Ísraelsmenn
og fá hjá þeim tólf stafi, einn staf hjá ættkvísl hverri, hjá öllum
höfuðsmönnum ættkvísla þeirra; rita þú nafn hvers eins á staf hans.
3 En nafn Arons skalt þú rita á staf Leví, því að einn stafur skal vera
fyrir höfuð ættkvíslar þeirra. 4 Og þú skalt leggja þá niður í sam-
fundatjaldinu, fyrir framan sáttmálið, þar sem eg á samfundi við yður.
5 Og það skal verða, að stafur þess manns, sem eg kýs, skal laufgast,
að eg megi hefta kurr Ísraelsmanna, er þeir mögla í gegn yður. 6 Og
Móse talaði við Ísraelsmenn, og allir höfuðsmenn þeirra fengu honum
stafi, hver höfðingi einn staf eftir ættkvíslum þeirra, tólf stafi alls, og
var stafur Arons meðal stafa þeirra. 7 Og Móse lagði stafina fram
fyrir Jahve í sáttmálstjaldinu. 8 En er Móse gekk inn í sáttmálstjaldið
daginn eftir, sjá, þá var stafur Arons, stafur Leví-ættar, laufgaður;
voru blöð sprottin á honum, blóm sprungin út og bar hann fullvaxnar
möndlur. 9 Bar Móse nú alla stafina út frá augliti Jahve til allra
Ísraelsmanna, svo að þeir sæju þá, og tóku þeir hver sinn staf. 10 Þá
sagði Jahve við Móse: Ber staf Arons inn aftur fram fyrir sáttmálið,
að hann sé þar geymdur til tákns fyrir þá, sem óhlýðnir eru, og kurr
þeirra gegn mér taki enda, ella munu þeir deyja. 11 Og Móse gjörði
svo; hann gjörði svo sem Jahve bauð honum. 12 En Ísraelsmenn sögðu
við Móse: Sjá, vér förumst, það er úti um oss, það er úti um oss alla!
13 Hver sem kemur nærri, hver sem kemur nærri búð Jahve, týnir lífi.
Munum vér þá allir farast?

Skyldur og réttindi presta og Levíta.

18 Og Jahve sagði við Aron: Þú og synir þínir og ættleggur feðra
þinna með þér skulu sæta hegningu fyrir það, sem brotið er á
móti helgidóminum, og þú og synir þínir með þér skuluð sæta hegn-
ingu fyrir það, sem yður verður á í prestembætti yðar. 2 Þú skalt og
taka með þér bræður þína, kynkvísl Leví, ættkvísl föður þíns; þeir
skulu vera þér við hönd og þjóna þér, þegar þú og synir þínir með
þér eruð frammi fyrir sáttmálstjaldinu. 3 Og þeir skulu gegna því, er
við þarf við þína þjónustu og við þjónustu alls tjaldsins; þó skulu
þeir eigi koma nærri hinum helgu áhöldum né altarinu, ella munu
þeir deyja, bæði þeir og þér. 4 Og þeir skulu vera þér við hönd og
annast það, sem annast þarf við samfundatjaldið, alla þjónustu við
tjaldið; en eigi skal óvígður maður koma til yðar. 5 En þér skuluð
annast það, sem annast þarf í helgidóminum og við altarið, svo að
eigi komi reiði framar yfir Ísraelsmenn. 6 Og sjá, eg hefi tekið bræður
yðar, Levítana, úr Ísraelsmönnum sem gjöf yður til handa, sem þá,
er gefnir hafa verið Jahve, til þess að gegna þjónustu við samfunda-
tjaldið. 7 En þú og synir þínir með þér skuluð annast prestembætti
yðar í öllum þeim hlutum, er varða altarið og þjónustuna fyrir innan
fortjaldið, þar skuluð þér gegna þjónustu. Eg fel yður prestdóminn
og veiti yður þá þjónustu að gjöf; komi nokkur annar þar nærri, skal
hann lífi týna.
8 Og Jahve sagði við Aron: Sjá, eg gef þér það, sem varðveitast
á af lyftifórnum mínum; af öllum helgigjöfum Ísraelsmanna gef eg
þér og sonum þínum þær í þeirra hlut; er það æfinleg skyldugreiðsla.
9 Þetta skal heyra þér af hinum háhelgu gjöfum, að því frá teknu, sem
brenna skal: allar fórnargjafir þeirra, bæði matfórnir, syndafórnir og

---

17, 4: 2 Mós. 16, 34; 25, 22. 5: kap. 16, 5. 10: Hebr. 9, 4. — 18, 1: v. 23. Kap. 8, 19. 2: kap. 3, 6 n. 5: kap. 1, 53. 6: kap. 3, 9. 12. 7: kap. 1, 51; 3, 10. 38.

sektarfórnir, er þeir færa mér í bætur; eru þær háhelgar og skulu heyra
þér og sonum þínum. 10 Þú skalt eta þær á háhelgum stað; alt karl-
kyn skal eta þær; skulu þær vera þér heilagar. 11 Og þetta skal heyra
þér sem lyftifórn af öðrum gjöfum þeirra, af öllum veififórnum Ísra-
elsmanna: eg gef þér þær, og sonum þínum og dætrum með þér; er
það æfinleg skyldugreiðsla; allir hreinir menn í húsi þínu skulu eta
þær. 12 Alt hið bezta af olíunni og alt hið bezta af aldinleginum og
korninu, frumgróðann af því — það er þeir gefa Jahve —, það hefi
eg gefið þér. 13 Frumgróðinn af öllu því, er vex í landi þeirra og þeir
færa Jahve, skal heyra þér; allir hreinir menn í húsi þínu skulu eta
hann. 14 Sérhver hlutur bannfærður í Ísrael skal heyra þér. 15 Alt það,
sem opnar móðurlíf, af öllu holdi, er menn færa Jahve, hvort heldur
er menn eða skepnur, skal heyra þér; þó skalt þú leysa láta frumburði
manna, og frumburði óhreinna dýra skalt þú og leysa láta. 16 Og að
því er snertir lausnargjald þeirra, þá skalt þú láta leysa þá, úr því
þeir eru mánaðargamlir, eftir mati þínu, með fimm siklum, eftir helgi-
dóms sikli, tuttugu gerur í sikli. 17 En frumburði af nautum, sauðum
eða geitum skalt þú ekki leysa láta; þeir eru heilagir; blóði þeirra skalt
þú stökkva á altarið, og mörinn úr þeim skalt þú brenna sem eldfórn
þægilegs ilms Jahve til handa. 18 En kjötið af þeim skal heyra þér;
það skal heyra þér, eins og veififbringan og hægra lærið. 19 Allar lyfti-
fórnir af helgigjöfunum, sem Ísraelsmenn færa Jahve, hefi eg gefið þér
og sonum þínum og dætrum með þér; er það æfinleg skyldugreiðsla;
það er æfinlegur saltsáttmáli fyrir augliti Jahve fyrir þig og niðja þína
ásamt þér.

20 Og Jahve sagði við Aron: Þú skalt ekkert óðal eignast í landi
þeirra og ekki eiga hlutskifti meðal þeirra. Eg er hlutskifti þitt og
óðal þitt meðal Ísraelsmanna. 21 Og sjá, eg gef Levítunum alla tíund
í Ísrael til eignar fyrir þjónustuna, er þeir inna af hendi, þjónustuna
við samfundatjaldið. 22 Og Ísraelsmenn skulu eigi framar koma nærri
samfundatjaldinu, svo að þeir baki sér ekki synd og deyi. 23 Heldur
skulu Levítarnir gegna þjónustu við samfundatjaldið, og skulu sæta
hegningu fyrir það, sem þeim verður á; skal það vera ævarandi lög-
mál hjá yður frá kyni til kyns; en þeir skulu ekki eiga óðul meðal
Ísraelsmanna. 24 Því að tíund Ísraelsmanna, er þeir færa Jahve í lyfti-
fórn, hefi eg gefið Levítunum til eignar; þess vegna hefi eg sagt þeim,
að þeir skuli ekki eiga óðul meðal Ísraelsmanna.

25 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 26 En þú skalt tala við
Levítana og segja við þá: Þegar þér meðtakið tíundina frá Ísraels-
mönnum, er eg hefi gefið yður til eignar og þeir skulu greiða yður,
þá skuluð þér færa Jahve lyftifórn af henni, tíund af tíundinni. 27 Og
þessi lyftifórn yðar skal reiknast yður sem væri það korn af láfanum
eða gnótt úr vínþrönginni. 28 Þannig skuluð og þér færa Jahve lyfti-
fórn af allri þeirri tíund, er þér meðtakið frá Ísraelsmönnum; og af
henni skuluð þér fá Aroni presti lyftifórn Jahve. 29 Af öllu því,
sem yður gefst, skuluð þér færa Jahve lyftifórn, af öllu hinu bezta
af því, helgigjöfina, sem af því skal fram bera. 30 Og þú skalt segja
við þá: Þegar þér hafið fram borið hið bezta af því, þá skal hitt reikn-
ast Levítunum sem afurðir úr láfanum eða afurðir úr vínþrönginni.
31 Þér megið eta það hvar sem þér viljið, bæði þér og skyldulið yðar,
því að það eru laun yðar fyrir þjónustu yðar við samfundatjaldið.

10: 3 Mós. 6, 11. 22; 7, 6. **11:** 3 Mós. 22, 11. **14:** 3 Mós. 27, 28. **15:** 2 Mós. 13,
12. 13; 34, 19. **19:** 3 Mós. 2, 13. 2 Kron. 13, 5. **20:** 5 Mós. 10, 9; 12, 12. Jós.
13, 14. 33. Esek. 44, 28. **21:** 3 Mós. 27, 30. **22:** kap. 17, 28. **24:** Nehem. 10, 37 n.
27: 2 Mós. 22, 29. **30:** v. 27. **31:** Matt. 10, 10. 1 Kor. 9, 13.

[32] Og þér munuð ekki baka yður synd vegna þess, ef þér fram berið
hið bezta af því, og þá munuð þér eigi vanhelga helgigjafir Ísraels-
manna og eigi deyja.

Um hreinsunarvatnið.

19 Og Jahve talaði við Móse og Aron og sagði: [2] Þetta er á-
kvæði í lögmálinu, er Jahve hefir boðið, er hann sagði: Seg við
Ísraelsmenn, að þeir skuli færa þér rauða kvígu gallalausa, sem engin
lýti hefir og ekki hefir verið leidd undir ok. [3] Skuluð þér fá hana Ele-
asar presti, og skal því næst færa hana út fyrir herbúðirnar og slátra
henni í augsýn hans. [4] Og Eleasar prestur skal taka af blóði hennar
með fingri sínum og stökkva sjö sinnum af blóði hennar mót framhlið
samfundatjaldsins. [5] Síðan skal brenna kvíguna fyrir augum hans; skal
brenna bæði húðina, kjötið og blóðið, ásamt gorinu. [6] Þá skal prestur
taka sedrusvið, ýsópsvönd og skarlat og kasta á bálið, þar sem kvígan
brennur. [7] Því næst skal prestur þvo klæði sín og lauga líkama sinn
í vatni; síðan gangi hann í herbúðirnar; þó skal prestur vera óhreinn
til kvelds. [8] Sömuleiðis skal sá, sem brennir hana, þvo klæði sín í
vatni og lauga líkama sinn í vatni; hann skal og vera óhreinn til kvelds.
[9] Síðan skal einhver, sem hreinn er, safna saman öskunni af kvígunni
og láta hana á hreinan stað fyrir utan herbúðirnar, svo að hún sé
geymd handa söfnuði Ísraelsmanna í hreinsunarvatn; þetta er synda-
fórn. [10] En sá, sem safnar saman öskunni af kvígunni, skal þvo klæði
sín og vera óhreinn til kvelds.
Þetta skal vera æfinlegt lögmál fyrir Ísraelsmenn og fyrir þá út-
lendinga, er dvelja meðal þeirra: [11] Sá sem snertir lík, af hvaða manni
sem vera skal, hann skal vera óhreinn sjö daga. [12] Hann skal synd-
hreinsa sig með því* á þriðja degi og á sjöunda degi, og er þá hreinn.
En ef hann syndhreinsar sig ekki á þriðja degi og sjöunda degi, mun
hann eigi hreinn verða. [13] Hver sem snertir dauðan mann, lík af dauð-
um manni, og syndhreinsar sig ekki, hann saurgar búð Jahve, og skal
sá maður upprættur verða úr Ísrael; af því að hreinsunarvatninu var
ekki stökt á hann, er hann óhreinn; óhreinleiki hans loðir enn við
hann.
[14] Þetta skulu lög vera, þegar maður deyr í tjaldi: hver sem inn
í tjaldið gengur og hver sem í tjaldinu er, skal vera óhreinn sjö daga.
[15] Og hvert opið ílát, sem ekki er bundið yfir, skal vera óhreint. [16] Og
hver sem úti á víðavangi snertir lík af vegnum manni eða látnum
manni eða mannabein eða gröf, hann skal vera óhreinn sjö daga. [17] En
handa þeim, er saurgað hefir sig, skal taka ösku af brendu syndafórn-
inni, láta hana í ker og hella yfir hana rennandi vatni. [18] Síðan skal
hreinn maður taka ýsópsvönd, dýfa í vatnið og stökkva á tjaldið og
öll ílátin og á þá menn, sem þar voru inni, svo og á þann, er snert
hefir mannabein eða lík af vegnum manni eða látnum eða gröf. [19] Og
skal hinn hreini stökkva á hinn óhreina á þriðja degi og á sjöunda
degi; og hann skal syndhreinsa hann á sjöunda degi. Því næst skal
hann þvo klæði sín og lauga sig í vatni, og er hann þá hreinn að
kveldi. [20] En ef einhver saurgar sig og syndhreinsar sig ekki, sá
maður skal upprættur verða úr söfnuðinum, því að hann hefir saurg-
að helgidóm Jahve; hreinsunarvatni hefir ekki verið stökt á hann;
hann er óhreinn. [21] Skal þetta vera yður æfinlegt lögmál. Og sá, sem
stökkvir hreinsunarvatninu, skal þvo klæði sín; og sá, sem snertir

---

19, 2: Hebr. 9, 13. 4: 3 Mós. 4, 6. 17. 5: 2 Mós. 29, 14. 6: 3 Mós. 14, 4. 6. 51.
11: kap. 31, 19. 12: * Þ. e. hreinsunarvatninu, sjá v. 9.

hreinsunarvatnið, skal vera óhreinn til kvelds. 22 Og alt það, sem hinn
óhreini snertir, skal vera óhreint, og ef maður snertir hann, skal hann
vera óhreinn til kvelds.

Mirjam deyr. Móse slær vatn af kletti. Edómítar banna yfirför yfir land sitt. Aron deyr.

20 Og Ísraelsmenn, allur söfnuðurinn, komu í eyðimörkina Zín í
fyrsta mánuðinum, og lýðurinn settist um kyrt í Kades; þar dó
Mirjam og var þar grafin. 2 Og fólkið hafði ekki vatn; söfnuðust þeir
þá saman í gegn Móse og Aroni. 3 Og lýðurinn þráttaði við Móse og
sagði: Guð gæfi að vér hefðum dáið, þá er bræður vorir dóu fyrir
augliti Jahve. 4 Hví leidduð þið söfnuð Jahve í eyðimörk þessa, að
vér og fénaður vor dæjum þar? 5 Hví létuð þið oss í burt fara af Egipta-
landi, til þess að leiða oss í þennan vonda stað, þar sem eigi verður
sáð, engar fíkjur vaxa né vínviður né granatepli, og eigi er vatn til
að drekka? 6 Móse og Aron gengu þá burt frá söfnuðinum að dyrum
samfundatjaldsins og féllu fram á ásjónur sínar; birtist þeim þá dýrð
Jahve. 7 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 8 Tak stafinn og safna
saman lýðnum, þú og Aron bróðir þinn, og mælið við klettinn í á-
heyrn þeirra, og mun hann vatn gefa. Og þú skalt leiða út vatn handa
þeim af klettinum og gefa fólkinu og fénaði þeirra að drekka. 9 Þá
sótti Móse stafinn inn í helgidóminn, eins og hann hafði boðið honum.
10 Og Móse og Aron söfnuðu saman lýðnum við klettinn, og hann sagði
við þá: Heyrið þér, þrjózkir menn, hvort munum vér leiða mega vatn
út af kletti þessum handa yður? 11 Síðan hóf Móse upp hönd sína og
laust klettinn tveim sinnum með staf sínum; spratt þá upp vatn mikið,
svo að fólkið drakk og fénaður þeirra. 12 Þá sagði Jahve við Móse og
Aron: Fyrir því að þið trúðuð mér eigi, svo að þið helguðuð mig í
augum Ísraelsmanna, þá skuluð þið eigi leiða söfnuð þennan inn í
landið, sem eg hefi gefið þeim. 13 Þetta eru Meríba-vötn, þar sem Ísra-
elsmenn þráttuðu við Jahve og hann sýndi heilagleik sinn á þeim.
14 Og Móse sendi frá Kades menn á fund Edóm-konungs: Svo
mælir bróðir þinn Ísrael: Þú þekkir allar þær þrautir, er oss hafa mætt.
15 Feður vorir fóru suður til Egiptalands, og vér höfum verið í Egipta-
landi langa æfi og hafa Egiptar þjáð oss, sem og feður vora. 16 En
vér hrópuðum til Jahve og hann heyrði bæn vora og sendi engil, og
leiddi hann oss brott af Egiptalandi. Og sjá, nú erum vér í Kades,
borginni við landamæri þín. 17 Leyf oss að fara um land þitt; eigi
munum vér fara yfir akra né víngarða og eigi munum vér drekka vatn
úr brunnum; heldur munum vér fara konungsgötur og eigi hneigja af
til hægri handar eða vinstri, þar til er vér erum komnir út úr landi
þínu. 18 En Edóm svaraði honum: Eigi mátt þú fara um land mitt,
ella mun eg fara í móti þér með sverði. 19 Þá sögðu Ísraelsmenn við
hann: Vér munum þræða brautarveginn, og ef vér drekkum af vatni
þínu, eg og fénaður minn, þá mun eg fé fyrir gjalda; hér er eigi til
meira mælst en að eg megi fara um fótgangandi. 20 En hann sagði:
Eigi mátt þú fara um landið. Og Edóm fór í móti honum með miklu
liði og sterkri hendi. 21 Og er Edóm skoraðist undan að leyfa Ísrael
yfirför um land sitt, þá sneri Ísrael af leið frá honum.

20, 2: 2 Mós. 17, 1 n. 14, 11 n. 16, 3. **6:** kap. 12, 5. **8:** 1 Kor. 10, 4. **10:** Sálm. 106, 33. **11:** 2 Mós. 17, 6 n. Jes. 48, 21. Sálm. 78, 15 n. 105, 41. **12:** kap. 27, 13 n. 5 Mós. 1, 37; 3, 26; 4, 21; 32, 49 n. 34, 4. Sálm. 106, 32. **13:** 2 Mós. 17, 7. 3 Mós. 10, 3. **14:** Dóm. 11, 17. 1 Mós. 25, 25. 26. **15:** 2 Mós. 1, 13 n. **16:** 2 Mós. 14, 19; 23, 20. 23. **21:** Dóm. 11, 18.

[22] Nú lögðu þeir upp frá Kades, og Ísraelsmenn, allur söfnuður-
inn, komu til fjallsins Hór. [23] Og Jahve talaði við Móse og Aron á
Hór-fjalli, við landamæri Edóm-lands, og sagði: [24] Aron skal safnast
til fólks síns, því að eigi skal hann komast í það land, sem eg hefi
gefið Ísraelsmönnum, af því að þið þrjózkuðust gegn skipan minni
hjá Meríba-vötnum. [25] Tak þú Aron og Eleasar son hans og leið þá
upp á Hórfjall. [26] Fær þú Aron úr klæðum sínum og skrýð Eleasar
son hans þeim; en Aron skal safnast til fólks síns og deyja þar. [27] Og
Móse gjörði svo sem Jahve bauð honum; og þeir gengu upp á Hór-
fjall í augsýn alls fólksins. [28] Og Móse færði Aron úr klæðum hans
og skrýddi Eleasar son hans þeim. Og Aron dó þar á háfjallinu;
gengu þeir Móse og Eleasar þá niður af fjallinu. [29] En er alt fólkið
sá að Aron var andaður, grétu allir Ísraelsmenn Aron þrjátíu daga.

Ófriður við konunginn í Arad. Eirormurinn.

21 En er Kanaanítinn, konungurinn í Arad, sem bjó í suðurland-
inu, spurði að Ísrael kæmi Atarím-veginn, þá réð hann á Ísrael
og hertók nokkura þeirra. [2] Þá gjörði Ísrael Jahve heit og sagði: Ef
þú gefur lýð þennan á mitt vald, skal eg banni helga borgir þeirra.
[3] Og Jahve heyrði raust Ísraels og seldi Kanaanítana þeim í hendur.
Og þeir helguðu þá banni og borgir þeirra, og var staðurinn kallaður
Horma.

[4] Lögðu þeir þá upp frá Hór-fjalli leiðina til Rauðahafs, til þess
að fara í kring um Edóm-land; en lýðnum félst hugur á leiðinni. [5] Og
lýðurinn talaði í gegn Guði og í gegn Móse: Hví leidduð þið oss brott
af Egiptalandi, til þess að vér dæjum í eyðimörkinni, því að hér er
hvorki brauð né vatn og vér erum orðnir leiðir á þessu léttmeti. [6] Þá
sendi Jahve eitraða höggorma meðal lýðsins, og þeir bitu fólkið, svo
að margt manna dó af Ísrael. [7] Þá gekk lýðurinn til Móse og sagði:
Vér höfum syndgað, því að vér höfum talað í gegn Jahve og í gegn
þér; bið þú til Jahve, að hann taki höggormana frá oss. Móse bað
þá fyrir lýðnum. [8] Og Jahve sagði við Móse: Gjör þér eiturorm og set
hann á stöng, og það skal verða, að hver sem bitinn er og lítur á
hann, skal lífi halda. [9] Og Móse gjörði höggorm af eiri og setti á
stöng; og það varð, að ef höggormur hafði bitið einhvern og hann leit
til eirormsins, þá hélt hann lífi. [10] Eftir þetta lögðu Ísraelsmenn upp
og settu búðir sínar í Óbót. [11] Og þeir lögðu upp frá Óbót og settu
búðir sínar í Íje-Haabarím í eyðimörkinni, sem er fyrir austan Móab.
[12] Þaðan lögðu þeir upp og settu búðir sínar í Sered-dal. [13] Þaðan
lögðu þeir upp og settu búðir sínar hinumegin við Arnon, sem er í
eyðimörkinni og kemur upp í landi Amóríta, því að Arnon skilur lönd
Móabíta og Amóríta. [14] Fyrir því segir svo í bókinni um bardaga Jahve:

Vaheb í Súfa og Arnondali,
[15] og dalahlíðarnar, er ná þangað, sem Ar liggur,
og liggja upp að löndum Móabíta.

[16] Og þaðan héldu þeir til Beer; það er brunnurinn, sem Jahve talaði
um við Móse: Safna saman lýðnum; eg vil gefa þeim vatn. [17] Þá söng
Ísrael þetta kvæði:

22: kap. 33, 37. **24:** v. 12. 13. **26:** 2 Mós. 28, 2 n. 29, 5 n. **28:** kap. 33, 38. 5 Mós. 10, 6. **29:** 5 Mós. 34, 8. — **21, 1:** kap. 33, 40. **2:** 3 Mós. 27, 28. 29. **3:** Dóm. 1, 17. **4:** kap. 20, 21. **5:** 2 Mós. 16, 3. 4 Mós. 14, 2 n. **6:** 1 Kor. 10, 9. **9:** 2 Kong. 18, 4. Jóh. 3, 14. **10:** kap. 33, 43 n. **12:** 5 Mós. 2, 13. **13:** Dóm. 11, 18.

Vell þú upp, brunnur! Syngið í móti honum!
18 Brunnur, sem höfðingjarnir grófu
og göfugmenni þjóðarinnar holuðu innan
með veldissprota, með stöfum sínum.

Og frá eyðimörkinni héldu þeir til Mattana; 19 og frá Mattana til
Nahalíel, og frá Nahalíel til Bamót; 20 og frá Bamót í dalinn, sem ligg-
ur í Móabslandi, að Pisgatindi, sem mænir yfir öræfin.
21 Og Ísrael sendi menn á fund Síhons, Amóríta konungs, og lét
segja honum: 22 Leyf mér að fara um land þitt; eigi munum vér hneigja
af út á akra né víngarða, og eigi munum vér drekka vatn úr brunn-
um, heldur munum vér fara konungsgötur, þar til vér erum komnir
út úr landi þínu. 23 En Síhon leyfði eigi Ísrael að fara um land sitt;
og Síhon safnaði að sér öllum lýð sínum og fór í móti Ísrael inn í
eyðimörkina; og er hann kom til Jahza, lagði hann til orustu við
Ísrael. 24 En Ísrael vann sigur á honum með sverðseggjum og lagði
undir sig land hans frá Arnon til Jabbok, alt að Ammónítum, því að
landamerki Ammóníta voru ekki auðunnin. 25 Og Ísrael tók allar þess-
ar borgir og Ísrael settist að í öllum borgum Amóríta, í Hesbon og
öllum þorpunum þar í kring. 26 Því að Hesbon var borg Síhons Amóríta
konungs; hafði hann átt í ófriði við hinn fyrri konung Móabíta og
tekið frá honum alt land hans að Arnon. 27 Fyrir því sögðu háðskáldin:

Komið til Hesbon!
Endurreist og grundvölluð verði borg Síhons!
28 Því að eldur gekk út frá Hesbon,
logi frá borg Síhons;
hann eyddi Ar í Móab,
lávörðum Arnon-hæða.
29 Vei þér, Móab!
Það er úti um þig, Kamoss lýður!
Hann lét sonu sína verða flóttamenn
og dætur sínar herteknar verða af Síhon, Amóríta konungi.
30 Vér skutum á þá; gjöreydd var Hesbon alt til Díbon;
og vér fórum herskildi yfir, svo að eldurinn bálaðist upp alt til Medeba.

31 Og Ísrael settist að í landi Amóríta. 32 En Móse sendi njósnar-
menn til Jaser, og þeir unnu hana og þorpin þar í kring; og hann
rak burt Amórítana, sem þar bjuggu. 33 Sneru þeir nú við og héldu
veginn, sem liggur til Basan. En Óg, konungur í Basan, fór í móti
þeim með öllu liði sínu, til þess að heyja bardaga hjá Edreí. 34 Þá
sagði Jahve við Móse: Eigi skalt þú óttast hann; því að eg gef hann
og lið hans alt og land hans í þínar hendur, og skalt þú svo fara
með hann, eins og þú fórst með Síhon, Amóríta konung, er bjó í Hes-
bon. 35 Og þeir feldu hann og sonu hans og alt hans lið, svo að eng-
inn var eftir skilinn, er undan kæmist, og lögðu þeir land hans und-
ir sig.

Um Bíleam.

22 Og Ísraelsmenn lögðu upp og settu búðir sínar á Móabsheið-
um, hinumegin Jórdanar gegnt Jeríkó.
2 En Balak Zippórsson sá alt það, sem Ísrael gjörði Amórítum.
3 Urðu Móabítar þá næsta hræddir við lýðinn, því að hann var fjöl-

---

33: 5 Mós. 3, 1 n. 29, 7 n.

mennur; og Móabítum stóð sluggur af Ísraelsmönnum. [4] Þá sögðu
Móabítar við öldunga Midíansmanna: Nú mun mannfjöldi þessi upp eta
alt í kring um oss, eins og uxar eta grængresi í haga. En Balak Zipp-
órsson var um þær mundir konungur í Móab. [5] Sendi hann þá menn
á fund Bíleams Beórssonar, til Petór, sem er við fljótið*, í land sam-
landa sinna, til þess að sækja hann, og lét segja honum: Sjá, þjóð
nokkur er komin frá Egiptalandi; þekur hún land alt og hefir nú tek-
ið sér bólfestu gagnvart mér. [6] Kom því og bölva þjóð þessari fyrir
mig, því að hún er mér ofurefli; vera má, að eg fái þá sigrast á henni
og stökt henni úr landi, því að eg veit, að sá er blessaður, sem þú
blessar, og sá bölvaður, sem þú bölvar. [7] Öldungar Móabíta og öld-
ungar Midíansmanna fóru nú af stað og höfðu með sér spásagnarlaun-
in. Komu þeir til Bíleams og fluttu honum orð Balaks. [8] En hann
sagði við þá: Verið hér í nótt, og mun eg svara yður, eftir því sem
Jahve segir mér. Og höfðingjar Móabíta voru hjá Bíleam um nóttina.
[9] En Guð kom til Bíleams og sagði: Hvaða menn eru það, sem hjá
þér eru? [10] Og Bíleam sagði við Guð: Balak Zippórsson, konungur í
Móab, hefir gjört mér þessa orðsending: [11] »Sjá, þjóð nokkur er hér
komin af Egiptalandi og þekur hún landið alt; kom því og bið henni
bölbæna fyrir mig; vera má, að eg geti þá barist við hana og stökt
henni burt«. [12] En Guð sagði við Bíleam: Eigi skalt þú fara með þeim,
og eigi skalt þú bölva þessari þjóð, því að hún er blessuð. [13] Morg-
uninn eftir reis Bíleam árla og sagði við höfðingja Balaks: Farið heim
í land yðar, því að Jahve vill ekki leyfa mér að fara með yður. [14] Og
höfðingjar Móabíta héldu af stað og komu til Balaks og sögðu: Bíleam
færðist undan að fara með oss. [15] Balak sendi þá enn höfðingja, fleiri
og göfuglegri en þessir voru. [16] Og er þeir komu á fund Bíleams,
sögðu þeir við hann: Balak Zippórsson mælir svo: Lát þú ekkert aftra
þér frá að koma á minn fund. [17] Því að eg vil veita þér mikla sæmd,
og alt, sem þú segir mér, skal eg gjöra; kom því og bið lýð þessum
bölbæna. [18] En Bíleam svaraði og sagði við þjóna Balaks: Þó að
Balak gæfi mér hús sitt fult af silfri og gulli, gæti eg samt ekki brugð-
ið af boði Jahve, Guðs míns, hvorki i smáu né stóru. [19] En verið þér
nú einnig hér í nótt, að eg megi vita, hvað Jahve enn vill við mig
tala. [20] Þá kom Guð til Bíleams um nóttina og sagði við hann: Ef
menn þessir eru komnir til að sækja þig, þá rís þú upp og far með
þeim, og gjör þó það eitt, er eg býð þér. [21] Bíleam reis því árla um
morguninn, söðlaði ösnu sína og fór með höfðingjum Móabíta. [22] En
reiði Guðs upptendraðist af því, að hann fór; og engill Jahve stóð í
götunni fyrir honum; en hann reið ösnu sinni, og tveir sveinar hans
voru með honum. [23] Og er asnan sá engil Jahve standa í götunni
með brugðnu sverði í hendi, sneri hún af götunni og fór út á grund-
ina, en Bíleam barði ösnuna, til þess að koma henni aftur á götuna.
[24] Þá gekk engill Jahve í öngvegið milli víngarðanna, og var grjótgarð-
ur á báðar hliðar. [25] Og er asnan sá engil Jahve, þrengdi hún sér
upp að garðinum og varð fótur Bíleams í milli; barði hann hana þá
aftur. [26] Þá gekk engill Jahve enn fram fyrir og nam staðar í einstigi,
þar sem ekki varð vikið til hægri né vinstri. [27] Og er asnan sá engil
Jahve, lagðist hún undir Bíleam. Þá reiddist Bíleam og barði hana
með staf sínum. [28] Jahve lauk þá upp munni ösnunnar, og hún sagði
við Bíleam: Hvað hefi eg gjört þér, er þú hefir nú barið mig þrisvar?
[29] En Bíleam sagði við ösnuna: Af því að þú hefir dregið dár að mér.
Væri svo vel, að eg hefði sverð í hendi, mundi eg óðara drepa þig.

22, 5: * Þ. e. Evfrat. Jós. 24, 9. Mik. 6, 5. 7: 2 Pét. 2, 15. 28: 2 Pét. 2, 16.

30 Þá sagði asnan við Bíleam: Er eg eigi asna þín, er þú hefir riðið
alla þína æfi fram á þennan dag? Hefi eg nokkurn tíma verið vön að
gjöra þér þetta? En hann sagði: Nei. 31 Þá lauk Jahve upp augum
Bíleams, svo að hann sá engil Jahve standa í götunni með brugðnu
sverði í hendi, og hann laut honum og féll fram á ásjónu sína 32 En
engill Jahve sagði við hann: Hví hefir þú nú barið ösnu þína þrisvar
sinnum? Sjá, það er eg, sem kominn er til að standa fyrir þér, því
að þessi för er háskaleg í mínum augum. 33 Asnan sá mig og veik
þrisvar úr vegi fyrir mér; hefði hún ekki vikið fyrir mér, mundi eg
nú þegar hafa deytt þig, en hana mundi eg hafa látið lífi halda. 34 Þá
sagði Bíleam við engil Jahve: Eg hefi syndgað, því að eg vissi ekki að
þú stóðst fyrir mér á veginum; vil eg því snúa aftur, ef þér mislíkar.
35 En engill Jahve sagði við Bíleam: Far þú með mönnunum, en ekki
mátt þú tala annað en það, sem eg mun segja þér. Bíleam fór þá
með höfðingjum Balaks. 36 Og er Balak frétti að Bíleam kæmi, fór
hann út í móti honum til Ír-Móab, sem liggur á landamærunum við
Arnon, á yztu landamærunum. 37 Og Balak sagði við Bíleam: Sendi
eg ekki menn til þín, til þess að sækja þig? Hví komst þú þá ekki
til mín? Mun eg eigi þess megnugur, að veita þér sæmd fyrir? 38 En
Bíleam sagði við Balak: Sjá, eg er nú kominn til þín. En mun eg fá
mælt nokkuð? Þau orð, sem Guð leggur mér í munn, þau mun eg
mæla. 39 Bíleam fór þá með Balak, og þeir komu til Kirjat-Kúzót.
40 Og Balak fórnaði nautum og sauðum og sendi Bíleam og höfðing-
jum þeim, sem með honum voru. 41 Um morguninn eftir tók Balak
Bíleam með sér og fór með hann upp til Bamót-Baal; en þaðan sá
hann yzta hluta lýðsins.

23 Þá mælti Bíleam við Balak: Gjör þú mér hér sjö ölturu og fá
mér hingað sjö uxa og sjö hrúta. 2 Og Balak gjörði sem Bíleam
sagði; og Balak og Bíleam fórnuðu uxa og hrút á altari hverju. 3 Og
Bíleam sagði við Balak: Statt þú hér hjá brennifórn þinni, eg ætla að
ganga burt; vera má að Jahve kunni að koma til móts við mig; en
hvað sem hann birtir mér, skal eg tjá þér. Fór hann þá upp á skóg-
lausa hæð. 4 Og Guð kom til móts við Bíleam, og hann sagði við
hann: Eg hefi búið sjö ölturu og fórnað uxa og hrút á hverju altari.
5 Jahve lagði þá Bíleam orð í munn og sagði: Far þú aftur til Balaks
og mæl svo. 6 Fór hann þá aftur til hans; og sjá, hann stóð hjá
brennifórn sinni og allir höfðingjar Móabs með honum. 7 Flutti hann
þá kvæði sitt og mælti:

Til Mesópótamíu lætur Balak sækja mig,
konungur Móabs til hinna austlægu fjalla.
Kom þú, bölva Jakob fyrir mig,
kom þú, formæl Ísrael!
8 Hvernig má eg biðja bölbæna þeim, er Guð eigi biður bölbæna,
og hvernig má eg formæla þeim, er Jahve, eigi formælir?
9 Því að af fjallstindinum sé eg hann
og af hæðunum lít eg hann.
Það er þjóðflokkur, sem býr einn sér
og telur sig eigi meðal hinna þjóðanna.
10 Hver mun telja mega duft Jakobs,
og hver mun fá tölu komið á fjórða partinn af Ísrael?
Deyi önd mín dauða réttlátra
og verði endalok mín sem hans.

32: v. 22. **38:** kap. 23, 12. 26. — **23, 7:** 5 Mós. 23, 4. **9:** v. 3. 5 Mós. 4, 34. **10:**
1 Mós 13, 16; 28, 14.

11 Þá sagði Balak við Bíleam: Hvað hefir þú gjört mér? Eg fékk þig,
til þess að biðja óvinum mínum bölbæna, og sjá, þú hefir margblessað
þá. 12 En hann svaraði og sagði: Hvort hlýt eg eigi að mæla það eitt,
er Jahve leggur mér í munn? 13 Þá sagði Balak við hann: Kom með
mér á annan stað, þar er þú mátt sjá þá; þó munt þú aðeins fá séð
yzta hluta þeirra; alla munt þú eigi sjá þá; og bið þeim þar bölbæna
fyrir mig. 14 Og hann tók hann með sér upp á Njósnarvöll, upp á
Písgatind, og reisti þar sjö ölturu og fórnaði. 15 Mælti hann þá við
Balak: Statt þú hér hjá brennifórn þinni, meðan eg fer þangað til móts
við Guð. 16 Og Jahve kom til móts við Bíleam og lagði honum orð í
munn og sagði: Far þú aftur til Balaks og mæl svo. 17 Gekk hann þá
til hans, og sjá, hann stóð hjá brennifórn sinni og höfðingjar Móabs
með honum. Og Balak mælti við hann: Hvað sagði Jahve? 18 Flutti
hann þá kvæði sitt og mælti:

Rís þú upp, Balak, og hlýð á!
Hlusta þú á mig, Zippórs sonur!
19 Guð er ekki maður, að hann ljúgi,
né sonur manns, að hann sjái sig um hönd.
Skyldi hann segja nokkuð og gjöra það eigi,
tala nokkuð og efna það eigi?
20 Sjá, að blessa var mér falið,
fyrir því blessa eg og tek það eigi aftur.
21 Eigi sést ólán með Jakob,
né heldur má mein líta með Ísrael.
Jahve, Guð hans, er með honum,
og konungsfögnuður er hjá honum.
22 Sá Guð, sem leiddi þá af Egiptalandi,
er honum sem horn vísundarins.
23 Því að eigi er galdur með Jakob
né fjölkyngi með Ísrael.
Nú verður það eitt sagt um Jakob og Ísrael:
Hversu mikla hluti hefir Guð gjört!
24 Það er þjóðflokkur, sem rís upp eins og ljónynja
og reisir sig sem ljón;
hann legst ekki niður fyr en hann hefir etið bráð
og drukkið blóð veginna manna.

25 Þá sagði Balak við Bíleam: Þú skalt hvorki biðja honum böl-
bæna né blessa hann. 26 En Bíleam svaraði og sagði við Balak: Hefi
eg ekki sagt þér: Alt það, sem Jahve býður, það mun eg gjöra? 27 Þá
mælti Balak við Bíleam: Kom þú, eg vil fara með þig á annan stað;
vera má að Guði þóknist, að þú biðjir þeim þar bölbæna fyrir mig.
28 Tók Balak þá Bíleam með sér upp á Peór-tind, sem mænir yfir
öræfin. 29 Þá mælti Bíleam við Balak: Gjör þú mér hér sjö ölturu og
fá mér hingað sjö uxa og sjö hrúta. 30 Og Balak gjörði sem Bíleam
mælti og fórnaði uxa og hrút á altari hverju.

24 Þegar Bíleam sá, að það var gott í augum Guðs að blessa
Ísrael, gekk hann ekki burt, eins og í fyrri skiftin, til að leita
spáfrétta, heldur hélt á leið til eyðimerkurinnar. 2 Og er Bíleam hóf
upp augu sín og sá Ísrael þar sem hann lá í herbúðum eftir kyn-
kvíslum sínum, kom andi Guðs yfir hann. 3 Flutti hann þá kvæði
sitt og mælti:

12: kap. 22, 38. 14: kap. 21, 20. 19: 1 Sam. 15, 29. Sálm. 33, 4. Jes. 45, 23. Tít. 1, 2.
22: kap. 24, 8 n. 23: 5 Mós. 18, 14 n. 24: 1 Mós. 49, 9. 26: kap. 22, 38. — 24, 1:
kap. 23, 3. 15.

Svo mælir Bíleam Beórsson,
svo mælir maðurinn, sem byrgð hefir augun.
4 Svo mælir hann, sem heyrir orð Guðs,
sem sér sýn hins almáttuga,
hnígandi niður og með upp loknum augum.
5 Hve fögur eru tjöld þín, Jakob!
bústaðir þínir, Ísrael!
6 Eins og víðir árdalir,
eins og aldingarðar á fljótsbökkum,
eins og alóetré, er Jahve hefir gróðursett,
eins og sedrustré við vötn.
7 Vatn rennur úr skjólum hans,
og sáð hans hefir nægt vatn.
Konungur hans mun meiri verða en Agag,
og konungdómur hans mun verða vegsamlegur.
8 Sá Guð, sem leiddi hann af Egiptalandi,
er honum sem horn vísundarins.
Hann upp etur óvinaþjóðir,
og bein þeirra brýtur hann
og nístir þá með örvum sínum.
9 Hann legst niður, hvílist sem ljón
og sem ljónynja; hver þorir að reka hann á fætur?
Blessaður sé hver sá, sem blessar þig,
en bölvaður sé hver sá, sem bölvar þér.

10 Balak reiddist þá Bíleam mjög og barði saman hnefunum; og
Balak sagði við Bíleam: Til þess að biðja bölbæna óvinum mínum
kallaði eg þig, en sjá, þú hefir nú blessað þá þrem sinnum. 11 Far
þú því sem skjótast heim til þín; eg hugðist að veita þér mikla sæmd,
en sjá, Jahve hefir svift þig þeirri sæmd. 12 Þá sagði Bíleam við Balak:
Mælti eg eigi þegar við sendimenn þá, er þú gjörðir til mín, þessum
orðum: 13 »Þó að Balak gæfi mér hús sitt fult af silfri og gulli, gæti
eg samt ekki brugðið af boði Jahve, til þess að gjöra gott eða ilt eftir
hugþótta mínum; það sem Jahve mælir, það mun eg mæla«? 14 Og
sjá, nú fer eg til minnar þjóðar; kom, eg vil segja þér fyrir, hvað
þessi þjóð mun gjöra þinni þjóð á komandi tímum. 15 Flutti hann
þá kvæði sitt og mælti:

Svo mælir Bíleam Beórsson,
svo mælir maðurinn, sem byrgð hefir augun.
16 Svo mælir hann, sem heyrir orð Guðs
og þekkir ráð hins hæsta,
sem sér sýn hins almáttuga,
hnígandi niður og með upp loknum augum.
17 Eg sé hann, þó eigi nú,
eg lít hann, þó eigi í nánd.
Stjarna rennur upp af Jakob,
og veldissproti rís af Ísrael;
hann lýstur sundur þunnvangann á Móab
og hvirfilinn á öllum hávaðamönnum.
18 Og Edóm mun verða þegnland
og Seír mun verða þegnland — þessir óvinir hans;
en Ísrael eykur vald sitt.

7: Jes. 58, 11. **8:** kap. 23, 22. 5 Mós. 33, 17. **9:** kap. 23, 24. 1 Mós. 49, 9; 12, 3; 27, 29. **13:** kap. 22, 18. 38. **14:** 1 Mós. 49, 1. **15:** v. 3. **17:** Matt. 2, 2 n. 2 Sam. 8, 2. Sálm. 110, 5. 6. **18:** 2 Sam. 8, 14. Am. 9, 11. 12. Obad. 18 n.

19 Frá Jakob mun drotnari koma
og eyða flóttamönnunum í borgunum.

20 En er hann leit Amalekíta, flutti hann kvæði sitt og mælti:

Fremstur af þjóðunum er Amalek,
en að lyktum hnígur hann í valinn.

21 Og er hann leit Keníta, flutti hann kvæði sitt og mælti;

Traustur er bústaður þinn,
og hreiður þitt er bygt á kletti.
22 Og þó er Kain eyðingin vís.
Hve langt er þess að bíða? Assúr mun flytja þig burt hernuminn.

23 Og hann flutti kvæði sitt og mælti:

Vei, hver mun fá lífi haldið, er Guð lætur þetta að bera!
24 Og skip koma vestan frá Kípur,
og þau lægja Assúr og þau lægja Eber,
en hann mun og hníga í valinn.

25 Síðan tók Bíleam sig upp, hélt af stað og hvarf aftur heimleiðis, og
Balak fór einnig leiðar sinnar.

Hjáguðadýrkun Ísraelsmanna. Vandlæting Pínehasar.

25 Meðan Ísrael dvaldi í Sittím, tók lýðurinn að drýgja hór með
Móabs dætrum; 2 buðu þær lýðnum til fórnarmáltíða goða sinna;
og lýðurinn át og tilbað goð þeirra. 3 Og Ísrael hafði mök við Baal-
Peór; upptendraðist þá reiði Jahve gegn Ísrael. 4 Og Jahve sagði við
Móse: Tak með þér alla höfðingja lýðsins og ber þá* út undir beran
himin fyrir Jahve**, svo að hin ákafa reiði Jahve hverfi í brott frá
Ísrael. 5 Móse sagði þá við dómarana í Ísrael: Drepi nú hver um sig
þá af sínum mönnum, er mök hafa haft við Baal-Peór.
6 Og sjá, einn af Ísraelsmönnum kom og hafði með sér midíanska
konu til bræðra sinna í augsýn Móse og alls safnaðar Ísraelsmanna,
er þeir voru grátandi fyrir dyrum samfundatjaldsins. 7 En er Pínehas,
sonur Eleasars Aronssonar prests, sá það, gekk hann fram úr söfnuð-
inum og tók spjót í hönd sér. 8 Fór hann á eftir Ísraelsmanninum
inn í svefnhýsið og lagði þau bæði í gegn, Ísraelsmanninn og konuna,
gegnum kviðinn; staðnaði þá plágan meðal Ísraelsmanna. 9 En þeir,
sem dóu í plágunni, voru tuttugu og fjórar þúsundir.
10 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 11 Pínehas, sonur Eleasar
Aronssonar prests, hefir bægt reiði minni frá Ísraelsmönnum, með því
að vandlæta meðal þeirra með mínu vandlæti; hefi eg því eigi gjöreytt
Ísraelsmönnum í vandlæti mínu. 12 Seg því: Sjá, eg gef honum minn
friðarsáttmála. 13 Hann og niðjar hans eftir hann skulu hljóta sátt-
mála ævarandi prestdóms fyrir það, að hann vandlætti vegna Guðs
síns og friðþægði fyrir Ísraelsmenn. 14 En hinn vegni Ísraelsmaður,
sá er veginn var ásamt midíönsku konunni, hét Simrí Salúson; var
hann höfðingi eins ættleggs meðal Símeoníta. 15 Og midíanska konan,
sem vegin var, hét Kosbí Zúrsdóttir, en hann var höfðingi yfir smá-
flokkum, það er ættstofni einum, í Midían.
16 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 17 Kreppið að Midíansmönn-

---

19: v. 17. Sálm. 72, 8. Mík. 5, 1. 20: 2 Mós. 17, 14. 5 Mós, 25, 19. 1 Sam. 15, 7. — 25, 2: kap. 31, 16. 3: 5 Mós. 4, 3. Jós. 22, 17. Sálm. 106, 28. Hós. 9, 10. 4: * Þ. e. hina seku. ** Þ. e. til lífláts. 5 Mós. 21, 22. 23. 7: Sálm. 106, 30. 9: 1 Kor. 10, 8. 13: Sálm. 106, 31. 15: kap. 31, 8. 17: kap. 31, 2.

um og fellið þá. [18] Því að þeir hafa komið yður í krappan stað með
brögðum þeim, er þeir beittu yður, bæði að því er snertir Peór og
Kosbí, dóttur midíanska höfðingjans, landa þeirra, sem vegin var, þá
er plágan reið yfir sökum Peórs.

Lýðurinn talinn annað sinn.

26 Og eftir pláguna sagði Jahve við Móse og Eleasar Aronsson
prests: [2] Takið manntal alls safnaðar Ísraelsmanna, þeirra er tví-
tugir eru og þaðan af eldri, eftir ættum þeirra, allra þeirra sem vopn-
færir eru í Ísrael. [3] Og Móse og Eleasar prestur skoruðu þá á Mó-
abs-heiðum, við Jórdan gegnt Jeríkó, [4] frá tvítugs aldri og þaðan
af eldri, eins og Jahve hafði boðið Móse. En Ísraelsmenn, þeir er
fóru af Egiptalandi, voru:
[5] Rúben, frumgetinn sonur Ísraels. Synir Rúbens voru: Hanok,
frá honum er komin kynkvísl Hanokíta, frá Pallú kynkvísl Pallúíta;
[6] frá Hezrón kynkvísl Hezróníta, frá Karmí kynkvísl Karmíta. [7] Þessar
eru kynkvíslir Rúbeníta. En þeir, sem taldir voru af þeim, voru fjöru-
tíu og þrjár þúsundir sjö hundruð og þrjátíu. [8] Og synir Pallú voru:
Elíab; [9] og synir Elíabs: Nemúel, Datan og Abíram; það voru þessi
Datan og Abíram, fulltrúar safnaðarins, sem þráttuðu við Móse og
við Aron í flokki Kóra, þá er þeir þráttuðu við Jahve. [10] Opnaði
jörðin þá munn sinn og svalg þá og Kóra, þá er flokkurinn fórst, með
því að eldur eyddi tvö hundruð og fimtíu manns, og urðu þeir til
tákns. [11] En synir Kóra fórust þó ekki.
[12] Synir Símeons, eftir kynkvíslum þeirra: frá Nemúel er komin
kynkvísl Nemúelíta; frá Jamín kynkvísl Jamíníta, frá Jakín kynkvísl
Jakíníta; [13] frá Sera kynkvísl Seraíta, frá Sál kynkvísl Sálíta. [14] Þess-
ar eru kynkvíslir Símeoníta: tuttugu og tvær þúsundir og tvö hundruð.
[15] Synir Gaðs, eftir kynkvíslum þeirra: frá Zefón er komin kynkvísl
Zefóníta, frá Haggí kynkvísl Haggíta, frá Súní kynkvísl Súníta; [16] frá
Osní kynkvísl Osníta, frá Erí kynkvísl Eríta; [17] frá Aród kynkvísl
Aródíta, frá Arelí kynkvísl Arelíta. [18] Þessar eru ættkvíslir Gaðs sona,
þeir er taldir voru af þeim: fjörutíu þúsundir og fimm hundruð.
[19] Synir Júda voru Ger og Ónan; en Ger og Ónan dóu í Kanaan-
landi. [20] En synir Júda, eftir kynkvíslum þeirra: frá Sela er komin
kynkvísl Selaníta, frá Perez kynkvísl Perezíta, frá Sera kynkvísl Sera-
íta. [21] Og synir Perez voru: frá Hezrón kynkvísl Hezróníta, frá Hamúl
kynkvísl Hamúlíta. [22] Þessar eru kynkvíslir Júda, þeir er taldir voru
af þeim: sjötíu og sex þúsundir og fimm hundruð.
[23] Synir Íssakars, eftir kynkvíslum þeirra: frá Tóla er komin kyn-
kvísl Tólaíta, frá Púva kynkvísl Púníta; [24] frá Jasjúb kynkvísl Jasjúb-
íta, frá Símron kynkvísl Símroníta. [25] Þessar eru kynkvíslir Íssakars,
þeir er taldir voru af þeim: sextíu og fjórar þúsundir og þrjú hundruð.
[26] Synir Sebúlons, eftir kynkvíslum þeirra: frá Sered er komin kyn-
kvísl Seredíta, frá Elon kynkvísl Eloníta, frá Jahleel kynkvísl Jahle-
elíta. [27] Þessar eru kynkvíslir Sebúloníta, þeir er taldir voru af þeim:
sextíu þúsundir og fimm hundruð.
[28] Synir Jósefs, eftir kynkvíslum þeirra: Manasse og Efraím. [29] Synir
Manasse: frá Makír er komin kynkvísl Makíríta, en Makír gat Gíleað;
frá Gíleað er komin kynkvísl Gíleaðíta. [30] Þessir eru synir Gíleaðs:
Jeser, frá honum er komin kynkvísl Jesríta, frá Helek kynkvísl Helek-
íta, [31] frá Asríel kynkvísl Asríelíta, frá Sekem kynkvísl Síkemíta, [32] frá

26, 4: kap. 1, 2. **5:** 2 Mós. 6, 14. 1 Kron. 5, 3. **9:** kap. 16, 1 n. Sálm. 106, 16 n.
10: kap. 16, 31 n. 5 Mós. 11, 6. **12:** 1 Mós. 46, 10. **19:** 1 Mós. 38, 3 n. **21:** Rut
4, 18. 1 Kron. 2, 5. **30:** Jós. 17, 2.

Semída kynkvísl Semídaíta og frá Hefer kynkvísl Hefríta. [33] En Zelof-
hað sonur Hefers átti enga sonu, heldur aðeins dætur; og dætur Zelof-
haðs hétu Mahla, Nóa, Hogla, Milka og Tirza. [34] Þessar eru kynkvíslir
Manasse, og þeir sem taldir voru af þeim, voru fimtíu og tvær þús-
undir og sjö hundruð.

[35] Þessir eru synir Efraíms eftir kynkvíslum þeirra: frá Sútela er
komin kynkvísl Sútelaíta, frá Beker kynkvísl Bekeríta, frá Tahan kyn-
kvísl Tahaníta. [36] En þessir voru synir Sútela: frá Eran kynkvísl Er-
aníta. [37] Þessar eru kynkvíslir Efraíms sona, þeir er taldir voru af
þeim: þrjátíu og tvær þúsundir og fimm hundruð. Þessir eru synir Jós-
efs eftir kynkvíslum þeirra.

[38] Synir Benjamíns, eftir kynkvíslum þeirra: frá Bela er komin
kynkvísl Belaíta, frá Asbel kynkvísl Asbelíta, frá Ahíram kynkvísl Ahír-
amíta; [39] frá Sefúfam kynkvísl Súfamíta, frá Húfam kynkvísl Húfamíta.
[40] En synir Bela voru Ard og Naaman; frá Ard er komin kynkvísl Ard-
íta og frá Naaman kynkvísl Naamíta. [41] Þessir eru synir Benjamíns
eftir kynkvíslum þeirra, og þeir sem taldir voru af þeim, voru fjöru-
tíu og fimm þúsundir og sex hundruð.

[42] Þessir eru synir Dans eftir kynkvíslum þeirra: frá Súham er
komin kynkvísl Súhamíta; þessar eru kynkvíslir Dans eftir kynkvíslum
þeirra. [43] Allar kynkvíslir Súhamíta, þeir er taldir voru af þeim, voru
sextíu og fjórar þúsundir og fjögur hundruð.

[44] Synir Assers, eftir kynkvíslum þeirra: frá Jímna er komin kyn-
kvísl Jímníta, frá Jísví kynkvísl Jísvíta, frá Bría kynkvísl Bríita; [45] frá
sonum Bría: frá Heber kynkvísl Hebríta, frá Malkíel kynkvísl Malkí-
elíta. [46] Og dóttir Assers hét Sera. [47] Þessar eru kynkvíslir Assers
sona, þeir er taldir voru af þeim: fimtíu og þrjár þúsundir og fjögur
hundruð.

[48] Synir Naftalí, eftir kynkvíslum þeirra: frá Jahzeel er komin
kynkvísl Jahzeelíta, frá Gúní kynkvísl Gúníta; [49] frá Jezer kynkvísl
Jizríta, frá Sillem kynkvísl Sillemíta. [50] Þessar eru kynkvíslir Naftalí
eftir kynkvíslum þeirra, og þeir sem taldir voru af þeim, voru fjörutíu
og fimm þúsundir og fjögur hundruð. [51] Þetta voru þeir, sem taldir
voru af Ísraelsmönnum: sex hundruð og eitt þúsund sjö hundruð og
þrjátíu.

[52] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [53] Meðal þessara skal land-
inu skifta til eignar eftir nafnatölu. [54] Þeirri kynkvísl, sem mannmörg
er, skalt þú fá mikið land til eignar, en þeirri, sem fámenn er, lítið
land til eignar; sérhverjum skal land gefið til eignar í réttu hlutfalli
við talda menn hans. [55] Þó skal landinu skift með hlutkesti, svo að
þeir hljóti það til eignar eftir nöfnum ættstofnanna. [56] Eftir því sem
hlutkestið segir til skal eignum skift milli þeirra, svo sem þeir eru
margir og fáir til.

[57] Og þessir eru Levítarnir, sem taldir voru, eftir kynkvíslum
þeirra: frá Gerson er komin kynkvísl Gersoníta, frá Kahat kynkvísl
Kahatíta, frá Merarí kynkvísl Meraríta. [58] Þessar eru kynkvíslir Leví:
kynkvísl Libníta, kynkvísl Hebroníta, kynkvísl Mahelíta, kynkvísl Mús-
íta, kynkvísl Kóraíta; en Kahat gat Amram. [59] Og kona Amrams hét
Jókebed, dóttir Leví; fæddist hún Leví í Egiptalandi; en hún fæddi
Amram þá Aron og Móse og systur þeirra Mirjam. [60] Og Aroni fædd-
ust Nadab, Abíhú, Eleasar og Ítamar. [61] En Nadab og Abíhú dóu, er
þeir báru annarlegan eld fram fyrir Jahve. [62] Og þeir, sem taldir voru

---

33: kap. 27, 1; 36, 11. 48: 1 Kron. 7, 13. 51: 2 Mós. 12, 37. 54: kap. 33, 54.
57: 2 Mós. 6, 16 n. 4 Mós. 3, 17 n. 59: 2 Mós. 2, 1 n. 6, 20 n. 1 Kron. 6, 2. 3.
61: 3 Mós. 10, 1. 2.

af þeim, voru tuttugu og þrjár þúsundir, alt karlkyn mánaðargamalt
og þaðan af eldra. Því að þeir voru ekki taldir með Ísraelsmönnum,
af því að þeim var eigi fengið land til eignar meðal Ísraelsmanna.
63 Þetta eru þeir, sem skoraðir voru af Móse og Eleasar presti, þá
er þeir skoruðu Ísraelsmenn á Móabsheiðum, við Jórdan gegnt Jeríkó.
64 Og meðal þessara var enginn þeirra, sem skoraðir voru af Móse og
Aroni presti, þá er þeir skoruðu Ísraelsmenn í Sínaí-eyðimörku. 65 Því að
Jahve hafði sagt um þá: Þeir skulu vissulega deyja í eyðimörkinni;
enda var enginn orðinn eftir af þeim nema Kaleb Jefúnneson og Jósúa
Núnsson.

Um erfðir kvenna. Jósúa skipaður eftirmaður Móse.

27 Þá komu dætur Zelofhaðs Heferssonar, Gíleaðssonar, Makírs-
sonar, Manassesonar, af kynkvíslum Manasse Jósefssonar; en þær
hétu Mahla, Nóa, Hogla, Milka og Tirza. 2 Gengu þær fyrir Móse og
Eleasar prest og fyrir höfuðsmennina og allan söfnuðinn, fyrir dyrum
samfundatjaldsins, og sögðu: 3 Faðir vor dó í eyðimörkinni og var
hann þó ekki í flokki þeirra manna, er samblástur gjörðu gegn Jahve,
í flokki Kóra, því að hann dó vegna sinnar eigin syndar; en hann
átti enga sonu. 4 Hvers vegna á nú nafn föður vors að hverfa úr ætt
hans, af því að hann átti engan son? Fá oss óðal meðal bræðra föð-
ur vors.
5 Og Móse flutti mál þeirra fyrir Jahve. 6 Og Jahve sagði við
Móse: 7 Dætur Zelofhaðs hafa rétt að mæla. Fá þeim óðalsland meðal
bræðra föður þeirra, og þú skalt láta eignarland föður þeirra ganga
til þeirra. 8 En til Ísraelsmanna skalt þú mæla þessum orðum: Nú
deyr maður og á ekki son, skuluð þér þá láta eignarland hans ganga
til dóttur hans. 9 En eigi hann enga dóttur, þá skuluð þér fá bræðr-
um hans eignarland hans. 10 En eigi hann enga bræður, þá skuluð
þér fá föðurbræðrum hans eignarland hans. 11 En eigi faðir hans enga
bræður, þá skuluð þér fá nánasta skyldmenni hans í ættinni eignar-
land hans; hann skal eignast það. Þetta skulu lög vera með Ísraels-
mönnum, svo sem Jahve hefir boðið Móse.
12 Og Jahve sagði við Móse: Gakk þú hér upp á Abarímfjall og
lít yfir landið, sem eg hefi gefið Ísraelsmönnum. 13 Og er þú hefir
litið það, skalt þú einnig safnast til þíns fólks, eins og Aron bróðir
þinn gjörði, 14 sökum þess að þið þrjózkuðust gegn skipan minni í
Zín-eyðimörku, þá er lýðurinn möglaði og þið skylduð helga mig fyrir
augum þeirra með vatninu. Þar eru nú Meríba-vötn hjá Kades í Zín-
eyðimörku. 15 En Móse talaði við Jahve og sagði: 16 Jahve, Guð lífs-
andans í öllu holdi, setji mann yfir lýðinn, 17 sem gangi út fyrir þeim
og gangi inn fyrir þeim, sem leiði þá út og leiði þá inn, svo að söfn-
uður Jahve sé eigi eins og hjörð, sem engan hirði hefir. 18 Þá sagði
Jahve við Móse: Tak þú Jósúa Núnsson, mann sem andi er í, og legg
hönd þína yfir hann; 19 leið hann fyrir Eleasar prest og fram fyrir allan
söfnuðinn og skipa hann í embætti í augsýn þeirra; 20 og þú skalt
leggja yfir hann af tign þinni, svo að allur söfnuður Ísraelsmanna
hlýði honum. 21 Og hann skal ganga fyrir Eleasar prest, en hann leita
úrskurðar með úrím fyrir hann frammi fyrir Jahve; að hans boði
skulu þeir ganga út og að hans boði skulu þeir ganga inn, hann og

---

64: kap. 1, 2 n. **65:** kap. 14, 22—24. 29—33; 32, 11. 12. 1 Kor. 10, 5. — **27, 1:** kap. 26, 33. Jós. 17, 3 n. **8:** kap. 16, 1 n. 14, 29. **5:** 3 Mós. 24, 12. **12:** 5 Mós. 32, 48. 49. **13:** kap. 20, 28. **14:** kap. 20, 12. 24. **16:** kap. 16, 22. **18:** 1 Mós. 41, 38. 5 Mós. 3, 21; 34, 9. **21:** 2 Mós. 28, 30. 3 Mós. 8, 8.

allir Ísraelsmenn með honum og allur söfnuðurinn. 22 Og Móse gjörði
eins og Jahve hafði boðið honum; tók hann Jósúa og leiddi hann fyrir
Eleasar prest og fram fyrir allan söfnuðinn, 23 lagði því næst hendur
sínar yfir hann og skipaði hann í embætti, eins og Jahve hafði sagt
fyrir Móse.

Lög um fórnir.

28 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Bjóð þú Ísraelsmönnum
og seg við þá: Þér skuluð gæta þess að færa mér á tilteknum
tíma fórnargjöf mína, mat minn af eldfórnunum til þægilegs ilms, er
mér bera. 3 Og þú skalt segja við þá: Þetta er eldfórnin, sem þér
skuluð færa Jahve: tvær sauðkindur veturgamlar gallalausar á dag í
stöðuga brennifórn. 4 Annari sauðkindinni skalt þú fórna að morgni,
hinni skalt þú fórna að kveldi um sólsetur, 5 og tíunda parti úr efu af
fínu mjöli, blönduðu við fjórðung úr hín af olíu úr steyttum olíuber-
jum, í matfórn. 6 Er það hin stöðuga brennifórn, sem færð var undir
Sínaí-fjalli til þægilegs ilms, sem eldfórn Jahve til handa. 7 Og í dreypi-
fórn skal fylgja hverri sauðkind fjórðungur úr hín. Í helgidóminum
skalt þú dreypa Jahve dreypifórn af áfengum drykk. 8 Hinni sauð-
kindinni skalt þú fórna um sólsetur, með sömu matfórn sem um morg-
uninn og þeirri dreypifórn, er henni fylgir, sem eldfórn þægilegs ilms
Jahve *til* handa.

9 Og á hvíldardegi tveim sauðkindum veturgömlum gallalausum
og tveim tíundu pörtum úr efu af fínu mjöli, blönduðu við olíu, í mat-
fórn og dreypifórninni, er henni fylgir. 10 Þetta er brennifórnin, sem
færa skal á hverjum hvíldardegi auk hinnar stöðugu brennifórnar og
dreypifórnarinnar, er henni fylgir.

11 Á fyrsta degi mánaða yðvarra skuluð þér færa Jahve í brenni-
fórn tvö ungneyti, einn hrút og sjö sauðkindur veturgamlar gallalausar,
12 og þrjá tíundu parta úr efu af fínu mjöli, blönduðu við olíu, í mat-
fórn með hverju nauti, tvo tíundu parta af fínu mjöli, blönduðu við
olíu, í matfórn með hrútnum, 13 og einn tíunda part af fínu mjöli,
blönduðu við olíu, í matfórn með hverri sauðkind — sem brennifórn
þægilegs ilms, sem eldfórn Jahve til handa. 14 En dreypifórnirnar, er
þeim fylgja, skulu vera hálf hín af víni með hverju nauti, þriðjungur
úr hín með hrútnum og fjórðungur úr hín með hverri sauðkind. Þetta
er brennifórnin, sem fórna skal á hverjum mánuði árið um kring.
15 Auk þess einn geithafur í syndafórn Jahve til handa; skal fórna
honum auk hinnar stöðugu brennifórnar og dreypifórnarinnar, er
henni fylgir.

16 En í fyrsta mánuðinum, á fjórtánda degi mánaðarins, eru páskar
Jahve. 17 Og á fimtánda degi hins sama mánaðar er hátíð; í sjö daga
skal eta ósýrt brauð. 18 Fyrsta daginn er haldin helg samkoma; eigi
skuluð þér þá vinna neina stritvinnu. 19 Og þér skuluð færa Jahve í
eldfórn, í brennifórn, tvö ungneyti, einn hrút og sjö sauðkindur vetur-
gamlar — skuluð þér hafa þær gallalausar; 20 og í matfórn með þeim
fínt mjöl, blandað við olíu; skuluð þér fórna þremur tíundu pörtum
með hverju nauti og tveimur tíundu pörtum með hrútnum; 21 einum
tíunda parti skalt þú fórna með hverri hinna sjö sauðkinda. 22 Enn
fremur einn hafur í syndafórn, til þess að friðþægja fyrir yður.
23 Þessu skuluð þér fórna, auk morgun-brennifórnarinnar, sem fram er

---

23: kap. 8, 10. Post. 13, 3. — **28, 3:** 2 Mós. 29, 38 n. **16:** 2 Mós. 12, 18. 3 Mós. 23, 5 n. 5 Mós. 16, 1 n.

borin í hina stöðugu brennifórn. 24 Þessu skuluð þér fórna á degi
hverjum í sjö daga sem eldfórnarmat þægilegs ilms Jahve til handa;
skal fórna því auk hinnar stöðugu brennifórnar og dreypifórnarinnar,
er honum fylgir. 25 En sjöunda daginn skuluð þér halda helga sam-
komu; eigi skuluð þér þá vinna neina stritvinnu.

26 Og frumgróðadaginn, þegar þér færið Jahve nýja matfórn, á
viknahátíð yðar, skuluð þér halda helga samkomu; eigi skuluð þér þá
vinna neina stritvinnu. 27 Og í brennifórn þægilegs ilms Jahve til
handa skuluð þér færa tvö ungneyti, einn hrút og sjö sauðkindur
veturgamlar; 28 og í matfórn með þeim fínt mjöl, blandað við olíu,
þrjá tíundu parta með hverju nauti, tvo tíundu parta með hrútnum,
29 einn tíunda part með hverri hinna sjö sauðkinda; 30 einn geithafur,
til þess að friðþægja fyrir yður. 31 Auk hinnar stöðugu brennifórnar
og matfórnarinnar, er henni fylgir, skuluð þér fórna þessu, ásamt
dreypifórnunum, er því fylgja; skuluð þér hafa það gallalaust.

29 En í sjöunda mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins, skuluð
þér halda helga samkomu; eigi skuluð þér þá vinna neina strit-
vinnu; þann dag skal blásið í básúnur hjá yður. 2 Í brennifórn til
þægilegs ilms fyrir Jahve skuluð þér þá fórna einu ungneyti, einum
hrút og sjö veturgömlum sauðkindum gallalausum; 3 og í matfórn með
þeim fínt mjöl blandað við olíu, þrjá tíundu parta með nautinu, tvo
tíundu parta með hrútnum, 4 og einn tíunda part með hverri hinna
sjö sauðkinda; 5 enn fremur einn geithafur í syndafórn, til þess að
friðþægja fyrir yður, — 6 auk tunglkomu-brennifórnarinnar og matfórn-
arinnar, er henni fylgir, og hinnar stöðugu brennifórnar og matfórnar-
innar, er henni fylgir, og dreypifórnanna, er þeim fylgja, að réttum
sið — til þægilegs ilms, sem eldfórn Jahve til handa.

7 Og tíunda daginn í þessum sama sjöunda mánuði skuluð þér
halda helga samkomu og þjá yður; þá skuluð þér ekkert verk vinna.
8 En í brennifórn skuluð þér færa Jahve, til þægilegs ilms, eitt ung-
neyti, einn hrút og sjö sauðkindur veturgamlar — skuluð þér hafa þær
gallalausar. 9 Og í matfórn með þeim fínt mjöl blandað við olíu, þrjá
tíundu parta með nautinu, tvo tíundu parta með hrútnum, 10 einn tí-
unda part með hverri hinna sjö sauðkinda; 11 enn fremur einn geit-
hafur í syndafórn, auk friðþægingar-syndafórnarinnar og stöðugu
brennifórnarinnar og matfórnarinnar, er henni fylgir, og dreypifórn-
anna, er þeim fylgja.

12 Og á fimtánda degi hins sjöunda mánaðar skuluð þér halda
helga samkomu; eigi skuluð þér þá vinna neina stritvinnu, heldur
halda Jahve hátíð í sjö daga. 13 Og þér skuluð færa í brennifórn, í
eldfórn þægilegs ilms Jahve til handa, þrettán ungneyti, tvo hrúta og
fjórtán sauðkindur veturgamlar — skulu þær vera gallalausar, 14 og í
matfórn með þeim fínt mjöl olíublandað, þrjá tíundu parta með hverju
hinna þrettán nauta, tvo tíundu parta með hvorum hinna tveggja
hrúta 15 og einn tíunda part með hverri hinna fjórtán sauðkinda; 16 enn
fremur einn geithafur í syndafórn, auk stöðugu brennifórnarinnar og
matfórnarinnar og dreypifórnarinnar, er henni fylgja. 17 Annan dag-
inn tólf ungneyti, tvo hrúta og fjórtán veturgamlar sauðkindur galla-
lausar, 18 og matfórn og dreypifórnir með nautunum, hrútunum og sauð-
kindunum, eftir tölu þeirra, að réttum sið; 19 enn fremur einn geithafur
í syndafórn, auk stöðugu brennifórnarinnar og matfórnarinnar, er henni
fylgir, og dreypifórnanna, er þeim fylgja. 20 Þriðja daginn ellefu naut,

---

26: 3 Mós. 23, 15 n. — **29, 1:** 3 Mós. 23, 24. 25. **6:** kap. 28, 3—8. 11—15. **7:** 3
Mós. 16, 29 n. 23, 27. 28. **12:** 3 Mós. 23, 34 n.

tvo hrúta og fjórtán veturgamlar sauðkindur gallalausar, [21] og matfórn
og dreypifórnir með nautunum, hrútunum og sauðkindunum, eftir tölu
þeirra, að réttum sið; [22] enn fremur einn hafur í syndafórn, auk stöð-
ugu brennifórnarinnar og matfórnarinnar og dreypifórnarinnar, er henni
fylgja. [23] Fjórða daginn tíu naut, tvo hrúta og fjórtán veturgamlar sauð-
kindur gallalausar, [24] matfórn og dreypifórnir með nautunum, hrútunum
og sauðkindunum, eftir tölu þeirra, að réttum sið; [25] enn fremur einn
geithafur í syndafórn, auk stöðugu brennifórnarinnar og matfórnarinnar
og dreypifórnarinnar, er henni fylgja. [26] Fimta daginn níu naut, tvo
hrúta og fjórtán veturgamlar sauðkindur gallalausar, [27] og matfórn og
dreypifórnir með nautunum, hrútunum og sauðkindunum, eftir tölu
þeirra, að réttum sið; [28] enn fremur einn hafur í syndafórn, auk stöð-
ugu brennifórnarinnar og matfórnarinnar og dreypifórnarinnar, er henni
fylgja. [29] Sétta daginn átta naut, tvo hrúta og fjórtán veturgamlar
sauðkindur gallalausar, [30] og matfórn og dreypifórnir með nautunum,
hrútunum og sauðkindunum, eftir tölu þeirra, að réttum sið; [31] enn
fremur einn hafur í syndafórn, auk stöðugu brennifórnarinnar og mat-
fórnarinnar og dreypifórnanna, er henni fylgja. [32] Sjöunda daginn sjö
naut, tvo hrúta og fjórtán veturgamlar sauðkindur gallalausar, [33] og
matfórn og dreypifórnir með nautunum, hrútunum og sauðkindunum,
eftir tölu þeirra, að réttum sið; [34] enn fremur einn hafur í syndafórn,
auk stöðugu brennifórnarinnar og matfórnarinnar og dreypifórnarinnar,
er henni fylgja. [35] Áttunda daginn skuluð þér halda hátíðastefnu;
eigi skuluð þér vinna neina stritvinnu. [36] Og þér skuluð færa í brenni-
fórn, í eldfórn þægilegs ilms Jahve til handa, eitt naut, einn hrút
og sjö veturgamlar sauðkindur gallalausar, [37] matfórn og dreypi-
fórnir með nautinu, hrútnum og sauðkindunum, eftir tölu þeirra, að
réttum sið; [38] enn fremur einn hafur í syndafórn, auk stöðugu brenni-
fórnarinnar og matfórnarinnar og dreypifórnarinnar, er henni fylgja.
[39] Þessu skuluð þér fórna Jahve á löghátíðum yðar, auk heitfórna yðar
og sjálfviljafórna, hvort heldur eru brennifórnir, matfórnir, dreypifórnir
eða heillafórnir.
[40] Og Móse lagði að öllu leyti svo fyrir Ísraelsmenn sem Jahve
hafði boðið Móse.

Um heit.

30 Og Móse talaði við höfuð ættkvísla Ísraelsmanna á þessa
leið: Þetta er það, sem Jahve hefir boðið. [2] Nú gjörir maður
Jahve heit eða vinnur eið að því, að leggja á sig bindindi, og skal
hann þá eigi bregða orði sínu; hann skal að öllu leyti svo gjöra sem
hann hefir talað. [3] En ef kona gjörir Jahve heit og leggur á sig bind-
indi, meðan hún er í æsku í föðurhúsum, [4] og faðir hennar veit af
heitinu eða bindindinu, er hún hefir á sig lagt, en segir ekkert við hana,
þá skulu öll heit hennar standa og hvert það bindindi, er hún hefir á
sig lagt. [5] En ef faðir hennar bannar henni jafnskjótt sem hann fær
vitneskju um það, þá skulu öll heit hennar ógild vera og hvert það
bindindi, er hún hefir á sig lagt, og Jahve mun fyrirgefa henni, af því
að faðir hennar bannaði henni. [6] En giftist hún og heit hvíla á henni
og óvarlega töluð orð, er hún hefir bundið sig með; [7] og maður henn-
ar heyrir það og segir ekkert við hana, þá skulu heit hennar standa
og hvert það bindindi, er hún hefir á sig lagt. [8] En ef maður hennar
bannar henni jafnskjótt sem hann fær vitneskju um, ógildir hann heitið,

35: 3 Mós. 23, 36. Jóh. 7, 37. — **30, 2:** 5 Mós. 23, 21. Préd. 5, 3. 4.

sem á henni hvílir, og óvarkárnisorðin, er hún hefir bundið sig með,
og Jahve mun fyrirgefa henni. 9 En heit ekkju eða konu brottrekinn-
ar — alt sem hún hefir bundist, er skuldbindandi fyrir hana. 10 En
gjöri hún heit í húsi manns síns eða leggi á sig bindindi með eiði,
11 og maður hennar heyrir það og segir ekkert við hana og bannar
henni ekki, þá skulu öll heit hennar standa og hvert það bindindi, er
hún hefir á sig lagt. 12 En ef maður hennar ógildir jafnskjótt og hann
fær vitneskju um, þá skal alt, sem komið hefir yfir varir hennar, ógilt
vera, hvort heldur eru heit eða bindindisskuldbinding; maður hennar
hefir ógilt það, og Jahve mun fyrirgefa henni. 13 Sérhvert heit og sér-
hvern skuldbindingareið um að þjá sig getur maður hennar staðfest
eða ógilt. 14 En ef maður hennar segir alls ekkert við hana dag eftir
dag, þá staðfestir hann öll heit hennar eða allar þær skuldbindingar,
er á henni hvíla; hann hefir staðfest þær með því að segja ekkert við
hana, þá er hann fékk vitneskju um það. 15 En ef hann ógildir þær
eftir að hann hefir fengið vitneskju um, þá tekur hann á sig misgjörð
hennar.

16 Þetta eru þau ákvæði, er Jahve bauð Móse að gilda skyldu
milli manns og konu, milli föður og dóttur, meðan hún er í æsku og
í föðurhúsum.

Ísraelsmenn hefna sín á Midíanítum.

31 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 2 Hefn þú Ísraelsmanna
á Midíanítum; eftir það skalt þú safnast til þíns fólks. 3 Og
Móse talaði við lýðinn og sagði: Hervæðið menn af yður til herfarar,
og skulu þeir fara á móti Midíansmönnum, til þess að koma fram
hefnd Jahve á Midíansmönnum. 4 Skuluð þér senda þúsund manns af
ættkvísl hverri af öllum ættkvíslum Ísraels til herfararinnar. 5 Voru þá
látnir til af þúsundum Ísraels þúsund af ættkvísl hverri, tólf þúsund
herbúinna manna. 6 Og Móse sendi þá, þúsund manns af ættkvísl
hverri, til herfarar og með þeim Pínehas, son Eleasars prests, til her-
farar, og hafði hann með sér hin helgu áhöld og hvellilúðrana. 7 Og
þeir börðust við Midíansmenn, eins og Jahve hafði boðið Móse, og
drápu alla karlmenn. 8 Þeir drápu og konunga Midíansmanna, auk
annara, er þeir feldu: Eví, Rekem, Zúr, Húr og Reba, fimm konunga
Midíansmanna; Bíleam Beórsson drápu þeir og með sverði. 9 Og Ísra-
elsmenn tóku að herfangi konur Midíansmanna og börn þeirra og
rændu öllum eykjum þeirra, öllum fénaði þeirra og öllum eigum þeirra.
10 En þeir lögðu eld í allar borgir þeirra, sem þeir bjuggu í, og í allar
tjaldbúðir þeirra. 11 Og þeir tóku alt ránsféð og alt herfangið, bæði
menn og skepnur, 12 og færðu Móse og Eleasar presti og söfnuði Ísra-
elsmanna hið hertekna fólk, herfangið og ránsféð í herbúðirnar, til
Móabsheiða, sem eru við Jórdan gegnt Jeríkó.

13 En Móse og Eleasar prestur og allir höfuðsmenn safnaðarins
gengu í móti þeim út fyrir herbúðirnar. 14 Reiddist Móse þá hersveitar-
foringjunum, bæði þeim er settir voru yfir þúsundir og þeim er settir
voru yfir hundruð og komu úr leiðangrinum, 15 og sagði við þá: Gáf-
uð þér öllum konum líf? 16 Sjá, það voru einmitt þær, sem urðu til-
efni til þess, að Ísraelsmenn að ráði Bíleams sýndu Jahve ótrúmensku
vegna Peórs, svo að plágan kom yfir söfnuð Jahve. 17 Drepið því öll
piltbörn; drepið og allar þær konur, er samræði hafa átt við karl-
mann; 18 en látið öll stúlkubörn, er eigi hafa átt samræði við karl-

---

31, 2: kap. 25, 17 n. 27, 12 n. **6:** kap. 10, 9. **8:** Jós. 13, 21 n. 4 Mós. 22, 5 n.
9: 5 Mós. 20, 14. **16:** kap. 25, 1 n.

mann, lifa handa yður. 19 En sjálfir skuluð þér hafast við fyrir utan
herbúðirnar í sjö daga; hver sem drepið hefir mann og hver sem snert
hefir veginn mann, þér skuluð syndhreinsa yður á þriðja degi og sjö-
unda degi, svo og þeir, er þér hafið tekið að herfangi. 20 Þér skuluð
og syndhreinsa allan klæðnað, alla hluti af skinni gjörva, alt sem
gjört er úr geitahárum, svo og öll tréílát. 21 Og Eleasar prestur sagði
við hermennina, er gengið höfðu í bardagann: Þetta er ákvæði í lög-
málinu, er Jahve hefir boðið Móse. 22 En láta skuluð þér gull, silfur,
eir, járn, tin og blý — 23 alt sem eld þolir — ganga í gegnum eld, og
er það þá hreint; þó skal það enn syndhreinsað með hreinsunarvatni. En
alt, sem eigi þolir eld, skuluð þér láta ganga í gegnum vatn. 24 Og þér
skuluð þvo klæði yðar á sjöunda degi, og eruð þá hreinir; eftir það
megið þér koma í herbúðirnar.
25 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 26 Tel þú herfangið, bæði
menn og skepnur, þú og Eleasar prestur og ætthöfðingjar safnaðarins;
27 og skift þú herfanginu til helminga milli þeirra, er vopnaviðskiftin
áttu, þeirra er í leiðangurinn fóru, og alls safnaðarins. 28 Og þú skalt
taka í skattgjald Jahve til handa af bardagamönnunum, þeim er í leið-
angurinn fóru, eina sál af hverjum fimm hundruðum — af mönnum,
nautgripum, ösnum og smáfénaði. 29 Takið það af þeirra helmingi, og
skalt þú fá það Eleasar presti sem lyftifórn Jahve. 30 En af helmingi
Ísraelsmanna skalt þú taka frá eina af hverjum fimtíu — af mönnum,
nautgripum, ösnum og smáfénaði, af öllum skepnum, og fá Levítun-
um, sem annast búð Jahve.
31 Og Móse og Eleasar prestur gjörðu eins og Jahve hafði boðið
Móse. 32 En herfangið — það sem eftir var af ránsfé því, er herfólkið
hafði rænt — voru sex hundruð sjötíu og fimm þúsundir af sauðfénaði,
33 sjötíu og tvær þúsundir af nautgripum 34 og sextíu og eitt þúsund
asnar; 35 og alls þrjátíu og tvö þúsund manns, konur er eigi höfðu átt
samræði við karlmann. 36 En helmingshlutur þeirra, er í leiðangurinn
fóru, var að tölu þrjú hundruð þrjátíu og sjö þúsundir og fimm hundr-
uð af sauðfénaði, 37 og skattgjaldið til handa Jahve af sauðfénaðinum
var sex hundruð sjötíu og fimm, 38 af nautgripum þrjátíu og sex þús-
undir, og skattgjaldið af þeim Jahve til handa sjötíu og tveir, 39 asn-
arnir þrjátíu þúsund og fimm hundruð, og skattgjaldið af þeim Jahve
til handa sextíu og einn; 40 og mennirnir sextán þúsundir, og skatt-
gjaldið af þeim Jahve til handa þrjátíu og tvær sálir. 41 Og Móse fékk
Eleasar presti lyftifórnarskattgjaldið Jahve til handa, eins og Jahve
hafði boðið Móse. 42 Og af helmingnum, er Ísraelsmenn fengu og
Móse skifti frá hermönnunum — 43 en í hluta safnaðarins kom: af sauð-
fénaði þrjú hundruð þrjátíu og sjö þúsundir og fimm hundruð,
44 af nautgripum þrjátíu og sex þúsundir, 45 af ösnum þrjátíu þúsundir
og fimm hundruð 46 og af mönnum sextán þúsundir — 47 af helmingn-
um, er Ísraelsmenn fengu, tók Móse frá einn af hverjum fimtíu, bæði
af mönnum og skepnum, og fékk Levítunum, er annast búð Jahve,
eins og Jahve hafði boðið Móse.
48 Höfuðsmennirnir yfir þúsundum hersins, fyrirliðarnir fyrir þús-
undunum og fyrirliðarnir fyrir hundruðunum, gengu nú fram fyrir
Móse 49 og sögðu við Móse: Vér þjónar þínir höfum talið bardaga-
mennina, er vér áttum yfir að ráða, og vér söknum eigi neins af þeim.
50 Fyrir því færum vér Jahve að fórnargjöf hver það, er hann hefir
komist yfir af gullgripum: armhringa, armbönd, fingurgull, eyrnagull
og hálsmen, til þess að friðþægja fyrir sálir vorar fyrir Jahve. 51 En

19: kap. 19, 11. 16. **23**: kap. 19, 9. **41**: v. 28. 29.

þeir Móse og Eleasar tóku við gullinu af þeim; var það alls konar
listasmíði. 52 En gullið, sem þeir færðu Jahve að lyftifórn, var alls
sextán þúsund sjö hundruð og fimtíu siklar og var það frá fyrirliðun-
um fyrir þúsundunum og frá fyrirliðunum fyrir hundruðunum. 53 Her-
mennirnir höfðu rænt hver handa sér. 54 Og þeir Móse og Eleasar
prestur tóku við gullinu af fyrirliðunum fyrir þúsundunum og hundr-
uðunum og færðu það í samfundatjaldið, Ísraelsmönnum til minningar
frammi fyrir Jahve.

Ættkvíslir þeirra Rúbens og Gaðs og hálf Manasse-ættkvísl fá land til bólfestu.

32 En synir Rúbens og synir Gaðs áttu mikið kvikfé og mjög
vænt; og er þeir litu Jaser-land og Gílead-land, sáu þeir að það
var gott búfjárland. 2 Synir Gaðs og synir Rúbens komu þá og sögðu
við þá Móse og Eleasar prest og höfuðsmenn safnaðarins á þessa leið:
3 Atarót, Díbon, Jaser, Nimra, Hesbón, Eleale, Sebam, Nebó og Beón,
4 landið, sem Jahve laust fyrir söfnuði Ísraels, er búfjárland gott og
þjónar þínir eiga búfé. 5 Og þeir sögðu: Ef vér höfum fundið náð í
augum þínum, þá fái þjónar þínir land þetta til eignar; far eigi með
oss yfir Jórdan. 6 Þá sagði Móse við sonu Gaðs og sonu Rúbens: Eiga
bræður yðar að fara í hernað, en þér setjast hér að? 7 Hví teljið þér
hug úr Ísrelsmönnum að fara yfir um, inn í landið, sem Jahve hefir
gefið þeim? 8 Svo gjörðu og feður yðar, þá er eg sendi þá frá Kades-
Barnea til að skoða landið. 9 Þeir fóru alla leið norður í Eskóldal og
skoðuðu landið, en töldu svo hug úr Ísraelsmönnum, að þeir vildu ekki
fara inn í landið, sem Jahve hafði gefið þeim. 10 Þann dag upptendr-
aðist reiði Jahve, svo að hann sór og sagði: 11 Þeir menn, er fóru
af Egiptalandi tvítugir og þaðan af eldri, skulu ekki fá að sjá landið,
sem eg sór Abraham, Ísak og Jakob, því að þeir hafa ekki fylgt mér
trúlega, 12 nema Kaleb Jefúnneson Kenissíti og Jósúa Núnsson, því að
þeir hafa trúlega fylgt Jahve. 13 Og reiði Jahve upptendraðist gegn Ís-
rael og hann lét þá reika um eyðimörkina í fjörutíu ár, þar til er öll
sú kynslóð var liðin undir lok, er gjört hafði það, sem ilt var fyrir
augliti Jahve. 14 Og sjá, nú hafið þér risið upp í stað feðra yðar, þér
afsprengi syndugra manna, til þess að gjöra hina brennandi reiði Jahve
gegn Ísrael enn þá meiri. 15 Því að ef þér snúið yður frá honum, þá
mun hann láta þá reika enn lengur um eyðimörkina, og þér munuð
steypa öllum þessum lýð í glötun. 16 Og þeir gengu til hans og sögðu:
Vér viljum byggja hér fjárbyrgi fyrir búsmala vorn og bæi handa
börnum vorum. 17 En sjálfir munum vér fara vígbúnir fyrir Ísraels-
mönnum, þar til er vér höfum komið þeim á sinn stað; en börn vor
skulu búa í víggirtum borgum, sökum íbúa landsins. 18 Eigi munum
vér snúa heim aftur fyr en Ísraelsmenn hafa hlotið hver sinn erfðahlut.
19 Því að vér munum eigi taka eignarland með þeim þar hinumegin Jór-
danar, því að vér höfum hlotið til eignar landið hér austanmegin Jór-
danar. 20 Þá sagði Móse við þá: Ef þér viljið gjöra þetta, ef þér viljið
búast til bardaga fyrir augliti Jahve, 21 og ef sérhver vígbúinn maður
meðal yðar fer yfir Jórdan fyrir augliti Jahve, unz hann hefir rekið
óvini sína burt frá sér, 22 og þér snúið ekki aftur fyr en landið er
undirokað fyrir augliti Jahve, þá skuluð þér vera sýknir saka fyrir
Jahve og fyrir Ísrael, og land þetta skal verða yðar eign fyrir augliti
Jahve. 23 En ef þér gjörið eigi svo, sjá, þá syndgið þér gegn Jahve, og

---

32, 3: kap. 21, 32. **9:** kap. 13, 3 n. 5 Mós. 9, 23. **11:** kap. 14, 28 n. 26, 65. Jós. 14, 6. **17:** Jós. 4, 12. 13. **20:** Jós. 1, 13 n.

þér munuð fá að kenna á synd yðar, er yður mun í koll koma.
24 Byggið yður bæi handa börnum yðar og byrgi handa fé yðar, og
gjörið svo sem þér hafið látið um mælt. 25 Þá sögðu synir Gaðs og
synir Rúbens við Móse: Þjónar þínir munu gjöra eins og þú býður,
herra. 26 Börn vor, konur vorar, fénaður vor og allir eykir vorir skulu
verða eftir hér í bæjunum í Gíleað. 27 En þjónar þínir skulu fara yfir
um, allir þeir sem herbúnir eru, fyrir augliti Jahve til hernaðar, eins
og þú býður, herra.
28 Og Móse gaf Eleasar presti, Jósúa Núnssyni og ætthöfðingjum
Ísraelsmanna skipun um þá; 29 og Móse sagði við þá: Ef synir Gaðs og
synir Rúbens, allir þeir sem vígbúnir eru, fara með yður yfir Jórdan
til hernaðar fyrir augliti Jahve og þér undirokið landið, þá gefið þeim
Gíleað-land til eignar. 30 En ef þeir fara eigi vígbúnir yfir um með
yður, þá skulu þeir fá eignarlönd með yður í Kanaanlandi. 31 En synir
Gaðs og synir Rúbens svöruðu og sögðu: Það sem Jahve hefir sagt
þjónum þínum, það viljum vér gjöra. 32 Vér viljum fara yfir um víg-
búnir fyrir augliti Jahve, inn í Kanaanland, en óðalseign vor skal vera
fyrir handan Jórdan. 33 Þá fékk Móse þeim sonum Gaðs, sonum
Rúbens og hálfri ættkvísl Manasse Jósefssonar konungsríki Síhons Am-
óríta konungs og konungsríki Ógs, konungs í Basan, landið og borgirn-
ar í því, ásamt umhverfunum, borgir landsins alt í kring. 34 Þá reistu
synir Gaðs Díbon, Atarót, Aróer, 35 Aterót-Sófan, Jaser, Jogbeha, 36 Bet-
Nimra og Bet-Haran; voru það víggirtar borgir og fjárbyrgi. 37 En syn-
ir Rúbens reistu Hesbón, Eleale, Kirjataím, 38 Nebó, Baal-Meon, með
breyttu nafni, og Síbma; og þeir gáfu borgunum, er þeir reistu, ný
nöfn. 39 En synir Makírs Manassesonar fóru til Gíleað og unnu það
og ráku burt Amóríta, sem þar voru. 40 Og Móse fékk Makír Man-
assesyni Gíleað, og festi hann þar bygð. 41 En Jaír, sonur Manasse,
fór og vann þorp þeirra og nefndi þau Jaírs-þorp. 42 Og Nóba fór og
vann Kenat og borgirnar þar umhverfis og nefndi það Nóba eftir nafni
sínu.

Áfangastaðir Ísraelsmanna.

33 Þessir voru áfangar Ísraelsmanna, er þeir fóru af Egiptalandi,
hver hersveit fyrir sig, undir forystu þeirra Móse og Arons.
2 Og Móse færði í letur að boði Jahve staðina, sem þeir lögðu upp frá,
eftir áföngum þeirra; og þessir voru áfangar þeirra frá einum áfanga-
stað til annars. 3 Þeir lögðu upp frá Ramses í fyrsta mánuðinum, á
fimtánda degi hins fyrsta mánaðar; daginn eftir páska lögðu Ísraels-
menn af stað með lyftri hendi að Egiptum öllum ásjáandi, 4 meðan
Egiptar voru að jarða alla frumburðina, er Jahve hafði fyrir þeim deytt;
og Jahve hafði látið refsidóma ganga yfir goð þeirra. 5 Og Ísraels-
menn lögðu upp frá Ramses og settu búðir sínar í Súkkót. 6 Og þeir
lögðu upp frá Súkkót og settu búðir sínar í Etam, þar sem eyðimörk-
ina þrýtur. 7 Og þeir lögðu upp frá Etam og sneru leið sinni til Pí-
Hakírót, sem er fyrir austan Baal-Zefón, og þeir settu búðir sínar
fyrir austan Mígdól. 8 Og þeir lögðu upp frá Pí-Hakírót og fóru þvert
yfir hafið inn í eyðimörkina; og þeir fóru þriggja daga leið í Etam-
eyðimörk og settu búðir sínar í Mara. 9 Og þeir lögðu upp frá Mara
og komu til Elím; en í Elím voru tólf vatnslindir og sjötíu pálmaviðir;

24: v. 16. 17. **33:** 5 Mós. 3, 12 n. Jós. 13, 7. 8. **39:** 1 Mós. 50, 23. **41:** Dóm. 10, 4. 1 Kron. 2, 21. 22. — **33, 3:** 2 Mós. 12, 37; 14, 8. **4:** 2 Mós. 12, 12. **5:** 2 Mós. 12, 37. **6:** 2 Mós. 13, 20. **7:** 2 Mós. 14, 2. **8:** 2 Mós. 14, 22. 29; 15, 23. **9:** 2 Mós. 15, 27.

þar settu þeir búðir sínar. [10] Og þeir lögðu upp frá Elím og settu
búðir sínar við Rauðahafið. [11] Og þeir lögðu upp frá Rauðahafinu og
settu búðir sínar í Sín-eyðimörku. [12] Og þeir lögðu upp frá Sín-
eyðimörk og settu búðir sínar í Dofka. [13] Og þeir lögðu upp frá
Dofka og settu búðir sínar í Alús. [14] Og þeir lögðu upp frá Alús og
settu búðir sínar í Refídím; þar hafði lýðurinn ekki vatn að drekka.
[15] Og þeir lögðu upp frá Refídím og settu búðir sínar í Sínaí-eyðimörk.
[16] Og þeir lögðu upp frá Sínaí-eyðimörk og settu búðír sínar í Kibrót-
hattava. [17] Og þeir lögðu upp frá Kibrót-hattava og settu búðir sínar
í Hazerót. [18] Og þeir lögðu upp frá Hazerót og settu búðir sínar í
Ritma. [19] Og þeir lögðu upp frá Ritma og settu búðir sínar í Rimmón-
Perez. [20] Og þeir lögðu upp frá Rimmón-Perez og settu búðir sínar í
Líbna. [21] Og þeir lögðu upp frá Líbna og settu búðir sínar í Rissa.
[22] Og þeir lögðu upp frá Rissa og settu búðir sínar í Kehelata. [23] Og
þeir lögðu upp frá Kehelata og settu búðir sínar á Seferfjalli. [24] Og
þeir lögðu upp frá Seferfjalli og settu búðir sínar í Harada. [25] Og þeir
lögðu upp frá Harada og settu búðir sínar í Makhelót. [26] Og þeir
lögðu upp frá Makhelót og settu búðir sínar í Tahat. [27] Og þeir lögðu
upp frá Tahat og settu búðir sínar í Tera. [28] Og þeir lögðu upp frá
Tera og settu búðir sínar í Mitka. [29] Og þeir lögðu upp frá Mitka og
settu búðir sínar í Hasmóna. [30] Og þeir lögðu upp frá Hasmóna og
settu búðir sínar í Móserót. [31] Og þeir lögðu upp frá Móserót og settu
búðir sínar í Bene-Jaakan. [32] Og þeir lögðu upp frá Bene-Jaakan og
settu búðir sínar í Hór-Haggiðgað. [33] Og þeir lögðu upp frá Hór-
Haggiðgað og settu búðir sínar í Jotbata. [34] Og þeir lögðu upp frá
Jotbata og settu búðir sínar í Abróna. [35] Og þeir lögðu upp frá Abróna
og settu búðir sínar í Ezjón-Geber. [36] Og þeir lögðu upp frá Ezjón-
Geber og settu búðir sínar í Zín-eyðimörku, það er Kades. [37] Og þeir
lögðu upp frá Kades og settu búðir sínar á Hór-fjalli, á landamærum
Edóm-lands. [38] Og Aron prestur fór að boði Jahve upp á Hór-fjall og
andaðist þar, á fertugasta ári eftir brottför Ísraelsmanna af Egiptalandi,
í fimta mánuðinum, á fyrsta degi mánaðarins. [39] Og Aron var hundrað
tuttugu og þriggja ára gamall, þegar hann andaðist á Hór-fjalli. [40] Og
Kanaanítinn, konungurinn í Arad, sem bjó í suðurhluta Kanaanlands,
spurði komu Ísraelsmanna. [41] Og þeir lögðu upp frá Hór-fjalli og settu
búðir sínar í Zalmóna. [42] Og þeir lögðu upp frá Zalmóna og settu
búðir sínar í Fúnón. [43] Og þeir lögðu upp frá Fúnón og settu búðir
sínar í Óbót. [44] Og þeir lögðu upp frá Óbót og settu búðir sínar í
Íje-Haabarím, í Móabslandi. [45] Og þeir lögðu upp frá Íjím og settu
búðir sínar í Díbon-Gað. [46] Og þeir lögðu upp frá Díbon-Gað og settu
búðir sínar í Almón-Díblataím. [47] Og þeir lögðu upp frá Almón-
Díblataím og settu búðir sínar í Abarím-fjöllum, fyrir austan Nebó.
[48] Og þeir lögðu upp frá Abarím-fjöllum og settu búðir sínar á Móabs-
heiðum við Jórdan, gegnt Jerikó. [49] Settu þeir búðir sínar við Jórdan
frá Bet-Hajesímót til Abel-Hasittím á Móabs-heiðum.

Um brottrekstur landsbúa og skifting landsins.

[50] Og Jahve talaði við Móse á Móabs-heiðum við Jórdan, gegnt
Jerikó, og sagði: [51] Mæl þú til Ísraelsmanna og seg við þá: Þegar þér
eruð komnir yfir um Jórdan inn í Kanaanland, [52] skuluð þér stökkva

---

11: 2 Mós. 16, 1. **14:** 2 Mós. 17, 1. **15:** 2 Mós. 19, 1. **16:** kap. 11, 34. 35. **18:** kap. 12, 16. **31:** 5 Mós. 10, 6 n. **36:** kap. 20, 1. **37:** kap. 20, 22. **38:** kap. 20, 25 n. 5 Mós. 10, 6; 32, 50. **40:** kap. 21, 1. **43:** kap. 21, 10. **44:** kap. 21, 11.

burt undan yður öllum íbúum landsins og eyða öllum myndasteinum
þeirra; þér skuluð og eyða öllum steyptum líkneskjum þeirra og leggja
fórnarhæðir þeirra í eyði; [53] og þér skuluð kasta eign yðar á landið og
festa bygð í því; því að yður hefi eg gefið landið til eignar. [54] Og þér
skuluð fá erfðahluti í landinu eftir hlutkesti, hver ættkvísl fyrir sig;
þeirri ættkvísl, sem mannmörg er, skuluð þér fá mikinn erfðahlut, en
þeirri, sem fámenn er, skuluð þér fá lítinn erfðahlut; þar sem hlutur
hvers eins fellur, það skal verða hans; eftir kynkvíslum feðra yðar
skuluð þér fá það í erfðahlut. [55] En ef þér stökkvið ekki íbúum lands-
ins burt undan yður, þá munu þeir af þeim, er þér skiljið eftir, verða
þyrnar í augum yðar og broddar í síðum yðar og þeir munu veita
yður þungar búsifjar í landinu, sem þér búið í; [56] og þá mun svo fara,
að eg mun gjöra svo við yður sem eg hafði fyrirhugað að gjöra við þá.
34 Og Jahve talaði við Móse og sagði: [2] Bjóð þú Ísraelsmönn-
um og seg við þá: Þegar þér komið inn í Kanaanland, þá skal
það vera landið, sem þér hljótið til eignar, Kanaanland til yztu um-
merkja. [3] Suðurhliðin skal vera: frá Zín-eyðimörk með fram Edóm;
og austurendi suður-takmarkanna skal vera suðurendi Saltasjós; [4] þaðan
skulu takmörkin liggja í boga fyrir sunnan Sporðdrekaskarð og ná yfir
til Zin og endir þeirra vera fyrir sunnan Kades-Barnea; skulu þau
liggja til Hazar-Adar og ná yfir til Azmón. [5] Frá Azmón skulu tak-
mörkin liggja í boga til Egiptalandsár og alla leið til sjóar. [6] Og að
*vestur-tak*mörkum skuluð þér hafa hafið mikla; þetta skulu vera *vest-
ur-tak*mörkin. [7] En norður-takmörkin skulu vera þessi: frá hafinu
mikla skuluð þér taka stefnu á Hór-fjall; [8] frá Hór-fjalli skuluð þér
taka stefnu þangað sem leið liggur til Hamat, og þaðan alla leið til
Zedad. [9] Skulu takmörkin ná til Sífrón og enda í Hazar-Enan. Þetta
skulu vera landamerki yðar að norðanverðu. [10] Og að austanverðu skul-
uð þér setja merkjalínuna frá Hazar-Enan til Sefam; [11] en frá Sefam
skulu landamerkin liggja suður til Ribla, fyrir austan Aín; þaðan skulu
landamerkin liggja niður eftir og nema við fjallhrygginn fyrir austan
Kíneret-vatn*. [12] Og landamerkin skulu liggja niður með Jórdan og
enda við Saltasjó. Þessi skulu merki vera lands yðar hringinn í kring.
[13] Og Móse bauð Ísraelsmönnum og sagði: Þetta er landið, sem
þér skuluð fá til eignar með hlutkesti og Jahve bauð að gefa níu ætt-
kvíslunum og hálfri. [14] Því að ættkvísl Rúbens sona, hver ætt fyrir sig,
og ættkvísl Gaðs sona, hver ætt fyrir sig, og hálf ættkvísl Manasse hafa
fengið sinn eignarhluta. [15] Tvær ættkvíslirnar og hálf hafa fengið sinn
eignarhluta hinumegin Jórdanar, gegnt Jerikó, austanmegin.
[16] Og Jahve talaði við Móse og sagði: [17] Þessi eru nöfn þeirra
manna, er skifta skulu landinu milli yðar: Eleasar prestur og Jósúa
Núnsson. [18] Enn fremur skuluð þér taka einn höfðingja af ættkvísl
hverri, til að skifta landinu. [19] Og þessi eru nöfn mannanna: af ætt-
kvísl Júda Kaleb Jefúnneson; [20] af ættkvísl Símeons sona Samúel Ammí-
húdsson; [21] af ættkvísl Benjamíns Elídad Kislónsson; [22] höfðingi af
ættkvísl Dans sona Búkí Joglíson; [23] af sonum Jósefs: höfðingi af ætt-
kvísl Manasse sona Hanníel Efóðsson, [24] og höfðingi af ættkvísl Efra-
íms sona Kemúel Siftansson; [25] höfðingi af ættkvísl Sebúlons sona Elíza-
fan Parnaksson; [26] höfðingi af ættkvísl Íssakars sona Paltíel Asansson;
[27] höfðingi af ættkvísl Assers sona Akíhúð Selómíson; [28] og höfðingi af
ættkvísl Naftalí sona Pedahel Ammíhúdsson. [29] Þessir voru þeir, er

---

52: 2 Mós. 23, 32. 33; 34, 12 n. 5 Mós. 7, 2 n. **54:** kap. 26, 54. 55. Jós. 14, 1 n.
55: 2 Mós. 34, 12. 15. 16. Jós. 23, 13. Dóm. 2, 3. — **34, 2:** 2 Mós. 23, 31. 5 Mós.
11, 24. Jós. 1, 4. **3:** Jós. 15, 1. **11:** * Þ. e. Genesaretvatn. **14:** kap. 32, 33.

Jahve bauð að skifta skyldu landeignum milli Ísraelsmanna í Kana-
anlandi.

•

Um borgir Levítanna og griðastaði.

35 Og Jahve talaði við Móse á Móabs-heiðum við Jórdan, gegnt
Jerikó, og sagði: 2 Bjóð þú Ísraelsmönnum, að þeir fái Levítun-
um borgir til íbúðar af óðalseignum sínum; og til beitar skuluð þér fá
Levítunum landið kring um borgirnar. 3 Og borgirnar skulu vera þeim
til íbúðar og beitilandið, er undir þær liggur, skal vera fyrir gripi þeirra,
fénað þeirra og allar aðrar skepnur þeirra. 4 Og beitilandið hjá borg-
unum, er þér fáið Levítunum, skal vera þúsund álnir út frá borgar-
veggnum hringinn í kring. 5 Og fyrir utan borgina skuluð þér mæla
austurhliðina tvö þúsund álnir, suðurhliðina tvö þúsund álnir, vestur-
hliðina tvö þúsund álnir og norðurhliðina tvö þúsund álnir, en borgin
sjálf sé í miðju. Þetta beitiland í kring um borgirnar skulu þeir fá.
6 Og að því er kemur til borganna, er þér eigið að fá Levítunum, þá
skuluð þér láta af hendi griðastaðina sex, til þess að þangað megi
flýja menn, er víg hafa unnið, en auk þeirra skuluð þér fá þeim fjöru-
tíu og tvær borgir. 7 Borgirnar, er þér fáið Levítunum, skulu vera
fjörutíu og átta borgir alls, ásamt með beitilandi því, er undir þær
liggur. 8 Og að því er kemur til borganna, er þér eigið að láta af óð-
ali Ísraelsmanna, þá skuluð þér láta mannmörgu ættkvíslirnar leggja
til fleiri, en hinar fámennu færri; hver einn skal fá Levítunum af borg-
um sínum í réttu hlutfalli við erfðahlut þann, er hann hefir fengið.
9 Og Jahve talaði við Móse og sagði: 10 Tala þú til Ísraelsmanna og
seg við þá: Þegar þér eruð komnir yfir um Jórdan inn í Kanaanland,
11 þá veljið yður haganlegar borgir; skulu það vera yður griðastaðir,
að þangað megi flýja vegendur, þeir er óviljandi hafa orðið manni að
bana. 12 Og borgirnar skulu vera yður hæli fyrir hefnanda, svo að
vegandinn týni eigi lífi áður en hann hefir komið fyrir dóm safnaðar-
ins. 13 En griðastaðirnir, sem þér látið af hendi, skulu vera sex.
14 Skuluð þér láta þrjár borgir hinumegin Jórdanar og þrjár borgir í
Kanaanlandi; griðastaðir skulu þær vera. 15 Skulu þessar sex borgir
vera griðastaðir bæði fyrir Ísraelsmenn og dvalarmenn og hjábýlinga
meðal yðar, svo að þangað megi flýja hver sá, er orðið hefir manni að
bana óviljandi. 16 Hafi hann lostið hann með járntóli, svo að hann
beið bana af, þá er hann manndrápari; og manndrápara skal vissulega
af lífi taka. 17 Hafi hann lostið hann með stein í hendi, er getur orðið
manni að bana, svo að hann beið bana af, þá er hann manndrápari;
manndrápara skal vissulega af lífi taka. 18 Eða hafi hann lostið hann
með trétól í hendi, er getur orðið manni að bana, svo að hann beið
bana af, þá er hann manndrápari; manndrápara skal vissulega af lífi
taka. 19 Hefndarmaðurinn skal drepa vegandann; hann skal drepa
hann, ef hann hittir hann. 20 Og hrindi hann honum af hatri eða kasti
í hann af ásetningi, svo að hann bíður bana af, 21 eða ljósti hann af
fjandskap með hendinni, svo að hann bíður bana af, þá skal sá, er
laust hann, vissulega líflátinn verða; hann er manndrápari; hefndar-
maðurinn skal drepa vegandann, þegar hann hittir hann.
22 En hafi hann hrundið honum óvart, en eigi af fjandskap, eða
kastað í hann einhverju verkfæri, þó eigi af ásettu ráði, 23 eða hann
kastar til hans steini, sem getur orðið manni að bana, án þess að sjá

35, 6: 2 Mós. 21, 13. 5 Mós. 4, 41 n. 19, 2 n. Jós. 20, 2 n. **8:** Jós. 21, 3—42.
10: 5 Mós. 19, 1—13. **16:** 2 Mós. 21, 12. 3. Mós. 24, 17.

hann, svo að hann bíður bana af, og var þó ekki óvinur hans og ætl-
aði ekki að gjöra honum mein, 24 þá dæmi söfnuðurinn milli vegand-
ans og hefndarmannsins eftir lögum þessum. 25 Og söfnuðurinn skal
forða veganda undan hefndarmanninum og söfnuðurinn skal láta flytja hann
aftur í griðastað þann, er hann hafði flúið í, og skal hann dvelja þar
unz æðsti presturinn deyr, sem smurður hefir verið með heilagri olíu.
26 En ef vegandi fer út fyrir landamerki griðastaðar þess, er hann hefir
í flúið, 27 og hefndarmaður hittir hann fyrir utan landamerki griðastað-
ar hans, og hefndarmaður vegur veganda, þá er hann eigi blóðsekur.
28 Því að hann skal dvelja í griðastað sínum, unz æðsti prestur deyr;
en eftir dauða æðsta prests má vegandinn hverfa aftur til óðalslands
síns. 29 Þetta skulu vera lög hjá yður frá kyni til kyns í öllum bú-
stöðum yðar.
30 Nú drepur einhver mann, og skal þá manndráparann af lífi taka
eftir framburði votta; þó má ekki kveða upp dauðadóm yfir manni
eftir framburði eins vitnis. 31 Og eigi skuluð þér taka bætur fyrir líf
manndrápara, sem er dauðasekur, heldur skal hann af lífi tekinn verða.
32 Eigi skuluð þér heldur leyfa manni að leysa sig með fébótum undan
því að flýja í griðastað sinn, heldur megi hverfa aftur og búa í land-
inu áður en prestur deyr. 33 Og þér skuluð eigi vanhelga landið, sem
þér eruð í; því að blóðið vanhelgar landið, og landið fær eigi frið-
þæging fyrir það blóð, sem úthelt er í því, nema með blóði þess, sem
úthelti því. 34 Og þú skalt ekki saurga landið, sem þér búið í, með
því að eg bý í því; því að eg, Jahve, bý meðal Ísraelsmanna.

Um arftöku Zelofhaðsdætra.

36 En ætthöfðingjarnir af kynkvísl Gíleaðs sona, Makírssonar,
Manassesonar, af kynkvíslum Jósefs sona, gengu fram og töluðu
fyrir augliti Móse og fyrir augliti höfuðsmannanna, ætthöfðingja Ísraels-
manna, 2 og sögðu: Jahve hefir boðið þér, herra, að fá Ísraelsmönnum
landið til eignar með hlutkesti; þér var og, herra, boðið af Jahve að
fá eignarhluta Zelofhaðs bróður vors dætrum hans í hendur. 3 Giftist
þær nú einhverjum af sonum annara ættkvísla Ísraelsmanna, þá tekst
erfð þeirra af erfð feðra vorra og bætist við erfð þess ættleggs, er þær
giftast í, og tekst þannig af erfðahluta vorum. 4 Og þegar fagnaðarár Ís-
raelsmanna kemur, þá verður erfð þeirra bætt við erfð þess ættleggs,
er þær giftast í, og erfð þeirra tekst af erfð ættleggs feðra vorra.
5 Þá gaf Móse Ísraelsmönnum svofeld fyrirmæli að boði Jahve:
Ættleggur Jósefs sona hefir rétt að mæla. 6 Þetta eru fyrirmæli Jahve
um dætur Zelofhaðs: Þær mega giftast hverjum sem þær vilja; aðeins
skulu þær giftast einhverjum úr föðurætt sinni, 7 svo að erfð Ísraels-
manna gangi eigi frá einum ættlegg til annars; heldur skulu allir Ísra-
elsmenn halda fast í erfð föðurættar sinnar. 8 Og sérhver dóttir af
ættkvíslum Ísraelsmanna, er erfð hlýtur, skal giftast í föðurætt sína,
svo að hver Ísraelsmanna erfi föðurleifð sína 9 og erfð gangi eigi frá
einum ættlegg til annars; heldur skulu allir ættleggir Ísraelsmanna
halda fast í erfð sína.
10 Dætur Zelofhaðs gjörðu svo sem Jahve hafði boðið Móse, 11 og
giftust þær Mahla, Tirza, Hogla, Milka og Nóa, dætur Zelofhaðs,

---

30: 5 Mós. 17, 6; 19, 15. 2 Kor. 13, 1. Hebr. 10, 28. **33**: 1 Mós. 9, 6. **34**: 2 Mós. 29, 45. 3 Mós. 26, 11. — **36**, 1: kap. 26, 29. **2**: kap. 26, 55. 56; 27, 6. 7. Jós. 17, 3 n. **4**: 3 Mós. 25, 10 n.

sonum föðurbræðra sinna. [12] Giftust þær mönnum af kynkvísl sona
Manasse Jósefssonar, og varð erfð þeirra kyr í ættlegg föðurættar þeirra.
[13] Þetta eru skipanir þær og ákvæði, er Jahve setti Ísraelsmönnum
fyrir Móse á Móabs-heiðum við Jórdan, gegnt Jerikó.

Fimta bók Móse

(Deuteronomium).

Yfirlit yfir för Ísraelsmanna frá því, er þeir fóru af Egiptalandi.

1 Þessi eru þau orð, er Móse talaði við allan Ísrael hinumegin Jór-
danar í eyðimörkinni, á sléttlendinu gegnt Súf, á milli Paran, Tófel,
Laban, Hazeról og Dí-Sahab. [2] Eru ellefu dagleiðir frá Hóreb til Kades-
Barnea, þegar farin er leiðin, sem liggur til Seír-fjalla. [3] Á fertugasta
ári, á fyrsta degi hins ellefta mánaðar, birti Móse Ísraelsmönnum alt
það, er Jahve hafði boðið honum um þá, [4] eftir að hann hafði unnið
á Síhon Amóríta konungi, sem hafði aðsetur í Hesbon, og Óg, konungi
í Basan, sem hafði aðsetur í Astaról, hjá Edreí. [5] Hinumegin Jórdanar,
í Móabslandi, tók Móse að skýra lögmál þetta og mælti: [6] Jahve, Guð
vor, talaði við oss á Hóreb á þessa leið: Þér hafið nú dvalið nógu
lengi á þessu fjalli. [7] Snúið á leið, leggið af stað og haldið til fjall-
lendis Amóríta og allra nábúa þeirra: á sléttlendinu, í fjalllendinu, á
láglendinu, í suðurlandinu, á sjávarströndinni, inn í land Kanaaníta og
til Líbanon, alt til fljótsins mikla, Evfratfljótsins. [8] Sjá, eg fæ yður
landið. Farið og takið til eignar landið, sem Jahve sór feðrum yðar:
Abraham, Ísak og Jakob, að gefa þeim og niðjum þeirra eftir þá.
[9] Þá sagði eg við yður: Eg rís ekki einn undir yður. [10] Jahve, Guð
yðar, hefir margfaldað yður, og sjá, þér eruð í dag að fjölda til sem
stjörnur himins. [11] Jahve, Guð feðra yðar, gjöri yður þúsund sinnum
fleiri en þér eruð og blessi yður, eins og hann hefir heitið yður.
[12] Hvernig fæ eg einn borið þyngslin af yður, þunga yðar og deilur
yðar! [13] Veljið til vitra menn, skynsama og valinkunna af hverri kyn-
kvísl yðar, og mun eg skipa þá höfðingja yfir yður. [14] Þá svöruðuð
þér mér og sögðuð: Það er vel til fallið að gjöra það, sem þú talar
um. [15] Tók eg þá ætthöfðingja yðar, vitra menn og valinkunna, og
skipaði þá höfðingja yfir yður, suma yfir þúsund, suma yfir hundrað,
suma yfir fimtíu, suma yfir tíu, og tilsjónarmenn meðal ættkvísla yðar.
[16] Og eg lagði þá svo fyrir dómendur yðar: Hlýðið á mál bræðra yðar
og dæmið réttlátlega, hvort heldur mann greinir á við bróður sinn eða
útlending, er hjá honum dvelur. [17] Gjörið yður eigi mannamun í dóm-
um; hlýðið jafnt á lágan sem háan; hræðist engan mann; því að dóm-
urinn er Guðs; en ef eitthvert mál er yður ofvaxið, þá skjótið því til
mín, og skal eg sinna því. [18] Þannig lagði eg þá fyrir yður alt það, er
þér skylduð gjöra.

1, 4: 4 Mós. 21, 21—35. **6:** 2 Mós. 19, 1. 4 Mós. 10, 11. 12. **7:** 1 Mós. 15, 18. **8:** 1 Mós. 12, 7. **9:** 4 Mós. 11, 14. 2 Mós. 18, 18. **10:** kap. 10, 22. 1 Mós. 15, 5; 22, 17. **16:** kap. 16, 18. 19. **17:** Orðskv. 24, 23. 2 Kron. 19, 6. Jóh. 7, 24. 2 Mós. 23, 3. 3 Mós. 19, 15

19 Því næst lögðum vér upp frá Hóreb og fórum yfir alla eyði-
mörkina miklu og hræðilegu, sem þér hafið séð, leiðina til fjalllendis
Amóríta, eins og Jahve, Guð vor, hafði fyrir oss lagt; og vér komum
til Kades-Barnea. 20 Þá sagði eg við yður: Þér eruð komnir að fjall-
lendi Amóríta, sem Jahve, Guð vor, gefur oss. 21 Sjá, Jahve, Guð þinn,
hefir fengið þér landið; far þú og tak það til eignar, eins og Jahve,
Guð feðra þinna, hefir boðið þér; óttast þú eigi og lát eigi hugfallast.
22 Þá genguð þér allir til mín og sögðuð: Sendum menn á undan oss,
að þeir megi kanna landið fyrir oss og færa oss fregnir af veginum,
sem vér eigum að fara, og af borgunum, er vér munum koma til.
23 Mér féll þetta vel í geð, og tók eg tólf menn af yður, einn mann af
ættkvísl hverri. 24 Og þeir fóru af stað og héldu norður til fjalla og
komust í Eskóldal og könnuðu landið. 25 Tóku þeir með sér nokkuð
af ávöxtum landsins og færðu oss; og þeir fluttu oss fregnir og sögðu:
Gott er landið, sem Jahve, Guð vor, gefur oss. 26 En þér vilduð eigi
fara þangað og óhlýðnuðust skipun Jahve, Guðs yðar. 27 Og þér mögl-
uðuð í tjöldum yðar og sögðuð: Af því að Jahve hataði oss, hefir
hann leitt oss burt af Egiptalandi, til þess að selja oss í hendur
Amóritum, svo að þeir eyði oss. 28 Hvert erum vér að fara? Bræður
vorir hafa skelft hjörtu vor með því að segja: Fólkið er stærra og
hærra að vexti en vér; borgirnar eru stórar og víggirtar hátt í loft upp;
vér höfum meira að segja séð þar Anakíta. 29 Þá sagði eg við yður:
Látið eigi hugfallast og hræðist þá ekki. 30 Jahve, Guð yðar, sem fyrir
yður fer, mun berjast fyrir yður, eins og hann hjálpaði yður bersýni-
lega í Egiptalandi 31 og á eyðimörkinni, þar sem þú sást hvernig Jahve,
Guð þinn, bar þig, eins og faðir ber barn sitt, alla þá leið, er þér hafið
farið, þar til er þér komuð hingað. 32 En þrátt fyrir alt þetta vilduð
þér ekki treysta Jahve, Guði yðar, 33 sem gekk á undan yður á leiðinni,
til að leita upp tjaldstaði handa yður, á næturnar í eldi, til þess að
vísa yður veginn, sem þér ættuð að halda, en á daginn í skýi.
34 En er Jahve heyrði umtölur yðar, varð hann reiður, sór og
sagði: 35 Sannlega skal enginn af þessum mönnum, af þessari illu kyn-
slóð fá að sjá landið góða, sem eg sór að gefa feðrum yðar, 36 nema
Kaleb Jefúnneson, hann skal fá að sjá það; honum mun eg gefa landið,
sem hann hefir stigið fæti á, og sonum hans, sökum þess að hann
hefir fylgt Jahve trúlega. 37 Jahve reiddist mér einnig yðar vegna og
sagði: Þú skalt ekki heldur komast þangað. 38 Jósúa Núnsson, sem
stendur fyrir augliti þínu, hann skal komast þangað; tel þú hug í hann,
því að hann mun úthluta því Ísrael til eignar. 39 Börn yðar, sem þér
sögðuð að mundi verða fjandmönnunum að bráð, og synir yðar, sem
í dag vita eigi grein góðs og ills, munu komast þangað; þeim vil eg
gefa það, og þeir skulu fá það til eignar. 40 En þér skuluð snúa á leið
og halda inn í eyðimörkina, leiðina til Rauðahafsins. 41 Þá svöruðuð
þér og sögðuð við mig: Vér höfum syndgað gegn Jahve; vér viljum fara
og berjast, eins og Jahve, Guð vor, hefir boðið oss. Og þér gyrtuð
yður, hver sínum hervopnum, og tölduð það hægðarleik að leggja upp
á fjöllin. 42 Þá sagði Jahve við mig: Seg þeim: Þér skuluð eigi fara
þangað og eigi berjast, því að eg er eigi meðal yðar, svo að þér bíðið
eigi ósigur fyrir óvinum yðar. 43 Og eg talaði til yðar, en þér gegnduð
ekki, heldur óhlýðnuðust skipun Jahve og gjörðuð yður svo djarfa að
leggja upp á fjöllin. 44 Fóru þá Amóritar, sem bjuggu á fjöllum þess-

---

22: 4 Mós. 13, 1 n. **24:** 4 Mós. 13, 21 n. **26:** 4 Mós. 14, 1 n. **28:** kap. 9, 1. 2. **30:** 2 Mós. 14, 14. 25. Jós. 10, 14. 42. **31:** kap. 32, 10 n. **33:** 2 Mós. 13, 21. 4 Mós. 10, 33 n. **36:** 4 Mós. 14, 21 n. 26, 64 n. 32, 11 n. **37:** 4 Mós. 20, 12; 27, 13. 14. **39:** 4 Mós. 14, 31. **41:** 4 Mós. 14, 40 n.

um, í móti yður, eltu yður, eins og býflugur gjöra, og tvístruðu yður
alla leið frá Seír til Horma. [45] Og þér hurfuð aftur og grétuð frammi
fyrir Jahve, en Jahve heyrði ekki bænir yðar og hlýddi ekki á yður.
[46] Þannig hélduð þér kyrru fyrir í Kades langan tíma, eins langan tíma
og þér dvölduð þar.
2 Síðan snerum vér á leið og héldum inn í eyðimörkina, leiðina
til Rauðahafsins, eins og Jahve hafði boðið mér; og vér fórum í
kring um Seír-fjöll marga daga. [2] Þá sagði Jahve við mig: [3] Þér hafið
farið nógu lengi í kring um fjöll þessi; haldið nú í norður. [4] En bjóð
þú lýðnum og seg: Þér farið nú yfir landamerki bræðra yðar, Esaú
sona, sem búa í Seír, og þeir munu verða hræddir við yður; en gætið
þess vandlega [5] að gjöra þeim engan ófrið, því að ekki mun eg gefa
yður svo mikið sem þverfet af landi þeirra, því að eg hefi gefið Esaú
Seír-fjöll til eignar. [6] Mat skuluð þér kaupa af þeim fyrir silfur, að
þér megið eta, og vatn skuluð þér einnig kaupa af þeim fyrir silfur,
að þér megið drekka. [7] Því að Jahve, Guð þinn, hefir blessað þig í
öllu, sem þú hefir tekið þér fyrir hendur; hann hefir borið umhyggju
fyrir för þinni um þessa miklu eyðimörk; í fjörutíu ár hefir Jahve,
Guð þinn, nú verið með þér; ekkert hefir þig skort. [8] Síðan héldum
vér áfram burt frá bræðrum vorum Esaú sonum, sem búa í Seír, burt
frá veginum yfir sléttlendið, burt frá Elat og Esjón-Geber, og beygðum
við og héldum leiðina til Móabs-eyðimerkur.
[9] Þá sagði Jahve við mig: Leitið eigi á Móabíta og hefjið engan
ófrið við þá, því að eigi mun eg gefa þér neitt af landi þeirra til eignar,
með því að eg hefi gefið Lots sonum Ar til eignar. [10] (Emítar bjuggu
þar forðum, mikil þjóð og fjölmenn og stórvaxin, eins og Anakítar.
[11] Þeir voru og taldir Refaítar, eins og Anakítar, en Móabítar kölluðu
þá Emíta. [12] Hórítar bjuggu og forðum í Seír, en Esaú synir hröktu þá
burt og eyddu þeim, en settust sjálfir að löndum þeirra, eins og Ísrael
gjörði við eignarland sitt, er Jahve hafði gefið þeim). [13] Takið yður
nú upp og farið yfir Seredá. Og vér fórum yfir Seredá. [14] Í þrjátíu
og átta ár vorum vér á leiðinni frá Kades-Barnea, til þess er vér fór-
um yfir Seredá, unz öll kynslóðin, hinir vopnfæru menn, var dáin úr
herbúðunum, eins og Jahve hafði svarið þeim. [15] Hönd Jahve var
einnig á móti þeim, svo að hann eyddi þeim úr herbúðunum, unz
enginn þeirra var eftir.
[16] En er allir vopnfærir menn af lýðnum voru dánir, [17] þá mælti Jahve
til mín þessum orðum: [18] Þú fer í dag um land Móabíta, fram hjá Ar,
[19] og munt þú þá koma í nánd við Ammóníta, en eigi skalt þú leita
á þá né gjöra þeim nokkurn ófrið, því að eigi mun eg gefa þér neitt
af landi Ammóníta til eignar, með því að eg hefi gefið Lots sonum
það til eignar. [20] (Það er og talið land Refaíta; Refaítar bjuggu þar
forðum og kölluðu Ammónítar þá Samsúmmíta, [21] mikil þjóð og fjöl-
menn og stórvaxin, eins og Anakítar; en Jahve eyddi þeim fyrir Am-
mónítum, svo að þeir eignuðust lönd þeirra og settust að í þeirra stað,
[22] eins og hann gjörði fyrir Esaú sonu, sem búa í Seír, þá er hann
eyddi Hórítum fyrir þeim, svo að þeir eignuðust lönd þeirra og settust
að í þeirra stað, og er svo enn í dag. [23] Svo var og um Avíta, sem
bjuggu í þorpum alt til Gaza; Kaftórítar komu frá Kaftór og eyddu
þeim og settust sjálfir að löndum þeirra). [24] Takið yður nú upp og
haldið af stað og farið yfir Arnoná. Sjá, eg hefi gefið á þitt vald
Amórítann Síhon, konung í Hesbon, og land hans; tak nú til að vinna

---

2, 1: 4 Mós. 14, 25; 21, 4. Dóm. 11, 18. 9: 1 Mós. 19, 37. 18: 4 Mós. 21, 12.
19: 1 Mós. 19, 38.

landið og legg til orustu við hann. [25] Skal eg láta það hefjast í dag,
að öllum þjóðum undir himninum standi af þér ótti og hræðsla: ef
þær heyra þig nefndan á nafn, skulu þær fá í sig hræðslu og kvíða
fyrir þér.
[26] Þá gjörði eg menn úr Kedemót-eyðimörk á fund Síhons, kon-
ungs í Hesbon, með svolátandi friðarorð: [27] Leyf mér að fara um land
þitt; mun eg fara rétta þjóðleið og skal eg eigi sveigja af til hægri né
vinstri. [28] Mat munt þú selja mér fyrir silfur, að eg megi eta; og vatn
skalt þú láta mig fá fyrir silfur, að eg megi drekka; leyf mér aðeins
að fara um fótgangandi — [29] eins og þeir leyfðu mér, Esaú synir, sem
búa í Seír, og Móabítar, sem búa í Ar —, unz eg fer yfir Jórdan inn
í landið, sem Jahve, Guð vor, gefur oss. [30] En Síhon, konungur í
Hesbon, vildi ekki leyfa oss að fara um land sitt; því að Jahve, Guð
þinn, herti anda hans og gjörði hjarta hans þverúðarfult, af því að
hann vildi gefa hann í þínar hendur, eins og nú er fram komið. [31] Og
Jahve sagði við mig: Sjá, eg hefi byrjað að selja þér í hendur Síhon
og land hans; tak nú til að vinna það, svo að þú megir eignast land
hans. [32] Fór Síhon þá í móti oss með öllu liði sínu og átti orustu
við oss hjá Jahaz. [33] En Jahve, Guð vor, gaf hann á vort vald, svo
að vér unnum sigur á honum, sonum hans og öllu liði hans. [34] Þá
unnum vér og á sama tíma allar borgir hans og gjöreyddum hverja
borg að karlmönnum, konum og börnum; vér létum engan undan
komast. [35] Fénaðinn einn tókum vér að herfangi, svo og ránsfenginn
úr borgunum, er vér höfðum unnið. [36] Frá Aróer, sem liggur á bakka
Arnonár, og frá borginni, sem liggur í dalnum, alla leið til Gíleað
var engin sú borg, er oss væri ókleift að vinna; Jahve, Guð vor, gaf
þær allar á vort vald. [37] Aðeins komst þú ekki nærri landi Ammóníta,
héraðinu fram með Jabboká, borgunum í fjalllendinu, né nokkuru því,
sem Jahve, Guð vor, hafði bannað oss.
3 Snerum vér nú á leið og héldum veginn, sem liggur til Basan.
En Óg, konungur í Basan, fór í móti oss með öllu liði sínu, til
þess að heyja bardaga hjá Edreí. [2] Þá sagði Jahve við mig: Eigi
skalt þú óttast hann; því að eg gef hann og lið hans alt og land hans
í þínar hendur, og skalt þú svo fara með hann, eins og þú fórst með
Síhon, Amóríta konung, er bjó í Hesbon. [3] Jahve, Guð vor, gaf oss þannig
og í hendur Óg, konung í Basan, og lið hans alt, og vér feldum hann,
svo að enginn var eftir skilinn, er undan kæmist. [4] Þá unnum vér
allar borgir hans; var engin sú borg, að vér eigi næðum henni frá
þeim: sextíu borgir, alt Argób-hérað, konungsríki Ógs í Basan. [5] Alt
voru þetta borgir víggirtar háum múrveggjum, hliðum og slagbröndum,
auk mikils fjölda af óumgirtum þorpum. [6] Og vér gjöreyddum þær,
eins og vér höfðum áður gjört við Síhon, konung í Hesbon, með því
að gjöreyða hverja borg að karlmönnum, konum og börnum. [7] En
fénaðinn allan og ránsfenginn úr borgunum tókum vér að herfangi.
[8] Þannig tókum vér í það skifti úr höndum beggja Amóríta konunga
land alt hinumegin Jórdanar frá Arnoná til Hermon-fjalls — [9] Hermon
kalla Zídoningar Sirjon, en Amórítar kalla það Senír —, [10] allar borgir
á sléttlendinu, Gíleað alt og Basan, alla leið til Salka og Edreí, þær
borgir í Basan, er heyrðu konungsríki Ógs. [11] Því að Óg, konungur í
Basan, var sá eini, sem eftir var af Refaítum; sjá, steinlíkkista hans
var gjör úr stuðlabergi og er enn til í Rabba hjá Ammónítum; hún
er níu álna löng og fjögra álna breið eftir venjulegu alinmáli. [12] Þetta

---

28: 4 Mós. 21, 21 n. **32**: kap. 29, 7 n. — **3, 1**: 4 Mós. 21, 33 n. 5 Mós. 29, 7 n.
6: kap. 2, 34. 35. **11**: Jós. 13, 12. 1 Mós. 14. 5.

land tókum vér þá til eignar. Frá Aróer, sem liggur við Arnoná, og
hálft Gíleað-fjalllendi og borgirnar í því gaf eg Rúbenítum og Gaditum;
[13] en það, sem eftir var af Gíleað, og alt Basan, konungsríki Ógs, gaf
eg hálfri ættkvísl Manasse, alt Argób-hérað; þetta Basan alt er kallað
Refaítaland. [14] Jaír, son Manasse, nam alt Argób-hérað alt að landa-
mærum Gesúríta og Maakatíta og kallaði það, sem sé Basan, eftir nafni
sínu Jaírs-þorp, og helzt það nafn enn í dag. [15] Makír gaf eg Gíleað; [16] og
Rúbenítum og Gadítum gaf eg land frá Gíleað suður að Arnoná, í
dalinn miðjan, — voru það suðurtakmörkin — og alla leið að Jabboká,
sem er á landamærum Ammóníta; [17] enn fremur sléttlendið með Jór-
dan á mörkum, frá Kinneret-vatni suður að vatninu á sléttlendinu,
Saltasjó, undir Pisga-hlíðum, austanmegin.
[18] Þá bauð eg yður og sagði: Jahve, Guð yðar, hefir gefið yður
þetta land til eignar; farið vígbúnir fyrir bræðrum yðar, Ísraelsmönn-
um, allir þér sem vopnfærir eruð. [19] En konur yðar og börn og bú-
smali yðar — eg veit að þér eigið mikinn fénað — skal verða eftir í
borgunum, sem eg hefi gefið yður; [20] þar til er Jahve, Guð yðar, veitir
bræðrum yðar hvíld, eins og yður, og þeir hafa líka tekið til eignar
land það, er Jahve, Guð yðar, gefur þeim hinumegin Jórdanar; þá
megið þér snúa aftur, hver til óðals síns, er eg hefi gefið yður. [21] Og
Jósúa bauð eg þá og sagði: Þú hefir séð alt það með eigin augum,
sem Jahve, Guð yðar, hefir gjört þessum tveimur konungum; eins mun
Jahve fara með öll þau konungaríki, sem þú ert á leið til. [22] Eigi
skuluð þér óttast þau, því að Jahve, Guð yðar, berst fyrir yður.
[23] Þá bað eg Jahve líknar og sagði: [24] Ó drottinn Jahve! þú hefir
nú þegar sýnt þjóni þínum, hve mikill þú ert og hve sterk hönd þín
er; því að hver er sá guð á himni eða jörðu, sem gjöri önnur eins
verk og þú og jafnmikil máttarverk? [25] Æ, leyf mér að fara yfir um
og sjá landið góða, sem er hinumegin Jórdanar, þetta fagra fjalllendi
og Líbanon. [26] En Jahve reiddist mér yðar vegna og bænheyrði mig
ekki; og Jahve sagði við mig: Nóg um það; tala eigi meira um þetta
mál við mig. [27] Far þú upp á Pisga-tind og horf þú í vestur, norður,
suður og austur og lít það með augum þínum; því að þú munt ekki
komast yfir hana Jórdan. [28] En skipa þú Jósúa foringja og tel hug í
hann og gjör hann öruggan, því að hann skal fara yfir um fyrir þessu
fólki og hann skal skifta milli þeirra landinu, sem þú sér.
[29] Dvöldum vér nú um hríð í dalnum á móts við Bet-Peór.

Áminningar og aðvaranir.

4 Heyr þú nú, Ísrael, lög þau og ákvæði, sem eg kenni yður, til
þess að þér haldið þau, svo að þér megið lifa og komast inn í það
land, sem Jahve, Guð feðra yðar, gefur yður, og fá það til eignar.
[2] Þér skuluð engu auka við þau boðorð, sem eg legg fyrir yður, né
heldur draga nokkuð frá, svo að þér varðveitið skipanir Jahve, Guðs
yðar, sem eg legg fyrir yður. [3] Þér hafið séð með eigin augum, hvað
Jahve gjörði sakir Baal-Peór; því að öllum þeim mönnum, sem fylgdu
Baal-Peór, eyddi Jahve, Guð þinn, úr samfélagi yðar. [4] En þér, sem
hélduð yður fast við Jahve, Guð yðar, lifið allir fram á þennan dag.
[5] Sjá, eg hefi kent yður lög og ákvæði, eins og Jahve, Guð minn, lagði
fyrir mig, til þess að þér breytið eftir þeim í því landi, sem þér haldið

12: 4 Mós. 32, 33 n. **14:** 4 Mós. 32, 41. **15:** 4 Mós. 32, 40. **17:** 4 Mós. 34, 11.
Jós. 12, 2 n. **18:** 4 Mós. 32, 17. **20:** Jós. 22, 4. **24:** Sálm. 86, 8; 89, 7. **26:** kap.
1, 37. 4 Mós. 20, 12. **27:** kap. 34, 1. 4. **28:** kap. 31, 7. Jós. 1, 6. — **4, 2:** kap.
12, 32. Orðskv. 30, 6. **3:** 4 Mós. 25, 3 n.

nú inn í, til þess að taka það til eignar. 6 Varðveitið þau því og hald-
ið þau; því að það mun koma á yður orði hjá öðrum þjóðum fyrir
vizku og skynsemi; þegar þær heyra öll þessi lög, munu þær segja:
Það er vissulega viturt og skynsamt fólk, þessi mikla þjóð. 7 Því að
hvaða stór-þjóð er til, sem hafi guð, er henni sé eins nálægur, eins og
Jahve, Guð vor, er oss, hve nær sem vér áköllum hann? 8 Og hver
er sú stór-þjóð, er hafi svo réttlát lög og ákvæði, eins og alt þetta lög-
mál er, sem eg legg fyrir yður í dag?

9 En vara þig og gæt vandlega sálar þinnar, að eigi gleymir þú
þeim hlutum, sem þú hefir séð með eigin augum, og að það ekki liði
þér úr minni alla æfidaga þína; og þú skalt gjöra þá kunna börnum
þínum og barnabörnum.* 10 Gleym þú eigi deginum, þegar þú stóðst
frammi fyrir Jahve, Guði þínum, hjá Hóreb, og Jahve sagði við mig:
Safna þú lýðnum saman fyrir mig; eg ætla að láta þá heyra orð mín,
svo að þeir læri að óttast mig alla þá daga, sem þeir lifa á jörðunni,
og kenni það einnig börnum sínum. 11 Þér komuð þá fram og námuð
staðar undir fjallinu, en fjallið logaði alt í eldi upp í háan himin,
fylgdi því myrkur, ský og sorti. 12 Og Jahve talaði við yður út úr
eldinum; hljóm orðanna heyrðuð þér, en mynd sáuð þér enga; þér
heyrðuð aðeins hljóminn. 13 Þá birti hann yður sáttmála sinn, sem
hann bauð yður að halda, tíu boðorðin; og hann reit þau á tvær stein-
töflur. 14 Þá bauð Jahve mér að kenna yður lög og ákvæði, svo að
þér gætuð breytt eftir þeim í því landi, er þér haldið nú yfir til, til
þess að taka það til eignar. 15 Gætið yðar því vandlega, líf yðar liggur
við — því að þér sáuð enga mynd á þeim degi, þegar Jahve talaði
við yður hjá Hóreb út úr eldinum —, 16 að þér ekki mannspillið yður
á því að búa yður til skurðgoð í mynd einhvers líkneskis, hvort held-
ur er í líki karls eða konu, 17 í líki einhvers ferfætlings, sem til er á
jörðunni, í líki einhvers fleygs fugls, er flýgur í loftinu, 18 í líki ein-
hvers dýrs, sem skríður á jörðunni, eða í líki einhvers fisks, sem til
er í vötnunum undir jörðunni, 19 og að þú eigi, þegar þú lyftir augum
þínum til himins og sér sólina, tunglið og stjörnurnar, allan himinsins
her, látir tælast til þess að falla fram fyrir þeim og dýrka þau; því
að Jahve, Guð þinn, hefir skift þeim meðal allra þjóða undir himnin-
um. 20 En yður hefir Jahve tekið að sér og leitt yður út úr járn-
bræðsluofninum, út úr Egiptalandi, svo að þér skylduð verða eignar-
þjóð hans, sem og hefir verið til þessa. 21 Og Jahve reiddist mér yðar
vegna, svo að hann sór, að eg skyldi ekki komast yfir Jórdan og ekki
komast inn í góða landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar;
22 heldur hlýt eg að deyja í þessu landi og fæ ekki að komast yfir Jór-
dan. En þér munuð komast yfir um og fá þetta góða land til eignar.
23 Gætið yðar, að þér gleymið ekki sáttmálanum, er Jahve, Guð yðar,
hefir við yður gjört, og búið yður til skurðgoð í mynd einhvers þess,
er Jahve, Guð þinn, hefir bannað þér. 24 Því að Jahve, Guð þinn, er
eyðandi eldur, vandlátur Guð.

25 Þegar þú hefir getið börn og barnabörn, og þér hafið ílengst
í landinu, ef þér þá mannspillið yður á því að búa til skurðgoð í
einhverri mynd og gjörið það, sem ilt er í augum Jahve, Guðs þíns,
svo að þér egnið hann til reiði, 26 þá kveð eg í dag bæði himin og
jörð til vitnis móti yður, að þá munuð þér brátt eyðast úr því landi,
er þér haldið nú inn í yfir Jórdan, til þess að fá það til eignar; þér

7: 2 Sam. 7, 23. Sálm. 145, 18. **8:** Sálm. 147, 19. 20. **10:** 2 Mós. 19, 17 n. 5 Mós. 6, 7; 11, 19. **13:** 2 Mós. 31, 18; 34, 28. 5 Mós. 9, 10. **16:** 2 Mós. 20, 4 n. **17:** Róm. 1, 23. **19:** kap. 17, 3. **20:** 2 Mós. 19, 5. 1 Kong. 8, 51. **21:** kap. 3, 26. **22:** kap. 34, 4. 5. **24:** kap. 9, 3. Hebr. 12, 29. 2 Mós. 20, 5; 34, 14. **26:** kap. 30, 19; 31, 28; 8, 19; 11, 16 n.

munuð þá eigi lifa þar mörg árin, heldur verða gjöreyddir. 27 Og
Jahve mun þá dreifa yður meðal þjóðanna, svo að af yður skal ein-
ungis eftir verða lítill hópur meðal heiðingja þeirra, er Jahve leiðir
yður burt til. 28 Þar munuð þér þjóna þeim guðum, sem eru handa-
verk manna, stokkar og steinar, sem eigi sjá og eigi heyra og eigi eta
og eigi finna lykt. 29 Þar munt þú leita Jahve, Guðs þíns, og þú munt
finna hann, ef þú leitar hans af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni.
30 Þegar þú ert í nauðum staddur og alt þetta kemur yfir þig, þá munt
þú, á komandi tímum, snúa þér til Jahve, Guðs þíns, og hlýða hans
röddu. 31 Því að Jahve, Guð þinn, er miskunnsamur Guð; hann mun
eigi yfirgefa þig né afmá þig, og hann mun eigi gleyma sáttmálanum,
er hann sór feðrum þínum.

32 Því spyr þig fyrir um fyrri tíma, sem verið hafa á undan þér,
alt frá þeim tíma, er Guð skóp mennina á jörðunni, og frá einu heims-
skauti til annars, hvort nokkurn tíma hafi orðið svo miklir hlutir eða
nokkuð slíkt heyrst, 33 hvort nokkur þjóð hafi heyrt raust Guðs tala
út úr eldinum, eins og þú hefir heyrt, og þó haldið lífi? 34 Eða hvort
Guð hefir til reynt nokkurn tíma að koma sjálfur, til þess að ná þjóð
af annari þjóð með máttarverkum, táknum og undrum, með styrjöld,
sterkri hendi, útréttum armlegg og miklum skelfingum, eins og Jahve,
Guð þinn, gjörði við yður í Egiptalandi í augsýn þinni. 35 Þetta hefir
þú fengið að sjá, svo að þú mættir vita, að Jahve, hann er Guð, og
enginn nema hann einn. 36 Af himni hefir hann látið þig heyra sína
raust, til þess að kenna þér, og á jörðu hefir hann látið þig sjá hinn
mikla eld sinn, og þú hefir heyrt orð hans út úr eldinum. 37 Og fyrir
því að hann elskaði feður þína og útvaldi niðja þeirra eftir þá og leiddi
þig sjálfur af Egiptalandi með hinum mikla mætti sínum, 38 til þess að
stökkva burt undan þér þjóðum, sem eru stærri og sterkari en þú
ert, en leiða þig þangað og gefa þér land þeirra til eignar, eins og nú
er fram komið, — 39 þá ber þér í dag að kannast við það og hugfesta
það, að Jahve, hann er Guð á himnum uppi og á jörðu niðri og eng-
inn annar. 40 Og þú skalt varðveita boð hans og skipanir, sem eg
legg fyrir þig í dag, svo að þér vegni vel og börnum þínum eftir þig,
og til þess að þú alla daga megir dvelja langa æfi í landinu, sem
Jahve, Guð þinn, gefur þér.

41 Þá skildi Móse frá þrjár borgir hinumegin Jórdanar, austan-
megin, 42 til þess að þangað mætti flýja hver sá vegandi, er óviljandi
hefði vegið náunga sinn og eigi verið óvinur hans áður — að hann
mætti flýja í einhverja af borgum þessum og halda lífi: 43 Bezer í eyði-
mörkinni á sléttlendinu handa Rúbenítum, Ramót í Gíleað handa Gad-
ítum og Gólan í Basan handa Manassítum.

44 Og þetta er lögmálið, sem Móse lagði fyrir Ísraelsmenn. 45 Þetta
eru fyrirmæli þau, lög og ákvæði, sem Móse birti Ísraelsmönnum, þá
er þeir fóru af Egiptalandi, 46 hinumegin Jórdanar, í dalnum gegn Bet-
Peór í landi Síhons Amóríta konungs, sem hafði aðsetur í Hesbon og
Móse og Ísraelsmenn feldu, er þeir fóru af Egiptalandi; 47 og þeir lögðu
undir sig land hans, svo og land Ógs, konungs í Basan, land Amóríta
konunganna beggja, hinumegin Jórdanar, austanmegin, 48 frá Aróer, sem
liggur á bakka Arnonár, alt til Síón, það er Hermon, 49 og alt slétt-
lendið hinumegin Jórdanar, austanmegin, alt að vatninu á sléttlendinu
undir Pisga-hlíðum.

27: kap. 28, 62. 64. **28:** kap. 28, 36. 64. **30:** 3 Mós. 26, 40 n. 5 Mós. 30, 1 n. Hós. 3, 5. **31:** Jós. 1, 5. Hebr. 13, 5. **33:** 2 Mós. 19, 18 n. **34:** kap. 7, 19. **35:** kap. 32, 39. Jes. 45, 5. **37:** 2 Mós. 33, 14. **40:** kap. 5, 33. **41:** 4 Mós. 35, 6 n. 14. Jós. 20, 2 n. 8. **47:** 4 Mós. 21, 33 n. **48:** kap. 3, 8 n. **49:** kap. 3, 17.

Boðorðin.

5 Og Móse kallaði saman allan Ísrael og sagði við þá: Heyr þú,
Ísrael, lög þau og ákvæði, sem eg birti yður í dag; lærið þau og
varðveitið þau, svo að þér haldið þau. 2 Jahve, Guð vor, gjörði við
oss sáttmála á Hóreb. 3 Ekki gjörði Jahve þennan sáttmála við feður
vora, heldur við oss, oss sem hér erum allir lifandi í dag. 4 Jahve
talaði við yður á fjallinu augliti til auglitis út úr eldinum. 5 Eg stóð
þá á milli Jahve og yðar, til þess að flytja yður orð Jahve, því að þér
hræddust eldinn og fóruð ekki upp á fjallið. Hann sagði:
6 Eg er Jahve, Guð þinn, sem leiddi þig út af Egiptalandi, út úr
þrælahúsinu.
7 Þú skalt ekki hafa aðra guði en mig.
8 Þú skalt engar líkneskjur gjöra þér, engar myndir eftir því, sem
er á himnum uppi, eða því, sem er á jörðu niðri, eða því, sem er í
vötnunum undir jörðunni; 9 þú skalt ekki tilbiðja þær og ekki dýrka
þær, því að eg Jahve, Guð þinn, er vandlátur Guð, sem vitja misgjörða
feðranna á börnunum, og í þriðja og fjórða lið, þeirra sem mig hata,
10 en auðsýni miskunn þúsundum, þeirra sem elska mig og varðveita
boðorð mín.
11 Þú skalt ekki leggja nafn Jahve, Guðs þíns, við hégóma, því
að Jahve mun ekki láta þeim óhegnt, sem leggur nafn hans við hégóma.
12 Gættu þess að halda hvíldardaginn heilagan, eins og Jahve, Guð
þinn, hefir boðið þér. 13 Sex daga skalt þú erfiða og vinna alt þitt
verk; 14 en sjöundi dagurinn er hvíldardagur helgaður Jahve, Guði þín-
um; þá skalt þú ekkert verk vinna og ekki sonur þinn eða dóttir þín,
þræll þinn eða ambátt þín, uxi þinn eða asni eða nokkur skepna, eða
útlendingur, sem hjá þér er innan þinna borgarhliða, svo að þræll þinn
og ambátt þín geti hvílt sig, eins og þú. 15 Og minstu þess að þú varst
þræll á Egiptalandi og að Jahve, Guð þinn, leiddi þig út þaðan með
sterkri hendi og útréttum armlegg. Þess vegna bauð Jahve, Guð þinn,
þér að halda hvíldardaginn.
16 Heiðra föður þinn og móður þína, eins og Jahve, Guð þinn,
hefir boðið þér, svo að þú verðir langlífur og svo að þér vegni vel í
því landi, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér.
17 Þú skalt ekki morð fremja.
18 Og þú skalt ekki drýgja hór.
19 Og þú skalt ekki stela.
20 Og þú skalt ekki bera falsvitni gegn náunga þínum.
21 Og þú skalt ekki girnast konu náunga þíns, og ekki ágirnast
hús náunga þíns, ekki land hans, ekki þræl hans eða ambátt, ekki uxa
hans eða asna, né nokkuð það, sem náungi þinn á.
22 Þessi orð talaði Jahve með hárri röddu til alls safnaðar yðar á
fjallinu út úr eldinum, skýinu og sortanum; bætti hann þar engu við;
og hann ritaði þau á tvær steintöflur og fékk mér þær.

Lýðurinn beiðist meðalgöngu Móse.

23 En er þér heyrðuð röddina út úr myrkrinu og fjallið stóð í
björtu báli, þá genguð þér til mín, allir höfðingjar ættkvísla yðar og
öldungar yðar, 24 og sögðuð: Sjá, Jahve, Guð vor, hefir sýnt oss dýrð
sína og mikilleik, og vér heyrðum rödd hans úr eldinum; vér höfum

---

5, 2: 2 Mós. 19, 5 n. 5 Mós. 29, 1. **4:** 2 Mós. 19, 19; 20, 1. **5:** 2 Mós. 19, 16; 20, 19 n **6:** 2 Mós. 20, 2—17. **7:** kap. 6, 14. **10:** kap. 7, 9. **22:** 2 Mós. 31, 18. **23:** 2 Mós. 20, 18 n.

séð það í dag, að Guð getur talað við mann, og maðurinn þó haldið
lífi. [25] Hví skulum vér þá deyja? því að þessi mikli eldur ætlar að
eyða oss; ef vér höldum áfram að hlusta á raust Jahve, Guðs vors,
munum vér deyja. [26] Því að hver er sá af öllu holdi, að hann hafi
heyrt rödd hins lifandi Guðs tala út úr eldinum, eins og vér, og þó
haldið lífi? [27] Far þú og hlýð þú á alt það, sem Jahve, Guð vor, segir,
og seg þú oss alt það, er Jahve, Guð vor, talar við þig, svo að vér
megum hlýða á það og breyta eftir því. [28] Og Jahve heyrði ummæli
yðar, er þér töluðuð við mig, og Jahve sagði við mig: Eg heyrði um-
mæli þessa fólks, er þeir töluðu við þig; er það alt vel mælt, sem þeir
sögðu. [29] Ó að þeir hefðu slíkt hugarfar, að þeir óttuðust mig og varð-
veittu allar skipanir mínar alla daga, svo að þeim vegni vel og börn-
um þeirra um aldur og æfi. [30] Far þú og seg þeim: Hverfið aftur í
tjöld yðar! [31] En þú, þú skalt standa hér hjá mér meðan eg legg fyrir
þig allar þær skipanir, lög og ákvæði, sem þú átt að kenna þeim, svo
að þeir breyti eftir þeim í því landi, sem eg gef þeim til eignar. [32] Gætið
því þess að gjöra svo sem Jahve, Guð yðar, hefir boðið yður; víkið
eigi frá því, hvorki til hægri né vinstri. [33] Gangið í öllu þann veg, sem
Jahve, Guð yðar, hefir boðið yður, svo að þér megið lífi halda og yður
vegni vel og þér lifið lengi í landinu, sem þér fáið til eignar.

Jahve einn ber að tilbiðja og elska.

6 Þetta eru þá skipanir þær, lög og ákvæði, sem Jahve, Guð yðar,
hefir boðið að þér skylduð læra og breyta eftir í því landi, er þér
haldið nú yfir til, til þess að fá það til eignar, [2] svo að þú óttist Jahve,
Guð þinn, og varðveitir öll lög hans og skipanir, sem eg legg fyrir þig,
bæði þú sjálfur og sonur þinn og sonarsonur þinn, alla æfidaga þína
og svo að þú verðir langlífur. [3] Heyr því, Ísrael, og gæt þess að breyta
eftir þeim, svo að þér vegni vel og þér megið fjölga stórum, eins og
Jahve, Guð feðra þinna, hefir heitið þér, í landi, sem flýtur í mjólk og
hunangi.

[4] Heyr Ísrael! Jahve er vor Guð, Jahve einn! [5] Og þú skalt elska
Jahve, Guð þinn, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni og af öllum
mætti þínum. [6] Þessi orð, sem eg legg fyrir þig í dag, skulu vera þér
hugföst; [7] og þú skalt brýna þau fyrir börnum þínum og tala um þau,
þegar þú ert heima og þegar þú ert á ferðalagi, þegar þú legst til hvíldar
og þegar þú fer á fætur. [8] Þú skalt binda þau til merkis á hönd þér
og hafa þau sem minningarbönd á milli augna þinna; [9] og þú skalt
skrifa þau á dyrustafi húss þíns og á borgarhlið þín.

[10] Þegar Jahve, Guð þinn, leiðir þig inn í landið, sem hann sór
feðrum þínum, Abraham, Ísak og Jakob, að gefa þér, stórar og fagrar
borgir, sem þú ekki hefir reist, [11] og hús full af öllum góðum hlutum,
án þess að þú hafir fylt þau, og úthöggna brunna, sem þú eigi hefir út
höggið, víngarða og olíutré, sem þú ekki hefir gróðursett, og þú etur og
verður saddur, [12] þá gæt þú þín, að þú gleymir ekki Jahve, sem leiddi
þig út af Egiptalandi, út úr þrælahúsinu. [13] Jahve, Guð þinn, skalt þú
óttast, og hann skalt þú dýrka og við nafn hans skalt þú sverja. [14] Eigi
skuluð þér elta neina aðra guði af guðum þjóða þeirra, er umhverfis
yður búa; [15] því að Jahve, Guð þinn, sem býr hjá þér, er vandlátur

---

25: 2 Mós. 20, 19. **27:** 2 Mós. 24, 3. 7. **29:** Sálm. 81, 14. **32:** kap. 28, 14. Jós. 1, 7. **33:** kap. 4, 40; 11, 9. — **6, 2:** kap. 5, 33. **3:** 2 Mós. 3, 8. **4:** kap. 4, 35. Mark. 12, 29. 1 Kor. 8, 4. 6. Gal. 3, 20. **5:** kap. 10, 12. Matt. 22, 37. Mark. 12, 30. **7:** 1 Mós. 18, 19. 5 Mós. 4, 10. **8:** kap. 11, 18. 2 Mós. 13, 16. **9:** kap. 11, 20. **13:** kap. 10, 20. Matt. 4, 10. **14:** 2 Mós. 23, 13; 34, 12 n.

Guð; til þess að eigi upptendrist reiði Jahve, Guðs þíns, í gegn þér og
hann eyði þér úr landinu.
16 Eigi skuluð þér freista Jahve, Guðs yðar, eins og þér freistuðuð
hans í Massa. 17 Varðveitið kostgæfilega skipanir Jahve, Guðs yðar, og
fyrirmæli hans og lög, þau er hann hefir fyrir þig lagt. 18 Og þú skalt
gjöra það, sem rétt er og gott í augum Jahve, svo að þér vegni vel
og þú komist inn í og fáir til eignar landið góða, sem Jahve sór feðr-
um þínum, 19 með því hann stökkvir burt öllum óvinum þínum undan
þér, eins og Jahve hefir heitið.
20 Þegar sonur þinn spyr þig á síðan og segir: Hvað eiga fyrirmælin,
lögin og ákvæðin að þýða, sem Jahve, Guð vor, hefir fyrir yður lagt?
21 þá skalt þú segja við son þinn: Vér vorum þrælar Faraós í Egipta-
landi, en Jahve leiddi oss af Egiptalandi með sterkri hendi. 22 Og Jahve
gjörði mikil og skæð tákn og undur á hendur Egiptalandi, Faraó og
öllu húsi hans að oss ásjáandi. 23 Og hann leiddi oss út þaðan, til
þess að fara með oss hingað og gefa oss landið, sem hann sór feðrum
vorum. 24 Og Jahve bauð oss að halda öll þessi lög, með því að óttast
Jahve, Guð vorn, svo að oss mætti vegna vel alla daga og hann halda
oss á lífi, eins og alt til þessa. 25 Og vér munum taldir verða réttlátir,
ef vér gætum þess að breyta eftir öllum þessum skipunum fyrir augliti
Jahve, Guðs vors, eins og hann hefir boðið oss.

Íbúum landsins skal stökt burt og helgistaðir þeirra eyddir.

7 Þegar Jahve, Guð þinn, leiðir þig inn í landið, sem þú heldur
nú inn í, til þess að taka það til eignar, og hann hefir stökt burt
undan þér mörgum þjóðum: Hetítum, Girgasítum, Amórítum, Kana-
anítum, Peresítum, Hevítum og Jebúsítum, sjö þjóðum, sem eru fjöl-
mennari og voldugri en þú, 2 og er Jahve, Guð þinn, gefur þær á vald
þitt og þú sigrast á þeim, þá skalt þú gjöreyða þeim; þú skalt eigi
gjöra sáttmála við þær né sýna þeim vægð. 3 Og eigi skalt þú mægjast
við þær; þú skalt hvorki gefa sonum þeirra dætur þínar né heldur taka
dætur þeirra til handa sonum þínum. 4 Því að þær mundu snúa son-
um þínum frá hlýðni við mig og koma þeim til að dýrka aðra guði;
mundi reiði Jahve þá upptendrast í gegn yður og hann eyða þér skyndi-
lega. 5 Heldur skuluð þér svo með þá fara: þér skuluð rífa niður ölt-
uru þeirra, brjóta í sundur merkissteina þeirra, höggva sundur asérur
þeirra og brenna skurðgoð þeirra í eldi. 6 Því að þú ert Jahve, Guði
þínum, helgaður lýður; þig hefir Jahve, Guð þinn, kjörið til að vera
eignarlýður hans um fram allar þjóðir, sem eru á yfirborði jarðarinnar.
7 Ekki var það fyrir þá sök, að þér væruð fjölmennari en allar aðrar
þjóðir, að Jahve lagði ást á yður og kjöri yður, því að þér eruð allra
þjóða minstir; 8 en sökum þess að Jahve elskar yður og af því að hann
vildi halda eiðinn, sem hann sór feðrum yðar, þá leiddi Jahve yður
burt með sterkri hendi og leysti þig úr þrælahúsinu, undan valdi Faraós,
Egiptalands konungs. 9 Fyrir því skalt þú vita, að Jahve, Guð þinn, er
hinn sanni Guð, hinn trúfasti Guð, er heldur sáttmálann og miskunn-
semina í þúsund ættliðu við þá, sem elska hann og varðveita boðorð
hans. 10 En þeim, sem hann hata, geldur hann líka hverjum og einum
sjálfum með því að láta þá farast; hann dregur það eigi fyrir þeim,
sem hata hann; hverjum og einum geldur hann þeim sjálfum. 11 Fyrir

15: 2 Mós. 20, 5; 34, 14. **16**: Matt. 4, 7. 2 Mós. 17, 2. 7. **19:** 2 Mós. 23, 27 n. **21:** 2 Mós. 1, 11 n. — **7, 3:** Dóm. 3, 6. Esr. 9, 1 n. **4:** 1 Kong. 11, 2. **5:** 2 Mós. 23, 24 n. 34, 12 n. **6:** 2 Mós. 19, 6. 5 Mós. 4, 20. 37. 1 Pét. 2, 9. **9:** 2 Mós. 34, 7. **10:** Nah. 1, 2.

því skalt þú varðveita skipanir þær, lög og ákvæði, sem eg legg fyrir
þig í dag, svo að þú breytir eftir þeim.
12 Ef þér nú hlýðið lögum þessum og varðveitið þau og breytið
eftir þeim, þá mun Jahve, Guð þinn, halda við þig þann sáttmála og
miskunnsemi, sem hann sór feðrum þínum; 13 hann mun elska þig,
blessa þig og margfalda þig, og hann mun blessa ávöxt kviðar þíns og
ávöxt lands þíns, korn þitt, aldinlög þinn og olíu þína, viðkomu naut-
gripa þinna og burði hjarðar þinnar, í landinu sem hann sór feðrum
þínum að gefa þér. 14 Þú munt blessuð verða öllum þjóðum framar;
meðal karlmanna þinna og kvenmanna skal enginn vera ófrjósamur,
né heldur meðal fénaðar þíns. 15 Og Jahve mun bægja frá þér hvers
konar sjúkleik, og enga af hinum vondu egipzku sóttum, sem þú þekkir,
mun hann á þig leggja, heldur mun hann senda þær öllum þeim, er
þig hata.
16 En þú skalt eyða öllum þeim þjóðum, sem Jahve, Guð þinn,
gefur á þitt vald; þú skalt ekki líta þær vægðarauga og þú skalt eigi
dýrka guði þeirra, því að það mundi verða þér að tálsnöru. 17 Ef þú
skyldir segja í hjarta þínu: þessar þjóðir eru fjölmennari en eg; hvernig
fæ eg rekið þær burt? 18 þá ver þú ekki hræddur við þær; minstu þess,
hvað Jahve, Guð þinn, gjörði við Faraó og alla Egipta, — 19 hinna miklu
máttarverka, er þú sást með eigin augum, táknanna og stórmerkjanna,
og hvernig Jahve, Guð þinn, leiddi þig út með sterkri hendi og útrétt-
um armlegg; eins mun Jahve, Guð þinn, fara með allar þær þjóðir,
sem þú nú ert hræddur við. 20 Já, jafnvel geitunga mun Jahve, Guð
þinn, senda meðal þeirra, unz allir þeir eru dauðir, sem eftir hafa orðið
og falið hafa sig fyrir þér. 21 Þú skalt ekki hræðast þá, því að Jahve,
Guð þinn, er með þér, hinn mikli og ógurlegi Guð. 22 Og Jahve, Guð
þinn, mun stökkva þessum þjóðum á burt undan þér smám saman; þú
mátt ekki eyða þeim skjótlega, svo að villidýrunum fjölgi eigi um of
fyrir þig. 23 En Jahve, Guð þinn, mun gefa þær á þitt vald og koma
miklum ruglingi á þær, unz þær eru gjöreyddar. 24 Og hann mun gefa
konunga þeirra í hendur þér, og þú munt afmá nöfn þeirra undir himn-
inum; enginn mun standast fyrir þér, unz þú hefir gjöreytt þeim.
25 Skurðlíkneski guða þeirra skalt þú brenna í eldi; þú skalt eigi girnast
silfrið og gullið, sem á þeim er, né taka það handa þér, svo að það
verði þér eigi að tálsnöru; því að slíkt er andstyggilegt fyrir Jahve,
Guði þínum; 26 og eigi skalt þú færa andstyggilegan hlut inn í hús þitt,
svo að þú fallir ekki í sama bannið, sem hann er í; þú skalt hafa
megnan viðbjóð og andstygð á því, því að það er bannfærður hlutur.

Velgjörðir Jahve eiga að hvetja Ísraelsmenn til stöðugrar hlýðni.

8 Öll þau boðorð, sem eg legg fyrir yður í dag, skuluð þér varð-
veita til eftirbreytni, svo að þér megið lifa og margfaldast og
komast inn í landið, sem Jahve sór feðrum yðar, og fá það til
eignar. 2 Og þú skalt minnast þess, hversu Jahve, Guð þinn, hefir
leitt þig alla leiðina þessi fjörutíu ár í eyðimörkinni, til þess að auð-
mýkja þig og reyna þig, svo að hann kæmist að raun um, hvað þér
býr í hjarta, hvort þú mundir halda boðorð hans eða ekki. 3 Hann
auðmýkti þig og lét þig þola hungur og gaf þér síðan manna að eta,
sem þú eigi þektir áður né heldur feður þínir þektu, svo að þú skyldir
sjá, að maðurinn lifir eigi á einu saman brauði, heldur að maðurinn

15: 2 Mós. 15, 26. **20**: 2 Mós. 23, 28. **22**: 2 Mós. 23, 29. **24**: Jós. 10, 23 n. 12, 7 n.
26: kap. 13, 17. - **8, 3**: 2 Mós. 16, 14 n. 35. Matt. 4, 4.

lifir á sérhverju því, er fram gengur af munni Jahve. 4 Klæði þín hafa
ekki slitnað á þér og fætur þínir hafa ekki þrútnað í þessi fjörutíu ár.
5 Ver því sannfærður um það, að eins og maður agar son sinn, svo
agar Jahve, Guð þinn, þig; 6 og varðveittu boðorð Jahve, Guðs þíns,
svo að þú gangir á hans vegum og óttist hann. 7 Því að Jahve, Guð
þinn, leiðir þig inn í gott land, inn í land, þar sem nóg er af vatns-
lækjum, lindum og djúpum vötnum, sem spretta upp í dölum og á
fjöllum, 8 inn í land, þar sem nóg er af hveiti og byggi, vínviði, fíkju-
trjám og granateplatrjám, inn í land, þar sem nóg er af olíutrjám og
hunangi, 9 inn í land, þar sem þú munt ekki eiga við fátækt að búa
og þar sem þig mun ekkert bresta, inn í land, þar sem steinarnir eru
járn og þar sem þú getur grafið kopar úr fjöllunum. 10 Og þegar þú
hefir etið og ert orðinn mettur, þá skalt þú vegsama Jahve, Guð þinn,
fyrir landið góða, sem hann gaf þér. 11 Gæt þín, að þú gleymir ekki
Jahve, Guði þínum, og haldir svo eigi boðorð hans, ákvæði og lög,
sem eg legg fyrir þig í dag. 12 Lát eigi, þegar þú hefir etið og ert mett-
ur orðinn og hefir reist fögur hús og býr í þeim, 13 þegar nautgripir
þínir og sauðfénaður þinn fjölgar, þegar silfur þitt og gull eykst og alt
sem þú átt, — 14 lát þá eigi hjarta þitt ofmetnast og gleym eigi Jahve,
Guði þínum, sem leiddi þig út af Egiptalandi, út úr þrælahúsinu, 15 sem
leiddi þig um eyðimörkina miklu og hræðilegu, þar sem voru eitraðir
höggormar og sporðdrekar og vatnslaust þurlendi, og leiddi fram vatn
handa þér af tinnuhörðum klettinum, 16 hann sem gaf þér manna að
eta í eyðimörkinni, er feður þínir eigi þektu, svo að hann gæti auð-
mýkt þig, og svo að hann gæti reynt þig, en gjört síðan vel við þig á
eftir; 17 og seg þú ekki í hjarta þínu: Minn eigin kraftur og styrkur
handar minnar hefir aflað mér þessara auðæfa. 18 Minstu heldur Jahve,
Guðs þíns, því að hann er sá sem veitir þér kraft til að afla auðæf-
anna, til þess að hann fái haldið þann sáttmála, er hann sór feðrum
þínum, eins og líka fram hefir komið til þessa. 19 En ef þú gleymir
Jahve, Guði þínum, og eltir aðra guði, dýrkar þá og fellur fram fyrir
þeim, þá votta eg yður í dag, að þér munuð gjörsamlega farast. 20 Eins
og þjóðirnar, er Jahve eyðir fyrir yður, svo munuð þér og farast, af
því að þér hlýdduð ekki röddu Jahve, Guðs yðar.

Ísraelsmenn hafa eigi unnið til velgjörða Guðs.

9 Heyr, Ísrael! Þú fer nú í dag yfir Jórdan, til þess að leggja
undir þig þjóðir, sem eru stærri og voldugri en þú ert, stórar borg-
ir og víggirtar hátt í loft upp, 2 stórt og hávaxið fólk, Anakítana, sem
þú þekkir og hefir sjálfur heyrt sagt um: Hver fær staðist fyrir An-
akssonum? 3 Vit það því nú, að það er Jahve, Guð þinn, er fyrir þér
fer sem eyðandi eldur; hann mun eyða þeim og leggja þær að velli
fyrir augliti þínu, svo að þú skjótlega getir rekið þær burt og gjöreytt
þeim, eins og Jahve hefir heitið þér. 4 Þegar Jahve, Guð þinn, hefir
rekið þær á burt undan þér, þá mátt þú ekki segja í hjarta þínu:
Sökum míns eigin réttlætis hefir Jahve leitt mig inn í þetta land og
fengið mér það til eignar, þar eð það er vegna guðleysis þessara þjóða,
að Jahve stökkvir þeim á burt undan þér. 5 Það er ekki vegna rétt-
lætis þíns eða hreinskilni hjarta þíns, að þú fær land þeirra til eignar,
heldur er það vegna guðleysis þessara þjóða, að Jahve, Guð þinn,

---

4: kap. 29, 5. Nehem. 9, 21. **5**: kap. 1, 31. **14**: kap. 6, 12. **15**: 4 Mós. 21, 6; 20, 11.
2 Mós. 17, 6. **17**: Am. 6, 13. **18**: kap. 4, 31. **19**: kap. 28, 15 n. Jós. 23, 16. —
9, 1: kap. 1, 28. **2**: 4 Mós. 13, 33. **3**: kap. 4, 24. **4**: 1 Mós. 15, 16. 3 Mós. 18,
24 n. **5**: 1 Mós. 22, 16 n. 26, 3 n.

stökkvir þeim á burt undan þér, og til þess að halda það loforð, er
Jahve sór feðrum þínum, Abraham, Ísak og Jakob.
[6] Vita skaltu því, að það er ekki vegna réttlætis þíns, að Jahve, Guð
þinn, gefur þér þetta góða land til eignar, því að þú ert harðsvíraður
lýður. [7] Minstu þess og gleym því eigi, hvernig þú reittir Jahve, Guð
þinn, til reiði í eyðimörkinni. Frá því þú fyrst lagðir af stað úr
Egiptalandi og þar til, er þér komuð hingað, hafið þér óhlýðnast Jahve.
[8] Hjá Hóreb reittuð þér Jahve til reiði, og Jahve reiddist yður svo, að
hann ætlaði að tortíma yður. [9] Eg var þá farinn upp á fjallið, til þess
að taka á móti steintöflunum, töflunum, sem sáttmálinn var á, er Jahve
hafði gjört við yður, og eg dvaldi á fjallinu í fjörutíu daga og fjörutíu
nætur, án þess að neyta matar eða drekka vatn. [10] Og Jahve fékk
mér tvær steintöflur, ritaðar með fingri Guðs, og á þeim voru öll þau
orð, er Jahve hafði talað til yðar á fjallinu út úr eldinum, daginn sem
þér voruð þar saman komnir. [11] Og er fjörutíu dagar og fjörutíu næt-
ur voru liðnar, fékk Jahve mér báðar steintöflurnar, sáttmálstöflurnar.
[12] Og Jahve sagði við mig: Statt þú upp, far þú skjótt niður héðan,
því að fólk þitt, sem þú leiddir burt af Egiptalandi, hefir misgjört;
skjótt hafa þeir vikið af þeim vegi, sem eg bauð þeim; þeir hafa gjört
sér steypt líkneski. [13] Og Jahve sagði við mig: Eg sé nú að þessi lýð-
ur er harðsvírað fólk. [14] Lát mig í friði, svo að eg geti gjöreytt þeim
og afmáð nöfn þeirra undir himninum, og eg mun gjöra þig að sterk-
ari og fjölmennari þjóð en þessi er. [15] Þá sneri eg á leið og gekk of-
an af fjallinu, en fjallið stóð í björtu báli, og hélt eg á báðum sátt-
málstöflunum í höndunum. [16] Og eg leit til, og sjá: þér höfðuð synd-
gað móti Jahve, Guði yðar; þér höfðuð gjört yður steyptan kálf og
höfðuð þannig skjótt vikið af þeim vegi, sem Jahve hafði boðið yður.
[17] Þá þreif eg báðar töflurnar og þeytti þeim af báðum höndum og
braut þær í sundur fyrir augunum á yður. [18] Og eg varp mér niður
fyrir augliti Jahve, eins og hið fyrra sinnið, fjörutíu daga og fjörutíu
nætur, og át ekki brauð og drakk ekki vatn, vegna allra yðar synda,
sem þér höfðuð drýgt, með því að gjöra það sem ilt var í augum
Jahve, svo að þér egnduð hann til reiði. [19] Því að eg var hræddur
við þá reiði og heift, sem Jahve bar til yðar, að hann ætlaði að tor-
tíma yður. Og Jahve bænheyrði mig einnig í þetta sinn. [20] Jahve
reiddist einnig mjög Aroni, svo að hann ætlaði að tortíma honum, en
eg bað og fyrir Aroni í það sama sinn. [21] En synd yðar, kálfinn, sem
þér höfðuð gjört, tók eg og brendi í eldi og muldi hann vandlega í smátt,
unz hann varð að fínu dufti; og duftinu kastaði eg í lækinn, sem
rann þar ofan af fjallinu.
[22] Enn fremur reittuð þér Jahve til reiði í Tabera, í Massa og
hjá Kibrót-hattava. [23] Og þegar Jahve sendi yður frá Kades-Barnea
og sagði: »Farið og takið til eignar landið, sem eg hefi gefið yður«,
þá óhlýðnuðust þér skipun Jahve, Guðs yðar, og trúðuð honum ekki
og hlýdduð ekki raustu hans. [24] Þér hafið verið Jahve óhlýðnir frá
því eg þekti yður fyrst.
[25] Svo féll eg fram fyrir augliti Jahve þá fjörutíu daga og fjörutíu
nætur, sem eg varp mér niður, því að Jahve kvaðst mundu tortíma
yður. [26] Og eg bað Jahve og sagði: Drottinn Jahve! eyðilegg eigi þinn
lýð og þína eign, sem þú frelsaðir með þínum mikla krafti, sem þú út
leiddir af Egiptalandi með voldugri hendi. [27] Minstu þjóna þinna,

---

6: kap. 31, 27. 2 Mós. 32, 9. **7**: 2 Mós. 14, 11; 15, 24; 16, 2; 17, 2. 4 Mós. 11, 4 n. 25, 1 n. **8**: 2 Mós. 32, 1 n. **9**: 2 Mós. 24, 18. **12**: 2 Mós. 32, 7 n. **18**: 2 Mós. 34, 28. **21**: 2 Mós. 32, 20. **22**: 2 Mós. 17, 7. 4 Mós. 11, 3. 34. **23**: 4 Mós. 13, 3; 14, 1 n.

Abrahams, Ísaks og Jakobs! Lít ekki á þvermóðsku þessa fólks, guð-
leysi þess og synd, [28] svo að menn geti eigi sagt í landi því, sem þú
leiddir oss út úr: Af því að Jahve megnaði eigi að leiða þá inn í land-
ið, sem hann hafði heitið þeim, og af því að hann hataði þá, hefir
hann farið með þá burt, til þess að láta þá deyja í eyðimörkinni.
[29] Því að þín þjóð eru þeir og þín eign, sem þú út leiddir með mikl-
um mætti þínum og útréttum armlegg þínum.

10 Í það sama sinn sagði Jahve við mig: Högg þér tvær töflur
af steini, eins og hinar fyrri voru, og kom til mín upp á fjallið;
þú skalt og gjöra þér örk af tré. [2] Eg ætla að rita á töflurnar þau
orð, sem stóðu á hinum fyrri töflunum, er þú brauzt í sundur, og
skalt þú síðan leggja þær í örkina. [3] Eg gjörði þá örk af akasíuviði
og hjó tvær töflur af steini, eins og hinar fyrri, gekk því næst upp á
fjallið með báðar töflurnar í hendi mér. [4] Þá ritaði hann á töflurnar,
með sama letri og áður, tíu boðorðin, þau er Jahve hafði talað til
yðar á fjallinu út úr eldinum daginn sem þér voruð þar saman komnir;
síðan fékk Jahve mér þær. [5] Þá sneri eg á leið og gekk ofan af fjall-
inu og lagði töflurnar í örkina, er eg hafði gjört, og þar voru þær
geymdar, eins og Jahve hafði fyrir mig lagt.

[6] Og Ísraelsmenn fóru frá Beerót-Bene-Jaakan til Mósera. Þar dó
Aron og var jarðaður þar, og Eleasar sonur hans varð prestur í hans
stað. [7] Þaðan fóru þeir til Gúdgóda, og frá Gúdgóda til Jotbata, þar
sem gnægð er vatnslækja.

[8] Þá skildi Jahve ættkvísl Leví frá til þess að bera sáttmálsörk
Jahve, til þess að standa frammi fyrir Jahve og þjóna honum, og til
að blessa í hans nafni, og er svo enn í dag. [9] Fyrir því fékk Leví
eigi hlut né óðal með bræðrum sínum; Jahve er óðal hans, eins og
Jahve, Guð þinn, hefir heitið honum.

[10] En eg dvaldi á fjallinu fjörutíu daga og fjörutíu nætur, eins og
hið fyrra sinnið, og Jahve bænheyrði mig einnig í þetta skiftið: Jahve
vildi ekki tortíma þér. [11] Og Jahve sagði við mig: Tak þig upp og
hald af stað, til þess að þú megir fara fyrir lýðnum, er hann leggur
upp, svo að þeir komist inn í og fái til eignar land það, sem eg sór
feðrum þeirra að gefa þeim.

Áminning um að halda boð Jahve trúlega.

[12] Og nú, Ísrael, hvers krefst Jahve, Guð þinn, af þér nema þess,
að þú óttist Jahve, Guð þinn, og gangir því ávalt á hans vegum, og
að þú elskir hann og að þú þjónir Jahve, Guði þínum, af öllu hjarta
þínu og af allri sálu þinni, [13] með því að halda skipanir Jahve og lög
hans, þau er eg legg fyrir þig í dag, og þér er fyrir beztu? [14] Sjá,
Jahve, Guði þínum, heyrir himininn og himnanna himnar, jörðin og
alt, sem á henni er; [15] og þó hneigðist Jahve að feðrum þínum einum,
svo að hann elskaði þá, og hann útvaldi yður, niðja þeirra, eftir þá
af öllum þjóðum, og er svo enn í dag. [16] Umskerið því yfirhúð hjarta
yðvars, og verið ekki lengur harðsvíraðir. [17] Því að Jahve, Guð yðar,
hann er Guð guðanna og drottinn drotnanna, hinn mikli, voldugi og
óttalegi Guð, sem eigi gjörir sér mannamun og þiggur eigi mútur.
[18] Hann rekur réttar munaðarleysingjans og ekkjunnar og elskar út-

---

28: 4 Mós. 14, 16. – **10, 1:** 2 Mós. 34, 1 n. **2:** 2 Mós. 25, 16. 21. **5:** 2 Mós. 40, 20. Hebr. 9, 4. **6:** 4 Mós. 33, 31 n. 20, 28. **8:** 4 Mós. 3, 6 n. 4, 15; 6, 22 n. **9:** 4 Mós. 18, 20 n. **12:** kap. 6, 5. Mik. 6, 8. **16:** kap. 30, 6. Jer. 4, 4. **17:** Sálm. 89, 7. 9. 1 Tím. 6, 15. 5 Mós. 7, 21. 2 Kron. 19, 7. Job 34, 19. Post. 10, 34. **18:** Sálm. 68, 6.

lendinginn, svo að hann gefur honum fæði og klæði. 19 Elskið því út-
lendinginn, því að þér voruð sjálfir útlendingar í Egiptalandi. 20 Jahve,
Guð þinn, skalt þú óttast, hann skalt þú dýrka, við hann skalt þú
halda þér fast og við nafn hans skalt þú sverja. 21 Hann er þinn lofs-
tír og hann er þinn Guð, sá er gjört hefir fyrir þig þessa miklu og
óttalegu hluti, sem augu þín hafa séð. 22 Sjötíu að tölu voru feður
þínir, þá er þeir fóru til Egiptalands, en nú hefir Jahve, Guð þinn,
gjört þig að fjölda til sem stjörnur himins.

11 Fyrir því skalt þú elska Jahve, Guð þinn, og varðveita boðorð
hans, lög, ákvæði og skipanir alla daga; 2 og viðurkennið í dag —
því að ekki á eg orðastað við börn yðar, sem eigi hafa þekt það né
séð —, viðurkennið ögun Jahve, Guðs yðar, mikilleik hans, hina sterku
hönd hans og útréttan armlegg hans, 3 tákn hans og verk, sem hann
gjörði í Egiptalandi á Faraó, Egiptalands konungi, og öllu landi hans,
4 hversu hann fór með herlið Egipta, hesta þeirra og vagna, hversu
hann lét vötn Rauðahafs flæða yfir þá, er þeir veittu yður eftirför, og
tortímdi þeim fram á þennan dag, 5 og hversu hann gjörði til yðar í
eyðimörkinni alt til þess er þér komuð hingað, 6 og hversu hann fór
með Datan og Abíram, sonu Elíabs Rúbenssonar, hversu jörðin lauk
upp munni sínum og svalg þá mitt á meðal allra Ísraelsmanna, ásamt
fjölskyldum þeirra og tjöldum og öllum lifandi skepnum, sem voru í
fylgd með þeim. 7 Því að augu yðar hafa séð öll hin miklu verk, sem
Jahve hefir gjört.

8 Fyrir því skuluð þér varðveita allar þær skipanir, sem eg legg
fyrir þig í dag, til þess að þér verðið sterkir, komist inn í og fáið til
eignar land það, er þér haldið nú yfir til, til þess að taka það til
eignar, 9 og til þess að þér megið lifa langa æfi í landinu, sem Jahve
sór feðrum yðar að gefa þeim og niðjum þeirra, — landi, sem flýtur
í mjólk og hunangi. 10 Því að landið, sem þú heldur nú inn í, til
þess að taka það til eignar, það er ekki eins og Egiptaland, þaðan sem
þér fóruð, þar sem þú sáðir sæði þínu og vökvaðir landið með fæti
þínum* eins og kálgarð, 11 heldur er land það, er þér haldið nú yfir
til, til þess að taka það til eignar, fjallaland og dala, og drekkur vatn
af himnum þegar rignir, 12 land, sem Jahve, Guð þinn, annast; stöð-
uglega hvíla augu Jahve, Guðs þíns, yfir því frá ársbyrjun til ársloka.

13 Ef þér hlýðið skipunum mínum trúlega, þeim er eg legg fyrir
yður í dag: að elska Jahve, Guð yðar, og þjóna honum af öllu hjarta
yðar og af allri sálu yðar, 14 þá mun eg gefa landi yðar regn á réttum
tíma, haustregn og vorregn, svo að þú megir hirða korn þitt, aldinlög
þinn og olíu þína. 15 Þá mun eg og láta gras spretta í högum þínum
handa skepnum þínum, svo að þú megir eta og saddur verða. 16 Gætið
yðar, að hjarta yðar láti ekki tælast og þér víkið ekki af leið og
dýrkið aðra guði og fallið fram fyrir þeim; 17 ella mun reiði Jahve
upptendrast í gegn yður, og hann mun loka himninum, svo að eigi
komi regn og jörðin gefi eigi ávöxt sinn, og þér munuð skjótlega eyðast
úr landinu góða, sem Jahve gefur yður.

18 Fyrir því skuluð þér leggja þessi orð mín á hjarta yðar og
huga, og þér skuluð binda þau til merkis á hönd yðar og hafa þau
sem minningarbönd á milli augna yðar. 19 Og þér skuluð kenna þau
börnum yðar, með því að tala um þau, þegar þú ert heima og þegar
þú ert á ferðalagi, þegar þú legst til hvíldar og þegar þú fer á fætur.

19: 2 Mós. 22, 21; 23, 9. **20**: kap. 6, 13. **22**: 1 Mós. 46, 27; 15, 5; 22, 17. — **11, 4**: 2 Mós. 14, 25. 27. **6**: 4 Mós. 16, 31 n. **7**: kap. 29, 2. **9**: 2 Mós. 3, 17. **10**: * Hjól voru stigin með fæti til að ná vatni upp á akrana. **13**: kap. 28, 1 n. 3 Mós. 26, 3 n. **14**: Jer. 5, 24. Jóel 2, 23. **17**: 3 Mós. 26, 19. **18**: kap. 6, 6 n. Orðskv. 6, 21 n.

[20] Og þú skalt skrifa þau á dyrustafi húss þíns og á borgarhlið þín,
[21] til þess að þér og börn yðar megið lifa í landinu, sem Jahve sór
feðrum yðar að gefa þeim, svo lengi sem himinn er yfir jörðu. [22] Því
að ef þér varðveitið kostgæfilega allar þessar skipanir, sem eg legg
fyrir yður að halda: að elska Jahve, Guð yðar, að ganga ávalt á hans
vegum og halda yður fast við hann, [23] þá mun Jahve stökkva burt
undan yður öllum þessum þjóðum, og þér munuð leggja undir yður
þjóðir, sem eru stærri og voldugri en þér. [24] Hver sá staður, er þér
stigið fæti á, skal verða yðar eign, frá eyðimörkinni alt til Líbanon,
frá fljótinu, Evfratfljótinu, alt til vesturhafsins skal land yðar ná.
[25] Enginn mun standast fyrir yður; ótta við yður og skelfingu mun
Jahve, Guð yðar, láta koma yfir hvert það land, er þér stigið fæti á,
eins og hann hefir heitið yður.
[26] Sjá, eg legg fyrir yður í dag blessun og bölvun: [27] blessunina,
ef þér hlýðið skipunum Jahve, Guðs yðar, sem eg býð yður í dag,
[28] en bölvunina, ef þér hlýðið ekki skipunum Jahve, Guðs yðar, og
víkið af þeim vegi, sem eg býð yður í dag, til þess að elta aðra guði,
sem þér eigi hafið þekt. [29] Og þegar Jahve, Guð þinn, leiðir þig inn í
landið, sem þú heldur nú inn í, til þess að taka það til eignar, þá
skalt þú leggja blessunina á Garísím-fjall og bölvunina á Ebal-fjall.
[30] En þau eru hinumegin Jórdanar, vestanvert við sólarlagsveginn, í
landi Kanaanítanna, þeirra er búa á sléttlendinu, gegnt Gílgal, hjá
Móre-lundi. [31] Því að þér farið nú yfir Jórdan, til þess að komast
inn í og taka til eignar landið, sem Jahve, Guð yðar, gefur yður; og
þér munuð fá það til eignar og setjast að í því. [32] Gætið þess þá að
halda öll þau lög og ákvæði, sem eg legg fyrir yður í dag.

Jahve má aðeins dýrka á einum stað.

12 Þetta eru lög þau og ákvæði, sem þér skuluð gæta að breyta
eftir í landi því, sem Jahve, Guð feðra þinna, gefur þér til eignar,
alla þá daga sem þér lifið á jörðinni.
[2] Þér skuluð gjöreyða alla þá staði, þar sem þjóðirnar, er þér
leggið undir yður, hafa dýrkað guði sína, á háum fjöllum, á hæðum
og undir hverju grænu tré. [3] Þér skuluð rífa niður ölturu þeirra,
brjóta í sundur merkissteina þeirra, brenna asérur þeirra í eldi, höggva
sundur skurðlíkneski guða þeirra og afmá nafn þeirra úr þeim stað.
[4] Eigi skuluð þér svo breyta við Jahve, Guð yðar; [5] heldur skuluð þér
leita til þess staðar, sem Jahve, Guð yðar, mun til velja úr öllum kyn-
kvíslum yðar, til þess að láta nafn sitt búa þar, og þangað skalt þú
fara. [6] Þangað skuluð þér færa brennifórnir yðar og sláturfórnir, tí-
undir yðar og það sem þér færið í lyftifórn, heitfórnir yðar og sjálf-
viljafórnir, og frumburði nautgripa yðvarra og sauðfénaðar. [7] Og þar
skuluð þér halda fórnarmáltíð frammi fyrir Jahve, Guði yðar, og gleðja
yður ásamt fjölskyldum yðar yfir öllu því, er þér hafið aflað, yfir því,
sem Jahve, Guð þinn, hefir blessað þig með. [8] Þér megið ekki hegða
yður þá, eins og vér hegðum oss hér nú, er hver gjörir það, sem
honum gott þykir; [9] því að þér eruð ekki enn komnir á hvíldarstaðinn
né til arfleifðarinnar, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér. [10] En þegar
þér eruð komnir yfir Jórdan og hafið sezt að í landinu, sem Jahve,

---

23: kap. 7, 1. **24:** Jós. 1, 3 n. 4 Mós. 32, 2 n. **25:** 2 Mós. 23, 27. Jós. 2, 11. **26:** kap. 30, 1. 15. 19. **27:** kap. 28, 2 n. **28:** kap. 27, 15 n. **29:** kap. 27, 12 n. Jós. 8, 33 n. **30:** 1 Mós. 12, 6. — **12, 3:** kap. 7, 5. **5:** 1 Kong. 8, 29 n. 9, 3. 2 Kong. 21, 4. 2 Kron. 7, 12. 16.

Guð yðar, lætur yður fá til eignar, og þegar hann hefir veitt yður frið
fyrir öllum óvinum yðar alt í kring og þér búið óhultir, [11] þá skal sá
staður, er Jahve, Guð yðar, velur til þess að láta nafn sitt búa þar,
vera staðurinn, sem þér færið til alt sem eg býð yður: brennifórnir
yðar og sláturfórnir, tíundir yðar og það sem þér færið í lyftifórn og
allar útvaldar heitfórnir yðar, er þér heitið Jahve. [12] Og þér skuluð
gleðjast frammi fyrir Jahve, Guði yðar, þér og synir yðar og dætur,
þrælar yðar og ambáttir, ásamt Levítunum, sem eru innan borgarhliða
yðar, því að þeir hafa eigi hlutskifti né óðal með yður.

[13] Gæt þín, að þú fórnir ekki brennifórnum þínum á hverjum þeim
stað, er þér ræður við að horfa, [14] heldur á þeim stað, er Jahve velur
í einhverri af kynkvíslum þínum, þar skalt þú fórna brennifórnum
þínum og þar skalt þú gjöra alt það, sem eg býð þér. [15] Þó mátt þú
slátra og eta kjöt eftir eigin vild þinni innan allra borgarhliða þinna,
eftir þeirri blessun, er Jahve, Guð þinn, gefur þér; bæði óhreinn mað-
ur og hreinn mega eta það, sem væri það skógargeit eða hjörtur. [16] Að-
eins megið þér ekki eta blóðið; þú skalt hella því á jörðina sem vatni.
[17] En þú mátt eigi eta innan borgarhliða þinna tíund af korni þínu,
aldinlegi þínum og olíu þinni, né frumburði nautgripa þinna og sauð-
fénaðar, né nokkuð af heitfórnum þínum, er þú hefir heitið, né sjálf-
viljafórnir þínar, né nokkuð, sem þú færir í lyftifórn, [18] heldur skalt
þú eta það frammi fyrir Jahve, Guði þínum, á þeim stað, sem Jahve,
Guð þinn, velur, þú og sonur þinn og dóttir þín og þræll þinn og am-
bátt þín og Levítinn, sem er innan borgarhliða þinna, og þú skalt
gleðjast frammi fyrir Jahve, Guði þínum, yfir öllu því, sem þú hefir
aflað. [19] Gæt þín, að þú setjir ekki Levítana hjá alla þá daga, sem
þú lifir í landi þínu.

[20] Þegar Jahve, Guð þinn, færir út landamerki þín, eins og hann
hefir heitið þér, og þú segir: Eg vil eta kjöt! af því að þig lystir að
eta kjöt, þá mátt þú eta kjöt, eins og þig lystir. [21] Ef sá staður, sem
Jahve, Guð þinn, velur, til þess að láta nafn sitt búa þar, er mjög
langt í burtu frá þér, þá skalt þú slátra af nautum þínum og sauðum,
sem Jahve hefir gefið þér, eins og eg hefi fyrir þig lagt, og þú skalt
eta það innan borgarhliða þinna eins og þig lystir. [22] Aðeins skalt þú
eta það eins og menn eta skógargeit eða hjört; bæði óhreinn maður og
hreinn mega eta það. [23] En þó skalt þú varast það grandgæfilega, að
neyta blóðsins, því að blóðið er lífið, og þú skalt ekki eta lífið með
kjötinu. [24] Þú skalt ekki neyta þess, þú skalt hella því á jörðina sem
vatni. [25] Þú skalt ekki neyta þess, svo að þér vegni vel og börnum
þínum eftir þig, er þú gjörir það sem rétt er í augum Jahve.

[26] En helgigjafir þínar, þær er þér ber að færa, og heitfórnir þín-
ar skalt þú taka og fara með þær til þess staðar, sem Jahve velur;
[27] og þú skalt fram bera brennifórnir þínar, kjötið og blóðið, á altari Jahve,
Guðs þíns, og blóðinu úr sláturfórnum þínum skal hella á altari Jahve,
Guðs þíns, en kjötið skalt þú eta. [28] Varðveit þú og hlýð þú öllum þess-
um boðorðum, sem eg legg fyrir þig, svo að þér vegni vel og börnum
þínum eftir þig æfinlega, er þú gjörir það, sem gott er og rétt í augum
Jahve, Guðs þíns.

12: 4 Mós. 18, 20. 24. 5 Mós. 10, 9; 14, 27. **15:** kap. 15, 22 n. **16:** 3 Mós. 3, 17; 7, 26. **19:** kap. 14, 27. **23:** 3 Mós. 17, 10 n.

Bönnuð heiðingleg guðsdýrkun.

29 Þegar Jahve, Guð þinn, upprætir þær þjóðir fyrir þér, er þú
heldur nú til, til þess að leggja þær undir þig, og er þú hefir lagt þær
undir þig og ert seztur að í landi þeirra, 30 þá gæt þín, að þú freistist
ekki til þess að taka upp siðu þeirra, eftir að þeir eru eyddir burt frá
þér, og að þú farir ekki að spyrjast fyrir um guði þeirra og segja:
Hvernig dýrkuðu þessar þjóðir guði sína, svo að eg geti og farið eins
að? 31 Þú skalt eigi breyta svo við Jahve, Guð þinn, því að alt, sem
andstyggilegt er Jahve, það er hann hatar, hafa þær gjört til heiðurs
guðum sínum; því að jafnvel sonu sína og dætur hafa þeir brent í
eldi til heiðurs guðum sínum.
32 Þér skuluð gæta þess að halda öll þau boðorð, sem eg legg
fyrir yður; þú skalt engu auka við þau né heldur draga nokkuð undan.
13 Ef spámaður eða draumamaður rís upp meðal yðar og boðar
þér tákn eða undur, 2 og táknið eða undrið rætist, það er hann
hafði boðað þér og sagt um leið: Vér skulum snúa oss til annara guða
— þeirra er þú hefir eigi þekt — og vér skulum dýrka þá! 3 þá skalt
þú ekki hlýða á orð þess spámanns eða draumamanns, því að Jahve,
Guð yðar, reynir yður, til þess að vita, hvort þér elskið Jahve, Guð
yðar, af öllu hjarta yðar og af allri sálu yðar. 4 Jahve, Guði yðar,
skuluð þér fylgja og hann skuluð þér óttast, og skipanir hans skuluð
þér varðveita og raustu hans skuluð þér hlýða, og hann skuluð þér
dýrka og við hann skuluð þér halda yður fast. 5 En spámann þann
eða draumamann skal deyða, því að hann hefir prédikað uppreisn gegn
Jahve, Guði yðar, sem leiddi yður út af Egiptalandi og leysti þig úr
þrælahúsinu, til þess að tæla þig burt af þeim vegi, sem Jahve, Guð
þinn, bauð þér að ganga. Þannig skalt þú útrýma hinu illa burt
frá þér.
6 Ef bróðir þinn, sonur móður þinnar, eða sonur þinn eða dóttir
þín eða konan í faðmi þínum eða vinur þinn, sem þú elskar eins og
lífið í brjósti þínu, ginnir þig einslega og segir: Vér skulum fara og
dýrka aðra guði — þá er hvorki þú né feður þínir hafa þekt, 7 af guð-
um þeirra þjóða, sem kring um yður eru, hvort heldur þær eru nálæg-
ar þér eða fjarlægar þér, frá einu heimsskauti til annars —, 8 þá skalt
þú eigi gjöra að vilja hans og eigi hlýða á hann, og þú skalt ekki líta
hann vægðarauga og þú skalt ekki þyrma honum né hylma yfir með
honum; 9 heldur skalt þú drepa hann, þín hönd skal fyrst á lofti vera
gegn honum, til þess að deyða hann, og því næst hönd alls lýðsins;
10 þú skalt lemja hann grjóti til bana, af því að hann leitaðist við að
tæla þig frá Jahve, Guði þínum, sem leiddi þig út af Egiptalandi, út
úr þrælahúsinu. 11 Og allur Ísrael skal heyra það og skelfast, svo að
enginn hafist framar að slíkt ódæði þín á meðal.
12 Ef þú heyrir sagt um einhverja af borgum þínum, þeim er
Jahve, Guð þinn, gefur þér til þess að búa í: 13 Varmenni nokkur
eru upp komin þín á meðal og hafa þau tælt samborgara sína og sagt:
Vér skulum fara og dýrka aðra guði, þá er þér þekkið ekki, — 14 þá
skalt þú rækilega rannsaka það, grenslast eftir og spyrjast fyrir, og ef
það reynist satt vera, að slík svívirðing hafi framin verið þín á meðal,
15 þá skalt þú fella íbúa þeirrar borgar með sverðseggjum, bannfæra
borgina og alt, sem í henni er, og fénaðinn í henni með sverðseggjum.
16 Alt herfangið úr henni skalt þú bera saman á torgið og brenna sið-
an borgina og alt herfangið í eldi sem eldfórn Jahve, Guði þínum, til

30: kap. 7, 16. Jós. 23, 7. Dóm. 2, 3. 31: 3 Mós. 18, 21. 32: kap. 4, 2. — 13, 4: kap. 10, 20. 5: kap. 18, 20. 9: kap. 17, 2 n.

handa; og hún skal verða ævarandi rúst og aldrei framar endurreist
verða. 17 Og ekkert af hinu bannfærða skal loða við hendur þínar, til
þess að Jahve megi láta af hinni brennandi reiði sinni og auðsýni þér
miskunnsemi, og til þess að hann miskunni þér og margfaldi þig, eins
og hann sór feðrum þínum, 18 er þú hlýðir raustu Jahve, Guðs þíns,
með því að varðveita allar skipanir hans, þær er eg legg fyrir þig í
dag, og gjörir það sem rétt er í augum Jahve, Guðs þíns.

Bannaðir heiðinglegir sorgarsiðir og óhrein fæða.

14 Þér eruð börn Jahve, Guðs yðar; þér skuluð eigi rista skinn-
sprettur á yður né raka yður krúnu eftir framliðinn mann. 2 Því
að þú ert Jahve, Guði þínum, helgaður lýður, og þig hefir Jahve kjör-
ið til að vera eignarlýður hans um fram allar þjóðir, sem á jörðunni eru.
3 Þú skalt ekki eta neitt viðbjóðslegt. 4 Þessi eru þau ferfætt dýr,
sem þér megið eta: naut, sauðfé og geitfé, 5 hirtir, skógargeitur, dá-
hirtir, steingeitur, fjallageitur, antílópur og gemsur. 6 Öll ferfætt dýr,
sem hafa klaufir -- og þær alklofnar — og jórtra, megið þér eta. 7 Af
þeim sem jórtra, og af þeim sem alklofnar klaufir hafa, megið þér þó
ekki þessi eta: úlfaldann, hérann og stökkhérann; því að þeir jórtra að
sönnu, en hafa eigi klaufir; þeir séu yður óhreinir; 8 og svínið, því að
það hefir að sönnu klaufir, en jórtrar ekki; það sé yður óhreint. Kjöt
þeirra skuluð þér ekki eta og hræ þeirra skuluð þér ekki snerta.
9 En af lagardýrunum megið þér eta þessi: öll þau, sem hafa
sundugga og hreistur, megið þér eta; 10 en öll þau, sem ekki hafa sund-
ugga og hreistur, megið þér ekki eta; þau séu yður óhrein.
11 Alla hreina fugla megið þér eta; 12 en þessa megið þér ekki eta:
örninn, skegg-gamminn og gamminn, 13 gleðuna og fálkakynið, 14 alt
hrafnakynið, 15 strútinn, svöluna, máfinn og haukakynið, 16 ugluna, nátt-
ugluna og hornugluna, 17 pelíkaninn, hrægamminn og súluna, 18 stork-
inn og lóukynið, herfuglinn og leðurblökuna. 19 Öll fleyg skriðkvikindi
séu yður óhrein; þau má eigi eta. 20 Öll hrein flugdýr megið þér eta.
21 Þér skuluð ekki eta neitt sjálfdautt; útlendum manni, sem er innan
borgarhliða þinna, mátt þú gefa það til að eta, eða selja það aðkomn-
um manni, því að þú ert Jahve, Guði þínum, helgaður lýður. Þú skalt
ekki sjóða kið í mjólk móður sinnar.

Um tíund og umlíðunarár.

22 Þú skalt tíunda vandlega allan ávöxt af útsæði þínu, alt það
er vex á mörkinni, á ári hverju, 23 og þú skalt eta frammi fyrir Jahve,
Guði þínum, á þeim stað, sem hann velur, til þess að láta nafn sitt
búa þar, tíundina af korni þínu, aldinlegi þínum og olíu þinni og frum-
burði nautgripa þinna og sauðfénaðar, svo að þú lærir að óttast Jahve,
Guð þinn, alla daga. 24 Og sé vegurinn of langur fyrir þig og getir þú
eigi borið það, af því að staðurinn, sem Jahve, Guð þinn, velur, til
þess að láta nafn sitt búa þar, er langt í burtu frá þér, þegar Jahve,
Guð þinn, hefir blessað þig, 25 þá skalt þú koma því í peninga, taka
silfrið með þér og geyma þess vel og fara til þess staðar, er Jahve,
Guð þinn, velur; 26 og fyrir silfrið skalt þú kaupa hvað sem þig lystir:
nautgripi, sauðfé, vín, áfengan drykk, eða hvað annað, sem þig langar
í, og þú skalt neyta þess þar frammi fyrir Jahve, Guði þínum, og gleðja

---

17: kap. 7, 25. 26. — **14, 1:** 3 Mós. 19, 27. 28. **2:** kap. 4, 20; 7, 6 n. **4:** 3 Mós. 11, 2 n. **20:** 3 Mós. 11, 21 n. **21:** 2 Mós. 23, 19. **22:** 3 Mós. 27, 30. 5 Mós. 26, 12. **23:** kap. 12, 17 n.

þig ásamt fjölskyldu þinni. [27] Og Levítana, sem eru innan borgarhliða
þinna, skalt þú ekki setja hjá, því að þeir hafa ekki hlut né óðal
með þér.
[28] Þriðja hvert ár skalt þú færa út alla tíund af ávexti þínum það
árið og leggja hana niður innan borgarhliða þinna, [29] svo að Levítar
— því að þeir hafa ekki hlut né óðal með þér —, útlendingar, mun-
aðarleysingjar og ekkjur þær, sem eru innan borgarhliða þinna, megi
koma og eta sig mett, til þess að Jahve, Guð þinn, blessi þig í öllu
því, er þú tekur þér fyrir hendur að gjöra.
15 Sjöunda hvert ár skalt þú veita umlíðun skulda. [2] En þeirri
umlíðun er svo farið: sérhver lánardrottinn skal veita umlíðun á
því, sem hann hefir lánað náunga sínum; hann skal eigi ganga hart
að náunga sínum og bróður, því að umlíðun hefir boðuð verið Jahve
til dýrðar. [3] Að útlendum manni mátt þú ganga hart, en það, sem
þú átt hjá bróður þínum, skalt þú líða hann um. [4] En reyndar mun
enginn fátækur hjá þér vera, því að Jahve mun blessa þig ríkulega í
landi því, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér sem arf til eignar, [5] ef þú
aðeins hlýðir kostgæfilega raustu Jahve, Guðs þíns, með því að gæta
þess að halda allar þessar skipanir, sem eg legg fyrir þig í dag. [6] Því
að Jahve, Guð þinn, hefir blessað þig, eins og hann hefir heitið þér,
svo að þú munt lána mörgum þjóðum, en sjálfur eigi þurfa að taka
lán, og þú munt drotna yfir mörgum þjóðum, en þær munu eigi drotna
yfir þér.
[7] Ef með þér er fátækur maður, einhver af bræðrum þínum, í
einhverri af borgum þínum í landi þínu, því er Jahve, Guð þinn, gef-
ur þér, þá skalt þú ekki herða hjarta þitt og eigi afturlykja hendi þinni
fyrir fátækum bróður þínum, [8] heldur skalt þú upp ljúka hendi þinni
fyrir honum og lána honum fúslega það, er nægi til að bæta úr skorti
hans. [9] Gæt þín, að eigi komi sú ódrengskapar-hugsun upp í hjarta
þínu: Sjöunda árið, umlíðunarárið, er fyrir hendi! og að þú lítir eigi
fátækan bróður þinn óblíðu auga og gefir honum ekkert; svo að hann
hrópi til Jahve yfir þér, og það verði þér til syndar. [10] Miklu fremur
skalt þú gefa honum og eigi gjöra það með illu geði, því að fyrir það
mun Jahve, Guð þinn, blessa þig í öllu verki þínu og í öllu, sem þú
tekur þér fyrir hendur; [11] því að aldrei mun fátækra vant verða í land-
inu. Fyrir því býð eg þér og segi: Þú skalt fúslega upp ljúka hendi
þinni fyrir bróður þínum, fyrir þurfamanninum og hinum fátæka í
landi þínu.
[12] Ef bróðir þinn, hebreskur maður eða hebresk kona, selur sig
þér, þá skal hann þjóna þér í sex ár; en sjöunda árið skalt þú láta
hann lausan frá þér fara. [13] Og þegar þú lætur hann lausan frá þér
fara, þá skalt þú ekki láta hann fara tómhentan. [14] Þú skalt gjöra
hann vel úr garði og gefa honum af hjörð þinni, úr láfa þínum og
vínþröng þinni; þú skalt gefa honum af því, sem Jahve, Guð þinn,
hefir blessað þig með; [15] og þú skalt minnast þess, að þú varst þræll
í Egiptalandi og að Jahve, Guð þinn, leysti þig; fyrir því legg eg þetta
fyrir þig í dag. [16] En segi hann við þig: Eg vil ekki fara frá þér, —
af því að honum er orðið vel við þig og skyldulið þitt, með því að
honum líður vel hjá þér, — [17] þá skalt þú taka al og stinga í gegn um eyra
honum inn í hurðina, og skal hann síðan vera þræll þinn æfinlega;
á sömu leið skalt þú og fara með ambátt þína. [18] Lát þér eigi fallast
um það, þótt þú eigir að láta hann lausan frá þér fara, því að í sex

---

27: kap. 12, 12. 19. **29:** Orðskv. 10, 22. — **15, 1:** 2 Mós. 23, 11 n. 3 Mós. 25, 3 n.
6: kap. 28, 12. **7:** 3 Mós. 25, 35 n. 1 Jóh. 3, 17. **8:** Matt. 5, 42. Lúk. 6, 34 n. **10:**
2 Kor. 9, 7 n. **11:** Matt. 26, 11. **12:** 2 Mós. 21, 2 n.

ár hefir hann unnið þér tvöfalt, miðað við kaup kaupamanns; og Jahve,
Guð þinn, mun blessa þig í öllu, sem þú gjörir.
19 Alla frumburði karlkyns, sem fæðast á meðal nautgripa þinna
og sauðfjár þíns, skalt þú helga Jahve, Guði þínum; frumburði nauta
þinna skalt þú ekki hafa til vinnu né klippa frumburði sauðfjár þíns.
20 Frammi fyrir augliti Jahve, Guðs þíns, skalt þú eta þá á ári hverju
á þeim stað, sem Jahve velur, ásamt skylduliði þínu. 21 En ef einhver
lýti eru á þeim, ef þeir eru haltir eða blindir eða hafa einhvern ann-
an slæman galla, þá skalt þú eigi fórna þeim Jahve, Guði þínum.
22 Innan borgarhliða þinna skalt þú eta þá, og það jafnt óhreinn sem
hreinn, sem væri það skógargeit eða hjörtur. 23 Blóðsins eins skalt þú
ekki neyta; þú skalt hella því á jörðina sem vatni.

Um stórhátíðirnar þrjár.

16 Gæt þess, að halda Jahve, Guði þínum, páska í abíbmánuði;
því að í abíbmánuði leiddi Jahve, Guð þinn, þig á náttarþeli út
af Egiptalandi. 2 Og þú skalt slátra sauðum og nautum í páskafórn
til handa Jahve, Guði þínum, á þeim stað, sem Jahve velur, til þess
að láta nafn sitt búa þar. 3 Þú mátt ekki eta sýrt brauð með því; í
sjö daga skalt þú eta með því ósýrð brauð, neyðarbrauð — því að í
flýti fórst þú af Egiptalandi —, til þess að þú minnist brottfarardags
þíns af Egiptalandi alla æfi þína. 4 Ekki má súrdeig sjást nokkur-
staðar hjá þér innan þinna landamerkja í sjö daga, og ekkert af kjöti
því, er þú fórnar að kveldi fyrsta daginn, skal liggja náttlangt til
morguns. 5 Þú mátt eigi slátra páskafórninni í einhverri af borgum
þeim, er Jahve, Guð þinn, gefur þér, 6 heldur skalt þú slátra páska-
fórninni á þeim stað, sem Jahve, Guð þinn, velur, til þess að láta nafn
sitt búa þar, að kveldi um sólarlagsbil — í það mund, er þú fórst af
Egiptalandi; 7 og þú skalt sjóða það og eta á þeim stað, sem Jahve,
Guð þinn, velur, og morguninn eftir skalt þú snúa á leið og halda
heim til tjalda þinna. 8 Sex daga skalt þú eta ósýrð brauð, og sjöunda
daginn skal vera hátíðafundur til handa Jahve, Guði þínum; þá skalt
þú ekkert verk vinna.
9 Sjö vikur skalt þú telja; frá þeim tíma, er sigðin fyrst var borin
að kornstöngunum, skalt þú byrja að telja sjö vikur; 10 þá skalt þú
halda Jahve, Guði þínum, viknahátíðina með sjálfviljagjöfum þeim, er
þú innir af hendi, eftir því sem Jahve, Guð þinn, hefir blessað þig.
11 Og þú skalt gleðjast frammi fyrir Jahve, Guði þínum, þú og sonur
þinn og dóttir þín, þræll þinn og ambátt þín og Levítinn, sem er innan
borgarhliða þinna, og útlendingurinn, munaðarleysinginn og ekkjan,
sem með þér eru, á þeim stað, sem Jahve, Guð þinn, velur, til þess
að láta nafn sitt búa þar. 12 Og þú skalt minnast þess, að þú varst
þræll í Egiptalandi, og þú skalt gæta þess að halda þessi lög.
13 Laufskálahátíðina skalt þú halda í sjö daga, er þú alhirðir af
láfa þínum og úr vínþröng þinni. 14 Og þú skalt gleðjast á hátíð þinni,
þú og sonur þinn og dóttir þín, þræll þinn og ambátt þín, og Levít-
inn, útlendingurinn, munaðarleysinginn og ekkjan, sem eru innan
borgarhliða þinna. 15 Í sjö daga skalt þú halda Jahve, Guði þínum,
hátíð á þeim stað, sem Jahve velur; því að Jahve, Guð þinn, mun

---

19: 2 Mós. 13, 2; 22, 29 n. 34, 19. **20:** kap. 12, 11. 12. **21:** kap. 17, 1. 3 Mós. 22, 20 n. Mal. 1, 8. 13. **22:** kap. 12, 15 n. 22 n. — **16, 1:** 3 Mós. 23, 5 n. **8:** 2 Mós. 12, 15. **4:** 2 Mós. 12, 10. **8:** 2 Mós. 13, 6. 7. **9:** 3 Mós. 23, 15 n. **13:** 2 Mós. 23, 16. 3 Mós. 23, 34 n. 4 Mós. 29, 12 n. **14:** kap. 12, 12. 18.

láta þér blessast allan jarðargróða þinn og öll handaverk þín; fyrir því skalt þú gleðjast mikillega.
16 Þrem sinnum á ári skal alt þitt karlkyn birtast frammi fyrir Jahve, Guði þínum, á þeim stað, sem hann mun velja: á hátíð hinna ósýrðu brauða, á viknahátíðinni og á laufskálahátíðinni, og fyrir Jahve skal enginn koma tómhentur;
17 hver og einn skal koma með það, er hann getur látið af hendi rakna, eftir þeirri blessun, sem Jahve, Guð þinn, hefir veitt þér.

Um dómgæzlu.

18 Dómendur og tilsjónarmenn skalt þú skipa í öllum borgum þínum, þeim er Jahve, Guð þinn, gefur þér, eftir ættkvíslum þínum, og þeir skulu dæma lýðinn réttlátum dómi.
19 Þú skalt eigi halla réttinum, þú skalt eigi gjöra þér mannamun og eigi þiggja mútu, því að mútan blindar augu hinna vitru og umhverfir máli hinna réttlátu.
20 Réttlætinu einu skalt þú fram fylgja, til þess að þú megir lifa og fá til eignar landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér.
21 Þú skalt ekki gróðursetja aséru af neins konar tré hjá altari Jahve, Guðs þíns, því er þú gjörir þér,
22 og þú skalt ekki reisa þér neinn merkisstein, þann er Jahve, Guð þinn, hatar.
17 Þú skalt ekki fórna Jahve, Guði þínum, nokkuru því nauti eða sauð, sem lýti er á, einhver slæmur galli, því að það er andstyggilegt Jahve, Guði þínum.
2 Ef hjá þér finst, í einhverri af borgum þínum, þeim er Jahve, Guð þinn, gefur þér, maður eða kona, er gjörir það sem ilt er í augum Jahve, Guðs þíns, með því að rjúfa sáttmála hans,
3 og fer og dýrkar aðra guði og fellur fram fyrir þeim, eða fyrir sólinni, eða tunglinu, eða öllum himinsins her, er eg hefi eigi leyft,
4 og verði þér sagt frá þessu og þú heyrir það, þá skalt þú rækilega rannsaka það, og ef það reynist satt vera, að slík svívirðing hafi framin verið í Ísrael,
5 þá skalt þú leiða mann þann eða konu, er slíkt ódæði hafa framið, að borgarhliðinu — manninn eða konuna, og lemja þau grjóti til bana.
6 Eftir framburði tveggja eða þriggja vitna skal sá líflátinn verða, er fyrir dauðasök er hafður; eigi skal hann líflátinn eftir framburði eins vitnis.
7 Vitnin skulu fyrst reiða hönd gegn honum, til þess að deyða hann, og því næst allur lýðurinn. Þannig skalt þú útrýma hinu illa burt frá þér.
8 Ef þér er um megn að dæma í einhverju máli: manndrápsmáli, máli um eignarrétt, meiðslamáli — í einhverjum þrætumálum innan borgarhliða þinna, þá skalt þú hafa þig til vegar og fara til þess staðar, er Jahve, Guð þinn, velur,
9 og þú skalt ganga fyrir Levíta-prestana og dómarann, sem þá er, og þú skalt spyrja þá ráða, og þeir skulu segja þér dómsatkvæðið.
10 Og þú skalt fara eftir því atkvæði, sem þeir segja þér á þeim stað, sem Jahve velur, og þú skalt gæta þess að gjöra alt eins og þeir segja þér fyrir.
11 Eftir þeim fyrirmælum, sem þeir tjá þér, og eftir þeim dómi, sem þeir segja þér, skalt þú fara; þú skalt eigi víkja frá atkvæðinu, sem þeir segja þér, hvorki til hægri né vinstri.
12 En ef nokkur gjörir sig svo djarfan, að hann vill eigi hlýða á prestinn, sem stendur þar í þjónustu Jahve, Guðs þíns, eða á dómarann — sá maður skal deyja, og þú skalt útrýma hinu illa úr Ísrael,
13 svo að allur lýðurinn heyri það og skelfist og enginn sýni framar slíka ofdirfsku.

16: 2 Mós. 23, 17. **19:** 2 Mós. 23, 6 n. 3 Mós. 19, 15. 5 Mós. 1, 16 n. Orðskv. 15, 27. **22:** 3 Mós. 26, 1. — **17, 1:** kap. 15, 21. 3 Mós. 22, 20 n. **2:** kap. 13, 6 n. **3:** kap. 4, 19. **6:** kap. 19, 15. 4 Mós. 35, 30.

Um konunga.

[14] Þegar þú ert kominn inn í landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur
þér, og þú hefir fengið það til eignar og ert seztur þar að og segir:
Eg vil taka mér konung, eins og allar þjóðirnar, sem í kring um mig
eru, [15] þá skalt þú taka þann til konungs yfir þig, sem Jahve, Guð þinn,
útvelur. Mann af bræðrum þínum skalt þú taka til konungs yfir þig;
eigi mátt þú setja útlendan mann yfir þig, þann sem eigi er bróðir
þinn. [16] En eigi skal hann hafa marga hesta, né heldur fara aftur
með lýðinn til Egiptalands, til þess að afla sér margra hesta, með því
að Jahve hefir sagt við yður: Þér skuluð aldrei snúa aftur þessa leið.
[17] Hann skal og eigi hafa margar konur, svo að hjarta hans gjörist
eigi fráhverft, og hann skal eigi draga saman ógrynni af silfri og gulli.
[18] Og þegar hann nú er seztur í hásæti konungdóms síns, þá skal hann
fá lögmál þetta hjá Levíta-prestunum og rita eftirrit af því handa sér
í bók; [19] og hann skal hafa hana hjá sér og lesa í henni alla æfidaga
sína, til þess að hann læri að óttast Jahve, Guð sinn, og gæti þess að
halda öll fyrirmæli þessa lögmáls og þessi ákvæði, [20] að hann ofmetnist
eigi í hjarta sínu yfir bræður sína og víki eigi frá boðorðunum, hvorki
til hægri né vinstri, svo að hann megi um langa æfi ríkjum ráða í
Ísrael, hann og synir hans.

Um presta.

18 Eigi skulu Levíta-prestarnir, öll kynkvísl Leví, fá hlut og óðal
með Ísrael; á eldfórnum Jahve og erfðahluta hans skulu þeir
lifa. [2] En óðal skulu þeir eigi fá meðal bræðra sinna; Jahve er óðal
þeirra, eins og hann hefir heitið þeim. [3] Og þessi skulu vera réttindi
prestanna af hálfu lýðsins, af hálfu þeirra manna, er fórna sláturfórn,
hvort heldur er nauti eða sauð: presti skal gefa bóginn, báða kjamm-
ana og vinstrina. [4] Frumgróðann af korni þínu, aldinlegi þínum og
olíu þinni og fyrstu ullina, sem þú klippir af sauðfé þínu, skalt þú
gefa honum. [5] Því að Jahve, Guð þinn, hefir útvalið hann af öllum
kynkvíslum þínum, til þess að hann og synir hans gegni þjónustu í
nafni Jahve alla daga.

[6] Nú kemur Levíti úr einhverri af borgum þínum í öllum Ísrael,
þar er hann dvelur sem útlendingur — og hann má koma eftir vild
sinni — til þess staðar, er Jahve velur, [7] og má hann þá gegna þjón-
ustu í nafni Jahve, Guðs síns, eins og allir bræður hans, Levítarnir,
er standa þar frammi fyrir Jahve. [8] Þeir skulu fá jafnan hlut til við-
urværis, án tillits til þess, er hann fær fyrir selda séreign sína.

[9] Þegar þú kemur inn í landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér,
þá skalt þú ekki taka upp svívirðingar þessara þjóða. [10] Eigi skal
nokkur finnast hjá þér, sá er láti son sinn eða dóttur ganga gegn um eld-
inn, eða sá er fari með galdur eða spár eða fjölkyngi, eða töframaður,
[11] eða gjörningamaður eða særingamaður eða spásagnamaður, eða sá er
leiti frétta af framliðnum. [12] Því að hver sá, er slíkt gjörir, er Jahve and-
styggilegur, og fyrir slíkar svívirðingar rekur Jahve, Guð þinn, þá burt
undan þér. [13] Þú skalt vera grandvar gagnvart Jahve, Guði þínum.
[14] Því að þessar þjóðir, er þú rekur nú burt, hlýða á spásagnamenn og
galdramenn, en þér hefir Jahve, Guð þinn, eigi leyft slíkt. [15] Spámann

---

14: 1 Sam. 8, 5 n. **16:** 1 Kong. 10, 28. Jes. 31, 1. 3. 5 Mós. 28, 68. **17:** 1 Kong. 11, 1. — **18, 1:** 1 Kor. 9, 13. **9:** 1 Kong. 14, 24. 2 Kong. 16, 3. **10:** 3 Mós. 18, 21; 19, 26. **11:** 3 Mós. 19. 31; 20, 6. 27. 1 Sam. 28, 7 n. **13:** Sálm. 119, 1.

mun Jahve, Guð þinn, upp vekja meðal þín, af bræðrum þínum, slíkan
sem eg er; á hann skuluð þér hlýða. [16] Mun þannig fyllilega rætast
það, er þú baðst Jahve, Guð þinn, um hjá Hóreb, daginn sem þér
voruð þar saman komnir, er þú sagðir: Eigi vildi eg lengur þurfa að
heyra raust Jahve, Guðs míns, né oftar að sjá þennan mikla eld, svo
að eg deyi ekki. [17] Þá sagði Jahve við mig: Vel er það mælt, sem þeir
segja. [18] Eg vil upp vekja þeim spámann meðal bræðra þeirra, slíkan
sem þú ert; og eg mun leggja honum mín orð í munn og hann skal
mæla til þeirra alt það, er eg býð honum. [19] Og hvern þann, er eigi
vill hlýða á orð mín, þau er hann mun flytja í mínu nafni, hann mun
eg krefja reikningsskapar. [20] En sá spámaður, sem dirfist að tala í
mínu nafni það, er eg hefi eigi boðið honum að tala, og sá sem talar
í nafni annara guða — sá spámaður skal deyja. [21] Og ef þú segir í
hjarta þínu: Hvernig fáum vér þekt úr þau orð, er Jahve hefir ekki
talað? [22] þá vit, að þegar spámaður talar í nafni Jahve og það rætist
eigi né kemur fram, þá eru það orð, sem Jahve hefir eigi talað; af
ofdirfsku sinni hefir spámaðurinn talað það; þú þarft ekki að hræð-
ast hann.

Um manndráp.

19 Þegar Jahve, Guð þinn, upprætir þær þjóðir, hverra land Jahve,
Guð þinn, gefur þér, og er þú hefir lagt þær undir þig og ert
seztur að í borgum þeirra og húsum, [2] þá skalt þú skilja frá þrjár
borgir í landi þínu, því er Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar. [3] Þú
skalt leggja veg að þeim og skifta gjörvöllu landi þínu, því er Jahve,
Guð þinn, lætur þig eignast, í þrjá hluti, og skal það vera til þess, að
þangað megi flýja hver sá, er mann vegur. [4] En svo skal vera um
veganda þann, er þangað flýr, til þess að forða lífi sínu: Ef maður
drepur náunga sinn óviljandi og hefir eigi verið óvinur hans áður, [5] svo
sem þegar maður fer með náunga sínum í skóg að fella tré, og hann
reiðir upp öxina til að höggva tréð, en öxin hrýtur af skaftinu og lendir
á náunga hans, svo að hann fær bana af — sá maður má flýja í ein-
hverja af borgum þessum og forða svo lífi sínu, [6] til þess að hefndar-
maðurinn elti ekki vegandann meðan móðurinn er á honum og nái
honum, af því að vegurinn er langur, og drepi hann, þótt hann sé ekki
dauðasekur, með því að hann var ekki óvinur hans áður. [7] Fyrir því
býð eg þér og segi: þú skalt skilja þrjár borgir frá. [8] Og ef Jahve,
Guð þinn, færir út landamerki þín, eins og hann hefir svarið feðrum
þínum, og hann gefur þér gjörvalt landið, sem hann hét að gefa feðr-
um þínum, [9] svo framarlega sem þú gætir þess að halda allar þessar
skipanir, sem eg legg fyrir þig í dag, með því að elska Jahve, Guð
þinn, og ganga á hans vegum alla daga, þá skalt þú enn bæta þrem
borgum við þessar þrjár, [10] til þess að saklausu blóði verði eigi úthelt
í landi þínu, því er Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar, og blóðsök
falli eigi á þig.
[11] En ef maður hatast við náunga sinn og situr um hann, ræðst
á hann og lýstur hann til bana og flýr síðan í einhverja af borgum
þessum, [12] þá skulu öldungar þeirrar borgar, er hann á heima í, senda
þangað og sækja hann og selja í hendur hefndarmanni til lífláts. [13] Þú
skalt ekki líta hann vægðarauga, heldur útrýma saklausu blóði úr Ísr-
ael, svo að þér vegni vel.

15: Jóh. 1, 46; 6, 14. Post. 3, 22 n. 7, 37. Matt. 17, 5. **16:** 2 Mós. 20, 19. **20:** kap. 13, 5. Jer. 14, 15. — **19, 2:** 4 Mós. 35, 10 n. Jós. 20, 2 n. **4:** 2 Mós. 21, 13 n. **11:** 4 Mós. 35, 20 n. **12:** 1 Mós. 9, 6. 2 Mós. 21, 12. 14.

Um merkjafærslu og ljúgvitni.

14 Þú skalt eigi færa úr stað landamerki náunga þíns, þau er for-
feðurnir hafa sett, á arfleifð þinni, er þú munt eignast í landinu, sem
Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar.
15 Eigi skal eitt vitni koma fram gegn manni, þá er um einhvern
glæp eða einhverja synd er að ræða — hvaða synd sem það nú er,
sem hann hefir drýgt; því að eins skal framburður gildur vera, að tveir
eða þrír vottar beri. 16 Nú rís falsvottur gegn einhverjum og ber á
hann lagabrot, 17 og skulu þá báðir þeir, er kærumálið eiga saman,
ganga fram fyrir Jahve, fyrir prestana og dómarana, sem þá eru í
þann tíma, 18 og dómararnir skulu rannsaka það rækilega, og ef þá
reynist svo, að votturinn er ljúgvottur, að hann hefir borið lygar á
bróður sinn, 19 þá skuluð þér gjöra svo við hann sem hann hafði
hugsað að gjöra við bróður sinn, og þannig skalt þú útrýma hinu illa
burt frá þér. 20 Og hinir munu heyra það og skelfast og eigi framar
hafast að slíkt ódæði þín á meðal. 21 Eigi skalt þú líta slíkt vægðar-
auga: líf fyrir líf, auga fyrir auga, tönn fyrir tönn, hönd fyrir hönd,
fót fyrir fót.

Hernaðarreglur.

20 Þegar þú fer í hernað við óvini þína og þú sér hesta og
vagna og liðfleiri her en þú ert, þá skalt þú ekki óttast þá, því
að Jahve, Guð þinn, er með þér, hann sem leiddi þig burt af Egipta-
landi. 2 Og þegar að því er komið, að þér leggið til orustu, þá skal
presturinn ganga fram og mæla til lýðsins 3 og segja við þá: Heyr, Ís-
rael! Þér leggið í dag til orustu við óvini yðar; látið ekki hugfallast,
óttist ekki, skelfist ekki og hræðist þá ekki; 4 því að Jahve, Guð yðar,
fer með yður, til þess að berjast fyrir yður við óvini yðar og veita
yður fulltingi. 5 Því næst skulu tilsjónarmennirnir mæla til lýðsins og
segja: Hver sá maður, er reist hefir nýtt hús, en hefir ekki vígt það,
skal fara og snúa heim aftur, svo að hann falli ekki í orustunni og
annar maður vígi það. 6 Hver sá maður, sem plantað hefir víngarð,
en hefir engar hans nytjar haft, skal fara og snúa heim aftur, svo að
hann falli ekki í orustunni og annar maður hafi hans not. 7 Hver sá
maður, er fastnað hefir sér konu, en hefir ekki enn gengið að eiga
hana, skal fara og snúa heim aftur, svo að hann falli ekki í orust-
unni og annar maður gangi að eiga hana. 8 Enn fremur skulu til-
sjónarmennirnir mæla til lýðsins og segja: Hver sá maður, sem hræddur
er og hugdeigur, skal fara og snúa heim aftur, svo að bræðrum hans
fallist ekki hugur eins og honum. 9 Og er tilsjónarmennirnir hafa lokið
því að mæla til lýðsins, skal skipa hershöfðingja yfir liðið.
10 Þegar þú býst til að herja á borg, þá skalt þú bjóða henni
frið. 11 Og ef hún veitir friðsamleg andsvör og lýkur upp fyrir þér,
þá skal allur lýðurinn, sem í henni finst, vera þér ánauðugur og þjóna
þér. 12 En vilji hún ekki gjöra frið við þig, heldur eiga ófrið við þig,
þá skalt þú setjast um hana, 13 og þegar Jahve, Guð þinn, gefur hana
í hendur þér, skalt þú deyða með sverðseggjum alt karlkyn, sem í
henni er; 14 en konum, börnum og fénaði og öllu, sem er í borginni,
öllu herfanginu, mátt þú ræna handa þér og neyta herfangs óvina
þinna, þess er Jahve, Guð þinn, gefur þér. 15 Svo skalt þú fara með

14: kap. 27, 17. Orðskv. 22, 28. **15:** 4 Mós. 35, 30. Jóh. 8, 17. **19:** Orðskv. 19, 5.
21: 2 Mós. 21, 23 n. 3 Mós. 24, 20. — **20, 8:** 4 Mós. 14, 9. **7:** kap. 24, 5. **8:** Dóm.
7, 3.

allar þær borgir, sem eru mjög í fjarska við þig og ekki eru af borg-
um þessara þjóða. [16] En í borgum þessara þjóða, sem Jahve, Guð
þinn, gefur þér til eignar, skalt þú enga mannssál láta lífi halda;
[17] miklu fremur skalt þú gjöreyða þeim: Hetítum, Amórítum, Kanaan-
ítum, Peresítum, Hevítum og Jebúsítum, eins og Jahve, Guð þinn, hefir
fyrir þig lagt, [18] til þess að þeir kenni yður ekki að taka upp allar
þær svívirðingar, er þeir hafa í frammi haft guðum sínum til veg-
semdar, og þér syndgið gegn Jahve, Guði yðar.
[19] Þegar þú verður að sitja lengi um einhverja borg, til þess að
taka hana herskildi, þá skalt þú ekki spilla trjám hennar með því að
bera að þeim exi, því að þú getur etið af þeim aldinin, og þú skalt
ekki höggva þau; því að hvort munu tré merkurinnar vera menn, svo
að þau þurfi að vera í umsát þinni? [20] Þau tré ein, er þú veizt að
eigi bera æt aldin, þeim mátt þú spilla og höggva þau, til þess að
reisa úr þeim hervirki gegn borg þeirri, er á í ófriði við þig, unz
hún fellur.

Um morð, er enginn veit hver framið hefir.

21 Ef maður finst veginn í landi því, er Jahve, Guð þinn, gefur
þér til eignar, liggjandi úti á víðavangi, en enginn veit, hver
hann hefir drepið, [2] þá skulu öldungar þínir og dómendur fara út og
mæla fjarlægðina til borganna, er liggja hringinn í kring um hinn
vegna. [3] Og sú borg, sem næst er hinum vegna — öldungar þeirrar
borgar skulu taka kvígu, sem eigi hefir höfð verið til vinnu né gengið
hefir undir oki; [4] því næst skulu öldungar borgarinnar fara með kvíg-
una ofan í dal með sírennandi vatni, sem hvorki er yrktur né sáinn,
og þar í dalnum skulu þeir brjóta kvíguna úr hálsliðnum. [5] Þá skulu
prestarnir, synir Leví, ganga fram — því að þá hefir Jahve, Guð þinn,
útvalið til að þjóna sér og til þess að blessa í nafni Jahve, og eftir
atkvæði þeirra skal skera úr öllum þrætumálum og meiðslamálum —,
[6] og allir öldungar þeirrar borgar, þeir er næstir eru hinum vegna,
skulu þvo hendur sínar yfir kvígunni, sem hálsbrotin var í dalnum,
[7] og þeir skulu taka til orða og segja: Vorar hendur hafa ekki úthelt
þessu blóði og augu vor hafa ekki séð það. [8] Fyrirgef, Jahve, lýð
þínum, Ísrael, er þú hefir leyst, og lát ekki lýð þinn Ísrael gjalda
saklauss blóðs! Og þeim skal blóðsökin upp gefin verða. [9] Þannig
skalt þú útrýma saklausu blóði burt frá þér, svo að þér vegni vel, er
þú gjörir það sem rétt er í augum Jahve.

Um herteknar konur, réttindi frumgetins sonar og foreldravaldið.

[10] Þegar þú fer í hernað við óvini þína og Jahve, Guð þinn, gefur
þá í hendur þér, og þú hertekur fólk meðal þeirra, [11] og þú sér meðal
hinna herteknu konu fríða sýnum og fellir hug til hennar og vilt taka
hana þér fyrir konu, [12] þá skalt þú leiða hana inn í hús þitt; og hún
skal raka höfuð sitt og skera neglur sínar [13] og fara úr fötum þeim,
er hún var hernumin í; síðan skal hún dvelja í húsi þínu og gráta
föður sinn og móður heilan mánuð; eftir það mátt þú ganga inn til
hennar og samrekkja henni, og hún vera kona þín. [14] En fari svo,
að þú hafir eigi lengur þokka til hennar, þá skalt þú láta hana al-
gjörlega lausa og mátt alls eigi selja hana við verði; þú skalt ekki
fara með hana sem ambátt, fyrir því að þú hefir spjallað hana.

16: Jós. 10, 40; 11, 11. 14. — 21, 5: kap. 17, 8 n.

[15] Ef maður á tvær konur, og hefir mætur á annari, en lætur sér
fátt um hina, og þær fæða honum sonu, bæði sú er hann hefir mætur
á og sú er hann lætur sér fátt um, og frumgetni sonurinn er sonur
þeirrar, er hann lætur sér fátt um, [16] þá skal honum ekki heimilt vera,
er hann skiftir því, sem hann á, meðal sona sinna, að gjöra son kon-
unnar, sem hann hefir mætur á, frumgetinn fram yfir son þeirrar, er
hann lætur sér fátt um, og frumgetinn er; [17] heldur skal hann viður-
kenna frumgetninginn, son þeirrar, er hann lætur sér fátt um, og gefa
honum tvöfaldan hlut af öllu því, er hann á; því að hann er frum-
gróði styrkleika hans, honum heyrir frumburðarrétturinn.
[18] Ef maður á þrjózkan son og ódælan, sem eigi vill hlýða föður
sínum og móður, og hann hlýðnast þeim ekki að heldur, þótt þau
hirti hann, [19] þá skal faðir hans og móðir taka hann og fara með hann
til öldunga borgar hans, að borgarhliðinu, þar sem hann á heima,
[20] og segja við öldunga borgar hans: Þessi sonur okkar er þrjózkur
og ódæll, og vill ekki hlýða okkur; hann er svallari og drykkjurútur.
[21] Skulu þá allir borgarmenn lemja hann grjóti til bana; og þannig
skalt þú útrýma hinu illa burt frá þér, og allur Ísrael skal heyra það
og skelfast.

Um greftrun manns, sem hengdur hefir verið.

[22] Þegar maður drýgir synd, sem varðar lífláti, og hann er líflát-
inn, og þú hengir hann á tré, [23] þá skal líkami hans ekki vera nátt-
langt á trénu, heldur skalt þú jarða hann samdægurs, því að sá er
bölvaður af Guði, sem hengdur er, og þú skalt ekki saurga land þitt,
það er Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar.

Ýmisleg ákvæði.

22 Þegar þú sér naut eða sauð bróður þíns á slæðingi, þá skalt þú
ekki ganga fram hjá þeim, heldur skalt þú reka þau aftur til bróður
þíns. [2] En ef bróðir þinn býr eigi í grend við þig eða ef þú þekkir
hann ekki, þá skalt þú taka það heim til þín og hafa hjá þér, unz
bróðir þinn leitar þess; þá skalt þú fá honum það aftur. [3] Eins skalt
þú og fara með asna hans, og eins skalt þú fara með klæðnað hans,
og eins skalt þú fara með hvern þann týndan hlut, er bróðir þinn hefir
mist og þú fundið; þú mátt eigi leiða það hjá þér.
[4] Ef þú sér asna eða uxa bróður þíns liggja afvelta á veginum,
þá skalt þú ekki ganga fram hjá þeim; þú skalt vissulega hjálpa hon-
um til að reisa þá á fætur.
[5] Eigi skal kona ganga í karlmannsbúningi og eigi skal karlmað-
ur fara í kvenmannsföt; því að hver sá, er slíkt gjörir, er Jahve Guði
þínum andstyggilegur.
[6] Ef fuglshreiður verður fyrir þér á leið þinni, uppi í tré eða á
jörðunni, með ungum í eða eggjum, og móðirin liggur á ungunum eða
eggjunum, þá skalt þú ekki taka móðurina ásamt ungunum; [7] þú skalt
sleppa móðurinni, en taka ungana eina, til þess að þér vegni vel og
þú lifir langa æfi.
[8] Þegar þú reisir nýtt hús, skalt þú gjöra brjóst-rið alt í kring uppi
á þakinu, svo að ekki bakir þú húsi þínu blóðsekt, ef einhver kynni
að detta ofan af því. [9] Þú skalt eigi sá víngarð þinn tvenns konar

---

15: 1 Mós. 29, 30 n. **23:** Gal. 3, 13. — **22, 1:** 2 Mós. 23, 4. **4:** 2 Mós. 23, 5. **7:** 3 Mós. 22, 28.

sæði, svo að alt falli ekki undir helgidóminn, sæðið sem þú sáir og
eftirtekjan af víngarðinum.
10 Þú skalt ekki plægja með uxa og asna saman. 11 Þú skalt ekki
fara í föt, sem ofin eru af tvenns konar efni, af ullu og hör saman.
12 Þú skalt gjöra þér skúfa á fjögur skaut skikkju þinnar, þeirrar er
þú sveipar um þig.
13 Nú gengur maður að eiga konu, en fær óbeit á henni, er hann
hefir samrekt henni, 14 og ber á hana svívirðilegar sakir og ófrægir hana
og segir: Eg gekk að eiga þessa konu, en er eg kom nærri henni, fann
eg ekki meydómsmerki hjá henni, 15 þá skulu foreldrar stúlkunnar taka
meydómsmerki hennar og fara með þau til öldunga borgarinnar í borg-
arhliðið, 16 og faðir stúlkunnar skal segja við öldungana: Dóttur mína
gaf eg þessum manni að eiginkonu, en hann hefir óbeit á henni; 17 nú
ber hann svívirðilegar sakir á hana og segir: Eg fann eigi meydóms-
merki hjá dóttur þinni. En hér eru sannanir fyrir meydómi dóttur
minnar! og þau skulu breiða út rekkjuklæðið í augsýn öldunga borg-
arinnar. 18 Og öldungar borgarinnar skulu taka manninn og refsa
honum; 19 og þeir skulu gjöra bætur á hendur honum, hundrað sikla
silfurs, og greiða þá föður stúlkunnar, fyrir það að hann ófrægði mey
í Ísrael; og hún skal vera kona hans; honum skal eigi heimilt að
skilja við hana alla æfi sína. 20 En ef það reynist satt, og sönnur verða
eigi á það færðar að stúlkan hafi hrein mey verið, 21 þá skal fara með
stúlkuna að húsdyrum föður hennar, og borgarmenn skulu lemja hana
grjóti til bana, því að hún hefir framið óhæfuverk í Ísrael, með því
að hórast í föðurgarði. Þannig skalt þú útrýma hinu illa burt frá þér.
22 Ef maður er staðinn að því að liggja hjá konu annars manns,
þá skulu þau bæði deyja, maðurinn, sem lá hjá konunni, og konan
sjálf. Þannig skalt þú útrýma hinu illa úr Ísrael.
23 Nú er mey manni föstnuð, og karlmaður hittir hana innan
borgar og legst með henni, 24 þá skuluð þér leiða þau bæði að borg-
arhliðinu og lemja þau grjóti til bana, stúlkuna vegna þess að hún
kallaði ekki, þó að hún væri inni í borginni, og manninn vegna þess,
að hann spjallaði konu náunga síns. Þannig skalt þú útrýma hinu
illa burt frá þér. 25 En ef maðurinn hittir föstnuðu stúlkuna úti á
víðavangi, og hann tekur hana með valdi og legst með henni, þá skal
maðurinn einn deyja, sá er með henni lagðist. 26 En stúlkunni skalt
þú ekkert gjöra; hún hefir ekki framið neitt það, sem dauða sé vert;
því að hér stóð eins á og þegar maður ræðst á náunga sinn og drepur
hann. 27 Því að þar sem hann hitti hann úti á víðavangi, kann fastn-
aða stúlkan að hafa kallað, en enginn verið við til að hjálpa henni.
28 Ef maður hittir mey, sem eigi er föstnuð, og hann tekur hana
og legst með henni og komið er að þeim, 29 þá skal maðurinn, er lagð-
ist með henni, greiða föður stúlkunnar fimtíu sikla silfurs; en hún skal
verða kona hans, fyrir því að hann hefir spjallað hana; honum skal
eigi heimilt að skilja við hana alla æfi sína.
30 Eigi skal maður ganga að eiga konu föður síns, né fletta upp
ábreiðu föður síns.

Um það hverja skuli útiloka úr söfnuði Guðs, og um að saurga ekki herbúðirnar.

23 Enginn sá, er meiddur hefir verið eistnamari eða hreðurskor-
inn, má vera í söfnuði Jahve. 2 Enginn bastarður má vera í
söfnuði Jahve, jafnvel ekki tíundi maður frá honum má vera í söfnuði

9: 3 Mós. 19, 19. 11: 3 Mós. 19, 19. 12: 4 Mós. 15, 38 n. 22: 3 Mós. 20, 10. 29: 2 Mós. 22, 16. 30: 3 Mós. 18, 8. 5 Mós. 27, 20.

Jahve. [3] Enginn Ammóníti eða Móabíti má vera í söfnuði Jahve; jafn-
vel ekki tíundi maður frá þeim má vera í söfnuði Jahve að eilífu,
[4] vegna þess að þeir komu ekki í móti yður með brauð og vatn, þá
er þér voruð á leiðinni frá Egiptalandi, og vegna þess að þeir keyptu
í móti þér Bíleam Beórsson frá Petór í Mesópótamíu, til þess að bölva
þér. [5] En Jahve, Guð þinn, vildi ekki hlýða á Bíleam, og Jahve, Guð
þinn, sneri bölvaninni í blessan fyrir þig, af því að Jahve, Guð þinn,
elskaði þig. [6] Þú skalt aldrei alla æfi þína láta þér ant um farsæld
þeirra og velgengni.
[7] Þú skalt eigi hafa andstygð á Edómítum, því að þeir eru bræð-
ur þínir; þú skalt eigi hafa andstygð á Egiptum, því að þú dvaldir
sem útlendingur í landi þeirra. [8] Afkomendur þeirra í þriðja lið mega
vera í söfnuði Jahve.
[9] Þegar þú fer í hernað móti óvinum þínum, þá skalt þú gæta
þín við öllum illum hlutum. [10] Ef einhver, sem með þér er, er ekki
hreinn vegna þess, sem hann hefir hent um nóttina, þá skal hann
ganga út fyrir herbúðirnar og má eigi koma inn í herbúðirnar; [11] en
að áliðnum degi skal hann lauga sig í vatni, og er sól er sezt, má
hann aftur ganga inn í herbúðirnar. [12] Þú skalt og hafa afvikinn stað
fyrir utan herbúðirnar; þangað skalt þú fara erinda þinna; [13] og þú skalt
hafa spaða í tækjum þínum, og er þú þarft að setjast niður úti, þá
skalt þú grafa holu með honum, moka því næst aftur yfir og hylja
saurindin. [14] Því að Jahve, Guð þinn, er á gangi um herbúðir þínar,
til þess að frelsa þig og gefa óvini þína á þitt vald; fyrir því skulu
herbúðir þínar helgar vera, svo að hann sjái ekkert óþokkalegt hjá þér
og snúi sér burt frá þér.

Um strokuþræla og hofskækjur.

[15] Þú skalt eigi framselja í hendur húsbónda þræl, sem flúið hefir
til þín frá húsbónda sínum. [16] Hann skal setjast að hjá þér, í landi
þínu, á þeim stað er hann sjálfur velur, í einhverri af borgum þínum,
þar sem honum bezt líkar; þú skalt ekki sýna honum ójöfnuð.
[17] Á meðal Ísraels dætra má engin vera, sú er helgi sig saurlifnaði,
og á meðal Ísraels sona má enginn vera, sá er helgi sig saurlifnaði.
[18] Þú skalt eigi bera skækjulaun eða hundsgjald inn í hús Jahve, Guðs
þíns, eftir neinu heiti, því að einnig hvorttveggja þetta er Jahve, Guði
þínum, andstyggilegt.

Um fjárleigu, heit og afnot af annara eign.

[19] Þú skalt ekki taka fjárleigu af bróður þínum, hvorki fyrir pen-
inga, matvæli né nokkurn hlut annan, er ljá má gegn leigu. [20] Af út-
lendum manni mátt þú taka fjárleigu, en af bróður þínum mátt þú
ekki taka fjárleigu, til þess að Jahve, Guð þinn, blessi þig í öllu því,
er þú tekur þér fyrir hendur, í landinu sem þú heldur nú inn í, til
þess að taka það til eignar.
[21] Þegar þú gjörir Jahve, Guði þínum, heit, þá skalt þú ekki láta
dragast að efna það; því að ella mun Jahve, Guð þinn, krefjast þess
af þér og það verða þér til syndar. [22] En þótt þú sleppir því að gjöra
heit, þá hvílir engin sekt á þér fyrir það. [23] Það sem komið hefir yfir
varir þínar, skalt þú halda og breyta eftir því, eins og þú sjálfviljug-

23, 8: Nehem. 13, 1. 23 n. **4:** 4 Mós. 22, 5 n. Jós. 24, 9 n. **7:** 1 Mós. 25, 25. 26. **10:** 3 Mós. 15, 16. **18:** Róm. 1, 27. Opinb. 22, 15. **19:** 2 Mós. 22, 25. 3 Mós. 25, 35. 36. Sálm. 15, 5. **21:** 4 Mós. 30, 2. Préd. 5, 3.

lega hefir heitið Jahve, Guði þínum, það sem þú hefir talað með
munni þínum.
24 Þegar þú kemur í víngarð náunga þíns, þá mátt þú eta vínber
eins og þig lystir, þar til er þú ert mettur; en í ker þitt mátt þú ekk-
ert láta. 25 Þegar þú kemur á kornakur náunga þíns, þá mátt þú tína
öx með hendinni, en sigð mátt þú ekki sveifla yfir kornstöngum ná-
unga þíns.

Um hjónaskilnað, nýkvænta menn, veð, mannstuld, líkþrá, kaupamenn, útlendinga, snauða menn, ekkjur og munaðarleysingja.

24 Ef maður gengur að eiga konu og samrekkir henni, en hún
finnur síðan ekki náð í augum hans, af því að hann verður
var við eitthvað viðbjóðslegt hjá henni, og hann skrifar henni skilnað-
arskrá og fær henni í hendur og lætur hana fara burt af heimili sínu,
— 2 ef hún því næst, eftir að hún er farin burt af heimili hans, fer og
giftist öðrum manni, 3 en þessi seinni maður leggur líka óvild á hana
og skrifar henni skilnaðarskrá og fær henni í hendur, og lætur hana
fara burt af heimili sínu —, eða ef seinni maðurinn, sem kvæntist
henni, deyr: 4 þá má ekki fyrri maður hennar, sá er við hana skildi,
taka hana aftur sér að eiginkonu, eftir að hún er saurguð orðin, því
að slíkt er andstyggilegt fyrir Jahve, og þú skalt eigi flekka landið,
sem Jahve, Guð þinn, gefur þér til eignar.
5 Þegar maður er nýkvæntur, þá skal hann ekki fara í hernað og
engar álögur skulu á hann lagðar; hann skal vera frjáls maður fyrir
heimili sitt eitt ár, svo að hann gleðji konu sína, er hann hefir gengið
að eiga.
6 Eigi skal taka kvörn eða efri kvarnarstein að veði, því að það
væri að taka líf mannsins að veði.
7 Ef maður verður uppvís að því, að stela einhverjum af bræðrum
sínum, einhverjum af Ísraelsmönnum, og hann fer með hann sem þræl
eða selur hann, þá skal slíkur þjófur deyja; þannig skalt þú útrýma
hinu illa burt frá þér.
8 Gæt þín í líkþrárveikindum að athuga vandlega og fara eftir
öllu því, sem Levíta-prestarnir tjá yður; þér skuluð gæta þess að gjöra
svo sem eg hefi fyrir þá lagt. 9 Minstu þess, hvað Jahve, Guð þinn,
gjörði við Mirjam á leiðinni, þá er þér fóruð af Egiptalandi.
10 Þegar þú lánar náunga þínum eitthvað, hvað sem það svo er,
þá skalt þú eigi ganga inn í hús hans, til þess að taka veð af honum;
11 þú skalt staðnæmast úti fyrir, og sá, er þú lánar, skal færa þér veðið
út. 12 Og ef það er snauður maður, þá skalt þú ekki leggjast til
hvíldar með veð hans, 13 heldur skalt þú skila honum aftur veðinu um
sólarlagsbil, svo að hann geti lagst til hvíldar í yfirhöfn sinni og blessi
þig, og það mun talið verða þér til réttlætis fyrir augliti Jahve,
Guðs þíns.
14 Þú skalt eigi beita fátækan og þurfandi daglaunamann ofríki,
hvort sem hann er einn af bræðrum þínum eða útlendingum þeim,
er dvelja í landi þínu innan borgarhliða þinna. 15 Þú skalt greiða
honum kaup hans sama daginn áður en sól sezt, því að hann er fá-
tækur og hann langar til að fá það, svo að hann hrópi ekki til Jahve
yfir þér og það verði þér til syndar.

25: Matt. 12, 1. — **24, 1:** Matt. 5, 31; 19, 7. **4:** Jer. 3, 1. **5:** kap. 20, 7. **7:** 2 Mós. 21, 16. 1 Tím. 1, 10. **8:** 3 Mós. 13, 1 n. 14, 1 n. **9:** 4 Mós. 12, 10 n. **13:** 2 Mós. 22, 26. 5 Mós. 6, 25. **14:** 3 Mós. 19, 13. Mal. 3, 5. Jak. 5, 4.

[16] Feður skulu ekki líflátnir verða ásamt börnunum, og börn skulu
ekki líflátin verða ásamt feðrunum; hver skal líflátinn verða fyrir sína
eigin synd.
[17] Þú skalt ekki halla rétti útlends manns eða munaðarleysingja,
og þú skalt ekki taka fatnað ekkjunnar að veði. [18] Og þú skalt minn-
ast þess, að þú varst þræll í Egiptalandi og að Jahve, Guð þinn, leysti
þig þaðan; fyrir því býð eg þér að gjöra þetta.
[19] Þegar þú sker upp korn á akri þínum og gleymir kornbundini
úti á akrinum, þá skalt þú ekki snúa aftur til að sækja það; útlend-
ingurinn, munaðarleysinginn og ekkjan mega fá það, til þess að Jahve,
Guð þinn, blessi þig í öllu, sem þú tekur þér fyrir hendur. [20] Þegar
þú slær ávexti af olíutrjám þínum, þá skalt þú ekki gjöra eftirleit í
greinum trjánna; útlendingurinn, munaðarleysinginn og ekkjan mega fá
það. [21] Þegar þú tínir víngarð þinn, þá skalt þú ekki gjöra eftirleit;
útlendingurinn, munaðarleysinginn og ekkjan mega fá það. [22] Og þú
skalt minnast þess, að þú varst þræll í Egiptalandi, fyrir því býð eg
þér að gjöra þetta.

Um húðstroku, um mágskyldu við ekkju bróður síns o. fl.

25 Þegar deila rís milli manna og þeir koma fyrir dóm, og dómur
hefir upp kveðinn verið yfir þeim með þeim hætti, að hinn sak-
lausi hefir verið sýknaður, en hinn seki dæmdur sekur, [2] og hinn seki
hefir unnið til húðstroku, þá skal dómarinn láta leggja hann niður og
láta slá hann í viðurvist sinni eins mörg högg og hæfir misgjörð hans.
[3] Hann má láta slá hann fjörutíu högg, en ekki fleiri, til þess að bróðir
þinn verði ekki fyrirlitlegur í augum þínum, ef haldið er áfram að slá
hann enn mörg högg.
[4] Þú skalt ekki múlbinda uxann, er hann þreskir.
[5] Þegar bræður búa saman og einn þeirra deyr og á engan son,
þá skal kona hins látna ekki giftast neinum manni úrættis; mágur
hennar skal ganga inn til hennar og taka hana sér fyrir konu og gegna
mágskyldunni við hana. [6] En fyrsti sonurinn, er hún fæðir, skal teljast
sonur hins látna bróður hans, svo að nafn hans afmáist ekki úr Ísrael.
[7] En ef manninn fýsir eigi að ganga að eiga bróðurkonu sína, þá skal
hún ganga upp í borgarhliðið, til öldunganna, og segja: Mágur minn
færist undan að halda við nafni bróður síns í Ísrael; hann vill ekki
gegna mágskyldunni við mig. [8] Öldungar borgar hans skulu þá kalla
hann fyrir og tala við hann, og ef hann stendur fastur fyrir og segir:
Mig fýsir eigi að ganga að eiga hana, [9] þá skal mágkona hans ganga
að honum í viðurvist öldunganna, draga skóinn af fæti honum, hrækja
framan í hann, taka til máls og segja: Svo skal fara með hvern þann,
er eigi vill reisa við ætt bróður síns. [10] Og ætt hans skal í Ísrael nefnd
Berfótsætt.
[11] Þegar tveir menn eru í áflogum, og kona annars hleypur að,
til þess að hjálpa manni sínum úr höndum þess er slær hann, og hún
réttir út höndina og tekur um hreðjar honum, [12] þá skalt þú höggva
af henni höndina og eigi líta hana vægðarauga.
[13] Þú skalt ekki hafa tvenns konar vogarsteina í sjóði þínum,
annan stærri og annan minni. [14] Þú skalt ekki hafa tvenns konar efu

---

16: 2 Kong 14, 6. Jer. 31, 30. Esek. 18, 18—20. **17:** 2 Mós. 22, 21. 22; 23, 9.
5 Mós. 27, 19. Jes. 1, 17. Jer. 5, 28. Esek. 22, 29. Job 24, 3. **18:** kap. 15, 15;
16, 12. **19:** 3 Mós. 19, 9 n. 23, 22. — **25, 1:** Orðskv. 17, 15. **3:** 2 Kor. 11, 24.
4: 1 Kor. 9, 9. 1 Tím. 5, 18. **5:** Rut 4, 4 n. Matt. 22, 24. **13:** 3 Mós. 19, 35 n.
Esek. 45, 10.

í húsi þínu, aðra stærri og aðra minni. 15 Þú skalt hafa nákvæma og
rétta vog, þú skalt hafa nákvæma og rétta efu, til þess að þú lifir
lengi í landinu, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér. 16 Því að hver sá, er
slikt gjörir, hver sá er ranglæti fremur, er Jahve, Guði þínum, andstyggilegur.
17 Minstu þess, hvernig Amalekítar fóru með þig á leiðinni, þá er
þér fóruð af Egiptalandi, 18 hvernig þeir réðu á þig á leiðinni og unnu
á þeim, er aftastir fóru, öllum þeim er þreyttir voru og aftur úr dróg-
ust, þegar þú varst orðinn lúinn og uppgefinn, — og óttuðust ekki
Guð. 19 Fyrir því skalt þú, þegar Jahve, Guð þinn, veitir þér hvíld
fyrir öllum óvinum þínum alt í kring um þig í landinu, sem Jahve,
Guð þinn, gefur þér sem arf til eignar, afmá nafn Amalekíta af jörðunni; gleym því ekki.

Um frumgróðafórn.

26 Þegar þú ert kominn inn í landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur
þér til eignar, og þú hefir tekið það til eignar og ert seztur að
í því, 2 þá skalt þú taka nokkuð af frumgróða alls ávaxtar landsins, er
þú fær af landi þínu, því er Jahve, Guð þinn, gefur þér, láta það í
körfu og fara með það til þess staðar, er Jahve, Guð þinn, velur, til
þess að láta nafn sitt búa þar. 3 Og þú skalt fara til prestsins, sem
þá er, og segja við hann: Eg játa í dag fyrir Jahve, Guði þínum, að
eg er kominn inn í landið, sem Jahve sór feðrum vorum að gefa oss.
4 Og presturinn skal taka körfuna af hendi þér og setja hana niður
fyrir framan altari Jahve, Guðs þíns. 5 Þá skalt þú taka til máls og
segja frammi fyrir Jahve, Guði þínum: Faðir minn var umreikandi
Aramei, og hann fór suður til Egiptalands fáliðaður og dvaldist þar sem
útlendingur og varð þar að mikilli, sterkri og fjölmennri þjóð. 6 En
Egiptar fóru illa með oss og þjáðu oss og lögðu á oss þunga þrælavinnu.
7 Þá hrópuðum vér til Jahve, Guðs feðra vorra, og Jahve
heyrði raust vora og sá eymd vora, þraut og ánauð. 8 Og Jahve flutti
oss af Egiptalandi með sterkri hendi og útréttum armlegg, með mikilli
skelfingu og með táknum og undrum. 9 Og hann leiddi oss hingað
og gaf oss þetta land, land, sem flýtur í mjólk og hunangi. 10 Og nú
færi eg hér frumgróðann af ávexti landsins, þess er þú, Jahve, hefir
gefið mér. Því næst skalt þú setja það niður frammi fyrir Jahve,
Guði þínum, og falla fram fyrir Jahve, Guði þínum. 11 Og þú skalt
gleðjast yfir öllum þeim gæðum, sem Jahve, Guð þinn, hefir gefið þér,
þú og skyldulið þitt, og Levítinn og útlendingurinn, sem hjá þér eru.

Um tíund til Levíta og fátækra.

12 Þegar þú hefir greitt alla tíund af afrakstri þínum þriðja árið,
tíundarárið, og hefir fengið hana í hendur Levítanum, útlendingnum,
munaðarleysingjanum og ekkjunni, svo að þau megi eta hana innan
borgarhliða þinna og verða mett, 13 þá skalt þú segja frammi fyrir Jahve,
Guði þínum: Eg hefi flutt hið heilaga burt úr húsinu og fengið það
í hendur Levítanum, útlendingnum, munaðarleysingjanum og ekkjunni
og farið þannig nákvæmlega eftir boðorði þínu, því er þú hefir fyrir
mig lagt; eg hefi eigi breytt út af neinu boðorða þinna né gleymt nokkuru
þeirra. 14 Eg hefi eigi etið neitt af því í sorg minni, eigi flutt neitt af

---

16: Orðskv. 11, 1. **17:** 2 Mós. 17, 8 n. **19:** 2 Mós. 17, 16. 1 Sam. 15, 2 n. 1 Kron. 4, 43. — **26, 2:** 2 Mós. 23, 19; 34, 26. 3 Mós. 23, 10 n. **5:** 2 Mós. 1, 7. **6:** 2 Mós. 1, 13. 14. **7:** 2 Mós. 2, 23. 24. **9:** 2 Mós. 3, 8. **11:** kap. 16, 11. 14. **12:** kap. 14, 28 n.

því burt, er eg var óhreinn, og eigi gefið dauðum manni neitt af því. Eg
hefi hlýtt raustu Jahve, Guðs míns, og gjört alt eins og þú hefir fyrir
mig lagt. 15 Lít niður frá þínum heilaga bústað, frá himnum, og blessa
þú lýð þinn Ísrael og landið, sem þú hefir gefið oss, eins og þú sórst
feðrum vorum, land, sem flýtur í mjólk og hunangi.

Niðurlagsorð.

16 Í dag býður Jahve, Guð þinn, þér að halda þessi lög og ákvæði;
þú skalt því varðveita þau og halda þau af öllu hjarta þínu og af allri
sálu þinni. 17 Þú hefir látið Jahve lýsa yfir því í dag, að hann vilji
vera þinn Guð og að þér skulið ganga á hans vegum og varðveita lög
hans, skipanir og ákvæði og hlýða hans raustu; 18 og Jahve hefir látið
þig lýsa yfir því í dag, að þú viljir vera hans eignarlýður, eins og hann
hefir boðið þér, og að þú viljir varðveita allar skipanir hans, 19 svo að
hann geti hafið þig yfir allar þjóðir, er hann hefir skapað, til lofs,
frægðar og heiðurs, og þú sért Jahve, Guði þínum, helgaður lýður, eins
og hann hefir sagt.

Boðið að reisa lögmálssteina og lýsa blessan og bölvan.

27 En Móse og öldungar Ísraels buðu lýðnum og sögðu: Varð-
veitið allar þær skipanir, sem eg legg fyrir yður í dag. 2 Og
þegar þér eruð komnir yfir Jórdan inn í landið, sem Jahve, Guð þinn,
gefur þér, þá skalt þú reisa upp stóra steina og strjúka þá utan kalki
3 og rita á þá öll orð lögmáls þessa, þá er þú ert kominn yfir um, til
þess að þú komist inn í landið, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér, land,
sem flýtur í mjólk og hunangi, eins og Jahve, Guð feðra þinna, hefir
heitið þér. 4 Og þegar þér eruð komnir yfir Jórdan, þá skuluð þér
reisa upp þessa steina, sem eg hefi mælt fyrir um í dag, á Ebal-fjalli,
og strjúka þá utan kalki. 5 Þú skalt og reisa Jahve, Guði þínum, þar
altari, altari af steinum; þú mátt ekki bera að þeim járntól. 6 Af ó-
höggnum steinum skalt þú reisa altari Jahve, Guðs þíns, og á því skalt
þú fórna Jahve, Guði þínum, brennifórnum; 7 og þú skalt slátra heilla-
fórnum og eta þær þar og gleðjast frammi fyrir Jahve, Guði þínum.
8 Og þú skalt rita á steinana öll orð þessa lögmáls mjög greinilega.
9 Og Móse og Levíta-prestarnir töluðu til alls Ísraels og sögðu:
Ver hljóður og hlýð á, Ísrael! Í dag ert þú orðinn lýður Jahve, Guðs
þíns; 10 fyrir því skalt þú hlýða raustu Jahve, Guðs þíns, og halda
skipanir hans og lög, sem eg legg fyrir þig í dag.
11 Þennan sama dag bauð Móse lýðnum og sagði: 12 Þessir skulu
standa á Garísím-fjalli, til þess að blessa lýðinn, þegar þér eruð komnir
yfir Jórdan: Símeon, Leví, Júda, Íssakar, Jósef og Benjamín; 13 og þessir
skulu standa á Ebal-fjalli til að lýsa bölvan: Rúben, Gað, Asser, Seb-
úlon, Dan og Naftalí. 14 Og Levítarnir skulu taka til máls og segja
með hárri raustu við alla Ísraelsmenn:
15 Bölvaður er sá maður, sem býr til skurðgoð eða steypt líkneski,
andstygð Jahve, handaverk smiðs, og reisir það á laun! Og allur lýð-
urinn skal svara og segja: Amen.
16 Bölvaður er sá, sem óvirðir föður sinn eða móður sína! Og
allur lýðurinn skal segja: Amen.
17 Bölvaður er sá, sem færir úr stað landamerki náunga síns! Og
allur lýðurinn skal segja: Amen.

18: kap. 7, 6; 14, 2. 19: kap. 28, 1. Zef. 3, 20. — 27, 2: Jós. 8, 30. 5: 2 Mós. 20, 25. 9: kap. 26, 16 n. 12: kap. 11, 29. 15: 2 Mós. 20, 4. 16: 2 Mós. 21, 17. 3 Mós. 20, 9. 17: kap. 19, 14. Orðskv. 23, 10.

18 Bölvaður er sá, sem leiðir blindan mann af réttri leið! Og all-
ur lýðurinn skal segja: Amen.
19 Bölvaður er sá, sem hallar rétti útlends manns, munaðarleys-
ingja eða ekkju! Og allur lýðurinn skal segja: Amen.
20 Bölvaður er sá, sem legst með konu föður síns, því að hann
hefir flett upp ábreiðu föður síns! Og allur lýðurinn skal segja: Amen.
21 Bölvaður er sá, sem hefir samlag við nokkura skepnu! Og allur
lýðurinn skal segja: Amen.
22 Bölvaður er sá, sem legst með systur sinni, hvort heldur hún
er dóttir föður hans eða dóttir móður hans! Og allur lýðurinn skal
segja: Amen.
23 Bölvaður er sá, sem legst með tengdamóður sinni! Og allur
lýðurinn skal segja: Amen.
24 Bölvaður er sá, sem vegur náunga sinn á laun! Og allur lýð-
urinn skal segja: Amen.
25 Bölvaður er sá, sem lætur múta sér til þess að vega saklausan
mann! Og allur lýðurinn skal segja: Amen.
26 Bölvaður er sá, sem eigi heldur í gildi orðum þessa lögmáls
með því að breyta eftir þeim! Og allur lýðurinn skal segja: Amen.

Blessan og bölvan.

28 Ef þú hlýðir grandgæfilega raustu Jahve, Guðs þíns, svo að
þú varðveitir og heldur allar skipanir hans, þær er eg legg fyrir
þig í dag, þá mun Jahve, Guð þinn, hefja þig yfir allar þjóðir á jörðu,
2 og þá munu fram við þig koma og á þér rætast allar þessar blessanir, ef
þú hlýðir raustu Jahve, Guðs þíns: 3 Blessaður ert þú í borginni og
blessaður ert þú á akrinum. 4 Blessaður er ávöxtur kviðar þíns og á-
vöxtur lands þíns og ávöxtur fénaðar þíns, viðkoma nautgripa þinna
og burðir hjarðar þinnar. 5 Blessuð er karfa þín og deigtrog þitt.
6 Blessaður ert þú, þegar þú gengur inn, og blessaður ert þú, þegar þú
gengur út. 7 Jahve mun láta óvini þína bíða ósigur fyrir þér, þá er
upp rísa í móti þér; um einn veg munu þeir fara í móti þér, en um
sjö vegu munu þeir flýja undan þér. 8 Jahve láti blessun fylgja þér í
forðabúrum þínum og í öllu, sem þú tekur þér fyrir hendur, og hann
blessi þig í landinu, sem Jahve, Guð þinn, gefur þér. 9 Jahve gjöri
þig að lýð, sem heilagur er fyrir honum, eins og hann hefir svarið þér,
ef þú varðveitir skipanir Jahve, Guðs þíns, og gengur á hans vegum.
10 Og allar þjóðir á jörðunni munu þá sjá, að þú hefir nefndur verið
eftir nafni Jahve, og þær munu óttast þig. 11 Og Jahve mun veita þér
gnægð gæða í ávexti kviðar þíns og í ávexti fénaðar þíns og í ávexti
lands þíns í landi því, sem Jahve sór feðrum þínum að gefa þér. 12 Jahve
mun upp ljúka fyrir þér forðabúrinu sínu hinu góða, himninum, til
þess að gefa landi þínu regn á réttum tíma og blessa öll verk handa
þinna; og þú munt fé lána mörgum þjóðum, en sjálfur eigi þurfa að
taka fé að láni. 13 Og Jahve mun gjöra þig að höfði og eigi að hala,
og þú skalt stöðugt stíga upp á við, en aldrei færast niður á við, ef
þú hlýðir skipunum Jahve, Guðs þíns, þeim er eg legg fyrir þig í dag,
til þess að þú varðveitir þær og breytir eftir þeim, 14 og ef þú víkur
ekki frá neinu boðorða þeirra, er eg legg fyrir yður í dag, hvorki til
hægri né vinstri, til þess að elta aðra guði og þjóna þeim.

18: 3 Mós. 19, 14. **19**: 2 Mós. 22, 21. 3 Mós. 19, 33. Jer. 7, 6. **20**: kap. 22, 30. 3 Mós. 18, 8; 20, 11. **21**: 3 Mós. 18, 23 n. **22**: 3 Mós. 18, 9. **24**: kap. 19, 11 n. 4 Mós. 35, 20 n. **25**: 2 Mós. 23, 7. 8. Sálm. 26, 10. **26**: Jer. 11, 3. Gal. 3, 10. — **28,1**: 3 Mós. 26, 3 n. **6**: Sálm. 121, 8. **7**: 3 Mós. 26, 7. 8. **9**: 2 Mós. 19, 6. 5 Mós. 7, 6. **12**: kap. 11, 14; 15, 6. **14**: kap. 5, 32.

15 En ef þú hlýðir ekki raustu Jahve, Guðs þíns, svo að þú varð-
veitir og haldir allar skipanir hans og lög, er eg legg fyrir þig í dag,
þá munu fram við þig koma og á þér hrína allar þessar bölvanir:
16 Bölvaður ert þú í borginni og bölvaður ert þú á akrinum. 17 Bölvuð
er karfa þín og deigtrog þitt. 18 Bölvaður er ávöxtur kviðar þíns og
ávöxtur lands þíns, viðkoma nautgripa þinna og burðir hjarðar þinn-
ar. 19 Bölvaður ert þú, þegar þú gengur inn, og bölvaður ert þú, þeg-
ar þú gengur út. 20 Jahve mun senda yfir þig bölvun, skelfing og ógn-
un í öllu því, er þú tekur þér fyrir hendur að gjöra, unz þú gjöreyð-
ist og fyrirferst skyndilega sökum illra verka þinna — sökum þess, að
þú yfirgafst mig. 21 Jahve mun láta drepsóttina við þig loða, þar til er
hann eyðir þér úr landi því, er þú heldur nú inn í, til þess að taka
það til eignar. 22 Jahve mun slá þig með tæring og köldu, hita og
bruna, með ofþurki, korndrepi og gulnan, og mun þetta ásækja þig,
unz þú líður undir lok. 23 Himininn yfir höfði þér skal verða sem
eir og jörðin undir fótum þér sem járn. 24 Í stað regns mun Jahve
láta ryk og sandfok koma yfir land þitt; það mun falla yfir þig af
himni, unz þú ert gjöreyddur. 25 Jahve mun láta þig bíða ósigur fyrir
óvinum þínum; um einn veg munt þú fara í móti þeim, en um sjö
vegu munt þú flýja undan þeim, og þú munt verða grýla fyrir öll
konungsríki jarðarinnar. 26 Og hræ þín munu verða æti fyrir alla fugla
himinsins og fyrir dýr jarðarinnar, og enginn mun fæla þau burt.
27 Jahve mun slá þig með egipzkum kaunum: með kýlum, kláða og
útbrotum, svo að þú skalt verða ólæknandi. 28 Jahve mun slá þig með
vitfirring, blindni og hugarsturlan. 29 Þú munt fálma um hábjartan
dag, eins og blindur maður fálmar í myrkri, og þú munt enga gæfu
hljóta á vegum þínum; og þú munt alla daga sæta tómri undirokun
og ránskap, og enginn mun hjálpa þér. 30 Þú munt festa þér konu,
en annar maður mun leggjast með henni; þú munt reisa hús, en eigi
búa í því; þú munt planta víngarð, en engar hans nytjar hafa. 31 Uxa
þínum mun slátrað verða fyrir augunum á þér, en þú munt ekki fá
neitt af honum að eta; asna þínum mun rænt verða að þér ásjáandi,
en hann mun eigi hverfa aftur til þín; sauðir þínir munu seldir verða
í hendur óvinum þínum, og enginn mun hjálpa þér. 32 Synir þínir
og dætur munu seldar verða í hendur annari þjóð, og augu þín skulu
horfa á það og daprast af þrá eftir þeim allan daginn, en þú skalt
eigi fá að gjört. 33 Ávöxt lands þíns og alt það, er þú hefir aflað
þér með striti þínu, mun þjóð ein eta, sem þú ekki þekkir, og þú
munt sæta áþján einni og undirokun alla daga; 34 og þú munt verða
vitstola út af því, er þú verður að horfa upp á. 35 Jahve mun slá
þig með illkynjuðum ólæknandi kaunum á knjám og fótleggjum,
frá iljum og alt upp á hvirfil. 36 Jahve mun leiða þig og konung þinn,
þann er þú munt taka yfir þig, til þeirrar þjóðar, er hvorki þú né
feður þínir hafa þekt, og þar munt þú þjóna öðrum guðum, stokkum
og steinum. 37 Og þú munt verða að undri, orðskvið og spotti meðal
allra þjóða, þeirra er Jahve leiðir þig til.
38 Mikið kornsæði munt þú færa út á akrana, en litlu skalt þú
aftur inn safna, því að engisprettur skulu upp eta það. 39 Þú munt
planta víngarða og yrkja þá, en vín munt þú hvorki drekka né leggja
fyrir til geymslu, því að maðkurinn mun eyða því. 40 Þú munt hafa
olíutré um alt land þitt, en með olíu munt þú eigi smyrja þig, því að
olíuber þín munu detta af. 41 Þú munt geta sonu og dætur, en ekki

15: kap. 30, 17 n. 3 Mós. 26, 14 n. Dan. 9, 11. Mal. 2, 2. **22:** Am. 4, 9. Hagg. 2, 17. **23:** kap. 11, 17. **27:** 2 Mós. 9, 9. **33:** Dóm. 6, 3 n. **36:** kap. 4, 27. 28. **37:** 1 Kong. 9, 7. Jer. 24, 9. **38:** Mík. 6, 15. Hagg. 1, 6.

fá að njóta þeirra, því að þau munu fara í útlegð. [42] Öll tré þín og
ávöxt lands þíns munu engispretturnar leggja undir sig. [43] Útlending-
urinn, sem hjá þér er, mun stíga hærra og hærra upp yfir þig, en þú
færast lengra og lengra niður á við. [44] Hann mun lána þér, en þú munt
eigi lána honum; hann mun verða höfuðið, en þú munt verða halinn.
[45] Allar þessar bölvanir munu koma fram á þér, elta þig og á þér
hrína, unz þú ert gjöreyddur, af því að þú hlýddir ekki raustu Jahve,
Guðs þíns, að varðveita skipanir hans og lög, þau er hann fyrir þig
lagði, [46] og þær skulu fylgja þér og niðjum þínum æfinlega sem tákn
og undur.
[47] Fyrir því að þú þjónaðir ekki Jahve, Guði þínum, með gleði
og fúsu geði, af því að þú hafðir alls nægir, [48] þá skalt þú þjóna ó-
vinum þínum, þeim er Jahve sendir í móti þér, hungraður og þyrstur,
klæðlaus og farandi alls á mis, og hann mun leggja járnok á háls þér,
unz hann hefir gjöreytt þér. [49] Jahve mun stefna í móti þér þjóð einni
úr fjarlægð, frá enda jarðarinnar, og kemur hún fljúgandi eins og örn,
þjóð, hverrar tungu þú ekki skilur, [50] illúðlegri þjóð, sem eigi skeytir
manngrein gamalmenna og enga vægð sýnir ungmennum. [51] Og hún
mun eta ávöxt fénaðar þíns og ávöxt lands þíns, unz þú ert gjöreydd-
ur; hún mun ekki leifa þér korni, aldinlegi og olíu, viðkomu nauta
þinna, né burðum hjarðar þinnar, unz hún hefir gjört út af við þig.
[52] Hún mun gjöra umsát um þig í öllum borgum þínum, unz hinir
háu og rammgjörvu múrar þínir, sem þú treystir á, eru hrundir um
land þitt alt; og hún mun gjöra umsát um þig í öllum borgum þín-
um alstaðar í landi þínu, því er Jahve, Guð þinn, gefur þér. [53] Og þú
munt eta ávöxt kviðar þíns, holdið af sonum þínum og dætrum, þeim
er Jahve, Guð þinn, hefir gefið þér; svo nærri mönnum mun umsátrið
ganga og þær hörmungar, er þú munt sæta af óvinum þínum. [54] Jafn-
vel sá maður meðal þín, sem mjúklífur er og mjög kveifarlegur, mun
óblíðu auga líta bróður sinn, konuna í faðmi sínum og þau börnin
sín, er hann enn á eftir, [55] og eigi tíma að gefa neinu af þeim neitt
af holdi barna sinna, sem hann etur, af því að hann hefir ekkert ann-
að til; svo nærri mönnum mun umsátrið ganga og þær hörmungar, er
þú munt sæta af óvinum þínum í öllum borgum þínum. [56] Mjúklíf og
kveifarleg kona meðal þín, sem aldrei hefir reynt að tylla fæti sínum
á jörðina af kveifarhætti og tepruskap, mun óblíðu auga líta manninn
í faðmi sínum, son sinn og dóttur sína, [57] og fylgjuna, sem út gengur
af skauti hennar, og börn sín, þau er hún elur, því að hún etur þau
sjálf á laun, þegar allar bjargir eru bannaðar; svo nærri mönnum mun
umsátrið ganga og þær hörmungar, er þú munt sæta af óvinum þín-
um í öllum borgum þínum.
[58] Ef þú gætir þess eigi, að halda öll fyrirmæli þessa lögmáls, þau er
rituð eru í þessari bók, með því að óttast þetta dýrlega og hræðilega nafn,
JAHVE, GUÐ ÞINN, [59] þá mun Jahve slá þig og niðja þína með feikna-
plágum, með miklum plágum og þrálátum, með illkynjuðum sjúkdómum og
þrálátum; [60] og hann mun aftur láta yfir þig koma allar hinar egipzku sóttir,
þær er þú hræðist, og þær munu við þig loða. [61] Auk þess mun Jahve
láta yfir þig koma alla þá sjúkdóma og allar þær plágur, sem ekki eru
ritaðar í þessari lögmálsbók, unz þú ert gjöreyddur. [62] Aðeins fá-
mennur hópur skal eftir verða af yður, í stað þess að þér áður voruð
sem stjörnur himins að fjölda til, af því að þú hlýddir eigi raustu
Jahve, Guðs þíns. [63] Og eins og Jahve áður fyrri hafði yndi af því að
gjöra vel við yður og margfalda yður, eins mun Jahve hafa yndi af

49: Jer. 5, 15 n. 6, 22 n. **53:** 3 Mós. 26, 29. 2 Kong. 6, 28. 29. Harm. 2, 20; 4, 10. **60:** 2 Mós. 9, 9; 7, 15. **62:** kap. 4, 27; 10, 22. **63:** Orðskv. 1, 26.

að tortíma yður og gjöreyða; og þér munuð verða reknir burt úr því
landi, er þér haldið nú inn í, til þess að taka það til eignar. [64] Og
Jahve mun dreifa þér meðal þjóðanna frá einu heimsskauti til annars,
og þar munt þú þjóna öðrum guðum, sem hvorki þú né feður þínir
hafa þekt, stokkum og steinum. [65] Og meðal þessara þjóða munt þú
eigi mega búa í næði, og hvergi mun hvíldarstaður vera fæti þínum,
heldur mun Jahve gefa þér þar skjálfandi hjarta, þrotnandi augu
og ráðþrota sál. [66] Líf þitt mun leika fyrir þér sem á þræði, og þú
munt hræddur vera nótt og dag og aldrei vera ugglaus um líf þitt.
[67] Á morgnana muntu segja: Ó, að það væri komið kveld! og á kveld-
in muntu segja: Ó, að það væri kominn morgunn! sökum hræðslu
þeirrar, er gagntekið hefir hjarta þitt, og sökum þess, er þú verður að
horfa upp á. [68] Jahve mun flytja þig aftur til Egiptalands á skipum,
þá leið, er eg sagði um við þig: Þú skalt aldrei framar líta hana! og
þar munuð þér boðnir verða óvinum yðar til kaups að þrælum og
ambáttum, en enginn vilja kaupa.
29 Þessi eru orð sáttmálans, sem Jahve bauð Móse að gjöra við
Ísraelsmenn í Móabslandi, auk sáttmálans, sem hann gjörði við
þá hjá Hóreb.

Áminning um að halda lögmálið.

[2] Og Móse kallaði saman allan Ísrael og sagði við þá: Þér hafið
séð alt það, sem Jahve gjörði fyrir augum yðar í Egiptalandi við
Faraó og alla þjóna hans og alt land hans: [3] hin miklu máttarverk, er
þú hefir séð með eigin augum, hin miklu tákn og undur. [4] En alt
fram á þennan dag hefir Jahve ekki gefið yður hjarta til að skilja með,
augu til að sjá eða eyru til að heyra. [5] Eg leiddi yður í fjörutíu ár
um eyðimörkina: föt yðar slitnuðu ekki á yður og skór þínir slitnuðu
ekki á fótum þér; [6] brauð átuð þér ekki, og vín eða áfengan drykk
drukkuð þér ekki, til þess að þér mættuð skilja að eg er Jahve, Guð
yðar. [7] Og er þér komuð hingað og Síhon, konungur í Hesbon, og
Óg, konungur í Basan, fóru í móti oss til orustu, þá unnum vér sigur
á þeim [8] og tókum land þeirra og gáfum það Rúbenítum, Gadítum og
hálfri ættkvísl Manasse til eignar. [9] Varðveitið því orð þessa sáttmála
og breytið eftir þeim, til þess að yður lánist vel alt, sem þér gjörið.
[10] Þér standið í dag allir frammi fyrir Jahve, Guði yðar: höfuðs-
menn yðar, ættkvíslir yðar, öldungar yðar, tilsjónarmenn yðar, allir
karlmenn í Ísrael, [11] börn yðar og konur og útlendingar þínir, sem
eru í herbúðum þínum — bæði viðarhöggsmenn og vatnsberar þínir —
[12] til þess að gangast undir sáttmála Jahve, Guðs þíns, og í eiðfest
samfélag við hann, er Jahve, Guð þinn, gjörir við þig í dag, [13] til þess
að hann gjöri þig í dag að sínum lýð og hann sé þinn Guð, eins og
hann hefir heitið þér og eins og hann hefir svarið feðrum þínum,
Abraham, Ísak og Jakob. [14] En eg gjöri ekki þennan sáttmála og þetta
eiðfesta samfélag við yður eina, [15] heldur bæði við þá, sem standa hér
með oss í dag frammi fyrir Jahve, Guði vorum, og einnig við þá, sem
ekki eru hér með oss í dag. [16] Því að þér vitið sjálfir, að vér bjuggum
á Egiptalandi og hvernig vér komumst mitt í gegnum þær þjóðir, er
þér urðuð að fara gegnum; [17] og þér sáuð viðurstygðir þeirra og skurð-
goð þeirra, úr tré og steinum, silfri og gulli, sem hjá þeim voru. [18] Að-
eins að eigi sé meðal yðar karl eða kona eða heimili eða ættkvísl,

---

68: kap. 17, 16. — **29, 1:** kap. 5, 2. 3. **2:** kap. 4, 34. 2 Mós. 19, 4. **4:** Jes. 6, 10.
5: kap. 8, 2 n. **7:** 4 Mós. 21, 21 n. 33 n. **8:** 4 Mós. 32, 33.

sem í dag snúi hjarta sínu frá Jahve, Guði vorum, og gangi að dýrka
guði þessara þjóða! Aðeins að eigi sé meðal yðar rót, sem beri eitur
og malurt að ávexti! — 19 enginn sem telji sig sælan í hjarta sínu og
segi, er hann heyrir orð þessa eiðfesta sáttmáls: Mér mun vel farnast,
þótt eg gangi fram í þrjózku hjarta míns — slíkt mundi leiða til þess,
að hið vökvaða yrði afmáð ásamt hinu þurra. 20 Jahve mun eigi
vilja fyrirgefa honum, heldur mun reiði Jahve og vandlæting þá bálast
gegn slíkum manni, og öll bölvunin, sem rituð er í þessari bók, mun
þá á honum hvíla, og Jahve mun afmá nafn hans af jörðinni. 21 Og
Jahve mun skilja slíka ættkvísl úr öllum ættkvíslum Ísraels henni til
glötunar, samkvæmt öllum bölvunum sáttmálans, sem ritaður er í
þessari lögmálsbók. 22 Og hin komandi kynslóð, börn yðar, sem upp
munu vaxa eftir yður, og útlendir menn, sem koma munu af fjarlægu
landi, munu segja, er þeir sjá plágur þær og sóttir, er Jahve hefir lagt
á land þetta — 23 landið er alt orðið að brennisteini, salti og bruna-
skellum, þar verður eigi sáð og ekkert sprettur þar og engin jurt kemur
þar upp úr jörðinni, en alt er umturnað eins og Sódóma og Gómorra,
Adma og Zebóím, er Jahve umturnaði í reiði sinni og heift —, 24 já
allar þjóðir munu segja: Hvers vegna hefir Jahve farið svo með þetta
land? Hvernig stendur á þessari miklu ofsareiði? 25 Þá munu menn
svara: Af því að þeir yfirgáfu sáttmála Jahve, Guðs feðra þeirra, sem
hann gjörði við þá, er hann leiddi þá af Egiptalandi, 26 en gengu að
dýrka aðra guði og falla fram fyrir þeim, guði, er þeir þektu eigi og
hann hafði eigi úthlutað þeim. 27 Fyrir því upptendraðist reiði Jahve
gegn landi þessu, svo að hann lét yfir þá koma alla þá bölvun, sem
rituð er í þessari bók; 28 og Jahve sleit þá upp úr landi þeirra í reiði
og heift og mikilli gremju og þeytti þeim í annað land, og er svo
enn í dag.
29 Hinir leyndu hlutir heyra Jahve, Guði vorum, en það, sem
opinberað er, heyrir oss og börnum vorum æfinlega, svo að vér megum
breyta eftir öllum orðum lögmáls þessa.

30 Og þegar alt þetta, blessunin og bölvunin, sem eg hefi lagt
fyrir þig í dag, kemur fram við þig, og þú hugfestir það meðal
allra þeirra þjóða, er Jahve, Guð þinn, rekur þig til, 2 og þú snýr þér
aftur til Jahve, Guðs þíns, og hlýðir raustu hans í öllu, sem eg býð
þér í dag, bæði þú og börn þín, af öllu hjarta þínu og af allri sálu
þinni, 3 þá mun Jahve, Guð þinn, snúa við högum þínum og miskunna
þér og safna þér aftur saman frá öllum þjóðum, þeim er Jahve, Guð
þinn, hefir dreift þér á meðal. 4 Þótt þínir brottreknu væru yzt við
skaut himins, þá mun Jahve, Guð þinn, saman safna þér þaðan og
sækja þig þangað; 5 og Jahve Guð þinn, mun leiða þig inn í landið,
sem feður þínir áttu, og þú skalt taka það til eignar, og hann mun
gjöra enn betur til þín og fjölga þér enn meir en feðrum þínum. 6 Og
Jahve, Guð þinn, mun umskera hjarta þitt og hjarta niðja þinna, svo
að þú elskir Jahve, Guð þinn, af öllu hjarta þínu og af allri sálu
þinni, til þess að þú megir lifa. 7 Og Jahve, Guð þinn, mun láta allar
þessar bölvanir bitna á óvinum þínum og fjendum, þeim er hafa ofsótt
þig. 8 En þú munt aftur hlýða raustu Jahve og halda allar skipanir
hans, þær er eg legg fyrir þig í dag; 9 og Jahve, Guð þinn, mun veita
þér gnægð gæða í öllu, sem þú tekur þér fyrir hendur, í ávexti kviðar
þíns og í ávexti fénaðar þíns og í ávexti lands þíns, því að Jahve

---

18: Hebr. 12, 15. **19:** Jer. 44, 17. **20:** kap. 28, 15 n. **23:** 1 Mós. 19, 24 n. Hós. 11, 8. **24:** 1 Kong. 9, 8 n. Jer. 22, 8. **29:** Sálm. 147, 19. 20. — **30, 1:** kap. 28, 2 n. **2:** kap. 4, 30. 3 Mós. 26, 40. **3:** Jer. 29, 14; 31, 23; 32, 37. Sálm. 106, 45 n. **6:** kap. 10, 16. Jer. 4, 4; 32, 39. Esek. 11, 19. Róm. 2, 29. Fil. 3, 3. Kól. 2, 11. **9:** kap. 28, 11.

mun aftur gleðjast yfir þér, þér til heilla, eins og hann gladdist yfir
feðrum þínum, [10] ef þú hlýðir raustu Jahve, Guðs þíns, og varðveitir
skipanir hans og lög, sem rituð eru í þessari lögmálsbók, ef þú snýr
þér til Jahve, Guðs þíns, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni.
[11] Því að þetta boðorð, sem eg legg fyrir þig í dag, er þér eigi
um megn og það er eigi fjarlægt þér. [12] Ekki er það uppi í himninum,
svo að þú þurfir að segja: Hver ætli fari fyrir oss upp í himininn og
sæki það handa oss og kunngjöri oss það, svo að vér megum breyta
eftir því? [13] Og það er eigi hinumegin hafsins, svo að þú þurfir að
segja: Hver ætli fari fyrir oss yfir hafið og sæki það handa oss og
kunngjöri oss það, svo að vér megum breyta eftir því? [14] Heldur er
orðið harla nærri þér, í munni þínum og hjarta þínu, svo að þú getur
breytt eftir því.
[15] Sjá, eg hefi í dag lagt fyrir þig líf og heill, dauða og óheill.
[16] Ef þú hlýðir skipunum Jahve, Guðs þíns, þeim er eg legg fyrir þig
í dag: að elska Jahve, Guð þinn, ganga á hans vegum og varðveita
skipanir hans, lög og ákvæði, þá munt þú lifa og margfaldast, og
Jahve, Guð þinn, mun blessa þig í landi því, er þú heldur nú inn í,
til þess að taka það til eignar. [17] En ef hjarta þitt gjörist fráhverft og
þú verður óhlýðinn og lætur tælast til að falla fram fyrir öðrum guðum
og dýrka þá, [18] þá boða eg yður í dag, að þér munuð gjörsamlega
farast; þér munuð þá eigi lifa mörg árin í landi því, er þér haldið nú
inn í yfir Jórdan, til þess að taka það til eignar. [19] Eg kveð í dag
bæði himin og jörð til vitnis móti yður, að eg hefi lagt fyrir þig lífið
og dauðann, blessunina og bölvunina; veldu þá lífið, til þess að þú
og niðjar þínir megi lifa, [20] með því að elska Jahve, Guð þinn, hlýða
raustu hans og halda þér fast við hann — því að undir því er líf
þitt komið og langgæður aldur þinn, svo að þú megir búa í landinu,
sem Jahve sór feðrum þínum: Abraham, Ísak og Jakob, að gefa þeim.

Jósúa skipaður eftirmaður Móse. Um varðveizlu og lestur lögmálsins. Móse-ljóð.

31 Og Móse fór og flutti öllum Ísrael þessi orð [2] og sagði við þá:
Eg er nú hundrað og tuttugu ára gamall; eg get ekki lengur
gengið út og inn, og Jahve hefir sagt við mig: Þú skalt ekki komast
yfir hana Jórdan. [3] Jahve, Guð þinn, fer sjálfur yfir um fyrir þér;
hann mun sjálfur eyða þessum þjóðum fyrir þér, svo að þú getir tekið
lönd þeirra til eignar. Jósúa skal fara yfir um fyrir þér, eins og Jahve
hefir sagt. [4] Og Jahve mun fara með þær eins og hann fór með Síhon
og Óg, konunga Amóríta, og land þeirra, sem hann eyddi. [5] Og Jahve
mun gefa þær yður á vald, og þér skuluð fara með þær nákvæmlega
eftir skipun þeirri, er eg hefi fyrir yður lagt. [6] Verið hughraustir og
öruggir, óttist eigi og hræðist þá eigi, því að Jahve, Guð þinn, fer sjálfur
með þér; hann mun ekki sleppa af þér hendinni né yfirgefa þig.
[7] Móse kallaði þá á Jósúa og sagði við hann í augsýn alls Ísraels:
Vertu hughraustur og öruggur, því að þú munt leiða þetta fólk inn í
landið, sem Jahve sór feðrum þeirra að gefa þeim, og þú munt skifta
því milli þeirra. [8] Og Jahve mun sjálfur fara fyrir þér; hann mun vera
með þér, hann mun eigi sleppa af þér hendinni né yfirgefa þig; óttast
þú eigi og lát eigi hugfallast.

Jer. 32, 41. **12:** Róm. 10, 6 n. **15:** kap. 11, 26 n. 28, 2 n. **18:** Jós. 23, 16. **20:** kap. 4, 40; 5, 33. 1 Mós. 50, 24. — **31, 2:** kap. 34, 7. 4 Mós. 20, 12. 5 Mós. 1, 37 n. 3, 27. **3:** 4 Mós. 27, 18 n. **4:** 4 Mós. 21, 24. 35. **5:** kap. 7, 2 n. **6:** kap. 7, 21. Jós. 1, 5. Hebr. 13, 5. **7:** kap. 3, 28. Jós. 1, 6.

[9] Og Móse ritaði lögmál þetta og fékk það í hendur prestunum,
sonum Leví, er bera sáttmálsörk Jahve, og öllum öldungum Ísraels.
[10] Og Móse lagði svo fyrir þá: Sjöunda hvert ár, umlíðunarárið, á lauf-
skálahátíðinni, [11] þegar allur Ísrael kemur til að birtast fyrir augliti
Jahve, Guðs þíns, á þeim stað, sem hann velur, þá skalt þú lesa lög-
mál þetta fyrir öllum Ísrael í heyranda hljóði. [12] Safna þú saman
lýðnum, bæði körlum, konum og börnum, og útlendingum þeim, sem
hjá þér eru innan borgarhliða þinna, til þess að þeir hlýði á og til
þess að þeir læri að óttast Jahve, Guð yðar, og gæti þess að halda öll
orð þessa lögmáls. [13] Og börn þeirra, þau er enn ekki þekkja það,
skulu hlýða á og læra að óttast Jahve, Guð yðar, alla þá daga, sem
þér lifið í því landi, er þér haldið nú inn í yfir Jórdan, til þess að
taka það til eignar.

[14] Og Jahve sagði við Móse: Sjá, andlátstími þinn nálgast; kalla
þú á Jósúa og gangið inn í samfundatjaldið, svo að eg megi leggja
fyrir hann skipanir mínar. Þá fóru þeir Móse og Jósúa og gengu inn
í samfundatjaldið. [15] En Jahve birtist í tjaldinu í skýstólpa, og ský-
stólpinn nam staðar við tjalddyrnar. [16] Og Jahve sagði við Móse:
Sjá, þú munt nú leggjast til hvíldar hjá feðrum þínum; þá mun lýður
þessi rísa upp og taka fram hjá með útlendum guðum lands þess, er
hann heldur nú inn í, en yfirgefa mig og rjúfa sáttmála minn, þann er
eg við hann gjörði. [17] Þá mun reiði mín upptendrast gegn þeim, og
eg mun yfirgefa þá og byrgja auglit mitt fyrir þeim, og lýðurinn mun
eyddur verða og margs konar böl og þrengingar yfir hann koma. Þá
mun hann segja: Vissulega er þetta böl yfir mig komið, af því að Guð
minn er ekki hjá mér. [18] En á þeim degi mun eg byrgja auglit mitt
vandlega vegna allrar þeirrar ilsku, sem hann hefir í frammi haft, er
hann sneri sér til annara guða. [19] En skrifið nú upp kvæði þetta og
kenn það Ísraelsmönnum, legg þeim það í munn, til þess að kvæði
þetta megi verða mér til vitnisburðar gegn Ísraelsmönnum. [20] Því að
eg mun leiða þá inn í landið, sem eg sór feðrum þeirra, sem flýtur í
mjólk og hunangi, og þeir munu eta og verða saddir og feitir, og snúa
sér til annara guða og dýrka þá; en mér munu þeir hafna og rjúfa
sáttmála minn. [21] Og þegar margs konar böl og þrengingar koma yfir
hann, þá mun kvæði þetta bera vitni gegn honum, því að það mun
eigi gleymast í munni niðja hans; því að eg veit, hvað þeim býr innan
brjósts nú þegar, áður en eg hefi leitt þá inn í landið, sem eg sór
feðrum þeirra. [22] Og Móse skrifaði upp kvæði þetta þann hinn sama
dag og kendi það Ísraelsmönnum.

[23] Og hann lagði skipanir sínar fyrir Jósúa Núnsson og sagði:
Vertu hughraustur og öruggur, því að þú munt leiða Ísraelsmenn inn
í landið, sem eg sór þeim, og eg mun vera með þér.

[24] Þegar Móse hafði algjörlega lokið því að rita orð þessa lögmáls
í bók, [25] þá bauð Móse Levítunum, sem bera sáttmálsörk Jahve, og
sagði: [26] Takið lögmálsbók þessa og leggið hana við hliðina á sáttmálsörk
Jahve, Guðs yðar, svo að hún geymist þar til vitnisburðar gegn þér.
[27] Því að eg þekki mótþróa þinn og þrjózku; sjá, meðan eg enn er
lifandi hjá yður í dag, hafið þér óhlýðnast Jahve, og hvað mun þá
síðar verða að mér dauðum! [28] Safnið saman til mín öllum öldungum
ættkvísla yðar og tilsjónarmönnum yðar, að eg megi flytja þeim þessi
orð í heyranda hljóði og kveðja himin og jörð til vitnis móti þeim.
[29] Því að eg veit, að eftir dauða minn munuð þér gjörspillast og víkja
af þeim vegi, sem eg hefi boðið yður; þá mun og ógæfan koma yfir

---

10: kap. 15, 1 n. **11:** kap. 16, 16. **28:** kap. 30, 19; 32, 1 n.

yður á komandi tímum, er þér gjörið það sem ilt er í augum Jahve,
svo að þér egnið hann til reiði með athæfi yðar.
30 Móse flutti þá öllum söfnuði Ísraels orð þessa kvæðis, unz
því var lokið.

32 Hlustið, þér himnar, því að nú mun eg mæla,
og jörðin hlýði á mál munns míns!
2 Kenning mín streymi sem regn,
ræða mín drjúpi sem dögg,
eins og gróðrarskúrir á grængresið
og sem þungaregn á jurtirnar.
3 Því að eg vil kunngjöra nafn Jahve:
Gefið Guði vorum dýrðina!
4 Bjargið — fullkomin eru verk hans,
því að allir vegir hans eru réttlæti.
Trúfastur Guð og tállaus,
réttlátur og réttvís er hann.

5 Synir hans eru spiltir orðnir, blettur er á þeim,
rangsnúin og ramspilt kynslóð.
6 Ætlið þér að launa Jahve þannig,
þú heimska og óvitra þjóð?
Er hann ekki faðir þinn, sá er skóp þig,
sá er gjörði þig og myndaði?

7 Minstu fyrri tíða,
hyggið að árum liðinna alda!
Spyr föður þinn, að hann megi fræða þig,
gamalmenni þín, að þau megi segja þér frá!
8 Þá er hinn hæsti skifti óðulum meðal þjóðanna,
þá er hann greindi í sundur mannanna börn,
þá skipaði hann löndum þjóðflokkanna
eftir tölu Ísraels sona.
9 Því að hlutskifti Jahve er lýður hans,
Jakob úthlutuð arfleifð hans.
10 Hann fann hann í eyðimerkurlandi
og í óbygðum, innan um öskrið á öræfunum.
Hann verndaði hann, hugði að honum,
hann varðveitti hann sem sjáaldur auga síns.
11 Eins og örn, sem vekur upp hreiður sitt
og svífur yfir ungum sínum,
svo útbreiddi hann vængi sína, tók hann upp
og bar hann á flugfjöðrum sínum.
12 Jahve einn leiddi hann,
og enginn annar guð var með honum.
13 Hann lét hann fram bruna á hæðum landsins
og lét hann njóta ávaxtar akursins.
Hann lét hann sjúga hunang úr klettunum
og olíu úr tinnusteinunum,
14 hann ól hann á kúarjóma og sauðamjólk,
ásamt feitu kjöti af dilkum og hrútum.
Hann gaf honum Basan-uxa og kjarnhafra,
ásamt nýrnafeiti hveitisins*;
og þrúgnablóð drakst þú sem kostavín.

32, 1: kap. 31, 28. Jes. 1, 2. **3:** Sálm. 34, 4. Opinb. 14, 7. **4:** Sálm. 25, 8; 92, 16. **5:** Jes. 1, 3 n. **6:** Mal. 1, 6. **10:** Sak. 2, 12. **11:** 2 Mós. 19, 4. 5 Mós. 1, 31. Jes. 63, 9. **14:** * Þ. e. hinu ágætasta hveiti.

15 En Jesjúrún varð feitur og sparkaði aftur undan sér;
— feitur varðst þú, digur og sællegur!
Þá hafnaði hann Guði, skapara sínum,
og fyrirleit bjarg hjálpræðis síns.
16 Þeir vöktu vandlæti hans með útlendum guðum,
egndu hann til reiði með andstygðum.
17 Þeir færðu fórnir vættum, sem ekki eru Guð,
guðum, sem þeir höfðu eigi þekt,
nýjum guðum, nýlega upp komnum,
er feður yðar höfðu engan beyg af.
18 Um bjargið, sem þig hafði getið, hirtir þú ekki
og gleymdir þeim Guði, sem þig hafði alið.

19 Og Jahve sá það og hafnaði þeim,
af gremju við sonu sína og dætur.
20 Og hann sagði: Eg vil byrgja auglit mitt fyrir þeim,
eg ætla að sjá, hver afdrif þeirra verða.
Því að þeir eru rangsnúin kynslóð,
börn, sem engin trygð er í.
21 Þeir hafa vakið vandlæti mitt með því, sem ekki er Guð,
egnt mig til reiði með hinum fánýtu goðum sínum.
Nú mun eg vekja vandlæti þeirra með því, sem ekki er þjóð,
egna þá til reiði með heiðnum lýð.
22 Því að eldur kviknaði í nösum mér,
og hann logar lengst niður í undirheima,
eyðir jörðina og ávöxtum hennar
og kveikir í undirstöðum fjallanna.
23 Eg vil hrúga yfir þá margs konar böli,
eyða á þá öllum örvum mínum.
24 Þótt þeir séu megraðir af hungri og tærðir af sýki
og eitraðri sótt,
þá mun eg hleypa tönnum villidýranna á þá,
ásamt eitri þeirra, er í duftinu skríða.
25 Sverðið mun eyða þeim úti fyrir,
en hræðslan í húsum inni,
bæði yngismönnum og meyjum,
brjóstmylkingum og gráhærðum öldungum.
26 Eg mundi segja: Eg vil blása þeim burt,
afmá minning þeirra meðal mannanna!
27 ef eg óttaðist ekki, að mér mundi gremjast við óvinina,
að mótstöðumenn þeirra mundu leggja það út á annan veg,
að þeir mundu segja: Hönd vor var á lofti,
og það var ekki Jahve, sem gjörði alt þetta!

28 Því að þeir eru ráðþrota þjóð,
og hjá þeim eru engin hyggindi.
29 Ef þeir væru vitrir, þá mundu þeir sjá þetta,
hyggja að, hver afdrif þeirra munu verða.
30 Hvernig gæti einn maður elt þúsund
og tveir rekið tíu þúsundir á flótta,
ef bjarg þeirra hefði ekki selt þá
og Jahve ofurselt þá?

15: kap. 31, 20. Nehem. 9, 25. 26. 17: Sálm. 106, 37. 1 Kor. 10, 20. 20: kap. 31, 17 n. 21: Róm. 10, 19. 22: Esek. 14, 21. 24: kap. 28, 22. 27: 4 Mós. 14, 13—16. Esek. 20, 14. 30: Jes. 30, 17.

31 Því að bjarg þeirra er ekki eins og vort bjarg
— um það geta óvinir vorir dæmt.
32 Því að vínviður þeirra er af vínviði Sódómu,
af akurlöndum Gómorru.
Vínber þeirra eru eitruð vínber,
þrúgur þeirra beiskar.
33 Vín þeirra er höggorms-ólyfjan
og banvænt nöðru-eitur.

34 Er það ekki geymt hjá mér,
innsiglað í forðabúrum mínum?
35 Mín er hefndin og mitt að endurgjalda,
þá er þeir gjörast valtir á fótum.
Því að glötunardagur þeirra er nálægur,
og það ber óðfluga að, er fyrir þeim liggur.
36 Því að Jahve mun rétta hluta þjóðar sinnar
og aumkast yfir þjóna sína,
þá er hann sér, að öll hjálp er úti
og enginn er framar til, þræll né frelsingi.
37 Þá mun hann segja: Hvar eru nú guðir þeirra,
bjargið, er þeir leituðu hælis hjá,
38 sem átu feiti fórna þeirra
og drukku vín dreypifórna þeirra?
Rísi þeir nú upp og hjálpi yður,
veri þeir yður nú hlíf!
39 Sjáið nú, að eg, eg er hann
og að enginn guð er til nema eg!
Eg deyði og eg lífga,
eg særi og eg græði,
og enginn getur frelsað af minni hendi.
40 Því að eg lyfti hendi minni til himins
og segi: Svo sannarlega sem eg lifi eilíflega —
41 Þegar eg hefi hvest mitt blikandi sverð,
og eg legg hönd á dóminn,
þá mun eg efna hefnd við mótstöðumenn mína
og endurgjalda þeim, er mig hata!
42 Eg vil gjöra örvar mínar druknar af blóði,
og sverð mitt skal hold eta
— af blóði veginna manna og hertekinna,
af höfði fyrirliða óvinanna.

43 Vegsamið, þjóðir, lýð hans!
því að hann hefnir blóðs þjóna sinna.
Hann efnir hefnd við mótstöðumenn sína
og friðþægir fyrir land síns lýðs.

Enn áminning um að halda lögmálið. Móse boðið að fara upp á Nebó.

44 Og Móse kom og flutti lýðnum öll orð þessa kvæðis í heyranda
hljóði, hann og Hósea Núnsson.
45 Og er Móse hafði lokið að mæla öll þessi orð til alls Ísraels,
46 sagði hann við þá: Hugfestið öll þau orð, sem eg flyt yður í dag, til

35: Róm. 12, 19. Hebr. 10, 30. **38:** Dóm. 10, 14. 1 Sam. 12, 21. Jer. 2, 28. **39:** kap. 4, 35. Jes. 45, 5. 14. 1 Sam. 2, 6. Hós. 6, 1. 2. **43:** Róm. 15, 10. Sálm. 9, 13. Opinb. 19, 2. **44:** 4 Mós. 13, 16.

þess að þér getið brýnt þau fyrir börnum yðar, svo að þau gæti þess
að halda öll orð þessa lögmáls. [47] Því að það er ekkert hégómamál
fyrir yður, heldur er það líf yðar, og fyrir hið sama munuð þér lifa
langa æfi í landinu, sem þér haldið nú inn í yfir Jórdan, til þess að
taka það til eignar.
[48] Þann hinn sama dag talaði Jahve við Móse og sagði: [49] Far
þú þarna upp á Abarím-fjall, upp á Nebó-fjall, sem er í Móabslandi
gegnt Jeríkó, og lít yfir Kanaanland, sem eg gef Ísraelsmönnum til
eignar. [50] Og þú skalt deyja á fjallinu, er þú fer upp á, og safnast til
þíns fólks, eins og Aron bróðir þinn dó á Hór-fjalli og safnaðist til
síns fólks, [51] af því að þið sýnduð mér ótrúmensku mitt á meðal Ísra-
elsmanna hjá Meríba-vötnum við Kades í Zín-eyðimörku, af því að þið
helguðuð mig ekki meðal Ísraelsmanna. [52] Því að handan yfir skalt
þú fá að líta landið, en inn í landið, sem eg gef Ísraelsmönnum, skalt
þú ekki komast.

Blessun Móse.

33 Þessi er blessunin, er guðsmaðurinn Móse blessaði með Ís-
raelsmenn, áður en hann andaðist. [2] Hann mælti:

Jahve kom frá Sínaí
og rann upp fyrir þeim á Seír.
Hann lét ljós sitt skína frá Paran-fjöllum
og kom frá hinum helgu tíu þúsundum,
eldingarnar í hægri hendi hans voru þeim til varnar.
[3] Já, hann elskar sinn lýð;
allir hans heilögu eru í hans hendi,
og þeir fara eftir leiðsögu þinni,
sérhver þeirra meðtekur af orðum þínum.
[4] Móse setti oss lögmál,
óðal Jakobs safnaðar.
[5] Og hann* varð konungur í Jesjúrún,
þá er höfðingjar lýðsins söfnuðust saman,
ættkvíslir Ísraels allar samt.

[6] Lifi Rúben og deyi ekki,
þannig að menn hans verði fáir að tölu.

[7] Og þetta er blessunin um Júda. Hann mælti:

Heyr, Jahve, bænir Júda,
og leið hann aftur til þjóðar sinnar;
— með höndum sínum hefir hann barist fyrir hana —
og ver þú honum hjálp gegn fjendum hans.

[8] Og um Leví sagði hann:

Túmmím þín og úrím heyra mönnum hollvinar þíns,
þess er þú reyndir hjá Massa
og barðist fyrir hjá Meríba-vötnum;
[9] heyra þeim, er sagði um föður og móður: Eg sá þau ekki,
er eigi kannaðist við bræður sína
og leit eigi við börnum sínum.
Því að þeir varðveittu orð þitt
og héldu sáttmála þinn.

47: Jóh. 6, 63. 49: 4 Mós. 27, 12 n. 50: 4 Mós. 20, 25 n. 51: 4 Mós. 20, 13. 52: kap. 34, 4. — 33, 2: 2 Mós. 19, 20. Hab. 3, 3. 4: Sálm. 147, 19. 5: * Þ. e. Guð. 5 Mós. 32, 15. 8: 2 Mós. 28, 30; 17, 2—7. 4 Mós. 20, 2—13. 9: 2 Mós. 32, 26—29.

10 Þeir kenna Jakob dóma þína
og Ísrael lögmál þitt;
þeir bera reykelsi fyrir vit þín
og alfórn á altari þitt.
11 Blessa, Jahve, styrkleik hans
og lát þér þóknast verk handa hans.
Myl sundur lendar óvina hans
og þeirra er hata hann, svo að þeir fái eigi risið upp aftur.

12 Um Benjamín sagði hann:

Ljúflingur Jahve
býr óhultur hjá honum.
Hann verndar hann alla daga
og hefir tekið sér bólfestu milli hálsa hans.

13 Og um Jósef sagði hann:

Blessað af Jahve er land hans
með himinsins dýrmætustu gjöf, dögginni,
og með djúpinu, er undir hvílir,
14 með hinu dýrmætasta, er sólin framleiðir,
og með hinu dýrmætasta, sem tunglin láta spretta,
15 með hinu bezta á hinum eldgömlu fjöllum
og með hinu dýrmætasta á hinum eilífu hæðum,
16 með hinu dýrmætasta af jörðunni og öllu því, sem á henni er!
Og þóknun hans, sem bjó í þyrnirunninum,
komi yfir höfuð Jósefs
og í hvirfil hans, sem er höfðingi meðal bræðra sinna!
17 Prýðilegur er frumgetinn uxi hans,
og horn hans eru sem horn vísundarins.
Með þeim rekur hann þjóðir undir,
öll endimörk jarðarinnar.
Þetta eru tíu þúsundir Efraíms
og þetta eru þúsundir Manasse!

18 Og um Sebúlon sagði hann:

Gleðst þú, Sebúlon, yfir sæförum þínum,
og þú, Íssakar, yfir tjöldum þínum!
19 Þjóðflokkum bjóða þeir til fjallsins,
þar fórna þeir réttum fórnum,
því að þeir munu sjúga í sig nægtir hafsins
og hina huldustu fjársjóðu sandsins.

20 Og um Gað sagði hann:

Blessaður sé sá, sem veitir Gað landrými!
Hann hefir lagst niður sem ljónynja,
og rífur sundur arm og hvirfil.
21 Hann valdi sér landið, er fyrst var tekið,
því að þar var landshluti geymdur ætthöfðingja.
Og hann kom með höfðingjum lýðsins,
hann framkvæmdi réttlæti Jahve
og dóma hans ásamt Ísrael.

10: kap. 17, 9 n. Mal. 2, 6. 7. **13:** 1 Mós. 49, 25. 26. **16:** 2 Mós. 3, 2 n. **17:** 1 Mós. 48, 19 n. **18:** 1 Mós. 49, 13. 14. **21:** 4 Mós. 32, 1 n.

22 Og um Dan sagði hann:

Dan er ljónshvolpur,
sem kemur stökkvandi frá Basan.

23 Og um Naftalí sagði hann:

Naftalí, saddur velþóknunar
og fullur af blessun Jahve,
tak þú sjó og suðurland til eignar!

24 Og um Asser sagði hann:

Blessaðastur af sonunum sé Asser!
Veri hann eftirlæti bræðra sinna
og vökvi fót sinn í olíu!
25 Slár þínar séu af járni og eir,
og afl þitt réni eigi fyr en æfin þrýtur!

26 Enginn er sem Guð Jesjúrúns,
er ekur yfir himininn til hjálpar þér
og á skýjunum í tign sinni!
27 Hæli er hinn eilífi Guð,
og hið neðra eru eilífir armar.
Hann stökti óvinum þínum undan þér
og sagði: Gjöreyð!
28 Og síðan bjó Ísrael óhultur,
lind Jakobs ein sér,
í landi korns og vínlagar,
þar sem himininn lætur dögg drjúpa.
29 Heill þér, Ísrael! Hver er sem þú?
— lýður, sigursæll fyrir hjálp Jahve!
Hann er skjöldur þíns fulltingis,
og hann er sverð tignar þinnar.
Óvinir þínir munu smjaðra fyrir þér
og þú munt fram bruna á hæðum þeirra.

Andlát Móse.

34 Og Móse gekk neðan af Móabsheiðum upp á Nebó-fjall,
Pisgatind, sem er gegnt Jeríkó; þaðan sýndi Jahve honum gjörv-
alt landið: Gíleað alt til Dan, 2 alt Naftalí og Efraímsland og Manasse,
og alt Júda-land alt til vesturhafsins, 3 og suðurlandið og Jórdan-
sléttlendið, dalinn hjá Jeríkó, pálmaborginni, alt til Zóar. 4 Og Jahve
sagði við hann: Þetta er landið, sem eg sór Abraham, Ísak og Jakob,
er eg sagði: Niðjum þínum vil eg gefa það! Eg hefi látið þig líta það
eigin augum, en yfir um þangað skalt þú ekki komast.
5 Og Móse, þjónn Jahve, dó þar í Móabslandi, eins og Jahve hafði
sagt, 6 og hann var grafinn í dalnum í Móabslandi, gegnt Bet-Peór, en
enginn maður veit enn til þessa dags, hvar gröf hans er. 7 Og Móse
var hundrað og tuttugu ára gamall, er hann andaðist; eigi glapnaði
honum sýn og eigi þvarr þróttur hans.
8 Og Ísraelsmenn grétu Móse á Móabsheiðum í þrjátíu daga; þá
enduðu sorgargrátsdagarnir eftir Móse. 9 En Jósúa Núnsson var fullur

---

22: 1 Mós. 49, 17. Dóm. 13, 2 n. 24: 1 Mós. 49, 20. 26: kap. 32, 15. 27: Sálm. 90, 1. 5 Mós. 31, 3. 28: 4 Mós. 23, 9. — 34, 1: kap. 3, 27. 3: Dóm. 1, 16. 2 Kron. 28, 15. 4: 1 Mós. 12, 7. 5 Mós. 32, 52. 6: Júd. 9. 8: 4 Mós. 20, 29.

vísdómsanda, því að Móse hafði lagt hendur sínar yfir hann; og Ísraelsmenn hlýddu honum og gjörðu svo sem Jahve hafði boðið Móse.
10 En eigi reis framar upp í Ísrael annar eins spámaður og Móse,
er Jahve umgekst augliti til auglitis, — 11 þegar litið er til allra þeirra
tákna og undra, er Jahve hafði sent hann til að gjöra í Egiptalandi á
Faraó og öllum þjónum hans og öllu landi hans, 12 og þegar litið er
til alls hins volduga máttar og allra hinna miklu og hræðilegu verka,
er Móse gjörði í augsýn alls Ísraels.

Jósúabók.

Boðið að fara yfir Jórdan.

1 Eftir andlát Móse, þjóns Jahve, mælti Jahve við Jósúa Núnsson,
þjónustumann Móse, á þessa leið: 2 Móse, þjónn minn, er andaður;
en rís þú nú upp og far yfir hana Jórdan með allan þennan lýð, inn
í landið, sem eg gef þeim, Ísraelsmönnum. 3 Hvern þann stað, er þér
stígið fæti á, mun eg gefa yður, eins og eg sagði Móse. 4 Frá eyðimörkinni
og Líbanon þarna alt til fljótsins mikla, Evfratfljótsins — alt
land Hetíta — alt til hafsins mikla mót sólar setri skal land yðar ná.
5 Enginn mun standast fyrir þér alla æfidaga þína; svo sem eg var
með Móse, svo mun eg og með þér vera; eg mun eigi sleppa af þér
hendinni né yfirgefa þig. 6 Ver þú hughraustur og öruggur, því að þú
skalt skifta meðal þessa lýðs landi því, er eg sór feðrum þeirra að
gefa þeim. 7 Ver þú aðeins hughraustur og harla öruggur að gæta
þess, að breyta eftir öllu lögmálinu, því er Móse þjónn minn fyrir þig
lagði; vík eigi frá því, hvorki til hægri né vinstri, til þess að þér lánist
vel alt, sem þú tekur þér fyrir hendur. 8 Eigi skal lögmálsbók þessi
víkja úr munni þínum, heldur skalt þú hugleiða hana um daga og
nætur, til þess að þú gætir þess að gjöra alt það, sem í henni er
skrifað; því að þá munt þú gæfu hljóta á vegum þínum og breyta
viturlega. 9 Hefi eg ekki boðið þér: Ver þú hughraustur og öruggur?
Lát eigi hugfallast og óttast eigi; því að Jahve, Guð þinn, er með þér
í öllu, sem þú tekur þér fyrir hendur.
10 Þá bauð Jósúa tilsjónarmönnum lýðsins á þessa leið: 11 Farið
um allar herbúðirnar og bjóðið lýðnum og segið: Búið yður veganesti,
því að þrem dögum liðnum skuluð þér fara yfir hana Jórdan, svo að
þér komist inn í og fáið til eignar landið, sem Jahve, Guð yðar, gefur
yður til eignar.
12 En við Rúbeníta, Gadíta og hálfa ættkvísl Manasse mælti Jósúa
á þessa leið: 13 Minnist þess, sem Móse, þjónn Jahve, bauð yður, er
hann sagði: Jahve, Guð yðar, mun veita yður hvíld og gefa yður þetta
land. 14 Konur yðar, börn yðar og búsmali skal eftir verða í landi

---

9: 4 Mós. 27, 18 n. **10:** 2 Mós. 33, 11. 4 Mós. 12, 8. — **1, 1:** 4 Mós. 11, 28. 5 Mós. 1, 38. **3:** 5 Mós. 11, 24 n. **5:** 5 Mós. 31, 8. Hebr. 13, 5. **6:** 5 Mós. 31, 7 n. 1, 38. Jós. 19, 51. **7:** 5 Mós. 5, 32. Orðskv. 4, 27. 1 Kong. 2, 3 n. **8:** Sálm. 1, 2. 3. **13:** 4 Mós. 32, 20 n.

því, er Móse gaf yður hinumegin Jórdanar; en þér skuluð fara her-
týgjaðir fyrir bræðrum yðar, allir þér sem vopnfærir eruð, og veita
þeim fulltingi, 15 þar til er Jahve veitir bræðrum yðar hvíld, eins og
yður, og þeir hafa líka tekið til eignar land það, sem Jahve, Guð yðar,
gefur þeim; þá skuluð þér snúa aftur í eignarland yðar og setjast þar
að, í landinu, sem Móse, þjónn Jahve, gaf yður hinumegin Jórdanar,
austan-megin. 16 En þeir svöruðu Jósúa á þessa leið: Vér skulum
gjöra alt, sem þú býður oss, og fara hvert sem þú sendir oss. 17 Eins
og vér í öllu hlýddum Móse, svo viljum vér og hlýða þér; veri Jahve,
Guð þinn, aðeins með þér, eins og hann var með Móse. 18 Hver sá,
er þverskallast gegn skipun þinni og hlýðir ekki orðum þínum í öllu,
sem þú býður oss, skal líflátinn verða; vertu aðeins hughraustur og
öruggur.

Rahab kemur njósnarmönnunum undan.

2 Og Jósúa Núnsson sendi tvo njósnarmenn leynilega frá Sittím
og sagði: Farið og skoðið landið og Jeríkó! Þeir fóru og komu í
hús portkonu einnar, er Rahab hét, og tóku sér þar gistingu. 2 Og
konunginum í Jeríkó var sagt: Sjá, hingað komu menn nokkurir í kveld
af Ísraelsmönnum, til þess að kanna landið. 3 Sendi þá konungurinn
í Jeríkó til Rahab og lét segja henni: Sel fram mennina, sem til þín
eru komnir, þá er komnir eru í hús þitt; því að þeir eru komnir til
þess að kanna alt landið. 4 En konan tók mennina báða og leyndi
þeim; og hún sagði: Satt er það, menn komu til mín, en eigi vissi eg,
hvaðan þeir voru; 5 og er loka skyldi borgarhliðinu í rökkrinu, fóru
mennirnir burt; eigi veit eg, hvert mennirnir hafa farið. Veitið þeim
eftirför sem skjótast, þá munuð þér ná þeim. 6 En hún hafði leitt þá
upp á þakið og falið þá undir hörjurtarleggjum, sem breiddir voru á
þakið. 7 Mennirnir veittu þeim eftirför veginn til Jórdanar, að vöð-
unum, og borgarhliðinu var lokað þá er leitarmennirnir voru út farnir.
8 En áður en komumenn gengu til hvílu, gekk hún til þeirra upp á
þakið 9 og sagði við þá: Eg veit að Jahve hefir gefið yður land þetta
og að ótti við yður er yfir oss kominn og að allir landsbúar hræðast
yður. 10 Því að frétt höfum vér, að Jahve þurkaði fyrir yður vatnið í
Rauðahafi, þá er þér fóruð af Egiptalandi, og hvað þér hafið gjört við
Amóríta konungana tvo, þá Síhon og Óg, hinumegin Jórdanar, að þér
eydduð þeim með öllu. 11 Síðan vér heyrðum þetta, er æðra komin í
brjóst vor og enginn hugur er í nokkurum manni, þegar yður skal
mæta, því að Jahve, Guð yðar, er Guð á himnum uppi og á jörðu
niðri. 12 Sverjið mér nú við Jahve, að fyrst eg sýndi ykkur miskunn,
þá skuluð þið og miskunn sýna húsi föður míns, og gefið mér um
það óbrigðult merki, 13 að þið viljið láta föður minn og móður, bræður
mína og systur halda lífi, og alla, sem þeim heyra, og frelsa oss frá
dauða! 14 Og mennirnir svöruðu henni: Við setjum líf okkar í veð
fyrir yður, ef þér látið ekki vitnast erindi okkar, og þegar Jahve gefur
oss land þetta, þá skulum vér auðsýna þér miskunn og trúfesti. 15 Þá
lét hún þá síga í festi út um gluggann, því að hús hennar stóð við
borgarmúrinn og sjálf bjó hún úti við múrinn. 16 Og hún sagði við
þá: Haldið til fjalla, svo að leitarmennirnir finni ykkur ekki, og leynist
þar þrjá daga, unz leitarmennirnir eru aftur horfnir; eftir það getið
þið farið leiðar ykkar. 17 Og mennirnir sögðu við hana: Lausir viljum

---

2, 1: Hebr. 11, 31. Jak. 2, 25. 9: 2 Mós. 15, 15. 16; 23, 27. 5 Mós. 11, 25. 10:
2 Mós. 14, 21 n. 4 Mós. 21, 23 n. 33 n. 11: kap. 5, 1.

við vera eiðs þess, er þú lézt okkur sverja þér: 18 Sjá, þegar vér kom-
um inn í landið, þá skalt þú binda í gluggann, þann er þú lézt okkur
síga út um, festina þessa rauðu, og hafa saman kallað í hús þitt föður
þinn og móður, og bræður þína og alt heimilisfólk föður þíns; 19 en
gangi nokkur út fyrir húsdyr þínar, þá er hann sjálfur valdur að dauða
sínum, en við sýknir; en verði hönd lögð á nokkurn þann, sem í þínu
húsi er, þá skal dauði hans verða gefinn okkur að sök. 20 Og ef þú
lætur vitnast erindi okkar, þá erum við lausir þess eiðs, er þú lézt
okkur sverja þér. 21 En hún sagði: Svo skal vera sem þið segið! Lét
hún þá síðan fara, og þeir gengu burt, en hún batt rauðu festina í
gluggann. 22 Gengu þeir þá á burt og héldu til fjalla og dvöldust þar þrjá
daga, unz leitarmennirnir voru aftur heim horfnir; höfðu leitarmenn-
irnir leitað þeirra alla leiðina, en ekki fundið. 23 Hurfu þá þessir tveir
menn aftur og gengu niður af fjöllunum og fóru yfir um og komu til
Jósúa Núnssonar, og sögðu honum frá öllu, er fyrir þá hafði komið.
24 Og þeir sögðu við Jósúa: Jahve hefir gefið alt landið oss í hendur,
enda hræðast allir landsbúar oss.

Förin yfir Jórdan. Reistir tólf minningarsteinar.

3 Morguninn eftir reis Jósúa árla; lögðu þeir nú upp frá Sittím og
komu að Jórdan, hann og allir Ísraelsmenn, og voru þar um nótt-
ina, áður þeir færu yfir um. 2 En að þremur dögum liðnum fóru til-
sjónarmennirnir um allar herbúðirnar 3 og buðu lýðnum og sögðu:
Þegar þér sjáið sáttmálsörk Jahve, Guðs yðar, og Levíta-prestana bera
hana, þá leggið upp frá yðar stað og farið á eftir henni. 4 Látið þó
vera um tveggja þúsund álna bil millum yðar og hennar — komið ekki
nærri henni — til þess að þér megið vita, hvaða veg þér eigið að fara,
því að þér hafið aldrei farið þann veg áður. 5 Þá sagði Jósúa við lýð-
inn: Helgið yður, því að á morgun mun Jahve gjöra undursamlega
hluti meðal yðar. 6 Og við prestana sagði Jósúa: Takið upp sáttmáls-
örkina og farið yfir um á undan lýðnum. Þeir tóku þá upp sáttmáls-
örkina og fóru yfir um á undan lýðnum. 7 Og Jahve sagði við Jósúa:
Í dag mun eg taka til að mikla þig í augsýn alls Ísraels, svo að þeir
megi vita, að eg er með þér, eins og eg var með Móse. 8 En bjóð þú
prestunum, sem bera sáttmálsörkina, á þessa leið: Þegar þér komið í
vatnsbrúnina í Jórdan, þá nemið þar staðar í ánni. 9 Og Jósúa sagði
við Ísraelsmenn: Komið hingað og heyrið orð Jahve, Guðs yðar! 10 Og
Jósúa mælti: Af þessu skuluð þér vita mega, að lifandi Guð er á með-
al yðar og að hann vissulega mun stökkva burt undan yður Kanaan-
ítum, Hetítum, Hevítum, Peresítum, Gírgasítum, Amórítum og Jebúsít-
um: 11 Sjá, sáttmálsörk hans, sem er drottinn allrar veraldar, mun
fara á undan yður út í Jórdan. 12 Veljið yður nú tólf menn af ætt-
kvíslum Ísraels, einn mann af ættkvísl hverri. 13 Og þegar prestarnir,
sem bera sáttmálsörk Jahve, hans sem er drottinn allrar veraldar, stíga
fæti í vatn Jórdanar, þá mun vatnið í Jórdan stöðvast — vatnið, sem
ofan að kemur — og standa sem veggur. 14 Og er fólkið nú tók sig
upp úr tjöldum sínum, til þess að fara yfir um Jórdan, og prestarnir,
berandi sáttmálsörkina, fóru fyrir lýðnum; 15 og er þeir, sem örkina báru,
komu að Jórdan, og prestarnir, sem báru örkina, drápu fótum sínum
í vatnsbrúnina — en Jórdan flóði yfir alla bakka allan kornskurðar-
tímann —, 16 þá stóð vatnið kyrt, það er ofan að kom, og hófst upp
sem veggur mjög langt burtu, við Adam, borgina, sem liggur hjá Zart-

---

3,1: kap. 2, 1. 2: kap. 1, 11. 7: kap. 4, 14; 1, 5. 12: kap. 4, 2 n. 13: 2 Mós. 15, 8.

an; en það sem rann niður til vatnsins á sléttlendinu, Saltasjós, rann
alt til þurðar; og lýðurinn fór yfir um gegnt Jeríkó. 17 En prestarnir,
sem báru sáttmálsörk Jahve, stóðu kyrrir á þurru mitt í Jórdan, með-
an allur Ísrael fór yfir um á þurru, þar til er alt fólkið var komið
yfir um Jórdan.

4 Og er alt fólkið var komið yfir um Jórdan, mælti Jahve við
Jósúa á þessa leið: 2 Veljið yður tólf menn af lýðnum, einn mann
af ættkvísl hverri, 3 og bjóðið þeim og segið: Takið upp tólf steina hér
úr Jórdan miðri, á þeim stað, þar sem prestarnir stóðu kyrrir, og berið
þá yfir um með yður og setjið þá niður þar sem þér hafið náttstað í
nótt. 4 Þá kallaði Jósúa tólf menn, sem hann kvaddi til af Ísraels-
mönnum, einn mann af ættkvísl hverri. 5 Og Jósúa sagði við þá:
Farið fyrir örk Jahve, Guðs yðar, út í Jórdan miðja, og taki hver yðar
einn stein sér á herðar, eftir tölu ættkvísla Ísraelsmanna. 6 Skal þetta
vera tákn meðal yðar. Þegar synir yðar spyrja á síðan og segja:
Hvað eiga steinar þessir að jarteina? 7 þá skuluð þér segja við þá:
Það, að vatnið í Jórdan stöðvaðist fyrir sáttmálsörk Jahve, þá er hún
fór yfir Jórdan. Vatnið í Jórdan stöðvaðist; og þessir steinar skulu
vera Ísraelsmönnum til minningar æfinlega. 8 Og Ísraelsmenn gjörðu
svo sem Jósúa bauð, og tóku tólf steina upp úr Jórdan miðri, eins og
Jahve hafði lagt fyrir Jósúa, eftir tölu ættkvísla Ísraelsmanna, og báru
þá yfir um með sér, þangað er þeir höfðu náttstað, og settu þá þar
niður. 9 Og Jósúa reisti tólf steina í Jórdan miðri á þeim stað, sem
prestarnir, þeir er sáttmálsörkina báru, höfðu staðið, og eru þeir þar
enn í dag. 10 En prestarnir, sem örkina báru, stóðu í Jórdan miðri,
unz öllu því var lokið, sem Jahve hafði boðið Jósúa að segja lýðnum
samkvæmt öllu því, sem Móse hafði boðið Jósúa; og lýðurinn flýtti sér
að fara yfir um. 11 Og er allur lýðurinn var kominn yfir um, þá fór
og örk Jahve yfir um og prestarnir, og fór hún fram fyrir lýðinn.
12 Og Rúbens synir, Gaðs synir og hálf ættkvísl Manasse fóru hertýg-
jaðir fyrir Ísraelsmönnum, eins og Móse hafði fyrir þá lagt. 13 Um fjöru-
tíu þúsundir vígbúinna manna að tölu héldu þeir yfir á Jeríkó-völlu
fyrir augliti Jahve til hernaðar. 14 Á þeim degi miklaði Jahve Jósúa í
augsýn alls Ísraels, og þeir óttuðust hann alla æfi hans, eins og þeir
höfðu óttast Móse.

15 Og Jahve sagði við Jósúa: 16 Bjóð þú prestunum, sem bera
sáttmálsörkina, að stíga upp úr Jórdan. 17 Bauð Jósúa þá prestunum
og mælti: Stígið upp úr Jórdan. 18 Og jafnskjótt sem prestarnir, er
báru sáttmálsörk Jahve, voru komnir upp úr Jórdan og þeir höfðu
stigið fótum á þurt land, féll vatnið í Jórdan aftur í farveg sinn, og
hún flóði sem áður yfir alla bakka. 19 En lýðurinn kom upp úr Jór-
dan á tíunda degi hins fyrsta mánaðar, og setti búðir sínar í Gilgal,
við austurtakmörkin á Jeríkó. 20 Og steinana tólf, er þeir höfðu tekið
upp úr Jórdan, reisti Jósúa í Gilgal. 21 Mælti hann þá til Ísraelsmanna
á þessa leið: Þegar synir yðar á síðan spyrja feður sína og segja:
Hvað eiga steinar þessir að jarteina? 22 þá skuluð þér gjöra það kunn-
ugt og segja: Ísrael gekk á þurru yfir hana Jórdan, 23 með því að Jahve,
Guð yðar, þurkaði vatnið í Jórdan fyrir yður, þar til er þér voruð
komnir yfir um, eins og Jahve, Guð yðar, gjörði við Rauðahafið,
er hann þurkaði það fyrir oss, þar til er vér vorum komnir yfir um, 24 til
þess að allar þjóðir á jörðu mættu vita, að hönd Jahve er sterk, svo
að þær óttuðust Jahve, Guð yðar, alla daga.

16: 2 Mós. 14, 21 n. Sálm. 114, 3. — **4, 2:** kap. 3, 12. **12:** 4 Mós. 32, 21. 29. **19:** kap. 5, 9. **23:** 2 Mós. 14, 21 n.

Ísraelsmenn umskornir og halda páska í Gilgal.

5 Og þegar allir konungar Amóríta, þeirra er bjuggu fyrir vestan
Jórdan, og allir konungar Kanaaníta, sem búa við hafið, heyrðu,
að Jahve hefði þurkað vatnið í Jórdan fyrir Ísraelsmönnum, unz þeir
voru komnir yfir um, þá kom þeim æðra í brjóst og þeim félst hugur
fyrir Ísraelsmönnum.
[2] Í það mund sagði Jahve við Jósúa: Gjör þér steinknífa og um-
sker ísraelsmenn öðru sinni. [3] Jósúa gjörði sér þá steinknífa og um-
skar Ísraelsmenn á Yfirhúðahæð. [4] En sú var orsök til þess, að Jósúa
umskar þá: allur lýðurinn, sem af Egiptalandi fór, karlmennirnir, allir
vígir menn, höfðu dáið í eyðimörkinni á leiðinni, eftir að þeir voru
farnir af Egiptalandi. [5] Því að allir þeir, er þaðan fóru, höfðu verið
umskornir, en allir þeir, sem fæðst höfðu í eyðimörkinni á leiðinni
eftir brottför þeirra af Egiptalandi, höfðu eigi verið umskornir. [6] Því að
í fjörutíu ár fóru Ísraelsmenn um eyðimörkina, unz alt það fólk, allir
vígir menn, er farið höfðu af Egiptalandi, voru dánir, fyrir því að þeir
hlýddu ekki raust Jahve. Því að Jahve hafði svarið þeim, að þeir
skyldu ekki fá að sjá landið, sem Jahve sór feðrum þeirra að gefa oss
— land, sem flýtur í mjólk og hunangi. [7] En hann hafði látið sonu
þeirra koma í þeirra stað; þá umskar Jósúa, því að þeir voru óum-
skornir, þar eð þeir höfðu eigi verið umskornir á leiðinni. [8] Og er
gjörvalt fólkið hafði verið umskorið, héldu þeir kyrru fyrir, hver á
sínum stað, í herbúðunum, unz þeir voru grónir. [9] Þá sagði Jahve
við Jósúa: Í dag hefi eg velt af yður brigzli Egipta! Fyrir því heitir
þessi staður Gilgal fram á þennan dag.
[10] Þegar Ísraelsmenn höfðu sett búðir sínar í Gilgal, héldu þeir
páska á Jeríkó-völlum hinn fjórtánda dag mánaðarins, að kveldi. [11] Og
daginn eftir páska átu þeir ósýrð brauð og bakað korn af gróðri lands-
ins, einmitt þennan dag. [12] Daginn eftir þraut manna, er. þeir átu af
gróðri landsins, og upp frá því fengu Ísraelsmenn ekki manna, heldur
átu þeir af gróðri Kanaanlands það árið.
[13] Það bar til, er Jósúa var staddur hjá Jeríkó, að hann leit upp
og sá, hvar maður stóð gegnt honum með brugðnu sverði í hendi.
Jósúa gekk til hans og sagði við hann: Hvort ert þú vor maður eða
af óvinum vorum? [14] Hann svaraði: Nei! heldur er eg fyrirliði fyrir
hersveit Jahve; nú er eg kominn! Þá féll Jósúa fram á ásjónu sína
til jarðar, laut og sagði: Hvað vilt þú, herra, mæla við þjón þinn?
[15] Þá sagði fyrirliðinn fyrir hersveit Jahve við Jósúa: Drag skó þína
af fótum þér, því að það er heilagur staður, er þú stendur á! Og
Jósúa gjörði svo.

Unnin Jeríkó.

6 En Jeríkó hafði lokað hliðum sínum og var harðlokuð vegna
Ísraelsmanna, svo að enginn maður komst þar út né inn. [2] Þá
sagði Jahve við Jósúa: Sjá, nú gef eg Jeríkó í þínar hendur, konung
hennar og kappa. [3] Og þér skuluð, allir vígir menn, ganga kring um
borgina, hringinn í kring um borgina einu sinni; svo skalt þú gjöra í
sex daga. [4] Og sjö prestar skulu bera sjö lúðra úr hrútshornum fyrir
örkinni; og sjöunda daginn skuluð þér ganga sjö sinnum kring um
borgina, og prestarnir þeyta lúðrana. [5] En þegar hrútshornið kveður
við, þá skal allur lýðurinn æpa heróp mikið, jafnskjótt og þér heyrið
lúðurhljóminn; mun þá borgarmúrinn hrynja til grunna, og lýðurinn
mega upp ganga, hver þar sem hann er staddur. [6] Þá lét Jósúa Núns-

---

5, 6: 4 Mós. 14, 23. 30. **9:** 2 Mós. 32, 12. 4 Mós. 14, 13 n. 5 Mós. 9, 28. **10:** 2 Mós. 12, 6. 4 Mós. 9, 5. **12:** 2 Mós. 16, 35. **14:** Sálm. 148, 2. **15:** 2 Mós. 3, 5.

son kalla prestana og sagði við þá: Þér skuluð bera sáttmálsörkina,
og sjö prestar skulu bera sjö lúðra úr hrútshornum fyrir örk Jahve.
7 Og við lýðinn sagði hann: Farið og gangið kring um borgina, en þeir
sem hertýgjaðir eru, skulu fara fyrir örk Jahve. 8 Og er Jósúa hafði
talað til lýðsins, gengu sjö prestarnir, þeir eru báru lúðrana sjö úr
hrútshornunum, fram fyrir augliti Jahve og þeyttu lúðrana; en sátt-
málsörk Jahve fór á eftir þeim. 9 En þeir, sem hertýgjaðir voru, gengu
á undan prestunum, þeim sem lúðrana þeyttu, en múgurinn fylgdi eftir
örkinni og var í sífellu blásið í lúðrana. 10 Og Jósúa bauð lýðnum á
þessa leið: Þér skuluð ekki æpa heróp og enga háreysti gjöra og ekkert
orð mæla, fyr en eg segi við yður: Æpið nú heróp! þá skuluð þér æpa
heróp. 11 Og hann lét fara með örk Jahve hringinn í kring um borgina
einu sinni; síðan gengu menn til herbúðanna og voru um nóttina í
herbúðunum. 12 Og Jósúa reis árla um morguninn; tóku nú prestarnir
örk Jahve, 13 og prestarnir sjö, þeir er báru lúðrana sjö úr hrútshorn-
unum fyrir örk Jahve, gengu og þeyttu lúðrana í sífellu, og þeir, sem
hertýgjaðir voru, gengu á undan þeim, en múgurinn fylgdi eftir örk
Jahve og var í sífellu blásið í lúðrana. 14 Þeir gengu og einu sinni
kring um borgina annan daginn, fóru síðan aftur til herbúðanna; svo
gjörðu þeir í sex daga. 15 Hinn sjöunda dag risu þeir, þegar er lýsti
af degi, og gengu með sama hætti kring um borgina sjö sinnum; þenn-
an daginn gengu þeir sjö sinnum kring um borgina. 16 En í sjöunda
sinnið þeyttu prestarnir lúðrana. Þá sagði Jósúa við lýðinn: Æpið nú
heróp; því að Jahve hefir gefið yður borgina. 17 En borgin skal með
banni helguð Jahve og alt sem í henni er; portkonan Rahab ein skal
lífi halda, svo og allir þeir, sem með henni eru í húsinu, því að hún
leyndi sendimönnunum, er vér sendum. 18 Gætið yðar aðeins fyrir hinu
bannfærða, að þér eigi girnist neitt af hinu bannfærða og takið það,
og leiðið með því bannfæring yfir herbúðir Ísraels og stofnið þeim í
ógæfu. 19 Alt silfur og gull, og allir hlutir, sem af eiri eða járni eru
gjörðir, skulu vera Jahve helgaðir og koma í féhirzlu Jahve. 20 Þá
æpti lýðurinn heróp, og þeir þeyttu lúðrana. Og er lýðurinn heyrði
lúðurhljóminn, æpti lýðurinn heróp mikið. Hrundi þá múrinn til
grunna, en lýðurinn gekk inn í borgina, hver þar sem hann var
staddur; þannig unnu þeir borgina. 21 Og þeir bannfærðu alt, sem
í borginni var, bæði karla og konur, unga og gamla, naut og sauði og
asna, með sverðseggjum. 22 En við mennina tvo, er kannað höfðu
landið, sagði Jósúa: Farið í hús portkonunnar og leiðið burt þaðan
konuna og alla, sem henni heyra, eins og þér sóruð henni. 23 Fóru
þá sveinarnir, þeir er njósnað höfðu, og leiddu Rahab burt, föður
hennar og móður, bræður hennar og alla, sem henni heyrðu; þeir leiddu
og burt alla ættmenn hennar og settu þá fyrir utan herbúðir Ísraels.
24 En borgina brendu þeir í eldi og alt, sem í henni var; aðeins silfur
og gull og hluti þá, sem af eiri eða járni voru gjörðir, lögðu þeir í fé-
hirzlu húss Jahve. 25 En portkonunni Rahab og ættliði föður hennar
gaf Jósúa líf, svo og öllum þeim, er henni heyrðu, og bjó hún og nið-
jar hennar meðal Ísraels upp frá því fram á þennan dag, fyrir því að
hún leyndi sendimönnunum, er Jósúa hafði sent, til þess að kanna
Jeríkó. 26 Í það mund lýsti Jósúa þessari bölvun: Bölvaður sé sá mað-
ur fyrir Jahve, sem fer til og reisir af nýju þessa borg, Jeríkó! Frum-
getning sinn skal hann missa, þegar hann leggur undirstöður hennar, og
yngsta son sinn, er hann reisir hlið hennar.
27 En Jahve var með Jósúa og barst orðstír hans um alt landið.

6, 17: kap. 2, 12 n. **20:** Hebr. 11, 30. **22:** kap. 2, 12 n. **23:** Hebr. 11, 31. **25:** Dóm. 1, 25. **26:** 1 Kong. 16, 34.

Akan stelur af herfanginu.

7 En Ísraelsmenn fóru sviksamlega með hið bannfærða; Akan
Karmíson, Sabdísonar, Serasonar, af Júda ættkvísl, tók af hinu
bannfærða. Upptendraðist þá reiði Jahve gegn Ísraelsmönnum. 2 Nú
sendi Jósúa menn frá Jerikó til Aí, sem er hjá Betaven, fyrir austan
Betel, og sagði við þá: Farið og kannið landið. Og mennirnir fóru
og könnuðu Aí. 3 Og þeir sneru aftur til Jósúa og sögðu við hann:
Lát ekki allan lýðinn fara upp þangað; hér um bil tvær eða þrjár
þúsundir manna geta farið og unnið Aí; ómaka eigi allan lýðinn
þangað, því að þeir eru fáliðaðir fyrir. 4 Þá fóru þangað hér um bil
þrjár þúsundir manns af lýðnum, en þeir flýðu fyrir Aí-mönnum. 5 Og
Aí-menn feldu hér um bil þrjátíu og sex menn af þeim, og eltu þá frá borg-
arhliðinu alla leið að grjótnámunum og unnu sigur á þeim í hlíðinni;
þá æðraðist lýðurinn og varð að gjalti. 6 En Jósúa reif klæði sín og
féll fram á ásjónu sína til jarðar fyrir örk Jahve og lá þar alt til
kvelds, hann og öldungar Ísraels, og jusu mold yfir höfuð sér. 7 Og
Jósúa sagði: Æ, drottinn Jahve, hví leiddir þú lýð þennan yfir Jórdan,
ef þú selur oss nú í hendur Amórítum, til þess að þeir gjöri út af
við oss? Ó, að vér hefðum látið oss það lynda, að vera kyrrir hinu-
megin Jórdanar! 8 Æ, drottinn, hvað á eg að segja, nú þegar Ísrael
hefir orðið að flýja fyrir óvinum sínum? 9 Og þegar Kanaanítar og aðrir
landsbúar spyrja þetta, munu þeir umkringja oss og afmá nafn vort
af jörðunni. Hvað ætlar þú þá að gjöra til að halda uppi þínu mikla
nafni? 10 En Jahve sagði við Jósúa: Rís þú upp! Hví liggur þú hér
fram á ásjónu þína? 11 Ísrael hefir syndgað, þeir hafa rofið sáttmála
minn, þann er eg bauð þeim að halda; þeir hafa tekið af hinu bann-
færða, þeir hafa stolið, þeir hafa leynt því og lagt það hjá sínum
munum. 12 Fyrir því fá Ísraelsmenn eigi staðist fyrir óvinum sínum,
heldur leggja þeir á flótta fyrir óvinum sínum, því að þeir eru í banni; eg
vil eigi vera með yður eftir þetta, ef þér eyðið eigi hinu bannfærða,
sem meðal yðar er. 13 Rís þú upp, helga þú lýðinn og seg: Helgið
yður til morgundagsins, því að svo segir Jahve, Ísraels Guð: Bannfærðir
hlutir eru hjá þér, Ísrael! Þú munt eigi fá staðist fyrir óvinum þínum,
unz þér hafið komið hinum bannfærðu hlutum burt frá yður. 14 Á morg-
un snemma skuluð þér leiddir verða fram eftir ættkvíslum yðar, og sú
ættkvísl, sem Jahve lætur hlut falla á, skal ganga fram eftir kynþátt-
um, og sá kynþáttur, sem Jahve lætur hlut falla á, skal ganga fram
eftir ættum, og af þeirri ætt, sem Jahve lætur hlut falla á, skulu karl-
mennirnir ganga fram, hver út af fyrir sig. 15 En þann skal brenna í
eldi, sem hið bannfærða finst hjá, svo og alt, sem hann á; því að
hann hefir rofið sáttmála Jahve og framið óhæfuverk í Ísrael.
16 Og Jósúa reis árla morguninn eftir og leiddi Ísrael fram, hverja
ættkvísl út af fyrir sig; kom þá upp hlutur Júda-ættkvíslar. 17 Þá
leiddi hann fram kynþáttu Júda og kom upp hlutur Seraks kynþáttar.
Því næst leiddi hann fram kynþátt Seraks, hverja ætt út af fyrir sig,
og kom upp hlutur Sabdí-ættar. 18 Síðan leiddi hann fram ætt hans,
hvern karlmann út af fyrir sig, og kom þá upp hlutur Akans Karmí-
sonar, Sabdísonar, Serakssonar, af Júda ættkvísl. 19 Þá sagði Jósúa
við Akan: Sonur minn, gef þú Jahve, Ísraels Guði, dýrðina og gjör
játningu fyrir honum. Seg mér, hvað þú hefir gjört; leyn mig engu.
20 Og Akan svaraði Jósúa og sagði: Sannlega hefi eg syndgað gegn

---

7, 1: kap. 22, 20. 1 Kron. 2, 7. 5 Mós. 13, 17. **6:** 1 Mós. 37, 34. 4 Mós. 14, 6.
9: 2 Mós. 32, 12. 4 Mós. 14, 13 n. **15:** 5 Mós. 13, 16. 17. **16:** 1 Sam. 14, 41 n.
17: 4 Mós. 26, 20.

Jahve, Ísraels Guði; svo og svo hefi eg gjört. 21 Eg sá meðal herfangs-
ins fagra skikkju sínearska, tvö hundruð sikla silfurs og gulltungu
eina, er vó fimtíu sikla. Eg ágirntist þetta og tók það; og sjá: það
er fólgið í jörðu í tjaldi mínu og silfrið undir. 22 Jósúa sendi þá sendi-
menn þangað; þeir runnu til tjaldsins, og sjá: það var fólgið í tjaldi
hans, og silfrið undir. 23 Og þeir tóku það úr tjaldinu og færðu það
Jósúa og öllum Ísraelsmönnum og lögðu það niður frammi fyrir Jahve.
24 Þá tók Jósúa Akan Seraksson, silfrið, skikkjuna, gulltunguna, sonu
hans og dætur, uxa hans, asna og sauðfé, svo og tjald hans og alt,
sem hann átti, í viðurvist alls Ísraels, og fór með það upp í Akor-dal.
25 Þá sagði Jósúa: Hví hefir þú stofnað oss í ógæfu? Jahve stofni þér
í ógæfu í dag! Og allur Ísrael lamdi hann grjóti, og þeir brendu þá
í eldi og grýttu þá. 26 Gjörðu þeir steindys mikla yfir hann og er hún
þar enn í dag; og Jahve lét af hinni brennandi reiði sinni. Fyrir því
heitir þessi staður Akor-dalur alt fram á þennan dag.

Unnin Aí.

8 Og Jahve sagði við Jósúa: Óttast þú eigi og lát eigi hugfallast.
Tak með þér alt herliðið, og tak þig upp og far til Aí; sjá, eg
mun gefa konunginn í Aí, fólk hans, borg og land í þínar hendur.
2 Og þú skalt fara með Aí og konung hennar eins og þú fórst með
Jerikó og konung hennar; þó megið þér taka herfang það og fénað
þann, sem þar er, yður til handa. Settu launsátur að baki borgarinnar.
3 Þá tók Jósúa sig upp með alt herliðið og hélt til Aí. En Jósúa valdi
úr þrjátíu þúsundir hraustra manna og sendi þá af stað um nóttina;
4 og hann lagði svo fyrir þá: Sjáið til! þér skuluð liggja í launsátri að
baki borgarinnar, en verið ekki mjög langt frá borginni og verið allir
viðbúnir. 5 Sjálfur mun eg fara til borgarinnar með alla mína menn,
og er þeir fara út í móti oss, eins og hið fyrra sinnið, munum vér
flýja undan þeim. 6 Og þeir munu veita oss eftirför, unz vér höfum
teygt þá burt frá borginni, því að þeir munu segja: »Nú flýja þeir
fyrir oss, eins og hið fyrra sinnið«, og vér munum flýja fyrir þeim.
7 Þá skuluð þér spretta upp úr launsátrinu og taka borgina, því
að Jahve, Guð yðar, mun gefa hana á yðar vald. 8 En er þér hafið
tekið borgina herskildi, skuluð þér leggja eld í borgina. Gjörið það,
sem Jahve segir. Gefið nú gætur að, eg hefi boðið yður það. 9 Sendi
Jósúa þá nú af stað, og fóru þeir í launsátrið og námu staðar milli
Betel og Aí, vestanvert við Aí. En Jósúa hafðist við um nóttina
meðal lýðsins.
10 Morguninn eftir reis Jósúa árla og kannaði liðið; fór hann því
næst sjálfur og öldungar Ísraels fyrir liðinu upp til Aí. 11 Og alt her-
liðið, sem með honum var, fór upp þangað; héldu þeir fram, þar til
er þeir komu gegnt borginni; þar settu þeir herbúðir sínar fyrir norðan
Aí, og var dalurinn milli þeirra og Aí. 12 Því næst tók hann um fimm
þúsundir manns og setti þá í launsátur milli Betel og Aí, vestanvert
við borgina. 13 Þeir fylktu nú liðinu, öllum hernum, sem var fyrir
norðan borgina, og afturliðinu fyrir vestan borgina. En Jósúa fór
þessa sömu nótt ofan í dalinn miðjan. 14 Og er konungurinn í Aí
varð þessa vís, höfðu borgarmenn hraðan á, risu árla og fóru út í
móti Ísrael til orustu, hann og alt hans lið, á ákveðnum stað fyrir
austan sléttlendið. En hann vissi ekki, að honum var búin launsát að
borgar baki. 15 En Jósúa og allur Ísrael létust bíða ósigur fyrir þeim

8, 2: kap. 6, 21. **5:** kap. 7, 5.

og flýðu á leið til eyðimerkurinnar. 16 Voru þá allir menn, er í borg-
inni voru, kvaddir til að reka flóttann, og veittu þeir Jósúa eftirför og
létu teygjast burt frá borginni; 17 varð enginn maður eftir í Aí og Betel,
sá er eigi færi eftir Ísrael; skildu þeir eftir opna borgina og veittu
Ísrael eftirför. 18 Þá sagði Jahve við Jósúa: Rétt þú út spjót það, sem
þú hefir í hendi þér, gegn Aí, því að eg mun gefa hann þér á vald.
Og Jósúa rétti út spjótið, sem hann hafði í hendi sér, gegn borginni.
19 Þá spratt launsátursliðið hratt upp úr stað sínum; skunduðu þeir
að, er hann rétti út höndina, fóru inn í borgina og tóku hana; lögðu
því næst sem skjótast eld í borgina. 20 En er Aí-menn sneru sér við,
sáu þeir að reyk lagði upp af borginni til himins og brast þá nú
þróttur, svo að þeir máttu í hvoruga áttina flýja, og liðið, sem flúið
hafði til eyðimerkurinnar, snerist nú í móti þeim, er rekið höfðu flótt-
ann. 21 En er Jósúa og allur Ísrael sáu, að launsáturslíðið hafði tekið
borgina og að reykinn lagði upp af borginni, þá hurfu þeir aftur og gjörðu
áhlaup á Aí-menn. 22 Hinir komu þá og úr borginni út í móti þeim,
og urðu þeir nú milli Ísraelsmanna, sem umkringdu þá á alla vegu; feldu
þeir þá, svo að enginn var eftir skilinn, sá er undan kæmist eða forð-
aði lífi sínu. 23 En konunginum í Aí náðu þeir lifandi á sitt vald og
fóru með hann til Jósúa. 24 Og er Ísrael hafði drepið alla Aí-búa úti
á víðavangi, í eyðimörkinni, þangað sem þeir höfðu veitt þeim eftirför,
og þeir voru allir fallnir fyrir sverðseggjum, svo að enginn þeirra var
eftir, þá hurfu allir Ísraelsmenn aftur til Aí og feldu íbúana með sverðs-
eggjum. 25 Og allir þeir, sem féllu á þeim degi, bæði karlar og konur,
voru tólf þúsund manns, allir Aí-búar. 26 En Jósúa dró ekki að sér
höndina, sem hann hélt í spjótinu, unz hann hafði gjöreytt öllum
Aí-búum. 27 En fénaðinn og herfangi því, er í borginni var, ræntu
Ísraelsmenn sér til handa eftir boði Jahve, því er hann hafði lagt fyrir
Jósúa. 28 Og Jósúa brendi Aí og gjörði hana að æfinlegri grjóthrúgu,
eyðirúst, fram á þennan dag. 29 Og konunginn í Aí lét hann hengja á
tré og lét hann hanga til kvelds; en um sólarlagsbil bauð Jósúa að
taka líkama hans ofan af trénu; köstuðu þeir honum út fyrir borgar-
hliðið og gjörðu yfir hann steindys mikla, og er hún þar enn í dag.

Jósúa reisir Jahve altari á Ebal-fjalli.

30 Þá reisti Jósúa Jahve, Ísraels Guði, altari á Ebal-fjalli, 31 eins
og Móse, þjónn Jahve, hafði boðið Ísraelsmönnum, samkvæmt því sem
skrifað er í lögmálsbók Móse, altari af óhöggnum steinum, er járntól
hafði ekki verið borið að; og þeir fórnuðu Jahve brennifórnum á því
og slátruðu heillafórnum. 32 Og hann skrifaði þar á steinana eftirrit
af lögmáli Móse, því er hann hafði skrifað í augsýn Ísraelsmanna.
33 Og allur Ísrael, öldungar hans, tilsjónarmenn og dómarar stóðu
báðumegin við örkina, gegnt Levíta-prestunum, er báru sáttmálsörk
Jahve, bæði útlendir menn og innbornir, annar helmingurinn utan í
Garísím-fjalli og hinn helmingurinn utan í Ebal-fjalli, samkvæmt því
sem Móse, þjónn Jahve, hafði boðið, að blessa Ísraelslýð fyrst. 34 Og
eftir það las hann upp öll orð lögmálsins, blessunina og bölvunina,
samkvæmt öllu því, sem skrifað er í lögmálsbókinni. 35 Ekkert orð
af því, er Móse hafði boðið, var úr felt; Jósúa las það alt upp fyrir
öllum söfnuði Ísraels, einnig fyrir konum og börnum og útlendingum
þeim, er með þeim höfðu farið.

26: 2 Mós. 17, 11 n. **29**: 5 Mós. 21, 22 n. Jós. 10, 27. **31**: 2 Mós. 20, 25. 5 Mós. 27, 5. **32**: 5 Mós. 27, 2—8; 31, 9. **33**: 5 Mós. 11, 29; 27, 12 n. **34**: 5 Mós. 28, 1 n. 15 n.

Slægð Gíbeoníta.

9 Þegar allir konungar þeir, sem bjuggu hinumegin Jórdanar, í
fjalllendinu, á láglendinu og á öllu strandlendinu við hafið mikla
gegnt Líbanon—Hetítar, Amórítar, Kanaanítar, Peresítar, Hevítar og Je-
búsítar — spurðu þetta, 2 þá söfnuðust þeir saman allir sem einn mað-
ur, til þess að berjast við Jósúa og Ísrael.
3 En íbúar Gíbeon fréttu og, hvernig Jósúa hafði farið með
Jeríkó og Aí. 4 Beittu þeir nú líka slægð; fóru þeir og fengu sér
veganesti, tóku gamla sekki á asna sína, og gamla, rifna og sam-
anbundna vínbelgi, 5 og gamla, bætta skó á fætur sér og fóru í gömul
föt, og alt brauð, sem þeir höfðu í nesti, var hart og komið í mola.
6 Fóru þeir á fund Jósúa í herbúðirnar í Gilgal og sögðu við hann og
Ísraelsmenn: Vér erum komnir frá fjarlægu landi; gjörið nú sáttmála
við oss! 7 Þá svöruðu Ísraelsmenn Hevítunum: Vera má að þér búið
meðal vor; hvernig megum vér þá gjöra sáttmála við yður? 8 Þá sögðu
þeir við Jósúa: Vér erum þjónar þínir. Og Jósúa sagði við þá: Hverjir
eruð þér og hvaðan komið þér? 9 Og þeir sögðu við hann: Vér þjón-
ar þínir erum komnir frá mjög fjarlægu landi fyrir sakir nafns Jahve,
Guðs þíns, því að vér höfum heyrt hans getið, svo og alls þess, er
hann gjörði Egiptum, 10 sem og þess, hvernig hann fór með báða Am-
óríta konungana, sem bjuggu hinumegin Jórdanar, þá Síhon konung í
Hesbon og Óg konung í Basan, sem bjó í Astarót. 11 Fyrir því sögðu
öldungar vorir og allir íbúar lands vors við oss: Takið yður vega-
nesti og farið til fundar við þá og segið við þá: Vér erum þjónar yðar;
gjörið nú sáttmála við oss. 12 Sjáið hér brauð vort; vér tókum það
nýbakað oss til nestis að heiman, þá er vér lögðum af stað á yðvarn
fund, en sjá, nú er það orðið hart og komið í mola. 13 Og vínbelgir
þessir voru nýir, þegar vér létum á þá, en sjá, nú eru þeir farnir að
rifna; og þessi klæði vor og skór vorir eru slitnir orðnir á þessari af-
arlöngu leið. 14 Þá tóku mennirnir* nokkuð af nesti þeirra, en atkvæða
Jahve leituðu þeir ekki. 15 Hét Jósúa þeim þá friði og gjörði þann
sáttmála við þá, að hann skyldi láta þá lífi halda; og höfuðsmenn
safnaðarins bundu það svardögum við þá. 16 En þremur dögum eftir
að þeir höfðu gjört þennan sáttmála við þá, spurðist það, að þeir væru
þar úr grendinni og að þeir byggju mitt á meðal þeirra. 17 Ísraelsmenn
lögðu nú upp og komu á þriðja degi til borga þeirra; en borgir þeirra
voru Gíbeon, Kefíra, Beeról og Kirjat-Jearím. 18 Og Ísraelsmenn drápu
þá eigi, því að höfuðsmenn safnaðarins höfðu svarið þeim grið í nafni
Jahve, Ísraels Guðs; möglaði þá allur söfnuðurinn gegn höfuðsmönn-
unum. 19 Þá sögðu allir höfuðsmennirnir við gjörvallan söfnuðinn:
Vér höfum svarið þeim grið í nafni Jahve, Ísraels Guðs; fyrir því meg-
um vér nú eigi snerta þá. 20 Þetta munum vér við þá gjöra og láta
þá lífi halda, svo að eigi komi yfir oss reiði vegna eiðsins, er vér sór-
um þeim. 21 Þá sögðu höfuðsmennirnir við þá: Þeir skulu lífi halda!
Og þeir urðu viðarhöggsmenn og vatnsberar fyrir allan söfnuðinn, eins
og höfuðsmennirnir höfðu sagt þeim. 22 Þá lét Jósúa kalla þá og mælti
við þá á þessa leið: Hví svikuð þér oss, er þér sögðuð: »Vér eigum
heima mjög langt í burtu frá yður«, þar sem þér þó búið mitt á meðal
vor? 23 Fyrir því skuluð þér nú vera bölvaðir og jafnan vera þrælar
upp frá þessu, bæði viðarhöggsmenn og vatnsberar fyrir hús Guðs
míns. 24 Þá svöruðu þeir Jósúa og sögðu: Oss þjónum þínum var frá

9, 3: kap. 6, 21 n. 8, 26 n. **7:** kap. 11, 19. 5 Mós. 7, 2. 2 Mós. 23, 32 n. **10:** 4 Mós. 21, 24. 35. **14:** * Þ. e. Ísraelsmenn. 4 Mós. 27, 21. **15:** 2 Sam. 21, 2. **19:** Sálm. 15, 4.

því sagt, að Jahve, Guð þinn, hefði heitið því Móse, þjóni sínum, að
gefa yður alt landið, en eyða öllum landsbúum fyrir yður. Fyrir því
urðum vér hræddir um líf vort fyrir yður og tókum því þetta til bragðs.
25 En nú erum vér á þínu valdi; far þú með oss svo sem þér þykir
gott og rétt vera. 26 Og hann fór svo með þá og frelsaði þá úr hönd-
um Ísraelsmanna, svo að þeir dræpu þá ekki. 27 Og Jósúa gjörði þá
á þeim degi að viðarhöggsmönnum og vatnsberum fyrir söfnuðinn og
fyrir altari Jahve, og er svo enn í dag, á þeim stað, er hann mundi
til velja.

Jósúa vinnur sigur á fimm konungum Amóríta.

10 En er Adónízedek, konungur í Jerúsalem, frétti að Jósúa hefði
unnið Aí og gjöreytt hana, að hann hefði farið með Aí og kon-
ung hennar eins og hann fór með Jerikó og konung hennar, og að
Gíbeon-búar hefðu gjört frið við Ísrael og byggju meðal þeirra, 2 þá
urðu þeir mjög hræddir; því að Gíbeon var stór borg, engu minni en
konungaborgirnar, og hún var stærri en Aí og allir borgarbúar hreysti-
menn. 3 Sendi Adónízedek, konungur í Jerúsalem, þá til Hóhams kon-
ungs í Hebron, til Pírams, konungs í Jarmút, til Jafía, konungs í La-
kís, og til Debírs, konungs í Eglon, og lét segja þeim: 4 Komið til móts
við mig og veitið mér fulltingi, að vér megum vinna Gíbeon, því að
hún hefir gjört frið við Jósúa og Ísraelsmenn. 5 Þá söfnuðust saman
fimm konungar Amóríta og fóru þangað með öllu liði sínu; konung-
urinn í Jerúsalem, konungurinn í Hebron, konungurinn í Jarmút, kon-
ungurinn í Lakís og konungurinn í Eglon; settust þeir um Gíbeon og
tóku að herja á hana. 6 Gíbeon-menn sendu þá til Jósúa í herbúðirn-
ar í Gilgal, og létu segja honum: Slá ekki hendi þinni af þjónum þín-
um. Kom sem skjótast oss til hjálpar og veit oss fulltingi, því að allir
konungar Amóríta, þeirra er búa í fjalllendinu, hafa safnast saman í
móti oss. 7 Þá fór Jósúa frá Gilgal með alt lið sitt og alla kappa sína.
8 Og Jahve sagði við Jósúa: Þú skalt ekki hræðast þá, því að eg mun
gefa þá í þínar hendur; enginn þeirra mun fá staðist fyrir þér. 9 Jósúa
kom nú að þeim óvörum, því að hann hélt áfram ferðinni alla nótt-
ina frá Gilgal. 10 Og Jahve gjörði þá felmtsfulla fyrir Ísrael og biðu
þeir mikinn ósigur við Gíbeon, en hinir eltu þá í áttina til stígsins, er
liggur upp að Bet-Hóron, og feldu menn á flóttanum alt til Aseka og
Makeda. 11 En er þeir flýðu fyrir Ísrael og voru á leið niður frá Bet-
Hóron, þá lét Jahve stóra steina falla yfir þá af himni alla leið til
Aseka, svo að þeir dóu; voru þeir fleiri, er féllu fyrir haglsteinunum,
en þeir, er Ísraelsmenn drápu með sverðseggjum. 12 Þá talaði Jósúa
við Jahve, þann dag er Jahve gaf Amóríta á vald Ísraelsmönnum; og
hann mælti í áheyrn Ísraels:

> Sól, statt þú kyr í Gíbeon,
> og þú, tungl, í Ajalon-dal!
> 13 Og sólin stóð kyr og tunglið staðnaði,
> unz lýðurinn hafði hefnt sín á óvinum sínum.

Svo er skrifað í Bók hinna réttlátu. Þá staðnaði sólin á miðjum himni
og hraðaði sér eigi að ganga undir nær því heilan dag. 14 Og enginn
dagur hefir þessum degi líkur verið, hvorki fyr né síðar, að Jahve
skyldi láta að orðum manns; því að Jahve barðist fyrir Ísrael. 15 Jósúa
fór þá aftur til herbúðanna í Gilgal og allur Ísrael með honum.

24: 5 Mós. 7, 1 n. **27**: 5 Mós. 29, 11. — **10, 11**: 2 Mós. 9, 18. 23. 24. **13**: Jes. 28, 21. 2 Sam. 1, 18.

16 En konungarnir fimm, er fyr var getið, flýðu og leyndust í hell-
inum hjá Makeda. 17 Þá var Jósúa sagt svo frá: Konungarnir fimm
eru fundnir; þeir leynast í hellinum hjá Makeda. 18 Þá sagði Jósúa:
Veltið stórum steinum fyrir hellismunnann og setjið menn við hann,
til að gæta þeirra. 19 En sjálfir skuluð þér eigi staðar nema; veitið ó-
vinum yðar eftirför, vinnið á þeim, sem aftastir fara, og látið þá ekki
komast inn í borgir sínar, því að Jahve, Guð yðar, hefir gefið þá yður
á vald. 20 Og er Jósúa og Ísraelsmenn höfðu unnið mikinn sigur á
þeim, svo að þeir voru frá með öllu — en þeir af þeim, er undan
höfðu komist, höfðu farið inn í víggirtu borgirnar —, 21 þá sneri alt
liðið aftur til Jósúa í herbúðirnar við Makeda heilu og höldnu; þorði
enginn framar orð að mæla gegn Ísraelsmönnum. 22 Þá sagði Jósúa:
Opnið hellismunnann og leiðið þessa fimm konunga út til mín úr hell-
inum. 23 Þeir gjörðu svo og leiddu þessa fimm konunga til hans úr
hellinum: konunginn í Jerúsalem, konunginn í Hebron, konunginn í
Jarmút, konunginn í Lakís og konunginn í Eglon. 24 Og er þeir höfðu
leitt konunga þessa út til Jósúa, þá kallaði Jósúa saman alla menn í
Ísrael og sagði við fyrirliða hermannanna, þá er með honum höfðu
farið: Komið hingað og stígið fæti á háls konungum þessum! Þeir
gengu þá fram og stigu fæti á háls þeim. 25 Þá sagði Jósúa við þá:
Óttist ekki og látið ekki hugfallast; verið hughraustir og öruggir, því
að svo mun Jahve fara með alla óvini yðar, er þér berjist við. 26 Eftir
það lét Jósúa drepa þá, og er hann hafði líflátið þá, lét hann hengja
þá á fimm tré; og þeir héngu á trjánum alt til kvelds. 27 En er kom-
ið var undir sólarlag, bauð Jósúa að taka þá ofan af trjánum; þá
köstuðu þeir þeim í hellinn, sem þeir höfðu leynst í, og báru síðan
stóra steina fyrir hellismunnann, og eru þeir þar enn í dag.
28 Þennan sama dag vann Jósúa Makeda og tók hana herskildi,
og hann bannfærði konung hennar, svo og borgina og alla þá menn,
sem í henni voru; lét hann engan komast undan; og með konunginn
í Makeda fór hann, eins og hann hafði farið með konunginn í Jerikó.
29 Síðan fór Jósúa og allur Ísrael með honum frá Makeda til Líbna,
og herjaði á Líbna. 30 Og Jahve gaf einnig hana í hendur Ísrael, svo
og konung hennar, og hann tók hana herskildi og drap alla þá menn,
er í henni voru; lét hann þar engan komast undan; og hann fór með
konung hennar, eins og hann hafði farið með konunginn í Jerikó.
31 Því næst fór Jósúa og allur Ísrael með honum frá Líbna til Lakís
og settist um hana og herjaði á hana. 32 Og Jahve gaf Lakís í hendur
Ísrael; og hann vann hana á öðrum degi og tók hana herskildi og
drap alla menn, sem í henni voru, öldungis eins og hann hafði farið
með Líbna. 33 Þá fór Hóram, konungur í Geser, til liðs við Lakís, en
Jósúa feldi hann og lið hans, svo að enginn þeirra komst undan.
34 Því næst fór Jósúa og allur Ísrael með honum frá Lakís til Eglon,
og þeir settust um hana og herjuðu á hana. 35 Og þeir unnu hana
samdægurs og tóku hana herskildi; og alla menn, er í henni voru,
bannfærði hann þennan sama dag, öldungis eins og hann hafði farið
með Lakís. 36 Þá fór Jósúa og allur Ísrael með honum frá Eglon til
Hebron, og þeir herjuðu á hana. 37 Og þeir unnu hana og tóku hana
herskildi; og þeir feldu konung hennar og alla íbúana í borgunum þar
umhverfis og alla menn, sem í henni voru, svo að enginn komst und-
an, öldungis eins og hann hafði farið með Eglon; og hann bannfærði
borgina og alla menn, er í henni voru. 38 Þá sneri Jósúa og allur
Ísrael með honum aftur til Debír og herjaði á hana. 39 Náði
hann henni og konungi hennar og öllum borgunum þar umhverfis á

28: kap. 8, 29.

sitt vald; feldu þeir þá með sverðseggjum og bannfærðu alla menn, er
í henni voru, svo að enginn komst undan. Eins og hann hafði farið
með Hebron, svo fór hann og með Debír og konung hennar, og eins
og hann hafði farið með Líbna og konung hennar. 40 Þannig braut
Jósúa undir sig landið alt: fjalllendið, suðurlandið, láglendið og hlíð-
arnar; og hann feldi alla konunga þeirra, svo að enginn komst und-
an; og hann bannfærði alt, sem lífsanda dró, eins og Jahve, Ísraels
Guð, hafði boðið honum. 41 Og Jósúa lagði undir sig land alt frá
Kades-Barnea til Gasa og alt Gósenland til Gíbeon. 42 Og alla þessa
konunga og land þeirra vann Jósúa í einu, því að Jahve, Ísraels Guð,
barðist fyrir Ísrael. 43 Sneri nú Jósúa og allur Ísrael með honum aftur
til herbúðanna í Gilgal.

Frá Jabín konungi. Yfirlit yfir sigurvinningar Ísraels.

11 Þegar Jabín, konungur í Hazór, spurði þessi tíðindi, gjörði
hann orð Jóbab, konungi í Madón, svo og konunginum í Simron
og konunginum í Aksaf 2 og konungunum, sem fyrir norðan bjuggu, í
fjalllendinu, á sléttlendinu fyrir sunnan Kínerót, á láglendinu og á Dór-
hæðum úti við hafið, 3 Kanaanítum, bæði fyrir austan og vestan, Am-
orítum, Hetítum, Peresítum, Jebúsítum í fjalllendinu og Hevítum
neðan undir Hermon í Mizpalandi. 4 Héldu þeir af stað með allan
sinn her; var það mannfjöldi svo mikill sem sandur á sjávarströnd;
höfðu þeir fjölda hesta og vagna. 5 Allir þessir konungar áttu með sér
stefnu, fóru síðan og settu herbúðir sínar allir samt hjá Merómvötn-
um og bjuggust að eiga orustu við Ísrael. 6 Þá sagði Jahve við Jósúa:
Ekki skalt þú hræðast þá, því að á morgun í þetta mund mun eg
láta þá alla liggja fallna frammi fyrir Ísrael; þú skalt skera sundur
hásinarnar á hestum þeirra og brenna vagna þeirra í eldi. 7 Og Jósúa
kom að þeim óvörum hjá Merómvötnum með allan sinn her, og gjörðu
þeir áhlaup á þá. 8 Og Jahve gaf þá í hendur Ísrael; og þeir unnu
sigur á þeim og eltu þá alt til Zídon hinnar miklu og til Misrefót-
Majím og alt austur í Mizpe-dal, og þeir feldu þá, svo að enginn af
þeim komst undan. 9 Og Jósúa fór með þá, eins og Jahve hafði sagt
honum: hann skar sundur hásinarnar á hestum þeirra og brendi vagna
þeirra í eldi.

10 Þá sneri Jósúa aftur og vann Hazór og feldi konung hennar
með sverði; en Hazór var fyrrum höfuðborg allra þessara konungs-
ríkja. 11 Og þeir feldu alla menn, er í henni voru, með sverðseggjum,
með því að þeir bannfærðu þá; var engin lifandi sála eftir skilin, og
Hazór brendi hann í eldi. 12 Og Jósúa náði á sitt vald öllum borgum
þessara konunga, svo og konungunum sjálfum, og hann feldi þá með
sverðseggjum, með því að hann bannfærði þá, eins og Móse, þjónn
Jahve, hafði boðið. 13 Þó lögðu Ísraelsmenn ekki eld í neinar þær
borgir, sem stóðu uppi á hæðum, nema Hazór eina; hana brendi Jósúa.
14 En öllu herfangi úr borgum þessum rændu Ísraelsmenn sér til handa,
svo og fénaðinum; en menn alla feldu þeir með sverðseggjum, unz
þeir höfðu gjöreytt þeim; létu þeir enga lifandi sálu eftir. 15 Eins og
Jahve hafði boðið Móse, þjóni sínum, svo hafði Móse boðið Jósúa, og
svo gjörði Jósúa; hann lét ekkert ógjört af því, sem Jahve hafði boð-
ið Móse. 16 Þannig lagði Jósúa undir sig alt þetta land: fjalllendið,
alt suðurlandið, alt Gósenland, láglendið, sléttlendið, svo og Ísraels-

---

40: 5 Mós. 20, 16. **41**: kap. 15, 51. — **11, 12**: 4 Mós. 33, 51 n. 5 Mós. 7, 2. **15**: 2 Mós. 23, 31 n. **16**: kap. 10, 41.

fjöll og láglendið, sem að þeim liggur, 17 frá Skallabergi, sem liggur
upp til Seír, til Baal-Gað í Líbanonsdal undir Hermonfjalli; og öllum
konungum þeirra náði hann á sitt vald, vann sigur á þeim og lét
drepa þá. 18 Um langa hríð átti Jósúa í orustum við konunga þessa.
19 Engin var sú borg, er friðsamlega gengi Ísraelsmönnum á vald, nema
Hevítar, þeir er bjuggu í Gíbeon; alt unnu þeir með hernaði. 20 Því
að það var frá Jahve komið, að hann stælti hjörtu þeirra til að fara
í móti Ísrael til bardaga, til þess að þeir yrðu vægðarlaust bannfærðir
og gjöreyddir, eins og Jahve hafði boðið Móse. 21 Í það mund fór og
Jósúa og eyddi Anakítum úr fjalllendinu, úr Hebron, úr Debír, úr Anab
og úr öllum Júdafjöllum og úr öllum Ísraelsfjöllum; Jósúa bannfærði
þá, ásamt borgum þeirra. 22 Engir Anakítar urðu eftir í landi Ísraels-
manna; aðeins í Gasa, Gat og Asdód urðu nokkurir eftir. 23 Og Jósúa
vann alt landið, öldungis eins og Jahve hafði boðið Móse; og Jósúa
gaf það Ísraelsmönnum til eignar, hverri ættkvísl sinn hluta. Eftir
það létti ófriði af landinu.

12 Þessir eru konungar landsins, þeir er Ísraelsmenn unnu sigur á
og tóku lönd af hinumegin Jórdanar, austanmegin, frá Arnoná til
Hermonfjalls og alt sléttlendið austanmegin: 2 Síhon, Amóríta konungur,
sem bjó í Hesbon og réð landi frá Aróer, sem liggur á bakka Arnonár,
og dalnum miðjum og hálfu Gíleað að Jabboká, sem er á landamær-
um Ammóníta, 3 og sléttlendinu að Kinerótvatni að austanverðu og að
vatninu á sléttlendinu, Saltasjó, að austanverðu, suður undir Bet-Jesí-
mót, og til suðurs að Pisga-hlíðum. 4 Sömuleiðis land Ógs, konungs
í Basan, sem var einn þeirra Refaíta, er eftir voru, og bjó í Astarót
og Edreí 5 og réð yfir Hermonfjöllum, Salka og öllu Basan, að landa-
mærum Gesúra og Maakatíta, og yfir hálfu Gíleað, að landamærum
Síhons, konungs í Hesbon. 6 Móse, þjónn Jahve, og Ísraelsmenn höfðu
unnið sigur á þeim, og Móse, þjónn Jahve, hafði gefið Rúbenítum,
Gaðítum og hálfri ættkvísl Manasse landið til eignar.

7 Og þessir eru konungar landsins, þeir er Jósúa og Ísraelsmenn
unnu sigur á fyrir vestan Jórdan, frá Baal-Gað í Líbanonsdal til Skalla-
bergs, sem liggur upp til Seír — en landið gaf Jósúa ættkvíslum Ísra-
els til eignar eftir skiftingu þeirra — 8 í fjalllendinu, á láglendinu, á
sléttlendinu, í fjallahlíðunum, í eyðimörkinni og í suðurlandinu, —
land Hetíta, Amóríta, Kanaaníta, Peresíta, Hevíta og Jebúsíta: 9 kon-
ungurinn í Jeríkó einn, konungurinn í Aí, sem er hjá Betel, einn,
10 konungurinn í Jerúsalem einn, konungurinn í Hebron einn, 11 kon-
ungurinn í Jarmút einn, konungurinn í Lakís einn, 12 konungurinn í
Eglon einn, konungurinn í Geser einn, 13 konungurinn í Debír einn,
konungurinn í Geder einn, 14 konungurinn í Horma einn, konungurinn
í Arad einn, 15 konungurinn í Líbna einn, konungurinn í Adúllam einn,
16 konungurinn í Makeda einn, konungurinn í Betel einn, 17 konungur-
inn í Tappúa einn, konungurinn í Hefer einn, 18 konungurinn í Afek einn,
konungurinn í Saron einn, 19 konungurinn í Madón einn, konungurinn
í Hazór einn, 20 konungurinn í Simrón-Meróm einn, konungurinn í
Aksaf einn, 21 konungurinn í Taanak einn, konungurinn í Megíddó
einn, 22 konungurinn í Kedes einn, konungurinn í Jokneam hjá Karmel
einn, 23 konungurinn í Dór í Dórshæðum einn, konungur heiðing-
janna í Gilgal einn, 24 konungurinn í Tirza einn, — alls þrjátíu og
einn konungur.

19: kap. 9, 15. **20:** 5 Mós. 2, 30. **21:** 4 Mós. 13, 22. 5 Mós. 1, 28. — **12, 1:** 4 Mós. 21, 13. **2:** 4 Mós. 21, 23 n. 5 Mós. 3, 16. **4:** 5 Mós. 1, 4. **6:** 4 Mós. 32, 33. 5 Mós. 3, 12.

Jahve býður Jósúa að skifta landinu fyrir vestan Jórdan. Land ættkvíslanna tveggja og hálfrar fyrir austan Jórdan.

13 Þegar Jósúa var orðinn gamall og hniginn að aldri, sagði
Jahve við hann: Þú ert orðinn gamall og hniginn að aldri, en
mjög mikið af landinu er enn óunnið. 2 Þetta er landið, sem enn er
eftir: Öll héruð Filista og alt land Gesúra; 3 frá Síhór, sem rennur
fram með Egiptalandi að austanverðu, til landamæra Ekron í norðri —
það telst með landi Kanaaníta —, fimm höfðingjar Filistanna í Gasa,
Asdód, Askalon, Gat og Ekron, svo og Avítar í suðri; 4 enn fremur alt
land Kanaaníta og Meara, sem heyrir Zídoningum, alt til Afek, til
landamæra Amóríta, 5 og land Giblíta og allur Líbanon í austri, frá
Baal-Gað undir Hermonfjalli alt þangað, er leið liggur til Hamat.
6 Allir fjallabúarnir frá Líbanon til Misrefót-Majím, allir Zidoningar;
eg mun stökkva þeim burt undan Ísraelsmönnum; en þú legg á hluti
og skift því meðal Ísraels til eignar, eins og eg hefi boðið þér. 7 Skift
þú nú landi þessu til eignar níu ættkvíslunum og hálfri ættkvísl Manasse.
8 Með henni hafa Rúbenítar og Gadítar fengið sinn eignarhluta, er
Móse gaf þeim hinumegin Jórdanar, austanmegin, eins og Móse, þjónn
Jahve, gaf þeim hann, 9 frá Aróer, sem liggur á bakka Arnonár, og
borginni, sem liggur í dalnum miðjum og alt sléttlendið — Medeba til
Díbon —, 10 svo og allar borgir, er átti Síhon, Amóríta konungur, er
sat í Hesbon, alt til landamæra Ammóníta; 11 enn fremur Gíleað og
land Gesúra og Maakatíta, Hermonfjöll öll og alt Basan til Salka,
12 alt konungsríki Ógs í Basan, sem sat í Astarót og Edreí. Hann var
einn eftir af Refaítum; en Móse vann sigur á þeim og stökti þeim burt.
13 Aftur á móti stöktu Ísraelsmenn Gesúrum og Maakatítum ekki burt,
heldur búa Gesúrar og Maakatítar meðal Ísraels alt fram á þennan
dag. 14 En ættkvísl Leví gaf hann ekkert óðal; eldfórnir Jahve, Ísraels
Guðs, eru óðal hans, eins og hann hét honum.
15 Og Móse fékk kynkvíslum Rúbens sona land eftir ættum þeirra;
16 fengu þeir land frá Aróer, sem liggur á bakka Arnonár, og frá borg-
inni, sem liggur í dalnum miðjum, og alt sléttlendið hjá Medeba,
17 Hesbon og allar borgirnar þar umhverfis, sem liggja á sléttlendinu,
Díbon, Bamót-Baal, Bet-Baal-Meon, 18 Jahza, Kedemót, Mefaat, 19 Kirja-
taím, Síbma, Zeret-Sahar á fellinu í dalnum, 20 og Bet-Peór, Pisga-
hlíðar og Bet-Jesímót, 21 enn fremur allar borgir á sléttlendinu og alt
konungsríki Síhons, Amóríta konungs, sem sat í Hesbon og Móse vann
sigur á ásamt höfðingjum Midíaníta: Eví, Rekem, Zúr, Húr og Reba,
jörlum Síhons, sem bjuggu í landinu. 22 Ísraelsmenn drápu og spá-
sagnamanninn Bíleam Beórsson með sverði, auk annara, er þeir feldu.
23 Og vesturtakmörkum Rúbens sona réð Jórdan alla leið. Þetta er
óðal Rúbens sona eftir ættum þeirra, borgirnar og þorpin, sem að liggja.
24 Og Móse fékk kynkvísl Gaðs, Gaðs sonum, land eftir ættum
þeirra; 25 fengu þeir land sem hér segir: Jaser og allar borgirnar í
Gíleað og hálft land Ammóníta, alt til Aróer, sem liggur fyrir austan
Rabba, 26 og frá Hesbon til Ramat-Mizpe og Betóním, og frá Mahanaím
til Lídebír landamæra. 27 Enn fremur í dalnum: Bet-Haram, Bet-Nimra,
Súkkót og Zafón, leifarnar af konungsríki Síhons, konungs í Hesbon,
og Jórdan á mörkum alt að suðurenda Kinneret-vatns, austanmegin
Jórdanar. 28 Þetta er óðal Gaðs sona eftir ættum þeirra, borgirnar og
þorpin, er að liggja.

13, 2: 1 Sam. 27, 8. **8:** 4 Mós. 32, 33 n. 5 Mós. 3, 12 n. **9:** 5 Mós. 2, 36. **12:** 5 Mós. 3, 11. **14:** 4 Mós. 18, 20. 5 Mós. 10, 9; 18, 1 n. **21:** 4 Mós. 31, 8.

[29] Og Móse fékk hálfri ættkvísl Manasse land; fékk hálf kynkvísl
Manasse sona land eftir ættum sínum sem hér segir. [30] Og land þeirra
náði frá Mahanaím yfir alt Basan, alt konungsríki Ógs, konungs í
Basan, og öll Jaírs-þorp, sem liggja í Basan, sextíu borgir; [31] enn fremur yfir hálft Gíleað og Astaról og Edreí, höfuðstaði konungsríkis Ógs
í Basan. Þetta fengu Makírs synir, Manassesonar, helmingurinn af
Makírs sonum eftir ættum þeirra. [32] Þetta voru lönd þau, er Móse úthlutaði á Móabs-völlum hinumegin Jórdanar gegnt Jerikó, austanmegin.
[33] En ættkvísl Leví gaf Móse ekkert óðal; Jahve, Ísraels Guð, er óðal
þeirra, eins og hann hefir heitið þeim.

Arfleifð Kalebs.

14 Og þetta er það, sem Ísraelsmenn fengu að arfleifð í Kanaanlandi, það sem Eleasar prestur, Jósúa Núnsson og ætthöfðingjar
kynkvísla Ísraelsmanna úthlutuðu þeim [2] með hlutkesti til arfleifðar,
eins og Jahve hafði skipað fyrir Móse um níu kynkvíslirnar og hálfa.
[3] Því að Móse hafði gefið tveimur kynkvíslunum og hálfri óðul hinumegin Jórdanar, en Levítunum hafði hann eigi gefið óðal meðal þeirra.
[4] Því að Jósefs synir voru tvær kynkvíslir, Manasse og Efraím, og
Levítunum gáfu þeir ekki hlut í landinu, heldur aðeins borgir til að
búa í og beitilandið, er lá undir þær, handa fénaði þeirra og skepnum.
[5] Eins og Jahve hafði boðið Móse, svo gjörðu Ísraelsmenn og skiftu
landinu.

[6] Þá gengu Júda synir fyrir Jósúa í Gilgal, og Kaleb Jefúnneson,
Kenisíti, sagði við hann: Þér er kunnugt um, hvað Jahve sagði við
guðsmanninn Móse um mig og þig í Kades-Barnea. [7] Þá var eg fertugur að aldri, er Móse, þjónn Jahve, sendi mig frá Kades-Barnea að
kanna landið, og bar eg honum það, er eg vissi sannast. [8] En bræður
mínir, sem með mér fóru, skelfdu hjörtu lýðsins, en eg fylgdi Jahve,
Guði mínum, trúlega. [9] Og þann dag sór Móse og sagði: Sannlega skal
land það, sem þú steigst fæti á, vera þín eign og sona þinna æfinlega,
því að þú fylgdir Jahve, Guði mínum, trúlega. [10] Og sjá, nú hefir
Jahve látið mig lifa, eins og hann lofaði, í þessi fjörutíu og fimm ár,
síðan Jahve sagði þetta við Móse, meðan Ísrael hefir farið um eyðimörkina; og sjá, nú hefi eg fimm um áttrætt. [11] Og enn í dag er eg
eins hraustur og þegar Móse sendi mig; orka mín er enn hin sama og
hún var þá til að berjast og til að ganga út og inn. [12] Gef mér nú
fjalllendi þetta, sem Jahve talaði um þann dag, — því að þú hlýddir
sjálfur á þann dag. Því að Anakítar eru þar og stórar, víggirtar
borgir. Vera má að Jahve veiti mér fulltingi, svo að eg fái stökt þeim
burt, eins og Jahve hefir heitið. [13] Og Jósúa blessaði hann og gaf
Kaleb Jefúnnesyni Hebron að arfleifð. [14] Fyrir því fékk Kaleb Jefúnneson, Kenisíti, Hebron að arfleifð, og er svo enn í dag, sökum þess að
hann fylgdi Jahve, Ísraels Guði, trúlega. [15] En Hebron hét áður Kirjat-Arba, eftir Arba þeim er mestur var meðal Anakíta. Eftir það létti
ófriði af landinu.

14, 1: 4 Mós. 34, 17 n. 2: 4 Mós. 33, 54; 34, 13. 3: 5 Mós. 3, 12 n. 10, 9. 4: 1 Mós. 48, 5. 4 Mós. 35, 2—5. Jós. 21, 2 n. 6: 4 Mós. 14, 24. 30. 7: 4 Mós. 13, 30; 14, 6 n. 8: 4 Mós. 13, 31 n. 13: kap. 15, 13.

Hlutur Júda-ættkvíslar.

15 En hlutur sá, er kynkvísl Júda sona fékk eftir ættum þeirra,
lá að landamærum Edóms, suður undir Zín-eyðimörku, syðst í
landinu. 2 Og suðurtakmörkin að landi þeirra voru frá enda Saltasjós,
frá víkinni, er snýr til suðurs, 3 og lágu fyrir sunnan Sporðdrekaskarð
og yfir til Zín og upp eftir fyrir sunnan Kades-Barnea og yfir til
Hezron, þaðan upp til Adar og því næst í boga til Karka; 4 þaðan
lágu þau yfir til Azmón og alla leið til Egiptalandsár, og síðast lágu
takmörkin til sjávar; þetta skulu vera landamerki yðar að sunnan-
verðu. 5 Landamerkin að austanverðu voru Saltisjór alt til þess er
Jórdan fellur í hann; en takmörkin að norðanverðu lágu frá nyrztu
vík vatnsins, þar sem Jórdan fellur í það. 6 Þaðan lágu takmörkin
upp til Bet-Hogla og fram hjá Bet-Araba að norðanverðu og þaðan
upp til steins Bóhans, Rúbenssonar. 7 Þá lágu takmörkin upp til Debír
úr Akor-dal, þaðan í norður til Gilgal, sem liggur þar gegnt sem upp
er gengið til Adúmmím, sem er sunnanvert við lækinn; þaðan lágu
takmörkin yfir til En-Semes-vatns og þaðan alla leið að Rógel-lind.
8 Þaðan lágu landamerkin upp til Hinnomssonar-dals, að Jebúsíta-öxl
sunnanverðri; þar heitir nú Jerúsalem; þaðan lágu landamerkin upp á
fjallstindinn, sem er beint í vestur frá Hinnomsdal og við norðurend-
ann á Refaímdal. 9 Frá fjallstindinum beygðust landamerkin til Neftóa-
vatnslindar og lágu þaðan til borganna á Efronfjalli; þaðan beygðust
landamerkin til Baala; þar heitir nú Kirjat-Jearím. 10 Frá Baala lágu
landamerkin í boga vestur til Seírfjalls og þaðan yfir að öxl Jearím-
fjalls norðanverðri; það er Kesalon; og þaðan ofan til Bet-Semes og
yfir til Timna. 11 Þá lágu landamerkin norður til Ekron-axlar; þaðan
beygðust þau til Síkrón og yfir til Baala-fjalls og alla leið til Jabneel,
og síðast lágu takmörkin til sjávar. 12 En vesturtakmörkunum réð
hafið mikla alla leið. Þetta voru landamerki Júda sona hringinn í
kring, eftir ættum þeirra.
13 En Kaleb Jefúnnesyni gaf hann hlut meðal Júda sona, eins og
Jahve hafði boðið Jósúa, sem sé borg Arba, föður Anaks; það er
Hebron. 14 Og Kaleb rak þaðan þrjá sonu Anaks: Sesaí, Ahíman og
Talmaí, afkomendur Anaks. 15 Þaðan fór hann móti Debír-búum; en
Debír hét áður Kirjat-Sefer. 16 Og Kaleb sagði: Hver sem leggur
Kirjat-Sefer undir sig og vinnur hana, honum skal eg gefa Aksa dóttur
mína að konu. 17 Þá vann Otníel Kenasson, bróðir Kalebs, borgina,
og hann gaf honum Aksa dóttur sína að konu. 18 Þegar hún skyldi
heim fara með bónda sínum, eggjaði hún hann þess, að hann skyldi
beiðast lands nokkurs af föður hennar. Steig hún þá niður af asnan-
um. Kaleb spurði hana þá: Hvað viltu? 19 Hún svaraði: Gef mér gáfu
nokkura, af því að þú hefir gefið mig til suðurlandsins; gef mér því
vatnsbrunna! Gaf hann henni þá brunna hið efra og brunna hið neðra.
20 Þetta er óðal kynkvíslar Júda sona, eftir ættum þeirra.
21 En syðstu borgirnar í kynkvísl Júda sona, við landamæri
Edóms, í suðurlandinu, voru: Kabzeel, Eder, Jagúr, 22 Kína, Dímóna,
Adada, 23 Kedes, Hazór og Jitnan; 24 Síf, Telem, Bealót, 25 Hazór-
Hadatta og Keríjót-Hezron; það er Hazór; 26 Amam, Sema, Mólada,
27 Hazar-Gadda, Hesmon, Bet-Pelet, 28 Hazar-Súal, Beerseba og Bisjótja;
29 Baala, Ijím, Ezem, 30 Eltólað, Kesíl, Horma, 31 Ziklag, Madmanna,
Sansanna, 32 Lebaót, Silhím, Aín og Rimmon, alls tuttugu og níu borgir
og þorpin, er að liggja.

15, 1: 4 Mós. 34, 3. 6: kap. 18, 17. 13: kap. 14, 13. 14: Dóm. 1, 10 n.

[33] Á láglendinu: Estaól, Zorea, Asna, [34] Sanóa og En-Ganním,
Tappúa og Enam, [35] Jarmút og Adúllam, Sókó, Aseka, [36] Saaraím,
Aditaím, Gedera og Gederótaím — fjórtán borgir og þorpin, er að liggja.
[37] Enn fremur Zenan, Hadasa, Migdal-Gað; [38] Dílean, Mizpe og Jokteel;
[39] Lakís, Bozkat, Eglon, [40] Kabbón, Lahmas, Kitlís [41] og Gederót; Bet-
Dagón, Naama og Makeda — sextán borgir og þorpin, er að liggja.
[42] Enn fremur Líbna, Eter, Asan, [43] Jifta, Asna, Nezíb, [44] Kegíla, Aksíb
og Maresa — níu borgir og þorpin, er að liggja. [45] Ekron með smá-
borgum hennar og þorpum. [46] Frá Ekron og vestur að hafi alt það,
sem er á hlið við Asdód, og þorpin, er að liggja, [47] Asdód með smá-
borgum hennar og þorpum, Gaza með smáborgum hennar og þorpum,
alt til Egiptalandsár, en vesturtakmörkum réð hafið mikla.
[48] En í fjalllendinu: Samír, Jattír, Sókó, [49] Danna, Kirjat-Sanna,
það er Debír, [50] Anab, Estemó, Aním, [51] Gósen, Hólon og Giló — ellefu
borgir og þorpin, er að liggja. [52] Enn fremur Arab, Dúma, Esean,
[53] Janúm, Bet-Tappúa, Afeka, [54] Húmta, Kirjat-Arba, það er Hebron,
og Zíór — níu borgir og þorpin, er að liggja. [55] Enn fremur Maon,
Karmel, Síf, Júta, [56] Jesreel, Jokdeam, Sanóa, [57] Kaín, Gíbea og Timna
— tíu borgir og þorpin, er að liggja. [58] Enn fremur Halhúl, Bet-Zúr,
Gedór, [59] Maarat, Bet-Anót og Eltekón — sex borgir og þorpin, er að
liggja. [60] Enn fremur Kirjat-Baal, það er Kirjat-Jearím, og Rabba —
tvær borgir og þorpin, er að liggja.
[61] Í eyðimörkinni: Bet-Araba, Middín, Sekaka, [62] Nibsan, Salt-
borgin og Engedí — sex borgir og þorpin, er að liggja. [63] En Jebús-
ítana, sem bjuggu í Jerúsalem, gátu Júda synir ekki rekið burt; fyrir
því hafa Jebúsítar búið í Jerúsalem ásamt Júda sonum fram á þenn-
an dag.

Landeign Efraíms.

16 Síðan kom upp hlutur Jósefs sona og hlutu þeir land austan
frá Jórdan, gegnt Jeríkó, til Jeríkó-vatna, eyðimörkina, sem ligg-
ur frá Jeríkó upp á Betelfjöll. [2] Frá Betel lágu landamerkin til Lús,
þaðan yfir til lands Arkíta, til Atarót, [3] þaðan ofan á við og í vestur,
til lands Jafletíta, að landamærum Bet-Hóron neðri og alt til Geser,
og þaðan alla leið til sjávar. [4] Og synir Jósefs, Manasse og Efraím,
fengu óðal sitt. [5] Og þetta var land Efraíms sona, eftir ættum þeirra:
Takmörk ættaróðals þeirra voru að austan Aterót-Addar til Bet-Hóron
efri; [6] og takmörkin lágu út að hafi; að norðan var Mikmetat; þaðan
beygðu landamerkin af austur á við til Taanat-Síló og þar fram hjá
austur fyrir Janóha. [7] En frá Janóha lágu þau ofan á við til Atarót
og Naarat, lentu hjá Jeríkó og lágu þaðan að Jórdan. [8] Frá Tappúa
lágu landamerkin í vestur til Kana-lækjar og þaðan alla leið til sjávar.
Þetta er óðal kynkvíslar Efraíms sona, eftir ættum þeirra; [9] auk þess
borgirnar, sem skildar voru frá handa Efraíms sonum í ættaróðali
Manasse sona — allar borgirnar og þorpin, er að lágu. [10] En ekki
ráku þeir burt Kanaanítana, sem bjuggu í Geser; fyrir því búa Kana-
anítar meðal Efraíms fram á þennan dag, og urðu vinnuskyldir
þrælar.

47: 4 Mós. 34, 6. 63: Dóm. 1, 21. 2 Sam. 5, 6 n. — 16, 9: kap. 17, 8—10. 10:
kap. 13, 13; 17, 13. Dóm. 1, 29. 1 Kong. 9, 16. 21.

Landeign Manasse.

17 Og kynkvísl Manasse fékk sinn hlut, því að hann var frum-
getningur Jósefs; Makír, frumgetningur Manasse, faðir Gíleaðs,
fékk Gíleað og Basan, því að hann var bardagamaður. 2 Og hinir
synir Manasse fengu sinn hluta eftir ættum þeirra: synir Abíesers, synir
Heleks, synir Asríels, synir Sekems, synir Hefers og synir Semída.
Þessir voru synir Manasse Jósefssonar í karlegginn, eftir ættum þeirra.
3 En Zelofhað Hefersson, Gíleaðssonar, Makírssonar, Manassesonar, átti
enga sonu, heldur dætur einar, og hétu þær Mahla, Nóa, Hogla, Milka
og Tirza. 4 Þær gengu fyrir Eleasar prest, Jósúa Núnsson og höfuðs-
mennina og sögðu: Jahve bauð Móse að gefa oss óðal meðal bræðra
vorra. Gaf hann þeim þá eftir boði Jahve óðal meðal bræðra föður
þeirra. 5 Komu þá tíu hlutir á Manasse — auk Gíleað-lands og Bas-
ans, sem liggja hinumegin Jórdanar —, 6 með því að dætur Manasse
fengu óðal meðal sona hans; en Gíleað-land fengu hinir synir
Manasse.
7 En landamerki Manasse lágu frá Asser til Mikmetat, sem liggur
fyrir austan Síkem; þaðan lágu landamærin til hægri, til þeirra sem
bjuggu í En-Tappúa. 8 Tappúa-sveit fékk Manasse, en Tappúa-borg,
sem lá við takmörk Manasse, fengu Efraíms synir. 9 Þá lágu landa-
merkin niður að Kana-læk, fyrir sunnan lækinn; þessar borgir heyra
Efraím mitt á meðal borga Manasse; þaðan lágu landamerki Manasse
norðan með læknum og alla leið til sjávar. 10 Það, sem var að sunn-
anverðu, átti Efraím, en það, sem var að norðanverðu, átti Manasse,
og hafið réð takmörkum hans. Að norðanverðu lágu lönd þeirra að
Asser og að austanverðu að Íssakar. 11 En í Íssakar og Asser fékk
Manasse: Bet-Sean og smáborgirnar, er að liggja, Jibleam og smá-
borgirnar, er að liggja, íbúana í Dór og smáborgirnar, er að liggja,
íbúana í Endór og smáborgirnar, er að liggja, íbúana í Taanak og
smáborgirnar, er að liggja, og íbúana í Megiddó og smáborgirnar, er
að liggja, — hæðirnar þrjár. 12 En ekki gátu Manasse synir stökt í-
búum þessara borga burt, og þannig fengu Kanaanítar haldið bústað
í landi þessu. 13 En þegar Ísraelsmenn efldust, gjörðu þeir Kanaaníta
sér vinnuskylda, en ráku þá ekki algjörlega burt.
14 Þá báru Jósefs synir sig upp við Jósúa og sögðu: Hví hefir þú
ekki gefið mér nema eitt hlutskifti og einn hlut að óðali, og er eg þó
fjölmennur, þar sem Jahve hefir blessað mig alt til þessa? 15 En Jósúa
sagði við þá: Ef þú ert orðinn svo fjölmennur, þá far þú upp í skóg-
inn og ryð þér þar til bólstaða í landi Peresíta og Refaíta, ef of þröngt
er orðið um þig á Efraím-fjöllum. 16 Þá sögðu Jósefs synir: Fjalllend-
ið nægir oss eigi, því að allir Kanaanítar, þeir er á sléttlendinu búa,
hafa járnvagna, bæði þeir sem búa í Bet-Sean og þorpunum, er að
liggja, og þeir sem búa á Jesreel-sléttunni. 17 Þá sagði Jósúa við hús
Jósefs, við Efraím og Manasse: Þú ert orðinn fjölmennur og styrkur
þinn er mikill; þú skalt fá meira en einn erfðahluta; 18 því að fjall-
lendið skal vera þitt; ef það er skógi vaxið, þá verður þú að ryðja
hann; þá munt þú og eignast fjalladrögin. Því að þú verður að reka
Kanaanítana burt, fyrst þeir hafa járnvagna og fyrst þeir eru sterkir.

17, 1: 4 Mós. 32, 39 n. 5 Mós. 3, 13. **2:** 4 Mós. 26, 29 n. **3:** 4 Mós. 26, 33; 27, 1 n. 36, 2. 10 n. **9:** kap. 16, 9. **12:** Dóm. 1, 27 n.

Óskift land skrifað upp. Hlutur Benjamíns.

18 Og allur söfnuður Ísraelsmanna safnaðist saman í Síló, og
reistu þeir þar samfundatjaldið, enda höfðu þeir nú lagt landið
undir sig. [2] En enn þá voru eftir sjö ættkvíslir meðal Ísraelsmanna,
sem eigi höfðu skift arfleifð sinni. [3] Jósúa sagði þá við Ísraelsmenn:
Hversu lengi ætlið þér að vera svo tómlátir, að fara ekki og taka til
eignar land það, sem Jahve, Guð feðra yðar, hefir gefið yður. [4] Veljið
nú þrjá menn af ættkvísl hverri, og mun eg senda þá út; skulu þeir
halda af stað og fara um landið og skrifa það upp með tilliti til þess,
að því á að skifta meðal þeirra; skulu þeir síðan koma aftur til mín.
[5] Því næst skulu þeir skifta því í sjö hluti. Júda skal halda
sínu landi í suðri og hús Jósefs skal halda sínu landi í norðri. [6] En
þér skuluð skrifa landið upp í sjö hluti og færa mér hingað, síðan
mun eg varpa hlutum fyrir yður hér frammi fyrir augliti Jahve, Guðs
vors. [7] Því að Levítarnir fá eigi hlut meðal yðar, heldur er prestdómur
Jahve óðal þeirra. En Gað og Rúben og hálf ættkvísl Manasse
hafa fengið sinn erfðahluta hinumegin Jórdanar, austanmegin, þann er
Móse, þjónn Jahve, gaf þeim.

[8] Þá tóku mennirnir sig upp og héldu af stað, og Jósúa bauð þeim,
er fóru, að skrifa upp landið, og mælti: Farið nú og ferðist um landið
og skrifið það upp, komið síðan aftur til mín; mun eg þá varpa hlutum
fyrir yður hér frammi fyrir Jahve í Síló. [9] Og mennirnir héldu
af stað og fóru um landið og skrifuðu það upp í bók eftir borgunum
í sjö hluti; síðan komu þeir til Jósúa í herbúðirnar í Síló. [10] Og Jósúa
varpaði hlutum fyrir þá í Síló frammi fyrir Jahve, og Jósúa skifti þar
landinu meðal Ísraelsmanna eftir skiftingu þeirra.

[11] Kom nú upp hlutur kynkvíslar Benjamíns sona eftir ættum þeirra,
og lá land það, er þeim hlotnaðist, milli Júda sona og Jósefs sona.
[12] Landamerki þeirra að norðanverðu lágu frá Jórdan og upp á hálsinn
fyrir norðan Jeríkó, og þaðan vestur á fjöllin og alla leið til eyðimerkurinnar
hjá Betaven. [13] Þaðan lágu landamerkin yfir til Lús, yfir
á hálsinn fyrir sunnan Lús, það er Betel; þaðan lágu landamerkin niður
til Aterót-Addar, yfir á fjallið, sem er fyrir sunnan Bet-Hóron neðri.
[14] Þá beygðust landamerkin við og lágu í suðvestur frá fjallinu, sem
er fyrir sunnan Bet-Hóron, og lágu alla leið til Kirjat-Baal, það er
Kirjat-Jearím, borg Júda sona; þetta voru vesturtakmörkin. [15] Suðurtakmörkin
lágu frá útjaðrinum á Kirjat-Jearím og lágu þau í vestur og
gengu út að Neftóa-vatnslind. [16] Þá lágu landamerkin niður að enda
fjallsins, sem liggur andspænis Hinnomssonardal og norðanvert í Refaím-dal,
þaðan niður Hinnomsdal að Jebúsíta-öxl sunnanverðri og þaðan
niður að Rógel-lind. [17] Þaðan beygðust þau norður á við og lágu til
En-Semes og þaðan til Gelílót, sem liggur þar gegnt sem upp er gengið
til Adúmmím, þaðan niður til steins Bóhans, Rúbenssonar, [18] þaðan
yfir á hálsinn, sem liggur gegnt Araba norðanvert, og þaðan niður til
Araba. [19] Þaðan lágu landamerkin norðan fram með hálsinum hjá
Bet-Hogla og alla leið að nyrztu vík Saltasjós, þar sem Jórdan fellur
suður í hann. Þetta voru suðurtakmörkin. [20] En að austanverðu réð
Jórdan mörkum. Þessi voru landamærin hringinn í kring um arfleifð
Benjamíns, eftir ættum þeirra.

[21] En borgir kynkvíslar Benjamíns sona, eftir ættum þeirra, voru:
Jerikó, Bet-Hogla, Emek-Keziz, [22] Bet-Araba, Zemaraím, Betel, [23] Avím,
Para, Ofra, [24] Kefar-Ammóní, Ofní og Geba — tólf borgir og þorpin,

---

18, 7: kap. 13, 14 n. **13:** 1 Mós. 28, 19. **16:** kap. 15, 6 n.

er að liggja, [25] Gíbeon, Rama, Beerót, [26] Mizpe, Kefíra, Móza, [27] Rekem,
Jirpeel, Tarala, [28] Zela, Elef, Jebúsítaborg, það er Jerúsalem, Gíbeat og
Kirjat — fjórtán borgir og þorpin, er að liggja. Þetta var arfleifð
Benjamíns sona eftir ættum þeirra.

Land hinna ættkvíslanna sex.

19 Þá kom næst upp hlutur Símeons, kynkvíslar Símeons sona
eftir ættum þeirra; en arfleið þeirra lá inni í arfleið Júda sona
miðri. [2] En þeir fengu að arfleifð: Beerseba og Seba, Mólada, [3] Hazar-
Súal, Bala, Ezem, [4] Eltólað, Betúl, Horma, [5] Ziklag, Bet-Markabót,
Hazar-Súsa, [6] Bet-Lebaót og Sarúhen — þrettán borgir og þorpin, er
að liggja. [7] Aín, Rimmon, Eter og Asan — fjórar borgir og þorpin, er
að liggja, [8] auk þess öll þau þorp, er lágu kring um borgir þessar alt
til Baalat-Beer, Rama suðurlandsins. Þetta var arfleifð kynkvíslar Síme-
ons sona, eftir ættum þeirra. [9] Arfleifð Símeons sona var nokkur hluti
af landshluta Júda sona; því að hluti Júda sona var of stór fyrir þá,
og fyrir því fengu Símeons synir arfleifð í miðri arfleifð þeirra.
[10] Þá kom upp þriðji hluturinn; það var hlutur Sebúlons sona
eftir ættum þeirra, og náðu landamerki arfleifðar þeirra alt til Saríd.
[11] Og landamerki þeirra lágu í vestur upp til Marala, þaðan út til
Dabbeset og lentu hjá læknum, sem rennur fyrir austan Jokneam.
[12] Til austurs aftur á móti, gegn upprás sólar, lágu þau frá Saríd til
landamæra Kíslót-Tabors, þaðan til Daberat og þaðan upp til Jafía.
[13] Þaðan lágu þau í austur, mót upprás sólar, yfir til Gat-Hefer, til Et-
Kazín, síðan til Rimmon, sem nær alt til Nea. [14] Og landamerkin
beygðu þar við, norður til Hannatón, og alla leið til Jifta-El-dals.
[15] .... Katat, Nahalal, Simron, Jidala og Betlehem — tólf borgir og
þorpin, er að liggja. [16] Þetta var arfleifð Sebúlons sona, eftir ættum
þeirra: þessar borgir og þorpin, er að liggja.
[17] Þá kom upp fjórði hluturinn; það var hlutur Íssakars, Íssak-
ars sona eftir ættum þeirra. [18] Og land þeirra tók yfir: Jesreel, Kesúl-
lót, Súnem, [19] Hafaraím, Síón, Anaharat, [20] Rabbít, Kisjon, Ebez, [21] Re-
met, En-Ganním, En-Hadda og Bet-Pazzez. [22] Og landamerkin náðu
til Tabor, Sahazíma og Bet-Semes, og alla leið til Jórdanar — sextán
borgir og þorpin, er að liggja. [23] Þetta var arfleifð kynkvíslar Íssak-
ars sona eftir ættum þeirra, borgirnar og þorpin, er að liggja.
[24] Þá kom upp fimti hluturinn; það var hlutur kynkvíslar Assers
sona, eftir ættum þeirra. [25] Og land þeirra tók yfir: Helkat, Halí, Beten,
Aksaf, [26] Allammelek, Amead og Míseal, og þau náðu vestur að Karmel
og Síhór-Libnat. [27] Þaðan lágu þau í austur til Bet-Dagón, og náðu að
Sebúlon og Jifta-El-dal í norðri, Bet-Emek og Negíel, og lágu norður
til Kabúl, [28] Ebron, Rehób, Hammon og Kana, alt til hinnar miklu
Zídon. [29] Þaðan beygðust landamerkin til Rama og alt til hinnar víg-
girtu borgar Týrus, og þaðan aftur til Hósa og þaðan alla leið til
sjávar, frá því er Aksíb-héraði sleppir. [30] Auk þess Akkó, Afek og
Rehób — tuttugu og tvær borgir og þorpin, er að liggja. [31] Þetta var
arfleifð kynkvíslar Assers sona, eftir ættum þeirra; þessar borgir og
þorpin, er að liggja.
[32] Þá kom upp sétti hluturinn; það var hlutur Naftalí sona, Naftalí
sona eftir ættum þeirra. [33] Og landamerki þeirra lágu frá Helef, frá
eikunum hjá Zaananním, Adamí-Nekeb og Jabneel alt til Lakkúm og
alla leið að Jórdan. [34] Þaðan gengu landamærin í vestur til Asnót-

19, 1: 1 Mós. 49, 7.

Tabor, þaðan út til Húkkók, náðu til Sebúlons að sunnanverðu, til
Assers að vestanverðu og til Júda við Jórdan gegnt upprás sólar. [35] Og
víggirtar borgir voru þar: Zíddím, Zer, Hammat, Rakkat, Kinneret,
[36] Adama, Rama, Hazór, [37] Kedes, Edreí, En-Hazór, [38] Jirón, Migdal-El,
Horem, Bet-Anat og Bet-Semes — nítján borgir og þorpin, er að liggja.
[39] Þetta var arfleifð kynkvíslar Naftalí sona eftir ættum þeirra, borgirnar og þorpin, er að liggja.

[40] Loks kom upp sjöundi hluturinn og var það hlutur kynkvíslar
Dans sona, eftir ættum þeirra. [41] Og landamerkin að arfleifð þeirra
voru: Zorea, Estaól, Ír-Semes, [42] Saalabbín, Ajalon, Jitla, [43] Elón, Timnat, Ekron, [44] Elteke, Gibbetón, Baalat, [45] Jehúd, Bene-Berak, Gat-Rimmon, [46] Me-Jarkón og Rakkon, ásamt landinu gegnt Jafó. [47] Og land
Dans sona gekk undan þeim. Þá fóru Dans synir og herjuðu á Lesem,
unnu hana og tóku hana herskildi, slógu síðan eign sinni á hana og
settust þar að, og nefndu hana Dan eftir nafni Dans, föður þeirra.
[48] Þetta var arfleifð kynkvíslar Dans sona eftir ættum þeirra: þessar
borgir og þorpin, er að liggja.

[49] Og er Ísraelsmenn höfðu skift landinu öllu til yztu ummerkja,
gáfu þeir Jósúa Núnssyni óðal meðal sín. [50] Eftir boði Jahve gáfu
þeir honum borg þá, er hann sjálfur kaus, en það var Timnat-Sera í
Efraím-fjöllum. Hann bygði upp borgina og bjó þar síðan.

[51] Þessar voru arfleifðirnar, er þeir Eleasar prestur, Jósúa Núnsson og ætthöfðingjar kynkvísla Ísraelsmanna úthlutuðu með hlutkesti
í Síló frammi fyrir Jahve, við dyr samfundatjaldsins. Höfðu þeir nú
lokið því að skifta landinu.

Settir griðastaðir.

20 Og Jahve talaði við Jósúa á þessa leið: [2] Tala þú til Ísraelsmanna og seg: Takið nú til griðastaðina, þá er eg hefi talað
um við yður fyrir Móse, [3] að þangað megi flýja vegandi, sá er af vangá, óviljandi, hefir orðið manni að bana, svo að þeir séu yður hæli
fyrir hefnanda. [4] Hann má flýja í einhverja af borgum þessum og
nema staðar rétt fyrir utan borgarhliðið og skýra þar frá máli sínu í
áheyrn öldunga borgar þeirrar; skulu þeir taka við honum inn í borgina og fá honum stað, svo að hann megi búa hjá þeim. [5] Og ef hefnandinn eltir hann, þá skulu þeir eigi framselja vegandann í hendur
honum, þar eð hann óviljandi hefir orðið náunga sínum að bana og
eigi verið óvinur hans áður. [6] Og hann skal hafa aðsetur í borg þeirri,
þar til er hann hefir komið fyrir dóm safnaðarins, þar til sá æðsti
prestur er dáinn, sem þá er; þá má vegandinn hverfa aftur og fara
heim til sinnar borgar og síns húss, þeirrar borgar, er hann flýði úr.

[7] Þá helguðu þeir Kedes í Galíl á Naftalí-fjöllum, Sikem á Efraímfjöllum og Kirjat-Arba, það er Hebron, á Júda-fjöllum. [8] En hinumegin Jórdanar, gegnt Jeríkó að austanverðu, létu þeir af hendi Bezer
í eyðimörkinni, á sléttlendinu, af kynkvísl Rúbens, Ramót í Gíleað af
kynkvísl Gaðs og Gólan í Basan af kynkvísl Manasse. [9] Þetta voru
borgirnar, sem tilteknar voru handa öllum Ísraelsmönnum og útlendingum þeim, er meðal þeirra dvöldust, að þangað mætti flýja hver sá
maður, sem óviljandi hefði orðið manni að bana, svo að hann þyrfti
ekki að deyja fyrir hendi hefnandans, þar til er hann hefði staðið fyrir
máli sínu frammi fyrir söfnuðinum.

47: Dóm. 1, 34; 18, 27 n. **51:** kap. 18, 1. — **20, 3:** 4 Mós. 35, 6 n. **6:** 4 Mós. 35,
12. 24. 25. **8:** 5 Mós. 4, 41—43.

Levítaborgirnar.

21 Þá gengu ætthöfðingjar Levítanna fyrir þá Eleasar prest, Jós-
úa Núnsson og ætthöfðingja kynkvísla Ísraelsmanna [2] og töluðu
þannig til þeirra í Síló í Kanaanlandi: Jahve bauð fyrir Móse að oss
skyldi borgir gefa til bústaða, svo og beitilandið, er að þeim liggur,
handa fénaði vorum. [3] Þá gáfu Ísraelsmenn Levítunum af óðulum
sínum, eftir boði Jahve, þessar borgir og beitilönd þau, er að þeim lágu.
[4] Nú kom upp hlutur ætta Kahatíta, og fengu þá meðal Levítanna
synir Arons prests með hlutkesti þrettán borgir hjá Júda-kynkvísl,
Símeons-kynkvísl og Benjamíns-kynkvísl. [5] En hinir synir Kahats
fengu með hlutkesti tíu borgir frá ættum Efraíms-kynkvíslar og frá
Dans-kynkvísl og frá hálfri kynkvísl Manasse. [6] Synir Gersons fengu
með hlutkesti þrettán borgir frá ættum Íssakars-kynkvíslar, frá Assers-
kynkvísl, frá Naftalí-kynkvísl og frá hálfri kynkvísl Manasse í Basan.
[7] Og Merarí synir fengu tólf borgir eftir ættum þeirra frá Rúbens-
kynkvísl, frá Gaðs-kynkvísl og frá Sebúlons-kynkvísl. [8] En Ísraels-
menn gáfu Levítunum borgir þessar og beitilandið, er að þeim liggur,
eftir hlutkesti, eins og Jahve hafði boðið fyrir Móse. [9] Gáfu þeir af
kynkvísl Júda sona og af kynkvísl Símeons sona þessar borgir, sem
hér eru nafngreindar: [10] Af ættum Kahatíta meðal Leví sona fengu
Arons synir — því að fyrsti hluturinn hlotnaðist þeim —, [11] þeim
gáfu þeir Kirjat-Arba, er átt hafði Arba, faðir Anaks, það er Hebron,
á Júda-fjöllum og beitilandið umhverfis hana. [12] En akurland borgar-
innar og þorpin, er að henni lágu, gáfu þeir Kaleb Jefúnnesyni til
eignar. [13] Og sonum Arons prests gáfu þeir Hebron, sem var griða-
staður vígsekra, og beitilandið, er að henni lá, Líbna og beitilandið,
er að henni lá, [14] Jattír og beitilandið, er að henni lá, Estemóa og
beitilandið, er að henni lá, [15] Hólon og beitilandið, er að henni lá,
Debír og beitilandið, er að henni lá, [16] Asan og beitilandið, er að
henni lá, Jútta og beitilandið, er að henni lá, og Bet-Semes og beiti-
landið, er að henni lá — níu borgir frá þessum tveimur ættkvíslum.
[17] Og af Benjamíns-kynkvísl: Gíbeon og beitilandið, er að henni lá,
Geba og beitilandið, er að henni lá, [18] Anatót og beitilandið, er að
henni lá, og Almón og beitilandið, er að henni lá — fjórar borgir.
[19] Þannig hlutu synir Arons, prestarnir, þrettán borgir alls og beitilönd
þau, er að þeim lágu.
[20] Og að því er snertir ættir þeirra Kahats sona, er töldust
til Levítanna, hinna Kahats sona, þá fengu þær borgir þær, er
þeim hlotnuðust frá Efraíms-kynkvísl. [21] Og þeir gáfu þeim Síkem,
sem var griðastaður vígsekra, og beitilandið, er að henni lá, á Efraím-
fjöllum, Geser og beitilandið, er að henni lá, [22] Kibzaím og beitilandið,
er að henni lá, og Bet-Hóron og beitilandið, er að henni lá — fjórar
borgir. [23] Og frá kynkvísl Dans: Elteke og beitilandið, er að henni lá,
Gibbetón og beitilandið, er að henni lá, [24] Ajalon og beitilandið, er að
henni lá, og Gat-Rimmon og beitilandið, er að henni lá — fjórar borgir.
[25] Og frá hálfri kynkvísl Manasse: Taanak og beitilandið, er að henni
lá, og Jibleam og beitilandið, er að henni lá — tvær borgir. [26] Ættir
hinna Kahats sona hlutu þannig tíu borgir alls og beitilönd þau,
er að þeim lágu.
[27] Af ættum Levítanna fengu Gersons synir frá hálfri kynkvísl
Manasse: Gólan í Basan, griðastað vígsekra, og beitilandið, er að henni
lá, og Beestera og beitilandið, er að henni lá — tvær borgir. [28] Og

---

21, 2: 4 Mós. 35, 2 n. **10:** 1 Kron. 6, 54 n. **12:** kap. 14, 14; 15, 13.

frá Íssakars-kynkvísl: Kisjón og beitilandið, er að henni lá, Daberat
og beitilandið, er að henni lá, 29 Jarmút og beitilandið, er að henni lá,
og En-Ganním og beitilandið, er að henni lá — fjórar borgir. 30 Og
frá Assers-kynkvísl: Míseal og beitilandið, er að henni lá, Abdón og
beitilandið, er að henni lá, 31 Helkat og beitilandið, er að henni lá,
og Rehób og beitilandið, er að henni lá — fjórar borgir. 32 Og frá
Naftalí-kynkvísl: Kedes í Galíl, griðastað vígsekra, og beitilandið, er að
henni lá, Hammót-Dór og beitilandið, er að henni lá, og Kartan og beiti-
landið, er að henni lá — þrjár borgir. 33 Þannig hlutu Gersonítar, eftir
ættum þeirra, þrettán borgir alls og beitilönd þau, er að þeim lágu.
34 Ættir Merarí sona, þeirra Leví sona, er enn voru eftir, fengu
frá Sebúlons-kynkvísl: Jokneam og beitilandið, er að henni lá, Karta
og beitilandið, er að henni lá, 35 Dimna og beitilandið, er að henni lá,
og Nahalal og beitilandið, er að henni lá — fjórar borgir. 36 Og frá
Rúbens-kynkvísl: Bezer í eyðimörkinni, griðastað vígsekra, og beiti-
landið, er að henni lá, Jahza og beitilandið, er að henni lá, 37 Kede-
mót og beitilandið, er að henni lá, og Mefaat og beitilandið, er að henni
lá — fjórar borgir. 38 Og frá Gaðs-kynkvísl: Ramót í Gíleað, griðastað víg-
sekra, og beitilandið, er að henni lá, Mahanaím og beitilandið, er að henni
lá, 39 Hesbon og beitilandið, er að henni lá, og Jaeser og beitilandið,
er að henni lá — fjórar borgir alls. 40 Þannig fengu Merarí synir,
eftir ættum þeirra, þeir er enn voru eftir af ættum Levítanna, í sitt
hlutskifti tólf borgir alls. 41 Borgir þær, er Levítarnir fengu inni í
eignarlöndum Ísraelsmanna, voru fjörutíu og átta alls, og beitilöndin,
er að þeim lágu, 42 Og allar þessar borgir voru hver um sig ein borg
með beitilandi umhverfis; var svo um allar þessar borgir.
43 Og Jahve gaf Ísrael alt landið,. er hann hafði svarið að gefa
feðrum þeirra, og þeir tóku það til eignar og settust þar að. 44 Og
Jahve lét þá búa í friði á alla vegu, öldungis eins og hann hafði svarið
feðrum þeirra. Enginn af öllum óvinum þeirra fékk staðist fyrir þeim;
Jahve gaf alla óvini þeirra í hendur þeim. 45 Ekkert brást af öllum
fyrirheitum þeim, er Jahve hafði gefið húsi Ísraels: þau rættust öll.

Ættkvíslirnar austan Jórdanar fá heimfararleyfi og reisa altari.

22 Þá kallaði Jósúa Rúbeníta, Gadíta og hálfa kynkvísl Manasse
fyrir sig 2 og sagði við þá: Þér hafið haldið alt það, sem Móse,
þjónn Jahve, bauð yður; þér hafið og hlýtt röddu minni í öllu því,
er eg hefi fyrir yður lagt. 3 Þennan langa tíma alt fram á þennan dag
hafið þér fylgi veitt bræðrum yðar, og varðveitt hlýðni við boðorð
Jahve, Guðs yðar. 4 En nú hefir Jahve, Guð yðar, veitt bræðrum yðar
hvíld, eins og hann hafði heitið þeim; snúið því nú á leið og farið
til tjalda yðar, til eignarlands yðar, þess er Móse, þjónn Jahve, gaf
yður hinumegin Jórdanar. 5 Gætið þess einungis, að þér haldið vel
boðorð það og lögmál, er Móse, þjónn Jahve, fyrir yður lagði: að
þér elskið Jahve, Guð yðar, gangið ávalt á vegum hans, geymið boð
hans, haldið yður fast við hann og þjónið honum af öllu hjarta yðar
og af allri sálu yðar. 6 Síðan blessaði Jósúa þá og lét þá burt fara,
og þeir héldu til tjalda sinna.
7 Hálfri ættkvísl Manasse hafði Móse gefið land í Basan; en hin-
um helmingnum hafði Jósúa gefið land með bræðrum þeirra vestan-
megin Jórdanar. Og þegar Jósúa lét þá burt fara til tjalda sinna,

---

41: 4 Mós. 35, 7. **43:** 1 Mós. 12, 7; 13, 17; 15, 18 n. **44:** 5 Mós. 11, 25. **45:** kap. 23, 14. 1 Kong. 8, 56. — **22, 2:** 4 Mós. 32, 20 n. 5 Mós. 3, 18 n. Jós. 1, 12n. **4:** 5 Mós. 3, 12 n. **5:** 5 Mós. 10, 12; 13, 4. **7:** kap. 17, 1 n.

blessaði hann þá enn fremur [8] og sagði við þá: Hverfið nú aftur til
tjalda yðar með mikil auðæfi, mjög mikinn fénað, með silfur og gull,
eir og járn, og með mjög mikið af klæðnaði; miðlið bræðrum yðar
nokkuru af því, er þér hafið tekið að herfangi af óvinum yðar. [9] Þá
sneru þeir Rúbens synir, Gaðs synir og hálf ættkvísl Manasse aftur
og skildu við Ísraelsmenn í Síló, sem er í Kanaanlandi, og héldu til
Gíleað-lands, eignarlands síns, þar sem þeir höfðu fest bygð eftir boði
Jahve fyrir Móse. [10] En er þeir komu til Gelílót við Jórdan, sem er í
Kanaanlandi, þá reistu þeir Rúbens synir og Gaðs synir og hálf ætt-
kvísl Manasse þar altari við Jórdan, og var það mikið til að sjá.
[11] Ísraelsmenn fengu þá svolátandi fregn: Sjá, Rúbens synir og Gaðs
synir og hálf ættkvísl Manasse hafa reist altari gegnt Kanaanlandi í
Gelílót við Jórdan, hinumegin við Ísraelsmenn. [12] Og er Ísraelsmenn
spurðu það, þá safnaðist allur lýður Ísraelsmanna saman í Síló, til
þess að fara í móti þeim til hernaðar. [13] Þá sendu Ísraelsmenn Pínehas,
son Eleasar prests, til Rúbens sona og Gaðs sona og hálfrar ættkvíslar
Manasse til Gíleað-lands, [14] og með honum tíu höfuðsmenn, einn höf-
uðsmann af ætt hverri af öllum kynkvíslum Ísraels; var hver þeirra
höfðingi yfir ættum feðra sinna meðal þúsunda Ísraels. [15] Og er þeir
komu til Rúbens sona og Gaðs sona og hálfrar ættkvíslar Manasse til
Gíleað-lands, þá mæltu þeir við þá á þessa leið: [16] Svo segir allur
söfnuður Jahve: Hvílík er sú ótrúmenska, sem þér hafið sýnt gegn
Guði Ísraels, að þér í dag hafið snúið yður burt frá Jahve, er þér
hafið reist yður altari, að þér í dag hafið gjört uppreisn gegn Jahve?
[17] Er oss ekki nógur glæpur sá, að vér tilbáðum Peór, og höfum vér
ekki hreinsað oss af þeim glæp fram á þennan dag og fyrir hann kom
plágan yfir söfnuð Jahve. [18] Og þér snúið yður í dag burt frá Jahve!
Mun þá svo fara: þér gjörið í dag uppreisn gegn Jahve, og á morgun
mun hann úthella reiði sinni yfir allan söfnuð Ísraels. [19] En sé annars
land það óhreint, er þér hafið hlotið til eignar, þá komið yfir í eignar-
land Jahve, þar sem búð Jahve hefir aðsetur, og setjist að meðal vor.
En gjörið ekki uppreisn gegn Jahve og gjörið ekki uppreisn gegn oss,
með því að reisa yður altari, annað en altari Jahve, Guðs vors.
[20] Kom ekki reiði Guðs yfir allan söfnuð Ísraels, þá er Akan Serason
fór sviksamlega með hið bannfærða, svo að hann dó ekki einn fyrir
glæp sinn?

[21] Þá svöruðu þeir Rúbens synir og Gaðs synir og hálf ættkvísl
Manasse og sögðu við höfðingja Ísraels þúsunda: [22] Hinn máttki, Guð,
Jahve — Hinn máttki, Guð, Jahve, hann veit það, og Ísrael skal vita
það: Ef það er gjört í uppreisnar eða sviksemi skyni við Jahve —
hjálpa þú oss þá eigi í dag! — [23] að vér höfum reist oss altari, til
þess að snúa oss burt frá Jahve; ef það er gjört til þess, að færa þar
brennifórn og matfórn, eða til þess að fórna þar heillafórnum, þá
hefni Jahve þess! [24] Heldur höfum vér gjört það af hræðslu við, hvernig
fara kynni, með því að vér hugsuðum: Á síðan kynnu synir yðar að
segja við sonu vora: »Hvað kemur Jahve, Ísraels Guð, yður við?
[25] Jahve hefir sett Jórdan sem landamerki milli vor og yðar Rúbens
sona og Gaðs sona. Þér eigið enga hlutdeild í Jahve!« Kynnu þá
synir yðar að koma sonum vorum til þess, að hætta að óttast Jahve.
[26] Fyrir því sögðum vér: Vér skulum reisa oss altari, ekki til brenni-
fórna og ekki til sláturfórna, [27] heldur skal það vera til vitnis fyrir oss
og fyrir yður, og fyrir niðja vora eftir oss, að vér viljum gegna þjón-
ustu Jahve fyrir augliti hans með brennifórnum vorum, sláturfórnum

---

17: 4 Mós. 25, 3n. **20:** kap. 7, 1 n.

og heillafórnum, og að synir yðar geti ekki á síðan sagt við sonu vora:
»Þér eigið enga hlutdeild í Jahve!« 28 Og vér sögðum: Ef þeir á síðan
mæla svo til vor eða niðja vorra, þá munum vér segja: Lítið á lögun-
ina á því Jahve-altari, sem feður vorir hafa gjört, ekki til brennifórna
eða sláturfórna, heldur átti það að vera til vitnis fyrir oss og yður.
29 Því fer fjarri, að vér vildum gjöra uppreisn gegn Jahve og snúa oss
burt frá Jahve í dag, með því að reisa altari til brennifórna, matfórna
og sláturfórna, annað en altari Jahve, Guðs vors, það er stendur fyrir
framan búð hans.
30 Þegar Pínehas prestur og höfuðsmenn safnaðarins, höfðingjar
Ísraels þúsunda, sem með honum voru, heyrðu andsvör þau, er Rúb-
ens synir og Gaðs synir og Manasse synir veittu, þá létu þeir sér það
vel líka. 31 Og Pínehas, sonur Eleasar prests, sagði við Rúbens sonu
og Gaðs sonu og Manasse sonu: Í dag höfum vér sannreynt, að Jahve
er á meðal vor, þar sem þér hafið ekki sýnt ótrúmensku gegn Jahve
í þessu; nú hafið þér frelsað Ísraelsmenn undan hendi Jahve. 32 Síðan
sneri Pínehas, sonur Eleasar prests, og höfuðsmennirnir heim aftur frá
Rúbens sonum og Gaðs sonum í Gileað-landi til Kanaanlands til Ísraels-
manna og færðu þeim þessi svör. 33 Létu Ísraelsmenn sér það vel líka,
og Ísraelsmenn lofuðu Guð og hugðu ekki framar á að fara herför á
móti þeim, til þess að eyða land það, er Rúbens synir og Gaðs synir
bjuggu í. 34 Og Rúbens synir og Gaðs synir nefndu altarið Galeð, því
að það er vitni þess milli vor, að Jahve er hinn sanni Guð.

Jósúa áminnir lýðinn í síðasta sinn.

23 Löngum tíma eftir þetta, þá er Jahve hafði veitt Ísrael frið
fyrir öllum óvinum þeirra hringinn í kring, og Jósúa var orð-
inn gamall og hniginn að aldri, 2 þá kallaði Jósúa saman allan Ísrael,
öldunga hans og höfðingja, dómendur hans og tilsjónarmenn og sagði
við þá: Eg gjörist nú gamall og aldurhniginn. 3 Þér hafið sjálfir séð
alt það, sem Jahve, Guð yðar, hefir gjört öllum þessum þjóðum yðar
vegna; því að Jahve, Guð yðar, hefir sjálfur barist fyrir yður. 4 Sjáið,
með hlutkesti hefi eg úthlutað þjóðir þessar yður til handa, sem enn
eru eftir, ættkvíslum yðar til eignar, frá Jórdan, og allar þjóðirnar,
sem eg hefi eytt, alt til mikla hafsins gegnt sólar setri. 5 Og Jahve,
Guð yðar, mun sjálfur reka þá burt frá yður og stökkva þeim undan
yður, og þér munuð fá land þeirra til eignar, eins og Jahve, Guð yð-
ar, hefir heitið yður. 6 Reynist nú mjög staðfastir í því að halda og
gjöra alt það, sem ritað er í lögmálsbók Móse, án þess að víkja frá
því til hægri né vinstri, 7 svo að þér blandist eigi við þessar þjóðir,
sem enn eru eftir hjá yður, nefnið eigi guði þeirra á nafn, sverjið eigi
við þá, þjónið þeim eigi og fallið eigi fram fyrir þeim; 8 heldur haldið
yður fast við Jahve, Guð yðar, eins og þér hafið gjört fram á þennan
dag. 9 Fyrir því stökti Jahve undan yður miklum og voldugum þjóð-
um, og enginn hefir getað staðist fyrir yður fram á þennan dag. 10 Einn
yðar elti þúsund, því að Jahve, Guð yðar, barðist sjálfur fyrir yður,
eins og hann hefir heitið yður. 11 Gætið þess því vandlega — líf yðar
liggur við — að elska Jahve, Guð yðar. 12 Því ef þér gjörist fráhverfir
og samlagið yður leifum þjóða þessara, sem enn eru eftir hjá yður,
mægist við þær og blandist við þær, og þær við yður, 13 þá vitið fyrir

---

23, 1: kap. 21, 44; 13, 1. **3:** 5 Mós. 1, 30; 3, 22. **5:** 2 Mós. 23, 30. 5 Mós. 6, 19.
6: kap. 1, 7. 5 Mós. 5, 32. **7:** 2 Mós. 23, 13. 24. 5 Mós. 12, 3. **9:** 5 Mós. 4, 38;
7, 24. Jós. 1, 5. Am. 2, 9. **10:** 3 Mós. 26, 8. 5 Mós. 1, 30; 28, 7; 32, 30.

víst, að Jahve, Guð yðar, mun eigi halda áfram að stökkva þessum
þjóðum burt undan yður, heldur munu þær verða yður snara og fóta-
kefli, svipa á síður yðar og þyrnar í augum yðar, unz þér eruð af-
máðir úr þessu góða landi, sem Jahve, Guð yðar, hefir gefið yður.
14 Sjá, eg geng nú veg allrar veraldar, en þér skuluð vita af öllu hjarta
yðar og af allri sálu yðar, að ekkert hefir brugðist af öllum þeim fyr-
irheitum, er Jahve, Guð yðar, hefir gefið yður; öll hafa þau ræzt, ekk-
ert af þeim hefir brugðist. 15 En eins og öll þau fyrirheit, sem Jahve,
Guð yðar, hefir gefið yður, hafa ræzt á yður, eins mun Jahve láta
allar hótanir sínar á yður rætast, unz hann hefir gjöreytt yður úr
þessu góða landi, sem Jahve, Guð yðar, hefir gefið yður. 16 Ef þér
rjúfið sáttmála Jahve, Guðs yðar, þann er hann fyrir yður lagði, og
farið og þjónið öðrum guðum og fallið fram fyrir þeim, þá mun reiði
Jahve upptendrast í gegn yður, og þér munuð fljótt hverfa úr landinu
góða, sem hann hefir gefið yður.

Sáttmálinn endurnýjaður. Jósúa andast. Bein Jósefs grafin. Eleasar andast.

24 Því næst stefndi Jósúa saman öllum ættkvíslum Ísraels í
Sikem og kallaði fyrir sig öldunga Ísraels og höfðingja hans,
dómendur hans og tilsjónarmenn, og þeir gengu fram fyrir auglit Guðs.
2 Þá mælti Jósúa við allan lýðinn: Svo segir Jahve, Ísraels Guð: For-
feður yðar bjuggu í fyrndinni fyrir handan fljótið, þeir Tara, faðir
Abrahams og Nahors, og dýrkuðu aðra guði. 3 Þá tók eg Abraham
forföður yðar handan yfir fljótið, og lét hann fara fram og aftur um
alt Kanaanland, og eg margfaldaði kyn hans og gaf honum Ísak. 4 Og
Ísak gaf eg þá Jakob og Esaú, og Esaú gaf eg Seír-fjöll, að hann skyldi
taka þau til eignar; en Jakob og synir hans fóru suður til Egiptalands.
5 Síðan sendi eg Móse og Aron, og laust Egiptaland með undrum þeim,
er eg framdi þar; síðar leiddi eg yður út þaðan. 6 Og eg leiddi feður
yðar út af Egiptalandi, og þér komuð að hafinu. En Egiptar veittu
feðrum yðar eftirför með vögnum og riddurum til Rauðahafs. 7 Þá
hrópuðu þeir til Jahve, og hann setti myrkur milli yðar og Egipta;
og hann lét hafið falla yfir þá, svo að það huldi þá. Og þér sáuð
með eigin augum, hvernig eg fór með Egipta; eftir það dvölduð þér
langa hríð í eyðimörkinni. 8 Síðan leiddi eg yður inn í land Amóríta,
sem bjuggu hinumegin Jórdanar, og þeir börðust við yður; en eg gaf
þá í hendur yður, og þér tókuð land þeirra til eignar, og eg eyddi
þeim fyrir yður. 9 Þá reis upp Balak Zippórsson, konungur í Móab,
og barðist við Ísrael. Sendi hann þá og lét kalla Bíleam Beórsson,
til þess að bölva yður. 10 En eg vildi ekki heyra Bíleam, og hann
blessaði yður þvert á móti; frelsaði eg yður þannig úr höndum hans.
11 Þá fóruð þér yfir Jórdan og komuð til Jeríkó; og Jeríkó-búar börð-
ust við yður, þeir Amórítar, Peresítar, Kanaanítar, Hetítar, Gírgasítar,
Hevítar og Jebúsítar, en eg gaf þá í yðar hendur. 12 Þá sendi eg geit-
unga á undan yður, og þeir stöktu þeim burt undan yður, Amóríta
konungunum tveimur, en hvorki sverð þitt né bogi þinn. 13 Og eg gaf
yður land, sem þér ekkert höfðuð fyrir haft, og borgir, sem þér höfð-

13: 2 Mós. 23, 33; 34, 15 n. 4 Mós. 33, 55. 5 Mós. 7, 3 n. Dóm. 2, 3. 5 Mós. 11, 17. 14: kap. 21, 45. 15: 3 Mós. 26, 14 n. 5 Mós. 28, 15 n. — 24, 2: 1 Mós. 11, 26. 31. 3: 1 Mós. 12, 1 n. 21, 2. 4: 1 Mós. 25, 24 n. 36, 8. 5 Mós. 2, 5. 1 Mós. 46, 6 n. 5: 2 Mós. 7—10. 1 Sam. 12, 8. 6: 2 Mós. 12, 37. 41. 51; 14, 5 n. 7: 2 Mós. 14, 10 n. 8: 4 Mós. 21, 24. 31. 9: 4 Mós. 22—24. 5 Mós. 23, 4 n. 11: kap. 3, 14 n. 10, 1 n. 11, 1 n. 12: 2 Mós. 23, 28. 5 Mós. 7, 20. Sálm. 44, 4.

uð ekki reist, en þó tókuð þér yður bólfestu í þeim; þér njótið nú ávaxtanna af víngörðum og olíutrjám, sem þér hafið ekki gróðursett.
[14] Óttist því Jahve og þjónið honum einlæglega og dyggilega, og kastið burt guðum þeim, er feður yðar þjónuðu fyrir handan fljótið og í Egiptalandi, og þjónið Jahve. [15] En líki yður ekki að þjóna Jahve, kjósið þá í dag, hverjum þér viljið þjóna, hvort heldur guðum þeim, er feður yðar þjónuðu, þeir er bjuggu fyrir handan fljótið, eða guðum Amóríta, hverra land þér nú byggið; en eg og mínir ættmenn munum þjóna Jahve.

[16] Þá svaraði lýðurinn og sagði: Fjarri sé það oss að yfirgefa Jahve, til að þjóna öðrum guðum. [17] Því að Jahve er vor Guð, hann sem leitt hefir oss og feður vora af Egiptalandi, úr þrælahúsinu, og gjört hefir þessi miklu undur að oss ásjáandi og varðveitt oss á allri þeirri leið, sem vér höfum nú farið, og meðal allra þeirra þjóða, þar sem vér höfum lagt um leið vora. [18] Og Jahve stökti burt undan oss öllum þjóðunum og Amórítum, íbúum landsins. Vér viljum einnig þjóna Jahve, því að hann er vor Guð! [19] Jósúa sagði þá við lýðinn: Þér getið ekki þjónað Jahve, því að hann er heilagur Guð; vandlátur Guð er hann; hann mun ekki fyrirgefa misgjörðir yðar og syndir.
[20] Ef þér yfirgefið Jahve og þjónið útlendum guðum, þá mun hann snúa við og láta ilt yfir yður koma og tortíma yður, í stað þess að hann áður hefir gjört vel til yðar. [21] Þá sagði lýðurinn við Jósúa: Nei, því að Jahve viljum vér þjóna. [22] Þá sagði Jósúa við lýðinn: Þér eruð vottar að því gegn sjálfum yður, að þér hafið kosið að þjóna Jahve. Og þeir sögðu: Vér erum það. [23] Og kastið nú burt útlendu guðunum, sem hjá yður eru, og hneigið hjörtu yðar til Jahve, Ísraels Guðs. [24] Og lýðurinn sagði við Jósúa: Jahve, Guði vorum, viljum vér þjóna og hlýða hans röddu.

[25] Og Jósúa gjörði sáttmála við lýðinn á þeim degi og setti honum lög og rétt þar í Sikem. [26] Og Jósúa ritaði þessi orð í lögmálsbók Guðs, tók því næst stein mikinn og reisti hann þar upp undir eikinni, sem stóð í helgidómi Jahve. [27] Og Jósúa sagði við allan lýðinn: Sjá, steinn þessi skal vera vitni gegn oss, því að hann hefir heyrt alt, sem Jahve hefir við oss talað, og hann skal vera vitni gegn yður, til þess að þér afneitið ekki Guði yðar. [28] Síðan lét Jósúa fólkið fara, hvern til síns óðals.

[29] Eftir þessa atburði andaðist Jósúa Núnsson, þjónn Jahve, hundrað og tíu ára gamall, [30] og var hann grafinn í eignarlandi sínu, hjá *Timnat*-Sera, sem liggur á Efraím-fjöllum, fyrir norðan Gaas-fjall. [31] Og Ísrael þjónaði Jahve meðan Jósúa var á lífi og öldungar þeir, er lifðu Jósúa og þektu öll þau verk, er Jahve hafði gjört fyrir Ísrael.

[32] En bein Jósefs, sem Ísraelsmenn höfðu haft með sér sunnan af Egiptalandi, grófu þeir í Sikem, í landspildu þeirri, sem Jakob hafði keypt af sonum Hemors, föður Sikems, fyrir hundrað kesíta, og varð hún eign Jósefs sona.

[33] Og Eleasar, sonur Arons, andaðist og var grafinn í Gibeu, er átti Pínehas sonur hans og honum hafði gefin verið á Efraím-fjöllum.

13: 5 Mós. 6, 10—12. **14:** 2 Mós. 20, 3. **19:** 2 Mós. 23, 21. **20:** kap. 23, 15—16. **23:** 1 Sam. 7, 3. **25:** 2 Mós. 15, 25. **26:** 1 Mós. 35, 4. **28:** Dóm. 2, 6 n. **30:** kap. 19, 50. **32:** 1 Mós. 50, 25. 2 Mós. 13, 19. Post. 7, 16. 1 Mós. 33, 19.

Dómarabókin.

Unnið Kanaanland.

1 Eftir andlát Jósúa spurðu Ísraelsmenn Jahve og sögðu: Hver af
oss skal fyrstur fara í móti Kanaanítum, til þess að berjast við þá?
2 Jahve sagði: Júda skal fara í móti þeim; sjá, eg gef landið í hendur
honum. 3 En Júda sagði við Símeon, bróður sinn: Far þú með mér
inn í minn hluta, svo að við báðir megum berjast við Kanaanítana;
þá skal eg líka fara með þér inn í þinn hluta. Fór þá Símeon með
honum. 4 Og Júda fór, og Jahve gaf Kanaaníta og Peresíta í hendur
þeirra, og lögðu þeir þá að velli í Besek, — tíu þúsundir manna. 5 Og
þeir fundu Adóní-Besek í Besek og börðust við hann og unnu sigur á
Kanaanítum og Peresítum. 6 En Adóní-Besek flýði og veittu þeir hon-
um eftirför, tóku hann höndum og hjuggu af honum þumalfingurna og
stóru tærnar. 7 Þá mælti Adóní-Besek: Sjötíu konungar, sem höggnir
voru af þumalfingur og stóru tær, urðu að tína upp mola undir borði
mínu; eins og eg hefi gjört, svo geldur Guð mér. Síðan fóru þeir með
hann til Jerúsalem og þar dó hann. 8 En Júda synir herjuðu á Jerú-
salem og unnu hana, feldu íbúana með sverðseggjum og lögðu síðan
eld í borgina. 9 Eftir það héldu Júda synir ofan þaðan, til þess að
berjast við Kanaaníta, þá er bjuggu á fjöllunum, í suðurlandinu og á
láglendinu. 10 Og Júda fór móti Kanaanítunum, sem bjuggu í Hebron;
en Hebron hét áður Kirjat-Arba. Og þeir unnu sigur á Sesaí, Ahíman og
Talmaí. 11 Þaðan fór hann móti Debír-búum; en Debír hét áður Kir-
jat-Sefer. 12 Og Kaleb sagði: Hver sem leggur Kirjat-Sefer undir sig
og vinnur hana, honum skal eg gefa Aksa dóttur mína að konu.
13 Otníel Kenasson, bróðir Kalebs og honum yngri, vann þá borgina,
og hann gaf honum Aksa dóttur sína að konu. 14 Þegar hún skyldi
heim fara með bónda sínum, eggjaði hún hann þess, að hann skyldi
beiðast lands nokkurs af föður hennar. Steig hún þá niður af asnan-
um; Kaleb spurði hana þá: Hvað viltu? 15 Hún svaraði honum: Gef
mér gáfu nokkura, af því að þú hefir gefið mig til suðurlandsins; gef
mér því vatnsbrunna. Gaf hann henni þá brunna hið efra og brunna
hið neðra.

16 Og synir Kenítans, mágs Móse, höfðu farið úr pálmaborginni
með sonum Júda upp í Júda-eyðimörk, sem liggur fyrir sunnan Arad;
og þeir fóru og settust að meðal lýðsins. 17 En Júda fór með Símeon
bróður sínum, og þeir unnu sigur á Kanaanítunum, sem bjuggu í Zefat,
og helguðu hana banni; fyrir því var borgin nefnd Horma. 18 Og
Júda vann Gasa og land það, er undir hana lá, og Askalon og land
það, er undir hana lá, og Ekron og land það, er undir hana lá. 19 Og
Jahve var með Júda, svo að hann náði undir sig fjalllendinu; en þá,
sem bjuggu á sléttlendinu, fékk hann eigi rekið burt, því að þeir höfðu
járnvagna. 20 Og þeir gáfu Kaleb Hebron, eins og Móse hafði boðið,
og hann rak þaðan þá Anaks sonu þrjá. 21 En Jebúsítana, sem bjuggu
í Jerúsalem, gátu Benjamíns synir ekki rekið burt; fyrir því hafa Jeb-
úsítar búið í Jerúsalem ásamt Benjamíns sonum fram á þennan dag.

22 Og ættmenn Jósefs fóru líka upp móti Betel, og Jahve var með
þeim. 23 Og ættmenn Jósefs létu njósna í Betel; en borgin hét áður

---

1, 1: 4 Mós. 27, 21. Dóm. 20, 18. **10:** Jós. 15, 13 n. **11:** Jós. 15, 15—19. **16:** kap. 4, 11. 4 Mós. 10, 29. 5 Mós. 34, 3. **17:** 4 Mós. 21, 3. **19:** Jós. 17, 16. **20:** Jós. 14, 13; 15, 13. 4 Mós. 14, 24. **21:** Jós. 15, 63. **23:** 1 Mós. 28, 19.

Lús. [24] Þá sáu njósnarmennirnir mann koma út úr borginni og sögðu
við hann: Sýn oss, hvar komast má inn í borgina og munum vér sýna
þér miskunn. [25] Og hann sýndi þeim, hvar komast mætti inn í borg-
ina, og þeir tóku borgina herskildi, en manninum og öllu fólki hans
leyfðu þeir brottgöngu. [26] Maðurinn fór til lands Hetíta og reisti þar
borg og nefndi hana Lús; heitir hún svo enn í dag.

[27] Og Manasse rak eigi burt íbúana í Bet-Sean og smáborgunum,
er að lágu, í Taanak og smáborgunum, er að lágu, íbúana í Dór og
smáborgunum, er að lágu, íbúana í Jibleam og smáborgunum, er að
lágu, né íbúana í Megiddó og smáborgunum, er að lágu; og þannig
fengu Kanaanítar haldið bústað í landi þessu. [28] En er Ísrael efldist,
gjörði hann Kanaaníta sér vinnuskylda, en rak þá ekki algjörlega burt.
[29] Og Efraím rak eigi burt Kanaanítana, sem bjuggu í Geser; þannig
héldu Kanaanítar áfram að búa í Geser meðal þeirra. [30] Sebúlon rak
eigi burt íbúana í Kitrón né íbúana í Nahalól; þannig héldu Kanaan-
ítar áfram að búa meðal þeirra og urðu þeim vinnuskyldir. [31] Asser
rak eigi burt íbúana í Akkó né íbúana í Zídon, eigi heldur í Ahlab,
Aksíd, Helba, Afík og Rehób. [32] Fyrir því bjuggu Asserítar meðal
Kanaaníta, er fyrir voru í landinu, því að þeir ráku þá eigi burt.
[33] Naftalí rak eigi burt íbúana í Bet-Semes né íbúana í Bet-Anat; fyrir
því bjó hann meðal Kanaaníta, er fyrir voru í landinu; en íbúarnir í
Bet-Semes og Bet-Anat urðu þeim vinnuskyldir. [34] En Amórítar þrengdu
Dans sonum upp í fjöllin og liðu þeim ekki að koma niður á slétt-
lendið. [35] Þannig fengu Amórítar haldið bústað í Har-Heres, í Ajalon
og Saalbím; en með því að ætt Jósefs var þeim yfirsterkari, urðu þeir
vinnuskyldir. [36] En landamæri Amóríta lágu frá Sporðdrekaskarði, frá
klettinum og þar upp eftir.

2 Og engill Jahve kom frá Gilgal til Bókím og mælti: Eg leiddi
yður út af Egiptalandi og færði yður í það land, sem eg sór feðr-
um yðar, og eg sagði: »Eg mun aldrei rjúfa sáttmála minn við yður;
[2] en þér megið ekki gjöra sáttmála við íbúa þessa lands, heldur skuluð
þér rífa niður ölturu þeirra«. En þér hafið ekki hlýtt raustu minni.
Hví hafið þér gjört þetta? [3] Fyrir því segi eg og: Eg mun ekki stökkva
þeim burt undan yður, og þeir munu verða broddar í síðum yðar og
guðir þeirra verða yður að tálsnöru. [4] Og er engill Jahve hafði mælt
þessum orðum til allra Ísraelsmanna, þá hóf lýðurinn upp raust sína
og grét. [5] Og þeir nefndu stað þennan Bókím; og þeir færðu þar
Jahve fórn.

Ástandið á dögum dómaranna.

[6] Síðan lét Jósúa fólkið frá sér fara, og héldu þá Ísraelsmenn
hver til síns óðals, til þess að taka landið til eignar. [7] Og lýðurinn
þjónaði Jahve meðan Jósúa var á lífi og meðan öldungar þeir, sem
lifðu Jósúa, voru á lífi, þeir er séð höfðu öll hin miklu verk Jahve,
er hann gjörði fyrir Ísrael. [8] Þá andaðist Jósúa Núnsson, þjónn Jahve,
hundrað og tíu ára gamall. [9] Og hann var grafinn í eignarlandi sínu,
hjá Timnat-Heres á Efraím-fjöllum, fyrir norðan Gaas-fjall. [10] En er
öll sú kynslóð hafði líka safnast til feðra sinna, reis upp önnur kyn-
slóð eftir hana, er eigi þekti Jahve né þau verk, er hann hafði gjört
fyrir Ísrael. [11] Þá gjörðu Ísraelsmenn það, sem ilt var í augum Jahve

---

25: Jós. 6, 25. **27:** Jós. 17, 11 n. **29:** Jós. 16, 10. — **2, 1:** 1 Mós. 17, 7. 8. **2:** 2 Mós. 23, 32; 34, 12 n. 5 Mós. 7, 5. **3:** 4 Mós. 33, 55. Jós. 23, 13. **6:** Jós. 24, 28 n. **10:** 5 Mós. 31, 16.

og þjónuðu Baölum, [12] og yfirgáfu Jahve, Guð feðra sinna, er leitt
hafði þá af Egiptalandi, og eltu aðra guði, af guðum þjóða þeirra, er
bjuggu umhverfis þá, og féllu fram fyrir þeim og egndu Jahve til reiði.
[13] Og þeir yfirgáfu Jahve og þjónuðu Baal og Astörtum. [14] Þá upp-
tendraðist reiði Jahve gegn Ísrael, og hann gaf þá á vald ránsmönnum
og þeir rændu þá, og hann seldi þá í hendur óvinum þeirra alt í kring
um þá, svo að þeir fengu eigi framar staðist fyrir óvinum sínum.
[15] Hvert sem þeir fóru, var hönd Jahve í móti þeim til óhamingju,
eins og Jahve hafði sagt og eins og Jahve hafði svarið þeim; komust
þeir þá í miklar nauðir. [16] En Jahve vakti upp dómara, og þeir frels-
uðu þá úr höndum þeirra, er þá rændu. [17] En þeir hlýddu ekki heldur
dómurum sínum, heldur tóku fram hjá með öðrum guðum og féllu fram
fyrir þeim; þeir viku brátt af þeim vegi, sem feður þeirra höfðu gengið,
með því að hlýða boðum Jahve; þeir breyttu ekki svo. [18] Og þegar
Jahve vakti þeim upp dómara, þá var Jahve með dómaranum og
frelsaði þá úr höndum óvina þeirra á meðan dómarinn var á lífi;
því að Jahve kendi í brjósti um þá, er þeir kveinuðu undan kúgurum
sínum og kvölurum. [19] En er dómarinn andaðist, breyttu þeir að nýju
ver en feður þeirra, með því að elta aðra guði, til þess að þjóna þeim
og falla fram fyrir þeim; þeir létu eigi af gjörðum sínum né þrjózku-
breytni sinni. [20] Þá upptendraðist reiði Jahve gegn Ísrael og hann
sagði: Af því að þetta fólk hefir rofið sáttmála minn, þann er eg lagði
fyrir feður þeirra, og ekki hlýtt minni raustu, [21] þá mun eg ekki heldur
framar stökkva burt undan þeim nokkurum manni af þjóðum þeim,
sem Jósúa skildi eftir, er hann andaðist, [22] til þess að reyna Ísrael á
þeim, hvort þeir varðveita veg Jahve, til að ganga hann, eins og feður
þeirra gjörðu, eða ekki. [23] Þannig lét Jahve þjóðir þessar vera kyrrar,
án þess að reka þær burt bráðlega, og hann gaf þær eigi í hendur
Jósúa.
3 En þessar eru þjóðir þær, sem Jahve lét vera kyrrar, til þess að
reyna Ísrael á þeim — alla þá, er ekkert höfðu haft að segja af
öllum bardögunum um Kanaan, [2] einungis til þess að hinar komandi
kynslóðir Ísraelsmanna mættu kynnast hernaði — til þess að kenna
þeim hernað, aðeins þeim, sem eigi höfðu kynst slíku áður: [3] Fimm
höfðingjar Filistanna, allir Kanaanítar, Zídoningar og Hevítar, sem
bjuggu á Líbanon-fjöllum, frá fjallinu Baal-Hermon alt þangað, er leið
liggur til Hamat. [4] Voru þeir eftir, til þess að reyna Ísrael á þeim,
svo að augljóst yrði, hvort þeir vildu hlýða boðorðum Jahve, er hann
hafði sett feðrum þeirra fyrir Móse. [5] Þannig bjuggu Ísraelsmenn mitt
á meðal Kanaaníta, Hetíta, Amóríta, Peresíta, Hevíta og Jebúsíta;
[6] gengu þeir að eiga dætur þeirra og giftu sonum þeirra dætur sínar,
og þjónuðu guðum þeirra.

Fyrstu dómararnir: Otníel, Ehúð og Samgar.

[7] Og Ísraelsmenn gjörðu það, sem ilt var í augum Jahve, og
gleymdu Jahve, Guði sínum, og þjónuðu Baölum og asérum. [8] Upp-
tendraðist þá reiði Jahve gegn Ísrael, svo að hann seldi þá í hendur
Kúsan Rísjataím, konungi í Aram-Naharaím, og Ísraelsmenn þjónuðu
Kúsan Rísjataím í átta ár. [9] Þá hrópuðu Ísraelsmenn til Jahve, og
Jahve vakti Ísraelsmönnum upp hjálparmann, er hjálpaði þeim: Otníel

---

13: kap. 10, 6. **14**: kap. 3, 8; 4, 2. **15**: 3 Mós. 26, 17. 5 Mós. 28, 25. **16**: kap. 3, 9. 15. **22**: kap. 3, 1. 4. 5 Mós. 8, 2. — **3, 3**: Jós. 13, 2–6. **6**: 2 Mós. 34, 16. 5 Mós. 7, 3. **7**: kap. 2, 11. 13. **8**: kap. 2, 14. **9**: kap. 1, 13.

Kenasson, bróður Kalebs og honum yngri. [10] Og andi Jahve kom yfir
hann, svo að hann rétti hluta Ísraels; fór hann í hernað, og Jahve
gaf Kúsan Rísjataím, konung í Aram, í hendur honum, og hann varð
Kúsan Rísjataím yfirsterkari. [11] Var síðan friður í landi í fjörutíu ár.
Þá andaðist Otníel Kenasson.
[12] En Ísraelsmenn gjörðu enn af nýju það, sem ilt var í augum
Jahve. Þá efldi Jahve Eglón, konung í Móab, móti Ísrael, af því að
þeir gjörðu það, sem ilt var í augum Jahve. [13] Hann safnaði að sér
Ammónítum og Amalekítum, fór því næst og vann sigur á Ísrael, og
þeir náðu pálmaborginni á sitt vald. [14] Og Ísraelsmenn þjónuðu Eglón,
konungi í Móab, í átján ár. [15] Þá hrópuðu Ísraelsmenn til Jahve, og
Jahve vakti þeim upp hjálparmann, Ehúð, son Gera Benjamíníta, en
hann var maður örvendur. Ísraelsmenn sendu hann með skatt á fund
Eglóns, konungs í Móab. [16] En Ehúð hafði smíðað sér sax tvíeggjað,
spannarlangt; hann gyrti sig því undir klæðum á hægri hlið. [17] Og
hann færði Eglón, konungi í Móab, skattinn, en Eglón var maður
digur mjög. [18] En er hann hafði borið fram skattinn, lét hann menn-
ina fara, þá er borið höfðu skattinn. [19] En sjálfur sneri hann aftur
hjá skurðmyndunum í Gilgal og sagði: Leyndarmál hefi eg að segja
þér, konungur. En hann sagði: Þei! og allir þeir gengu út, er kring
um hann stóðu. [20] Þá gekk Ehúð til hans, þar sem hann sat aleinn
í hinum svala þaksal sínum. Og Ehúð mælti: Eg hefi erindi frá
Guði við þig. Stóð hann þá upp úr sæti sínu. [21] En Ehúð greip til
vinstri hendinni og þreif sverðið á hægri hlið sér og lagði því í kvið
honum. [22] Gekk blaðið á kaf og upp yfir hjöltu, svo að fal blaðið í
ístrunni, því að eigi dró hann saxið úr kviði honum. Gekk hann þá
út á þakið. [23] Síðan gekk Ehúð út í gegn um forsalinn og lukti dyrn-
ar á þaksalnum á eftir sér og skaut loku fyrir. [24] En er hann var út
genginn, komu þjónar konungs og sáu þeir að dyrnar á þaksalnum
voru lokaðar og sögðu: Hann hefir víst sezt niður erinda sinna inni í
svala herberginu. [25] Biðu þeir nú, þar til er þeim leiddist biðin. Og
er hann enn ekki lauk upp dyrunum á þaksalnum, þá tóku þeir lyk-
ilinn og luku upp, og lá þá herra þeirra dauður á gólfinu. [26] En Ehúð
hafði komist undan meðan þeir hinkruðu við; hann var kominn út
að skurðmyndunum og komst undan til Seíra. [27] Og er hann var
þangað kominn, lét hann þeyta lúður á Efraím-fjöllum. Fóru Ísraels-
menn þá með honum ofan af fjöllunum, en hann var fyrir þeim.
[28] Og hann sagði við þá: Fylgið mér, því að Jahve hefir gefið óvini
yðar, Móabítana, í hendur yðar. Fóru þeir þá ofan á eftir honum og
náðu öllum vöðum á Jórdan yfir til Móab og létu engan komast þar
yfir. [29] Og þá feldu þeir af Móabítum um tíu þúsundir manna, og
voru það alt sterkir menn og hraustir; enginn komst undan. [30] Þannig
urðu Móabítar á þeim degi að beygja sig undir vald Ísraels. Var nú
friður í landi um áttatíu ár.
[31] Og eftir hann kom Samgar Anatsson; hann feldi af Filistum
sex hundruð manna með nautastaf; þannig frelsaði einnig hann Ísrael.

Debóra og Barak. Afreksverk Jaelar.

4 Þegar Ehúð var dáinn, gjörðu Ísraelsmenn enn af nýju það, sem
ilt var í augum Jahve. [2] Og Jahve seldi þá í hendur Jabín, Kan-
aans konungi, sem hafði aðsetur í Hazór; en hershöfðingi hans hét
Sísera og bjó hann í Haróset heiðingjanna. [3] Og Ísraelsmenn hrópuðu

---

13: kap. 1, 16. 24: 1 Sam. 24, 4. — 4, 2: 1 Sam. 12, 9.

til Jahve, því að hann átti níu hundruð járnvagna og hafði kúgað
Ísraelsmenn harðlega í tuttugu ár.
4 Kona hét Debóra; hún var spákona og eiginkona manns þess,
er Lapídót hét; hún var dómari í Ísrael um þessar mundir. 5 Hún sat
undir Debóru-pálma milli Rama og Betel á Efraím-fjöllum; og Ísraels-
menn fóru þangað upp til hennar, að hún legði dóm á mál þeirra.
6 Hún sendi og lét kalla til sín Barak Abínóamsson frá Kedes í Naftalí
og sagði við hann: Sannlega hefir Jahve, Ísraels Guð, boðið svo: Far
þú og hald til Tabor-fjalls og haf með þér tíu þúsundir manna af
Naftalí sonum og Sebúlons sonum. 7 Og eg mun leiða Sísera, hers-
höfðingja Jabíns, með vögnum hans og liði til þín að Kíson-læk, og
eg mun gefa hann í hendur þínar. 8 En Barak sagði við hana: Fara
mun eg, ef þú fer með mér; en viljir þú eigi fara með mér, mun eg
hvergi fara. 9 Hún svaraði: Víst mun eg með þér fara; en enga frægð
munt þú hafa af för þessari, sem þú fer, því að Jahve mun selja Sís-
era í konu hendur. Síðan tók Debóra sig upp og fór með Barak til
Kedes. 10 Þá kallaði Barak saman Sebúlon og Naftalí í Kedes, og tíu
þúsundir manna fóru með honum, og Debóra var í för með honum.
11 En Heber Keníti hafði skilist við Kain, við niðja Hóbabs, tengda-
föður Móse, og sló hann tjöldum sínum alt að eikinni hjá Zaanaím,
sem er hjá Kedes.
12 Nú var Sísera sagt frá því, að Barak Abínóamsson væri farinn
upp á Tabor-fjall; 13 dró Sísera þá saman alla vagna sína, níu hundruð
járnvagna, og alt það lið, er með honum var, frá Hróset heiðingjanna
til Kíson-lækjar. 14 Þá sagði Debóra við Barak: Rís þú nú upp, því
að nú er sá dagur kominn, er Jahve mun selja Sísera í þínar hendur;
sannlega er Jahve farinn á undan þér. Fór Barak þá ofan af Tabor-
fjalli og tíu þúsundir manna fylgdu honum. 15 Og Jahve gjörði Sísera
felmtsfullan og alla vagna hans og allan hans her með sverðseggjum
frammi fyrir Barak, svo að Sísera hljóp af vagni sínum og flýði undan
á fæti. 16 En Barak elti vagnana og herinn alt til Haróset heiðingjanna,
og allur her Sísera féll fyrir sverðseggjum; enginn komst undan. 17 En
Sísera flýði á fæti til tjalds Jaelar, konu Hebers Keníta, því að friður
var milli Jabíns, konungs í Hazór, og húss Hebers Keníta. 18 Þá gekk
Jael út í móti Sísera og sagði við hann: Gakk inn, herra minn, gakk
inn til mín; vertu óhræddur. Og hann gekk inn til hennar í tjaldið,
og hún lagði ábreiðu yfir hann. 19 Þá sagði hann við hana: Gef mér
vatnssopa að drekka, því að eg er þyrstur. Hún leysti þá frá mjólk-
urbelg og gaf honum að drekka, og breiddi síðan ofan á hann aftur.
20 Þá sagði hann við hana: Stattu í tjalddyrunum, og ef einhver kem-
ur og spyr þig og segir: Er nokkur hér? þá seg þú: Nei. 21 Þá þreif
Jael, kona Hebers, tjaldhæl og tók hamar í hönd sér og gekk hljóðlega
inn til hans og rak hælinn gegn um þunnvangann, svo að hann gekk
í jörð niður; en Sísera var sofnaður fasta-svefni, því að hann var
þreyttur. Varð þetta hans bani. 22 Í sama bili kom Barak og var að
elta Sísera. Jael gekk þá út í móti honum og sagði við hann: Kom
þú hingað, og mun eg sýna þér þann mann, sem þú leitar að. Og
hann gekk inn til hennar, og lá þá Sísera þar dauður með hælinn
gegn um þunnvangann.
23 Þannig lægði Guð á þeim degi Jabín, Kanaans konung, fyrir
Ísraelsmönnum. 24 Og hönd Ísraelsmanna lagðist æ þyngra og þyngra
á Jabín, Kanaans konung, unz þeir að lokum gjörðu út af við hann.

6: Hebr. 11, 32. **11:** kap. 1, 16. 4 Mós. 10, 29. **15:** Jós. 10, 10. Sálm. 83, 10.
19: kap. 5, 25.

Sigurljóð Debóru og Baraks.

5 Þá sungu þau Debóra og Barak Abínóamsson á þessa leið:
2 Að foringjar veittu forystu í Ísrael,
að fólkið kom sjálfviljuglega, — fyrir það lofið Jahve.
3 Heyrið, þér konungar, hlustið á, þér höfðingjar!
Jahve vil eg, vil eg vegsama,
lofsyngja Jahve, Ísraels Guði.

4 Jahve, þegar þú brauzt út frá Seír,
þegar þú brunaðir fram frá Edóm-völlum,
þá nötraði jörðin og himnarnir drupu,
já, skýin létu vatn niður streyma;
5 fjöllin skulfu fyrir Jahve,
sjálft Sínaí fyrir Jahve, Ísraels Guði.

6 Á dögum Samgars Anatssonar,
á dögum Jaelar voru þjóðbrautir mannlausar,
og vegfarendur fóru krókóttar leiðir.
7 Fyrirliða vantaði í Ísrael, vantaði,
unz þú komst fram, Debóra,
unz þú komst fram, móðir í Ísrael!

8 Menn kusu sér nýja guði;
þá var barist við borgarhliðin;
skjöldur sást eigi né spjót
meðal fjörutíu þúsunda í Ísrael.

9 Hjarta mitt heyrir leiðtogum Ísraels,
þeim er komu sjálfviljuglega fram meðal fólksins; lofið Jahve!
10 Þér, sem ríðið bleikrauðum ösnum,
þér, sem hvílið á ábreiðum,
og þér, sem farið um veginn — talið um það.
11 Fjarri hávaða bogmannanna,
meðal vatnsþrónna,
þar víðfrægi menn réttlætisverk Jahve,
réttlætisverk fyrirliða hans í Ísrael.
Þá fór lýður Jahve niður að borgarhliðunum.
12 Vakna þú, vakna þú, Debóra,
vakna þú, vakna þú, syng kvæði!
Rís þú upp, Barak,
og leið burt bandingja þína, Abínóams sonur!

13 Þá fóru ofan leifar göfugmennanna, liðsins,
Jahve steig ofan mér til hjálpar meðal hetjanna.
14 Frá Efraím fóru ofan þeir, sem rótfestir voru á Amalek,
á eftir þér, Benjamín, meðal liðsflokka þinna.
Frá Makír fóru ofan leiðtogar
og frá Sebúlon þeir, er báru liðstjórastafinn,
15 og fyrirliðarnir í Íssakar með Debóru,
og eins og Íssakar, svo og Barak;
hann steypti sér á hæla honum ofan í dalinn.

Við Rúbens læki voru miklar ráðagerðir.
16 Hví sazt þú milli fjárgirðinganna,
til þess að hlusta á pípublástur hjarðmannanna?

5, 4: 5 Mós. 33, 2. Sálm. 68, 8. 9. 8: 5 Mós. 32, 16. 17. 14: kap. 12, 15.

Við Rúbens læki voru miklar ráðagerðir.
17 Gíleað hélt kyrru fyrir hinumegin Jórdanar
og Dan — hvers vegna dvaldi hann við skipin?
Asser sat kyr við sjávarströndina
og hélt kyrru fyrir við víkur sínar.
18 Sebúlon er lýður, sem hætti lífi sínu í dauðann,
og Naftalí á hæðum landsins.

19 Konungar komu, börðust,
þá börðust konungar Kanaans
við Taanak hjá Megiddó-vötnum;
silfur fengu þeir ekkert að herfangi.
20 Af himni börðust stjörnurnar,
af brautum sínum börðust þær við Sísera;
21 Kíson-lækur skolaði þeim burt,
orustu-lækurinn, lækurinn Kíson.
Stíg, sál mín, öfluglega!

22 Þá hlumdu hófar hestanna,
af reiðinni, reið kappanna,

23 Bölvið Merós! sagði engill Jahve,
já, bölvið íbúum hennar,
af því að þeir komu ekki Jahve til hjálpar,
Jahve til hjálpar meðal hetjanna.

24 Blessuð framar öllum konum veri Jael,
kona Hebers Keníta,
framar öllum konum í tjaldi veri hún blessuð!
25 Vatn bað hann um, mjólk gaf hún,
í skrautlegri skál rétti hún honum rjóma.
26 Hún rétti út hönd sína eftir hælnum
og hægri hönd sína eftir smíðahamrinum,
og sló Sísera, mölvaði haus hans,
laust sundur þunnvanga hans og klauf inn úr.
27 Hann hné fyrir fætur henni, fjell út af og lá þar;
hann hné fyrir fætur henni, féll út af:
þar sem hann hné niður, þar lá hann dauður.

28 Út um gluggann skimar og kallar
móðir Sísera, út um grindurnar:
Hví seinkar vagni hans?
Hvað tefur ferð hervagna hans?
29 Hinar vitrustu af hefðarfrúm hennar svara henni,
já, sjálf hefir hún upp fyrir sér orð þeirra:
30 Efalaust hafa þeir fengið herfang og verið að skifta því,
eina ambátt, tvær ambáttir á mann,
litklæði handa Sísera að herfangi,
litklæði, glitofin, að herfangi,
litklæði, tvo glitofna dúka um háls drotningarinnar!

31 Svo farist allir óvinir þínir, Jahve!
En þeir, sem hann elska, eru sem sólaruppkoman í ljóma sínum.

Var nú friður í landi í fjörutíu ár.

20: Jós. 10, 14. **21:** kap. 4, 13. **24:** kap. 4, 17 n.

Köllun Gídeons.

6 Og Ísraelsmenn gjörðu það, sem ilt var í augum Jahve; þá gaf
Jahve þá í hendur Midíans í sjö ár. 2 Og Midían varð Ísrael yfir-
sterkari; gjörðu Ísraelsmenn sér þá fylgsni á fjöllum uppi, hella og
vígi fyrir Midían. 3 Og þegar Ísrael sáði, komu Midíanítar, Amalekítar
og austurbyggjar og fóru í móti honum. 4 Og þeir settu herbúðir sínar
gegn þeim og eyddu gróðri landsins alla leið til Gasa og skildu enga
lífsbjörg eftir í Ísrael, ekki heldur sauði, naut eða asna. 5 Því að þeir
fóru norður þangað með kvikfénað sinn og tjöld sín; kom slíkur ara-
grúi af þeim, sem engisprettur væru; varð engri tölu komið á þá né
úlfalda þeirra, og brutust þeir inn í landið, til að eyða það. 6 Var
Ísrael þá mjög þjakaður af völdum Midíans, og Ísraelsmenn hrópuðu
til Jahve. 7 Og er Ísraelsmenn hrópuðu til Jahve undan Midían, 8 þá
sendi Jahve spámann til Ísraelsmanna, og hann sagði við þá: Svo
segir Jahve, Ísraels Guð: Eg leiddi yður út af Egiptalandi og færði yð-
ur út úr þrælahúsinu, 9 og eg frelsaði yður úr höndum Egipta og úr
höndum allra þeirra, er yður kúguðu, og eg stökti þeim burt undan
yður og gaf yður land þeirra. 10 Og eg sagði við yður: Eg er Jahve,
Guð yðar; þér skuluð ekki óttast guði Amórítanna, í hverra landi þér
búið, — en þér hlýdduð ekki minni röddu.
11 Þá kom engill Jahve og settist undir eikina í Ofra, er átti Jóas
Abíesríti; en Gídeon sonur hans var að þreskja hveiti í vínþröng, til
þess að forða því undan Midían. 12 Og engill Jahve birtist honum og
sagði við hann: Jahve er með þér, hrausta hetja! 13 Þá sagði Gídeon
við hann: Æ, herra minn, ef Jahve er með oss, hví hefir þá alt þetta
oss að hendi borið? og hvar eru öll dásemdarverk hans, þau er feður
vorir hafa skýrt oss frá, segjandi: Já, Jahve leiddi oss út af Egipta-
landi! En nú hefir Jahve hafnað oss og gefið oss í hendur Midíans.
14 Þá sneri Jahve sér til hans og mælti: Far af stað í þessum styrk-
leika þínum, og þú munt frelsa Ísrael úr höndum Midíans; það er eg,
sem sendi þig. 15 Hann svaraði honum: Æ, herra, hvernig á eg að
frelsa Ísrael? Sjá, minn ættleggur er aumasti ættleggurinn í Manasse
og eg er lítilmótlegastur í minni ætt. 16 Þá sagði Jahve við hann: Eg
mun vera með þér og þú munt sigra Midíaníta, sem einn maður væri.
17 Hann svaraði honum: Hafi eg fundið náð í augum þínum, þá gjör
mér tákn þess, að það sért þú, er við mig talar. 18 Far ekki héðan
burt, fyr en eg kem aftur til þín og færi hingað út fórnargáfu mína og
set hana fram fyrir þig. Og hann sagði: Eg mun bíða hér, þar til er
þú kemur aftur. 19 Þá fór Gídeon og tilreiddi hafurkið og ósýrðar
kökur úr einni efu mjöls; lagði hann kjötið í körfu, en lét súpuna í
krukku og kom með þetta út til hans undir eikina og bar það fram.
20 En engill Guðs sagði við hann: Tak þú kjötið og ósýrðu kökurnar og
legg það á klett þennan og hell súpunni yfir. Hann gjörði svo. 21 Engill
Jahve rétti þá út staf þann, sem hann hafði í hendi, og snart kjötið
og ósýrðu kökurnar með stafsendanum; kom þá eldur upp úr klettin-
um og eyddi kjötinu og ósýrðu kökunum; en engill Jahve hvarf sjón-
um hans. 22 Þá sá Gídeon, að það hafði verið engill Jahve. Og Gídeon
sagði: Vei, drottinn Jahve, því að þess vegna hefi eg séð engil Jahve
augliti til auglitis! 23 Og Jahve sagði við hann: Friður sé með þér;
óttast ekki; þú munt ekki deyja! 24 Og Gídeon reisti Jahve þar altari
og nefndi það: Jahve er friður. Stendur það enn í dag í Ofra Abí-
esrítanna.

6, 3: 5 Mós. 28, 33. 5: kap. 7, 12. 10: 2 Kong. 17, 35. 38. 16: 2 Mós. 3, 12. 21:
3 Mós. 9, 24. 22: 2 Mós. 33, 20. Dóm. 13, 22.

25 Þessa sömu nótt sagði Jahve við hann: Tak uxa föður þíns
og annan uxa, sjö vetra gamlan, og brjót Baals-altari föður þíns og
högg þú upp aséruna, sem hjá því er; 26 reis því næst Jahve, Guði
þínum, altari efst uppi á borg þessari, inni í víghyrningunni; tak síðan
annan uxann og ber fram brennifórn ásamt viðinum úr asérunni, er þú
heggur upp. 27 Þá tók Gídeon tíu menn af sveinum sínum og gjörði
svo sem Jahve hafði sagt honum. En með því að hann óttaðist að
hann mundi eigi geta gjört þetta að degi til fyrir ættmennum sínum
og borgarmönnum, þá gjörði hann það um nótt. 28 En er borgar-
menn risu árla morguninn eftir, þá var Baals-altarið brotið og höggin
upp aséran, sem hjá því var, og öðrum uxanum hafði verið fórnað
á nýreista altarinu. 29 Þá sögðu þeir hver við annan: Hver hefir gjört
þetta? Og þeir rannsökuðu og leituðu, og sögðu: Gídeon Jóasson hefir
gjört þetta. 30 Þá sögðu borgarmenn við Jóas: Sel fram son þinn, og
skal hann deyja; því að hann hefir brotið Baals-altarið og höggið upp
aséruna, sem hjá því var. 31 En Jóas sagði við alla þá, sem hjá hon-
um stóðu: Ætlið þér að taka upp mál fyrir Baal, eða ætlið þér að
fara að hjálpa honum? Hver sá, sem tekur upp mál fyrir hann, skal
lífi týna áður næsti dagur rennur upp. Ef hann er Guð, þá sæki
hann sjálfur mál sitt, úr því að altari hans hefir verið brotið. 32 Upp
frá þeirri stundu var hann nefndur Jerúbbaal, af því að menn sögðu:
Baal sæki mál á hendur honum, fyrir því að hann braut altari hans.
33 Nú höfðu allir Midíanítar, Amalekítar og austurbyggjar safnast
saman; fóru þeir yfir um og settu herbúðir sínar á Jesreel-sléttu. 34 En
andi Jahve kom yfir Gídeon, og þeytti hann lúðurinn, og Abíesrítar
söfnuðust saman til fylgdar við hann. 35 Hann sendi og sendiboða
út um allan Manasse; safnaðist hann og til fylgdar við hann; hann
sendi og sendiboða til Assers, Sebúlons og Naftalí; fóru þeir og í móti
þeim. 36 Þá sagði Gídeon við Guð: Ef þú ætlar að frelsa Ísrael fyrir
mínar hendur, eins og þú hefir sagt, 37 sjá, þá legg eg ullarreyfi út á
láfann; ef dögg er þá á reyfinu einu, en jörð öll er þur, þá veit eg að
þú munt frelsa Ísrael fyrir mínar hendur, eins og þú hefir sagt. 38 Og
það varð svo. Morguninn eftir reis hann árla og kreisti reyfið, og vatt
hann þá dögg úr reyfinu, fulla skál af vatni. 39 En Gídeon sagði við
Guð: Lát eigi reiði þína upptendrast gegn mér, þó að eg tali enn að-
eins í þetta sinn; eg ætla aðeins einu sinni enn að gjöra tilraun með
reyfið; skal nú reyfið eitt þurt vera, en jörð öll vot af dögg. 40 Og
Guð gjörði svo á þeirri nóttu; var reyfið eitt þurt, en jörð var öll vot
af dögg.

Gídeon vinnur sigur á Midíanítum.

7 Nú tók Jerúbbaal — það er Gídeon — sig árla upp og alt liðið,
er með honum var, og settu þeir herbúðir sínar hjá Haród-lind;
en herbúðir Midíans voru fyrir norðan hann, hinumegin við Móre-
hæð þar á sléttunni. 2 Og Jahve sagði við Gídeon: Liðið er of margt,
sem með þér er, til þess að eg vilji gefa Midían í hendur þeirra;
ella kynni Ísrael að hrokast upp gegn mér og segja: Mín eigin hönd
hefir frelsað mig. 3 Kalla því nú í eyru fólksins og seg: Hver sá, sem
hræddur er og hugdeigur, snúi við og fari aftur frá Gíleað-fjalli. Þá
sneru aftur tuttugu og tvær þúsundir af liðinu, en tíu þúsundir urðu
eftir. 4 Þá sagði Jahve við Gídeon: Enn er liðið of margt; leið þú þá
ofan til vatnsins, og mun eg reyna þá þar fyrir þig. Sá sem eg þá

25: 5 Mós. 7, 5. **32**: kap. 7, 1 **34**: 1 Kron. 12, 18. 2 Kron. 24, 20. **39**: 1 Mós. 18, 30. — **7, 1**: kap. 6, 32.

segi um við þig: þessi skal með þér fara, hann skal með þér fara; en
hver sá er eg segi um við þig: þessi skal ekki með þér fara, hann
skal ekki fara. 5 Leiddi hann þá liðið niður til vatnsins. Og Jahve
sagði við Gídeon: Öllum þeim, sem lepja vatnið með tungu sinni, eins
og hundar gjöra, skalt þú skipa sér, og sömuleiðis öllum þeim, sem
krjúpa á kné, til þess að drekka úr lófa sínum, er þeir færa upp að
munni sér. 6 En þeir, sem löptu vatnið, voru þrjú hundruð að tölu;
en alt hitt liðið kraup á kné, til þess að drekka vatnið. 7 Þá sagði
Jahve við Gídeon: Með þeim þrem hundruðum manns, sem lapið hafa,
mun eg frelsa yður og gefa Midían í hendur þínar, en alt hitt liðið
skal fara, hver heim til sín. 8 Þá tóku þeir til sín veganesti liðsins og
lúðra þeirra; en alla aðra Ísraelsmenn lét hann burt fara, hvern til
síns heimkynnis, og hélt aðeins þrem hundruðum manna eftir. Og
herbúðir Midíans voru fyrir neðan hann á sléttunni.

9 Hina sömu nótt sagði Jahve við hann: Rís þú upp og far ofan
í herbúðirnar, því að eg hefi gefið þær í þínar hendur. 10 En ef þú
ert hræddur að fara ofan þangað, þá far þú með Púra, svein þinn,
til herbúðanna, 11 og hlustaðu á, hvað þeir segja. Mun þá hugur þinn
styrkjast svo, að þú fer ofan í herbúðirnar. Þá fór hann og Púra
sveinn hans til yztu hermannanna, sem voru í herbúðunum. 12 En
Midíanítar, Amalekítar, og allir austurbyggjar höfðu reist herbúðir á
sléttunni, sem engisprettur að fjölda til, og úlfaldar þeirra voru ótelj-
andi, sem sandur á sjávarströndu að fjölda til. 13 Þegar Gídeon kom
þangað, var maður nokkur að segja félaga sínum draum með þessum
orðum: Sjá, mig dreymdi draum og þótti mér byggbrauðskaka velta
sér að herbúðum Midíans og komst hún alla leið að tjaldinu og rakst
á það, svo að það féll, og kollvelti því, svo að tjaldið lá flatt. 14 Þá
svaraði hinn: Þetta er ekkert annað en sverð Ísraelítans Gídeons Jóas-
sonar; Guð hefir gefið Midían og allar herbúðirnar í hendur hans.
15 Og er Gídeon hafði heyrt frásöguna um drauminn og ráðningu hans,
féll hann fram; sneri síðan aftur til herbúða Ísraels og sagði: Rísið
upp, því að Jahve hefir gefið herbúðir Midíans í yðar hendur. 16 Þá
skifti hann þeim þrem hundruðum manna í þrjá flokka og fékk þeim
öllum lúðra í hönd og tómar krúsir og blys í krúsunum. 17 Og hann
sagði við þá: Lítið á mig og gjörið sem eg; þegar eg kem að útjaðri
herbúðanna, þá gjörið eins og eg gjöri. 18 Þegar eg því þeyti lúður-
inn og allir þeir, sem með mér eru, þá skuluð þér líka þeyta lúðrana
kring um allar herbúðirnar og segja: Sverð Jahve og Gídeons! 19 Síðan
kom Gídeon og það hundrað manna, er með honum var, að útjaðri
herbúðanna í byrjun mið-varðtíðarinnar; var þá einmitt nýbúið að
setja verðina. Þá þeyttu þeir lúðrana og brutu sundur krúsirnar, sem
þeir báru í höndum sér. 20 Þeyttu nú flokkarnir þrír lúðrana og brutu
krúsirnar, tóku blysin í vinstri hönd sér og lúðrana í hægri hönd
sér, til þess að þeyta þá, og æptu: Sverð Jahve og Gídeons! 21 Stóðu
þeir kyrrir, hver á sínum stað, umhverfis herbúðirnar; en í herbúð-
unum komst alt í uppnám, og flýðu menn nú með ópi miklu. 22 Og
er þeir þeyttu þrjú hundruð lúðrana, þá beindi Jahve sverðum þeirra
gegn þeirra eigin mönnum um allar herbúðirnar, og flýði allur herinn
til Bet-Sitta, á leið til Zerera, að árbakkanum við Abel-Mehóla hjá
Tabbat. 23 Nú voru kallaðir saman Ísraelsmenn úr Naftalí, Asser og
öllum Manasse, og þeir veittu Midían eftirför. 24 Gídeon hafði og sent
sendimenn um öll Efraím-fjöll og látið segja: Farið ofan í móti Midían
og varnið þeim yfirferðar yfir árnar alt til Bet-Bara og yfir Jórdan.

7: 1 Sam. 14, 6. 2 Kron. 14, 11. 12: kap. 6, 5.

Þá var öllum Efraímítum stefnt saman og þeir vörnuðu þeim yfirferðar
yfir árnar alt til Bet-Bara og yfir Jórdan. 25 Og þeir handtóku tvo
höfðingja Midíaníta, þá Óreb* og Seeb**, og drápu Óreb hjá Órebs-
kletti; en Seeb drápu þeir hjá Seebs-vínþröng. Síðan veittu þeir Midí-
anítum eftirför. En höfuðin af Óreb og Seeb færðu þeir Gídeon hinu-
megin Jórdanar.

8 En Efraímítar sögðu við hann: Hví gjörðir þú oss þetta, að
kalla oss eigi? Heldur hefir þú farið einn, til þess að berjast við
Midíaníta. Og þeir þráttuðu ákaflega við hann. 2 Þá sagði hann við
þá: Hvað hefi eg nú gjört í samanburði við yður? Er ekki eftirtín-
ingur Efraíms betri en vínberjatekja Abíesers? 3 Í yðar hendur hefir
Guð gefið höfðingja Midíans, þá Óreb og Seeb. Hvað hefi eg megnað
að gjöra í samanburði við yður? Og er hann hafði þetta mælt, sef-
aðist reiði þeirra við hann.

Leiðangur Gídeons austan Jórdanar.

4 Gídeon kom nú að Jórdan og fór yfir hana með þau þrjú
hundruð manna, er með honum voru; en þeir voru þreyttir orðnir að
reka flóttann. 5 Og hann sagði við Súkkót-búa: Gefið liðinu, sem fylgir
mér, brauðhleifa, því að þeir eru þreyttir orðnir, þar eð eg er að elta
þá Seba og Zalmúna, Midíans konunga. 6 En höfðingjarnir í Súkkót
sögðu: Eru þeir Seba og Zalmúna þegar gengnir þér svo í greipar, að
vér megum gefa her þínum brauð? 7 Þá sagði Gídeon: Sé það svo!
Þegar Jahve gefur Seba og Zalmúna í mínar hendur, þá skal eg þreskja
hold yðar með þyrnum eyðimerkurinnar og með þistlum. 8 Og þaðan
fór hann til Pnúel og mælti við þá á sömu leið. En Pnúel-búar svör-
uðu honum hinu sama og Súkkót-búar höfðu svarað. 9 Þá sagði hann
og við Pnúel-búa á þessa leið: Þegar eg kem aftur heilu og höldnu,
mun eg brjóta niður kastala þennan. 10 En þeir Seba og Zalmúna
voru í Karkór og herlið þeirra með þeim — um fimtán þúsundir
manna, allir þeir, er eftir voru af öllum her austurbyggja, en eitt
hundrað og tuttugu þúsundir vopnaðra manna voru fallnar. 11 Fór
Gídeon nú tjaldbúa-leið fyrir austan Nóba og Jogbeha og réðst á her-
búðirnar, þá er herinn ugði eigi að sér. 12 Þeir Seba og Zalmúna
flýðu, en hann elti þá og tók höndum báða Midíans konungana Seba
og Zalmúna, og tvístraði öllum hernum. 13 Eftir það sneri Gídeon
Jóasson aftur úr leiðangrinum hjá Heres-stígnum. 14 Og hann tók
höndum svein nokkurn frá Súkkót-búum og kvaddi hann sagna; og
sveinninn skrifaði upp fyrir hann höfðingjana í Súkkót og öldungana,
sjötíu og sjö manns. 15 Og er hann kom til Súkkót-búa, sagði hann:
Hér eru nú þeir Seba og Zalmúna, er þér hædduð mig fyrir og sögðuð:
Eru þeir Seba og Zalmúna þegar gengnir svo í greipar þér, að vér
megum gefa þreyttum mönnum þínum brauð? 16 Og hann tók öld-
unga borgarinnar og þyrna eyðimerkurinnar og þistla og lét Súkkót-
búa kenna á þeim. 17 Og hann braut niður kastalann í Pnúel og drap
borgarbúa. 18 Síðan sagði hann við Seba og Zalmúna: Hvernig voru
þeir menn í hátt, er þið drápuð hjá Tabor? Og þeir sögðu: Þeir voru
alveg eins og þú; voru þeir allir slíkir ásýndum, sem væru þeir konungs-
synir. 19 Þá sagði hann: Þeir hafa verið bræður mínir, synir móður
minnar. Svo sannarlega sem Jahve lifir: Ef þið hefðuð gefið þeim líf,
mundi eg ekki hafa drepið ykkur. 20 Því næst sagði hann við Jeter,
frumgetinn son sinn: Far þú til og drep þá! En sveinninn brá ekki

---

25: * Þ. e. Hrafn. ** Þ. e. Úlfur. Sálm. 83, 12. Jes. 9, 4; 10, 26. — **8, 1:** kap. 12, 1. **11:** 4 Mós. 32, 35. 42.

sverði sínu, því að hann bar ekki hug til, enda var hann ungur að
aldri. [21] En þeir Seba og Zalmúna sögðu: Far þú sjálfur til og vinn
á okkur, því að afl fylgir aldri manns. Fór þá Gídeon til og drap þá
Seba og Zalmúna og tók tinglin, sem voru um hálsana á úlföldum
þeirra.

Gídeon hafnar konungdómi. Andlát hans.

[22] Þá sögðu Ísraelsmenn við Gídeon: Drotna þú yfir oss, bæði þú
og sonur þinn og sonarsonur þinn, því að þú hefir frelsað oss af hendi
Midíans. [23] En Gídeon sagði við þá: Eigi mun eg drotna yfir yður, og
eigi mun sonur minn heldur drotna yfir yður; Jahve skal yfir yður drotna.
[24] Þá sagði Gídeon við þá: Bónar vil eg biðja yður: gefið mér allir
eyrnahringa þá, er þér hafið fengið að herfangi. — Því að þeir báru
eyrnahringa af gulli, þar eð þeir voru Ísmaelítar. — [25] Og þeir svöruðu:
Vér viljum fúslega gefa þér þá. Og þeir breiddu út skikkju og köstuðu
þangað hver og einn eyrnahringum þeim, er þeir höfðu fengið að her-
fangi. [26] En þyngd þessara eyrnahringa af gulli, er hann beiðst hafði,
var eitt þúsund og sjö hundruð siklar gulls, fyrir utan tinglin, eyrna-
perlurnar og purpuraklæðin, sem Midíans konungarnir báru, og fyrir
utan festar þær, sem voru um hálsana á úlföldum þeirra. [27] Og Gídeon
gjörði úr því hökullíkneski og reisti það upp í borg sinni, í Ofra, og
allur Ísrael tók þar fram hjá með því, og það varð Gídeon og húsi
hans að tálsnöru. [28] Þannig urðu Midíanítar að lúta í lægra haldi fyrir
Ísraelsmönnum og máttu aldrei síðan höfuð hefja. Var nú friður í
landi í fjörutíu ár, meðan Gídeon var á lífi.
[29] Því næst hélt Jerúbbaal Jóasson heim til sín og bjó í sínu húsi.
[30] Og Gídeon átti sjötíu sonu, sem út gengnir voru af lendum hans,
því að hann átti margar konur. [31] Og hjákona hans, sú er hann átti
í Síkem, fæddi honum og son, og hann nefndi hann Abímelek. [32] En
Gídeon Jóasson dó í góðri elli og var grafinn í gröf Jóasar föður síns,
í Ofra Abíesrítanna. [33] En er Gídeon var dáinn, tóku Ísraelsmenn enn
af nýju fram hjá með Baölum og gjörðu Sáttmáls-Baal að guði sínum.
[34] Og Ísraelsmenn mintust ekki Jahve, Guðs síns, sem frelsað hafði þá
úr höndum allra óvina þeirra hringinn í kring; [35] og ekki auðsýndu
þeir heldur kærleika húsi Jerúbbaals — Gídeons — fyrir alt hið góða,
sem hann hafði gjört Ísrael.

Abímelek brýzt til valda.

9 En Abímelek Jerúbbaalsson fór til Síkem til móðurbræðra sinna
og talaði við þá og við alt frændlið móðurættar sinnar á þessa
leið: [2] Talið svo í eyru allra Síkem-búa: Hvort mun yður betra, að
sjötíu menn, allir synir Jerúbbaals, drotni yfir yður, eða að einn mað-
ur drotni yfir yður? Minnist þess og, að eg er yðar hold og bein.
[3] Og móðurbræður hans töluðu öll þessi orð um hann í eyru Síkem-
búa, svo að hugur þeirra hneigðist að Abímelek, því að þeir sögðu:
Hann er bróðir vor. [4] Og þeir gáfu honum sjötíu sikla silfurs úr húsi
Sáttmála-Baals; og Abímelek leigði fyrir það lausingja og óvendismenn
og gjörðist fyrirliði þeirra. [5] Því næst fór hann til húss föður síns í
Ofra og drap bræður sína, sonu Jerúbbaals, sjötíu manns á einum
steini; Jótam, yngsti sonur Jerúbbaals, varð einn eftir, því að hann

---

21: Sálm. 83, 12. **27:** kap. 17, 5. 2 Mós. 28, 4. 6. 28. **33:** kap. 9, 4. **35:** kap. 9,
5 n. — **9, 1:** kap. 8, 31. **5:** 2 Kong. 11, 1 n.

hafði falið sig. [6] En allir Sikem-búar söfnuðust nú saman og allir
þeir, sem bjuggu í Milló, og fóru til og tóku Abímelek til konungs hjá
merkisteins-eikinni, sem er hjá Sikem.

[7] En er Jótam spurði þetta, fór hann og nam staðar á tindi Gar-
ísímfjalls, hóf upp raust sína, kallaði og mælti til þeirra: Heyrið mig,
Sikem-búar, svo að Guð heyri yður! [8] Einu sinni fóru trén að smyrja
konung sér til handa; og þau sögðu við olíutréð: Ver þú konungur
yfir oss! [9] En olíutréð sagði við þau: Á eg að yfirgefa feiti mína, sem
Guð og menn virða mig fyrir, og fara að sveima uppi yfir trjánum?
[10] Þá sögðu trén við fíkjutréð: Kom þú og ver þú konungur yfir oss!
[11] En fíkjutréð sagði við þau: Á eg að yfirgefa sætleik minn og ágætan
ávöxt minn og fara að sveima uppi yfir trjánum? [12] Þá sögðu trén
við vínviðinn: Kom þú og ver þú konungur yfir oss! [13] En vínviður-
inn sagði við þau: Á eg að yfirgefa vínlög minn, sem gleður bæði Guð
og menn, og fara að sveima uppi yfir trjánum? [14] Þá sögðu öll trén
við þyrninn: Kom þú og ver þú konungur yfir oss! [15] En þyrnirinn
sagði við trén: Ef það er alvara yðar, að smyrja mig til konungs, þá
komið og fáið yður skjól í skugga mínum. En ef svo er eigi, þá gangi
eldur út frá þyrninum og eyði sedrustrjánum á Líbanon.

[16] Nú ef þér hafið sýnt hreinskilni og einlægni í því að taka Abí-
melek til konungs, og ef þér hafið gjört vel við Jerúbbaal og hús hans
og ef þér hafið breytt við hann, eins og hann hafði til unnið — [17] því
að fyrir yður barðist faðir minn og stofnaði lífi sínu í hættu og yður
frelsaði hann úr höndum Midíans. [18] En þér hafið í dag risið upp í
gegn húsi föður míns og drepið sonu hans, sjötíu að tölu, á einum
steini og tekið Abímelek, son ambáttar hans, til konungs yfir Sikem-
búa, af því að hann er bróðir yðar —: [19] ef þér því hafið sýnt Jerúb-
baal og húsi hans hreinskilni og einlægni í dag, þá gleðjist yfir Abí-
melek og hann gleðjist þá og yfir yður. [20] En ef svo er eigi, þá gangi
eldur út frá Abímelek og eyði Sikem-búum og þeim, sem búa í Milló,
og þá gangi eldur út frá Sikem-búum og þeim, sem búa í Milló, og
eyði Abímelek. [21] Síðan lagði Jótam á flótta og flýði burt og fór til
Beer; þar settist hann að, til þess að vera óhultur fyrir Abímelek bróð-
ur sínum.

[22] Abímelek réð nú fyrir Ísrael í þrjú ár. [23] Þá lét Guð sundur-
þykkis anda koma upp milli Abímeleks og Sikem-búa, svo að Sikem-
búar rufu trygðir við Abímelek, [24] til þess að hefnd kæmi fyrir níðings-
verkið á þeim sjötíu sonum Jerúbbaals og til þess að hann léti blóð
þeirra koma yfir Abímelek, bróður þeirra, sem drepið hafði þá, og yfir
Sikem-búa, sem styrkt höfðu hann til að drepa bræður hans. [25] Settu
Sikem-búar þá menn í launsát í móti honum hæst á fjöllum uppi, og
ræntu þeir alla þá, er um veginn fóru fram hjá þeim; og Abímelek var
sagt frá því.

[26] Þá kom Gaal Ebedsson og bræður hans og héldu þeir inn í
Sikem; og Sikem-búar fengu traust á honum. [27] Og þeir fóru út á
akurinn og lásu vínberin í víngörðum sínum og tróðu þau og héldu
hátíð, fóru inn í hús guðs síns og átu og drukku og bölvuðu Abímelek.
[28] Og Gaal Ebedsson sagði: Hver er Abímelek og hver er Sikem, að
vér eigum að lúta honum? Er hann ekki sonur Jerúbbaals og Sebúl
höfuðsmaður hans? Lútið mönnum Hemors, föður Sikems! En hví
skyldum vér eiga að lúta honum? [29] Eg vildi að fólk þetta væri undir
minni hendi, þá skyldi eg ekki vera lengi að reka Abímelek burt og
segja við Abímelek: Auk her þinn og kom út! [30] En er Sebúl, höfuðs-

13: Sálm. 104, 15. **28:** 1 Mós. 34, 2.

maður borgarinnar, spurði ummæli Gaals Ebedssonar, upptendraðist
reiði hans, 31 og sendi hann menn á laun til Abímeleks og lét segja
honum: Sjá, Gaal Ebedsson og bræður hans eru komnir til Sikem og
æsa þeir borgina upp í móti þér. 32 Tak þig því upp um nótt með
liðið, sem hjá þér er, og legstu í launsátur úti á víðavangi; 33 og að
morgni, þegar sól rennur upp, þá skalt þú vera árla á fótum og ráð-
ast á borgina; þá mun hann og liðið, sem með honum er, fara út í
móti þér, og skalt þú þá með hann fara svo sem þú fær færi á.
34 Þá tók Abímelek sig upp um nótt með alt liðið, sem hjá hon-
um var, og þeir lögðust í launsát i fjórum flokkum móti Sikem. 35 Og
er Gaal Ebedsson kom út og nam staðar fyrir utan borgarhliðið, þá
spratt Abímelek upp úr launsátinni og liðið, sem með honum var. 36 Og
Gaal sá liðið og sagði við Sebúl: Sjá, þarna kemur fólk ofan af fjöll-
unum. En Sebúl sagði við hann: Þú sér skuggann í fjöllunum og
ætlar menn vera. 37 En Gaal hélt áfram að mæla og sagði: Sjá, þarna
kemur fólk ofan af háhæðinni, og einn hópur kemur frá veginum að
töframanna eikinni. 38 Þá mælti Sebúl við hann: Hvar eru nú stór-
yrði þín, er þú sagðir: Hver er Abímelek, að vér eigum að lúta hon-
um? Er ekki þetta liðið, sem þú fyrirleizt? Láttu nú sjá, far út og
berst við það. 39 Fór Gaal þá fyrir Sikem-búum og barðist við Abí-
melek. 40 En Abímelek sótti svo hart að honum, að hann flýði fyrir
honum, og varð þar mannfall mikið alt að borgarhliðinu. 41 Eftir það
dvaldist Abímelek í Arúma, en Sebúl rak Gaal og bræður hans burt,
svo að þeir fengu ekki að búa í Sikem.
42 En daginn eftir fór fólkið út á akurinn, og sögðu menn Abí-
melek frá því. 43 Þá tók hann lið sitt og skifti því í þrjár sveitir og
lagðist í launsát úti á víðavangi, og er hann sá fólkið koma út úr
borginni, réðst hann á þá og vann sigur á þeim. 44 Abímelek sjálfur
og sveitin, sem með honum var, þusti fram og nam staðar fyrir borg-
arhliðinu, en báðar hinar sveitirnar gjörðu áhlaup á alla þá, sem úti
á víðavangi voru, og unnu sigur á þeim. 45 Því næst herjaði Abímelek
á borgina allan þann dag og vann borgina, og drap fólkið, sem í henni
var; braut síðan niður borgina og stráði yfir hana salti. 46 En er allir
þeir menn, sem bjuggu í Sikem-kastala, heyrðu þetta, gengu þeir inn í
hvelfinguna í húsi Sáttmála-guðs. 47 Og er Abímelek var sagt frá því,
að allir menn í Sikem-kastala hefðu safnast þar saman, 48 þá fór Abí-
melek upp á Zalmón-fjall með alt liðið, sem hjá honum var. Og Abí-
melek tók öxi í hönd sér og hjó af trjágrein, hóf á loft og lagði á
herðar sér og sagði við liðið, sem með honum var: Gjörið nú sem
skjótast slíkt hið sama, er þér sáuð mig gjöra. 49 Þá hjó og alt fólkið
hver sína grein, og fylgdu þeir Abímelek og báru að hvelfingunni og
lögðu síðan eld í hvelfinguna yfir þeim, svo að allir menn í Sikem-
kastala dóu líka, hér um bil eitt þúsund karla og kvenna.
50 Síðan fór Abímelek til Tebez og settist um Tebez og vann hana.
51 En í miðri borginni var sterkur turn; þangað flýðu allir menn og
konur, já, allir borgarbúar; lokuðu þeir sig þar inni og stigu síðan
upp á þakið á turninum. 52 Nú kom Abímelek að turninum og gjörði
áhlaup á hann. En er hann gekk að dyrum turnsins, til þess að leggja
eld í hann, 53 þá kastaði kona ein efri kvarnarsteini í höfuð Abímelek
og mölvaði sundur hauskúpuna. 54 Þá kallaði hann sem skjótast til
skjaldsveins síns og mælti við hann: Bregð sverði þínu og deyð mig,
svo að eigi verði um mig sagt: Kona drap hann! Þá lagði sveinn hans
hann í gegn, og varð það hans bani.

54: 1 Sam. 31, 4.

55 En er Ísraelsmenn sáu, að Abímelek var dauður, fóru þeir hver
heim til sín. 56 Þannig galt Guð ilsku Abímeleks, þá er hann hafði í
frammi haft við föður sinn, er hann drap sjötíu bræður sína. 57 Og
Guð lét alla ilsku Sikem-búa koma þeim í koll; rættist þannig á þeim
formæling Jótams Jerúbbaalssonar.

Tóla og Jaír.

10 Eftir Abímelek reis upp Tóla Púason, Dódóssonar, maður af
Íssakar, til að frelsa Ísrael. Hann bjó í Samír á Efraím-fjöllum,
2 og var hann dómari í Ísrael í tuttugu og þrjú ár; síðan andaðist
hann og var grafinn í Samír.
3 Eftir hann reis upp Jaír Gíleaðíti og var dómari í Ísrael í tutt-
ugu og tvö ár. 4 Hann átti þrjátíu sonu, sem riðu á þrjátíu ösnufolum,
þeir áttu þrjátíu borgir; eru þær kallaðar Jaírs-þorp alt fram á þennan
dag; þær liggja í Gíleað-landi. 5 Síðan andaðist Jaír og var grafinn í
Kamón.

Ísraelsmenn enn í nauðum. Jefta.

6 En Ísraelsmenn gjörðu enn af nýju það, sem ilt var í augum
Jahve, og dýrkuðu Baala og Astörtur, guði Arams, guði Zídonar, guði
Móabs, guði Ammóníta og guði Filista og yfirgáfu Jahve og dýrk-
uðu hann ekki. 7 Þá upptendraðist reiði Jahve gegn Ísrael og hann
seldi þá í hendur Filistum og í hendur Ammónítum. 8 Og þeir þjáðu
og þjökuðu Ísraelsmenn það ár — í átján ár alla Ísraelsmenn, sem
bjuggu hinumegin Jórdanar í landi Amóríta, þá er bjuggu í Gíleað.
9 Enn fremur fóru Ammónítar yfir Jórdan, til þess að herja einnig á
Júda, Benjamín og Efraíms hús, svo að Ísrael komst í miklar nauðir.
10 Þá hrópuðu Ísraelsmenn til Jahve og sögðu: Vér höfum syndgað
móti þér, því að vér höfum yfirgefið Guð vorn og dýrkað Baala. 11 En
Jahve sagði við Ísraelsmenn: Hafa ekki Egiptar, Amórítar, Ammónítar,
Filistar, 12 Zídoningar, Amalekítar og Midíanítar kúgað yður? Þá
hrópuðuð þér til mín og eg frelsaði yður úr höndum þeirra. 13 En
þér hafið yfirgefið mig og dýrkað aðra guði; fyrir því vil eg eigi fram-
ar hjálpa yður. 14 Farið og hrópið til guða þeirra, er þér hafið kjörið.
Hjálpi þeir yður, þegar þér eruð í nauðum. 15 Þá sögðu Ísraelsmenn
við Jahve: Vér höfum syndgað; gjör við oss rétt sem þér líkar, frelsa
oss aðeins í dag. 16 Síðan köstuðu þeir burt frá sér útlendu guðunum
og dýrkuðu Jahve; eirði hann þá illa eymd Ísraels. 17 Þá var Amm-
ónítum stefnt saman, og settu þeir herbúðir sínar í Gíleað. Og Ísra-
elsmenn söfnuðust saman og settu herbúðir sínar í Mizpa. 18 En lýð-
urinn, höfðingjarnir í Gíleað sögðu hver við annan: Hver er sá maður,
er fyrstur vill hefja ófrið við Ammóníta? Hann skal vera höfðingi
yfir öllum Gíleað-búum!
11 Jefta Gíleaðíti var kappi mikill, en hann var skækju-son;
Gíleað hafði getið Jefta; 2 og er kona Gíleaðs fæddi honum sonu
og synir konunnar uxu upp, þá ráku þeir Jefta burt og sögðu við
hann: Eigi skalt þú taka arf í ætt vorri, því að þú ert sonur annarar
konu. 3 Þá flýði Jefta burt frá bræðrum sínum og settist að í landinu
Tób. Þá söfnuðust til Jefta lausingjar og fylgdu þeir honum. 4 Nokk-

---

57: v. 20. — **10, 4:** 4 Mós. 32, 41. 1 Kron. 2, 22. **6:** kap. 2, 11 n. **10:** kap. 3, 9.
13: 5 Mós. 32, 16. 20. 21. Jer. 2, 13. **14:** 5 Mós. 32, 38. **18:** kap. 11, 6 n. — **11, 1:**
Hebr. 11, 32.

urum tíma eftir þetta hófu Ammónítar hernað á hendur Ísrael. 5 En
er Ammónítar herjuðu á Ísrael, lögðu öldungarnir í Gílead af stað, til
þess að sækja Jefta í landið Tób. 6 Og þeir sögðu við Jefta: Kom þú
og ver þú fyrirliði vor, og munum vér berjast við Ammóníta. 7 En
Jefta sagði við öldungana í Gílead: Hafið þér ekki lagt hatur á mig
og rekið mig burt úr ætt minni? Hví komið þér þá nú til mín, þá
er þér eruð í nauðum staddir? 8 Og öldungarnir í Gílead sögðu við
Jefta: Fyrir því erum vér nú aftur komnir til þín, og ef þú fer með
oss og berst við Ammóníta, þá skalt þú vera höfðingi vor, allra þeirra
er búa í Gílead. 9 Þá sagði Jefta við öldungana í Gílead: Ef þér sækið
mig aftur, til þess að berjast við Ammóníta, og Jahve gefur þá á mitt
vald, þá vil eg vera höfðingi yfir yður! 10 Þá sögðu öldungarnir í
Gílead við Jefta: Jahve veri heyrnarvottur að tali voru og hegni oss,
ef vér eigi gjörum það, sem þú hefir mælt. 11 Og Jefta fór með öld-
ungunum í Gílead og lýðurinn tók hann til höfðingja yfir sig og fyrir-
liða; og Jefta talaði öll orð sín frammi fyrir Jahve í Mizpa.
12 Þá gjörði Jefta sendimenn á fund konungs Ammóníta og lét
segja honum: Hvað er þér á höndum við mig, er þú hefir farið í móti
mér, til þess að herja á land mitt? 13 Konungur Ammóníta svaraði
sendimönnum Jefta: Ísrael lagði undir sig land mitt, þá er hann fór
af Egiptalandi, frá Arnon til Jabbok og að Jórdan; skila þú þeim* nú
aftur með góðu! 14 En Jefta gjörði enn menn á fund Ammóníta kon-
ungs 15 og lét segja honum: Svo segir Jefta: Ísrael lagði ekki undir
sig Móabsland né land Ammóníta; 16 því að þegar þeir fóru af Egipta-
landi og Ísrael hafði farið um eyðimörkina að Rauðahafi og var kom-
inn til Kades, 17 þá gjörði Ísrael menn á fund Edóm-konungs og lét
segja honum: Leyf mér að fara um land þitt! En Edóm-konungur
daufheyrðist við. Þá sendi hann og til Móabs-konungs, en hann vildi
ekki. Hélt Ísrael nú kyrru fyrir í Kades; 18 hélt síðan áfram um eyði-
mörkina og fór í bug kring um Edóm-land og Móabsland og kom
austan að Móabslandi og setti búðir sínar hinumegin Arnon; en inn
yfir landamæri Móabs komu þeir ekki, því að Arnon ræður landa-
mærum Móabs. 19 Þá gjörði Ísrael sendimenn á fund Síhons Amóríta
konungs, konungs í Hesbon, og Ísrael lét segja honum: Leyf oss að
fara um land þitt, þangað sem ferðinni er heitið. 20 En Síhon treysti
eigi Ísrael svo, að hann vildi leyfa honum að fara um land sitt,
heldur safnaði Síhon öllu liði sínu, og settu þeir herbúðir sínar í Jahza,
og hann barðist við Ísrael. 21 En Jahve, Ísraels Guð, gaf Síhon og alt
hans lið í hendur Ísraels, svo að þeir unnu sigur á þeim; og lagði
Ísrael undir sig alt land Amóríta, er bygðu það land. 22 Lögðu þeir
þannig undir sig alt land Amóríta frá Arnon að Jabbok, og frá eyði-
mörkinni að Jórdan. 23 Jahve, Guð Ísraels, hefir því stökt Amórítum
burt undan lýð sínum Ísrael, og nú ætlar þú að taka land hans til
eignar? 24 Hvort tekur þú ekki til eignar það, sem Kamos, guð þinn,
gefur þér til eignar? Svo tökum vér og til eignar land allra þeirra,
sem Jahve, Guð vor, stökkvir burt undan oss. 25 Og hvort munt þú nú
vera nokkuru betri en Balak Zippórsson, konungur í Móab? Átti
hann í deilum við Ísrael eða fór hann með hernað á hendur þeim?
26 Þar sem Ísrael hefir búið í Hesbon og smáborgunum, er að liggja,
og í Aróer og smáborgunum, er að liggja, og í öllum borgunum, sem
liggja með fram Arnon báðumegin, í þrjú hundruð ár, hvers vegna
hafið þér þá ekki náð þeim aftur allan þennan tíma? 27 Eg hefi ekki

8: kap. 10, 18. 13: * Þ. e. borgunum, er Ísrael hafði tekið. 4 Mós. 21, 24. 15: 5 Mós. 2, 9. 18 n. 17: 4 Mós. 20, 14 n. 18: 4 Mós. 21, 13. 19: 4 Mós. 21, 21 n. 25: 4 Mós. 22, 2.

gjört þér neitt mein, en þú beitir mig ranglæti, er þú herjar á mig;
Jahve, dómarinn, dæmi í dag milli Ísraelsmanna og Ammóníta!
28 En konungur Ammóníta sinti ekki orðum Jefta, þeim er hann
lét færa honum. 29 Þá kom andi Jahve yfir Jefta, og hann fór um
Gíleað og Manasse og hann fór til Mizpe í Gíleað, og frá Mizpe í
Gíleað fór hann í móti Ammónítum. 30 Og Jefta gjörði Jahve heit og
sagði: Ef þú gefur Ammóníta í hendur mér, 31 þá skal sá, er fyrstur
gengur út úr dyrum húss míns í móti mér, er eg snýaftur heilu og höldnu
frá Ammónítum, heyra Jahve, og skal eg fórna honum að brennifórn.
32 Síðan fór Jefta í móti Ammónítum, til þess að berjast við þá, og
Jahve gaf þá í hendur honum. 33 Hann vann mjög mikinn sigur á
þeim frá Aróer alla leið til Minnít — tuttugu borgir — og til Abel-
Keramím. Þannig urðu Ammónítar að lúta í lægra haldi fyrir Ísraels-
mönnum.
34 En er Jefta kom heim til húss síns í Mizpa, sjá, þá gekk dóttir
hans út í móti honum með bumbum og dansi; hún var einkabarnið
hans; hann átti engan son né dóttur, nema hana. 35 Og er hann sá
hana, reif hann klæði sín og sagði: Æ, dóttir mín, mjög beygir þú
mig nú; sjálf veldur þú mér nú sárustum trega. Eg hefi upp lokið
munni mínum gagnvart Jahve, og eg get ekki tekið það aftur. 36 En
hún sagði við hann: Faðir minn, ef þú hefir upp lokið munni þínum
gagnvart Jahve, þá gjör þú við mig eins og fram gengið er af munni
þínum, fyrst Jahve hefir látið þig koma fram hefndum á óvinum þín-
um, Ammónítum. 37 Og enn sagði hún við föður sinn: Gjör þetta
fyrir mig: lát mig fá tveggja mánaða frest, svo að eg geti farið hér
ofan í fjöllin og grátið það með stallsystrum mínum, að eg verð að
deyja ung mær. 38 Hann sagði: Far þú! og lét hana burt fara í tvo
mánuði. Fór hún þá burt með stallsystrum sínum og grét það á fjöll-
unum, að hún varð að deyja ung mær. 39 En að tveim mánuðum
liðnum sneri hún aftur til föður síns, og hann gjörði við hana sam-
kvæmt heiti því, er hann hafði unnið. En hún hafði aldrei karlmann
kent. Og varð það siður í Ísrael: 40 ár frá ári fara Ísraels dætur að
lofsyngja dóttur Jefta Gíleaðíta, fjóra daga á ári hverju.
12 En Efraím-mönnum var stefnt saman; þeir héldu í norður og
sögðu við Jefta: Hví hefir þú farið að berjast við Ammóníta, og
eigi kvatt oss þér til fylgdar? Nú munum vér leggja eld í hús þitt
yfir þér. 2 Þá sagði Jefta við þá: Eg og þjóð mín áttum í miklum
deilum við Ammóníta; beiddist eg þá liðs hjá yður, en þér hjálpuðuð
mér ekki úr höndum þeirra. 3 Og er eg sá, að þú ætlaðir ekki að hjálpa
mér, þá lagði eg líf mitt í hættu og fór í móti Ammónítum, og Jahve
gaf þá í hendur mér. Hvers vegna komið þér þá í dag til mín, til
þess að berjast við mig? 4 Og Jefta safnaði saman öllum mönnum í
Gíleað og barðist við Efraímíta, og unnu Gíleaðs-menn sigur á Efra-
ímítum, því að þeir höfðu sagt: Þér eruð flóttamenn frá Efraím; Gíl-
eað liggur mitt í Efraím, mitt í Manasse. 5 Og Gíleaðítar settust um
Jórdan-vöðin yfir til Efraím. Og þegar flóttamenn úr Efraím sögðu:
Leyf mér yfir um! þá sögðu Gíleað-menn við hann: Ert þú Efraímíti?
Ef hann svaraði: Nei! 6 þá sögðu þeir við hann: Segðu »Sjibbólet«. Ef
hann þá sagði: »Sibbólet«, og gætti þess eigi, að bera það rétt fram,
þá gripu þeir hann og drápu hann við Jórdan-vöðin. Féllu þá í það
mund af Efraím fjörutíu og tvær þúsundir.
7 Og Jefta var dómari í Ísrael í sex ár. Síðan andaðist Jefta
Gíleaðíti og var grafinn í einni af Gíleaðs borgum.

29: kap. 3, 10. **34:** 1 Sam. 18, 6. **35:** 4 Mós. 30, 2. — **12, 1:** kap. 8, 1.

Íbzan, Elón og Abdón.

[8] Eftir hann var Íbzan frá Betlehem dómari í Ísrael. [9] Hann átti
þrjátíu sonu, og þrjátíu dætur gifti hann burt frá sér, og þrjátíu dætur
færði hann sonum sínum annarstaðar að. Hann var dómari í Ísrael
í sjö ár; [10] síðan andaðist Íbzan og var grafinn í Betlehem.
[11] Eftir hann var Elón Sebúloníti dómari í Ísrael; hann var dóm-
ari í Ísrael í tíu ár; [12] síðan andaðist Elón Sebúloníti og var grafinn í
Ajalon í Sebúlon-landi.
[13] Eftir hann var Abdón Híllelsson Píratóníti dómari í Ísrael.
[14] Hann átti fjörutíu sonu og þrjátíu sonasonu, sem riðu sjötíu ösnu-
folum; hann var dómari í Ísrael í átta ár; [15] síðan andaðist Abdón
Híllelsson Píratóníti og var grafinn í Píratón í Efraím-landi á Amalek-
íta-fjöllum.

Símson fæðist.

13 En Ísraelsmenn gjörðu enn af nýju það, sem ilt var í augum
Jahve; þá gaf Jahve þá í hendur Filistum í fjörutíu ár.
[2] Maður er nefndur Manóa; hann var frá Zorea, af ætt Daníta;
kona hans var óbyrja og hafði eigi barn alið. [3] Og engill Jahve birtist
konunni og sagði við hana: Sjá, þú ert óbyrja og hefir eigi barn alið;
en þú munt þunguð verða og son ala. [4] Og haf nú gætur á þér, drekk
hvorki vín né áfengan drykk, og et ekkert óhreint. [5] Því sjá, þú munt
þunguð verða og ala son, og skal rakhnífur ekki koma á höfuð hans,
því að sveinninn skal vera Guði helgaður alt í frá móðurlífi, og hann
mun byrja að frelsa Ísrael af hendi Filista. [6] Þá fór konan og sagði
við mann sinn á þessa leið: Guðsmaður nokkur kom til mín og var
hann ásýndum sem engill Guðs, ægilegur mjög; en eg spurði hann ekki,
hvaðan hann væri, og nafn sitt sagði hann mér ekki. [7] Hann sagði
við mig: Sjá, þú munt þunguð verða og son ala; drekk því hvorki
vín né áfengan drykk, og et ekkert óhreint, því að sveinninn skal vera
Guði helgaður alt í frá móðurlífi til dauðadags.
[8] Þá bað Manóa Jahve og sagði: Æ, herra! lát guðsmanninn, sem
þú sendir, koma til okkar aftur, svo að hann megi kenna okkur, hvernig
við eigum að fara með sveininn, sem fæðast á. [9] Og Guð heyrði bæn
Manóa, og engill Guðs kom aftur til konunnar; var hún þá stödd úti
á víðavangi og maður hennar Manóa ekki hjá henni. [10] Þá hljóp konan
sem skjótast og sagði manni sínum frá og mælti við hann: Sjá, mað-
urinn, sem til mín kom um daginn, hefir birzt mér. [11] Þá reis Manóa
upp og fór á eftir konu sinni, og hann kom til mannsins og sagði við
hann: Ert þú maðurinn, sem talaði við konuna? Hann svaraði: Já.
[12] Þá sagði Manóa: Ef það nú kemur fram, sem þú hefir sagt, hvernig
á þá að fara með sveininn og hvað á hann að gjöra? [13] Og engill
Jahve sagði við Manóa: Konan skal forðast alt það, sem eg hefi sagt henni.
[14] Hún skal ekkert það eta, er af vínviði kemur, ekki drekka vín né
áfengan drykk, og ekkert óhreint eta; hún skal gæta alls þess, er eg
hefi boðið henni. [15] Þá sagði Manóa við engil Jahve: Leyf okkur að
tefja þig stundarkorn, svo að við getum matbúið handa þér hafurkið.
[16] En engill Jahve sagði við Manóa: Þó að þú fáir mig til að tefja, þá
et eg samt ekki af mat þínum. En ef þú vilt tilreiða brennifórn, þá
fær þú hana Jahve. Því að Manóa vissi ekki, að það var engill Jahve.
[17] Þá sagði Manóa við engil Jahve: Hvert er nafn þitt? Því að rætist
orð þín, munum við tigna þig. [18] Engill Jahve svaraði honum: Hví spyr

---

13, 4: 4 Mós. 6, 2 n. Lúk. 1, 15. **5:** 1 Sam. 1, 11. **17:** 1 Mós. 32, 29.

þú um nafn mitt — með því að það er undursamlegt? [19] Þá tók Manóa
geithafurinn og matfórnina og færði það Jahve á kletti einum. Þá varð
undur mikið að þeim Manóa og konu hans ásjáandi. [20] Því að þegar
logann lagði upp af altarinu til himins, þá fór engill Jahve upp í alt-
arisloganum; og er þau Manóa og kona hans sáu það, féllu þau fram
á ásjónur sínar til jarðar. [21] Eftir það birtist engill Jahve eigi framar
Manóa og konu hans. Þá sá Manóa að það hafði verið engill Jahve.
[22] Og Manóa sagði við konu sína: Vissulega munum við deyja, því að
við höfum séð Guð! [23] En kona hans svaraði honum: Ef Jahve hefði
viljað deyða okkur, þá hefði hann eigi þegið brennifórn og matfórn af
okkur, né látið okkur sjá alt þetta, og þá hefði hann eigi nú látið okk-
ur heyra slíka hluti.
[24] Og konan ól son og nefndi hann Simson; og sveinninn óx upp,
og Jahve blessaði hann. [25] Og andi Jahve tók að knýja hann í her-
búðum Dans millum Zorea og Estaól.

Kvonfang Simsonar og gáta hans

14 Og Simson fór niður til Timnat og sá konu eina þar í Timnat;
var hún ein af dætrum Filista. [2] Síðan fór hann heim aftur og
sagði föður sínum og móður frá þessu og mælti: Eg hefi séð konu
eina í Timnat; er hún ein af dætrum Filista; takið þið hana nú mér
til handa að eiginkonu. [3] En faðir hans og móðir sögðu við hann:
Er þá engin kona meðal dætra bræðra þinna og í öllu fólki mínu, að
þú þurfir að fara og taka þér konu af Filistum, sem eru óumskornir?
Simson svaraði föður sínum: Tak hana mér til handa, því að hún
geðjast augum mínum. [4] En faðir hans og móðir vissu ekki, að þetta
var frá Jahve, og að hann leitaði færis við Filistana. Um þær mundir
drotnuðu Filistar yfir Ísrael. [5] Þá fóru þau Simson og faðir hans og
móðir niður til Timnat. Og er þau komu að víngörðum Timnat, þá
kom ungt ljón öskrandi í móti honum. [6] Þá kom andi Jahve yfir
hann, svo að hann sleit það sundur, eins og menn slíta sundur hafur-
kið, og hann hafði þó ekkert í hendinni. En eigi sagði hann föður
sínum né móður frá því, er hann hafði gjört. [7] Síðan fór hann ofan
og talaði við konuna; og hún geðjaðist augum Simsonar. [8] Eftir nokk-
urn tíma kom hann aftur að sækja hana. Veik hann þá af leið, til
þess að sjá dauða ljónið, og sjá, býflygi var í ljónshræinu og hunang.
[9] Og hann tók það í lófa sér, hélt síðan áfram og át, og hann fór til
föður síns og móður og gaf þeim, og þau átu; en ekki sagði hann
þeim frá því, að hann hefði tekið hunangið úr ljónshræinu. [10] Því
næst fór faðir hans ofan til konunnar, og gjörði Simson þar veizlu,
því að sá var háttur ungra manna. [11] En er þeir sáu hann, fengu þeir
honum þrjátíu brúðarsveina, er vera skyldu með honum. [12] Og Simson
sagði við þá: Eg mun bera upp fyrir yður gátu eina; ef þér fáið ráð-
ið hana á þessum sjö veizludögum og getið hennar, þá mun eg gefa
yður þrjátíu kyrtla og þrjátíu hátíðaklæðnaði. [13] En ef þér getið ekki
ráðið hana, þá skuluð þér gefa mér þrjátíu kyrtla og þrjátíu hátíða-
klæðnaði. Þeir svöruðu honum: Ber þú upp gátu þína, svo að vér
megum heyra hana. [14] Þá sagði hann við þá:

Æti gekk út af etanda
og sætleiki gekk út af hinum sterka.

Og liðu svo þrír dagar að þeir gátu ekki ráðið gátuna. [15] En á fjórða
degi sögðu þeir við konu Simsonar: Ginn þú bónda þinn til að segja oss

---

[1]8: Jes. 9, 6. 22: 2 Mós. 33, 20. Dóm. 6, 22. 25: kap. 18, 11. 12. — 14, 4: kap. 13, 1.

ráðningu gátunnar, ella munum vér þig í eldi brenna og hús föður
þíns. Hafið þér boðið oss til þess að féfletta oss? Er ekki svo? 16 Þá
grét kona Simsonar framan í hann og sagði: Hatur hefir þú á mér,
en enga ást; þú hefir borið upp gátu fyrir börnum þjóðar minnar, en
ekki sagt mér ráðningu hennar. Hann svaraði henni: Sjá, eg hefi ekki
sagt föður mínum og móður minni ráðningu hennar og ætti þó að
segja þér hana? 17 Og hún grét framan í hann sjö dagana, sem veizl-
an stóð yfir; og á sjöunda degi sagði hann henni ráðninguna, af því
að hún gekk svo fast á hann. En hún sagði börnum þjóðar sinnar
ráðning gátunnar. 18 Þá sögðu borgarmenn við hann á sjöunda degi,
áður sól settist:

Hvað er sætara en hunang?
Og hvað er sterkara en ljón?

Og hann sagði við þá: Ef þér hefðuð ekki erjað með kvígu minni,
munduð þér ekki hafa ráðið gátu mína. 19 Þá kom andi Jahve yfir
hann, svo að hann fór ofan til Askalon og drap þrjátíu menn af þeim,
tók klæðnaði þeirra og gaf þá þeim að hátíðaklæðum, er ráðið höfðu
gátuna. Og hann varð ákaflega reiður og fór upp til húss föður síns.
20 En kona Simsonar giftist brúðarsveini hans, þeim er hann hafði
valið sér að vini.

Hefnd Simsonar og afreksverk.

15 Að nokkurum tíma liðnum kom Simson um hveitiuppskerutím-
ann að vitja konu sinnar og hafði með sér hafurkið. Og hann
sagði við föður hennar: Leyf mér að ganga inn í afhýsið til konu
minnar! En faðir hennar vildi ekki leyfa honum inn að ganga. 2 Og
faðir hennar sagði: Eg var fulltrúa um að þú hefðir fengið megna ó-
beit á henni og gifti hana því brúðarsveini þínum; en yngri systir
hennar er fríðari en hún; hana skalt þú fá í hennar stað. 3 Þá sagði
Simson við þá: Nú ber eg enga sök á því við Filista, þó að eg vinni
þeim mein. 4 Síðan fór Simson og veiddi þrjú hundruð refi, tók blys,
sneri hölunum saman og batt eitt blys millum hverra tveggja hala.
5 Síðan kveikti hann í blysunum og slepti því næst refunum inn á
kornakra Filista og brendi þannig bæði kerfaskrúf, óslegið korn og
olíugarða. 6 Þá sögðu Filistar: Hver hefir gjört þetta? Og menn svör-
uðu: Simson, tengdasonur Timnítans, — því að hann hefir tekið frá
honum konuna og gift hana brúðarsveini hans. Þá fóru Filistar upp
þangað og brendu hana inni og föður hennar. 7 En Simson sagði við
þá: Fyrst þér að hafist slíkt, mun eg ekki hætta fyr en eg hefi hefnt
mín á yður. 8 Síðan barði hann svo óþyrmilega á þeim, að sundur
gengu lær og leggir. Og hann fór þaðan og settist að í Etam-kletta-
skoru. 9 Þá fóru Filistar upp eftir og settu herbúðir sínar í Júda og
dreifðu sér um Lekí. 10 Og Júdamenn sögðu: Hví hafið þér farið í
móti oss? En þeir svöruðu: Vér erum hingað komnir til þess að
binda Simson, svo að vér megum með hann fara sem hann hefir farið
með oss. 11 Þá fóru þrjú þúsund manns frá Júda ofan til Etam-kletta-
skoru og sögðu við Simson: Veizt þú ekki, að Filistar drotna yfir oss?
Hví hefir þú þá gjört oss þetta? Hann svaraði þeim: Eins og þeir
fóru með mig, svo hefi eg farið með þá. 12 Og þeir sögðu við hann:
Vér erum hingað komnir til að binda þig, svo að vér getum selt þig í
hendur Filista. Þá sagði Simson við þá: Vinnið mér eið að því, að
þér sjálfir skulið ekki drepa mig. 13 Þeir svöruðu honum: Nei; vér

15, 2: kap. 14, 20. 6: kap. 14, 15.

munum aðeins binda þig og selja þig í hendur þeirra — en drepa
þig munum vér ekki. Og þeir bundu hann með tveimur reipum ný-
jum og fóru með hann burt frá klettinum. 14 En er hann kom til Lekí,
fóru Filistar með ópi miklu í móti honum. Þá kom andi Jahve yfir
hann, og urðu reipin, sem voru um armleggi hans sem þræðir í eldi
brunnir, og hrukku fjötrarnir sundur af höndum hans. 15 Og hann
fann nýjan asnakjálka, rétti út höndina og tók hann og laust með
honum þúsund manns. 16 Þá sagði Simson:

Með asnakjálka hefi eg gjörsamlega flegið þá,
með asnakjálka hefi eg banað þúsund manns!

17 Og er hann hafði mælt þetta, varpaði hann kjálkanum úr hendi sér,
og var þessi staður upp frá því nefndur Ramat-Lekí*. 18 En hann var
mjög þyrstur, og hrópaði því til Jahve og mælti: Þú hefir veitt þennan
mikla sigur fyrir hönd þjóns þíns, en nú hlýt eg að deyja af þorsta
og falla í hendur óumskorinna manna! 19 Þá klauf Guð holuna, sem
var í kjálkanum, svo að vatn rann fram úr henni. En er hann hafði
drukkið, kom andi hans aftur og hann lifnaði við. Fyrir því var hún
nefnd: Hrópandans lind; hún er í Lekí* fram á þennan dag.
20 En hann var dómari í Ísrael um daga Filista í tuttugu ár.

Simson í Gasa.

16 Og Simson fór til Gasa; þar sá hann portkonu eina og gekk
inn til hennar. 2 Þá var Gasa-búum sagt svo frá: Simson er hér
kominn. En þeir umkringdu hann og gjörðu honum fyrirsát alla
nóttina í borgarhliðinu, en höfðu þó hljótt um sig alla nóttina,
með því að þeir hugsuðu: Þegar birtir af degi, skulum vér drepa
hann. 3 En Simson svaf til miðrar nætur. En um miðja nótt
reis hann á fætur, þreif hurðirnar á borgarhliðinu, ásamt báðum dyra-
stöfunum, og kipti þeim upp ásamt slagbrandinum og lagði á herðar
sér og bar þær efst upp á fjallið, sem er gegnt Hebron.

Simson og Delíla. Simson deyr.

4 Eftir þetta bar svo við, að hann feldi ástarhug til konu einnar
í Sórek-dal; hún hét Delíla. 5 Höfðingjar Filista komu til hennar og
sögðu við hana: Ginn þú hann og komstu að því, í hverju hið mikla
afl hans er fólgið og með hverju móti vér fáum yfirbugað hann, svo
að vér getum bundið hann og þjáð hann, og munum vér gefa þér
hver um sig eitt þúsund sikla silfurs og hundraði betur. 6 Og Delíla
sagði við Simson: Seg mér, í hverju hið mikla afl þitt er fólgið og
með hverju þú verður bundinn, svo að menn eigi alls kostar við þig.
7 Simson svaraði henni: Ef menn binda mig með sjö nýjum strengjum,
sem ekki eru þurrir orðnir, þá gjörist eg linur og verð eins og hver
annar maður. 8 Þá færðu höfðingjar Filista henni sjö nýja strengi,
sem ekki voru þurrir orðnir, og hún batt hann með þeim. 9 En menn-
ina, er um hann sátu, hafði hún hjá sér í svefnhúsinu. Því næst
sagði hún við hann: Filistar yfir þig, Simson! Þá sleit hann sundur
strengina, eins og hörþráður slitnar sundur, er hann kennir elds —
og ekki varð komist fyrir afl hans. 10 Þá sagði Delíla við Simson:
Sjá, þú hefir blekt mig og logið að mér! Seg mér nú, með hverju þú
verður bundinn. 11 Hann svaraði henni: Ef menn binda mig með
nýjum reipum, sem ekki hafa verið höfð til neinnar vinnu, þá gjörist

---

14: kap. 14, 6. **17:** * Þ. e. Kjálkahæð. **19:** * Lekí þýðir kjálki. — **16, 2:** Jós.
15, 47. **5:** kap. 14, 15.

eg linur og verð sem hver annar maður. [12] Þá tók Delíla ný reipi og
batt hann með þeim og sagði við hann: Filistar yfir þig, Simson! og
mennirnir, er um hann sátu, voru í svefnhúsinu. En hann sleit þá
af armleggjum sér, sem þráður væri. [13] Og Delíla sagði við Simson:
Enn hefir þú blekt mig og logið að mér. Seg mér, með hverju þú
verður bundinn. En hann sagði við hana: Ef þú vefur hárlokkana
sjö á höfði mér saman við uppistöðuna í vef. [14] Og hún festi þá með
nagla og sagði við hann: Filistar yfir þig, Simson! Þá vaknaði hann
af svefninum og kipti út vefjarnaglanum og uppistöðunni. [15] Þá sagði
hún við hann: Hvernig getur þú sagt: Eg elska þig! þar sem þú ert
ekki einlægur við mig? Þrisvar sinnum hefir þú nú blekt mig og ekki
sagt mér, í hverju hið mikla afl þitt sé fólgið. [16] En er hún nauðaði
á honum alla daga með orðum sínum og gekk á hann fastlega, þá
varð hann dauðleiður á því [17] og sagði henni alt hjarta sitt og mælti
til hennar: Aldrei hefir rakhnífur komið á höfuð mitt, því að eg er
Guði helgaður í frá móðurlífi. Væri nú hár mitt skorið, þá hyrfi afl
mitt frá mér og eg gjörðist linur og yrði sem allir menn aðrir. [18] Þegar
Delíla sá, að hann hafði sagt henni alt hjarta sitt, þá sendi hún og
lét kalla höfðingja Filista, og lét hún segja þeim: Nú skuluð þér
koma, því að hann hefir sagt mér alt hjarta sitt. Þá fóru höfðingjar
Filista til hennar og höfðu silfrið með sér. [19] En hún svæfði hann á
skauti sínu og kallaði á manninn og lét hann skera hárlokkana sjö
af höfði honum; og hún tók að þjá hann, en afl hans var frá honum
horfið. [20] Þá sagði hún: Filistar yfir þig, Simson! Þá vaknaði hann
af svefninum og hugsaði: Eg slepp í þetta sinn sem hin fyrri og slít
mig lausan! — en hann vissi ekki, að Jahve var vikinn frá honum.
[21] Nú tóku Filistar hann höndum og stungu úr honum augun og fóru
með hann niður til Gasa og bundu hann eirfjötrum, og varð hann að
draga kvern í dýflissunni. [22] En höfuðhár hans tók aftur að vaxa,
eftir að það hafði verið skorið.

[23] Nú söfnuðust höfðingjar Filista saman, til þess að færa Dagón,
guði sínum, fórn mikla og til þess að gjöra sér glatt, með því að þeir
sögðu: Guð vor hefir gefið Simson, óvin vorn, í vorar hendur. [24] Og
er fólkið sá hann, vegsömuðu þeir guð sinn, því að þeir sögðu: Guð
vor hefir gefið óvin vorn í vorar hendur, hann sem eytt hefir land
vort og drepið hefir marga menn af oss. [25] En er þeir nú gjörðust
glaðir, sögðu þeir: Látið sækja Simson, til þess að hann skemti oss.
Létu þeir nú sækja Simson úr dýflissunni og varð hann að skemta
þeim; og þeir höfðu sett hann milli súlnanna. [26] Þá sagði Simson við
sveininn, sem leiddi hann: Sleptu mér og leyfðu mér að þreifa á súl-
unum, sem húsið hvílir á, svo að eg geti stutt mig upp við þær. [27] En
húsið var fult af körlum og konum; þar voru og allir höfðingjar
Filista, og uppi á þakinu voru um þrjú þúsund karla og kvenna, sem
horfðu á, er Simson skemti. [28] Þá hrópaði Simson til Jahve og sagði:
Drottinn Jahve! minstu mín; styrk mig nú, Guð! í þetta eina sinn,
svo að eg geti hefnt mín á Filistum fyrir bæði augun mín í einu.
[29] Því næst þreif Simson í báðar miðsúlurnar, sem húsið hvíldi á,
hægri hendinni í aðra og vinstri hendinni í hina og treysti á. [30] Þá
mælti Simson: Deyi nú sála mín með Filistum! Síðan lagðist hann á
af öllu afli, svo að húsið féll ofan á höfðingjana og alt fólkið, er í því
var, og þeir dauðu, sem hann drap um leið og hann beið bana, voru
fleiri en þeir, er hann hafði drepið um æfina. [31] Þá fóru bræður hans
ofan og alt ættfólk hans, og tóku þeir hann og fóru upp þaðan með

16: kap. 14, 17. **17:** kap. 13, 5. **21:** 2 Mós. 11, 5. **31:** kap. 13, 25.

hann og jörðuðu hann millum Zorea og Estaól, í gröf Manóa föður
hans. En hann hafði verið dómari í Ísrael í tuttugu ár.

Myndadýrkun Míka flyzt til Dan.

17 Maður hét Míka; hann var frá Efraím-fjöllum. 2 Hann sagði
við móður sína: Þeir ellefu hundruð siklar silfurs, sem hafa verið
teknir frá þér og þú hefir beðið bölbæna fyrir og talað það í mín eyru,
— sjá, það silfur er nú hjá mér; eg var sá, sem tók það. Þá sagði
móðir hans: Blessaður veri sonur minn af Jahve. 3 Síðan skilaði hann
móður sinni þessum ellefu hundruð siklum silfurs aftur, og móðir hans
sagði: Eg helga að öllu leyti Jahve silfrið úr minni hendi til heilla
fyrir son minn, til þess að úr því verði gjört útskorið og steypt lík-
neski, og fyrir því fæ eg þér það nú aftur. 4 En er hann hafði skilað
móður sinni aftur silfrinu, þá tók móðir hans tvö hundruð sikla silfurs
og fékk þá gullsmið, og hann gjörði úr þeim útskorið og steypt lík-
neski, og það var í húsi Míka. 5 Og þessi maður, Míka, átti goðahús
og hann bjó til hökullíkneski og húsgoð, og hann vígði einn sona
sinna, og varð hann prestur hans. 6 Í þá daga var enginn konungur
í Ísrael; hver maður gjörði það, er honum vel líkaði.
7 En í Betlehem í Júda var ungur maður, af ætt Júda; hann
var Levíti og var þar dvalarmaður. 8 Þessi maður fór burt úr borg-
inni Betlehem í Júda, til þess að fá sér dvalarvist hvar sem hann gæti;
og hann kom upp í Efraím-fjöll, til húss Míka, og ætlaði að halda
áfram ferð sinni. 9 Míka sagði við hann: Hvaðan kemur þú? Hann
svaraði honum: Eg er Levíti frá Betlehem í Júda, og er eg á ferðalagi,
til þess að fá mér dvalarvist hvar sem eg get. 10 Þá sagði Míka við
hann: Seztu að hjá mér og skaltu vera faðir minn og prestur, og eg
mun gefa þér tíu sikla silfurs um árið og fullan klæðnað og viðurværi
þitt. Og Levítinn gekk inn til hans. 11 Levítinn lét sér vel líka að
setjast að hjá manninum, og fór hann með hinn unga mann sem væri
hann einn af sonum hans. 12 Og Míka vígði Levítann, og varð hinn
ungi maður prestur hans og var í húsi Míka. 13 Þá sagði Míka: Nú
veit eg að Jahve muni gjöra vel við mig, af því að eg hefi Levíta
fyrir prest.
18 Í þá daga var enginn konungur í Ísrael og í þá daga var ætt-
kvísl Daníta að leita sér að arfleifð til búsetu, því að henni hafði
eigi til þess dags hlotnast nein arfleifð meðal ættkvísla Ísraels. 2 Dans
synir sendu þá fimm hrausta menn af kynþætti sínum, úr sínum hóp,
frá Zorea og Estaól, til þess að kanna landið og rannsaka það, og
sögðu við þá: Farið og rannsakið landið. Og þeir komu upp í Efra-
ím-fjöll, til húss Míka, og voru þar nætursakir. 3 Þegar þeir voru stadd-
ir hjá húsi Míka, þektu þeir málfæri hins unga manns, Levítans, og
viku þangað og sögðu við hann: Hver hefir fært þig hingað? hvað hefst
þú hér að og hverja kosti hefir þú hér? 4 Og hann sagði við þá: Svo
og svo hefir Míka gjört við mig; hann leigði mig, og gjörðist eg prest-
ur hans. 5 Þá sögðu þeir við hann: Gakk þú til frétta við Guð, svo
að vér fáum að vita, hvort för sú muni lánast, sem vér nú erum að
fara. 6 Presturinn svaraði þeim: Farið heilir; förin, sem þér eruð að
fara, er Jahve þóknanleg. 7 Síðan fóru mennirnir fimm leiðar sinnar
og komu til Laís; og sáu þeir að fólkið, sem bjó þar, var óhult um
sig að hætti Zídoninga, örugt og óhult, og að ekki var skortur á neinu

---

17, 4: Jes. 46, 6. **5:** kap. 8, 27. 1 Mós. 31, 19. 2 Mós. 28, 41. **6:** kap. 18, 1; 19, 1; 21, 25. **12:** v. 5. — **18, 1:** kap. 17, 6; 1, 34. Jós. 19, 40 n. **2:** kap. 17, 1 n.

þar í landi, og að fólkið var auðugt. Þeir voru og langt frá Zídon-
ingum og höfðu engin mök við neinn.
8 Og þeir komu til bræðra
sinna í Zorea og Estaól. Og bræður þeirra sögðu við þá: Hvað hafið
þér að segja?
9 Þeir svöruðu: Af stað! vér skulum fara í móti þeim,
því að vér höfum séð landið og sjá, það er mjög gott. Og þér eruð
aðgjörðalausir? Verið ekki tregir að leggja af stað í ferð þessa, til
þess að taka landið til eignar.
10 Þegar þér komið þangað, munuð
þér hitta ugglaust fólk, og landið er víðáttumikið á allar hliðar; því
að Guð hefir gefið það í yðar hendur — land, þar sem ekki er skort-
ur á neinu því, sem til er á jörðunni.

11 Þá tóku sig upp þaðan, frá Zorea og Estaól, sex hundruð menn,
búnir hervopnum, af kynþætti Daníta.
12 Héldu þeir norður eftir og
settu herbúðir sínar í Kirjat-Jearím í Júda; fyrir því er sá staður kall-
aður »Dans herbúðir« fram á þennan dag — sjá, það er að baki Kir-
jat-Jearím.
13 Þaðan fóru þeir yfir á Efraím-fjöll og komu til húss
Míka.
14 Þá hófu mennirnir fimm máls, þeir er farið höfðu til Laís,
til þess að kanna landið, og sögðu við bræður sína: Vitið þér, að í
þessum húsum er hökullíkneski, húsgoð, skurðlíkneski og steypt lík-
neski? Hyggið nú að, hvað þér eigið að gjöra!
15 Og þeir viku þang-
að og komu í hús hins unga manns, Levítans, í hús Míka, og spurðu hann,
hvernig honum liði.
16 En þeir sex hundruð menn, sem voru af son-
um Dans, stóðu búnir hervopnum fyrir utan hliðið,
17 og mennirnir
fimm, sem farið höfðu að kanna landið, fóru upp og komu þangað,
tóku skurðlíkneskið, hökullíkneskið, húsgoðin og steypta líkneskið. En
presturinn stóð fyrir utan hliðið og þeir sex hundruð menn, búnir her-
vopnum.
18 En er hinir voru komnir inn í hús Míka, þá tóku þeir
skurðlíkneskið, hökullíkneskið, húsgoðin og steypta líkneskið. Og
presturinn sagði við þá: Hvað hafist þér að?
19 En þeir svöruðu hon-
um: Þegi þú; legg þú hönd þína á munn þér og far með oss og ver
þú faðir vor og prestur! Er þér það betra að vera heimilisprestur eins
manns heldur en að vera prestur hjá ættkvísl og kynþætti í Ísrael?
20 Prestur tók þessu feginsamlega og tók hökullíkneskið, húsgoðin og
skurðlíkneskið og slóst í för með mönnunum.
21 Sneru þeir nú á leið
og héldu af stað og létu börn og búsmala og verðmæta hluti fara á
undan sér.
22 En er þeir voru komnir langt í burt frá húsi Míka, þá
voru þeir menn, sem bjuggu í húsunum hjá húsi Míka kallaðir saman,
og eltu þeir Dans sonu og náðu þeim.
23 Og þeir kölluðu til Dans
sona, og sneru þeir sér þá við og sögðu við Míka: Hvað stendur til
fyrir þér, er þú kemur svo fjölmennur?
24 Hann svaraði: Þér hafið
tekið guði mína, sem eg hafði gjört mér, og prestinn, og eruð farnir
burt — hvað á eg þá eftir? Hvernig getið þér þá spurt mig: Hvað
stendur til fyrir þér?
25 Þá sögðu Dans synir við hann: Haf
engin orð við oss, ella kynnu gremjufullir menn að ráðast á yður og
þú verða valdur að því, að bæði þú og þitt hús týni lífi.
26 Síðan fóru
Dans synir leiðar sinnar. En Míka sá, að þeir voru honum ofurefli,
og sneri því við og fór aftur heim til sín.

27 En þeir tóku það, sem Míka hafði til búið, svo og prestinn, sem
hann hafði haft, og réðust á Laís — ugglaust fólk og óhult um sig,
og feldu þá með sverðseggjum, en lögðu eld í borgina.
28 Og þar var
enginn, sem kæmi þeim til hjálpar, því að borgin lá langt frá Zídon
og þeir höfðu ekki mök við nokkurn mann, enda lá borgin í dalnum,
sem er hjá Bet-Rehób. Síðan endurreistu þeir borgina og settust þar
að.
29 Og þeir nefndu borgina Dan, eftir nafni Dans, föður þeirra, er
fæddist Ísrael; en í öndverðu hafði borgin heitið Laís.
30 Og Dans

12: Jós. 15, 9. 60. 14: kap. 17, 4. 5. 28: 2 Sam. 10, 6. 29: Jós. 19, 47.

synir reistu upp skurðlíkneskið handa sér, og Jónatan Gersónsson,
Mósesonar, og synir hans voru prestar hjá ættkvísl Daníta, til þess er
fólkið var flutt burt úr landinu. 31 Og þeir settu upp skurðlíkneski
Míka handa sér, það er hann hafði til búið, alla þá stund er Guðs
hús var í Síló.

Níðingsverk Gíbeíta.

19 Um þær mundir bar svo til — en þá var enginn konungur í
Ísrael — að Levíti nokkur bjó sem útlendingur inst inni í Efra-
ímfjöllum og tók hann sér að hjákonu kvenmann nokkurn frá Betle-
hem í Júda. 2 En þessi hjákona hans var honum ótrú og fór frá
honum til húss föður síns í Betlehem í Júda og var þar fjögra mánaða
tíma. 3 En maður hennar tók sig upp og fór eftir henni, til þess að
tala um fyrir henni og til þess að sækja hana, og hafði hann með
sér svein sinn og tvo asna. Hún leiddi hann þá inn í hús föður síns,
og er faðir stúlkunnar sá hann, gladdist hann yfir komu hans. 4 En
tengdafaðir hans, faðir stúlkunnar, hélt honum, svo að hann dvaldist
hjá honum í þrjá daga; átu þeir og drukku og voru þar um nóttina.
5 En fjórða daginn risu þeir árla um morguninn og bjóst hinn nú til
ferðar. Þá sagði faðir stúlkunnar við tengdason sinn: Hrestu þig fyrst
á matarbita og síðan megið þið fara. 6 Þá settust þeir niður og átu
báðir saman og drukku; en faðir stúlkunnar sagði við manninn: Lát
þér það lynda að vera í nótt, og lát liggja vel á þér. 7 En maðurinn
bjóst til að fara; þá lagði tengdafaðir hans svo að honum, að hann
settist aftur og var þar um nóttina. 8 En fimta daginn reis hann árla
um morguninn og ætlaði að halda af stað. Þá sagði faðir stúlkunnar:
Hrestu þig þó fyrst og bíðið þið unz degi hallar. Og þeir átu báðir
saman. 9 En er maðurinn bjóst til að fara, ásamt hjákonu sinni og
sveini sínum, þá sagði tengdafaðir hans, faðir stúlkunnar, við hann:
Það er orðið áliðið og dagur að kveldi kominn; verið í nótt. Sjá,
degi hallar; ver þú í nótt og láttu liggja vel á þér; en á morgun getið
þið lagt upp snemma, svo að þú getir náð heim til þín. 10 En mað-
urinn vildi ekki vera um nóttina, heldur bjóst til ferðar og hélt af stað
og komst norður á móts við Jebús — það er Jerúsalem —, og hann
hafði með sér tvo söðlaða asna og hjákonu sína.
11 Þegar þau voru hjá Jebús og mjög var liðið á dag, þá sagði
sveinninn við húsbónda sinn: Kom þú, við skulum fara inn í þessa
Jebúsíta borg og gista þar. 12 En húsbóndi hans sagði við hann: Ekki
skulum við fara inn í borg ókunnugra manna, þar sem engir Ísraels-
menn búa, höldum heldur áfram til Gíbeu. 13 Og hann sagði við svein
sinn: Kom þú, við skulum fara í einhvern af stöðunum og gista í
Gíbeu eða Rama. 14 Síðan héldu þeir áfram leið sína, en sól gekk
undir, er þeir voru hjá Gíbeu, sem heyrir Benjamín. 15 Viku þeir þar
af leið, til þess að fara inn í Gíbeu til gistingar. Og er hann kom
þangað, staðnæmdist hann á bæjartorginu, en enginn tók þau inn í
hús sitt til gistingar. 16 En sjá, maður nokkur gamall kom frá vinnu
sinni utan af akri um kveldið; hann var frá Efraím-fjöllum og bjó
sem útlendingur í Gíbeu; en mennirnir, sem þarna bjuggu, voru Benja-
mínítar. 17 Og er honum varð litið upp, sá hann ferðamanninn á bæjar-
torginu. Þá sagði gamli maðurinn: Hvert ætlar þú að fara og hvaðan
kemur þú? 18 Hinn svaraði honum: Við komum frá Betlehem í Júda
og ætlum inst inn í Efraím-fjöll; þaðan er eg; eg fór suður til Betle-
hem og er nú á heimleið, en enginn hefir boðið mér hér inn til sín.

30: 2 Mós. 2, 22; 18, 3. **31:** Jós. 18, 1. — **19, 1:** kap. 17, 6. **18:** kap. 18, 31.

[19] Við höfum bæði hálm og fóður handa ösnum okkar, svo og brauð
og vín handa mér og ambátt þinni og sveininum, sem er með þjónum
þínum; hér er einskis vant. [20] Þá sagði gamli maðurinn: Vertu vel-
kominn! lofaðu mér nú að annast alt, sem þig kann að bresta; en úti
máttu ekki liggja í nótt hér á torginu. [21] Og hann leiddi hann inn í
hús sitt og gaf ösnunum; og þau þvoðu fætur sína og átu og drukku.
[22] Nú sem þau gæddu sér, sjá, þá umkringdu borgarmenn — hrak-
menni nokkur — húsið, lömdu utan hurðina og kölluðu til gamla manns-
ins, húsbóndans: Leið út manninn, sem til þín er kominn, að vér
megum kenna hans. [23] Þá gekk maðurinn, húsbóndinn, út til þeirra
og sagði við þá: Nei, bræður mínir, fyrir hvern mun fremjið ekki ó-
hæfu. Fyrst þessi maður er kominn inn í mitt hús, þá fremjið ekki
slíka svívirðingu. [24] Hér er dóttir mín, sem er mey, og hjákona hans;
eg ætla að leiða þær út, og þær megið þér taka nauðugar og gjöra
við þær sem yður vel líkar, en á manni þessum skuluð þér ekki fremja
slíka svívirðingu. [25] En mennirnir vildu ekki hlýða á hann. Þá þreif
maðurinn í hjákonu sína og leiddi hana út á strætið til þeirra,
og þeir kendu hennar og misþyrmdu henni alla nóttina, alt til
morguns, og sleptu henni ekki fyr en dagur rann. [26] Og þegar birta
tók af degi, kom konan og féll niður fyrir húsdyrum mannsins, þar
sem bóndi hennar var inni, og lá þar unz bjart var orðið. [27] En er
bóndi hennar reis um morguninn og lauk upp húsdyrunum og gekk
út og ætlaði að halda af stað, sjá, þá lá konan, hjákona hans, úti fyrir
dyrunum með hendurnar á þröskuldinum. [28] Hann mælti þá til hennar:
Stattu upp, við skulum halda af stað! — en fékk ekkert svar. Þá lét
hann hana upp á asnann, og maðurinn tók sig upp og hélt heim til
sín. [29] En er hann kom heim, tók hann hníf, þreif hjákonu sína og
hlutaði hana alla sundur í tólf hluti og sendi þá út um alla Ísraels
bygð. [30] En hverjum þeim, er sá það, varð að orði: Eigi hefir slíkt
við borið og eigi hefir slíkt sést síðan er Ísraelsmenn fóru af Egipta-
landi alt fram á þennan dag! Hugleiðið þetta, leggið á ráð og segið til!

Hefnd Ísraelsmanna.

20 Þá lögðu allir Ísraelsmenn af stað og safnaðist lýðurinn saman
sem einn maður frá Dan til Beerseba, svo og Gílead-land, fram
fyrir Jahve í Mizpa. [2] Og höfðingjar alls lýðsins, allar ættkvíslir Ísra-
els, gengu fram í söfnuði Guðs fólks — fjögur hundruð þúsund fót-
gangandi menn, vopnum búnir. [3] Og Benjamíns synir fréttu, að Ísra-
elsmenn væru farnir upp til Mizpa. Og Ísraelsmenn sögðu: Segið frá,
hvernig atvikaðist óhæfuverk þetta. [4] Þá svaraði Levítinn, maður kon-
unnar, er myrt hafði verið, og sagði: Eg kom til Gíbeu, sem heyrir
Benjamín, ásamt hjákonu minni og ætlaði að vera þar nætursakir.
[5] Þá risu Gíbeu-búar upp á móti mér og umkringdu húsið um nóttina
og létu ófriðlega; mig hugðust þeir að drepa og hjákonu minni nauðg-
uðu þeir svo, að hún beið bana af. [6] Þá tók eg hjákonu mína og
hlutaði hana sundur og sendi hana út um alt arfleifðarland Ísraels;
því að þeir höfðu framið níðingsverk og óhæfu í Ísrael. [7] Þér eruð
hér allir, Ísraelsmenn! Kveðið nú upp tillögur yðar og ráð! [8] Þá reis
upp allur lýður, sem einn maður væri, og sagði: Enginn af oss skal
fara heim til sín og enginn snúa heim til húss síns. [9] Og nú skulum
vér fara þannig að við Gíbeu: yfir hana með hlutkesti. [10] Og vér skul-
um taka tíu menn af hundraði af öllum ættkvíslum Ísraels og hundr-

---

21: 1 Mós. 18, 4. **22:** 1 Mós. 19, 4 n. — **20, 4:** kap. 19, 15 n. **7:** kap. 19, 30.

að af þúsundi og þúsund af tíu þúsundum, til þess að sækja vistir
handa liðinu, svo að farið verði með Gíbeu í Benjamín, þegar þeir
koma aftur, með öllu svo sem maklegt er fyrir óhæfuverk það, er þeir
hafa framið í Ísrael. 11 Þá söfnuðust allir Ísraelsmenn saman í móti
borginni, allir samhuga sem einn maður væri. 12 Og ættkvíslir Ísraels
sendu menn um alla ættkvísl Benjamíns og létu þá segja: Hvílík óhæfa
er þetta, sem framin hefir verið yðar á meðal. 13 Framseljið því hrak-
mennin í Gíbeu, svo að vér fáum drepið þá og upprætt hið illa úr
Ísrael. En Benjamíns synir vildu ekki gefa gaum orðum bræðra sinna,
Ísraelsmanna. 14 Söfnuðust Benjamíns synir þá saman úr borgunum
til Gíbeu, til þess að fara í hernað móti Ísraelsmönnum. 15 En Benja-
míns synir, þeir er úr borgunum komu, voru á þeim degi tuttugu og
sex þúsundir vopnaðra manna að tölu, auk Gíbeu-búa, en þeir voru
sjö hundruð að tölu, einvala lið. 16 Af öllu þessu liði voru sjö hundr-
uð úrvals menn örvendir; hæfðu þeir allir hárrétt með slöngusteini og
mistu ekki. 17 En Ísraelsmenn voru að tölu, fyrir utan Benjamín, fjög-
ur hundruð þúsund vopnaðra manna, og voru þeir allir hermenn.
18 Þeir tóku sig upp og fóru upp til Betel og gengu til frétta við Guð.
Og Ísraelsmenn sögðu: Hver af oss skal fyrstur fara í hernaðinn móti
Benjamíns sonum? Og Jahve svaraði: Júda skal fyrstur fara. 19 Þá
tóku Ísraelsmenn sig upp um morguninn og settu herbúðir sínar hjá
Gíbeu. 20 Og Ísraelsmenn fóru til bardaga í móti Benjamín, og Ísra-
elsmenn fylktu sér til orustu gegn þeim nálægt Gíbeu. 21 Þá fóru Benja-
míns synir út úr Gíbeu og lögðu að velli tuttugu og tvær þúsundir
manna af Ísrael á þeim degi. 22 En liðið — Ísraelsmenn — herti upp
hugann, og fylktu þeir sér af nýju til orustu á þeim stað, sem þeir
höfðu fylkt sér hinn fyrri daginn. 23 Og Ísraelsmenn fóru upp eftir og
grétu frammi fyrir Jahve alt til kvelds, og þeir gengu til frétta við
Jahve og sögðu: Eigum vér enn að leggja til orustu við sonu Benja-
míns, bróður vors? Og Jahve svaraði: Farið á móti þeim. 24 Fóru
Ísraelsmenn nú í móti Benjamíns sonum á öðrum degi. 25 Og Benja-
mín fór út í móti þeim úr Gíbeu á öðrum degi, og lögðu þeir enn að
velli átján þúsund manns af Ísraelsmönnum og voru þeir allir vopn-
um búnir. 26 Þá fóru allir Ísraelsmenn og allur lýðurinn upp eftir og
komu til Betel og höfðust þar við grátandi fyrir augliti Jahve og föstuðu
þann dag til kvelds. Og þeir fórnuðu brennifórnum og heillafórnum
fyrir augliti Jahve. 27 Síðan gengu Ísraelsmenn til frétta við Jahve —
en þar var sáttmálsörk Guðs í þá daga, 28 og Pínehas, sonur Eleasars
Aronssonar, gegndi þjónustu fyrir augliti hans í þá daga — og sögðu:
Eigum vér enn að leggja til orustu við sonu Benjamíns, bróður vors,
eða eigum vér að hætta? En Jahve svaraði: Farið, því að á morgun
mun eg gefa þá í yðar hendur. 29 Nú setti Ísrael menn í launsát hring-
inn í kring um Gíbeu. 30 Og Ísraelsmenn fóru í móti Benjamíns son-
um á þriðja degi og fylktu þeir sér gegnt Gíbeu, eins og hin fyrri skift-
in. 31 Þá fóru Benjamíns synir út á móti liðinu og létu teygjast burt
frá borginni og tóku að fella nokkura af liðinu, eins og hin fyrri skiftin,
úti á þjóðvegunum — en annar þeirra liggur upp til Betel, en hinn
til Gíbeu yfir haglendið — um þrjátíu manns af Ísrael. 32 Þá hugsuðu
Benjamíns synir: Þeir bíða ósigur fyrir oss eins og í fyrsta sinnið. En
Ísraelsmenn höfðu sagt: Vér skulum flýja, svo að vér fáum teygt þá
frá borginni út á þjóðvegina. 33 Og allir Ísraelsmenn tóku sig upp úr
sínum stað og fylktu sér í Baal-Tamar, og þeir Ísraelsmanna, er í
launsát voru, þustu fram úr sínum stað fyrir vestan Geba. 34 Því næst

18: v. 26. 27. Kap. 1, 1. 2.

sóttu tíu þúsundir einvala liðs úr öllum Ísrael fram móti Gíbeu og
tókst þar hörð orusta; en hinir vissu ekki að ógæfan vofði yfir þeim.
[35] Þannig lét Jahve Benjamín bíða ósigur fyrir Ísrael, og Ísraelsmenn
drápu tuttugu og fimm þúsund og eitt hundrað manns af Benjamín á
þeim degi og voru þeir allir vopnum búnir. [36] Þá sáu Benjamíns synir,
að þeir höfðu beðið ósigur. Og Ísraelsmenn gáfu Benjamín rúm, því
að þeir treystu launsátinni, er þeir höfðu sett hjá Gíbeu. [37] En þeir,
sem í launsátinni voru, spruttu upp og geystust fram mót Gíbeu, og
þeir, sem í launsátinni voru, fóru til og feldu alla borgarbúa með
sverðseggjum. [38] En það var samkomulag milli Ísraelsmanna og þeirra,
er í launsátinni voru, að þeir skyldu láta reyk leggja upp af borginni
til merkis. [39] Þegar nú Ísraelsmenn snerust á flótta í bardaganum og
Benjamínítar tóku að fella nokkura af Ísraelsmönnum — um þrjátíu
manns —, með því að þeir hugsuðu: Þeir hafa þegar beðið ósigur
fyrir oss, eins og í fyrstu orustunni! [40] þá tók merkið að stíga upp
af borginni, reykjarmökkurinn, og er Benjamínítar sneru sér við, sjá,
þá stóð öll borgin í björtu báli. [41] Þá sneru Ísraelsmenn við og sló
felmti á Benjamíníta, því að þeir sáu, að ógæfan var yfir þá komin.
[42] Sneru þeir nú undan Ísraelsmönnum á leið til eyðimerkurinnar og
hélzt þó orustan á hælum þeim, og þeir, sem komu úr borgunum,
drápu þá mitt á meðal þeirra. [43] Þeir umkringdu Benjamíníta, eltu
þá og tróðu þá undir fótum sér, þar sem þeir höfðu leitað sér hvíldar,
alla leið austur fyrir Gíbeu. [44] Og þar féllu af Benjamín átján þús-
undir manna, og voru það alt hraustir menn. [45] Þá sneru þeir á flótta
til eyðimerkurinnar að Rimmón-kletti, og í eftirleitinni um þjóðvegina
drápu þeir fimm þúsund manns, og þeir eltu þá alt til Gídeóm og
drápu enn af þeim tvö þúsund manns. [46] Þannig féllu alls af Benja-
mín á þeim degi tuttugu og fimm þúsundir vopnbúinna manna, og voru
það alt hraustir menn. [47] Þá sneru þeir á flótta til eyðimerkurinnar
að Rimmón-kletti, sex hundruð manns, og höfðust við hjá Rimmón-
kletti í fjóra mánuði. [48] En Ísraelsmenn sneru aftur til Benjamíns
sona og feldu þá með sverðseggjum, bæði menn og fénað og alt, sem
þeir fundu; þeir lögðu og eld í allar borgirnar, sem fyrir þeim urðu.

Benjamínítum fengið kvonfang.

21 Ísraelsmenn höfðu unnið eið í Mizpa og sagt: Enginn af oss
skal gifta Benjamíníta dóttur sína. [2] Og lýðurinn fór til Betel og
þeir dvöldu þar fram á kveld fyrir augliti Guðs og hófu þar mikið
harmakvein [3] og sögðu: Jahve, Ísraels Guð! hví hefir þetta við borið í
Ísrael, að nú skuli vanta eina ættkvíslina í Ísrael? [4] Morguninn eftir
reis lýðurinn árla og reisti þar altari og fórnaði brennifórnum og heilla-
fórnum. [5] Því næst sögðu Ísraelsmenn: Mun nokkur vera sá af öllum
ættkvíslum Ísraels, er ekki hafi komið upp hingað til Jahve með söfn-
uðinum? Því að það hafði verið föstum svardögum bundið, að hver
sá, er ekki kæmi upp til Jahve í Mizpa, sá hinn sami skyldi lífi týna.
[6] Og Ísraelsmenn tók sárt til Benjamíns bróður síns og þeir sögðu:
Nú er ein ættkvísl upphöggvin úr Ísrael! [7] Hvernig eigum vér að fara
að því, að útvega þeim konur, sem eftir eru, þar eð vér höfum unnið
Jahve eið að því, að gifta þeim eigi neina af dætrum vorum? [8] Þá
sögðu þeir: Er nokkur sá af ættkvíslum Ísraels, er ekki hafi farið upp
til Jahve í Mizpa? Og sjá, frá Jabes í Gíleað hafði enginn komið í
herbúðirnar til samkomunnar. [9] Fór nú fram liðkönnun, og sjá, eng-

39: v. 32. — **21, 1**: kap. 20, 1. **2**: kap. 20, 26.

inn var þar af íbúum Jabes í Gíleað. [10] Þá sendi lýðurinn þangað tólf
þúsundir hraustra manna og lagði svo fyrir þá: Farið og fellið íbúana
í Jabes í Gíleað með sverðseggjum, ásamt konum og börnum. [11] En
þannig skuluð þér að fara: alla karlmenn og allar konur, er samræði
hafa átt við mann, skuluð þér banni helga, en meyjar skuluð þér láta
lífi halda. Þeir gjörðu svo. [12] Og þeir fundu meðal íbúanna í Jabes
í Gíleað fjögur hundruð meyjar, er eigi höfðu samræði átt við mann,
og þeir fóru með þær til herbúðanna í Síló, sem er í Kanaanlandi.
[13] Þá sendi allur lýðurinn og lét tala við Benjamíns sonu, þá er voru
hjá Rimmón-kletti, og bauð þeim frið. [14] Þá hurfu Benjamínítar aftur
og þeir gáfu þeim konur þær, er þeir höfðu látið lífi halda af konun-
um í Jabes í Gíleað. Þær voru þó ekki nógu margar handa þeim. [15] Og
lýðinn tók sárt til Benjamíns, því að Jahve hafði höggvið skarð í ætt-
kvíslir Ísraels. [16] Þá sögðu öldungar lýðsins: Hvernig eigum vér að
fara að því, að útvega þeim, sem eftir eru, konur? því að konur
hafa verið gjöreyddar úr Benjamín. [17] Og þeir sögðu: Þeir af
Benjamínítum, er undan hafa komist, skulu halda arfleifð sinni, svo
að eigi verði ættkvísl afmáð úr Ísrael. [18] En ekki getum vér gift
þeim neina af dætrum vorum. Því að Ísraelsmenn höfðu svarið: bölv-
aður sé sá, sem gefur Benjamín konu! [19] Þá sögðu þeir: Sjá, hátíð
Jahve er árlega haldin í Síló, sem liggur fyrir norðan Betel, fyrir aust-
an þjóðveginn, sem liggur frá Betel upp til Sikem, og fyrir sunnan
Lebóna. [20] Og þeir lögðu svo fyrir Benjamíns sonu: Farið og liggið
í leyni í víngörðunum. [21] Og er þér sjáið Síló-dætur ganga út til
dansleika, þá skuluð þér spretta upp úr víngörðunum og ræna yður
sinni konunni hver af Síló-dætrum; farið síðan heim í Benjamínsland.
[22] En þegar feður þeirra eða bræður koma að kæra þetta fyrir oss,
þá skulum vér segja við þá: Gefið oss þær; því að vér fengum engar
konur í stríðinu; þér hafið ekki heldur gefið þeim þær; ef svo væri,
þá væruð þér sekir. [23] Og Benjamíns synir gjörðu svo og tóku sér
konur, eins og þeir voru margir til, meðal dansmeyjanna, sem þeir
ræntu. Síðan fóru þeir og hurfu aftur til óðals síns og reistu af nýju
borgirnar og bjuggu í þeim. [24] Þá fóru og Ísraelsmenn þaðan, hver
til sinnar kynkvíslar og sinnar ættar, og þeir héldu þaðan hver til
óðals síns.

[25] Í þá daga var enginn konungur í Ísrael; hver maður gjörði
það, sem honum vel líkaði.

13: kap. 20, 47. **18**: v. 1. **25**: kap. 17, 6; 18, 1; 19, 1.

Rutarbók.

Rut fer til Betlehem með Noomí, tengdamóður sinni.

1 Í þá daga, er dómararnir stjórnuðu, bar svo til að hallæri var í
landinu. Fór þá maður nokkur frá Betlehem í Júda, til þess að
dveljast sem útlendingur í Móabslandi, ásamt konu sinni og tveimur
sonum sínum. [2] Þessi maður hét Elímelek og kona hans Noomí, en
synir hans tveir Mahlón og Kiljón — Efratítar frá Betlehem í Júda.
Þau komu til Móabslands og dvöldust þar. [3] Þá dó Elímelek, maður
Noomí, en hún lifði eftir með báðum sonum sínum. [4] Þeir gengu að
eiga móabítískar konur, og hét önnur Orpa, en hin Rut. Og þeir
bjuggu þar hér um bil tíu ár. [5] Þá dóu þeir líka báðir, Mahlón og
Kiljón, og konan lifði ein eftir báða sonu sína og mann sinn. [6] Þá
bjóst hún til að hverfa aftur heim frá Móabslandi með tengdadætrum
sínum; því að hún hafði heyrt í Móabslandi, að Jahve hefði vitjað
lýðs síns og gefið þeim brauð. [7] Lagði hún nú af stað þaðan, er hún
hafði verið, og báðar tengdadætur hennar með henni. En er þær voru
farnar á leið, til þess að hverfa aftur til Júdalands, [8] þá sagði Noomí
við báðar tengdadætur sínar: Farið, snúið við, hvor um sig til húss
móður sinnar. Jahve auðsýni ykkur gæzku, eins og þið hafið auðsýnt
hinum látnu og mér. [9] Jahve gefi ykkur, að þið megið finna athvarf
hvor um sig í húsi manns síns. Síðan kysti hún þær. En þær tóku
að gráta hástöfum [10] og sögðu við hana: Nei, við viljum hverfa aftur
með þér til þíns fólks! [11] Noomí svaraði: Hverfið aftur, dætur mínar!
Hví viljið þið fara með mér? Mun eg enn bera sonu í skauti mínu,
er verða megi menn ykkar? [12] Hverfið aftur, dætur mínar, farið heim,
því að eg er orðin of gömul til að giftast aftur. En setjum nú svo,
að eg hugsaði: Eg hefi enn von, og að eg giftist meira að segja í
kveld og fæddi einnig sonu — ættuð þið fyrir þá sök að bíða, til þess
er þeir yrðu fulltíða? [13] Ættuð þið fyrir þá sök að loka ykkur inni
og ekki giftast? Nei, dætur mínar, því að mig tekur mjög sárt til
ykkar; því að hönd Jahve hefir lagst þungt á mig. [14] Þá tóku þær enn
að gráta hástöfum. Og Orpa kvaddi tengdamóður sína með kossi, en
Rut gat ekki slitið sig frá henni. [15] Þá mælti hún: Sjá, mágkona þín
er snúin heim aftur til síns fólks og síns guðs; far þú heim aftur á
eftir mágkonu þinni. [16] En Rut svaraði: Legðu eigi að mér um það
að yfirgefa þig og hverfa aftur, en fara eigi með þér; því að hvert sem
þú fer, þangað fer eg, og hvar sem þú náttar, þar nátta eg; þitt fólk
er mitt fólk og þinn guð er minn guð. [17] Hvar sem þú deyr, þar dey
eg, og þar vil eg vera grafin. Hvað sem Jahve lætur fram við mig
koma, þá skal dauðinn einn aðskilja mig og þig. [18] Og er hún sá, að
hún var fastráðin í því að fara með henni, hætti hún að tala um fyrir
henni. [19] Síðan héldu þær báðar áfram, unz þær komu til Betlehem.
En er þær komu til Betlehem, komst öll borgin í uppnám út af þeim
og konur sögðu: Er þetta Noomí? [20] Og hún sagði við þær: Kallið
mig ekki Noomí*, kallið mig Mara**, því að hinn Almáttki hefir búið
mér beiska harma. [21] Rík fór eg héðan, en tómhenta hefir Jahve látið
mig aftur hverfa. Hví kallið þér mig Noomí, úr því Jahve hefir vitnað
í móti mér og hinn Almáttki hrelt mig. [22] Þannig hvarf Noomí heim

---

1, 2: 1 Mós. 35, 19. **9:** kap. 3, 1. **18:** Job 19, 21. **20:** * Þ. e. hin yndislega.
** Þ. e. hin beiska eða sorgbitna.

aftur og með henni Rut hin móabítiska, tengdadóttir hennar, sem heim
hvarf frá Móabslandi; og þær komu til Betlehem í byrjun byggskurðar.

Rut tínir upp öx á akri Bóasar.

2 En Noomí átti þar frænda manns síns, ríkan mann af ætt Elí-
meleks, og hét hann Bóas. [2] Og Rut hin móabítíska sagði við
Noomí: Eg ætla að fara út á akurinn og tína upp öx á eftir einhver-
jum þeim, er kann að sýna mér velvild. Og hún svaraði henni: Far,
þú, dóttir mín! [3] Og hún fór og kom og tíndi á akrinum á eftir korn-
skurðarmönnunum, og henni vildi svo vel til, að teig þennan átti Bóas,
sem var í ætt við Elímelek. [4] Og sjá, Bóas kom frá Betlehem og sagði
við kornskurðarmennina: Jahve sé með yður! Þeir svöruðu: Jahve
blessi þig! [5] Og Bóas mælti við þjón sinn, sem settur var yfir korn-
skurðarmennina: Hverjum heyrir þessi stúlka til? [6] Og þjónninn, sem
settur var yfir kornskurðarmennina, svaraði og sagði: Það er móabítísk
stúlka, sú sem kom aftur með Noomí frá Móabslandi. [7] Hún sagði:
Leyf mér að tína upp og safna saman meðal bundinanna á eftir korn-
skurðarmönnunum! Og hún kom og hefir verið að frá því í morgun
og þangað til nú og hefir ekki gefið sér neinn tíma til að hvíla sig.
[8] Þá sagði Bóas við Rut: Heyr þú, dóttir mín! far þú ekki á annan
akur, til þess að tína, og far þú heldur ekki héðan, en haltu þig hér
hjá stúlkum mínum. [9] Gef þú gætur að þeim akri, þar sem þeir skera
upp, og gakk þú á eftir þeim; eg hefi boðið piltunum, að amast ekki
við þér. Og ef þig þyrstir, þá gakk að ílátunum og drekk af því, sem
piltarnir ausa. [10] Þá féll hún fram á ásjónu sína og laut niður að jörðu
og sagði við hann: Hvers vegna sýnir þú mér þá velvild, að víkja mér
góðu, þar sem eg þó er útlendingur? [11] Bóas svaraði og sagði við
hana: Mér hefir verið sagt alt af því, hvernig þér hefir farist við tengda-
móður þína eftir dauða manns þíns, og að þú hefir yfirgefið föður þinn
og móður og ættland þitt og farið til fólks, sem þú þektir ekki áður.
[12] Jahve umbuni verk þitt, og laun þín verði fullkomin af Jahve, Ísra-
els Guði, þar sem þú ert komin að leita skjóls undir vængjum hans.
[13] Og hún sagði: Ó, að eg mætti finna náð í augum þínum, herra minn;
því að þú hefir huggað mig og talað vinsamlega við ambátt þína, og
er eg þó ekki einu sinni jafningi ambátta þinna. [14] Og er matmálstími
kom, sagði Bóas við hana: Kom þú hingað og et af brauðinu og dýf
bita þínum í ediksblönduna. Þá settist hún hjá kornskurðarmönnun-
um, og hann rétti henni bakað korn, og hún át sig sadda og leifði.
[15] Síðan stóð hún upp og fór að tína. Þá lagði Bóas svo fyrir pilta
sína: Hún má einnig tína millum bundinanna, og gjörið henni ekkert
mein; [16] og dragið jafnvel öx út úr hnippunum handa henni og látið
eftir liggja, svo að hún megi tína, og eigi skuluð þér atyrða hana.
[17] Síðan tíndi hún á akrinum alt til kvelds; og er hún barði kornið úr
því, er hún hafði tínt, þá var það hér um bil efa af byggi. [18] Og hún
tók það og fór inn í borgina, og sá tengdamóðir hennar, hvað hún
hafði tínt; því næst tók hún fram það, er hún hafði leift, þá er hún
var södd orðin, og fékk henni. [19] Þá sagði tengdamóðir hennar við
hana: Hvar hefir þú tínt í dag og hvar hefir þú unnið? Blessaður sé
sá, sem vikið hefir þér góðu! Og hún sagði tengdamóður sinni frá,
hjá hverjum hún hefði unnið, og mælti: Maðurinn, sem eg hefi unnið
hjá í dag, heitir Bóas. [20] Þá sagði Noomí við tengdadóttur sína:
Blessaður sé hann af Jahve, sem hefir ekki látið af miskunn sinni við

2,2: 3 Mós. 19, 9 n. 23, 22. **12:** Sálm. 36, 8; 91, 4.

lifandi og látna. Og Noomí sagði við hana: Maðurinn er okkur ná-
kominn; hann er einn af lausnarmönnum okkar. 21 Þá sagði Rut hin
móabítíska: Hann sagði og við mig: Haltu þig hjá mínum piltum, unz
þeir hafa lokið öllum kornskurði hjá mér. 22 Og Noomí sagði við Rut,
tengdadóttur sína: Það er gott, dóttir mín, að þú farir út með ambátt-
um hans; þá munu menn eigi áreita þig á öðrum akri. 23 Síðan hélt
hún sig hjá stúlkum Bóasar, þá er hún var að tína, unz byggskurðin-
um og hveitiskurðinum var lokið; eftir það var hún kyr hjá tengda-
móður sinni.

Rut minnir Bóas á mágskylduna.

3 Og Noomí, tengdamóðir hennar, sagði við hana: Dóttir mín, á eg
ekki að útvega þér athvarf, til þess að þér vegni vel? 2 Þú hefir
verið með stúlkunum hans Bóasar, en hann er frændi okkar; sjá, hann
varpar í nótt bygginu í láfa sínum. 3 Þvo þér nú og smyr þig og far
í önnur föt og gakk ofan í láfann, en láttu ekki manninn verða varan
við þig, fyr en hann hefir etið og drukkið. 4 En þegar hann legst til
hvíldar, þá taktu eftir hvar hann legst niður, og gakk þú þangað og
flettu upp ábreiðunni til fóta honum og legst þar niður; hann mun þá
segja þér, hvað þú átt að gjöra. 5 Og hún svaraði henni: Eg vil gjöra
alt, sem þú segir. 6 Síðan gekk hún ofan í láfann og gjörði alt svo
sem tengdamóðir hennar hafði fyrir hana lagt. 7 En er Bóas hafði etið
og drukkið og var í góðu skapi, þá fór hann og lagðist til hvíldar við
endann á kornbingnum. Þá kom hún hljóðlega, fletti upp ábreiðunni
til fóta honum og lagðist niður. 8 En um miðnætti varð manninum
bilt við, og er hann settist upp, sjá, þá lá kona til fóta honum. 9 Og
hann sagði: Hver ert þú? Hún svaraði: Eg er Rut ambátt þín; breið
þú væng þinn yfir ambátt þína, því að þú ert lausnarmaður. 10 Þá
sagði hann: Blessuð sért þú af Jahve, dóttir mín! Þú hefir nú síðast
sýnt elsku þína enn betur en áður, með því að elta ekki ungu menn-
ina, hvorki fátækan né ríkan. 11 Og ver þú nú óhrædd, dóttir mín:
að öllu svo sem þú segir mun eg við þig gjöra, því að allir samborg-
armenn mínir vita, að þú ert væn kona. 12 Nú er það að vísu satt,
að eg er lausnarmaður; en þó er til annar lausnarmaður, sem er ná-
komnari en eg. 13 Vertu hér í nótt; en á morgun, ef hann þá vill
leysa þig, gott og vel, þá gjöri hann það; en vilji hann ekki leysa þig,
þá mun eg leysa þig, svo sannarlega sem Jahve lifir. Ligðu nú kyr
til morguns. 14 Síðan lá hún til fóta honum til morguns. Þá stóð
hún upp, áður en menn gátu þekt hvor annan. Því að hann hugsaði:
Það má eigi spyrjast, að konan hafi komið í láfann. 15 Og hann sagði:
Kom þú með möttulinn, sem þú ert í, og haltu honum út. Og hún
hélt honum út. Þá mældi hann sex mæla byggs og lyfti á hana. Síð-
an fór hún inn í borgina. 16 En er hún kom til tengdamóður sinnar,
mælti hún: Hvernig gekk þér, dóttir mín? Þá sagði hún henni frá öllu
því, er maðurinn hafði við hana gjört. 17 Og hún sagði: Þessa sex
mæla byggs gaf hann mér, því að hann sagði: Þú mátt ekki fara heim
til tengdamóður þinnar með tvær hendur tómar. 18 Þá sagði hún: Ver
þú nú kyr, dóttir mín, unz þú fréttir, hvernig málum lýkur; því að
maðurinn mun ekki hætta, fyr en hann leiðir þetta mál til lykta í dag.

20: 3 Mós. 25, 25. — **3, 1:** kap. 1, 9. **9:** Esek. 16, 8. Rut. 2, 20.

Bóas gengur að eiga Rut. Ættartala Davíðs.

4 Nú gekk Bóas upp í borgarhliðið og settist þar. Þá bar svo við,
að lausnarmaðurinn gekk fram hjá, sá er Bóas hafði talað um. Og
hann sagði: Kom þú og seztu hér, þú þarna! Og hann sneri þangað
og settist niður. [2] Þá tók hann tíu menn af öldungum borgarinnar og
sagði: Setjist hér! Og þeir settust niður. [3] Síðan sagði hann við lausn-
armanninn: Akurland það, er Elímelek frændi okkar átti, hefir Noomí
selt, sú sem heim er komin úr Móabslandi. [4] Og eg hugsaði, að eg
skyldi láta þig vita það og segja: Kaup það nú í viðurvist þeirra, er
hér eru, og í viðurvist öldunga fólks míns. Ef þú vilt leysa, þá leystu.
En ef þú vilt ekki leysa, þá segðu mér frá því, svo að eg viti það.
Því að enginn er til, sem getur leyst, nema þú og eg eftir þig. Og
hann sagði: Eg ætla að leysa. [5] Þá sagði Bóas: Um leið og þú kaupir
landið af Noomí, hefir þú og keypt Rut hina móabítísku, ekkju hins
framliðna, til þess að reisa nafn hins framliðna á arfleifð hans. [6] Þá
sagði lausnarmaðurinn: Eg get ekki leyst það handa mér; því að þá
kynni eg að spilla arfleifð minni. Leys þú handa þér það, sem eg átti
að leysa, því að eg get ekki leyst það. [7] En það var fyrrum siður í
Ísrael við brigðir og skifti, til þess að staðfesta allar gjörðir, að annar
tók af sér skóinn og fékk hinum. Þetta var vottfesting í Ísrael. [8] Þá
sagði lausnarmaðurinn við Bóas: Kaup þú það handa þér! og tók af
sér skóinn. [9] En Bóas sagði við öldungana og alt fólkið: Þér eruð í dag
vottar að því, að eg hefi keypt af Noomí alt það, sem Elímelek átti,
svo og alt það, sem þeir Kiljón og Mahlón áttu. [10] Einnig hefi eg keypt
Rut hina móabítísku, ekkju Mahlóns, mér að konu, til þess að reisa nafn
hins framliðna á arfleifð hans, svo að nafn hins framliðna upprætist
eigi meðal bræðra hans, og úr staðar hliði hans; — þér eruð vottar
þess í dag. [11] Þá sagði alt fólkið, sem var í hliðinu og öldungarnir:
Vér erum vottar að því. Jahve gjöri konuna, sem í hús þitt kemur,
slíka sem þær voru Rakel og Lea, er báðar reistu Ísraels hús. Veitist
þér vald í Efrata og verðir þú frægur í Betlehem. [12] Og verði hús þitt
sem hús Perez, sem Tamar fæddi Júda, fyrir afsprengi það, sem Jahve
gefur þér við þessari ungu konu.

[13] Síðan gekk Bóas að eiga Rut, og hún varð kona hans; og hann
gekk inn til hennar, og Jahve veitti henni getnað, og ól hún son. [14] Þá
sögðu konurnar við Noomí: Lofaður sé Jahve, sem eigi hefir látið þig
bresta lausnarmann í dag, svo að nafn hans mun nefnt verða í Ísrael.
[15] Hann mun verða huggun þín og ellistoð, því að tengdadóttir þín,
sem elskar þig, hefir alið hann — hún, sem er þér betri en sjö synir.
[16] Og Noomí tók barnið og lagði það á skaut sér og varð fóstra þess.
[17] Og grannkonurnar gáfu honum nafn og sögðu: Noomí er fæddur
sonur! og nefndu hann Óbeð; hann var faðir Ísaí, föður Davíðs.

[18] Þetta er ættartala Perez: Perez gat Hezron, [19] og Hezron gat Ram
og Ram gat Ammínadab, [20] og Ammínadab gat Nahson og Nahson gat
Salmón, [21] og Salmón gat Bóas og Bóas gat Óbeð, [22] og Óbeð gat Ísaí
og Ísaí gat Davíð.

4, 5: 5 Mós. 25, 5. 6. **12:** 1 Mós. 38, 29. **18:** 1 Mós. 46, 12. 1 Kron. 2, 5. Matt. 1, 3 n. **19:** 1 Kron. 2, 9 n.

Fyrri Samúelsbók.

Fæðing Samúels.

1 Maður er nefndur Elkana; hann var frá Ramataím, Zúfíti frá
Efraím-fjöllum; hann var sonur Jeróhams, Elíhúsonar, Tóhúsonar,
Zúfssonar Efraímíta. 2 Hann átti tvær konur, hét önnur Hanna, en
hin Peninna; Peninna átti börn, en Hanna átti engin börn. 3 Þessi
maður fór á ári hverju úr borg sinni, til þess að biðjast fyrir og til
þess að færa Jahve hersveitanna fórnir í Síló. En þar voru báðir synir
Elí, Hofní og Pínehas, prestar Jahve. 4 Og í hvert sinn er Elkana
fórnaði, þá gaf hann Peninnu, konu sinni, og öllum sonum hennar og
dætrum sinn hlut hverju; 5 og hann gaf Hönnu heldur ekki nema einn
hlut, þótt hann elskaði hana; en Jahve hafði lokað móðurkviði hennar.
6 Elja hennar skapraunaði henni einnig, til þess að reita hana til reiði,
af því að Jahve hafði lokað móðurkviði hennar. 7 Svo gjörði hann
ár eftir ár, í hvert skifti sem þau fóru upp til húss Jahve, og þannig
skapraunaði hún henni; og hún grét og neytti eigi matar. 8 Þá sagði
Elkana, maður hennar, við hana: Hanna, hví grætur þú og hví neytir
þú *eigi* matar og hví liggur svo illa á þér? Er eg þér ekki betri en
tíu synir?

9 Og Hanna stóð upp, þá er þau höfðu etið í Síló og þá er þau
höfðu drukkið. En Elí prestur sat á stól við dyrustafinn á musteri
Jahve. 10 Og hún var sárhrygg og bað til Jahve og grét mjög. 11 Og
hún gjörði heit og mælti: Jahve hersveitanna! ef þú lítur á eymd
ambáttar þinnar og minnist mín og gleymir eigi ambátt þinni og gefur
ambátt þinni karllegan afspring, þá skal eg gefa hann Jahve alla daga
æfi hans, og eigi skal rakhnífur koma á höfuð honum. 12 Og er hún
gjörði lengi bæn sína fyrir augliti Jahve, og Elí tók eftir munni hennar
— 13 en Hanna mæltist fyrir í hljóði, bærðust aðeins varinar, en rödd
hennar heyrðist ekki —, þá hélt Elí, að hún væri drukkin. 14 Þá sagði
Elí við hana: Hversu lengi ætlar þú að láta sjá þig drukna? láttu
vímuna renna af þér. 15 Hanna svaraði og sagði: Nei, herra minn, eg
er kona með sorgfullu hjarta; vín hefi eg ekki drukkið né áfengan
drykk, en eg hefi úthelt hjarta mínu fyrir Jahve. 16 Ætla þú eigi að
ambátt þín sé afhrak, því að af mínum mikla harmi og trega hefi eg
talað hingað til. 17 Elí svaraði og sagði: Far þú í friði; Ísraels Guð
mun veita þér það, er þú hefir beðið hann um. 18 Og hún mælti: Ó,
að ambátt þín mætti finna náð í augum þínum! Síðan fór konan
leiðar sinnar og mataðist og var eigi framar með döpru bragði.

19 Morguninn eftir risu þau árla og gjörðu bæn sína fyrir augliti
Jahve, sneru síðan aftur og komu heim til Rama. Og Elkana kendi
Hönnu konu sinnar, og Jahve mintist hennar. 20 Og er ár var liðið,
hafði Hanna orðið þunguð og alið son; og hún nefndi hann Samúel,
»því að eg hefi beðið Jahve um hann«.

21 Og maðurinn Elkana fór með alla fjölskyldu sína, til þess að
færa Jahve hina árlegu fórn og áheit sitt; 22 en Hanna fór ekki, heldur
sagði við mann sinn: Eg fer ekki fyr en sveinninn er vaninn af brjósti;
þá fer eg með hann, svo að hann birtist fyrir augliti Jahve og verði
þar ávalt upp frá því. 23 Og Elkana, maður hennar, sagði við hana:
Gjör þú sem þér vel líkar; ver þú kyr heima, unz þú hefir vanið hann

---

1, 3: 2 Mós. 23, 14. Jós. 18, 1. **11:** Dóm. 13, 5. **15:** Sálm. 42, 5; 62, 9.

af brjósti; Jahve láti aðeins orð þín rætast. Síðan var konan kyr
heima og hafði son sinn á brjósti, unz hún vandi hann af. [24] Og er
hún hafði vanið hann af brjósti, fór hún með hann og hafði með sér
þriggja ára gamalt naut og eina efu mjöls og legil víns, og hún fór
með hann í hús Jahve í Síló; en sveinninn var þá ungur. [25] Og þau
slátruðu nautinu og fóru með sveininn til Elí. [26] Og hún sagði: Heyr,
herra minn, svo sannarlega sem þú lifir, herra minn, er eg kona sú,
er stóð hér hjá þér, til þess að gjöra bæn mína til Jahve. [27] Um svein
þennan gjörði eg bæn mína, og Jahve veitti mér bæn mína, sem eg
bað hann um. [28] Fyrir því vil eg og ljá Jahve hann; svo lengi sem hann
lifir, skal hann vera Jahve léður. Og þau féllu þar fram fyrir Jahve.

2 Og Hanna gjörði bæn sína og mælti:

Hjarta mitt fagnar í Jahve,
horn mitt er hátt upp hafið fyrir fulltingi Guðs míns;
munnur minn er upp lokinn gegn óvinum mínum,
því að eg gleðst yfir þinni hjálp.

[2] Enginn er heilagur sem Jahve,
því að enginn er til nema þú;
ekkert bjarg er til sem vor Guð.
[3] Mælið eigi án afláts drambyrði,
ósvífni komi eigi út af munni yðar.
Því að Jahve er Guð alvitundar
og af honum eru verkin vegin.

[4] Bogi kappanna er sundur brotinn,
en máttfarnir menn gyrðast styrkleika.
[5] Mettir leigja sig fyrir brauð,
en hungraðir njóta hvíldar.
Óbyrjan fæðir jafnvel sjö,
en margra barna móðirin mornar og þornar.

[6] Jahve deyðir og lífgar,
færir til heljar niður og leiðir upp þaðan.
[7] Jahve gjörir fátækan og ríkan,
niðurlægir og upphefur.
[8] Hann reisir hinn lítilmótlega úr duftinu,
lyftir hinum snauða upp úr saurnum,
til þess að leiða þá til sætis hjá þjóðhöfðingjum
og setja þá á tignarstól.
Því að Jahve heyra stólpar jarðarinnar
og á þá setti hann jarðríkið.

[9] Fætur sinna guðhræddu varðveitir hann,
en hinir guðlausu farast í myrkri.
Því að fyrir eigin mátt sigrar enginn:
[10] þeir, sem berjast móti Jahve, verða sundur molaðir.
Uppi yfir þeim þrumar hann í himninum;
Jahve dæmir endimörk jarðarinnar.
Hann veitir kraft konungi sínum
og lyftir upp horni síns smurða.

27: v. 17. — **2, 1:** Lúk. 1, 47. **2:** Sálm. 86, 8. **5:** Lúk. 1, 53. **6:** 5 Mós. 32, 39.
8: Sálm. 113, 7. 8. Lúk. 1, 52. **9:** Sálm. 91, 11. **10:** kap. 7, 10. Sálm. 89, 25.

Frá sonum Elís.

[11] Síðan fór Elkana heim til sín í Rama; en sveinninn gegndi
þjónustu Jahve hjá Elí presti.
[12] En synir Elí voru hrakmenni; þeir skeyttu ekki um Jahve,
[13] né hvað prestinum bar með réttu af hálfu lýðsins. Hve nær sem
einhver færði sláturfórn, þá kom sveinn prestsins, meðan verið var að
sjóða kjötið, með þrítentan fork í hendinni [14] og rak hann ofan í ket-
ilinn, eða pottinn, eða suðupönnuna, eða grýtuna, og alt sem upp kom
á forkinum, það tók presturinn handa sér. Svo fóru þeir með alla
Ísraelsmenn, sem komu þangað til Síló. [15] Meira að segja, áður en
fitan var brend, kom sveinn prestsins og sagði við þann, sem fórnaði:
Gef mér kjöt, til þess að steikja handa prestinum; hann vill ekki taka
við soðnu kjöti af þér, heldur hráu. [16] Segði maðurinn þá við hann:
Fyrst verður þó að brenna fituna; tak síðan slíkt er þú girnist! þá
svaraði hann: Nei, heldur skalt þú gefa það nú þegar, ella mun eg
taka það með valdi. [17] Og synd hinna ungu manna var mjög stór fyrir
Jahve, því að mennirnir lítilsvirtu fórn Jahve.
[18] En Samúel gegndi þjónustu frammi fyrir Jahve sem ungur
sveinn, skrýddur línhökli. [19] Og móðir hans var vön að gjöra honum
lítinn möttul og færði honum hann á ári hverju, þá er hún kom með
manni sínum til þess að færa hina árlegu fórn. [20] Þá blessaði Elí
Elkana og konu hans og sagði: Jahve gefi þér afkvæmi við þessari
konu í stað láns þess, er léð var Jahve. Síðan fóru þau heim til sín.
[21] Og Jahve vitjaði Hönnu, og hún varð þunguð og fæddi þrjá sonu
og tvær dætur. En sveinninn Samúel óx upp hjá Jahve.
[22] En Elí var mjög gamall, og heyrði alt um það, hvernig synir
hans fóru með allan Ísrael og að þeir legðust með konum þeim, sem gegndu
þjónustu við dyr samfundatjaldsins. [23] Og hann sagði við þá: Hvers vegna
hegðið þið ykkur svo? Því að eg hefi heyrt allan þennan lýð tala um
ilt athæfi ykkar. [24] Eigi má svo vera, synir mínir! Það er ekki falleg-
ur orðrómur, sem eg heyri lýð Jahve vera að breiða út. [25] Syndgi
maður á móti öðrum manni, þá sker Guð úr, en syndgi maður móti
Jahve, hver má þá biðja honum líknar? En þeir hlýddu ekki orðum
föður síns, því að Jahve vildi deyða þá. [26] En sveinninn Samúel óx
og þroskaðist og varð æ þekkari bæði Jahve og mönnum.
[27] Þá kom guðsmaður einn til Elí og sagði við hann: Svo segir
Jahve: Hvort hefi eg opinberað mig húsi föður þíns, þá er þeir heyrðu
til húsi Faraós í Egiptalandi? [28] Og eg valdi mér þá fyrir presta úr
öllum ættkvíslum Ísraels, til þess að þeir gengju upp að altari mínu
til að færa reykelsisfórn og bæru hökul frammi fyrir mér, og eg hefi
gefið húsi föður þíns allar eldfórnir Ísraelsmanna — [29] hvers vegna
fótum troðið þér sláturfórnir mínar og matfórnir, sem eg hefi fyrirskip-
að í bústað mínum? Og þú metur sonu þína meira en mig, er þér
feitið yður á hinu bezta af öllum fórnum Ísraels, lýðs míns! [30] Fyrir
því segir Jahve, Ísraels Guð: Eg hefi sagt: þitt hús og hús föður þíns
skal ganga fyrir augliti mínu eilíflega; — en nú segir Jahve: Það sé
fjarri mér. Því að eg heiðra þá, sem mig heiðra, en þeir, sem fyrir-
líta mig, munu til skammar verða. [31] Sjá, þeir tímar munu koma, að
eg sundurbrýt arm þinn og arm ættar þinnar, svo að enginn verður
gamall í húsi þínu. [32] Og þú munt horfa upp á neyð í húsinu,
þótt Ísrael líði að öðru leyti vel, og aldrei framar skal nokkur vera

---

11: kap. 3, 1. **15:** 3 Mós. 3, 3 n. **21:** Lúk. 1, 80. **22:** 2 Mós. 38, 8. **26:** Lúk. 2, 52. **30:** 2 Mós. 28, 1. **31:** 1 Kong. 2, 27.

gamall í húsi þínu. [33] En einum af þínum vil eg eigi útrýma frá altari
mínu, til þess að láta augu þín daprast og sálu þína örmagnast, en
öll viðkoma húss þíns skal falla fyrir sverði manna. [34] Og þetta skal
vera þér merkið, sem koma mun fram á báðum sonum þínum, Hofní
og Pínehas: á sama degi munu þeir báðir deyja. [35] En eg mun skipa
mér til handa trúan prest, og hann mun gjöra að mínum vilja og mínu
skapi; honum mun eg reisa stöðugt hús, og hann skal ganga fyrir aug-
liti míns smurða alla daga. [36] Þá mun það verða, að hver sá, sem
eftir er í húsi þínu, mun koma til að lúta honum, til þess að fá smá-
skilding eða brauðhleif, og segja: Kom þú mér niður við eitthvert
prestsembættið, svo að eg fái brauðbita að eta.

3 En sveinninn Samúel gegndi þjónust Jahve hjá Elí. Og orð frá
Jahve var sjaldgæft á þeim dögum; vitranir voru þá fátíðar. [2] Þá
bar svo til einn dag, þá er Elí svaf á sínum vanalega stað — en augu
hans voru tekin að daprast, svo að hann var hættur að sjá; [3] og enn
var ekki sloknað á Guðs lampa, en Samúel svaf í musteri Jahve, þar
sem Guðs örk var —, [4] að Jahve kallaði á Samúel, og hann sagði:
Hér er eg. [5] Og hann hljóp til Elí og sagði: Hér er eg, því að þú
kallaðir á mig. En hann sagði: Eg hefi ekki kallað; far þú aftur að
sofa. Fór hann þá og lagðist til svefns. [6] En Jahve kallaði enn af
nýju: Samúel! Og Samúel reis upp og fór til Elí og sagði: Hér er eg,
því að þú kallaðir á mig. En hann sagði: Eg hefi ekki kallað, sonur
minn; legst þú aftur til svefns. [7] En Samúel þekti ekki enn Jahve
og honum hafði ekki enn birzt orð frá Jahve. [8] Þá kallaði Jahve enn
á Samúel, í þriðja skiftið. Og hann reis upp og fór til Elí og sagði:
Hér er eg, því að þú kallaðir á mig. Þá skildi Elí, að það var Jahve,
sem var að kalla á sveininn. [9] Fyrir því sagði Elí við Samúel: Far
þú og legstu til svefns; og verði nú á þig kallað, þá svara þú: Tala þú,
Jahve, því að þjónn þinn heyrir. Fór Samúel þá og lagðist til svefns
á sínum stað. [10] Þá kom Jahve og gekk fram og kallaði sem hin
fyrri skiftin: Samúel! Samúel! Og Samúel svaraði: Tala þú, því að
þjónn þinn heyrir. [11] Jahve mælti þá við Samúel: Þá hluti mun eg
gjöra í Ísrael, að óma mun fyrir báðum eyrum allra þeirra, er það
heyra. [12] Á þeim degi mun eg láta fram koma á Elí alt það, er eg
hefi talað um hús hans — frá upphafi til enda. [13] Því að eg hefi
kunngjört honum, að eg muni dæma hús hans að eilífu, vegna mis-
gjörðar þeirrar, er honum var kunn, að synir hans leiddu bölvun yfir
sig, og þó hafði hann ekki taum á þeim. [14] Og fyrir því hefi eg svar-
ið húsi Elí: Sannlega skal eigi verða friðþægt fyrir misgjörð Elí húss
með sláturfórn eða matfórn að eilífu. [15] Lá Samúel nú kyr alt til morg-
uns. Og um morguninn reis hann árla og lauk upp dyrunum á húsi
Jahve. En Samúel þorði ekki að segja Elí frá sýninni. [16] En Elí kallaði
á Samúel og sagði: Samúel, sonur minn! Hann svaraði: Hér er eg.
[17] Og hann sagði: Hvað var það, sem hann talaði við þig? Leyndu
mig því ekki. Guð láti þig gjalda þess nú og síðar, ef þú leynir mig
nokkuru af því, sem hann talaði við þig. [18] Þá sagði Samúel honum
alt saman og leyndi hann engu. En hann sagði: Hann er Jahve;
gjöri hann það, sem honum þóknast!

[19] En Samúel óx, og Jahve var með honum og lét ekkert af því,
er hann hafði boðað, falla til jarðar. [20] Og allur Ísrael frá Dan til
Beerseba kannaðist við, að Samúel væri falið að vera spámaður Jahve.
[21] Og Jahve hélt áfram að birtast í Síló; því að Jahve opinberaðist
Samúel í Síló fyrir orð Jahve.

34: kap. 4, 11. **35**: 1 Kong. 2, 35. 1 Kron. 29, 22. — **3, 1**: Am. 8, 11. **2**: kap. 4, 15. 1 Mós. 27, 1. **11**: 2 Kong. 21, 12. **12**: kap. 2, 30 n.

Ósigur Ísraelsmanna. Dauði Elísona.

4 Og orð Samúels kom til alls Ísraels. Og Ísrael fór í móti Fil-
istum til hernaðar og settu þeir herbúðir sínar hjá Ebeneser, en
Filistar settu herbúðir sínar hjá Afek. [2] Og Filistar fylktu liði sínu
gegn Ísrael, og hallaðist bardaginn: Ísrael beið ósigur fyrir Filistum,
og þeir feldu í valinn á vígvellinum um fjögur þúsund manns. [3] Og
er lýðurinn kom aftur í herbúðirnar, þá sögðu öldungar Ísraels: Hví
hefir Jahve látið oss bíða ósigur í dag fyrir Filistum? Vér skulum
sækja sáttmálsörk Jahve til Síló, og þegar hún er komin hér meðal
vor, mun hún frelsa oss af hendi óvina vorra. [4] Þá sendi lýðurinn til
Síló, og þeir tóku þaðan sáttmálsörk Jahve hersveitanna, hans sem
situr uppi yfir kerúbunum, og báðir synir Elí, þeir Hofní og Pínehas,
fóru með sáttmálsörk Guðs. [5] En þegar sáttmálsörk Jahve kom í her-
búðirnar, þá laust allur Ísrael upp svo miklu fagnaðarópi, að jörðin
dundi. [6] Og þegar Filistar heyrðu óminn af fagnaðarópinu, sögðu þeir:
Hvað merkir þetta glymjandi fagnaðaróp í herbúðum Hebrea? Og er
þeir urðu þess vísir, að örk Jahve væri komin í herbúðirnar, [7] þá urðu
Filistar skelkaðir, því að þeir hugsuðu: Guð er kominn til þeirra í
herbúðirnar, og sögðu: Vei oss, því að slíkt hefir aldrei áður til borið!
[8] Vei oss! hver mun frelsa oss af hendi þessara voldugu guða? Það
voru þessir guðir, sem lustu Egipta með alls konar plágum í eyði-
mörkinni. [9] Herðið ykkur upp og verið menn, Filistar, svo að þér
verðið ekki ánauðugir Hebreum, eins og þeir hafa verið yður ánauðugir.
Verið því menn og berjist! [10] Og Filistar börðust, og Ísrael hafði ó-
sigur, og þeir flýðu, hver heim til sín. Og mannfallið var mjög mikið:
féllu af Ísrael þrjátíu þúsundir fótgangandi manna. [11] Og Guðs örk
var tekin, og báðir synir Elí, þeir Hofní og Pínehas, létu lífið.
[12] En Benjamíníti nokkur hljóp úr orustunni og kom til Síló
þennan sama dag í rifnum klæðum og með mold á höfði sér. [13] Og
er hann kom, sjá, þá sat Elí á stól við hliðið og starði út á veginn,
því að hann var hugsjúkur um örk Guðs. Og er maðurinn kom að
segja þessi tíðindi í borginni, þá tók öll borgin að kveina. [14] En er
Elí heyrði óminn af harmakveininu, sagði hann: Hvað merkir þessi
háreysti? Og maðurinn hraðaði sér og kom og sagði Elí tíðindin. [15] En
Elí var níutíu og átta ára gamall og augu hans stirðnuð, svo að hann
mátti ekki sjá. [16] Og maðurinn sagði við Elí: Eg er sá, sem kom úr
orustunni, og flýði eg í dag úr orustunni. Þá sagði hann: Hvernig
hefir það gengið, sonur minn? [17] Þá svaraði maðurinn, sem tíðindin
flutti, og mælti: Ísrael er flúinn fyrir Filistum, og líka var mikið mann-
fall meðal fólksins; og einnig eru báðir synir þínir, þeir Hofní og
Pínehas, dauðir, og Guðs örk er tekin. [18] En er hann nefndi Guðs
örk, þá féll hinn aftur á bak úr stólnum við hliðið og hálsbrotnaði,
og varð það hans bani, því að hann var gamall maður og þungur.
En hann hafði verið dómari í Ísrael í fjörutíu ár. [19] Og tengdadóttir
hans, kona Pínehasar, var þunguð og komin að falli; og er hún heyrði
tíðindin, að Guðs örk væri tekin og tengdafaðir hennar og maður
dauðir, þá hné hún niður og fæddi, því að jóðsóttin kom yfir hana.
[20] En er hún var komin í dauðann, sögðu konurnar, er yfir henni
stóðu: Óttast ekki, því að þú hefir son fætt. En hún svaraði engu
og gaf því engan gaum, [21] heldur nefndi sveininn Íkabóð og sagði:
Horfin er vegsemdin frá Ísrael — vegna þess að Guðs örk var tekin

---

4, 4: 2 Sam. 6, 2. Sálm. 80, 2. **9:** Dóm. 13, 1. **11:** Sálm. 78, 61. **12:** Jós. 7, 6.
15: kap. 3, 2. 1 Kong. 14, 4. **20:** 1 Mós. 35, 17. **21:** Sálm. 78, 61.

og vegna tengdaföður síns og manns síns. 22 Og hún sagði: Horfin er
vegsemdin frá Ísrael, því að Guðs örk er tekin.

Sáttmálsörkin í höndum Filista.

5 En Filistar höfðu tekið Guðs örk og flutt hana frá Ebeneser til
Asdód. 2 Og Filistar tóku Guðs örk og fluttu hana í hús Dagóns
og settu hana við hliðina á Dagón. 3 En er Asdód-menn risu árla morg-
uninn eftir, sjá, þá lá Dagón á grúfu á gólfinu fyrir framan örk Jahve.
Tóku þeir þá Dagón og settu hann aftur á sinn stað. 4 Og þeir risu
árla um morguninn daginn eftir, og sjá, þá lá Dagón á grúfu á gólfinu
fyrir framan örk Jahve; höfuð Dagóns og báðar hendur voru brotnar
af honum og lágu á þröskuldinum; bolurinn einn var eftir af Dagón.
5 Fyrir því stíga prestar Dagóns og allir þeir, sem ganga inn í hús
Dagóns, ekki á þröskuld Dagóns í Asdód, og helzt það enn í dag. 6 Og
hönd Jahve lá þungt á Asdód-mönnum, hann skelfdi þá og sló þá með
kýlum — Asdód og héraðið umhverfis. 7 En þegar Asdód-búar sáu,
að þetta var þannig, þá sögðu þeir: Örk Ísraels Guðs skal eigi lengur
hjá oss vera, því að hörð er hönd hans á oss og á Dagón, guði vor-
um. 8 Þá gjörðu þeir út sendimenn og söfnuðu saman öllum höfð-
ingjum Filista til sín og sögðu: Hvað eigum vér að gjöra við örk
Ísraels Guðs? Og þeir sögðu: Flytja skal örk Ísraels Guðs til Gat.
Og þeir fluttu örk Ísraels Guðs þangað. 9 En eftir að þeir höfðu flutt
hana þangað, þá kom hönd Jahve yfir borgina — feikna mikil skelfing
— og hann sló borgarbúa, bæði smáa og stóra, svo að kýli brutust út
um þá. 10 Þá sendu þeir Guðs örk til Ekron. En er Guðs örk kom
til Ekron, þá kveinuðu Ekroningar og sögðu: Þeir hafa flutt til mín
örk Ísraels Guðs, til þess að deyða mig og fólk mitt! 11 Þá gjörðu þeir
út sendimenn og söfnuðu saman öllum höfðingjum Filista og sögðu:
Sendið burt örk Ísraels Guðs, svo að hún komist á sinn stað og deyði
mig ekki og fólk mitt. Því að dauðans angist hafði gripið alla borg-
ina; hönd Guðs lá þar mjög þungt á. 12 Þeir menn sem eigi dóu,
urðu slegnir kýlum, og kvein borgarinnar sté upp til himins.

Örkin send heim.

6 Og örk Jahve var sjö mánuði í Filistalandi. 2 Og Filistar köll-
uðu prestana og spásagnarmennina og sögðu: Hvað eigum vér að
gjöra við örk Jahve? Segið oss til, hvernig vér eigum að senda hana
heim á sinn stað. 3 Þeir svöruðu: Ef þér sendið burt örk Ísraels Guðs,
þá sendið hana ekki gjafalaust, heldur greiðið henni sektarfórn. Þá
munuð þér heilir verða, og yður mun verða kunnugt, hvers vegna hönd
hans hefir ekki frá yður vikið. 4 Þá sögði þeir: Hvaða sektarfórn eig-
um vér að greiða henni? Þeir svöruðu: Fimm kýli af gulli og fimm
mýs af gulli, eins og höfðingjar Filista eru margir til, því að sama
plágan gengur yfir yður og höfðingja yðar. 5 Búið nú til myndir af
kýlum yðar og myndir af músum yðar, þeim er eyða landið, og gefið
Ísraels Guði dýrðina: má vera að hann létti þá af yður hendi sinni
og af guði yðar og af landi yðar. 6 Hvers vegna viljið þér herða hjörtu
yðar, eins og Egiptar og Faraó hertu hjarta sitt? Var ekki svo, að
þegar hann hafði leikið þá hart, þá sleptu þeir þeim, svo að þeir fóru
burt? 7 Og takið nú og gjörið nýjan vagn og tvær kýr, sem kálfar
ganga undir og ok hefir ekki komið á, og beitið kýrnar fyrir vagninn,

---

5, 6: kap. 6, 5. — 6, 6: 2 Mós. 8, 15; 12, 31.

en takið kálfana undan þeim og farið heim með þá. [8] Takið síðan
örk Jahve og setjið hana á vagninn; en gullgripi þá, er þér greiðið henni
í sektarfórn, skuluð þér láta í kistil við hlið hennar; látið hana síðan
fara leiðar sinnar. [9] Og hyggið að: ef hún fer veginn til síns lands
upp til Bet-Semes, þá er það hann, sem hefir látið oss þessa miklu
ógæfu að höndum bera; en fari hún ekki veginn, þá vitum vér, að
ekki er það hönd hans, sem hefir lostið oss; þá er það tilviljun, er
oss hefir að höndum borið.
[10] Og mennirnir gjörðu svo; þeir tóku tvær kýr, er kálfar gengu
undir, og beittu þær fyrir vagninn, en kálfana byrgðu þeir inni heima.
[11] Síðan settu þeir örk Jahve á vagninn, svo og kistilinn með gullmús-
unum og kýlamyndunum. [12] Og kýrnar fóru beina leið til Bet-Semes;
þræddu þær brautina og bauluðu án afláts og viku hvorki til hægri
né vinstri; og höfðingjar Filista fóru á eftir þeim alt að landamærum
Bet-Semes. [13] En Bet-Semes-búar voru að hveitiuppskeru í dalnum.
Varð þeim nú litið upp og sáu þeir örkina og urðu þeir fegnir að sjá
hana. [14] Og vagninn kom inn á akur Jósúa í Bet-Semes og nam þar
staðar. En þar var stór steinn. Og þeir klufu viðinn úr vagninum
og fórnuðu kúnum í brennifórn Jahve til handa. [15] En Levítarnir tóku
örk Jahve niður og kistilinn, sem hjá henni var og gullgripirnir voru
í, og settu á stóra steininn. Og Bet-Semes-búar fórnuðu brennifórnum
og slátruðu sláturfórnum á þeim degi Jahve til handa. [16] Og höfð-
ingjar Filistanna fimm sáu það og fóru þann sama dag aftur til Ekron.
[17] En þessi voru gullkýlin, sem Filistar greiddu Jahve í sektarfórn:
eitt fyrir Asdód, eitt fyrir Gasa, eitt fyrir Askalon, eitt fyrir Gat, eitt
fyrir Ekron; [18] auk þess gullmýsnar, jafnmargar og allar borgir Filista-
höfðingjanna fimm, bæði víggirtu borgirnar og bændaþorpin. Og stóri
steinninn, er þeir settu örk Jahve niður á, er vottur þessa fram á
þennan dag á akri Jósúa í Bet-Semes. [19] Og hann laust nokkura af
mönnunum í Bet-Semes, af því að þeir skoðuðu örk Jahve, og hann
laust af fólkinu sjötíu manns, fimtíu þúsund manns. En fólkið harm-
aði það, að Jahve hafði gjört svo mikið mannfall meðal fólksins. [20] Og
Bet-Semes-búar sögðu: Hver fær staðist fyrir Jahve, þessum heilaga
Guði? og til hvers mun hann nú fara, er hann fer frá oss? [21] Þá gerðu
þeir sendimenn á fund íbúanna í Kirjat-Jearím og létu segja þeim:
Filistar hafa skilað aftur örk Jahve; komið hingað og flytjið hana til
7 yðar. [1] Og íbúarnir í Kirjat-Jearím komu og sóttu örk Jahve og
fluttu hana í hús Abínadabs á hæðinni, og vígðu þeir Eleasar son
hans, til þess að gæta arkar Jahve.

Ísraelsmenn taka sinnaskifti. Filistar bíða ósigur.

[2] Frá þeim degi, er örkin kom til Kirjat-Jearím, leið langur tími,
og urðu það tuttugu ár. Þá sneri alt Ísraels hús sér til Jahve. [3] Og
Samúel sagði við alt Ísraels hús: Ef þér viljið snúa yður til Jahve af
öllu hjarta, þá fjarlægið hin útlendu goð frá yður og Astörturnar og
snúið hjarta yðar til Jahve og þjónið honum einum; mun hann þá
frelsa yður af hendi Filista. [4] Þá köstuðu Ísraelsmenn burt Baölum og
Astörtum og þjónuðu Jahve einum. [5] Og Samúel sagði: Stefnið saman
öllum Ísrael í Mizpa, og skal eg þá biðja fyrir yður til Jahve. [6] Söfn-
uðust þeir þá saman í Mizpa og jusu vatn og úthelltu því fyrir Jahve,
og þeir föstuðu þann dag og sögðu þar: Vér höfum syndgað móti
Jahve! Og Samúel dæmdi Ísraelsmenn í Mizpa.

19: 4 Mós 4, 20. — **7, 1:** 2 Sam. 6, 3. 4. **3:** 1 Mós. 35, 2. Jós. 24, 23. **4:** Dóm. 10, 16. **5:** Dóm. 20, 1.

7 En er Filistar heyrðu, að Ísraelsmenn höfðu safnast saman í
Mizpa, þá fóru höfðingjar Filista á móti Ísrael. Og er Ísraelsmenn
heyrðu það, urðu þeir hræddir við Filista. 8 Og Ísraelsmenn sögðu
við Samúel: Lát eigi af að hrópa til Jahve, Guðs vors, fyrir oss, að
hann frelsi oss af hendi Filista. 9 Þá tók Samúel dilklamb og fórnaði
í brennifórn — alfórn — Jahve til handa. Og Samúel hrópaði til
Jahve fyrir Ísrael, og Jahve bænheyrði hann. 10 En meðan Samúel
var að fórna brennifórninni, voru Filistar komnir í nánd til að berjast
við Ísrael. En Jahve þrumaði með miklum gný yfir Filista á þeim
degi og gjörði þá felmtsfulla, svo að þeir biðu ósigur fyrir Ísrael.
11 Og Ísraelsmenn fóru út frá Mizpa og eltu Filista og drápu þá á flótt-
anum alt þar til komið var niður fyrir Betkar. 12 Þá tók Samúel stein
og reisti hann upp milli Mizpa og Jesjana og kallaði hann Ebeneser*
og sagði: Hingað til hefir Jahve hjálpað oss. 13 Þannig voru Filistar
yfirbugaðir og komu þeir ekki framar inn í land Ísraels; og hönd Jahve
var gegn Filistum meðan Samúel lifði. 14 En borgir þær, sem Filistar
höfðu tekið frá Ísrael, komu aftur undir Ísrael, frá Ekron alt til Gat;
og landinu, er að þeim lá, náði Ísrael og úr höndum Filista. Og friður
komst á milli Ísraels og Amóríta. 15 En Samúel dæmdi Ísrael meðan
hann lifði. 16 Og hann ferðaðist um á ári hverju og kom til Betel,
Gilgal og Mizpa og dæmdi Ísrael á öllum þessum stöðum. 17 Og hann
sneri aftur til Rama, því að þar átti hann heima og þar dæmdi hann
Ísrael. Og hann reisti Jahve þar altari.

Ísrael biður um konung.

8 En er Samúel var orðinn gamall, setti hann sonu sína dómara
yfir Ísrael. 2 Frumgetinn sonur hans hét Jóel, en annar sonur
hans Abía; þeir dæmdu í Beerseba. 3 En synir hans fetuðu ekki í fót-
spor hans, heldur hneigðust þeir til ágirndar og þágu mútur og höll-
uðu réttinum. 4 Þá söfnuðust allir öldungar Ísraels saman og fóru á
fund Samúels í Rama 5 og sögðu við hann: Sjá, þú ert nú orðinn
gamall og synir þínir feta ekki í fótspor þín; set oss því konung til
að dæma oss, eins og er hjá öllum öðrum þjóðum. 6 En Samúel mis-
líkaði það, að þeir sögðu: Gef oss konung til þess að dæma oss! Og
Samúel bað til Jahve. 7 Og Jahve sagði við Samúel: Lát þú að
orðum lýðsins í öllu því, sem þeir biðja þig um, því að þeir hafa ekki
hafnað þér, heldur hafa þeir hafnað mér, svo að eg skuli ekki lengur
vera konungur yfir þeim. 8 Svona hafa þeir ávalt breytt frá þeim degi,
er eg leiddi þá út af Egiptalandi, alt fram á þennan dag; þeir hafa
yfirgefið mig og þjónað öðrum guðum; öldungis á sama hátt fara þeir
nú og með þig. 9 Lát því nú að orðum þeirra; þó skalt þú vara þá al-
varlega við og segja þeim réttindi konungsins, sem ríkja á yfir þeim.
10 Þá sagði Samúel lýðnum, sem heimti af honum konung, öll orð
Jahve 11 og mælti: Þessi munu verða réttindi konungsins, sem yfir yður
á að ríkja: Sonu yðar mun hann taka og setja þá við vagn sinn og á
hesta sína, og þeir munu hlaupa fyrir vagni hans, 12 og hann mun
skipa þá höfuðsmenn yfir þúsund og höfuðsmenn yfir fimtíu, og setja
þá til að plægja akurland sitt og skera upp korn sitt og gjöra hern-
aðartýgi sín og ökutýgi. 13 Og dætur yðar mun hann taka og láta þær
búa til smyrsl, elda og baka. 14 Og beztu lendur yðar, víngarða og

10: kap. 2, 10. 2 Sam. 22, 14. 15. **12:** kap. 4, 1. * Þ. e. hjálparsteinn. **17:** kap. 1, 19. — **8, 3:** 2 Mós. 23, 8. 5 Mós. 16, 19. Sálm. 15, 5. **5:** 5 Mós. 17, 14. Hós. 13, 10. Post. 13, 21. **7:** kap. 10, 19. **11:** 5 Mós. 17, 16.

olíugarða mun hann taka og gefa þjónum sínum; [15] og af sáðlöndum
yðar og víngörðum mun hann taka tíund og gefa hana geldingum sín-
um og þjónum sínum. [16] Og þræla yðar og ambáttir og hina beztu
uxa yðar og asna yðar mun hann taka og hafa til sinna verka. [17] Af
sauðfénaði yðar mun hann taka tíund; en sjálfir munuð þér verða
þrælar hans. [18] Þá munuð þér hrópa undan konungi yðar, er þér þá
hafið kjörið yður; en þá mun Jahve ekki svara yður. [19] En fólkið vildi
ekki hlýða fortölum Samúels og sagði: Nei, konungur skal yfir oss vera,
[20] svo að vér séum eins og allar aðrar þjóðir, og konungur vor skal
dæma oss og vera fyrirliði vor og heyja bardaga vora. [21] Og Samúel
hlýddi á öll ummæli lýðsins og tjáði þau fyrir Jahve. [22] En Jahve
sagði við Samúel: Lát þú að orðum þeirra og set yfir þá konung. Þá
sagði Samúel við Ísraelsmenn: Farið burt, hver til síns heimkynnis.

Fundur Sáls og Samúels.

9 Maður er nefndur Kís; hann var úr Benjamín og var sonur Abí-
els, Zerórssonar, Bekóratssonar, Afíasonar, sonar Benjamíníta nokk-
urs, auðugur maður. [2] Hann átti son, er Sál hét, fyrirmannlegan og
fríðan; enginn af Ísraelsmönnum var fríðari en hann; hann var höfði
hærri en allur lýður. [3] En ösnur Kíss, föður Sáls, voru týndar; og
Kís sagði við Sál, son sinn: Tak með þér einn af sveinunum og farðu
og leitaðu að ösnunum. [4] Og þeir fóru um Efraím-fjöll og þeir fóru
um Salísaland, en fundu þær ekki; síðan fóru þeir um Saalímland, en
þær voru þar eigi; þá fóru þeir um Benjamínsland, en fundu þær ekki.
[5] En er þeir voru komnir í Zúf-land, þá sagði Sál við svein sinn, þann
er með honum var: Kom þú, við skulum snúa við, svo að faðir minn
fari ekki að undrast um okkur, í stað þess að hugsa um ösnurnar.
[6] Hinn svaraði honum: Sjá, í borg þessari er guðsmaður einn, og er
maðurinn frægur; alt rætist, sem hann segir. Nú skulum við fara
þangað; má vera að hann segi okkur, hvaða leið við eigum að halda.
[7] Og Sál sagði við svein sinn: Sjá, ef við förum, hvað eigum við þá
að færa manninum? Því að brauðið er þrotið í malpokum okkar og
gjöf höfum við enga að færa guðsmanninum; hvað höfum við? [8] Þá
svaraði sveinninn Sál aftur og mælti: Sjá, eg hefi hjá mér fjórðung
úr silfursikli; hann ætla eg að gefa guðsmanninum, til þess að hann
segi okkur, hvaða leið við eigum að halda. [9] Fyrrum komust menn
svo að orði í Ísrael, þá er þeir gengu til frétta við Guð: Komið, vér
skulum fara til sjáandans! Því að þeir, sem nú eru kallaðir spámenn,
voru fyrrum kallaðir sjáendur. [10] Þá sagði Sál við svein sinn: Þú hefir
rétt að mæla; kom þú, við skulum fara! Síðan fóru þeir til borgar-
innar, þar sem guðsmaðurinn var. [11] En er þeir voru að ganga upp
stíginn upp að borginni, hittu þeir stúlkur, sem gengu út að sækja
vatn, og sögðu við þær: Er sjáandinn hér? [12] Og þær svöruðu þeim og
sögðu: Já; hann er rétt á undan ykkur; hann er alveg nýkominn til
borgarinnar, því að lýðurinn ætlar í dag að færa sláturfórnir á hæð-
inni. [13] Óðara en þið komið inn í borgina, munuð þið finna hann,
áður en hann gengur upp á hæðina til að eta; því að lýðurinn etur
ekki fyr en hann kemur, af því að hann blessar fórnirnar; eftir það
eta þeir, sem boðnir eru. Og gangið nú upp þangað, því að einmitt
nú munuð þið finna hann. [14] Síðan gengu þeir upp til borgarinnar.
Þegar þeir komu inn í borgina, sjá, þá gekk Samúel út á móti þeim
og ætlaði upp á hæðina.

9, 2: kap. 10, 23. **5:** kap. 10, 2. **7:** 1 Kong. 14, 3. **9:** 2 Kong. 17, 13. 1 Kron. 29, 29. Jes. 30, 10.

[15] En nú hafði Jahve, daginn áður en Sál kom, opinberað Samúel
þetta: [16] Í þetta mund á morgun mun eg senda til þín mann úr Benja-
mínslandi og skalt þú smyrja hann til höfðingja yfir lýð minn Ísrael,
og hann mun frelsa minn lýð af hendi Filistanna; því að eg hefi séð
ánauð míns lýðs, af því að kvein hans er komið til mín. [17] En er
Samúel sá Sál, sagði Jahve við hann: Þetta er maðurinn, sem eg sagði
um við þig: hann skal drotna yfir mínum lýð.
[18] Sál gekk þá til Samúels í miðju borgarhliðinu og mælti: Seg
mér, hvar á sjáandinn heima? [19] Og Samúel svaraði Sál og mælti:
Eg er sjáandinn; gakk á undan mér upp á hæðina. Þið skuluð eta
með mér í dag; en á morgun snemma mun eg láta þig fara og fræða
þig um alt það, er þú ber fyrir brjósti. [20] Og að því er snertir ösn-
urnar, sem töpuðust hjá þér fyrir þremur dögum, þá vertu ekki áhyggju-
fullur út af þeim, því að þær eru fundnar. En hver mun hljóta allar
hnossir Ísraels — hver nema þú og öll ætt föður þíns? [21] Og Sál svar-
aði og mælti: Er eg ekki Benjamíníti, kominn af einni af hinum minstu
kynkvíslum Ísraels, og ætt mín hin lítilmótlegasta af öllum ættum
Benjamíns-kynkvíslar? Hví mælir þú þá slíkt við mig? [22] Og Samúel
tók Sál og svein hans og leiddi þá inn í matsalinn, og hann vísaði
þeim til sætis efst meðal boðsmannanna, en þeir voru um þrjátíu
manns. [23] Og Samúel sagði við matsveininn: Kom þú nú með stykkið,
sem eg fékk þér og sagði þér að taka frá. [24] Þá bar matsveinninn
fram bóginn og rófuna og setti fyrir Sál. Og hann mælti: Sjá, það
sem afgangs varð, er nú sett fyrir þig; et, því að á hinum ákveðna
tíma var það geymt þér, þá er sagt var: Eg hefi boðið fólkinu! Og
Sál át með Samúel þann dag. [25] Og þeir gengu niður af hæðinni of-
an í borgina, og var búið um Sál á þakinu og lagðist hann til svefns.

Sál smurður til konungs. Sál meðal spámannanna.

[26] En þegar lýsti af degi, kallaði Samúel á Sál uppi á þakinu og
mælti: Rís nú á fætur, svo að eg geti fylgt þér á leið. Þá reis Sál á
fætur, og þeir gengu báðir út, hann og Samúel. [27] En er þeir voru
komnir út fyrir borgina, sagði Samúel við Sál: Segðu sveininum að
fara á undan okkur — og hann fór á undan —, en statt þú nú kyrr,
10 svo að eg megi flytja þér orð frá Guði. [1] Þá tók Samúel olíu-
flösku og helti yfir höfuð honum og mintist við hann og mælti:
Nú hefir Jahve smurt þig til höfðingja yfir lýð sinn Ísrael; og þú
skalt drotna yfir lýð Jahve og þú skalt frelsa hann af hendi óvina
hans. Og þetta skalt þú til marks hafa um, að Jahve hefir smurt þig
til höfðingja yfir arfleifð sína: [2] Þegar þú ert farinn frá mér í dag,
munt þú hitta tvo menn við gröf Rakelar á Benjamíns landamærum
hjá Zelza og þeir munu segja við þig: Ösnurnar, sem þú fórst að
leita að, eru fundnar. En faðir þinn er hættur að hugsa um ösnurn-
ar og farinn að undrast um ykkur og segir: Hvað á eg að gjöra við-
víkjandi syni mínum? [3] Og þegar þú nú heldur áfram þaðan og kem-
ur að Tabor-eik, þá munu þrír menn mæta þér þar, sem eru á leið
upp til Guðs í Betel; einn þeirra ber þrjú kið, annar ber þrjá brauð-
hleifa og hinn þriðji ber vínlegil. [4] Þeir munu heilsa þér og gefa þér
tvö brauð; skalt þú þiggja þau af þeim. [5] Eftir það munt þú koma
til Guðs-Gíbeu, þar sem súla Filista stendur; og þegar þú kemur þar
í borginni, þá munt þú mæta hóp spámanna, sem eru á leið ofan af

---

16: Post. 13, 21. 2 Mós. 3, 7. **21:** kap. 15, 17. **25:** 5 Mós. 22, 8. — **10, 2:** 1 Mós.
35, 19.

fórnarhæðinni með hörpur, bumbur, hljóðpípur og gígjur á undan sér
og sjálfir eru í spámannlegum guðmóði. 6 Þá mun andi Jahve koma
yfir þig, svo að þú munt komast í spámannlegan guðmóð með þeim
og verða annar maður. 7 Og þegar þú sér þessi tákn koma fram, þá
neyt þess færis, sem þér býðst, því að Guð er með þér. 8 Og þú skalt
fara á undan mér ofan til Gilgal; og sjá, eg mun koma til þín, til
þess að bera fram brennifórnir, til þess að fórna heillafórnum; þú skalt
bíða í sjö daga, þar til er eg kem til þín, og þá skal eg láta þig vita,
hvað þú átt að gjöra.
9 Þegar hann nú sneri sér við og gekk burt frá Samúel, þá umbreytti
Guð hjarta hans; og öll þessi tákn komu fram þennan sama
dag. 10 Og er þeir komu þar til Gíbeu, kom hópur spámanna á móti
honum; og andi Guðs kom yfir hann, svo að hann komst í spámannlegan
guðmóð meðal þeirra. 11 En þegar allir þeir, sem þekt höfðu
hann áður, sáu, að guðmóður var kominn á hann, eins og á spámennina,
— þá sögðu menn hver við annan: Hvað kemur að syni
Kíss? Er og Sál meðal spámannanna? 12 Þá svaraði maður nokkur
þaðan og sagði: Hver er þá faðir hinna? Þaðan er máltækið komið:
Er og Sál meðal spámannanna? 13 En er hinn spámannlegi guðmóður
var af honum, þá fór hann heim til sín. 14 Þá sagði föðurbróðir Sáls
við hann og við svein hans: Hvert fóruð þið? Og hann sagði: Að leita
að ösnunum; og þegar við fundum þær hvergi, þá fórum við til
Samúels. 15 Þá sagði föðurbróðir Sáls: Seg mér frá, hvað Samúel
sagði við ykkur. 16 Og Sál sagði við föðurbróðir sinn: Hann sagði
okkur, að ösnurnar væru fundnar. En það, sem Samúel hafði sagt um
konungdóminn, frá því sagði hann honum eigi.

Sál kjörinn konungur.

17 Þá kallaði Samúel lýðinn saman til Jahve í Mizpa 18 og sagði
við Ísraelsmenn: Svo segir Jahve, Ísraels Guð: Eg hefi leitt Ísrael út
af Egiptalandi og eg hefi frelsað yður undan valdi Egipta og undan
valdi allra þeirra konungsríkja, er kúguðu yður. 19 En þér hafið í dag
hafnað Guði yðar, sem hjálpað hefir yður úr öllum nauðum yðar og
þrengingum, og sagt: Nei, heldur skalt þú setja konung yfir oss. En
gangið nú fram fyrir Jahve eftir ættkvíslum yðar og þúsundum. 20 Síðan
lét Samúel allar ættkvíslir Ísraels ganga fram, og féll hlutur á
Benjamíns-ættkvísl. 21 Þá lét hann Benjamíns-ættkvísl ganga fram eftir
kynþáttum hennar, og féll hlutur á kynþátt Matríta. Þá lét hann kynþátt
Matríta ganga fram mann fyrir mann, og féll hlutur á Sál Kísson;
var hans þá leitað, en hann fanst ekki. 22 Þá spurðust þeir enn fyrir hjá
Jahve: Er maðurinn kominn hingað? Og Jahve svaraði: Sjá, hann
hefir falið sig hjá farangrinum. 23 Þá hlupu þeir þangað og sóttu hann.
Og er hann gekk fram meðal lýðsins, þá var hann höfði hærri en allur
lýður. 24 Og Samúel sagði við allan lýðinn: Hafið þér séð að hann, sem
Jahve hefir útvalið, er slíkur, að enginn er hans líki meðal alls fólksins?
Þá æpti allur lýðurinn og sagði: Konungurinn lifi! 25 Og Samúel
sagði lýðnum réttindi konungdómsins og skrifaði þau í bók og lagði
hana til geymslu frammi fyrir Jahve. Síðan lét Samúel allan lýðinn
burt fara, hvern heim til sín. 26 Þá fór og Sál heim til Gíbeu, og með
honum fóru hraustmennin, sem Guð hafði snortið hjartað í. 27 En
hrakmenni nokkur sögðu: Hvað ætli þessi hjálpi oss? og þeir fyrirlitu
hann og færðu honum engar gjafir.

8: kap. 13, 8. **11:** kap. 19, 24. **14:** kap. 14, 50. **19:** kap. 8, 7. **23:** kap. 9, 2.
24: 1 Kong. 1, 25. 39. 2 Kong. 11, 12. **25:** 5 Mós. 17, 14 n.

Sál vinnur sigur á Ammónítum.

11 En að hér um bil mánuði liðnum fór Nahas Ammóníti og sett-
ist um Jabes í Gíleað. Þá sögðu allir Jabes-búar við Nahas: Gjör
þú sáttmála við oss, og munum vér þjóna þér. 2 Og Nahas Ammóníti
svaraði þeim: Með þeim kostum vil eg gjöra sáttmála við yður, að
eg stingi út á yður öllum hægra augað og gjöri öllum Ísrael háðung
með því. 3 Og öldungarnir í Jabes sögðu við hann: Gef oss sjö daga
frest, og munum vér senda sendiboða um alt Ísraels land; og ef eng-
inn þá hjálpar oss, munum vér gefast upp fyrir þér. 4 Og er sendi-
boðarnir komu til Sáls-Gíbeu og báru upp erindi sitt í áheyrn lýðsins,
þá hóf allur lýðurinn upp raust sína og grét. 5 Og sjá, þá kom Sál á
eftir nautunum utan af akri. Og Sál mælti: Hvað ber til þess, að
fólkið er að gráta? og þeir sögðu honum erindi Jabes-manna. 6 Þá
kom andi Guðs yfir Sál, er hann heyrði þessi tíðindi, og varð hann
reiður mjög. 7 Og hann tók tvo uxa og brytjaði þá og sendi stykkin
um alt Ísraels land með sendiboðunum og lét þá orðsending fylgja: Svo
skal farið með naut hvers þess manns, er eigi fylgir Sál og Samúel í
hernað. Þá kom ótti Jahve yfir fólkið, svo að þeir lögðu af stað sem
einn maður. 8 Og hann kannaði liðið í Besek, og voru þá Ísraelsmenn
þrjú hundruð þúsund og Júdamenn þrjátíu þúsund. 9 Og þeir sögðu
við sendiboðana, sem komnir voru: Segið svo mönnunum í Jabes í
Gíleað: Á morgun um hádegisbil skal yður koma hjálp. Og sendi-
mennirnir komu og sögðu Jabes-búum frá þessu, og urðu þeir glaðir
við. 10 Og Jabes-búar sögðu: Á morgun munum vér gefast upp fyrir
yður; þá getið þér gjört við oss hvað sem yður gott þykir. 11 En
morguninn eftir skifti Sál liðinu í þrjá flokka, og brutust þeir inn í
herbúðirnar um morgunvökuna og feldu Ammóníta fram til hádegis.
Og þeir, sem af komust, dreifðust víðsvegar, svo að ekki urðu eftir af
þeim tveir saman. 12 Þá sagði fólkið við Samúel: Hverjir voru það,
sem sögðu: Á Sál að verða konungur yfir oss! Framseljið þá menn,
svo að vér getum drepið þá. 13 En Sál sagði: Engan mann skal deyða
á þessum degi, því að í dag hefir Jahve veitt Ísrael sigur. 14 Og Sam-
úel sagði við lýðinn: Komið, vér skulum fara til Gilgal og endurnýja
þar konungdóminn. 15 Þá fór allur lýðurinn til Gilgal og gjörði Sál
þar að konungi frammi fyrir Jahve í Gilgal. Og þeir fórnuðu þar
heillafórnum frammi fyrir Jahve, og Sál og allir Ísraelsmenn glöddu
sig þar mikillega.

Skilnaðarræða Samúels.

12 Og Samúel mælti til alls Ísraels: Sjá, eg hefi látið að orðum
yðar í öllu því, sem þér hafið beiðst af mér, og eg hefi sett yfir
yður konung. 2 Og sjá, nú gengur konungurinn frammi fyrir yður; en eg
er orðinn gamall og grár fyrir hærum og synir mínir eru meðal yðar.
En eg hefi gengið fyrir augliti yðar frá barnæsku fram á þennan dag
— 3 hér er eg, vitnið á móti mér frammi fyrir Jahve og hans smurða:
Hvers uxa hefi eg tekið? og hvers asna hefi eg tekið? og hvern hefi eg
féflett? hverjum hefi eg sýnt ofríki? og af hverjum hefi eg þegið mútu
eða jafnvel eina skó? Vitnið móti mér, og mun eg gjalda yður það
aftur. 4 Og þeir svöruðu: Eigi hefir þú féflett oss og eigi hefir þú sýnt
oss ofríki og við engu hefir þú af nokkurs manns hendi tekið. 5 Og
hann sagði við þá: Jahve sé vitni móti yður og hans smurði sé vitni

11, 6: kap. 10, 10. **12:** kap. 10, 27. **13:** 2 Sam. 19, 22. 1 Sam. 14, 45. — **12, 1:** kap. 8, 5. 19. 20; 11, 15.

í dag, að þér hafið ekkert fundið í minni hendi. Og þeir sögðu: Já,
þeir skulu vera vitni! 6 Þá sagði Samúel við lýðinn: Jahve sé vitni,
hann sem skóp Móse og Aron og leiddi feður yðar út af Egiptalandi.
7 Og gangið nú fram, til þess að eg deili á yður frammi fyrir Jahve,
og minni yður á allar velgjörðir Jahve, sem hann hefir auðsýnt yður
og feðrum yðar. 8 Þegar Jakob var kominn til Egiptalands, þjáðu Egipt-
ar þá. Þá hrópuðu feður yðar til Jahve, og Jahve sendi Móse og Aron,
og þeir leiddu feður yðar út af Egiptalandi, og hann fékk þeim bústað
í þessu landi. 9 En þeir gleymdu Jahve, Guði sínum. Þá seldi hann
þá í hendur Sísera, hershöfðingja Jabíns konungs í Hazór, og í hend-
ur Filistum og í hendur Móabs-konungi, svo að þeir herjuðu á þá.
10 En þeir hrópuðu til Jahve og sögðu: Vér höfum syndgað, þar sem
vér höfum yfirgefið Jahve og þjónað Baölum og Astörtum; en frelsa
oss nú af hendi óvina vorra, þá skulum vér þjóna þér. 11 Þá sendi
Jahve Jerúbbaal, Barak, Jefta og Samúel og frelsaði yður af hendi ó-
vina yðar alt í kring, svo að þér bjugguð óhultir. 12 En er þér sáuð,
að Nahas, konungur Ammóníta, fór í móti yður, þá sögðuð þér við
mig: Nei, konungur skal drotna yfir oss! — en Jahve, Guð yðar, er þó
konungur yðar. 13 En þarna er nú konungurinn, sem þér hafið valið,
sem þér hafið beðið um; Jahve hefir nú sett yfir yður konung. 14 Ef
þér óttist Jahve og þjónið honum og hlýðið hans raustu og óhlýðnist
ekki skipun Jahve, og ef þér, bæði þér sjálfir og konungurinn, sem
ríkir yfir yður, fylgið Jahve, Guði yðar, þá fer vel; 15 en ef þér hlýðið
ekki raustu Jahve og óhlýðnist skipun Jahve, þá mun hönd Jahve
vera á móti yður og konungi yðar. 16 En gangið nú fram og sjáið þann
mikla atburð, er Jahve lætur verða fyrir augum yðar. 17 Er nú ekki
hveitiuppskera? Eg ætla að biðja Jahve að senda þrumur og regn;
þá skuluð þér kannast við og skilja, hversu mikið ilt þér gjörðuð í
augum Jahve, er þér beiddust að fá konung. 18 Og Samúel ákallaði
Jahve, og Jahve sendi þrumur og regn þennan sama dag. Þá varð
allur lýðurinn mjög hræddur við Jahve og við Samúel. 19 Og allur
lýðurinn sagði við Samúel: Bið til Jahve, Guðs þíns, fyrir þjónum
þínum, svo að vér deyjum ekki, því að vér höfum bætt þeirri misgjörð
ofan á allar syndir vorar, að vér höfum beiðst konungs. 20 Og Samúel
sagði við lýðinn: Óttist ekki; þér hafið að vísu framið þessa misgjörð,
en víkið nú ekki frá Jahve og þjónið Jahve af öllu hjarta yðar, 21 og
eltið ekki fánýtin, sem að engu liði eru og eigi frelsa, því að fánýt eru
þau. 22 Því að Jahve mun eigi útskúfa lýð sínum vegna síns mikla
nafns, af því að Jahve hefir þóknast að gjöra yður að sínum lýð. 23 Og
fjarri sé það mér að syndga á móti Jahve með því að hætta að biðja
fyrir yður; og eg vil kenna yður hinn góða og rétta veg. 24 Óttist að-
eins Jahve og þjónið honum trúlega af öllu hjarta yðar; því sjáið,
hversu mikið hann hefir fyrir yður gjört. 25 En ef þér breytið illa, þá
verður bæði yður og konungi yðar í burtu kipt.

Ófriður við Filista. Sál hafnað.

13 Sál var ...... ára gamall, þá er hann varð konungur, og ríkti
......* ár yfir Ísrael. 2 Sál valdi sér þrjú þúsund manns af Ísra-
el; af þeim voru tvö þúsund hjá Sál í Mikmas og á Betel-fjöllum, en
eitt þúsund hjá Jónatan í Gíbeu í Benjamín; hitt liðið lét hann brott

---

8: 1 Mós. 46, 6. 2 Mós. 3, 10; 4, 14 n. **9:** Dóm. 4, 2; 3, 12; 10, 7; 13, 1. **10:** Dóm. 10, 10. 15. **11:** Dóm. 6, 11 n. 32; 11, 1. 1 Sam. 7, 8 n. Dóm. 4, 6 n. **12:** kap. 8, 19. — **13, 1:** * Áratölurnar vantar í textann og versið virðist vera viðbót frá síðari tímum.

fara, hvern heim til sín. 3 Og Jónatan braut niður súlu Filista, sem
var í Geba og Filistar fréttu það. Og Sál lét þeyta lúður um alt land-
ið og sagði: Hebrear skulu heyra það. 4 Og allur Ísrael heyrði sagt:
Sál hefir brotið niður súlu Filista, og Filistum er orðið illa við Ísrael.
Og liðinu var stefnt saman, til þess að fara með Sál til Gilgal. 5 Og
Filistar söfnuðust saman til að berjast við Ísrael, þrjú þúsund vagnar
og sex þúsund riddarar og fótgöngulið svo margt sem sandur á sjávar-
ströndu, og þeir lögðu af stað og settu herbúðir sínar í Mikmas, fyrir
austan Betaven. 6 Og er Ísraelsmenn sáu, að þeir voru komnir í kreppu,
því að að þeim þrengdi, þá fal liðið sig í hellum, jarðholum, kletta-
skorum, gjótum og gryfjum, 7 og þeir fóru yfir vöðin á Jórdan yfir í
Gaðs land og Gíleaðs. En Sál var enn í Gilgal; en alt liðið hafði flúið
burt frá honum fyrir hræðslu sakir. 8 Og hann beið í sjö daga, til þess
tíma, er Samúel hafði til tekið; en Samúel kom ekki til Gilgal, og
fólkið dreifðist burt frá honum. 9 Þá sagði Sál: Færið mér hingað
brennifórnina og heillafórnirnar. Og hann fórnaði brennifórninni. 10 En
er hann hafði fórnað brennifórninni, sjá, þá kom Samúel. Og Sál
gekk út á móti honum, til þess að heilsa honum. 11 Og Samúel mælti:
Hvað hefir þú gjört? Sál svaraði: Þegar eg sá, að liðið dreifðist burt
frá mér og að þú komst ekki á tilteknum tíma, en Filistar söfnuðust
saman í Mikmas, 12 þá hugsaði eg: Nú munu Filistar fara ofan á móti
mér til Gilgal, áður en eg hefi blíðkað Jahve; fyrir því herti eg upp
hugann og fórnaði brennifórninni. 13 Þá sagði Samúel við Sál:
Heimskulega hefir þér farið; þú hefir ekki gætt skipunar Jahve, Guðs
þíns, sem hann fyrir þig lagði; því að nú hefði Jahve staðfest konung-
dóm þinn yfir Ísrael að eilífu. 14 En nú mun konungdómur þinn ekki
standa. Jahve hefir leitað sér að manni eftir sínu hjarta og hann hefir
Jahve skipað höfðingja yfir lýð sinn; því að þú hefir ekki gætt þess,
er Jahve fyrir þig lagði.

15 Þá tók Samúel sig upp og fór frá Gilgal og hélt leiðar sinnar.
En leifarnar af liðinu fóru á eftir Sál í móti herliðinu. Og er þeir
voru komnir frá Gilgal til Gíbeu í Benjamín, þá kannaði Sál liðið,
sem hjá honum var, um sex hundruð manns. 16 Sál og Jónatan sonur
hans og liðið, sem með þeim var, sátu í Geba í Benjamín, en Filistar
höfðu sett herbúðir sínar í Mikmas. 17 Og ránssveit fór út úr herbúð-
um Filista í þrem hópum; einn hópurinn stefndi veginn til Ofra inn í
Sjúal-land, 18 annar hópurinn stefndi veginn til Bet-Hóron og þriðji
hópurinn stefndi veginn til hæðarinnar, sem gnæfir yfir Zebóím-dalinn
gegn eyðimörkinni. 19 En enginn járnsmiður var til í öllu Ísraelslandi
— því að Filistar hugsuðu: ella kynnu Hebrear að smíða sverð eða
spjót — 20 heldur urðu allir menn í Ísrael að fara ofan til Filista, ef
þeir vildu láta hvessa plógjárn sín, gref, axir og brodda, 21 þegar
skörð komu í eggjar á plógjárnum, grefum, þríforkum og öxum, og til
þess að rétta broddinn. 22 Þannig hafði gjörvalt liðið, sem var með
Sál og Jónatan, hvorki sverð né spjót í höndum orustudaginn; en Sál
og Jónatan sonur hans höfðu það. 23 En varðflokkur Filista fór og
settist í skarðið hjá Mikmas.

Þrekvirki Jónatans. Sál vinnur sigur á Filistum.

14 Nú bar svo við einn dag, að Jónatan, sonur Sáls, sagði við
skjaldsvein sinn: Kom þú, við skulum fara yfir til varðflokks
Filista, sem er þarna hinumegin. En hann sagði ekki föður sínum frá

8: kap. 10, 8. 14: Post. 13, 22. 15: kap. 14, 2.

því. [2] En Sál sat utanvert við Gíbeu undir granateplatrénu, sem er hjá
Mígron; og liðið, sem hann hafði hjá sér, var hér um bil sex hundruð
manns. [3] Og Ahía, sonur Ahítúbs, bróður Íkabóðs, Pínehassonar,
Elísonar, prests Jahve í Síló, bar hökulinn. En liðið vissi ekki, að
Jónatan hafði farið. [4] En á milli klifanna, sem Jónatan vildi um fara
yfir til varðflokks Filistanna, var sinn hamarinn hvorumegin; hét annar
Bózez, en hinn Sene. [5] Annar hamarinn var að norðanverðu og var
brattur, gegnt Mikmas, en hinn að sunnanverðu, gegnt Geba. [6] Og
Jónatan sagði við skjaldsvein sinn: Kom þú, við skulum fara yfir til
varðflokks þessara óumskornu manna; vera má að Jahve framkvæmi
eitthvað oss í hag; því að ekkert getur tálmað Jahve að veita sigur,
hvort heldur er með mörgum eða fáum. [7] Skjaldsveinninn svaraði
honum: Gjör þú öldungis eins og þér leikur hugur á; sjá, eg mun fylgja
þér; vil eg það eitt, er þú vilt. [8] Og Jónatan mælti: Sjá, við förum
nú yfir til mannanna og látum þá sjá okkur. [9] Ef þeir þá kalla til
okkar: Bíðið, þangað til vér komum til ykkar! þá skulum við standa
kyrrir, þar sem við erum staddir, og eigi fara upp til þeirra. [10] En ef
þeir kalla: Komið hingað upp til vor! þá skulum við fara upp þangað,
því að þá hefir Jahve gefið þá í okkar hendur. Skulum við hafa það
að marki. [11] Síðan létu þeir báðir varðflokk Filistanna sjá sig, og
Filistar sögðu: Sjá, Hebrear koma fram úr holunum, sem þeir hafa
falið sig í. [12] Þá kölluðu varðmennirnir til Jónatans og skjaldsveins
hans: Komið hingað upp til vor og skulum vér segja ykkur tíðindi.
Þá sagði Jónatan við skjaldsvein sinn: Kom nú upp á eftir mér, því
að Jahve hefir gefið þá í hendur Ísraels. [13] Og Jónatan klifraðist upp
á höndum og fótum og skjaldsveinn hans á eftir honum. Þá lögðu
þeir á flótta fyrir Jónatan. En hann feldi þá, og skjaldsveinn hans
vann á þeim á eftir honum. [14] Og þeir, sem Jónatan og skjaldsveinn
hans lögðu að velli í þessu fyrsta áhlaupi, voru um tuttugu manns, á
hér um bil hálfri plógfarslengd, einu dagplægi lands. [15] Þá sló ótta
yfir herbúðirnar á völlunum og yfir alt liðið; varðsveitin og ránsflokk-
urinn, þeir urðu og skelkaðir; og landið nötraði, og varð það að Guðs
skelfingu. [16] Og er sjónarverðir Sáls í Gíbeu í Benjamín lituðust um,
sjá, þá var alt á tjá og tundri í herbúðunum. [17] Og Sál sagði við
mennina, sem með honum voru: Kannið nú liðið og hyggið að, hver
frá oss hefir farið. Könnuðu þeir þá liðið, og vantaði þá Jónatan og
skjaldsvein hans. [18] Þá mælti Sál við Ahía: Kom þú með hökulinn!
því að hann bar þá hökulinn frammi fyrir Ísraelsmönnum. [19] En
meðan Sál var að tala við prestinn, varð ysinn í herbúðum Filista æ
meiri og meiri, svo að Sál sagði við prestinn: Hættu við það! [20] Og
Sál og alt liðið, sem með honum var, safnaðist saman; en er þeir
komu í orustuna, sjá, þá reiddi þar hver sverð að öðrum og alt var í
uppnámi. [21] En Hebrear þeir, er að undanförnu höfðu lotið Filistum
og farið höfðu með þeim í stríðið, snerust nú og í móti þeim og gengu
í lið með Ísraelsmönnum, þeim er voru með Sál og Jónatan. [22] Og
er allir Ísraelsmenn, þeir er falið höfðu sig á Efraím-fjöllum, fréttu, að
Filistar væru lagðir á flótta, þá veittu þeir þeim og eftirför, til þess að
berjast við þá. [23] Þannig veitti Jahve Ísrael sigur á þeim degi.
En er orustan þokaðist fram hjá Betaven — [24] alt liðið fór með
Sál, um tíu þúsund manns, og orustan breiddist út um Efraím-fjöll —,
þá gjörði Sál mikið glappaverk á þeim degi. Hann lét liðið vinna
svolátandi eið: Bölvaður sé sá, sem neytir matar áður en kveld er

14, 2: kap. 13, 15. **3:** kap. 4, 21. **4:** kap. 13, 23. **6:** Dóm. 7, 7. 2 Kron. 14, 11.
15: kap. 13, 17. **20:** Dóm. 7, 22. 2 Kron. 20, 23.

komið og eg hefi hefnt mín á óvinum mínum! Fyrir því bragðaði
enginn af liðinu mat. [25] En nú voru hunangsbú á völlunum. [26] Og
er liðið kom að hunangsbúunum, sjá, þá voru býflugurnar flognar út;
en þrátt fyrir það bar enginn hönd að munni, því að liðið hræddist
eiðinn. [27] En Jónatan hafði eigi hlýtt á, þá er faðir hans lét liðið vinna
eiðinn; hann rétti því út enda stafsins, sem hann hafði í hendinni, og
dýfði honum í hunangsseiminn og bar hönd sína að munni sér; urðu
augu hans þá aftur fjörleg. [28] Þá tók einn úr liðinu til máls og sagði:
Faðir þinn hefir látið liðið vinna svolátandi eið: Bölvaður sé sá, sem
matar neytir í dag! En liðið var þreytt. [29] Jónatan svaraði: Faðir
minn leiðir landið í ógæfu; sjáið, hversu fjörleg augu mín eru, af því
að eg bragðaði ögn á þessu hunangi. [30] Hversu miklu meira mundi
mannfallið hafa verið meðal Filista en það nú er orðið, ef liðið hefði
etið nægju sína í dag af herfangi óvinanna, er það náði! [31] Og þeir
feldu Filista á þeim degi frá Mikmas til Ajalon, og liðið var mjög
þreytt. [32] Og liðið fleygði sér yfir herfangið, og tóku þeir bæði sauðfé,
naut og kálfa og slátruðu niður á jörðina, og fólkið át kjötið með
blóðinu. [33] Og menn sögðu Sál frá því og mæltu: Sjá, fólkið syndgar
móti Jahve með því að eta kjötið með blóðinu. Og hann sagði:
Þér drýgið glæp. Veltið hingað til mín stórum steini. [34] Og Sál mælti:
Gangið út meðal fólksins og segið þeim: Hver og einn af yður komi
til mín með sinn uxa og sína sauðkind og slátrið þeim hér og etið,
svo að þér syndgið ekki á móti Jahve með því að eta það með blóð-
inu. Þá kom hver og einn af liðinu um nóttina með það, er hann
hafði, og þeir slátruðu því þar. [35] Og Sál reisti Jahve altari; það var
fyrsta altarið, sem hann reisti Jahve.

[36] Og Sál mælti: Vér skulum fara á eftir Filistum í nótt og ræna
meðal þeirra, þar til er birtir af degi, og engan af þeim láta eftir verða.
Þeir sögðu: Gjör þú alt, sem þér gott þykir. En presturinn sagði: Vér
skulum ganga hér fram fyrir Guð. [37] Sál' gekk þá til frétta við Guð:
Á eg að fara á eftir Filistum? Munt þú gefa þá í hendur Ísrael? En
hann svaraði honum engu þann dag. [38] Þá sagði Sál: Gangið hingað,
allir höfðingjar fólksins, og grenslist eftir og komist að raun um, hver
drýgt hefir þessa synd í dag. [39] Því að svo sannarlega sem Jahve lifir,
sá er veitt hefir Ísrael sigur, þó að það væri Jónatan sonur minn, sem
hefði drýgt hana, þá skyldi hann láta lífið. En enginn svaraði honum
af öllu fólkinu. [40] Þá sagði hann við allan Ísrael: Verið þér öðrumeg-
in, en eg og Jónatan sonur minn skulum vera hinumegin. Og lýður-
inn sagði við Sál: Gjör þú sem þér gott þykir. [41] Þá mælti Sál: Jahve,
Ísraels Guð, hví svaraðir þú ekki þjóni þínum í dag? Ef þessi mis-
gjörð hvílir á mér eða Jónatan syni mínum, Jahve, Ísraels Guð, þá lát
þú úrím koma upp; en ef hún hvílir á lýð þínum Ísrael, þá lát þú
túmmím koma upp. Þá kom upp hlutur Jónatans og Sáls, en fólkið
gekk undan. [42] Og Sál mælti: Hlutið með mér og Jónatan syni mín-
um! Kom þá upp hlutur Jónatans. [43] Og Sál sagði við Jónatan: Segðu
mér, hvað hefir þú gjört? Þá sagði Jónatan honum frá því og mælti:
Eg bragðaði aðeins ögn af hunangi á stafsendanum, sem eg hafði í
hendinni; sjá, hér er eg, fyrir það á eg að láta lífið? [44] Sál svaraði:
Guð gjöri við mig það, er hann vill: lífið verður þú að láta, Jónatan!
[45] En lýðurinn sagði við Sál: Á Jónatan að láta lífið, hann sem unnið
hefir þennan mikla sigur í Ísrael? Fjarri sé það! svo sannarlega sem
Jahve lifir, skal ekki eitt höfuðhár hans falla til jarðar, því að með
Guðs hjálp hefir hann unnið í dag. Og fólkið leysti Jónatan út undan

---

32: 3 Mós. 3, 17. **41:** Jós. 7, 16. **43:** Jós. 7, 19. **45:** 2 Sam. 14, 11. 1 Kong. 1, 52.

lífláti. 46 Og Sál kom aftur, er hann hann hafði elt Filista, en Filistar
fóru heim til sín.

Herferðir Sáls; ættfólk hans.

47 Þá er Sál hafði hlotið konungdóm yfir Ísrael, háði hann ófrið
við alla óvini sína alt í kring: við Móab, við Ammóníta, við Edóm,
við konunginn í Zóba og við Filista, og hvert sem hann sneri sér, vann
hann sigur. 48 Hann sýndi og hreysti og vann sigur á Amalek og frels-
aði Ísrael af hendi þess, er rænti hann.
49 Synir Sáls voru: Jónatan, Jísví og Malkísúa, og dætur hans tvær
hétu: hin eldri Merab og hin yngri Míkal. 50 Og kona Sáls hét Ahín-
óam, dóttir Ahímaaz; og hershöfðingi hans hét Abíner, sonur Ners,
föðurbróður Sáls. 51 Því að Kís, faðir Sáls, og Ner, faðir Abners, voru
synir Abíels.
52 Og ófriðurinn við Filista var harður alla æfi Sáls; og sæi Sál
einhvern kappa eða eitthvert hraustmenni, þá tók hann þann mann í
sína sveit.

Sál vinnur sigur á Amalek. Jahve hafnar Sál.

15 Og Samúel sagði við Sál: Jahve sendi mig til þess að smyrja
þig til konungs yfir lýð sinn Ísrael; hlýð því boði Jahve. 2 Svo
segir Jahve hersveitanna: Ég vil hefna þess, er Amalek gjörði Ísrael,
að hann gjörði honum farartálma, þá er hann fór af Egiptalandi. 3 Far
því og vinn sigur á Amalek og helgaðu hann banni og alt, sem hann
á, og þú skalt ekki þyrma honum, heldur skalt þú deyða bæði karla
og konur, börn og brjóstmylkinga, naut og sauðfé, úlfalda og asna.
4 Sál bauð þá út liði og kannaði það í Telam: tvö hundruð þúsundir
fótgönguliðs og tíu þúsundir Júdamanna. 5 Og Sál kom til höfuðborg-
ar Amaleks og setti launsát í dalinn. 6 Og Sál sagði við Keníta: Kom-
ið, víkið undan, farið burt frá Amalekítum, svo að eg tortími yður
ekki með þeim, því að þér sýnduð öllum Ísraelsmönnum góðvild, þá
er þeir fóru af Egiptalandi. Þá viku Kenítar burt frá Amalek. 7 En
Sál vann sigur á Amalek frá Havíla suður undir Súr, sem liggur fyrir
austan Egiptaland. 8 Og Agag, konung Amaleks, tók hann höndum lif-
andi, en fólkið alt bannfærði hann með sverðseggjum. 9 Þó þyrmdi
Sál og fólkið Agag og beztu sauðunum og nautunum, öldu og feitu
skepnunum, og öllu því, sem vænt var, og vildu ekki bannfæra það;
en alt það af fénaðinum, sem var lélegt og rýrt, bannfærðu þeir.
10 Þá kom orð Jahve til Samúels svohljóðandi: 11 Mig iðrar þess,
að eg gjörði Sál að konungi, því að hann hefir snúið baki við mér og
eigi framkvæmt boð mín. Þá reiddist Samúel og hrópaði til Jahve alla
nóttina. 12 Og Samúel lagði snemma af stað næsta morgun, til þess að
hitta Sál. Og Samúel var sagt svo frá: Sál er kominn til Karmel og
sjá, hann hefir reist sér minnismerki; því næst sneri hann við og hélt
áfram og er farinn ofan til Gilgal. 13 Og er Samúel kom til Sáls, mælti
Sál til hans: Blessaður sért þú af Jahve; eg hefi framkvæmt boð Jahve.
14 En Samúel mælti: Hvaða sauðajarmur er það þá, sem ómar í eyru
mér, og hvaða nautaöskur er það, sem eg heyri? 15 Sál svaraði: Þeir
komu með það frá Amalekítum, af því að fólkið þyrmdi beztu sauð-
unum og nautunum, til þess að fórna þeim Jahve, Guði þínum; en

---

49: 1 Kron. 8, 33. 1 Sam. 31, 2. **51:** kap. 9, 1. — **15, 2:** 2 Mós. 17, 8 n. 4 Mós.
24, 20. 5 Mós. 25, 17 n. **3:** Jós. 6, 17. 21. **7:** 1 Mós. 25, 18.

hitt höfum vér bannfært. [16] Og Samúel sagði við Sál: Hættu nú, og
mun eg kunngjöra þér það, sem Jahve hefir talað við mig í nótt. Og
hann sagði við hann: Tala þú! [17] Samúel mælti: Er ekki svo, að þótt
þú sért lítill í þínum augum, þá ert þú þó höfuð Ísraels ættkvísla? því
að Jahve smurði þig til konungs yfir Ísrael; [18] og Jahve sendi þig í
leiðangur og sagði: Far þú og bannfær syndarana, Amalekíta, og berst
við þá, unz þú hefir gjöreytt þeim. [19] Hvers vegna hefir þú þá ekki
hlýtt boði Jahve, heldur fleygt þér yfir herfangið og gjört það, sem ilt
var í augum Jahve? [20] Þá mælti Sál við Samúel: Eg hefi hlýtt boði
Jahve og hefi farið í leiðangur þann, er Jahve sendi mig í, og hefi
komið hingað með Agag, Amaleks konung, og Amalek hefi eg banni
helgað. [21] En fólkið tók sauði og naut af herfanginu, hið bezta af því
bannfærða, til þess að fórna því í Gilgal Jahve, Guði þínum, til handa.
[22] En Samúel mælti: Hefir þá Jahve eins mikla velþóknun á brenni-
fórnum og sláturfórnum eins og á hlýðni við boð sín? Nei, hlýðni er
betri en fórn, gaumgæfni betri en feiti hrútanna; [23] því að þrjózka er
ekki betri en galdrasynd, og þvermóðska er ekki betri en hjáguðadýrk-
un og húsgoð. Af því að þú hefir hafnað skipun Jahve, þá hefir hann
og hafnað þér og svift þig konungdómi. [24] Og Sál mælti við Samúel:
Eg hefi syndgað, þar eð eg hefi brotið boð Jahve og þín fyrirmæli; en
eg óttaðist fólkið og lét því að orðum þeirra. [25] Fyrirgef mér nú synd
mína og snú þú við með mér, svo að eg megi falla fram fyrir Jahve.
[26] Samúel svaraði Sál: Eg sný ekki við með þér; af því að þú hefir
hafnað skipun Jahve, þá hefir og Jahve hafnað þér og svift þig kon-
ungdómi yfir Ísrael. [27] Samúel sneri sér nú við og ætlaði að ganga
burt; þá greip hinn í lafið á skikkju hans, og rifnaði það af. [28] Þá mælti
Samúel til hans: Rifið hefir Jahve frá þér í dag konungdóminn
yfir Ísrael og gefið hann öðrum, sem er betri en þú. [29] Ekki lýgur
heldur vegsemd Ísraels og ekki iðrar hann, því að hann er ekki mað-
ur, að hann iðri. [30] Og hann mælti: Eg hefi syndgað, en sýn mér
þó þá virðingu frammi fyrir öldungum þjóðar minnar og frammi fyr-
ir Ísrael, að snúa við með mér, svo að eg megi falla fram fyrir Jahve,
Guði þínum.

[31] Þá sneri Samúel við og fór með Sál, og Sál féll fram fyrir
Jahve. [32] Og Samúel mælti: Færið mér Agag, Amaleks konung. Og
Agag gekk til hans kátur; og Agag mælti: Sannlega er nú beiskja
dauðans á brott vikin. [33] Þá mælti Samúel: Eins og sverð þitt hefir
gjört konur barnlausar, svo skal nú móðir þín vera barnlaus öðrum
konum framar. Síðan hjó Samúel Agag banahögg frammi fyrir Jahve
í Gilgal. [34] Því næst fór Samúel til Rama, en Sál fór heim til sín í
Sáls-Gíbeu. [35] Og Samúel sá ekki Sál upp frá því alt til dauðadags,
því að Samúel var sorgmæddur út af Sál, og Jahve iðraði þess, að
hann hafði gjört Sál konung yfir Ísrael.

Davíð er smurður til konungs.

16 Og Jahve sagði við Samúel: Hversu lengi ætlar þú að vera
sorgmæddur út af Sál, þar sem eg þó hefi hafnað honum og svift
hann konungdómi yfir Ísrael? Fyll þú horn þitt olíu og legg af stað;
eg sendi þig til Ísaí Betlehemíta, því að eg hefi kjörið mér konung
meðal sona hans. [2] Samúel svaraði: Hversu má eg fara? Frétti Sál
það, mun hann drepa mig. En Jahve sagði: Tak þú með þér kvígu
og segðu: Eg er kominn til þess að færa Jahve fórn. [3] Og bjóð þú

17: kap. 9, 21. **22:** Hós. 6, 6. Matt. 9, 13; 12, 7. **23:** kap. 16, 1. **28:** kap. 28, 17. **29:** 4 Mós. 23, 19. — **16, 1:** kap. 15, 23. Post. 13, 22.

Ísaí til fórnarmáltíðarinnar, og eg skal sjálfur láta þig vita, hvað þú
átt að gjöra, og þú skalt smyrja mér þann, sem eg mun segja þér.
4 Og Samúel gjörði það, sem Jahve sagði. Og er hann kom til Betle-
hem, gengu öldungar borgarinnar í móti honum hræddir í huga og
sögðu: Kemur þú góðu heilli? 5 Hann svaraði: Já, eg er kominn til
þess að færa Jahve fórn. Helgið yður og komið með mér til
fórnarmáltíðarinnar. Og hann helgaði Ísaí og sonu hans og bauð
þeim til fórnarmáltíðarinnar. 6 En er þeir komu og hann sá Elíab,
þá hugsaði hann: Vissulega stendur hér frammi fyrir Jahve hans smurði.
7 En Jahve sagði við Samúel: Lít þú ekki á skapnað hans og háan
vöxt, því að eg hefi hafnað honum. Því að Guð lítur ekki á það, sem
mennirnir líta á; mennirnir líta á útlitið, en Jahve lítur á hjartað. 8 Þá
kallaði Ísaí á Abínadab og leiddi hann fyrir Samúel. En hann mælti:
Ekki hefir Jahve heldur kjörið þennan. 9 Þá leiddi Ísaí fram Samma.
En hann mælti: Ekki hefir Jahve heldur kjörið þennan. 10 Þannig
leiddi Ísaí fram sjö sonu sína fyrir Samúel; en Samúel sagði við Ísaí:
Engan af þessum hefir Jahve kjörið. 11 Og Samúel sagði við Ísaí: Eru
þetta allir sveinarnir? Hann svaraði: Enn er hinn yngsti eftir, og sjá:
hann gætir sauða. Og Samúel sagði við Ísaí: Send eftir honum og
lát sækja hann, því að vér setjumst ekki til borðs fyr en hann er
kominn hingað. 12 Þá sendi hann eftir honum og lét hann koma; en
hann var rauðleitur, fagureygur og vel vaxinn. Og Jahve sagði: Statt
þú upp, smyr hann, því að þessi er það. 13 Þá tók Samúel olíu-hornið
og smurði hann mitt á meðal bræðra hans. Og andi Jahve kom yfir
Davíð upp frá þeim degi. En Samúel tók sig upp og fór til Rama.

Davíð kemur til hirðar Sáls.

14 Og andi Jahve var vikinn frá Sál, en illur andi frá Jahve sturl-
aði hann. 15 Þá sögðu þjónar Sáls við hann: Illur andi frá Guði
sturlar þig; 16 herra vor þarf ekki nema að skipa; þjónar þínir standa
frammi fyrir þér og munu leita upp mann, sem kann að leika hörpu;
þá mun svo fara, að þegar hinn illi andi frá Guði kemur yfir þig, og
hann leikur hörpuna hendi sinni, þá mun þér batna. 17 Og Sál sagði
við þjóna sína: Finnið mér mann, sem vel leikur strengjahljóðfæri, og
færið mér hann. 18 Þá svaraði einn af sveinunum og mælti: Sjá, eg
hefi séð son Ísaí Betlehemíta, sem kann að leika strengjahljóðfæri og
er hreystimenni og bardagamaður, vel máli farinn og vaxinn vel, og
Jahve er með honum. 19 Þá gjörði Sál menn til Ísaí og lét segja hon-
um: Sendu Davíð son þinn til mín, þann er sauðanna gætir. 20 Þá tók
Ísaí tíu brauð, vínbelg og einn geithafur og sendi Sál með Davíð syni
sínum. 21 Og Davíð kom til Sáls og þjónaði honum; lagði Sál mikinn
þokka á hann og gjörði hann að skjaldsveini sínum. 22 Þá sendi Sál
til Ísaí og lét segja honum: Lát þú Davíð ganga í þjónustu mína, því
að hann fellur mér vel í geð. 23 Og jafnan þegar hinn illi andi frá
Guði kom yfir Sál, þá tók Davíð hörpuna og lék hana hendi sinni;
þá bráði af Sál og honum batnaði, og hinn illi andi vék frá honum.

Davíð og Golíat.

17 Filistar drógu nú saman hersveitir sínar til bardaga, og söfn-
uðust þeir saman í Sókó, sem heyrir Júda, og settu þeir herbúðir
sínar hjá Efes-Dammím, milli Sókó og Aseka. 2 En Sál og Ísraelsmenn
söfnuðust saman og settu herbúðir sínar í Eikidalnum og bjuggust til

6: kap. 17, 13. 7: Sálm. 7, 10. Jer. 17, 10; 20, 12. 8: kap. 17, 13. 11: kap. 17,
14. 12: kap. 17, 42. 13: Sálm. 89, 21. 16: 2 Kong. 3, 15.

bardaga í móti Filistum. 3 Og Filistar stóðu á fjalli öðrumegin og Ís-
raelsmenn stóðu á fjalli hinumegin, svo að dalurinn var á milli þeirra.
4 Þá gekk hólmgöngumaður fram úr fylkingum Filista; hét hann Golíat
og var frá Gat; hann var á hæð sex álnir og spönn betur. 5 Hann
hafði eirhjálm á höfði og var í spangabrynju, og vó brynjan fimm
þúsund sikla eirs. 6 Hann hafði legghlífar af eiri á fótum sér og skot-
spjót af eiri á herðum sér. 7 En spjótskaft hans var sem vefjarrifur,
og fjöðurin vó sex hundruð sikla járns. Skjaldsveinn hans gekk á
undan honum. 8 Hann gekk fram og kallaði til fylkinga Ísraels og
mælti til þeirra: Hví farið þér í leiðangur og búist til bardaga? Er eg
ekki Filisti og þér þjónar Sáls? Veljið yður mann, sem komi hingað
ofan til mín. 9 Sé hann fær um að berjast við mig og felli mig, þá
skulum vér vera yðar þrælar; en beri eg hærra hlut og felli hann, þá
skuluð þér vera vorir þrælar og þjóna oss. 10 Og Filistinn mælti: Eg
hefi smánað fylkingar Ísraels í dag; fáið til mann, að við megum ber-
jast. 11 Og þegar Sál og allur Ísrael heyrði þessi ummæli Filistans, þá
skelfdust þeir og urðu mjög hræddir.
12 En Davíð var sonur þessa Efratíta í Betlehem í Júda; hann hét
Ísaí og átti átta sonu. Á Sáls dögum var maðurinn orðinn gamall og
hniginn að aldri. 13 Og þrír elztu synir Ísaí fóru — höfðu farið með
Sál í stríðið. Og synir hans þrír, sem í stríðið höfðu farið, hétu: hinn
elzti Elíab, annar Abínadab og hinn þriðji Samma. 14 En Davíð var
yngstur; þrír hinir eldri höfðu farið með Sál. 15 Og við og við fór
Davíð frá Sál, til þess að gæta sauða föður síns í Betlehem. 16 En
Filistinn gekk fram morgna og kveld og bauð sig fram fjörutíu daga.
17 Þá sagði Ísaí við Davíð son sinn: Tak þú efu af þessu bakaða korni
handa bræðrum þínum og þessi tíu brauð og flýt þér og færðu bræðr-
um þínum þetta í herbúðirnar. 18 Og þessa tíu mjólkurosta skalt þú
færa hersveitarforingjanum, og fáðu að vita, hvernig bræðrum þínum
líður og komdu með jartein frá þeim. 19 En Sál og þeir og allir Ísra-
elsmenn eru í Eikidalnum og eru að berjast við Filista. 20 Og Davíð
reis árla morguninn eftir og fékk sauðina hirði nokkurum til geymslu
og lyfti á sig og hélt af stað, eins og Ísaí hafði boðið honum. Þeg-
ar hann kom til vagnborgarinnar, gekk herinn fram í fylkingu og æptu
þeir heróp. 21 Stóðu nú hvorirtveggju búnir til bardaga, Ísrael og Fil-
istar, hvor fylkingin gegnt annari. 22 Og Davíð skildi við sig það, er
hann hafði meðferðis, hjá manni þeim, er gætti farangursins, og hljóp
að fylkingunni og kom og spurði bræður sína, hvernig þeim liði. 23 En
meðan hann var að tala við þá, sjá, þá gekk fram hólmgöngumaður-
inn — hann hét Golíat, Filisti frá Gat — úr fylkingum Filistanna og
mælti sömu orðum sem fyr, og Davíð hlýddi á. 24 En er Ísraelsmenn
sáu manninn, hörfuðu þeir allir undan honum og voru mjög hræddir.
25 Og einn Ísraelsmanna sagði: Hafið þér séð manninn, sem kemur þarna?
Hann kemur til þess að smána Ísrael; og hverjum þeim, sem fellir hann,
vill konungurinn veita mikil auðæfi og gefa honum dóttur sína og
gjöra ætt hans skattfrjálsa í Ísrael. 26 Þá sagði Davíð við þá, sem
næstir honum stóðu: Hverju verður þeim manni umbunað, sem fellir
Filista þennan og rekur svívirðing af Ísrael? Því að hver er þessi ó-
umskorni Filisti, er dirfist að smána herfylkingar lifanda Guðs? 27 Og
fólkið talaði til hans þessum sömu orðum: Þessu verður þeim um-
bunað, sem fellir hann. 28 En er Elíab, elzti bróðir hans, heyrði, hvað
hann talaði við mennina, þá reiddist hann Davíð og mælti: Til hvers
ert þú hingað kominn og hjá hverjum skildir þú eftir þessa fáu sauði
í eyðimörkinni? Eg þekki ofdirsku þína og vonzku hjarta þíns; því

17, 4: 2 Sam. 21, 19. 1 Kron. 20, 4. **12:** kap. 16, 1. **18:** kap. 16, 6. 8. 9. **27:** v. 25.

að þú ert hingað kominn til þess að horfa á bardagann. [29] Davíð
svaraði: Nú, hvað hefi eg þá gjört? Var mér ekki frjálst að spyrja?
[30] Og hann sneri sér frá honum og til annars og mælti á sömu leið,
og fólkið svaraði honum hinu sama sem hið fyrra skiftið. [31] En er
það spurðist, sem Davíð hafði sagt, þá sögðu menn Sál frá því, og lét
hann þá sækja hann. [32] Þá sagði Davíð við Sál: Enginn láti hugfall-
ast; þjónn þinn mun fara og berjast við Filista þennan. [33] En Sál sagði
við Davíð: Þú ert ekki fær um að fara móti Filista þessum, til þess
að berjast við hann, því að þú ert ungmenni, en hann hefir verið bar-
dagamaður frá barnæsku sinni. [34] Og Davíð sagði við Sál: Þjónn þinn
gætti sauða hjá föður sínum; ef þá kom ljón eða björn og tók kind úr
hjörðinni, [35] þá hljóp eg á eftir honum og feldi hann og reif kindina
úr gini hans; en ef hann réðst í móti mér, þreif eg í kampa hans og
laust hann til bana. [36] Bæði ljón og björn hefir þjónn þinn drepið, og
þessum óumskorna Filista skal reiða af eins og þeim, því að hann
hefir smánað herfylkingar lifanda Guðs. [37] Og Davíð mælti: Jahve, sem
frelsaði mig úr klóm ljónsins og úr klóm bjarnarins, hann mun frelsa
mig af hendi þessa Filista. Þá mælti Sál við Davíð: Far þú þá, og
Jahve mun vera með þér. [38] Og Sál færði Davíð í brynjukufl sinn og
setti eirhjálm á höfuð honum og færði hann í brynju. [39] Og Davíð
gyrti sig sverði sínu utan yfir brynjukuflinn og fór að ganga, því að
hann hafði aldrei reynt það áður. Þá sagði Davíð við Sál: Eg get
ekki gengið í þessu, því að eg hefi aldrei reynt það áður. Og þeir
færðu Davíð úr þessu; [40] en hann tók staf sinn í hönd sér og valdi
sér fimm hála steina úr gilinu og lét þá í smalatöskuna, sem hann
hafði með sér, í skreppuna, og tók sér slöngu í hönd og gekk á móti
Filistanum. [41] Og Filistinn gekk nær og nær Davíð, og maðurinn, sem
bar skjöld hans, gekk á undan honum. [42] En er Filistinn leit til og
sá Davíð, fyrirleit hann hann, af því að hann var ungmenni og rauð-
leitur og fríður sýnum. [43] Og Filistinn sagði við Davíð: Er eg þá
hundur, að þú kemur á móti mér með staf? Og Filistinn formælti
Davíð við guð sinn. [44] Og Filistinn mælti við Davíð: Kom þú til mín,
svo að eg gefi fuglum loftsins og dýrum merkurinnar hold þitt. [45] Og
Davíð sagði við Filistann: Þú kemur á móti mér með sverð og lensu
og spjót, en eg kem á móti þér í nafni Jahve hersveitanna, Guðs her-
fylkinga Ísraels, sem þú hefir smánað. [46] Í dag mun Jahve gefa þig í
mínar hendur, og eg mun leggja þig að velli og höggva af þér höfuðið,
og hræ þitt og hræin af her Filista mun eg í dag gefa fuglum loftsins
og dýrum merkurinnar, svo að öll jörðin viðurkenni, að Guð er til í
Ísrael, [47] og til þess að allur þessi mannsafnaður komist að raun um,
að Jahve veitir ekki sigur með sverði og spjóti, því að bardaginn er
Jahve, og hann mun gefa yður í vorar hendur. [48] Og er Filistinn fór
af stað og gekk fram og fór í móti Davíð, þá flýtti Davíð sér og hljóp
að fylkingunni í móti Filistanum. [49] Og Davíð stakk hendi sinni ofan
í töskuna og tók úr henni stein og slöngvaði og hæfði Filistann í ennið,
og steininn festi í enni hans, og féll hann á grúfu til jarðar. [50] Þannig
sigraði Davíð Filistann með slöngu og steini og feldi hann og drap
hann, og þó hafði Davíð ekkert sverð í hendi. [51] Þá hljóp Davíð að
og gekk til Filistans, tók sverð hans og dró það úr slíðrum og drap
hann og hjó af honum höfuðið með því. En er Filistar sáu, að kappi
þeirra var dauður, lögðu þeir á flótta. [52] En Ísraels menn og Júda
lögðu af stað og æptu heróp og eltu Filista alt til Gat og að borgar-
hliði Ekron, svo að Filistar lágu vegnir jafnvel á veginum, sem lá inn

---

30: v. 26. **42:** kap. 16, 12. **52:** Jós. 15, 36.

um borgarhliðið bæði í Gat og Ekron. 53 Og Ísraelsmenn sneru aftur
og hættu að elta Filista og rændu herbúðir þeirra. 54 En Davíð tók
höfuð Filistans og hafði með sér til Jerúsalem, en vopn hans lagði
hann í tjald sitt.

Davíð kemur til hirðar Sáls og þeir Jónatan gjörast vinir.

55 En er Sál sá Davíð fara móti Filistanum, mælti hann við Abner
hershöfðingja: Abner, hvers son er sveinn þessi? Abner svaraði: Svo
sannarlega sem þú lifir, konungur, veit eg það ekki. 56 Og konungur-
inn mælti: Spyr þú að, hvers sonur þetta ungmenni sé. 57 Og er Davíð
sneri aftur og hafði lagt Filistann að velli, þá tók Abner hann og leiddi
hann fyrir Sál, en hann hélt á höfði Filistans í hendi sér. 58 Og Sál
sagði við hann: Hvers son ert þú, sveinn? Davíð svaraði: Sonur þjóns
18 þíns Ísaí Betlehemíta. 1 En er hann hafði endað tal sitt við Sál,
þá lagði Jónatan ást mikla við Davíð, og Jónatan unni honum
sem lífi sínu. 2 Og Sál tók hann þennan sama dag og leyfði honum
ekki að fara heim aftur til föður síns. 3 Og Jónatan gjörði fóstbræðra-
lag við Davíð, af því að hann unni honum sem lífi sínu. 4 Og Jóna-
tan fór úr skikkju sinni, sem hann var í, og gaf Davíð hana, svo og
brynjukufl sinn og jafnvel sverð sitt, boga sinn og belti. 5 Og Davíð
fór í leiðangra; var hann giftudrjúgur, hvert sem Sál sendi hann; setti
Sál hann því yfir hermennina. Og hann var vel þokkaður af öllum
lýð og einnig þjónum Sáls.

Sál gjörist öfundsjúkur.

6 En er þeir komu heim, þá er Davíð sneri heim og hafði lagt
Filistann að velli, þá gengu konur úr öllum borgum Ísraels syngjandi
og dansandi út í móti Sál konungi, með bumbum, fagnaðarópum og
glymskálum. 7 Og konurnar stigu dansinn, hófu upp söng og mæltu:

Sál feldi sín þúsund,
en Davíð sín tiþúsund.

8 Þá varð Sál reiður mjög, og honum mislíkuðu þessi orð og hann
sagði: Davíð hafa þær gefið tiþúsundin, en mér hafa þær gefið þús-
undin; nú vantar hann ekki nema konungdóminn! 9 Og Sál leit Davíð
öfundarauga ávalt upp frá því. 10 Og daginn eftir kom illur andi frá
Guði yfir Sál, og æði greip hann inni í húsinu, en Davíð var að leika
hörpuna með hendi sinni, eins og hann var vanur að gjöra á degi
hverjum, og Sál hafði spjót í hendi. 11 Þá reiddi Sál spjótið og hugs-
aði með sér: Eg skal reka það gegnum Davíð og inn í vegginn. En
Davíð skaut sér tvívegis undan. 12 Og Sál var hræddur við Davíð, því
að Jahve var með honum, en var vikinn frá Sál. 13 Fyrir því lét Sál
hann frá sér og gjörði hann að hersveitarforingja; var hann nú fyrir
liðinu bæði þegar það fór og kom. 14 En Davíð var giftudrjúgur í
öllu, sem hann tók sér fyrir hendur, af því að Jahve var með honum.
15 Og er Sál sá, að hann var giftusamur mjög, tók honum að standa
uggur af honum; 16 en allur Ísrael og Júda elskaði Davíð, því að
hann gekk jafnan þeirra fremstur.

18, 1: kap. 19, 1; 20, 17. **2:** kap. 17, 15. **6:** Dóm. 11, 34. **7:** kap. 21, 11; 29, 5.
10: kap. 16, 14; 19, 9. 10. **11:** kap. 20, 33.

Davíð mægist við konung.

17 Og Sál sagði við Davíð: Sjá, eg vil gefa þér Merab, elztu dótt-
ur mína, fyrir konu; en þú verður að reynast mér hraustur maður og
þú verður að heyja bardaga Jahve! En Sál hugsaði með sér: Eg skal
ekki leggja hönd á hann, en Filistar skulu leggja hönd á hann. 18 Og
Davíð sagði við Sál: Hver er eg og hvert er kyn mitt, ætt föður míns
í Ísrael, að eg skuli verða tengdasonur konungsins? 19 En er sá tími
kom, að gifta skyldi Davíð Merab, dóttur Sáls, þá var hún gefin Adr-
íel frá Mehóla fyrir konu. 20 En Míkal, dóttir Sáls, elskaði Davíð. Og
Sál var sagt frá því, og honum líkaði það vel. 21 Þá hugsaði Sál með
sér: Eg vil gefa honum hana, svo að hún verði honum að tálsnöru og
Filistar leggi hönd á hann. Og Sál sagði við Davíð: Fyrir tvent getur
þú orðið tengdasonur minn í dag. 22 Og Sál bauð þjónum sínum:
Talið leynilega við Davíð og segið: Sjá, konungur hefir mætur á þér,
og allir þjónar hans elska þig, og því skalt þú nú mægjast við kon-
ung. 23 Og þjónar Sáls töluðu þessi orð í eyru Davíðs. En Davíð sagði:
Sýnist yður það lítils um vert að mægjast við konung, þar sem eg er
maður fátækur og lítilsháttar? 24 Og þjónar Sáls báru honum þetta og
sögðu: Slíkum orðum hefir Davíð mælt. 25 Þá sagði Sál: Mælið svo við
Davíð: Eigi girnist konungur annan mund en hundrað yfirhúðir Filista,
til þess að hefna sín á óvinum konungs. En Sál hugsaði sér að láta
Davíð falla fyrir hendi Filista. 26 Og þjónar hans báru Davíð þessi orð,
og Davíð líkaði það vel, að eiga að mægjast við konung; en tíminn var
enn ekki liðinn. 27 Þá tók Davíð sig upp og lagði af stað með menn sína
og drap hundrað manns meðal Filista. Og Davíð fór með yfirhúðir
þeirra og lagði þær allar með tölu fyrir konung, til þess að hann næði
mægðum við konung; þá gaf Sál honum Míkal dóttur sína fyrir konu.
28 Og Sál sá það æ betur og betur, að Jahve var með Davíð og að allur
Ísrael elskaði hann. 29 Þá varð Sál enn miklu hræddari við Davíð.
Varð Sál nú óvinur Davíðs alla æfi. 30 Og höfðingjar Filistanna fóru í
leiðangur; en í hvert skifti, sem þeir fóru í leiðangur, varð Davíð giftu-
drjúgari en allir þjónar Sáls, svo að nafn hans varð víðfrægt.

Sál sættist við Davíð; fjandskapast við hann að nýju; Davíð flýr til Samúels.

19 Og Sál talaði við Jónatan son sinn og við alla þjóna sína um
að drepa Davíð. En Jónatan, sonur Sáls, hafði miklar mætur á
Davíð. 2 Fyrir því sagði Jónatan Davíð frá þessu og mælti: Sál faðir
minn situr um að drepa þig; ver því var um þig á morgun snemma og
fel þig og ver þú kyrr í því leyni. 3 En eg ætla sjálfur að fara út og
nema staðar við hlið föður míns á grundinni, þar sem þú ert, og eg
ætla að tala um þig við föður minn; og ef eg verð nokkurs vísari,
mun eg segja þér það. 4 Og Jónatan talaði vel um Davíð við Sál föð-
ur sinn og sagði við hann: Syndgast þú ekki, konungur, á Davíð þjóni
þínum, því að hann hefir ekki syndgað á móti þér og verk hans hafa
verið þér mjög gagnleg; 5 hann lagði líf sitt í hættu og feldi Filistann,
og þannig veitti Jahve öllum Ísrael mikinn sigur. Þú sást það og
gladdist; og hvers vegna vilt þú syndgast á saklausu blóði, með því að
deyða Davíð án saka? 6 Og Sál skipaðist við orð Jónatans og Sál sór:
Svo sannarlega sem Jahve lifir, þá skal hann ekki verða drepinn. 7 Þá
kallaði Jónatan á Davíð og Jónatan tjáði honum öll þessi orð. Síðan
leiddi Jónatan Davíð til Sáls, og hann var hjá honum sem áður. 8 Og

19, 1: kap. 18, 1. **5:** Dóm. 12, 3. 1 Sam. 17, 50 n. **7:** kap. 18, 2.

er ófriður hófst að nýju, fór Davíð og barðist við Filista og feldi mik-
inn fjölda af þeim, svo að þeir flýðu fyrir honum.
9 Þá kom illur andi frá Jahve yfir Sál; en hann sat í húsi sínu
og hafði spjót í hendi sér, og Davíð lék hörpuna með hendi sinni. 10 Þá
reyndi Sál að reka Davíð í gegn með spjótinu upp við vegginn; en
hann skaut sér undan Sál, svo að hann rak spjótið inn í vegginn. En
Davíð flýði og komst undan. 11 Og hina sömu nótt sendi Sál sendi-
menn í hús Davíðs, til þess að hafa gætur á honum, svo að hann fengi
drepið hann um morguninn. En Míkal, kona hans, sagði Davíð frá
og mælti: Ef þú forðar ekki lífi þínu í nótt, þá verður þú drepinn á
morgun. 12 Þá lét Míkal Davíð síga niður út um gluggann; og hann
fór og flýði og komst undan. 13 Síðan tók Míkal húsgoðið og lagði í
rúmið, og hún lagði blæju úr geitarhári yfir höfðalagið og breiddi á-
breiðu yfir. 14 Og þegar Sál sendi menn til þess að sækja Davíð, þá
sagði hún: Hann er sjúkur. 15 Þá sendi Sál mennina aftur, til að vitja
um Davíð og sagði: Færið mér hann í rúminu, til þess að eg geti
drepið hann. 16 En er sendimennirnir komu, sjá, þá lá húsgoðið í rúm-
inu og geitarhárs-blæjan yfir höfðalaginu. 17 Þá sagði Sál við Míkal:
Hví hefir þú svikið mig svo og látið óvin minn í burt fara, svo að
hann hefir komist undan. En Míkal sagði við Sál: Hann sagði við
mig: Lát mig komast burt, ella mun eg drepa þig!
18 Og Davíð flýði og komst undan og kom til Samúels í Rama og
sagði honum frá öllu, sem Sál hafði gjört honum; og hann fór með
Samúel og þeir bjuggu í Najót. 19 Nú var Sál sagt svo frá: Sjá, Davíð
er í Najót í Rama! 20 Sendi Sál þá menn til að sækja Davíð. En er
þeir sáu hóp spámanna, sem voru í spámannlegum guðmóði, og Sam-
úel standa þar sem foringja þeirra, þá kom Guðs andi yfir sendimenn
Sáls, svo að þeir komust einnig í spámannlegan guðmóð. 21 Og menn
sögðu Sál frá þessu, og hann sendi aðra menn, en þeir komust einnig
í spámannlegan guðmóð. Þá sendi Sál enn menn hið þriðja sinn, en
þeir komust einnig í spámannlegan guðmóð. 22 Þá fór hann sjálfur til
Rama. Og er hann kom að brunninum á þreskivellinum, sem liggur
uppi á skóglausu hæðinni, þá spurði hann og mælti: Hvar eru þeir
Samúel og Davíð? Og menn sögðu: Þeir eru í Najót í Rama. 23 En
er hann fór þaðan til Najót í Rama, þá kom og Guðs andi yfir hann
og var hann stöðugt í spámannlegum guðmóði, þar til er hann kom
til Najót í Rama. 24 Þá fór hann og af klæðum sínum, og hann var
og í spámannlegum guðmóði frammi fyrir Samúel og lá þar nakinn all-
an þennan dag og alla nóttina. Fyrir því segja menn: Er og Sál meðal
spámannanna?

Ráðagjörð þeirra Davíðs og Jónatans.

20 Og Davíð flýði frá Najót í Rama og kom til Jónatans og
sagði: Hvað hefi eg gjört? í hverju hefi eg misgjört og í hverju
hefi eg syndgað á móti föður þínum, fyrst hann situr um líf mitt?
2 Og hann sagði við hann: Það skal aldrei verða! þú munt eigi lífi
týna; sjá, faðir minn gjörir ekkert, hvorki stórt né smátt, að hann láti
mig eigi vita það; og hví skyldi faðir minn þá leyna mig þessu? nei,
slíkt á sér ekki stað. 3 Og Davíð svaraði aftur og mælti: Faðir þinn
veit það vel, að þér þykir vænt um mig, og hugsar með sér: Jónatan
má eigi vita þetta, það kynni að fá honum hrygðar. En svo sannar-

---

9: kap. 16, 14; 18, 10 n. **10:** kap. 20, 33. **11:** Sálm. 59, 1. **12:** Post. 9, 25. **24:** Jes. 20, 2.

lega sem Jahve lifir og þú lifir: milli mín og dauðans er aðeins eitt
fótmál. [4] Og Jónatan sagði við Davíð: Hvað sem þú biður um mun
eg fyrir þig gjöra. [5] Þá sagði Davíð við Jónatan: Sjá, á morgun er
tunglkomudagur og eg get ekki með neinu móti setið til borðs með
konunginum; leyf mér því að fara burt, svo að eg geti falið mig úti á
víðavangi til kvelds. [6] Ef nú faðir þinn saknar mín, þá skalt þú segja:
Davíð beiddist leyfis af mér að mega bregða sér til Betlehem, föður-
borgar sinnar, því að ársfórn allrar ættarinnar fer þar fram. [7] Ef hann
þá segir: Það er gott! þá er þjóni þínum óhætt; en verði hann reiður,
þá vit, að hann hefir ilt af ráðið. [8] Og auðsýn nú þjóni þínum kær-
leika, úr því að þú hefir látið þjón þinn ganga í Jahve-fóstbræðralag
við þig. En hafi eg misgjört, þá drep þú mig sjálfur; en til föður
þíns — hví skyldir þú fara með mig þangað? [9] Og Jónatan mælti:
Lát þér eigi koma það til hugar! því að ef eg yrði þess áskynja, að
faðir minn hafi ilt af ráðið gegn þér, mundi eg þá ekki segja þér frá
því? [10] Og Davíð sagði við Jónatan: Hver lætur mig nú vita, hvort
faðir þinn svarar þér illu til? [11] Og Jónatan sagði við Davíð: Kom
þú, við skulum ganga út á víðavang. Og þeir gengu báðir út á
víðavang. [12] En Jónatan sagði við Davíð: Jahve, Ísraels Guð, veri
vitni; þegar eg á morgun um þetta leyti hefi komist eftir, hvað föður
mínum býr í skapi, og eg sé að þér er óhætt — mun eg þá ekki senda
til þín og láta þig vita það? [13] Jahve láti Jónatan gjalda þess nú og
síðar, ef faðir minn hefir ilt í huga gegn þér, og eg læt þig ekki vita
það og leyfi þér að fara, svo að þú megir fara óhultur; og Jahve mun
vera með þér, eins og hann hefir verið með föður mínum. [14] Og vilt
þú ekki, verði eg þá enn á lífi, — vilt þú þá ekki auðsýna mér mis-
kunn Jahve, svo að eg týni eigi lífi? [15] Og svift hús mitt aldrei miskunn
þinni; og þegar Jahve upprætir alla óvini Davíðs af jörðinni, [16] þá skal
nafn Jónatans eigi verða slitið frá húsi Davíðs, og Jahve hefni Davíðs
á óvinum hans. [17] Og Jónatan vann Davíð enn eið við ást þá, er
hann bar til hans, því að hann unni honum hugástum. [18] Og Jónatan
sagði við hann: Á morgun er tunglkomudagur; þá verður þín saknað,
því að sæti þitt mun verða autt. [19] En á þriðja degi mun þín mjög
verða saknað; þá skalt þú fara til þess staðar, þar sem þú fólst þig
virka daginn og seztu hjá þeim hól. [20] Eg mun þá á þriðja degi skjóta
örvum í hólinn, eins og eg væri að skjóta til marks. [21] Og sjá, eg mun
senda sveininn og segja: Farðu og sæktu örina. Ef eg nú kalla til
sveinsins: Sjá, örin liggur hérnamegin við þig, kom þú með hana! þá
skalt þú koma heim, því að þá er þér óhætt og ekkert er að, svo
sannarlega sem Jahve lifir. [22] En ef eg kalla svo til piltsins: Örin
liggur hinumegin við þig! þá far þú, því að Jahve hefir þá sent þig
burt. [23] En viðvíkjandi því, sem við höfum talað, eg og þú, þá er
Jahve vitni milli mín og þín að eilífu. [24] Þá fól Davíð sig úti á víða-
vangi. En er tunglkomudagurinn kom, settist konungur undir borð að
máltíð, [25] og sat konungur í sæti sínu, eins og vant var, í sætinu við
vegginn, en Jónatan sat gegnt honum, og Abner sat við hliðina á Sál,
en sæti Davíðs var autt. [26] Þó sagði Sál ekkert þann dag, því að hann
hugsaði: Það er tilviljun; hann er ekki hreinn, af því að hann hefir
ekki látið hreinsa sig. [27] En daginn eftir tunglkomuna var sæti Davíðs
enn autt; þá sagði Sál við Jónatan son sinn: Hvers vegna hefir sonur
Ísai ekki komið til máltíðar, hvorki í gær né í dag? [28] Jónatan svaraði Sál:
Davíð beiddist þess af mér, að mega fara til Betlehem; [29] hann sagði: Leyf
mér að fara, því að vér ætlum að halda ættarfórn í borginni, og bræður

---

20, 8: kap. 18, 3; 23, 18. **17:** kap. 18, 3. **26:** 3 Mós. 7, 21; 11, 24—28; 15, 16 n.

mínir hafa beðið mig að koma; og hafi eg fundið náð í augum þínum,
þá lofaðu mér að komast burt, svo að eg geti heimsótt bræður mína.
Fyrir því hefir hann ekki komið að konungs borði. 30 Þá reiddist Sál
Jónatan og sagði við hann: Þú sonur þrjózkrar móður! Ætli eg viti
ekki að þú ert vinur Ísaísonar, þér til skammar og blygðun móður
þinnar til skammar? 31 Því að alla þá stund, sem Ísaísonur er lifandi
á jörðinni, munt þú og konungdómur þinn eigi fastur standa. Send
því nú og lát koma með hann til mín, því að hann er dauðamaður.
32 Þá svaraði Jónatan Sál föður sínum og sagði við hann: Hví skal
deyða hann? hvað hefir hann gjört? 33 Þá snaraði Sál að honum
spjótinu og ætlaði að leggja hann í gegn. Sá Jónatan þá, að faðir
hans hafði fastráðið að drepa Davíð. 34 Og Jónatan stóð upp frá borð-
inu æfareiður og neytti ekki matar annan tunglkomudaginn, því að
hann tók sárt til Davíðs, af því að faðir hans hafði smánað hann.
35 Og morguninn eftir gekk Jónatan út á víðavang á þeim tíma,
er þeir Davíð höfðu til tekið, og var ungur sveinn með honum. 36 Og
hann sagði við svein sinn: Hlauptu og sæktu örina, sem eg ætla að
skjóta. Sveinninn hljóp af stað, en hann skaut örinni yfir hann fram.
37 En er sveinninn kom þar að, er örin lá, sem Jónatan hafði skotið,
þá kallaði Jónatan á eftir sveininum og sagði: Örin liggur hinumegin
við þig. 38 Og Jónatan kallaði enn á eftir sveininum: Áfram, flýttu þér,
stattu ekki kyrr! Og sveinn Jónatans tók upp örina og færði húsbónda
sínum. 39 En sveinninn vissi ekki neitt; þeir Jónatan og Davíð vissu
einir, hvað þetta átti að þýða. 40 Og Jónatan fékk sveini sínum vopn
sín og sagði við hann: Farðu með það inn í borgina. 41 Sveinninn fór
nú heim, en Davíð reis upp undan hólnum, féll fram á ásjónu sína til
jarðar og laut þrisvar sinnum, og þeir kystu hvor annan og grétu hvor
með öðrum, unz Davíð fór að hágráta. 42 Og Jónatan sagði við Davíð:
Far þú í friði; en viðvíkjandi því, sem við báðir höfum unnið eið að
í nafni Jahve, þá sé Jahve vitni milli mín og þín, og milli minna niðja
og þinna niðja að eilífu. Síðan hélt hann af stað og fór burt, en Jó-
natan gekk inn í borgina.

Davíð í Nób og Gat.

21 Og Davíð kom til Nób, til Ahímeleks prests; en Ahímelek gekk
skelkaður í móti Davíð og mælti til hans: Hví ert þú einsamall
og enginn maður með þér? 2 Og Davíð svaraði Ahímelek presti: Kon-
ungur fól mér erindi nokkurt og sagði við mig: Enginn maður má
vita neitt um erindi það, er eg sendi þig í og eg hefi falið þér; fyrir
því hefi eg stefnt sveinunum á vissan stað. 3 Og ef þú hefir nú fimm
brauð hjá þér, þá gef mér þau eða hvað sem fyrir hendi er. 4 Prest-
ur svaraði Davíð og sagði: Eg hefi ekkert óheilagt brauð hjá
mér, en heilagt brauð er til, — aðeins að sveinarnir hafi haldið sér
frá konum. 5 Davíð svaraði presti og mælti til hans: Já, vissulega.
Kvenna hefir oss verið varnað undanfarið; þegar eg fór að heiman,
voru ílát sveinanna heilög; og að vísu er þetta ferðalag óheilagt, en nú
verða þeir heilagir fyrir ílátin. 6 Þá gaf prestur honum heilagt brauð;
því að þar var ekkert brauð, nema skoðunarbrauðin, sem tekin eru
burt frá augliti Jahve, en volg brauð lögð í stað þeirra, þá er þau eru
tekin. 7 En þar var þennan dag einn af þjónum Sáls, inni byrgður
fyrir augliti Jahve; hann hét Dóeg og var Edómíti og yfirmaður hirða

---

32: kap. 19, 4. **33:** kap. 18, 11; 19, 10. — **21, 4:** 3 Mós. 24, 5 n. 2 Mós. 19, 15.
6: Matt. 12, 3. 4. Lúk. 6, 3. 4. **7:** kap. 22, 9. Sálm. 52, 2.

Sáls. [8] Og Davíð sagði við Ahímelek: Hefir þú ekki spjót eða sverð
hér hjá þér? því að eg tók hvorki sverð mitt né vopn mín með mér;
því að svo bar bráðan að um konungs erindi. [9] Þá sagði prestur:
Hér er sverð Golíats Filista, sem þú lagðir að velli í Eikidal, sveipað
dúk á bak við hökullíkneskið; ef þú vilt hafa það, þá tak það, því að
hér er ekkert annað en það. Og Davíð sagði: Það er sverða bezt;
fá mér það.
[10] Síðan tók Davíð sig upp og flýði þennan sama dag fyrir Sál,
og kom til Akís konungs í Gat. [11] Og þjónar Akís sögðu við hann:
Er þetta ekki Davíð, konungur landsins? Var það ekki um hann, að
sungið var við dansinn:

Sál feldi sín þúsund
og Davíð sín tíþúsund?

[12] Og Davíð festi þessi orð í huga og var mjög hræddur við Akís kon-
ung í Gat. [13] Fyrir því gjörði hann sér upp vitfirringu fyrir augum
þeirra og lét sem óður maður innan um þá, sló á vængjahurðir hliðs-
ins sem á bumbu og lét slefuna renna ofan í skeggið. [14] Þá sagði Akís
við þjóna sína: Þér sjáið að maðurinn er vitstola; hví komið þér með
hann til mín? [15] Hefi eg ekki nóg af vitfirringum, úr því að þér hafið
komið með þennan til að ærast frammi fyrir mér? Hvað á hann
að gjöra í mitt hús?

Davíð í Adúllam og Jaar-Heret. Sál lætur drepa prestana í Nób.

22 Og Davíð fór þaðan og komst undan í Adúllam-virkið. Og er
bræður hans og alt hús föður hans fréttu það, komu þeir þang-
að til hans. [2] Og allir nauðstaddir menn söfnuðust til hans og allir
þeir, sem komnir voru í skuldir, svo og allir þeir, er óánægðir voru,
og gjörðist hann höfðingi þeirra. Voru nú með honum um fjögur
hundruð manns. [3] Og Davíð fór þaðan til Mizpe í Móab og sagði við
Móabs-konung: Leyf föður mínum og móður minni að vera hér hjá
yður, unz eg fæ að vita, hvað Guð gjörir við mig. [4] Síðan skildi hann
þau eftir hjá Móabs-konungi, og þau voru hjá honum meðan Davíð
var í virkinu. [5] Og Gað spámaður sagði við Davíð: Þú skalt ekki vera
kyrr í virkinu; haf þig á braut og far til Júda-lands. Þá fór Davíð af
stað og kom til Jaar-Heret.
[6] Nú fréttir Sál, að Davíð sé fundinn og þeir menn, sem með
honum voru. En Sál sat í Gíbeu undir tamarisk-trénu á hæðinni og
hafði spjót í hendi, og allir þjónar hans stóðu umhverfis hann. [7] Þá mælti
Sál við þjóna sína, sem stóðu umhverfis hann: Heyrið, þér Benjamín-
ítar! Ætli Ísaísonur gefi yður öllum akra og víngarða og gjöri yður
alla að hersveitarforingjum og hundraðshöfðingjum? [8] Því að þér hafið
allir gjört samsæri á móti mér, og enginn sagði mér frá því, þegar
sonur minn gjörði bandalag við Ísaíson, og enginn yðar hefir kent í
brjósti um mig og sagt mér frá því, að sonur minn hefir eflt þegn minn
til fjandskapar í móti mér, eins og nú er fram komið. [9] Þá tók Dóeg
Edómíti til máls — en hann stóð hjá þjónum Sáls — og mælti: Eg
sá Ísaíson koma til Nób, til Ahímeleks Ahítúbssonar, [10] og gekk hann
til frétta við Jahve fyrir hann; hann gaf honum og vistir, og sverð
Golíats Filista fékk hann honum. [11] Þá sendi konungur eftir Ahímelek
presti Ahítúbssyni og öllu frændliði hans, prestunum í Nób, og þeir

9: kap. 17, 51. **10:** kap. 27, 2. Sálm. 56, 1. **11:** kap. 18, 7; 29, 5. **13:** Sálm. 34,
1. — **22, 1:** Sálm. 57, 1. **7:** kap. 8, 14. **8:** kap. 18, 3. **9:** kap. 21, 7. Sálm. 52,
2. **10:** kap. 21, 6. 9.

komu allir á konungs fund. 12 Þá mælti Sál: Heyr þú, Ahítúbsson!
Hann svaraði: Hér er eg, herra minn! 13 Og Sál mælti til hans: Hví
hafið þið gjört samsæri í móti mér, þú og Ísaíson, þar sem þú fékst
honum brauð og sverð og gekst til frétta við Guð fyrir hann, svo að
hann gæti risið til fjandskapar í gegn mér, eins og nú er fram komið.
14 Og Ahímelek svaraði konungi og mælti: En hver er svo trúr sem
Davíð meðal allra þjóna þinna, tengdasonur konungsins, foringi lífvarð-
ar þíns og mikils metinn í húsi þínu? 15 Er þetta þá í fyrsta sinni,
sem eg geng til frétta við Guð fyrir hann? Fjarri fer því. Konungur
má eigi gefa þjóni sínum og öllu frændliði mínu sök á þessu, því að
þjónn þinn vissi alls ekki neitt um þetta. 16 En konungur mælti: Þú skalt
lífið láta, Ahímelek, þú og alt frændlið þitt. 17 Og konungur mælti til
varðmannanna, sem hjá honum stóðu: Komið hingað og deyðið presta
Jahve, því að þeir hafa og hjálpað Davíð, og þótt þeir vissu, að hann
var að flýja, þá létu þeir mig ekki vita það. En þjónar konungs vildu
ekki hefjast handa, til þess að drepa presta Jahve. 18 Þá sagði kon-
ungur við Dóeg: Kom þú hingað og drep þú prestana. Og Dóeg Ed-
ómíti gekk þangað og hann drap prestana og deyddi á þeim degi átta-
tíu og fimm menn, sem báru línhökul. 19 Og Nób, borg prestanna,
eyddi hann með sverðseggjum; bæði karla og konur, börn og brjóst-
mylkinga, uxa, asna og sauði feldi hann með sverðseggjum. 20 Aðeins
einn af sonum Ahímeleks Ahítúbssonar komst undan; hann hét Abjat-
ar og flýði til Davíðs og gekk í sveit með honum. 21 Og Abjatar sagði
Davíð frá, að Sál hefði myrt presta Jahve. 22 Og Davíð sagði við
Abjatar: Eg vissi það þá þegar, úr því að Dóeg Edómíti var þar, að
hann mundi segja Sál frá því; eg er sök í lífláti allra ættmenna þinna.
23 Vertu hjá mér og óttast ekki, því að sá, sem leitar eftir mínu lífi,
leitar eftir þínu lífi; því að hjá mér er þér óhætt.

Davíð í Kegílu og Síf-eyðimörku.

23 Og menn fluttu Davíð þau tíðindi: Sjá, Filistar herja á Kegílu
og ræna kornláfana. 2 Þá gekk Davíð til frétta við Jahve og sagði:
Á eg að fara og drepa þessa Filista? Og Jahve sagði við Davíð: Far
þú og drep Filistana og frelsaðu Kegílu. 3 En menn Davíðs sögðu við
hann: Sjá, vér erum hræddir um oss hér í Júda, hvað mun þá, ef vér
förum til Kegílu á móti herfylkingum Filista?
4 Þá gekk Davíð enn til frétta við Jahve, og Jahve svaraði honum
og sagði: Tak þig upp og far til Kegílu, því að eg mun gefa Filista í
hendur þér. 5 Síðan fór Davíð og menn hans til Kegílu, og hann
herjaði á Filista, rak fénað þeirra burt og lagði fjölda þeirra að velli.
Þannig frelsaði Davíð þá, sem bjuggu í Kegílu. 6 En þegar Abjatar
Ahímeleksson flýði til Davíðs, þá hafði hann með sér hökul. 7 Og Sál
var sagt frá því, að Davíð væri kominn til Kegílu. Þá mælti Sál: Guð
hefir selt hann mér á vald, því að hann hefir sjálfur byrgt sig inni
með því að fara inn í borg með hliðum og slagbröndum. 8 Og Sál
stefndi öllum lýðnum saman til hernaðar, til þess að fara til Kegílu og
gjöra umsát um Davíð og menn hans. 9 Og þegar Davíð frétti, að Sál
sæti á svikráðum við sig, sagði hann við Abjatar prest: Kom þú hing-
að með hökulinn. 10 Og Davíð mælti: Jahve, Ísraels Guð! Þjónn þinn
hefir sannspurt, að Sál ætli sér að koma til Kegílu, til þess að eyða
borgina mín vegna. 11 Hvort munu Kegílu-búar framselja mig í hend-
ur honum? Mun Sál koma hingað, eins og þjónn þinn hefir spurt?

20: kap. 23, 6. **22:** kap. 21, 7. — **23, 1:** Jós. 15, 44. **6:** kap. 22, 20.

Jahve, Ísraels Guð! gjör það kunnugt þjóni þínum. Og Jahve svaraði:
Já, hann mun koma. [12] Þá mælti Davíð: Hvort munu Kegílu-búar
framselja mig og menn mína í hendur Sál? Og Jahve svaraði: Já,
það munu þeir gjöra. [13] Þá tók Davíð sig upp og hans menn, um sex
hundruð manns, og þeir lögðu af stað frá Kegílu og sveimuðu víðs-
vegar. En er Sál frétti, að Davíð hefði forðað sér burt frá Kegílu, þá
hætti hann við herförina.

[14] Og Davíð hafðist við í eyðimörkinni uppi í fjallvígjum, og hann
hafðist við á fjöllunum í Síf-eyðimörku; og Sál leitaði hans alla daga,
en Guð gaf hann ekki í hendur honum. [15] Og Davíð varð hræddur,
þegar Sál lagði af stað, til þess að sækjast eftir lífi hans. En Davíð
var þá í Hóres í Síf-eyðimörku. [16] Og Jónatan, sonur Sáls, tók sig
upp og fór á fund Davíðs í Hóres og hughreysti hann með Guði. [17] Og
hann sagði við hann: Óttast þú ekki, því að Sál faðir minn mun eigi
hendur á þér festa, en þú munt verða konungur yfir Ísrael, og mun
eg þá ganga þér næstur; Sál faðir minn veit og þetta. [18] Og þeir gjörðu
báðir sáttmála fyrir augliti Jahve. Og Davíð var kyrr í Hóres, en
Jónatan fór heim til sín. [19] Þá komu Sífítar til Sáls í Gíbeu og sögðu:
Veiztu, að Davíð felur sig hjá oss í fjallvígjunum í Hóres, í Gíbeat-
Hahakíla, sem er fyrir sunnan öræfin? [20] Og ef þig nú fýsir, konung-
ur, að koma þangað, þá kom þú; vort hlutverk verður það þá, að
framselja hann í hendur konungi. [21] Og Sál mælti: Blessaðir séuð þér
af Jahve, fyrir það að þér kenduð í brjósti um mig. [22] Farið nú og
takið enn vel eftir og kynnið yður og komist sem fyrst að raun um,
hvar hann heldur sig, því að mér hefir verið sagt, að hann sé slægur
mjög. [23] Og njósnið nú og kynnið yður öll þau fylgsni, er hann kann
að felast í, og færið mér síðan örugga fregn af, og mun eg þá með
yður fara. Og ef hann er í landinu, þá skal eg leita hann uppi meðal
allra Júda þúsunda. [24] Þá tóku þeir sig upp og fóru á undan Sál til
Síf. En Davíð var þá með mönnum sínum í Maon-eyðimörk, á slétt-
lendinu fyrir sunnan öræfin. [25] Og Sál fór að leita hans með mönn-
um sínum. Sögðu menn Davíð frá því, og fór hann þá niður að
hamrinum, sem er í Maon-eyðimörk. Og er Sál heyrði það, veitti hann
Davíð eftirför inn í Maon-eyðimörk. [26] Og Sál og menn hans fóru
öðrumegin við fjallið, en Davíð og hans menn hinumegin við það,
Davíð flýtti sér nú í angist að komast undan Sál, en Sál og menn
hans voru að því komnir að umkringja Davíð og menn hans og taka
þá höndum. [27] En þá kom sendimaður til Sáls og mælti: Kom þú nú
skjótt, því að Filistar hafa brotist inn í landið. [28] Þá hvarf Sál aftur
og lét af að elta Davíð, en sneri í móti Filistum. Fyrir því var sá
staður nefndur undankomu-klettur.

Veglyndi Davíðs við Sál í hellinum.

24. Og Davíð fór þaðan og hafðist við uppi í fjallvígjum í Engedí.
[2] Og þegar Sál kom aftur úr herförinni móti Filistum, báru
menn honum tíðindi og sögðu: Sjá, Davíð er í Engedí-eyðimörk. [3] Þá
tók Sál þrjár þúsundir manns, einvala lið úr öllum Ísrael, og lagði af
stað til að leita Davíðs og hans manna austan í Steingeitahömrum.
[4] Og hann kom að fjárbyrgjunum við veginn; þar var hellir, og gekk
Sál inn í hann erinda sinna; en Davíð og hans menn höfðu lagst fyrir
inst í hellinum. [5] Þá sögðu menn Davíðs við hann: Nú er dagurinn
kominn, sá er Jahve talaði um við þig: Sjá, eg mun gefa óvin þinn í

17: kap. 20, 31; 24, 21. **18:** kap. 18, 3; 20, 16. **19:** kap. 26, 1. Sálm. 54, 2.

hendur þér, svo að þú getir við hann gjört það, er þér vel líkar. Og
Davíð stóð upp og sneið leynilega lafið af skikkju Sáls. 6 En eftir á sló
samvizkan Davíð, að hann hafði sniðið lafið af skikkju Sáls. 7 Og
hann sagði við menn sína: Jahve láti það vera fjarri mér, að eg gjöri
slíkt við herra minn, drottins smurða*, að eg leggi hönd á hann, því
að drottins smurði er hann. 8 Og Davíð átaldi menn sína harðlega
og leyfði þeim ekki að ráða á Sál. En Sál stóð upp og gekk út úr
hellinum og fór leiðar sinnar. 9 Þá reis Davíð upp og gekk út úr
hellinum og kallaði á eftir Sál: Minn herra konungur! Þá leit Sál
aftur, en Davíð beygði andlit sitt til jarðar og laut honum. 10 Og
Davíð sagði við Sál: Hví hlýðir þú á tal þeirra manna, sem segja:
Sjá, Davíð situr um að vinna þér mein? 11 Sjá, nú hefir þú sjálfur
séð, hversu Jahve gaf þig í mínar hendur í dag í hellinum. Og menn
eggjuðu mig á að drepa þig, en eg þyrmdi þér og hugsaði með mér:
Eg skal eigi leggja hendur á herra minn, því að drottins smurði er
hann. 12 En líttu á, faðir, já líttu á lafið af skikkju þinni í hendi mér;
því að af því, að eg sneið lafið af skikkju þinni og drap þig ekki —
af því mátt þú skynja og skilja, að eg bý eigi yfir ilsku og svikum og
að eg hefi eigi syndgað á móti þér; en þú situr um að ráða mig af
dögum. 13 Jahve dæmi milli mín og þín, og Jahve hefni mín á þér,
en hendur legg eg ekki á þig. 14 Eins og gamalt máltæki segir: ills er
af illum von, — en hendur legg eg ekki á þig. 15 Hvern eltir Ísraels kon-
ungur? hvern ofsækir þú? Dauðan hund, eina fló! 16 Sé því Jahve
dómari og dæmi okkar í milli og sjái til og færi mál mitt og reki
réttar míns í hendur þér. 17 Og er Davíð hafði mælt þessum orðum
til Sáls, þá kallaði Sál: Er það ekki þín rödd, Davíð sonur minn? Og
Sál tók að gráta hástöfum. 18 Og hann mælti til Davíðs: Þú ert rétt-
látari en eg, því að þú hefir gjört mér gott, en eg hefi gjört þér ilt.
19 Og þú hefir í dag aukið á það góða, sem þú hefir auðsýnt mér, þar
sem Jahve seldi mig í þínar hendur, en þú drapst mig ekki. 20 Því að
hitti einhver óvin sinn, mun hann þá láta hann fara leiðar sinnar í
friði? En Jahve mun umbuna þér þennan dag góðu, fyrir það sem
þú gjörðir mér. 21 Og sjá, nú veit eg, að þú munt konungur verða
og að konungdómur Ísraels mun staðfestast í þinni hendi; 22 vinn mér
því eið að því við Jahve, að þú skulir ekki uppræta niðja mína eftir
mig og ekki afmá nafn mitt úr ætt minni. 23 Og Davíð vann Sál eið
að því. Fór Sál því næst heim til sín, en Davíð og menn hans fóru
upp í fjallvígið.

Davíð og Nabal.

25 Og Samúel dó, og allur Ísrael safnaðist saman og syrgði hann,
og var hann grafinn hjá húsi sínu í Rama.
Og Davíð tók sig upp og fór ofan í Maon-eyðimörk. 2 En í Maon
var maður, er bú átti á Karmel; hann var auðugur mjög og átti þrjú
þúsund sauðfjár og eitt þúsund geitur. Hann var þá að klippa sauði
sína á Karmel. 3 Maður þessi hét Nabal og kona hans Abígail; hún
var kona vitur og fríð sýnum, en hann maður harður og illur viður-
eignar; hann var af ætt Kalebs. 4 Og Davíð frétti í eyðimörkinni, að
Nabal væri að klippa sauði sína. 5 Þá sendi Davíð tíu sveina; og Da-
víð sagði við sveinana: Farið til Karmel og gangið á fund Nabals og

---

24, 5: kap. 26, 8. **7:** * Orðtækinu »drottins smurði« er haldið, þótt í frum-
málinu standi Jahve. **15:** kap. 26, 20. **16:** Sálm. 43, 1. **17:** kap. 26, 17. **18:**
kap. 25, 21. **21:** kap. 23, 17. — **25, 1:** kap. 28, 3. **8:** Jós. 15, 55.

berið honum kveðju mína [6] og mælið svo við bróður minn: Heill sért
þú og heill sé húsi þínu og heill sé öllu, sem þú átt. [7] Nú hefi eg
heyrt, að verið sé að klippa sauði þína; en fjárhirðar þínir hafa með
oss verið og vér höfum þeim ekkert mein gjört, enda hefir þeim einkis
vant orðið allan þann tíma, er þeir hafa verið á Karmel — [8] spyr þú
sveina þína, og munu þeir segja þér af hið sanna —; lát því sveinana
finna náð í augum þínum, því að á hátíðardegi erum vér komnir. Gef
því þjónum þínum og Davíð syni þínum það, sem þú hefir fyrir hendi.
[9] Og er sveinar Davíðs komu á fund Nabals, fluttu þeir honum öll þessi
orð í nafni Davíðs og þögnuðu síðan. [10] En Nabal svaraði þjónum
Davíðs og mælti: Hver er Davíð? og hver er Ísaíson? Margir gjörast
þeir nú þrælarnir, sem strjúka frá húsbændum sínum. [11] Á eg að taka
brauð mitt og vín og sláturfé mitt, sem eg hefi slátrað handa sauða-
klippurum mínum, og gefa það mönnum, sem eg ekki einu sinni veit
hvaðan eru? [12] Þá sneru sveinar Davíðs á leið og hurfu aftur og komu
og fluttu honum öll þessi orð. [13] Þá mælti Davíð til sinna manna:
Gyrðið yður nú, hver sínu sverði! Og þeir gyrtu sig, hver sínu sverði.
Síðan girtist og Davíð sínu sverði, og lögðu þeir nú af stað undir for-
ystu Davíðs, um fjögur hundruð manns; en tvö hundruð urðu eftir
hjá farangrinum.

[14] En einn af sveinunum sagði Abígail, konu Nabals, frá þessu og
mælti: Sjá, Davíð gjörði sendimenn úr eyðimörkinni með kveðju til
húsbónda vors, en hann jós yfir þá fáryrðum. [15] Og menn þessir hafa
þó verið mjög góðir við oss; oss hefir ekkert mein verið gjört og oss
hefir einkis vant orðið allan þann tíma, er vér héldum oss nálægt þeim,
meðan vér vorum í haganum. [16] Þeir voru sem varnargarður í kring
um oss bæði um nætur og daga allan þann tíma, er vér héldum fénu
til haga nálægt þeim. [17] Hygg nú að og sjá til, hvað þú skalt gjöra,
því að ógæfa er búin húsbónda vorum og öllu húsi hans, en hann er
slíkt hrakmenni, að ekki má við hann mæla. [18] Þá brá Abígail við
og tók tvö hundruð brauð og tvo vínlegla, fimm tilreidda sauði og
fimm mæla af bökuðu korni, hundrað rúsínukökur og tvö hundruð
fíkjukökur og klyfjaði með asna [19] og sagði við sveina sína: Farið á
undan mér; sjá, eg kem á eftir yður. En Nabal manni sínum sagði
hún ekki frá þessu. [20] Og er hún kom ríðandi á asna ofan fjallið og
var í hvarfi, sjá, þá kom Davíð með menn sína ofan í móti henni, og
rakst hún þar á þá. [21] En Davíð hafði sagt: Já, til einkis hefi eg
varðveitt alt, sem sá maður átti á eyðimörkinni, svo að einkis varð
vant af öllu, sem hann átti; hann hefir launað mér gott með illu.
[22] Guð láti Davíð gjalda þess nú og síðar, ef eg læt eftir verða einn
karlmann af öllu því, sem hann á, þegar birtir á morgun. [23] En er
Abígail sá Davíð, sté hún sem skjótast niður af asnanum og féll fram
á ásjónu sína fyrir Davíð og laut til jarðar. [24] Og hún féll honum til
fóta og mælti: Sökin hvílir á mér, herra minn! Leyf ambátt þinni að
tala við þig og hlýð á orð ambáttar þinnar. [25] Skeyt eigi, herra minn,
um hrakmenni þetta, hann Nabal*, því að hann ber nafn með réttu;
Heimskingi heitir hann og heimskur er hann; en eg, ambátt þín, hefi
ekki séð sveinana, er þú, herra minn, sendir. [26] Og nú, herra minn,
svo sannarlega sem Jahve lifir og svo sannarlega sem þú lifir og Jahve
hefir aftrað þér frá að úthella blóði og hefna þín sjálfur, þá verði nú
óvinir þínir sem Nabal og allir þeir, sem sitja um að gjöra þér ilt, herra!
[27] Og gáfu þessa, sem þerna þín hefir fært þér, herra minn, — lát nú gefa
hana sveinunum, sem eru í fylgd með þér, herra minn! [28] Fyrirgef

---

25: * Nabal merkir heimskingi.

afbrot ambáttar þinnar, því að veita mun Jahve herra mínum staðfast
hús, af því að herra minn heyir bardaga Jahve, og ilt mun ekki finnast
í fari þínu meðan þú lifir. 29 Og rísi einhver maður upp, til þess að
ofsækja þig og sitja um líf þitt, þá sé líf herra míns bundið í bundini
lifandi manna hjá Jahve, Guði þínum, en lífi óvina þinna þeyti hann
burt úr slöngunni. 30 Og þegar Jahve veitir þér, herra minn, öll þau
gæði, er hann hefir þér heitið, og hefir skipað þig höfðingja yfir Ísrael,
31 þá mun það ekki verða þér til ásteytingar né herra mínum að sam-
vizkubiti, að herra minn hafi út helt blóði að orsakalausu og hefnt
sín sjálfur. En þegar Jahve gjörir vel við þig, herra minn, þá minstu
ambáttar þinnar. 32 Þá mælti Davíð til Abígail: Lofaður veri Jahve,
Ísraels Guð, sem sendi þig í dag á minn fund. 33 Og blessuð séu
hyggindi þín og blessuð sért þú sjálf, sem aftrað hefir mér í dag frá
að baka mér blóðskuld og að hefna mín sjálfur. 34 En svo sannarlega
sem Jahve, Ísraels Guð, lifir, sem varðveitt hefir mig frá að gjöra þér
ilt: hefðir þú eigi hraðað þér svo á minn fund, þá myndi eigi nokkur
af mönnum Nabals hafa beðið morguns ódrepinn. 35 Og Davíð tók
við því af henni, sem hún færði honum, og sagði við hana: Far þú í
friði heim til þín; sjá, eg hefi hlýtt á mál þitt og veitt þér bæn þína.

36 En er Abígail kom til Nabals, þá hafði hann veizlu í húsi sínu,
sem konungsveizla væri. Var Nabal hinn kátasti og drukkinn mjög.
Sagði hún honum ekkert, hvorki smátt né stórt, fyr en birti morgun-
inn eftir. 37 En um morguninn, þá er víman var runnin af Nabal,
sagði kona hans honum öll þessi tíðindi. Þá dó hjartað í brjósti hon-
um og hann varð sem steinn. 38 Og að eitthvað tíu dögum liðnum laust
Jahve Nabal, svo að hann dó. 39 Og er Davíð frétti, að Nabal væri
dáinn, mælti hann: Lofaður sé Jahve, sem hefnt hefir svívirðu minn-
ar á Nabal og haldið hefir þjóni sínum frá illu; en ilsku Nabals hefir
Jahve látið honum sjálfum í koll koma. Sendi þá Davíð menn til
Abígail þess erindis, að hann vill fá hennar sér til eiginkonu. 40 Og
þjónar Davíðs komu til Abígail á Karmel og mæltu svo til hennar:
Davíð hefir sent oss á þinn fund þess erindis, að hann vill fá þín sér
til eiginkonu. 41 Þá stóð hún upp og beygði andlit sitt til jarðar og
mælti: Sjá, ambátt þín er þess albúin, að gjörast þerna, til þess að
þvo fætur þjóna herra míns. 42 Síðan bjó Abígail sig í skyndi og steig
á bak asna sínum, svo og meyjar hennar fimm, þær er með henni
fóru; og hún fór með sendimönnum Davíðs og varð kona hans. 43 En
Ahínóam hafði Davíð fengið frá Jesreel, og báðar urðu þær konur
hans. 44 En Sál hafði gefið Míkal dóttur sína, konu Davíðs, Paltí La-
íssyni frá Gallím.

Veglyndi Davíðs við Sál í Síf-eyðimörku.

26 En Sífítar komu til Sáls í Gíbeu og sögðu: Veiztu, að Davíð
hefir falið sig í Gíbeat-Hahakíla, austan til á öræfunum? 2 Þá
tók Sál sig upp og fór ofan í Síf-eyðimörk og með honum þrjú þús-
und manns, valdir menn af Ísrael, til þess að leita Davíðs í Síf-eyði-
mörk. 3 Og Sál setti herbúðir sínar í Gíbeat-Hahakíla, sem er við veg-
inn austan til á öræfunum. En Davíð hélt sig á eyðimörkinni. En er
hann frétti, að Sál væri kominn í eyðimörkina, til þess að elta hann,
4 sendi Davíð út njósnarmenn og fékk að vita með vissu, að Sál var
kominn. 5 Þá tók Davíð sig upp og kom þangað sem Sál hafði sett
herbúðir sínar. Og er Davíð sá, hvar Sál og Abner Nersson, hershöfð-

---

28: kap. 18, 17. **42:** kap. 27, 3. 2 Sam. 3, 3. **43:** 2 Sam. 3, 2. — **26, 1:** kap. 23, 19.
2: kap. 24, 3.

ingi hans, hvíldu — en Sál hvíldi í vagnborg og liðsmenn hans lágu
í tjöldum sínum umhverfis hann —, [6] þá kom hann að máli við Ahí-
melek Hetíta og Abísaí Zerújuson, bróður Jóabs, og sagði: Hver vill
fara með mér inn í herbúðirnar til Sáls? Og Abísaí mælti: Eg skal
fara með þér. [7] En er þeir Davíð og Abísaí komu að liðinu um nótt,
þá lá Sál sofandi í vagnborginni og spjót hans var rekið í jörðu að
höfði honum, en Abner og liðsmennirnir lágu í kring um hann. [8] Þá
sagði Abísaí við Davíð: Í dag hefir Guð selt óvin þinn í hendur þér;
nú mun eg reka spjótið gegn um hann og ofan í jörðina með einu
lagi; eigi mun eg þurfa að leggja til hans tvisvar. [9] En Davíð sagði
við Abísaí: Drep þú hann ekki, því að hver leggur svo hönd á drott-
ins smurða, að hann sleppi hjá hegningu? [10] Og Davíð mælti enn
fremur: Svo sannarlega sem Jahve lifir, vissulega mun annaðhvort
Jahve ljósta hann eða dauða hans ber að hendi með náttúrlegum hætti,
eða hann fer í hernað og fellur. [11] Jahve láti það vera fjarri mér að
leggja hendur á drottins smurða. En tak þú nú spjótið, sem er þarna
að höfði honum, og vatnsskálina, og förum síðan. [12] Og Davíð tók
spjótið og vatnsskálina að höfði Sáls, og síðan fóru þeir leiðar sinnar,
en enginn sá það og enginn varð þess var og enginn vaknaði, heldur
voru þeir allir sofandi; því að þungur svefn frá Jahve var á þá siginn.
[13] Þá gekk Davíð yfir á hæð eina þar gegnt við og nam þar staðar all-
fjarri, svo að mikið bil var í milli þeirra. [14] Þá kallaði Davíð til liðs-
ins og Abners Nerssonar og mælti: Hvort mátt þú heyra mál mitt,
Abner? Og Abner svaraði og sagði: Hver ert þú, sem kallar til kon-
ungsins? [15] Og Davíð sagði við Abner: Ert þú ekki karlmenni og hver
er þinn líki í Ísrael? — hví hefir þú ekki vakað yfir herra þínum,
konunginum? Því að einn maður úr liðinu kom og ætlaði að drepa
konunginn, herra þinn. [16] Þar hefir þér illa farið. Svo sannarlega sem
Jahve lifir, eruð þér dauða verðir fyrir það, að þér hafið ekki vakað
yfir herra yðar, yfir drottins smurða. Og hygg nú að, hvar spjót kon-
ungsins er og hvar vatnsskálin er, sem stóð að höfði honum. [17] En
Sál þekti málróm Davíðs og mælti: Er þetta ekki málrómur þinn,
Davíð sonur minn? Og Davíð svaraði: Jú, málrómur minn er það,
herra konungur! [18] Og hann mælti: Hví ofsækir þú, herra minn, þjón
þinn? Hvað hefi eg þá gjört og hvað ilt er í minni hendi? [19] Og hlýð
því, minn herra konungur, á mál þjóns þíns. Hafi Jahve egnt þig upp
á móti mér, þá lát hann finna ilm af fórnarreyk; en ef menn hafa
gjört það, þá séu þeir bölvaðir fyrir Jahve, þar sem þeir hafa nú flæmt
mig burt, svo að eg má eigi halda hóp með eign Jahve, með því að
þeir segja: Far þú, þjóna þú öðrum guðum! [20] En lát eigi blóð mitt
falla á jörð langt burtu frá augliti Jahve, því að Ísraels konungur er
lagður af stað til þess að ná lífi mínu, eins og menn elta akurhænu á
fjöllum. [21] Þá mælti Sál: Eg hefi syndgað; hverf aftur, Davíð sonur
minn, því að eg skal aldrei framar gjöra þér mein, fyrst þú þyrmdir
lífi mínu í dag. Sjá, eg hefi breytt heimskulega og mér hefir mikil-
lega yfirsést. [22] Og Davíð svaraði og sagði: Hér er spjót konungs;
komi nú einn af sveinunum hingað og sæki það. [23] En Jahve um-
bunar hverjum manni ráðvendni hans og trúfesti; því að Jahve hafði
gefið þig í hendur mínar í dag, en eg vildi ekki leggja hendur á drott-
ins smurða. [24] Og sjá, eins og líf þitt var mikilsvert í mínum augum
í dag, svo veri og líf mitt mikilsvert í augum Jahve, og hann virðist
að frelsa mig úr öllum nauðum. [25] Og Sál mælti til Davíðs: Blessaður
ver þú, Davíð sonur minn; þú munt bæði verða mikill í framkvæmd-

---

8: kap. 24, 5. 2 Sam. 16, 9. 17: kap. 24, 17. 20: kap. 24, 15.

um og giftudrjúgur. Síðan fór Davíð leiðar sinnar, en Sál sneri aftur
heim til sín.

Davíð í Filistalandi.

27 En Davíð hugsaði með sjálfum sér: Nú fell eg einhvern dag-
inn fyrir hendi Sáls; nú er það ráð vænst, að eg forði mér und-
an til Filistalands; þá gefst Sál upp við að elta mig um alt Ísraels
land, og eg slepp úr greipum honum. [2] Síðan tók Davíð sig upp og
fór með þau sex hundruð manns, er með honum voru, yfir til Akís
Maókssonar, konungs í Gat. [3] Og Davíð settist að hjá Akís í Gat, bæði
hann og menn hans, hver með sína fjölskyldu, Davíð með báðum kon-
um sínum: Ahínóam frá Jesreel og Abígail, þá er átt hafði Nabal á
Karmel. [4] Og þegar Sál frétti, að Davíð væri flúinn til Gat, þá hætti
hann að leita hans. [5] Og Davíð sagði við Akís: Hafi eg fund-
ið náð í augum þínum, þá lát þú fá mér bústað í einhverri borg lands-
ins; hví skal þjónn þinn búa hjá þér í höfuðborginni? [6] Þá fékk Akís
honum Ziklag þann sama dag; fyrir því liggur Ziklag enn í dag undir Júda
konunga. [7] En sá tími, sem Davíð bjó í Filistalandi, var eitt ár og
fjórir mánuðir. [8] Og Davíð og menn hans fóru herför og gjörðu árás
á Gesúríta og Gisríta og Amalekíta, því að þeir bjuggu í landinu, sem
náði frá Telam alla leið til Súr og Egiptalands. [9] Og þegar Davíð
brauzt inn í þessi lönd, lét hann hvorki menn né konur lífi halda, en
tók sauðfé og nautgripi, asna og úlfalda og klæði, sneri síðan við og
fór aftur til Akís. [10] Og ef Akís spurði: Hvar hafið þér á ráðið í dag?
þá svaraði Davíð: Í Júda sunnan til, eða: Á suðurland Jerahmeelíta,
eða: Á suðurland Keníta. [11] En Davíð lét hvorki menn né konur lífi
halda, til þess að flytja það til Gat, með því að hann hugsaði: Þau
kynnu að segja eftir oss og taka svo til orða: Svo hefir Davíð að
farið. Og sá var siður hans allan þann tíma, sem hann bjó í Filista-
landi. [12] Og Akís trúði Davíð, með því að hann hugsaði: Honum er
ekki lengur vært hjá þjóð sinni Ísrael, og fyrir því mun hann æfinlega
verða í minni þjónustu.

Ófriður við Filista. Sál í Endór.

28 Í þann tíma drógu Filistar saman her sinn og bjuggust að
fara í hernað móti Ísrael. Og Akís sagði við Davíð: Vita skaltu,
að þú verður að fara með mér í leiðangurinn, bæði þú og menn þínir.
[2] Og Davíð svaraði Akís: Nú skalt þú fá að reyna, hverju þjónn þinn
fær orkað. Og Akís sagði við Davíð: Þá skipa eg þig höfuðvörð
minn allar stundir.

[3] Og Samúel var dáinn; og allur Ísrael hafði syrgt hann og jarð-
að hann í Rama, hans eigin borg. En Sál hafði gjört alla þá menn
landræka, er höfðu þjónustu-anda, svo og alla spásagnamenn. [4] Nú söfn-
uðust Filistar saman og komu og settu herbúðir sínar í Súnem. Þá
safnaði Sál saman öllum Ísrael og setti herbúðir sínar í Gilbóa. [5] En
þegar Sál sá her Filista, varð hann hræddur og misti móðinn. [6] Og
Sál gekk til frétta við Jahve, en Jahve svaraði honum ekki, hvorki í
draumum né með úrím né fyrir milligöngu spámannanna. [7] Þá sagði
Sál við þjóna sína: Leitið fyrir mig að konu, sem hefir þjónustu-anda,
svo að eg geti farið til hennar og leitað frétta hjá henni. Og þjónar

---

27, 2: kap. 21, 10. **3:** kap. 25, 42. 43. **6:** Jós. 15, 31. 1 Kron. 12, 1. — **28, 3:** kap. 25, 1. 2 Mós. 22, 18. 3 Mós. 19, 31; 20, 27. 5 Mós. 18, 10. 11. **6:** 2 Mós. 28, 30. 4 Mós. 27, 21.

hans sögðu við hann: Í Endór er kona, sem hefir þjónustu-anda. [8] Og
Sál gjörði sig torkennilegan og klæddist dularbúningi og lagði af stað
og tveir menn með honum, og þeir komu til konunnar um nótt, og
hann sagði: Lát þú andann spá mér og lát koma fram þann, er eg
nefni til við þig. [9] En konan svaraði honum: Sjá, þú veizt, hvað Sál
hefir gjört, að hann hefir upprætt úr landinu alla þá menn, er hafa
þjónustu-anda, svo og alla spásagnamenn; hví leggur þú þá snöru fyrir
mig, til þess að deyða mig? [10] Þá vann Sál henni eið við Jahve og
mælti: Svo sannarlega sem Jahve lifir, skal engin sök á þig falla fyrir
þetta. [11] Þá sagði konan: Hvern viltu að eg láti koma fram? Hann
svaraði: Lát þú Samúel koma fram fyrir mig. [12] En er konan sá Sam-
úel, hljóðaði hún upp yfir sig. Og konan sagði við Sál: Hví hefir þú
svikið mig? Þú ert Sál. [13] En konungurinn mælti til hennar: Ver þú
óhrædd; en hvað sér þú? Og konan sagði við Sál: Eg sé anda koma
upp úr jörðinni. [14] Og hann sagði við hana: Hvernig er hann í hátt?
Hún svaraði: Gamall maður stígur upp og er hjúpaður skikkju. Þá
skildi Sál, að það var Samúel, og hneigði andlit sitt til jarðar og laut
honum. [15] Þá sagði Samúel við Sál: Hví hefir þú ónáðað mig og látið
kalla mig fram? Sál mælti: Eg er í miklum nauðum staddur. Filistar
herja á mig og Guð er frá mér vikinn og svarar mér ekki lengur,
hvorki fyrir milligöngu spámannanna né í draumum; fyrir því lét eg
kalla þig, til þess að þú segir mér, hvað eg á að gjöra. [16] Samúel
svaraði: Hví spyr þú mig þá, fyrst Jahve er frá þér vikinn og orðinn
óvinur þinn? [17] Jahve hefir þá við þig gjört, eins og hann hefir sagt
fyrir minn munn; Jahve hefir rifið frá þér konungdóminn og gefið
hann öðrum, gefið Davíð hann. [18] Af því að þú hlýddir ekki boði
Jahve og framkvæmdir ekki hans brennandi reiði á Amalek, fyrir því
hefir Jahve gjört þér þetta í dag. [19] Og Jahve mun og gefa Ísrael á-
samt þér í hendur Filista, og á morgun munt þú og synir þínir hjá
mér vera; Jahve mun og gefa her Ísraels í hendur Filista. [20] Þá varð
Sál hræddur og féll endilangur til jarðar, og hann skelfdist mjög af
orðum Samúels; hann var og magnþrota, því að hann hafði eigi matar
neytt allan daginn og alla nóttina. [21] Konan gekk nú til Sáls,
og er hún sá, hversu mjög hann var felmtsfullur, sagði hún við hann:
Sjá, ambátt þín hefir hlýtt raustu þinni og eg hefi lagt líf mitt í hættu
og eg hefi gjört það, sem þú baðst mig um; [22] hlýð þú þá líka raustu
ambáttar þinnar; eg ætla að færa þér matarbita og skalt þú eta, svo
að þér aukist þróttur og þú getir farið leiðar þinnar. [23] En hann færð-
ist undan og sagði: Eigi vil eg eta. En er bæði menn hans og konan
lögðu að honum, þá lét hann að orðum þeirra og stóð upp af gólfinu
og settist á rúmið. [24] Og konan átti alikálf í húsinu; slátraði hún
honum í skyndi, tók mjöl, hnoðaði það og bakaði úr því ósýrðar kökur.
[25] Síðan bar hún það fyrir Sál og menn hans, og er þeir höfðu etið,
tóku þeir sig upp og lögðu af stað þessa sömu nótt.

Davíð er látinn fara heim.

29 Filistar drógu nú saman allan her sinn hjá Afek, en Ísrael-
setti herbúðir sínar við lindina hjá Jesreel. [2] Og höfðingjar Fil-
ista komu með hundruð sín og þúsundir, og Davíð og menn hans komu
síðastir með Akís. [3] Þá sögðu höfðingjar Filista: Hvað eiga þessir
Hebrear hér að gjöra? Og Akís sagði við höfðingja Filista: Það er

15: kap. 18, 12. 16: kap. 16, 14. 17: kap. 15, 28. 18: kap. 15, 9. 19: kap. 31, 6.
— 29, 1: kap. 4, 1. 3: kap. 27, 7.

Davíð, hirðmaður Sáls konungs í Ísrael, sem nú hefir með mér verið
í tvö ár, og hefi eg ekki haft neitt út á hann að setja frá þeirri stundu,
er hann gjörðist minn maður, og alt fram á þennan dag. 4 En höfð-
ingjar Filista reiddust honum og sögðu við hann: Lát þú manninn
hverfa heim aftur; fari hann á sinn stað, þar sem þú hefir sett hann;
en eigi skal hann með oss fara í bardagann, svo að hann snúist ekki
á móti oss í orustunni. Með hverju gæti hann betur náð aftur hylli
herra síns en með höfðum þessara manna? 5 Var það ekki þessi sami
Davíð, sem sungið var um við dansinn:

Sál feldi sín þúsund
og Davíð sín tíþúsund?

6 Þá lét Akís kalla Davíð og sagði við hann: Svo sannarlega sem
Jahve lifir ert þú ráðvandur, og eg uni því vel, að þú gangir út og
inn með mér í herbúðunum, því að eg hefi ekki orðið neins ills var
hjá þér frá þeirri stundu, er þú komst til mín, og alt fram á þennan
dag, en höfðingjunum er ekki um þig. 7 Hverf því aftur og far í friði,
svo að þú gjörir ekki neitt það, sem höfðingjum Filista mislíkar. 8 Þá
sagði Davíð við Akís: Hvað hefi eg þá gjört, og hvað hefir þú haft
út á þjón þinn að setja, frá þeirri stundu, er eg gjörðist þinn maður,
og alt fram á þennan dag, að eg skuli ekki mega fara og berjast við
óvini herra míns, konungsins? 9 Akís svaraði og sagði við Davíð: Eg
veit, að þú ert í mínum augum góður, sem værir þú engill Guðs;
en höfðingjar Filista segja: Eigi skal hann með oss fara í bardagann.
10 Rís þú því árla á morgun, ásamt mönnum herra þíns, sem með þér
komu, og farið þér þangað sem eg hefi sett yður, og ætlaðu mér ekkert
ilt, því að vel er mér til þín, — og rísið þá árla á morgun og haldið
af stað, þegar birtir. 11 Reis nú Davíð árla um morguninn og menn
hans og lögðu af stað heim aftur til Filistalands, en Filistar fóru upp
til Jesreel.

Davíð fer í móti Amalekítum, þeim er brent höfðu Ziklag.

30 Og er Davíð og menn hans komu til Ziklag á þriðja degi,
þá höfðu Amalekítar gjört herhlaup á suðurlandið og á Ziklag,
unnið Ziklag og brent hana; 2 höfðu þeir hertekið konur og alt, sem í
henni var, bæði smátt og stórt; engan mann höfðu þeir drepið, en
haft fólkið á burt með sér og farið síðan leiðar sinnar. 3 Og er Davíð
og menn hans komu til borgarinnar, sjá, þá var hún brunnin, en konur
þeirra, synir og dætur herteknar. 4 Þá tók Davíð og liðið, sem með
honum var, að gráta hástöfum, unz þeir voru uppgefnir að gráta.
5 Báðar konur Davíðs höfðu verið herteknar, Ahínóam frá Jesreel og
Abígail, er átt hafði Nabal á Karmel. 6 Var Davíð nú mjög nauðulega
staddur, því að liðið hafði við orð að grýta hann; því að menn voru
allir sárhryggir vegna sona sinna og dætra. En Davíð hresti sig upp
í Jahve, Guði sínum.

7 Og Davíð sagði við Abjatar prest, son Ahímeleks: Fær mér
hingað hökulinn. Og Abjatar fór með hökulinn til Davíðs. 8 Og Davíð
gekk til frétta við Jahve og mælti: Á eg að elta þennan ræningaflokk?
Mun eg ná þeim? Hann svaraði honum: Eltu þá, því að þú munt
vissulega ná þeim og fá bjargað. 9 Þá lagði Davíð af stað, hann og
þau sex hundruð manns, sem hjá honum voru, og þeir komu að Besór-
læk. Þar námu þeir staðar, er eftir urðu. 10 Og Davíð hélt áfram

---

5: kap. 18, 7. — **30, 1:** kap. 27, 8. **5:** kap. 25, 42. 43. **7:** kap. 23, 9.

með fjögur hundruð manns, en tvö hundruð manns urðu þar eftir,
því að þeir máttu eigi yfir Besór-læk komast vegna þreytu. [11] Þá fundu
þeir egipzkan mann úti á víðavangi og fóru með hann til Davíðs; og
þeir gáfu honum mat að eta og vatn að drekka; [12] gáfu þeir honum sneið
af fíkjuköku og tvær rúsínukökur, og át hann það og lifnaði við, því
að hann hafði ekki mat etið né vatn drukkið í þrjá daga og þrjár
nætur. [13] Og Davíð sagði við hann: Hvers maður ert þú og hvaðan
ert þú? Hann svaraði: Eg er egipzkur sveinn, þræll Amalekíta nokk-
urs. Húsbóndi minn skildi mig hér eftir, af því að eg varð sjúkur
fyrir þremur dögum. [14] Vér gjörðum herhlaup á suðurland Kreta og
á land, sem liggur undir Júda, svo og á suðurland Kalebs, og Ziklag
brendum vér upp. [15] Og Davíð sagði við hann: Viltu vísa mér leið
til ræningjaflokks þessa? Hann svaraði: Vinn þú mér eið að því við
Guð, að drepa mig ekki og framselja mig ekki í hendur húsbónda míns,
þá skal eg vísa þér leið til ræningjaflokks þessa. [16] Og hann veitti
þeim leiðsögu þangað; en þá höfðu hinir dreifst um alt landið og átu
og drukku og gjörðu sér glaðan dag, vegna hins mikla herfangs, sem
þeir höfðu tekið í Filistalandi og í Júda-landi. [17] Og Davíð barði á
þeim frá því í dögun og alt til kvelds og helgaði þá banni, svo að
enginn þeirra komst undan, nema fjögur hundruð sveinar, sem stigu á
bak úlföldum og flýðu. [18] Þann veg náði Davíð aftur öllu því, sem
Amalekítar höfðu rænt; og báðum konum sínum bjargaði Davíð, [19] svo
að þá vantaði ekkert, hvorki smátt né stórt, hvorki herfang né sonu
og dætur, né nokkuð það, er þeir höfðu rænt; Davíð kom aftur með
það alt. [20] Þá tóku þeir alla sauðina og nautin og leiddu fram fyrir
hann og sögðu: Þetta er herfang Davíðs. [21] En er Davíð kom til þeirra
tvö hundruð manna, er gefist höfðu upp, svo að þeir máttu ekki fylgja
honum, og fyrir því verið skildir eftir við Besór-læk, þá fóru þeir í
móti Davíð og liðinu, sem með honum var; og er Davíð kom með
liðið, þá heilsuðu þeir þeim. [22] Þá tóku allir ódrengir og varmenni
meðal manna þeirra, er með Davíð höfðu farið, til máls og sögðu:
Fyrst þeir fóru ekki með oss, þá viljum vér ekki láta þá fá neitt af
herfanginu, sem vér höfum bjargað; þó má hver maður fá konu sína
og sonu; það mega þeir taka með sér og fara síðan. [23] En Davíð
sagði: Breytið eigi svo, eftir að Jahve hefir oss slíkt í té látið og varð-
veitt oss og selt oss í hendur ræningjaflokk þann, sem á oss hafði
ráðist. [24] Og hver mun verða á yðar máli í þessu efni? Nei, sama
hlut og sá fær, er í bardagann fer, sama hlut skal og sá fá, sem verður
eftir hjá farangrinum; allir skulu þeir fá jafnan hlut — [25] og við það
sat upp frá þeim degi. Og hann gjörði það að lögum og venju í Ísrael,
og hefir það haldist fram á þennan dag.

[26] En er Davíð kom til Ziklag, sendi hann öldungunum í Júda,
vinum sínum, nokkuð af herfanginu með þessari orðsending: Sjá, þetta
er gjöf yður til handa af herfangi óvina Jahve. [27] Sömuleiðis þeim í
Betúl, þeim í Ramat-Negeb, þeim í Jattír, [28] þeim í Arara, þeim í Sífmót,
þeim í Estemóa, [29] þeim í Karmel, þeim í borgum Jerahmeelíta, þeim
í borgum Keníta, [30] þeim í Horma, þeim í Bór-Asan, þeim í Atak,
[31] þeim í Hebron og til allra þeirra staða, þar sem Davíð hafði um
farið með menn sína.

14: Esek. 25, 16. Zef. 2, 5. 24: 4 Mós. 31, 27. Jós. 22, 8. 29: kap. 27, 10.

Ísraelsmenn bíða ósigur. Sál fellur.

31 En Filistar höfu lagt til orustu við Ísrael; höfðu Ísraelsmenn
flúið fyrir Filistum og lágu margir fallnir á Gilbóa-fjalli. 2 Og
Filistar eltu Sál og sonu hans; og Filistar feldu Jónatan, Abínadab og
Malkísúa, sonu Sáls. 3 Var nú gjör hörð atlaga að Sál og höfðu nokkur-
ir bogmannanna komið auga á hann; varð hann þá mjög hræddur við
bogmennina. 4 Þá sagði Sál við skjaldsvein sinn: Bregð þú sverði þínu
og legg mig í gegn með því, svo að óumskornir menn þessir komi ekki
og fari háðulega með mig. En skjaldsveinninn vildi ekki gjöra það,
því að hann var mjög hræddur. Þá tók Sál sverðið og lét fallast á
það. 5 Og er skjaldsveinninn sá, að Sál var dauður, þá lét hann og
fallast á sverð sitt og dó með honum. 6 Þannig létu þeir líf sitt: Sál,
synir hans þrír og skjaldsveinn hans, allir þennan sama dag. 7 En er
Ísraelsmenn sáu, þeir er bjuggu hinumegin við sléttlendið og þeir er
bjuggu hinumegin Jórdanar, að Ísraelsmenn voru flúnir og Sál og synir
hans fallnir, þá yfirgáfu þeir borgir sínar og lögðu á flótta. Og Filist-
ar komu og settust að í þeim. 8 Daginn eftir komu Filistar að ræna
valinn; fundu þeir þá Sál og sonu hans þrjá fallna á Gilbóa-fjalli.
9 Hjuggu þeir af honum höfuðið og flettu hann herklæðum og gjörðu
sendimenn um alt Filistaland, til þess að flytja skurðgoðum sínum og
lýðnum gleðitíðindin. 10 Og þeir lögðu vopn hans í hof Astörtu, en lík
hans hengdu þeir upp á borgarmúrinn í Bet-San. 11 En er íbúarnir í
Jabes í Gíleað fréttu, hvernig Filistar höfðu farið með Sál, 12 þá tóku sig
til allir vopnfærir menn, gengu alla nóttina og tóku lík Sáls og lík sona
hans ofan af borgarmúrnum í Bet-San. Síðan héldu þeir heim til Jabes
og brendu þar líkin. 13 Því næst tóku þeir bein þeirra og grófu þau
undir tamarisk-trénu í Jabes og föstuðu í sjö daga.

Síðari Samúelsbók.

Davíð spyr fall þeirra Sáls og Jónatans.

1 Eftir dauða Sáls, þá er Davíð var heim kominn og hafði unnið
sigur á Amalekítum og hann hafði verið tvo daga um kyrt í Ziklag,
2 þá kom skyndilega þriðja daginn maður úr herbúðum Sáls; var hann
í rifnum klæðum og hafði ausið mold yfir höfuð sér; og er hann kom
til Davíðs, féll hann til jarðar og laut honum. 3 Og Davíð sagði við
hann: Hvaðan kemur þú? Hinn svaraði honum: Eg komst undan úr
herbúðum Ísraels. 4 Davíð sagði við hann: Hvernig hefir gengið? Seg
mér það. Hinn svaraði: Liðið er flúið úr orustunni, og margir úr
liðinu eru líka fallnir og dauðir; líka eru þeir Sál og Jónatan sonur
hans dauðir. 5 Þá sagði Davíð við manninn, sem flutti honum tíðind-
in: Hvernig veiztu það, að þeir Sál og Jónatan sonur hans eru dauðir?
6 Þá svaraði maðurinn, sem flutti honum tíðindin: Alveg af tilviljun

---

31, 1: 1 Kron. 10, 1 n. 1 Sam. 28, 4. **4:** Dóm. 9, 54. **11:** kap. 11, 1 n. 2 Sam. 2, 4. — **1, 1:** 1 Sam. 30, 17.

kom eg upp á Gilbóa-fjall; þar hitti eg Sál; studdist hann við spjót
sitt, en vagnar og riddarar voru á hælum honum. [7] Hann sneri sér
þá við, og er hann sá mig, kallaði hann á mig, og eg svaraði: Hér er
eg. [8] Og hann sagði við mig: Hver ert þú? Eg svaraði: Eg er Amal-
ekiti. [9] Þá sagði hann við mig: Kom þú hingað til mín og deyð þú mig;
því að eg hefi fengið krampa, og þó er eg enn með fullu fjöri. [10] Þá
gekk eg til hans og vann á honum, því að eg vissi að hann gat ekki
lifað eftir ófarir sínar. Tók eg kórónuna af höfði honum og hringinn
af armlegg hans og færi eg þér nú, herra minn! [11] Þá þreif Davíð í
klæði sín og reif þau sundur; svo gjörðu og allir menn, þeir er með
honum voru. [12] Og þeir syrgðu og grétu og föstuðu til kvelds, sakir
Sáls og Jónatans sonar hans og sakir lýðs Jahve og húss Ísraels, af
því að þeir voru fallnir fyrir sverði. [13] Þá sagði Davíð við manninn,
sem flutti honum tíðindin: Hvaðan ert þú? Hann svaraði: Eg er son-
ur hjábýlings nokkurs, sem er Amalekíti. [14] Þá sagði Davíð við hann:
Hvernig dirfðist þú að hefja hönd, til þess að drepa drottins smurða?
[15] Og Davíð kallaði á einn af sveinunum og mælti: Kom þú hingað og
drep hann. Og hann hjó hann banahögg. [16] En Davíð mælti til hans:
Blóð þitt komi yfir höfuð þér! því að þú hefir sjálfur kveðið upp dóm
yfir þér, er þú sagðir: eg hefi deytt drottins smurða.

Sorgarljóð Davíðs eftir Sál og Jónatan.

[17] Og Davíð orti þetta sorgarkvæði eftir þá Sál og Jónatan son
hans, [18] og hann bauð að kenna Júda sonum kvæðið um bogann. Sjá,
það er ritað í Bók hinna réttlátu.

[19] Prýðin þín, Ísrael, liggur vegin á fjöllum þínum.
En að hetjurnar skuli vera fallnar!

[20] Segið ekki frá því í Gat,
kunngjörið það eigi á Askalon-strætum,
svo að dætur Filista fagni eigi
og dætur óumskorinna hlakki eigi.

[21] Þér Gilbóa-fjöll,
eigi drjúpi dögg né regn á yður, þér svikalönd,
því að þar var snarað burt skildi kappanna,
skildi Sáls, sem eigi verður framar olíu smurður.

[22] Frá blóði hinna vegnu,
frá feiti kappanna
hörfaði bogi Jónatans ekki aftur,
og eigi hvarf sverð Sáls heim við svo búið.

[23] Sál og Jónatan, ástúðugir og ljúfir í lífinu,
skildu eigi heldur í dauðanum;
þeir voru örnum léttfærari,
ljónum sterkari.

[24] Ísraels dætur,
grátið Sál;
hann skrýddi yður skarlati yndislega,
hann festi gullskart á klæðnað yðar.

6: 1 Sam. 31, 1 n. **14:** 1 Sam. 24, 7; 26, 9. **16:** 1 Kong. 2, 32. **18:** Jós. 10, 13.

25 En að hetjurnar skyldu falla í bardaganum,
— Jónatan liggja veginn á hæðum þínum!
26 Sárt trega eg þig, bróðir minn Jónatan, mjög varstu mér hugljúfur!
ást þín var mér undursamlegri en ástir kvenna.

27 En að hetjurnar skuli vera fallnar
og hervopnin glötuð!

Davíð verður konungur í Júda.

2 Eftir þetta spurði Davíð Jahve á þessa leið: Á eg að fara til
einhverrar af borgunum í Júda? Jahve svaraði honum: Já. Þá
sagði Davíð: Hvert á eg að fara? Og hann svaraði: Til Hebron. 2 Þá
fór Davíð þangað, og með honum báðar konur hans, þær Ahínóam frá
Jesreel og Abígail, er átt hafði Nabal á Karmel. 3 Davíð lét og menn-
ina, sem hjá honum voru, fara, hvern með sína fjölskyldu, og þeir
settust að í borgunum kring um Hebron. 4 Þá komu Júdamenn og
smurðu Davíð þar til konungs yfir Júda hús.
Nú var Davíð sagt svo frá: Íbúarnir í Jabes í Gíleað hafa jarðað
Sál. 5 Þá gjörði Davíð menn á fund íbúanna í Jabes í Gíleað og lét
segja við þá: Verið blessaðir af Jahve fyrir það, að þér hafið sýnt
þetta kærleiksverk á herra yðar Sál, að jarða hann. 6 Jahve sýni yð-
ur nú kærleika og trúfesti; en eg vil og yður góðu launa, sakir þess að
þér gjörðuð þetta. 7 Og verið nú hughraustir og látið á sjá, að þér
séuð vaskir menn. Því að Sál, herra yðar, er dauður, enda hefir Júda
hús smurt mig til konungs yfir sig.

Ísbóset verður konungur, og ófriðast með þeim Davíð.

8 En Abner Nersson, hershöfðingi Sáls, tók Ísbóset, son Sáls, og
fór með hann yfir til Mahanaím 9 og gjörði hann að konungi yfir Gíle-
að, Asserítum, Jesreel, Efraím, Benjamín og yfir öllum Ísrael. 10 Ísbós-
et, sonur Sáls, var fertugur, þá er hann varð konungur yfir Ísrael, og
hann ríkti í tvö ár. Júda hús eitt fylgdi Davíð. 11 Og tíminn, sem
Davíð var konungur í Hebron, yfir Júda húsi, var sjö ár og sex mán-
uðir.
12 Og Abner Nersson fór með þjóna Ísbósets, sonar Sáls, frá Ma-
hanaím til Gíbeon. 13 Jóab Zerújuson fór og með þjóna Davíðs frá
Hebron, og varð fundur þeirra við Gíbeon-tjörn, og settust þeir sínum
megin hvorir við tjörnina. 14 Þá sagði Abner við Jóab: Standi upp
sveinar hvorratveggja og leiki nokkuð til skemtunar oss. Jóab kvað
að svo skyldi vera. 15 Þá stóðu þeir upp og gengu fram eftir tölu:
tólf fyrir Benjamín, fyrir Ísbóset, son Sáls, og tólf af þjónum Davíðs.
16 En þeir þrifu hver í annars koll og lögðu sverði hver í annars síðu,
svo að þeir féllu hver með öðrum. Var sá staður kallaður Branda-
akur og er hann hjá Gíbeon. 17 Tókst þá mjög hörð orusta á þeim
degi, og fór Abner og Ísraelsmenn halloka fyrir mönnum Davíðs. 18 Þar
voru þrír synir Zerúju, þeir Jóab, Abísaí og Asahel; en Asahel var frár
á fæti sem skógargeitin í haganum. 19 Og Asahel rann eftir Abner og
veik hvorki til hægri né vinstri, heldur elti hann einan. 20 Þá sneri
Abner sér við og mælti: Ert það þú, Asahel? Hann kvað svo vera.
21 Þá sagði Abner við hann: Vík þú annaðhvort til hægri eða vinstri

---

26: 1 Sam. 18, 3. — **2, 1:** 1 Sam. 22, 10; 23, 2. 4; 30, 8. **2:** 1 Sam. 25, 43; 27, 3.
4: 1 Sam. 31, 12. 13. **8:** 1 Sam. 14, 50. **18:** 1 Kron. 2, 16.

og ráð á einhvern af sveinunum og tak hertýgi hans. En Asahel vildi
ekki láta af að elta hann. 22 Þá mælti Abner aftur við Asahel: Lát af
að elta mig! Hví skyldi eg leggja þig að velli? hvernig gæti eg þá
litið upp á Jóab bróður þinn? 23 En hann vildi ekki af láta. Þá lagði
Abner spjótinu aftur fyrir sig í kvið honum, svo að út gekk um bakið,
og féll hann dauður niður þar sem hann stóð. En allir þeir, er komu
þangað sem Asahel hafði fallið niður dauður, námu staðar. 24 En Jóab
og Abísai eltu Abner, og er sól gekk undir, voru þeir komnir til
Gíbeat-Amma, sem liggur fyrir austan Gía, á leiðinni til Gíbeon-eyði-
merkur. 25 Þá söfnuðust Benjamínítar saman til liðs við Abner og
urðu einn flokkur og námu þeir staðar efst uppi á hæð einni.
26 Þá kallaði Abner til Jóabs og mælti: Á þá sverðið sífelt að eyða?
Veiztu eigi, að beisk munu verða endalokin? Hversu lengi ætlar þú
að draga að segja liðinu, að láta af að elta bræður sína? 27 Jóab svar-
aði: Svo sannarlega sem Jahve lifir, hefðir þú ekki talað, þá hefði liðið
ekki látið af að elta bræður sína fyr en á morgun. 28 Síðan þeytti Jó-
ab lúðurinn, og nam þá alt liðið staðar og lét af að elta Ísrael og
hætti að berjast. 29 En Abner og menn hans fóru yfir sléttlendið alla
þá nótt, fóru því næst yfir Jórdan og gengu öll þrengslin og komust
til Mahanaím. 30 Og er Jóab hafði látið af að elta Abner, þá safnaði
hann saman öllu liðinu, og vantaði þá aðeins nítján manns af mönn-
um Davíðs og Asahel, 31 en menn Davíðs höfðu lagt að velli þrjú hundr-
uð og sextíu manns af Benjamínítum, af mönnum Abners. 32 En Asa-
hel tóku þeir og jörðuðu hann hjá föður hans í Betlehem. Því næst
hélt Jóab og menn hans áfram ferðinni alla nóttina og komu til Heb-
3 ron í dögun. 1 En er ófriðurinn milli Sáls húss og Davíðs húss
tók að gjörast langvinnur, þá efldist Davíðs hús meir og meir, en
Sáls húsi hnignaði meir og meir.

Synir Davíðs.

2 Davíð fæddust synir í Hebron: frumgetinn son hans var Amnon,
með Ahínóam frá Jesreel; 3 annar sonur hans var Kíleab, með Abígail,
er átt hafði Nabal á Karmel, hinn þriðji Absalóm, sonur Maöku, dótt-
ur Talmaí, konungs í Gesúr; 4 hinn fjórði Adónía, sonur Haggítar, hinn
fimti Sefatja, sonur Abítalar 5 og hinn sétti Jitream, með Eglu, konu
Davíðs. Þessir fæddust Davíð í Hebron.

Abner verður ósáttur við Ísbóset og gjörist fylgismaður Davíðs.

6 Meðan ófriðurinn stóð milli Sáls húss og Davíðs húss, var Abn-
er öflugur fylgismaður Sáls húss. 7 En Sál hafði átt hjákonu, er Rizpa
hét og var Ajasdóttir. Og Ísbóset, sonur Sáls, sagði við Abner: Hví
hefir þú gengið í eina sæng með hjákonu föður míns? 8 Abner reidd-
ist mjög orðum Ísbósets og mælti: Er eg þá júdverskur hundshaus?
Enn í dag auðsýni eg elsku húsi Sáls, föður þíns, vandamönnum hans
og vinum, og eg hefi ekki fram selt þig í hendur Davíðs; og þó ásakar
þú mig í dag um konumál. 9 Guð gjöri Abner það, er hann vill, nú
og síðar — eins og Jahve hefir svarið Davíð, svo skal eg við hann
gjöra: 10 flytja konungdóminn frá húsi Sáls og reisa hásæti Davíðs
yfir Ísrael og Júda, frá Dan til Beerseba. 11 Hinn gat ekki svarað
Abner einu orði af hræðslu við hann. 12 Þá gjörði Abner sendimenn
á fund Davíðs í Hebron með þessa orðsending: Hvers er landið? Með
því meinti hann: Gjör þú sáttmála við mig, þá mun eg veita þér full-
tingi, til að snúa öllum Ísrael til fylgis við þig. 13 Hinn svaraði: Gott

---

23: kap. 3, 27; 20, 12. **27:** v. 14. — **3, 2:** 1 Kron. 3, 1 n. **4:** 1 Kong. 1, 5.

og vel, eg vil gjöra sáttmála við þig; en eins krefst eg af þér: Þú skalt
ekki líta ásjónu mína, fyr en þú færir mér Míkal, dóttur Sáls, þá er
þú kemur, til þess að líta ásjónu mína. 14 Og Davíð gjörði sendimenn
á fund Ísbósets, sonar Sáls, með þá orðsending: Fá mér konu mína
Míkal, er eg festi mér fyrir hundrað Filista-yfirhúðir. 15 Þá sendi Ís-
bóset og lét taka hana frá manni hennar, Paltíel Laíssyni. 16 Og mað-
ur hennar fylgdi henni með miklum gráti til Bahúrím. Þá sagði Abner
við hann: Farðu nú heim aftur! Fór hann þá aftur heim. 17 En Abner
hafði átt tal við öldunga Ísraels og sagt: Þér hafið þegar fyrir löngu
æskt þess, að Davíð yrði konungur yðar. 18 Látið nú af því verða;
því að Jahve hefir sagt við Davíð: Fyrir hönd Davíðs, þjóns míns,
mun eg frelsa lýð minn Ísrael af hendi Filista og af hendi allra óvina
þeirra. 19 Abner kom og að máli við Benjamíníta. Því næst hélt og
Abner á fund Davíðs í Hebron, til þess að segja honum frá, hversu
Ísrael og alt Benjamíns hús vildi alt vera láta. 20 En er Abner kom til
Davíðs í Hebron og með honum tveir tigir manna, þá gjörði Davíð
Abner veizlu og mönnunum, sem með honum voru. 21 Þá sagði Abner
við Davíð: Eg vil taka mig til og fara og safna öllum Ísrael utan um
herra minn, konunginn, til þess að þeir gjöri sáttmála við þig og þú
verðir konungur yfir öllum þeim, sem þín sála girnist. Síðan lét Davíð
Abner burt fara í friði. 22 En rétt í þessu komu menn Davíðs og Jóab
heim úr ránsferð og fluttu þeir með sér mikið herfang; en Abner var
þá ekki hjá Davíð í Hebron, því að hann hafði látið hann í burt fara
í friði. 23 Þegar Jóab nú kom og allur herinn, sem með honum var,
færðu menn Jóab þessi tíðindi: Abner Nersson kom hingað á konungs
fund, og hann lét hann fara aftur burt í friði. 24 Þá gekk Jóab fyrir
konung og mælti: Hvað hefir þú gjört? Abner hefir komið hingað til
þín; hví lézt þú hann frjálsan í brott fara? 25 Veiztu ekki, að Abner
Nersson hefir komið til þess að fleka þig og til þess að verða vísari
um hátterni þitt og fá vitneskju um alt, sem þú hefir fyrir stafni?
26 Og er Jóab var genginn út frá Davíð, þá sendi hann menn eftir
Abner, og þeir komu með hann aftur frá Bór-Hasíra; en Davíð vissi
ekki af þessu. 27 En er Abner var aftur kominn til Hebron, veik Jóab
honum á eintal afsíðis í borgarhliðinu og lagði hann þar í kviðinn,
svo að hann beið bana af — til hefnda fyrir víg Asahels bróður síns.
28 En er Davíð síðar frétti það, sagði hann: Saklaus er eg og mitt ríki
fyrir Jahve að eilífu af blóði Abners Nerssonar! 29 Komi það yfir höfuð
Jóabs og yfir alla ætt hans; aldrei verði í ætt Jóabs þeirra vant, er rensli
hafa og líkþráir eru, sem ganga við hækju, falla fyrir sverði eða vantar
brauð! 30 En Jóab og Abísaí bróðir hans myrtu Abner, af því að hann
hafði drepið Asahel bróður þeirra hjá Gíbeon í bardaga. 31 Og Davíð
sagði við Jóab og alt fólkið, sem hjá honum var: Rífið klæði yðar og
gyrðist hærusekk og gangið kveinandi fyrir Abner! En Davíð konungur
gekk á eftir líkbörunum. 32 Og þeir jörðuðu Abner í Hebron, og hóf
þá konungur grát við gröf Abners, og allur lýðurinn grét líka. 33 Og
konungur orti þessi sorgarljóð eftir Abner:

Varð þá Abner að deyja dauða guðleysingjans?
34 Hendur þínar voru ekki bundnar
og fætur þínir voru ekki fjötraðir —
þú ert fallinn, eins og menn falla fyrir níðingum.

Þá grét allur lýðurinn enn meira yfir honum. 35 Og allur lýðurinn kom
og vildi fá Davíð til að neyta matar meðan enn var dagur, en Davíð

14: 1 Sam. 18, 27. **27:** kap. 20, 10; 2, 23. **33:** kap. 1, 17.

sór og mælti: Guð láti mig gjalda þess nú og síðar, ef eg smakka
brauð eða nokkuð annað fyrir sólarlag. 36 Allur lýðurinn tók eftir því
og líkaði þeim það vel; yfir höfuð líkaði öllum lýðnum vel alt það,
sem konungurinn gjörði. 37 Og alt fólkið og allur Ísrael sannfærðist
um það á þeim degi, að konungur væri ekki valdur að vígi Abners
Nerssonar. 38 Konungur mælti og við menn sína: Vitið þér ekki, að
höfðingi og mikill maður er í dag fallinn í Ísrael? 39 En eg má mín
enn lítils, þótt eg sé smurður til konungs, og þessir menn, Zerújusynir,
eru mér yfirsterkari. Jahve gjaldi þeim, sem níðingsverkið hefir unnið,
svo sem hann á skilið fyrir níðingsverk sitt!

Ísbóset myrtur.

4 En er Ísbóset sonur Sáls frétti, að Abner væri dauður í Hebron,
féllust honum hendur, og allur Ísrael varð óttasleginn. 2 En Ís-
bóset sonur Sáls hafði tvo menn hjá sér, foringja fyrir ránsflokkum;
hét annar þeirra Baana, en hinn Rekab — synir Rimmóns frá Beerót,
af kynþætti Benjamíns; því að Beerót telst og með Benjamín. 3 En
Beerót-búar voru flúnir til Gittaím og hafa þeir verið þar sem hjábýl-
ingar fram á þennan dag. 4 Og Jónatan, sonur Sáls, átti son lama á
báðum fótum; hann var fimm vetra gamall, þegar fregnin kom um Sál
og Jónatan frá Jesreel. Þá tók fóstra hans hann og flýði; en í ofboð-
inu, er hún flýði, féll hann og varð lami; hann hét Mefíbóset. 5 En
synir Rimmóns frá Beerót, þeir Rekab og Baana, lögðu af stað og komu,
þá er heitast var dags, í hús Ísbósets; hafði hann þá lagt sig um mið-
degið. 6 En stúlkan, sem dyranna gætti, hafði verið að hreinsa hveiti
og hafði hana syfjað og var hún sofandi; þeir Rekab og Baana bróðir
hans læddust því inn. 7 Og er þeir komu inn í húsið, þá lá hann í
hvílu sinni í svefnhúsi sínu; en þeir báru vopn á hann og unnu á
honum og hjuggu af honum höfuðið. Því næst tóku þeir höfuð hans
og héldu áfram alla nóttina veginn yfir sléttlendið. 8 Og þeir færðu
Davíð í Hebron höfuðið af Ísbóset og mæltu við konunginn: Hér er
höfuð Ísbósets, sonar Sáls, — óvinar þíns, sem sat um líf þitt. Jahve
hefir nú látið herra mínum, konunginum, verða hefndar auðið á Sál og
niðjum hans. 9 En Davíð svaraði Rekab og Baana bróður hans, þeim
sonum Rimmóns frá Beerót, og mælti til þeirra: Svo sannarlega sem
Jahve lifir, sá er frelsað hefir líf mitt úr öllum nauðum: 10 þann mann,
sem færði mér tíðindin: Sjá, Sál er dauður! og hugðist færa mér
gleðitíðindi, hann lét eg handtaka og drepa í Ziklag og galt honum
þann veg sögulaunin. 11 Og þegar illir menn nú hafa myrt saklausan
mann í hvílu sinni í hans eigin húsi, — skyldi eg þá ekki miklu
fremur krefjast blóðs hans af ykkar hendi og afmá ykkur af jörðinni?
12 Síðan bauð Davíð sveinum sínum að drepa þá; þeir gjörðu svo og
hjuggu af þeim hendur og fætur og hengdu þá upp hjá tjörninni í
Hebron. En höfuð Ísbósets tóku þeir og jörðuðu það hjá Abner í
Hebron.

Davíð verður konungur yfir öllum Ísrael og sezt að í Jerúsalem.

5 Þá komu allar ættkvíslir Ísraels til Davíðs í Hebron og sögðu:
Sjá, vér erum hold þitt og bein! 2 Þegar um langa hríð, á meðan
Sál var konungur yfir oss, hefir þú verið fyrir Ísrael, bæði þegar hann

---

4, 2: Jós. 18, 25. **3:** Nehem. 11, 33. **4:** kap. 9, 3. **9:** 1 Kong. 1, 29. **10:** kap. 1, 15. **12:** kap. 3, 32. — **5, 1:** 1 Kron. 11, 1 n. **2:** 1 Sam. 18, 13. Sálm. 78, 70 n.

lagði af stað í stríð og þegar hann kom heim; auk þess hefir Jahve
við þig sagt: Þú skalt vera hirðir þjóðar minnar Ísraels og þú skalt
vera höfðingi yfir Ísrael! 3 Þá komu allir öldungar Ísraels til konungs-
ins í Hebron, og Davíð konungur gjörði við þá sáttmála í Hebron
frammi fyrir augliti Jahve, og þeir smurðu Davíð til konungs yfir Ísrael.
4 Þrjátíu ára gamall var Davíð, þá er hann varð konungur, og fjörutíu
ár ríkti hann. 5 Í Hebron ríkti hann sjö ár og sex mánuði yfir Júda,
og í Jerúsalem ríkti hann þrjátíu og þrjú ár yfir öllum Ísrael og Júda.
6 Og konungur og menn hans fóru til Jerúsalem í móti Jebúsítum,
sem bjuggu í því héraði; var þá sagt við Davíð: Þú munt eigi komast
hér inn, heldur munu blindir menn og haltir reka þig burt. Með því
áttu þeir við: Davíð mun ekki komast hér inn. 7 En Davíð tók vígið
Zíon, það er Davíðsborg. 8 Og Davíð sagði á þeim degi: Hver sem
vinnur sigur á Jebúsítum og kemst að vatnstokknum og að þeim höltu
og blindu, sem Davíð hatar í sálu sinni . . . .* Þaðan er
komið máltækið: Blindir og haltir komast ekki inn í húsið. 9 Því næst
settist Davíð að í víginu og nefndi hann það Davíðsborg. Hann reisti
og víggirðingar umhverfis, frá Milló og þaðan inn á við. 10 Og Davíð
efldist meir og meir, og Jahve, Guð hersveitanna, var með honum.
11 Og Híram, konungur í Týrus, gjörði menn á fund Davíðs og sendi
honum sedrustré, trésmiði og steinhöggvara, og reistu þeir höll handa
Davíð. 12 Og Davíð kannaðist við, að Jahve hefði staðfest konungdóm
hans yfir Ísrael og eflt konungsríki hans fyrir sakir þjóðar sinnar Ísraels.
13 Og Davíð tók sér enn hjákonur og konur í Jerúsalem, eftir að hann
var farinn burt frá Hebron; og Davíð fæddust enn synir og dætur.
14 Og þetta eru nöfn þeirra sona, sem honum fæddust í Jerúsalem:
Sammúa, Sóbab, Natan, Salómó, 15 Jíbhar, Elísúa, Nefeg, Jafía, 16 Elí-
sama, Eljada og Elífelet.

Davíð vinnur sigur á Filistum.

17 En er Filistar heyrðu að Davíð væri smurður til konungs yfir
Ísrael, lögðu allir Filistar af stað að leita Davíðs. Og er Davíð frétti
það, fór hann ofan í fjallvígið. 18 Og Filistar komu og dreifðu sér um
Refaím-dal. 19 Þá gekk Davíð til frétta við Jahve og sagði: Á eg að
fara móti Filistum? Munt þú gefa þá í hendur mér? Og Jahve svar-
aði Davíð: Far þú, því að eg mun vissulega gefa Filista í hendur þér.
20 Þá fór Davíð til Baal-Perazím. Og Davíð vann þar sigur á þeim og
sagði: Jahve hefir skolað burt óvinum mínum fyrir mér, eins og þegar
vatn ryður sér rás. Fyrir því var sá staður nefndur Baal-Perazím.
21 En þeir létu þar eftir skurðgoð sín, og Davíð og menn hans tóku
þau. 22 Og Filistar komu aftur og dreifðu sér um Refaím-dal. 23 Þá
gekk Davíð til frétta við Jahve, og hann svaraði: Far þú eigi í móti
þeim; far þú í bug og kom að baki þeim og ráð á þá fram undan
baka-trjánum. 24 Og þegar þú heyrir þyt af ferð í krónum baka-
trjánna, þá skalt þú hraða þér, því að þá fer Jahve fyrir þér, til þess
að ljósta her Filista. 25 Og Davíð gjörði eins og Jahve bauð honum,
og vann sigur á Filistum frá Geba alla leið til Geser.

4: 1 Kong. 2, 11. 1 Kron. 29, 27 n. **8:** * Frumtextinn er hér augsýnilega úr lagi færður og því óskiljanlegur. 1 Kron. 11, 6. **11:** 1 Kron. 14, 1 n. **14:** 1 Kron. 3. 5 n. 14, 4 n. **17:** 1 Kron. 14, 8 n.

Sáttmálsörkin flutt til Zíon.

6 Og Davíð safnaði enn saman öllu einvalaliði í Ísrael, þrjátíu
þúsundum manns. [2] Síðan tók Davíð sig upp og lagði af stað
með alt það lið, sem hjá honum var, til Baal í Júda, til þess að flytja
þaðan örk Guðs, sem kend er við nafn Jahve hersveitanna, hans sem
situr uppi yfir kerúbunum. [3] Og þeir óku örk Guðs á nýjum vagni
og tóku hana úr húsi Abínadabs, því er stóð á hæðinni, og stýrðu
þeir Ússa og Ahjó, synir Abínadabs, vagninum. [4] Ússa gekk með örk
Guðs, en Ahjó gekk fyrir örkinni. [5] Og Davíð og alt Ísraels hús dans-
aði fyrir Jahve af öllum mætti, með söng, gígjum, hörpum, bumbum,
bjöllum og skálabumbum. [6] En er þeir komu að láfa Nakóns, greip Ússa
hendinni í örk Guðs og hélt fast í hana, því að slakað hafði verið
á taumhaldinu við akneytin. [7] Þá upptendraðist reiði Jahve gegn Ússa,
og Guð laust hann þar, af því að hann hafði gripið hendi sinni í örk-
ina, og dó hann þar hjá örk Guðs. [8] En Davíð féll það þungt, að
Jahve hafði lostið Ússa svo hart, og hefir þessi staður verið nefndur
Peres-Ússa alt fram á þennan dag. [9] Og Davíð varð hræddur við Jahve
á þeim degi og sagði: Hvernig má þá örk Jahve komast til mín? [10] Og
Davíð vildi ekki flytja örk Jahve til sín í Davíðsborg, heldur sneri
hann með hana til húss Óbeð-Edóms í Gat. [11] Og örk Jahve var síðan
í húsi Óbeð-Edóms í Gat þrjá mánuði, og Jahve blessaði Óbeð-Edóm
og alt hans hús. [12] En er Davíð konungi komu þau tíðindi: Jahve
hefir blessað hús Óbeð-Edóms og alt, sem hann á, sakir Guðs arkar,
þá lagði Davíð af stað og sótti örk Guðs í hús Óbeð-Edóms og flutti
hana til Davíðsborgar með fögnuði. [13] Og er þeir, sem báru örk
Jahve, höfðu gengið sex skref, fórnaði hann nauti og alikálfi. [14] Og
Davíð dansaði af öllum mætti fyrir Jahve og var Davíð þá gyrtur lín-
hökli. [15] Og Davíð og alt Ísraels hús flutti örk Jahve upp með fagn-
aðarópi og lúðurhljómi. [16] En er örk Jahve kom í Davíðsborg, leit
Míkal, dóttir Sáls, út um gluggann; og er hún sá Davíð konung vera
að hoppa og dansa fyrir Jahve, fyrirleit hún hann í hjarta sínu. [17] Og
þeir fluttu örk Jahve inn og settu hana á sinn stað í tjaldi því, sem
Davíð hafði reisa látið yfir hana; og Davíð færði brennifórnir frammi
fyrir Jahve og heillafórnir. [18] Og er Davíð hafði fært brennifórnina
og heillafórnirnar, blessaði hann lýðinn í nafni Jahve hersveitanna.
[19] Hann úthlutaði og öllu fólkinu, öllum múg Ísraels, bæði körlum og
konum, hverjum fyrir sig einni brauðköku, einu kjötstykki og einni
rúsínuköku. Síðan fór allur lýðurinn burt, hver heim til sín. [20] En
er Davíð kom heim, til þess að heilsa fólki sínu, gekk Míkal, dóttir
Sáls, á móti honum og mælti: Tigulegur var Ísraels konungurinn í dag,
þar sem hann beraði sig í dag í augsýn ambátta þjóna sinna, eins og
þegar einhver af argasta skrílnum berar sig! [21] Þá sagði Davíð við
Míkal: Fyrir Jahve vil eg dansa, sem tekið hefir mig fram yfir föður
þinn og fram yfir alt hans hús, til þess að skipa mig höfðingja yfir
lýð Jahve, yfir Ísrael, og fyrir Jahve vil eg leika [22] og lítillækka mig
enn meir en þetta og líta smáum augum á sjálfan mig; en með am-
báttunum, sem þú talaðir um, — hjá þeim mun eg verða vegsamlegur.
[23] En Míkal, dóttir Sáls, var barnlaus til dauðadags.

6, 1: 1 Kron. 13, 5 n. **2:** Jós. 15, 9. 60. 1 Sam. 4, 4. **3:** 1 Sam. 7, 1. **6:** 1 Kron. 13, 9 n. **13:** 1 Kron. 15, 26 n. 1 Kong. 8, 5. **17:** 1 Kron. 16, 1 n. **18:** 1 Kong. 8, 55.

Davíð veitt fyrirheit.

7 Og svo bar til, þá er konungur sat í höll sinni — en Jahve hafði
þá veitt honum frið fyrir öllum óvinum hans alt í kring — [2] að
konungur sagði við Natan spámann: Sjá, eg bý í höll af sedrusviði,
en örk Guðs býr undir tjalddúk. [3] Natan svaraði konungi: Far þú og
gjör alt, sem þér er í hug, því að Jahve er með þér. [4] En hina sömu
nótt kom orð Jahve til Natans, svohljóðandi: [5] Far og seg þjóni mínum
um Davíð: Svo segir Jahve: Ætlar þú að reisa mér hús til að búa í?
[6] Eg hefi ekki búið í húsi síðan er eg leiddi Ísraelsmenn út af Egipta-
landi alt fram á þennan dag, heldur ferðaðist eg í tjaldi og búð.
[7] Alla þá stund, er eg hefi um farið meðal allra Ísraelsmanna, hefi eg
þá sagt nokkurt orð í þá átt við nokkurn af dómurum Ísraels, þá er
eg setti til að vera hirða lýðs míns Ísraels: Hví reisið þér mér ekki
hús af sedrusviði? [8] Og nú skalt þú svo segja þjóni mínum Davíð:
Svo segir Jahve hersveitanna: Eg hefi tekið þig úr haglendinu frá
hjarðmenskunni og sett þig höfðingja yfir lýð minn Ísrael; [9] eg hefi verið
með þér í öllu, sem þú hefir tekið þér fyrir hendur, og upprætt alla
óvini þína fyrir þér; og eg mun gjöra nafn þitt sem nafn hinna mestu
manna, sem á jörðinni eru, [10] og fá lýð mínum Ísrael stað og gróður-
setja hann þar, svo að hann geti búið á sínum stað og geti verið ör-
uggur úr því, og til þess að níðingar þjái hann ekki framar eins og
áður, [11] frá því er eg setti dómara yfir lýð minn Ísrael, og eg vil veita
honum frið fyrir öllum óvinum hans; og Jahve boðar þér, að Jahve
muni reisa þér hús. [12] Þegar æfi þín er öll og þú legst hjá feðrum
þínum, mun eg hefja afspring þinn eftir þig, þann er frá þér kemur,
og staðfesta konungdóm hans. [13] Hann skal reisa hús mínu nafni, og
eg mun staðfesta konungsstól hans að eilífu. [14] Eg vil vera honum
faðir og hann skal vera mér sonur, svo að þótt honum yfirsjáist, þá
mun eg hirta hann með manna vendi og manns barna höggum, [15] en
miskunn mína mun eg ekki frá honum taka, eins og eg tók hana frá
fyrirrennara þínum. [16] Hús þitt og ríki skal stöðugt standa fyrir mér
að eilífu; hásæti þitt skal vera óbifanlegt að eilífu. [17] Natan flutti Davíð
öll þessi orð og sagði honum sýn þessa alla. [18] Þá gekk Davíð konungur
inn og settist niður frammi fyrir Jahve og mælti: Hver er eg, drottinn
Jahve, og hvað er hús mitt, að þú skulir hafa leitt mig til þessa?
[19] Og þér nægði það eigi, drottinn Jahve, heldur hefir þú og fyrirheit
gefið um hús þjóns þíns langt fram í aldir, og það meira að segja á
mannlegan hátt, drottinn Jahve. [20] En hvað má Davíð enn við þig
mæla? Þú þekkir sjálfur þjón þinn, drottinn Jahve! [21] Sakir þjóns
þíns og að þínum vilja hefir þú gjört þetta, að boða þjóni þínum alla
þessa miklu hluti. [22] Fyrir því ert þú mikill, Jahve Guð, því að enginn
er sem þú og enginn er Guð nema þú, samkvæmt öllu því, er vér
höfum heyrt með eyrum vorum. [23] Og hvaða þjóð önnur á jörðunni
jafnast við lýð þinn Ísrael, að Guð hafi farið og keypt sér hana að
eignarlýð, aflað henni frægðar og gjört fyrir þá mikla hluti og hræði-
lega: stökt burt undan lýð sínum annari þjóð og guði hennar? [24] En
þú hefir gjört lýð þinn Ísrael að þínum lýð um aldur og æfi, og þú,
Jahve, gjörðist Guð þeirra. [25] Og lát þú, Jahve Guð, fyrirheit það, er
þú hefir gefið um þjón þinn og um hús hans, stöðugt standa um aldur
og æfi, og gjör þú svo sem þú hefir heitið. [26] Þá mun nafn þitt mikið

7, 1: 1 Kron. 17, 1 n. **2:** kap. 5, 11. **6:** 1 Kong. 8, 16. **8:** 1 Sam. 16, 11—13. Sálm. 78, 70. **12:** 1 Kong. 8, 20. 1 Kron. 17, 11 n. **13:** 1 Kong. 5, 5; 6, 12. 1 Kron. 28, 6. 7. Sálm. 89, 4 n. **14:** 1 Kron. 22, 10. Sálm. 89, 27. Hebr. 1, 5. **15:** 1 Sam. 15, 26. **17:** 1 Kron. 17, 15 n. **18:** 1 Mós. 32, 10 n. **23:** 5 Mós. 4, 7. 34.

verða að eilífu og hljóða svo: Jahve hersveitanna, Guð yfir Ísrael — og hús þjóns þíns Davíðs mun stöðugt standa fyrir þér. 27 Því að þú, Jahve hersveitanna, Guð Ísraels, hefir birt þjóni þínum þetta: Eg mun reisa þér hús — fyrir því hafði þjónn þinn djörfung til að bera þessa bæn fram fyrir þig. 28 Og nú, drottinn Jahve, þú ert Guð og þín orð eru sannleiki, og þú hefir gefið þjóni þínum þetta dýrlega fyrirheit, 29 virzt þú nú að blessa hús þjóns þíns, svo að það sé til að eilífu fyrir þínu augliti. Því að þú, drottinn Jahve, hefir fyrirheit gefið og fyrir blessun þína mun hús þjóns þíns blessað verða að eilífu.

Sigurvinningar Davíðs.

8 Eftir þetta vann Davíð sigur á Filistum og braut þá undir sig; og tók Davíð tauma höfuðstaðarins úr höndum Filista. 2 Hann vann og sigur á Móabítum og mældi þá með vað, það er að segja: hann lét þá leggjast niður á jörðina og mældi tvo vaði til lífláts og eina vaðlengd til að halda lífi. Þannig urðu Móabítar skattskyldir þegnar Davíðs. 3 Davíð vann og sigur á Hadadeser Rehóbssyni, konungi í Zóba, þá er hann fór leiðangur til að ná aftur ríki við Fljótið. 4 Vann Davíð af honum eitt þúsund og sjö hundruð riddara og tuttugu þúsundir fótgönguliðs. Lét Davíð skera sundur hásinarnar á öllum vagnhestunum og hélt aðeins hundrað hestum eftir af þeim. 5 Og er Sýrlendingar frá Damaskus komu til liðs við Hadadeser, konung í Zóba, þá feldi Davíð tuttugu og tvö þúsund manns af Sýrlendingum. 6 Og Davíð setti landstjóra á Sýrlandi, því er kent er við Damaskus, og urðu Sýrlendingar skattskyldir þegnar Davíðs. Þannig veitti Jahve Davíð sigur, hvert sem hann fór. 7 Davíð tók og hina gullnu skjöldu, er þjónar Hadadesers höfðu borið, og flutti þá til Jerúsalem. 8 Auk þess tók Davíð konungur afarmikið af eir í Teba og Berótaj, borgum Hadadesers. 9 En er Tóú, konungur í Hamat, frétti að Davíð hefði lagt að velli allan her Hadadesers, 10 þá sendi Tóú Hadóram son sinn á fund Davíðs konungs, til þess að heilsa á hann og árna honum heilla, er hann hafði barist við Hadadeser og unnið sigur á honum — því að Tóú átti í ófriði við Hadadeser —, og hafði hann með sér gripi af silfri, gulli og eiri. 11 Þá helgaði Davíð konungur einnig Jahve, ásamt silfri því og gulli, er hann hafði helgað frá öllum þeim þjóðum, er hann hafði undirokað: 12 frá Edóm, Móab, Ammónítum, Filistum, Amalek og af herfangi Hadadesers Rehóbssonar, konungs í Zóba. 13 Og Davíð jók orðstír sinn*, þá er hann sneri aftur og hafði unnið sigur á Sýrlendingum, með því að vinna sigur á Edómítum í Saltdalnum, átján þúsundum manns. 14 Og hann setti landstjóra í Edóm; um alt Edóm setti hann landstjóra, og þannig urðu allir Edómítar þegnar Davíðs. En Jahve veitti Davíð sigur, hvert sem hann fór. 15 Og Davíð ríkti yfir öllum Ísrael og lét alla þjóð sína njóta laga og réttar. 16 En Jóab Zerújuson var fyrir hernum og Jósafat Ahílúðsson var sagnameistari; 17 Zadók Ahítúbsson og Ahímelek Abjatarsson voru prestar og Seraja kanslari; 18 en Benaja Jójadason var fyrir Kretum og Pletum*, og synir Davíðs voru prestar.

Veglyndi Davíðs við Mefíbóset.

9 Og Davíð sagði: Er nú nokkur maður eftir orðinn af húsi Sáls? Honum vil eg miskunn auðsýna fyrir sakir Jónatans. 2 En af húsi

---

8, 1: 1 Kron. 18, 1 n. **2:** 4 Mós. 24, 17. **3:** 1 Sam. 14, 47. **4:** Jós. 11, 6. **13:** * Frumtextinn mjög óljós. **16:** kap. 20, 23 n. **18:** * Þ. e. fyrir lífverði konungs. — **9, 1:** 1 Sam. 20, 15.

Sáls var til maður, er Zíba hét. Hann var kallaður á fund Davíðs.
Og konungur sagði við hann: Ert þú Zíba? Og hann svaraði: Þinn
þjónn! [3] Þá mælti konungur: Er nokkur eftir af húsi Sáls, að eg
megi auðsýna honum miskunn Guðs? Og Zíba sagði við konung: Enn
er á lífi sonur Jónatans og er lami á báðum fótum. [4] Þá sagði kon-
ungur við hann: Hvar er hann? Og Zíba sagði við konung: Hann er
í húsi Makírs Ammíelssonar í Lódebar. [5] Þá sendi Davíð konungur
og lét sækja hann í hús Makírs Ammíelssonar í Lódebar. [6] Og Mefí-
bóset Jónatansson, Sálssonar, gekk fyrir Davíð, féll fram á ásjónu sína
og laut honum. Og Davíð sagði: Mefíbóset! Og hann svaraði: Hér
er þjónn þinn. [7] Þá mælti Davíð til hans: Ver þú óhræddur, því að
eg vil auðsýna þér miskunn fyrir sakir Jónatans, föður þíns, og fá þér
aftur allar jarðeignir Sáls forföður þíns, og þú skalt jafnan eta við mitt
borð. [8] Þá laut hinn og mælti: Hvað er þjónn þinn þess, að þú skiftir
þér af dauðum hundi, eins og mér? [9] Síðan kallaði konungur á Zíba,
þjón Sáls, og mælti til hans: Alt, sem Sál átti, og alt, sem hús hans
átti, gef eg syni herra þíns. [10] Skalt þú nú yrkja landið fyrir hann,
ásamt sonum þínum og þrælum, og hirða af því, svo að sonur herra
þíns hafi fæðu og megi eta. En Mefíbóset, sonur herra þíns, skal
jafnan eta við mitt borð. Og Zíba átti fimtán sonu og tuttugu þræla.
[11] Og Zíba sagði við konung: Þjónn þinn mun gjöra að öllu svo sem
minn herra konungurinn hefir boðið þjóni sínum. Og Mefíbóset át við
borð Davíðs, svo sem væri hann einn konungssona. [12] En Mefíbóset
átti ungan son, sem Míka hét; og allir, sem bjuggu í húsi Zíba, voru
þjónar Mefíbósets. [13] En Mefíbóset bjó í Jerúsalem, því að hann át
jafnan við borð konungs; en hann var haltur á báðum fótum.

Davíð á í ófriði við Ammóníta og Sýrlendinga.

10 Eftir þetta bar svo til, að konungur Ammóníta dó, og tók
Hanún sonur hans ríki eftir hann. [2] Þá sagði Davíð: Eg vil
sýna Hanún Nahassyni vináttu, eins og faðir hans sýndi mér vináttu.
Síðan sendi Davíð þjóna sína til að hugga hann eftir föðurmissinn.
En er þjónar Davíðs komu í land Ammóníta, [3] þá sögðu höfðingjar
Ammóníta við Hanún, herra sinn: Hyggur þú að Davíð vilji heiðra föður
þinn, er hann gjörir menn á þinn fund, til að hugga þig? Mun Davíð
ekki hafa sent þjóna sína á þinn fund, til þess að njósna í borginni
og kanna hana og kollvarpa henni síðan? [4] Þá lét Hanún taka þjóna
Davíðs og raka af þeim hálft skeggið og skera af þeim klæðin til hálfs,
upp á þjóhnappa, og lét þá síðan fara. [5] Davíð voru sögð þessi tíð-
indi, og sendi hann þá á móti þeim — því að mennirnir voru mjög
svívirtir — og konungur lét segja þeim: Verið í Jeríkó, unz skegg yðar
er vaxið, og komið síðan heim aftur.

[6] En er Ammónítar sáu, að þeir höfðu gjört sig illa þokkaða hjá
Davíð, sendu þeir menn og tóku á mála Sýrlendinga frá Bet-Rehób og
Sýrlendinga frá Zóba, tuttugu þúsundir fótgönguliðs, svo og konunginn
í Maaka með þúsund manns og tólf þúsund manns frá Tób. [7] En er
Davíð frétti það, sendi hann Jóab af stað með allan herinn, það er að
segja: kappana. [8] Ammónítar fóru og út og fylktu liði sínu fyrir utan
borgarhliðið, en Sýrlendingarnir frá Zóba og Rehób, svo og mennirnir
frá Tób og Maaka, stóðu úti á víðavangi einir sér. [9] En er Jóab sá,
að honum var búinn bardagi bæði að baki og að framan, valdi hann

---

3: kap. 4, 4. **8:** 1 Sam. 24, 15. **10:** kap. 19, 17. **11:** kap. 19, 28. — **10, 1:** 1 Kron. 19, 1 n. **6:** Dóm. 11, 3.

úr öllu einvalaliði Ísraels og fylkti því á móti Sýrlendingum. [10] Hitt
liðið fékk hann Abísaí bróður sínum, og fylkti hann því á móti Ammónítum.
[11] Og Jóab mælti: Ef Sýrlendingar bera mig ofurliði, þá
verður þú að hjálpa mér; en ef Ammónítar bera þig ofurliði, þá mun
eg koma þér til hjálpar. [12] Vertu hughraustur, og sýnum nú af oss
karlmensku fyrir þjóð vora og borgir Guðs vors — en Jahve gjöri það,
sem honum þóknast. [13] Síðan lagði Jóab og liðið, sem með honum var,
til orustu við Sýrlendinga, og þeir flýðu fyrir honum. [14] En er Ammónítar
sáu, að Sýrlendingar flýðu, lögðu þeir og á flótta fyrir Abísaí og
leituðu inn í borgina. En Jóab sneri heim frá Ammónítum og fór til
Jerúsalem.

[15] En er Sýrlendingar sáu, að þeir höfðu beðið ósigur fyrir Ísrael,
söfnuðust þeir saman. [16] Og Hadadeser sendi og bauð út Sýrlendingum,
sem voru hinumegin við Fljótið, og þeir komu til Helam; og Sóbak,
hershöfðingi Hadadesers, var fyrir þeim. [17] Og er Davíð var sagt frá
því, þá safnaði hann saman öllum Ísrael, fór yfir Jórdan og kom til
Helam. Sýrlendingar fylktu liði sínu í móti Davíð og börðust við hann.
[18] En Sýrlendingar flýðu fyrir Ísrael og Davíð feldi sjö hundruð vagnhesta
og fjörutíu þúsund manns af Sýrlendingum; hann særði og hershöfðingja
þeirra Sóbak, svo að hann dó þar. [19] En er konungarnir,
sem voru lýðskyldir Hadadeser, sáu, að þeir höfðu beðið ósigur fyrir
Ísrael, sömdu þeir allir frið við Ísrael og gjörðust lýðskyldir honum.
Upp frá því þorðu Sýrlendingar ekki að veita Ammónítum lið.

Davíð og Batseba.

11 Svo bar til árið eftir, um það leyti sem konungar eru vanir að
fara í hernað, að Davíð sendi Jóab af stað með menn sína og
allan Ísrael; og þeir herjuðu á Ammóníta og settust um Rabba; en
Davíð sat heima í Jerúsalem. [2] Nú vildi svo til eitt kveld, að Davíð
reis upp úr hvílu sinni og fór að ganga um gólf uppi á þaki konungshallarinnar;
sá hann þá ofan af þakinu konu vera að lauga sig; en
konan var forkunnar fögur. [3] Þá sendi Davíð og spurðist fyrir um
konuna, og honum var sagt: Það er Batseba Elíamsdóttir, kona Úría
Hetíta. [4] Og Davíð sendi menn og lét sækja hana. Og hún kom til
hans og hann lagðist með henni, því að hún hafði hreinsað sig af óhreinleika
sínum; síðan fór hún aftur heim til sín.

[5] En konan var þunguð orðin; og hún sendi og lét Davíð vita það
og mælti: Eg er með barni. [6] Davíð gjörði þá Jóab boð: Sendu
Úría Hetíta til mín. Og Jóab sendi Úría til Davíðs. [7] En er Úría kom
á hans fund, spurði Davíð, hvernig Jóab liði og hvernig honum liði
og hvernig hernaðurinn gengi. [8] Því næst sagði Davíð við Úría: Gakk
þú nú heim til þín og lauga fætur þína. Gekk Úría þá burt úr konungshöllinni
og var gjöf frá konungi borin á eftir honum. [9] En Úría
lagðist til hvíldar fyrir dyrum konungshallarinnar hjá öðrum þjónum
herra síns, en fór ekki heim til sín. [10] Menn sögðu Davíð frá því og
mæltu: Úría er ekki farinn heim til sín. Þá sagði Davíð við Úría:
Þú ert kominn úr ferð — hvers vegna fer þú ekki heim til þín? [11] Þá
sagði Úría við Davíð: Örkin og Ísrael og Júda búa í laufskálum og
herra minn Jóab og menn herra míns hafast við úti á bersvæði — og
þá ætti eg að fara heim til mín, til þess að eta og drekka og hvíla hjá
konu minni? Svo sannarlega sem Jahve lifir og þú lifir, það gjöri eg
ekki. [12] Þá sagði Davíð við Úría: Vertu þá hér líka í dag, en á morgun

---

11, 1: kap. 12, 26. 1 Kron. 20, 1. **4:** 3 Mós. 15, 19.

gef eg þér fararleyfi. Var Úría þann dag í Jerúsalem. [13] Daginn eftir
hafði Davíð hann í boði sínu, og hann át og drakk með honum, og
hann gjörði hann drukkinn. En um kveldið gekk hann burt og lagðist
til hvíldar hjá þjónum herra síns, en fór ekki heim til sín.
[14] Morguninn eftir skrifaði Davíð Jóab bréf og sendi það með Úría.
[15] Í bréfinu skrifaði hann svo: Setjið Úría fremstan í bardagann, þar
sem hann er harðastur, og hörfið aftur undan frá honum, svo að hann
verði ofurliði borinn og falli. [16] Jóab sat um borgina og skipaði nú
Úría þar til orustu, sem hann vissi að hraustir menn voru fyrir.
[17] Gjörðu borgarmenn síðan úthlaup og börðust við Jóab; féllu þá nokk-
urir af liðinu, af þjónum Davíðs; þá lét og Úría Hetíti líf sitt. [18] Þá
sendi Jóab og lét segja Davíð, hvernig farið hefði í orustunni, [19] og
hann lagði svo fyrir sendimanninn: Þegar þú hefir sagt konungi sem
greinilegast frá bardaganum, [20] og konungur þá verður reiður og segir
við þig: Hví fóruð þér svo nærri borginni í orustu? vissuð þér ekki
að þeir mundu skjóta á yður ofan af borgarveggnum? [21] Hver feldi
Abímelek Jerúbbesetsson? Kastaði ekki kona kvarnarsteini á hann
ofan af borgarveggnum, svo að hann dó í Tebez? Hví fóruð þér svo
nærri borgarveggnum? — þá skalt þú segja: Þjónn þinn, Úría Hetíti,
lét og lífið. [22] Síðan fór sendimaðurinn og kom og flutti Davíð alt,
sem Jóab hafði fyrir hann lagt, hvernig farið hefði í orustunni; varð
þá Davíð reiður Jóab og sagði við sendimanninn: Hví fóruð þér svo
nærri borginni í orustu? vissuð þér ekki að það mundi verða kastað
á yður ofan af borgarveggnum? Hver feldi Abímelek Jerúbbesetsson?
Kastaði ekki kona kvarnarsteini á hann ofan af borgarveggnum, svo að
hann dó í Tebez? Hví fóruð þér svo nærri borgarveggnum? [23] Þá
sagði sendimaðurinn við Davíð: Mennirnir voru oss yfirsterkari og voru
komnir í móti oss út á bersvæði; fyrir því urðum vér að sækja að
þeim alt að borgarhliðinu. [24] En þá skutu skotmennirnir á þjóna þína
niður af borgarveggnum, og féllu þá nokkurir af mönnum konungs og
þjónn þinn, Úría Hetíti, lét og lífið. [25] Þá sagði Davíð við sendimann-
inn: Svo skalt þú segja Jóab: Láttu þetta ekki á þig fá, því að sverðið
verður ýmist þessum eða hinum að bana; sæk þú vasklega að borg-
inni og brjót hana — og teldu þannig hug í hann. [26] En er kona Úría
frétti, að maður hennar Úría var fallinn, harmaði hún bónda sinn.
[27] En þegar sorgardagarnir voru liðnir, sendi Davíð og tók hana heim
til sín, og hún varð kona hans og fæddi honum son. En Jahve mis-
líkaði það, sem Davíð hafði gjört.

Natan kveður upp dóm sinn.

12 Og Jahve sendi Natan til Davíðs, og hann kom til hans og
sagði við hann: Tveir menn voru í sömu borg; annar var ríkur,
hinn fátækur. [2] Hinn ríki átti fjölda sauða og nauta, [3] en hinn fátæki
átti ekki nema eitt gimbrarlamb, sem hann hafði keypt og alið, og það
óx upp hjá honum og með börnum hans; það át af mat hans og
drakk af bikar hans og svaf við brjóst hans og var eins og dóttir hans.
[4] Þá kom gestur til ríka mannsins, og hann tímdi ekki að taka neinn
af sauðum sínum eða nautum, til þess að matreiða fyrir ferðamanninn,
sem til hans var kominn, heldur tók gimbrarlamb fátæka mannsins og
matbjó það fyrir manninn, sem kominn var til hans. [5] Þá reiddist
Davíð manninum ákaflega og sagði við Natan: Svo sannarlega sem
Jahve lifir: sá maður, sem slíkt hefir aðhafst, er dauða sekur; [6] og
lambið skal hann borga sjöfaldlega, fyrst hann gjörði slíkt og hafði

21: Dóm. 9, 53. — **12, 6:** 2 Mós. 22, 1.

enga meðaumkun. 7 En Natan sagði við Davíð: Þú ert maðurinn!
Svo segir Jahve, Ísraels Guð: Eg hefi smurt þig til konungs yfir Ísrael,
og eg hefi frelsað þig af hendi Sáls, 8 og eg gaf þér hús herra þíns og
lagði konur herra þíns upp að brjósti þér, og eg hefi fengið þér Ísraels
hús og Júda — og hefði það verið of lítið, mundi eg hafa bætt ein-
hverju við þig. 9 Hví hefir þú fyrirlitið orð Jahve með því að aðhafast
það, sem honum mislíkar? Úría Hetíta hefir þú felt með sverði og
konu hans hefir þú tekið þér fyrir konu, en sjálfan hann hefir þú myrt
með sverði Ammóníta. 10 Fyrir því skal sverðið aldrei víkja burt frá
húsi þínu, sakir þess að þú fyrirleizt mig og tókst konu Úría Hetíta
þér fyrir konu. 11 Svo segir Jahve: Sjá, eg læt ólán koma yfir þig frá
húsi þínu og tek konur þínar fyrir augunum á þér og gef þær öðrum
manni, svo að hann hvíli hjá konum þínum framan í þessari sól.
12 Því að þú hefir gjört þetta með launung, en eg mun framkvæma
þetta í augsýn alls Ísraels og í augsýn sólarinnar. 13 Þá sagði Davíð
við Natan: Eg hefi syndgað móti Jahve. Og Natan sagði við Davíð:
Jahve hefir og fyrirgefið þér synd þína; þú munt ekki deyja. 14 En
sakir þess að þú hefir smánað Jahve* með athæfi þínu, þá skal sá
sonur, sem þér er fæddur, vissulega deyja.

15 Síðan fór Natan heim til sín. En Jahve sló barnið, sem kona
Úría hafði fætt Davíð, svo að það varð sjúkt. 16 Og Davíð leitaði Guðs
vegna sveinsins og Davíð fastaði, og er hann kom heim, lagðist hann
til svefns á gólfinu um nóttina. 17 Þá gengu elztu mennirnir í húsi
hans til hans, til þess að fá hann til að rísa upp af gólfinu; en hann
vildi það ekki og neytti ekki matar með þeim. 18 En á sjöunda degi
dó barnið. Og þjónar Davíðs þorðu ekki að segja honum, að barnið
væri dáið, því að þeir hugsuðu með sér: Sjá, meðan barnið lifði, töl-
uðum vér við hann, en hann anzaði oss ekki; hvernig ættum vér þá
nú að segja við hann: Barnið er dáið! Hann kynni að fremja voða-
verk? 19 En Davíð sá, að þjónar hans voru að hvísla hver að öðrum,
og skildi Davíð þá, að barnið væri dáið. Og Davíð sagði við þjóna
sína: Er barnið dáið? og þeir sögðu: Já, það er dáið. 20 Þá stóð Davíð
upp af gólfinu, laugaðist og smurði sig og hafði klæðaskifti. Síðan
gekk hann í hús Jahve og baðst fyrir og fór því næst heim til sín og
bað um mat; var honum þá borinn matur, og hann neytti. 21 Þá sögðu
þjónar hans við hann: Hvað er þetta, sem þú hefir gjört? Meðan
barnið lifði, fastaðir þú og grézt vegna þess, en þegar barnið var dáið,
stóðst þú upp og mataðist? 22 Hann svaraði: Meðan barnið var á lífi,
fastaði eg og grét, því að eg hugsaði: Hver veit nema Jahve miskunni
mér, og barnið fái að lifa. 23 En fyrst það er nú dáið, hvers vegna
ætti eg þá að fasta? Mun eg geta látið það hverfa aftur? Eg fer til
þess, en það kemur eigi aftur til mín. 24 Og Davíð huggaði Batsebu
konu sína, og hann gekk inn til hennar og lagðist með henni, og hún
ól son, og hann nefndi hann Salómó og Jahve elskaði hann. 25 Og
hann fékk hann í hendur Natan spámanni og nefndi hann Jedídjah
vegna Jahve.

Rabba unnin og Ammónítum hegnt.

26 En Jóab herjaði á Rabba, borg Ammóníta, og vann lág-borgina.
27 Og Jóab gjörði menn til Davíðs og sagði: Eg hefi herjað á Rabba og
þegar unnið lág-borgina. 28 Safna nú saman því sem eftir er af liðinu

7: 1 Sam. 16, 1. 13. **11:** kap. 16, 22. **13:** kap. 24, 10. Sálm. 51, 2 n. **14:** * Texta-breyting, í stað »óvini Jahve«, sbr. 1 Sam. 25, 22. **24:** 1 Kron. 22, 9. **26:** kap. 11, 1. 1 Kron. 20, 1 n.

og sezt um borgina og vinn hana, svo að eg vinni ekki borgina og hún
verði ekki kend við mig. 29 Þá safnaði Davíð saman öllu liðinu og
fór til Rabba og herjaði á hana og vann hana. 30 Hann tók kórónu
Milkóms af höfði honum; hún vó talentu gulls og í henni var dýrindis
steinn; Davíð setti hana á höfuð sér og flutti mjög mikið herfang burt
úr borginni. 31 Hann flutti og burt fólkið, sem þar var, og setti það
við sagirnar, járnfleygana og járnaxirnar og lét það vinna að tiglgerð í
mótum. Svo fór hann með allar borgir Ammóníta. Síðan fór Davíð
ásamt öllu liðinu aftur heim til Jerúsalem.

Frá Amnon, Tamar og Absalóm.

13 Nú segir frá því, að Absalóm sonur Davíðs átti fríða systur,
sem hét Tamar, og Amnon sonur Davíðs feldi hug til hennar.
2 Og Amnon píndist svo, að hann varð sjúkur út af Tamar systur sinni;
því að hún var mey, og Amnon virtist eigi unt að gjöra henni neitt.
3 En Amnon átti vin, sem Jónadab hét, sonur Símea, bróður Davíðs;
og Jónadab þessi var mjög kænn maður. 4 Og hann sagði við hann:
Hví megrast þú svo, konungsson, dag frá degi? viltu ekki segja mér
það? Og Amnon sagði við hann: Eg felli hug til Tamar, systur Absal-
óms bróður míns. 5 Þá sagði Jónadab við hann: Legst þú í rekkju
og lát sem þú sért sjúkur, og þegar faðir þinn kemur til þess að vitja
um þig, þá skaltu segja við hann: Lát Tamar systur mína koma og
gefa mér að eta; ef hún byggi til matinn fyrir augum mér, svo að eg
gæti horft á, þá mundi eg eta úr hendi hennar. 6 Síðan lagðist Amnon
og lézt vera sjúkur. En er konungur kom að vitja um hann, sagði
Amnon við konung: Lát Tamar systur mína koma og gjöra tvær kökur
að mér áhorfandi, svo að eg megi eta þær úr hendi hennar. 7 Þá sendi
Davíð heim til Tamar og lét segja henni: Far þú í hús Amnons bróður
þíns og matreið handa honum. 8 Þá gekk Tamar í hús Amnons bróður
síns, en hann lá í rúminu. Og hún tók deig og hnoðaði og gjörði úr því
kökur að honum áhorfandi og bakaði kökurnar. 9 Og hún tók pönn-
una og steypti úr henni frammi fyrir honum, en hann vildi ekki eta.
Og Amnon mælti: Látið alla ganga út frá mér. Og allir gengu út frá
honum. 10 Þá sagði Amnon við Tamar: Kom þú með matinn inn í
svefnhúsið, svo að eg megi eta úr hendi þinni. Og Tamar tók kök-
urnar, sem hún hafði gjört, og færði Amnon bróður sínum inn í svefn-
húsið. 11 En er hún rétti honum þær að eta, þreif hann til hennar og
sagði við hana: Kom þú og legst með mér, systir mín! 12 En hún
sagði við hann: Nei, bróðir minn, svívirð mig eigi, því að slíkt við-
gengst ekki í Ísrael. Frem þú eigi slíka óhæfu. 13 Og hvað ætti eg
af mér að gjöra með vansæmd mína? Og þú mundir talinn eitt hið
versta varmenni í Ísrael. Tala þú heldur við konung, því að hann
mun ekki synja þér um mig. 14 En hann vildi ekki hlýða orðum henn-
ar, heldur lét hana kenna aflsmunar og nauðgaði henni og lagðist með
henni. 15 En síðan fékk Amnon mjög mikla óbeit á henni, svo að hin
mikla óbeit, er hann hafði á henni, var meiri en ástin, sem hann hafði
haft á henni. Og Amnon sagði við hana: Statt upp og haf þig á burt.
16 Þá sagði hún við hann: Nei, bróðir minn, því að þetta væri enn
meira vonzkuverk en það, er þú hefir á mér framið, að senda mig nú
burt. En hann vildi ekki hlýða orðum hennar. 17 Og hann kallaði á
svein sinn, er þjónaði honum, og mælti: Komið þessari burt frá mér
út á götuna, og lokaðu dyrunum á eftir henni. 18 En hún var í drag-

13, 1: kap. 3, 2 n. **3:** 1 Kron. 2, 13. **12:** 3 Mós. 18, 9; 20, 17.

kyrtli — því að svo voru fyrrum konungsdætur klæddar, meðan þær
voru meyjar. Og þjónn hans fór með hana út á götuna og lokaði
dyrunum á eftir henni. [19] Þá jós Tamar mold yfir höfuð sér og reif
sundur dragkyrtilinn, sem hún var í; lagði síðan hönd á höfuð sér og
gekk hljóðandi burt. [20] Og Absalóm bróðir hennar sagði við hana:
Hefir Amnon bróðir þinn verið hjá þér? Og þegi þú nú, systir mín,
hann er bróðir þinn. Láttu þetta ekki á þig fá. Og Tamar dvaldi
ein og yfirgefin í húsi Absalóms bróður síns. [21] Og er Davíð konungur
frétti alt þetta, varð hann reiður mjög, en hann vildi eigi hryggja
Amnon son sinn, því að hann elskaði hann, af því að hann var frum-
getningur hans. [22] En Absalóm mælti eigi orð við Amnon, hvorki ilt
né gott; því að Absalóm hataði Amnon fyrir það, að hann hafði svi-
virt Tamar systur hans.
[23] Tveimur árum síðar bar svo við, að Absalóm lét klippa sauði
sína í Baal-Hazór, sem er hjá Efraím, og bauð Absalóm til öllum
sonum konungs. [24] Absalóm gekk og fyrir konung og mælti: Sjá,
þjónn þinn lætur nú klippa sauði sína, og bið eg að konungurinn og
þjónar hans komi með þjóni þínum. [25] En konungur sagði við Absal-
óm: Nei, sonur minn, eigi skulum vér allir fara, svo að vér gjörum
þér eigi átroðning. Og þótt hann legði að honum, vildi hann ekki
fara, en bað hann vel fara. [26] Þá sagði Absalóm: Fyrst þú vilt ekki
fara, þá leyf þú að Amnon bróðir minn fari með oss. Konungur svar-
aði honum: Hví skal hann með þér fara? [27] En Absalóm lagði fast að
honum; lét hann þá Amnon fara með honum og alla konungssonu.
Og Absalóm gjörði veizlu, svo sem konungsveizla væri. [28] Og Absalóm
lagði svo fyrir sveina sína: Gefið gætur, þegar Amnon gjörist hreifur
af víninu og eg segi við yður: Drepið Amnon! — þá skuluð þér vega
hann. Óttist ekki, það er eg, sem lagt hefi þetta fyrir yður; verið hug-
rakkir og sýnið karlmensku. [29] Og sveinar Absalóms gjörðu svo við
Amnon, sem Absalóm hafði fyrir þá lagt. Þá spruttu allir synir kon-
ungs upp, stigu á bak múlum sínum og flýðu. [30] En meðan þeir voru
á leiðinni, kom sú fregn til konungs, að Absalóm hefði drepið alla
sonu konungs, og að enginn þeirra væri eftir skilinn. [31] Þá stóð kon-
ungur upp og reif sundur klæði sín og lagðist á jörðu, og allir þjónar
hans, þeir er stóðu umhverfis hann, rifu sundur klæði sín. [32] Þá tók
Jónadab, sonur Símea, bróður Davíðs, til máls og sagði: Herra minn,
hugsa þú ekki, að þeir hafi drepið alla hina ungu menn, sonu kon-
ungsins, því að Amnon einn er dauður; enda vissi á ilt svipurinn, sem
legið hefir um munn Absalóms, síðan er Amnon nauðgaði Tamar systur
hans. [33] Minn herra konungurinn láti þetta því eigi á sig fá og hugsi
ekki, að allir synir konungsins séu dauðir; nei, Amnon einn er dauður.
[34] En Absalóm flýði. En er varðsveininum varð litið upp, sá hann
margt manna koma ofan fjallið á veginum til Hórónaím. Varðmaður-
inn kom og sagði konungi frá og mælti: Eg sá menn koma af vegin-
um til Hórónaím niður undan fjallinu. [35] Þá sagði Jónadab við kon-
ung: Sjá, þar koma synir konungsins; svo hefir alt til gengið, sem
þjónn þinn sagði. [36] Og er hann hafði lokið máli sínu, sjá, þá komu
synir konungs og grétu hástöfum; konungur og þjónar hans tóku þá
og að gráta ákaflega. [37] En Absalóm flýði og fór til Talmaí Ammí-
húðssonar konungs í Gesúr. Og konungur harmaði son sinn alla daga.
[38] Og Absalóm flýði og fór til Gesúr og var þar í þrjú ár.

19: Jer. 2, 37. **32:** v. 3. **37:** kap. 3, 3.

Absalóm kemst aftur í sátt.

39 En konungur þráði að fara til Absalóms, því að hann hafði
huggast látið yfir því, að Amnon var dáinn.
14 Og er Jóab Zerújuson sá, að Absalóm var konungi enn hjart-
fólginn, 2 þá sendi Jóab til Tekóa og lét sækja þangað vitra konu
og sagði við hana: Þú skalt láta sem þú sért harmþrungin og klæðast
sorgarbúningi; smyr þig ekki með olíu, heldur vertu eins og kona, er
um langan tíma hefir syrgt látinn mann. 3 Gakk síðan fyrir konung
og mæl til hans á þessa leið: — og Jóab lagði henni orð í munn.
4 Síðan gekk konan frá Tekóa fyrir konung, féll fram á ásjónu sína
til jarðar og sýndi honum lotningu og mælti: Hjálpa mér, konungur!
5 Og konungur sagði við hana: Hvað gengur að þér? Hún svaraði:
Æ, eg er ekkja og maður minn er dáinn. 6 Og ambátt þín átti tvo
sonu; þeir urðu missáttir úti á akri og enginn var til að skilja þá;
laust þá annar þeirra bróður sinn og drap hann. 7 Sjá, þá reis öll ættin
upp á móti ambátt þinni og sagði: Sel fram bróðurmorðingjann, og
munum vér drepa hann fyrir líf bróður hans, er hann myrti, og tor-
tíma erfingjanum um leið. Og þann veg vilja þeir slökkva þann neista,
sem mér er eftir skilinn, svo að maðurinn minn láti hvorki eftir sig
nafn né niðja á jörðunni. 8 Og konungur sagði við konuna: Far þú
heim til þín; skipa mun eg fyrir um mál þitt. 9 En konan frá Tekóa
sagði við konunginn: Á mér hvíli sektin, minn herra konungur, og á
ættfólki mínu, en konungurinn sé sýkn saka og hásæti hans. 10 Þá
sagði konungur: Ef einhver segir eitthvað við þig, þá kom þú með
hann til mín, og skal hann eigi framar áreita þig. 11 Þá mælti hún:
Minstu, konungur! Jahve, Guðs þíns, svo að hefnandinn gjöri ekki enn
meira tjón og þeir tortími ekki syni mínum. Hann svaraði: Svo sann-
arlega sem Jahve lifir, skal ekki eitt hár sonar þíns falla til jarðar.
12 Þá mælti konan: Leyf þú ambátt þinni að tala eitt orð við þig, minn
herra konungur! Hann svaraði: Tala þú. 13 Þá mælti konan: Hvers
vegna hefir þú slíkt í hyggju gegn Guðs lýð? Og fyrst konungurinn
hefir kveðið upp þennan dóm, þá er hann sem sekur maður, þar sem
hann lætur ekki útlaga sinn hverfa heim aftur. 14 Því að deyja hljótum
vér, og vér erum eins og vatn, sem helt er á jörðina og eigi verður
náð upp aftur, og Guð hrífur eigi burt líf þess manns, sem á það hyggur,
að láta ekki útlagann vera lengur útskúfaðan frá sér. 15 En fyrir því
er eg komin, til þess að tala þessi orð við minn herra konunginn, að
fólkið gjörði mig hrædda; þá hugsaði ambátt þín með sér: Eg skal
tala við konunginn; má vera að konungurinn gjöri bón ambáttar
sinnar. 16 Því að konungurinn mun gjöra þá bón ambáttar sinnar, að
frelsa hana af hendi mannsins, sem leitast við að afmá bæði mig og
son minn úr arfleifð Guðs. 17 Þá hugsaði þerna þín með sjálfri sér:
Orð míns herra konungsins skulu verða mér til fróunar; því að minn
herra konungurinn líkist í því engli Guðs, að hann hlýðir á gott og ilt;
og Jahve, Guð þinn, sé með þér. 18 Þá svaraði konungur og sagði við
konuna: Leyn þú mig engu, er eg vil spyrja þig. Konan svaraði:
Tala þú, minn herra konungur! 19 Þá mælti konungur: Er ekki Jóab
í ráðum með þér um alt þetta? Konan svaraði og sagði: Svo sannar-
lega sem þú lifir, minn herra konungur, er eigi unt að fara utan um
nokkuð af því, sem minn herra konungurinn hefir sagt, hvorki til
hægri né vinstri handar; það var einmitt þjónn þinn Jóab, sem bauð
mér þetta, og hann lagði þernu þinni öll þessi orð í munn. 20 Jóab
þjónn þinn hefir gjört þetta, til þess að láta málið líta öðru vísi út;

14, 17: kap. 19, 27. 1 Sam. 29, 9.

en herra minn jafnast við engil Guðs að vizku, svo að hann veit alt,
sem við ber á jörðunni. 21 Þá sagði konungur við Jóab: Gott og vel,
eg skal gjöra það; far þú og sæk þú sveininn Absalóm. 22 Þá féll
Jóab fram á andlit sitt til jarðar og laut konungi og kvaddi hann.
Og Jóab mælti: Nú veit þjónn þinn, að eg hefi fundið náð í augum
míns herra konungsins, þar sem konungurinn hefir látið að orðum
þjóns síns. 23 Síðan lagði Jóab af stað og fór til Gesúr og hafði Absal-
óm aftur heim með sér til Jerúsalem. 24 En konungur sagði: Fari
hann heim til sín, en fyrir mín augu skal hann ekki koma. Þá fór
Absalóm heim til sín, og kom ekki fyrir augu konungs.
25 En í öllum Ísrael var enginn maður eins fríður og Absalóm,
og fór mikið orð af því; frá hvirfli til ilja voru engin lýti á honum.
26 Og þegar hann lét skera hár sitt — en hann lét jafnan skera það á
árs fresti, af því að það varð honum svo þungt, að hann hlaut að láta
skera það —, þá vó hárið af höfði hans tvö hundruð sikla silfurs á
konungsvog. 27 Og Absalóm fæddust þrír synir og ein dóttir, er Tamar
hét; hún var kona fríð sýnum.
28 Absalóm var svo tvö ár í Jerúsalem, að hann kom ekki fyrir
augu konungs. 29 Þá sendi Absalóm til Jóabs þess erindis, að senda hann
til konungs, en hann vildi ekki koma til hans; sendi hann þá í annað
sinn, en hann vildi ekki koma. 30 Þá sagði hann við þjóna sína: Sjáið,
Jóab á akur áfastan við minn og þar hefir hann bygg; farið og kveikið
í honum. Og þjónar Absalóms kveiktu í akrinum. 31 Þá fór Jóab af
stað og kom í hús Absalóms og sagði við hann: Hví hafa þjónar þínir
kveikt í akri mínum? 32 Absalóm sagði við Jóab: Sjá, eg sendi til þín
og lét segja: Kom þú hingað og vil eg senda þig til konungs með
þessa orðsending: Til hvers kom eg frá Gesúr? betra væri mér að vera
þar enn. En nú vil eg fá að koma fyrir augu konungs; sé eg sekur,
þá drepi hann mig. 33 Þá gekk Jóab fyrir konung og sagði honum
þetta. Lét hann þá kalla Absalóm, og gekk hann fyrir konung og
laut á andlit sitt til jarðar fyrir konungi. Og konungur kysti Absalóm.

Uppreisn Absalóms.

15 Eftir þetta bar það til, að Absalóm fékk sér vagna og hesta
og fimtíu menn, sem fyrir honum hlupu. 2 Og Absalóm lagði
það í vana sinn að nema staðar snemma morguns við veginn, sem lá
inn að borgarhliðinu, og hann kallaði á hvern þann mann, er í máli
átti og fyrir því leitaði á konungs fund, til þess að fá úrskurð hans,
og mælti: Frá hvaða borg ert þú? Og segði hann: Þjónn þinn er af
einni ættkvísl Ísraels, 3 þá sagði Absalóm við hann: Sjá, málefni þitt
er gott og rétt, en konungur hefir engan sett, er veiti þér áheyrn. 4 Og
Absalóm sagði: Eg vildi óska að eg væri skipaður dómari í landinu,
svo að hver maður, sem ætti í þrætu eða hefði mál að sækja, gæti
komið til mín; þá skyldi eg láta hann ná rétti sínum. 5 Og þegar ein-
hver kom til hans, til þess að lúta honum, rétti hann fram höndina,
dró hann að sér og kysti hann. 6 Svo gjörði Absalóm við alla Ísraels-
menn, þá er leituðu á konungs fund, til þess að fá úrskurð hans. Og
þann veg stal Absalóm hjörtum Ísraelsmanna.
7 Og það bar til fjórum árum síðar, að Absalóm sagði við konung:
Leyf mér að fara og efna heit mitt í Hebron, það er eg hefi gjört
Jahve. 8 Því að þjónn þinn gjörði svolátandi heit, þá er hann dvaldist
í Gesúr á Sýrlandi: Ef Jahve flytur mig aftur til Jerúsalem, þá skal eg

---

23: kap. 13, 37. — **15, 1:** 1 Kong. 1, 5. **8:** 1 Mós. 28, 20 n.

þjóna Jahve. [9] Konungur svaraði honum: Far þú í friði! Lagði hann
þá af stað og fór til Hebron. [10] En Absalóm gjörði menn á laun til
allra ættkvísla Ísraels með svolátandi orðsending: Þegar þér heyrið
lúðurhljóm, þá segið: Absalóm er orðinn konungur í Hebron. [11] Með
Absalóm fóru tvö hundruð manns úr Jerúsalem, er hann kvaddi til
farar með sér; fóru þeir í grandleysi og vissu ekki hvað undir bjó.
[12] Og er Absalóm var að fórnum, sendi hann eftir Akítófel Gílóníta,
ráðgjafa Davíðs, til Gíló, ættborgar hans. Og samsærið magnaðist og
æ fleiri og fleiri menn gengu í lið með Absalóm. [13] Nú komu menn
til Davíðs og sögðu honum: Hugur Ísraelsmanna hefir snúist til Absal-
óms. [14] Þá sagði Davíð við alla þjóna sína, þá er með honum voru í
Jerúsalem: Af stað! Vér skulum flýja, því að öðrum kosti munum
vér ekki komast undan Absalóm. Hraðið yður, svo að hann komi
ekki skyndilega og nái oss, færi oss ógæfu að höndum og taki borgina
herskildi. [15] Og þjónar konungs svöruðu konungi: Alveg eins og minn
herra konungurinn vill — sjá, vér erum þjónar þínir. [16] Þá lagði kon-
ungur af stað og alt hans hús með honum; en konungur lét tíu hjá-
konur eftir verða til þess að gæta hússins. [17] Og konungur lagði af
stað og allir þjónar hans með honum. Og þeir námu staðar við yzta
húsið, [18] en alt fólkið og allir Kretar og Pletar gengu fram hjá honum;
enn fremur gengu allir menn Íttaís frá Gat, sex hundruð manns, er
komnir voru með honum frá Gat, fram hjá í augsýn konungs. [19] Þá
sagði konungur við Íttaí frá Gat: Hvers vegna fer þú og með oss?
Snú aftur og ver með konungi, því að þú ert útlendingur og meira að
segja útlægur gjör úr átthögum þínum. [20] Þú komst í gær, og í dag
ætti eg að fá þig til að reika um með oss, þar sem eg verð að fara
þangað sem verkast vill. Snú þú aftur og haf með þér sveitunga þína.
Jahve mun auðsýna þér miskunn og trúfesti. [21] En Íttaí svaraði kon-
ungi: Svo sannarlega sem Jahve lifir, og svo sannarlega sem minn
herra konungurinn lifir: á þeim stað, sem minn herra konungurinn
verður — hvort sem það verður til dauða eða lífs, — þar mun og
þjónn þinn verða. [22] Þá sagði Davíð við Íttaí: Jæja, far þú þá fram
hjá. Þá fór Íttaí frá Gat fram hjá og allir hans menn og öll börnin,
sem með honum voru. [23] En alt landið grét hástöfum, meðan alt fólkið
gekk fram hjá. En konungur stóð í Kídron-dal, meðan alt fólkið gekk
fram hjá honum í áttina til olíutrésins, sem er í eyðimörkinni. [24] Þar
var og Zadók og Abjatar og allir Levítarnir með honum; báru þeir
sáttmálsörk Guðs; og þeir settu niður örk Guðs, unz allur lýðurinn úr
borginni var kominn fram hjá. [25] Og konungur sagði við Zadók:
Flyt þú örk Guðs aftur inn í borgina; finni eg náð í augum Jahve,
mun hann leiða mig heim aftur og láta mig sjá sjálfan sig og bústað
sinn. [26] En ef hann hugsar svo: Eg hefi ekki þóknun á þér — þá er
eg hér, gjöri hann við mig sem honum gott þykir. [27] Þá mælti kon-
ungur við Zadók höfuðprest: Far þú aftur til borgarinnar í friði og
Akímaaz sonur þinn og Jónatan sonur Abjatars — báðir synir ykkar
með ykkur. [28] Hyggið að! eg ætla að hafast við hjá vöðunum í eyði-
mörkinni, þar til er mér kemur frá yður tíðindasögn. [29] Síðan fluttu
þeir Zadók og Abjatar örk Guðs aftur til Jerúsalem og dvöldust þar.
[30] En Davíð gekk upp Olíufjallið; fór hann grátandi og huldu höfði.
Hann gekk berfættur, og alt fólkið, sem með honum var, huldi höfuð
sín og gekk hágrátandi. [31] Og er Davíð bárust þau tíðindi, að Akítófel
væri meðal þeirra, er samsærið höfðu gjört við Absalóm, þá sagði
Davíð: Gjör þú, Jahve, ráð Akítófels að heimsku. [32] En er Davíð var

---

12: 1 Kron. 27, 33. **23:** Jóh. 18, 1. **26:** 1 Sam. 3, 18. **30:** Est. 6, 12. Jer. 14, 3. 4.

kominn efst upp á fjallið, þar sem menn voru vanir að tilbiðja Guð,
þá mætti honum Húsaí Arkíti í rifnum kyrtli og með mold á höfði sér.
33 Davíð sagði við hann: Farir þú með mér, verður þú mér til þyngsla.
34 En ef þú fer aftur til borgarinnar og segir við Absalóm: Þér vil eg
þjóna, konungur; föður þínum hefi eg áður þjónað, en nú vil eg þjóna
þér — þá getur þú ónýtt ráð Akítófels fyrir mig. 35 Þar hefir þú hjá
þér prestana Zadók og Abjatar; alt, sem þú fréttir úr konungshöllinni,
skalt þú segja prestunum Zadók og Abjatar. 36 Þeir hafa þar hjá sér
báða sonu sína, Zadók Akímaaz og Abjatar Jónatan. Látið þá færa
mér öll þau tíðindi, sem þér fáið. 37 Síðan fór Húsaí, stallari Davíðs,
til borgarinnar; Absalóm fór og til Jerúsalem.

Zíba og Símeí.

16 En er Davíð var kominn spölkorn frá hæðinni, kom Zíba,
sveinn Mefíbósets, í móti honum með tvo söðlaða asna, klyfjaða
tvö hundruð brauðum, hundrað rúsínukökum, hundrað aldinkökum og
vínlegli. 2 Konungur mælti við Zíba: Hvað ætlar þú að gjöra við þetta?
Zíba svaraði: Asnarnir eru ætlaðir konungsfólkinu til reiðar, brauðin
og aldinin til matar þjónustuliðinu og vínið til drykkjar þeim, er ör-
magnast kunna á eyðimörkinni. 3 Þá mælti konungur: Hvar er sonur
herra þíns? Og Zíba svaraði konungi: Hann er kyrr í Jerúsalem, því
að hann hugsaði: Í dag mun Ísraels hús fá mér aftur konungsríki
föður míns. 4 Þá sagði konungur við Zíba: Sjá, alt sem Mefíbóset á,
það sé þitt! Zíba mælti: Eg hneigi mig! Mætti eg jafnan finna náð
í augum þínum, minn herra konungur.
5 En er Davíð konungur kom til Bahúrím, kom þaðan maður af
kynþætti Sáls, sem Símeí hét, Gerasson, hann kom bölvandi og ragn-
andi 6 og kastaði steinum að Davíð og öllum þjónum Davíðs konungs,
en alt fólkið og allir kapparnir gengu til hægri og vinstri hliðar honum.
7 En Símeí komst svo að orði í formælingum sínum: Burt, burt, blóð-
hundurinn og hrakmennið! 8 Nú lætur Jahve þér í koll koma alt blóð
ættar Sáls, í hvers stað þú ert konungur orðinn, og Jahve hefir gefið
konungdóminn í hendur Absalóm syni þínum; og nú er ógæfan yfir
þig komin, af því að þú ert blóðhundur. 9 Þá mælti Abísaí Zerújuson
við konung: Hví skal þessi dauði hundur formæla mínum herra kon-
unginum? Lát mig fara og stýfa af honum hausinn. 10 En konungur
svaraði: Hvað hefi eg saman við yður að sælda, Zerújusynir? Ef hann
formælir og ef Jahve hefir sagt honum: Formæl Davíð! — hver vogar
þá að segja: Hví gjörir þú þetta? 11 Og Davíð sagði við Abísaí og við
alla þjóna sína: Sjá, fyrst sonur minn, sem út genginn er af lendum
mínum, situr um líf mitt, hví þá ekki þessi Benjamíníti? Látið hann
í friði og lofið honum að formæla, því að Jahve hefir sagt honum það.
12 Vera má að Jahve líti á eymd mína og bæti mér formæling hans í
dag með góðu. 13 Síðan fór Davíð og menn hans leiðar sinnar, en
Símeí gekk í fjallshlíðinni á hlið við hann og formælti honum í sí-
fellu, kastaði steinum að honum og lét moldarhnausana dynja á honum.
14 Síðan kom konungur og alt fólkið, sem með honum var, uppgefið til
Jórdanar og hvíldi sig þar.

37: 1 Kron. 27, 33. — **16, 1:** kap. 9, 2. **5:** 1 Kong. 2, 8. **9:** 2 Mós. 22, 28. 1 Sam.
26, 8. **10:** kap. 19, 22.

Akítófel og Húsaí leggja Absalóm ráð.

15 En Absalóm og allir Ísraelsmenn komu til Jerúsalem og Akítófel
með honum. 16 Og er Húsaí Arkíti, vinur Davíðs, kom til Absalóms,
sagði Húsaí við Absalóm: Konungurinn lifi! konungurinn lifi! 17 Þá
sagði Absalóm við Húsaí: Er þetta kærleikur þinn til vinar þíns?
Hvers vegna fórst þú ekki með vini þínum? 18 Húsaí sagði þá við
Absalóm: Nei, því að þann, sem Jahve og þessi lýður og allir Ísraels-
menn velja — hans maður vil eg vera og hjá honum vil eg dveljast.
19 Og í annan stað: Hverjum veiti eg þjónustu? Er það ekki syni hans?
Eins og eg hefi veitt föður þínum þjónustu, svo mun eg og veita þér.
20 Þá sagði Absalóm við Akítófel: Leggið nú ráð á, hvað vér skulum
gjöra! 21 Akítófel sagði við Absalóm: Gakk þú inn til hjákvenna föður
þíns, sem hann lét eftir verða, til þess að gæta hallarinnar; mun þá
allur Ísrael frétta, að þú sért orðinn óþokkaður af föður þínum og mun
þá öllum þínum mönnum vaxa hugur. 22 Þá tjölduðu þeir fyrir Absal-
óm á þakinu, og Absalóm gekk inn til hjákvenna föður síns í augsýn
alls Ísraels. 23 En þau ráð, er Akítófel réð, þóttu í þá daga eins góð
og gild, sem gengið væri til frétta við Guð — svo mikils máttu sín öll
ráð Akítófels, bæði hjá Davíð og Absalóm.

17 Síðan sagði Akítófel við Absalóm: Eg ætla að velja úr tólf
þúsund manns, leggja af stað og veita Davíð eftirför þegar í nótt
2 og ráða á hann, meðan hann er þreyttur og ráðþrota, og skjóta hon-
um skelk í bringu; mun þá alt liðið, sem með honum er, leggja á
flótta, en eg mun drepa konunginn einan; 3 síðan mun eg leiða aftur
alt fólkið til þín, eins og þegar brúður hverfur aftur til manns síns;
það er þó ekki nema einn maður, sem þú vilt feigan, en allur lýður-
inn mun hafa frið.

4 Þetta ráð geðjaðist Absalóm vel og öllum öldungum Ísraels. 5 Og
Absalóm sagði: Kallið og á Húsaí Arkíta, svo að vér megum einnig
heyra, hvað hann leggur til. 6 Þá kom Húsaí til Absalóms, og Absal-
óm sagði við hann: Þannig hefir Akítófel talað; eigum vér að gjöra
það, sem hann segir? Ef eigi, þá tala þú! 7 Þá sagði Húsaí við Absal-
óm: Ráð það, er Akítófel að þessu sinni hefir ráðið, er ekki gott. 8 Og
Húsaí sagði: Þú þekkir föður þinn og menn hans, að þeir eru hinir
mestu kappar og grimmir í skapi, eins og birna á mörkinni, sem rænd
er húnum sínum; auk þess er faðir þinn maður vanur bardögum og
lætur eigi fyrir berast um nætur hjá liðinu; 9 sjá, hann mun nú hafa
falið sig í einhverri gryfjunni eða einhverstaðar annarstaðar — ef nokk-
urir af þeim falla í fyrstu og það spyrst, munu menn segja: Lið það,
sem fylgir Absalóm, hefir beðið ósigur. 10 Þá mun svo fara, að jafnvel
hreystimennið með ljónshjartað mun láta hugfallast, því að allur Ísrael
veit, að faðir þinn er hetja og þeir hraustmenni, sem með honum eru.
11 En þetta er mitt ráð: Allur Ísrael frá Dan til Beerseba skal saman
safnast til þín, svo fjölmennur sem sandur á sjávarströndu, og sjálfur
fer þú meðal þeirra. 12 Og ef vér þá hittum hann einhverstaðar, hvar
sem hann nú kann að finnast, þá skulum vér steypa oss yfir hann,
eins og dögg fellur á jörðu, og af honum og öllum þeim mönnum, sem
með honum eru, skal ekki einn eftir verða. 13 Og ef hann leitar inn
í einhverja borg, skal allur Ísrael bera vaði að þeirri borg, og síðan
skulum vér draga hana ofan í ána, unz þar finst ekki einu sinni stein-
vala. 14 Þá sagði Absalóm og allir Ísraelsmenn: Betra er ráð Húsaí
Arkíta en ráð Akítófels! því að Jahve hafði ákveðið að ónýta hið góða
ráð Akítófels, til þess að hann gæti látið ógæfuna koma yfir Absalóm.

16: kap. 15, 37. **21:** kap. 15, 16. **22:** kap. 12, 11. 12. — **17, 5:** kap. 16, 16.

Húsaí gjörir Davíð orð.

15 Þá sagði Húsaí við prestana Zadók og Abjatar: Það og það
hefir Akítófel ráðið Absalóm og öldungum Ísraels, og það og það hefi
eg ráðið. 16 Sendið því sem skjótast og segið Davíð: Lát þú eigi fyrir-
berast í nótt við vöðin í eyðimörkinni, heldur far þú yfir um, svo að
konungur og alt liðið, sem með honum er, tortímist ekki skyndilega.
17 En Jónatan og Akímaaz stóðu við Rógel-lind, og stúlka nokkur var
vön að fara og færa þeim tíðindin, en þeir fóru þá jafnan og sögðu
Davíð konungi frá, því að þeir máttu ekki láta sjá, að þeir kæmu inn
í borgina. 18 En sveinn nokkur sá þá og sagði Absalóm frá. Fóru
þeir þá báðir brott í skyndi og komu til húss manns nokkurs í Bahúrím;
hann átti brunn í húsagarði sínum, og stigu þeir ofan í brunninn;
19 en húsfreyja tók dúk og breiddi yfir brunninn og stráði yfir grjónum,
að eigi skyldi á bera. 20 Og menn Absalóms komu til konunnar í húsið
og sögðu: Hvar eru þeir Akímaaz og Jónatan? Konan svaraði þeim:
Þeir eru farnir yfir ána. Þeir leituðu, en fundu þá ekki, og sneru
aftur til Jerúsalem. 21 En er þeir voru burt farnir, stigu hinir upp úr
brunninum, héldu áfram og fluttu Davíð konungi tíðindin. Og þeir
sögðu við Davíð: Takið yður upp og farið sem skjótast yfir ána, því
að þau ráð hefir Akítófel ráðið móti yður. 22 Þá tók Davíð sig upp
og alt liðið, sem með honum var, og fóru yfir Jórdan. Og er lýsti af
degi, var enginn sá, er ekki hefði farið yfir Jórdan.
23 En er Akítófel sá, að eigi var farið að ráðum hans, söðlaði hann
asna sinn, lagði af stað og fór heim til sín í borg sína, ráðstafaði húsi sínu
og hengdi sig, og lét þannig líf sitt; var hann síðan jarðaður hjá föður sínum.

Davíð í Mahanaím. Unninn sigur á Absalóm.

24 Davíð var kominn til Mahanaím, þegar Absalóm fór yfir Jórdan,
og allir Ísraelsmenn með honum. 25 Og Absalóm setti Amasa yfir her-
inn í stað Jóabs, en Amasa var sonur Ísmaelíta nokkurs, er Jítra hét
og gengið hafði inn til Abígal, dóttur Ísaí, systur Zerúju, móður Jóabs.
26 Og Ísrael og Absalóm settu herbúðir sínar í Gíleað-landi. 27 En er
Davíð kom til Mahanaím, fluttu þeir Sóbí Nahasson frá Rabba, borg
Ammóníta, Makír Ammíelsson frá Lódebar og Barsillaí Gíleaðíti frá
Rógelím þangað 28 hvílur, ábreiður, skálar og leirker og færðu Davíð og
liðinu, sem með honum var, hveiti, bygg, mjöl, bakað korn, baunir,
flatbaunir, 29 hunang, rjóma, sauði og osta úr kúamjólk til að eta, því
að þeir hugsuðu: Liðið er orðið hungrað, þreytt og þyrst á eyðimörkinni.
18 Davíð kannaði nú liðið, sem með honum var, og setti yfir þá
þúsundhöfðingja og hundraðshöfðingja. 2 Og Davíð skifti liðinu
í þrent; var þriðjungur undir forustu Jóabs, þriðjungur undir forustu
Abísaí Zerújusonar, bróður Jóabs, og þriðjungur undir forustu Íttaí frá
Gat. Og konungur sagði við liðið: Eg er fastráðinn í að fara með
yður í stríðið. 3 Liðið svaraði: Þú skalt hvergi fara. Því að þótt vér
flýjum, munu þeir eigi hirða um oss, og þótt helmingurinn af oss
félli, mundu þeir ekki hirða um oss, því að þú ert sem tíu þúsundir
af oss. Er og betra, að þú sért viðbúinn að koma oss til liðs úr
borginni. 4 Þá sagði konungur við þá: Svo vil eg gjöra, sem yður lízt.
Þá nam konungur staðar öðrumegin við borgarhliðið, en alt liðið hélt
af stað, hundruðum og þúsundum saman. 5 En konungur lagði svo
fyrir þá Jóab, Abísaí og Íttaí: Farið vægilega með sveininn Absalóm.
Og alt liðið heyrði konung bjóða hershöfðingjunum svo um Absalóm.

19: Jós. 2, 6. **25:** 1 Kron. 2, 16 n. **27:** kap. 9, 4; 19, 32. 1 Kong. 2, 7. — **18, 2:** kap. 15, 19. **3:** kap. 21, 17.

[6] Síðan hélt liðið út til bardaga við Ísrael, og hófst orusta í Efraím-
skógi. [7] Biðu Ísraelsmenn þar ósigur fyrir Davíðs mönnum; varð þar
mikið mannfall á þeim degi: tuttugu þúsundir manns. [8] Dreifðist bar-
daginn þar um alt landið, og varð skógurinn fleiri mönnum að líftjóni
heldur en sverðið hafði orðið þann dag. [9] Þá vildi svo til, að Absalóm
rakst á menn Davíðs. En Absalóm reið múl einum, og rann múllinn
inn undir þétt lim mikillar eikar og festist höfuð hans í eikinni; hékk
hann þar milli himins og jarðar, en múllinn, sem hann reið, rann
undan honum. [10] Þetta sá maður nokkur, sagði Jóab frá því og mælti:
Sjá, eg sá Absalóm hanga í eik einni. [11] Þá sagði Jóab við manninn,
sem færði honum tíðindin: Nú, fyrst þú sást hann, hví vanst þú þá
ekki þegar á honum? Þá skyldi eg hafa gefið þér tíu sikla silfurs og
belti. [12] Þá sagði maðurinn við Jóab: Þó að taldir væru í lófa mér
þúsund siklar silfurs, mundi eg samt ekki leggja hönd á konungsson,
því að í áheyrn vorri lagði konungur svo fyrir þig, Abísaí og Íttaí:
Gætið sveinsins Absalóms. [13] En ef eg hefði breytt sviksamlega við
hann — og enginn hlutur er konungi hulinn —, þá mundir þú hafa
staðið fjarri. [14] Þá sagði Jóab: Ekki má eg þá lengur tefja hjá þér;
greip þrjú skotspjót og rak þau í brjóst Absalóms. En með því að
hann enn var með lífi í limi eikarinnar, [15] þustu að tíu knapar, skjald-
sveinar Jóabs, og lustu Absalóm til bana. [16] Þá lét Jóab þeyta lúður-
inn, og liðið hætti að elta Ísrael, því að Jóab stöðvaði herinn. [17] Síðan
tóku þeir Absalóm, köstuðu honum í gryfju eina mikla þar á skógin-
um og urpu yfir hann afarmikla steindys, en allir Ísraelsmenn flýðu,
hver heim til sín. [18] En Absalóm hafði þegar í lifanda lífi tekið merk-
issteininn í Kongsdal og reist hann handa sér, með því að hann sagði:
Eg á engan son til að halda uppi nafni mínu, og nefnt merkissteininn
nafni sínu. Fyrir því er hann enn í dag nefndur Absalómsvarði.

Davíð fréttir lát Absalóms.

[19] En Akímaaz Zadóksson mælti: Eg ætla að hlaupa og færa
konungi fagnaðartíðindin, að Jahve hafi rétt hluta hans á óvinum hans.
[20] En Jóab sagði við hann: Þú ert ekki maður til að flytja tíðindin í
dag; öðru sinni getur þú flutt tíðindin; en í dag getur þú ekki flutt
tíðindin, því að konungsson er dauður. [21] Því næst sagði Jóab við Blá-
lendinginn: Far þú og seg konunginum það, sem þú hefir séð. Þá laut
Blálendingurinn Jóab og hljóp af stað. [22] Og Akímaaz Zadóksson kom
enn að máli við Jóab og mælti: Komi hvað sem koma vill: leyf og
mér að fara og hlaupa á eftir Blálendingnum. Jóab svaraði: Til hvers
viltu vera að hlaupa þetta, sonur minn, þar sem þér þó eigi munu
greidd verða nein sögulaunin. [23] Hann svaraði: Komi hvað sem koma
vill: eg hleyp. Þá sagði hann við hann: Hlauptu þá! Þá hljóp Akí-
maaz af stað veginn yfir Jórdan-sléttlendið og komst á undan Blá-
lendingnum.
[24] En Davíð sat milli borgarhliðanna tveggja. En sjónarvörðurinn
steig upp á þak hliðsins upp á múrinn; hóf hann upp augu sín og sá,
hvar maður kom hlaupandi einn saman. [25] Sjónarvörðurinn kallaði og
sagði konungi frá því. En konungur mælti: Ef hann fer einn saman,
þá flytur hann góð tíðindi. En hinn hljóp í sífellu og bar hann óðum
nær. [26] Þá sá sjónarvörðurinn annan mann koma hlaupandi. Kallaði
sjónarvörðurinn þá niður í hliðið og mælti: Þarna kemur annar maður
hlaupandi einn saman. Þá mælti konungur: Sá mun og flytja góð
tíðindi. [27] Þá sagði sjónarvörðurinn: Mér sýnist hlaup hins fyrra vera

---

9: kap. 14, 26. **17:** Jós. 7, 26; 8, 29.

líkt hlaupi Akímaaz Zadókssonar. Konungur mælti: Hann er drengur
góður og mun koma með góð tíðindi. 28 Akímaaz bar þá að og mælti
hann við konung: Sit heill! og laut á ásjónu sína til jarðar fyrir kon-
ungi og mælti: Lofaður sé Jahve, Guð þinn, sem framselt hefir þá
menn, er upplyftu hendi sinni gegn mínum herra, konunginum.
29 Konungur mælti: Líður sveininum Absalóm vel? Akímaaz svaraði:
Eg sá mannþröng mikla, er Jóab sendi þjón þinn af stað, en ekki vissi
eg hvað um var að vera. 30 Þá sagði konungur: Gakk til hliðar og
stattu þarna. Og hann gekk til hliðar og nam þar staðar. 31 Í því
kom Blálendingurinn. Og Blálendingurinn sagði: Minn herra konung-
urinn meðtaki þau fagnaðartíðindi, að Jahve hefir rétt hluta þinn í
dag á öllum þeim, er risið hafa í gegn þér. 32 Þá sagði konungur við
Blálendinginn: Líður sveininum Absalóm vel? Blálendingurinn mælti:
Fari svo fyrir óvinum míns herra konungsins og öllum þeim, er gegn
þér rísa til að vinna þér tjón, sem sveini þessum!
33 Þá varð konungi bilt; gekk hann upp í þaksalinn uppi yfir
hliðinu og grét. Og er hann gekk, mælti hann svo: Sonur minn Absal-
óm; sonur minn, sonur minn Absalóm! Ó, að eg hefði dáið í þinn
stað, Absalóm, sonur minn, sonur minn!

19 Og Jóab var sagt: Sjá, konungur grætur og harmar Absalóm.
2 Snerist þá sigurinn í hrygð fyrir öllu liðinu á þeim degi, því
að liðið fékk þann dag þá fregn: Konungur tregar son sinn. 3 Þann
dag læddist liðið inn í borgina, eins og sá her læðist, er sú skömm
hefir hent, að flýja úr orustu. 4 En konungur huldi andlit sitt, og kon-
ungur kveinaði hástöfum: Sonur minn Absalóm, Absalóm, sonur minn,
sonur minn! 5 Þá gekk Jóab inn í höllina fyrir konung og mælti: Þú
hefir í dag gjört opinbera hneysu öllum þjónum þínum, sem í dag
hafa frelsað líf þitt, líf sona þinna og dætra, líf kvenna þinna og líf
hjákvenna þinna, 6 með því að sýna þeim elsku, er hata þig, og hatur
þeim, er elska þig; því að í dag hefir þú sýnt, að þú átt enga hers-
höfðingja eða þjóna — því að nú veit eg, að væri Absalóm á lífi, en
vér nú allir dauðir, þá mundi þér það vel líka. 7 Rís því nú upp,
gakk út og tala vinsamlega við þjóna þína, því að það sver eg við
Jahve, að gangir þú ekki út, mun ekki einn maður eftir verða í nótt
með þér, og er þér það verra en öll ógæfa, er yfir þig hefir komið frá
barnæsku þinni fram á þennan dag. 8 Þá stóð konungur upp og settist
í borgarhliðið. Og er öllu liðinu var sagt: Sjá, konungur situr í borg-
arhliðinu, þá gekk alt liðið fyrir konung.

Davíð kemst aftur til Jerúsalem.

Og er Ísrael var flúinn, hver heim til sín, 9 þá þráttaði allur lýð-
urinn, í öllum ættkvíslum Ísraels, og sagði: Konungur hefir frelsað oss
af hendi óvina vorra, og hann hefir bjargað oss undan valdi Filista,
en nú er hann flúinn úr landi undan Absalóm; 10 en Absalóm, sem
vér smurðum til konungs yfir oss, er fallinn í orustu. Hvað dvelur
yður þá að færa konunginn heim aftur? 11 Þessi ummæli alls Ísraels
bárust konungi til eyrna. En Davíð konungur sendi til prestanna
Zadóks og Abjatars og lét segja þeim: Mælið svo til öldunga Júda:
Hvers vegna viljið þér vera manna síðastir til þess að færa konung
aftur til hallar sinnar? 12 Þér eruð ættbræður mínir; þér eruð bein
mitt og hold, hvers vegna viljið þér vera síðastir til að færa konung
heim aftur? 13 Og segið Amasa: Sannlega ert þú bein mitt og hold —
Guð láti mig gjalda þess nú og síðar, ef þú verður ekki hershöfðingi

33: kap. 19, 4. — 19, 4: kap. 18, 33. 8: kap. 18, 17. 12: kap. 5, 1. 13: kap. 17, 25

hjá mér alla æfi í stað Jóabs. [14] Hann sneri hjörtum allra Júdamanna
sem eins manns væri, svo að þeir gjörðu konungi þessi orð: Snú þú
aftur með alla menn þína.
[15] Konungur sneri nú heimleiðis og kom að Jórdan; en Júdamenn
komu til Gilgal, til þess að fara í móti konungi og flytja konung yfir
Jórdan. [16] Símeí Gerasson Benjamíníti frá Bahúrím hafði og hraðan á
og fór ofan með Júdamönnum til móts við Davíð konung [17] og þús-
und manns af Benjamín með honum. En Zíba, ármaður Sáls, var á-
samt fimtán sonum sínum og tuttugu þjónum sínum kominn til Jór-
danar á undan konungi; [18] höfðu þeir farið yfir á vaðinu, til þess að
flytja konungsfólkið yfir og gjöra það, er honum þóknaðist. Og er
konungur ætlaði að fara yfir Jórdan, féll Símeí Gerasson honum til
fóta [19] og mælti við hann: Herra minn tilreikni mér ekki misgjörð mína
og minst ekki þess, er þjónn þinn gjörði illa á þeim degi, er minn herra
konungurinn fór burt úr Jerúsalem, og erf það eigi við mig, [20] því að
þjónn þinn veit að eg hefi syndgað, en sjá, nú er eg kominn fyrstur
allra manna af Jósefs ætt, til þess að ganga til móts við minn herra
konunginn. [21] Þá tók Abísaí Zerújuson til máls og sagði: Ætti ekki
Símeí að láta lífið fyrir það, að hann formælti drottins smurða? [22] Þá
mælti Davíð: Hvað hefi eg saman við yður að sælda, Zerújusynir,
þar sem þér í dag gjörist mótstöðumenn mínir? Ætti að lífláta nokk-
urn mann í Ísrael í dag? Eða veit eg eigi, að eg í dag er konungur
yfir Ísrael? [23] Síðan sagði konungur við Símeí: Þú skalt eigi deyja.
Og konungur vann honum eið að því.
[24] Mefíbóset, sonarsonur Sáls, fór og ofan til móts við konung;
hafði hann eigi hirt fætur sína, greitt kamp sinn, né þvegið klæði sín
frá þeim degi, er konungur fór burt, til þess dags, er hann kom aftur
heill á húfi. [25] Og er hann nú kom frá Jerúsalem til móts við konung,
sagði konungur við hann: Hví fórst þú ekki með mér, Mefíbóset?
[26] Hinn svaraði: Minn herra konungur, þjónn minn sveik mig. Því
að þjónn þinn sagði við hann: Söðla þú ösnu fyrir mig, svo að eg
megi ríða henni og fara með konungi — því að þjónn þinn er fótlami.
[27] Og hann hefir rægt þjón þinn við minn herra konunginn. En minn
herra konungurinn er sem engill Guðs, og gjör nú sem þér líkar.
[28] Því að alt ættfólk föður míns átti einskis að vænta af mínum herra
konunginum, nema dauðans, en þá tókst þú þjón þinn meðal mötu-
nauta þinna. Hvaða rétt hefi eg þá framar og hvers framar að beið-
ast af konungi? [29] Þá sagði konungur við hann: Hví fjölyrðir þú enn
um þetta? Eg segi: Þú og Zíba skuluð skifta landinu. [30] Þá sagði
Mefíbóset við konung: Hann má jafnvel taka það alt, fyrst minn herra
konungurinn er kominn heim heill á húfi.
[31] Barsillaí Gíleaðíti kom og frá Rógelím og fór með konungi til
Jórdan, til þess að fylgja honum yfir Jórdan. [32] En Barsillaí var gam-
all mjög, áttræður að aldri; hafði hann birgt konung að vistum, meðan
hann dvaldist í Mahanaím, því að hann var maður vellauðugur. [33] Þá
mælti konungur við Barsillaí: Þú skalt með mér fara, og mun eg ala
önn fyrir þér í ellinni hjá mér í Jerúsalem. [34] En Barsillaí svaraði
konungi: Hversu mörg æfiár á eg enn ólifuð, að eg skyldi fara með
konungi til Jerúsalem? [35] Eg stend nú á áttræðu; má eg lengur greina
milli góðs og ills, eða mun þjónn þinn finna bragð af því, sem eg et
og drekk, eða fæ eg lengur heyrt rödd söngvaranna og söngmeyjanna?
Hví skyldi þjónn þinn lengur vera mínum herra konunginum til byrði?

16: kap. 16, 5. **17:** kap. 9, 2. 10; 16, 1 n. **19:** kap. 16, 5. **22:** kap. 16, 10. 1 Sam.
11, 13. **24:** kap. 9, 6. **26:** kap. 9, 3. **27:** kap. 16, 3; 14, 17. 20. **28:** kap. 9, 7.
10. 13. **31:** kap. 17, 27. 1 Kong. 2, 7.

36 Þjónn þinn vildi fylgja konunginum spölkorn, en hví vill konungur
endurgjalda mér verk þetta? 37 Leyf þjóni þínum að snúa aftur, svo
að eg megi deyja í borg minni, hjá gröf föður míns og móður, en hér
er þjónn þinn Kímham, fari hann með mínum herra konunginum;
gjör við hann slíkt er þér líkar! 38 Þá mælti konungur: Kímham skal
með mér fara og mun eg við hann gjöra slíkt er þér líkar, og hvers
þess, er þú beiðist af mér, mun eg veita þér.
39 Nú fór alt liðið yfir Jórdan; þá fór og konungur yfir. Og kon-
ungur mintist við Barsillaí og bað hann vel fara, en hann sneri aftur
heim til sín. 40 Því næst fór konungur til Gilgal, og fór Kímham með
honum. Og alt Júda-liðið fór með konungi, svo og helmingur af Ísraels-
liðinu. 41 Og sjá, allir Ísraelsmenn komu til konungs, og þeir sögðu
við konung: Hví hafa bræður vorir, Júdamenn, stolið þér og farið með
konunginn og fólk hans yfir Jórdan, og alla menn Davíðs með honum?
42 Þá sögðu allir Júdamenn við Ísraelsmenn: Konungur er oss skyldur.
Hví reiðist þér af þessu? Höfum vér etið nokkuð af konunginum eða
höfum vér numið hann burt? 43 Þá svöruðu Ísraelsmenn Júdamönnum
og sögðu: Vér eigum tíu hluti í konunginum; auk þess erum vér frum-
getningurinn, en þér ekki; hví hafið þér lítilsvirt oss? Og komum vér
ekki fyrstir fram með þá ósk, að færa konung heim aftur? Og um-
mæli Júdamanna voru harðari en ummæli Ísraelsmanna.

Uppreisn Seba.

20 Þar var staddur óþokki nokkur, sem Seba hét Bikríson, Benja-
míníti. Hann þeytti lúðurinn og sagði: Vér eigum enga hlut-
deild í Davíð og engan erfðahlut í Ísaísyni; hver fari heim til sín,
Ísrael! 2 Þá gengu allir Ísraelsmenn undan Davíð og á hönd Seba
Bikrísyni, en Júdamenn fylktu sér um konung sinn, frá Jórdan til
Jerúsalem. 3 Og er Davíð kom til hallar sinnar í Jerúsalem, lét kon-
ungur taka hjákonurnar tíu, er hann hafði skilið eftir til þess að gæta
hallarinnar, og setti þær í varðhald og ól þar önn fyrir þeim, en eigi
hafði hann samfarir við þær. Lifðu þær þannig innibyrgðar til dauða-
dags, sem ekkjur lifandi manna. 4 Því næst sagði konungur við Amasa:
Kalla þú saman Júdamenn áður þrjár sólir eru af lofti; ver þá og
sjálfur hér. 5 Lagði nú Amasa af stað, til þess að kalla saman Júda;
en er honum seinkaði fram yfir þann tíma, er til var tekinn við hann,
6 sagði Davíð við Abísaí: Nú mun Seba Bikríson vinna oss enn meira
tjón en Absalóm. Tak þú menn herra þíns og veit honum eftirför,
svo að hann nái ekki víggirtum borgum og veiti oss þungar búsifjar.
7 Lögðu þá af stað með honum menn Jóabs og Kretar og Pletar og
kapparnir allir. Lögðu þeir af stað frá Jerúsalem, til þess að veita
Seba Bikrísyni eftirför.
8 En er þeir voru hjá stóra steininum, sem er hjá Gíbeon, mætti
Amasa þeim. En Jóab var klæddur brynjukufli sínum og gyrtur sverði
utan yfir hann, og voru sverðsslíðrin fest við lend honum; hljóp sverðið
úr slíðrunum og féll til jarðar. 9 Þá sagði Jóab við Amasa: Líður þér
vel, bróðir minn? Greip Jóab þá hægri hendinni í skegg Amasa, sem
hann vildi kyssa hann. 10 En Amasa hafði ekki tekið eftir sverðinu, er
Jóab hafði í vinstri hendi sér; lagði Jóab því í kvið honum, svo að
út féllu iðrin; eigi lagði hann til hans aftur, því að hann var þegar dauður.
En Jóab og Abísaí, bróðir hans, veittu Seba Bikrísyni eftirför. 11 En
einn af mönnum Jóabs stóð kyrr hjá honum og sagði: Hver sá, sem
hefir mætur á Jóab og aðhyllist Davíð, hann fylgi Jóab. 12 En Amasa

42: v. 12. — 20, 1: 1 Kong. 12, 16. 3: kap. 15, 16; 16, 21. 22. 10: 1 Kong. 2, 5.

lá og veltist í blóði sínu á miðjum veginum, og er maðurinn sá, að
alt liðið stóð kyrt, dró hann Amasa til hliðar út af veginum og varp
yfir hann klæði, er hann sá, að hver maður nam staðar, sem að hon-
um kom. 13 En er hann hafði komið honum burt af veginum, fylgdi
hver maður Jóab, til þess að veita Seba Bíkrísyni eftirför. 14 En hann
fór um allar ættkvíslir Ísraels, alt til Abel-Beth-Maaka, og allir Bíkrítar
söfnuðust saman og fóru með honum. 15 En hinir komu og umkringdu
hann í Abel-Beth-Maaka, og hlóðu virkisvegg gegn borginni; gekk hann
upp að varnardíkinu. Gekk nú alt liðið, er með Jóab var, sem ákafast
fram í því að brjóta múrinn, til þess að fella hann.
16 Þá kallaði kona nokkur vitur af borginni: Heyrið, heyrið! Segið
við Jóab: Kom þú hingað, eg vil tala við þig. 17 Þá gekk hann til
hennar, og konan mælti: Ert þú Jóab? Hann kvað svo vera. Og hún
sagði við hann: Hlýð þú á orð ambáttar þinnar! Hann svaraði: Eg
heyri. 18 Þá mælti hún á þessa leið: Forðum var það haft að orðtæki:
Spyrjið að því í Abel og í Dan, hvort það sé lagt niður, 19 sem hinir
trúu í Ísrael fyrirskipuðu? Þú leitast við að gjöreyða borg og móður
í Ísrael; hví spillir þú arfleifð Jahve? 20 Jóab svaraði og sagði: Það
er fjarri mér! Eg vil engu spilla og engu eyða. 21 Eigi er þessu svo
farið, heldur hefir maður nokkur frá Efraímfjöllum, sem Seba heitir,
Bíkrísson, lyft hendi sinni gegn Davíð konungi. Framseljið hann einan
og mun eg þegar hverfa frá borginni. Þá sagði konan við Jóab: Sjá,
höfði hans skal kastað verða til þín yfir múrinn. 22 Síðan talaði konan
af viturleik sínum við alla borgarbúa, svo að þeir hjuggu höfuð af
Seba Bíkrísyni og fleygðu því út til Jóabs. Þá lét hann blása liðinu
frá borginni, og fór hver heim til sín, en Jóab sneri aftur til Jerúsalem
til konungs.
23 Jóab var fyrir öllum hernum, Benaja Jójadason fyrir Kretum
og Pletum; 24 Adóníram var yfir kvaðarmönnum; Jósafat Ahílúðsson
var sagnameistari, 25 Seja var kanzlari, Zadók og Abjatar prestar.
26 Enn fremur var Íra Jaíríti prestur hjá Davíð.

Hefnd Gíbeoníta.

21 Á dögum Davíðs varð hallæri í þrjú ár samfleytt. Gekk þá
Davíð til frétta við Jahve, en Jahve svaraði: Á Sál og ætt hans
hvílir blóðsök, fyrir það að hann drap Gibeoníta. 2 Þá lét konungur
kalla Gíbeoníta og sagði við þá — en Gíbeonítar heyrðu ekki til Ísraelsmönn-
um, heldur leifum Amóríta; og þótt Ísraelsmenn hefðu unnið þeim eiða,
leitaðist Sál við að drepa þá, af vandlætingasemi vegna Ísraelsmanna
og Júda. 3 Og Davíð sagði við Gíbeoníta: Hvað á eg að gjöra fyrir
yður, og með hverju á eg að friðþægja, til þess að þér blessið arfleifð
Jahve? 4 Þá sögðu Gíbeonítar við hann: Það er ekki silfur og gull,
sem vér sækjumst eftir af Sál og ætt hans, og engan mann viljum vér
feigan í Ísrael. Hann svaraði: Hvað segið þér, að eg eigi að gjöra fyrir
yður? 5 Þá sögðu þeir við konung: Maðurinn, sem eyddi oss, og hugði
að afmá oss, svo að vér værum ekki lengur til í öllu Ísraels landi, —
6 af niðjum hans skulu oss fengnir sjö menn, svo að vér megum bera
þá út fyrir Jahve í Gíbeon á fjalli Jahve. Konungur sagði: Eg skal
fá yður þá. 7 Konungur þyrmdi þó Mefíbóset, Jónatanssyni, Sálssonar,
vegna eiðs þess við Jahve, er þeir höfðu unnið hver öðrum, Davíð og
Jónatan, sonur Sáls. 8 Og konungur tók báða sonu Rizpu Ajasdóttur,
er hún hafði fætt Sál, Armóni og Mefíbóset, og fimm sonu Merab,

---

23: kap. 8, 16 n. 24: 1 Kong. 4, 6. 26: kap. 8, 18. — 21, 2: Jós. 9, 15. 19. 7:
1 Sam. 18, 3; 20, 23. 8: kap. 3, 7. 1 Sam. 18, 19.

dóttur Sáls, er hún hafði fætt Adríel, Barsillaísyni frá Mehóla, [9] og fékk
þá í hendur Gíbeonítum. Og þeir báru þá út fyrir Jahve á fjallinu,
svo að þeir dóu sjö saman, og voru þeir teknir af lífi fyrstu daga upp-
skerunnar. [10] En Rizpa Ajasdóttir tók hærusekk og breiddi hann út á
klettinum handa sér*, frá byrjun uppskerunnar þar til er regn streymdi
af himni yfir þá**, og eigi leyfði hún fuglum himinsins að setjast að
þeim um daga, né dýrum merkurinnar um nætur.
[11] En er Davíð var sagt frá, hvað Rizpa Ajasdóttir, hjákona Sáls,
hafði gjört, [12] fór Davíð og sótti bein Sáls og bein Jónatans sonar hans,
til Jabesmanna í Gíleað, en þeir höfðu stolið þeim á torginu í Bet-San,
þar sem Filistar höfðu hengt þá upp, daginn sem Filistar drápu Sál á
Gilbóa. [13] Hann kom þaðan með bein Sáls og bein Jónatans sonar
hans; var síðan safnað saman beinum hinna útbornu [14] og þau grafin
með beinum Sáls og beinum Jónatans sonar hans í landi Benjamíns í
Zela, í gröf Kíss föður hans. Var alt gjört sem konungur bauð, og
eftir það líknaði Guð landinu.
[15] Enn áttu Filistar ófrið við Ísrael; fór Davíð þá með menn sína
til þess að berjast við Filista. [16] Og er þeir lágu í herbúðum í Gób,
reis upp Dód, einn af niðjum Refaíta, og vó spjót hans þrjú hundruð
sikla eirs; var hann gyrtur nýju sverði og hugði að drepa Davíð. [17] Þá
kom Abísaí Zerújuson honum til hjálpar og hjó Filistann banahögg.
Þá særbændu menn Davíðs hann og sögðu: Þú mátt eigi framar með
oss fara í hernað, svo að þú slökkvir eigi lampa Ísraels.
[18] Seinna tókst enn orusta hjá Gób við Filista. Þá drap Sibbekaí
Húsatíti Saf, sem og var einn af niðjum Refaíta.
[19] Og enn tókst orusta hjá Gób við Filista; þá drap Elhanan
Jaírsson frá Betlehem Golíat frá Gat; var spjótskaft hans sem vefjarrifur.
[20] Og er enn tókst orusta hjá Gat, var þar tröllaukinn maður, er
hafði sex fingur á hvorri hendi og sex tær á hvorum fæti, tuttugu og
fjögur að tölu; var hann og kominn af Refaítum. [21] Hann smánaði
Ísrael, en Jónatan sonur Símeí, bróðir Davíðs, drap hann.
[22] Þessir fjórir voru komnir af Refaítum í Gat, og féllu þeir fyrir
Davíð og mönnum hans.

Þakkarljóð Davíðs.

22 Og Davíð flutti Jahve orð þessara ljóða, þá er Jahve frelsaði
hann af hendi allra óvina hans og af hendi Sáls. [2] Hann mælti:

Jahve er bjarg mitt og vígi,
hann er sá sem hjálpar mér.
[3] Guð minn er hellubjarg mitt, þar sem eg leita hælis,
skjöldur minn og horn hjálpræðis míns,
háborg mín og hæli,
frelsari minn; þú frelsar mig frá ofbeldi.
[4] Lofaður sé Jahve, hrópa eg,
og eg frelsast frá óvinum mínum.
[5] Því að brimöldur dauðans umkringdu mig,
elfur glötunarinnar skelfdu mig,
[6] snörur Heljar luktu um mig,
möskvar dauðans féllu yfir mig.

10: * Þ. e. sér að hvílurúmi. ** Þ. e. frá lokum marzmánaðar til októbermán-
aðar. **12:** 1 Sam. 31, 12. **18:** 1 Kron. 20, 4 n. — **22, 1:** Sálm. 18, 1 n. **3:** Sálm.
144, 2. Lúk. 1, 69. **5:** Sálm. 116, 3.

7 Í angist minni kallaði eg á Jahve,
og til Guðs míns hrópaði eg;
í höll sinni heyrði hann raust mína,
og óp mitt barst til eyrna honum.

8 Jörðin bifðist og nötraði,
undirstöður fjallanna skulfu,
þær bifðust, því að hann var reiður;
9 reykur gekk fram úr nösum hans
og eyðandi eldur af munni hans,
glóðir brunnu út frá honum.
10 Hann sveigði himininn og steig niður,
og skýsorti var undir fótum hans.
11 Hann steig á bak kerúb og flaug af stað
og sveif á vængjum vindarins.
12 Hann gjörði myrkrið í kring um sig að skýli,
regnsortann og skýþykknið.
13 Frá ljómanum fyrir honum flugu
hagl og eldglæringar.
14 Jahve þrumaði af himni
og hinn hæsti lét raust sína gjalla.
15 Hann skaut örvum sínum og tvístraði þeim,
lét eldingarnar leiftra og hræddi þá.
16 Þá sá í mararbotn,
og undirstöður jarðarinnar urðu berar,
fyrir ógnum Jahve,
fyrir andgustinum úr nösum hans.

17 Hann seildist niður af hæðum, greip mig,
dró mig upp úr hinum miklu vötnum.
18 Hann frelsaði mig frá hinum sterku óvinum mínum,
frá fjandmönnum mínum, er voru mér yfirsterkari.
19 Þeir réðust á mig á mínum óheilladegi,
en Jahve var mín stoð;
20 hann leiddi mig út á víðlendi,
frelsaði mig, af því að hann hafði þóknun á mér.

21 Jahve fer með mig eftir réttlæti mínu,
eftir hreinleik handa minna geldur hann mér;
22 því að eg hefi varðveitt vegu Jahve
og hefi ekki reynst ótrúr Guði mínum;
23 því að allar skipanir hans hefi eg fyrir augum
og frá boðorðum hans hefi eg ekki vikið.
24 Eg var lýtalaus fyrir honum
og gætti mín við misgjörðum;
25 fyrir því galt Jahve mér eftir réttlæti mínu,
eftir hreinleik handa minna fyrir augliti hans.

26 Gagnvart ástríkum ert þú ástríkur,
gagnvart ráðvöndum ráðvandur,
27 gagnvart hreinum hreinn,
en gagnvart rangsnúnum ert þú afundinn.
28 Þú hjálpar þjáðum lýð,
en gjörir alla hrokafulla niðurlúta.

7: Jón. 2, 3. **11:** Sálm. 104, 3. **12:** Sálm. 97, 2. **14:** Sálm. 29, 3. **17:** Sálm. 144, 7.
25: 1 Sam. 26, 23. 24.

29 Já, þú ert minn lampi, Jahve,
og Guð minn lýsir mér í myrkrinu.
30 Því að fyrir þína hjálp brýt eg múra,
fyrir hjálp Guðs míns stekk eg yfir borgarveggi.
31 Vegur Guðs er lýtalaus,
orð Jahve er skírt;
skjöldur er hann öllum þeim, sem leita hælis hjá honum.

32 Því að hver er Guð, nema Jahve,
og hver er hellubjarg, utan vor Guð?
33 Sá Guð, sem gyrðir mig styrkleika
og gjörir veg minn sléttan;
34 sem gjörir fætur mína sem hindanna
og veitir mér fótfestu á hæðunum;
35 sem æfir hendur mínar til hernaðar,
svo að armar mínir benda eirbogann.
36 Og þú gafst mér skjöld hjálpræðis þíns,
og lítillæti þitt gjörði mig mikinn.
37 Þú rýmdir til fyrir skrefum mínum
og öklar mínir riðuðu ekki.
38 Eg elti óvini mína og náði þeim,
og sneri ekki aftur, fyr en eg hafði gjöreytt þeim.
39 Eg gjöreyddi þeim og molaði þá sundur, svo að þeir risu ekki upp framar.
og hnigu undir fætur mér.
40 Þú gyrtir mig styrkleika til ófriðarins,
beygðir fjendur mína undir mig.
41 Þú lézt mig sjá bak óvina minna,
og fjendum mínum — þeim eyddi eg,
42 Þeir hrópuðu — en enginn kom til hjálpar,
til Jahve — en hann svaraði þeim ekki.
43 Og eg muldi þá sem mold á jörð,
tróð þá fótum sem saur á strætum.

44 Þú frelsaðir mig úr fólkorustum,
gjörðir mig að höfðingja heiðingjanna;
lýður, sem eg þekti ekki, þjónar mér;
45 útlendingar smjaðra fyrir mér,
óðara en þeir heyra mín getið, hlýða þeir mér.
46 Útlendingar dragast upp
og koma skjálfandi fram úr fylgsnum sínum.

47 Lifi Jahve, lofað sé mitt bjarg,
og hátt upphafinn sé Guð hjálpræðis míns,
48 sá Guð, sem veitti mér hefndir
og braut þjóðir undir mig;
49 sem hreif mig úr höndum óvina minna —
og yfir mótstöðumenn mína hófst þú mig;
frá ójafnaðarmönnum frelsaðir þú mig.

50 Fyrir því vil eg vegsama þig, Jahve, meðal heiðingjanna
og lofsyngja þínu nafni;
51 hann, sem veitir konungi sínum mikla hjálp
og auðsýnir miskunn sínum smurða,
Davíð og niðjum hans að eilífu.

31: Orðskv. 30, 5. Sálm. 12, 7. 34: Hab. 3, 19. 35: Sálm. 144, 1. 45: 5 Mós. 33, 29. 50: Róm. 15, 9. 51: kap. 7, 12—16.

Síðustu orð Davíðs.

23 Þetta eru síðustu orð Davíðs:

Svo mælti Davíð Ísaíson,
svo mælti maðurinn, er hátt var settur,
hinn smurði Jakobs Guðs,
ljúflingur Ísraels ljóða.
2 Andi Jahve talaði í mér
og hans orð er á minni tungu,
3 Ísraels Guð talaði,
bjarg Ísraels mælti við mig:
Sá sem ríkir yfir mönnum með réttvísi,
sá sem ríkir í ótta Guðs,
4 hann er eins og dagsbirtan, þegar sólin rennur upp,
á heiðríkju-morgni,
þegar grasið sprettur í glaða-sólskini eftir regn.
5 Já, er ekki hús mitt svo fyrir Guði?
Því að hann hefir gjört við mig eilífan sáttmála,
ákveðinn í öllum greinum og áreiðanlegan.
Já, alt sem verður mér til heilla og gleði,
skyldi hann ekki veita því vöxt?
6 En varmennin — þau eru öll eins og þyrnar, sem út er kastað,
því að enginn tekur á þeim með hendinni.
7 Hver, sem rekst á þau, vopnast járni og spjótskafti,
og í eldi munu þau brend verða til kaldra kola.

Kappar Davíðs og afreksverk þeirra.

8 Þetta eru nöfnin á köppum Davíðs: Ísbaal Hakmóníti, höfðingi
þeirra þriggja. Hann veifaði spjóti sínu yfir átta hundruð vegnum í
einu. 9 Honum næstur er, meðal kappanna þriggja, Eleasar Dódíson,
Ahóhíti. Hann var með Davíð í Pas-Dammím, en Filistar höfðu safn-
ast þar saman til orustu. En er Ísraelsmenn hörfuðu undan, 10 stóð
hann fastur fyrir og barði á Filistum, unz hann varð þreyttur í hend-
inni, og hönd hans var krept um sverðið, og Jahve veitti mikinn sigur
á þeim degi. Og liðið sneri aftur með honum aðeins til rána. 11 Næst-
ur honum er Samma Ageson, Hararíti. Og Filistar söfnuðust saman
og fóru til Lekí, en þar var akurspilda alsprottin flatbaunum. En er
fólkið flýði fyrir Filistum, 12 nam hann staðar í spildunni miðri, náði
henni og vann sigur á Filistum; veitti Jahve þannig mikinn sigur.
13 Einu sinni fóru þrír af höfðingjunum þrjátíu og komu til Davíðs
í hamrinum, í Adúllam-víginu, en flokkur af Filistum lá í herbúðum í
Refaímdal. 14 Þá var Davíð í víginu, en varðsveit Filista var þá í Betle-
hem. 15 Þá þyrsti Davíð og hann sagði: Hver vill sækja mér vatn í
brunninn í Betlehem, sem er þar við hliðið? 16 Þá brutust kapparnir
þrír gegnum herbúðir Filista, jusu vatni úr brunninum í Betlehem, sem
þar er við hliðið, tóku það og færðu Davíð. En hann vildi ekki drekka
það, heldur dreypti því Jahve til handa 17 og mælti: Jahve láti það
vera fjarri mér að gjöra slíkt! Blóð þeirra manna, sem stofnuðu lífi
sínu í hættu með því að fara ...! — og hann vildi ekki drekka það.
Þetta gjörðu kapparnir þrír.
18 Abísaí, bróðir Jóabs, sonur Zerúju, var fyrir þeim þrjátíu. Hann
veifaði spjóti sínu yfir þrjú hundruð vegnum og var frægur meðal þeirra

---

23, 5: kap. 7, 12 n. **8:** 1 Kron. 11, 10—41. **9:** 1 Kron. 27, 4. **18:** kap. 5, 18.

þrjátíu. [19] Af þeim þrjátíu var hann í heiðri hafður og var foringi
þeirra, en til jafns við þá þrjá komst hann ekki. [20] Benaja Jójadason,
hraustmenni, frægur fyrir afreksverk sín, var frá Kabzeel. Hann drap
báða sonu Aríels frá Móab. Hann sté ofan í brunn og drap þar ljón
einn da[illegible] [illegible] hafði. [21] Hann drap og egipzkan mann tröllaukinn;
Egiptinn hafði spjót í hendi, en hann fór á móti honum með staf, reif
spjótið úr hendi Egiptans og drap hann með hans eigin spjóti. [22] Þetta
gjörði Benaja Jójadason; hann var frægur meðal þrjátíu kappanna.
[23] Af þeim þrjátíu var hann í heiðri hafður, en til jafns við þá þrjá
komst hann ekki. Davíð setti hann yfir lífvörð sinn.
[24] Asahel, bróðir Jóabs, var meðal þeirra þrjátíu; enn fremur El-
hanan Dódóson frá Betlehem, [25] Samma frá Haród, Elíka frá Haród,
[26] Helez frá Pelet, Íra Íkkesson frá Tekóa, [27] Abíeser frá Anatót, Sibbe-
kaí frá Húsa, [28] Zalmón frá Ahó, Maharaí frá Netófa, [29] Heled Baana-
son frá Netófa, Íttaí Ríbaíson frá Gíbeu í Benjamíns ættkvísl, [30] Benaja
frá Píraton, Hiddaí frá Nahale-Gaas, [31] Abíel frá Bet-Araba, Asmavet
frá Bahúrím, [32] Eljahba frá Saalbón, Jasen Gúníti, [33] Jónatan Samma-
son frá Harar, Ahíam Sararsson frá Arar, [34] Elífelet Ahasbaíson frá Maaka,
Elíam Akitófelsson frá Gíló, [35] Hezró frá Karmel, Paaraí Arkíti, [36] Jígal
Natansson frá Zóba, Baní frá Gað, [37] Zelek Ammóníti, Naharaí frá
Beeröt, skjaldsveinn Jóabs Zerújusonar, [38] Íra frá Jattír, Gareb frá Jattír,
[39] Úría Hetíti — til samans þrjátíu og sjö.

Fólkstalið.

24 Og reiði Jahve upptendraðist enn gegn Ísrael; egndi hann þá
Davíð upp í móti þeim með því að segja: Far þú og tel Ísrael
og Júda. [2] Þá sagði konungur við Jóab og hershöfðingjana, sem með
honum voru: Far þú um allar ættkvíslir Ísraels frá Dan til Beerseba
og teljið fólkið til þess að eg fái að vita, hve margt fólkið er. [3] Jóab
svaraði konungi: Jahve Guð þinn margfaldi lýðinn — hversu margir,
sem þeir nú kunna að vera — hundrað sinnum og láti minn herra
konunginn lifa það; en hvers vegna vill minn herra konungurinn gjöra
þetta? [4] En Jóab og hershöfðingjarnir máttu eigi gjöra annað en það,
sem konungur bauð. Gekk þá Jóab og hershöfðingjarnir burt frá kon-
ungi, til þess að taka manntal í Ísrael. [5] Þeir fóru yfir Jórdan og
byrjuðu á Aróer og borginni, sem er í dalnum í áttina til Gað og Ja-
eser. [6] Síðan komu þeir til Gíleað, og til lands Hetíta, í nánd við
Kades. Þá komu þeir til Dan, og frá Dan beygðu þeir við í áttina til
Zídon. [7] Því næst komu þeir til Týruskastala og til allra borga Hevíta
og Kanaaníta; fóru síðan til suðurlandsins í Júda, til Beerseba. [8] En
er þeir höfðu farið um land alt, komu þeir eftir níu mánuði og tuttugu
daga til Jerúsalem. [9] Og Jóab sagði konungi töluna, sem komið hafði
út við manntalið; í Ísrael voru átta hundruð þúsundir vopnfærra manna
vopnbúinna, en í Júda fimm hundruð þúsundir manns.
[10] En samvizkan sló Davíð, er hann hafði látið telja fólkið. Þá
sagði Davíð við Jahve: Mjög hefi eg syndgað með því, sem eg hefi
gjört; en Jahve, tak nú burt misgjörð þjóns þíns, því að mjög óvitur-
lega hefir mér tiltekist. [11] En er Davíð reis morguninn eftir, kom orð
Jahve til Gaðs spámanns, sjáanda Davíðs, svolátandi: [12] Far þú og seg
við Davíð: Svo segir Jahve: Þrjá kosti set eg þér, kjós einn af þeim,
og mun eg svo við þig gjöra. [13] Þá gekk Gað til Davíðs, sagði hon-
um frá þessu og mælti til hans: Hvað kýs þú, að hungur komi í þrjú

24: 1 Kron. 27, 7. **30:** 1 Kron. 27, 14. **34:** kap. 15, 12. **39:** kap. 11, 3. — **24. 1:** 1 Kron. 21, 1 n. **5:** 5 **Mós.** 2, 36. **10:** kap. 12, 13. **11:** 1 Sam. 22, 5.

ár yfir land þitt, eða að þú verðir að flýja í þrjá mánuði fyrir óvin-
um þínum, og sverðið elti þig, eða drepsótt geisi þrjá daga í landi
þínu? Hugsaðu þig nú um, og sjá til, hverju eg á að svara þeim, sem
sendi mig. 14 Þá sagði Davíð við Gað: Eg er í miklum nauðum stadd-
ur — falla skulum vér í hendur Jahve, því að mikil er miskunn hans,
en í manna hendur vil eg ekki falla. 15 Davíð kaus þá drepsóttina;
en hveitiuppskeran stóð yfir, þegar sóttin byrjaði, og af lýðnum frá Dan
til Beerseba dóu sjötíu þúsundir manns. 16 En er engillinn rétti út hönd
sína gegn Jerúsalem, til þess að eyða hana, þá iðraði Jahve hins illa,
og hann sagði við engilinn, sem eyddi fólkinu: Nóg er að gjört! drag
nú að þér höndina, — en engill Jahve var þá hjá þreskivelli Aravna
Jebúsíta.
17 En er Davíð sá, hversu engillinn drap niður fólkið, þá sagði
hann við Jahve: Sjá, eg hefi syndgað og eg hefi misgjört, en þetta eru
sauðirnir — hvað hafa þeir gjört? Lát hönd þína leggjast á mig og
ættmenn mína. 18 Þann dag kom Gað til Davíðs og mælti við hann:
Far þú og reis Jahve altari á þreskivelli Aravna Jebúsíta. 19 Og Davíð
fór eftir boði Gaðs, eins og Jahve hafði skipað. 20 Og er Aravna leit
upp og sá konung og menn hans fara til sín, þá gekk hann í móti
þeim og laut á ásjónu sína til jarðar fyrir konungi. 21 Og Aravna
mælti: Hví kemur minn herra konungurinn til þjóns síns? Davíð svar-
aði: Til þess að kaupa af þér þreskivöllinn, svo að eg geti reist Jahve
altari og plágunni megi létta af lýðnum. 22 Aravna svaraði Davíð: Taki
minn herra konungurinn það, sem honum þóknast, og fórni: sjá, hér
eru nautin til brennifórnar og þreskisleðarnir og aktýgin af nautunum
til eldiviðar — 23 alt þetta, konungur! gefur Aravna konunginum. Og
Aravna mælti við konung: Jahve, Guð þinn, sé þér náðugur! 24 En
konungur sagði við Aravna: Eigi svo, en kaupa vil eg það verði af
þér, því að ekki vil eg færa Jahve, Guði mínum, það í brennifórnir,
er eg hefi kauplaust þegið. Síðan keypti Davíð þreskivöllinn og nautin
fyrir fimtíu sikla silfurs. 25 Og Davíð reisti Jahve þar altari, og fórn-
aði brennifórnum og heillafórnum. Og Jahve líknaði landinu, og létti
þá plágunni af Ísrael.

Fyrri bók konunganna.

Davíð lætur smyrja Salómó til konungs.

1 Davíð konungur var nú orðinn gamall og hniginn að aldri, og
þótt hann væri þakinn fötum, gat honum ekki hitnað. 2 Fyrir því
sögðu þjónar hans við hann: Það ætti að leita að yngismey handa
mínum herra konunginum, til þess að þjóna konunginum og hjúkra
honum; skal hún liggja við brjóst þitt, til þess að mínum herra kon-
unginum megi hitna. 3 Síðan var leitað að fríðri stúlku í öllu Ísraels-
landi, og fundu menn Abísag frá Súnem og fóru með hana til kon-
ungs. 4 En stúlkan var forkunnar fríð, og hjúkraði hún konungi og
þjónaði honum, en konungur kendi hennar ekki.

17: 4 Mós. 16, 22. **21:** 4 Mós. 16, 48. 50. **25:** kap. 21, 14.

5 En Adónía sonur Haggítar hreykti sér upp og hugsaði með sér:
Eg vil verða konungur. Og hann fékk sér vagna og hesta og fimtíu
menn, sem fyrir honum hlupu. 6 En faðir hans hafði aldrei angrað
hann á æfinni með því að segja við hann: Hví hefir þú gjört þetta?
Auk þess var hann mjög fríður sýnum og næstur Absalóm að aldri.
7 Hann átti og ráðstefnur við Jóab Zerújuson og Abjatar prest, og fylgdu
þeir Adónía að málum. 8 En Zadók prestur og Benaja Jójadason og
Natan spámaður og Símeí og Reí og kappar Davíðs fylgdu eigi Adónía.
9 Og Adónía slátraði sauðum og nautum og alikálfum hjá Höggorms-
steini, sem er hjá Rógel-lind, og bauð til öllum bræðrum sínum, kon-
ungssonunum, og öllum Júdamönnum, þegnum konungs; 10 en Natan
spámanni og Benaja og köppunum og Salómó bróður sínum bauð
hann ekki.

11 Þá mælti Natan við Batsebu, móður Salómós, á þessa leið: Hefir
þú ekki heyrt, að Adónía sonur Haggítar er orðinn konungur, og
Davíð, herra vor, veit það ekki? 12 En kom þú nú, og vil eg leggja þér
ráð, hversu þú megir forða lífi þínu og lífi Salómós sonar þíns. 13 Far
þú og gakk fyrir Davíð konung og seg við hann: Hefir þú ekki, minn
herra konungur, unnið ambátt þinni eið og sagt: Salómó sonur þinn
skal verða konungur eftir mig, og hann skal sitja í hásæti mínu?
Hví er þá Adónía orðinn konungur? 14 Sjá, meðan þú enn ert að tala
þar við konung, skal eg koma á eftir þér og staðfesta orð þín. 15 Þá
gekk Batseba fyrir konung inn í svefnhúsið, en konungur var þá gam-
all mjög, og Abísag frá Súnem þjónaði honum. 16 Batseba hneigði sig
og laut konungi. Konungur mælti: Hvað er þér á höndum? 17 Hún
sagði við hann: Herra minn, þú hefir unnið ambátt þinni svolátandi
eið við Jahve, Guð þinn: Salómó sonur þinn skal verða konungur eftir
mig, og hann skal sitja í hásæti mínu. 18 En sjá, nú er Adónía orðinn
konungur, og þú veizt það ekki, minn herra konungur! 19 Hann hefir
slátrað fjölda af uxum, alikálfum og sauðum og boðið til öllum kon-
ungssonum og Abjatar presti og Jóab hershöfðingja, en Salómó þjóni
þínum hefir hann ekki boðið. 20 Og nú standa augu allra Ísraelsmanna
á þér, minn herra konungur, að þú gjörir kunnugt, hver sitja skuli í
hásæti míns herra konungsins eftir þinn dag. 21 Ella mun svo fara,
þegar minn herra konungurinn hvílir hjá feðrum sínum, að eg og
Salómó sonur minn munum talin óbótamenn. 22 En meðan hún var
að tala við konung, kom Natan spámaður. 23 Og konungi var sagt:
Natan spámaður er hér kominn. Gekk hann þá inn fyrir konung og
laut á ásjónu sína til jarðar fyrir konungi. 24 Og Natan mælti: Minn
herra konungur, hefir þú sagt: Adónía skal vera konungur eftir mig,
og hann skal sitja í hásæti mínu? 25 Því að hann fór niður eftir í
dag og slátraði fjölda af uxum, alikálfum og sauðum og bauð til öllum
konungssonunum, hershöfðingjunum og Abjatar presti; eru þeir nú að
eta og drekka hjá honum og hrópa: Adónía konungur lifi! 26 En
mér, þjóni þínum, Zadók presti, Benaja Jójadasyni og Salómó þjóni
þínum bauð hann ekki. 27 Er þetta orðið að tilhlutun míns herra
konungsins, þar sem þú hefir ekki gjört þjónum þínum kunnugt, hver
sitja skuli í hásæti míns herra konungsins eftir þinn dag?

28 Þá svaraði Davíð konungur og mælti: Kallið mér Batsebu!
Gekk hún þá inn fyrir konung. Og er hún stóð frammi fyrir konungi,
29 sór konungur og sagði: Svo sannarlega sem Jahve lifir, sá er frelsað
hefir líf mitt úr öllum nauðum: 30 eins og eg sór þér við Jahve, Ísraels
Guð, og sagði: Salómó sonur þinn skal verða konungur eftir mig, og

---

1, 5: 2 Sam. 3, 4; 15, 1.

hann skal sitja í hásæti mínu í minn stað — svo vil eg staðfesta það
í dag. [31] Þá hneigði Batseba ásjónu sína til jarðar, laut konungi og
mælti: Minn herra Davíð konungur lifi eilíflega! [32] Þá sagði Davíð
konungur: Kallið mér Zadók prest, Natan spámann og Benaja Jójada-
son. Þeir gengu síðan fyrir konung. [33] Og konungur sagði við þá:
Takið með yður þjóna herra yðar; setjið Salómó son minn á múl minn
og farið með hann til Gíhon. [34] Skal Zadók prestur og Natan spá-
maður smyrja hann þar til konungs yfir Ísrael; þeytið síðan lúðurinn
og hrópið: Salómó konungur lifi! [35] Komið síðan með honum hingað,
og skal hann þá koma og setjast í hásæti mitt og vera konungur í
minn stað, því að hann hefi eg skipað til að vera höfðingja yfir Ísrael
og Júda. [36] Þá svaraði Benaja Jójadason konungi og mælti: Veri það
svo; Jahve, Guð míns herra konungsins, gefi það. [37] Eins og Jahve
hefir verið með mínum herra konunginum, svo sé hann og með Salómó,
og hefji hásæti hans enn hærra en hásæti míns herra, Davíðs konungs. [38] Þá
fóru þeir Zadók prestur, Natan spámaður, Benaja Jójadason og Kretar
og Pletar og settu Salómó á múl Davíðs konungs og fóru með hann
til Gíhon. [39] Þá tók Zadók prestur olíuhornið úr tjaldinu og smurði
Salómó. Þá þeyttu þeir lúðurinn, og allur lýðurinn hrópaði: Lifi Sal-
ómó konungur! [40] Síðan fór allur lýðurinn heim aftur með honum,
og menn blésu á hljóðpípur og létu feginslátum, svo að við sjálft lá
að jörðin rifnaði af ópi þeirra.

[41] Adónía og allir þeir, sem hann hafði í boði sínu, heyrðu þetta,
er þeir höfðu lokið máltíðinni. Þegar Jóab heyrði lúðurhljóminn, mælti
hann: Hví er öll borgin í uppnámi? [42] En er hann var þetta að mæla,
kom Jónatan sonur Abjatars prests. Þá sagði Adónía: Kom þú hingað,
því að þú ert sæmdarmaður og munt flytja góð tíðindi. [43] Þá svaraði
Jónatan og sagði við Adónía: Það er nú svo! Herra vor, Davíð kon-
ungur, hefir gjört Salómó að konungi. [44] Konungur hefir sent með
honum Zadók prest, Natan spámann, Benaja Jójadason og Kreta og
Pleta, og þeir hafa sett hann á múl konungs; [45] og þeir Zadók prestur
og Natan spámaður hafa smurt hann til konungs í Gíhon; þaðan fóru
þeir heim fagnandi, svo að öll borgin er komin í uppnám. Þetta er
hávaðinn, sem þér hafið heyrt. [46] Salómó hefir meira að segja sezt í
konungshásætið. [47] Sömuleiðis komu þjónar konungs, til þess að árna
herra vorum, Davíð konungi, heilla, og sögðu: Guð þinn gjöri nafn
Salómós enn víðfrægara en nafn þitt, og hefji hásæti hans enn hærra
en hásæti þitt! og hneigði konungur sig í hvílu sinni. [48] Konungur
hefir og mælt svo: Lofaður sé Jahve, Ísraels Guð, sem í dag hefir
skipað eftirmann í hásæti mitt og látið mér auðnast að líta það. [49] Þá
skelfdust allir boðsgestir Adónía, héldu af stað, og fór hver leiðar sinnar.
[50] En Adónía var hræddur við Salómó, hélt af stað og fór burt og greip
um altarishornin; [51] var Salómó sagt frá því með svofeldum orðum:
Sjá, Adónía er hræddur við Salómó konung, heldur um altarishornin og
segir: Salómó konungur sverji mér í dag, að hann skuli ekki láta taka
þjón sinn af lífi. [52] Þá sagði Salómó: Komi hann fram sem góður
drengur, skal ekki eitt af hárum hans falla til jarðar, en reynist hann
ódrengur, skal hann lífi týna. [53] Þá sendi Salómó konungur og lét taka
hann frá altarinu, og er hann kom og laut Salómó konungi, sagði
Salómó við hann: Far þú heim til þín.

39: 1 Kron. 29, 22. **42:** 2 Sam. 15, 27.

Síðasta ráðstöfun Davíðs og andlát hans. Salómó hegnir Adónía, Abjatar, Jóab og Símeí.

2 En er dauðadagur Davíðs nálgaðist, lagði hann svo fyrir Salómó
son sinn: [2] Eg geng nú veg allrar veraldar; en ver þú hugrakkur
og lát sjá, að þú sért maður. [3] Gæt þú þess, sem Jahve, Guð þinn, af
þér heimtar, að þú gangir á vegum hans og haldir lög hans, boðorð,
ákvæði og fyrirmæli, eins og skrifað er í lögmáli Móse, svo að þú verðir
lánsamur í öllu, sem þú gjörir og hvert sem þú snýr þér, [4] svo að
Jahve efni orð sín, þau er hann hefir við mig talað, er hann sagði:
Ef synir þínir varðveita vegu sína, með því að ganga dyggilega fyrir
augliti mínu af öllu hjarta sínu og allri sálu sinni, þá skal þig, mælti
hann, ekki vanta eftirmann í hásæti Ísraels. [5] Þú veizt og sjálfur, hvað
Jóab Zerújuson hefir gjört mér, hversu hann hefir farið með báða
hershöfðingja Ísraels, þá Abner Nersson og Amasa Jetersson, þar sem
hann myrti þá og vann þannig víg í griðum og ataði blóði beltið um
lendar sér og skóna á fótum sér, eins og í ófriði væri. [6] Neyt nú hygg-
inda þinna og lát eigi hærur hans fara til heljar í friði. [7] En sýn þú
mildi sonum Barsillaí Gíleaðíta og lát þá vera meðal þeirra, sem eta
við borð þitt, því að svo gjörðu þeir til mín, þá er eg flýði fyrir Absal-
óm bróður þínum. [8] Símeí Gerasson Benjamíníti frá Bahúrím er og
með þér; hann formælti mér gífurlega, þá er eg fór til Mahanaím. En
hann kom til móts við mig niður að Jórdan, og vann eg honum svo-
látandi eið við Jahve: Eg skal eigi láta drepa þig. [9] En þú skalt eigi
láta honum óhegnt, því að þú ert maður vitur og munt vita, hvað þú
átt að gjöra við hann, til þess að þú getir sent hærur hans blóðugar
til heljar.

[10] Síðan lagðist Davíð til hvíldar hjá feðrum sínum og var jarð-
aður í Davíðsborg. [11] En sá tími, sem Davíð hafði ríkt yfir Ísrael, var
fjörutíu ár; í Hebron ríkti hann sjö ár og í Jerúsalem ríkti hann þrjá-
tíu og þrjú ár. [12] Og Salómó settist í hásæti Davíðs föður sins, og
efldist ríki hans mjög.

[13] Þá fór Adónía, sonur Haggítar, til Batsebu, móður Salómós.
Hún sagði: Kemur þú góðu heilli? Hann svaraði: Svo er víst. [14] Síðan
mælti hann: Eg á erindi við þig. Hún mælti: Tala þú! [15] Þá mælti
hann: Þú veizt sjálf að konungdómurinn tilheyrði mér, og að allur
Ísrael hafði augastað á mér sem konungsefni, en nú hefir þetta farið á
annan veg og konungdómurinn lent hjá bróður mínum, því að Jahve
hafði ákvarðað honum hann. [16] Nú bið eg þig einnar bónar: vísa þú
mér ekki frá. Hún sagði við hann: Tala þú! [17] Þá mælti hann: Bið
þú Salómó konung — því að hann mun ekki vísa þér frá — að gefa
mér Abísag frá Súnem fyrir konu. [18] Batseba mælti: Gott og vel, eg
skal sjálf túlka mál þitt við konung. [19] Þá gekk Batseba á fund Saló-
mós konungs, til þess að tala máli Adónía við hann, og konungur stóð
upp á móti henni, laut henni og settist síðan í hásæti sitt og lét setja
fram stól handa konungsmóður, og settist hún til hægri handar kon-
ungi. [20] Þá mælti hún: Eg bið þig einnar lítillar bónar; vísa þú mér
eigi frá. Konungur sagði við hana: Bið þú, móðir mín, eigi mun eg
vísa þér frá. [21] Þá mælti hún: Leyf þú, að Abísag frá Súnem verði
gefin Adónía bróður þínum fyrir konu. [22] Þá svaraði Salómó konung-
ur og sagði við móður sína: Hví biður þú um Abísag frá Súnem til
handa Adónía? Bið heldur um konungsríkið honum til handa, því að

2, 2: Jós. 23, 14. 1 Kron. 22, 13. **4:** 2 Sam. 7, 12. Sálm. 132, 11 n. **5:** 2 Sam. 3, 27; 20, 10. **7:** 2 Sam. 17, 27 n. 19, 31. 32. **8:** 2 Sam. 16, 5; 19, 16. 18. 23. **10:** Post. 2, 29. **11:** 2 Sam. 5, 4 n. 1 Kron. 29, 26. 27. **15:** kap. 1, 5 n. 1 Kron. 28, 5. **17:** kap. 1, 3. **22:** kap. 1, 7.

hann er bróðir minn mér eldri — honum til handa og Abjatar presti
og Jóab Zerújusyni. [23] Og Salómó konungur sór við Jahve og mælti:
Guð gjöri við mig hvað sem hann vill nú og síðar: fyrir beiðni þessa
skal Adónía lífinu týna. [24] Og nú, svo sannarlega sem Jahve lifir, er
mér hefir til valda komið og sett mig í hásæti Davíðs föður míns og reist
mér hús, eins og hann hafði heitið: Adónía skal líflátinn þegar í dag!
[25] Síðan sendi Salómó konungur Benaja Jójadason með þessu erindi;
vann hann á honum, og lét Adónía þannig líf sitt.

[26] En við Abjatar prest sagði konungur: Far þú til bús þíns í
Anatót, því að þú ert dauða sekur, en eigi vil eg drepa þig að sinni,
því að þú hefir borið örk drottins Jahve fyrir Davíð föður mínum, og
allar þær nauðir, sem faðir minn þoldi, hefir þú þolað með honum.
[27] Síðan rak Salómó Abjatar burt, svo að hann væri eigi lengur prest-
ur Jahve, til þess að orð Jahve skyldu rætast, þau er hann talaði um
hús Elí í Síló.

[28] Nú spyr Jóab þessi tíðindi. En Jóab hafði fylgt Adónía að
málum, en Absalóm hafði hann eigi fylgt að málum. Jóab flýði þá
til tjalds Jahve og greip um altarishornin. [29] Salómó konungi var þá
sagt: Jóab er flúinn í tjald Jahve og stendur við altarið. Sendi þá
Salómó Benaja Jójadason og sagði: Far þú og vinn á honum. [30] Fór
þá Benaja til tjalds Jahve og mælti til Jóabs: Svo segir konungur:
Gakk þú út. Hinn svaraði: Nei, hér vil eg deyja. Færði Benaja þá
konungi svar hans og sagði: Svo mælti Jóab og svo svaraði hann mér.
[31] Konungur sagði við hann: Gjör sem hann sagði; vinn þú á honum
og jarða hann og hreinsa þannig af mér og ætt minni blóð það, er
Jóab úthelti án saka; [32] og Jahve láti blóð hans koma honum í koll,
þar sem hann vó tvo menn, er réttlátari voru og betri en hann, og
myrti þá með sverði, án þess að Davíð faðir minn vissi af því: þá Abner
Nersson, hershöfðingja Ísraels, og Amasa Jetersson, hershöfðingja Júda.
[33] Skal blóð þeirra koma Jóab í koll og niðjum hans að eilífu, en
Davíð og niðjar hans, hús hans og hásæti hljóti að eilífu heill af Jahve.
[34] Síðan fór Benaja Jójadason, vann á honum og drap hann, og var
hann grafinn í húsi sínu í eyðimörkinni. [35] Og konungur skipaði Benaja
Jójadason yfir herinn í hans stað, og Zadók prest skipaði hann í stað
Abjatars.

[36] Því næst sendi konungur og lét kalla Símeí og sagði við hann:
Reis þér hús í Jerúsalem og bú þar, en eigi mátt þú fara neitt þaðan.
[37] En það skaltu vita fyrir víst, að á þeim degi, sem þú fer þaðan og
gengur yfir Kídron-læk, skaltu deyja; mun þá blóð þitt sjálfum þér í
koll koma. [38] Símeí svaraði konungi: Það læt eg mér vel líka; eins
og minn herra konungurinn hefir sagt, svo skal þjónn þinn gjöra. Og
Símeí bjó í Jerúsalem langa hríð. [39] Eftir þrjú ár bar svo við, að
tveir þrælar Símeí struku til Akís Maakasonar, konungs í Gat. Og
Símeí var sagt svo frá: Þrælar þínir eru í Gat. [40] Þá tók Símeí sig til,
söðlaði asna sinn og hélt til Gat til Akís, til þess að leita að þrælum
sínum, og Símeí fór og hafði heim með sér þræla sína frá Gat. [41] Var
nú Salómó sagt frá því, að Símeí hefði farið frá Jerúsalem til Gat og
væri kominn heim aftur. [42] Þá sendi konungur og lét kalla Símeí og
sagði við hann: Hefi eg ekki sært þig við Jahve og lagt ríkt á við þig
og sagt: Það skaltu vita fyrir víst, að á þeim degi, sem þú gengur að
heiman og fer eitthvað burt, skaltu deyja. Og þú sagðir við mig: Eg
hefi heyrt það og læt mér vel líka. [43] Hvers vegna hefir þú ekki hald-

---

24: 2 Sam. 7, 11 n. **26:** 1 Sam. 22, 20. **27:** 1 Sam. 2, 31. 32. **28:** kap. 1, 50. **31:** 2 Mós. 21, 14. **32:** 2 Sam. 3, 27; 20, 10. **35:** kap. 4, 4. 1 Kron. 29, 22. **39:** 1 Sam. 27, 2.

ið eið þann, er Jahve var svarinn, og skipun þá, er eg fyrir þig lagði?
[44] Enn fremur mælti konungur við Símeí: Þú þekkir alla þá ilsku og
ert þér hennar meðvitandi, er þú hafðir í frammi við Davíð föður
minn, og mun nú Jahve láta þér ilsku þína í koll koma; [45] en Salómó
konungur blessist og hásæti Davíðs standi stöðugt fyrir Jahve að eilífu.
[46] Og konungur bauð Benaja Jójadasyni, og hann fór og vann á honum,
og lét hann þannig líf sitt.

Kvonfang Salómós; draumur hans og dómspeki.

3 Þegar Salómó konungur var orðinn fastur í sessi, mægðist hann
við Faraó Egiptalands-konung og fékk dóttur Faraós og flutti hana
til Davíðsborgar, unz hann hafði lokið við að reisa höll sína, musteri
Jahve og múra umhverfis Jerúsalem. [2] En lýðurinn fórnaði enn á
hæðunum, því að alt til þess tíma var ekkert hús reist nafni Jahve.
[3] En Salómó elskaði Jahve, svo að hann hélt lög Davíðs föður síns,
en þó færði hann sláturfórnir og reykelsisfórnir á hæðunum.
[4] Og konungur fór til Gíbeon, til þess að fórna þar, því að það
var aðal-fórnarhæðin. Fórnaði Salómó þúsund brennifórnum á því
altari. [5] Í Gíbeon vitraðist Jahve Salómó í draumi um nótt. Og Guð
sagði: Bið mig þess, er þú vilt að eg veiti þér. [6] Þá sagði Salómó:
Þú auðsýndir þjóni þínum, Davíð föður mínum, mikla miskunn, þar
eð hann gekk fyrir augliti þínu í trúmensku, réttlæti og hjartans ein-
lægni við þig; og þú lézt haldast við hann þessa miklu miskunn og
gafst honum son, sem situr í hásæti hans, eins og nú er fram komið.
[7] Nú hefir þú þá, Jahve, Guð minn, gjört þjón þinn að konungi í stað
Davíðs föður míns. En eg er unglingur og kann ekki fótum mínum
forráð. [8] Og þjónn þinn er mitt á meðal þjóðar þinnar, er þú hefir
útvalið, mikillar þjóðar, er eigi má telja eða ætlan á koma fyrir fjölda
sakir. [9] Gef því þjóni þínum gaumgæfið hjarta til að stjórna þjóð
þinni og til að greina gott frá illu; því að hver gæti annars stjórnað
þessari fjölmennu þjóð þinni? [10] Og drotni líkaði vel, að Salómó bað
um þetta. [11] Þá sagði Guð við hann: Af því að þú baðst um þetta,
en baðst ekki um langlífi þér til handa eða auðlegð eða líf óvina
þinna, heldur baðst um vitsmuni til að skynja, hvað rétt er í málum
manna, [12] þá vil eg veita þér bæn þína: eg gef þér hyggið og skynugt
hjarta, svo að þinn líki hefir ekki verið fyrir þig og mun ekki koma
eftir þig. [13] Og líka gef eg þér það, sem þú baðst ekki um, bæði auð-
legð og heiður, svo að þinn líki skal eigi verða meðal konunganna
alla þína daga. [14] Og ef þú gengur á mínum vegum og varðveitir
boðorð mín og skipanir, eins og Davíð faðir þinn gjörði, þá mun eg
gefa þér langa lífdaga. [15] Síðan vaknaði Salómó, og sjá: það var
draumur. Og er hann var kominn til Jerúsalem, gekk hann fyrir sátt-
málsörk Jahve og bar fram brennifórnir og fórnaði heillafórnum og
gjörði veizlu öllum þjónum sínum.
[16] Þá komu tvær portkonur til konungs og gengu fyrir hann.
[17] Og önnur konan sagði: Með leyfi, herra minn! eg og kona þessi bú-
um í sama húsinu, og ól eg barn í húsinu hjá henni. [18] En á þriðja
degi eftir að eg hafði alið barnið, ól og kona þessi barn; og við vorum
saman og enginn annar hjá okkur í húsinu; við vorum tvær einar í húsinu.
[19] Þá dó sonur þessarar konu um nótt, af því að hún hafði lagst ofan á
hann. [20] En hún reis á fætur um miðja nótt og tók son minn frá
mér, meðan ambátt þín svaf, og lagði hann að brjósti sér, en dauða

44: 2 Sam. 16, 5 n. — **3, 4:** 2 Kron. 1, 3–5. **5:** 2 Kron. 1, 7 n. **6:** kap. 1, 48.
7: 4 Mós. 27, 17. **12:** kap. 4, 31. **13:** Matt. 6, 33.

soninn sinn lagði hún að brjósti mér. [21] En er eg reis um morgun-
inn og ætlaði að gefa syni mínum að sjúga, sjá, þá var hann dauður.
Og er eg virti hann fyrir mér um morguninn, sjá, þá var það ekki sonur
minn, sá er eg hafði fætt. [22] En hin konan sagði: Nei, það er minn
sonur, sem er lifandi, en þinn sonur er dauður. Og hin sagði: Nei,
það er þinn sonur, sem er dauður, en minn sonur, sem er lif-
andi. Þannig þráttuðu þær frammi fyrir konungi. [23] Þá mælti konungur:
Önnur segir: Það er minn sonur, sem er lifandi, og þinn sonur, sem
er dauður. En hin segir: Nei, það er þinn sonur, sem er dauður, en
minn sonur, sem er lifandi. [24] Og konungur sagði: Færið mér sverð.
Og þeir færðu konungi sverðið. [25] Þá mælti konungur: Höggvið sund-
ur barnið, sem lifir, í tvo hluti og fáið sinn helminginn hvorri. [26] Þá
sagði konan, sem átti lifandi barnið, við konung — því að ástin til
barnsins brann í brjósti hennar — hún mælti: Æ, herra minn, gefið
henni barnið, sem lifir, en deyðið það ekki. En hin sagði: Njóti þá
hvorug okkar þess; höggvið það sundur. [27] Þá svaraði konungur og
sagði: Fáið henni barnið, sem lifir, en deyðið það ekki; hún er móðir
þess. [28] Og allur Ísrael heyrði dóminn, sem konungur hafði dæmt; og
þeir óttuðust konung, því að þeir sáu, að hann var gæddur guðlegri
speki til þess að kveða upp dóma.

Embættismenn Salómós; vegur hans og vizka.

4 Þannig var Salómó konungur konungur yfir öllum Ísrael. [2] Og
þessir voru æðstir embættismenn hans: Asarja Zadóksson var
prestur, [3] Elíhóref og Ahía Sísasynir voru kanzlarar, Jósafat Ahílúðs-
son var sagnameistari, [4] Benaja Jójadason var yfir hernum, Zadók og
Abjatar voru prestar, [5] Asarja Natansson var yfir fógetunum og Sabúð
Natansson prestur var stallari konungs. [6] Ahísar var dróttseti og Ad-
óníram Abdasson var yfir kvaðarmönnum. [7] Og Salómó hafði tólf fóg-
eta yfir öllum Ísrael; skyldu þeir birgja konung og hirð hans að vist-
um sinn mánuðinn hver á ári hverju. [8] Og þetta eru nöfn þeirra:
Ben-Húr á Efraímfjöllum; [9] Ben-Deker í Makaz og í Saalbím og Bet-
Semes og Elon, alt að Bet-Hanan. [10] Ben-Heseð í Arúbbót; honum
tilheyrði Sókó og alt Heferland. [11] Ben-Abínadab hafði alt Dór-hálendi;
átti hann Tafat, dóttur Salómós, fyrir konu. [12] Baana Ahílúðsson: Taa-
nak og Megiddó og alt Bet-Sean, sem liggur hjá Zartan fyrir neðan
Jesreel, frá Bet-Sean til Abel-Mehóla, alt vestur fyrir Jokmeam. [13] Ben-
Geber í Ramót í Gíleað, honum tilheyrðu þorp Jaírs Manassesonar í
Gíleað; honum tilheyrði landsspildan Argób í Basan, sextíu stórar borg-
ir, með múrveggjum og slagbröndum af eiri. [14] Ahínadab Íddóson í
Mahanaím. [15] Akímaaz í Naftalí; hann hafði og gengið að eiga Basmat
dóttur Salómós. [16] Baana Húsaíson í Asser og Bealót. [17] Jósafat Par-
úason í Íssakar; [18] Símeí Elason í Benjamín; [19] Geber Úríson í Gíle-
aðlandi, landi Síhons Amóríta konungs og Ógs, konungs í Basan; hann
einn var fógeti í því landi. [20] Júda og Ísrael voru fjölmennir, sem
sandur á sjávarströndu; þeir átu og drukku og voru glaðir.
[21] Og Salómó drotnaði yfir öllum konungaríkjum frá Fljótinu til
Filistalands og til landamæra Egiptalands; færðu þeir Salómó skatt og
voru þegnskyldir honum alla æfi hans. [22] Og Salómó þurfti daglega til
matar þrjátíu kór af hveiti og sextíu kór af mjöli, [23] tíu alda uxa og
tuttuga uxa haggenga og hundrað sauði, auk hjarta, skógargeita, dá-
hjarta og alifugla. [24] Því að hann réð yfir öllu landi fyrir vestan Fljót-

---

26: Jes. 49, 15. — **4, 4:** kap. 2, 35. **6:** kap. 5, 13. 14. **20:** kap. 3, 8. 1 Mós. 22, 17. **21:** 2 Kron. 9, 26.

ið, frá Tífsa til Gasa, yfir öllum konungum fyrir vestan Fljótið, og
hafði frið á allar hliðar hringinn í kring, [25] svo að Júda og Ísrael
bjuggu öruggir, hver maður undir sínu víntré og fíkjutré, frá Dan til
Beerseba, alla æfi Salómós. [26] Og Salómó hafði fjörutíu þúsund vagn-
eyki og tólf þúsund reiðhesta. [27] Og fógetar þessir birgðu Salómó kon-
ung að vistum og alla þá, er komu að borði Salómós konungs, sinn
mánuðinn hver; létu þeir ekkert skorta. [28] Og bygg og hey handa ak-
hestunum og gæðingunum fluttu þeir þangað, er hann var, hver eftir
því sem honum bar.

[29] Og Guð veitti Salómó afarmikla speki og vizku og djúpsæi
andans, sem sandur er margur á sjávarströnd, [30] og speki Salómós var
meiri en speki allra austurbyggja og öll speki Egiptalands. [31] Og hann
var allra manna vitrastur, vitrari en Etan Esrahíti og Heman og Kal-
kól og Darda Mahólssynir, og hann var nafnfrægur með öllum þjóðum
umhverfis. [32] Og hann mælti þrjú þúsund orðskviðu, og ljóð hans
voru eitt þúsund og fimm að tölu. [33] Og hann talaði um trén, alt frá
sedrustrjánum á Líbanon til ísópsins, sem sprettur á múrveggnum. Og
hann talaði um fénað og fugla, orma og fiska, [34] og menn komu af
öllum þjóðum til þess að heyra speki Salómós, frá öllum konungum
jarðarinnar, er heyrðu speki hans getið.

Salómó gjörir samning við Híram og undirbýr musterisbygginguna.

5 Híram konungur í Týrus sendi þjóna sína til Salómós, því að
hann hafði heyrt að hann hefði verið smurður til konungs í stað
föður síns, en Híram hafði ætíð verið góðvinur Davíðs. [2] Og Salómó
sendi til Hírams og lét segja honum: [3] Þú veizt sjálfur að Davíð faðir
minn mátti eigi reisa hús nafni Jahve, Guðs síns, vegna ófriðar þess,
er hann varð að eiga í á allar hliðar, unz Jahve lagði óvini hans und-
ir iljar honum. [4] En nú hefir Jahve, Guð minn, veitt mér frið alt um-
hverfis; á eg engan mótstöðumann og ekkert er framar að meini.
[5] Fyrir því hefi eg í hyggju að reisa hús nafni Jahve, Guðs míns, eins
og Jahve sagði við Davíð föður minn, er hann mælti: Sonur þinn, er
eg set í hásæti þitt í þinn stað, hann skal reisa hús mínu nafni. [6] Bjóð
því nú að höggva sedrustré á Líbanon handa mér, og þjónar mínir
skulu vera með þínum þjónum; skal eg greiða þér kaup fyrir þjóna
þína, slíkt er þú sjálfur tiltekur. Því að þú veizt sjálfur, að með oss
er enginn maður, er kunni að skógarhöggi sem Zídoningar.

[7] Þegar Híram heyrði orðsending Salómós, varð hann harla glað-
ur og sagði: Lofaður sé Jahve í dag, er gefið hefir Davíð vitran son
til að ríkja yfir þessari fjölmennu þjóð. [8] Og Híram sendi til Salómós
og lét segja honum: Eg hefi heyrt þá orðsending, er þú gjörðir mér;
skal eg gjöra að ósk þinni um sedrusviðinn og kýpresviðinn. [9] Mínir
menn skulu flytja viðinn ofan frá Líbanon til sjávar og eg skal láta
leggja hann í flota í sjónum og flytja þangað sem þú segir til um; þar
læt eg taka sundur flotana, en þú lætur sækja. En þú skalt gjöra að
ósk minni og láta mig fá vistir handa hirð minni. [10] Og Híram lét
Salómó fá eins mikið af sedrusviði og kýpresviði og hann vildi. [11] En
Salómó lét Híram fá tuttugu þúsund kór af hveiti til matar fyrir hirð
hans og tuttugu þúsund bat af olíu úr steyttum olíuberjum. Þetta lét
Salómó Híram fá á ári hverju. [12] Og Jahve hafði veitt Salómó speki,
eins og hann hafði heitið honum. Og það fór vel á með þeim Híram
og Salómó, og þeir gjörðu sáttmála sín á milli.

25: Mík. 4, 4. Sak. 3, 10. **26:** 2 Kron. 9, 25. **32:** Préd. 12, 9. **34:** kap. 10, 1 n.
— 5, **2:** 2 Kron. 2, 3 n. **5:** 2 Sam. 7, 13. 1 Kron. 22, 10. **7:** 2 Kron. 2, 12. **12:**
kap. 3, 12.

[13] Og Salómó konungur bauð út kvaðarmönnum úr öllum Ísrael,
og urðu kvaðarmennirnir þrjátíu þúsundir að tölu. [14] Og hann sendi
þá til skiftis til Líbanon, tíu þúsundir á mánuði hverjum; skyldu þeir
vera einn mánuð á Líbanon, en tvo mánuði heima hjá sér; og Adón-
íram var yfir kvaðarmönnum. [15] Og Salómó hafði sjötíu þúsund burð-
armenn og áttatíu þúsund steinhöggvara í fjöllunum, [16] auk yfirfógeta
Salómós, er fyrir verkinu stóðu, þrjú þúsund og þrjú hundruð að tölu;
skyldu þeir hafa umsjón með þeim mönnum, er verkið unnu. [17] Og að
boði konungs hjuggu þeir stóra steina, ágæta steina, til þess að byggja
musterisgrunninn úr höggnu grjóti. [18] Og smiðir Salómós og Hírams og
Giblítar hjuggu þá til, undirbjuggu viðinn og steinana, til þess að
reisa musterið.

Musterið bygt.

6 Á fjögur hundruð og átttugasta ári frá því, er Ísraelsmenn fóru
af Egiptalandi, fjórða árið, sem Salómó ríkti yfir Ísrael, í sív-
mánuði — það er öðrum mánuðinum — reisti hann Jahve musterið.
[2] Og musterið, sem Salómó konungur reisti Jahve, var sextíu álnir á lengd,
tuttugu álnir á breidd og þrjátíu álnir á hæð. [3] Og forsalurinn fyrir framan
musterishúsið var tuttugu álnir á lengd fram með musterisendanum og
tíu álnir á breidd fram af musterinu. [4] Og hann gjörði glugga á
musterið með föstum grindum fyrir. [5] Og upp að musterisveggnum
hringinn í kring reisti hann hliðarhús, — upp að musterisveggjunum,
hringinn í kring um aðalhúsið og innhúsið og gjörði stúkur alt í kring.
[6] Pallgólf þessa hliðarhúss var fimm álnir á breidd; neðra loftið sex
álnir á breidd og efra loftið sjö álnir á breidd, því að hann hafði sett
stalla utan á húsið hringinn í kring, til þess að bitarnir skyldu ekki
ganga inn í musterisveggina. [7] Og er musterið var reist, var bygt úr
steinum, sem höfðu verið höggnir til þegar grjótið var tekið, svo að
hvorki heyrðist hamarshljóð né axar, né nokkurs annars járntóls, meðan
á byggingu musterisins stóð. [8] Dyrnar á pallgólfi hliðarhússins voru á
suðurhlið musterisins og var gengið upp um hringstiga upp á neðra
loftið og af neðra loftinu upp á efra loftið. [9] Og þannig reisti hann
musterið og lauk við það og þakti musterið með bjálkum og þiljum
úr sedrusviði. [10] Og hann reisti hliðarhús utan um alt musterið, fimm
álnir á hæð hvert lyfti, og tengdi þau við musterið með sedrusviði.
[11] Þá kom orð Jahve til Salómós svolátandi: [12] Musteri þetta, sem
þú ert að byggja — ef þú gengur eftir boðorðum mínum og breytir
eftir lögum mínum og varðveitir allar skipanir mínar með því að ganga
eftir þeim, þá mun eg efna heit mitt við þig, er eg gaf Davíð föður
þínum, [13] og eg mun búa meðal Ísraelsmanna og eigi yfirgefa lýð
minn Ísrael. [14] Þannig bygði Salómó musterið og lauk við það.
[15] Og hann þiljaði musterisveggina að innan með sedrusviði; frá
gólfi hússins upp að loftbjálkum þiljaði hann það að innan með viði,
og lagði gólf í húsið úr kýpresviðarborðum. [16] Og hann þiljaði tuttugu
álnir aftan af húsinu neðan frá gólfi og upp undir bjálka með sedrus-
viði; gjörði hann þannig úr því að innan innhús, það er hið allra-
helgasta. [17] Og húsið var fjörutíu álnir, það er aðalhúsið fyrir framan
innhúsið. [18] Innan á húsinu var sedrusviður, útskorinn með kóló-
kvintum og blómsveigum; var það alt af sedrusviði og sá hvergi í stein.
[19] Og hann bjó út innhús inni í musterinu, til þess að þangað mætti
flytja sáttmálsörk Jahve. [20] Og fyrir framan innhúsið — en það var

---

14: kap. 4, 6. **15:** 2 Kron. 2, 18. **18:** Esek. 27, 9. — **6, 1:** 2 Kron. 3, 1 n. **7:** 5 Mós. 27, 6. **12:** 2 Sam. 7, 13 n. **13:** 2 Mós. 29, 45. 3 Mós. 26, 11.

tuttugu álnir á lengd, tuttugu álnir á breidd og tuttugu álnir á hæð
og hann lagði það skíru gulli — gjörði hann altari af sedrusviði. [21] Og
Salómó lagði húsið með skíru gulli að innan og hann dró gullfestar
fyrir kórinn og lagði hann gulli. [22] Og alt húsið lagði hann gulli —
algjörlega alt húsið; einnig lagði hann gulli alt altarið, sem tilheyrði
innhúsinu.
[23] Og hann gjörði í innhúsinu tvo kerúba af olíuviði tíu álna háa.
[24] En hvor vængur annars kerúbsins var fimm álnir og hvor vængur
hins kerúbsins fimm álnir, svo að tíu álnir voru frá enda annars
vængsins til enda hins vængsins. [25] Og hinn kerúbinn var og tíu álnir;
báðir voru kerúbarnir jafnstórir og eins að gerð. [26] Annar kerúbinn
var tíu álnir á hæð, svo og hinn kerúbinn. [27] Og hann setti kerúbana
upp inni í innra húsinu, og breiddu þeir út vængina, svo að annar
vængur annars nam við vegginn og hinn vængur hins kerúbsins nam
við hinn vegginn, en í miðju húsinu námu vængir þeirra hvor við
annan. [28] Og hann lagði kerúbana gulli. [29] Og hann lét skera út á
veggina hringinn í kring kerúba, pálma og blómfléttur, inni og fyrir
utan. [30] Gólf hússins lagði hann og gulli, inni og fyrir utan. [31] Fyrir
dyr innhússins lét hann gjöra vængjahurð úr olíuviði. Umgjörðin yfir
dyrunum og dyrustafirnir mynduðu fimmhyrning. [32] Á báðar vængja-
hurðirnar, sem voru úr olíuviði, lét hann skera kerúba, pálma og
blómfléttur og leggja gulli, en kerúbana og pálmana lagði hann slegnu
gulli. [33] Og fyrir dyr aðalhússins lét hann sömuleiðis gjöra ferstrenda
dyrustafi af olíuviði [34] og tvær vængjahurðir af kýpresviði; var hvor
vængurinn um sig gjörður af tveimur hlerum, er léku á hjörum. [35] Og
hann lét skera kerúba, pálma og blómfléttur á þá og lagði það gulli,
sem út var skorið. [36] Og hann gjörði vegginn um innri forgarðinn úr
þrem lögum af höggnum steini og einu lagi af sedrusbjálkum.
[37] Á fjórða ári var grundvöllurinn lagður að húsi Jahve, í sív-
mánuði. [38] Og á ellefta ári, í búl-mánuði — það er áttundi mánuð-
urinn — var húsið fullgjört í öllum greinum, með öllu sem því til-
heyrði. Í sjö ár var hann að byggja það.

Salómó byggir höll.

7 En höll sína var Salómó að byggja í þrettán ár og fullgjörði
þannig alt sitt hús. [2] Hann bygði Líbanonsskógarhúsið, er var
hundrað álnir á lengd, fimtíu álnir á breidd og þrjátíu álnir á hæð, á
þrem sedrussúlnaröðum, og á súlunum hvíldu bjálkar af sedrusviði.
[3] Og það var þakið sedrusviði uppi yfir hliðarherbergjunum, er hvíldu
á fjörutíu og fimm súlum, fimtán í hverri röð. [4] Og gluggaraðirnar
voru þrjár, og ljóri gegnt ljóra þrem sinnum. [5] Og allar dyr og allir
ljórar voru ferhyrndir, og ljóri var gegnt ljóra þrem sinnum. [6] Og
hann gjörði súlnasal, fimtíu álnir á lengd og þrjátíu álnir á breidd, og
forsal þar fyrir framan og súlur og pall þar fyrir framar. [7] Og hann
bygði hásætissal, þar sem hann kvað upp dóma — dómhöllina, og hún
var þiljuð sedrusviði frá gólfi til lofts. [8] Og hús hans, þar er hann
bjó, í öðrum garðinum, inn af forsalnum, var gjört á sama hátt.
Salómó gjörði og hús, eins og forsalinn, handa dóttur Faraós, er hann
hafði gengið að eiga.
[9] Alt þetta var bygt af ágætum steinum, er voru höggnir til eftir
máli, sagaðir með sög innan og utan, frá undirstöðum og upp á vegg-
brúnir, og að utan alt að forgarðinum mikla. [10] Og undirstaðan var
úr ágætum steinum, stórum steinum, tíu álna steinum og átta álna

23: 2 Mós. 25, 18 n. 37, 7 n. **37:** v. 1. — **7, 1:** kap. 9, 10. **8:** kap. 3, 1.

steinum. 11 Og þar á ofan voru ágætir steinar, höggnir eftir máli, og
sedrusviður. 12 Og forgarðurinn mikli var gjörður alt um kring af
þrem lögum af höggnum steini og einu lagi af sedrusbjálkum, svo og
innri forgarður musteris Jahve og forgarðurinn að súlnasal hallarinnar.

Súlur musterisins og áhöld þess.

13 Og Salómó konungur sendi og lét sækja Híram frá Týrus.
14 Hann var sonur ekkju nokkurrar af ættkvísl Naftalí, en faðir hans
var ættaður frá Týrus og var koparsmiður; var hann fullur hagleiks,
skilnings og kunnáttu til að gjöra alls konar smíðar af eiri. Hann
kom til Salómós konungs og smíðaði allar smíðar fyrir hann. 15 Hann
steypti báðar súlurnar í forsal musterisins af eiri. Önnur súlan var
átján álnir á hæð, og tólf álna langan þráð þurfti til þess að ná utan
um hana; súlan var fjögra fingra þykk, hol að innan; á sama hátt
gjörði hann hina súluna. 16 Og hann gjörði tvö höfuð steypt af eiri,
til þess að setja ofan á súlurnar; var hvort höfuð fimm álnir á hæð.
17 Á höfðunum, sem voru á súlunum, var sem riðið net og fléttur,
gjörðar af festum, sjö fyrir hvort höfuð. 18 Og hann gjörði granatepli,
tvær raðir alt í kring, utan á öðru netinu, til þess að hylja höfuðin,
sem voru ofan á súlunum; eins gjörði hann á hinu höfðinu. 19 Og
höfuðin, sem voru ofan á súlunum í forsalnum, voru liljumynduð,
fjórar álnir. 20 Á báðum súlunum voru höfuð, einnig að ofan, hjá
bungunni undir riðna netinu; granateplin voru tvö hundruð að tölu, í
röðum hringinn í kring um hitt höfuðið. 21 Og hann reisti súlurnar
við forsal aðalhússins; hann reisti hægri súluna og kallaði hana Jakín,
og hann reisti vinstri súluna og kallaði hana Bóas. 22 Og efst voru
súlurnar liljumyndaðar. Þannig var súlnasmíðinu lokið.
23 Og hann gjörði hafið og var það steypt af eiri; það var tíu
álnir af barmi og á, kringlótt og fimm álnir á dýpt og þrjátíu álna
snúra lá um það. 24 En neðan á barminum alt í kring voru kóló-
kvintar, tíu á hverri alin, er mynduðu hring utan um hafið, tvær raðir
af kólókvintum, og voru þeir samsteyptir hafinu. 25 Það stóð á tólf
nautum, sneru þrjú í norður, þrjú í vestur, þrjú í suður, þrjú í austur;
hvíldi hafið á þeim, og sneru allir bakhlutir þeirra inn. 26 Það var
þverhandarþykt og barmur þess í laginu sem barmur á bikar, líkt og
liljublóm. Það tók tvö þúsund bat.
27 Hann gjörði og undirstöðupallana, tíu að tölu, af eiri; var hver
pallur fjórar álnir á lengd, fjórar álnir á breidd og þrjár álnir á hæð.
28 En hver undirstöðupallanna var svo gjörður: Á þeim voru speld, og
það milli brúnalistanna. 29 En á speldunum, sem voru milli brúnalist-
anna, voru ljón, naut og kerúbar, og eins á brúnalistunum. Og bæði
fyrir ofan og fyrir neðan ljónin og nautin voru hangandi blómfestar.
30 Og undir hverjum palli voru fjögur hjól af eiri og ásar af eiri. Og
á fjórum hornum þess voru axlir. Voru axlirnar steyptar undir kerið;
gegnt hverri þeirra voru blómfestar. 31 En opin á þeim voru fyrir inn-
an axlirnar alin á hæð; og opin voru kringlótt, hálf önnur alin; og
einnig á börmum opsins voru grafnar myndir; speldin voru ferskeytt,
ekki kringlótt. 32 Og hjólin fjögur voru undir speldunum og hjólhald-
ararnir festir við pallinn. En hvert hjól var hálf önnur alin á hæð.
33 Og hjólin voru gjörð eins og vagnhjól; haldarar þeirra, hringir, spelir
og nafir — alt var það steypt. 34 Og á fjórum hornum hvers palls
voru fjórar axlir; gengu axlirnar upp af pöllunum. 35 Og uppi á pall-

13: 2 Kron. 2, 13 n. **14:** 2 Mós. 31, 3. 4. **15:** 2 Kong. 25, 17. 2 Kron. 3, 15. **23:**
2 Kron. 4, 2 n.

inum var eins konar standur, hálf alin á hæð, alstaðar sívalur; og of-
an á pallinum voru haldarar hans og speld og gengu upp úr honum.
36 Og á fleti haldara hans og á speld hans gróf hann kerúba, ljón og
pálma, eftir því sem rúm var til á hverju, og blómfestar í kring.
37 Á þennan hátt gjörði hann undirstöðupallana tíu; þeir voru allir eins
steyptir, jafnstórir og af sömu gerð. 38 Þá gjörði hann tíu ker af eiri;
tók hvert ker fjörutíu bat; hvert ker var fjórar álnir að þvermáli. Eitt
ker var á hverjum pallanna tíu. 39 Og hann setti fimm pallana hægra-
megin í húsið og fimm vinstramegin; en hafið setti hann hægrameg-
in í húsið, í austur, gegnt suðri.

40 Og Híram gjörði kerin, eldspaðana og fórnarskálarnar, og þannig
lauk Híram við allar þær smíðar, er hann hafði gjört fyrir Salómó
konung í hús Jahve: 41 tvær súlur og tvær kúlur á súlnahöfðunum og
bæði riðnu netin, er hylja áttu báðar kúlurnar á súlnahöfðunum, 42 og
fjögur hundruð granateplin á bæði netin, tvær raðir af granateplum á
hvort net, er hylja áttu báðar kúlurnar á súlnahöfðunum; 43 enn frem-
ur undirstöðupallana tíu og kerin tíu á undirstöðupöllunum, 44 og hafið
og tólf nautin undir hafinu, 45 og katlana, eldspaðana og fórnarskál-
arnar, og öll þessi áhöld, er Híram hafði gjört fyrir Salómó konung í
hús Jahve, voru úr skygðum eiri. 46 Lét konungur steypa þau á
Jórdan-sléttlendinu í leirmótum, milli Súkkót og Zaretan.

47 Og Salómó lét áhöldin vera óvegin, af því að þau voru afar-
mörg; þyngd eirsins var eigi rannsökuð. 48 Og Salómó gjörði öll þau
áhöld, sem voru í húsi Jahve: gullaltarið og borðið, sem skoðunar-
brauðin lágu á, af gulli, 49 og ljósastikurnar, fimm hægramegin og
fimm vinstramegin, fyrir framan innhúsið af skíru gulli, og blómin,
lampana og ljósasöxin af gulli, 50 og katlana, skarbítana, fórnarskálarn-
ar, bollana, eldpönnurnar af skíru gulli. Hjarirnar á vængjahurðum
insta hússins, hins allrahelgasta, og á vængjahurðum musterisins, að-
alhússins, voru og af gulli.

51 Og er öllu því verki var lokið, er Salómó konungur lét gjöra í
húsi Jahve, þá flutti Salómó helgigjafir Davíðs föður síns inn í það,
silfrið og gullið, en áhöldin lét hann í féhirzlur Jahve húss.

Musterisvígslan.

8 Þá safnaði Salómó saman öldungum Ísraels og öllum foringjum
kynþáttanna, ætthöfðingjum Ísraelsmanna, til Salómós konungs í
Jerúsalem, til þess að flytja sáttmálsörk Jahve upp eftir frá Davíðs-
borg, það er Zíon. 2 Þá söfnuðust allir Ísraelsmenn til Salómós kon-
ungs í etaním-mánuði á hátíðinni; er sá mánuður hinn sjöundi. 3 Þá
komu allir öldungar Ísraels, og prestarnir tóku örkina; 4 og þeir fluttu
örk Jahve og samfundatjaldið og öll hin helgu áhöld, er í tjaldinu
voru; fluttu prestarnir og Levítarnir þau upp eftir. 5 En Salómó kon-
ungur og allur Ísraelssöfnuður, er safnast hafði til hans, stóð ásamt
honum frammi fyrir örkinni; fórnuðu þeir sauðum og nautum, er eigi
varð tölu né ætlan á komið fyrir fjölda sakir. 6 Og prestarnir fluttu
sáttmálsörk Jahve á sinn stað, í innhús musterisins, inn í hið allra-
helgasta, inn undir vængi kerúbanna, 7 því að kerúbarnir breiddu út
vængina þar yfir, er örkin stóð, og þannig huldu kerúbarnir örkina og
stengur hennar ofan frá. 8 Og stengurnar voru svo langar, að stangar-
endarnir sáust frá helgidóminum fyrir framan innhúsið, en utan að sá-

38: 2 Kron. 4, 6. **40:** 2 Mós. 27, 3. 2 Kron. 4, 11 n. **41:** v. 15—20. **44:** v. 23—26. **45:** v. 40. **49:** 2 Kron. 4, 7. **51:** 2 Sam. 8, 10—12. 2 Kron. 5, 1. — **8, 1:** 2 Kron. 5, 2 n. **6:** 2 Mós. 26, 33. 34.

ust þeir ekki, og þær hafa verið þar fram á þennan dag. 9 Í örkinni
var ekkert nema steintöflurnar tvær, er Móse hafði lagt þar við Hóreb,
töflur sáttmálans, er Jahve gjörði við Ísraelsmenn, þá er þeir fóru af
Egiptalandi.

10 En er prestarnir gengu út úr helgidóminum, fylti ský hús Jahve,
11 og máttu prestarnir eigi inn ganga fyrir skýinu, til þess að gegna
þjónustu, því að dýrð Jahve fylti hús Jahve. 12 Þá mælti Salómó:

Sólina setti hann á himininn,
en Jahve hefir sjálfur sagt, að hann vilji búa í dimmu.
13 Nú hefi eg bygt hús þér til bústaðar,
aðseturstað handa þér um eilífð.

Svo er ritað í ljóðabókinni.

14 Þá sneri konungur sér við og blessaði allan Ísraelssöfnuð, en
allur Ísraelssöfnuður stóð. 15 Og hann mælti: Lofaður sé Jahve, Ísra-
els Guð, er talaði með munni sínum við Davíð föður minn og efndi
með hendi sinni það, er hann lofaði, þá er hann sagði: 16 Frá því er
eg leiddi lýð minn Ísrael út af Egiptalandi, hefi eg ekki útvalið neina
borg af öllum ættkvíslum Ísraels, til þess að byggja þar hús, þar sem
nafn mitt skyldi búa. En nú hefi eg útvalið Jerúsalem, til þess að
nafn mitt búi þar, og eg útvaldi Davíð, til þess að hann skyldi ríkja
yfir lýð mínum Ísrael. 17 Og Davíð faðir minn hafði í hyggju að reisa
hús nafni Jahve, Ísraels Guðs, 18 en Jahve sagði við Davíð föður minn:
Vel gjörðir þú, er þú ásettir þér að reisa hús nafni mínu. 19 En eigi
skalt þú reisa húsið, heldur skal sonur þinn, sá er út gengur af lend-
um þínum, reisa hús nafni mínu. 20 Og Jahve hefir efnt orð sín, þau
er hann talaði, því að eg kom í stað Davíðs föður míns og settist í
hásæti Ísraels, svo sem Jahve hafði heitið, og hefi nú reist hús nafni
Jahve, Ísraels Guðs. 21 Og þar bjó eg örkinni stað, sem í er sáttmál
Jahve, það er hann gjörði við feður vora, þá er hann leiddi þá út af
Egiptalandi.

22 Og Salómó gekk fyrir altari Jahve í viðurvist alls Ísraelssafn-
aðar, fórnaði höndum til himins 23 og mælti: Jahve, Guð Ísraels, enginn
guð er sem þú á himnum uppi eða á jörðu niðri, þú sem heldur sátt-
málann og miskunnsemina við þjóna þína, þá er ganga fyrir augliti
þínu af öllu hjarta sínu; 24 þú sem hefir haldið það við þjón þinn,
Davíð föður minn, er þú hézt honum; þú talaðir það með munni þín-
um og efndir það með hendi þinni, eins og nú er fram komið. 25 Efn
nú, Jahve, Ísraels Guð, við þjón þinn, Davíð föður minn, það er þú
hézt honum, þá er þú sagðir: Eigi skal þig vanta eftirmann frammi
fyrir mér, er sitji í hásæti Ísraels, ef synir þínir aðeins varðveita vegu
sína, með því að ganga fyrir augliti mínu, eins og þú hefir gengið fyrir
augliti mínu. 26 Og lát nú, Ísraels Guð, rætast orð þín, þau er þú tal-
aðir við þjón þinn, Davíð föður minn.

27 En mun Guð í sannleika búa á jörðu? Sjá, himininn og himn-
anna himnar taka þig ekki, hve miklu síður þá þetta hús, sem eg hefi
reist. 28 En snú þér, Jahve, Guð minn, að bæn þjóns þíns og grátbeiðni
hans, að þú heyrir ákall það og bæn, er þjónn þinn ber fram fyrir
þig í dag: 29 að augu þín séu opin yfir þessu húsi dag og nótt, yfir
þeim stað, er þú hefir um sagt: Þar skal nafn mitt búa; — að þú
heyrir bæn þá, er þjónn þinn biður á þessum stað. 30 Og heyr þú
grátbeiðni þjóns þíns og lýðs þíns Ísraels, er þeir fram bera á þessum

---

9: 2 Mós. 25, 16. 21. **10:** 2 Mós. 40, 34. 4 Mós. 9, 15. **12:** 3 Mós. 16, 2. 2 Mós. 20, 21. 2 Kron. 6, 1 n. **14:** 2 Sam. 6, 18. **16:** 2 Sam. 7, 6 n. **17:** 2 Sam. 7, 2 n. 1 Kron. 17, 1 n. **21:** 5 Mós. 31, 26. **27:** Jes. 66, 1. Post. 7, 48; 17, 24. **29:** 5 Mós. 12, 11.

stað, já heyr þú hana þar er þú býr, á himnum, og fyrirgef, er þú heyrir.
31 Ef einhver gjörir á hluta náunga síns, og hann verður eiðs krafinn
og látinn sverja, og hann kemur og vinnur eiðinn fyrir altari þínu í
húsi þessu, 32 þá heyr þú það á himnum, tak í taumana og dæm þjóna
þína, með því að sakfella hinn seka og láta honum gjörðir hans í koll
koma, en sýkna hinn saklausa og umbuna honum eftir réttlæti hans.
33 Ef lýður þinn Ísrael bíður ósigur fyrir óvinum sínum, af því
að þeir hafa syndgað í móti þér, og þeir snúa sér til þín og játa þitt
nafn og biðja og grátbæna þig í þessu húsi, 34 þá heyr þú það á himn-
um og fyrirgef synd lýðs þíns Ísraels og leið þá aftur heim til þess
lands, sem þú gafst feðrum þeirra. 35 Ef himininn er byrgður, svo að
eigi nær að rigna, af því að þeir hafa syndgað í móti þér, og þeir biðja
á þessum stað og játa nafn þitt og snúa sér frá syndum sínum, af því
að þú auðmýkir þá, 36 þá heyr þú það á himnum og fyrirgef synd
þjóna þinna og lýðs þíns Ísraels, er þú kennir þeim þann góða veg,
sem þeir eiga að ganga, og gef regn yfir land þitt, það er þú hefir gefið
þínum lýð til eignar. 37 Ef hallæri verður í landinu, ef drepsótt kem-
ur, eða korndrep eða gulnan, engisprettur eða jarðvargar, ef óvinir
hans þrengja að honum í einhverri af borgum hans, eða einhver plága
eða sótt — 38 ef þá einhver maður af öllum lýð þínum Ísrael ber fram
einhverja bæn eða grátbeiðni, af því að hann kennir angurs í hjarta
sínu, og fórnar höndum til þessa húss, 39 þá heyr þú það á himn-
um, aðseturstað þínum, og fyrirgef og tak í taumana og gef sérhverjum
eins og hann hefir til unnið og svo sem þú þekkir hjarta hans — því
að þú einn þekkir hjörtu allra manna —, 40 til þess að þeir óttist þig
alla þá stund, er þeir lifa í landinu, er þú gafst feðrum vorum. 41 Ef
útlendingur, sem eigi er af lýð þínum Ísrael, en kemur úr fjarlægu
landi vegna nafns þíns, — 42 því að þeir munu heyra getið um þitt
mikla nafn, þína sterku hönd og útréttan armlegg þinn — ef hann
kemur hingað og biður frammi fyrir þessu húsi, 43 þá heyr þú það á
himnum, aðseturstað þínum, og gjör alt það, sem útlendingurinn biður
þig um, til þess að öllum þjóðum jarðarinnar verði kunnugt nafn
þitt, og þær óttist þig, eins og lýður þinn Ísrael, og til þess að þær
megi vita, að hús þetta, sem eg hefi bygt, er kent við þig. 44 Ef lýður
þinn fer í ófrið í móti óvinum sínum, þangað sem þú sendir þá, og
þeir biðja til Jahve og snúa sér í áttina til borgarinnar, sem þú hefir
útvalið, og hússins, sem eg hefi reist þínu nafni, 45 þá heyr þú á himn-
um bæn þeirra og grátbeiðni og rétt þú hlut þeirra. 46 Ef þeir syndga
í gegn þér — því að enginn er sá, er eigi syndgi — og þú reiðist þeim
og gefur þá á vald óvinum þeirra, og sigurvegarar þeirra flytja þá her-
numda til fjandmanna landsins, hvort sem þangað er langt eða skamt,
47 og þeir taka sinnaskifti í landinu, þar sem þeir eru hernumdir, og
þeir snúa sér og grátbæna þig í landi sigurvegara sinna og segja: Vér
höfum syndgað og vér höfum misgjört, vér höfum breytt óguðlega,
48 og þeir snúa sér til þín af öllu hjarta sínu og allri sálu sinni í landi
óvina sinna, er hafa flutt þá burt hernumda, og þeir biðja til þín og
snúa sér í áttina til lands síns, þess er þú gafst feðrum þeirra, til
borgarinnar, sem þú hefir útvalið, og til hússins, sem eg hefi reist þínu
nafni, 49 þá heyr þú á himnum, aðseturstað þínum, bæn þeirra og grát-
beiðni, og rétt þú hlut þeirra, 50 og fyrirgef lýð þínum það, sem þeir
misgjörðu í móti þér, og öll afbrotin, sem þeir drýgðu gegn þér, og
lát þá hljóta miskunn af hendi þeirra, er þá hafa hernumið, svo að

31: 2 Mós. 22, 10 n. **32:** 5 Mós. 25, 1. **37:** 5 Mós. 28, 22. 52. **39:** 1 Sam. 16, 7. Jer. 17, 10. **46:** Orðskv. 20, 9. Préd. 7, 20. Róm. 3, 23. 1 Jóh. 1, 8. **47:** Sálm. 106, 6. Dan. 9, 5. **48:** Dan. 6, 11.

þeir miskunni þeim. 51 Því að þeir eru þinn lýður og þín eign, sem
þú leiddir út af Egiptalandi, út úr járnbræðslu-ofninum, — 52 að augu
þín séu opin fyrir grátbeiðni þjóns þíns og grátbeiðni lýðs þíns Ísra-
els, að þú bænheyrir þá hve nær sem þeir biðja þig. 53 Því að þú
hefir skilið þá frá öllum þjóðum jarðarinnar þér til eignar, eins og þú
hézt fyrir þjón þinn Móse, þá er þú, drottinn Jahve, leiddir feður vora
af Egiptalandi.

54 En er Salómó hafði lokið allri þessari bæn og grátbeiðni til
Jahve, þá stóð hann upp frammi fyrir altari Jahve, þar sem hann hafði
kropið á kné og fórnað höndum til himins. 55 Gekk hann nú fram og
blessaði allan Ísraelssöfnuð hárri röddu og mælti: 56 Lofaður sé Jahve,
sem veitt hefir hvíld lýð sínum Ísrael, eins og hann hefir heitið; ekk-
ert af öllum hans dýrlegu fyrirheitum, sem hann gaf fyrir þjón sinn
Móse, hefir brugðist. 57 Jahve, Guð vor, sé með oss, eins og hann hefir
verið með feðrum vorum; hann yfirgefi oss ekki og útskúfi oss ekki,
58 heldur hneigi hjörtu vor til sín, svo að vér göngum jafnan á hans
vegum og varðveitum öll hans boðorð, lög og ákvæði, þau er hann
lagði fyrir feður vora. 59 Og þessi mín orð, er eg hefi fram borið fyrir
Jahve með grátbeiðni, séu nálæg Jahve, Guði vorum, dag og nótt, svo
að hann rétti hlut þjóns síns og lýðs síns Ísraels, eftir því sem þörf
gjörist á degi hverjum, 60 til þess að allar þjóðir á jörðunni komist að
raun um, að Jahve er Guð og enginn annar. 61 Og hjörtu yðar séu
heil og óskift gagnvart Jahve, Guði vorum, svo að þér breytið eftir
lögum hans og haldið boðorð hans, eins og nú.

62 En konungur og allur Ísrael með honum fórnaði sláturfórnum
frammi fyrir Jahve. 63 Og Salómó fórnaði tuttugu og tvö þúsund
nautum og hundrað og tuttugu þúsund sauðum í heillafórn, er hann
færði Jahve. Þannig vígði konungur og allir Ísraelsmenn hús Jahve.
64 Þann dag vígði konungur miðhluta forgarðsins, sem er fyrir framan
hús Jahve, því að þar fórnaði hann brennifórninni og matfórninni og
hinum feitu stykkjum heillafórnanna, því að eiraltarið, sem stóð frammi
fyrir Jahve, var of lítið til þess að geta tekið brennifórnina, matfórnina
og hin feitu stykki heillafórnanna. 65 Þannig hélt Salómó þá hátíðina
og allur Ísrael með honum — mikill söfnuður, norðan þaðan er leið
liggur til Hamat, alt suður til Egiptalandsár — frammi fyrir Jahve, Guði
vorum, í sjö daga, og aðra sjö daga, fjórtán daga alls. 66 En áttunda
daginn lét hann fólkið frá sér fara. Og þeir kvöddu konung og
fóru heim til sín, glaðir og í góðu skapi yfir öllum þeim gæðum, sem
Jahve hafði veitt Davíð þjóni sínum og lýð sínum Ísrael.

Jahve vitrast Salómó annað sinn.

9 Þá er Salómó hafði lokið að byggja musteri Jahve og konungs-
höllina og alt annað, er hann fýsti að gjöra, 2 þá vitraðist Jahve
Salómó annað sinn, eins og hann hafði vitrast honum í Gíbeon. 3 Og
Jahve sagði við hann: Eg hefi heyrt bæn þína og grátbeiðni, sem þú
barst fram fyrir mig; eg hefi helgað þetta hús, sem þú hefir reist, með
því að eg læt nafn mitt búa þar að eilífu, og augu mín og hjarta skulu
dvelja þar alla daga. 4 Ef þú nú gengur fyrir augliti mínu, eins og
Davíð faðir þinn gjörði, í hreinskilni hjartans og einlægni, svo að þú
gjörir alt, sem eg hefi fyrir þig lagt, og heldur lög mín og ákvæði,
5 þá vil eg staðfesta hásæti konungdóms þíns yfir Ísrael að eilífu, eins

---

51: 5 Mós. 4, 20. **52:** v. 29. **53:** 2 Mós. 19, 5. 3 Mós. 20, 24. 5 Mós. 14, 2. **56:** Jós. 21, 45; 23, 14. **60:** 5 Mós. 4, 35. 39. **62:** 2 Kron. 7, 4 n. **65:** v. 2. — **9, 1:** 2 Kron. 7, 11 n. **2:** kap. 3, 5. **3:** 5 Mós. 11, 12; 12, 11. **4:** kap. 11, 38.

og eg hét Davíð föður þínum, er eg sagði: Eigi skal þig vanta eftir-
mann í hásæti Ísraels. [6] En ef þér snúið baki við mér, þér og synir
yðar, og varðveitið eigi boðorð mín og lög, þau er eg hefi lagt fyrir
yður, en farið og þjónið öðrum guðum og fallið fram fyrir þeim, [7] þá
mun eg uppræta Ísrael úr því landi, sem eg gaf þeim, og húsinu, sem
eg hefi helgað nafni mínu, mun eg burt snara frá augliti mínu, og Ísrael
skal verða að orðskvið og spotti meðal allra þjóða. [8] Og þetta hús,
svo háreist sem það er — hver sem gengur fram hjá því, honum mun
blöskra og hann mun blístra, og er menn spyrja: Hvers vegna hefir
Jahve leikið svo hart þetta land og þetta hús? [9] munu menn svara:
Af því að þeir yfirgáfu Jahve, Guð sinn, er leiddi feður þeirra af Egipta-
landi, og héldu sér að öðrum guðum, féllu fram fyrir þeim og þjónuðu
þeim, — fyrir því hefir Jahve leitt yfir þá alla þessa ógæfu.

Frá Salómó og Híram.

[10] Og að tuttugu árum liðnum, þá er Salómó hafði reist bæði
húsin, musteri Jahve og konungshöllina — [11] en Híram konungur í
Týrus hafði hjálpað Salómó um sedrusvið, kýpresvið og gull, eins og
hann vildi —, þá gaf Salómó konungur Híram tuttugu borgir í Galíleu-
héraði. [12] Og Híram fór frá Týrus til þess að skoða borgirnar, er
Salómó hafði gefið honum, en honum líkuðu þær ekki. [13] Þá sagði
hann: Hvaða borgir eru þetta, sem þú hefir gefið mér, bróðir? Fyrir
því hafa þær verið kallaðar Kabúl-hérað fram á þennan dag. [14] En
Híram sendi konungi hundrað og tuttugu talentur gulls.
[15] En svo stóð á vinnuskyldu þeirri, er Salómó konungur lagði á,
til þess að byggja musteri Jahve og höll sína, Milló og múra Jerú-
salem, Hasór, Megiddó og Geser: [16] Faraó Egiptalands-konungur hafði
farið herferð og unnið Geser og lagt eld í hana, en drepið Kanaanítana,
sem bjuggu í borginni, og síðan gefið hana dóttur sinni, konu Salómós,
í heimanmund. [17] En Salómó reisti Geser af nýju og Neðri-Bethóron,
[18] og Baalat og Tamar í óbygðinni í landinu, [19] og allar vistaborgirnar,
sem Salómó átti, og vagnliðsborgirnar og riddaraborgirnar, og alt sem
Salómó fýsti að byggja í Jerúsalem, á Líbanon og í öllu ríki sínu.
[20] Alt það fólk, sem eftir var af Amórítum, Hetítum, Peresítum, Hevít-
um og Jebúsítum, sem eigi heyrðu til Ísraelsmönnum, [21] niðjar þeirra,
sem enn voru eftir í landinu og Ísraelsmenn eigi höfðu getað gjöreytt
— á þá lagði Salómó skylduvinnu, og er svo enn í dag. [22] En af
Ísraelsmönnum gjörði Salómó enga að þrælum, en þeir voru hermenn,
embættismenn hans, hershöfðingjar hans, vagnkappar hans og foringjar
fyrir vagnliði hans og riddaraliði. [23] Þessir voru æðstu fógetarnir, er
settir voru yfir verk Salómós: fimm hundruð og fimtíu; höfðu þeir
eftirlit með mönnum þeim, er að verkinu unnu.
[24] Óðara en dóttir Faraós var farin úr Davíðsborg í hús sitt, það
er hann hafði reist handa henni, bygði hann Milló.
[25] Og þrisvar sinnum á ári fórnaði Salómó brennifórnum og heilla-
fórnum á altarinu, er hann hafði reist Jahve, og færði auk þess reyk-
elsisfórnir á því altari, sem stóð frammi fyrir Jahve. Þannig fullgjörði
hann musterið.
[26] Salómó konungur lét og smíða skip í Ezjón-Geber, sem liggur
hjá Elót á strönd Rauðahafs, í Edómlandi. [27] Og Híram sendi á skipin

---

6: kap. 2, 4. 2 Sam. 7, 12 n. 1 Kron. 22, 10. **7:** 5 Mós. 4, 26; 28, 37. **8:** 5 Mós. 29, 24 n. Jer. 22, 8. **10:** kap. 6, 38; 7, 1. 2 Kron. 8, 1. **15:** kap. 5, 13. **16:** kap. 3, 1. **17:** 2 Kron, 8, 4 n. **19:** kap. 10, 26. **21:** Jós. 16, 10. Dóm. 1, 28. **23:** kap. 5, 16. **24:** kap. 3, 1. 2 Kron. 8, 11 n. **26:** 2 Kron. 8, 17 n.

menn sína, farmenn vana sjómensku, ásamt mönnum Salómós. 28 Og
þeir fóru til Ófír og sóttu þangað gull — fjögur hundruð og tuttugu
talentur — og færðu það Salómó konungi.

Drotningin frá Saba.

10 En er drotningin í Saba spurði orðstír Salómós og orðróminn
af húsinu, sem Salómó hafði reisa látið nafni Jahve, kom hún
til þess að reyna hann með gátum. 2 Hún kom til Jerúsalem með
mjög miklu föruneyti, með úlfalda, klyfjaða kryddjurtum og afarmiklu
gulli og gimsteinum. Og er hún kom til Salómós, bar hún upp fyrir
honum alt, sem henni bjó í brjósti. 3 En Salómó svaraði öllum spurn-
ingum hennar; var enginn hlutur hulinn konungi, er hann eigi gæti
úr leyst fyrir hana. 4 Og er drotningin frá Saba sá alla speki Salómós
og húsið, sem hann hafði reisa látið, 5 matinn á borði hans, bústaði
þjóna hans og frammistöðu skutilsveina hans og klæði þeirra, byrlara
hans og brennifórn hans, þá er hann fram bar í húsi Jahve, þá varð
hún frá sér numin 6 og sagði við konung: Satt var það, er eg heyrði í
landi mínu um þig og speki þína. 7 En eg trúði ekki orðrómnum,
fyr en eg kom og sá það með eigin augum. Og þó hafði eg ekki
frétt helminginn; þú ert miklu vitrari og auðugri en eg hafði frétt.
8 Sælir eru menn þínir, sælir þessir þjónar þínir, sem stöðugt standa
frammi fyrir þér og heyra speki þína. 9 Lofaður sé Jahve, Guð þinn,
sem hafði þóknun á þér, svo að hann setti þig í hásæti Ísraels; af
því að Jahve elskar Ísrael eilíflega, gjörði hann þig að konungi, til
þess að iðka rétt og réttlæti. 10 Síðan gaf hún konungi hundrað og
tuttugu talentur gulls og afarmikið af kryddjurtum og gimsteina; hefir
aldrei síðan hingað komið eins mikið af kryddjurtum eins og það, er
drotningin frá Saba gaf Salómó konungi. 11 Sömuleiðis komu skip
Hírams, er sóttu gull til Ófír, með afarmikið af sandelviði og gim-
steinum frá Ófír. 12 Og konungur lét gjöra handrið í hús Jahve og
konungshöllina af sandelviðnum, svo og gígjur og hörpur handa söng-
mönnunum; hefir aldrei slíkur sandelviður hingað komið eða sést hér
fram á þennan dag. 13 Og Salómó konungur gaf drotningunni frá Saba alt,
er hún girntist og kaus sér, auk þess er hann gaf henni af sinni kon-
unglegu rausn. Hélt hún síðan heimleiðis og fór í land sitt með
föruneyti sínu.

Auðæfi Salómós.

14 Og gullið, sem Salómó fékk á einu ári, var sex hundruð sextíu
og sex talentur gulls að þyngd, 15 auk þess sem kom inn frá varnings-
mönnum og við verzlun kaupmannanna og frá öllum konungum í Ereb
og jörlum landsins.
16 Og Salómó konungur lét gjöra tvö hundruð skjöldu af slegnu
gulli, fóru sex hundruð siklar gulls í hvern skjöld, 17 og þrjú hundruð
buklara af slegnu gulli, fóru þrjár mínur gulls í hvern buklara. Lét
konungur leggja þá í Líbanonsskógarhúsið. 18 Konungur lét og gjöra
hásæti mikið af fílabeini og lagði það skíru gulli. 19 Gengu sex þrep
upp að hásætinu, og efst var hásætið kringlótt að aftan. Bríkur voru
báðumegin sætisins og stóðu tvö ljón við bríkurnar. 20 Og tólf ljón
stóðu á þrepunum sex báðumegin. Slík smíð hefir aldrei verið gjörð
í nokkuru konungsríki. 21 Öll voru drykkjarker Salómós konungs af

---

10, 1: 2 Kron. 9, 1 n. Matt. 12, 42. Lúk. 11, 31. **9:** kap. 5, 7. 2 Kron. 2, 11.
11: kap. 9, 27. 28. **17:** kap. 7, 2.

gulli og öll áhöld í Líbanonsskógarhúsinu voru af skíru gulli, ekkert
af silfri, því að silfur var einskis metið á dögum Salómós. [22] Því að
konungur hafði Tarsis-skip í förum með skipum Hírams; þriðja hvert
ár komu Tarsis-skipin heim hlaðin gulli og silfri, fílabeini, öpum og
páfuglum.
[23] Og Salómó konungur bar af öllum konungum jarðarinnar að
auðlegð og vizku. [24] Og allan heiminn fýsti að sjá Salómó, til þess að
heyra vizku hans, sem Guð hafði lagt honum í brjóst. [25] Komu þeir þá
hver með sína gjöf, silfurgripi og gullgripi, klæði og vopn, kryddjurtir,
hesta og múla — ár eftir ár. [26] Og Salómó safnaði vögnum og ridd-
urum, og hafði hann fjórtán hundruð vagna og tólf þúsund riddara;
lét hann þá vera í vagnliðsborgunum og með konungi í Jerúsalem.
[27] Og konungur gjörði silfur eins algengt í Jerúsalem og grjót, og
sedrusvið eins og mórberjatrén, sem vaxa á láglendinu.
[28] Hesta sína fékk Salómó frá Egiptalandi, og sóttu kaupmenn
konungs þá í hópum og guldu fé fyrir, [29] svo að hver vagn, sem feng-
inn var sunnan af Egiptalandi, kostaði sex hundruð sikla silfurs, en
hver hestur hundrað og fimtíu. Og á þennan hátt voru og hestar
fluttir út fyrir milligöngu þeirra til allra konunga Hetíta og konunga
Sýrlendinga.

Skurðgoðadýrkun Salómós og andlát hans.

11 En auk dóttur Faraós unni Salómó konungur mörgum útlendum
konum, móabítískum, ammónítískum, edómítískum, zídonskum og
hetítskum — [2] konum af þeim þjóðum, er Jahve hafði sagt um við
Ísraelsmenn: Þér skuluð ekki eiga mök við þær og þær skulu ekki
eiga mök við yður; þær munu vissulega snúa hjörtum yðar til guða
sinna — til þeirra feldi Salómó ástarhug. [3] Hann átti sjö hundruð
eiginkonur og þrjú hundruð hjákonur, og konur hans sneru hjarta
hans afleiðis. [4] Og er Salómó var kominn á gamalsaldur, sneru konur
hans hjarta hans til annara guða, og hjarta hans var ekki einlægt
gagnvart Jahve, Guði hans, eins og hjarta Davíðs föður hans hafði
verið. [5] Og Salómó elti Astarte, goð Zídoninga, og Milkóm, viðurstygð
Ammóníta. [6] Og Salómó gjörði það sem ilt var í augum Guðs og sýndi
ekki Jahve fullkomna hlýðni, eins og gjört hafði Davíð faðir hans.
[7] Þá reisti Salómó fórnarhæð fyrir Kamos, viðurstygð Móabíta, á fjall-
inu sem liggur fyrir austan Jerúsalem, og fyrir Mólok, viðurstygð Am-
móníta. [8] Og svo gjörði hann fyrir allar hinar útlendu konur sínar,
sem færðu goðum sínum reykelsisfórnir og sláturfórnir. [9] En Jahve
reiddist Salómó fyrir það að hann sneri hjarta sínu frá Jahve, Ísraels
Guði, sem þó hafði vitrast honum tvisvar [10] og bannað honum að elta
aðra guði, en hann hafði ekki haldið það, sem Jahve bauð honum.
[11] Fyrir því sagði Jahve við Salómó: Sökum þess, að þú hefir farið svo
að ráði þínu og eigi haldið sáttmálann við mig, né skipanir þær, er
eg fyrir þig lagði, þá mun eg rífa frá þér konungdóminn og fá hann í
hendur þjóni þínum. [12] Þó mun eg ekki gjöra það meðan þú ert á lífi,
vegna Davíðs föður þíns, en frá syni þínum mun eg rífa hann. [13] Samt
mun eg eigi rífa frá honum alt konungsríkið; eina ættkvísl mun eg fá
syni þínum í hendur, vegna Davíðs þjóns míns og vegna Jerúsalem,
sem eg hefi útvalið.
[14] Og Jahve vakti Salómó upp mótstöðumann, Hadad Edómíta;
hann var af konungsættinni í Edóm. [15] Þá er Davíð var að eyða

---

26: 2 Kron. 1, 14 n. 9, 25. **27:** 2 Kron. 9, 27 n. — **11, 1:** Nehem. 13, 26. 27. 5 Mós. 17, 17. **2:** 5 Mós. 7, 3. 2 Mós. 34, 16. **7:** 4 Mós. 21, 29. 2 Kong. 23, 13. **9:** kap. 3, 5; 9, 2.

Edómítum og Jóab hershöfðingi fór til þess að grafa hina föllnu og
drap alla karlmenn í Edóm — [16] því að Jóab og allur Ísrael var þar
sex mánuði, unz hann hafði gjöreytt öllum karlmönnum í Edóm, —
[17] þá flýði Hadad með nokkura Edómíta, er verið höfðu þjónar föður
hans, og hélt til Egiptalands, en Hadad var þá unglingur. [18] Og þeir
tóku sig upp frá Midian og komu til Paran; og þeir tóku menn með
sér frá Paran og komu til Egiptalands, til Faraós Egiptalands-konungs.
Hann gaf honum hús og fékk honum uppeldi og gaf honum land.
[19] Og Hadad varð mjög þokkaður af Faraó, og gifti hann honum eldri
systur Takpenes konu sinnar. [20] Og systir Takpenes fæddi honum
Genúbat son hans; en Takpenes vandi hann af brjósti í höll Faraós,
og þannig varð Genúbat kyrr í höll Faraós meðal barna Faraós. [21] En
er Hadad frétti til Egiptalands, að Davíð væri lagstur til hvíldar hjá
feðrum sínum og að Jóab hershöfðingi væri dáinn, þá sagði Hadad við
Faraó: Veit mér orlof, að eg megi fara til ættlands míns. [22] En Faraó
svaraði honum: Hvers er þér vant hjá mér, fyrst þú vilt fara til ætt-
lands þíns? Hinn svaraði: Einskis, en veit mér þó fararleyfi.

[23] Og Guð vakti honum upp mótstöðumann, Resón Eljadason,
er hlaupist hafði á brott frá Hadadeser, konungi í Zóba, húsbónda
sínum. [24] Hann safnaði að sér mönnum og gjörðist foringi fyrir ráns-
flokki, þá er Davíð eyddi Sýrlendingum; og hann vann Damaskus,
settist þar að og varð konungur í Damaskus. [25] Hann var mótstöðu-
maður Ísraels meðan Salómó var á lífi, auk þess óskunda, er Hadad
gjörði; hann hafði óbeit á Ísrael og var konungur yfir Sýrlandi.

[26] En Jeróbóam Nebatsson, Efraímíti frá Zereda — móðir hans hét
Zerúa og var ekkja — þjónn Salómós, gjörði og uppreisn gegn kon-
ungi. [27] En að hann gjörði uppreisn gegn konungi atvikaðist þannig:
Salómó var að byggja Milló og bygði svo fyrir skarðið, sem var á borg
Davíðs föður hans, [28] en Jeróbóam þessi var mesti dugnaðarmaður, og
er Salómó sá, að þessi ungi maður var iðjumaður, setti hann hann
yfir alla kvaðarmenn Jósefs ættar. [29] En svo bar til um þetta leyti, er
Jeróbóam fór burt úr Jerúsalem, að Ahía spámaður frá Síló mætti
honum á leiðinni; hann var klæddur nýrri yfirhöfn, og voru þeir tveir
einir úti á víðavangi. [30] Þá þreif Ahía nýju yfirhöfnina, sem hann var
í, reif hana sundur í tólf hluti [31] og sagði við Jeróbóam: Tak þú þér
tíu hluti. Því að svo segir Jahve, Guð Ísraels: Sjá, eg ríf konung-
dóminn frá Salómó og gef þér tíu ættkvíslirnar, — [32] en einni ættkvísl-
inni skal hann halda, sakir þjóns míns Davíðs og sakir Jerúsalem, borg-
arinnar, sem eg hefi útvalið af öllum ættkvíslum Ísraels — [33] sökum þess
að þeir hafa yfirgefið mig og fallið fram fyrir Astarte, goði Zídoninga,
Kamos, goði Móabíta, og Milkóm, goði Ammóníta, og eigi gengið á
mínum vegum með því að gjöra það, sem rétt er í mínum augum, og
halda lög mín og ákvæði, eins og gjörði Davíð faðir hans. [34] En eigi
vil eg taka af honum alt ríkið, heldur vil eg láta hann vera þjóðhöfð-
ingja alla æfi, sakir Davíðs þjóns míns, er eg útvaldi, en hann hélt á-
kvæði mín og lög. [35] En eg vil taka konungdóminn frá syni hans og
gefa þér hann, tíu ættkvíslirnar; [36] en syni hans mun eg gefa eina ætt-
kvísl, svo að þjónn minn Davíð hafi ávalt lampa fyrir augliti mínu í
Jerúsalem, borginni, sem eg hefi útvalið til þess að láta nafn mitt búa
þar. [37] En þig vil eg taka til þess að ríkja yfir öllu, sem þú girnist,
og til að vera konungur yfir Ísrael. [38] Og ef þú hlýðir öllu, sem eg
býð þér, og gengur á mínum vegum, gjörir það sem rétt er í mínum
augum og heldur lög mín og boðorð, eins og Davíð þjónn minn gjörði,

---

15: 2 Sam. 8, 14. **23:** 2 Sam. 8, 3. **26:** 2 Kron. 13, 6. **29:** kap. 12, 15; 14, 2. **32:** v. 13. **33:** v. 7. **35:** v. 12. **36:** kap. 15, 4. 2 Kong. 8, 19. 2 Kron. 21, 7.

þá vil eg vera með þér og reisa þér stöðugt hús, eins og eg reisti
Davíð, og fá þér Ísrael, 39 en niðja Davíðs mun eg auðmýkja sakir
þessa, þó eigi um aldur og æfi. 40 En Salómó leitaðist við að ráða
Jeróbóam af dögum, en Jeróbóam tók sig upp og flýði til Egiptalands,
til Sísaks konungs í Egiptalandi, og var hann í Egiptalandi, þar til er
Salómó andaðist.
41 En það, sem meira er að segja um Salómó og alt það, er hann
gjörði, og um speki hans — það er ritað í bókinni um gjörðir Salómós.
42 Og sá tími, er Salómó var konungur í Jerúsalem yfir öllum Ísrael,
var fjörutíu ár. 43 Og Salómó lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og
var jarðaður í borg Davíðs föður síns. Og Rehabeam sonur hans tók
ríki eftir hann.

Ríkinu skift.

12 Og Rehabeam fór til Sikem, því að allur Ísrael var kominn til
Sikem til þess að taka hann til konungs. 2 En er Jeróbóam Ne-
batsson frétti — en hann var enn í Egiptalandi, þangað sem hann hafði
flúið undan Salómó konungi — að Salómó væri dáinn, sneri Jeróbóam
heim frá Egiptalandi. 3 Og þeir sendu og létu kalla hann. Þá kom
Jeróbóam og allur söfnuður Ísraels og mæltu til Rehabeams á þessa
leið: 4 Faðir þinn lagði á oss hart ok, en gjör þú nú léttari hina hörðu
ánauð föður þíns og hið þunga ok, er hann á oss lagði, og munum
vér þjóna þér. 5 Hann svaraði þeim: Farið nú burt og komið aftur
til mín að þrem dögum liðnum. Og lýðurinn fór burt.
6 Þá ráðgaðist Rehabeam konungur við öldungana, sem þjónað
höfðu Salómó föður hans meðan hann lifði, og mælti: Hver andsvör
ráðið þér mér að gefa þessum mönnum? 7 Þeir svöruðu honum og
mæltu: Ef þú í dag verður lýð þessum eftirlátur, lætur að orðum þeirra,
gjörir að vilja þeirra og tekur vel máli þeirra, munu þeir verða þér
eftirlátir alla daga. 8 En hann hafnaði ráði því, er öldungarnir réðu
honum, en ráðgaðist við unga menn, er vaxið höfðu upp með honum
og nú þjónuðu honum; 9 og hann sagði við þá: Hver ráð gefið þér til,
hversu vér skulum svara lýð þessum, er talað hefir til mín á þessa
leið: Gjör léttara ok það, er faðir þinn á oss lagði? 10 Þá svöruðu honum
hinir ungu menn, er vaxið höfðu upp með honum: Svo skalt þú svara
lýð þessum, er sagði við þig: Faðir þinn gjörði ok vort þungt, en gjör
þú oss það léttara — svo skalt þú mæla til þeirra: Litlifingur minn
er digrari en lendar föður míns. 11 Hafi faðir minn lagt á yður þungt
ok, mun eg gjöra ok yðar enn þyngra; faðir minn refsaði yður með
keyrum, en eg mun refsa yður með gaddasvipum.
12 Og Jeróbóam og allur lýðurinn kom til Rehabeams á þriðja
degi, eins og konungur hafði sagt, þá er hann mælti: Komið til mín
aftur á þriðja degi. 13 Þá veitti konungur lýðnum hörð andsvör, og fór
eigi að ráðum þeim, er öldungarnir höfðu ráðið honum, 14 en talaði til
þeirra á þessa leið, að ráði hinna ungu manna: Faðir minn gjörði ok
yðar þungt, en eg mun gjöra ok yðar enn þyngra; faðir minn refsaði
yður með keyrum, en eg mun refsa yður með gaddasvipum. 15 Þannig
veitti konungur lýðnum enga áheyrn, því að svo var til stilt af Jahve,
til þess að hann gæti látið rætast orð sín, þau er Jahve hafði talað
til Jeróbóams Nebatssonar fyrir munn Ahía frá Síló.
16 En er allur Ísrael sá, að konungur veitti þeim enga áheyrn, þá
lét lýðurinn þessi svör í móti koma:

40: kap. 14, 25 n. 42: kap. 2, 11. — 12, 1: 2 Kron. 10, 1 n. 2: kap. 11, 40. 15:
kap. 11, 31.

Hverja hlutdeild eigum vér í Davíð?
Engan erfðahlut eigum vér í Ísaísyni.
Far heim til þín, Ísrael!
Gæt nú þíns eigin húss, Davíð!

Síðan fór Ísrael heim til sín. 17 En yfir þeim Ísraelsmönnum, er bjuggu í
Júda-borgum, var Rehabeam konungur. 18 Og Rehabeam konungur sendi
Adóníram, sem var yfir kvaðarmönnum, en allur Ísrael lamdi hann
grjóti til bana, en Rehabeam konungur hljóp í skyndi á vagn sinn og
flýði til Jerúsalem. 19 Þannig gekk Ísrael undan ætt Davíðs, og stendur svo enn í dag.

20 Og er allur Ísrael heyrði, að Jeróbóam væri aftur kominn,
sendu þeir og kölluðu hann á þingið og tóku hann til konungs yfir
allan Ísrael. En enginn fylgdi Davíðsætt, nema Júda-ættkvísl ein.

21 En er Rehabeam kom til Jerúsalem, safnaði hann saman öllu
Júda-húsi og Benjamíns-ættkvísl, hundrað og áttatíu þúsundum einvalaliðs, til þess að berjast við Ísraels-hús og ná konungdóminum aftur
undir Rehabeam, son Salómós. 22 En orð Guðs kom til Semaja guðsmanns, svolátandi: 23 Tala þú svo til Rehabeams, sonar Salómós, konungs í Júda, og til alls Júda-húss og Benjamíns og til alls hins lýðsins:
24 Svo segir Jahve: Farið eigi og berjist eigi við bræður yðar Ísraelsmenn; fari hver heim til sín, því að minni tilhlutun er þetta orðið.
Og er þeir heyrðu orð Jahve, hurfu þeir aftur, eins og Jahve bauð.

Gullkálfar Jeróbóams.

25 En Jeróbóam víggirti Sikem á Efraímfjöllum og settist þar að;
þaðan fór hann og víggirti Pnúel. 26 Og Jeróbóam hugsaði með sér:
Nú mun konungdómurinn aftur hverfa undir Davíðsætt. 27 Ef lýður
þessi fer upp eftir, til þess að færa sláturfórnir í musteri Jahve í Jerúsalem, þá mun hjarta lýðs þessa aftur hverfa til Rehabeams Júdakonungs, herra hans, en mig munu þeir myrða og ganga svo aftur á hönd
Rehabeam Júdakonungi. 28 Þá hugsaði konungur ráð sitt, lét gjöra
tvo gullkálfa og mælti til lýðsins: Nógu lengi hafið þér farið upp til
Jerúsalem; sjá, hér er guð þinn, Ísrael, sá er leiddi þig út af Egiptalandi. 29 Setti hann annan í Betel, en hinn setti hann í Dan. 30 En
þetta varð til syndar, og lýðurinn fór fyrir öðrum þeirra alla leið til
Dan. 31 Hann gjörði og hof á hæðunum og gjörði að prestum óvalda
menn, er ekki voru niðjar Leví. 32 Og Jeróbóam setti hátíð fimtánda
dag hins áttunda mánaðar, eins og hátíðina, sem haldin var í Júda,
og hann gekk upp að altarinu. Þannig gjörði hann í Betel, til þess að
færa fórnir kálfunum, er hann hafði gjöra látið, og hann setti hæðaprestana, er hann hafði skipað, til þjónustu í Betel.

Spámaðurinn í Betel.

33 Og hann gekk upp að altarinu, er hann hafði gjöra látið í Betel
á fimtánda degi hins áttunda mánaðar, í þeim mánuði er hann hafði
ákveðið af eigin geðþótta til hátíðahalds fyrir Ísraelsmenn. Og hann
13 gekk upp að altarinu til þess að færa reykelsisfórn. 1 Og sjá,
þegar Jeróbóam stóð fyrir altarinu, til þess að færa þar reykelsisfórn, kom guðsmaður nokkur frá Júda til Betel að boði Jahve 2 og
æpti gegn altarinu að boði Jahve og mælti: Altari, altari! Svo segir
Jahve: Sonur mun fæðast húsi Davíðs, Jósía að nafni; hann mun á

16: 2 Sam. 20, 1. 19: kap. 11, 11 n. 31 n. 21: 2 Kron. 11, 1 n. 24: v. 15. 28: 2 Mós. 32, 4. 8. 31: 2 Kron. 11, 15; 13, 9. 32: 3 Mós. 23, 34. — 13, 2: 2 Kong. 23, 15 n.

þér slátra hæðaprestunum, þeim er færa reykelsisfórnir á þér, og manna-
beinum mun á þér brent verða. 3 Og hann boðaði tákn þann dag og
mælti: Þetta er tákn þess, að Jahve hafi talað: sjá, altarið mun rifna
og askan, sem á því er, steypast niður. 4 En er konungur heyrði orð
guðsmannsins, þau er hann æpti gegn altarinu í Betel, þá bandaði
Jeróbóam með hendinni frá altarinu og mælti: Takið hann höndum!
Þá visnaði hönd hans, er hann hafði bandað með móti honum,
og hann gat ekki dregið hana að sér aftur. 5 En altarið rifnaði og
askan steyptist niður af altarinu, samkvæmt tákninu, er guðsmaðurinn
hafði boðað eftir skipun Jahve. 6 Þá tók konungur til máls og mælti
við guðsmanninn: Blíðka þú Jahve, Guð þinn, og bið fyrir mér, svo
að eg geti aftur dregið höndina að mér. Þá blíðkaði guðsmaðurinn
Jahve, svo að konungur gat aftur dregið að sér höndina, og varð hún
jafngóð. 7 Því næst mælti konungur við guðsmanninn: Kom þú heim
með mér og hress þig, og mun eg gefa þér gjöf nokkura. 8 En guðs-
maðurinn mælti við konung: Þótt þú gæfir mér hálfa aleigu þína, þá
mundi eg samt eigi með þér fara, og eigi mundi eg matar neyta og
eigi vatn drekka á þessum stað. 9 Því að svo hefir mér boðið verið
fyrir orð Jahve, er var á þessa leið: Þú skalt eigi matar neyta né
vatn drekka, og þú skalt eigi snúa aftur sömu leiðina sem þú komst.
10 Síðan fór hann burt aðra leið og sneri eigi aftur sömu leiðina sem
hann hafði farið til Betel.

11 En í Betel bjó gamall spámaður; og synir hans komu og sögðu
honum frá öllu því, sem guðsmaðurinn hafði gjört í Betel þennan dag,
og orð þau, er hann hafði talað til konungs. Og er þeir sögðu föður
sínum frá þessu, 12 mælti faðir þeirra til þeirra: Hvaða leið fór hann?
Og synir hans sýndu honum, hvaða leið guðsmaðurinn, sem kominn
var frá Júda, hefði farið. 13 Og hann sagði við sonu sína: Söðlið mér
asnann. Og þeir söðluðu asnann fyrir hann og hann steig á bak,
14 hélt á eftir guðsmanninum og fann hann, þar sem hann sat undir
eik nokkurri. Og hann mælti til hans: Ert þú guðsmaðurinn, sem
kom frá Júda? Hinn svaraði: Er eg víst. 15 Þá sagði hann við hann:
Kom þú heim með mér og neyt matar. 16 Hinn mælti: Eg get eigi
snúið við með þér, né með þér farið; mun og hvorki matar neyta né
vatn drekka á þessum stað. 17 Því að við mig hefir verið sagt fyrir
orð Jahve: Þú skalt hvorki neyta þar matar né vatn drekka; þú skalt
ekki snúa aftur sömu leiðina sem þú komst. 18 Hinn sagði þá við
hann: Eg er og spámaður, eins og þú, og engill hefir talað við mig
eftir orði Jahve á þessa leið: Far þú með hann aftur heim til þín, að
hann megi matar neyta og vatn drekka. En hann laug að honum.
19 Sneri hann þá við með honum og neytti matar í húsi hans og drakk
vatn.

20 En er þeir sátu undir borðum, kom orð Jahve til spámannsins,
er snúið hafði hinum aftur. 21 Og hann kallaði til guðsmannsins, er
kominn var frá Júda, og mælti: Svo segir Jahve: Sökum þess að þú
óhlýðnaðist skipun Jahve og varðveittir eigi boð það, er Jahve, Guð þinn,
fyrir þig lagði, 22 heldur snerir við og neyttir matar og drakst vatn á þeim
stað, er hann sagði um við þig: Þú skalt þar eigi matar neyta né vatn
drekka — þá skal lík þitt eigi koma í gröf feðra þinna. 23 En er hann
hafði etið og drukkið, lét hann söðla asnann fyrir hann — asna spámanns-
ins, þess er hafði snúið honum við. 24 Hélt hann nú af stað, en ljón mætti
honum á leiðinni og drap hann. Og lík hans lá þar endilangt á veg-
inum, og asninn stóð yfir því, og ljónið stóð yfir líkinu. 25 Og er menn
fóru þar fram hjá, sáu þeir líkið liggja endilangt á veginum og ljónið

6: 2 Mós. 8, 8 n. 4 Mós. 21, 7. 8: 4 Mós. 22, 18. 9: v. 16. 17. 24: kap. 20, 36.

standandi yfir líkinu. Þá komu þeir og sögðu frá því í borginni, þar
sem gamli spámaðurinn átti heima. [26] Og er spámaðurinn, er snúið
hafði hinum aftur, heyrði þetta, mælti hann: Það er guðsmaðurinn,
sem óhlýðnaðist skipun Jahve, fyrir því hefir Jahve gefið hann ljóninu;
það hefir mulið hann sundur og drepið hann, eftir orði Jahve, því er
hann hafði til hans talað. [27] Þá mælti hann til sona sinna: Söðlið mér
asnann. Þeir gjörðu svo. [28] Síðan hélt hann af stað og fann lík hans
liggjandi endilangt á veginum, og asnann og ljónið standandi yfir lík-
inu. En ljónið hafði hvorki etið líkið né mulið sundur asnann. [29] Þá
tók spámaðurinn upp lík guðsmannsins, lagði það á asnann og flutti
það heim. Og hann kom til borgar gamla spámannsins, til þess að
harma hann og jarða. [30] Og hann lagði lík hans í gröf sína, og menn
hörmuðu hann, segjandi: Æ, bróðir minn! [31] En er hann hafði jarð-
að hann, sagði hann við sonu sína: Þegar eg dey, þá jarðið mig í
þeirri gröf, sem guðsmaðurinn er jarðaður í; leggið mín bein hjá hans
beinum. [32] Því að orðin, sem hann að boði Jahve æpti gegn altarinu
í Betel og gegn öllum hæðahofunum í borgum Samaríu, munu vissu-
lega rætast.
[33] Ekki sneri Jeróbóam sér eftir þennan atburð frá sínum vonda
vegi, heldur gjörði af nýju óvalda menn að hæðaprestum. Hann fylti
höndina* á hverjum sem vildi, og varð sá hinn sami þannig hæða-
prestur. [34] En þetta varð Jeróbóams húsi til syndar og til þess að upp-
ræta það og afmá af jörðunni.

Spádómur gegn Jeróbóam og andlát hans.

14 Í þann tíma sýktist Abía, sonur Jeróbóams. [2] Þá sagði Jeróbó-
am við konu sína: Far nú og klæð þig dularbúningi, svo að
enginn megi kenna, að þú ert kona Jeróbóams, og far til Síló. Þar er
Ahía spámaður, sá er um mig sagði, að eg mundi verða konungur
yfir lýð þessum. [3] Og tak með þér tíu brauð og kökur og krús með
hunangi og gakk þú inn til hans. Hann mun segja þér, hvernig fara
mun um sveininn. [4] Kona Jeróbóams gjörði svo, lagði af stað og fór
til Síló og gekk inn í hús Ahía. En Ahía mátti ekki sjá, því að augu
hans voru stirnuð af elli. [5] En Jahve hafði sagt við Ahía: Sjá, kona
Jeróbóams kemur, til þess að leita frétta hjá þér um son sinn, því að
hann er sjúkur. Svo og svo skalt þú til hennar mæla. En er hún
kom og lézt véra önnur en hún var, [6] og Ahía heyrði fótatak hennar,
er hún kom að dyrunum, þá sagði hann: Kom þú inn, kona Jeróbó-
ams! Hvers vegna læzt þú vera önnur en þú ert, þar sem eg þó er
sendur til þín með hörð tíðindi? [7] Far þú og seg Jeróbóam: Svo segir
Jahve, Guð Ísraels: Sakir þess að eg hóf þig upp af alþýðu manna og
gjörði þig að höfðingja yfir lýð mínum Ísrael, [8] og svifti ætt Davíðs
konungdóminum og fékk þér hann í hendur, en þú hefir eigi verið
sem þjónn minn Davíð, er hélt boðorð mín og var mér hlýðinn af öllu
hjarta, svo að hann gjörði það eitt, er rétt var í mínum augum, [9] held-
ur hefir gjört meira ilt en allir þeir, sem á undan þér voru, hefir farið
og gjört þér aðra guði, og það steypt líkneski, til þess að egna mig
til reiði, og hefir kastað mér aftur fyrir þig — [10] sakir þessa leiði eg
ógæfu yfir hús Jeróbóams og mun uppræta fyrir Jeróbóam hvern karl-
mann, bæði þræl og frelsingja í Ísrael, og mun sópa burt húsi Jeró-
bóams, eins og saur er sópað burt, unz úti er um hann með öllu.

30: Jer. 22, 18. **32:** 2 Kong. 23, 15 n. **33:** kap. 12, 31. * Þ. e. vígði, sbr. 2 Mós. 28, 41; 29, 24 n. **34:** kap. 12, 30. — **14, 2:** kap. 11, 30 n. **7:** kap. 16, 2. **9:** Esek. 23, 35. **10:** kap. 21, 21.

11 Hvern þann er deyr af Jeróbóam innan borgar, munu hundar eta,
og hvern þann, sem deyr úti á víðavangi, munu fuglar himins eta, því
að Jahve hefir talað það. 12 En statt þú nú upp og far heim til þín;
þegar þú stígur fæti inn í borgina, mun sveinninn deyja. 13 Og allur Ís-
rael mun harma hann, og menn munu grafa hann, því að hann er
sá eini af Jeróbóam, er greftrun mun hljóta, af því að eitthvað hefir
það verið í fari hans, er Jahve, Guði Ísraels, geðjaðist að í ætt Jeróbó-
ams. 14 Og Jahve mun skipa konung yfir Ísrael, er uppræta mun hús
Jeróbóams. Þetta er dagurinn, og hvað er nú þegar farið að koma
fram? 15 Og Jahve mun slá Ísrael, eins og reyrinn riðar í vatninu, og
hann mun útrýma Ísrael úr þessu góða landi, er hann gaf feðrum
þeirra, og tvístra þeim fyrir austan Fljótið, af því að þeir hafa gjört
sér asérur og egnt Jahve til reiði. 16 Og hann mun ofurselja Ísrael
vegna synda þeirra, er Jeróbóam hefir drýgt og komið Ísrael til að
drýgja. 17 Þá stóð kona Jeróbóams upp, hélt af stað og kom til Tirza,
en er hún steig yfir þröskuld hússins, dó sveinninn. 18 Og þeir grófu
hann og allur Ísrael harmaði hann, og rættist þannig orð Jahve, er
hann hafði talað fyrir munn þjóns síns, Ahía spámanns. 19 En það,
sem meira er að segja um Jeróbóam, hvernig hann herjaði og hvernig
hann ríkti, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. 20 Og sá tími, sem
Jeróbóam ríkti, var tuttugu og tvö ár. Þá lagðist hann til hvíldar hjá
feðrum sínum, en Nadab sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Rehabeam konungi í Júda. Herferð Sísaks Egiptalands-konungs.

21 En Rehabeam sonur Salómós varð konungur í Júda. Rehabeam
hafði einn um fertugt, þá er hann varð konungur, og seytján ár ríkti
hann í Jerúsalem, borginni, sem Jahve hafði útvalið af öllum ættkvísl-
um Ísraels, til þess að láta nafn sitt búa þar. En móðir hans hét
Naama og var ammónítísk. 22 Og Júda gjörði það sem ilt var í augum
Jahve, og þeir vöktu vandlæting hans enn meir en feður þeirra höfðu
gjört með öllum þeim syndum, er þeir drýgðu. 23 Því að einnig þeir
gjörðu sér hæðir, merkissteina og asérur á öllum háum hólum og undir
hverju grænu tré. 24 Þeir menn voru og í landinu, er helguðu sig
saurlifnaði; þeir aðhöfðust alla þá sömu svívirðing, sem þær þjóðir
frömdu, er Jahve hafði stökt burt undan Ísraelsmönnum. 25 En á fimta
ríkisári Rehabeams fór Sísak Egiptalands-konungur herför móti Jerú-
salem 26 og tók fjársjóðu Jahve húss og fjársjóðu konungshallarinnar,
tók það alt saman; hann tók og alla gullskjölduna, sem Salómó hafði
gjöra látið. 27 En Rehabeam konungur lét í þeirra stað gjöra eirskjöldu
og fékk þá höfuðsmönnum lífvarðarins til geymslu, þeim er geyma dyra
á höll konungs. 28 Og í hvert sinn er konungur gekk í hús Jahve,
báru varðliðsmennirnir þá, og fóru síðan með þá aftur í herbergi varð-
liðsmannanna. 29 En það sem meira er að segja um Rehabeam og alt,
sem hann gjörði, það er ritað í árbókum Júdakonunga. 30 Og þeir
áttu ávalt í ófriði saman, Rehabeam og Jeróbóam. 31 Og Rehabeam
lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var jarðaður hjá feðrum sínum
í Davíðsborg. En móðir hans hét Naama og var ammónítísk. Og
Abíam sonur hans tók ríki eftir hann.

11: kap. 16, 4. **14:** kap. 15, 29. **15:** 2 Kong. 17, 23. **16:** kap. 12, 30. **21:** 2 Kron. 12, 13. **23:** 2 Kong. 16, 4. **24:** 5 Mós. 23, 17. **25:** 2 Kron. 12, 2. **29:** 2 Kron. 12, 15 n. **30:** kap. 15, 6.

Frá Abíam, konungi í Júda.

15 Á átjánda ríkisári Jeróbóams Nebatssonar varð Abíam kon-
ungur yfir Júda. [2] Þrjú ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir
hans hét Maaka, dóttir Abísalóms. [3] Hann drýgði allar sömu synd-
irnar, er faðir hans hafði fyrir honum haft, og hjarta hans var ekki
óskift gagnvart Jahve, Guði hans, eins og hjarta Davíðs forföður hans.
[4] Því að það var eingöngu Davíðs vegna, að Jahve, Guð hans, gaf hon-
um lampa í Jerúsalem, að hann hóf sonu hans eftir hann og lét Jerú-
salem standa, [5] af því að Davíð hafði gjört það sem rétt var í augum
Jahve og aldrei á æfi sinni vikið frá neinu því, er hann hafði fyrir
hann lagt, nema hvernig hann fór með Úría Hetíta. [6] En Rehabeam
átti í ófriði við Jeróbóam alla æfi. [7] En það, sem meira er að segja
um Abíam og alt sem hann gjörði, það er ritað í árbókum Júdakon-
unga. Og þeir áttu í ófriði saman, Abíam og Jeróbóam. [8] Og Abíam
lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn í Davíðsborg. Og
Asa sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Asa, konungi í Júda.

[9] Á tuttugasta ríkisári Jeróbóams, konungs í Ísrael, varð Asa kon-
ungur yfir Júda. [10] Fjörutíu og eitt ár ríkti hann í Jerúsalem. En
móðir hans hét Maaka, dóttir Abísalóms. [11] Og Asa gjörði það sem
rétt var í augum Jahve, eins og Davíð forfaðir hans. [12] Hann rak þá
menn úr landi, er helgað höfðu sig saurlifnaði, og útrýmdi öllum
skurðgoðum, sem forfeður hans höfðu gjöra látið. [13] Hann svifti jafn-
vel Maöku móður sína drotningartigninni, fyrir það að hún hafði gjöra
látið hræðilegt Aséru-líkneski. Og Asa hjó sundur þetta hræðilega lík-
neski hennar og brendi það í Kídrondal. [14] En hæðirnar voru ekki
afnumdar; þó var hjarta Asa óskift gagnvart Jahve alla æfi hans.
[15] Hann lét og flytja í hús Jahve helgigjafir föður síns, svo og helgi-
gjafir sínar — silfur, gull og áhöld.

[16] En þeir áttu ófrið saman alla æfi, Asa og Baesa konungur í
Ísrael. [17] Og Baesa, konungur í Ísrael, fór herför á móti Júda og víg-
girti Rama, svo að enginn maður gæti komist út eða inn hjá Asa Júda-
konungi. [18] Þá tók Asa alt silfrið og gullið, sem enn var eftir í fé-
hirzlum húss Jahve, og fjársjóðu konungshallarinnar og seldi í hendur
mönnum sínum. Síðan sendi Asa konungur þá til Benhadads Tab-
rimmonssonar, Hesíonssonar, konungs á Sýrlandi, er bjó í Damaskus,
með þessa orðsending: [19] Sáttmáli er milli mín og þín, milli föður míns
og föður þíns; sjá, eg sendi þér gjöf í silfri og gulli; skalt þú nú rjúfa
bandalag þitt við Baesa Ísraels-konung, svo að hann hafi sig á burt
frá mér. [20] En Benhadad tók vel máli Asa konungs og sendi hers-
höfðingja sína móti borgum Ísraels og vann Íjón og Dan og Abel-Bet-
Maaka og alt Kinnerót, svo og alt Naftalí-land. [21] Þegar Baesa spurði
það, hætti hann að víggirða Rama og sneri heim til Tirza. [22] En Asa
konungur bauð út öllum Júdamönnum — enginn var undanskilinn;
og þeir fluttu burt steinana og viðinn, sem Baesa hafði víggirt Rama
með, og víggirti Asa konungur með þeim Geba í Benjamín og Mizpa.
[23] En það, sem meira er að segja um Asa og hreystiverk hans og alt
það, er hann gjörði, og borgirnar, sem hann víggirti, það er alt ritað
í árbókum Júdakonunga. Þó má geta þess, að á efri árum gjörðist

---

15, 1: 2 Kron. 13, 1 n. **4:** kap. 11, 36. **5:** 2 Sam. 11, 4. 15; 12, 9. **6:** kap. 14, 30. **7:** 2 Kron. 13, 2 n. **8:** 2 Kron. 14, 1. **11:** 2 Kron. 14, 2 n. **12:** kap. 14, 24. **13:** 2 Kron. 15, 16 n. **14:** kap. 22, 44. 2 Kong. 12, 3. **17:** 2 Kron. 16, 1 n. **18:** 2 Kong. 12, 18. **20:** 2 Kong. 15, 29. **23:** 2 Kron. 16, 12 n.

hann fótaveikur. 24 Og Asa lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og
var grafinn hjá feðrum sínum í borg Davíðs forföður síns. Og Jósafat
sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Nadab, konungi í Ísrael.

25 En Nadab, sonur Jeróbóams, varð konungur yfir Ísrael á öðru
ríkisári Asa, konungs í Júda, og ríkti hann tvö ár yfir Ísrael. 26 Og
hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve og fetaði í fótspor föður
síns og drýgði þær syndir, er hann hafði drýgt og komið Ísrael til að
drýgja. 27 En Baesa, sonur Ahía af ætt Íssakars, hóf samsæri gegn
honum, og Baesa vann sigur á honum við Gibbeton, sem Filistar áttu;
en Nadab og allur Ísrael sátu þá um Gibbeton. 28 Þannig drap Baesa
hann á þriðja ríkisári Asa, konungs í Júda, og tók ríki eftir hann.
29 En er hann var konungur orðinn, drap hann alla ætt Jeróbóams;
hann lét engan eftir verða af Jeróbóam, þann er anda dró, unz hann
hafði gjöreytt honum, og rættist þannig orð Jahve, sem hann hafði
talað fyrir munn þjóns síns, Ahía frá Siló, 30 vegna synda Jeróbóams,
þeirra er hann hafði drýgt og komið Ísrael til að drýgja, er hann
egndi Jahve, Guð Ísraels, til reiði. 31 En það sem meira er að segja
um Nadab og alt sem hann gjörði, það er ritað í árbókum Ísraels-
konunga. 32 En þeir áttu ófrið saman alla æfi, Asa og Baesa, konung-
ur í Ísrael.

Frá Baesa, konungi í Ísrael.

33 Á þriðja ríkisári Asa, konungs í Júda, varð Baesa, sonur Ahía,
konungur yfir öllum Ísrael og ríkti hann tuttugu og fjögur ár í Tirza.
34 Og hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve og fetaði í fótspor
Jeróbóams og drýgði þær syndir, er hann hafði drýgt og komið Ísrael
16 til að drýgja. 1 En orð Jahve kom til Jehú Hananísonar gegn
Baesa, svolátandi: 2 Sakir þess að eg hefi hafið þig úr duftinu
og gjört þig höfðingja yfir lýð mínum Ísrael, en þú fetar í fótspor Jeró-
bóams og kemur lýð mínum Ísrael til að syndga, svo að þeir egna mig
til reiði með syndum sínum, 3 þá mun eg sópa burt Baesa og ætt hans,
og fara með ætt þína eins og ætt Jeróbóams Nebatssonar. 4 Hvern
þann, er deyr af Baesa innan borgar, munu hundar eta, og hvern
þann, er deyr af honum úti á víðavangi, munu fuglar himins eta.
5 En það, sem meira er að segja um Baesa og það er hann gjörði og
hreystiverk hans, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. 6 Og Baesa
lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn í Tirza, og Ela sonur
hans tók ríki eftir hann. 7 En fyrir munn Jehú spámanns Hananísonar
kom dómsorð Jahve yfir Baesa og ætt hans, bæði vegna alls þess illa,
er hann hafði aðhafst í augsýn Jahve, með því að egna hann til reiði
með handaverkum sínum, svo að fyrir honum færi sem fyrir ætt Jeró-
bóams, og líka vegna þess, að hann hafði eytt henni.

Frá Ela, konungi í Ísrael.

8 Á tuttugasta og sjötta ríkisári Asa, konungs í Júda, varð Ela,
sonur Baesa, konungur yfir Ísrael og ríkti hann tvö ár í Tirza. 9 En
Simrí, þjónn hans, foringi fyrir helmingi vagnliðsins, hóf samsæri gegn
honum. Og er hann drakk sig drukkinn í Tirza, í húsi Arza, drótt-
seta í Tirza, 10 þá kom þar Simrí og vann á honum og drap hann, á

24: 2 Kron. 17, 1. **26:** kap. 14, 16. **29:** kap. 14, 10 n. — **16, 2:** kap. 14, 7 n. **9:** kap. 15, 27.

tuttugasta og sjöunda ríkisári Asa, konungs í Júda, og tók ríki eftir
hann. 11 En er hann var konungur orðinn og seztur í hásæti, drap
hann alla ættmenn Baesa — lét hann engan karlmann eftir verða af hon-
um —, svo og vandamenn hans og vini. 12 Þannig gjöreyddi Simrí
allri ætt Baesa, og rættist svo orð Jahve, sem hann hafði talað gegn
Baesa fyrir munn Jehú spámanns, 13 sakir allra synda Baesa og synda
Ela sonar hans, þeirra er þeir höfðu drýgt og komið Ísrael til að drýgja,
að þeir egndu Jahve, Guð Ísraels, til reiði með hinum fánýtu goðum
sínum. 14 En það sem meira er að segja um Ela og alt sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.

Frá Simrí, konungi í Ísrael.

15 Á tuttugasta og sjöunda ríkisári Asa, konungs í Júda, varð Simrí
konungur og ríkti sjö daga í Tirza; en liðið sat þá um Gibbeton, sem
Filistar áttu. 16 Og er liðið, sem lá í herbúðunum, frétti að Simrí
hefði hafið samsæri og drepið konung, þá tók allur Ísrael Omrí, hers-
höfðingja í Ísrael, til konungs þann dag þar í herbúðunum. 17 Þá hélt
Omrí og allur Ísrael með honum frá Gibbeton og settist um Tirza.
18 En er Símri sá að borgin var unnin, gekk hann inn í vígi konungs-
hallarinnar og lagði eld í konungshöllina yfir höfði sér og beið svo
bana, 19 sakir synda þeirra, er hann hafði drýgt, með því að gjöra það
sem ilt var í augum Jahve, með því að feta í fótspor Jeróbóams og
drýgja sömu syndirnar, sem hann hafði drýgt, með því að koma Ísrael
til að syndga. 20 En það, sem meira er að segja um Simrí og sam-
særið, sem hann gjörði, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.
21 Þá skiftist Ísraelslýður; fylgdi annar hluti lýðsins Tibní Gín-
atssyni og vildi gjöra hann að konungi, en hinn hlutinn fylgdi Omrí.
22 En þeir, sem Omrí fylgdu, urðu hinum yfirsterkari, þeim er fylgdu
Tibní Gínatssyni. En er Tibní var dauður, varð Omrí konungur.

Frá Omrí, konungi í Ísrael.

23 Á þrítugasta og fyrsta ríkisári Asa, konungs í Júda, varð Omrí
konungur yfir Ísrael og ríkti tólf ár; sex ár ríkti hann í Tirza. 24 Hann
keypti Samaríufjall af Semer fyrir tvær talentur silfurs og hann reisti
bygð á fjallinu og kendi borgina, sem hann bygði, við Semer, er átt
hafði fjallið, og nefndi Samaríu. 25 Og Omrí gjörði það sem ilt var í
augum Jahve og hegðaði sér ver en allir þeir, sem verið höfðu á undan
honum, 26 og fetaði að öllu leyti í fótspor Jeróbóams Nebatssonar og
drýgði sömu syndirnar, sem hann hafði komið Ísrael til að drýgja, svo
að þeir egndu Jahve, Guð Ísraels, til reiði með hinum fánýtu goðum
sínum. 27 En það, sem meira er að segja um Omrí og alt sem hann
gjörði og hreystiverk hans, þau er hann vann, það er ritað í árbókum Ís-
raels-konunga. 28 Og Omrí lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og
var grafinn í Samaríu. Og Akab sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Akab og Ísebel.

29 Og Akab, sonur Omrí, varð konungur yfir Ísrael á þrítugasta
og áttunda ríkisári Asa, konungs í Júda, og Akab, sonur Omrí, ríkti
yfir Ísrael í Samaríu tuttugu og tvö ár. 30 Og Akab, sonur Omrí, gjörði
það sem ilt var í augum Jahve, og hegðaði sér ver en allir þeir, sem
verið höfðu á undan honum. 31 Og hann lét sér ekki nægja að drýgja

31: 2 Kong. 10, 18.

sömu syndirnar og Jeróbóam Nebatsson, heldur gekk hann að eiga
Ísebel, dóttur Etbaals Zídoninga-konungs; fór hann þá og þjónaði Baal
og tilbað hann. [32] Og hann reisti Baal altari í musteri Baals, því er
hann hafði gjöra látið í Samaríu. [33] Akab lét og gjöra aséru; og
Akab gjörði enn fleira til að egna Jahve, Guð Ísraels, til reiði, framar
öllum Ísraels-konungum, sem á undan honum höfðu verið. [34] Á hans
dögum reisti Híel frá Betel Jeríkó af nýju. Misti hann frumgetning
sinn Abíram, er hann lagði undirstöður hennar, og yngsta son sinn
Segúb, er hann reisti hlið hennar, samkvæmt orði Jahve, því er hann
hafði talað fyrir munn Jósúa Núnssonar.

Elía segir fyrir þurkinn. Elía við Krít og í Zarpat.

17 Þá sagði Elía Tisbíti, frá Tisbe í Gíleað, við Akab: Svo sann-
arlega sem Jahve, Guð Ísraels, lifir, sá er eg þjóna, skal þessi
árin hvorki drjúpa dögg né regn, nema eg segi. [2] Og orð Jahve kom
til hans, svolátandi: [3] Far þú héðan og hald austur á bóginn, og fel
þig við lækinn Krít, sem er fyrir austan Jórdan. [4] Og þú skalt drekka
úr læknum, og hröfnunum hefi eg boðið að fæða þig þar. [5] Hann
gjörði sem Jahve bauð honum, fór og settist að við lækinn Krít,
sem er fyrir austan Jórdan. [6] Og hrafnarnir færðu honum brauð og
kjöt á morgnana og brauð og kjöt á kveldin, og úr læknum drakk hann.
[7] En eftir nokkurn tíma þornaði lækurinn upp, því að eigi hafði
komið skúr á jörð. [8] Þá kom orð Jahve til hans, svolátandi: [9] Tak þig
upp og far til Zarpat, sem liggur undir Zídon, og sezt þar að; sjá, eg
hefi boðið ekkju nokkurri þar að fæða þig. [10] Þá tók hann sig upp
og fór til Zarpat, og er hann kom að borgarhliðinu, var ekkja þar að
tína saman viðarkvistu. Og hann kallaði til hennar og mælti: Sæk þú
mér dálítið af vatni í ílátinu, að eg megi drekka. [11] Og hún fór að
sækja það, en hann kallaði á eftir henni og mælti: Færðu mér líka
brauðbita. [12] Hún svaraði: Svo sannarlega sem Jahve, Guð þinn, lifir,
á eg enga köku til, heldur aðeins hnefa mjöls í skjólu og lítið eitt af
olíu í krús. Og sjá, eg er að tína saman fáeina viðarkvistu; síðan
ætla eg heim og matbúa þetta handa mér og syni mínum, að við meg-
um eta það og deyja síðan. [13] En Elía sagði við hana: Óttast ekki;
far þú heim og gjör sem þú sagðir; gjör þú mér samt fyrst litla köku
af því og fær mér út hingað, en matreið síðan handa þér og syni þín-
um. [14] Því að svo segir Jahve, Guð Ísraels: Mjölskjólan skal eigi tóm
verða og olíuna í krúsinni ekki þrjóta, alt til þess dags, er Jahve gefur
regn á jörð. [15] Þá fór hún og gjörði eins og Elía hafði sagt, og hún
hafði nóg að eta, bæði hún og hann og sonur hennar, um langa hríð.
[16] Mjölskjólan varð ekki tóm og olíuna í krúsinni þraut ekki, samkvæmt
orði Jahve, því er hann hafði talað fyrir munn Elía. [17] Eftir þetta bar svo
við, að sonur húsfreyju sýktist, og elnaði honum svo mjög sóttin, að hann
dró eigi lengur andann. [18] Þá mælti hún við Elía: Hvað á eg saman
við þig að sælda, guðsmaður? Þú ert til mín kominn til að minna á
misgjörð mína og til að deyða son minn. [19] En hann sagði við hana:
Fá þú mér son þinn. Og hann tók hann úr kjöltu hennar og bar
hann upp á loft, þar sem hann hafðist við, og lagði hann í rekkju sína.
[20] Og hann kallaði til Jahve og mælti: Jahve, Guð minn, ætlar þú
líka að fara svo illa með ekkjuna, sem eg gisti hjá, að deyða son
hennar? [21] Og hann teygði sig þrisvar yfir sveininn og kallaði til
Jahve og mælti: Jahve, Guð minn, lát sál þessa sveins aftur til hans
hverfa! [22] Og Jahve heyrði bæn Elía, og sál sveinsins kom aftur í

34: Jós. 6, 26. — **17, 1:** Lúk. 4, 25. Jak. 5, 17. **9:** Lúk. 4, 26. **21:** 2 Kong. 4, 34.
Post. 20, 10.

hann, svo að hann lifnaði við. [23] En Elía tók sveininn og bar hann
ofan af loftinu niður í húsið og fékk hann móður hans. Og Elía mælti:
Sjá þú, sonur þinn er lifandi. [24] Þá sagði konan við Elía: Nú veit eg
að þú ert guðsmaður og að orð Jahve í munni þínum er sannleikur.

Elía fer á konungsfund. Fórnin á Karmel.

18 Löngu síðar kom orð Jahve til Elía, á þriðja ári, svolátandi:
Far og lát Akab sjá þig; eg ætla að gefa regn á jörð. [2] Þá fór
Elía, til þess að láta Akab sjá sig.
En hallærið var mikið í Samaríu. [3] Kallaði Akab þá Óbadía drótt-
seta fyrir sig. En Óbadía óttaðist Jahve mjög. [4] Fyrir því tók Óbadía,
þá er Ísebel útrýmdi spámönnum Jahve, hundrað spámenn og fal þá,
sína fimtíu menn í hvorum helli, og birgði þá upp með brauði og
vatni. [5] Og Akab sagði við Óbadía: Kom þú, við skulum fara um
landið og leita uppi allar vatnslindir og alla læki; vera má að við finn-
um gras, svo að við getum haldið lífinu í hestum og múlum og þurf-
um ekki að fella nokkurn hluta af skepnunum. [6] Síðan skiftu þeir með
sér landinu til yfirferðar; Akab fór einn sér í aðra áttina, og Óbadía
fór einn sér í hina áttina.
[7] En er Óbadía var á leiðinni, sjá, þá mætti Elía honum. Og er
hann þekti hann, féll hann fram á ásjónu sína og mælti: Ert það þú,
herra minn Elía? [8] Hann svaraði honum: Er eg víst. Far og seg
herra þínum: Elía er hér! [9] En hann mælti: Hvað hefi eg misgjört,
er þú vilt selja þjón þinn í hendur Akab, svo að hann drepi mig?
[10] Svo sannarlega sem Jahve, Guð þinn, lifir, er engin sú þjóð til og
ekkert það konungsríki, að herra minn hafi ekki sent þangað til þess
að leita þín, og ef sagt var: Hann er hér ekki! þá lét hann konungs-
ríkið og þjóðina vinna eið að því, að enginn hefði hitt þig. [11] Og þó
segir þú nú: Far og seg herra þínum: Elía er hér! [12] En færi eg nú
frá þér, þá mundi andi Jahve hrífa þig, eg veit ekki hvert, og ef eg
þá kæmi til þess að segja Akab frá þessu, og hann fyndi þig ekki, þá
mundi hann drepa mig, og þó hefir þjónn þinn óttast Jahve í frá
barnæsku. [13] Hefir ekki herra minn frétt, hvað eg gjörði, er Ísebel
drap spámenn Jahve, að eg fal hundrað manns af spámönnum Jahve,
sína fimtíu manns í hvorum helli, og birgði þá upp með brauði og vatni?
[14] Og þó segir þú nú: Far og seg herra þínum: Elía er hér! til þess að
hann drepi mig. [15] En Elía svaraði: Svo sannarlega sem Jahve hersveit-
anna lifir, sá er eg þjóna, mun eg láta hann sjá mig þegar í dag.
[16] Þá fór Óbadía til móts við Akab og sagði honum frá þessu.
Fór þá Akab til fundar við Elía. [17] En er Akab sá Elía, sagði Akab
við hann: Ert þú þar, skaðvaldur Ísraels? [18] En hann svaraði: Eigi
hefi eg valdið Ísrael skaða, heldur þú og ætt þín, þar sem þér hafið
virt boð Jahve að vettugi og þú elt Baalana. [19] En send þú nú og
stefn til mín öllum Ísrael á Karmel-fjall, svo og þeim fjögur hundruð
og fimtíu Baals-spámönnum og þeim fjögur hundruð Aséru-spámönn-
um, er eta við borð Ísebelar. [20] Þá sendi Akab út á meðal allra Ísra-
elsmanna og stefndi spámönnunum til Karmel-fjalls.
[21] Þá gekk Elía fram fyrir allan lýðinn og mælti: Hversu lengi ætlið
þér að haltra til beggja hliða? Sé Jahve hinn sanni Guð, þá fylgið honum,
en ef Baal er það, þá fylgið honum. En lýðurinn svaraði honum engu orði.
[22] Þá mælti Elía til lýðsins: Eg er einn eftir af spámönnum Jahve, en spá-
menn Baals eru fjögur hundruð og fimtíu. [23] Fáið oss nú tvö naut; skulu
þeir velja sér annað nautið og hluta það sundur og leggja á viðinn, en leggja

---

18, 1: kap. 17, 1. **18:** kap. 16, 31 n. **21:** Jós. 24, 15. **22:** kap. 19, 10.

eigi eld að; en eg mun fórna hinu nautinu og leggja á viðinn, en leggja
eigi eld að. [24] Ákallið síðan nafn yðar guðs, en eg mun ákalla nafn Jahve;
sá guð, sem svarar með eldi, er hinn sanni Guð. Þá svaraði allur lýð-
urinn og sagði: Þetta er vel mælt. [25] Þá sagði Elía við spámenn Baals:
Veljið yður nú annað nautið og fórnið fyrst, því að þér eruð svo margir,
og ákallið nafn yðar guðs, en leggið eigi eld að. [26] Þá tóku þeir nautið
og fórnuðu því og ákölluðu nafn Baals frá morgni og til hádegis og sögðu:
Baal, svara þú oss! En þar var steinhljóð og ekkert svar. Og þeir
höltruðu kring um altarið, sem þeir höfðu gjört. [27] En er komið var
hádegi, tók Elía að gabba þá og mælti: Kallið hárri röddu, því að
hann er guð. Hann er hugsi, eða hefir brugðið sér burt, eða er farinn
í ferð; ef til vill er hann sofnaður og verður fyrst að vakna. [28] En
þeir kölluðu hárri röddu og ristu á sig skinnsprettur að sínum sið með
sverðum og spjótum, unz þeim blæddi. [29] En er komið var fram yfir
hádegi, komust þeir í guðmóð, þar til bera átti fram matfórnina; en
þar var steinhljóð og ekkert svar og engin áheyrn.

[30] Þá sagði Elía við allan lýðinn: Gangið hingað til mín! Og allur
lýðurinn gekk til hans. Þá reisti hann við altari Jahve, er niður hafði
verið rifið. [31] Og Elía tók tólf steina, eftir ættkvísla-tölu sona Jakobs
— þess er orð Jahve hafði komið til, svolátandi: Ísrael skalt þú heita!
— [32] og reisti af steinunum altari í nafni Jahve og gjörði skurð um-
hverfis altarið, á stærð við reit, er í fara tvær seur útsæðis. [33] Síðan
lagði hann viðinn á altarið, hlutaði sundur nautið og lagði það ofan á
viðinn. [34] Því næst mælti hann: Fyllið fjórar skjólur með vatni og
hellið yfir brennifórnina og viðinn. Þeir gjörðu svo. Þá mælti hann:
Gjörið það aftur. Og þeir gjörðu það aftur. Og enn mælti hann:
Gjörið það í þriðja sinn. Og þeir gjörðu það í þriðja sinn. [35] Og
vatnið rann alt í kring um altarið; jafnvel skurðinn fylti hann vatni.

[36] En í það mund, er matfórnina skyldi fram bera, gekk Elía
spámaður fram og mælti: Jahve, Guð Abrahams, Ísaks og Ísraels! Lát
í dag kunnugt verða, að þú ert Guð í Ísrael og eg þjónn þinn og að
eg hefi gjört alla þessa hluti að þínu boði. [37] Bænheyr mig, Jahve!
bænheyr mig, að lýður þessi megi komast að raun um, að þú, Jahve,
ert hinn sanni Guð, og að þú snýr aftur hjörtum þeirra. [38] Þá féll
eldur Jahve niður og eyddi brennifórninni, viðnum, steinunum og gras-
sverðinum, og vatnið í skurðinum þurkaði hann einnig upp. [39] Og er
allur lýðurinn sá það, féllu þeir fram á ásjónur sínar og sögðu: Jahve
er hinn sanni Guð, Jahve er hinn sanni Guð! [40] En Elía sagði við þá:
Takið höndum spámenn Baals; látið engan þeirra komast undan! Og
þeir handtóku þá, og Elía fór með þá niður að Kíson-læk og banaði
þeim þar

[41] Síðan mælti Elía við Akab: Far þú upp eftir, et og drekk, því
að eg heyri þyt af regni. [42] Þá fór Akab upp eftir, til þess að eta og
drekka. En Elía fór efst upp á Karmel, beygði sig til jarðar og setti
andlitið milli hnjánna. [43] Því næst sagði hann við svein sinn: Gakk
þú upp og lít út til hafs. Hann gekk upp, litaðist um og mælti: Það
er ekkert að sjá. Hinn mælti: Far þú aftur. Og sveinninn fór aftur
og aftur, sjö sinnum. [44] En í sjöunda sinnið sagði hann: Nú stígur
lítið ský, sem mannshönd, upp úr hafinu. Þá sagði Elía: Far og seg
Akab: Beit fyrir vagninn og far ofan, svo að regnið teppi þig ekki.
[45] Og eftir örskamma stund varð himininn dimmur af skýjum og vindi,
og það kom hellirigning. En Akab steig á vagn sinn og ók til Jesreel.
[46] En hönd Jahve hreif Elía, og hann gyrti lendar sínar og hljóp á
undan Akab alla leið til Jesreel.

28: 5 Mós. 14, 1. 31: 1 Mós. 32, 28; 35, 10. 38: 3 Mós. 9, 24. 40: 2 Kong. 10, 25,

Elía hjá Hóreb. Elísa smurður til spámanns.

19 Og Akab sagði Ísebel frá öllu því, sem Elía hafði gjört, og
hversu hann hafði drepið alla spámennina með sverði. 2 Þá
sendi Ísebel mann á fund Elía og lét segja honum: Guðirnir gjöri mér
hvað sem þeir vilja nú og síðar: Á morgun í þetta mund skal eg fara
svo með líf þitt, sem farið hefir verið með líf sérhvers þeirra. 3 Þá
varð hann hræddur, tók sig upp og hélt af stað, til þess að forða
lífi sínu. Hann kom til Beerseba, sem liggur undir Júda; þar lét hann
eftir svein sinn. 4 En sjálfur fór hann eina dagleið á eyðimörku og
kom þar sem gýfilrunnur var og settist undir hann. Þá óskaði hann
sér að hann mætti deyja og mælti: Mál er nú, Jahve, að þú takir líf
mitt, því að mér er eigi vandara um en feðrum mínum. 5 Síðan lagðist
hann fyrir undir gýfilrunninum og sofnaði. Og sjá, engill tók á honum
og mælti til hans: Statt upp og et. 6 Litaðist hann þá um og sá að
eldbökuð kaka lá að höfði honum og vatnskrús. Át hann þá og drakk
og lagðist síðan aftur fyrir. 7 En engill Jahve kom aftur öðru sinni,
tók á honum og mælti: Statt upp og et, því að annars verður leiðin
þér of löng. 8 Stóð hann þá upp, át og drakk og hélt áfram fyrir kraft
fæðunnar fjörutíu daga og fjörutíu nætur, unz hann kom að Hóreb,
fjalli Guðs. 9 Þar gekk hann inn í helli og hafðist þar við um nóttina.
Þá kom orð Jahve til hans og sagði við hann: Hvað ert þú hér
að gjöra, Elía? 10 Hann svaraði: Eg hefi verið vandlætingasamur vegna
Jahve, Guðs hersveitanna, því að Ísraelsmenn hafa virt að vettugi sátt-
mála þinn, rifið niður ölturu þín og drepið spámenn þína með sverði,
svo að eg er einn eftir orðinn, og sitja þeir nú um líf mitt. 11 Þá
mælti hann: Gakk þú út og nem staðar á fjallinu frammi fyrir Jahve.
Og sjá, Jahve gekk fram hjá, og mikill og sterkur stormur, er
tætti fjöllin og molaði klettana, fór fyrir Jahve; en Jahve var ekki í
storminum. 12 Og eftir storminn kom landskjálfti, en Jahve var ekki í
landskjálftanum; og eftir landskjálftann kom eldur, en Jahve var ekki í
eldinum; en eftir eldinn kom blíður vindblær. 13 Og er Elía heyrði
það, huldi hann andlit sitt með skikkju sinni, gekk út og nam staðar
við hellisdyrnar. Sjá, þá barst rödd að eyrum honum og mælti: Hvað
ert þú hér að gjöra, Elía? 14 Hann svaraði: Eg hefi verið vandlæt-
ingasamur vegna Jahve, Guðs hersveitanna, því að Ísraelsmenn hafa
virt að vettugi sáttmála þinn, rifið niður ölturu þín og drepið spámenn
þína með sverði, svo að eg er einn eftir orðinn, og sitja þeir nú um
líf mitt. 15 En Jahve sagði við hann: Far þú aftur leiðar þinnar til
Damaskus-eyðimerkur og far inn í borgina og smyr Hasael til konungs
yfir Sýrland. 16 Og Jehú Nimsíson skalt þú smyrja til konungs yfir Ís-
rael, og Elísa Safatsson frá Abel-Mehóla skalt þú smyrja til spámanns
í þinn stað. 17 Og hvern þann, er kemst undan sverði Hasaels, skal
Jehú drepa, og hvern þann, er kemst undan sverði Jehú, skal Elísa
drepa. 18 Þó vil eg láta eftir verða í Ísrael sjö þúsundir — öll þau kné,
sem eigi hafa beygt sig fyrir Baal, og alla þá munna, er eigi hafa
kyst hann.
19 Síðan fór hann þaðan og hitti Elísa Safatsson; hann var að
plægja; gengu tólf sameyki á undan honum og sjálfur var hann með
hinu tólfta. Þá gekk Elía til hans og lagði skikkju sína yfir hann.
20 Þá fyrirlét hann yxnin, rann eftir Elía og mælti: Leyf þú mér fyrst
að minnast við föður minn og móður, síðan skal eg fara með þér.

19, 1: kap. 18, 40. **4:** Jón. 4, 3. **8:** 2 Mós. 24, 18; 34, 28 n. 3, 1. **10:** Róm. 11, 3. 1 Kong. 18, 22. **11:** 2 Mós. 34, 2. **12:** Job 4, 16. **13:** 2 Mós. 3, 6. **16:** 2 Kong. 9, 2. 3. **18:** Róm. 11, 4.

Hann svaraði honum: Far og snú aftur, en mun hvað eg hefi gjört þér.
[21] Þá sneri hann aftur og skildi við hann, tók sameykin og slátraði
þeim og sauð kjötið af þeim við aktýgin af yxnunum og gaf fólkinu að
eta. Síðan tók hann sig upp og fór á eftir Elía og gjörðist þjónn hans.

Akab vinnur tvívegis sigur á Benhadad.

20 En Benhadad konungur á Sýrlandi dró saman allan her sinn;
voru þrjátíu og tveir konungar með honum, með hestum og
vögnum, og hann fór, settist um Samaríu og gjörði áhlaup á hana.
[2] Og hann sendi menn til Akabs Ísraels-konungs inn í borgina, [3] og
lét segja honum: Svo segir Benhadad: Silfur þitt og gull er mitt, svo
og hinar fegurstu konur þínar og synir. [4] Ísraels-konungur svaraði og
sagði: Eins og þú vilt vera láta, minn herra konungur; eg er þinn og
alt, sem eg á. [5] Og sendimennirnir komu aftur og sögðu: Svo segir
Benhadad: Eg hefi gjört þér þessa orðsending: Þú skalt gefa mér silfur
þitt og gull, konur þínar og sonu. [6] Þegar eg á morgun í þetta mund
sendi menn mína til þín, munu þeir rannsaka hús þitt og hús þinna
manna, og skulu þeir taka og hafa á burt með sér sérhvað það, sem
þeir ágirnast. [7] Þá kallaði Ísraels-konungur alla öldunga landsins fyrir
sig og mælti: Hyggið að og sjáið, að hann býr yfir illu, því að hann
sendi til mín eftir konum mínum og sonum, silfri mínu og gulli, og
synjaði eg honum þess ekki. [8] Þá sögðu allir öldungarnir og allur lýð-
urinn við hann: Gegn þú eigi þessu og samþykk þú það eigi. [9] Þá
sagði hann við sendimenn Benhadads: Segið mínum herra konungin-
um: Alt það, sem þú gjörðir þjóni þínum orð um í fyrstu, vil eg gjöra,
en þetta get eg ekki gjört. Þá fóru sendimennirnir og færðu honum
svarið. [10] Þá sendi Benhadad til hans og lét segja: Guðirnir gjöri mér
hvað sem þeir vilja, nú og síðar: rykið í Samaríu mun eigi nægja til
þess að fylla lúkurnar á öllu þessu liði, sem með mér er. [11] En Ísra-
els-konungur svaraði og sagði: Segið honum: Eigi skyldi sá, er her-
væðist, hrósa sér sem sá, er leggur af sér vopnin.
[12] En er hann heyrði þetta svar, þar sem hann sat að drykkju
með konungunum í laufskálunum, mælti hann til sinna manna: Færið
fram hervélarnar. Og þeir færðu þær fram gegnt borginni. [13] En spá-
maður nokkur gekk fyrir Akab Ísraels-konung og mælti: Svo segir
Jahve: Sér þú allan þennan mikla manngrúa? hann gef eg þér í hendur
í dag, svo að þú viðurkennir að eg er Jahve. [14] Þá mælti Akab: Fyrir
hvers fulltingi? Hinn svaraði: Svo segir Jahve: Fyrir fulltingi sveina hér-
aðshöfðingjanna. Þá spurði hann: Hver á að hefja orustuna? Hinn svar-
aði: Þú. [15] Þá kannaði hann sveina héraðshöfðingjanna, og voru þeir
tvö hundruð þrjátíu og tveir. Og að því búnu kannaði hann alt liðið,
alla Ísraelsmenn, sjö þúsund manns. [16] Um hádegið réðu þeir til út-
göngu, en Benhadad sat þá ölvaður að drykkju í laufskálunum, hann
og þeir þrjátíu og tveir konungar, er komnir voru honum til liðs.
[17] Og sveinar héraðshöfðingjanna fóru fremstir. Þá sendi Benhadad
menn til að njósna; þeir sögðu honum svo frá: Menn fara út frá
Samaríu. [18] Þá sagði hann: Hvort sem þeir fara út til þess að biðjast
friðar eða til þess að berjast, þá takið þá höndum lifandi. [19] Og er
þessir fóru út af borginni — sveinar héraðshöfðingjanna og liðið, sem
þeim fylgdi —, [20] drápu þeir hver sinn mann. Flýðu þá Sýrlendingar,
en Ísraelsmenn eltu þá. Og Benhadad Sýrlands-konungur komst undan
á vagnhesti með nokkura riddara. [21] En Ísraels-konungur fór út og
náði hestunum og vögnunum. Og hann vann mikinn sigur á Sýr-
lendingum.

[22] Þá gekk spámaður fyrir Ísraels-konung og mælti til hans: Ver
hugrakkur og hygg vandlega að, hvað þú skulir gjöra, því að næsta
ár mun Sýrlands-konungur fara með her á hendur þér. [23] En menn
Sýrlands-konungs sögðu við hann: Guð þeirra er fjallaguð, þess vegna
urðu þeir oss yfirsterkari, en ef vér mættum berjast við þá á jafnsléttu,
mundum vér vissulega vinna sigur á þeim. [24] En gjör þú þetta: Vík
öllum konungunum frá völdum og set jarla í þeirra stað; [25] safna síðan
að þér jafnfjölmennu liði sem það lið var, er þú mistir, og jafnmörg-
um hestum og jafnmörgum vögnum sem þú mistir, og skulum vér
berjast við þá á jafnsléttu, og munum vér vissulega sigrast á þeim.
Fór hann að ráðum þeirra og gjörði svo.

[26] Árið eftir kannaði Benhadad Sýrlendinga og hélt til Afek, til
þess að berjast við Ísraelsmenn. [27] En Ísraelsmenn voru og kannaðir
og birgðir að vistum, og fóru þeir í móti þeim, og settu Ísraelsmenn
herbúðir gegnt þeim; voru þeir sem tveir geitfjárhópar, en Sýrlendingar
fyltu landið. [28] Þá gekk guðsmaðurinn fram, talaði til Ísraels-konungs
og mælti: Svo segir Jahve: Sakir þess að Sýrlendingar hafa sagt:
Jahve er fjallaguð, en enginn dalaguð — þá vil eg gefa þennan mikla
manngrúa í þínar hendur, svo að þér kannist við að eg er Jahve.
[29] Þannig lágu þeir í herbúðunum, hverir gegnt öðrum, í sjö daga; en
á sjöunda degi tókst orusta, og feldu Ísraelsmenn hundrað þúsundir
fótgönguliðs af Sýrlendingum á einum degi. [30] En þeir, sem eftir urðu,
flýðu til Afek, inn í borgina, en þá féll borgarmúrinn á þau tuttugu
og sjö þúsund manns, sem eftir voru. Benhadad var og flúinn og
komst inn í borgina, úr einu herberginu í annað.

[31] Þá sögðu menn hans við hann: Vér höfum heyrt, að konungar
Ísraels-húss séu miskunnsamir konungar; skulum vér nú gyrðast hæru-
sekk um lendar vorar og vefja bandi um höfuð vor og ganga síðan
fyrir Ísraels-konung; má vera að hann gefi þér líf. [32] Síðan gyrtust
þeir hærusekk um lendar sér, vöfðu bandi um höfuð sér og gengu síðan
á fund Ísraels-konungs og sögðu: Þjónn þinn Benhadad segir: Gef þú
mér líf. Hann svaraði: Er hann enn á lífi; hann er bróðir minn.
[33] Þetta þótti mönnunum góðs viti, og flýttu þeir sér að taka hann á
orðinu og sögðu: Benhadad er bróðir þinn! En hann mælti: Farið og
sækið hann. Þá gekk Benhadad út til hans, og hann lét hann stíga
upp í vagninn til sín. [34] Og Benhadad sagði við hann: Borgunum, sem
faðir minn tók frá föður þínum, skal eg skila aftur, og þú mátt
gjöra þér torg í Damaskus, eins og faðir minn gjörði í Samaríu. Hvað
mig snertir, mælti Akab, þá vil eg láta þig lausan með þessum skil-
málum. Og hann gjörði við hann sáttmála og lét hann í brott fara.

[35] En maður nokkur af spámannasveinunum sagði við félaga sinn,
eftir orði Jahve: Slá þú mig! En maðurinn færðist undan að slá hann.
[36] Þá sagði hann við hann: Sökum þess að þú hlýddir ekki raust Jahve,
þá mun ljón ljósta þig jafnskjótt og þú gengur burt frá mér. Og er
hann gekk í burt frá honum, mætti ljón honum og drap hann. [37] Og
hann hitti annan mann og mælti: Slá þú mig! Og maðurinn sló hann,
svo að hann varð sár. [38] Síðan fór spámaðurinn burt og gekk í veg fyrir
konung og gjörði sig ókennilegan með því að binda fyrir augun. [39] En er
konungur fór fram hjá, kallaði hann til konungs og mælti: Þjónn þinn
fór í bardagann; þá gekk maður fram úr fylkingunni, færði mér mann
og sagði: Geymdu þennan mann. Komist hann í burt, þá skal líf þitt
við liggja, eða þú skalt greiða talentu silfurs. [40] En svo fór, að þar
sem þjónn þinn hafði við hinu og þessu að snúast, þá varð maðurinn
allur á burtu. En Ísraels-konungur sagði við hann: Það er þinn dómur;

20, 36: kap. 13, 24.

þú hefir sjálfur kveðið hann upp. [41] Þá tók hann í skyndi bandið frá
augunum, og Ísraels-konungur þekti hann, að hann var einn af spá-
mönnunum. [42] En hinn mælti þá til hans: Svo segir Jahve: Sökum
þess að þú sleptir þeim manni úr hendi þér, sem eg hafði banni helgað,
þá skal líf þitt koma fyrir hans líf og þín þjóð fyrir hans þjóð.
[43] Og Ísraels-konungur hélt heim til sín hryggur og reiður og kom til
Samaríu.

Nabót grýttur.

21 Eftir þetta bar það til, er nú skal greina: Nabót Jesreelíti átti
víngarð í Jesreel, rétt hjá höll Akabs konungs í Samaríu. [2] Og
Akab kom að máli við Nabót og sagði: Lát mig fá víngarð þinn, að
eg megi hafa hann að matjurtagarði, því að hann er í nánd við hús
mitt og eg skal láta þig fá fyrir hann betri víngarð, eða, ef þú vilt það
heldur, þá skal eg greiða þér andvirði hans í peningum. [3] En Nabót
sagði við Akab: Jahve forði mér frá að farga til þín arfleifð feðra
minna. [4] Þá kom Akab heim í höll sína, hryggur og reiður út af því,
sem Nabót Jesreelíti hafði sagt við hann, er hann mælti: Eg farga ekki
til þín arfleifð feðra minna. Og hann lagðist í rekkju og sneri sér til
veggjar og neytti eigi matar.
[5] Þá kom Ísebel kona hans til hans og sagði við hann: Hví ert
þú svo hryggur í skapi, að þú vilt ekki matar neyta? [6] Hann svaraði
henni: Komi eg að máli við Nabót Jesreelíta og segi við hann: Lát
mig fá víngarð þinn fyrir peninga, eða, ef þú vilt það heldur, þá skal
eg láta þig fá fyrir hann annan víngarð, — þá segir hann: Eg farga
ekki víngarði mínum til þín. [7] Þá mælti Ísebel kona hans við hann:
Ert þú sá, sem nú hefir konungsvald í Ísrael? Rís þú upp, neyt matar
og lát liggja vel á þér. Eg skal útvega þér víngarð Nabóts Jesreelíta.
[8] Síðan skrifaði hún bréf undir nafni Akabs og innsiglaði það með inn-
sigli hans, og sendi bréfið til öldunga og tignarmanna borgar Nabóts,
samborgarmanna hans. [9] En í bréfinu skrifaði hún á þessa leið: Látið
boða föstu og látið Nabót sitja efstan meðal fólksins, [10] og látið tvö
varmenni sitja gegnt honum, er vitni gegn honum og segi: Þú hefir
lastmælt Guði og konunginum! Leiðið hann síðan út og grýtið hann
til bana. [11] Og samborgarmenn hans, öldungarnir og tignarmennirnir,
sem bjuggu í borg hans, gjörðu eins og Ísebel hafði gjört þeim boð
um, eins og skrifað var í bréfinu, sem hún hafði sent þeim. [12] Þeir
létu boða föstu og létu Nabót sitja efstan meðal fólksins. [13] Síðan komu
varmennin tvö og settust gegnt honum; og varmennin vitnuðu gegn Nabót
í áheyrn fólksins og sögðu: Nabót hefir lastmælt Guði og konunginum.
Og þeir leiddu hann út fyrir borgina og lömdu hann grjóti til bana.
[14] Síðan sendu þeir til Ísebelar og létu segja: Nabót var grýttur og er
dauður. [15] En er Ísebel heyrði, að Nabót hefði grýttur verið og væri dauð-
ur, þá sagði Ísebel við Akab: Rís nú á fætur og kasta eign þinni á vín-
garð Nabóts Jesreelíta, sem hann vildi eigi láta falan við þig fyrir
peninga, því að Nabót er nú ekki á lífi, heldur er hann dauður. [16] Og
er Akab heyrði, að Nabót væri dauður, reis hann á fætur og fór ofan
í víngarð Nabóts Jesreelíta, til þess að kasta á hann eign sinni.
[17] En orð Jahve kom til Elía Tisbíta, svolátandi: [18] Tak þú þig upp,
far ofan eftir, til fundar við Akab Ísraels-konung, sem býr í Samaríu —
hann er nú í víngarði Nabóts; er hann farinn þangað ofan, til þess að
kasta á hann eign sinni — [19] og mæl þú til hans á þessa leið: Svo
segir Jahve: Hefir þú myrt — og líka tekið eignina? Og mæl enn

---

42: kap. 21, 4. — **21, 3:** 3 Mós. 25, 23.

fremur til hans: Svo segir Jahve: Þar sem hundarnir sleiktu blóð Na-
bóts, þar skulu og hundar sleikja þitt blóð. [20] Og Akab sagði við Elía:
Hefir þú fundið mig, fjandmaður minn? Hann svaraði: Hefi eg víst.
Af því að þú hefir ofurselt þig til að gjöra það, sem ilt er í augum
Jahve, [21] þá leiði eg ógæfu yfir þig og sópa þér burt og uppræti fyrir
Akab hvern karlmann, bæði þræl og frelsingja í Ísrael. [22] Og eg mun
fara með ætt þína eins og með ætt Jeróbóams Nebatssonar og ætt Baesa
Ahíasonar, vegna reiði þeirrar, er þú hefir egnt mig til, og af því að
þú hefir komið Ísrael til að syndga. [23] Og einnig um Ísebel talaði Jahve
á þessa leið: Hundar skulu eta Ísebel hjá Jesreelmúrum. [24] Hvern þann,
er deyr af Akab innan borgar, munu hundar eta, og hvern þann, sem
deyr úti á víðavangi, munu fuglar himins eta. [25] Alls enginn hefir verið,
er ofurselt hafi sig, eins og Akab, til að gjöra það sem ilt var í aug-
um Jahve, og ginti Ísebel kona hans hann til þess. [26] Og hann breytti
mjög svívirðilega með því að elta skurðgoðin, alveg eins og Amórítar
gjörðu, þeir er Jahve stökti burt undan Ísraelsmönnum.
[27] En er Akab heyrði þessi orð, reif hann klæði sín og lagði hæru-
sekk á bert hold sitt og fastaði; og hann svaf í hærusekknum og gekk
hljóðlega. [28] Þá kom orð Jahve til Elía Tisbíta, svolátandi: [29] Hefir þú
séð, hversu Akab lægir sig fyrir mér? Af því að hann hefir lægt sig
fyrir mér, mun eg eigi leiða ógæfuna yfir meðan hann lifir, en á dögum
sonar hans mun eg leiða ógæfuna yfir ætt hans.

Herjað á Ramót. Fall Akabs.

22 Nú héldu þeir kyrru fyrir í þrjú ár, og var enginn ófriður
milli Sýrlands og Ísraels. [2] En á þriðja ári fór Jósafat konung-
ur í Júda á fund Ísraels-konungs. [3] Og Ísraels-konungur sagði við
þjóna sína: Vita munuð þér, að vér eigum Ramót í Gíleað, en vér höf-
umst eigi að og tökum hana ekki frá Sýrlands-konungi. [4] Þá mælti
hann við Jósafat: Hvort munt þú fara með mér í hernað til Ramót í
Gíleað? En Jósafat sagði við Ísraels-konung: Eitt skal yfir báða
ganga, mig og þig, mína þjóð og þína þjóð, mína hesta og þína hesta.
[5] Og Jósafat sagði við Ísraels-konung: Gakk þú fyrst til frétta og
vit hvað Jahve segir. [6] Þá stefndi Ísraels-konungur saman spámönn-
unum, um fjögur hundruð manns, og sagði við þá: Á eg að fara og
herja á Ramót í Gíleað, eða á eg að hætta við það? Þeir svöruðu:
Far þú, og Jahve mun gefa hana í hendur konungi. [7] En Jósafat mælti:
Er hér ekki enn einhver spámaður Jahve, að vér mættum leita frétta
hjá honum? [8] Ísraels-konungur mælti til Jósafats: Enn er einn eftir,
er vér gætum látið ganga til frétta við Jahve; en mér er lítið um hann
gefið, því að hann spáir mér aldrei góðu, heldur illu einu; hann heitir
Míka Jimlason. En Jósafat sagði: Eigi skyldi konungur svo mæla.
[9] Þá kallaði Ísraels-konungur einn af hirðmönnunum og mælti:
Sæk sem skjótast Míka Jimlason. [10] En Ísraels-konungur og Jósafat
Júda-konungur sátu hvor í sínu hásæti skrýddir purpuraklæðum úti
fyrir borgarhliði Samaríu og allir spámennirnir spáðu frammi fyrir
þeim. [11] Þá gjörði Zedekía Kenaanason sér horn úr járni og mælti:
Svo segir Jahve: Með þessum munt þú reka Sýrlendinga undir, unz
þú hefir gjöreytt þeim. [12] Og allir spámennirnir spáðu á sömu leið og
sögðu: Far þú til Ramót í Gíleað; þú munt giftudrjúgur verða, og
Jahve mun gefa hana í hendur konungi.

19: kap. 22, 38. 2 Kong. 9, 25 n. **21:** 2 Kong. 9, 8 n. **22:** kap. 15, 29; 16, 3. 11.
23: 2 Kong. 9, 33—36. **24:** kap. 14, 11; 16, 4. **27:** 2 Kong. 6, 30. **29:** 2 Kong.
9, 24 n. — **22, 2:** 2 Kron. 18, 2 n. **4:** 2 Kong. 3, 7.

[13] En sendimaðurinn, sem farinn var að sækja Míka, mælti til
hans á þessa leið: Sjá, spámennirnir hafa einum munni boðað kon-
ungi hamingju; mæl þú sem þeir og boða þú hamingju. [14] En Míka
svaraði: Svo sannarlega sem Jahve lifir, það sem Jahve til mín talar,
það mun eg mæla. [15] Og er hann kom til konungs, mælti konungur
til hans: Míka, eigum vér að fara og herja á Ramót í Gílead, eða
eigum vér að hætta við það? Þá sagði hann við hann: Far þú; þú
munt giftudrjúgur verða, og Jahve mun gefa hana í hendur konungi!
[16] Þá sagði konungur við hann: Hversu oft á eg að særa þig um, að
þú segir mér eigi annað en sannleikann í nafni Jahve? [17] Þá mælti
hann: Eg sá allan Ísrael tvístrast um fjöllin, eins og hirðislausa sauði,
og Jahve sagði: Þessir hafa engan herra; fari þeir í friði hver heim til
sín. [18] Þá sagði Ísraels-konungur við Jósafat: Fer nú eigi sem eg
sagði þér: hann spáir mér aldrei góðu, heldur illu einu? [19] Þá mælti
hann: Eigi er svo! Heyr orð Jahve! Eg sá Jahve sitja í hásæti sínu
og allan himins her standa á tvær hendur honum. [20] Og Jahve
sagði: Hver vill ginna Akab til þess að fara til Ramót í Gílead og
falla þar? Og einn sagði þetta og annar hitt. [21] Þá gekk fram andi,
staðnæmdist frammi fyrir Jahve og mælti: Eg skal ginna hann. Og
Jahve sagði við hann: Með hverju? [22] Hann mælti: Eg ætla að fara
og verða lygiandi í munni allra spámanna hans. Þá mælti hann: Þú
skalt ginna hann og þér mun takast það. Far og gjör svo! [23] Þannig
hefir þá Jahve lagt lygianda í munn öllum þessum spámönnum þín-
um, þar sem Jahve hefir þó ákveðið að leiða yfir þig ógæfu.

[24] Þá gekk að Zedekía Kenaanason, laust Míka kinnhest og mælti:
Hvaða leið hefir andi Jahve farið frá mér til þess að tala við þig?
[25] Þá mælti Míka: Það munt þú sjá á þeim degi, er þú fer í felur úr
einu herberginu í annað. [26] Þá mælti Ísraels-konungur: Tak Míka og
fær hann Amón borgarstjóra og Jóas konungssyni [27] og seg: Svo segir
konungur: Kastið manni þessum í dýflissu og gefið honum brauð og
vatn af skornum skamti, þar til er eg kem aftur heill á húfi. [28] Þá
mælti Míka: Komir þú aftur heill á húfi, þá hefir Jahve eigi talað
fyrir minn munn. Og hann mælti: Heyri það allir lýðir!

[29] Síðan fóru þeir Ísraels-konungur og Jósafat Júda-konungur til
Ramót í Gílead. [30] Og Ísraels-konungur sagði við Jósafat: Eg mun
klæðast dularbúningi og ganga í orustuna, en þú skalt vera klæddur
búningi þínum. Klæddist þá Ísraels-konungur dularbúningi og gekk í
orustuna. [31] En Sýrlands-konungur hafði boðið foringjunum fyrir
vagnliði sínu, sem voru þrjátíu og tveir, á þessa leið: Þér skuluð eigi
berjast við neinn, hvorki smáan né stóran, nema Ísraels-konung einan.
[32] Og er foringjarnir fyrir vagnliðinu sáu Jósafat, sögðu þeir: Þetta er
vissulega Ísraels-konungurinn, og sneru í móti honum til þess að berj-
ast við hann. Þá kallaði Jósafat hátt. [33] Og er foringjarnir fyrir vagn-
liðinu sáu, að það var ekki Ísraels-konungur, þá hættu þeir að elta
hann.

[34] En maður nokkur lagði ör á streng og skaut af handahófi, og
kom á Ísraels-konung milli brynbeltis og panzara. Þá mælti hann við
kerrusvein sinn: Snú þú við og kom mér burt úr bardaganum, því að
eg er sár. [35] Var bardaginn hinn harðasti um daginn, og konungur
stóð í vagninum andspænis Sýrlendingum alt til kvelds, og blóðið úr
sárinu rann ofan í vagninn, og dó hann um kveldið. [36] En um sól-
setur kvað svolátandi óp við um allan herinn: Hver fari heim til

---

14: 4 Mós. 22, 38. **17:** 4 Mós. 27, 17. Matt. 9, 36. **27:** 2 Kron. 16, 10. Jer. 37, 15. **29:** 2 Kron. 18, 28 n. **31:** kap. 20, 16. 24. **35:** 2 Kron. 18, 34.

sinnar borgar og síns lands, [37] því að konungur er dauður. Og þeir
komu til Samaríu og jörðuðu konung í Samaríu. [38] En er vagninn var
þveginn við Samaríutjörn, þá sleiktu hundar blóðið og portkonur laug-
uðu sig í því, eftir orði Jahve, því er hann hafði talað.
[39] En það sem meira er að segja um Akab og alt, sem hann gjörði,
og um fílabeinshúsið, sem hann reisti, og allar borgirnar, sem hann
bygði, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. [40] Og Akab lagðist til
hvíldar hjá feðrum sínum, og Ahasja sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Jósafat, konungi í Júda.

[41] Og Jósafat, sonur Asa, varð konungur yfir Júda á fjórða ríkisári
Akabs, konungs í Ísrael. [42] Og Jósafat var þrjátíu og fimm ára að aldri,
er hann tók ríki, og tuttugu og fimm ár ríkti hann í Jerúsalem. En
móðir hans hét Asúba Sílhídóttir. [43] Og hann fetaði að öllu í fótspor
Asa föður síns og veik ekki frá þeim, með því að hann gjörði það sem
rétt var í augum Jahve. [44] Þó voru hæðirnar ekki afnumdar; enn þá
fórnaði lýðurinn sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum. [45] Og
Jósafat hafði frið við Ísraels-konung.
[46] En það sem meira er að segja um Jósafat og hreystiverk hans,
þau er hann vann, og hvernig hann herjaði, það er ritað í árbókum
Júda-konunga. [47] Hann eyddi og úr landinu leifum þeirra manna, er
helgað höfðu sig saurlifnaði og eftir höfðu orðið á dögum Asa föður
hans. [48] Þá var enginn konungur í Edóm; jarl nokkur var þar kon-
ungur. [49] Jósafat hafði gjöra látið Tarsis-skip, er fara skyldu til Ófír
að sækja gull, en eigi varð af ferðinni, því að skipin brotnuðu við
Ezjón-Geber. [50] Þá sagði Ahasja Akabsson við Jósafat: Lát mína menn
fara með þínum mönnum á skipunum. En Jósafat vildi ekki. [51] Og
Jósafat lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn hjá feðr-
um sínum í borg Davíðs forföður síns. Og Jóram sonur hans tók ríki
eftir hann.

Frá Ahasja, konungi í Ísrael.

[52] Ahasja sonur Akabs varð konungur í Samaríu yfir Ísrael á seyt-
jánda ríkisári Jósafats, konungs í Júda, og hann ríkti yfir Ísrael tvö
ár. [53] Og hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve og fetaði í fót-
spor föður síns og móður og í fótspor Jeróbóams Nebatssonar, er
komið hafði Ísrael til að syndga. [54] Og hann dýrkaði Baal og tilbað
hann og egndi Jahve, Ísraels Guð, til reiði, alveg eins og faðir hans
hafði gjört.

38: kap. 21, 19. **44:** kap. 15, 14. 2 Kong. 12, 3. **47:** kap. 15, 12. **49:** kap. 9, 28.
54: kap. 16, 31.

Síðari bók konunganna.

Ahasja sýkist og deyr.

1 Eftir dauða Akabs brauzt Móab undan Ísrael. [2] En Ahasja féll
ofan um grindurnar á loftsal sínum í Samaríu og varð sjúkur. Þá
gjörði hann út sendimenn og sagði við þá: Farið og gangið til frétta
við Baal-Sebúb, guðinn í Ekron, hvort eg muni heill verða af þessum
sjúkdómi. [3] En engill Jahve sagði við Elía Tisbíta: Tak þig upp og
far á móti sendimönnum konungsins í Samaríu og seg við þá: Það er
víst enginn guð til í Ísrael, úr því þér farið til þess að ganga til frétta
við Baal-Sebúb, guðinn í Ekron? [4] Fyrir því segir Jahve svo: Úr rekk-
junni, sem þú nú ert lagstur í, skalt þú ekki rísa, heldur skalt þú deyja.
Síðan fór Elía burt.
[5] Og er sendimennirnir komu aftur til konungs, sagði hann við
þá: Hví eruð þér komnir aftur? [6] Þeir svöruðu honum: Maður kom
á móti oss og sagði við oss: Farið og snúið aftur heim til konungsins,
er yður sendi, og segið við hann: Svo segir Jahve: Það er víst enginn
guð til í Ísrael, úr því þú sendir til þess að leita frétta hjá Baal-Sebúb,
guðinum í Ekron. Fyrir því skalt þú eigi rísa úr rekkjunni, sem þú
nú ert lagstur í, heldur skalt þú deyja. [7] Þá mælti hann við þá: Hvernig
var sá maður í hátt, sem kom á móti yður og talaði þessi orð við
yður? [8] Þeir svöruðu honum: Hann var í skinnfeldi og gyrður leður-
belti um lendar sér. Þá mælti hann: Það hefir verið Elía frá Tisbe.
[9] Þá sendi hann til hans fimtíumannaforingja og fimtíu menn
hans með honum. Fór hann þá upp til hans — en hann sat efst uppi
á fjalli — og sagði við hann: Þú guðsmaður! Konungur segir: Kom þú
ofan! [10] En Elía svaraði og sagði við fimtíumannaforingjann: Sé eg
guðsmaður, þá falli eldur af himni og eyði þér og þínum fimtíu mönn-
um. Féll þá eldur af himni og eyddi honum og mönnum hans fimtíu.
[11] Og hann sendi aftur til hans annan fimtíumannaforingja og fimtíu
menn hans með honum. Fór hann upp og sagði við hann: Þú guðs-
maður, svo segir konungur: Kom sem skjótast ofan! [12] En Elía svar-
aði og sagði við þá: Sé eg guðsmaður, þá falli eldur af himni og eyði
þér og þínum fimtíu mönnum. Féll þá eldur Guðs af himni og eyddi
honum og mönnum hans fimtíu. [13] Þá sendi hann enn þriðja fimtíu-
mannaforingjann og fimtíu menn hans með honum. Og fimtíumanna-
foringinn þriðji fór upp, og er hann kom þangað, féll hann á kné fyrir
Elía, grátbændi hann og mælti til hans: Þú guðsmaður, þyrm þú lífi
mínu og lífi þessara fimtíu þjóna þinna. [14] Sjá, eldur er fallinn af
himni og hefir eytt báðum fyrri fimtíumannaforingjunum og fimtíu
mönnum þeirra. En þyrm nú lífi mínu. [15] Þá sagði engill Jahve við
Elía: Far þú ofan með honum og ver óhræddur við hann. Stóð hann
þá upp og fór ofan með honum til konungs. [16] Og hann sagði við
hann: Svo segir Jahve: Af því að þú gjörðir út sendimenn til þess að
leita frétta hjá Baal-Sebúb, guðinum í Ekron, — það er víst enginn
guð til í Ísrael, er leita megi frétta hjá — þá skalt þú eigi rísa úr
rekkjunni, sem þú nú ert lagstur í, heldur skalt þú deyja. [17] Og hann
dó eftir orði Jahve, því er Elía hafði talað, og Jóram bróðir hans tók
ríki eftir hann á öðru ríkisári Jórams Jósafatssonar, konungs í Júda,
því að hann átti engan son.

1, 1: kap. 3, 5. **8:** Matt. 3, 4. Hebr. 11, 37. **10:** Lúk. 9, 54. **17:** kap. 3, 1,

18 En það sem meira er að segja um Ahasja, hvað hann gjörði,
það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.

Elía uppnuminn. Frá Elísa.

2 Þegar Jahve ætlaði að láta Elía fara til himins í stormviðri,
voru þeir Elía og Elísa á leið frá Gilgal. 2 Þá sagði Elía við Elísa:
Vertu hér kyrr, því að Jahve hefir sent mig til Betel. En Elísa svaraði:
Svo sannarlega sem Jahve lifir og svo sannarlega sem þú lifir, mun eg
eigi við þig skilja. Fóru þeir þá ofan til Betel. 3 Gengu þá spámanna-
sveinar þeir, er voru í Betel, út á móti Elísa og sögðu við hann: Veizt
þú að Jahve ætlar í dag að nema herra þinn burt yfir höfði þér?
Hann svaraði: Veit eg það líka; verið hljóðir! 4 Þá sagði Elía við
hann: Elísa, vertu hér kyrr, því að Jahve hefir sent mig til Jeríkó.
Hann svaraði: Svo sannarlega sem Jahve lifir og svo sannarlega sem
þú lifir, mun eg eigi við þig skilja. Fóru þeir þá til Jeríkó. 5 Þá
gengu spámannasveinar þeir, er voru í Jeríkó, til Elísa og sögðu við
hann: Veizt þú að Jahve ætlar í dag að nema herra þinn burt yfir
höfði þér? Hann svaraði: Veit eg það líka; verið hljóðir! 6 Þá sagði
Elía við hann: Vertu hér kyrr, því að Jahve hefir sent mig til Jórdanar.
Hann svaraði: Svo sannarlega sem Jahve lifir og svo sannarlega sem
þú lifir, mun eg eigi við þig skilja. Fóru þeir þá báðir saman. 7 En
fimtíu manns af spámannasveinunum fóru og námu staðar til hliðar
í nokkurri fjarlægð, en hinir báðir gengu að Jórdan. 8 Þá tók Elía
skikkju sína, braut hana saman og sló á vatnið; skifti það sér þá til
beggja hliða, en þeir gengu báðir yfir um á þurru.

9 En er þeir voru komnir yfir um, sagði Elía við Elísa: Bið þú
mig einhvers, er eg megi veita þér áður en eg verð numinn burt frá
þér. Elísa svaraði: Mættu mér þá hlotnast tveir hlutar af andagift
þinni. 10 Þá mælti hann: Til mikils hefir þú mælst; en ef þú sér mig,
er eg verð numinn burt frá þér, þá mun þér veitast það, ella eigi.
11 En er þeir héldu áfram og voru að tala saman, þá kom alt í einu
eldlegur vagn og eldlegir hestar og skildu þá að, og Elía fór til himins
í stormviðri. 12 Og er Elísa sá það, kallaði hann: Faðir minn, faðir
minn, þú Ísraels vagn og riddarar! Og hann sá hann ekki framar.
Þá þreif hann í klæði sín og reif þau sundur í tvo hluti. 13 Síðan tók
hann upp skikkju Elía, er fallið hafði af honum, sneri við og gekk
niður á Jórdanbakka, 14 tók skikkju Elía, er fallið hafði af honum,
sló á vatnið og sagði: Hvar er nú Jahve, Guð Elía? En er hann sló
á vatnið, skifti það sér til beggja hliða, en Elísa gekk yfir um. 15 En
er spámannasveinarnir í Jeríkó sáu það hinumegin, sögðu þeir: Andi
Elía hvílir yfir Elísa. Gengu þeir í móti honum, lutu til jarðar fyrir
honum 16 og sögðu við hann: Sjá, hér eru fimtíu röskir menn með
þjónum þínum, lát þá fara og leita að herra þínum, ef andi Jahve
kynni að hafa hrifið hann og varpað honum á eitthvert fjallið eða ofan
í einhvern dalinn. En hann mælti: Eigi skuluð þér senda. 17 En er
þeir lögðu mjög að honum, mælti hann: Sendið þér þá. Sendu þeir
þá fimtíu manns, og leituðu þeir hans í þrjá daga, en fundu hann ekki.
18 Sneru þeir þá aftur til Elísa, og var hann þá enn í Jeríkó. Þá sagði
hann við þá: Sagði eg yður ekki, að þér skylduð ekki fara?

19 Og borgarmenn sögðu við Elísa: Borg þessi liggur að vísu vel,
eins og þú sjálfur sér, herra, en vatnið er vont og landið veldur því,
að konur fæða fyrir tímann. 20 Hann sagði við þá: Færið mér nýja
skál og látið í hana salt. Þeir gjörðu svo. 21 Og hann gekk út að

2, 8: 2 Mós. 14, 21. Jós. 3, 16. 12: kap. 13, 14.

uppsprettu vatnsins, kastaði saltinu í hana og mælti: Svo segir Jahve:
Eg gjöri vatn þetta heilnæmt; upp frá þessu skal það eigi valda dauða
né ótímaburði. 22 Þá varð vatnið heilnæmt samkvæmt orði Elísa, því
er hann hafði talað, og er svo enn í dag.
23 Þaðan hélt hann til Betel. Og er hann gekk upp veginn, gengu
smásveinar út úr borginni, hæddu hann og kölluðu til hans: Kom
hingað, skalli; kom hingað, skalli! 24 Sneri hann sér þá við, og er
hann sá þá, formælti hann þeim í nafni Jahve. Þá komu tvær birnur
út úr skóginum og rifu í sundur fjörutíu og tvö af börnunum. 25 Þaðan
fór hann til Karmel-fjalls og sneri þaðan aftur til Samaríu.

Ófriður með Ísraelsmönnum og Móabítum.

3 Og Jóram, sonur Akabs, varð konungur í Samaríu yfir Ísrael á
átjánda ríkisári Jósafats Júda-konungs og ríkti tólf ár. 2 Og hann
gjörði það sem ilt var í augum Jahve, þó ekki eins og faðir hans og
móðir hans, því að hann tók burt Baals-merkissteinana, sem faðir hans
hafði gjöra látið. 3 En við syndir Jeróbóams Nebatssonar, er hann hafði
komið Ísrael til að drýgja, hélt hann fast og lét ekki af þeim.
4 En Mesa, konungur í Móab, átti miklar hjarðir; greiddi hann
Ísraels-konungi í skatt hundrað þúsund lömb og ull af hundrað þúsund
hrútum. 5 En er Akab var dáinn, brauzt Móabs-konungur undan Ísra-
els-konungi. 6 Lagði Jóram konungur þá af stað frá Samaríu og kann-
aði allan Ísrael. 7 Hann sendi og þegar til Jósafats Júda-konungs og lét
segja honum: Móabs-konungur hefir brotist undan mér; vilt þú fara með
mér í hernað á móti Móabítum? Fara mun eg, svaraði hann, eg sem
þú, mín þjóð sem þín þjóð, mínir hestar sem þínir hestar. 8 Og hann
sagði: Hvaða leið eigum við að fara? Hinn svaraði: Leiðina um
Edómheiðar. 9 Fóru þeir nú af stað: Ísraels-konungur, Júda-konungur
og konungurinn í Edóm. Og er þeir höfðu farið sjö dagleiðir, hafði
herinn ekkert vatn og ekki heldur skepnurnar, sem þeir höfðu með sér.
10 Þá sagði Ísraels-konungur: Æ, Jahve hefir kallað þessa þrjá konunga,
til þess að selja þá í hendur Móabítum. 11 En Jósafat mælti: Er hér
enginn spámaður Jahve, að vér getum látið hann ganga til frétta við
Jahve? Þá svaraði einn af þjónum Ísraels-konungs og sagði: Hér er
Elísa Safatsson, sem helt hefir vatni á hendur Elía. 12 Jósafat sagði:
Hjá honum er orð Jahve! Síðan gengu þeir Ísraels-konungur, Jósafat
og konungurinn í Edóm ofan til hans.
13 En Elísa sagði við Ísraels-konung: Hvað á eg saman við þig
að sælda? Gakk þú til spámanna föður þíns og til spámanna móður
þinnar. En Ísraels-konungur svaraði honum: Nei, því að Jahve hefir
kallað þessa þrjá konunga, til þess að selja þá í hendur Móabítum.
14 Þá mælti Elísa: Svo sannarlega sem Jahve hersveitanna lifir, sá er eg
þjóna: væri það ekki vegna Jósafats Júda-konungs, þá skyldi eg ekki
renna til þín auga né virða þig viðlits. 15 En sækið þér nú harpara.
En í hvert sinn sem harparinn sló hörpuna, hreif hönd Jahve hann.
16 Og hann mælti: Svo segir Jahve: Gjörið gryfju við gryfju í dal þess-
um, 17 því að svo segir Jahve: Þér munuð hvorki sjá vind né regn, og
þó mun þessi dalur fyllast vatni, svo að þér megið drekka, svo og her
yðar og skepnur. 18 En Jahve þykir þetta of lítið, hann mun og gefa
Móabíta í hendur yðar. 19 Og þér munuð vinna allar víggirtar borgir
og allar úrvalsborgir, fella öll aldintré og stemma allar vatnslindir, og
öllum góðum ökrum munuð þér spilla með grjóti. 20 En morguninn

---

21: 2 Mós. 15, 25. — **3, 1:** kap. 1, 17. **2:** 1 Kong. 16, 32. **5:** kap. 1, 1. **7:** 1 Kong. 22, 4. **11:** 1 Kong. 22, 5. 7. **13:** 1 Kong. 18, 19. **15:** 1 Sam. 10, 5. Esek. 1, 3.

eftir, í það mund er matfórnin er fram borin, kom alt í einu vatn úr
áttinni frá Edóm, svo að landið fyltist vatni.
21 En er allir Móabítar heyrðu, að konungarnir væru komnir til
þess að herja á þá, var öllum boðið út, er vopnum máttu valda, og
námu þeir staðar á landamærunum. 22 En er þeir risu um morguninn
og sólin skein á vatnið, sýndist Móabítum álengdar vatnið vera rautt
sem blóð. 23 Þá sögðu þeir: Þetta er blóð! Konungunum hlýtur að
hafa lent saman og þeir hafa unnið hvor á öðrum, og nú er að hirða
herfangið, Móabítar! 24 En er þeir komu að herbúðum Ísraels, þustu
Ísraelsmenn út og börðu á Móabítum, svo að þeir flýðu fyrir þeim;
síðan brutust þeir inn í landið og unnu nýjan sigur á Móabítum. 25 En
borgirnar brutu þeir niður, og á alla góða akra vörpuðu þeir sínum
steininum hver og fyltu þá grjóti, og allar vatnslindir stemdu þeir og
öll aldintré feldu þeir, unz eigi var annað eftir en steinmúrarnir í Kír-
Hareset; umkringdu slöngumennirnir hana og köstuðu á hana. 26 En
er Móabs-konungur sá, að hann mundi fara halloka í orustunni, tók
hann með sér sjö hundruð manna, er sverð báru, til þess að brjótast
út þar sem Edóm-konungur var fyrir, en þeir gátu það ekki. 27 Þá tók
hann frumgetinn son sinn, er taka átti ríki eftir hann, og fórnaði hon-
um í brennifórn á múrnum. Kom þá mikil reiði yfir Ísrael, og héldu
þeir burt þaðan og hurfu aftur heim í land sitt.

Elísa gjörir furðuverk.

4 En ein af konum spámannasveinanna kallaði til Elísa og mælti:
Þjónn þinn, maðurinn minn, er dáinn, og þú veizt að þjónn þinn
óttaðist Jahve; nú er lánssalinn kominn til að taka báða drengina mína
sér að þrælum. 2 En Elísa sagði við hana: Hvað á eg að gjöra fyrir
þig? Seg þú mér, hvað þú átt til heima. Hún svaraði: Ambátt þín á
ekkert til heima, nema krús með olíu. 3 Þá mælti hann: Far þú þá
og fá til láns ílát utan húss hjá öllum nágrönnum þínum, tóm ílát, og
heldur fleiri en færri. 4 Gakk því næst inn og loka dyrunum á eftir
þér og sonum þínum og hell í öll þessi ílát og set þau frá þér jafnóð-
um og þau fyllast. 5 Gekk hún þá burt frá honum. Og hún lokaði
dyrunum á eftir sér og sonum sínum; þeir báru að henni, en hún helti
í. 6 En er ílátin voru full, sagði hún við son sinn: Fær mér enn í-
lát. Hann sagði við hana: Það er ekkert ílát eftir. Þá hætti olían að
renna. 7 Fór hún þá og sagði guðsmanninum frá, en hann sagði: Far
þú nú og sel olíuna og gjald skuld þína, en haf til viðurlífis þér og
sonum þínum það, sem afgangs verður.
8 Það bar til einn dag, að Elísa gekk yfir til Súnem; þar var auð-
ug kona, og lagði hún að honum að þiggja mat hjá sér; og í hvert
sinn, sem hann fór þar um, gekk hann þar inn til að matast. 9 Og hún
sagði við mann sinn: Heyrðu, eg sé að það er heilagur guðsmaður,
sem stöðuglega fer um hjá okkur. 10 Við skulum gjöra lítið loftherbergi
með múrveggjum og setja þangað rúm og borð og stól og ljósastiku,
svo að hann geti farið þangað, þegar hann kemur til okkar. 11 Einn
dag kom hann þar, gekk inn í loftherbergið og lagðist þar til svefns.
12 Síðan sagði hann við Gehasí svein sinn: Kalla þú á súnamítísku kon-
una. Og hann kallaði á hana, og hún gekk fyrir hann. 13 Þá sagði
hann við hann: Seg þú við hana: Þú hefir haft alla þessa fyrirhöfn
fyrir okkur; hvað á eg að gjöra fyrir þig? Þarft þú að láta tala máli
þínu við konung eða við hershöfðingjann? Hún svaraði: Eg bý hér á
meðal ættfólks míns. 14 Þá sagði hann: Hvað á eg þá að gjöra fyrir

4, 8: Jós. 19, 18.

hana? Gehasí mælti: Jú, hún á engan son, og maður hennar er gamall.
15 Þá sagði hann: Kalla þú á hana. Og hann kallaði á hana, og hún
nam staðar í dyrunum. 16 Þá mælti hann: Að ári um þetta leyti munt
þú faðma að þér son. En hún mælti: Nei, herra minn, þú guðsmaður,
skrökva þú eigi að ambátt þinni. 17 En konan varð þunguð og ól son
næsta ár í sama mund, eins og Elísa hafði heitið henni.
18 Og er sveinninn var kominn á legg, gekk hann einn dag til föður
síns, út til kornskurðarmannanna. 19 Þá sagði hann við föður sinn: Æ,
höfuðið á mér, höfuðið á mér! En hann sagði við svein sinn: Ber
þú hann til móður sinnar. 20 Og hann tók hann og færði hann móður
hans, og hann sat í kjöltu hennar til hádegis, þá dó hann. 21 Þá gekk
hún upp, lagði hann í rekkju guðsmannsins, lokaði að honum og gekk
burt. 22 Þá kallaði hún á mann sinn og sagði við hann: Send þú mér
einn af sveinunum og eina ösnu; eg ætla sem skjótast að fara til fund-
ar við guðsmanninn og koma síðan aftur. 23 En hann mælti: Hvers
vegna ætlar þú að fara til hans í dag? það er hvorki tunglkomudagur
né hvíldardagur. Hún mælti: Það gjörir ekkert til! 24 Síðan söðlaði
hún ösnuna og sagði við svein sinn: Rektu nú hart! Linaðu eigi á,
unz eg segi þér. 25 Síðan fór hún og kom til guðsmannsins á Kar-
melfjalli.
En er guðsmaðurinn sá hana álengdar, sagði hann við Gehasí,
svein sinn: Þetta er súnamítíska konan! 26 Hlaup þú nú á móti henni
og seg við hana: Hvernig líður þér; hvernig líður manni þínum;
hvernig líður drengnum? Hún svaraði: Okkur líður vel. 27 En er
hún kom á fjallið til guðsmannsins, tók hún um fætur honum. Þá
gekk Gehasí að og vildi hrinda henni frá. En guðsmaðurinn mælti:
Láttu hana vera, því að hún er harmþrungin mjög, og Jahve hefir leynt
mig því og eigi látið mig vita það. 28 Þá mælti hún: Hefi eg beðið
herra minn um son? Sagði eg ekki: Drag mig ekki á tálar? 29 Þá sagði
hann við Gehasí: Gyrð þú lendar þínar, tak staf minn í hönd þér og
far af stað. Þó að einhver mæti þér, þá heilsaðu honum ekki, og þó
að einhver heilsi þér, þá taktu ekki undir við hann, og legg staf minn
yfir andlit sveinsins. 30 En móðir sveinsins mælti: Svo sannarlega
sem Jahve lifir og svo sannarlega sem þú lifir, þá fer eg ekki frá þér. Stóð
hann þá upp og fór með henni. 31 En Gehasí var farinn á undan þeim
og hafði lagt stafinn yfir andlit sveinsins, en þar var steinhljóð og ekk-
ert lífsmark. Þá sneri hann við í móti honum og sagði honum svo
frá: Ekki vaknar sveinninn! 32 Og er Elísa kom inn í húsið, þá lá
sveinninn dauður í rekkju hans. 33 Þá gekk hann inn og lokaði dyr-
unum að þeim báðum og bað til Jahve. 34 Síðan steig hann upp í
og lagðist yfir sveininn, lagði sinn munn yfir hans munn, sín augu
yfir hans augu og sínar hendur yfir hans hendur og beygði sig yfir
hann; hitnaði þá líkami sveinsins. 35 Þá kom hann aftur, gekk einu
sinni aftur og fram um húsið, fór síðan upp og beygði sig yfir hann;
þá hnerraði sveinninn sjö sinnum; því næst lauk sveinninn upp aug-
unum. 36 Þá kallaði hann á Gehasí og sagði: Kalla þú á súnamítísku
konuna. Og hann kallaði á hana, og hún kom til hans. Þá sagði
hann: Tak við syni þínum! 37 Þá kom hún og féll til fóta honum og
laut til jarðar. Síðan tók hún son sinn og fór burt.
38 En Elísa kom aftur til Gilgal meðan hallærið var í landinu. Og
er spámannasveinarnir sátu frammi fyrir honum, sagði hann við svein
sinn: Settu upp stóra pottinn og sjóð rétt matar handa spámanna-
sveinunum. 39 Þá gekk einn út í hagann að tína jurtir og fann villi-

---

16: 1 Mós. 18, 10. 14. 25: kap. 2, 25. 28: v. 16. 29: Lúk. 10, 4. 34: 1 Kong.
17, 21. Post. 20, 10. 36: Lúk. 7, 15. 38: kap. 2, 1.

vafteinung og tíndi á honum yfirhöfn sína fulla af villi-agúrkum, fór
síðan heim og brytjaði þær í matarpottinn, því að þeir þektu þær ekki.
40 Síðan heltu þeir upp fyrir mennina til að eta. En er þeir brögðuðu
á matnum, hljóðuðu þeir upp yfir sig og sögðu: Dauðinn er í pottin-
um, þú guðsmaður! og þeir gátu ekki etið það. 41 En hann mælti:
Komið með mjöl! Og hann kastaði því í pottinn. Síðan sagði hann: Hell
nú upp fyrir fólkið, að það megi eta. Þá var ekkert skaðvænt í pottinum.
42 En maður kom frá Baal-Salísa og færði guðsmanninum frum-
gróðabrauð, tuttugu byggbrauð og mulið korn í mal sínum. Og hann
sagði: Gefðu fólkinu það að eta. 43 En þjónn hans mælti: Hvernig get
eg borið þetta hundrað mönnum? Hann svaraði: Gefðu fólkinu það að
eta. Því að svo segir Jahve: Þeir munu eta og leifa. 44 Þá lagði hann það
fyrir þá, en þeir neyttu og gengu frá leifðu, eins og Jahve hafði sagt.

Elísa læknar Naaman hinn sýrlenzka.

5 En Naaman, hershöfðingi Sýrlands-konungs, var í miklum metum
hjá herra sínum og í hávegum hafður, því að undir forustu hans
hafði Jahve veitt Sýrlendingum sigur; var maðurinn hinn mesti kappi,
en líkþrár. 2 En Sýrlendingar höfðu farið herför í riðlum og haft burt
af Ísraelslandi unga stúlku; þjónaði hún konu Naamans. 3 Hún sagði
við húsmóður sína: Eg vildi óska að húsbóndi minn væri kominn
til spámannsins í Samaríu; hann mundi losa hann við líkþrána. 4 Þá
fór Naaman og sagði herra sínum frá á þessa leið: Svo og svo hefir
stúlkan frá Ísraelslandi talað. 5 Þá mælti Sýrlands-konungur: Far þú,
eg skal senda Ísraels-konungi bréf. Lagði hann þá af stað og tók með
sér tíu talentur silfurs og sex þúsund sikla gulls og tíu alklæðnaði.
6 Hann færði Ísraels-konungi bréfið, er var á þessa leið: Þegar bréf
þetta kemur þér í hendur, þá skalt þú vita, að eg hefi sent til þín
Naaman þjón minn, og skalt þú losa hann við líkþrá hans. 7 En er
Ísraels-konungur hafði lesið bréfið, reif hann klæði sín og mælti: Er
eg þá Guð, er deytt geti og lífgað, fyrst hann gjörir mér orð um að
losa mann við líkþrá hans? Megið þér þar sjá og skynja, að hann
leitar saka við mig.
8 En er Elísa, guðsmaðurinn, frétti að Ísraels-konungur hefði rifið
klæði sín, sendi hann til konungs og lét segja honum: Hví rífur þú
klæði þín? Komi hann til mín, þá skal hann komast að raun um, að
til er spámaður í Ísrael. 9 Þá kom Naaman með hesta sína og vagna
og nam staðar úti fyrir húsdyrum Elísa. 10 Þá sendi Elísa mann til
hans og lét segja honum: Far og lauga þig sjö sinnum í Jórdan, þá
mun hold þitt komast í samt lag og þú munt hreinn verða! 11 Þá varð
Naaman reiður og gekk burt og mælti: Eg hugði þó að hann mundi
koma út til mín og ganga að mér og ákalla nafn Jahve, Guðs síns,
veifa hendinni í áttina til helgistaðarins og koma þannig líkþránni burt.
12 Eru ekki Abana og Farfar, fljótin hjá Damaskus, betri en allar ár í
Ísrael? Gæti eg ekki laugað mig í þeim og orðið hreinn? Sneri hann
sér þá við og hélt burt í reiði. 13 Þá gengu þjónar hans til hans, töl-
uðu til hans og sögðu: Ef spámaðurinn hefði skipað þér eitthvað erfitt,
mundir þú þá ekki hafa gjört það? Hve miklu fremur þá, er hann
hefir sagt þér: Lauga þig og munt þú hreinn verða? 14 Þá fór hann
ofan eftir og dýfði sér sjö sinnum niður í Jórdan, eins og guðsmaður-
inn hafði sagt; varð þá hold hans aftur sem hold á ungum sveini, og
hann varð hreinn.
15 Þá hvarf hann aftur til guðsmannsins og alt hans föruneyti; og

43: Jóh. 6, 9. **44:** Matt. 15, 37. Jóh. 6, 12. — **5, 7:** 1 Mós. 30, 2. 5 Mós. 32, 39.
1 Sam. 2, 6. **10:** Jóh. 9, 7. **14:** Lúk. 4, 27.

er hann kom þangað, gekk hann fyrir hann og mælti: Nú veit eg að
enginn Guð er til í neinu landi nema í Ísrael, og þigg nú gjöf af þjóni
þínum. [16] En hann mælti: Svo sannarlega sem Jahve lifir, sá er eg
þjóna: eg tek ekki við neinu! Og þótt hann legði að honum að taka
við því, þá færðist hann undan. [17] Þá mælti Naaman: Ef ekki, þá lát
þó gefa þjóni þínum mold á tvo múla, því að þjónn þinn mun eigi
framar færa brennifórnir og sláturfórnir neinum guðum öðrum en Jahve.
[18] Það eitt verður Jahve að fyrirgefa þjóni þínum: Þegar herra minn
gengur í musteri Rimmons, til þess að biðjast þar fyrir, og hann þá
styðst við hönd mína, svo að eg fell fram í musteri Rimmons, þegar
hann fellur fram í musteri Rimmons, — það verður Jahve að fyrirgefa
þjóni þínum. [19] En hann mælti til hans: Far þú í friði.

En er hann var kominn spölkorn frá honum, [20] þá sagði Gehasí,
sveinn Elísa, guðsmannsins, við sjálfan sig: Sjá, herra minn hefir hlíft
Naaman þessum sýrlenzka og ekki þegið af honum það, sem hann kom
með. Svo sannarlega sem Jahve lifir, þá skal eg hlaupa á eftir hon-
um og þiggja eitthvað af honum. [21] Hélt Gehasí nú á eftir Naaman.
En er Naaman sá mann koma hlaupandi á eftir sér, stökk hann af
vagninum, gekk í móti honum og mælti: Er nokkuð að? [22] Hinn svar-
aði: Nei, en herra minn sendir mig og lætur segja þér: Rétt í þessu
komu til mín frá Efraím-fjöllum tveir sveinar af spámannasveinunum;
gef mér handa þeim talentu silfurs og tvo alklæðnaði. [23] Naaman svar-
aði: Gjör þú mér þann greiða að taka við tveimur talentum! Og hann
lagði að honum og batt tvær talentur silfurs í tvo sjóðu, svo og tvo
alklæðnaði og fékk tveimur sveinum sínum, og báru þeir það fyrir
honum. [24] En er hann kom á hæðina, þá tók hann við því af þeim,
geymdi það í húsinu og lét mennina fara burt, og fóru þeir leiðar sinnar.
[25] Síðan fór hann inn og gekk fyrir herra sinn. En Elísa sagði við hann:
Hvaðan kemur þú, Gehasí? Hinn svaraði: Þjónn þinn hefir alls ekkert
farið. [26] Og hann sagði við hann: Eg fylgdi þér í anda, þegar maður-
inn sneri frá vagni sínum í móti þér. Nú hefir þú fengið silfur og
munt fá klæði, olíutré, víngarða, sauði og naut, þræla og ambáttir; [27] en
líkþrá Naamans mun ávalt loða við þig og niðja þína. Gekk hann þá
burt frá honum hvítur sem snjór af líkþrá.

Elísa lætur járn fljóta; villir her Sýrlendinga.

6 En spámannasveinarnir sögðu við Elísa: Plássið, þar sem vér
sitjum frammi fyrir þér, er of lítið fyrir oss. [2] Leyf oss að fara ofan
að Jórdan og taka þar sinn bjálkann hver, til þess að vér getum gjört
oss þar bústað. Hann mælti: Farið þér! [3] En einn af þeim mælti:
Gjör oss þann greiða, að fara með þjónum þínum. Hann mælti: Eg
skal fara. [4] Síðan fór hann með þeim. En er þeir komu að Jórdan,
tóku þeir að höggva tré. [5] En er einn þeirra var að fella bjálka, hraut
öxin af skafti út á ána. Hljóðaði hann þá upp yfir sig og mælti: Æ,
herra minn — og það var lánsöxi! [6] Þá sagði guðsmaðurinn: Hvar
datt hún? Og er hann sýndi honum staðinn, sneið hann af viðargrein,
skaut henni þar ofan í og lét járnið fljóta. [7] Síðan sagði hann: Náðu
því nú upp! Þá rétti hann út höndina og náði því.

[8] En er Sýrlands-konungur átti í ófriði við Ísrael, ráðgaðist hann
um við menn sína og mælti: Á þeim og þeim stað skuluð þér leggjast
í launsátur. [9] En guðsmaðurinn sendi til Ísraels-konungs og lét segja
honum: Varast þú að fara fram hjá þessum stað, því að Sýrlendingar
liggja þar í launsátri. [10] Þá sendi Ísraels-konungur á þann stað, sem

---

27: 2 Mós. 4, 6. 4 Mós. 12, 10.

guðsmaðurinn hafði nefnt við hann. Varaði hann hann þannig við í
hvert sinn, og gætti hann sín þar, og það oftar en einu sinni eða tvisvar.
11 Út af þessu varð Sýrlands-konungur órór í skapi, kallaði á menn
sína og sagði við þá: Getið þér ekki sagt mér, hver af vorum mönnum
ljóstar upp fyrirætlunum vorum við Ísraels-konung? 12 Þá sagði einn
af þjónum hans: Því er eigi svo farið, minn herra konungur, heldur
flytur Elísa spámaður, sem er í Ísrael, Ísraels-konungi þau orð, sem
þú talar í svefnherbergi þínu. 13 Þá sagði hann: Farið og vitið, hvar
hann er, svo að eg geti sent og látið sækja hann. Var honum þá sagt,
að hann væri í Dótan. 14 Þá sendi hann þangað hesta og vagna og
mikinn her. Komu þeir þangað um nótt og slógu hring um borgina.
15 En er hann kom út árla næsta morgun, umkringdi her með hestum
og vögnum borgina. Þá sagði sveinn hans við hann: Æ, herra minn,
hvað eigum við nú til bragðs að taka? 16 Hann svaraði: Óttast ekki,
því að fleiri eru þeir, sem með okkur eru, en þeir, sem með þeim eru.
17 Og Elísa gjörði bæn sína og mælti: Jahve, opna þú augu hans, svo
að hann sjái. Þá opnaði Jahve augu sveinsins, og sá hann þá að
fjallið var alþakið hestum og eldlegum vögnum hringinn í kring um
Elísa. 18 Fóru þeir nú niður í móti honum, en Elísa gjörði bæn sína
til Jahve og mælti: Slá fólk þetta með blindu. Þá sló hann það með
blindu, eftir beiðni Elísa. 19 Síðan sagði Elísa við þá: Þetta er ekki
vegurinn og þetta er ekki borgin. Komið með mér, eg skal fylgja yður
til mannsins, sem þér leitið að. Og hann fór með þá til Samaríu. 20 En
er þeir komu til Samaríu, mælti Elísa: Jahve, opna þú nú augu þeirra,
svo að þeir sjái. Þá opnaði Jahve augu þeirra, og þeir sáu að þeir
voru komnir inn í miðja Samaríu. 21 En er Ísraels-konungur sá þá,
sagði hann við Elísa: Faðir minn, á eg að höggva þá niður? 22 En
hann svaraði: Eigi skalt þú höggva þá niður. Ert þú vanur að höggva
þá niður, er þú hertekur með sverði þínu og boga? Set fyrir þá brauð
og vatn, svo að þeir megi eta og drekka; síðan geta þeir farið heim til
herra síns. 23 Þá bjó hann þeim mikla máltíð, og þeir átu og drukku;
síðan lét hann þá í burt fara, og fóru þeir heim til herra síns. Upp
frá þessu komu ránsflokkar Sýrlendinga eigi framar inn í land Ísraels.

Samaría umsetin. Undursamleg hjálp.

24 Eftir þetta bar svo til, að Benhadad Sýrlands-konungur dró
saman allan her sinn og fór og settist um Samaríu. 25 Þá varð hungur
svo mikið í Samaríu, er þeir sátu um hana, að asnahöfuð kostaði átta-
tíu sikla silfurs og fjórðungur úr kab af dúfnadrit fimm sikla silfurs.
26 Og er Ísraels-konungur var á gangi uppi á borgarveggnum, kallaði
kona nokkur til hans og mælti: Hjálpa þú, herra konungur! 27 En
hann mælti: Ef Jahve hjálpar þér ekki, hvaðan á eg þá að taka hjálp
handa þér? Úr láfanum eða úr vínþrönginni? 28 Og konungur sagði
við hana: Hvað viltu þá? Hún svaraði: Konan þarna sagði við mig:
Sel fram son þinn og skulum við eta hann í dag, en á morgun
skulum við eta minn son. 29 Suðum við síðan minn son og átum hann.
En er eg sagði við hana daginn eftir: Sel þú fram son þinn og skulum
við eta hann, þá fal hún son sinn. 30 En er konungur heyrði þessi
ummæli konunnar, reif hann klæði sín þar sem hann stóð á múrnum;
sá þá lýðurinn að hann hafði hærusekk á líkama sínum instan klæða.
31 Þá sagði hann: Guð gjöri mér hvað sem hann vill nú og síðar, ef
höfuðið situr á Elísa Safatssyni til kvelds.

6, 16: 2 Kron. 32, 7. **17:** Sálm. 34, 8. **18:** 1 Mós. 19, 11. **29:** 3 Mós. 26, 29.
5 Mós. 28, 53. **30:** 1 Kong. 21, 27.

[32] En Elísa sat í húsi sínu og öldungarnir sátu hjá honum.
Sendi þá konungur mann á undan sér, en áður en sendimaðurinn kom
til hans, sagði hann við öldungana: Vitið þér að þessi morðhundur
hefir sent hingað, til þess að höggva af mér höfuðið? Gætið þess að
loka dyrunum, þegar sendimaðurinn kemur, og standið fyrir hurðinni,
svo að hann komist ekki inn. Heyrist ekki þegar fótatak húsbónda
hans á eftir honum? [33] Meðan hann var að segja þetta við þá, kom
konungur þegar ofan til hans og mælti: Sjá, hvílíka ógæfu Jahve lætur
yfir dynja. Hví skyldi eg lengur vona á Jahve?

7 En Elísa mælti: Heyrið orð Jahve. Svo segir Jahve: Á morgun
í þetta mund mun ein sea af fínu mjöli kosta einn sikil og tvær
seur af byggi einn sikil í borgarhliði Samaríu. [2] Riddari sá, er kon-
ungur studdist við, svaraði þá guðsmanninum og mælti: Þótt Jahve
gjörði raufar á himininn — hvernig mætti þetta verða? Hann svar-
aði: Þú munt sjá það með eigin augun, en einskis af því neyta.

[3] En fjórir menn líkþráir voru þar úti fyrir borgarhliðinu; sögðu
þeir hver við annan: Hví eigum vér að sitja hér þangað til vér dey-
jum? [4] Ef vér segjum: Vér skulum fara inn í borgina, þá er hungur
í borginni og þá munum vér deyja þar, og ef vér sitjum hér kyrrir,
munum vér og deyja. Skulum vér því fara yfir í herbúðir Sýrlendinga;
ef þeir láta oss lífi halda, þá lifum vér, en drepi þeir oss, þá deyjum
vér. [5] Stóðu þeir síðan upp í rökkrinu, til þess að fara yfir í herbúðir
Sýrlendinga. En er þeir komu út að herbúðum Sýrlendinga, þá var
þar enginn maður. [6] Því að drottinn hafði látið heyrast í herbúðir Sýr-
lendinga vagnagný og jódyn, gný af miklu herliði, svo að þeir sögðu
hver við annan: Sjá, Ísraels-konungur hefir leigt gegn oss konunga
Hetíta og konunga Egiptalands, til þess að ráðast á oss. [7] Þá hlupu
þeir upp í rökkrinu og flýðu og létu eftir tjöld sín og hesta og asna —
herbúðirnar eins og þær voru — og flýðu til þess að forða lífinu.
[8] En er hinir líkþráu menn komu út að herbúðunum, gengu þeir inn í
eitt tjaldið, átu og drukku, höfðu þaðan silfur, gull og klæði og gengu
burt og fólu það. Síðan komu þeir aftur, gengu inn í annað tjald,
höfðu og nokkuð þaðan, gengu burt og fólu.

[9] Því næst sögðu þeir hver við annan: Þetta er ekki rétt gjört af
oss, þessi dagur er dagur fagnaðartíðinda. En ef vér þegjum og bíðum
þangað til í býti á morgun, þá mun það oss í koll koma. Vér skulum
því fara og flytja tíðindin í konungshöllina. [10] Síðan fóru þeir, köll-
uðu til hliðvarða borgarinnar og sögðu þeim svo frá: Vér komum í
herbúðir Sýrlendinga, þar var þá enginn maður og engin mannsraust
heyrðist, en hestar og asnar stóðu þar bundnir og tjöldin eins og þau
voru. [11] Þá kölluðu hliðverðirnir og menn sögðu frá því inni í kon-
ungshöllinni. [12] Þá reis konungur upp um nóttina og sagði við menn
sína: Eg skal segja yður, hvað Sýrlendingar ætla nú að gjöra oss.
Þeir vita að vér sveltum; hafa þeir því farið burt úr herbúðunum, til
þess að fela sig úti á mörkinni, með því að þeir hugsa: Þegar þeir
fara út úr borginni, skulum vér taka þá höndum lifandi og brjótast
inn í borgina. [13] Þá tók einn af mönnum hans til máls og sagði:
Taki menn fimm af hestunum, sem eftir eru, þeim sem hér eru eftir
skildir — það fer þó eins fyrir þeim, eins og öllum hávaða Ísraels,
sem hér eru eftir orðnir, það fer eins fyrir þeim eins og öllum hávaða
Ísraels, sem þegar er farinn veg allrar veraldar, — skulum vér senda
þá, til þess að vita, hvað um er að vera. [14] Tóku þeir þá tvo vagna
með hestum fyrir; sendi konungur þá á eftir her Sýrlendinga og sagði:
Farið og gætið að! [15] Fóru þeir þá á eftir þeim alla leið til Jórdan,

7, 3: 3 Mós. 13, 46. 6: kap. 6, 17. 2 Sam. 5, 24. Job 15, 21.

og var allur vegurinn þakinn klæðum og vopnum, sem Sýrlendingar
höfðu varpað frá sér, er þeir flýðu í ofboði. Sneru sendimennirnir þá
við og fluttu konungi tíðindin. 16 Þá gekk lýðurinn út og rændi her-
búðir Sýrlendinga, og fór þá svo, að ein sea af fínu mjöli kostaði einn
sikil og tvær seur af byggi einn sikil, eins og Jahve hafði sagt. 17 En
konungur setti riddarann, er hann hafði stuðst við, til að gæta hliðsins,
og tróð lýðurinn hann undir í hliðinu, svo að hann beið bana, sam-
kvæmt því orði guðsmannsins, er hann hafði talað, þá er konungur
fór ofan til hans. 18 Því að þegar guðsmaðurinn sagði við konunginn:
Í þetta mund á morgun munu tvær seur af byggi kosta einn sikil og
ein sea af fínu mjöli einn sikil í Samaríuhliði, 19 þá svaraði riddarinn
guðsmanninum og sagði: Sjá, þótt Jahve gjörði raufar á himininn —
hvernig mætti slíkt verða? En hinn svaraði: Þú munt sjá það með
eigin augum, en einskis af því neyta. 20 Og svo fór fyrir honum;
lýðurinn tróð hann undir í hliðinu, svo að hann beið bana.

Enn um Elísa og súnamítísku konuna. Elísa og Hasael.

8 Og Elísa talaði við konuna, er soninn átti, sem hann hafði lífg-
að, á þessa leið: Tak þig upp og far burt með fólk þitt og sezt
þú að einhverstaðar erlendis, því að Jahve kallar sjö ára hallæri yfir
landið, og er það þegar komið. 2 Þá tók konan sig upp og gjörði eins
og guðsmaðurinn sagði, fór burt með fólk sitt og dvaldist sjö ár í Filista-
landi. 3 En að sjö árunum liðnum kom konan aftur heim frá Filista-
landi og lagði af stað, til þess að biðja konung ásjár um hús sitt og
akra. 4 Konungur var þá að tala við Gehasí, þjón guðsmannsins, og
sagði: Seg mér af öllum stórmerkjunum, sem Elísa hefir gjört. 5 Og
er hann var að segja konungi, hvernig hann hefði lífgað hinn dána, þá
kom konan, er soninn átti, sem hann hafði lífgað, og bað konung á-
sjár um hús sitt og akra. Þá sagði Gehasí: Minn herra konungur!
þetta er konan, og þetta er sonur hennar, sá er Elísa lífgaði. 6 Kon-
ungur spurði konuna, og sagði hún honum frá. Fékk konungur henni
einn af hirðmönnunum og sagði við hann: Sjá þú um að hún fái
aftur alt, sem hún á, svo og allan afrakstur akranna frá þeim degi, er
hún fór úr landi, alt til þessa dags.
7 Og Elísa kom til Damaskus. Þá lá Benhadad Sýrlands-konungur
sjúkur. Og er honum var sagt: Guðsmaðurinn er kominn hingað, 8 þá
sagði konungur við Hasael: Tak með þér gjöf nokkura og far til fundar
við guðsmanninn og lát hann ganga til frétta við Jahve, hvort eg muni
aftur heill verða af sjúkleik þessum. 9 Hasael fór þá til fundar við
hann og tók með sér gjöf nokkura, alls konar gersemar úr Damaskus,
klyfjar á fjörutíu úlfalda. Og er hann kom, gekk hann fyrir hann og
mælti: Sonur þinn, Benhadad Sýrlands-konungur, sendir mig til þín
og lætur spyrja: Mun eg aftur heill verða af sjúkleik þessum? 10 Elísa
svaraði honum: Far og seg honum: Víst munt þú heill verða, þótt
Jahve hafi birt mér, að hann muni deyja. 11 Og hann starði fram fyrir
sig og skelfdist harla mjög; og guðsmaðurinn grét. 12 Þá sagði Hasael:
Hví grætur þú, herra minn? Hann svaraði: Af því að eg veit, hvílíkt
böl þú munir búa Ísraelsmönnum. Þú munt leggja eld í víggirtar borgir
þeirra, drepa æskumenn þeirra með sverði, slá ungbörnum þeirra niður
við og rista á kvið þungaðar konur þeirra. 13 Hasael svaraði: Hvað
er þjónn þinn, hundurinn sá, að hann megi vinna slík stórvirki? Þá
mælti Elísa: Jahve hefir sýnt mér þig svo sem konung yfir Sýrlandi.

16: v. 1. **19:** v. 2. — **8, 1:** kap. 4, 35. **10:** v. 14. **12:** kap. 10, 32 n. Am. 1, 3. 4. Jes. 13, 16. 18. Hós. 14, 1. **18:** 1 Kong. 19, 15.

[14] Síðan fór hann burt frá Elísa, og er hann kom til herra síns, sagði
hann við hann: Hvað sagði Elísa við þig? Hann svaraði: Hann sagði
mér að þú mundir áreiðanlega heill verða. [15] En daginn eftir tók hann
ábreiðu, dýfði henni í vatn og breiddi hana yfir andlit honum, svo að
hann dó. Og Hasael tók ríki eftir hann.

Frá Jóram Júda-konungi.

[16] Og á fimta ríkisári Jórams Akabssonar Ísraels-konungs varð
Jóram Jósafatsson konungur í Júda. [17] Hann var þrjátíu og tveggja
ára gamall, þá er hann varð konungur, og átta ár ríkti hann í Jerú-
salem. [18] Og hann fetaði í fótspor Ísraels-konunga, eins og Akabs ætt
gjörði; því að hann var kvæntur dóttur Akabs. Þannig gjörði hann
það, sem ilt var í augum Jahve. [19] En Jahve vildi ekki afmá Júda,
vegna Davíðs þjóns síns, samkvæmt því, er hann hafði heitið honum,
að gefa honum ávalt lampa fyrir augliti hans.
[20] Á hans dögum brutust Edómítar undan yfirráðum Júda og tóku
konung yfir sig. [21] Þá fór Jóram með öllu vagnliðinu yfir til Zaír. En
hann reis um nóttina og barði á Edómítum, sem héldu honum í her-
kví, svo og á foringjum vagnliðsins, og flýði liðið til heimkynna sinna.
[22] Þannig brutust Edómítar undan yfirráðum Júda og er svo enn í dag.
Þá brauzt og Líbna undan um sama leyti. [23] En það, sem meira er
að segja um Jóram og alt sem hann gjörði, það er ritað í árbókum
Júda-konunga. [24] Og Jóram lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og
var grafinn hjá feðrum sínum í borg Davíðs. Og Ahasja sonur hans
tók ríki eftir hann.

Frá Ahasja Júda-konungi. Þeir Ahasja og Jóram Ísraels-konungur eiga í ófriði við Hasael.

[25] Á tólfta ríkisári Jórams Akabssonar Ísraels-konungs tók ríki
Ahasja, Jóramsson Júda-konungs. [26] Ahasja var tuttugu og tveggja ára
gamall, þá er hann varð konungur, og ríkti hann eitt ár í Jerúsalem.
En móðir hans hét Atalía, sonardóttir Omrí Ísraels-konungs. [27] Hann
fetaði í fótspor Akabs ættar og gjörði það sem ilt var í augum Jahve,
eins og ætt Akabs, því að hann var í mægðum við ætt Akabs. [28] Og
hann fór herför með Jóram Akabssyni í móti Hasael Sýrlands-konungi,
til Ramót í Gíleað, en Sýrlendingar særðu Jóram. [29] Þá sneri Jóram
konungur aftur, til þess að láta græða sár sín í Jesreel, þau er Sýr-
lendingar höfðu veitt honum við Rama, þá er hann barðist við Hasael
Sýrlands-konung. En Ahasja Jóramsson Júda-konungur fór ofan til
Jesreel, til þess að vitja um Jóram Akabsson, af því að hann lá sjúkur.

Jehú verður konungur.

9 En Elísa spámaður kallaði einn af spámannasveinunum og sagði
við hann: Gyrð þú lendar þínar, tak þessa olíuflösku með þér og
far til Ramót í Gíleað. [2] Og er þú ert þangað kominn, skalt þú svip-
ast þar um eftir Jehú Jósafatssyni, Nimsísonar. Gakk síðan til hans
og bið hann standa upp frá félögum sínum og far með hann inn í
insta herbergið. [3] Því næst skalt þú taka olíuflöskuna, hella yfir höfuð
honum og segja: Svo segir Jahve: Eg smyr þig til konungs yfir
Ísrael. Opna þú síðan dyrnar og flýt þér burt og dvel eigi. [4] Fór þá

16: 2 Kron. 21, 1 n. **19:** 2 Sam. 7, 12 n. 1 Kong. 11, 36; 15, 4. **22:** 2 Kron. 21, 10.
24: 2 Kron. 22, 1 n. **25:** kap. 9, 29. **28:** kap. 9, 14 n. — **9, 8:** 1 Kong. 19, 16.

sveinninn, sveinn spámannsins, til Ramót í Gíleað. 5 En er hann kom
þangað, sátu herforingjarnir þar saman; og hann mælti: Eg á erindi
við þig, herforingi! En Jehú svaraði: Við hvern af oss? Hann svaraði:
Við þig, herforingi! 6 Þá stóð hann upp og gekk inn í húsið. Og hann
helti olíu yfir höfuð honum og sagði við hann: Svo segir Jahve, Ísraels
Guð: Eg smyr þig til konungs yfir lýð Jahve, yfir Ísrael. 7 Og þú
skalt útrýma ætt Akabs, herra þíns, svo að eg fái þann veg komið
fram hefndum á Ísebel fyrir blóð þjóna minna, spámannanna, og fyrir
blóð allra þjóna Jahve. 8 Já, öll ætt Akabs skal fyrirfarast, og eg mun
uppræta fyrir Akab hvern karlmann, bæði þræl og frelsingja í Ísrael.
9 Og eg mun fara með ætt Akabs, eins og með ætt Jeróbóams Nebats-
sonar og ætt Baesa Ahíasonar. 10 En Ísebel skulu hundar eta í land-
areign Jesreelborgar, og enginn skal jarða hana. Síðan lauk hann upp
hurðinni og flýtti sér burt.
11 En er Jehú kom út til þjóna herra síns, sögðu þeir við hann:
Er nokkuð að? Hvers vegna er þessi vitfirringur til þín kominn? Hann
svaraði þeim: Þér þekkið manninn og tal hans. 12 Þá sögðu þeir: Það
er ósatt mál! Seg oss það. Þá sagði hann: Svo og svo hefir hann
við mig talað og sagt: Svo segir Jahve: Eg smyr þig til konungs yfir
Ísrael. 13 Þá tóku þeir í skyndi hver sína yfirhöfn og lögðu fyrir fætur
honum á sjálfar tröppurnar, þeyttu lúðurinn og hrópuðu: Jehú er orð-
inn konungur! 14 Þannig hóf Jehú Jósafatsson, Nimsísonar, samsæri
gegn Jóram, en Jóram og allur Ísrael hafði varið Ramót í Gíleað fyrir
Hasael Sýrlands-konungi. 15 En Síðan hafði Jóram konungur snúið aftur,
til þess að láta græða sár sín í Jesreel, þau er Sýrlendingar höfðu veitt
honum, þá er hann barðist við Hasael Sýrlands-konung. En Jehú
mælti: Sé það vilji yðar, þá látið engan undan komast út úr borginni,
til þess að segja tíðindin í Jesreel. 16 Síðan steig Jehú á vagn sinn og
hélt til Jesreel, því að þar lá Jóram, og Ahasja Júda-konungur var
kominn þangað til að vitja um Jóram. 17 En sjónarvörðurinn stóð uppi
á turninum í Jesreel, og er hann sá flokk Jehús koma, sagði hann:
Eg sé flokk manna. Þá mælti Jóram: Tak riddara og send móti þeim,
til þess að spyrja þá, hvort þeir fari með friði. 18 Riddarinn fór í móti
honum og sagði: Konungur lætur spyrja, hvort þér farið með friði.
En Jehú svaraði: Hvað varðar þig um það? Snú við og fylg mér.
Varðmaðurinn sagði frá því og mælti: Sendimaðurinn er kominn til
þeirra, en kemur ekki aftur. 19 Þá sendi hann annan riddara, og er
hann kom til þeirra, sagði hann: Konungur lætur spyrja, hvort þér
farið með friði. En Jehú svaraði: Hvað varðar þig um það? Snú við
og fylg mér. 20 Varðmaðurinn sagði frá því og mælti: Hann er kominn
til þeirra, en kemur ekki aftur. Er þar ekið, sem aki þar Jehú Nímsí-
son, því að hann ekur eins og vitlaus maður.
21 Þá bauð Jóram að beita fyrir vagn sinn. Og er beitt hafði verið
fyrir vagn hans, fóru þeir Jóram Ísraels-konungur og Ahasja Júda-kon-
ungur af stað, hvor á sínum vagni; fóru þeir í móti Jehú og hittu hann
á landspildu Nabóts Jesreelíta. 22 En er Jóram sá Jehú, sagði hann:
Fer þú með friði, Jehú? Hann svaraði: Hvað er um frið að ræða,
meðan Ísebel móðir þín heldur áfram með hórdóm sinn og hina marg-
víslegu töfra sína? 23 Þá sneri Jóram við og lagði á flótta og kallaði
til Ahasja: Svik, Ahasja! 24 En Jehú þreif boga sinn og skaut Jóram
milli herða, svo að örin gekk í gegn um hjartað, og hné hann niður í
vagni sínum. 25 Þá sagði hann við Bídkar, riddara sinn: Tak hann og
kasta honum á landspildu Nabóts Jesreelíta, því að þú manst víst að

7: 1 Kong 18, 4; 21, 5 n. **8:** 1 Kong. 21, 21 n. **9:** 1 Kong. 15, 29; 16, 3. **11:** Hós.
9, 7. **13:** Matt. 21, 8. **14:** kap. 8, 28 n. **21:** 1 Kong. 21, 1. **25:** 1 Kong. 21, 19.

eg og þú riðum báðir á eftir Akab föður hans, þá er Jahve kvað upp
þessi dómsorð gegn honum: 26 Sannarlega sá eg í gær blóð Nabóts og
blóð barna hans, segir Jahve, og mun eg launa þér á landspildu þess-
ari, segir Jahve. Tak hann því og kasta honum á landspilduna eftir
orði Jahve. 27 Þegar Ahasja Júda-konungur sá þetta, flýði hann í áttina
til garðhússins. En Jehú elti hann og sagði: Hann líka! Skjótið hann
í vagninum! Og þeir skutu hann á Gúr-stígnum, sem er hjá Jibleam.
Og hann flýði til Megiddó og dó þar. 28 Síðan settu menn hans hann
á vagn og fluttu hann til Jerúsalem og jörðuðu hann í gröf hans hjá
feðrum hans í borg Davíðs. 29 En Ahasja hafði orðið konungur í Júda
á ellefta ríkisári Jórams Akabssonar.
30 Nú kom Jehú til Jesreel. En er Ísebel frétti það, smurði hún
sig í kring um augun, skrýddi höfuð sitt og horfði út um gluggann.
31 Og er Jehú kom í hliðið, kallaði hún: Hvernig líður Zimrí, sem myrti
herra sinn? 32 En hann leit upp í gluggann og mælti: Hver er með mér,
hver? Og er tveir eða þrír hirðmenn litu út til hans, 33 sagði hann:
Kastið henni ofan! Og þeir köstuðu henni ofan, og slettist þá blóð hennar
á vegginn og hestana, og tróðu þeir hana undir fótunum. 34 En hann
gekk inn og át og drakk; síðan sagði hann: Lítið eftir þessari bölvuðu
konu og jarðið hana, því að konungsdóttir er hún. 35 Þá fóru þeir, til
þess að jarða hana, en fundu ekkert af henni, nema hauskúpuna og
fætur og hendur. 36 Og er þeir komu aftur og sögðu honum frá, mælti
hann: Rætast nú orð Jahve, þau er hann talaði fyrir munn þjóns síns
Elía frá Tisbe: Á landareign Jesreelborgar skulu hundar eta hold Íse-
belar, 37 og hræ Ísebelar skal liggja á landareign Jesreelborgar sem tað
á túni, svo að menn skulu ekki geta sagt: Það er Ísebel.

Jehú afmáir ætt Akabs og eyðir allri Baalsdýrkun í Ísrael.

10 En í Samaríu voru sjötíu synir Akabs. Og Jehú skrifaði bréf
og sendi þau til Samaríu til höfðingja borgarinnar og til öldung-
anna og þeirra, sem fóstruðu sonu Akabs; þau voru á þessa leið: 2 Þá
er þér fáið þetta bréf, þér sem hafið hjá yður sonu herra yðvars og
hafið yfir að ráða vögnum og hestum, víggirtum borgum og hervopnum,
3 þá veljið hinn bezta og hæfasta af sonum herra yðvars og setjið hann
í hásæti föður síns og berjist fyrir ætt herra yðvars. 4 En þeir urðu
mjög hræddir og sögðu: Sjá, tveir konungar fengu eigi reist rönd við
honum, hvernig skyldum vér þá fá staðist? 5 Þá sendu þeir dróttseti,
borgarstjóri, öldungarnir og fóstrarnir til Jehú og létu segja honum:
Vér erum þínir þjónar og vér viljum gjöra alt, sem þú býður oss. Vér
munum engan til konungs taka; gjör sem þér vel líkar.
6 Þá skrifaði hann þeim annað bréf á þessa leið: Ef þér viljið
fylgja mér og hlýða skipun minni, þá takið höfuðin af sonum herra
yðvars og komið til mín í þetta mund á morgun til Jesreel. En synir
konungsins, sjötíu manns, voru hjá stórmennum borgarinnar, er ólu þá
upp. 7 En er bréfið kom til þeirra, tóku þeir konungssonu og slátruðu
þeim, sjötíu manns, og lögðu höfuð þeirra í körfur og sendu honum
til Jesreel. 8 Og er sendimaður kom og sagði honum, að þeir væru
komnir með höfuð konungssona, þá sagði hann: Leggið þau í tvær
hrúgur úti fyrir borgarhliðinu til morguns. 9 En um morguninn fór
hann út þangað, gekk fram og mælti til alls lýðsins: Þér eruð saklausir.
Sjá, eg hefi hafið samsæri í gegn herra mínum og drepið hann; en hver
hefir unnið á öllum þessum? 10 Kannist þá við, að ekkert af orðum

---

27: 2 Kron. 22, 9. **30:** Jer. 4, 30. **31:** 1 Kong. 16, 10. 18. **34:** 1 Kong. 16, 31.
36: 1 Kong. 21, 23.

Jahve hefir fallið til jarðar, þau er hann talaði gegn ætt Akabs; Jahve
hefir framkvæmt það, er hann talaði fyrir munn þjóns síns Elía. [11] Og
Jehú drap alla þá, er eftir voru af ætt Akabs í Jesreel, svo og alla
höfðingja hans, vildarmenn og presta, svo að enginn varð eftir, sá er
undan kæmist.

[12] Síðan tók Jehú sig upp og fór til Samaríu. Og er hann kom
til Beteked-Haróím við veginn, [13] þá mætti Jehú bræðrum Ahasja Júda-
konungs og sagði: Hverjir eruð þér? Þeir svöruðu: Vér erum bræður
Ahasja og ætlum að heimsækja konungssonu og sonu konungsmóður.
[14] Þá sagði hann: Takið þá höndum lifandi. Og þeir tóku þá höndum
lifandi og slátruðu þeim og fleygðu þeim í gryfjuna hjá Beteked, fjöru-
tíu og tveimur mönnum, og var enginn af þeim eftirskilinn.

[15] Og er hann fór þaðan, hitti hann Jónadab Rekabsson, er kom
í móti honum. Hann heilsaði honum og sagði við hann: Ert þú ein-
lægur við mig, eins og eg er við þig? Jónadab svaraði: Svo er víst.
Þá mælti Jehú: Ef svo er, þá rétt mér hönd þína. Þá rétti hann hon-
um hönd sína, og hann lét hann stíga upp í vagninn til sín [16] og
mælti: Kom með mér, þá skalt þú fá að sjá, hversu eg vandlæti vegna
Jahve. Síðan lét hann hann fara með sér á vagni sínum. [17] Og er
hann var kominn til Samaríu, drap hann alla, er eftir voru af Akab í
Samaríu, unz hann hafði gjöreytt þeim, samkvæmt orði Jahve, því er
hann hafði talað til Elía.

[18] Því næst stefndi Jehú saman öllum lýðnum og sagði við þá:
Akab dýrkaði Baal slælega, Jehú mun dýrka hann betur. [19] Kallið því
til mín alla spámenn Baals, alla dýrkendur hans og alla presta hans,
engan má vanta. Því að eg ætla að halda blótveizlu mikla fyrir Baal,
skal enginn sá lífi halda, er lætur sig vanta. En þar beitti Jehú
brögðum, til þess að tortíma dýrkendum Baals. [20] Og Jehú sagði:
Boðið hátíðasamkomu fyrir Baal. Þeir gjörðu svo. [21] Og Jehú sendi
um allan Ísrael; þá komu allir dýrkendur Baals, svo að enginn var
eftir, sá er eigi kæmi. Og þeir gengu í musteri Baals, og musteri Baals
varð fult enda á milli. [22] Síðan sagði hann við umsjónarmann fata-
búrsins: Tak út klæði handa öllum dýrkendum Baals. Og hann tók
út klæði handa þeim. [23] Síðan gekk Jehú og Jónadab Rekabsson með
honum í musteri Baals, og hann sagði við dýrkendur Baals: Gætið að
og lítið eftir, að eigi sé hér meðal yðar neinn af þjónum Jahve, heldur
dýrkendur Baals einir.

[24] Síðan gekk hann inn, til þess að færa sláturfórnir og brenni-
fórnir. En Jehú hafði sett áttatíu manns fyrir utan dyrnar og sagt:
Hver sá, er lætur nokkurn af mönnum þeim, er eg fæ yður í hendur,
sleppa undan, hann skal láta sitt líf fyrir hans líf. [25] En er Jehú hafði
lokið við að færa brennifórnina, sagði hann við varðliðsmennina og
riddarana: Gangið inn og brytjið þá niður, enginn má út komast. Og
þeir brytjuðu þá niður með sverði og köstuðu þeim út. Og varðliðs-
mennirnir og riddararnir ruddust alla leið inn í innhús Baals-muster-
isins [26] og tóku asérurnar út úr musteri Baals og brendu þær; [27] og þeir
rifu niður merkisstein Baals, rifu síðan musteri Baals og gjörðu úr því
náðhús, og er svo enn í dag.

[28] Þannig útrýmdi Jehú allri Baalsdýrkun í Ísrael. [29] En af synd-
um Jeróbóams Nebatssonar, er hann hafði komið Ísrael til að drýgja,
af þeim lét Jehú ekki — gullkálfunum í Betel og í Dan. [30] Og Jahve
sagði við Jehú: Með því að þú hefir leyst vel af hendi það, er rétt
var í mínum augum, og farið alveg mér að skapi með ætt Akabs, þá

10, 10: 1 Kong. 21, 21 n. **13:** 2 Kron. 22, 8. **15:** Jer. 35, 6. **18:** 1 Kong. 16, 31. 32. **25:** 1 Kong. 18, 40. **27:** kap. 3, 2. **29:** 1 Kong. 12, 28 n. **30:** kap. 15, 12.

skulu niðjar þínir í fjórða lið sitja í hásæti Ísraels. [31] En Jehú hirti
eigi um að breyta eftir lögmáli Jahve, Ísraels Guðs, af öllu hjarta sínu;
hann lét eigi af syndum Jeróbóams, þeim er hann hafði komið Ísrael
til að drýgja.
[32] Um þessar mundir byrjaði Jahve að sneiða af Ísrael; og Hasael
vann sigur á þeim á öllum landamærum Ísraels, [33] frá Jórdan austur á
bóginn lagði hann undir sig alt Gíleað-land, Gadíta, Rúbeníta og Man-
assíta, frá Aróer, sem er við Arnoná, bæði Gíleað og Basan.
[34] En það sem meira er að segja um Jehú og alt, sem hann gjörði,
og öll hreystiverk hans, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. [35] Og
Jehú lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var hann grafinn í Samaríu.
Og Jóahas sonur hans tók ríki eftir hann. [36] En sá tími, er Jehú ríkti
yfir Ísrael, í Samaríu, voru tuttugu og átta ár.

Frá Atalíu.

11 En er Atalía móðir Ahasja sá, að sonur hennar var dauður, fór
hún til og lét drepa alla konungsættina. [2] Þá tók Jóseba, dóttir
Jórams konungs, systir Ahasja, Jóas Ahasjason og tók hann á laun úr
hóp konungssonanna, er deyða átti, og fól hann og fóstru hans í svefn-
herberginu. Þannig leyndi hún honum fyrir Atalíu, svo að hann var
ekki drepinn. [3] Og hann var hjá henni á laun sex ár í musteri Jahve,
meðan Atalía ríkti yfir landinu.
[4] En á sjöunda ári sendi Jójada og lét sækja hundraðshöfðingja
Kara og varðliðsmannanna og lét þá koma til sín í musteri Jahve.
Og hann gjörði við þá sáttmála og lét þá vinna eið í musteri Jahve.
Síðan sýndi hann þeim konungsson [5] og lagði svo fyrir þá: Svo skuluð
þér gjöra: Þriðjungur yðar, þér er heim farið hvíldardaginn, skuluð
halda vörð í konungshöllinni; [6] skal einn þriðjungurinn vera í Súr-
hliði, annar í hliðinu bak við varðliðsmennina, svo að þér haldið vörð
í konungshöllinni; [7] og báðir hinir þriðjungsflokkar yðar, allir þeir, er
fara út hvíldardaginn, til þess að halda vörð í musteri Jahve hjá kon-
unginum, — [8] þér skuluð fylkja yður um konung, allir með vopn í
hendi, og hver sá, er vill brjótast gegn um raðirnar, skal drepinn verða.
Skuluð þér þannig vera með konungi, þá er hann fer út og þegar hann
kemur heim. [9] Hundraðshöfðingjarnir fóru með öllu svo sem Jójada
prestur hafði boðið, sóttu hver sína menn, bæði þá er heim fóru hvíld-
ardaginn og þá er út fóru hvíldardaginn, og komu til Jójada prests.
[10] Og presturinn fékk hundraðshöfðingjunum spjótin og skjölduna, er
átt hafði Davíð konungur og í voru musteri Jahve. [11] Og varðliðs-
mennirnir námu staðar, allir með vopn í hendi, alt í kring um konung,
frá suðurhlið musterisins að norðurhlið musterisins, frammi fyrir altar-
inu og frammi fyrir musterinu. [12] Þá leiddi hann konungsson fram og
setti á hann kórónuna og hringana, tóku þeir hann til konungs og
smurðu hann, klöppuðu lófum saman og hrópuðu: Konungurinn lifi!
[13] En er Atalía heyrði ópið í varðliðsmönnunum og lýðnum, þá
kom hún til lýðsins í musteri Jahve. [14] Sá hún þá, að konungur stóð
við súluna, svo sem siður var til, og höfuðsmennina og lúðursveinana
hjá konungi, og allan landslýðinn fagnandi og blásandi í lúðrana. Þá
reif Atalía klæði sín og kallaði: Samsæri, samsæri! [15] En Jójada prestur
bauð hundraðshöfðingjunum, fyrirliðum hersins, og mælti til þeirra:
Leiðið hana út milli raðanna og drepið með sverði hvern, sem fer á
eftir henni. Því að prestur hafði sagt: Eigi skal hana drepa í musteri

---

32: kap. 8, 12. — **11, 1:** 2 Kron. 22, 10 n. **4:** 2 Kron. 23, 1 n. **12:** 5 Mós. 17, 18 n.
1 Sam. 10, 24. 1 Kong. 1, 39.

Jahve. [16] Síðan lögðu þeir hendur á hana, og er hún var komin inn
í konungshöllina um hrossahliðið, var hún drepin þar. [17] Og Jójada
gjörði sáttmála milli Jahve og konungs og lýðsins, að þeir skyldu vera
lýður Jahve, — svo og milli konungs og lýðsins. [18] Síðan fór allur
landslýður inn í musteri Baals og reif það. Ölturu hans og líkneskjur
molbrutu þeir, en Mattan, prest Baals, drápu þeir fyrir ölturunum.

Síðan setti prestur varðflokka við musteri Jahve, [19] og hann tók
hundraðshöfðingjana og Kara og varðliðsmennina og allan landslýðinn,
og fóru þeir með konung ofan frá musteri Jahve og gengu um varð-
liðsmannahliðið inn í konungshöllina, og hann settist í konungshásætið.
[20] Allur landslýður fagnaði og borgin sefaðist. En Atalíu drápu þeir
með sverði í konungshöllinni.

Frá Jóas Júda-konungi.

12 [21] Jóas var sjö vetra gamall, þá er hann varð konungur. [1] Á
sjöunda ríkisári Jehú varð Jóas konungur og fjörutíu ár ríkti hann
í Jerúsalem; en móðir hans hét Zibja og var frá Beerseba. [2] Og Jóas
gjörði það sem rétt var í augum Jahve alla æfi sína, af því að Jójada
prestur hafði kent honum. [3] Þó voru hæðirnar ekki afnumdar; enn þá
fórnaði lýðurinn sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum.

[4] Og Jóas sagði við prestana: Alt fé, sem borið er í musteri Jahve
sem helgigjafir, fé, sem lagt er á einhvern eftir mati — fé, sem menn
eru metnir eftir —, svo og alt það fé, sem einhver af eigin hvötum ber
í musteri Jahve, [5] skulu prestarnir taka til sín, hver af sínum kunn-
ingja. En þeir skulu og með því gjöra við skemdir á musterinu, við
allar skemdir, sem á því finnast. [6] En á tuttugasta og þriðja ríkisári
Jóasar konungs höfðu prestarnir enn ekki gjört við skemdir á muster-
inu. [7] Þá lét Jóas konungur kalla Jójada yfirprest og hina prestana
og mælti til þeirra: Hvers vegna gjörið þér ekki við skemdir á must-
erinu? Nú skuluð þér eigi framar taka við neinu fé af kunningjum
yðar, heldur skuluð þér láta það af hendi fyrir skemdum á musterinu.
[8] Og prestarnir gengu að þeim kostum, að taka ekki við fé af lýðnum,
en vera og eigi skyldir að gjöra við skemdir á musterinu.

[9] Síðan tók Jójada prestur kistu nokkura, boraði gat á lokið og
setti hana hjá altarinu hægramegin, þegar gengið er inn í musteri
Jahve, og létu prestarnir, þeir er geymdu þröskuldarins, í hana alt það
fé, er borið var í musteri Jahve. [10] Og er þeir sáu, að mikið fé var komið
í kistuna, kom kanzlari konungs þangað og æðsti presturinn, og bundu
þeir saman alt fé, sem fanst í musteri Jahve, og töldu það. [11] Fengu
þeir síðan féð, er vegið hafði verið, verkstjórunum í hendur, þeim er
höfðu umsjón með musteri Jahve, en þeir greiddu það trésmiðunum og
byggingamönnunum, er störfuðu við musteri Jahve, [12] svo og múrurun-
um og steinsmiðunum og til þess að kaupa fyrir við og höggna steina,
til þess að gjöra við skemdir á musteri Jahve, og yfir höfuð til allra
útgjalda fyrir viðgjörð á musterinu. [13] Þó voru eigi gjörðir neinir silf-
urkatlar, skarbítar, fórnarskálar, lúðrar, né nokkurs konar áhöld úr
gulli eða silfri í musteri Jahve, af fé því, sem borið var í musteri Jahve,
[14] heldur fengu menn það verkamönnunum, til þess að þeir fyrir það
gjörðu við musteri Jahve. [15] En ekki héldu menn reikning við menn
þá, er þeir fengu féð í hendur, til þess að þeir greiddu það verkamönn-
unum, heldur gjörðu þeir það upp á æru og trú. [16] En sektarfórnar-
féð og syndafórnarféð var eigi borið í musteri Jahve; það áttu prestarnir.

18: kap. 10, 26. 27. — **12, 1:** 2 Kron. 24, 1 n. **3:** 1 Kong. 15, 14. **11:** kap. 22, 4 n.
15: kap. 22, 7. **16:** 3 Mós. 5, 15 n.

[17] Um þær mundir kom Hasael Sýrlands-konungur, herjaði á Gat
og vann hana. En er Hasael ætlaði að fara til Jerúsalem, [18] þá tók
Jóas Júda-konungur allar helgigjafir þær, er þeir Jósafat, Jóram og
Ahasja forfeður hans, Júda-konungar, höfðu helgað, svo og helgigjafir
sínar og alt gullið, er til var í fjárhirzlum musteris Jahve og konungs-
hallarinnar og sendi það Hasael Sýrlands-konungi. Hætti hann þá við
að fara til Jerúsalem.
[19] En það sem meira er að segja um Jóas og alt, sem hann gjörði,
það er ritað í árbókum Júda-konunga. [20] En þjónar hans hófust handa,
gjörðu samsæri og drápu Jóas í Milló-húsi, þar sem gatan liggur niður
til Silla. [21] Þeir Jósakar Símeatsson og Jósabad Sómersson, þjónar
hans, unnu á honum, og hann var grafinn hjá feðrum sínum í Davíðs-
borg. Og Amazja sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Jóahas Ísraels-konungi.

13 Á tuttugasta og þriðja ríkisári Jóasar Ahasjasonar Júda-konungs
varð Jóahas Jehúson konungur yfir Ísrael í Samaríu og ríkti seytján
ár. [2] Og hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve og drýgði sömu
syndirnar og Jeróbóam Nebatsson, þær er hann hafði komið Ísrael til
að drýgja; hann lét ekki af þeim. [3] Þá upptendraðist reiði Jahve gegn
Ísrael og hann gaf þá í hendur Hasael Sýrlands-konungi og Benhadad
syni Hasaels, allan þann tíma. [4] En Jóahas blíðkaði Jahve, og Jahve
bænheyrði hann, því að hann sá ánauð Ísraels, hversu Sýrlands-kon-
ungur kúgaði þá. [5] Og Jahve sendi Ísrael hjálparmann, svo að þeir
losnuðu undan valdi Sýrlendinga og Ísraelsmenn bjuggu í tjöldum sín-
um sem áður. [6] Þó létu þeir eigi af syndum Jeróbóams ættar, þeim er
hann hafði komið Ísrael til að drýgja; þeir héldu áfram að drýgja þær.
Aséran stóð og kyr í Samaríu. [7] Því að hann* lét ekkert lið eftir verða
handa Jóahasi, nema fimtíu riddara, tíu vagna og tíu þúsund fótgöngu-
liðs; því að Sýrlands-konungur hafði gjöreytt þeim og gjört þá sem
ryk við þreskingu.
[8] En það sem meira er að segja um Jóahas og alt, sem hann
gjörði, og hreystiverk hans, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.
[9] Og Jóahas lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og hann var grafinn
í Samaríu. Og Jóas sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Jóas Ísraels-konungi. Elísa andast.

[10] Á þrítugasta og sjöunda ríkisári Jóasar Júda-konungs varð Jóas
Jóahasson konungur yfir Ísrael í Samaríu og ríkti sextán ár. [11] Og
hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve; hann lét ekki af neinum
syndum Jeróbóams Nebatssonar, þeim er hann hafði komið Ísrael til
að drýgja; hann hélt áfram að drýgja þær.
[12] En það sem meira er að segja um Jóas og alt, sem hann gjörði,
og hreystiverk hans, hversu hann háði ófrið við Amazja Júda-konung,
það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. [13] Og Jóas lagðist til hvíldar
hjá feðrum sínum, og Jeróbóam settist í hásæti hans. Og Jóas var
grafinn í Samaríu hjá Ísraels-konungum.
[14] En Elísa tók sótt, þá er hann leiddi til bana. Fór þá Jóas kon-
ungur í Ísrael ofan til hans, grét yfir honum og sagði: Faðir minn,
faðir minn, þú Ísraels vagn og riddarar! [15] En Elísa sagði við hann:

18: kap. 16, 8; 18, 15. 1 Kong. 15, 18. **20:** kap. 14, 5. **21:** kap. 14, 1. — **13, 1:** kap. 10, 35. **8:** Dóm. 2, 14. **4:** kap. 14, 25 n. **7:** * Þ. e. Jahve. **12:** kap. 14, 8 n. **14:** kap. 2, 12.

Tak boga og örvar. Og hann færði honum boga og örvar. [16] Þá sagði
hann við Ísraels-konunginn: Legg hönd þína á bogann. Hann gjörði
svo. Þá lagði Elísa hendur sínar ofan á hendur konungs. [17] Síðan
mælti hann: Opna þú gluggann gegnt austri. Og hann gjörði svo.
Þá sagði Elísa: Skjót! Og hann skaut. En hinn mælti: Sigurör frá
Jahve! já, sigurör yfir Sýrlendingum! Þú munt vinna sigur á Sýrlend-
ingum í Afek, unz þeir eru gjöreyddir. [18] Síðan sagði hann: Tak örv-
arnar. Og hann tók þær. Þá sagði hann við Ísraels-konunginn: Slá
þú á jörðina. Og hann sló þrisvar sinnum, en hætti síðan. [19] Þá
gramdist guðsmanninum við hann og sagði: Þú hefðir átt að slá fimm
eða sex sinnum, þá mundir þú hafa unnið sigur á Sýrlendingum, unz
þeir hefðu verið gjöreyddir, en nú munt þú aðeins vinna þrisvar sinnum
sigur á Sýrlendingum.

[20] En Elísa dó og var grafinn. En móabítískir ræningjaflokkar
brutust þá inn í landið á ári hverju. [21] Og svo bar við, er verið var
að grafa mann nokkurn, að menn komu alt í einu auga á ræningja-
flokk. Fleygðu þeir þá manninum í gröf Elísa og höfðu sig á brott.
En er maðurinn snart bein Elísa, þá lifnaði hann og reis á fætur.

[22] En Hasael Sýrlands-konungur krepti að Ísrael alla æfi Jóahasar.
[23] En Jahve miskunnaði þeim og sá aumur á þeim og sneri sér til
þeirra, sakir sáttmála síns við Abraham, Ísak og Jakob; vildi hann eigi
að þeir skyldu tortímast, hafði og eigi útskúfað þeim frá augliti sínu
til þessa. [24] Og er Hasael Sýrlands-konungur var dáinn og Benhadad
sonur hans hafði tekið ríki eftir hann, [25] þá tók Jóas Jóahasson borg-
irnar aftur frá Benhadad Hasaelssyni, þær er Hasael hafði tekið frá
Jóahas föður hans í ófriði. Vann Jóas þrisvar sinnum sigur á honum
og náði aftur borgum Ísraels.

Frá Amazja Júda-konungi.

14 Á öðru ríkisári Jóasar Jóahassonar Ísraels-konungs, varð Am-
azja Jóasson konungur í Júda. [2] Hann var tuttugu og fimm ára
að aldri, þá er hann varð konungur, og tuttugu og níu ár ríkti hann í
Jerúsalem. En móðir hans hét Jóaddín og var frá Jerúsalem. [3] Og
hann gjörði það sem rétt var í augum Jahve, þó eigi eins og Davíð
forfaðir hans. Hann breytti í alla staði eins og Jóas faðir hans hafði
breytt. [4] Aðeins voru hæðirnar ekki afnumdar; enn þá fórnaði lýð-
urinn sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum.

[5] En er hann var orðinn fastur í sessi, lét hann drepa þá menn
sína, er drepið höfðu konunginn föður hans. [6] En börn morðingjanna
lét hann ekki af lífi taka, samkvæmt því, sem skrifað er í lögmálsbók
Móse, þar sem Jahve mælir svo fyrir: Feður skulu ekki líflátnir verða
ásamt börnunum, og börn skulu ekki líflátin verða ásamt feðrunum,
heldur skal hver líflátinn verða fyrir sína eigin synd. [7] Það var hann,
sem vann sigur á Edómítum í Saltdalnum, tíu þúsundum manns, og
tók Sela herskildi; og hann nefndi hana Jokteel, og heitir hún svo enn
í dag.

[8] Þá gjörði Amazja sendimenn á fund Jóasar Jóahassonar, Jehú-
sonar, Ísraels-konungs með svolátandi orðsending: Nú skulum við reyna
með okkur. [9] Þá sendi Jóas Ísraels-konungur Amazja Júda-konungi
þau andsvör: Þistillinn á Líbanon gjörði sedrustrénu á Líbanon svo-
látandi orðsending: Gef þú syni mínum dóttur þína að konu. En villi-
dýrin á Líbanon gengu yfir þistilinn og tróðu hann sundur. [10] Af því

23: 1 Mós. 17, 7 n. 2 Mós. 2, 24. 3 Mós. 26, 42. — **14, 1:** 2 Kron. 25, 1 n. **4:**
kap. 12, 3. **5:** kap. 12, 20. **6:** 5 Mós. 24, 16. **9:** Dóm. 9, 14.

að þú vanst mikinn sigur á Edómítum, hefir þú fylst ofmetnaði. Njót
þú frægðarinnar og sit kyrr heima. Hví vilt þú egna ógæfuna sjálfum
þér og Júda til falls? [11] En Amazja gaf þessu engan gaum. Þá fór
Jóas Ísraels-konungur af stað, og varð fundur þeirra, hans og Amazja
Júda-konungs, í Bet-Semes, er liggur undir Júda. [12] Beið Júda þar ósigur
fyrir Ísrael og flýðu þeir hver til síns heima. [13] En Jóas Ísraels-konungur
tók höndum Amazja Júda-konung, son Jóasar Ahasjasonar, í
Bet-Semes og fór með hann til Jerúsalem. Hann braut niður múra
Jerúsalem frá Efraím-hliði alt að hornhliðinu, fjögur hundruð álnir. [14] Því
næst tók hann alt gull og silfur og öll áhöld, er fundust í musteri
Jahve og í fjárhirzlum konungshallarinnar, svo og gíslana, og sneri
síðan aftur heim til Samaríu.

[15] En það sem meira er að segja um Jóas, það sem hann gjörði
og hreystiverk hans og hversu hann barðist við Amazja Júda-konung,
það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. [16] Og Jóas lagðist til hvíldar
hjá feðrum sínum og var grafinn í Samaríu hjá Ísraels-konungum. Og
Jeróbóam sonur hans tók ríki eftir hann.

[17] En Amazja Jóasson Júda-konungur lifði fimtán ár eftir dauða
Jóasar Jóahassonar Ísraels-konungs. [18] En það, sem meira er að segja
um Amazja, það er ritað í árbókum Júda-konunga. [19] Og menn gjörðu
samsæri gegn honum í Jerúsalem. Flýði hann þá til Lakís; en þeir
sendu á eftir honum til Lakís og létu drepa hann þar. [20] Fluttu þeir
hann síðan á hestum og var hann grafinn í Jerúsalem hjá feðrum sínum
í Davíðsborg. [21] Þá tók allur Júda-lýður Asarja, þótt hann væri
eigi nema sextán vetra gamall, og gjörði hann að konungi í stað Amazja
föður hans. [22] Hann víggirti Elat og vann hana aftur undir Júda, eftir
að konungurinn var lagstur til hvíldar hjá feðrum sínum.

Frá Jeróbóam öðrum, Ísraels-konungi.

[23] Á fimtánda ríkisári Amazja Jóassonar Júda-konungs varð Jeróbóam,
sonur Jóasar Ísraels-konungs, konungur í Samaríu og ríkti fjörutíu
og eitt ár. [24] Og hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve, lét hann
eigi af neinum syndum Jeróbóams Nebatssonar, þeim er hann hafði
komið Ísrael til að drýgja. [25] Hann vann aftur Ísraelsland, þaðan frá
er leið liggur til Hamat alt að vatninu á sléttlendinu, samkvæmt orði
Jahve, Ísraels Guðs, því er hann hafði talað fyrir munn þjóns síns,
Jóna spámanns Amittaísonar frá Gat-Hefer. [26] Því að Jahve hafði séð,
að eymd Ísraels var mjög beisk; þrælar og frelsingjar voru horfnir, og
enginn var sá, er hjálpaði Ísrael. [27] En þó hafði Jahve ekki sagt, að
hann mundi afmá nafn Ísraels af jörðinni, enda frelsaði hann þá fyrir
Jeróbóam Jóasson.

[28] En það sem meira er að segja um Jeróbóam og alt, sem hann
gjörði, og hreystiverk hans, hversu hann herjaði og hversu hann vann
aftur Damaskus og Hamat, er fyrrum tilheyrði Júda, undir Ísrael, það
er ritað í árbókum Ísraels-konunga. [29] Og Jeróbóam lagðist til hvíldar
hjá feðrum sínum og var grafinn í Samaríu, hjá Ísraels-konungum. Og
Sakaría sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Asarja (Ússía) Júda-konungi.

15 Á tuttugasta og sjöunda ríkisári Jeróbóams Ísraels-konungs tók
ríki Asarja sonur Amazja Júda-konungs. [2] Hann var sextán vetra
gamall, er hann varð konungur, og fimtíu og tvö ár ríkti hann í Jerú-

15: kap. 13, 12 n. **22:** kap. 16, 6. **25:** Jón. 1, 1. **26:** 5 Mós. 32, 36. **27:** kap. 13, 5. **28:** 2 Sam. 8, 6. 2 Kron. 8, 3. — **15, 1:** kap. 14, 17. 2 Kron. 26, 1 n.

salem. En móðir hans hét Jekolja og var frá Jerúsalem. 3 Hann gjörði
það sem rjett var í augum Jahve, með öllu svo sem gjört hafði Amazja
faðir hans. 4 Þó voru hæðirnar eigi afnumdar; enn þá fórnaði lýðurinn
sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum. 5 Og Jahve sló konung,
svo að hann varð líkþrár til dauðadags. Bjó hann kyrr í höll sinni,
einn sér, en Jótam konungsson veitti forstöðu höllinni og dæmdi mál
landsmanna.
6 En það sem meira er að segja um Asarja og alt, sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Júda-konunga. 7 Og Asarja lagðist til
hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn hjá feðrum sínum í Davíðs-
borg. Og Jótam sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Sakaría Ísraels-konungi.

8 Á þrítugasta og áttunda ríkisári Asarja Júda-konungs varð Sakaría
Jeróbóamsson konungur yfir Ísrael í Samaríu og ríkti sex mánuði. 9 Og
hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve, svo sem gjört höfðu for-
feður hans. Hann lét eigi af syndum Jeróbóams Nebatssonar, þeim er
hann hafði komið Ísrael til að drýgja. 10 En Sallúm Jabesson hóf sam-
særi gegn honum og drap hann í Jibleam og tók ríki eftir hann.
11 En það, sem meira er að segja um Sakaría, það er ritað í ár-
bókum Ísraels-konunga. 12 Rættist þannig orð Jahve, það er hann hafði
talað til Jehú: Niðjar þínir í fjórða lið skulu sitja í hásæti Ísraels.
Og það varð svo.

Frá Sallúm Ísraels-konungi.

13 Sallúm Jabesson varð konungur á þrítugasta og níunda ríkisári
Ússía Júda-konungs og ríkti mánaðartíma í Samaríu. 14 Þá fór Mena-
hem Gadíson frá Tirza, kom til Samaríu og drap Sallúm Jabesson í
Samaríu og tók ríki eftir hann. 15 En það sem meira er að segja um
Sallúm og samsærið, sem hann hóf, það er ritað í árbókum Ísraels-
konunga. 16 Þá eyddi Menahem Tappúa og öllu, sem í henni var, og
alt landið umhverfis hana frá Tirza, af því að menn höfðu eigi
lokið upp fyrir honum, og allar þungaðar konur í borginni lét hann
rista á kvið.

Frá Menahem Ísraels-konungi.

17 Á þrítugasta og níunda ríkisári Asarja Júda-konungs varð Mena-
hem Gadíson konungur yfir Ísrael og ríkti tíu ár í Samaríu. 18 Og hann
gjörði það sem ilt var í augum Jahve; hann lét ekki af neinum synd-
um Jeróbóams Nebatssonar, þeim er hann hafði komið Ísrael til að
drýgja. 19 Á hans dögum réðst Púl Assýríu-konungur inn í landið, og
Menahem gaf Púl þúsund talentur silfurs til liðsinnis við sig og til
þess að tryggja konungdóm sinn. 20 Bauð Menahem öllum Ísrael, öll-
um auðmönnum, að greiða Assýríu-konungi féð: fimtíu sikla silfurs
hverjum. Sneri þá Assýríu-konungur heim aftur og hafði eigi lengri
dvöl þar í landi.
21 En það sem meira er að segja um Menahem og alt, sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga. 22 Og Menahem lagðist
til hvíldar hjá feðrum sínum og Pekaja sonur hans tók ríki eftir hann.

4: kap. 12, 3. 5: 2 Kron. 26, 19 n. 3 Mós. 13, 46. 12: kap. 10, 30. 16: kap. 8, 12.

Frá Pekaja Ísraels-konungi.

23 Á fimtugasta ríkisári Asarja Júda-konungs varð Pekaja Mena-
hemsson konungur yfir Ísrael í Samaríu og ríkti tvö ár. 24 Og hann
gjörði það sem ilt var í augum Jahve; hann lét eigi af syndum Jeró-
bóams Nebatssonar, þeim er hann hafði komið Ísrael til að drýgja.
25 Og Peka Remaljason riddari hans hóf samsæri gegn honum og drap
hann í Samaríu, í vígi konungshallarinnar, ásamt Argób og Arje, og
voru fimtíu manns af Gíleaðítum með honum. Og er hann hafði stytt
honum aldur, tók hann ríki eftir hann.
26 En það sem meira er að segja um Pekaja og alt, sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.

Frá Peka Ísraels-konungi.

27 Á fimtugasta og öðru ríkisári Asarja Júda-konungs varð Peka
Remaljason konungur yfir Ísrael í Samaríu og ríkti tuttugu ár. 28 Og
hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve; hann lét ekki af syndum
Jeróbóams Nebatssonar, þeim er hann hafði komið Ísrael til að drýgja.
29 Á dögum Peka Ísraels-konungs kom Tíglat-Píleser Assýríu-konungur
og tók Íjón og Abel-Bet-Maaka og Janóa og Kedes og Hazór, Gíleað
og Galíleu, alt Naftalíland, og herleiddi þá til Assýríu. 30 Þá hóf Hósea
Elason samsæri gegn Peka Remaljasyni, drap hann og tók ríki eftir
hann, á tuttugasta ríkisári Jótams Ússíasonar.
31 En það sem meira er að segja um Peka og alt, sem hann gjörði,
það er ritað í árbókum Ísraels-konunga.

Frá Jótam Júda-konungi.

32 Á öðru ríkisári Peka Remaljasonar Ísraels-konungs tók ríki Jótam,
sonur Ússía Júda-konungs. 33 Hann var tuttugu og fimm ára gamall,
þá er hann varð konungur, og sextán ár ríkti hann í Jerúsalem. En
móðir hans hét Jerúsa Zadóksdóttir. 34 Hann gjörði það, sem rétt var
í augum Jahve, með öllu svo sem gjört hafði Ússía faðir hans. 35 Þó
voru hæðirnar ekki afnumdar; enn þá fórnaði lýðurinn sláturfórnum og
reykelsisfórnum á hæðunum. Hann reisti efra hliðið á musteri Jahve.
36 En það sem meira er að segja um Jótam og alt, sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Júda-konunga.
37 Um þær mundir tók Jahve að hleypa þeim Rezín Sýrlands-
konungi og Peka Remaljasyni á Júda. 38 Og Jótam lagðist til hvíldar
hjá feðrum sínum og var grafinn hjá feðrum sínum í borg Davíðs for-
föður síns. Og Akas sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Akas Júda-konungi.

16 Á seytjánda ríkisári Peka Remaljasonar tók ríki Akas, sonur
Jótams Júda-konungs. 2 Akas var tvítugur að aldri, þá er hann
varð konungur, og sextán ár ríkti hann í Jerúsalem. En hann gjörði
ekki það sem rétt var í augum Jahve, Guðs hans, svo sem Davíð for-
faðir hans, 3 heldur fetaði hann í fótspor Ísraels-konunga. Hann lét jafnvel
son sinn ganga gegn um eldinn, og drýgði þannig sömu svívirðingarnar
og þær þjóðir, er Jahve hafði stökt burt undan Ísraelsmönnum. 4 Hann
fórnaði og sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum og hólunum
og undir hverju grænu tré.

29: 1 Kong. 15, 20. **32:** 2 Kron. 27, 1 n. **34:** v. 3. **37:** kap. 16, 5. — **16, 1:** 2 Kron. 28, 1 n. **3:** 3 Mós. 18, 21. 5 Mós. 18, 10.

[5] Í þann tíma fóru þeir Rezín Sýrlands-konungur og Peka Remalja-
son Ísraels-konungur upp til Jerúsalem, til þess að herja á hana; settust
þeir um Akas, en fengu eigi unnið hann. [6] Um þær mundir vann
Rezín Sýrlands-konungur Elat aftur undir Edóm og rak Júdamenn
burt frá Elat, en Edómítar komu til Elat og hafa búið þar fram á
þennan dag. [7] En Akas gjörði sendimenn á fund Tíglat-Pílesers Assýríu-
konungs og lét segja honum: Eg er þjónn þinn og sonur! Kom og
frelsa mig undan valdi Sýrlands-konungs og undan valdi Ísraels-kon-
ungs, er ráðið hafa á mig. [8] Og Akas tók silfrið og gullið, sem var í
musteri Jahve og fjárhirzlum konungshallarinnar og sendi Assýríu-kon-
ungi að gjöf. [9] Assýríu-konungur tók vel máli hans. Síðan fór Assýríu-
konungur herför til Damaskus, tók borgina herskildi og herleiddi íbú-
ana til Kír, en Rezín lét hann af lífi taka.
[10] Akas konungur fór nú til Damaskus til fundar við Tíglat-Píleser
Assýríu-konung og sá þá altarið, er var í Damaskus. Sendi þá Akas kon-
ungur Úría presti uppdrátt og fyrirmynd af altarinu, er var alveg eins
og það. [11] Og Úría prestur reisti altarið; gjörði Úría prestur með öllu
svo sem Akas konungur hafði sent boð til frá Damaskus, áður en Akas
konungur kom frá Damaskus. [12] En er konungur kom frá Damaskus
og leit altarið, þá nálægðist konungur altarið og gekk upp að því,
[13] fórnaði brennifórn sinni og matfórn, dreypti dreypifórn sinni og stökti
blóði heillafórna sinna á altarið. [14] En eiraltarið, er stóð frammi fyrir
Jahve, færði hann þaðan sem það var fyrir framan musterið, milli
nýja altarisins og musteris Jahve, og setti það að norðanverðu við
altarið. [15] Og Akas konungur lagði svo fyrir Úría prest: Á stóra altar-
inu skalt þú fórna morgun-brennifórninni og kveld-matfórninni, brenni-
fórn konungs og matfórn hans, brennifórnum allrar alþýðu í landinu
og matfórnum hennar og dreypifórnum, og öllu blóði brennifórnanna
og öllu blóði sláturfórnanna skalt þú stökkva á það. En um eiraltarið
ætla eg að skoða huga minn. [16] Og Úría prestur gjörði alt svo sem
Akas konungur hafði boðið.
[17] Akas konungur lét og brjóta speldin af undirstöðupöllunum og
tók kerin ofan af þeim; þá lét hann og taka hafið ofan af eirnautun-
um, er undir því stóðu og setja á steingólfið. [18] Og hvíldardagsganginn,
er tjaldaður var, er þeir höfðu gjört í musterinu, og ytri konungsgang-
inn tók hann burt úr musteri Jahve vegna Assýríu-konungs.
[19] En það sem meira er að segja um Akas, það er hann gjörði,
það er ritað í árbókum Júda-konunga. [20] Og Akas lagðist til hvíldar
hjá feðrum sínum og var grafinn hjá feðrum sínum í Davíðsborg. Og
Hiskía sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Hósea, síðasta konungi í Ísrael. Ísraelsríki líður undir lok. Samverjar og trúarbrögð þeirra.

17 Á tólfta ríkisári Akasar Júda-konungs varð Hósea Elason kon-
ungur í Samaríu yfir Ísrael og ríkti níu ár. [2] Hann gjörði það
sem ilt var í augum Jahve, þó ekki eins og Ísraels-konungar þeir, er
verið höfðu á undan honum. [3] Salmaneser Assýríu-konungur fór her-
för í móti honum, og varð Hósea lýðskyldur honum og galt honum
skatt. [4] En er Assýríu-konungur varð þess var, að Hósea bjó yfir svik-
um við hann, þar sem hann gjörði menn á fund Seve Egiptalands-
konungs og greiddi Assýríu-konungi eigi framar árlega skattinn, eins
og verið hafði, — þá tók Assýríu-konungur hann höndum og lét fjötra

5: kap. 15, 37. Jes. 7, 1. **6:** kap. 14, 22. **7:** 2 Kron. 28, 16. **9:** Am. 1, 5. **17:** 1 Kong. 7, 28. 23. 25. — **17, 1:** kap. 15, 30.

hann í dýflissu. [5] Og Assýríu-konungur herjaði landið alt og fór til
Samaríu og sat um hana í þrjú ár. [6] En á níunda ríkisári Hósea
vann Assýríu-konungur Samaríu og herleiddi Ísrael til Assýríu. Fékk
hann þeim bústað í Hala og við Habór, fljótið í Gósan, og í borgum
Meda.
[7] En þannig fór, af því að Ísraelsmenn höfðu syndgað gegn Jahve,
Guði sínum, þeim er leiddi þá út af Egiptalandi, undan valdi Faraós
Egiptalands-konungs, og dýrkað aðra guði. [8] Þeir fóru og að siðum
þeirra þjóða, er Jahve hafði stökt burt undan Ísraelsmönnum, og að
siðum Ísraels-konunga, er þeir sjálfir höfðu sett. [9] Þá fundu og Ísraels-
menn það upp, er rangt var gagnvart Jahve, Guði þeirra, og bygðu
sér hæðir í öllum borgum sínum, jafnt varðmannaturnum sem víggirt-
um borgum; [10] þeir reistu sér merkissteina og asérur á öllum háum
hólum og undir hverju grænu tré, [11] og fórnuðu þar reykelsisfórnum á
öllum hæðum, eins og þjóðirnar, er Jahve hafði rekið burt undan þeim;
aðhöfðust þeir það sem ilt var, til þess að egna Jahve til reiði. [12] Og
þeir dýrkuðu skurðgoð, er Jahve hafði sagt um við þá: Þér skuluð
eigi gjöra slíkt. [13] Og þó hafði Jahve aðvarað Ísrael og Júda fyrir
munn allra spámannanna, allra sjáandanna, og sagt: Snúið aftur frá
yðar vondu vegum og varðveitið skipanir mínar og boðorð, í öllum
greinum samkvæmt lögmálinu, er eg lagði fyrir feður yðar, og því er
eg bauð yður fyrir munn þjóna minna, spámannanna. [14] En þeir hlýddu
ekki, heldur þverskölluðust eins og feður þeirra, er eigi treystu Jahve,
Guði sínum; [15] þeir virtu að vettugi lög hans og sáttmála, þann er hann
hafði gjört við feður þeirra, og boðorð hans, þau er hann hafði fyrir
þá lagt, og eltu fánýt goð og breyttu heimskulega, að dæmi þjóðanna,
er umhverfis þá voru, þótt Jahve hefði bannað þeim að breyta eftir
þeim. [16] Þeir yfirgáfu öll boð Jahve, Guðs síns, og gjörðu sér steypt
líkneski, tvo kálfa, og þeir gjörðu asérur, féllu fram fyrir öllum him-
insins her og dýrkuðu Baal. [17] Þeir létu sonu sína og dætur ganga
gegnum eldinn, fóru með galdur og fjölkyngi og ofurseldu sig til að
gjöra það, sem ilt var í augum Jahve, til þess að egna hann til reiði.
[18] Þá reiddist Jahve Ísrael ákaflega og rak þá burt frá augliti sínu;
ekkert varð eftir nema Júda-ættkvísl ein.
[19] Júdamenn héldu ekki heldur boðorð Jahve, Guðs síns; þeir fóru
að siðum Ísraelsmanna, er þeir sjálfir höfðu sett. [20] Fyrir því hafnaði
Jahve öllu Ísraels kyni og auðmýkti þá og gaf þá í hendur ræningjum,
þar til er hann útskúfaði þeim frá augliti sínu.
[21] Því að þegar hann hafði slitið Ísrael frá húsi Davíðs, og þeir
höfðu tekið Jeróbóam Nebatsson til konungs, þá tældi Jeróbóam Ísrael
til að snúa sér frá Jahve og kom þeim til að drýgja mikla synd. [22] Og
Ísraelsmenn drýgðu allar sömu syndirnar, sem Jeróbóam hafði drýgt;
þeir létu eigi af þeim, [23] þar til er Jahve rak Ísrael burt frá augliti sínu,
eins og hann hafði sagt fyrir munn allra þjóna sinna, spámannanna.
Þannig var Ísrael herleiddur burt úr landi sínu til Assýríu og hefir
verið þar fram á þennan dag.
[24] En Assýríu-konungur flutti inn fólk frá Babel, frá Kúta, frá Ava,
frá Hamat og frá Sefarvaím og lét það setjast að í borgum Samaríu, í
stað Ísraelsmanna. Tóku þeir Samaríu til eignar og settust að í borg-
um hennar. [25] En með því að þeir dýrkuðu ekki Jahve, fyrst eftir að
þeir voru seztir þar að, þá sendi Jahve ljón meðal þeirra; ollu þau
manntjóni meðal þeirra. [26] Þá sögðu menn svo við Assýríu-konung:

5: kap. 18, 9 n. **7:** 2 Mós. 20, 2. **8:** kap. 16, 3. **12:** 2 Mós. 20, 4. **13:** Jer. 25, 5.
15: Jer. 2, 5. 5 Mós. 12, 30. 31. **16:** 1 Kong. 12, 28; 16, 31. 33. **17:** kap. 16, 3.
20: Dóm. 2, 14. **21:** 1 Kong. 12, 20.

Þjóðirnar, er þú fluttir burt og lézt setjast að í borgum Samaríu, vita
eigi, hver dýrkun landsguðnum ber; fyrir því hefir hann sent ljón meðal
þeirra, og sjá, þau deyða þá, af því að þeir vita ekki, hvað lands-
guðnum ber. 27 Þá skipaði Assýríu-konungur svo fyrir: Látið einn af
prestunum fara þangað, þeim er eg flutti burt þaðan, að hann fari og
setjist þar að og kenni þeim, hver dýrkun landsguðnum ber. 28 Þá kom
einn af prestunum, þeim er þeir höfðu flutt burt úr Samaríu, og settist
að í Betel; hann kendi þeim, hvernig þeir ættu að dýrka Jahve. 29 En
samt gjörðu þeir sér sína guði, hver þjóðflokkur út af fyrir sig, og
settu þá í hæðahofin, er Samverjar höfðu reist, hver þjóðflokkur út
af fyrir sig í sínum borgum, þeim er þeir bjuggu í. 30 Babelmenn
gjörðu Súkkót-Benót, Kútmenn gjörðu Nergal, Hamatmenn gjörðu Asíma,
31 Avítar gjörðu Nibkas og Tartak, en Sefarvítar brendu börn sín til
handa Adrammelek og Anammelek, Sefarvaím-guðum. 32 Þeir dýrkuðu
og Jahve og gjörðu menn úr sínum hóp að hæðaprestum; báru þeir
fram fórnir fyrir þá í hæðahofunum. 33 Þannig dýrkuðu þeir Jahve,
en þjónuðu og sínum guðum, að sið þeirra þjóða, er þeir höfðu verið
fluttir frá. 34 Fram á þennan dag fara þeir að fornum siðum.
Þeir dýrka ekki Jahve og breyta ekki eftir lögum þeirra og á-
kvæðum þeirra og lögmáli því og boðorði, er Jahve lagði fyrir sonu
Jakobs, þess er hann gaf nafnið Ísrael. 35 En Jahve hafði gjört sátt-
mála við þá og boðið þeim á þessa leið: Þér skuluð eigi dýrka
neina aðra guði, eigi falla fram fyrir þeim, eigi þjóna þeim né færa
þeim fórnir, 36 en Jahve, sem leiddi yður af Egiptalandi með miklum
mætti og útréttum armlegg — hann skuluð þér dýrka, fyrir honum
skuluð þér falla fram og honum skuluð þér fórnir færa. 37 En lög þau
og ákvæði, lögmál og boðorð, er hann hefir ritað handa yður, skuluð
þér varðveita, svo að þér haldið þau alla daga, og þér skuluð eigi
dýrka aðra guði. 38 Og sáttmálanum, er eg hefi við yður gjört, skuluð
þér ekki gleyma, og þér skuluð eigi dýrka aðra guði, 39 en Jahve, Guð
yðar, skuluð þér dýrka, og mun hann þá frelsa yður af hendi allra ó-
vina yðar. 40 Samt hlýddu þeir ekki, heldur fóru þeir að fornum siðum.
41 Þannig dýrkuðu þá þessar þjóðir Jahve, en þjónuðu þó um leið
skurðgoðum sínum. Börn þeirra og barnabörn — þau breyta og enn
þann dag í dag eins og feður þeirra breyttu.

Frá Hiskía Júda-konungi.

18 En á þriðja ríkisári Hósea Elasonar Ísraels-konungs tók ríki
Hiskía Akasson Júda-konungs. 2 Hann var tuttugu og fimm ára
gamall, þá er hann varð konungur, og tuttugu og níu ár ríkti hann í
Jerúsalem. En móðir hans hét Abía Sakaríadóttir. 3 Og hann gjörði
það sem rétt var í augum Jahve, að öllu svo sem gjört hafði Davíð
forfaðir hans.
4 Hann afnumdi hæðirnar, braut merkissteinana, hjó í sundur
aséruna og mölvaði eirorminn, þann er Móse hafði gjöra látið, því að
alt til þess tíma höfðu Ísraelsmenn fært honum reykelsisfórnir og var
hann nefndur Nehústan*. 5 Hann treysti Jahve, Ísraels Guði, svo að eftir
hann var enginn honum líkur meðal allra Júda-konunga, og eigi heldur
neinn þeirra, er á undan honum höfðu verið. 6 Hann hélt sér fast við
Jahve, veik eigi frá honum og varðveitti boðorð hans, þau er Jahve
hafði lagt fyrir Móse. 7 Og Jahve var með honum; í öllu því, er hann

---

32: 1 Kong. 12, 31. **34:** 1 Mós. 32, 28. **35:** Dóm. 6, 10. — **18, 1:** kap. 16, 20. 2 Kron. 29, 1 n. **4:** 4 Mós. 21, 8. 9. * Þ. e. eirlíkanið. **5:** kap. 23, 25. **6:** 5 Mós. 10, 20.

tók sér fyrir hendur, var hann lánsamur. Og hann brauzt undan
Assýríu-konungi og var ekki lengur lýðskyldur honum. [8] Hann vann
og sigur á Filistum alla leið til Gasa og eyddi landið umhverfis hana,
jafnt varðmannaturna sem víggirtar borgir.

[9] En á fjórða ríkisári Hiskía konungs — það er á sjöunda ríkis-
ári Hósea Elasonar Ísraels-konungs — fór Salmaneser Assýríu-konung-
ur herför gegn Samaríu og settist um hana. [10] Unnu þeir hana eftir
þrjú ár; á sjötta ríkisári Hiskía — það er á níunda ríkisári Hósea
Ísraels-konungs, — var Samaría unnin. [11] Og Assýríu-konungur herleiddi
Ísrael til Assýríu og lét þá setjast að í Hala og við Habór, fljótið í
Gósan, og í borgum Meda, [12] af því að þeir höfðu ekki hlýtt raustu
Jahve, Guðs þeirra, heldur rofið sáttmála hans, alt það er Móse, þjónn
Jahve, hafði boðið. Þeir höfðu hvorki hlýtt því né breytt eftir því.

Herför Sanheribs til Jerúsalem.

[13] Á fjórtánda ríkisári Hiskía konungs fór Sanherib Assýríu-kon-
ungur herför gegn öllum víggirtum borgum í Júda og vann þær. [14] Þá
sendi Hiskía Júda-konungur til Assýríu-konungs til Lakís og lét segja
honum: Eg hefi syndgað, far aftur burt frá mér; mun eg greiða þér
slíkt gjald, er þú á mig leggur. Þá lagði Assýríu-konungur þrjú hund-
ruð talentur silfurs og þrjátíu talentur gulls á Hiskía Júda-konung.
[15] Greiddi þá Hiskía alt silfur, er til var í musteri Jahve og fjárhirzlum
konungshallarinnar. [16] Um þær mundir tók Hiskía gullið af dyrunum
á musteri Jahve og af dyrustöfunum, er Hiskía Júda-konungur hafði
lagt þá með, og fékk Assýríu-konungi. [17] Þá sendi Assýríu-konungur
Tartan, Rabsarís og Rabsake með miklu liði frá Lakís til Jerúsalem á
fund Hiskía konungs. Fóru þeir og komu til Jerúsalem og námu
staðar hjá vatnstokknum úr efri tjörninni, sem er við veginn út á
bleikivöllinn. [18] Og er þeir komu á fund konungs, þá gengu þeir
Eljakím Hilkíason dróttseti, Sébna kanzlari og Jóak Asafsson sagna-
meistari út til þeirra. [19] Og Rabsake mælti til þeirra: Segið Hiskía:
Svo segir hinn mikli konungur, Assýríu-konungur: Hvert er það at-
hvarf, er þú treystir á? [20] Þú hyggur víst að munnfleiprið eitt sé næg
ráðagerð og liðstyrkur til hernaðar. Á hvern treystir þú þá svo, að
þú skulir hafa gjört uppreisn í gegn mér? [21] Nú, þú treystir þá á þennan
brotna reyrstaf, á Egiptaland; en hann stingst upp í höndina á hver-
jum þeim, er við hann styðst, og fer í gegnum hana. Slíkur er Faraó
Egiptalands-konungur öllum þeim, er á hann treysta. [22] Og ef þér segið
við mig: »Vér treystum á Jahve, Guð vorn«, eru það þá ekki fórnar-
hæðir hans og ölturu, sem Hiskía hefir numið burt, er hann sagði við
Júda og Jerúsalem: Fyrir þessu altari skuluð þér fram falla í Jerú-
salem? [23] Kom til og veðja við herra minn, Assýríu-konunginn: Eg
skal fá þér tvö þúsund hesta, ef þú getur sett riddara á þá. [24] Hvernig
munt þú fá rekið af höndum þér einn höfuðsmann meðal hinna minstu
þjóna herra míns? Og þó treystir þú á Egiptaland vegna hervagnanna
og riddaranna! [25] Hvort mun eg nú hafa farið til þessa staðar án vilja
Jahve, til þess að eyða hann? Jahve sagði við mig: »Far þú inn í
þetta land og eyð það«.

[26] Þá sögðu þeir Eljakím Hilkíason, Sébna og Jóak við Rabsake:
Tala þú við þjóna þína á sýrlenzku, því að vér skiljum hana; en tala
eigi við oss á Júda-tungu í áheyrn fólksins, sem uppi er á borgar-
veggnum. [27] En Rabsake sagði við þá: Hefir herra minn sent mig til

---

8: kap. 17, 9. **9:** kap. 17, 5 n. **13:** 2 Kron. 32, 1 n. Jes. 36, 1 n. **15:** kap. 16, 8.
17: 2 Kron. 32, 9 n. Jes. 7, 3. **21:** Esek. 29, 6. 7.

herra þíns eða til þín, til þess að flytja þetta erindi? Hefir hann ekki
sent mig til þeirra manna, sem þar sitja uppi á borgarveggnum og eiga
þann kost fyrir höndum ásamt yður, að eta sinn eigin saur og
drekka þvag sitt? 28 Þá gekk Rabsake fram og kallaði hárri röddu á
Júda-tungu, tók til máls og sagði: Heyrið orð hins mikla konungs,
Assýríu-konungs! 29 Svo segir konungurinn: Látið eigi Hiskía tæla yður,
því að hann fær ekki frelsað yður af hans hendi. 30 Og látið eigi
Hiskía koma yður til að treysta á Jahve með því að segja: »Jahve
mun vissulega frelsa oss, og þessi borg skal ekki verða Assýríu-kon-
ungi í hendur seld«. 31 Hlustið eigi á Hiskía! Því að svo segir Assýríu-
konungur: Gjörið frið við mig og gangið mér á hönd, þá skal hver
yðar mega eta af sínum vínviði og sínu fíkjutré og hver yðar drekka
vatn úr sínum brunni, 32 þar til er eg kem og flyt yður í annað eins
land og yðar land, í kornland og aldinlagar, í brauðland og víngarða,
í olíuviðarland og hunangs, svo að þér megið lifa og eigi deyja.
Hlustið því eigi á Hiskía! Því að hann ginnir yður, er hann segir:
»Jahve mun frelsa oss«. 33 Hefir þá nokkur af guðum þjóðanna frelsað
land sitt undan hendi Assýríu-konungs? 34 Hvar eru guðir Hamat-
borgar og Arpadborgar? Hvar eru guðir Sefarvaím, Hena og Íva? og
hafa þeir frelsað Samaríu undan minni hendi? 35 Hverjir eru þeir af
öllum guðum landanna, er frelsað hafi lönd sín undan minni hendi,
svo að Jahve skyldi fá frelsað Jerúsalem undan minni hendi? 36 En
lýðurinn þagði og svaraði honum engu orði, því að skipun konungs
var þessi: Svarið honum eigi. 37 En þeir Eljakím Hilkíason dróttseti,
Sébna kanzlari og Jóak Asafsson sagnameistari gengu á fund Hiskía
með sundurrifnum klæðum og fluttu honum orð Rabsake.

19 Og er Hiskía konungur heyrði þetta, reif hann klæði sín, huldi
sig hærusekk og gekk í hús Jahve. 2 En Eljakím dróttseta og
Sébna kanzlara og prestaöldungana sendi hann klædda hærusekk til
Jesaja spámanns Amozsonar, 3 og skyldu þeir segja við hann: Svo
segir Hiskía: Þessi dagur er neyðar, hirtingar og háðungardagur; því
að barnið er komið í burðarliðinn, en krafturinn er enginn til að fæða.
4 Vera má að Jahve, Guð þinn, heyri öll orð Rabsake, er sendur er af
Assýríu-konungi, herra sínum, til að spotta hinn lifandi Guð, og láti
hegnt verða þeirra orða, er Jahve, Guð þinn, hefir heyrt. En bið þú
fyrir leifunum, sem enn eru eftir.

5 En er þjónar Hiskía konungs komu til Jesaja, 6 þá sagði Jesaja
við þá: Segið svo herra yðar: Svo segir Jahve: Óttast þú eigi smán-
aryrði þau, er þú hefir heyrt sveina Assýríu-konungs láta sér um munn
fara í gegn mér. 7 Sjá, eg læt hann verða þess hugar, að þegar hann
spyr tíðindi, skal hann hverfa aftur heim í land sitt, og þá skal eg
láta hann fyrir sverði falla í sínu eigin landi.

8 Síðan sneri Rabsake aftur og hitti Assýríu-konung, þar sem hann
sat um Líbna, því að hann hafði frétt, að hann væri farinn burt frá
Lakís. 9 Þar kom honum svolátandi fregn af Tírhaka Blálands-kon-
ungi: Hann er lagður af stað til þess að berjast við þig. Gjörði hann
þá aftur sendimenn til Hiskía með þessari orðsending: 10 Segið svo
Hiskía Júda-konungi: Lát eigi Guð þinn, er þú treystir á, tæla þig, er
þú hugsar: Jerúsalem verður eigi seld í hendur Assýríu-konungi. 11 Sjá,
þú hefir sjálfur heyrt, hverju Assýríu-konungar hafa fram farið við öll
lönd, hversu þeir hafa gjöreytt þau, og munt þú þá frelsaður verða?
12 Hvort hafa guðir þjóðanna, er feður mínir hafa að velli lagt, frelsað
þær — Gósan og Haran og Resef og Edenmenn, sem voru í Telessar?

33: kap. 19, 12 n. Jes. 10, 9 n. 2 Kron. 32, 13 n. — **19, 1:** Jes. 37, 1 n. **4:** kap. 18, 28—35. **7:** v. 9. 37. **10:** kap. 18, 30. **12:** kap. 18, 33.

[13] Hvar er nú konungurinn í Hamat og konungurinn í Arpad og konungurinn í Sefarvaímborg, Hena og Íva?
[14] Hiskía tók við bréfinu af sendimönnunum og las það. Síðan
gekk hann upp í hús Jahve; og Hiskía rakti það sundur frammi fyrir
Jahve. [15] Og Hiskía gjörði bæn sína frammi fyrir Jahve og sagði:
Jahve, Ísraels Guð, þú sem situr uppi yfir kerúbunum, þú einn ert
Guð yfir öllum konungsríkjum jarðar, þú hefir gjört himin og jörð.
[16] Hneig, Jahve, eyra þitt og heyr; opna, Jahve, auga þitt og sjá!
Heyr þú orð Sanheribs, er hann hefir sent til að smána með hinn lifandi Guð. [17] Satt er það, Jahve, að Assýríu-konungar hafa gjöreytt
öllum þjóðum og löndum þeirra, [18] og kastað guðum þeirra á eld, því
að þeir voru ekki guðir, heldur handaverk manna, stokkar og steinar,
svo að þeir gátu gjört þá að engu. [19] En Jahve, Guð vor, frelsa oss
nú af hans hendi, svo að öll konungsríki jarðar megi við kannast, að
þú, Jahve, einn ert Guð!
[20] Þá sendi Jesaja Amozson til Hiskía og lét segja honum: Svo
segir Jahve, Ísraels Guð: Þar sem þú hefir beðið til mín um hjálp
gegn Sanherib Assýríu-konungi, þá hefi eg heyrt það. [21] Þetta er orðið,
er Jahve hefir um hann sagt: Mærin, dóttirin Zíon, fyrirlítur þig og
gjörir gys að þér; dóttirin Jerúsalem skekur höfuðið á eftir þér.
[22] Hvern hefir þú smánað og spottað og gegn hverjum hefir þú hafið
upp raustina og lyft augum þínum í hæðirnar? Gegn hinum Heilaga í
Ísrael. [23] Þú hefir látið sendimenn þína smána drottin og sagt: »Með
fjölda hervagna minna steig eg upp á hæðir fjallanna, efst upp á
Líbanon-fjall; eg hjó hin hávöxnu sedrustré þess og hin ágætu kýprestré þess; eg brauzt upp í efsta herbergi þess, inn í aldinskóginn, þar
sem hann var þéttastur. [24] Eg gróf til vatns og drakk útlent vatn, og
með iljum fóta minna þurkaði eg upp öll vatnsföll Egiptalands«.
[25] Hefir þú þá ekki tekið eftir því, að eg hefi ráðstafað þessu svo fyrir
löngu og hagað því svo fyrir öndverðu? Og nú hefi eg látið það koma
fram, svo að þú mættir leggja víggirtar borgir í eyði og gjöra þær að
eyðilegum grjóthrúgum. [26] En íbúar þeirra voru aflvana og skelfdust
því og urðu sér til minkunar; jurtir vallarins og grængresið varð sem
gras á þekjum og í hlaðvarpa. [27] Eg sé þig þegar þú stendur og þegar
þú situr, og eg veit af því, þegar þú fer og kemur, svo og um ofsa
þinn gegn mér. [28] Sökum ofsa þíns í gegn mér og af því að ofmetnaður þinn er kominn mér til eyrna, þá vil eg setja hring minn í nasir
þínar og bitil minn í munn þér og færa þig aftur sama veg og þú
komst. [29] Og þetta skalt þú til marks hafa: Þetta árið munuð þér eta
sjálfsáið korn, annað árið sjálfvaxið korn, en þriðja árið munuð þér sá
og uppskera, planta víngarða og eta ávöxtu þeirra. [30] Og leifarnar af
Júda húsi, sem komist hafa undan, skulu að nýju festa rætur að neðan
og bera ávöxt að ofan. [31] Því að frá Jerúsalem munu leifar út ganga
og þeir, er undan komust, frá Zíon-fjalli; vandlæti Jahve hersveitanna
mun þessu til vegar koma.
[32] Fyrir því segir Jahve svo um Assýríu-konung: Eigi skal hann
inn komast í þessa borg, engri ör þangað inn skjóta, engan herskjöld
að henni bera og engan virkisvegg hlaða gegn henni. [33] Hann skal
aftur snúa sömu leiðina sem hann kom, og inn í þessa borg skal hann
ekki koma, segir Jahve. [34] Og eg vil vernda þessa borg, til þess að
frelsa hana, mín vegna og vegna Davíðs þjóns míns.
[35] En þessa sömu nótt fór engill Jahve og laust hundrað áttatíu
og fimm þúsundir manns í herbúðum Assýringa; og er menn risu

18: Sálm. 115, 4. **26:** Sálm. 129, 6. **28:** Esek. 29, 4; 38, 4. **31:** Jes. 9, 7. **34:** kap. 20, 6.

morguninn eftir, sjá, þá voru þeir allir liðin lík. [36] Þá tók Sanherib
Assýríu-konungur sig upp, hélt af stað og sneri heim aftur og sat um
kyrt í Níníve. [37] En er hann eitt sinn baðst fyrir í hofi Nísroks, guðs
síns, unnu synir hans, Adramelek og Sarezer, á honum með sverði;
þeir komust undan á flótta til Ararat-lands, en Asharaddon sonur hans
tók ríki eftir hann.

Hiskía tekur sótt, Meródak-Baladan Babel-konungur gjörir menn á fund hans.

20 Um þær mundir tók Hiskía sótt og var að dauða kominn.
Þá kom Jesaja Amozson spámaður til hans og sagði við hann:
Svo segir Jahve: Ráðstafa húsi þínu, því að þú munt deyja og eigi
lifa. [2] Þá sneri hann andliti sínu til veggjar, bað til Jahve og mælti:
[3] Æ, Jahve, minstu þess, að eg hefi gengið fyrir augliti þínu með trú-
mensku og einlægu hjarta og gjört það, sem þér er þóknanlegt. Og
Hiskía grét sáran. [4] En áður en Jesaja var kominn út úr miðforgarði
hallarinnar, kom orð Jahve til hans, svolátandi: [5] Snú aftur og seg
Hiskía, höfðingja lýðs míns: Svo segir Jahve, Guð Davíðs forföður þíns:
Eg hefi heyrt bæn þína og séð tár þín. Sjá, eg mun lækna þig; á
þriðja degi munt þú ganga upp í hús Jahve. [6] Og eg mun enn leggja
fimtán ár við aldur þinn og eg mun frelsa þig og þessa borg af hendi
Assýríu-konungs, og eg mun vernda þessa borg, mín vegna og vegna
Davíðs þjóns míns. [7] Þá bauð Jesaja: Komið með fíkjudeig. Sóttu
þeir það og lögðu á kýlið; þá batnaði honum.
[8] En Hiskía sagði við Jesaja: Hvað skal eg hafa til marks um, að
Jahve muni lækna mig og að eg megi aftur ganga upp í hús Jahve á
þriðja degi? [9] Þá svaraði Jesaja: Þetta skalt þú til marks hafa af Jahve,
að Jahve muni efna það, sem hann hefir heitið: Á skugginn að færast
tíu stig fram, eða á hann að færast aftur um tíu stig? [10] Hiskía svar-
aði: Það er hægðarleikur fyrir skuggann að færast niður um tíu stig —
nei, skugginn skal færast aftur um tíu stig. [11] Þá hrópaði Jesaja spá-
maður til Jahve, og hann lét skuggann á stigunum, sem færst hafði
niður á sólvísi Akasar, færast aftur um tíu stig.
[12] Um þær mundir sendi Meródak-Baladan Baladansson, konungur
í Babel, bréf og gjafir til Hiskía, því að hann hafði frétt, að hann hefði
verið sjúkur, en væri nú aftur heill orðinn. [13] Og Hiskía fagnaði komu
þeirra og sýndi þeim alla féhirzlu sína, silfrið og gullið, ilmjurtirnar
og hina dýru olíu og vopnabúr sitt og alt sem til var í fjársjóðum
hans. Var enginn sá hlutur í höll Hiskía eða nokkurstaðar í ríki hans,
að eigi sýndi hann þeim. [14] Þá kom Jesaja spámaður til Hiskía kon-
ungs og sagði við hann: Hvert var erindi þessara manna og hvaðan
eru þeir til þín komnir? Hiskía svaraði: Af fjarlægu landi eru þeir
komnir, frá Babel. [15] Þá sagði hann: Hvað sáu þeir í höll þinni?
Hiskía svaraði: Alt, sem í höll minni er, hafa þeir séð; enginn er sá
hlutur í fjársjóðum mínum, að eigi hafi eg sýnt þeim. [16] Þá sagði Jesaja
við Hiskía: Heyr þú orð Jahve. [17] Sjá, þeir dagar munu koma, að alt,
sem er í höll þinni, og það, sem feður þínir hafa saman dregið alt
til þessa dags, mun flutt verða til Babel, ekkert skal eftir verða, segir
Jahve. [18] Og nokkurir af sonum þínum, sem af þér munu koma og þú
munt geta, munu teknir verða og gjörðir að hirðsveinum í höll kon-
ungsins í Babel. [19] En Hiskía sagði við Jesaja: Gott er það orð Jahve,
er þú hefir talað. Því að hann hugsaði: Farsæld og friður helzt þó
meðan eg lifi.

20, 1: 2 Kron. 32, 24. Jes. 38, 1 n. **5:** kap. 19, 20. **6:** kap. 19, 34. **7:** Jes. 38, 21.
12: Jes. 39, 1. **17:** kap. 24, 13 n. **18:** Dan. 1, 3 n.

[20] En það sem meira er að segja um Hiskía og öll hreystiverk
hans, hversu hann bjó til tjörnina og vatnstokkinn og leiddi vatnið inn
í borgina, það er ritað í árbókum Júda-konunga. [21] Og Hiskía lagðist
til hvíldar hjá feðrum sínum. Og Manasse sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Manasse Júda-konungi.

21 Manasse var tólf ára gamall, þá er hann varð konungur, og
fimtíu og fimm ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét
Hefzíba. [2] Hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve og drýgði
þannig sömu svívirðingarnar sem þær þjóðir, er Jahve hafði stökt burt
undan Ísraelsmönnum. [3] Hann reisti af nýju hæðirnar, er Hiskía faðir
hans hafði afmáð, reisti Baal ölturu og lét gjöra aséru, eins og Akab
Ísraels-konungur hafði gjöra látið, dýrkaði allan himinsins her og þjón-
aði þeim. [4] Hann reisti og ölturu í musteri Jahve, því er Jahve hafði
um sagt: Í Jerúsalem vil eg láta nafn mitt búa. [5] Og hann reisti ölturu
fyrir allan himinsins her í báðum forgörðum musteris Jahve. [6] Hann
lét og son sinn ganga gegnum eldinn, fór með spár og fjölkyngi og skip-
aði særingamenn og spásagna; hann aðhafðist margt það, sem ilt er í
augum Jahve, til þess að egna hann til reiði. [7] Og hann setti Aséru-
líkneskið, er hann hafði gjöra látið, í musterið, er Jahve hafði sagt um
við Davíð og Salómó, son hans: Í þessu húsi og í Jerúsalem, sem eg
hefi útvalið af öllum ættkvíslum Ísraels, vil eg láta nafn mitt búa að
eilífu. [8] Og eg vil eigi framar láta Ísrael fara landflótta úr landi því,
er eg gaf feðrum þeirra, svo framarlega sem þeir gæta þess að breyta
að öllu svo sem eg hefi boðið þeim, að öllu eftir lögmáli því, er Móse
þjónn minn fyrir þá lagði. [9] En þeir hlýddu eigi, og Manasse leiddi
þá afvega, svo að þeir breyttu ver en þær þjóðir, er Jahve hafði eytt
fyrir Ísraelsmönnum.
[10] Þá talaði Jahve fyrir munn þjóna sinna, spámannanna, á þessa
leið: [11] Sakir þess að Manasse Júda-konungur hefir drýgt þessar svívirð-
ingar, sem verri eru en alt það, sem Amórítar aðhöfðust, þeir er á
undan honum voru, og einnig komið Júda til að syndga með skurð-
goðum sínum, [12] fyrir því mælir Jahve, Ísraels Guð, svo: Eg mun leiða
ógæfu yfir Jerúsalem og Júda, svo að óma mun fyrir báðum eyrum
allra þeirra, er það heyra. [13] Eg mun draga mælivað yfir Jerúsalem
eins og fyrrum yfir Samaríu, og mælilóð, eins og yfir Akabs ætt, og
þurka Jerúsalem burt, eins og þegar þurkað er af skál og skálinni síðan
hvolft, þegar þurkað hefir verið af henni. [14] Og eg mun útskúfa leifum
arfleifðar minnar og gefa þá í hendur óvinum þeirra, svo að þeir verði
öllum óvinum sínum að bráð og herfangi, [15] vegna þess að þeir hafa
gjört það, sem ilt er í augum mínum, og egnt mig til reiði, frá þeim
degi, er feður þeirra fóru burt af Egiptalandi, alt fram á þennan dag.
[16] Manasse úthelti og mjög miklu saklausu blóði, þar til er hann
hafði fylt Jerúsalem með því enda á milli, auk þeirrar syndar sinnar,
að hann kom Júda til að gjöra það sem ilt var í augum Jahve.
[17] En það sem meira er að segja um Manasse og alt, sem hann
gjörði, og synd hans, þá er hann drýgði, það er ritað í árbókum Júda-
konunga. [18] Og Manasse lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var
grafinn í gröf sinni í garði Ússa. Og Amón sonur hans tók ríki eftir
hann.

20: 2 Kron. 32, 30. Jes. 22, 9. — **21, 1:** 2 Kron. 33, 1 n. **2:** kap. 16, 3. **3:** 1 Kong. 16, 32. 33. 2 Kong. 17, 16. **4:** 5 Mós. 12, 11. **5:** kap. 23, 12. **6:** 3 Mós. 18, 21; 19, 26. **7:** 1 Kong. 8, 29; 9, 3. **11:** Jer. 15, 4. **12:** 1 Sam. 3, 11. Jer. 19, 3. **16:** kap. 24, 4.

Frá Amón Júda-konungi.

19 Amón hafði tvo um tvítugt, þá er hann varð konungur, og tvö
ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Mesúllemet Harúzdóttir
og var frá Jotba. 20 Og hann gjörði það sem ilt var í augum Jahve,
svo sem gjört hafði Manasse faðir hans, 21 og fetaði algjörlega í fótspor
föður síns og þjónaði skurðgoðunum, sem faðir hans hafði þjónað,
og féll fram fyrir þeim; 22 hann yfirgaf Jahve, Guð feðra sinna, og
gekk eigi á vegum Jahve. 23 Og þjónar Amóns gjörðu samsæri gegn
honum og drápu konung í höll hans. 24 En landslýðurinn drap alla
mennina, er gjört höfðu samsæri gegn Amón konungi. Síðan tók lands-
lýðurinn Jósía son hans til konungs eftir hann.
25 En það sem meira er segja um Amón, það er hann gjörði, það
er ritað í árbókum Júda-konunga. 26 Og hann var grafinn í gröf sinni
í garði Ússa. Og Jósía sonur hans tók ríki eftir hann.

Fundin lögbókin. Siðbót Jósía.

22 Jósía var átta vetra gamall, þá er hann varð konungur, og
þrjátíu og eitt ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét
Jedída Adajadóttir og var frá Bozkat. 2 Og hann gjörði það sem rétt
var í augum Jahve og fetaði algjörlega í fótspor Davíðs forföður síns
og veik hvorki af til hægri né vinstri.
3 En á átjánda ríkisári Jósía konungs sendi konungur Safan Azalja-
son, Mesúllamssonar, kanzlara í musteri Jahve og sagði: 4 Gakk þú til
Hilkía æðsta prests og innsigla fé það, er borið hefir verið í musteri
Jahve, það er þröskuldsverðirnir hafa safnað saman af lýðnum, 5 svo
að það verði fengið í hendur verkstjórunum, þeim er umsjón hafa með
musteri Jahve, svo að það verði fengið í hendur verkamönnunum, sem
vinna að því í musteri Jahve, að gjöra við skemdir á musterinu, 6 tré-
smiðunum og byggingamönnunum og múrurunum, svo og til að kaupa
fyrir við og höggna steina, til þess að gjöra við musterið. 7 Þó var
ekki haldinn reikningur við þá á fénu, sem þeim var fengið í hendur,
heldur gjöra þeir það upp á æru og trú.
8 Þá mælti Hilkía æðsti prestur við Safan kanzlara: Eg hefi fundið
lögbókina í musteri Jahve. Og Hilkía fékk Safan bókina og hann las
hana. 9 Síðan fór Safan kanzlari til konungs og skýrði konungi frá
erindislokum og mælti: Þjónar þínir hafa látið af hendi fé það, er var
í musteri Jahve, og fengið í hendur verkstjórunum, sem umsjón hafa
með musteri Jahve. 10 Og Safan kanzlari sagði konungi frá og mælti:
Hilkía prestur fékk mér bók. Og Safan las hana fyrir konungi.
11 En er konungur heyrði orð lögbókarinnar, reif hann klæði sín.
12 Og konungur bauð þeim Hilkía presti, Ahíkam Safanssyni, Akbór
Míkajasyni, Safan kanzlara og Asaja konungsþjóni á þessa leið: 13 Farið
og gangið til frétta við Jahve fyrir mig og fyrir lýðinn og fyrir allan
Júda um þessa nýfundnu bók, því að mikil er heift Jahve, sú er upp-
tendruð er í gegn oss, af því að feður vorir hafa eigi hlýtt orðum bókar
þessarar, með því að gjöra að öllu svo sem skrifað er í henni. 14 Þá
fóru þeir Hilkía prestur, Ahíkam, Akbór, Safan og Asaja til Huldu spá-
konu, konu Sallúms Tikvasonar, Harhasonar, klæðageymis; bjó hún í
Jerúsalem í öðru borgarhverfi og töluðu þeir við hana.
15 Þá mælti hún við þá: Svo segir Jahve, Guð Ísraels: Segið mann-
inum, er sendi yður til mín: 16 Svo segir Jahve: Sjá, eg leiði ógæfu yfir
þennan stað og íbúa hans, allar ógnanir bókar þessarar, er Júdakon-

---

19: 2 Kron. 33, 21 n. 20: v. 2. — 22, 1: 2 Kron. 34, 1 n. 4: kap. 12, 9 n.

ungur hefir lesið, 17 fyrir því að þeir hafa yfirgefið mig og fært öðrum
guðum reykelsisfórnir, til þess að egna mig til reiði með öllum handa-
verkum sínum, og heift mín skal upptendrast gegn þessum stað og eigi
slokna. 18 En segið svo Júda-konungi, þeim er sendi yður til þess að
ganga til frétta við Jahve: Svo segir Jahve, Guð Ísraels: 19 Af því að
hjarta þitt hefir komist við og þú auðmýktir þig fyrir Jahve, er þú
heyrðir, hvað eg hafði talað gegn þessum stað og íbúum hans, að þeir
skyldu verða undrunarefni og formælingar, og af því að þú reifst klæði
þín og grézt frammi fyrir mér, þá hefi eg og bænheyrt þig, segir Jahve.
20 Fyrir því vil eg láta þig safnast til feðra þinna, að þú megir komast
með friði í gröf þína, og augu þín þurfi ekki að horfa upp á alla þá
ógæfu, er eg leiði yfir þennan stað. Fluttu þeir konungi svarið.
23 Þá sendi konungur út menn til þess að safna til sín öllum
öldungum Júda og Jerúsalem. 2 Og konungur gekk upp í musteri
Jahve og með honum allir Júdamenn og Jerúsalem-búar, svo og prest-
arnir og spámennirnir og allur lýðurinn, bæði ungir og gamlir, og hann
las í áheyrn þeirra öll orð sáttmálsbókarinnar, er fundist hafði í musteri
Jahve. 3 Og konungur gekk að súlunni og gjörði þann sáttmála frammi
fyrir Jahve, að fylgja Jahve og varðveita skipanir hans, fyrirmæli og
lög af öllu hjarta og af allri sálu, til þess að fullnægja þannig orðum
sáttmála þessa, þau er rituð voru í þessari bók. Og allur lýðurinn
gekst undir sáttmálann.
4 Síðan bauð konungur Hilkía æðsta presti og óæðri prestunum
og þröskuldsvörðunum að taka burt úr aðalhúsi musteris Jahve öll á-
höld, þau er gjörð höfðu verið handa Baal og Aséru og öllum him-
insins her. Og hann lét brenna þau fyrir utan Jerúsalem á Kídron-
völlum, og askan af þeim var flutt til Betel. 5 Hann rak og burt skurð-
goðaprestana, er Júda-konungar höfðu skipað og fært höfðu reykelsis-
fórnir á hæðunum í borgum Júda og í grendinni við Jerúsalem, svo
og þá er fært höfðu Baal fórnir og sólunni, tunglinu, stjörnumerkjun-
um og öllum himinsins her. 6 Og hann lét flytja aséruna burt úr
musteri Jahve, út fyrir Jerúsalem, og brendi hana í Kídron-dal, muldi
hana mjölinu smærra og stráði duftinu á grafir múgamanna. 7 Þá
braut hann og niður hús þeirra manna, er helgað höfðu sig saurlifn-
aði, þau er voru við musteri Jahve, þar sem konur ófu hjúpa á asér-
una. 8 Og hann lét alla presta koma frá borgunum í Júda og afhelg-
aði hæðirnar, þar sem prestarnir höfðu fórnað, frá Geba til Beerseba.
Hann braut og niður hæðir hafurlíkneskjanna, sem stóðu úti fyrir hliði
Jósúa borgarstjóra, en það er á vinstri hönd, þá er inn er gengið um
borgarhliðið. 9 Þó máttu hæðaprestarnir eigi ganga upp að altari Jahve
í Jerúsalem, heldur átu þeir ósýrð brauð meðal bræðra sinna. 10 Hann
afhelgaði og brenslugrófina í Hinnómssonar-dal, til þess að enginn léti
framar son sinn eða dóttur ganga gegnum eldinn Mólok til handa.
11 Hann tók og burt hesta þá, sem Júda-konungar höfðu sett til veg-
semdar sólunni við innganginn að musteri Jahve, nálægt herbergi Netan-
Meleks hirðmanns, sem var í Parvarím; en vagna sólarinnar brendi
hann í eldi. 12 Og ölturun, sem voru á þakinu yfir veggsvölum Akas-
ar, er Júda-konungar höfðu reist, og ölturun, er Manasse hafði reist í
báðum forgörðum musteris Jahve, reif konungur niður, og hann skund-
aði þaðan og kastaði öskunni af þeim í Kídron-dal. 13 Konungur af-
helgaði og hæðirnar, sem voru fyrir austan Jerúsalem, sunnanvert við
Skaðræðisfjall, og Salómó Ísraels-konungur hafði reist Astarte, viður-
stygð Zídoninga, og Kamos, viðurstygð Móabíta, og Milkóm, svívirðing

19: 1 Kong. 21, 29. 20: Jes. 57, 1. — 23, 1: 2 Kron. 34, 29 n. 2: 5 Mós. 31, 11. 2 Kong. 22, 8. 7: 1 Kong. 14, 24. 10: 3 Mós. 18, 21. Jer. 7,31. 13: 1 Kong. 11, 7 n.

Ammóníta. 14 Hann braut og sundur merkissteinana og hjó sundur
asérurnar og fylti staðinn, þar sem þær höfðu verið, með mannabein-
um. 15 Sömuleiðis altarið í Betel, hæðina, sem Jeróbóam Nebatsson
hafði gjöra látið, sá er kom Ísrael til að syndga — einnig þetta altari
og hæðina reif hann niður; og hann brendi aséruna og muldi hana
mjölinu smærra.
16 En er Jósía sneri sér við og sá grafirnar, sem voru þar á fjall-
inu, þá sendi hann og lét sækja beinin í grafirnar, brendi þau á altar-
inu og afhelgaði það, samkvæmt orði Jahve, því er guðsmaðurinn hafði
boðað, sá er boðaði þessa hluti. 17 Síðan sagði hann: Hvaða legsteinn
er þetta, sem eg sé? Og borgarmenn svöruðu honum: Það er gröf
guðsmannsins, sem kom frá Júda og boðaði þessa hluti, sem þú hefir
nú gjört, gegn altarinu í Betel. 18 Þá mælti hann: Látið hann vera,
enginn ónáði bein hans! Þannig létu þeir bein hans og bein spá-
mannsins, sem kominn var frá Samaríu, vera í friði.
19 Auk þess afnumdi Jósía öll hæðahofin, sem voru í borgum
Samaríu, þau er Ísraels-konungar höfðu reist til þess að egna Jahve
til reiði, og fór alveg eins með þau, eins og hann hafði gjört í Betel.
20 Og hann slátraði öllum hæðaprestunum, sem þar voru, á ölturunum
og brendi mannabeinum á þeim. Síðan sneri hann aftur til Jerúsalem.
21 Og konungur bauð öllum lýðnum á þessa leið: Haldið Jahve,
Guði yðar, páska, eins og ritað er í sáttmálsbók þessari. 22 Því að
engir slíkir páskar höfðu haldnir verið frá því á dögum dómaranna,
er dæmt höfðu í Ísrael, né heldur alla daga Ísraels-konunga og Júda-
konunga, 23 en á átjánda ríkisári Jósía konungs voru Jahve haldnir
þessir páskar í Jerúsalem. 24 Enn fremur eyddi Jósía þeim mönnum,
er höfðu þjónustu-anda, svo og spásagnamönnum, húsgoðum og skurð-
goðum, og öllum þeim viðurstygðum, er sáust í Júdalandi og í Jerú-
salem, til þess að fullnægja fyrirmælum lögmálsins, þeim er rituð voru
í bókinni, sem Hilkía prestur hafði fundið í musteri Jahve. 25 Og hans
maki hafði enginn konungur verið á undan honum, er svo hafði snúið
sér til Jahve af öllu hjarta sínu, allri sálu sinni og öllum mætti sín-
um, alveg eftir lögmáli Móse, og eftir hann kom enginn honum líkur.
26 Þó lét Jahve eigi af sinni brennandi heiftarreiði, af því að reiði
hans var upptendruð gegn Júda vegna allrar þeirrar móðgunar, er
Manasse hafði egnt hann með. 27 Og Jahve mælti: Eg vil einnig afmá
Júda frá augliti mínu, eins og eg hefi afmáð Ísrael, og eg vil hafna
þessari borg, er eg hefi útvalið, Jerúsalem, og musterinu, er eg sagði
um, að nafn mitt skyldi vera þar.
28 En það sem meira er að segja um Jósía og alt, sem hann gjörði,
það er ritað í árbókum Júda-konunga.
29 Á hans dögum fór Faraó Nekó Egiptalands-konungur herför
móti Assýríu-konungi austur að Evfrat-fljóti. Þá fór Jósía konungur í
móti honum, en Nekó drap hann í Megiddó, þegar er hann sá hann.
30 Óku menn hans honum dauðum frá Megiddó, fluttu hann til Jerú-
salem og grófu hann í gröf hans. En landslýðurinn tók Jóahas Jósía-
son og smurði hann og tók hann til konungs í stað föður hans.

Frá Jóahas Júda-konungi.

31 Jóahas var tuttugu og þriggja ára að aldri, þá er hann varð
konungur, og þrjá mánuði ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét

15: 1 Kong. 12, 32. **16:** 1 Kong. 13, 1 n. **17:** 1 Kong. 13, 30 n. **21:** 2 Kron. 35, 1 n. **22:** 2 Kron. 35, 18. **25:** kap. 18, 5. **26:** kap. 21, 11. **27:** kap. 17, 18. **29:** 2 Kron. 35, 20 n. **30:** 2 Kron. 36, 1 n. Jer. 22, 11. **31:** kap. 24, 18.

Hamútal Jeremíadóttir og var frá Líbna. 32 Hann gjörði það, sem ilt
var í augum Jahve, með öllu svo sem gjört höfðu forfeður hans. 33 En
Faraó Nekó lét fjötra hann í Ribla í Hamat-héraði, til þess að hann
skyldi eigi framar ríkja í Jerúsalem, og lagði skattgjald á landið,
hundrað talentur silfurs og tíu talentur gulls. 34 Og Faraó Nekó gjörði
Eljakím Jósíason að konungi í stað Jósía föður hans og breytti nafni
hans í Jójakím. En Jóahas tók hann með sér, og fór hann til Egipta-
lands og dó þar. 35 En Jójakím greiddi Faraó silfrið og gullið; þó varð
hann að leggja skatt á landið, til þess að geta goldið fé það, er Faraó
krafðist; heimti hann silfrið og gullið saman af landslýðnum, eftir því
sem jafnað hafði verið niður á hvern og einn, til þess að geta greitt
Faraó Nekó það.

Frá Jójakím Júda-konungi.

36 Jójakím var tuttugu og fimm ára að aldri, þá er hann varð
konungur, og ellefu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét
Sebúdda Pedajadóttir og var frá Rúma. 37 Og hann gjörði það sem
ilt var í augum Jahve, með öllu svo sem gjört höfðu forfeður hans.
24 Á hans dögum fór Nebúkadnezar konungur í Babel herför
þangað, og varð Jójakím honum lýðskyldur í þrjú ár; síðan
brá hann trúnaði við hann. 2 Þá sendi Jahve í móti honum ránsflokka
Kaldea, ránsflokka Sýrlendinga, ránsflokka Móabíta og ránsflokka Am-
móníta; hann sendi þá gegn Júda, til þess að eyða landið, samkvæmt
orði Jahve, því er hann hafði talað fyrir munn þjóna sinna, spámann-
anna. 3 Aðeins vegna reiði Jahve fór svo fyrir Júda, til þess að hann
gæti rekið þá burt frá augliti sínu, sakir synda Manasse, samkvæmt
öllu því, er hann hafði gjört; 4 svo og sakir þess saklausa blóðs, er
hann hafði úthelt, svo að hann fylti Jerúsalem saklausu blóði, — það
vildi Jahve ekki fyrirgefa.
5 En það sem meira er að segja um Jójakím og alt, sem hann
gjörði, það er ritað í árbókum Júda-konunga. 6 Og Jójakím lagðist til
hvíldar hjá feðrum sínum, og Jójakín sonur hans tók ríki eftir hann.
7 En Egiptalands-konungur fór enga herför framar úr landi sínu,
því að Babel-konungur hafði unnið land alt frá Egiptalandsá að Ev-
fratfljóti, það er legið hafði undir Egiptalands-konung.

Frá Jójakín Júda-konungi. Herleiðingin fyrri.

8 Jójakín var átján ára gamall, þá er hann varð konungur, og
þrjá mánuði ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Nehústa Elnat-
ansdóttir og var frá Jerúsalem. 9 Og hann gjörði það sem ilt var í
augum Jahve, með öllu svo sem gjört hafði faðir hans. 10 Um þær
mundir fóru þjónar Nebúkadnezars, konungs í Babel, herför til Jerú-
salem, og varð borgin í umsátri. 11 Og Nebúkadnezar Babel-konungur
kom sjálfur til borgarinnar, þá er þjónar hans sátu um hana. 12 Gekk
þá Jójakín Júda-konungur út á móti Babel-konungi ásamt móður sinni,
þjónum sínum, herforingjum og hirðmönnum; og Babel-konungur tók
hann höndum á áttunda ríkisstjórnarári hans. 13 Og hann flutti þaðan
alla fjársjóðu musteris Jahve og fjársjóðu konungshallarinnar og tók gullið
af öllum áhöldum, er Salómó Ísraels-konungur hafði gjöra látið í musteri
Jahve, eins og Jahve hafði sagt. 14 Og hann herleiddi alla Jerúsalem og
alla höfðingja og alla vopnfæra menn, tíu þúsund að tölu, svo og alla tré-

---

33: Esek. 19, 4. 34: Jer. 22, 12. — 24, 3: kap. 21, 10 n. 4: kap. 21, 16. 8: 2 Kron. 36, 9. 13: 2 Kron. 36, 10. 14: kap. 25, 12.

smiði og járnsmiði; ekkert var eftir skilið nema almúgafólk landsins.
15 Og hann herleiddi Jójakín til Babel; og konungsmóður og konur
konungsins og hirðmenn hans og höfðingja landsins herleiddi hann og
frá Jerúsalem til Babel. 16 Svo og alla vopnfæra menn, sjö þúsund að
tölu, og trésmiði og járnsmiði, þúsund að tölu, er allir voru hraustir
hermenn, — þá herleiddi Babel-konungur til Babel. 17 Og konungurinn
í Babel skipaði Mattanja föðurbróður hans konung í hans stað og
breytti nafni hans í Zedekía.

Frá Zedekía Júda-konungi. Herleiðingin síðari.

18 Zedekía var tuttugu og eins árs að aldri, þá er hann varð kon-
ungur, og ellefu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Hamútal
Jeremíadóttir og var frá Líbna. 19 Og hann gjörði það sem ilt var í
augum Jahve, með öllu svo sem gjört hafði Jójakím. 20 Því að vegna
reiði Jahve fór svo fyrir Jerúsalem og Júda, unz hann hafði burtsnarað
þeim frá augliti sínu. En Zedekía brá trúnaði við Babel-konung.
25 Á níunda ríkisári hans, á tíunda degi hins tíunda mánaðar,
kom Nebúkadnezar Babel-konungur með allan sinn her til Jerú-
salem og settist um hana, og þeir reistu hervirki hringinn í kring um
hana. 2 Varð borgin þannig í umsátri fram á ellefta ríkisár Zedekía
konungs. 3 Í fjórða mánuðinum, á níunda degi mánaðarins, er hungrið
tók að sverfa að borginni og landslýður var orðinn vistalaus, 4 þá var
brotið skarð inn í borgina; og konungur og allir hermennirnir flýðu
um nóttina gegnum hliðið milli beggja múranna, sem er hjá konungs-
garðinum, þótt Kaldear umkringdu borgina, og héldu leiðina til slétt-
lendisins. 5 En her Kaldea veitti konungi eftirför og náði honum á
Jeríkó-völlum, er allur her hans hafði tvístrast burt frá honum. 6 Tóku
þeir konung höndum og fluttu hann til Ribla til Babel-konungs; hann
kvað upp dóm hans. 7 Drápu þeir sonu Zedekía fyrir augum hans, en
Zedekía lét hann blinda og binda eirfjötrum. Síðan fluttu þeir hann
til Babel.
8 En í fimta mánuði, á sjöunda degi mánaðarins — það er á nít-
jánda ríkisári Nebúkadnezars Babel-konungs — kom Nebúsaradan líf-
varðarforingi, vildarþjónn Babel-konungs, til Jerúsalem 9 og brendi
musteri Jahve og konungshöllina, og öll hús í Jerúsalem og öll hús stór-
mennanna brendi hann í eldi. 10 En allur Kaldea-her, sá er var með
lífvarðarforingjanum, reif niður múrana umhverfis Jerúsalem. 11 En
leifar lýðsins — þá er eftir voru í borginni — og liðhlaupana, þá er
hlaupist höfðu í lið með Babel-konungi, og þá sem eftir voru af iðn-
aðarmönnum herleiddi Nebúsaradan lífvarðarforingi til Babel. 12 En af
almúga landsins lét lífvarðarforinginn nokkura verða eftir sem vín-
garðsmenn og akurkarla. 13 En eirsúlurnar, er voru hjá musteri Jahve,
og undirstöðupallana og eirhafið, er voru í musteri Jahve, brutu Kaldear
sundur og fluttu eirinn til Babel. 14 Og katlana, eldspaðana, skarbít-
ana, bollana og öll eiráhöldin, er notuð voru við guðsþjónustuna, tóku
þeir. 15 Þá tók og lífvarðarforinginn eldpönnurnar og fórnarskálarnar —
alt sem var af gulli og silfri; 16 súlurnar tvær, hafið og undirstöðu-
pallana, er Salómó hafði gjöra látið í musteri Jahve — eirinn úr öllum
þessum áhöldum varð eigi veginn. 17 Önnur súlan var átján álnir á
hæð og eirhöfuð var ofan á henni, og höfuðið var fimm álnir á hæð,
og riðið net og granatepli voru umhverfis höfuðið, alt af eiri, og eins
var á riðna netinu á hinni súlunni.

15: Jer. 22, 26. **17:** Jer. 37, 1 n. **18:** Jer. 52, 1 n. 2 Kong. 23, 31. **20:** Esek. 17, 15. — **25, 1:** 2 Kron. 36, 17 n. Jer. 39, 1 n. 52, 4 n. **7:** Esek. 12, 13. **12:** kap. 24, 14. **13:** Jer. 27, 19 n. **16:** 1 Kong. 7, 15 n. **17:** 2 Kron. 3, 15. Jer. 52, 21 n.

18 Og lífvarðarforinginn tók Seraja höfuðprest og Zefanía annan
prest og þröskuldsverðina þrjá. 19 Og úr borginni tók hann hirðmann
einn, er skipaður var yfir hermennina, og fimm menn af þeim, er dag-
lega litu auglit konungs, er fundust í borginni, og ritara hershöfð-
ingjans, þess er bauð út landslýðnum, og sextíu manns af sveitafólki,
því er fanst í borginni, — 20 þá tók Nebúsaradan lífvarðarforingi og
flutti þá til Ribla til Babel-konungs. 21 En Babel-konungur lét drepa
þá í Ribla í Hamat-héraði. Þannig var Júda herleiddur úr landi sínu.

Frá þeim, er eftir urðu í Júda, og frá Jójakín.

22 En yfir lýðinn, sem eftir varð í Júdalandi, þann er Nebúkad-
nezar Babel-konungur lét þar eftir verða, yfir þá setti hann Gedalja,
son Ahíkams Safanssonar. 23 Og er allir hershöfðingjarnir og menn
þeirra fréttu, að Babel-konungur hefði skipað Gedalja landstjóra, fóru
þeir til Mizpa á fund Gedalja, þeir Ísmael Netanjason, Jóhanan Karea-
son, Seraja Tanhúmetsson frá Netófa og Jaasanja, sonur Maakatítans,
ásamt mönnum sínum. 24 Vann Gedalja þeim eið og mönnum þeirra
og sagði við þá: Óttist eigi Kaldea; verið kyrrir í landinu og þjónið
Babel-konungi, og mun yður vel vegna. 25 En á sjöunda mánuði kom
Ísmael Netanjason, Elísamasonar, af konungsættinni, og tíu menn með
honum, og drápu Gedalja og þá Júdamenn og Kaldea, sem hjá honum
voru í Mizpa. 26 Þá tók allur lýðurinn sig upp, bæði smáir og stórir,
og hershöfðingjarnir og fóru til Egiptalands, því að þeir voru hræddir
við Kaldea.

27 Og á þrítugasta og sjöunda útlegðarári Jójakíns Júdakonungs, í
tólfta mánuðinum, tuttugasta og sjöunda dag mánaðarins, náðaði Evíl-
Meródak Babel-konungur, árið sem hann kom til ríkis, Jójakín Júda-
konung og tók hann úr dýflissunni. 28 Og hann talaði vingjarnlega
við hann og setti stól hans ofar stólum hinna konunganna, sem hjá
honum voru í Babel. 29 Og hann fór úr bandingja-fötum sínum og
borðaði stöðuglega með honum meðan hann lifði. 30 En uppeldi hans
— hið stöðuga uppeldi — var honum veitt af konungi, það er hann
þurfti á degi hverjum, alla æfi hans.

Fyrri kronikubók.

Ættartal frá Adam til Ísaks.

1 Adam, Set, Enos. 2 Kenan, Mahalalel, Jared. 3 Henok, Methúsala,
Lamek. 4 Nói, Sem, Kam og Jafet. 5 Synir Jafets voru: Gómer,
Magóg, Madaí, Javan, Túbal, Mesek og Tíras. 6 Og synir Gómers: As-
kenas, Rífat og Tógarma. 7 Og synir Javans: Elísa, Tarsis, Kittar og
Ródanítar. 8 Synir Kams: Kús, Mísraím, Pút og Kanaan. 9 Og synir
Kúss: Seba, Havíla, Sabta, Raema og Sabteka. Og synir Raema: Séba
og Dedan. 10 Og Kús gat Nimrod; hann tók að gjörast voldugur á
jörðunni. 11 Og Mísraím gat Lúdíta, Anamíta, Lehabíta, Naftúkíta,

22: Jer. 40, 5. 25: Jer. 41, 1 n. 27: Jer. 52, 31 n. 29: 2 Sam. 9, 7. — 1, 1: 1 Mós.
5, 3 n. 5: 1 Mós. 10, 2 n. 8: 1 Mós. 10, 6 n. 11: 1 Mós. 10, 13 n.

12 Patrúsíta, Kaslúkíta (þaðan eru komnir Filistar) og Kaftóríta. 13 Og
Kanaan gat Zídon, frumgetning sinn, og Het, 14 og Jebúsíta, Amóríta,
Gírgasíta, 15 Hevíta, Arkíta, Síníta, 16 Arvadíta, Zemaríta og Hamatíta.
17 Synir Sems voru: Elam, Assúr, Arpaksad, Lúd, Aram, Ús, Húl,
Geter og Mas. 18 Og Arpaksad gat Sela og Sela gat Eber. 19 Og Eber
fæddust tveir synir; hét annar Peleg, því að á hans dögum greindist
fólkið á jörðunni, en bróðir hans hét Joktan. 20 Og Joktan gat Al-
módad, Salef, Hasarmavet, Jara, 21 Hadóram, Úsal, Dikla, 22 Ebal, Abí-
mael, Séba, 23 Ófír, Havíla og Jóbab. Þessir allir voru synir Joktans.
24 Sem, Arpaksad, Sela, 25 Eber, Peleg, Reú, 26 Serúg, Nahor, Tara,
27 Abram, það er Abraham. 28 Synir Abrahams voru: Ísak og Ísmael.
29 Þetta er ættartal þeirra: Nebajót var frumgetinn sonur Ísmaels, þá
Kedar, Adbeel, Míbsam, 30 Misma, Dúma, Massa, Hadad, Tema, 31 Jetúr,
Nafis og Kedma. Þessir voru synir Ísmaels. 32 Og synir Ketúru, hjá-
konu Abrahams: hún ól Símran, Joksan, Medan, Midían, Jísbak og
Súa. Og synir Joksans voru: Séba og Dedan. 33 Og synir Midíans:
Efa, Efer, Hanok, Abída og Eldaa; allir þessir voru niðjar Ketúru. 34 Og
Abraham gat Ísak; synir Ísaks voru: Esaú og Ísrael.

Ættartal og konungar Edómíta.

35 Synir Esaú voru: Elífas, Regúel, Jehús, Jaelam og Kóra. 36 Synir
Elífas voru: Teman, Ómar, Zefí, Gaetam, Kenas, Timna og Amalek.
37 Synir Regúels voru: Nahat, Sera, Samma og Missa. 38 Og synir Seírs:
Lótan, Sóbal, Zíbeon, Ana, Díson, Ezer og Dísan. 39 Og synir Lótans:
Hórí og Hómam, og systir Lótans var Timna. 40 Synir Sóbals voru:
Aljan, Manahat, Ebal, Sefí og Ónam. Og synir Zíbeons: Aja og Ana.
41 Synir Ana: Díson. Og synir Dísons: Hamran, Esban, Jítran og
Keran. 42 Synir Ezers voru: Bílhan, Saavan og Jaakan. Synir Dísans
voru: Úz og Aran.
43 Og þessir eru þeir konungar, sem ríktu í Edómlandi, áður en
konungar ríktu yfir Ísraelsmönnum: Bela, sonur Beórs, og hét borg
hans Dínhaba. 44 Og er Bela dó, tók Jóbab, sonur Sera frá Bozra,
ríki eftir hann. 45 Og er Jóbab dó, tók Húsam frá Temanítalandi ríki
eftir hann. 46 Og er Húsam dó, tók Hadad sonur Bedads ríki eftir
hann; hann vann sigur á Midíanítum á Móabs-völlum; og borg hans
hét Avít. 47 Og er Hadad dó, tók Samla frá Masreka ríki eftir hann.
48 Og er Samla dó, tók Sál frá Rehóbót hjá Fljótinu ríki eftir hann.
49 Og er Sál dó, tók Baal-Hanan, sonur Akbórs, ríki eftir hann. 50 Og
er Baal-Hanan dó, tók Hadad ríki eftir hann og hét borg hans Pagí;
en kona hans Mehetabeel, dóttir Madredar, dóttur Me-Sahabs. 51 Og
Hadad dó. Og höfðingjar Edómíta voru: höfðinginn Timna, höfðinginn
Alva, höfðinginn Jetet, 52 höfðinginn Oholíbama, höfðinginn Ela, höfð-
inginn Pínon, 53 höfðinginn Kenas, höfðinginn Teman, höfðinginn Mib-
zar, 54 höfðinginn Magdíel, höfðinginn Íram. Þessir voru höfðingjar
Edómíta.

Synir Ísraels. Ættartal Júda-kynkvíslar.

2 Þessir voru synir Ísraels: Rúben, Símeon, Leví og Júda, Íssakar
og Sebúlon, 2 Dan, Jósef og Benjamín, Naftalí, Gað og Asser.
3 Synir Júda voru: Ger, Ónan og Sela, þrír að tölu, er dóttir Súa,
kanverska konan, ól honum. En Ger, frumgetinn sonur Júda, var

---

17: 1 Mós. 10, 22 n. **24:** 1 Mós. 11, 10 n. **28:** 1 Mós. 21, 3; 16, 15. **29:** 1 Mós. 25, 13 n. **32:** 1 Mós. 25, 1 n. **34:** 1 Mós. 25, 25. 26. **35:** 1 Mós. 36, 10 n. **38:** 1 Mós. 36, 20 n. **43:** 1 Mós. 36, 31 n. — **2, 1:** 1 Mós. 29, 32 n. **3:** 1 Mós. 46, 12; 38, 7.

vondur fyrir augliti Jahve, svo að Jahve lét hann deyja. 4 Tamar
tengdadóttir hans ól honum Perez og Sera. Synir Júda voru alls fimm.
5 Synir Perez voru: Hezron og Hamúl. 6 Og synir Sera: Simrí, Etan,
Heman, Kalkól og Dara — fimm alls. 7 Og synir Karmí: Akar, sá er
steypti Ísrael í ógæfu, með því að fara sviksamlega með hið bannfærða.
8 Og synir Etans: Asarja. 9 Og synir Hezrons, er fæddust honum:
Jerahmeel, Ram og Kelúbaí.
10 Og Ram gat Ammínadab, og Ammínadab gat Nahson, höfuðs-
mann Júdamanna. 11 Nahson gat Salma, Salma gat Bóas, 12 Bóas gat
Óbeð, Óbeð gat Ísaí. 13 Og Ísaí gat Elíab frumgetning sinn, þá Abín-
adab, Símea hinn þriðja, 14 Netaneel hinn fjórða, Raddaí hinn fimta,
15 Ózem hinn sjötta, Davíð hinn sjöunda. 16 Og systur þeirra voru þær
Zerúja og Abígail, og synir Zerúju voru: Absaí, Jóab og Asahel, þrír
að tölu. 17 En Abígail ól Amasa og faðir Amasa var Jeter Ísmaelíti.
18 En Kaleb, sonur Hezrons, gat börn við Asúbu konu sinni og við
Jeríót; þessir voru synir hennar: Jeser, Sóbab og Ardon. 19 Og er
Asúba andaðist, gekk Kaleb að eiga Efrat og ól hún honum Húr, 20 en
Húr gat Úrí og Úrí gat Bezaleel. 21 Síðan gekk Hezron inn til dóttur
Makírs, föður Gíleaðs, og tók hana sér fyrir konu; var hann þá sextíu
ára gamall; hún ól honum Segúb. 22 Og Segúb gat Jaír; hann átti
tuttugu og þrjár borgir í Gíleað-landi. 23 En Gesúrítar og Sýrlendingar
tóku Jaírs-þorp frá þeim, Kenat og þorpin þar í kring, sextíu borgir alls.
Allir þessir voru niðjar Makírs, föður Gíleaðs. 24 Og eftir andlát Hezrons
í Kaleb-Efrata, ól Abía kona hans honum Ashúr, föður Tekóa.
25 Og synir Jerahmeels, frumgetins sonar Hezrons, voru: Ram,
frumgetningurinn, og Búna, Óren, Ózem og Ahía. 26 En Jerahmeel átti
aðra konu, er Atara hét; hún var móðir Ónams. 27 Og synir Rams,
frumgetins sonar Jerahmeels, voru: Maaz, Jamín og Eker. 28 Og synir
Ónams voru: Sammaí og Jada, og synir Sammaí: Nadab og Abísúr.
29 En kona Abísúrs hét Abíhaíl; hún ól honum Akban og Mólíd. 30 Og
synir Nadabs voru: Seled og Appaím, en Seled dó barnlaus. 31 Og
synir Appaíms: Jíseí, og synir Jíseí: Sesan, og synir Sesans: Ahelaí.
32 Og synir Jada, bróður Sammaí: Jeter og Jónatan, en Jeter dó barn-
laus. 33 Og synir Jónatans voru: Pelet og Sasa. Þessir voru niðjar
Jerahmeels. 34 Og Sesan átti enga sonu, heldur dætur einar; en Sesan
átti egipzkan þræl, er Jarha hét. 35 Og Sesan gaf Jarha þræli sínum
dóttur sína fyrir konu, og hún ól honum Attaí. 36 Og Attaí gat Natan,
Natan gat Sabat, 37 Sabat gat Eflal, Eflal gat Óbeð, 38 Óbeð gat Jehú,
Jehú gat Asarja, 39 Asarja gat Helez, Helez gat Eleasa, 40 Eleasa gat
Sísemaí, Sísemaí gat Sallúm, 41 Sallúm gat Jekamja og Jekamja gat
Elísama.
42 Og synir Kalebs, bróður Jerahmeels voru: Mesa, frumgetinn son
hans — hann var faðir Sífs —, svo og synir Maresa, föður Hebrons. 43 Og
synir Hebrons voru: Kóra, Tappúa, Rekem og Sema. 44 Og Sema gat
Raham, föður Jorkeams, og Rekem gat Sammaí. 45 En sonur Sammaí
var Maon, og Maon var faðir að Bet-Zúr. 46 Og Efa, hjákona Kalebs,
ól Haran, Móza og Gases, en Haran gat Gases. 47 Og synir Jehdaí
voru: Regem, Jótam, Gesan, Pelet, Efa og Saaf. 48 Maaka, kjákona
Kalebs, ól Seber og Tírkana. 49 Og enn ól hún Saaf, föður Madmanna,
Sefa, föður Makbena og föður Gibea, en dóttir Kalebs var Aksa.
50 Þessir voru synir Kalebs: Synir Húrs, frumgetins sonar Efrötu,

---

4: 1 Mós. 38, 29. 30. **5:** 1 Mós. 46, 12. **7:** Jós. 7, 1. **9:** Rut 4, 19 n. 1 Kron. 2, 18. **13:** 1 Sam. 16, 6 n. **15:** 1 Sam. 17, 12. 14. **16:** 2 Sam. 2, 18. **17:** 2 Sam. 17, 25. **20:** 2 Mós. 31, 2. **22:** Dóm. 10, 3. 4. **23:** 4 Mós. 32, 41. **31:** v. 34. **42:** v. 9. **49:** Jós. 15, 16.

voru: Sóbal, faðir að Kirjat-Jearím, 51 Salma, faðir að Betlehem,
Haref, faðir að Bet-Gader. 52 Og Sóbal, faðir að Kirjat-Jearím, átti
fyrir sonu: Haróe, hálft Menúhót 53 og ættirnar frá Kirjat-Jearím, svo
og Jítríta, Pútíta, Súmatíta og Mísraíta. Frá þeim eru komnir Zóre-
atítar og Estaólítar. 54 Synir Salma voru: Betlehem og Netófatítar, Atarót,
Bet-Jóab og helmingur Manatíta, það er Zóreíta, 55 og ættir fræðimann-
anna, er búa í Jabez, Tíreatítar, Símeatítar og Súkatítar. Þetta eru
Kínítar, er komnir eru frá Hammat, föður Rekabs-ættar.

Niðjar Davíðs.

3 Þessir eru synir Davíðs, er hann eignaðist í Hebron: Ammon,
frumgetningurinn, við Ahínóam frá Jesreel, annar var Daníel, við
Abígail frá Karmel; 2 hinn þriðji Absalóm, sonur Maöku, dóttur Talmaí
konungs í Gesúr; hinn fjórði Adónía, sonur Haggítar; 3 hinn fimti Sef-
atja, við Abítal; hinn sétti Jitream, við Eglu, konu sinni. 4 Sex fæddust
honum í Hebron; þar ríkti hann sjö ár og sex mánuði, en í Jerúsalem
ríkti hann þrátíu og þrjú ár. 5 Og þessa eignaðist hann í Jerúsalem:
Símea, Sóbab, Natan og Salómó — fjóra alls — við Batsúa Ammíels-
dóttur, 6 enn fremur Jíbhar, Elísama, Elífelet, 7 Nóga, Nefeg, Jafía,
8 Elísama, Eljada, Elífelet — níu alls. 9 Þetta eru allir synir Davíðs,
að hjákvennasonum eigi meðtöldum. En systir þeirra var Tamar.
10 Og sonur Salómós var Rehabeam, hans son var Abía, hans son
Asa, hans son Jósafat, 11 hans son Jóram, hans son Ahasja, hans son
Jóas, 12 hans son Amazja, hans son Asarja, hans son Jótam, 13 hans
son Akas, hans son Hiskía, hans son Manasse, 14 hans son Amón, hans
son Jósía. 15 Og synir Jósía voru: Jóhanan, frumgetningurinn, annar
Jójakím, þriðji Zedekía, fjórði Sallúm. 16 Og synir Jójakíms: Jekonja,
sonur hans; hans son var Zedekía. 17 Og synir Jekonja, hins herleidda,
voru: Sealtíel, sonur hans, 18 Malkíram, Pedaja, Seneazzar, Jekamja,
Hósama og Nedabja. 19 Synir Pedaja voru: Serúbabel og Símeí, og
synir Serúbabels: Mesúllam og Hananja; systir þeirra var Selómít.
20 Og enn fremur Hasúba, Óhel, Berekía, Hasadja, Júsab-Hesed — fimm
alls. 21 Synir Hananja voru: Pelatja og Jesaja, synir Refaja, synir
Arnans, synir Óbadía, synir Sekanja. 22 Synir Sekanja voru: Semaja,
og synir Semaja: Hattúa, Jígeal, Baría, Nearja og Safat — sex alls.
23 Synir Nearja voru: Eljóenaí, Hiskía, Asríkam — þrír alls. 24 En
synir Eljóenaí voru: Hódavja, Eljasíb, Pelaja, Akkúb, Jóhanan, Delaja,
Ananí — sjö alls.

Kynkvísl Júda.

4 Synir Júda voru: Perez, Hezron, Karmí, Húr og Sóbal. 2 En
Reaja, sonur Sóbals, gat Jahat, Jahat gat Ahúmaí og Lahad. Þetta
eru ættir Zóreatíta. 3 Og þessir voru synir Etams: Jesreel, Jisma, Jíd-
bas, en systir þeirra hét Hazelelpóní. 4 Enn fremur Penúel, faðir Ged-
órs, og Eser, faðir Húsa. Þetta eru synir Húrs, frumburðar Efrata,
föður að Betlehem. 5 En Ashúr, faðir að Tekóa, átti tvær konur, Heleu
og Naeru. 6 Og Naera ól honum Ahússam, Hefer, Temní og Ahastaríta.
Þetta eru synir Naeru. 7 Og synir Heleu voru: Zeret, Jízehar og Etnam.
8 En Kóz gat Anúb, Zóbeba og ættir Aharhels, sonar Harúms. 9 En
Jaebez var fyrir bræðrum sínum, og móðir hans nefndi hann Jaebez

---

52: kap. 4, 2. 55: Dóm. 1, 16. Jer. 35, 2 n. — 3, 1: 2 Sam. 3, 2 n. 5: 2 Sam. 5,
14 n. 12, 24. 9: 2 Sam. 13, 1. 10: 1 Kong. 11, 43. — 4, 1: 1 Mós. 46, 12. 1 Kron.
2, 7. 2: kap. 2, 52 n. 4: kap. 2, 51. 5: kap. 2, 24.

og mælti: Eg hefi alið hann með harmkvælum. 10 Og Jaebez ákallaði
Guð Ísraels og mælti: Ef þú blessar mig og eykur landi við mig og ef
hönd þín er með mér, og ef þú bægir ógæfunni frá mér, svo að engin
harmkvæli komi yfir mig . . . . . Og Guð veitti honum það, sem hann
bað um. 11 En Kelúb, bróðir Súha, gat Mehír; hann er faðir Estóns.
12 En Estón gat Bet-Rafa, Pasea og Tehinna, föður að borg Nahasar;
þetta eru Reka-menn. 13 Og synir Kenas voru: Otníel og Seraja, og
synir Otníels: Hatat. 14 En Meonotaí gat Ofra, og Seraja gat Jóab,
föður að Smiðadal, því að þeir voru smiðir. 15 En synir Kalebs Je-
fúnnesonar voru: Írú, Ela og Naam, og synir Ela . . . . og Kenas.
16 Og synir Jehalelels voru: Síf, Sífa, Tirja og Asareel. 17 Og synir Esra:
Jeter, Mered, Efer og Jalon. Og þessir eru synir Bitju, dóttur Faraós,
er gekk að eiga Mered: hún ól Mirjam, Sammaí og Jísba, föður Este-
móa. 18 En kona hans, er var Gyðingaættar, ól Jered, föður að Gedór,
og Heber, föður að Sókó, og Jekútíel, föður að Sanóa. 19 Og synir
konu Hódía, systur Nahams, voru: faðir Kegílu, Garmíta, Estemóa og
Maakatíta. 20 Og synir Símons voru: Amnon, Rinna, Ben-Hanan og
Tílon, og synir Jíseí: Sóhet og sonur Sóhets.
21 Synir Sela, sonar Júda, voru: Ger, faðir Leka, Laeda, faðir
Maresa, og ættir baðmullarverkmannanna frá Bet-Asbea, 22 enn fremur
Jókím og mennirnir frá Kóseba, Jóas og Saraf, er unnu Móab og
Jasúbí-Lehem. Þetta eru fornar sögur. 23 Þeir voru leirkerasmiðir og
bygðu Netaím og Gedera; hjá konungi, við þjónustu hans, þar bjuggu þeir.

Kynkvísl Símeons.

24 Synir Símeons voru: Nemúel, Jamín, Jaríb, Sera, Sál; 25 hans
sonur var Sallúm, hans son Mibsam, hans son Misma. 26 Og synir
Misma voru: Hammúel, sonur hans, hans son Sakkúr, hans son Símeí.
27 En Símeí átti sextán sonu og sex dætur, en bræður hans áttu eigi
margt barna, og ætt þeirra varð eigi svo fjölmenn sem Júdamenn.
28 En þeir bjuggu í Beerseba, Mólada, Hazar-Súal, 29 Bilha, Ezem,
Tólad, 30 Betúel, Harma, Ziklag, 31 Bet-Markabót, Hazar-Súsím, Bet-
Bíreí og Saaraím. Þetta voru borgir þeirra, þangað til Davíð tók ríki.
32 Og þorp þeirra voru: Etam, Ain, Rimmon, Tóken og Asan — fimm
borgir, 33 og auk þess öll þau þorp, er lágu kring um borgir þessar,
alt til Baal. Þetta voru bústaðir þeirra, og höfðu þeir ættartal fyrir sig.
34 Enn fremur: Mesóbab, Jamlek, Jósa, sonur Amazja, 35 Jóel, Jehú,
sonur Jósíbja, Serajasonar, Asíelssonar, 36 og Eljóenaí, Jaakoba, Jesó-
haja, Asaja, Adíel, Jesímíel og Benaja, 37 Sísa, sonur Sífeí, Allonssonar,
Jedajasonar, Simrísonar, Semajasonar. 38 Þessir, sem hér eru nafn-
greindir, voru höfðingjar í ættum sínum, og hafa ættir þeirra orðið
mjög fjölmennar. 39 Og þeir fóru þaðan, er leið liggur til Gedór, alt
þar til kemur austur fyrir dalinn, til þess að leita haglendis fyrir sauði
sína. 40 Og þeir fundu feitt og gott haglendi, og landrými var þar
mikið, og rólegt var þar og friðsamlegt, því að þeir, er áður höfðu
bygt þar, voru komnir af Kam. 41 Þá komu þeir, sem hér eru nafn-
greindir, á dögum Hiskía Júda-konungs, eyddu tjöldum þeirra og
drápu Meúníta, sem þar voru, og gjöreyddu þeim alt fram á þennan
dag og bjuggu þar eftir þá, því að þar var haglendi fyrir sauði þeirra.
42 Og af þeim Símeonsniðjum fóru fimm hundruð manns til Seir-fjalla,
og voru þeir Pelatja, Nearja, Refaja og Ússíel, synir Jíseí, fyrir þeim.

13: Jós. 15, 17. Dóm. 1, 13. **14:** Nehem. 11, 35. **24:** 4 Mós. 26, 12. **28:** Jós. 19, 2 n. **41:** v. 34 n.

43 Drápu þeir hinar síðustu leifar Amalekíta, og bjuggu þar alt fram á
þennan dag.

Kynkvísl Rúbens.

5 Og synir Rúbens, frumgetnings Ísraels — því að frumgetningurinn
var hann, en er hann hafði flekkað hvílu föður síns, var frum-
getningsrétturinn veittur sonum Jósefs, sonar Ísraels; þó skyldu þeir
eigi teljast frumgetnir í ættartölum. 2 Því að Júda var voldugastur
bræðra sinna, og einn af niðjum hans varð höfðingi, en frumgetnings-
réttinn fékk Jósef —, 3 synir Rúbens, frumgetins sonar Ísraels, voru
Hanok, Pallú, Hezron og Karmí. 4 Synir Jóels voru: Semaja, sonur hans,
hans son var Góg, hans son Símeí, 5 hans son Míka, hans son Reaja,
hans son Baal, 6 hans son Beera, er Tílgat-Pilneser Assýríu-konungur
herleiddi; hann var höfðingi fyrir Rúbensniðjum. 7 Og frændur hans
eftir ættum þeirra, eins og þeir voru skráðir í ættartölum eftir uppruna
þeirra, voru: Hinn fyrsti var Jeíel, þá Sakaría 8 og Bela Asasson, Sema-
sonar, Jóelssonar; hann bjó í Aróer og alt að Nebó og Baal-Meon. 9 Og
gegnt austri bjó hann alt að eyðimörkinni, er liggur í vestur frá Evfrat-
fljóti, því að þeir áttu hjarðir miklar í Gíleað-landi. 10 En á dögum
Sáls áttu þeir í ófriði við Hagríta, og er Hagrítar voru fallnir fyrir
þeim, settust þeir að í tjöldum þeirra, er voru með allri austurhlið
Gíleaðs.

Kynkvísl Gaðs. Kynkvíslirnar austan Jórdanar í ófriði við Hagríta.

11 En niðjar Gaðs bjuggu andspænis þeim í Basanlandi, alt til
Salka. 12 Var Jóel helztur þeirra, þá Safam og Jaenaí og Safat í Basan.
13 Og frændur þeirra eftir ættum þeirra voru: Míkael, Mesúllam, Seba,
Jóraí, Jaekan, Sía og Eber, sjö alls. 14 Þessir eru synir Abíhaíls, Húrí-
sonar, Jaróasonar, Gíleaðssonar, Míkaelssonar, Jesísaísonar, Jahdósonar,
Bússonar. 15 Var Ahí Abdíelsson, Gúnísonar, ætthöfðingi þeirra. 16 Og
þeir bjuggu í Gíleað, í Basan og þorpunum umhverfis, og í öllum beiti-
löndum Sarons, svo langt sem þau náðu. 17 Þessir allir voru skráðir
á dögum Jótams Júda-konungs og á dögum Jeróbóams Ísraels-konungs.
18 Rúbensniðjar, Gaðsniðjar og hálf kynkvísl Manasse, þeir er hraustir
menn voru, báru skjöld og sverð, bentu boga og kunnu að hernaði,
fjörutíu og fjögur þúsund, sjö hundruð og sextíu herfærir menn, 19 áttu
í ófriði við Hagríta og við Jetúr, Nafís og Nódab. 20 Og þeir fengu
liðveizlu gegn þeim, og Hagrítar og allir bandamenn þeirra gáfust þeim
á vald. Því að meðan á bardaganum stóð, höfðu þeir hrópað til Guðs
um hjálp, og bænheyrði hann þá, af því að þeir treystu honum. 21 Höfðu
þeir burt með sér að herfangi hjarðir þeirra, fimtíu þúsund úlfalda,
tvö hundruð og fimtíu þúsund sauði, tvö þúsund asna og hundrað
þúsund manns. 22 Því að margir voru þeir, er voru lagðir sverði í
gegnum og féllu, því að ófriðurinn var háður að Guðs ráði. Bjuggu
þeir þar eftir þá fram til herleiðingar.

Hálf kynkvísl Manasse.

23 Og þeir, er tilheyrðu hálfri Manasse-kynkvísl, bjuggu í landinu
frá Basan til Baal-Hermon og til Seír og Hermon-fjalls. Voru þeir
fjölmennir 24 og voru þessir ætthöfðingjar þeirra: Efer, Jíseí, Elíel,

---

5. 1: 1 Mós. 35, 22; 49, 4; 48, 5. 6. **2:** 1 Mós. 49, 8—10. **8:** 2 Mós. 6, 14. 4. Mós. 26, 5. 6. **8:** Jós. 13, 15. 16. **17:** 2 Kong. 15, 7; 14, 23. **19:** 1 Mós. 25, 15.

Asríel, Jeremía, Hódavja og Jahdíel; voru þeir kappar miklir og nafn-
kunnir menn, höfðingjar í ættum sínum. 25 En er þeir sýndu ótrú-
mensku Guði feðra sinna, og tóku fram hjá með guðum þjóðflokka
þeirra, er fyrir voru í landinu, en Guð hafði eytt fyrir þeim, 26 þá æsti
Guð Ísraels reiði Púls Assýríu-konungs og reiði Tílgat-Pilnesers, Assýríu-
konungs, og herleiddi hann Rúbensniðja, Gaðsniðja og hálfa kynkvísl
Manasse og flutti þá til Hala, Habór, Hara og Gósan-fljóts, og er svo
enn í dag.

Kynkvísl Leví.

6 Synir Leví voru: Gerson, Kahat og Merarí. 2 Og synir Kahats:
Amram, Jízehar, Hebron og Ússíel. 3 Og synir Amrams: Aron, Móse
og Mirjam. Og synir Arons: Nadab, Abíhú, Eleasar og Ítamar. 4 Ele-
asar gat Pínehas, Pínehas gat Abísúa, 5 Abísúa gat Búkkí, Búkkí gat
Ússí, 6 Ússí gat Serahja, Serahja gat Merajót, 7 Merajót gat Amarja,
Amarja gat Ahítúb, 8 Ahítúb gat Zadók, Zadók gat Akímaaz, 9 Akímaaz,
gat Asarja, Asarja gat Jóhanan, 10 Jóhanan gat Asarja, hann sem var
prestur í musterinu, er Salómó bygði í Jerúsalem. 11 En Asarja gat
Amarja, Amarja gat Ahítúb, 12 Ahítúb gat Zadók, Zadók gat Sallúm,
13 Sallúm gat Hilkía, Hilkía gat Asarja, 14 Asarja gat Seraja, Seraja gat
Józadak. 15 En Józadak fór burt, þegar Jahve lét Nebúkadnezar her-
leiða Júdamenn og Jerúsalem-búa.

16 Synir Leví voru: Gersom, Kahat og Merarí. 17 Og þessi eru nöfn
á sonum Gersoms: Líbní og Símeí. 18 Og synir Kahats voru: Amram,
Jízehar, Hebron og Ússíel. 19 Synir Merarí: Mahelí og Músí. Og þessar
eru ættir Levíta eftir ættfeðrum þeirra: 20 Frá Gersom eru komnir:
Líbní, sonur hans, hans son Jahat, hans son Simma, 21 hans son Jóa,
hans son Íddó, hans son Sera, hans son Jeatraí. 22 Synir Kahats voru:
Ammínadab, sonur hans, hans son Kóra, hans son Assír, 23 hans son
Elkana, hans son Ebjasaf, hans son Assír, 24 hans son Tahat, hans son
Úríel, hans son Ússía, hans son Sál. 25 Og synir Elkana: Amasaí og
Ahímót, 26 hans sonur Elkana, hans son Zófaí, hans son Nahat, 27 hans
son Elíab, hans son Jeróham, hans son Elkana, 28 Og synir Samúels
voru: Jóel, frumgetningurinn, og hinn annar Abía. 29 Synir Merarí
voru: Mahelí, hans son var Líbní, hans son Símeí, hans son Ússa,
30 hans son Símea, hans son Haggía, hans son Asaja.

31 Og þessir eru þeir, er Davíð skipaði til söngs í húsi Jahve, er
örkin hafði fundið hæli; 32 þjónuðu þeir við sönginn fyrir dyrum sam-
fundatjalds-búðarinnar, unz Salómó reisti musteri Jahve í Jerúsalem,
og gegndu þeir þjónustu sinni eftir reglum þeim, er fyrir þá voru lagð-
ar. 33 Og þessir eru þeir, er þjónustu þessari gegndu og synir þeirra:
Af sonum Kahatíta: Heman, söngvarinn, Jóelsson, Samúelssonar, 34 Elk-
anasonar, Jeróhamssonar, Elíelssonar, Tóasonar, 35 Zúfssonar, Elkana-
sonar, Mahatssonar, Amasaísonar, 36 Elkanasonar, Jóelssonar, Asarjason-
ar, Zefaníasonar, 37 Tahatssonar, Assírssonar, Ebjasafssonar, Kórasonar,
38 Jízeharssonar, Kahatssonar, Levísonar, Ísraelssonar.

39 Og bróðir hans var Asaf, er stóð honum til hægri handar, Asaf
Berekíason, Símeasonar, 40 Míkaelssonar, Baasejasonar, Malkíasonar,
41 Etnísonar, Serasonar, Adajasonar, 42 Etanssonar, Simmasonar, Simmeí-
sonar, 43 Jahatssonar, Gersomssonar, Levísonar.

25: 2 Mós. 34, 15. 16. **26:** 2 Kong. 15, 19; 17, 6. — 6, 1: 1 Mós. 46, 11. 2 Mós. 6, 16. **3:** 2 Mós. 6, 20. **8:** 2 Sam. 8, 17; 15, 27. **10:** 2 Kron. 26, 17 n. **13:** 2 Kong. 22, 4. **15:** 2 Kong. 25, 11. **17:** 2 Mós. 6, 17. **18:** kap. 23, 12. **19:** kap. 23, 21. **39:** kap. 15, 17.

44 Og bræður þeirra, synir Merarí, stóðu til vinstri handar: Etan
Kísíson, Abdísonar, Mallúkssonar, 45 Hasabjasonar, Amazjasonar, Hilkía-
sonar, 46 Amsísonar, Banísonar, Semerssonar, 47 Mahelísonar, Músísonar,
Merarísonar, Levísonar.
48 Og bræður þeirra, Levítarnir, voru settir yfir alla þjónustuna
við musterisbústað Guðs. 49 En Aron og synir hans fórnuðu á brenni-
fórnaraltarinu og reykelsisaltarinu og önnuðust öll störf í hinu allra-
helgasta og að friðþægja fyrir Ísrael — að öllu leyti eins og Móse,
þjónn Guðs, hafði fyrirskipað. 50 Og þessir eru synir Arons: Eleasar,
sonur hans, hans son Pínehas, hans son Abísúa, 51 hans son Búkkí,
hans son Ússí, hans son Serahja, 52 hans son Merajót, hans son Amarja,
hans son Ahítúb, 53 hans son Zadók, hans son Akímaaz.

Borgir Levíta.

54 Og þetta eru bústaðir þeirra, taldir eftir tjaldbúðum í héraði
þeirra: Niðjum Arons, ætt Kahatíta, — því að fyrsti hluturinn hlotnaðist
þeim — 55 gáfu þeir Hebron í Júdalandi og beitilandið umhverfis hana.
56 En akurland borgarinnar og þorpin, er að henni lágu, gáfu þeir
Kaleb Jefúnnesyni. 57 En sonum Arons gáfu þeir griðastaðinn Hebron,
enn fremur Líbna og beitilandið, er að henni lá, Jattír og Estemóa og
beitilandið, er að henni lá, 58 Hólon og beitilandið, er að henni lá,
Debír og beitilandið, er að henni lá, 59 Asan og beitilandið, er að henni
lá, og Bet-Semes og beitilandið, er að henni lá.
60 Og frá Benjamínsættkvísl: Geba og beitilandið, er að henni lá,
Allemet og beitilandið, er að henni lá, og Anatót og beitilandið, er að
henni lá. Alls voru borgir þeirra þrettán, og beitilöndin, er að þeim
lágu. 61 En aðrir synir Kahats fengu tíu borgir eftir hlutkesti frá ætt-
um Efraímskynkvíslar og Danskynkvíslar og frá hálfri Manassekynkvísl.
62 En synir Gersoms fengu þrettán borgir eftir ættum þeirra frá Íssak-
arskynkvísl, Asserskynkvísl, Naftalíkynkvísl og frá Manassekynkvísl í
Basan. 63 Synir Merarí fengu eftir hlutkesti tólf borgir eftir ættum
þeirra, frá Rúbenskynkvísl, Gaðskynkvísl og frá Sebúlonskynkvísl.
64 Þannig gáfu Ísraelsmenn Levítum borgirnar og beitilöndin, er að
þeim lágu, 65 og þeir gáfu eftir hlutkesti frá kynkvísl Júdasona, frá
kynkvísl Símeonssona og frá kynkvísl Benjamínssona þessar borgir,
sem þeir nafngreindu.
66 Og að því er snertir ættir þeirra Kahatssona, þá fengu þeir
borgir þær, er þeim hlotnuðust, frá Efraímskynkvísl. 67 Og þeir gáfu
þeim griðastaðinn Sikem og beitilandið, er að henni lá, á Efraím-fjöll-
um, enn fremur Geser og beitilandið, er að henni lá, 68 Jokmeam og
beitilandið, er að henni lá, Bet-Hóron og beitilandið, er að henni lá,
69 Ajalon og beitilandið, er að henni lá, og Gat-Rimmon og beitilandið,
er að henni lá. 70 Og frá hálfri Manassekynkvísl: Aner og beitilandið,
er að henni lá, og Jíbleam og beitilandið, er að henni lá — fyrir ættir
hinna Kahatssona.
71 Synir Gersoms fengu frá ætt hálfrar Manassekynkvíslar: Gólan
í Basan og beitilandið, er að henni lá, og Astarót og beitilandið, er
að henni lá. 72 Og frá Íssakarskynkvísl: Kedes og beitilandið, er að
henni lá, Dabrat og beitilandið, er að henni lá, 73 Ramót og beitilandið,
er að henni lá, og Anem og beitilandið, er að henni lá. 74 Og frá Ass-
erskynkvísl: Masal og beitilandið, er að henni lá, Abdón og beitilandið,
er að henni lá, 75 Húkok og beitilandið, er að henni lá, og Rehób og

50: v. 3 n. **54:** Jós. 21, 10 n. **57:** Jós. 21, 13 n. **65:** v. 57—60. **67:** Jós. 21, 21 n.
71: Jós. 21, 27 n.

beitilandið, er að henni lá. 76 Og frá Naftalíkynkvísl: Kedes í Galíl og
beitilandið, er að henni lá, Hammót og beitilandið, er að henni lá, og
Kirjataím og beitilandið, er að henni lá.
77 Þeir synir Merarí, er enn voru eftir, fengu frá Sebúlonskynkvísl:
Rimmónó og beitilandið, er að henni lá, og Tabór og beitilandið, er að
henni lá. 78 Og hinumegin Jórdanar, gegnt Jeríkó, fyrir austan Jórdan,
fengu þeir frá Rúbenskynkvísl: Bezer í eyðimörkinni og beitilandið, er
að henni lá, Jahza og beitilandið, er að henni lá, 79 Kedemót og beiti-
landið, er að henni lá, og Mefaat og beitilandið, er að henni lá. 80 Og
frá Gaðskynkvísl: Ramót í Gíleað og beitilandið, er að henni lá, Ma-
hanaím og beitilandið, er að henni lá, 81 Hesbon og beitilandið, er að
henni lá, og Jaeser og beitilandið, er að henni lá.

Kynkvísl Íssakars.

7 Og synir Íssakars voru: Tóla, Púa, Jasúb og Simron — fjórir
alls. 2 Og synir Tóla: Ússí, Refaja, Jeríel, Jahemaí, Jíbsam og
Samúel; voru þeir höfðingjar í ættum sínum í Tóla, kappar miklir í
ættum sínum; voru þeir á dögum Davíðs tuttugu og tvö þúsund og sex
hundruð að tölu. 3 Synir Ússí voru: Jísrahja; synir Jísrahja: Míkael,
Óbadía, Jóel, Jissía, alls fimm ætthöfðingjar. 4 Og til þeirra töldust
eftir ættum þeirra, eftir frændliði þeirra, hermannasveitir, þrjátíu og
sex þúsund manns, því að þeir áttu margar konur og börn. 5 Og
frændur þeirra, allar ættir Íssakars, voru kappar miklir; töldust þeir
alls að vera áttatíu og sjö þúsundir.

Kynkvísl Benjamíns.

6 Synir Benjamíns voru: Bela, Beker, Jedíael — þrír alls. 7 Og
synir Bela: Esbón, Ússí, Ússíel, Jerímót og Írí, fimm alls; voru þeir
ætthöfðingjar og kappar miklir, og töldust þeir að vera tuttugu og tvö
þúsund þrjátíu og fjórir. 8 Og synir Bekers: Semíra, Jóas, Elíeser,
Eljóenaí, Omrí, Jeremót, Abía, Anatót og Alemet; allir þessir voru synir
Bekers. 9 Og þeir töldust eftir ættum sínum, ætthöfðingjum sínum, er
voru kappar miklir, tuttugu þúsund og tvö hundruð. 10 Og synir Jedí-
aels: Bílhan, og synir Bílhans: Jeús, Benjamín, Ehúð, Kenaana, Setan,
Tarsis og Ahísahar. 11 Allir þessir voru synir Jedíaels, ætthöfðingjar,
kappar miklir, seytján þúsund og tvö hundruð vígra manna. 12 Og
Súppím og Húppím voru synir Írs, en Húsím . . . . synir Akers.

Kynkvísl Naftalí.

13 Synir Naftalí: Jahzíel, Gúní, Jezer og Sallúm, synir Bílu.

Kynkvísl Manasse.

14 Synir Manasse voru: Asríel, er kona hans ól; hin sýrlenzka
hjákona hans ól Makír, föður Gíleaðs. 15 Og Makír tók konu handa
Húppím og Súppím, en systir hans hét Maaka. Hinn annar hét Zelóf-
hað og Zelófhað átti dætur. 16 Og Maaka, kona Makírs, ól son og
nefndi hann Peres. En bróðir hans hét Seres, og synir hans voru
Úlam og Rekem. 17 Og synir Úlams: Bedan. Þessir eru synir Gíleaðs
Makírssonar, Manassesonar. 18 En Hammóleket systir hans ól Íshód,

---

77: Jós. 21, 34 n. — **7, 1:** 1 Mós. 46, 13. **6:** 1 Mós. 46, 21. 1 Kron. 8, 1, **14:** 4
Mós. 26, 29. 31. **15:** 4 Mós. 27, 1. Jós. 17, 3. **17:** 1 Sam. 12, 11.

Abíeser og Mahela. [19] Og synir Semída voru: Ahjan, Sekem, Líkhí og
Aníam.

Kynkvísl Efraíms.

[20] Og synir Efraíms voru: Sútela, hans son var Bered, hans son
Tahat, hans son Eleada, hans son Tahat, [21] hans son Sóbad, hans son
Sútela, Eser og Elead, en Gat-menn, þeir er fæddir voru í landinu,
drápu þá, er þeir fóru til þess að ræna hjörðum þeirra. [22] Þá harmaði
Efraím faðir þeirra lengi, og bræður hans komu til þess að hugga
hann. [23] Og hann gekk inn til konu sinnar og hún varð þunguð og ól
son, og nefndi hann hann Bería, því að ógæfu hafði aðborið í húsi
hans. [24] En dóttir hans var Seera; hún bygði neðri og efri Bet-Hóron
og Ússen-Seera. [25] Og sonur hans var Refa og Resef; hans son var
Tela, hans son Tahan, [26] hans son Laedan, hans son Ammíhúd, hans
son Elísama, [27] hans son Nún, hans son Jósúa. [28] Og óðal þeirra og
bústaðir voru: Betel og þorpin umhverfis, austur að Naaran og vestur
að Geser og þorpunum umhverfis; enn fremur Sikem og þorpin umhverfis
til Aja og þorpanna umhverfis. [29] Og í höndum Manassesona voru: Bet-
Sean og þorpin umhverfis, Taana og þorpin umhverfis, Megiddó og
þorpin umhverfis, Dór og þorpin umhverfis. Þar bjuggu synir Jósefs,
sonar Ísraels.

Kynkvísl Assers.

[30] Synir Assers voru: Jímna, Jísva, Jísví og Bería og systir þeirra
var Seera. [31] Og synir Bería: Heber og Malkíel, hann er faðir Birsaíts.
[32] En Heber gat Jaflet, Semer, Hótam og Súu, systur þeirra. [33] Og synir
Jaflets: Pasak, Bímehal og Asvat; þessir voru synir Jaflets. [34] Og synir
Semers: Ahí, Róhga, Húbba og Aram. [35] Og synir Helems bróður hans:
Zófa, Jímna, Seles og Amal. [36] Synir Zófa voru: Súa, Harnefer, Súal,
Berí, Jímra, [37] Bezer, Hód, Samma, Silsa, Jítran og Beera. [38] Og synir
Jeters: Jefúnne, Pispa og Ara. [39] Og synir Úlla: Ara, Hanníel og Rizja.
[40] Allir þessir voru synir Assers, ætthöfðingjar, frábærir kappar, höfð-
ingjar meðal þjóðhöfðingja. Töldust þeir, er skráðir voru til herþjón-
ustu, tuttugu og sex þúsundir manns.

Annað ættartal Benjamíns-kynkvíslar. Ætt Sáls.

8 Og Benjamín gat Bela, frumgetning sinn, annan Asbel, þriðja
Ahra, [2] fjórða Nóha, fimta Rafa. [3] Og Bela átti að sonum: Addar,
Gera, Abíhúd, [4] Abísúa, Naaman, Ahóa, [5] Gera, Sefúfan og Húram. [6] Og
þessir voru synir Ehúðs — þessir voru ætthöfðingjar Geba-búa, og þeir
herleiddu þá til Manahat, [7] og Naaman, Ahía og Gera, hann herleiddi
þá — og hann gat Ússa og Ahíhúd. [8] En Saharaím gat í Móabslandi,
er hann hafði rekið þær frá sér, Húsím og Baöru konur sínar — [9] þá
gat hann við Hódes konu sinni: Jóbab, Zíbja, Mesa, Malkam, [10] Jeúz,
Sokja og Mirma. Þessir voru synir hans, ætthöfðingjar. [11] Og við
Húsím gat hann Abítúb og Elpaal. [12] Og synir Elpaals voru: Eber,
Míseam og Semer. Hann bygði Ónó og Lód og þorpin umhverfis.
[13] Og Bería og Sema — þeir voru ætthöfðingjar Ajalonbúa; þeir
ráku burt íbúana í Gat — [14] og Elpaal bróðir hans og Sasak og Jer-
emót. [15] Og Sebadja, Arad, Eder, [16] Míkael, Jispa og Jóha voru synir
Bería. [17] Og Sebadja, Mesúllam, Hiskí, Heber, [18] Jísmeraí, Jíslía og Jóbab

---

20: 4 Mós. 26, 35. **26:** 4 Mós. 1, 10. **28:** Jós. 16, 1 n. **30:** 1 Mós. 46, 17. — **8, 1:** 1 Mós. 46, 21. 4 Mós. 26, 38. 1 Kron. 7, 6 n. **12:** Nehem. 11, 35.

voru synir Elpaals. 19 Og Jakím, Síkrí, Sabdí, 20 Elíenaí, Zilletaí, Elíel,
21 Adaja, Beraja og Simrat voru synir Símeí. 22 Og Jíspan, Eber, Elíel,
23 Abdón, Síkrí, Hanan, 24 Hananja, Elam, Antótía, 25 Jífdeja og Penúel
voru synir Sasaks. 26 Og Samseraí, Seharja, Atalja, 27 Jaaresja, Elía og
Síkrí voru synir Jeróhams. 28 Þessir voru ætthöfðingjar í ættum sín-
um, höfðingjar. Þeir bjuggu í Jerúsalem.
29 Og í Gíbeon bjuggu: Jegúel, faðir að Gíbeon, og kona hans hét
Maaka. 30 Frumgetinn sonur hans var Abdón, þá Zúr, Kís, Baal, Ner,
Nadab, 31 Gedór, Ahjó og Seker. 32 En Míklót gat Símea. Einnig þeir
bjuggu andspænis bræðrum sínum, hjá bræðrum sínum í Jerúsalem.
33 Og Ner gat Kís, og Kís gat Sál, og Sál gat Jónatan, Malkísúa,
Abínadab og Esbaal. 34 Og sonur Jónatans var Meríbaal, og Meríbaal
gat Míka. 35 Og synir Míka voru: Píton, Melek, Tarea og Akas. 36 En
Akas gat Jóadda, Jóadda gat Alemet, Asmavet og Simrí. Simrí gat
Móza, 37 Móza gat Bínea, hans son var Rafa, hans son Eleasa, hans son
Azel. 38 En Azel átti sex sonu; þeir hétu: Asríkam, Bokrú, Ísmael,
Searja, Óbadía og Hanan. Allir þessir voru synir Azels. 39 Og synir
Eseks bróður hans voru: Úlam, frumgetningurinn, annar Jeús, þriðji
Elífelet. 40 Og synir Úlams voru kappar miklir, bogmenn góðir og
áttu marga sonu og sonasonu, hundrað og fimtíu alls. Allir þessir
heyra til Benjamínssona.

Jerúsalem-búar. Störf Levíta. Gíbeon-búar og ætt Sáls.

9 En allir Ísraelsmenn voru skráðir í ættartölur; eru þeir ritaðir í
bók Ísraels-konunga. Og Júdamenn voru herleiddir til Babel sakir
ótrúmensku þeirra. 2 En hinir fyrri íbúar, er voru í landeign þeirra
og borgum, voru Ísraelsmenn, prestarnir, Levítarnir og musterisþjónarnir.
3 Og í Jerúsalem bjuggu menn af Júdasonum, Benjamínssonum,
Efraímssonum og Manassesonum: 4 Útaí Ammíhúdsson, Omrísonar, Imrí-
sonar, Banísonar, er var af niðjum Perez, sonar Júda. 5 Og af Sílón-
ítum: Asaja, frumgetningurinn og synir hans. 6 Og af niðjum Sera:
Jegúel . . . . og bræður þeirra, sex hundruð og níutíu alls.
7 Og af Benjamínítum: Sallúm Mesúllamsson, Hódavjasonar, Hassen-
úasonar, 8 enn fremur Jíbneja Jeróhamsson, Ela Ússíson, Míkrísonar,
Mesúllam Sefatjason, Regúelssonar, Jíbnejasonar, 9 og bræður þeirra eftir
ættum þeirra, níu hundruð fimtíu og sex alls. Allir þessir menn voru
ætthöfðingjar í ættum sínum.
10 Og af prestunum: Jedaja, Jójaríb, Jakín 11 og Asarja Hilkíason,
Mesúllamssonar, Zadókssonar, Merajótssonar, Ahítúbssonar, höfuðsmaður
yfir musteri Guðs. 12 Enn fremur Adaja Jeróhamsson, Pashúrssonar,
Malkíasonar, og Maesí Adíelsson, Jahserasonar, Mesúllamssonar, Mesill-
emítssonar, Immerssonar. 13 Og bræður þeirra, ætthöfðingjar, voru
alls eitt þúsund, sjö hundruð og sextíu, dugandi menn til þess að gegna
þjónustu við musteri Guðs.
14 Og af Levítunum: Semaja Hassúbsson, Asríkamssonar, Hasabja-
sonar, af Merarí-niðjum. 15 Enn fremur Bakbakkar, Heres, Galal, Matt-
anja Míkason, Síkrísonar, Asafssonar, 16 og Óbadía Semajason, Galals-
sonar, Jedútúnssonar og Berekía Asason, Elkanasonar, er bjó í þorp-
um Netófatíta.
17 Og hliðverðirnir: Sallúm, Akkúb, Talmon og Ahíman og bræður
þeirra. Var Sallúm æðstur 18 og gætir hann enn konungshliðsins gegnt
austri. Þetta eru hliðverðirnir í hóp Levíta. 19 En Sallúm Kóreson,
Ebjasafssonar, Kórasonar, og bræður hans, er voru af ætt hans, Kóra-

29: kap. 9, 35. — **9, 3:** Nehem. 11, 3 n. **4:** kap. 2, 4.

ítarnir, höfðu þjónustu á hendi, þar sem þeir gættu þröskulda tjaldsins;
höfðu feður þeirra gætt dyranna í herbúðum Jahve, [20] og var Pínehas
Eleasarsson forðum höfðingi þeirra; Jahve sé með honum! [21] En Sakaría
Meselemjason gætti dyra samfundatjalds-búðarinnar. [22] Alls voru þessir,
er teknir voru til þess að vera dyraverðir, tvö hundruð og tólf; voru
þeir skráðir í ættartölur í þorpum sínum; höfðu þeir Davíð og Samúel,
sjáarinn, skipað þá í embætti þeirra; [23] voru þeir og synir þeirra við
hliðin á húsi Jahve, tjaldbúðinni, til þess að gæta þeirra. [24] Stóðu
hliðverðirnir gegnt hinum fjórum áttum, gegnt austri, vestri, norðri og
suðri. [25] En bræður þeirra, er bjuggu í þorpum sínum, áttu að koma
inn við og við, sjö daga í senn, til þess að aðstoða þá, [26] því að þeir,
fjórir yfirhliðverðirnir, höfðu stöðugt starf á hendi. Þetta eru Levítarnir.
Þeir höfðu og umsjón með herbergjum og fjársjóðum Guðs húss,
[27] og héldu til um nætur umhverfis musteri Guðs, því að þeir áttu að
halda vörð, og á hverjum morgni áttu þeir að ljúka upp. [28] Og nokkurir
þeirra áttu að sjá um þjónustu-áhöldin; skyldu þeir telja þau, er þeir
báru þau út og inn. [29] Og nokkurir skyldu sjá um áhöldin, og það öll
hin helgu áhöld, og hveitimjölið, vínið og olíuna, reykelsið og krydd-
jurtirnar, [30] og nokkurir af sonum prestanna skyldu gjöra smyrsl af
kryddjurtunum, [31] en Mattitja, einum af Levítum, frumgetningi Sallúms
Kóraíta, var falinn pönnubaksturinn. [32] Og nokkurir af Kahatítum,
bræðrum þeirra, skyldu sjá um raðsettu brauðin*, og leggja þau fram á
hverjum hvíldardegi.
[33] Og þessir eru söngvararnir, ætthöfðingjar Levíta; þeir búa í
herbergjunum, lausir við önnur störf, því að þeir hafa starfs að gæta
dag og nótt. [34] Þessir eru ætthöfðingjar Levíta eftir ættum þeirra —
höfðingjar. Þeir bjuggu í Jerúsalem.
[35] Og í Gíbeon bjuggu: Jeíel, faðir að Gíbeon, og kona hans hét
Maaka. [36] Og frumgetinn sonur hans var Abdón, þá Zúr, Kís, Baal,
Ner, Nadab, [37] Gedór, Ahjó, Sakaría og Miklót. [38] En Miklót gat Síme-
am. Einnig þeir bjuggu andspænis bræðrum sínum, hjá bræðrum sín-
um í Jerúsalem.
[39] Og Ner gat Kís og Kís gat Sál, og Sál gat Jónatan, Malkísúa,
Abínadab og Esbaal. [40] Og sonur Jónatans var Meríbaal, og Meríbaal
gat Míka. [41] Og synir Míka voru: Píton, Melek, Tahrea og Akas. [42] En
Akas gat Jaera, Jaera gat Alemet, Asmavet og Simrí, en Simrí gat Móza,
[43] Móza gat Bínea. Hans son var Refaja, hans son Eleasa, hans son
Azel. [44] En Azel átti sex sonu, þeir hétu: Asríkam, Bokrú, Ísmael, Se-
arja, Óbadía, Hanan. Þessir eru synir Azels.

Fall Sáls.

10 En Filistar höfðu lagt til orustu við Ísrael; höfðu Ísraelsmenn
flúið fyrir Filistum og lágu margir fallnir á Gilbóafjalli. [2] Og
Filistar eltu Sál og sonu hans; og Filistar feldu Jónatan, Abínadab og
Malkísúa, sonu Sáls. [3] Var nú gjörð hörð atlaga að Sál og höfðu
bogmenn komið auga á hann; varð hann þá hræddur við bogmennina.
[4] Þá sagði Sál við skjaldsvein sinn: Bregð þú sverði þínu og legg mig
í gegn með því, svo að óumskornir menn þessir komi ekki og fari
háðulega með mig. En skjaldsveinninn vildi ekki gjöra það, því að
hann var mjög hræddur. Þá tók Sál sverðið og lét fallast á það.
[5] Og er skjaldsveinninn sá, að Sál var dauður, þá lét hann og fallast

20: 4 Mós. 25, 7 n. 22: 1 Sam. 9, 9. 11. 1 Kron. 26, 28. 30: 2 Mós. 30, 25. 32:
* Þ. e. skoðunarbrauðin. 3 Mós. 24, 5 n. 35: kap. 8, 29 n. 38: kap. 8, 32 n. —
10, 1: 1 Sam. 31, 1 n.

á sverð sitt og dó. [6] Þannig létu þeir líf sitt: Sál, synir hans þrír og
allir ættmenn hans; létu þeir lífið saman. [7] En er allir Ísraelsmenn,
þeir er á sléttlendinu bjuggu, sáu, að Ísraelsmenn voru flúnir, og Sál
og synir hans fallnir, þá yfirgáfu þeir borgir sínar og lögðu á flótta.
Og Filistar komu og settust að í þeim. [8] Daginn eftir komu Filistar
að ræna valinn; fundu þeir þá Sál og sonu hans þrjá fallna á Gilbóa-
fjalli. [9] Flettu þeir hann klæðum og tóku höfuð hans og herklæði og
gjörðu sendimenn um alt Filistaland, til þess að flytja skurðgoðum
sínum og lýðnum gleðitíðindin. [10] Og þeir lögðu vopn hans í hof guðs
síns, en hauskúpu hans festu þeir upp í hofi Dagóns. [11] En er allir
þeir, er bjuggu í Jabes í Gileað, fréttu alt það, er Filistar höfðu gjört
við Sál, [12] þá tóku sig til allir vopnfærir menn, tóku lík Sáls og lík
sona hans og fluttu þau til Jabes. Síðan jörðuðu þeir bein þeirra
undir eikinni í Jabes og föstuðu í sjö daga.

[13] Þannig lét Sál líf sitt sakir ótrúmensku sinnar við Jahve, sakir
þess að hann eigi varðveitti boð Jahve, og einnig sakir þess, að hann
hafði gengið til frétta við vofu, [14] en við Jahve hafði hann eigi gengið
til frétta. Hann lét hann þess vegna deyja, en konungdóminn hverfa
undir Davíð Ísaíson.

Davíð smurður í Hebron. Jerúsalem unnin.

11 Þá söfnuðust allir Ísraelsmenn til Davíðs í Hebron og sögðu:
Sjá, vér erum hold þitt og bein! [2] Þegar um langa hríð, meðan
Sál var konungur, hefir þú verið fyrir Ísrael, bæði þegar hann lagði
af stað í stríð og þegar hann kom heim; auk þess hefir Jahve, Guð
þinn, við þig sagt: Þú skalt vera hirðir þjóðar minnar Ísraels, og þú
skalt vera höfðingi yfir þjóð minni Ísrael. [3] Þá komu allir öldungar
Ísraels til konungsins í Hebron, og Davíð gjörði við þá sáttmála í
Hebron, frammi fyrir augliti Jahve, og þeir smurðu Davíð til konungs
yfir Ísrael eftir orði Jahve fyrir munn Samúels.

[4] Og Davíð og allur Ísrael fór til Jerúsalem — það er Jebús —
og þar voru Jebúsítar landsbúar. [5] Þá sögðu Jebús-búar við Davíð: Þú
munt eigi komast hér inn! En Davíð tók vígið Zíon, það er Davíðs-
borg. [6] Þá mælti Davíð: Hver sá, er fyrstur vinnur sigur á Jebúsítum,
skal verða höfuðsmaður og herforingi! Gekk þá fyrstur upp Jóab
Zerújuson og varð höfuðsmaður. [7] Því næst settist Davíð að í víginu,
fyrir því nefndu menn það Davíðsborg. [8] Og hann víggirti borgina
alt í kring, frá Milló og alla leið umhverfis, en aðra hluta borgarinnar
hresti Jóab við. [9] Og Davíð efldist meir og meir og Jahve hersveitanna
var með honum.

Kappar Davíðs.

[10] Og þessir eru helztir kappar Davíðs, er öfluglega studdu hann
til konungstignar, ásamt öllum Ísrael, til þess að gjöra hann að kon-
ungi samkvæmt boði Jahve til Ísraels. [11] Og þetta er talan á köppum
Davíðs. Jasóbeam Hakmóníson, höfðingi þeirra þriggja. Hann veifaði
spjóti sínu yfir þrjú hundruð vegnum í einu. [12] Honum næstur er
Eleasar Dódóson, Ahóhíti; hann var meðal kappanna þriggja. [13] Hann
var með Davíð í Pas-Dammím, en Filistar höfðu safnast þar saman
til orustu. En þar var akurspilda, alsprottin byggi. En er fólkið flýði
fyrir Filistum, [14] námu þeir staðar í spildunni miðri, náðu henni og

13: 1 Sam. 13, 13. 14; 15, 23; 28, 8.— **11, 1:** 2 Sam. 5, 1 n. **3:** 1 Sam. 16, 13. **5:**
2 Sam. 5, 6 n. **10:** 2 Sam. 23, 8 n. **12:** kap. 27, 4.

unnu sigur á Filistum; veitti Jahve þannig mikinn sigur. [15] Einu sinni
fóru þrír af höfðingjunum þrjátíu til Davíðs í hamrinum, í Adúllam-
víginu, en her Filista lá í herbúðum í Refaím-dal. [16] Þá var Davíð í
víginu, en varðsveit Filista var þá í Betlehem. [17] Þá þyrsti Davíð og
sagði: Hver vill sækja mér vatn í brunninn í Betlehem, sem er þar
við hliðið? [18] Þá brutust þeir þrír gegnum herbúðir Filista, jusu vatn
úr brunninum í Betlehem, sem er þar við hliðið, tóku það og færðu
Davíð. En Davíð vildi ekki drekka það, heldur dreypti því Jahve til
handa [19] og mælti: Guð minn láti það vera fjarri mér að gjöra slíkt.
Ætti eg að drekka blóð þessara manna, er hættu lífi sínu, því að með
því að hætta lífi sínu sóttu þeir það — og hann vildi ekki drekka
það. Þetta gjörðu kapparnir þrír.

[20] Abísaí, bróðir Jóabs, var fyrir þeim þrjátíu. Hann veifaði spjóti
sínu yfir þrjú hundruð vegnum og var frægur meðal þeirra þrjátíu.
[21] Af þeim þrjátíu var hann í heiðri hafður og var foringi þeirra, en
til jafns við þá þrjá komst hann ekki. [22] Benaja Jójadason, hraust-
menni, frægur fyrir afreksverk sín, var frá Kabzeel. Hann drap báða
sonu Aríels frá Móab. Hann sté ofan í brunn og drap þar ljón einn
dag, er snjóað hafði. [23] Hann drap og egipzkan mann tröllaukinn,
fimm álna háan. Egiptinn hafði spjót í hendi, digurt sem vefjarrif, en
hann fór á móti honum með staf, reif spjótið úr hendi Egiptans, og
drap hann með hans eigin spjóti. [24] Þetta gjörði Benaja Jójadason;
hann var frægur meðal kappanna þrjátíu. [25] Af þeim þrjátíu var hann
í heiðri hafður, en til jafns við þá þrjá komst hann ekki. Davíð setti
hann yfir lífvörð sinn.

[26] Og hraustu kapparnir voru: Asahel, bróðir Jóabs, Elhanan
Dódóson frá Betlehem, [27] Sammót frá Harór, Helez frá Palon, [28] Íra
Íkkesson frá Tekóa, Abieser frá Anatót, [29] Sibbekaí frá Húsa, Ílaí frá
Ahó, [30] Maharaí frá Netófa, Heled Baanason frá Netófa, [31] Íttaí Ríbaí-
son frá Gíbeu í Benjamíns-ættkvísl, Benaja frá Píraton, [32] Húraí frá
Nahale-Gaas, Abíel frá Araba, [33] Asmavet frá Bahúrím, Eljahba frá
Saalbón, [34] Hasem frá Gíson, Jónatan Sageson frá Harar, [35] Ahíam
Sakarsson frá Harar, Elífal Úrsson, [36] Hefer frá Mekera, Ahía frá Palon,
[37] Hezró frá Karmel, Naaraí Esbaíson, [38] Jóel, bróðir Natans, Míbhar
Hagríson, [39] Zelek Ammóníti, Nahraí frá Beerót, skjaldsveinn Jóabs
Zerújusonar, [40] Íra frá Jattír, Gareb frá Jattír, [41] Úría Hetíti, Sabad
Ahlaíson, [42] Adína Sísason, Rúbensniðji, höfðingi Rúbensniðja, og þrjá-
tíu manns með honum, [43] Hanan Maakason og Jósafat frá Meten,
[44] Ússía frá Astera, Sama og Jeíel Hótamssynir frá Aróer, [45] Jedíael
Simríson og Jóha Tízíti, bróðir hans, [46] Elíel frá Mahanaím og Jeríbaí
og Jósavja Elnaamssynir og Jítma Móabíti, [47] Elíel, Óbeð og Jaasíel
frá Mezóbaja.

12 Og þessir eru þeir, er komu til Davíðs til Ziklag, er hann var
landflótta fyrir Sál Kíssyni; voru og þeir meðal kappanna, er
veittu honum vígsgengi. [2] Höfðu þeir boga að vopni og voru leiknir
að slöngva steinum með hægri og vinstri hendi og að skjóta örvum af
boga. Af frændum Sáls, af Benjamínítum: [3] Ahíeser höfuðsmaður og
Jóas, Hassemaasynir frá Gíbeu, Jesíel og Pelet Asmavetssynir, Beraka
og Jehú frá Anatót, [4] Jismaja frá Gíbeon, kappi meðal þeirra þrjátíu
og foringi þeirra þrjátíu; Jeremía, Jehasíel, Jóhanan og Jósabad frá
Gedera; [5] Elúsaí, Jerímót, Bealja, Semarja og Sefatja frá Haríf, [6] Elkana,
Jissía, Asareel, Jóeser og Jasóbeam Kóraítar, [7] Jóela og Sebadja
Jeróhamssynir frá Gedór.

23: 1 Sam. 17, 7. **26:** kap. 27, 7. — **12, 1:** 1 Sam. 27, 6. **2:** Dóm. 20, 16.

8 Af Gadítum gengu kappar miklir, hermenn, búnir til bardaga, er
skjöld báru og spjót, í lið með Davíð í fjallvíginu í eyðimörkinni; voru
þeir ásýndum sem ljón og fráir sem skógargeitur á fjöllum. 9 Var Eser
höfðingi þeirra, annar var Óbadía, þriðji Elíab, 10 fjórði Mismanna,
fimti Jeremía, 11 sjötti Attaí, sjöundi Elíel, 12 áttundi Jóhanan, níundi
Elsabad, 13 tíundi Jeremía, ellefti Makbannaí. 14 Þessir voru af niðjum
Gaðs, og voru þeir hershöfðingjar; var hinn minsti þeirra einn saman
hundrað manna maki, en hinn mesti þúsund. 15 Þessir voru þeir, er
fóru yfir Jórdan í fyrsta mánuðinum, er hún flóði yfir alla bakka, og
stöktu burt öllum dalbyggjum til austurs og vesturs.

16 En nokkurir af Benjamíns- og Júdaniðjum komu til Davíðs í
fjallvígið. 17 Gekk Davíð þá út til þeirra, tók til máls og sagði við þá:
Ef þér komið til mín með friði, til þess að veita mér lið, þá vil eg
fúslega gjöra bandalag við yður, en ef þér komið til að svíkja mig í
hendur óvinum mínum, þótt eg hafi ekkert ilt aðhafst, þá sjái Guð
feðra vorra það og hegni. 18 Þá kom andi yfir Amasaí, höfðingja fyrir
hinum þrjátíu, og mælti hann:

Þínir erum vér, Davíð, og með þér, þú Ísaísonur.
Heill, heill sé þér, og heill liðsmönnum þínum, því að Guð þinn
hjálpar þér.

Tók þá Davíð við þeim og gjörði þá að foringjum fyrir sveit sinni.

19 Af Manasse gengu í lið með Davíð, þá er hann fór með Filist-
um til bardaga við Sál, — þó liðsintu þeir þeim ekki, því að höfð-
ingjar Filista réðu ráðum sínum, sendu hann burt og sögðu: Hann
kynni að ganga í lið með Sál, herra sínum, og gæti það orðið vor
bani — 20 þegar hann kom til Ziklag, þá gengu í lið með honum af
Manasse: Adna, Jósabad, Jedíael, Míkael, Jósabad, Elíhú og Zilletaí,
þúsundhöfðingjar Manasse. 21 Veittu þessir Davíð lið gegn ræningja-
flokkum, því að allir voru þeir kappar miklir, og urðu þeir foringjar í
hernum. 22 Því að dag frá degi komu menn til liðs við Davíð, unz
herinn var mikill orðinn sem guðsher.

Taldir kappar þeir, er tóku Davíð til konungs í Hebron.

23 Og þetta er manntal á höfðingjum þeirra hertýgjaðra manna,
er komu til Davíðs í Hebron, til þess að fá honum í hendur konung-
dóm Sáls eftir boði Jahve: 24 Júdamenn, er skjöld báru og spjót, voru
sex þúsund og átta hundruð herbúinna manna. 25 Af Símeonsniðjum
sjö þúsund og eitt hundrað hraustir hermenn; 26 af Levíniðjum: fjögur
þúsund og sex hundruð; 27 og auk þess Jójada, höfðingi Aronsættar og
þrjú þúsund og sjö hundruð manns með honum, 28 og Zadók, ungur
maður, hinn mesti kappi; voru tuttugu og tveir herforingjar í ætt hans.
29 Af Benjamínsniðjum, frændum Sáls, voru þrjár þúsundir, en alt til
þessa héldu flestir þeirra trúnað við ætt Sáls. 30 Af Efraímsniðjum:
tuttugu þúsundir og átta hundruð kappa, nafnkunnra manna í ættum
sínum. 31 Af hálfri Manasse-kynkvísl: átján þúsundir manna, er nafn-
greindir voru til þess að fara og taka Davíð til konungs. 32 Af Íssak-
arsniðjum, er skyn báru á tíðir og tíma, svo að þeir vissu, hvað Ísrael
skyldi hafast að: tvö hundruð höfðingjar, og lutu allir frændur þeirra
boði þeirra. 33 Af Sebúlon gengu í herinn fimtíu þúsundir vígra manna,
er höfðu alls konar hervopn, allir með einum huga til þess að hjálpa.
34 Af Naftalí fóru þúsund höfðingjar og með þeim þrjátíu og sjö þús-

8: 2 Sam. 2, 18. 15: Jós. 3, 15. 19: 1 Sam. 29, 4. 21: 1 Sam. 30, 1 n. 23: 2
Sam. 5, 1. 29: 2 Sam. 2, 8 n.

undir manna, er skjöld báru og spjót. [35] Af Dansniðjum tuttugu og
átta þúsundir og sex hundruð manna, er búnir voru til bardaga. [36] Af
Asser gengu í herinn fjörutíu þúsundir vígra manna. [37] Af þeim hinu-
megin Jórdanar: af Rúbensniðjum, Gaðsniðjum og hálfri ættkvísl Man-
asse: hundrað og tuttugu þúsundir manna, með alls konar vopn til
hernaðar.
[38] Allir þessir hermenn, er skipaðir voru í fylkingu, komu sam-
huga til Hebron, til þess að taka Davíð til konungs yfir allan Ísrael.
Voru og allir aðrir Ísraelsmenn samhuga í því að taka Davíð til kon-
ungs. [39] Og þeir dvöldust þar þrjá daga hjá Davíð og neyttu matar og
drykkjar, því að frændur þeirra höfðu búið þeim beina. [40] Auk þess
færðu þeir, er bjuggu í nágrenni við þá, alt að Íssakar, Sebúlon og
Naftalí, vistir á ösnum, úlföldum, múlum og nautum, mjölmat, fíkju-
kökur, rúsínukökur, vín, olíu og naut og sauði í ríkum mæli, því að
gleði var í Ísrael.

Sáttmálsörkin flutt um alt Ísraelsland.

13 Og Davíð ráðgaðist um við þúsundhöfðingjana og við hundr-
aðshöfðingjana, við alla höfðingjana. [2] Og Davíð mælti við Ísraels-
söfnuð: Ef yður líkar svo, og virðist það vera komið frá Jahve, Guði
vorum, þá skulum vér senda til frænda vorra, sem eftir eru orðnir í
öllum héruðum Ísraels, svo og til prestanna og Levítanna í borgunum
með beitilöndunum, er að þeim liggja, og skulu þeir safnast til vor;
[3] skulum vér sækja örk Guðs vors, því að á dögum Sáls höfum vér ekki
spurt um hana. [4] Svaraði þá allur söfnuður, að svo skyldi gjöra, því að
öllum lýðnum leizt þetta rétt vera. [5] Kallaði þá Davíð saman allan Ísrael,
frá Síhór í Egiptalandi, alt þar til, er leið liggur til Hamat, til þess að
flytja örk Guðs frá Kirjat-Jearím. [6] Og Davíð og allur Ísrael fór til Baala,
til Kirjat-Jearím, sem er í Júda, til þess að flytja þaðan örk Guðs, sem
kend er við nafn Jahve, hans, sem situr uppi yfir kerúbunum. [7] Og þeir
óku örk Guðs á nýjum vagni úr húsi Abínadabs, og stýrðu þeir Ússa og
Ahjó vagninum. [8] Og Davíð og allur Ísrael dansaði fyrir Guði af öll-
um mætti, með söng, gígjum, hörpum, bumbum, skálabumbum og
lúðrum. [9] En er komið var að láfa Kídons, rétti Ússa út höndina til
þess að grípa í örkina, því að slakað hafði verið á taumhaldinu við
akneytin. [10] Þá upptendraðist reiði Jahve gegn Ússa, og hann laust
hann þar, af því að hann hafði gripið hendi sinni í örkina, og dó
hann þar fyrir augliti Guðs. [11] En Davíð féll það þungt, að Jahve
hafði lostið Ússa svo hart, og hefir þessi staður verið nefndur Peres-
Ússa alt fram á þennan dag. [12] Og Davíð varð hræddur við Guð á þeim
degi og sagði: Hvernig má eg þá flytja örk Guðs til mín? [13] Og Davíð
flutti ekki örkina til sín í Davíðsborg, heldur sneri hann með hana til
húss Óbeð-Edóms í Gat. [14] Og örk Guðs var þrjá mánuði í húsi Óbeð-
Edóms, í húsi hans, og Jahve blessaði hús Óbeð-Edóms og alt það,
er hans var.

Davíð byggir höll, kvongast og vinnur sigur á Filistum.

14 Og Híram, konungur í Týrus, gjörði menn á fund Davíðs og
sendi honum sedrustré, steinhöggvara og trésmiði, til þess að reisa
höll handa honum. [2] Davíð kannaðist þá við, að Jahve hefði staðfest
konungdóm hans yfir Ísrael, að konungdómur sinn væri hátt upp haf-
inn fyrir sakir þjóðar hans Ísraels.

13, 5: kap. 15, 3. **6:** 1 Sam. 4, 4. **9:** 2 Sam. 6, 6 n. **11:** kap. 15, 13. — **14, 1:**
2 Sam. 5, 11 n.

3 Og Davíð tók sér enn konur í Jerúsalem, og Davíð gat enn sonu
og dætur. 4 Og þetta eru nöfn þeirra sona, sem hann eignaðist í
Jerúsalem: Sammúa, Sóbab, Natan, Salómó, 5 Jíbhar, Elísúa, Elpelet,
6 Nóga, Nefeg, Jafía, 7 Elísama, Beeljada og Elífelet.
8 En er Filistar heyrðu, að Davíð væri smurður til konungs yfir
allan Ísrael, lögðu allir Filistar af stað að leita Davíðs. Og er Davíð
frétti það, fór hann í móti þeim. 9 Og Filistar komu og dreifðu sér
um Refaímdal. 10 Þá gekk Davíð til frétta við Guð og sagði: Á eg að
fara móti Filistum? Munt þú gefa þá í hendur mér? Og Jahve svar-
aði honum: Far þú, eg mun gefa þá í hendur þér. 11 Héldu þeir þá
til Baal-Perazím. Og Davíð vann þar sigur á þeim, og Davíð sagði:
Guð hefir látið mig skola burt óvinum mínum, eins og þegar vatn
ryður sér rás. Fyrir því var sá staður nefndur Baal-Perazím. 12 En
þeir létu þar eftir guði sína, og voru þeir brendir á báli að boði Davíðs.
13 Og Filistar komu aftur og dreifðu sér um dalinn. 14 Þá gekk
Davíð enn til frétta við Guð, og Guð svaraði honum: Far þú eigi í
móti þeim; far þú í bug og kom að baki þeim, og ráð á þá fram undan
baka-trjánum. 15 Og þegar þú heyrir þyt af ferð í krónum baka-trjánna,
þá skalt þú leggja til orustu, því að þá fer Guð fyrir þér til þess að
ljósta her Filista. 16 Og Davíð gjörði eins og Guð bauð honum og
vann sigur á her Filista, frá Gíbeon til Geser. 17 Og frægð Davíðs barst
um öll lönd, og Jahve lét ótta við hann koma yfir allar þjóðir.

Sáttmálsörkin flutt til Zíon.

15 Og hann bygði hús handa sér í Davíðsborg, og hann bjó stað
handa örk Guðs og reisti tjald fyrir hana. 2 Þá sagði Davíð:
Enginn má bera örk Guðs nema Levítarnir, því að þá hefir Jahve valið
til þess að bera örk Guðs og til þess að þjóna sér að eilífu. 3 Síðan
stefndi Davíð öllum Ísrael saman til Jerúsalem, til þess að flytja örk
Jahve á sinn stað, þann er hann hafði búið handa henni. 4 Og Davíð
stefndi saman niðjum Arons og Levítunum: 5 Af Kahatsniðjum: Úríel,
er var þeirra helztur, og frændum hans, hundrað og tuttugu alls. 6 Af
Meraríniðjum: Asaja, er var þeirra helztur, og frændum hans, tvö hundruð
og tuttugu alls. 7 Af Gersomsniðjum: Jóel, er var þeirra helztur, og
frændum hans, hundrað og þrjátíu alls. 8 Af Elízafansniðjum: Semaja,
er var þeirra helztur, og frændum hans, tvö hundruð alls. 9 Af Hebr-
onsniðjum: Elíel, er var þeirra helztur, og frændum hans, áttatíu alls.
10 Af Ússíelsniðjum: Ammínadab, er var þeirra helztur, og frændum
hans, hundrað og tólf alls.
11 Síðan kallaði Davíð á Zadók og Abjatar presta og Úríel, Asaja,
Jóel, Semaja, Elíel og Ammínadab Levíta, 12 og mælti við þá: Þér eruð
ætthöfðingjar Levíta. Helgið yður og frændur yðar og flytjið örk Jahve,
Ísraels Guðs, á þann stað, er eg hefi búið handa henni. 13 Af því að
þér voruð eigi við hið fyrra skifti, hefir Jahve, Guð vor, lostið oss, af
því að vér leituðum hans eigi svo sem vera bar. 14 Þá helguðu prest-
arnir og Levítarnir sig, til þess að flytja örk Jahve, Ísraels Guðs, upp
eftir. 15 Síðan báru niðjar Levíta örk Guðs, eins og Móse hafði fyrir-
skipað eftir boði Jahve, á stöngum á herðum sér.
16 Því næst bauð Davíð höfðingjum Levíta að setja frændur þeirra,
söngmennina, með hljóðfærum þeirra, hörpum, gígjum og skálabumb-
um, til þess að þeir skyldu láta fagnaðarglaum kveða við. 17 Settu
Levítar til þess Heman Jóelsson og af frændum hans Asaf Berekíason,

---

4: kap. 3, 5 n. — **15, 3:** kap. 13, 5. **13:** kap. 13, 10. 11. **15:** 2 Mós. 25, 14. 4 Mós.
4, 15; 7, 9. **17:** kap. 6, 33. 39. 44.

og af Meraríniðjum, frændum sínum, Etan Kúsajason, 18 og með þeim
frændur þeirra af öðrum flokki: Sakaría Jaasíelsson, Semíramót, Jehíel,
Unní, Elíat, Benaja, Maaseja, Mattitja, Elífelehú, Mikneja, Óbeð-Edóm
og Jeíel hliðvörðu. 19 Auk þess söngvarana Heman, Asaf og Etan með
skálabumbum úr eiri, til þess að syngja hátt, 20 og Sakaría, Asíel,
Semíramót, Jehíel, Únní, Elíat, Maaseja og Benaja með hörpur, til
þess að syngja háu raddirnar, 21 og Mattitja, Elífelehú, Mikneja, Óbeð-
Edóm, Jeíel og Asaja með gígjur, til þess að syngja lægri raddirnar.
22 En Kenanja, er var helztur Levítanna við arkarburðinn, sá um ark-
arburðinn, því að hann bar skyn á það. 23 Og Berekía og Elkana voru
hliðverðir arkarinnar. 24 En Sebanja, Jósafat, Netaneel, Amasaí, Sakaría,
Benaja og Elíeser prestar þeyttu lúðra frammi fyrir örk Guðs, og Óbeð-
Edóm og Jehía voru hliðverðir arkarinnar.
25 En Davíð og öldungar Ísraels og þúsundhöfðingjarnir fóru til
þess að flytja sáttmálsörk Jahve með fögnuði úr húsi Óbeð-Edóms.
26 Og er Guð hjálpaði Levítunum, er báru sáttmálsörk Jahve, fórnuðu
þeir sjö nautum og sjö hrútum. 27 Og Davíð var klæddur baðmullar-
kyrtli, svo og allir Levítarnir, er örkina báru, og söngmennirnir og
Kenanja, burðarstjóri, æðstur söngmannanna, en Davíð bar línhökul.
28 Og allur Ísrael flutti sáttmálsörk Jahve upp eftir með fagnaðarópi og
lúðurhljómi, með lúðrum og skálabumbum, og létu hljóma hörpur og
gígjur. 29 En er sáttmálsörk Jahve kom í Davíðsborg, leit Míkal, dóttir
Sáls, út um gluggann, og er hún sá Davíð konung vera að hoppa og
dansa, fyrirleit hún hann í hjarta sínu.

16 Og þeir fluttu örk Guðs inn og settu hana í tjaldið, sem Davíð
hafði reisa látið yfir hana, og þeir færðu brennifórnir og heilla-
fórnir. 2 Og er Davíð hafði fært brennifórnina og heillafórnirnar, blessaði
hann lýðinn í nafni Jahve, 3 og úthlutaði öllum Ísraelsmönnum, körl-
um sem konum, sinn brauðhleifinn hverjum, kjötstykki og rúsínuköku.
4 Og hann setti menn af Levítum til þess að gegna þjónustu frammi
fyrir örk Jahve, og til þess að tigna, lofa og vegsama Jahve, Guð Ísraels.
5 Var Asaf helztur þeirra, og honum næstur gekk Sakaría, þá Jeíel,
Semíramót, Jehíel, Mattitja, Elíab, Benaja, Óbeð-Edóm og Jeíel með
hljóðfærum, hörpum og gígjum, en Asaf lét skálabumburnar kveða við,
6 og Benaja og Jehasíel prestar þeyttu stöðugt lúðrana frammi fyrir
sáttmálsörk Guðs. 7 Þá, á þeim degi, fól Davíð í fyrsta sinni Asaf og
frændum hans að syngja: »Lofið Jahve«.

8 Lofið Jahve, ákallið nafn hans,
gjörið máttarverk hans kunn meðal þjóðanna!
9 Syngið fyrir honum, leikið fyrir honum,
talið um öll hans dásemdarverk.
10 Hrósið yður af hans helga nafni;
hjarta þeirra, er leita Jahve, gleðjist.
11 Leitið Jahve og máttar hans,
stundið sífelt eftir augliti hans.
12 Minnist dásemdarverka hans, þeirra er hann gjörði,
tákna hans og refsidóma munns hans,
13 þér niðjar Ísraels, þjónar hans,
þér synir Jakobs, hans útvöldu.
14 Hann, Jahve, er vor Guð;
um víða veröld ganga dómar hans.
15 Minnist að eilífu sáttmála hans,
orðs þess, er hann hefir gefið þúsundum kynslóða,

20: Sálm. 46, 1. **21:** Sálm. 6, 1. **25:** 2 Sam. 6, 12 n. — **16, 1:** 2 Sam. 6, 17 n. **8:**
Sálm. 105, 1 n. Jes. 12, 4.

16 sáttmálans, er hann gjörði við Abraham,
og eiðs síns við Ísak,
17 þess er hann setti sem lög fyrir Jakob,
eilífan sáttmála fyrir Ísrael,
18 þá er hann mælti: »Þér mun eg gefa Kanaanland
sem erfðahlut yðar«,
19 þegar þér voruð fámennur hópur,
örfáir og bjugguð þar sem útlendingar.
20 Og þeir fóru frá einni þjóð til annarar,
og frá einu konungsríki til annars lýðs;
21 hann leið engum að kúga þá
og hegndi konungum þeirra vegna.
22 »Snertið eigi við mínum smurðu,
og gjörið eigi spámönnum mínum mein«.

23 Syngið Jahve, öll lönd;
kunngjörið hjálpráð hans dag eftir dag.
24 Segið frá dýrð hans meðal heiðingjanna,
frá dásemdarverkum hans meðal allra þjóða.
25 Því að mikill er Jahve og mjög vegsamlegur,
og óttalegur er hann öllum guðum framar.
26 Því að allir guðir þjóðanna eru falsguðir,
en Jahve hefir gjört himininn.
27 Heiður og vegsemd eru fyrir augliti hans,
máttur og fögnuður í bústað hans.
28 Tjáið Jahve, þér þjóðakynkvíslir,
tjáið Jahve vegsemd og vald.
29 Tjáið Jahve dýrð þá, er nafni hans hæfir,
færið gjafir og komið fram fyrir hann.
Fallið fram fyrir Jahve í helgum skrúða,
30 titrið fyrir honum, öll lönd.
Hann hefir fest jörðina, svo að hún bifast ekki.
31 Himininn gleðjist og jörðin fagni;
menn segi meðal heiðingjanna: Jahve hefir tekið konungdóm.
32 Hafið drynji og alt, sem í því er,
foldin fagni og alt, sem á henni er,
33 öll tré skógarins kveði fagnaðarópi
fyrir Jahve, því að hann kemur til þess að dæma jörðina.

34 Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu;
35 og segið: Hjálpa þú oss, Guð hjálpræðis vors;
safna þú oss saman og frelsa þú oss frá heiðingjunum,
að vér megum lofa þitt heilaga nafn,
víðfrægja lofstír þinn.
36 Lofaður sé Jahve, Ísraels Guð, frá eilífð til eilífðar.

Og allur lýður sagði: Amen! og: Lof sé Jahve! 37 Og hann lét þá Asaf
og frændur hans verða þar eftir frammi fyrir sáttmálsörk Jahve, til
þess að hafa stöðugt þjónustu á hendi frammi fyrir örkinni, eftir því,
sem á þurfti að halda dag hvern. 38 En Óbeð-Edóm Jedítúnsson og
Hósa og frændur þeirra, sextíu og átta, Óbeð-Edóm Jedítúnsson og
Hósa, skipaði hann hliðvörðu. 39 En Zadók prest og frændur hans,

16: 1 Mós. 17, 2; 22, 16 n. 26, 3. **21:** 1 Mós. 12, 17. **22:** 1 Mós. 20, 7. **23:** Sálm, 96, 1 n. **25:** 2 Mós. 15, 11. **28:** Sálm. 29, 1. 2. **31:** Sálm. 97, 1. **34:** Sálm. 106. 1; 107, 1. **35:** Sálm. 106, 47. **36:** Sálm. 41, 14.

prestana, setti hann frammi fyrir bústað Jahve á hæðinni, sem er í
Gíbeon, 40 til þess stöðugt að færa Jahve brennifórnir á brennifórnaralt-
arinu, kvelds og morgna, og að fara með öllu svo, sem skrifað er í
lögmáli Jahve, því er hann lagði fyrir Ísrael. 41 Og með þeim voru
þeir Heman, Jedútún og aðrir þeir er kjörnir voru, þeir er með nafni
voru til þess kvaddir að lofa Jahve, því að miskunn hans varir að eilífu.
42 Og með þeim voru þeir Heman og Jedútún með lúðra og skálabumbur
handa söngmönnunum og hljóðfæri fyrir guðssönginn, en þeir Jedútúns-
synir voru hliðverðir. 43 Síðan fór allur lýðurinn burt, hver heim til
sín, en Davíð hvarf aftur til þess að heilsa fólki sínu.

Davíð gefið fyrirheit.

17 Og svo bar til, þá er Davíð sat í höll sinni, að Davíð sagði
við Natan spámann: Sjá, eg bý í höll af sedrusviði, en sáttmáls-
örk Jahve undir tjalddúkum. 2 Natan svaraði Davíð: Gjör þú alt, sem
þér er í hug, því að Guð er með þér. 3 En hina sömu nótt kom orð
Guðs til Natans, svohljóðandi: 4 Far þú og seg Davíð þjóni mínum:
Svo segir Jahve: Eigi skalt þú reisa mér hús til að búa í. 5 Eg hefi
ekki búið í húsi síðan er eg leiddi Ísraelsmenn út, alt fram á þennan
dag, heldur ferðaðist eg í tjaldi og búð. 6 Alla þá stund, er eg hefi
um farið meðal allra Ísraelsmanna, hefi eg þá sagt nokkurt orð í þá
átt við nokkurn af dómurum Ísraels, þá er eg setti til að vera hirða
lýðs míns: Hví reisið þér mér ekki hús af sedrusviði? 7 Og nú skalt
þú svo segja þjóni mínum Davíð: Svo segir Jahve hersveitanna: Eg
hefi tekið þig úr haglendinu frá hjarðmenskunni og sett þig höfðingja
yfir lýð minn Ísrael; 8 eg hefi verið með þér í öllu, sem þú hefir tekið
þér fyrir hendur og upprætt alla óvini þína fyrir þér, og eg mun gjöra
nafn þitt sem nafn hinna mestu manna, sem á jörðunni eru, 9 og fá
lýð mínum Ísrael stað og gróðursetja hann þar, svo að hann geti búið
á sínum stað og geti verið öruggur úr því, og til þess að níðingar
eyði honum eigi framar eins og áður, 10 frá því er eg setti dómara yfir
lýð minn Ísrael, og eg mun lægja alla fjandmenn þína. Og eg boða
þér, að Jahve mun reisa þér hús. 11 Þegar æfi þín er öll og þú gengur
til feðra þinna, mun eg hefja afspring þinn eftir þig, einn af sonum
þínum, og staðfesta konungdóm hans. 12 Hann skal reisa mér hús
og eg mun staðfesta hásæti hans að eilífu. 13 Eg vil vera honum faðir
og hann skal vera mér sonur, og miskunn mína mun eg ekki frá
honum taka, eins og eg tók hana frá fyrirrennara þínum, 14 heldur mun
eg setja hann yfir hús mitt og ríki að eilífu, og hásæti hans skal vera
óbifanlegt um aldur. 15 Natan flutti Davíð öll þessi orð og sagði hon-
um sýn þessa alla. 16 Þá gekk Davíð konungur inn og settist niður
frammi fyrir Jahve og mælti: Hver er eg, Jahve Guð, og hvað er hús
mitt, að þú skulir hafa leitt mig til þessa? 17 Og það nægði þér ekki,
Guð, heldur hefir þú fyrirheit gefið um hús þjóns þíns langt fram í aldir,
og það meira að segja á mannlegan hátt, Jahve Guð. 18 En hvað má
Davíð enn við þig mæla? Þú þekkir sjálfur þjón þinn. 19 Jahve, sakir
þjóns þíns og að þínum vilja hefir þú gjört þetta, að boða þjóni þín-
um alla þessa miklu hluti. 20 Jahve, enginn er sem þú og enginn er
Guð nema þú, samkvæmt öllu því, er vér höfum heyrt með eyrum
vorum. 21 Og hvaða þjóð önnur á jörðunni jafnast við lýð þinn Ísrael,
að Guð hafi farið og keypt sér hana að eignarlýð, aflað henni frægðar
og gjört fyrir þá mikla hluti og hræðilega: stökt burt undan sínum

---

40: 2 Mós. 29, 38 n. — **17, 1:** 2 Sam. 7, 1 n. **11:** 2 Sam. 7, 12 n. **13:** Hebr. 1, 5.
1 Sam. 15, 26.

lýð annari þjóð og guði hennar? [22] En þú hefir gjört lýð þinn Ísrael
að þínum lýð um aldur og æfi, og þú, Jahve, gjörðist Guð þeirra.
[23] Og lát nú, Jahve, fyrirheit það, er þú hefir gefið um þjón þinn og
um hús hans, standa stöðugt um aldur og æfi, og gjör þú svo sem
þú hefir heitið. [24] Þá mun nafn þitt reynast traust og verða mikið
að eilífu og hljóða svo: Jahve hersveitanna, Guð Ísraels, Ísraels Guð,
og hús þjóns þíns Davíðs mun stöðugt standa fyrir þér. [25] Því að þú,
Guð minn, hefir birt þjóni þínum, að þú munir reisa honum hús,
fyrir því hafði þjónn þinn djörfung til að bera þessa bæn fram fyrir
þig. [26] Og nú, Jahve, þú ert Guð, og þú hefir gefið þjóni þínum þetta
dýrlega fyrirheit, — [27] virzt þú nú að blessa hús þjóns þíns, svo að það
sé til að eilífu fyrir þínu augliti. Því að það, sem þú, Jahve, blessar,
er blessað að eilífu.

Sigurvinningar Davíðs.

18 Eftir þetta vann Davíð sigur á Filistum og braut þá undir sig,
og náði Gat og borgunum umhverfis hana úr höndum Filista.
[2] Hann vann og sigur á Móabítum og þannig urðu Móabítar skattskyldir
þegnar Davíðs. [3] Davíð vann og sigur á Hadareser, konungi í Zóba, er
liggur á leið til Hamat, þá er hann fór leiðangur til að festa ríki sitt
við Evfratfljót. [4] Vann Davíð af honum þúsund vagna, sjö þúsund
riddara og tuttugu þúsundir fótgönguliðs; lét Davíð skera sundur há-
sinarnar á öllum vagnhestunum, og hélt aðeins hundrað hestum eftir
af þeim. [5] Og er Sýrlendingar frá Damaskus komu til liðs við Hada-
reser, konung í Zóba, þá feldi Davíð tuttugu og tvö þúsund manns af
Sýrlendingum. [6] Og Davíð setti landstjóra á Sýrlandi, því er kent er
við Damaskus, og urðu Sýrlendingar skattskyldir þegnar Davíðs.
Þannig veitti Jahve Davíð sigur, hvert sem hann fór. [7] Davíð tók og
hina gullnu skjöldu, er þjónar Hadaresers höfðu borið, og flutti til
Jerúsalem. [8] Auk þess tók Davíð afarmikið af eiri í Teba og Kún,
borgum Hadaresers; af því gjörði Salómó eirhafið, súlurnar og eir-
áhöldin. [9] En er Tóú, konungur í Hamat, frétti, að Davíð hefði lagt
að velli allan her Hadaresers, konungs í Zóba, [10] þá sendi Tóú Hadó-
ram son sinn á fund Davíðs konungs, til þess að heilsa á hann og
árna honum heilla, er hann hafði barist við Hadareser og unnið sigur
á honum — því að Tóú átti í ófriði við Hadareser —, og með honum
sendi hann alls konar gripi af gulli, silfri og eiri. [11] Þá helgaði Davíð
konungur einnig Jahve, ásamt silfri því og gulli, er hann hafði haft á burt
frá öllum þjóðum: frá Edóm, Móab, Ammónítum, Filistum og Amalek.
[12] Og Absaí Zerújuson vann sigur á Edómítum í Saltdalnum, átján
þúsundum manns. [13] Og hann setti landstjóra í Edóm, og allir Edómítar
urðu þegnar Davíðs. En Jahve veitti Davíð sigur, hvert sem hann fór.
[14] Og Davíð ríkti yfir öllum Ísrael og lét alla þjóð sína njóta laga
og réttar. [15] En Jóab Zerújuson var fyrir hernum og Jósafat Ahílúðs-
son var sagnameistari, [16] Zadók Ahítúbsson og Abímelek Abjatarsson
voru prestar og Savsa kanzlari, [17] en Benaja Jójadason var fyrir Kret-
um og Pletum, og synir Davíðs voru hinir fyrstu við hönd konungi.

Unninn sigur á Ammónítum og bandamönnum þeirra. Ófriður við Filista.

19 Eftir þetta bar svo til, að Nahas Ammóníta-konungur andaðist,
og tók Hanún sonur hans ríki eftir hann. [2] Þá sagði Davíð: Eg

18, 1: 2 Sam. 8, 1 n. 8: 1 Kong. 7, 15. 23. 9: 2 Sam. 8, 9 n. 12: 2 Sam. 8, 13 n.
15: 2 Sam. 8, 16 n. 20, 23 n. 16: kap. 24, 6. — 19, 1: 2 Sam. 10, 1 n.

vil sýna Hanún Nahassyni vináttu, því að faðir hans sýndi mér vin-
áttu. Síðan sendi Davíð sendimenn til þess að hugga hann eftir föður-
missinn. En er þjónar Davíðs komu í land Ammóníta til Hanúns, til
þess að hugga hann, 3 þá sögðu höfðingjar Ammóníta við Hanún:
Hyggur þú að Davíð vilji heiðra föður þinn, er hann gjörir menn á
þinn fund til að hugga þig? Munu ekki þjónar hans vera komnir á
þinn fund til þess að njósna í borginni og til þess að eyðileggja og
kanna landið? 4 Þá lét Hanún taka þjóna Davíðs og nauðraka þá og
skera af þeim klæðin til hálfs, upp á þjóhnappa, og lét þá síðan fara.
5 Fóru menn þá og sögðu Davíð af mönnunum, og sendi hann þá á
móti þeim — því að mennirnir voru mjög svívirtir — og konungur lét segja
þeim: Verið í Jerikó, unz skegg yðar er vaxið, og komið síðan heim aftur.
6 En er Ammónítar sáu, að þeir höfðu gjört sig illa þokkaða hjá
Davíð, þá sendu þeir Hanún og Ammónítar þúsund talentur silfurs til
þess að leigja sér vagna og riddara hjá Sýrlendingum í Mesópótamíu
og hjá Sýrlendingum í Maaka og Zóba. 7 Leigðu þeir sér síðan þrjátíu
og tvö þúsund vagna og konunginn í Maaka og lið hans; komu þeir
og settu herbúðir fyrir framan Medeba. Og Ammónítar söfnuðust
saman úr borgum sínum og komu til bardagans. 8 En er Davíð frétti
það, sendi hann Jóab af stað með allan kappaherinn. 9 Ammónítar
fóru og út og fylktu liði sínu við borgarhliðið, en konungarnir, er
komnir voru, stóðu úti á víðavangi einir sér. 10 En er Jóab sá að
honum var búinn bardagi, bæði að baki og að framan, valdi hann úr
öllu einvalaliði Ísraels og fylkti því á móti Sýrlendingum. 11 Hitt liðið
fékk hann Absaí bróður sínum, og fylktu þeir því á móti Ammónítum.
12 Og Jóab mælti: Ef Sýrlendingar bera mig ofurliði, þá verður þú
að hjálpa mér, en ef Ammónítar bera þig ofurliði, mun eg hjálpa
þér. 13 Vertu hughraustur og sýnum nú af oss karlmensku fyrir þjóð
vora og borgir Guðs vors, — en Jahve gjöri það sem honum þóknast.
14 Síðan lagði Jóab og liðið, sem með honum var, til orustu við Sýr-
lendinga, og þeir flýðu fyrir honum. 15 En er Ammónítar sáu, að Sýr-
lendingar flýðu fyrir Jóab, lögðu þeir og á flótta fyrir Absaí bróður
hans og leituðu inn í borgina. En Jóab fór til Jerúsalem.
16 En er Sýrlendingar sáu, að þeir höfðu beðið ósigur fyrir Ísrael,
þá sendu þeir menn og buðu út Sýrlendingum, sem voru hinumegin
við Fljótið, og Sófak, hershöfðingi Hadaresers, var fyrir þeim. 17 Og er
Davíð var sagt frá því, þá safnaði hann saman öllum Ísrael, fór yfir
Jórdan og kom til Helam, og fylkti í móti þeim. Sýrlendingar fylktu
liði sínu í móti Davíð og börðust við hann. 18 En Sýrlendingar flýðu fyrir
Ísrael, og Davíð feldi sjö þúsund vagnhesta og fjörutíu þúsund manns
af fótgönguliði, og Sófak hershöfðingja drap hann. 19 En er þjónar
Hadaresers sáu, að þeir höfðu beðið ósigur fyrir Ísrael, sömdu þeir
frið við Davíð og gjörðust lýðskyldir honum. Upp frá því vildu Sýr-
lendingar eigi veita Ammónítum lið.
20 En á næsta ári, um það leyti er konungar fara í hernað, hélt
Jóab út með liðinu og herjaði land Ammóníta. Og hann kom
og settist um Rabba, en Davíð dvaldist í Jerúsalem. Og Jóab vann
Rabba og braut hana. 2 Og Davíð tók kórónu Milkóms af höfði
honum og komst að raun um, að hún vó talentu gulls, og í henni var
dýrindis steinn. Davíð setti hana á höfuð sér og flutti mjög mikið her-
fang burt úr borginni. 3 Hann flutti og burt fólkið, sem þar var, og
setti það við sagirnar, járnfleygana og axirnar, og svo fór Davíð með
allar borgir Ammóníta. Síðan fór Davíð ásamt öllu liðinu aftur heim
til Jerúsalem.

9: 2 Sam. 10, 8 n. — **20, 1:** 2 Sam. 11, 1; 12, 26. **2:** 2 Sam. 12, 30 n.

[4] Seinna tókst enn orusta hjá Geser við Filista. Þá drap Sibbekaí
Húsatíti Sippaí, einn af niðjum Refaíta, og urðu þeir að lúta í lægra
haldi. [5] Og enn tókst orusta við Filista; þá drap Elhanan Jaírsson
Lahmí, bróður Golíats frá Gat; var spjótskaft hans sem vefjarrifur.
[6] Og er enn tókst orusta hjá Gat, var þar tröllaukinn maður, er hafði
sex fingur á hvorri hendi og sex tær á hvorum fæti, tuttugu og fjögur
að tölu; var hann og kominn af Refaítum. [7] Hann smánaði Ísrael, en
Jónatan, sonur Símea, bróður Davíðs, drap hann.
[8] Þessir voru komnir af Refaítum í Gat, og féllu þeir fyrir Davíð
og mönnum hans.

Fólkstalið.

21 En Satan hófst í gegn Ísrael og egndi Davíð til þess að telja
Ísrael. [2] Þá mælti Davíð við Jóab og höfðingja lýðsins: Farið
og teljið Ísrael frá Beerseba til Dan og látið mig vita það, svo að
eg fái að vita tölu á þeim. [3] Jóab svaraði: Jahve margfaldi lýðinn —
hversu margir sem þeir nú kunna að vera — hundrað sinnum; þeir
eru þó, minn herra konungur, allir þjónar herra míns; hví æskir herra
minn þessa? Hvers vegna á það að verða Ísrael til áfellis? [4] En Jóab
mátti eigi gjöra annað en það, sem konungur bauð. Lagði Jóab þá
af stað og fór um allan Ísrael og kom síðan aftur til Jerúsalem. [5] Og
Jóab sagði Davíð töluna, er komið hafði út við manntalið: í öllum
Ísrael voru ein miljón og hundrað þúsundir vopnaðra manna, og í
Júda fjögur hundruð og sjötíu þúsundir vopnaðra manna. [6] En Leví
og Benjamín taldi hann eigi, því að Jóab hraus hugur við skipun konungs.
[7] En þetta verk var ilt í augum Guðs, og laust hann Ísrael.
[8] Þá sagði Davíð við Guð: Mjög hefi eg syndgað, er eg framdi þetta verk,
en nú, tak þú burt misgjörð þjóns þíns, því að mjög óviturlega hefir
mér tiltekist. [9] En Jahve talaði til Gaðs, sjáanda Davíðs, á þessa leið:
[10] Far þú og mæl svo við Davíð: Svo segir Jahve: Þrjá kosti set eg
þér, kjós einn af þeim, og mun eg svo við þig gjöra. [11] Þá gekk Gað
til Davíðs og sagði við hann: Svo segir Jahve: Kjós þér, [12] annaðhvort
að hungur verði í þrjú ár, eða að þú verðir að flýja í þrjá mánuði
fyrir óvinum þínum og sverð fjandmanna þinna nái þér, eða að sverð
Jahve og drepsótt geisi í landinu í þrjá daga og engill Jahve valdi
eyðingu í öllu Ísraelslandi. Hygg nú að, hverju eg eigi að svara þeim,
er sendi mig. [13] Davíð svaraði Gað: Eg er í miklum nauðum staddur
— falli eg þá í hendur Jahve, því að mikil er miskunn hans, en í
manna hendur vil eg ekki falla. [14] Jahve lét þá drepsótt koma
í Ísrael, og féllu sjötíu þúsundir manns af Ísrael. [15] Og Guð
sendi engil til Jerúsalem til þess að eyða hana, og er hann var
að eyða hana, leit Jahve til og iðraði hins illa, og sagði við engilinn,
er eyddi fólkinu: Nóg er að gjört! drag nú að þér höndina! —
en engill Jahve var þá hjá þreskivelli Ornans Jebúsíta. [16] Og Davíð
hóf upp augu sín og sá engil Jahve standa milli himins og jarðar með
brugðnu sverði í hendi, er hann beindi gegn Jerúsalem. Þá féll Davíð
og öldungarnir fram á andlit sér, klæddir hærusekkjum. [17] Og Davíð
sagði við Guð: Var það eigi eg, er bauð að telja fólkið; það er eg,
sem hefi syndgað og breytt mjög illa, en þetta eru sauðirnir — hvað
hafa þeir gjört? Jahve, Guð minn, lát hönd þína leggjast á mig og
ættmenn mína, en eigi á lýð þinn til þess að valda mannhruni.
[18] En engill Jahve bauð Gað að segja Davíð, að Davíð skyldi fara
upp eftir, til þess að reisa Jahve altari á þreskivelli Ornans Jebúsíta.

4: 2 Sam. 21, 18 n. **7:** 1 Sam. 17, 10. — **21, 1:** 2 Sam. 24, 1 n. **8:** 2 Sam. 24, 10 n.
18: 2 Kron. 3, 1.

19 Og Davíð fór upp eftir að boði Gaðs, því er hann hafði talað í nafni
Jahve. 20 Og er Ornan sneri sér við, sá hann konung koma og fjóra
sonu hans með honum, en Ornan var að þreskja hveiti. 21 Og er
Davíð kom til Ornans, leit Ornan upp og sá Davíð. Gekk hann þá út
af þreskivellinum og laut á ásjónu sína til jarðar fyrir Davíð. 22 Þá
mælti Davíð við Ornan: Lát þú láfastæðið af hendi við mig, svo að
eg geti reist Jahve þar altari — skalt þú selja mér það fullu verði —
og plágunni megi létta af lýðnum. 23 Ornan svaraði Davíð: Tak þú
það; minn herra konungurinn gjöri sem honum þóknast; sjá, eg gef
nautin til brennifórnar og þreskisleðana til eldiviðar og hveitið til mat-
fórnar, alt gef eg það. 24 En Davíð konungur sagði við Ornan: Eigi
svo, en kaupa vil eg það fullu verði, því að eigi vil eg taka það, sem
þitt er, Jahve til handa og færa brennifórn, er eg hefi kauplaust þegið.
25 Síðan greiddi Davíð Ornan sex hundruð sikla gulls fyrir völlinn.
26 Og Davíð reisti Jahve þar altari og fórnaði brennifórnum og heilla-
fórnum, og er hann ákallaði Jahve, svaraði hann honum með því að
senda eld af himnum á brennifórnaraltarið. 27 Og Jahve bauð englin-
um að slíðra sverð sitt.

28 Þá er Davíð sá að Jahve svaraði honum á þreskivelli Ornans
Jebúsíta, þá færði hann þar fórnir. 29 En bústaður Jahve, er Móse hafði
gjört í eyðimörkinni, og brennifórnaraltarið voru um það leyti á hæð-
inni í Gíbeon. 30 En Davíð gat eigi gengið fram fyrir það, til þess að
22 leita Guðs, því að hann var hræddur við sverð engils Jahve. 1 Og
Davíð mælti: Þetta sé hús Jahve Guðs, og þetta sé altari fyrir
brennifórnir Ísraels.

Davíð efnir til musterisbyggingar.

2 Og Davíð bauð að stefna saman útlendingum þeim, er voru í
Ísraelslandi, og hann setti steinhöggvara til þess að höggva til steina,
til þess að reisa af musteri Guðs. 3 Davíð dró og að afarmikið af
járni í nagla á hliðhurðirnar og í spengurnar, og svo mikið af eiri, að
eigi varð vegið, 4 og sedrustré, svo að eigi varð tölu á komið, því að
Zídoningar og Týrverjar færðu Davíð afarmikið af sedrustrjám. 5 Davíð
hugsaði með sér: Salómó sonur minn er ungur og óþroskaður, en
musterið, er Jahve á að reisa, á að vera afarstórt, til frægðar og prýði
um öll lönd. Eg ætla því að viða að til þess. Og Davíð viðaði afar-
mikið að fyrir andlát sitt.

6 Síðan kallaði hann Salómó son sinn, og fól honum að reisa
musteri Jahve, Guði Ísraels. 7 Og Davíð mælti við Salómó: Sonur
minn! Eg hafði í hyggju að reisa musteri nafni Jahve, Guðs míns.
8 En orð Jahve kom til mín, svolátandi: Þú hefir úthelt miklu blóði og
háð miklar orustur; þú skalt eigi reisa musteri nafni mínu, því að miklu
blóði hefir þú helt til jarðar fyrir augliti mínu. 9 En þér mun sonur
fæðast; hann mun verða kyrlátur maður, og eg mun veita honum ró
fyrir öllum fjandmönnum hans alt um kring, því að Salómó skal hann
heita, og eg mun veita frið og kyrð í Ísrael um hans daga. 10 Hann
skal reisa musteri nafni mínu; hann skal vera mér sonur, og eg hon-
um faðir, og eg mun staðfesta konungsstól hans yfir Ísrael að eilífu.
11 Jahve sé nú með þér, sonur minn, svo að þú verðir auðnumaður og
reisir musteri Jahve, Guðs þíns, eins og hann hefir um þig heitið.
12 Veiti Jahve þér aðeins hyggindi og skilning og skipi þig yfir Ísrael,
og að þú megir varðveita lögmál Jahve, Guðs þíns. 13 Þá munt þú

29: kap. 16, 39. 2 Kron. 1, 3. — **22, 2:** 2 Kron. 2, 17. **5:** kap. 29, 1. **7:** kap. 17, 1. 2. **8:** kap. 28, 3. **10:** 2 Sam. 7, 13. 1 Kong. 5, 5. Hebr. 1, 5. **12:** 1 Kong. 3, 12.

auðnumaður verða, ef þú varðveitir setninga þá og boðorð og breytir
eftir þeim, er Jahve lagði fyrir Móse um Ísrael. Ver þú hughraustur
og öruggur! Óttast ekki og ver hvergi hræddur. [14] Sjá, þrátt fyrir
þrautir mínar hefi eg dregið að til musteris Jahve hundrað þúsund
talentur gulls, miljón talentur silfurs, og svo mikið af eiri og járni, að
eigi verður vegið, því að afarmikið er af því. Viða og steina hefi eg
einnig aflað, og mátt þú þar enn við auka. [15] Með þér er og margt
starfsmanna, steinhöggvarar, steinsmiðir og trésmiðir og alls konar hag-
leiksmenn til alls konar smíða [16] af gulli, silfri, eiri og járni, er eigi
verður tölu á komið. Upp nú, og tak til starfa og Jahve sé með þér.
[17] Og Davíð bauð öllum höfðingjum Ísraels að liðsinna Salómó
syni sínum og mælti: [18] Jahve, Guð yðar er með yður og hefir veitt
yður frið alt um kring, því að hann hefir selt frumbyggja landsins
mér á vald, og landið er undirokað fyrir augliti Jahve og fyrir augliti
lýðs hans. [19] Beinið þá hjörtum yðar og hug yðar að því að leita
Jahve, Guðs yðar; takið yður til og reisið helgidóm Jahve Guðs, svo
að þér getið flutt sáttmálsörk Jahve og hin helgu áhöld Guðs í must-
erið, er reisa á nafni Jahve.

Levítar og störf þeirra.

23 Þá er Davíð var gamall orðinn og saddur lífdaga, gjörði hann
Salómó son sinn að konungi yfir Ísrael. [2] Og hann stefndi saman
öllum höfðingjum Ísraels, prestunum og Levítunum. [3] Og Levítarnir
voru taldir, þrítugir og þaðan af eldri, og höfðatala þeirra var þrjátíu
og átta þúsund karlmenn. [4] »Af þeim skulu tuttugu og fjögur þúsund
vera fyrir verkum við hús Jahve, sex þúsund skulu vera embættis-
menn og dómarar, [5] fjögur þúsund hliðverðir, og fjögur þúsund skulu
lofa Jahve með áhöldum þeim, er eg hefi látið gjöra til þess að veg-
sama með«, sagði Davíð.
[6] Og Davíð skifti þeim í flokka eftir þeim Gerson, Kahat og Merarí,
Levísonum. [7] Til Gersonsniðja töldust: Laedan og Símeí. [8] Synir
Laedans voru: Jehíel, er var fyrir þeim, Setam og Jóel, þrír alls. [9] Synir
Símeí voru: Selómít, Hasíel og Haran, þrír alls; voru þeir ætthöfðingjar
Laedansættar. [10] Og synir Símeí: Jahat, Sína, Jeús og Bería; þessir
voru synir Símeí, fjórir alls. [11] Var Jahat fyrir þeim, þá Sína, en Jeús
og Bería áttu eigi margt barna, svo að þeir töldust ein ætt, einn flokkur.
[12] Synir Kahats voru: Amram, Jízehar, Hebron og Ússíel, fjórir alls.
[13] Synir Amrams voru: Aron og Móse. En Aron var greindur frá hin-
um, til þess að hann skyldi verða vígður sem háheilagur ásamt sonum
sínum, um aldur og æfi, til þess að þeir skyldu brenna reykelsi frammi
fyrir Jahve, þjóna honum og lofa nafn hans um aldur og æfi. [14] Og
að því er snertir guðsmanninn Móse, þá voru synir hans taldir til
Levíkynkvíslar. [15] Synir Móse voru: Gersóm og Elíeser; [16] synir Gersóms:
Sebúel höfðingi. [17] En synir Elíesers voru: Rehabja höfðingi. Aðra
sonu átti Elíeser eigi, en synir Rehabja voru afarmargir. [18] Synir Jíze-
hars voru: Selómít höfðingi, [19] synir Hebrons: Jería höfðingi, annar
Amarja, þriðji Jehasíel, fjórði Jekameam. [20] Synir Ússíels voru: Míka
höfðingi, annar Jissía. [21] Synir Merarí voru: Mahlí og Músí; synir
Mahlí: Eleasar og Kís. [22] En Eleasar dó svo, að hann átti enga sonu,
heldur dætur einar, og tóku þeir Kíssynir, frændur þeirra, þær sér að
konum. [23] Synir Músí voru: Mahli, Eder og Jeremót, þrír alls.

13: Jós. 1, 9. **14:** kap. 29, 2. **18:** kap. 23, 25. — **23, 1:** 1 Kong. 1, 33 n. **3:** v. 24.
7: 2 Mós. 6, 17. **8:** kap. 26, 21. **12:** 2 Mós. 6, 18. **13:** 2 Mós. 6, 20. Hebr. 5, 4.
15: 2 Mós. 2, 22; 18, 3. 4. **16:** kap. 26, 24. **19:** kap. 24, 23. **21:** kap. 6, 19. **22:**
kap. 24, 28. **23:** kap. 24, 30.

24 Þessir eru þeir Levíniðjar eftir ættum þeirra, ætthöfðingjar þeir,
er taldir voru af þeim, eftir nafnatölu og höfða, er höfðu það starf á
hendi að þjóna í musteri Jahve, tvítugir og þaðan af eldri. 25 Því að
Davíð mælti: Jahve, Guð Ísraels, hefir veitt lýð sínum hvíld, og býr
nú að eilífu í Jerúsalem. 26 Levítarnir þurfa því ekki lengur að bera
búðina og öll þau áhöld, er að starfi hennar lúta. (27 Því að eftir síðustu
fyrirmælum Davíðs voru Levítar taldir, tvítugir og þaðan af eldri). 28 Því
að embætti þeirra er að aðstoða Aronsniðja, gegna þjónustu við musteri
Jahve, hafa umsjón með forgörðunum og klefunum og ræstingu á öll-
um hinum helgu munum, og gegna störfunum við hús Guðs, 29 annast
um raðsettu brauðin, hveitimjölið í matfórnirnar, hin ósýrðu flatbrauð,
pönnuna og hið samanhrærða, og hvers konar mæli og stiku, 30 og að
koma fram á hverjum morgni til þess að lofa og vegsama Jahve,
og eins á kveldin, 31 og að færa Jahve hverja brennifórn á hvíldardög-
um, tunglkomudögum og löghátíðum, allar þær, sem ákveðið er að
stöðugt skuli færa Jahve. 32 Hafa þeir störf á hendi við samfunda-
tjaldið og störf við helgidóminn og störf hjá Aronsniðjum, frændum
sínum, við þjónustuna í musteri Jahve.

Prestaflokkarnir tuttugu og fjórir. Höfðingjar Levíta.

24 Aronsniðjar höfðu og flokkaskipun fyrir sig. Synir Arons voru:
Nadab, Abíhú, Eleasar og Ítamar. 2 En Nadab og Abíhú dóu á
undan föður sínum og áttu eigi sonu, og urðu svo þeir Eleasar og
Ítamar prestar. 3 Og þeir Davíð og Zadók af Eleasarsniðjum og Ahí-
melek af Ítamarsniðjum skiftu þeim niður í starfsflokka eftir em-
bættum þeirra. 4 En það kom í ljós, að af Eleasarsniðjum voru fleiri
höfðingjar en af Ítamarsniðjum; fyrir því skiftu menn þeim svo, að af
Eleasarsniðjum urðu sextán ætthöfðingjar, en átta af Ítamarsniðjum.
5 Og hvorumtveggja skiftu menn eftir hlutkesti, því að helgidómshöfð-
ingjar og Guðs höfðingjar voru af niðjum Eleasars og af niðjum Ítam-
ars. 6 Og Semaja Netaneelsson ritari, einn af Levítum, skráði þá í
viðurvist konungs og höfðingjanna og Zadóks prests og Ahímeleks Abjat-
arssonar og ætthöfðingja prestanna og Levítanna. Var ein ætt tekin
frá af Eleasar og ein af Ítamar.
7 Fyrsti hluturinn féll á Jójaríb, annar á Jedaja, 8 þriðji á Harím,
fjórði á Seórím, 9 fimti á Malkía, sjötti á Míjamín, 10 sjöundi á Hakkoz,
áttundi á Abía, 11 níundi á Jesúa, tíundi á Sekanja, 12 ellefti á Eljasíb,
tólfti á Jakím, 13 þrettándi á Húppa, fjórtándi á Jesebeab, 14 fimtándi á
Bilga, sextándi á Immer, 15 seytjándi á Hesír, átjándi á Happizzez,
16 nítjándi á Pelazhja, tuttugasti á Jeheskel, 17 tuttugasti og fyrsti á Ja-
kín, tuttugasti og annar á Gamúl, 18 tuttugasti og þriðji á Delaja, tutt-
ugasti og fjórði á Maasja. 19 Er það starfskvöð þeirra, að fara inn í
musteri Jahve, eftir þeim reglum, er Aron forfaðir þeirra hafði sett,
samkvæmt því, er Jahve, Guð Ísraels, hafði boðið honum.
20 En að því er snertir aðra niðja Leví, þá voru af Amramsniðjum
Súbael, af Súbaelsniðjum Jehdeja, 21 af Rehabja, af Rehabjaniðjum
Jissía höfðingi, 22 af Jízeharítum Selómót, af Selómótsniðjum Jahat,
23 en af niðjum Hebrons: Jería höfðingi, annar Amarja, þriðji Jehasíel,
fjórði Jekameam. 24 Niðjar Ússíels voru: Míka, af niðjum Míka var
Samír. 25 Bróðir Míka var Jissía, af niðjum Jissía var Sakaría. 26 Nið-
jar Merarí voru Mahlí og Músí og niðjar Jaasía, sonar hans. 27 Niðjar
Merarí frá Jaasía syni hans voru: Sóham, Sakkúr og Íbrí. 28 Frá Mahlí

25: kap. 22, 18. **29:** 3 Mós. 24, 5 n. — **24, 2:** 3 Mós. 10, 1 n. **10:** Lúk. 1, 5. **20:**
kap. 23, 16 n.

var Eleasar kominn, hann átti eigi sonu. 29 Frá Kís: Synir Kís: Jerah-
meel. 30 Niðjar Músí voru: Mahlí, Eder og Jerímót. Þessir voru nið-
jar Levíta eftir ættum þeirra. 31 Þeir vörpuðu og hlutkesti eins og
frændur þeirra, Aronsniðjar, í viðurvist Davíðs konungs og Zadóks og
Ahímeleks og ætthöfðingja prestanna og Levítanna, ætthöfðingjarnir
eins og yngri frændur þeirra.

Söngmannaflokkarnir tuttugu og fjórir.

25 Þeir Davíð og hershöfðingjarnir tóku og frá til þjónustu niðja
Asafs, Hemans og Jedútúns, er að spámannahætti lofuðu Guð
með gígjum, hörpum og skálabumbum. Og tala þeirra, er starf höfðu
við þessa þjónustu, var: 2 Af Asafsniðjum: Sakkúr, Jósef, Netanja og
Asarela, synir Asafs, undir stjórn Asafs, er lék eins og spámaður eftir
fyrirsögn konungs. 3 Af Jedútún: Synir Jedútúns: Gedalja, Zerí, Jesaja,
Hasabja, Mattitja, Símeí, sex alls, undir stjórn Jedútúns föður síns, er
lék á gígju eins og spámaður, þá er lofa skyldi Jahve og vegsama hann.
4 Af Heman: Synir Hemans: Búkkía, Mattanja, Ússíel, Sebúel, Jerímót,
Hananja, Hananí, Elíata, Giddaltí, Rómamtí-Eser, Josbekasa, Mallótí,
Hótír, Mahasíót. 5 Allir þessir voru synir Hemans, sjáanda konungs,
er horn skyldu hefja að boði Guðs. Og Guð gaf Heman fjórtán sonu
og þrjár dætur. 6 Allir þessir voru við sönginn í musteri Jahve undir
stjórn föður þeirra, með skálabumbur, hörpur og gígjur, til þess að
gegna þjónustu í musteri Guðs undir forustu konungs, Asafs, Jedútúns
og Hemans. 7 Og talan á þeim og frændum þeirra, er lærðir voru í
ljóðum Jahve, og allir voru vel að sér, var tvö hundruð áttatíu og átta.
8 Og þeir vörpuðu hlutkesti um starfið, yngri sem eldri, kennarar sem
lærisveinar. 9 Fyrsti hlutur fyrir Asaf féll á Jósef, sonu hans og bræður,
tólf alls, annar á Gedalja, sonu hans og bræður, tólf alls, 10 þriðji á
Sakkúr, sonu hans og bræður, tólf alls, 11 fjórði á Jízrí, sonu hans og
bræður, tólf alls, 12 fimti á Netanja, sonu hans og bræður, tólf alls,
13 sjötti á Búkkía, sonu hans og bræður, tólf alls, 14 sjöundi á Jesarela,
sonu hans og bræður, tólf alls, 15 áttundi á Jesaja, sonu hans og bræður,
tólf alls, 16 níundi á Mattanja, sonu hans og bræður, tólf alls, 17 tíundi
á Símeí, sonu hans og bræður, tólf alls, 18 ellefti á Asareel, sonu hans
og bræður, tólf alls, 19 tólfti á Hasabja, sonu hans og bræður, tólf alls,
20 þrettándi á Súbael, sonu hans og bræður, tólf alls, 21 fjórtándi á
Mattitja, sonu hans og bræður, tólf alls, 22 fimtándi á Jeremót, sonu
hans og bræður, tólf alls, 23 sextándi á Hananja, sonu hans og bræður,
tólf alls, 24 seytjandi á Josbekasa, sonu hans og bræður, tólf alls, 25 át-
jándi á Hananí, sonu hans og bræður, tólf alls, 26 nítjándi á Mallótí,
sonu hans og bræður, tólf alls, 27 tuttugasti á Elíjata, sonu hans og
bræður, tólf alls, 28 tuttugasti og fyrsti á Hótír, sonu hans og bræður,
tólf alls, 29 tuttugasti og annar á Giddaltí, sonu hans og bræður, tólf
alls, 30 tuttugasti og þriðji á Mahasíót, sonu hans og bræður, tólf alls,
31 tuttugasti og fjórði á Rómamtí-Eser, sonu hans og bræður, tólf alls.

Hliðverðir Levíta.

26 Að því er snertir hliðvarðaflokkana, þá voru þar af Kóraítum:
Meselemja Kóreson af Asafsniðjum. 2 En synir Meselemja voru:
Sakaría, frumgetningurinn, annar Jedíael, þriðji Sebadja, fjórði Jatníel,
3 fimti Elam, sjötti Jóhanan, sjöundi Elíóenaí. 4 Synir Óbeð-Edóms
voru: Semaja, frumgetningurinn, annar Jósabad, þriðji Jóa, fjórði Sakar,

28: kap. 23, 22. 30: kap. 23, 23. 31: kap, 25, 8.

fimti Netaneel, [5] sjötti Ammíel, sjöundi Íssakar, áttundi Pegúlletaí, því
að Guð hafði blessað hann. [6] En Semaja, syni hans, fæddust og synir,
er réðu í ættum sínum, því að þeir voru hinir röskustu menn. [7] Synir
Semaja voru: Otní, Refael, Óbeð og Elsabat; bræður þeirra voru Elíhú
og Semakja, dugandi menn. [8] Allir þessir voru af niðjum Óbeð-Edóms,
þeir og synir þeirra og bræður, dugandi menn, vel hæfir til þjónust-
unnar, sextíu og tveir alls frá Óbeð-Edóm. [9] Meselemja átti og sonu
og bræður, dugandi menn, átján alls. [10] Og synir Hósa, er var af
Meraríniðjum, voru: Simrí höfðingi; þótt eigi væri hann frumgetning-
urinn, þá gjörði faðir hans hann að höfðingja; [11] annar Hilkía, þriðji
Tebalja, fjórði Sakaría. Synir og bræður Hósa voru þrettán alls.
[12] Þessum hliðvarðaflokkum eftir ætthöfðingjum hlotnaðist starf við
þjónustuna í húsi Jahve, þeim sem frændum þeirra. [13] Og menn vörpuðu
hlutkesti um hvert hlið fyrir sig, eftir ættum, yngri sem eldri. [14] Fyrir
hliðið gegnt austri féll hluturinn á Selemja. Menn vörpuðu og hlut-
kesti fyrir Sakaría son hans, hygginn ráðgjafa, og féll hans hlutur á
hliðið gegnt norðri, [15] fyrir Óbeð-Edóm gegnt suðri, og fyrir son hans á
geymsluhúsið, [16] fyrir Súppím og Hósa gegnt vestri við Sallekethliðið,
við götuna, sem liggur upp eftir, hver varðstöðin við aðra. [17] Við hliðið
gegnt austri voru sex Levítar, gegnt norðri fjórir dag hvern, gegnt suðri
fjórir dag hvern, og við geymsluhúsið tveir og tveir; [18] við Parbar gegnt
vestri: fjórir fyrir götuna, tveir fyrir Parbar. [19] Þessir eru hliðvarða-
flokkarnir af Kóraítaniðjum og af Meraríniðjum.
[20] Og Levítar frændur þeirra höfðu umsjón með fjársjóðum Guðs
húss og með helgigjafafjársjóðunum. [21] Niðjar Laedans, niðjar Gersoníta,
Laedans, ætthöfðingjar Laedansættar Gersoníta, Jehíelítar, [22] niðjar Je-
híelíta, Setam og Jóel bróðir hans, höfðu umsjón með fjársjóðum í
húsi Jahve. [23] Að því er snertir Amramíta, Jízeharíta, Hebroníta og
Ússíelíta, [24] þá var Sebúel Gersómsson, Mósesonar, yfirumsjónarmaður
yfir fjársjóðunum. [25] Og að því er snertir frændur þeirra frá Elíeser,
þá var Rehabja sonur hans, hans son Jesaja, hans son Jóram, hans
son Síkrí, hans son Selómít. [26] Höfðu þeir Selómít þessi og bræður
hans umsjón með öllum helgigjafafjársjóðunum, þeim er Davíð kon-
ungur og ætthöfðingjarnir, þúsundhöfðingjarnir og hundraðshöfðing-
jarnir og herforingjarnir höfðu helgað — [27] úr ófriði og af herfangi
höfðu þeir helgað það, til þess að endurbæta með musteri Jahve, [28] og
alt, er Samúel sjáandi, Sál Kísson, Abner Nersson og Jóab Zerújuson
höfðu helgað, alt hið helgaða, var undir umsjón Selómíts og bræðra
hans. [29] Af Jízeharítum höfðu þeir Kenanja og synir hans á hendi hin
veraldlegu störf í Ísrael, sem embættismenn og dómarar. [30] Af Hebron-
ítum höfðu þeir Hasabja og frændur hans, dugandi menn, seytján
hundruð alls, á hendi stjórnarstörf Ísraels hérnamegin Jórdanar, að
vestanverðu; stóðu þeir fyrir öllum störfum Jahve og þjónustu konungs.
[31] Til Hebroníta taldist Jería, höfðingi Hebroníta eftir kyni þeirra og
ættum — voru þeir kannaðir á fertugasta ríkisári Davíðs, og fundust
meðal þeirra hinir röskustu menn í Jaeser í Gíleað — [32] og frændur
hans, röskir menn, tvö þúsund og sjö hundruð ætthöfðingjar alls; setti
Davíð konungur þá yfir Rúbensniðja, Gaðsniðja og hálfa kynkvísl Man-
asseniðja, að því er snertir öll erindi Guðs og erindi konungsins.

26, 18: kap. 25, 8. **15:** 2 Kron. 25, 24. Nehem. 12, 25. **18:** 2 Kong. 23, 11. **21:** kap. 23, 8. **24:** kap. 23, 16 n. **25:** kap. 24, 21. **28:** 1 Sam. 9, 9.

Her Davíðs og embættismenn.

27 Og þessir eru Ísraelsmenn eftir tölu þeirra, ætthöfðingjar, þús-
undhöfðingjar, hundraðshöfðingjar og starfsmenn þeirra, er þjón-
uðu konungi í öllum flokkastörfum, er komu og fóru mánuð eftir mán-
uð, alla mánuði ársins; voru í flokki hverjum tuttugu og fjögur þús-
und manns.
2 Yfir fyrsta flokki, í fyrsta mánuði, var Jasóbeam Sabdíelsson, og
voru tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki hans. 3 Var hann af
Perezniðjum og fyrir öllum herforingjum í fyrsta mánuði. 4 Yfir flokki
annars mánaðarins var Eleasar Dódaíson, Ahóhíti; fyrir flokki hans var
höfðinginn Miklót og voru tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki
hans. 5 Þriðji hershöfðinginn í þriðja mánuðinum var Benaja, sonur
Jójada prests, höfðingi, og voru tuttugu og fjögur þúsund manns í
flokki hans. 6 Var Benaja þessi kappi meðal þeirra þrjátíu og fyrir
þeim þrjátíu; var Ammísabad sonur hans fyrir flokki hans. 7 Fjórði
var Asahel, bróðir Jóabs, fjórða mánuðinn, og eftir hann Sebadja son-
ur hans; voru tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki hans. 8 Fimti
hershöfðinginn var Samhút Jísraíti, fimta mánuðinn; voru tuttugu og
fjögur þúsund manns í flokki hans. 9 Sjötti var Íra Íkkesson frá Tekóa,
sjötta mánuðinn; voru tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki hans.
10 Sjöundi var Helez Pelóníti af Efraímsniðjum, sjöunda mánuðinn; voru
tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki hans. 11 Áttundi var Sibbekaí
Húsatíti af Seraítum, áttunda mánuðinn; voru tuttugu og fjögur þús-
und manns í flokki hans. 12 Níundi var Abíeser frá Anatót af Benja-
mínsniðjum, níunda mánuðinn; voru tuttugu og fjögur þúsund manns í
flokki hans. 13 Tíundi var Maharaí frá Netófa af Seraítum, tíunda
mánuðinn; voru tuttugu og fjögur þúsund manns í flokki hans. 14 Ellefti
var Benaja frá Píraton af Efraímsniðjum, ellefta mánuðinn; voru tutt-
ugu og fjögur þúsund manns í flokki hans. 15 Tólfti var Heldaí frá
Netófa af ætt Otníels, tólfta mánuðinn; og voru tuttugu og fjögur þús-
und manns í flokki hans.
16 Og þessir voru yfir kynkvíslum Ísraels: Af Rúbensniðjum var
höfðingi Elíeser Síkríson, af Símeonsniðjum Sefatja Maakason, 17 af Leví
Hasabja Kemúelsson, af Aron Zadók, 18 af Júda Elíhú, einn af bræðr-
um Davíðs, af Íssakar Omrí Míkaelsson, 19 af Sebúlon Jismaja Óbadía-
son, af Naftalí Jerímót Asríelsson, 20 af Efraímsniðjum Hósea Asasjason,
af hálfri Manassekynkvísl Jóel Pedajason, 21 af hálfri Manassekynkvísl
í Gíleað Íddó Sakaríason, af Benjamín Jaasíel Abnersson, 22 af Dan
Asareel Jeróhamsson. Þessir voru höfðingjar Ísraelskynkvísla.
23 En Davíð lét ekki telja þá, er yngri voru en tvítugir, því að
Jahve hafði heitið því, að gjöra Ísraelsmenn marga sem stjörnur him-
ins. 24 Hafði Jóab Zerújuson byrjað á að telja, en eigi lokið við, því
að sakir þessa kom reiði yfir Ísrael, og talan var eigi skráð með töl-
unum í árbókum Davíðs konungs.
25 Asmavet Adíelsson hafði umsjón með fjársjóðum konungs og
Jónatan Ússíason með eignunum á mörkinni, í borgunum, þorpunum
og köstulunum. 26 Esrí Kelúbsson hafði umsjón með jarðyrkjumönn-
um, er störfuðu að akuryrkju, 27 Símeí frá Rama yfir víngörðunum, og
Sabdí Sifmíti yfir vínforðanum í víngörðunum, 28 Baal-Hanan frá Geder
yfir olíutrjánum og mórberjatrjánum á láglendinu og Jóas yfir olíuforð-
anum. 29 Yfir nautunum, er gengu á Saron, hafði Sítraí frá Saron
umsjón; yfir nautunum, er gengu í dölunum, Safat Adlaíson, 30 yfir úlf-

27, 2: kap. 11, 11 n. 2 Sam. 23, 8 n. **6:** kap. 11, 22 n. 2 Sam. 23, 22 n. **11:** 2 Sam. 21, 18. 1 Kron. 20, 4. **13:** kap. 11, 30. **14:** kap. 11, 31. **23:** 1 Mós. 15, 5. **24:** 2 Sam. 24, 15. 1 Kron. 21, 7.

öldunum Óbíl Ísmaelíti, yfir ösnunum Jehdeja frá Merónót, [31] yfir sauð-
fénaðinum Jasis Hagríti. Allir þessir voru umráðamenn yfir eignum
Davíðs konungs. [32] En Jónatan, föðurbróðir Davíðs, var ráðgjafi; var
hann vitur maður og fróður, Jehíel Hakmóníson var með sonum kon-
ungs, [33] Akítófel var ráðgjafi konungs og Húsaí Arkíti var stallari kon-
ungs. [34] Næstur Akítófel gekk Jójada Benajason og Abjatar. En Jóab
var hershöfðingi konungs.

Hinztu ráðstafanir Davíðs.

28 Og Davíð stefndi til Jerúsalem öllum höfðingjum Ísraels,
höfðingjum fyrir kynkvíslunum og flokkshöfðingjunum, þeim er
konungi þjónuðu, þúsundhöfðingjunum og hundraðshöfðingjunum og
ráðsmönnum yfir öllum eignum og fénaði konungs og sona hans, og
auk þess hirðmönnunum og köppunum og öllum röskum mönnum.
[2] Þá stóð Davíð konungur upp og mælti: Hlustið á mig, þér bræður
mínir og lýður minn! Eg hafði í hyggju að reisa hvíldarstað fyrir
sáttmálsörk Jahve og fyrir fótskör Guðs vors, og dró að föng til bygg-
ingarinnar. [3] En Guð sagði við mig: Þú skalt eigi reisa hús nafni
mínu, því að þú ert bardagamaður og hefir úthelt blóði. [4] Jahve, Guð
Ísraels, kaus mig af allri ætt minni, að eg skyldi æfinlega vera kon-
ungur yfir Ísrael. Því að Júda hefir hann kjörið til þjóðhöfðingja, og
í ættkvísl Júda ætt mína, og meðal sona föður míns þóknaðist honum
að gjöra mig að konungi yfir öllum Ísrael. [5] Og af öllum sonum mín-
um — því að Jahve hefir gefið mér marga sonu — kaus hann Salómó
son minn, að hann skyldi sitja á konungsstóli Jahve yfir Ísrael. [6] Hann
sagði við mig: Salómó sonur þinn, — hann skal reisa musteri mitt og
forgarða mína, því að hann hefi eg kjörið mér fyrir son, og eg vil
vera honum faðir. [7] Og eg mun staðfesta konungdóm hans að eilífu,
ef hann stöðugt heldur boð mín og fyrirskipanir, eins og nú. [8] Og nú
— að öllum Ísrael ásjáanda, frammi fyrir söfnuði Jahve og í áheyrn
Guðs vors —: varðveitið kostgæfilega öll boðorð Jahve, Guðs yðar, að
þér megið eiga þetta góða land og láta það ganga að erfðum til niðja
yðar um aldur og æfi. [9] Og þú, Salómó sonur minn, lær að þekkja
Guð föður þíns og þjóna honum af öllu hjarta og með fúsu geði, því
að Jahve rannsakar öll hjörtu og þekkir allar hugrenningar. Ef þú
leitar hans, mun hann gefa þér kost á að finna sig, ef þú yfirgefur
hann, mun hann útskúfa þér um aldur. [10] Gæt nú að, því að Jahve
hefir kjörið þig til þess að reisa helgidómshús; gakk öruggur að verki.
[11] Síðan fékk Davíð Salómó syni sínum fyrirmynd að forsalnum og
herbergjum hans, fjárhirzlum, loftherbergjum, innherbergjum og arkar-
herberginu, [12] svo og fyrirmynd að öllu því, er hann hafði í huga: að
forgörðum musteris Jahve og herbergjunum alt í kring, féhirzlum Guðs
húss og fjárhirzlunum fyrir helgigjafirnar, [13] áætlun um flokka prestanna
og Levítanna og öll embættisstörf í musteri Jahve, og um öll þjónustu-
áhöld í musteri Jahve. [14] Af gulli fékk hann honum eftir vog þess,
svo sem á þurfti að halda í öll áhöld við hvers konar embættisstörf,
og af alls konar silfuráhöldum eftir vog, svo sem á alls konar áhöld-
um þurfti að halda við hvers konar embættisstörf, [15] enn fremur efnið
í gullstjakana og gulllampana, er á þeim voru, eftir þyngd hvers stjaka
og lampa hans, og efnið í silfurstjakana eftir þyngd hvers stjaka og
lampa hans, eftir því, sem hver stjaki var ætlaður til, [16] enn fremur
gullið eftir vog í hvert af borðunum fyrir raðsettu brauðin, og silfur í

33: 2 Sam. 15, 12. 37. — **28, 2:** kap. 22, 7 n. **3:** 2 Sam. 7, 5. **4:** kap. 5, 2. 1 Mós. 49, 10. 1 Sam. 16, 1. **6:** 2 Sam. 7, 13. **9:** 2 Kron. 15, 2. **11:** 2 Mós. 25, 9.

silfurborðin, 17 og soðkrókana og fórnarskálarnar og bollana af skíru
gulli, svo og efnið í hvers konar gullbikara og efnið í hvers konar
silfurbikara eftir vog, 18 enn fremur hreinsað gull í reykelsisaltarið,
eftir vog, og fyrirmynd að vagninum, gullkerúbunum, er breiddu út
vængina og huldu sáttmálsörk Jahve. 19 Alt þetta, kvað Davíð, er skráð
í riti frá hendi Jahve; hann hefir frætt mig um öll störf, er vinna á
eftir fyrirmyndinni.
20 Síðan mælti Davíð við Salómó son sinn: Ver hughraustur og
öruggur og kom þessu til framkvæmdar. Óttast ekki og lát eigi hug-
fallast, því að Jahve Guð, Guð minn, mun vera með þér. Hann mun
eigi sleppa af þér hendinni og eigi yfirgefa þig, unz lokið er öllum
störfum til þjónustugjörðar í musteri Jahve. 21 Hér eru og prestaflokkar
og Levíta til alls konar þjónustu við musteri Guðs, og hjá þér eru
menn til alls konar starfa, verkhygnir menn, fúsir til allra starfa, og
enn fremur hlýða höfðingjarnir og allur lýðurinn öllum skipunum
þínum.
29 Og Davíð konungur mælti til alls safnaðarins: Salómó sonur
minn, hinn eini, er Guð hefir kjörið, er ungur og óreyndur, en
starfið er mikið, því að eigi er musteri þetta manni ætlað, heldur Jahve
Guði. 2 Eg hefi af öllum mætti dregið að fyrir musteri Guðs míns,
gull í gulláhöldin, silfur í silfuráhöldin, eir í eiráhöldin, járn í járn-
áhöldin og tré í tré-áhöldin, sjóamsteina og steina til að greipa inn, gljá-
steina og mislita steina, alls konar dýra steina og afarmikið af ala-
bastursteinum. 3 Enn fremur vil eg, sakir þess að eg hefi mætur á
musteri Guðs míns, gefa það, er eg á af gulli og silfri, til musteris
Guðs míns, auk alls þess, er eg hefi dregið að fyrir helgidóminn: 4 þrjú
þúsund talentur af gulli og það af Ófírgulli, sjö þúsund talentur af
skíru silfri, til þess að klæða með veggina í herbergjunum, 5 og til þess
að útvega gull í gulláhöldin og silfur í silfuráhöldin, og til alls konar
listasmíða. Hver er nú fús til þess að færa Jahve ríflega fórnargjöf í dag?
6 Þá kváðust ætthöfðingjarnir, höfðingjar kynkvísla Ísraels, þús-
undhöfðingjarnir og hundraðshöfðingjarnir og ráðsmennirnir yfir störf-
um í konungsþjónustu vera fúsir til þess, 7 og þeir gáfu til Guðs húss
fimm þúsund talentur gulls, tíu þúsund Daríus-dali, tíu þúsund talentur
silfurs, átján þúsund talentur eirs og hundrað þúsund talentur járns.
8 Og hver sá, er átti gimsteina, gaf þá í féhirzlu húss Jahve, er Jehíel
Gersoníti hafði umsjón yfir. 9 Þá gladdist lýðurinn yfir örlæti þeirra,
því að þeir höfðu af heilum hug fært Jahve sjálfvilja-gjafir, og Davíð
konungur gladdist einnig stórum.
10 Þá lofaði Davíð Jahve, að öllum söfnuðinum ásjáanda, og Davíð
mælti: Lofaður sért þú, Jahve, Guð Ísraels, forföður vors, frá eilífð til
eilífðar. 11 Þín, Jahve, er tignin, mátturinn og dýrðin, vegsemdin og
hátignin, því að alt er þitt, á himni og jörðu. Þinn er konungdómur-
inn, Jahve, og sá, er gnæfir yfir alla sem höfðingi. 12 Auðlegðin og
heiðurinn koma frá þér, þú drotnar yfir öllu; máttur og megin er í
hendi þinni, og á þínu valdi er það, að gjöra hvern sem vera skal
mikinn og mátkan. 13 Og nú, Guð vor, vér lofum þig og tignum þitt
dýrlega nafn. 14 Því að hvað er eg, og hvað er lýður minn, að vér
skulum vera færir um að gefa svo mikið sjálfviljuglega? Nei, frá þér
er alt, og af þínu höfum vér fært þér gjöf. 15 Því að vér erum að-
komandi og útlendingar fyrir þér, eins og allir feður vorir; sem skuggi
eru dagar vorir á jörðunni og engin er vonin. 16 Jahve, Guð vor, öll
þessi auðæfi, er vér höfum dregið að, til þess að reisa þér — þínu

20: kap. 22, 13. — **29, 1:** kap. 22, 5. **8:** 1 Kron. 26, 21. **11:** Opinb. 4, 11; 5, 12.
12: 2 Kron. 20, 6. **15:** 3 Mós. 25, 23. Job 14, 2. Sálm. 144, 4.

heilaga nafni — hús, frá þér eru þau og alt er það þitt. [17] Og eg veit,
Guð minn, að þú rannsakar hjartað og hefir þóknun á hreinskilni. Eg
hefi með hreinum hug og sjálfviljuglega gefið alt þetta, og eg hefi með
gleði horft á, hversu lýður þinn, sem hér er, færir þér sjálfvilja-gjafir.
[18] Jahve, Guð feðra vorra, Abrahams, Ísaks og Jakobs, varðveit þú
slíkar hugrenningar í hjarta lýðs þíns að eilífu, og bein hjörtum þeirra
til þín. [19] En gef þú Salómó syni mínum einlægt hjarta, að hann megi
varðveita boðorð þín, vitnisburði og fyrirskipanir, og að hann megi
gjöra alt þetta og reisa musterið, er eg hefi dregið að föng til.
[20] Síðan mælti Davíð til alls safnaðarins: Lofið Jahve, Guð yðar!
Lofaði þá allur söfnuðurinn Jahve, Guð feðra sinna, hneigðu sig og
lutu Jahve og konungi. [21] Og næsta morgun færðu þeir Jahve sláturfórn
og færðu Jahve í brennifórn: þúsund naut, þúsund hrúta og þúsund
lömb, og drykkjarfórnir, er við áttu, svo og sláturfórnir í ríkum
mæli fyrir allan Ísrael. [22] Átu þeir svo og drukku frammi fyrir Jahve
þann dag, í miklum fagnaði, og tóku Salómó, son Davíðs, öðru sinni
til konungs og smurðu hann þjóðhöfðingja Jahve til handa, en
Zadók til prests. [23] Sat Salómó þannig sem konungur Jahve í hásæti
í stað Davíðs föður síns og var auðnumaður, og allir Ísraelsmenn
hlýddu honum. [24] Og allir höfðingjarnir og kapparnir, svo og allir
synir Davíðs konungs, hyltu Salómó konung. [25] Og Jahve gjörði
Salómó mjög vegsamlegan í augum allra Ísraelsmanna og veitti honum
tignarmikinn konungdóm, svo að enginn konungur í Ísrael hafði slíkan
haft á undan honum.

Andlát Davíðs. Heimildir fyrir sögu hans.

[26] Davíð Ísaíson ríkti yfir öllum Ísrael. [27] En sá tími, er hann
ríkti yfir Ísrael, var fjörutíu ár. Í Hebron ríkti hann sjö ár, en í
Jerúsalem ríkti hann þrjátíu og þrjú. [28] Dó hann í góðri elli, saddur
lífdaga, auðæfa og sæmdar, og tók Salómó sonur hans ríki eftir hann.
[29] En saga Davíðs konungs frá upphafi til enda er skráð í sögu
Samúels sjáanda, svo og í sögu Natans spámanns og í sögu Gaðs sjáanda.
[30] Þar er og sagt frá öllum konungdómi hans og hreystiverkum,
svo og atburðum þeim, er fyrir hann komu og fyrir Ísrael og öll ríki
landanna.

Síðari kronikubók.

Frá Salómó.

1 Salómó sonur Davíðs festist í konungdómi og Jahve, Guð hans,
var með honum og gjörði hann mjög vegsamlegan. [2] Og Salómó
lét boð fara um allan Ísrael, til þúsundhöfðingjanna og hundraðshöfðingjanna,
dómaranna og allra höfðingjanna í öllum Ísrael, ætthöfðingjanna,
[3] og fór Salómó síðan og allur söfnuðurinn með honum til hæð-

---

22: kap. 23, 1. 1 Kong. 1, 33 n. 23: kap. 28, 5. 25: 2 Kron. 1, 1. 27: 1 Kong. 2, 11. — 1, 1: 1 Kong. 2, 46. 1 Kron. 29, 25.

arinnar í Gíbeon, því að þar var samfundatjald Guðs, það er Móse,
þjónn Jahve, hafði gjöra látið á eyðimörkinni. [4] Örk Guðs hafði Davíð
þar á móti flutt frá Kirjat-Jearím, þangað er Davíð hafði búið henni
stað, því að hann hafði reist tjald fyrir hana í Jerúsalem. [5] Eiraltarið,
er Bezaleel Úríson, Húrssonar, hafði gjört, var og þar, frammi fyrir
bústað Jahve, og Salómó og söfnuðurinn leituðu hans þar. [6] Og Salómó
færði Jahve fórnir þar á eiraltarinu, er heyrði til samfundatjaldinu, og
færði hann honum þar þúsund brennifórnir.
[7] Þá nótt vitraðist Guð Salómó og sagði við hann: Bið þú þess,
er þú vilt að eg veiti þér. [8] Og Salómó svaraði Guði: Þú auðsýndir
Davíð föður mínum mikla miskunn, og þú hefir gjört mig að konungi
eftir hann. [9] Lát þá, Jahve Guð, fyrirheit þitt til Davíðs föður míns
standa stöðugt. Því að þú hefir gjört mig að konungi yfir lýð, sem
er margur eins og duft jarðar. [10] Gef mér þá vizku og þekkingu, að
eg megi ganga út og inn frammi fyrir lýð þessum, því að hver getur
annars stjórnað þessum fjölmenna lýð þínum? [11] Þá mælti Guð við
Salómó: Sakir þess, að þetta bjó þér í hjarta, og þú eigi baðst um
auðlegð, fé og sæmd, eða um líf þeirra, er hata þig, og baðst eigi
heldur um langlífi, heldur baðst þér vizku og þekkingar, að þú gætir
stjórnað lýð mínum, er eg hefi gjört þig að konungi yfir, [12] þá er vizka
og þekking veitt þér, og auðlegð, fé og sæmd vil eg veita þér, meiri
en haft hefir nokkur konungur á undan þér og meiri en nokkur mun
hafa eftir þig.

Her Salómós og auðæfi.

[13] Síðan hélt Salómó burt frá hæðinni í Gíbeon, frá staðnum fyrir
framan samfundatjaldið, til Jerúsalem, og ríkti yfir Ísrael. [14] Og Salómó
safnaði vögnum og riddurum, og hafði hann fjórtán hundruð vagna og
tólf þúsund riddara; lét hann þá vera í vagnliðsborgunum og með
konungi í Jerúsalem. [15] Og konungur gjörði silfur og gull eins algengt
í Jerúsalem og grjót, og sedrusvið eins og mórberjatrén, sem vaxa á lág-
lendinu. [16] Hesta sína fékk Salómó frá Egiptalandi og sóttu kaupmenn
konungs þá í hópum og guldu fé fyrir, [17] svo að hver vagn, er þeir
fengu og komu með frá Egiptalandi, kostaði sex hundruð sikla silfurs,
en hver hestur hundrað og fimtíu. Og á þennan hátt voru og hestar
fluttir út fyrir milligöngu þeirra til allra konunga Hetíta og konunga
Sýrlendinga.

Musterið bygt.

2 Og Salómó bauð að reisa skyldi musteri nafni Jahve og kon-
ungshöll handa sjálfum sér. [2] Og Salómó taldi frá sjötíu þúsund
burðarmenn og áttatíu þúsund steinhöggvara á fjöllunum, og setti þrjú
þúsund og sex hundruð umsjónarmenn yfir þá. [3] Og Salómó gjörði
Húram, konungi í Týrus, svolátandi orðsending: Eins og þú breyttir
við Davíð föður minn, er þú sendir honum sedrustré, svo að hann
gæti bygt sér höll til bústaðar, [4] svo ætla eg nú að reisa musteri nafni
Jahve, Guðs míns, er eg ætla að helga honum, til þess að færa ilm-
reykelsisfórnir frammi fyrir honum, til þess stöðugt að annast um rað-
settu brauðin, til þess að færa brennifórn kvelds og morgna, á hvíldar-
dögum, tunglkomudögum og löghátíðum Jahve, Guðs vors — skal svo

---

3: 1 Kron. 21, 29. 1 Kong. 3, 4. 2 Mós. 26, 1 n. 40, 2. **4:** 1 Kron. 13, 6. **5:** 2 Mós. 38, 1. **7:** 1 Kong. 3, 5 n. **9:** 1 Mós. 13, 16. **11:** 1 Kong. 3, 11. **14:** 1 Kong. 10, 26 n. **15:** kap. 9, 27. — **2, 2:** 1 Kong. 5, 15. **3:** 1 Kong. 5, 2. 1 Kron. 14, 1.

vera um aldur og æfi í Ísrael. 5 Og musterið, er eg ætla að reisa, á
að verða mikið, því að vor Guð er meiri en allir guðir. 6 En hver
myndi vera fær um að reisa honum hús? Því að himininn og himn-
anna himnar taka hann ekki, og hver er eg, að eg reisi honum hús —
nema ef vera skyldi til þess að brenna reykelsi frammi fyrir honum.
7 Send þú mér nú mann, sem er hagur á gull, silfur, eir og járn, kann
að vinna úr rauðum purpura, skarlati og bláum purpura, og kann að
útskurði, ásamt þeim hagleiksmönnum, er með mér eru í Júda og
Jerúsalem og Davíð faðir minn hefir til fengið. 8 Send þú mér og sed-
rusvið, kýpresvið og sandelvið frá Líbanon, því að eg veit, að menn
þínir kunna að því að höggva tré á Líbanon, og skulu mínir menn
vera með þínum mönnum. 9 Og eg þarf á afarmiklum viði að halda,
því að musterið, er eg ætla að reisa, á að verða mikið og undursamlegt.
10 En viðarhöggsmönnunum frá þér, þeim er trén höggva, gef eg til
matar tuttugu þúsund kór af hveiti og tuttugu þúsund kór af byggi,
tuttugu þúsund bat af víni og tuttugu þúsund bat af olíu.
11 En Húram, konungur í Týrus, svaraði bréflega og sendi til Sal-
ómós: Af því að Jahve elskar lýð sinn, hefir hann gjört þig að konungi
yfir þeim. 12 Og Húram mælti: Lofaður sé Jahve, Guð Ísraels, er gjört
hefir himin og jörð, að hann hefir gefið Davíð konungi vitran son, sem
hefir til að bera skyn og hyggindi til þess að reisa Jahve musteri og
sjálfum sér konungshöll. 13 Og nú sendi eg mann, vitran og velkunn-
andi, Húram-Abí, 14 son konu af Dans ætt, en faðir hans er týrverskur
maður. Hann kann að smíða úr gulli, silfri, eiri og járni, steini og
tré og að vinna úr rauðum og bláum purpura, baðmull og skarlati,
kann að hvers konar útskurði, og getur gjört hverja þá smíð, er hon-
um verður falin, ásamt hagleiksmönnum þínum og hagleiksmönnum
Davíðs föður þíns, herra míns. 15 Sendi þá herra minn þjónum sínum
hveitið, byggið, olíuna og vínið, sem hann hefir um mælt. 16 En vér
skulum höggva tré á Líbanon, eins mikið og þú þarft, og færa þér þau
í flotum sjóveg til Jafó, og mátt þú þá flytja þau upp til Jerúsalem.
17 Og Salómó taldi alla útlenda menn, er voru í Ísraelslandi, eftir
tali því á þeim, er Davíð faðir hans hafði gjöra látið, og reyndust þeir
að vera hundrað fimtíu og þrjú þúsund og sex hundruð. 18 Af þeim
gjörði hann sjötíu þúsund að burðarmönnum, áttatíu þúsund að stein-
höggvurum í fjöllunum og þrjú þúsund og sex hundruð að umsjónar-
mönnum, til þess að halda fólkinu til vinnu.
3 Og Salómó byrjaði á að byggja musteri Jahve í Jerúsalem á
Móría-fjalli, þar sem Jahve hafði birzt Davíð föður hans, á stað
þeim, er Davíð hafði búið á þreskivelli Ornans Jebúsíta. 2 Og hann
byrjaði að byggja á öðrum degi í öðrum mánuði á fjórða ríkisári sínu.
3 Og þessi var grundvöllurinn, er Salómó lagði að musterisbyggingu
Guðs: Lengdin var sextíu álnir að fornu máli, og breiddin tuttugu
álnir. 4 Og forsalurinn fyrir framan musterishúsið var tíu álnir á breidd,
en tuttugu álnir á lengd fram með musterisendanum, og hundrað og
tuttugu álnir á hæð, og hann lagði hann innan skíru gulli. 5 En stærra
húsið* þiljaði hann með kýpresborðum og lagði það fínu gulli og setti
þar á pálma og festar. 6 Enn fremur bjó hann húsið dýrindis-steinum
til prýði, en gullið var Parvaímgull. 7 Og hann lagði húsið, bjálkana,
þröskulduna, svo og veggi þess og hurðir gulli, og lét skera kerúba út
á veggjunum.
8 Hann gjörði og hið allrahelgasta; var það tuttugu álnir á lengd,

5: Sálm. 86, 8. 1 Kron. 16, 25. **6:** 2 Kron. 6, 18. 1 Kong. 8, 27. **10:** 1 Kong. 5, 11. **11:** 1 Kong. 10, 9. **13:** 1 Kong. 7, 13 n. **17:** 1 Kron. 22, 2. **18:** v. 2. — **3, 1:** 1 Kong. 6, 1 n. 1 Kron. 21, 18 n. **5:** * Þ. e. helgidóminn.

eins og musterið var á breiddina, og tuttugu álnir á breidd, og bjó
það fínu gulli, sexhundruð talentum. 9 Og naglarnir vógu fimtíu sikla
gulls, og loftherbergin lagði hann og gulli.
10 En í hinu allrahelgasta gjörði hann tvo kerúba, haglega skorna
og lagði þá gulli. 11 Vængir kerúbanna voru báðir saman tíu álna
langir. Annar vængur annars kerúbsins, fimm álna langur, nam hús-
vegginn, en hinn vængurinn, er og var fimm álnir á lengd, nam við
væng hins kerúbsins. 12 Annar fimm álna langur vængur hins kerúbs-
ins nam og húsvegginn, en hinn vængurinn, er og var fimm álnir á
lengd, snart væng hins kerúbsins; 13 voru vængir kerúba þessara tutt-
ugu álnir, útbreiddir. Stóðu þeir á fótum sér og sneru andlit þeirra
að húsinu*.
14 Og hann gjörði fortjaldið af bláum og rauðum purpura, skarlati
og baðmull og gjörði kerúba á því. 15 Hann gjörði og tvær súlur, þrjá-
tíu og fimm álna háar, fyrir framan húsið, en hnúðurinn, er efst var á
hvorri, var fimm álnir. 16 Hann gjörði og festar og lét þær á súlna-
höfuðin, þá gjörði hann hundrað granatepli og setti á festarnar. 17 Og
hann reisti súlurnar fyrir framan aðalhúsið, aðra til hægri og hina til
vinstri; nefndi hann hægri súluna Jakín, en hina vinstri Bóas.
4 Þá gjörði hann altari af eiri, tuttugu álna langt, tuttugu álna breitt
og tíu álna hátt. 2 Hann gjörði og hafið og var það steypt af eiri,
það var tíu álnir af barmi og á, kringlótt og fimm álnir á dýpt, og
þrjátíu álna snúra lá um það. 3 En neðan við það voru nautalíkneski
alt í kring — var hvert þeirra tíu álnir —, er mynduðu hring um hafið,
tvær raðir af nautum, og voru þau samsteypt hafinu. 4 Það stóð á
tólf nautum, sneru þrjú í norður, þrjú í vestur, þrjú í suður, þrjú í
austur; hvíldi hafið á þeim og sneru allir bakhlutir þeirra inn. 5 Það
var þverhandarþykt og barmur þess í laginu sem barmur á bikar, líkt
og liljublóm. Það rúmaði og tók þrjú þúsund bat. 6 Þá gjörði hann
tíu ker; setti hann fimm hægramegin og fimm vinstramegin til þvott-
ar; skyldi skola í þeim, það er til brennifórnar skyldi hafa, en hafið
var til þvottar fyrir prestana.
7 Hann gjörði og gullljósastikurnar tíu, eftir ákvæðunum um þær,
og setti í aðalhúsið, fimm hægramegin og fimm vinstramegin. 8 Þá
gjörði hann tíu borð og setti í aðalhúsið, fimm hægramegin og fimm
vinstramegin, svo gjörði hann og hundrað fórnarskálar úr gulli.
9 Hann gjörði og prestaforgarðinn og forgarðinn mikla og dyr á
forgarðinn, og vængjahurðirnar í þeim lagði hann eiri, 10 en hafið setti
hann hægramegin, í austur, gegnt suðri.
11 Og Húram gjörði katlana, eldspaðana og fórnarskálarnar, og
lauk svo Húram við að vinna að starfi því, er hann leysti af hendi
fyrir Salómó konung í musteri Guðs: 12 tvær súlur og tvær kúlur á
súlnahöfðunum og bæði riðnu netin, er hylja áttu báðar kúlurnar á
súlnahöfðunum, 13 og fjögur hundruð granateplin á bæði netin, tvær
raðir af granateplum á hvort net, er hylja áttu báðar kúlurnar á súlna-
höfðunum, 14 enn fremur undirstöðupallana tíu og kerin tíu á undir-
stöðupöllunum, 15 og hafið og tólf nautin undir hafinu, 16 og katlana,
eldspaðana, soðkrókana og öll tilheyrandi áhöld gjörði Húram-Abí fyrir
Salómó konung til musteris Jahve, úr skygðum eiri. 17 Lét konungur
steypa þau á Jórdan-sléttlendinu í leirmótum, milli Súkkót og Zereda.
18 Og Salómó lét gjöra afarmikið af öllum þessum áhöldum, þyngd
eirsins var eigi rannsökuð. 19 Og Salómó lét gjöra öll þau áhöld, sem

---

10: 1 Kong. 6, 23. **13:** * Þ. e. hinu heilaga. **15:** 1 Kong. 7, 15. **17:** 1 Kong. 7, 21. —
4, 1: kap. 7, 7. **2:** 1 Kong. 7, 23 n. **6:** 1 Kong. 7, 38. **7:** 1 Kong. 7, 49. 2 Mós.
25, 31. **10:** 1 Kong. 7, 39. **12:** 1 Kong. 7, 41 n. **16:** kap. 2, 13. **17:** 1 Kong. 7, 46 n.

voru í húsi Jahve: gullaltarið, borðin undir skoðunarbrauðin, [20] ljósa-
stikurnar og lampa þeirra, að á þeim skyldi kveikt verða fyrir framan
innhúsið, eins og lög stóðu til — af skíru gulli, [21] og blómin, lampana
og ljósasöxin af gulli — og það af bezta gulli — [22] og skarbítana, fórn-
arskálarnar, bollana, eldpönnurnar af skíru gulli. Og að því er snertir
dyr musterisins, þá voru innri vængjahurðir þeirra, þær er lágu inn í
hið allrahelgasta, og vængjahurðir musterisins, þær er lágu inn í aðal-
húsið, af gulli.
5 Og er öllu því verki var lokið, er Salómó lét gjöra að musteri
Jahve, þá flutti Salómó helgigjafir Davíðs föður síns inn í það,
silfrið og gullið, en öll áhöldin lét hann í féhirzlur Jahve húss.

Musterisvígslan.

[2] Þá safnaði Salómó saman öldungum Ísraels og öllum foringjum
kynþáttanna, ætthöfðingjum Ísraelsmanna til Jerúsalem, til þess að
flytja sáttmálsörk Jahve upp eftir frá Davíðsborg, það er Zíon. [3] Þá
söfnuðust allir Ísraelsmenn til konungs í etaním-mánuði á hátíðinni;
er sá mánuður hinn sjöundi. [4] Þá komu allir öldungar Ísraels, og
Levítarnir tóku örkina, [5] og þeir fluttu örkina og samfundatjaldið og öll
hin helgu áhöld, er í tjaldinu voru; fluttu Levíta-prestarnir þau upp
eftir. [6] En Salómó konungur og allur Ísraelssöfnuður, er safnast hafði
til hans, stóð frammi fyrir örkinni; fórnuðu þeir sauðum og nautum,
er eigi varð tölu né ætlan á komið fyrir fjölda sakir. [7] Og prestarnir
fluttu sáttmálsörk Jahve á sinn stað, í innhús musterisins, inn í hið
allrahelgasta, inn undir vængi kerúbanna. [8] Og kerúbarnir breiddu út
vængina þar yfir, er örkin stóð, og þannig huldu kerúbarnir örkina og
stengur hennar ofan frá. [9] Og stengurnar voru svo langar, að stangar-
endarnir sáust frá helgidóminum fyrir framan innhúsið, en utan að
sáust þeir ekki, og þær hafa verið þar fram á þennan dag. [10] Í örk-
inni var ekkert nema töflurnar tvær, er Móse lét þar við Hóreb, töfl-
ur sáttmálans, er Jahve gjörði við Ísraelsmenn, þá er þeir fóru af
Egiptalandi.
[11] En er prestarnir gengu út úr helgidóminum — því að allir prest-
arnir, er viðstaddir voru, höfðu helgað sig, flokkaskiftingar var eigi gætt,
[12] og allir Levíta-söngmenn, Asaf, Heman og Jedútún og synir þeirra og
bræður, stóðu þar, klæddir baðmullarskikkjum, með skálabumbur,
hörpur og gígjur, að austanverðu við altarið, og hjá þeim hundrað og
tuttugu prestar, er þeyttu lúðra; [13] en lúðramenn og söngmenn áttu að
byrja í senn og einraddað að lofa og vegsama Jahve, — og er menn létu
lúðra og skálabumbur kveða við og hin önnur hljóðfæri, og þakkar-
gjörð til Jahve, »því að hann er góður, því að miskunn hans varir að
eilífu«, þá fylti ský musterið, musteri Jahve, [14] og máttu prestarnir
eigi inn ganga fyrir skýinu, til þess að gegna þjónustu, því að dýrð
6 Jahve fylti hús Guðs. [1] Þá mælti Salómó:

Jahve hefir sagt, að hann vilji búa í dimmu.
[2] Nú hefi eg bygt hús þér til bústaðar
og aðseturstað handa þér um eilífð.

[3] Þá sneri konungur sér við og blessaði allan Ísraelssöfnuð, en allur
Ísraelssöfnuður stóð. [4] Og hann mælti: Lofaður sé Jahve, Ísraels Guð,
er talaði með munni sínum við Davíð föður minn og efndi með hendi

---

5, 1: 1 Kong. 7, 51. **2:** 1 Kong. 8, 1 n. **11:** 1 Kron. 24, 1 n. **13:** kap. 7, 3. **14:** 2 Mós. 40, 34. 2 Kron. 7, 2. Esek. 10, 3. 4; 43, 5. — **6, 1:** 1 Kong. 8, 12 n. 2 Mós. 20, 21.

sinni það, er hann lofaði, þá er hann sagði: 5 Frá því er eg leiddi lýð
minn út af Egiptalandi, hefi eg ekki útvalið neina borg af öllum ætt-
kvíslum Ísraels til þess að byggja þar hús, þar sem nafn mitt skyldi
búa, hefi og eigi útvalið neinn mann til þess að vera höfðingi yfir lýð
mínum Ísrael. 6 En nú hefi eg útvalið Jerúsalem til þess að nafn mitt
búi þar, og eg útvaldi Davíð til þess að hann skyldi ríkja yfir lýð mín-
um Ísrael. 7 Og Davíð faðir minn hafði í hyggju að reisa hús nafni
Jahve, Ísraels Guðs, 8 en Jahve sagði við Davíð föður minn: Vel gjörðir
þú, er þú ásettir þér að reisa hús nafni mínu. 9 En eigi skalt þú reisa
húsið, heldur skal sonur þinn, sá er út gengur af lendum þínum, reisa
hús nafni mínu. 10 Og Jahve hefir efnt orð sín, þau er hann talaði,
því að eg kom í stað Davíðs föður míns og settist í hásæti Ísraels,
svo sem Jahve hafði heitið, og hefi nú reist hús nafni Jahve, Ísraels
Guðs. 11 Og þar setti eg örkina, sem í er sáttmál Jahve, það er hann
gjörði við Ísraelsmenn.

12 Síðan gekk hann fyrir altari Jahve í viðurvist alls Ísraelssafn-
aðar, fórnaði höndum — 13 því að Salómó hafði gjöra látið stalla af
eiri og sett í miðjan forgarðinn; var hann fimm álnir á lengd, fimm
álnir á breidd og þrjár álnir á hæð; sté hann upp á hann, féll á kné
í viðurvist alls Ísraelssafnaðar og fórnaði höndum til himins — 14 og
mælti: Jahve, Guð Ísraels, enginn guð er sem þú á himni eða jörðu,
þú sem heldur sáttmálann og miskunnsemina við þjóna þína, þá er
ganga fyrir augliti þínu af öllu hjarta sínu; 15 þú sem hefir haldið það
við þjón þinn, Davíð föður minn, er þú hézt honum; þú talaðir það
með munni þínum og efndir það með hendi þinni, eins og nú er fram
komið. 16 Efn nú, Jahve, Ísraels Guð, við þjón þinn, Davíð föður
minn, það er þú hézt honum, þá er þú sagðir: Eigi skal þig vanta
eftirmann frammi fyrir mér, er sitji í hásæti Ísraels, ef synir þínir að-
eins varðveita vegu sína með því að ganga eftir lögmáli mínu, eins og
þú hefir gengið fyrir augliti mínu. 17 Og lát nú, Jahve, Ísraels Guð,
rætast orð þín, þau er þú talaðir við Davíð þjón þinn.

18 En mun Guð í sannleika búa með mönnum á jörðu? Sjá, him-
ininn og himnanna himnar taka þig ekki, hve miklu síður þá þetta
hús, sem eg hefi reist. 19 En snú þér, Jahve, Guð minn, að bæn þjóns
þíns og grátbeiðni hans, að þú heyrir ákall það og bæn, er þjónn þinn
ber fram fyrir þig: 20 að augu þín séu opin fyrir þessu húsi dag og
nótt, yfir þeim stað, er þú hefir um sagt, að þar skulir þú láta nafn
þitt búa, — að þú heyrir bæn þá, er þjónn þinn biður á þessum stað.
21 Og heyr þú grátbeiðni þjóns þíns og lýðs þíns Ísraels, er þeir bera
fram á þessum stað, já, heyr þú hana frá aðseturstað þínum, frá
himnum, og fyrirgef, er þú heyrir. 22 Ef einhver gjörir á hluta náunga
síns, og hann verður eiðs krafinn og látinn sverja, og hann kemur og
vinnur eiðinn fyrir altari þínu í húsi þessu, 23 þá heyr þú það frá himn-
um, tak í taumana og dæm þjóna þína, með því að sakfella hinn seka
og láta honum gjörðir hans í koll koma, en sýkna hinn saklausa og
umbuna honum eftir réttlæti hans.

24 Og ef lýður þinn Ísrael bíður ósigur fyrir óvinum sínum, af því
að þeir hafa syndgað á móti þér, og þeir snúa sér og játa þitt nafn
og biðja og grátbæna þig í þessu húsi, 25 þá heyr þú það frá himnum
og fyrirgef synd lýðs þíns Ísraels, og leið þá aftur heim til þess lands,
er þú gafst þeim og feðrum þeirra. 26 Ef himininn er byrgður, svo að
eigi nær að rigna, af því að þeir hafa syndgað í móti þér, og þeir
biðja á þessum stað og játa nafn þitt og snúa sér frá syndum sínum,
af því að þú auðmýkir þá, 27 þá heyr þú það á himnum og fyrirgef

---

7: 2 Sam. 7, 2 n. 1 Kron. 28, 2 n. 16: 1 Kong. 2, 4. 18: kap. 2, 6.

synd þjóna þinna og lýðs þíns Ísraels, er þú kennir þeim þann góða
veg, sem þeir eiga að ganga, og gef regn yfir land þitt, það er þú hefir
gefið þínum lýð til eignar. 28 Ef hallæri verður í landinu, ef drepsótt
kemur eða korndrep eða gulnan, engisprettur eða jarðvargar, ef óvinir
hans þrengja að honum í einhverri af borgum hans, eða einhver plága
eða sótt, — 29 ef þá einhver maður af öllum lýð þínum Ísrael ber fram
einhverja bæn eða grátbeiðni, af því að hann finnur til angurs og sárs-
auka og fórnar höndum til þessa húss, 30 þá heyr þú það frá himnum,
aðseturstað þínum og fyrirgef og gef sérhverjum eins og hann hefir
til unnið og svo sem þú þekkir hjarta hans — því að þú einn þekkir
hjörtu manna —, 31 til þess að þeir óttist þig og gangi á vegum þínum
alla þá stund, er þeir lifa í landinu, er þú gafst feðrum vorum. 32 Ef
útlendingur, sem eigi er af lýð þínum Ísrael, en kemur úr fjarlægu
landi sakir þíns mikla nafns, þinnar sterku handar og þíns útrétta
armleggs, — ef þeir koma hingað og biðja frammi fyrir þessu húsi,
33 þá heyr þú það frá himnum, aðseturstað þínum, og gjör alt það,
sem útlendingurinn biður þig um, til þess að öllum þjóðum jarðarinnar
verði kunnugt nafn þitt og þær óttist þig eins og lýður þinn Ísrael, og
til þess að þær megi vita, að hús þetta, sem eg hefi bygt, er kent við þig.
34 Ef lýður þinn fer í ófrið í móti óvinum sínum, þangað sem þú
sendir þá, og þeir biðja til þín og snúa sér i áttina til borgar þessarar,
sem þú hefir útvalið, og hússins, sem eg hefi reist þínu nafni, 35 þá heyr
þú frá himnum bæn þeirra og grátbeiðni og rétt þú hlut þeirra. 36 Ef
þeir syndga í gegn þér — því að enginn er sá er eigi syndgi —, og þú
reiðist þeim og gefur þá á vald óvinum þeirra, og sigurvegarar þeirra
flytja þá hernumda til lands, langt eða skamt í burtu, 37 og þeir taka
sinnaskifti í landinu, þar sem þeir eru hernumdir, og þeir snúa sér og
grátbæna þig í útlegðarlandi sínu og segja: Vér höfum syndgað, vér
höfum misgjört og vér höfum breytt óguðlega, 38 og þeir snúa sér til
þín af öllu hjarta sínu og allri sálu sinni í útlegðarlandi sínu, þangað
sem þeir hafa flutt þá hernumda, og þeir biðjast fyrir og snúa sér í
áttina til lands síns, þess er þú gafst feðrum þeirra, til borgarinnar,
sem þú hefir útvalið og til hússins, sem eg hefi reist þínu nafni, 39 þá
heyr þú frá himnum, aðseturstað þínum, bæn þeirra og grátbeiðni, rétt
þú hlut þeirra og fyrirgef lýð þínum það sem þeir misgjörðu í móti
þér. 40 Svo veri þá, Guð minn, augu þín opin og eyru þín gaumgæfin
á bæn þá, er fram er borin á þessum stað. 41 Tak þig þá upp, Jahve
Guð, og far á hvíldarstað þinn, þú og örk máttar þíns. Prestar þínir,
Jahve Guð, séu klæddir hjálpræði, og þínir guðhræddu gleðjist yfir gæf-
unni. 42 Jahve Guð, vísa þínum smurða eigi frá, minst þú náðarveit-
inganna við Davíð þjón þinn.

7 En er Salómó hafði lokið bæn sinni, kom eldur af himni og
eyddi brennifórninni og sláturfórninni, og dýrð Jahve fylti húsið.
2 Og prestarnir máttu eigi inn ganga í musteri Jahve, því að dýrð Jahve
fylti hús Jahve. 3 Og er allir Ísraelsmenn sáu að eldinum laust niður,
og að dýrð Jahve steig niður yfir húsið, þá beygðu þeir ásjónur sínar
til jarðar, niður á steingólfið, lutu og lofuðu Jahve, því að hann er
góður, því að miskunn hans varir að eilífu. 4 En konungur og allur
lýðurinn fórnaði sláturfórnum frammi fyrir Jahve. 5 Og Salómó kon-
ungur fórnaði tuttugu og tvö þúsund nautum og hundrað og tuttugu
þúsund sauðum í heillafórn. Þannig vígði konungur og allur lýðurinn
musteri Guðs.
6 En prestarnir stóðu á sínum stað og sömuleiðis Levítarnir með

28: kap. 20, 9. 36: Préd. 7, 20. 41: Sálm. 132, 8. 9. — 7, 1: 3 Mós. 9, 24. 1 Kong. 18, 38. 4: 1 Kong. 8, 62 n.

hljóðfæri Jahve, þau er Davíð konungur hafði gjöra látið til þess að
þakka Jahve, því að miskunn hans varir að eilífu, og þeir léku lof-
söng Davíðs, en andspænis þeim þeyttu prestarnir lúðra, en allur Ísrael
stóð. [7] Og Salómó vígði miðhluta forgarðsins, er liggur frammi fyrir
musteri Jahve, því að þar fórnaði hann brennifórnum og hinum feitu
stykkjum heillafórnanna. Því að eiraltarið, það er Salómó hafði gjöra
látið, gat eigi tekið brennifórnirnar og matfórnirnar og feitu stykkin.
[8] Þannig hélt Salómó þá hátíðina í sjö daga og allur Ísrael með hon-
um, — afarmikill söfnuður, þaðan frá, er leið liggur til Hamat, alt til
Egiptalandsár. [9] Og áttunda daginn héldu þeir hátíðasamkomu, því
að sjö daga voru þeir að vígja altarið og hátíðina héldu þeir í sjö daga.
[10] En á tuttugasta og þriðja degi hins sjöunda mánaðar lét hann lýðinn
fara heim til sín, glaðan og í góðu skapi yfir þeim gæðum, sem Jahve
hafði veitt Davíð og Salómó og lýð sínum Ísrael.

Jahve vitrast Salómó annað sinn.

[11] Þá er Salómó hafði lokið að byggja musteri Jahve og konungs-
höllina og hafði fengið farsællega framgengt öllu því, er honum bjó í
huga að gjöra í húsi Jahve og í höll sinni, [12] þá vitraðist Jahve Sal-
ómó á náttarþeli og sagði við hann: Eg hefi heyrt bæn þína og útvalið
mér þennan stað að fórnahúsi. [13] Þegar eg byrgi himininn, svo að
eigi nær að rigna, og þegar eg býð engisprettum að rótnaga landið, og
þegar eg læt drepsótt koma meðal lýðs míns, [14] og lýður minn, sá er
við mig er kendur, auðmýkir sig, og þeir biðja og leita auglitis míns
og snúa sér frá sínum vondu vegum, þá vil eg heyra þá frá himnum,
fyrirgefa þeim syndir þeirra og græða upp land þeirra. [15] Skulu augu
mín vera opin og eyru mín gaumgæfin gagnvart bæn þeirri, er fram
er borin á þessum stað. [16] Og nú hefi eg útvalið og helgað þetta hús,
til þess að nafn mitt megi búa þar að eilífu, og skulu augu mín og
hjarta vera þar alla daga. [17] Og ef þú gengur fyrir augliti mínu, svo
sem gjörði Davíð faðir þinn, með því að fara með öllu svo sem eg
hefi þér um boðið, og þú heldur ákvæði mín og lög, [18] þá mun eg
staðfesta hásæti konungdóms þíns, eins og eg hátíðlega hét Davíð föð-
ur þínum, þá er eg sagði: Eigi skal þig vanta eftirmann til þess að
ríkja yfir Ísrael. [19] En ef þér snúið baki við mér og fyrirlátið ákvæði
mín og skipanir, er eg hefi fyrir yður lagt, en farið og þjónið öðrum
guðum og fallið fram fyrir þeim, [20] þá mun eg útrýma þeim úr landi
mínu, því er eg gaf þeim, og húsi þessu, sem eg hefi helgað nafni
mínu, mun eg burt snara frá augliti mínu og gjöra það að orðskvið
og spotti meðal allra þjóða. [21] Og þetta hús, svo háreist sem það er
— hverjum sem gengur fram hjá því, mun blöskra. Og ef hann þá
spyr: Hvers vegna hefir Jahve leikið svo hart þetta land og þetta hús?
[22] munu menn svara: Af því að þeir yfirgáfu Jahve, Guð feðra sinna, er
leiddi þá út af Egiptalandi, og héldu sér að öðrum guðum, féllu fram fyrir
þeim og þjónuðu þeim, fyrir því hefir hann leitt yfir þá alla þessa ógæfu.

Frá öðrum störfum og fyrirtækjum Salómós.

8 En að tuttugu árum liðnum, þá er Salómó hafði bygt musteri
Jahve og höll sína — [2] en borgirnar, er Húram hafði látið af hendi
við Salómó, þær víggirti Salómó og lét Ísraelsmenn setjast þar að —,
[3] þá hélt Salómó til Hamat hjá Zóba og náði henni á sitt vald. [4] Og

9: 3 Mós. 23, 36. **11:** 1 Kong. 9, 1 n. **20:** 5 Mós. 29, 28; 28, 37. **21:** Jer. 22, 8.
— **8, 1:** 1 Kong. 9, 10 n.

hann víggirti Tadmor í eyðimörkinni og allar vistaborgirnar, þær er
hann bygði í Hamat. 5 Þá víggirti hann og Efri-Bethóron og Neðri-
Bethóron og gjörði að köstulum með múrum, hliðum og slagbröndum,
6 enn fremur Baalat og allar vistaborgirnar, er Salómó átti, og allar
vagnliðsborgirnar og riddaraborgirnar og alt, sem Salómó fýsti að byggja
í Jerúsalem, á Líbanon og í öllu ríki sínu. 7 Alt það fólk, sem eftir
var af Hetítum, Amórítum, Peresítum, Hevítum og Jebúsítum, er eigi
heyrðu til Ísraelsmönnum, 8 niðjar þeirra, sem enn voru eftir í landinu
og Ísraelsmenn eigi höfðu útrýmt — á þá lagði Salómó skylduvinnu,
og er svo enn í dag. 9 En af Ísraelsmönnum gjörði Salómó enga að
þrælum til þess að vinna að fyrirtækjum sínum, en þeir voru hermenn,
foringjar fyrir vagnköppum hans og foringjar fyrir vagnliði hans og
riddaraliði. 10 Og þessir voru æðstir fógeta Salómós konungs: tvö hundruð
og fimtíu; þeir höfðu eftirlit með mönnum.
11 Og dóttur Faraós færði Salómó frá Davíðsborg í hús það, er
hann hafði bygt handa henni, því að hann sagði: Eigi skal eg láta
konu búa í höll Davíðs Ísraels-konungs, því að höllin er helgidómur,
af því að örk Jahve er komin inn þangað.
12 Þá færði Salómó Jahve brennifórnir á altari Jahve, því er hann
hafði reist fyrir framan forsalinn, 13 svo að hann færði fórnir eins og
við átti á degi hverjum samkvæmt skipunum Móse, á hvíldardögunum,
tunglkomudögunum og löghátíðunum, þrisvar á ári — á hátíð hinna
ósýrðu brauða, á viknahátíðinni og á laufskálahátíðinni. 14 Og eftir
fyrirmælum Davíðs föður síns setti hann prestaflokkana til þjónustu
þeirra og Levítana til starfs þeirra, að syngja lofsöngva og vera prest-
unum til aðstoðar, svo sem við átti á degi hverjum, og hliðverðina
setti hann við sérhvert hlið, eftir flokkaskipun þeirra, því að svo hafði
guðsmaðurinn Davíð um boðið. 15 Var hvergi brugðið af skipun kon-
ungs um prestana og Levítana og féhirzlurnar. 16 Var þannig lokið
við öll störf Salómós, frá þeim degi, er grundvöllurinn var lagður að
musteri Jahve, og þangað til Salómó lauk við musteri Jahve.
17 Þá fór Salómó til Ezjón-Geber og til Elót á strönd hafsins í
Edómlandi. 18 En Húram sendi honum með mönnum sínum skip og
menn, vana sjóferðum. Og þeir komust til Ófír ásamt mönnum Sal-
ómós og sóttu þangað fjögur hundruð og fimtíu talentur gulls og færðu
Salómó konungi.

Drotningin frá Saba.

9 En er drotningin í Saba spurði orðstír Salómós, kom hún til
Jerúsalem með mjög miklu föruneyti og með úlfalda, klyfjaða
kryddjurtum og afarmiklu gulli og gimsteinum, til þess að reyna Sal-
ómó með gátum. Og er hún kom til Salómós, bar hún upp fyrir
honum alt, sem henni bjó í brjósti. 2 En Salómó svaraði öllum spurn-
ingum hennar; var enginn hlutur hulinn Salómó, er hann gæti eigi
leyst úr fyrir hana. 3 Og er drotningin frá Saba sá speki Salómós og
húsið, sem hann hafði reisa látið, 4 matinn á borði hans, bústaði þjóna
hans og frammistöðu skutilsveina hans og klæði þeirra, byrlara hans
og klæði þeirra og brennifórn hans, þá er hann fram bar í húsi Jahve,
þá varð hún frá sér numin 5 og sagði við konung: Satt var það, er eg
heyrði í landi mínu um þig og speki þína. 6 En eg trúði ekki orðum
þeirra fyr en eg kom og sá það með eigin augum. Og þó hafði eg

---

4: 1 Kong. 9, 17 n. **5:** 5 Mós. 3, 5. **8:** Jós. 16, 10. **11:** 1 Kong. 9, 24. **13:** 4 Mós. 28, 2 n. 2 Mós. 23 14 n. **14:** 1 Kron. 24, 1 n. 26, 1 n. **17:** 1 Kong. 9, 26 n. — **9, 1:** 1 Kong. 10, 1 n. Matt. 12, 42.

ekki frétt helminginn um gnótt speki þinnar; þú ert meiri orðróm þeim,
er eg hefi heyrt. [7] Sælir eru menn þínir og sælir þessir þjónar þínir,
sem stöðugt standa frammi fyrir þér og heyra speki þína. [8] Lofaður sé
Jahve, Guð þinn, sem hafði þóknun á þér, svo að hann setti þig í hásæti
sitt sem konung Jahve, Guðs þíns; af því að Guð þinn elskar Ísrael,
svo að hann vill láta hann standa að eilífu, gjörði hann þig að konungi yfir þeim, til þess að iðka rétt og réttvísi. [9] Síðan gaf hún kon-
ungi hundrað og tuttugu talentur gulls og afarmikið af kryddjurtum
og gimsteina; hefir aldrei síðan verið annað eins af kryddjurtum og
drotningin frá Saba gaf Salómó konungi. [10] Sömuleiðis komu og þjónar
Húrams og þjónar Salómós, þeir er gull sóttu til Ófír, með sandelvið
og gimsteina. [11] Og konungur lét gjöra handrið í hús Jahve og í kon-
ungshöllina af sandelviðnum, svo og gígjur og hörpur handa söng-
mönnunum; hafði ei áður slíkt sést í Júdalandi. [12] Og Salómó kon-
ungur gaf drotningunni frá Saba alt, er hún girntist og kaus sér, auk
þess, er hún hafði fært konungi. Hélt hún síðan heimleiðis og fór í
land sitt með föruneyti sínu.

Auðæfi Salómós. Heimildir fyrir sögu hans.

[13] Og gullið, sem Salómó fékk á einu ári, var sex hundruð sex-
tíu og sex talentur gulls að þyngd, [14] auk þess er kom inn frá varn-
ingsmönnum og þess er kaupmennirnir komu með; auk þess færðu
allir konungar Arabíu og jarlar landsins Salómó gull og silfur.
[15] Og Salómó konungur lét gjöra tvö hundruð skjöldu af slegnu
gulli, fóru sex hundruð siklar af slegnu gulli í hvern skjöld, [16] og þrjú
hundruð buklara af slegnu gulli, fóru þrjú hundruð siklar gulls í hvern
buklara. Lét konungur leggja þá í Líbanonsskógarhúsið. [17] Konungur
lét og gjöra hásæti mikið af fílabeini og lagði það skíru gulli. [18] Gengu
sex þrep upp að hásætinu og fótskör úr gulli var fest á hásætið.
Bríkur voru báðumegin sætisins og stóðu tvö ljón við bríkurnar.
[19] Og tólf ljón stóðu á þrepunum sex, báðumegin. Slík smíð hefir
aldrei verið gjörð í nokkuru konungsríki. [20] Öll voru drykkjarker Sal-
ómós konungs af gulli og öll áhöld í Líbanonsskógarhúsinu voru af
skíru gulli, ekkert af silfri, því að silfur var einskis metið á dögum
Salómós. [21] Því að konungur hafði skip, er fóru til Tarsis með mönn-
um Húrams; þriðja hvert ár komu Tarsis-skipin heim, hlaðin gulli og
silfri, fílabeini, öpum og páfuglum.
[22] Og Salómó konungur bar af öllum konungum jarðarinnar að
auðlegt og vizku. [23] Og alla konunga jarðarinnar fýsti að sjá Salómó,
til þess að heyra vizku hans, sem Guð hafði lagt honum í brjóst.
[24] Komu þeir þá hver með sína gjöf, silfurgripi og gullgripi, klæði,
vopn og kryddjurtir, hesta og múla, ár eftir ár. [25] Og Salómó átti
fjögur þúsund vagneyki og vagna og tólf þúsund riddara; lét hann þá
vera í vagnliðsborgunum og með konungi í Jerúsalem. [26] Og hann
drotnaði yfir öllum konungum frá Fljótinu alt til Filistalands og til
landamæra Egiptalands. [27] Og konungur gjörði silfur eins algengt í
Jerúsalem og grjót, og sedrusvið eins og mórberjatrén, sem vaxa á lág-
lendinu. [28] Og menn fluttu hesta úr Egiptalandi og úr öllum löndum
handa Salómó. [29] En annað af sögu Salómós er frá upphafi til enda
skráð í sögu Natans spámanns og í spádómi Ahía frá Síló og í vitrun
Íddós sjáanda um Jeróbóam Nebatsson.
[30] Og Salómó ríkti í Jerúsalem yfir öllum Ísrael í fjörutíu ár.

8: kap. 2, 11. 10: kap. 8, 18. 15: 1 Kong. 10, 16. 25: kap. 1, 14. 1 Kong. 4, 26.
26: 1 Kong. 4, 21. 27: kap. 1, 15 n. 1 Kong. 10, 27 n. 29: 1 Kong. 11, 41 n.

31 Og Salómó lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var jarðaður í
borg Davíðs föður síns. Og Rehabeam sonur hans tók ríki eftir hann.

Ríkinu skift.

10 Og Rehabeam fór til Sikem, því að allur Ísrael var kominn til
Sikem til þess að taka hann til konungs. 2 En er Jeróbóam
Nebatsson frétti — hann var í Egiptalandi, þangað sem hann hafði
flúið undan Salómó konungi —, að Salómó væri dáinn, sneri Jeróbóam
heim frá Egiptalandi. 3 Og þeir sendu og létu kalla hann. Þá kom
Jeróbóam og allur Ísrael og mæltu til Rehabeams á þessa leið: 4 Faðir
þinn lagði á oss hart ok, en gjör nú léttari hina hörðu ánauð föður
þíns og hið þunga ok, er hann á oss lagði, og munum vér þjóna þér.
5 Hann svaraði þeim: Farið nú burt og komið aftur til mín að þrem
dögum liðnum. Og lýðurinn fór burt.
6 Þá ráðgaðist Rehabeam konungur við öldungana, sem þjónað
höfðu Salómó föður hans meðan hann lifði, og mælti: Hver andsvör
ráðið þér mér að gefa þessum mönnum? 7 Þeir svöruðu honum og
mæltu: Ef þú í dag verður lýð þessum eftirlátur, verður þeim náðugur
og tekur vel máli þeirra, munu þeir verða þér eftirlátir alla daga. 8 En
hann hafnaði ráði því, er öldungarnir réðu honum, en ráðgaðist við unga
menn, er vaxið höfðu upp með honum og nú þjónuðu honum, 9 og
hann sagði við þá: Hver ráð gefið þér til, hversu vér skulum svara lýð
þessum, er talað hefir til mín á þessa leið: Gjör léttara ok það, er faðir
þinn á oss lagði? 10 Þá svöruðu honum hinir ungu menn, er vaxið
höfðu upp með honum: Svo skalt þú svara lýðnum, er sagði við þig:
Faðir þinn gjörði ok vort þungt, en gjör þú oss það léttara — svo
skalt þú tala til þeirra: Litlifingur minn er digrari en lendar föður
míns. 11 Hafi faðir minn lagt á yður þungt ok, mun eg gjöra ok yðar
enn þyngra; faðir minn refsaði yður með keyrum, en eg mun refsa
yður með gaddasvipum.
12 Og Jeróbóam og allur lýðurinn kom til Rehabeams á þriðja
degi, eins og konungur hafði sagt, þá er hann mælti: Komið til mín
aftur á þriðja degi. 13 Þá veitti konungur þeim hörð andsvör, og Reha-
beam konungur fór eigi að ráðum öldunganna, 14 en talaði til þeirra
á þessa leið að ráði hinna ungu manna: Faðir minn gjörði ok yðar
þungt, en eg mun gjöra það enn þyngra, faðir minn refsaði yður með
keyrum, en eg mun refsa yður með gaddasvipum. 15 Þannig veitti
konungur lýðnum enga áheyrn, því að svo var til stilt af Guði, til þess
að Jahve gæti látið rætast orð sín, þau er hann hafði talað til Jeró-
bóams Nebatssonar fyrir munn Ahía frá Síló.
16 En er allur Ísrael sá, að konungur veitti þeim enga áheyrn, þá
veitti lýðurinn konungi þessi andsvör:

Hverja hlutdeild eigum vér í Davíð?
  Engan erfðahlut eigum vér í Ísaísyni.
Far heim til þín, hver Ísraelsmaður!
  Gæt nú þíns eigin húss, Davíð!

Síðan fór allur Ísrael, hver heim til sín. 17 En yfir þeim Ísraelsmönn-
um, er bjuggu í Júda-borgum, var Rehabeam konungur. 18 Og Reha-
beam konungur sendi Hadóram, sem var yfir kvaðarmönnum, en Ísra-
elsmenn lömdu hann grjóti til bana, en Rehabeam konungur hljóp
í skyndi á vagn sinn og flýði til Jerúsalem. 19 Þannig gekk Ísrael undan
ætt Davíðs, og stendur svo enn í dag.

10, 1: 1 Kong. 12, 1 n. 2: 1 Kong. 11, 40. 15: 1 Kong. 11, 29. 31. 16: 2 Sam. 20, 1.

11 En er Rehabeam kom til Jerúsalem, safnaði hann saman Júda-
húsi og Benjamín, hundrað og áttatíu þúsundum einvalaliðs, til
þess að berjast við Ísrael og ná konungdóminum aftur undir Rehabeam.
2 En orð Jahve kom til Semaja guðsmanns, svolátandi: 3 Tala þú svo
til Rehabeams, sonar Salómós, konungs í Júda, og til allra Ísraelsmanna
í Júda og Benjamín: 4 Svo segir Jahve: Farið eigi og berjist eigi við
bræður yðar, fari hver heim til sín, því að minni tilhlutun er þetta
orðið. Og er þeir heyrðu orð Jahve, hurfu þeir aftur og hættu við að
fara á móti Jeróbóam.

Frá Rehabeam.

5 Rehabeam bjó síðan í Jerúsalem. Og hann gjörði nokkurar borgir
í Júda að köstulum, 6 og hann gjörði Betlehem, Etam, Tekóa, 7 Bet-Zúr,
Sókó, Adúllam, 8 Gat, Maresa, Síf, 9 Adóraím, Lakís, Aseka, 10 Zorea,
Ajalon og Hebron, sem eru í Júda og Benjamín, að kastalaborgum.
11 Gjörði hann kastalana rammgjörva, setti þar höfðingja fyrir og lét
þar forða vista, olíu og víns. 12 Og í hverja borg lét hann skjöldu og
spjót, og víggirti þær afarrammlega. Og Júda og Benjamín lutu honum.
13 En prestarnir og Levítarnir, er voru um allan Ísrael, komu úr
öllum héruðum sínum og gengu honum til handa. 14 Því að Levítarnir
yfirgáfu beitilönd sín og óðul og fóru til Júda og Jerúsalem, því að
Jeróbóam og synir hans höfðu rekið þá úr prestþjónustu fyrir Jahve,
15 og hafði hann sjálfur skipað sér presta fyrir hæðirnar og skógar-
tröllin og kálfana, er hann hafði gjöra látið. 16 Og þeim fylgdu þeir af
öllum ættkvíslum Ísraels, er lögðu hug á að leita Jahve, Guðs Ísraels.
Komu þeir til Jerúsalem til þess að færa fórnir Jahve, Guði feðra þeirra.
17 Og þeir efldu Júdaríki og styrktu Rehabeam, son Salómós, í þrjú ár.
Því að þeir fetuðu í fótspor Davíðs og Salómós í þrjú ár.
18 Og Rehabeam tók sér fyrir konu Mahalat, dóttur Jerímóts Davíðs-
sonar og Abíhaílar, dóttur Elíabs Ísaísonar; 19 ól hún honum sonu:
Jeús, Semarja og Saham. 20 Og eftir hana fékk hann Maöku Absalóms-
dóttur; hún ól honum Abía, Attaí, Sísa og Selómít. 21 Og Rehabeam
unni Maöku Absalómsdóttur meira en öllum öðrum konum sínum og
hjákonum, því að hann hafði tekið sér átján konur og sextíu hjákonur,
og gat tuttugu og átta sonu og sextíu dætur. 22 Og Rehabeam gjörði
Abía, son Maöku, að ætthöfðingja, að höfðingja meðal bræðra sinna,
því að hann hugðist mundu gjöra hann að konungi. 23 Og hann fór
hyggilega að ráði sínu og skifti öllum sonum sínum niður á öll héruð
í Júda og Benjamín, niður á allar kastalaborgir; fékk þeim gnóttir vista
og bað þeim fjölda kvenna.
12 En er konungdómur Rehabeams var fastur orðinn, og hann
sjálfur orðinn fastur í sessi, þá yfirgaf hann lögmál Jahve og allur
Ísrael með honum. 2 En á fimta ríkisári Rehabeams fór Sísak Egipta-
landskonungur herför móti Jerúsalem — af því að þeir höfðu sýnt
Jahve ótrúmensku — 3 með tólf hundruð vögnum og sextíu þúsund
riddurum; mátti eigi koma tölu á fólk það, er með honum kom frá
Egiptalandi: Libýumenn, Súkítar og Blálendingar. 4 Hann tók kast-
alaborgirnar, þær er voru í Júda, og komst alt til Jerúsalem. 5 En
Semaja spámaður kom til Rehabeams og höfðingja Júda, er hörfað
höfðu fyrir Sísak til Jerúsalem, og mælti til þeirra: Svo segir Jahve:
Þér hafið yfirgefið mig, svo ofursel eg og yður á vald Sísaks. 6 Þá
auðmýktu þeir sig, höfðingjar Ísraels og konungur, og sögðu: Réttlátur

11, 1: 1 Kong. 12, 21 n. **5:** kap. 14, 6. **14:** kap. 13, 9. **15:** 1 Kong. 12, 31 n. **18:** 1 Sam. 16, 6; 17, 13. **20:** 1 Kong. 15, 2. **22:** 5 Mós. 21, 15. 16. — **12, 1:** kap. 26, 16. **2:** 1 Kong. 14, 22. 25. **4:** kap. 11, 5 n. **5:** kap. 15, 2.

er Jahve! [7] En er Jahve sá, að þeir höfðu auðmýkt sig, kom orð
Jahve til Semaja, svolátandi: Þeir hafa auðmýkt sig; eg skal eigi tor-
tíma þeim, heldur fulltingja þeim að nokkuru, og eigi hella reiði minni
yfir Jerúsalem fyrir Sísak. [8] Þó skulu þeir verða lýðskyldir honum, að
þeir megi læra að þekkja muninn á að þjóna mér og á að þjóna heiðn-
um konungum. [9] Síðan fór Sísak Egiptalands-konungur herför móti
Jerúsalem og tók fjársjóðu húss Jahve og fjársjóðu konungshallarinnar,
tók það alt saman; hann tók og gullskjölduna, er Salómó hafði gjöra
látið. [10] Rehabeam konungur lét í þeirra stað gjöra eirskjöldu og fékk
þá höfuðsmönnum lífvarðarins til geymslu, þeim er geyma dyra á höll
konungs. [11] Og í hvert sinn, er konungur gekk í hús Jahve, komu varð-
liðsmennirnir og báru þá, og fóru síðan með þá aftur í herbergi varð-
liðsmannanna. [12] En er hann auðmýkti sig, hvarf reiði Jahve frá hon-
um og tortímdi honum eigi með öllu; enn þá var þó eitthvað gott til
í Júda. [13] Og Rehabeam konungur efldist í Jerúsalem og sat að völd-
um, því að Rehabeam hafði einn um fertugt, þá er hann varð konungur,
og seytján ár ríkti hann í Jerúsalem, borginni sem Jahve hafði útvalið
af öllum ættkvíslum Ísraels, til þess að láta nafn sitt búa þar. En
móðir hans hét Naama og var ammónítísk. [14] Og hann breytti illa,
því að hann lagði eigi hug á að leita Jahve.
[15] En saga Rehabeams, frá upphafi til enda, er rituð í sögu Semaja
spámanns og Íddós sjáanda, í ættartölunum. Og ófriður stóð ávalt
milli Rehabeams og Jeróbóams. [16] Og Rehabeam lagðist til hvíldar hjá
feðrum sínum og var jarðaður í Davíðsborg. Og Abía sonur hans tók
ríki eftir hann.

Frá Abía.

13 Á átjánda ríkisári Jeróbóams varð Abía konungur yfir Júda.
[2] Þrjú ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Maaka
Úríelsdóttir frá Gíbeu. En þeir áttu í ófriði saman, Abía og Jeróbóam.
[3] Og Abía hóf ófriðinn með hraustu herliði, fjögur hundruð þúsundum
einvalaliðs, en Jeróbóam fylkti til orustu á móti honum átta hundruð
þúsundum einvalaliðs, hraustum köppum. [4] Þá gekk Abía upp á Zemaraim-
fjall í Efraím-fjöllum og mælti: Hlýðið á mig, Jeróbóam og allur Ísrael!
[5] Hvort vitið þér eigi að Jahve, Ísraels Guð, veitti Davíð ævarandi
konungdóm yfir Ísrael, honum og niðjum hans, með saltsáttmála? [6] En
Jeróbóam Nebatsson, þjónn Salómós, sonar Davíðs, hófst handa og
gjörði uppreist gegn herra sínum. [7] Og að honum söfnuðust lausingjar
og hrakmenni, og þeir urðu yfirsterkari Rehabeam syni Salómós, en
Rehabeam var ungur og hugdeigur og fékk eigi veitt þeim viðnám.
[8] Og nú hyggist þér munu veita viðnám konungdómi Jahve, þeim er
niðjar Davíðs hafa á hendi, af því að þér eruð mjög fjölmennir, og
gullkálfarnir, þeir er Jeróbóam hefir gjöra látið yður að guðum, eru
með yður. [9] Hafið þér þá eigi rekið burt presta Jahve, niðja Arons, og
Levítana, og gjört yður presta að sið heiðinna þjóða? Hver sá, er
kom til þess að láta fylla hönd sína* með ungt naut og sjö hrúta,
hann varð prestur falsguðanna. [10] En vor Guð er Jahve og vér höfum
eigi yfirgefið hann, og niðjar Arons hafa á hendi prestþjónustu fyrir
Jahve, og Levítar hafa störf á hendi [11] og færa Jahve á hverjum morgni
og hverju kveldi brennifórnir og ilmreykelsi og leggja brauð í raðir á
borðið úr skíru gulli og kveikja á hverju kveldi á gullstjakanum og

---

9: 1 Kong. 14, 25 n. 10, 16. 2 Kron. 9, 15. **12:** kap. 19, 3. **13:** 1 Kong. 14, 21.
15: kap. 13, 22. 1 Kong. 14, 29 n. — **13, 1:** 1 Kong. 15, 1 n. **5:** 4 Mós. 18, 19.
6: 1 Kong. 11, 26. **8:** 1 Kong. 12, 28. **9:** *Sbr. 2 Mós. 28, 41. **11:** 2 Mós. 25, 31—39.

lömpum hans. Því að vér gætum ákvæða Jahve, Guðs vors, en þér
hafið yfirgefið hann. [12] Og sjá! Guð er með oss í broddi fylkingar og
prestar hans með hvellilúðrana, til þess að blása til atlögu gegn yð-
ur. Þér Ísraelsmenn! Berjist eigi gegn Jahve, Guði feðra yðar, því að
þér munuð engu fá framgengt.

[13] En Jeróbóam lét þá, er lágu í launsátri, fara í kring til þess
að koma að baki þeim; voru þeir gagnvart Júdamönnum, en launsát-
ursliðið að baki þeim. [14] Og er Júdamenn sneru sér við, sáu þeir að
þeim var búinn bardagi bæði að baki og að framan. Þá hrópuðu þeir
til Jahve, og prestarnir þeyttu lúðrana [15] og Júdamenn æptu heróp, og
er Júdamenn æptu heróp, þá laust Guð Jeróbóam og allan Ísrael í
augsýn Abía og Júda. [16] Og Ísraelsmenn flýðu fyrir Júdamönnum og
Guð gaf þá þeim á vald. [17] Og Abía og lið hans feldu þá unnvörpum,
svo að fimm hundruð þúsund einvalaliðs féllu af Ísraelsmönnum, vopnum
vegnir. [18] Þannig urðu Ísraelsmenn að lúta í lægra haldi um þær
mundir og Júdamenn urðu yfirsterkari, því að þeir studdust við Jahve,
Guð feðra þeirra. [19] En Abía veitti Jeróbóam eftirför og vann af hon-
um borgir: Betel og þorpin umhverfis hana, Jesana og þorpin um-
hverfis hana og Efron og þorpin umhverfis hana. [20] Og Jeróbóam var
máttvana síðan, meðan Abía lifði, og Jahve laust hann, svo að hann dó.

[21] En Abía efldist, og hann tók sér fjórtán konur og gat tuttugu
og tvo sonu og sextán dætur.

[22] En það sem meira er að segja um Abía, athafnir hans og orð,
14 það er ritað í skýringum Iddós spámanns. [1] Og Abía lagðist til
hvíldar hjá feðrum sínum og var jarðaður í Davíðsborg. Og Asa
sonur hans tók ríki eftir hann. Á hans dögum var friður í landi í tíu ár.

Frá Asa.

[2] Og Asa gjörði það sem gott var og rétt í augum Jahve, Guðs
síns. [3] Hann afnumdi hin útlendu ölturu og hæðirnar, braut sundur
merkissteinana og hjó sundur asérurnar. [4] Og hann bauð Júdamönn-
um að leita Jahve, Guðs feðra þeirra, og breyta eftir lögmáli hans og
skipunum. [5] Hann afnumdi hæðirnar og sólsúlurnar úr öllum Júda-
borgum, og ríkið naut friðar um hans daga.

[6] Hann reisti kastala í Júda, því að friður var í landi og enginn
átti í ófriði við hann þau árin, því að Jahve veitti honum frið. [7] Og
hann sagði við Júdamenn: Látum oss reisa borgir þessar og girða um
þær með múrum og turnum, hurðum og slagbröndum, því að enn þá
er landið oss opið, af því að vér höfum leitað Jahve, Guðs vors. Vér
höfum leitað hans, og hann hefir veitt oss frið alt um kring. Bygðu
þeir síðan og gekk það vel. [8] Og Asa hafði her, er skjöld bar og spjót,
úr Júda þrjú hundruð þúsund og úr Benjamín tvö hundruð og áttatíu
þúsund manna, er buklara báru og boga bentu; voru þeir allir hinir
mestu kappar.

[9] En Sera Blálendingur fór í móti þeim með miljón hermanna og
þrjú hundruð vagna og komst alt til Maresa. [10] Fór Asa út í móti
honum, og fylktu þeir sér til orustu í Zefatadal hjá Maresa. [11] Og Asa
ákallaði Jahve, Guð sinn, og sagði: Jahve, enginn nema þú getur
hjálpað lítilmagnanum gegn hinum voldugu. Hjálpa þú oss, Jahve,
Guð vor, því að við þig styðjumst vér, og í þínu nafni höfum vér
farið á móti þessum mannfjölda. Jahve, þú ert vor Guð, gagnvart þér
er dauðlegur maðurinn máttvana. [12] Og Jahve lét Blálendingana bíða

12: 4 Mós. 10, 9. 22: kap. 9, 29. — 14, 1: 1 Kong. 15, 8. 5: 3 Mós. 26, 30. 6:
kap. 11, 5; 15, 15.

ósigur fyrir Asa og fyrir Júdamönnum, svo að Blálendingar flýðu. 13 En
Asa og lið það, er með honum var, veittu þeim eftirför til Gerar, og
féll lið af Blálendingum, svo að enginn þeirra var eftir á lífi, því að
þeir féllu unnvörpum fyrir Jahve og fyrir her hans. Höfðu þeir þaðan
afarmikið herfang. 14 Þeir unnu og allar borgir umhverfis Gerar, því
að ótti við Jahve var kominn yfir þær. Rændu þeir síðan allar borg-
irnar, því að þar var miklu að ræna. 15 Þá náðu þeir og hjarðtjöld-
unum og höfðu á burt með sér að herfangi fjölda sauða og úlfalda,
og sneru síðan aftur til Jerúsalem.

15 Þá kom andi Guðs yfir Asarja Ódeðsson; 2 gekk hann fram
fyrir Asa og mælti til hans: Hlýðið á mig, þér Asa og allur Júda
og Benjamín. Jahve er með yður, ef þér eruð með honum. Ef þér
leitið hans, mun hann gefa yður kost á að finna sig, en ef þér yfir-
gefið hann, mun hann yfirgefa yður. 3 En langan tíma hefir Ísrael án
verið hins sanna Guðs, án presta, er fræddu hann, og án lögmáls.
4 Og er þeir voru í nauðum staddir, sneru þeir sér til Jahve, Ísraels Guðs,
og leituðu hans, og hann gaf þeim kost á að finna sig. 5 Um þær
mundir voru engar trygðir fyrir þá, er fóru eða komu, heldur var hið
mesta griðaleysi meðal allra íbúa héraðanna. 6 Þjóð rakst á þjóð og
borg á borg, því að Jahve hræddi þá með hvers konar nauðum. 7 En
verið þér öruggir og látið yður eigi fallast hendur, því að breytni yðar
mun umbun hljóta.

8 En er Asa heyrði orð þessi og spádóm Ódeðs spámanns, þá
herti hann upp hugann og útrýmdi viðurstygðunum úr öllu landi Júda
og Benjamíns, svo og úr borgum þeim, er hann hafði unnið á Efraím-
fjöllum, en endurnýjaði altari Jahve, það er var frammi fyrir forsal
Jahve. 9 Síðan stefndi hann saman öllum Júda og Benjamín og að-
komumönnum þeim, er hjá þeim voru af Efraím, Manasse og Símeon,
því að fjöldi manna af Ísrael hafði gengið honum á hönd, er þeir sáu
að Jahve, Guð hans, var með honum. 10 Og þeir komu saman í Jerú-
salem í þriðja mánuði á fimtánda ríkisári Asa. 11 Og á þeim degi
færðu þeir Jahve í sláturfórn af herfanginu, er þeir höfðu fengið: sjö
hundruð naut og sjö þúsund sauði. 12 Og þeir bundust þeim sáttmála,
að leita Jahve, Guðs feðra þeirra, af öllu hjarta sínu og allri sálu
sinni, 13 og skyldi hver sá, er eigi leitaði Jahve, Guðs Ísraels, líflátinn,
yngri sem eldri, karl sem kona. 14 Sóru þeir síðan Jahve eiða með
hárri röddu og lustu upp fagnaðarópi, en lúðrar og básúnur kváðu við.
15 Og allur Júda gladdist yfir eiðnum, því að þeir höfðu eið unnið af
öllu hjarta sínu og leitað hans af öllum huga sínum; gaf hann þeim
því kost á að finna sig, og Jahve veitti þeim frið alt um kring. 16 Asa
konungur svifti jafnvel Maöku, móður sína, drotningartigninni, fyrir
það, að hún hafði gjöra látið hræðilegt Aséru-líkneski. Og Asa hjó
sundur þetta hræðilega líkneski hennar, muldi það og brendi það í
Kídron-dal. 17 En hæðirnar voru ekki afnumdar úr Ísrael; þó var
hjarta Asa óskift alla æfi hans. 18 Hann lét og flytja í hús Guðs helgi-
gjafir föður síns, svo og helgigjafir sínar, silfur, gull og áhöld. 19 Og
enginn ófriður var fram að þrítugasta og fimta ríkisári Asa.

16 Á þrítugasta og sjötta ríkisári Asa fór Baesa Ísraels-konungur
herför á móti Júda og víggirti Rama, svo að enginn maður gæti
komist út eða inn hjá Asa Júda-konungi. 2 Þá tók Asa silfur og gull
úr fjárhirzlum húss Jahve og konungshallarinnar og sendi Benhadad
Sýrlands-konungi, er bjó í Damaskus, með þessari orðsending: 3 Sátt-
máli er milli mín og þín, milli föður míns og föður þíns; sjá, eg

---

14: kap. 17, 10. — **15, 2:** Jes. 55, 6. Jer. 29, 13. 1 Kron. 28, 9. 2 Kron. 24, 20.
5: Dóm. 5, 6. **12:** 2 Kong. 23, 3. **16:** 1 Kong. 15, 13 n. — **16, 1:** 1 Kong. 15, 17 n.

sendi þér silfur og gull: skalt þú nú rjúfa bandalag þitt við Baesa Ísraels-
konung, svo að hann hafi sig á burt frá mér. [4] En Benhadad tók vel
máli Asa konungs og sendi hershöfðingja sína móti borgum Ísraels og
unnu þeir Íjón, Dan og Abel-Maím og öll forðabúr í Naftalí-borgum.
[5] Þegar Baesa spurði það, lét hann af að víggirða Rama og hætti við
starf sitt. [6] En Asa konungur bauð út öllum Júdamönnum, og fluttu
þeir burt steinana og viðinn, sem Baesa hafði víggirt Rama með, og
víggirti hann með þeim Geba og Mizpa.
[7] En um þetta leyti kom Hananí sjáandi til Asa Júda-konungs og
sagði við hann: Sakir þess að þú studdist við Sýrlands-konung, en
studdist ekki við Jahve, Guð þinn, sakir þess er her Sýrlands-konungs
genginn þér úr greipum. [8] Voru ekki Blálendingar og Libýumenn mikill
her, með afarmarga vagna og riddara? En af því þú studdist við Jahve,
gaf hann þá þér á vald. [9] Því að augu Jahve hvarfla um alla jörðina,
til þess að hann megi sýna sig mátkan þeim til hjálpar, sem eru heils
hugar við hann. Þér hefir farið heimskulega í þessu, því að héðan í
frá munu menn stöðugt eiga í ófriði við þig. [10] En Asa rann í skap
við sjáandann og setti hann í stokkhúsið, því að hann var honum
reiður fyrir þetta. Asa sýndi og sumum af lýðnum ofríki um þessar
mundir.
[11] En saga Asa er frá upphafi til enda rituð í bókum Júda- og
Ísraels-konunga. [12] Á þrítugasta og níunda ríkisári sínu gjörðist Asa
fótaveikur og varð sjúkleiki hans mjög mikill. En einnig í sjúkleik
sínum leitaði hann ekki Jahve, heldur læknanna. [13] Og Asa lagðist til
hvíldar hjá feðrum sínum og dó á fertugasta og fyrsta ríkisári sínu.
[14] Og hann var grafinn í gröf sinni, er hann hafði látið höggva út handa
sér í Davíðsborg. Og hann var lagður á líkbekk, er fyltur var krydd-
jurtum og alls konar smyrslum, blönduðum ilmreykelsi, og afarmikil
brenna var gjörð honum til heiðurs.

Frá Jósafat.

17 Og Jósafat sonur hans tók ríki eftir hann og efldi sig gegn
Ísrael. [2] Hann setti herlið í allar víggirtar borgir í Júda og lét
fógeta í Júdaland og Efraímborgir, þær er Asa faðir hans hafði unnið.
[3] Og Jahve var með Jósafat, því að hann gekk á hinum fyrri vegum
Davíðs forföður síns og leitaði ekki Baalanna, [4] heldur leitaði Guðs föð-
ur síns og fór eftir skipunum hans og breytti ekki sem Ísrael. [5] Þess
vegna staðfesti Jahve konungdóminn í hendi hans, svo að allur Júda
færði Jósafat gjafir, svo að honum hlotnaðist afarmikil auðlegð og sæmd.
[6] Og með því að honum óx hugur á vegum Jahve, þá afnumdi hann og
hæðirnar og asérurnar úr Júda.
[7] En á þriðja ríkisári sínu sendi hann höfðingja sína Benhail,
Óbadía, Sakaría, Netaneel og Míkaja til þess að kenna í Júdaborgum
[8] og með þeim Levítana Semaja, Netanja, Sebadja, Asahel, Semíramót,
Jónatan, Adónía, Tobía og Tob-Adónía Levíta, og ásamt þeim prestana
Elísama og Jóram. [9] Þeir kendu í Júda og höfðu með sér lögbók
Jahve, og fóru um allar borgir í Júda og kendu lýðnum. [10] Og ótti
við Jahve kom yfir öll heiðnu ríkin, er voru umhverfis Júda, svo að
þau lögðu eigi í ófrið við Jósafat. [11] Og nokkurir af Filistum færðu
Jósafat gjafir og silfur í skatt; einnig Arabar færðu honum fénað: sjö
þúsund og sjö hundruð hrúta og sjö þúsund og sjö hundruð geithafra.
[12] Og þannig varð Jósafat æ voldugri, svo að yfir tók, og hann reisti

7: Jer. 17, 5. 8: kap. 14, 9. 9: Orðskv. 15, 3. Sak. 4, 10. — 17, 1: 1 Kong. 15, 24.
5: kap. 18, 1. 10: kap. 14, 14; 20, 29.

hallir og vistaborgir í Júda; [13] hafði hann afarmikinn vistaforða í Júda-
borgum, og hermenn hafði hann í Jerúsalem, hina mestu kappa. [14] Og
þetta er tala þeirra eftir ættum þeirra: Af Júda voru þúsundhöfðingjar:
Adna höfuðsmaður og þrjú hundruð þúsund hraustir kappar með hon-
um; [15] honum næstur gekk Jóhanan höfuðsmaður og tvö hundruð og
áttatíu þúsund manns með honum; [16] honum næstur Amasja Síkríson,
er sjálfviljuglega hafði gengið Jahve á hönd, og tvö hundruð þúsund
hraustir kappar með honum. [17] En af Benjamín voru: Eljada kappi og
tvö hundruð þúsund manns með honum, vopnaðir bogum og buklur-
um, [18] og honum næstur Jósabad og hundrað og áttatíu þúsund her-
búinna manna með honum. [19] Þessir voru þeir, er konungi þjónuðu,
auk þeirra, er konungur hafði sett í víggirtar borgir í öllu Júdalandi.

18 Og Jósafat hlotnaðist afarmikil auðlegð og sæmd og hann mægð-
ist við Akab. [2] Eftir nokkur ár fór hann á fund Akabs til Sam-
aríu. Þá slátraði Akab fjölda sauða og nauta handa honum og mönn-
um þeim, er með honum voru, og ginti hann að fara með sér til að
herja á Ramót í Gíleað. [3] Þá mælti Akab Ísraels-konungur við Jósafat
Júda-konung: Hvort munt þú fara með mér til Ramót í Gíleað? Hann
svaraði honum: Eitt skal yfir báða ganga, mig og þig, mína þjóð og
þína þjóð; skal eg fara með þér til bardagans. [4] Og Jósafat sagði við
Ísraels-konung: Gakk þú fyrst til frétta og vit, hvað Jahve segir. [5] Þá
stefndi Ísraels-konungur saman spámönnunum, fjögur hundruð manns,
og sagði við þá: Á eg að fara og herja á Ramót í Gíleað eða á eg að
hætta við það? Þeir svöruðu: Far þú, og Guð mun gefa hana í hend-
ur konungi. [6] En Jósafat mælti: Er hér ekki enn einhver spámaður
Jahve, að vér mættum leita frétta hjá honum? [7] Ísraels-konungur mælti
til Jósafats: Enn er einn eftir, er vér gætum látið ganga til frétta við
Jahve, en mér er lítið um hann gefið, því að hann spáir mér aldrei
góðu, heldur ávalt illu; hann heitir Míka Jimlason. En Jósafat sagði:
Eigi skyldi konungur svo mæla.

[8] Þá kallaði Ísraels-konungur einn af hirðmönnunum og mælti:
Sæk sem skjótast Míka Jimlason. [9] En Ísraels-konungur og Jósafat
Júda-konungur sátu hvor í sínu hásæti, skrýddir purpuraklæðum úti
fyrir borgarhliði Samaríu, og allir spámennirnir spáðu frammi fyrir þeim.
[10] Þá gjörði Zedekía Kenaanason sér horn úr járni og mælti: Svo segir
Jahve: Með þessum munt þú reka Sýrlendinga undir, unz þú hefir
gjöreytt þeim. [11] Og allir spámennirnir spáðu á sömu leið og sögðu:
Far þú til Ramót í Gíleað; þú munt giftudrjúgur verða, og Jahve mun
gefa hana í hendur konungi.

[12] En sendimaðurinn, sem farinn var að sækja Míka, mælti til
hans á þessa leið: Sjá, spámennirnir hafa einum munni boðað kon-
ungi hamingju; mæl þú sem þeir og boða þú hamingju. [13] En Míka
mælti: Svo sannarlega sem Jahve lifir, það sem Guð minn til mín talar,
það mun eg mæla. [14] Og er hann kom til konungs, mælti konungur
til hans: Míka, eigum vér að fara og herja á Ramót í Gíleað, eða eig-
um vér að hætta við það? Þá sagði hann: Farið, þér munuð giftu-
drjúgir verða, og þeir munu gefnir verða yður á vald! [15] Þá sagði kon-
ungur við hann: Hversu oft á eg að særa þig um, að þú segir mér eigi
annað en sannleikann í nafni Jahve. [16] Þá mælti hann: Eg sá allan
Ísrael tvístrast um fjöllin eins og hirðislausa sauði, og Jahve sagði:
Þessir hafa engan herra; fari þeir í friði hver heim til sín. [17] Þá sagði
Ísraels-konungur við Jósafat: Fer nú eigi sem eg sagði þér: hann spáir
mér eigi góðu, heldur illu einu? [18] Þá mælti hann: Eigi er svo. Heyr-
ið orð Jahve! Eg sá Jahve sitja í hásæti sínu og allan himins her

18, 1: kap. 17, 5; 21, 6. 2: 1 Kong. 22, 2 n. 16: 4 Mós. 27, 17. Matt. 9, 36.

standa á tvær hendur honum. [19] Og Jahve sagði: Hver vill ginna Akab
Ísraels-konung til þess að fara til Ramót í Gíleað og falla þar? Og
einn sagði þetta og annar hitt. [20] Þá gekk fram andi, staðnæmdist
frammi fyrir Jahve og mælti: Eg skal ginna hann. Og Jahve sagði
við hann: Með hverju? [21] Hann mælti: Eg ætla að fara og verða
lygiandi í munni allra spámanna hans. Þá mælti hann: Þú skalt ginna
hann og þér mun takast það. Far og gjör svo! [22] Þannig hefir þá
Jahve lagt lygianda í munn þessum spámönnum þínum, þar sem Jahve
hefir þó ákveðið að leiða yfir þig ógæfu.
[23] Þá gekk að Zedekía Kenaanason, laust Míka kinnhest og mælti:
Hvaða leið hefir andi Jahve farið frá mér til þess að tala við þig?
[24] Þá mælti Míka: Það munt þú sjá á þeim degi, er þú fer í felur úr
einu herberginu í annað. [25] Þá mælti Ísraels-konungur: Takið Míka
og færið hann Amón borgarstjóra og Jóas konungssyni [26] og segið:
Svo segir konungur: Kastið manni þessum í dýflissu og gefið honum
brauð og vatn af skornum skamti, þar til er eg kem aftur heill á húfi.
[27] Þá mælti Míka: Komir þú aftur heill á húfi, þá hefir Jahve eigi talað
fyrir minn munn. Og hann mælti: Heyri það allir lýðir!
[28] Síðan fóru þeir Ísraels-konungur og Jósafat Júda-konungur til
Ramót í Gíleað. [29] Og Ísraels-konungur sagði við Jósafat: Eg mun
klæðast dularbúningi og ganga í orustuna, en þú skalt vera klæddur
búningi þínum. Klæddist þá Ísraels-konungur dularbúningi og gengu
þeir í orustuna. [30] En Sýrlands-konungur hafði boðið foringjunum fyrir
vagnliði sínu á þessa leið: Þér skuluð eigi berjast við neinn, hvorki
smáan né stóran, nema Ísraels-konung einan. [31] Og er foringjarnir
fyrir vagnliðinu sáu Jósafat, sögðu þeir: Þetta er Ísraels-konungurinn!
og umkringdu hann til að berjast við hann. Þá kallaði Jósafat hátt
og Jahve hjálpaði honum og Guð ginti þá burt frá honum. [32] Og er
foringjarnir fyrir vagnliðinu sáu, að það var ekki Ísraels-konungur, þá
hættu þeir að elta hann. [33] En maður nokkur lagði ör á streng og
skaut af handahófi, og kom á Ísraels-konung milli brynbeltis og panz-
ara. Þá mælti hann við kerrusveininn: Snú þú við og kom mér burt
úr bardaganum, því að eg er sár. [34] Var bardaginn hinn harðasti um
daginn og Ísraels-konungur stóð í vagninum andspænis Sýrlendingum
alt til kvelds, og dó hann um sólsetur.
19 En Jósafat Júda-konungur sneri við heim til sín til Jerúsalem,
heill á húfi. [2] Þá gekk Jehú sjáandi Hananíson fyrir hann og
mælti til Jósafats konungs: Hjálpar þú hinum óguðlegu og elskar þú
þá, er hata Jahve? Sakir þessa liggur á þér reiði Jahve. [3] Þó er nokk-
uð gott fundið í fari þínu, því að þú hefir útrýmt asérunum úr land-
inu og beint huga þínum að því að leita Guðs.
[4] En Jósafat dvaldist í Jerúsalem nokkurn tíma. Síðan fór hann
aftur um meðal lýðsins frá Beerseba alt til Efraím-fjalla og sneri þeim
til Jahve, Guðs feðra þeirra. [5] Hann skipaði og dómara í landinu, í
öllum víggirtum borgum í Júda, í hverri borg. [6] Og hann sagði við
dómarana: Gætið að, hvað þér gjörið, því að eigi dæmið þér í um-
boði manna, heldur Jahve, og hann er með yður í dómum. [7] Veri þá
ótti Jahve yfir yður, hafið gát á breytni yðar, því að hjá Jahve, Guði
vorum, er ekkert ranglæti eða manngreinarálit, né mútur þegnar. [8] En
einnig í Jerúsalem skipaði Jósafat menn af Levítunum og prestunum
og ætthöfðingjum Ísraels til þess að gegna dómarastörfum Jahve og
réttarþrætum Jerúsalem-búa. [9] Og hann lagði svo fyrir þá: Svo skuluð
þér breyta í ótta Jahve, með trúmensku og af heilum hug. [10] Og í

20: 1 Kong. 22, 22. **26:** kap. 16, 10. **28:** 1 Kong. 22, 29 n. — **19, 2:** kap. 16, 7.
3: kap. 17, 3 n. **5:** 5 Mós. 16, 18. **6:** 5 Mós. 1, 17. **7:** 5 Mós. 10, 17.

hverri þrætu, er kemur fyrir yður frá bræðrum yðar, þeim er búa í
borgum sínum, hvort sem það er vígsök eða um lögmál eða boðorð
eða lög eða ákvæði, þá skuluð þér vara þá við, svo að þeir verði ekki
sekir við Jahve, og reiði komi yfir yður og bræður yðar. Svo skuluð
þér breyta, að þér verðið ekki sekir. 11 En Amarja höfuðprestur skal
vera fyrir yður í öllum málefnum Jahve, og Sebadja Ísmaelsson,
höfðingi Júdaættar, í öllum málefnum konungs, og Levítana hafið þér
fyrir starfsmenn. Gangið öruggir til starfa; Jahve mun vera með
þeim, sem góður er.

20 En svo bar til eftir þetta, að Móabítar og Ammónítar og nokkurir
af Meúnítum með þeim fóru á móti Jósafat til bardaga. 2 Og
menn komu og fluttu Jósafat svolátandi tíðindi: Afarmikill mannfjöldi
kemur á móti þér handan yfir hafið, frá Edóm, og eru þeir þegar í
Hazezon-Tamar, það er Engedí. 3 Þá varð Jósafat hræddur og tók að
leita Jahve, og lét boða föstu um allan Júda. 4 Þá söfnuðust Júda-
menn saman til þess að leita Jave; komu menn einnig úr öllum Júda-
borgum til þess að leita Jahve. 5 En Jósafat gekk fram í söfnuði Júda
og Jerúsalem, í musteri Jahve, úti fyrir nýja forgarðinum 6 og mælti:
Jahve, Guð feðra vorra! þú ert Guð á himnum, þú drotnar yfir öllum
ríkjum heiðingjanna. Í þinni hendi er máttur og megin, og fyrir þér
fær enginn staðist. 7 Þú hefir, Guð vor, stökt íbúum lands þessa undan
lýð þínum Ísrael og gefið það niðjum Abrahams vinar þíns um aldur
og æfi. 8 Og þeir settust þar að og bygðu þér þar helgidóm, þínu nafni,
og mæltu: 9 Ef ógæfa dynur yfir oss, ófriður, refsidómur, drepsótt eða
hallæri, þá munum vér ganga fram fyrir þetta hús og fram fyrir þig,
því að þitt nafn býr í húsi þessu, og vér munum hrópa til þín í nauð-
um vorum, að þú megir heyra og hjálpa. 10 Og sjá, hér eru nú Am-
mónítar og Móabítar og Seírfjalla-búar; meðal þeirra leyfðir þú eigi
Ísraelsmönnum að koma, þá er þeir komu frá Egiptalandi, heldur hörf-
uðu þeir frá þeim og eyddu þeim eigi. 11 Og nú launa þeir oss og
koma til þess að hrekja oss frá óðali þínu, er þú hefir veitt oss til
eignar. 12 Guð vor, munt þú eigi láta dóm yfir þá ganga? Því að vér
erum máttvana gagnvart þessum mikla mannfjölda, er kemur í móti
oss; vér vitum eigi, hvað vér eigum að gjöra, heldur mæna augu vor
til þín. 13 En allir Júdamenn stóðu frammi fyrir Jahve, ásamt ung-
börnum þeirra, konum og sonum.

14 Þá kom andi Jahve yfir Jehasíel Sakaríason, Benajasonar, Jeí-
elssonar, Mattanjasonar, Levíta af Asafsniðjum, þar í söfnuðinum 15 og
hann mælti: Hlýðið á allir Júdamenn og Jerúsalem-búar og þú Jósa-
fat konungur: Svo segir Jahve við yður: Hræðist eigi né skelfist fyrir
þessum mikla mannfjölda, því að eigi er yður búinn bardaginn, heldur
Guði. 16 Farið í móti þeim á morgun; þeir munu halda upp Zíz-stíg-
inn, og þér munuð mæta þeim í dalbotninum austan við Jerúel-eyði-
mörk. 17 En eigi þurfið þér að berjast við þá, skipið yður aðeins í
fylkingu, standið kyrrir og sjáið liðsinni Jahve við yður, þér Júdamenn
og Jerúsalem-búar. Óttist eigi og skelfist eigi. Farið í móti þeim á
morgun, og Jahve mun vera með yður.

18 Þá laut Jósafat fram á ásjónu sína til jarðar, og allir Júdamenn
og Jerúsalem-búar féllu fram fyrir Jahve, til þess að tilbiðja Jahve.
19 Síðan stóðu upp Levítarnir, er voru af Kahatítaniðjum og Kóraíta-
niðjum, til þess að lofa Jahve, Guð Ísraels, með afarhárri röddu. 20 Og
næsta morgun tóku þeir sig upp í býtið og fóru til Tekóa-eyðimerkur,

---

10: 5 Mós. 17, 8. — **20, 3:** Esr. 8, 21. **6:** 1 Kron. 29, 12. **9:** kap. 6, 24 n. 1 Kong. 8, 33 n. **10:** 5 Mós. 2, 4. 5. 9. 19. **12:** Sálm. 123, 1 n. **17:** 2 Mós. 14, 13.

og er þeir fóru út, gekk Jósafat fram og mælti: Heyrið mig, þér Júda-
menn og Jerúsalem-búar! Treystið Jahve, Guði yðar, þá munuð þér fá
staðist, trúið spámönnum hans, þá munuð þér giftudrjúgir verða. [21] Síðan
réðst hann um við lýðinn og skipaði söngvara Jahve til handa, að
þeir skyldu hefja lofsöngva í helgum skrúða, þá er þeir færu út á undan
hermönnunum, og segja: Lofið Jahve, því að miskunn hans varir að
eilífu. [22] En er þeir hófu fagnaðarópið og lofsönginn, setti Jahve laun-
sátur móti Ammónítum, Móabítum og Seírfjalla-búum, er fóru í móti
Júda, og þeir biðu ósigur. [23] Ammónítar og Móabítar hófust gegn Seír-
fjalla-búum til þess að gjöreyða þeim og tortíma, og er þeir höfðu gjör-
sigrað Seír-búa, þá hjálpuðu þeir til að tortíma hver öðrum. [24] Og er
Júdamenn komu á hæðina, þaðan er sjá mátti yfir eyðimörkina og
lituðust um eftir mannfjöldanum, sjá, þá voru þeir hnignir dauðir til
jarðar og enginn hafði undan komist. [25] En Jósafat kom með mönnum
sínum til þess að taka af þeim herfang; fundu þeir afarmikið af fénaði
og munum og klæðum og dýrum áhöldum, og rændu handa sér svo
miklu, að þeir gátu eigi borið. Og þeir voru þrjá daga að taka af þeim
herfang, því að mikið var af því. [26] En á fjórða degi söfnuðust þeir
saman í Lofgjörðardal, því að þar lofuðu þeir Jahve, fyrir því heitir
sá staður Lofgjörðardalur fram á þennan dag. [27] Síðan sneru allir Júda-
menn og Jerúsalem-búar, og Jósafat fremstur í flokki, með fögnuði á
leið til Jerúsalem, því að Jahve hafði veitt þeim fögnuð yfir óvinum
þeirra. [28] Og þeir héldu inn í Jerúsalem, í hús Jahve, með hörpum,
gígjum og lúðrum. [29] En ótti við Guð kom yfir öll heiðnu ríkin, er
menn fréttu, að Jahve hefði barist við óvini Ísraels. [30] Og friður var í
ríki Jósafats, og Guð hans veitti honum frið alt um kring.
[31] Og Jósafat ríkti yfir Júda. Hann var þrjátíu og fimm ára gam-
all, þá er hann varð konungur, og tuttugu og fimm ár ríkti hann í
Jerúsalem. En móðir hans hét Asúba Silhídóttir. [32] Og hann fetaði
í fótspor Asa föður síns og veik eigi frá þeim, með því að hann gjörði
það sem rétt var í augum Jahve. [33] Þó voru hæðirnar ekki afnumdar
og enn þá sneri lýðurinn eigi hjörtum sínum til Guðs feðra þeirra.
[34] En það, sem meira er að segja um Jósafat, er frá upphafi til enda
ritað í sögu Jehú Hananísonar, sem tekin er upp í bók Ísraels-konunga.
[35] Eftir þetta gjörði Jósafat Júda-konungur samband við Ahasja
Ísraels-konung; hann breytti óguðlega. [36] En Jósafat gjörði samband
við hann til þess að gjöra skip, er færu til Tarsis, og þeir gjörðu skip
í Ezjón-Geber. [37] Þá spáði Elíeser Dódavahúson frá Maresa gegn
Jósafat og mælti: Sakir þess að þú gjörðir samband við Ahasja, ónýtir
Jahve fyrirtæki þitt. Og skipin brotnuðu og gátu eigi farið til Tarsis.
21 Og Jósafat lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn
hjá feðrum sínum í Davíðsborg. Og Jóram sonur hans tók ríki
eftir hann.

Frá Jóram.

[2] Jóram átti bræður, sonu Jósafats: Asarja, Jehíel, Sakaría, Asarja,
Míkael og Sefatja; allir þessir voru synir Jósafats Ísraels-konungs. [3] Og
faðir þeirra hafði gefið þeim miklar gjafir í silfri og gulli og skartgrip-
um, svo og kastalaborgir í Júda, en konungdóminn fékk hann Jóram
í hendur, því að hann var frumgetningurinn. [4] En er Jóram hafði náð
völdum yfir ríki föður síns og var orðinn fastur í sessi, þá lét hann

---

20: Jes. 7, 9. **28:** Dóm. 7, 22. 1 Sam. 14, 20. **29:** kap. 14, 14; 17, 10. **30:** kap. 14, 6; 15, 15. **31:** 1 Kong. 22, 42 n. **34:** kap. 19, 2. **37:** 1 Kong. 22, 49. — **21, 1:** 1 Kong. 22, 50.

drepa alla bræður sína og auk þess nokkura af höfðingjum Ísraels með
sverði. [5] Jóram var þrjátíu og tveggja ára gamall, þá er hann varð
konungur, og átta ár ríkti hann í Jerúsalem. [6] Og hann fetaði í fót-
spor Ísraels-konunga, eins og Akabs ætt gjörði, því að hann var kvænt-
ur dóttur Akabs. Þannig gjörði hann það, sem ilt var í augum Jahve.
[7] En Jahve vildi eigi afmá ætt Davíðs, sakir sáttmála þess, er hann
hafði gjört við Davíð, og samkvæmt því, er hann hafði heitið, að gefa
honum og niðjum hans lampa alla daga.
[8] Á hans dögum brutust Edómítar undan yfirráðum Júda og tóku
konung yfir sig. [9] Þá fór Jóram með höfðingjum sínum og öllu vagn-
liðinu yfir til Zaír, og hann tók sig upp um nóttina og barði á Edóm-
ítum, sem héldu honum í herkví, svo og á foringjum vagnliðsins.
[10] Þannig brutust Edómítar undan yfirráðum Júda og hafa aldrei lotið
þeim síðan. Þá brauzt og Líbna um sama leyti undan yfirráðum hans,
af því að hann hafði yfirgefið Jahve, Guð feðra sinna. [11] Einnig hann
gjörði hæðir í Júdaborgum, ginti Jerúsalem-búa til skurðgoðadýrkunar
og tældi Júda. [12] Þá kom til hans bréf fra Elía spámanni, er svo hljóð-
aði: Svo segir Jahve, Guð Davíðs forföður þíns: Sakir þess að þú fet-
aðir eigi í fótspor Jósafats föður þíns og Asa Júda-konungs, [13] heldur
fetaðir í fótspor Ísraels-konunga og gintir Júda og Jerúsalem-búa til
skurðgoðadýrkunar, eins og Akabs ætt ginti menn til skurðgoða-
dýrkunar, og lézt, auk þessa, drepa bræður þína, ættmenn þína,
er betri voru en þú, [14] þá mun Jahve ljósta lýð þinn, sonu þína og
konur og alla eign þína áfelli miklu. [15] En sjálfur munt þú taka sjúk-
leik, iðrakvöl, unz iður þín loks falla út af sjúkdóminum. [16] Og Jahve
æsti reiði Filista og Araba, þeirra er búa hjá Blálendingum, gegn Jóram,
[17] svo að þeir fóru herför gegn Júda, brutust inn og höfðu burt með
sér að herfangi alt fémætt, er var í konungshöllinni, og auk þess sonu
hans og konur. Varð enginn eftir af sonum hans nema Jóahas, er var
yngstur sona hans. [18] En ofan á alt þetta laust Jahve hann með ólækn-
andi iðrasjúkleik. [19] Og eftir alllangan tíma, að liðnum nær tveim árum,
féllu iður hans út af sjúkdóminum og dó hann eftir miklar þjáningar.
En þjóð hans gjörði ekkert bál honum til heiðurs eins og feðrum hans.
[20] Hann var þrjátíu og tveggja ára gamall, þá er hann varð konungur
og átta ár ríkti hann í Jerúsalem. Fór hann svo, að enginn óskaði hans
aftur, og var hann jarðaður í Davíðsborg, þó eigi í konungagröfunum.

Frá Ahasja.

22 Síðan tóku Jerúsalem-búar Ahasja, yngsta son hans, til konungs
eftir hann, því að ræningjaflokkurinn, er komið hafði til her-
búðanna ásamt Aröbunum, hafði drepið alla þá, er eldri voru, og þannig
tók Ahasja ríki, sonur Jórams Júda-konungs. [2] Ahasja var fjörutíu og
tveggja ára gamall, þá er hann varð konungur, og eitt ár ríkti hann í
Jerúsalem. En móðir hans hét Atalía, sonardóttir Omrí. [3] Hann fetaði
líka í fótspor Akabs ættar, því að móðir hans fékk hann til óguðlegs
athæfis með ráðum sínum. [4] Og hann gjörði það sem ilt var í augum
Jahve, eins og ættmenn Akabs, því að þeir voru ráðgjafar hans eftir
dauða föður hans, sjálfum honum til tjóns. [5] Að þeirra ráðum var það
og, að hann fór herför með Jóram Akabssyni Ísraels-konungi í móti
Hasael Sýrlands-konungi, til Ramót í Gíleað, en Sýrlendingar særðu
Jóram. [6] Þá sneri hann aftur til þess að láta græða sár sín í Jesreel,
þau er hann hafði fengið við Rama, þá er hann barðist við Hasael

---

5: 2 Kong. 8, 17 n. **7:** 1 Kong. 11, 36. **10:** 2 Kong. 8, 22. **19:** kap. 16, 14. **20:** kap. 24, 25. — **22, 1:** 2 Kong. 8, 24. 2 Kron. 21, 16. 17. **2:** 2 Kong. 8, 26. **5:** 2 Kong. 8, 28.

Sýrlands-konung. En Ahasja Jóramsson Júda-konungur fór ofan til
Jesreel til þess að vitja um Jóram Akabsson, af því að hann lá sjúkur.
7 En það var að Guðs tilstilli, til hrakfara fyrir Ahasja, að hann fór til
Jórams. Þegar hann var þangað kominn, fór hann með Jóram á móti
Jehú Nimsísyni, er Jahve hafði smyrja látið til þess að afmá Akabs
ætt. 8 Og er Jehú háði dóm yfir Akabs ætt, hitti hann hershöfðingja
Júdamanna og bræðrasonu Ahasja, er þjónuðu Ahasja, og lét drepa þá.
9 Síðan lét hann leita Ahasja og var hann handtekinn, en hann hafði
falið sig í Samaríu. Var hann færður Jehú og drepinn. En síðan jörð-
uðu menn hann, því að þeir sögðu: Hann er sonur Jósafats, þess er
leitaði Jahve af öllu hjarta sínu. En enginn var sá af ætt Ahasja, er
fær væri um að taka við konungdómi.

Frá Atalíu.

10 En er Atalía móðir Ahasja sá að sonur hennar var dauður, fór
hún til og lét drepa alla konungsætt Júda. 11 Þá tók Jósabat, dóttir
Jórams konungs, Jóas Ahasjason, og tók hann á laun úr hóp kon-
ungssonanna, er deyða átti, og fól hann og fóstru hans í svefnherberg-
inu. Þannig fól Jósabat, dóttir Jórams konungs, kona Jójada prests,
hann — því að hún var systir Ahasja — fyrir Atalíu, svo að hún lét
eigi drepa hann. 12 Og hann var hjá þeim á laun sex ár í musteri
23 Guðs, meðan Atalía ríkti yfir landinu. 1 En á sjöunda ári herti
Jójada upp hugann og tók hundraðshöfðingjana Asarja Jeró-
hamsson, Ísmael Jóhanansson, Asarja Óbeðsson, Maaseja Adajason og
Elísafat Síkrison sér að bandamönnum. 2 Fóru þeir um í Júda og
stefndu saman Levítunum úr öllum Júdaborgum, og ætthöfðingjum
Ísraels, og komu þeir til Jerúsalem. 3 Og allur söfnuðurinn gjörði sátt-
mála við konung í musteri Guðs. Og hann mælti til þeirra: Sjá, kon-
ungsson skal vera konungur, svo sem Jahve hefir heitið um niðja
Davíðs. 4 Svo skuluð þér gjöra: Þriðjungur yðar, prestanna og Levít-
anna, þér er heim farið hvíldardaginn, skuluð vera hliðverðir við
þröskulduna; 5 þriðjungur skal vera í konungshöllinni og þriðjungur í
Jesód-hliði, en almúgi skal vera í forgörðum musteris Jahve. 6 En í
musteri Jahve má enginn stíga fæti nema prestarnir og Levítar þeir,
er þjónustu gegna, þeir mega inn ganga, því að þeir eru helgaðir. En
allur annar lýður skal gæta fyrirmæla Jahve. 7 Og Levítarnir skulu
fylkja sér um konung, allir með vopn í hendi, og hver sá, er vill brjót-
ast inn í musterið, skal drepinn verða. Skuluð þér þannig vera með
konungi, þá er hann kemur heim og þá er hann fer út. 8 Levítarnir
og allir Júdamenn fóru með öllu svo sem Jójada prestur hafði um boðið,
sóttu hver sína menn, bæði þá, er heim fóru hvíldardaginn, og þá, er
út fóru hvíldardaginn, því að Jójada prestur hafði eigi látið flokkana
burt fara. 9 Og Jójada prestur fékk hundraðshöfðingjunum spjótin,
buklarana og skjölduna, er átt hafði Davíð konungur og í voru musteri
Guðs. 10 Og hann fylkti öllum lýðnum — hver maður hafði skotvopn
í hendi — alt í kring um konung, frá suðurhlið musterisins að norð-
urhlið musterisins, frammi fyrir altarinu og frammi fyrir musterinu.
11 Þá leiddu menn konungsson fram og settu á hann kórónuna, fengu
honum lögin og tóku hann til konungs, en Jójada og synir hans
smurðu hann og hrópuðu: Konungurinn lifi!
12 En er Atalía heyrði ópið í lýðnum og varðliðsmönnunum, og
hversu þeir fögnuðu konungi, þá kom hún til lýðsins í musteri Jahve.

7: 2 Kong. 9, 21. **8:** 2 Kong. 10, 13. 14. **9:** 2 Kong. 9, 27 n. 2 Kron. 17, 4. **10:**
2 Kong. 11, 1 n. — **23, 1:** 2 Kong. 11, 4 n. **11:** 5 Mós. 17, 18 n. 1 Sam. 10, 24.

[13] Sá hún þá konung standa við súlu sína við innganginn, og höfuðs-
mennina og lúðursveinana hjá konungi, og allan landslýðinn fagnandi
og blásandi í lúðrana, og söngvarana með hljóðfærunum, er gáfu merki
til fagnaðarópsins. Þá reif Atalía klæði sín og mælti: Samsæri, sam-
særi! [14] En Jójada prestur lét hundraðshöfðingjana, fyrirliða hersins,
ganga fram og mælti til þeirra: Leiðið hana út milli raðanna, og hver
sem fer á eftir henni skal drepinn með sverði. Því að prestur hafði
sagt: Drepið hana eigi í musteri Jahve. [15] Síðan lögðu menn hendur
á hana, og er hún var komin þangað, er leið liggur inn um hrossa-
hliðið að konungshöllinni, þá drápu þeir hana þar.
[16] Og Jójada gjörði sáttmála milli sín og alls lýðsins og konungs,
að þeir skyldu vera lýður Jahve. [17] Síðan fór allur lýðurinn inn í
musteri Baals og reif það niður. Ölturu hans og líkneskjur brutu þeir,
en Mattan, prest Baals, drápu þeir fyrir ölturunum. [18] Síðan setti Jó-
jada varðflokka við musteri Jahve, undir forustu Levíta-prestanna, er
Davíð hafði skipað í flokka til þjónustu við musteri Jahve, til þess að
bera fram brennifórnir Jahve eftir því sem ritað er í Móse-lögmáli,
með fögnuði og söng, samkvæmt fyrirmælum Davíðs. [19] Þá setti hann
hliðverði við hliðin á musteri Jahve, til þess að enginn skyldi inn kom-
ast, er á einhvern hátt væri óhreinn. [20] Síðan tók hann hundraðs-
höfðingjana, göfugmennin og yfirmenn lýðsins, svo og landslýðinn allan,
og fór með konung ofan frá musteri Jahve. Og er þeir voru komnir
inn í konungshöllina um efra hliðið, þá settu þeir konung í konungs-
hásætið. [21] Allur landslýður fagnaði og borgin sefaðist. En Atalíu
drápu þeir með sverði.

Frá Jóas.

24 Jóas var sjö vetra gamall, þá er hann varð konungur, og
fjörutíu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Zibja
og var frá Beerseba. [2] Og Jóas gjörði það sem rétt var í augum Jahve
meðan Jójada prestur lifði. [3] Og Jójada tók tvær konur honum til
handa, og hann gat sonu og dætur. [4] En síðar ásetti Jóas sér að reisa
við musteri Jahve. [5] Stefndi hann þá saman prestunum og Levítunum
og sagði við þá: Farið um Júdaborgir og safnið fé úr öllum Ísrael,
til þess að gjöra við musteri Guðs yðar, og skuluð þér vinda bráðan
bug að erindi þessu. En Levítarnir fóru að engu ótt. [6] Þá kallaði
konungur Jójada æðstaprest og sagði við hann: Hvers vegna hefir þú
eigi annast um að Levítarnir heimti inn úr Júda og Jerúsalem skatta
þá, er Móse, þjónn Jahve, lagði á Ísraelssöfnuð til lögmálstjaldsins?
[7] Því að illkvendið Atalía og synir hennar hafa brotist inn í musteri
Guðs og þar á ofan eytt öllum helgigjöfum musteris Jahve í Baalana.
[8] Síðan gjörðu menn kistu að boði konungs og settu hana fyrir utan
hliðið á musteri Jahve. [9] Var þá kunngjört í Júda og Jerúsalem, að
færa skyldi Jahve skatt þann, er Móse, þjónn Guðs, hafði lagt á Ísrael
í eyðimörkinni. [10] Fögnuðu þá allir höfuðsmennirnir og allur lýðurinn
og komu með skattinn og lögðu í kistuna, unz hún var full. [11] Og í
hvert sinn, er hann lét Levítana fara með kistuna til umsjónarmanns
konungs, þegar þeir sáu að féð var mikið orðið, þá kom kanzlari
konungs og umboðsmaður æðsta prestsins; tæmdu þeir kistuna og fóru
síðan aftur með hana á sinn stað. Gjörðu þeir svo dag eftir dag og
söfnuðu ógrynni fjár. [12] Og konungur og Jójada fengu það verkstjór-
unum, er stóðu fyrir vinnunni við musteri Jahve, en þeir leigðu stein-

---

15: Nehem. 3, 28. **18:** 1 Kron. 24, 3 n. — **24, 1:** 2 Kong. 11, 21; 12, 1 n. **6:** 2 Mós. 30, 12. 13.

höggvara og trésmiði til þess að reisa við musteri Jahve, svo og járn-
smiði og eirsmiði til þess að gjöra við musteri Jahve. [13] Og verkstjór-
arnir unnu, svo að viðgjörðinni miðaði áfram hjá þeim, og færðu þeir
musteri Guðs aftur í gott lag eftir ákveðnu máli og gengu vel frá því.
[14] Og er þeir höfðu lokið því, færðu þeir konungi og Jójada afganginn
af fénu, og voru af því gjörð áhöld fyrir hús Jahve — áhöld til guðs-
þjónustu og fórnfæringa, skálar og gull- og silfuráhöld.
Og brennifórnir voru færðar í musteri Jahve alla æfi Jójada.
[15] En Jójada varð gamall og saddur lífdaga og hann dó; var hann
hundrað og þrjátíu ára gamall, er hann dó. [16] Og hann var grafinn í
Davíðsborg hjá konungunum, því að hann hafði breytt vel í Ísrael,
svo og gagnvart Guði og musteri hans.
[17] En eftir andlát Jójada komu höfuðsmenn Júda og lutu konungi,
og hlýddi þá konungur á þá. [18] Og þeir yfirgáfu musteri Jahve, Guðs
feðra sinna, og þjónuðu asérunum og líkneskjunum. Kom þá reiði
yfir Júda og Jerúsalem fyrir þessa sök þeirra. [19] Og hann sendi spá-
menn meðal þeirra, til þess að snúa þeim aftur til Jahve; þeir áminntu
þá, en þeir gáfu því engan gaum. [20] En andi Guðs hreif Sakaría, son
Jójada prests, svo að hann gekk fyrir lýðinn og mælti til þeirra: Svo
segir Guð: Hvers vegna rjúfið þér boðorð Jahve og sviftið yður allri
hamingju? Sakir þess að þér hafið yfirgefið Jahve, þá yfirgefur hann
yður. [21] Þá sórust þeir saman gegn honum og lömdu hann grjóti að
boði konungs í forgarði musteris Jahve. [22] Og Jóas konungur mintist
eigi ástar þeirrar, er Jójada faðir hans hafði sýnt honum, heldur lét
drepa son hans. En hann mælti í andarslitrunum: Jahve sér það og
mun hegna!
[23] Og er ár var liðið, fór her Sýrlendinga í móti honum. En er
þeir komu til Júda og Jerúsalem, drápu þeir alla þjóðhöfðingja meðal
lýðsins, og sendu alt herfangið til konungsins í Damaskus. [24] Þótt her
Sýrlendinga væri fámennur, er þeir komu, gaf Jahve samt afarmikinn
her á vald þeirra, af því að þeir höfðu yfirgefið Jahve, Guð feðra sinna,
og yfir Jóas létu þeir ganga refsidóma. [25] En er þeir héldu burt frá
honum — þeir létu hann eftir fársjúkan —, þá gjörðu þjónar hans
samsæri gegn honum vegna blóðsakarinnar á syni Jójada prests og
drápu hann í rekkju hans. Lét hann þannig líf sitt og var hann graf-
inn í Davíðsborg, en eigi var hann grafinn í konungagröfunum. [26] En
þessir voru þeir, er samsæri gjörðu gegn honum: Sabad, sonur Símeatar
hinnar ammónsku, og Jósabad, sonur Simrítar hinnar móabítisku.
[27] En um sonu hans og upphæð skatts þess, er á hann var lagður, og
byggingu Guðs musteris, er ritað í skýringum konungabókarinnar. Og
Amazja sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Amazja.

25 Amazja tók ríki, þá er hann var tuttugu og fimm ára gamall,
og tuttugu og níu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans
hét Jóaddan og var frá Jerúsalem. [2] Og hann gjörði það sem rétt var
í augum Jahve, þó eigi með óskiftu hjarta. [3] En er hann var orðinn
fastur í sessi, lét hann drepa þá menn sína, er drepið höfðu konung-
inn föður hans. [4] En börn þeirra lét hann ekki af lífi taka, heldur
fór eftir því sem ritað er í lögmálinu, í Mósebók, þar sem Jahve mælir
svo fyrir: Feður skulu ekki láta lífið ásamt börnunum, og börn skulu

---

20: kap. 15, 1. **21:** Matt. 23, 35. **25:** 2 Kong. 12, 20 n. 2 Kron. 21, 20. **27:** 2 Kong. 14, 1. — **25, 1:** 2 Kong. 14, 2 n. **4:** 5 Mós. 24, 16.

ekki láta lífið ásamt feðrunum, heldur skal hver láta lífið fyrir sína
eigin synd.
5 Og Amazja stefndi Júdamönnum saman og skipaði þeim niður
eftir ættum, eftir þúsundhöfðingjum og hundraðshöfðingjum úr öllum
Júda og Benjamín. Síðan kannaði hann þá, tvítuga og þaðan af eldri,
og komst að raun um að þeir voru þrjú hundruð þúsund einvalaliðs,
herfærir menn, er borið gátu spjót og skjöld. 6 Hann tók og á mála
hundrað þúsund kappa af Ísrael fyrir hundrað talentur silfurs. 7 En
guðsmaður nokkur kom til hans og mælti: Þú konungur! Eigi skyldi Ís-
raelsher fara með þér, því að Jahve er eigi með Ísrael, með neinum
af Efraímsniðjum, 8 heldur skalt þú fara einn saman; gakk þú öruggur
til bardaga, annars kann Guð að láta þér veita miður fyrir óvinum
þínum, því að það er á Guðs valdi að veita fulltingi og láta veita
miður. 9 Amazja svaraði guðsmanninum: Hvernig á þá að fara með
þessar hundrað talentur, er eg hefi gefið Ísraelshersveitinni? Guðsmað-
urinn svaraði: Það er á valdi Jahve að gefa þér miklu meira en það.
10 Þá skildi Amazja frá hersveitina, er komin var til hans úr Efraím,
til þess að þeir skyldu halda heimleiðis. Urðu þeir þá sárreiðir Júda-
mönnum og sneru heimleiðis ofsareiðir. 11 En Amazja herti upp hug-
ann, fór með menn sína, hélt til Saltdals og vann sigur á Seirítum,
tíu þúsundum manns. 12 En aðra tíu þúsund handtóku Júdamenn lif-
andi, fóru þeir með þá fram á klettasnös og hrundu þeim ofan af
klettasnösinni, svo að brotnaði í þeim hvert bein. 13 En þeir af her-
sveitinni, er Amazja hafði látið aftur hverfa, svo að þeir eigi máttu fara
með honum til bardagans, þeir réðust inn í Júdaborgir, frá Samaríu
til Bet-Hóron, drápu þar þrjú þúsund manns og rændu miklu herfangi.
14 En er Amazja var kominn heim eftir sigurinn yfir Edómítum,
þá hafði hann með sér guði Seiríta og setti þá upp hjá sér svo sem guði;
laut hann þeim og brendi reykelsi þeim til handa. 15 Þá varð Jahve
reiður Amazja og hann sendi spámann til hans. Hann mælti til hans:
Hvers vegna leitar þú guða þjóðar þessarar, er eigi gátu frelsað þjóð sína
úr hendi þinni? 16 En er hann talaði til hans, þá mælti konungur við
hann: Höfum vér gjört þig að ráðgjafa konungs? Hættu, eða þú verður
barinn. Þá hætti spámaðurinn og mælti: Nú veit eg, að Guð hefir af-
ráðið að tortíma þér, fyrst þú breyttir svo og vilt eigi hlýða á ráð mitt.
17 Síðan réð Amazja Júda-konungur ráðum sínum og gjörði menn
á fund Jóasar Jóahassonar, Jehúsonar, Ísraels-konungs með svolátandi
orðsending: Nú skulum við reyna með okkur. 18 Þá sendi Jóas Ísraels-
konungur Amazja Júda-konungi þau andsvör: Þistillinn á Líbanon
gjörði sedrustrénu á Líbanon svolátandi orðsending: Gef þú syni mín-
um dóttur þína að konu. En villidýrin á Líbanon gengu yfir þistilinn
og tróðu hann sundur. 19 Þú hugsar: Eg hefi unnið mikinn sigur á
Edómítum, og þú hefir fylst ofmetnaði. Sit þú nú kyrr heima! Hví
vilt þú egna ógæfuna sjálfum þér og Júda til falls? 20 En Amazja gaf
þessu engan gaum, því að svo var til stilt af Guði, til þess að ofur-
selja þá fjandmönnunum, af því að þeir höfðu leitað Edóm-guða. 21 Þá
fór Jóas Ísraels-konungur af stað, og varð fundur þeirra, hans og
Amazja Júda-konungs, í Bet-Semes, er liggur undir Júda. 22 Beið Júda
þar ósigur fyrir Ísrael, og flýðu þeir hver til síns heima. 23 En Jóas Ísraels-
konungur tók höndum Amazja Júda-konung, son Jóasar Jóahassonar,
í Bet-Semes, og fór með hann til Jerúsalem. Hann braut niður múra
Jerúsalem, frá Efraímhliði alt að hornhliðinu, fjögur hundruð álnir.
24 Því næst tók hann alt gull og silfur og öll áhöld, er fundust í musteri

---

11: 2 Kong. 14, 7. 17: 2 Kong. 14, 8 n. 18: Dóm. 9, 14. 19: kap. 26, 16. 23: 2
Kong. 14, 13.

Guðs hjá Óbeð-Edóm, svo og fjársjóðu konungshallarinnar og gíslana,
og sneri síðan aftur heim til Samaríu.
25 En Amazja Jóasson Júda-konungur lifði fimtán ár eftir dauða
Jóasar Jóahassonar Ísraels-konungs. 26 En það, sem meira er að segja
um Amazja, er frá upphafi til enda ritað í bók Júda- og Ísraels-kon-
unga. 27 Og upp frá því er Amazja veik frá Jahve, gjörðu menn sam-
særi gegn honum í Jerúsalem. Flýði hann þá til Lakís, en þeir sendu
á eftir honum til Lakís og létu drepa hann þar. 28 Fluttu þeir hann
síðan á hestum, og var hann grafinn hjá feðrum sínum í Davíðsborg.

Frá Ússía (Asarja).

26 Þá tók allur Júda-lýður Ússía, þótt hann væri eigi nema sex-
tán vetra gamall, og gjörði hann að konungi í stað Amazja föð-
ur hans. 2 Hann víggirti Elót og vann hana aftur undir Júda, eftir að
konungurinn var lagstur til hvíldar hjá feðrum sínum.
3 Ússía var sextán vetra gamall, þá er hann varð konungur, og
fimtíu og tvö ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét Jekolja
og var frá Jerúsalem. 4 Og hann gjörði það sem rétt var í augum
Jahve, með öllu svo sem gjört hafði Amazja faðir hans.
5 Hann leitaði Guðs kostgæfilega, meðan Sakaría var á lífi, er fræddi
hann í guðsótta, og meðan hann leitaði Jahve, veitti Guð honum gengi.
6 Hann fór í hernað og herjaði á Filista, reif niður múrana í Gat og
múrana í Jabne og múrana í Asdod, og reisti borgir í Asdodhéraði og
Filistalandi. 7 Og Guð veitti honum gegn Filistum og Aröbum, þeim er
bjuggu í Gúr-Baal, og gegn Meúnítum. 8 Ammónítar færðu og Ússía
skatt, og frægð hans barst alt til Egiptalands, því að hann varð mjög
voldugur. 9 Og Ússía reisti turna í Jerúsalem, á hornhliðinu, á dal-
hliðinu og í króknum og víggirti þá. 10 Hann reisti og turna í eyði-
mörkinni, og lét höggva út fjölda af brunnum, því að hann átti stórar
hjarðir, bæði á láglendinu og á sléttunni, svo og akurmenn og vín-
garðsmenn í fjöllunum og á Karmel, því að hann hafði mætur á land-
búnaði.
11 Ússía hafði og her, er gegndi herþjónustu og fór í hernað í flokk-
um, allir þeir, er Jeíel ritari og Maaseja tilsjónarmaður höfðu kannað
undir umsjón Hananja, eins af höfuðsmönnum konungs. 12 Ætthöfð-
ingjarnir, kapparnir, voru alls tvö þúsund og sex hundruð að tölu.
13 En undir þeim stóð her, er í voru þrjú hundruð og sjö þúsund og
fimm hundruð manns, er intu herþjónustu af hendi af mestu hreysti,
til þess að veita konungi gegn fjandmönnunum. 14 Fékk Ússía þeim,
öllum hernum, skjöldu, spjót, hjálma, panzara, boga og slöngusteina.
15 Þá lét hann og gjöra í Jerúsalem vélar með miklum hagleik; skyldu
þær vera í turnunum og hornunum, til að skjóta með örvum og stór-
um steinum. Og frægð hans barst til fjarlægra landa, því að honum
hlotnaðist dásamlegt liðsinni, unz hann var voldugur orðinn.
16 En er hann var voldugur orðinn, varð hann drembilátur, og
það svo, að hann aðhafðist óhæfu og braut á móti Jahve, Guði sínum,
er hann gekk inn í musteri Jahve til þess að brenna reykelsi á reykelsis-
altarinu. 17 Gekk þá Asarja prestur á eftir honum og með honum átta-
tíu duglegir prestar Jahve. 18 Þeir stóðu í móti Ússía konungi og sögðu
við hann: Það er eigi þitt, Ússía, að brenna reykelsi fyrir Jahve,
heldur prestanna, niðja Arons, er vígðir eru til þess að færa reykelsis-
fórnir. Far þú út úr helgidóminum, því að þú ert brotlegur orðinn,

---

24: 1 Kron. 26, 15. — **26, 1:** 2 Kong. 14, 21 n. 15, 1 n. **8:** kap. 17, 11. **9:** Nehem. 3, 19. 24. **17:** 1 Kron. 6, 10. **18:** 4 Mós. 18, 7.

og verður þér það eigi til sæmdar fyrir Jahve Guði. 19 En Ússía reiddist,
þar sem hann hélt á reykelsiskerinu í hendinni til þess að færa reyk-
elsisfórn, og er hann reiddist prestunum, brauzt líkþrá út á enni hon-
um að prestunum ásjáandi í musteri Jahve, við reykelsisaltarið. 20 Og
er Asarja höfuðprestur og allir prestarnir litu á hann, þá var hann
líkþrár á enninu. Ráku þeir hann þá út þaðan, og sjálfur flýtti hann
sér og í burt, því að Jahve hafði lostið hann.
21 Þannig varð Ússía konungur líkþrár til dauðadags. Bjó hann
kyrr í höll sinni sem líkþrár, því að hann var útilokaður frá musteri
Jahve, en Jótam sonur hans veitti forstöðu konungshöllinni og dæmdi
mál landsmanna.
22 En það, sem meira er að segja um Ússía, hefir Jesaja Amozson
spámaður ritað frá upphafi til enda. 23 Og Ússía lagðist til hvíldar hjá
feðrum sínum, og var grafinn hjá feðrum sínum á bersvæði hjá kon-
ungagröfunum, því að menn sögðu: Hann er líkþrár! Og Jótam sonur
hans tók ríki eftir hann.

Frá Jótam.

27 Jótam var tuttugu og fimm ára gamall, þá er hann varð kon-
ungur, og sextán ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans hét
Jerúsa Zadóksdóttir. 2 Hann gjörði það sem rétt var í augum Jahve,
með öllu svo sem gjört hafði Ússía faðir hans; þó fór hann eigi inn í
musteri Jahve. En lýðurinn aðhafðist enn óhæfu. 3 Hann reisti
efra hliðið á musteri Jahve, og af Ófel-múr bygði hann mikið. 4 Þá
reisti hann og borgir í Júdafjöllum, og í skógunum reisti hann hallir
og turna. 5 Hann átti og í ófriði við konunga Ammóníta og vann sig-
ur á þeim. Guldu Ammónítar honum það ár hundrað talentur silfurs,
tíu þúsund kór hveitis og tíu þúsund kór byggs. Færðu Ammónítar
honum þetta einnig annað og þriðja árið. 6 Varð Jótam þannig æ
voldugri, því að hann gekk veg sinn fyrir augliti Jahve, Guðs síns.
7 En það sem meira er að segja um Jótam og um alla bardaga
hans og fyrirtæki, það er ritað í bók Ísraels- og Júda-konunga. 8 Hann
var tuttugu og fimm ára gamall, þá er hann varð konungur, og sextán
ár ríkti hann í Jerúsalem. 9 Og Jótam lagðist til hvíldar hjá feðrum
sínum, og var grafinn í Davíðsborg. Og Akas sonur hans tók ríki
eftir hann.

Frá Akas.

28 Akas var tvítugur að aldri, þá er hann varð konungur, og
sextán ár ríkti hann í Jerúsalem. En hann gjörði ekki það sem
rétt var í augum Jahve, svo sem Davíð forfaðir hans, 2 heldur fetaði
hann í fótspor Ísraels-konunga, og lét, auk þess, gjöra steypt líkneski,
Baölunum til handa. 3 Hann brendi og reykelsi í Hinnómssonardal,
lét sonu sína ganga gegnum eldinn, og drýgði þannig sömu svívírðing-
arnar og þær þjóðir, er Jahve hafði stökt burt undan Ísraelsmönnum.
4 Hann fórnaði og sláturfórnum og reykelsisfórnum á hæðunum og hól-
unum og undir hverju grænu tré. 5 Þá gaf Jahve, Guð hans, hann á
vald Sýrlands-konungi, og unnu þeir sigur á honum og höfðu burt með
sér hernumda fjöldamarga af mönnum hans, og fluttu til Damaskus.
Auk þessa var hann og gefinn Ísraels-konungi á vald, og vann hann
mikinn sigur á honum. 6 Og Peka Remaljason drap á einum degi í
Júda hundrað og tuttugu þúsundir, alt hrausta menn, af því að þeir

---

21: 2 Kong. 15, 5. 3 Mós. 13, 46. 22: Jes. 1, 1. — 27, 1: 2 Kong. 15, 33 n. 2: kap. 26, 16. 3: Nehem. 3, 26. — 28, 1: 2 Kong. 16, 1 n. 3: 5 Mós. 18, 9. 10.

höfðu yfirgefið Jahve, Guð feðra sinna. [7] En Síkrí, kappi úr Efraím,
drap Maaseja konungsson og Asríkam hallarstjóra og Elkana, er næst-
ur gekk konungi. [8] Og Ísraelsmenn höfðu burt með sér tvö hundruð
þúsund af herteknu fólki frá frændum sínum, konur, sonu og dætur,
tóku af þeim afarmikið herfang og fóru með herfangið til Samaríu.
[9] En þar var spámaður Jahve, er Óded hét. Hann fór út, gekk
fram fyrir herinn, er kom til Samaríu, og mælti til þeirra: Sjá, af því
að Jahve, Guð feðra yðar, var reiður Júdamönnum, gaf hann þá yður
á vald, svo að þér gátuð drepið þá niður með þeirri reiði, er nær til
himins. [10] Og nú hyggið þér að gjöra þessa Júdamenn og Jerúsalem-
búa að þrælum yðar og ambáttum. En eruð þér þá eigi sjálfir sekir
við Jahve, Guð yðar? [11] Hlýðið því á mig og sendið aftur fangana, er
þér hafið haft burt hernumda frá frændum yðar, því að hin brennandi
reiði Jahve vofir yfir yður.
[12] Þá risu nokkurir af höfðingjum Efraímíta, þeir Asarja Jóhanans-
son, Berekía Mesillemótsson, Hiskía Sallúmsson og Amasa Hadlaíson
upp í gegn þeim, er komu úr herförinni, [13] og sögðu við þá: Þér skul-
uð eigi fara með fangana hingað, því að þér ætlið að auka við syndir
vorar og sekt, í viðbót við sekt þá við Jahve, er á oss hvílir. Því að
sekt vor er mikil, og brennandi reiði vofir yfir Ísrael. [14] Þá sleptu
hermennirnir föngunum og herfanginu í viðurvist höfuðsmannanna og
alls safnaðarins. [15] Gengu þá til menn þeir, er til þess voru kvaddir með
nafni, og önnuðust fangana; klæddu þeir af herfanginu alla þá, er naktir
voru meðal þeirra; gáfu þeim klæði og skó og að eta og drekka og smurðu
þá; settu alla þá á asna, er uppgefnir voru, og fluttu þá til Jerikó,
pálmaborgarinnar, til frænda þeirra, og sneru síðan heim aftur til Samaríu.
[16] Um þessar mundir sendi Akas konungur til Assýríu-konunga til
þess að biðja sér liðveizlu. [17] Þá komu og Edómítar, unnu sigur á
Júdamönnum og færðu burt bandingja. [18] En Filistar réðust inn í
borgirnar á láglendinu og í Júda sunnanverðu, tóku Bet-Semes, Ajalon,
Gederót og Sókó og þorpin umhverfis hana, Timna og þorpin um-
hverfis hana og Gimsó og þorpin umhverfis hana, og settust þar að.
[19] Því að Jahve lægði Júda sakir Akasar Ísraels-konungs, því að hann
hafði framið gegndarlausa óhæfu í Júda og sýnt Jahve mikla ótrú-
mensku. [20] Þá fór Tilgat-Pilneser Assýríu-konungur í móti honum og
krepti að honum, en veitti honum eigi lið. [21] Því að Akas ruplaði
musteri Jahve og konungshöllina og höfuðsmennina, og gaf Assýríu-
konungi, en það kom honum að engu haldi. [22] Og um þær mundir,
sem hann krepti að honum, sýndi hann, Akas konungur, Jahve ótrú-
mensku enn af nýju. [23] Hann færði fórnir guðunum í Damaskus, þeim
er höfðu unnið sigur á honum, og mælti: Það eru guðir Sýrlands-kon-
unga, er hafa hjálpað þeim; þeim vil eg færa fórnir, til þess að þeir
hjálpi mér. En þeir urðu honum og öllum Ísrael til falls. [24] Og Akas
safnaði saman áhöldum Guðs húss og braut sundur áhöld Guðs húss;
hann lokaði og dyrunum á musteri Jahve, en gjörði sér ölturu í hverju
horni í Jerúsalem. [25] Og í sérhverri Júdaborg gjörði hann hæðir, til
þess að brenna reykelsi fyrir öðrum guðum, og egndi þannig Jahve,
Guð feðra sinna, til reiði.
[26] En það sem meira er að segja um hann og öll fyrirtæki hans,
bæði fyr og síðar, það er ritað í bók Júda- og Ísraels-konunga. [27] Og
Akas lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var grafinn í borginni, í
Jerúsalem, því að eigi var hann færður í grafir Ísraels-konunga. Og
Hiskía sonur hans tók ríki eftir hann.

15: Orðskv. 25, 21. 22. Róm. 12, 20. 5 Mós. 34, 3. **16:** 2 Kong. 16, 7. **27:** kap. 21, 20; 24, 25. 2 Kong. 16, 20.

Frá Hiskía.

29 Hiskía varð konungur, þá er hann var tuttugu og fimm ára
gamall, og tuttugu og níu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir
hans hét Abía Sakaríadóttir. 2 Og hann gjörði það sem rétt var í aug-
um Jahve, að öllu svo sem gjört hafði Davíð forfaðir hans. 3 Í fyrsta
mánuði á fyrsta ríkisári sínu opnaði hann dyrnar að musteri Jahve,
og gjörði við þær. 4 Síðan lét hann prestana og Levítana koma og
stefndi þeim saman á auða svæðinu austan til. 5 Og hann sagði við
þá: Hlýðið á mig, þér Levítar! Helgið nú sjálfa yður og helgið must-
eri Jahve, Guðs feðra yðar, og útrýmið viðurstygðinni úr helgidómin-
um. 6 Því að feður vorir hafa sýnt ótrúmensku og gjört það sem ilt
var í augum Jahve, Guðs vors, og yfirgefið hann. Þeir sneru augliti
sínu burt frá bústað Jahve og sneru við honum bakinu. 7 Þá hafa
þeir og læst dyrunum að forsalnum, slökt á lömpunum, eigi brent
reykelsi og eigi fært Guði Ísraels brennifórn í helgidóminum. 8 Fyrir
því kom reiði Jahve yfir Júda og Jerúsalem, og hann lét þá sæta mis-
þyrmingu og gjörði þá að undri og athlægi, svo sem þér sjáið með
eigin augum. 9 Nú eru þá feður vorir fallnir fyrir sverðseggjum og
synir vorir og dætur og konur eru hernumdar fyrir þetta. 10 Nú hefi
eg einsett mér að gjöra sáttmála við Jahve, Guð Ísraels, til þess að
hin brennandi reiði hans megi hverfa frá oss. 11 Verið þá eigi skeyt-
ingarlausir, synir mínir! Því að yður hefir Jahve útvalið til þess að
standa frammi fyrir sér, til þess að þjóna sér, og til þess að þér skuluð
vera þjónustumenn hans og brenna reykelsi honum til handa.
12 Þá gengu fram Levítarnir Mahat Amasaíson og Jóel Asarjason
af Kahatítaniðjum; og af Meraríniðjum: Kís Abdíson og Asarja Jehal-
lelelsson; og af Gersónítum: Jóa Simmason og Eden Jóason; 13 af Elíz-
afansniðjum: Simrí og Jeíel; af Asafsniðjum: Sakaría og Mattanja; 14 af
Hemansniðjum: Jehíel og Símeí; af Jedútúnsniðjum: Semaja og Ússíel.
15 Stefndu þeir saman frændum sínum, helguðu sig og komu að boði kon-
ungs til þess að hreinsa musteri Jahve eftir fyrirmælum Jahve. 16 Og prest-
arnir fóru inn í musteri Jahve til þess að hreinsa það, og fóru með alt ó-
hreint, er þeir fundu í musteri Jahve, út í forgarð musteris Jahve; tóku Le-
vítarnir við því til þess að fara með það út í Kídron-læk. 17 Hófu þeir
helgunina hinn fyrsta dag hins fyrsta mánaðar, og á áttunda degi mán-
aðarins voru þeir komnir að forsal Jahve; helguðu þeir síðan musteri
Jahve á átta dögum, og á sextánda degi hins fyrsta mánaðar var verk-
inu lokið. 18 Gengu þeir þá inn fyrir Hiskía konung og sögðu: Vér
höfum hreinsað alt musteri Jahve og brennifórnaraltarið og öll áhöld
þess, svo og borðið fyrir raðabrauðin og öll áhöld þess. 19 Og öll þau
áhöld, er Akas konungur smáði af ótrúmensku sinni, höfum vér sett
fram og helgað; standa þau nú frammi fyrir altari Jahve.
20 Næsta morgun snemma stefndi Hiskía konungur saman höfuðs-
mönnum borgarinnar og fór upp í musteri Jahve. 21 Færðu þeir þá
sjö naut, sjö hrúta, sjö lömb og sjö geithafra í syndafórn fyrir ríkið og
fyrir helgidóminn og fyrir Júda. Og hann bauð niðjum Arons, prest-
unum, að færa hana á altari Jahve. 22 Slátruðu þeir þá nautunum og
tóku prestarnir við blóðinu og stöktu á altarið. Síðan slátruðu þeir
hrútunum og stöktu blóðinu á altarið. Þá slátruðu þeir lömbunum og
stöktu blóðinu á altarið. 23 Síðan færðu þeir syndafórnarhafrana fram
fyrir konung og söfnuðinn, og lögðu þeir hendur sínar á þá. 24 Síðan
slátruðu prestarnir þeim og færðu blóð þeirra í syndafórn á altarinu,
til þess að friðþægja fyrir allan Ísrael, því að konungur hafði fyrirskip-

29, 1: 2 Kong. 18, 1 n. **3:** kap. 28, 24. **7:** kap. 28, 24. **8:** 5 Mós. 28, 25. **9:** kap. 28, 5 n. **11:** 4 Mós. 3, 6 n. **19:** kap. 28, 24.

að brennifórnina og syndafórnina fyrir allan Ísrael. [25] Og hann setti
Levítana í musteri Jahve með skálabumbur, hörpur og gígjur, sam-
kvæmt fyrirmælum Davíðs og Gaðs, sjáanda konungs, og Natans spá-
manns. Því að þessi fyrirmæli voru að tilstilli Jahve, fyrir munn spá-
manna hans. [26] Stóðu þá Levítarnir með hljóðfæri Davíðs og prest-
arnir með lúðra. [27] Þá bauð Hiskía að láta brennifórnina á altarið,
og er brennifórnin var hafin, hófst og söngur Jahve og lúðrarnir kváðu
við undir forustu hljóðfæra Davíðs Ísraels-konungs. [28] Þá féll allur
söfnuðurinn fram, söngurinn kvað við og lúðrarnir gullu, alt þetta, þar
til er brennifórninni var lokið. [29] Og er fórnfæringunni var lokið,
beygði konungur kné sín og allir þeir, er með honum voru, og féllu
fram. [30] Bauð þá Hiskía konungur og höfuðsmennirnir Levítunum að
syngja Jahve lofsöng með orðum Davíðs og Asafs sjáanda, og sungu
þeir lofsönginn með gleði, hneigðu sig og féllu fram.
[31] Þá tók Hiskía til máls og sagði: Nú hafið þér vígt yður Jahve,
gangið nú fram og farið með sláturfórnir og þakkarfórnir í musteri
Jahve. Færði þá söfnuðurinn sláturfórnir og þakkarfórnir, og hver,
sem til þess var fús, færði brennifórnir. [32] En talan á brennifórnunum,
er söfnuðurinn færði, var: sjötíu naut, hundrað hrútar og tvö hundruð
lömb; var alt þetta ætlað til brennifórnar Jahve til handa. [33] Og þakk-
arfórnirnar voru sex hundruð naut og þrjú þúsund sauðir. [34] En prest-
arnir voru of fáir, svo að þeir gátu ekki flegið öll brennifórnardýrin,
hjálpuðu þá frændur þeirra, Levítarnir, þeim, unz starfinu var lokið og
prestarnir helguðu sig, því að Levítarnir höfðu einlægari áhuga á því
að helga sig en prestarnir. [35] Auk þessa voru færðar margar brenni-
fórnir, ásamt hinum feitu stykkjum heillafórnanna og dreypifórnum
þeim, er brennifórnunum fylgdu. Þannig var þjónustunni við musteri
Jahve komið í lag. [36] En Hiskía og allur lýðurinn gladdist yfir því, er
Guð hafði búið lýðnum, því að þessu var komið í kring samstundis.
30 Síðan sendi Hiskía menn til alls Ísraels og Júda og ritaði
einnig bréf til Efraíms og Manasse um að koma til musteris
Jahve í Jerúsalem, til þess að halda Jahve, Guði Ísraels, páska. [2] Réð
konungur það af og höfuðsmenn hans og allur söfnuðurinn í Jerúsalem,
að halda páska í öðrum mánuðinum. [3] Því að um þetta leyti* gátu
þeir eigi haldið þá, sakir þess að eigi höfðu nægilega margir prestar
helgað sig og lýðnum var eigi enn stefnt saman til Jerúsalem. [4] Leizt
konungi og söfnuðinum öllum þetta rétt, [5] og kváðu því svo á, að boða
skyldi um allan Ísrael frá Beerseba til Dan, að menn skyldu koma til
þess að halda Jahve, Guði Ísraels, páska í Jerúsalem, því að þeir
höfðu eigi haldið þá eins fjölmennir og fyrir var mælt. [6] Þá fóru hrað-
boðarnir með bréf frá konungi og höfuðsmönnum hans um allan Ísrael
og Júda, og mæltu svo eftir boði konungs: Þér Ísraelsmenn! Snúið
aftur til Jahve, Guðs Abrahams, Ísaks og Ísraels, til þess að hann snúi
sér að leifunum, er komist hafa undan af yður úr hendi Assýríu-kon-
ungs. [7] Verið eigi sem feður yðar og frændur, er sýndu ótrúmensku
Jahve, Guði feðra sinna, svo að hann ofurseldi þá eyðileggingunni, svo
sem þér sjáið. [8] Þverskallist því eigi svo sem feður yðar; réttið Jahve hönd-
ina og komið til helgidóms hans, er hann hefir helgað að eilífu, og
þjónið Jahve, Guði yðar, svo að hin brennandi reiði hans megi hverfa
frá yður. [9] Því að ef þér snúið yður til Jahve, þá munu bræður yðar
og synir finna miskunn hjá þeim, er hafa flutt þá burt hernumda, svo
að þeir megi hverfa heim aftur til þessa lands. Því að náðugur og

---

25: 1 Kron. 25, 1. **34:** kap. 30, 3. — **30, 2:** 4 Mós. 9, 10. 11. **3:** * Þ. e. í fyrsta mánuðinum.

miskunnsamur er Jahve, Guð yðar, og hann mun eigi snúa augliti sínu
frá yður, ef þér snúið yður aftur til hans.
10 Og hraðboðarnir fóru úr einni borginni í aðra í Efraím- og
Manasselandi og alt til Sebúlons, en menn hlógu að þeim og gjörðu gys
að þeim. 11 Þó lægðu sig nokkurir menn af Asser, Manasse og Sebúlon,
og komu til Jerúsalem. 12 Einnig í Júda réð hönd Guðs, svo að hann
gaf þeim eindrægni til þess að fylgja boði því, er konungur og höfuðs-
mennirnir höfðu látið út ganga að boði Jahve.
13 Síðan safnaðist fjöldi fólks saman í Jerúsalem, til þess að halda
hátíð hinna ósýrðu brauða í öðrum mánuði; var það afarmikill söfn-
uður. 14 Hófust þeir þá handa og afnumdu ölturin, er voru í Jerúsa-
lem, svo afnumdu þeir og öll reykelsisölturin og fleygðu í Kídron-læk.
15 Síðan slátruðu þeir páskalambinu á fjórtánda degi hins annars mán-
aðar, og prestarnir og Levítarnir blygðuðust sín og færðu brennifórnir
í musteri Jahve. 16 Og þeir gengu fram á sinn ákveðna stað, eins og
þeim var fyrir sett samkvæmt lögmáli guðsmannsins Móse; stöktu prest-
arnir blóðinu, er þeir höfðu tekið við því hjá Levítunum. 17 Því að
margir voru þeir í söfnuðinum, er eigi höfðu helgað sig, en Levítarnir
sáu um slátrun á páskalömbunum fyrir alla þá, er eigi voru hreinir,
til þess að helga þau Jahve. 18 Því að fjöldi lýðsins, margir úr Efraím,
Manasse, Íssakar og Sebúlon höfðu eigi hreinsað sig, og neyttu eigi
páskalambsins á þann hátt, sem fyrir er mælt, en Hiskía bað fyrir þeim
og sagði: Jahve, sem er góður, fyrirgefi 19 hverjum, er leggur hug á að
leita Guðs, Jahve, Guðs feðra sinna, enda þótt hann eigi sé svo hreinn,
sem sæmir helgidóminum. 20 Og Jahve bænheyrði Hiskía og þyrmdi
lýðnum.
21 Svo héldu þá Ísraelsmenn, þeir er voru í Jerúsalem, hátíð hinna
ósýrðu brauða í sjö daga með miklum fögnuði, og prestarnir og Le-
vítarnir lofuðu Jahve dag eftir dag af öllum mætti. 22 Og Hiskía talaði
vinsamlega við alla Levítana, er sýndu góðan skilning á þjónustu Jahve.
Átu þeir síðan hátíðarfórnina í sjö daga og slátruðu heillafórnum og lof-
uðu Jahve, Guð feðra sinna. 23 Og allur söfnuðurinn réð það af að halda
hátíð aðra sjö daga, og héldu þeir svo fagnaðarhátíð í sjö daga. 24 Því
að Hiskía Júda-konungur hafði gefið söfnuðinum þúsund naut og sjö
þúsund sauði, og höfuðsmennirnir höfðu gefið söfnuðinum þúsund naut
og tíu þúsund sauði. Og fjöldi presta helgaði sig. 25 Svo fagnaði þá
allur Júdasöfnuður og prestarnir og Levítarnir og allur söfnuður þeirra,
er komnir voru úr Ísrael, og útlendingarnir, er komnir voru úr Ísraels-
landi, og þeir er bjuggu í Júda. 26 Og mikill fögnuður var í Jerúsalem,
því að síðan á dögum Salómós sonar Davíðs, Ísraels-konungs, hafði
slíkt eigi borið við í Jerúsalem. 27 Og Levíta-prestarnir stóðu upp og
blessuðu lýðinn, og hróp þeirra var heyrt og bæn þeirra komst til hins
heilaga bústaðar hans, til himins.
31 Og er öllu þessu var lokið, fóru allir Ísraelsmenn, er þar voru
viðstaddir, til Júda-borga, brutu sundur merkissteinana, hjuggu
sundur asérurnar og rifu niður hæðirnar og ölturin í öllum Júda, Benja-
mín, Efraím og Manasse, unz þeim var gjöreytt. Fóru síðan allir Ísra-
elsmenn aftur til borga sinna, hver til síns óðals. 2 En Hiskía setti presta-
og Levítaflokkana, eftir flokkaskipun þeirra, — hvern eftir sinni presta- eða
Levíta-þjónustu við brennifórnir eða heillafórnir — til þess að þjóna og
syngja lof og þakkargjörð í herbúðahliðum Jahve. 3 Og skerfur sá, er
konungur lagði til af eigum sínum, gekk til brennifórnanna, til brenni-
fórnanna kvelds og morgna, svo og til brennifórnanna á hvíldardögunum,

10: kap. 36, 16. 24: kap. 35, 7. 8. — 31, 1: 5 Mós. 7, 5. 2 Kong. 18, 4. 3: 4
Mós. 28, 3 n.

tunglkomudögunum og löghátíðunum, samkvæmt því, sem ritað er í
lögmáli Jahve. 4 Og hann bauð lýðnum, Jerúsalem-búum, að gefa prest-
unum og Levítunum þeirra skerf, svo að þeir mættu halda fast við lög-
mál Jahve. 5 Og er þetta boð barst út, reiddu Ísraelsmenn fram ríku-
lega frumgróða af korni, aldinlegi, olíu, hunangi og öllum jarðargróða,
og færðu tíundir af öllu. 6 En Ísraelsmenn og Júdamenn, er bjuggu í
Júda-borgum, þeir færðu og tíundir af nautum og sauðum og tíundir af
helgigjöfunum, er helgaðar voru Jahve, Guði þeirra, og lögðu bing við
bing. 7 Tóku þeir að hrúga upp bingjunum í þriðja mánuði og luku
við það í sjöunda mánuði. 8 Kom þá Hiskía og höfuðsmennirnir, litu
á bingina og lofuðu Jahve og lýð hans Ísrael. 9 Og er Hiskía spurði
prestana og Levítana um bingina, 10 þá svaraði honum Asarja höfuð-
prestur af ætt Zadóks og sagði: Frá því er byrjað var á að færa gjafir
í musteri Jahve, höfum vér etið oss sadda og haft þó afarmikið afgangs,
því að Jahve hefir blessað lýð sinn, svo að vér höfum þessi kynstur afgangs.
11 Þá bauð Hiskía að gjöra skyldi klefa í musteri Jahve, og er svo var
gjört, 12 færðu menn þangað ráðvandlega gjafirnar og tíundirnar og
helgigjafirnar. Var Kananja Levíti umsjónarmaður yfir þeim, og Símeí
bróðir hans næstur honum, 13 en Jehíel, Asasja, Nahat, Asahel, Jerímót,
Jósabad, Elíel, Jismakja, Mahat og Benaja voru skipaðir Kananja og
Símeí bróður hans til aðstoðar við umsjónina eftir boði Hiskía kon-
ungs og Asarja, höfuðsmanns yfir musteri Guðs. 14 Og Kóre Jimnason
Levíti, hliðvörður að austanverðu, hafði umsjón með sjálfvilja-gjöfunum,
er færðar voru Guði, til þess að afhenda gjafir Jahve og hinar háhelgu
gjafir. 15 En undir honum stóðu: Eden, Minjamín, Jesúa, Semaja, Am-
arja og Sekanja, og skyldu þeir með samvizkusemi skifta með frændum
sínum í prestaborgunum, bæði eldri og yngri, eftir flokkum þeirra,
16 auk þeirra af karlkyni, er skráðir voru í ættartölur, þrevetrum og
þaðan af eldri, öllum þeim, er komu í musteri Jahve svo sem á þurfti
að halda dag hvern, til þess að rækja störf sín eftir flokkum samkvæmt
þjónustu sinni. 17 Og prestarnir voru skráðir í ættartölur eftir ættum,
svo og Levítarnir, tvítugir og þaðan af eldri, samkvæmt þjónustu þeirra
og flokkaskipun. 18 Voru þeir skráðir í ættartölur ásamt börnum þeirra,
konum, sonum og dætrum úr allri stéttinni, því að hinum helgu hlutum
átti að skifta ráðvandlega. 19 Auk þess höfðu prestarnir, niðjar Arons,
menn á lendum þeim, er voru á beitilöndunum, er lágu undir borgir
þeirra, í sérhverri borg, menn, er skráðir voru með nafni, og skyldu
þeir fá öllum karlmönnum af prestunum og öllum Levítunum, er skráðir
voru í ættartölur, sinn skerf. 20 Svo gjörði Hiskía í öllum Júda, og
hann gjörði það sem gott var og rétt og ráðvandlegt fyrir Jahve, Guði
hans. 21 Og í hverju því verki, er hann tók sér fyrir hendur viðvík-
jandi þjónustunni við musteri Guðs, og lögmálinu og boðinu um að
leita Guðs síns, breytti hann af heilum hug og varð auðnumaður.

32 Eftir þessa atburði og eftir að hann hafði sýnt trúmensku
þessa, kom Sanherib Assýríu-konungur. Hann réðst inn í Júda,
settist um víggirtar borgir og hugðist að ná þeim á sitt vald. 2 Og er
Hiskía varð þess vís, að Sanherib kæmi og ætlaði sér að ráða á Jerú-
salem, 3 þá réðst hann um við höfuðsmenn sína og kappa, að stemma
vatnslindirnar utanborgar, og veittu þeir honum stuðning. 4 Kom þá
saman fjöldi fólks og stemdu allar lindir og lækinn, er rann um mitt
landið, og sögðu: Hvers vegna ættu Assýríu-konungar að finna gnóttir
vatns, er þeir koma? 5 Hann herti því upp hugann, gjörði alstaðar
við múrinn, þar sem hann var brotinn niður, gekk upp á turnana og
ytri múrinn úti fyrir, víggirti Milló í Davíðsborg og lét gjöra afarmikið

32, 1: 2 Kong. 18, 13 n. Jes. 36, 1 n. 5: kap. 25, 23.

af skotvopnum og skjöldum. [6] Síðan skipaði hann herforingja yfir
lýðinn og stefndi þeim til sín á torginu við borgarhliðið, talaði vin-
samlega til þeirra og mælti: [7] Verið hughraustir og öruggir, óttist eigi
né hræðist Assýríu-konung og allan þann manngrúa, sem með honum
er, því að sá er meiri, sem með oss er, en með honum. [8] Því að hann
styður mannlegur máttur, en með oss er Jahve, Guð vor, til þess að
hjálpa oss og heyja orustur vorar. Og lýðurinn treysti á orð Hiskía
Júda-konungs.

[9] Eftir þetta sendi Sanherib Assýríu-konungur þjóna sína til Jerú-
salem — en sjálfur var hann hjá Lakís og alt lið hans hjá honum —
á fund Hiskía Júda-konungs og allra Júdamanna, þeirra er voru í
Jerúsalem, með svolátandi orðsending: [10] Svo segir Sanherib Assýríu-
konungur: Á hvað treystið þér, er þér sitjið innikreptir í Jerúsalem?
[11] Vissulega ginnir Hiskía yður, til þess að láta yður deyja úr hungri
og þorsta, er hann segir: Jahve, Guð vor, mun frelsa oss af hendi
Assýríu-konungs! [12] Hefir þá ekki Hiskía þessi afnumið hæðir hans og
ölturu, er hann bauð Júdamönnum og Jerúsalem-búum á þessa leið:
Þér eigið að falla fram fyrir einu altari, og á því einu megið þér
brenna reykelsi? [13] Vitið þér eigi hvað eg hefi gjört og feður mínir
við allar þjóðir í löndunum? Gátu þjóðguðir landanna frelsað lönd
þeirra af hendi minni? [14] Hver er sá af öllum guðum þessara þjóða,
sem feður mínir hafa gjöreytt, er hafi getað frelsað lýð sinn af hendi
minni, svo að yðar Guð geti frelsað yður af hendi minni? [15] Látið því
eigi Hiskía tæla yður né ginna á slíkan hátt. Trúið honum eigi!
Því að eigi hefir neinn guð nokkurrar þjóðar eða ríkis getað frelsað
lýð sinn af hendi minni eða feðra minna; hve miklu síður mun þá
yðar Guð frelsa yður af hendi minni?

[16] Og enn fleira töluðu þjónar hans gegn Jahve Guði og gegn
Hiskía þjóni hans. [17] Hann ritaði og bréf til þess að smána Jahve, Guð
Ísraels, og tala gegn honum, á þessa leið: Eins og þjóðguðir landanna
eigi frelsuðu þjóðir sínar af hendi minni, svo mun og Guð Hiskía
eigi frelsa sinn lýð af hendi minni. [18] Og þeir kölluðu með hárri
röddu á Júda-tungu til lýðsins í Jerúsalem, er var á múrunum, til
þess að gjöra þá hrædda og felmtsfulla, svo að þeir gætu náð borg-
inni, [19] og töluðu um Guð Jerúsalemborgar eins og um guði heiðnu
þjóðanna, sem eru handaverk manna.

[20] Þá er Hiskía konungur og Jesaja spámaður Amozson báðust
fyrir út af þessu, og hrópuðu til himins, [21] þá sendi Jahve engil, og
drap hann alla kappa, höfuðsmenn og herforingja í herbúðum Assýríu-
konungs, svo að hann sneri aftur með sneypu heim í land sitt. En er hann
kom í hof guðs síns, þá feldu hans eigin synir hann þar með sverði.

[22] Þannig frelsaði Jahve Hiskía og Jerúsalem-búa af hendi San-
heribs Assýríu-konungs og af hendi allra annara, og veitti þeim frið
alt um kring. [23] Og margir færðu Jahve gjafir til Jerúsalem, og Hiskía
Júda-konungi gersemar, og eftir þetta var hann frægur talinn meðal
allra þjóða.

[24] Um þessar mundir tók Hiskía sótt og var að dauða kominn.
Þá bað hann til Jahve, og talaði hann til hans og gaf honum tákn.
[25] En Hiskía endurgalt eigi velgjörð þá, er honum var sýnd, heldur
varð drembilátur, og kom því reiði yfir hann og yfir Júda og Jerú-
salem. [26] Þá lægði Hiskía dramb sitt, bæði hann og Jerúsalembúar,
og kom því reiði Jahve eigi yfir þá meðan Hiskía lifði.

7: 2 Kong. 6, 16. **8:** Jer. 17, 5. **18:** 2 Kong. 18, 33 n. 19, 12. **17:** 2 Kong. 19, 14.
20: 2 Kong. 19, 4. 15 n. **21:** 2 Kong. 19, 35 n. Jes. 37, 36 n. **24:** 2 Kong. 20, 1 n.
Jes. 38, 1 n.

27 Og Hiskía bjó við afarmikinn auð og sæmd. Hann lét gjöra
féhirzlur handa sér fyrir silfur og gull og dýra steina, svo og fyrir
kryddjurtir, skjöldu og alls konar verðmæta muni, 28 forðabúr fyrir korn-,
aldinlagar- og olíu-afurðirnar, svo og hús fyrir alls konar kvikfénað
og fjárborgir fyrir hjarðirnar. 29 Og hann lét gjöra borgir handa sér
og aflaði sér fjölda hjarða af sauðum og nautum, því að Guð veitti
honum afarmiklar eignir. 30 Hiskía þessi stemdi og efri uppsprettur
Gíhon-lindar, og veitti vatninu niður eftir að Davíðsborg vestanverðri,
og Hiskía varð auðnumaður í öllu því, er hann tók sér fyrir hendur.
31 Þess vegna gaf Guð hann í hendur sendimanna Babelhöfðingjanna,
er sendir voru til hans til þess að frétta um táknið, er orðið hafði í
landinu, aðeins til þess að reyna hann, svo að hann mætti fá að vita
um alt það, er honum bjó í huga.
32 En það sem meira er að segja um Hiskía og góðverk hans,
það er ritað í vitrun Jesaja Amozsonar spámanns, í bók Júda- og Ísraels-
konunga. 33 Og Hiskía lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum, og var
grafinn þar sem gengið er upp að gröfum Davíðsniðja, og allur Júda
og Jerúsalem-búar sýndu honum sæmd, er hann andaðist. Og Manasse
sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Manasse.

33 Manasse var tólf ára gamall, þá er hann varð konungur, og
fimtíu og fimm ár ríkti hann í Jerúsalem. 2 Hann gjörði það
sem ilt var í augum Jahve, og drýgði þannig sömu svívirðingarnar sem
þær þjóðir, er Jahve hafði stökt burt undan Ísraelsmönnum. 3 Hann
reisti af nýju hæðirnar, er Hiskía faðir hans hafði rífa látið, reisti
Baölunum ölturu og lét gjöra asérur, dýrkaði allan himinsins her og
þjónaði þeim. 4 Hann reisti og ölturu í musteri Jahve, því er Jahve
hafði um sagt: Í Jerúsalem skal nafn mitt búa að eilífu! 5 Og hann
reisti ölturu fyrir allan himinsins her í báðum forgörðum musteris
Jahve. 6 Hann lét og sonu sína ganga gegnum eldinn í Hinnómssonar-
dal, fór með spár og fjölkyngi og töfra og skipaði særingamenn og
spásagna; hann aðhafðist margt það, sem ilt var í augum Jahve, til
þess að egna hann til reiði. 7 Og hann setti skurðgoðið, er hann hafði
gjöra látið, í musteri Guðs, er Guð hafði sagt um við Davíð og Salómó
son hans: Í þessu húsi og í Jerúsalem, sem eg hefi útvalið af öllum
ættkvíslum Ísraels, vil eg láta nafn mitt búa að eilífu. 8 Og eg vil eigi
framar láta Ísrael fara landflótta úr landi því, er eg gaf feðrum þeirra,
svo framarlega sem þeir gæta þess að breyta að öllu svo sem eg hefi
boðið þeim, að öllu eftir lögmáli því og lögum og ákvæðum, er gefin
voru fyrir Móse. 9 En Manasse leiddi Júda og Jerúsalem-búa afvega,
svo að þeir breyttu ver en þær þjóðir, er Jahve hafði eytt fyrir
Ísraelsmönnum.
10 Og Jahve talaði til Manasse og til lýðs hans, en þeir gáfu því
engan gaum. 11 Þá lét Jahve hershöfðingja Assýríu-konungs ráðast að
þeim; þeir tóku Manasse höndum með krókum, bundu hann eirfjötrum
og fluttu hann til Babel. 12 En er hann var í nauðum staddur, reyndi
hann að blíðka Jahve, Guð sinn, og lægði sig mjög fyrir Guði feðra
sinna. 13 Og er hann bað hann, þá bænheyrði Jahve hann. Hann
heyrði grátbeiðni hans og lét hann hverfa heim aftur til Jerúsalem í
ríki sitt. Komst þá Manasse að raun um, að Jahve er Guð.
14 Eftir þetta reisti hann ytri múr fyrir Davíðsborg að vestanverðu

31: 2 Kong. 20, 12 n. Jes. 39, 1 n. 5 Mós. 8, 2. — 33, 1: 2 Kong. 21, 1 n. 3: 2
Kong. 18, 4.

við Gíhon í dalnum, og þangað að, er gengið er inn í fiskhliðið, reisti
hann í kring um Ófel, og gjörði hann mjög háan. Hann setti og her-
foringja í allar kastalaborgir í Júda. 15 Þá útrýmdi hann og útlendu
guðunum og líkneskinu úr musteri Jahve, svo og öllum ölturunum, er
hann hafði reisa látið á musterisfjalli Jahve og í Jerúsalem, og fleygði
þeim út fyrir borgina. 16 En altari Jahve reisti hann við, og færði á
því heillafórnir og þakkarfórnir, og Júdamönnum bauð hann að þjóna
Jahve, Guði Ísraels. 17 En þó færði lýðurinn enn þá fórnir á hæðun-
um, en samt aðeins Jahve, Guði sínum.
18 En það sem meira er að segja um Manasse og bæn hans til
Guðs hans, svo og orð sjáandanna, er töluðu til hans í nafni Jahve,
Guðs Ísraels, það er ritað í sögu Ísraels-konunga. 19 En um bæn hans
og hvernig hann var bænheyrður, og um allar syndir hans og ótrú-
mensku, svo og um staðina, þar sem hann reisti hæðir og setti asérur
og líkneski, áður en hann lægði sig, um það er ritað í sögu sjáand-
anna. 20 Og Manasse lagðist til hvíldar hjá feðrum sínum og var jarð-
aður í höll sinni. Og Amón sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Amón.

21 Amón hafði tvo um tvítugt, þá er hann varð konungur, og tvö
ár ríkti hann í Jerúsalem. 22 Og hann gjörði það sem ilt var í augum
Jahve, svo sem gjört hafði Manasse faðir hans. Öllum skurðgoðunum,
er Manasse faðir hans hafði gjöra látið, færði Amón margar fórnir og
þjónaði þeim. 23 En hann lægði sig eigi fyrir Jahve, svo sem gjört
hafði Manasse faðir hans, heldur jók hann á sök sína. 24 Og þjónar
hans gjörðu samsæri í gegn honum, og drápu hann í höll hans. 25 En
landslýðurinn drap alla mennina, er gjört höfðu samsæri gegn Amón
konungi. Síðan tók landslýðurinn Jósía son hans til konungs eftir hann.

Frá Jósía.

34 Jósía var átta vetra gamall, þá er hann varð konungur, og þrjátíu
og eitt ár ríkti hann í Jerúsalem. 2 Og hann gjörði það sem rétt
var í augum Jahve og fetaði í fótspor Davíðs forföður síns og veik
hvorki af til hægri né vinstri.
3 Á áttunda ríkisári sínu, er hann sjálfur var enn ungur að aldri,
tók hann að leita Guðs Davíðs, forföður síns, og á tólfta ári tók hann
að rýma burt úr Júda og Jerúsalem fórnarhæðum og asérum, skurð-
goðum og líkneskjum. 4 Ölturu Baalanna voru rifin niður að hon-
um ásjáandi, og sólsúlurnar, er á þeim voru, hjó hann sundur, og
asérurnar og skurðgoðin og líkneskin braut hann sundur og muldi þau,
og stráði duftinu á grafir þeirra, er höfðu fært þeim fórnir. 5 Og bein
prestanna brendi hann á ölturum þeirra, og hreinsaði svo Júda og Jerú-
salem. 6 Og í borgum Manasse og Efraíms og Símeons og alt til Naftalí,
alt um kring í eyðiborgum þeirra, 7 reif hann niður ölturin, mölvaði
og muldi asérurnar og skurðgoðin, og hjó sundur sólsúlurnar í öllu
Ísraelslandi. Síðan sneri hann heim aftur til Jerúsalem.
8 Og á átjánda ríkisári hans, meðan hann var að hreinsa landið
og musterið, sendi hann Safan Azaljason og Maaseja borgarstjóra og
Jóak Jóahasson sagnameistara, til þess að láta gjöra við musteri Jahve,
Guðs síns. 9 Og er þeir komu til Hilkía æðsta prests, afhentu þeir fé
það, er fært hafði verið musteri Guðs, það er Levítarnir, þröskuldsverð-

---

21: 2 Kong. 21, 19 n. — **34, 1:** 2 Kong. 22, 1 n. **4:** 2 Kong. 23, 6. **5:** 2 Kong. 23, 20.

irnir, höfðu safnað af Manasse, Efraím og öllum öðrum Ísraelsmönnum,
og öllum Júda og Benjamín og Jerúsalem-búum. 10 Fengu þeir það í
hendur verkstjórunum, þeim er umsjón höfðu með musteri Jahve, en
þeir fengu það í hendur verkamönnunum, er unnu að því í musteri
Jahve að bæta skemdir og gjöra við musterið. 11 Fengu þeir það í
hendur trésmiðunum og byggingamönnunum, til þess að kaupa fyrir
höggna steina og viðu í tengibjálka, svo og til að fá viðu í hús þau, er
Júda-konungar höfðu látið falla. 12 Unnu mennirnir að verkinu upp á
æru og trú, en yfir þá voru settir til umsjónar þeir Jahat og Óbadía
Levítar af Meraríniðjum og Sakaría og Mesúllam af Kahatítaniðjum.
Og Levítarnir — hver sá, er kunni á hljóðfæri — 13 voru settir yfir
burðarmennina, og umsjónarmenn voru yfir öllum þeim, er nokkurt
starf höfðu á hendi. Nokkurir af Levítunum voru og ritarar og til-
sjónarmenn og hliðverðir.
14 En er þeir reiddu fram féð, er borið var í musteri Jahve, fann
Hilkía prestur lögmálsbók Jahve, er gefin var fyrir Móse. 15 Þá tók
Hilkía til máls og mælti við Safan kanzlara: Eg hefi fundið lögmáls-
bókina í musteri Jahve. Og Hilkía fékk Safan bókina. 16 Fór þá
Safan með bókina til konungs og skýrði honum jafnframt frá erindis-
lokum og mælti: Þjónar þínir hafa gjört alt það, er þeim var falið á
hendur. 17 Þeir hafa og afhent fé það, er var í musteri Jahve, og
fengið í hendur umsjónarmönnunum og verkstjórunum. 18 Og Safan
kanzlari sagði konungi frá og mælti: Hilkía prestur fékk mér bók.
Og Safan las í henni fyrir konungi.
19 En er konungur heyrði lögmálsorðin, reif hann klæði sín. 20 Og
konungur bauð þeim Hilkía, Ahikam Safanssyni, Abdón Míkajasyni,
Safan kanzlara og Asaja konungsþjóni á þessa leið: 21 Farið og gangið
til frétta við Jahve fyrir mig og fyrir leifarnar af Ísrael og Júda um
bókina, sem fundin er, því að mikil er heift Jahve, er hann hefir út-
helt yfir oss, af því að feður vorir hafa eigi gefið gætur að boði Jahve,
með því að gjöra að öllu svo sem skrifað er í bók þessari. 22 Fór þá
Hilkía með þeim, er konungur hafði til þess kvatt, til Huldu spákonu,
konu Sallúms Tókhatssonar, Hasrasonar, klæðageymis; bjó hún í Jerú-
salem í öðru borgarhverfi og töluðu þeir við hana um þetta.
23 Þá mælti hún við þá: Svo segir Jahve, Guð Ísraels: Segið mann-
inum, er sendi yður til mín: 24 Svo segir Jahve: Sjá, eg leiði ógæfu yfir
þennan stað og íbúa hans, allar þær formælingar, er ritaðar eru í bók-
inni, er lesin var fyrir Júda-konungi, 25 fyrir því að þeir hafa yfirgefið
mig og fært öðrum guðum reykelsisfórnir, til þess að egna mig til reiði
með öllum handaverkum sínum, þess vegna úthelti eg reiði minni yfir
þennan stað, og hún skal eigi slokna. 26 En segið svo Júda-konungi,
þeim er sendi yður til þess að ganga til frétta við Jahve: Svo segir Jahve,
Guð Ísraels: 27 Af því að hjarta þitt hefir komist við og þú hefir auð-
mýkt þig fyrir Guði, er þú heyrðir orð hans gegn þessum stað og íbú-
um hans, og af því að þú auðmýktir þig fyrir mér og reifst klæði þín
og grézt frammi fyrir mér, þá hefi eg bænheyrt þig, segir Jahve. 28 Sjá,
eg vil láta þig safnast til feðra þinna, að þú megir komast með friði í
gröf þína, og augu þín þurfi ekki að horfa upp á alla þá ógæfu, er eg
leiði yfir þennan stað. Fluttu þeir konungi svarið.
29 Þá sendi konungur og safnaði saman öllum öldungum Júda og
Jerúsalem. 30 Og konungur gekk upp í musteri Jahve og með honum
allir Júdamenn og Jerúsalem-búar, svo og prestarnir og Levítarnir og
allur lýðurinn, bæði gamlir og ungir, og hann las í áheyrn þeirra öll
orð sáttmálsbókarinnar, er fundist hafði í musteri Jahve. 31 Og kon-

---

29: 2 Kong. 23, 1 n.

ungur gekk á sinn stað og gjörði þann sáttmála frammi fyrir Jahve,
að fylgja Jahve og varðveita skipanir hans, fyrirmæli og lög af öllu
hjarta sínu og allri sálu sinni, til þess að breyta þannig eftir orðum
sáttmálans, þeim er rituð voru í þessari bók. [32] Og hann lét alla þá,
er voru í Jerúsalem og Benjamín, gangast undir sáttmálann, og Jerú-
salem-búar breyttu samkvæmt sáttmála Guðs, Guðs feðra þeirra. [33] En
Jósía afnumdi allar svívirðingar úr öllum héruðum Ísraelsmanna, og
þröngvaði öllum þeim, er voru í Ísrael, til þess að þjóna Jahve, Guði sínum.
Meðan hann var á lífi, viku þeir eigi frá því að fylgja Jahve, Guði feðra sinna.
35 Síðan hélt Jósía Jahve páska í Jerúsalem, og var páska-
lambinu slátrað hinn fjórtánda fyrsta mánaðar. [2] Þá setti hann
prestana til starfa þeirra og taldi hug í þá til þjónustu við must-
eri Jahve. [3] En við Levítana, er fræddu allan Ísrael og helgaðir
voru Jahve, sagði hann: Setjið örkina helgu í musterið, það er Salómó,
sonur Davíðs, Ísraels-konungur, lét reisa. Þér þurfið eigi framar að
bera hana á öxlunum. Þjónið nú Jahve, Guði yðar, og lýð hans Ísrael.
[4] Verið þá reiðubúnir eftir ættum yðar í flokkum yðar, samkvæmt reglu-
gjörð Davíðs Ísraels-konungs og samkvæmt konungsbréfi Salómós sonar
hans. [5] Skipið yður í helgidóminn eftir ættflokkum frænda yðar, leik-
mannanna, og fyrir hvern flokk skal vera ein sveit af Levítaættum.
[6] Slátrið síðan páskalambinu og helgið yður og tilreiðið það fyrir frændur
yðar, svo að þér breytið samkvæmt boði Jahve fyrir Móse.
[7] Og Jósía fékk leikmönnunum sauði og lömb og kið, alt til páska-
fórnar fyrir alla, er þar voru, þrjátíu þúsund að tölu, og þrjú þúsund
naut; voru þau úr eign konungs. [8] En höfuðsmenn hans færðu sjálf-
vilja-gjafir handa lýðnum og prestunum og Levítunum. Hilkía, Sakaría
og Jehíel, höfuðsmenn yfir musteri Guðs, gáfu prestunum í páskafórn
tvö þúsund og sex hundruð lömb og þrjú hundruð naut. [9] En Kan-
anja og Semaja og Netaneel, bræður hans, svo og Hasabja, Jeíel og
Jósabad, höfðingjar Levíta, gáfu Levítum til páskafórnar fimm þúsund
lömb og fimm hundruð naut. [10] Var svo þjónustunni fyrir komið, og
gengu prestarnir á sinn stað, svo og Levítar eftir flokkum sínum, sam-
kvæmt boði konungs. [11] Var síðan páskalambinu slátrað og stöktu
prestarnir blóðinu úr hendi sinni, en Levítarnir flógu. [12] Og þeir tóku
brennifórnina frá, til þess að fá hana ættflokkum leikmannanna, til
þess að þeir skyldu færa hana Jahve, svo sem fyrir er mælt í Móse-
bók, og svo gjörðu þeir og við nautin. [13] Síðan steiktu þeir páska-
lambið við eld, svo sem lög stóðu til, suðu helgigjafirnar í pottum og
kötlum og skálum, og færðu tafarlaust hverjum leikmanni. [14] En síðan
matreiddu þeir handa sér og prestunum, því að prestarnir, niðjar Ar-
ons, voru að færa brennifórnir og feit stykki fram á nótt, og matreiddu
Levítarnir því handa sér og prestunum, niðjum Arons. [15] Og söngv-
ararnir, niðjar Asafs, voru á sínum stað eftir boði Davíðs, Asafs, Hem-
ans og Jedútúns, sjáanda konungs, og hliðverðir voru við hvert hlið;
þurftu þeir eigi að fara frá starfi sínu, því að frændur þeirra, Levítarnir,
matbjuggu fyrir þá. [16] Var þannig allri þjónustu Jahve komið fyrir
þann dag, er menn héldu páska og færðu brennifórnir á altari Jahve,
að boði Jósía konungs. [17] Þannig héldu Ísraelsmenn, þeir er viðstaddir
voru, páska í þann tíma, svo og hátíð hinna ósýrðu brauða í sjö daga.
[18] En engir slíkir páskar höfðu haldnir verið í Ísrael frá því á dögum
Samúels spámanns, og engir af Ísraels-konungum höfðu haldið páska,
svo sem Jósía konungur gjörði og prestarnir og Levítarnir og allir Júda-
og Ísraelsmenn, þeir er viðstaddir voru, og Jerúsalem-búar. [19] Á át-
jánda ríkisári Jósía voru páskar þessir haldnir.

31: kap. 15, 12. — **35, 1:** 2 Kong. 23 21. **11:** kap. 30, 16. **17:** kap. 30, 21.

[20] Eftir alt þetta, er Jósía hafði komið musterinu aftur í lag, fór
Nekó Egiptalands-konungur herför, til þess að heyja orustu hjá Kar-
kemis við Evfrat. Þá fór Jósía út í móti honum. [21] En hann gjörði
menn á fund hans og lét segja honum: Hvað þurfum við að eigast við,
Júda-konungur? Nú kem eg eigi í móti þér, heldur í móti mínum
forna fjanda, og Guð hefir boðið mér að flýta mér. Freista þú eigi fangs
við guðinn, sem með mér er, svo að hann tortími þér ekki. [22] En Jósía
vildi eigi hörfa undan honum, heldur klæddist dularbúningi, til þess að
berjast við hann, og hlýddi eigi á orð Nekós, er þó voru af Guðs
munni, og fór til bardaga á Megiddó-völlum. [23] En bogmennirnir skutu
á Jósía konung. Þá mælti konungur við þjóna sína: Komið mér burt
héðan, því að eg er sár mjög. [24] Tóku þá þjónar hans hann af vagn-
inum og óku honum á næsta vagni hans, og er þeir komu með hann
til Jerúsalem, þá dó hann og var grafinn í gröfum feðra sinna. Og
allir Júdamenn og Jerúsalem-búar hörmuðu Jósía, [25] og Jeremía orti
harmljóð eftir Jósía, og allir söngmenn og söngkonur hafa talað um
Jósía í harmljóðum sínum fram á þennan dag. Og menn gjörðu þau
að ákvæði fyrir Ísrael, og eru þau rituð í harmljóðunum.
[26] En það sem meira er að segja um Jósía og góðverk hans, er
voru samkvæm því, sem ritað er í lögmáli Jahve, [27] svo og saga hans
frá upphafi til enda, það er ritað í bók Ísraels- og Júdakonunga.

Frá Jóahas.

36 En landslýðurinn tók Jóahas Jósíason og gjörði hann að kon-
ungi í Jerúsalem eftir föður hans. [2] Jóahas var tuttugu og þriggja
ára að aldri, þá er hann varð konungur, og þrjá mánuði ríkti hann í
Jerúsalem. [3] En Egiptalands-konungur rak hann frá ríki, til þess að
hann skyldi eigi framar ríkja í Jerúsalem, og lagði skattgjald á landið,
hundrað talentur silfurs og tíu talentur gulls. [4] Og Egiptalands-konung-
ur gjörði Eljakím bróður hans að konungi yfir Júda og Jerúsalem, og
breytti nafni hans í Jójakím. En Jóahas bróður hans tók Nekó og
flutti til Egiptalands.

Frá Jójakím.

[5] Jójakím var tuttugu og fimm ára að aldri, þá er hann varð kon-
ungur, og ellefu ár ríkti hann í Jerúsalem. Og hann gjörði það sem
ilt var í augum Jahve, Guðs síns. [6] Gegn honum fór Nebúkadnezar
konungur í Babel herför og batt hann eirfjötrum til þess að flytja hann
til Babel. [7] Af áhöldum musteris Jahve flutti Nebúkadnezar og nokkuð
til Babel og lét þau í höll sína í Babel. [8] En það sem meira er að
segja um Jójakím og svívirðingar hans, er hann aðhafðist, og annað
ilt, er fanst í fari hans, það er ritað í bók Ísraels- og Júda-konunga.
Og Jójakín sonur hans tók ríki eftir hann.

Frá Jójakín.

[9] Jójakín var átta vetra gamall, þá er hann varð konungur, og
þrjá mánuði og tíu daga ríkti hann í Jerúsalem. Og hann gjörði það
sem ilt var í augum Jahve. [10] En að ári liðnu sendi Nebúkadnezar
konungur og lét flytja hann til Babel, ásamt verðmætum áhöldum úr

---

20: 2 Kong. 23, 29 n. **22:** Sak. 12, 11. **23:** 1 Kong. 22, 34. **25:** 2 Sam. 1, 17. —
36, 1: 2 Kong. 23, 30 n. **7:** Esr. 1, 7. **8:** 2 Kong. 24, 6 n. **10:** 2 Kong. 24, 10. 12.
Jer. 37, 1 n. 2 Kong. 24, 17.

musteri Jahve, en gjörði Zedekía bróður hans að konungi yfir Júda og
Jerúsalem.

Frá Zedekía.

11 Zedekía var tuttugu og eins árs að aldri, þá er hann varð kon-
ungur, og ellefu ár ríkti hann í Jerúsalem. 12 Og hann gjörði það sem
ilt var í augum Jahve, Guðs síns, hann auðmýkti sig eigi fyrir Jeremía
spámanni, er talaði í nafni Jahve. 13 Hann rauf og þá trúnaðareiða,
er Nebúkadnezar konungur hafði látið hann vinna sér við Guð. En
hann þverskallaðist og herti hjarta sitt, svo að hann eigi sneri sér til
Jahve, Guðs Ísraels. 14 Þá sýndu og allir höfðingjar prestanna og lýðs-
ins mikla ótrúmensku með því að drýgja allar sömu svívirðingarnar og
heiðingjarnir, og saurguðu svo musteri Jahve, það er hann hafði helgað
í Jerúsalem. 15 Og Jahve, Guð feðra þeirra, sendi þeim stöðugt áminn-
ingar fyrir sendiboða sína, því að hann vildi þyrma lýð sínum og bú-
stað sínum. 16 En þeir smánuðu sendiboða Guðs, fyrirlitu orð hans og
gjörðu gys að spámönnum hans, unz reiði Jahve við lýð hans var orð-
in svo mikil, að eigi mátti við gjöra. 17 Hann lét Kaldea-konung fara
herför gegn þeim, og drap hann æskumenn þeirra með sverði í helgi-
dómi þeirra; þyrmdi hann hvorki æskumönnum né ungmeyjum, öldr-
uðum né örvasa — alt gaf hann honum á vald. 18 Og öll áhöld Guðs
húss, stór og smá, svo og fjársjóðu Jahve húss og fjársjóðu konungs
og höfðingja hans — alt flutti hann til Babel. 19 Þeir brendu musteri
Guðs, rifu niður Jerúsalem-múra, lögðu eld í allar hallir í henni, svo
að alt verðmætt í henni týndist. 20 Og þá, sem komist höfðu undan
sverðinu, herleiddi hann til Babel, og urðu þeir þjónar hans og sona
hans, unz Persaríki náði yfirráðum, 21 til þess að rætast skyldi orð Jahve
fyrir munn Jeremía: Þar til er landið hefir fengið hvíldarár sín bætt
upp, alla þá stund, sem það var í eyði, naut það hvíldar, unz sjötíu
ár voru liðin.
22 En á fyrsta ríkisári Kýrusar Persakonungs blés Jahve Kýrusi Persa-
konungi því í brjóst — til þess að orð Jahve fyrir munn Jeremía rætt-
ust —, að láta boð út ganga um alt ríki sitt, og það í konungsbréfi,
svolátandi boðskap: 23 Svo segir Kýrus Persakonungur: Öll konungs-
ríki jarðarinnar hefir Jahve, Guð himnanna, gefið mér, og hann hefir
skipað mér að reisa sér musteri í Jerúsalem í Júda. Hver sá meðal
yðar, sem tilheyrir gjörvallri þjóð hans, með honum sé Jahve, Guð
hans, og hann fari heim.

11: 2 Kong. 24, 18. Jer. 52, 1 n. **13:** Esek. 17, 13 n. **15:** Jer. 25, 4. **18:** 2 Kong. 25, 13 n. **21:** Jer. 25, 11 n. 3 Mós. 26, 34. 35. **22:** Esr. 1, 1 n. Jer. 29, 10. Jes. 44, 28.

Esrabók.

Kýrus veitir Júðum heimfararleyfi.

1 Og á fyrsta ríkisári Kýrusar Persakonungs blés Jahve Kýrusi
Persakonungi því í brjóst — til þess að orð Jahve fyrir munn
Jeremía rættust —, að láta boð út ganga um alt ríki sitt, og það
í konungsbréfi, á þessa leið: 2 Svo segir Kýrus Persakonungur: Öll
konungsríki jarðarinnar hefir Jahve, Guð himnanna, gefið mér, og hann
hefir skipað mér að reisa sér musteri í Jerúsalem í Júda. 3 Hver
sá meðal yðar, sem tilheyrir gjörvallri þjóð hans, með honum sé Guð
hans, og hann fari heim til Jerúsalem í Júda og reisi musteri Jahve,
Ísraels Guðs; það er sá Guð, sem býr í Jerúsalem. 4 Og hvern þann,
sem enn er eftir, á sérhverjum þeim stað þar sem hann dvelst sem
útlendingur, hann skulu menn á þeim stað styrkja með silfri og gulli
og lausafé og kvikfénaði, auk sjálfvilja-gjafa til Guðs musteris í Jerú-
salem.
5 Þá tóku ætthöfðingjar Júda og Benjamíns og prestarnir og Le-
vítarnir sig upp — allir þeir, er Guð hafði blásið í brjóst að fara og
reisa musteri Jahve í Jerúsalem. 6 Og allir nágrannar þeirra hjálpuðu
þeim um áhöld úr silfri, um gull, um lausafé og um kvikfénað og um
gersemar, auk alls þess, er menn gáfu sjálfviljuglega. 7 Kýrus konung-
ur lét og af hendi kerin úr musteri Jahve, þau er Nebúkadnezar hafði
flutt burt frá Jerúsalem og sett í musteri guðs síns. 8 Kýrus Persa-
konungur fékk þau í hendur Mítredat féhirði; og hann taldi þau út í
hendur Sesbazar, höfðingja Júda-ættkvíslar. 9 En talan á þeim var
þessi: þrjátíu gullskálar, þúsund silfurskálar, tuttugu og níu pönnur,
10 þjátíu könnur af gulli, silfurkönnur minni háttar fjögur hundruð og
tíu, önnur ker þúsund, — 11 öll kerin af gulli og silfri til samans fimm
þúsund og fjögur hundruð. Alt þetta flutti Sesbazar með sér, þá er
hinir herleiddu voru fluttir frá Babel heim til Jerúsalem.

Taldir þeir, er heim sneru.

2 Og þessir eru þeir úr skattlandinu, er heim fóru úr herleiðingar-
útlegðinni, þeir er Nebúkadnezar Babel-konungur hafði herleitt til
Babel og nú sneru aftur til Jerúsalem og Júda, hver til sinnar borgar,
2 þeir sem komu með Serúbabel, Jesúa, Nehemía, Seraja, Reelja, Morde-
kai, Bilsan, Mispar, Bigvaí, Rehúm og Baana. Talan á mönnum Ísra-
elslýðs var: 3 Niðjar Pareós: tvö þúsund eitt hundrað sjötíu og tveir.
4 Niðjar Sefatja: þrjú hundruð sjötíu og tveir. 5 Niðjar Ara: sjö hundr-
uð sjötíu og fimm. 6 Niðjar Pahat-Móabs, sem sé niðjar Jesúa og Jó-
abs: tvö þúsund átta hundruð og tólf. 7 Niðjar Elams: eitt þúsund tvö
hundruð fimtíu og fjórir. 8 Niðjar Sattú: níu hundruð fjörutíu og fimm.
9 Niðjar Sakkaí: sjö hundruð og sextíu. 10 Niðjar Baní: sex hundruð
fjörutíu og tveir. 11 Niðjar Bebaí: sex hundruð tuttugu og þrír. 12 Nið-
jar Asgads: eitt þúsund tvö hundruð tuttugu og tveir. 13 Niðjar Adón-
íkams: sex hundruð sextíu og sex. 14 Niðjar Bigvaí: tvö þúsund fimtíu
og sex. 15 Niðjar Adíns: fjögur hundruð fimtíu og fjórir. 16 Niðjar At-
ers, frá Hiskía: níutíu og átta. 17 Niðjar Bezaí: þrjú hundruð tuttugu
og þrír. 18 Niðjar Jóra: hundrað og tólf. 19 Niðjar Hasúms: tvö hundr-

---

1, 1: 2 Kron. 36, 22 n. Esr. 5, 13. Jer. 25, 11 n. 29, 10. **7:** 2 Kron. 36, 7. — **2, 1:** Nehem. 7, 6 n.

uð tuttugu og þrír. [20] Niðjar Gibbars: níutíu og fimm. [21] Ættaðir frá
Betlehem: hundrað tuttugu og þrír. [22] Menn frá Netófa: fimtíu og sex.
[23] Menn frá Anatót: hundrað tuttugu og átta. [24] Ættaðir frá Asmavet:
fjörutíu og tveir. [25] Ættaðir frá Kirjat-Jearím, Kefíra og Beerót: sjö
hundruð fjörutíu og þrír. [26] Ættaðir frá Rama og Geba: sex hundruð
tuttugu og einn. [27] Menn frá Mikmas: hundrað tuttugu og tveir. [28] Menn
frá Betel og Aí: tvö hundruð tuttugu og þrír. [29] Ættaðir frá Nebó:
fimtíu og tveir. [30] Niðjar Magbis: hundrað fimtíu og sex. [31] Niðjar
Elams hins annars: eitt þúsund tvö hundruð fimtíu og fjórir. [32] Niðjar
Haríms: þrjú hundruð og tuttugu. [33] Ættaðir frá Lód, Hadíd og Ónó:
sjö hundruð tuttugu og fimm. [34] Ættaðir frá Jeríkó: þrjú hundruð
fjörutíu og fimm. [35] Ættaðir frá Senaa: þrjú þúsund sex hundruð og
þrjátíu. [36] Prestarnir: niðjar Jedaja, af ætt Jesúa: níu hundruð sjötíu
og þrír. [37] Niðjar Immers: eitt þúsund fimtíu og tveir. [38] Niðjar Pas-
húrs: eitt þúsund tvö hundruð fjörutíu og sjö. [39] Niðjar Haríms: eitt
þúsund og seytján. [40] Levítarnir: niðjar Jesúa og Kadmíels, af niðjum
Hódavja: sjötíu og fjórir. [41] Söngvararnir: niðjar Asafs: hundrað tutt-
ugu og átta. [42] Niðjar hliðvarðanna: niðjar Sallúms, niðjar Aters, niðjar
Talmóns, niðjar Akúbs, niðjar Hatíta, niðjar Sóbaí — alls hundrað
þrjátíu og níu. [43] Musterisþjónarnir: niðjar Zíha, niðjar Hasúfa, niðjar
Tabbaóts, [44] niðjar Kerós, niðjar Síeha, niðjar Padóns, [45] niðjar Lebana,
niðjar Hagaba, niðjar Akúbs, [46] niðjar Hagabs, niðjar Salmaí, niðjar
Hanans, [47] niðjar Giddels, niðjar Gahars, niðjar Reaja, [48] niðjar Rezíns,
niðjar Nekóda, niðjar Gassams, [49] niðjar Ússa, niðjar Pasea, niðjar Besaí,
[50] niðjar Asna, niðjar Meúníta, niðjar Nefísíta, [51] niðjar Bakbúks, niðjar
Hakúfa, niðjar Harhúrs, [52] niðjar Bazelúts, niðjar Mehída, niðjar Harsa,
[53] niðjar Barkós, niðjar Sísera, niðjar Tema, [54] niðjar Nezía, niðjar
Hatífa. [55] Niðjar þræla Salómós: niðjar Sótaí, niðjar Sóferets, niðjar
Perúda, [56] niðjar Jaela, niðjar Darkóns, niðjar Giddels, [57] niðjar Sefatja,
niðjar Hattils, niðjar Pókeret-Hazzebaíms, niðjar Amí, [58] allir musteris-
þjónarnir og niðjar þræla Salómós voru þrjú hundruð níutíu og tveir.
[59] Og þessir eru þeir, sem fóru heim frá Tel-Mela, Tel-Harsa, Kerúb,
Addan, Immer, en kunnu eigi að greina ætt sína og uppruna, hvort
þeir væru komnir af Ísrael: [60] Niðjar Delaja, niðjar Tobía, niðjar
Nekóda: sex hundruð fimtíu og tveir. [61] Og af niðjum prestanna: Niðjar
Habaja, niðjar Hakkóz, niðjar Barsillaí, er gengið hafði að eiga eina
af dætrum Barsillaí Gileaðíta og nefndur hafði verið nafni þeirra.
[62] Þessir leituðu að ættartölum sínum, en þær fundust ekki, var þeim
því hrundið frá prestdómi. [63] Og landstjórinn sagði þeim, að þeir mættu
ekki eta af hinu háheilaga, þar til er kæmi fram prestur, er kynni að
fara með úrím og túmmím. [64] Allur söfnuðurinn var til samans fjöru-
tíu og tvær þúsundir þrjú hundruð og sextíu, [65] auk þræla þeirra og
ambátta, er voru sjö þúsund þrjú hundruð þrjátíu og sjö; og þeir höfðu
tvö hundruð söngvara og söngkonur. [66] Hestar þeirra voru sjö hundruð
þrjátíu og sex, múlar tvö hundruð fjörutíu og fimm, [67] úlfaldar fjögur
hundruð þrjátíu og fimm, asnar sex þúsund sjö hundruð og tuttugu.

[68] Og sumir ætthöfðingjanna gáfu, er þeir komu til musteris Jahve
í Jerúsalem, sjálfvilja-gjafir til musteris Guðs, til þess að það yrði reist
á sínum stað. [69] Gáfu þeir hver eftir efnum sínum í byggingarsjóðinn:
í gulli sextíu og eitt þúsund daríka og í silfri fimm þúsund mínur, og
hundrað prestserki.

[70] Þannig bjuggu prestarnir og Levítarnir og nokkurir af lýðnum
og söngvararnir og hliðverðirnir og musterisþjónarnir í borgum sínum,
og allur Ísrael í borgum sínum.

31: v. 7. **43:** 1 Kron. 9, 2. **55:** 1 Kong. 9, 21. **61:** 2 Sam. 19, 31. **63:** 2 Mós. 28, 30. **69:** * *Daríki* er sama sem Daríus-dalur, sbr. 1 Kor. 29, 7.

Brennifórnaraltari reist, laufskálahátíð haldin og lagður grundvöllur musterisins.

3 En er sjöundi mánuðurinn kom, og Ísraelsmenn voru í borgunum, safnaðist lýðurinn saman eins og einn maður í Jerúsalem.
[2] Þá tóku þeir sig til: Jesúa Józadaksson og bræður hans, prestarnir,
og Serúbabel Sealtíelsson og bræður hans og reistu altari Ísraels Guðs, til
þess að á því yrðu færðar brennifórnir, eftir því sem fyrir er mælt í
lögmáli guðsmannsins Móse. [3] Og þeir reistu altarið þar er það áður
hafði staðið, því að þeim stóð ótti af landsbúum, og færðu Jahve
brennifórnir á því, morgun-brennifórnir og kveld-brennifórnir. [4] Og
þeir héldu laufskálahátíðina, eftir því sem fyrir er mælt, og báru fram
brennifórnir á degi hverjum með réttri tölu, að réttum sið, það er við átti á
hverjum degi; [5] og því næst hinar stöðugu brennifórnir, og fórnir tunglkomuhátíðanna og allra hinna helgu löghátíða Jahve, svo og fórnir allra
þeirra, er færðu Jahve sjálfviljafórn. [6] Frá fyrsta degi hins sjöunda
mánaðar byrjuðu þeir að færa Jahve brennifórnir, og hafði þá eigi enn
verið lagður grundvöllur að musteri Jahve. [7] Og þeir gáfu steinsmiðunum og trésmiðunum silfur og Zídoningum og Týrus-mönnum mat
og drykk og olíu til að flytja sedrusvið frá Líbanon sjóleiðis til Jafó,
samkvæmt leyfi Kýrusar Persakonungs þeim til handa.
[8] Og á öðru ári eftir heimkomu þeirra til húss Guðs í Jerúsalem,
í öðrum mánuðinum, byrjuðu þeir Serúbabel Sealtíelsson og Jesúa
Józadaksson og aðrir bræður þeirra, prestarnir og Levítarnir, og
allir þeir, er komnir voru úr útlegðinni til Jerúsalem, að setja Levíta,
tvítuga og þaðan af eldri, til að hafa eftirlit með byggingu húss Jahve.
[9] Og þannig gengu þeir Jesúa, synir hans og bræður hans, Kadmíel og
synir hans, synir Hódavja, synir Henadads, svo og synir þeirra og
bræður þeirra, Levítarnir, sem einn maður að því verki, að hafa eftirlit með þeim, er unnu að byggingu Guðs húss.
[10] Og er smiðirnir lögðu grundvöllinn að musteri Jahve, námu
prestarnir þar staðar í embættisskrúða með lúðra og Levítarnir, niðjar
Asafs, með skálabumbur, til þess að vegsama Jahve, eftir tilskipun
Davíðs Ísraels-konungs. [11] Og þeir hófu að lofa og vegsama Jahve
fyrir það, að hann er góður og að miskunn hans við Ísrael er eilíf.
Og allur lýðurinn laust upp miklu fagnaðarópi og lofaði Jahve fyrir
það, að grundvöllur var lagður að húsi Jahve. [12] En margir af prestunum og Levítunum og ætthöfðingjunum — öldungar þeir, er séð höfðu
hið fyrra musterið, — grétu hástöfum, þegar grundvöllur þessa húss
var lagður að þeim ásjáandi, en margir æptu líka fagnaðar- og gleðióp.
[13] Og lýðurinn gat ekki greint fagnaðarópin frá gráthljóðunum í fólkinu;
því að lýðurinn laust upp miklu fagnaðarópi, og heyrðist ómurinn
langar leiðir.

Tálmað byggingu musterisins og Jerúsalem-múra.

4 En er mótstöðumenn Júda og Benjamíns heyrðu að þeir, er heim voru komnir úr herleiðingunni, væru að reisa Jahve, Ísraels Guði,
musteri, [2] þá gengu þeir fyrir Serúbabel og ætthöfðingjana og sögðu við
þá: Vér viljum byggja með yður, því að vér leitum yðvars Guðs, eins
og þér, og honum höfum vér fórnir fært síðan daga Asarhaddons
Assýríu-konungs, þess er flutti oss hingað. [3] En Serúbabel og Jesúa og
aðrir ætthöfðingjar Ísraels sögðu við þá: Vér höfum ekkert saman við
yður að sælda um bygginguna á húsi Guðs vors, heldur ætlum vér að

3, 3: 4 Mós. 28, 4. **4:** 3 Mós. 23, 34 n. 4 Mós. 29, 12 n. **7:** 2 Kron. 2, 16. **12:** Hagg. 2, 3. — **4, 2:** 2 Kong. 17, 24. 32 n.

reisa það einir saman Jahve, Ísraels Guði, eins og Kýrus konungur,
konungur í Persíu, hefir boðið oss. [4] Þá gjörðu landsbúar Júda-lýð
huglausan og hræddu þá frá að byggja, [5] og þeir keyptu menn til að
leggja ráð í móti þeim, til þess að ónýta fyrirætlun þeirra, alla æfi
Kýrusar Persakonungs og þar til er Daríus Persakonungur tók ríki.
[6] Og á ríkisárum Ahasverusar, í byrjun ríkisstjórnar hans, rituðu
þeir ákæru gegn íbúunum í Júda og Jerúsalem.
[7] En á dögum Artahsasta rituðu þeir Bislam, Mítredat, Tabeel og
aðrir samborgarar hans til Artahsasta, konungs í Persíu. En bréfið
var ritað á aramísku og útlagt.
Aramíska: [8] Rehúm umboðsmaður og Simsaí ritari skrifuðu Artah-
sasta konungi bréf um Jerúsalem-búa á þessa leið: [9] Rehúm umboðs-
maður og Simsaí ritari og aðrir samborgarar þeirra, Dínear, Afarsatkear,
Tarpelear, Afarsear, Arkevear, Babel-menn, Súsankear, Dehear, Elamítar,
[10] og þær aðrar þjóðir, er hinn mikli og víðfrægi Asnappar flutti
burt og setti niður í borginni Samaríu og í öðrum héruðum hinumegin
Fljóts, og svo framvegis. [11] Þetta er afrit af bréfinu, sem þeir sendu
Artahsasta konungi: Þjónar þínir, mennirnir í héraðinu hinumegin við
Fljótið, og svo framvegis. [12] Það sé konunginum vitanlegt, að Júðar
þeir, er fóru upp eftir frá þér til vor, eru komnir til Jerúsalem. Eru
þeir að reisa af nýju þessa óeirðargjörnu og vondu borg, fullgjöra
múrana og gjöra við grundvöllinn. [13] Nú sé það konunginum vitanlegt,
að ef borg þessi verður endurreist og múrar hennar fullgjörðir, þá
munu þeir hvorki borga skatt, toll né vegagjald, og það mun að lok-
um verða konunginum tekjumissir. [14] Nú með því að vér etum salt
hallarinnar og oss sæmir ekki að horfa upp á skaða konungs, þá
sendum vér og látum konunginn vita þetta, [15] til þess að leitað verði í
ríkisannálum forfeðra þinna; þá munt þú finna í ríkisannálunum og
komast að raun um, að borg þessi er óeirðargjörn borg og skaðvæn
konungum og skattlöndum, og að menn hafa gjört uppreisn í henni
frá aldaöðli; fyrir því hefir og borg þessi verið lögð í eyði. [16] Vér
látum konunginn vita, að ef borg þessi verður reist af nýju og múrar
hennar fullgjörðir, þá er úti um landeign þína hinumegin Fljóts.
[17] Konungur sendi úrskurð til Rehúms umboðsmanns og Simsaí
ritara og til annara samborgara þeirra, sem bjuggu í Samaríu og öðrum
héruðum hinumegin Fljóts: Heill og friður! og svo framvegis. [18] Bréfið,
sem þér senduð til vor, hefir verið lesið greinilega fyrir mér. [19] Og er
eg hafði svo fyrirskipað, leituðu menn og fundu, að borg þessi hefir frá
aldaöðli sýnt konungum mótþróa, og að óeirðir og uppreist hafa verið
gjörðar í henni. [20] Og voldugir konungar hafa drotnað yfir Jerúsalem
og ráðið fyrir öllum héruðum hinumegin Fljóts, og skattur og tollur
og vegagjald hefir verið greitt þeim. [21] Skipið því svo fyrir, að menn
þessir hætti, svo að borg þessi verði eigi endurreist, unz eg læt skipun
út ganga. [22] Og gætið yðar, að þér sýnið ekkert tómlæti í þessu, svo
að eigi hljótist af mikið tjón fyrir konungana.
[23] Jafnskjótt sem afritið af bréfi Artahsasta konungs hafði verið
lesið fyrir þeim Rehúm og Simsaí ritara og samborgurum þeirra, fóru
þeir með skyndi til Jerúsalem til Júða og neyddu þá með ofríki og
ofbeldi til að hætta.
[24] Þá var hætt við bygginguna á musteri Guðs í Jerúsalem, og lá
hún niðri þar til á öðru ríkisári Daríusar Persakonungs.

20: 1 Kong. 4, 21.

Aftur tekið að byggja musterið.

5 En Haggaí spámaður og Sakaría Íddósson, spámennirnir, spáðu
hjá Júðum, þeim er voru í Júda og Jerúsalem, í nafni Ísraels
Guðs, sem yfir þeim var. [2] Þá fóru þeir Serúbabel Sealtíelsson og Jesúa
Józadaksson til og hófu að byggja musteri Guðs í Jerúsalem, og spá-
menn Guðs voru með þeim og aðstoðuðu þá. [3] Um þær mundir komu
til þeirra Tatnaí, landstjóri héraðsins hinumegin Fljóts, og Star-Bósnaí
og samborgarar þeirra og mæltu til þeirra á þessa leið: Hver hefir leyft
yður að reisa þetta hús og fullgjöra þessa múra? [4] Síðan mæltu þeir
til þeirra á þessa leið: Hvað heita menn þeir, er reisa stórhýsi þetta?
[5] En auga Guðs þeirra vakti yfir öldungum Júða, svo að menn gátu
ekki stöðvað þá, þar til er málið kæmi til Daríusar og bréfleg skipun
um þetta væri komin aftur.
[6] Afrit af bréfinu, sem þeir Tatnaí, landstjóri héraðsins hinumegin
Fljóts, og Star-Bósnaí og samborgarar hans, Afarsekear, sem bjuggu í
héraðinu hinumegin Fljóts, sendu Daríusi konungi — [7] skýrslu sendu
þeir honum og þannig var ritað í henni —: Hvers kyns heill Daríusi
konungi! [8] Konunginum sé vitanlegt, að vér höfum farið til skattlands-
ins Júda, til musteris hins mikla Guðs; er verið að byggja það úr stór-
um steinum og eru bjálkar settir inn í veggina; er unnið kostgæfilega
að verki þessu og miðar því vel áfram hjá þeim. [9] Því næst spurðum
vér öldungana — mæltum vér til þeirra á þessa leið: Hver hefir leyft
yður að reisa þetta hús og fullgjöra þessa múra? [10] Líka spurðum vér
þá að heiti, til þess að láta þig vita, svo að vér gætum skrifað upp
nöfn þeirra manna, er forustuna hafa. [11] Og þeir svöruðu oss á þessa
leið: Vér erum þjónar Guðs himinsins og jarðarinnar og reisum af nýju
musterið, sem bygt var fyrir æfalöngu, og reisti það og fullgjörði mikill
konungur í Ísrael. [12] En af því að feður vorir höfðu egnt Guð himins-
ins til reiði, þá ofurseldi hann þá í hendur Nebúkadnezars Babel-kon-
ungs, Kaldeans; hann lagði musteri þetta í eyði og flutti lýðinn til
Babel. [13] En á fyrsta ári Kýrusar, konungs í Babel, veitti Kýrus kon-
ungur leyfi til að endurreisa þetta musteri Guðs. [14] Og einnig gull- og
silfur-áhöldin úr húsi Guðs, þau er Nebúkadnezar hafði haft á burt úr
musterinu í Jerúsalem og flutt til musterisins í Babel, þau tók Kýrus
konungur úr musterinu í Babel, og voru þau fengin manni þeim, er
hann hafði skipað landstjóra og Sesbazar hét. [15] Og hann sagði við
hann: Tak áhöld þessi, far og legg þau í musterið í Jerúsalem; og hús
Guðs skal aftur reist verða á sínum fyrra stað. [16] Síðan kom Sesbazar
þessi og lagði grundvöllinn að húsi Guðs í Jerúsalem, og síðan fram á
þennan dag hafa menn verið að byggja það, og enn er því ekki lokið.
[17] Og nú, ef konunginum þóknast svo, þá sé gjörð leit í fjárhirzlu kon-
ungsins þar í Babel, hvort svo sé, að Kýrus hafi veitt leyfi til að reisa
þetta musteri Guðs í Jerúsalem; og konungur láti oss vita vilja sinn í
þessu máli.
6 Þá gaf Daríus konungur út þá skipun, að leita skyldi í skjala-
safns-húsinu, þar sem og fjársjóðirnir voru lagðir fyrir til geymslu
í Babel; [2] og bókrolla fanst í Ahmeta, borginni, sem er í skattland-
inu Medíu; og í henni var ritað á þessa leið: Merkisatburður. [3] Á fyrsta
ári Kýrusar konungs gaf Kýrus konungur út svolátandi skipun: Hús
Guðs í Jerúsalem, — þetta hús skal endurreist verða, til þess að menn
megi þar færa fórnir, og grundvöllur þessi skal lagður. Það skal vera
sextíu álnir á hæð og sextíu álnir á breidd. [4] Lög af stórum steinum

---

5, 1: Hagg. 1, 1. Sak. 1, 1. **5:** Sálm. 33, 18. **11:** 1 Kong. 6, 1. **12:** 2 Kong. 25, 9 n. **13:** kap. 1, 1 n. **14:** kap. 1, 8.

skulu vera þrjú og eitt lag af tré, og kostnaðurinn skal greiddur úr
konungshöllinni. [5] Einnig skal gull- og silfur-áhöldunum úr húsi Guðs,
þeim er Nebúkadnezar hafði á burt úr musterinu í Jerúsalem og flutti
til Babel, verða skilað aftur, svo að hvert þeirra komist aftur í musterið
í Jerúsalem á sinn stað, og þú skalt leggja þau í hús Guðs. [6] Fyrir
því skuluð þér — Tatnaí landstjóri héraðsins hinumegin Fljóts, Star-
Bósnaí og samborgarar þeirra, Afarsekear, í héraðinu hinumegin Fljóts —
halda yður þar frá. [7] Látið byggingu þessa Guðs húss í friði; landstjóra
Júða og öldungum Júða er heimilt að endurreisa þetta Guðs hús
á sínum fyrra stað. [8] Og eg hefi gefið út skipun um, hvað þér skuluð
láta þessum öldungum Júða í té til byggingar þessa Guðs húss.
Skal mönnum þessum greiddur kostnaðurinn skilvíslega af tekjum kon-
ungs, þeim er hann hefir af sköttum úr héraðinu hinumegin Fljóts —
og það tafarlaust. [9] Og það sem með þarf, bæði ung naut, hrúta og
lömb til brennifórna handa Guði himnanna, hveiti, salt, vín og olíu,
það skal láta þeim í té, eftir fyrirsögn prestanna í Jerúsalem, á degi
hverjum — og það prettalaust, [10] til þess að þeir megi færa Guði himn-
anna fórnir þægilegs ilms og biðja fyrir lífi konungsins og sona hans.
[11] Og eg hefi gefið út þá skipun, að ef nokkur maður breytir á móti
úrskurði þessum, þá skuli taka bjálka úr húsi hans og hann hengdur
upp og negldur á hann; en hús hans skal fyrir þá sök gjöra að mykju-
haug. [12] En sá Guð, sem lætur nafn sitt búa þar, kollsteypi öllum þeim
konungum og þjóðum, sem rétta út hönd sína, til þess að breyta út af
þessu eða til þess að brjóta niður þetta hús Guðs í Jerúsalem. Eg
Daríus hefi gefið út þessa skipun; skal hún kostgæfilega framkvæmd.

Smíðinu lokið, musterið vígt.

[13] Þá fóru þeir Tatnaí, landstjóri héraðsins hinumegin Fljóts, Star-
Bósnaí og samborgarar þeirra nákvæmlega eftir fyrirmælum þeim, er
Daríus konungur hafði sent. [14] Og öldungar Júða bygðu, og miðaði
þeim vel áfram fyrir spámannsstarf þeirra Haggaí spámanns og Sak-
aría Iddóssonar.

Og þannig luku þeir byggingunni samkvæmt skipun Ísraels Guðs,
og samkvæmt skipun Kýrusar og Daríusar og Artahsasta Persakonungs.
[15] Og hús þetta var fullgjört á þriðja degi adar-mánaðar, það er á sjötta
ríkisári Daríusar konungs.

[16] Og Ísraelsmenn — prestarnir og Levítarnir og aðrir þeir er
komnir voru heim úr herleiðingunni — héldu vígsluhátíð þessa Guðs
húss með fögnuði. [17] Og þeir fórnuðu við vígslu þessa Guðs húss
hundrað nautum, tvö hundruð hrútum og fjögur hundruð lömbum, og
í syndafórn fyrir allan Ísrael tólf geithöfrum, eftir tölu Ísraels ættkvísla.
[18] Og þeir skipuðu presta eftir flokkum þeirra og Levíta eftir deildum
þeirra til þess að gegna þjónustu Guðs í Jerúsalem, samkvæmt fyrir-
mælum Mósebókar.

[19] Og þeir, sem heim voru komnir úr herleiðingunni, héldu páska
hinn fjórtánda dag hins fyrsta mánaðar. [20] Því að prestarnir og Levít-
arnir höfðu hreinsað sig allir sem einn maður; allir voru hreinir. Og
þeir slátruðu páskalambinu fyrir alla þá, er heim voru komnir úr her-
leiðingunni, og fyrir bræður þeirra, prestana, og fyrir sjálfa sig. [21] Síðan
neyttu Ísraelsmenn þess, þeir er aftur voru heim komnir úr herleiðing-
unni, og allir þeir, er skilið höfðu sig frá saurugleik hinna heiðnu þjóða
landsins og gengið í flokk með þeim, til þess að leita Jahve, Ísraels

---

6, 5: kap. 1, 7; 5, 14. **6:** kap. 5, 3. **11:** Dan. 3, 29. **14:** kap. 5, 1. **17:** kap. 8,
35. **18:** 4 Mós. 3, 6 n. 8, 9. **19:** 2 Mós. 12, 6 n.

Guðs. [22] Og þannig héldu þeir hátíð hinna ósýrðu brauða í sjö daga
með fögnuði; því að Jahve hafði glatt þá og snúið hjarta Assýríu-kon-
ungs til þeirra, svo að hann styrkti hendur þeirra við byggingu must-
eris Guðs, Ísraels Guðs.

Heimför Esra.

7 En eftir þessa atburði, á ríkisárum Artahsasta Persakonungs, fór
Esra Serajason, Asarjasonar, Hilkíasonar, [2] Sallúmssonar, Zadóks-
sonar, Ahítúbssonar, [3] Amarjasonar, Asarjasonar, Merajótssonar, [4] Serah-
jasonar, Ússísonar, Búkísonar, [5] Abísúasonar, Pínehassonar, Eleasars-
sonar, Aronssonar æðsta prests, — [6] þessi Esra fór heim frá Babel. En
hann var fræðimaður, vel að sér í Móse-lögum, er Jahve, Ísraels Guð,
hefir gefið; og konungur veitti honum allar bænir hans, með því að
hönd Jahve, Guðs hans var yfir honum. [7] Og nokkurir af Ísraels-
mönnum og af prestunum, Levítunum, söngvurunum, hliðvörðunum og
musterisþjónunum fóru með honum til Jerúsalem, á sjöunda ríkisári
Artahsasta konungs. [8] Og hann kom til Jerúsalem í fimta mánuðinum;
það var á sjöunda ríkisári konungs. [9] Því að hinn fyrsta dag hins
fyrsta mánaðar bjó hann ferð sína frá Babel og hinn fyrsta dag hins
fimta mánaðar kom hann til Jerúsalam, með því að Guð hans hélt
náðarsamlega hönd sinni yfir honum. [10] Því að Esra hafði snúið huga
sínum að því, að rannsaka lögmál Jahve og breyta eftir því og að
kenna lög og rétt í Ísrael.

[11] Og þetta er afrit af bréfinu, sem Artahsasta konungur fékk Esra
presti, fræðimanninum, sem fróður var í ákvæðum boðorða Jahve og
í lögum hans, þeim er hann hafði sett Ísrael: [12] Artahsasta, konungur
konunganna, til Esra prests, hins fróða í lögmáli Guðs himnanna —
og svo framvegis. [13] Eg hefi gefið út skipun um, að hver sá í ríki mínu
af Ísraelslýð og af prestum hans og Levítum, sem vill fara til Jerúsal-
em, skuli fara með þér, [14] þar eð þú ert sendur af konungi og sjö ráð-
gjöfum hans, til þess að gjöra rannsóknir um Júda og Jerúsalem sam-
kvæmt lögmáli Guðs þíns, sem þú hefir í höndum, [15] og til að flytja
silfur það og gull, sem konungur og ráðgjafar hans sjálfviljuglega hafa
gefið Ísraels Guði, þeim er bústað á í Jerúsalem, [16] svo og alt það silfur
og gull, er þú fær í öllu Babel-skattlandi, ásamt sjálfvilja-gjöfum lýðs-
ins og prestanna, sem og gefa sjálfviljuglega til musteris Guðs síns í
Jerúsalem. [17] Fyrir því skalt þú með allri kostgæfni kaupa fyrir fé
þetta naut, hrúta, lömb og matfórnir og dreypifórnir þær, er þar til
heyra, og fram bera þær á altarinu í húsi Guðs yðar í Jerúsalem.
[18] Og það sem þér og bræðrum þínum þóknast að gjöra við afganginn af
silfrinu og gullinu, það skuluð þér gjöra samkvæmt vilja Guðs yðar.
[19] En áhöldin, sem þér munu verða fengin til guðsþjónustunnar í húsi
Guðs þíns, þeim skalt þú skila óskertum frammi fyrir Guði í Jerúsalem.
[20] Og annað það, er með þarf við hús Guðs þíns og þú kant að þurfa
að greiða, það skalt þú greiða úr féhirzlu konungs. [21] Og eg, Artah-
sasta konungur, hefi gefið út skipun til allra féhirða í héraðinu hinu-
megin Fljóts: Alt það, er Esra prestur, sá er fróður er í lögmáli Guðs
himnanna, biður yður um, það skal kostgæfilega í té látið, [22] alt að
hundrað talentur silfurs og alt að hundrað kór af hveiti og alt að
hundrað bat af víni og alt að hundrað bat af olíu og salt ómælt. [23] Alt
það, sem þörf er á samkvæmt skipun Guðs himnanna, skal kostgæfi-
lega gjört fyrir hús Guðs himnanna, til þess að reiði komi ekki yfir
ríki konungs og sona hans. [24] En yður gefst til vitundar, að engum er

22: 2 Kron. 30, 21. — 7, 12: Esek. 26, 7. 14: Est. 1, 14.

heimilt að leggja skatt, toll eða vegagjald á nokkurn prest eða Levíta,
söngvara, dyravörð, musterisþjón eða starfsmann við þetta musteri Guðs.
25 En þú, Esra, skipa þú samkvæmt vizku Guðs þíns, þeirri er þú
hefir í hendi þér, dómendur og stjórnendur, til þess að þeir dæmi mál
manna hjá öllum lýð í héraðinu hinumegin Fljóts — hjá þeim er þekkja
lög Guðs þíns; og þeim, er ekki þekkir þau, honum skuluð þér kenna.
26 En hver sá, er eigi breytir eftir lögmáli Guðs þíns og lögmáli kon-
ungsins, á honum skal dómur vendilega framkvæmdur verða, hvort
heldur er til dauða eða til útlegðar eða til fjárútláta eða til fangelsis-
vistar.
27 Lofaður sé Jahve, Guð feðra vorra, sem blásið hefir konungin-
um slíku í brjóst, að gjöra musteri Jahve í Jerúsalem dýrlegt, 28 og
hneigt til mín hylli konungs og ráðgjafa hans og allra hinna voldugu
höfðingja konungs! Og eg tók í mig hug, með því að hönd Jahve,
Guðs míns, hvíldi yfir mér, og safnaði saman höfðingjum Ísraels, til
þess að fara heim með mér.
8 Og þessir eru ætthöfðingjar þeirra — og þetta er ættarskrá þeirra
—, þeir er fóru með mér heim frá Babel, þá er Artahsasta kon-
ungur sat að völdum. 2 Af niðjum Pínehasar: Gersóm. Af niðjum Ítam-
ars: Daníel. Af niðjum Davíðs: Hattús, 3 sonur Sekanja. Af niðjum
Parós: Sakaría, og með honum skráðir af karlmönnum hundrað og
fimtíu. 4 Af niðjum Pahat-Móabs: Eljehóenaí Serajason og með honum
tvö hundruð karlmanna. 5 Af niðjum Sattú: Sekanja Jahasíelsson og með
honum þrjú hundruð karlmanna. 6 Af niðjum Adíns: Ebed Jónatansson
og með honum fimm tugir karlmanna. 7 Af niðjum Elams: Jesaja Atalja-
son og með honum sjö tugir karlmanna. 8 Af niðjum Sefatja: Sebadía
Míkaelsson og með honum átta tugir karlmanna. 9 Af niðjum Jóabs:
Óbadía Jehíelsson og með honum tvö hundruð og átján karlmenn.
10 Af niðjum Baní: Selómít Jósifjason og með honum hundrað og sex-
tíu karlmenn. 11 Af niðjum Bebaí: Sakaría Bebaíson og með honum
tuttugu og átta karlmenn. 12 Af niðjum Asgads: Jóhanan Hakkatans-
son og með honum hundrað og tíu karlmenn. 13 Af niðjum Adóníkams:
síðkomnir, og þessi voru nöfn þeirra: Elífelet, Jeíel og Semaja, og með
þeim sextíu karlmenn. 14 Af niðjum Bigvaí: Útaí og Sabbúd, og með
þeim sjötíu karlmenn.
15 Og eg safnaði þeim saman við fljótið, sem rennur í Ahava, og
lágum vér þar í tjöldum í þrjá daga. En er eg hugði að fólkinu og
prestunum, þá fann eg þar engan af niðjum Leví. 16 Þá sendi eg eftir
Elíeser, Aríel, Semaja, Elnatan, Jaríb, Elnatan, Natan, Sakaría og Mes-
úllam, ætthöfðingjum, og Jójaríb og Elnatan, kennara, 17 og bauð þeim
að fara til Íddós, höfðingja í Kasifja-bygð, og lagði þeim orð í munn,
er þeir skyldu flytja Íddó, bræðrum hans og musterisþjónunum í Kas-
ifja-bygð, til þess að þeir mættu útvega oss þjónustumenn í musteri
Guðs vors. 18 Og með því að hönd Guðs vors hvíldi náðarsamlega yfir
oss, þá færðu þeir oss vel kunnandi mann af niðjum Mahelí Levísonar,
Ísraelssonar, og Serebja og sonu hans og bræður — átján alls, 19 og
Hasabja og með honum Jesaja af niðjum Merarí, bræður hans og sonu
þeirra — tuttugu alls; 20 og af musterisþjónunum, sem Davíð og höfð-
ingjar hans höfðu sett til að þjóna Levítunum: tvö hundruð og tutt-
ugu musterisþjóna; þeir voru allir nefndir með nafni.
21 Og eg lét boða þar föstu við fljótið Ahava, til þess að vér
skyldum auðmýkja oss fyrir Guði vorum, til að biðja hann um far-
sællega ferð fyrir oss, börn vor og allar eigur vorar. 22 Því að eg fyrir-
varð mig að biðja konung um herlið og riddara til verndar fyrir óvin-

8, 21: 2 Kron. 20, 3.

um á leiðinni. Því að vér höfum sagt konungi: Hönd Guðs vors hvílir
yfir öllum þeim, sem leita hans, þeim til góðs, en máttur hans og reiði
yfir öllum þeim, sem yfirgefa hann. 23 Vér föstuðum því og báðum
Guð um þetta, og hann bænheyrði oss. 24 Síðan valdi eg tólf úr af
presta-höfðingjunum og Serebja, Hasabja og með þeim tíu af bræðrum
þeirra, 25 og vó þeim út silfrið og gullið og áhöldin — gjöfina til húss
Guðs vors, er konungur og ráðgjafar hans og höfðingjar hans og allir
Ísraelsmenn, þeir er þar voru, höfðu gefið. 26 Og þannig vó eg í hendur
þeirra sex hundruð og fimtíu talentur í silfri, hundrað talentur í silfur-
áhöldum, hundrað talentur í gulli; 27 auk þess tuttugu gullkönnur, þús-
und daríka virði, og tvö ker af gullgljáum góðum eiri, dýrmæt sem gull.
28 Og eg sagði við þá: Þér eruð helgaðir Jahve og áhöldin eru heilög,
og silfrið og gullið eru sjálfviljagjöf til Jahve, Guðs feðra yðvarra.
29 Gætið því þessa og varðveitið það, þar til er þér vegið það aftur út
í augsýn prestahöfðingjanna og Levítanna og ætthöfðingja Ísraels í
Jerúsalem, í herbergi musteris Jahve. 30 Síðan tóku prestarnir og Levít-
arnir við silfrinu og gullinu og áhöldunum eftir vigt, til þess að flytja
það til Jerúsalem, til musteris Guðs vors.
31 Því næst lögðum vér upp frá fljótinu Ahava hinn tólfta dag
hins fyrsta mánaðar og héldum til Jerúsalem, og hönd Guðs vors hvíldi
yfir oss, svo að hann frelsaði oss undan valdi óvina og stigamanna.
32 Og vér komum til Jerúsalem og dvöldumst þar í þrjá daga. 33 En á
fjórða degi var silfrið og gullið og áhöldin vegin út í musteri Guðs
vors í hendur Meremóts prests Úríasonar, — og með honum var Eleasar
Pínehasson, og með þeim voru Levítarnir Jósabad Jesúason og Nóadja
Binnúíson — 34 alt saman með tölu og vigt; og öll vigtin var þá
skrifuð upp.
35 Þeir er heim komu úr herleiðingunni, þeir hernumdu er aftur
sneru, færðu Ísraels Guði brennifórnir: tólf naut fyrir allan Ísrael, níu-
tíu og sex hrúta, sjötíu og sjö lömb, tólf hafra í syndafórn — alt sem
brennifórn Jahve til handa. 36 Og þeir fengu jörlum konungs og land-
stjórunum í héraðinu hinumegin Fljóts konungsboðin, og þeir aðstoð-
uðu lýðinn og musteri Guðs.

Júðar reka frá sér hinar útlendu konur.

9 Þegar þessu var lokið, komu höfðingjarnir til mín og sögðu:
Ísraels-lýður og prestarnir og Levítarnir hafa ekki haldið sér frá
hinum heiðnu íbúum landsins, sem skylt hefði verið vegna viðurstygða
þeirra, frá Kanaanítum, Hetítum, Peresítum, Jebúsítum, Ammónítum,
Móabítum, Egiptum og Amórítum; 2 því að þeir hafa tekið sér og son-
um sínum konur af dætrum þeirra, og þannig hefir hinn heilagi ætt-
stofn haft mök við hina heiðnu íbúa landsins, og hafa höfðingjarnir
og yfirmennirnir gengið á undan í þessu trygðrofi. 3 Þegar eg heyrði
þetta, reif eg kyrtil minn og yfirhöfn mína, reitti hár mitt og skegg og
sat agndofa. 4 Þá söfnuðust til mín allir þeir, er óttuðust orð Ísraels
Guðs út af trygðrofi hinna hernumdu; en eg sat agndofa alt til kveld-
fórnar. 5 En er að kveldfórninni var komið, stóð eg upp frá föstu
minni og reif um leið enn af nýju kyrtil minn og yfirhöfn mína; síðan
féll eg á kné, fórnaði höndum til Jahve, Guðs míns, 6 og sagði: Guð
minn, eg fyrirverð mig og blygðast mín að hefja auglit mitt til þín, ó
minn Guð! því að misgjörðir vorar eru vaxnar oss yfir höfuð og sekt
vor orðin svo mikil, að hún nær til himins. 7 Alt frá dögum feðra
vorra fram á þennan dag höfum vér verið í mikilli sekt, og vegna

35: kap. 6, 17. — **9, 2:** 2 Mós. 34, 15. 16. 5 Mós. 7, 3. **3:** Jós. 7, 6. **6:** Sálm. 38, 5.

misgjörða vorra höfum vér verið ofurseldir: vér, konungar vorir,
prestar vorir, í hendur konunga heiðinna landa, undir sverðið, til her-
leiðingar, til ráns og til háðungar, eins og enn í dag á sér stað. 8 En
nú höfum vér um örskamma stund hlotið miskunn frá Jahve, Guði
vorum, með því að hann lét oss eftir verða leifar, er af komust, og
veitti oss bólfestu á sínum heilaga stað, til þess að Guð vor léti gleðina
skína úr augum vorum og veitti oss ofurlítinn nýjan lífsþrótt í ánauð
vorri. 9 Því að ánauðugir erum vér; þó hefir Guð vor eigi yfirgefið
oss í ánauð vorri, heldur hagað því svo, að vér fundum náð fyrir aug-
liti Persakonunga, svo að þeir veittu oss nýjan lífsþrótt til að koma
upp musteri Guðs vors og reisa það úr rústum og útvega oss umgirtan
bústað í Júda og Jerúsalem. 10 Og hvað eigum vér nú að segja, Guð
vor, eftir alt þetta? Því að vér höfum yfirgefið boðorð þín, 11 sem þú
hefir fyrir oss lagt fyrir munn þjóna þinna, spámannanna, er þú sagðir:
Landið, er þér haldið inn í, til þess að taka það til eignar, er óhreint
land vegna saurugleika hinna heiðnu landsbúa, vegna viðurstygða þeirra,
er þeir í saurgun sinni hafa fylt það með landshornanna milli.
12 Fyrir því skuluð þér hvorki gefa dætur yðar sonum þeirra né taka
dætur þeirra sonum yðar að konum, og um aldur og æfi skuluð þér
ekki leitast við að efla farsæld þeirra og velgengni, til þess að þér eflist
og fáið að njóta landsins gæða og megið láta börnum yðar það eftir í
arf um aldur og æfi. 13 Og eftir alt það, sem yfir oss er komið vegna
vondra verka vorra og vorrar miklu sektar — því að þú, Guð vor,
hefir vægt oss og ekki hegnt oss svo sem vér áttum skilið fyrir mis-
gjörð vora og veitt oss slíkar leifar —, 14 ættum vér þá enn af nýju
að brjóta boðorð þín og mægjast við þær þjóðir, sem aðhafast slíkar
svívirðingar? Mundir þú eigi reiðast oss, þar til er vér værum gjör-
eyddir, svo að engar leifar væru eftir né nokkurir þeir, er undan hefðu
komist? 15 Jahve, Ísraels Guð, þú ert réttlátur; því að vér erum eftir
skildir sem leifar, er undan hafa komist, svo sem sjá má þann dag í
dag; sjá, vér stöndum frammi fyrir þér í sekt vorri, því að það er eigi
unt að standast fyrir þér vegna þessa.

10 Meðan Esra baðst þannig fyrir og bar fram játning sína, grát-
andi og knéfallandi frammi fyrir musteri Guðs, safnaðist til hans
mjög mikill skari Ísraelsmanna, karlar og konur og börn, því að fólkið
grét hástöfum. 2 Þá tók Sekanja Jehíelsson, af niðjum Elams, til máls
og sagði við Esra: Vér höfum brotið á móti Guði vorum, þar sem vér
höfum gengið að eiga útlendar konur af hinum heiðnu íbúum landsins;
þó er ekki öll von úti fyrir Ísrael í þessu efni. 3 Fyrir því skulum vér
nú gjöra sáttmála við Guð vorn um að reka burt allar konur og börn
þau, er af þeim eru fædd, eftir ráðum herra míns og þeirra manna, er
óttast boðorð Guðs vors, og það skal verða farið eftir lögmálinu. 4 Rís
upp, því að mál þetta hvílir á þér, og vér munum styðja þig; hertu
nú upp hugann og framkvæmdu þetta. 5 Þá reis Esra upp og lét
presta- og Levíta-höfðingjana og allan Ísrael vinna eið að því, að þeir
skyldu hegða sér eftir þessu, og unnu þeir eiðinn. 6 Og Esra reis upp
og gekk burt þaðan er hann hafði verið, fyrir framan musteri Guðs,
og inn í herbergi Jóhanans Eljasíbssonar. Þar var hann um nóttina
og neytti hvorki brauðs né drakk vatn, því að hann var hryggur yfir
trygðrofi hinna herleiddu. 7 Og menn létu boð út ganga um Júda og
Jerúsalem til allra þeirra, er heim voru komnir úr herleiðingunni, að
safnast saman í Jerúsalem. 8 Og hver sá, er eigi kæmi innan þriggja
daga, samkvæmt ráðstöfun höfðingjanna og öldunganna — allar eigur
hans skyldu banni helgaðar og hann sjálfur rekinn úr söfnuði hinna
herleiddu. 9 Þá söfnuðust allir Júda-menn og Benjamíns saman í Jerú-
salem á þriðja degi; það var í níunda mánuðinum, á tuttugasta degi

mánaðarins. Og alt fólkið sat á auða svæðinu fram undan musteri
Guðs, skjálfandi út af þessu og af því að stórrigning var. 10 Þá stóð
Esra prestur upp og mælti til þeirra: Þér hafið rofið trygðir, með því
að ganga að eiga útlendar konur, til þess að auka á sekt Ísraels.
11 Gjörið því játningu frammi fyrir Jahve, Guði feðra yðvarra, og gjörið
hans vilja og skiljið yður frá hinum heiðnu íbúum landsins og frá
hinum útlendu konum. 12 Og allur söfnuðurinn svaraði og sagði með
hárri röddu: Svo sem þú hefir sagt, þannig er oss skylt að breyta.
13 En fólkið er margt og rigningatími, svo að vér getum ekki staðið
úti; þetta er og meira en eins eða tveggja daga verk, því að vér höfum
margfaldlega brotið í þessu efni. 14 Gangi því höfðingjar vorir fram
fyrir allan söfnuðinn; og allir þeir í borgum vorum, er gengið hafa að
eiga útlendar konur, skulu koma, hver á tilteknum tíma, og með þeim
öldungar hverrar borgar og dómarar hennar, þar til er þeir hafa snúið
hinni brennandi reiði Guðs vors frá oss að því er mál þetta snertir.
15 Þeir Jónatan Asahelsson og Jahseja Tikvason einir mótmæltu þessu;
og Mesúllam og Sabtaí Levíti studdu þá. 16 Og þeir, sem heim voru
komnir úr herleiðingunni, gjörðu svo. Og Esra prestur valdi sér menn,
ætthöfðingja hinna einstöku ætta, og þá alla með nafni, og settust þeir
á ráðstefnu hinn fyrsta dag hins tíunda mánaðar, til þess að rannsaka
málið. 17 Og þeir höfðu að öllu leyti útkljáð mál þeirra manna, er
gengið höfðu að eiga útlendar konur, fyrir fyrsta dag hins fyrsta mánaðar.

18 En af niðjum prestanna fundust þessir, er gengið höfðu að eiga
útlendar konur: Af niðjum Jesúa Józadakssonar og bræðrum hans:
Maaseja, Elíeser, Jaríb og Gedalja; 19 lofuðu þeir með handsali að reka
frá sér konur sínar og að fórna hrút vegna sektar sinnar. 20 Af niðjum
Immers: Hananí og Sebadía. 21 Af afkomendum Haríms: Maaseja, Elía,
Semaja, Jehíel og Úsía. 22 Af niðjum Pashúrs: Eljóenaí, Maaseja, Ísmael,
Netaneel, Jósabad og Elasa.

23 Og af Levítunum: Jósabad, Símeí og Kelaja — það er Kelíta —,
Petahja, Júda og Elíeser. 24 Af söngvurunum: Eljasíb. Af hliðvörðun-
um: Sallúm, Telem og Úrí.

25 Og af Ísrael: Af niðjum Parós: Ramja, Jisía, Malkía, Míjamín,
Eleasar, Malkía og Benaja. 26 Af niðjum Elams: Mattanja, Sakaría, Je-
híel, Abdí, Jeremót og Elía. 27 Af niðjum Sattú: Eljóenaí, Eljasíb, Matt-
anja, Jeremót, Sabad og Asísa. 28 Af niðjum Bebaí: Jóhanan, Hananja,
Sabbaí og Atlaí. 29 Af niðjum Baní: Mesúllam, Mallúk og Adaja, Jasúb,
Seal, Jeramót. 30 Af niðjum Pahat-Móabs: Adna, Kelal, Benaja, Maaseja,
Mattanja, Bezaleel, Binnúí og Manasse. 31 Og niðjar Haríms: Elíeser,
Jisía, Malkía, Semaja, Símeon, 32 Benjamín, Mallúk, Semarja. 33 Af
niðjum Hasúms: Matnaí, Mattatta, Sabad, Elífelet, Jeremaí, Manasse,
Símeí. 34 Af niðjum Baní: Maadaí, Amram, Úel, 35 Benaja, Bedja, Kelúhí,
36 Vanja, Meremót, Eljasíb, 37 Mattanja, Matnaí, Jaasaí, 38 Baní, Binnúí,
Símeí, 39 Selemja, Natan, Adaja, 40 Maknadbaí, Sasaí, Saraí, 41 Asareel,
Selemja, Semarja, 42 Sallúm, Amarja, Jósef. 43 Af niðjum Nebós: Jeíel,
Mattitja, Sabad, Sebína, Jaddaí, Jóel, Benaja. 44 Allir þessir höfðu gengið
að eiga útlendar konur. Og það voru konur meðal þeirra, sem höfðu
alið börn.

Nehemíabók.

Nehemía fær ill tíðindi frá Jerúsalem og fer því þangað.

1 Frásögn Nehemía Hakalíasonar.
Í kislev-mánuði tuttugasta árið, þá er eg var í borginni Súsan,
2 kom Hananí, einn af bræðrum mínum, ásamt nokkurum mönnum
frá Júda. Spurði eg þá um Júða, þá er undan komust, þá er eftir
voru af hinum herleiddu, og um Jerúsalem. 3 Og þeir svöruðu mér:
Leifarnar — þeir er eftir eru af hinum herleiddu þar í skattlandinu,
eru mjög illa staddir og í fyrirlitningu, með því að múrar Jerúsalem
eru niður brotnir og borgarhliðin í eldi brend. 4 Og er eg heyrði þessi
tíðindi, þá settist eg niður og grét og harmaði dögum saman, og eg
fastaði og var á bæn til Guðs himnanna. 5 Og eg sagði: Æ, Jahve,
Guð himnanna, þú mikli og ógurlegi Guð, sem heldur sáttmálann og
miskunnsemina við þá, sem elska hann og varðveita boðorð hans.
6 Lát eyra þitt vera gaumgæfið og augu þín opin, til þess að þú heyrir
bæn þjóns þíns, þá er eg nú bið frammi fyrir þér bæði daga og nætur
sakir Ísraelsmanna, þjóna þinna, með því að eg játa syndir Ísraels-
manna, er þeir hafa drýgt móti þér; eg og ættfólk mitt höfum og synd-
gað. 7 Vér höfum breytt illa gagnvart þér og ekki varðveitt boðorðin,
lögin og ákvæðin, er þú lagðir fyrir Móse, þjón þinn. 8 Minstu orðs-
ins, er þú bauðst Móse, þjóni þínum, segjandi: Ef þér bregðið trúnaði,
mun eg tvístra yður meðal þjóðanna. 9 En þegar þér hverfið aftur til
mín og varðveitið boðorð mín og breytið eftir þeim: þótt yðar brott-
reknu væru yzt við skaut himinsins, þá mun eg saman safna þeim
þaðan og leiða þá til þess staðar, er eg hefi valið, til þess að láta nafn
mitt búa þar. 10 Því að þínir þjónar eru þeir og þinn lýður, er þú
frelsaðir með miklum mætti þínum og með sterkri hendi þinni. 11 Æ,
herra, lát eyra þitt vera gaumgæfið að bæn þjóns þíns og bæn þjóna
þinna, er fúslega óttast nafn þitt: farsæl þjón þinn í dag og lát hann
finna meðaumkvun hjá manni þessum. — Eg var sem sé byrlari hjá
konungi.
2 Og í nísan-mánuði á tuttugasta ríkisári Artahsasta konungs, þá
er vín stóð fyrir framan hann, tók eg vínið og rétti að konungi, án
þess að láta á því bera við hann, hve illa lá á mér. 2 En konungur
sagði við mig: Hví ert þú svo dapur í bragði, þar sem þú ert þó ekki
sjúkur? það hlýtur að liggja illa á þér. Þá varð eg ákaflega hræddur.
3 Og eg sagði við konung: Konungurinn lifi eilíflega! Hví skyldi eg
ekki vera dapur í bragði, þar sem borgin, er geymir grafir forfeðra
minna, er í eyði lögð og hlið hennar í eldi brend? 4 Þá sagði kon-
ungur við mig: Hvers beiðist þú þá? Þá gjörði eg bæn mína til Guðs
himnanna; 5 síðan mælti eg til konungs: Ef konungi þóknast svo og ef
þú telur þjón þinn til þess færan —: að þú sendir mig til Júda, til
borgar þeirrar, er geymir grafir forfeðra minna, til þess að eg endur-
reisi hana. 6 Og konungur mælti til mín — en drotning sat við hlið
honum: Hversu lengi mun ferð þín standa yfir, og hve nær kemur þú
aftur? Og konungi þóknaðist að senda mig, og eg tiltók ákveðinn tíma
við hann. 7 Og eg sagði við konung: Ef konunginum þóknast svo, þá
lát fá mér bréf til landstjóranna í héraðinu hinumegin Fljóts, til þess
að þeir leyfi mér að fara um lönd sín, þar til er eg kem til Júda, 8 og

---

1, 5: 2 Mós. 20, 6. 5 Mós. 7, 9. Dan. 9, 4. **8:** 3 Mós. 26, 33. 5 Mós. 4, 27 n. 28, 64. **9:** 5 Mós. 12, 11. — **2, 3:** kap. 1, 3.

bréf til Asafs, varðar skemtiskógar konungsins, til þess að hann láti
mig fá við, til þess að gjöra af bjálka í hlið kastalans, er heyrir til
musterisins, og til borgarmúranna og til hússins, er eg mun fara í. Og
konungur veitti mér það, með því að hönd Guðs míns hvíldi náðar-
samlega yfir mér.
9 Og er eg kom til landstjóranna í héraðinu hinumegin Fljóts, þá
fékk eg þeim bréf konungs; konungur sendi og með mér höfuðsmenn
og riddara. 10 En er Sanballat Hóroníti og Tobía þjónn, Ammónítinn,
spurðu það, gramdist þeim það mikillega, að kominn skyldi vera maður
til að annast hagsmuni Ísraelsmanna.

Nehemía rannsakar múrana.

11 Og eg kom til Jerúsalem, og er eg hafði verið þar þrjá daga,
12 fór eg á fætur um nótt og fáeinir menn með mér, án þess að hafa
sagt nokkurum manni frá því, er Guð minn blés mér í brjóst að gjöra
fyrir Jerúsalem, og án þess að nokkur skepna væri með mér, nema
skepnan, sem eg reið. 13 Og eg fór út um Dalshliðið um nóttina og í
áttina til Drekalindar og Mykjuhliðs, og eg skoðaði múra Jerúsalem,
hversu þeir voru rifnir niður og hlið hennar í eldi brend. 14 Síðan hélt
eg áfram til Lindarhliðs og Konungstjarnar; þá var skepnunni ekki
lengur fært að komast áfram undir mér. 15 Gekk eg þá upp í dalinn
um nóttina og skoðaði múrinn. Síðan kom eg aftur inn um Dalshliðið
og sneri heim. 16 En yfirmennirnir vissu ekki, hvert eg hafði farið né
hvað eg ætlaði að gjöra, með því að eg hafði enn ekki neitt sagt Júð-
um né prestunum né tignarmönnunum né yfirmönnunum né öðrum
þeim, er að verkinu unnu. 17 Og eg sagði nú við þá: Þér sjáið, hversu
illa vér erum staddir, þar sem Jerúsalem er í eyði lögð og hlið hennar
í eldi brend. Komið, vér skulum endurreisa múra Jerúsalem, svo að
vér verðum ekki lengur hafðir að spotti. 18 Og eg sagði þeim, hversu
náðarsamlega hönd Guðs míns hefði hvílt yfir mér, svo og orð konungs,
þau er hann talaði til mín. Þá sögðu þeir: Vér viljum fara til og
byggja! Og þeir styrktu hendur sínar til hins góða verksins.
19 En er Sanballat Hóroníti og Tobía þjónn, Ammónítinn, og Gesem
Arabi spurðu þetta, gjörðu þeir gys að oss, sýndu oss fyrirlitningu og
sögðu: Hvað er þetta, sem þér hafið fyrir stafni? Ætlið þér að gjöra
uppreisn móti konunginum? 20 En eg svaraði þeim og sagði við þá:
Guð himnanna, hann mun láta oss takast þetta; en vér þjónar hans
munum fara til og byggja. En þér eigið enga hlutdeild né rétt né
minning í Jerúsalem.

Taldir þeir, er unnu að viðreisn múranna.

3 Þá tóku þeir sig til, Eljasíb æðsti prestur og bræður hans, prest-
arnir, og reistu Sauðahliðið — vígðu þeir það og settu hurðirnar í
það —, og alt að Hammea-turni — hann vígðu þeir —, alt að Hananeel-
turni. 2 Næstir honum bygðu Jeríkómenn, og næstur þeim bygði Sakkúr
Imríson. 3 Fiskhliðið bygðu Senaa-menn; þeir gjörðu þar dyra-umbúnað
og settu hurðirnar í það, lokurnar og slagbrandana. 4 Næstur þeim
hlóð upp Meremót Úríason, Hakkózsonar. Næstur honum hlóð upp
Mesúllam Berekíason, Mesesabeelssonar. Næstur honum hlóð upp Zadók
Baanason. 5 Næstir honum hlóðu upp Tekóamenn; en göfugmenni þeirra
beygðu ekki háls sinn undir þjónustu herra síns. 6 Við gamla hliðið
gjörðu þeir Jójada Paseason og Mesúllam Besódíason; þeir gjörðu þar

---

19: kap. 4, 1. — 3, 1: Jer. 31, 38.

dyra-umbúnað og settu hurðirnar í það, lokurnar og slagbrandana.
7 Næstir þeim hlóðu upp Melatja Gíbeoníti og Jadón Merónótíti, og
meðal þeirra menn frá Gíbeon og Mizpa, sem lutu hástól landstjórans
í héraðinu hinumegin Fljóts. 8 Næstur þeim hlóð upp Ússíel Harhaja-
son og með honum gullsmiðirnir. Næstur honum hlóð upp Hananja,
einn af smyrslasölunum; og þeir steinlögðu Jerúsalem alt að breiða
múrnum. 9 Næstur honum hlóð upp Refaja Húrsson, höfðingi yfir hálfu
héraðinu kring um Jerúsalem. 10 Næstur honum hlóð upp Jedaja Harúm-
afsson, og það gegnt húsi sínu. Næstur honum hlóð upp Hattús
Hasabnejason. 11 Annan part hlóðu upp þeir Malkía Harímsson og
Hasúb Pahat-Móabsson, svo og baksturofnsturninn. 12 Næstur þeim
hlóð upp Sallúm Hallóhesson, höfðingi yfir hinum helming héraðsins
kring um Jerúsalem — hann og dætur hans. 13 Við Dalshliðið gjörði
Hanún og Sanóa-búar, — þeir bygðu það og settu hurðirnar í það, lok-
urnar og slagbrandana — og þúsund álnir af múrnum, alt að Mykjuhlið-
inu. 14 Við Mykjuhliðið gjörði Malkía Rekabsson, höfðingi yfir Bet-
Kerem-héraði; hann bygði það og setti hurðirnar í það, lokurnar og
slagbrandana. 15 Við Lindarhliðið gjörði Sallún Kol-Hóseson, höfðingi
yfir Mizpa-héraði — hann bygði það, gjörði þak á það, setti hurðirnar
í það, lokurnar og slagbrandana —, enn fremur múrinn hjá vatnsveitu-
tjörninni að Kongsgarðinum og alt að tröppunum, er liggja niður frá
Davíðsborg. 16 Næstur á eftir honum hlóð upp Nehemía Asbúksson,
höfðingi yfir hálfu Bet-Zúr-héraði, þar til komið var gegnt gröfum Da-
víðs og að tilbúnu tjörninni og kappahúsinu. 17 Næstir á eftir honum
hlóðu upp Levítarnir — og var Rehúm Baníson fyrir þeim. Næstur
þeim hlóð upp Hasabja, höfðingi yfir hálfu Kegílu-héraði, fyrir sitt
hérað. 18 Næstir á eftir honum hlóðu upp bræður þeirra, og fyrir þeim
Bavvaí Henadadsson, höfðingi yfir hinum helming Kegílu-héraðs. 19 Næst-
ur þeim hlóð upp Eser Jesúason, höfðingi yfir Mizpa, annan part, gegnt
þar sem gengið er upp í vopnabúrið á horninu. 20 Næstur á eftir hon-
um, upp fjallið, hlóð upp Barúk Sabbaíson, annan part, frá horninu
að dyrunum á húsi Eljasíbs æðsta prests. 21 Næstur á eftir honum
hlóð upp Meremót Úríason, Hakkózsonar, annan part, frá dyrunum á
húsi Eljasíbs að endanum á húsi Eljasíbs. 22 Næstir á eftir honum
hlóðu upp prestarnir, menn þar úr grendinni. 23 Næstir á eftir þeim
hlóðu upp þeir Benjamín og Hassúb, gegnt húsi sínu. Næstur á eftir
þeim hlóð upp Asarja Maasejason, Ananjasonar, hjá húsi sínu. 24 Næstur
á eftir honum hlóð upp Binnúí Henadadsson, annan part, frá húsi
Asarja að horninu, þar að sem múrinn beygir við. 25 Palal Úsaíson
gegnt horninu og efri turninum, sem gengur út úr höll konungs og
heyrir til varðgarðsins. Næstur á eftir honum Pedaja Parósson. 26 En
musterisþjónarnir bjuggu í Ófel, austur á móts við Vatnshliðið og turn-
inn, er þar gengur fram. 27 Næstir á eftir honum hlóðu upp Tekóa-
menn, annan part, gegnt stóra turninum, er þar gekk fram, alt að Ófel-
múrnum. 28 Fyrir ofan Hrossahliðið hlóðu prestarnir upp hver gegnt
húsi sínu. 29 Næstur á eftir þeim hlóð upp Zadók Immersson gegnt
húsi sínu. Næstur á eftir honum hlóð upp Semaja Sekanjason, vörður
Austurhliðsins. 30 Næstir á eftir honum hlóðu upp þeir Hananja Sel-
emjason og Hanún, sétti sonur Zalafs, annan part. Næstur á eftir þeim
hlóð upp Mesúllam Berekíason, gegnt klefa sínum. 31 Næstur á eftir
honum hlóð upp Malkía, einn af gullsmiðunum, alt að húsi musteris-
þjónanna, og kaupmennirnir gegnt Mífkað-hliðinu og alt að hornsvöl-
unum. 32 Og milli hornsvalanna og Sauðahliðsins hlóðu gullsmiðirnir
og kaupmennirnir.

15: Jóh. 9, 7. **21:** v. 4. **25:** Jer. 32, 2. **28:** 2 Kron. 23, 15.

Tálmað múrhleðslunni.

4 En er Sanballat heyrði, að vér værum að endurreisa múrinn,
varð hann reiður og gramdist honum það mjög. Og hann gjörði
gys að Júðum [2] og talaði í áheyrn bræðra sinna og herliðs Samaríu
og mælti: Hvað hafa Júðarnir fyrir stafni, þeir vesalingar? Skyldu
þeir hætta við það aftur? Munu þeir fórna? Ætli þeir ljúki við það
í dag? Munu þeir gjöra steinana í rústahaugunum lifandi, þar sem
þeir þó eru brunnir? [3] Og Tobía Ammóníti stóð hjá honum og mælti:
Hvað sem þeir nú eru að byggja — ef refur stigi á það, þá mundi
steinveggur þeirra hrynja undan honum! [4] Heyr, Guð vor, hversu vér
erum smánaðir. Lát háð þeirra koma þeim sjálfum í koll og framsel
þá til ráns hernumda í öðru landi. [5] Hyl eigi misgjörð þeirra, og synd
þeirra afmáist aldrei fyrir augliti þínu, því að þeir hafa egnt þig til
reiði í augsýn þeirra, sem eru að byggja. [6] En vér héldum áfram að
byggja múrinn og allur múrinn varð fullgjör upp að miðju, og hafði
lýðurinn áhuga á verkinu.
[7] En er Sanballat og Tobía og Arabar og Ammónítar og Asdód-
menn heyrðu, að farið væri að gjöra við múra Jerúsalem, að skörðin
væru tekin að fyllast, urðu þeir mjög reiðir. [8] Og þeir tóku sig allir
saman um að koma og herja á Jerúsalem og gjöra þar spell. [9] En vér
gjörðum bæn vora til Guðs vors og settum vörð gegn þeim bæði dag
og nótt af ótta fyrir þeim. [10] En Júðar sögðu: Burðarmennirnir gef-
ast upp og rústirnar eru miklar og þá getum vér ekki bygt múrinn.
[11] En mótstöðumenn vorir hugsuðu: Þeir skulu ekkert vita og einkis
varir verða, fyr en vér ráðum á þá og brytjum þá niður og gjörum
enda á verkinu. [12] En er Júðar þeir, sem bjuggu í grend við þá,
komu og sögðu við oss sjálfsagt tíu sinnum, úr öllum áttum: Þér verðið
að koma til vor! [13] þá lét eg staðar nema á lægstu stöðunum bak við
múrinn, á sólbrunnu stöðunum, þar lét eg lýðinn nema staðar eftir ætt-
um, með sverðum sínum, lensum og bogum. [14] Og eg litaðist um, reis
upp og sagði við tignarmennina og yfirmennina og hitt fólkið: Eigi
skuluð þér óttast þá. En minnist Jahve, hins mikla og ógurlega, og
berjist fyrir bræður yðar, sonu yðar, dætur yðar, konur yðar og hús
yðar.
[15] En er óvinir vorir heyrðu, að vér værum orðnir þess vísir, og
að Guð hefði ónýtt ráðagjörð þeirra, þá gátum vér allir snúið aftur að
múrnum, hver til sinnar vinnu. [16] En frá þeim degi vann aðeins helm-
ingur sveina minna að verkinu; hinn helmingur þeirra hélt á lensun-
um, skjöldunum, bogunum og pönzurunum, en foringjarnir stóðu bak
við alla Júdamenn, þá er voru að byggja upp múrinn. [17] En burðar-
mennirnir voru búnir til bardaga; með annari hendinni unnu þeir að
verkinu, en með hinni héldu þeir á skotspjótinu. [18] Og þeir sem hlóðu
voru allir gyrtir sverði um lendar sér og hlóðu þannig, en lúðursveinn-
inn stóð hjá mér. [19] Og eg sagði við tignarmennina og yfirmennina
og aðra af lýðnum: Verkið er stórt og umfangsmikið, og vér erum
tvístraðir á múrnum, langt í burtu hver frá öðrum. [20] Þar sem þér
heyrið lúðurhljóminn, þangað skuluð þér safnast til vor; Guð vor mun
berjast fyrir oss. [21] Þannig unnum vér að verkinu, en helmingur þeirra
hélt á lensunum, frá því er morgunroðinn færðist upp á himininn og
þar til er stjörnurnar komu fram. [22] Þá sagði eg og við lýðinn: Allir
skulu vera í Jerúsalem á næturnar, ásamt sveinum sínum, til þess að
þeir séu vörður fyrir oss á nóttunni, en vinni að verkinu á daginn.
[23] En eg og bræður mínir og sveinar mínir og varðmennirnir, er fylgdu

---

4, 1: kap. 2, 19. **15:** Job 5, 12. **20:** 2 Mós. 14, 14. 25. 5 Mós. 1, 30; 3, 22.

mér, vér fórum aldrei af klæðum, og sérhver hafði skotspjót sitt við hægri hlið sér

Nehemía léttir byrðum á snauðum mönnum.

5 En það varð mikið kvein meðal lýðsins og meðal kvenna þeirra
yfir bræðrum þeirra, Júðunum. [2] Því að sumir sögðu: Sonu
vora og dætur verðum vér að veðsetja; vér verðum að fá korn, svo að
vér megum eta og lífi halda. [3] Og aðrir sögðu: Akra vora, víngarða og
hús verðum vér að veðsetja; vér verðum að fá korn í hallærinu! [4] Og
enn aðrir sögðu: Vér höfum tekið fé að láni upp á akra vora og víngarða í konungsskattinn. [5] Og þótt hold vort sé eins og hold bræðra
vorra, börn vor eins og börn þeirra, þá verðum vér nú að gjöra sonu
vora og dætur að ánauðugum þrælum; og sumar af dætrum vorum eru
þegar orðnar ánauðugar, og vér getum ekkert við því gjört, þar eð
akrar vorir og víngarðar eru á annara valdi. [6] Þá varð eg mjög reiður,
er eg heyrði kvein þeirra og þessi ummæli. [7] Og eg hugleiddi þetta
með sjálfum mér og taldi á tignarmennina og yfirmennina og sagði
við þá: Þér beitið okri hver við annan? Og eg stefndi mikið þing í
móti þeim [8] og sagði við þá: Vér höfum keypt lausa bræður vora,
Júðana, sem seldir voru heiðingjunum, svo oft sem oss var unt; en þér
ætlið jafnvel að selja bræður yðar, svo að þeir verði seldir oss?
Þá þögðu þeir og gátu engu svarað. [9] Og eg sagði: Það er ekki fallegt,
sem þér eruð að gjöra. Ættuð þér ekki heldur að ganga í ótta Guðs
vors vegna smánaryrða heiðingjanna, óvina vorra? [10] Bæði eg og bræður mínir og sveinar mínir höfum líka lánað þeim silfur og korn; vér
skulum því láta þessa skuldakröfu niður falla. [11] Gjörið það fyrir mig,
að skila þeim aftur þegar í dag ökrum þeirra og víngörðum þeirra og
olívugörðum þeirra og húsum þeirra, og látið niður falla skuldakröfuna
um silfrið og kornið, um vínberjalöginn og olíuna, er þér hafið lánað
þeim. [12] Þá sögðu þeir: Vér viljum skila því aftur og einskis krefjast
af þeim; vér viljum gjöra sem þú segir. Þá kallaði eg á prestana og
lét þá vinna eið að því, að þeir skyldu fara eftir þessu. [13] Eg hristi
og skikkjubarm minn og sagði: Þannig hristi Guð sérhvern þann, er
eigi heldur þetta loforð, burt úr húsi hans og frá eign hans, og þannig
verði hann gjörhristur og tæmdur. Og allur þingheimur sagði: Svo
skal vera! og þeir vegsömuðu Jahve. Og lýðurinn breytti samkvæmt
þessu. [14] Frá þeim degi, er hann setti mig til að vera landstjóri þeirra,
í Júdalandi — frá tuttugasta ríkisári Artahsasta konungs til þrítugasta
og annars ríkisárs hans, tólf ár — naut eg heldur ekki, né bræður
mínir, landstjóra-borðeyrisins. [15] En hinir fyrri landstjórar, þeir er á
undan mér voru, höfðu kúgað lýðinn og tekið af þeim fjörutíu sikla
silfurs á dag fyrir brauði og víni; auk þess höfðu sveinar þeirra drotnað
yfir lýðnum. En ekki breytti eg þannig, því að eg óttaðist Guð. [16] Eg
vann og að byggingu þessa múrs, og höfðum vér þó ekki keypt neinn
akur, og allir sveinar mínir voru þar saman safnaðir að byggingunni.
[17] En Júðar og yfirmennirnir, hundrað og fimtíu að tölu, svo og þeir
er komu til mín frá þjóðunum, er bjuggu umhverfis oss, átu við mitt
borð. [18] Og það sem matreitt var á hverjum degi — eitt naut, sex úrvals-kindur og fuglar —, það var matreitt á minn kostnað, og tíunda
hvern dag nægtir af alls konar víni. En þrátt fyrir þetta krafðist eg
ekki landstjóra-borðeyris, því að lýður þessi var í mikilli ánauð.
[19] Virztu, Guð minn, að muna mér til góðs alt það, sem eg hefi gjört
fyrir þennan lýð.

5, 7: 2 Mós. 22, 25. 3 Mós. 25, 36. Sálm. 15, 5. **19:** kap. 13, 14. 22. 31.

Múrhleðslunni lokið, þrátt fyrir alla mótspyrnu.

6 En er þeir Sanballat, Tobía og Gesem hinn arabíski og aðrir
óvinir vorir spurðu það, að eg hefði bygt upp múrinn og að ekkert
skarð væri framar í hann, þótt eg þá hefði eigi enn sett hurðir í hliðin,
2 þá sendu þeir Sanballat og Gesem til mín og létu segja mér: Kom
þú, svo að vér megum eiga fund með oss í einhverju af þorpunum
í Ónó-dalnum. En þeir höfðu í hyggju að gjöra mér ilt. 3 Þá gjörði
eg menn til þeirra og lét segja þeim: Eg hefi mikið starf með höndum
og get því eigi komið ofan eftir. Hví ætti verkið að bíða, af því að
eg yfirgæfi það og færi ofan til ykkar? 4 Fjórum sinnum sendu þeir
til mín á þennan hátt, og eg svaraði þeim á sömu leið. 5 Þá sendi
Sanballat enn í fimta sinn til mín, og það svein sinn með opið bréf í
hendi. 6 Í því var ritað: »Sú saga gengur hjá þjóðunum og Gasmú
segir hið sama, að þú og Júðar hyggið á uppreisn; fyrir því sért
þú að byggja upp múrinn, og þú ætlir að verða konungur þeirra, eins
og sjá megi á öllu. 7 Þú hefir og sett spámenn, til þess að gjöra það
hljóðbært um þig í Jerúsalem og segja: Hann sé konungur í Júda.
Og nú mun slíkur orðrómur berast konungi til eyrna; kom því, og
skulum vér eiga fund með oss«. 8 Þá sendi eg til hans og lét segja
honum: Ekkert slíkt á sér stað, sem þú talar um, heldur hefir þú
spunnið það upp frá eigin brjósti. 9 Því að þeir ætluðu allir að gjöra
oss hrædda og hugsuðu: Þeim munu fallast hendur og hætta við verkið,
svo að því verður eigi lokið. Styrk því nú hendur mínar!

10 Og eg gekk inn í hús Semaja Delajasonar, Mehetabeelssonar, en
hann var inni byrgður. Hann sagði: Við skulum fara saman inn í
musteri Guðs, inn í aðalhúsið, og loka síðan dyrum aðalhússins; því
að þeir munu koma til að drepa þig, já, um nótt munu þeir koma til
að drepa þig. 11 En eg sagði: Ætti slíkur maður sem eg að flýja? Og
hver er sá minn líki, sem geti farið inn í aðalhúsið og haldið lífi?
Eg fer hvergi. 12 Og eg sá, að Guð hafði ekki sent hann, heldur hafði
hann spáð mér þessu, af því að Tobía og Sanballat höfðu keypt hann.
13 Til þess var hann keyptur, að eg skyldi verða hræddur og gjöra
þetta og drýgja synd; og það hefði orðið þeim tilefni til ills umtals,
til þess að þeir gætu ófrægt mig. 14 Mundu, Guð minn, þeim Tobía og
Sanballat þessar aðgjörðir þeirra, svo og spákonunni Nóadja og hinum
spámönnunum, sem ætluðu að hræða mig.

15 Og múrinn var fullgjör hinn tuttugasta og fimta elúl-mánaðar,
á fimtíu og tveim dögum. 16 Og er allir óvinir vorir spurðu þetta,
urðu allar þjóðirnar, sem bjuggu umhverfis oss, hræddar og þær lækk-
uðu mjög í eigin áliti, því að þær könnuðust við, að fyrir hjálp Guðs
vors hafði verki þessu orðið lokið. 17 Í þann tíð rituðu og tignarmenn
Júda-lýðs mörg bréf og sendu Tobía, og frá Tobía komu líka bréf til
þeirra. 18 Því að margir í Júda voru bundnir honum með eiði, því að
hann var tengdasonur Sekanja Arasonar, og Jóhanan sonur hans hafði
gengið að eiga dóttur Mesúllams Berekíasonar. 19 Þeir töluðu og um
mannkosti hans við mig og báru honum aftur orð mín; bréf hafði og
Tobía sent, til þess að hræða mig.

Nehemía setur varðmenn við borgarhliðin og lætur skrifa upp íbúana.

7 Þegar nú múrinn var bygður, setti eg hurðirnar í, og hliðvörð-
unum og söngvurunum og Levítunum var falið eftirlitið. 2 Og eg
skipaði Hananí bróður minn og Hananja, yfirmann vígisins, yfir Jerú-
salem, því að hann var svo áreiðanlegur maður og guðhræddur, að

6, 1: kap. 2, 19. **14:** kap. 13, 29.

fáir voru hans líkar. [3] Og eg sagði við þá: Ekki skal ljúka upp hlið-
um Jerúsalem fyr en sól er komin hátt á loft; og áður en verðirnir
fara burt, skal hurðunum lokað og slár settar fyrir. Og það skal setja
verði af Jerúsalem-búum, hvern á sína varðstöð, og það hvern gegnt
húsi sínu.
[4] En borgin var víðáttumikil og stór, en fátt fólk í henni og engin
nýbygð hús. [5] Þá blés Guð minn mér því í brjóst, að safna saman
tignarmönnunum, yfirmönnunum og lýðnum, til þess að láta taka
manntal eftir ættum. Og eg fann ættarskrá þeirra, er fyrst höfðu farið
heim, og þar fann eg ritað:
[6] Þessir eru þeir úr skattlandinu, er heim fóru úr herleiðingar-
útlegðinni, þeir er Nebúkadnezar Babel-konungur hafði herleitt og nú
sneru aftur til Jerúsalem og Júda, hver til sinnar borgar, [7] þeir sem
komu með Serúbabel, Jesúa, Nehemía, Asarja, Raamja, Nahamaní,
Mordekai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehúm og Baana. Talan á mönn-
um Ísraels-lýðs var: [8] Niðjar Pareós: tvö þúsund eitt hundrað sjötíu og
tveir. [9] Niðjar Sefatja: þrjú hundruð sjötíu og tveir. [10] Niðjar Ara:
sex hundruð fimtíu og tveir. [11] Niðjar Pahat-Móabs, sem sé niðjar
Jesúa og Jóabs: tvö þúsund átta hundruð og átján. [12] Niðjar Elams:
eitt þúsund tvö hundruð fimtíu og fjórir. [13] Niðjar Sattú: átta hundruð
fjörutíu og fimm. [14] Niðjar Sakkaí: sjö hundruð og sextíu. [15] Niðjar
Binnúí: sex hundruð fjörutíu og átta. [16] Niðjar Bebaí: sex hundruð
tuttugu og átta. [17] Niðjar Asgads: tvö þúsund þrjú hundruð tuttugu
og tveir. [18] Niðjar Adóníkams: sex hundruð sextíu og sjö. [19] Niðjar
Bigvaí: tvö þúsund sextíu og sjö. [20] Niðjar Adíns: sex hundruð fimtíu
og fimm. [21] Niðjar Aters, frá Hiskía: níutíu og átta. [22] Niðjar Hasúms:
þrjú hundruð tuttugu og átta. [23] Niðjar Bezaí: þrjú hundruð tuttugu
og fjórir. [24] Niðjar Harifs: hundrað og tólf. [25] Ættaðir frá Gíbeon:
níutíu og fimm. [26] Ættaðir frá Betlehem og Netófa: hundrað áttatíu
og átta. [27] Menn frá Anatót: hundrað tuttugu og átta. [28] Menn frá
Bet-Asmavet: fjörutíu og tveir. [29] Menn frá Kirjat-Jearím, Kefíra og
Beeról: sjö hundruð fjörutíu og þrír. [30] Menn frá Rama og Geba: sex
hundruð tuttugu og einn. [31] Menn frá Mikmas: hundrað tuttugu og
tveir. [32] Menn frá Betel og Aí: hundrað tuttugu og þrír. [33] Menn frá
Nebó: fimtíu og tveir. [34] Niðjar Elams hins annars: eitt þúsund tvö
hundruð fimtíu og fjórir. [35] Niðjar Haríms: þrjú hundruð og tuttugu.
[36] Ættaðir frá Jerikó: þrjú hundruð fjörutíu og fimm. [37] Ættaðir frá
Lód, Hadíd og Ónó: sjö hundruð tuttugu og einn. [38] Ættaðir frá Senaa:
þrjú þúsund níu hundruð og þrjátíu. [39] Prestarnir: Niðjar Jedaja, af
ætt Jesúa: níu hundruð sjötíu og þrír. [40] Niðjan Immers: eitt þúsund
fimtíu og tveir. [41] Niðjar Pashúrs: eitt þúsund tvö hundruð fjörutíu
og sjö. [42] Niðjar Haríms: eitt þúsund og seytján. [43] Levítarnir: Niðjar
Jesúa og Kadmíels, af niðjum Hódeja: sjötíu og fjórir. [44] Söngvar-
arnir: Niðjar Asafs: hundrað fjörutíu og átta. [45] Hliðverðirnir: Niðjar
Sallúms, niðjar Aters, niðjar Talmóns, niðjar Akúbs, niðjar Hatíta,
niðjar Sóbaí: hundrað þrjátíu og átta. [46] Musterisþjónarnir: Niðjar
Zíha, niðjar Hasúfa, niðjar Tabbaóts, [47] niðjar Kerós, niðjar Sía, niðjar
Padóns, [48] niðjar Lebana, niðjar Hagaba, niðjar Salmaí, [49] niðjar Ha-
nans, niðjar Giddels, niðjar Gahars, [50] niðjar Reaja, niðjar Rezíns,
niðjar Nekóda, [51] niðjar Gassams, niðjar Ússa, niðjar Pasea, [52] niðjar
Besaí, niðjar Meúníta, niðjar Nefísíta, [53] niðjar Bakbúks, niðjar Hakúfa,
niðjar Harhúrs, [54] niðjar Bazelíts, niðjar Mehída, niðjar Harsa, [55] niðjar
Barkós, niðjar Sísera, niðjar Tema, [56] niðjar Nezía, niðjar Hatífa.
[57] Niðjar þræla Salómós: niðjar Sótaí, niðjar Sóferets, niðjar Perída,

7, 6: Esr. 2, 1 n.

58 niðjar Jaela, niðjar Darkóns, niðjar Giddels, 59 niðjar Sefatja, niðjar
Hattils, niðjar Pókeret-Hazzebaíms, niðjar Amóns, 60 allir musterisþjón-
arnir og niðjar þræla Salómós voru þrjú hundruð níutíu og tveir.
61 Og þessir eru þeir, sem fóru heim frá Tel-Mela, Tel-Harsa,
Kerúb, Addón og Immer, en kunnu eigi að greina ætt sína og uppruna,
hvort þeir væru komnir af Ísrael: 62 niðjar Delaja, niðjar Tobía, niðjar
Nekóda: sex hundruð fjörutíu og tveir.
63 Og af prestunum: niðjar Hobaja, niðjar Hakkóz, niðjar Barsillaí,
er gengið hafði að eiga eina af dætrum Barsillaí Gíleaðíta og nefndur
hafði verið nafni þeirra. 64 Þessir leituðu að ættartölum sínum, en
þær fundust ekki, var þeim því hrundið frá prestdómi. 65 Og land-
stjórinn sagði þeim, að þeir mættu ekki eta af hinu háheilaga, þar til
er kæmi fram prestur, er kynni að fara með úrím og túmmím.
66 Allur söfnuðurinn var til samans fjörutíu og tvær þúsundir þrjú
hundruð og sextíu, 67 auk þræla þeirra og ambátta, er voru sjö þúsund
þrjú hundruð þrjátíu og sjö; og þeir höfðu tvö hundruð fjörutíu og
fimm söngvara og söngkonur. 68 Hestar þeirra voru sjö hundruð þrjá-
tíu og sex, múlar tvö hundruð fjörutíu og fimm, 69 úlfaldar fjögur
hundruð þrjátíu og fimm, asnar sex þúsund sjö hundruð og tuttugu.
70 Og nokkur hluti ætthöfðingjanna gáfu til byggingarinnar. Land-
stjórinn gaf í sjóðinn: í gulli þúsund daríka, fimtíu fórnarskálar,
þrjátíu prestserki og fimm hundruð. 71 Og sumir ætthöfðingjanna gáfu
í byggingarsjóðinn: í gulli tuttugu þúsund daríka og í silfri tvö þúsund
og tvö hundruð mínur. 72 Og það, sem hitt fólkið gaf, var: í gulli
tuttugu þúsund daríkar og í silfri tvö þúsund mínur og sextíu og sjö
prestserkir. 73 Og þannig bjuggu prestarnir og Levítarnir og hliðverð-
irnir og söngvararnir og nokkurir af lýðnum og musterisþjónarnir og
allur Ísrael í borgum sínum.

Esra les lögmálið fyrir lýðnum.

En er sjöundi mánuðurinn kom, og Ísraelsmenn voru í borgum
8 sínum, 1 safnaðist allur lýðurinn saman eins og einn maður á torginu
fyrir framan Vatnshliðið. Og þeir báðu Esra fræðimann að sækja
lögmálsbók Móse, er Jahve hafði sett Ísrael. 2 Þá kom Esra prestur
með lögmálið fram fyrir söfnuðinn, bæði karla og konur og alla þá, er
vit höfðu á að taka eftir, á fyrsta degi hins sjöunda mánaðar. 3 Og
hann las upp úr því á torginu, sem er fyrir framan Vatnshliðið, frá
birtingu til hádegis, í viðurvist karla og kvenna og þeirra barna, er
vit höfðu á, og eyru alls lýðsins hlýddu á lögmálsbókina. 4 Og Esra
fræðimaður stóð á háum trépalli, er menn höfðu gjört til þessa, og
hjá honum stóðu Mattitja, Sema, Anaja, Úría, Hilkía og Maaseja, hon-
um til hægri hliðar, og honum til vinstri hliðar Pedaja, Mísael, Malkía,
Hasúm, Hasbaddana, Sakaría og Mesúllam. 5 Og Esra lauk upp bók-
inni í augsýn alls fólksins, því að hann stóð hærra en allur lýðurinn,
og þegar hann lauk henni upp, stóð allur lýðurinn upp. 6 Og Esra
lofaði Jahve, hinn mikla Guð, og allur lýðurinn svaraði: Amen, amen!
og fórnuðu þeir um leið upp höndunum og beygðu sig og féllu fram
á ásjónur sínar til jarðar fyrir Jahve. 7 Og Jesúa, Baní, Serebja, Jamín,
Akkúb, Sabtaí, Hódía, Maaseja, Kelíta, Asarja, Jósabad, Hanan og Pelaja,
Levítarnir, skýrðu lögmálið fyrir lýðnum, en fólkið var kyrt á sínum
stað. 8 Og þeir lásu skýrt upp úr bókinni, lögmáli Guðs, og útskýrðu
það, svo að menn skildu hið upplesna.
9 Og Nehemía — það er landstjórinn — og Esra prestur, fræði-

65: 2 Mós. 28, 30.

maðurinn, og Levítarnir, sem fræddu lýðinn, sögðu við gjörvallan lýð-
inn: Þessi dagur er helgaður Jahve, Guði yðar; sýtið eigi né grátið!
því að allur lýðurinn grét, þegar þeir heyrðu orð lögmálsins. [10] Og
hann sagði við þá: Farið og etið feitan mat og drekkið sæt vín og
sendið þeim skamta, sem ekkert er tilreitt fyrir, því að þessi dagur er
helgaður drotni vorum. Verið því eigi hryggir, því að gleði Jahve er
hlífiskjöldur yðar. [11] Og Levítarnir sefuðu allan lýðinn með því að
segja: Verið hljóðir, því að þessi dagur er heilagur; verið því eigi
hryggir. [12] Þá fór alt fólkið til þess að eta og drekka og senda skamta
og halda mikla gleðihátíð, því að þeir höfðu skilið þau orð, er menn
höfðu kunngjört þeim.

Haldin laufskálahátíð.

[13] En daginn eftir söfnuðust ætthöfðingjar alls lýðsins, prestarnir
og Levítarnir saman hjá Esra fræðimanni, og það til þess að gefa gaum
að orðum lögmálsins. [14] Þá fundu þeir ritað í lögmálinu, er Jahve
hafði sett þeim fyrir Móse, að Ísraelsmenn skyldu búa í laufskálum á
hátíðinni í sjöunda mánuðinum, [15] og að þeir ættu að kunngjöra og láta
boð út ganga í öllum borgum sínum og í Jerúsalem á þessa leið: Farið
upp í fjöll og komið með greinar af olíuviði og greinar af villi-olíuviði
og greinar af mýrtusviði og greinar af pálmaviði og greinar af þétt-
laufguðum trjám, til þess að gjöra af laufskála, eins og skrifað er.
[16] Og fólkið fór og sótti greinar, og þeir gjörðu sér laufskála hver á
sínu húsþaki og í forgörðum sínum og í forgörðum Guðs húss og á
torginu fyrir framan Vatnshliðið og á torginu fyrir framan Efraímhliðið.
[17] Og allur söfnuðurinn, þeir er aftur voru heim komnir úr herleiðing-
unni, bygðu laufskála og bjuggu í laufskálunum. Því að Ísraelsmenn
höfðu eigi gjört það síðan á dögum Jesúa Núnssonar alt til þessa dags,
og varð þar því mjög mikil gleði. [18] Og það var lesið upp úr lögmáls-
bók Guðs á degi hverjum, frá fyrsta degi til hins síðasta dags. Og
þeir héldu hátíð í sjö daga, og áttunda daginn var hátíðasamkoma,
eins og fyrirskipað var.

Lýðurinn játar syndir sínar og lofar að halda lögmálið.

9 Og tuttugasta og fjórða dag þessa mánaðar söfnuðust Ísraels-
menn saman og föstuðu og klæddust hærusekk og jusu mold yfir
höfuð sér. [2] Og niðjar Ísraels skildu sig frá öllum útlendingum, og þeir
gengu fram og játuðu syndir sínar og misgjörðir feðra sinna. [3] Og þeir
stóðu upp þar sem þeir voru, og menn lásu upp úr lögmálsbók Jahve,
Guðs þeirra, fjórða hluta dagsins, og annan fjórða hluta dagsins játuðu
þeir syndir sínar og féllu fram fyrir Jahve, Guði sínum. [4] Og á Levíta-
pallinum stóðu þeir Jesúa, Baní, Kadmíel, Sebanja, Búnní, Serebja,
Banní og Kenaní og hrópuðu með hárri röddu til Jahve, Guðs þeirra.
[5] Og Levítarnir Jesúa, Kadmíel, Baní, Hasabneja, Serebja, Hódía, Seb-
anja, Petahja sögðu: Standið upp og vegsamið Jahve, Guð yðar, frá
eilífð til eilífðar! Og menn vegsami þitt dýrlega nafn, sem hafið er
yfir alla vegsemd og lofgjörð!

[6] Þú, Jahve, þú ert það einn; þú hefir skapað himininn, himnanna
himna, og allan þeirra her, jörðina og alt, sem á henni er, hafið og alt,
sem í því er, og þú gefur því öllu líf, og himinsins her hneigir þér.
[7] Það ert þú, Jahve Guð, sem kjörið hefir Abram og leitt hann út
frá Úr í Kaldeu og gefið honum nafnið Abraham. [8] Og með því að

8, 14: 3 Mós. 23, 34. 42. **18:** 5 Mós. 31, 10. 11. — **9, 7:** 1 Mós. 11, 31; 17, 5.

þú reyndir hann að trúmensku gagnvart þér, þá gjörðir þú sáttmála
við hann um að gefa land Kanaaníta, Hetíta, Amóríta, Peresíta, Jeb-
úsíta og Gírgasíta — að gefa niðjum hans það. Og þú efndir orð þín,
því að þú ert réttlátur. [9] Og er þú sást eymd feðra vorra í Egipta-
landi og heyrðir neyðaróp þeirra við Rauðahafið, [10] þá gjörðir þú tákn
og undur á Faraó og á öllum þjónum hans og á öllum lýð í landi
hans; því að þú vissir að þeir höfðu sýnt þeim ofstopa. Og þannig
afrekaðir þú þér mikið nafn fram á þennan dag. [11] Og þú klaufst hafið
fyrir þeim, svo að þeir gengu á þurru mitt í gegnum hafið; en þeim,
sem eltu þá, steyptir þú í sjávardjúpið eins og steini, í ströng vötn.
[12] Og þú leiddir þá í skýstólpa um daga og í eldstólpa um nætur, til
þess að lýsa þeim á veginum, sem þeir áttu að fara. [13] Og þú steigst
niður á Sínaí-fjall og talaðir við þá af himnum og gafst þeim sann-
gjörn ákvæði, réttlát lög og góða setninga og boðorð. [14] Og þú gjörðir
þeim kunnugan hinn heilaga hvíldardag þinn, og boðorð, setninga og lögmál
settir þú þeim fyrir þjón þinn Móse. [15] Og þú gafst þeim brauð af
himni við hungri þeirra og leiddir vatn af hellunni handa þeim við
þorsta þeirra; og þú bauðst þeim að koma, til þess að taka landið til
eignar, sem þú hafðir svarið að gefa þeim.

[16] En þeir urðu ofstopafullir, feður vorir, og þverskölluðust og
hlýddu ekki boðorðum þínum. [17] Þeir vildu ekki hlýða og mintust
ekki dásemdarverka þinna, þeirra er þú hafðir á þeim gjört, en gjörð-
ust harðsvíraðir og völdu sér í þverúð sinni fyrirliða til að snúa aftur
til ánauðar sinnar. En þú ert Guð, sem fús er á að fyrirgefa, náðugur
og miskunnsamur, þolinmóður og elskuríkur, og yfirgafst þá ekki.
[18] Jafnvel þá er þeir gjörðu sér steyptan kálf og sögðu: »Þetta er Guð
þinn, sem leiddi þig út af Egiptalandi« og frömdu miklar guðlastanir,
[19] þá yfirgafst þú þá ekki á eyðimörkinni vegna þinnar miklu misk-
unnar. Skýstólpinn veik ekki frá þeim um daga, til þess að leiða þá
á veginum, né eldstólpinn um nætur, til þess að lýsa þeim á veginum,
sem þeir áttu að fara. [20] Og þú gafst þeim þinn góða anda, til þess
að fræða þá, og þú hélzt ekki manna þínu frá munni þeirra og gafst
þeim vatn við þorsta þeirra. [21] Fjörutíu ár ólst þú önn fyrir þeim á
eyðimörkinni, svo að þá skorti ekkert; föt þeirra slitnuðu ekki og fætur
þeirra þrútnuðu ekki. [22] Og þú gafst þeim konungsríki og þjóðir og
skiftir þeim til yztu takmarka, og þeir lögðu undir sig land Síhons og
land konungsins í Hesbon og land Ógs, konungs í Basan. [23] Og þú
gjörðir niðja þeirra svo marga sem stjörnur á himni og leiddir þá inn
í það land, er þú hafðir heitið feðrum þeirra, að þeir skyldu komast
inn í, til þess að taka það til eignar. [24] Og niðjarnir komust þangað
og tóku landið til eignar, og þú lagðir íbúa landsins, Kanaanítana, undir
þá og gafst þá á þeirra vald, bæði konunga þeirra og íbúa landsins,
svo að þeir gætu með þá farið eftir geðþótta sínum. [25] Og þeir unnu
víggirtar borgir og feitt land og tóku til eignar hús, full af öllum góðum
hlutum, úthöggna brunna, víngarða og olívugarða og ógrynni af aldin-
trjám. Og þeir átu og urðu saddir og feitir og lifðu í sællífi fyrir þína
miklu gæzku. [26] En þeir gjörðust þverbrotnir og gjörðu uppreisn gegn
þér og vörpuðu lögmáli þínu að baki sér; og spámenn þína, þá er
ámintu þá, til þess að snúa þeim aftur til þín, þá drápu þeir og frömdu
miklar guðlastanir. [27] Þá gafst þú þá í hendur óvina þeirra, og þeir þjáðu
þá. En þegar þeir voru í nauðum staddir, hrópuðu þeir til þín, og þú

8: 1 Mós. 12, 7; 15, 18 n. **9:** 2 Mós. 3, 7 n. 14, 9 n. **11:** 2 Mós. 14, 21 n. 15, 4 n. **12:** 2 Mós. 13, 21 n. Sálm. 105, 39. **13:** 2 Mós. 19, 18 n. 20, 1 n. Sálm. 19, 8 n. **15:** 2 Mós. 16, 4. 14 n. 17, 6. 4 Mós. 20, 8. 11. **17:** 2 Mós. 34, 6. **18:** 2 Mós. 32, 4. **21:** 5 Mós. 8, 4; 29, 5. **22:** 4 Mós. 21, 21 n. 33 n. **23:** 1 Mós. 15, 5; 22, 17. **25:** 5 Mós. 6, 10. 11. **26:** 5 Mós. 32, 15 n. **27:** Dóm. 3, 9. Sálm. 106, 40 n.

heyrðir þá af himnum og gafst þeim frelsara af mikilli miskunn þinni,
er frelsuðu þá úr höndum óvina þeirra. [28] En er þeir höfðu fengið
hvíld, tóku þeir aftur að gjöra það sem ilt var fyrir augliti þínu; þá
ofurseldir þú þá óvinum þeirra, svo að þeir drotnuðu yfir þeim. Þá
hrópuðu þeir aftur til þín, og þú heyrðir þá af himnum og bjargaðir
þeim af miskunn þinni mörgum sinnum. [29] Og þú áminntir þá, til þess
að snúa þeim aftur til lögmáls þíns; en þeir voru hrokafullir og hlýddu
ekki boðorðum þínum og syndguðu gegn skipunum þínum, þeim er
hver sá skal af lifa, er breytir eftir þeim. En þeir þverskölluðust,
gjörðust harðsvíraðir og hlýddu ekki. [30] Og þú umbarst þá í mörg ár
og áminntir þá með anda þínum fyrir spámenn þína, en þeir heyrðu
ekki. Þá ofurseldir þú þá á vald heiðinna þjóða; [31] en sökum þinnar miklu
miskunnar gjörðir þú eigi alveg út af við þá og yfirgafst þá eigi, því
að þú ert náðugur og miskunnsamur Guð.

[32] Og nú, Guð vor, þú mikli, voldugi og ógurlegi Guð, þú sem
heldur sáttmálann og miskunnsemina, lát þér eigi litlar þykja allar þær
þrautir, er vér höfum orðið að sæta: konungar vorir, höfðingjar vorir,
prestar vorir, spámenn vorir, feður vorir og gjörvallur lýður þinn, frá
því á dögum Assýríu-konunga og fram á þennan dag. [33] En þú ert rétt-
látur í öllu því, sem yfir oss hefir komið, því að þú hefir auðsýnt trú-
festi, en vér höfum breytt óguðlega. [34] Konungar vorir, höfðingjar vorir,
prestar vorir og feður vorir hafa ekki heldur haldið lögmál þitt né hlýtt
skipunum þínum og aðvörunum, er þú hefir aðvarað þá með. [35] Og
þótt þeir byggju í sínu eigin konungsríki og við mikla velsæld, er þú
veittir þeim, og í víðlendu og frjósömu landi, er þú gafst þeim, þá
þjónuðu þeir þér ekki og létu eigi af ilskubreytni sinni. [36] Sjá, nú erum
vér þrælar, og landið, sem þú gafst feðrum vorum, til þess að þeir
nytu ávaxta þess og gæða, — sjá, í því erum vér þrælar. [37] Það veitir
konungunum sinn mikla ávöxt, þeim er þú settir yfir oss vegna synda
vorra; þeir drotna yfir líkömum vorum og fénaði eftir eigin hugþótta,
og vér erum í miklum nauðum.

[38] Og sakir alls þessa gjörðum vér fasta skuldbindingu og skrifuð-
um undir hana. Og á hinu innsiglaða skjali stóðu nöfn höfðingja
vorra, Levíta og presta.

10 Og á hinum innsigluðu skjölum stóðu: Nehemía landstjóri
Hakalíason og Zedekía, [2] Seraja, Asarja, Jeremía, [3] Pashúr, Amarja,
Malkía, [4] Hattús, Sebanja, Mallúk, [5] Harím, Meremót, Óbadía, [6] Daníel,
Ginnetón, Barúk, [7] Mesúllam, Abía, Míjamín, [8] Maasja, Bilgaí, Semaja,
— þetta voru prestarnir.

[9] Og Levítarnir: Jesúa Asanjason, Binnúí, einn af niðjum Henadads,
Kadmíel [10] og bræður þeirra: Sebanja, Hódía, Kelíta, Pelaja, Hanan,
[11] Míka, Rehób, Hasabja, [12] Sakkúr, Serebja, Sebanja, [13] Hódía, Baní,
Benínú.

[14] Höfðingjar lýðsins: Pareós, Pahat-Móab, Elam, Sattú, Baní,
[15] Búní, Asgad, Bebaí, [16] Adónía, Bigvaí, Adín, [17] Ater, Hiskía, Assúr,
[18] Hódía, Hasúm, Bezaí, [19] Haríf, Anatót, Nóbaí, [20] Magpías, Mesúllam,
Hesír, [21] Mesesabeel, Zadók, Jaddúa, [22] Pelatja, Hanan, Anaja, [23] Hósea,
Hananja, Hassúb, [24] Hallóhes, Pílha, Sóbek, [25] Rehúm, Hasabna, Maaseja,
[26] Ahía, Hanan, Anan, [27] Mallúk, Harím og Baana.

[28] Og hinn lýðurinn — prestarnir, Levítarnir, hliðverðirnir, söng-
vararnir, musterisþjónarnir og allir þeir, sem skilið höfðu sig frá hinum
heiðnu íbúum landsins og gengist undir lögmál Guðs —, konur þeirra,
synir og dætur, allir þeir er komnir voru til vits og ára, [29] gengu í
flokk með bræðrum sínum, göfugmennum þeirra, og bundu það eiðum

---

29: 3 Mós. 18, 5. Esek. 20, 11. **33:** Dan. 9, 5. 7. — **10, 14:** Esr. 2, 3. 6 n.

og svardögum, að þeir skyldu breyta eftir lögmáli Guðs, því er gefið
var fyrir Móse, þjón Guðs, og varðveita og halda öll boðorð Jahve,
drottins vors, og skipanir hans og lög, 30 að vér skyldum ekki gifta
dætur vorar hinum heiðnu íbúum landsins, né heldur taka dætur þeirra
sonum vorum til handa; 31 enn fremur, að þegar hinir heiðnu íbúar
landsins kæmu með torgvörur og alls konar korn á hvíldardegi til sölu,
þá skyldum vér eigi kaupa það af þeim á hvíldardegi eða öðrum helg-
um degi, og að vér skyldum láta landið hvílast sjöunda árið og gefa
upp öll veðlán. 32 Enn fremur lögðum vér á oss þá föstu kvöð, að
gefa þriðjung sikils á ári til þjónustunnar í musteri Guðs vors, 33 til
raðsettu brauðanna, hinnar stöðugu matfórnar og hinnar stöðugu brenni-
fórnar, til fórnanna á hvíldardögum og tunglkomudögum, til hátíða-
fórnanna, þakkarfórnanna og syndafórnanna, til þess að friðþægja fyrir
Ísrael, og til allra starfa í musteri Guðs vors. 34 Og vér, prestarnir,
Levítarnir og lýðurinn, vörpuðum hlutum um viðargjöfina, um að færa
viðinn í musteri Guðs vors eftir ættum vorum á tilteknum tíma á ári
hverju, til þess að brenna honum á altari Jahve, Guðs vors, eins og
fyrir er mælt í lögmálinu. 35 Vér skuldbundum oss og til að færa frum-
gróða akurlands vors og frumgróða allra aldina af hvers konar trjám
á ári hverju í musteri Jahve, 36 og sömuleiðis frumburði sona vorra og
fénaðar, eins og fyrir er mælt í lögmálinu, og að færa frumburði nauta
vorra og sauðfjár í musteri Guðs vors, til prestanna, er gegna þjónustu
í musteri Guðs vors. 37 Frumgróðann af deigi voru og lyftifórnum vor-
um og aldinum allra trjáa, aldinlegi og olíu viljum vér og færa prest-
unum inn í herbergi musteris Guðs vors og Levítunum tíund af akur-
landi voru; því að þeir, Levítarnir, heimta saman tíundina í öllum ak-
uryrkjuborgum vorum. 38 Og presturinn Aronsniðji skal vera hjá Levít-
unum, þá er Levítarnir heimta saman tíundina, og Levítarnir skulu
færa tíund tíundarinnar upp í musteri Guðs vors, inn í herbergi fé-
hirzlunnar. 39 Því að í þessi herbergi skulu Ísraelsmenn og Levítarnir
færa lyftifórn korns og aldinlagar og olíu, þar eð hin helgu ker, prest-
arnir, er þjónustu gegna, hliðverðirnir og söngvararnir eru þar, og eigi
viljum vér yfirgefa musteri Guðs vors.

Jerúsalem-búum fjölgað. Ætthöfðingjar í Júda.

11 Og höfðingjar lýðsins settust að í Jerúsalem; hinn lýðurinn varp-
aði hlutum, til þess að flytja einn af hverjum tíu inn, að hann
tæki sér bústað í Jerúsalem, borginni helgu, en hinir níu tíundupart-
arnir bjuggu í borgunum. 2 Og lýðurinn blessaði alla þá menn, sem
sjálfviljuglega réðu af að búa í Jerúsalem.
3 Og þessir eru höfðingjar skattlandsins, þeir er bjuggu í Jerúsal-
em og í Júdaborgum — þeir bjuggu í borgum sínum, hver á eign sinni:
Ísrael, prestarnir, Levítarnir, musterisþjónarnir og niðjar þræla Salóm-
ós —: 4 Í Jerúsalem bjuggu bæði Júdamenn og Benjamínítar.
Af Júdamönnum: Ataja Ússíason, Sakaríasonar, Amarjasonar,
Sefatjasonar, Mahalaleelssonar, af niðjum Perez, 5 og Maaseja Barúks-
son, Kol-Hósesonar, Hasajasonar, Adajasonar, Jójaríbssonar, Sakaría-
sonar, sonar Sílónítans. 6 Allir niðjar Perez, þeir er bjuggu í Jerúsalem,
voru samtals fjögur hundruð sextíu og átta vopnfærir menn.
7 Og þessir eru Benjamínítarnir: Sallú Mesúllamsson, Jóedssonar,
Pedajasonar, Kólajasonar, Maasejasonar, Ítíelssonar, Jesajasonar, 8 og

---

29: 2 Kong. 23, 3. **30:** 2 Mós. 34, 16. 5 Mós. 7, 3. **31:** 2 Mós. 23, 11. 5 Mós. 15, 1 n. **33:** 3 Mós. 24, 5 n. 4 Mós. 28, 1 n. **34:** 3 Mós. 6, 5 n. **36:** 2 Mós. 13, 2. **37:** 4 Mós. 18, 21. **39:** 2 Kron. 31, 12. — **11, 3:** 1 Kron. 9, 3 n.

eftir honum Gabbaí-Sallaí, samtals níu hundruð tuttugu og átta. [9] Jóel
Síkríson var yfirmaður þeirra, og Júda Hasnúason var annar maður
æðstur yfir borginni.
[10] Af prestunum: Jedaja, Jójaríb, Jakín; [11] Seraja Hilkíason, Mesúl-
lamssonar, Zadókssonar, Merajótssonar, Ahítúbssonar, höfuðsmaður yfir
musteri Guðs, [12] og bræður þeirra, sem önnuðust störfin við musterið,
samtals átta hundruð tuttugu og tveir, og Adaja Jeróhamsson, Pelaljasonar,
Amzísonar, Sakaríasonar, Pashúrssonar, Malkíasonar, [13] og bræður
hans, ætthöfðingjar, samtals tvö hundruð fjörutíu og tveir, og Amassaí
Asareelsson, Ahsaísonar, Mesillemótssonar, Immerssonar, [14] og bræður
þeirra, dugandi menn, samtals hundrað tuttugu og átta. Yfirmaður
þeirra var Sabdíel Haggedólímsson.
[15] Og af Levítunum: Semaja Hassúbsson, Asríkamssonar, Hasabja-
sonar, Búnnísonar, [16] og Sabtaí og Jósabad, sem settir voru yfir utan-
hússverkin við musteri Guðs og báðir af flokki Levíta-höfðingjanna,
[17] og Mattanja Míkason, Sabdísonar, Asafssonar, forsöngvarinn, sá er
byrjaði lofsönginn við bænagjörðina, og Bakbúkja, annar maður æðst-
ur af bræðrum hans, og Abda Sammúason, Galalssonar, Jedítúnssonar,
[18] allir Levítarnir í borginni helgu samtals tvö hundruð áttatíu og fjórir.
[19] Og hliðverðirnir: Akkúb, Talmón og bræður þeirra, þeir er héldu
vörð við hliðin, samtals hundrað sjötíu og tveir.
[20] En aðrir Ísraelsmenn, prestarnir og Levítarnir, bjuggu í öllum
hinum borgum Júda, hver á eign sinni. [21] Og musterisþjónarnir bjuggu
á Ófel, og Zíha og Gispa voru settir yfir musterisþjónana. [22] En yfir-
maður Levítanna í Jerúsalem var Ússí Baníson, Hasabjasonar, Mattanja-
sonar, Míkasonar, af niðjum Asafs, söngvurunum við þjónustuna í musteri
Guðs. [23] Því að konungleg skipun hafði verið gefin út um þá, og var
víst gjald ákveðið handa söngvurunum, það er þeir þurftu með á degi
hverjum. [24] Og Petaja Mesesabeelsson, einn af niðjum Sera Júdasonar,
var umboðsmaður konungsins í öllu því, er lýðinn varðaði. [25] Að því
er snertir þorpin í sveitum þeirra, þá bjuggu nokkurir af Júdamönnum
í Kirjat-Arba og smáborgunum þar í kring og í Díbon og smáborgun-
um þar í kring og í Jekabzeel og þorpunum þar í kring, [26] og í Jesúa
og í Mólada og í Bet-Pelet, [27] og í Hazar-Súal og í Beerseba og í smá-
borgunum þar í kring, [28] og í Ziklag og í Mekóna og í smáborgunum
þar í kring, [29] og í En-Rimmon og í Zorea og í Jarmút, [30] Sanóa, Adúll-
am og þorpunum þar í kring, í Lakís og sveitunum þar í kring, í
Aseka og smáborgunum þar í kring. Þeir höfðu tekið sér bólfestu frá
Beerseba alt norður að Hinnómsdal.
[31] Og Benjamínítar bjuggu alt frá Geba, í Mikmas, Aja, Betel og
smáborgunum þar í kring, [32] í Anatót, Nób, Ananja, [33] Hazór, Rama,
Gittaím, [34] Hadíd, Zebóím, Neballat, [35] Lód og Ónó, í Smiðadal. [36] Og
af Levítunum bjuggu sumar Júda-deildirnar í Benjamín.

Ætthöfðingjar meðal presta og Levíta.

12 Og þetta eru prestarnir og Levítarnir, sem heim fóru með þeim
Serúbabel Sealtíelssyni og Jesúa: Seraja, Jeremía, Esra, [2] Amarja,
Mallúk, Hattús, [3] Sekanja, Rehúm, Meremót, [4] Íddó, Ginntóí, Abía,
[5] Míjamín, Maadja, Bílga, [6] Semaja, Jójaríb, Jedaja, [7] Sallú, Amók,
Hilkía og Jedaja; þetta voru höfðingjar prestanna og bræðra þeirra á
dögum Jesúa.
[8] Og Levítarnir: Jesúa, Binnúí, Kadmíel, Serebja, Júda, Mattanja;

12, 8: kap. 11, 17.

stjórnaði hann og bræður hans lofsöngnum; [9] og Bakbúkja og Únní,
bræður þeirra, stóðu gegnt þeim til þjónustugjörðar.
[10] Og Jesúa gat Jójakím, og Jójakím gat Eljasíb, og Eljasíb gat
Jójada, [11] og Jójada gat Jónatan, og Jónatan gat Jaddúa.
[12] Og á dögum Jójakíms voru þessir ætthöfðingjar meðal prest-
anna: Meraja fyrir Seraja, Hananja fyrir Jeremía, [13] Mesúllam fyrir
Esra, Jóhanan fyrir Amarja, [14] Jónatan fyrir Mallúkí, Jósef fyrir Sebanja,
[15] Adna fyrir Harím, Helkaí fyrir Merajót, [16] Sakaría fyrir Íddó, Mesúll-
am fyrir Ginnetón, [17] Síkrí fyrir Abía, ... fyrir Minjamín, Piltaí
fyrir Móadja, [18] Sammúa fyrir Bilga, Jónatan fyrir Semaja, [19] Matnaí
fyrir Jójaríb, Ússí fyrir Jedaja, [20] Kallaí fyrir Sallaí, Eber fyrir Amók,
[21] Hasabja fyrir Hilkía, Netaneel fyrir Jedaja.
[22] Levítarnir: Á dögum Eljasíbs, Jójada, Jóhanans og Jaddúa voru
ætthöfðingjarnir skráðir og prestarnir alt fram að ríkisstjórn Daríusar
hins persneska. [23] Af niðjum Leví voru ætthöfðingjarnir skráðir í ár-
bókina, og það fram á daga Jóhanans Eljasíbssonar. [24] Og höfðingjar
Levítanna voru: Hasabja, Serebja, Jesúa, Baní, Kadmíel og bræður þeirra,
er stóðu gegnt þeim, til þess að vegsama Guð með því að syngja lof-
sönginn, samkvæmt fyrirmælum guðsmannsins Davíðs, hvor söngflokk-
urinn gegnt öðrum: [25] Mattanja, Bakbúkja, Óbadía, Mesúllam; Talmón
og Akkúb voru hliðverðir, er héldu vörð hjá geymsluhúsunum við hliðin.
[26] Þessir voru ætthöfðingjarnir á dögum Jójakíms Jesúasonar, Józadaks-
sonar, og á dögum Nehemía landstjóra og Esra prests hins fróða.

Vígðir múrarnir.

[27] En er vígja skyldi múra Jerúsalem, sóttu menn Levítana frá
öllum stöðum þeirra, til þess að fara með þá til Jerúsalem, svo að þeir
mættu halda vígsluhátíð með fagnaðarlátum og þakkargjörð og með
söng, skálabumbum, hörpum og gígjum. [28] Þá söfnuðust söngflokkarnir
saman, bæði úr nágrenninu kring um Jerúsalem og úr þorpum Netófatíta
[29] og frá Bet-Gilgal og Geba-sveitum og Asmavet; því að söngvararnir
höfðu bygt sér þorp kring um Jerúsalem. [30] Og prestarnir og Levít-
arnir hreinsuðu sig og hreinsuðu því næst lýðinn og hliðin og múrana.
[31] Og eg lét höfðingja Júda stíga upp á múrinn og fylkti tveimur
stórum lofgjörðar-söngflokkum og skrúðsveitum; gekk annar söngflokk-
urinn til hægri uppi á múrnum til Mykjuhliðs, [32] og á eftir þeim gekk
Hósaja og helmingurinn af höfðingjum Júda, [33] og Asarja, Esra og
Mesúllam, [34] Júda og Benjamín og Semaja og Jeremía, [35] og nokkurir af
prestlingunum með lúðra: Sakaría Jónatansson, Semajasonar, Mattanja-
sonar, Míkajasonar, Sakkúrssonar, Asafssonar, [36] og bræður hans: Se-
maja og Asareel, Mílalaí, Gílalaí, Maaí, Netaneel og Júda, Hananí, með
hljóðfæri Davíðs guðsmannsins, og Esra fræðimaður gekk fremstur
þeirra, [37] og alla leið til Lindarhliðs, og þaðan fóru þeir beint upp
tröppurnar, sem liggja upp að Davíðsborg, þar sem gengið er upp á
múrinn, fyrir ofan höll Davíðs og austur að Vatnshliði.
[38] Og hinn söngflokkurinn gekk til vinstri, en eg og hinn helm-
ingur lýðsins á eftir honum, uppi á múrnum, yfir Ofnaturn og alt að
Breiðamúr, [39] og yfir Efraímhlið og gamla hliðið og Fiskhlið og Han-
aneelturn og Meaturn og alt að Sauðahliði, og námu þeir staðar við
Dýflissuhlið. [40] Þannig námu báðir söngflokkarnir staðar hjá musteri
Guðs, og eg og helmingur yfirmannanna með mér, [41] og prestarnir
Eljakím, Maaseja, Minjamín, Míkaja, Eljóenaí, Sakaría, Hananja með
lúðra, [42] og Maaseja, Semaja, Eleasar, Ússí, Jóhanan, Malkía, Elam og

---

24: 1 Kron. 25, 1 n. **25:** 1 Kron. 26, 15.

Eser. Og söngvararnir létu til sín heyra, og Jisrahja var yfirmaður
þeirra. 43 Og menn fórnuðu miklum fórnum þennan dag og glöddust,
því að Guð hafði veitt þeim mikla gleði, og konur og börn glöddust
líka, svo að gleði Jerúsalem spurðist víðsvegar.

Um greiðslur til presta og Levíta. Útlendingar skildir úr Ísrael.

44 Þennan sama dag voru skipaðir tilsjónarmenn yfir klefana, sem
höfðir voru að forðabúrum fyrir lyftifórnir, frumgróðafórnir og tíundir,
til þess að þangað væri safnað greiðslum þeim af ökrunum umhverfis
borgirnar, er prestunum og Levítunum báru eftir lögmálinu, því að
Júda gladdist yfir prestunum og Levítunum, þeim er þjónustu gegndu.
45 Og þeir gættu þess, sem gæta átti við Guð þeirra, og þess sem gæta
átti við hreinsunina; svo gjörðu og söngvararnir og hliðverðirnir, samkvæmt
fyrirmælum Davíðs og Salómós sonar hans. 46 Því að þegar
forðum, á dögum Davíðs og Asafs, yfirmanns söngvaranna, var til lofgjörðar-
og þakkargjörðarsöngur til handa Guði. 47 Og allir Ísraelsmenn
intu af hendi á dögum Serúbabels og á dögum Nehemía greiðslurnar
til söngvaranna og hliðvarðanna, það er með þurfti á degi hverjum;
og þeir greiddu Levítunum helgigjafir, og Levítarnir greiddu
Arons niðjum helgigjafir.
13 Þann dag var lesið upp úr Mósebók fyrir lýðnum, og fanst þá
skrifað í henni, að hvorki Ammóníti né Móabíti mættu nokkuru
sinni koma í söfnuð Guðs, 2 vegna þess að þeir komu ekki í móti Ísraelsmönnum
með brauð og vatn og keyptu í móti þeim Bíleam, til að
bölva þeim; en Guð vor sneri bölvaninni í blessan. 3 Og er þeir heyrðu
lögmálið, skildu þeir alla útlendinga úr Ísrael.

Ýmsar aðgjörðir Nehemía, þá er hann var öðru sinni í Jerúsalem.

4 En áður en þetta varð, hafði Eljasíb prestur, frændi Tobía, sá er
settur var yfir herbergi musteris Guðs vors, 5 látið útbúa stórt herbergi
handa honum; þar höfðu menn áður látið matfórnina, reykelsið og
áhöldin og tíund af korni, aldinlegi og olíu, hið fyrirskipaða gjald til
Levíta, söngvara og hliðvarða, svo og lyftifórnir til prestanna. 6 En
meðan alt þetta gjörðist, var eg ekki í Jerúsalem; því að á þrítugasta
og öðru ríkisári Artahsasta konungs í Babel fór eg til konungsins. En
að nokkurum tíma liðnum beiddist eg orlofs af konungi. 7 Og er eg
kom til Jerúsalem, sá eg hvílíka óhæfu Eljasíb hafði gjört vegna Tobía,
með því að útbúa handa honum klefa í forgörðum Guðs musteris.
8 Mér mislíkaði þetta stórum, og kastaði eg öllum húsgögnum Tobía
út úr herberginu 9 og bauð að hreinsa herbergin; bar síðan aftur inn
þangað áhöld Guðs musteris, matfórnina og reykelsið.
10 Eg komst og að því, að greiðslurnar til Levítanna höfðu eigi verið
intar af hendi, svo að Levítarnir og söngvararnir, er þjónustunni áttu
að gegna, voru allir flúnir út á lendur sínar. 11 Þá taldi eg á yfirmennina
og sagði: Hvers vegna er hús Guðs yfirgefið? Og eg stefndi þeim
saman og setti þá á sinn stað. 12 En allir Júdamenn færðu tíundina af
korni, aldinlegi og olíu í forðabúrin. 13 Og eg skipaði yfir forðabúrin
þá Selemja prest og Zadók fræðimann, og Pedaja af Levítunum, og
þeim til aðstoðar Hanan Sakkúrsson, Mattanjasonar; því að þeir voru
taldir áreiðanlegir og það var þeirra skylda að útdeila bræðrum sínum.

44: kap. 13, 5. **45:** 1 Kron. 25, 1 n. 26, 1 n. — **13, 1:** 5 Mós. 23, 3 n. **4:** kap. 2, 10.
10: Mal. 3, 8. **12:** kap. 10, 37 n. 12, 44.

[14] Mundu mér þetta, Guð minn, og afmá eigi góðverk mín, þau er eg
hefi gjört fyrir hús Guðs míns og þjónustu hans.
[15] Um sömu mundir sá eg í Júda menn vera að troða vínlagarþrór
á hvíldardegi og flytja heim kornbundin og aðra vera að klyfja asna,
og það víni, vínberjum, fíkjum og alls konar þungavöru, og koma með
þá á hvíldardegi til Jerúsalem. Og eg áminti þá, þegar þeir seldu mat-
væli. [16] Og Týrusmenn, sem sezt höfðu þar að, fluttu þangað fisk og
alls konar torgvöru og seldu Júdamönnum það á hvíldardögum í Jerú-
salem. [17] Þá taldi eg á tignarmenn Júda og sagði við þá: Hvílík óhæfa
er það, sem þér hafið í frammi, að vanhelga hvíldardaginn! [18] Hafa eigi
feður yðar breytt svo, og Guð vor þess vegna látið alla þessa ógæfu
yfir oss dynja og yfir þessa borg? En þér aukið enn meir á reiði hans
við Ísrael með því að vanhelga hvíldardaginn. [19] Og þegar myrkt var
orðið í borgarhliðum Jerúsalem og hvíldardagur fór í hönd, þá bauð
eg að loka skyldi dyrunum, og enn fremur bauð eg að eigi skyldi
opna þau aftur fyr en að hvíldardeginum liðnum. Og eg setti
nokkura af sveinum mínum við borgarhliðin, til þess að engin þunga-
vara kæmi inn á hvíldardegi. [20] Þá náttuðu kaupmenn og þeir, er seldu
alls konar torgvöru, fyrir utan Jerúsalem, einu sinni eða tvisvar. [21] Þá
áminti eg þá og sagði við þá: Hví náttið þér úti fyrir borgarmúrun-
um? Ef þér gjörið það oftar, legg eg hendur á yður. Upp frá því
komu þeir ekki á hvíldardegi. [22] Þá bauð eg Levítunum að þeir skyldu
hreinsa sig og koma síðan og gæta borgarhliðanna, til þess að helga
þannig hvíldardaginn. Mundu mér og þetta, Guð minn, og þyrm mér
af mikilli miskunn þinni.
[23] Um þær mundir sá eg og Júða, sem gengið höfðu að eiga
konur frá Asdód eða ammónítískar eða móabítískar konur. [24] Og börn
þeirra töluðu að hálfu leyti asdódsku eða tungu sinnar þjóðar, en kunnu
ekki að tala Júda-tungu. [25] Og eg taldi á þá og bað þeim bölbæna,
já barði nokkura af þeim og hárreytti þá, og eg særði þá við Guð: Þér
skuluð ekki gifta dætur yðar sonum þeirra, né taka nokkura af dætr-
um þeirra til handa sonum yðar eða sjálfum yður. [26] Syndgaði ekki
Salómó, konungur Ísraels, í þessu? Meðal allra hinna mörgu þjóða
var enginn konungur slíkur sem hann, og svo elskaður var hann af
Guði, að Guð gjörði hann að konungi yfir öllum Ísrael. En einnig
hann teygðu útlendar konur til syndar. [27] Og eigum vér nú að heyra
það um yður, að þér fremjið alla þessa miklu óhæfu, að sýna Guði
vorum ótrúmensku, með því að ganga að eiga útlendar konur?
[28] Og einn af sonum Jójada, Eljasíbssonar æðsta prests, var tengda-
sonur Sanballats Hóroníta; fyrir því rak eg hann frá mér. [29] Mundu
þeim það, Guð minn, að þeir hafa saurgað prestdóminn og hið heilaga
heit prestdómsins og Levítanna.
[30] Og þannig hreinsaði eg þá af öllu útlendu, og eg ákvað, hvaða
þjónustu prestarnir og Levítarnir skyldu inna af hendi, hver í sínu verki,
[31] svo og hvernig greiða skyldi viðinn á tilteknum tímum og frumgróð-
ann. Mundu mér það, Guð minn, til góðs.

14: kap. 5, 19. **15:** kap. 10, 31. **26:** 1 Kong. 11, 1 n. **28:** kap. 2, 19. **29:** kap. 6, 14. Mal. 2, 8. **31:** kap. 10, 34 n.

Esterarbók.

Ahasverus Persakonungur rekur frá sér Vastí drotningu sína.

1 Og það bar til á dögum Ahasverusar — það er Ahasverusar þess,
er ríkti frá Indlandi til Blálands yfir hundrað tuttugu og sjö skatt-
löndum —, 2 í þá daga er Ahasverus konungur sat á konungsstóli sín-
um í borginni Súsan, 3 á þriðja ríkisári hans, að hann hélt veizlu öll-
um höfðingjum sínum og þjónum; sátu þá hershöfðingjarnir í Persíu
og Medíu, tignarmennirnir og skattlandstjórarnir í boði hans; 4 sýndi
hann þá auðæfi síns veglega konungdóms og dýrðar-skraut tignar sinnar
í marga daga — hundrað og áttatíu daga. 5 Og er þessir dagar voru
liðnir, hélt konungur veizlu öllu fólki, sem var í borginni Súsan, bæði
háum og lágum, í sjö daga, í forgarðinum að hallargarði konungs. 6 Þar
héngu hvítir baðmullardúkar og purpurabláir, festir með snúrum af býs-
sus og rauðum purpura í silfurhringa og á marmarasúlum; legubekkirnir
voru úr gulli og silfri, á gólfi lögðu alabastri, hvítum marmara, perlu-
móðursteini og svörtum marmara. 7 En drykkir voru inn bornir í gull-
kerum, og voru hver kerin öðrum ólík; og þar var gnægð konunglegs
víns, eins og konunglegu örlæti sómir. 8 Og drykkjan fór fram eftir
því fyrirmæli, að enginn skyldi halda drykk að mönnum, því að kon-
ungur hafði lagt svo fyrir alla frammistöðumenn í höll sinni, að þeir
skyldu svo gjöra sem hverjum manni þóknaðist.
9 Vastí drotning hélt og konum veizlu í konunglegri höll, er Ahas-
verus konungur átti. 10 En á sjöunda degi, þá er konungur var hreifur
af víni, bauð hann Mehúman, Bista, Harbóna, Bigta og Abagta, Setar
og Karkas, þeim sjö hirðmönnum, er þjónuðu Ahasverusi konungi, 11 að
sækja Vastí drotningu og leiða hana inn fyrir konung með konunglega
kórónu á höfði, til þess að hann gæti sýnt þjóðunum og höfðingjun-
um fegurð hennar, því að hún var fríð sýnum. 12 En Vastí drotning
vildi ekki koma eftir boði konungs, er hirðmennirnir fluttu. Þá reiddist
konungur ákaflega, og heiftin brann honum í brjósti.
13 Og konungur sagði við vitringana, sem þektu tímana — því að
þannig voru orð konungs lögð fyrir alla þá, er þektu lög og rétt; 14 og
þeir, sem stóðu honum næstir, voru Karsena, Setar, Admata, Tarsis,
Meres, Marsena og Memúkan, sjö höfðingjar Persa og Meda, er litu
auglit konungs og höfðu æðstu sætin í ríkinu —: 15 Hverjum dómi skal
Vastí drotning sæta að lögum fyrir það, að hún hlýddi eigi orðsending
Ahasverusar konungs, þeirri er hirðmennirnir fluttu? 16 Þá sagði Me-
múkan í áheyrn konungs og höfðingjanna: Vastí drotning hefir ekki
einungis brotið á móti konunginum, heldur einnig á móti öllum höfð-
ingjunum og öllum þjóðunum, sem búa í öllum skattlöndum Ahasver-
usar konungs. 17 Því að athæfi drotningar mun berast út til allra
kvenna og gjöra eiginmenn þeirra fyrirlitlega í augum þeirra, er sagt
verður: Ahasverus konungur bauð að leiða Vastí drotningu fyrir sig,
en hún kom ekki. 18 Og þegar í dag munu hefðarfrúr Persa og Meda,
þær er frétt hafa athæfi drotningar, segja þetta öllum höfðingjum kon-
ungs, og mun það valda fullnógri fyrirlitningu og reiði. 19 Ef konungi
þóknast svo, þá láti hann konunglegt boð út ganga og sé það ritað í
lög Persa og Meda, svo að því verði ekki breytt, að Vastí skuli ekki
framar koma fyrir auglit Ahasverusar konungs, og konunglega tign hennar
gefi konungur annari, sem er betri en hún. 20 Þegar nú úrskurður
konungs, er hann kveður upp, verður kunnur um alt ríki hans, sem
er mjög stórt, þá munu allar konur sýna mönnum sínum virðingu, bæði

1, 13: 1 Kron. 12, 32.

háum og lágum. [21] Þessi tillaga geðjaðist bæði konunginum og höfð-
ingjunum, og konungur fór að ráðum Memúkans. [22] Og hann sendi
bréf til allra skattlanda konungs, í sérhvert land eftir skrift þess lands
og til sérhverrar þjóðar á hennar tungu, að hver maður skyldi vera
húsbóndi á sínu heimili og mæla alt það, er honum líkaði.

Ester verður drotning.

2 Eftir þessa atburði, þá er Ahasverusi konungi var runnin reiðin,
mintist hann Vastí og þess, er hún hafði gjört, svo og þess, hver
dómur hafði yfir hana gengið. [2] Þá sögðu menn konungs, þeir er hon-
um þjónuðu: Leiti menn að ungum, fríðum meyjum handa konungin-
um, [3] og konungur setji til menn um öll skattlönd ríkis síns, er safni
saman öllum ungum, fríðum meyjum til borgarinnar Súsan, í kvenna-
búrið, undir umsjá Hege, geldings konungs, þess er geymir kvennanna,
svo að hann annist um hreinsunar-undirbúning þeirra; [4] og sú stúlka,
sem þóknast konungi, verði drotning í stað Vastí. Þetta líkaði konungi
vel, og hann gjörði svo.
[5] En í borginni Súsan var Júði nokkur, að nafni Mordekai
Jaírsson, Símeísonar, Kíssonar, Benjamíníti, [6] er fluttur hafði verið frá
Jerúsalem með þeim hernumdu, er fluttir voru burt með Jekonja Júda-
konungi, þeim er Nebúkadnezar Babel-konungur flutti burt. [7] Og hann
var fósturfaðir Hadassa, það er Esterar, dóttur föðurbróður hans, því
að hún var föður- og móðurlaus. Og stúlkan var fagurvaxin og fríð
sýnum, og er faðir hennar og móðir önduðust, þá hafði Mordekai tekið
hana sér í dóttur stað. [8] En er boð konungs og tilskipun hans varð
kunn, og safnað var saman mörgum stúlkum til borgarinnar Súsan
undir umsjá Hegaí, þá var og Ester tekin til konungshallarinnar, undir
umsjá Hegaí kvennavarðar. [9] Og stúlkan geðjaðist honum og fann náð
fyrir augum hans; fyrir því flýtti hann sér að fá henni það, er hún
þurfti til hreinsunar-undirbúnings síns, og þann mat, er henni bar, svo
og að fá henni þær sjö þernur, úr konungshöllinni, er henni voru ætl-
aðar; og hann fór með hana og þernur hennar á bezta staðinn í kvenna-
búrinu. [10] Ester hafði ekki sagt, hverrar þjóðar hún væri, né frá ætt
sinni; því að Mordekai hafði boðið henni að segja eigi frá því. [11] En
Mordekai gekk á degi hverjum fyrir framan forgarð kvennabúrsins, til
þess að vita, hvernig Ester liði og hvað um hana yrði. [12] Og er röðin
kom að hverri stúlku um sig, að hún skyldi ganga inn fyrir Ahasverus
konung eftir tólf mánaða undirbúnings-frest, samkvæmt kvenna-lögunum
— því að svo langur tími gekk til hreinsunar-undirbúnings þeirra: sex
mánuðir með myrru-olíu og sex mánuðir með ilmsmyrslum og öðru
því, er til undirbúnings kvenna heyrir —: [13] þegar stúlkan þá gekk inn
fyrir konung, var henni fengið alt, er hún bað um, að það færi með
henni úr kvennabúrinu til konungshallarinnar. [14] Um kveldið gekk hún
inn, en að morgni sneri hún aftur í hið annað kvennabúr, undir um-
sjá Saasgasar, geldings konungs, þess er geymdi hjákvennanna; mátti
hún þá eigi framar koma inn fyrir konung, nema ef konungi hafði
geðjast vel að henni og hún væri sérstaklega kölluð.
[15] Þegar nú röðin kom að Ester, dóttur Abíhaíls, föðurbróður
Mordekai, er hann hafði tekið sér í dóttur stað, að hún skyldi inn
ganga fyrir konung, þá bað hún ekki um neitt, nema það sem Hegaí
geldingur konungs, kvennavörðurinn, tiltók. Og Ester fann náð í aug-
um allra þeirra, er hana sáu. [16] Og Ester var tekin inn til Ahasverus-
ar konungs, inn í hina konunglegu höll hans, í tíunda mánuðinum —

22: kap. 3, 12. — **2, 6:** 2 Kong. 24, 15 n.

það er tebet-mánuður — á sjöunda ríkisstjórnarári hans. 17 Og konungur
fékk meiri ást á Ester en öllum öðrum konum, og hún ávann sér náð
hans og þokka, meir en allar hinar meyjarnar. Og hann setti hina
konunglegu kórónu á höfuð henni og gjörði hana að drotningu í stað
Vastí. 18 Og konungur hélt mikla veizlu öllum höfðingjum sínum og
þjónum, Esterar-veizlu, lét halda hvíldardag í skattlöndunum og gaf
gjafir með konunglegu örlæti.

Mordekai kemst fyrir samsæri gegn konungi.

19 Þá er meyjum var í annað sinn saman safnað og Mordekai sat
í konungshliði, — 20 en Ester hafði ekki sagt frá ætt sinni eða hverrar
þjóðar hún væri, svo sem Mordekai hafði boðið henni, með því að
Ester hlýddi fyrirmælum Mordekai, eins og þegar hún var í fóstri hjá
honum — 21 í þann tíma, þá er Mordekai sat í konungshliði, reiddust
Bigtan og Teres, tveir geldingar konungs, af þeim er geymdu þröskuld-
arins, og leituðu eftir að leggja hendur á Ahasverus konung. 22 Þessa
varð Mordekai áskynja og sagði Ester drotningu frá því, en Ester sagði
konungi frá í nafni Mordekai. 23 Og er málið var rannsakað og þetta
reyndist satt að vera, þá voru þeir báðir festir á gálga. Og þetta var
ritað í árbókina í viðurvist konungs.

Haman ákveður að láta myrða alla Júða í Persíu.

3 Eftir þessa atburði veitti Ahasverus konungur Haman Hamdata-
syni Agagíta mikinn frama og hóf hann til vegs og setti stól hans
ofar öllum stólum höfðingja þeirra, er með honum voru. 2 Og allir
þjónar konungs, þeir er voru í hliði konungs, féllu á kné og lutu Ham-
an, því að svo hafði konungur um hann boðið. En Mordekai féll
hvorki á kné né laut honum. 3 Þá sögðu þjónar konungs, þeir er voru
í konungshliði, við Mordekai: Hví brýtur þú boð konungs? 4 Höfðu
þeir daglega orð á þessu við hann, en hann hlýddi þeim ekki; sögðu
þeir þá Haman frá því, til þess að sjá, hvort orð Mordekai yrðu tekin
gild, því að hann hafði sagt þeim, að hann væri Júði. 5 Og er Haman
sá, að Mordekai féll eigi á kné né laut honum, þá fyltist Haman reiði.
6 En honum þótti einskis vert að leggja hendur á Mordekai einan, því
að menn höfðu sagt honum frá, hverrar þjóðar Mordekai var, og leit-
aðist Haman því við að gjöreyða öllum Júðum, sem voru í öllu ríki
Ahasverusar, samlöndum Mordekai. 7 Í fyrsta mánuðinum — það er
mánuðurinn nísan — á tólfta ríkisári Ahasverusar konungs var varpað
púr, það er hlutkesti, í viðurvist Hamans, frá einum degi til annars og
frá einum mánuði til annars, og féll hlutkestið á þrettánda dag hins
tólfta mánaðar — það er mánuðurinn adar. 8 Og Haman sagði við Ahas-
verus konung: Ein er sú þjóð, sem lifir dreifð og fráskilin meðal þjóðanna
í öllum skattlöndum ríkis þíns; og lög þeirra eru frábrugðin lögum allra
annara þjóða, og lög konungs halda þeir ekki, og hlýðir eigi að konungur
láti þá afskiftalausa. 9 Ef konungi þóknast svo, þá verði skriflega fyrir-
skipað að afmá þá; en tíu þúsund talentur silfurs skal eg vega í hendur
fjárgæzlumönnunum, svo að þeir flytji það í féhirzlur konungs. 10 Þá
dró konungur innsiglishring sinn af hendi sér og fékk hann Haman Ham-
datasyni Agagíta, fjandmanni Júða. 11 Síðan sagði konungur við Haman:
Silfrið er þér gefið, og með þjóðina mátt þú fara svo sem þér vel líkar.
12 Þá var skrifurum konungs stefnt saman, þrettánda dag hins fyrsta
mánaðar; og var nú skrifað með öllu svo sem Haman mælti fyrir til

23: kap. 6, 1.

jarla konungs og til landstjóranna í öllum skattlöndunum og til höfðingja allra þjóðanna, í hvert skattland með skrift þess lands og til hverrar þjóðar á hennar tungu. Var þetta skrifað í nafni Ahasverusar konungs og innsiglað með innsiglishring konungs.
[13] Og bréfin voru send með hraðboðum í öll skattlönd konungs, þess efnis, að eyða skyldi, deyða og tortíma öllum Júðum, bæði ungum og gömlum, börnum og konum, á einum degi, þrettánda dag hins tólfta mánaðar — það er mánuðurinn adar —, og ræna fjármunum þeirra.
[14] Eftirrit af bréfinu skyldi gefið út sem lög í hverju skattlandi, til þess að gjöra þetta kunnugt öllum þjóðunum, svo að þær gætu verið viðbúnar þennan dag.
[15] Hraðboðarnir fóru af stað í skyndi að boði konungs, þegar er lögin voru útgefin í borginni Súsan. Og konungur og Haman settust að drykkju, en felmt sló á bæinn Súsan.

Harmakvein Júða. Ester ræður af að reyna að frelsa þá.

4 En er Mordekai varð alls þessa áskynja, er gjörst hafði, þá reif Mordekai klæði sín, klæddist sekk og ösku, gekk út í miðja borgina og kveinaði hástöfum og beisklega.
[2] Síðan gekk hann fast að konungshliðinu, því að enginn mátti inn ganga í konungshliðið klæddur hærusekk.
[3] Og í öllum þeim skattlöndum, þar sem skipun konungs og lagaboð hans kom, varð mikill harmur meðal Júða og fasta, grátur og kveinan; flestir breiddu undir sig sekk og ösku.
[4] Þá komu þjónustumeyjar Esterar og geldingar hennar og sögðu henni frá þessu; varð drotning þá mjög óttaslegin. Og hún sendi klæði, er Mordekai skyldi færður í og hann fara úr sekknum, en hann vildi ekki taka við þeim.
[5] Þá kallaði Ester Hatak til sín, einn af geldingum konungs, er hann hafði sett til að þjóna henni, og bauð honum að fara til Mordekai og fá að vita, hvað þetta ætti að þýða og hverju það sætti.
[6] Þá gekk Hatak til Mordekai út á bæjartorgið, er var fyrir utan konungshliðið.
[7] En Mordekai sagði honum alt, sem fyrir hann hafði komið, og upphæð silfursins, er Haman hafði heitið að vega í féhirzlur konungs fyrir Júða, til þess að fá þeim eytt.
[8] Auk þess fékk hann honum eftirrit af konungsbréfi því, er út hafði verið gefið í Súsan, um að eyða þeim; skyldi hann sýna Ester það og segja henni frá og bjóða henni að ganga fyrir konung og biðja hann miskunnar og leita vægðar hjá honum þjóð sinni til handa.
[9] Og Hatak kom og flutti Ester orð Mordekai.
[10] En Ester sagði við Hatak og bauð honum að flytja Mordekai það:
[11] Öllum þjónum konungs og fólkinu í skattlöndum konungs er kunnugt, að um hvern þann mann eða konu, sem gengur fyrir konung inn í hinn innri forgarð og er eigi kallaður, gilda ein lög, að hann skal af lífi taka, nema konungur rétti út í móti honum gullsprotann sem merki þess, að hann megi lífi halda. En eg hefi eigi verið kölluð inn fyrir konung nú í þrjátíu daga.
[12] Og Mordekai voru flutt orð Esterar.
[13] Þá lét Mordekai skila aftur til Esterar: Ekki skalt þú ímynda þér, að þú ein af öllum Júðum komist undan, af því að þú ert í höll konungs.
[14] Því þótt svo færi, að þú þegðir nú, þá mun Júðum samt koma frelsun og hjálp úr einhverjum öðrum stað; en þú og ættfólk þitt munuð farast. Hver veit nema þú sért til ríkis komin einmitt vegna þessara tíma!
[15] Þá lét Ester skila aftur til Mordekai:
[16] Far þú og kalla saman alla Júða, sem nú eru í Súsan, og fastið mín vegna, etið hvorki né drekkið í þrjá daga, hvorki nótt né dag; eg og þjónustumeyjar mínar munum og fasta á sama hátt. Síðan mun eg ganga inn fyrir konung, þótt það sé í móti

4, 7: kap. 3, 9.

lögunum; og ef eg þá á að farast, þá ferst eg. 17 Gekk Mordekai þá
burt og fór með öllu svo sem Ester hafði boðið honum.

Ester gengur fyrir konung og býður honum til veizlu.

5 En á þriðja degi skrýddist Ester konunglegum skrúða og gekk
inn í hinn innri forgarð konungshallarinnar, gegnt konungshöllinni,
en konungur sat í konungshásæti sínu í konungshöllinni gegnt dyrum
hallarinnar. 2 En er konungur leit Ester drotningu standa í forgarð-
inum, fann hún náð í augum hans, og konungur rétti út í móti Ester
gullsprotann, er hann hafði í hendi sér. Þá gekk Ester nær og snart
oddinn á sprotanum. 3 Og konungur sagði við hana: Hvað er þér á
höndum, Ester drotning, og hvers beiðist þú? Þótt það væri helm-
ingur ríkisins, þá skal þér það veita. 4 Þá mælti Ester: Ef konungin-
um þóknast svo, þá komi konungurinn, ásamt Haman, í dag til veizlu
þeirrar, er eg hefi búið honum. 5 Þá sagði konungur: Sækið Haman í
skyndi, svo að vér megum gjöra það, sem Ester hefir um beðið.
Þegar nú konungur, ásamt Haman, var kominn til veizlunnar, er
Ester hafði búið, 6 sagði konungur við Ester, þá er þau voru sezt að
víndrykkjunni: Hver er bæn þín? Hún skal veitast þér. Og hvers
beiðist þú? Þótt það væri helmingur ríkisins, þá skal það í té látið.
7 Þá svaraði Ester og sagði: Bæn mín og beiðni er þessi: 8 Hafi eg
fundið náð í augum konungsins og þóknist konunginum að veita mér
bæn mína og gjöra það, er eg beiðist, þá komi konungurinn og Haman
til veizlu þeirrar, er eg mun búa þeim; mun eg þá á morgun gjöra
það, sem konungurinn hefir óskað.

Haman hygst að láta hengja Mordekai.

9 Þann dag gekk Haman burt glaður og í góðu skapi. En er
Haman sá Mordekai í konungshliðinu og að hann hvorki stóð upp
fyrir honum né hrærði sig, þá fyltist Haman reiði gegn Mordekai.
10 Þó stilti Haman sig. En er hann kom heim til sín, sendi hann og
lét sækja vini sína og Seres konu sína. 11 Sagði Haman þeim frá
hinum miklu auðæfum sínum og fjölda sona sinna og frá öllum þeim
frama, sem konungur hafði veitt honum, og hversu konungur hefði
hafið hann til vegs framar öðrum höfðingjum sínum og þjónum. 12 Og
Haman mælti: Já, Ester drotning lét engan koma með konungi til
veizlu þeirrar, er hún gjörði, nema mig; hún hefir og boðið mér á
morgun með konunginum. 13 En alt þetta er mér ekki nóg, meðan eg
sé Mordekai Júða sitja í konungshliði. 14 Þá sagði Seres kona hans
við hann og allir vinir hans: Lát reisa fimtíu álna háan gálga og tal-
aðu á morgun um það við konung, að Mordekai verði festur á hann.
Far síðan glaður með konungi til veizlunnar. Þetta ráð líkaði Haman
vel og lét hann reisa gálgann.

Mordekai þiggur sæmd af konungi.

6 En þessa nótt gat konungur ekki sofið. Bauð hann þá að koma
með annála-bókina, og var hún lesin fyrir konungi. 2 Þá fanst þar
skrifað, hversu Mordekai hefði komið upp um þá Bigtana og Teres,
tvo geldinga konungs, af þeim er geymdu þröskuldarins, sem höfðu
leitast við að leggja hönd á Ahasverus konung. 3 Þá sagði konungur:
Hverja sæmd og upphefð hefir Mordekai hlotið fyrir þetta? Þá sögðu

---

5, 2: kap. 4, 11. **3:** Mark. 6, 22 n. **11:** kap. 9, 10; 3, 1. — **6, 2:** kap. 2, 21 n.

sveinar konungs, þeir er þjónuðu honum: Hann hefir ekkert hlotið fyrir.
4 Og konungur sagði: Hver er í forgarðinum? Í sama bili hafði Haman
komið inn í ytri forgarð konungshallarinnar, til þess að tala um það
við konung, að láta festa Mordekai á gálga þann, er hann hafði reist
handa honum. 5 Og sveinar konungs sögðu við hann: Sjá, Haman
stendur í forgarðinum. Konungur mælti: Látið hann koma inn. 6 En
er Haman var inn kominn, sagði konungur við hann: Hvað á að gjöra
við þann mann, er konungur vill heiður sýna? Þá hugsaði Haman
með sjálfum sér: Hverjum mun konungur vilja heiður sýna öðrum en
mér? 7 Og Haman sagði við konung: Ef konungur vill sýna einhver-
jum heiður, 8 þá skal sækja konunglegan skrúða, sem konungur hefir
klæðst, og hest, sem konungur hefir riðið og konungleg kóróna er sett
á höfuð hans, 9 og skrúðann og hestinn skal fá í hendur einum af
höfðingjum konungs, tignarmönnunum, og færa þann mann, sem kon-
ungur vill sýna heiður, í hann og láta hann ríða á hestinum um borgar-
torgið og hrópa fyrir honum: Þannig er gjört við þann mann, er kon-
ungur vill heiður sýna. 10 Þá sagði konungur við Haman: Sæk sem
skjótast skrúðann og hestinn, svo sem þú hefir sagt, og gjör þannig
við Mordekai Júða, sem situr hér í konungshliði; undanfell ekki neitt
af öllu því, er þú hefir sagt. 11 Þá sótti Haman skrúðann og hestinn,
færði Mordekai í og lét hann ríða um borgartorgið og hrópaði fyrir
honum: Þannig er gjört við þann mann, er konungurinn vill heiður sýna.
12 Síðan sneri Mordekai aftur í konungshliðið. En Haman skund-
aði heim til sín, hryggur og með huldu höfði. 13 Og Haman sagði
Seres konu sinni og öllum vinum sínum frá öllu því, er fyrir hann
hafði komið. Þá sögðu vitringar hans við hann og Seres kona hans:
Ef Mordekai, sem þú ert tekinn að falla fyrir, er af Júða ætt, þá
megnar þú ekkert á móti honum, heldur munt þú gjörsamlega falla
fyrir honum.

Haman hengdur. Mordekai kemst til upphefðar.

14 Meðan þeir voru enn við hann að tala, komu geldingar konungs
og fóru þeir í skyndi með Haman til veizlunnar, er Ester hafði búið.
7 Þá er þeir konungur og Haman voru komnir, til þess að drekka
hjá Ester drotningu, 2 þá sagði konungur við Ester einnig þennan
hinn annan dag, þá er þau voru sezt að víndrykkjunni: Hver er bón
þín, Ester drotning? Hún mun veitast þér. Og hvers beiðist þú? Þótt
það væri helmingur ríkisins, þá skal það í té látið. 3 Þá svaraði Ester
drotning og sagði: Hafi eg fundið náð í augum þínum, konungur, og
þóknist konunginum svo, þá sé mér gefið líf mitt vegna bænar minnar
og þjóð mín vegna beiðni minnar. 4 Því að vér erum seldir, eg og
þjóð mín, til eyðingar, deyðingar og tortímingar. Og ef vér hefðum
aðeins verið seldir að þrælum og ambáttum, þá mundi eg hafa þagað,
þótt mótstöðumaðurinn hefði eigi verið fær um að bæta konungi skað-
ann. 5 Þá mælti Ahasverus konungur og sagði við Ester drotningu:
Hver er sá og hvar er sá, er dirfðist að gjöra slíkt? 6 Ester mælti:
Mótstöðumaðurinn og óvinurinn er þessi vondi Haman! En Haman
varð hræddur við konung og drotningu. 7 Og konungur stóð upp frá
víndrykkjunni í reiði og gekk út í hallargarðinn, en Haman stóð eftir,
til þess að biðja Ester drotningu um líf sitt, því að hann sá sér ógæfu
búna af konungi. 8 En þegar konungur kom aftur utan úr hallargarð-
inum inn í veizlusalinn, þá hafði Haman látið fallast á hvílubekk þann,
sem Ester sat á. Þá sagði konungur: Mun hann einnig ætla að nauðga

4: kap. 5, 14. 14: kap. 5, 8. — 7, 2: kap. 5, 6.

drotningunni hjá mér hér í höllinni? Óðara en þessi orð voru komin
út af vörum konungs, huldu menn auglit Hamans. [9] Og Harbóna, einn
af geldingum þeim, er þjónuðu konungi, mælti: Sjá, gálginn, sem Haman
lét gjöra handa Mordekai, sem þó hafði talað það, er konungi varð til
heilla, stendur búinn í húsagarði Hamans, fimtíu álna hár. Þá mælti
konungur: Festið hann á hann! [10] Og þeir festu Haman á gálgann,
sem hann hafði reisa látið handa Mordekai. Þá rann konungi reiðin.
8 Þennan sama dag gaf Ahasverus konungur Ester drotningu hús
Hamans, fjandmanns Júða. En Mordekai gekk fyrir konung,
því að Ester hafði sagt honum, hvað hann væri sér. [2] Og konungur
dró innsiglishringinn af hendi sér, þann er hann hafði látið taka af
Haman, og fékk Mordekai hann. En Ester setti Mordekai yfir hús Hamans.

Júðum leyft að verja hendur sínar og hefna sín.

[3] Og Ester talaði enn við konung, féll honum til fóta og bað hann
grátandi að ónýta ilskuráð Hamans Agagíta, þau er hann hafði upp
hugsað gegn Júðum. [4] En konungur rétti gullsprotann út í móti
Ester. Þá stóð Ester upp og gekk fyrir konung [5] og mælti: Ef kon-
unginum þóknast svo og hafi eg fundið náð í augum hans og sé kon-
unginum það ekki ógeðfelt og ef hann hefir mætur á mér, þá sé nú
gefin út skrifleg skipun til þess að afturkalla bréfin, ráðagerð Hamans
Hamdatasonar Agagíta, þau er hann ritaði til þess að láta eyða Júð-
um í öllum skattlöndum konungs. [6] Því að hvernig mundi eg fá
afborið að horfa upp á ógæfu þá, er koma á yfir þjóð mína, og hvernig
mundi eg fá afborið að horfa upp á tortíming kynsmanna minna? [7] Þá
sagði Ahasverus konungur við Ester drotningu og Mordekai Júða:
Sjá, hús Hamans hefi eg gefið Ester og sjálfur hefir hann verið festur
á gálga, fyrir þá sök, að hann hafði lagt hendur á Júða. [8] En
skrifið þið nú um Júða það er ykkur líkar í nafni konungs og inn-
siglið það með innsiglishring konungs. Því að ekkert það bréf, sem
skrifað er í nafni konungs og innsiglað með innsiglishring konungs, verður
afturkallað. [9] Og skrifurum konungs var þá stefnt saman, hinn tutt-
ugasta og þriðja dag hins þriðja mánaðar — það er mánuðurinn síVan—;
og var þá skrifað með öllu svo sem Mordekai bauð, til Júða og til
jarlanna og til landstjóranna og til höfðingja skattlandanna frá Ind-
landi til Blálands, til skattlandanna hundrað tuttugu og sjö, í hvert
skattland með skrift þess lands og til hverrar þjóðar á hennar tungu,
og einnig til Júða með þeirra skrift og á þeirra tungu. [10] Og hann
skrifaði í nafni Ahasverusar konungs og innsiglaði með innsiglishring
konungs; og hann sendi bréf með ríðandi hraðboðum, sem riðu fyrir-
manna-gæðingum úr stóði konungs, [11] þar sem konungur leyfði Júð-
um í öllum borgum að safnast saman og verja líf sitt, og að eyða,
deyða og tortíma öllum liðsafla þeirrar þjóðar og lands, er sýndi þeim
fjandskap, jafnvel börnum og konum, og ræna fjármunum þeirra, [12] á
einum degi í öllum skattlöndum Ahasverusar konungs, hinn þrettánda
dag hins tólfta mánaðar — það er mánuðurinn adar. [13] Eftirrit af bréf-
inu skyldi gefið út sem lög í hverju skattlandi, til þess að gjöra þetta
kunnugt öllum þjóðunum og til þess að Júðar skyldu vera við-
búnir þennan dag að hefna sín á óvinum sínum. [14] Hraðboðarnir, sem
riðu fyrirmanna-gæðingunum, fóru af stað með skyndingu og flýti, að
boði konungs, þegar er lagaboðið var gefið út í borginni Súsan.
[15] En Mordekai gekk út frá konungi í konunglegum skrúða, purp-

---

9: kap. 2, 22; 5, 14. — **8, 2:** kap. 3, 10. **4:** kap. 5, 2. **5:** kap. 3, 12 n. **8:** Dan. 6, 9. 13. 16. **9:** kap. 3, 12. **13:** kap. 3, 14 n.

urabláum og hvítum, með stóra gullkórónu og í mötli úr býssus og
rauðum purpura, og í borginni Súsan varð gleði mikil og fögnuður.
[16] Og hjá Júðum var ljós og gleði, fögnuður og dýrð. [17] Og í öllum
skattlöndum og öllum borgum, þar sem skipun konungs og lagaboð hans
kom, var gleði og fögnuður meðal Júða, veizluhöld ok hátíðisdagur; og
margir hinna heiðnu landsbúa gjörðust Júðar, því að ótti við Júða var
yfir þá kominn.

Júðar hefna sín á óvinum sínum og halda hátíð.

9 Og þrettánda dag hins tólfta mánaðar — það er mánuðurinn
adar —, þá er skipun konungs og lagaboði hans skyldi fullnægt, þann
dag er óvinir Júða höfðu vonað að fá yfirbugað þá, en nú þvert á móti
Júðar sjálfir skyldu yfirbuga fjendur sína: [2] þá söfnuðust Júðar saman
í borgum sínum um öll skattlönd Ahasverusar konungs, til þess að
leggja hendur á þá, er þeim leituðu tjóns. Og enginn fékk staðist fyrir
þeim, því að ótti við þá var kominn yfir allar þjóðir. [3] Og allir höfð-
ingjar skattlandanna og jarlarnir og landstjórarnir og embættismenn
konungs veittu Júðum lið, því að ótti við Mordekai var yfir þá kom-
inn. [4] Því að Mordekai var mikill orðinn við hirð konungs, og orðstír
hans fór um öll skattlöndin, því að maðurinn Mordekai varð æ vold-
ugri og voldugri. [5] Og Júðar drápu óvini sína hrönnum: vógu þá með
sverði, myrtu þá og tortímdu þeim, og fóru þeir með hatursmenn sína
eftir geðþekni sinni. [6] Og í borginni Súsan drápu Júðar og tortímdu
fimm hundruðum manns. [7] Og þeir drápu Parsandata, Dalfón, Aspata,
[8] Pórata, Adalja, Arídata, [9] Parmasta, Arísaí, Arídaí og Vajesata, [10] tíu
sonu Hamans Hamdatasonar, fjandmanns Júða; en eigi lögðu þeir hendur
á fjármuni manna.

[11] Þennan sama dag kom tala hinna myrtu í borginni Súsan fyrir
konung. [12] Og konungur sagði við Ester drotningu: Í borginni Súsan
hafa Júðar myrt og drepið fimm hundruð manns og tíu sonu Hamans;
hvað munu þeir hafa gjört í öðrum skattlöndum konungs? Og hver
er bæn þín? Hún skal veitast þér. Og hvers beiðist þú frekar? Það
skal í té látið. [13] Þá mælti Ester: Ef konunginum þóknast svo, þá
sé Júðum, þeim sem eru í borginni Súsan, leyft að fara hinu sama
fram á morgun sem í dag; og þá tíu sonu Hamans festi menn á gálga.
[14] Og konungur bauð að svo skyldi gjöra; og fyrirskipun var útgefin í
Súsan, og synir Hamans tíu voru festir á gálga. [15] Og Júðar í Súsan söfn-
uðust og saman hinn fjórtánda dag adar-mánaðar og myrtu þrjú hundruð
manns í Súsan; en eigi lögðu þeir hendur á fjármuni þeirra.

[16] En aðrir Júðar, þeir er bjuggu í skattlöndum konungs, söfnuð-
ust og saman og vörðu líf sitt, með því að hefna sín á óvinum sínum
og myrða sjötíu og fimm þúsundir meðal fjandmanna sinna, — en eigi
lögðu þeir hendur á fjármuni þeirra — [17] hinn þrettánda dag adar-
mánaðar, og þeir tóku sér hvíld hinn fjórtánda og gjörðu hann að
veizlu- og gleðidegi. [18] En Júðar þeir, sem bjuggu í Súsan, höfðu safn-
ast saman bæði hinn þrettánda og hinn fjórtánda mánaðarins, og tóku
þeir sér hvíld hinn fimtánda og gjörðu hann að veizlu- og gleðidegi.
[19] Fyrir því halda Júðar í sveitunum, þeir er búa í sveita-þorpunum,
hinn fjórtánda dag adar-mánaðar sem gleði-, veizlu- og hátíðisdag, og
senda þá hver öðrum matgjafir.

9, 1: kap. 3, 13. **2:** kap. 8, 17. **12:** kap. 5, 6; 7, 2. **19:** Nehem. 8, 10. 12.

Júðum gjört að skyldu að halda púrím-hátíð.

[20] Og Mordekai skrásetti þessa viðburði og sendi bréf til allra
Júða í öllum skattlöndum Ahasverusar konungs, bæði nær og fjær,
[21] til þess að gjöra þeim að skyldu að halda árlega helgan fjórtánda
og fimtánda dag adar-mánaðar — [22] eins og dagana, sem Júðar
fengu hvíld frá óvinum sínum, og mánuðinn, er hörmung þeirra snerist
í fögnuð og hrygð þeirra í hátíðisdag — með því að gjöra þá að veizu-
dögum og fagnaðar, og senda þá hver öðrum matgjafir og fátækum
ölmusu. [23] Og Júðar lögleiddu að gjöra það, er þeir höfðu upp byrjað
og Mordekai hafði skrifað þeim. [24] Með því að Haman Hamdatason
Agagíti, fjandmaður allra Júða, hafði hugsað það ráð upp gegn Júð-
um, að eyða þeim, og varpað púr, það er hlutkesti, til að afmá þá og
eyða þeim, [25] en konungur hafði fyrirskipað með bréfi, þá er Ester
gekk fyrir hann, að hið vonda ráð, er hann hafði upphugsað gegn
Júðum, skyldi honum sjálfum í koll koma og hann og synir hans
skyldu festir á gálga, [26] fyrir því voru þessir dagar kallaðir púrím, eftir
orðinu púr. Þess vegna — vegna allra orða þessa bréfs, bæði vegna
þess, er þeir sjálfir höfðu séð, og hins, er þeir höfðu orðið fyrir, —
[27] gjörðu Júðar það að skyldu og lögleiddu það sem venju, er eigi
mætti út af bregða, bæði fyrir sig og niðja sína og alla þá, er sam-
einuðust þeim, að halda þessa tvo daga helga árlega, samkvæmt fyrir-
skipuninni um þá og á hinum ákveðna tíma, [28] og að þessara daga skyldi
verða minst og þeir helgir haldnir af hverri kynslóð og hverri ætt, í
hverju skattlandi og í hverri borg, svo að þessir púrímdagar skyldu
eigi líða undir lok meðal Júða og minning þeirra aldrei í gleymsku
falla hjá niðjum þeirra.

[29] Og Ester drotning, dóttir Abíhails, og Mordekai Júði rituðu bréf
og beittu þar öllu valdi sínu, til þess að gjöra að lögum þetta annað
bréf um púrím. [30] Og hann sendi bréf til allra Júða í skattlöndin
hundrað tuttugu og sjö, um alt ríki Ahasverusar, friðar- og sann-
leiksorð, [31] til þess að lögleiða þessa púrímdaga á hinum ákveðna tíma,
eins og Mordekai Júði og Ester drotning höfðu lögleitt þá fyrir þá,
eins og þeir höfðu lögleitt ákvæðin um föstur og harmakvein, er þeim
skyldi fylgja, fyrir sig og niðja sína. [32] Og skipun Esterar gjörði púrím-
ákvæði þessi að lögum, og var hún rituð í bók.

Vegur Mordekai.

10 Og Ahasverus konungur lagði skatt á landið og eyjar hafsins.
[2] En öll verk máttar hans og hreysti og lýsing á vegsemd Morde-
kai, þeirri er konungur hóf hann til, það er ritað í árbókum Medíu-
og Persíu-konunga. [3] Því að Mordekai Júði gekk Ahasverusi konungi
næstur að völdum og var mikils virtur meðal Júða og vinsæll hjá hin-
um mörgu ættbræðrum sínum, með því að hann leitaði heillar þjóðar
sinnar og lagði liðsyrði öllu kyni sínu.

24: kap. 3, 7. — **10, 2:** kap. 8, 15; 9, 4. **3:** 1 Mós. 41, 40.

Jobsbók.

1 Einu sinni var maður í Úz-landi; hann hét Job; hann var maður
ráðvandur og réttlátur, guðhræddur og grandvar. 2 Hann átti sjö
sonu og þrjár dætur, 3 og aflafé hans var sjö þúsund sauða, þrjú þús-
und úlfalda, fimm hundruð sameyki nauta, fimm hundruð ösnur og
mjög margt hjóna, og var maður sá meiri öllum austurbyggjum.
4 Og synir hans voru vanir að fara og búa veizlu heima hjá sér,
hver sinn dag; og þeir sendu og buðu þeim systrum sínum þremur að
eta og drekka með sér. 5 En er veizludaga leið, sendi Job og helgaði
þau; reis því næst árla morguns og fórnaði brennifórn fyrir hvert þeirra
eftir tölu. Því að Job hugsaði: Vera má að börn mín hafi syndgað og
formælt Guði í hjarta sínu. Svo gjörði Job alla daga.
6 Nú bar svo til einn dag, að synir Guðs komu til þess að ganga
fyrir Jahve, og kom Satan og meðal þeirra. 7 Mælti þá Jahve til Satans:
Hvaðan kemur þú? Satan svaraði Jahve og sagði: Eg hefi verið að
reika um jörðina og arka fram og aftur um hana. 8 Og Jahve mælti
til Satans: Veittir þú athygli þjóni mínum Job? því að enginn er hans
líki á jörðu, maður ráðvandur og réttlátur, guðhræddur og grandvar.
9 Og Satan svaraði Jahve og sagði: Ætli Job óttist Guð fyrir ekki neitt?
Hefir þú ekki lagt skjólgarð um hann og hús hans og alt, sem hann á,
hringinn í kring? 10 Handaverk hans hefir þú blessað, og fénaður hans
breiðir sig um landið. 11 En rétt þú út hönd þína og snert þú alt,
sem hann á, og mun hann formæla þér upp í opið geðið. 12 Þá mælti
Jahve til Satans: Sjá, veri alt, sem hann á, á þínu valdi; en á sjálfan
hann mátt þú ekki leggja hönd þína. Gekk Satan þá burt frá augliti
Jahve.
13 Nú bar svo til einn dag, er synir hans og dætur átu og drukku
vín í húsi elzta bróður síns, 14 að sendimaður kom til Jobs og sagði:
Nautin voru að plægja og ösnurnar voru á beit rétt hjá þeim; 15 gjörðu
þá Sabear athlaup og tóku þau, en sveinana feldu þeir með sverðs-
eggjum; eg einn komst undan til að flytja þér tíðindin. 16 En áður en
hann hafði lokið máli sínu, kom annar og sagði: Eldur Guðs féll af
himni og kveikti í hjörðinni og sveinunum og eyddi þeim; eg einn
komst undan til að flytja þér tíðindin. 17 En áður en sá hafði lokið
máli sínu, kom annar og sagði: Kaldear fylktu þremur flokkum, gjörðu
áhlaup á úlfaldana og tóku þá; en sveinana feldu þeir með sverðsegg-
jum; eg einn komst undan til að flytja þér tíðindin. 18 Áður en sá hafði
lokið máli sínu, kom annar og sagði: Synir þínir og dætur átu og drukku
vín í húsi elzta bróður síns; 19 kom þá skyndilega fellibylur austan yfir
eyðimörkina og lenti á fjórum hornum hússins, svo að það féll ofan
yfir sveinana og þeir dóu; eg einn komst undan til að flytja þér tíðindin.
20 Þá stóð Job upp og reif skikkju sína og skar af sér hárið; og
hann féll til jarðar, tilbað 21 og sagði:

Nakinn kom eg af móðurskauti
  og nakinn mun eg aftur þangað* fara;
Jahve gaf og Jahve tók,
  lofað veri nafn Jahve.

22 Í öllu þessu syndgaði Job ekki og ekki átaldi hann Guð
heimskulega.

1, 1: kap. 2, 3. Esek. 14, 14 n. 1 Mós. 6, 9. **6:** kap. 2, 1 n. **7:** 1 Pét. 5, 8. **20:** 1 Mós. 37, 29. Esr. 9, 3. **21:** Préd. 5, 14. 1 Tím. 6, 7. * Þ. e. í gröfina, til Heljar.

2 Nú bar svo til einn dag, að synir Guðs komu til þess að ganga
fyrir Jahve, og kom Satan og meðal þeirra, til þess að ganga fyrir
Jahve. 2 Mælti þá Jahve til Satans: Hvaðan kemur þú? Og Satan
svaraði Jahve og sagði: Eg hefi verið að reika um jörðina og arka fram
og aftur um hana. 3 Og Jahve mælti til Satans: Veittir þú athygli þjóni
mínum Job? því að enginn er hans líki á jörðu, maður ráðvandur og
réttlátur, guðhræddur og grandvar. Og enn þá er hann staðfastur í
ráðvendni sinni, og þó hefir þú egnt mig gegn honum, til að vinna
honum tjón án saka. 4 Og Satan svaraði Jahve og sagði: Húð er yfir
húð, og alt, sem maðurinn á, gefur hann fyrir líf sitt. 5 En rétt þú út
hönd þína og snert þú bein hans og hold, og mun hann formæla þér
upp í opið geðið. 6 Þá mælti Jahve til Satans: Sjá, veri hann á þínu
valdi; en þyrma skalt þú lífi hans.
7 Þá gekk Satan burt frá augliti Jahve og sló Job illkynjuðum
kaunum frá hvirfli til ilja. 8 Og hann tók sér leirbrot, til að skafa sig
með, þar sem hann sat í öskunni. 9 Þá sagði kona hans við hann:
Heldur þú enn fast við ráðvendni þína? Formæltu Guði og farðu að
deyja! 10 En hann sagði við hana: Þú talar svo sem heimskar konur
tala. Fyrst vér höfum þegið hið góða af Guði, ættum vér þá ekki
einnig að taka hinu vonda? Í öllu þessu syndgaði Job ekki með vör-
um sínum.
11 Og er vinir Jobs þrír fréttu, að öll þessi ógæfa væri yfir hann
komin, þá komu þeir hver frá sínum stað, þeir Elífas Temaníti, Bildad
Súíti og Zófar Naamíti, og töluðu sig saman um að fara og votta
honum samhrygð sína og hugga hann. 12 En er þeir hófu upp augu
sín álengdar, þektu þeir hann ekki. Tóku þeir þá að gráta hástöfum,
rifu skikkjur sínar og jusu mold yfir höfuð sér hátt í loft upp. 13 Og
þannig sátu þeir hjá honum á jörðu sjö daga og sjö nætur, og enginn
þeirra yrti á hann, því að þeir sáu að kvöl hans var afarmikil.

3 Loks lauk Job upp munni sínum og bölvaði fæðingardegi sínum.
2 Og Job tók til máls og sagði:

3 Farist sá dagur, sem eg fæddist á,
og nóttin, sem sagði: sveinbarn er getið!
4 Sá dagur verði að myrkri,
Guð á hæðum spyrji ekki eftir honum,
engin dagsbirta ljómi yfir honum.
5 Myrkur og niðdimma heimti hann heim aftur,
skýflókar leggist um hann,
dagmyrkvar skelfi hann.
6 Sú nótt — myrkrið hremmi hana,
hún gleðji sig eigi meðal ársins daga,
hún komi eigi í tölu mánaðanna.
7 Sjá, sú nótt verði ófrjó,
ekkert fagnaðaróp heyrist á henni.
8 Þeir, sem bölva deginum, formæli henni,
þeir sem leiknir eru í að egna Levíatan.
9 Myrkvist stjörnur afturreldingar hennar,
vænti hún ljóss, en það komi ekki,
og brágeisla morgunroðans fái hún aldrei litið,
10 af því að hún lokaði eigi fyrir mér dyrum móðurlífsins
og byrgði ei ógæfuna fyrir augum mínum.

2, 1: kap. 1, 6 n. **5:** kap. 1, 11. **8:** Esek. 27, 30. Jón. 3, 6. **10:** kap. 1, 22. **11:** 1 Mós. 25, 2. **12:** Harm. 2, 10. — **3, 3:** Jer. 20, 14 n.

11 Hví dó eg ekki í móðurkviði,
— andaðist jafnskjótt og eg var kominn af móðurlífi?
12 Hvers vegna tóku kné á móti mér
og hví voru brjóst til handa mér að sjúga?
13 Því þá lægi eg nú og hvíldist,
væri sofnaður og hefði frið,
14 hjá konungum og ráðherrum jarðarinnar,
þeim er reistu sér leghallir,
15 eða hjá höfðingjum, sem áttu gull,
þeim er fyltu hús sín silfri.
16 Eða eg væri ekki til, eins og falinn ótímaburður,
eins og börn, sem aldrei hafa séð ljósið.
17 Þar hætta hinir óguðlegu hávaðanum
og þar hvílast hinir örmagna.
18 Bandingjarnir hafa þar allir ró,
heyra þar eigi köll verkstjórans.
19 Smár og stór eru þar jafnir
og þrællinn er þar laus við húsbónda sinn.

20 Hví gefur hann ljós hinum þjáða
og líf hinum sorgbitnu?
21 þeim sem þrá dauðann, en hann kemur ekki,
sem grafa eftir honum ákafara en eftir fólgnum fjársjóðum,
22 þeim sem mundu gleðjast svo, að þeir réðu sér ekki fyrir kæti,
fagna, ef þeir fyndu gröfina;
23 — þeim manni, sem enga götu sér
og Guð hefir girt inni?
24 Því að andvörp eru orðin mitt daglegt brauð
og kvein mitt úthellist sem vatn.
25 Því að óttaðist eg eitthvað, þá hitti það mig,
og það, sem eg hræddist, kom yfir mig.
26 Eg mátti eigi næðis njóta, eigi friðar, eigi hvíldar, þá kom ný mæða.

---

4 Þá svaraði Elífas frá Teman og mælti:
2 Munt þú taka því illa, þótt maður dirfist að yrða á þig?
Og þó, hver fær orða bundist?
3 Sjá, þú hefir áminnt marga,
og magnþrota hendur hefir þú styrkt;
4 þann, sem hrasaði, reistu orð þín á fætur,
og hnígandi hnén gjörðir þú stöðug.
5 En nú, þegar það kemur yfir þig, gefst þú upp,
þegar það nær þér sjálfum, missir þú móðinn.
6 Er ekki guðhræðsla þín athvarf þitt,
og þitt grandvara líferni von þín?
7 Hugsaðu þig um: hver er sá, er farist hafi saklaus,
og hvar hefir hinum réttvísu verið tortímt?
8 Að því, er eg hefi séð: þeir sem plægðu rangindi
og sáðu óhamingju, — þeir einir hafa uppskorið það.
9 Fyrir andgusti Guðs fórust þeir,
fyrir reiðiblæstri hans urðu þeir að engu.
10 Öskur ljónsins og rödd óarga dýrsins,
— tennur ljónshvolpanna eru brotnar sundur.

11: kap. 10, 18. **21:** Opinb. 9, 6. **23:** kap. 19, 8. **24:** Sálm. 42, 4; 102, 10. — **4, 3:** Jes. 35, 3. Hebr. 12, 12. **8:** Orðskv. 22, 8. Hós. 10, 13. Gal. 6, 7. 8. **10:** Sálm. 3, 8; 58, 7.

11 Ljónið ferst, af því að það vantar bráð,
og hvolpar ljónynjunnar tvístrast.

12 En til mín laumaðist orð
og eyra mitt nam óminn af því —
13 í heilabrotunum, sem nætursýnirnar valda,
þá er þungur svefnhöfgi er fallinn yfir mennina.
14 Ótti kom yfir mig og hræðsla,
svo að öll bein mín nötruðu.
15 Og vindgustur straukst fram hjá andliti mínu,
hárin risu á líkama mínum.
16 Þarna stóð það — útlitið þekti eg ekki —,
einhver mynd fyrir augum mínum;
eg heyrði ymjandi rödd:
17 »Er maðurinn réttlátur fyrir Guði,
nokkur mannkind hrein fyrir skapara sínum?
18 Sjá, þjónum sínum treystir hann ekki,
og hjá englum sínum finnur hann galla,
19 hvað þá hjá þeim, sem búa í leirhúsum,
þeim sem eiga rót sína að rekja til moldarinnar,
sem marðir eru sundur sem mölur væri.
20 Milli morguns og kvelds eru þeir molaðir sundur;
án þess að menn gefi því gaum, tortímast þeir gjörsamlega.
21 Sé tjaldstaginu í þeim kipt upp,
þá deyja þeir, og það í vanhyggju sinni«.

5 Kalla þú bara! Ætli nokkur svari þér?
og til hvers af hinum heilögu viltu snúa þér?
2 Því að gremjan drepur heimskingjann
og öfundin deyðir einfeldninginn.
3 Eg hefi að vísu séð heimskingjann festa djúpar rætur,
en varð þó skyndilega að formæla bústað hans.
4 Börn hans eru fjarlæg hjálpinni,
þau eru troðin niður í hliðinu og enginn bjargar.
5 Uppskeru hans etur hinn hungraði,
já, jafnvel inn í þyrna sækir hann hana,
og hinir þyrstu þrá eigur hans.
6 Því að óhamingjan vex ekki upp úr moldinni
og mæðan sprettur ekki upp úr jarðveginum.
7 Nei, maðurinn fæðist til mæðu.
eins og neistarnir fljúga upp í loftið.

8 En eg mundi snúa mér til hins Almátka
og bera málefni mitt upp fyrir Guði,
9 honum, sem gjörir mikla hluti og órannsakanlega,
dásemdarverk, sem eigi verða talin,
10 sem gefur regn á jörðina
og sendir vatn yfir vellina,
11 til þess að hefja hina lítilmótlegu hátt upp
og til þess að hinir sorgbitnu öðlist mikla sælu;
12 honum, sem gjörir að engu áform hinna lævísu,
svo að hendur þeirra koma engu varanlegu til leiðar,
13 sem veiðir vitringana í slægð þeirra,
svo að ráð hinna slungnu kollsteypast;

17: kap. 15, 14 n. 25, 4 n. **19:** 1 Mós. 2, 7; 3, 19. **20:** Jes. 38, 12. — **5, 8:** Sálm. 37, 35 n. **7:** 1 Mós. 3, 19. **9:** kap. 9, 10. **10:** Sálm. 65, 10 n. **11:** Sálm. 113, 7. 8. **12:** Jes. 8, 10. Nehem. 4, 15. **13:** 1 Kor. 3, 19.

14 á daginn reka þeir sig á myrkur
og sem um nótt þreifa þeir fyrir sér um hádegið.
15 Þannig frelsar hann munaðarleysingjann úr gini þeirra
og fátæklinginn undan valdi hins sterka.
16 Þannig er von fyrir hinn vesala,
og ilskan lokar munni sínum.

17 Sjá, sæll er sá maður, er Guð hirtir,
lítilsvirð því eigi ögun hins Almátka.
18 Því að hann særir, en bindur og um,
hann slær, og hendur hans græða.
19 Úr sex nauðum frelsar hann þig
og í hinni sjöundu snertir þig ekkert ilt.
20 Í hallærinu frelsar hann þig frá dauða
og í orustunni undan valdi sverðsins.
21 Fyrir svipu tungunnar ert þú falinn
og þarft ekkert að óttast, er eyðingin kemur.
22 Að eyðing og hungri getur þú hlegið,
og villidýrin þarft þú ekki að óttast.
23 Því að þú ert í bandalagi við steina akurlendisins,
og dýr merkurinnar eru í sátt við þig.
24 Og þú munt komast að raun um, að tjald þitt er heilt:
þú kannar bústað þinn og saknar einskis.
25 Og þú munt komast að raun um, að niðjar þínir eru margir
og afsprengi þitt sem gras á jörðu.
26 Í hárri elli munt þú ganga inn í gröfina,
eins og kornbundinið er flutt upp* á sínum tíma.
27 Sjá, þetta höfum vér útgrundað; þannig er það.
Heyr þú það og set það vel á þig!

6 Þá svaraði Job og sagði:
2 Ó að gremja mín væri vegin
og böl mitt lagt í hina skálina.
3 Því að nú er það þyngra en sandur hafsins,
fyrir því voru orð mín gálausleg.
4 Því að örvar hins Almátka sitja fastar í mér,
og andi minn drekkur í sig eitur þeirra;
ógnir Guðs steðja að mér.
5 Rymur skógarasninn yfir grængresinu,
eða öskrar nautið yfir fóðurblending sínum?
6 Verður hið bragðlausa etið saltlaust,
eða er gott bragð að hvítunni í egginu?
7 Mér býður við að snerta það,
mig velgir við hinum óhreina mat mínum.
8 Ó að ósk mín uppfyltist
og Guð léti von mína rætast!
9 Eg vildi að Guði þóknaðist að merja mig sundur,
rétta út höndina og skera lífsþráð minn sundur!
10 Þá væri það þó enn huggun mín
— og eg skyldi hoppa af gleði í vægðarlausri kvölinni —
að eg hefi aldrei afneitað orðum hins Heilaga.

16: Sálm. 107, 42. **17:** Orðskv. 3, 11 n. Hebr. 12, 5 n. Opinb. 3, 19. **18:** 5 Mós. 32, 39. Hós. 6, 1. **19:** Orðskv. 24, 16. Sálm. 91, 10. **20:** Sálm. 33, 19; 37, 19. **23:** Esek. 34, 25. Hós. 2, 18. **26:** * Þ. e. upp á þreskivöllinn. — **6, 4:** kap. 34, 6. Sálm. 38, 3.

11 Hver er kraftur minn, að eg skyldi þreyja,
og hver verða endalok mín, að eg skyldi vera þolinmóður?
12 Er þá kraftur minn kletta-kraftur,
eða er líkami minn af eiri?
13 Er eg ekki með öllu hjálparvana
og öll frelsun frá mér hrakin?
14 Hreldur maður á heimting á meðaumkun hjá vini sínum,
enda þótt hann hætti að óttast hinn Almátka.
15 Bræður mínir brugðust eins og lækur,
eins og farvegur lækja, sem flóa yfir,
16 sem gruggugir eru af ís
og snjórinn hverfur ofan í.
17 Jafnskjótt og þeir bakast af sólunni, þorna þeir upp,
þegar hitnar, hverfa þeir burt af stað sínum.
18 Kaupmannalestirnar beygja af leið sinni,
halda upp í eyðimörkina og farast.
19 Kaupmannalestir frá Tema skygndust eftir þeim,
ferðamannahópar frá Saba reiddu sig á þá:
20 þeir urðu sér til skammar fyrir vonina,
þeir komu þangað og urðu sneyptir.
21 Þannig eruð þér nú orðnir fyrir mér:
þér sáuð skelfing og skelfdust.
22 Hefi eg sagt: »Færið mér eitthvað
og borgið af eigum yðar fyrir mig;
23 frelsið mig úr höndum óvinarins
og leysið mig undan valdi kúgarans«?

24 Fræðið mig, og eg skal þegja,
og sýnið mér, í hverju mér hefir á orðið.
25 Hversu áhrifamikil eru einlægninnar orð,
en hvað sanna átölur yðar?
26 Hafið þér í hyggju að ásaka orð?
Ummæli örvilnaðs manns hverfa út í vindinn.
27 Þér munduð jafnvel hluta um föðurleysingjann
og selja vin yðar.
28 Og nú — ó að yður mætti þóknast að líta á mig,
eg mun vissulega ekki ljúga upp í opið geðið á yður.
29 Snúið við, fremjið eigi ranglæti,
já, snúið við, enn þá hefi eg rétt fyrir mér.
30 Er ranglæti á minni tungu,
eða ætli gómur minn greini ekki hvað ilt er?

7 Er ekki líf mannsins á jörðunni herþjónusta
og dagar hans sem dagar daglaunamanns?
2 Eins og þræll, sem þráir forsælu,
og eins og daglaunamaður, sem bíður eftir kaupi sínu,
3 svo hafa mér hlotnast mæðumánuðir
og kvalanætur orðið hlutskifti mitt.
4 Þegar eg legst til hvíldar, hugsa eg: Nær mun eg rísa á fætur?
og kveldið er langt, og eg fæ mig fullsaddan á að bylta mér
unz aftur eldir.
5 Líkami minn er þakinn ormum og moldarskánum,
húð mín skorpnar og rifnar upp aftur.
6 Dagar mínir eru hraðfleygari en vefjarskyttan
og þeir hverfa án vonar.

15: Sálm. 38, 12. — 7, 5: kap. 2, 7. 6: Jes. 38, 12.

7 Minstu þess, að líf mitt er andgustur!
Aldrei framar mun auga mitt gæfu líta.
8 Það auga, sem nú sér mig, mun eigi líta mig framar;
augu þín leita mín, en eg er horfinn.
9 Eins og skýið eyðist og hverfur,
svo kemur og sá eigi aftur, er niður stígur til Heljar.
10 Hann hverfur aldrei aftur til húss síns,
og heimili hans þekkir hann eigi framar.

11 Eg ætla þá ekki heldur að hafa taum á tungu minni,
eg ætla að tala í hugarangist minni,
eg ætla að kveina í sálarkvöl minni.
12 Er eg haf eða sjóskrimsl,
svo að þú þurfir að setja vörð yfir mig?
13 Þegar eg hugsa með sjálfum mér: rúmið mitt skal hugga mig,
hvílan mín létta mér hörmung mína,
14 þá hræðir þú mig með draumum
og skelfir mig með sýnum,
15 svo að eg kýs heldur að kafna,
heldur að deyja en að vera slík beinagrind.
16 Eg er leiður á þessu — ekki lifi eg eilíflega —,
sleptu mér, því að dagar mínir eru andartak.

17 Hvað er maðurinn, að þú metir hann svo mikils
og að þú snúir huga þínum til hans?
18 að þú heimsækir hann á hverjum morgni
og reynir hann á hverri stundu?
19 Hve nær ætlar þú loks að líta af mér,
loks að sleppa mér, meðan eg renni niður munnvatninu?
20 Hafi eg syndgað — hvað get eg gert þér, þú vörður manna?
Hvers vegna hefir þú mig þér að skotspæni,
svo að eg er sjálfum mér byrði?
21 Og hví fyrirgefur þú mér eigi synd mína
og nemur burt sekt mína?
Því að nú legst eg til hvíldar í moldu,
og leitir þú mín, þá er eg eigi framar til.

8 Þá svaraði Bildad frá Súa og sagði:
2 Hversu lengi ætlar þú slíkt að mæla,
og orðin í munni þínum að vera hvass vindur?
3 Hallar þá Guð réttinum,
eða hallar hinn Almátki réttlætinu?
4 Hafi börn þín syndgað móti honum,
þá hefir hann selt þau misgjörð þeirra á vald.
5 En ef þú leitar Guðs
og biður hinn Almátka miskunnar —
6 ef þú ert hreinn og einlægur,
já, þá mun hann þegar vakna til að sinna þér
og endurreisa bústað þíns réttlætis.
7 Þá mun þinn fyrri hagur virðast lítilfjörlegur,
en framtíðarhagur þinn vaxa stórum.
8 Því að — spyr þú hina fyrri kynslóð
og gef þú gaum að því, er feður þeirra hafa útgrundað.

7: kap. 9, 25. Sálm. 78, 39. **10:** kap. 8, 18. Sálm. 103, 16. **11:** kap. 10, 1. **16:** kap. 10, 1. — **8, 1:** kap. 2, 11. **3:** kap. 34, 12. Róm. 3, 5. **4:** kap. 1, 18. 19. **7:** kap. 42, 12.

9 Því að vér erum síðan í gær og vitum ekkert,
því að skuggi eru dagar vorir á jörðunni.
10 En þeir munu fræða þig, segja þér það
og bera fram orð úr sjóði hjarta síns.
11 »Sprettur pappírssefið þar sem engin mýri er?
vex störin nema í vatni?
12 Enn stendur hún í blóma og verður eigi slegin,
en hún skrælnar fyr en nokkurt annað gras.
13 Svo fer fyrir öllum þeim, sem gleyma Guði,
og von hins guðlausa verður að engu;
14 athvarf hans brestur sundur
og köngullóarvefur er það, sem hann treystir.
15 Hann styðst við hús sitt, en það stendur ekki;
hann heldur sér fast í það, en það stenzt ekki.
16 Grænn stendur hann í sólskininu
og frjókvistir hans breiða sig út yfir garð hans.
17 Rætur hans vefjast utan um grjóthrúgu,
hann læsir sig milli steinanna.
18 En ef Hann upprætir hann frá stað hans,
þá afneitar staðurinn honum og segir: »Eg hefi aldrei séð þig«!
19 Sjá, þetta er gleði vegar hans,
og aðrir spretta upp úr moldinni«.
20 Nei, Guð hafnar ekki hinum ráðvanda
og heldur ekki í hönd illgjörðamanna.
21 Enn mun hann fylla munn þinn hlátri
og varir þínar fagnaðarópi.
22 Þeir, sem hata þig, munu skömminni klæðast,
og tjald hinna óguðlegu mun horfið vera.

9 Þá svaraði Job og sagði:
2 Vissulega, eg veit að það er svo,
og hvernig ætti maðurinn að hafa rétt fyrir sér gagnvart Guði?
3 Þóknist honum að deila við hann,
getur hann ekki svarað einni spurning af þúsund.
4 Vitur í hjarta og mátkur að afli
— hver þrjózkaðist gegn honum og sakaði eigi?
5 Hann sem flytur fjöll, svo að þau vita ekki af,
hann sem kollvarpar þeim í reiði sinni;
6 hann sem hrærir jörðina úr stað,
svo að stoðir hennar leika á reiðiskjálfi;
7 hann sem býður sólinni, og hún rennur ekki upp,
og setur innsigli fyrir stjörnurnar;
8 hann sem þenur út himininn aleinn,
og gengur á háöldum sjávarins;
9 hann sem skóp Vagnstirnið og Óríon,
Sjöstjörnuna og forðabúr suðursins;
10 hann sem gjörir mikla hluti og órannsakanlega
og dásemdarverk, er eigi verða talin.
11 Sjá, hann gengur fram hjá mér, en eg sé hann ekki,
hann strýkst fram hjá, en eg verð hans ekki var.
12 Þegar hann þrífur til, hver vill þá aftra honum,
hver vill segja við hann: Hvað gjörir þú?

9: kap. 14, 2. Sálm. 102, 12; 144, 4. **13:** Orðskv. 10, 28, **18:** kap. 7, 10. **21:** Sálm. 126, 2. **22:** Sálm. 35, 26; 109, 29. — **9, 8:** Sálm. 104, 2. **9:** kap. 38, 31 n. Am. 5, 8. **10:** kap. 5, 9.

13 Guð heldur ekki aftur reiði sinni,
bandamenn hafdrekans beygðu sig undir hann.
14 Hversu miklu síður mundi eg þá geta svarað honum,
geta valið orð mín gagnvart honum,
15 eg, sem ekki mætti svara, þótt eg hefði rétt fyrir mér,
heldur verð að beiðast miskunnar af dómara mínum.
16 Þótt eg kallaði, og hann svaraði mér,
þá mundi eg ekki trúa, að hann hlustaði á mig.
17 Miklu fremur mundi hann hvæsa á mig í stormviðri
og margfalda sár mín án saka,
18 aldrei leyfa mér að draga andann,
heldur metta mig beiskri kvöl.
19 Sé um kraft hins sterka að ræða: »Eg er til!«
eða sé um rétt að ræða: »Hver vill stefna mér?«
20 Þótt eg hefði rétt fyrir mér, þá mundi munnur minn sakfella mig,
þótt eg væri saklaus, mundi hann koma á mig sektinni.

21 Saklaus er eg;
eg hirði ekkert um líf mitt,
eg virði að vettugi tilveru mína!
22 Mér stendur á sama um það; fyrir því segi eg:
hann tortímir jafnt saklausum sem óguðlegum.
23 Þegar svipan deyðir snögglega,
þá gjörir hann gys að örvænting hinna saklausu.
24 Jörðin er gefin í vald hinna óguðlegu,
hann byrgir fyrir andlitið á dómendum hennar.
Sé það ekki svo — hver þá?
25 Og dagar mínir voru skjótari en hraðboði,
liðu svo hjá, að þeir litu enga hamingju;
26 þeir brunuðu áfram eins og reyrbátar,
eins og örn, sem steypir sér niður á æti.
27 Ef eg segi: Eg ætla að gleyma volæði mínu,
eg ætla að breyta andlitssvip mínum og vera kátur,
28 þá hryllir mig við öllum þjáhingum mínum,
— eg veit þú sýknar mig ekki.
29 Eg á nú að vera sekur,
hví skyldi eg þá vera að mæðast til ónýtis?
30 Þótt eg þvægi mér úr snjó
og hreinsaði hendur mínar í lút,
31 þá mundir þú dýfa mér ofan í forarvilpu,
svo að klæðum mínum byði við mér.
32 Því að hann er ekki maður eins og eg, að eg geti svarað honum,
að við getum gengið saman fyrir rétt.
33 Enginn er sá, er úr skeri okkar í milli,
er lagt geti hönd sína á okkur báða.
34 Hann taki vönd sinn frá mér
og láti ekki skelfing sína hræða mig,
35 þá vil eg tala og eigi óttast hann,
því að svo er mér eigi farið hið innra.

10 Mér býður við lífi mínu,
eg ætla því að gefa kveinstöfum mínum lausan tauminn,
ætla að tala í sálarkvöl minni.
2 Eg segi við Guð: Sakfell mig ekki!
lát mig vita, hvers vegna þú deilir við mig.

17: kap. 2, 3. 22: Préd. 9, 2. 25: kap. 7, 6. 30: Jer. 2, 22. 32: Préd. 6, 10. — 10, 1: kap. 7, 11.

3 Er það ávinningur fyrir þig, að þú undirokar,
að þú hafnar verki handa þinna,
en lætur ljós skína yfir ráðagerð hinna óguðlegu?
4 Hefir þú holdleg augu,
eða sér þú eins og menn sjá?
5 Eru dagar þínir eins og dagar mannanna,
eða eru ár þín eins og mannsæfi,
6 er þú leitar að misgjörð minni
og grenslast eftir synd minni,
7 þótt þú vitir, að eg er ekki sekur,
og að enginn frelsar af þinni hendi?

8 Hendur þínar hafa skapað mig og myndað mig,
allan í krók og kring, og samt ætlar þú að tortíma mér?
9 Minstu þó þess, að þú myndaðir mig sem leir,
og nú vilt þú aftur gjöra mig að dufti?
10 Hefir þú ekki helt mér sem mjólk
og hleypt mig sem ost?
11 Hörundi og holdi klæddir þú mig,
og ófst mig saman úr beinum og sinum.
12 Líf og náð veittir þú mér,
og umsjá þín varðveitti andardrátt minn.
13 En þetta falst þú í hjarta þínu
— eg veit þú hafðir slíkt í hyggju —:
14 ef eg syndgaði, þá ætlaðir þú að hafa gætur á mér
og eigi sýkna mig af misgjörð minni.
15 Væri eg sekur, þá vei mér!
Og þótt eg væri réttlátur, þá mundi eg samt ekki bera höfuð mitt hátt,
mettur af smán og drykkjaður eymd.
16 Og ef það lyfti sér, þá mundir þú elta mig sem ljón,
og ávalt að nýju sýna á mér undramátt þinn;
17 þú mundir leiða fram ný vitni á móti mér
og herða á gremju þinni gegn mér,
senda nýjan og nýjan kvalaher á hendur mér.
18 Hvers vegna útleiddir þú mig þá af móðurlífi?
Eg hefði átt að deyja áður en nokkurt auga leit mig!
19 Eg hefði átt að verða eins og eg hefði aldrei verið til:
frá móðurkviði borinn til grafar!
20 Eru ekki dagar mínir fáir? Hætti hann því,
víki hann frá mér, svo að eg megi gleðjast lítið eitt,
21 áður en eg fer burt og kem aldrei aftur,
í land myrkurs og niðdimmu,
22 land svartamyrkurs sem um hánótt,
niðdimmu og skipuleysis,
svo að birtan sjálf er sem svartnætti.

11 Þá svaraði Zófar frá Naama og sagði:
2 Á ekki að svara orðagjálfrinu,
og á málskrafsmaðurinn að hafa rétt fyrir sér?
3 Ættu stóryrði þín að koma mönnum til að þegja?
og ættir þú að spotta og enginn sneypa þig,

4: 1 Sam. 16, 7. **8:** Sálm. 119, 73. **16:** Jes. 38, 13. **18:** kap. 3, 3. 11. **20:** Sálm. 39, 14. — **11, 1:** kap. 2, 11.

4 þar sem þú segir: »Kenning mín er rétt
og eg var hreinn í augum þínum«?
5 En — ó að Guð vildi tala
og ljúka upp vörum sínum í móti þér
6 og kunngjöra þér leyndardóma spekinnar,
að í þeim felast margföld hyggindi,
þá mundir þú kannast við, að Guð hegnir ekki til fulls
misgjörð þinni.

7 Getur þú náð til botns í Guði
eða komist til yztu takmarka hins Almátka?
8 Himinhá er speki hans — hvað fær þú gjört?
dýpri en undirheimar — hvað fær þú vitað?
9 Hún er lengri en jörðin að víðáttu
og breiðari en hafið.
10 Ef hann ryðst fram og hneppir í varðhald
og stefnir dómþing — hver aftrar honum?
11 Því að hann þekkir varmennin
og sér ranglætið, þótt hann sé ekki að veita því athygli.
12 Og óvitur maður verður hygginn
og skógarösnu-folald endurfæðist sem maður.

13 Ef þú undirbýr hjarta þitt
og útréttir hendur þínar til hans,
14 — ef misgjörð er í hendi þinni, þá fjarlæg hana,
og lát eigi órétt búa í tjöldum þínum —
15 já, þá munt þú flekklaus hefja höfuð þitt,
munt standa fastur og eigi þurfa að óttast.
16 Já, þá munt þú gleyma mæðu þinni;
þú munt minnast hennar sem vatns, er runnið er fram hjá.
17 Og lífið mun renna upp bjartara en hádegið;
þótt dimmi, þá mun það verða sem morgunn.
18 Og þú munt vera öruggur, því að enn er von,
og skygnist þú um, getur þú lagst óhultur til hvíldar;
19 og þú hvílist, og enginn hræðir þig,
og margir munu reyna að koma sér í mjúkinn hjá þér.
20 En augu hinna óguðlegu daprast;
fyrir þá er fokið í öll skjól
og þeirra eina von er — að gefa upp andann.

12 Þá svaraði Job og sagði:
2 Já, vissulega, miklir menn eruð þér
og með yður mun spekin deyja út!
3 Eg hefi og vit, eins og þér,
ekki stend eg yður að baki,
og hver er sá, er eigi viti slíkt!
4 Athlægi vinar síns — það má eg vera,
eg sem kallaði til Guðs, og hann svaraði mér,
eg athlægi, hinn réttláti, ráðvandi!
5 Ógæfuna á að fyrirlíta — hugsar hinn öruggi —
hrinda þeim, sem valtir eru á fótum.
6 Tjöld spillvirkjanna standa ósködduð

7: Róm. 11, 33. 10: kap. 9, 12. 17: Jes. 58, 10. 19: 3 Mós. 26, 6. — 12, 3: kap. 13, 2. 4: kap. 17, 6.

og þeir lifa áhyggjulausir, sem egna Guð til reiði,
sá sem ber guð sinn í hendi sér.

7 En spyr þú skepnurnar, og þær munu kenna þér,
fugla loftsins, og þeir munu fræða þig,
8 eða villidýrin, og þau munu kenna þér,
og fiskar hafsins munu segja þér það.
9 Hver þekti ekki á öllu þessu,
að hönd Jahve hefir gjört þetta,
10 hann, sem hefir sál alls hins lifanda í hendi sér
og anda sérhvers mannslíkama?
11 Prófar eyrað ekki orðin,
eins og gómurinn smakkar matinn?
12 Hjá öldruðum mönnum er speki
og langir lífdagar veita hyggindi.
13 Hjá Honum er speki og máttur,
hans eru ráð og hyggindi.
14 Þegar hann rífur niður, þá verður eigi bygt upp aftur,
þegar hann setur einhvern í fangelsi, þá verður ekki lokið upp.
15 Þegar hann stíflar vötnin, þá þorna þau upp,
þegar hann hleypir þeim, þá umturna þau jörðinni.
16 Hjá honum er máttur og vizka;
á valdi hans er sá, er villist, og sá, er í villu leiðir.
17 Hann leiðir ráðherra burt nakta
og gjörir dómara að fíflum.
18 Hann leysir fjötra konunganna
og bindur reipi um lendar sjálfra þeirra.
19 Hann leiðir presta burt nakta
og steypir þeim, sem sitja fastir í sessi.
20 Hann rænir reynda menn málinu
og sviftir öldungana dómgreind.
21 Hann hellir fyrirlitning yfir tignarmennin
og gjörir slakt belti hinna sterku.
22 Hann grefur hið hulda fram úr myrkrinu
og dregur niðdimmuna fram í birtuna.
23 Hann veitir þjóðunum vöxt og eyðir þeim,
útbreiðir þjóðirnar og leiðir þær burt.
24 Hann firrir þjóðhöfðingja landsins viti
og lætur þá villast um veglaus öræfi.
25 Þeir fálma í ljóslausu myrkri,
og hann lætur þá skjögra eins og drukkinn mann.

13 Sjá, alt þetta hefir auga mitt séð
og eyra mitt heyrt og sett það á sig.
2 Það sem þér vitið, það veit eg líka,
ekki stend eg yður að baki.
3 En eg vil tala til hins Almátka
og mig langar til að þreyta málsókn við Guð.
4 Því að sannlega samtvinnið þér lygar
og eruð gagnslausir gutlarar allir saman.
5 Ó að þér vilduð steinþegja,
þá mætti meta yður það til mannvits.

10: Post. 17, 25. **11:** kap. 34, 3. **14:** Jes. 22, 22. Opinb. 3, 7. **15:** 1 Mós. 7, 11 n. **21:** Sálm. 107, 40. **22:** Dan. 2, 22. 1 Kor. 4, 5. **24:** Sálm. 107, 40. — **13, 2:** kap. 12, 3. **4:** kap. 16, 2. **5:** Orðskv. 17, 28.

6 Heyrið átölur mínar
og hlustið á ásakanir vara minna.
7 Viljið þér mæla það, sem rangt er, Guði til varnar?
og honum til varnar mæla svik?
8 Viljið þér draga taum hans
eða viljið þér taka málstað Guðs?
9 Ætli það fari vel, þegar hann rannsakar yður,
eða ætlið þér að leika á hann, eins og leikið er á menn?
10 Nei, hegna, hegna mun hann yður,
ef þér eruð hlutdrægir í leyni.
11 Hátign hans mun skelfa yður
og ótti hans mun falla yfir yður.
12 Spakmæli yðar eru ösku-orðskviðir,
vígi yðar eru leirvígi.
13 Þegið og látið mig í friði, þá mun eg mæla,
og komi yfir mig hvað sem vill.
14 Eg ætla að bera hold mitt milli tannanna
og leggja sál mína í lófa minn*.
15 Sjá, hann mun deyða mig — eg bíð hans;
aðeins vil eg verja breytni mína fyrir augliti hans.
16 Það skal og verða mér til sigurs,
því að guðlaus maður kemur ekki fyrir auglit hans.
17 Hlýðið því gaumgæfilega á ræðu mína,
og vörn mín gangi yður í eyru.
18 Sjá, eg hefi undirbúið málið,
eg veit, að eg verð dæmdur sýkn.
19 Hver er sá, er deila vilji við mig?
þá skyldi eg þegja og gefa upp andann.
20 En tvent mátt þú ekki við mig gjöra,
þá skal eg ekki fela mig fyrir augliti þínu.
21 Tak hönd þína burt frá mér
og lát ekki skelfing þína hræða mig;
22 kalla því næst, og mun eg svara,
eða eg skal tala, og veit þú mér andsvör í móti.

23 Hversu margar eru þá misgjörðir mínar og syndir?
Kunngjör mér afbrot mín og synd mína!
24 Hvers vegna byrgir þú auglit þitt
og ætlar, að eg sé óvinur þinn?
25 Ætlar þú að skelfa vindþyrlað laufblað
og ofsækja þurt hálmstrá,
26 er þú dæmir mér beiskar kvalir
og lætur mig erfa misgjörðir æsku minnar?
27 er þú setur fætur mína í stokk
og aðgætir alla vegu mína
og markar hring kring um iljar mínar?
28 Og þessi maður dettur þó sundur eins og maðksmoginn viður,
eins og möletið fat.

14 Maðurinn, af konu fæddur,
lifir stutta stund og mettast órósemi;
2 hann rennur upp og fölnar, eins og blóm,
flýr burt eins og skuggi og hefir ekkert viðnám.

14: Dóm. 12, 3. * Þ. e. stofna lífi mínu í hættu. 21: kap. 9, 34. 24: Sálm. 13, 2. 26: Sálm. 25, 7. 27: kap. 33, 11. — 14, 2: Sálm. 90, 6. 7; 103, 15. Job. 8, 9. Préd. 6, 12.

3 Og yfir slíkum heldur þú opnum augum þínum
og dregur mig fyrir dóm hjá þér!
4 Hvernig ætti hreinn að koma af óhreinum!
Ekki einn!
5 Ef dagar hans eru ákvarðaðir,
tala mánaða hans tiltekin hjá þér,
hafir þú ákveðið takmark hans, er hann fær eigi yfir komist,
6 þá lít þú af honum, til þess að hann fái hvíld,
svo að hann megi fagna yfir degi sínum, eins og daglaunamaður.

7 Því að tréð hefir von;
sé það höggvið, þá skýtur það nýjum frjóöngum,
og teinungurinn kemur áreiðanlega upp.
8 Jafnvel þótt rót þess eldist í jörðinni
og stofn þess deyi í moldinni,
9 þá brumar það við ilminn af vatninu,
og á það koma greinar, eins og unga hríslu.
10 En deyi maðurinn, þá liggur hann flatur,
og gefi manneskjan upp andann — hvar er hún þá?
11 Eins og vatnið hverfur úr stöðuvatninu
og fljótið grynnist og þornar upp,
12 þannig legst maðurinn til hvíldar og rís eigi aftur á fætur;
þar til er himnarnir farast, rumska þeir ekki
og eru ekki vaktir af svefninum.

13 Ó að þú vildir geyma mig í dánarheimum,
fela mig, unz reiði þinni linnir,
setja mér tímatakmark og síðan minnast mín!
14 Þegar maðurinn deyr, lifnar hann þá aftur?
þá skyldi eg þreyja alla daga herþjónustu minnar,
þar til er lausnartíð mín kæmi.
15 Þú mundir kalla, og eg — eg mundi svara þér;
þú mundir þrá verk handa þinna.
16 Því að þá mundir þú telja spor mín,
eigi vaka yfir synd minni.
17 Afbrot mín lægju innsigluð í bögli,
og á misgjörð mína drægir þú hvítan lit.
18 En eins og fjallið molnar sundur, er það hrynur,
og kletturinn færist úr stað sínum,
19 eins og vatnið holar steinana
og vatnsflóðin skola burt jarðarleirnum,
svo hefir þú gjört von mannanna að engu.
20 Þú ber hann ofurliði að eilífu, og hann fer burt,
þú afmyndar ásjónu hans og rekur hann á brott.
21 Komist börn hans til virðingar, þá veit hann það ekki,
séu þau lítilsvirt, verður hann þess ekki var.
22 Aðeins kennir líkami hans eigin sársauka
og sál hans hryggist yfir sjálfum honum.

---

15 Þá svaraði Elífas frá Teman og sagði:
2 Skyldi vitur maður svara með vindkendri vizku
og fylla brjóst sitt austanstormi —

4: Sálm. 51, 7. **5:** Sálm. 39, 5. **6:** kap. 7, 1. **14:** kap. 7, 1. **17:** Hós. 13, 12. — **15, 2:** Hós. 12, 2.

3 sanna mál sitt með orðum, sem ekkert gagna,
og ræðum, sem engu fá áorkað?
4 Auk þess rífur þú niður guðsóttann
og veikir lotninguna, sem Guði ber.
5 Því að misgjörð þín leggur þér orð í munn
og þú velur þér lævísra tungu.
6 Þinn eigin munnur sakfellir þig, ekki eg,
og varir þínar vitna í gegn þér.
7 Fæddist þú fyrstur manna
og ert þú í heiminn borinn fyr en hæðirnar?
8 Hefir þú hlustað á í ráði Guðs
og hrifsað til þín spekina?
9 Hvað veizt þú, er vér eigi vissum,
hvað skilur þú, er oss væri ókunnugt?
10 Til eru og öldungar, gráhærðir menn, vor á meðal,
auðgari að æfidögum en faðir þinn.

11 Er huggun Guðs þér lítils virði
og orðið, sem tók vægt á þér?
12 Hvers vegna hrífur gremjan þig
og hví ranghvolfast augu þín,
13 er þú snýr reiði þinni gegn Guði
og lætur þér slík orð um munn fara?
14 Hvað er maðurinn, að hann geti verið hreinn,
og sá verið réttlátur, sem af konu er fæddur?
15 Sjá, sínum heilögu treystir Hann ekki,
og himininn er ekki hreinn í augum hans,
16 hvað þá hinn andstyggilegi, spilti —
maður, sem drekkur ranglætið eins og vatn.

17 Eg vil fræða þig, heyr þú mig,
og það sem eg hefi séð, frá því vil eg segja,
18 því er vitringarnir kunngjörðu
— og duldu ekki — svo sem arfsögn frá feðrum sínum.
19 Þeim einum var landið gefið,
og enginn útlendingur hafði enn farið um meðal þeirra.
20 »Alla æfi sína kvelst hinn óguðlegi
og öll þau ár, sem geymd eru ofbeldismanninum.
21 Skelfingarhljóð óma í eyrum honum;
á friðartímum ræðst eyðandinn á hann.
22 Hann trúir því ekki, að hann komist út úr myrkrinu,
og hann er kjörinn undir sverðið.
23 Hann reikar um, til þess að leita sér brauðs — hvar er það? —
hann veit að ógæfudagurinn bíður búinn við hlið honum.
24 Neyð og angist skelfa hann;
hún ber hann ofurliði, eins og konungur, sem búinn er til atlögu,
25 af því að hann útrétti hönd sína gegn Guði
og reis þrjózkur í móti hinum Almátka.
26 Hann rann í móti honum hnakkakertur,
með hinum þéttu bungum skjalda sinna,
27 af því að hann þakti andlit sitt spiki
og safnaði fitu á lendar sér,
28 settist að í eyddum borgum,
í húsum, er enginn átti í að búa,
og ákveðið var að verða skyldu að rústum.

7: Orðskv. 8, 25. 8: Jer. 23, 18. Róm. 11, 34. 9: kap. 13, 2.

29 Hann verður ekki ríkur og eigur hans haldast ekki við
og kornöx hans svigna ekki til jarðar.
30 Hann kemst eigi undan myrkrinu;
frjóanga hans mun loginn svíða,
og fyrir reiðiblæstri hans ferst hann.
31 Hann reiði sig ekki á hégóma; hann villist,
því að hégómi verður umbun hans.
32 Það rætist fyrir skapadægur hans,
og pálmagrein hans grænkar eigi.
33 Hann hristir af sér súr berin, eins og vínviðurinn,
og varpar af sér blómunum, eins og olíutréð.
34 Því að sveit hinna óguðlegu er ófrjó
og eldur eyðir tjöldum mútugjafanna.
35 Þeir ganga þungaðir með mæðu og ala ógæfu,
og kviður þeirra undirbýr svik«.

16 Þá svaraði Job og sagði:
2 Eg hefi heyrt nóg af slíku,
hvimleiðir huggarar eruð þér allir saman.
3 Er orðavindurinn nú á enda?
eða hvað knýr þig til andsvara?
4 Eg gæti líka talað eins og þér,
ef þér væruð í mínum sporum,
gæti spunnið saman ræður gegn yður
og hrist yfir yður höfuðið,
5 eg gæti styrkt yður með munni mínum,
og meðaumkun vara minna mundi lina þjáning yðar.

6 Þótt eg tali, þá linar ekki kvöl mína,
og gjöri eg það ekki, hvaða létti fæ eg þá?
7 Miklu fremur hefir hann nú örþreytt mig,
— þú hefir eytt öllu ættliði mínu,
8 hefir hremt mig, og það er vitni í móti mér.
Sjúkdómur minn rís í gegn mér,
ákærir mig upp í opið geðið.
9 Reiði hans slítur mig sundur og ofsækir mig,
hann nístir tönnum í móti mér,
andstæðingur minn hvessir á mig augun.
10 Þeir glenna upp ginið í móti mér,
löðrunga mig til háðungar,
allir saman gjöra þeir samtök í móti mér.
11 Guð gefur mig á vald ranglátra
og varpar mér í hendur óguðlegra.
12 Eg lifði áhyggjulaus, þá braut hann mig sundur,
hann þreif í hnakkann á mér og molaði mig sundur
og reisti mig upp sér að skotspæni.
13 Skeyti hans fljúga kring um mig,
vægðarlaust sker hann sundur nýru mín,
hellir galli mínu á jörðu.
14 Hann brýtur í mig skarð á skarð ofan
og gjörir áhlaup á mig eins og hetja.

30: kap. 4, 9. **32:** kap. 22, 16. Sálm. 55, 24. **35:** Sálm. 7, 15. — **16, 2:** kap. 13, 4.
4: 2 Kong. 19, 21. **9:** Sálm. 35, 16; 37, 12. **10:** Sálm. 22, 14. **12:** kap. 7, 20.
Harm. 3, 12.

[15] Eg hefi saumað sekk um hörund mitt
og stungið horni mínu ofan í moldina.
[16] Andlit mitt er þrútið af gráti
og svartamyrkur hvílir yfir hvörmum mínum,
[17] þótt ekkert ranglæti sé í hendi minni
og bæn mín sé hrein.

[18] Jörð, hyl þú eigi blóð mitt,
og kvein mitt finni engan hvíldarstað!
[19] Nú þegar er á himnum vottur minn
og vitni mitt á hæðum.
[20] Vinir mínir gjöra gys að mér
— til Guðs lítur auga mitt grátandi,
[21] að hann láti manninn ná rétti sínum gagnvart Guði
og skeri úr milli mannsins og vinar hans.
[22] Því að senn eru þessi fáu ár á enda,
og eg fer burt þá leiðina, sem eg aldrei sný aftur.

17 Andi minn er bugaður, dagar mínir þrotnir,
gröfin býður mín.
[2] Vissulega eru þeir enn að gjöra gys að mér!
Auga mitt verður að horfa upp á móðganir þeirra!
[3] Set veð, gakk í ábyrgð fyrir mig hjá þér,
hver mun annars taka í hönd mér?
[4] Því að hjörtum þeirra hefir þú varnað vits,
fyrir því munt þú ekki láta þá sigri hrósa.
[5] Hver sem með svikum framselur vini sína að herfangi,
— augu barna hans munu daprast.
[6] Hann hefir gjört mig að orðskviði meðal manna,
og eg verð að láta hrækja í andlit mitt.
[7] Fyrir því dapraðist auga mitt af harmi,
og limir mínir eru allir orðnir sem skuggi.
[8] Réttvísir menn skelfast yfir því
og hinn saklausi fárast yfir hinum óguðlega.
[9] En hinn réttláti heldur fast við sína leið
og sá, sem hefir hreinar hendur, verður enn styrkvari.

[10] En komið þér allir hingað aftur,
og eg mun ekki finna neinn vitran mann meðal yðar.
[11] Dagar mínir eru liðnir, fyrirætlanir mínar sundurtættar,
— hin dýrasta eign hjarta míns.
[12] Nóttina gjöra þeir að degi,
ljósið á að vera nær mér en myrkrið.
[13] Þegar eg vonast eftir að dánarheimar verði híbýli mitt,
bý mér hvílu í myrkrinu,
[14] þegar eg kalla gröfina »föður minn«,
ormana »móður mína og systur« —
[15] hvar er þá von mín,
já, von mín — hver eygir hana?
[16] Að slagbröndum heljar stígur hún niður,
þá er eg um leið fæ hvíld í moldu.

18 Þá svaraði Bildad frá Súa og sagði:
[2] Hversu lengi ætlið þér að halda áfram þessari orðaveiði?
Látið yður segjast; og því næst skulum vér talast við.

18: Jes. 26, 21. 1 Mós. 4, 10. **22:** kap. 10, 21. — **17, 1:** Sálm. 88, 4. **3:** Orðskv. 6, 1. **6:** kap. 30, 9 n. Sálm. 69, 12. **7:** Sálm. 6, 8; 31, 10.

3 Hvers vegna erum vér metnir sem skepnur,
orðnir heimskir í yðar augum?
4 Þú, sem tætir sjálfan þig sundur í reiði þinni,
— á jörðin þín vegna að fara í auðn
og bjargið að færast úr stað sínum?
5 Ljós hinna óguðlegu sloknar að vísu
og logi elds hans skín ekki.
6 Ljósið myrkvast í tjaldi hans
og það sloknar á lampanum yfir honum.
7 Hans öflugu skref verða stutt
og ráðagjörð sjálfs hans steypir honum,
8 því að hann rekst í netið með fætur sína
og hann gengur í veiðineti.
9 Möskvi festist um hæl hans,
lykkjan herðist að honum.
10 Snaran liggur falin fyrir hann á jörðunni
og gildran fyrir hann á stígnum.
11 Skelfingar hræða hann alt um kring
og hrekja hann áfram hvar sem hann gengur.
12 Óhamingju hans tekur að svengja
og glötunin bíður búin eftir falli hans.
13 Limi líkama hans etur —
limu hans etur frumburður dauðans.
14 Hann er hrifinn burt úr tjaldi sínu, er hann treysti á,
og það lætur hann ganga til konungs skelfinganna.
15 Í tjaldi hans býr það, sem eigi er hans,
brennisteini er stráð yfir bústað hans.
16 Að neðan þorna rætur hans,
að ofan visna greinar hans.
17 Minning hans hverfur af jörðunni
og nafn hans er ekki nefnt á völlunum.
18 Menn hrinda honum frá ljósinu út í myrkrið
og reka hann burt af jarðríki.
19 Hann mun hvorki eiga börn né buru meðal þjóðar sinnar,
og enginn, sem undan hefir komist, er í híbýlum hans.
20 Yfir skapadægri hans skelfast eftirkomendurnir
og hrylling grípur þá, er fyr voru uppi.
21 Já, svo fer um bústaði hins rangláta
og svo um samastað þess manns, sem eigi þekkir Guð.

19 Þá svaraði Job og sagði:
2 Hversu lengi ætlið þér að angra sál mína
og mylja mig sundur með orðum?
3 Þér hafið þegar smánað mig tíu sinnum,
þér skammist yðar ekki fyrir að misþyrma mér.
4 Og hafi mér í raun og veru orðið á,
þá verður ávirðing mín hjá mér.
5 Ef þér í raun og veru ætlið að hrokast upp yfir mig,
þá sannið mér svívirðing mína.
6 Kannist þó við, að Guð hafi hallað rétti mínum
og umkringt mig með neti sínu.

18, 5: Orðskv. 13, 9. **16:** kap. 14, 2. **17:** Orðskv. 10, 7. **20:** Esek. 21, 25. **21:** kap. 20, 29.

[7] Sjá, eg kalla: Ofbeldi! og fæ ekkert svar;
eg kalla á hjálp, en engan rétt er að fá.
[8] Hann hefir girt fyrir veg minn, svo að eg kemst ekki áfram,
og stigu mína hylur hann myrkri.
[9] Heiðri mínum hefir hann afklætt mig
og tekið kórónuna af höfði mér.
[10] Hann brýtur mig niður á allar hliðar, svo að eg fari burt,
og slítur upp von mína eins og tré.
[11] Hann lætur reiði sína bálast gegn mér
og telur mig óvin sinn.
[12] Skarar hans koma allir saman
og leggja braut sína gegn mér
og setja herbúðir sínar kring um tjald mitt.
[13] Bræður mína hefir hann gjört mér fráhverfa,
og vinir mínir vilja eigi framar við mér líta.
[14] Skyldmenni mín láta ekki sjá sig
og kunningjar mínir hafa gleymt mér.
[15] Skjólstæðingar húss míns og þernur mínar álíta mig aðkomumann,
og eg er orðinn útlendingur í augum þeirra.
[16] Kalli eg á þjón minn, svarar hann ekki,
eg verð að sárbæna hann með munni mínum.
[17] Andi minn er konu minni viðbjóðslegur
og fýlan fram úr mér skilgetnum bræðrum mínum.
[18] Jafnvel börnin fyrirlíta mig;
standi eg upp, spotta þau mig.
[19] Alla mína alúðarvini stuggar við mér,
og þeir, sem eg elskaði, hafa snúist á móti mér.
[20] Bein mín límast við hörund mitt og hold,
og eg kemst undan með húð tanna minna eina.

[21] Aumkið mig, aumkið mig, vinir mínir,
því að hönd Guðs hefir lostið mig.
[22] Hví ofsækið þér mig, eins og Guð,
og verðið eigi saddir á holdi mínu?
[23] Ó að orð mín væru skrifuð upp,
ó að þau væru skráð í bók,
[24] með járnstíl og blýi,
að eilífu höggvin í klett!
[25] En eg veit að lausnari minn lifir
og hann mun síðastur ganga fram á foldu.
[26] Og eftir að þessi húð mín er sundurtætt
og alt hold er af mér, mun eg líta Guð.
[27] Eg mun líta hann mér til góðs;
já, augu mín sjá hann, og það eigi sem andstæðing,
— hjartað brennur af þrá í brjósti mér!
[28] Þegar þér nú segið: »Hvað vér skulum ofsækja hann!«
og rót málsins sé að finna hjá mér,
[29] þá hræðist sverðið —
því að slíkt eru sverðs-misgjörðir —
svo að þér viðurkennið, að til sé dómur.

19, 8: Harm. 3, 7. 9. **13:** Sálm. 38, 12. **20:** Sálm. 102, 6. **27:** Sálm. 17, 15. 1 Jóh. 3, 2. **29:** Sálm. 58, 12.

20 Þá svaraði Zófar frá Naama og sagði:
2 Fyrir því veita hugsanir mínar mér andsvör,
og af því að það sýður í mér:
3 eg verð að hlusta á háðulegar ávítur,
og andinn svarar mér af viti sínu.
4 Veizt þú, að svo hefir það verið frá eilífð,
frá því er menn voru settir á jörðina,
5 að fögnuður óguðlegra er skammær
og að gleði guðlausra varir aðeins augnablik?
6 Þó að sjálfbirgingskapur hans nemi við himin
og höfuð hans nái upp í skýin,
7 þá verður hann þó eilíflega að engu, eins og hans eigin saur,
þeir, sem sáu hann, segja: hvar er hann?
8 Hann líður burt eins og draumur, svo að hann finst ekki,
og hverfur eins og nætursýn.
9 Augað, sem á hann horfði, sér hann eigi aftur,
og bústaður hans lítur hann aldrei framar.
10 Börn hans sníkja á snauða menn
og hendur hans skila aftur eigum hans.
11 Þótt bein hans séu full af æskuþrótti,
hann legst þó með honum í moldu.
12 Þótt hið illa sé honum sætt í munni,
þótt hann feli það undir tungu sinni,
13 þótt hann treini sér það og vilji ekki sleppa því
og haldi því eftir í miðjum gómnum:
14 þá breytist þó fæðan í innýflum hans,
— í nöðrugall í kviði honum.
15 Auð gleypti hann — hann verður að æla honum aftur,
Guð rekur hann úr maga hans.
16 Nöðrueitur saug hann,
tunga eiturormsins deyðir hann.
17 Hann má ekki gleðjast yfir lækjum,
yfir rennandi ám hunangs og rjóma.
18 Hann lætur af hendi aflaféð og gleypir það eigi,
auðurinn, sem hann græddi, veitir honum eigi eftirvænta gleði.
19 Því að hann kúgaði snauða og lét þá eftir hjálparlausa,
sölsaði undir sig hús, en fær eigi gjört við það.
20 Því að hann þekti enga ró í maga sínum;
þó fær hann eigi forðað því, sem honum er dýrmætast.
21 Ekkert komst undan græðgi hans,
fyrir því er velsæld hans eigi varanleg.
22 Þótt hann hafi alls nægtir, kemst hann í nauðir,
alt magn mæðunnar kemur yfir hann.
23 Þá verður það: til þess að fylla kvið hans
sendir hann í hann sína brennandi reiði
og lætur mat sínum rigna yfir hann.
24 Flýi hann fyrir járnvopnunum,
þá borar eirboginn hann í gegn.
25 Hann dregur það út, þá kemur það út um bakið
og hinn blikandi oddur kemur út úr galli hans
— skelfing grípur hann.
26 Allur ófarnaður er geymdur auðæfum hans,
eldur, sem enginn blæs að, eyðir honum;
hann etur það, sem eftir er í tjaldi hans.

20, 8: Sálm. 73, 20. **18:** v. 15. **24:** Am. 5, 19.

27 Himininn afhjúpar misgjörð hans
og jörðin gjörir uppreisn í móti honum.
28 Gróði húss hans fer í útlegð,
rennur burt í allar áttir á degi reiði hans.
29 Þetta er óguðlegs manns hlutskifti frá Guði
og arfleifð sú, sem honum er úthlutuð af hinum Almátka.

21 Þá svaraði Job og sagði:
2 Hlustið gaumgæfilega á mál mitt
og látið það vera huggun af yðar hendi.
3 Unnið mér þess, að eg tali,
og þegar eg hefi talað út, þá mátt þú hæða.
4 Er eg þá að kvarta yfir mönnum?
eða hví skyldi eg ekki vera óþolinmóður?
5 Lítið til mín og undrist
og leggið hönd á munn!
6 Já, þegar eg hugsa um það, skelfist eg,
og hryllingur fer um mig allan.
7 Hvers vegna lifa hinir óguðlegu,
verða gamlir, já, magnast að krafti?
8 Niðjar þeirra dafna fyrir augliti þeirra hjá þeim
og afsprengi þeirra fyrir augum þeirra.
9 Hús þeirra eru óhult og óttalaus,
og hirtingarvöndur Guðs kemur ekki niður á þeim.
10 Boli hans kelfir og kemur að gagni,
kýr hans ber og lætur ekki kálfi.
11 Þeir hleypa út börnum sínum eins og lambahjörð
og smásveinar þeirra hoppa og leika sér.
12 Þeir syngja hátt undir með bumbum og gígjum
og gleðjast við hljóm hjarðpípunnar.
13 Þeir eyða dögum sínum í velgengni
og fara til heljar í friði;
14 og þó sögðu þeir við Guð: »Vík frá oss
— að þekkja þína vegu girnumst vér eigi.
15 Hvað er hinn Almátki, að vér skyldum dýrka hann,
og hvað skyldi það stoða oss, að leita hans í bæn?«
16 Sjá, gæfa þeirra er ekki á þeirra valdi
— ráðlag óguðlegra er fjarri mér.
17 Hversu oft sloknar þá á lampa hinna óguðlegu
og hversu oft kemur ógæfa þeirra yfir þá?
Hversu oft deilir Hann hlutskiftum í reiði sinni.
18 Hversu oft verða þeir sem strá fyrir vindi
og sem sáðir, er stormurinn feykir burt?
19 »Guð geymir börnum hans óhamingju hans«.
Endurgjaldi hann honum sjálfum, svo að hann fái að kenna á því!
20 Sjái augu sjálfs hans glötun hans
og drekki hann sjálfur af reiði hins Almátka!
21 Því að hvað hirðir hann um hús sitt eftir dauðann,
þegar tala mánaða hans er fullnuð?
22 Ætla menn að kenna Guði vizku,
honum, sem dæmir hina himnesku?

29: kap. 18, 21. — **21, 5:** kap. 29, 9. **7:** Sálm. 73, 3 n. Jer. 12, 1. Hab. 1, 13. **11:** Sálm. 17, 14. **14:** kap. 22, 17. **15:** 2 Mós. 5, 2. **16:** kap. 22, 18. **18:** Sálm. 1, 4; 35, 5; 83, 14. **19:** 2 Mós. 20, 5. **20:** Sálm. 75, 9. **22:** Jes. 40, 13. 14. Róm. 11, 34. 1 Kor. 2, 16.

23 Einn deyr í mestu velgengni,
fullkomlega áhyggjulaus og ánægður;
24 trog hans eru full af mjólk
og mergurinn í beinum hans er safamikill.
25 Og annar deyr með beiskju í huga
og hefir aldrei notið hamingjunnar.
26 Þeir hvíla báðir í duftinu
og maðkarnir hylja þá.

27 Sjá, eg þekki hugsanir yðar
og fyrirætlanir, að beita mig ofbeldi.
28 Þegar þér segið: »Hvar er hús harðstjórans
og hvar er tjaldið, sem hinir óguðlegu bjuggu í?«
29 hafið þér þá ekki spurt vegfarendur
— og sönnunum þeirra munuð þér ekki hafna —,
30 að á degi glötunarinnar er hinum vonda þyrmt,
á reiðinnar degi er þeim skotið undan.
31 Hver setur honum breytni hans fyrir sjónir?
og þegar hann gjörir eitthvað, hver endurgeldur honum?
32 Og til grafar er hann borinn
og vakað yfir legstaðnum.
33 Moldarhnausar dalsins liggja mjúklega ofan á honum,
og eftir honum flykkjast allir menn,
eins og óteljandi eru á undan honum farnir.
34 Og hvernig megið þér þá hugga mig með hégóma,
og andsvör yðar — sviksemin ein er eftir!

---

22 Þá svaraði Elífas frá Teman og sagði:
2 Vinnur maðurinn Guði gagn?
Nei, sjálfum sér vinnur vitur maður gagn.
3 Er það ábati fyrir hinn Almátka, að þú ert réttlátur,
eða ávinningur, að þú lifir grandvöru lífi?
4 Er það vegna guðsótta þíns, að hann refsar þér,
að hann dregur þig fyrir dóm?
5 Er ekki vonzka þín mikil
og misgjörðir þínar óþrjótandi?
6 Því að þú tókst veð af bræðrum þínum að ástæðulausu
og færðir fáklædda menn úr flíkum þeirra.
7 Þú gafst ekki hinum örmagna vatn að drekka,
og hinum hungraða synjaðir þú brauðs.
8 En hnefa-maðurinn, — hann átti landið,
og virðingarmaðurinn bjó í því.
9 Ekkjur lézt þú fara burt tómhentar,
og armleggir munaðarleysingjanna voru brotnir sundur.
10 Fyrir því eru snörur alt í kring um þig
og fyrir því skelfir ótti þig skyndilega!
11 Eða sér þú ekki myrkrið
og vatnaflauminn, sem hylur þig?

12 Er ekki Guð himinhár?
og lít þú á hvirfil stjarnanna, hve hátt þær gnæfa!
13 Og þú segir: »Hvað veit Guð?
Getur hann dæmt gegnum skýsortann?

26: Préd. 9, 2. Jes. 14, 11. — **22, 6:** Jes. 58, 7. **7:** Matt. 25, 42. **10:** kap. 18, 9 n.
13: Sálm. 10, 11; 94, 7. Jes. 29, 15.

14 Skýin skyggja á hann, svo að hann sér ekki,
og hann gengur á himinhvelfingunni«.
15 Ætlar þú að halda fortíðar leið,
þá er ranglátir menn hafa farið?
16 Þeir er kipt var burt fyrir tímann
og grundvöllur þeirra skolaðist burt sem straumur,
17 þeir er sögðu við Guð: »Vík frá oss!«
og hvað gæti hinn Almátki gjört fyrir þá?
18 Og þó fylti hann hús þeirra blessun
— hugarfar óguðlegra er fjarri mér!
19 Hinir réttlátu sjá það og gleðjast,
og hinn saklausi gjörir gys að þeim:
20 »Vissulega er andstæðingur vor að engu orðinn
og eldurinn hefir eytt leifum þeirra«.

21 Vingast þú við hann, þá muntu vera í friði,
við það mun blessun yfir þig koma.
22 Tak á móti kenning af munni hans
og fest þér orð hans í hjarta.
23 Ef þú snýr þér til hins Almátka, auðmýkir þig,
ef þú rekur ranglætið langt burt frá tjaldi þínu —
24 já, varpaðu gullinu í duftið
og Ófír-gullinu ofan í lækjamölina! —
25 þá skal hinn Almátki vera gull þitt,
vera þér hið skærasta silfur.
26 Já, þá munt þú hafa yndi af hinum Almátka
og lyfta augliti þínu til Guðs.
27 Biðjir þú til hans, bænheyrir hann þig,
og heit þín munt þú greiða.
28 Og áformir þú eitthvað, mun þér hepnast það
og birta skína yfir vegu þína.
29 Þegar þeir liggja niður á við, þá kallar þú: upp á við!
og hinum auðmjúka hjálpar hann.
30 Hann bjargar jafnvel þeim, sem ekki er saklaus,
já, hann bjargast fyrir hreinleik handa þinna.

23 Þá svaraði Job og sagði:
2 Enn sem fyr munu kveinstafir mínir verða taldir uppreisn;
hönd hans hvílir þungt á andvörpum mínum.
3 Eg vildi að eg vissi, hvernig eg ætti að finna hann,
hvernig eg gæti komist fram fyrir dómstól hans!
4 Þá mundi eg útskýra málið fyrir honum
og fylla munn minn sönnunum.
5 Eg mundi fá að vita, hverju hann svaraði mér,
og heyra hvað hann segði við mig.
6 Mundi hann deila við mig í mikilleik máttar síns?
Nei, hann mundi aðeins veita mér athygli.
7 Þá mundi hreinskilinn maður þreyta málsókn við hann,
og eg mundi að eilífu losna við dómara minn.
8 En — fari eg í austur, þá er hann þar ekki,
og í vestur — verð eg hans eigi var.
9 Þótt hann hafist að í norðri, þá sé eg hann ekki,
og sveigi hann á leið til suðurs, fæ eg ekki litið hann.

16: kap. 15, 32. **17:** kap. 21, 14. **18:** kap. 21, 16. **19:** Sálm. 107, 42. **23:** kap. 8, 5. 6; 11, 14. **26:** Sálm. 37, 4. **27:** Sálm. 50, 14. — **23, 3:** kap. 13, 3.

10 Því að hann veit, hvernig breytni mín hefir verið,
ef hann prófaði mig, mundi eg reynast sem gull.
11 Fótur minn hefir þrætt spor hans,
eg hefi haldið veg hans og eigi hneigt af leið.
12 Frá skipun vara hans hefi eg ekki vikið,
hefi varðveitt í brjósti mér orð munns hans.
13 En hann er samur við sig — hver aftrar honum?
Sál hans girnist það, og hann gjörir það.
14 Já, hann framkvæmir það, er hann hefir ætlað mér,
og mörgu slíku býr hann yfir.
15 Þess vegna skelfist eg auglit hans;
hugleiði eg það, hræðist eg hann.
16 Já, Guð hefir gjört mig hugdeigan
og hinn Almátki skotið mér skelk í bringu.
17 Því að það er ekki vegna ógæfunnar, að eg stend örþrota,
né vegna sjálfs mín, þótt niðdimman hylji mig.

24 Hvers vegna eru ekki hegningartímar geymdir af hinum Almátka,
og hví sjá þeir ekki daga hans, sem á hann trúa?
2 Menn færa landamerki úr stað,
ræna hjörðum og halda þeim á beit.
3 Asna munaðarleysingjanna reka menn burt
og taka uxa ekkjunnar að veði.
4 Þeir hrinda hinum fátæku út af veginum;
hinir bágstöddu í landinu verða allir að fela sig.
5 Já, sem skógarasnar á öræfum
ganga þeir út til starfa sinna, leitandi að fæðu;
eyðimörkin veitir þeim brauð handa börnunum.
6 Á akrinum uppskera þeir fóðurblending sinn
og fara í eftirleit í víngarði hins óguðlega.
7 Naktir liggja þeir um nætur, klæðlausir,
og hafa enga ábreiðu í kuldanum.
8 Þeir eru gagndrepa af fjallaskúrunum,
og hælislausir faðma þeir klettinn.
9 Menn slíta föðurleysingjana af brjóstinu
og taka veð af hinum bágstöddu.
10 Naktir ganga þeir, klæðlausir,
og hungraðir bera þeir kornbundin.
11 Innan múrveggja þeirra pressa þeir olíu,
troða vínlagarþrór, og kveljast af þorsta.
12 Úr borgunum heyrast stunur deyjandi manna,
sálir hinna drepnu hrópa á hefnd;
en Guð gefur ekki gaum að óhæfunni.
13 Slíkir menn eru ljósfjendur orðnir,
þeir þekkja ekki vegu hans,
og halda sig ekki á stigum hans.
14 Með morgunsárinu fer morðinginn á fætur
og drepur hinn volaða og snauða,
og á nóttunni læðist þjófurinn.
15 Og auga hórkarlsins bíður eftir rökkrinu,
og hann segir: ekkert auga sér mig,
og dregur skýlu fyrir andlitið.
16 Í myrkrinu brjótast þeir inn í hús;

10: Sálm. 17, 3. — **24, 2:** 5 Mós. 19, 14. **3:** kap. 22, 6. **11:** Jak. 5, 4. **14:** Sálm. 10, 8.

á daginn loka þeir sig inni,
þeir þekkja ekki ljósið.
17 Því að öllum er þeim niðamyrkrið morgunn,
því að þeir eru nákunnugir skelfingum niðamyrkursins.
18 Fljótt berst hann burt með straumnum;
bölvaður verður erfðahluti þeirra í landinu;
hann snýr eigi framar á leið til víngarðanna.
19 Þurkur og hiti hrífa snjóvatnið burt,
hel þá, er svo hafa syndgað.
20 Móðurskautið gleymir honum,
ormarnir gæða sér á honum.
Hans er eigi framar minst,
og ranglætið verður brotið sundur eins og tré;
21 hann, sem rændi óbyrjuna, er ekki fæddi,
og enga velgjörð sýndi ekkjunni.
22 Og hann heldur hinum voldugu við með mætti sínum;
slíkur maður rís aftur upp, þótt hann væri tekinn að örvænta um lífið.
23 Hann veitir honum að lifa óhultur, og hann er studdur,
og augu hans vaka yfir vegum þeirra.
24 Hátt standa þeir — eftir stundarkorn er hann horfinn!
Þeir hníga — þeir eru hrifnir burt, eins og allir aðrir,
og sviðnir af, eins og höfuð kornaxins.
25 Og ef það er eigi svo, — hver vill þá sanna, að eg sé lygari,
og gjöra ræðu mína að engu?

25 Þá svaraði Bildad frá Súa og sagði:
2 Hans er drottinvald og ótti,
hann sem semur frið í hæðum sínum.
3 Verður tölu komið á hersveitir hans,
og yfir hverjum upp rennur ekki ljós hans?
4 Hvernig ætti maðurinn þá að vera réttlátur hjá Guði,
og hvernig ætti sá að vera hreinn, sem af konu er fæddur?
5 Sjá, jafnvel tunglið, það er ekki bjart,
og stjörnurnar eru ekki hreinar í augum hans;
6 hvað þá maðurinn, maðkurinn,
og mannsins sonur, ormurinn!

26 Þá svaraði Job og sagði:
2 En hvað þú hefir hjálpað hinum þróttlausa,
stutt hinn máttvana armlegg!
3 en hvað þú hefir ráðið hinum óvitra
og kunngjört mikla speki!
4 Fyrir hverjum hefir þú flutt ræðu þína,
og hvers andi var það, sem gekk fram úr þér?

5 Vofurnar skelfast
undir vötnunum og íbúum þeirra.
6 Naktir liggja undirheimar fyrir honum
og undirdjúpin skýlulaus.
7 Hann þenur norðrið út yfir auðninni
og lætur jörðina svífa í tómum geimnum,

25, 4: kap. 4, 17; 15, 14. 5: kap. 15, 15. — 26, 6: Orðskv. 15, 11. Sálm. 139, 8.

8 hann bindur vatnið saman í skýjum sínum,
og þó brestur skýflókinn ekki undir því;
9 hann byrgir fyrir ásjónu hásætis síns
með því að breiða ský sitt yfir hana.
10 Marklínu hefir hann dregið hringinn í kring á haffletinum,
þar sem mætast ljós og myrkur.
11 Stoðir himinsins nötra
og hræðast ógnun hans.
12 Með mætti sínum æsir hann hafið
og með hyggindum sínum sundurmolar hann hafdrekann.
13 Fyrir andgusti hans verður himininn heiður,
hönd hans leggur í gegn hinn flughraða dreka.
14 Sjá, þetta eru að eins yztu takmörk vega hans,
og hversu lágt hvísl er það, sem vér heyrum!
En þrumu máttarverka hans — hver skilur hana?

---

27 Og Job hélt áfram að flytja ræðu sína og mælti:
2 Svo sannarlega sem Guð lifir, sá er svift hefir mig rétti mínum,
og hinn Almátki, er hrygt hefir sálu mína:
3 meðan lífsönd er í mér
og andi Guðs í nösum mínum,
4 skulu varir mínar ekki tala ranglæti
og tunga mín ekki mæla svik.
5 Fjarri sé mér að játa, að þér hafið rétt að mæla;
þar til er eg gef upp andann, læt eg ekki taka frá mér sak-
leysi mitt.
6 Eg held fast í réttlæti mitt og sleppi því ekki;
hjarta mitt átelur mig ekki fyrir neinn daga minna.
7 Fyrir óvini mínum fari eins og hinum óguðlega
og fyrir mótstöðumanni mínum eins og hinum rangláta.
8 Því að: hvaða von hefir guðlaus maður, þegar skorið er á þráðinn,
þá er Guð dregur út sál hans?
9 Ætli Guð heyri óp hans,
þá er neyð kemur yfir hann?
10 Eða getur hann haft yndi af hinum Almátka,
hrópað til Guðs hve nær sem vera skal?

11 Eg vil fræða yður um hönd Guðs,
eigi leyna því, er hinn Almátki hefir í hyggju.
12 Sjá, þér hafið allir séð það sjálfir,
hví farið þér þá með slíka heimsku?
13 Þetta er hlutskifti óguðlegs manns hjá Guði,
arfleifð ofbeldismanna, sú er þeir fá frá hinum Almátka:
14 eignist hann mörg börn, þá er það handa sverðinu,
og afkvæmi hans mettast eigi af brauði.
15 Þeir af fólki hans, er af komast, verða jarðaðir af drepsóttinni,
og ekkjur þeirra halda engan harmagrát.
16 Þegar hann hrúgar saman silfri eins og sandi
og hleður saman klæðum sem leir,
17 þá hleður hann þeim saman, en hinn réttláti klæðist þeim,
og silfrinu deilir hinn saklausi.

27, 2: kap. 34, 5. Rut 1, 20. **6:** Post. 24, 16. 1 Kor. 4, 4. **8:** Lúk. 12, 20. **17:** Orðskv. 13, 22. Préd. 2, 26.

[18] Hann hefir bygt hús sitt eins og köngulló
og svo sem skála, er varðmaður reisir sér.
[19] Ríkur legst hann til hvíldar — hann gjörir það eigi oftar,
hann lýkur upp augunum, og þá er alt farið.
[20] Skelfingar ná honum eins og vatnaflaumur,
um nótt hrífur stormurinn hann burt.
[21] Austanvindurinn hefur hann á loft, svo að hann þýtur áfram,
og feykir honum burt af stað hans.
[22] Vægðarlaust sendir hann skeyti sín á hann,
fyrir hendi hans flýr hann í skyndi —
[23] þá skella menn saman lófum yfir honum
og blístra hann burt frá bústað hans.

28 Að sönnu á silfrið upptökustað
og gullið, sem menn hreinsa, fundarstað.
[2] Járn er tekið úr jörðu
og steinn er bræddur að eiri.
[3] Maðurinn hefir gjört enda á myrkrinu,
og til yztu takmarka rannsakar hann
steinana, sem faldir eru í kolniðamyrkri.
[4] Hann brýtur námugöng fjarri þeim, sem í dagsbirtunni búa,
gleymdir af mannafótum,
fjarlægir mönnum hanga þeir, svífa þeir.
[5] Upp úr jörðinni sprettur brauð,
en niðri í henni er öllu umturnað eins og af eldi.
[6] Safírinn finst í grjóti jarðarinnar,
og gullkorn fær sá, er grefur.
[7] Örninn þekkir eigi veginn þangað
og valsaugað sér hann ekki;
[8] hin drembnu rándýr ganga hann eigi,
ekkert ljón fer hann.
[9] Á tinnusteinana leggur maðurinn hönd sína,
umturnar fjöllunum frá rótum.
[10] Hann heggur göng í björgin
og auga hans sér alls konar dýrindi.
[11] Hann bindur fyrir vatnsæðarnar, til þess að þær tárist ekki,
og leiðir leynda hluti fram í dagsbirtuna.

[12] En spekin, hvar er hana að finna,
og hvar á vizkan heima?
[13] Enginn maður þekkir veginn til hennar
og hana er ekki að finna á landi lifenda.
[14] Sjávardjúpið segir: »Í mér er hún ekki!«
og hafið segir: »Ekki er hún hjá mér!«
[15] Hún fæst ekki fyrir skíragull
og ekki verður silfur reitt sem andvirði hennar.
[16] Eigi verður hún Ófír-gulli goldin
né dýrum sjóam- og safírsteinum.
[17] Gull og gler kemst ekki til jafns við hana
og hún fæst ekki í skiftum fyrir ker af skíragulli.
[18] Kóralla og krystalla er ekki að nefna,
og að eiga spekina er meira um vert en perlur.
[19] Tópasar Blálands komast ekki til jafns við hana,
hún verður ekki goldin með hreinasta gulli.

23: Harm. 2, 15. Nah. 3, 19. — **28, 18:** Orðskv. 3, 15; 8, 11.

20 Já spekin, hvaðan kemur hún,
og hvar á vizkan heima?
21 Hún er falin augum allra þeirra, er lifa,
og fuglum loftsins er hún hulin.
22 Undirdjúpin og dauðinn segja:
»Með eyrum vorum höfum vér heyrt hennar getið«.
23 Guð veit veginn til hennar
og hann þekkir heimkynni hennar.
24 Því að hann sér til endimarka jarðar,
lítur alt, sem undir himninum er.
25 Þá er hann ákvað þunga vindarins
og ákvarðaði takmörk vatnsins,
26 þá er hann setti regninu lög
og veg eldingunum,
27 þá sá hann hana og kunngjörði hana,
fékk henni stað og rannsakaði hana einnig.
28 Og við manninn sagði hann:
»Sjá, að óttast drottin — það er speki,
og að forðast ilt — það er vizka«.

---

29 Og Job hélt áfram að flytja ræðu sína og mælti:
2 Ó að mér liði eins og forðum daga,
eins og þá er Guð varðveitti mig,
3 þá er lampi hans skein yfir höfði mér
og eg gekk við ljós hans í myrkrinu,
4 eins og þá er eg var á sumri æfi minnar,
þá er vinátta Guðs var yfir tjaldi mínu,
5 þá er hinn Almátki var enn með mér
og börn mín hringinn í kring um mig,
6 þá er eg óð í rjóma
og olían rann í lækjum úr klettinum hjá mér,
7 þá eg gekk út í borgarhliðið, upp í borgina,
bjó mér sæti á torginu.
8 Þegar sveinarnir sáu mig, fálu þeir sig,
og öldungarnir risu úr sæti og stóðu;
9 höfðingjarnir hættu að tala
og lögðu hönd á munn sér.
10 Rödd tignarmannanna þagnaði
og tunga þeirra loddi við góminn.
11 Því að ef eyra heyrði, taldi það mig sælan,
og ef auga sá, bar það mér vitni.
12 Því að eg bjargaði bágstöddum, sem hrópuðu á hjálp,
og munaðarleysingjum, sem enga aðstoð áttu.
13 Blessunarósk aumingjans kom yfir mig,
og hjarta ekkjunnar fylti eg fögnuði.
14 Eg íklæddist réttlætinu, og það íklæddist mér,
ráðvendni mín var mér sem skikkja og vefjarhöttur.
15 Eg var auga hins blinda
og fótur hins halta.
16 Eg var faðir hinna snauðu,
og málefni þess, sem eg eigi þekti, rannsakaði eg.

28: Sálm. 111, 10. Orðskv. 1, 7. — **29, 1:** kap. 27, 1. **3:** kap. 18, 6. **4:** Sálm. 25, 14. **6:** 5 Mós. 33, 24. **9:** kap. 21, 5. **12:** Sálm. 72, 12.

17 Eg braut jaxlana í hinum rangláta
og reif bráðina úr tönnum hans.
18 Þá hugsaði eg: »Í hreiðri mínu mun eg gefa upp andann
og lifa langa æfi, eins og Fönix-fuglinn.
19 Rót mín er opin fyrir vatninu
og döggin hefir náttstað á greinum mínum.
20 Heiður minn er æ nýr hjá mér
og bogi minn yngist upp í hendi minni«.

21 Þeir hlustuðu á mig og biðu
og hlýddu þegjandi á tillögu mína.
22 Þá er eg hafði talað, tóku þeir eigi aftur til máls,
og ræða mín draup niður á þá.
23 Þeir biðu mín eins og regns,
og opnuðu munn sinn, eins og von væri á vorskúr.
24 Eg brosti til þeirra, þegar þeim félst hugur,
og ljós auglitis míns gjörðu þeir aldrei dapurt.
25 Fús lagði eg leið til þeirra og sat þar efstur,
sat þar sem konungur umkringdur af hersveit sinni,
eins og huggari harmþrunginna.

30 En nú hlæja þeir að mér, sem yngri eru en eg;
mundi eg þó ekki hafa virt feður þeirra þess, að setja þá
hjá fjárhundum mínum.
2 Hvað hefði og kraftur handa þeirra stoðað mig,
þar sem þeir aldrei verða fullþroska?
3 Þeir eru örmagna af skorti og hungri,
naga þurt landið, sem í gær var auðn og eyðimörk;
4 þeir reita hrímblöðku hjá runnunum,
og gýfilrætur er fæða þeirra.
5 Þeir eru flæmdir úr félagi manna,
menn æpa að þeim, eins og að þjóf,
6 svo að þeir verða að hafast við í hræðilegum gjám,
í jarðholum og berghellum.
7 Milli runnanna rymja þeir
og undir netlunum safnast þeir saman,
8 guðlaust og ærulaust kyn,
útreknir úr landinu.

9 Og nú er eg orðinn þeim að háðkvæði
og orðinn umtalsefni þeirra.
10 Þeir hafa andstygð á mér, koma ekki nærri mér
og hlífast jafnvel ekki við að hrækja framan í mig.
11 Hann hefir leyst streng sinn og beygt mig;
þá sleppa þeir og beizlinu fram af sér gagnvart mér.
12 Mér til hægri handar vex hyski þeirra upp,
fótum mínum hrinda þeir frá sér
og leggja glötunarbrautir sínar gegn mér.
13 Þeir hafa rifið upp stig minn;
að falli mínu styðja þeir, sem engan hjálparmann eiga.
14 Þeir koma sem inn um vítt múrskarð,
velta sér áfram innan um rústir.
15 Skelfingar hafa snúist móti mér;

17: Sálm. 58, 7. **22:** 5 Mós. 32, 2. — **30, 9:** kap. 17, 6. Sálm. 69, 12. 13. Harm. 3, 14. **10:** 4 Mós. 12, 14.

tign mín er ofsótt eins og af stormi
og gæfa mín er horfin eins og ský.
16 Og nú rennur sála mín sundur í tárum,
eymdardagar halda mér föstum.
17 Nóttin nístir bein mín, svo að þau losna frá mér,
og hinar nagandi kvalir mínar hvílast ekki.
18 Fyrir mikilleik máttar hans er klæðnaður minn aflagaður;
hann lykur fast um mig, eins og hálsmál kyrtils míns.
19 Hann hefir kastað mér ofan í saurinn,
svo að eg er orðinn eins og mold og aska.

20 Eg hrópa til þín, en þú svarar ekki;
eg stend þarna, en þú starir á mig.
21 Þú ert orðinn grimmur við mig;
með krafti handar þinnar ofsækir þú mig.
22 Þú lyftir mér upp á vindinn, lætur mig þeytast áfram,
og þú lætur mig farast í stormgný.
23 Því að eg veit, að þú vilt leiða mig til heljar,
í samkomuhús alls þess, er lifir.
24 En — rétta menn ekki út höndina, þegar alt hrynur?
eða hrópa menn ekki á hjálp, þegar þeir eru að farast?
25 Eða grét eg ekki yfir þeim, sem átti illa daga,
og hrygðist ekki sál mín vegna fátæklingsins?
26 Já, eg bjóst við góðu, en þá kom ilt,
vænti ljóss, en þá kom myrkur.
27 Það sýður í innýflum mínum án afláts,
eymdardagar eru yfir mig komnir.
28 Svartur geng eg um, þó ekki af sólarhita,
eg stend upp, í söfnuðinum hrópa eg á hjálp.
29 Eg er orðinn bróðir sjakalanna
og félagi strútsfuglanna.
30 Hörund mitt er orðið svart og flagnar af mér,
og bein mín eru brunnin af hita.
31 Og fyrir því varð gigja mín að gráti
og hjarðpípa mín að harmakveini.

31 Eg hafði gjört sáttmála við augu mín;
hvernig hefði eg þá átt að líta til yngismeyjar?
2 Og hvað væri þá hlutskiftið frá Guði hér að ofan
og arfleifðin frá hinum Almátka af hæðum?
3 Er það ekki glötun fyrir glæpamanninn
og ógæfa fyrir þá, er ilt fremja?
4 Sér hann ekki vegu mína
og telur hann ekki öll mín spor?

5 Hafi eg gengið með lyginni
og fótur minn hraðað sér til svika —
6 vegi hann mig á rétta vog,
til þess að Guð viðurkenni sakleysi mitt! —
7 hafi spor mín vikið af leið,
hjarta mitt farið eftir fýsn augna minna
og flekkur loðað við hendur mínar,
8 þá eti annar það, sem eg sái,
og frjóangar mínir verði rifnir upp með rótum.

25: Sálm. 35, 13 n. Róm. 12, 15. **26:** Jer. 14, 19. **29:** Mík. 1, 8. **31:** Harm. 5, 15. — **31, 1:** Matt. 5, 28. **4:** kap. 34, 21. Orðskv. 5, 21.

[9] Hafi hjarta mitt látið ginnast vegna einhverrar konu
og hafi eg staðið á hleri við dyr náunga míns,
[10] þá mali kona mín fyrir annan,
og aðrir menn leggist með henni;
[11] því að slíkt væri óhæfa,
og það er glæpur, sem dómurum ber að hegna fyrir;
[12] því að það er eldur, sem eyðir ofan í undirdjúpin
og hlyti að uppræta allar eigur mínar.
[13] Hafi eg lítilsvirt rétt þjóns míns
eða þernu minnar, þá er þau áttu í deilu við mig,
[14] hvað ætti eg þá að gjöra, þegar Guð risi upp,
og hverju svara honum, þegar hann rannsakaði?
[15] Hefir eigi sá, er mig skóp, skapað hann í móðurlífi,
og hefir ekki hinn sami myndað okkur í móðurkviði?
[16] Hafi eg synjað fátækum bónar
og látið augu ekkjunnar daprast;
[17] hafi eg etið einn bitann minn
og munaðarleysinginn ekkert fengið af honum —
[18] nei, frá barnæsku minni hefir hann vaxið upp hjá mér sem hjá föður
og frá móðurlífi hefi eg leitt hana —;
[19] hafi eg séð aumingja klæðlausan
og snauðan mann ábreiðulausan,
[20] hafi lendar hans ekki blessað mig
og hafi honum ekki hitnað við ullina af sauðum mínum;
[21] hafi eg reitt hnefann að munaðarleysingjanum,
af því að eg sá mér liðsvon í borgarhliðinu,
[22] þá detti axlir mínar frá herðunum
og handleggur minn brotni úr axlarliðnum.
[23] Því að glötunin frá Guði var mér skelfileg,
og gegn hátign hans megna eg ekkert.

[24] Hafi eg gjört gullið að athvarfi mínu
og nefnt skíragullið fulltrúa minn;
[25] hafi eg glaðst yfir því, að auður minn var mikill
og að hönd mín aflaði svo ríkulega;
[26] hafi eg horft á sólina, hversu hún skein,
og á tunglið, hversu dýrlega það óð áfram,
[27] og hafi hjarta mitt þá látið tælast í leynum,
svo að hönd mín tók koss af munni mér —
[28] það hefði líka verið hegningarverð synd,
því að þá hefði eg afneitað Guði á hæðum —;
[29] hafi eg glaðst yfir óförum fjandmanns míns
og hlakkað yfir því, að ógæfa kom yfir hann —
[30] nei, aldrei hefi eg leyft munni mínum svo að syndga,
að eg með formælingum óskaði dauða hans —;
[31] hafi ekki heimilismenn mínir sagt:
»Hve nær hefir nokkur farið ósaddur frá borði hans?«
[32] Eg lét ekki aðkomumann nátta á bersvæði,
heldur opnaði eg dyr mínar fyrir ferðamanninum.
[33] Hafi eg hulið yfirsjónir mínar, eins og menn gjöra,
og falið misgjörð mína í brjósti mínu,
[34] af því að eg hræddist mannfjöldann,
og af því að fyrirlitning ættanna fældi mig,
svo að eg hafði hægt um mig og fór ekki út fyrir dyr;

10: 2 Mós. 11, 5. **11:** 5 Mós. 22, 22. **15:** kap. 34, 19. Orðskv. 22, 2. **24:** Sálm. 62, 11. **27:** Esek. 8, 16. **32:** Róm. 12, 13. Hebr. 13, 2.

38 hafi akurland mitt hrópað undan mér
og öll plógför þess grátið,
39 hafi eg etið gróður þess endurgjaldslaust
og slökt líf eiganda þess,
40 þá spretti þyrnar upp í stað hveitis
og illgresi í stað byggs*.
35 Ó að eg hefði þann, er hlusta vildi á mig!
Hér er undirskrift mín — hinn Almátki svari mér!
Og hefði eg bréfið, sem andstæðingur minn hefir skrifað!
36 Vissulega skyldi eg bera það á öxlinni,
binda það sem höfuðsveig um ennið;
37 eg skyldi segja honum frá hverju spori mínu
og ganga sem höfðingi fram fyrir hann!
Hér enda ræður Jobs.

---

32 Og þessir þrír menn hættu að svara Job, því að hann þóttist
vera réttlátur. 2 Þá upptendraðist reiði Elíhú Barakelssonar Búsíta,
af Rams kynstofni. Upptendraðist reiði hans gegn Job, af því að hann
taldi sig hafa á réttu að standa gagnvart Guði. 3 Reiði hans upptend-
raðist og gegn vinum hans þremur, fyrir það að þeir fundu engin and-
svör, til þess að sanna Job, að hann hefði á röngu að standa. 4 En Elíhú
hafði beðið með að mæla til Jobs, því að þeir voru eldri en hann.
5 En er Elíhú sá, að mennirnir þrír gátu engu svarað, upptendraðist
reiði hans. 6 Þá tók Elíhú Barakelsson Búsíti til máls og sagði:

Eg er ungur að aldri, en þér eruð öldungar,
þess vegna fyrirvarð eg mig og kom mér eigi að því,
að kunngjöra yður það, sem eg veit.
7 Eg hugsaði: Aldurinn tali
og árafjöldinn kunngjöri speki!
8 En — það er andinn í manninum
og andblástur hins Almátka, sem gjörir þá vitra.
9 Elztu mennirnir eru ekki ávalt vitrastir
og öldungarnir skynja eigi, hvað réttast er.
10 Fyrir því segi eg: Hlýð á mig;
nú ætla einnig eg að kunngjöra það, sem eg veit.

11 Sjá, eg beið eftir ræðum yðar,
hlustaði á röksemdir yðar,
unz þér fynduð orðin, sem við ættu.
12 Og að yður gaf eg gaum;
en sjá, enginn sannfærði Job,
enginn yðar hrakti orð hans.
13 Segið ekki: »Vér höfum hitt fyrir speki;
Guð einn fær sigrað hann, en enginn maður!«
14 Gegn mér hefir hann ekki sett fram neinar sannanir,
og með yðar orðum ætla eg ekki að svara honum.

15 Þeir eru skelkaðir, svara eigi framar,
þeir standa uppi orðlausir.
16 Og ætti eg að bíða, þar sem þeir þegja,
þar sem þeir standa og svara eigi framar?

39: 1 Mós. 4, 12. **40:** * 38.—40. v. standa í frumtextanum síðast í kapítulanum, en hafa án efa færst til. Kap. 38 er beint framhald af v. 35—37. — **32, 2:** 1 Mós. 22, 21. **8:** Orðskv. 2, 6. Dan. 1, 17.

17 Eg vil og svara af minni hálfu,
eg vil og kunngjöra það, sem eg veit.
18 Því að eg er fullur af orðum;
andinn í brjósti mínu knýr mig.
19 Sjá, brjóst mitt er sem vín, er ekki fær útrás,
ætlar að rifna, eins og nýfyltir belgir.
20 Eg ætla að tala til þess að létta á mér,
ætla að opna varir mínar og svara.
21 Eg ætla ekki að draga taum neins
og eg ætla engan að skjalla.
22 Því að eg kann ekki að skjalla;
ella kynni skapari minn bráðlega að kippa mér burt.

33 En heyr þú, Job, ræðu mína
og hlýð þú á öll orð mín.
2 Sjá, eg opna munn minn
og tunga mín talar í gómi mínum.
3 Orð mín eru hjartans hreinskilni,
og það, sem varir mínar vita, mæla þær í einlægni.
4 Andi Guðs hefir skapað mig
og andblástur hins Almátka gefur mér líf.
5 Ef þú getur, þá svara þú mér,
bú þig út í móti mér og gakk fram.
6 Sjá, eg stend eins og þú gagnvart Guði;
eg er og myndaður af leiri.
7 Sjá, hræðsla við mig þarf eigi að skelfa þig
og þungi minn eigi þrýsta þér niður.
8 En þú hefir sagt í eyru mér,
og eg heyrði hljóm orðanna:
9 »Hreinn er eg, laus við afbrot;
saklaus er eg, og hjá mér er engin misgjörð.
10 Sjá, hann reynir að finna tilefni til fjandskapar við mig
og ætlar að eg sé óvinur hans.
11 Hann setur fætur mína í stokk
og aðgætir alla vegu mína«.

12 Sjá, í þessu hefir þú rangt fyrir þér, svara eg þér,
því að Guð er meiri en maður.
13 Hví hefir þú þráttað við hann,
að hann svaraði engu öllum orðum þínum?
14 Því að vissulega talar Guð einu sinni,
já, tvisvar, en menn gefa því ekki gaum.
15 Í draumi, í nætursýn,
þá er þungur svefnhöfgi er fallinn yfir mennina,
í blundi á hvílubeði,
16 þá opnar hann eyru mannanna
og innsiglar viðvörunina til þeirra,
17 til þess að fá manninn til þess að láta af gjörðum sínum
og forða manninum við drambsemi.
18 Hann hlífir sálu hans við gröfinni
og lífi hans frá því að farast fyrir skotvopni.
19 Hann er og agaður með kvölum á sæng sinni,
og stríðið geisar stöðuglega í beinum hans.
20 Þá vekur lífshvötin óbeit hjá honum á brauðinu
og sál hans á uppáhaldsfæðunni.

33, 9: kap. 9, 21; 10, 7; 16, 17; 23, 10. **10:** kap. 13, 24. **11:** kap. 13, 27. **16:** kap. 36, 10.

21 Hold hans eyðist og verður óásjálegt
og beinin, sem sáust ekki áður, verða ber,
22 svo að sál hans nálgast gröfina
og líf hans engla dauðans.
23 Sé þá þar fyrir hann árnaðarengill, einn af þúsund,
til þess að boða manninum skyldu hans,
24 og miskunni hann sig yfir hann og segi:
»Endurleys hann og lát hann eigi stíga niður í gröfina;
eg hefi fengið lausnargjaldið«,
25 þá svellur hold hans af æskuþrótti,
hann snýr aftur til æskudaga sinna.
26 Hann biður til Guðs, og Guð miskunnar honum,
lætur hann líta auglit sitt með fögnuði
og veitir manninum aftur réttlæti hans.
27 Hann syngur frammi fyrir mönnum og segir:
»Eg hafði syndgað og gjört hið beina bogið,
og þó var mér ekki goldið líku líkt.
28 Hann hefir leyst sálu mína frá því að fara ofan í gröfina,
og líf mitt gleður sig við ljósið«.
29 Sjá, alt þetta gjörir Guð
tvisvar eða þrisvar við manninn,
30 til þess að hrífa sál hans frá gröfinni,
til þess að lífsins ljós megi leika um hann.
31 Hlýð á, Job, heyr þú mig;
ver þú hljóður og lát mig tala.
32 Hafir þú eitthvað að segja, þá svara mér;
tala þú, því að gjarnan vildi eg, að þú reyndist réttlátur.
33 Ef svo er eigi, þá heyr þú mig;
ver hljóður, að eg megi kenna þér speki.

34 Og Elíhú tók aftur til máls og sagði:
2 Heyrið, þér vitrir menn, orð mín,
og þér fróðir menn, hlustið á mig.
3 Því að eyrað prófar orðin,
eins og gómurinn smakkar matinn.
4 Vér skulum rannsaka, hvað rétt er,
komast að því hver með öðrum, hvað gott er.
5 Því að Job hefir sagt: Eg er saklaus,
en Guð hefir svift mig rétti mínum;
6 þótt eg hafi rétt fyrir mér, stend eg sem lygari,
banvæn ör hefir hitt mig, þótt eg hafi í engu brotið.

7 Hvaða maður er eins og Job,
sem drekkur guðlast eins og vatn
8 og gefur sig í félagsskap við þá, sem ilt fremja,
og í fylgi við óguðlega menn?
9 Því að hann hefir sagt: »Maðurinn hefir ekkert gagn af því
að vera í vinfengi við Guð«.
10 Fyrir því, skynsamir menn, heyrið mig!
Fjarri fer því að Guð aðhafist ilt
og hinn Almátki fremji ranglæti.
11 Nei, hann geldur manninum verk hans
og lætur manninum farnast eftir breytni hans.

22: 2 Sam. 24, 16. **30:** Sálm. 56, 14. — **34, 5:** kap. 27, 2 n. **6:** kap. 6, 4. Sálm. 38, 3. **7:** kap. 15, 16. **8:** Sálm. 1, 1. **9:** kap. 9, 22. **10:** kap. 36, 23. Róm. 9, 14. **11:** Sálm. 62, 13. Jer. 32, 19. Róm. 2, 6.

12 Já, vissulega fremur Guð ekki ranglæti
og hinn Almátki hallar ekki réttinum.
13 Hver hefir fengið honum jörðina til varðveizlu
og hver hefir grundvallað allan heiminn?
14 Ef hann hugsaði aðeins um sjálfan sig,
ef hann drægi til sín anda sinn og andardrátt,
15 þá mundi alt hold gefa upp andann
og maðurinn aftur verða að dufti.
16 Hafir þú vit, þá heyr þú þetta,
hlusta þú á hljóm orða minna.
17 Getur sá og stjórnað, sem hatar réttinn?
Eða vilt þú sekan dæma hinn réttláta, volduga?
18 Hann, sem segir við konunginn: »Þú varmenni!«
við tignarmanninn: »Þú níðingur«?
19 Sem ekki dregur taum höfðingjanna
og gjörir ekki ríkum hærra undir höfði en fátækum,
því að handaverk hans eru þeir allir.
20 Skyndilega deyja þeir og það um miðja nótt,
fólkið verður skelkað og þeir hverfa;
og hinn sterki er hrifinn burt, en eigi af manns hendi.
21 Því að augu hans hvíla yfir vegum hvers manns,
og hann sér öll spor hans.
22 Ekkert það myrkur er til, eða sú niðdimma,
að illgjörðamenn geti falið sig þar.
23 Því að Guð þarf ekki fyrst að gefa manni gaum,
til þess að hann komi fyrir dóm hans.
24 Hann brýtur hina voldugu sundur rannsóknarlaust
og setur aðra í þeirra stað.
25 Þannig þekkir hann verk þeirra
og steypir þeim um nótt, og þeir verða marðir sundur.
26 Sem misgjörðamenn hirtir hann þá,
þar sem allir sjá það,
27 þá, er þess vegna hafa frá honum vikið
og vanrækt alla vegu hans,
28 að þeir flyttu kvein hins fátæka til eyrna honum
og hann heyrði kvein hinna voluðu.
29 Og haldi hann kyrru fyrir, hver vill þá sakfella hann?
og byrgi hann auglitið, hver fær þá séð hann?
Þó vakir hann yfir þjóð og einstaklingi,
30 til þess að guðlausir menn skuli ekki drotna,
til þess að þeir séu ekki snörur lýðsins.
31 Því að segir nokkur við Guð:
»Eg þoli hegning, og breyti þó ekki illa;
32 kenn þú mér það, sem eg sé ekki;
hafi eg framið ranglæti, skal eg eigi gjöra það framar«?
33 Á hann að endurgjalda eftir geðþótta þínum, af því að þú hafnar?
því að þú átt að velja, en ekki eg.
Og seg nú fram það, er þú veizt!
34 Skynsamir menn munu segja við mig
og vitur maður, sem á mig hlýðir:
35 »Job talar ekki hyggilega,
og orð hans eru ekki skynsamleg«.

19: 5 Mós. 10, 17. 2 Kron. 19, 7. Post. 10, 34. Róm. 2, 11. **21:** kap. 31, 4. **22:** Sálm. 139, 11. 12.

36 Ó að Job mætti reyndur verða æ að nýju,
af því að hann svarar eins og illir menn svara.
37 Því að hann bætir misgjörð ofan á synd sína;
hann klappar saman höndunum framan í oss
og heldur langar ræður móti Guði.

35 Og Elíhú tók enn til máls og sagði:
2 Hyggur þú það vera rétt,
kallar þú það »réttlæti mitt fyrir Guði«,
3 að þú spyr, hvað það stoði þig?
»Hvaða gagn hefi eg af því, fremur en ef eg syndgaði?«
4 Eg ætla að veita þér andsvör í móti
og vinum þínum með þér.
5 Horf þú á himininn og sjá,
virtu fyrir þér skýin, sem eru hátt yfir þér.
6 Syndgir þú, hvað getur þú gjört honum?
Og séu afbrot þín mörg, hvaða skaða gjörir þú honum?
7 Sért þú ráðvandur, hvað gefur þú honum,
eða hvað þiggur hann af þinni hendi?
8 Mann, eins og þig, varðar misgjörð þín
og mannsins barn ráðvendni þín.

9 Menn æpa að sönnu undan hinni margvíslegu kúgan,
kveina undan armlegg hinna voldugu,
10 en enginn þeirra segir: »Hvar er Guð, skapari minn,
sá er leiðir fram lofsöngva um nótt,
11 sem fræðir oss meira en dýr merkurinnar
og gjörir oss vitrari en fugla loftsins?«
12 Þá æpa menn — en hann svarar ekki —
undan drambsemi hinna vondu.
13 Nei, hégómamál heyrir Guð eigi
og hinn Almátki gefur því engan gaum,
14 hvað þá, er þú segir, að þú sjáir hann ekki;
málið er lagt fram fyrir hann, og þú átt að bíða eftir honum.
15 En nú, af því að reiði hans hefir eigi refsað,
á hann alls eigi að hafa vitað neitt um yfirsjónina!
16 En Job opnar munninn til að mæla hégóma,
heldur langar ræður í vanhyggju sinni.

36 Og Elíhú hélt áfram og sagði:
2 Haf þolinmæði við mig enn stutta stund, að eg megi fræða þig,
því að enn má margt segja Guði til varnar.
3 Eg ætla að sækja þekking mína langar leiðir
og sanna, að skapari minn hafi á réttu að standa.
4 Því að vissulega fer eg eigi með ósannindi;
maður með fullkominni þekking stendur frammi fyrir þér.

5 Sjá, Guð er voldugur, þó fyrirlítur hann engan,
voldugur að andans krafti.
6 Hann viðheldur ekki lífi hins óguðlega,
en veitir hinum voluðu rétt þeirra.
7 Hann hefir ekki augun af hinum réttláta,
og hjá konungum í hásætinu —

37: kap. 27, 23. — **35, 3:** kap. 34, 9. **7:** kap. 22, 2 n. **14:** kap. 23, 8. 9. — **36, 7:** Sálm. 34, 16; 113, 7. 8.

þar lætur hann þá sitja að eilífu, til þess að þeir séu hátt upp hafnir.

8 Og þótt þeir verði viðjum reyrðir,
veiddir í snörur eymdarinnar,
9 og hann setur þeim fyrir sjónir gjörðir þeirra
og afbrot þeirra, að þeir breyttu drambsamlega,
10 og hann opnar eyru þeirra fyrir umvönduninni
og segir að þeir skuli snúa sér frá ranglæti, —
11 ef þeir þá hlýða og þjóna honum,
þá eyða þeir dögum sínum í velgengni
og árum sínum í unaði.
12 En hlýði þeir ekki, þá farast þeir fyrir skotvopnum,
gefa upp andann í vanhyggju sinni.
13 Því að vonzkufullir í hjarta ala þeir með sér reiði,
hrópa eigi á hjálp, þegar hann fjötrar þá.
14 Önd þeirra deyr í æskublóma
og líf þeirra eins og hórsveina.
15 En hann mun frelsa hinn bágstadda með bágindum hans
og opnar eyru þeirra með þrengingunni.
16 Einnig þig ginnir hann út úr gini neyðarinnar,
út á víðlendi, þar sem engin þrengsli eru,
og það, sem kemur á borð þitt, er fult af feiti.
17 En sért þú fullur af dómi hins óguðlega,
þá munu dómur og réttur hremma þig.
18 Því að: lát eigi reiði ginna þig til spotts
og lát eigi stærð lausnargjaldsins tæla þig.
19 Mun hróp þitt koma þér úr nauðunum
eða nokkur áreynsla krafta þinna?
20 Þráðu eigi nóttina,
þá er þjóðir sópast burt af stöðvum sínum.
21 Gæt þín, snú þér eigi að ranglæti,
því að það kýs þú heldur en að líða.
22 Sjá, Guð er háleitur í framkvæmdum máttar síns,
hver er slíkur kennari sem hann?
23 Hver hefir fyrirskipað honum veg hans,
og hver dirfist að segja: þú hefir gjört rangt?
24 Minstu þess, að þú vegsamir verk hans,
það er mennirnir syngja um lofkvæði.
25 Allir menn horfa með fögnuði á það,
dauðlegur maðurinn lítur það úr fjarska.

26 Já, Guð er mikill og vér þekkjum hann ekki,
tala ára hans órannsakanleg.
27 Því að hann dregur upp vatnsdropana
og lætur ýra úr þoku sinni,
28 regnið, sem skýin láta niður streyma,
drjúpa yfir marga menn.
29 Já, ef nokkur skildi útbreiðslu skýjanna
og dunurnar í tjaldi hans!
30 Sjá, hann breiðir ljós sitt út kring um sig
og hylur rætur hafsins.
31 Því að með því dæmir hann þjóðirnar,
með því veitir hann fæðu í ríkum mæli.

10: kap. 33, 16 n. **13:** v. 8. **16:** Sálm. 23, 5. **20:** kap. 34, 20. **26:** Sálm. 102, 28. **27:** 1 Mós. 2, 6. **29:** Sálm. 18, 12.

32 Báðar hendurnar hylur hann ljósi
og býður því út gegn fjandmanni sínum.
33 Þruma hans boðar komu hans,
hans sem lætur reiði sína geisa gegn ranglætinu.
37 Já, yfir þessu titrar hjarta mitt
og hrökkur upp úr stað sínum.
2 Heyrið, heyrið drunur raddar hans
og hvininn, sem út fer af munni hans.
3 Undir öllum himninum lætur hann hana þjóta
og leiftur sitt út á jaðra jarðarinnar.
4 Á eftir því kemur öskrandi skrugga;
hann þrumar með sinni tignarlegu raust,
og heldur eldingunum ekki aftur,
þá er raust hans lætur til sín heyra.
5 Guð þrumar undursamlega með raust sinni,
— hann sem gjörir mikla hluti, er vér eigi skiljum.
6 Því að hann segir við snjóinn: Fall þú á jörðina,
og eins við hellirigninguna og hennar dynjandi helliskúrir.
7 Hann innsiglar hönd sérhvers manns,
til þess að allir menn viðurkenni verk hans.
8 Þá fara villidýrin í fylgsni sín
og hvílast í bælum sínum.
9 Stormurinn kemur úr forðabúrinu
og kuldinn af norðanvindum.
10 Fyrir andgust Guðs verður ísinn til,
og víð vötnin eru lögð í læðing.
11 Hann hleður og skýin vætu,
tvístrar leiftur-skýi sínu víðsvegar.
12 En það snýst í allar áttir, eftir því sem hann leiðir það,
til þess að þau framkvæmi alt það, er hann býður þeim, á
yfirborði allrar jarðarinnar —
13 ýmist til hirtingar, ef það er til góðs fyrir jörð hans,
eða til blessunar lætur hann það hitta.

14 Hlýð þú á þetta, Job;
stattu kyrr og gef gaum að dásemdum Guðs.
15 Skilur þú, hvernig Guð felur þeim hlutverk þeirra
og lætur ljós skýja sinna skína?
16 Skilur þú, hvernig skýin svífa,
dásemdir hans, sem fullkominn er að vísdómi,
17 þú, sem fötin hitna á,
þá er jörðin mókir í sunnanmollu?
18 Þenur þú út með honum heiðhimininn,
sem fastur er eins og steyptur spegill?
19 Kenn oss, hvað vér eigum að segja við hann.
Vér megnum ekkert fram að færa fyrir myrkri.
20 Á að segja honum, að eg ætli að tala?
eða hefir nokkur sagt, að hann óski að verða gjöreyddur?
21 Og nú sjá menn að sönnu ekki ljósið,
sem skín skært að skýjabaki,
en vindurinn þýtur áfram og sópar þeim burt.
22 Gullið kemur úr norðri,
um Guð lykur ógurlegur ljómi.
23 Vér náum eigi til hins Almátka,

37, 5: kap. 5, 9. **6:** Sálm. 147, 16.

til hans, sem er mikill að mætti;
en réttinn og hið fulla réttlæti vanrækir hann ekki.
24 Fyrir því óttast mennirnir hann;
hann lítur ekki við neinum sjálfbirgingum.

---

38 Þá svaraði Jahve Job úr stormviðrinu og sagði:
2 Hver er sá, sem myrkvar ráðsályktun Guðs
með óskynsamlegum orðum?
3 Gyrð lendar þínar eins og maður;
þá mun eg spyrja þig, og þú skalt fræða mig.
4 Hvar varst þú, þegar eg grundvallaði jörðina?
Seg fram, ef þú hefir þekkingu til.
5 Hver ákvað mál hennar — þú veizt það! —
eða hver þandi mælivaðinn yfir hana?
6 Á hvað var stólpum hennar hleypt niður
eða hver lagði hornstein hennar,
7 þá er morgunstjörnurnar sungu gleðisöng allar saman
og allir guðs-synir fögnuðu?
8 Og hver byrgði hafið inni með hurðum,
þá er það brauzt fram, gekk út af móðurkviði,
9 þá er eg fékk því skýin að klæðnaði
og svartaþyknið að reifum?
10 þá er eg braut því takmörk
og setti slagbranda fyrir og hurðir
11 og mælti: Hingað skaltu komast og ekki lengra,
hér skulu þínar hreyknu hrannir brotna!
12 Hefir þú nokkurn tíma á æfi þinni boðið út morgninum,
vísað morgunroðanum á stað hans,
13 til þess að hann gripi í skaut jarðarinnar
og hinir óguðlegu yrðu hristir af henni?
14 Hún breytist eins og leir undir signeti,
og hlutirnir koma fram eins og fat.
15 Og hinir óguðlegu verða sviftir ljósinu
og hinn upplyfti armleggur sundur brotinn.
16 Hefir þú komið að uppsprettum hafsins
og hefir þú gengið á botni undirdjúpsins?
17 Hafa hlið dauðans opnast fyrir þér,
og hefir þú séð hlið svartamyrkursins?
18 Hefir þú litið yfir breidd jarðarinnar?
Seg fram, fyrst þú veizt það alt saman.

19 Hvar er vegurinn þangað sem ljósið býr,
og myrkrið — hvar á það heima,
20 svo að þú gætir flutt það heim í landareign þess
og þektir göturnar heim að húsi þess?
21 Þú veizt það; því að þá fæddist þú
og tala daga þinna er há!
22 Hefir þú komið til forðabúrs snjávarins
og hefir þú séð forðabúr haglsins,
23 sem eg hefi geymt til tíma neyðarinnar,
til orustu- og ófriðardagsins?
24 Hvar er vegurinn þangað sem ljósið skiftist
og austanvindurinn dreifist yfir jörðina?

38, 4: Sálm. 104, 5. **5:** Orðskv. 30, 4. **15:** kap. 24, 17. **23:** Opinb. 16, 21.

25 Hver hefir búið til rennu fyrir steypiregnið
og veg fyrir eldingarnar,
26 til þess að láta rigna yfir mannautt land,
yfir eyðimörkina, þar sem enginn býr,
27 til þess að metta auðnir og eyðilönd
og láta grængresi spretta?
28 Á regnið föður
eða hver hefir getið daggardropana?
29 Af hverrar kviði er ísinn útgenginn,
og hrím himinsins — hver fæddi það?
30 Vötnin þéttast eins og steinn
og yfirborð fljótsins verður samfrosta.
31 Getur þú þrengt sjöstirnis-böndin,
eða fær þú leyst fjötra Óríons?
32 Lætur þú stjörnumerki dýrahringsins koma fram á sínum tíma
og leiðir þú Birnuna* með húnum hennar?
33 Þekkir þú lög himinsins
eða ákveður þú yfirráð hans yfir jörðunni?
34 Getur þú lyft raust þinni upp til skýsins,
svo að vatnaflaumurinn hylji þig?
35 Getur þú sent eldingarnar, svo að þær fari
og segi við þig: Hér erum vér!
36 Hver hefir lagt vísdóm í hin dimmu ský
eða hver hefir gefið loftsjónunum vit?
37 Hver telur skýin með vizku,
og vatnsílát himinsins — hver hellir úr þeim,
38 þegar moldin rennur saman í kökk
og hnausarnir loða hver við annan?

39 Veiðir þú bráðina fyrir ljónynjuna
og seður þú græðgi ungljónanna,
40 þá er þau kúra í bæli sínu
og vaka yfir veiði í þéttum runni?
41 Hver býr hrafninum fæðu hans,
þá er ungar hans hrópa til Guðs,
flögra til og frá ætislausir?

39 Veizt þú tímann, nær steingeiturnar bera?
Gefur þú gaum að fæðingarhríðum hindanna?
2 Telur þú mánuðina, sem þær ganga með,
og veizt þú tímann, nær þær bera?
3 Þær leggjast á knén, fæða kálfa sína,
þær losna fljótt við kvalir sínar.
4 Kálfar þeirra verða sterkir, vaxa í haganum,
fara burt og koma ekki aftur til þeirra.
5 Hver hefir látið skógarasnann ganga lausan
og hver hefir leyst fjötra villiasnans,
6 sem eg hefi gefið eyðivelli að bústað
og saltsléttu að heimkynni?
7 Hann hlær að hávaða borgarinnar;
hann heyrir ekki köll rekstrarmannsins.
8 Það, sem hann leitar uppi á fjöllunum, er haglendi hans,
og öllu því, sem grænt er, sækist hann eftir.
9 Mun vísundurinn vera fús til að þjóna þér,
eða mun hann standa um nætur við stall þinn?

29: Sálm. 147, 16. **31:** kap. 9, 9. **32:** * Þ. e. Vagnstirnið, sbr. kap. 9, 9. **40:** kap. 37, 8. **41:** Sálm. 147, 9. Lúk. 12, 24.

10 Getur þú bundið vísundinn með bandinu við plógfarið,
eða mun hann herfa dalgrundirnar á eftir þér?
11 Reiðir þú þig á hann, af því að kraftur hans er mikill,
og trúir þú honum fyrir arði þínum?
12 Treystir þú honum til að flytja sáð þitt heim
og til að safna því á þreskivöll þinn?
13 Strúthænan baðar glaðlega vængjunum,
en er nokkurt ástríki í þeim vængjum og flugfjöðrum?
14 Nei, hún fær jörðinni egg sín
og lætur þau hitna í moldinni,
15 og gleymir að fótur getur brotið þau
og dýr merkurinnar troðið þau sundur.
16 Hún er hörð við unga sína, eins og hún ætti þá ekki;
þótt fyrirhöfn hennar sé árangurslaus, þá er hún laus við ótta;
17 því að Guð synjaði henni um vizku
og veitti henni enga hlutdeild í hyggindum.
18 En þegar hún sveiflar sér í loft upp,
þá hlær hún að hestinum og þeim, sem á honum situr.

19 Gefur þú hestinum styrkleika,
klæðir þú makka hans flaksandi faxi?
20 Lætur þú hann stökkva eins og engisprettu?
Fagurlega frýsar hann, en hræðilega!
21 Hann krafsar upp grundina og kætist af styrkleikanum,
hann fer út á móti hertýgjunum.
22 Hann hlær að hræðslunni og skelfist ekki
og hopar ekki fyrir sverðinu.
23 Á baki hans glamrar í örvamælinum,
spjót og lensa leiftra.
24 Með hávaða og harki hendist hann yfir jörðina,
og eigi verður honum haldið, þá er lúðurinn gellur.
25 Í hvert sinn er lúðurinn gellur, hvíar hann
og langar leiðir nasar hann bardagann,
þrumuródd fyrirliðanna og herópið.

26 Er það fyrir þín hyggindi að haukurinn lyftir flugfjöðrunum,
breiðir út vængi sína í suðurátt?
27 Er það eftir þinni skipun að örninn flýgur svo hátt
og byggir hreiður sitt hátt uppi?
28 Á klettunum hefir hann býli og ból,
á klettasnösum og fjallatindum.
29 Þaðan skygnir hann að æti;
augu hans sjá langar leiðir.
30 Og ungar hans svelgja blóð,
og hvar sem vegnir menn liggja, þar er hann.

40 Og Jahve svaraði Job og sagði:
2 Vill ámælismaðurinn þrátta við hinn Almátka?
Sá er sakir ber á Guð, svari hann þessu!
3 Þá svaraði Job Jahve og sagði:
4 Sjá, eg er of lítilmótlegur; hverju á eg að svara þér?
Eg legg hönd mína á munninn.
5 Einu sinni hefi eg talað og endurtek það eigi,
— tvisvar, og gjöri það ekki oftar.

39, 27: Jer. 49, 16. Obad. 4. **30:** Matt. 24, 28. — **40, 4:** kap. 21, 5; 29, 9.

6 Þá svaraði Jahve Job úr stormviðrinu og sagði:
7 Gyrð lendar þínar eins og maður;
eg mun spyrja þig, og þú skalt fræða mig.
8 Ætlar þú jafnvel að gjöra rétt minn að engu,
dæma mig sekan, til þess að þú standir réttlættur?
9 Hefir þú þá armlegg, eins og Guð,
og getur þú þrumað með slíkri rödd sem hann?
10 Skrýð þig vegsemd og tign,
íklæð þig dýrð og ljóma!
11 Lát úthellast strauma reiði þinnar
og varpa til jarðar með einu tilliti sérhverjum dramblátum.
12 Auðmýk þú sérhvern dramblátan með einu tilliti
og troð þú hina óguðlegu niður þar sem þeir standa.
13 Byrg þú þá í moldu alla saman,
loka andlit þeirra inni í myrkri,
14 þá skal eg líka lofa þig,
fyrir það að hægri hönd þín veitir þér fulltingi.

15 Sjá nykurinn, sem eg hefi skapað eins og þig;
hann etur gras eins og naut.
16 Sjá, kraftur hans er í lendum hans
og afl hans í kviðvöðvunum.
17 Hann sperrir upp stertinn eins og sedrustré,
lærsinar hans eru ofnar saman.
18 Leggir hans eru eirpípur,
beinin eins og járnstafur.
19 Hann er frumgróði Guðs verka,
sá, er skóp hann, gaf honum sverð hans.
20 Því að fóður bera honum hæðirnar,
þar sem öll dýr merkurinnar leika sér.
21 Hann liggur undir lótusrunnum,
í skjóli við reyr og sef.
22 Lótusrunnarnir breiða skugga yfir hann,
lækjarpílviðirnir lykja um hann.
23 Sjá, þegar vöxtur kemur í ána, skelfist hann ekki,
hann er óhultur, þótt fljót belji á skolti hans.
24 Getur nokkur veitt hann með því að ganga framan að honum,
getur nokkur dregið taug gegnum nasir hans?

41 Getur þú veitt krókódílinn á öngli,
getur þú þrýst tungu hans niður með færi?
2 Dregur þú seftaug gegnum nasir hans
og rekur þú krók gegnum kjálka honum?
3 Ætli hann beri fram fyrir þig margar auðmjúkar bænir,
eða mæli til þín blíðum orðum?
4 Mun hann gjöra við þig sáttmála,
svo að þú takir hann að æfinlegum þræli?
5 Munt þú leika þér að honum, eins og litlum fugli,
og getur þú bundið hann fastan fyrir smámeyjar þínar?
6 Manga fiskveiða-félagar um hann,
skifta þeir honum meðal kaupmanna?
7 Getur þú fylt húð hans broddum
og haus hans skutlum?
8 Legg hönd þína á hann —
hugsaðu þér, hvílík viðureign! Þú gjörir það ekki aftur.

7: kap. 38, 3. **14:** Jes. 59, 16; 63, 5.

9 Já, von hans brást;
hann fellur þegar flatur fyrir sjóninni einni saman.
10 Enginn er svo fífldjarfur, að hann þori að egna hann
— og hver er þá sá, er þori að ganga fram fyrir mitt auglit?
11 Hver hefir að fyrra bragði gefið mér, svo að eg ætti að endurgjalda?
Alt, sem undir himninum er, það er mitt!

12 Eg vil ekki þegja um limu hans,
né um styrkleik og fegurð vaxtar hans.
13 Hver hefir flett upp skjaldkápu hans að framan,
hver fer inn undir tvöfaldan tanngarð hans?
14 Hver hefir opnað hliðin að gini hans?
Ógn er kring um tennur hans.
15 Tignarprýði eru skjalda-rennurnar,
lokaðar með traustu innsigli.
16 Hver skjöldurinn liggur fast að öðrum,
ekkert loft kemst á milli þeirra.
17 Þeir eru fastir hver við annan,
eru svo samfeldir, að þeir verða eigi skildir sundur.
18 Þegar hann hnerrar, standa ljósgeislar úr nösum hans,
og augu hans eru sem brágeislar morgunroðans.
19 Úr gini hans standa blys,
eldneistar ganga fram úr honum.
20 Úr nösum hans stendur eimur,
eins og upp úr sjóðandi potti, sem kynt er undir með sefgrasi.
21 Andi hans kveikir í kolum,
og logi stendur úr gini hans,
22 Kraftur situr á hálsi hans,
og angist stökkur á undan honum.
23 Vöðvar holds hans loða fastir við,
eru steyptir á hann og hreyfast ekki.
24 Hjarta hans er hart sem steinn,
já, hart sem neðri kvarnarsteinn.
25 Þegar hann stökkur upp, skelfast kapparnir,
þeir verða ringlaðir af hræðslu.
26 Ráðist einhver að honum með sverði, þá vinnur það eigi á,
eigi heldur lensa, skotspjót eða ör.
27 Hann metur járnið sem strá,
eirinn sem maðksmoginn við.
28 Eigi rekur örin hann á flótta,
slöngusteinarnir verða hálmur fyrir honum.
29 Kylfur metur hann sem hálmstrá
og að hvin spjótsins hlær hann.
30 Neðan á honum eru oddhvöss brot,
hann markar för í aurinn, sem för eftir þreskisleða.
31 Hann lætur vella í djúpinu sem í potti,
gjörir hafið eins og smyrslaketil.
32 Aftur undan honum er ljósrák;
ætla mætti, að sjórinn væri silfurhærur.
33 Enginn er hans maki á jörðu,
hans sem skapaður er til þess að kunna ekki að hræðast.
34 Hann lítur niður á alt hátt;
hann er konungur yfir öllum drembnum dýrum.

41, 11: Róm. 11, 35. Sálm. 24, 1.

42 Þá svaraði Job Jahve og sagði:
[2] Eg veit, að þú megnar alt
og að engu ráði þínu verður varnað fram að ganga.
[3] »Hver er sá, sem myrkvar ráðsályktun Guðs í hyggjuleysi«?
Fyrir því hefi eg talað, án þess að skilja,
um hluti, sem mér voru of undursamlegir og eg þekti eigi.
[4] »Hlusta þú, eg ætla að tala;
eg mun spyrja þig, og þú skalt fræða mig«.
[5] Eg þekti þig af afspurn,
en nú hefir auga mitt litið þig!
[6] Fyrir því tek eg orð mín aftur
og iðrast í dufti og ösku.

---

[7] Eftir að Jahve hafði mælt þessum orðum til Jobs, sagði Jahve
við Elífas Temaníta: Reiði mín er upptendruð gegn þér og báðum
vinum þínum, því að þér hafið ekki talað rétt um mig, eins og þjónn
minn Job. [8] Takið yður því sjö naut og sjö hrúta og farið til þjóns
míns Jobs og fórnið brennifórn fyrir yður, og Job þjónn minn skal
biðja fyrir yður, því aðeins vegna hans mun eg ekki láta yður gjalda
heimsku yðar, með því að þér hafið ekki talað rétt um mig, eins og
þjónn minn Job.
[9] Þá fóru þeir Elífas Temaníti, Bildad Súíti og Zófar Naamíti og
gjörðu svo sem Jahve hafði boðið þeim; og Jahve lét að bæn Jobs.
[10] Og Jahve sneri við högum Jobs, þá er hann bað fyrir vinum
sínum; og Jahve gaf Job alt, sem hann hafði átt, tvöfalt aftur. [11] Þá
komu til hans allir bræður hans og allar systur hans og allir þeir, er
áður höfðu verið kunningjar hans, og neyttu máltíðar með honum í
húsi hans, vottuðu honum samhrygð sína og hugguðu hann út af öllu
því böli, sem Jahve hafði látið yfir hann koma; og þeir gáfu honum hver
einn kesíta og hver einn hring af gulli.
[12] En Jahve blessaði síðari æfiár Jobs enn meir en hin fyrri; og
hann eignaðist fjórtán þúsund sauða, sex þúsund úlfalda, þúsund sam-
eyki nauta og þúsund ösnur. [13] Hann eignaðist og sjö sonu og þrjár
dætur. [14] Og hann nefndi eina Jemímu, aðra Kezíu og hina þriðju
Keren-Happúk. [15] Og eigi fundust svo fríðar konur í öllu landinu sem
dætur Jobs; og faðir þeirra gaf þeim arf með bræðrum þeirra.
[16] Og Job lifði eftir þetta hundrað og fjörutíu ár og sá börn sín
og barnabörn, fjóra ættliði. [17] Og Job dó gamall og saddur lífdaga.

42, 2: 1 Mós. 18, 14. Matt. 19, 26. Lúk. 1, 37, **3:** kap. 38, 2 n. **8:** 1 Mós. 20, 7.
9: kap. 2, 11. **11:** 1 Mós. 33, 19. **12:** kap. 1, 3; 8, 7. **13:** kap. 1, 2. **16:** Sálm.
128, 6.

Sálmarnir.

Fyrsta bók.

1 Sæll er sá maður, er eigi fer að ráðum óguðlegra,
eigi gengur á vegi syndaranna
og eigi situr í hóp háðgjarnra,
2 heldur hefir yndi af lögmáli Jahve
og hugleiðir lögmál hans dag og nótt.
3 Hann er sem tré, gróðursett hjá vatnslækjum,
er ber ávöxt sinn á réttum tíma,
og blöð þess visna ekki;
og alt, er hann gjörir, lánast honum.

4 Svo fer eigi hinum óguðlega,
heldur sem sáðum, er vindur feykir.
5 Þess vegna munu hinir óguðlegu eigi standast í dóminum
og syndugir eigi í söfnuði réttlátra.
6 Því að Jahve þekkir veg réttlátra,
en vegur óguðlegra endar í vegleysu.

---

2 Hví geisa heiðingjarnir
og hví hyggja þjóðirnar á fánýt ráð?
2 Konungar jarðarinnar ganga fram
og höfðingjarnir bera ráð sín saman
gegn Jahve og hans smurða.
3 »Vér skulum brjóta sundur fjötra þeirra,
varpa af oss viðjum þeirra«.

4 Hann, sem situr á himni, hlær;
drottinn gjörir gys að þeim.
5 Því næst talar hann til þeirra í reiði sinni,
skelfir þá í bræði sinni:
6 »Eg hefi þó skipað konung minn
á Zíon, fjallið mitt helga«.
7 Eg vil kunngjöra það, sem ákveðið er:
Jahve sagði við mig: Þú ert sonur minn,
eg gat þig í dag.
8 Bið þú mig, þá skal eg gefa þér heiðingjana að erfð
og endimörk jarðar að óðali.
9 Þú skalt mola þá með járnsprota,
mölva þá sem leirsmiðs ker.

10 Verið því hygnir, þér konungar;
látið yður segjast, þér dómarar á jörðu.
11 Þjónið Jahve með ótta
og fagnið með lotningu.
12 Kyssið soninn, að hann reiðist eigi,
og vegur yðar endi í vegleysu;
13 því að skjótt bálast upp reiði hans;
sæll er hver sá, er leitar hælis hjá honum.

1, 1: Sálm. 26, 4. 5. Orðskv. 1, 10; 4, 14. **2:** Jós. 1, 8. Sálm. 119, 97. **3:** Jer. 17, 8. **4:** Job 21, 18. **6:** 2 Tím. 2, 19. — **2, 1:** Post. 4, 25. 26. **4:** Sálm. 37, 13; 59, 9. Jes. 40, 22. 23. **7:** Post. 13, 33. Hebr. 1, 5; 5, 5. **8:** Sálm. 72, 8. **9:** Opinb. 2, 27; 19, 15. **12:** Sálm. 34, 9; 84, 13.

3 Sálmur Davíðs, þá er hann flýði fyrir Absalóm syni sínum.
2 Jahve, hversu margir eru óvinir mínir,
margir þeir er rísa upp í móti mér.
3 Margir segja um mig:
Hann fær enga hjálp hjá Guði! Sela.*
4 En þú, Jahve, ert samt hlífiskjöldur minn —
sæmd mín og sá, er lætur mig bera höfuð mitt hátt.
5 Þá er eg hrópa til Jahve,
svarar hann mér frá fjallinu sínu helga. Sela.
6 Eg lagðist til hvíldar og sofnaði;
eg vaknaði aftur, því að Jahve hjálpar mér.
7 Eg óttast eigi hinn óteljandi manngrúa,
er fylkir sér gegn mér á allar hliðar.
8 Rís þú upp, Jahve; hjálpa mér, Guð minn;
því að þú hefir lostið fjandmenn mína kinnhest,
brotið tennur hinna óguðlegu.
9 Hjá Jahve er hjálpin;
blessun þín komi yfir lýð þinn! Sela.

---

4 Til helgisöngs. Með strengjaleik. Davíðs-sálmur.
2 Svara mér, er eg hrópa, þú Guð réttlætis míns!
Þá er að mér krepti, rýmkaðir þú um mig;
ver mér náðugur og heyr bæn mína.
3 Þér menn! hversu lengi á sæmd mín að sæta smán?
Hversu lengi ætlið þér að elska hégóma og sækjast eftir lygi? Sela.
4 Þér skuluð samt komast að raun um, að Jahve sýnir mér dásamlega náð,
að Jahve heyrir, er eg hrópa til hans.
5 Skelfist og syndgið ekki.
Hugsið yður um í hvílum yðar og verið hljóðir. Sela.
6 Færið réttar fórnir
og treystið Jahve.
7 Margir segja: Hver lætur oss hamingju líta?
Lyft yfir oss ljósi auglitis þíns, Jahve.
8 Þú hefir veitt hjarta mínu meiri gleði
en menn hafa af gnægð korns og vínlagar.
9 Í friði legst eg til hvíldar og sofna,
því að þú, Jahve, lætur mig búa óhultan í náðum.

---

5 Til helgisöngs. Með hljóðpípu. Davíðs-sálmur.
2 Heyr orð mín, Jahve,
veit eftirtekt andvörpum mínum!
3 Hlýð þú á kveinstafi mína, konungur minn og Guð minn,
því að til þín bið eg.
4 Jahve, á morgnana heyrir þú rödd mína,
á morgnana legg eg mál mitt fyrir þig og horfi og horfi.
5 Því að þú ert eigi sá Guð, er óguðlegt athæfi líki;
hinir vondu fá eigi að dveljast hjá þér.

3, 1: 2 Sam. 15, 16 n. **2:** 2 Sam. 15, 13. **3:** * Óvíst er, hvað það orð merkir. Að líkindum »þögn« eða »mjög sterkt« í söng eða hljóðfæraslætti. **4:** 1 Mós. 15, 1. **6:** Sálm. 4, 9. **7:** Sálm. 27, 3. **8:** Sálm. 58, 7. — **4, 5:** Ef. 4, 26. **6:** 5 Mós. 33, 19. Sálm. 51, 19. **7:** 4 Mós. 6, 26. Sálm. 31, 17. **9:** Sálm. 3, 6. — **5, 4:** Sálm. 88, 14. Mík. 7, 7.

6 Hinir hrokafullu fá eigi staðist fyrir þér;
þú hatar alla illgjörðamenn.
7 Þú tortímir þeim, sem lygar mæla;
á blóðvörgum og svikurum hefir Jahve andstygð.
8 En eg fæ að ganga í hús þitt fyrir mikla miskunn þína,
fæ að falla fram fyrir þínu heilaga musteri í þínum ótta.
9 Jahve, leið mig eftir réttlæti þínu sakir fjandmanna minna;
gjör sléttan veg þinn fyrir mér.
10 Því að einlægni er ekki til í munni þeirra;
hjarta þeirra er glötunardjúp.
Kok þeirra er opin gröf,
með tungu sinni hræsna þeir.
11 Dæm þá seka, Guð,
falli þeir sakir ráðagjörða sinna;
hrind þeim burt sakir hinna mörgu afbrota þeirra,
því að þeir storka þér.
12 Þá munu allir þeir gleðjast, er leita hælis hjá þér,
fagna að eilífu, þar sem þú verndar þá,
og þeir kætast yfir þér, er elska nafn þitt.
13 Því að þú, Jahve, blessar hina réttlátu,
hlífir þeim með náð þinni eins og með skildi.

---

6 Til helgisöngs. Með strengjaleik. Djúpraddað. Davíðs-sálmur.
2 Jahve, refsa mér ekki í reiði þinni
og hirt mig ekki í heift þinni.
3 Líkna mér, Jahve, því að eg örmagnast,
lækna mig, Jahve, því að bein mín tærast,
4 og sál mín er mjög óttaslegin,
en þú, ó Jahve — hversu lengi?
5 Snú þú aftur, Jahve; frelsa sálu mína,
hjálpa mér sakir elsku þinnar.
6 Því að enginn minnist þín í dánarheimum;
hver skyldi lofa þig hjá Helju?
7 Eg er þreyttur af andvörpum mínum;
eg lauga rekkju mína hverja nótt,
læt hvílu mína flóa í tárum.
8 Augu mín eru döpruð af harmi,
orðin sljó sakir allra fjandmanna minna.

9 Farið frá mér, allir illgjörðamenn,
því að Jahve hefir heyrt grátraust mína.
10 Jahve hefir heyrt grátbeiðni mína;
Jahve tekur á móti bæn minni.
11 Allir óvinir mínir skulu verða til skammar og skelfast mjög,
snúa sneyptir burt alt í einu.

---

7 Davíðs-sálmur, er hann kvað fyrir Jahve sakir Kúsh Benjamíníta.
2 Jahve, Guð minn, hjá þér leita eg hælis;
hjálpa mér undan öllum ofsækjendum mínum og bjarga mér,
3 svo að þeir rífi mig ekki í sundur eins og ljón,
tæti mig í sundur og enginn bjargi mér.

7: Sálm. 55, 24. 9: Sálm. 25, 4. 5; 27, 11. 10: Róm. 3, 13. 12: Sálm. 2, 12. — 6, 1: 1 Kron. 15, 21. 2: Sálm. 38, 2. 6: Sálm. 30, 10; 88, 11—13; 115, 17. Jes. 38, 18. 8: Job 17, 7. Sálm. 31, 10. 11: Sálm. 40, 15.

4 Jahve, Guð minn, hafi eg gjört þetta,
sé ranglæti í höndum mínum,
5 hafi eg ilt gjört þeim, er lifðu í friði við mig,
eða gjört fjandmönnum mínum mein að ástæðulausu,
6 þá elti mig óvinur minn og nái mér,
troði líf mitt til jarðar
og varpi sæmd minni í duftið. Sela.

7 Rís þú upp, Jahve, í reiði þinni,
hef þig gegn ofsa fjandmanna minna
og vakna mér til hjálpar, þú sem hefir fyrirskipað réttan dóm.
8 Söfnuður þjóðanna umkringi þig,
og tak þú sæti uppi yfir honum á hæðum.
9 Þú Jahve, sem dæmir þjóðirnar,
lát mig ná rétti mínum, Jahve,
samkvæmt réttlæti mínu og ráðvendni þeirri, er í mér er.
10 Lát endi á verða ilsku óguðlegra,
en styrk hina réttlátu,
þú, sem rannsakar hjörtun og nýrun,
réttláti Guð!
11 Guð heldur skildi fyrir mér,
hann sem hjálpar hinum hreinhjörtuðu.

12 Guð er ráttlátur dómari
og Guð, sem reiðist dag hvern.
13 Vissulega hvetur hinn óguðlegi aftur sverð sitt,
bendir boga sinn og leggur til hæfis,
14 en sjálfum sér hefir hann búið hin banvænu vopn,
skotið brennandi örvum.
15 Já, hann fæðir misverka;
hann var þungaður af ranglæti, en elur tál.
16 Hann gróf gröf og gjörði hana djúpa,
en sjálfur fellur hann í gryfjuna, er hann gjörði.
17 Ranglæti hans kemur sjálfum honum í koll,
og ofbeldi hans fellur í höfuð sjálfum honum.
18 Eg vil lofa Jahve fyrir réttlæti hans,
og lofsyngja nafni Jahve hins hæsta.

---

8 Til helgisöngs. Með Gat-lagi. Davíðs-sálmur.
2 Jahve, drottinn vor,
hversu dýrlegt er nafn þitt um alla jörðina,
þú sem breiðir ljóma þinn yfir himininn.
3 Af munni barna og brjóstmylkinga hefir þú gjört þér vígi,
sakir fjandmanna þinna,
til þess að þagga niður í óvinum þínum og fjendum.
4 Þá er eg horfi á himininn, verk handa þinna,
tunglið og stjörnurnar, er þú hefir skapað, —
5 hvað er þá maðurinn þess að þú minnist hans
og mannsins barn að þú vitjir þess?
6 Og þó lézt þú hann lítið á vanta við Guð;
með sæmd og heiðri krýndir þú hann.
7 Þú lézt hann ríkja yfir handaverkum þínum;
alt lagðir þú að fótum hans:

7, 5: 1 Sam. 24, 10 n. **10:** Jer. 17, 10; 20, 12. **13:** 5 Mós. 32, 41. **15:** Job 15, 35. Jes. 59, 4. **16:** Sálm. 9, 16. Orðskv. 26, 27. **17:** Orðskv. 5, 22. — **8, 3:** Matt. 21, 16. **5:** Job 7, 17. Sálm. 144, 3. Hebr. 2, 6—8. **7:** 1 Mós. 1, 28. 1 Kor. 15, 27.

[8] sauðfénað allan og uxa,
og auk þess dýr merkurinnar,
[9] fugla loftsins og fiska hafsins,
alt það er fer hafsins vegu.
[10] Jahve, drottinn vor,
hversu dýrlegt er nafn þitt um alla jörðina.

---

9 Til helgisöngs. Lag: Að deyja fyrir soninn. Davíðs-sálmur.
[2] Eg vil lofa Jahve af öllu hjarta,
segja frá öllum þínum dásemdarverkum.
[3] Eg vil gleðjast og kætast yfir þér,
lofsyngja nafni þínu, þú hinn hæsti,
[4] af því að óvinir mínir hörfuðu undan,
hrösuðu og fórust fyrir augliti þínu.
[5] Því að þú hefir látið mig ná rétti mínum og flutt mál mitt,
sezt í hásætið sem réttlátur dómari.
[6] Þú hefir hastað á heiðingjana, tortímt hinum óguðlegu,
afmáð nafn þeirra um aldur og æfi.
[7] Óvinirnir eru liðnir undir lok —
rústir að eilífu —
og borgirnar hefir þú brotið,
minning þeirra er horfin.
[8] En Jahve ríkir að eilífu;
hann hefir reist hásæti sitt til dóms.
[9] Hann dæmir heiminn með réttvísi,
heldur réttlátan dóm yfir þjóðunum.
[10] Og Jahve er vígi orðinn fyrir þá, er kúgun sæta,
vígi á neyðartímum.
[11] Þeir, er þekkja nafn þitt, treysta þér,
því að þú, Jahve, yfirgefur eigi þá, er þín leita.
[12] Lofsyngið Jahve, þeim er býr á Zíon,
gjörið stórvirki hans kunn meðal þjóðanna.
[13] Því að hann, sem blóðs hefnir, hefir minst þeirra;
hann hefir eigi gleymt hrópi hinna hrjáðu:
[14] »Líkna mér, Jahve, sjá þú eymd mína, er hatursmenn mínir baka mér,
þú sem lyftir mér upp frá hliðum dauðans,
[15] að eg megi segja frá öllum lofstír þínum,
fagna yfir hjálp þinni í hliðum Zíon-dóttur«.
[16] Heiðingjarnir eru fallnir í gryfju þá, er þeir gjörðu;
fætur þeirra festust í neti því, er þeir lögðu leynt.
[17] Jahve hefir auglýst sig; hann hefir háð dóm;
hinn óguðlegi festist í því, er hendur hans höfðu gjört.
Strengjaleikur. Sela.
[18] Hinir óguðlegu hrapa til heljar,
allir heiðingjar, er gleyma Guði.
[19] Því að aumingjanum verður eigi ávalt gleymt;
von hinna voluðu bregst eigi sífelt.
[20] Rís þú upp, Jahve! Lát eigi dauðlega menn verða yfirsterkari;
lát heiðingjana hljóta dóm fyrir augliti þínu.

9, 6: Orðskv. 10, 7. **9:** Sálm. 96, 13; 98, 9. **12:** Sálm. 76, 3. **18:** 5 Mós. 32, 43.
16: Sálm. 7, 16.

21 Skjót þeim skelk í bringu, Jahve!
Lát heiðingjana komast að raun um, að þeir eru dauðlegir menn. Sela.

---

10 Hví stendur þú fjarri, Jahve,
byrgir augu þín á neyðartímum?
2 Hinn óguðlegi ofsækir hinn volaða í hroka sínum;
þeir flækjast í vélum þeim, er þeir hafa upp hugsað.
3 Því að hinn óguðlegi lofar Guð fyrir það, er sála hans girnist,
og hinn ásælni prísar Jahve, sem hann fyrirlítur.
4 Hinn óguðlegi segir í drambsemi sinni: »Hann hegnir eigi!«
»Enginn Guð!« — það eru allar hugsanir hans.
5 Fyrirtæki hans hepnast ætíð,
dómar þínir fara hátt yfir höfði hans;
alla fjandmenn sína kúgar hann.
6 Hann segir í hjarta sínu: Eg verð eigi valtur á fótum;
frá kyni til kyns mun eg eigi í ógæfu rata.
7 Munnur hans er fullur af formælingum, svikum og ofbeldi;
undir tungu hans býr ilska og ranglæti.
8 Hann situr í launsátri í þorpunum,
í skúmaskotinu drepur hann hinn saklausa;
augu hans skima eftir hinum bágstöddu.
9 Hann gjörir fyrirsát í fylgsninu, eins og ljón í skógarrunni;
hann gjörir fyrirsát, til þess að ná hinum volaða;
hann nær hinum volaða í snöru sína, í net sitt.
10 Kraminn hnígur hann niður;
hinir bágstöddu falla fyrir klóm hans.
11 Hann segir í hjarta sínu: Guð gleymir því;
hann hefir hulið auglit sitt, sér það ekki að eilífu.

12 Rís þú upp, Jahve! Lyft þú upp hendi þinni, Guð!
Gleym eigi hinum voluðu.
13 Hvers vegna á hinn óguðlegi að sýna Guði fyrirlitningu,
segja í hjarta sínu: Þú hegnir eigi?
14 Þú hefir séð það, því að þú gefur gaum að mæðu og böli,
til þess að taka það í hönd þína.
Hinn bágstaddi felur þér það;
þú ert hjálpari föðurlausra.
15 Brjót þú armlegg hins óguðlega,
og er þú leitar að guðleysi hins vonda, finnur þú það eigi framar.

16 Jahve er konungur um aldur og æfi;
heiðingjum er útrýmt úr landi hans.
17 Þú hefir heyrt óskir hinna voluðu, Jahve;
þú eykur þeim hugrekki, hneigir eyra þitt,
18 til þess að láta hina föðurlausu og þá, er kúgun sæta, ná rétti sínum.
Eigi skulu menn af moldu framar beita kúgun.

---

11 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
Hjá Jahve leita eg hælis; hvernig getið þér sagt við mig:
»Fljúg sem fugl til fjallanna!

10, 4: Sálm. 14, 1. 7: Róm. 3, 14. 11: Sálm. 94, 7. Job 22, 13. 14: Sálm. 68, 6.

2 Því að nú benda hinir óguðlegu bogann,
leggja örvar sínar á streng,
til þess að skjóta í myrkrinu á hina hreinhjörtuðu.
3 Þegar stoðirnar eru rifnar niður,
hvað megna þá hinir réttlátu?«
4 Jahve er í sinni heilögu höll;
hásæti Jahve er á himnum,
augu hans sjá,
sjónir hans rannsaka mennina.
5 Jahve rannsakar hinn réttláta,
en hinn óguðlega og þann, er hefir mætur á ofríki, hatar hann.
6 Á óguðlega lætur hann rigna glóandi kolum,
eldur og brennisteinn og brennheitur vindur er þeirra mældi bikar.
7 Því að Jahve er réttlátur og hefir mætur á réttlætisverkum;
hinir hreinskilnu fá að líta auglit hans.

---

12 Til helgisöngs. Djúpraddað. Davíðs-sálmur.
2 Hjálpa þú, Jahve, því að hinir guðhræddu eru á brottu,
hinir dygglyndu horfnir frá mönnunum.
3 Lygi tala þeir hver við annan;
með mjúkfláum vörum og tvískiftu hjarta tala þeir.
4 Ó að Jahve vildi eyða öllum mjúkfláum vörum,
öllum tungum, er tala drambsamleg orð,
5 þeim er segja: Með tungunni munum vér sigra;
varir vorar hjálpa oss; hver er drotnari yfir oss?
6 Sakir kúgunar hinna voluðu, sakir andvarpana aumingjanna
vil eg nú rísa upp, segir Jahve;
eg vil veita hjálp þeim, er þrá hana.
7 Orð Jahve eru hrein orð,
skírt silfur, sjöhreinsað gull.
8 Þú, Jahve, munt vernda oss,
varðveita oss fyrir þessari kynslóð um aldur.
9 Hinir óguðlegu vaða alstaðar uppi,
þegar hrakmenni komast til vegs meðal mannanna.

---

13 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Hversu lengi, Jahve! Ætlar þú að gleyma mér um eilífð?
Hversu lengi ætlar þú að hylja auglit þitt fyrir mér?
3 Hversu lengi á eg að bera sút í sál,
harm í hjarta dag frá degi?
Hversu lengi á óvinur minn að hreykja sér upp yfir mig?
4 Lít til, svara mér, Jahve, Guð minn,
hýrga augu mín, að eg sofni ekki svefni dauðans,
5 að óvinur minn geti ekki sagt: Eg hefi borið af honum!
að fjandmenn mínir geti ekki fagnað yfir því, að eg verði valtur á fótum.
6 Eg treysti á miskunn þína;
hjarta mitt fagnar yfir hjálp þinni.
Eg vil syngja fyrir Jahve, því að hann hefir gjört vel til mín.

11, 2: Sálm. 64, 4. 5. **4:** Jes. 66, 1. Hab. 2, 20 **5:** Sálm. 5, 5. **6:** 1 Mós. 19, 24. Esek. 38, 22. — **12, 7:** Sálm. 18, 31. Orðskv. 30, 5.

14 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
Heimskinginn segir í hjarta sínu:
Enginn Guð!
Ill og andstyggileg er breytni þeirra;
enginn gjörir það, sem gott er.
2 Jahve lítur af himni niður á mennina,
til þess að sjá, hvort nokkur sé hygginn,
nokkur, sem leiti Guðs.
3 Allir eru viknir af leið, allir spiltir;
enginn gjörir það, sem gott er — ekki einn.
4 Skyldu þeir ekki fá að kenna á því, allir illgjörðamennirnir,
þeir er eta lýð minn sem brauð væri,
og ákalla eigi Jahve?
5 Þá skulu þeir verða mjög óttaslegnir,
því að Guð er með kynslóð réttlátra.
6 Þér megið láta ráð hinna hrjáðu til skammar verða,
því að Jahve er samt athvarf þeirra.
7 Ó að hjálpræði Ísraels komi frá Zíon!
Þegar Jahve snýr við hag lýðs síns,
skal Jakob fagna, Ísrael gleðjast.

15 Davíðs-sálmur.
Jahve, hver fær að gista í tjaldi þínu,
hver fær að búa á fjallinu þínu helga?
2 Sá, er framgengur í sakleysi og iðkar réttlæti
og talar sannleik af hjarta,
3 sá, er eigi talar róg með tungu sinni,
eigi gjörir öðrum mein
og eigi leggur náunga sínum svívirðing til;
4 sem fyrirlítur þá, er illa breyta,
en heiðrar þá, er óttast Jahve,
sá er sver sér í mein og bregður eigi af;
5 sá er eigi lánar fé sitt gegn vöxtum
og eigi þiggur mútur gegn saklausum —
sá, er þetta gjörir, mun eigi haggast um aldur.

16 Davíðs-miktam*.
Varðveit mig, Guð, því að hjá þér leita eg hælis.
2 Eg segi við Jahve: Þú ert drottinn minn;
eg á engin gæði nema þig.
3 Við þá heilögu, sem í landinu eru, breytir Jahve dýrlega,
á þeim hefir hann alla sína velþóknun.
4 Miklar eru þjáningar þeirra, er kjörið hafa sér annan guð;
eg vil eigi dreypa þeirra blóðugu dreypifórnum
og eigi taka nöfn þeirra mér á varir.

5 Jahve er hlutskifti mitt og minn afmældi bikar;
þú heldur uppi hlut mínum.

14, 1: Sálm. 53, 2 n. 10, 4. 1 Mós. 6, 12. **2:** Sálm. 33, 13. **3:** Róm. 3, 10—12. **4:** Mík. 3, 3. **6:** Sálm. 46, 2. **7:** Sálm. 126, 1 n. — **15, 1:** Sálm. 24, 3 n. **2:** Jes. 33, 15. Sak. 8, 16. **3:** 3 Mós. 19, 16. 17. **5:** 2 Mós. 22, 25. 3 Mós. 25, 35 n. 5 Mós. 16, 19. — **16, 1:** * Merking orðsins ókunn, að líkindum einhver sálmategund. **2:** Sálm. 73, 25. 26. **4:** 2 Mós. 23, 13. **5:** Sálm. 119, 57. Harm. 3, 24.

6 Mér féllu að erfðahlut inndælir staðir,
og arfleifð mín líkar mér vel.
7 Eg lofa Jahve, er mér hefir ráð gefið;
jafnvel um nætur áminna nýrun mig.
8 Eg hefi Jahve ætíð fyrir augum,
þegar hann er mér til hægri handar, verð eg eigi valtur á fótum.

9 Fyrir því fagnar hjarta mitt, sál mín gleðst
og líkami minn hvílist óhultur,
10 því að þú ofurselur Helju eigi sál mína,
leyfir eigi að þinn guðhræddi sjái gröfina.
11 Kunnan gjörir þú mér veg lífsins;
gleðignótt er fyrir augliti þínu,
yndi í hægri hendi þinni að eilífu.

---

17 Bæn Davíðs.

Heyr, Jahve, á réttvíst málefni,
hlýð á hróp mitt!
Ljá eyra bæn minni,
er eg flyt með tállausum vörum!
2 Lát rétt minn út ganga frá augliti þínu,
augu þín sjá rétt.
3 Þá er þú rannsakar hjarta mitt, prófar það um nætur,
reynir mig,
þá finnur þú engar illar hugsanir hjá mér,
munnur minn heldur sér í skefjum.
4 Hvað sem aðrir gjöra, þá hefi eg eftir orði vara þinna
forðast vegu ofbeldismannsins.
5 Skref mín fylgdu sporum þínum,
mér skriðnaði ekki fótur.

6 Eg kalla á þig, því að þú svarar mér, ó Guð,
hneig eyru þín til mín, hlýð á orð mín,
7 veit mér þína dásamlegu náð, þú sem hjálpar þeim, er leita hælis
við þína hægri hönd fyrir ofsækjendunum.
8 Varðveit mig sem sjáaldur augans,
fel mig í skugga vængja þinna,
9 fyrir hinum óguðlegu, er sýna mér ofbeldi,
fyrir gráðugum óvinum mínum, er kringja um mig.
10 Mörhjörtum sínum hafa þeir lokað,
með munni sínum mæla þeir drambsamleg orð.
11 Hvar sem vér göngum umkringja þeir mig,
þeir beina augum sínum að því að varpa mér til jarðar.
12 Hann líkist ljóni, er langar í bráð,
ungu ljóni, er liggur í felum.

13 Rís upp, Jahve! far í móti honum og varpa honum niður,
frelsa sál mína undan hinum óguðlegu með sverði þínu,
14 undan mönnunum með hendi þinni, Jahve, undan mönnum
heimsins,
sem hafa hlutskifti sitt í lífinu og þú kviðfyllir gæðum þínum.
Þeir eru ríkir að sonum
og leifa börnum sínum nægtir sínar.

8: Post. 2, 25—28. 10: Post. 13, 35. 11: Sálm. 17, 15; 21, 7. — 17, 5: Job 23, 11.
8: 5 Mós. 32, 10. Sak. 2, 12. 10: Sálm. 119, 70. 12: Sálm. 10, 9. 14: Lúk. 16, 25.

15 En eg mun fá að sjá auglit þitt sakir réttlætis míns,
skoða mig saddan á mynd þinni, þá er eg vakna.

---

18 Til helgisöngs, eftir Davíð, þjón Jahve, er flutti Jahve orð þessara ljóða, þá er Jahve frelsaði hann af hendi allra óvina hans og af hendi Sáls. 2 Hann mælti:

Eg elska þig, Jahve, þú styrkur minn,
3 Jahve, bjarg mitt og vígi, athvarf mitt,
Guð minn, hellubjarg mitt, þar sem eg leita hælis,
skjöldur minn og horn hjálpræðis míns, háborg mín,
hæli mitt, frelsari minn, þú frelsar mig frá ofbeldi.
4 Lofaður sé Jahve, hrópa eg,
og eg frelsast frá óvinum mínum.
5 Brimöldur dauðans umkringdu mig,
elfur glötunarinnar skelfdu mig,
6 snörur Heljar luktu um mig,
möskvar dauðans féllu yfir mig.

7 Í angist minni kallaði eg á Jahve,
og til Guðs míns hrópaði eg;
í höll sinni heyrði hann raust mína,
og óp mitt barst til eyrna honum.

8 Jörðin bifðist og nötraði,
undirstöður fjallanna skulfu,
þær bifðust, því að hann var reiður;
9 reykur gekk fram úr nösum hans.
og eyðandi eldur af munni hans,
glóðir brunnu út frá honum.
10 Hann sveigði himininn og steig niður
og skýsorti var undir fótum hans.
11 Hann steig á bak kerúb og flaug af stað
og sveif á vængjum vindarins.
12 Hann gjörði myrkur að skýli sínu,
regnsorta og skýþykni að fylgsni sínu alt um kring.
13 Frá ljómanum fyrir honum brutust
hagl og eldglæringar gegnum ský hans.
14 Þá þrumaði Jahve á himnum,
og hinn hæsti lét raust sína gjalla.
15 Hann skaut örvum sínum og tvístraði þeim,
lét eldingar leiftra og hræddi þá.
16 Þá sá í mararbotn,
og undirstöður jarðarinnar urðu berar,
fyrir ógnun þinni, Jahve,
fyrir andgustinum úr nösum þínum.
17 Hann seildist niður af hæðum, greip mig,
dró mig upp úr hinum miklu vötnum.
18 Hann frelsaði mig frá hinum sterku óvinum mínum,
frá fjandmönnum mínum, er voru mér yfirsterkari.
19 Þeir réðust á mig á mínum óheilladegi,
en Jahve var mín stoð;
20 hann leiddi mig út á víðlendi,
frelsaði mig, af því að hann hafði þóknun á mér.

15: Sálm. 16, 11. 1 Jóh. 3, 2. Jes. 26, 19. Dan. 12, 2. — **18, 1:** 2 Sam. 22, 1 n. **3:** Lúk. 1, 69. **5:** Sálm. 116, 3. **7:** Jón. 2, 8. **11:** Sálm. 104, 3. **12:** Sálm. 97, 2. **14:** Sálm. 29, 3. **17:** Sálm. 144, 7.

21 Jahve fer með mig eftir réttlæti mínu,
eftir hreinleik handa minna geldur hann mér;
22 því að eg hefi varðveitt vegu Jahve
og hefi ekki reynst ótrúr Guði mínum;
23 því að allar skipanir hans hefi eg fyrir augum
og boðorðum hans þokaði eg eigi burt frá mér.
24 Eg var lýtalaus fyrir honum
og gætti mín við misgjörðum;
25 fyrir því galt Jahve mér eftir réttlæti mínu,
eftir hreinleik handa minna fyrir augliti hans.
26 Gagnvart ástríkum ert þú ástríkur,
gagnvart ráðvöndum ráðvandur,
27 gagnvart hreinum hreinn,
en gagnvart rangsnúnum ert þú afundinn.
28 Þú hjálpar þjáðum lýð,
en gjörir hrokafulla niðurlúta.
29 Já, þú lætur lampa minn skína,
Jahve, Guð minn, lýsir mér í myrkrinu.
30 Því að fyrir þína hjálp brýt eg múra,
fyrir hjálp Guðs míns stekk eg yfir borgarveggi.

31 Vegur Guðs er lýtalaus,
orð Jahve er skírt;
skjöldur er hann öllum þeim, sem leita hælis hjá honum.
32 Því að hver er Guð, nema Jahve,
og hver er hellubjarg, utan vor Guð?
33 Sá Guð, sem gyrðir mig styrkleika
og gjörir veg minn sléttan;
34 sem gjörir fætur mína sem hindanna
og veitir mér fótfestu á hæðunum;
35 sem æfir hendur mínar til hernaðar,
svo að armar mínir benda eirbogann.
36 Og þú gafst mér skjöld hjálpræðis þíns
og hægri hönd þín studdi mig
og lítillæti þitt gjörði mig mikinn.
37 Þú rýmdir til fyrir skrefum mínum,
og öklar mínir riðuðu ekki.
38 Eg elti óvini mína og náði þeim
og sneri ekki aftur, fyr en eg hafði gjöreytt þeim.
39 Eg molaði þá sundur, þeir máttu eigi upp rísa,
þeir hnigu undir fætur mér.
40 Þú gyrtir mig styrkleika til ófriðarins,
beygðir fjendur mína undir mig.
41 Þú lézt mig sjá bak óvina minna,
og fjendum mínum — þeim eyddi eg.
42 Þeir hrópuðu — en enginn kom til hjálpar,
til Jahve — en hann svaraði þeim ekki.
43 Og eg muldi þá sem mold á jörð,
tróð þá fótum sem saur á strætum.
44 Þú frelsaðir mig úr fólkorustum,
gjörðir mig að höfðingja heiðingjanna;
lýður, sem eg ekki þekti, þjónar mér;

24: 1 Kong. 14, 8. **27:** 3 Mós. 26, 23. 24. Orðskv. 3, 34. **31:** Sálm. 12, 7. **34:** Hab. 3, 19. **35:** Sálm. 144, 1. **37:** Sálm. 31, 9.

45 óðara en þeir heyra mín getið, hlýða þeir mér,
útlendingar smjaðra fyrir mér.
46 Útlendingar dragast upp
og koma skjálfandi fram úr fylgsnum sínum.

47 Lifi Jahve, lofað sé mitt bjarg,
og hátt upp hafinn sé Guð hjálpræðis míns,
48 sá Guð, sem veitti mér hefndir
og braut þjóðir undir mig;
49 sem hreif mig úr höndum óvina minna —
og yfir mótstöðumenn mína hófst þú mig;
frá ójafnaðarmönnum frelsaðir þú mig.

50 Fyrir því vil eg vegsama þig, Jahve, meðal heiðingjanna
og lofsyngja þínu nafni;
51 hann, sem veitir konungi sínum mikla hjálp
og auðsýnir miskunn sínum smurða,
Davíð og niðjum hans að eilífu.

---

19 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Himnarnir segja frá Guðs dýrð
og festingin kunngjörir verkin hans handa.
3 Hver dagurinn af öðrum mælir orð,
hver nóttin af annari talar speki.
4 Engin ræða, engin orð,
ekki heyrist raust þeirra.
5 Og þó fer boðskapur þeirra um alla jörðina
og orð þeirra til endimarka heims.
Röðlinum reisti hann tjald á þeim;
6 hann er sem brúðguminn, er gengur út úr svefnhúsi sínu,
hlakkar sem hetja til að renna skeið sitt.
7 Við takmörk himins rennur hann upp
og hringferð hans nær til enda himins
og ekkert dylst fyrir geislaglóð hans.

* * *

8 Lögmál Jahve er lýtalaust,
hressir sálina,
vitnisburður Jahve er áreiðanlegur,
gjörir hinn fávísa vitran.
9 Fyrirmæli Jahve eru rétt,
gleðja hjartað.
Boðorð Jahve eru skír,
hýrga augun.
10 Ótti Jahve er hreinn,
varir að eilífu.
Ákvæði Jahve eru sannleikur,
eru öll réttlát.
11 Þau eru dýrmætari heldur en gull,
já, gnóttir af skíru gulli,
og sætari en hunang,
já, hunangsseimur.
12 Þjónn þinn varðveitir þau og kostgæfilega;
að halda þau hefir mikil laun í för með sér.

45: 5 Mós. 33, 29. **48:** Sálm. 47, 4. **50:** Róm. 15, 9. **51:** 2 Sam. 7, 12—16. — **19, 2:** Róm. 1, 20. **5:** Róm. 10, 18. **8:** 2 Tim. 3, 15. 16.

13 En hver verður var við yfirsjónirnar?
Sýkna mig af leyndum brotum!
14 Og varðveit þjón þinn fyrir ofstopamönnum,
lát þá eigi drotna yfir mér.
Þá verð eg lýtalaus og sýknaður
af miklu afbroti.
15 Ó að orðin af munni mínum yrðu þér þóknanleg
og hugsanir hjarta míns kæmu fram fyrir auglit þitt,
þú Jahve, hellubjarg mitt og frelsari!

---

20. Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Jahve bænheyri þig á degi neyðarinnar,
nafn Jakobs Guðs bjargi þér.
3 Hann sendi þér hjálp frá helgidóminum,
styðji þig frá Zíon.
4 Hann minnist allra fórnargjafa þinna
og taki brennifórn þína gilda. Sela.
5 Hann veiti þér það, er hjarta þitt þráir,
og veiti framgang öllum áformum þínum.
6 Ó að vér mættum fagna yfir sigri þínum
og veifa fánanum í nafni Guðs vors.
Jahve uppfylli allar óskir þínar.
7 Nú veit eg, að Jahve veitir hjálp sínum smurða,
svarar honum frá sínum helga himni,
í máttarverkum kemur fulltingi hægri handar hans fram.
8 Hinir stæra sig af vögnum sínum og hestum,
en vér af nafni Jahve, Guðs vors.
9 Þeir fá knésig og falla,
en vér rísum og stöndum uppréttir.
10 Jahve! hjálpa konunginum
og bænheyr oss, er vér hrópum.

---

21 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Jahve! yfir veldi þínu fagnar konungurinn,
hve mjög kætist hann yfir hjálp þinni!
3 Þú hefir gefið honum það, er hjarta hans þráði,
um það, sem varir hans báðu, neitaðir þú honum eigi. Sela.
4 Því að þú kemur í móti honum með hamingjublessunum,
setur gullna kórónu á höfuð honum.
5 Um líf bað hann þig, það veittir þú honum,
fjöld lífdaga um aldur og æfi.
6 Mikil er sæmd hans fyrir þína hjálp,
vegsemd og heiður veittir þú honum.
7 Já, þú hefir veitt honum blessun að eilífu,
þú gleður hann með fögnuði fyrir augliti þínu.
8 Því að konungurinn treystir Jahve
og elsku hins hæsta, og verður eigi valtur á fótum.

9 Hönd þín nær til allra óvina þinna,
hægri hönd þín nær til allra hatursmanna þinna.
10 Þú gjörir þá sem glóandi ofn,

14: Sálm. 119, 133. — **20, 8:** 1 Sam. 17, 45. — **21, 3:** Sálm. 20, 5. 6. **5:** 2 Sam. 7, 12 n. Sálm. 61, 7 n.

er þú lítur á þá, Jahve;
hann tortímir þeim í reiði sinni og eldurinn eyðir þeim.
11 Ávöxtu þeirra afmáir þú af jörðunni
og afkvæmi þeirra úr mannheimi,
12 því að þeir hafa stofnað ill ráð í gegn þér,
búið fánýtar vélar.
13 Því að þú rekur þá á flótta,
miðar á andlit þeirra með boga þínum.
14 Hef þig, Jahve, í veldi þínu,
þá skulum vér syngja og kveða um máttarverk þín.

---

22 Til helgisöngs. Lag: Hind morgunroðans. Davíðs-sálmur.
2 Guð minn, Guð minn! hví hefir þú yfirgefið mig?
Langt burt frá hjálp minni eru kveinstafir mínir.
3 »Guð minn!« hrópa eg um daga, en þú svarar ekki,
og um nætur, en eg finn enga fró.
4 Og samt ert þú hinn Heilagi,
sá er situr uppi yfir lofsöngum Ísraels.
5 Þér treystu feður vorir,
treystu þér — og þú hjálpaðir þeim,
6 til þín hrópuðu þeir, og þeim varð bjargað,
þér treystu þeir og urðu ekki til skammar.
7 En eg er maðkur og eigi maður,
til spotts fyrir menn og fyrirlitinn af lýðnum.
8 Allir þeir, er sjá mig, gjöra gys að mér,
bregða grönum og hrista höfuðið.
9 »Fel málefni þitt Jahve! Hann mun hjálpa honum,
hann mun frelsa hann, því að hann hefir þóknun á honum«.

10 Já, þú leiddir mig fram af móðurlífi,
lézt mig liggja öruggan við brjóst móður minnar.
11 Til þín var mér varpað frá móðurskauti,
frá móðurlífi ert þú Guð minn.
12 Ver eigi fjarri mér, því að neyðin er nærri,
því að enginn hjálpar.
13 Sterk naut umkringja mig,
Basans uxar slá hring um mig.
14 Þeir glenna upp ginið í móti mér,
sem bráðsólgið, öskrandi ljón.
15 Mér er helt út sem vatni,
og öll bein mín eru gliðnuð sundur;
hjarta mitt er sem vax,
bráðnað sundur í brjósti mér.
16 Gómur minn er þur sem brendur leir
og tungan loðir föst í munni mér
og í duft dauðans leggur þú mig.
17 Því að hundar umkringja mig,
hópur illvirkja slær hring um mig,
hendur mínar og fætur hafa þeir gegnumstungið.
18 Eg get talið öll mín bein,
þeir horfa á og hafa mig að augnagamni.

10: Sálm. 97, 3. Mal. 4, 1. **11:** Sálm. 109, 13. **13:** Sálm. 7, 13. 14. — **22, 2:** Matt. 27, 46. **3:** Sálm. 88, 2. **6:** Sálm. 25, 3. **7:** Jes. 49, 7; 53, 3. **8:** Matt. 27, 39. **9:** Sálm. 37, 5. Matt. 27, 43. **10:** Sálm. 71, 6. **17:** Jóh. 19, 18; 20, 27.

19 Þeir skifta með sér klæðum mínum
og kasta hlut um kyrtil minn.
20 En þú, ó Jahve, ver eigi fjarri!
þú styrkur minn, skunda mér til hjálpar,
21 frelsa sál mína undan sverðinu,
mína einmana sál undan hundunum.
22 Frelsa mig úr ljónsgininu
og mína aumu sál frá hornum vísundarins.

23 Eg vil kunngjöra bræðrum mínum nafn þitt,
í söfnuðinum vil eg lofa þig.
24 Þér, sem óttist Jahve, lofið hann,
tignið hann, allir niðjar Jakobs,
hræðist hann, allir niðjar Ísraels.
25 Því að hann hefir eigi fyrirlitið né virt að vettugi eymd hins volaða
og eigi hulið auglit sitt fyrir honum,
heldur heyrt, er hann hrópaði til hans.
26 Frá þér kemur lofsöngur minn í stórum söfnuði,
heit mín vil eg efna frammi fyrir þeim, er óttast hann.
27 Volaðir munu eta og verða mettir,
þeir, er leita Jahve, munu lofa hann;
hjörtu yðar lifni við að eilífu.
28 Endimörk jarðar munu minnast þess og aftur hverfa til Jahve,
og allar ættir heiðingjanna falla fram fyrir augliti þínu.
29 Því að ríkið heyrir Jahve
og hann er drotnari yfir heiðingjunum.
30 Já, fyrir honum munu öll stórmenni jarðar falla fram,
fyrir honum munu beygja sig allir þeir, er hníga í duftið.
En sál mín lifir honum,
31 niðjar mínir munu þjóna honum.
Komandi kynslóðum mun sagt verða frá drotni,
32 og lýð, sem enn er ófæddur, mun boðað réttlæti hans,
að hann hefir framkvæmt það.

23

Davíðs-sálmur.
Jahve er minn hirðir, mig mun ekkert bresta.
2 Á grænum grundum lætur hann mig hvílast,
leiðir mig að vötnum, þar sem eg má næðis njóta.
3 Hann hressir sál mína,
leiðir mig um rétta vegu fyrir sakir nafns síns.
4 Jafnvel þótt eg fari um dimman dal,
óttast eg ekkert ilt, því að þú ert hjá mér,
sproti þinn og stafur hugga mig.
5 Þú býr mér borð frammi fyrir fjendum mínum;
þú smyr höfuð mitt með olíu;
bikar minn er barmafullur,
6 Já, gæfa og náð fylgja mér alla æfidaga mína,
og í húsi Jahve bý eg langa æfi.

19: Matt. 27, 35. Jóh. 19, 23. 24. **21:** Sálm. 35, 17. **23:** Hebr. 2, 12. **26:** Sálm. 66, 13—15. **27:** Sálm. 69, 33. Jes. 65, 13. 14. **28:** Sálm. 72, 11. **29:** Sálm. 47, 9. **31:** Sálm. 102, 19. — **23, 1:** Sálm. 34, 10; 80, 2. Jes. 40, 11. Jóh. 10, 11 n. 1 Pét. 2, 25. **6:** Sálm. 27, 4.

24

Davíðs-sálmur.

Jahve heyrir jörðin og alt, sem á henni er,
heimurinn og þeir, sem í honum búa;
2 því að hann hefir grundvallað hana á hafinu
og fest hana á vötnunum.
3 Hver fær að stíga upp á fjall Jahve,
hver fær að dveljast á hans helga stað?
4 Sá, er hefir óflekkaðar hendur og hreint hjarta,
eigi sækist eftir hégóma
og eigi vinnur rangan eið.
5 Hann mun blessun hljóta frá Jahve
og réttlætingu frá Guði hjálpræðis síns.
6 Þessi er sú kynslóð, er leitar Jahve,
stundar eftir augliti þínu, þú Jakobs Guð. Sela.

* * *

7 Þér hlið, lyftið höfðum yðar,
hefjið yður, þér öldnu dyr,
að konungur dýrðarinnar megi inn ganga.
8 »Hver er þessi konungur dýrðarinnar?«
Það er Jahve, hin volduga hetja,
Jahve, bardagahetjan.
9 Þér hlið, lyftið höfðum yðar,
hefjið yður, þér öldnu dyr,
að konungur dýrðarinnar megi inn ganga.
10 »Hver er þessi konungur dýrðarinnar?«
Jahve hersveitanna,
hann er konungur dýrðarinnar. Sela.

25

Davíðs-sálmur.

Til þín hef eg sál mína, Jahve, Guð minn!
2 Þér treysti eg, lát mig eigi verða til skammar,
lát eigi óvini mína hlakka yfir mér.
3 Hver sá, er á þig vonar, mun eigi heldur verða til skammar;
þeir verða til skammar, er ótrúir eru að raunalausu.
4 Vísa mér vegu þína, Jahve,
kenn mér stigu þína.
5 Lát mig ganga í sannleika þínum og kenn mér,
því að þú ert Guð hjálpræðis míns,
á þig vona eg liðlangan daginn.
6 Minst þú miskunnar þinnar, Jahve, og kærleiksverka,
því að þau eru frá eilífð.
7 Minst eigi æskusynda minna og afbrota,
minst mín eftir elsku þinni,
sakir gæzku þinnar, Jahve.
8 Góður og réttlátur er Jahve,
þess vegna vísar hann syndurum veginn.
9 Hann lætur hina voluðu ganga eftir réttlætinu
og kennir hinum voluðu veg sinn.
10 Allir vegir Jahve eru elska og trúfesti
fyrir þá, er gæta sáttmála hans og vitnisburða.

24, 1: 2 Mós. 19, 5. 5 Mós. 10, 14. Sálm. 50, 12. **2:** 1 Mós. 1, 9. Sálm. 104, 5; 136, 6. **3:** Sálm. 15, 1 n. **4:** Matt. 5, 8. **8:** 2 Mós. 15, 3. — **25, 4:** Sálm. 27, 11. **6:** Sálm. 103, 17. **7:** Job 13, 26.

11 Sakir nafns þíns, Jahve —
fyrirgef mér sekt mína, því að hún er mikil.
12 Ef einhver óttast Jahve,
mun hann kenna honum veg þann, er hann á að velja.
13 Sjálfur mun hann búa við hamingju,
og niðjar hans eignast landið.
14 Jahve sýnir trúnað þeim, er óttast hann
og sáttmála sinn gjörir hann þeim kunnan.
15 Augu mín mæna ætíð til Jahve,
því að hann greiðir fót minn úr snörunni.
16 Snú þér til mín og líkna mér,
því að eg er einmana og volaður.
17 Angist sturlar hjarta mitt,
leið mig úr nauðum mínum.
18 Lít á eymd mína og armæðu
og fyrirgef allar syndir mínar.
19 Lít á, hversu margir fjandmenn mínir eru,
með rangsleitnishatri hata þeir mig.
20 Varðveit sál mína og frelsa mig,
lát mig eigi verða til skammar, því að hjá þér leita eg hælis.
21 Lát ráðvendni og hreinskilni gæta mín,
því að á þig vona eg.
22 Frelsa, ó Guð, Ísrael úr öllum nauðum hans.

26

Davíðs-sálmur.
Lát mig ná rétti mínum, Jahve, því að eg geng fram í grandvarleik,
og Jahve treysti eg óbifanlega.
2 Rannsaka mig, Jahve, og reyn mig,
prófa nýru mín og hjarta.
3 Því að eg hefi elsku þína fyrir augum,
og eg geng í sannleika þínum.
4 Eg tek mér eigi sæti hjá lygurum
og hefi eigi umgengni við undirförula menn.
5 Eg hata söfnuð illvirkjanna,
sit eigi meðal óguðlegra.
6 Eg þvæ hendur mínar í sakleysi,
að eg megi ganga í kring um altari þitt, Jahve,
7 til þess að láta lofsönginn hljóma,
og segja frá öllum þínum dásemdarverkum.
8 Jahve, eg elska bústað húss þíns
og staðinn, þar sem dýrð þín býr.
9 Hríf eigi sál mína burt með syndurum,
né líf mitt með morðingjum,
10 þeim er hafa svívirðing í höndum sér
og hægri höndina fulla af mútugjöfum.
11 En eg geng fram í grandvarleik;
frelsa mig og líkna mér.
12 Fótur minn stendur á sléttri grund,
í söfnuðunum vil eg lofa Jahve.

12: Sálm. 32, 8. **13:** Sálm. 37, 9; 112, 2. — **26, 2:** Sálm. 7, 10; 17, 3; 139, 23. **4:** Sálm. 1, 1. **8:** Sálm. 27, 4. **9:** Sálm. 28, 3. **12:** Sálm. 27, 11; 22, 23. 26.

27 Davíðs-sálmur.

Jahve er ljós mitt og fulltingi,
hvern ætti eg að óttast?
Jahve er vígi lífs míns,
hvern ætti eg að hræðast?
2 Þegar illvirkjarnir nálgast mig,
til þess að eta hold mitt,
þá verða það fjandmenn mínir og óvinir,
sem hrasa og falla.
3 Þegar her sezt um mig,
óttast hjarta mitt eigi;
þegar ófriður hefst í gegn mér,
er eg samt öruggur.
4 Eins hefi eg beðið Jahve,
það eitt þrái eg:
að eg fái að dveljast í húsi Jahve
alla æfidaga mína,
til þess að fá að skoða yndisleik Jahve,
sökkva mér niður í hugleiðingar í musteri hans.
5 Því að hann geymir mig í skjóli,
á óheilladeginum,
hann felur mig í fylgsnum tjalds síns,
lyftir mér upp á klett.
6 Þess vegna hefst upp höfuð mitt,
yfir óvini mína umhverfis mig,
að eg með fögnuði megi færa fórnir í tjaldi hans,
syngja og leika Jahve.

7 Heyr, Jahve, eg hrópa hátt!
Sýn mér miskunn og svara mér!
8 Þú mælir svo, segir hjarta mitt: Leitið auglitis míns!
Eg vil leita auglitis þíns, Jahve.
9 Hyl eigi auglit þitt fyrir mér,
vísa þjóni þínum eigi frá í reiði.
Þú hefir verið fulltingi mitt, hrind mér eigi burt
og yfirgef mig eigi, þú Guð hjálpræðis míns.
10 Því að þótt faðir minn og móðir hafi yfirgefið mig,
tekur Jahve mig að sér.
11 Vísa mér veg þinn, Jahve,
leið mig um slétta braut
sakir fjandmanna minna.
12 Ofursel mig eigi græðgi fjandmanna minna,
því að falsvitni rísa í gegn mér
og menn, er fnæsa ofbeldi.
13 Ef eg treysti því eigi, að fá að sjá gæzku Jahve
á landi lifenda —!
14 Vona á Jahve, ver öruggur og hugrakkur,
já, vona á Jahve.

---

28 Davíðs-sálmur.

Til þín, Jahve, hrópa eg;
þú bjarg mitt, ver eigi hljóður gagnvart mér,

27, 1: Mík. 7, 8. **3:** Sálm. 3, 7. **4:** Sálm. 23, 6; 26, 8; 84, 2. 3. **5:** Sálm. 31, 21. Jes. 4, 6. **11:** Sálm. 25, 4; 26, 12. **13:** Jes. 38, 11. **14:** Sálm. 31, 25. — **28, 1:** Sálm. 143, 7.

að eg ekki, er þú þegir við mér,
verði sem þeir, er til grafar eru gengnir.
2 Heyr þú á grátbeiðni mína, er eg hrópa til þín,
er eg lyfti höndum mínum til þíns allrahelgasta.
3 Hríf mig eigi á burt með óguðlegum og illgjörðamönnum,
þeim er tala vinsamlega við náunga sinn, en hafa ilt í hyggju.
4 Launa þeim eftir verkum þeirra, eftir þeirra illu breytni,
launa þeim eftir verkum handa þeirra,
endurgjald þeim það, er þeir hafa aðhafst.
5 Því að þeir hyggja eigi á verk Jahve og handaverk hans;
hann rífi þá niður og reisi þá eigi við aftur.

6 Lofaður sé Jahve,
því að hann hefir heyrt grátbeiðni mína.
7 Jahve er vígi mitt og skjöldur;
honum treysti hjarta mitt, og eg hlaut hjálp;
því fagnar hjarta mitt,
og með ljóðum mínum lofa eg hann.
8 Jahve er vígi lýð sínum,
og hjálparhæli sínum smurða.
9 Hjálpa lýð þínum og blessa eign þína,
gæt þeirra og ber þá að eilífu.

---

29 Davíðs-sálmur.
Tjáið Jahve, þér guðasynir,
tjáið Jahve vegsemd og vald.
2 Tjáið Jahve dýrð þá, er nafni hans hæfir,
fallið fram fyrir Jahve í helgum skrúða.
3 Raust Jahve hljómar yfir vötnunum,
Guð dýrðarinnar þrumar,
Jahve yfir hinum miklu vötnum.
4 Raust Jahve hljómar með krafti,
raust Jahve hljómar með tign.
5 Raust Jahve brýtur sundur sedrustré,
Jahve brýtur sundur sedrustrén á Líbanon.
6 Hann lætur þau hoppa eins og kálfa,
Líbanon og Sirjon eins og unga vísunda.
7 Raust Jahve klýfur eldsloga,
8 Raust Jahve lætur eyðimörkina skjálfa,
Jahve lætur Kades-eyðimörk skjálfa.
9 Raust Jahve lætur hindirnar bera fyrir tímann og gjörir skóg-
ana nakta,
og alt í helgidómi hans segir: Dýrð!
10 Jahve sat uppi yfir flóðinu,
Jahve mun sitja sem konungur að eilífu.
11 Jahve veitir lýð sínum styrkleik,
Jahve blessar lýð sinn með friði.

---

30 Musterisvígsluljóð. Davíðs-sálmur.
2 Eg tigna þig, Jahve, því að þú hefir bjargað mér,
og eigi látið óvini mína hlakka yfir mér.
3 Jahve, Guð minn,
eg hrópaði til þín og þú læknaðir mig.

3: Jer. 9, 8. — 29, 1: Sálm. 96, 7. 3: Job 37, 2—5. 10: 1 Mós. 6, 17.

4 Jahve, þú heimtir sál mína úr helju,
lézt mig halda lífi, er aðrir gengu til grafar.
5 Syngið Jahve lof, þér hans guðhræddu,
vegsamið hans heilaga nafn.
6 Því að augnablik stendur reiði hans,
en alla æfi náð hans;
að kveldi gistir oss grátur,
en gleðisöngur að morgni.

7 En eg ugði eigi að mér og hugsaði:
Aldrei verð eg valtur á fótum!
8 Jahve, af náð þinni hafðir þú gjört bjarg mitt stöðugt,
nú huldir þú auglit þitt og eg skelfdist.
9 Til þín, Jahve, kallaði eg
og Jahve grátbændi eg:
10 Hver ávinningur er í blóði mínu,
í því að eg gangi til grafar?
Getur duftið lofað þig,
kunngjört trúfesti þína.
11 Heyr, Jahve, og líkna mér,
ó Jahve, ver þú hjálpari minn!
12 Þá breyttir þú grát mínum í gleðidans,
leystir af mér hærusekkinn og gyrtir mig fögnuði,
13 að sál mín megi lofsyngja þér og eigi þagna.
Jahve, Guð minn, eg vil þakka þér að eilífu.

---

31 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Hjá þér, Jahve, leita eg hælis,
lát mig aldrei verða til skammar;
bjarga mér eftir réttlæti þínu;
3 hneig eyru þín til mín, frelsa mig í skyndi;
ver mér verndarbjarg,
vígi mér til hjálpar.
4 Því að þú ert bjarg mitt og vígi,
og sakir nafns þíns munt þú leiða mig og stjórna mér.
5 Þú munt draga mig úr neti því, er þeir lögðu leynt fyrir mig,
því að þú ert vörn mín.
6 Í þína hönd fel eg anda minn,
þú munt frelsa mig, Jahve, þú trúfasti Guð!
7 Eg hata þá, er dýrka fánýt falsgoð,
en Jahve treysti eg.
8 Eg vil gleðjast og fagna yfir miskunn þinni,
yfir því, að þú hefir litið á eymd mína,
gefið gætur að sálarneyð minni
9 og eigi ofurselt mig óvinunum,
en sett fót minn á víðlendi.
10 Líkna mér, Jahve, því að eg er í nauðum staddur,
döpruð af harmi eru augu mín,
sál mín og líkami.
11 Líf mitt er liðið í harmi
og ár mín í andvörpum;
mér förlast kraftur sakir sektar minnar
og bein mín tærast.

30, 5: Sálm. 97, 12. **6:** Jóh. 16, 20. **10:** Sálm. 6, 6. **13:** Sálm. 16, 9. — **31, 2:** Sálm. 71, 1. 2. **4:** Sálm. 18, 3; 23, 3. **6:** Lúk. 23, 46. Post. 7, 59. **7:** Jón. 2, 9. 10. **10:** Sálm. 6, 8.

12 Eg er að spotti öllum fjandmönnum mínum,
til háðungar nábúum mínum og skelfing kunningjum mínum;
þeir, sem sjá mig á strætum úti, flýja mig.
13 Sem dáinn maður er eg gleymdur hjörtum þeirra,
eg er sem ónýtt ker.
14 Því að eg heyri illyrði margra,
skelfing er alt um kring;
þá er þeir bera ráð sín saman móti mér,
hyggja þeir á að svifta mig lífi.
15 En eg treysti þér, Jahve,
segi: Þú ert Guð minn!
16 Í þinni hendi er hagur minn,
frelsa mig af hendi óvina minna og ofsækjenda.
17 Lát ásjónu þína lýsa yfir þjón þinn,
hjálpa mér sakir elsku þinnar.
18 Ó, Jahve, lát mig eigi verða til skammar,
því að eg ákalla þig;
lát hina óguðlegu verða til skammar,
hverfa hljóða til heljar.
19 Lát lygavarirnar þagna,
þær er mæla drambyrði gegn réttlátum
með hroka og fyrirlitningu.

20 Hversu mikil er gæzka þín,
er þú hefir geymt þeim, er óttast þig,
er þú auðsýnir þeim, er leita hælis hjá þér
frammi fyrir mönnunum.
21 Þú hylur þá í skjóli auglitis þíns fyrir svikráðum manna,
felur þá í leyni fyrir deilum tungnanna.
22 Lofaður sé Jahve,
því að hann hefir sýnt mér dásamlega náð í öruggri borg.
23 Og eg hugsaði í angist minni:
eg er burtrekinn frá augum þínum,
en samt heyrðir þú grátraust mína, er eg hrópaði til þín.
24 Elskið Jahve, allir þér hans guðhræddu,
Jahve verndar trúfasta,
en geldur í fullum mæli þeim, er ofmetnaðarverk vinna.
25 Verið öruggir og hughraustir,
allir þér, er vonið á Jahve.

---

32 Davíðs-maskíl.
Sæll er sá, er afbrotin eru fyrirgefin,
synd hans hulin.
2 Sæll er sá maður, er Jahve tilreiknar eigi misgjörð,
sá er eigi geymir svik í anda.
3 Meðan eg þagði, tærðust bein mín,
er eg kveinaði liðlangan daginn.
4 Því að dag og nótt lá hönd þín þungt á mér,
lífsvökvi minn þvarr sem í sumarbreiskju. Sela.
5 Þá játaði eg synd mína fyrir þér
og fól eigi misgjörð mína.
Eg mælti: Eg vil játa afbrot mín fyrir Jahve,
og þú fyrirgafst syndasekt mína. Sela.

14: Jer. 20, 10. **16:** 1 Kron. 29, 30. **21:** Sálm. 27, 5. **23:** Jes. 38, 11. Jón. 2, 5.
25: Sálm. 27, 14. — **32, 1:** Róm. 4, 7. 8. **5:** Orðskv. 28, 13. 1 Jóh. 1, 9.

6 Þess vegna biðji þig sérhver guðhræddur, meðan þig er að finna,
þótt vatnsflóðið komi, nær það honum eigi.
7 Þú ert skjól mitt, þú leysir mig úr nauðum,
með frelsisfögnuði umkringir þú mig. Sela.

8 Eg vil kenna þér og fræða þig um veg þann, er þú átt að ganga;
eg vil kenna þér ráð, hafa augun á þér.
9 Verið eigi sem hestar eða skynlausir múlar;
með taum og beizli verður að temja þrjózku þeirra,
annars nálgast þeir þig ekki.
10 Miklar eru þjáningar óguðlegs manns,
en þann, er treystir Jahve, umlykur hann elsku.
11 Gleðjist yfir Jahve og fagnið, þér réttlátir,
kveðið fagnaðarópi, allir hreinhjartaðir!

---

33 Gleðjist, þér réttlátir, yfir Jahve,
hreinlyndum hæfir lofsöngur.
2 Lofið Jahve með gígjum,
leikið fyrir honum á tístrengjaða hörpu.
3 Syngið honum nýjan söng,
knýið strengina ákaft með fagnaðarópi.
4 Því að orð Jahve er áreiðanlegt
og öll verk hans eru í trúfesti gjörð.
5 Hann hefir mætur á réttlæti og rétti,
jörðin er full af miskunn Jahve.
6 Fyrir orð Jahve voru himnarnir gjörðir
og allur her þeirra fyrir anda munns hans;
7 hann safnaði vatni hafsins sem í belg,
lét straumana í forðabúr.
8 Öll jörðin óttist Jahve,
allir heimsbúar hræðist hann;
9 því að hann talaði — og það varð,
hann bauð — þá stóð það þar.
10 Jahve ónýtti ráð heiðingjanna,
gjörði að engu áform þjóðanna,
11 en ráð Jahve stendur stöðugt um aldur,
áform hjarta hans frá kyni til kyns.
12 Sæl er sú þjóð, er á Jahve að Guði,
sá lýður, er hann hefir kjörið sér til eignar.
13 Jahve leit niður af himni,
sá öll mannanna börn;
14 frá bústað sínum virti hann fyrir sér
alla jarðarbúa,
15 hann, sem myndað hefir hjörtu þeirra allra,
sem gefur gætur að öllum athöfnum þeirra.
16 Eigi sigrar konungurinn fyrir gnótt herafla síns,
eigi bjargast kappinn fyrir ofurafl sitt.
17 Svikull er hestur til sigurs,
með ofurafli sínu bjargar hann ekki.
18 En augu Jahve hvíla á þeim, er óttast hann,
á þeim, er vona á miskunn hans,

8: Sálm. 25, 12. **9:** Orðskv. 26, 3. **10:** Orðskv. 12, 21. **11:** Sálm. 33, 1; 97, 12. Fil. 4, 4. — **33, 1:** Sálm. 32, 11. **6:** 1 Mós. 1, 6. 7; 2, 1. **7:** Job. 38, 8. **9:** 1 Mós. 1, 3. Sálm. 148, 5. **10:** Job 5, 12. **12:** Sálm. 144, 15. **17:** Sálm. 147, 10. Orðskv. 21, 31.

19 til þess að frelsa þá frá dauða
og halda lífinu í þeim í hallæri.
20 Sálir vorar vona á Jahve,
hann er hjálp vor og skjöldur.
21 Já, yfir honum fagnar hjarta vort,
hans heilaga nafni treystum vér.
22 Miskunn þín, Jahve, sé yfir oss,
svo sem vér vonum á þig.

---

34 Davíðs-sálmur, þá er hann gjörði sér upp vitfirringu frammi fyrir Abímelek, svo að Abímelek rak hann í burt, og hann fór burt.

2 Eg vil vegsama Jahve alla tíma,
ætíð sé lof hans mér í munni.
3 Sál mín hrósar sér af Jahve,
hinir hógværu skulu heyra það og fagna.
4 Miklið Jahve ásamt mér,
tignum í sameiningu nafn hans.
5 Eg leitaði Jahve, og hann svaraði mér,
frelsaði mig frá öllu því, er eg hræddist.
6 Lítið til hans og gleðjist,
og andlit yðar skulu eigi blygðast.
7 Hér er volaður maður, sem hrópaði, og Jahve heyrði hann
og hjálpaði honum úr öllum nauðum hans.
8 Engill Jahve setur vörð
kring um þá, er óttast hann, og frelsar þá.
9 Finnið og sjáið, að Jahve er góður;
sæll er sá maður, er leitar hælis hjá honum.
10 Óttist Jahve, þér hans heilögu,
því að þeir, er óttast hann, líða engan skort.
11 Ung ljón eiga við skort að búa og svelta,
en þeir, er leita Jahve, fara einskis góðs á mis.

12 Komið, börn, hlýðið á mig;
eg vil kenna yður ótta Jahve.
13 Ef einhver óskar lífs,
þráir lífdaga, til þess að njóta hamingjunnar,
14 þá varðveit tungu þína frá illu
og varir þínar frá svikatali;
15 forðast ilt og gjörðu gott,
leita friðar og legg stund á hann.
17 Auglit Jahve horfir á þá, er illa breyta,
til þess að afmá minningu þeirra af jörðunni,
16 en augu Jahve hvíla á réttlátum
og eyru hans gefa gaum að hrópi þeirra.
18 Ef þeir hrópa, þá heyrir Jahve,
úr öllum nauðum þeirra frelsar hann þá.
19 Jahve er nálægur þeim, er hafa sundurmarið hjarta,
þeim, er hafa sundurkraminn anda, hjálpar hann.
20 Margar eru raunir réttláts manns,
en Jahve frelsar hann úr þeim öllum.

19: Job 5, 20. Sálm. 37, 19. — **34, 1:** 1 Sam. 21, 13 n. **3:** Jer. 9, 24. **8:** 1 Mós. 32, 1. 2. **9:** Sálm. 2, 12. 1 Pét. 2, 3. **13:** 1 Pét. 3, 10 n. **15:** Sálm. 37, 27. Jes. 1, 16. 17. Róm. 12, 18. Hebr. 12, 14. **16:** Sálm. 33, 18. **19:** Sálm. 51, 19. Jes. 57, 15; 66, 2. Lúk. 18, 13. 14.

21 Hann gætir allra beina hans,
ekki eitt af þeim skal brotið.
22 Ógæfa drepur óguðlegan mann,
þeir, er hata hinn réttláta, skulu sekir dæmdir.
23 Jahve frelsar líf þjóna sinna,
enginn sá, er leitar hælis hjá honum, mun sekur dæmdur.

---

35 Davíðs-sálmur.
Deil þú, Jahve, við þá, er deila við mig,
berst þú við þá, er berjast við mig.
2 Tak skjöld og törgu
og rís upp mér til hjálpar.
3 Tak til spjót og öxi, til þess að mæta ofsækjendum mínum;
seg við sál mína: Eg er hjálp þín!
4 Lát þá, er sitja um líf mitt, hljóta smán og svívirðing,
lát þá hverfa aftur með skömm, er ætla að gjöra mér ilt.
5 Lát þá verða sem sáðir fyrir vindi,
þegar engill Jahve varpar þeim um koll;
6 lát veg þeirra verða myrkan og hálan,
þegar engill Jahve eltir þá;
7 því að ástæðulausu hafa þeir lagt net sitt leynt fyrir mig,
að ástæðulausu hafa þeir grafið gryfju fyrir mig.
8 Lát tortíming koma yfir þá, er þá varir minst,
lát netið, er þeir hafa lagt leynt, veiða sjálfa þá,
lát þá falla í þeirra eigin gryfju.
9 En sál mín skal kætast yfir Jahve,
gleðjast yfir hjálpræði hans.
10 Öll bein mín skulu segja:
Jahve, hver er sem þú,
er frelsar hinn volaða frá þeim, sem er honum yfirsterkari,
hinn volaða og snauða frá þeim, sem rænir hann?

11 Ljúgvottar rísa upp;
þeir spyrja mig um það, sem eg veit ekki um.
12 Þeir launa mér gott með illu,
barnleysi varð hlutfall mitt.
13 En þegar þeir voru sjúkir, klæddist eg hærusekk,
þjáði mig með föstu
og bað með niðurlútu höfði.
14 Eg gekk um harmandi, sem vinur eða bróðir ætti í hlut,
var beygður eins og sá, er syrgir móður sína.
15 En þeir fagna yfir hrösun minni og safnast saman,
útlendingar og ókunnugir menn safnast saman móti mér,
mæla lastyrði og þagna eigi.
16 Þeir freista mín, smána og smána,
nísta tönnum í gegn mér.
17 Drottinn, hversu lengi vilt þú horfa á?
Frelsa sál mína undan eyðileggingu þeirra,
mína einmana sál undan ljónunum.
18 Þá vil eg lofa þig í miklum söfnuði,
vegsama þig í miklum mannfjölda.

35, 1: Jes. 49, 25. **4:** Sálm. 40, 15; 70, 3; 83, 17. **6:** Jer. 23, 12. **12:** Sálm. 109, 5. **16:** Job 16, 9. **17:** Sálm. 22, 21. **18:** Sálm. 22, 26.

19 Lát eigi þá, sem án saka eru óvinir mínir, hlakka yfir mér,
lát eigi þá, sem að ástæðulausu hata mig, skotra augunum.
20 Því að frið tala þeir eigi
og móti hinum kyrlátu í landinu hugsa þeir upp sviksamleg orð;
21 þeir glenna upp ginið í móti mér,
segja: »Hæ, hæ! Nú höfum vér séð það með eigin augum«.
22 Þú hefir séð það, Jahve; ver eigi hljóður,
drottinn, ver eigi langt í burtu frá mér.
23 Vakna, rís upp og lát mig ná rétti mínum,
Guð minn og drottinn, til þess að flytja mál mitt.
24 Dæm mig eftir réttlæti þínu, Jahve, Guð minn,
og lát þá eigi hlakka yfir mér,
25 lát þá ekki segja í hjarta sínu: Hæ! ósk vor er uppfylt!
lát þá ekki segja: Vér höfum gjört út af við hann.
26 Lát þá alla verða til skammar og hljóta kinnroða, er hlakka yfir ógæfu minni,
lát þá íklæðast skömm og svívirðing, er hreykja sér upp gegn mér.
27 Lát þá kveða fagnaðarópi og gleðjast, er unna mér réttar,
lát þá ætíð segja: Vegsamaður sé Jahve,
hann sem ann þjóni sínum heilla!
28 Og tunga mín skal boða réttlæti þitt,
lofstír þinn liðlangan daginn.

---

36. Til helgisöngs. Eftir Davíð, þjón Jahve.
2 Rödd syndarinnar talar til hins óguðlega í fylgsnum hjarta hans,
enginn guðsótti býr í huga hans;
3 því að hún smjaðrar fyrir honum í augum hans,
til þess að misgjörð hans verði uppvís og hann verði fyrir hatri.
4 Orðin af munni hans eru tál og svik,
hann er hættur að vera hygginn og breyta vel;
5 í hvílu sinni hyggur hann á tál;
hann fetar vonda vegu,
forðast eigi hið illa.

* * *

6 Jahve, til himna nær miskunn þín,
til skýjanna trúfesti þín;
7 réttlæti þitt er sem fjöll Guðs,
dómar þínir sem reginhaf;
mönnum og skepnum hjálpar þú, Jahve.
8 Hversu dýrmæt er miskunn þín, ó Guð;
mannanna börn leita hælis í skugga vængja þinna.
9 Þau seðjast af feiti húss þíns,
og þú lætur þau drekka úr lækjum unaðsemda þinna.
10 Því að hjá þér er uppspretta lífsins,
í þínu ljósi sjáum vér ljós.
11 Lát miskunn þína haldast við þá, er þekkja þig,
og réttlæti þitt við þá, sem hreinhjartaðir eru.
12 Lát eigi fót hins hrokafulla koma yfir mig,
né hönd óguðlegra hrekja mig burt.
13 Þar eru illgjörðamennirnir fallnir,
þeim er varpað um koll og þeir fá eigi risið upp aftur.

19: Jóh. 15, 25. **22:** Sálm. 22, 12. **23:** Sálm. 7, 7; 44, 24; 59, 5. **24:** Sálm. 7, 9. **26:** v. 4. **27:** Sálm. 40, 17. — **36, 2:** Róm. 3, 18. **3:** Sálm. 10, 3. **6:** Sálm. 57, 11; 108, 5. **9:** Sálm. 23, 5. 6; 65, 5. **10:** Jer. 2, 13.

37 Davíðs-sálmur.
Ver eigi of bráður vegna illvirkjanna,
öfunda eigi þá, er ranglæti fremja;
2 því að þeir fölna skjótt sem grasið,
visna sem grænar jurtir.
3 Treyst Jahve og gjör gott,
bú þú í landinu og iðka ráðvendni,
4 þá munt þú gleðjast yfir Jahve,
og hann mun veita þér það, sem hjarta þitt girnist.
5 Fel Jahve vegu þína
og treyst honum, hann mun vel fyrir sjá,
6 hann mun láta réttlæti þitt renna upp sem ljós
og rétt þinn sem hábjartan dag.
7 Ver hljóður fyrir Jahve og vona á hann,
ver eigi of bráður vegna þeirra er vel gengur,
vegna þess manns, er svik fremur.
8 Lát af reiði og slepp heiftinni;
ver eigi of bráður, það leiðir til ills eins;
9 því að illvirkjarnir verða afmáðir,
en þeir, er vona á Jahve, fá landið til eignar.
10 Innan stundar eru engir óguðlegir til framar,
þegar þú gefur gætur að stað þeirra, eru þeir horfnir;
11 en hinir voluðu fá landið til eignar,
gleðjast yfir ríkulegri gæfu.
12 Óguðlegur maður býr yfir illu gegn réttlátum,
nístir tönnum gegn honum, —
13 drottinn hlær að honum,
því að hann sér að dagur hans kemur.
14 Óguðlegir bregða sverðinu og benda boga sína,
til þess að fella hinn volaða og snauða,
til þess að brytja niður hina ráðvöndu —
15 sverð þeirra lendir í þeirra eigin hjörtum
og bogar þeirra munu brotnir verða.
16 Betri er lítil eign réttláts manns
en auðlegð margra óguðlegra,
17 því að armleggur óguðlegra verður brotinn,
en réttláta styður Jahve.
18 Jahve þekkir daga ráðvandra
og arfleifð þeirra varir að eilífu.
19 Á vondum tímum verða þeir eigi til skammar,
á hallæristímum hljóta þeir saðning.
20 Því að óguðlegir farast,
og óvinir Jahve eru sem skraut vallarins:
þeir hverfa, sem reykur hverfa þeir.
21 Óguðlegur maður tekur lán og borgar eigi,
en hinn réttláti er mildur og örlátur;
22 því að þeir, sem Hann blessar, fá landið til eignar,
en þeim, sem hann bölvar, verður útrýmt.
23 Frá Jahve kemur skrefum mannsins festa,
þegar hann hefir þóknun á breytni hans;
24 þótt hann falli, þá liggur hann ekki flatur,
því að Jahve heldur í hönd hans.

37, 1: v. 7. Sálm. 73, 3. Orðskv. 23, 17; 24, 19. **2:** Sálm. 129, 6. **3:** Orðskv. 2, 21. **5:** Sálm. 55, 23. Orðskv. 16, 3. 1 Pét. 5, 7. **6:** Jes. 58, 8. **7:** Sálm. 62, 2. **8:** Ef. 4, 26. **11:** Matt. 5, 5. Sálm. 119, 165. **12:** Sálm. 35, 16. **13:** Sálm. 2, 4. **16:** Orðskv. 15, 16. **19:** Sálm. 33, 19. **20:** Sálm. 68, 3.

[25] Ungur var eg og gamall er eg orðinn,
en aldrei sá eg réttlátan mann yfirgefinn,
né niðja hans biðja sér matar.
[26] Ætíð er hann mildur og lánar
og niðjar hans verða öðrum til blessunar.
[27] Forðastu ilt og gjörðu gott,
þá munt þú búa kyrr um aldur;
[28] því að Jahve hefir mætur á réttlæti
og yfirgefur ekki sína guðhræddu.
Hinir ranglátu verða afmáðir um aldur
og niðjum óguðlegra útrýmt.
[29] Hinir réttlátu fá landið til eignar
og búa í því um aldur.
[30] Munnur réttláts manns mælir speki
og tunga hans talar það, sem rétt er;
[31] lögmál Guðs hans er í hjarta hans,
eigi skriðnar honum fótur.
[32] Hinn óguðlegi skimar eftir hinum réttláta
og situr um að drepa hann,
[33] en Jahve ofurselur hann honum ekki
og lætur hann ekki ganga sekan frá dómi.
[34] Vona á Jahve og gef gætur að vegi hans,
þá mun hann hefja þig upp til þess að fá landið til eignar;
þú skalt horfa á þegar óguðlegum verður útrýmt.
[35] Eg sá hinn óguðlega í ofstopa sínum
og þenja sig út sem grænt tré á gróðrarstöðvum sínum;
[36] og eg gekk fram hjá, og sjá, hann var þar ekki framar,
eg leitaði hans, en hann fanst ekki.
[37] Gef gætur að hinum ráðvanda og lít á hinn hreinskilna,
því að friðsamir menn eiga framtíð fyrir höndum;
[38] en afbrotamönnum verður útrýmt öllum samt,
framtíðarvon óguðlegra bregzt.
[39] Hjálp réttlátra kemur frá Jahve,
hann er hæli þeirra á neyðartímum.
[40] Jahve liðsinnir þeim og bjargar þeim,
bjargar þeim undan hinum óguðlega og hjálpar þeim,
af því að þeir leituðu hælis hjá honum.

---

38. Davíðs-sálmur. Minningarljóð.
[2] Jahve, refsa mér ekki í reiði þinni
og hirt mig ekki í heift þinni;
[3] því að örvar þínar standa fastar í mér
og hönd þín liggur þungt á mér.
[4] Enginn heilbrigður blettur er á líkama mínum
sakir reiði þinnar,
ekkert heilt í beinum mínum
sakir syndar minnar,
[5] því að misgjörðir mínar ganga mér yfir höfuð;
sem þung byrði eru þær mér of þungar orðnar.
[6] Ódaun leggur af sárum mínum, rotnun er í þeim
sakir heimsku minnar.

26: Sálm. 112, 5. Lúk. 6, 35. **27:** Sálm. 34, 15. **31:** Jes. 51, 7. **32:** Sálm. 10, 8—10. **34:** Sálm. 27, 14. **36:** Job 20, 5—9. **40:** Dan. 6, 23. — **38: 2:** Sálm. 6, 2. **3:** Job 6, 4. Sálm 32, 4. **5:** Sálm. 40, 13.

7 Eg er beygður og mjög bugaður,
liðlangan daginn geng eg harmandi,
8 því að lendar mínar eru fullar bruna
og enginn heilbrigður blettur er á líkama mínum.
9 Eg er lémagna og kraminn mjög,
kveina hærra en ljónið öskrar.

10 Drottinn, öll mín þrá er þér kunn
og andvörp mín eru eigi hulin þér.
11 Hjarta mitt berst ákaft, kraftur minn er þrotinn,
jafnvel ljós augna minna er horfið mér.
12 Ástvinir mínir og kunningjar hörfa burt fyrir kröm minni
og frændur mínir standa fjarri.
13 Þeir, er sitja um líf mitt, leggja snörur fyrir mig,
þeir, er leita mér meins, mæla skaðræði
og hyggja á svik liðlangan daginn.
14 En eg er sem daufur, eg heyri það ekki,
og sem dumbur, er eigi opnar munninn;
15 eg er sem maður, er eigi heyrir
og engin andmæli eru í munni hans.

16 Því að á þig, Jahve, vona eg,
þú munt svara mér, drottinn minn og Guð minn;
17 því að eg segi: Lát þá eigi hlakka yfir mér,
eigi hælast um af því, að mér skriðni fótur.
18 Því að eg er að falli kominn,
og þjáningar mínar eru mér æ fyrir augum.
19 Eg játa misgjörð mína,
harma synd mína,
20 og þeir, sem án saka eru óvinir mínir, eru margir,
fjölmargir þeir, er hata mig að ástæðulausu,
21 og þeir, er gjalda mér gott með illu,
sýna mér fjandskap, af því eg legg stund á það, sem gott er.
22 Yfirgef mig ekki, Jahve;
Guð minn, ver ekki fjarri mér;
23 skunda til liðs við mig, drottinn, þú hjálp mín.

---

39. Til helgisöngs, eftir Jedútún. Davíðs-sálmur.
2 Eg sagði: Eg vil gefa gætur að vegum mínum,
til þess að drýgja eigi synd með tungunni;
eg vil leggja haft á munn minn,
meðan hinn óguðlegi er í nánd við mig.
3 Eg var hljóður, — steinþagði,
en kvöl mín ýfðist.
4 Hjartað brann í brjósti mér,
við andvörp mín logaði eldurinn upp;
eg talaði með tungu minni.
5 Lát mig, Jahve, sjá afdrif mín
og hvað mér er útmælt af dögum;
lát mig sjá, hversu skammær eg er.
6 Sjá, örfáar þverhendur hefir þú gjört daga mína,
og æfi mín er sem ekkert fyrir þér,
andgustur einn eru allir menn. Sela.

12: Job 19, 13. 14. **14:** Jes. 53, 7. — **39, 1:** 1 Kron. 16, 41. 42; 25, 1. **6:** Job 14, 2. Sálm. 62, 10; 90, 5. 6.

7 Sem tómur skuggi gengur maðurinn um,
þeir gjöra háreysti um hégómann einan,
hann safnar í hrúgur, en veit eigi hver þær hlýtur.
8 Hvers vona eg þá, drottinn?
Von mín er öll á þér.
9 Frelsa mig frá öllum syndum mínum,
lát mig eigi verða heimskingjum að spotti.
10 Eg þegi, eg opna eigi munninn,
því að þú hefir gjört það.
11 Lát plágu þína víkja frá mér,
eg verð að engu fyrir krafti handar þinnar.
12 Þá er þú beitir hirtingu við manninn fyrir misgjörð hans,
lætur þú yndisleik hans eyðast, sem mölur væri.
Andgustur einn eru allir menn. Sela.

13 Heyr bæn mína, Jahve, og hlýð á kvein mitt,
ver eigi hljóður við tárum mínum,
því að eg er aðkomandi hjá þér,
útlendingur eins og allir feður mínir.
14 Lít af mér, svo að hýrna megi yfir mér,
áður en eg fer burt og er eigi til framar.

---

40. Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Eg hefi vonað og vonað á Jahve,
og hann laut niður að mér og heyrði kvein mitt.
3 Hann dró mig upp úr glötunar-gröfinni,
upp úr hinni botnlausu leðju,
og veitti mér fótfestu á kletti,
gjörði mig styrkan í gangi.
4 Hann lagði mér ný ljóð í munn,
lofsöng um Guð vorn.
Margir sjá það og óttast
og treysta Jahve.

5 Sæll er sá maður, er gjörir Jahve að athvarfi sínu
og snýr sér eigi til hinna dramblátu
né þeirra, er snúist hafa afleiðis til lygi.
6 Mörg hefir þú, Jahve, Guð minn, gjört dásemdarverk þín og áform oss til handa,
ekkert kemst í samjöfnuð við þig.
Ef eg ætti að boða þau og kunngjöra,
eru þau fleiri en tölu verði á komið.
7 Á sláturfórnum og matfórnum hefir þú enga þóknun,
— þú hefir gefið mér opin eyru —
brennifórnir og syndafórnir heimtar þú eigi.
8 Þá mælti eg: Sjá, eg kem;
í bókrollunni eru mér reglur settar.
9 Að gjöra vilja þinn, Guð minn, er mér yndi,
og lögmál þitt er hið innra í mér.
10 Eg hefi boðað réttlætið í miklum söfnuði,

7: Préd. 2, 18 n. **13:** 1 Mós. 47, 9. 3 Mós. 25, 23. 1 Kron. 29, 15. Sálm. 119, 19. Hebr. 11, 13. **14:** Job 10, 20; 14, 6. — **40, 3:** Sálm. 69, 3. 15. **6:** Sálm. 139, 17. **7:** 1 Sam. 15, 22. Sálm. 51, 18. 19. Hebr. 10, 5 n. **9:** Sálm. 37, 31.

eg hefi eigi haldið vörunum aftur,
það veizt þú, Jahve!
11 Eg leyndi eigi réttlæti þínu í hjarta mér,
eg kunngjörði trúfesti þína og hjálpræði
og dró eigi dul á náð þína og trygð í hinum mikla söfnuði.
12 Drag þá eigi heldur, Jahve, miskunn þína í hlé við mig,
lát náð þína og trúfesti ætíð vernda mig.

13 Því að ótal hættur umkringja mig,
misgjörðir mínar hafa náð mér, svo að eg má eigi sjá;
þær eru fleiri en hárin á höfði mér,
mér felst hugur.
14 Lát þér, Jahve, þóknast að frelsa mig;
skunda, Jahve, mér til hjálpar.
15 Lát þá verða til skammar og hljóta kinnroða,
alla þá, er sitja um líf mitt, til þess að svifta mig því,
lát þá hverfa aftur með skömm, er óska mér ógæfu.
16 Lát þá verða forviða yfir smán sinni,
alla þá, er segja um mig: Hæ, hæ!
17 En allir þeir, er leita þín, skulu gleðjast og fagna yfir þér,
þeir, er unna hjálpræði þínu, skulu sífelt segja: Vegsamaður sé Jahve!
18 Eg er vesall og snauður, en drottinn ber umhyggju fyrir mér.
Þú ert fulltingi mitt og frelsari;
tef eigi, Guð minn!

---

41 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Sæll er sá, er gefur gaum bágstöddum;
á mæðudeginum bjargar Jahve honum.
3 Jahve varðveitir hann og lætur hann halda lífi,
hann mun gæfu njóta í landinu
og eigi ofurselur þú hann græðgi óvina hans.
4 Jahve styður hann á sóttarsænginni,
þegar hann er sjúkur, breytir þú beð hans í hvílurúm.
5 Eg sagði: Ver mér náðugur, Jahve,
lækna sál mína, því að eg hefi syndgað móti þér.
6 Óvinir mínir biðja mér óbæna:
Hve nær skyldi hann fara að deyja og nafn hans hverfa?
7 Og ef einhver kemur til þess að vitja um mig, talar hann tál;
hjarta hans safnar að sér ilsku,
hann fer út og lætur dæluna ganga.
8 Allir hatursmenn mínir hvískra um mig,
þeir hyggja á ilt mér til handa:
9 »Hann er altekinn helsótt,
hann er lagstur og rís eigi upp framar«.
10 Jafnvel sá, er eg lifði í sátt við, sá er eg treysti,
sá er etið hefir af mat mínum, lyftir hæl sínum í móti mér.
11 En þú, Jahve, ver mér náðugur og lát mig aftur rísa á fætur,
að eg megi endurgjalda þeim.
12 Af því veit eg, að þú hefir þóknun á mér,
að óvinur minn hlakkar ekki yfir mér.

14: Sálm. 70, 2—6. **15:** Sálm. 35, 4. **16:** Sálm. 35, 21. 25. **17:** Sálm. 35, 27. — **41, 2:** Orðskv. 14, 21. **5:** Sálm. 6, 3. **10:** Sálm. 55, 14. 15. Jóh. 13, 18.

13 Vegna sakleysis míns hélzt þú mér uppi
og lætur mig standa frammi fyrir augliti þínu að eilífu.

* * *

14 Lofaður sé Jahve, Guð Ísraels, frá eilífð til eilífðar. Amen. Amen.

Önnur bók.

42 Til helgisöngs. Kóraita-maskíl.
2 Eins og hindin, sem þráir vatnslindir,
þráir sál mín þig, ó Guð.
3 Sál mína þyrstir eftir Guði, hinum lifanda Guði,
hve nær mun eg fá að koma og birtast fyrir augliti Guðs.
4 Tár mín urðu fæða mín dag og nótt,
af því menn segja við mig liðlangan daginn: Hvar er Guð þinn?
5 Um það vil eg hugsa og úthella sál minni, sem í mér er,
hversu eg gekk fram í mannþrönginni, leiddi þá til Guðs húss
með fagnaðarópi og lofsöng, með hátíðaglaumi.
6 Hví ert þú beygð, sál mín, og ólgar í mér?
Vona á Guð, því að enn mun eg fá að lofa hann,
hjálpræði auglitis míns og Guð minn.

7 Guð minn, sál mín er beygð í mér, fyrir því vil eg minnast þín
langt í burtu frá Jórdan- og Hermonlandi, langt í burtu frá
litla fjallinu.
8 Eitt flóðið kallar á annað, þegar fossar þínir duna;
allir boðar þínir og bylgjur ganga yfir mig.
9 Um daga býður Jahve út náð sinni
og um nætur syng eg honum ljóð,
bæn til Guðs lífs míns.
10 Eg mæli til Guðs: Þú bjarg mitt, hví hefir þú gleymt mér,
hví verð eg að ganga harmandi, kúgaður af óvinum?
11 Háð fjandmanna minna er sem rotnun í beinum mínum,
er þeir liðlangan daginn segja við mig: Hvar er Guð þinn?
12 Hví ert þú beygð, sál mín, og ólgar í mér?
Vona á Guð, því að enn mun eg fá að lofa hann,
hjálpræði auglitis míns og Guð minn.

---

43 Lát mig ná rétti mínum, Guð; berst fyrir málefni mínu gegn
miskunnarlausri þjóð;
bjarga mér frá svikulum og ranglátum mönnum.
2 Því að þú ert sá Guð, sem er mér vígi; hví hefir þú útskúfað mér?
hví verð eg að ganga um harmandi, kúgaður af óvinum?
3 Send ljós þitt og trúfesti þína, þau skulu leiða mig,
þau skulu fara með mig til fjallsins þíns helga og til bústaðar þíns,
4 svo að eg megi inn ganga að altari Guðs, til Guðs minnar fagnandi
gleði,
og lofa þig með gígjuhljómi, ó Guð, þú Guð minn.
5 Hví ert þú beygð, sál mín, og ólgar í mér?
Vona á Guð, því að enn mun eg fá að lofa hann,
hjálpræði auglitis míns og Guð minn.

13: Sálm. 63, 9. — **42, 1:** 1 Kron. 6, 33. 37. **3:** Sálm. 63, 2; 84, 3. **4:** Sálm. 102, 10; 79, 10. Jóel 2, 17. **6:** v. 12. Sálm. 43, 5. **8:** Sálm. 88, 8. **10:** Sálm. 43, 2. **12:** v. 6. — **43, 1:** Sálm. 26, 1. **2:** Sálm. 42, 10. **5:** Sálm. 42, 6. 12.

44. Til helgisöngs. Kóraita-maskíl*.
[2] Guð, með eyrum vorum höfum vér heyrt,
feður vorir hafa sagt oss
frá dáð þeirri, er þú drýgðir á dögum þeirra,
í fornöld.
[3] Með hendi þinni stöktir þú burt heiðingjum,
en gróðursettir þá;
þú lékst þjóðir harðlega,
en útbreiddir þá.
[4] Því að eigi unnu þeir landið með sverðum sínum,
og eigi hjálpaði armleggur þeirra þeim,
heldur hægri hönd þín og armleggur þinn og ljós auglitis þíns,
því að þú hafðir þóknun á þeim.
[5] Þú einn ert konungur minn, ó Guð,
bjóð út hjálp Jakob til handa.
[6] Fyrir þína hjálp rekum vér fjandmenn vora undir
og fyrir þitt nafn troðum vér mótstöðumenn vora fótum.
[7] Því að eg treysti eigi boga mínum
og sverð mitt veitir mér eigi sigur,
[8] heldur veitir þú oss sigur yfir fjandmönnum vorum
og lætur hatursmenn vora verða til skammar.
[9] Af Guði hrósum vér oss ætíð
og lofum nafn þitt að eilífu. Sela.

[10] Og þó hefir þú útskúfað oss og látið oss verða til skammar
og fer eigi út með hersveitum vorum.
[11] Þú lætur oss hörfa undan fjandmönnunum,
og hatursmenn vorir taka herfang.
[12] Þú selur oss fram sem fénað til slátrunar
og tvístrar oss meðal heiðingjanna.
[13] Þú selur lýð þinn fyrir gjafverð,
græðir ekkert á söluverði þeirra.
[14] Þú lætur oss verða til háðungar nágrönnum vorum,
til spotts og athlægis þeim, er búa umhverfis oss.
[15] Þú gjörir oss að orðskvið meðal heiðingjanna,
lætur þjóðirnar hrista höfuðið yfir oss.
[16] Liðlangan daginn stendur smán mín mér fyrir sjónum
og skömm hylur auglit mitt,
[17] af því eg verð að heyra spott og lastmæli
og horfa á óvininn og hinn hefnigjarna.

[18] Alt þetta hefir mætt oss og þó höfum vér eigi gleymt þér
og eigi rofið sáttmála þinn.
[19] Hjarta vort hefir eigi hörfað undan,
né skref vor beygt út af vegi þínum,
[20] svo að þú mættir kremja oss sundur á stað sjakalanna
og hylja oss niðdimmu.
[21] Ef vér hefðum gleymt nafni Guðs vors
og fórnað höndum til útlendra guða —
[22] mundi Guð eigi verða þess áskynja,
hann sem þekkir leyndarmál hjartans?

44, 1: * Heiti á sálmategund, að líkindum »fræðsluljóð«. **2:** 2 Mós. 10, 2. 5 Mós. 6, 20 n. Sálm. 78, 3. **3:** 2 Mós. 15, 17. Sálm. 80, 9. 12. **4:** 5 Mós. 7, 8. Jós. 24, 12. **6:** 5 Mós. 33, 17. Sálm. 60, 14. **10:** Sálm. 60, 12. **18:** 5 Mós. 32, 30. **14:** Sálm. 79, 4; 89, 42. **22:** Sálm. 139, 1.

23 Nei, þín vegna erum vér stöðugt drepnir,
erum metnir sem sláturfé.
24 Vakna! Hví sefur þú, drottinn?
Vakna, útskúfa oss eigi um aldur.
25 Hví hylur þú auglit þitt,
gleymir eymd vorri og kúgun?
26 Því að sál vor er beygð í duftið,
líkami vor loðir við jörðina.
27 Rís upp, veit oss lið
og frelsa oss sakir miskunnar þinnar.

---

45. Til helgisöngs. Lag: Liljur. Kóraita-maskil. Ástarkvæði.
2 Hjarta mitt svellur af ljúfum orðum,
eg flyt konungi kvæði mitt,
tunga mín er sem penni hraðritarans.
3 Fegurri ert þú en mannanna börn.
yndisleik er úthelt yfir varir þínar,
fyrir því hefir Guð blessað þig að eilífu.
4 Gyrð lendar þínar sverði, þú hetja,
ljóma þínum og vegsemd.
5 Sæk fram, stíg á hervagn sakir trygðar og réttlætis,
þá mun hægri hönd þín sýna þér ógurlega hluti.
6 Örvar þínar eru hvestar, þjóðir falla að fótum þér;
fjandmenn konungs eru horfnir.
7 Hásæti þitt er guðshásæti um aldur og æfi,
sproti ríkis þíns er réttlætis-sproti.
8 Þú elskar réttlæti og hatar ranglæti,
fyrir því hefir Guð, þinn Guð, smurt þig fagnaðarolíu framar félögum þínum.
9 Eintóm myrra og alóe og kassía eru öll þín klæði,
frá fílabeinshöllinni gleður strengleikurinn þig.
10 Konungadætur eru meðal vildarkvenna þinna,
konungsbrúðurin stendur þér til hægri handar í skrúða Ófír-gulls.

11 Heyr, dóttir, og sjá, og hneig eyra þitt
og gleym þjóð þinni og föðurlandi,
12 að konungi megi renna hugur til fegurðar þinnar,
því að hann er herra þinn og honum átt þú að lúta.
13 Og dóttirin Týrus mun koma með gjafir,
auðugustu menn lýðsins leita hylli þinnar.
14 Eintómt skraut er konungsdóttirin,
perlum sett og gullsaumi eru klæði hennar.
15 Í glitofnum klæðum er hún leidd fyrir konung;
meyjar fylgja henni, vinkonur hennar eru færðar fram fyrir þig.
16 Þær eru leiddar inn með fögnuði og gleði,
þær fara inn í höll konungs.
17 Í stað feðra þinna komi synir þínir,
þú munt gjöra þá að höfðingjum um land alt.
18 Eg vil gjöra nafn þitt minnistætt öllum komandi kynslóðum,
þess vegna skulu þjóðir lofa þig um aldur og æfi.

23: Róm. 8, 36. — **45, 3:** Lúk. 4, 22. **4:** Jes. 9, 6. **7:** Hebr. 1, 8. 9. **13:** Sálm. 68, 30; 72, 10. **15:** Ljóð. 1, 4. **18:** Mal. 1, 11.

46. Til helgisöngs. Eftir Kóraita. Fyrir kvenraddir. Ljóð.
2 Guð er oss hæli og styrkur,
örugg hjálp í nauðum.
3 Fyrir því hræðumst vér eigi, þótt jörðin haggist
og fjöllin bifist og steypist í skaut sjávarins.
4 Látum vötn hans gnýja og freyða,
látum fjöllin gnötra fyrir æðigangi hans.
Jahve hersveitanna er með oss,
Jakobs Guð vort vígi. Sela.

5 Elfar-kvíslir gleðja Guðs borg,
heilagan bústað hins hæsta.
6 Guð er í henni, eigi mun hún bifast;
Guð hjálpar henni, þegar birtir af degi.
7 Þjóðir gnúðu, ríki riðuðu,
hann þrumaði, jörðin nötraði.
8 Jahve hersveitanna er með oss,
Jakobs Guð vort vígi. Sela.

9 Komið, skoðið dáðir Jahve,
hversu hann framkvæmir furðuverk á jörðu;
10 hann stöðvar styrjaldir til endimarka jarðar,
brýtur bogann, slær af oddinn, brennir skjöldu í eldi.
11 Hættið og viðurkennið, að eg er Guð,
hátt upphafinn meðal þjóðanna, hátt upphafinn á jörðu.
12 Jahve hersveitanna er með oss,
Jakobs Guð vort vígi. Sela.

---

47. Til helgisöngs. Kóraita-sálmur.
2 Allar þjóðir! klappið saman lófum,
fagnið fyrir Guði með gleði-ópi.
3 Því að Jahve, hinn hæsti, er ógurlegur,
voldugur konungur yfir gjörvallri jörðinni.
4 Hann leggur undir oss lýði
og þjóðir fyrir fætur vora.
5 Hann útvaldi handa oss óðal vort,
fremdarhnoss Jakobs, sem hann elskar. Sela.
6 Guð er upp stiginn með fagnaðarópi,
Jahve með lúðurhljómi.
7 Syngið Guði, syngið;
syngið konungi vorum, syngið!
8 Því að Guð er konungur yfir gjörvallri jörðinni,
syngið lofsöng.
9 Guð er orðinn konungur yfir heiðingjunum,
Guð er seztur í sitt heilaga hásæti.
10 Göfugmenni þjóðanna safnast saman ásamt lýð Abrahams Guðs.
Því að Guðs eru skildir jarðarinnar;
hann er mjög hátt upphafinn.

46, 1: 1 Kron. 15, 20. **4:** Sálm. 93, 3. 4. **5:** Sálm. 36, 9. **6:** Zef. 3, 17. Sak. 2, 9. **9:** Sálm. 66, 5. **10:** Sálm. 76, 4. — **47, 3:** Mal. 1, 14. **6:** Sálm. 68, 19. **9:** Sálm. 22, 29.

48.

Ljóð. Kóraíta-sálmur.

2 Mikill er Jahve og mjög vegsamlegur
    í borg vors Guðs, á sínu helga fjalli.
3 Yndislega rís, gleði alls landsins er
    Zíon-fjall, yzt í norðri,
    borg hins mikla konungs.
4 Guð hefir í höllum hennar
    kunngjört sig sem vígi.
5 Því sjá, konungarnir áttu með sér stefnu,
    héldu fram saman.
6 Óðara en þeir sáu, urðu þeir agndofa,
    skelfdust, flýðu.
7 Felmtur greip þá samstundis,
    angist sem jóðsjúka konu.
8 Með austanvindinum brýtur þú
    Tarsis-knörru.
9 Eins og vér höfum heyrt, svo höfum vér séð
    í borg Jahve hersveitanna, í borg vors Guðs;
    Guð lætur hana standa að eilífu. Sela.

10 Vér ígrundum, Guð, elsku þína
    inni í musteri þínu.
11 Eins og nafn þitt, Guð, svo hljómi lofgjörð þín til endimarka jarðar;
    hægri hönd þín er full réttlætis.
12 Zíon-fjall gleðst, Júda-dætur fagna
    vegna dóma þinna.
13 Kringið um Zíon, gangið umhverfis hana,
    teljið turna hennar,
14 hyggið að múrgirðing hennar, skoðið hallir hennar,
    til þess að þér getið sagt komandi kynslóð,
15 að slíkur sé Jahve, Guð vor;
    um aldur og æfi mun hann leiða oss.

49.

Fyrir kvenraddir. Til helgisöngs. Kóraíta-sálmur.

2 Heyrið þetta, allar þjóðir,
    hlustið á, allir heimsbúar,
3 bæði lágir og háir,
    jafnt ríkir sem fátækir!
4 Munnur minn talar speki
    og ígrundun hjarta míns er hyggindi.
5 Eg hneigi eyra mitt að spakmæli,
    ræð gátu mína við gígjuhljóm.

6 Hví skyldi eg óttast á mæðudögunum,
    þá er hinir lævísu óvinir mínir umkringja mig með ilsku,
7 þeir sem reiða sig á auðæfi sín
    og stæra sig af sínu mikla ríkidæmi.
8 Enginn maður fær keypt bróður sinn lausan,
    né greitt Guði lausnargjald fyrir hann,
9 (því að lausnargjaldið fyrir líf þeirra mundi verða of hátt,
    svo að hann yrði að hætta við það að eilífu),
10 svo að hann haldi áfram að lifa æfinlega
    og líti ekki gröfina.

48, 2: Sálm. 46, 5. **4:** Sálm. 46, 8. **12:** Sálm. 97, 8. — **49, 5:** Sálm. 78, 2.

11 Nei, hann sér, að vitrir menn deyja,
að fífl og fáráðlingar farast hver með öðrum
og láta öðrum eftir auðæfi sín.
12 Grafir verða heimkynni þeirra að eilífu,
bústaðir þeirra frá kyni til kyns,
jafnvel þótt þeir hafi kent lendur við nafn sitt.
13 Maðurinn í allri sinni vegsemd stenzt ekki,
hann verður jafn skepnunum, sem farast.

14 Svo fer þeim, sem eru þóttafullir,
og þeim, sem fylgja þeim og hafa þóknun á tali þeirra. Sela.
15 Þeir stíga niður til heljar eins og sauðahjörð,
dauðinn heldur þeim á beit,
og hinir hreinskilnu drotna yfir þeim, þá er morgnar,
og mynd þeirra eyðist,
helja verður bústaður þeirra.
16 En mína sál mun Guð endurleysa,
því að hann mun hrífa mig úr greipum heljar. Sela.
17 Óttast þú ekki, þegar einhver verður ríkur,
þegar dýrð húss hans verður mikil;
18 því að hann tekur ekkert af því með sér, þegar hann deyr,
dýrð hans fer ekki niður þangað á eftir honum.
19 Jafnvel þótt hann telji sig sælan meðan hann lifir
og menn lofi þig, af því að þér farnast vel,
20 — hann verður þó að fara til kynslóðar feðra sinna,
sem aldrei að eilífu sjá ljósið.
21 Maðurinn í vegsemd, en hyggindalaus,
verður jafn skepnunum, sem farast.

50

Asafs-sálmur.

Alvaldur, Guð, Jahve talar og kallar á jörðina
í frá upprás sólar til niðurgöngu hennar.
2 Frá Zíon, ímynd fegurðarinnar, birtist Guð í geisladýrð.
3 Guð vor kemur og þegir ekki.
Eyðandi eldur fer fyrir honum
og í kring um hann geisar stormurinn.
4 Hann kallar á himininn uppi
og á jörðina, til þess að dæma lýð sinn:
5 »Safnið saman dýrkendum mínum,
þeim er gjört hafa sáttmála við mig með fórnum«.
6 Þá kunngjörðu himnarnir réttlæti hans;
því að Guð er sá, sem dæmir. Sela.

7 »Heyr, þjóð mín, og lát mig tala,
Ísrael, og lát mig áminna þig,
eg er Jahve, Guð þinn!
8 Eigi er það vegna fórna þinna, að eg ávíta þig,
brennifórnir þínar eru stöðuglega frammi fyrir mér.
9 Eg þarf ekki að taka uxa úr húsi þínu,
né geithafra úr stíu þinni,
10 því að mín eru öll skógardýrin
og skepnurnar á fjöllum þúsundanna.

11: Préd. 2, 16. **13:** Préd. 3, 19. **16:** 1 Mós. 5, 24. Sálm. 73, 24. **18:** Job 27, 16. 17. **19:** Lúk. 12, 19. **21:** v. 13. — **50, 2:** Sálm. 48, 3. **6:** Sálm. 97, 6. **9:** Sálm. 10, 7.

11 Eg þekki alla fugla á fjöllunum
og mér er kunnugt um alt það, sem hrærist á mörkinni.
12 Væri eg hungraður, mundi eg ekki segja þér frá því,
því að jörðin er mín og alt, sem á henni er.
13 Et eg nauta kjöt,
eða drekk eg hafra blóð?
14 Fær Guði þakkargjörð að fórn
og gjald hinum hæsta þannig heit þín,
15 og ákalla mig á degi neyðarinnar:
eg mun frelsa þig, og þú skalt vegsama mig«.

16 En við hinn óguðlega segir Guð:
»Hvernig dirfist þú að telja upp boðorð mín
og taka sáttmála minn þér í munn,
17 þar sem þú þó hatar aga
og varpar orðum mínum að baki þér?
18 Sjáir þú þjóf, leggur þú lag þitt við hann,
og við hórkarla hefir þú samfélag.
19 Þú hleypir munni þínum út í ilsku,
og tunga þín bruggar svik.
20 Þú situr og bakmælir bróður þínum
og ófrægir son móður þinnar.
21 Slíkt hefir þú gjört, og eg ætti að þegja,
og þú halda, að eg væri alveg eins og þú?
Eg mun hegna þér og endurgjalda þér augljóslega.
22 Hyggið að þessu, þér sem gleymið Guði,
til þess að eg sundurrífi ekki og enginn fái bjargað.
23 Sá, sem færir þakkargjörð að fórn, heiðrar mig,
og þann, sem breytir grandvarlega, vil eg láta sjá hjálpræði Guðs«.

---

51 Til helgisöngs. Sálmur Davíðs, [2] þá er Natan spámaður kom til hans, eftir að hann hafði gengið inn til Batsebu.

3 Guð, vertu mér náðugur sakir elsku þinnar,
afmá brot mín sakir þinnar miklu miskunnsemi!
4 Þvo vandlega af mér misgjörð mína
og hreinsa mig af synd minni;
5 því að eg þekki sjálfur afbrot mín
og synd mín stendur mér stöðugt fyrir hugskotssjónum.
6 Gegn þér einum hefi eg syndgað
og gjört það, sem ilt er í augum þínum,
til þess að þú sért réttlátur, er þú talar,
sért hreinn, er þú dæmir.
7 Sjá, í misgjörð er eg fæddur
og í synd gat mig móðir mín.
8 Sjá, þú hefir þóknun á hreinskilni hið innra
og í fylgsnum hjartans kennir þú mér vizku!
9 Hreinsa mig með ýsóp, svo að eg verði hreinn;
þvo mig, svo að eg verði hvítari en mjöll.
10 Lát mig heyra fögnuð og gleði,
lát kætast beinin, sem þú hefir sundurmarið.
11 Byrg auglit þitt fyrir syndum mínum
og afmá allar misgjörðir mínar.

12: Sálm. 24, 1. 1 Kor. 10, 26. **13:** Jes. 1, 11. Mík. 6, 7. **14:** 5 Mós. 23, 21. **17:** Nehem. 9, 26. **18:** Róm. 1, 32. **23:** Sálm. 91, 16. — **51, 2:** 2 Sam. 12, 1 n. **6:** Róm. 3, 4. **7:** Job 14, 4. Ef. 2, 3. **9:** 3 Mós. 14, 4. 6. 4 Mós. 19, 18. Jes. 1, 18.

12 Skapa í mér hreint hjarta, ó Guð,
og veit mér af nýju stöðugan anda.
13 Varpa mér ekki burt frá augliti þínu
og tak ekki þinn heilaga anda frá mér.
14 Veit mér aftur fögnuð þíns hjálpræðis
og styð mig með fúsleiks anda,
15 að eg megi kenna afbrotamönnum vegu þína
og syndarar megi hverfa aftur til þín.
16 Frelsa mig frá blóðsúthellingu, Jahve, Guð hjálpræðis míns,
lát tungu mína fagna yfir réttlæti þínu.
17 Drottinn, opna varir mínar,
svo að munnur minn kunngjöri lof þitt!
18 Því að þú hefir ekki þóknun á sláturfórnum — annars mundi eg láta þær í té —
og að brennifórnum er þér ekkert yndi.
19 Guði þekkar fórnir eru sundurmarinn andi,
sundurmarið og sundurkramið hjarta munt þú, ó Guð, eigi fyrirlíta.

20 Gjör vel við Zíon sakir náðar þinnar,
reis múra Jerúsalem!
21 Þá munt þú hafa þóknun á réttum fórnum,
á brennifórn og alfórn,
þá munu menn bera fram uxa á altari þitt.

---

52 Til helgisöngs. Maskil eftir Davíð, 2 þá er Dóeg Edómíti kom og sagði Sál frá og mælti til hans: Davíð er kominn í hús Ahímeleks.

3 Hví stærir þú þig af vonzkunni, harðstjóri?
Miskunn Guðs varir alla daga!
4 Tunga þín býr yfir skaðræði,
eins og beittur rakhnífur, þú vélasmiður!
5 Þú elskar ilt meir en gott,
lygi fremur en sannsögli. Sela.
6 Þú elskar hvert skaðræðisorð,
þú fláráða tunga!
7 Því mun og Guð brjóta þig niður fyrir fult og alt,
hrífa þig burt og draga þig út úr tjaldi þínu
og uppræta þig úr landi lifenda. Sela.
8 Hinir réttlátu munu sjá það og óttast,
og þeir munu hlægja að honum:
9 »Þetta er maðurinn, sem ekki gjörði Guð að vernd sinni,
heldur treysti á hin miklu auðæfi sín
og þrjózkaðist í ilsku sinni«.
10 En eg er sem grænt olíutré í húsi Guðs,
treysti á Guðs náð um aldur og æfi.
11 Eg vil vegsama þig að eilífu, því að þú hefir því til vegar komið,
kunngjöra fyrir augum þinna guðhræddu, að nafn þitt sé gott.

---

53 Til helgisöngs. Með makalat-lagi. Davíðs-maskil.
2 Heimskinginn segir í hjarta sínu:
Enginn Guð!

12: Esek. 11, 19; 36, 26. **14:** Róm. 8, 15. **15:** Lúk. 22, 32. **16:** 2 Sam. 11, 17; 12, 9. **18:** Sálm. 40, 7. **19:** Sálm. 34, 19. **21:** Sálm. 4, 6. — **52, 2:** 1 Sam. 22, 9 n. **4:** Sálm. 57, 5. **9:** Sálm. 49, 7. **10:** Sálm. 92, 13. 14. — **53, 2:** Sálm. 14, 1 n.

Ill og andstyggileg er breytni þeirra;
enginn gjörir það sem gott er.
3 Guð lítur af himni niður á mennina,
til þess að sjá, hvort nokkur sé hygginn,
nokkur, sem leiti Guðs.
4 Allir eru viknir af leið, allir spiltir,
enginn gjörir það, sem gott er — ekki einn.
5 Skyldu þeir ekki fá að kenna á því, illgjörðamennirnir,
þeir er eta lýð minn sem brauð væri
og ákalla eigi Guð?
6 Þá skulu þeir verða mjög óttaslegnir, þar sem ekkert er að óttast,
því að Guð tvístrar beinum þeirra, er setja herbúðir móti þér;
þú lætur þá verða til skammar, því að Guð hefir hafnað þeim.
7 Ó að hjálpræði Ísraels komi frá Zíon!
Þegar Guð snýr við hag lýðs síns,
skal Jakob fagna, Ísrael gleðjast.

---

54 Til helgisöngs. Með strengjaleik. Maskíl eftir Davíð, 2 þá er Sifítar komu og sögðu við Sál: Veiztu að Davíð felur sig hjá oss?
3 Hjálpa mér, Guð, með nafni þínu,
rétt hlut minn með mætti þínum.
4 Guð, heyr þú bæn mína,
ljá eyra orðum munns míns.
5 Því að erlendir fjandmenn hefjast gegn mér
og ofríkismenn sækjast eftir lífi mínu;
eigi hafa þeir Guð fyrir augum. Sela.
6 Sjá, Guð er mér hjálpari,
drottinn sá, er styður sál mína.
7 Hið illa mun fjandmönnum mínum í koll koma;
eyð þeim af trúfesti þinni.
8 Þá vil eg færa þér sjálfviljafórnir,
lofa nafn þitt, Jahve, að það sé gott;
9 því að það hefir frelsað mig úr hverri neyð,
og auga mitt hefir svalað sér á að horfa á óvini mína.

---

55 Til helgisöngs. Með strengjaleik. Davíðs-maskíl.
2 Hlýð, ó Guð, á bæn mína,
fel þig eigi fyrir grátbeiðni minni.
3 Veit mér athygli og svara mér;
eg kveina í harmi mínum og styn
4 sakir háreysti óvinarins, sakir hróps hins óguðlega,
því að þeir steypa yfir mig ógæfu og ofsækja mig grimmilega.
5 Hjartað berst ákaft í brjósti mér,
ógnir dauðans falla yfir mig;
6 ótti og skelfing er yfir mig komin
og hryllingur fer um mig allan,
7 svo að eg segi: Ó að eg hefði vængi eins og dúfan,
þá skyldi eg fljúga burt og finna hvíldarstað,
8 já, eg skyldi svífa langt burt,
eg skyldi gista í eyðimörkinni. Sela.
9 Eg skyldi flýta mér að leita mér hælis
fyrir þjótandi vindum og veðri.

54, 2: 1 Sam. 23, 19 n. 9: Sálm. 59, 11. — 55, 8: Jer. 9, 2.

10 Rugla, drottinn, sundra tungum þeirra,
því að eg sé kúgun og deilur í borginni;
11 dag og nótt ganga þær um á múrum hennar,
en ógæfa og armæða eru þar inni fyrir.
12 Glötun er inni í henni,
ofbeldi og svik víkja eigi burt frá torgi hennar.

13 Því að það er eigi óvinur, sem hæðir mig — það gæti eg þolað,
og eigi hatursmaður minn, er hreykir sér yfir mig — fyrir
honum gæti eg farið í felur,
14 heldur þú, jafningi minn,
vinur minn og kunningi,
15 við sem vorum ástúðarvinir,
sem gengum í eindrægni saman í Guðs hús.

16 Dauðinn komi yfir þá;
stigi þeir lifandi niður til heljar,
því að ilska er í bústöðum þeirra, í hjörtum þeirra.
17 En eg hrópa til Guðs
og Jahve mun hjálpa mér.
18 Kvöld og morgna og um miðjan dag harma eg og styn,
og hann heyrir raust mína.
19 Hann endurleysir sál mína og gefur mér frið, svo að þeir geta
eigi nálgast mig,
því að mótstöðumenn mínir eru margir.
20 Guð mun heyra, og hann er ríkir frá eilífð mun lægja þá, sela,
sem engin umbreyting er hjá
og eigi óttast Guð.
21 Hann lagði hendur á þann, er lifði í sátt við hann,
hann rauf sáttmál sitt;
22 hálla en smjör er andlit hans, en ófriður er í hjarta hans;
mýkri en olía eru orð hans, og þó brugðin sverð.
23 Varpa áhyggjum þínum á Jahve, hann mun bera umhyggju
fyrir þér;
hann mun eigi að eilífu láta réttlátan mann verða valtan á
fótum.
24 Og þú, ó Guð, munt steypa þeim niður í grafardjúpið;
morðingjar og svikarar munu eigi ná hálfum aldri;
en eg treysti þér.

---

56 Til helgisöngs. Lag: Dúfan í fjarlægum eikilundi. Miktam eftir
Davíð, þá er Filistar gripu hann í Gat.
2 Ver mér náðugur, Guð, því að menn kremja mig,
liðlangan daginn kreppa bardagamenn að mér.
3 Fjandmenn mínir kremja mig liðlangan daginn,
því að margir eru þeir, sem berjast gegn mér.
4 Þegar eg er hræddur,
treysti eg þér.
5 Með Guðs hjálp mun eg lofa orð hans,
Guði treysti eg, eg óttast eigi;
hvað getur hold gjört mér?

6 Liðlangan daginn spilla þeir málefnum mínum,
alt það, er þeir hafa upphugsað í gegn mér, er til ills;

10: 1 Mós. 11, 9. **14:** Sálm. 41, 10. **16:** 4 Mós. 16, 33. **19:** Sálm. 56, 3. **23:** Sálm. 37, 5. **24:** Sálm. 5, 7. — **56, 1:** 1 Sam. 21, 10 n. **5:** Sálm. 27, 1. Hebr. 13, 6,

7 þeir áreita mig, þeir sitja um mig, þeir gefa gætur að ferðum mínum,
eins og þeir væntu eftir að ná lífi mínu.
8 Sakir ranglætis þeirra verður þeim engrar undankomu auðið;
steyp þjóðunum í reiði þinni, ó Guð.
9 Þú hefir talið hrakninga mína,
tárum mínum er safnað í sjóð þinn,
já, ritað í bók þína.
10 Fyrir því skulu óvinir mínir hörfa undan, er eg hrópa;
það veit eg, að Guð liðsinnir mér.
11 Með Guðs hjálp mun eg lofa orð hans,
með hjálp Jahve mun eg lofa orð hans.
12 Guði treysti eg, eg óttast eigi;
hvað geta menn gjört mér?

13 Á mér hvíla, ó Guð, heit við þig,
eg vil gjalda þér þakkarfórnir,
14 af því þú hefir frelsað sál mína frá dauða og fætur mína frá hrösun,
svo að eg megi ganga frammi fyrir Guði í ljósi lífsins.

57

Til helgisöngs. Lag: Spill eigi. Miktam eftir Davíð, þá er hann flýði inn í hellinn fyrir Sál.

2 Ver mér náðugur, ó Guð, ver mér náðugur!
Því að hjá þér leitar sál mín hælis,
og í skugga vængja þinna vil eg hælis leita,
unz voðinn er liðinn hjá.
3 Eg hrópa til Guðs, hins hæsta,
þess Guðs, er kemur öllu vel til vegar fyrir mig.
4 Hann sendir af himni og hjálpar mér,
þegar sá, er kremur mig, spottar. Sela.
Guð sendir náð sína og trúfesti.
5 Eg verð að liggja meðal ljóna, er eldi fnæsa,
meðal manna, hverra tennur eru spjót og örvar
og hverra tungur eru bitur sverð.
6 Sýn þig himnum hærri, ó Guð,
dýrð þín breiðist yfir gjörvalla jörðina!

7 Þeir hafa lagt net fyrir fætur mína,
sál mín er beygð;
þeir hafa grafið gryfju fyrir framan mig,
sjálfir falla þeir í hana. Sela.
8 Hjarta mitt er stöðugt, ó Guð, hjarta mitt er stöðugt,
eg vil syngja og leika.
9 Vakna þú, sál mín; vakna þú, harpa og gígja,
eg vil vekja morgunroðann.
10 Eg vil lofa þig meðal lýðanna, drottinn,
vegsama þig meðal þjóðanna,
11 því að miskunn þín nær til himna
og trúfesti þín til skýjanna.
12 Sýn þig himnum hærri, ó Guð,
dýrð þín breiðist yfir gjörvalla jörðina.

8: Sálm. 59, 6. 9: Mal. 3, 16. 12: Sálm. 118, 6. 14: Sálm. 116, 8. — 57, 1: 1 Sam. 22, 1; 24, 4. Sálm. 142, 1. 3: Sálm. 138, 8. 4: Sálm. 40, 12; 43, 3. 5: Orðskv. 30, 14. Sálm. 55, 22. 7: Sálm. 7, 16. 8: Sálm. 108, 2 n. 9: Sálm. 16, 9. 11: Sálm. 36, 6.

58 Til helgisöngs. Lag: Spill eigi. Davíðs-miktam.
2 Talið þér í sannleika það sem rétt er, þér guðir,
dæmið þér mennina með sanngirni?
3 Nei, allir aðhafist þér ranglæti á jörðu,
hendur yðar vega út ofbeldi.
4 Óguðlegir eru frá móðurlífi viknir af leið,
lygarar fara villir vegar frá móðurskauti.
5 Eitur þeirra er eins og höggormseitur,
þeir eru eins og dauf naðra, sem lokar eyrunum,
6 til þess að heyra ekki raust særingamannsins,
né hins slungna töframanns.
7 Guð, brjót sundur tennurnar í munni þeirra,
mölva jaxlana úr ljónunum, Jahve!
8 Lát þá hverfa eins og vatn, sem rennur burt;
miði hann örvum sínum á þá, þá hníga þeir,
9 eins og snigillinn, sem rennur í sundur og hverfur,
ótímaburður konunnar, er eigi sá sólina.
10 Áður en pottar yðar kenna þyrnanna,
meðan kjötið enn er hrátt, feykir hann honum burt í bræði.
11 Þá mun hinn réttláti fagna, af því að hann hefir fengið að sjá hefndina,
hann mun lauga fætur sína í blóði hinna óguðlegu.
12 Þá munu menn segja: Hinn réttláti hlýtur þó ávöxt;
það eru þó til guðir, sem dæma á jörðunni.

---

59 Til helgisöngs. Lag: Spill eigi. Miktam eftir Davíð, þá er Sál sendi menn og þeir héldu vörð um húsið, til þess að drepa hann.
2 Frelsa mig frá óvinum mínum, Guð minn,
bjarga mér frá fjendum mínum.
3 Frelsa mig frá illgjörðamönnunum
og hjálpa mér gegn morðingjunum;
4 því sjá, þeir sitja um líf mitt,
hinir sterku áreita mig,
þótt eg ekkert hafi afbrotið eða syndgað, Jahve;
5 þótt eg hafi eigi misgjört, hlaupa þeir að og búast til áhlaups.
Vakna þú mér til liðveizlu og lít á!
6 En þú, Jahve, Guð hersveitanna, Ísraels Guð,
vakna þú til þess að vitja allra heiðingjanna;
þyrm eigi neinum fráhverfum syndara. Sela.

7 Á hverju kvöldi koma þeir aftur, ýlfra eins og hundar
og sveima um borgina.
8 Sjá, það freyðir úr munni þeirra,
sverð eru á vörum þeirra,
því að — »hver heyrir?«
9 En þú, Jahve, hlær að þeim,
þú gjörir gys að öllum heiðingjum.
10 Vígi mitt, um þig vil eg kveða,
því að Guð er háborg mín.
11 Guð kemur í móti mér með náð sinni,
Guð lætur mig sjá nægju mína á fjandmönnum mínum.
12 Drep þá eigi, svo að lýður minn gleymi eigi,

58, **1:** Sálm. 57, 1. **4:** Sálm. 51, 7. — **59, 1:** Sálm. 57, 1. 1 Sam. 19, 11 n. **4:** Sálm. 7, 4—6. **5:** Sálm. 35, 23. **8:** Orðskv. 15, 28. **9:** Sálm. 2, 4. **10:** Sálm. 9, 10.

lát þá reika fyrir veldi þínu og steyp þeim af stóli,
þú drottinn, skjöldur vor,
13 sakir syndar munns þeirra, orðsins af vörum þeirra,
og lát þá verða veidda í hroka þeirra,
og sakir formælinga þeirra og lygi, er þeir tala.
14 Eyð þeim í reiði, eyð þeim, unz þeir eru eigi framar til,
og lát þá kenna á því, að Guð ríkir yfir Jakob,
alt til endimarka jarðar. Sela.

15 Á hverju kveldi koma þeir aftur, ýlfra eins og hundar
og sveima um borgina.
16 Þeir reika um eftir æti
og urra, ef þeir verða eigi saddir.
17 En eg vil kveða um mátt þinn
og fagna yfir náð þinni á hverjum morgni,
því að þú hefir gjörst háborg mín
og athvarf á degi neyðar minnar.
18 Vígi mitt, um þig vil eg kveða,
því að Guð er háborg mín, minn miskunnsami Guð.

---

60 Til helgisöngs. Lag: Vitnisburðarliljan. Miktam eftir Davíð, til fræðslu, [2] þá er hann barðist við Sýrlendinga frá Mesópotamíu og Sýrlendinga frá Zóba, og Jóab sneri við og vann sigur á Edómítum í Saltdalnum, tólf þúsundum manns.

3 Guð, þú hefir útskúfað oss og tvístrað oss,
þú reiddist oss — snú þér aftur að oss.
4 Þú lézt jörðina gnötra og rofna,
gjör við sprungur hennar, því að hún reikar.
5 Þú lézt lýð þinn kenna á hörðu,
lézt oss drekka vímuvín.
6 Þú hefir gefið þeim, er óttast þig, hermerki,
að þeir mættu flýja undan bogunum. Sela.
7 Til þess að ástvinir þínir megi frelsast —
hjálpa þú með hægri hendi þinni og bænheyr mig.

8 Guð hefir sagt í helgidómi sínum: Eg vil fagna;
eg vil skifta Sikem, mæla út Súkkót-dal.
9 Eg á Gíleað og eg á Manasse,
og Efraím er hlíf höfði mínu,
Júda veldissproti minn.
10 Móab er mundlaug mín,
í Edóm fleygi eg skónum mínum,
yfir Filisteu fagna eg.

11 Hver vill fara með mig í örugga borg,
hver vill flytja mig til Edóm?
12 Þú hefir útskúfað oss, ó Guð,
og þú, Guð, fer eigi út með hersveitum vorum.
13 Veit oss lið gegn fjandmönnunum,
því að mannahjálp er ónýt.
14 Með Guðs hjálp munum vér hreystiverk vinna,
og hann mun troða óvini vora fótum.

12: Sálm. 109, 10. — **60, 2:** 2 Sam. 8, 1 n. 13. 1 Kron. 18, 3 n. **5:** Jes. 51, 17 n. **7:** Sálm. 108, 7 n. **9:** 1 Mós. 49, 10. **10:** 2 Sam. 8, 1. 2. 13. 14. **12:** Sálm. 44, 10. **13:** Sálm. 146, 3 n. **14:** 4 Mós. 24, 18. Sálm. 44, 6.

61

Til helgisöngs. Með strengjaleik. Eftir Davíð.

2 Heyr, ó Guð, hróp mitt,
gef gaum bæn minni.
3 Frá endimörkum jarðar hrópa eg til þín,
því að hjarta mitt örmagnast við klett þann, sem er mér of hár.
Leið mig, 4 því að þú ert orðinn mér hæli,
örugt vígi gegn óvinum.
5 Lát mig gista í tjaldi þínu um eilífð,
leita hælis í skjóli vængja þinna. Sela.
6 Því að þú, ó Guð, hefir heyrt heit mín;
þú hefir uppfylt óskir þeirra, er óttast nafn þitt.
7 Þú munt lengja lífdaga konungs,
láta ár hans vara frá kyni til kyns.
8 Hann skal sitja um eilífð frammi fyrir Guði,
lát miskunn og trúfesti varðveita hann.
9 Þá vil eg lofsyngja nafni þínu um aldur,
til þess að efna heit mín dag frá degi.

62

Til helgisöngs fyrir Jedútún. Davíðs-sálmur.

2 Bíð róleg eftir Guði, sála mín,
frá honum kemur hjálpræði mitt.
3 Hann einn er klettur minn og hjálpræði,
háborg mín — eg verð eigi valtur á fótum.
4 Hversu lengi ætlið þér að ryðjast á einn mann — hversu lengi ætlið [þér allir að myrða —,
eins og á hallan vegg,
eins og á hrynjandi múr.
5 Þeir ráðgast um það eitt, að steypa honum úr tign hans,
þeir hafa yndi af lygi;
þeir blessa með munninum,
en bölva í hjartanu. Sela.

6 Bíð róleg eftir Guði, sála mín,
því að frá honum kemur von mín.
7 Hann einn er klettur minn og hjálpræði,
háborg mín — eg verð eigi valtur á fótum.
8 Hjá Guði er hjálpræði mitt og vegsemd,
minn örugga klett og hæli mitt hefi eg í Guði.
9 Treyst honum, allur þjóðsöfnuðurinn,
úthellið hjörtum yðar fyrir honum;
Guð er vort hæli. Sela.

10 Hégóminn einn eru mennirnir, tál eru mannanna börn;
á metaskálunum lyftast þeir upp,
einber hégómi eru þeir allir saman.
11 Treystið eigi ránfeng
og alið eigi fánýta von til rændra muna;
þótt auðurinn vaxi, þá gefið því engan gaum.
12 Eitt sinn hefir Guð talað, tvisvar hefi eg heyrt það:
hjá Guði er styrkleikur.
13 Já, hjá þér, drottinn, er miskunn,
því að þú geldur sérhverjum eftir verkum hans.

61, 4: Orðskv. 18, 10. **5:** Sálm. 27, 5. **8:** Sálm. 40, 12. — **62, 1:** Sálm. 39, 1. **3:** Sálm. 18, 3. **5:** Sálm. 28, 3. **9:** Sálm. 37, 5. **10:** Sálm. 39, 6. **11:** Lúk. 12, 18—21.

63. Sálmur eftir Davíð, þá er hann var í Júda-eyðimörk.
2 Jahve, þú ert minn Guð, þín leita eg;
sál mína þyrstir eftir þér, hold mitt þráir þig,
í þurru landi, örþrota af vatnsleysi.
3 Þannig hefi eg litast um eftir þér í helgidóminum,
til þess að sjá veldi þitt og dýrð,
4 því að miskunn þín er mætari en lífið;
varir mínar skulu vegsama þig.
5 Þannig skal eg lofa þig meðan lifi,
hefja upp hendurnar í þínu nafni.
6 Sál mín mettast sem af merg og feiti
og með fagnandi vörum lofar þig munnur minn,
7 þá er eg minnist þín í hvílu minni,
hugsa um þig á næturvökunum.
8 Því að þú ert mér fulltingi,
í skugga vængja þinna fagna eg.
9 Sál mín heldur sér fast við þig,
hægri hönd þín styður mig.
10 En þeir sitja um líf mitt sjálfum sér til glötunar,
þeir munu hverfa í djúp jarðar.
11 Þeir munu verða ofurseldir sverðseggjum,
verða sjakölunum að bráð.
12 En konungurinn skal gleðjast yfir Guði,
hver sá, er sver við hann, skal sigri hrósa,
af því að munni lygaranna hefir verið lokað.

---

64. Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Heyr, ó Guð, raust mína, er eg kveina,
varðveit líf mitt fyrir ógnum óvinarins.
3 Skýl mér fyrir bandalagi bófanna,
fyrir óaldarflokki illvirkjanna,
4 er hvetja tungur sínar sem sverð,
leggja örvar sínar, beiskyrðin, á streng,
5 til þess að skjóta í leyni á hinn ráðvanda,
skjóta á hann alt í einu, hvergi hræddir.
6 Þeir binda fastmælum með sér ill áform,
tala um að leggja leynisnörur;
þeir hugsa: Hver ætli sjái það?
7 Þeir upphugsa ranglæti: Vér erum búnir; vel ráðin ráð!
því að hugskot hvers eins og hjarta er fult véla.
8 Þá lýstur Guð þá með örinni,
alt í einu verða þeir sárir,
9 og þeir verða feldir, er syndir tungu þeirra koma þeim í koll,
allir þeir, er sjá þá, munu hrista höfuðið.
10 Þá mun hver maður óttast
og kunngjöra dáðir Guðs og gefa gætur að verkum hans.
11 Hinn réttláti mun gleðjast yfir Jahve og leita hælis hjá honum,
og allir hjartahreinir munu sigri hrósa.

63, 2: Sálm. 84, 3. **3:** Sálm. 27, 4. **4:** Sálm. 69, 17. **5:** Sálm. 104, 33. **10:** Sálm. 55, 16. — **64, 4:** Sálm. 57, 5. **5:** Sálm. 10, 8; 11, 2. **6:** Job 22, 13. **8:** Sálm. 7, 14.

65. Til helgisöngs. Davíðs-sálmur. Ljóð.
2 Þér ber lofsöngur, Guð, á Zíon
og við þig séu heitin efnd.
3 Þú sem heyrir bænir,
til þín kemur alt hold.
4 Margvíslegar misgjörðir urðu mér yfirsterkari,
en þú fyrirgafst afbrot vor.
5 Sæll er sá, er þú útvelur og lætur nálægjast þig,
til þess að búa í forgörðum þínum,
að vér megum seðjast af gæðum húss þíns,
helgidómi musteris þíns.

6 Með óttalegum verkum svarar þú oss í réttlæti,
þú Guð hjálpræðis vors,
þú athvarf allra jarðarinnar endimarka
og fjarlægra stranda,
7 þú sem festir fjöllin með krafti þínum,
gyrtur styrkleika,
8 þú sem stöðvar brimgný hafsins,
brimgnýinn í bylgjum þess og háreystið í þjóðunum,
9 svo að þeir, er búa við endimörk jarðar, óttast tákn þín,
austrið og vestrið lætur þú fagna.

10 Þú hefir vitjað landsins og vökvað það,
blessað það ríkulega með læk Guðs, fullum af vatni;
þú hefir framleitt korn þess, því að þannig hefir þú gjört
það úr garði.
11 Þú hefir vökvað plógför þess, jafnað plóggarða þess;
með regnskúrum hefir þú mýkt það, blessað gróður þess.
12 Þú hefir krýnt árið með gæzku þinni,
og vagnspor þín drjúpa af feiti.
13 Það drýpur af heiðalöndunum
og hæðirnar girðast fögnuði.
14 Hagarnir klæðast hjörðum
og dalirnir hyljast korni;
alt fagnar og syngur.

---

66. Til helgisöngs. Ljóð. Sálmur.
Fagnið fyrir Guði, gjörvalt jarðríki,
2 syngið um dýrð nafns hans,
gjörið lofstír hans vegsamlegan.
3 Mælið til Guðs: Hversu óttaleg eru verk þín,
sakir mikilleiks máttar þíns hræsna óvinir þínir fyrir þér.
4 Öll jörðin lúti þér og lofsyngi þér,
lofsyngi nafni þínu. Sela.

5 Komið og sjáið verkin Guðs,
sem er óttalegur í breytni sinni gagnvart mönnunum;
6 hann breytir hafinu í þurlendi,
svo að þeir fara fótgangandi yfir voginn;
þá glöddumst vér yfir honum.
7 Hann ríkir um eilífð sakir veldis síns,

65, 2: Sálm. 62, 2. **4:** Sálm. 38, 5. **5:** Sálm. 27, 4; 84, 5. **6:** 2 Sam. 7, 23. **8:** Jes. 17, 12 n. — **66, 5:** Sálm. 46, 9. **6:** 2 Mós. 14, 21. Jós. 3, 16.

augu hans gefa gætur að þjóðunum,
uppreistarmenn mega eigi láta á sér bæra. Sela.

8 Þér lýðir, lofið Guð vorn
og látið hljóma lofsöng um hann;
9 hann sem veitti sálum vorum lífið
og lét oss eigi verða valta á fótum.
10 Því að þú hefir rannsakað oss, ó Guð,
hreinsað oss, eins og silfur er hreinsað.
11 Þú hefir varpað oss í fangelsi,
lagt byrði á lendar vorar.
12 Þú hefir látið menn ganga yfir höfuð vor,
vér höfum farið gegnum eld og vatn,
en nú hefir þú leitt oss út á víðan vang.
13 Eg kem í hús þitt með brennifórnir,
efni heit mín við þig,
14 þau er varir mínar hétu
og munnur minn nefndi, þá er eg var í nauðum staddur.
15 Eg færi þér brennifórn af feitum dýrum,
ásamt fórnarilm af hrútum,
eg fórna nautum og höfrum. Sela.

16 Komið, hlýðið til, allir þér er óttist Guð, að eg megi segja frá,
hvað hann hefir gjört fyrir sál mína.
17 Til hans hrópaði eg með munni mínum,
en lofgjörð lá undir tungu minni.
18 Ef eg hygg á ilt í hjarta mínu,
þá heyrir drottinn ekki.
19 En Guð hefir heyrt,
gefið gaum að bænarópi mínu.
20 Lofaður sé Guð,
er eigi vísaði bæn minni á bug, né dró miskunn sína í hlé
við mig.

67.

Til helgisöngs. Með strengjaleik. Sálmur. Ljóð.
2 Guð sé oss náðugur og blessi oss;
hann láti ásjónu sína lýsa meðal vor, sela,
3 svo að þekkja megi veg þinn á jörðunni
og hjálpræði þitt meðal allra þjóða.
4 Lýðirnir skulu lofa þig, ó Guð,
þig skulu gjörvallir lýðir lofa;
5 gleðjast og fagna skulu þjóðirnar,
því að þú dæmir lýðina réttvíslega
og leiðir þjóðirnar á jörðunni. Sela.
6 Lýðirnir skulu lofa þig, ó Guð,
þig skulu gjörvallir lýðir lofa.
7 Jörðin hefir gefið ávöxt sinn,
Guð, vor Guð, blessar oss.
8 Guð blessi oss,
svo að öll endimörk jarðar megi óttast hann.

12: Jes. 43, 2. 18: Orðskv. 28, 9. Jóh. 9, 31. — 67, 2: 4 Mós. 6, 24. 25. 3: Sálm. 98, 2. 7: 3 Mós. 26, 4.

68 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur. Ljóð.
2 Guð rís upp, óvinir hans tvístrast
og hatursmenn hans flýja fyrir augliti hans.
3 Eins og reykur eyðist, eyðast þeir;
eins og vax bráðnar í eldi,
tortímast óguðlegir fyrir augliti Guðs.
4 En réttlátir gleðjast, fagna fyrir augliti Guðs
og kætast stórum.
5 Syngið fyrir Guði, vegsamið nafn hans,
leggið braut fyrir hann, er ekur gegnum öræfin,
Jah heitir hann, fagnið fyrir augliti hans,
6 sem er faðir föðurlausra, vörður ekknanna,
Guð í sínum heilaga bústað.
7 Guð lætur hina einmana hverfa heim aftur,
hann leiðir hina fjötruðu út til hamingju,
en aðeins þverbrotnir menn búa í þurru landi.
8 Ó Guð, þegar þú fórst út á undan lýð þínum,
þegar þú brunaðir fram um öræfin, sela,
9 þá nötraði jörðin, og himnarnir drupu fyrir Guði,
fyrir Guði, Ísraels Guði.
10 Ríkulegu regni dreyptir þú, ó Guð, á arfleifð þína,
það, sem vanmegnaðist, styrktir þú.
11 Staðinn, þar sem söfnuður þinn dvelur,
býr þú hinum voluðu, ó Guð, sakir gæzku þinnar.
12 Drottinn lætur orð sín rætast,
þær, sem sigur boða, eru mikill her.
13 Konungar hersveitanna flýja, þeir flýja,
en hún, sem heima situr, skiftir herfangi.
14 Hvort viljið þér liggja milli fjárgirðinganna?
Vængir dúfunnar eru lagðir silfri
og fjaðrir hennar íbleiku gulli.
15 Þegar hinn Almátki tvístraði konungunum,
þá snjóaði á Zalmon.

16 Guðs fjall er Basanfjall,
tindafjall er Basanfjall;
17 hví lítið þér, tindafjöll, öfundarauga
það fjall, er Guð hefir kjörið sér til bústaðar,
þar sem Jahve samt mun búa um eilífð?
18 Hervagnar Guðs eru tíþúsundir,
þúsundir á þúsundir ofan;
drottinn kom frá Sínaí í heilagleik.
19 Þú steigst upp til hæða, hafðir á burt bandingja,
tókst við gjöfum meðal mannanna,
og þverbrotnir menn skulu einnig búa hjá Jah Guði.
20 Lofaður sé drottinn, er ber oss dag eftir dag;
Guð er hjálpráð vort. Sela.
21 Guð er oss hjálpræðisguð,
og Jahve drottinn bjargar frá dauðanum.
22 Já, Guð sundurmolar höfuð óvina sinna,
hvirfil hins óguðlega, er gengur í sekt sinni.
23 Drottinn hefir sagt: Eg leiði þá heim aftur frá Basan,
leiði þá heim aftur frá djúpi hafsins,

68, 2: 4 Mós. 10, 35. 5: 2 Mós. 15, 3. 6: 5 Mós. 10, 18. Sálm. 10, 14. 8: 2 Mós. 13, 21. 22. 9: 2 Mós. 19, 16 n. Dóm. 5, 4. 5. 12: 2 Mós. 15, 20. 13: Dóm. 5, 30. 19: Ef. 4, 8. 21: Opinb. 1, 18. 22: Sálm. 110, 6. 23: Am. 9, 2 n.

24 að þú megir lauga fót þinn í blóði,
að tungur hunda þinna megi fá sinn hlut af óvinunum.

25 Menn horfðu á för þína, ó Guð,
för Guðs míns og konungs í heilagleik.
26 Söngvarar eru í fararbroddi, þá strengleikarar,
ásamt yngismeyjum, er berja bumbur.
27 »Lofið Guð á samkomunum,
lofið drottin, þér sem eruð af uppsprettu Ísraels.
28 Þar er Benjamín litli, er ríkir yfir þeim,
höfðingjar Júda í þyrpingu,
höfðingjar Sebúlons, höfðingjar Naftalí«.
29 Bjóð út, ó Guð, styrkleik þínum,
gjör styrkt, ó Guð, það, sem þú hefir gjört fyrir oss.
30 Sakir þíns heilaga musteris
skulu konungar færa þér gjafir til Jerúsalem.
31 Kúga þú dýrið í sefinu,
uxaflokkana ásamt þjóðkálfunum,
þeim er mætur hafa á silfri;
tvístra þjóðum, er unna ófriði.
32 Það koma sendiherrar frá Egiptalandi,
Bláland færir Guði gjafir hröðum höndum.
33 Þér konungsríki jarðar, syngið Guði,
syngið drotni lof, sela,
34 honum sem ekur um hinn eldgamla himingeim;
hann lætur raust sína, hina voldugu raust, gjalla.
35 Tjáið Guði dýrð;
yfir Ísrael er hátign hans
og máttur hans í skýjunum.
36 Ógurlegur er Guð í helgidómi sínum,
Ísraels Guð, hann veitir lýðnum mátt og megin.
Lofaður sé Guð!

69.

Til helgisöngs. Liljulag. Davíðs-sálmur.

2 Hjálpa mér, ó Guð,
því að vötnin ætla að sálga mér.
3 Eg er sokkinn niður í botnlausa leðju og hefi enga fótfestu,
eg er kominn ofan í vatnadjúp og bylgjurnar ganga yfir mig.
4 Eg hefi æpt mig þreyttan, er orðinn brennandi þur í kverkunum,
augu mín eru döpruð orðin af að þreyja eftir Guði mínum.
5 Fleiri en hárin á höfði mér eru þeir, er hata mig að ástæðulausu,
fleiri en bein mín þeir, sem án saka eru óvinir mínir;
því, sem eg hefi eigi rænt, hefi eg samt orðið að skila aftur.
6 Þú, Guð, þekkir heimsku mína
og sakir mínar dyljast þér eigi.
7 Lát eigi þá, er vona á þig, verða til skammar mín vegna, ó
drottinn, Jahve hersveitanna,
lát eigi þá, er leita þín, verða til svívirðingar mín vegna, þú
[Guð Ísraels.
8 Því að þín vegna ber eg háðung,
þín vegna hylur svívirðing auglit mitt.

27: Jes. 48, 1; 51, 1. 28: 1 Sam. 9, 21. 30: Sálm. 45, 13. 32: Jes. 19, 21; 45, 14.
34: 5 Mós. 33, 26. Sálm 29. 36: Sálm. 29, 11. Jes. 40, 29 n. — 69, 1: Sálm. 45, 1.
3: Sálm. 40, 3. 4: Sálm. 6, 7. 5: Sálm. 35, 19. Jóh. 15, 25. 8: Sálm. 44, 23.

[9] Eg er ókunnur orðinn bræðrum mínum
og óþektur sonum móður minnar,
[10] af því að vandlæting vegna húss þíns hefir uppetið mig
og smánanir þeirra, er smána þig, hafa lent á mér.
[11] Eg hefi þjáð mig með föstu,
en það varð mér til háðungar;
[12] eg gjörði hærusekk að klæðnaði mínum,
og eg varð þeim að orðskvið;
[13] þeir, er sitja í hliðinu, ræða um mig,
og þeir, er drekka áfengan drykk, syngja um mig.

[14] En eg — bæn mín komi fyrir þig, Jahve,
ver mér náðugur sakir þinnar miklu miskunnar,
bænheyr mig sakir þinnar hjálpandi trúfesti.
[15] Drag mig upp úr leðjunni, svo að eg sökkvi eigi,
lát mig björgun hljóta frá hatursmönnum mínum og úr haf-
[16] Lát eigi vatnsbylgjurnar ganga yfir mig, [djúpinu.
né djúpið svelgja mig,
og lát eigi brunninn lykja aftur op sitt yfir mér.
[17] Bænheyr mig, Jahve, sakir gæzku náðar þinnar,
snú þér að mér eftir mikilleik miskunnar þinnar,
[18] og hyl eigi auglit þitt fyrir þjóni þínum,
því að eg er í nauðum staddur, flýt þér að bænheyra mig.
[19] Nálgast sál mína, leys hana,
frelsa mig sakir óvina minna.
[20] Þú þekkir háðung mína og skömm og svívirðing,
allir fjendur mínir standa þér fyrir sjónum.
[21] Háðungin kremur hjarta mitt, svo að eg örvænti;
eg vonaði að einhver mundi sýna meðaumkun, en þar var
enginn,
og að einhverjir mundu hugga, en fann engan.
[22] Þeir fengu mér malurt til matar,
og við þorstanum gáfu þeir mér vínsýru að drekka.

[23] Svo verði þá borðið fyrir framan þá að snöru,
og að gildru fyrir þá, sem ugglausir eru.
[24] Myrkvist augu þeirra, svo að þeir sjái eigi,
og lát lendar þeirra ávalt riða;
[25] hell þú heift þinni yfir þá
og lát þína brennandi reiði ná þeim.
[26] Búðir þeirra verði eyddar
og enginn búi í tjöldum þeirra,
[27] því að þann, sem þú hefir lostið, ofsækja þeir
og auka þjáningar þeirra, er þú hefir gegnumstungið.
[28] Bæt sök við sök þeirra
og lát þá eigi ganga inn í réttlæti þitt;
[29] verði þeir afmáðir úr bók lifenda,
og eigi skráðir með réttlátum.

[30] En eg er volaður og þjáður,
hjálp þín, ó Guð, mun bjarga mér.
[31] Eg vil lofa nafn Guðs í ljóði
og mikla það í lofsöng;

9: Sálm. 38, 12. **10:** Sálm. 119, 139. Jóh. 2, 17. Róm. 15, 3. **18:** Job 30, 9. **18:** Sálm. 102, 3; 143, 7. **22:** Matt. 27, 34. 48. Jóh. 19, 28. 29. **23:** Róm. 11, 9. 10. **26:** Post. 1, 20. **27:** Jes. 53, 4. **29:** 2 Mós. 32, 32. Fil. 4, 3.

32 það mun Jahve líka betur en uxar,
ungneyti með hornum og klaufum.
33 Hinir auðmjúku sjá það og gleðjast;
þér sem leitið Guðs — hjörtu yðar lifni við.
34 Því að Jahve hlustar á aumingjana
og fyrirlítur eigi bandingja sína.
35 Hann skulu lofa himinn og jörð,
höfin og alt, sem í þeim hrærist.
36 Því að Guð veitir Zíon hjálp og reisir við Júdaborgir,
og menn skulu búa þar og fá landið til eignar,
37 og niðjar þjóna hans munu erfa það,
og þeir, er elska nafn hans, byggja þar.

70

Til helgisöngs. Davíðs-sálmur. Minningarljóð.
2 Guð, lát þér þóknast að frelsa mig,
skunda, Jahve, mér til hjálpar.
3 Lát þá verða til skammar og hljóta kinnroða, er sitja um líf mitt,
lát þá hverfa aftur með skömm, er óska mér ógæfu.
4 Lát þá hörfa undan sakir smánar sinnar,
er segja: Hæ, hæ!
5 En allir þeir er leita þín, skulu gleðjast og fagna yfir þér,
þeir, er unna hjálpræði þínu, skulu sífelt segja: Vegsamaður sé Guð!
6 Eg er vesall og snauður,
ó Guð, hraða þér til mín.
Þú ert fulltingi mitt og frelsari,
dvel eigi, Jahve!

71

Hjá þér, Jahve, leita eg hælis,
lát mig aldrei verða til skammar;
2 frelsa mig og bjarga mér eftir réttlæti þínu;
hneig eyru þín til mín og hjálpa mér;
3 ver mér verndarbjarg, vígi mér til hjálpar,
því að þú ert bjarg mitt og vígi.
4 Guð minn, bjarga mér úr hendi óguðlegra,
undan valdi illvirkja og harðstjóra.
5 Því að þú ert von mín,
drottinn Jahve er athvarf mitt frá æsku;
6 við þig hefi eg stuðst frá móðurlífi,
frá móðurskauti hefir þú verið skjól mitt,
um þig hljómar ætíð lofsöngur minn.
7 Eg er mörgum orðinn sem undur,
en þú ert mér örugt hæli.
8 Munnur minn er fullur af lofstír þínum,
af dýrð þinni, liðlangan daginn.
9 Útskúfa mér eigi í elli minni,
yfirgef mig eigi þá er þróttur minn þverrar.
10 Því að óvinir mínir tala um mig,
þeir, er sitja um líf mitt, bera ráð sín saman:
11 »Guð hefir yfirgefið hann;
eltið hann og grípið hann, því að enginn bjargar«.

32: Sálm. 50, 9—13. **33:** Sálm. 22, 27. **35:** Sálm. 96, 11 n. **37:** Sálm. 102, 29. Jes. 65, 9. — **70, 2:** Sálm. 40, 14—18. — **71, 1:** Sálm. 31, 2 n. **6:** Sálm. 22, 10. **10:** Sálm. 56, 7.

12 Guð, ver eigi fjarri mér,
Guð minn, skunda til liðs við mig.

13 Lát þá, er sýna mér fjandskap, farast með skömm,
lát þá íklæðast háðung og svívirðing, er óska mér ógæfu.
14 En eg vil sífelt vona,
og auka enn á allan lofstír þinn.
15 Munnur minn skal segja frá réttlæti þínu,
frá hjálpsemdum þínum liðlangan daginn,
því að eg veit eigi tölu á þeim.
16 Eg vil koma með máttarverk drottins Jahve,
eg vil boða réttlæti þitt einungis.
17 Guð, þú hefir kent mér frá æsku,
og alt til þessa kunngjöri eg dásemdarverk þín.
18 Og jafnvel þegar eg er gamall orðinn og grár fyrir hærum, munt
þú, ó Guð, eigi yfirgefa mig,
að eg megi kunngjöra armlegg þinn komandi kynslóð.
Máttur þinn 19 og réttlæti þitt, ó Guð, nær til himins,
þú sem hefir framið stórvirki; Guð, hver er sem þú?
20 Þú, sem hefir látið oss horfa upp á miklar nauðir og ógæfu,
þú munt láta oss lifna við af nýju
og láta oss aftur stíga upp úr undirdjúpum jarðar.
21 Þú munt auka við tign mína
og aftur veita mér huggun.
22 Þá vil eg lofa trúfesti þína með hörpuleik, Guð minn,
leika á gígju fyrir þér, þú hinn Heilagi í Ísrael.
23 Varir mínar skulu fagna, er eg leik fyrir þér,
og sál mín, er þú hefir leyst.
24 Þá skal og tunga mín tala um réttlæti þitt liðlangan daginn,
því að þeir urðu til skammar, já hlutu kinnroða, er óskuðu
mér ógæfu.

72

Eftir Salómó.

Guð, veit konungi rétt þinn
og konungssyni réttlæti þitt.
2 Hann dæmi lýð þinn með réttvísi
og þína voluðu með sanngirni.
3 Fjöllin beri lýðnum frið
og hálsarnir réttlæti.
4 Hann láti hina voluðu meðal lýðsins ná rétti sínum,
hann hjálpi hinum snauðu og kremji kúgarann.
5 Þá mun hann lifa meðan sólin skín
og tunglið ber birtu, frá kyni til kyns.
6 Hann mun falla sem regn niður á nýslegið engi,
sem regnskúrir, er vökva landið;
7 um hans daga skal réttlætið blómgast
og gnóttir friðar, unz tunglið er eigi framar til.
8 Og hann skal ríkja frá hafi til hafs,
frá Fljótinu til endimarka jarðar,
9 fjandmenn hans skulu beygja kné fyrir honum
og óvinir hans sleikja duftið;

12: Sálm. 22, 12. 20. **15:** Sálm. 40, 6. **18:** Jes. 46, 4. **19:** Sálm. 36, 6. — **72, 1:** Jes. 11, 2—5. **3:** Sálm. 85, 11. 12. **5:** Sálm. 89, 37. 38. **8:** Sak. 9, 10. Sálm. 89, 26. **9:** Jes. 49, 23.

10 konungarnir frá Tarsis og eylöndunum skulu koma með gjafir,
konungarnir frá Saba og Seba skulu færa skatt,
11 og allir konungar skulu lúta honum,
allar þjóðir þjóna honum.
12 Því að hann bjargar aumingjanum, er hrópar á hjálp,
og hinum volaða og þeim, er enginn liðsinnir;
13 hann aumkast yfir bágstadda og auma,
og sálum aumingjanna hjálpar hann.
14 Frá ofbeldi og ofríki leysir hann sálir þeirra
og blóð þeirra er dýrmætt í augum hans.
15 Og hann mun lifa og menn munu gefa honum Saba-gull,
menn munu sífelt biðja fyrir honum,
blessa hann liðlangan daginn.
16 Gnóttir korns munu vera í landinu, á fjallatindunum,
í gróðri þess mun þjóta eins og í Líbanon
og menn skulu spretta upp í borgunum, eins og gras úr jörðu.
17 Nafn hans mun vara að eilífu;
meðan sólin skín mun nafn hans gróa;
og með honum skulu allar ættkvíslir jarðarinnar óska sér blessunar,
allar þjóðir munu hann sælan segja.

* * *

18 Lofaður sé Jahve Guð, Ísraels Guð,
sem einn gjörir furðuverk,
19 og lofað sé hans dýrlega nafn um eilífð
og öll jörðin fyllist dýrð hans.
Amen, amen.
20 Bænir Davíðs Ísaísonar eru á enda.

Þriðja bók.

73

Asafs-sálmur.
Vissulega er Guð góður við Ísrael,
við þá, sem hjartahreinir eru.
2 En nærri lá, að fætur mínir hrösuðu;
lítið vantaði á, að eg skriðnaði í skrefi.
3 Því að eg fyltist gremju út af hinum hrokafullu,
þegar eg sá gengi hinna óguðlegu.
4 Því að þeir hafa engar hörmungar að bera,
líkami þeirra er heill og hraustur;
5 þeim mætir engin mæða sem öðrum mönnum
og þeir verða eigi fyrir neinum áföllum eins og aðrir menn.
6 Fyrir því er hrokinn hálsfesti þeirra,
þeir eru sveipaðir ofríki eins og yfirhöfn.
7 Frá mörhjarta kemur misgjörð þeirra,
girndir þeirra ganga fram úr öllu hófi.
8 Þeir spotta og tala af ilsku,
mæla kúgunarorð í mikilmensku sinni;
9 með munni sínum snerta þeir himininn,
en tunga þeirra er tíðförul um jörðina.
10 Fyrir því aðhyllist lýðurinn þá
og teigar gnóttir vatns.

10: Sálm. 45, 13; 68, 30. Jes. 60, 6 n. **14:** Sálm. 116, 15. **17:** 1 Mós. 12, 3. **18:** Sálm. 41, 14. 2 Mós. 15, 11. — **73, 3:** Sálm. 37, 1. Job 21, 7 n. **7:** Job 15, 27.

11 Þeir segja: Hvernig ætti Guð að vita
og hinn hæsti að hafa nokkura þekkingu?

12 Sjá, þessir menn eru óguðlegir,
og þó lifa þeir ætíð áhyggjulausir og auka efni sín.
13 Vissulega hefi eg til ónýtis haldið hjarta mínu hreinu
og þvegið hendur mínar í sakleysi;
14 eg þjáist liðlangan daginn,
og á hverjum morgni bíður mín hirting.
15 Ef eg hefði haft í hyggju að tala þannig,
sjá, þá hefði eg brugðið trúnaði við kyn barna þinna;
16 en eg hugsaði um, hvernig eg ætti að skilja það,
það var erfitt í augum mínum;
17 unz eg kom inn í helgidóma Guðs,
gaf gætur að afdrifum þeirra:
18 vissulega setur þú þá á sleipa jörð,
þú lætur þá falla í rústir.
19 Hversu sviplega eru þeir orðnir að auðn,
eru liðnir undir lok, tortímdir af skelfingum.
20 Eins og draum, er maður vaknar,
fyrirlítur þú, drottinn, mynd þeirra, er þú vaknar.
21 Þegar beiskja var í hjarta mínu
og kvölin nísti nýru mín,
22 þá var eg fáráðlingur og vissi ekkert,
var sem skynlaus skepna gagnvart þér.

23 En eg er ætíð hjá þér,
þú heldur í hægri hönd mína;
24 þú munt leiða mig eftir ályktun þinni
og síðan láta mig ná sæmd.
25 Hvern á eg annars að á himnum?
og hafi eg þig, hirði eg eigi um neitt á jörðu.
26 Þótt hold mitt og hjarta tærist,
er Guð bjarg hjarta míns og hlutskifti mitt um eilífð.
27 Því sjá: þeir, er fyrirláta þig, farast,
þú eyðir öllum þeim, sem eru þér ótrúir.
28 En mín gæði eru það, að vera nálægt Guði,
eg hefi gjört drottin Jahve að athvarfi mínu,
til þess að segja frá öllum verkum þínum.

---

74 Asafs-maskíl.
Hví hefir þú, Guð, útskúfað um eilífð,
hví rýkur reiði þín gegn gæzluhjörð þinni?
2 Haf í minni söfnuð þinn, er þú aflaðir forðum,
leystir til þess að vera kynkvísl óðals þíns,
Zíonfjall, þar sem þú hefir tekið þér bústað.
3 Lyft fótum þínum til hinna eilífu rústa,
öllu hafa óvinirnir spilt í helgidóminum.
4 Fjandmenn þínir grenjuðu inni á samkomustað þínum,
reistu upp merki sín sem merki.
5 Þeir gjöra vart við sig eins og menn, sem reiða hátt
axir í þykkum skógi.

11: Job 22, 13. 14. 13: Job 34, 9. 20: Job 20, 8. 24: Sálm. 49, 16. 26: Sálm. 16, 5; 18, 2. 3. 27: Jak. 4, 4. — 74, 1: Sálm. 44, 24; 100, 3.

6 Allur útskurður er högginn af honum,
með exi og hamri mölvuðu þeir.
7 Þeir hafa lagt eld í helgidóm þinn,
vanhelgað bústað nafns þíns niður að jörðu.
8 Þeir hugsuðu með sjálfum sér: Vér skulum tortíma þeim öllum,
þeir brendu öll samkomuhús Guðs í landinu.
9 Vér sjáum eigi merki vor,
þar er enginn spámaður framar,
og enginn er hjá oss, sem veit hve lengi.
10 Hversu lengi, ó Guð, á fjandmaðurinn að hæða,
á óvinurinn að spotta nafn þitt um aldur?
11 Hví dregur þú að þér hönd þína?
Drag hægri hönd þína úr barmi þér og tortím.

12 Og þó er Guð konungur minn frá fornum tíðum,
sá er framkvæmir hjálpræðisverk á jörðu.
13 Þú klaufst hafið með mætti þínum,
þú brauzt sundur höfuð drekans á vatninu;
14 þú molaðir sundur hausa Levíatans,
gafst hann dýrum eyðimerkurinnar að æti;
15 þú lézt lindir og læki spretta upp,
þú þurkaðir upp sírennandi ár.
16 Þinn er dagurinn og þín er nóttin,
þú gjörðir ljós og sól.
17 Þú settir öll takmörk jarðarinnar,
sumar og vetur hefir þú gjört.
18 Og samt lastmælir óvinurinn, Jahve,
og heimskur lýður smánar nafn þitt.
19 Ofursel eigi villidýrunum sál turtildúfu þinnar;
gleym eigi um aldur lífi þinna voluðu.
20 Gef gætur að sáttmála þínum,
því að skúmaskot landsins eru full af ofríkisbústöðum.
21 Lát eigi þann, er kúgun sætir, snúa aftur með svívirðing,
lát hina voluðu og snauðu lofa nafn þitt.
22 Rís upp, Guð, berst fyrir málefni þínu,
minst þú háðungar þeirrar, er þú sætir af heimskingjum
liðlangan daginn.
23 Gleym eigi hrópi fjenda þinna,
glaumkæti andstæðinga þinna, þeirri er sífelt stígur upp.

---

75. Til helgisöngs. Lag: Spill eigi. Asafs-sálmur. Ljóð.
2 Vér lofum þig, ó Guð, vér lofum þig,
og þeir er ákalla nafn þitt segja frá dásemdarverkum þínum.
3 Þegar mér þykir tími til kominn,
dæmi eg réttvíslega.
4 Þótt jörðin skjálfi með öllum þeim, er á henni búa,
þá hefi eg samt fest stoðir. Sela.
5 Eg segi við hina hrokafullu: Sýnið eigi hroka!
og við hina óguðlegu: Hefjið eigi hornin!
6 Hefjið eigi hornin gegn himninum,
mælið eigi drambyrði hnakkakertir!

6: 1 Kong. 6, 29. **7:** 2 Kong. 25, 9. **9:** Harm. 2, 9. **13:** Jes. 51, 9. 10. **15:** 2 Mós. 17, 6. 4 Mós. 20, 11. Jós. 3, 16. 17. **16:** 1 Mós. 1, 14 n. — **75, 1:** Sálm. 57, 1. **3:** Sálm. 102, 14.

7 Því að hvorki frá austri né vestri,
hvorki frá eyðimörkinni né fjöllunum —
8 heldur er Guð sá, sem dæmir,
hann niðurlægir annan og upphefur hinn.
9 Því að bikar er í hendi Jahve
með freyðandi víni, fullur af kryddi;
af því skenkir hann; já, dreggjar þess súpa og sötra
allir óguðlegir menn á jörðu.
10 En eg vil fagna að eilífu,
lofsyngja Jakobs Guði.
11 Öll horn óguðlegra verða af höggin,
en horn réttlátra skulu hátt gnæfa.

---

76. Til helgisöngs. Með strengjaleik. Asafs-sálmur. Ljóð.
2 Guð er augljós orðinn í Júda;
í Ísrael er nafn hans mikið.
3 Skáli hans er í Salem
og bústaður hans á Zíon.
4 Þar braut hann sundur leiftur bogans,
skjöld og sverð og hervopn. Sela.
5 Þú birtist ógurlegur, dýrlegur,
frá hinum öldnu fjöllum.
6 Hinir harðsvíruðu urðu öðrum að herfangi,
þeir sofnuðu svefni sínum
og hendurnar brugðust öllum hetjunum.
7 Fyrir ógnun þinni, Jakobs Guð,
hnigu bæði vagnar og hestar í dá.
8 Þú ert ógurlegur,
og hver fær staðist fyrir þér, er þú reiðist.
9 Frá himnum gjörðir þú dóm þinn heyrum kunnan,
jörðin skelfdist og kyrðist,
10 þegar Guð reis upp til dóms,
til þess að hjálpa öllum auðmjúkum á jörðu. Sela.
11 Því að reiði mannsins verður að lofa þig,
leifum reiðinnar gyrðir þú þig.
12 Vinnið heit og efnið þau við Jahve, Guð yðar;
allir þeir, sem eru umhverfis hann, skulu færa gjafir hinum [óttalega,
13 honum sem lægir ofstopa höfðingjanna,
sem ógurlegur er konungum jarðarinnar.

---

77. Til helgisöngs fyrir Jedútún. Asafs-sálmur.
2 Eg kalla til Guðs og hrópa,
kalla til Guðs, að hann megi heyra til mín.
3 Þegar eg er í nauðum staddur, leita eg drottins;
um nætur eru hendur mínar útréttar og verða eigi lémagna;
sál mín er óhuggandi.
4 Eg minnist Guðs og kveina,
eg styn og andi minn örmagnast. Sela.
5 Þú heldur opnum augnalokum mínum,
mér er órótt og eg má eigi mæla.

8: 1 Sam. 2, 7. 8. — 76, 4: Sálm. 46, 10. 6: 2 Kong. 19, 35. Nah. 3, 18. Jer. 51, 39. 11: 2 Mós. 9, 16. — 77, 1: Sálm. 39, 1; 62, 1.

6 Eg íhuga fyrri daga,
ár þau, sem löngu eru liðin;
7 eg minnist strengjaleiks míns um nætur,
eg hugleiði í hjarta mínu
og andi minn rannsakar.
8 Mun drottinn þá útskúfa um eilífð
og aldrei framar vera náðugur;
9 er miskunn hans lokið um eilífð,
trúfesti hans þrotin um aldir alda;
10 hefir Guð gleymt að sýna líkn,
lokað fyrir miskunn sína í reiði? Sela.
11 Þá sagði eg: Þetta er kvöl mín,
að hægri hönd hins hæsta hefir breytt sér.

12 Eg víðfrægi stórvirki Jah;
eg vil minnast furðuverka þinna frá fyrri tíðum;
13 eg íhuga allar athafnir þínar,
athuga stórvirki þín.
14 Guð, helgur er vegur þinn,
hver er mikill Guð svo sem Jahve;
15 þú ert Guð, sá er furðuverk gjörir,
þú hefir kunngjört mátt þinn meðal þjóðanna;
16 með máttugum armlegg frelsaðir þú lýð þinn,
sonu Jakobs og Jósefs. Sela.
17 Vötnin sáu þig, ó Guð,
vötnin sáu þig og skelfdust
og undirdjúpin skulfu.
18 Vatnið streymdi úr skýjunum
og þrumuraust drundi úr skýþykkninu
og örvar þínar flugu.
19 Reiðarþrumur þínar kváðu við,
leiftur lýstu um jarðríki,
jörðin skalf og nötraði.
20 Leið þín lá gegnum hafið,
stigar þínir gegnum mikil vötn
og spor þín urðu eigi rakin.
21 Þú leiddir lýð þinn eins og hjörð,
fyrir Móse og Aron.

---

78 Asafs-maskíl.

Hlýð þú, lýður minn, á kenning mína,
hneigið eyrun að orðum munns míns;
2 eg vil opna munn minn með orðskviði,
mæla fram gátur frá fornum tíðum,
3 það sem vér höfum heyrt og skilið
og feður vorir sögðu oss,
4 það viljum vér eigi dylja fyrir niðjum þeirra,
er vér segjum seinni kynslóð frá lofstír Jahve
og mætti hans og dásemdarverkum þeim, er hann gjörði.
5 Því að hann setti reglu í Jakob
og skipaði lögmál í Ísrael,
er hann bauð feðrum vorum
að kunngjöra sonum þeirra,

6: Sálm. 143, 5. **8:** Sálm. 85, 6. **16:** 2 Mós. 6, 6. **17:** 2 Mós. 14, 21 n. Sálm. 114, 3.
21: Sálm. 78, 52. Mik. 6, 4. Jes. 63, 11 n. — 78, **2:** Sálm. 49, 5. Matt. 13, 35.

6 til þess að seinni kynslóð mætti skilja það,
að synir þeir, er fæðast mundu, mættu ganga fram
og segja sonum sínum frá því,
7 og setja traust sitt á Guð
og eigi gleyma stórvirkjum Guðs,
heldur varðveita boðorð hans,
8 og eigi verða sem feður þeirra,
þrjózk og ódæl kynslóð,
kynslóð með óstöðugu hjarta,
og anda, sem var Guði ótrúr.
9 Niðjar Efraíms, herbúnir bogmenn,
sneru við á orustudeginum.
10 Þeir héldu eigi sáttmála Guðs
og færðust undan að fylgja lögmáli hans.
11 Þeir gleymdu stórvirkjum hans
og dásemdum hans, er hann hafði látið þá horfa á.
12 Í augsýn feðra þeirra hafði hann framið furðuverk
í Egiptalandi og Zóanhéraði;
13 hann klauf hafið og lét þá fara yfir
og lét vatnið standa sem vegg,
14 hann leiddi þá með skýinu um daga
og alla nóttina með eldskini;
15 hann klauf björg í eyðimörkinni
og gaf þeim gnóttir að drekka eins og úr stórvötnum,
16 hann lét læki spretta upp úr klettinum
og vatnið streyma niður sem fljót.
17 Þó héldu þeir áfram að syndga í gegn honum,
að rísa í gegn hinum hæsta í eyðimörkinni.
18 Þeir freistuðu Guðs í hjörtum sínum,
er þeir kröfðust matar þess, er þeir girntust,
19 og töluðu gegn Guði og sögðu:
Skyldi Guð geta búið borð í eyðimörkinni?
20 Víst sló hann á klettinn, svo að vatnið vall upp
og lækir streymdu,
en skyldi hann líka geta gefið brauð
eða veitt lýð sínum kjöt?
21 Fyrir því reiddist Jahve, er hann heyrði þetta,
eldur bálaði upp gegn Jakob
og reiði steig upp gegn Ísrael,
22 af því að þeir trúðu eigi á Guð,
né treystu hjálp hans.
23 Og hann bauð skýjunum að ofan
og opnaði hurðir himinsins,
24 lét manna rigna yfir þá til matar
og gaf þeim himnakorn;
25 englabrauð fengu menn að eta,
fæði sendi hann þeim til saðningar;
26 hann lét austanvindinn taka sig upp í himninum
og leiddi sunnanvindinn að með mætti sínum;
27 hann lét kjöti rigna yfir þá sem dufti
og vængjuðum fuglum sem sjávarsandi;
28 og hann lét þá falla niður í búðir sínar,
umhverfis bústað sinn;

8: 5 Mós. 9, 6; 31, 27. **12:** 4 Mós. 13, 22. **13:** 2 Mós. 14, 21 n. **14:** Sálm. 105, 39. **15:** 2 Mós. 17, 6. 4 Mós. 20, 11. Sálm. 105, 41. **18:** 2 Mós. 16, 2 n. 4 Mós. 11, 4 n. **24:** 2 Mós. 16, 4 n. Jóh. 6, 31. **26:** 4 Mós. 11, 31 n.

29 átu þeir og urðu vel saddir,
og græðgi þeirra sefaði hann.
30 En meðan þeir voru eigi horfnir frá græðgi sinni,
meðan fæðan enn var í munni þeirra,
31 þá steig reiði Guðs upp í gegn þeim,
hann deyddi hina gildustu meðal þeirra
og lagði að velli æskumenn Ísraels.
32 Þrátt fyrir alt þetta héldu þeir áfram að syndga
og trúðu eigi á dásemdarverk hans;
33 þá lét hann daga þeirra hverfa í hégóma
og ár þeirra enda í skelfingu.
34 Þegar hann deyddi þá, leituðu þeir hans,
sneru sér og spurðu eftir Guði,
35 og mintust þess, að Guð var klettur þeirra
og Guð hinn hæsti frelsari þeirra.
36 Þeir beittu við hann fagurgala með munni sínum
og lugu að honum með tungum sínum.
37 En hjarta þeirra var eigi stöðugt gagnvart honum
og þeir voru eigi trúir sáttmála hans.
38 En hann er miskunnsamur;
hann fyrirgefur misgjörðir og tortímir eigi,
hann stillir reiði sína hvað eftir annað
og hleypir eigi fram allri bræði sinni;
39 hann mintist þess, að þeir voru hold,
andgustur sem líður burt og snýr eigi aftur.
40 Hversu oft þrjózkuðust þeir við hann í eyðimörkinni,
hrygðu hann á öræfunum.
41 Og aftur freistuðu þeir Guðs
og móðguðu hinn Heilaga í Ísrael;
42 þeir mintust eigi handar hans,
eður dags þess, er hann frelsaði þá frá fjandmönnum þeirra,
43 hann sem gjörði tákn sín í Egiptalandi
og undur sín í Zóanhéraði;
44 hann breytti ám þeirra í blóð
og lækjum þeirra, svo að þeir fengu eigi drukkið.
45 Hann sendi flugur meðal þeirra, er bitu þá,
og froska, er eyddu þeim.
46 Hann gaf engisprettunum afurðir þeirra
og jarðvörgunum uppskeru þeirra.
47 Hann eyddi vínvið þeirra með haglhríð
og móberjatré þeirra með frosti;
48 hann ofurseldi haglhríðinni fénað þeirra
og eldingunni hjarðir þeirra.
49 Hann sendi heiftarreiði sína í gegn þeim,
æði, bræði og nauðir,
sveitir af illum englum.
50 Hann ruddi braut reiði sinni,
þyrmdi eigi sálum þeirra við dauðanum
og ofurseldi drepsóttinni líf þeirra.
51 Hann laust alla frumburði í Egiptalandi,
frumgróða styrkleikans í tjöldum Kams.

31: 4 Mós. 11, 33. **32:** 4 Mós. 14, 1 n. **33:** 4 Mós. 14, 12. 22. 23. **36:** Jes. 29, 13. **38:** 2 Mós. 34, 6. **39:** Sálm. 103, 14 n. **44:** 2 Mós. 7, 20 n. **45:** 2 Mós. 8, 6. 24. **46:** 2 Mós. 10, 12 n. **47:** 2 Mós. 9, 23 n. **50:** 2 Mós. 9, 3—6. **51:** 2 Mós. 12, 29.

52 Hann lét lýð sinn leggja af stað sem sauði
og leiddi þá eins og hjörð í eyðimörkinni.
53 Hann leiddi þá örugt, svo að þeir óttuðust eigi,
en óvini þeirra huldi hafið.
54 Hann fór með þá til síns helga héraðs,
til fjalllendis þess, er hægri hönd hans hafði aflað.
55 Hann stökti þjóðum undan þeim,
skifti þeim niður eins og erfðahlut
og lét kynkvíslir Ísraels setjast að í tjöldum þeirra.
56 En þeir freistuðu í þrjózku sinni Guðs hins hæsta
og gættu eigi vitnisburða hans;
57 þeir viku af leið, rufu trúnað sinn, eins og feður þeirra,
brugðust eins og svikull bogi;
58 þeir egndu hann til reiði með hæðum sínum,
vöktu vandlæti hans með skurðgoðum sínum.
59 Guð heyrði það og reiddist
og fékk mikla óbeit á Ísrael;
60 hann hafnaði bústaðnum í Síló,
tjaldi því, er hann hafði reist meðal mannanna,
61 hann ofurseldi hernáminu vegsemd sína
og fjandmannshendi prýði sína;
62 hann seldi lýð sinn undir sverðseggjar
og reiddist arfleifð sinni;
63 æskumönnum hans eyddi eldurinn
og meyjar hans mistu brúðsöngs síns;
64 prestar hans féllu fyrir sverðseggjum
og ekkjur hans fengu enga kveinan haldið.
65 Þá vaknaði drottinn eins og af svefni,
eins og hetja, sem hefir látið sigrast af víni;
66 hann barði fjandmenn sína á bakhlutina,
lét þá sæta eilífri háðung.
67 Samt hafnaði hann tjaldi Jósefs,
og útvaldi eigi kynkvísl Efraíms,
68 heldur útvaldi hann Júda-kynkvísl,
Zíonfjall, sem hann elskar.
69 Hann reisti helgidóm sinn sem himinhæðir,
grundvallaði hann að eilífu eins og jörðina.
70 Og hann útvaldi þjón sinn Davíð
og tók hann frá fjárbyrgjunum.
71 Hann sótti hann frá lambánum,
til þess að vera hirðir fyrir Jakob, lýð sinn,
og fyrir Ísrael, arfleifð sína.
72 Og hann var hirðir fyrir þá af heilum hug
og leiddi þá með hygginni hendi.

79

Asafs-sálmur.

Guð, heiðingjar hafa brotist inn í óðal þitt,
þeir hafa saurgað þitt heilaga musteri
og lagt Jerúsalem í rústir.
2 Þeir hafa gefið lík þjóna þinna fuglum himins að fæðu
og villidýrunum hold dýrkenda þinna.

52: Sálm. 77, 21. **53:** 2 Mós. 14, 19. 22. 27. 28; 15, 19. **55:** Sálm. 44, 3. **56:** Dóm. 2, 8 n. **57:** Hós. 7, 16. **58:** 5 Mós. 32, 16. 21. **60:** Jós. 18, 1. Jer. 7, 12. **61:** 1 Sam. 4, 21. **62:** 1 Sam. 4, 10. **64:** 1 Sam. 4, 11. **70:** 1 Sam. 16, 11 n. **71:** 2 Sam. 7, 8. — **79, 1:** Sálm. 74, 4 n.

3 Þeir hafa úthelt blóði þeirra sem vatni umhverfis Jerúsalem,
og enginn jarðaði þá.
4 Vér erum til háðungar nábúum vorum,
til spotts og athlægis þeim, er búa umhverfis oss.

5 Hversu lengi, Jahve, ætlar þú að vera eilíflega reiður,
á vandlæti þitt að brenna sem eldur?
6 Hell þú heift þinni yfir heiðingjana, sem eigi þekkja þig,
og yfir konungsríki, er eigi ákalla nafn þitt.
7 Því að þeir hafa uppetið Jakob
og lagt bústað hans í eyði.
8 Lát oss eigi gjalda misgjörða forfeðra vorra,
lát miskunn þína fljótt koma í móti oss,
því að vér erum mjög þjakaðir.

9 Hjálpa þú oss, Guð hjálpræðis vors, sakir dýrðar nafns þíns,
frelsa oss og fyrirgef syndir vorar sakir nafns þíns.
10 Hví eiga heiðingjarnir að segja: Hvar er Guð þeirra?
Lát fyrir augum vorum kunna verða á heiðingjunum
hefndina fyrir úthelt blóð þjóna þinna.
11 Lát andvarpanir bandingjanna koma fram fyrir þig,
leys þá, sem komnir eru í dauðann, með þínum sterka armlegg,
12 og gjald nágrönnum vorum sjöfalt í skaut
háðungina, er þeir hafa sýnt þér, drottinn.
13 En vér, lýður þinn og gæzluhjörð þín, munum lofa þig um eilífð,
kunngjöra lofstír þinn frá kyni til kyns.

---

80. Til helgisöngs. Liljulag. Asafs-vitnisburður. Sálmur.
2 Hirðir Ísraels, hlýð á,
þú sem leiddir Jósef eins og hjörð,
þú sem situr uppi yfir kerúbunum, birzt þú í geisladýrð.
3 Tak á mætti þínum frammi fyrir Efraím, Benjamín og Manasse
og kom oss til hjálpar!
4 Guð, lát oss rétta við aftur
og lát ásjónu þína lýsa, að vér megum frelsast.

5 Jahve, Guð hersveitanna,
hversu lengi ætlar þú að vera reiður þrátt fyrir bænir lýðs þíns?
6 Þú hefir mettað þá tárabrauði
og drykkjað þá tárum ríkulega.
7 Þú hefir gjört oss að þrætuefni nágranna vorra
og óvinir vorir gjöra gys að oss.
8 Guð hersveitanna lát oss rétta við aftur
og lát ásjónu þína lýsa, að vér megum frelsast.

9 Þú kiptir upp vínvið úr Egiptalandi,
stöktir burt heiðingjum, en gróðursettir hann;
10 þú rýmdir til fyrir honum,
hann festi rætur og fylti landið;
11 fjöllin huldust í skugga hans
og sedrustré Guðs af greinum hans;
12 hann breiddi út álmur sínar til hafsins
og teinunga sína til Fljótsins.

4: Sálm. 44, 14. 5: Sálm. 85, 6. 6: Jer. 10, 25. 8: Jes. 64, 8. 11: Sálm. 102, 20. 21. — 80, 2: Sálm. 99, 1. 4: 4 Mós. 6, 25. 7: Sálm. 44, 14. 9: Jes. 5, 1; 27, 2. Sálm. 44, 3.

13 Hví hefir þú brotið niður múrveggina um hann,
svo að allir vegfarendur tína berin.
14 Skógargeltirnir naga hann
og öll dýr merkurinnar bíta hann.

15 Guð hersveitanna, æ snú þú aftur,
lít niður af himni og sjá
og vitja vínviðar þessa,
16 og varðveit það, sem hægri hönd þín hefir plantað,
og son þann, er þú hefir styrkvan gjört þér til handa.
17 Hann er brendur í eldi og upphöggvinn,
fyrir ógnun auglitis þíns farast þeir.
18 Lát hönd þína hvíla yfir manninum við þína hægri hönd,
yfir mannsins barni, er þú hefir styrkvan gjört þér til handa;
19 þá skulum vér eigi víkja frá þér;
viðhald lífi voru, þá skulum vér ákalla nafn þitt.
20 Jahve, Guð hersveitanna, lát oss rétta við aftur,
lát ásjónu þína lýsa, að vér megum frelsast.

81

Til helgisöngs. Með Gat-lagi. Asafs-sálmur.

2 Fagnið fyrir Guði, styrkleika vorum,
látið gleðióp gjalla Guði Jakobs.
3 Hefjið lofsöng og berjið bumbur,
knýið hinar hugljúfu gígjur og hörpur.
4 Þeytið lúðurinn á tunglkomudögum,
við tunglfylling á hátíðisdegi vorum.
5 Því að þetta eru lög fyrir Ísrael,
réttur fyrir Jakobs Guð.
6 Hann gjörði það að reglu í Jósef,
þá er hann fór út í móti Egiptalandi.
Eg heyri mál, sem eg þekki eigi:
7 »Eg hefi losað herðar hans við byrðina,
hendur hans eru sloppnar við burðarkörfina.
8 Þú kallaðir í neyðinni, og eg frelsaði þig,
eg bænheyrði þig í þrumuskýi,
reyndi þig hjá Meríba-vötnum. Sela.
9 Heyr, lýður minn, að eg megi áminna þig,
ó að þú, Ísrael, vildir heyra mig!
10 Enginn annar guð má vera meðal þín
og engan útlendan guð mátt þú tilbiðja.
11 Eg er Jahve, Guð þinn, sem leiddi þig út af Egiptalandi,
opna munn þinn, að eg megi fylla hann.
12 En lýður minn heyrði eigi raust mína
og Ísrael var mér eigi auðsveipur;
13 þá slepti eg þeim í þrjózku hjartna þeirra,
þeir fengu að ganga eftir eigin geðþótta.
14 Ó að lýður minn vildi heyra mig,
Ísrael ganga á mínum vegum,
15 þá skyldi eg skjótt lægja óvini þeirra,
og snúa hendi minni gegn fjendum þeirra;
16 hatursmenn Jahve skyldu hræsna fyrir honum
og ógæfutími þeirra vara að eilífu;

13: Sálm. 89, 41. **16:** 2 Mós. 4, 22. — **81, 1:** Sálm. 8, 1. **8:** 2 Mós. 17, 7. 4 Mós. 20, 13. **10:** 2 Mós. 20, 2 n. **14:** 5 Mós. 5, 29.

17 eg skyldi gefa honum hið kjarnbezta hveiti að eta
og seðja þig á hunangi úr klettunum«.

---

82 Asafs-sálmur.
Guð stendur á guðaþingi,
heldur dóm mitt á meðal guðanna.
2 Hversu lengi ætlið þér að dæma með rangsleitni
og draga taum hinna óguðlegu? Sela.
3 Rekið réttar bágstaddra og föðurlausra,
látið hinn volaða og fátæka ná rétti sínum;
4 bjargið bágstöddum og snauðum,
frelsið þá af hendi óguðlegra.
5 Þeir hafa eigi skyn né skilning,
þeir ráfa í myrkri,
allar undirstöður jarðarinnar riða.
6 Eg hefi sagt: Þér eruð guðir
og allir saman synir hins hæsta,
7 en sannlega skuluð þér deyja sem menn,
falla sem einn af höfðingjunum.
8 Rís upp, ó Guð, dæm þú jörðina,
því að þú ert erfðahöfðingi yfir öllum heiðingjum.

---

83 Ljóð. Asafs-sálmur.
2 Guð, ver eigi hljóður;
ver eigi þögull og hald eigi kyrru fyrir, ó Guð!
3 Því sjá, óvinir þínir gjöra hark
og hatursmenn þínir hefja höfuðið,
4 þeir bregða á slæg ráð gegn lýð þínum,
bera ráð sín saman gegn þeim, er þú geymir.
5 Þeir segja: Komið, látum oss uppræta þá, svo að þeir séu ekki
þjóð framar.
og nafns Ísraels verði eigi framar minst!
6 Því að þeir hafa einhuga borið saman ráð sín,
gegn þér hafa þeir gjört bandalag:
7 Edómtjöld og Ísmaelítar,
Móab og Hagrítar,
8 Gebal, Ammon og Amalek,
Filistea ásamt Týrusbúum.
9 Assúr hefir einnig gjört bandalag við þá
og ljær armlegg sinn Lotssonum. Sela.

10 Far með þá eins og Midían,
eins og Sísera, eins og Jabín við Kíson-læk;
11 þeim var útrýmt hjá Endor,
urðu að áburði á jörðina.
12 Gjör þá, göfugmenni þeirra, eins og Óreb og Seeb,
og alla höfðingja þeirra eins og Seba og Zalmúnna,
13 þá er sögðu: Vér viljum kasta eign vorri á
vengi Guðs.
14 Guð vor, gjör þá sem rykmökk,
sem hálmleggi fyrir vindi.

17: 5 Mós. 32, 14. — **82, 1:** 2 Mós. 21, 6; 22, 28. **2:** 5 Mós. 1, 17. **6:** Jóh. 10, 34. — **83, 2:** Sálm. 28, 1. **4:** Sálm. 27, 5; 31, 21. **7:** 1 Kron. 5, 10. **10:** Dóm. 4, 7. **12:** Dóm. 7, 25; 8, 21. **13:** 2 Kron. 20, 11. **14:** Job 21, 18. Jes. 17, 13.

15 Eins og eldur, sem brennir skóginn,
eins og logi, sem bálast upp um fjöllin,
16 svo skalt þú elta þá með ofviðri þínu,
skelfa þá með fellibyl þínum.
17 Lát andlit þeirra fyllast sneypu,
að þeir megi leita nafns þíns, Jahve!
18 Lát þá verða til skammar og skelfast um aldur,
lát þá sæta háðung og tortímast,
19 að þeir megi komast að raun um, að þú einn heitir Jahve,
hinn hæsti yfir allri jörðunni.

---

84. Til helgisöngs. Með Gat-lagi. Kóraíta-sálmur.
2 Hversu yndislegir eru bústaðir þínir,
Jahve hersveitanna.
3 Sálu mína langaði til, já hún þráði
forgarða Jahve;
nú fagnar hjarta mitt og hold
fyrir hinum lifanda Guði.
4 Jafnvel fuglinn hefir fundið hús
og svalan á sér hreiður,
þar sem hún leggur unga sína:
ölturu þín, Jahve hersveitanna,
konungur minn og Guð minn!
5 Sælir eru þeir, sem búa í húsi þínu,
þeir munu framvegis lofa þig. Sela.
6 Sælir eru þeir menn, sem finna styrkleik hjá þér,
er þeir hafa helgifarir í huga.
7 Þótt þeir fari gegnum táradalinn, breytir hann honum í vatnslindir,
og haustregnið hylur hann blessun.
8 Þeim eykst æ kraftur á göngunni;
hann birtist fyrir Guði á Zíon.
9 Jahve, Guð hersveitanna, heyr bæn mína,
hlýð til, þú Jakobs Guð. Sela.

10 Guð, skjöldur vor, sjá
og lít á auglit þíns smurða.
11 Því að einn dagur í forgörðum þínum er betri
en þúsund aðrir;
heldur vil eg standa við þröskuldinn í húsi Guðs míns
en dvelja í tjöldum óguðlegra.
12 Því að Jahve Guð er sól og skjöldur,
náð og vegsemd veitir Jahve;
hann synjar þeim engra gæða,
er ganga í grandvarleik.
13 Jahve hersveitanna, sæll er sá maður,
sem treystir þér.

---

85. Til helgisöngs. Kóraíta-sálmur.
2 Þú hefir, Jahve, haft þóknun á landi þínu,
snúið við hag Jakobs,
3 þú hefir fyrirgefið misgjörð lýðs þíns,
hulið allar syndir þeirra. Sela.

84, 1: Sálm. 8, 1. **2:** Sálm. 27, 4. **3:** Sálm. 42, 2 n. **10:** Sálm. 3, 4. **12:** Jes. 60, 19. 20. Sálm. 34, 10. **13:** Sálm. 2, 12. — **85, 3:** Sálm. 32, 1.

4 Þú hefir dregið að þér alla bræði þína,
látið af heiftarreiði þinni.

5 Lát oss rétta við aftur, þú Guð hjálpræðis vors,
og lát af gremju þinni í gegn oss.
6 Ætlar þú þá að vera oss reiður um eilífð,
láta reiði þína haldast við frá kyni til kyns?
7 Vilt þú eigi láta oss lifna við aftur,
svo að lýður þinn megi gleðjast yfir þér?
8 Lát oss, Jahve, sjá miskunn þína
og veit oss hjálpræði þitt.

9 Eg vil hlýða á það, sem Guð Jahve talar;
hann talar frið til lýðs síns og til dýrkenda sinna
og til þeirra, er snúa hjarta sínu til hans.
10 Já, hjálp hans er nálæg þeim, er óttast hann,
til þess að vegsemdir megi búa í landi voru.
11 Elska og trúfesti mætast,
réttlæti og friður kyssast.
12 Trúfesti sprettur upp úr jörðinni
og réttlæti lítur niður af himni.
13 Þá gefur og Jahve gæði,
og land vort veitir afurðir sínar.
14 Réttlæti fer fyrir honum
og friður fylgir skrefum hans.

86

Davíðs-bæn.
Hneig eyra þitt, Jahve, og bænheyr mig,
því að eg er volaður og aumur.
2 Vernda líf mitt, því að eg er guðhræddur,
hjálpa þú, Guð minn, þjóni þínum, er treystir þér.
3 Ver mér náðugur, drottinn,
því að þig ákalla eg liðlangan daginn.
4 Gleð þú sál þjóns þíns,
því að til þín, drottinn, hef eg sál mína.
5 Því að þú, drottinn, ert góður og fús til að fyrirgefa,
gæzkuríkur öllum þeim, er ákalla þig.
6 Hlýð, Jahve, á bæn mína,
og gef gaum grátbeiðni minni.
7 Þegar eg er í nauðum staddur ákalla eg þig,
því að þú bænheyrir mig.
8 Enginn er sem þú meðal guðanna, drottinn,
og ekkert er sem þín verk.
9 Allar þjóðir, er þú hefir skapað,
munu koma og falla fram fyrir þér, drottinn,
og tigna nafn þitt.
10 Því að þú ert mikill og gjörir furðuverk,
þú einn, ó Guð!

11 Vísa mér veg þinn, Jahve, lát mig ganga í trúfesti þinni,
gef mér heilt hjarta, til þess að óttast nafn þitt.
12 Eg vil lofa þig, drottinn, Guð minn, af öllu hjarta
og tigna nafn þitt að eilífu,

13: Sálm. 67, 7. — **86, 7:** Sálm. 50, 15. **8:** 2 Mós. 15, 11. 5 Mós. 3, 24. **9:** Sálm. 22, 28. 29. **11:** Jer. 32, 39.

13 því að miskunn þín er mikil við mig
og þú hefir frelsað sál mína frá djúpi heljar.

14 Guð, ofstopamenn hefjast gegn mér,
og hópur ofríkismanna sækist eftir lífi mínu,
eigi hafa þeir þig fyrir augum.
15 En þú, drottinn, ert miskunnsamur og líknsamur Guð,
þolinmóður og gæzkuríkur og harla trúfastur.
16 Snú þér að mér og ver mér náðugur,
veit þjóni þínum kraft þinn
og hjálpa syni ambáttar þinnar.
17 Gjör þú tákn til góðs fyrir mig,
að hatursmenn mínir megi horfa á það sneyptir
að þú, Jahve, hjálpar mér og huggar mig.

87.

Kóraíta-sálmur. Ljóð.

2 Jahve elskar borg sína á heilögum fjöllum,
hlið Zíonar framar öllum bústöðum Jakobs.
3 Dýrlega er talað um þig,
þú borg Guðs. Sela.
4 Eg nefni Rahab og Babel vegna játenda minna þar,
hér er Filistea og Týrus, ásamt Blálandi,
einn er fæddur hér, annar þar.
5 En Zíon kallast móðirin, hver og einn er fæddur í henni,
og hann, hinn hæsti, verndar hana.
6 Jahve telur saman í þjóða-skránum:
einn er fæddur hér, annar þar.
7 Og menn syngja eins og þeir, er stíga dans:
allar uppsprettur mínar eru í þér.

88

Ljóð. Kóraíta-sálmur. Til helgisöngs. Syngist með Makalat-lagi. Hemans-maskíl Esraíta.

2 Jahve, Guð minn, eg kalla um daga,
um nætur hrópa eg frammi fyrir þér.
3 Lát bæn mína koma fyrir þig,
hneig eyra að hrópi mínu,
4 því að sál mín er mett orðin af böli
og líf mitt nálægist helju.
5 Eg er talinn með þeim, sem gengnir eru til grafar,
eg er sem magnþrota maður.
6 Mér er fenginn bústaður með framliðnum,
eins og vegnum mönnum, er liggja í gröfinni,
er þú minnist eigi framar,
því að þeir eru hrifnir burt úr hendi þinni.
7 Þú hefir lagt mig í gryfju undirheima,
í myrkrið niðri í djúpinu.
8 Heift þín liggur á mér
og alla boða þína hefir þú látið skella á mér. Sela.
9 Þú hefir fjarlægt frá mér kunningja mína,
gjört mig að andstygð í augum þeirra;
eg er byrgður inni og kemst ekki út.

13: Sálm. 30, 4. 15: 2 Mós. 34, 6. — 87, 3: Sálm. 46, 5. 6; 48, 2 n. 4: Jes. 19, 21 n.
5: Sálm. 48, 9. 7: Sálm. 36, 9. — 88, 2: Sálm. 22, 3.

10 Augu mín eru döpruð af eymd;
eg ákalla þig, Jahve, dag hvern,
breiði út hendurnar í móti þér.
11 Gjörir þú furðuverk vegna framliðinna,
eða munu vofurnar rísa upp til þess að lofa þig? Sela.
12 Er sagt frá miskunn þinni í gröfinni,
frá trúfesti þinni í undirdjúpunum?
13 Eru furðuverk þín kunngjörð í myrkrinu
eða réttlæti þitt í landi gleymskunnar?
14 En eg hrópa til þín, Jahve,
og á morgnana kemur bæn mín fyrir þig.
15 Hví útskúfar þú, Jahve, sálu minni,
hylur auglit þitt fyrir mér?
16 Eg er aumur og deyjandi frá æsku,
eg ber skelfingar þínar og er ráðþrota.
17 Reiðiblossar þínir ganga yfir mig,
ógnir þínar eyða mér.
18 Þær umkringja mig eins og vötn liðlangan daginn,
lykja um mig allar saman.
19 Þú hefir fjarlægt frá mér ástvini og félaga
og gjört myrkrið að kunningja mínum.

---

89 Etans-maskíl Esraíta.
2 Um náðarverk Jahve vil eg syngja að eilífu,
kunngjöra trúfesti þína með munni mínum frá kyni til kyns,
3 því að þú hefir sagt: náðin skal upp bygð að eilífu,
á himninum grundvallaðir þú trúfesti þína.
4 Eg hefi gjört sáttmála við minn útvalda,
unnið Davíð þjóni mínum svolátandi eið:
5 Eg vil staðfesta afspring þinn að eilífu,
reisa hásæti þitt frá kyni til kyns. Sela.
6 Þá lofuðu himnarnir dásemdarverk þín, Jahve,
og söfnuður heilagra trúfesti þína;
7 því að hver er í himninum jafn Jahve,
hver er líkur Jahve meðal guðasonanna?
8 Guð er ægilegur í hóp heilagra,
mikill er hann og óttalegur öllum þeim, sem eru umhverfis hann.
9 Jahve, Guð hersveitanna, hver er eins sterkur og þú, Jah?
Og trúfesti þín er umhverfis þig.
10 Þú ræður yfir ofstopa hafsins;
þegar öldur þess hefjast, stöðvar þú þær.
11 Þú knosaðir skrímslið eins og veginn mann,
með þínum volduga armlegg tvístraðir þú óvinum þínum.
12 Þinn er himininn, þín er og jörðin,
þú hefir grundvallað veröldina og alt, sem í henni er.
13 Þú hefir skapað norðrið og suðrið,
Tabor og Hermon fagna yfir nafni þínu.
14 Þú hefir máttugan armlegg,
hönd þín er sterk, hátt upphafin hægri hönd þín.
15 Réttlæti og réttvísi er grundvöllur hásætis þíns,
miskunn og trúfesti ganga fram fyrir þig.

10: Sálm. 6, 8. **11:** Sálm. 6, 6. **14:** Sálm. 5, 4. **19:** Job 17, 14. — **89, 3:** Sálm. 119, 89. **5:** 2 Sam. 7, 12—16. Sálm. 132, 11. Lúk. 1, 32. 33. **7:** Sálm. 86, 8. **10:** Sálm. 65, 8. **12:** Sálm. 24, 1. **15:** Sálm. 97, 2; 85, 14.

[16] Sæll er sá lýður, sem þekkir fagnaðarópið,
sem gengur í ljósi auglitis þíns, Jahve.
[17] Þeir gleðjast yfir nafni þínu liðlangan daginn
og fagna yfir réttlæti þínu,
[18] því að þú ert þeirra máttug prýði,
og sakir velþóknunar þinnar munt þú hefja horn vort,
[19] því að Jahve heyrir skjöldur vor,
og konungur vor hinum Heilaga í Ísrael.

[20] Þá talaðir þú í sýn til dýrkanda þíns
og sagðir: Eg hefi sett kórónu á kappa,
eg hefi upphafið útvaldan mann af lýðnum;
[21] eg hefi fundið Davíð þjón minn,
smurt hann með minni heilögu olíu,
[22] til þess að hönd mín megi gjöra hann stöðugan
og armleggur minn styrkja hann.
[23] Óvinurinn skal eigi ráðast að honum
og ekkert illmenni skal kúga hann,
[24] heldur skal eg gjöra út af við fjendur hans að honum ásjáandi
og hatursmenn hans skal eg ljósta.
[25] Trúfesti mín og miskunn skulu vera með honum,
og fyrir sakir nafns míns skal horn hans gnæfa hátt;
[26] eg legg hönd hans á hafið
og hægri hönd hans á fljótin.
[27] Hann mun segja við mig: Þú ert faðir minn,
Guð minn og klettur hjálpræðis míns.
[28] Og eg vil gjöra hann að frumgetning,
að hinum hæsta meðal konunga jarðarinnar.
[29] Eg vil varðveita miskunn mína við hann að eilífu,
og sáttmáli minn við hann skal stöðugur standa.
[30] Eg læt niðja hans haldast við um aldur
og hásæti hans meðan himininn er til.
[31] Ef synir hans hafna lögmáli mínu
og ganga eigi eftir boðum mínum;
[32] ef þeir vanhelga lög mín
og varðveita eigi boðorð mín,
[33] þá vil eg vitja afbrota þeirra með vendinum
og misgjörða þeirra með plágum,
[34] en miskunn mína mun eg ekki frá honum taka
og eigi bregða trúfesti minni.
[35] Eg vil eigi vanhelga sáttmála minn
og eigi breyta því, er mér hefir af vörum liðið;
[36] eg hefi einu sinni svarið við heilagleik minn
og mun aldrei svíkja Davíð:
[37] niðjar hans skulu haldast við um aldur
og hásæti hans sem sólin fyrir mér.
[38] Það skal standa stöðugt að eilífu sem tunglið,
svo sannarlega sem áreiðanlegt vitni er á himnum. **Sela.**

[39] Og þó hefir þú útskúfað og hafnað
og reiðst þínum smurða;
[40] þú hefir riftað sáttmálanum við þjón þinn,
vanhelgað kórónu hans og fleygt henni til jarðar;

20: v. 4. 5. **21:** 1 Sam. 16, 13. Post. 13, 22. **26:** Sálm. 72, 8. **27:** 2 Sam. 7, 14.
30: v. 5. **33:** 2 Sam. 7, 14. 15.

41 þú hefir brotið niður alla múrveggi hans
og lagt virki hans í eyði;
42 allir vegfarendur ræna hann,
hann er til háðungar orðinn nágrönnum sínum;
43 þú hefir hafið hægri hönd fjenda hans,
glatt alla óvini hans;
44 þú hefir og látið sverðseggjar hans hörfa undan
og eigi látið hann standast í bardaganum;
45 þú hefir látið endi á verða vegsemd hans
og hrundið hásæti hans til jarðar;
46 þú hefir stytt æskudaga hans
og hulið hann skömm. Sela.

47 Hversu lengi, Jahve, ætlar þú eilíflega að dyljast,
á reiði þín að brenna sem eldur?
48 Minst þú, drottinn, hvað æfin er,
til hvílíks hégóma þú hefir skapað öll mannanna börn.
49 Hver er sá, er lifi og sjái eigi dauðann,
sá er bjargi sálu sinni úr greipum heljar? Sela.
50 Hvar eru þín fyrri náðarverk, ó drottinn,
þau er þú í trúfesti þinni sórst Davíð?
51 Minst, ó drottinn, háðungar þjóna þinna,
að eg verð að bera í skauti smánan margra þjóða,
52 er óvinir þínir, Jahve, smána mig með,
smána fótspor þíns smurða.

* * *

53 Lofaður sé Jahve að eilífu. Amen. Amen.

Fjórða bók.

90

Bæn guðsmannsins Móse.

Drottinn, þú hefir verið oss athvarf frá kyni til kyns.
2 Áður en fjöllin fæddust
og jörðin og heimurinn urðu til,
frá eilífð til eilífðar ert þú, ó Guð.
3 Þú lætur manninn hverfa aftur til duftsins
og segir: Hverfið aftur, þér mannanna börn!
4 Því að þúsund ár eru í þínum augum sem dagurinn í gær,
þegar hann er liðinn,
já, eins og næturvaka.
5 Þú eyðir þeim, þeir sofna,
þeir er að morgni voru sem gróandi gras;
6 að morgni blómgast það og grær,
að kvöldi fölnar það og visnar.
7 Því að vér hverfum fyrir reiði þinni,
skelfumst fyrir bræði þinni.
8 Þú hefir sett misgjörðir vorar fyrir augu þér,
vorar huldu syndir fyrir ljós auglitis þíns;
9 allir dagar vorir hverfa fyrir reiði þinni,
ár vor líða sem andvarp.

41: Sálm. 80, 13. 14. **42:** Sálm. 44, 14. **43:** Job 7, 7 n. 14, 1 n. Sálm. 39, 6. — **90, 1:** 5 Mós. 33, 27. **2:** Orðskv. 8, 25. **3:** 1 Mós. 3, 19. Préd. 12, 7. **4:** 2 Pét. 3, 8. **5:** Jes. 40, 6. 7. 1 Pét. 1, 24. **6:** Job 14, 2. **8:** Jer 16, 17. Sálm. 19, 13.

10 Æfidagar vorir eru sjötíu ár
og þegar bezt lætur áttatíu ár,
og dýrsta hnossið er mæða og hégómi;
því að þeir líða í skyndi og vér fljúgum burt.
11 Hver þekkir styrkleik reiði þinnar
og bræði þína, svo sem hana ber að óttast?
12 Kenn oss að telja daga vora,
að vér megum öðlast viturt hjarta.

13 Snú þú aftur, Jahve, — hversu lengi! —
og aumkast yfir þjóna þína.
14 Metta oss að morgni með miskunn þinni,
að vér megum fagna og gleðjast alla daga vora.
15 Veit oss gleði í stað daga þeirra, er þú hefir lægt oss,
ára þeirra, er vér höfum ilt reynt.
16 Lát dáðir þínar birtast þjónum þínum
og dýrð þína börnum þeirra.
17 Hylli Jahve, Guðs vors, sé yfir oss,
styrk þú verk handa vorra.

---

91 Sæll er sá, er situr í skjóli hins hæsta,
sá er gistir í skugga hins almátka,
2 sá er segir við Jahve: Hæli mitt og háborg,
Guð minn, er eg trúi á!
3 Því að hann frelsar þig úr snöru fuglarans,
frá drepsótt glötunarinnar,
4 hann skýlir þér með fjöðrum sínum,
undir vængjum hans mátt þú hælis leita,
trúfesti hans er skjöldur og verja.
5 Eigi þarft þú að óttast ógnir næturinnar,
eða örina, sem flýgur um daga,
6 drepsóttina, er reikar um í dimmunni,
eða sýkina, er geisar um hádegið.
7 Þótt þúsund falli þér við hlið
og tíu þúsund þér til hægri handar,
þá nær það ekki til þín.
8 Þú horfir aðeins á með augunum,
sér hversu óguðlegum er endurgoldið,
9 því að þitt hæli er Jahve,
þú hefir gjört hinn hæsta þér að athvarfi;
10 engin ógæfa hendir þig
og engin plága nálgast tjald þitt.
11 Því að þín vegna býður hann út englum sínum,
til þess að gæta þín á öllum vegum þínum;
12 þeir munu bera þig á höndum sér,
til þess að þú steytir ekki fót þinn við steini;
13 þú skalt stíga ofan á höggorma og nöðrur,
troða fótum ljón og dreka.
14 »Af því að hann leggur ást á mig, mun eg frelsa hann,
eg bjarga honum, af því að hann þekkir nafn mitt.
15 Ákalli hann mig, mun eg bænheyra hann;

13: 2 Mós. 32, 12. Sálm. 6, 4. — **91, 2:** Sálm. 18, 3. **3:** Sálm. 124, 7. **4:** Sálm. 36, 8. **5:** Orðskv. 3, 25. 26. **10:** Orðskv. 12, 21. **11:** Sálm. 34, 8. Matt. 4, 6. **13:** Mark. 16, 18. Lúk. 10, 19. **15:** Sálm. 50, 15.

eg er hjá honum í neyðinni,
eg frelsa hann og gjöri hann vegsamlegan;
16 eg metta hann með fjöld lífdaga
og læt hann sjá hjálpræði mitt«.

---

92. Sálmur. Hvíldardagsljóð.
2 Gott er að lofa Jahve
og lofsyngja nafni þínu, þú hinn hæsti,
3 að kunngjöra miskunn þína að morgni
og trúfesti þína um nætur,
4 á tístrengjað hljóðfæri og hörpu
með strengjaleik gígjunnar.
5 Því að þú hefir glatt mig, Jahve, með dáð þinni,
yfir handaverkum þínum fagna eg.
6 Hversu mikil eru verk þín, Jahve,
harla djúpar hugsanir þínar;
7 fíflið eitt skilur eigi
og fáráðlingurinn einn skynjar eigi þetta.
8 Þegar óguðlegir greru sem gras
og allir illgjörðamennirnir blómguðust,
þá var það til þess að þeir skyldu afmáðir verða að eilífu;
9 en þú, sem ert á hæðum, ert til að eilífu, Jahve.
10 Því sjá, óvinir þínir, Jahve,
því sjá, óvinir þínir farast,
allir illgjörðamennirnir tvístrast.
11 En mig lætur þú bera hornið hátt eins og vísundinn,
mig hressir þú með ferskri olíu.
12 Auga mitt lítur með gleði á fjandmenn mína,
eyra mitt heyrir með gleði um níðingana, er rísa gegn mér.
13 Hinn réttláti grær sem pálminn,
vex sem sedrustréð á Líbanon.
14 Þeir eru gróðursettir í húsi Jahve,
gróa í forgörðum Guðs vors.
15 Jafnvel í hárri elli bera þeir ávöxt,
þeir eru safamiklir og grænir,
16 til þess að kunngjöra, að Jahve er réttlátur,
klettur minn, sem ekkert ranglæti er hjá.

---

93 Jahve er konungur orðinn, hann hefir íklæðst hátign;
Jahve hefir klæðst, gyrt sig styrkleik
og fest jörðina, svo að hún haggast eigi.
2 Hásæti þitt stendur stöðugt frá öndverðu,
frá eilífð ert þú.
3 Straumarnir hófu upp, Jahve,
straumarnir hófu upp raust sína,
straumarnir hófu upp dunur sínar.
4 Jahve á hæðum er tignarlegri
en gnýr mikilla, tignarlegra vatna,
tignarlegri en boðar hafsins.
5 Vitnisburðir þínir eru harla áreiðanlegir;

16: Sálm. 50, 23. — **92, 2:** Sálm. 147, 1. **6:** Sálm. 40, 6; 139, 17. Róm. 11, 33. **10:** Sálm. 68, 2. 3. **11:** Sálm. 23, 5. **13:** Sálm. 52, 10. Orðskv. 11, 28. — **93, 1:** Sálm. 96, 10.

húsi þínu hæfir heilagleiki,
ó Jahve, um allar aldir.

---

94 Jahve, Guð hefndarinnar,
Guð hefndarinnar, birzt þú í geisladýrð.
2 Rís þú upp, dómari jarðar,
endurgjald ofstopamönnunum það, er þeir hafa aðhafst.
3 Hversu lengi eiga óguðlegir, Jahve,
hversu lengi eiga óguðlegir að fagna?
4 Þeir ausa úr sér drambyrðum,
allir illvirkjarnir rembast;
5 þeir kremja lýð þinn, Jahve,
þjá arfleifð þína,
6 drepa ekkjur og aðkomandi
og myrða föðurlausa
7 og segja: Jah sér það ekki,
Jakobs Guð tekur eigi eftir því.

8 Takið eftir, þér hinir fíflsku meðal lýðsins!
og þér fáráðlingar, hve nær ætlið þér að verða hygnir?
9 Mun sá eigi heyra, sem eyrað hefir plantað,
mun sá eigi sjá, sem augað hefir tilbúið?
10 Skyldi sá, er agar þjóðirnar, eigi hegna,
hann sem kennir mönnunum þekkingu?
11 Jahve þekkir hugsanir mannsins,
því að þær eru einber hégómi.
12 Sæll er sá maður, er þú agar, Jah,
og fræðir í lögmáli þínu,
13 til þess að hlífa honum við mótlætisdögunum,
unz gröf er grafin fyrir óguðlega.
14 Því að Jahve hrindir eigi burt lýð sínum
og yfirgefur eigi arfleifð sína,
15 heldur mun rétturinn hverfa aftur til hins réttláta
og honum munu allir hjartahreinir fylgja.

16 Hver rís upp mér til hjálpar gegn illvirkjunum,
hver gengur fram fyrir mig gegn illgjörðamönnunum?
17 Ef Jahve veitti mér eigi fulltingi,
þá mundi sál mín brátt hvíla í dauðaþögn.
18 Þegar eg hugsaði: mér skriðnar fótur,
þá studdi mig miskunn þín, Jahve.
19 Þegar margar áhyggjur lögðust á hjarta mitt,
hresti huggun þín sálu mína.
20 Mun dómstóll spillingarinnar vera í bandalagi við þig,
hann sem býr öðrum tjón undir yfirskini réttarins?
21 Þeir ráðast á líf hins réttláta
og sakfella saklaust blóð;
22 en Jahve er mér háborg
og Guð minn klettur mér til hælis.
23 Hann geldur þeim misgjörð þeirra
og eyðir þeim í ilsku þeirra;
Jahve, Guð vor, eyðir þeim.

94, 1: 5 Mós. 32, 35. Róm. 12, 19. **2:** Sálm. 7, 7. **9:** Orðskv. 20, 12. **11:** Sálm. 39, 12. 1 Kor. 3, 20. **17:** Sálm. 124, 1 n. **22:** Sálm. 18, 3.

95 Komið, fögnum fyrir Jahve,
látum gleðióp gjalla fyrir kletti hjálpræðis vors.
2 Komum með lofsöng fyrir auglit hans,
syngjum gleðiljóð fyrir honum.
3 Því að Jahve er mikill Guð
og mikill konungur yfir öllum guðum.
4 Í hans hendi eru jarðardjúpin
og fjallatindarnir heyra honum til.
5 Hans er hafið og hann hefir skapað það,
og hans hendur mynduðu þurlendið.
6 Komið, föllum fram og krjúpum niður,
beygjum kné vor fyrir Jahve, skapara vorum,
7 því að hann er vor Guð,
og vér erum gæzlulýður hans og hjörð sú, er hann leiðir.
Ó að þér í dag vilduð heyra raust hans.
8 Herðið eigi hjörtu yðar eins og hjá Meríba,
eins og daginn við Massa í eyðimörkinni,
9 þegar feður yðar freistuðu mín,
reyndu mig, og það þótt þeir sæju verk mín.
10 Í fjörutíu ár hafði eg viðbjóð á þessari kynslóð,
þá sagði eg: Þeir eru andlega viltur lýður
og þekkja ekki vegu mína,
11 og þess vegna sór eg í reiði minni:
Þeir skulu eigi ganga inn til hvíldar minnar.

---

96 Syngið Jahve nýjan söng,
syngið Jahve öll lönd!
2 Syngið Jahve, lofið nafn hans,
kunngjörið hjálpráð hans dag eftir dag.
3 Segið frá dýrð hans meðal heiðingjanna,
frá dásemdarverkum hans meðal allra þjóða.
4 Því að mikill er Jahve og mjög vegsamlegur,
óttalegur er hann öllum guðum framar.
5 Því að allir guðir þjóðanna eru falsguðir,
en Jahve hefir gjört himininn.
6 Heiður og vegsemd eru fyrir augliti hans,
máttur og prýði í helgidómi hans.

7 Tjáið Jahve, þér þjóðakynkvíslir,
tjáið Jahve vegsemd og vald.
8 Tjáið Jahve dýrð þá, er nafni hans hæfir,
færið gjafir og komið til forgarða hans;
9 fallið fram fyrir Jahve í helgum skrúða,
titrið fyrir honum, öll lönd.
10 Segið meðal heiðingjanna: Jahve er konungur orðinn,
hann hefir fest jörðina, svo að hún bifast ekki,
hann dæmir þjóðirnar með réttvísi.
11 Himininn gleðjist og jörðin fagni,
hafið drynji og alt, sem í því er,
12 foldin fagni og alt, sem á henni er,
öll tré skógarins kveði fagnaðarópi

95, 3: Sálm. 96, 4 n. **7:** Hebr. 3, 7 n. **9:** 2 Mós. 17, 1 n. **11:** 4 Mós. 14, 22. 23. Hebr. 3, 11; 4, 5 n. — **96, 1:** 1 Kron. 16, 23—33. Sálm. 98, 1. **4:** Sálm. 48, 2; 95, 3. **5:** Sálm. 115, 4 n. Jes. 41, 23. 24. 29. 1 Kor. 8, 4—6. **8:** Sálm. 68, 30; 72, 10. **10:** Sálm. 93, 1 n. **11:** Sálm. 98, 7 n.

13 fyrir Jahve, því að hann kemur,
því að hann kemur til þess að dæma jörðina.
Hann mun dæma heiminn með réttlæti
og þjóðirnar eftir trúfesti sinni.

---

97 Jahve er konungur orðinn, jörðin fagni,
eyjafjöldinn gleðjist.
2 Ský og sorti voru umhverfis hann,
réttlæti og réttvísi voru grundvöllur hásætis hans,
3 eldur fór fyrir honum
og bálaðist umhverfis spor hans;
4 leiftur hans lýstu um jarðríki,
jörðin sá það og nötraði.
5 Björgin bráðnuðu sem vax fyrir Jahve,
fyrir drotni gjörvallrar jarðarinnar.
6 Himnarnir kunngjörðu réttlæti hans,
og allar þjóðir sáu dýrð hans.

7 Allir skurðgoðadýrkendur verða til skammar,
þeir er stæra sig af falsguðunum.
Allir guðir féllu fram fyrir honum;
8 Zíon heyrði það og gladdist,
Júdadætur fögnuðu,
sakir dóma þinna Jahve.
9 Því að þú, Jahve, ert hinn hæsti yfir gjörvallri jörðunni,
þú ert hátt hafinn yfir alla guði.
10 Jahve elskar þá, er hata hið illa,
hann verndar sálir dýrkenda sinna,
frelsar þá af hendi óguðlegra.
11 Ljós rennur upp réttlátum
og gleði hjartahreinum.
12 Gleðjist, þér réttlátir, yfir Jahve,
vegsamið hans heilaga nafn.

---

98 Sálmur.
Syngið Jahve nýjan söng,
því að hann hefir gjört dásemdarverk;
hægri hönd hans hjálpaði honum
og hans heilagi armleggur.
2 Jahve hefir kunngjört hjálpræði sitt,
fyrir augum heiðingjanna opinberaði hann réttlæti sitt.
3 Hann mintist miskunnar sinnar við Jakob
og trúfesti sinnar við Ísraels ætt;
öll endimörk jarðar sáu
hjálpræði Guðs vors.

4 Látið gleðióp gjalla fyrir Jahve, öll lönd,
hefjið gleðisöng, æpið fagnaðaróp og lofsyngið;
5 leikið fyrir Jahve á gígju,
á gígju með lofsöngshljómi;

97, 1: Sálm. 93, 1. 2: Sálm. 89, 15. 3: Sálm. 50, 3. 6: Sálm. 50, 6. Jes. 40, 5; 66, 18. 7: Jes. 42, 17. Sálm. 96, 5. Hebr. 1, 6. 8: Sálm. 48, 12. 9: Sálm. 83, 19; 95, 3. 10: Am. 5, 15. 11: Sálm. 112, 4. 12: Sálm. 32, 11; 30, 5. — 98, 1: Sálm. 96, 1. Jes. 52, 10. 2: Lúk. 2, 30—32.

6 með lúðrum og básúnuhljómi
látið gleðióp gjalla fyrir konunginum Jahve.
7 Hafið drynji og alt, sem í því er,
heimurinn og þeir, sem í honum búa.
8 Straumarnir skulu klappa lof í lófa,
fjöllin fagna öll saman
9 fyrir Jahve, því að hann kemur til að dæma jörðina;
hann dæmir heiminn með réttlæti
og þjóðirnar með réttvísi.

---

99 Jahve er konungur orðinn — þjóðirnar skjálfi,
hann sem situr uppi yfir kerúbunum — jörðin nötri.
2 Jahve er mikill á Zíon
og hátt upp hafinn yfir alla lýði.
3 Þeir skulu lofa nafn þitt, hið mikla og óttalega.
Heilagur er hann!
4 Þú ert konungur, sem elskar réttinn,
þú hefir staðfest réttvísina,
rétt og réttlæti hefir þú framið í Jakob.
5 Tignið Jahve, Guð vorn,
og fallið fram fyrir fótskör hans.
Heilagur er hann!
6 Móse og Aron eru meðal presta hans,
Samúel meðal þeirra, er ákalla nafn hans;
þeir ákalla Jahve og hann bænheyrir þá;
7 hann talar til þeirra í skýstólpanum,
því að þeir gæta vitnisburða hans
og laganna, er hann gaf þeim.
8 Jahve, Guð vor, þú bænheyrir þá,
þú reyndist þeim fyrirgefandi Guð
og sýknaðir þá af gjörðum þeirra.
9 Tignið Jahve, Guð vorn,
og fallið fram fyrir hans heilaga fjalli,
því að heilagur er Jahve, Guð vor.

---

100 Þakkarfórnar-sálmur.
Látið gleðióp gjalla fyrir Jahve, gjörvöll lönd!
2 Þjónið Jahve með gleði,
komið fyrir auglit hans með fagnaðarópi.
3 Vitið, að Jahve er Guð,
hann hefir skapað oss og hans erum vér,
lýður hans og gæzluhjörð.
4 Gangið inn um hlið hans með þakkargjörð,
í forgarða hans með lofsöng;
lofið hann, vegsamið nafn hans.
5 Því að Jahve er góður, miskunn hans varir að eilífu,
og trúfesti hans frá kyni til kyns.

7: Sálm. 96, 11 n. — **99,** 1: Sálm. 93, 1; 80, 2. 2 Sam. 6, 2. 5: 1 Kron. 28, 2. Sálm. 132, 7. 6: 2 Mós. 32, 11 n. 1 Sam. 7, 9. 7: 2 Mós. 33, 9. — **100,** 1: Sálm. 66, 1. 2: Sálm. 2, 11; 95, 2. 3: Sálm. 95, 7.

101 Davíðs-sálmur.

Eg vil syngja um miskunn og rétt,
lofsyngja þér, Jahve.
2 Eg vil gefa gætur að vegi hins ráðvanda —
hve nær kemur þú til mín?
Í grandvarleik hjartans vil eg ganga um
í húsi mínu.
3 Eg læt mér eigi til hugar koma
neitt níðingsverk;
eg hata þá, sem illa breyta,
þeir fá engin mök við mig að eiga.
4 Rangsnúið hjarta skal frá mér víkja,
eg kannast eigi við hinn vonda.
5 Hver sem rægir náunga sinn í leyni,
honum eyði eg;
hver sem er hrokafullur og drembilátur í hjarta,
hann fæ eg ekki þolað.
6 Augu mín horfa á hina trúföstu í landinu,
að þeir megi búa hjá mér;
sá sem gengur grandvarleikans vegu,
hann skal þjóna mér.
7 Enginn má dvelja í húsi mínu,
er svik fremur;
sá, er lygar mælir, stenzt eigi
fyrir augum mínum.
8 Á hverjum morgni eyði eg
öllum óguðlegum í landinu,
til þess að útrýma úr borg Jahve
öllum illgjörðamönnum.

---

102 Bæn volaðs manns, þá er hann örmagnast og úthellir kveini sínu fyrir Jahve.

2 Jahve, heyr þú bæn mína
og hróp mitt berist fyrir þig.
3 Byrg eigi auglit þitt fyrir mér, þegar eg er í nauðum staddur;
hneig að mér eyra þitt, þegar eg kalla,
flýt þér að bænheyra mig.
4 Því að dagar mínir hverfa sem reykur,
bein mín brenna sem eldur.
5 Hjarta mitt er mornað og þornað sem gras,
því að eg gleymi að neyta brauðs míns;
6 sakir kveinstafa minna
loða bein mín við hörundið;
7 eg líkist pelíkan í eyðimörkinni,
er sem ugla í rústum.
8 Eg ligg andvaka og styn
eins og einmana fugl á þaki.
9 Liðlangan daginn smána óvinir mínir mig,
mínir æðandi fjandmenn hafa mig að formælingarviðkvæði;
10 því að eg et ösku sem brauð
og blanda drykk minn tárum,

101, 5: Sálm. 15, 3. Orðskv. 21, 4. **102, 3:** Sálm. 69, 18. **6:** Job 19, 20. **9:** Jes. 65, 15. Jer. 29, 22. **10:** Sálm. 42, 4.

11 sakir reiði þinnar og bræði,
af því að þú hefir tekið mig upp og fleygt mér burt.
12 Dagar mínir eru sem hallur skuggi
og eg visna sem gras.

13 En þú, Jahve, ríkir að eilífu,
og nafn þitt varir frá kyni til kyns;
14 þú munt rísa upp til þess að miskunna Zíon,
því að tími er kominn til þess að líkna henni,
já, stundin er komin.
15 Því að þjónar þínir elska steina hennar
og harma yfir öskuhrúgum hennar.
16 Þá munu heiðingjarnir óttast nafn Jahve
og allir konungar jarðarinnar dýrð þína,
17 því að Jahve byggir upp Zíon
og birtist í dýrð sinni;
18 hann snýr sér að bæn hinna nöktu
og fyrirlítur eigi bæn þeirra.
19 Þetta skal skráð fyrir komandi kynslóð,
og þjóð, sem enn er ósköpuð, skal lofa Jahve;
20 því að Jahve leit niður af sínum helgu hæðum,
horfði frá himni til jarðar,
21 til þess að heyra andvarpanir bandingjanna
og leysa börn dauðans,
22 að þau mættu kunngjöra nafn Jahve í Zíon
og lofstír hans í Jerúsalem,
23 þegar þjóðirnar safnast saman
og konungsríkin, til þess að þjóna Jahve.

24 Hann hefir bugað kraft minn á ferð minni,
stytt daga mína.
25 Eg segi: Guð minn, tak mig eigi burt á miðri æfinni,
þar sem þín ár vara frá kyni til kyns.
26 Í öndverðu grundvallaðir þú jörðina
og himnarnir eru verk handa þinna.
27 Þeir líða undir lok, en þú stendur;
þeir fyrnast sem fat,
þú skiftir þeim sem klæðum og þeir hverfa.
28 En þú ert hinn sami
og þín ár fá engan enda.
29 Synir þjóna þinna munu búa kyrrir
og niðjar þeirra standa stöðugir fyrir augliti þínu.

103

Davíðs-sálmur.

Lofa þú Jahve, sála mín,
og alt, sem í mér er, hans heilaga nafn;
2 lofa þú Jahve, sála mín,
og gleym eigi neinum velgjörðum hans,
3 sem fyrirgefur allar misgjörðir þínar,
læknar öll þín mein,
4 leysir líf þitt frá gröfinni,
krýnir þig náð og miskunn,

12: Sálm. 109, 23. **13:** Sálm. 9, 8; 135, 13. **19:** Sálm. 22, 31. 32. **21:** Sálm. 79, 11. **23:** Sálm. 22, 28. **25:** Sálm. 90, 2. **26:** Hebr. 1, 10 n. **27:** Jes. 51, 6. Matt. 24, 35. 2 Pét. 3, 7. 10. **29:** Sálm. 69, 37.

5 sem mettar þig gæðum;
þú yngist upp sem örninn.
6 Jahve fremur réttlæti
og veitir rétt öllum kúguðum.
7 Hann gjörði Móse vegu sína kunna
og Ísraelsbörnum stórvirki sín;
8 náðugur og miskunnsamur er Jahve
þolinmóður og mjög gæzkuríkur;
9 hann þreytir eigi deilur æfinlega
og er eigi eilíflega reiður.
10 Hann hefir eigi breytt við oss eftir syndum vorum
og eigi goldið oss eftir misgjörðum vorum,
11 heldur svo hár sem himininn er yfir jörðunni,
svo voldug er miskunn hans við þá, er óttast hann.
12 Svo langt sem austrið er frá vestrinu,
svo langt hefir hann fjarlægt afbrot vor frá oss.
13 Eins og faðir sýnir miskunn börnum sínum,
eins hefir Jahve sýnt miskunn þeim, er óttast hann.
14 Því að hann þekkir eðli vort.
minnist þess að vér erum duft.
15 Dagar mannsins eru sem grasið,
hann blómgast sem blómið á mörkinni;
16 þegar vindur blæs á hann, er hann horfinn
og staður hans þekkir hann ekki framar.
17 En miskunn Jahve við þá, er óttast hann, varir frá eilífð til eilífðar
og réttlæti hans nær til barnabarnanna,
18 þeirra, er varðveita sáttmála hans
og muna að breyta eftir boðum hans.

19 Jahve hefir reist hásæti sitt á himnum,
og konungdómur hans drotnar yfir alheimi.
20 Lofið Jahve, þér englar hans,
þér voldugu hetjur, er framkvæmið boð hans,
er þér heyrið hljóminn af orði hans.
21 Lofið Jahve, allar hersveitir hans,
þjónar hans, er framkvæmið vilja hans.
22 Lofið Jahve, öll verk hans,
á hverjum stað í ríki hans;
lofa þú Jahve, sála mín.

---

104 Lofa þú Jahve, sála mín!
Jahve, Guð minn, þú ert harla mikill;
þú ert klæddur hátign og vegsemd.
2 Hann hylur sig ljósi eins og skikkju,
þenur himininn út eins og tjalddúk.
3 Hann sem hvelfir hásal sinn í vötnunum,
sem gjörir ský að vagni sínum,
sem fer um á vængjum vindarins.
4 Hann gjörir vindana að sendiboðum sínum,
bálandi eld að þjónum sínum.

103, 5: Jes. 40, 31. **8:** 2 Mós. 34, 6. 7. Sálm. 86, 15. **9:** Sálm. 30, 6. Jes. 57, 16. Mík. 7, 18. **11:** Sálm. 36, 6 **15:** Job 14, 2. Sálm. 90, 5. 6. Jes. 40, 6—8. **16:** Job 7, 10. **17:** Lúk. 1, 50. **19:** Sálm. 11, 4. — **104, 2:** Jes. 40, 22. **3:** Am. 9, 6. Sálm. 18, 11. **4:** Sálm. 148, 8. Hebr. 1, 7.

5 Hann grundvallar jörðina á undirstöðum hennar,
svo að hún haggast eigi um aldur og æfi.
6 Hafflóðið huldi hana sem klæði,
vötnin náðu upp yfir fjöllin,
7 en fyrir þinni ógnun flýðu þau,
fyrir þrumurödd þinni hörfuðu þau undan með skelfingu;
8 þau gengu yfir fjöllin, steyptust niður í dalina,
þangað, sem þú hafðir búið þeim stað;
9 þú settir takmörk, sem þau mega ekki fara yfir,
þau skulu ekki hylja jörðina framar.
10 Hann sendir lindir í dalina,
þær renna milli fjallanna;
11 þær drykkja öll dýr merkurinnar,
villiasnarnir slökkva þorsta sinn;
12 yfir þeim byggja fuglar himins,
láta kvak sitt heyrast milli greinanna.
13 Hann vökvar fjöllin frá hásal sínum,
jörðin mettast af ávexti verka þinna.
14 Hann lætur gras spretta handa fénaðinum
og jurtir, sem maðurinn ræktar,
til þess að framleiða brauð af jörðunni
15 og vín, sem gleður hjarta mannsins,
olíu, sem gjörir andlitið gljáandi,
og brauð, sem hressir hjarta mannsins.
16 Tré Jahve mettast,
sedrustrén á Líbanon, er hann hefir gróðursett,
17 þar sem fuglarnir byggja hreiður,
storkarnir, er hafa kýprestrén að húsi.
18 Hin háu fjöll eru handa steingeitunum,
klettarnir eru hæli fyrir stökkhérana.
19 Hann gjörði tunglið til þess að ákvarða tíðirnar,
sólin veit, hvar hún á að ganga til viðar.
20 Þegar þú gjörir myrkur, verður nótt,
og þá fara öll skógardýrin á kreik.
21 Ljónin öskra eftir bráð
og heimta æti sitt af Guði.
22 Þegar sól rennur upp, draga þau sig í hlé
og leggjast fyrir í fylgsnum sínum,
23 en þá fer maðurinn út til starfa sinna,
til vinnu sinnar fram á kveld.

24 Hversu mörg eru verk þín, Jahve,
þú gjörðir þau öll með speki,
jörðin er full af því, er þú hefir skapað.
25 Þar er hafið, mikið og vítt á alla vegu,
þar er óteljandi grúi,
smá dýr og stór.
26 Þar fara skipin um
og Levíatan, er þú hefir skapað til þess að leika sér þar.
27 Öll vona þau á þig,
að þú gefir þeim fæðu þeirra á réttum tíma;
28 þú gefur þeim, og þau tína,
þú lýkur upp hendi þinni, og þau mettast gæðum.

5: Job 38, 4—6. Sálm. 89, 12. **7:** 1 Mós. 1, 9. **14:** 1 Mós. 1, 11. 29. 30. Sálm. 147, 8. 9. **19:** 1 Mós. 1, 14 n. **27:** Sálm. 145, 15. 16.

29 Þú byrgir auglit þitt, þá skelfast þau
þú tekur aftur anda þeirra, þá andast þau
og hverfa aftur til duftsins.
30 Þú sendir út anda þinn, þá verða þau til,
og þú endurnýjar ásjónu jarðar.

31 Dýrð Jahve vari að eilífu,
Jahve gleðjist yfir verkum sínum!
32 Hann sem lítur til jarðar, svo að hún nötrar,
sem snertir við fjöllunum, svo að úr þeim rýkur.
33 Eg vil ljóða um Jahve meðan lifi,
lofsyngja Guði mínum meðan eg er til.
34 Ó að mál mitt mætti falla honum í geð!
eg gleðst yfir Jahve.
35 Ó að syndarar mættu hverfa af jörðunni
og óguðlegir eigi vera til framar.
Vegsama þú Jahve, sála mín. Halelúja*.

---

105 Þakkið Jahve, ákallið nafn hans,
gjörið máttarverk hans kunn meðal þjóðanna!
2 Syngið fyrir honum, leikið fyrir honum,
talið um öll hans dásemdarverk.
3 Hrósið yður af hans helga nafni,
hjarta þeirra, er leita Jahve, gleðjist.
4 Leitið Jahve og máttar hans,
stundið sífelt eftir augliti hans.
5 Minnist dásemdarverka hans, þeirra er hann gjörði,
tákna hans og refsidóma munns hans,
6 þér niðjar Abrahams, þjónar hans,
þér synir Jakobs, hans útvöldu.
7 Hann, Jahve, er vor Guð,
um víða veröld ganga dómar hans.
8 Hann minnist að eilífu sáttmála síns,
orðs þess, er hann hefir gefið þúsundum kynslóða,
9 sáttmálans, er hann gjörði við Abraham,
og eiðs síns við Ísak,
10 þess er hann setti sem lög fyrir Jakob,
eilífan sáttmála fyrir Ísrael,
11 þá er hann mælti: Þér mun eg gefa Kanaanland
sem erfðahlut yðar.
12 Þegar þeir voru fámennur hópur,
örfáir og bjuggu þar útlendingar,
13 þá fóru þeir frá einni þjóð til annarar
og frá einu konungsríki til annars lýðs.
14 Hann leið engum að kúga þá
og hegndi konungum þeirra vegna.
15 »Snertið eigi við mínum smurðu
og gjörið eigi spámönnum mínum mein«.
16 Þá er hann kallaði hallæri yfir landið,
braut í sundur hverja stoð brauðsins,

29: Job 34, 14. 15. **30:** Job 33, 4. **31:** 1 Mós. 1, 31. **33:** Sálm. 63, 5. **35:** * Á hebresku *Halelú-Jah*, þ. e. lofið Jah (= Jahve). — **105, 1:** 1 Kron. 16, 8 n. Jes. 12, 4 n. **8:** 5 Mós. 7, 9. **9:** 1 Mós. 26, 3. **10:** 1 Mós. 28, 13; 35, 12. **14:** 1 Mós. 12, 17; 20, 3. **16:** 1 Mós. 41, 54 n. Jes. 3, 1.

17 þá sendi hann mann á undan þeim,
Jósef var seldur sem þræll.
18 Þeir þjáðu fætur hans með fjötrum,
hann var lagður í járn,
19 alt þar til, er orð hans rættust,
og orð Jahve létu hann standast raunina.
20 Konungur sendi og lét hann lausan,
drotnari þjóðanna leysti fjötra hans;
21 hann gjörði hann að herra yfir húsi sínu
og að drotnara yfir öllum eigum sínum,
22 að hann gæti fjötrað höfðingja eftir vild
og kent öldungum hans speki.
23 Síðan kom Ísrael til Egiptalands,
og Jakob var gestur í landi Kams.
24 Og hann gjörði lýð sinn mjög mannmargan
og lét þá verða fleiri en fjendur þeirra,
25 hann sneri hjörtum þeirra til haturs við lýð sinn,
til lævísi við þjóna sína.
26 Hann sendi Móse, þjón sinn,
og Aron, er hann hafði útvalið,
27 hann gjörði tákn sín á þeim
og undur í landi Kams.
28 Hann sendi myrkur og gjörði dimt,
en þeir gáfu orðum hans engan gaum;
29 hann breytti vötnum þeirra í blóð
og lét fiska þeirra deyja;
30 land þeirra varð kvikt af froskum,
alla leið inn í svefnherbergi konungs;
31 hann bauð, þá komu flugur,
mývargur um öll héruð þeirra;
32 hann gaf þeim hagl fyrir regn,
bálandi eld í land þeirra;
33 hann laust vínvið þeirra og fíkjutré
og braut sundur trén í héruðum þeirra;
34 hann bauð, þá kom jarðvargur
og óteljandi engisprettur,
35 sem átu upp allar jurtir í landi þeirra
og átu upp ávöxtinn af jörð þeirra;
36 hann laust alla frumburði í landi þeirra,
frumgróða alls styrkleiks þeirra.
37 Síðan leiddi hann þá út með silfri og gulli,
enginn hrasaði af kynkvíslum hans.
38 Egiptaland gladdist yfir burtför þeirra,
því að ótti við þá var fallinn yfir þá.
39 Hann breiddi út ský sem hlíf
og eld til þess að lýsa um nætur.
40 Þeir báðu, þá lét hann lynghæns koma
og mettaði þá með himnabrauði.

17: 1 Mós. 37, 28. 36; 45, 5. 7. **18:** 1 Mós. 39, 20. **19:** 1 Mós. 40, 20 n. 15. **20:** 1 Mós. 41, 14. **21:** 1 Mós. 41, 40. 41; 45, 8. **23:** 1 Mós. 46, 1 n. **24:** 2 Mós. 1, 7. 9. 12. **25:** 2 Mós. 1, 10 n. **26:** 2 Mós. 3, 10 n. **28:** 2 Mós. 10, 22. 23. **29:** 2 Mós. 7, 20. 21. **30:** 2 Mós. 8, 2—6. **31:** 2 Mós. 8, 24. **32:** 2 Mós. 9, 23 n. **34:** 2 Mós. 10, 13 n. **36:** 2 Mós. 12, 29. Sálm. 78, 51. **37:** 2 Mós. 12, 35. 36. **39:** 2 Mós. 13, 21. 22. **40:** 2 Mós. 16, 13 n. Sálm. 78, 23 n.

41 Hann opnaði klett, svo að vatn vall upp,
rann sem fljót um eyðimörkina;
42 því að hann mintist síns heilaga heits
við Abraham þjón sinn,
43 og leiddi lýð sinn út með gleði,
sína útvöldu með fögnuði.
44 Og hann gaf þeim lönd heiðingjanna,
það, sem þjóðirnar höfðu aflað með striti, fengu þeir til eignar,
45 til þess að þeir skyldu halda lög hans
og varðveita lögmál hans. Halelúja.

106

Halelúja!
Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu.
2 Hver getur sagt frá máttarverkum Jahve,
kunngjört allan lofstír hans.
3 Sælir eru þeir, sem gæta réttarins,
sem iðka réttlæti alla tíma.
4 Minst þú mín, Jahve, með velþóknun þeirri, er þú hefir á lýð þínum,
vitja mín með hjálpræði þínu,
5 að eg megi horfa með unun á hamingju þinna útvöldu,
gleðjast yfir gleði þjóðar þinnar,
fagna með eignarlýð þínum.
6 Vér höfum syndgað ásamt feðrum vorum,
höfum breytt illa og óguðlega.
7 Feður vorir í Egiptalandi gáfu eigi gætur að dásemdarverkum þínum,
mintust eigi þinnar miklu miskunnar,
og sýndu hinum hæsta þrjózku hjá Hafinu rauða.
8 Þó hjálpaði hann þeim sakir nafns síns,
til þess að kunngjöra mátt sinn;
9 hann hastaði á Hafið rauða, svo að það þornaði upp,
og lét þá ganga um djúpin eins og um eyðimörku;
10 hann frelsaði þá af hendi hatursmanna þeirra
og leysti þá af hendi óvinanna.
11 Vötnin huldu fjendur þeirra,
ekki einn af þeim komst undan.
12 Þá trúðu þeir orðum hans,
sungu honum lof.
13 En þeir gleymdu fljótt verkum hans,
treystu eigi á ráð hans;
14 þeir fyltust lysting í eyðimörkinni
og freistuðu Guðs í öræfunum,
15 og hann veitti þeim bæn þeirra
og sendi þeim megrun.
16 Þá öfunduðust þeir við Móse í herbúðunum,
við Aron, hinn heilaga Jahve.
17 Jörðin opnaðist og svalg Datan
og huldi flokk Abírams;

41: 2 Mós. 17, 6. 4 Mós. 20, 11. Sálm. 78, 15. 16. **44:** Sálm. 78, 55. **45:** Sálm. 78, 7. — **106, 1:** Sálm. 104, 35. **6:** 1 Kong. 8, 47. Dan. 9, 5. **7:** 2 Mós. 14, 11. 12. **9:** 2 Mós. 14, 21 n. Jes. 63, 12. 13. **11:** 2 Mós. 14, 28. **12:** 2 Mós. 14, 31; 15, 1 n. **14:** 4 Mós. 11, 4 n. Sálm. 78, 18. **15:** Sálm. 78, 27 n. **16:** 4 Mós. 16, 1 n. **17:** 4 Mós. 16, 31 n.

18 eldur kviknaði í flokki þeirra,
loginn brendi hina óguðlegu.
19 Þeir bjuggu til kálf hjá Hóreb
og lutu steyptu líkneski,
20 og létu vegsemd sína í skiftum
fyrir mynd af uxa, er gras etur.
21 Þeir gleymdu Guði, frelsara sínum,
þeim er stórvirki gjörði í Egiptalandi,
22 dásemdarverk í landi Kams,
óttaleg verk við Hafið rauða.
23 Þá hugði hann á að tortíma þeim,
ef Móse, hans útvaldi, hefði eigi gengið fram fyrir hann
og borið af blakið,
til þess að afstýra reiði hans, svo að hann skyldi eigi tortíma.
24 Þeir fyrirlitu hið unaðslega land
og trúðu eigi orðum hans;
25 þeir mögluðu í tjöldum sínum
og hlýddu eigi á raust Jahve.
26 Þá lyfti hann hendi sinni gegn þeim og sór
að láta þá falla í eyðimörkinni,
27 tvístra niðjum þeirra meðal heiðingjanna
og dreifa þeim um löndin.
28 Þeir höfðu mök við Baal-Peór
og átu fórnir dauðra skurðgoða.
29 Og þeir egndu hann til reiði með athæfi sínu,
og brauzt því út plága meðal þeirra.
30 En Pínehas gekk fram og skar úr
og þá staðnaði plágan.
31 Og honum var reiknað það til réttlætis,
frá kyni til kyns, að eilífu.
32 Síðan reittu þeir hann til reiði hjá Meríba-vötnum,
þá fór illa fyrir Móse þeirra vegna,
33 því að þeir sýndu þrjózku anda hans
og honum hrutu ógætnisorð af vörum.
34 Þeir eyddu eigi þjóðunum,
er Jahve hafði boðið þeim,
35 heldur lögðu þeir lag sitt við heiðingjana
og lærðu athæfi þeirra;
36 þeir dýrkuðu skurðgoð þeirra,
og þau urðu þeim að snöru;
37 þeir færðu að fórnum sonu sína
og dætur sínar vættunum
38 og úthellu saklausu blóði,
blóði sona sinna og dætra,
er þeir fórnfærðu skurðgoðum Kanaans,
svo að landið vanhelgaðist af blóðskuldinni.
39 Þeir saurguðust af verkum sínum
og frömdu trygðrof með athæfi sínu.
40 Þá upptendraðist reiði Jahve gegn lýð hans
og hann fékk viðbjóð á arfleifð sinni.

18: 4 Mós. 16, 35. **19:** 2 Mós. 32, 1 n. **20:** 5 Mós. 10, 21. Jer. 2, 11. Róm. 1, 23. **22:** Sálm, 105, 27 n. **23:** 2 Mós. 32, 9—14. **24:** 4 Mós. 14, 2 n. **26:** 4 Mós. 14, 21 n. 28 n. **28:** 4 Mós. 25, 3 n. **30:** 4 Mós. 25, 7. 8. **31:** 4 Mós. 25, 12. 13. **32:** 4 Mós. 20, 1 n. 12. **33:** Jes. 63, 10. 4 Mós. 20, 10. **34:** 5 Mós. 7, 1 n. 16. Dóm. 1, 21 n. **35:** Dóm. 3, 6. 7. **36:** Dóm. 2, 12. 13. **37:** 5 Mós. 32, 17.

41 Hann gaf þá á vald heiðingjum,
og hatursmenn þeirra drotnuðu yfir þeim.
42 Óvinir þeirra þjökuðu þá,
og þeir urðu að beygja sig undir vald þeirra.
43 Mörgum sinnum bjargaði hann þeim,
en þeir sýndu þrjózku í ráði sínu
og urðu að lúta sakir misgjörðar sinnar.
44 Samt leit hann á neyð þeirra,
er hann heyrði kvein þeirra;
45 hann mintist sáttmála síns við þá
og aumkaðist yfir þá sakir sinnar miklu miskunnar
46 og lét þá finna miskunn
hjá öllum þeim, er höfðu haft þá burt hernumda.
47 Hjálpa þú oss, Jahve, Guð vor,
og safna oss saman frá heiðingjunum,
að vér megum lofa þitt heilaga nafn,
víðfrægja lofstír þinn.

* * *

48 Lofaður sé Jahve, Ísraels Guð, frá eilífð til eilífðar,
og allur lýðurinn segi: Amen! Halelúja!

Fimta bók.

107 Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu.
2 Svo skulu hinir endurleystu Jahve segja,
þeir er hann hefir leyst úr nauðum
3 og safnað saman úr löndunum,
frá austri og vestri,
frá norðri og suðri.

4 Þeir reikuðu um eyðimörkina, um veglaus öræfin,
og fundu eigi byggilegar borgir,
5 þá hungraði og þyrsti,
sál þeirra vanmegnaðist í þeim.
6 Þá hrópuðu þeir til Jahve í neyð sinni,
hann bjargaði þeim úr angist þeirra,
7 og leiddi þá um slétta leið,
svo að þeir komust til byggilegrar borgar.
8 Þeir skulu þakka Jahve miskunn hans
og dásemdarverk hans við mannanna börn,
9 því að hann mettaði magnþrota sál
og fylti hungraða sál gæðum.

10 Þeir, sem sátu í myrkri og niðdimmu,
bundnir eymd og járnum,
11 af því að þeir höfðu þrjózkast við orðum Guðs
og fyrirlitið ráð hins hæsta,
12 svo að hann beygði hug þeirra með mæðu,
þeir hrösuðu og enginn liðsinti þeim.
13 Þá hrópuðu þeir til Jahve í neyð sinni,
hann frelsaði þá úr angist þeirra,

43: Dóm. 2, 16 n. — **107, 3:** 5 Mós. 30, 3. Jes. 43, 5. **10:** Job 36, 8.

[14] hann leiddi þá út úr myrkrinu og niðdimmunni
og braut sundur fjötra þeirra.
[15] Þeir skulu þakka Jahve miskunn hans
og dásemdarverk hans við mannanna börn,
[16] því að hann braut eirhliðin
og mölvaði járnslárnar.

[17] Heimskingjar, er vegna sinnar syndsamlegu breytni
og vegna misgjörða sinna voru þjáðir;
[18] þeim bauð við hverri fæðu
og voru komnir nálægt hliðum dauðans,
[19] þá hrópuðu þeir til Jahve í neyð sinni,
hann frelsaði þá úr angist þeirra,
[20] hann sendi út orð sitt og læknaði þá
og bjargaði þeim frá gröfinni.
[21] Þeir skulu þakka Jahve miskunn hans
og dásemdarverk hans við mannanna börn,
[22] og færa þakkarfórnir
og kunngjöra verk hans með fögnuði.

[23] Þeir sem fóru um hafið á skipum,
ráku verzlun á hinum miklu vötnum,
[24] þeir hafa séð verk Jahve
og dásemdir hans á djúpinu.
[25] Því að hann bauð og þá kom stormviðri,
sem hóf upp bylgjur þess.
[26] Þeir hófust til himins, sigu niður í djúpið,
þeim félst hugur í neyðinni.
[27] Þeir römbuðu og skjögruðu eins og drukkinn maður
og öll kunnátta þeirra var þrotin.
[28] Þá hrópuðu þeir til Jahve í neyð sinni,
og hann leiddi þá úr angist þeirra;
[29] hann breytti stormviðrinu í blíðan blæ,
svo að bylgjur hafsins urðu hljóðar.
[30] Þá glöddust þeir, af því að þær kyrðust,
og hann lét þá komast í höfn þá, er þeir þráðu.
[31] Þeir skulu þakka Jahve miskunn hans
og dásemdarverk hans við mannanna börn,
[32] vegsama hann á þjóðarsamkomunni
og lofa hann í hóp öldunganna.

[33] Hann gjörir fljótin að eyðimörku
og uppsprettur að þurrum lendum,
[34] frjósamt land að saltsléttu,
sakir ilsku íbúanna.
[35] Hann gjörir eyðimörkina að vatnstjörnum
og þurlendið að uppsprettum,
[36] og lætur hungraða menn búa þar,
að þeir megi grundvalla byggilega borg,
[37] sá akra og planta víngarða
og afla afurða.
[38] Og hann blessar þá, svo að þeir margfaldast stórum
og fénað þeirra lætur hann eigi fækka.
[39] Og þótt þeir fækki og hnigi niður
sakir þrengingar af böli og harmi,

22: Sálm. 50, 14. **34:** 5 Mós. 29, 23. **35:** Jes. 35, 7; 41, 18.

40 þá hellir hann fyrirlitning yfir tignarmenn
og lætur þá villast um veglaus öræfi.
41 Hann bjargar aumingjanum úr eymdinni
og gjörir ættirnar sem hjarðir;
42 hinir réttvísu sjá það og gleðjast
og öll ilska lokar munni sínum.
43 Hver, sem er vitur, gefi gætur að þessu,
og menn taki eftir náðarverkum Jahve.

108

Ljóð. Davíðs-sálmur.
2 Hjarta mitt er stöðugt, ó Guð,
eg vil syngja og leika, vakna þú, sál mín!
3 Vakna þú, harpa og gígja,
eg vil vekja morgunroðann.
4 Eg vil lofa þig meðal lýðanna, Jahve,
vegsama þig meðal þjóðanna,
5 því að miskunn þín er himnum hærri
og trúfesti þín nær til skýjanna.
6 Sýn þig himnum hærri, ó Guð,
og dýrð þín breiðist yfir gjörvalla jörðina.
7 Til þess að ástvinir þínir megi frelsast —
hjálpa þú með hægri hendi þinni og bænheyr mig.

8 Guð hefir sagt í helgidómi sínum: »Eg vil fagna,
eg vil skifta Sikem, mæla út Súkkót-dal.
9 Eg á Gíleað, eg á Manasse
og Efraím er hlíf höfði mínu,
Júda veldisproti minn.
10 Móab er mundlaug mín,
í Edóm fleygi eg skónum mínum,
yfir Filisteu fagna eg«.

11 Hver vill fara með mig í örugga borg,
hver vill flytja mig til Edóm?
12 Þú hefir útskúfað oss, ó Guð,
og þú, Guð, fer eigi út með hersveitum vorum.
13 Veit oss lið gegn fjandmönnunum,
því að mannahjálp er ónýt.
14 Með Guðs hjálp munum vér hreystiverk vinna
og hann mun troða óvini vora fótum.

109

Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
Þú Guð lofsöngs míns, ver eigi hljóður,
2 því að óguðlegan munn og svikulan munn opna þeir í gegn mér,
tala við mig með ljúgandi tungu;
3 með hatursorðum umkringja þeir mig
og áreita mig að ástæðulausu.
4 Þeir launa mér elsku mína með ofsókn,
en eg gjöri ekki annað en biðja.
5 Þeir launa mér gott með illu
og elsku mína með hatri.

40: Job 12, 21. 24. 41: Sálm. 113, 7. 43: Hós. 14, 10. — 108, 2: Sálm. 57, 8—12.
7: Sálm. 60, 7—14. — 109, 2: Sálm. 52, 4 n. 5: Sálm. 35, 12 n.

[6] Set óguðlegan yfir hann
og ákærandinn standi honum til hægri handar;
[7] hann gangi sekur frá dómi
og bæn hans verði til syndar.
[8] Dagar hans verði fáir,
og annar hljóti embætti hans;
[9] börn hans verði föðurlaus
og kona hans ekkja.
[10] Börn hans fari á flæking og verðgang,
þau verði rekin burt úr rústum sínum.
[11] Okrarinn leggi snöru fyrir allar eigur hans
og útlendir fjandmenn ræni afla hans;
[12] enginn sýni honum líkn
og enginn aumkist yfir föðurlausu börnin hans.
[13] Niðjar hans verði afmáðir,
nafn hans útskafið í fyrsta ættlið;
[14] misgjörðar feðra hans verði minst af Jahve
og synd móður hans eigi útskafin;
[15] séu þær ætíð fyrir sjónum Jahve
og hann afmái minningu þeirra af jörðunni,
[16] sakir þess, að hann mundi eigi eftir að sýna elsku,
heldur ofsótti hinn auma og snauða
og hinn ráðþrota, til þess að drepa hann.
[17] Hann elskaði bölvunina, hún bitni þá á honum,
hann smáði blessunina, hún sé þá fjarri honum;
[18] hann íklæddist bölvuninni sem kufli,
hún læsi sig þá inn í innýfli hans sem vatn
og í bein hans sem olía,
[19] hún verði honum sem klæði, er hann sveipar um sig,
og sem belti, er hann sífelt gyrðist.
[20] Þetta séu laun andstæðinga minna frá Jahve
og þeirra, er tala ilt í gegn mér.

[21] En þú, Jahve drottinn, breyt við mig eftir gæzku miskunnar
frelsa mig sakir nafns þíns, [þinnar,
[22] því að eg er volaður og aumur,
hjartað berst ákaft í brjósti mér;
[23] eg hverf sem hallur skuggi,
eg er hristur út eins og jarðvargar.
[24] Kné mín skjögra af föstu
og hold mitt tærist af olíuskorti.
[25] Eg er orðinn þeim að spotti,
þegar þeir sjá mig, hrista þeir höfuðið.

[26] Veit mér lið, Jahve, Guð minn,
hjálpa mér eftir miskunn þinni,
[27] að þeir megi komast að raun um, að það var þín hönd,
að það varst þú, Jahve, sem gjörðir það.
[28] Bölvi þeir, þú munt blessa;
verði þeir til skammar, er rísa gegn mér,
en þjónn þinn gleðjist.
[29] Andstæðingar mínir íklæðist svívirðing,
sveipi um sig skömminni eins og skikkju.

6: Sálm. 69, 23. **7:** Orðskv. 28, 9. **8:** Post. 1, 20. **13:** Sálm. 21, 11. **14:** 2 Mós. 20, 5. **15:** Sálm. 34, 17. **23:** Sálm. 102, 12. **25:** Sálm. 22, 8. **29:** Sálm. 35, 26.

30 Eg vil lofa Jahve mikillega með munni mínum,
meðal fjölmennis vil eg vegsama hann,
31 því að hann stendur aumingjanum til hægri handar,
til þess að hjálpa honum gegn þeim, er sakfella hann.

---

110 Davíðs-sálmur.
Svo segir Jahve við herra minn: Sezt þú mér til hægri handar,
þá mun eg leggja óvini þína sem fótskör að fótum þér.
2 Jahve réttir út þinn volduga sprota frá Zíon,
drotna þú mitt á meðal óvina þinna!
3 Þjóð þín kemur sjálfboða á herdegi þínum;
í helgu skrauti frá skauti morgunroðans
kemur dögg æskuliðs þíns til þín.
4 Jahve hefir svarið og hann iðrar þess eigi:
þú ert prestur að eilífu, að hætti Melkísedeks.
5 Drottinn er þér til hægri handar,
hann knosar konunga á degi reiði sinnar.
6 Hann heldur dóm meðal þjóðanna, fyllir alt líkum,
hann knosar höfuð um víðan vang.
7 Á leiðinni drekkur hann úr læknum,
þess vegna ber hann höfuðið hátt.

---

111 Halelúja.
Eg vil lofa Jahve af öllu hjarta,
í félagi og söfnuði réttvísra.
2 Mikil eru verk Jahve,
verð íhugunar öllum þeim, er hafa unun af þeim.
3 Tign og vegsemd eru verk hans
og réttlæti hans stendur stöðugt að eilífu.
4 Hann hefir látið dásemdarverka sinna minst verða,
náðugur og miskunnsamur er Jahve.
5 Hann hefir gefið fæðu þeim, er óttast hann,
hann minnist að eilífu sáttmála síns.
6 Hann hefir kunngjört þjóð sinni kraft verka sinna,
með því að gefa þeim eignir heiðingjanna.
7 Verk handa hans eru trúfesti og réttvísi,
öll fyrirmæli hans eru áreiðanleg,
8 örugg um aldur og æfi,
framkvæmd í trúfesti og réttvísi.
9 Hann hefir sent lausn lýð sínum,
skipað sáttmála sinn að eilífu,
heilagt og óttalegt er nafn hans.
10 Upphaf speki er ótti Jahve,
hann er fögur hyggindi öllum þeim, er iðka hann.
Lofstír hans stendur um eilífð.

---

112 Halelúja.
Sæll er sá maður, sem óttast Jahve
og hefir mikla unun af boðum hans.

30: Sálm. 22, 23. **31:** Sálm. 16, 8. — **110, 1:** Matt. 22, 44. Post. 2, 34. 35. Ef. 1, 20. Hebr. 1, 13. 1 Kor. 15, 25. **4:** Hebr. 5, 6; 6, 20; 7, 17. 21. **5:** Sálm. 2, 5 n. **6:** Sálm. 68, 22. Opinb. 19, 11—16. — **111, 5:** Sálm. 34, 10. **7:** Sálm. 93, 5. **10:** Orðskv. 1, 7; 9, 10. — **112, 1:** Sálm. 1, 1 n.

2 Niðjar hans verða voldugir á jörðunni,
ætt réttvísra mun blessun hljóta.
3 Nægtir og auðæfi eru í húsi hans
og réttlæti hans stendur stöðugt að eilífu;
4 hann upprennur réttvísum sem ljós í myrkrinu,
mildur og meðaumkunarsamur og réttlátur.
5 Vel farnast þeim manni, sem er mildur og fús að lána,
sem framkvæmir málefni sín með réttvísi;
6 því að hann mun eigi haggast að eilífu;
hins réttláta mun minst um eilífð.
7 Hann óttast eigi ill tíðindi,
hjarta hans er stöðugt og treystir Jahve.
8 Hjarta hans er örugt, hann óttast eigi
og loks fær hann að horfa lyst sína á fjendur sína.
9 Hann hefir miðlað mildilega, gefið aumingjunum,
réttlæti hans stendur stöðugt að eilífu,
horn hans gnæfir hátt í vegsemd.
10 Hinn óguðlegi sér það og honum gremst,
nístir tönnum og tortímist;
ósk óguðlegra verður að engu.

113

Halelúja.
Lofið, þér þjónar Jahve,
lofið nafn Jahve.
2 Nafn Jahve sé blessað
héðan í frá og að eilífu;
3 frá sólarupprás til sólarlags
sé nafn Jahve lofað.
4 Jahve er hafinn yfir allar þjóðir
og dýrð hans yfir himnana.

5 Hver er sem Jahve, Guð vor, er situr hátt
6 og lítur lágt á himni og á jörðu?
7 sem reisir hinn lítilmótlega úr duftinu,
lyftir hinum snauða upp úr saurnum,
8 til þess að leiða hann til sætis hjá tignarmönnum,
hjá tignarmönnum þjóðar hans,
9 sem lætur óbyrjuna í húsinu búa í næði
sem glaða barnamóður. Halelúja.

114

Þegar Ísrael fór út af Egiptalandi,
Jakobs ætt frá þjóðinni, er mælti á erlenda tungu,
2 varð Júda helgidómur hans,
Ísrael ríki hans.
3 Hafið sá það og flýði,
Jórdan hörfaði undan.
4 Fjöllin hoppuðu sem hrútar,
hæðirnar sem lömb.
5 Hvað er þér, haf, er þú flýr,
Jórdan, er þú hörfar undan,

2: Orðskv. 20, 7. **4:** Sálm. 97, 11. **5:** Sálm. 37, 26. **9:** 2 Kor. 9, 9. **10:** Job 8, 13. — **113, 3:** Mal. 1, 11. **4:** Sálm. 148, 13. **6:** Sálm. 138, 6. **8:** Job 36, 7. — **114, 1:** Sálm. 81, 6. **2:** 2. Mós. 19, 5. 6. **3:** 2 Mós. 14, 21 n. Jós. 3, 14 n.

6 þér fjöll, er þér hoppið sem hrútar,
þér hæðir sem lömb?
7 Titra þú, jörð, fyrir augliti drottins,
fyrir augliti Jakobs Guðs,
8 hans, sem gjörir klettinn að vatnstjörn,
tinnusteininn að vatnslind.

---

115 Gef eigi oss, Jahve, eigi oss,
heldur þínu nafni dýrðina,
sakir miskunnar þinnar og trúfesti.
2 Hví eiga heiðingjarnir að segja:
Hvar er Guð þeirra?
3 En vor Guð er í himninum,
alt, sem honum þóknast, það gjörir hann.
4 Skurðgoð þeirra eru silfur og gull,
handaverk manna;
5 þau hafa munn, en tala ekki,
augu, en sjá ekki;
6 þau hafa eyru, en heyra ekki,
nef, en finna eigi þef.
7 Þau hafa hendur, en þreifa ekki,
fætur, en ganga ekki;
þau tala eigi með barka sínum.
8 Eins og þau eru, verða smiðir þeirra,
allir þeir, er á þau treysta.

9 En Ísrael treystir Jahve,
hann er hjálp þeirra og skjöldur;
10 Arons ætt treystir Jahve,
hann er hjálp þeirra og skjöldur;
11 þeir, sem óttast Jahve, treysta Jahve,
hann er hjálp þeirra og skjöldur.
12 Jahve minnist vor, hann mun blessa,
hann mun blessa Ísraels ætt,
hann mun blessa Arons ætt,
13 hann mun blessa þá, er óttast Jahve,
yngri sem eldri.
14 Jahve mun fjölga yður,
sjálfum yður og börnum yðar,
15 þér eruð blessaðir af Jahve,
skapara himins og jarðar.
16 Himininn er himinn fyrir Jahve,
en jörðina hefir hann gefið mannanna börnum.
17 Eigi lofa andaðir menn Jahve,
né heldur neinn sá, sem hniginn er í dauðaþögn,
18 en *vér* viljum lofa Jah,
héðan í frá og að eilífu. Halelúja.

---

116 Eg elska Jahve, af því að hann heyrir
grátbeiðni mína,
2 því að hann hefir hneigt eyra sitt að mér,
og alla æfi vil eg ákalla hann.

8: 4 Mós. 20, 11. 5 Mós. 8, 15. — **115, 8:** Sálm. 135, 6. **4:** 5 Mós. 4, 28. Jes. 44, 9—20. Sálm. 135, 15 n. **9:** Sálm. 33, 20. **12:** Sálm. 118, 2 n. **14:** 5 Mós. 1, 11. **17:** Sálm. 6, 6. — **116, 1:** Sálm. 18, 2.

3 Þegar snörur dauðans umkringja mig,
og angist heljar mætir mér,
þegar eg mæti nauðum og harmi,
4 þá ákalla eg nafn Jahve:
Æ, Jahve, bjarga sál minni!
5 Náðugur er Jahve og réttlátur,
og vor Guð er miskunnsamur.
6 Jahve varðveitir varnarlausa,
þegar eg er máttvana hjálpar hann mér.

7 Verð þú aftur róleg, sála mín,
því að Jahve gjörir vel til þín.
8 Já, þú hrífur sál mína frá dauða,
auga mitt frá gráti,
fót minn frá hrösun.
9 Eg geng frammi fyrir Jahve
á landi lifenda.
10 Eg trúi, þegar eg tala,
eg er mjög beygður.
11 Eg sagði í angist minni:
allir menn ljúga.
12 Hvað á eg að gjalda Jahve
fyrir allar velgjörðir hans við mig?
13 Eg lyfti upp bikar hjálpræðisins
og ákalla nafn Jahve;
14 eg greiði Jahve heit mín
og það í augsýn alls lýðs hans.
15 Dýr er í augum Jahve
dauði dýrkenda hans.

16 Æ, Jahve, víst er eg þjónn þinn;
eg er þjónn þinn, sonur ambáttar þinnar,
þú leysir fjötra mína.
17 Þér færi eg þakkarfórn
og ákalla nafn Jahve;
18 eg greiði Jahve heit mín
og það í augsýn alls lýðs hans,
19 í forgörðum húss Jahve,
í þér Jerúsalem. Halelúja.

117

Lofið Jahve, allar þjóðir,
vegsamið hann, allir lýðir,
2 því að miskunn hans er voldug yfir oss
og trúfesti Jahve varir að eilífu. Halelúja.

118

Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu.
2 Það mæli Ísrael:
því að miskunn hans varir að eilífu!
3 Það mæli Arons ætt:
því að miskunn hans varir að eilífu!

3: Sálm. 18, 5 n. **8:** Sálm. 56, 14. **10:** 2 Kor. 4, 13. **15:** Sálm. 72, 14. — **117, 1:** Róm. 15, 11. — **118, 2:** Sálm. 115, 9 n.

4 Það mæli þeir, sem óttast Jahve:
því að miskunn hans varir að eilífu!

5 Í þrengingunni ákallaði eg Jah,
Jah bænheyrði mig á víðlendinu.
6 Jahve er með mér, eg óttast eigi,
hvað geta menn gjört mér?
7 Jahve er með mér, meðal hjálpara minna,
og eg mun fá að horfa lyst mína á hatursmenn mína.
8 Betra er að leita hælis hjá Jahve
en að treysta mönnum,
9 betra er að leita hælis hjá Jahve
en að treysta tignarmönnum.
10 Allir heiðingjar umkringdu mig,
en í nafni Jahve hefi eg sigrast á þeim.
11 Þeir umkringdu mig á alla vegu,
en í nafni Jahve hefi eg sigrast á þeim.
12 Þeir umkringdu mig eins og býflugur vax,
brunnu sem eldur í þyrnum,
en í nafni Jahve hefi eg sigrast á þeim.
13 Mér var hrundið, til þess að eg skyldi falla,
en Jahve veitti mér lið.
14 Jah er styrkur minn og lofsöngur
og hann varð mér til hjálpræðis.
15 Fagnaðar- og siguróp kveður við í tjöldum réttlátra:
hægri hönd Jahve vinnur stórvirki.
16 Hægri hönd Jahve upphefur,
hægri hönd Jahve vinnur stórvirki.
17 Eg mun eigi deyja, heldur lifa
og kunngjöra verk Jah.
18 Jah hefir hirt mig harðlega,
en eigi ofurselt mig dauðanum.

19 Ljúkið upp fyrir mér hliðum réttlætisins,
að eg megi fara inn um þau og lofa Jah.
20 Þetta er hlið Jahve,
réttlátir menn fara inn um það.
21 Eg lofa þig, af því að þú bænheyrðir mig
og ert orðinn mér hjálpræði.
22 Steinninn, sem smiðirnir höfnuðu,
er orðinn að hyrningarsteini.
23 Að tilhlutun Jahve er þetta orðið,
það er dásamlegt í augum vorum.
24 Þetta er dagurinn, sem Jahve hefir gjört,
fögnum, verum glaðir á honum.
25 Æ, Jahve, hjálpa þú,
æ, Jahve, gef þú gengi!
26 Hver sem kemur, sé blessaður í nafni Jahve,
frá húsi Jahve blessum vér yður.
27 Jahve er Guð og hann lét oss ljós skína.
Tengið saman dansraðirnar með laufgreinum,
alt inn að altarishornunum.

5: Sálm. 18, 20. **6:** Sálm. 56, 10. Hebr. 13, 6. **7:** Sálm. 54, 6. 9. **8:** Sálm. 62, 9. 10. **9:** Sálm. 146, 3 n. **14:** 2 Mós. 15, 2. **17:** Hab. 1, 12. **19:** Jes. 26, 2. **22:** Matt. 21, 42. Mark. 12, 10. 11. Lúk. 20, 17. Post. 4, 11. Ef. 2, 20. 1 Pét. 2, 7. **26:** Matt. 21, 9; 23, 39.

[28] Þú ert Guð minn og eg þakka þér,
Guð minn, eg vegsama þig.
[29] Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu.

---

119 Sælir eru þeir, sem breyta grandvarlega,
þeir er fram ganga í lögmáli Jahve.
[2] Sælir eru þeir, er halda reglur hans,
þeir er leita hans af öllu hjarta
[3] og eigi fremja ranglæti,
en ganga á vegum hans.
[4] Þú hefir gefið skipanir þínar,
til þess að menn skuli halda þær vandlega.
[5] Ó að breytni mín mætti vera staðföst,
svo að eg varðveiti lög þín.
[6] Þá mun eg eigi til skammar verða,
er eg lít á öll þín boð.
[7] Eg skal þakka þér af einlægu hjarta,
er eg hefi numið þín réttlátu ákvæði.
[8] Eg vil gæta laga þinna,
þá munt þú alls ekki yfirgefa mig.

* * *

[9] Með hverju getur ungur maður haldið vegi sínum hreinum?
Með því að gefa gaum að orði þínu.
[10] Eg leita þín af öllu hjarta,
lát mig eigi villast frá boðum þínum.
[11] Eg geymi orð þín í hjarta mínu,
til þess að eg skuli eigi syndga gegn þér.
[12] Lofaður sért þú, Jahve;
kenn mér lög þín.
[13] Með vörum mínum tel eg upp
öll ákvæði munns þíns.
[14] Yfir vegi vitnisburða þinna gleðst eg
eins og yfir alls konar auði.
[15] Fyrirmæli þín vil eg íhuga
og skoða vegu þína.
[16] Eg leita unaðs í lögum þínum,
gleymi eigi orði þínu.

* * *

[17] Veit þjóni þínum að lifa,
að eg megi halda orð þín.
[18] Ljúk upp augum mínum, að eg megi skoða
dásemdirnar í lögmáli þínu.
[19] Eg er útlendingur á jörðunni,
dyl eigi boð þín fyrir mér.
[20] Sál mín er kvalin af þrá
eftir ákvæðum þínum alla tíma.
[21] Þú hefir ógnað ofstopamönnunum,
bölvaðir eru þeir, sem víkja frá boðum þínum.
[22] Velt þú af mér háðung og smán,
því að eg hefi haldið reglur þínar.

119, 19: Sálm. 39, 13. **21:** 5 Mós. 27, 26.

23 Þótt þjóðhöfðingjar sitji og taki saman ráð sín gegn mér,
þá íhugar þjónn þinn lög þín,
24 og reglur þínar eru unun mín,
boð þín eru ráðgjafar mínir.

* * *

25 Sál mín loðir við duftið,
lát mig lífi halda eftir orði þínu.
26 Eg hefi talið upp málefni mín og þú bænheyrðir mig,
kenn mér lög þín.
27 Lát mig skilja veg fyrirmæla þinna,
að eg megi íhuga dásemdir þínar.
28 Sál mín tárast af trega,
reis mig upp eftir orði þínu.
29 Lát veg lyginnar vera fjarri mér
og veit mér náðarsamlega lögmál þitt.
30 Eg hefi útvalið veg sannleikans,
sett mér ákvæði þín fyrir sjónir.
31 Eg held fast við reglur þínar,
Jahve lát mig eigi verða til skammar.
32 Eg vil skunda veg boða þinna,
því að þú hefir gjört mér létt um hjartað.

* * *

33 Kenn mér, Jahve, veg laga þinna,
að eg megi halda þau alt til enda.
34 Veit mér skyn, að eg megi halda lögmál þitt
og varðveita það af öllu hjarta.
35 Leið mig götu boða þinna,
því að af henni hefi eg yndi.
36 Beyg hjarta mitt að reglum þínum,
en eigi að ranglátum ávinningi.
37 Snú augum mínum frá því að horfa á hégóma;
lífga mig á vegum þínum.
38 Staðfest fyrirheit þitt fyrir þjóni þínum,
sem gefið er þeim, er þig óttast.
39 Nem burt háðungina, sem eg er hræddur við,
því að ákvæði þín eru góð.
40 Sjá, eg þrái fyrirmæli þín,
lífga mig með réttlæti þínu,

* * *

41 Og lát náð þína koma yfir mig, Jahve,
hjálpræði þitt, samkvæmt fyrirheiti þínu,
42 að eg fái andsvör veitt þeim, er smána mig,
því að þínu orði treysti eg.
43 Og tak engan veginn sannleikans orð burt úr munni mínum,
því að eg bíð dóma þinna.
44 Og eg vil stöðugt varðveita lögmál þitt,
um aldur og æfi,
45 þá mun eg ganga um víðlendi,
því að eg leita fyrirmæla þinna;
46 þá mun eg tala um reglur þínar frammi fyrir konungum,
og eigi skammast mín,
47 og leita unaðs í boðum þínum,
þeim er eg elska,

36: Sálm. 141, 4. **46:** Matt. 10, 18 n.

48 og rétta út hendurnar eftir boðum þínum, þeim er eg elska,
og íhuga lög þín.

*
* *

49 Minst þú orðsins við þjón þinn,
af því að þú hefir látið mig vona.
50 Þetta er huggun mín í eymd minni,
að orð þitt lætur mig lífi halda.
51 Ofstopamenn spotta mig gífurlega,
en eg vík eigi frá lögmáli þínu.
52 Eg minnist dóma þinna frá öndverðu, Jahve,
og læt huggast.
53 Heiftarreiði við óguðlega hrífur mig,
við þá, er yfirgefa lögmál þitt.
54 Lög þín eru efni ljóða minna
í húsinu, er eg bý í sem útlendingur.
55 Um nætur minnist eg nafns þíns, Jahve,
og geymi laga þinna.
56 Þetta er orðin hlutdeild mín,
að halda fyrirmæli þín.

*
* *

57 Jahve er hlutskifti mitt,
eg hefi ákveðið að varðveita orð þín.
58 Eg hefi leitað hylli þinnar af öllu hjarta,
ver mér náðugur samkvæmt fyrirheiti þínu.
59 Eg hefi athugað vegu mína
og snúið fótum mínum að reglum þínum.
60 Eg hefi flýtt mér, og eigi tafið,
að varðveita boð þín.
61 Snörur óguðlegra lykja um mig,
en lögmáli þínu hefi eg eigi gleymt.
62 Um miðnætti rís eg upp til þess að þakka þér
þín réttlátu ákvæði.
63 Eg er félagi allra þeirra, er óttast þig
og varðveita fyrirmæli þín.
64 Jörðin er full af miskunn þinni, Jahve,
kenn mér lög þín.

*
* *

65 Þú hefir gjört vel til þjóns þíns,
eftir orði þínu, Jahve.
66 Kenn mér góð hyggindi og þekkingu,
því að eg trúi á boð þín.
67 Áður en eg var beygður, viltist eg,
en nú varðveiti eg orð þitt.
68 Þú ert góður og gjörir vel,
kenn mér lög þín.
69 Ofstopamenn spinna upp lygar gegn mér,
en eg held fyrirmæli þín af öllu hjarta.
70 Hjarta þeirra er tilfinningarlaust sem mör væri,
en eg leita unaðs í lögmáli þínu.
71 Það varð mér til góðs, að eg varð beygður,
til þess að eg mætti læra lög þín.

57: Sálm. 16, 5. 64: Sálm. 33, 5. 70: Sálm. 17, 10.

72 Lögmálið af munni þínum er mér mætara
en þúsundir af gulli og silfri.

*
* *

73 Hendur þínar hafa gjört mig og skapað;
veit mér skyn, að eg megi læra boð þín.
74 Þeir, er óttast þig, sjá mig og gleðjast,
því að eg vona á orð þitt.
75 Eg veit, Jahve, að dómar þínir eru réttlátir
og að þú hefir lægt mig af trúfesti.
76 Lát miskunn þína verða mér til huggunar,
eins og þú hefir heitið þjóni þínum,
77 Lát miskunn þína koma yfir mig, að eg megi lifa,
því að lögmál þitt er unun mín.
78 Lát ofstopamennina verða til skammar, af því að þeir kúga mig
eg íhuga fyrirmæli þín. [með rangsleitni;
79 Til mín snúi sér þeir, er óttast þig,
og þeir, er þekkja reglur þínar.
80 Hjarta mitt sé grandvart í lögum þínum,
svo að eg verði eigi til skammar.

*
* *

81 Sál mín tærist af þrá eftir hjálpræði þínu,
á þitt orð vona eg.
82 Augu mín tærast af þrá eftir fyrirheiti þínu
og segja: Hve nær munt þú hugga mig?
83 Því að eg er orðinn eins og belgur í reyk,
en lögum þínum hefi eg eigi gleymt.
84 Hversu margir eru dagar þjóns þíns?
hve nær munt þú heyja dóm á ofsækjendum mínum?
85 Ofstopamenn hafa grafið mér grafir,
menn, er eigi hlýða lögmáli þínu.
86 Öll boð þín eru trúfesti.
Menn ofsækja mig með lygum, veit þú mér lið.
87 Nærri lá að þeir gjörðu út af við mig á jörðunni,
og þó hafði eg eigi yfirgefið fyrirmæli þín.
88 Lát mig lífi halda eftir miskunn þinni,
að eg megi varðveita reglurnar af munni þínum.

*
* *

89 Orð þitt, Jahve, varir að eilífu,
það stendur fast eins og himininn;
90 frá kyni til kyns varir trúfesti þín;
þú hefir grundvallað jörðina og hún stendur.
91 Eftir ákvæðum þínum standa þau enn í dag,
því að alt lýtur þér.
92 Ef lögmál þitt hefði eigi verið unun mín,
þá hefði eg farist í eymd minni.
93 Eg skal eigi gleyma fyrirmælum þínum að eilífu,
því að með þeim hefir þú látið mig lífi halda.
94 Þinn er eg, hjálpa þú mér,
því að eg leita fyrirmæla þinna.
95 Óguðlegir bíða mín, til þess að tortíma mér,
en eg gef gætur að reglum þínum.

72: v. 127. Sálm. 19, 11. 74: Sálm. 34, 3. 84: Sálm. 39, 6. 89: Lúk. 21, 33.

96 Á allri fullkomnun hefi eg séð endi,
en þín boð eiga sér engin takmörk.

* * *

97 Hve mjög elska eg lögmál þitt,
liðlangan daginn íhuga eg það.
98 Boð þín hafa gjört mig vitrari en óvinir mínir eru,
því að þau heyra mér til um eilífð.
99 Eg er hyggnari en allir kennarar mínir,
því að eg íhuga reglur þínar.
100 Eg er skynsamari en öldungar,
því að eg held fyrirmæli þín.
101 Eg held fæti mínum frá hverjum vondum vegi,
til þess að gæta orðs þíns.
102 Frá ákvæðum þínum hefi eg eigi vikið,
því að þú hefir frætt mig.
103 Hversu sæt eru fyrirheit þín gómi mínum,
hunangi framar munni mínum.
104 Af fyrirmælum þínum er eg skynsamur orðinn,
fyrir því hata eg sérhvern lygaveg.

* * *

105 Þitt orð er lampi fóta minna
og ljós á vegi mínum.
106 Eg hefi svarið og haldið það,
að varðveita þín réttlátu ákvæði.
107 Eg er mjög beygður, Jahve,
lát mig lífi halda eftir orði þínu.
108 Haf þóknun á sjálfviljafórnum munns míns, Jahve,
og kenn mér ákvæði þín.
109 Eg geng ætíð með lífið í lúkunum,
en þínu lögmáli hefi eg eigi gleymt.
110 Óguðlegir hafa lagt snöru fyrir mig;
en eg hefi eigi vilst frá fyrirmælum þínum.
111 Reglur þínar eru eign mín um aldur,
því að þær eru yndi hjarta míns.
112 Eg hefi hneigt hjarta mitt að því, að breyta eftir lögum þínum,
um aldur og alt til enda.

* * *

113 Eg hata þá, er haltra til beggja hliða,
en lögmál þitt elska eg.
114 Þú ert skjól mitt og skjöldur,
eg vona á orð þitt.
115 Burt frá mér, þér bófar!
að eg megi halda boð Guðs míns.
116 Styð mig samkvæmt fyrirheiti þínu, að eg megi lifa,
og lát mig eigi til skammar verða í von minni.
117 Styð þú mig, að eg megi frelsast
og ætíð líta til laga þinna.
118 Þú hafnar öllum þeim, er villast frá lögum þínum,
því að svik þeirra eru til einskis.
119 Sem sora metur þú alla óguðlega á jörðu,
þess vegna elska eg reglur þínar.

103: Sálm. 19, 11. 105: Orðskv. 6, 23. 113: Jak. 1, 8.

120 Hold mitt nötrar af hræðslu fyrir þér,
og dóma þína óttast eg.

* * *

121 Eg hefi iðkað rétt og réttlæti,
sel mig eigi í hendur kúgurum mínum.
122 Gakk í ábyrgð fyrir þjón þinn, honum til heilla,
lát eigi ofstopamennina kúga mig.
123 Augu mín tærast af þrá eftir hjálpræði þínu
og eftir þínu réttláta fyrirheiti.
124 Far með þjón þinn eftir miskunn þinni
og kenn mér lög þín.
125 Eg er þjónn þinn, veit mér skyn,
að eg megi þekkja reglur þínar.
126 Tími er kominn fyrir Jahve, að taka í taumana,
þeir hafa rofið lögmál þitt.
127 Þess vegna elska eg boð þín
framar en gull og skíragull.
128 Þess vegna held eg beina leið eftir öllum fyrirmælum þínum,
eg hata sérhvern lygaveg.

* * *

129 Reglur þínar eru dásamlegar,
þess vegna heldur sál mín þær.
130 Útskýring orðs þíns upplýsir,
gjörir fávísa vitra.
131 Eg opna munninn og stend á öndinni,
því að eg þrái boð þín.
132 Snú þér til mín og ver mér náðugur,
eins og ákveðið er þeim, er elska nafn þitt.
133 Gjör skref mín örugg með fyrirheiti þínu
og lát ekkert ranglæti drotna yfir mér.
134 Leys mig undan kúgun manna,
að eg megi varðveita fyrirmæli þín.
135 Lát ásjónu þína lýsa yfir þjón þinn
og kenn mér lög þín.
136 Augu mín úthella vatnslækjum,
af því að menn varðveita eigi lögmál þitt.

* * *

137 Réttlátur ert þú, Jahve,
og réttvísir dómar þínir.
138 Þú hefir skipað fyrir reglur þínar með réttlæti
og mjög mikilli trúfesti.
139 Vandlæting mín hefir eytt mér,
því að fjendur mínir hafa gleymt orðum þínum.
140 Orð þitt er mjög hreint
og þjónn þinn elskar það.
141 Eg er lítilmótlegur og fyrirlitinn,
en fyrirmælum þínum hefi eg eigi gleymt.
142 Réttlæti þitt er eilíft réttlæti
og lögmál þitt trúfesti.
143 Neyð og hörmung hafa mér að höndum borið,
en boð þín eru unun mín.

127: v. 72. **133:** Sálm. 19, 14. **139:** Sálm. 69, 10. **140:** Sálm. 12, 7.

144 Reglur þínar eru réttlæti um eilífð,
veit mér skyn, að eg megi lifa.

*
* *

145 Eg kalla af öllu hjarta: bænheyr mig, Jahve,
eg vil halda lög þín.
146 Eg ákalla þig, hjálpa þú mér,
að eg megi varðveita reglur þínar.
147 Eg er á ferli fyrir dögun og hrópa
og bíð orða þinna.
148 Áður en næturvökurnar byrja eru augu mín búin,
til þess að íhuga orð þitt.
149 Hlýð á raust mína eftir miskunn þinni,
lát mig lífi halda, Jahve, eftir ákvæðum þínum.
150 Þeir eru nærri, er ofsækja mig svívirðilega,
þeir eru langt burtu frá lögmáli þínu.
151 Þú ert nálægur, Jahve,
og öll boð þín eru trúfesti.
152 Fyrir löngu hefi eg vitað um reglur þínar,
að þú hefir grundvallað þær um eilífð.

*
* *

153 Sjá þú eymd mína og frelsa mig,
því að eg hefi eigi gleymt lögmáli þínu.
154 Flyt þú mál mitt og leys mig,
lát mig lífi halda samkvæmt fyrirheiti þínu.
155 Hjálpræðið er fjarri óguðlegum,
því að þeir leita eigi fyrirmæla þinna.
156 Mikil er miskunn þín, Jahve,
lát mig lífi halda eftir ákvæðum þínum.
157 Margir eru ofsækjendur mínir og fjendur,
en frá reglum þínum hefi eg eigi vikið.
158 Eg sé trúrofana og kenni viðbjóðs,
þá er eigi varðveita orð þitt.
159 Sjá, að eg elska fyrirmæli þín;
lát mig lífi halda, Jahve, eftir miskunn þinni.
160 Alt orð þitt samanlagt er trúfesti
og hvert réttlætisákvæði þitt varir að eilífu.

*
* *

161 Höfðingjar ofsækja mig að ástæðulausu,
hjarta mitt óttast orð þín.
162 Eg gleðst yfir fyrirheiti þínu
eins og sá, er fær mikið herfang.
163 Eg hata lygi og hefi andstygð á henni,
en þitt lögmál elska eg.
164 Sjö sinnum á dag lofa eg þig,
sakir þinna réttlátu ákvæða.
165 Gnótt friðar hafa þeir, er elska lögmál þitt,
og þeim er við engri hrösun hætt.
166 Eg vænti hjálpræðis þíns, Jahve,
og framkvæmi boð þín.
167 Sál mín varðveitir reglur þínar
og þær elska eg mjög.

147: Sálm. 5, 4.

168 Eg varðveiti fyrirmæli þín og reglur,
því að allir mínir vegir eru þér augljósir.

* * *

169 Ó að hróp mitt mætti nálgast auglit þitt, Jahve;
veit mér skyn eftir orði þínu.
170 Ó að grátbeiðni mín mætti koma fyrir auglit þitt,
frelsa mig samkvæmt fyrirheiti þínu.
171 Lof um þig skal streyma mér af vörum,
því að þú kennir mér lög þín.
172 Tunga mín skal mæra orð þitt,
því að öll boðorð þín eru réttlæti.
173 Hönd þín veiti mér lið,
því að þín fyrirmæli hefi eg útvalið.
174 Eg þrái hjálpræði þitt, Jahve,
og lögmál þitt er unun mín.
175 Lát sál mína lifa, að hún megi lofa þig
og dómar þínir veiti mér lið.
176 Eg villist sem týndur sauður, leita þú þjóns þíns,
því að þínum boðum hefi eg eigi gleymt.

120

Helgifaraljóð.

Eg ákalla Jahve í nauðum mínum
og hann bænheyrir mig.
2 Jahve, frelsa sál mína frá ljúgandi vörum,
frá tælandi tungu.
3 Hversu mun fara fyrir þér nú og síðar,
þú tælandi tunga?
4 Örvar harðstjórans eru hvestar
með glóandi gýfilkolum.
5 Vei mér, að eg dvel hjá Mesek,
bý hjá tjöldum Kedars.
6 Nógu lengi hefir sál mín búið
hjá þeim, er friðinn hata.
7 Þótt eg tali friðlega,
vilja þeir ófrið.

121

Ljóð fyrir helgifarir.

Eg hef augu mín til fjallanna:
Hvaðan kemur mér hjálp?
2 Hjálp mín kemur frá Jahve,
skapara himins og jarðar.
3 Hann mun eigi láta fót þinn skriðna;
vörður þinn blundar ekki.
4 Nei, hann blundar ekki og sefur ekki,
hann, vörður Ísraels.
5 Jahve er vörður þinn,
Jahve er skuggi þinn, þér til hægri handar;
6 um daga mun sólarhitinn eigi vinna þér mein,
né heldur tunglið um nætur.
7 Jahve mun vernda þig fyrir öllu illu,
hann mun vernda sál þína;

176: Jes. 53, 6. — **120, 5:** 1 Mós. 10, 2; 25, 13. Esek. 38, 2. — **121, 1:** Sálm. 123, 1.

8 Jahve mun varðveita útgang þinn og inngang
héðan í frá og að eilífu.

---

122 Helgifaraljóð. Eftir Davíð.

Eg varð glaður, er menn sögðu við mig:
Göngum í hús Jahve!
2 Fætur vorir standa
í hliðum þínum, Jerúsalem.
3 Jerúsalem, þú hin endurreista,
borgin þar sem öll þjóðin safnast saman,
4 þangað sem kynkvíslirnar fara,
kynkvíslir Jah —
það er regla fyrir Ísrael —
til þess að lofa nafn Jahve;
5 því að þar standa dómarastólar,
stólar fyrir Davíðs ætt.
6 Biðjið Jerúsalem friðar,
hljóti heill þeir, er elska þig.
7 Friður sé kring um múra þína,
heill í höllum þínum.
8 Sakir bræðra minna og vina
óska eg þér friðar;
9 sakir húss Jahve, Guðs vors,
vil eg leita þér hamingju.

---

123 Helgifaraljóð.

Til þín hef eg augu mín,
þú sem situr á himnum.
2 Sjá, eins og augu þjónanna mæna á hönd húsbónda þeirra,
eins og augu ambáttarinnar mæna á hönd húsmóður hennar,
svo mæna augu vor á Jahve, Guð vorn,
unz hann líknar oss.
3 Líkna oss, Jahve, líkna oss,
því að vér höfum fengið meir en nóg af spotti.
4 Sál vor hefir fengið meir en nóg af háði hrokafullra,
af spotti dramblátra.

---

124 Helgifaraljóð. Eftir Davíð.

Hefði það ekki verið Jahve, sem var með oss,
skal Ísrael segja,
2 hefði það ekki verið Jahve, sem var með oss,
þegar menn risu í móti oss,
3 þá hefðu þeir svelgt oss lifandi,
þegar reiði þeirra bálaðist upp í móti oss;
4 þá hefðu vötnin streymt yfir oss,
elfur gengið yfir oss,
5 þá hefðu gengið yfir oss
hin beljandi vötn.

6 Lofaður sé Jahve,
er ekki gaf oss tönnum þeirra að bráð.

8: 5 Mós. 28, 6. — 122, 5: 5 Mós. 17, 8 n. — 124, 3: Sálm. 94, 17.

[7] Sál vor slapp burt eins og fugl úr snöru fuglarans,
brast snaran, burt sluppum vér.
[8] Hjálp vor er fólgin í nafni Jahve,
skapara himins og jarðar.

---

125 Helgifaraljóð.

Þeir sem treysta Jahve
eru sem Zíon-fjall, er eigi bifast,
er stendur að eilífu.
[2] Fjöll eru kring um Jerúsalem
og Jahve er kring um lýð sinn,
héðan í frá og að eilífu.
[3] Því að veldisproti guðleysisins mun eigi hvíla á hlutskifti réttlátra,
til þess að hinir réttlátu skuli eigi rétta út hendur sínar til ranglætis.
[4] Gjör þú góðum vel til, Jahve,
og þeim, sem hjartahreinir eru.
[5] En þeim, er beygja á krókóttar leiðir,
mun Jahve eyða með illgjörðamönnum.
Friður sé yfir Ísrael!

---

126 Helgifaraljóð.

Þegar Jahve sneri við hag Zíonar,
þá var sem oss dreymdi.
[2] Þá fyltist munnur vor hlátri
og tungur vorar fögnuði;
þá sögðu menn meðal heiðingjanna:
»Mikla hluti hefir Jahve gjört við þá«.
[3] Jahve hefir gjört mikla hluti við oss,
vér vorum glaðir.

[4] Snú við, Jahve, hag vorum,
eins og þú gjörir við lækina í suðurlandinu.
[5] Þeir, sem sá með tárum,
munu uppskera með gleðisöng;
[6] grátandi fara menn og bera sæðið til sáningar,
með gleðisöng koma þeir aftur og bera kornbundin heim.

---

127 Helgifaraljóð. Eftir Salómó.

Ef Jahve byggir ekki húsið,
erfiða smiðirnir til ónýtis;
ef Jahve verndar eigi borgina,
vakir vörðurinn til ónýtis.
[2] Það er til ónýtis fyrir yður, þér sem snemma rísið og gangið seint til hvíldar
og etið brauð, sem aflað er með striti:
svo gefur hann ástvinum sínum í svefni!

[3] Sjá, synir eru gjöf frá Jahve,
ávöxtur kviðarins er umbun.
[4] Eins og örvar í hendi kappans,
svo eru synir getnir í æsku.

8: Sálm. 121, 2. — **126, 1:** Sálm. 14, 7. — **127, 3:** 1 Mós. 33, 5.

5 Sæll er sá maður, er fylt hefir örvamæli sinn með þeim,
þeir verða eigi til skammar, er þeir tala við óvini sína í
borgarhliðinu.

---

128 Helgifaraljóð.
Sæll er hver sá, er óttast Jahve,
er gengur á hans vegum.
2 Já, afla handa þinna skalt þú njóta,
sæll ert þú, vel farnast þér.
3 Kona þín er sem frjósamur vínviður
inst í húsi þínu,
synir þínir sem teinungar olíutrésins
umhverfis borð þitt.
4 Sjá, sannarlega hlýtur slíka blessun sá maður,
er óttast Jahve.
5 Jahve blessi þig frá Zíon,
þú munt horfa með unun á hamingju Jerúsalem alla æfi-
daga þína,
6 og sjá sonu sona þinna. Friður sé yfir Ísrael!

---

129 Helgifaraljóð.
Þeir hafa fjandskapast mjög við mig í frá æsku,
skal Ísrael segja.
2 Þeir hafa fjandskapast mjög við mig í frá æsku,
en þó eigi borið af mér;
3 plógmennirnir hafa plægt um hrygg mér,
gjört plógför sín löng,
4 en Jahve hinn réttláti hefir skorið í sundur
reipi óguðlegra.
5 Til skammar skulu þeir verða og hörfa undan,
allir hatursmenn Zíonar.
6 Þeir skulu verða sem gras á þekju,
er visnar áður en það frævist,
7 svo að sláttumaðurinn fyllir eigi hönd sína af því,
né kerfarinn fang sitt,
8 og þeir, sem fram hjá fara, segja ekki:
»Blessun Jahve sé með yður,
vér blessum yður í nafni Jahve!«

---

130 Helgifaraljóð.
Úr djúpinu ákalla eg þig, Jahve,
2 drottinn, heyr þú raust mína,
lát eyru þín hlusta á
grátbeiðni mína!
3 Ef þú, Jah, vildir gefa gætur að misgjörðum,
drottinn, hver fengi þá staðist?
4 En hjá þér er fyrirgefning,
svo að menn óttist þig.
5 Eg vona á Jahve, sál mín vonar,
og hans orðs bíð eg.

128, 1: Sálm. 119, 1. **5:** Sálm. 134, 3. — **130, 1:** Sálm. 69, 3. **3:** Sálm. 143, 2.
4: Dan. 9, 9. **5:** Sálm. 27, 14.

6 Meir en vökumenn morgun, vökumenn morgun,
skalt þú, Ísrael, þreyja Jahve;
7 því að hjá Jahve er miskunn
og hjá honum er gnægð lausnar,
8 og hann mun leysa Ísrael
frá öllum misgjörðum hans.

131

Helgifaraljóð. Eftir Davíð.

Jahve, hjarta mitt er eigi dramblátt,
né augu mín hrokafull;
eg fæst eigi við mikil málefni,
né þau, sem mér eru ofvaxin.
2 Sjá, eg hefi sefað sál mína og þaggað niður í henni;
eins og afvanið barn hjá móður sinni,
svo er sál mín í mér vanin af.
3 Vona, Ísrael, á Jahve,
héðan í frá og að eilífu.

132

Helgifaraljóð.

Mun þú, Jahve, Davíð
allar þrautir hans;
2 hann sem sór Jahve,
gjörði heit Jakobs volduga:
3 »Eg vil eigi ganga inn í tjaldhús mitt,
eigi stíga í hvílurúm mitt,
4 eigi unna augum mínum svefns
né augnalokum mínum blunds
5 fyr en eg hefi fundið stað fyrir Jahve,
bústað fyrir Jakobs volduga«.
6 Sjá, vér höfum heyrt um hann í Efrata,
fundið hann á Jaarmörk:
7 látum oss ganga til bústaðar hans,
falla fram á fótskör hans.
8 Tak þig upp, Jahve, og far á hvíldarstað þinn,
þú og örk máttar þíns.
9 Prestar þínir íklæðist réttlæti
og dýrkendur þínir fagni.
10 Sakir Davíðs þjóns þíns
vísa þú þínum smurða eigi frá.

11 Jahve hefir svarið Davíð
óbrigðulan eið, er hann eigi mun ganga frá:
»Af ávexti kviðar þíns
mun eg setja mann í hásæti þitt.
12 Ef synir þínir varðveita sáttmála minn
og reglur mínar, þær er eg kenni þeim,
þá skulu og þeirra synir um aldur
sitja í hásæti þínu«.
13 Því að Jahve hefir útvalið Zíon,
þráð hana sér til bústaðar:

132, 6: 1 Mós. 35, 19. 1 Sam. 7, 1. **8:** 2 Kron. 6, 41. 42. **11:** 2 Sam. 7, 11 n. Sálm. 89, 3—5. Post. 2, 30.

14 »Þetta er hvíldarstaður minn um aldur,
hér vil eg búa, því að hann hefi eg þráð;
15 vistir hans vil eg vissulega blessa
og fátæklinga hans vil eg seðja með brauði,
16 presta hans vil eg íklæða hjálpræði,
hinir guðhræddu, er þar búa, skulu kveða fagnaðarópi;
17 þar vil eg láta Davíð horn vaxa,
þar hefi eg búið lampa mínum smurða;
18 óvini hans vil eg íklæða skömm,
en á honum skal kóróna hans ljóma«.

---

133 Helgifaraljóð. Eftir Davíð.
Sjá, hversu fagurt og yndislegt það er,
þegar bræður búa saman,
2 eins og hin ágæta olía á höfðinu,
er rennur niður í skeggið, skegg Arons,
er fellur niður á kyrtilfald hans,
3 eins og Hermondögg,
er fellur niður á Zíonfjöll;
því að þar hefir Jahve boðið út blessun,
lífi að eilífu.

---

134 Helgifaraljóð.
Já, lofið Jahve, allir þjónar Jahve,
þér er standið í húsi Jahve um nætur.
2 Fórnið höndum til helgidómsins
og lofið Jahve.
3 Jahve blessi þig frá Zíon,
hann sem er skapari himins og jarðar.

---

135 Halelúja.
Lofið nafn Jahve,
lofið, þér þjónar Jahve,
2 er standið í húsi Jahve,
í forgörðum húss Guðs vors.
3 Lofið Jah, því að Jahve er góður;
leikið fyrir nafni hans, því að það er yndislegt.
4 Því að Jah hefir útvalið sér Jakob,
Ísrael sér til eiginlegrar eignar;
5 því að eg veit, að Jahve er mikill
og að drottinn vor er öllum guðum æðri.
6 Alt, sem Jahve þóknast, það gjörir hann,
á himni og jörðu,
í hafinu og öllum djúpunum,
7 hann sem lætur skýin uppstíga frá endimörkum jarðar,
gjörir leiftrin, til að búa rás regninu,
hleypir vindinum út úr forðabúrum hans;
8 hann sem laust frumburði Egiptalands,
bæði menn og skepnur,

17: Lúk. 1, 69. — **133, 2:** 3 Mós. 8, 12. — **134, 3:** 4 Mós. 6, 24. — **135, 3:** Sálm. 147, 1. **4:** 2 Mós. 19, 5. **6:** Sálm. 115, 3. **7:** Jer. 10, 13.

9 sendi tákn og undur yfir þig, Egiptaland,
gegn Faraó og öllum þjónum hans;
10 hann, sem laust margar þjóðir
og deyddi volduga konunga:
11 Síhon, Amórítakonung,
og Óg, konung í Basan,
og öll konungsríki í Kanaan,
12 og gaf lönd þeirra að erfð,
að erfð Ísrael, lýð sínum.

13 Jahve, nafn þitt varir að eilífu,
minning þín, Jahve, frá kyni til kyns,
14 því að Jahve réttir hlut þjóðar sinnar
og aumkast yfir þjóna sína.
15 Skurðgoð heiðingjanna eru silfur og gull,
handaverk manna;
16 þau hafa munn, en tala ekki,
augu, en sjá ekki;
17 þau hafa eyru, en heyra ekki,
og eigi er heldur neinn andardráttur í munni þeirra.
18 Eins og þau eru, verða smiðir þeirra,
allir þeir, er á þau treysta.

19 Ísraels ætt, lofið Jahve,
Arons ætt, lofið Jahve!
20 Leví ætt, lofið Jahve,
þér sem óttist Jahve, lofið Jahve!
21 Lofaður sé Jahve frá Zíon,
hann sem býr í Jerúsalem! Halelúja.

---

136 Þakkið Jahve, því að hann er góður,
því að miskunn hans varir að eilífu.
2 Þakkið Guði guðanna,
því að miskunn hans varir að eilífu,
3 þakkið drotni drotnanna,
því að miskunn hans varir að eilífu,
4 honum, sem einn gjörir mikil dásemdarverk,
því að miskunn hans varir að eilífu,
5 honum, sem skapaði himininn með speki,
því að miskunn hans varir að eilífu,
6 honum, sem breiddi jörðina út á vötnunum,
því að miskunn hans varir að eilífu;
7 honum, sem skapaði stóru ljósin,
því að miskunn hans varir að eilífu,
8 sólina til þess að ráða deginum,
því að miskunn hans varir að eilífu,
9 tunglið og stjörnurnar til þess að ráða nóttunni,
því að miskunn hans varir að eilífu;
10 honum, sem laust Egipta með deyðing frumburðanna,
því að miskunn hans varir að eilífu,
11 og leiddi Ísrael burt frá þeim,
því að miskunn hans varir að eilífu,

10: Sálm. 136, 17. 18. **11:** 4 Mós. 21, 21—24. 33—35. Jós. 12. **13:** Sálm. 102, 13. **14:** 5 Mós. 32, 36. **15:** Sálm. 115, 4 n. — **136, 2:** 5 Mós. 10, 17. **6:** Sálm. 24, 2. **7:** 1 Mós. 1, 14 n.

12 með sterkri hendi og útréttum armlegg,
því að miskunn hans varir að eilífu;
13 honum, sem skifti Rauðahafinu sundur,
því að miskunn hans varir að eilífu,
14 og lét Ísrael ganga gegnum það,
því að miskunn hans varir að eilífu,
15 og keyrði Faraó og her hans út í Rauðahafið,
því að miskunn hans varir að eilífu;
16 honum, sem leiddi lýð sinn gegnum eyðimörkina,
því að miskunn hans varir að eilífu,
17 honum, sem laust mikla konunga,
því að miskunn hans varir að eilífu,
18 og deyddi volduga konunga,
því að miskunn hans varir að eilífu,
19 Síhon, Amórítakonung,
því að miskunn hans varir að eilífu,
20 og Óg, konung í Basan,
því að miskunn hans varir að eilífu,
21 og gaf land þeirra að erfð,
því að miskunn hans varir að eilífu,
22 að erfð Ísrael þjóni sínum,
því að miskunn hans varir að eilífu;
23 honum, sem mintist vor í læging vorri,
því að miskunn hans varir að eilífu,
24 og frelsaði oss frá fjandmönnum vorum,
því að miskunn hans varir að eilífu,
25 sem gefur fæðu öllu holdi,
því að miskunn hans varir að eilífu.
26 Þakkið Guði himnanna,
því að miskunn hans varir að eilífu.

---

137 Við Babel-fljót, þar sátum vér og grétum,
er vér mintumst Zíonar;
2 á pílviðina þar
hengdum vér upp gígjur vorar.
3 Því að þar heimtuðu herleiðendur vorir söngljóð af oss
og kúgarar vorir kæti:
Syngið oss Zíonarkvæði!
4 Hvernig ættum vér að syngja Jahve-ljóð
í öðru landi?
5 Ef eg gleymi þér, Jerúsalem,
þá visni mín hægri hönd;
6 tunga mín loði mér við góm,
ef eg eigi man til þín,
ef Jerúsalem er eigi allra bezta yndið mitt.

7 Mun þú Edóms niðjum, Jahve,
óheilladag Jerúsalem,
þegar þeir æptu: Rífið, rífið
alt niður til grunna!
8 Babel-dóttir, þú sem eyðileggur,
heill þeim, er geldur þér
fyrir það, sem þú hefir gjört oss.

13: 2 Mós. 14, 21 n. **17:** Sálm. 135, 10 n. **25:** Sálm. 104, 27 n. — **137, 7:** Harm. 4, 21. 22. Esek. 35, 1 n. Óbad. 1 n. **8:** Jes. 13, 19 n. Jer. 50, 29 n. 51, 24 n.

9 Heill þeim, er þrífur ungbörn þín
og slær þeim niður við stein.

138

Eftir Davíð.

Eg vil lofa þig af öllu hjarta,
lofsyngja þér frammi fyrir guðunum;
2 eg vil falla fram fyrir þínu heilaga musteri
og lofa nafn þitt sakir miskunnar þinnar og trúfesti,
því að þú hefir gjört nafn þitt, orð þitt, meira öllu öðru.
3 Þegar eg hrópaði, bænheyrðir þú mig,
þú veittir mér hugmóð, er eg fann kraft hjá mér.

4 Allir konungar á jörðu skulu lofa þig, Jahve,
er þeir heyra orðin af munni þínum,
5 þeir skulu syngja um vegu Jahve,
því að mikil er dýrð Jahve.
6 Því að Jahve er hár og sér þó hina lítilmótlegu
og þekkir hinn drambláta í fjarska.

7 Þótt eg sé staddur í þrenging,
lætur þú mig lífi halda,
þú réttir út hönd þína gegn reiði óvina minna,
og hægri hönd þín hjálpar mér.
8 Jahve mun koma öllu vel til vegar fyrir mig;
Jahve, miskunn þín varir að eilífu,
yfirgef eigi verk handa þinna.

139

Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.

Jahve, þú rannsakar og þekkir mig.
2 Hvort sem eg sit eða stend, þá veizt þú það,
þú skynjar hugrenningar mínar álengdar.
3 Hvort sem eg geng eða ligg, þá athugar þú það,
og alla vegu mína gjörþekkir þú,
4 því að eigi er það orð á tungu minni,
að þú, Jahve, þekkir það eigi til fulls.
5 Þú umlykur mig á bak og brjóst,
og hönd þína hefir þú lagt á mig;
6 það er undursamlegra en svo, að eg fái skilið,
of háleitt, eg er því eigi vaxinn.

7 Hvert get eg farið frá anda þínum
og hvert flúið frá augliti þínu?
8 Þótt eg stigi upp í himininn, þá ertu þar,
þótt eg gjörði undirheima að hvílu minni, sjá, þú ert þar;
9 þótt eg lyfti mér á vængi morgunroðans
og settist við hið yzta haf,
10 einnig þar mundi hönd þín leiða mig
og hægri hönd þín halda mér;
11 og þótt eg segði: »Myrkrið hylji mig
og ljósið í kring um mig verði nótt«,
12 þá myndi þó myrkrið eigi verða þér of myrkt
og nóttin lýsa eins og dagur;
myrkur og ljós eru jöfn fyrir þér.

9: Jes. 13, 16. — **138, 4:** Sálm. 102, 16. **6:** Sálm. 113, 5 n. **8:** Sálm. 57, 3. — **139, 1:** Sálm. 44, 22. **2:** Matt. 9, 4. **8:** Am. 9, 2.

13 Því að þú hefir myndað nýru mín,
ofið mig í móðurlífi;
14 eg lofa þig fyrir það, að þú hefir birzt ægilega undursamlegur;
undursamleg eru verk þín,
og sál mín þekkir það vel.
15 Beinin í mér voru þér eigi hulin,
þegar eg var gjörður í leyni,
myndaður í djúpum jarðar.
16 Augu þín sáu mig, er eg enn var ómyndað efni,
æfidagar voru ákveðnir og allir skráðir í bók þína,
áður en nokkur þeirra var til orðinn.
17 En hversu torskildar eru mér hugsanir þínar, ó Guð,
hversu stórkostlegar eru þær allar samanlagðar;
18 ef eg vildi telja þær, væru þær fleiri en sandkornin,
eg mundi vakna og vera enn með hugann hjá þér.

19 Ó að þú, Guð, vildir deyða hina óguðlegu
og morðingjarnir vikju frá mér,
20 þeir er þrjózkast gegn þér með svikum
og leggja nafn þitt við hégóma.
21 Ætti eg eigi, Jahve, að hata þá, er hata þig,
og hafa viðbjóð á þeim, er rísa gegn þér?
22 Eg hata þá fullu hatri,
þeir eru orðnir óvinir mínir.
23 Prófa mig, Guð, og þektu hjarta mitt;
rannsaka mig og þektu hugsanir mínar;
24 og sjá þú, hvort eg geng á glötunarvegi,
og leið mig hinn eilífa veg.

---

140 Til helgisöngs. Davíðs-sálmur.
2 Frelsa mig, Jahve, frá illmennum,
vernda mig fyrir ofríkismönnum,
3 þeim er hyggja á ilt í hjarta sínu
og vekja ófrið á degi hverjum;
4 þeir gjöra tungur sínar hvassar sem höggormar,
nöðru-eitur er undir vörum þeirra. Sela.
5 Varðveit mig, Jahve, fyrir hendi óguðlegra,
vernda mig fyrir ofríkismönnum,
er hyggja á að bregða fæti fyrir mig.
6 Ofstopamenn hafa lagt gildrur í leyni fyrir mig
og þanið út snörur eins og net,
hjá vegarbrúninni hafa þeir lagt möskva fyrir mig. Sela.
7 Eg sagði við Jahve: »Þú ert Guð minn,
ljá eyra, Jahve, grátraust minni.
8 Jahve, drottinn, mín máttuga hjálp,
þú hlífir höfði mínu á orustudeginum.
9 Uppfyll eigi, Jahve, óskir hins óguðlega,
lát vélar hans eigi hepnast«. Sela.
10 Þeir skulu eigi hefja höfuðið umhverfis mig,
ranglæti vara þeirra skal hylja sjálfa þá;
11 hann láti rigna á þá eldsglóðum,
hrindi þeim í eldinn,
í gryfjur, svo að þeir fái eigi upp staðið.

13: Job. 10, 11. **17:** Sálm. 40, 6; 92, 6. — **140, 4:** Róm. 3, 13. **6:** Sálm. 142, 4.
10: Sálm. 7, 17.

12 Illmáll maður skal eigi fá staðist í landinu,
ofríkismanninn skal ógæfan elta með sífeldum höggum.
13 Eg veit, að Jahve flytur mál volaðra,
rekur réttar aumingjanna.
14 Vissulega skulu hinir réttlátu lofa nafn þitt,
hinir hreinskilnu búa fyrir augliti þínu.

141

Davíðs-sálmur.

Jahve, eg ákalla þig, skunda þú til mín,
ljá eyra raust minni, er eg ákalla þig.
2 Bæn mín sé framborin sem ilmfórn fyrir auglit þitt,
upplyfting handa minna sem matfórn að kveldi.
3 Set þú, Jahve, vörð fyrir munn minn,
gæzlu fyrir dyr vara minna.
4 Lát eigi hjarta mitt hneigjast að neinu illu,
að því að fremja óguðleg verk með illvirkjum,
og lát mig eigi eta krásir þeirra.
5 Slái réttlátur maður mig af elsku og hirti mig,
þá skal höfuð mitt eigi færast undan höfuðsmyrslum,
en geri hann það aftur, þá snýst bæn mín gegn ilsku þeirra.
6 Dómurum þeirra verður hrundið niður af kletti,
og þeir hafa heyrt orð mín, að þau eru yndisleg.
7 Eins og maður plægir og klýfur jörðina,
svo var beinum vorum tvístrað í gin Heljar.
8 Því að til þín, Jahve, drottinn, mæna augu mín,
hjá þér leita eg hælis, sel þú eigi fram líf mitt.
9 Varðveit mig fyrir gildru þeirra, er sitja um mig,
og fyrir snörum illvirkjanna.
10 Hinir óguðlegu falli í sitt eigið net, allir saman,
en eg sleppi undan.

142

Maskíl eftir Davíð, er hann var í hellinum. Bæn.

2 Eg hrópa hástöfum til Jahve,
hástöfum grátbæni eg Jahve.
3 Eg úthelli kveini mínu fyrir honum,
tjái honum neyð mína.
4 Þegar andi minn örmagnaðist í mér —
en þú þekkir götu mína —
hafa þeir, á leið þeirri, er eg geng,
lagt snörur leynt fyrir mig.
5 Eg lít til hægri handar og skygnist um,
en enginn kannast við mig;
mér er varnað sérhvers hælis,
enginn spyr eftir mér.
6 Eg hrópa til þín Jahve,
eg segi: Þú ert hæli mitt,
hlutdeild mín á landi lifenda.
7 Veit athygli kveini mínu,
því að eg er mjög þjakaður,
bjarga mér frá ofsækjendum mínum,
því að þeir eru mér yfirsterkari.

141, 2: Opinb. 5, 8. **4:** Sálm. 119, 36. **10:** Sálm. 7, 16. — **142, 1:** Sálm. 57, 1. **4:** Sálm. 140, 6. **6:** Sálm. 16, 5.

8 Leið mig út úr dýflissunni,
að eg megi lofa nafn þitt;
hinir réttlátu skipast í kring um mig,
þegar þú gjörir vel til mín.

---

143 Davíðs-sálmur.
Jahve, heyr þú bæn mína,
ljá eyra grátbeiðni minni í trúfesti þinni;
bænheyr mig í réttlæti þínu,
2 og gakk eigi í dóm við þjón þinn,
því að enginn lifandi maður er réttlátur fyrir augliti þínu.
3 Því að óvinurinn eltir sál mína,
slær líf mitt til jarðar,
lætur mig búa í myrkri
eins og þá, sem löngu eru dánir.
4 Andi minn örmagnast í mér,
hjarta mitt er agndofa hið innra í mér;
5 eg minnist fornra daga,
íhuga allar gjörðir þínar,
ígrunda verk handa þinna.
6 Eg breiði út hendurnar í móti þér,
sál mín er sem örþrota land fyrir þér. Sela.

7 Flýt þér að bænheyra mig, Jahve,
andi minn örmagnast;
byrg eigi auglit þitt fyrir mér,
svo að eg verði ekki líkur þeim, er gengnir eru til grafar.
8 Lát þú mig heyra miskunn þína að morgni dags,
því að þér treysti eg;
gjör mér kunnan þann veg, er eg á að ganga,
því að til þín hef eg sál mína.
9 Frelsa mig frá óvinum mínum, Jahve,
þín bíð eg.
10 Kenn mér að gjöra vilja þinn,
því að þú ert minn Guð;
þinn góði andi leiði mig
um slétta braut.
11 Veit mér að lifa, Jahve, sakir nafns þíns,
leið mig úr nauðum sakir réttlætis þíns,
12 og eyð þú sakir miskunnar þinnar óvinum mínum
og tortím öllum þeim, er að mér þrengja,
því að eg er þjónn þinn.

---

144 Eftir Davíð.
Lofaður sé Jahve, bjarg mitt,
sem æfir hendur mínar til bardaga,
fingur mína til orustu,
2 miskunn mín og vígi, háborg mín og hjálpari,
skjöldur minn og athvarf,
sem leggur þjóðir undir mig.

143, 2: Job 9, 2. 3; 15, 14. Róm. 3, 23. **3:** Sálm. 88, 4—7. Harm. 3, 6. **5:** Sálm. 77, 6. **6:** Sálm. 63, 2. **7:** Sálm. 28, 1. **8:** Sálm. 25, 4. **10:** Sálm. 27, 11. — **144, 1:** Sálm. 18, 35. **2:** Sálm. 18, 3. 44. 48.

3 Jahve, hvað er maðurinn þess, að þú þekkir hann,
mannsins barn, að þú gefir því gaum.
4 Maðurinn er sem vindblær,
dagar hans sem hverfandi skuggi.
5 Jahve, sveig þú himin þinn og stíg niður,
snertu fjöllin, svo að úr þeim rjúki;
6 lát eldinguna leiftra og tvístra þeim,
skjót örvum þínum og skelf þá.
7 Rétt út hönd þína frá hæðum,
hríf mig burt og bjarga mér úr hinum miklu vötnum,
af hendi útlendinganna,
8 hverra munnur mælir tál
og hægri hönd þeirra er lyginnar hægri hönd.

9 Guð, eg vil syngja þér nýjan söng,
eg vil leika fyrir þér á tístrengjaða hörpu,
10 þú sem veitir konungunum sigur,
sem hrífur Davíð þjón þinn undan hinu illa sverði.
11 Hríf mig burt og bjarga mér af hendi útlendinganna,
hverra munnur mælir tál
og hægri hönd þeirra er lyginnar hægri hönd —
12 til þess að synir vorir megi verða sem þroskaðir teinungar í æsku sinni,
dætur vorar sem hornsúlur, úthöggnar í hallarstíl,
13 hlöður vorar fullar og veiti afurðir af hverri tegund,
fénaður vor geti af sér þúsundir,
verði tíþúsundfaldur á haglendum vorum,
14 uxar vorir klyfjaðir,
ekkert skarð og engir hernumdir
og ekkert óp á torgum vorum.
15 Sæl er sú þjóð, sem svo er ástatt fyrir,
sæl er sú þjóð, sem á Jahve að Guði.

145

Davíðs-lofsöngur.

Eg vil vegsama þig, ó Guð minn, þú konungur,
og prísa nafn þitt um aldur og æfi.
2 Á hverjum degi vil eg prísa þig
og lofa nafn þitt um aldur og æfi.
3 Mikill er Jahve og mjög vegsamlegur,
mikilleikur hans er órannsakanlegur.
4 Ein kynslóðin vegsamar verk þín fyrir annari
og kunngjörir máttarverk þín.
5 Þær segja frá tign og dýrð vegsemdar þinnar,
eg vil syngja um dásemdir þínar.
6 Og um mátt ógnarverka þinna tala þær,
eg vil segja frá stórvirkjum þínum.
7 Þær minna á þína miklu gæzku
og fagna yfir réttlæti þínu.

8 Náðugur og miskunnsamur er Jahve,
þolinmóður og mjög gæzkuríkur.
9 Jahve er öllum góður
og miskunn hans nær til allra hans verka.

3: Sálm. 8, 5. 4: Sálm. 39, 6. 7. Job 8, 9. 5: Sálm. 18, 10 n. 104, 32. 7: Sálm. 18, 17. 15: Sálm. 33, 12.

10 Öll verk þín lofa þig, Jahve,
og dýrkendur þínir prísa þig.
11 Þeir tala um dýrð konungdóms þíns,
segja frá veldi þínu,
12 til þess að kunngjöra mönnum veldi þitt,
hina dýrðlegu tign konungdóms þíns.
13 Konungdómur þinn er konungdómur um allar aldir
og ríki þitt stendur frá kyni til kyns.
Jahve er trúfastur í öllum orðum sínum
og miskunnsamur í öllum verkum sínum.
14 Jahve styður alla þá, er ætla að hníga,
og reisir upp alla niðurbeygða.
15 Allra augu vona á þig
og þú gefur þeim fæðu þeirra á réttum tíma,
16 þú lýkur upp hendi þinni
og seður alt, sem lifir, með blessun.
17 Jahve er réttlátur í öllum sínum vegum
og miskunnsamur í öllum verkum sínum.
18 Jahve er nálægur öllum, sem ákalla hann,
öllum, sem ákalla hann í einlægni.
19 Hann uppfyllir ósk þeirra, er óttast hann,
og hróp þeirra heyrir hann og hjálpar þeim.
20 Jahve varðveitir alla þá, er elska hann,
en eyðir öllum óguðlegum.
21 Munnur minn skal mæla lofstír Jahve,
alt hold vegsami hans heilaga nafn um aldur og æfi.

---

146 Halelúja.
Lofa þú Jahve, sála mín!
2 Eg vil lofa Jahve meðan lifi,
lofsyngja Guði mínum, meðan eg er til.
3 Treystið eigi tignarmennum,
manni, sem enga hjálp getur veitt;
4 andi hans líður burt, hann verður aftur að jörðu,
á þeim degi verða áform hans að engu.
5 Sæll er sá, er á Jakobs Guð sér til hjálpar,
sem setur von sína á Jahve, Guð sinn,
6 hann sem skapað hefir himin og jörð,
hafið og alt, sem í þeim er,
hann sem varðveitir trúfesti sína að eilífu,
7 sem rekur réttar kúgaðra,
veitir brauð hungruðum.
Jahve leysir hina bundnu,
8 Jahve opnar augu blindra.
Jahve reisir upp niðurbeygða,
Jahve elskar réttláta.
9 Jahve varðveitir útlendingana,
hann annast ekkjur og föðurlausa,
en óguðlega lætur hann fara villa vegar.
10 Jahve er konungur að eilífu,
Guð þinn, Zíon, frá kyni til kyns. Halelúja.

145, 14: Sálm. 37, 17. 24; 146, 8. **15:** Sálm. 104, 27 n. **19:** Orðskv. 10, 24. — **146, 2:** Sálm. 104, 33. **3:** Sálm. 118, 8. 9. Jer. 17, 5. **4:** Sálm. 104, 29. **7:** Sálm. 68. 6. 7; 103, 6. **8:** Sálm. 145, 14. Jes. 35, 5; 42, 7. Matt. 11, 5. **9:** 5 Mós. 10, 18. **10:** Sálm. 10, 16.

147 Halelúja,
því að það er gott að leika fyrir Guði vorum,
því að hann er yndislegur, honum hæfir lofsöngur.
2 Jahve endurreisir Jerúsalem,
safnar saman hinum tvístruðu af Ísrael;
3 hann læknar þá, er hafa sundurkramið hjarta,
og bindur um benjar þeirra.
4 Hann ákveður tölu stjarnanna,
kallar þær allar með nafni.
5 Mikill er drottinn vor og ríkur að veldi,
speki hans er ómælanleg;
6 Jahve annast volaða,
en óguðlega lægir hann að jörðu.

7 Syngið Jahve með þakklæti,
leikið á gígju fyrir Guði vorum,
8 hann hylur himininn skýjum,
býr regn handa jörðunni,
lætur gras spretta á fjöllunum;
9 hann gefur skepnunum fóður þeirra,
hrafnsungunum, þegar þeir kalla.
10 Hann hefir eigi mætur á styrkleika hestsins,
eigi þóknun á fótleggjum mannsins.
11 Jahve hefir þóknun á þeim, er óttast hann,
þeim er bíða miskunnar hans.

12 Vegsama Jahve, Jerúsalem,
lofa þú Guð þinn, Zíon,
13 því að hann hefir gjört sterka slagbrandana fyrir hliðum þínum,
blessað börn þín, sem í þér eru;
14 hann gefur landi þínu frið,
seður þig á hinu kjarnbezta hveiti;
15 hann sendir orð sitt til jarðar,
boð hans hleypur með hraða.
16 Hann gefur snjó eins og ull,
stráir út hrími sem ösku.
17 Hann sendir hagl sitt sem brauðmola;
hver fær staðist frost hans?
18 Hann sendir út orð sitt og lætur ísinn þiðna,
lætur vind sinn blása og vötnin renna.
19 Hann kunngjörði Jakob orð sitt,
Ísrael lög sín og ákvæði.
20 Svo hefir hann eigi gjört við neina þjóð,
þeim kennir hann ekki ákvæði sín. Halelúja.

---

148 Halelúja.
Lofið Jahve af himnum,
lofið hann á hæðum.
2 Lofið hann, allir englar hans,
lofið hann, allar hersveitir hans;
3 lofið hann, sól og tungl,
lofið hann, allar lýsandi stjörnur;

147, 1: Sálm. 92, 2; 135, 3. **2:** Jes. 11, 12. **3:** Sálm. 34, 19. **4:** Jes. 40, 26. **6:** Sálm. 146, 8. **9:** Sálm. 104, 27 n. **10:** Sálm. 33, 16—18. **14:** Sálm. 81, 17. **19:** 5 Mós. 33, 4. **20:** 5 Mós. 4, 8. — **148, 2:** Sálm. 103, 20 n.

4 lofið hann, himnar himnanna
og vötnin, sem eru yfir himninum.
5 Þau skulu lofa nafn Jahve,
því að hans boði voru þau sköpuð.
6 Og hann fékk þeim stað um aldur og æfi,
hann gaf þeim lög, sem þau mega eigi brjóta.

7 Lofið Jahve af jörðu,
þér sjóskrimsl og allir hafstraumar,
8 eldur og hagl, snjór og reykur,
stormbylurinn, sem framkvæmir orð hans,
9 fjöllin og allar hæðir,
ávaxtartrén og öll sedrustrén;
10 villidýrin og allur fénaður,
skriðkvikindin og fleygir fuglar;
11 konungar jarðarinnar og allar þjóðir,
höfðingjar og allir dómendur jarðar;
12 bæði yngismenn og yngismeyjar,
öldungar og ungir sveinar:
13 þeir skulu lofa nafn Jahve,
því að hans nafn eitt er hátt upphafið,
tign hans er yfir jörð og himni.
14 Hann lyftir upp horni fyrir lýð sinn;
lofsöngur hljómi hjá öllum dýrkendum hans,
hjá sonum Ísraels, þjóðinni, sem er nálæg honum. Halelúja.

---

149 Halelúja.
Syngið Jahve nýjan söng,
lofsöngur hans hljómi í söfnuði guðhræddra;
2 Ísrael gleðjist yfir skapara sínum,
synir Zíonar fagni yfir konungi sínum.
3 Þeir skulu lofa nafn hans með gleðidans,
leika fyrir honum á bumbur og gígjur.
4 Því að Jahve hefir þóknun á lýð sínum,
hann skreytir hina voluðu með sigri.
5 Hinir guðhræddu skulu fagna með sæmd,
kveða fagnaðarópi í hvílum sínum,
6 með lofgjörð Guðs í barka sér
og tvíeggjað sverð í höndunum,
7 til þess að framkvæma hefnd á heiðingjunum,
hirtingu á þjóðunum,
8 til þess að binda konunga þeirra með fjötrum,
þjóðhöfðingja þeirra með járnhlekkjum,
9 til þess að fullnægja á þeim skráðum dómi;
það er til vegsemdar öllum dýrkendum hans. Halelúja!

---

150 Halelúja!
Lofið Guð í helgidómi hans,
lofið hann í hans voldugu festingu!
2 Lofið hann fyrir máttarverk hans,
lofið hann eftir mikilleik hátignar hans!

4: 1 Mós. 1, 7. **5:** Sálm. 33, 6. 9. **6:** Job 28, 24 n. **13:** Sálm. 8, 2. — **149, 4:** Sálm. 147, 11.

[3] Lofið hann með lúðurhljómi,
lofið hann með hörpu og gígju!
[4] Lofið hann með bumbum og gleðidansi,
lofið hann með strengleik og hjarðpípum!
[5] Lofið hann með hljómandi skálabumbum,
lofið hann með hvellum skálabumbum!
[6] Alt, sem andardrátt hefir, lofi Jah! Halelúja.

Orðskviðirnir.

1 Orðskviðir Salómós Davíðssonar,
Ísraels konungs,
[2] til þess að menn kynnist vizku og aga,
læri að skilja skynsamleg orð,
[3] til þess að menn fái viturlegan aga,
réttlæti, réttvísi og ráðvendni,
[4] til þess að þeir veiti hinum óreyndu hyggindi,
unglingum þekking og aðgætni, —
[5] hinn vitri hlýðir á og eykur lærdóm sinn
og hinn hygni nemur hollar lífsreglur —
[6] til þess að menn skilji orðskviði og líkingamál,
orð spekinganna og gátur þeirra.

---

[7] Ótti Jahve er upphaf þekkingar;
vizku og aga fyrirlíta afglapar einir.
[8] Hlýð þú, son minn, á áminning föður þíns
og hafna eigi viðvörun móður þinnar;
[9] því að þær eru yndislegur sveigur á höfði þér
og men um háls þinn.
[10] Son minn, þegar skálkar ginna þig,
þá gegn þeim eigi.
[11] Þegar þeir segja: »Kom með oss!
Leggjumst í launsátur til manndrápa,
sitjum án saka um saklausan mann;
[12] gleypum þá lifandi, eins og Helja,
með húð og hári, eins og þá, sem farnir eru til dánarheima.
[13] Alls konar dýra muni munum vér eignast,
fylla hús vor rændum fjármunum.
[14] Þú skalt taka jafnan hlut með oss,
einn sjóð skulum vér allir hafa« —
[15] son minn, þá haf ekki samleið við þá,
halt fæti þínum frá stig þeirra.
[16] Því að fætur þeirra eru skjótir til ills
og fljótir til að úthella blóði.
[17] Því að til einskis liggur netið útþanið
í augsýn allra fleygra fugla,

1, 1: 1 Kong. 4, 32. 7: Job 28, 28. 8: kap. 6, 20. 16: Jes. 59, 7. Róm. 3, 15.

18 og slíkir menn sitja um sitt eigið líf,
liggja í launsátri fyrir sjálfum sér.
19 Þannig fer öllum þeim, sem fíknir eru í rangfenginn gróða:
fíknin verður þeim að fjörlesti.

20 Spekin kallar hátt á strætunum,
lætur rödd sína gjalla á torgunum.
21 Hún hrópar á glaummiklum gatnamótum,
við borgarhliðin heldur hún tölur sínar:
22 Hversu lengi ætlið þér, fávísir, að elska fávísi
og hinir háðgjörnu að hafa yndi af háði
og heimskingjarnir að hata þekkingu?
23 Snúist til umvöndunar minnar,
sjá, eg læt anda minn streyma yfir yður,
kunngjöri yður orð mín.
24 En af því að þér færðust undan, þá er eg kallaði,
og enginn gaf því gaum, þótt eg rétti út höndina,
25 heldur létuð öll mín ráð sem vind um eyrun þjóta
og skeyttuð eigi umvöndun minni,
26 þá mun eg hlæja í ógæfu yðar,
draga dár að, þegar skelfingin dynur yfir yður,
27 þegar skelfingin dynur yfir yður eins og þrumuveður
og ógæfa yðar nálgast eins og fellibylur,
þegar neyð og angist dynja yfir yður.
28 Þá munu þeir kalla á mig, en eg mun ekki svara;
þeir munu leita mín, en ekki finna mig.
29 Vegna þess, að þeir hötuðu þekking
og aðhyltust ekki ótta Jahve,
30 skeyttu ekki ráðum mínum
og smáðu alla umvöndun mína,
31 þá skulu þeir fá að neyta ávaxtar breytni sinnar
og mettast af sínum eigin vélræðum.
32 Því að fráhvarf fávísra drepur þá
og uggleysi heimskingjanna tortímir þeim.
33 En sá, sem á mig hlýðir, mun búa óhultur,
mun vera öruggur og engri óhamingju kvíða.

2 Son minn, ef þú veitir orðum mínum viðtöku
og geymir boðorð mín hjá þér,
2 svo að þú ljáir spekinni athygli þína,
hneigir hjarta þitt að hyggindum,
3 já, ef þú kallar á skynsemina
og hrópar á hyggindin,
4 ef þú leitar að þeim sem að silfri
og grefst eftir þeim eins og fólgnum fjársjóðum,
5 þá munt þú skilja, hvað ótti Jahve er,
og öðlast þekking á Guði.
6 Því að Jahve veitir speki;
af munni hans kemur þekking og hyggindi;
7 hann geymir hinum ráðvöndu gæfuna,
er skjöldur þeirra, sem breyta grandvarlega,
8 með því að hann vakir yfir stigum réttarins
og varðveitir veg sinna guðhræddu.

19: 1 Tím. 6, 10. 24: Jes. 65, 12; 66, 4. Jer. 7, 13. 31: Jes. 3, 11.

9 Þá munt þú og skilja, hvað réttlæti er og réttur
og ráðvendni, — í stuttu máli sérhverja braut hins góða.
10 Því að speki mun koma í hjarta þitt
og þekking verða sálu þinni yndisleg;
11 aðgætni mun vernda þig
og hyggindin varðveita þig, —
12 til þess að frelsa þig frá vegi hins illa,
frá þeim mönnum, sem fara með fals,
13 sem yfirgefa stigu einlægninnar
og ganga á vegum myrkursins;
14 sem hafa gleði af því að gjöra ilt,
fagna yfir ilsku-hrekkjum;
15 sem gjöra vegu sína hlykkjótta
og komnir eru út á glapstigu í breytni sinni;
16 til þess að frelsa þig frá annars manns konu,
frá annarlegri konu, sem mælir bliðskaparorðum,
17 sem yfirgefið hefir unnusta æsku sinnar
og gleymt sáttmála Guðs síns;
18 því að hús hennar hnígur í dauðann
og brautir hennar liggja niður til framliðinna;
19 þeir sem inn til hennar fara, snúa engir aftur,
og aldrei komast þeir á lífsins stigu; —
20 til þess að þú gangir á vegi góðra manna
og haldir þig á stigum réttlátra.
21 Því að hinir hreinskilnu munu byggja landið
og hinir grandvöru verða eftir í því.
22 En hinir óguðlegu munu upprættir verða úr landinu
og hinum svikulu verða útrýmt þaðan.

3 Son minn, gleym eigi kenning minni,
og hjarta þitt varðveiti boðorð mín;
2 því að langa lífdaga og farsæl ár
og velgengni munu þau veita þér í ríkum mæli.
3 Kærleiki og trúfesti munu aldrei yfirgefa þig.
Bind þau um háls þér,
rita þau á spjald hjarta þíns,
4 þá munt þú ávinna þér hylli og fögur hyggindi
bæði í augum Guðs og manna.
5 Treystu Jahve af öllu hjarta,
en reiddu þig ekki á eigið hyggjuvit.
6 Mundu til hans á öllum þínum vegum,
þá mun hann gjöra stigu þína slétta.
7 Þú skalt ekki þykjast vitur;
óttast Jahve og forðast ilt;
8 það mun verða heilnæmt fyrir líkama þinn
og hressandi fyrir bein þín.
9 Tigna Jahve með eigum þínum
og með frumgróða allrar uppskeru þinnar,
10 þá munu hlöður þínar verða nægtafullar
og vínberjalögurinn flóa út af vínlagarþróm þínum.

11 Son minn, lítilsvirð eigi ögun Jahve
og lát þér eigi gremjast umvöndun hans;

2, 16: kap. 6, 24; 5, 3. **17:** Mal. 2, 14. **21:** Sálm. 37, 9. — **3, 3:** kap. 7, 3. **7:** Róm. 12, 16. **9:** 2 Mós. 23, 19. 5 Mós. 26, 2. **10:** 5 Mós. 28, 8. **11:** Hebr. 12, 5. 6.

12 því að Jahve agar þann, sem hann elskar,
og lætur þann son kenna til, sem hann hefir mætur á.
13 Sæll er sá maður, sem öðlast hefir speki,
sá maður, sem hyggindi hlotnast.
14 Því að betra er að afla sér hennar en að afla silfurs,
og arðurinn af henni ágætari en gull.
15 Hún er dýrmætari en perlur
og allir dýrgripir þínir jafnast ekki á við hana.
16 Langir lífdagar eru í hægri hendi hennar,
auður og mannvirðingar í vinstri hendi hennar.
17 Vegir hennar eru yndislegir vegir
og allar götur hennar velgengni.
18 Hún er lífstré þeim, sem grípa hana,
og sæll er hver sá, er heldur fast í hana.
19 Jahve grundvallaði jörðina með vizku,
festi himininn af hyggjuviti.
20 Fyrir þekking hans mynduðust hafdjúpin
og drýpur döggin úr skýjunum.

21 Son minn, lát þær eigi víkja frá augum þínum,
varðveit þú vizku og gætni,
22 þá munu þær verða líf sálu þinni
og prýði fyrir háls þinn.
23 Þá muntu ganga óhultur veg þinn
og eigi drepa við fæti.
24 Þegar þú legst til hvíldar, þarft þú ekki að hræðast,
og hvílist þú, mun svefninn verða vær.
25 Þú þarft ekki að óttast skyndilega hræðslu,
né eyðilegging hinna óguðlegu, þegar hún dynur yfir.
26 Því að Jahve mun vera athvarf þitt
og varðveita fót þinn, að hann verði eigi fanginn.

27 Synja eigi góðs þeim, er þarfnast þess,
ef það er á þínu valdi að gjöra það.
28 Seg þú ekki við náunga þinn: »Far og kom aftur!
á morgun skal eg gefa þér« — ef þú þó átt það til.
29 Brugga eigi ilt gegn náunga þínum,
þegar hann býr öruggur hjá þér.
30 Deil ekki við neinn að ástæðulausu,
ef hann hefir ekki gjört þér neitt mein.
31 Öfunda ekki ofbeldismanninn
og haf engar mætur á neinum gjörðum hans.
32 Því að andstygð er sá Jahve, er afvega fer,
en ráðvandir menn alúðarvinir hans.
33 Bölvun Jahve er yfir húsi hins óguðlega,
en bústað réttlátra blessar hann.
34 Spottsama spottar hann,
en litillátum veitir hann náð.
35 Vitrir menn munu heiður hljóta,
en heimskingjar bera smán úr býtum.

4 Heyrið, synir, áminning föður yðar
og hlýðið til, svo að þér lærið hyggindi!

12: 5 Mós. 8, 5. Opinb. 3, 19. **14:** kap. 8, 10 n. 19. Job 28, 13 n. **16:** v. 2. Kap. 8, 18. **23:** Sálm. 91, 12. **24:** Sálm. 3, 6; 4, 9. **25:** Sálm. 91, 5 n. **33:** 3 Mós. 26, 14 n. **34:** Jak. 4, 6. 1 Pét. 5, 5.

2 Því að góðan lærdóm gef eg yður,
hafnið eigi kenning minni!
3 Því að þegar eg var sonur í föðurhúsum,
viðkvæmt einkabarn heima hjá móður minni,
4 þá kendi hann mér og sagði við mig:
»Hjarta þitt haldi fast orðum mínum;
varðveit þú boðorð mín, og muntu lifa!
5 Afla þér vizku, afla þér hygginda!
Gleym eigi og vík eigi frá orðum munns míns!
6 Hafna henni eigi, þá mun hún varðveita þig,
elska hana, þá mun hún vernda þig.
7 Upphaf vizkunnar er: afla þér vizku,
afla þér hygginda fyrir allar eigur þínar!
8 Haf hana í hávegum, þá mun hún hefja þig;
hún mun koma þér til vegs, ef þú umfaðmar hana.
9 Hún mun setja yndislegan sveig á höfuð þér,
sæma þig prýðilegri kórónu«.

10 Heyr þú, son minn, og veit viðtöku orðum mínum,
þá munu æfiár þín mörg verða.
11 Eg vísa þér veg spekinnar,
leiði þig á brautir ráðvendninnar.
12 Gangir þú þær, skal leið þín ekki verða þröng,
og hlaupir þú, skalt þú ekki hrasa.
13 Haltu fast í agann, sleptu honum ekki,
varðveittu hann, því að hann er líf þitt.
14 Kom þú eigi á götu óguðlegra
og gakk eigi á vegi vondra manna.
15 Sneið hjá honum, farðu hann ekki,
snú þú frá honum og farðu fram hjá.
16 Því að þeir geta ekki sofið, nema þeir hafi gjört ilt,
og þeim kemur ekki dúr á auga, nema þeir hafi felt einhvern.
17 Því að þeir eta glæpabrauð
og drekka ofbeldisvín.
18 Gata réttlátra er eins og bjartur árdagsljómi,
sem verður æ skærari fram á hádegi.
19 Vegur óguðlegra er eins og niðamyrkur;
þeir vita ekki, um hvað þeir hrasa.

20 Son minn, gef gaum að ræðu minni,
hneig eyra þitt að orðum mínum.
21 Lát þau eigi víkja frá augum þínum;
varðveit þau inst í hjarta þínu.
22 Því að þau eru líf þeirra, er öðlast þau,
og lækning fyrir allan líkama þeirra.
23 Varðveit hjarta þitt framar öllu öðru,
því að þar eru uppsprettur lífsins.
24 Haltu fláræði munnsins burt frá þér
og lát fals varanna vera fjarri þér.
25 Augu þín líti beint fram
og augnalok þín horfi beint fram undan þér.
26 Gjör braut fóta þinna slétta,
og allir vegir þínir séu staðfastir.

4, 3: 1 Kron. 22, 5. **4:** 3 Mós. 18, 5. **10:** kap. 3, 2. 2 Mós. 20, 12. **14:** Sálm. 1, 1.
21: kap. 3, 21. **22:** kap. 3, 8.

27 Vík hvorki til hægri né vinstri;
haltu fæti þínum burt frá illu.

5 Son minn, gef gaum að speki minni,
hneig eyra þitt að hyggindum mínum,
2 til þess að þú megir varðveita mannvit
og varir þínar geymi þekkingu.
3 Því að hunangsseimur drýpur af vörum annars manns konu
og gómur hennar er hálli en olía.
4 En að síðustu er hún beiskari en malurt,
beitt eins og tvíeggjað sverð.
5 Fætur hennar ganga niður til dauðans,
spor hennar liggja til heljar.
6 Til þess að hún hitti ekki leið lífsins,
eru brautir hennar á reiki og hún veit ekki hvert hún fer.
7 Heyrið mig því, synir,
og víkið eigi frá orðum munns míns.
8 Legg leið þína langt frá henni
og kom þú ekki nálægt húsdyrum hennar,
9 svo að þú gefir ekki öðrum æskublóma þinn
og ár þín grimmum manni,
10 svo að útlendir menn mettist ekki af eigum þínum
og aflafé þitt lendi ekki í húsi óviðkomandi manns,
11 og þú andvarpir að lokum,
þá er líkami þinn og hold veslast upp,
12 og segir: Hversu hefi eg hatað aga,
og hjarta mitt fyrirlitið umvöndun!
13 að eg skyldi ekki hlýða raustu kennara minna
og hneigja eyra mitt til þeirra, er fræddu mig!
14 Við sjálft lá, að eg hefði ratað í mestu ógæfu
mitt á dómþingi safnaðarins.

15 Drekk þú vatn úr vatnsþró þinni
og rennandi vatn úr brunni þínum.
16 Eiga lindir þínar að flóa út á götuna,
lækir þínir út á torgin?
17 Þér einum skulu þær tilheyra
og engum óviðkomandi með þér.
18 Uppspretta þín sé blessuð,
og gleð þig yfir festarmey æsku þinnar,
19 elsku-hindinni, yndis-gemsunni.
Brjóst hennar gjöri þig ætíð drukkinn
og ást hennar fjötri þig æfinlega.
20 En hví skyldir þú, son minn, láta annars manns konu töfra þig,
og faðma barm annarlegrar konu?
21 Því að vegir sérhvers manns blasa við Jahve,
og allar brautir hans gjörir hann sléttar.
22 Misgjörðir hans fanga hann, hinn óguðlega,
og hann verður veiddur í snörur synda sinna.
23 Hann mun deyja vegna skorts á aga
og kollsteypast vegna sinnar miklu heimsku.

27: 5 Mós. 5. 32. Jós. 1, 7. — **5, 1:** kap. 4, 20. **3:** Sálm. 55, 22. Orðskv. 2, 16.
15: kap. 9, 17. **18:** Préd. 9, 9.

6 Son minn, hafir þú gengið í ábyrgð fyrir náunga þinn,
hafir þú gengið til handsala fyrir annan mann,
2 hafir þú ánetjað þig með orðum munns þíns,
látið veiðast með orðum munns þíns,
3 þá gjör þetta, son minn, til að losa þig
— því að þú ert kominn á vald náunga þíns —
far þú, varpa þér niður og legg að náunga þínum.
4 Lát þér eigi koma dúr á auga,
né blund á brá.
5 Losa þig eins og skógargeit úr höndum hans,
eins og fugl úr höndum fuglarans.

6 Far þú til maursins, letingi!
skoða háttu hans og verð hygginn.
7 Þótt hann hafi engan höfðingja,
engan yfirboðara eða valdsherra,
8 þá aflar hann sér samt vista á sumrin
og dregur saman fæðu sína um uppskerutímann.
9 Hversu lengi ætlar þú, letingi, að hvílast?
hve nær ætlar þú að rísa af svefni?
10 Sofa ögn enn, blunda ögn enn,
leggja saman hendurnar ögn enn, til að hvílast!
11 Þá kemur fátæktin yfir þig eins og ræningi
og skorturinn eins og vopnaður maður.

12 Varmenni, illmenni er sá,
sem gengur um með fláttskap í munni,
13 sem deplar augunum, gefur merki með fótunum,
bendir með fingrunum,
14 elur fláræði í hjarta sínu,
upphugsar ávalt ilt, kveikir illdeilur.
15 Fyrir því mun ógæfa skyndilega yfir hann koma;
snögglega mun hann sundurmolast og engin lækning fást.

16 Sex hluti hatar Jahve
og sjö eru sálu hans andstygð:
17 drembileg augu, lygin tunga
og hendur, sem úthella saklausu blóði,
18 hjarta, sem bruggar glæpsamleg ráð,
fætur, sem fráir eru til illverka,
19 ljúgvottur, sem lygar mælir,
og sá er kveikir illdeilur meðal bræðra.

20 Varðveit þú, son minn, boðorð föður þíns
og hafna eigi viðvörun móður þinnar.
21 Fest þau á hjarta þitt stöðuglega,
bind þau um háls þinn.
22 Þegar þú ert á gangi, þá leiði hún* þig,
þegar þú hvílist, vaki hún yfir þér,
og þegar þú vaknar, þá ræði hún við þig.
23 Því að boðorð er lampi og viðvörun ljós
og agandi áminningar leið til lífsins,
24 með því að þær varðveita þig fyrir vondri konu,
fyrir hálli tungu hinnar annarlegu.

6, 4: Sálm. 132, 4. **6:** kap. 30, 25. **8:** kap 10, 5. **10:** kap. 24, 33. **18:** kap. 10, 10. Sálm. 35, 19. **20:** kap. 1, 8. **22:** * Þ. e. spekin. **23:** Sálm. 119, 105. **24:** kap. 2, 16.

25 Girnst eigi fríðleik hennar í hjarta þínu
og lát hana eigi töfra þig með augnahárum sínum.
26 Því að vegna hórkonu komast menn ofan í einn brauðhleif,
og annars kona sækist eftir dýru lífi.
27 Getur nokkur borið svo eld í barmi sínum,
að föt hans sviðni ekki?
28 Eða getur nokkur gengið á glóðum,
án þess að brenna sig á fótunum?
29 Svo fer þeim, sem hefir mök við konu náunga síns,
enginn sá kemst klaklaust af, sem hana snertir.
30 Fyrirlíta menn eigi þjófinn, þó að hann steli
til þess að seðja græðgi sína, af því að hann er hungraður?
31 Og náist hann, verður hann að borga sjöfalt,
verður að láta allar eigur húss síns.
32 En sá, sem drýgir hór með giftri konu, er vitstola;
sá einn gjörir slíkt, er tortíma vill sjálfum sér.
33 Högg og smán mun hann hljóta,
og skömm hans mun aldrei afmáð verða.
34 Því að afbrýði er karlmanns-reiði,
og hann hlífir ekki á hefndarinnar degi.
35 Hann lítur ekki við neinum bótum
og friðast eigi, þótt þú ryðjir í hann gjöfum.

7 Son minn, varðveit þú orð mín
og geym þú hjá þér boðorð mín.
2 Varðveit þú boðorð mín, og þá munt þú lifa,
og áminning mína eins og sjáaldur auga þíns.
3 Bind þau á fingur þína,
skrifa þau á spjald hjarta þíns.
4 Seg við spekina: Þú ert systir mín!
og kallaðu skynsemina »vinkonu«,
5 svo að þær varðveiti þig fyrir annars manns konu,
fyrir annarlegri konu, sem mælir blíðskaparorðum.
6 Út um gluggann á húsi mínu,
út um grindurnar skimaði eg,
7 og sá þar meðal hinna óreyndu,
varð meðal sveinanna var við ungan mann vitstola.
8 Hann gekk á strætinu nálægt horni einu,
og fetaði leiðina að húsi hennar,
9 í rökkrinu, að kveldi dags,
um miðja nótt og í niðdimmu.
10 Gekk þá kona í móti honum,
búin sem portkona og undirförul í hjarta —
11 hávær er hún og óhemjuleg;
fætur hennar tolla aldrei heima;
12 hún er ýmist á götunum eða á torgunum,
og situr um menn hjá hverju horni —;
13 hún þrífur í hann og kyssir hann
og segir við hann, ósvífin í bragði:
14 »Eg átti að greiða heillafórn,
í dag hefi eg goldið heit mitt.
15 Fyrir því fór eg út til móts við þig,
til þess að leita þín, og hefi nú fundið þig.

31: 2 Mós. 22, 1 n. — **7, 2:** kap. 4, 4. **3:** kap. 3, 3. **5:** kap. 2, 16. **7:** kap. 6, 32.
11: 1 Tím. 5, 13.

16 Eg hefi búið rúm mitt ábreiðum,
marglitum ábreiðum úr egipzku líni.
17 Myrru, alóe og kanel
hefi eg stökt á hvílu mína.
18 Kom þú, við skulum drekka okkur ástdrukkin fram á morgun,
gamna okkur með blíðuhótum.
19 Því að maðurinn minn er ekki heima;
hann er farinn í langferð.
20 Peningapyngjuna tók hann með sér;
hann kemur ekki heim fyr en í tunglfylling«.
21 Hún tældi hann með sínum áköfu fortölum,
ginti hann með kjassmælum sínum.
22 Hann fer rakleiðis á eftir henni,
eins og naut gengur fram á blóðvöllinn,
og eins og hjörtur, sem anar í netið,
23 unz örin fer í gegnum lifur hans,
eins og fuglinn hraðar sér í snöruna,
og veit ekki að líf hans er í veði.
24 Og nú, þér yngismenn, hlýðið á mig
og gefið gaum að orðum munns míns.
25 Lát eigi hjarta þitt teygjast á vegu hennar,
vilst eigi inn á stigu hennar.
26 Því að margir eru þeir, sem hún hefir sært til ólífis,
og mesti grúi allir þeir, sem hún hefir myrt.
27 Hús hennar er helvegur,
sá er liggur niður til dánarheimkynna.

8 Heyr, spekin kallar
og hygnin lætur raust sína gjalla.
2 Uppi á hæðunum við veginn,
þar sem göturnar kvíslast — stendur hún.
3 Við hliðin, þar sem gengið er út úr borginni,
þar sem gengið er inn um dyrnar, kallar hún hátt:
4 Til yðar, menn, tala eg,
og raust mín hljómar til mannanna barna.
5 Þér óreyndu, lærið hyggindi,
og þér heimskingjar, lærið skynsemi.
6 Hlýðið á, því að eg tala það, sem göfuglegt er,
og varir mínar tjá það, sem rétt er.
7 Því að sannleika mælir gómur minn
og guðleysi er viðbjóður vörum mínum.
8 Einlæg eru öll orð munns míns,
í þeim er ekkert fals né fláræði.
9 Öll eru þau einföld þeim, sem skilning hefir,
og blátt áfram fyrir þann, sem hlotið hefir þekkingu.
10 Takið á móti ögun minni fremur en á móti silfri
og fræðslu fremur en úrvals-gulli.
11 Því að vizka er betri en perlur
og engir dýrgripir jafnast á við hana.

12 Eg, spekin, er handgengin hyggindunum
og ræð yfir ráðdeildarsamri þekking.
13 Að óttast Jahve er að hata hið illa;

27: kap. 2, 18; 5, 5. — **8, 1:** kap. 1, 20. **5:** kap. 1, 4. **10:** kap. 3, 14; 16, 16. **11:** kap. 3, 15. **13:** kap. 16, 6.

drambsemi og ofdramb og illa breytni
og fláráðan munn — það hata eg.
14 Mín er ráðspekin og framkvæmdarsemin,
eg er hygnin, minn er krafturinn.
15 Fyrir mína hjálp ríkja konungarnir
og úrskurða höfðingjarnir réttvíslega.
16 Fyrir mína hjálp stjórna stjórnendurnir
og tignarmennin — allir valdsmenn á jörðu.
17 Eg elska þá, sem mig elska,
og þeir, sem leita mín, finna mig.
18 Auður og heiður eru hjá mér,
æfagamlir fjármunir og réttlæti.
19 Ávöxtur minn er betri en gull og gimsteinar
og eftirtekjan eftir mig betri en úrvals-silfur.
20 Eg geng á götu réttlætisins,
á stigum réttarins miðjum,
21 til þess að gefa þeim sanna auðlegð, er elska mig,
og fylla forðabúr þeirra.

22 Jahve skóp mig í upphafi vega sinna,
á undan öðrum verkum sínum, fyrir alda öðli.
23 Frá eilífð var eg sett til valda,
frá upphafi, áður jörðin var til.
24 Eg fæddist áður en hafdjúpin urðu til,
þá er engar vatnsmiklar lindir voru til.
25 Áður en fjöllunum var hleypt niður,
á undan hæðunum fæddist eg,
26 áður en hann skapaði völl og vengi
og fyrstu moldarkekki jarðríkis.
27 Þegar hann gjörði himininn, þá var eg þar,
þegar hann setti hvelfinguna yfir hafdjúpið,
28 þegar hann festi skýin uppi,
þegar uppsprettur hafdjúpsins komust í skorður,
29 þegar hann setti hafinu takmörk,
til þess að vötnin færu eigi lengra en hann bauð,
þegar hann festi undirstöður jarðar.
30 Þá stóð eg honum við hlið sem verkstýra,
og eg var yndi hans dag hvern,
leikandi mér fyrir augliti hans alla tíma,
31 leikandi mér á jarðarkringlu hans,
og hafði yndi mitt af mannanna börnum.

32 Og nú, þér yngismenn, hlýðið mér,
því að sælir eru þeir, sem varðveita vegu mína.
33 Hlýðið á aga, svo að þér verðið vitrir,
og látið hann eigi sem vind um eyrun þjóta.
34 Sæll er sá maður, sem hlýðir mér,
svo að hann vakir daglega við dyr mínar
og geymir dyrustafa minna.
35 Því að sá, sem mig finnur, finnur lífið
og hlýtur blessun af Jahve.
36 En sá, sem missir mín, skaðar sjálfan sig;
allir þeir, sem hata mig, elska dauðann.

17: Jóh. 14, 21. **19:** kap. 3, 14. **25:** Job 38, 6. Sálm. 90, 2. **29:** Job 38, 10. 11.
32: Lúk. 11, 28. **35:** kap. 12, 2.

9 Spekin hefir reist sér hús,
höggvið til sjö stólpa sína.
2 Hún hefir slátrað sláturfé sínu, byrlað vín sitt,
já, hún hefir þegar búið borð sitt.
3 Hún hefir sent út þernur sínar; hún kallar
á háum stöðum í borginni:
4 »Hver, sem óreyndur er, fari hingað!«
Við þann, sem óvitur er, segir hún:
5 »Komið, etið mat minn
og drekkið vínið, sem eg hefi byrlað.
6 Látið af heimskunni, þá munuð þér lifa,
og fetið veg hyggindanna«.
7 Sá, sem áminnir spottara, bakar sér smán,
og þeim, sem ávítar óguðlegan, verður það til vansa.
8 Ávíta eigi spottarann, svo að hann hati þig eigi;
ávíta hinn vitra, og hann mun elska þig.
9 Gef hinum vitra, þá verður hann að vitrari;
fræð hinn réttláta, og hann mun auka lærdóm sinn.
10 Ótti Jahve er upphaf vizkunnar
og að þekkja hinn Heilaga eru hyggindi.
11 Því að fyrir mitt fulltingi munu dagar þínir verða margir
og ár lífs þíns aukast.
12 Sért þú vitur, þá ert þú vitur þér til góðs,
en sért þú spottari, þá mun það bitna á þér einum.
13 Frú Heimska er óhemja,
einföld og veit ekkert.
14 Hún situr úti fyrir húsdyrum sínum,
á stól uppi á háu stöðunum í borginni,
15 til þess að kalla á þá, sem um veginn fara,
þá er ganga beint áfram leið sína:
16 »Hver, sem óreyndur er, fari hingað!«
og við þann, sem óvitur er, segir hún:
17 »Stolið vatn er sætt,
og lostætt er launetið brauð«.
18 Og hann veit ekki, að þar eru hinir framliðnu,
að þeir, sem hún hefir boðið heim, eru í djúpum heljar.

---

10 Orðskviðir Salómós.
Vitur sonur gleður föður sinn,
en heimskur sonur er móður sinni til mæðu.
2 Rangfenginn auður stoðar ekki,
en réttlæti frelsar frá dauða.
3 Jahve lætur ekki réttlátan mann þola hungur,
en græðgi guðlausra hrindir hann frá sér.
4 Snauður verður sá, er með hangandi hendi vinnur,
en auðs aflar iðin hönd.
5 Hygginn er sá, er á sumri safnar,
en skammarlega fer þeim, er um kornsláttinn sefur.
6 Blessun kemur yfir höfuð hins réttláta,
en munnur óguðlegra byrgir ofbeldi.

9, 2: Matt. 22, 4. Lúk. 14, 17. Sálm. 23, 5. **9:** Matt. 13, 12. **10:** kap. 1, 7. **11:** kap. 3, 2. **13:** kap. 7, 11. **14:** v. 3. **16:** v. 4. **17:** kap. 20, 17. **18:** kap. 7, 27. — **10, 1:** kap. 17, 25. **2:** kap. 11, 4. Esek. 7 19. **4:** kap 12, 24. **5:** kap. 6, 8.

7 Minning hins réttláta verður blessuð,
en nafn óguðlegra fúnar.
8 Sá, sem er vitur í hjarta, þýðist boðorðin,
en sá, sem er afglapi í munninum, steypir sér í glötun.
9 Sá, sem gengur ráðvandlega, gengur óhultur,
en sá, sem gjörir vegu sína hlykkjótta, verður uppvís.
10 Sá, sem deplar með auganu, veldur skapraun;
en sá, sem finnur að með djörfung, semur frið.
11 Munnur hins réttláta er lífslind,
en munnur óguðlegra byrgir ofbeldi.
12 Hatur vekur illdeilur,
en kærleikurinn breiðir yfir alla bresti.
13 Vizka er á vörum hyggins manns,
en baki hins óvitra hæfir vöndurinn.
14 Vitrir menn geyma þekking sína,
en munnur afglapans er yfirvofandi hrun.
15 Auður ríks manns er honum öflugt vígi,
en fátækt hinna snauðu verður þeim að falli.
16 Afli hins réttláta verður til lífs,
gróði hins óguðlega til syndar.
17 Sá fer lífsins leið, er varðveitir aga,
en sá villist, er hafnar umvöndun.
18 Sá, er leynir hatri, er lygari,
og sá, sem ber út óhróður, er heimskingi.
19 Málæðinu fylgja yfirsjónir,
en sá breytir hyggilega, sem hefir taum á tungu sinni.
20 Tunga hins réttláta er úrvals-silfur;
vit hins óguðlega er lítils virði.
21 Varir hins réttláta fæða marga,
en afglaparnir deyja úr vitleysu.
22 Blessun Jahve, hún auðgar,
og erfiði mannsins bætir engu við hana.
23 Heimskingjanum er ánægja að fremja svívirðing,
en vizkan hygnum manni.
24 Það, sem hinn óguðlegi óttast, kemur yfir hann,
en réttlátum gefst það, er þeir girnast.
25 Þegar vindbylurinn skellur á, er úti um hinn óguðlega,
en hinn réttláti stendur á eilífum grundvelli.
26 Það sem edik er tönnunum og reykur augunum,
það er letinginn þeim, er hann senda.
27 Ótti Jahve lengir lífdagana,
en æfiár óguðlegra verða stytt.
28 Eftirvænting réttlátra endar í gleði,
en von óguðlegra verður að engu.
29 Stjórn Jahve er athvarf sakleysisins,
en hrun þeim, er aðhafast ilt.
30 Hinn réttláti bifast ekki að eilífu,
en hinir óguðlegu munu ekki byggja landið.
31 Munnur hins réttláta framleiðir vizku,
en fláráð tunga verður upprætt.
32 Varir hins réttláta vita, hvað geðfelt er,
en munnur óguðlegra er eintóm flærð.

7: Sálm. 9, 6. 10: kap. 6, 13. 11: Sálm. 37, 30. 12: 1 Pét. 4, 8. 1 Kor. 13, 4 n.
22: Sálm. 127, 2. 24: Sálm. 145, 19. 27: kap. 3, 2. 31: Sálm. 37, 30.

11 Svikavog er Jahve andstygð,
en full vog yndi hans.
2 Komi hroki, kemur smán,
en hjá lítillátum er vizka.
3 Ráðvendni hreinskilinna leiðir þá,
en undirferli svikulla tortímir þeim.
4 Auðæfi stoða ekki á degi reiðinnar,
en réttlæti frelsar frá dauða.
5 Réttlæti hins ráðvanda gjörir veg hans sléttan,
en hinn óguðlegi fellur um guðleysi sitt.
6 Réttlæti hinna hreinskilnu frelsar þá,
en hinir svikulu ánetjast í eigin græðgi.
7 Þegar óguðlegur maður deyr, verður von hans að engu,
og eftirvænting glæpamannanna er að engu orðin.
8 Hinn réttláti frelsast úr nauðum,
og hinn óguðlegi kemur í hans stað.
9 Með munninum steypir hinn guðlausi náunga sínum í glötun,
en hinir réttlátu frelsast fyrir þekkingu.
10 Borgin fagnar yfir gæfu réttlátra,
og þegar óguðlegir farast, gjalla gleðiópin.
11 Borgin hefst fyrir blessun hreinskilinna,
en fyrir munn óguðlegra steypist hún.
12 Óvitur maður sýnir náunga sínum fyrirlitningu,
en hygginn maður þegir.
13 Sá, er gengur um sem rógberi, lýstur upp leyndarmálum,
en sá, sem er staðfastur í lund, leynir sökinni.
14 Þar sem engin stjórn er, þar fellur þjóðin,
en þar sem margir ráðgjafar eru, fer alt vel.
15 Hrapallega fer fyrir þeim, er gengur í ábyrgð fyrir annan mann,
en sá, sem hatar handsöl, er óhultur.
16 Yndisleg kona hlýtur sæmd
og ofríkismenn hljóta auðæfi.
17 Kærleiksríkur maður gjörir sálu sinni gott,
en hinn grimmi kvelur sitt eigið hold.
18 Hinn óguðlegi aflar sér svikuls ávinnings,
en sá, er réttlæti sáir, sannra launa.
19 Iðki einhver réttlæti, þá leiðir það til lífs,
en ef hann eltir hið illa, leiðir það hann til dauða.
20 Andstygð fyrir Jahve eru þeir, sem hafa rangsnúið hjarta,
en yndi hans þeir, er breyta ráðvandlega.
21 Hér er höndin upp á það: hinn vondi sleppur ekki óhegndur!
en niðjar réttlátra komast undan.
22 Eins og gullhringur í svínstrýni,
svo er fríð kona, sem enga siðprýði kann.
23 Óskir hinna réttlátu leiða aðeins til góðs,
en vonir óguðlegra leiða yfir sig reiðidóm.
24 Sumir miðla öðrum mildilega, og eignast æ meira,
aðrir halda í meira en rétt er, og verða þó fátækari.
25 Velgjörðasöm sál mettast ríkulega,
og sá, sem gefur öðrum að drekka, skal og sjálfur drykkjaður verða.
26 Fólkið formælir þeim, sem heldur í kornið,
en blessun kemur yfir höfuð þess, er selur það.

11, 1: kap. 16, 11; 20, 10. 23. 3 Mós. 19, 35. 36. **2:** kap. 16, 18. **4:** kap. 10, 2. **7:** kap. 10, 28. **8:** kap. 21, 18. **10:** kap. 28, 12. **18:** kap. 20, 19. 3 Mós. 19, 16. **14:** kap. 15, 22. **15:** kap. 6, 1 n. **19:** kap. 19, 23. **20:** kap. 17, 20; 12, 22. **21:** kap. 16, 5. **24:** Sálm. 112, 9. **25:** 2 Kor. 9, 6.

27 Sá, sem leitar góðs, stundar það, sem velþóknanlegt er,
en sá, sem sækist eftir illu, verður fyrir því.
28 Sá, sem treystir á auð sinn, hann fellur,
en hinir réttlátu munu grænka eins og laufið.
29 Sá, sem kemur ólagi á heimilishag sinn, erfir vind,
og afglapinn verður þjónn hins vitra.
30 Ávöxtur hins réttláta er lífstré
og hinn vitri hyllir að sér hjörtun.
31 Sjá, hinn réttláti fær endurgjald hér á jörðu,
hvað þá hinn óguðlegi og syndarinn?

12 Sá, sem elskar aga, elskar þekking,
en sá, sem hatar umvöndun, er heimskur.
2 Hinn góði hlýtur velþóknun af Jahve,
en hrekkvísan mann fyrirdæmir hann.
3 Enginn maður nær fótfestu með óguðleika,
en rót hinna réttlátu mun eigi bifast.
4 Væn kona er kóróna manns síns,
en vond kona er sem rotnun í beinum hans.
5 Hugsanir réttlátra stefna að rétti,
en ráðagjörðir óguðlegra að svikum.
6 Orð óguðlegra brugga banaráð,
en munnur hreinskilinna frelsar þá.
7 Óguðlegir kollsteypast og eru eigi framar til,
en hús réttlátra stendur.
8 Manninum verður hrósað eftir vitsmunum hans,
en sá, sem er rangsnúinn í hjarta, verður fyrirlitinn.
9 Betra er að láta lítið yfir sér og hafa þjón
en að berast mikið á og hafa ekki ofan í sig.
10 Hinn réttláti er nærgætinn um þörf skepna sinna,
en hjarta óguðlegra er hart.
11 Sá, sem yrkir land sitt, mettast af brauði,
en sá, sem sækist eftir hégómlegum hlutum, er óvitur.
12 Hinn óguðlegi ágirnist feng hinna vondu,
en rót réttlátra er varanleg.
13 Yfirsjón varanna er ill snara,
en hinn réttláti bjargast úr nauðum.
14 Af ávexti munnsins mettast maðurinn gæðum,
og það, sem hendur hans hafa öðrum gjört, kemur aftur [yfir hann.
15 Afglapanum finst sinn vegur réttur,
en vitur maður hlýðir á ráð.
16 Gremja afglapans kemur þegar í ljós,
en kænn maður dylur smán sína.
17 Sá, sem segir sannleikann hispurslaust, mælir fram það, sem rétt er,
en falsvotturinn svik.
18 Þvaður sumra manna er sem spjóts-stungur,
en tunga hinna vitru græðir.
19 Sannmálar varir munu ávalt standast,
en lygin tunga aðeins augnablik.
20 Yfir svikum búa þeir, er ilt brugga;
en gleði valda þeir, er ráða til friðar.
21 Réttlátum manni ber aldrei böl að hendi,
en óhamingja hleðst á óguðlega.

27: Sálm. 7, 17. **28:** Sálm. 49, 6. 7. **30:** kap. 3, 18. Jak. 5, 19. 20. **31:** 1 Pét. 4, 18. — **12, 4:** kap. 31, 10 n. **11:** kap. 28, 19. **14:** kap. 13, 2. **17:** kap. 6, 19.

22 Lygavarir eru Jahve andstygð,
en þeir, sem sannleik iðka, eru yndi hans.
23 Kænn maður fer dult með þekking sína;
en hjarta heimskingjanna fer hátt með flónsku sína.
24 Hönd hinna iðnu mun drotna,
en hangandi höndin verður vinnuskyld.
25 Hugsýki beygir manninn,
en vingjarnlegt orð gleður hann.
26 Hinn réttláti kýs sér haglendi sitt,
en vegur óguðlegra leiðir þá í villu.
27 Letinginn nær ekki villibráðinni,
en iðnin er manninum dýrmætur auður.
28 Á vegi réttlætisins er líf,
en glæpaleiðin liggur út í dauðann.

13 Vitur sonur hlýðir umvöndun föður síns,
en spottarinn sinnir engum átölum.
2 Maðurinn nýtur góðs af ávexti munnsins,
en svikarana þyrstir í ofbeldi.
3 Sá, sem geymir munns síns, varðveitir líf sitt,
en glötun er búin þeim, er ginið glennir.
4 Sál letingjans girnist og fær ekki,
en sál hinna iðnu mettast ríkulega.
5 Réttlátur maður hatar fals,
en hinn óguðlegi fremur skömm og svívirðu.
6 Réttlætið verndar grandvara breytni,
en guðleysið steypir syndaranum.
7 Einn þykist ríkur, en á þó ekkert,
annar læzt vera fátækur, en á þó mikinn auð.
8 Auðæfi mannsins eru lausnargjald fyrir líf hans,
en hinn fátæki þarf ekki að hlýða á neina hótun.
9 Ljós réttlátra logar skært,
en á lampa óguðlegra sloknar.
10 Með hroka vekja menn aðeins þrætur,
en hjá ráðþægnum mönnum er vizka.
11 Skjótfenginn auður minkar,
en sá, sem safnar smátt og smátt, verður ríkur.
12 Langdregin eftirvænting gjörir hjartað sjúkt,
en uppfylt ósk er lífstré.
13 Sá, sem fyrirlítur áminningarorð, býr sér glötun,
en sá, sem óttast boðorðið, hlýtur umbun.
14 Kenning hins vitra er lífslind,
til þess að forðast snöru dauðans.
15 Góðir vitsmunir veita hylli,
en vegur svikaranna leiðir í glötun.
16 Kænn maður gjörir alt með skynsemd,
en heimskinginn breiðir út vitleysu.
17 Óguðlegur sendiboði steypir í ógæfu,
en trúr sendimaður er meinabót.
18 Fátækt og smán hlýtur sá, er lætur áminning sem vind um eyrun þjóta;
en sá, sem tekur umvöndun, verður heiðraður.

22: kap. 6, 17; 11, 20. **23:** kap. 13, 16. **24:** kap. 10, 4; 13, 4. **25:** kap. 15, 13. — **13, 2:** kap. 12, 14. **8:** kap. 21, 23. **10:** kap. 28, 25. **14:** kap. 10, 11. **16:** kap. 15, 2. **18:** kap. 15, 5. 32.

19 Uppfylt ósk er sálunni sæt,
en að forðast ilt er heimskingjunum andstygð.
20 Haf umgengni við vitra menn, þá verður þú vitur,
en illa fer þeim, sem leggur lag sitt við heimskingja.
21 Óhamingjan eltir syndarana,
en gæfan nær hinum réttlátu.
22 Góður maður leifir barnabörnum sínum arf,
en eigur syndarans eru geymdar hinum réttláta.
23 Nýbrotið land fátæklinganna gefur mikla fæðu,
en mörgum er burtu kipt fyrir ranglæti sitt.
24 Sá, sem sparar vöndinn, hatar son sinn,
en sá, sem elskar hann, agar hann snemma.
25 Hinn réttláti etur nægju sína,
en kviður óguðlegra líður skort.
14 Vizka kvennanna reisir húsið,
en fíflskan rífur það niður með höndum sínum.
2 Sá, sem framgengur í hreinskilni sinni, óttast Jahve,
en sá, sem fer krókaleiðir, fyrirlítur hann.
3 Í munni afglapans er vöndur á hroka hans,
en varir hinna vitru varðveita þá.
4 Þar sem engin naut eru, þar er jatan tóm,
en fyrir kraft uxans fæst mikill ágóði.
5 Sannorður vottur lýgur ekki,
en falsvottur fer með lygar.
6 Spottarinn leitar vizku, en finnur ekki,
en hygnum manni er þekkingin auðfengin.
7 Gakk þú burt frá heimskum manni,
og þú hefir ekki kynst þekkingar-vörum.
8 Vizka hins kæna er í því fólgin, að hann skilur veg sinn,
en fíflska heimskingjanna er svik.
9 Sektarfórnin gjörir gys að afglöpunum,
en meðal hreinskilinna er velþóknun.
10 Hjartað eitt þekkir kvöl sína,
og jafnvel í gleði þess getur enginn annar blandað sér.
11 Hús óguðlegra mun eyðileggjast,
en tjald hreinskilinna mun blómgast.
12 Margur vegurinn virðist greiðfær,
en endar þó á helslóðum.
13 Jafnvel þótt hlegið sé, kennir hjartað til,
og endir gleðinnar er tregi.
14 Rangsnúið hjarta mettast af vegum sínum,
svo og góður maður af verkum sínum.
15 Einfaldur maður trúir öllu,
en kænn maður athugar fótmál sín.
16 Vitur maður óttast hið illa og forðast það,
en heimskinginn er framhleypinn og ugglaus.
17 Uppstökkur maður fremur fíflsku,
en hrekkvís maður verður hataður.
18 Einfeldningarnir erfa fíflsku,
en vitrir menn krýnast þekkingu.
19 Hinir vondu verða að lúta hinum góðu
og hinir óguðlegu við dyr réttlátra.

19: v. 12 **22:** Job 27, 16. 17. **24:** kap. 22, 15; 23, 13 n. **25:** kap. 10, 3. — **14, 5:** kap. 6, 19. **12:** kap. 16, 25. **18:** Préd. 2, 2. **14:** kap. 1, 31. **17:** kap. 12, 16.

20 Fátæklingurinn verður hvimleiður jafnvel vini sínum,
en ríkismanninn elska margir.
21 Sá, sem fyrirlítur vin sinn, drýgir synd,
en sæll er sá, sem miskunnar sig yfir hina voluðu.
22 Vissulega villast þeir, er ástunda ilt,
en ást og trúfesti ávinna þeir sér, er gott stunda.
23 Af öllu striti fæst ágóði,
en munnfleiprið eitt leiðir aðeins til skorts.
24 Vitrum mönnum er auður þeirra kóróna,
en fíflska heimskingjanna er og verður fíflska.
25 Sannorður vottur frelsar líf,
en sá, sem fer með lygar, er svikari.
26 Í ótta Jahve er örugt traust,
og synir slíks manns munu athvarf eiga.
27 Ótti Jahve er lífslind,
til þess að forðast snörur dauðans.
28 Fólksmergðin er prýði konungsins,
en mannaskorturinn steypir höfðingjanum.
29 Sá, sem er seinn til reiði, er ríkur að skynsemd,
en hinn bráðlyndi sýnir mikla fíflsku.
30 Hógvært hjarta er líf líkamans,
en ástríða er eitur í beinum.
31 Sá, sem kúgar snauðan mann, óvirðir þann er skóp hann,
en sá heiðrar hann, er miskunnar sig yfir fátækan.
32 Hinn óguðlegi fellur á ilsku sinni,
en hinum réttláta er ráðvendnin athvarf.
33 Í hjarta hyggins manns heldur vizkan kyrru fyrir,
en á meðal heimskingja gerir hún vart við sig.
34 Réttlætið hefur upp lýðinn,
en syndin er þjóðanna skömm.
35 Vitur þjónn hlýtur hylli konungsins,
en sá hefir reiði hans, sem skammarlega breytir.

15 Mjúklegt andsvar stöðvar bræði,
en meiðandi orð vekur reiði.
2 Af tungu hinna vitru drýpur þekking,
en munnur heimskingjanna eys úr sér vitleysu.
3 Augu Jahve eru alstaðar,
vakandi yfir vondum og góðum.
4 Hógværð tungunnar er lífstré,
en fals hennar veldur hugarkvöl.
5 Afglapinn smáir aga föður síns,
en sá, sem tekur umvöndun, verður hygginn.
6 Í húsi hins réttláta er mikill auður,
en glundroði er í gróðafé hins óguðlega.
7 Varir hinna vitru dreifa út þekkingu,
en hjarta heimskingjanna er rangsnúið.
8 Fórn óguðlegra er Jahve andstygð,
en bæn hreinskilinna er honum þóknanleg.
9 Vegur hins óguðlega er Jahve andstyggilegur,
en þann, sem stundar réttlæti, elskar hann.
10 Slæm hirting bíður þess, sem yfirgefur rétta leið,
sá, sem hatar umvöndun, hlýtur að deyja.

20: kap. 19, 7. **21:** Sálm. 41, 2. **23:** kap. 21, 5. **25:** v. 5. **27:** kap. 10, 11; 13, 14. **29:** kap. 19, 11. **31:** kap. 17, 5. — **15, 1:** kap. 25, 15. **2:** kap. 13, 16. **4:** kap. 12, 18. **5:** kap. 13, 18. **8:** kap. 21, 27. Jes. 1, 11. 15.

11 Dánarheimur og undirdjúpin eru opin fyrir Jahve,
hversu miklu fremur hjörtu mannanna barna!
12 Spottaranum er ekki vel við að vandað sé um við hann;
til viturra manna fer hann ekki.
13 Glatt hjarta gjörir andlitið hýrlegt,
en sé hrygð í hjarta, er hugurinn dapur.
14 Hjarta hins vitra leitar að þekking,
en munnur heimskingjanna gæðir sér á fíflsku.
15 Hinn volaði sér aldrei glaðan dag,
en sá, sem vel liggur á, er sífelt í veizlu.
16 Betra er lítið í ótta Jahve
en mikill fjársjóður með áhyggjum.
17 Betri er einn skamtur kálmetis með kærleika
en alinn uxi með hatri.
18 Bráðlyndur maður vekur deilur,
en sá, sem seinn er til reiði, stillir þrætu.
19 Vegur letingjans er eins og þyrnigerði,
en gata hreinskilinna er brautarvegur.
20 Vitur sonur gleður föður sinn,
en heimskur maður fyrirlítur móður sína.
21 Óvitrum manni er fíflskan gleði,
en skynsamur maður gengur beint áfram.
22 Áformin verða að engu, þar sem engin er ráðagerðin,
en ef margir leggja á ráðin, fá þau framgang.
23 Gleði hlýtur maðurinn af svari munns síns,
og hversu fagurt er orð í tíma talað!
24 Lífsins vegur liggur upp á við fyrir hinn hygna,
til þess að hann lendi ekki niður í helju.
25 Jahve rífur niður hús dramblátra,
en setur föst landamerki ekkjunnar.
26 Ill áform eru Jahve andstygð,
en hrein eru vingjarnleg orð.
27 Sá kemur ólagi á heimilishag sinn, sem fíkinn er í rangfenginn gróða,
en sá, sem hatar mútugjafir, mun lifa.
28 Hjarta hins réttláta íhugar, hverju svara skuli,
en munnur óguðlegra eys úr sér ilsku.
29 Jahve er fjarlægur óguðlegum,
en bæn réttlátra heyrir hann.
30 Vingjarnlegt augnaráð gleður hjartað,
góðar fréttir feita beinin.
31 Eyra, sem hlýðir á holla umvöndun,
mun búa meðal hinna vitru.
32 Sá, sem aga hafnar, fyrirlítur sjálfan sig,
en sá, sem hlýðir á umvöndun, aflar sér hygginda.
33 Ótti Jahve er ögun til vizku,
og auðmýkt er undanfari virðingar.

16 Fyrirætlanir hjartans eru á mannsins valdi,
en svar tungunnar kemur frá Jahve.
2 Manninum þykja allir sínir vegir hreinir,
en Jahve prófar hugarþelið.
3 Fel þú Jahve verk þín,
þá mun áformum þínum framgengt verða.

11: Job 26, 6. **13:** kap. 17, 22. **16:** 1 Tím. 6, 6. Orðskv. 16, 8. **17:** kap. 17, 1. **18:** kap. 26, 21; 29, 22. **22:** kap. 20, 18; 11, 14. **23:** kap. 25, 11. **24:** Kól. 3, 1. 2. **33:** kap. 18, 12 n. — **16, 1:** kap. 19, 21. **2:** kap. 21, 2; 24, 12. **3:** Sálm. 37, 5 n.

4 Alt hefir Jahve skapað til síns ákveðna marks,
svo og guðleysingjann til óheilladagsins.
5 Sérhver hrokafullur maður er Jahve andstygð;
hér er höndin upp á það: hann sleppur ekki óhegndur!
6 Með elsku og trúfesti er friðþægt fyrir misgjörð,
og fyrir ótta Jahve forðast menn hið illa.
7 Þegar Jahve hefir þóknun á breytni einhvers manns,
þá sættir hann og óvini hans við hann.
8 Betra er lítið með réttu
en miklar tekjur með röngu.
9 Hjarta mannsins upphugsar veg hans,
en Jahve stýrir gangi hans.
10 Goðsvar er á vörum konungsins,
í dómi mun munni hans ekki skeika.
11 Rétt reizla og metaskálar koma frá Jahve,
hans verk eru allir vogarsteinar í sjóði.
12 Að fremja ranglæti er konungum andstygð,
því að hásætið staðfestist fyrir réttlæti.
13 Réttlátar varir eru yndi konunga,
og þeir elska þann, er talar hreinskilni.
14 Konungsreiði er sem sendiboðar dauðans,
en vitur maður sefar hana.
15 Í mildilegu augnaráði konungs er líf,
og hylli hans er sem vorregns-ský.
16 Hversu miklu betra er að afla sér vizku en gulls
og ákjósanlegra að afla sér hygginda en silfurs.
17 Braut hreinskilinna er að forðast ilt;
að varðveita sálu sína er að gæta breytni sinnar.
18 Drambsemi er undanfari tortímingar
og oflæti veit á fall.
19 Betra er að vera lítillátur með auðmjúkum
en að skifta herfangi með dramblátum.
20 Sá, sem gefur gætur að orðinu, hreppir hamingju,
og sæll er sá, sem treystir Jahve.
21 Sá, sem er vitur í hjarta, verður hygginn kallaður,
og sætleiki varanna eykur fræðslu.
22 Lífslind er hygnin þeim, sem hana á,
en ögun afglapanna er þeirra eigin flónska.
23 Hjarta spekingsins gjörir munn hans hygginn
og eykur fræðsluna á vörum hans.
24 Vingjarnleg orð eru hunangsseimur,
sæt fyrir sálina, lækning fyrir beinin.
25 Margur vegurinn virðist greiðfær,
en endar þó á helslóðum.
26 Hungur erfiðismannsins erfiðar með honum,
því að munnur hans rekur á eftir honum.
27 Varmennið grefur óheillagröf,
og á vörum hans er sem brennandi eldur.
28 Vélráður maður kveikir illdeilur
og rógberinn veldur vinaskilnaði.
29 Ofbeldismaðurinn ginnir náunga sinn
og leiðir hann á vondan veg.

5: kap. 11, 21. **8:** kap. 15, 16. **11:** kap. 11, 1. **12:** kap. 20, 28; 25, 5. **14:** kap. 20, 2. **16:** kap. 3, 14; 8, 11. 19. **20:** Sálm. 2, 12. **27:** Jak. 3, 6. **28:** kap. 17, 9. **29:** kap. 1, 10 n.

30 Sá, sem lokar augunum, upphugsar vélræði,
sá, sem kreistir saman varirnar, er albúinn til ills.
31 Gráar hærur eru heiðurskóróna;
á vegi réttlætis öðlast menn hana.
32 Sá, sem seinn er til reiði, er betri en kappi,
og sá, sem stjórnar geði sínu, betri en sá, sem vinnur borgir.
33 Hlutkestinu er varpað í barminum,
en allir úrskurðir þess koma frá Jahve.
17 Betri er þurr brauðbiti með ró
en fult hús af fórnarkjöti með deilum.
2 Hygginn þræll verður drotnari yfir spiltum syni,
og hann tekur erfðahlut með bræðrunum.
3 Deiglan er fyrir silfrið og bræðsluofninn fyrir gullið,
en Jahve prófar hjörtun.
4 Illmennið gefur gaum að fláræðis-vörum;
lygin hlýðir á glæpa-tungu.
5 Sá, sem gjörir gys að fátækum, óvirðir þann, er skóp hann,
og sá, sem gleðst yfir ógæfu, sleppur ekki óhegndur.
6 Barnabörnin eru kóróna öldunganna,
og feðurnir eru heiður barnanna.
7 Ekki hæfa heimskum manni stóryrði,
hve miklu síður göfgum manni lygavarir.
8 Mútan er gimsteinn í augum þess, er hana fær;
hvert sem maður snýr sér með hana, kemur hann sínu fram.
9 Sá, sem breiðir yfir bresti, eflir kærleika,
en sá, sem ýfir upp sök, veldur vinaskilnaði.
10 Ávítur fá meira á hygginn mann
en hundrað högg á heimskingja.
11 Uppreisnarmaðurinn hyggur á ilt eitt,
en grimmur sendiboði mun sendur verða móti honum.
12 Betra er fyrir mann að mæta birnu, sem rænd er húnum sínum,
heldur en heimskingja í flónsku hans.
13 Sá, sem launar gott með illu,
frá hans húsi víkur ógæfan eigi.
14 Þegar deila byrjar, er sem tekin sé úr stífla,
lát því af þrætunni áður en rifrildi hefst.
15 Sá sem sekan sýknar og sá sem saklausan sakfellir,
þeir eru báðir Jahve andstygð.
16 Hvað stoða peningar í hendi heimskingjans,
til þess að kaupa speki, þar sem vitið er ekkert?
17 Vinur elskar ætíð
og í nauðum fæðist hann sem bróðir.
18 Óvitur maður er sá, er til handsala gengur,
sá, sem gengur í ábyrgð fyrir náunga sinn.
19 Sá elskar yfirsjón, sem þrætu elskar;
sá, sem háar gjörir dyr sínar, sækist eftir hruni.
20 Rangsnúið hjarta öðlast enga gæfu,
og sá, sem hefir fláráða tungu, hrapar í ógæfu.
21 Sá, sem getur af sér heimskingja, honum verður það til mæðu,
og faðir glópsins fagnar ekki.
22 Glatt hjarta veitir góða heilsubót,
en dapurt geð skrælir beinin.

30: kap. 6, 13. **31:** kap. 20, 29. **33:** Post. 1, 26. — **17, 1:** kap. 15, 17. **3:** kap. 27, 21. **5:** kap. 14, 31. **6:** Sálm. 128, 6. **9:** kap. 10, 12; 16, 28. **15:** Jes. 5, 23. **18:** kap. 6, 1 n. 11, 15. **20:** kap. 11, 20. **22:** kap. 15, 13.

23 Hinn óguðlegi þiggur mútur á laun,
til þess að beygja leiðir réttvísinnar.
24 Hygginn maður hefir vizkuna fyrir framan sig,
en augu heimskingjans eru úti á heimsenda.
25 Heimskur sonur er föður sínum til sorgar
og þeirri til angurs, er ól hann.
26 Það eitt, að sekta saklausan, er ekki gott,
en að berja tignarmenni, tekur þó út yfir.
27 Fámálugur maður er hygginn
og geðrór maður er skynsamur.
28 Afglapinn getur jafnvel álitist vitur, ef hann þegir,
hygginn, ef hann lokar vörunum.
18 Sérlyndur maður fer að sínum munum;
hann ilskast við öllu, sem hyggilegt er.
2 Heimskinginn hefir engar mætur á hyggindum,
heldur á því, að gjöra kunnar hugsanir sínar.
3 Þar sem hinn óguðlegi kemur, þar kemur og fyrirlitning,
og með smáninni kemur skömm.
4 Djúp vötn eru orð af manns munni,
rennandi lækur, vizkulind.
5 Það er ekki rétt að draga taum hins óguðlega,
að halla rétti hins saklausa í dómi.
6 Varir heimskingjans valda deilum,
og munnur hans kallar á högg.
7 Munnur heimskingjans verður honum að tjóni,
og varir hans eru snara fyrir líf hans.
8 Orð rógberans eru eins og sælgæti,
og þau læsa sig inn í instu fylgsni hjartans.
9 Sá, sem tómlátur er í verki sínu,
er skilgetinn bróðir eyðsluseggsins.
10 Nafn Jahve er sterkur turn;
þangað hleypur hinn réttláti og er þar óhultur.
11 Auður ríks manns er honum öflugt vígi
og ókleifur múrveggur í sjálfs hans ímyndun.
12 Ofmetnaður hjartans er undanfari falls,
en auðmýkt er undanfari virðingar.
13 Svari einhver áður en hann heyrir,
þá er honum það flónska og skömm.
14 Hugrekki mannsins heldur honum uppi í sjúkdómi hans,
en dapurt geð, hver fær borið það?
15 Hjarta hins hygna aflar sér þekkingar
og eyra hinna vitru leitar þekkingar.
16 Gjöf, sem maður gefur, rýmir til fyrir honum
og leiðir hann fram fyrir stórmenni.
17 Hinn fyrri sýnist hafa á réttu að standa í þrætumáli sínu,
en síðan kemur mótpartur hans og rannsakar röksemdir hans.
18 Hlutkestið gjörir enda á deilum
og sker úr milli sterkra.
19 Erfiðara er að ávinna svikinn bróður en að vinna rambygða borg,
og deilur slíkra manna eru sem slagbrandar fyrir hallardyrum.
20 Kviður mannsins mettast af ávexti munns hans,
af gróðri varanna mettast hann.

24: Préd. 2, 14. **25:** v. 21. Kap. 19, 13. **27:** kap. 10, 19. Jak. 1, 19. — **18, 4:** kap. 20, 5. **5:** kap. 28, 21. 5 Mós. 1, 17. **8:** kap. 26, 22. **10:** Sálm. 61, 4. **11:** kap. 10, 15. **12:** kap. 15, 33. **20:** kap. 12, 14.

21 Dauði og líf eru á tungunnar valdi,
og sá, sem hefir taum á henni, mun eta ávöxt hennar.
22 Sá, sem eignast konu, eignast gersemi,
og hlýtur náðargjöf af Jahve.
23 Hinn fátæki mælir bljúgum bænarorðum,
en hinn ríki svarar með hörku.
24 Að vera allra vinur er til tjóns,
en til er ástvinur, sem er tryggari en bróðir.
19 Betri er fátækur maður, sem framgengur í ráðvendni sinni,
heldur en lævís lygari og heimskur að auki.
2 Kapp er bezt með forsjá,
og sá, sem hraðar sér, misstígur sig.
3 Flónska mannsins steypir fyrirtækjum hans,
en hjarta hans ilskast við Jahve.
4 Auður fjölgar vinum;
en fátækur maður verður vinum horfinn.
5 Falsvottur sleppur ekki óhegndur,
og sá, sem fer með lygar, kemst ekki undan.
6 Margir reyna að koma sér í mjúkinn hjá tignarmanninum,
og allir eru vinir þess, sem gjafir gefur.
7 Allir bræður hins snauða hata hann,
hversu miklu fremur firrast þá vinir hans hann.
8 Sá, sem aflar sér hygginda, elskar líf sitt;
sá, sem varðveitir skynsemi, mun gæfu hljóta.
9 Falsvottur sleppur ekki óhegndur,
og sá, sem fer með lygar, tortímist.
10 Sællífi hæfir eigi heimskum manni,
hvað þá þræli að drotna yfir höfðingjum.
11 Hygni mannsins gjörir hann seinan til reiði,
og það er honum til frægðar, að ganga fram hjá mótgjörðum.
12 Konungsreiði er eins og ljónsöskur,
en hylli hans sem dögg á grasi.
13 Heimskur sonur er föður sínum sönn óhamingja
og konuþras er sífeldur þakleki.
14 Hús og auður er arfur frá feðrunum,
en skynsöm kona er gjöf frá Jahve.
15 Letin svæfir þungum svefni,
og iðjulaus maður mun hungur þola.
16 Sá, sem varðveitir boðorðið, varðveitir líf sitt,
en sá deyr, sem ekki hefir gát á vegum sínum.
17 Sá lánar Jahve, er líknar fátækum,
og hann mun launa honum góðverk hans.
18 Aga þú son þinn, því að enn er von,
en farðu eigi svo langt, að þú deyðir hann.
19 Sá, sem illa reiðist, verður að greiða sekt;
því að ætlir þú að bjarga, gjörir þú ilt verra.
20 Hlýð þú ráðum og tak umvöndun,
til þess að þú verðir vitur eftirleiðis.
21 Mörg eru áformin í mannshjartanu,
en ráðsályktun Jahve stendur.
22 Unun mannsins er kærleiksverk hans,
og betri er fátækur maður en lygari.

22: kap. 19, 14; 31, 10 n. — **19, 1:** kap. 28, 6. **5:** 5 Mós. 19, 18. 19. **7:** kap. 14, 20. **9:** v. 5. **11:** kap. 14, 29. **12:** kap. 16, 14. 15; 20, 2. **13:** kap. 27, 15. **14:** kap. 18, 22. **15:** kap. 10, 4. **16:** Lúk. 10, 28. **17:** Matt. 10, 42; 25, 40. Orðskv. 12, 14. **18:** kap. 13, 24. **21:** kap. 16, 1.

23 Ótti Jahve leiðir til lífs;
þá hvílist maðurinn mettur, verður ekki fyrir neinni ógæfu.
24 Latur maður dýfir hendinni ofan í skálina,
en ekki nennir hann að bera hana aftur upp að munninum.
25 Sláir þú spottarann, verður hinn einfaldi hygginn,
og sé vandað um við skynsaman mann, lærir hann hyggindi.

26 Sá, sem misþyrmir föður sínum og rekur burt móður sína,
slíkur sonur fremur smán og svívirðing.
27 Hættu, son minn, að hlýða á umvöndun,
ef það er til þess eins, að þú brjótir á móti skynsamlegum [orðum.
28 Samvizkulaus vottur gjörir gys að réttinum,
og munnur óguðlegra gleypir rangindi.
29 Refsidómar eru búnir spotturunum
og högg baki heimskingjanna.
20 Vínið er spottari, sterkur drykkur glaumsamur,
og hver sá, er drukkinn reikar, er óvitur.
2 Konungsótti er eins og ljónsöskur;
sá, sem egnir hann á móti sér, fyrirgjörir lífi sínu.
3 Það er manni sómi, að halda sér frá þrætu,
en hver afglapinn yglir sig.

4 Letinginn plægir ekki á haustin,
fyrir því leitar hann um uppskerutímann og grípur í tómt.
5 Ráðsályktunin í hjarta mannsins er eins og djúp vötn,
en hygginn maður eys hana upp.
6 Margir menn eru kallaðir kærleiksríkir,
en tryggan vin, hver finnur hann?
7 Réttlátur maður gengur fram í ráðvendni sinni,
sæl eru því börn hans eftir hann.
8 Þegar konungur situr á dómstóli,
þá skilur hann alt ilt úr með augnaráði sínu.
9 Hver getur sagt: Eg hefi haldið hjarta mínu hreinu,
eg er hreinn af synd?
10 Tvenns konar vog og tvenns konar mál,
það er hvorttveggja Jahve andstygð.
11 Sveinninn þekkist þegar á verkum sínum,
hvort athafnir hans eru hreinar og einlægar.
12 Eyrað, sem heyrir, og augað, sem sér,
hvorttveggja hefir Jahve skapað.
13 Elskaðu ekki svefninn, svo að þú verðir ekki fátækur,
opnaðu augun, þá muntu mettast af brauði.
14 »Slæmt! slæmt!« segir kaupandinn,
en þegar hann gengur burt, hælist hann um.
15 Til er gull og gnægð af perlum,
en hið dýrmætasta þing eru vitrar varir.
16 Tak þú af honum skikkjuna, því að hann hefir gengið í ábyrgð
og tak veð af honum vegna útlendra. [fyrir annan,
17 Sætt er svikabrauðið,
en eftir á fyllist munnurinn möl.
18 Vel ráðin áform fá framgang,
haf því holl ráð, er þú heyr stríð.

23: kap. 11, 19. **24:** kap. 26, 15. **25:** kap. 21, 11. **29:** kap. 10, 13. — **20, 1:** kap. 31, 4 n. **2:** kap. 19, 12. **5:** kap. 18, 4. **7:** Sálm. 112, 1. 2. **9:** 1 Kong. 8, 46. **10:** kap. 11, 1. **12:** Sálm. 94, 9. **16:** kap. 27, 13. **17:** kap. 9, 17. **18:** kap. 15, 22; 24, 6.

19 Sá, sem ljóstar upp leyndarmálum, gengur um sem rógberi;
haf því engin mök við málugan mann.
20 Sá, sem formælir föður og móður,
á hans lampa sloknar í niðamyrkri.
21 Arfur, sem í upphafi var skjótfenginn,
blessast eigi að lokum.
22 Seg þú ekki: Eg vil endurgjalda ilt!
Bíð þú Jahve, og hann mun hjálpa þér.
23 Tvenns konar vog er Jahve andstygð
og svikavog er ekki góð.
24 Spor mannsins eru ákveðin af Jahve,
en maðurinn — hvernig fær hann skynjað veg sinn?
25 Það er manninum snara, að hrópa í fljótfærni: »helgað!«
og hyggja fyrst að, þegar heitin eru gjörð.
26 Vitur konungur skilur úr hina óguðlegu
og lætur síðan hjólið yfir þá ganga.
27 Andi mannsins er lampi frá Jahve,
sem rannsakar hvern afkima hjartans.
28 Kærleiki og trúfesti varðveita konunginn,
og hann styður hásæti sitt með kærleika.
29 Krafturinn er ágæti ungra manna,
en hærurnar prýði öldunganna.
30 Blóðugar skrámur hreinsa illmennið
og högg, sem duglega svíða.
21 Hjarta konungsins er eins og vatnslækir í hendi Jahve,
hann beygir það til hvers, er honum þóknast.
2 Manninum þykja allir sínir vegir réttir,
en Jahve vegur hjörtun.
3 Að iðka réttlæti og rétt
er Jahve þóknanlegra en sláturfórn.
4 Drembileg augu og hrokafult hjarta, —
lampi óguðlegra er synd.
5 Fyriræltlanir iðjumannsins reynast fésamar vel,
en öll flasfærni lendir í fjárskorti.
6 Fjársjóðir, sem aflað er með lygatungu,
eru sem þjótandi vindblær, snörur dauðans.
7 Ofríki hinna óguðlegu dregur þá á eftir sér,
því að þeir færast undan að gjöra það, sem rétt er.
8 Boginn er vegur þess manns, sem synd er hlaðinn,
en verk hins hreina eru ráðvandleg.
9 Betri er vist í horni á húsþaki
en sambúð við þrasgjarna konu.
10 Sál hins óguðlega girnist ilt;
náungi hans finnur enga miskunn hjá honum.
11 Sé spottaranum refsað, verður hinn einfaldi hygginn,
og sé vitur maður fræddur, lærir hann hyggindi.
12 Gætur gefur réttlátur að húsi hins óguðlega,
steypir óguðlegum í ógæfu.
13 Sá, sem byrgir eyrun fyrir kveini hins fátæka,
hann mun sjálfur kalla, og eigi fá bænheyrslu.
14 Gjöf á laun sefar reiði
og múta í barmi ákafa heift.

19: kap. 11, 13. **20:** 2 Mós. 21, 17. **22:** kap. 24, 29. 1 Pét. 3, 9. **23:** v. 10. **24:** kap. 16, 9. **25:** Préd. 5, 1. 5. **26:** v. 8. Jes. 28, 27. **27:** 1 Kor. 2, 11. **28:** kap. 16, 12. **29:** kap. 16, 31. — **21, 2:** kap. 16, 2. **3:** 1 Sam. 15, 22. **4:** Sálm. 101, 5. **5:** kap. 14, 23. **6:** kap. 10, 2. **9:** v. 19. Kap. 25, 24. **11:** kap. 19, 25.

15 Réttlátum manni er gleði að gjöra það, sem rétt er,
en illgjörðamönnum er það skelfing.
16 Sá maður, sem villist af vegi skynseminnar,
mun brátt hvílast í söfnuði framliðinna.
17 Öreigi verður sá, er sólginn er í skemtanir;
sá, sem sólginn er í vín og olíu, verður ekki ríkur.
18 Hinn óguðlegi er lausnargjald fyrir hinn réttláta,
og svikarinn kemur í stað hinna hreinskilnu.
19 Betra er að búa í eyðimerkur-landi
en með þrasgjarnri og geðillri konu.
20 Dýrmætur fjársjóður og olía er í heimkynnum hins vitra,
en heimskur maður sólundar því.
21 Sá, sem ástundar réttlæti og kærleika,
hann öðlast líf, réttlæti og heiður.
22 Vitur maður vinnur borg kappanna
og rífur niður vígið, sem hún treysti á.
23 Sá, sem varðveitir munn sinn og tungu,
hann varðveitir sálu sína frá nauðum.
24 Sá, sem er hrokafullur, dramblátur, hann heitir spottari,
sá sem gjörir alt af taumlausum hroka.
25 Óskir letingjans drepa hann,
því að hendur hans vilja ekki vinna.
26 Ávalt er letinginn að óska sér,
en hinn réttláti gefur og er ekki naumur.
27 Sláturfórn óguðlegra er Jahve andstygð,
hvað þá, sé hún framborin fyrir óhæfuverk.
28 Falsvottur mun tortímast,
en maður, sem heyrt hefir, má ávalt tala.
29 Óguðlegur maður setur upp öruggan svip,
en hinn hreinskilni gjörir veg sinn öruggan.
30 Engin vizka er til og engin hygni,
né heldur ráð gegn Jahve.
31 Hesturinn er hafður viðbúinn til orustudagsins,
en sigurinn er í hendi Jahve.

22 Gott mannorð er dýrmætara en mikill auður;
vinsæld er betri en silfur og gull.
2 Ríkur og fátækur hittast;
Jahve skóp þá alla saman.
3 Vitur maður sér ógæfuna og felur sig,
en einfeldningarnir halda áfram og fá að kenna á því.
4 Laun auðmýktar, ótta Jahve,
er auður, heiður og líf.
5 Þyrnar, snörur, eru á vegi hins undirförula;
sá, sem varðveitir líf sitt, kemur ekki nærri þeim.
6 Fræð þú sveininn um veginn, sem hann á að halda,
og enda á gamals aldri mun hann ekki af honum víkja.
7 Ríkur maður drotnar yfir fátækum
og lánþeginn verður þræll lánsalans.
8 Sá, sem ranglæti sáir, uppsker óhamingju,
og sproti heiftar hans verður að engu.
9 Sá, sem er góðgjarn, verður blessaður,
því að hann gefur hinum fátæka af brauði sínu.

18: kap. 11, 8. 19: v. 9. 27: kap. 15, 8. 28: kap. 19, 5. 31: Sálm. 33, 16. 17.— 22, 1: Préd. 7, 1. 2: kap. 29, 13. 3: kap. 27, 12. 8: Job 4, 8. Hós. 10, 13.

10 Rek þú spottarann burt, þá fer deilan burt,
og þá linnir þrætu og smán.
11 Jahve elskar hjartahreinan;
konungurinn er vinur þess, sem hefir yndisþokka á vörum sér.
12 Augu Jahve varðveita þekkinguna,
en orðum svikarans kollvarpar hann.
13 Letinginn segir: »Ljón er úti fyrir;
eg kynni að verða drepinn úti á götunni«.
14 Djúp gröf er munnur annarlegra kvenna,
sá, sem verður fyrir reiði Jahve, fellur í hana.
15 Ef fíflska situr föst í hjarta sveinsins,
þá mun vöndur agans koma henni burt þaðan.
16 Að kúga fátækan eykur efni hans;
að gefa ríkum manni verður til þess eins, að gjöra hann snauðan.

---

17 Hneig eyra þitt og heyr orð hinna vitru,
og snú athygli þinni að kenning minni.
18 Því að það er fagurt, ef þú geymir þau í brjósti þér,
ef þau eru öll til taks á vörum þínum.
19 Til þess að traust þitt sé á Jahve,
fræði eg þig í dag, já þig.
20 Vissulega skrifa eg kjarnyrði handa þér,
með heilræðum og fræðslu,
21 til þess að eg kunngjöri þér sannleika, áreiðanleg orð,
svo að þú flytjir þeim áreiðanleg orð, er senda þig.

---

22 Ræn eigi hinn lítilmótlega, af því að hann er lítilmótlegur,
og knosa eigi hinn volaða í borgarhliðinu;
23 því að Jahve mun flytja mál þeirra
og ræna þá lífinu, er þá ræna.
24 Legg eigi lag þitt við reiðigjarnan mann,
og haf eigi umgengni við fauta,
25 til þess að þú venjist eigi á háttsemi hans
og sækir snöru fyrir líf þitt.
26 Ver þú ekki meðal þeirra, er ganga til handsala,
meðal þeirra, er ganga í ábyrgð fyrir skuldum;
27 því þegar þú ekkert hefir að borga með,
viltu þá láta taka sængina undan þér?

28 Fær þú eigi úr stað hin fornu landamerki,
þau er feður þínir hafa sett.
29 Sjáir þú mann vel færan í verki sínu,
hann getur boðið konungum þjónustu sína;
eigi mun hann bjóða sig ótignum mönnum.
23 Þegar þú situr til borðs með valdsherra,
þá gæt þess vel, hvern þú hefir fyrir framan þig,
2 og set þér hníf á barka,
ef þú ert matmaður.
3 Lát þig ekki langa í kræsingar hans,
því að það er svikul fæða.
4 Streizt þú ekki við að verða ríkur,
hættu að verja viti þínu til þess.

13: kap. 26, 13. **14:** kap. 23, 27. Préd. 7, 26. **17:** kap. 5, 1. **28:** kap. 23, 10. 5 Mós. 27, 17. Job 24, 2. — **23, 3:** v. 6.

5 Hvort skulu augu þín hvarfla til auðsins, sem er svo stopull?
Því að sannlega gjörir hann sér vængi,
eins og örn, sem flýgur til himins.
6 Et eigi brauð hjá nízkum manni,
og lát þig ekki langa í kræsingar hans.
7 Því að hann er eins og maður, sem reiknar með sjálfum sér;
et og drekk! segir hann við þig,
en hjarta hans er eigi með þér.
8 Bitanum, sem þú hefir etið, verður þú að æla upp aftur,
og blíðmælum þínum hefir þú á glæ kastað.
9 Tala þú eigi fyrir eyrum heimskingjans,
því að hann fyrirlítur hyggindi ræðu þinnar.

10 Fær þú eigi úr stað landamerki ekkjunnar
og gakk þú eigi inn á akra munaðarleysingjanna.
11 Því að lausnari þeirra er sterkur —
hann mun flytja mál þeirra gegn þér.
12 Snú þú hjarta þínu að umvöndun,
og eyrum þínum að vísdóms-orðum.
13 Spara eigi aga við sveininn;
því ekki deyr hann, þótt þú sláir hann með vendinum.
14 Þú slær hann að sönnu með vendinum,
en þú frelsar líf hans frá helju.
15 Son minn, þegar hjarta þitt verður viturt,
þá gleðst eg líka í hjarta mínu,
16 og nýru mín fagna,
er varir þínar mæla það, sem rétt er.
17 Lát hjarta þitt ekki verða vandlætingasamt vegna syndaranna,
heldur æfinlega vegna ótta Jahve.
18 Því að vissulega er enn framtíð fyrir hendi
og von þín mun eigi að engu verða.
19 Heyr þú, son minn, og ver vitur,
og stýr hjarta þínu rétta leið.
20 Ver þú ekki með drykkjurútum,
með þeim, sem hvoma í sig kjöt,
21 því að drykkjurútar og mathákar verða snauðir,
og svefnmók klæðir í tötra.
22 Hlýð þú föður þínum, sem hefir getið þig,
og fyrirlít ekki móður þína, þótt hún sé orðin gömul.
23 Kaup þú sannleika, og sel hann ekki,
vizku, aga og hyggindi.
24 Faðir réttláts manns fagnar,
og sá, sem gat vitran son, gleðst af honum.
25 Gleðjist faðir þinn og móðir þín,
og fagni hún, sem fæddi þig.

26 Son minn, gef mér hjarta þitt,
og lát vegu mína vera þér geðfelda.
27 Því að skækja er djúp gröf
og annarleg kona þröngur pyttur.
28 Já, hún liggur í leyni eins og ræningi
og fjölgar hinum ótrúu meðal mannanna.
29 Hver æjar? hver veinar?

6: kap. 28, 22. **10:** kap. 22, 28. 5 Mós. 19, 14. **11:** kap. 22, 23. **13:** kap. 13, 24. **17:** Sálm. 37, 1 n. **18:** kap. 24, 14. 20. **19:** kap. 9, 6. **22:** kap. 1, 8. **27:** kap. 22, 14. **28:** kap. 7, 12.

hver á í deilum? hver kvartar?
hver fær sár að þarflausu? hver rauð augu?
30 Þeir sem sitja við vín fram á nætur,
þeir sem koma saman til að bergja á krydduðum drykkjum.
31 Horf þú ekki á vínið, hve rautt það er,
hversu það glóir í bikarnum og rennur ljúflega niður.
32 Að síðustu bítur það sem höggormur
og spýtir eitri sem naðra.
33 Augu þín munu sjá kynlega hluti,
og hjarta þitt mun mæla fláræði.
34 Og þú munt vera eins og sá, sem liggur úti í miðju hafi,
já, eins og sá, er liggur efst uppi á siglutré.
35 »Þeir hafa slegið mig, eg kendi ekkert til;
þeir hafa barið mig, eg varð þess ekki var.
Hve nær mun eg vakna? aftur mun eg leita þess!«

24 Öfunda ekki vonda menn
og lát þig ekki langa til að vera með þeim;
2 því að hjarta þeirra býr yfir ofríkisverkum
og varir þeirra mæla ógæfu.
3 Fyrir speki verður hús reist
og fyrir hygni verður það staðfast;
4 fyrir þekking fyllast forðabúrin
alls konar dýrum og yndislegum fjármunum.
5 Vitur maður er betri en sterkur
og fróður maður betri en aflmikill;
6 því að holl ráð skalt þú hafa, er þú heyr stríð,
og þar sem margir ráðgjafar eru, fer alt vel.
7 Vizkan er afglapanum of há;
í borgarhliðinu lýkur hann ekki upp munni sínum.
8 Þann, sem leggur stund á að gjöra ilt,
kalla menn varmenni.
9 Syndin er fíflslegt fyrirtæki
og spottarinn er mönnum andstygð.
10 Látir þú hugfallast á neyðarinnar degi,
þá er máttur þinn lítill.
11 Frelsaðu þá, sem leiddir eru fram til lífláts,
og haltu þeim aftur, sem ganga skjögrandi að höggstokknum.
12 Segir þú: »Vér vissum það eigi!« —
sá sem vegur hjörtun, hann verður sannarlega var við það,
og sá sem vakir yfir sálu þinni, hann veit það,
og mun gjalda manninum eftir verkum hans.
13 Et þú hunang, son minn, því að það er gott,
og hunangsseimur er gómi þínum sætur.
14 Nem á sama hátt speki fyrir sálu þína;
finnir þú hana, er framtíð fyrir hendi,
og von þín mun eigi að engu verða.

15 Sit eigi, þú hinn óguðlegi, um bústað hins réttláta
og eyðilegg ekki heimkynni hans.
16 Því að sjö sinnum fellur hinn réttláti og stendur aftur upp,
en óguðlegir steypast í ógæfu.
17 Gleð þig eigi yfir falli óvinar þíns
og hjarta þitt fagni eigi yfir því að hann steypist,

24, 6: kap. 20, 18; 11, 14. **11:** Sálm. 82, 4. **12:** 1 Sam. 16, 7. **14:** kap. 23, 18. **15:** Sálm. 10, 9. **16:** kap. 14, 32. Sálm. 37, 24. **17:** Mík. 7, 8.

18 svo að Jahve sjái það ekki og honum mislíki,
og hann snúi reiði sinni frá honum til þín.
19 Reiðst ekki vegna illgjörðamanna,
öfunda eigi óguðlega.
20 Því að vondur maður á enga framtíð fyrir höndum;
á lampa óguðlegra sloknar.
21 Son minn, óttastu Jahve og konunginn;
samlaga þig ekki óróaseggjum.
22 Því að ógæfa þeirra ríður að þegar minst varir,
og ófarir beggja — hver veit um þær?

---

23 Þessir orðskviðir eru líka eftir spekinga.
Hlutdrægni í dómi er ljót.
24 Þeim, sem segir við hinn seka: »Þú hefir rétt fyrir þér!«
honum formæla menn, honum bölvar fólk.
25 En þeim, sem hegna eins og ber, mun vel vegna,
yfir þá kemur ríkuleg blessun.
26 Sá kyssir á varirnar,
sem veitir rétt svör.
27 Annastu verk þitt utan húss og lúk því á akrinum;
síðan getur þú bygt hús þitt.
28 Vertu eigi vottur gegn náunga þínum að ástæðulausu;
eða mundir þú vilja svíkja með vörum þínum?
29 Seg þú ekki: »Eins og hann gjörði mér, eins ætla eg honum að gjöra;
eg ætla að endurgjalda manninum eftir verkum hans!«
30 Mér varð gengið fram hjá akri letingja nokkurs
og fram hjá víngarði óviturs manns.
31 Og sjá: hann var allur vaxinn klungrum,
hann var alþakinn netlum,
og steingarðurinn umhverfis hann var hruninn.
32 En eg varð þess var, veitti því athygli,
sá það og lét mér það að kenningu verða.
33 Sofa ögn enn, blunda ögn enn,
leggja saman hendurnar ögn enn, til að hvílast,
34 þá kemur fátæktin yfir þig eins og ræningi
og skorturinn eins og vopnaður maður.

---

25 Þetta eru líka orðskviðir Salómós, þeir er menn Hiskía Júdakonungs hafa safnað.
2 Guði er það heiður að dylja mál,
en konungum heiður að rannsaka mál.
3 Eins og hæð himins og dýpt jarðar,
svo eru konungahjörtun órannsakanleg.
4 Sé sorinn tekinn úr silfrinu,
þá fær smiðurinn ker úr því.
5 Séu hinir óguðlegu teknir burt frá augliti konungsins,
þá mun hásæti hans staðfestast fyrir réttlæti.
6 Stær þig eigi frammi fyrir konunginum
og ryðst eigi í rúm stórmenna.

19: Sálm. 37, 1. **20:** kap. 13, 9. **21:** 1 Pét. 2, 17. **23:** kap. 18, 5. 3 Mós. 19, 15. **29:** kap. 20, 22. **33:** kap. 6, 10. 11. — **25, 2:** Róm. 11, 33. **5:** kap. 16, 12.

7 Því að betra er að menn segi við þig: Fær þig hingað upp!
heldur en að menn gjöri þér læging frammi fyrir tignarmanni,
er þú þó sjálfur hafðir séð.
8 Ver eigi fljótur til að hleypa þér út í deilu,
því að hvað ætlar þú síðan að gjöra,
þá er náungi þinn gjörir þér sneypu?
9 Rek þú mál þitt gegn náunga þínum,
en ljósta eigi upp leyndarmáli annars manns,
10 til þess að sá, sem heyrir það, smáni þig ekki
og þú losnir aldrei við illan orðróm.
11 Gullepli í skrautlegum silfurskálum —
svo eru orð í tíma töluð.
12 Eins og gullhringur og skartgripur af skíru gulli,
svo er vitur áminnandi heyranda eyra.
13 Eins og snjósvali um uppskerutímann,
svo er áreiðanlegur sendimaður þeim, er sendir hann;
því að hann hressir sál húsbónda síns.
14 Ský og vindur, og þó engin rigning —
svo er sá, sem hrósar sér af gjafmildi, en gefur þó ekkert.

15 Með þolinmæði verður höfðingja talið hughvarf,
og mjúk tunga mylur bein.
16 Finnir þú hunang, þá et sem þér nægir,
svo að þú verðir ekki ofsaddur af því og ælir því upp aftur.
17 Stíg sjaldan fæti þínum í hús náunga þíns,
svo að hann verði ekki leiður á þér og hati þig.
18 Hamar og sverð og hvöss ör —
svo er maður, sem ber falsvitni gegn náunga sínum.
19 Molnandi tönn og rasandi fótur —
svo er traust á svikara á neyðarinnar degi.
20 Eins og maður, sem fer úr fötunum, þegar kalt er,
eins og edik á pottösku,
eins er sá, sem ljóð syngur hryggu hjarta.
21 Ef óvin þinn hungrar, þá gef honum að eta,
og ef hann þyrstir, þá gef honum að drekka.
22 Því að þú safnar glóðum elds yfir höfuð honum,
og Jahve mun endurgjalda þér það.
23 Norðanvindurinn leiðir fram regn
og launskraf reiðileg andlit.
24 Betri er vist í horni á húsþaki
en sambúð við þrasgjarna konu.

25 Eins og kalt vatn er dauðþyrstum manni,
svo er góð fregn af fjarlægu landi.
26 Eins og grugguð lind og skemdur brunnur,
svo er réttlátur maður, sem titrar frammi fyrir óguðlegum [manni.
27 Það er ekki gott að eta of mikið hunang,
ver því spar á hólinu.
28 Eins og borg, sem múrarnir hafa verið brotnir utan af,
eins er sá maður, sem eigi hefir stjórn á skapsmunum sínum.

26 Eins og snjór um sumar og eins og regn um uppskeru,
eins illa á sæmd við heimskan mann.

7: Lúk. 14, 8 n. **11:** kap. 15, 23. **14:** Júd. 12. **15:** kap. 15, 1. **18:** kap. 24, 28. **21:** 2 Kong. 6, 22. Róm. 12, 20. **24:** kap. 21, 9. **28:** kap. 16, 32. — **26, 1:** v. 8.

2 Eins og spörfugl flögrar, eins og svala flýgur,
eins er um óverðskuldaða formæling — hún verður eigi að áhrínsorðum.
3 Svipan hæfir hestinum og taumurinn asnanum —
en vöndurinn baki heimskingjanna.
4 Svara þú ekki heimskingjanum eftir fíflsku hans,
svo að þú verðir ekki honum jafn.
5 Svara þú heimskingjanum eftir fíflsku hans,
svo að hann haldi ekki, að hann sé vitur.
6 Sá höggur af sér fæturna og fær að súpa á ranglæti,
sem sendir orð með heimskingja.
7 Eins og lærleggir hins lama hanga máttlausir,
svo er spakmæli í munni heimskingjanna.
8 Sá sem sýnir heimskum manni sæmd,
honum fer eins og þeim, er bindur stein í slöngu.
9 Eins og þyrnir, sem stingst upp í höndina á drukknum manni,
svo er spakmæli í munni heimskingjanna.
10 Eins og skytta, sem hæfir alt,
svo er sá, sem leigir heimskingja, og sá, er leigir vegfarendur.
11 Eins og hundur, sem snýr aftur til spýju sinnar,
svo er heimskingi, sem endurtekur fíflsku sína.
12 Sjáir þú mann, sem þykist vitur,
þá er meiri von um heimskingja en hann.

13 Letinginn segir: Óargadýr er á veginum,
ljón á götunum.
14 Hurðin snýst á hjörunum
og letinginn í hvílu sinni.
15 Latur maður dýfir hendinni ofan í skálina,
en honum verður þungt um að bera hana aftur upp að munninum.
16 Latur maður þykist vitrari
en sjö, sem svara hyggilega.
17 Sá, sem kemst í æsing út af deilu, sem honum kemur ekki við,
hann er eins og sá, sem tekur um eyrun á hundi, er hleypur fram hjá.
18 Eins og óður maður, sem kastar tundurörvum,
banvænum skeytum,
19 eins er sá maður, er svikið hefir náunga sinn
og segir síðan: Eg er bara að gjöra að gamni mínu.

20 Þegar eldsneytið þrýtur, sloknar eldurinn,
og þegar enginn er rógberinn, stöðvast deilurnar.
21 Eins og kol þarf til glóða og við til elds,
svo þarf þrætugjarnan mann til að kveikja deilur.
22 Orð rógberans eru eins og sælgæti,
og þau læsa sig inn í instu fylgsni hjartans.
23 Eldheitir kossar og ilt hjarta,
það er sem sorasilfur utan á leirbroti.
24 Með vörum sínum gjörir hatursmaðurinn sér upp vinalæti,
en í hjarta sínu hyggur hann á svik.
25 Þegar hann mælir fagurt, þá trú þú honum ekki,
því að sjö andstygðir eru í hjarta hans.

3: Sálm. 32, 9. **8:** v. 1. **11:** 2 Pét. 2, 22. **12:** Róm. 12, 16. **13:** kap. 22, 13. **15:** kap. 19, 24. **21:** kap. 15, 18. **22:** kap. 18, 8.

26 Þótt hatrið hylji sig hræsni,
þá verður þó ilska þess opinber á dómþinginu.
27 Sá, sem grefur gröf, fellur í hana,
og steinninn fellur aftur í fang þeim, er veltir honum.
28 Lygin tunga hatar þá, er hún hefir sundur marið,
og smjaðrandi munnur veldur glötun.

27 Vertu ekki hróðugur af morgundeginum,
því að þú veizt ekki, hvað dagurinn ber í skauti sínu.
2 Lát aðra hrósa þér og ekki þinn eigin munn,
óviðkomandi menn, en ekki þínar eigin varir.
3 Steinar eru þungir og sandurinn sígur í,
en gremja afglapans er þyngri en hvorttveggja.
4 Heiftin er grimm og reiðin er svæsin,
en hver fær staðist öfundina?
5 Betri er opinber ofanígjöf
en elska, sem leynt er.
6 Vel meint eru vinar sárin,
en viðbjóðslegir kossar hatursmannsins.

7 Saddur maður treður hunangsseim undir fótum,
en hungruðum manni þykir alt beiskt sætt.
8 Eins og fugl, sem floginn er burt úr hreiðri sínu,
svo er maður, sem flúinn er burt af heimili sínu.
9 Ilmolía og reykelsi gleðja hjartað,
en inndælli er vinur en ilmandi viður.
10 Yfirgef eigi vin þinn né vin föður þíns
og gakk eigi í hús bróður þíns á óheilladegi þínum.
Betri er nábúi í nánd en bróðir í fjarlægð.
11 Vertu vitur, sonur minn, og gleð hjarta mitt,
svo að eg geti svarað þeim orði, sem smána mig.
12 Vitur maður sér ógæfuna og felur sig,
en einfeldningarnir halda áfram og fá að kenna á því.
13 Tak þú af honum skikkjuna, því að hann hefir gengið í ábyrgð fyrir annan,
og tak veð af honum vegna annarlegrar konu.
14 Hver sem blessar náunga sinn snemma morguns með hárri raustu,
það skal metið við hann sem formæling.
15 Sífeldur þakleki í rigningatíð
og þrasgjörn kona — er hvað öðru líkt.
16 Sá, er hana stöðvaði, gæti stöðvað vindinn
og haldið olíu í hægri hendi sinni.
17 Járn brýnir járn,
og maður brýnir mann.
18 Sá, sem gætir fíkjutrés, mun eta ávöxt þess,
og sá, sem þjónar húsbónda sínum með virktum, mun heiður hljóta.
19 Eins og andlit horfir við andliti í vatni,
svo er hjarta eins manns gagnvart öðrum.
20 Dánarheimar og undirdjúpin eru óseðjandi;
svo eru og augu mannsins óseðjandi.
21 Deiglan er fyrir silfrið og bræðsluofninn fyrir gullið,
og maðurinn er dæmdur eftir orðstír hans.

27: Sálm. 7, 16. — **27, 1:** Jak. 4, 13. 14. **2:** 2 Kor. 10, 12. 18. **11:** kap. 23, 15. **12:** kap. 22, 3. **18:** kap. 20, 16. **15:** kap. 19, 13. **20:** kap. 30, 16. Préd. 1, 8. **21:** kap. 17, 3.

22 Þótt þú steyttir afglapann í mortéli
með stauti innan um grjón,
þá mundi fíflska hans ekki við hann skilja.

23 Haf nákvæmar gætur á útliti sauða þinna
og veit hjörðunum athygli þína.
24 Því að auður varir ekki eilíflega,
né heldur kóróna frá kyni til kyns.
25 Sé heyið komið undan og grængresi komið í ljós
og hafi jurtir fjallanna verið hirtar,
26 þá átt þú lömb þér til klæðnaðar
og geithafra til þess að kaupa fyrir akur,
27 og nóga geitamjólk þér til fæðslu, til fæðslu heimili þínu,
og til viðurlífis þernum þínum.

28 Hinir óguðlegu flýja, þótt enginn elti þá,
en hinir réttlátu eru öruggir eins og ungt ljón.
2 Þegar land gengur undan drotnara sínum, gjörast þar margir höfðingjar,
en meðal skynsamra og hygginna manna verður einn langær.
3 Maður, sem er fátækur og kúgar snauða,
er eins og regn, sem skolar burt korninu, en veitir ekkert brauð.
4 Þeir, sem yfirgefa lögmálið, hrósa óguðlegum,
en þeir, sem varðveita lögmálið, eru æfir út af þeim.
5 Illmenni skilja ekki hvað rétt er;
en þeir, sem leita Jahve, skilja alt.
6 Betri er fátækur maður, sem framgengur í ráðvendni sinni,
heldur en sá, sem beitir undirferli og er þó ríkur.
7 Sá, sem varðveitir lögmálið, er hygginn sonur;
en sá, sem leggur lag sitt við óhófsmenn, gjörir föður sínum smán.
8 Sá, sem eykur auð sinn með fjárleigu og okri,
safnar honum handa þeim, sem líknsamur er við fátæka.
9 Sá, sem snýr eyra sínu frá, til þess að heyra ekki lögmálið,
— jafnvel bæn hans er andstygð.
10 Sá, sem tælir falslausa menn út á vonda leið,
hann fellur sjálfur í gröf sína;
en ráðvandir munu hljóta góða arfleifð.
11 Ríkur maður þykist vitur,
en snauður maður, sem er hygginn, sér hann út.
12 Þegar hinir réttlátu fagna, er mikið um dýrðir,
en þegar óguðlegir komast upp, fela menn sig.
13 Sá, sem dylur yfirsjónir sínar, verður ekki lángefinn,
en sá, sem játar þær og lætur af þeim, mun miskunn hljóta.
14 Sæll er sá maður, sem ávalt er var um sig;
en sá, sem herðir hjarta sitt, fellur í ógæfu.
15 Eins og grenjandi ljón og gráðugur björn,
svo er óguðlegur drotnari yfir litilsigldum lýð.
16 Höfðingi, sem hefir litlar tekjur, er ríkur að kúgan;
sá, sem hatar rangfenginn ávinning, mun langlífur verða.

17 Sá maður, sem blóðsök hvílir þungt á,
er á flótta fram á grafarbarminn; enginn dvelji hann.

28, 5: 1 Kor. 2, 15. 6: kap. 19, 1. 8: 3 Mós. 25, 36. 12: kap. 29, 2. 13: 1 Jóh. 1, 8. 9.

18 Sá, sem breytir ráðvandlega, mun frelsast,
en sá, sem beitir undirferli, fellur í gryfju.
19 Sá, sem yrkir land sitt, mettast af brauði,
en sá, sem sækist eftir hégómlegum hlutum, mettast af fátækt.
20 Áreiðanlegur maður blessast ríkulega,
en sá, sem fljótt vill verða ríkur, sleppur ekki óhegndur.

21 Hlutdrægni er ljót,
en þó fremja menn ranglæti fyrir einn brauðbita.
22 Öfundsjúkur maður flýtir sér að safna auði,
og veit ekki að örbirgð muni yfir hann koma.
23 Sá, sem ávítar mann, mun á síðan öðlast meiri hylli
heldur en tungumjúkur smjaðrari.
24 Sá, sem rænir foreldra sína og segir: Það er engin synd!
hann er stallbróðir eyðandans.
25 Ágjarn maður vekur deilur,
en sá, sem treystir Jahve, mettast ríkulega.
26 Sá, sem treystir eigin hyggjuviti, er heimskingi,
en sá, sem breytir viturlega, mun undan komast.
27 Sá, sem gefur fátækum, líður engan skort,
en þeim, sem byrgir augu sín, koma margar óbænir.
28 Þegar hinir óguðlegu komast upp, fela menn sig,
en þegar þeir tortímast, fjölgar réttlátum.
29 Sá, sem oftlega hefir ávítaður verið, en þverskallast þó,
mun skyndilega knosaður verða, og engin lækning fást.
2 Þegar réttlátum fjölgar, gleðst þjóðin,
en þegar óguðlegir drotna, andvarpar þjóðin.
3 Sá, sem elskar vizku, gleður föður sinn,
en sá, sem leggur lag sitt við skækjur, glatar eigum sínum.
4 Konungurinn eflir landið með rétti,
en sá, sem þiggur mútur, eyðir það.
5 Sá maður, sem smjaðrar fyrir náunga sínum,
hann leggur net fyrir fætur hans.
6 Í misgjörð vonds manns er fólgin snara,
en réttlátur maður fagnar og gleðst.
7 Réttlátur maður kynnir sér málefni hinna lítilmótlegu,
en óguðlegur maður hirðir ekkert um að kynna sér það.
8 Spottarar æsa upp borgina,
en vitrir menn lægja reiðina.
9 Þegar vitur maður á í þrætumáli við afglapa,
þá reiðist hann og hlær, en hvíld fæst engin.
10 Blóðvargarnir hata hinn ráðvanda,
en réttvísir menn láta sér ant um líf hans.
11 Heimskinginn úthellir allri reiði sinni,
en vitur maður sefar hana að lokum.
12 Þegar drotnarinn hlýðir á lygaorð,
verða allir þjónar hans bófar.
13 Fátæklingurinn og kúgarinn mætast;
Jahve ljær ljós augum beggja.
14 Sá konungur, sem dæmir hina lítilmótlegu með réttvísi,
hásæti hans mun stöðugt standa að eilífu.
15 Vöndur og umvöndun veita speki,
en agalaus sveinn gjörir móður sinni skömm.

19: kap. 12, 11. 20: 1 Tím. 6, 9. 21: kap. 18, 5. 25: kap. 15, 18. 28: v. 12. — 29, 2: kap. 11, 10; 28, 12. 28. 3: Lúk. 15, 13. 30. 13: kap. 22, 2. 14: kap. 16, 12.

16 Þegar óguðlegum fjölgar, fjölgar og misgjörðum,
en réttlátir munu horfa á fall þeirra.
17 Aga þú son þinn, þá mun hann láta þig hafa ró
og veita unað sálu þinni.
18 Þar sem engar vitranir eru, kemst fólkið á glapstigu,
en sá, sem varðveitir lögmálið, er sæll.
19 Þræll verður eigi agaður með orðum,
því að hann skilur þau að vísu, en fer ekki eftir þeim.
20 Sjáir þú mann, sem er fljótfær í orðum,
þá er meiri von um heimskingja en hann.
21 Dekri maður við þræl sinn frá barnæsku,
vill hann að lokum verða ungherra.
22 Reiðigjarn maður vekur deilur
og bráðlyndur maður drýgir marga synd.
23 Hroki mannsins lægir hann,
en hinn lítilláti mun virðing hljóta.
24 Þjófsnauturinn hatar líf sitt;
hann hlýðir á bölvunina, en segir þó ekki frá.
25 Ótti við menn leiðir í snöru,
en þeim er borgið, sem treystir Jahve.
26 Margir leita hylli drotnarans,
en réttur mannsins kemur frá Jahve.
27 Andstygð réttlátra er sá, sem ranglæti fremur,
og andstygð óguðlegra sá, sem ráðvandlega breytir.

---

30 Orð Agúrs Jakesonar. Spakmælið.
Maðurinn segir: Eg hefi streizt, ó Guð,
eg hefi streizt, ó Guð, og er að þrotum kominn.
2 Því að eg er of heimskur, til að geta talist maður,
og mannsvit er eigi hjá mér.
3 Og eg hefi eigi lært speki,
svo að eg hafi fengið þekking á hinum Heilaga.
4 Hver hefir stigið upp til himna og komið niður?
Hver hefir safnað vindinum í lúkur sínar?
Hver hefir bundið vatnið í skikkju sína?
Hver hefir reist öll endimörk jarðar?
Hvað heitir hann og hvað heitir sonur hans?—fyrst þú veizt það!
5 Sérhvert orð Guðs er hreint,
hann er skjöldur þeim, er leita hælis hjá honum.
6 Bæt engu við orð hans,
til þess að hann ávíti þig eigi og þú standir sem lygari.

7 Um tvent bið eg þig,
synja mér þess eigi, áður en eg dey:
8 Lát fals og lygaorð vera fjarri mér;
gef mér hvorki fátækt né auðæfi,
en veit mér minn deildan verð.
9 Eg kynni annars að verða of saddur og afneita
og segja: Hver er Jahve?
Eða ef eg yrði fátækur, kynni eg að stela
og misbjóða nafni Guðs míns.

22: kap. 15, 18. **23:** Matt. 23, 12. Jak. 4, 6. Orðskv. 18, 12. **24:** 3 Mós. 5, 1. **25:** Lúk. 12, 4. -- **30, 4:** Job 38, 4 n. Jes. 40, 12. **5:** Sálm. 12, 7; 18, 31. **6:** 5 Mós. 4, 2; 12, 32. **9:** 5 Mós. 32, 15.

10 Ræg eigi þjóninn við húsbónda hans,
svo að hann biðji þér ekki óbæna og þú verðir að gjalda.
11 Til er það kyn, sem bölvar föður sínum
og blessar ekki móður sína;
12 kyn, sem þykist vera hreint
og hefir þó eigi þvegið af sér saurinn;
13 kyn, sem lyftir hátt augunum
og sperrir upp augnahárin;
14 kyn, sem hefir sverð að tönnum
og hnífa að jöxlum,
til þess að uppeta hina voluðu úr landinu
og hina fátæku burt frá mönnunum.
15 Blóðsugan á tvær dætur: Gefðu, gefðu!
Þrent er til, sem er óseðjandi,
fernt, sem aldrei segir: það er nóg! —
16 Helja og móðurlíf óbyrjunnar,
jörðin, sem aldrei seðst af vatni,
og eldurinn, sem aldrei segir: það er nóg!
17 Það auga, sem gjörir gys að föður sínum
og fyrirlítur hlýðni við móður sína,
mega hrafnarnir við lækinn kroppa út
og arnarungarnir eta.
18 Þrent er, sem mér virðist undursamlegt,
og fernt, sem eg skil eigi:
19 vegur arnarinnar um loftið,
vegur höggormsins yfir klettinn,
vegur skipsins um reginhaf
og vegur manns hjá konu.
20 Þannig er og atferli hórkonunnar;
hún neytir, þurkar sér um munninn
og segir: Eg hefi ekkert rangt gjört.
21 Undan þrennu nötrar jörðin
og undir fernu getur hún ekki risið:
22 undir þræli, þegar hann verður konungur,
og guðlausum manni, þegar hann mettast brauði;
23 undir smáðri konu, þegar hún giftist,
og þernu, þegar hún bolar burt húsmóður sinni.
24 Fjórir eru smáir á jörðunni,
og þó eru þeir vitrir spekingar:
25 maurarnir, kraftlítil þjóð,
og þó afla þeir sér fæðunnar á sumrin;
26 stökkhérarnir, þróttlítil þjóð,
og þó gjöra þeir sér híbýli í klettunum.
27 Engisspretturnar hafa engan konung,
og þó fer allur hópurinn út í röð og reglu.
28 Ferfætlunni getur þú náð með tómum höndunum,
og þó er hún í konungahöllum.
29 Þrír eru þeir, sem tigulegir eru á velli,
og fjórir, sem tigulegir eru í gangi:
30 ljónið, hetjan meðal dýranna,
er eigi hopar fyrir neinni skepnu;
31 lendgyrtur hesturinn og geithafurinn
og konungur, er enginn fær móti staðið.

11: 2 Mós. 21, 17. **16:** kap. 27, 20. **17:** 5 Mós. 27, 16. **25:** kap. 6, 6 n.

32 Hafir þú heimskast til að upphefja sjálfan þig,
eða hafir þú gjört það af ásettu ráði, þá legg höndina á munninn!
33 Því að þrýsting á mjólk framleiðir smjör
og þrýsting á nasir framleiðir blóð
og þrýsting á reiði framleiðir deilu.

31 Orð Lemúels konungs,
spakmæli, er móðir hans kendi honum.
2 Hvað, sonur minn? og hvað, sonur kviðar míns?
og hvað, sonur áheita minna?
3 Gef ekki konum kraft þinn,
né ástarhót þín þeim, er spilla konungum.
4 Ekki sæmir konungum, Lemúel,
ekki sæmir konungum að drekka vín,
né höfðingjum áfengur drykkur.
5 Þeir kynnu að drekka og gleyma lögunum
og rangfæra málefni allra aumra manna.
6 Gefið áfengan drykk þeim, sem kominn er í örþrot,
og vín þeim, sem sorgbitnir eru.
7 Drekki hann og gleymi fátækt sinni
og minnist ekki framar mæðu sinnar.
8 Lúk þú upp munni þínum fyrir hinn mállausa,
fyrir málefni allra þeirra manna, sem eru að örmagnast.
9 Lúk þú upp munni þínum, dæm með réttvísi
og rétt þú hlut hinna voluðu og snauðu.

---

10 Væna konu, hver hlýtur hana?
hún er mikils meira virði en perlur.
11 Hjarta manns hennar treystir henni,
og ekki vantar að honum fénist.
12 Hún gjörir honum gott og ekkert ilt
alla æfidaga sína.
13 Hún sér um ull og hör
og vinnur fúslega með höndum sínum.
14 Hún er eins og kaupförin,
sækir björgina langt að.
15 Hún fer á fætur fyrir dag,
skamtar heimilisfólki sínu
og segir þernum sínum fyrir verkum.
16 Hún hefir augastað á akri og kaupir hann,
af ávexti handa sinna plantar hún víngarð.
17 Hún gyrðir lendar sínar krafti
og tekur sterklega til armleggjunum.
18 Hún finnur, að atvinna hennar er arðsöm;
á lampa hennar sloknar eigi um nætur.
19 Hún réttir út hendurnar eftir rokknum,
og fingur hennar grípa snælduna.
20 Hún breiðir út lófann móti hinum bágstadda
og réttir út hendurnar móti hinum snauða.
21 Hún er ekki hrædd um heimilisfólk sitt, þótt snjói,
því að alt heimilisfólk hennar er klætt skarlati.

32: Job 40, 4. Mík. 7, 16. — **31, 4:** kap. 20, 1. **5:** Jes. 5, 22 n. **10:** kap. 18, 22

22 Hún býr sér til ábreiður;
klæðnaður hennar er úr baðmull og purpura.
23 Maður hennar er mikils metinn í borgarhliðunum,
þá er hann situr með öldungum landsins.
24 Hún býr til skyrtur og selur þær,
og kaupmanninum fær hún belti.
25 Kraftur og tign er klæðnaður hennar,
og hún hlær að komandi degi.
26 Hún opnar munninn með speki,
og ástúðleg fræðsla er á tungu hennar.
27 Hún vakir yfir því, sem fram fer á heimili hennar,
og etur ekki letinnar brauð.
28 Synir hennar ganga fram og segja hana sæla,
maður hennar gengur fram og hrósar henni:
29 »Margar konur hafa sýnt dugnað,
en þú tekur þeim öllum fram!«
30 Yndisþokkinn er svikull og fríðleikinn hverfull,
en sú kona, sem óttast Jahve, á hrós skilið.
31 Gefið henni af ávexti handa hennar,
og verk hennar skulu lofa hana í borgarhliðunum.

Prédikarinn.

1 Orð prédikarans, sonar Davíðs, konungs í Jerúsalem.
2 Aumasti hégómi, segir prédikarinn, aumasti hégómi; alt er hé-
gómi! 3 Hvaða ávinning hefir maðurinn af öllu striti sínu, er hann
streitist við undir sólinni? 4 Ein kynslóðin fer og önnur kemur, en
jörðin stendur að eilífu. 5 Og sólin rennur upp og sólin gengur undir
og hraðar sér til samastaðar síns, þar sem hún rennur upp. 6 Vind-
urinn gengur til suðurs og snýr sér til norðurs, hann snýr sér og snýr
sér, og fer aftur að hringsnúast á nýjan leik. 7 Allar ár renna í sjóinn,
en sjórinn verður aldrei fullur; þangað sem árnar renna, þangað halda
þær ávalt áfram að renna. 8 Alt er sístritandi, enginn maður fær því
með orðum lýst; augað verður aldrei satt af að sjá og eyrað verður
aldrei mett af að heyra. 9 Það sem hefir verið, það mun verða, og það
sem gjörst hefir, það mun gjörast, og ekkert er nýtt undir sólinni.
10 Sé nokkuð til, er um verði sagt: sjá, þetta er nýtt — þá hefir það
orðið fyrir löngu, á tímum, sem á undan oss voru. 11 Forfeðranna
minnast menn eigi, og ekki verður heldur eftirkomendanna, sem síðar
verða uppi, minst meðal þeirra, sem síðar verða.

12 Eg, prédikarinn, var konungur yfir Ísrael í Jerúsalem. 13 Eg
lagði allan hug á að rannsaka og kynna mér með hygni alt það, er
gjörist undir himninum: það er leiða þrautin, sem Guð hefir fengið
mönnunum að þreyta sig á. 14 Eg hefi séð öll verk, sem gjörast undir
sólinni, og sjá: alt var hégómi og eftirsókn eftir vindi. 15 Hið bogna
getur ekki orðið beint, og hið vantandi verður eigi talið. 16 Eg hugsaði

---

1, 2: kap. 12, 8. 3: kap. 2, 22; 3, 9. 9: kap. 3, 15. 14: kap. 2, 11. 15: kap. 7, 13.

með sjálfum mér: Sjá, eg hefi aflað mér meiri og víðtækari speki en
allir þeir, er ríkt hafa yfir Jerúsalem á undan mér, og hjarta mitt hefir
litið speki og þekkingu í ríkum mæli. 17 Og er eg lagði allan hug á
að þekkja speki og að þekkja flónsku og heimsku, þá komst eg að
raun um, að einnig það var að sækjast eftir vindi. 18 Því að mikilli
speki er samfara mikil gremja, og sá sem eykur þekking sína, eykur
kvöl sína.

2 Eg sagði við sjálfan mig: Gott og vel, reyndu gleðina og njóttu
gæða lífsins! En sjá, einnig það er hégómi. 2 Um hláturinn sagði
eg: hann er vitlaus! og um gleðina: hverju fær hún til vegar komið?
3 Mér kom til hugar að gæða líkama mínum á víni — en hjarta mitt
skyldi stjórna öllu viturlega — og að halda fast við heimskuna, unz
eg sæi, hvað gott væri fyrir mennina að gjöra undir himninum alla
æfidaga þeirra. 4 Eg gjörði stórvirki: eg reisti mér hús, eg plantaði
mér víngarða; 5 eg gjörði mér jurtagarða og aldingarða og gróðursetti
þar alls konar aldintré; 6 eg bjó mér til vatnstjarnir, til þess að vökva
með vaxandi viðarskóg; 7 eg keypti þræla og ambáttir, og eg átti heima-
fædd hjú. Eg átti og meiri hjarðir nauta og sauða en allir þeir, sem
verið höfðu á undan mér í Jerúsalem. 8 Eg safnaði mér og silfri og gulli
og fjársjóðum frá konungum og löndum; eg fékk mér söngmenn og
söngkonur og það, sem er yndi karlmannanna: fjölda kvenna. 9 Og eg
varð mikill og meiri öllum þeim, er verið höfðu í Jerúsalem á undan
mér; einnig speki mín var kyr hjá mér. 10 Og alt það, sem augu mín
girntust, það lét eg eftir þeim; eg neitaði ekki hjarta mínu um nokkura
gleði, því að hjarta mitt hafði ánægju af allri fyrirhöfn minni, og þetta
var hlutdeild mín af allri fyrirhöfn minni. 11 En er eg leit á öll verk
mín, þau er hendur mínar höfðu unnið, og á þá fyrirhöfn, er eg hafði
haft fyrir að gjöra þau, þá sá eg, að alt var hégómi og eftirsókn eftir
vindi, og að enginn ávinningur er til undir sólinni.

12 Eg sneri mér að því, að virða fyrir mér speki og flónsku og
heimsku; því að hvað mun sá maður gjöra, er kemur eftir konunginn?
Það sem menn hafa gjört fyrir löngu. 13 Þá sá eg að spekin hefir
yfirburði yfir heimskuna, eins og ljósið hefir yfirburði yfir myrkrið.
14 Vitur maður hefir augun í höfðinu, en heimskinginn gengur í myrkri.
Jafnframt tók eg eftir því, að eitt og hið sama kemur fram við alla.
15 Og eg sagði við sjálfan mig: Hið sama sem kemur fram við heimsk-
ingjann, það kemur og fram við mig; og til hvers hefi eg þá orðið
svo frábærlega vitur? Þá hugsaði eg í hjarta mínu, að einnig það væri
hégómi. 16 Því að menn minnast ekki hins vitra að eilífu, frekar en
heimskingjans, því að allir verða þeir löngu gleymdir á komandi tím-
um, og deyr ekki jafnt vitur sem heimskur? 17 Þá varð mér illa við
lífið, því að mér mislíkaði það, er gjörist undir sólinni; því að alt er
hégómi og eftirsókn eftir vindi. 18 Og mér varð illa við alt mitt strit,
er eg streittist við undir sólinni, með því að eg verð að eftirskilja það
þeim manni, er kemur eftir mig. 19 Og hver veit, hvort hann verður
spekingur eða heimskingi? Og þó á hann að ráða yfir öllu striti
mínu, er eg hefi streizt við og viturlega með farið undir sólinni —
einnig það er hégómi. 20 Þá hvarf eg að því að láta hjarta mitt ör-
vænta yfir allri þeirri mæðu, er eg hafði átt í undir sólinni. 21 Því
að hafi einhver unnið starf sitt með hyggindum, þekking og dugnaði,
verður hann að selja það öðrum í hendur til eignar, sem ekkert hefir

16: 1 Kong. 3, 12. 17: kap. 2, 12. — 2, 1: Lúk. 12, 19 n. 8: 1 Kong. 10, 14. 27. 11:
kap. 1, 2. 14. 14: Orðskv. 17, 24. 18: Sálm. 39, 7.

fyrir því haft; einnig það er hégómi og mikið böl. [22] Því að hvað fær
þá maðurinn fyrir alt strit sitt og ástundun hjarta síns, er hann mæðist
í undir sólinni? [23] Því að allir dagar hans eru kvöl, og starf hans er
armæða; jafnvel á næturnar fær hjarta hans eigi hvíld. Einnig þetta
er hégómi.
[24] Það er ekkert betra til með mönnum en að eta og drekka og
láta sálu sína njóta fagnaðar af striti sínu. En það hefi eg séð, að
einnig þetta kemur af Guðs hendi. [25] Því að hver má eta eða neyta
nokkurs án hans? [26] Því að þeim manni, sem honum geðjast, gefur
hann vizku, þekking og gleði, en syndaranum fær hann það starf, að
safna og hrúga saman, til þess að selja það þeim í hendur, er Guði
geðjast. Einnig það er hégómi og eftirsókn eftir vindi.

3 Öllu er afmörkuð stund og sérhver hlutur undir himninum hefir
sinn tíma. [2] Að fæðast hefir sinn tíma og að deyja hefir sinn
tíma; að gróðursetja hefir sinn tíma og að rífa það upp, sem gróður-
sett hefir verið, hefir sinn tíma; [3] að deyða hefir sinn tíma og að lækna
hefir sinn tíma; að rífa niður hefir sinn tíma og að byggja upp hefir
sinn tíma; [4] að gráta hefir sinn tíma og að hlæja hefir sinn tíma; að
kveina hefir sinn tíma og að dansa hefir sinn tíma; [5] að kasta steinum
hefir sinn tíma og að tína saman steina hefir sinn tíma; að faðmast
hefir sinn tíma og að halda sér frá faðmlögum hefir sinn tíma; [6] að
leita hefir sinn tíma og að týna hefir sinn tíma; að geyma hefir sinn
tíma og að fleygja hefir sinn tíma; [7] að rífa sundur hefir sinn tíma og
að sauma saman hefir sinn tíma; að þegja hefir sinn tíma og að tala
hefir sinn tíma; [8] að elska hefir sinn tíma og að hata hefir sinn tíma;
ófriður hefir sinn tíma og friður hefir sinn tíma. [9] Hvern ávinning
hefir starfandinn af öllu striti sínu?
[10] Eg virti fyrir mér þá þraut, sem Guð hefir fengið mönnunum
að þreyta sig á. [11] Alt hefir hann gjört hagfelt á sínum tíma, jafnvel
eilífðina hefir hann lagt í brjóst þeirra; aðeins fær maðurinn ekki skilið
það verk, sem Guð gjörir, frá upphafi til enda. [12] Eg komst að raun
um, að ekkert er betra með þeim en að vera glaður og gæða sér
meðan æfin endist. [13] En það, að maður etur og drekkur og nýtur
fagnaðar af öllu striti sínu, einnig það er Guðs gjöf. [14] Eg komst að
raun um, að alt, sem Guð gjörir, stendur að eilífu; við það er engu
að bæta og af því verður ekkert tekið; Guð hefir gjört það svo, til
þess að menn óttuðust hann. [15] Það sem er, var fyrir löngu, og það
sem mun verða, hefir verið fyrir löngu; og Guð leitar aftur hins liðna.
[16] Og enn fremur sá eg undir sólinni: þar sem rétturinn átti að
vera, þar var ranglæti, og þar sem réttlætið átti að vera, þar var rang-
læti. [17] Eg sagði við sjálfan mig: hinn ráðvanda og hinn óguðlega mun
Guð dæma, því að hann hefir sett tíma öllum hlutum og öllum gjörð-
um. [18] Eg sagði við sjálfan mig: það er mannanna vegna, til þess að
Guð geti reynt þá, og til þess að þeir sjái, að þeir eru sjálfir ekki ann-
að en skepnur. [19] Því að örlög mannanna og örlög skepnunnar — ör-
lög þeirra eru hin sömu: eins og skepnan deyr, svo deyr og maðurinn,
og alt hefir sama andann, og yfirburði hefir maðurinn enga fram yfir
skepnuna, því að alt er hégómi. [20] Alt fer sömu leiðina: alt er af moldu
komið og alt hverfur aftur til moldar. [21] Hver veit, hvort andi mann-
anna fer upp á við, en andi skepnunnar niður á við til jarðar? [22] Þann-
ig sá eg, að ekkert betra er til en að maðurinn gleðji sig við verk sín,

---

22: kap. 1, 3. **23:** Job 14, 1. **24:** kap. 3, 12. 13. 22; 5, 18. — **3, 1:** kap. 8, 6. **12:** kap. 2, 24; 8, 15. **15:** kap. 1, 9. 10. **20:** 1 Mós. 2, 19; 3, 19. Job 34, 15. Sálm. 104, 29. Préd. 12, 7. **21:** kap. 12, 7.

því að það er hlutdeild hans; því að hver kemur honum svo langt, að
hann sjái það, sem verður eftir hans dag?

4 Og enn sá eg alla þá kúgun, sem viðgengst undir sólinni:
þarna streyma tár hinna undirokuðu, en enginn huggar þá; af
hendi kúgara sinna sæta þeir ofbeldi, en enginn huggar þá. [2] Þá taldi
eg hina framliðnu sæla, þá er fyrir löngu eru dánir, í samanburði við
hina lifandi, þá er enn eru á lífi, [3] en sælli en þessa hvoratveggja þann,
sem enn er ekki til orðinn og ekki hefir séð þau vondu verk, sem framin eru undir sólinni.
[4] Og eg sá, að alt strit og dugnaður í framkvæmdum er ekki annað en öfund eins við annan. Einnig það er hégómi og eftirsókn eftir
vindi. [5] Heimskinginn spennir greipar og etur sitt eigið hold. [6] Betri
er hnefafylli af ró en báðar lúkur fullar af striti og eftirsókn eftir vindi.
[7] Og enn sá eg hégóma undir sólinni: [8] Maður stendur einn og
enginn annar með honum, hann á hvorki son né bróður, og þó er
enginn endir á öllu striti hans og augu hans mettast ekki á auðlegð.
En fyrir hvern er eg þá að stritast og fyrir hvern læt eg þá sál mína
fara góðs á mis? Einnig þetta er hégómi og leið þraut. [9] Betri eru tveir
en einn, með því að þeir hafa góð laun fyrir strit sitt. [10] Því að falli
annar þeirra, þá getur hinn reist félaga sinn á fætur, en vei einstæðingnum, sem fellur og enginn annar er til að reisa á fætur. [11] Sömuleiðis ef tveir sofa saman, þá er þeim heitt; en sá, sem er einn, hvernig
getur honum hitnað? [12] Og ef einhver ræðst á þann, sem er einn, þá
munu tveir geta veitt honum mótstöðu, og þrefaldan þráð er eigi auðvelt að slíta.
[13] Betri er fátækur unglingur, sé hann vitur, heldur en gamall konungur, sé hann heimskur og þýðist eigi framar viðvaranir. [14] Því að
hann gekk út úr dýflissunni, til þess að verða konungur, þótt hann
hefði fæðst snauður í ríki hins. [15] Eg sá alla lifandi menn, þá er
gengu undir sólinni, vera á bandi unglingsins, hins annars, þess er
koma átti í hins stað. [16] Enginn endir var á öllu því fólki, á öllum
þeim, er hann var fyrir. Þó glöddust eftirkomendurnir ekki yfir honum. Því að einnig það er hégómi og eftirsókn eftir vindi.

[17] Haf gát á fæti þínum þegar þú gengur í Guðs hús; því að það
er betra að koma þangað, til þess að heyra, heldur en að heimskingjar færi sláturfórn; því að þeir vita ekkert, svo að þeir gjöra það, sem
5 ilt er. [1] Vertu ekki of munnhvatur, og hjarta þitt hraði sér ekki
að mæla orð frammi fyrir Guði; því að Guð er á himnum, en þú
á jörðu; ver því eigi margorður. [2] Því að draumar koma, þar sem
áhyggjurnar eru miklar, og heimskutal, þar sem mörg orð eru viðhöfð.
[3] Þegar þú gjörir Guði heit, þá fresta þú eigi að efna það, því að hann
hefir eigi velþóknun á heimskingjum; efn það, er þú heitir. [4] Betra er
að þú heitir engu en að þú heitir og efnir ekki. [5] Leyf eigi munni
þínum að baka líkama þínum sekt og seg eigi við sendiboðann: það
var fljótfærni! Hvers vegna á Guð að reiðast tali þínu og skemma
verk handa þinna? [6] Því að þar sem mikið er um drauma og orð,
þar er og mikill hégómi. Óttastu heldur Guð!
[7] Sjáir þú hinn snauða undirokaðan og að rétti og réttlæti er rænt
í héraðinu, þá furða þú þig ekki á því athæfi, því að hár vakir yfir
háum og hinn hæsti yfir þeim öllum. [8] En konungur, sem gefinn er

---

22: kap. 2, 18. 19. 24; 5, 17. 18. — **4, 1:** kap. 3, 16. Harm. 1, 2. **2:** Job 3, 11 n. **5:** Orðskv. 6, 10. **14:** 1 Mós. 41, 41 n. **17:** 1 Sam. 15, 22. Orðskv. 15, 8. — **5, 3:** 5 Mós. 23, 21. Sálm. 76, 12. **5:** 4 Mós. 15, 25 n. **7:** kap. 3, 16; 4, 1. Sálm. 82, 1.

fyrir jarðyrkju, er í alla staði ávinningur fyrir land. 9 Sá sem elskar
peninga, verður aldrei saddur af peningum, og sá sem elskar auðinn,
hefir ekki gagn af honum. Einnig það er hégómi. 10 Þar sem eigurn-
ar vaxa, þar fjölgar og þeim, er eyða þeim, og hvaða ábata hefir eig-
andinn af þeim annan en að horfa á þær? 11 Sætur er svefninn þeim,
sem erfiðar, hvort sem hann etur lítið eða mikið, en offylli hins auð-
uga lætur hann eigi hafa frið til að sofa. 12 Til er slæmt böl, sem eg
hefi séð undir sólinni: auður, sem eigandinn varðveitir sjálfum sér til
ógæfu. 13 Missist þessi auður fyrir slys, og hafi eigandinn eignast son,
þá verður ekkert til handa honum. 14 Eins og hann kom af móðurlífi,
svo mun hann nakinn fara burt aftur, eins og hann kom, og hann
mun ekkert á burt hafa fyrir strit sitt, það er hann taki með sér í
hendi sér. 15 Einnig það er slæmt böl: með öllu svo sem hann kom,
mun hann aftur fara, og hvaða ávinning hefir hann af því, að hann
stritar út í veður og vind? 16 Auk þess elur hann allan aldur sinn í
myrkri og við sorg og mikla gremju og þjáning og reiði. 17 Sjá, það
sem eg hefi séð að er gott, að er fagurt, það er, að maðurinn eti og
drekki og njóti fagnaðar af öllu striti sínu, því er hann streitist við
undir sólinni, alla æfidaga sína, þá er Guð gefur honum; því að það
er hlutdeild hans. 18 Og þegar Guð gefur einhverjum manni ríkidæmi
og auðæfi og gjörir hann færan um að njóta þess og taka hlutdeild
sína og að gleðjast yfir starfi sínu, þá er og það Guðs gjöf. 19 Því að
slíkur maður hugsar ekki mikið um æfidaga lífs síns, með því að Guð
svarar honum með því að veita honum gleði í hjartað.

6 Til er böl, sem eg hefi séð undir sólinni, og það liggur þungt á
mönnunum. 2 Þegar Guð gefur einhverjum manni ríkidæmi, auð-
æfi og heiður, svo að hann skortir ekkert af því, er hann girnist, en
Guð gjörir hann ekki færan um að njóta þess, heldur nýtur annar
maður þess — það er hégómi og vond þjáning. 3 Þótt einhver eignaðist
hundrað börn og lifði mörg ár, og æfidagar hans yrðu margir, en sál
hans mettaðist ekki af gæðum og hann fengi heldur enga greftrun, þá
segi eg: ótímaburðurinn er sælli en hann. 4 Því að hann er kominn í
hégóma og fer burt í myrkur, og nafn hans er myrkri hulið; 5 hann
hefir ekki heldur séð sólina né þekt hana; hann hefir meiri ró enn
hinn. 6 Og þótt hann lifi tvenn þúsund ár, en njóti einskis fagnaðar:
fer ekki alt sömu leiðina?
7 Alt strit mannsins er fyrir munn hans; og þó seðst girndin aldr-
ei. 8 Því að hvaða yfirburði hefir spekingurinn fram yfir heimsking-
jann? hvaða yfirburði hinn snauði, er kann að ganga frammi fyrir þeim,
sem lifa? 9 Betri er sjón augnanna en reik girndarinnar. Einnig það
er hégómi og eftirsókn eftir vindi.
10 Það, sem við ber, hefir fyrir löngu hlotið nafn sitt, og það er
ákveðið, hvað menn eiga að verða, og maðurinn getur ekki deilt við
þann, sem honum er mátkari. 11 Og þótt til séu mörg orð, sem auka
hégómann — hvað er maðurinn að bættari? 12 Því að hver veit, hvað
gott er fyrir manninn í lífinu, alla daga hans fánýta lífs, er hann lifir
sem skuggi? Því að hver segir manninum, hvað bera muni við eftir
hans dag undir sólinni?

7 Betra er gott mannorð en góð smurningarolía og dauðadagur
betri en fæðingardagur. 2 Betra er að ganga í sorgarhús en að ganga
í veizlusal, því að það eru endalok sérhvers manns, og sá, sem lifir,

14: Job 1, 21. **18:** kap. 2, 24. — **6, 8:** Job 3, 16. **12:** Job 14, 2. — **7, 1:** Orðs-
kv. 22, 1. Préd. 4, 2.

hugfestir það. [3] Betri er gremja en hlátur, því að þegar andlitið er
dapurt, líður hjartanu vel. [4] Hjarta spekinganna er í sorgarhúsi, en
hjarta heimskingjanna í gleðihúsi. [5] Betra er að hlýða á ávítur viturs
manns en á söng heimskra manna. [6] Því að hlátur heimskingjans er
eins og þegar snarkar í þyrnum undir potti; einnig það er hégómi.
[7] Því að kúgun gjörir vitran mann að heimskingja, og mútur spilla
hjartanu. [8] Betri er endir máls en upphaf; betri er þolinmóður maður en
þóttafullur. [9] Ver þú eigi fljótur til að láta þér gremjast, því að gremja
hvílir í brjósti heimskra manna. [10] Seg ekki: hvernig stendur á því,
að hinir fyrri dagar voru betri en þessir? Því að eigi er það afskyn-
semi, að þú spyr um það. [11] Speki er eins góð og óðal, og ávinningur
fyrir þá, sem sólina líta. [12] Því að spekin veitir forsælu, eins og silfrið
veitir forsælu; en yfirburðir þekkingarinnar eru þeir, að spekin heldur
lífinu í þeim, sem hana á. [13] Skoða þú verk Guðs; því að hver getur
gjört það beint, er hann hefir gjört bogið. [14] Ver þú í góðu skapi á
hinum góða degi, og hugleið þetta á hinum vonda degi: Guð hefir
gjört þennan alveg eins og hinn, til þess að maðurinn viti, að hann
eigi ekkert síðar í vændum.
[15] Alt hefi eg séð á mínum fánýtu æfidögum: margur réttlátur
maður ferst í réttlæti sínu og margur guðlaus maður lifir lengi í ilsku
sinni. [16] Ver þú ekki of réttlátur og sýn þig ekki frábærlega vitran;
hví vilt þú tortíma sjálfum þér? [17] Breyttu eigi of óguðlega og ver þú
eigi heimskingi; hví vilt þú deyja áður en þinn tími er kominn? [18] Það
er gott, að þú sért fastheldinn við þetta, en sleppir þó ekki hendinni
af hinu, því að sá, sem óttast Guð, kemst hjá því öllu.
[19] Spekin veitir vitrum manni meiri kraft en tíu valdhafar, sem
eru í borginni. [20] Því að enginn réttlátur maður er til á jörðunni, er
gjört hafi gott eitt og aldrei syndgað. [21] Gef þú heldur ekki gaum öll-
um þeim orðum, sem töluð eru, til þess að þú heyrir eigi þjón þinn
bölva þér. [22] Því að þú ert þér þess meðvitandi, að þú hefir og sjálfur
oftsinnis bölvað öðrum.
[23] Alt þetta hefi eg reynt með speki; eg hugsaði: eg vil verða vitur,
en spekin er fjarlæg mér. [24] Fjarlægt er það, sem er, og djúpt, já djúpt;
hver getur fundið það? [25] Eg sneri mér og beindi huga mínum að því
að þekkja og rannsaka og leita vizku og hygginda, og að komast til
viðurkenningar á því, að óguðleiki er heimska og heimska vitleysa.
[26] Og eg fann að konan er bitrari en dauðinn, því að hún er net og
hjarta hennar snara, hendur hennar fjötrar. Sá, sem Guði þóknast,
kemst undan henni, en syndarinn verður fanginn af henni. [27] Sjá,
þetta hefi eg fundið, segir prédikarinn, með því að leggja eitt við annað,
til þess að komast að hyggindum. [28] Það, sem eg hefi stöðugt leitað
að, en ekki fundið, það er þetta: einn mann af þúsundi hefi eg fundið,
en konu á meðal allra þessara hefi eg ekki fundið. [29] Sjá, þetta eitt
hefi eg fundið, að Guð hefir skapað manninn beinan, en þeir leita
margra bragða.

8 Hver er sem spekingurinn og hver skilur þýðingu hlutanna?
Speki mannsins hýrgar andlit hans, og þrjózkan í andlitinu breytist.
[2] Eg segi: varðveit þú boð konungsins, og það vegna eiðsins við Guð.
[3] Ver þú eigi fljótur til að ganga burt frá honum; gef þig eigi við illu
málefni. Því að hann gjörir alt, sem hann vill, [4] af því að konungs-
orð er máttugt, og hver segir við hann: Hvað gjörir þú? [5] Sá, sem

---

3: 2 Kor. 7, 8—10. 5: Sálm. 141, 5. 7: 5 Mós. 16, 19. 9: Jak. 1, 19. 12: Orðs-
kv. 3, 18. 13: kap. 1, 15. 15: kap. 8, 14. 19: kap. 9, 15. 16. 18. 20: 1 Kong. 8,
46. 24: Job 28, 12 n. Róm. 11, 33. 25: kap. 1, 17. 29: 1 Mós. 1, 27.

varðveitir skipunina, mun ekki kenna á neinu illu, og hjarta viturs
manns þekkir tíma og dóm. [6] Því að sérhvert fyrirtæki á sinn tíma
og dóm, því að böl mannsins hvílir þungt á honum. [7] Því að hann
veit ekki, hvað verða muni, því að hver segir honum, hvernig það
muni verða? [8] Enginn maður ræður yfir vindinum, svo að hann geti
stöðvað vindinn, og enginn maður hefir vald yfir dauðadeginum, og
enginn fær sig lausan úr bardaganum; og óhæfan bjargar ekki þeim,
er hana fremur. [9] Alt þetta hefi eg séð, og það með því, að eg veitti
athygli öllu því, sem gjörist undir sólinni, þegar einn maðurinn drotnar
yfir öðrum honum til ógæfu.

[10] Og því næst sá eg óguðlega menn, sem voru jarðaðir og gengu
til hvíldar; en þeir, er gjört höfðu það, sem rétt var, máttu fara burt
frá hinum heilaga stað og gleymdust í borginni. Einnig það er hé-
gómi. [11] Af því að dómi yfir verkum ilskunnar er ekki fullnægt þegar
í stað, þá svellur mönnum móður til þess að gjöra það, sem ilt er,
[12] af því að syndarinn gjörir það, sem ilt er, hundrað sinnum og verður
samt gamall, þótt eg hins vegar viti, að guðhræddum mönnum, er óttast
hann, muni vel vegna. [13] En hinum óguðlega mun ekki vel vegna og
hann mun ekki verða langlífur fremur en skugginn, af því að hann
óttast ekki Guð. [14] Það er hégómi, sem gjörist á jörðunni, að til eru
réttlátir menn, sem verða fyrir því, er óguðlegir eiga skilið, og til eru
óguðlegir menn, sem verða fyrir því, er réttlátir eiga skilið. Eg sagði:
einnig það er hégómi. [15] Fyrir því lofaði eg gleðina, því að ekkert
betra er til fyrir manninn undir sólinni en að eta og drekka og vera
glaður; og það fylgi honum í striti hans um æfidagana, sem Guð hefir
gefið honum undir sólinni. [16] Þegar eg lagði allan hug á að kynna
mér speki og að sjá það starf, sem framið er á jörðunni — því að
hvorki dag né nótt kemur manni blundur á auga —, [17] þá sá eg, að
maðurinn getur ekki skilið til fulls alt Guðs verk, það verk, sem gjörist
undir sólinni, því að hversu mjög sem maðurinn gjörir sér far um að
leita, fær hann þó ekki skilið það til fulls, og enda þótt spekingurinn
hyggist að þekkja það, þá fær hann eigi skilið það til fulls.

9 Því að öllu þessu veitti eg athygli og alt þetta reyndi eg að
rannsaka: að hinir réttlátu og vitru og verk þeirra eru í hendi
Guðs; hvorki elsku né hatur veit maðurinn fyrir; alt liggur fram undan
þeim. [2] Alt getur alla hent; sömu örlög mæta réttlátum og óguðlegum,
góðum og hreinum og óhreinum, þeim er fórnfærir og þeim er ekki
fórnfærir; hinum góða farnast eins og syndaranum, og þeim er sver
eins og þeim er óttast svardaga. [3] Það er ókostur við alt, sem við ber
undir sólinni, að sömu örlög mæta öllum, og því fyllist hjarta mann-
anna ilsku, og heimska ríkir í hjörtum þeirra alla æfi þeirra og síðan
liggur leiðin til hinna dauðu. [4] Því að meðan maður er sameinaður
öllum, sem lifa, á meðan er von; því að lifandi hundur er betri en
dautt ljón. [5] Því að þeir, sem lifa, vita að þeir eiga að deyja, en hinir
dauðu vita ekki neitt og hljóta engin laun framar, því að minning
þeirra gleymist. [6] Bæði elska þeirra og hatur og öfund, það er fyrir
löngu farið, og þeir eiga aldrei framar hlutdeild í neinu því, sem við
ber undir sólinni.

[7] Far því og et brauð þitt með ánægju og drekk vín þitt með
glöðu hjarta; því að Guð hefir þegar lengi haft velþóknun á verkum
þínum. [8] Klæði þín séu ætíð hvít og höfuð þitt skorti aldrei olíu.

8, **6:** kap. 3, 1. **7:** kap. 10, 14; 6, 12. **12:** Jes. 3, 10. **14:** kap. 7, 15. Sálm. 73,
3 n. Jer. 12, 1. 2. **15:** kap. 2, 24. — **9, 2:** kap. 2, 14. **5:** Sálm. 31, 13. **7:** kap.
2, 24.

9 Njót þú lífsins með þeirri konu, sem þú elskar, alla daga þíns fánýta
lífs, sem hann hefir gefið þér undir sólinni, alla þína fánýtu daga, því
að það er hlutdeild þín í lífinu og það sem þú fær fyrir strit þitt, sem
þú streitist við undir sólinni. 10 Alt, sem hönd þín megnar að gjöra
með kröftum þínum, gjör þú það; því að í dánarheimum, þangað sem
þú fer, er hvorki starfsemi, né hyggindi, né þekking, né vizka.
11 Enn sá eg undir sólinni, að hinir fljótu ráða ekki yfir hlaup-
inu, né kapparnir yfir stríðinu, né heldur spekingarnir yfir brauðinu,
né hinir hygnu yfir auðnum, né vitsmunamennirnir yfir vinsældinni,
því að tími og tilviljun mætir þeim öllum. 12 Því að maðurinn þekkir
ekki einu sinni sinn tíma; eins og fiskarnir festast í hinu háskalega
neti og eins og fuglarnir festast í snörunni — á líkan hátt verða menn-
irnir fangnir á óheillatíð, þá er hún kemur skyndilega yfir þá.
13 Þetta sá eg einnig sem speki undir sólinni og fanst mér mikið
um: 14 Einu sinni var lítil borg og fáir menn í henni; voldugur kon-
ungur fór í móti henni og settist um hana og reisti mikil hervirki gegn
henni. 15 En í borginni var fátækur maður, en vitur, og hann bjargaði
borginni með viturleik sínum; en enginn maður mintist þessa fátæka
manns. 16 Þá hugsaði eg: vizka er betri en afl, en vizka fátæks manns
er fyrirlitin og orðum hans er eigi gaumur gefinn. 17 Orð viturra
manna, sem hlustað er á í ró, eru betri en óp valdhafans meðal
heimskingjanna. 18 Vizka er betri en hervopn, en einn syndari spillir
mörgu góðu.

10 Eitraðar flugur valda ódaun, með því að hleypa ólgu í olíu
smyrslarans; ofurlítill aulaskapur er þyngri á metunum heldur
en vizka, heldur en sómi. 2 Hjarta vitur manns stefnir til hægri, en
hjarta heimskingjans til vinstri. 3 Og þegar aulinn er kominn út á
veginn, brestur og á vitið, og hann segir við hvern mann, að hann
sé auli.

4 Ef reiði drotnarans rís í gegn þér, þá yfirgef ekki stöðu þína;
því að stilling afstýrir stórum glappaskotum. 5 Til er böl, sem eg hefi
séð undir sólinni, nokkurs konar yfirsjón af hálfu valdhafans: 6 heimsk-
an er sett í háu stöðurnar, en göfugmennin sitja í niðurlægingu. 7 Eg
sá þræla ríðandi á hestum og höfðingja fótgangandi eins og þræla.
8 Sá, sem grefur gröf, getur fallið í hana; og þann, sem rífur niður
vegg, getur höggormur bitið. 9 Sá sem sprengir steina, getur meitt sig
á þeim, sá sem klýfur við, getur með því stofnað sér í hættu. 10 Ef
öxin er orðin sljó og eggin er ekki brýnd, þá verður maðurinn að
neyta því meiri orku. Það er ávinningur að undirbúa sérhvað með
hagsýni. 11 Ef höggormurinn bítur, af því að særingar hafa verið van-
ræktar, þá kemur særingamaðurinn að engu liði.
12 Orð af munni vitur manns eru yndisleg, en varir heimskingjans
vinna honum tjón. 13 Fyrstu orðin fram úr honum eru heimska og
endir ræðu hans er ill flónska. 14 Og heimskinginn talar mörg orð;
og þó veit maðurinn ekki, hvað verða muni; og hvað verða muni eftir
hans dag, hver segir honum það? 15 Amstur heimskingjanna þreytir
þann einn, sem ekki ratar veginn inn í borgina.
16 Vei þér, land, sem hefir dreng að konungi og höfðingjar þínir
setjast að áti að morgni dags! 17 Sælt ert þú, land, sem hefir eðalbor-
inn mann að konungi og höfðingjar þínir eta á réttum tíma, sér til
styrkingar, en ekki til þess að verða druknir. 18 Fyrir leti síga bjálk-
arnir niður og vegna iðjulausra handa lekur húsið. 19 Til gleðskapar

---

9: Orðskv. 5, 18. **11:** Róm. 9, 16. — **10, 4:** kap. 8, 3 n. Orðskv. 25, 15. **16:** 2 Kron. 13, 7. Jes. 3, 4; 5, 11.

búa menn máltíðir, og vín gjörir lífið skemtilegt og peningarnir veita
alt. [20] Formæl ekki konunginum, jafnvel ekki í huga þínum, og for-
mæl ekki ríkum manni í svefnherbergjum þínum; því að fuglar loftsins
kynnu að bera burt hljóðið og hinir vængjuðu að hafa orðin eftir.

11 Varpa þú brauði þínu út á vatnið, því þegar margir dagar eru
um liðnir, munt þú finna það aftur. [2] Skiftu hlutanum sundur í sjö
eða jafnvel átta, því að þú veizt ekki, hvaða ógæfa muni koma yfir
landið. [3] Þegar skýin eru orðin full af vatni, hella þau regni yfir jörð-
ina; og þegar tré fellur til suðurs eða norðurs — á þeim stað, þar sem
tréð fellur, þar liggur það kyrt. [4] Sá sem sífelt gáir að vindinum, sáir
ekki, og sá sem sífelt horfir á skýin, uppsker ekki. [5] Eins og þú veizt
ekki, hvaða veg vindurinn fer og hvernig beinin myndast í móðurkviði
þungaðrar konu, eins þekkir þú heldur ekki verk Guðs, sem alt gjörir.
[6] Sá sæði þínu að morgni og lát hendur þínar eigi hvílast að kveldi;
því að þú veizt ekki, hvað muni hepnast, þetta eða hitt, eða hvort
hvorttveggja verður gott.

[7] Inndælt er ljósið og ljúft er fyrir augun að horfa á sólina. [8] Því
þegar maðurinn lifir mörg ár, þá á hann að vera glaður öll þau ár og
minnast þess að dagar myrkursins verða margir; alt, sem á eftir kem-
ur, er hégómi. [9] Gleð þig, ungi maður, í æsku þinni og lát liggja vel
á þér unglingsár þín og breyt þú eins og hjartað leiðir þig og eins og
augun girnast; en vit, að fyrir alt þetta leiðir Guð þig fyrir dóm. [10] Og
hrind gremju burt frá hjarta þínu og lát eigi böl koma nærri líkama
12 þínum; því að æska og morgunroði lífsins eru hverful. [1] Og mundu
eftir skapara þínum á unglingsárum þínum, áður en vondu dagarnir
koma og þau árin nálgast, er þú segir um: mér líka þau ekki; [2] áður en
sólin myrkvast og ljósið og tunglið og stjörnurnar, og áður en skýin koma
aftur eftir regnið — [3] þá er þeir skjálfa, sem hússins geyma, og sterku
mennirnir verða bognir og kvarnarstúlkurnar hafast ekki að, af því að
þær eru orðnar fáar, og dimt er orðið hjá þeim, sem líta út um glugg-
ana, [4] og dyrunum út að götunni er lokað, með því að hávaðinn í
kvörninni minkar, og menn fara á fætur við fuglskvak, og allar söng-
konur verða lágróma. [5] Þá eru menn og hræddir við hæðir og þá eru
skelfingar á veginum og möndlutréð stendur í blóma og engisprettturn-
ar dragast áfram og kaper-ber hrífa ekki lengur; því að maðurinn fer
burt til síns eilífðar-húss og grátendurnir ganga um strætið; — [6] áður
en silfurþráðurinn slitnar og gullskálin brotnar og skjólan mölvast við
lindina og hjólið brotnar við brunninn, [7] og moldin hverfur aftur til
jarðarinnar, þar sem hún áður var, og andinn til Guðs, sem gaf hann.
[8] Aumasti hégómi, segir prédikarinn, alt er hégómi!

---

[9] En auk þess sem prédikarinn var spekingur, miðlaði hann og
mönnum þekkingu og rannsakaði og kynti sér og samdi mörg spak-
mæli. [10] Prédikarinn leitaðist við að finna fögur orð, og það, sem hann
hefir skrifað í einlægni, eru sannleiksorð. [11] Orð spekinganna eru eins
og broddar og kjarnyrðin eins og fastreknir naglar — þau eru gefin af
einum hirði.

[12] Og enn fremur: sonur minn, þýðstu viðvaranir. Að taka sam-
an margar bækur, á því er enginn endir, og mikil bókiðn þreytir lík-
amann. [13] Vér skulum hlýða á niðurlagsorðið í því öllu: óttastu

---

19: Sálm. 104, 15. **20:** 2 Mós. 22, 28. — **11, 1:** Orðskv. 19, 17. Lúk. 14, 12 n.
2 Kor. 9, 6. **5:** Jóh. 3, 8. **9:** kap. 2, 10; 12, 14. — **12, 3:** 1 Mós. 27, 1; 48, 10.
7: 1 Mós. 3, 19. Préd. 3, 20. Job 34, 15. **8:** kap. 1, 2. **11:** Sálm. 80, 2.

Guð og haltu hans boðorð, því að það á hver maður að gjöra. [14] Því
að Guð mun leiða sérhvert verk fyrir dóm, sem haldinn verður yfir
öllu því, sem hulið er, hvort sem það er gott eða ilt.

Ljóðaljóðin.

1 Ljóðaljóðin, eftir Salómó.

[2] Hann kyssi mig kossi munns síns;
því að ást þín er betri en vín.
[3] Yndislegur ilmur er af smyrslum þínum,
nafn þitt eins og úthelt olía;
þess vegna elska meyjarnar þig.

[4] Drag mig á eftir þér! Við skulum flýta okkur!
— konungurinn leiddi mig í herbergi sín —.
Vér viljum fagna og gleðjast yfir þér,
vegsama ást þína meir en vín;
með réttu elska þær þig!

[5] Svört er eg, og þó yndisleg, þér Jerúsalem-dætur,
sem tjöld Kedars, sem tjalddúkar Salómós.
[6] Takið ekki til þess, að eg er svartleit,
því að sólin hefir brent mig.
Synir móður minnar reiddust mér,
þeir settu mig til að gæta víngarða —
míns eigin víngarðs hefi eg eigi gætt.
[7] Seg mér, þú sem sál mín elskar,
hvar heldur þú hjörð þinni til haga, hvar bælir þú um hádegið?
Því að hví skal eg vera eins og villuráfandi
hjá hjörðum félaga þinna?
[8] Ef þú veizt það eigi, þú hin fegursta meðal kvenna,
þá far þú og rek för hjarðarinnar
og hald kiðum þínum til haga hjá kofum hirðanna.

---

[9] Við hryssurnar fyrir vagni Faraós
líki eg þér, vina mín.
[10] Yndislegar eru kinnar þínar undir perluböndunum,
háls þinn undir kóral-menjunum.
[11] Gullfestar viljum vér gjöra þér,
settar silfurhnöppum.
[12] Meðan konungurinn hvíldi á legubekk sínum
lagði ilminn af nardussmyrslum mínum.
[13] Unnusti minn er sem knýti með myrru,
sem hvílist milli brjósta mér.
[14] Kypur-ber er unnusti minn mér,
úr víngörðunum í Engedí.

14: kap. 11, 9. Róm. 2, 16. 1 Kor. 4, 5. — **1, 4:** Sálm. 45, 14. 15. **5:** Sálm. 120, 5. **12:** Mark. 14, 3. Jóh. 12, 3.

15 Hversu fögur ertu, vina mín, hversu fögur ertu!
Augu þín eru dúfuaugu.
16 Hversu fagur ertu, unnusti minn, já inndæll;
já, iðgræn er hvíla okkar.
17 Bjálkarnir í húsi okkar eru sedrusviðir,
þiljur okkar kýprestré.

2 Eg er narsissa á Saron-völlum,
lilja í dölunum.
2 Eins og lilja meðal þyrna,
svo er vina mín meðal meyjanna.
3 Eins og apaldur meðal skógartrjánna,
svo er unnusti minn meðal sveinanna.
Í skugga hans þrái eg að sitja
og ávextir hans eru mér gómsætir.
4 Hann leiddi mig í vínhúsið
og merkisblæja hans yfir mér var elska.
5 Endurnærið mig með rúsínukökum, hressið mig á eplum,
því að eg er sjúk af ást.
6 Vinstri hönd hans sé undir höfði mér,
en hin hægri umfaðmi mig.
7 Eg særi yður, Jerúsalem-dætur, við skógargeiturnar,
eða við hindirnar í haganum:
vekið ekki, vekið ekki elskuna,
fyr en hún sjálf vill.

---

8 Heyr, það er unnusti minn!
Sjá, þar kemur hann,
stökkvandi yfir fjöllin,
hlaupandi yfir hæðirnar.
9 Unnusti minn er líkur skógargeit
eða hindarkálfi.
Hann stendur þegar bak við húsvegginn,
horfir inn um gluggann,
gægist inn um grindurnar.
10 Unnusti minn tekur til máls og segir við mig:
Stattu upp, vina mín,
fríða mín, æ kom þú!
11 Því sjá, veturinn er liðinn,
rigningarnar um garð gengnar, — á enda.
12 Blómin eru farin að sjást á jörðunni,
tíminn til að sniðla vínviðinn er kominn
og kurr turtildúfunnar heyrist í landi voru.
13 Ávextir fíkjutrésins eru þegar farnir að þroskast,
og ilminn leggur af blómstrandi vínviðnum.
Stattu upp, vina mín,
fríða mín, æ kom þú!
14 Dúfan mín í klettaskorunum,
í fylgsni fjallhnúksins,
lát mig sjá auglit þitt,
lát mig heyra rödd þína!
Því að rödd þín er sæt
og auglit þitt yndislegt.

15: kap. 2, 14; 4, 1. — **2, 7:** kap. 3, 5; 5, 8; 8, 4. **9:** v. 17. Kap. 8, 14. **13:** Matt. 24, 32. **14:** kap. 1, 15; 8, 13.

15 Náið fyrir oss refunum, yrðlingunum,
sem skemma víngarðana,
því að víngarðar vorir standa í blóma.

16 Unnusti minn er minn og eg er hans,
hans, sem heldur hjörð sinni til haga meðal liljanna.
17 Þangað til dagurinn verður svalur
og skuggarnir flýja,
snú þú aftur, unnusti minn,
og líkst þú skógargeitinni
eða hindarkálfi á angan-fjöllum.

---

3 Í hvílu minni um nótt leitaði eg hans, sem sál mín elskar,
eg leitaði hans, en fann hann ekki.
2 Eg skal fara á fætur og ganga um borgina,
um strætin og torgin.
Eg skal leita hans, sem sál mín elskar!
Eg leitaði hans, en fann hann ekki.
3 Verðirnir, sem ganga um borgina, hittu mig:
»Hafið þér séð þann, sem sál mín elskar?«
4 Óðara en eg var frá þeim gengin,
fann eg þann, sem sál mín elskar.
Eg þreif í hann og sleppi honum ekki,
fyr en eg hefi leitt hann í hús móður minnar
og í herbergi hennar, er mig ól.
5 Eg særi yður, Jerúsalem-dætur, við skógargeiturnar
eða við hindirnar í haganum:
vekið ekki, vekið ekki elskuna,
fyr en hún sjálf vill.

---

6 Hvað er það, sem kemur úr heiðinni,
eins og reykjar-súlur,
angandi af myrru og reykelsi,
af alls konar kaupmanns-kryddi.
7 Það er burðarrekkja Salómós,
sextíu kappar kring um hana
af köppum Ísraels.
8 Allir með sverð í hendi,
vanir hernaði,
hver og einn með sverð við lend,
vegna næturóttans.
9 Burðarstól lét Salómó konungur gjöra sér
úr viði frá Líbanon.
10 Stólpa hans lét hann gjöra af silfri
bakið úr gulli,
sætið úr purpuradúk,
lagt hægindum að innan
af elsku Jerúsalem-dætra.
11 Gangið út, Zíon-dætur, og horfið á
Salómó konung,

16: kap. 6, 3. 17: kap. 8, 14. — 3, 1: kap. 5, 6. 4: kap. 8, 2. 5: kap. 2, 7. 8: Sálm. 91, 5.

á sveiginn, sem móðir hans hefir krýnt hann
á brúðkaupsdegi hans
og á gleðidegi hjarta hans.

---

4 Já, fögur ertu, vina mín,
já, fögur ertu;
augu þín eru dúfuaugu
út um skýluraufina.
Hár þitt er eins og geitahjörð,
sem rennur niður Gíleað-fjall.
2 Tennur þínar eru eins og hópur af nýkliptum ám,
sem koma af sundi,
sem allar eru tvílembdar
og engin lamblaus meðal þeirra.
3 Varir þínar eru eins og skarlatsband
og munnur þinn yndislegur.
Þunnvangi þinn er eins og kinn á granatepli
út um skýluraufina.
4 Háls þinn er eins og Davíðs-turn,
reistur fyrir hernumin vopn.
Þúsund skildir hanga á honum,
allar törgur kappanna.
5 Brjóst þín eru eins og tveir rádýrskálfar, skóggeitar-tvíburar,
sem eru á beit meðal liljanna.
6 Þar til dagurinn verður svalur
og skuggarnir flýja,
vil eg ganga til myrruhólsins
og til reykelsishæðarinnar.
7 Öll ertu fögur, vina mín,
og á þér eru engin lýti.
8 Með mér frá Líbanon, brúður,
með mér skaltu koma frá Líbanon!
Lít niður frá Amana-tindi,
frá Senír- og Hermon-tindi,
frá bælum ljónanna, frá fjöllum pardusdýranna.
9 Þú hefir rænt hjarta mínu, systir mín, brúður,
þú hefir rænt hjarta mínu með einu augnatilliti þínu,
með einni festi af hálsskarti þínu.
10 Hversu ljúf er ást þín, systir mín, brúður,
hversu miklu dýrmætari er ást þín en vín
og angan smyrsla þinna heldur en öll ilmföng.
11 Hunangsseimur drýpur af vörum þínum, brúður,
hunang og mjólk er undir tungu þinni
og ilmur klæða þinna er eins og Líbanonsilmur.
12 Lokaður garður er systir mín, brúður,
lokuð lind, innsigluð uppspretta.
13 Frjóangar þínir eru lystirunnur af granateplatrjám með dýrum ávöxtum,
kypurblóm og nardusgrös,
14 nardus og krókus, kalamus og kanel,
ásamt alls konar reykelsisrunnum,
myrra og alóe, ásamt alls konar ágætis-ilmföngum.

4, 1: kap. 6, 5. **3:** kap. 6, 7. **4:** kap. 7, 4. **5:** kap. 7, 3. **6:** kap. 2, 17. **9:** kap. 1, 10. **13:** kap. 1, 14.

15 Þú ert garðuppspretta, brunnur lifandi vatns
og bunulækur ofan af Líbanon.
16 Vakna þú, norðanvindur, og kom þú, sunnanblær,
blás þú um garð minn, svo að ilmur hans dreifist.

Unnusti minn komi í garð sinn
og neyti hinna dýru ávaxta hans.

5 Eg kom í garð minn, systir mín, brúður;
eg tíndi myrru mína og balsam.
Eg át hunangsköku mína og hunangsseim,
eg drakk vín mitt og mjólk.
Etið, vinir, drekkið og gjörist ástdruknir.

---

2 Eg sef, en hjarta mitt vakir;
heyr, unnusti minn drepur á dyr!
Ljúk upp fyrir mér, systir mín, vina mín,
dúfan mín, ljúfan mín!
Því að höfuð mitt er alvott af dögg,
hárlokkar mínir af dropum næturinnar.

3 Eg er komin úr kyrtlinum,
hvernig ætti eg að fara í hann aftur,
eg hefi laugað fæturna,
hvernig ætti eg að óhreinka þá aftur?
4 Unnusti minn rétti höndina inn um gluggann,
og hjarta mitt svall honum á móti.
5 Eg reis á fætur, til þess að ljúka upp fyrir unnusta mínum,
og myrra draup af höndum mínum
og fljótandi myrra af fingrum mínum
á handfang slárinnar.
6 Eg lauk upp fyrir unnusta mínum,
en unnusti minn var farinn, horfinn.
Eg stóð á öndinni meðan hann talaði.
Eg leitaði hans, en fann hann ekki;
eg kallaði á hann, en hann svaraði ekki.
7 Verðirnir, sem ganga um borgina, hittu mig;
þeir slógu mig, þeir særðu mig;
verðir múranna sviftu slæðunum af mér.
8 Eg særi yður, Jerúsalem-dætur:
þegar þér finnið unnusta minn,
hvað ætlið þér þá að segja honum?
— að eg sé sjúk af ást!
9 Hvað hefir unnusti þinn fram yfir aðra unnusta,
þú hin fegursta meðal kvenna?
Hvað hefir unnusti þinn fram yfir aðra unnusta,
úr því þú særir oss svo?
10 Unnusti minn er mjallahvítur og rauður,
ber af tíu þúsundum.
11 Höfuð hans er skíragull,
hinir hrynjandi hárlokkar hans hrafnsvartir;
12 augu hans eins og dúfur við vatnslæki,
baðandi sig í mjólk, sett í umgjörð;

5, 1: kap. 6, 2. **2:** kap. 6, 9. **6:** kap. 3, 1 n. **8:** kap. 2, 5. **9:** kap. 1, 8. **10:** Sálm. 45, 3. **12:** kap. 4, 1.

[13] kinnar hans eins og balsam-beð,
er í vaxa kryddjurtir;
varir hans eru liljur,
drjúpandi af fljótandi myrru;
[14] hendur hans eru gullkefli,
sett krýsolítsteinum,
kviður hans listaverk af fílabeini,
lagt safírum;
[15] fótleggir hans eru marmarasúlur,
sem hvíla á undirstöðum úr skíragulli,
ásýndar er hann sem Líbanon,
frábær eins og sedrustré;
[16] gómur hans er sætleikur,
og allur er hann yndislegur.
Þetta er unnusti minn og þetta er vinur minn,
þér Jerúsalem-dætur.

6 Hvert er unnusti þinn genginn,
þú hin fegursta meðal kvenna?
Hvert hefir unnusti þinn farið,
að vér megum leita hans með þér?

[2] Unnusti minn gekk ofan í garð sinn,
að balsam-beðunum,
til þess að skemta sér í görðunum
og til að tína liljur.
[3] Eg heyri unnusta mínum og unnusti minn heyrir mér,
hann sem skemtir sér meðal liljanna.

---

[4] Fögur ertu, vina mín, eins og Tirza,
yndisleg eins og Jerúsalem.
ægileg sem herflokkar.
[5] Snú frá mér augum þínum,
því að þau hræða mig.
Hár þitt er eins og geitahjörð,
sem rennur niður Gíleað-fjall.
[6] Tennur þínar eru eins og hópur af ám,
sem koma af sundi,
sem allar eru tvílembdar
og engin lamblaus meðal þeirra.
[7] Þunnvangi þinn er eins og kinn á granatepli
út um skýluraufina.
[8] Sextíu eru drotningarnar og áttatíu hjákonurnar
og óteljandi ungfrúr.
[9] En *ein* er dúfan mín, ljúfan mín,
einkabarn móður sinnar,
augasteinn þeirrar, er ól hana.
Meyjarnar sáu hana og sögðu hana sæla,
drotningar og hjákonur, og víðfrægðu hana.

[10] Hver er sú, sem horfir niður eins og morgunroðinn,
fögur sem máninn, hrein sem sólin,
ægileg sem herflokkar?

6, 2: kap. 1, 7; 4, 16. **3:** kap. 2, 16. **4:** 1 Kong. 14, 17; 15, 21. **5:** kap. 4, 1 n. **8:** Sálm. 45, 15. **10:** v. 4.

11 Eg hafði gengið ofan í hnot-garðinn,
til þess að skoða gróðurinn í dalnum,
til þess að skoða, hvort vínviðurinn væri farinn að bruma,
hvort granateplatrén væru farin að blómgast.
12 Áður en eg vissi af, hafði löngun mín leitt mig
að vögnum manna höfðingja nokkurs.

13 Snú þér við, snú þér við, Súlamít,
snú þér við, snú þér við, svo að vér fáum séð þig!

Hvað viljið þér sjá á Súlamít?
er það dansinn í tvíflokknum?
7 Hversu fagrir eru fætur þínir í skónum,
þú höfðingja-dóttir!
Ávali mjaðma þinna er eins og hálsmen,
handaverk listasmiðs,
2 skaut þitt kringlótt skál,
er eigi má skorta vínblönduna,
kviður þinn hveitibingur,
kringsettur liljum,
3 brjóst þín eins og tveir rádýrskálfar,
skóggeitar-tvíburar.
4 Háls þinn er eins og fílabeinsturn,
augu þín sem tjarnir hjá Hesbon,
við hlið Batrabbím,
nef þitt eins og Líbanonsturninn,
sem veit að Damaskus.
5 Höfuðið á þér er eins og Karmel
og höfuðhár þitt sem purpuri,
— konungurinn fjötraður af lokkunum.
6 Hversu fögur ertu og hversu yndisleg ertu,
ástin mín, í yndisnautnunum.
7 Vöxturinn þinn líkist pálmavið
og brjóst þín vínberjum.
8 Eg hugsa: Eg verð að fara upp í pálmann,
grípa í greinar hans.
Ó að brjóst þín mættu líkjast berjum vínviðarins
og ilmurinn úr nefi þínu eplum,
9 og gómur þinn góðu víni,
sem unnusta mínum rennur liðugt niður,
líðandi yfir varir og tennur.
10 Eg heyri unnusta mínum,
og til mín er löngun hans.

11 Kom, unnusti minn, við skulum fara út á víðan vang,
hafast við meðal kypurblómanna;
12 við skulum fara snemma upp í víngarðana,
sjá, hvort vínviðurinn er farinn að bruma,
hvort blómin eru farin að ljúkast upp,
hvort granateplatrén eru farin að blómgast;
þar vil eg gefa þér ást mína.
13 Ástareplin anga
og yfir dyrum okkar eru alls konar dýrir ávextir,
— nýir og gamlir, unnusti minn,
eg hefi geymt þér þá.

7, 3: kap. 4, 5. 4: kap. 4, 4. 10: kap. 2, 16. 13: 1 Mós. 30, 14.

8 Ó að þú værir mér sem bróðir,
er sogið hefði brjóst móður minnar.
Hitti eg þig úti, mundi eg kyssa þig,
og menn mundu þó ekki fyrirlíta mig.
2 Eg mundi leiða þig, fara með þig í hús móður minnar,
í herbergi hennar, er mig ól.
Eg mundi gefa þér kryddvín að drekka,
kjarneplalög minn.
3 Vinstri hönd hans sé undir höfði mér,
en hin hægri umfaðmi mig.
4 Eg særi yður, Jerúsalem-dætur:
ó vekið ekki, vekið ekki elskuna,
fyr en hún sjálf vill.

---

5 Hver er sú, sem kemur þarna úr heiðinni
og styðst við unnusta sinn?

Undir eplatrénu vakti eg þig,
þar fæddi móðir þín þig með kvöl,
þar fæddi með kvöl, sú er þig ól.

6 Legg mig sem innsiglishring við hjarta þér,
sem innsiglishring við armlegg þinn.
Því að elskan er sterk, eins og dauðinn,
ástríðan hörð, eins og hel;
blossar hennar eru eldblossar,
logi hennar logi Jah.
7 Mikið vatn getur ekki slökt elskuna
og árstraumar ekki drekt henni.
Þótt einhver vildi gefa öll auðæfi húss síns fyrir elskuna,
þá mundu menn ekki gjöra annað en fyrirlíta hann.

---

8 Við eigum unga systur,
sem enn er brjóstalaus.
Hvað eigum við að gjöra við systur okkar,
þá er einhver kemur að biðja hennar?
9 Ef hún er múrveggur,
þá reisum við á honum silfur-tind;
en ef hún er hurð,
þá lokum við henni með sedrusbjálka.

10 Eg er múrveggur
og brjóst mín eru eins og turnar;
þá varð eg í augum hans
eins og sú, er fann hamingjuna.

11 Salómó átti víngarð í Baal-Hamón;
hann fékk víngarðinn varðmönnum,
hver átti að greiða þúsund sikla silfurs fyrir sinn hlut ávaxtanna.
12 Víngarðurinn minn, sem eg á, er fyrir mig.
Eig þú þúsundin, Salómó,
og þeir, sem gæta ávaxtar hans, tvö hundruð.

8, 2: kap. 3, 4. 3: kap. 2, 6. 7. 11: Matt. 21, 33 n.

[13] Þú, sem býr í görðunum,
vinir hlusta á rödd þína,
lát mig heyra hana.

[14] Flý þú burt, unnusti minn,
og líkst þú skógargeitinni
eða hindarkálfi á balsam-fjöllum.

Jesaja.

1 Vitrun Jesaja Amozsonar, er hann fékk um Júda og Jerúsalem á
dögum Ússía, Jótams, Akasar og Hiskía, Júda-konunga.
[2] Heyrið, þér himnar! og hlusta þú, jörð! því að Jahve talar.
Eg hefi fóstrað börn og fætt þau upp, og þau hafa risið í gegn mér.
[3] Uxinn þekkir eiganda sinn og asninn jötu húsbónda síns, en Ísrael
þekkir ekki, mitt fólk skilur ekki. [4] Vei hinni syndugu þjóð, þeim lýð,
sem misgjörðum er hlaðinn, afsprengi illræðismannanna, spiltum börn-
um! Þeir hafa yfirgefið Jahve, smáð hinn heilaga í Ísrael og snúið
baki við honum.
[5] Hvar ætlið þér að láta ljósta yður framvegis, fyrst þér haldið
áfram að þverskallast? Höfuðið er alt í sárum og hjartað alt sjúkt.
[6] Frá hvirfli til ilja er ekkert heilt, tómar undir, skrámur og nýjar
benjar, sem hvorki er kreist úr né um bundið og þær eigi mýktar
með olíu. [7] Land yðar er auðn, borgir yðar í eldi brendar; útlendir
menn eta upp akurland yðar fyrir augum yðar, slík eyðing sem þá er
land kemst í óvina hendur. [8] Dóttirin Zíon er ein eftir, eins og varð-
skáli í víngarði, eins og vökukofi í melónugarði, eins og umsetin borg.
[9] Ef Jahve hersveitanna hefði eigi látið oss eftir leifar, mundum vér
brátt hafa orðið sem Sódóma, — líkst Gómorru!

[10] Heyrið orð Jahve, dómarar í Sódómu, hlusta þú á kenning
Guðs vors, Gómorru-lýður! [11] Hvað skulu mér yðar mörgu sláturfórnir?
segir Jahve. Eg er orðinn saddur á hrúta-brennifórnum og alikálfa-
feiti, og í uxa-, lamba- og hafra-blóð langar mig ekki. [12] Þegar þér
komið til þess að líta auglit mitt, hver hefir þá beðið yður að láta
traðka forgarða mína? [13] Berið eigi lengur fram fánýtar matfórnir;
þær eru mér andstyggilegur fórnarreykur. Tunglkomur, hvíldardagar,
hátíðastefnur, — eg fæ eigi þolað að saman fari ranglæti og hátíða-
þröng. [14] Sál mín hatar tunglkomur yðar og hátíðir; þær eru orðnar
mér byrði; eg er þreyttur orðinn að bera þær. [15] Og er þér fórnið upp
höndum, byrgi eg augu mín fyrir yður; og þótt þér biðjið mörgum
bænum, þá heyri eg ekki; hendur yðar eru alblóðugar. [16] Þvoið yður,
hreinsið yður, takið ilskubreytni yðar í burt frá augum mínum; látið
af að gjöra ilt! [17] Lærið gott að gjöra, leitið þess, sem rétt er; hjálpið
þeim, sem fyrir ofríki verður, rekið réttar hins munaðarlausa og verjið
málefni ekkjunnar. [18] Komið nú og eigumst lög við! segir Jahve. Ef

---

13: kap. 2, 14. **14:** kap. 2, 17. — **1, 2:** 5 Mós. 32, 1. Mík. 1, 2. **7:** kap. 5, 5. **9:** Róm. 9, 29. Harm. 3, 22. 1 Mós. 19, 24. Jes. 13, 19. **11:** Jer. 6, 20. **12:** 2 Mós. 23, 17. **15:** Orðskv. 1, 28. Jes. 59, 3. **16:** 1 Pét. 3, 11. **17:** v. 23. **18:** kap. 43, 26.

syndir yðar eru sem skarlat, munu þær þá geta orðið hvítar sem
mjöll? Ef þær eru rauðar sem purpuri, munu þær þá geta orðið
sem ull? 19 Ef þér eruð auðsveipir og hlýðnir, þá skuluð þér njóta
landsins gæða; 20 en ef þér færist undan því og þverskallist, þá skuluð
þér verða sverði bitnir; því að munnur Jahve hefir talað það.
21 Hvernig stendur á því, að hún er orðin að skækju — borgin
trúfasta. Hún var full réttinda, og réttlætið hafði þar bólfestu, en nú
manndrápsmenn. 22 Silfur þitt er orðið að sora, vín þitt vatni blandað.
23 Höfðingjar þínir eru uppreistarmenn og leggja lag sitt við þjófa;
allir elska þeir mútu og sækjast ólmir eftir fégjöfum; þeir reka eigi
réttar hins munaðarlausa, og málefni ekkjunnar fær eigi að koma
fyrir þá.
24 Fyrir því segir drottinn, Jahve hersveitanna, hinn voldugi í Ísrael:
Vei, eg skal svala mér á mótstöðumönnum mínum og hefna mín á ó-
vinum mínum. 25 Og eg skal rétta út hönd mína til þín og hreinsa
sorann úr þér, eins og með lútösku, og skilja frá alt blýið. 26 Og eg
skal fá þér aftur slíka dómendur sem í öndverðu, og aðra eins ráð-
gjafa og í upphafi. Upp frá því skalt þú kallast bær réttvísinnar,
borgin trúfasta. 27 Zíon skal fyrir réttan dóm frelsuð verða, og þeir af
íbúum hennar, sem hafa snúið sér, fyrir réttlæti. 28 En tortíming komi
yfir alla illræðismenn og syndara; og þeir, sem yfirgefa Jahve, skulu
fyrirfarast. 29 Því að þeir munu blygðast sín fyrir eikurnar, sem þér
höfðuð mætur á, og þér munuð skammast yðar fyrir lundana, sem
voru yndi yðar. 30 Því að þér munuð verða sem eik með visnuðu laufi,
og eins og vatnslaus lundur. 31 Og hinn voldugi skal verða að strýi
og verk hans að eldsneista, og hvorttveggja mun uppbrenna hvað með
öðru, og enginn slökkva.

2 Orðið sem Jesaja Amozssyni vitraðist um Júda og Jerúsalem.
2 Og það skal verða á hinum síðustu dögum, að fjall það, er hús
Jahve stendur á, mun grundvallað verða á fjallatindi og gnæfa upp yfir
hæðirnar, og þangað munu allir heiðingjarnir streyma. 3 Og margar þjóðir
munu búast til ferðar og segja: Komið, förum upp á fjall Jahve, til
húss Jakobs Guðs, svo að hann kenni oss sína vegu, og vér megum
ganga á hans stigum; því að frá Zíon mun kenning út ganga og orð
Jahve frá Jerúsalem. 4 Og hann mun dæma meðal heiðingjanna og
skera úr málum margra þjóða. Og þær munu smíða plógjárn úr sverð-
um sínum og sniðla úr spjótum sínum. Engin þjóð skal sverð reiða
að annari þjóð, og ekki skulu þær temja sér hernað framar.
5 Ættmenn Jakobs, komið, göngum í ljósi Jahve. 6 Því að þú hefir
hafnað þjóð þinni, ættmönnum Jakobs, því að þeir eru allir í austur-
lenzkum göldrum og spáförum, eins og Filistar, og fylla landið útlend-
um mönnum. 7 Og land þeirra er fult af silfri og gulli, og fjársjóðir
þeirra eru óþrjótandi; og land þeirra er fult af hestum, og vagnar þeirra
eru óteljandi. 8 Land þeirra er fult af falsguðum; þeir falla fram fyrir
eigin handaverkum sínum, fram fyrir því, sem fingur þeirra hafa gjört. 9 En
mannkind skal beygjast og maðurinn lægjast, og eigi munt þú fyrir-
gefa þeim. 10 Gakk þú inn í bergið og fel þig í jörðu fyrir ógnum
Jahve og ljóma hátignar hans. 11 Hin drembilegu augu mannsins skulu
lægjast og hroki mannanna beygjast, og Jahve einn skal á þeim degi
háleitur vera. 12 Því að dagur Jahve hersveitanna kemur yfir alt það,
sem dramblátt er og hrokafult, og yfir alt, er hátt gnæfir, — það skal

---

20: kap. 58, 14. 4 Mós. 23, 19. **22:** Esek. 22, 18. **23:** Jer. 5, 28. Sak. 7, 10. **29:** Hós. 4, 19. — **2, 1:** kap. 1, 1. **2:** Mík. 4, 1 n. Sak. 8, 20 n. **3:** Lúk. 24, 47. **4:** Jóel 3, 15. **10:** v. 19. 21. **11:** v. 17.

lægjast; [18] og yfir öll hin hávöxnu og gnæfandi sedrustré á Libanon,
og yfir allar Basans-eikur; [14] og yfir öll há fjöll og allar gnæfandi hæðir;
[15] og yfir alla háreista turna og yfir alla ókleifa múrveggi; [16] og yfir
alla Tarsis-knörru og yfir alt ginnandi glys. [17] Og dramblæti mannsins
skal lægjast og hroki mannanna beygjast, og Jahve einn skal á þeim
degi háleitur vera. [18] Og falsguðirnir — það er með öllu úti um þá.
[19] Þá munu menn smjúga inn í bjarghella og jarðholur fyrir ógnum
Jahve og fyrir ljóma hátignar hans, þegar hann rís upp til þess að skelfa
jörðina. [20] Á þeim degi munu menn kasta fyrir moldvörpur og leðurblökur silfur-goðum sínum og gull-goðum, er þeir hafa gjört sér, til að
falla fram fyrir, [21] en skreiðast sjálfir inn í klettagjár og hamarskorur
fyrir ógnum Jahve og fyrir ljóma hátignar hans, þegar hann rís upp,
til þess að skelfa jörðina. [22] Hættið að treysta mönnum; hverfulan
lífsanda hafa þeir í nösum sér; hvers virði eru þeir?

3 Því sjá, drottinn, Jahve hersveitanna sviftir Jerúsalem og Júda
hverri stoð og styttu, allri stoð brauðs og allri stoð vatns, [2] hetjum
og hermönnum, dómendum og spámönnum, spásagnamönnum og öldungum, [3] höfuðsmönnum, virðingamönnum, ráðgjöfum, hugvitsmönnum
og kunnáttumönnum. [4] Eg vil fá þeim ungmenni fyrir höfðingja, og
smásveinar skulu drotna yfir þeim. [5] Og á meðal fólksins skal maður
manni þrengja; ungmennið mun hrokast upp í móti öldungnum og
skrílmennið upp í móti tignarmanninum. [6] Þegar einhver þrífur í bróður sinn í húsi föður síns og segir: »Þú átt yfirhöfn, ver þú stjórnari
vor, og þetta fallandi ríki skal vera undir þinni hendi«, [7] þá mun hann
á þeim degi hefja upp raust sína og segja: »Eg vil ekki vera sáralæknir; og í húsi mínu er hvorki til brauð né klæði; gjörið mig ekki
að þjóðstjóra«. [8] Því að Jerúsalem er að hruni komin og Júda er að
falla, af því að tunga þeirra og athæfi var gegn Jahve, til þess að
storka dýrðaraugum hans. [9] Andlitssvipur þeirra vitnar í gegn þeim;
og þeir gjöra syndir sínar heyrum kunnar, eins og Sódóma, og leyna
þeim ekki. Vei þeim, því að þeir hafa bakað sjálfum sér ógæfu. [10] Heill
hinum réttlátu, því að þeim mun vel vegna, því að þeir munu njóta
ávaxtar verka sinna. [11] Vei hinum óguðlega, honum mun illa vegna,
því að honum mun goldið verða eftir tilgjörðum hans. [12] Harðstjóri
þjóðar minnar er drengur, og konur drotna yfir henni. Þjóð mín, leiðtogar þínir leiða þig afleiðis og villa fyrir þér veginn. [13] Jahve gengur fram
til að sækja sökina; hann stendur frammi til að dæma þjóðirnar.
[14] Jahve gengur fram til dóms í gegn öldungum lýðs síns og höfðingjum hans: »Það eruð þér, sem etið hafið upp víngarðinn; ræntir fjármunir fátæklinganna eru í húsum yðar. [15] Hvernig getið þér fengið
af yður að fótum troða lýð minn og merja sundur andlit hinna snauðu«,
segir drottinn, Jahve hersveitanna.

[16] Og Jahve sagði: Sökum þess að dætur Zíonar eru drembilátar
og ganga hnakkakertar, gjóta út undan sér augunum og tifa í göngunni og láta glamra í öklaspennunum, [17] þá mun drottinn gjöra kláðugan hvirfil Zíonar dætra og Jahve gjöra bera blygðan þeirra. [18] Á
þeim degi mun Jahve burt nema skart þeirra: öklaspennurnar, ennisböndin, hálstinglin, [19] eyrnaperlurnar, armhringana, andlitsskýlurnar,
[20] motrana, öklafestarnar, beltin, ilmbaukana, töfraþingin, [21] fingurgullin,
nefhringana, [22] glitklæðin, nærklæðin, möttlana og pyngjurnar, [23] speglana, líndúkana, vefjarhettina og slæðurnar. [24] Og koma mun ódaunn
fyrir ilm, reiptagl fyrir belti, skalli fyrir hárfléttur, aðstrengdur hærusekkur í stað skrautskikkju, brennimerki í stað fegurðar. [25] Menn þínir

17: v. 11. 19: v. 10. Opinb. 6, 15. 16. 20: kap. 30, 22; 31, 7. 21: v. 10. 19. 22: Sálm. 146, 3. 4. — 3, 1: Esek. 4, 16. 4: Préd. 10, 16. 12: v. 4. 21: 1 Mós. 24, 47.

munu fyrir sverði falla og kappar þínir í orustu. 26 Og hlið hennar
munu kveina og harma, og hún sjálf mun sitja einmana á jörðunni.
4 1 Á þeim degi munu sjö konur þrífa í sama manninn og segja:
»Vér skulum sjálfar fæða oss og klæða; lát þú oss aðeins nefnast
eftir nafni þínu, nem burt smán vora«.
2 Á þeim degi mun kvistur Jahve prýðilegur og veglegur verða,
og ávöxtur landsins hár og fagur fyrir þá af Ísrael, sem undan kom-
ast. 3 Þeir, sem af lifa í Zíon og eftir verða í Jerúsalem, skulu kallast
heilagir, allir þeir, sem skráðir eru meðal hinna lifandi í Jerúsalem,
4 þá er drottinn hefir afþvegið óhreinindi dætra Zíonar og hreinsað blóð
Jerúsalemborgar af henni með refsidóms-anda og hreinsunar-anda. 5 Og
yfir öllum helgidóminum á Zíon-fjalli og samkomunum þar mun Jahve
skapa ský um daga, og reyk og skínandi eldsloga um nætur; því að
yfir öllu því, sem dýrlegt er, skal verndarhlíf vera. 6 Og laufskáli skal
vera þar til forsælu fyrir hitanum á daginn og til hælis og skýlis fyrir
steypiregni og skúrum.

5 Eg vil kveða kvæði um ástvin minn, ástarkvæði um víngarð hans.
Ástvinur minn átti víngarð á frjósamri hæð. 2 Hann stakk upp
garðinn og tíndi grjótið úr honum; hann gróðursetti gæða-vínvið í hon-
um, reisti turn í honum miðjum og hjó þar einnig út vínlagarþró; og
hann vonaði að garðurinn mundi bera vínber, en hann bar muðlinga.
3 Og dæmið nú, þér Jerúsalembúar og Júdamenn, milli mín og víngarðs
míns! 4 Hvað varð meira að gjört við víngarð minn en eg hafði gjört
við hann? Hví bar hann muðlinga, þegar eg vonaði, að hann mundi
bera vínber? 5 En nú vil eg kunngjöra yður, hvað eg ætla að gjöra
við víngarð minn: rífa þyrnigerðið, svo að hann verði etinn upp, brjóta
niður múrvegginn, svo að hann verði troðinn niður. 6 Og eg vil gjöra
hann að auðn; hann skal ekki verða sniðlaður og ekki stunginn upp;
þar skulu vaxa þyrnar og þistlar; og skýjunum vil eg um bjóða, að
þau láti enga regnskúr yfir hann drjúpa. 7 Því að víngarður Jahve
hersveitanna er Ísraels hús, og Júdamenn ástkær plantan hans. Og
hann vonaðist eftir rétti, en sjá: manndráp; eftir réttvísi, en sjá: neyð-
arkvein.
8 Vei þeim, sem bæta húsi við hús og leggja akur við akur, unz
ekkert landrými er eftir og þér búið einir í landi. 9 Jahve hersveitanna
mælir í eyra mér: Í sannleika skulu mörg hús verða að auðn, mikil
og fögur hús verða mannlaus. 10 Því að tíu plóglönd i víngarði skulu
gefa af sér eina skjólu, og ein tunna sæðis skeppu.
11 Vei þeim, sem risa árla morguns, til þess að sækjast eftir áfeng-
um drykk, sem sitja fram á nótt eldrauðir af víni. 12 Gígjur, hörpur,
bumbur og hljóðpípur kveða við, og vínið flóir við samdrykkjur þeirra,
en gjörðum Jahve gefa þeir eigi gaum, og það, sem hann hefir með
höndum, sjá þeir ekki. 13 Fyrir því mun lýður minn fyr en af veit
fara í útlegð, og tignarmennirnir kveljast af hungri og svallararnir van-
megnast af þorsta. 14 Fyrir því vex græðgi Heljar og hún glennir ginið
sem mest hún má, og skrautmenni landsins og svallarar, hávaðamenn-
irnir og gleðimennirnir steypast niður þangað. 15 Og mannkind skal
beygjast og maðurinn lægjast og augu dramblátra verða niðurlút. 16 En
Jahve hersveitanna mun háleitur verða í dóminum og hinn heilagi Guð

26: Jer. 14, 2. — **4, 2:** Jer. 23, 5; 33, 15. Sak. 3, 8; 6, 12. **3:** 2 Mós. 32, 32. Sálm. 69, 29. **5:** 2 Mós. 13, 21. **6:** kap. 25, 4. — **5, 1:** Sálm. 80, 9 n. Matt. 21, 33 n. Mark. 12, 1 n. Lúk. 20, 9 n. **2:** Jer. 2, 21. **5:** Sálm. 80, 13. **7:** Sálm. 80, 9. **8:** Mík. 2, 2. **9:** kap. 6, 11. **12:** Am. 6, 5. 6. **14:** Hab. 2, 5. **15:** kap. 2, 9. **16:** kap. 2, 11.

sýna heilagleik í réttvísi. [17] Og lömb munu ganga þar á beit, eins og
á afrétti, og hinar auðu lendur ríkismannanna munu geitur upp eta.
[18] Vei þeim, sem draga refsinguna í böndum ranglætisins og synda-
gjöldin eins og í aktaugum; [19] þeim er segja: Flýti hann sér og hraði
verki sínu, svo að vér megum sjá það; komi nú ráðagjörð hins Heilaga
í Ísrael fram og rætist, svo að vér megum verða varir við.
[20] Vei þeim, sem kalla hið illa gott og hið góða ilt, sem gjöra myrkur
að ljósi og ljós að myrkri, sem gjöra beiskt að sætu og sætt að beisku.
[21] Vei þeim, sem vitrir eru í augum sjálfra sín og hygnir að eig-
in áliti.
[22] Vei þeim, sem kappar eru í víndrykkju og öflugar hetjur í því
að byrla áfengan drykk; [23] þeim sem sýkna hinn seka fyrir mútur og
svifta hina réttlátu rétti þeirra. [24] Fyrir því, eins og eldsloginn eyðir
stráinu og heyið hnígur í bálið, svo skal rót þeirra fúna og blóm þeirra
feykjast sem ryk, af því að þeir hafa hafnað lögmáli Jahve hersveitanna
og fyrirlitið orð hins Heilaga í Ísrael. [25] Þess vegna bálaðist reiði Jahve
í gegn lýð hans, og hann rétti út hönd sína móti honum og laust
hann; og fjöllin skulfu og líkin lágu sem sorp á strætum. Alt fyrir
það linnir ekki reiði hans og hönd hans er enn þá útrétt. [26] Og hann
reisir hermerki fyrir fjarlæga þjóð og blístrar á hana frá yztu landsálfu;
og sjá, hún kemur fljót og frá. [27] Enginn er þar móður og engum
skrikar fótur, enginn blundar né tekur á sig náðir; engum þeirra losnar
belti frá lendum, og ekki slitnar skóþvengur nokkurs þeirra. [28] Örvar
þeirra eru hvestar og allir bogar þeirra bentir; hófarnir á hestum þeirra
eru sem tinna og vagnhjól þeirra sem vindbylur. [29] Öskur þeirra er
sem ljónsöskur, þeir öskra sem ung ljón; þeir grenja, grípa herfangið
og hafa það á burt, og enginn fær bjargað. [30] Á þeim degi munu þeir
koma grenjandi í móti honum, eins og ólgandi brim. Hann horfir yfir
landið og sjá, þar er skelfilegt myrkur og dagsbirtan er myrkvuð af
dimmum skýjum.

6 Árið, sem Ússía konungur andaðist, sá eg drottin sitjandi á há-
um og gnæfandi veldistóli, og slóði skikkju hans fylti helgidóminn.
[2] Umhverfis hann stóðu serafar; hafði hver þeirra sex vængi; með
tveimur huldu þeir ásjónur sínar, með tveimur huldu þeir fætur sína
og með tveimur flugu þeir. [3] Og þeir kölluðu hver til annars og sögðu:
»Heilagur, heilagur, heilagur er Jahve hersveitanna, öll jörðin er full
af hans dýrð«. [4] Við raust þeirra, er þeir kölluðu, skulfu undirstöður
þröskuldanna og húsið varð fult af reyk. [5] Þá sagði eg: »Vei mér, það
er úti um mig! því að eg er maður, sem hefi óhreinar varir og bý
meðal fólks, sem hefir óhreinar varir, því að augu mín hafa séð kon-
unginn, Jahve hersveitanna«. [6] Einn serafanna flaug þá til mín; hann
hélt á glóandi steini, sem hann hafði tekið af altarinu með töng; [7] og
hann snart munn minn með steininum og sagði: »Sjá, þessi hefir
snortið varir þínar; misgjörð þín er burt tekin og friðþægt er fyrir
synd þína«. [8] Þá heyrði eg raust drottins; hann sagði: »Hvern skal
eg senda? hver vill vera erindreki vor?« Og eg sagði: »Hér er eg,
send þú mig!« [9] Og hann sagði: »Far og seg þessu fólki: Hlýðið
grandgæfilega til, þér skuluð þó ekkert skilja; horfið á vandlega, þér
skuluð þó einskis vísir verða! [10] Gjör þú hjarta þessa fólks tilfinningar-
laust og eyru þess daufheyrð og afturloka augum þess, svo að þeir

---

20: Am. 5, 7. Job 17, 12. **21:** Orðskv. 3, 7. Róm. 12, 16. **23:** Orðskv. 17, 15. **24:** kap. 47, 14. **25:** kap. 9, 12. 17. 21; 10, 4. **26:** kap. 11, 12; 7, 18. **30:** kap. 8, 22. — **6, 1:** 2 Mós. 24, 10. **3:** Opinb. 4, 8. Sálm. 72, 19. **4:** 1 Kong. 8, 10. 11. Opinb. 15, 8. **9:** Matt. 13, 14. Mark. 4, 12. Lúk. 8, 10. Post. 28, 26. Róm. 11, 8. **10:** Jer. 5, 21. Jóh. 12, 40.

sjái ekki með augum sínum, heyri ekki með eyrum sínum og skilji
ekki með hjarta sínu, að þeir mættu snúa sér og læknast«. 11 Og eg
sagði: »Hversu lengi, drottinn?« Hann svaraði: Þar til er borgirnar
standa í eyði óbygðar og húsin mannlaus og landið verður gjöreytt
12 og Jahve hefir rekið fólkið langt í burt og eyðistaðirnir eru margir
orðnir í landinu. 13 Og þótt enn sé tíundi hluti eftir í því, skal hann
og verða eyddur. En eins og rótarstúfur verður eftir af terpentíntrénu
og eikinni, þá er þau eru feld, svo skal og stúfur þess verða heilagt sæði.

7 Svo bar til á dögum Akasar, konungs í Júda, Jótamssonar,
Ússíasonar, að Rezín Sýrlandskonungur og Peka Remaljason, kon-
ungur í Ísrael, fóru upp til Jerúsalem til að herja á hana, en fengu
ekki unnið hana. 2 Og húsi Davíðs kom sú fregn: Sýrland hefir gjört
bandalag við Efraím. Skalf þá hjarta hans og hjarta þjóðar hans,
eins og skógartré skjálfa fyrir vindi.
3 Þá sagði Jahve við Jesaja: Gakk þú og Sear-Jasúb*, sonur þinn,
til móts við Akas, að enda vatnstokksins úr efri tjörninni, við veginn
út á bleikivöllinn, 4 og seg við hann: Gæt þín og haf kyrt um þig;
óttast þú eigi og lát eigi hugfallast fyrir þessum tveimur rjúkandi
brandabrotum, fyrir brennandi reiði þeirra Rezíns, Sýrlendinga og Re-
maljasonar. 5 Sökum þess að Sýrland, Efraím og Remaljasonur hafa
haft ill ráð með höndum gegn þér og sagt: 6 »Vér skulum fara herferð
á hendur Júda og skjóta mönnum skelk í bringu, taka landið herskildi
og setja Tabelsson þar til konungs«, — 7 þá segir drottinn Jahve: Það
skal eigi takast og það skal eigi verða. 8 Því að Damaskus er höfuð
Sýrlands og Rezín höfuð Damaskus — og áður en liðin eru sextíu og
fimm ár skal Efraím gjöreytt verða og eigi verða þjóð upp frá því —
9 og Samaría er höfuð Efraíms og Remaljasonur höfuð Samaríu. Ef
þér trúið eigi, munuð þér eigi fá staðist.
10 Og enn talaði Jahve við Akas og sagði: 11 Bið þér tákns af Jahve,
Guði þínum, hvort sem þú vilt heldur beiðast þess neðan úr undir-
heimum eða ofan að frá hæðum. 12 En Akas sagði: Eg vil einskis
biðja og eigi freista Jahve. 13 Þá sagði hann: Heyrið, þér niðjar Davíðs,
nægir yður það eigi að þreyta menn, úr því að þér þreytið einnig Guð
minn. 14 Fyrir því mun drottinn gefa yður tákn sjálfur: Sjá, kona
verður þunguð og fæðir son og lætur hann heita Immanúel*. 15 Við
súrmjólk og hunang skal hann alast, þá er hann fer að hafa vit á að
hafna hinu illa og velja hið góða; 16 því að áður en sveinninn hefir
vit á að hafna hinu illa og velja hið góða, skal mannauðn verða í
landi þeirra tveggja konunga, sem nú skelfa þig. 17 Jahve mun láta
yfir þig og yfir þjóð þína og yfir hús föður þíns þá daga koma, að
ekki hafa slíkir yfir liðið síðan Efraím skildist frá Júda — Assýríu-
konung. 18 Og á þeim degi mun Jahve blístra á flugurnar, sem eru
við mynnið á Níl-kvíslunum á Egiptalandi, og á býflugurnar, sem eru
í Assúrlandi; 19 og þær munu allar koma og setjast í dalverpin og í
bergskorurnar, í alla þyrnirunna og í öll vatnsból. 20 Á þeim degi mun
drottinn með rakhnífi, leigðum fyrir handan fljót — með Assýríukon-
ungi — raka höfuðið og kviðhárin, og skeggið mun hann einnig nema
burt. 21 Og á þeim degi mun maður hafa kvígu og tvær ær, 22 og vegna
þess, hve vel þær mjólka, mun hann hafa súrmjólk til matar; því að
á súrmjólk og hunangi skal hver maður lifa, sem eftir verður í land-
inu. 23 Og á þeim degi mun svo fara, að alstaðar þar sem áður stóðu

---

7, 1: 2 Kong. 16, 5 n. **3:** * Þ. e. leifar munu aftur hverfa. **7:** kap. 8, 10. **9:** 2 Kron. 20, 20. **14:** * Þ. e. Guð er með oss, sbr. kap. 8, 8. 10. Matt. 1, 23. Lúk. 1, 31. **15:** v. 22. **17:** 1 Kong. 12, 16. **20:** kap. 10, 5. **22:** v 15.

þúsund vínviðir, þúsund sikla virði, þar skulu vaxa þyrnar og þistlar.
[24] Menn skulu ekki fara þar um, nema þeir hafi með sér örvar og boga;
því að landið skal ekki annað vera en þyrnar og þistlar. [25] Og öll
fellin, sem nú eru stungin upp með skóflu — þangað skal enginn maður
koma af hræðslu við þyrna og þistla. Nautpeningi verður hleypt þangað
og sauðfénaður látinn traðka þau niður.

8 Og Jahve sagði við mig: Tak þér stórt spjald og rita þú á það
með algengu letri: Til Maher-sjalal Kas-bas*. [2] Og tak mér skilríka
votta, prestinn Úría og Sakaría Jeberekíason. [3] Og eg nálgaðist spá-
konuna, og hún varð þunguð og ól son. Þá sagði Jahve við mig:
Lát þú hann heita Maher-sjalal Kas-bas. [4] Því að áður en sveinninn
lærir að kalla »faðir minn« og »móðir mín«, skal auður Damaskus og
herfang Samaríu burt flutt verða fram fyrir Assýríu-konung.
[5] Og Jahve talaði enn við mig og sagði: [6] Af því að þessi lýður
fyrirlítur hin straumhægu Sílóa-vötn, en fagnar Rezín og Remaljasyni,
[7] sjá, fyrir því mun drottinn láta yfir þá koma hin stríðu og miklu
vötn fljótsins* — Assýríu-konung og alt hans einvalalið —; skal það
ganga upp yfir alla farvegu sína og flóa yfir alla bakka. [8] Og það skal
brjótast inn í Júda, flæða þar yfir og geysast áfram, þar til manni tekur
undir höku, og breiða vængi sína yfir alt þitt land, eins og það er vítt
til, Immanúel!
[9] Vitið það, lýðir, og hlustið á, allar fjarlægar landsálfur! Her-
klæðist, þér skuluð samt láta hugfallast! Herklæðist, þér skuluð samt
láta hugfallast! [10] Takið saman ráð yðar, þau skulu að engu verða.
Mælið málum yðar, þau skulu engan framgang fá, því að Guð er með
oss! [11] Því að svo mælti Jahve við mig, þá er hönd hans hreif mig
og hann varaði mig við því að ganga sama veg og þetta fólk gengur:
[12] »Þér skuluð ekki kalla heilagt alt það, sem þetta fólk kallar heilagt,
og ekki óttast það, sem það óttast, og eigi skelfast. [13] Jahve hersveit-
anna, hann skuluð þér telja heilagan, hann sé yður ótti, hann sé yður
skelfing. [14] Og hann skal verða helgidómur og ásteytingarsteinn og
hrösunarhella fyrir báðar ættþjóðir Ísraels og snara og gildra fyrir
Jerúsalembúa. [15] Og margir af þeim munu hrasa, falla og meiðast,
festast í snörunni og verða veiddir. [16] Bind þú saman vitnisburðinn
og innsigla kenninguna hjá lærisveinum mínum«. [17] Eg treysti Jahve,
þótt hann byrgi nú auglit sitt fyrir Jakobs niðjum, og eg bíð hans.
[18] Sjá, eg og synirnir, sem Jahve hefir gefið mér, vér erum til tákns og
jarteina í Ísrael frá Jahve hersveitanna, sem býr á Zíon-fjalli.
[19] Og ef þeir segja við yður: Leitið frétta hjá þjónustuöndum og
spásagnaröndum, sem hvískra og umla — á ekki fólk að leita frétta
hjá Guði sínum? á að leita til hinna dauðu vegna hinna lifandi?
[20] »Leitið til kenningarinnar og vitnisburðarins!« ef þeir tala ekki sam-
kvæmt þessu orði . . . . Af því að hann er án morgunroða, [21] mun
hann ráfa þar hrjáður og hungraður. Og er hann hungrar, mun
hann fyllast bræði og formæla konungi sínum og Guði sínum; hann
horfir til himins [22] og lítur til jarðar, og sjá: þar er neyð og myrkur,

9 í angistarsorta og niðdimmu er hann útrekinn. [1] En eigi skal
myrkur vera í landi því, sem nú er í nauðum statt. Fyrrum lét
hann vansæmd koma yfir Sebúlonsland og Naftalíland, en síðar meir
mun hann varpa frægð yfir leiðina til hafsins, landið hinumegin Jór-
danar og hérað heiðingjanna. [2] Sú þjóð, sem í myrkri gengur, sér

---

8, 1: kap. 30, 8. * Þ. e. hraðfengi, skyndirán. **2:** 2 Kong. 16, 10. 11. **7:** * Þ. e. Evfrat. **8:** kap. 7, 14. **10:** kap. 7, 7. 14; 8, 8. **12:** 1 Pét. 3, 14. 15. **14:** Róm. 9, 33. 1 Pét. 2, 8. **15:** kap. 28, 13. **17:** Sálm. 33, 20. **18:** Hebr. 2, 13. **19:** 3 Mós. 19, 31. **22:** kap. 5, 30. — **9, 1:** Matt. 4, 15 n.

mikið ljós; yfir þá, sem búa í landi náttmyrkranna, skín ljós. [3] Þú
eykur stórum fögnuðinn, þú gjörir gleðina mikla; menn gleðja sig fyrir
þínu augliti, eins og þegar menn gleðjast á kornskurðartímanum, eins og
menn leika af fögnuði þegar herfangi er skift. [4] Því að hið þunga ok
hennar, stafinn, sem reið að herðum hennar, brodd rekstrarmannsins,
hefir þú í sundur brotið, eins og á degi Midíans. [5] Því að öll hark-
mikil hermannastígvél og allar blóðstoknar skikkjur skulu brendar og
verða eldsmatur. [6] Því að barn er oss fætt, sonur er oss gefinn; á
hans herðum skal höfðingjadómurinn hvíla; nafn hans skal kallað:
undraráðgjafi, guðhetja, eilífðarfaðir, friðarhöfðingi. [7] Mikill skal höfð-
ingjadómurinn verða og friðurinn engan enda taka á hásæti Davíðs og
í konungsríki hans, til þess að reisa það og efla með réttvísi og rétt-
læti héðan í frá og að eilífu. Vandlæting Jahve hersveitanna mun
þessu til vegar koma.

[8] Drottinn hefir sent orð gegn Jakob, og því lýstur niður í Ísrael.
[9] Og öll þjóðin skal verða þess áskynja, bæði Efraím og Samaríubúar,
sem af metnaði og stærilæti hjartans segja: [10] Tigulsteinarnir eru hrundir,
en vér skulum byggja upp aftur af högnu grjóti; mórberjatrén eru feld,
en vér skulum setja sedrustré í staðinn. [11] Þess vegna mun Jahve efla
mótstöðumenn Rezíns á hendur þeim og vopna óvini þeirra, [12] Sýrlend-
inga að austan og Filista að vestan, og þeir skulu svelgja Ísrael með
gapandi gini. Alt fyrir það linti ekki reiði hans og hönd hans er enn
þá útrétt.

[13] En þjóðin sneri sér ekki til hans, sem laust hana, og Jahve
hersveitanna leituðu þeir ekki. [14] Þess vegna mun Jahve höggva höfuð
og hala af Ísrael, pálmakvistinn og sefstráið á sama degi. — [15] Öld-
ungarnir og virðingamennirnir eru höfuðið, spámenn þeir, er kenna
lygar, eru halinn. — [16] Því að leiðtogar þessa fólks leiða það afleiðis,
og þeir, sem láta leiða sig, tortímast. [17] Fyrir því hefir drottinn enga
gleði af æskumönnum þess og enga meðaumkun með munaðarleysing-
jum þess og ekkjum; því að allir eru þeir guðleysingjar og illvirkjar,
og hver munnur mælir heimsku. Alt fyrir þetta linti ekki reiði hans
og hönd hans er enn þá útrétt.

[18] Því að hið óguðlega athæfi brennur eins og eldur, eyðir þyrn-
um og þistlum og kveikir í þykkum skógarrunnum, svo að þeir hvirfl-
ast upp í reykjarmökk. [19] Vegna reiði Jahve hersveitanna stendur landið
í björtu báli og fólkið verður sem eldsmatur; enginn þyrmir öðrum.
[20] Menn rífa í sig til hægri handar og eru þó hungraðir; þeir eta til
vinstri handar og verða þó eigi saddir; hver etur holdið af sínum eigin
armlegg: [21] Manasse Efraím og Efraím Manasse; báðir saman ráða þeir
á Júda. Alt fyrir þetta linnir ekki reiði hans og hönd hans er enn
þá útrétt.

10 Vei þeim, sem veita ranga úrskurði og færa skaðsemdar-ákvæði
í letur, [2] til þess að halla rétti fátækra og ræna lögum hina
nauðstöddu á meðal fólks míns, til þess að ekkjurnar verði þeim að
herfangi og þeir fái féflett munaðarleysingjana. [3] Hvað ætlið þér að
gjöra á degi hegningarinnar og þegar eyðingin kemur úr fjarska?
Til hvers viljið þér þá flýja um ásjá? og hvar viljið þér geyma auð-
æfi yðar? [4] Er nokkuð annað fyrir hendi en að falla á kné meðal
hinna fjötruðu eða hníga meðal hinna vegnu? Alt fyrir þetta linnir
ekki reiði hans og hönd hans er enn þá útrétt.

2: Lúk. 1, 79. **3:** Sálm. 119, 162. **4:** Dóm. 7, 22 n. Jes. 10, 26; 14, 5. **6:** Lúk. 2, 11. Jóh. 3, 16. **7:** Lúk. 1, 32. 2 Kong. 19, 31. Jes. 37, 32. **11:** 2 Kong. 16, 6—9. **12:** kap. 5, 25; 10, 4. **14:** kap. 19, 15. — **10, 4:** kap. 9, 12.

5 Vei Assúr, vendinum reiði minnar! Heift mín er stafurinn í
höndum þeirra. 6 Eg sendi hann móti guðlausri þjóð; eg býð honum
að fara á móti lýðnum, sem eg er reiður, til þess að ræna og rupla og
troða hann fótum sem saur á strætum. 7 En hann skilur það eigi
svo og hjarta hans hugsar eigi svo; heldur girnist hann að eyða og
uppræta margar þjóðir. 8 Því að hann segir: »Eru ekki höfðingjar
mínir allir saman konungar? 9 Fór ekki fyrir Kalne eins og fyrir
Karkemis? fyrir Hamat eins og fyrir Arpad? fyrir Samaríu eins og fyrir
Damaskus? 10 Eins og hönd mín náði til konungsríkja guðanna, og
voru þó líkneskjur þeirra fleiri en Jerúsalem og Samaríu, 11 já, eins og
eg hefi farið með Samaríu og guði hennar, svo mun eg fara með Jerú-
salem og guðalíkneski hennar!« 12 En þegar drottinn hefir lokið öllu
starfi sínu á Zíon-fjalli og í Jerúsalem, mun eg vitja ávaxtarins af of-
metnaðinum í hjarta Assýríu-konungs og hins hrokafulla drembilætis
augna hans; 13 því að hann hefir sagt: »Með styrk handar minnar hefi eg
þessu til leiðar komið, og með hyggindum mínum, því að eg er vitsmuna-
maður. Eg hefi fært úr stað landamerki þjóðanna, rænt fjárhlutum þeirra
og sem alvaldur steypt af stóli drotnendum þeirra. 14 Hönd mín náði í
fjárafla þjóðanna, sem fuglshreiður væri; og eins og menn safna egg-
jum, sem fuglinn er floginn af, svo hefi eg safnað saman öllum löndum,
og hefir enginn blakað vængjum, lokið upp nefinu né tíst«. 15 Hvort
má öxin dramba í gegn þeim, sem höggur með henni, eða sögin mikl-
ast í gegn þeim, sem sagar með henni? Alt eins og sprotinn ætlaði
að sveifla þeim, er reiðir hann, eða stafurinn færa á loft þann, sem
ekki er af tré. 16 Fyrir því mun drottinn, Jahve hersveitanna, senda
megrun í fitu hans, og undir dýrð hans mun eldur blossa upp sem
brennandi bál. 17 Og ljós Ísraels mun verða að eldi og hinn Heilagi
í Ísrael að loga, og sá logi skal á einum degi uppbrenna og eyða
þyrnum hans og þistlum* 18 og afmá að fullu og öllu hina dýrlegu
skóga hans og aldingarða; hann skal verða eins og sjúklingur, sem
veslast upp. 19 Og leifarnar af skógartrjám hans munu verða teljandi
og smásveinn mun geta skrifað þau upp.

20 Á þeim degi skulu leifarnar af Ísrael og þeir af Jakobs húsi, sem
af komast, eigi framar reiða sig á þann, sem sló þá, heldur munu þeir
með trúfesti reiða sig á Jahve, hinn heilaga í Ísrael. 21 Leifar munu
aftur hverfa, leifarnar af Jakob, til hins mátttuga Guðs. 22 Því að þótt
fólksfjöldi þinn, Ísrael, væri sem sjávarsandur, skulu þó aðeins leifar af
honum aftur hverfa. Eyðing er fastráðin, framveltandi flóð réttlætis.
23 Því að eyðingu, og hana fastráðna, mun drottinn, Jahve hersveitanna
framkvæma á jörðinni miðri. 24 Fyrir því segir drottinn, Jahve her-
sveitanna, svo: Þú þjóð mín, sem býr á Zíon, óttast þú eigi Assúr,
er hann slær þig með sprota og reiðir að þér staf sinn, eins og Egipt-
ar gjörðu. 25 Því að eftir skamma hríð er reiðin á enda, og þá beinist
heift mín að eyðing þeirra. 26 Þá reiðir Jahve hersveitanna svipuna að
þeim, eins og þegar hann laust Midíansmenn hjá Óreb-kletti og stafur
hans er útréttur yfir hafið, og hann færir hann á loft, eins og gegn
Egiptum forðum. 27 Á þeim degi skal byrði sú, sem hann hefir á þig
lagt, falla af herðum þér og ok hans af hálsi þínum, og okið skal
brotna fyrir ofurfitu.

28 Hann heldur til Ajat, fer um Mígron og lætur eftir farangur
sinn í Mikmas. 29 Þeir fara yfir skarðið; þeir hafa náttból í Geba, Rama
skelfist, Gíbea Sáls leggur á flótta. 30 Hljóða þú upp, Gallím-dóttir!
hlustaðu á, Lejsa! taktu undir, Anatót! 31 Madmena flýr, íbúar Gebím

12: 2 Kong. 19, 35. **17:** kap. 9, 18. * Þ. e. eyða honum upp til agna. **20:** 2 Kong.
16, 7. **22:** Róm. 9, 27. **23:** kap. 28, 22. **26:** Dóm. 7, 19—25. Jes. 9, 4.

forða sér undan. 32 Þennan sama dag æir hann í Nób; hann réttir út
hönd sína móti fjalli Zíon-dóttur, móti hæð Jerúsalemborgar. 33 Sjá, þá
afsníður drottinn, Jahve hersveitanna, laufkrónuna voveiflega; hin há-
vöxnu trén eru höggvin og hin gnæfandi hníga til jarðar. 34 Hann ryð-
ur skógarrunnana með exi, og Líbanon fellur fyrir hinum volduga.

11 En af stofni Ísaí mun kvistur fram spretta og angi upp vaxa
af rótum hans. 2 Yfir honum mun hvíla andi Jahve: andi vís-
dóms og skilnings, andi ráðspeki og kraftar, andi þekkingar og ótta
Jahve. 3 Unun hans mun vera að óttast Jahve; hann mun ekki dæma
eftir því, sem augu hans sjá, og ekki skera úr málum eftir því, sem
eyru hans heyra. 4 Með réttvísi mun hann dæma hina fátæku og skera
með réttlæti úr málum hinna nauðstöddu í landinu; hann mun ljósta
ofbeldismanninn með sprota munns síns og deyða hinn óguðlega með
anda vara sinna. 5 Réttlæti mun vera beltið um lendar hans og trú-
festi beltið um mjaðmir hans. 6 Þá mun úlfurinn búa hjá lambinu og
pardusdýrið liggja hjá kiðlingnum, kálfar, ung ljón og alifé ganga sam-
an og smásveinn gæta þeirra. 7 Kýr og birna munu vera á beit saman
og kálfar og húnar liggja hvorir hjá öðrum; og ljónið mun hey eta
sem naut. 8 Brjóstmylkingurinn mun leika sér við holudyr nöðrunnar,
og barnið nývanið af brjósti stinga hendi sinni inn í bæli hornorms-
ins. 9 Hvergi á mínu heilaga fjalli munu menn ilt fremja eða skaða
gjöra; því að jörðin er full af þekkingu á Jahve, eins og djúp sjávarins
er vötnum hulið.

10 Á þeim degi mun rótarkvistur Ísaí standa sem hermerki fyrir
þjóðirnar og heiðingjarnir leita hans atkvæða, og bústaður hans mun
dýrlegur verða. 11 Á þeim degi mun drottinn útrétta hönd sína í annað
sinn, til þess að endurkaupa þær leifar fólks síns, sem eftir eru í Ass-
ýríu, Norður-Egiptalandi, Suður-Egiptalandi, Blálandi, Elam, Sínear,
Hamat og á eyjum hafsins. 12 Og hann mun reisa merki fyrir þjóð-
irnar, heimta saman hina brottreknu menn úr Ísrael og safna saman
hinum tvístruðu konum úr Júda frá fjórum höfuðáttum heimsins. 13 Þá
mun öfund Efraíms hverfa og fjandskapur Júda líða undir lok; Efraím
mun ekki öfundast við Júda, og Júda ekki fjandskapast við Efraím.
14 Þeir munu steypa sér niður á síðu Filista gegn vestri og ræna í sam-
einingu austurbyggja; Edóm og Móab munu þeir hremma, og Amm-
ónítar verða þeim lýðskyldir. 15 Og Jahve mun þurka upp voga Egipta-
hafs og bregða hendi sinni yfir fljótið í stríðum stormi og skifta því í
sjö kvíslir, svo að yfir má ganga með skó á fótum. 16 Og það skal
verða brautarvegur fyrir þær leifar fólks hans, sem enn eru eftir í
Assýríu, eins og var fyrir Ísrael, þá er hann fór af Egiptalandi.

12 Á þeim degi skaltu segja: »Eg vegsama þig Jahve, því þótt þú
værir mér reiður, þá er þó horfin reiði þín og þú huggaðir mig.
2 Sjá, Guð er mitt hjálpræði; eg er öruggur og óttast eigi, því að Jah,
Jahve er minn styrkur og minn lofsöngur, hann er orðinn mér hjálp-
ræði«. 3 Og þér munuð með fögnuði vatn ausa úr lindum hjálpræðis-
ins; 4 og á þeim degi munuð þér segja: »Lofið Jahve, ákallið nafn
hans, gjörið máttarverk hans kunn meðal þjóðanna, hafið í minnum,
að háleitt er nafn hans. 5 Lofsyngið Jahve, því að dásemdarverk hefir
hann gjört; þetta skal kunnugt verða um alla jörðina. 6 Lát óma gleði-
hljóm og kveða við fagnaðaróp, þú sem býr á Zíon, því að mikill er
hinn Heilagi í Ísrael meðal þín«.

33: Am. 2, 9. — **11, 1:** Post. 13, 23. **2:** kap. 61, 1. Matt. 3, 16. **4:** Job 4, 9. 2 Þess. 2, 8. **5:** Ef. 6, 14. **6:** kap. 65, 25. Hós. 2, 18. **9:** Hab. 2, 14. **10:** v. 1. Róm. 15, 12. **11:** kap. 10, 20. Esek. 29, 14. **15:** Sak. 10, 11. **16:** 2 Mós. 14, 29 n. — **12, 1:** kap. 11, 11 n. **2:** 2 Mós. 15, 2. Sálm. 118, 14. **3:** Jóh. 4, 14; 7, 37 n.

13 Spádómur um Babel, er vitraðist Jesaja Amozsyni.
2 Reisið merki á skóglausri hæð! kallið hárri röddu til þeirra!
bendið þeim með hendinni, að þeir fari inn um hlið harðstjóranna!
3 Eg er sá, sem boðið hefi út vígðum liðsmönnum mínum og kallað á
kappa mína, til að framkvæma reiðidóm minn, þessa hreyknu og hróð-
ugu menn mína. 4 Heyr þysinn á fjöllunum, eins og af mannmergð,
heyr gnýinn af hinum samansöfnuðu þjóðum; Jahve hersveitanna er að
kanna liðið. 5 Þeir koma frá fjarlægu landi, frá himins enda, Jahve
með verkfæri reiði sinnar, til þess að leggja í eyði gjörvalla jörðina.
6 Kveinið, því að dagur Jahve er nálægur; hann kemur sem eyðing frá
hinum almátka. 7 Þess vegna verða allar hendur lémagna og sérhvert
mannshjarta bráðnar. 8 Þeir skelfast, harmkvæli og þrautir gagntaka
þá; þeir hafa hríðir eins og jóðsjúk kona; angistarfullir stara þeir hver
á annan; andlit þeirra eru sem eldslogi. 9 Sjá, dagur Jahve kemur,
grimmilegur, með heift og brennandi reiði, til að gjöra jörðina að auðn
og afmá syndarana af henni. 10 Því að stjörnur himinsins og stjörnu-
merkin láta eigi ljós sitt skína; sólin er myrk í uppgöngu sinni og
tunglið ber eigi birtu sína. 11 Eg vil hegna jarðríki fyrir ilsku þess og
hinum óguðlegu fyrir misgjörðir þeirra; eg vil niðurkefja ofdramb hinna
ríkilátu og lægja hroka ofbeldismannanna. 12 Eg vil láta menn verða
sjaldgæfari en skíragull og mannfólkið torgætara en Ófír-gull. 13 Þess
vegna vil eg hrista himininn, og jörðin skal hrærast úr stöðvum sínum
fyrir heift Jahve hersveitanna og á degi hans brennandi reiði.
14 Eins og fældar skógargeitur og eins og smalalaus hjörð skulu
þeir hverfa aftur, hver til sinnar þjóðar, og flýja hver heim í sitt land.
15 Hver, sem staðinn verður, mun lagður verða í gegn, og hver, sem
gripinn verður, mun fyrir sverði falla. 16 Ungbörnum þeirra mun slegið
verða niður við fyrir augum þeirra, hús þeirra verða rænd og konur
þeirra smánaðar. 17 Sjá, eg æsi upp Medíumenn gegn þeim; þeir meta
einskis silfrið og þá langar ekki í gullið. 18 Bogar þeirra rota unga
menn til dauðs og þeir þyrma ekki lífsafkvæmum; þeir líta ekki misk-
unnaraugum til ungbarna. 19 Svo skal fara fyrir Babel, þessari prýði
konungsríkjanna og drembidjásni Kaldea, sem þá er Guð umturnaði
Sódómu og Gómorru. 20 Hún skal aldrei framar af mönnum bygð vera;
kynslóð eftir kynslóð skal þar enginn búa; enginn Arabi skal slá þar
tjöldum sínum og engir hjarðmenn bæla þar fénað sinn. 21 Urðarkettir
skulu liggja þar og húsin fyllast af uglum; strútsfuglar skulu halda
þar til og skógartröll stökkva þar um. 22 Sjakalar skulu kallast á í
höllunum og úlfar í bílífis-sölunum. Tími hennar nálægist og dagar
hennar munu eigi undan dragast.
14 1 Því að Jahve mun miskunna
Jakob og enn útvelja Ísrael. Hann mun gefa þeim bólfestu í landi
þeirra, og útlendir menn munu sameinast þeim og gjöra félagskap við
Jakobs hús. 2 Og þjóðirnar munu taka þá og flytja þá til átthaga þeirra;
en Ísraelsniðjar munu eignast þær að þrælum og ambáttum í landi
Jahve; þeir munu hertaka hertakendur sína og drotna yfir kúgurum
sínum. 3 Og þegar Jahve veitir þér hvíld af þrautum þínum og ónæði
og af hinni hörðu ánauð, sem á þig var lögð, 4 þá muntu kyrja upp
háðkvæði þetta um Babel-konung og segja:

Hversu hljóður er harðstjórinn nú orðinn,
hve hljótt í kvalastaðnum!

13, 8: Jer. 4, 31. Mík. 4, 10. 9: Sálm. 104, 35. 10: Esek. 32, 7. Matt. 24, 29. Mark. 13, 24. Lúk. 21, 25. 11: kap. 2, 11. 17. 12: 1 Kong. 9, 28. Job 28, 16. 16: Sálm. 137, 9. 19: kap. 1, 9. 1 Mós. 19, 24—25. Jer. 50, 40. 21: kap. 34, 13 n. Jer. 50, 39. — 14, 2: kap. 61, 5.

5 Jahve hefir sundurbrotið staf hinna óguðlegu,
sprota yfirdrotnaranna,
6 sem laust þjóðflokkana í bræði
högg á högg ofan,
og kúgaði þjóðirnar í reiði
með vægðarlausri kúgan.
7 Öll jörðin nýtur nú hvíldar og friðar,
fagnaðarópin kveða við.
8 Jafnvel kýprestrén gleðjast yfir þér
og sedrustrén á Líbanon:
»Fyrst þú ert lagstur lágt, mun enginn upp stíga,
til þess að fella oss«.
9 Hjá Helju niðri er alt í uppnámi þín vegna,
til þess að taka á móti þér;
vegna þín rekur hún vofurnar á fætur,
alla foringja jarðarinnar;
af hásætum sínum lætur hún upp standa
alla þjóðkonunga.
10 Þeir taka allir til máls
og segja við þig:
»Þú ert þá einnig orðinn máttvana sem vér,
orðinn jafningi vor!«
11 Ofmetnaðar-skrauti þínu er niður varpað til Heljar,
hreimnum harpna þinna!
Ormar eru breiddir undir þig,
og ábreiðan þín eru maðkar.
12 Hversu ertu hröpuð af himni,
árborna morgunstjarna!
Hversu ert þú að velli lagður,
undirokari þjóðanna!
13 Þú, sem sagðir í hjarta þínu:
»Eg vil upp stíga til himins!
Ofar stjörnum Guðs
vil eg reisa veldistól minn!
Á þingfjalli guðanna vil eg setjast að,
yzt í norðri.
14 Eg vil upp stíga ofar skýjaborgum,
gjörast líkur hinum hæsta!«
15 Já, til Heljar var þér niður varpað,
í neðstu fylgsni grafarinnar.
16 Þeim, sem sjá þig, verður starsýnt á þig,
þeir virða þig fyrir sér:
»Er þetta maðurinn, sem skók jörðina
og skelfdi konungaríkin,
17 gjörði jarðkringluna að eyðimörk,
eyddi borgir hennar
og gaf eigi bandingjum sínum heimfararleyfi?«
18 Allir konungar þjóðanna liggja virðulega grafnir,
hver í sínu húsi;
19 en þér er fleygt út, langt frá gröf þinni,
eins og auvirðilegum kvisti;
þú ert þakinn dauðra manna búkum, þeirra er lagðir voru sverði,
eins og fótum troðið hræ.

5: kap. 9, 4. 13: 2 Þess. 2, 4.

20 Við þá, sem stíga niður í steinlagðar grafir,
hefir þú eigi samneyti;
því að land þitt hefir þú eytt,
myrt þjóð þína.
Eigi skal nefnt verða að eilífu
afsprengi illvirkjanna.
21 Búið nú sonum hans rauðan serk,
sakir misgjörða feðra þeirra;
eigi skulu þeir fá risið á legg og lagt undir sig jörðina,
né fylt jarðkringluna rústum!

22 Eg vil rísa upp í gegn þeim, segir Jahve hersveitanna, og afmá
nafn og leifar Babel-borgar, ætt og afkomendur, segir Jahve. 23 Eg vil
gefa hana stjörnuhegrum til eignar og láta hana verða að vatnsmýri; eg
vil sópa henni burt með sópi eyðingarinnar, segir Jahve hersveitanna.

24 Jahve hersveitanna hefir svarið og sagt: Sannlega, það, sem eg
hefi fyrirhugað, skal verða, og það, sem eg hefi ályktað, skal framgang
fá. 25 Eg mun sundurmola Assúr í landi mínu og fótum troða hann á
fjöllum mínum; skal þá ok hans af þeim tekið og byrði hans tekin af
herðum þeirra. 26 Þetta er sú ráðstöfun, sem áformuð er um alla jörð-
ina, og þetta er sú hönd, sem út er rétt gegn öllum þjóðum. 27 Því að
Jahve hersveitanna hefir ályktað þetta; hver má ónýta það? Það er
hans hönd, sem út er rétt; hver má kippa henni aftur?

28 Þessi spádómur var birtur árið sem Akas konungur andaðist.
29 Gleðst þú eigi, gjörvöll Filistea, af því að stafurinn, sem sló
þig, er í sundur brotinn, því að út af rót höggormsins mun naðra koma
og ávöxtur hennar verða flugdreki. 30 Hinir allra-lítilmótlegustu skulu
hafa viðurværi, og hinir fátæku hvílast óhultir, en rót þína vil eg með
hungri deyða, og leifarnar af þér munu drepnar verða. 31 Kveina, þú
hlið! hljóða þú, borg! Gnötra þú, gjörvöll Filistea! því að mökkur
kemur úr norðurátt; í fylkingum hans dregst enginn aftur úr. 32 Og
hverju skal þá svara sendimönnum hinnar heiðnu þjóðar? Að Jahve
hafi grundvallað Zíon, og að hinir þjáðu meðal þjóðar hans leiti sér
hælis í henni.

15 Spádómur um Móab.
Já, á náttarþeli verður Ar í Móab unnin og gjöreydd! Já, á
náttarþeli verður Kír í Móab unnin og gjöreydd! 2 Bait og Díbon stíga
upp á hæðirnar til að gráta. Móab kveinar á Nebó og í Medeba. Hvert
höfuð er sköllótt, alt skegg afrakað. 3 Á strætunum eru þeir gyrtir hæru-
sekk. Uppi á þökunum og á torgunum kveina þeir allir, fljótandi í
tárum. 4 Hesbon og Eleale hljóða svo hátt, að það heyrist til Jahaz.
Þess vegna æpa hermennirnir í Móab; þeim er horfinn hugur. 5 Hjarta
mitt kveinar yfir Móab; flóttamenn þeirra flýja til Zóar, til Eglat-Selisía;
því að grátandi ganga þeir upp stíginn hjá Lúkít; því að á veginum til
Hórónaím hefja þeir neyðarkvein tortímingarinnar. 6 Því að Nimrím-
vötn eru orðin að öræfum; því að grasið skrælnar, jurtirnar eyðast, alt
grængresi hverfur. 7 Fyrir því bera þeir það, sem þeir hafa dregið
saman, og það, sem þeir hafa geymt, yfir Pílviðará. 8 Því að neyðar-
kveinið gengur yfir gjörvalt Móabsland; hljóðin berast alt til Eglaím,
hljóðin berast alt til Beer-Elím. 9 Því að vötn Dímonar eru full af

29: 4 Mós. 21, 6. 31: kap. 20, 1. 32: Sálm. 87, 1. — 15, 1: Jer. 48, 1 n. Zef. 2, 9.
2: 4 Mós. 21, 30. 4: Jer. 48, 34. 5: Jer. 48, 5.

blóði, því að enn vil eg leggja meira á Dímon: ljón fyrir þá, sem und-
an komast frá Móab, og fyrir þá, sem eftir verða í landinu.
16 Sendið landshöfðingjanum sauðaskattinn úr klettagjánum gegn-
um eyðimörkina til fjalls Zíon-dóttur. 2 Eins og flöktandi fuglar,
eins og ungar, fældir úr hreiðri, skulu Móabs-dætur verða við vöðin á
Arnon: 3 »Legg nú ráð, veit hjálp, gjör skugga þinn um hábjartan dag
sem nótt; fel hina burtreknu, seg ekki til flóttamannanna. 4 Ljá hinum
burtreknu úr Móab dvöl hjá þér; ver þeim verndarskjól fyrir eyðand-
anum, þar til kúgarinn er horfinn burt, eyðingunni linnir og undirok-
ararnir eru farnir úr landinu. 5 Þá mun veldistóll reistur verða með
miskunnsemi og á honum sitja með trúfesti í tjaldi Davíðs dómari,
sem leitar réttinda og temur sér réttlæti«.
6 Vér höfum heyrt drambsemi Móabs — hann er mjög hrokafullur
— ofmetnað hans, drambsemi og ofsa, og hin marklausu stóryrði hans.
7 Þess vegna kveinar nú Móab yfir Móab; allir kveina þeir. Yfir rúsínu-
kökum Kír-Hareset munuð þér andvarpa harla hnugnir. 8 Því að ak-
urlönd Hesbon eru fölnuð og víntré Síbma; vínber þeirra vörpuðu höfð-
ingjum þjóðanna til jarðar; þau komust til Jaser, viltust út um eyði-
mörkina; greinar þeirra breiddu sig út, fóru yfir hafið. 9 Fyrir því græt
eg með Jaser yfir víntrjám Síbma. Eg vökva þig með tárum mínum,
Hesbon og Eleale! því að fagnaðarópum óvinanna laust yfir sumar-
gróða þinn og vínberjatekju. 10 Fögnuður og kæti er horfin úr aldin-
görðunum, og í víngörðunum heyrast engir gleðisöngvar né fagnaðar-
hljóð; troðslumenn troða ekki vínber í vínþröngunum; eg hefi látið
fagnaðaróp þeirra þagna. 11 Fyrir því titrar hjarta mitt sem gígju-
strengur sökum Móabs og brjóst mitt sökum Kír-Hares. 12 Og þó að
Móab sýni sig á blóthæðinni og streitist við og fari inn í helgidóm sinn,
til að biðjast fyrir, þá mun hann samt engu til leiðar koma. 13 Þetta
er það orð, sem Jahve talaði um Móab fyrrum. 14 En nú talar Jahve
á þessa leið: Áður en þrjú ár eru liðin, slík sem ár kaupamanna eru
talin, skal vegsemd Móabs með öllum hinum mikla mannfjölda fyrir-
litin verða, en leifarnar, litlar og lítilfenglegar, mun eg vegsamlegar
gjöra*.

17 Spádómur um Damaskus.
Sjá, Damaskus skal verða afmáð og ekki vera borg framar; hún
skal verða að rústum. 2 Borgir Aróer skulu verða yfirgefnar; hjörðum
skulu þær verða til beitar; þar skulu þær liggja og enginn styggja þær.
3 Og varnarvirki Efraíms líður undir lok og konungdómurinn hverfur
frá Damaskus; fyrir leifum Sýrlands skal fara eins og fyrir vegsemd
Ísraelsmanna, segir Jahve hersveitanna. 4 Á þeim degi mun vegsemd
Jakobs verða lítilfengleg og fitan á holdi hans rýrna. 5 Þá mun fara
líkt og þegar kornskurðarmaður safnar kornstöngum og armleggur hans
afsníður öxin, og eins og þegar öx eru tínd í Refaím-dal. 6 Eftirtíning-
ur skal eftir verða af þeim, eins og þegar olíuviður er skekinn, tvö eða
þrjú ber efst í laufinu, fjögur eða fimm á greinum aldintrésins, segir
Jahve, Ísraels Guð. 7 Á þeim degi mun maðurinn mæna til skapara
síns og augu hans líta til hins Heilaga í Ísrael; 8 eigi mun hann
þá mæna á ölturun, handaverk sín, né líta til þess, er fingur hans
hafa gjört, hvorki til aséranna* né sólsúlnanna. 9 Á þeim degi munu
hinar víggirtu borgir hans verða sem yfirgefnir staðir Amóríta og Hevíta,

---

16, 1: 2 Kong. 3, 4. **10:** Jer. 48, 33. **11:** kap. 15, 5. Jer. 48, 36. **13:** Am. 2, 1 n. **14:** * Annar lesháttur: leifar munu eftir verða, litlar, lítilfenglegar, eigi teljandi. — **17, 1:** kap. 7, 8. Jer. 49, 23 n. Am. 1, 3 n. **5:** kap. 24, 13. **8:** * Sjá 2 Mós. 34, 13.

er þeir fyrirlétu, þá er þeir hrukku undan Ísraelsmönnum; og landið
skal verða að auðn. 10 Því að þú hefir gleymt Guði hjálpræðis þíns
og eigi minst þess hellubjargsins, sem er hæli þitt; þess vegna plantar
þú yndislega garða og setur þar niður útlenda gróðurkvistu. 11 Á dag-
inn ræktar þú garð þinn og á morgnana lætur þú útsæði þitt blóm-
gast — alt til uppskerunnar á degi hins banvæna sárs og hinna ólækn-
andi kvala.

12 Heyr gný margra þjóða, — þær gnýja sem gnýr hafsins; heyr
dyn þjóðflokkanna, – þeir dynja eins og dynur mikilla vatnsfalla. 13 Þjóð-
flokkarnir dynja eins og dynur margra vatnsfalla. En hann hastar á
þá, og þá flýja þeir langt burt; þeir tvístrast eins og sáðir á hólum
fyrir vindi, eins og rykmökkur fyrir stormi. 14 Að kveldi er þar skelf-
ing; áður en morgnar eru þeir allir á burt. Þetta er hlutskifti þeirra,
er oss ræna, og örlög þeirra, er frá oss rupla.

18 Vei landi vængjaþytsins, hinumegin Blálands fljóta, 2 er gjörir
út sendimenn yfir hafið og í reyrbátum yfir vötnin. Farið, þér hröðu
sendiboðar, til hinnar hávöxnu og gljáandi þjóðar, til lýðsins, sem hræði-
legur var þegar frá upphafi vega sinna, til hinnar afarsterku þjóðar, sem alt
treður undir fótum sér, um hverrar land fljótin renna: 3 Allir þér, sem
heimskringluna byggið og á jörðu búið, skuluð sjá, þegar merkið er reist
á fjöllunum, og hlusta, þegar blásið er í lúðurinn. 4 Því að svo hefir
Jahve sagt við mig: Eg vil halda kyrru fyrir og horfa á frá bústað
mínum, meðan loftið er glóandi í sólskininu, meðan döggin er mikil í
breiskjuhita kornskurðartímans; 5 því að áður en uppskeran kemur, þegar
blómgunin er á enda og blómið verður að fullvöxnu vínberi, höggur
hann vínviðargreinarnar af með sniðlinum, og frjóangana stýfir hann,
sníður þá af. 6 Allir saman skulu þeir gefnir verða ránfuglum fjallanna
og dýrum jarðarinnar; ránfuglarnir skulu sitja á þeim sumarlangt og
öll dýr jarðarinnar halda sig þar þegar vetrar. 7 Á þeim tíma skulu
gjafir verða færðar Jahve hersveitanna frá hinum hávaxna og gljáandi
lýð, frá lýðnum, sem hræðilegur var þegar frá upphafi vega sinna, frá
hinni afarsterku þjóð, sem alt treður undir fótum sér, um hverrar land
fljótin renna, — til þess staðar, þar sem nafn Jahve hersveitanna er, til
Zíon-fjalls.

19 Spádómur um Egiptaland.
Sjá, Jahve ekur á léttfæru skýi og kemur til Egiptalands. Þá
skjálfa goð Egiptalands fyrir honum og hjörtu Egipta bráðna í brjóstum
þeirra. 2 Og eg æsi Egipta í gegn Egiptum, svo að bróðir skal berjast
við bróður, vinur við vin, borg við borg og ríki við ríki. 3 Hyggindi
Egipta munu þá verða örþrota, og ráðagjörðir þeirra ónýti eg. Þeir
munu leita frétta hjá goðum sínum, hjá galdramönnum, þjónustuöndum
og spásagnaröndum. 4 Eg vil selja Egipta harðráðum drotnara á vald,
og grimmur konungur skal ríkja yfir þeim, segir drottinn, Jahve her-
sveitanna. 5 Vötnin í sjónum munu þverra, og fljótið grynnast og þorna
upp. 6 Árkvíslarnar munu fúlna, fljót Egiptalands þverra og þorna, reyr og
sef visna. 7 Engjarnar fram með Níl, á sjálfum Nílar-bökkunum, og öll
sáðlönd við Níl þorna upp, eyðast og hverfa. 8 Þá munu fiskimenn-
irnir andvarpa og allir þeir sýta, sem öngli renna í Níl, og þeir, sem
leggja net í vötn, munu örvilnast. 9 Þeir, sem vinna hörinn, munu
standa ráðþrota, kembingarkonurnar og vefararnir blikna. 10 Stoðir
landsins skulu brotnar verða sundur, allir þeir, sem vinna fyrir kaup,

---

10: Sálm. 106, 21. — **18, 7:** v. 2. — **19, 1:** Jer. 46, 2 n. 25. Esek. 29, 2 n. 30, 4 n.
2 Mós. 12, 12. Jer. 43, 12. **8:** kap. 8, 19.

verða hugdaprir. [11] Höfðingjarnir í Zóan eru tómir heimskingjar, ráð-
spekin hjá hinum vitrustu ráðgjöfum Faraós orðin að flónsku. Hvernig
dirfist þér að segja við Faraó: Eg er sonur vitringanna og kominn af
fornkonungunum? [12] Hvar eru nú vitringar þínir? Þeir ættu nú að
segja þér, og mega vita, hverja fyrirætlan Jahve hersveitanna hefir með
Egiptaland. [13] Höfðingjarnir í Zóan standa eins og afglapar, höfðing-
jarnir í Nóf eru á tálar dregnir. Þeir, sem eru hyrningarsteinar ætt-
kvísla Egiptalands, hafa leitt það á glapstigu. [14] Jahve hefir byrlað
þeim sundlunar-anda, svo að þeir valda því, að Egiptaland er á reiki
í öllum fyrirtækjum sínum, eins og drukkinn maður reikar innan um
spýju sína; [15] ekkert hepnast Egiptalandi, hvorki það sem höfuð eða
hali, pálmakvistur eða sefstrá taka sér fyrir að gjöra.

[16] Á þeim degi munu Egiptar verða sem konur, þeir munu skelfast
og hræðast reidda hönd Jahve hersveitanna, er hann reiðir gegn þeim.
[17] Þá skal Egiptalandi standa ótti af Júdalandi; í hvert sinn sem á það
er minst við þá, munu þeir skelfast, vegna ráðs þess, er Jahve her-
sveitanna hefir ráðið gegn þeim.

[18] Á þeim degi munu fimm borgir í Egiptalandi mæla á kanverska
tungu og sverja hlýðni Jahve hersveitanna; skal sérhver þeirra kallast
bær réttvísinnar.

[19] Á þeim degi mun vera altari handa Jahve í miðju Egiptalandi
og merkissteinn handa Jahve við landamærin. [20] Það skal vera til merkis
og vitnisburðar um Jahve hersveitanna í Egiptalandi; þegar þeir hrópa
til Jahve undan kúgurunum, mun hann senda þeim fulltingjara og for-
vígismann, er frelsar þá. [21] Jahve mun kunnur verða Egiptalandi, og
Egiptar munu þekkja Jahve á þeim degi; þeir munu dýrka hann með
sláturfórnum og matfórnum, og vinna Jahve heit og efna þau. [22] Og
Jahve mun slá Egiptaland, slá og græða, og þeir munu snúa sér til
Jahve, og hann mun bænheyra þá og græða þá.

[23] Á þeim degi skal vera brautarvegur frá Egiptalandi til Assýríu;
og Assýringar skulu koma til Egiptalands og Egiptar til Assýríu, og
Egiptar munu tilbiðja ásamt Assýringum.

[24] Á þeim degi munu þessir þrír taka saman: Ísrael, Egiptaland
og Assúr og vera blessun á jörðinni miðri; [25] því að Jahve hersveitanna
blessar þá og segir: Blessuð sé þjóð mín Egiptar, verkið handa minna
Assúr og arfleifð mín Ísrael!

20 Árið sem Tartan kom til Asdód, sendur af Sargon Assýríu-
konungi — og hann herjaði á Asdód og vann hana —, [2] í það
mund talaði Jahve fyrir munn Jesaja Amozsonar á þessa leið: Far og
leys hærusekkinu af lendum þér og drag skó þína af fótum þér. Og
hann gjörði svo og gekk fáklæddur og berfættur. [3] Og Jahve mælti:
Eins og Jesaja þjónn minn hefir gengið fáklæddur og berfættur í þrjú
ár sem tákn og fyrirburður um Egiptaland og Bláland, [4] svo skal
Assýríu-konungur færa burt bandingjana frá Egiptalandi og útlagana frá
Blálandi, bæði unga og gamla, fáklædda og berfætta, með bera bak-
hlutina, Egiptum til smánar. [5] Þá munu þeir skelfast og skammast sín
vegna Blálands, er þeir reiddu sig á, og Egiptalands, er þeir stærðu sig
af. Og þeir sem búa á þessari strönd, munu segja á þeim degi: Svo
er þá komið fyrir þeim, er vér reiddum oss á og flýðum til í von um
hjálp, til þess að frelsast undan Assýríu-konungi! Hversu megum vér
þá sjálfir komast undan?

14: kap. 29, 10 n. **15:** kap. 9, 14. **19:** 1 Mós. 28, 18. — **20, 1:** 2 Kong. 18, 17. **2:**
1 Sam. 19, 24. **5:** kap. 30, 2 n.

21 Spádómur um vatna-öræfin!
Eins og fellibyljir í suðurlandinu geysist það áfram, það kemur
úr öræfunum, úr hinu hræðilega landi. 2 Hörð tíðindi hafa mér birt
verið: »Ránsmenn ræna, hermenn herja! Áfram, Elamítar, gjörið umsát,
Medíumenn! Eg gjöri enda á öllum andvörpum«. 3 Þess vegna
skjálfa lendar mínar, þess vegna hremma sárir verkir mig, eins og hríðir
jóðsjúka konu. Eg engist saman, svo að eg heyri ekkert, eg er svo
agndofa, að eg sé ekkert. 4 Hjarta mitt er ringlað, skelfing er skyndi-
lega yfir mig komin. Nú er nóttin, sem eg jafnan hefi þráð, orðin
mér að skelfingu. 5 Borðin eru sett fram og ábreiðurnar breiddar á*;
etið er og drukkið. Rísið upp, þjóðhöfðingjar, smyrjið skjölduna!
6 Því að svo sagði Jahve við mig: »Far þú og nem staðar á
sjónarhólnum og seg, hvað þú sér. 7 Og sjáir þú menn á reið, tvo
reiðmenn, annan ríðandi á asna, hinn á úlfalda, þá legg þú hlustirnar
við«. 8 En eg kallaði: »Æ, drottinn, á eg að standa allan daginn á
sjónarhól og vera á varðbergi nótt eftir nótt?« 9 En sjá, þá komu
menn ríðandi, tveir reiðmenn; og þeir tóku til orða og sögðu: »Fallin,
fallin er Babel, og allar goðalíkneskjur hennar liggja sundur brotnar
á jörðunni«. 10 Kramda og þreskta þjóðin mín, það sem eg hefi heyrt
af Jahve hersveitanna, Guði Ísraels, það hefi eg kunngjört yður.

11 Spádómur um Dúma*.
Það er kallað til mín frá Seír: »Vökumaður, hvað líður nóttinni?
Vökumaður, hvað líður nóttinni?« 12 Vökumaðurinn svarar: »Morguninn
kemur, og þó er nótt. Ef þér viljið spyrja, þá komið aftur og spyrjið«.

13 Spádómur um Arabíu.
Takið náttstað í kjarrinu að kveldi, þér kaupmannalestir Dedans-
manna! 14 Komið út með vatn á móti hinum þyrstu! Þér, sem búið
í Temalandi, færið brauð flóttamönnunum! 15 Því þeir flýja undan
sverðunum, undan brugðnu sverði, undan bendum boga, undan þunga
ófriðarins. 16 Því að svo hefir drottinn sagt við mig: Áður en eitt ár
er liðið, eins og ár kaupamanna eru talin, skal öll vegsemd Kedars að
engu verða; 17 og leifarnar, sem eftir verða af bogum Kedaringa kappa,
munu verða teljandi, því að Jahve, Ísraels Guð, hefir sagt það.

22 Spádómur um Sjóna-dalinn.
Hvað kemur að þér, að alt fólk þitt skuli vera stigið upp á
húsþökin, 2 þú ofkætisfulli, hávaðasami bær, þú glaummikla borg!
Menn þínir, sem fallnir eru, hafa ekki fallið fyrir sverði né beðið bana
í orustum. 3 Höfðingjar þínir lögðu allir saman á flótta, voru hand-
teknir án þess skotið væri af boga; allir menn þínir, er náðust, voru
handteknir hver með öðrum, þótt þeir hefðu flúið langt burt. 4 Þess
vegna segi eg: Látið mig einan; eg vil gráta beisklega; gjörið mér eigi
ónæði með því að hugga mig yfir eyðing dóttur þjóðar minnar. 5 Því
að dagur skelfingar, undirokunar og úrræðaleysis var kominn frá drotni,
Jahve hersveitanna, í Sjóna-dalnum. Múrar voru brotnir niður, óhljóðin
heyrðust til fjalla. 6 Elam tók örvamælinn, ásamt mönnuðum vögnum
og hestum, og Kír tók hlífar af skjöldum. 7 Þínir fegurstu dalir fyltust
hervögnum, og riddarar tóku sér stöðu fyrir borgarhliðunum. 8 Og
hann tók skýluna burt frá Júda. Á þeim degi skygndist þú um eftir
herbúnaðinum í skógarhúsinu, 9 og þér sáuð að veggskörðin voru mörg

---

21, 3: kap. 13, 8. 5: * Þ. e. á hvílubekkina. 2 Sam. 1, 21. 8: Hab. 2, 1. 9:
Jer. 51, 8. Opinb. 14, 8; 18, 2. 11: * Þ. e. Edóm. 16: kap. 16, 14. 1 Mós. 25, 13.
Sálm. 120, 5. — 22, 6: 2 Kong. 16, 9.

í Davíðsborg, og þér söfnuðuð vatninu í neðri tjörninni; 10 og þér tölduð
húsin í Jerúsalem, og þér rifuð húsin, til þess að treysta með múr-
vegginn; 11 og þér bjugguð til vatnstæðu milli múrveggjanna tveggja
fyrir vatnið úr gömlu tjörninni, — en að honum, sem þessu veldur,
gáfuð þér eigi gætur, og til hans, sem hagaði þessu svo fyrir löngu,
lituð þér ekki. 12 Á þeim degi kallaði drottinn, Jahve hersveitanna,
menn til að gráta og kveina, til að reyta hár sitt og gyrðast hærusekk;
— 13 en sjá, hér er gleði og glaumur, naut drepin, sauðum slátrað, kjöt
etið, vín drukkið: etum og drekkum, því á morgun deyjum vér! 14 Og
opinberun Jahve hersveitanna hljómar í eyrum mínum: Sannlega skul-
uð þér eigi fá afplánað þessa misgjörð áður en þér deyið, segir drott-
inn, Jahve hersveitanna.
15 Svo mælti drottinn, Jahve hersveitanna: Far þú og gakk til
þessa dróttseta, hans Sébna, er forstöðu veitir húsi konungsins: 16 Hvað
hefir þú hér að gjöra? og hvern átt þú hér, er þú lætur höggva þér
hér gröf? þú sem höggva lætur gröf handa þér á háum stað og lætur
grafa handa þér legstað í berginu. 17 Sjá, Jahve varpar þér burt, maður!
þrífur fast í þig, 18 vefur þig saman í böggul og þeytir þér sem sopp
út á víðan vang. Þar skalt þú deyja og þar skulu þínir dýrlegu vagnar
vera, þú sem ert húsi drottins þíns til svívirðu! 19 Eg hrindi þér úr
stöðu þinni, og úr embætti þínu skal þér steypt verða.
20 En á þeim degi mun eg kalla þjón minn Eljakím Hilkíason.
21 Eg færi hann í kyrtil þinn og gyrði hann belti þínu og fæ honum í
hendur vald þitt; hann skal verða faðir Jerúsalem-búa og Júdaniðja.
22 Og lykilinn að húsi Davíðs legg eg á herðar honum; þegar hann
lýkur upp, skal enginn læsa; þegar hann læsir, skal enginn upp ljúka.
23 Eg rek hann eins og nagla á haldgóðan stað, og hann skal verða
veglegt hásæti fyrir hús föður síns. 24 En hengi allur þungi föðurættar
hans sig á hann með niðjum sínum og skyldmennum, öll smákerin,
eigi aðeins skálarnar, heldur og öll leirkerin, 25 þá mun naglinn, — það
eru orð Jahve hersveitanna — sem rekinn var á haldgóðum stað, jafn-
skjótt láta undan, brotna og detta niður, og byrðin, sem á honum hékk,
skal sundur molast, því að Jahve hefir talað það.

23

Spádómar um Týrus.
Kveinið, þér Tarsis-knerrir, því að hún er í eyði lögð! ekkert
hús þar framar, ekkert til að fara inn í! Frá Kípur berst þeim sú
fregn. 2 Verið hljóðir, þér íbúar ey-borgarinnar, sem full var af kaup-
mönnum frá Zídon, er yfir hafið fara, 3 og dró að sér Síkor-sáð og
Nílarkorn yfir hin miklu höf og var kauptún þjóðanna! 4 Fyrirverð
þig, Zídon, því að særinn, sæborgin, segir: Eigi hefi eg verið jóðsjúk
og eigi fætt, og eigi hefi eg fóstrað yngismenn né uppalið meyjar. 5 Þeg-
ar fregnin kemur til Egiptalands, munu þeir skelfast af fregninni
um Týrus.
6 Farið yfir til Tarsis og kveinið, þér íbúar ey-borgarinnar. 7 Er
þetta glaummikla borgin yðar, sem rekur uppruna sinn fram til forn-
aldar daga og stikað hefir langar leiðir, til þess að taka sér bólfestu?
8 Hver hefir ályktað svo um Týrus — um hana, sem ber höfuðdjásnið,
þar sem kaupmennirnir voru höfðingjar og verzlunarmennirnir tignustu
menn á jörðu? 9 Jahve hersveitanna hefir ályktað þetta, til þess að
ósæma alt hið dýrlega skraut og lægja alla hina tignustu menn á jörðu.

9: 2 Kron. 32, 3 n. **13:** kap. 56, 12. 1 Kor. 15, 32. **15:** 2 Kong. 18, 18. **20:** kap. 36, 3. 2 Kong. 18, 18. **22:** Job 12, 14. Opinb. 3, 7. — **23, 1:** Esek. 26, 2 n. 27, 2 n. 28, 2 n. Sak. 9, 2 n.

[10] Flæð yfir land þitt eins og Nílfljótið, Tarsis-dóttir! engir flóð-
garðar eru framar til. [11] Hann rétti hönd sína út yfir hafið, skelfdi
konungaríki; Jahve bauð að gjöreyða varnarvirki Kanaans. [12] Hann sagði:
Þú skalt aldrei framar leika af kæti, þú spjallaða mey, Zídon-dóttir.
Statt upp og far yfir til Kitta; þú skalt ekki heldur finna þar hvíld.
[13] Sjá land Kaldea, það er þjóðin, sem orðin er að engu; Assúr hefir
fengið það urðarköttum; þeir reistu vígturna sína, rifu niður hallirnar,
gjörðu landið að rústum. [14] Kveinið, þér Tarsis-knerrir, því að varn-
arvirki yðar er lagt í eyði.
[15] Á þeim dögum skal Týrus gleymast í sjötíu ár, eins og um daga
eins konungs. En að liðnum sjötíu árum mun fara fyrir Týrus eins
og segir í skækjukvæðinu:

[16] Tak gígjuna, far um alla borgina, þú gleymda skækja!
Leik fagurlega, syng hátt, svo að eftir þér verði munað!

[17] Að liðnum þeim sjötíu árum mun Jahve vitja Týrusar; mun hún þá
aftur fá skækjulaun sín og hórast með öllum konungaríkjum veraldar-
innar, þeim sem á jörðinni eru; [18] en aflafé hennar og skækjulaun
skulu helguð verða Jahve; það skal ekki verða lagt í sjóð eða geymt,
því að þeir, sem búa frammi fyrir augliti Jahve, skulu fá aflafé hennar
sér til fæðslu og saðningar og sæmilegs klæðnaðar.

---

24 Sjá, Jahve tæmir jörðina og eyðir hana, hann umhverfir á-
sjónu hennar og tvístrar íbúum hennar. [2] Eitt gengur yfir prest
og alþýðu, yfir húsbónda og þjón, yfir húsfreyju og þernu, yfir seljanda
og kaupanda, yfir lánsala og lánþega, yfir okrarann og skuldunaut hans.
[3] Jörðin skal verða altæmd og gjörsamlega rænd, því að Jahve hefir
talað þetta. [4] Jörðin viknar og kiknar, heimur bliknar og kiknar, tign-
armenni lýðsins á jörðu blikna. [5] Jörðin vanhelgast undir fótum þeirra,
er á henni búa, því að þeir hafa brotið lögin, brjálað boðorðunum og
rofið sáttmálann eilífa. [6] Þess vegna eyðir bölvun jörðinni og íbúar
hennar gjalda; þess vegna farast íbúar jarðarinnar af hita, svo að fátt
manna er eftir orðið. [7] Vínberjalögurinn sýtir, vínviðurinn visnar; nú
andvarpa allir þeir, sem áður voru af hjarta glaðir. [8] Gleðihljóð bumb-
nanna er þagnað, hávaði hinna glaðværu hættur, gleðiómur gígjunnar
þagnaður. [9] Menn sitja ekki syngjandi að víndrykkju; þeim sem drekka
áfengan drykk finst hann beiskur. [10] Borgirnar eru lagðar í eyði, öll
hús lokuð, svo að ekki verður inn komist. [11] Á strætunum er harma-
kvein af vínskortinum; öll gleði er horfin, fögnuður landsins flúinn.
[12] Auðnin ein er eftir í borginni, borgarhliðin eru mölbrotin. [13] Því að
á jörðinni miðri, á meðal þjóðanna, skal svo fara sem þá er olíuvið-
ur er skekinn, sem við eftirtíning að loknum vínberjalestri. [14] Þeir
hefja upp raust sína og fagna, yfir hátign Jahve gjalla gleðiópin í vestri.
[15] Vegsamið þess vegna Jahve á austurvegum, nafn Jahve, Ísraels Guðs,
á ströndum hafsins!
[16] Frá yzta jaðri jarðarinnar heyrðum vér lofsöngva: Dýrð sé
hinum réttláta! En eg sagði: »Æ, mig auman! æ, mig auman! vei
mér!« Ránsmenn ræna, ránum ránsmenn ræna. [17] Geigur, gröf og
gildra koma yfir þig, jarðarbúi. [18] Sá, sem flýr undan hinum geigvæna
gný, fellur í gröfina, og sá, sem kemst upp úr gröfinni, festist í gildr-
unni, því að flóðgáttirnar á hæðum ljúkast upp og grundvöllur jarðar-
innar skelfur; [19] jörðin brestur og gnestur, jörðin rofnar og klofnar,

24, 2: Hós. 4, 9. 8: Jer. 7, 34. 13: kap. 17, 6. 18: Jer. 48, 44. Am. 5, 19. 1 Mós. 7, 11.

jörðin riðar og iðar; [20] jörðin skjögrar eins og drukkinn maður, henni
svipar til og frá eins og vökuskýli; misgjörð hennar liggur þungt á
henni, hún hnígur og fær eigi risið upp framar. [21] Og á þeim degi
mun Jahve vitja hers hæðanna á hæðum og konunga jarðarinnar á
jörðu; [22] þeim skal varpað verða í gryfju, eins og fjötruðum banding-
jum, og þeir skulu byrgðir verða í dýflissu; eftir langa stund skal þeim
hegnt verða. [23] Þá mun máninn fyrirverða sig og sólin blygðast sín,
því að Jahve hersveitanna sezt að völdum á Zíon-fjalli og í Jerúsalem,
og fyrir augliti öldunga hans mun dýrð ljóma.

25 Jahve, þú ert minn Guð! eg vil vegsama þig, lofa nafn þitt;
því að þú hefir framkvæmt furðuverk, löngu ráðin ráð, trúfesti
og sannleika. [2] Því að þú hefir gjört bæi að grjóthrúgu, víggirtar borgir
að hruninni rúst; hallir óvinanna eru eigi framar bæir, þær skulu aldrei
verða reistar aftur. [3] Þess vegna munu harðsnúnir þjóðflokkar heiðra
þig, og borgir ofríkisfullra þjóða hræðast þig. [4] Því að þú varst vörn
lítilmagnans, vörn hins vesala í nauðum hans, skjól í skúrunum, hlíf
í hitanum; þótt andgustur ofríkismannanna sé eins og kuldaskúrir,
[5] glaumkæti óvinanna eins og sólarbreiskja í ofþurki, þá sefar þú sólar-
breiskjuna með skugganum af skýinu, og sigursöngur ofríkismannanna
hljóðnar. [6] Og Jahve hersveitanna mun á þessu fjalli búa öllum þjóð-
um veizlu með krásum, veizlu með dreggjavíni, mergjuðum krásum
og skírðu dreggjavíni. [7] Og hann mun afmá á þessu fjalli skýlu þá,
sem hylur alla lýði, og þann hjúp, sem breiddur er yfir allar þjóðir.
[8] Hann mun afmá dauðann að eilífu, og drottinn Jahve mun þerra
tárin af hverri ásjónu, og svívirðu síns lýðs mun hann burt nema af
allri jörðinni, því að Jahve hefir talað það.

[9] Á þeim degi mun sagt verða: Sjá, þessi er vor Guð; vér vonuð-
um á hann, að hann mundi frelsa oss; þessi er Jahve; vér vonuðum
á hann; fögnum og gleðjumst yfir hjálpræði hans! [10] Því að hönd
Jahve mun hvíla yfir þessu fjalli, en Móab verða fótum troðinn þar
sem hann er, eins og hálmur er troðinn niður í haugpolli. [11] Og hann
mun breiða út hendur sínar niðri í pollinum, eins og sundmaður gjörir,
til þess að taka sundtökin; en hann mun lægja dramb hans þrátt fyrir
brögð handa hans. [12] Vígi þinna háu múra mun hann að velli leggja,
steypa því niður og varpa til jarðar, ofan í duftið.

26 Á þeim degi mun þetta kvæði sungið verða í Júdalandi: Vér
eigum rammgerva borg; hjálpræði sitt gjörir hann að múrum
og varnarvirki. [2] Látið upp hliðin, svo að réttlátur lýður megi inn
ganga, sá er trúnaðinn varðveitir [3] og hefir stöðugt hugarfar; þú veitir
ævarandi frið, því að þeir treysta á þig. [4] Treystið Jahve æ og ætíð,
því að Jah, Jahve er eilíft bjarg. [5] Því að hann niðurlægir þá, sem
byggja á hæðum; háreistu borginni steypir hann niður, hann steypir
henni til jarðar og leggur hana í duftið. [6] Fætur troða hana niður,
fætur fátækra, iljar umkomulausra. [7] Vegur hins réttláta er sléttur,
götu hins réttláta ryður þú.

[8] Já, á vegi dóma þinna, Jahve, væntum vér þín; þitt nafn og
þína minning þráir sála vor. [9] Af hjarta þrái eg þig á næturnar, já,
með andanum í brjósti mínu skima eg eftir þér. Því að þegar dómar
þínir birtast á jörðu, þá læra byggjendur jarðríkis réttlæti. [10] Sé hinum
óguðlegu sýnd vægð, læra þeir eigi réttlæti; þá fremja þeir órétt í því
landi, þar sem réttlæti skal ríkja, og gefa ekki gætur að hátign Jahve.
[11] Jahve, hönd þín er á lofti, en þeir sjá það ekki; lát þá sjá vandlæti
þitt lýðsins vegna og blygðast sín; já, eldur eyði óvinum þínum.

25, 4: kap. 4, 6. **7:** 2 Kor. 3, 15. 16. **8:** 1 Kor. 15, 54. Opinb. 7, 17. — **26, 1:** kap. 60, 18. **2:** Sálm. 118, 19. 20. **5:** kap. 25, 12.

[12] Jahve, veit þú oss frið, því að þú hefir látið oss gjalda allra vorra
verka. [13] Jahve, Guð vor, aðrir drotnar en þú höfðu fengið yfirráð yfir
oss; en nú viljum vér eingöngu lofa þitt nafn. [14] Dauðir lifna ekki,
vofur rísa ekki upp; þess vegna vitjaðir þú þeirra og eyddir þeim og
afmáðir alla minningu um þá. [15] Þú hefir látið þjóðina fjölga, Jahve,
þú hefir látið þjóðina fjölga; þú hefir gjört þig dýrlegan; þú hefir fært
út öll takmörk landsins. [16] Jahve, í neyðinni leituðu þeir þín; þeir
stundu upp andvörpum, er þú hirtir þá. [17] Eins og þunguð kona, sem
komin er að því að fæða, hefir hríðir og hljóðar í harmkvælum sínum,
eins vorum vér fyrir þínu augliti, Jahve! [18] Vér vorum þungaðir, vér
höfðum hríðir, en þegar vér fæddum, var það vindur; vér höfum eigi
aflað landinu frelsis og heimsbúar hafa eigi fæðst. [19] Menn þínir, sem
dánir eru, skulu lifna, líkin mín rísa upp; vaknið og hefjið fagnaðar-
söng, þér sem búið í duftinu, því að döggin þín er dögg ljóssins, og
jörðin skal fæða vofurnar.

[20] Gakk þú, þjóð mín, inn í herbergi þitt og lyk aftur dyrnar á
eftir þér. Fel þig skamma hríð, unz reiðin er liðin hjá. [21] Því sjá,
Jahve gengur út frá aðseturstað sínum, til þess að hegna íbúum jarðarinnar
fyrir misgjörðir þeirra; jörðin mun birtast láta blóðið, sem á henni
hefir verið úthelt, og hún mun ekki lengur hylja þá, sem á henni hafa
27 myrtir verið. [1] Á þeim degi mun Jahve með hinu harða, mikla
og sterka sverði sínu hegna Levíatan, hinum flughraða dreka,
og Levíatan, hinum bugðótta dreka, og bana sjóskrimslinu.

[2] Á þeim degi skuluð þér kveða um hinn yndislega víngarð: [3] Eg,
Jahve, er vörður hans; eg vökva hann á hverri stundu; til þess að
enginn vinni þar spell, gæti eg hans nótt og dag. [4] Varnarmúr átt þú
engan; en vilji nokkur gjöra þig að þyrnum og þistlum með styrjöld,
þá mun eg ráða á hann og brenna hann, — [5] nema hann leiti hælis
hjá mér og gjöri frið við mig, gjöri frið við mig. [6] Á komandi tímum
mun Jakob festa rætur, Ísrael blómgast og frjóvast, og þeir munu fylla
jarðarkringluna með ávöxtum.

[7] Hefir hann lostið lýðinn annað eins högg og það, er hann lýstur
þá, sem lustu hann? eða hefir hann myrtur verið, eins og banamenn
hans eru myrtir? [8] Með því að reka hann frá þér, með því að láta
hann frá þér, hegnir þú honum; hann hreif hann burt með hinum
hvassa vindi sínum, þegar austanstormurinn geisaði. [9] Þess vegna
verður misgjörð Jakobs með því afplánuð og með því er synd hans
algjörlega burt numin, að hann lætur alla altarissteinana verða sem
brotna kalksteina, svo að asérurnar og sólsúlurnar rísa ekki upp framar.
[10] Því að hin víggirta borg er komin í eyði, eins og mannauður og
yfirgefinn áfangastaður í eyðimörkinni; kálfar ganga þar á beit og
liggja þar og bíta þar kvistu. [11] Þegar greinarnar þorna, eru þær brotnar;
konur koma og kveikja eld við þær. Því að hún var óvitur þjóð;
fyrir því getur hann, sem sköp hana, ekki verið henni miskunnsamur,
og hann, sem myndaði hana, ekki verið henni líknsamur.

[12] En á þeim degi mun Jahve slá ávöxtinn niður, alt í frá straumi
fljótsins* til Egiptalandsár, og þér munuð saman tíndir verða einn og
einn, Ísraelsmenn! [13] Á þeim degi mun blásið verða í mikinn lúður,
og þá munu þeir koma, hinir töpuðu í Assúrlandi og hinir burtreknu
í Egiptalandi, og þeir munu tilbiðja Jahve á fjallinu helga í Jerúsalem.

———

16: Hós. 5, 15. 17: kap. 13, 8. 19: Esek. 37, 12. 21: Mík. 1, 3. — 27, 1: Esek. 29, 3. 2: kap. 5, 1 n. 4: kap. 10, 17. 6: kap. 37, 31. 8: Jer. 10, 24. 12: * Þ. e. Evfrat. 13: kap. 11, 11 n.

28 Vei hinum drembilega höfuðsveig drykkjurútanna í Efraím,
hinu bliknandi blómi, hinni dýrlegu prýði þeirra, sem stendur á
hæðinni í frjósama dalnum hinna víndruknu. 2 Sjá, sterk og voldug
hetja kemur frá drotni; eins og haglskúr, fárviðri, eins og dynjandi,
streymandi regn í helliskúr varpar hann honum til jarðar með hendi
sinni. 3 Fótum troðinn skal hann verða, hinn drembilegi höfuðsveigur
drykkjurútanna í Efraím. 4 Og fyrir hinu bliknandi blómi, hinni dýr-
legu prýði þeirra, sem stendur á hæðinni í frjósama dalnum, skal fara
eins og árfíkju, er þroskast fyrir uppskeru: einhver kemur auga á hana
og gleypir hana óðara en hann hefir náð henni. 5 Á þeim degi mun
Jahve hersveitanna vera dýrlegur höfuðsveigur og prýðilegt höfuðdjásn
fyrir leifar þjóðar sinnar 6 og réttlætisandi þeim, er í dómum sitja, og
styrkleikur þeim, er bægja burt ófriðnum að borghliðum óvinanna.
7 En einnig hérna reika menn af víni og skjögra af áfengum
drykkjum. Prestar og spámenn reika af áfengum drykkjum, eru rugl-
aðir af víni, skjögra af áfengum drykkjum; þá svimar í vitrunum
sínum og alt hringsnýst fyrir þeim í úrskurðum þeirra. 8 Því að öll
borð eru full af viðbjóðslegri spýju, enginn blettur hreinn eftir.
9 »Hverjum þykist hann vera að kenna vizku og hvern ætlar hann að
fræða með boðskap sínum? Erum vér nývandir af mjólkinni og ný-
teknir af brjóstunum? 10 Alt af að skipa og skipa, skipa og skipa —
skamma og skamma, skamma og skamma — ýmist þetta, ýmist hitt«.
11 Já, með stamandi vörum og annarlegri tungu mun hann láta tala
til þessarar þjóðar, 12 hann sem sagði við þá: »Þetta er hvíldin — ljáið
hinum þreytta hvíldar! — hér er hvíldarstaður«, en þeir vildu ekki
heyra. 13 Fyrir því mun orð Jahve láta svo í eyrum þeirra: »skipa og
skipa, skipa og skipa — skamma og skamma, skamma og skamma —
ýmist þetta, ýmist hitt«, að þeir steypist aftur á bak og beinbrotni,
festist í snörunni og verði teknir.
14 Heyrið því orð Jahve, þér spottsamir menn, þér sem drotnið yfir
fólki því, sem býr í Jerúsalem. 15 Sökum þess að þér segið: »Vér höf-
um gjört sáttmála við dauðann og samning við Helju; þó að hin dyn-
jandi svipa ríði yfir, þá mun hún eigi til vor koma, því að vér höfum
gjört lygi að hæli voru og falið oss í skjóli svikanna«, — 16 fyrir því
segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg legg undirstöðustein á Zíon, traustan
stein, óbifanlegan, ágætan hornstein; sá sem trúir, er eigi óðlátur. 17 Og
eg gjöri réttinn að mælivað og réttlætið að mælilóði; og haglhríð skal
feykja burt hæli lyginnar og vatnsflóð skola burt skjólinu. 18 Sáttmáli
yðar við dauðann skal rofinn verða og samningur yðar við Helju eigi
standa; þá er hin dynjandi svipa ríður yfir, skuluð þér sundurmarðir
verða af henni. 19 Í hvert sinn, sem hún ríður yfir, skal hún hremma
yður, því að á hverjum morgni ríður hún yfir, nótt sem nýtan dag;
og það skal verða skelfingin ein að skilja boðskapinn. 20 Því að hvílan
mun verða of stutt til þess, að maður fái rétt úr sér, og ábreiðan of mjó
til þess, að maður fái skýlt sér með henni. 21 Því að Jahve mun standa
upp, eins og á Perazímfjalli, hann mun reiðast, eins og í dalnum hjá
Gíbeon, til þess að hann vinni verk sitt, hið undarlega verk sitt, og
framkvæmi starf sitt, hið óvanalega starf sitt. 22 Látið nú af spottinu,
svo að fjötrar yðar verði ekki enn harðari; því að eg hefi heyrt af
drotni, Jahve hersveitanna, að fastráðið sé, að eyðing komi yfir land alt.
23 Hlustið á og heyrið mál mitt! Hyggið að og heyrið orð mín!
24 Hvort plægir plógmaðurinn í sífellu til sáningar, ristir upp og herfir

---

28, 11: 1 Kor. 14, 21. **12:** Matt. 11, 28. 29. **13:** kap. 8, 15. **16:** Sálm. 118, 22.
Matt. 21, 42. Róm. 9, 33. 1 Pét. 2, 6. **21:** 2 Sam. 5, 20. 1 Kron. 14, 11. Jós. 10, 12.
22: kap. 10, 23.

akurland sitt? [25] Hvort mun hann eigi, þegar hann hefir jafnað moldina að ofan, sælda þar karfa og sá kúmeni, setja hveiti niður í raðir, bygg á tilteknum stað og speldi í útjaðarinn? [26] Guð hans kennir honum hina réttu aðferð og leiðbeinir honum. [27] Því að eigi er karfi þresktur með þreskisleða, né vagnhjóli velt yfir kúmen; heldur er karfi barinn af með þúst og kúmen með staf. [28] Mun neyzlukorn mulið sundur? Nei, menn halda ekki stöðugt áfram að þreskja það, og keyra eigi vagnhjól sín né hesta yfir það; menn mylja það eigi sundur. [29] Einnig þetta kemur frá Jahve hersveitanna; hann er undursamlegur í ráðum og mikill í vísdómi.

29 Æ, Aríel, Aríel*, þú borg, þar sem Davíð sló herbúðum! Bætið
ári við þetta ár, lát hátíðirnar fara sinn hring; [2] þá þrengi eg
að Aríel, og hún skal verða hrygð og harmur, og hún skal verða mér
sem Aríel. [3] Eg vil setja herbúðir alt í kring um þig, umlykja þig með
varðmönnum og reisa hervirki í móti þér. [4] Þú skalt tala lágri röddu
upp úr jörðinni, og orð þín hljóma dimmum rómi úr duftinu; rödd
þín skal vera sem draugsrödd úr jörðinni, og orð þín hljóma sem hvískur úr duftinu. [5] En mergð fjandmanna þinna skal verða sem moldryk,
og mergð ofbeldismannanna sem fjúkandi sáðir; og það skal verða
skyndilega, á einu augabragði. [6] Hennar skal verða vitjað af Jahve
hersveitanna með reiðarþrumu, landskjálfta og miklum gný, fellibyljum,
stormviðri og eyðandi eldsloga. [7] Eins og í draumsýn um nótt mun
fara fyrir mergð allra þeirra þjóða, sem herja á Aríel, og öllum þeim,
sem herja á hana og hervirki hennar og þrengja að henni. [8] Og eins
og þegar hungraðan mann dreymir að hann eti, en vaknar svo jafnhungraður, og eins og þegar þyrstan mann dreymir að hann drekki,
en vaknar svo örmagna og sárþyrstur, svo skal fara fyrir mergð allra
þeirra þjóða, er herja á Zíon-fjall.

[9] Fallið í stafi og undrist! gjörið yður sjónlausa og verið blindir!
Þeir eru druknir, og þó ekki af víni; þeir reika, og þó ekki af áfengum drykk. [10] Því að Jahve hefir úthelt yfir yður svefnsemi-anda og
aftur lukt augu yðar — spámennina — og brugðið hulu yfir höfuð yðar —
þá sem vitranir fá —; [11] öll opinberun er yður því sem orðin í innsiglaðri
bók; sé hún fengin þeim, sem kann að lesa, og sagt: »Les þú þetta«,
þá segir hann: »Eg get það ekki, því að hún er innsigluð«. [12] En sé
bókin fengin þeim, sem eigi kann að lesa, og sagt: »Les þú þetta«, þá
segir hann: »Eg er ekki læs«.

[13] Og drottinn sagði: Með því að þessi lýður nálgast mig með
munni sínum og heiðrar mig með vörum sínum, en fjarlægir hjarta
sitt langt í burt frá mér, og með því að ótti þeirra fyrir mér er manna
boðorð, lærð utan bókar, [14] sjá, fyrir því mun eg enn fara undursamlega
með þennan lýð, undursamlega og undarlega; speki spekinganna skal
komast í þrot og hyggindi hyggindamannanna fara í felur.

[15] Vei þeim, sem leggjast djúpt, til þess að dylja áform sín fyrir
Jahve, og fremja verk sín í myrkrinu og segja: Hver sér oss? Hver
veit af oss? [16] Hvílík fásinna! eða skal meta að jöfnu leirinn og smiðinn, svo að verkið geti sagt um meistarann: »Hann hefir eigi búið mig
til«, og smíðin geti sagt um smiðinn: »Hann kann ekki neitt«? [17] Sjá,
eftir skamma hríð skal Líbanon-skógur verða að aldingarði og aldingarður talinn verða kjarrskógur. [18] Á þeim degi skulu hinir daufu
heyra ritað orð, og augu hinna blindu skulu sjá út úr dimmunni og
myrkrinu. [19] Þá mun aukast gleði hinna auðmjúku yfir Jahve, og hinir

---

29, 1: * Aríel = arinn Guðs, þ. e. Jerúsalem. **5:** kap. 37, 36. **10:** 1 Sam. 9, 9. **13:** Matt. 15, 8. 9. Mark. 7, 6 n. **14:** 1 Kor. 1, 19 n. **15:** Esek. 8, 12. **18:** kap. 35, 5. Matt. 11, 5.

fátækustu meðal manna munu fagna yfir hinum Heilaga í Ísrael. [20] Því
að ofbeldismenn eru ekki framar til og spottarar undir lok liðnir, og
allir þeir upprættir, er ranglæti iðka, [21] þeir er sakfella menn fyrir rétti
og leggja snörur fyrir þá, er vanda um á þingum, og blekkja hina
saklausu með hégóma. [22] Fyrir því segir Jahve, hann er frelsaði Abra-
ham, svo um Jakobs hús: Jakob skal eigi framar þurfa að blygðast
sín og ásjóna hans eigi framar blikna. [23] Því að þegar hann — niðjar
hans sjá verk handa minna á meðal sín, munu þeir helga nafn mitt;
þeir munu helga hinn Heilaga Jakobs og óttast Ísraels Guð. [24] Þá munu
hinir andlega viltu átta sig og hinir þverúðarfullu láta sér segjast.

30 Vei hinum þverúðugu börnum, segir Jahve, sem taka saman
ráð, er eigi koma frá mér, og gjöra bandalag, án þess að minn
andi sé með í verki, til að hlaða synd á synd ofan; [2] sem gjöra sér
ferð suður til Egiptalands án þess að leita minna atkvæða, til að leita
sér hælis hjá Faraó og fá sér skjól í skugga Egiptalands. [3] En hælið
hjá Faraó skal verða yður til skammar og skjólið í skugga Egiptalands
til smánar! [4] Látum höfðingja þeirra vera í Zóan og sendimenn þeirra
komast alla leið til Hanes! [5] Þeir munu allir skammast sín fyrir þá
þjóð, sem eigi hjálpar þeim, er að engu liði verður og til engrar hjálpar,
heldur eingöngu til skammar og háðungar.

[6] Spádómur um dýr suðurlandsins.

Um torfæruland og angistar, þar sem ljónynjur og ljón, eiturormar
og flugdrekar hafast við, flytja þeir auðæfi sín á asnabökum og fjár-
sjóðu sína á úlfaldakryppum til þeirrar þjóðar, sem eigi hjálpar þeim.
[7] Því að liðveizla Egiptalands er fánýt og einskis virði; fyrir því kalla
eg það: Stórgortarinn, er eigi hefst að.

[8] Far nú og rita það á spjald hjá þeim og letra það í bók, svo
að það á komandi tímum verði til vitnisburðar æfinlega. [9] Því að
þetta er þrjózkur lýður, lygin börn, börn sem eigi vilja heyra kenn-
ingu Jahve, [10] sem segja við sjáendur: »Þér skuluð eigi sjá sýnir«, og
við vitranamenn: »Þér skuluð eigi birta oss sannleikann; sláið oss
heldur gullhamra og birtið oss blekkingar. [11] Farið út af veginum,
beygið út af brautinni, komið hinum Heilaga í Ísrael burt frá augliti
voru«. [12] Fyrir því segir hinn Heilagi í Ísrael svo: Sökum þess að
þér hafnið þessu orði, en reiðið yður á ofríki og andhælisskap og styð-
jist við það, [13] fyrir því skal þessi misgjörð verða yður eins og veggjar-
kafli, sem bungar út á háum múrvegg og kominn er að hruni; skyndi-
lega og óvörum hrynur hann; [14] og hann mun brjóta hann sundur,
eins og þegar leirker er brotið, vægðarlaust mölvað, svo að af molun-
um fæst eigi svo mikið sem leirbrot til að taka með eld af arni eða
til að ausa með vatn úr þró. [15] Því að svo hefir drottinn Jahve, hinn
Heilagi í Ísrael, sagt: »Fyrir afturhvarf og rósemi skuluð þér frelsaðir
verða; í þolinmæði og trausti skal styrkur yðar vera«, en þér vilduð
það ekki [16] og sögðuð: Nei, á hestum skulum vér þjóta — fyrir því
skuluð þér flýja! — og á léttum reiðskjótum skulum vér ríða — fyrir
því skulu þeir vera léttir á sér, sem elta yður! [17] Eitt þúsund skal
flýja fyrir ógnunum eins manns, fyrir ógnunum fimm manna skuluð
þér flýja, unz eftirleifar yðar verða sem vitastöng á fjallstindi og sem
hermerki á hól.

[18] Fyrir því dregur Jahve það, að miskunna yður, og fyrir því
heldur hann kyrru fyrir, unz hann getur líknað yður; því að Jahve er

---

21: Am. 5, 10. **23:** kap. 8, 13. — **30, 1:** kap. 1, 2. 4. **2:** kap. 31, 1. **3:** kap. 20, 5.
4: kap. 19, 11. **7:** kap. 36, 6. **13:** Sálm. 62, 4. **16:** kap. 31, 1. 3. **17:** 5 Mós. 32,
30. **18:** Sálm. 2, 12; 34, 9.

Guð réttlætis; sælir eru allir þeir, sem á hann vona. [19] Já, þú lýður í
Zíon, þú sem býr í Jerúsalem, grát þú eigi án afláts; hann mun vissu-
lega miskunna þér, þegar þú kallar í neyðinni, hann mun bænheyra
þig, þegar hann heyrir til þín. [20] Drottinn mun gefa yður neyðarbrauð
og þrengingarvatn; kennendur þínir munu þá eigi framar fela sig,
heldur munu augu þín líta kennendur þína, [21] og eyru þín munu heyra
þessi orð kölluð á eftir þér, þá er þér víkið til hægri handar eða vinstri:
»Hér er vegurinn! Farið hann!« [22] Þá munuð þér óhrein telja hin
silfurlögðu skurðgoð yðar og hin gullbúnu líkneski yðar; þú munt burt-
snara þeim eins og einhverri viðurstygð, þú munt segja við þau: »Burt
héðan«. [23] Þá mun hann regn gefa sæði því, er þú sáir í akurland
þitt, og brauð af gróðri akurlandsins; kjarngott og kostmikið mun það
vera; fénaður þinn mun á þeim degi ganga í víðlendum grashaga.
[24] Uxarnir og asnarnir, sem akurinn erja, skulu eta saltan fóðurblending,
sem hreinsaður hefir verið með varpskóflu og varpkvísl. [25] Á hverju
háu fjalli og á hverri gnæfandi hæð munu vatnslækir fram fljóta á
hinum mikla mannfallsdegi, þegar turnarnir hrynja. [26] Þá mun tungls-
ljósið verða sem sólarljós, og sólarljósið sjöfaldast, eins og sjö daga
ljós, þann dag er Jahve bindur um sár þjóðar sinnar og græðir hennar
krömdu undir.
[27] Sjá, nafn Jahve kemur úr fjarlægð; reiði hans bálar og þykkan
reykjarmökk leggur upp af; heiftin freyðir um varir hans og tunga hans
er sem eyðandi eldur. [28] Andgustur hans er sem ólgandi vatnsfall, það
er tekur manni í háls; hann mun drifta heiðingjana í sáldi eyðingar-
innar og leggja þjóðunum í munn bitil þann, er leiðir þær afvega.
[29] Þá munuð þér syngja ljóð, eins og aðfaranótt hátíðar, og hjartans
gleði á yður vera, eins og þegar gengið er með hljóðpípum upp á fjall
Jahve til hellubjargs Ísraels. [30] Þá mun Jahve heyra láta hina hátign-
arlegu raust sína og láta sjá til sín, þegar hann reiðir ofan armlegg
sinn í brennandi reiði, með eyðandi eldslogum, með helliskúrum, steypi-
hríðum og hagléljum. [31] Já, fyrir raustu Jahve mun Assúr skelfast, er
hann lýstur hann með sprota sínum. [32] Og í hvert sinn sem refsivölur
sá, er Jahve reiðir á lofti uppi yfir honum, kemur niður, mun heyrast
bumbuhljóð og gígjusláttur, og með því að sveifla hendinni, mun hann
berjast gegn þeim. [33] Því að brenslugróf er þegar fyrir löngu undir-
búin; hún er og gjörð handa konunginum. Hann hefir gjört eldstæðið
í henni djúpt og vítt; hann ber að mikinn eld og við. Andgustur Jahve
kveikir í því, eins og brennisteinsflóð.

31 Vei þeim, sem fara suður til Egiptalands í liðsbón, sem reiða
sig á hesta og treysta á vagna, af því að þeir séu margir, og á
riddara, af því að fjöldinn sé mikill, en líta ekki til hins Heilaga í
Ísrael og leita ekki Jahve. [2] En hann er líka ráðspakur og lætur ó-
gæfuna yfir koma og tekur ekki orð sín aftur; hann rís upp í móti
húsi illvirkjanna og í móti hjálparliði misgjörðamannanna. [3] Egiptar
eru menn, en enginn Guð; hestar þeirra eru hold, en eigi andi; þegar
Jahve réttir út hönd sína, hrasar liðveitandinn og liðþeginn fellur, svo
að þeir farast allir hver með öðrum. [4] Því að svo hefir Jahve við mig
sagt: Eins og ljónið eða ljónskálfurinn urrar yfir bráð sinni, þegar
hjarðmannahóp er stefnt saman á móti honum, og hann hræðist ekki
köll þeirra og lætur ekki hugfallast við háreysti þeirra, eins mun Jahve
hersveitanna ofan stíga, til þess að herja á Zíon-fjall og hæð þess.
[5] Eins og fuglar á flökti, eins mun Jahve hersveitanna vernda Jerúsalem,

---

20: 1 Kong. 22, 27. **22:** kap. 2, 20; 31, 7. **23:** Jer. 5, 24. **30:** kap. 29, 6. — **31, 1:** kap. 30, 2. Sálm. 20, 8. **5:** 5 Mós. 32, 11. Sálm. 91, 4.

vernda hana og frelsa, vægja henni og bjarga. [6] Hverfið aftur, þér Ís-
raelsmenn, til hans, sem þér eruð horfnir svo langt í burtu frá. [7] Því
að á þeim degi munu þeir hver og einn hafna silfurgoðum sínum og
gullgoðum, er hendur yðar hafa gjört handa yður til að syndgast á.
[8] Assúr skal fyrir sverði falla, en ekki fyrir manna sverði; sverð skal
verða honum að bana, en ekkert mannssverð; hann mun undan sverði
flýja og æskumenn hans verða ánauðugir. [9] Og bjarg hans mun farast
af ótta og höfðingjar hans flýja í ofboði undan merkinu, segir Jahve,
sem hefir eld sinn á Zíon og arinn sinn í Jerúsalem.

32 Þegar konungurinn ríkir með réttlæti og höfðingjarnir stjórna
með réttvísi, [2] þá verður hver þeirra sem hlé fyrir vindi og skjól
fyrir skúrum, sem vatnslækir í öræfum, sem skuggi af stórum hamri í
vatnslausu landi. [3] Þá eru augu hinna sjáandi eigi afturlukt og þá
hlusta eyru þeirra, sem heyrandi eru; [4] hjörtu hinna gálausu læra hygg-
indi og tunga hinna mállausu talar liðugt og skýrt. [5] Þá er heimsk-
inginn eigi framar kallaður göfugmenni og hinn undirföruli eigi sagður
veglyndur. [6] Því að heimskinginn talar heimsku og hjarta hans býr
mönnum ógæfu, með því að hann breytir óguðlega og talar villu gegn
Jahve, lætur hinn hungraða vera svangan og gefur eigi þyrstum manni
vatnsdrykk. [7] Vopn hins undirförula eru skaðvænleg; hann hugsar upp
pretti, til þess að koma hinum umkomulausa á kné með lygaræðum,
og það jafnvel þótt hinn fátæki sanni rétt sinn. [8] En göfugmennið hefir
göfugleg áform og stendur stöðugur í því, sem göfuglegt er.
[9] Þér áhyggjulausu konur, standið upp og heyrið raust mína; þér
ugglausu dætur, gefið gaum að ræðu minni. [10] Eftir ár og daga skulu
þér hinar ugglausu skelfast, því að vínberjatekjan bregzt og aldintekja
verður engin. [11] Hræðist, þér hinar áhyggjulausu! skelfist, þér hinar
ugglausu! Farið af klæðum og verið naktar, gyrðið hærusekk um
lendar yðar. [12] Menn munu bera sig hörmulega vegna akranna, vegna
hinna yndislegu akra, vegna hins frjósama vínviðar. [13] Á akurlöndum
þjóðar minnar munu vaxa þyrnar og þistlar, já í öllum glaðværðar-
húsunum í hinni glaummiklu borg. [14] Því að hallirnar munu verða
mannauðar og hávaði borgarinnar hverfa. Ófel og varðturninn verða
hellar um aldur og æfi, skógarösnum til skemtunar og hjörðum til
hagbeitar — [15] unz úthelt verður yfir oss anda af hæðum; þá skal eyði-
mörkin verða að aldingarði og aldingarður talinn verða kjarrskógur,
[16] réttvísin festa bygð í eyðimörkinni og réttlætið taka sér bólfestu í
aldingarðinum; [17] og ávöxtur réttlætisins skal vera friður, og árangur
réttlætisins rósemi og öruggleiki að eilífu. [18] Þá skal þjóð mín búa í
heimkynni friðarins, í híbýlum öruggleikans og í rósömum bústöðum.
[19] En hegla mun þegar skógurinn hrynur og borgin steypist. [20] Sælir
eruð þér, sem alstaðar sáið við vötn og látið uxa og asna ganga sjálfala.

33 Vei þér, sem eyðir, og hefir þó sjálfur eigi fyrir eyðingu orðið,
sem rænir, og hefir þó eigi ræntur verið! Þegar þú hefir lokið
eyðingunni, skalt þú fyrir eyðingu verða; þegar þú ert hættur að ræna,
skalt þú ræntur verða. [2] Jahve, ver þú oss líknsamur! Vér vonum á
þig. Ver þeim armleggur á hverjum morgni og hjálpræði vort á neyð-
arinnar tíma. [3] Fyrir hinum dynjandi gný flýja þjóðirnar; þegar þú
rís upp, tvístrast heiðingjarnir. [4] Þá mun herfangi yðar verða safnað,
eins og þegar engisprettur eru að tína; menn munu stökkva á það, eins

---

7: kap. 2, 20; 30, 22. **8:** kap. 37, 36 n. — **32, 1:** kap. 11, 4 n. Sálm. 72, 1 n. Jer. 23, 5. 6. **2:** kap. 25, 4. **3:** kap. 29, 18. **15:** Jóel 3, 1. Jes. 29, 17. — **33, 4:** Jóel 2, 4. 5.

og þegar jarðvargar stökkva. [5] Hár er Jahve, því að hann býr á hæð-
um; hann fyllir Zíon réttindum og réttlæti. [6] Örugga tíma skalt þú
hljóta, gæfu-fjársjóð átt þú í vizku og þekkingu; ótti Jahve er auður
lýðsins.
[7] Sjá, kappar þeirra kveina úti fyrir; friðarboðarnir gráta beisk-
lega. [8] Þjóðvegirnir eru eyðilagðir, mannaferðir hættar. Hann hefir
rofið sáttmálann, fyrirlitið borgirnar og virðir menn vettugi. [9] Landið
sýtir og visnar; Líbanon blygðast sín og skrælnar, Saron er orðin eins
og eyðimörk; Basan og Karmel fella laufið. [10] Nú vil eg upp rísa, segir
Jahve, nú vil eg láta til mín taka, nú vil eg hefjast handa. [11] Þér
gangið með hey og alið hálm; andgustur yðar er eldur, sem eyða mun
sjálfum yður. [12] Þjóðirnar munu brendar verða að kalki, þær munu
verða sem upphöggnir þyrnar, sem brendir eru í eldi.
[13] Heyrið, þér sem fjarlægir eruð, hvað eg hefi gjört, og sjáið, þér
sem nálægir eruð, kraft minn! [14] Syndararnir í Zíon eru hræddir, skelf-
ing hefir gagntekið guðleysingjana. Hver af oss má búa við eyðandi
eld, hver af oss má búa við eilíft bál? [15] Sá sem fram gengur réttvís-
lega og talar af hreinskilni; sá sem hafnar þeim ávinningi, sem feng-
inn er með ofríki; sá sem hristir mútugjafir af höndum sér; sá sem
byrgir fyrir eyru sín, til þess að heyra eigi morð ráðin; sá sem afturlykur
augum sínum, til þess að horfa eigi á það, sem ilt er. [16] Hann skal
búa uppi á hæðunum; hamraborgirnar skulu vera vígi hans; brauðið
skal verða fært honum, og vatnið handa honum skal eigi þverra. [17] Augu
þín skulu sjá konunginn í ljóma sínum; þau skulu horfa á víðáttumik-
ið land. [18] Hjarta þitt mun hugsa til skelfingar-tímans: hvar er nú sá,
er silfrið taldi? hvar er sá, er vó það? hvar er sá, sem taldi turnana?
[19] Þú skalt ekki framar sjá hina ofstopafullu þjóð, sem talar svo ó-
glögt mál, að ekki verður numið, og svo óskilmerkilega tungu, að eng-
inn fær skilið. [20] Lít þú á Zíon, borg samfunda vorra! Augu þín
skulu horfa á Jerúsalem, bústaðinn örugga, tjaldið, sem eigi er flutt úr
stað, hælum þess eigi kipt upp og ekkert af stögum þess slitið. [21] Nei,
hinn mátki, Jahve, er þar oss til varnar, eins og fljót og breið vatns-
föll, þar sem engin róðrarskip geta gengið og engin tignarleg langskip
um farið. [22] Því að Jahve er vor dómari, Jahve er vor löggjafi, Jahve
er vor konungur; hann mun frelsa oss. [23] Stögin eru slök hjá þér, þau
halda ekki siglunni í skorðum og geta eigi þanið út seglið. Þá skal
mikilli bráð og herfangi skift verða, jafnvel haltir menn skulu ræna.
[24] Og enginn borgarbúi mun segja: Eg er sjúkur. Fólkið, sem þar
býr, hefir fengið fyrirgefning misgjörða sinna.

34 Gangið nær, þér þjóðir, að þér megið heyra! Hlýðið til, þér
lýðir! Heyri það jörðin og alt, sem á henni er, jarðarkringl-
an og alt, sem á henni vex! [2] Því að Jahve er reiður öllum heiðing-
junum og gramur öllum þeirra her; hann hefir vígt þá dauðanum og
ofurselt þá til slátrunar. [3] Vegnum mönnum þeirra er burt kastað og
hrævadaunn stígur upp af líkum þeirra, og fjöllin renna sundur af blóði
þeirra. [4] Allur himinsins her hjaðnar og himininn vefst saman eins og
bókfell; og allur hans her hrynur niður, eins og laufið fellur af vínviði
og visin blöð af fíkjutré. [5] Því að sverð mitt hefir drukkið sig drukkið
á himnum; nú lýstur því niður til dóms yfir Edóm og þá þjóð, sem
eg hefi vígt dauðanum. [6] Sverð Jahve er alblóðugt, löðrandi af feiti,
af blóði lamba og kjarnhafra, af nýrnamör úr hrútum; því að Jahve

---

8: 2 Kong. 18, 14 n. **9:** Nah. 1, 4. **11:** Sálm. 7, 15. **15:** Sálm. 15, 2 n. 24, 3 n.
18: 1 Kor. 1, 20. **19:** 5 Mós. 28, 49. **20:** kap. 32, 18. — **34, 4:** Matt. 24, 29. Opinb.
6, 14. **6:** kap. 63, 1.

heldur fórnarveizlu í Bozra og slátrun mikla í Edómlandi. 7 Villinautin
hníga með þeim, og ungneytin með uxunum; land þeirra flýtur í blóði
og jarðvegurinn er löðrandi af feiti. 8 Því að nú er hefndardagur Jahve,
endurgjaldsárið, til að reka réttar Zíonar. 9 Lækirnir skulu verða að
biki og jarðvegurinn að brennisteini; landið skal verða að brennandi
biki. 10 Það skal eigi slokna nætur né daga: reykurinn af því skal upp
stíga um aldur og æfi; það skal liggja í eyði frá einni kynslóð til ann-
arrar; enginn maður skal þar um fara að eilífu. 11 Pelíkanar og stjörnu-
hegrar skulu fá það til eignar, náttuglur og hrafnar búa þar; hann
mun draga yfir það mælivað auðnarinnar og mælilóð aleyðingarinnar.
12 Tignarmenn landsins kveðja þar eigi til konungskosningar og allir
höfðingjarnir verða að engu. 13 Í höllunum munu þyrnar upp vaxa og
klungrar og þistlar í víggirtum borgunum; það mun verða sjakalabæli
og strútsfuglagerði. 14 Urðarkettir og sjakalar skulu koma þar saman,
og skógartröll mæla sér þar mót; næturgrýlan ein skal hvílast þar og
finna sér þar hæli. 15 Stökkormurinn skal búa sér þar hreiður og klekja
þar út, verpa þar eggjum og unga þeim út í skugganum; gleður einar
skulu flykkjast þar hver til annarrar. 16 Leitið í bók Jahve og lesið:
Ekkert af þeim vantar, ekkert þeirra saknar annars; því að munnur
Jahve hefir svo um boðið, og það er andi hans, sem hefir stefnt þeim
saman. 17 Hann hefir sjálfur kastað hlutum fyrir þau, og hönd hans
hefir skift landinu milli þeirra með mælivað; þau munu eiga það um
aldur og æfi og búa þar frá einni kynslóð til annarrar.

35 Eyðimörkin og hið þurra landið skal gleðjast; öræfin skulu
fagna og blómgast sem lilja. 2 Þau skulu blómgast ríkulegu og
fagna af unaði og gleði. Vegsemd Líbanons skal veitast þeim, prýði
Karmels og Sarons; þau skulu fá að sjá vegsemd Jahve og prýði Guðs
vors. 3 Stælið hinar máttvana hendur, styrkið hin skjögrandi kné!
4 Segið hinum ístöðulausu: »Verið hughraustir, óttist eigi! Sjá, hér er
Guð yðar! Hefndin kemur, endurgjald frá Guði! Hann kemur sjálfur
og frelsar yður«. 5 Þá munu augu hinna blindu upplúkast og opnast
eyru hinna daufu; 6 þá mun hinn halti létta sér sem hjörtur og tunga
hins mállausa fagna lofsyngjandi; því að vatnslindir spretta upp í eyði-
mörkinni og lækir á öræfunum. 7 Sólbrunnar auðnir skulu verða að
tjörnum, og þurrar lendur að uppsprettum. Þar sem sjakalar höfðust
áður við, í bælum þeirra, skal verða gróðrarreitur fyrir sef og reyr.
8 Þar skal verða braut og vegur; sú braut skal kallast brautin helga;
enginn, sem óhreinn er, skal hana ganga. Hún er fyrir þá eina; eng-
inn, sem hana fer, mun villast, jafnvel ekki fáráðlingar. 9 Þar skal
ekkert ljón vera, og ekkert glepsandi dýr skal þar um fara, eigi hittast
þar; en hinir endurleystu skulu ganga þar. 10 Hinir endurkeyptu Jahve
skulu aftur hverfa og koma með fögnuði til Zíonar; og eilíf gleði skal
leika yfir höfði þeim; fögnuður og gleði skal fylgja þeim, en hrygð og
andvarpan flýja.

---

36 Svo bar til á fjórtánda ríkisári Hiskía konungs, að Sanherib
Assýríu-konungur fór herför gegn öllum víggirtum borgum í Júda
og vann þær. 2 Þá sendi Assýríu-konungur Rabsake með miklu liði
frá Lakís til Jerúsalem á fund Hiskía konungs; hann nam staðar hjá
vatnstokknum úr efri tjörninni, við veginn út á bleiki-völlinn. 3 Þá
gengu þeir út til hans Eljakím Hilkíason dróttseti, Sébna kanzlari og

8: kap. 63, 4. 10: Opinb. 14, 11; 19, 3. 11: Zef. 2, 14. 2 Kong. 21, 13. Am. 7, 8.
13: kap. 13, 21. 22. — 35, 2: Ljóð. 2, 1. 3: Hebr. 12, 12 n. 4: kap. 40, 10. 5:
Matt. 11, 5. Lúk. 7, 22. 10: kap. 51, 11; 65, 18—19. Opinb. 21, 4. — 36, 1:
2 Kong. 18, 13 n. 2 Kron. 32, 1 n. 2: kap. 7, 3. 3: kap. 22, 15. 20.

Jóak Asafsson sagnameistari. [4] Og Rabsake mælti til þeirra: Segið
Hiskía: Svo segir hinn mikli konungur, Assýríu-konungur: Hvert er
það athvarf, er þú treystir á? [5] Eg segi: er þú ráðgjörir hernað og
hyggur þig fullstyrkan til, þá er það munnfleipur eitt. Á hvern treystir
þú þá svo, að þú skulir hafa gjört uppreisn í gegn mér? [6] Sjá, þú treystir
á þennan brotna reyrstaf, á Egiptaland; en hann stingst upp í höndina
á hverjum þeim, er við hann styðst, og fer í gegnum hana. Slíkur er
Faraó Egiptalands-konungur öllum þeim, er á hann treysta. [7] Og segir
þú við mig: »Vér treystum á Jahve, Guð vorn«, eru það þá ekki fórn-
arhæðir hans og ölturu, sem Hiskía hefir numið burt, er hann sagði
við Júda og Jerúsalem: Fyrir þessu altari skuluð þér fram falla?
[8] Kom til og veðja við herra minn, Assýríu-konunginn: Eg skal fá þér
tvö þúsund hesta, ef þú getur sett riddara á þá. [9] Hvernig munt þú
þá fá rekið af höndum þér einn höfuðsmann meðal hinna minstu þjóna
herra míns? Og þó treystir þú á Egiptaland vegna hervagnanna og
riddaranna! [10] Og hvort mun eg nú hafa farið til þessa lands án vilja
Jahve, til þess að eyða það? Jahve sagði við mig: »Far þú inn í
þetta land og eyð það«.

[11] Þá sögðu þeir Eljakím, Sébna og Jóak við Rabsake: Tala þú
við þjóna þína á sýrlenzku, því að vér skiljum hana; en tala eigi við
oss á Júda-tungu í áheyrn fólksins, sem uppi er á borgarveggnum.
[12] En Rabsake sagði: Hefir herra minn sent mig til herra þíns eða til
þín, til þess að flytja þetta erindi? Hefir hann ekki sent mig til þeirra
manna, sem þar sitja uppi á borgarveggnum og eiga þann kost fyrir
höndum ásamt með yður, að eta sinn eiginn saur og drekka þvag sitt?
[13] Þá gekk Rabsake fram og kallaði hárri röddu á Júda-tungu og mælti:
Heyrið orð hins mikla konungs, Assýríu-konungs! [14] Svo segir kon-
ungurinn: Látið eigi Hiskía tæla yður, því að hann fær ekki frelsað
yður. [15] Og látið eigi Hiskía koma yður til að treysta á Jahve með
því að segja: »Jahve mun vissulega frelsa oss; þessi borg skal ekki
verða Assýríu-konungi í hendur seld«. [16] Hlustið eigi á Hiskía! Því
að svo segir Assýríu-konungur: Gjörið frið við mig og gangið mér á
hönd, þá skal hver yðar mega eta af sínum vínviði og sínu fíkjutré
og hver yðar drekka vatn úr sínum brunni, [17] þar til er eg kem og flyt
yður í annað eins land og yðar land, í kornland og aldinlagar, í brauð-
land og víngarða. [18] Látið eigi Hiskía ginna yður, er hann segir:
»Jahve mun frelsa oss«. Hefir nokkur af guðum þjóðanna frelsað land
sitt undan hendi Assýríu-konungs? [19] Hvar eru guðir Hamatborgar og
Arpadborgar? Hvar eru guðir Sefarvaím? og hafa þeir frelsað Samaríu
undan minni hendi? [20] Hverjir eru þeir af öllum guðum þessara landa,
er frelsað hafi lönd sín undan minni hendi, svo að Jahve skyldi fá
frelsað Jerúsalem undan minni hendi? [21] En menn þögðu og svöruðu
honum engu orði, því að skipun konungs var þessi: Svarið honum
eigi. [22] En þeir Eljakím Hilkíason dróttseti, Sébna kanzlari og Jóak
Asafsson sagnameistari gengu á fund Hiskía með sundurrifnum klæðum
og fluttu honum orð Rabsake.

37 Og er Hiskía konungur heyrði þetta, reif hann klæði sín,
huldi sig hærusekk og gekk í hús Jahve. [2] En Eljakím drótt-
seta og Sébna kanzlara og prestaöldungana sendi hann klædda hæru-
sekk til Jesaja Amozsonar spámanns, [3] og skyldu þeir segja við hann:
Svo segir Hiskía: Þessi dagur er neyðar, hirtingar og háðungar-dagur;
því að barnið er komið í burðarliðinn, en krafturinn er enginn til að
fæða. [4] Vera má að Jahve, Guð þinn, heyri orð Rabsake, er sendur
er af Assýríu-konungi, herra sínum, til að spotta hinn lifandi Guð, og

---

6: Esek. 29, 6. 7. 19: kap. 37, 13. — 37, 1: 2 Kong. 19, 1 n.

láti hegnt verða þeirra orða, er Jahve, Guð þinn, hefir heyrt. En bið
þú fyrir leifunum, sem enn eru eftir.
5 En er þjónar Hiskía konungs komu til Jesaja, 6 þá sagði Jesaja
við þá: Segið svo herra yðar: Svo segir Jahve: Óttast þú eigi smánar-
yrði þau, er þú hefir heyrt sveina Assýríu-konungs láta sér um munn
fara í gegn mér. 7 Sjá, eg læt hann verða þess hugar, að þegar hann
spyr tíðindi, skal hann hverfa aftur heim í land sitt, og þá skal eg
láta hann fyrir sverði falla í sínu eigin landi.
8 Síðan sneri Rabsake aftur og hitti Assýríu-konung þar sem hann
sat um Líbna, því að hann hafði frétt, að hann væri farinn burt frá
Lakís. 9 Þar kom honum svolátandi fregn af Tírhaka Blálands-
konungi: Hann er lagður af stað til þess að berjast við þig. Og er
hann heyrði það, gjörði hann sendimenn til Hiskía með þessari orð-
sending: 10 Segið svo Hiskía Júda-konungi: Lát eigi Guð þinn, er þú
treystir á, tæla þig, er þú hugsar: Jerúsalem verður eigi seld í hendur
Assýríu-konungi. 11 Sjá, þú hefir sjálfur heyrt, hverju Assýríu-konungar
hafa fram farið við öll lönd, hversu þeir hafa gjöreytt þau, og munt
þú þá frelsaður verða? 12 Hvort hafa guðir þjóðanna, er feður mínir
hafa að velli lagt, frelsað þær — Gósan og Haran og Resef og Eden-
menn, sem voru í Telassar? 13 Hvar er nú konungurinn í Hamat og
konungurinn í Arpad og konungurinn í Sefarvaímborg, Hena og Íva?
14 Hiskía tók við bréfinu af sendimönnunum og las það. Síðan
gekk hann upp í hús Jahve; og Hiskía rakti það sundur frammi fyrir
Jahve. 15 Og Hiskía bað til Jahve og sagði: 16 Jahve hersveitanna,
Guð Ísraels, þú sem situr uppi yfir kerúbunum, þú einn ert Guð yfir
öllum konungsríkjum jarðar; þú hefir gjört himin og jörð. 17 Hneig,
Jahve, eyra þitt og heyr; opna, Jahve, auga þitt og sjá! Heyr þú öll
orð Sanheribs, er hann hefir sent til að smána með hinn lifandi Guð.
18 Satt er það, Jahve, að Assýríu-konungar hafa gjöreytt öllum þjóðum
og löndum þeirra, 19 og kastað guðum þeirra á eld, því að þeir voru
ekki guðir, heldur handaverk manna, stokkar og steinar, svo að þeir
gátu gjört þá að engu. 20 En Jahve, Guð vor, frelsa oss nú af hans
hendi, svo að öll konungsríki jarðar megi við kannast, að þú, Jahve,
einn ert Guð.
21 Þá sendi Jesaja Amozson til Hiskía og lét segja honum: Svo
segir Jahve, Ísraels Guð: Þar sem þú hefir beðið til mín um hjálp
gegn Sanherib Assýríu-konungi, 22 þá er þetta orðið, er Jahve hefir um
hann sagt: Mærin, dóttirin Zíon, fyrirlítur þig og gjörir gys að þér;
dóttirin Jerúsalem skekur höfuðið á eftir þér. 23 Hvern hefir þú smánað
og spottað? og gegn hverjum hefir þú hafið upp raustina og lyft augum
þínum í hæðirnar? Gegn hinum Heilaga í Ísrael. 24 Þú hefir látið
þjóna þína smána drottin og sagt: »Með fjölda hervagna minna steig
eg upp á hæðir fjallanna, efst upp á Líbanon-fjall; eg hjó hin hávöxnu
sedrustré þess og hin ágætu kýprestré þess; eg braust upp á efsta tind
þess, inn í aldinskóginn, þar sem hann var þéttastur. 25 Eg gróf til
vatns og drakk, og með iljum fóta minna þurkaði eg upp öll vatnsföll
Egiptalands«. 26 Hefir þú þá ekki tekið eftir því, að eg hefi ráðstafað
þessu svo fyrir löngu og hagað því svo fyrir öndverðu? Og nú hefi
eg látið það koma fram, svo að þú mættir leggja víggirtar borgir í
eyði og gjöra þær að eyðilegum grjóthrúgum. 27 En íbúar þeirra voru
aflvana og skelfdust því og urðu sér til minkunar; jurtir vallarins og
grængresið varð sem gras á þekjum og í hlaðvarpa. 28 Eg sé þig,
þegar þú stendur og þegar þú situr, og eg veit af því, þegar þú fer og
kemur, svo og um ofsa þinn gegn mér. 29 Sökum ofsa þíns í gegn

7: v. 9. 38. **12:** kap. 36, 18 n.

mér og af því að ofmetnaður þinn er kominn mér til eyrna, þá vil eg
setja hring minn í nasir þínar og bitil minn í munn þér og færa þig
aftur sama veg og þú komst. 30 Og þetta skaltu til marks hafa: Þetta
árið munuð þér eta sjálfsáið korn, annað árið sjálfvaxið korn, en þriðja
árið munuð þér sá og uppskera, planta víngarða og eta ávöxtu þeirra.
31 Og leifarnar af Júda húsi, sem komist hafa undan, skulu að nýju
festa rætur að neðan og bera ávöxtu að ofan. 32 Því að frá Jerúsalem
munu leifar út ganga og þeir, er undan komust, frá Zíon-fjalli; vandlæti
Jahve hersveitanna mun þessu til vegar koma.

33 Fyrir því segir Jahve svo um Assýríu-konung: Eigi skal hann
inn komast í þessa borg, engri ör þangað inn skjóta, engan herskjöld
að henni bera og engan virkisvegg hlaða gegn henni. 34 Hann skal
aftur snúa sömu leiðina, sem hann kom, og inn í þessa borg skal
hann ekki koma, segir Jahve. 35 Og eg vil vernda þessa borg, til þess
að frelsa hana, mín vegna og vegna Davíðs þjóns míns.

36 Þá fór engill Jahve og laust hundrað áttatíu og fimm þúsundir
manns í herbúðum Assýringa; og er menn risu morguninn eftir, sjá,
þá voru þeir allir liðin lík. 37 Þá tók Sanherib Assýríu-konungur sig
upp, hélt af stað og sneri heim aftur og sat um kyrt í Níníve. 38 En
er hann eitt sinn baðst fyrir í hofi Nísroks, guðs síns, unnu synir
hans, Adramelek og Sarezer, á honum með sverði; þeir komust undan
á flótta til Ararat-lands, en Asharaddon sonur hans tók ríki eftir hann.

38 Um þær mundir tók Hiskía sótt og var að dauða kominn.
Þá kom Jesaja Amozson spámaður til hans og sagði við hann:
Svo segir Jahve: Ráðstafa húsi þínu, því að þú munt deyja og eigi lifa.
2 Þá sneri Hiskía andliti sínu til veggjar, bað til Jahve 3 og mælti:
Æ, Jahve, minstu þess, að eg hefi gengið fyrir augliti þínu með trúmensku
og einlægu hjarta og gjört það sem þér er þóknanlegt! Og
Hiskía grét sáran. 4 Þá kom orð Jahve til Jesaja, svolátandi: 5 Far
og seg Hiskía: Svo segir Jahve, Guð Davíðs, forföður þíns: Eg hefi
heyrt bæn þína og séð tár þín. Sjá, eg vil enn leggja fimtán ár við
aldur þinn. 6 Og eg vil frelsa þig og þessa borg af hendi Assýríu-
konungs, og eg mun vernda þessa borg. 7 Og þetta skalt þú til marks
hafa af Jahve, að Jahve muni efna það, sem hann hefir heitið. 8 Sjá,
eg færi aftur stigskuggann, er með sólinni hefir færst niður á sólvísi
Akasar, um tíu stig. Og sólin færðist aftur á bak þau tíu stig á sólvísinum,
er hún hafði gengið niður.

9 Sálmur eftir Hiskía Júda-konung, þá er hann hafði verið sjúkur,
en var heill orðinn af sjúkleik sínum.

10 Eg sagði: Á hádegi æfi minnar hlýt eg að ganga inn um hlið Heljar,
er eg sviftur því, sem eftir er ára minna.
11 Eg sagði: Eg fæ eigi framar að sjá Jah, Jah á landi lifenda,
eigi framar menn að líta hjá þeim, sem byggja dánarheim.
12 Bústað mínum er kipt upp og svipt burt frá mér, eins og hjarðmannatjaldi.
Eg hefi undið upp líf mitt, eins og vefari;
hann sker mig frá afuggunum; áður nótt fylgir degi, lætur þú mig deyja.
13 Eg þreyði til morguns; eins og ljón sundurmolar hann öll mín bein.
Áður nótt fylgir degi, lætur þú mig deyja.

31: kap. 27, 6. 35: kap. 38, 6. 36: kap. 17, 12 n. 31, 8. — 38, 1: 2 Kong. 20, 1 n.
2 Kron. 32, 24. 6: kap. 37, 35. 11: Sálm. 27, 13. 12: Job 6, 9; 7, 6.

14 Eg tísti sem svala
og kurraði sem dúfa.
Augu mín mændu tárvot til hæða:
Jahve, eg er í nauðum — gakk í ábyrgð fyrir mig!
15 Hvað á eg að segja? Hann hefir talað við mig og hann hefir efnt það!
Í auðmýkt vil eg ganga alla æfi mína, vegna beiskju sálar minnar.
16 Drottinn, af því lifa menn, og í því er líf anda míns algjörlega fólgið;
og þú gafst mér heilsuna aftur og lézt mig lifna við.
17 Sjá, til blessunar varð mér hin sára kvöl;
og þú forðaðir sálu minni frá gröf eyðingarinnar,
því að þú varpaðir öllum syndum mínum að baki þér.
18 Því að Helja vegsamar þig eigi, dauðinn lofar þig eigi;
þeir, sem niður eru stignir í gröfina, vona eigi á trúfesti þína.
19 En sá sem lifir, sá sem lifir, hann vegsamar þig, eins og eg í dag;
feður kunngjöra börnum sínum trúfesti þína.
20 Jahve er reiðubúinn að hjálpa mér,
vér skulum því hreyfa strengina alla daga lífs vors í húsi Jahve.

21 Og Jesaja bauð að taka skyldi fíkjudeig og leggja á kýlið, og
mundi honum þá batna. 22 En Hiskía sagði: Hvað skal eg hafa til
marks um það, að eg megi aftur ganga upp í hús Jahve?

39 Um þær mundir sendi Meródak-Baladan Baladansson, kon-
ungur í Babel, bréf og gjafir til Hiskía, því að hann hafði frétt,
að hann hefði verið sjúkur, en væri nú aftur heill orðinn. 2 Hiskía
fagnaði komu þeirra og sýndi þeim féhirzlu sína, silfrið og gullið, ilm-
jurtirnar og hina dýru olíu og alt vopnabúr sitt og alt, sem til var í
fjársjóðum hans. Var enginn sá hlutur í höll Hiskía eða nokkurstaðar
í ríki hans, að eigi sýndi hann þeim. 3 Þá kom Jesaja spámaður til
Hiskía konungs og sagði við hann: Hvert var erindi þessara manna
og hvaðan eru þeir til þín komnir? Hiskía svaraði: Af fjarlægu landi
eru þeir til mín komnir, frá Babel. 4 Þá sagði hann: Hvað sáu þeir í
höll þinni? Hiskía svaraði: Alt, sem í höll minni er, hafa þeir séð;
enginn er sá hlutur í fjársjóðum mínum, að eigi hafi eg sýnt þeim.
5 Þá sagði Jesaja við Hiskía: Heyr þú orð Jahve hersveitanna. 6 Sjá,
þeir dagar munu koma, að alt, sem er í höll þinni, og það, sem feður
þínir hafa saman dregið alt til þessa dags, mun flutt verða til Babel;
ekkert skal eftir verða, segir Jahve. 7 Og nokkurir af sonum þínum,
sem af þér munu koma og þú munt geta, munu teknir verða og gjörðir
að hirðsveinum í höll konungsins í Babel. 8 En Hiskía sagði við Jesaja:
Gott er það orð Jahve, er þú hefir talað. Því að hann hugsaði: Far-
sæld og friður helzt þó meðan eg lifi.

---

40 Huggið, huggið lýð minn! segir Guð yðar. 2 Hughreystið
Jerúsalem og boðið henni, að áþján hennar sé á enda, að sekt
hennar sé goldin, að hún hafi fengið tvöfalt af hendi Jahve fyrir allar
syndir sínar!
3 Heyr, kallað er í eyðimörkinni: Greiðið götu Jahve, ryðjið Guði
vorum veg í óbygðinni! 4 Sérhver dalur skal hækka, hvert fjall og
háls lækka; hólarnir skulu verða að jafnsléttu og hamrarnir að dala-
grundum! 5 Dýrð Jahve mun birtast, og alt hold mun sjá það, því að
munnur Jahve hefir talað það!

14: kap. 59, 11. Sálm. 119, 122. **16:** 5 Mós. 8, 3. **17:** Mík. 7, 19. **18:** Sálm. 115, 17. **19:** Sálm. 78, 4 n. **21:** 2 Kong. 20, 7.— **39, 1:** 2 Kong. 20, 12 n. 2 Kron. 32, 31.— **40, 2:** Hós. 2, 14. **3:** Matt. 3, 3. Mark. 1, 3. Lúk. 3, 4 n. Jóh. 1, 23. **4:** kap. 42, 16.

[6] Heyr, einhver segir: »Kalla þú!« og eg svara: Hvað skal eg
kalla? »Alt hold er gras, og allur yndisleikur þess sem blóm vallarins.
[7] Grasið visnar, blómin fölna, þegar Jahve andar á þau. Sannlega,
mennirnir eru gras: [8] Grasið visnar, blómin fölna, en orð Guðs vors
stendur stöðugt eilíflega«.
[9] Stíg upp á hátt fjall, þú Zíon fagnaðarboði! hef upp raust þína
kröftuglega, þú Jerúsalem fagnaðarboði! hef upp raustina, óttast eigi,
seg borgunum í Júda: Sjá, Guð yðar kemur! [10] Sjá, drottinn Jahve
kemur sem hetja, og armleggur hans aflar honum yfirráða; sjá, endur-
gjald hans fylgir honum, og fengur hans fer á undan honum. [11] Eins
og hirðir mun hann halda hjörð sinni til haga, taka unglömbin í faðm
sér og bera þau í fangi sínu, en leiða mæðurnar.
[12] Hver hefir mælt vötnin í lófa sínum og stikað himininn með
spönn sinni, innilukt duft jarðarinnar í mælikeri og vegið fjöllin á
reizlu og hálsana á metaskálum? [13] Hver hefir leiðbeint anda Jahve,
hver hefir verið ráðgjafi hans og frætt hann? [14] Hvern hefir hann sótt
að ráðum, þann er gæfi honum skilning og kendi honum leið réttvís-
innar, uppfræddi hann í þekkingu og vísaði honum veg vizkunnar?
[15] Sjá, þjóðirnar eru sem dropi í vatnskjólu og metnar sem ryk á vog-
arskálum; sjá, eylöndunum lyftir hann upp eins og duftkorni. [16] Og
Líbanon-skógur hrökkur ekki til eldsneytis og dýrin í honum ekki til
brennifórnar. [17] Allar þjóðir eru sem ekkert fyrir honum, þær eru
minna en ekki neitt og hégómi í hans augum. [18] Við hvern viljið þér
þá samlíkja Guði, og hvað viljið þér taka til jafns við hann? [19] Lík-
neski, sem smiðurinn steypir og gullsmiðurinn býr slegnu gulli og setur
á silfurfestar; [20] en sá, sem eigi á fyrir slíkri fórnargjöf, velur sér þann
við, er ekki fúni, og leitar að góðum smið, er reist geti svo líkneski,
að ekki haggist! [21] Vitið þér ekkert? heyrið þér ekki? hefir yður eigi
verið kunngjört það frá upphafi? hafið þér engan skilning hlotið frá
grundvöllun jarðar? [22] Það er hann, sem situr hátt yfir jarðarkringl-
unni, og þeir, sem á henni búa, eru sem engisprettur; það er hann,
sem þenur út himininn eins og þunna voð og slær honum sundur eins
og tjaldi, til þess að búa í. [23] Það er hann, sem lætur höfðingjana
verða að engu og gjörir drotna jarðarinnar að hégóma. [24] Varla eru
þeir gróðursettir, varla niðursánir, varla hefir stofn þeirra náð að festa
rætur í jörðinni, fyr en hann andar á þá, og þá skrælna þeir upp, og
stormbylurinn feykir þeim burt eins og hálmleggjum. [25] Við hvern
viljið þér samlíkja mér, að eg sé honum jafn? segir hinn Heilagi.
[26] Hefjið upp augu yðar í hæðirnar og litist um: Hver hefir skapað
þetta? Hann, sem leiðir út her þeirra með tölu og kallar þær allar
með nafni; sökum mikilleiks kraftar hans og af því að hann er vold-
ugur að afli, verður einskis þeirra vant.
[27] Hví segir þú þá svo, Jakob, og hví mælir þú þá svo, Ísrael:
»Hagur minn er hulinn fyrir Jahve, og réttur minn er genginn úr
höndum Guði mínum«? [28] Veiztu þá ekki — hefir þú ekki heyrt, að
Jahve er eilífur Guð, er skapað hefir endimörk jarðarinnar; hann
þreytist ekki, hann lýist ekki, speki hans er órannsakanleg. [29] Hann
veitir kraft hinum þreytta og gnógan styrk hinum þróttlausa. [30] Ungir
menn þreytast og lýjast, og æskumenn hníga, [31] en þeir, sem vona á
Jahve, fá nýjan kraft; þeir fljúga upp á vængjum sem ernir; þeir
hlaupa og lýjast ekki, þeir ganga og þreytast ekki.

6: Sálm. 102, 12; 103, 15. 16. Jak. 1, 10. 11. 1 Pét. 1, 24 n. **10:** kap. 62, 11. **11:** Esek. 34, 23. Jóh. 10, 11 n. **12:** Orðskv. 30, 4. **13:** Róm. 11, 34. 1 Kor. 2, 16. **17:** Sálm. 62, 10. **18:** kap. 46, 5 n. Post. 17, 29. **20:** Jer. 10, 3 n. **21:** Róm. 1, 19. 20. **22:** Sálm. 104, 2. **25:** v. 18. **26:** Sálm. 147, 4. **28:** Róm. 11, 33 n.

41 Verið hljóð og hlustið á mig, þér eylönd; safni þjóðirnar ný-
jum kröftum, gangi svo nær og tali máli sínu; vér skulum eigast
lög við. [2] Hver hefir vakið upp manninn í austrinu, sem réttlætið
kveður til fylgdar? Hver leggur þjóðir undir vald hans og lætur
hann drotna yfir konungum? Hver gjörir sverð þeirra að moldarryki
og boga þeirra sem fjúkandi hálmleggi, [3] svo að hann veitir þeim eftir-
för og fer ósakaður þann veg, er hann aldrei hefir stigið á fæti sínum?
[4] Hver hefir gjört það og framkvæmt? Hann sem kallaði fram kyn-
þáttu mannanna í öndverðu, eg, Jahve, sem er hinn fyrsti, og með
hinum síðustu enn hinn sami. [5] Eylöndin sáu það og urðu hrædd,
endimörk jarðarinnar skulfu; þeir þyrptust saman og komu. [6] Hver
hjálpaði öðrum og sagði við félaga sinn: Vertu hughraustur! [7] Tré-
smiðurinn hughreysti gullsmiðinn, koparsmiðurinn járnsmiðinn, og sagði:
Kveikingin er góð! Síðan festi hann goðalíkneskið með nöglum, til
þess að það haggaðist ekki.
[8] En þú Ísrael, þjónn minn, Jakob, sem eg hefi útvalið, þú afsprengi
Abrahams ástvinar míns; [9] þú, sem eg þreif frá endimörkum jarðarinn-
ar og kallaði þig frá yztu landsálfum hennar og sagði við þig; þú ert
þjónn minn, eg hefi útvalið þig og eigi hafnað þér! [10] Óttast þú eigi,
því að eg er með þér; lát eigi hugfallast, því að eg er þinn Guð; eg
styrki þig, eg hjálpa þér, eg styð þig með hægri hendi réttlætis míns.
[11] Sjá, allir fjandmenn þínir skulu verða til skammar og háðungar;
sökudólgar þínir skulu verða að engu og tortímast; [12] þó að þú leitir
að þrætudólgum þínum, skalt þú ekki finna þá; þeir, sem á þig herja,
skulu hverfa og að engu verða. [13] Því að eg, Jahve, Guð þinn, held í
hægri hönd þína og segi við þig: Óttast þú eigi; eg hjálpa þér! [14] Ótt-
ast þú eigi, maðkurinn þinn Jakob, þú fámenni hópur Ísrael! Eg hjálpa
þér, segir Jahve, og frelsari þinn er hinn Heilagi í Ísrael. [15] Sjá, eg
gjöri þig að nýhvestum þreskisleða, sem alsettur er göddum; þú skalt
þreskja sundur fjöllin og mylja þau í smátt og gjöra hálsana sem sáðir.
[16] Þú skalt sáldra þeim og vindurinn mun feykja þeim og stormbylur-
inn tvístra þeim; en þú skalt fagna yfir Jahve og miklast af hinum
Heilaga í Ísrael. [17] Hinir fátæku og voluðu leita vatns, en finna ekki;
tunga þeirra verður þur af þorsta; eg, Jahve, mun bænheyra þá; eg,
Ísraels Guð, mun ekki yfirgefa þá. [18] Eg læt ár spretta upp á gróður-
lausum hæðum og vatnslindir í dölunum miðjum; eg gjöri eyðimörkina
að vatnstjörnum og þurlendið að uppsprettum. [19] Eg læt sedrustré,
akasíutré, myrtustré og olíutré vaxa í eyðimörkinni, og kýprestré, álm-
tré og bukstré spretta hvað með öðru á sléttunum, [20] svo að þeir allir
sjái og viti, skynji og skilji, að hönd Jahve hefir gjört þetta og hinn
Heilagi í Ísrael hefir því til vegar komið.
[21] Berið nú fram málefni yðar, segir Jahve; færið fram varnir yð-
ar, segir konungur Jakobs. [22] Látum þá koma með og kunngjöra oss,
hvað verða muni. Gjörið kunnugt, hvað það er, sem þér áður hafið
spáð, svo að vér getum hugleitt það og séð, hversu það hefir ræzt;
eða látið oss heyra, hvað koma á. [23] Gjörið kunnugt, hvað hér eftir
muni fram koma, svo að vér megum sjá, að þér eruð guðir. Gjörið
annaðhvort af yður gott eða ilt, svo að við fáum reynt með okkur og
sjón verði sögu ríkari. [24] Sjá, þér eruð ekkert og verk yðar ekki neitt!
Andstyggilegur er sá, sem yður kýs!
[25] Eg vakti hann upp í norðri, og hann kom, frá upprás sólar
þann, er ákallar nafn mitt; hann gengur yfir landstjóra sem leir, og eins
og leirkerasmiður treður deigulmó. [26] Hver hefir kunngjört það frá önd-

---

41, 2: kap. 45, 1. **4:** kap. 44, 6; 48, 12. Opinb. 1, 8; 22, 13. **8:** kap. 44, 1. **14:** kap. 43, 14. **18:** Sálm. 107, 35. **19:** kap. 55, 13. **22:** kap. 44, 7.

verðu, svo að vér vissum það, eða fyrirfram, svo að vér gætum sagt:
»Hann hefir rétt fyrir sér«? Nei, enginn hefir kunngjört það, enginn
látið til sín heyra, enginn hefir heyrt yður segja neitt. 27 Eg var hinn
fyrsti, sem sagði við Zíon: Sjá, þar kemur það fram! og hinn fyrsti,
er sendi Jerúsalem fagnaðarboða. 28 Eg litast um, en þar er enginn;
og á meðal þeirra er ekki neinn, er úrskurð veiti, svo að eg geti
spurt þá og þeir svarað mér. 29 Sjá, þeir eru allir hégómi og verk
þeirra ekki neitt, líkneski þeirra vindur og hjóm.

42 Sjá þjón minn, sem eg leiði mér við hönd, minn útvalda, sem
sál mín hefir þóknun á; eg legg anda minn yfir hann, hann mun
boða þjóðunum rétt. 2 Hann kallar ekki og hefir ekki háreysti og læt-
ur ekki heyra raust sína á strætunum. 3 Brákaðan reyrinn brýtur hann
ekki sundur, og dapran hörkveik slökkur hann ekki; hann boðar rétt-
inn með trúfesti. 4 Hann daprast eigi og gefst eigi upp, unz hann fær
komið inn rétti á jörðu, og fjarlægar landsálfur bíða eftir boðskap hans.
5 Svo segir Guð, Jahve, sá er skóp himininn og þandi hann út, sá er
breiddi út jörðina með öllu því, sem á henni vex, sá er andardrátt gaf
mannfólkinu á jörðinni og lífsanda þeim, er á henni ganga: 6 Eg, Jahve,
hefi kallað þig til réttlætis og held í hönd þína, og eg mun varðveita
þig og gjöra þig að sáttmála fyrir lýðinn og að ljósi fyrir þjóðirnar,
7 til að opna hin blindu augun, til að leiða út úr varðhaldinu þá, er
bundnir eru, og úr dýflissunni þá, er í myrkri sitja.

8 Eg er Jahve; það er nafn mitt; og dýrð mína gef eg eigi öðrum
né lof mitt úthöggnum líkneskjum. 9 Sjá, hinir fyrri spádómar eru fram
komnir, en nú boða eg nýja hluti og læt yður heyra þá áður en fyrir
þeim vottar. 10 Syngið Jahve nýjan söng, lof hans til endimarka jarð-
arinnar, þér sjófarendur og alt sem í hafinu er, þér fjarlægar landsálf-
ur og þeir sem þær byggja! 11 Eyðimörkin og borgir hennar skulu
hefja upp raustina, þorpin, þar sem Kedar býr; fjallabúarnir skulu
fagna, æpa af gleði ofan af fjallatindunum! 12 Þeir skulu gefa Jahve
dýrðina, og kunngjöra lof hans í fjarlægum landsálfum! 13 Jahve legg-
ur af stað sem hetja, elur á hugmóð sínum eins og bardagamaður;
hann kallar, hann lýstur upp herópi, sýnir hetjuskap á óvinum sínum.
14 »Eg hefi þagað langan tíma, verið hljóður og stilt mig; nú mun eg
hljóða sem jóðsjúk kona, stynja og standa á öndinni í sama bili. 15 Eg
mun svíða fjöllin og hálsana og skrælna láta allar jurtir, er þar vaxa;
eg mun gjöra ár að eyjum og þurka upp tjarnirnar. 16 Og eg mun
leiða blinda menn um veg, er þeir ekki rata, færa þá um stigu, sem
þeir ekki þekkja; eg vil gjöra myrkrið fram undan þeim að ljósi og
hólótt landið að jafnsléttu. Þessa hluti mun eg gjöra og eg hætti eigi
við þá. 17 Hinir hörfa aftur á bak og verða sér til skammar, þeir sem
treysta skurðgoðunum og segja við steypt líkneski: »Þér eruð guðir vorir«.

18 Heyrið, þér hinir daufu! lítið upp, þér hinir blindu, að þér megið
sjá! 19 Hver er svo blindur sem þjónn minn, og svo daufur sem sendiboði
minn, er eg hefi útsent? Hver er svo blindur sem trúnaðarmaðurinn, og
svo blindur sem þjónn Jahve? 20 Þú hefir séð margt, en athugar það ekki;
eyrun eru opin, en hann heyrir þó ekki. 21 Fyrir sakir réttlætis síns hefir
Jahve þóknast að gjöra kenninguna háleita og vegsamlega. 22 Og þó er
þetta ræntur og ruplaður lýður; þeir eru allir fjötraðir í gryfjum og byrgðir
í myrkvastofum; þeir eru orðnir að herfangi, og enginn frelsar þá, orðnir
að ránsfeng, og enginn segir: Skilið þeim aftur! 23 Hver af yður vill

---

42, 1: Matt. 12, 18 n. 3, 17. Jes. 11, 2; 61, 1. **5:** kap. 44, 24; 45, 12. **6:** kap. 49, 8; 49, 6. Lúk. 2, 32. **7:** kap. 61, 1. Lúk. 1, 79. **8:** kap. 48, 11. **10:** Sálm. 33, 3. **15:** kap. 50, 2. **16:** kap. 40, 4. **17:** kap. 1, 29; 44, 9 n. Sálm. 97, 7.

hlýða á þetta, gefa því gaum og veita því athygli framvegis? [24] Hver
hefir framselt Jakob til ráns og fengið Ísrael ræningjum í hendur? Er
það ekki Jahve, hann, sem vér höfum syndgað á móti? Á hans veg-
um vildu þeir ekki ganga og hans lögmáli hlýddu þeir ekki. [25] Fyrir
því jós hann yfir hann brennandi reiði sinni og styrjaldarofsa; hún
bálaðist umhverfis hann, en hann skyldi það eigi, hún brendi hann, en
hann hugfesti það eigi.

43 En nú segir Jahve svo, sá er skóp þig, Jakob, og myndaði
þig, Ísrael: Óttast þú eigi, því að eg frelsa þig; eg kalla á þig
með nafni, þú ert minn. [2] Gangir þú gegnum vötnin, þá er eg með
þér, gegnum vatnsföllin, þá skulu þau ekki flæða yfir þig; gangir þú
gegnum eld, skalt þú eigi brenna þig, og loginn skal eigi granda þér.
[3] Því að eg, Jahve, er Guð þinn, hinn Heilagi í Ísrael frelsari þinn; eg
gef Egiptaland í lausnargjald fyrir þig, læt Bláland og Seba í staðinn
þín. [4] Sökum þess að þú ert dýrmætur í mínum augum og mikils
metinn, og af því að eg elska þig, þá legg eg menn í sölurnar fyrir þig
og þjóðir fyrir líf þitt. [5] Óttast þú eigi, því að eg er með þér; eg kem
með niðja þína úr austri og safna þér saman úr vestri. [6] Eg segi við
norðrið: »Lát fram!« og við suðrið: »Haltu þeim eigi! Flyt þú sonu
mína úr fjarlægð og dætur mínar frá endimörkum jarðarinnar: [7] sér-
hvern þann, sem við nafn mitt er kendur og eg hefi skapað mér til
dýrðar, sérhvern þann, er eg hefi myndað og gjört!«

[8] Lát nú koma fram lýð þann, sem blindur er, þótt hann hafi
augu, og þá menn, sem daufir eru, þótt þeir hafi eyru. [9] Lát alla heið-
ingjana safnast í einn hóp og þjóðirnar koma saman. Hver af þeim
getur kunngjört slíkt og látið oss heyra það, er þeir áður hafa spáð?
Leiði þeir fram votta sína og færi sönnur á mál sitt, svo að menn segi,
er þeir heyra það: það er satt! [10] En þér eruð mínir vottar, segir Jahve,
og minn þjónn, sem eg hefi útvalið, til þess að þér skylduð kannast
við og trúa mér og skilja, að það er eg einn; á undan mér hefir eng-
inn guð verið búinn til, og eftir mig mun enginn verða til. [11] Eg, eg
er Jahve, og enginn frelsari er til nema eg. [12] Það var eg, sem boðaði
og hjálpaði og kunngjörði, en enginn annar yðar á meðal; og þér eruð
vottar mínir, segir Jahve. Eg er Guð. [13] Já, enn í dag er eg hinn sami;
enginn getur frelsað af minni hendi; hver vill gjöra það ógjört, sem eg
framkvæmi?

[14] Svo segir Jahve, frelsari yðar, hinn Heilagi í Ísrael: Yðar vegna
sendi eg til Babel og rek þá alla burt sem flóttamenn, Kaldeana, á
skipum sínum, sem þeir nú eru hreyknir af. [15] Eg, Jahve, er yðar Heilagi,
höfundur Ísraels, konungur yðar. [16] Svo segir Jahve, hann sem lagði
veg yfir hafið og braut yfir hin ströngu vötn, [17] hann sem leiddi út
vagna og hesta, herafla og fyrirliða; þeir liggja þar hver með öðrum
og fá eigi risið á fætur; þeir sloknuðu, kulnuðu út sem hörkveik-
ur: [18] Rennið eigi huga til hins umliðna og gefið eigi gætur að því er
áður var. [19] Sjá, nú hefi eg nýtt fyrir stafni; það tekur þegar að votta
fyrir því — sjáið þér það ekki? Eg gjöri veg um eyðimörkina og leiði
ár um öræfin. [20] Dýr merkurinnar, sjakalar og strútsfuglar skulu veg-
sama mig, því að eg leiði vatn um eyðimörkina og ár um öræfin, til
þess að svala lýð mínum, mínum útvalda. [21] Sá lýður, sem eg hefi
skapað mér til handa, skal víðfrægja lof mitt.

[22] Og eigi hefir þú kallað mig, Jakob, né lagt þig í líma fyrir mig,
Ísrael. [23] Þú hefir ekki fært mér sauðkindur þínar í brennifórnir og

43, 1: kap. 44, 2; 45, 3. **2:** Sálm. 66, 12. **8:** kap. 42, 18 n. **9:** kap. 41, 22. **10:** kap. 44, 8. **11:** Hós. 13, 4. **13:** Sálm. 90, 2. Jes. 14, 27. **14:** kap. 41, 14; 48, 17. **16:** 2 Mós. 14, 21 n. **19:** Opinb. 21, 5. Jes. 41, 18.

eigi tignað mig með sláturfórnum þínum; eg hefi eigi mætt þig með mat-
fórnum né þreytt þig með reykelsi; 24 þú hefir ekki keypt ilmreyr fyrir
silfur mér til handa, og þú hefir ekki satt mig á feiti sláturfórna þinna;
heldur hefir þú mætt mig með syndum þínum og þreytt mig með mis-
gjörðum þínum. 25 Eg, eg einn afmái afbrot þín sjálfs mín vegna og
minnist ekki synda þinna. 26 Minn mig á; við skulum eigast lög við;
tel þú upp, svo að þú fáir réttlætt þig. 27 Hinn fyrsti forfaðir þinn
syndgaði og talsmenn þínir brutu á móti mér. 28 Þess vegna vanhelgaði
eg hina heilögu höfðingja, og ofurseldi Jakob bannfæringunni og Ísrael
háðunginni.

44 En heyr þú nú, Jakob, þjónn minn, og Ísrael, sem eg hefi
útvalið. 2 Svo segir Jahve, sá er þig hefir skapað og þig hefir
myndað frá móðurkviði, hann, sem hjálpar þér: Óttast þú eigi, þjónn
minn Jakob, og þú Jesjúrún, sem eg hefi útvalið. 3 Því að eg mun hella
vatni yfir hið þyrsta og árstraumum yfir þurlendið; eg mun úthella
anda mínum yfir niðja þína og blessan minni yfir afsprengi þitt; 4 þeir
skulu spretta upp, eins og gras milli vatna, eins og pílviðir á lækjar-
bökkum. 5 Einn mun segja: »Eg heyri Jahve«, annar mun kalla sig
nafni Jakobs, og enn annar rita á hönd sína »Helgaður Jahve« og
kenna sig við Ísrael.

6 Svo segir Jahve, konungur Ísraels og frelsari, Jahve hersveitanna:
Eg er hinn fyrsti, og eg er hinn síðasti, og enginn Guð er til nema eg.
7 Hver hefir spáð eins og eg — hann segi frá því og sanni mér það —
frá því er eg hóf hina örgömlu þjóð? og látum þá kunngjöra hið ó-
komna og það, sem verða mun! 8 Skelfist eigi og látið eigi hugfallast.
Hefi eg ekki þegar fyrir löngu sagt þér það og boðað það? Og þér
eruð vottar mínir. Er nokkur Guð til nema eg? Nei, ekkert annað
hellubjarg er til; eg veit af engu öðru. 9 Þeir, sem búa til goðalíkneski,
eru hver með öðrum hégóminn einber, og dýrindissmíðar þeirra eru að
engu liði; vottar slíkra guða sjá eigi og vita eigi, til þess að þeir verði
sér til skammar. 10 Hver hefir myndað guð og steypt líkneski, til þess
að það verði að engu liði? 11 Sjá, allir dýrkendur þess munu til skamm-
ar verða; og smiðirnir — þeir eru þó ekki nema menn — látum þá
alla safnast saman og ganga fram, þeir skulu skelfast og til skammar
verða hver með öðrum.

12 Járnsmiðurinn myndar egg á öxina, tekur hana fram við glóð,
og lagar hana með hömrunum; hann býr hana til með hinum
sterka armlegg sínum; en svelti hann, þá vanmegnast hann; fái hann
ekki vatn að drekka, lýist hann. 13 Trésmiðurinn strengir mæliþráð
sinn og markar fyrir með alnum, telgir tréð með hnífum og afmarkar
það með sirkli; og hann býr til úr því mannlíkan, fríðan mann, til þess að
búa í húsi. 14 Hann höggur sér sedrustré, tekur steineik og eik, og
velur um meðal skógartrjánna; hann gróðursetur furutré, og regnskúr-
irnar koma vexti í þau. 15 Og maðurinn hefir tréð til eldiviðar, hann
tekur nokkuð af því og vermir sig við, hann kveikir eld við það og
bakar brauð, en auk þess býr hann til guð úr því og fellur fram fyrir
honum; hann smíðar úr því skurðgoð og knékrýpur því. 16 Helmingn-
um af trénu brennir hann í eldi; við þann helminginn steikir hann
kjöt, etur steik og verður saddur; hann vermir sig og segir: »Æ, nú
hitnar mér, eg sé eldinn«; — 17 en úr afganginum býr hann til guð,
skurðgoð handa sér; hann knékrýpur því, fellur fram og gjörir bæn
sína til þess og segir: »Frelsaðu mig, því að þú ert minn guð!« 18 Þeir

---

25: kap. 44, 22. — 44, 1: kap. 41, 8. 2: 5 Mós. 32, 15. 3: Jóh. 7, 38 n. Jóel 3,
1 n. Post. 2, 17 n. 4: Sálm. 1, 3. 6: kap. 41, 4; 48, 12. Opinb. 1, 8. 7: kap. 41,
22 n. 8: kap. 43, 10. 9: kap. 41, 24. 11: kap. 45, 16. 12: kap. 40, 19; 41, 7.

hafa hvorki skyn né skilning; augu þeirra eru lokuð, svo að þeir sjá
ekki, og hjörtu þeirra, svo að þeir skynja ekki. 19 Og þeir hugleiða
það eigi, þeir hafa eigi vitsmuni og skilning til að hugsa með sér:
»Helmingnum af því brendi eg í eldi, eg bakaði brauð við glæðurnar,
steikti kjöt og át; og svo ætti eg að fara að búa til andstyggilegt líkneski
af því, sem afgangs er, og falla á kné fyrir trédrumbi!« 20 Þann
mann, er sækist eftir ösku, hefir táldregið hjarta leitt afvega, svo að
hann fær eigi frelsað sálu sína og sagt við sjálfan sig: »Er það ekki
svikatál, sem eg held á í hægri hendi minni?«

21 Minstu þess, Jakob, og þú Ísrael, því að þú ert þjónn minn;
eg hefi skapað þig til að vera þjón minn; þú, Ísrael, munt mér aldrei
úr minni líða! 22 Eg hefi feykt burt misgjörðum þínum eins og þoku,
og syndum þínum eins og skýi; hverf aftur til mín, því að eg frelsa
þig. 23 Fagnið, þér himnar, því að Jahve hefir því til vegar komið;
látið gleðilátum, þér undirdjúp jarðarinnar; hefjið fagnaðarsöng, þér
fjöll, skógurinn og öll tré, sem í honum eru; því að Jahve frelsar Jakob
og sýnir vegsemd sína á Ísrael.

24 Svo segir Jahve, frelsari þinn, sá er þig hefir myndað frá móðurkviði:
Eg, Jahve, sem alt hefi skapað, sem útþandi himininn aleinn
og útbreiddi jörðina hjálparlaust, 25 sá sem ónýtir tákn lygaranna og gjörir
spásagnamennina að fíflum, sem gjörir vitringana afturreka og þekking
þeirra að heimsku, 26 sem staðfestir orð þjóns síns og framkvæmir
ráð sendiboða sinna — eg er sá, sem segi um Jerúsalem: verði hún
aftur bygð! og um borgirnar í Júda: verði þær endurreistar! og rústir
þeirra reisi eg við; 27 eg er sá, sem segi við djúpið: þorna þú upp! og
ár þínar þurka eg upp; 28 eg er sá sem segi um Kýrus: hann er hirðir
minn; og hann skal framkvæma allan vilja minn og segja um Jerúsalem:
hún skal endurreist verða og musterið grundvallað af nýju!

45 Svo segir Jahve við sinn smurða, við Kýrus, sem eg held í
hægri höndina á, til þess að leggja að velli þjóðir fyrir augliti
hans og spretta belti af lendum konunganna, til þess að opna fyrir
honum dyrnar og til þess að borgarhliðin verði eigi lokuð: 2 Eg mun
ganga á undan þér og jafna hólana; eg mun brjóta eirhliðin og mölva
járnslárnar; 3 eg mun gefa þér hina huldu fjársjóðu og hina fólgnu
dýrgripi, svo að þú kannist við, að það er eg, Jahve, sem kalla þig
með nafni þínu, eg Ísraels Guð. 4 Vegna þjóns míns Jakobs og vegna
Ísraels, míns útvalda, kallaði eg þig með nafni þínu, nefndi þig sæmdarnafni,
þó að þú þektir mig ekki. 5 Eg er Jahve og enginn annar;
enginn Guð er til nema eg. Eg hertýgjaði þig, þó að þú þektir mig
ekki, 6 svo að menn skyldu kannast við það bæði í austri og vestri,
að enginn er til nema eg; eg er Jahve, og enginn annar, 7 sem tilbý
ljósið og framleiði myrkrið, sem veiti heill og veld óhamingju — eg,
Jahve, gjöri alt þetta. 8 Drjúpið, þér himnar, að ofan, og láti skýin
réttlæti niður streyma; jörðin opnist og láti hjálpræði fram spretta og
réttlæti blómgast jafnframt; eg, Jahve, kem því til vegar.

9 Vei þeim, sem þráttar við skapara sinn — sjálfur leirbrot innan
um önnur leirbrot jarðar! Hvort má leirinn segja við leirmyndarann:
»Hvað getur þú?« eða handaverk hans: »Hann hefir engar hendur«.
10 Vei þeim, sem segir við föður sinn: »Hvað munt þú fá getið!« eða
við konuna: »Hvað ætli þú getir fætt!« 11 Svo segir Jahve, hinn Heilagi
í Ísrael og sá er hann hefir myndað: Spyrjið mig um hið ókomna

---

22: kap. 43, 25. 23: kap. 49, 13; 55, 12. 24: kap. 45, 12. 28: 2 Kron. 36, 22. 23.
Esr. 1, 1 n. — 45, 1: kap. 44, 28. 3: kap. 43, 1. 5: kap. 44, 8. 6: Mal. 1, 11.
7: Am. 3, 6. 8: Sálm. 85, 12. Hós. 10, 12. 9: Róm. 9, 20.

og felið mér að annast sonu mína og verk handa minna! [12] Eg hefi
tilbúið jörðina og skapað mennina á henni; mínar hendur hafa þanið út
himininn og eg hefi kallað fram allan hans her. [13] Eg hefi vakið hann*
upp í réttlæti og eg mun greiða alla hans vegu; hann skal byggja upp
borg mína og gefa útlögum mínum heimfararleyfi, og það án endur-
gjalds og án fégjafa, segir Jahve hersveitanna.

[14] Svo segir Jahve: Auður Egiptalands og verzlunargróði Blálands
og Sebainga, hinna hávöxnu manna, skal ganga til þín og verða þín
eign; þeir skulu fylgja þér, í fjötrum skulu þeir koma; og þeir skulu
falla fram fyrir þér og grátbæna þig og segja: »Guð er hjá þér einum,
enginn annar er til, enginn annar Guð«. [15] Sannlega ert þú Guð, sem
hylur þig, Ísraels Guð, frelsari. [16] Þeir verða sér til skammar, já til
háðungar allir saman, þeir ganga allir sneyptir, skurðgoðasmiðirnir.
[17] En Ísrael frelsast fyrir Jahve eilífri frelsun; þér skuluð eigi verða til
skammar né til háðungar að eilífu.

[18] Því að svo segir Jahve, sá er himininn hefir skapað, — hann
einn er Guð, sá er jörðina hefir myndað og hana til búið; hann hefir
grundvallað hana, hann hefir eigi skapað hana til þess, að hún væri
auðn, heldur myndað hana svo, að hún væri byggileg —: Eg er Jahve
og enginn annar. [19] Eg hefi ekki talað í leynum, einhverstaðar í landi
myrkranna; eg hefi eigi sagt við Jakobsniðja: Leitið mín út í bláinn!
Eg, Jahve, tala það sem rétt er og kunngjöri sannmæli. [20] Safnist
saman og komið, nálægið yður, allir þér af heiðingjunum, sem undan
hafið komist: skynlausir eru þeir, sem burðast með trélíkneski sitt og
biðja til Guðs, er eigi getur hjálpað. [21] Gjörið kunnugt og segið til!
Já, ráðfæri þeir sig hver við annan: hver hefir boðað þetta frá önd-
verðu og kunngjört það fyrir löngu? Hefi eg, Jahve, ekki gjört það?
og enginn Guð er til nema eg; fyrir utan mig er enginn sannur Guð
og hjálpari til. [22] Snúið yður til mín og látið frelsast, þér gjörvöll
endimörk jarðarinnar, því að eg er Guð og enginn annar. [23] Eg hefi
svarið við sjálfan mig; af munni mínum er sannleikur út genginn, orð,
er eigi mun bregðast: fyrir mér skal sérhvert kné beygja sig, sérhver
tunga sverja mér trúnað. [24] Hjá Jahve einum, mun um mig sagt verða,
er réttlæti og vald. Allir fjendur hans skulu til hans koma og blygðast
sín. [25] Allir Ísraelsniðjar skulu réttlætast fyrir Jahve og miklast af
honum.

46 Bel er hokinn, Nebó er boginn; líkneski þeirra eru fengin
eykjum og gripum; goðalíkneskin, sem þér áður báruð um kring,
eru nú látin upp á þreyttan eyk, eins og önnur byrði. [2] Þeir eru bognir
og hoknir allir saman; þeir megna ekki að frelsa byrðina, og sjálfir
hljóta þeir að fara í útlegð.

[3] Hlýðið á mig, þér kynsmenn Jakobs, og allir þér, sem eftir eruð
af kyni Ísraels, þér sem eruð mér á herðar lagðir alt í frá móðurkviði
og eg hefi borið alt í frá móðurlífi! — [4] alt til elliára er eg hinn sami,
og eg vil bera yður, þar til er þér verðið gráir fyrir hærum; eg hefi
gjört yður, og eg skal bera yður; eg skal bera yður og frelsa. [5] Við
hvern viljið þér samlíkja mér og jafna mér? saman við hvern viljið
þér bera mig sem jafningja minn? [6] Þeir sem steypa gullinu úr sjóð-
num og vega silfrið á vogarskálum, leigja svo gullsmið til að smíða úr
því guð; síðan knékrjúpa þeir og falla fram. [7] Þeir lyfta honum á
axlir sér, bera hann og setja hann á sinn stað, og þar stendur hann
og víkur ekki úr stað; og þótt einhver ákalli hann, þá svarar hann

12: kap. 42, 5; 44, 24. **13:** * Þ. e. Kýrus. **14:** kap. 43, 3. **16:** kap. 42, 17. **19:** kap. 48, 16. **23:** Róm. 14, 11. Fil. 2, 10. — **46, 1:** kap. 45, 20. **2:** Jer. 48, 7. **3:** 5 Mós. 32, 11. **4:** Sálm. 71, 18. **5:** kap. 40, 18. **7:** kap. 45, 20.

ekki, frelsar hann eigi úr nauðum. [8] Minnist þessa og látið yður segjast,
leggið það á hjarta, þér trúrofar. [9] Minnist þess hins fyrra frá upphafi,
að eg er Guð og enginn annar, hinn sanni Guð og enginn minn líki,
[10] eg sem kunngjörði endalokin frá öndverðu og sagði fyrir fram það,
sem eigi var enn fram komið; sem segi: mín ráðsályktun stendur stöðug og
alt, sem mér vel líkar, framkvæmi eg; [11] eg, sem kalla örninn úr austurátt,
úr fjarlægu landi mann þann, er framkvæmir ráðsályktun mína; það
sem eg tala, það læt eg einnig fram koma; það sem eg áset mér, það
gjöri eg einnig. [12] Hlýðið á mig, þér harðsvíruðu, sem eruð fjarlægir
réttlætinu! [13] Eg nálægi mitt réttlæti; það er ekki langt í burtu, og
hjálp mín skal ekki dvelja; eg veiti hjálp í Zíon og vegsemd mína Ísrael.

47 Stíg niður og sezt í duftið, þú mærin Babeldóttir! Sezt þú á
jörðina hásætislaus, þú Kaldęadóttir! því þú munt eigi framar
kölluð verða hin lingerða og kveifarlega. [2] Tak kvörnina og mala mjöl;
bregð burt skýlu þinni, tak upp um þig klæðin, gjör beran fótlegg þinn
og vað yfir fljótin! [3] Ber verði blygðan þín og svívirða þín augsýnileg.
Eg vil hefna mín og hlífi engum, [4] segir lausnari vor, — Jahve hersveitanna
er nafn hans, hinn Heilagi í Ísrael. [5] Sit hljóð og gakk inn í myrkrið,
þú Kaldeadóttir, því þú munt eigi framar kölluð verða drotning konungaríkjanna.
[6] Eg var reiður lýð mínum og lét eiginlega eign mína
verða fyrir vansæmd og seldi hana í hendur þér. En þú sýndir þeim
enga miskunnsemi; jafnvel á gamalmennin lagðir þú þitt afarþunga ok.
[7] Og þú sagðir: »Eg skal vera drotning um aldur og æfi«, svo að þú
hugfestir þetta eigi og hugsaðir eigi um, hver endalokin mundu verða.
[8] En heyr nú þetta, þú hin sællífa, er situr andvaralaus og segir í hjarta
þínu: »Eg og engin önnur; í ekkjudómi skal eg aldrei sitja og eigi
reyna, hvað það er að vera barnalaus«. [9] En hvorttveggja þetta skal þér
að hendi bera skyndilega, á einum degi, að þú skalt bæði verða barnalaus
og ekkja; í fullum mæli mun það yfir þig koma, þrátt fyrir þína margvíslegu
töfra og þínar miklu særingar. [10] Þú þóttist örugg í vonzku
þinni og sagðir: »Enginn sér til mín«; vizka þín og kunnátta hefir
leitt þig afvega, svo að þú sagðir í hjarta þínu: »Eg og engin önnur!«
[11] Þess vegna skal ógæfa yfir þig koma, sem þú skalt ekki geta keypt
þig undan; ólán skal yfir þig dynja, er þú eigi fær afstýrt með fégjöfum;
skyndilega skal eyðing yfir þig koma, þegar þig varir minst. [12] Kom
þú nú með særingar þínar og með hina margvíslegu töfra þína, sem
þú hefir stundað með allri elju í frá barnæsku þinni; má vera, þú
getir eitthvað áunnið; má vera, þú fáir fælt það burt. [13] Þú ert orðin
þreytt á hinum mörgu fyrirætlunum þínum; lát því himinfræðingana
og stjörnuskoðarana koma og hjálpa þér, þá er á mánuði hverjum boða
þér, hvað yfir þig á að koma. [14] Sjá, þeir eru sem hálmleggir, eldurinn
eyðir þeim; þeir geta ekki bjargað lífi sjálfra sín úr loganum; því
það verður ekki glóð til að orna sér við, eða eldur til að sitja við.
[15] Svo munu þeir reynast þér, er þú hefir mæðst fyrir, þeir er keypt
hafa við þig frá æskuárum þínum: þeir þjóta í sína áttina hver, og
enginn verður til að hjálpa þér.

48 Heyrið þetta, þér Jakobsniðjar, þér sem nefndir eruð eftir
Ísrael og runnir eruð úr Júda lindum, þér sem sverjið við nafn
Jahve og tignið Ísraels Guð, þótt eigi sé í sannleika og réttlæti. [2] Því
að þeir kenna sig við hina helgu borg og leita trausts hjá Ísraels Guði;
nafn hans er Jahve hersveitanna. [3] Það sem nú er fram komið, hefi
eg kunngjört fyrir löngu, það er útgengið af mínum munni, og eg hefi

---

13: kap. 56, 1. — **47,2:** Dóm. 16, 21. **4:** kap. 43, 14. — **48, 2:** Mík. 3, 11.

gjört það heyrum kunnugt; skyndilega færði eg það til vegar og það
kom fram. 4 Af því að eg vissi, að þú ert þrjózkur og háls þinn seig-
ur sem járnseymi og enni þitt hart sem kopar, 5 fyrir því kunngjörði
eg þér það löngu fyrir og lét þig vita það áður en það kom fram, til
þess að þú skyldir ekki segja: »Goð mitt hefir komið því til leiðar, og
skurðgoð mitt og hið steypta líkneski mitt hefir ráðstafað því«. 6 Þú
hefir heyrt það, sjá, nú er það alt komið fram! Og þér, hljótið þér
ekki að játa það? Nú boða eg þér nýja hluti og hulda, sem þú ekk-
ert veizt um. 7 Þeir eru nú að skapast, en eigi fyr; fyr en í dag hefir
þú ekkert um þá heyrt, svo að þú skyldir ekki geta sagt: Sjá, eg vissi
það! 8 Þú hefir hvorki heyrt það né vitað það, né heldur hefir eyra
þitt verið opið fyrir löngu; því að eg vissi, að þú ert mjög ótrúr og
að þú hefir kallaður verið »trúrofi« frá móðurlífi. 9 Fyrir sakir nafns
míns sefa eg reiði mína og vegna lofs míns hefti eg hana þér í vil, svo
að eg uppræti þig eigi. 10 Sjá, eg hefi hreinsað þig, þó eigi sem silfur,
eg hefi reynt þig í bræðsluofni hörmungarinnar. 11 Mín vegna, sjálfs
mín vegna gjöri eg það — því að hversu mjög er nafn mitt vanhelgað
— og dýrð mína gef eg eigi öðrum.

12 Heyr mig, Jakob, og þú Ísrael, sem eg hefi kallað: eg er hann, eg er
hinn fyrsti, eg er einnig hinn síðasti. 13 Hönd mín hefir grundvallað jörð-
ina, og hægri hönd mín hefir þanið út himininn; þegar eg kalla á þær,
koma þær allar. 14 Safnist allir saman og heyrið: Hver á meðal þeirra
hefir kunngjört þetta: Sá, er Jahve elskar, skal framkvæma vilja hans
á Babel og vera armleggur hans meðal Kaldea? 15 Það er eg, það er
eg, sem hefi talað það, eg hefi og kallað hann; eg hefi leitt hann fram
og veitt honum sigurgengi. 16 Komið til mín og heyrið þetta: Frá upp-
hafi hefi eg eigi talað í leyndum; þegar kominn var sá tími, að það
skyldi verða, kom eg. Og nú hefir drottinn Jahve sent mig með sinn
anda. 17 Svo segir Jahve, frelsari þinn, hinn Heilagi í Ísrael: Eg
Jahve, Guð þinn, er sá, sem kenni þér að gjöra það sem
þér er gagnlegt, sem vísa þér þann veg, er þú skalt ganga. 18 Æ,
að þú vildir gefa gaum að boðorðum mínum, þá mundi heill þín verða
sem fljót og réttlæti þitt sem bylgjur sjávarins; 19 niðjar þínir mundu
þá verða sem fjörusandur og lífsafkvæmi þín sem sandkorn; nafn hans
mun aldrei afmáð verða og aldrei hverfa burt frá mínu augliti.

20 Gangið út úr Babel, skundið burt frá Kaldeum með fagnaðar-
ópi; boðið þetta og birtið það, útbreiðið það til endimarka jarðarinnar;
segið: Jahve hefir frelsað þjón sinn Jakob! 21 Og þá þyrsti ekki,
þegar hann leiddi þá um öræfin; hann lét vatn spretta upp úr kletti
handa þeim, og hann klauf klettinn, svo að vatnið vall þar upp. 22 Hin-
um óguðlegu, segir Jahve, er enginn friður búinn.

49 Heyrið mig, þér eylönd, og hyggið að, þér fjarlægar þjóðir!
Jahve hefir kallað mig alt í frá móðurlífi, nefnt nafn mitt frá
því eg var í kviði móður minnar. 2 Hann hefir gjört munn minn sem
beitt sverð og hulið mig í skugga handar sinnar; hann hefir gjört mig
að fágaðri ör og falið mig í örvamæli sínum: 3 Og hann sagði við
mig. Þú ert þjónn minn, Ísrael, sá er eg mun sýna á vegsemd mína.
4 En eg sagði: Eg hefi þreytt mig til einskis, eytt krafti mínum til ó-
nýtis og árangurslaust; samt sem áður, réttur minn er hjá Jahve og
laun mín hjá Guði mínum. 5 En nú segir Jahve, hann sem myndaði
mig alt í frá móðurlífi til að vera þjón sinn, til þess að eg sneri Jakob

4: 2 Mós. 32, 9. 10: 1 Pét. 1, 7. 11: kap. 42, 8. 12: kap. 41, 4. 16: kap. 45, 19.
19: 1 Mós. 22, 17. 20: kap. 52, 11. Jer. 50, 8; 51, 6. 45. 21: 2 Mós. 17, 6. 4 Mós.
20, 11. 5 Mós. 8, 15. 22: kap. 57, 21. — 49, 2: Opinb. 1, 16. Hebr. 4, 12. Jes.
51, 16. 3: kap. 44, 23.

aftur til hans, og til þess að Ísrael yrði safnað saman til hans. — og
eg er dýrmætur í augum Jahve og Guð minn varð minn styrkur —
6 nú segir hann: það er of lítið fyrir þig að vera þjónn minn, til þess
að endurreisa ættkvíslir Jakobs og leiða heim aftur þá, er varðveizt
hafa af Ísrael; fyrir því gjöri eg þig að ljósi fyrir þjóðirnar, svo að þú
sért mitt hjálpræði til endimarka jarðarinnar.
7 Svo segir Jahve, frelsari og heilagur Guð Ísraels, við þann, sem
af mönnum er fyrirlitinn, við þann, sem fólk hefir andstygð á, við þjón
harðstjóranna: Konungar munu sjá það og standa upp, þjóðhöfðingjar
munu sjá það og falla fram, vegna Jahve, sem reynist trúr, vegna hins
Heilaga í Ísrael, sem þig hefir útvalið. 8 Svo segir Jahve: Á tíma náð-
arinnar bænheyri eg þig, og á degi hjálpræðisins hjálpa eg þér; eg
varðveiti þig og gjöri þig að sáttmála fyrir lýðinn, til þess að reisa við
landið, til þess að úthluta erfðahlutum, sem komnir eru í auðn, 9 til
þess að segja hinum fjötruðu: »Gangið út« og þeim sem í myrkrunum
eru: »Komið fram í dagsbirtuna«. Fram með vegunum skulu þeir vera
á beit, og á öllum gróðurlausum hæðum skal vera beitiland fyrir þá.
10 Þá skal ekki hungra og ekki þyrsta, og eigi skal breiskjuloftið og
sólarhitinn vinna þeim mein, því að miskunnari þeirra vísar þeim veg
og leiðir þá að uppsprettulindum. 11 Og eg gjöri öll mín fjöll að vegi,
og brautir mínar skulu hækka. 12 Sjá, sumir koma langt að, sumir frá
norðri og vestri, aðrir frá Sínítalandi. 13 Lofsyngið, þér himnar, og
fagna þú jörð; hefjið gleðisöng, þér fjöll, því að Jahve veitir huggun
sínum lýð og auðsýnir miskunn sínum þjáðu.
14 En Zíon segir: Jahve hefir yfirgefið mig, drottinn hefir gleymt
mér! 15 Hvort fær kona gleymt brjóstbarni sínu, að hún miskunni eigi
lífsafkvæmi sínu? Og þó að þær gætu gleymt, þá gleymi eg þér samt
ekki. 16 Sjá, eg hefi rist þig á lófa mína, múrar þínir standa jafnan
fyrir augum mér. 17 Synir þínir koma með flýti, en þeir, sem brutu
þig niður og lögðu þig í rústir, víkja burt frá þér. 18 Hef upp augu
þín og litast um: þeir safnast allir saman og koma til þín. Svo sann-
arlega sem eg lifi, segir Jahve, skalt þú íklæðast þeim öllum sem skarti
og belta þig með þeim sem brúður. 19 Því að rústir þínar, eyðistaðir
þínir og umturnað land þitt — já, nú verður þú of þröng fyrir íbúana
og eyðendur þínir munu vera langt í burtu. 20 Enn munu börnin frá
árunum, er þú varst barnalaus, segja í eyru þér: Hér er of þröngt um
mig; færðu þig, svo að eg fái bústað! 21 Þá muntu segja í hjarta þínu:
Hver hefir alið mér þessi börn? Eg var barnlaus og óbyrja, útlæg og
brottrekin. Og hver hefir fóstrað þessi börn? Sjá, eg var ein eftir skilin;
hvernig stendur þá á börnum þessum? 22 Svo segir drottinn Jahve:
Sjá, eg mun banda hendi minni til heiðingjanna og reisa upp merki
mitt fyrir þjóðirnar, og munu þeir þá færa hingað sonu þína í fangi
sér, og dætur þínar bornar verða hingað á öxlinni. 23 Konungar skulu
verða barnfóstrar þínir og drotningar þeirra barnfóstrur þínar; þeir
munu falla til jarðar fram á ásjónur sínar fyrir þér og sleikja duft
fóta þinna. Þá munt þú komast að raun um, að eg er Jahve og að
þeir verða ekki til skammar, sem á mig vona. 24 Hvort mun herfangið
verða tekið af hinum sterka? og munu bandingjar ofbeldismannsins fá
komist undan? 25 Því að svo segir Jahve: Þó að unt væri að taka
bandingjana af hinum sterka, og herfang ofbeldismannsins gæti komist
undan, þá mun eg samt verja sök þína gegn sökunautum þínum, og
sonu þína mun eg frelsa. 26 Eg mun láta kúgara þína eta sitt eigið

6: kap. 42, 6. Post. 13, 47. **7:** kap. 53, 3. **8:** 2 Kor. 6, 2. Jes. 42, 6. **10:** Opinb. 7, 17. **12:** kap. 43, 6. **13:** kap. 44, 23. **18:** kap. 60, 4. **20:** kap. 54, 1 n. **23:** Sálm. 72, 9. Jes. 60, 16. Mík. 7, 17. Jes. 40, 31. **25:** Lúk. 11, 22.

hold, og þeir skulu verða druknir af sínu eigin blóði, eins og af vín-
berjalegi, og alt hold mun þá komast að raun um, að eg, Jahve, er
frelsari þinn og hinn voldugi Jakobs lausnari þinn.

50 Svo segir Jahve: Hvar er sú skilnaðarskrá móður yðar, er eg
hafi rekið hana burt með? eða hverjum af lánardrotnum mín-
um hefi eg selt yður? Sjá, sökum misgjörða yðar hafið þér seldir
verið og vegna afbrota yðar hefir móðir yðar verið burt rekin. 2 Hvers
vegna var enginn fyrir, þegar eg kom, hví gegndi enginn, þegar eg
kallaði? Er hönd mín þá svo stutt orðin, að hún geti eigi frelsað,
eða vantar mig mátt til að bjarga? Sjá, með hótun minni þurka eg
upp hafið, gjöri fljótin að eyðimörku, svo að fiskarnir í þeim úldna af
vatnsleysi og deyja af þorsta. 3 Eg færi himininn í svartan hjúp og
sveipa hann í sorgarbúning.

4 Drottinn Jahve hefir gefið mér lærisveina tungu, svo að eg hefði
vit á að styrkja hina mæddu með orðum mínum; hann vekur á hver-
jum morgni, á hverjum morgni vekur hann eyra mitt, svo að eg taki
eftir, eins og lærisveinar gjöra. 5 Drottinn Jahve opnaði eyra mitt og
eg þverskallaðist eigi, færðist ekki undan. 6 Eg bauð bak mitt þeim,
sem börðu mig, og kinnar mínar þeim, sem reyttu mig; eg byrgði eigi
ásjónu mína fyrir háðungum og hrákum. 7 Drottinn Jahve hjálpar mér,
fyrir því lét eg ekki háðungarnar á mér festa, fyrir því gjörði eg andlit
mitt að tinnusteini, því að eg veit, að eg verð ekki til skammar. 8 Ná-
lægur er sá, er mig réttlætir. Hver vill deila við mig? Við skulum
báðir ganga fram! Hver hefir sök að kæra á hendur mér? Komi
hann til mín! 9 Sjá, drottinn Jahve hjálpar mér; hver er sá, er geti
gjört mig sekan? Sjá, þeir munu allir detta sundur, eins og gamalt
fat; mölur skal eyða þeim.

10 Hver sá meðal yðar, sem óttast Jahve, hlýði raustu þjóns hans;
sá sem í myrkrunum gengur og enga skímu sér, hann treysti á nafn
Jahve og reiði sig á Guð sinn. 11 Sjá, allir þér, sem kveikið eld og
gyrðið yður eldlegum skeytum, farið þér í loga yðvars elds og í eld-
legu skeytin, sem þér hafið tendrað! Frá minni hendi kemur þetta
yfir yður; þér skuluð liggja í kvölum.

51 Hlýðið á mig, þér sem leggið stund á réttlæti, þér sem leitið
Jahve! Lítið á hellubjargið, sem þér eruð af höggnir, og á brunn-
holuna, sem þér eruð úr grafnir. 2 Lítið á Abraham, föður yðar, og á
Söru, sem ól yður. Því að einan kallaði eg hann, og eg blessaði hann
og jók kyn hans. 3 Því að Jahve huggar Zíon, huggar allar rústir
hennar; hann gjörir auðn hennar sem Eden og heiði hennar sem aldin-
garð Jahve. Fögnuður og gleði mun finnast í henni, þakkargjörð og
lofsöngur. 4 Hlýð þú á mig, þú lýður minn, hlusta á mig, þú þjóð
mín, því frá mér mun kenning út ganga og minn réttur sem ljós fyrir
þjóðirnar. 5 Skyndilega nálgast réttlæti mitt, hjálpræði mitt er á leið-
inni; armleggir mínir munu dæma þjóðirnar; fjarlægar landsálfur vænta
mín og bíða eftir mínum armlegg. 6 Hefjið augu yðar til himins og
lítið á jörðina hér neðra; því að himininn mun leysast sundur sem
reykur og jörðin fyrnast sem fat og þeir, sem á henni búa, deyja sem
mý; en mitt hjálpræði varir eilíflega og mínu réttlæti mun eigi linna.
7 Hlýðið á mig, þér sem þekkið réttlætið, þú lýður, sem ber lögmál
mitt í hjarta þínu: Óttist eigi spott manna og hræðist eigi smánaryrði

---

50, 1: 5 Mós. 24, 1. Jer. 3, 8. 2 Kong. 4, 1. Matt. 18, 25. **2:** 4 Mós. 11, 23. Jes. 59, 1. **3:** Opinb. 6, 12. **5:** Sálm. 40, 9. **6:** Matt. 26, 67. Lúk. 22, 63 n. **8:** Róm. 8, 33. 34. — **51, 2:** Esek. 33, 24. **3:** 1 Mós. 2, 8. **6:** Sálm. 102, 27. **7:** Sálm. 37, 31.

þeirra; 8 því að mölur mun eta þá eins og klæði, og maur eta þá eins
og ull; en réttlæti mitt varir eilíflega og hjálpræði mitt frá kyni til kyns.
9 Vakna þú, vakna þú, íklæð þig styrkleika, þú armleggur Jahve;
vakna þú, eins og fyr á tíðum, eins og í árdaga! Varst það eigi þú,
sem banaðir skrimslinu og lagðir í gegn drekann? 10 Varst það eigi
þú, sem þurkaðir upp hafið, vötn hins mikla djúps, sem gjörðir sjávar-
djúpin að vegi, svo að hinir endurleystu gætu komist yfir? 11 Hinir
endurkeyptu Jahve skulu aftur hverfa og koma með fögnuði til Zíonar,
og eilíf gleði skal leika yfir höfði þeim; fögnuður og gleði skal fylgja
þeim, en hrygð og andvarpan flýja. 12 Eg, eg er sá, sem hugga yður.
Hver ert þú, að þú skulir hrædd vera við mennina, sem eiga að deyja,
og mannanna börn, sem feld verða eins og grasið, 13 en gleymir Jahve,
skapara þínum, sem útþandi himininn og grundvallaði jörðina, og ótt-
ast stöðugt liðlangan daginn heift kúgarans? Þegar hann býr sig til
að gjöreyða, hvar er þá heift kúgarans? 14 Brátt skulu þeir, er fjötr-
aðir eru, leystir verða, og þeir skulu eigi deyja og fara í gröfina, né
heldur skal þá skorta brauð — 15 svo sannarlega sem eg er Jahve,
Guð þinn, sá er æsir hafið, svo að bylgjurnar gnýja; Jahve hersveit-
anna er nafn hans. 16 Og eg hefi lagt mín orð í munn þér og skýlt
þér undir skugga handar minnar, til þess að gróðursetja himininn og
grundvalla jörðina, og til þess að segja við Zíon: Þú ert minn lýður!
17 Hrestu þig upp, hrestu þig upp, rístu upp, Jerúsalem, þú sem
drukkið hefir reiðibikar Jahve, er hönd hans rétti að þér; vímubikar-
inn hefir þú drukkið í botn! 18 Af öllum þeim sonum, sem hún hafði
alið, var ekki nokkur einn, sem leiddi hana; af öllum þeim sonum,
sem hún hafði upp fætt, var enginn, sem tæki í hönd hennar. 19 Þetta
tvent henti þig — hver aumkar þig? — eyðing og umturnun, hungur
og sverð — hver huggar þig? 20 Synir þínir liðu í ómegin og lágu á
öllum strætamótum, eins og antilópur í veiðigröf, fullir af reiði Jahve,
af hirtingarorðum Guðs þíns. 21 Fyrir því heyr þú þetta, þú hin vesala,
þú sem drukkin ert, og þó ekki af víni: 22 Svo segir drottinn þinn,
Jahve, og Guð þinn, sem réttir hlut lýðs síns: Sjá, eg tek úr hendi
þinni vímubikarinn, skál reiði minnar; þú skalt ekki framar á henni
bergja; 23 eg fæ hana í hendur þeim, sem angra þig, þeim er sögðu
við þig: »Varpa þér niður, svo að vér getum gengið á þér!« og þú
varðst að gjöra hrygg þinn sem gólf og að götu fyrir vegfarendur.

52 Vakna þú, vakna þú, íklæð þig styrkleik þínum, Zíon; klæð
þig skartklæðum þínum, Jerúsalem, þú hin heilaga borg, því að
enginn óumskorinn eða óhreinn skal framar inn í þig ganga. 2 Hrist
af þér rykið, rís upp og sezt í sæti þitt, Jerúsalem! Losa þú af þér
hálsfjötra þína, þú hin hertekna, dóttirin Zíon! 3 Því að svo segir Jahve:
Þér voruð seldir fyrir ekkert, þér skuluð og án silfurs leystir verða.
4 Því að svo segir drottinn Jahve: Til Egiptalands fór lýður minn forð-
um, til þess að dveljast þar um hríð, og Assúr kúgaði hann heimildar-
laust. 5 Og nú, hvað hefi eg hér að gjöra, segir Jahve, þar sem lýður
minn hefir verið burt numinn fyrir ekkert? Yfirdrotnarar hans dramba,
segir Jahve, og stöðugt er nafn mitt smáð liðlangan daginn. 6 Fyrir
því skal lýður minn fá að þekkja nafn mitt, fá að reyna það á þeim
degi, að það er eg, sem segi: Sjá, hér er eg!
7 Hversu yndislegir eru á fjöllunum fætur fagnaðarboðans, sem
friðinn kunngjörir, gleðitíðindin flytur, hjálpræðið boðar og segir við

9: Sálm. 74, 13. 14; 89, 11. Jes. 30, 7. Esek. 29, 3 n. 10: 2 Mós. 14, 21. 11: kap. 35, 10. 12: Sálm. 118, 6. Jes. 40, 6. 15: Jer. 31, 35. 16: kap. 49, 2; 59, 21. 17: Jer. 25, 15. 19: kap. 47, 9. — 52, 1: kap. 51, 17. Opinb. 21, 27. 4: 1 Mós. 46, 6. 5: Esek. 36, 23. Róm. 2, 24. 7: Nah. 2, 1. Róm. 10, 15.

Zíon: Guð þinn er seztur að völdum! 8 Heyr varðmenn þína; þeir
hefja upp raustina allir í einu, þeir æpa fagnaðaróp, því að með eigin
augum sjá þeir Jahve hverfa aftur til Zíonar. 9 Hefjið gleðisöng, æpið
fagnaðaróp allar í einu, þér eyðirústir Jerúsalem, því að Jahve huggar
lýð sinn, leysir Jerúsalem. 10 Jahve hefir beran gjört heilagan armlegg
sinn í augsýn allra þjóða, og öll endimörk jarðarinnar skulu sjá hjálpræði Guðs vors. 11 Farið burt, farið burt, gangið út þaðan, snertið ekkert óhreint; gangið burt þaðan, hreinsið yður, þér skjaldsveinar Jahve!*
12 Því að eigi skuluð þér í flýti brott ganga né fara með skyndingu, því
að Jahve fer fyrir yður í fararbroddi og Guð Ísraels gengur aftastur í
flokki yðrum.

13 Sjá, þjónn minn mun giftusamur verða, hann mun verða mikill
og veglegur og mjög hátt upp hafinn. 14 Eins og margir urðu agndofa
af skelfingu yfir þér — svo afskræmd var ásýnd hans framar en nokkurs manns og mynd hans framar en nokkurs af mannanna sonum —,
15 eins mun hann vekja undrun margra þjóða; konungar munu afturlykja munni sínum fyrir honum, því að þeir munu sjá það, sem þeim
hefir aldrei verið frá sagt, og verða þess áskynja, er þeir hafa aldrei
heyrt.

53 Hver trúði því, sem oss var boðað, og hverjum varð armleggur Jahve opinber? 2 Hann rann upp eins og viðarteinungur
fyrir augliti hans og sem rótarkvistur úr þurri jörð. Hann var hvorki
fagur né glæsilegur, svo að oss gæfi á að líta, né álitlegur, svo að
oss fyndist til um hann. 3 Hann var fyrirlitinn, og menn forðuðust
hann, harmkvæla-maður og kunnugur þjáningum, líkur manni, er menn
byrgja fyrir andlit sín, fyrirlitinn, og vér mátum hann einskis; — 4 en
vorar þjáningar voru það, sem hann bar, og vor harmkvæli, er hann
á sig lagði; vér álitum hann refsaðan, sleginn af Guði og lítillættan,
5 en hann var særður vegna vorra synda og kraminn vegna vorra misgjörða; hegningin, sem vér höfðum til unnið, kom niður á honum, og
fyrir hans benjar urðum vér heilbrigðir. 6 Vér fórum allir villir vega
sem sauðir, stefndum hver sína leið, en Jahve lét misgjörð vor allra
koma niður á honum. 7 Hann var hrjáður, en hann lítillætti sig og
lauk eigi upp munni sínum, eins og lamb, sem leitt er til slátrunar,
og eins og sauður þegir fyrir þeim, er klippa hann; hann lauk eigi
upp munni sínum. 8 Með þrenging og dómi var hann burt numinn, og
hver af samtíðarmönnum hans hugsaði um það, þá er hann var hrifinn burt af landi lifenda: fyrir sakir syndar míns lýðs var hann lostinn til dauða? 9 Og menn bjuggu honum gröf meðal illræðismanna,
legstað meðal glæpamanna, þótt hann hefði eigi ranglæti framið og
svik væru ekki í munni hans. 10 En Jahve þóknaðist að kremja hann
með harmkvælum: ef hann fórnaði sjálfum sér í sektarfórn, skyldi
hann fá að líta afsprengi og lifa langa æfi og áform Jahve fyrir hans
hönd framgengt verða. 11 Vegna þeirra hörmunga, er sál hans þoldi,
mun hann sjá og seðjast af þekking sinni; hann, hinn réttláti, þjónn
minn, mun gjöra marga réttláta, og hann mun bera misgjörðir þeirra.
12 Fyrir því gef eg honum hina mörgu að hlutskifti, og hann mun öðlast
fjölmarga að herfangi, fyrir það, að hann gaf líf sitt í dauðann og var

---

8: kap. 62, 6. **9:** kap. 40, 1. **10:** Sálm. 98, 3. **11:** kap. 48, 20. 2 Kor. 6, 17.
* Eða: þér, sem berið ker Jahve. **12:** 2 Mós. 12, 11. **14:** kap. 53, 3. **15:** Róm.
15, 21. — **53, 1:** Jóh. 12, 38. Róm. 10, 16. **2:** kap. 11, 1; 52, 14. **3:** kap. 49, 7.
Sálm. 22, 7. Mark. 9, 12. **4:** Matt. 8, 17. **5:** 1 Pét. 2, 24. **6:** 1 Pét. 2, 25. **7:**
Matt. 26, 63. Mark. 14, 61. Post. 8, 32. 1 Pét. 2, 23. Jer. 11, 19. **9:** Matt. 27,
57. 60. 1 Pét. 2, 22. 1 Jóh. 3, 5. **11:** Róm. 5, 19. **12:** Mark. 15, 28. Lúk. 22, 37.

með illræðismönnum talinn, — hann sem bar syndir margra og bað
fyrir illræðismönnum.

54 Fagna, þú óbyrja, sem ekki hefir fætt! Hef upp gleðisöng,
lát við kveða fagnaðaróp, þú sem eigi hefir haft fæðingarhríðir!
Því að börn hinnar yfirgefnu munu fleiri verða en giftu konunnar, segir
Jahve. 2 Víkka þú út tjald þitt, og lát þá þenja út tjalddúka búðar
þinnar, meina þeim það ekki; gjör tjaldstög þín löng og rek fast hæl-
ana. 3 Því að þú munt útbreiðast til hægri og vinstri, og niðjar þínir
munu eignast lönd þjóðanna og byggja eyddar borgir. 4 Óttast eigi,
því að þú skalt eigi til skammar verða, lát eigi háðungina á þér festa,
því að þú skalt eigi þurfa að fyrirverða þig. Því að þú skalt gleyma
vanvirðu æsku þinnar og eigi framar minnast svívirðingar ekkjudóms
þíns. 5 Því að hann, sem skóp þig, er eiginmaður þinn; Jahve her-
sveitanna er nafn hans; og hinn Heilagi í Ísrael er frelsari þinn; Guð
gjörvallrar jarðarinnar heitir hann. 6 Því að Jahve kallar þig sem yfir-
gefna konu og harmþrungna, og æskunnar brúður — verður henni
hafnað? segir Guð þinn. 7 Skamma stund yfirgaf eg þig, en með mik-
illi miskunnsemi tek eg þig að mér. 8 Í ofurreiði minni byrgði eg auglit
mitt fyrir þér um stund, en með eilífri líkn miskunna eg þér, segir
endurlausnari þinn, Jahve. 9 Því að það fer eins fyrir mér með þetta
og með Nóaflóð: svo sem eg sór þá, að Nóaflóð skyldi ekki framar
ganga yfir jörðina, eins sver eg nú að reiðast þér ekki, né ávíta þig.
10 Því þótt fjöllin færist úr stað og hálsarnir riði, skal mín miskunn-
semi við þig ekki færast úr stað og minn friðarsáttmáli ekki raskast,
segir miskunnari þinn, Jahve.
11 Þú hin vesala, hrakta, huggunarlausa! sjá, eg legg rúbína sem
steina í bygging þína og hleð grunnmúra þína af safírsteinum, 12 og eg
gjöri múrtinda þína af jaspis og hlið þín af roðasteinum og allan
ummerkjagarð þinn af dýrindissteinum. 13 Og allir synir þínir eru
lærisveinar Jahve, og synir þínir njóta mikils friðar. 14 Fyrir réttlæti
munt þú stöðug standa; álít þig fjarlæga ofríki, því að þú þarft ekki
að óttast, og fjarlæga skelfingu, því að hún skal ekki koma nærri þér.
15 Ef nokkur áreitir þig, þá er það ekki að mínum vilja; hver, sem á-
reitir þig, skal falla fyrir þér. 16 Sjá, eg skapa smiðinn, sem blæs að
kolaeldinum og framleiðir vopnið til sinnar notkunar, og eg skapa
eyðandann, til þess að leggja í eyði. 17 Engin vopn, sem smíðuð verða
móti þér, skulu verða sigurvænleg, og allar tungur, sem upprísa gegn
þér til málaferla, skalt þú kveða niður. Þetta er hlutskifti þjóna Jahve
og það réttlæti, er þeir fá hjá mér, segir Jahve.

55 Heyrið, allir þér, sem þyrstir eruð, komið hingað til vatnsins,
og þér sem ekkert silfur eigið; komið, kaupið korn og etið!
Komið, kaupið korn án silfurs og endurgjaldslaust bæði vín og mjólk!
2 Hví reiðið þér silfur fyrir það, sem ekki er brauð, og gróða yðar fyrir
það, sem ekki er til saðnings. Hlýðið á mig, þá skuluð þér fá gott að eta
og sálir yðar gæða sér á feiti. 3 Hneigið eyru yðar og komið til mín, heyr-
ið, svo að sálir yðar megi lifna við! Og eg vil gjöra við yður eilífan sátt-
mála, Davíðs órjúfanlega náðarsáttmála. 4 Sjá, eg hefi gjört hann að vitni
fyrir þjóðirnar, að höfðingja og stjórnara þjóðanna. 5 Sjá, þú munt kalla
til þín þjóð, er þú þekkir ekki, og fólk, sem ekki þekkir þig, mun hraða sér

---

54, 1: Gal. 4, 27. **9:** 1 Mós. 8, 21; 9, 11. **10:** Esek. 34, 25; 37, 26. **11:** Opinb. 21, 19. **13:** Jer. 31, 34. Jóh. 6, 45. — **55, 1:** kap. 44, 3. Jóh. 7, 37. **3:** kap. 61, 8. Post. 13, 34.

til þín, sakir Jahve, Guðs þíns, og vegna hins Heilaga í Ísrael, af því
að hann hefir gjört þig vegsamlegan.
6 Leitið Jahve, meðan hann er að finna, kallið á hann, meðan
hann er nálægur! 7 Hinn óguðlegi láti af breytni sinni og illvirkinn af
vélráðum sínum og snúi sér til Jahve, þá mun hann miskunna honum,
til Guðs vors, því að hann fyrirgefur ríkulega. 8 Því að mínar hugsanir
eru ekki yðar hugsanir, og yðar vegir ekki mínir vegir, segir Jahve;
9 heldur svo miklu sem himininn er hærri en jörðin, svo miklu hærri
eru mínir vegir yðrum vegum og mínar hugsanir yðrum hugsunum.
10 Því eins og regn og snjór fellur af himni ofan og hverfur eigi þang-
að aftur fyr en það hefir vökvað jörðina, gjört hana frjósama og gró-
andi, og gefið sáðmanninum sæði og brauð þeim, er eta, 11 eins er því
farið með mitt orð, það er útgengur af mínum munni: það hverfur
ekki aftur til mín við svo búið, eigi fyr en það hefir framkvæmt það,
sem mér vel líkar, og komið því til vegar, er eg fól því að framkvæma.
12 Já, með gleði skuluð þér út fara, og í friði burt leiddir verða. Fjöll
og hálsar skulu hefja upp fagnaðarsöng fyrir yður, og öll tré merkur-
innar klappa lof í lófa. 13 Þar sem áður voru þyrnirunnar, mun kýp-
resviður vaxa, og þar sem áður var lyng, mun mýrtusviður vaxa; og
þetta mun verða Jahve til lofs og eilífs minningarmarks, sem aldrei
mun afmáð verða.

56 Svo segir Jahve: Varðveitið réttinn og gjörið það, sem rétt er,
því að hjálpræði mitt er í nánd og réttlæti mitt birtist bráðlega.
2 Sæll er sá maður, sem gjörir þetta, og það mannsbarn, sem heldur
fast við það: sá sem gætir þess að vanhelga ekki hvíldardaginn, og
varðveitir hönd sína frá því, að gjöra nokkuð ilt. 3 Og eigi má út-
lendingurinn, er gengið hefir Jahve á hönd, segja: Jahve mun skilja
mig frá lýð sínum! og eigi má geldingurinn segja: Eg er visið tré!
4 Því að svo segir Jahve: Geldingunum, sem halda hvíldardaga mína
og kjósa það, sem mér vel líkar, og halda fast við sáttmála minn, 5 þeim
vil eg gefa minningarmark og nafn í húsi mínu og á múrveggjum mín-
um, sem er betra en synir og dætur; eilíft nafn vil eg gefa þeim, það
er aldrei mun afmáð verða. 6 Og útlendinga, sem gengið hafa Jahve
á hönd, til þess að þjóna honum og til þess að elska nafn Jahve,
til þess að verða þjónar hans: alla þá, sem gæta þess að vanhelga
ekki hvíldardaginn og halda fast við minn sáttmála, 7 þá mun eg leiða
til míns heilaga fjalls og gleðja þá í bænahúsi mínu: brennifórnir þeirra
og sláturfórnir skulu vera mér þóknanlegar á altari mínu; því að hús
mitt skal nefnast bænahús fyrir allar þjóðir. 8 Drottinn Jahve segir:
Þegar eg safna saman hinum burtreknu af Ísrael, mun eg og safna
mörgum auk þeirra!

9 Safnist saman, öll dýr merkurinnar, komið til að eta, öll dýr
skógarins! 10 Varðmenn hans* eru allir blindir, vita ekki neitt, eru allir
hljóðlausir hundar, sem ekki geta gelt, þeir liggja í draummóki, þeim
þykir gott að lúra. 11 Og hundarnir eru gráðsoltnir, fá aldrei fylli sína,
— og hirðarnir sjálfir hafa ekki vit á að taka eftir, þeir fara hver
sinna ferða, líta allir á sinn eigin hag. 12 »Komið, eg ætla að sækja
vín, vér skulum drekka ósleitulega; og morgundagurinn skal verða sem
þessi, dýrlegur næsta mjög«.

6: Am. 5, 4. 12: Sálm. 98, 8. 13: kap. 41, 19. — 56, 1: kap. 46, 13. 2: kap. 58, 13.
3: kap. 14, 1. 7: Matt. 21, 13. Mark. 11, 17. Lúk. 19, 46. 8: Jóh. 10, 16. 10:
* Þ. e. Ísraels. 11: Jer. 6, 13. 12: kap. 22, 13.

57 Hinir réttlátu líða undir lok, og enginn leggur það á hjarta,
hinum guðhræddu er burt svift, og enginn veitir því athygli,
því að vegna spillingarinnar er hinum réttlátu burt svift, [2] þeir ganga
inn til friðar; þeir munu hvíla í legurúmum sínum, sem ganga beina
braut. [3] En komið þér hingað, þér seiðkonusynir, þú afsprengi hór-
karls og skækju! [4] Að hverjum skopist þér? framan í hvern eruð þér
að bretta yður og reka út úr yður tunguna? Eruð þér ekki syndar-
innar börn og lyginnar afsprengi? [5] Þér, sem brunnuð af girndarbruna
hjá eikitrjánum, undir hverju grænu tré, sem slátruðuð börnum í döl-
unum, niðri í klettagjánum. [6] Þú áttir hlutdeild í hnullungum dal-
anna; þeir, þeir voru hlutskifti þitt! þú útheltir drykkjarfórn einnig
handa þeim, færðir þeim matfórn — átti eg að una slíku? [7] Á háu og
gnæfandi fjalli settir þú hvílurúm þitt, þú fórst og upp þangað, til þess
að færa fórnir. [8] Á bak við hurð og dyrustafi settir þú minningarmark
þitt; því að fráhverf mér flettir þú ofan af hvílu þinni, steigst upp í
hana og rýmkaðir til í henni og gjörðir samning við þá; þér voru kær
hvílubrögð þeirra, þú sást blygðan þeirra. [9] Og þú fórst til konungs-
ins með olíu og hafðir með þér mikil smyrsl, og þú sendir sendiboða
þína langar leiðir og steigst niður alt til Heljar. [10] Þú varðst þreytt af
hinu langa ferðalagi þínu, en þó sagðir þú ekki: Eg gefst upp! Þú
fanst nýjan lífsþrótt í hendi þinni, fyrir því örmagnaðist þú ekki.
[11] Hvern hræddist og óttaðist þú þá, að þú skyldir bregða svo
trúnaði þínum, að þú skyldir ekki muna til mín, ekkert um mig hirða?
Er eigi svo: eg hefi þagað, og það frá eilífð, mig óttaðist þú því ekki?
[12] En eg skal gjöra réttlæti þitt kunnugt, og verkin þín — þau munu
þér að engu liði verða. [13] Lát þú þá, sem þú hefir saman safnað, bjarga
þér, er þú kallar á hjálp; vindurinn mun svifta þeim öllum í burt,
gusturinn taka þá; en sá, sem leitar hælis hjá mér, mun erfa landið
og eignast mitt heilaga fjall. [14] Og sagt mun verða: Leggið braut, leggið
braut, greiðið veginn, ryðjið hverjum ásteytingarsteini úr vegi þjóðar
minnar! [15] Því að svo segir hinn hái og háleiti, hann sem ríkir eilíf-
lega og heitir Heilagur: Eg bý á háum og helgum stað, en einnig hjá
þeim, sem hafa sundurkraminn og auðmjúkan anda, til þess að lífga anda
hinna auðmjúku og til þess að lífga hjörtu hinna sundurkrömdu. [16] Því
að eg þreyti ekki deilur eilíflega og reiðist ekki æfinlega, ella mundi and-
inn vanmegnast fyrir mér og sálirnar, sem eg hefi skapað. [17] Sökum hinn-
ar syndsamlegu ágirndar hans reiddist eg og laust hann, eg byrgði andlit
mitt og var reiður; þrjózkufullur hélt hann þá leið, er hann lysti. [18] Eg
sá vegu hans og eg vil lækna hann; eg vil leiða hann og veita honum
hugsvölun, öllum þeim sem hryggir eru hjá honum. [19] Skapandi ávöxt
varanna segir Jahve: Friður, friður fyrir fjarlæga og fyrir nálæga, eg lækna
hann! [20] En hinir óguðlegu eru sem ólgusjór, því að hann getur ekki
verið kyrr og bylgjur hans róta upp aur og leðju. [21] Hinum óguðlegu,
segir Guð minn, er enginn friður búinn.

58 Kalla þú af megni og drag ekki af! Hef upp raust þína sem
lúður og kunngjör lýð mínum misgjörð þeirra og húsi Jakobs
syndir þeirra. [2] Og þó leita þeir mín dag frá degi og girnast að þekkja
mína vegu; þeir heimta af mér réttláta dóma og girnast það, að Guð
komi til, eins og væru þeir þjóð, sem iðkar réttlæti og eigi víkur frá
skipunum Guðs síns. [3] »Hví föstum vér, og þú sér það ekki? hví þjá-
um vér oss, og þú skeytir því ekki?« Sjá, daginn sem þér fastið fáist

57, 5: 2 Kong. 16, 4. Esek. 16, 21. **11:** Sálm. 50, 21. **13:** kap. 56, 7. **14:** kap. 40, 3; 62, 10. **15:** Sálm. 113, 5 n. 34, 19; 138, 6. Lúk. 1, 49. **16:** Sálm. 103, 9. **19:** Hebr. 13, 15. Ef. 2, 17. **20:** Júd. 13. **21:** kap. 48, 22. — **58, 1:** Mík. 3, 8.

þér við störf yðar og þrælkið öll hjú yðar. [4] Sjá, þér fastið til þess að
vekja deilur og þrætur, og til þess að ljósta með ósvífnum hnefa, en
þér fastið eigi í dag til þess að láta rödd yðar heyrast upp í hæðirnar.
[5] Mun slíkt vera sú fasta, er mér líkar, sá dagur, er menn þjá sig?
Að hengja niður höfuðið sem sef og breiða undir sig sekk og ösku,
kallar þú slíkt föstu og dag velþóknunar fyrir Jahve. [6] Nei, sú fasta,
sem mér líkar, er að leysa fjötra rangsleitninnar, láta rakna bönd oks-
ins, gefa frjálsa hina hrjáðu og sundurbrjóta sérhvert ok; [7] það er, að
þú miðlir hinum hungruðu af brauði þínu, hýsir bágstadda, hælislausa
menn, — ef þú sér klæðlausan mann, að þú þá klæðir hann og firrist
eigi þann, sem er hold þitt og blóð. [8] Þá skal ljós þitt bruna fram
sem morgunroði og sár þitt gróa bráðlega; þá mun réttlæti þitt fara
fyrir þér, dýrð Jahve fylgja á eftir þér. [9] Þá munt þú kalla á Jahve,
og hann mun svara, þú munt hrópa á hjálp, og hann segja: Hér er
eg! Ef þú hættir allri undirokun, hæðnisbendingum og illmælum, [10] ef
þú réttir hinum hungraða brauð þitt og seður þann, sem bágt á, þá
mun ljós þitt renna upp í myrkrinu og niðdimman í kring um þig
verða sem hábjartur dagur; [11] þá mun Jahve stöðugt leiða þig og seðja
þig, þótt þú sért staddur á vatnslausum stöðum, og styrkja bein þín,
og þá munt þú verða sem vökvaður aldingarður og sem uppsprettulind,
er aldrei þrýtur. [12] Þá munu afkomendur þínir byggja upp hinar
fornu borgarrústir og þú munt reisa af nýju múrveggina, er legið hafa
við velli marga mannsaldra, og þá munt þú nefndur verða múrskarða-
fyllir, farbrauta-bætir. [13] Ef þú varast að vanhelga hvíldardaginn, var-
ast að gegna störfum þínum á helgum degi mínum, ef þú kallar hvíld-
ardaginn feginsdag, hinn helga dag Jahve heiðursdag og virðir hann
svo, að þú framkvæmir ekki fyrirætlanir þínar, annast ekki störf þín
né talar hégómaorð, [14] þá munt þú gleðjast yfir Jahve og þá mun eg
láta þig fram bruna á hæðum landsins og láta þig njóta arfleifðar Jak-
obs föður þíns; því að munnur Jahve hefir talað það.

59 Sjá, hönd Jahve er eigi svo stutt, að hann geti ekki hjálpað, og
eyra hans er ekki svo þykt, að hann heyri ekki; [2] en það eru
misgjörðir yðar, sem skilnað hafa gjört milli yðar og Guðs yðar, og
syndir yðar, sem byrgt hafa auglit hans fyrir yður, svo að hann heyrir
ekki. [3] Því að hendur yðar eru blóði ataðar og fingur yðar misgjörð-
um; varir yðar tala lygi og tunga yðar fer með ilsku. [4] Enginn stefnir
fyrir dóm af því, að honum gangi réttlæti til, og enginn á í málaferl-
um sannleikans vegna; menn reiða sig á hégóma og tala lygi, þeir
ganga með ranglæti og ala illgjörðir. [5] Þeir klekja út hornormseggjum
og vefa köngullóarvefi; hverjum sem etur af eggjum þeirra er dauðinn
vís, og verði eitthvert þeirra troðið sundur, skríður úr því eiturormur.
[6] Vefnaður þeirra er ónýtur til klæða, og það sem þeir vinna, verður
eigi haft til skjóls: athafnir þeirra eru illvirki og ofbeldisverk liggja í
lófum þeirra. [7] Fætur þeirra eru skjótir til ills og fljótir til að úthella
saklausu blóði; ráðagjörðir þeirra eru skaðræðis-ráðagjörðir, eyðing og
tortíming er á vegum þeirra. [8] Veg friðarins þekkja þeir ekki og ekk-
ert réttlæti er á þeirra stigum; þeir hafa gjört vegu sína hlykkjótta,
hver sá, er þá gengur, hefir ekki af friði að segja. [9] Fyrir því er rétt-
urinn fjarlægur oss og réttlætið kemur ekki nálægt oss; vér væntum
ljóss, en það er myrkur, væntum dagsbirtu, en göngum í niðdimmu.
[10] Vér þreifum fyrir oss, eins og blindir menn með vegg, fálmum eins
og þeir, sem mist hafa sjónina; oss verður fótaskortur um hábjartan

---

7: Esek. 18, 7. Matt. 25, 35 n. 8: kap. 52, 12. 12: kap. 61, 4. 14: 5 Mós. 32, 13.
— 59, 1: 4 Mós. 11, 23. Jes. 50, 2. 3: kap. 1, 15. 4: Job 15, 35. Sálm. 7, 15.
6: Job 8, 14. 7: Orðskv. 1, 16. Róm. 3, 15 n. 10: 5 Mós. 28, 29.

daginn, eins og í rökkri; í blóma lífsins erum vér sem dauðir menn.
11 Vér rymjum allir sem birnir, kurrum eins og dúfur; vér væntum rétt-
ar, en hann fæst ekki, væntum hjálpræðis, en það er langt í burtu frá
oss. 12 Því að afbrot vor eru mörg frammi fyrir þér og syndir vorar
vitna í gegn oss; því að afbrot vor eru oss kunn, og misgjörðir vorar
þekkjum vér. 13 Vér höfum horfið frá Jahve og afneitað honum og
vikið burt frá Guði vorum; vér höfum látið oss ofríki og fráhvarf
um munn fara, vér höfum upphugsað og mælt fram af hjarta voru
lygaorð. 14 Og rétturinn er hrakinn á hæl og réttlætið stendur langt
í burtu; því að sannleikurinn hrasaði á strætunum og hreinskilnin
kemst ekki að. 15 Og sannleikurinn er horfinn, og sá sem firrist það,
sem ilt er, verður öðrum að herfangi. Og Jahve sá það og honum
mislikaði réttleysið. 16 Og hann sá að þar var enginn, og hann undr-
aðist að enginn vildi í skerast; en þá hjálpaði honum armleggur hans,
og réttlæti hans studdi hann. 17 Og hann íklæddist réttlætinu sem
panzara og setti hjálm hjálpræðisins á höfuð sér; hann klæddist klæð-
um hefndarinnar sem fati og hjúpaði sig vandlætinu eins og skikkju.
18 Eins og þeir hafa unnið til, svo mun hann gjalda: mótstöðumönn-
um sínum heift og óvinum sínum hefnd; fjarlægum landsálfum geldur
hann víti. 19 Og menn munu óttast nafn Jahve í frá niðurgöngu sólar
og dýrð hans í frá upprás sólar, því að hann brýzt fram eins og á í
gljúfrum, er andgustur Jahve knýr áfram. 20 En til Zíonar kemur hann
sem frelsari, til þeirra í Jakob, sem snúið hafa sér frá syndum, segir
Jahve. 21 Og þessi er sáttmálinn, sem eg gjöri við þá, segir Jahve:
Andi minn, sem er yfir þér, og orð mín, sem eg hefi lagt í munn þér,
þau skulu ekki víkja frá munni þínum, né frá munni niðja þinna, né
frá munni niðja niðja þinna, segir Jahve, héðan í frá og að eilífu.

60 Statt upp, skín þú, því að ljós þitt kemur og dýrð Jahve
rennur upp yfir þér! 2 Því sjá, myrkur grúfir yfir jörðinni og
sorti yfir þjóðunum; en yfir þér upp rennur Jahve, og dýrð hans birtist
yfir þér. 3 Heiðingjarnir stefna á ljós þitt og konungar á ljómann, sem
upp rennur yfir þér. 4 Hef upp augu þín og litast um: þeir safnast
allir saman og koma til þín; synir þínir koma af fjarlægum löndum
og dætur þínar eru bornar á mjöðminni. 5 Við þá sýn muntu gleðjast,
hjarta þitt mun titra og svella, því að auðlegð hafsins hverfur til þín
og fjárafli þjóðanna kemur undir þig. 6 Mergð úlfalda hylur þig, ungir
úlfaldar frá Midían og Efa; þeir koma allir frá Saba: gull og reykelsi
færa þeir, og þeir kunngjöra lof Jahve. 7 Allar hjarðir Kedars safnast
til þín, hrútar Nebajóts þjóna þér: þeir stíga upp á altari mitt mér
til þóknunar, og hús dýrðar minnar gjöri eg dýrlegt. 8 Hverjir eru
þessir, sem koma fljúgandi eins og ský og sem dúfur til búra
sinna? 9 Því að mín bíða eylöndin, og Tarsis-knerrir fara fremstir, til
þess að flytja sonu þína heim af fjarlægum löndum, og þeir hafa með
sér silfur sitt og gull sitt — vegna nafns Jahve, Guðs þíns, og vegna
hins Heilaga í Ísrael, af því að hann hefir gjört þig vegsamlega. 10 Út-
lendir menn munu hlaða upp múra þína, og konungar þeirra þjóna þér;
því að í reiði minni sló eg þig, en af náð minni miskunna eg þér.
11 Hlið þín munu ávalt opin standa, þeim er hvorki lokað dag né nótt,
til þess að menn geti fært þér fjárafla þjóðanna og konunga þeirra sem
bandingja. 12 Því að hver sú þjóð og hvert það konungsríki, sem eigi
vill lúta þér, skal undir lok líða og þær þjóðir munu gjöreyddar verða.
13 Prýði Líbanons mun til þín koma: kýpresviður, álmviður og buks-

11: kap. 38, 14. **16:** kap. 63, 5. **17:** Ef. 6, 14. 17. 1 Þess. 5, 8. **19:** kap. 30, 27. 28. **20:** Róm. 11, 26. 27. **21:** kap. 51, 16. — **60, 3:** kap. 42, 6; 49, 6. **4:** kap. 49, 18. **5:** Hagg. 2, 7. **6:** 1 Mós. 25, 4. Sálm. 72, 10. **11:** Opinb. 21, 24 n.

viður, hver með öðrum, til þess að prýða helgan stað minn og gjöra
vegsamlegan stað fóta minna. 14 Og synir þeirra, sem kúguðu þig,
munu koma til þín niðurlútir, og allir þeir, sem smánuðu þig, munu
fleygja sér flötum fyrir fætur þér; og þeir munu kalla þig borg Jahve,
Zíon hins Heilaga í Ísrael. 15 Í stað þess, að þú áður varst yfirgefin,
hötuð og enginn fór um hjá þér, gjöri eg þig að eilífri vegsemd, að
fögnuði margra kynslóða. 16 Og þú munt drekka mjólk þjóðanna og
sjúga brjóst konunganna, og þá skalt þú reyna það, að eg Jahve, er
frelsari þinn, og Jakobs voldugi lausnari þinn. 17 Eg mun færa þér
gull í stað eirs og silfur í stað járns, eir í stað trjáviðar og járn í stað
grjóts; eg gjöri friðinn að valdstjórn þinni og réttlætið að valdsmanni
þínum. 18 Eigi skal framar heyrast getið um ofríki í landi þínu, né
um tjón og tortíming innan landamerkja þinna; þú skalt kalla hjálp-
ræði múra þína og sigurfrægð hlið þín. 19 Þú skalt ekki framar hafa
sólina til að lýsa þér um daga, og tunglið skal ekki skína til að gefa
þér birtu; heldur skal Jahve vera þér eilíft ljós og Guð þinn vera þér
geislandi röðull. 20 Þá mun sól þín ekki framar ganga undir og tungl
þitt ekki minka, því að Jahve mun vera þér eilíft ljós og hörmungar-
dagar þínir skulu þá vera á enda. 21 Og lýður þinn — þeir eru allir
réttlátir, þeir munu eiga landið eilíflega: kvisturinn, sem eg hefi gróður-
sett, verk handa minna, er eg gjöri mig vegsamlegan með. 22 Hinn
minsti skal verða að þúsund og hinn lítilmótlegasti að voldugri þjóð.
Eg, Jahve, mun hraða því, þegar að því kemur.

61 Andi drottins, Jahve, er yfir mér, af því að Jahve hefir smurt
mig til að flytja nauðstöddum gleðilegan boðskap, og sent mig til
að græða þá, sem hafa sundurmarið hjarta, til að boða herteknum
frelsi og fjötruðum lausn, 2 til að boða náðarár Jahve og hefndardag
Guðs vors, til að hugga alla hrelda, 3 til að láta hinum hreldu í Zíon
í té, gefa þeim höfuðdjásn í stað ösku, fagnaðarolíu í stað hrygðar,
skartklæði í stað hugarvíls; og þeir munu kallaðir verða réttlætis-eikur,
plantan Jahve honum til vegsemdar. 4 Þeir munu byggja upp hinar
fornu rústir, reisa af nýju tóttir fyrri tíða, koma upp aftur eyddu borg-
unum, sem legið hafa við velli í marga mannsaldra. 5 Útlendingar
munu standa yfir hjörðum yðar og halda þeim til haga, og aðkomnir
menn vera akurmenn og víngarðsmenn hjá yður; 6 en sjálfir munuð
þér kallaðir verða prestar Jahve og nefndir verða þjónar Guðs vors;
þér munuð njóta fjárafla þjóðanna og stæra yður af auðlegð þeirra.
7 Fyrir þá smán, er þér þolduð, skuluð þér fá tvöfalt, og í stað háð-
ungar skulu þeir fagna yfir hlutskifti sínu; fyrir því skulu þeir eignast
tvöföld óðul í landi sínu, og eilíf gleði skal falla þeim í skaut. 8 Því
að eg, Jahve, elska réttlæti, en hata glæpsamlegt rán; eg geld þeim
laun þeirra með trúfesti og gjöri við þá eilífan sáttmála. 9 Og niðjar
þeirra munu kunnir verða meðal þjóðanna og afsprengi þeirra á meðal
þjóðflokkanna; allir, sem sjá þá, munu kannast við, að þeir eru sú
kynslóð, sem Jahve hefir blessað. 10 Eg gleðst yfir Jahve, sál mín
fagnar yfir Guði mínum, því að hann hefir klætt mig klæðum hjálp-
ræðisins, hann hefir sveipað mig í skikkju réttlætisins, eins og þegar
brúðgumi lætur á sig höfuðdjásn og brúður býr sig skarti sínu.
11 Því eins og jörðin lætur gróður sinn koma upp og eins og aldin-
garðurinn lætur frækornin upp spretta, svo mun drottinn Jahve láta
réttlæti og frægð upp spretta í augsýn allra þjóða.

13: kap. 35, 2. **15:** kap. 62, 4. **16:** kap. 49, 23. **18:** kap. 26, 1. **19:** Opinb. 21, 23; 22, 5. **21:** kap. 61, 3. — **61, 1:** Lúk. 4, 18 n. Jes. 11, 2. **3:** Sálm. 45, 8. Hebr. 1, 9. Jes. 60, 21. **4:** kap. 58, 12. **5:** kap. 14, 2. **6:** 1 Pét. 2, 9. **7:** kap. 40, 2. **8:** kap. 55, 3. **10:** Hab. 3, 18. Sak. 3, 4.

62 Sökum Zíonar get eg ekki þagað, og sökum Jerúsalem get eg
ekki kyrr verið, unz réttlæti hennar rennur upp sem ljómi og
hjálpræði hennar sem brennandi blys. 2 Þá skulu þjóðirnar sjá rétt-
læti þitt og allir konungar vegsemd þína, og þú munt nefnd verða nýju
nafni, er munnur Jahve mun ákveða. 3 Og þú munt verða prýðileg
kóróna í hendi Jahve og konunglegt höfuðdjásn í hendi Guðs þíns.
4 Þú munt ekki framar nefnd verða »Yfirgefin« og land þitt ekki framar
nefnt verða »Auðn«, heldur skalt þú kölluð verða »Yndið mitt« og land
þitt »Eiginkona«, því að Jahve ann þér og land þitt mun manni gefið
verða. 5 Því eins og ungur maður fær meyjar, eins munu synir þínir
eignast þig; og eins og brúðgumi gleðst yfir brúði, eins mun Guð
þinn gleðjast yfir þér.
6 Eg hefi skipað varðmenn yfir múra þína, Jerúsalem; þeir skulu
aldrei þegja, hvorki um daga né nætur. Þér sem minnið Jahve á,
unnið yður engrar hvíldar! 7 Ljáið honum engrar hvíldar, unz hann
reisir Jerúsalem og gjörir hana vegsamlega á jörðinni. 8 Jahve hefir
svarið við hægri hönd sína og við sinn máttuga armlegg: Eg mun
aldrei framar gefa óvinum þínum korn þitt að eta, og eigi skulu út-
lendir menn drekka aldinlög þinn, sem þú hefir erfiði fyrir haft;
9 heldur skulu þeir, sem hirt hafa kornið, eta það sjálfir og lofa Jahve
fyrir, og þeir sem safnað hafa aldinleginum, skulu drekka hann í for-
görðum helgidóms míns. 10 Gangið út, gangið út um borgarhliðin!
Greiðið götu lýðsins! Leggið, leggið braut! Ryðjið burt grjótinu!
Reisið merki fyrir þjóðirnar! 11 Sjá, Jahve gjörir það kunnugt til endi-
marka jarðarinnar! Segið dótturinni Zíon: Sjá, hjálpræði þitt kemur!
Sjá, endurgjald hans fylgir honum, og fengur hans fer á undan honum!
12 Og þeir munu kallaðir verða »hinn heilagi lýður«, »hinir endurleystu
Jahve«, og þú munt kölluð verða »hin fjölsótta«, »borgin, sem eigi
var yfirgefin«.

---

63 Hver er þessi, sem kemur frá Edóm, í hárauðum klæðum frá
Bozra? þessi hinn tigulega búni, sem gengur fram hnarreistur í
mikilleik máttar síns? — Það er eg, sá er mæli réttlæti og mátt hefi
til að frelsa. — 2 Hví er rauð skikkja þín, og klæði þín eins og þess,
er treður ber í vínþröng? — 3 Vínlagarþró hefi eg troðið, aleinn, af
þjóðunum hjálpaði mér enginn; eg fótum tróð þá í reiði minni, marði
þá sundur í heift minni; þá hraut lögur þeirra á klæði mín, og skikkju
mína ataði eg alla. 4 Því að hefndardagur var mér í hug, og lausnarár
mitt er komið. 5 Eg litaðist um, en enginn var til að hjálpa; mig
undraði að enginn skyldi aðstoða mig; en þá hjálpaði mér armleggur
minn og heift mín aðstoðaði mig. 6 Eg tróð þjóðirnar í reiði minni
og marði þær sundur í heift minni og lét löginn úr þeim renna á jörðina.

7 Eg vil víðfrægja hinar mildilegu velgjörðir Jahve, lof Jahve,
fyrir alt það, sem Jahve hefir við oss gjört, og hina miklu gæzku hans
við Ísraels hús, er hann hefir auðsýnt þeim af miskunn sinni og mikilli
mildi. 8 Því að hann sagði: Vissulega eru þeir minn lýður, börn, sem
ekki munu bregðast! Og hann varð þeim frelsari. 9 Ávalt þegar þeir
voru í nauðum staddir, kendi hann nauða, og engill auglitis hans frels-
aði þá; af elsku sinni og vægðarsemi endurleysti hann þá, hann tók
þá upp og bar þá alla daga hinna fyrri tíða. 10 En þeir gjörðust mót-

---

62, 2: Opinb. 2, 17. **4:** kap. 60, 15. **6:** kap. 52, 8. **7:** kap. 61, 11. **8:** kap. 65, 21. 22. **10:** kap. 57, 14. **11:** Sak. 9, 9. Jes. 40, 10. Matt. 21, 5. — **63, 1:** kap. 34, 6. **2:** Opinb. 19, 13. **4:** kap. 34, 8.

snúnir og hrygðu heilagan anda hans; gjörðist hann þá óvinur þeirra
og barðist sjálfur í móti þeim. 11 Þá mintist lýður hans hinna fyrri
tíða, þá er Móse var á dögum: Hvar er hann, sem leiddi þá upp úr
hafinu ásamt hirði hjarðar sinnar? Hvar er hann, sem lét heilagan
anda sinn búa mitt á meðal þeirra? 12 Hann, sem lét dýrðarsamlegan
armlegg sinn ganga Móse til hægri handar, hann sem klauf vötnin fyrir
þeim, til þess að afreka sér eilíft nafn, 13 hann sem lét þá ganga um
djúpin eins og hestur gengur um eyðimörku, og þeir hrösuðu ekki?
14 Eins og búféð, sem fer ofan í dalinn — færði andi Jahve þá til
hvíldar. Þannig hefir þú leitt lýð þinn, til þess að afreka þér dýrðar-
samlegt nafn.

15 Horf þú af himni ofan og lít niður frá hinum heilaga og dýrð-
arsamlega bústað þínum! Hvar er nú vandlæti þitt og máttarverk þín?
Þín viðkvæma elska og miskunnsemi við mig hefir dregið sig í hlé!
16 Sannlega ert þú faðir vor; því að Abraham þekkir oss ekki og Ísrael
kannast ekki við oss; þú, Jahve, ert faðir vor, »frelsari vor frá alda
öðli« er nafn þitt. 17 Hví lézt þú oss, Jahve, villast af vegum þínum,
hví lézt þú hjarta vort forherða sig, svo að það óttaðist þig ekki?
Hverf aftur fyrir sakir þjóna þinna, fyrir sakir ættkvísla arfleifðar þinn-
ar! 18 Um skamma stund hafa þeir tekið hið heilaga fjall þitt til eign-
ar, hafa óvinir vorir fótum troðið helgidóm þinn. 19 Vér erum orðnir
sem þeir, er þú um langan aldur hefir ekki drotnað yfir, og eins og
þeir, er aldrei hafa nefndir verið eftir nafni þínu.

64 Ó, að þú sundurrifir himininn og færir ofan, svo að fjöllin
nötruðu fyrir augliti þínu — eins og þegar eldur kveikir í þurru
limi eða þegar eldur kemur vatni til að vella, — til þess að gjöra óvin-
um þínum kunnugt nafn þitt, svo að þjóðirnar mættu skjálfa fyrir aug-
liti þínu, 2 er þú framkvæmdir hræðilega hluti, sem vér gátum eigi
vænzt eftir. Þú fórst ofan; fjöllin nötruðu fyrir augliti þínu. 3 Því að
frá alda öðli hefir enginn haft spurn af eða heyrt, né auga séð
nokkurn Guð nema þig, þann er gjöri slíkt fyrir þá, er á hann vona.
4 Þú kemur í móti þeim, er gjörir með gleði það, sem rétt er, — þeim
er minnast þín á vegum þínum. Sjá, þú reiddist, og vér urðum brot-
legir, — yfir trygðrofi voru, og vér urðum sakfallnir. 5 Og vér urðum
allir sem óhreinn maður, allar dygðir vorar sem saurgað klæði; vér
visnuðum allir sem laufblað, og misgjörðir vorar feyktu oss burt eins
og vindur. 6 Enginn ákallar nafn þitt, enginn herðir sig upp til þess að
halda fast við þig, því að þú hefir byrgt auglit þitt fyrir oss, og gefið
oss á vald misgjörðum vorum. 7 En nú, Jahve! þú ert faðir vor; vér
erum leirinn, og þú ert sá, er myndar oss, og handaverk þín erum vér
allir! 8 Reiðst eigi, Jahve, svo stórlega, og minstu eigi misgjörða vorra
eilíflega. Æ, lít þú á: vér erum allir þitt fólk. 9 Þínar heilögu borgir
eru orðnar að eyðimörk; Zíon er orðin að eyðimörk, Jerúsalem komin
í auðn. 10 Hið heilaga og veglega musteri vort, þar sem feður vorir
vegsömuðu þig, er brunnið upp til kaldra kola, og alt það, sem oss
var dýrmætt, er orðið að rústum. 11 Hvort fær þú, Jahve, leitt slíkt hjá
þér? getur þú þagað og þjáð oss svo stórlega?

65 Eg var fús að veita þeim áheyrn, sem eigi spurðu eftir mér,
eg gaf þeim kost á að finna mig, sem eigi leituðu mín; eg sagði:
»hér er eg, hér er eg« við þá þjóð, er eigi ákallaði nafn mitt. 2 Eg
hefi rétt út hendur mínar allan daginn í móti þrjózkum lýð, í móti

---

10: Ef. 4, 30. **11:** Sálm. 77, 21. **15:** 5 Mós. 26, 15. **16:** kap. 64, 7. — **64, 3:** 1 Kor. 2, 9. **7:** kap. 63, 16. Róm. 9, 20. 21. **10:** Sálm. 74, 7. 2 Kong. 25, 9. 2 Kron. 36, 19. — **65, 1:** Róm. 10, 20.

þeim, sem ganga á illum vegum, eftir eigin hugþótta sínum, [3] í
móti fólki, sem reitir mig stöðuglega til reiði upp í opin augun,
sem fórnar í lundunum og brennir reykelsi á tígulsteinunum, [4] sem
lætur fyrirberast í gröfunum og er um nætur í hellunum, etur svína-
kjöt og hefir viðbjóðslega súpu í ílátum sínum, [5] sem segir: Far þú
burt, kom ekki nærri mér; eg er heilagur fyrir þig*! — slíkir menn eru
reykur í nösum mér, eldur, sem brennur liðlangan daginn. [6] Sjá, það
stendur skrifað frammi fyrir mér: Eg mun ekki þagna fyr en eg hefi
goldið, já, eg mun gjalda þeim í skaut — [7] bæði fyrir misgjörðir yðar
og fyrir misgjörðir feðra yðar, segir Jahve, þeir sem brendu reykelsi á
fjöllunum og smánuðu mig á hæðunum! — eg vil fyrst mæla þeim í
skaut laun þeirra.

[8] Svo segir Jahve: Eins og menn segja, þegar lögur finst í vínberi:
Ónýt það eigi, því að blessun er í því! eins vil eg gjöra fyrir sakir
þjóna minna, svo að eg tortími þeim ekki öllum. [9] Eg vil láta afsprengi
æxlast út af Jakob og út af Júda erfingja að fjöllum mínum; og mínir
útvöldu skulu erfa það* og þjónar mínir búa þar. [10] Og Saron skal
verða að beitilandi fyrir hjarðir og Akor-dalur að nautastöðli fyrir þá
af þjóð minni, sem leita mín. [11] En þér, sem yfirgefið Jahve, sem
gleymið mínu heilaga fjalli, sem setjið borð fyrir heilladísina og hellið
á kryddvíni fyrir örlaganornina, — [12] yður ætla eg undir sverðið og
allir skuluð þér leggjast niður til slátrunar, af því að þér gegnduð ekki,
þegar eg kallaði, og heyrðuð ekki, þegar eg talaði, heldur aðhöfðust
það, sem ilt var í mínum augum, og höfðuð mætur á því, sem mér
mislíkaði.

[13] Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Sjá, þjónar mínir munu eta,
en yður mun hungra; sjá, þjónar mínir munu drekka, en yður mun
þyrsta; sjá, þjónar mínir munu gleðjast, en þér munuð glúpna; [14] sjá,
þjónar mínir munu fagna af hjartans gleði, en þér munuð kveina af
hjartasorg og æpa af hugarkvöl. [15] Og þér munuð leifa mínum út-
völdu nafn yðar sem formæling: Drottinn Jahve deyði þig . . . .!* En
sína þjóna mun hann nefna öðru nafni, [16] svo að hver sá er óskar sér
blessunar í landinu, hann óskar sér blessunar í nafni hins trúfasta
Guðs, og hver sem eið vinnur í landinu, hann vinnur eið við hinn trú-
fasta Guð, af því að hinar fyrri þrautir eru þá gleymdar og af því að
þær eru huldar fyrir augum mínum. [17] Því sjá, eg skapa nýjan
himin og nýja jörð, og hins fyrra skal ekki minst verða og það skal
engum í hug koma. [18] Nei, gleðjist og fagnið æfinlega yfir því, sem
eg skapa, því sjá, eg gjöri Jerúsalem að fögnuði og fólkið í henni að
gleði. [19] Og eg vil fagna yfir Jerúsalem og gleðjast yfir fólki mínu, og
eigi skal framar heyrast þar gráthljóð eða kveinstafir. [20] Eigi skal þar
framar vera nokkurt ungbarn, er aðeins lifi fáa daga, né nokkurt gam-
almenni, sem ekki nái fullum aldri; því að sá er þar ungur maður,
sem deyr tíræður, og sá sem ekki nær tíræðisaldri, skal álítast bölvað-
ur. [21] Og þeir munu reisa hús og búa í þeim, og þeir munu planta
víngarða og eta ávöxtu þeirra. [22] Eigi munu þeir reisa og aðrir í búa,
eigi munu þeir planta og aðrir eta; því að aldur fólks míns mun vera
sem aldur trjánna, og mínir útvöldu skulu sjálfir njóta handaverka
sinna. [23] Eigi munu þeir erfiða til ónýtis og eigi börn geta til skamm-
lífis, því að þeir eru kynslóð manna, er Jahve hefir blessað, og niðjar
þeirra verða hjá þeim. [24] Áður en þeir kalla, mun eg svara, og áður

3: kap. 66, 17. **5:** * Þ. e. svo að þú mátt ekki snerta mig. **7:** 2 Mós. 20, 5. Jer. 16, 18. **9:** * Þ. e. landið. **10:** Jós. 7, 26. Hós. 2, 15. **12:** Orðskv. 1, 24 n. Jes. 65, 4. Jer. 7, 13. **13:** Sálm. 22, 27. **15:** * Þ. e. eins og þann og þann. Jer. 29, 22. Jes. 62, 2. **16:** Jer. 4, 2. **17:** kap. 66, 22. 2 Pét. 3, 13. Opinb. 21, 1. **19:** kap. 35, 10. **22:** 5 Mós. 28, 30. **23:** kap. 61, 9.

en þeir hafa orðinu slept, mun eg bænheyra. [25] Úlfur og lamb munu
vera saman á beit, og ljónið mun hey eta sem naut — en moldin skal
vera fæða höggormsins. Hvergi á mínu heilaga fjalli munu menn ilt
fremja eða skaða gjöra, segir Jahve.

66 Svo segir Jahve: Himininn er hásæti mitt og jörðin er fótskör
mín. Hvaða hús munuð þér geta reist mér, og hvar er sá stað-
ur, sem verið geti bústaður minn? [2] Því að hönd mín hefir gjört
alt þetta og þannig er það alt til orðið, segir Jahve. En þeir, sem eg
lít til, eru hinir auðmjúku og þeir er hafa sundurmarinn anda og skjálfa
fyrir orði mínu. [3] Sá, sem slátrar uxa, er ekki mætari en manndráp-
ari, sá sem fórnar sauð, er ekki mætari en sá sem hengir hund, sá
sem færir fórnargjöf, ekki mætari en sá sem ber fram svínablóð, sá
sem brennir reykelsi, ekki mætari en sá sem blessar skurðgoð. Eins
og þeir hafa valið sína vegu og eins og sál þeirra hefir mætur á hin-
um viðurstyggilegu goðum þeirra, [4] eins mun eg láta mér vel líka að
hrjá þá og láta yfir þá koma það, er þeir hræðast, af því að enginn
gegndi, þegar eg kallaði, og þeir heyrðu ekki, þegar eg talaði, heldur
aðhöfðust það, sem ilt var í mínum augum, og höfðu mætur á því,
sem mér mislíkaði.
[5] Heyrið orð Jahve, þér sem skjálfið fyrir orði hans! Bræður yðar
segja, þeir er hata yður og reka yður burt frá sér fyrir sakir nafns
míns: »Gjöri Jahve sig dýrlegan, svo að vér megum sjá gleði yðar«;
en þeir skulu til skammar verða. [6] Heyr gnýinn frá borginni, heyr
óminn frá musterinu; heyr, Jahve geldur óvinum sínum fyrir tilverknað
þeirra! [7] Hún fæðir, áður en hún kennir sín; hún er orðin léttari að
sveinbarni, áður en hún tekur jóðsóttina. [8] Hver hefir heyrt slíkt? Hver
hefir séð slíka hluti? Er nokkurt land í heiminn borið á einum degi,
eða fæðist nokkur þjóð alt í einu? því að óðara en Zíon hefir kent
sóttar, hefir hún alið börn sín. [9] Skyldi eg láta barnið komast í burð-
arliðinn og ekki láta það fæðast? segir Jahve; eða skyldi eg, sem læt
barnið fæðast, loka móðurkviðnum? segir Guð þinn.
[10] Gleðjist með Jerúsalem, og fagnið yfir henni, allir þér sem elskið
hana! kætist með henni, allir þér sem nú hryggist yfir henni, [11] svo að
þér megið sjúga og saddir verða við hugsvalandi brjóst hennar, svo að
þér megið teiga og gæða yður við dýrðargnótt hennar. [12] Því að svo
segir Jahve: Sjá, eg veiti velsæld til hennar eins og fljóti, og auðæfum
þjóðanna eins og bakkafullum læk, og þér skuluð sjúga. Þér skuluð
bornir verða á mjöðminni og yður skal hossað verða á hnjánum. [13] Eins
og móðir huggar son sinn, eins mun eg hugga yður; í Jerúsalem skul-
uð þér huggaðir verða. [14] Og þér munuð sjá það, og hjarta yðar mun
fagna og bein yðar þróast sem grængresi; þá mun hönd Jahve kunn
verða á þjónum hans, og þá mun hann láta óvini sína kenna á reiði
sinni. [15] Því sjá, Jahve kemur í eldi, og vagnar hans eru sem vind-
bylur, til þess að gjalda reiði sína í heift og hótun sína í eldslogum.
[16] Því að Jahve mun dóm heyja með eldi, og með sverði sínu yfir öllu
holdi, og þeir munu margir verða, er Jahve fellir. [17] Þeir sem helga
sig og hreinsa sig til þess að fara inn í lundana, bak við þann eina,
sem fyrir miðju er; sem eta svínakjöt, viðurstyggileg skriðdýr og mýs
— þeir skulu allir undir lok líða, segir Jahve. [18] En eg þekki athafnir
þeirra og hugsanir. Sá tími kemur, að eg mun saman safna öllum
þjóðum og tungum, og þær skulu koma og sjá mína dýrð. [19] Og eg
mun gjöra tákn á þeim og senda flóttamenn frá þeim til þjóðanna, til

---

25: kap. 11, 6 n. — 66, 1: 1 Kong. 8, 27. Matt. 5, 34. 35. Post. 7, 49; 17, 24. 2:
Sálm. 34, 19. Jes. 57, 15. 4: kap. 65, 12. 15: 2 Þess. 1, 8. 17: kap. 65, 3. 4.

Tarsis, Púl og Lúd, sem benda boga, til Túbal og Javan, til hinna
fjarlægu eylanda, sem ekki hafa neina fregn af mér og ekki hafa séð
dýrð mína, og þeir skulu kunngjöra dýrð mína meðal þjóðanna. [20] Og
þeir munu flytja alla bræður yðar heim frá öllum þjóðum sem fórnar-
gjöf Jahve til handa, á hestum og á vögnum, í burðarstólum, á múlum
og úlföldum, til míns heilaga fjalls, til Jerúsalem, segir Jahve, eins og
þegar Ísraelsmenn færa fórnargjafir í hreinum kerum til húss Jahve.
[21] Og af þeim mun eg einnig taka presta og Levíta, segir Jahve. [22] Því
að eins og hinn nýi himinn og hin nýja jörð, sem eg skapa, munu standa
stöðug fyrir mínu augliti, segir Jahve, eins mun afsprengi yðar og nafn
standa stöðugt. [23] Og á mánuði hverjum, tunglkomudaginn, og á viku
hverri, hvíldardaginn, skal alt hold koma, til þess að falla fram fyrir
mér, segir Jahve. [24] Og þeir munu ganga út og sjá hræ þeirra manna,
er rofið hafa trú við mig; því að ormur þeirra mun ekki deyja og eldur
þeirra ekki slokna, — og þeir munu viðurstygð vera öllu holdi.

Jeremía.

1 Ræður Jeremía Hilkíasonar, er var einn af prestunum í Anatót í
Benjamínslandi; [2] en til hans kom orð Jahve á dögum Jósía Amóns-
sonar, konungs í Júda, á þrettánda ríkisári hans; [3] og það kom enn
fremur á dögum Jójakíms Jósíasonar, konungs í Júda, alt til ársloka
hins ellefta árs Zedekía Jósíasonar, konungs í Júda, alt til herleiðingar
Jerúsalembúa í fimta mánuðinum.

[4] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [5] Áður en eg mynd-
aði þig í móðurlífi, útvaldi eg þig, og áður en þú komst af móður-
kviði, helgaði eg þig; eg hefi ákvarðað þig til að vera spámann þjóð-
anna! [6] Þá sagði eg: Æ, drottinn Jahve! Sjá, eg kann ekki að tala,
því að eg er enn svo ungur. [7] En Jahve sagði við mig: Seg ekki: eg
er enn svo ungur! heldur skalt þú fara til allra, sem eg sendi þig til,
og tala alt það, er eg býð þér. [8] Þú skalt ekki óttast þá, því að eg er
með þér, til þess að frelsa þig! — segir Jahve. [9] Því næst rétti Jahve
út hönd sína og snart munn minn. Og Jahve sagði við mig: Sjá, eg
legg orð mín þér í munn; [10] sjá þú, eg set þig í dag yfir þjóðirnar og
yfir konungsríkin, til þess að uppræta og umturna, eyða og rífa niður,
byggja og gróðursetja!

[11] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: Hvað sér þú, Jere-
mía? Eg svaraði: Eg sé möndluviðargrein. [12] En Jahve sagði við mig:
Þú hefir séð rétt, því að eg vaki yfir orði mínu, til þess að fram-
kvæma það.

[13] Þá kom orð Jahve til mín annað sinn, svo hljóðandi: Hvað
sér þú? Eg svaraði: Eg sé sjóðandi pott, og snýr hann framhliðinni
að oss úr norðri. [14] Þá sagði Jahve við mig: Úr norðri mun ógæfan
koma sjóðandi yfir alla íbúa landsins. [15] Því sjá, eg kalla allar ætt-

---

20: kap. 49, 22. **21:** 1 Pét. 2, 9. **22:** kap. 65, 17. **23:** Sak. 14, 16. **24:** Mark. 9, 48. — **1, 1:** Jós. 21, 18. **3:** 2 Kong. 23, 34; 25, 8. 11. **8:** kap. 15, 20. Esek. 3, 9. **9:** Jes. 6, 7. **10:** kap. 18, 7; 31, 28. **14:** kap. 4, 6; 6, 22; 25, 9.

kvíslir ríkjanna í norðri — Jahve segir það —, til þess að þeir komi
og reisi hver og einn upp hásæti sitt úti fyrir hliðum Jerúsalem og
gegn öllum múrum hennar hringinn í kring og gegn öllum borgum í
Júda. 16 Og eg mun kveða upp dóma mína yfir þeim, vegna allrar
ilsku þeirra, að þeir hafa yfirgefið mig og fært öðrum guðum reykelsis-
fórnir og fallið fram fyrir handaverkum sínum. 17 En gyrð þú lendar
þínar, statt upp og tala til þeirra alt, sem eg býð þér. Vertu ekki
hræddur við þá, til þess að eg gjöri þig ekki hræddan frammi fyrir
þeim. 18 Sjá, eg gjöri þig í dag að rammbygðri borg og að járnsúlu
og að eirveggjum gegn öllu landinu, gegn Júdakonungunum, gegn höfð-
ingjum þess, gegn prestum þess og gegn öllum landslýðnum, — 19 og
þótt þeir berjist gegn þér, þá munu þeir eigi fá yfirstigið þig, því að
eg er með þér — Jahve segir það —, til þess að frelsa þig.

---

2 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Far og kunngjör
Jerúsalem þetta: Svo segir Jahve: Eg man eftir kærleika æsku
þinnar, elsku festartíma þíns, hversu þú fylgdir mér í eyðimörkinni, í
ófrjóu landi. 3 Ísrael var helgaður Jahve, frumgróði uppskeru hans;
allir þeir, sem vildu eta hann, urðu sekir; ógæfa kom yfir þá, — segir
Jahve. 4 Heyrið orð Jahve, Jakobs hús og allar þér ættkvíslir Ísraels
húss! 5 Svo segir Jahve: Hver rangindi hafa feður yðar fundið hjá mér,
að þeir hurfu frá mér og eltu fánýt goð og breyttu heimskulega, 6 og
sögðu ekki: Hvar er Jahve, sem flutti oss burt af Egiptalandi, sem
leiddi oss um eyðimörkina, um heiða- og gjótulandið, um þurra og
niðdimma landið, um landið, sem enginn fer um og enginn maður býr
í? 7 Og eg leiddi yður inn í aldingarðslandið, til þess að þér nytuð
ávaxta þess og gæða; en þegar þér voruð komnir þangað, saurguðuð
þér land mitt og gjörðuð óðal mitt að viðurstygð. 8 Prestarnir sögðu
ekki: Hvar er Jahve? og þeir, er við lögmálið fengust, þektu mig ekki,
og hirðarnir rufu trúnað við mig; og spámennirnir spáðu í nafni Baals
og eltu þá, sem ekki geta hjálpað. 9 Fyrir því mun eg enn þreyta mál
við yður — segir Jahve — og við sonasonu yðar mun eg þreyta mál;
10 því farið yfir til stranda Kitta og gangið úr skugga um og sendið til
Kedars og hyggið vandlega að og gangið úr skugga um, hvort slíkt
hafi nokkurn tíma við borið! 11 hvort nokkur þjóð hafi skift um guð
— og þeir eru ekki guðir. En mín þjóð hefir látið vegsemd sína fyrir
það, sem ekki getur hjálpað. 12 Furðið yður, himnar, á þessu og skelf-
ist og verið agndofa — segir Jahve. 13 Því að tvent ilt hefir þjóð mín
aðhafst: þeir hafa yfirgefið mig, uppsprettu hins lifandi vatns, til þess
að grafa sér brunna, brunna með sprungum, sem ekki halda vatni.

14 Er Ísrael þræll, eða er hann heimafætt þý? Hví er hann orðinn
að herfangi? 15 Ljón grenjuðu móti honum, hófu upp öskur sitt og
gjörðu land hans að auðn; borgir hans voru brendar, urðu mannauðar.
16 Nóf-menn og Tahpanes-menn reyttu á þér skallann. 17 Hefir þú ekki
bakað þér þetta með því að yfirgefa Jahve, Guð þinn, þá er hann
leiddi þig á veginum? 18 Og nú, hvað þarft þú að fara til Egiptalands,
til þess að drekka vatn úr Níl? Og hvað þarft þú að fara til Assýríu,
til þess að drekka vatn úr Evfrat? 19 Vonzka þín mun aga þig og frá-
hvarf þitt refsa þér; þá skalt þú fá að kenna á því og reyna það, hve
ilt og beiskt það er, að þú yfirgafst Jahve, Guð þinn, og hafðir ekki

---

18: kap. 15, 20. — **2, 3:** Jak. 1, 18. **5:** 2 Kong. 17, 15. **6:** 5 Mós. 32, 10. **9:**
2 Mós. 20, 5. **11:** Sálm. 106, 20. **13:** kap. 17, 13. Sálm. 36, 10. **14:** 2 Mós. 4, 22.
15: Jes. 5, 29. **17:** kap. 4, 18.

ótta fyrir mér, — drottinn, Jahve hersveitanna, segir það. [20] Því að
fyrir löngu hefir þú sundurbrotið ok þitt, slitið böndin og sagt: Eg vil
ekki þjóna! Því að á hverjum háum hól og undir hverju grænu tré
lagðist þú niður og hóraðist. [21] En eg hafði gróðursett þig sem gæða-
vínvið, eintómt úrvalssæði; hvernig gaztu breyzt fyrir mér í villivínviðar-
teinunga? [22] Já, þótt þú þvægir þér með lút og brúkaðir mikla sápu á
þig, þá verður samt misgjörð þín óhrein fyrir mér, — drottinn Jahve
segir það. [23] Hvernig getur þú sagt: Eg hefi ekki saurgað mig, eg hefi
ekki elt Baalana? Hygg að athæfi þínu í dalnum, sjá, hvað þú hefir
gjört, léttfætta úlfaldahryssa, sem hleypur til og frá. [24] Eins og villi-
asna, sem vön er eyðimörkinni, stendur hún á öndinni í girndarbruna
sínum, — hver fær aftrað losta hennar? Þeir, sem hennar leita, þurfa
engir að þreyta sig; þeir finna hana í mánuði hennar. [25] Varðveit þú
fót þinn, svo að skórinn fari ekki af honum, og háls þinn, svo að hann
verði ekki þurr! — En þú segir: Það er til einskis! Nei! því að eg
elska hina útlendu og þá vil eg elta. [26] Eins og þjófurinn má skamm-
ast sín, þegar hann er staðinn að verkinu, svo má Ísraels hús skamm-
ast sín: þeir, konungar þeirra, höfðingjar þeirra, prestar þeirra og spá-
menn þeirra, [27] þeir sem segja við trédrumb: þú ert faðir minn! og
við stein: þú hefir fætt mig! Því að þeir hafa snúið við mér bakinu,
en ekki andlitinu; en þegar þeir eru í nauðum staddir, þá hrópa þeir:
Rís upp og hjálpa oss! [28] Og hvar eru guðir þínir, sem þú hefir gjört
þér? Þeir verða að rísa upp, ef þeir geta hjálpað þér, þegar þú ert
í nauðum staddur! Því að guðir þínir, Júda, eru orðnir eins margir
og borgir þínar. [29] Hví þráttið þér við mig? Þér hafið allir rofið trúnað
við mig — segir Jahve. [30] Til einskis hefi eg slegið sonu yðar, aga
þýddust þér ekki; sverð yðar tortímdi spámönnum yðar, eins og eyð-
andi ljón. [31] Þú kynslóð, gefið þér gaum orði Jahve! Hefi eg verið
eyðimörk fyrir Ísrael eða niðdimt land? Hví segir þá þjóð mín: Vér
erum lausir, vér munum ekki koma aftur til þín! [32] Mun mær gleyma
skarti sínu, brúður belti sínu? Og þó hefir þjóð mín gleymt mér afar-
langan tíma. [33] Hversu haganlega fer þú að ráði þínu, til þess að leita
þér ástar! Til þess hefir þú jafnvel vanið þig á glæpa-atferli. [34] Jafn-
vel á faldi klæða þinna sést blóð saklausra aumingja; þú stóðst þá
eigi að innbroti, heldur var það vegna alls þessa. [35] Og þó segir þú:
Eg er saklaus; vissulega hefir reiði hans snúist frá mér. Sjá, nú dreg
eg þig fyrir dóm, af því að þú segir: Eg hefi ekki syndgað. [36] Hví
flýtir þú þér svo mjög burt, til þess að halda aðra leið? Vonir þínar
um Egiptaland munu og bregðast, eins og vonir þínar um Assúr brugð-
ust; [37] einnig þaðan munt þú koma, sláandi höndum saman yfir höfði
þér; því að Jahve hefir hafnað þeim, er þú treystir á, og þér mun
ekkert lánast með þá.

3 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: Þegar maður rekur
frá sér konu sína, og hún fer frá honum og giftist öðrum manni,
getur hann þá horfið til hennar aftur? Mundi landið ekki vanhelgast
af því? En þú hefir drýgt hór með mörgum friðlum og ættir þó að
snúa aftur til mín? — segir Jahve. [2] Renn augum þínum upp á skóg-
lausu hæðirnar og gæt að: hvar hefir þú eigi verið svívirt? Við vegina
situr þú um þá, eins og Arabi í eyðimörkinni, og vanhelgar landið
með lauslæti þínu og vonzku þinni. [3] Og þótt skúrunum væri haldið
aftur og ekkert vorregn kæmi, þá varst þú með hórusvip; þú vildir
ekki skammast þín. [4] En nú kallar þú til mín: Faðir minn! þú ert

20: Jes. 57, 5. **21:** Sálm. 80, 9 n. Jes. 5, 1 n. **23:** kap. 7, 31. **27:** Dóm. 10,7—10.
28: 5 Mós. 32, 37. 38. Dóm. 10, 14. Jer. 11, 13. **30:** kap. 5, 3. **34:** 2 Mós. 22, 2.
37: 2 Sam. 13, 19. — **3, 1:** 5 Mós. 24, 1—4.

unnusti æsku minnar! 5 Mun hann verða reiður eilíflega, alt af erfa
það? Sjá, þannig talar þú, en fremur ilt og getur fengið það af þér.
6 Og Jahve sagði við mig á dögum Jósía konungs: Hefir þú séð,
hvað hin fráhverfa, Ísrael, hefir aðhafst? Hún fór upp á hverja háa
hæð og inn undir hvert grænt tré og hóraðist þar. 7 Eg hugsaði raun-
ar: Eftir að hún hefir aðhafst alt þetta, mun hún snúa aftur til mín;
en hún sneri ekki aftur. Það sá hin ótrúa, systir hennar Júda; 8 og
þótt hún sæi, að einmitt vegna þess, að hin fráhverfa, Ísrael, hafði
drýgt hór, hafði eg rekið hana burt og gefið henni skilnaðarskrá, þá
óttaðist ekki hin ótrúa, systir hennar Júda, heldur fór og drýgði líka
hór; 9 og með hinu léttúðarfulla lauslæti sínu vanhelgaði hún landið og
drýgði hór með steini og trédrumbi. 10 En þrátt fyrir alt þetta hefir
hin ótrúa, systir hennar Júda, eigi snúið sér til mín af öllu hjarta,
heldur með hræsni — segir Jahve.
11 Og Jahve sagði við mig: Hin fráhverfa, Ísrael, er saklaus í sam-
anburði við hina ótrúu, Júda. 12 Far þú og kalla þessi orð í norður-
átt og seg: Hverf aftur, þú hin fráhverfa, Ísrael — segir Jahve —, eg
vil ekki lengur líta reiðulega til yðar, því að eg er miskunnsamur —
segir Jahve —, eg er ekki eilíflega reiður. 13 Kannastu aðeins við ávirðing
þína, að þú hefir rofið trúnað við Jahve, Guð þinn, og hlaupið ýmsar
leiðir til þess að gefa þig á vald þeim útlendu undir hverju grænu tré,
en minni raust hafið þér ekki hlýtt — segir Jahve.
14 Hverfið aftur, þér fráhorfnu synir — segir Jahve —, því að eg
er herra yðar. Og eg vil taka yður, einn úr hverri borg og tvo af
hverjum kynstofni, og flytja yður til Zíon; 15 og eg vil gefa yður hirða
eftir mínu hjarta, og þeir munu gæta yðar með greind og hyggindum.
16 Og þegar þér fjölgið og verðið frjósamir í landinu á þeim dögum —
segir Jahve —, þá munu menn eigi framar segja: Sáttmálsörk Jahve!
og hún mun engum í hug koma, og þeir munu ekki minnast hennar
né sakna hennar, né heldur munu menn framar búa aðra til; 17 þá
munu menn kalla Jerúsalem »hásæti Jahve« og allar þjóðir munu safn-
ast þangað vegna nafns Jahve og eigi framar fara eftir þrózku síns
vonda hjarta. 18 Á þeim dögum mun Júda hús ganga til Ísraels húss,
og þeir munu halda saman úr landinu norður frá inn í landið, sem eg
gaf feðrum yðar til eignar.
19 En eg hafði hugsað: Hversu hátt vil eg setja þig meðal barn-
anna og gefa þér unaðslegt land, hina dýrlegustu arfleifð meðal allra
þjóða! Og enn fremur hugsaði eg: þér skuluð nefna mig föður og eigi
láta af að fylgja mér. 20 En eins og kona verður ótrú elskhuga sínum,
eins urðuð þér ótrúir mér, Ísraels hús, — segir Jahve. 21 Hljóð heyrist
á skóglausu hæðunum: grátbiðjandi kvein Ísraelsmanna, af því að þeir
hafa breytt illa og gleymt Jahve, Guði sínum. 22 Hverfið aftur, þér frá-
horfnu synir; eg vil lækna fráhvarfssyndir yðar! — Hér erum vér, vér
komum til þín, því að þú ert Jahve, Guð vor. 23 Vissulega er hávaðinn
á hæðunum svikull. Vissulega er hjálp Ísraels hjá Jahve, Guði vorum.
24 Svívirðingin* hefir eytt afla feðra vorra alt frá æsku vorri, sauðum
þeirra og nautum, sonum þeirra og dætrum. 25 Vér viljum leggjast nið-
ur í smán vorri, og skömm vor hylji oss; því að á móti Jahve, Guði
vorum, höfum vér syndgað, bæði vér og feður vorir, frá æsku vorri og
alt fram á þennan dag, og höfum eigi hlýtt raustu Jahve, Guðs vors.
4 Þegar þú hverfur aftur, Ísrael — segir Jahve —, hverfur aftur til
mín og flytur viðurstygðir þínar burt frá augliti mínu og ert ekki
framar á sveimi, 2 þá munt þú sverja »svo sannarlega sem Jahve lifir«

5: Sálm. 103, 9. 6: kap. 2, 20. 8: 2 Kong. 17, 18. 11: Esek. 16, 51. 52. 14: Jes.
54, 5. 15: kap. 23, 4. 17: Jes. 2, 2 n. 23: Sálm. 3, 9. 24: * Þ. e. falsguðinn.

í sannleika, réttvísi og einlægni, og þjóðir munu óska sér hans bless-
unar og hrósa sér af honum.
[3] Já, svo segir Jahve við Júdamenn og við Jerúsalem: Takið nýtt
land til yrkingar og sáið ekki ofan í þyrna! [4] Umskerið yður fyrir Jahve
og takið burt yfirhúð hjarta yðvars, þér Júdamenn og Jerúsalembúar,
svo að heiftarreiði mín brjótist ekki út, eins og eldur, og brenni svo,
að eigi verði slökt, sakir vonzku verka yðvarra.

[5] Kunngjörið í Júda og boðið í Jerúsalem og segið: Þeytið lúður
í landinu! Kallið fullum rómi og segið: Safnist saman, og förum inn
í víggirtu borgirnar! [6] Reisið upp hermerki í áttina til Zíonar, flýið
undan, standið eigi við! Því að eg kem með ógæfu úr norðri og mikla
eyðing. [7] Ljón er risið upp úr runni sínum, þjóða-eyðir lagður af
stað, farinn að heiman, til þess að gjöra land þitt að auðn; borgir þínar
verða gjöreyddar, mannlausar. [8] Gyrðið yður því hærusekk, harmið og
kveinið, því að hin brennandi reiði Jahve hefir ekki snúið sér frá oss.
[9] En á þeim degi — segir Jahve — mun konungurinn og höfð-
ingjarnir standa ráðalausir, prestarnir verða agndofa og spámennirnir
skelfast.
[10] Þá mælti eg: Æ, drottinn Jahve! Vissulega hefir þú illa svikið
þessa þjóð og Jerúsalem, þá er þú sagðir: Yður mun heill hlotnast!
þar sem sverðið gengur nú mjög nærri þeim.
[11] Þá mun sagt verða um þessa þjóð og um Jerúsalem: Glóandi
vindur á skóglausum hæðum í eyðimörkinni er atferli þjóðar minnar
— sem hvorki verður notaður til að kasta úr eða hreinsa! [12] Ákafur
vindur kemur í móti mér frá þeim; en nú vil eg einnig kveða upp dóma
gegn þeim. [13] Sjá, eins og ský þýtur hann áfram og vagnar hans eru
eins og vindbylur; hestar hans eru fljótari en ernir. Vei oss, það er
úti um oss!
[14] Þvo ilskuna af hjarta þínu, Jerúsalem, til þess að þú frelsist;
hversu lengi eiga þínar syndsamlegu hugsanir að búa í brjósti þér?
[15] Því heyr, menn segja tíðindi frá Dan og boða ógæfu frá Efraímfjöll-
um. [16] Segið þjóðunum frá því, kallið á þær gegn Jerúsalem! Umsát-
ursmenn koma úr fjarlægu landi og hefja óp gegn Júdaborgum; [17] eins
og akurverðir sitja þeir hringinn í kring um hana, af því að hún hefir
þrjózkast í gegn mér, — segir Jahve. [18] Atferli þitt og gjörðir þínar
hafa bakað þér þetta; þetta hefir þú fyrir ilsku þína; já, beiskt er það,
það gengur mjög nærri þér.
[19] Iður mín! iður mín! Eg engist sundur og saman! Ó, veggir hjarta
míns! Hjartað berst ákaft í brjósti mér, eg get ekki þagað! Því að
önd mín heyrir lúðurhljóminn, bardagaópið. [20] Hrun á hrun ofan
er boðað, já alt landið er eytt; skyndilega eru tjöld mín eydd, tjalddúk-
ar mínir alt í einu. [21] Hversu lengi á eg að sjá gunnfána, hversu lengi á
eg að heyra lúðurhljóm? [22] Já, fíflsk er þjóð mín, mig þekkja þeir
ekki; heimskir synir eru þeir og vanhygnir eru þeir. Vitmenn eru þeir
ilt að fremja, en gott að gjöra kunna þeir ekki. [23] Eg leit á jörðina,
og sjá: hún var auð og tóm, og upp til himins, og ljós hans var slokn-
að. [24] Eg leit á fjöllin, og sjá: þau nötruðu, og allar hæðirnar, þær
bifuðust. [25] Eg litaðist um, og sjá, þar var enginn maður, og allir fugl-
ar himinsins voru flúnir. [26] Eg litaðist um og sjá: aldingarðurinn var
orðinn að eyðimörk og allar borgir hans gjöreyddar, af völdum Jahve,
af völdum hans brennandi reiði.

4, 2: 5 Mós. 6, 13. Jes. 65, 16. **3:** Hós. 10, 12. Matt. 13, 7. 22. **4:** 5 Mós. 10, 16. Jer. 21, 12. **5:** Hós. 5, 8. Jóel 2, 1. Jer. 8, 14. **7:** kap. 5, 6. **8:** kap. 6, 26. **13:** Jes. 5, 28. **14:** Jes. 1, 16. **17:** kap. 6, 3. **18:** kap. 2, 19. **22:** Jes. 1, 3. Róm. 16, 19. **23:** 1 Mós. 1, 2. **24:** Nah. 1, 5. **25:** Zef. 1, 2 n.

27 Því að svo segir Jahve: Auðn skal alt landið verða, en aleyðing
á þeim vil eg ekki gjöra. 28 Vegna þessa syrgir jörðin og himininn uppi
er dimmur, af því að eg hefi sagt það, og mig iðrar þess eigi, hefi á-
kveðið það og hætti ekki við það. 29 Fyrir harki riddaranna og bog-
mannanna er hver borg á flótta; menn skríða inn í runna og stíga
upp á kletta; allar borgir eru yfirgefnar og enginn maður býr framar í
þeim. 30 En þú, eyðingunni ofurseld, hvað ætlar þú að gjöra? Þótt þú
klæðist skarlati, þótt þú skreytir þig með gull-skarti, þótt þú smyrjir
augu þín blýlit, til einskis gjörir þú þig fagra; friðlarnir hafna þér,
þeir sitja um líf þitt. 31 Já, hljóð heyri eg, eins og í jóðsjúkri konu,
angistaróp, eins og í konu, sem er að ala fyrsta barnið, óp dótturinnar
Zíonar, sem stendur á öndinni af kvölum og breiðir út hendurnar: ó,
vei mér, því að örmagna hnígur sál mín fyrir morðingjum.
5 Gangið fram og aftur um stræti Jerúsalem, litist um og rann-
sakið og leitið á torgunum, hvort þér finnið nokkurn mann, hvort
þar sé nokkur, sem gjörir það sem rétt er og leitast við að sýna trú-
mensku, og mun eg fyrirgefa henni. 2 Og þótt þeir segi »svo sannar-
lega sem Jahve lifir«, sverja þeir engu að síður meinsæri. 3 En, Jahve,
líta ekki augu þín á trúfesti? Þú laust þá, en þeir kendu ekkert til;
þú eyddir þeim, en þeir vildu ekki taka aga. Þeir gjörðu andlit sín
harðari en stein, þeir vildu ekki snúa við. 4 En eg hugsaði: Það eru
aðeins hinir lítilmótlegu; þeir breyta heimskulega, af því að þeir þekkja
ekki veg Jahve, réttindi Guðs síns. 5 Eg ætla að fara til stórmennanna
og tala við þá; því að þeir þekkja veg Jahve, réttindi Guðs síns. En
einmitt þeir höfðu allir saman brotið sundur okið og slitið af sér bönd-
in. 6 Fyrir því drepur þá ljón úr skóginum, fyrir því eyðir þeim úlf-
urinn, sem hefst við á heiðunum, pardusdýrið situr um borgir þeirra,
svo að hver sá, er út úr þeim fer, verður rifinn sundur; því að afbrot
þeirra eru mörg, fráhvarfssyndir þeirra miklar. 7 Hví skyldi eg fyrir-
gefa þér? Börn þín hafa yfirgefið mig og svarið við þá, sem ekki eru
guðir, og þótt eg mettaði þá, tóku þeir fram hjá og þyrptust að hóru-
húsinu. 8 Eins og sællegir stóðhestar hlaupa þeir til og frá og hvía
hver að annars konu. 9 Ætti eg ekki að hegna slíkum mönnum? —segir
Jahve — eða hefna mín á annari eins þjóð og þessari?
10 Stígið upp á múra hennar og rífið niður, en gjörið þó ekki al-
eyðing; takið burt vínviðargreinar hennar, því að þær heyra ekki Jahve.
11 Því að Ísraels hús og Júda hús hafa breytt mjög sviksamlega gegn
mér — segir Jahve. 12 Þeir hafa afneitað Jahve og sagt: Það er ekki
hann, og engin ógæfa mun yfir oss koma, sverð og hungur munum
vér ekki sjá. 13 Spámennirnir munu verða að vindi, því að enginn
talar fyrir munn þeirra; fari svo fyrir þeim sjálfum!
14 Fyrir því mælir Jahve, Guð hersveitanna, svo: Af því að þér
hafið mælt slíkum orðum, þá gjöri eg orð mín í munni þínum að eldi
og þessa þjóð að eldiviði, til þess að hann eyði þeim. 15 Sjá, eg læt
þjóð koma yfir yður úr fjarlægu landi, Ísraels hús — segir Jahve —,
það er óbilug þjóð, það er æfargömul þjóð; tungu þeirrar þjóðar þekk-
ir þú ekki, og skilur ekki, hvað hún segir. 16 Örvamælir hennar er
sem opin gröf, allir eru þeir kappar. 17 Hún mun eta uppskeru þína
og neyzlukorn þitt; þeir munu eta sonu þína og dætur; hún mun eta
sauði þína og naut; hún mun eta víntré þín og fíkjutré; hún mun
brjóta niður með sverði hinar víggirtu borgir þínar, er þú reiðir þig á.
18 En þó mun eg ekki á þeim dögum — segir Jahve — gjöra aleyðing

27: kap. 5, 10. 18; 30, 11; 46, 28. **30:** 2 Kong. 9, 30. Esek. 23, 22 n. **31:** kap. 6, 24. — **5, 1:** 1 Mós. 18, 23 n. **3:** kap. 2, 30. **5:** Sálm. 2, 3. **6:** kap. 4, 7. Hós. 13, 7. **7:** 5 Mós. 32, 15. **9:** v. 29; kap. 9, 9. **10:** kap. 4, 27. **15:** 5 Mós. 28, 49. Jes. 33, 19. **18:** kap. 4, 27.

á yður. [19] En ef þér þá segið: Fyrir hvað gjörir Jahve, Guð vor, oss
alt þetta? þá skalt þú segja við þá: Eins og þér hafið yfirgefið mig og
þjónað öðrum guðum í yðar landi, svo skuluð þér verða annarra þrælar
í landi, sem ekki er yðar land.
[20] Kunngjörið það í húsi Jakobs og boðið það í Júda: [21] Heyr
þetta, þú heimski og skilningslausi lýður, þér sem hafið augu, en sjáið
ekki, þér sem hafið eyru, en heyrið ekki! [22] Mig viljið þér ekki óttast
— segir Jahve — eða skjálfa fyrir mínu augliti? fyrir mér, sem hefi
sett hafinu fjörusandinn að takmarki, ævarandi girðingu, sem það kemst
ekki yfir. Og þótt öldur þess komi æðandi, þá vinna þær ekki á, og
þótt þær gnýi, þá komast þær ekki yfir hana. [23] En lýður þessi er
þverúðarfullur og þrjózkur í hjarta; þeir hafa vikið af leið og horfið
burt, [24] en sögðu ekki í hjarta sínu: Óttumst Jahve, Guð vorn, sem
gefur regnið, haustregnið og vorregnið, í réttan tíma og viðheldur handa
oss ákveðnum uppskeruvikum. [25] Misgjörðir yðar hafa fært alt þetta
úr skorðum og syndir yðar hafa hrundið blessuninni burt frá yður.
[26] Því að meðal lýðs míns eru óguðlegir menn; þeir liggja í fyrirsát,
eins og þegar fuglarar húka; þeir leggja snörur, til þess að veiða menn.
[27] Eins og fuglabúr fult af fuglum, svo eru hús þeirra full af svikum;
á þann hátt eru þeir orðnir miklir og auðugir. [28] Þeir eru orðnir feitir,
það stirnir á þá. Þeir eru og fleytifullir af ilskutali; málefni munaðar-
leysingjans, það taka þeir ekki að sér, til þess að bera það fram til
sigurs, og þeir reka ekki réttar fátæklinganna. [29] Ætti eg ekki að hegna
slíkum mönnum? — segir Jahve — eða hefna mín á annari eins þjóð
og þessari? [30] Óttalegt og hryllilegt er það, sem við ber í landinu!
[31] Spámennirnir kenna lygar og prestarnir drotna eftir tilsögn þeirra og
þjóð minni þykir fara vel á því. En hvað ætlið þér að gjöra, þegar
að skuldadögunum kemur?
6 Flýið, Benjamínítar, út úr Jerúsalem og þeytið lúður í Tekóa og
reisið upp merki í Betkerem; því að ógæfa vofir yfir úr norðurátt
og mikil eyðing. [2] Hin fagra og fínláta — eg tortími dótturinni Zíon.
[3] Til hennar koma hirðar með hjarðir sínar, slá tjöldum hringinn í
kring um hana, hver beitir sitt svæði. [4] Vígið yður til bardaga móti
henni! Standið upp, og gjörum áhlaup um hádegið. Vei oss, því að
degi hallar og kveldskuggarnir lengjast. [5] Standið upp og gjörum á-
hlaup á næturþeli og rífum niður hallir hennar! [6] Því að svo segir
Jahve hersveitanna: Fellið tré hennar og hlaðið virkisvegg gegn Jerú-
salem. Það er borgin, sem hegna á. Undirokun ríkir alstaðar í henni.
[7] Því eins og vatnsþróin heldur vatninu fersku, þannig heldur hún ilsku
sinni ferskri. Ofbeldi og kúgun heyrist í henni; frammi fyrir augliti
mínu er stöðuglega þjáning og misþyrming. [8] Lát þér segjast, Jerú-
salem, til þess að sál mín slíti sig ekki frá þér, til þess að eg gjöri
þig ekki að auðn, að óbygðu landi. [9] Svo segir Jahve hersveitanna:
Menn munu gjöra nákvæma eftirleit á leifum Ísraels, eins og gjört er
á vínviði, með því að rétta æ af nýju höndina upp að vínviðargrein-
unum, eins og vínlestursmaðurinn gjörir.
[10] Við hvern á eg að tala og hvern á eg að gjöra varan við, svo að þeir
heyri? Sjá, eyra þeirra er óumskorið, svo að þeir geta ekki tekið eftir.
Já, orð Jahve er orðið þeim að háði, þeir hafa engar mætur á því.
[11] En eg er fullur af heiftarreiði Jahve; eg er orðinn uppgefinn að halda
henni niðri í mér. Heltu henni þá út yfir börnin á götunni og út yfir
allan unglingahópinn; því að karl sem kona munu hertekin verða,

---

19: kap. 16, 10 n. **21:** Jes. 6, 9. **22:** Job 38, 8. 11. **24:** 5 Mós. 11, 14. Post. 14, 17.
25: kap. 3, 3. **28:** Jes. 1, 23. Jer. 7, 6. **29:** v. 9. **30:** kap. 23, 14. — **6, 1:** kap.
1, 13 n. **3:** kap. 4, 17. **7:** Sálm. 55, 10. **10:** Post. 7, 51.

aldraðir jafnt sem háaldraðir. [12] En hús þeirra munu verða annarra
eign, akrar og konur hvað með öðru; því að eg rétti hönd mína út
gegn íbúum landsins — segir Jahve. [13] Því að bæði ungir og gamlir,
allir eru þeir fíknir í rangfenginn gróða, og bæði spámenn og prestar,
allir hafa þeir svik í frammi. [14] Þeir hyggjast að lækna áfall þjóðar
minnar með hægu móti, segjandi: Heill, heill! þar sem engin heill er.
[15] Þeir munu hljóta að skammast sín fyrir að hafa framið svívirðing!
En þeir skammast sín ekki og vita ekki hvað það er, að blygðast sín.
Fyrir því munu þeir falla meðal þeirra, sem falla; þegar minn tími
kemur að hegna þeim, munu þeir steypast, segir Jahve.
[16] Svo mælti Jahve: Nemið staðar við vegina og litist um og
spyrjið um gömlu göturnar, hver sé hamingjuleiðin, og farið hana,
svo að þér finnið sálum yðar hvíld. En þeir sögðu: Vér viljum ekki
fara hana. [17] Þá setti eg varðmenn gegn yður: Takið eftir lúðurhljóm-
inum! En þeir sögðu: Vér viljum ekki taka eftir honum. [18] Heyrið
því, þjóðir, og sjá þú, söfnuður, hvað í þeim býr. [19] Heyr það, jörð:
sjá, eg leiði ógæfu yfir þessa þjóð, ávöxinn af ráðabruggi þeirra; því
að orðum mínum hafa þeir engan gaum gefið og leiðbeining minni
hafa þeir hafnað. [20] Hvað skal mér reykelsi, sem kemur frá Saba, og
hinn dýri reyr úr fjarlægu landi? Brennifórnir yðar eru mér eigi
þóknanlegar og sláturfórnir yðar geðjast mér eigi. [21] Fyrir því segir
Jahve svo: Sjá, eg legg fótakefli fyrir þessa þjóð, til þess að um þau
hrasi bæði feður og synir, hver nábúinn farist með öðrum.
[22] Svo segir Jahve: Sjá, lýður kemur úr landi í norðurátt og mikil
þjóð rís upp á útkjálkum jarðar. [23] Þeir bera boga og skotspjót; þeir
eru grimmir og sýna enga miskunn; háreysti þeirra er sem hafgnýr, og
þeir ríða hestum, búnir sem hermenn til bardaga gegn þér, dóttir Zíon.
[24] Vér höfum fengið fregnir af honum; hendur vorar eru magnlausar,
angist hefir gripið oss, kvalir eins og jóðsjúka konu. [25] Farið ekki út
á bersvæði og gangið ekki um veginn, því að óvinurinn hefir sverð —
skelfing alt um kring. [26] Þjóð mín, gyrð þig hærusekk og velt þér í
ösku, stofna til sorgarhalds, eins og eftir einkason væri, beisklegs
harmakveins, því að skyndilega mun eyðandinn yfir oss koma.
[27] Eg hefi gjört þig að rannsakara hjá þjóð minni, til þess að þú
kynnir þér atferli þeirra og rannsakir það; [28] allir eru þeir svæsnir upp-
reistarmenn, rógberendur, tómur eir og járn, allir eru þeir spillingar-
menn. [29] Smiðjubelgurinn másaði, blýið átti að eyðast í eldinum; til
einskis hafa menn verið að bræða og bræða; hinir illu urðu ekki
skildir frá. [30] Ógilt silfur nefna menn þá, því að Jahve hefir felt þá
úr gildi.

---

7 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, svo hljóðandi: [2] Nem
staðar við hlið musteris Jahve og boða þar þessi orð og seg: Heyr-
ið orð Jahve, allir Júdamenn, þér sem gangið inn um þetta hlið, til
þess að falla fram fyrir Jahve. [3] Svo segir Jahve hersveitanna, Guð Ís-
raels: Bætið breytni yðar og gjörðir; þá mun eg láta yður búa á þessum
stað. [4] Reiðið yður ekki á lygatal, er menn segja: Þetta er musteri Jahve,
musteri Jahve, musteri Jahve. [5] En ef þér bætið breytni yðar og gjörðir
alvarlega, ef þér iðkið réttlæti í þrætum manna á milli, [6] undirokið ekki
útlendinga, munaðarleysingja og ekkjur, og úthellið ekki saklausu blóði

---

12: kap. 8, 10 n. **13:** Jes. 56, 11. **14:** kap. 4, 10; 14, 13. Esek. 13, 10. Mík. 3, 5. **16:** Matt. 11, 29. **20:** Jes. 1, 11. Jer. 14, 12. Am. 5, 22. **22:** kap. 50, 41 n. **26:** kap. 4, 8. **27:** kap. 1, 18. **28:** kap. 5, 23. — **7, 2:** kap. 26, 2. **3:** kap. 18, 11; 26, 13. **5:** kap. 22, 3.

á þessum stað, og eltið ekki aðra guði — yður til tjóns, 7 þá vil eg
láta yður búa á þessum stað, í landinu, sem eg gaf feðrum yðar, frá
eilífð til eilífðar.
8 Sjá, þér reiðið yður á lygaræður, sem ekki eru til nokkurs gagns.
9 Er ekki svo: stela, myrða, drýgja hór, sverja meinsæri, færa Baal
reykelsisfórnir og elta aðra guði, er þér ekki þekkið? 10 Og síðan komið
þér og gangið fram fyrir mig í þessu húsi, sem kent er við nafn mitt,
og segið: Oss er borgið! til þess síðan af nýju að fremja allar þessar
svívirðingar. 11 Er þá hús þetta, sem kent er við nafn mitt, orðið að
ræningjabæli í augum yðar? Já, eg lít svo á — segir Jahve. 12 Farið
til bústaðar míns í Síló, þar sem eg forðum daga lét nafn mitt búa,
og sjáið, hvernig eg hefi farið með hann fyrir sakir ilsku lýðs míns
Ísraels. 13 Og þar eð þér nú hafið framið öll þessi verk — segir Jahve
— og eigi hlýtt, þótt eg hafi talað til yðar seint og snemma, og eigi
svarað, þótt eg hafi kallað á yður, 14 þá ætla eg að fara með húsið,
sem kent er við nafn mitt og þér treystið á, og staðinn, sem eg hefi
gefið yður og feðrum yðar, eins og eg fór með Síló, 15 og útskúfa yður
frá augliti mínu, eins og eg útskúfaði bræðrum yðar, öllum niðjum
Efraíms.
16 En þú skalt ekki biðja fyrir þessum lýð og ekki hefja þeirra
vegna grátbeiðni né fyrirbón, og legg ekki að mér, því að eg heyri þig
ekki. 17 Sér þú ekki hvað þeir hafast að í Júdaborgum og á strætum
Jerúsalem? 18 Börnin tína saman eldivið og feðurnir kveikja eldinn, en
konurnar hnoða deig, til þess að gjöra af fórnarkökur handa himna-
drotningunni og færa öðrum guðum dreypifórnir, til þess að skaprauna
mér. 19 En skaprauna þeir mér — segir Jahve —, hvort ekki miklu
fremur sjálfum sér, til þess að þeir verði sér herfilega til skammar?
20 Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Reiði minni og heift mun úthelt
verða yfir þennan stað, yfir menn og skepnur, yfir tré merkurinnar og
yfir ávexti akurlendisins, — og hún skal brenna og eigi slokna.
21 Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Bætið brennifórnum
yðar við sláturfórnir yðar og etið kjöt. 22 Því að eg hefi ekkert talað
til feðra yðar né boðið þeim nokkuð, þá er eg leiddi þá burt af Egipta-
landi, um brennifórnir og sláturfórnir, 23 en þetta hefi eg boðið þeim:
Hlýðið minni raustu, þá skal eg vera yðar Guð og þér skuluð vera
mín þjóð, og gangið jafnan á þeim vegi, sem eg býð yður, til þess að
yður vegni vel. 24 En þeir heyrðu ekki og lögðu ekki við eyrun, en
fóru eftir vélráðum síns illa hjarta og sneru við mér bakinu, en ekki
andlitinu. 25 Frá þeim degi, er feður yðar fóru burt af Egiptalandi, og
fram á þennan dag hefi eg stöðugt dag eftir dag sent þjóna mína, spá-
mennina, til yðar, 26 en þeir heyrðu mig ekki og lögðu ekki við eyrun,
heldur gjörðust harðsvíraðir og breyttu enn ver en feður þeirra. 27 Og
þótt þú talir öll þessi orð til þeirra, munu þeir ekki hlýða á þig, og
þótt þú kallir til þeirra, munu þeir ekki svara þér. 28 Seg því við þá:
Þetta er þjóðin, sem eigi hlýðir raustu Jahve, Guðs síns, og engri um-
vöndun tekur; horfin er trúfestin, já, upprætt úr munni þeirra.

29 Sker af þér höfuðprýði þína og varpa henni frá þér og hef upp
harmakvein á skóglausu hæðunum; því að Jahve hefir hafnað og út-
skúfað þeirri kynslóð, sem hann reiddist. 30 Því að Júdamenn hafa
gjört það, sem ilt er í mínum augum — segir Jahve —, þeir hafa reist
upp viðurstygðir sínar í húsi því, sem kent er við nafn mitt, til

---

11: Jes. 56, 7. Matt. 21, 13. 12: 1 Sam. 4, 3. 11. 13: Orðskv. 1, 24 n. Jes. 65, 12.
15: 2 Kong. 17, 23. 16: kap. 11, 14; 14, 11. 18: kap. 44, 15 n. 23: 3 Mós. 26, 12.
28: kap. 16, 12. 30: 2 Kong. 21, 4. 5.

þess að saurga það, [31] og bygt Tófet-fórnarhæðir í Hinnomssonar-dal,
til þess að brenna sonu sína og dætur í eldi, sem eg hefi ekki boðið
og mér hefir ekki í hug komið. [32] Sjá, fyrir því munu þeir dagar koma
— segir Jahve —, að eigi mun framar verða talað um »Tófet« og
»Hinnomssonar-dal«, heldur um »Drápsdal«, og menn munu jarða í
Tófet vegna rúmleysis, [33] og lík þessa lýðs munu verða æti fyrir fugla
himinsins og dýr jarðarinnar, og enginn mun fæla þau burt. [34] Þá mun
eg láta öll ánægju- og gleðihljóð, öll fagnaðarlæti brúðguma og brúðar
hverfa burt úr Júdaborgum og af strætum Jerúsalem, því að landið
skal verða auðn.

8 Þá munu menn — segir Jahve — taka bein Júdakonunga og
bein Júdahöfðingja og bein prestanna og bein spámannanna og
bein Jerúsalembúa úr gröfum þeirra, [2] og breiða þau út á móti sólinni
og tunglinu og öllum her himinsins, er þeir elskuðu og þjónuðu og
eltu og gengu til frétta við og féllu fram fyrir; þeim verður ekki safn-
að saman og þau verða ekki grafin; þau skulu verða að áburði á akr-
inum. [3] Og allar leifarnar, þeir er eftir verða af þessari vondu kynslóð
á öllum þeim stöðum, þangað sem eg hefi rekið þá, munu heldur kjósa
dauða en líf — segir Jahve hersveitanna.

[4] Seg því við þá: Svo segir Jahve: Hvort falla menn og standa
ekki upp aftur? eða hverfa menn burt, án þess að hverfa aftur? [5] Hvers
vegna hefir þessi lýður horfið burt til ævarandi fráhvarfs? Þeir halda
fast við svikin og vilja ekki hverfa aftur. [6] Eg tók eftir og heyrði:
þeir tala ósannindi; enginn iðrast ilsku sinnar, svo að hann segi: Hvað
hefi eg gjört? Allir hafa þeir gjörst fráhverfir í rásinni, eins og hestur,
sem ryðst áfram í orustu. [7] Jafnvel storkurinn í loftinu þekkir sínar
ákveðnu tíðir, og turtildúfan og svalan og tranan gefa gætur að tíma
endurkomu sinnar, en lýður minn þekkir ekki rétt Jahve. [8] Hvernig
getið þér sagt: Vér erum vitrir og lögmál Jahve er hjá oss? Víst er
svo, en lygapenni fræðimannanna hefir breytt því í lygi. [9] Hinir
vitru verða til skammar, þeir skelfast og verða gripnir; sjá, þeir hafa
hafnað orði Jahve, hvaða vizku hafa þeir þá? [10] Fyrir því mun eg
selja konur þeirra öðrum á vald og sigurvegurunum lönd þeirra; því
að bæði ungir og gamlir, allir eru þeir fíknir í rangfenginn gróða, bæði
spámenn og prestar, allir hafa þeir svik í frammi; [11] þeir hyggjast að
lækna áfall þjóðar minnar með hægu móti, segjandi: Heill, heill! þar
sem engin heill er. [12] Þeir munu hljóta að skammast sín, fyrir að hafa
framið svívirðing! En þeir skammast sín ekki og vita ekki hvað það
er, að blygðast sín. Fyrir því munu þeir falla meðal þeirra, sem falla;
þegar minn tími kemur að hegna þeim, munu þeir steypast, segir Jahve.

[13] Eg vil hrífa þá burt — segir Jahve. Engin vínber eru á vín-
viðinum og engar fíkjur á fíkjutrénu, og laufið er fölnað. Vil eg því
selja þá þeim á vald, er þá munu uppeta. [14] »Til hvers sitjum vér hér
kyrrir? Safnist saman og höldum inn í víggirtu borgirnar og förumst
þar; því að Jahve, Guð vor, lætur oss farast og drykkjar oss með eit-
urvatni, af því að vér höfum syndgað á móti Jahve. [15] Menn vænta
hamingju, — en ekkert gott kemur; vænta lækningartíma — og sjá:
skelfing!« [16] Frá Dan heyrist frýsið í fákum hans og af hneggi hesta
hans nötrar alt landið, og þeir koma og eta upp landið og það, sem í
því er, borgina og íbúa hennar. [17] Sjá, eg sendi meðal yðar höggorma,
nöðrur, sem særingar vinna ekki á, og þeir skulu bíta yður — segir
Jahve.

31: 3 Mós. 18, 21. 5 Mós. 18, 10. 2 Kong. 23, 10. **34:** kap. 16, 9. Jes. 24, 8. —
8, 7: Jes. 1, 3. **9:** Job 5, 13. 1 Kor. 3, 19. **10:** kap. 6, 12 n. **13:** Matt. 21, 19.
14: kap. 4, 5; 9, 15; 23, 15. **15:** kap. 14, 19. **16:** kap. 4, 15. **17:** Sálm. 58, 5. 6.

[18] Ó hvað má hugsvala mér í harminum! Hjartað er sjúkt í mér.
[19] Heyr, kvein þjóðar minnar hljómar úr fjarlægu landi: Er Jahve ekki
í Zion? eða er konungur hennar ekki í henni? — »Hví egndu þeir mig
til reiði með skurðmyndum sínum, með fánýtum, útlendum goðum«.
— [20] Uppskeran er liðin, aldinskurðurinn á enda, en vér höfum eigi
hlotið hjálp.
[21] Ég er helsærður af helsári þjóðar minnar, eg geng í sorgarbún-
ingi, skelfing hefir gripið mig. [22] Eru þá engin smyrsl í Gíleað, eða
er þar enginn læknir? Hví er engin hyldgan komin á sár þjóðar minn-
9 ar? [1] Ó að höfuð mitt væri vatn og augu mín táralind, þá skyldi
eg gráta daga og nætur þá, er fallið hafa af þjóð minni.
[2] Ó að eg hefði sæluhús í eyðimörkinni, þá skyldi eg yfirgefa
þjóð mína og fara burt frá þeim, því að allir eru þeir hórdómsmenn,
flokkur svikara. [3] Þeir spenna tungu sína eins og boga sinn; með lygi,
en eigi með sannleika, hafa þeir náð völdum í landinu; því að frá
einni vonzkunni ganga þeir til annarrar, en mig þekkja þeir ekki —
segir Jahve. [4] Varið yður hver á öðrum og treystið engum bróður, því
að sérhver bróðir beitir undirferli og sérhver vinur gengur með róg.
[5] Þeir blekkja hver annan og sannleika tala þeir ekki; þeir venja tungu
sína á að tala lygi, kosta kapps um að gjöra rangt. [6] Þú býr mitt á
meðal svika; vegna svika vilja þeir ekki þekkja mig — segir Jahve.
[7] Fyrir því segir Jahve hersveitanna svo: Sjá, eg vil hreinsa þá
og reyna þá; því að hvernig ætti eg að fara öðruvísi að andspænis
ilsku þjóðar minnar? [8] Tunga þeirra er deyðandi ör; svik tala þeir;
með munninum tala þeir vingjarnlega við náunga sinn, en í hjarta
sínu sitja þeir á svikráðum við hann. [9] Ætti eg ekki að hegna slíkum
mönnum — segir Jahve — eða hefna mín á annari eins þjóð og þessari?
[10] Á fjöllunum vil eg hefja grát og harmakvein, og sorgarljóð á
beitilöndunum í öræfunum; því að þau eru sviðin, svo að enginn fer
þar um framar og menn heyra eigi framar baul hjarðanna: bæði fuglar
himinsins og villidýrin eru flúin, farin. [11] Og eg vil gjöra Jerúsalem
að grjóthrúgum, að sjakalabæli, og Júdaborgir vil eg gjöra að auðn, þar
sem enginn býr.
[12] Hver er svo vitur maður, að hann skilji þetta? og hver er sá, er
munnur Jahve hafi talað við, svo að hann megi kunngjöra, hvers
vegna landið er gjöreytt, sviðið eins og eyðimörk, sem enginn fer um?
[13] En Jahve sagði: Af því að þeir hafa yfirgefið lögmál mitt, sem eg
setti þeim, og ekki hlýtt minni raustu og ekki farið eftir henni, [14] held-
ur farið eftir þverúð hjarta síns og elt Baalana, er feður þeirra höfðu
kent þeim að dýrka, [15] þess vegna, — svo segir Jahve hersveitanna,
Ísraels Guð — vil eg gefa þeim, þessum lýð, malurt að eta og eitur-
vatn að drekka, [16] og tvístra þeim meðal þjóða, sem hvorki þeir né feður
þeirra hafa þekt, og senda sverðið á eftir þeim, þar til er eg hefi
gjöreytt þeim.
[17] Svo segir Jahve hersveitanna: Takið eftir og kallið til harm-
konur, að þær komi, og sendið til hinna vitru kvenna, að þær komi
[18] og hraði sér að hefja harmakvein yfir oss, til þess að augu vor
fljóti í tárum og vatnið streymi af hvörmunum. [19] Því að hátt harma-
kvein heyrist frá Zíon: Hversu erum vér eyðilagðir, mjög til skammar
orðnir; því að vér höfum orðið að yfirgefa landið, af því að þeir hafa
brotið niður bústaði vora. [20] Já, heyrið, þér konur, orð Jahve, og eyra
yðar nemi orð hans munns, og kennið dætrum yðar harmaljóð og hver

22: kap. 46, 11. — **9, 1:** kap. 13, 17; 14, 17. **4:** kap. 12, 6. Mík. 7, 5. **8:** Sálm. 28, 3. **9:** kap. 5, 9. 29. **10:** kap. 12, 4; 4, 25. **11:** kap. 10, 22. **12:** Hós. 14, 10. **14:** kap. 3, 17. **15:** kap. 8, 14. **16:** 3 Mós. 26, 33. 5 Mós. 28, 64. **17:** Am. 5, 16.

annarri sorgarkvæði! 21 Því að dauðinn er stiginn upp í glugga vora,
kominn inn í hallir vorar, til þess að afmá börnin af götunum, ung-
lingana af torgunum. 22 Og líkin af mönnunum liggja eins og hlöss á
velli og eins og kornbundin að baki kornskurðarmanninum, sem eng-
inn tekur saman.

23 Svo segir Jahve: Hinn vitri hrósi sér ekki af vizku sinni og
hinn sterki hrósi sér ekki af styrkleika sínum og hinn auðugi hrósi
sér ekki af auð sínum, 24 heldur hrósi hver sér af því, sá er vill hrósa
sér, að hann sé hygginn og þekki mig, að það er eg, Jahve, sem auð-
sýni miskunnsemi, rétt og réttlæti á jörðunni, því að á slíku hefi eg
velþóknun — segir Jahve.

25 Sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve — að eg mun hegna
öllum umskornum, sem þó eru óumskornir: 26 Egiptalandi, Júda, Edóm,
Ammónítum, Móab og öllum jaðarskornum, þeim er búa í eyðimörk-
inni, — því að allir heiðingjar eru óumskornir og alt Ísraels hús er
óumskorið á hjarta.

10 Heyrið orðið, sem Jahve talar til yðar, Ísraels hús! 2 Svo segir
Jahve: Venjið yður ekki á sið heiðingjanna og hræðist ekki
himintáknin, þótt heiðingjarnir hræðist þau. 3 Því að siðir þjóðanna
eru hégómi. Menn höggva tré í skógi og trésmiðurinn lagar það til
með öxinni; 4 hann prýðir það silfri og gulli, hann festir það með
nöglum og hömrum, svo að það riði ekki. 5 Skurðgoðin eru eins og
hræða í melónugarði og geta ekki talað; bera verður þau, því að gengið
geta þau ekki; óttist þau því ekki, því að þau geta ekki gjört mein,
en þau eru ekki heldur þess umkomin, að gjöra gott. 6 Enginn er
þinn líki, Jahve! Mikill ert þú og mikið er nafn þitt sakir máttar þíns.
7 Hver skyldi eigi óttast þig, konungur þjóðanna? Já, þú ert þess
maklegur, því að meðal allra spekinga þjóðanna og í öllu ríki þeirra
er enginn þinn líki. 8 Allir saman eru þeir óskynsamir og fávísir; fræðsla
hinna fánýtu guða — tré er það, 9 silfurplötur, fluttar frá Tarsis, og
gull frá Úfas, verk trésmiðsins og handa gullsmiðsins; klæðnaður þeirra
er gjörður af bláum og rauðum purpura, verk hagleiksmanna eru þeir
allir. 10 En Jahve er sannur Guð; hann er lifandi Guð og eilífur kon-
ungur; fyrir reiði hans nötrar jörðin og þjóðirnar fá eigi þolað gremi
hans, — 11 þannig skuluð þér mæla til þeirra: Þeir guðir, sem ekki
hafa skapað himin og jörð, munu hverfa af jörðunni og undan himn-
inum — 12 gremi hans, sem gjört hefir jörðina með krafti sínum,
skapað heiminn af speki sinni og þanið út himininn af hyggjuviti sínu.
13 Þegar hann þrumar, svarar vatnagnýr í himninum, og hann lætur
ský uppstíga frá endimörkum jarðar, hann gjörir leiftur til þess að
búa rás regninu og hleypir vindinum út úr forðabúrum hans. 14 Sér-
hver maður stendur undrandi og skilur þetta ekki; sérhver gullsmiður
hlýtur að skammast sín fyrir líkneski sitt, því að hin steyptu líkneski
hans eru tál og í þeim er enginn andi; 15 hégómi eru þau, háðungar-smíði;
þegar hegningartími þeirra kemur, er úti um þau. 16 En hlutdeild Jakobs
er ekki þeim lík, heldur er hann skapari alls, og Ísrael er hans eignar-
kynkvísl; Jahve hersveitanna er nafn hans.

17 Tak böggul þinn upp af jörðunni, þú sem situr umsetin. 18 Því
að svo segir Jahve: Sjá, eg mun burt snara íbúum landsins í þetta

---

22: kap. 8, 2. 24: 1 Kor. 1, 31. 2 Kor. 10, 17. 26: kap. 25, 23; 49, 32; 4, 4. —
10, 3: Jes. 40, 19 n. 44, 9. 4: Jes. 41, 7. 5: Sálm. 115, 5 n. Jes. 46, 7. 7: Opinb.
15, 4. 9: 1 Kong. 10, 22. 12: kap. 51, 15 n. 1 Mós. 1, 6 n. 13: Sálm. 135, 7.
16: 5 Mós. 32, 9. Sálm. 16, 5.

sinn og þrengja að þeim, til þess að þeir fái að kenna á því. [19] Vei
mér vegna sárs míns, áverki minn er ólæknandi. Og þó hugsaði eg:
Ef þetta er öll þjáningin, þá ber eg hana! [20] Tjald mitt er eyðilagt,
öll tjaldstög mín slitin; synir mínir eru frá mér farnir og eru ekki
framar til; enginn er sá til, er reisi aftur tjald mitt og festi aftur upp
tjalddúka mína. [21] Já, óskynsamir voru hirðarnir og Jahve leituðu
þeir ekki; fyrir því lánaðist þeim ekkert og allri hjörð þeirra var
tvístrað. [22] Heyr! hávaði! sjá, það færist nær, ógurlegt hark úr landinu
norður frá, til þess að gjöra Júdaborgir að auðn, að sjakalabæli.

[23] Eg veit, Jahve, að örlög mannsins eru ekki á hans valdi, né
það heldur á valdi gangandi manns að stýra skrefum sínum. [24] Refsa
mér því, Jahve, en þó í hófi, ekki í reiði þinni, til þess að þú gjörir
ekki út af við mig. [25] Úthell heift þinni yfir heiðnu þjóðirnar, sem
ekki þekkja þig, og yfir þær kynkvíslir, sem ekki ákalla nafn þitt;
því að þær hafa etið Jakob, já, þær hafa etið hann og svelgt hann upp,
og beitiland hans hafa þær eytt.

---

11 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, svo hljóðandi: [2] Heyrið
orð þessa sáttmála og tala þau til Júdamanna og Jerúsalembúa,
— [3] og seg við þá: Svo segir Jahve, Ísraels Guð: Bölvaður sé sá mað-
ur, sem ekki hlýðir á orð þessa sáttmála, [4] þann er eg bauð feðrum
yðar að halda, þá er eg leiddi þá burt af Egiptalandi, út úr járn-
bræðsluofninum, segjandi: Hlýðið skipunum mínum og breytið eftir
þeim, með öllu svo sem eg býð yður; þá skuluð þér vera mín þjóð
og eg skal vera yðar Guð! — [5] til þess að eg fái haldið þann eið, er
eg sór feðrum yðar, að gefa þeim land, sem flýtur í mjólk og hunangi,
landið, sem þér eigið enn í dag. Og eg svaraði og sagði: Veri það
svo, Jahve! [6] Þá sagði Jahve við mig: Boða þú öll þessi orð í Júda-
borgum og á Jerúsalem-strætum og seg: Hlýðið á orð þessa sáttmála
og breytið eftir þeim. [7] Því að alvarlega hefi eg varað feður yðar við,
þegar eg leiddi þá út af Egiptalandi og alt fram á þennan dag, iðulega og
alvarlega, og sagt: Hlýðið skipun minni! [8] En þeir hlýddu ekki og
lögðu ekki við eyrun, heldur fóru hver og einn eftir þverúð síns vonda
hjarta, og fyrir því lét eg fram á þeim koma öll orð þessa sáttmála,
er eg hafði boðið þeim að halda, en þeir héldu ekki.

[9] Þá sagði Jahve við mig: Það er samsæri milli Júdamanna og
Jerúsalembúa; [10] þeir eru horfnir aftur til misgjörða forfeðra sinna,
sem eigi vildu hlýða orðum mínum, — og þeir elta aðra guði, til þess
að þjóna þeim; Ísraels hús og Júda hús hafa rofið minn sáttmála,
þann er eg gjörði við feður þeirra. [11] Fyrir því segir Jahve svo: Sjá,
eg leiði yfir þá ógæfu, er þeir ekki skulu fá undan komist, og er þeir
þá hrópa til mín, mun eg ekki heyra þá. [12] En fari Júdaborgir og
Jerúsalembúar og hrópi til þeirra guða, er þeir færa reykelsisfórnir,
þá munu þeir vissulega heldur ekki hjálpa þeim á ógæfutíma þeirra.
[13] Því að guðir þínir, Júda, eru orðnir eins margir og borgir þínar, og
þér hafið reist eins mörg ölturu, til þess að fórna Baal á reykelsis-
fórnum, eins og stræti eru í Jerúsalem. [14] En þú skalt ekki biðja fyrir
þessum lýð og ekki hefja þeirra vegna grátbeiðni né fyrirbón, því að
eg mun alls eigi heyra, þegar þeir kalla til mín á ógæfutíma þeirra.

[15] Hvert erindi á mín ástkæra í hús mitt? — að framkvæma hana,

---

19: kap. 14, 17. **20:** kap. 31, 15. **21:** kap. 23, 1. **22:** kap. 9, 11. **24:** Sálm. 6, 2; 38, 2. Jer. 30, 11. **25:** Sálm. 79, 6. 7. — **11, 3:** 5 Mós. 27, 26. Gal. 3, 10. **4:** 5 Mós. 4, 20. Jer. 7, 23. **5:** 2 Mós. 3, 8. **8:** kap. 7, 26. **11:** Mík. 3, 4. Orðskv. 1, 28. **12:** kap. 2, 28. **14:** kap. 7, 16.

fyrirætlanina? Munu bænahróp og heilagt fórnarkjöt nema ilsku þína
burt frá þér, svo að þú síðan megir fagna? 16 Fagurgrænt olíutré, prýtt
dýrlegum ávöxtum, nefndi Jahve þig; í hvínandi ofviðri kveikir hann
eld kring um það, og greinar þess brotna. 17 Jahve hersveitanna, sem
gróðursetti þig, hefir hótað þér illu, vegna ilsku Ísraels húss og Júda
húss, er þeir frömdu, til þess að egna mig til reiði, þá er þeir færðu
Baal reykelsisfórnir.

18 En Jahve hefir gjört mér það kunnugt og eg hefi fengið að vita
það; þá lézt þú mig sjá gjörðir þeirra. 19 Eg var sjálfur eins og vanið
lamb, sem leitt er til slátrunar, og vissi ekki, að þeir voru að brugga
ráð gegn mér: »Vér skulum eyða tréð í blóma þess og uppræta
hann af landi lifenda, svo að nafns hans verði ekki minst framar!«
20 En, Jahve hersveitanna, þú er réttlátlega dæmir og rannsakar nýrun
og hjartað, lát mig sjá hefnd þína á þeim, því að þér fel eg málefni mitt!
21 Fyrir því segir Jahve svo um Anatótmenn, þá er sitja um líf
þitt og segja: Þú skalt ekki spá í nafni Jahve, ella skalt þú deyja fyrir
hendi vorri. 22 Fyrir því mælir Jahve hersveitanna svo: Sjá, eg mun
refsa þeim; æskumennirnir skulu falla fyrir sverði, synir þeirra og dæt-
ur skulu deyja af hungri. 23 Og leifar munu þeim engar eftir verða,
því að eg leiði óhamingju yfir Anatótmenn árið sem þeim verður refsað.
12 Þú ert, Jahve, réttlátari en svo að eg megi þrátta við þig. Þó
verð eg að deila á þig. Hví lánast athæfi hinna óguðlegu, hví
eru allir þeir óhultir, er sviksamlega breyta? 2 Þú gróðursetur þá, og
þeir festa rætur, dafna og bera ávöxt. Þeir hafa þig ávalt á vör-
unum, en hjarta þeirra er langt frá þér. 3 En þú, Jahve, þekkir mig,
sér mig og þú hefir reynt hugarþel mitt til þín. Skil þá úr, eins og
sauði til slátrunar, og helgaðu þá drápsdeginum. 4 Hversu lengi á
landið að syrgja og jurtir vallarins alstaðar að skrælna? Sakir ilsku
þeirra, er í því búa, farast skepnur og fuglar, þar eð þeir segja: hann
sér eigi afdrif vor. 5 Ef þú mæðist af því að hlaupa með fótgangandi
mönnum, hvernig ætlar þú þá að þreyta kapphlaup við hesta? og ef
þú ert aðeins öruggur í friðuðu landi, hvernig ætlar þú þá að fara
að í kjarrinu á Jórdanbökkum? 6 Því að jafnvel bræður þínir og skyldu-
lið föður þíns — einnig þeir eru þér ótrúir, einnig þeir hafa kallað
fullum rómi á eftir þér; treystu þeim ekki, þótt þeir tali vinsamlega
til þín.

7 Yfirgefið hefi eg hús mitt, hafnað eign minni; eg hefi gefið það,
sem sál minni var kærast, óvinum hennar á vald. 8 Eign mín varð
mér eins og ljón í skógi; hún öskraði í móti mér; fyrir því hata eg
hana. 9 Er eign mín orðin mér eins og marglitur ránfugl? Ránfuglar
sækja að henni öllumegin. Komið, safnið saman öllum dýrum merk-
urinnar, komið með þau til að eta. 10 Margir hirðar hafa eytt víngarð
minn, fótum troðið óðal mitt, hafa gjört hið unaðslega óðal mitt að
eyðilegri heiði. 11 Menn hafa gjört það að auðn; í eyði drúpir það
fyrir mér; alt landið er í eyði lagt, af því að enginn leggur það á hjarta.
12 Eyðandi ræningjar hafa steypt sér yfir allar skóglausar hæðir í eyði-
mörkinni; því að Jahve á sverð, sem eyðir landið af enda og á; ekkert
hold er óhult. 13 Þeir sáðu hveiti, en uppskáru þyrna; þeir þreyttu sig,
en varð ekki gagn að. Verðið því til skammar fyrir afrakstur yðar,
vegna hinnar brennandi reiði Jahve.

19: Jes. 53, 7. **20:** Sálm. 7, 10. Jer. 17, 10; 20, 12. — **12, 1:** Job 21, 7. Sálm. 73, 3. **2:** Jes. 29, 13. **3:** Sálm. 139, 1 n. **4:** kap. 9, 10. **5:** kap. 49, 19; 50, 44. Sak. 11, 3. **9:** Jes. 56, 9. **10:** kap. 6, 3. **13:** 5 Mós. 28, 38. Hagg. 1, 6.

14 Svo segir Jahve um alla hina vondu nágranna mína, þá er á-
reitt hafa eignina, er eg gaf lýð mínum Ísrael. Sjá, eg slít þá upp úr
landi þeirra, og Júda hús vil eg upp slíta, svo að það sé eigi meðal
þeirra. 15 En eftir að eg hefi slitið þá upp, mun eg aftur miskunna
mig yfir þá og flytja þá heim aftur, hvern til síns óðals og hvern til
síns lands. 16 Og ef þeir þá læra siðu þjóðar minnar, svo að þeir sverja
við mitt nafn: Svo sannarlega sem Jahve lifir! eins og þeir hafa kent
þjóð minni að sverja við Baal, — þá skulu þeir þrífast meðal þjóðar
minnar; 17 en ef þeir heyra ekki, þá slít eg þá þjóð upp og tortími
henni — segir Jahve.

13 Svo mælti Jahve við mig: Far og kaup þér línbelti og legg
það um lendar þér, en lát það ekki koma í vatn. 2 Og eg keypti
beltið eftir orði Jahve og lagði um lendar mér. 3 Og orð Jahve kom til
mín annað sinn, svo hljóðandi: 4 Tak beltið, sem þú keyptir og um lendar
þínar er, og legg af stað og far austur að Evfrat og fel það þar í berg-
skoru. 5 Og eg fór og fal það hjá Evfrat, eins og Jahve hafði boðið mér.
6 En er all-langur tími var um liðinn, sagði Jahve við mig: Legg af stað
og far austur að Evfrat og tak þar beltið, sem eg bauð þér að fela þar.
7 Og eg fór austur að Evfrat, gróf og tók beltið á þeim stað, sem eg
hafði falið það; en sjá, beltið var orðið skemt, til einskis nýtt framar.
8 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 9 Svo segir Jahve:
Þannig vil eg skemma hroka Júda og hroka Jerúsalem, þann hinn
mikla. 10 Þessir vondu menn, sem ekki vilja hlýða orðum mínum, sem
fara eftir þverúð hjarta síns og elta aðra guði, til þess að þjóna þeim
og falla fram fyrir þeim — þeir skulu verða eins og þetta belti, sem
til einskis er nýtt framar. 11 Því að eins og beltið fellir sig að lendum
manns, eins hafði eg látið alt Ísraels hús og alt Júda hús fella sig að
mér — segir Jahve — til þess að það skyldi vera minn lýður og mér
til frægðar, lofstírs og prýði, en þeir hlýddu ekki.
12 Mæl því til þeirra þetta orð: Svo segir Jahve, Ísraels Guð:
Sérhver krukka verður fylt víni! En segi þeir þá við þig: Vitum vér
þá ekki, að sérhver krukka verður fylt víni? 13 þá seg við þá: Svo
segir Jahve: Sjá, eg fylli alla íbúa þessa lands og konungana, sem
sitja í hásæti Davíðs, og prestana og spámennina og alla Jerúsalem-
búa, svo að þeir verði druknir, 14 og mola þá sundur hvern við annan,
feður og sonu alla saman — segir Jahve —; eg tortími þeim hlífðar-
laust, án nokkurrar vægðar og miskunnar.
15 Heyrið og takið eftir! Verið ekki dramblátir, því að Jahve hefir
talað! 16 Gefið Jahve, Guði yðar, dýrðina, áður en dimmir, áður en
fætur yðar steyta á rökkurfjöllum; þá munuð þér vænta ljóss, en hann
mun breyta því í niðdimmu og gjöra það að svartamyrkri. 17 En ef
þér hlýðið því ekki, þá mun eg í leyni gráta vegna hrokans og sífelt
tárast, já augu mín munu fljóta í tárum, af því að hjörð Jahve verður
flutt burt hertekin. 18 Seg við konung og við konungsmóður: Setjist
lágt, því að fallin er af höfðum yðar dýrlega kórónan! 19 Borgir suður-
landsins eru lokaðar, og enginn opnar; Júdalýður verður burt fluttur
allur saman, burt fluttur með tölu. 20 Hef upp augu þín og sjá, þeir
koma að norðan! Hvar er hjörðin, sem þér var fengin, þínir ágætu
sauðir? 21 Hvað munt þú segja, þegar hann setur vini þína höfðingja
yfir þig — þú hefir sjálf kent þeim að vera á móti þér —? Munu
ekki hviður að þér koma, eins og að jóðsjúkri konu? 22 Og ef þú þá segir
í hjarta þínu: Hví ber mér slíkt að höndum? — sakir þinnar miklu

16: kap. 4, 2. — **13, 13:** Esek. 23, 33. **17:** kap. 9, 1; 14, 17. **18:** Harm. 5, 16. **22:**
v. 26. Nah. 3, 5.

misgjörðar er klæðafaldi þínum upp flett, hælar þínir með valdi berir
gjörðir. [23] Getur blámaður breytt hörundslit sínum eða pardusdýrið
flekkjum sínum? Þá munduð þér og megna að breyta vel, þér sem
vanist hafið að gjöra ilt. [24] Eg vil því tvístra þeim eins og hálmlegg-
jum, sem berast fyrir eyðimerkurvindi. [25] Þetta er hlutur þinn, af-
mældur skamtur þinn frá minni hendi — segir Jahve —, af því að
þú hefir gleymt mér og treystir á lygi. [26] Fyrir því kippi eg og klæða-
faldi þínum upp að framan, svo að blygðan þín verði ber. [27] Hórdóm
þinn og losta-hví, hið svívirðilega fúllífi þitt — á hæðunum úti á víða-
vangi hefi eg séð viðurstygðir þínar. Vei þér, Jerúsalem, þú munt ekki
hrein verða — hve langt mun enn þangað til?

---

14 Orð Jahve, sem kom til Jeremía út af þurkunum.
[2] Júda drúpir og þeir, sem sitja í borgarhliðum landsins, ör-
magnast; þeir sitja harmandi á jörðinni, og harmakvein Jerúsalem
stígur upp. [3] Tignarmenni þeirra senda undirmenn sína eftir vatni;
þeir koma að vatnsþrónum, en finna ekkert vatn; þeir snúa aftur
með tóm ílátin; þeir eru sneyptir og blygðast sín og hylja höfuð
sín. [4] Vegna akurlendisins, sem er agndofa af skelfingu, af því að
ekkert regn fellur í landinu, eru akurmennirnir sneypulegir og hylja
höfuð sín. [5] Já, jafnvel hindin í haganum ber og yfirgefur kálf-
inn, því að gróður er enginn; [6] og villiasnarnir standa á skóglausu hæð-
unum og taka öndina á lofti, eins og sjakalarnir; augu þeirra daprast,
því að engar jurtir eru til.
[7] Þegar misgjörðir vorar vitna í gegn oss, Jahve, þá lát til þín taka
vegna nafns þíns; því að fráhvarfssyndir vorar eru margar, gegn þér
höfum vér syndgað. [8] Ó Ísraels von, hjálpari hans á neyðartíma, hví
ert þú sem útlendingur í landinu og sem ferðamaður, er tjaldar til
einnar nætur? [9] Hví ert þú eins og skelkaður maður, eins og hetja,
sem ekki megnar að hjálpa? Og þó ert þú mitt á meðal vor, Jahve,
og vér erum nefndir eftir nafni þínu; yfirgef oss eigi!
[10] Svo segir Jahve um þennan lýð: Þannig var þeim ljúft að
reika um, þeir öftruðu ekki fótum sínum, — en Jahve hafði enga
þóknun á þeim; nú minnist hann misgjörðar þeirra og vitjar synda
þeirra.
[11] Og Jahve sagði við mig: Þú skalt eigi biðja þessum lýð góðs.
[12] Þegar þeir fasta, þá hlýði eg eigi á grátbeiðni þeirra, og þegar þeir
bera fram brennifórn og matfórn, þá hefi eg eigi þóknun á þeim, held-
ur vil eg gjöreyða þeim með sverði, hungri og drepsótt. [13] Þá sagði
eg: Æ, drottinn Jahve, sjá, spámennirnir segja við þá: Þér munuð
ekki sjá sverð, og hungri munuð þér ekki verða fyrir, heldur mun eg
láta yður hljóta stöðuga heill á þessum stað! [14] En Jahve sagði við
mig: Spámennirnir boða lygar í mínu nafni; eg hefi ekki sent þá og
eg hefi ekki skipað þeim og eg hefi ekki við þá talað; þeir boða yður
lognar sýnir, fánýtar spár og tál, sem þeir sjálfir hafa spunnið upp.
[15] Fyrir því segir Jahve svo — um spámennina, sem spá í mínu nafni
og segja, þótt eg hafi ekki sent þá: Hvorki mun sverð né hungur
ganga yfir þetta land! — fyrir sverði og hungri skulu þeir farast, þessir
spámenn. [16] En lýðurinn, sem þeir boða spár sínar, skal liggja dauð-
ur á Jerúsalem-strætum af hungri og fyrir sverði, og enginn jarða þá,
— þeir sjálfir, konur þeirra, synir þeirra og dætur þeirra — og eg vil
úthella vonzku þeirra yfir þá. [17] En þú skalt tala til þeirra þessi orð:
Augu mín skulu fljóta í tárum nótt og dag, og tárin eigi stöðvast, því

24: Sálm. 1, 4. — **14, 2:** Jes. 3, 26. Harm. 1, 4. **10:** Hós. 8, 13. **11:** kap. 7, 16.
12: kap. 6, 20. Jes. 1, 11 n. **13:** kap. 6, 14. **14:** kap. 23, 21.

að mærin, dóttir þjóðar minnar, hefir orðið fyrir ógurlegu áfalli, hefir
særð verið al-ólæknandi sári. [18] Gangi eg út á völlinn, þá liggja þar
þeir, er fallið hafa fyrir sverði, og gangi eg inn í borgina, þá sé eg þar
menn dána úr hungri. Já, spámenn og prestar fara til lands, sem þeir
þekkja ekki.
[19] Hefir þú þá hafnað Júda algjörlega, eða ert þú orðinn leiður á
Zíon? Hví hefir þú lostið oss svo, að vér verðum eigi læknaðir?
Menn vænta hamingju, en ekkert gott kemur, — vænta lækningartíma,
og sjá: skelfing! [20] Vér þekkjum, Jahve, yfirsjón vora, misgjörð feðra
vorra, að vér höfum syndgað gegn þér. [21] Fyrirlít eigi, vegna nafns
þíns, — óvirð eigi hásæti dýrðar þinnar, minstu sáttmála þíns við oss
og rjúf hann eigi. [22] Eru nokkurir regngjafar meðal hinna fánýtu guða
heiðingjanna, eða úthellir himininn skúrum sjálfkrafa? Ert það ekki
þú, Jahve, Guð vor, svo að vér verðum að vona á þig? Því að þú
hefir gjört alt þetta.
15 Þá sagði Jahve við mig: Þó að Móse og Samúel gengju fram
fyrir mig, mundi sál mín ekki hneigjast að þessum lýð framar;
rek þá frá augliti mínu, svo að þeir fari burt. [2] Og ef þeir segja við
þig: Hvert eigum vér að fara? þá seg við þá: Svo segir Jahve: til
drepsóttar sá, sem drepsótt er ætlaður; og til sverðs sá, sem sverði er
ætlaður; og til hungurs sá, sem hungri er ætlaður; og til herleiðing-
ar sá, sem til herleiðingar er ætlaður. [3] Eg býð ferns konar kyni
út í móti þeim — segir Jahve —: sverðinu, til þess að myrða þá,
hundunum, til þess að draga þá burt, fuglum himinsins og dýrum
jarðarinnar, til þess að eta þá og eyða þeim. [4] Eg gjöri þá að
grýlu fyrir öll konungsríki jarðar, sökum Manasse Hiskíasonar, Júda-
konungs, fyrir það sem hann aðhafðist í Jerúsalem. [5] Því að hver
mun kenna í brjósti um þig, Jerúsalem, og hver mun sýna þér hlut-
tekning og hver mun koma við, til þess að spyrja um, hvernig þér
líði? [6] Þú hefir útskúfað mér, segir Jahve, þú hörfaðir frá; fyrir því
rétti eg höndina út á móti þér og eyddi þig; eg er orðinn þreyttur á
að miskunna. [7] Fyrir því sáldraði eg þeim með varpkvísl við hlið
landsins, gjörði menn barnlausa, eyddi þjóð mína; frá sínum vondu
vegum sneru þeir ekki aftur. [8] Ekkjur þeirra urðu fleiri en sandkorn
á sjávarströnd. Eg leiddi yfir mæður unglinga þeirra eyðanda um há-
bjartan dag, lét skyndilega yfir þær koma angist og skelfing. [9] Sjö
barna móðirin mornaði og þornaði, hún gaf upp öndina. Sól hennar
gekk undir áður dagur var á enda, hún varð til smánar og fyrirvarð
sig. Og það, sem eftir er af þeim, ofursel eg sverðinu, þá er þeir flýja
fyrir óvinum sínum — segir Jahve.
[10] Vei mér, móðir mín, að þú skyldir fæða mig, mig sem allir
menn í landinu deila og þrátta við. Ekkert hefi eg öðrum lánað og
ekkert hafa aðrir lánað mér, og þó formæla þeir mér allir. [11] Jahve
sagði: Vissulega, eg mun frelsa þig; eg mun vissulega láta óvininn
grátbæna þig, þegar óhamingjuna og neyðina ber að höndum. [12] Verður
járn brotið sundur, járn að norðan, og eir?
[13] Eigur þínar og fjársjóðu ofursel eg að herfangi, ekki fyrir verð,
heldur fyrir allar syndir þínar, og það fyrir þær syndir, er þú hefir
drýgt í öllum héruðum þínum. [14] Og eg læt þig þjóna óvinum þínum
í landi, sem þú þekkir ekki; því að eldur er kviknaður í nösum mér;
gegn yður logar hann.
[15] Þú veizt það, Jahve, minstu mín og vitjaðu mín og hefn mín

17: kap. 13, 17. **19:** kap. 8, 15. **20:** Sálm. 106, 6. Dan. 9, 5. **22:** kap. 10, 13. — **15, 1:** 2 Mós. 32, 11 n. 1 Sam. 7, 9. Sálm. 99, 6. **2:** kap. 43, 11; 14, 12. **4:** 2 Kong. 21, 2—11; 23, 26; 24, 3. **6:** 5 Mós. 32, 15. **9:** Am. 8, 9. **10:** kap. 20, 14. **13:** kap. 17, 3 n. Sálm. 44, 13. **14:** 5 Mós. 32, 22.

á ofsóknurum mínum; hríf mig ekki burt í þolinmæði þinni við þá,
— mundu það, að eg þoli smán þín vegna. 16 Kæmu orð frá þér,
gleypti eg við þeim; og orð þín voru mér unun og fögnuður hjarta
míns, því að eg er nefndur eftir nafni þínu, Jahve, Guð hersveitanna.
17 Eg sat ekki í hóp hlæjandi manna, til þess að skemta mér; gripinn
af þinni hendi sat eg einsamall, af því að þú fyltir mig helgri reiði.
18 Hví er kvöl mín orðin ævarandi og sár mitt svo illkynjað, að það
verður ekki grætt? Þú ert mér sem svikull lækur, eins og vatn, sem
ekki er unt að reiða sig á. 19 Fyrir því segir Jahve svo: Ef þú lætur
af þessu víli þínu, mun eg aftur láta þig ganga fram fyrir mig — og ef
þú framleiðir aðeins dýrmæta hluti, en enga lélega, þá skalt þú aftur
vera mér munnur. Þeir skulu snúa við til þín, en þú skalt ekki snúa
við til þeirra. 20 Og eg gjöri þig gagnvart þessum lýð að rammbygðum
eirvegg, og þótt þeir berjist við þig, skulu þeir eigi fá yfirstigið þig,
því að eg er með þér, til þess að hjálpa þér og frelsa þig -- segir Jahve;
21 og eg frelsa þig undan valdi vondra manna og losa þig úr höndum
ofbeldismanna.

16 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Þú skalt ekki taka
þér konu, og þú skalt enga sonu né dætur eignast á þessum stað.
3 Því að svo segir Jahve um þá sonu og dætur, sem fæðast á þessum
stað, og um mæðurnar, sem börnin ala, og um feðurna, sem geta þau
í þessu landi: 4 Af banvænum sjúkdómum munu þau deyja; menn
munu eigi harma þau né jarða; þau munu verða að áburði á akrinum.
Fyrir sverði og hungri skulu þau farast og líkamir þeirra munu verða
fuglum himinsins og dýrum jarðarinnar að æti.

5 Já, svo segir Jahve: Þú skalt ekki ganga í sorgarhúsið og eigi
fara til þess að harma, né heldur sýna þeim hluttekning, því að eg
hefi tekið minn frið frá þessum lýð — segir Jahve — náðina og mis-
kunnsemina; 6 og stórir og smáir skulu deyja í þessu landi; þeir verða
ekki jarðaðir, og ekki munu menn harma þá, né þeirra vegna rista á
sig skinnsprettur, né gjöra sér skalla. 7 Og ekki munu menn brjóta
sorgarbrauð þeirra vegna, til huggunar eftir látinn mann, né láta þá
drekka huggunarbikar vegna föður síns og móður sinnar. 8 Eigi skalt
þú heldur ganga í veizluhús, til þess að setjast með þeim til að eta
og drekka. 9 Því að svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Sjá, eg
mun láta öll ánægju- og gleðihljóð, öll fagnaðarlæti brúðguma og
brúðar hverfa burt úr þessum stað fyrir augum yðar og á yðar dögum.

10 Þegar þú nú kunngjörir þessum lýð öll þessi orð og menn segja
við þig: Hvers vegna hefir Jahve hótað oss allri þessari miklu ógæfu,
og hver er misgjörð vor og hver er synd vor, sem vér höfum drýgt
gegn Jahve, Guði vorum? 11 þá seg við þá: Vegna þess að feður yðar
yfirgáfu mig — segir Jahve — og eltu aðra guði og þjónuðu þeim og
féllu fram fyrir þeim; en mig yfirgáfu þeir og héldu ekki lögmál mitt.
12 Og þér breytið enn ver en feður yðar, þar sem þér farið hver og
einn eftir þverúð síns vonda hjarta og hlýðið mér ekki. 13 Fyrir því
vil eg varpa yður burt úr þessu landi til þess lands, sem þér hafið
ekki þekt, hvorki þér né feður yðar, og þar skuluð þér þjóna öðrum
guðum dag og nótt, þar eð eg sýni yður enga miskunn.

14 Sjá, fyrir því munu þeir dagar koma — segir Jahve — að ekki
mun framar sagt verða: »Svo sannarlega sem Jahve lifir, sá er leiddi
Ísraelsmenn út af Egiptalandi«, 15 heldur: »Svo sannarlega sem Jahve
lifir, sá er leiddi Ísraelsmenn út úr landinu norður frá og úr öllum

---

16: Esek. 3, 1 n. **18:** Job 6, 15. **20:** kap. 1, 18 n. 1, 8. — **16, 4:** kap. 8, 2. **7:** Esek. 24, 17. **9:** kap. 7, 34. **10:** kap. 5, 19. **13:** 5 Mós. 4, 28; 28, 36. 64. **14:** kap. 23, 7. 8.

þeim löndum, þangað sem hann hafði rekið þá«. Og eg mun flytja
þá aftur til lands þeirra, sem eg gaf feðrum þeirra.
[16] Sjá, eg mun senda út marga fiskimenn — segir Jahve — og
þeir munu fiska þá, og eftir það mun eg senda marga veiðimenn, og
þeir munu veiða þá á hverju fjalli, á hverri hæð og í bergskorunum.
[17] Því að augu mín horfa á alla þeirra vegu; þeir eru ekki huldir fyrir
mér og misgjörð þeirra er eigi falin fyrir augum mér. [18] En fyrst vil
eg gjalda þeim tvöfalt misgjörð þeirra og synd, af því að þeir hafa
vanhelgað land mitt með hræi viðurstygða sinna og fylt óðal mitt
andstygðum sínum.
[19] Jahve, styrkur minn, vígi mitt og hæli mitt á neyðardegi, til
þín munu þjóðir koma frá endimörkum jarðar og segja: Lygar einar
hafa feður vorir hlotið að eign, fánýta guði, og enginn þeirra er að
neinu gagni. [20] Getur maðurinn gjört sér guði? — slíkt eru engir guðir!
[21] Fyrir því vil eg í þetta sinn láta þá kenna á — eg vil láta þá kenna
á hendi minni og styrkleika mínum, og þeir skulu viðurkenna, að nafn
mitt er Jahve.
17 Synd Júda er rituð með járnstíl, með demantsoddi, rist á spjöld
hjartna þeirra og á altarishorn þeirra, [2] eins og líka synir þeirra
minnast altara þeirra og aséra þeirra hjá grænu trjánum, á háu hæð-
unum. [3] Fjallið mitt á vellinum! eigur þínar, alla fjársjóðu þína ofur-
sel eg að herfangi, hæðir þínar vegna syndar, sem drýgð hefir verið í
öllum héruðum þínum. [4] Þá munt þú verða að sleppa hendinni af
óðali þínu, því er eg gaf þér, og eg mun láta þig þjóna óvinum þín-
um í landinu, sem þú þekkir ekki; því að eld hafið þér kveikt í nös-
um mér, sem loga mun eilíflega.
[5] Svo segir Jahve: Bölvaður er sá maður, sem reiðir sig á menn
og gjörir hold að armlegg sínum, en hjarta hans víkur frá Jahve.
[6] Hann er eins og einirunnur á saltsléttunni og hann lifir ekki það, að
neitt gott komi; hann býr á skrælnuðum stöðum í eyðimörkinni, á
óbyggilegu saltlendi. [7] Blessaður er sá maður, sem reiðir sig á Jahve
og lætur Jahve vera athvarf sitt. [8] Hann er sem tré, sem gróðursett er
við vatn og teygir rætur sínar út að læknum, sem hræðist ekki, þótt
hitinn komi, og er með sígrænu laufi, — sem jafnvel í þurka-ári er á-
hyggjulaust og lætur ekki af að bera ávöxt.
[9] Svikult er hjartað fremur öllu öðru og spilt er það; hver þekkir
það? [10] Eg, Jahve, er sá, sem rannsaka hjartað, prófa nýrun, og það
til þess að gjalda sérhverjum eftir breytni hans, eftir ávexti verka hans.
[11] Sá, sem aflar auðs og eigi með réttu, er eins og akurhæna, sem ligg-
ur á eggjum, er hún eigi hefir orpið; á miðri æfinni verður hann að
yfirgefa auðinn og við æfilokin stendur hann sem heimskingi.
[12] Hásæti dýrðarinnar, hátt upp hafið frá upphafi, staður helgi-
dóms vors, [13] þú von Ísraels — Jahve! allir þeir, sem yfirgefa þig,
skulu til skammar verða; já, þeir sem vikið hafa frá mér, verða skrif-
aðir í duftið, því að þeir hafa yfirgefið lind hins lifandi vatns, Jahve.
[14] Lækna mig, Jahve, að eg megi heill verða; hjálpa mér, svo að
mér verði hjálpað, því að þú ert minn lofstír. [15] Sjá, þeir segja við
mig: Hvar er orð Jahve? Rætist það þá! [16] Og þó hefi eg ekki skot-
ið mér undan því að vera hirðir eftir þinni bendingu, og óheilladags-
ins hefi eg ekki óskað — það veizt þú! Það, sem fram gengið hefir af
vörum mínum, liggur bert fyrir augliti þínu. [17] Vertu mér ekki skelf-
ing, þú athvarf mitt á ógæfunnar degi! [18] Lát ofsóknarmenn mína verða

16: Hab. 1, 14 n. **17:** kap. 32, 19. Sálm. 90, 8. — **17, 3:** kap. 15, 13 n. **4:** 5 Mós. 32, 22. **5:** Sálm. 146, 3. **7:** Sálm. 2, 12; 34, 9. **8:** Sálm. 1, 3. **10:** kap. 11, 20; 32, 19. **11:** Sálm. 39, 7. **13:** Lúk. 10, 20. Jer. 2, 13. **15:** Jes. 5, 19. 2 Pét. 3, 4. **17:** kap. 16, 19.

til skammar, en lát mig ekki verða til skammar; lát þá skelfast, en
lát mig ekki skelfast; lát ógæfudag koma yfir þá og sundurmola þá
tvöfaldri sundurmolan!

19 Svo mælti Jahve við mig: Far og nem staðar í þjóðhliðinu,
sem Júdakonungar ganga inn og út um, og í öllum hliðum Jerúsalem,
20 og seg við þá: Heyrið orð Jahve, þér Júdakonungar og allir Júda-
menn og allir Jerúsalembúar, þér sem gangið inn um hlið þessi! 21 Svo
segir Jahve: Gætið yðar — líf yðar liggur við -- og berið eigi byrðar á
hvíldardegi, svo að þér komið með þær inn um hlið Jerúsalem. 22 Berið
og engar byrðar út úr húsum yðar á hvíldardegi og vinnið ekkert verk,
svo að þér haldið hvíldardaginn heilagan, eins og eg hefi boðið feðrum
yðar. 23 En þeir hlýddu ekki og lögðu ekki við eyrun, heldur voru
harðsvíraðir, svo að þeir hlýddu ekki, né þýddust aga. 24 En ef þér
nú hlýðið mér — segir Jahve — svo að þér komið ekki með neinar
byrðar inn í hlið þessarar borgar á hvíldardegi, heldur haldið hvíldar-
daginn heilagan, svo að þér vinnið ekkert verk á honum, 25 þá munu
fara inn um hlið þessarar borgar konungar, sem sitja í hásæti Davíðs,
akandi í vögnum og ríðandi á hestum, þeir og höfðingjar þeirra, Júda-
menn og Jerúsalembúar, og borg þessi eilíflega bygð verða. 26 Og menn
munu koma úr Júdaborgum og úr umhverfi Jerúsalem og úr Benja-
mínslandi og af láglendinu og úr fjöllunum og úr suðurlandinu, þeir
er færa brennifórn og sláturfórn og matfórn og reykelsi og þeir er færa
þakkarfórn í musteri Jahve. 27 En ef þér hlýðið mér eigi, að halda
helgan hvíldardaginn og bera enga byrði og ganga eigi inn um hlið
Jerúsalem á hvíldardegi, þá mun eg leggja eld í hlið hennar, sem eyða
mun höllum Jerúsalem og eigi slöktur verða.

---

18 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, svo hljóðandi: 2 Statt
upp og gakk ofan í hús leirkerasmiðsins; þar vil eg láta þig
heyra orð mín! 3 Og eg gekk ofan í hús leirkerasmiðsins og var hann
að verki sínu við kringlurnar; 4 og mistækist kerið, sem hann var að
búa til, þá bjó hann aftur til úr því annað ker, eins og leirkerasmiðin-
um leizt að gjöra.
5 Þá kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi: 6 Get eg ekki farið
með yður, eins og þessi leirkerasmiður, þú Ísraels hús — segir Jahve —;
sjá, eins og leirinn í hendi leirkerasmiðsins, svo eruð þér í minni hendi,
Ísraels hús. 7 Stundum hóta eg þjóð og konungsríki að uppræta það,
umturna því og eyða því; 8 en snúi þjóðin, er eg hefi hótað þessu,
sér frá vonzku sinni, þá iðrar mig hins illa, er eg hugði að gjöra
henni. 9 En stundum heiti eg þjóð og konungsríki að byggja það og
gróðursetja það; 10 en ef það gjörir það, sem ilt er í mínum augum,
svo að það hlýðir ekki minni raustu, þá iðrar mig þess góða, er eg
hafði heitið að veita því. 11 Og seg þú nú við Júdamenn og Jerúsalem-
búa á þessa leið: Svo segir Jahve: Sjá, eg bý yður ógæfu og brugga
ráð gegn yður. Snúið yður hver og einn frá sinni vondu breytni og
temjið yður góða breytni og góð verk! 12 En þeir munu segja: Það er
til einskis! vér förum eftir vorum hugsunum og breytum hver og einn
eftir þverúð síns vonda hjarta. 13 Fyrir því segir Jahve svo: Spyrjið
meðal heiðingjanna, hvort nokkur hafi heyrt slíkt? Mjög hryllilega hluti
hefir mærin Ísrael í frammi haft. 14 Hvort hverfur þá af gnæfandi klettin-

---

18: Sálm. 35, 4; 40, 15. 16. 22: Nehem. 13, 15—17. 2 Mós. 20, 8. 5 Mós. 5, 12. 14.
24: Jes. 58, 13; 56, 2. 25: kap. 22, 4. — 18, 6: Jes. 45, 9. Róm. 9, 21. 7: kap.
1, 10. 8: kap. 26, 19. Jón. 3, 10. Esek. 18, 21. 11: kap. 7, 3. 13: kap. 2, 10.

um snjór Líbanons? Eða sígur þá uppvellandi vatnið niður, hið svala,
niðandi? 15 Því að þjóð mín hefir gleymt mér, fánýtum goðunum færa
þeir reykelsisfórnir; og þeir hafa leitt þá í hrösun á vegum þeirra,
gömlu götunum, svo að þeir ganga stigu, ólagðan veg, 16 svo að þeir
gjöra land sitt að skelfingu, að eilífu háði, svo að hver sá, er þar fer
um, skelfist og hristir höfuðið. 17 Eins og fyrir austanvindi mun eg
tvístra þeim fyrir óvinunum, eg mun sýna þeim bakið, en ekki and-
litið á þeirra glötunardegi.
18 Þá sögðu þeir: Komið, bruggum ráð gegn Jeremía; því að eigi
mun prestana skorta kenning, spekingana ráð, né spámennina opinber-
un, — komið, vér skulum drepa hann með tungunni og engan gaum
gefa orðum hans. 19 Gef mér því gaum, Jahve, og heyr tal andstæð-
inga minna. 20 Á þá að launa gott með illu, þar sem þeir hafa grafið
mér gröf? Minstu þess, hversu eg hefi staðið frammi fyrir þér, til
þess að tala máli þeirra, til þess að snúa þinni heiftarreiði frá þeim.
21 Ofursel því sonu þeirra hungrinu og fá þá sverðinu á vald, svo að
konur þeirra verði barnlausar og ekkjur, og menn þeirra farist af drep-
sótt og æskumenn þeirra falli fyrir sverði í bardaga. 22 Lát neyðar-
kvein heyrast úr húsum þeirra, þegar þú lætur morðflokka skyndilega
yfir þá koma; því að þeir hafa grafið gröf, til að veiða mig í, og lagt
snörur fyrir fætur mína. 23 En þú, Jahve, þekkir öll fjörráð þeirra
gegn mér; fyrirgef eigi misgjörð þeirra og afmá ekki synd þeirra fyrir
augliti þínu. Lát þá steypast fyrir þér; framkvæm það á þeim, þegar
reiði þín brýzt út.

19 Svo sagði Jahve: Far og kaup krús eftir leirkerasmið, tak
því næst með þér nokkura af helztu mönnum þjóðarinnar og
nokkura af helztu prestunum 2 og gakk út í Hinnomssonar-dal, sem er
fyrir utan Leirbrotahlið, og kunngjör þar þau orð, sem eg mun tala
til þín, 3 og seg: Heyrið orð Jahve, þér Júdakonungar og Jerúsalem-
búar! Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Sjá, eg mun leiða
ógæfu yfir þennan stað, svo að óma mun fyrir báðum eyrum
allra þeirra, er það heyra. 4 Af því að þeir yfirgáfu mig og óvirtu
þennan stað og færðu á honum reykelsisfórnir öðrum guðum, sem þeir
ekki þektu, hvorki þeir né feður þeirra né Júdakonungar, og fyltu
þennan stað blóði saklausra manna 5 og bygðu Baals-hæðir, til þess að
brenna sonu sína í eldi sem brennifórn Baal til handa, sem eg hefi
hvorki skipað né mælt svo fyrir og mér hefir aldrei til hugar komið;
6 sjá, fyrir því munu þeir dagar koma — segir Jahve — að þessi stað-
ur mun ekki framar nefndur verða »Tófet« og »Hinnomssonar-dalur«,
heldur »Drápsdalur«. 7 Þá mun eg tæma ráð Júda og Jerúsalem á
þessum stað og láta þá falla fyrir sverði, er þeir flýja undan óvinum
sínum, og fyrir hendi þeirra, er sitja um líf þeirra; en lík þeirra mun
eg gefa fuglum himinsins og dýrum jarðarinnar að æti, 8 og eg mun gjöra
þessa borg að skelfingu og háði: hver sá, er hér fer um, mun skelfast
og hæðast að öllum áföllunum, sem hún hefir orðið fyrir. 9 Og eg mun
láta þá eta hold sona sinna og hold dætra sinna, og þeir munu eta
hver annars hold í neyð þeirri og þrenging, er óvinir þeirra og þeir,
er sitja um líf þeirra, munu koma þeim í. 10 Og þú skalt brjóta krúsina
fyrir augum þeirra manna, sem með þér hafa farið, 11 og segja við þá:
Svo segir Jahve hersveitanna: Svo mun eg brjóta þessa þjóð og þessa
borg, eins og menn brjóta leirker, sem ekki verður gjört heilt aftur, og
í Tófet mun verða jarðað, með því að ekkert pláss er til að jarða í.

15: kap. 2, 32; 6, 16. **16:** kap. 19, 8. **20:** Sálm. 35, 12. — **19, 3:** 1 Sam. 3, 11.
2 Kong. 21, 12. **5:** kap. 7, 31 n. 32, 35. **7:** Jes. 19, 3. **8:** kap. 18, 16. **9:** 3 Mós.
26, 29. 5 Mós. 28, 53 n. Harm. 2, 20; 4, 10. **11:** kap. 7, 32.

12 Þannig mun eg fara með þennan stað — segir Jahve — og þá, er hér búa,
svo að eg gjöri þessa borg að Tófet; 13 þá skulu hús Jerúsalem og
hús Júdakonunga verða óhrein, eins og Tófet-staðurinn — öll þau hús,
þar sem menn hafa fært öllum himinsins her reykelsisfórnir á þökun-
um og öðrum guðum dreypifórnir.
14 En er Jeremía kom frá Tófet, þangað sem Jahve hafði sent
hann til þess að spá, nam hann staðar í forgarði musteris Jahve og
sagði við allan lýðinn: 15 Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð:
Sjá, eg leiði yfir þessa borg og allar borgir, er henni tilheyra, alla þá
ógæfu, er eg hefi hótað henni, af því að þeir hafa verið harðsvíraðir
og ekki hlýtt orðum mínum.

20 En er Pashúr prestur Immersson — en hann var yfirumsjónar-
maður í musteri Jahve — heyrði Jeremía boða þessi orð, 2 þá
laust Pashúr Jeremía spámann og setti hann í stokkinn, sem var í efra
Benjamínshliði, hjá musteri Jahve. 3 En daginn eftir losaði Pashúr
Jeremía úr stokknum. Þá sagði Jeremía við hann: Jahve kallar þig
ekki »Pashúr«, heldur »Skelfing alt um kring«. 4 Því að svo segir Jahve:
Sjá, eg gjöri þig að skelfingu fyrir sjálfan þig og fyrir alla vini þína,
og þeir skulu falla fyrir sverði óvina sinna og þú horfa upp á það, og
allan Júdalýð sel eg Babel-konungi á vald, og hann mun herleiða þá til
Babel og drepa þá með sverði. 5 Og eg framsel allan auð þessarar
borgar og allar eigur hennar og öll dýrindi hennar, og alla fjársjóðu
Júdakonunga sel eg óvinum þeirra á vald; þeir skulu ræna þeim, taka
þá og flytja þá til Babel. 6 En þú, Pashúr, og allir þeir, sem búa í
húsi þínu, skuluð herleiddir verða, og þú skalt komast til Babel og
þar skalt þú deyja og þar skalt þú greftraður verða, — þú og allir
vinir þínir, þeir er þú spáðir lygum.

7 Þú hefir talið svo um fyrir mér, Jahve, að eg lét sannfærast;
þú tókst mig tökum og barst hærra hlut; eg er orðinn að stöðugu at-
hlægi, allir gjöra gys að mér. 8 Já, í hvert sinn er eg tala, verð eg að
kvarta undan ofbeldi og kúgun; því að orð Jahve hefir orðið mér til
stöðugrar háðungar og spotts. 9 Og ef eg hugsaði: Eg skal ekki minn-
ast hans og eigi tala framar í hans nafni, þá var sem eldur brynni í
hjarta mínu, er byrgður væri inni í beinum mínum; eg reyndi að þola
það, en eg gat það ekki. 10 Já, eg hefi heyrt illyrði margra — skelfing alt
um kring: »Kærið hann!« og »Vér skulum kæra hann!« Jafnvel allir
þeir, sem eg hefi verið í vináttu við, vaka yfir því að eg hrasi: »Ef til
vill lætur hann ginnast, svo að vér fáum yfirstigið hann og hefnt vor á
honum«. 11 En Jahve er með mér eins og voldug hetja; fyrir því munu
ofsóknarmenn mínir steypast og engu áorka; þeir skulu verða herfilega
til skammar, af því að þeir hafa ekki farið viturlega að ráði sínu —
til eilífrar, ógleymanlegrar smánar. 12 Og Jahve hersveitanna, þú sem
prófar hinn réttláta, þú sem sér nýrun og hjartað, lát mig sjá hefnd
þína á þeim, því að þér fel eg málefni mitt. 13 Lofsyngið Jahve, veg-
samið Jahve, því að hann frelsar líf hins fátæka undan valdi illgjörða-
manna.
14 Bölvaður sé dagurinn, sem eg fæddist; dagurinn, sem móðir mín
ól mig, sé ekki blessaður! 15 Bölvaður sé maðurinn, sem flutti föður
mínum gleðitíðindin: Þér er fæddur sonur! og gladdi hann stórlega með
því. 16 Fyrir þeim manni fari eins og fyrir borgum, sem Jahve hefir
umturnað vægðarlaust, og hann heyri óp á morgnana og hergný um

13: kap. 32, 29; 44, 17 n. Zef. 1, 5. — **20, 1:** kap. 38, 1. **2:** kap. 37, 15. **9:** Job
32, 18. **10:** Sálm. 31, 14. **11:** kap. 1, 8; 17, 18. **12:** kap. 11, 20. **14:** kap. 15, 10.
Job 3, 1 n. **16:** 1 Mós. 19, 24. 25.

hádegið, 17 af því að hann lét mig ekki deyja í móðurlífi, svo að móðir
mín hefði orðið gröf mín og móðurlíf hennar hefði eilíflega verið þung-
að. 18 Hví kom eg af móðurlífi, til þess að þola strit og mæðu og til
þess að eyða æfinni í skömm?

---

21 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, þegar Zedekía konungur
sendi þá Pashúr Malkíason og Zefanía prest Maasejason til hans
með þá orðsending: 2 Gakk til frétta við Jahve fyrir oss, því að Ne-
búkadrezar Babel-konungur herjar á oss, hvort Jahve muni við oss
gjöra samkvæmt öllum sínum dásemdarverkum, svo að hann fari burt
frá oss aftur. 3 Þá sagði Jeremía við þá: Segið svo Zedekía: 4 Svo
segir Jahve, Ísraels Guð: Sjá, eg sný við hervopnunum í höndum yðar,
sem þér berjist með við Babel-konung og við Kaldea, sem að yður
kreppa, fyrir utan borgarmúrinn og safna þeim saman inni í þessari
borg, 5 og eg berst sjálfur við yður með útréttri hendi og sterkum arm-
legg, og með reiði, heift og mikilli gremi; 6 og eg drep íbúa þessarar
borgar, bæði menn og skepnur: þeir skulu deyja af mikilli drepsótt.
7 En eftir það, segir Jahve, mun eg selja Zedekía Júdakonung og þjóna
hans og lýðinn, þá er eftir verða í þessari borg eftir drepsóttina, sverð-
ið og hungrið, í hendur Nebúkadrezars Babel-konungs og í hendur ó-
vina þeirra og í hendur þeirra, er sækjast eftir lífi þeirra, og hann skal
drepa þá með sverðseggjum hlífðarlaust, vægðarlaust og miskunnarlaust.
8 En við lýð þennan skalt þú segja: Svo segir Jahve: Sjá, eg legg
fyrir yður veg lífsins og veg dauðans. 9 Þeir sem verða kyrrir í
þessari borg, munu deyja fyrir sverði, af hungri og af drepsótt;
en þeir sem fara út og ganga á vald Kaldeum, sem að yður kreppa,
þeir munu lífi halda og hljóta líf sitt að herfangi. 10 Því að eg hefi
snúið andliti mínu gegn þessari borg, til óheilla og ekki til heilla —
segir Jahve; hún skal ofurseld verða Babel-konungi, og hann skal
brenna hana í eldi.

11 Og við hús Júdakonungs skalt þú segja: Heyrið orð Jahve,
Davíðs hús! 12 Svo segir Jahve: Haldið rétt að morgni dags og frelsið
hinn rænda af hendi kúgarans, til þess að heiftarreiði mín brjótist ekki
út, eins og eldur, og brenni, svo að enginn fái slökt — sakir illverka
yðar! 13 Sjá, eg skal finna þig, þú sem býr í dalnum, kletturinn á
sléttunni — segir Jahve —, yður sem segið: Hver skyldi koma ofan á
hendur oss og hver skyldi brjótast inn í bústaði vora? 14 Og eg skal
vitja yðar samkvæmt ávöxtum verka yðar — segir Jahve — og leggja
eld í skóg yðar, og hann skal eyða öllu, sem umhverfis hana er.
22 Svo mælti Jahve: Gakk þú ofan að höll Júdakonungs og flyt
þar þessi orð 2 og seg: Heyr orð Jahve, Júdakonungur, þú sem
situr í hásæti Davíðs, þú og þjónar þínir og lýður þinn, þeir sem ganga
inn um þessi hlið! 3 Svo segir Jahve: Iðkið rétt og réttlæti og frelsið
hinn rænda af hendi kúgarans. Undirokið ekki útlendinga, munaðar-
leysingja og ekkjur, og hafið ekki órétt í frammi, og úthellið ekki sak-
lausu blóði á þessum stað. 4 Því ef þér gjörið þetta, munu inn um
hlið þessa húss fara konungar, er sitja í hásæti Davíðs sem eftirmenn
hans, akandi í vögnum og ríðandi á hestum — hann sjálfur, þjónar
hans og lýður hans. 5 En ef þér hlýðið ekki þessum orðum, þá sver
eg við sjálfan mig — segir Jahve — að höll þessi skal verða að eyði-
rúst. 6 Því að svo segir Jahve um höll Júdakonungs: Þú ert mér sem

---

18: Job 3, 20. — 21, 5: 5 Mós. 29, 28. 8: 5 Mós. 30, 15. 19. 12: kap. 4, 4. —
22, 3: kap. 21, 12. 3 Mós. 19, 33. 4: kap. 17, 25.

Gíleað, sem Líbanonstindur. Vissulega vil eg gjöra þig að eyðimörk,
eins og óbygðar borgir, 7 og vígja spillvirkja í móti þér, hvern með sín
vopn, til þess að þeir höggvi þín ágætu sedrustré og varpi þeim á eld-
inn. 8 En margar þjóðir skulu ganga fram hjá þessari borg og menn
segja hver við annan: Hvers vegna hefir Jahve farið svo með þessa
miklu borg? 9 Og þá munu menn svara: Af því að þeir yfirgáfu sátt-
mála Jahve, Guðs síns, og féllu fram fyrir öðrum guðum og þjónuðu
þeim.

10 Grátið ekki þann, sem dauður er, og harmið hann ekki; grátið
miklu heldur þann, sem burt er farinn, því að hann mun aldrei koma
heim aftur og sjá ættland sitt. 11 Því að svo segir Jahve um Sallúm
Jósíason, Júdakonung, sem ríki tók eftir Jósía föður sinn og burt er
farinn úr þessum stað: Hann mun aldrei framar koma hingað aftur;
12 heldur mun hann deyja á þeim stað, þangað sem þeir hafa flutt hann
hertekinn, en þetta land mun hann aldrei framar líta.

13 Vei þeim, sem byggir hús sitt með ranglæti og veggsvalir sínar
með rangindum, sem lætur náunga sinn vinna fyrir ekki neitt og greiðir
honum ekki kaup hans, 14 sem segir: Eg vil reisa mér rúmgott hús og
loftgóðar svalir! og höggur sér glugga, þiljar með sedrusviði og málar
með menju! 15 Ert þú konungur, þótt þú keppir við aðra með húsa-
gjörð úr sedrusviði? Át ekki faðir þinn og drakk? en hann iðkaði rétt
og réttlæti; þá vegnaði honum vel. 16 Hann rak réttar hinna aumu og
fátæku; þá gekk alt vel. Er slíkt ekki að þekkja mig? — segir Jahve.
17 En augu þín og hjarta stefna eingöngu að eigin ávinning og að því
að úthella saklausu blóði og beita kúgun og undirokun. 18 Fyrir því
segir Jahve svo um Jójakím Jósíason, Júdakonung: Menn munu ekki
harma hann og segja: »Æ, bróðir minn!« og »Æ, systir!« — menn
munu ekki harma hann og segja: »Æ, herra!« og »Æ, vegsemd hans!«
19 Hann skal verða jarðaður eins og asni er jarðaður: dreginn burt og
varpað langt út fyrir hlið Jerúsalem.

20 Stíg þú upp á Líbanon og hljóða og lát raust þína gjalla í
Basan og hljóða þú frá Abarím, því að allir ástmenn þínir eru sundur-
molaðir. 21 Eg talaði við þig í velgengni þinni, en þú sagðir: Eg vil
ekki heyra! Þannig var breytni þín frá æsku, að þú hlýddir ekki
minni raustu. 22 Nú mun stormurinn hirða alla hirða þína, og ást-
menn þínir munu herleiddir verða; já, þá munt þú verða til skammar
og smánar vegna allrar vonzku þinnar. 23 Þú sem býr á Líbanon og
hreiðrar þig í sedrustrjám, hversu munt þú stynja, þegar hríðirnar
koma yfir þig, kvalir eins og yfir jóðsjúka konu.
24 Svo sannarlega sem eg lifi — segir Jahve — þótt Konja Jójakíms-
son, Júdakonungur, væri innsiglishringur á hægri hendi minni, þá mundi
eg rífa þig þaðan. 25 Og eg sel þig í hendur þeirra, sem sitja um líf þitt,
og í hendur þeirra, sem þú hræðist, og í hendur Nebúkadrezars Babel-
konungs og í hendur Kaldea; 26 og eg varpa þér og móður þinni, sem
ól þig, burt til annars lands, þar sem þið ekki eruð fædd, og þar
skuluð þið deyja; 27 en í landið, sem þeir þrá að komast til aftur,
þangað skulu þeir aldrei aftur komast.
28 Er þá þessi Konja fyrirlitlegt ílát, sem ekki er til annars en að
brjóta sundur, eða ker, sem engum manni geðjast að? Hví var honum
og niðjum hans þá kastað burt og varpað til lands, sem þeir ekki

---

11: 2 Kong. 23, 34. 2 Kron. 36, 4. Esek 19, 4. **13:** Hab. 2, 12. 3 Mós. 19, 13. 5 Mós. 24, 14 n. Jak. 5, 4. **18:** 1 Kong. 13, 30. Jer. 34, 5. **19:** kap. 36, 30. Jes. 14, 19. **20:** 5 Mós. 32, 49. **23:** v. 6. **25:** kap. 34, 20. **26:** 2 Kong. 24, 15.

þektu? [29] Ó land, land, land, heyr orð Jahve! [30] Svo segir Jahve:
Skrásetjið þennan mann barnlausan, mann, sem ekki mun verða lángefinn um dagana; því að engum af niðjum hans mun auðnast að
sitja í hásæti Davíðs og ríkja framar yfir Júda.

23 Vei hirðunum, sem eyða og tvístra gæzluhjörð minni! segir Jahve.
[2] Fyrir því segir Jahve, Ísraels Guð, svo um hirðana, sem
gæta þjóðar minnar: Þér hafið tvístrað sauðum mínum og sundrað
þeim og ekki litið eftir þeim; sjá, eg skal vitja vonzku verka yðar á
yður — segir Jahve. [3] En eg vil sjálfur safna leifum hjarðar minnar
saman úr öllum löndum, þangað sem eg hefi rekið þá, og leiða þá
aftur í haglendi þeirra, og þeir skulu frjóvast og fjölga; [4] og eg vil
setja hirða yfir þá, og þeir skulu gæta þeirra, og þeir skulu eigi framar
hræðast né skelfast og einskis þeirra skal saknað verða — segir Jahve.
[5] Sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve — að eg mun uppvekja Davíð réttan kvist, er ríkja skal sem konungur og breyta viturlega og iðka rétt og réttlæti í landinu. [6] Á hans dögum mun Júda
hólpinn verða og Ísrael búa óhultur, og þetta mun verða nafn hans,
það er menn nefna hann með: Jahve er vort réttlæti!
[7] Sjá, fyrir því munu þeir dagar koma — segir Jahve — að menn
munu eigi framar segja: Svo sannarlega sem Jahve lifir, sá er leiddi
Ísraelsmenn út af Egiptalandi! [8] heldur: Svo sannarlega sem Jahve lifir,
sá er leiddi og flutti heim niðja Ísraels húss úr landinu norður frá og
úr öllum þeim löndum, þangað sem eg hafði rekið þá, svo að þeir
mættu búa í landi sínu!

[9] Viðvíkjandi spámönnunum: Hjartað í brjósti mér er sundurmarið,
öll bein mín skjálfa; eg er eins og drukkinn maður, eins og maður,
sem vínið hefir bugað, vegna Jahve og vegna hans heilögu orða. [10] Því
að landið er fult af hórkörlum, — já, vegna bölvunarinnar syrgir landið,
eru beitilöndin í öræfunum skrælnuð —, og hlaup þeirra er vonzka og
styrkur þeirra ósannsögli; [11] því að bæði spámenn og prestar eru guðlausir, jafnvel í húsi mínu hefi eg rekið mig á vonzku þeirra — segir
Jahve. [12] Fyrir því mun vegur þeirra verða þeim eins og sleipir staðir
í myrkri; þeim skal verða hrundið, svo að þeir detti á honum; því að
eg leiði óhamingju yfir þá árið sem þeim verður refsað — segir Jahve.
[13] Hjá spámönnum Samaríu sá eg og hneykslanlegt athæfi: þeir spáðu
í nafni Baals og leiddu lýð minn Ísrael afvega. [14] En hjá spámönnum
Jerúsalem sá eg hryllilegt athæfi: þeir drýgja hór og fara með lygar
og styrkja illgjörðamennina, svo að enginn þeirra snýr sér frá illsku
sinni. Þeir eru allir orðnir mér eins og Sódóma, og íbúar hennar eins
og Gómorra. [15] Fyrir því segir Jahve hersveitanna svo um spámennina:
Sjá, eg vil gefa þeim malurt að eta og eiturvatn að drekka, því að frá
spámönnum Jerúsalem hefir guðleysi breiðst út um alt landið.
[16] Svo segir Jahve hersveitanna: Hlýðið ekki á orð spámannanna,
sem spá yður; þeir draga yður á tálar; þeir boða vitranir, sem þeir
sjálfir hafa spunnið upp, en ekki fengið frá Jahve. [17] Sífeldlega segja
þeir við þá, er mér hafa hafnað: Jahve hefir sagt: Yður mun heill
hlotnast! Og þótt þeir fari allir eftir þverúð hjarta síns, segja þeir:
Engin ógæfa mun yfir yður koma! [18] Já, sá sem stendur í ráði Jahve,
hann sér og heyrir orð hans. Sá, sem gefur gaum að orðum mínum,
kunngjörir þau!

23, 1: kap. 10, 21. Esek. 34, 2. **4:** kap. 3, 15. **5:** kap. 33, 15 n. Jes. 4, 2. **6:** Sak. 14, 11. **7:** kap. 16, 14. 15. **10:** kap. 12, 4. **12:** Sálm. 35, 6. Jer. 11, 23. **14:** Esek. 13, 22. Jes. 1, 10. **15:** kap. 9, 15. **17:** kap. 6, 14. **18:** v. 22.

19 Sjá, stormur Jahve brýst fram — reiði — og hvirfilbylur —
hann steypist yfir höfuð hinna óguðlegu. 20 Reiði Jahve léttir ekki fyr
en hann hefir framkvæmt og leitt til lykta fyriræltanir hjarta síns, —
síðar meir munuð þér skilja það greinilega. 21 Eg hefi ekki sent spá-
mennina — og þó hlupu þeir; eg hefi eigi talað til þeirra — og þó
spáðu þeir. 22 Hefðu þeir staðið í mínu ráði, þá mundu þeir kunn-
gjöra þjóð minni mín orð og snúa þeim frá þeirra vonda vegi og frá
þeirra vondu verkum.
23 Er eg þá aðeins Guð í nánd — segir Jahve — og ekki Guð í
fjarlægð? 24 Getur nokkur falið sig í fylgsnum, svo að eg sjái hann
ekki? — segir Jahve. Uppfylli eg ekki himin og jörð? — segir Jahve.
25 Eg heyri hvað spámennirnir segja, þeir sem boða lygar í mínu nafni;
þeir segja: Mig dreymdi, mig dreymdi! 26 Hversu lengi á þetta svo að
ganga? Ætla spámennirnir, þeir er boða lygar og flytja tál, er þeir
sjálfir hafa upp spunnið — 27 hvort hyggjast þeir að koma þjóð minni
með draumum sínum, er þeir segja hver öðrum, til að gleyma nafni
mínu, eins og feður þeirra gleymdu nafni mínu vegna Baals? 28 Sá
spámaður, sem hefir draum, segi hann draum, og sá, sem hefir mitt
orð, flytji hann mitt orð í sannleika. Hvað er sameiginlegt hálmstrái
og korni? — segir Jahve. 29 Er ekki orð mitt eins og eldur — segir
Jahve — og eins og hamar, sem sundurmolar klettana?
30 Sjá, þess vegna skal eg finna spámennina — segir Jahve —, sem
stela orðum mínum hver frá öðrum. 31 Eg skal finna spámennina —
segir Jahve —, sem taka til sinnar eigin tungu, til þess að umla guð-
mæli. 32 Eg skal finna spámennina, sem kunngjöra lygadrauma — segir
Jahve — og segja frá þeim og leiða þjóð mína afvega með lygum sínum
og gorti, og þó hefi eg ekki sent þá og ekkert umboð gefið þeim, og
þeir gjöra þessari þjóð alls ekkert gagn — segir Jahve.
33 Og þegar þessi lýður spyr þig, eða einhver spámaðurinn eða
einhver presturinn, og segir: Hver er byrði Jahve? þá skalt þú segja
við þá: Þér eruð byrðin og eg mun varpa yður af mér — segir Jahve.
34 En sá spámaður og sá prestur og sá lýður, sem talar um »byrði
Jahve« — slíks manns vil eg vitja og húss hans. 35 Svo skuluð þér
segja hver við annan og einn við annan: »Hverju hefir Jahve svarað?«
eða »Hvað hefir Jahve sagt?« 36 En »byrði Jahve« skuluð þér ekki
framar nefna, því að hverjum manni munu þau orð hans verða »byrði«,
þar sem þér hafið rangfært orð hins lifanda Guðs, Jahve hersveitanna,
vors Guðs. 37 Svo skulu menn segja við spámanninn: »Hverju hefir
Jahve svarað þér?« eða »Hvað hefir Jahve sagt?« 38 En ef þér talið
um »byrði« Jahve — fyrir því, svo segir Jahve: Af því að þér við-
hafið þetta orð »byrði Jahve«, þótt eg gjörði yður þá orðsending: Þér
skuluð ekki tala um »byrði Jahve«! — 39 sjá, fyrir því vil eg hefja yður
upp og varpa yður og borginni, sem eg gaf yður og feðrum yðar, burt
frá mínu augliti. 40 Og eg legg á yður eilífa smán og eilífa skömm,
sem aldrei mun gleymast.

24 Jahve lét mig sjá: tvær karfir fullar af fíkjum voru settar
fyrir framan musteri Jahve, eftir að Nebúkadrezar Babel-kon-
ungur hafði herleitt Jekonja Jójakímsson, Júdakonung, og Júdahöfðingja
og trésmiðina og járnsmiðina burt frá Jerúsalem og flutt þá til Babel.
2 Í annari körfinni voru mjög góðar fíkjur, líkar árfíkjum, en í hinni
körfinni voru mjög vondar fíkjur, sem voru svo vondar, að þær voru
óætar.

19: kap. 30, 23. **21:** kap. 14, 14. **24:** Am. 9, 2 n. Sálm. 139, 7 n. **40:** kap. 20, 11.
— **24, 1:** 2 Kong. 24, 14 n.

[3] Þá sagði Jahve við mig: Hvað sér þú, Jeremía? Og eg svaraði:
Fíkjur! Góðu fíkjurnar eru mjög góðar, en þær vondu eru mjög vondar,
já svo vondar, að þær eru óætar.
[4] Þá kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi: [5] Svo segir Jahve,
Ísraels Guð: Eins og á þessar góðu fíkjur, svo lít eg á hina herleiddu
úr Júda, sem eg hefi sent héðan til Kaldealands, þeim til heilla. [6] Eg
beini augum mínum á þá þeim til heilla og flyt þá aftur inn í þetta
land, svo að eg megi byggja þá upp og ekki rífa þá niður aftur og
gróðursetja þá og ekki uppræta þá aftur. [7] Og eg gef þeim hjarta til
að þekkja mig, að eg er Jahve; og þeir skulu vera mín þjóð og eg
skal vera þeirra Guð, þegar þeir snúa sér til mín af öllu hjarta. [8] Og
eins og vondu fíkjurnar, sem eru svo vondar, að þær eru óætar — já,
svo segir Jahve — þannig vil eg fara með Zedekía Júdakonung og
höfðingja hans og leifarnar af Jerúsalem, þá sem eftir eru í þessu
landi og þá sem sezt hafa að í Egiptalandi, [9] eg mun gjöra þá að grýlu,
að andstygð öllum konungsríkjum jarðar, að háðung, orðskvið, spotti
og formæling á öllum þeim stöðum, þangað sem eg rek þá. [10] Og eg
sendi sverð, hungur og drepsótt í móti þeim, þar til er þeir eru gjöreyddir
úr landinu, sem eg gaf þeim og feðrum þeirra.

25 Orðið, sem kom til Jeremía um allan Júdalýð á fjórða ríkisári
Jójakíms Jósíasonar, Júdakonungs — það er fyrsta ríkisár Nebú-
kadrezars Babel-konungs —, [2] það er Jeremía spámaður talaði til alls
Júdalýðs og til allra Jerúsalembúa, segjandi:
[3] Frá þrettánda ríkisári Jósía Amónssonar, Júdakonungs, og fram á
þennan dag, nú í tuttugu og þrjú ár, hefir orð Jahve komið til mín og
eg hefi talað til yðar seint og snemma, en þér hafið ekki heyrt. [4] Og
Jahve hefir sent til yðar alla þjóna sína, spámennina, bæði seint og
snemma, en þér hafið ekki heyrt, né heldur lagt við eyrun, til þess að heyra.
[5] Léti eg segja yður: »Snúið yður, hver og einn frá sínum vonda vegi
og frá yðar vondu verkum, þá skuluð þér búa kyrrir í landinu, sem
Jahve gaf yður og feðrum yðar, frá eilífð til eilífðar. [6] En eltið ekki
aðra Guði, til þess að þjóna þeim og falla fram fyrir þeim, og egnið
mig ekki til reiði með handaverkum yðar, svo að eg láti yður ekkert
böl að höndum bera«, [7] þá hlýdduð þér ekki á mig -- segir Jahve —
til þess að egna mig til reiði með handaverkum yðar, yður sjálfum til
ills. [8] Fyrir því segir Jahve hersveitanna svo: Af því að þér hlýdduð
ekki orðum mínum, [9] þá vil eg láta sækja allar kynkvíslir norðursins
— segir Jahve — og Nebúkadrezar Babel-konung þjón minn og láta
þá brjótast inn yfir þetta land og inn á íbúa þess og inn á allar þessar
þjóðir hér umhverfis, og eg vil helga þá banni og gjöra þá að skelfing og
spotti og eilífri háðung, [10] og eg vil láta gjörsamlega hverfa meðal
þeirra öll ánægju- og gleðihljóð, öll fagnaðarlæti brúðguma og brúðar,
öll kvarnarhljóð og lampaljós. [11] Og alt þetta land skal verða að rúst,
að auðn, og þessar þjóðir skulu þjóna Babel-konungi í sjötíu ár. [12] En
þegar sjötíu ár eru liðin, mun eg refsa Babel-konungi og þessari þjóð
— segir Jahve — fyrir misgjörð þeirra, og landi Kaldea og gjöra það
að eilífri auðn. [13] Og eg mun láta fram koma á þessu landi öll þau
hótunarorð, er eg hefi talað gegn því, alt það sem ritað er í þessari
bók, það sem Jeremía hefir spáð um allar þjóðir. [14] Því að voldugar
þjóðir og miklir konungar munu og gjöra þá að þrælum, og eg mun
gjalda þeim eftir athæfi þeirra og eftir handaverkum þeirra.

6: kap. 31, 28. Am. 9, 15. **7:** kap. 31, 33 n. 32, 38 n. Esek. 11, 19 n. 36, 26 n.
8: kap. 29, 17 n. **10:** kap. 14, 12. — **25, 3:** kap. 1, 2. **4:** kap. 7, 13. **5:** kap. 18,
11. **6:** kap. 7, 6. **9:** kap. 27, 6. **10:** kap. 7, 34. Opinb. 18, 22. 23.

15 Því að svo sagði Jahve, Ísraels Guð, við mig: Tak við þessum
bikar reiðivínsins af hendi mér og lát allar þjóðirnar drekka af honum,
þær er eg sendi þig til, 16 svo að þær drekki og reiki og verði vit-
skertar af sverðinu, er eg sendi meðal þeirra. 17 Þá tók eg við bikarn-
um af hendi Jahve og lét allar þær þjóðir drekka, sem Jahve hafði
sent mig til: 18 Jerúsalem og Júdaborgir, konunga hennar og höfðingja,
til að gjöra þá að rúst, að skelfing, að spotti og formæling, eins og nú
er fram komið; 19 Faraó, Egiptalands konung, og þjóna hans og höfð-
ingja og alla þjóð hans og allan þjóðblending; 20 enn fremur alla konunga í
Úz-landi og alla konunga í Filistalandi, sem sé Askalon, Gaza, Ekron
og leifarnar af Asdód; 21 Edóm og Móab og Ammóníta; 22 og alla kon-
unga í Týrus og alla konunga í Zídon og konungana á ströndunum,
hinumegin hafsins; 23 Dedan og Tema og Bús og alla jaðarskorna,
24 og alla konunga Arabíu og alla konunga þjóðblendinganna, sem búa
í eyðimörkinni; 25 og alla konungana í Simrí og alla konungana í Elam
og alla konungana í Medíu; 26 og alla konungana norður frá, hvort sem
þeir búa nálægt hver öðrum eða langt hver frá öðrum, — í stuttu máli
öll konungsríki á jörðunni; en konungurinn í Sesak* skal drekka á
eftir þeim.
27 En þú skalt segja við þá: Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels
Guð: Drekkið, til þess að þér verðið druknir og spúið og dettið og
standið ekki upp aftur, af sverðinu, sem eg sendi meðal yðar. 28 En
færist þeir undan að taka við bikarnum af hendi þinni, til þess að
drekka, þá seg við þá: Svo segir Jahve hersveitanna: Drekka skul-
uð þér! 29 Því sjá, hjá borginni, sem nefnd er eftir nafni mínu, læt eg
ógæfuna fyrst ríða yfir, — og þér skylduð sleppa óhegndir? Þér skuluð
ekki sleppa óhegndir, því að sverði býð eg út gegn öllum íbúum jarð-
arinnar — segir Jahve hersveitanna.
30 En þú skalt kunngjöra þeim öll þessi orð og segja við þá:
Jahve öskrar af hæðum og lætur rödd sína gjalla frá sínum heilaga bú-
stað. Hann öskrar hátt út yfir haglendi sitt, hefur upp fagnaðaróp, eins
og þeir sem vínber troða, gegn öllum þeim, sem á jörðu búa. 31 Hávað-
inn berst út á enda jarðar, því að Jahve þreytir deilu við þjóðirnar.
Hann gengur í dóm við alt hold; hina óguðlegu ofurselur hann sverð-
inu! — segir Jahve. 32 Svo segir Jahve hersveitanna: Sjá, ógæfa fer
frá einni þjóð til annarrar og ákafur stormur rís á útjaðri jarðar; 33 og
þeir sem Jahve hefir felt, munu á þeim degi liggja dauðir frá einum
enda jarðarinnar til annars. Þeir munu eigi verða harmaðir, eigi safn-
að saman og eigi jarðaðir; þeir skulu verða að áburði á akrinum.
34 Æpið, hirðar, og kveinið og veltið yður í duftinu, þér leiðtogar hjarð-
arinnar! Því að yðar tími er kominn, að yður verði slátrað og yður
tvístrað, og þér skuluð detta niður eins og verðmætt ker. 35 Þá er
ekkert athvarf lengur fyrir hirðana og engin undankoma fyrir leiðtoga
hjarðarinnar.
36 Heyr kvein hirðanna og óp leiðtoga hjarðarinnar, af því að
Jahve eyðir haglendi þeirra, 37 og hin friðsælu beitilönd eru gjöreydd
orðin fyrir hinni brennandi reiði Jahve. 38 Hann hefir yfirgefið skóg-
arrunn sinn, eins og ljónið; já, að auðn varð land þeirra fyrir hinu víg-
freka sverði og fyrir hans brennandi reiði.

26 Í byrjun ríkisstjórnar Jójakíms Jósíasonar, Júdakonungs, kom
þetta orð frá Jahve: 2 Svo segir Jahve: Gakk í forgarð musteris
Jahve, og tala til allra þeirra manna úr Júdaborgum, sem komnir eru

15: kap. 51, 7. Opinb. 14, 10. 26: kap. 51, 41. Hab. 2, 16. * Þ. e. Babel. 27: v. 15 n. 29: kap. 49, 12. 1 Pét. 4, 17. 30: Jóel 3, 21. Am. 1, 2. Jes. 16, 9. 31: Jes. 66, 16. 33: kap. 8, 2; 16, 4.

til þess að falla fram í musteri Jahve, öll þau orð, sem eg hefi boðið
þér að tala til þeirra. Þú skalt ekki draga neitt orð undan. 3 Ef til
vill hlýða þeir og snúa sér, hver og einn frá sínum vonda vegi; mun
mig þá iðra þeirrar óhamingju, sem eg hygg að leiða yfir þá sakir
illra verka þeirra. 4 Og þú skalt segja þeim: Svo segir Jahve: Ef þér
hlýðið mér ekki, svo að þér breytið eftir lögmáli mínu, sem eg hefi
fyrir yður lagt, 5 svo að þér hlýðið orðum þjóna minna, spámannanna,
er eg hefi sent til yðar æ af nýju óaflátanlega, en þér hafið ekki hlýtt
þeim, 6 þá vil eg fara með þetta hús, eins og húsið í Síló og gjöra
þessa borg að formæling fyrir allar þjóðir jarðarinnar.
7 En er prestarnir og spámennirnir og allur lýðurinn heyrði Jeremía
flytja þessi orð í musteri Jahve 8 og Jeremía hafði lokið að tala alt það,
sem Jahve hafði boðið honum að tala til alls lýðsins, þá tóku prest-
arnir og spámennirnir og allur lýðurinn hann höndum og sögðu: Þú
skalt vissulega deyja! 9 Hví hefir þú spáð í nafni Jahve og sagt: Þetta
hús skal verða eins og húsið í Síló, og þessi borg skal í eyði lögð og
mannlaus verða! Og allur lýðurinn safnaðist gegn Jeremía í musteri
Jahve.
10 En er Júda-höfðingjar fréttu þetta, fóru þeir úr konungshöllinni
upp til musteris Jahve og settust úti fyrir Jahve-hliði hinu nýja. 11 Og
prestarnir og spámennirnir töluðu til höfðingjanna og alls lýðsins og
sögðu: Þessi maður er dauða sekur, því að hann hefir spáð gegn þess-
ari borg, eins og þér hafið heyrt með eigin eyrum. 12 En Jeremía mælti
til allra höfðingjanna og alls lýðsins á þessa leið: Jahve hefir sent mig
til þess að boða öll þessi orð, sem þér hafið heyrt, gegn þessu húsi og
þessari borg. 13 Og bætið nú framferði yðar og athafnir og hlýðið
raustu Jahve, Guðs yðar, svo að Jahve megi iðra þeirrar óhamingju,
er hann hefir hótað yður. 14 En að því er til sjálfs mín kemur, þá er
eg á yðar valdi; gjörið við mig það, sem yður þykir gott og rétt. 15 En
það skuluð þér vita, að ef þér deyðið mig, þá leiðið þér saklaust blóð
yfir yður og yfir þessa borg og yfir íbúa hennar, því að Jahve hefir
sannlega sent mig til yðar, til þess að flytja yður öll þessi orð. 16 Þá
sögðu höfðingjarnir og allur lýðurinn við prestana og spámennina:
Þessi maður er ekki dauða sekur, því að hann hefir talað til vor í
nafni Jahve, Guðs vors.
17 Þá gengu nokkurir af öldungum landsins fram og mæltu til alls
mannsafnaðarins á þessa leið: 18 Míka frá Móreset kom fram sem spá-
maður á dögum Hiskía Júdakonungs og mælti til alls Júdalýðs á þessa
leið: »Svo segir Jahve hersveitanna: Zíon mun plægð verða sem akur
og Jerúsalem mun verða að rústum og musterisfjallið að skógarhæð-
um«. 19 Hvort deyddi Hiskía Júdakonungur og allur Júdalýður hann?
Óttaðist hann ekki Jahve og blíðkaði Jahve, svo að Jahve iðraði þeirrar
óhamingju, er hann hafði hótað þeim? En vér erum rétt að því komnir
að baka oss mikla óhamingju.
20 Annar maður var og, sem spáði í nafni Jahve, Úría Semajason
frá Kirjat-Jearím; hann spáði og gegn þessari borg og þessu landi, al-
veg á sama hátt og Jeremía. 21 En er Jójakím konungur og allir kapp-
ar hans og allir höfðingjarnir spurðu orð hans, leitaðist konungur við
að láta drepa hann. En er Úría frétti það, varð hann hræddur, flýði
burt og fór til Egiptalands. 22 En Jójakím konungur gjörði menn til
Egiptalands, Elnatan Akbórsson og menn með honum. 23 Og þeir sóttu
Úría til Egiptalands og fóru með hann til Jójakíms konungs, og hann
lét drepa hann með sverði og kasta líkinu á grafir múgamanna.

26, 3: kap. 18, 8; 36, 3. **18:** kap. 7, 3; 18, 8. **15:** Matt. 27, 24. **18:** Mík. 3, 12.
22: kap. 36, 12. 25.

[24] En Ahíkam Safansson verndaði Jeremía, svo að hann var eigi
framseldur í hendur lýðsins til líf láts.

---

27 Í upphafi ríkisstjórnar Zedekía Jósíasonar, Júdakonungs, kom
þetta orð til Jeremía frá Jahve:
[2] Svo sagði Jahve við mig: Gjör þér bönd og ok og legg um háls
þér [3] og gjör konunginum í Edóm og konunginum í Móab og konungi
Ammóníta og konunginum í Týrus og konunginum í Zídon orðsending
með sendimönnunum, sem komnir eru til Jerúsalem til Zedekía Júdakon-
ungs, [4] og bjóð þeim að mæla svo til herra sinna: Svo sagði Jahve her-
sveitanna, Ísraels Guð: Svo skuluð þér segja við herra yðar: [5] Eg hefi
gjört jörðina og mennina og skepnurnar, sem á jörðinni eru, með mín-
um mikla mætti og útrétta armlegg og eg gef þetta þeim, er mér þókn-
ast. [6] Og nú gef eg öll þessi lönd á vald Nebúkadnezars Babel-kon-
ungs, þjóns míns; jafnvel dýr merkurinnar gef eg honum, til þess að
þau þjóni honum. [7] Og allar þjóðir skulu þjóna honum og syni hans
og sonarsyni hans, þar til er einnig tími hans lands kemur og voldug-
ar þjóðir og miklir konungar gjöra hann að þræl sínum. [8] Og sú þjóð
og það konungsríki, sem ekki vill þjóna honum, Nebúkadnezar Babel-
konungi, og ekki beygja háls sinn undir ok Babel-konungs — þeirrar
þjóðar mun eg vitja með sverði, hungri og drepsótt, segir Jahve, unz
eg hefi gjöreytt þeim fyrir hans hendi. [9] Og hlýðið ekki á spámenn
yðar né spásagnamenn, né drauma yðar, né á galdramenn yðar né
töframenn, þá er þeir mæla til yðar á þessa leið: Þér munuð ekki þjóna
Babel-konungi. [10] Því að þeir boða yður lygar, til þess að flæma yður
úr landi yðar, svo að eg reki yður burt og þér farist. [11] En þá þjóð,
sem beygir háls sinn undir ok Babel-konungs og þjónar honum, hana
vil eg láta vera kyrra í landi sínu — segir Jahve — til þess að hún
yrki það og byggi.
[12] Og við Zedekía Júdakonung talaði eg öldungis á sama hátt:
Sveigið háls yðar undir ok Babel-konungs og þjónið honum og þjóð
hans, þá munuð þér lífi halda. [13] Hví viljið þér, þú og þjóð þín, deyja
fyrir sverði, af hungri og drepsótt, eins og Jahve hefir hótað þeim
þjóðum, er eigi vilja þjóna Babel-konungi? [14] Hlýðið eigi á orð spá-
mannanna, er segja við yður: »Þér munuð eigi þjóna Babel-konungi!«
Því að þeir boða yður lygar. [15] Því að eg hefi ekki sent þá — segir
Jahve —, heldur spá þeir ranglega í mínu nafni, til þess að eg reki
yður burt og þér farist, ásamt spámönnunum, er yður hafa spáð.
[16] Við prestana og allan þennan lýð hefi eg og talað á þessa leið:
Svo segir Jahve: Hlýðið eigi á orð spámanna yðar, er spá yður og
segja: »Sjá, áhöldin úr musteri Jahve munu bráðlega verða flutt heim
aftur frá Babel!« — því að þeir boða yður lygar. [17] Hlýðið eigi á þá,
þjónið heldur Babel-konungi, þá munuð þér lífi halda! Hví á þessi
borg að verða að rúst? [18] En séu þeir spámenn og sé orð Jahve hjá
þeim, þá biðja þeir Jahve hersveitanna að áhöld þau, sem enn eru eftir í
musteri Jahve og í höll Júdakonungs og í Jerúsalem, fari eigi líka til
Babel. [19] Því að svo segir Jahve hersveitanna um súlurnar, um hafið og
um undirstöðupallana og um hin önnur áhöld, sem eftir eru í þessari
borg, [20] þau er Nebúkadnezar Babel-konungur ekki tók, þá er hann
herleiddi Jekonja Jójakímsson, Júdakonung, frá Jerúsalem til Babel, á-
samt öllum tignarmönnum Júda og Jerúsalem; [21] já, svo segir Jahve
hersveitanna, Ísraels Guð, um áhöldin, sem eftir eru í musteri Jahve

---

24: 2 Kong. 22, 12. — **27, 6:** kap. 28, 14. Dan. 2, 38. **7:** kap. 25, 12. **9:** kap. 14, 14. **13:** v. 8. **19:** 2 Kong. 25, 13. **20:** 2 Kong. 24, 14 n.

og höll Júdakonungs og í Jerúsalem: 22 Til Babel skulu þau flutt
verða og þar skulu þau vera, alt til þess dags, er eg vitja þeirra —
segir Jahve — og sæki þau og flyt þau aftur á þennan stað.

28 En þetta ár — í upphafi ríkisstjórnar Zedekía Júdakonungs,
fjórða árið, í fimta mánuðinum — sagði Hananja spámaður
Assúrsson frá Gíbeon við mig í musteri Jahve í viðurvist prestanna og
alls lýðsins: 2 Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Eg brýt sundur
ok Babel-konungs! 3 Áður en tvö ár eru liðin, flyt eg aftur á þennan
stað öll áhöldin úr musteri Jahve, þau er Nebúkadnezar Babel-konung-
ur tók á þessum stað og flutti til Babel. 4 Jekonja Jójakímsson, Júda-
konung, og alla hina herleiddu úr Júda, þá er komnir eru til Babel,
flyt eg og aftur á þennan stað — segir Jahve — því að eg brýt sundur
ok Babel-konungs!
5 Þá talaði Jeremía spámaður til Hananja spámanns í viðurvist
prestanna og alls lýðsins, sem stóð í musteri Jahve, 6 og Jeremía spá-
maður mælti: Verði svo! Jahve gjöri það! Jahve láti orð þín, er þú
hefir spáð, rætast, svo að hann flytji aftur frá Babel á þennan stað á-
höldin úr musteri Jahve og alla hina herleiddu! 7 En heyr þessi orð,
sem eg kunngjöri þér og öllum lýðnum: 8 Þeir spámenn, sem komið
hafa fram á undan mér og á undan þér frá aldaöðli, þeir spáðu vold-
ugum löndum og stórum konungsríkjum ófriði, óhamingju og drepsótt;
9 en sá spámaður, sem spáir heill, — ef orð spámannsins rætast, þá
þekkist á því sá spámaður, er Jahve hefir sannarlega sent.
10 Þá tók Hananja spámaður okið af hálsi Jeremía spámanns og
braut það sundur; 11 síðan mælti Hananja í viðurvist alls lýðsins á
þessa leið: Svo segir Jahve: Eins skal eg sundurbrjóta ok Nebúkad-
nezars Babel-konungs áður tvö ár eru liðin af hálsi allra þjóða! En
Jeremía spámaður fór leiðar sinnar.
12 En orð Jahve kom til Jeremía, eftir að Hananja spámaður hafði
sundurbrotið okið af hálsi Jeremía spámanns, svo hljóðandi: 13 Far og
seg við Hananja: Svo segir Jahve: Tré-ok hefir þú sundurbrotið, en eg
vil í þess stað gjöra járn-ok! 14 Því að svo segir Jahve hersveitanna,
Ísraels Guð: Járnok legg eg á háls allra þessara þjóða, til þess að þær
verði þegnskyldar Nebúkadnezar Babel-konungi og þjóni honum; já,
jafnvel dýr merkurinnar gef eg honum. 15 Þá sagði Jeremía spámaður
við Hananja spámann: Heyr þú, Hananja! Jahve hefir ekki sent þig,
og þó hefir þú gint lýð þennan til að reiða sig á lygar! 16 Fyrir því
segir Jahve svo: Sjá, eg kippi þér burt af jörðinni; á þessu ári skalt
þú deyja, því að þú hefir prédikað fráhvarf frá Jahve. 17 Og Hananja
spámaður dó þetta ár, í sjöunda mánuðinum.

29 Og þessi eru orð bréfsins, sem Jeremía spámaður sendi frá
Jerúsalem til öldunga hinna herleiddu og til prestanna og til
spámannanna og til alls lýðsins, sem Nebúkadnezar hafði herleitt frá
Jerúsalem til Babel, 2 (eftir að Jekonja konungur og konungsmóðir og
hirðmennirnir, höfðingjar Júda og Jerúsalem, og trésmiðirnir og járn-
smiðirnir voru farnir burt úr Jerúsalem), 3 með Elasa Safanssyni og
Gemaría Hilkíasyni, sem Zedekía Júdakonungur sendi til Nebúkad-
nezars Babel-konungs til Babel:
4 Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð, öllum hinum herleiddu,
þeim er eg herleiddi frá Jerúsalem til Babel: 5 Reisið hús og búið í
þeim, plantið garða og etið ávöxtu þeirra. 6 Takið yður konur og getið

22: Esr. 1, 7. — **28, 3:** kap. 27, 16. **10:** kap. 27, 2. **11:** v. 2. 3. **14:** kap. 27, 6.
15: kap. 29, 31 n. — **29, 2:** kap. 24, 1. 2 Kong. 24, 15 n. **5:** v. 28.

sonu og dætur, og takið sonum yðar konur og giftið dætur yðar, til
þess að þær megi fæða sonu og dætur og þér fjölgið þar, en fækkið
ekki. [7] Látið yður umhugað um heill borgarinnar, sem eg herleiddi
yður til, og biðjið til Jahve fyrir henni; því að heill hennar er heill
sjálfra yðar. [8] Því að svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Látið
eigi spámenn yðar, sem meðal yðar eru, né spásagnamenn yðar tæla
yður, og trúið ekki á drauma yðar, sem yður dreymir. [9] Því að þeir
spá yður ranglega í mínu nafni; eg hefi ekki sent þá! — segir Jahve.
[10] Því að svo segir Jahve: Þegar sjötíu ár eru umliðin fyrir Babel,
mun eg vitja yðar og efna við yður fyrirheit mitt, að flytja yður aftur
á þennan stað. [11] Því að eg þekki þær fyrirætlanir, sem eg hefi í
hyggju með yður — segir Jahve —, fyrirætlanir til heilla, en ekki til
óhamingju, að veita yður vonarríka framtíð. [12] Þá munuð þér ákalla
mig og fara og biðja til mín, og eg mun bænheyra yður. [13] Og þér
munuð leita mín og finna mig. Þegar þér leitið mín af öllu hjarta,
[14] vil eg láta yður finna mig — segir Jahve — og snúa við högum yðar
og safna yður saman frá öllum þjóðum og úr öllum þeim stöðum,
þangað sem eg hefi rekið yður — segir Jahve — og flytja yður aftur
á þann stað, þaðan sem eg herleiddi yður.
[15] En þegar þér segið: Jahve hefir vakið oss upp spámenn í Babel!
[16] Því að svo segir Jahve um konunginn, sem situr í hásæti Davíðs
og um allan lýðinn, sem býr í þessari borg, bræður yðar, sem ekki
voru herleiddir með yður, — [17] svo segir Jahve hersveitanna: Sjá, eg
sendi yfir þá sverð, hungur og drepsótt og gjöri þá eins og viðbjóðs-
legar fíkjur, sem eru svo vondar, að þær eru ekki ætar, [18] og eg elti
þá með sverði, hungri og drepsótt og gjöri þá að grýlu öllum konungs-
ríkjum jarðar, að formæling, að skelfing, að spotti og háðung meðal allra
þjóða, þangað sem eg rek þá, [19] fyrir það að þeir hlýddu ekki orðum
mínum — segir Jahve — er eg hefi óaflátanlega sent þjóna mína, spá-
mennina, með til þeirra, en þér heyrðuð ekki, — segir Jahve. [20] En
heyrið þér orð Jahve, allir þér hinir herleiddu, er eg hefi sent frá Jerú-
salem til Babel.
[21] Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð, um Ahab Kólajason
og um Zedekía Maasejason, sem boða yður lygar í mínu nafni: Sjá,
eg gef þá Nebúkadrezar Babel-konungi á vald og hann mun láta drepa
þá fyrir augum yðar. [22] Og þeir munu verða bölbænar-formáli fyrir
alla hina herleiddu úr Júda, sem eru í Babel, svo að menn kveði svo
að orði: »Jahve fari með þig eins og Zedekía og Ahab, sem Babel-
konungur steikti á eldi«. [23] Sökum þess að þeir frömdu óhæfuverk í
Ísrael og drýgðu hór með konum vina sinna og töluðu orð í mínu
nafni, er eg hafði þeim eigi um boðið, já eg þekki það sjálfur og er
vottur að því! — segir Jahve.
[24] En við Semaja frá Nehalam skalt þú segja á þessa leið: [25] Svo
segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Sökum þess að þú hefir sent
bréf í þínu eigin nafni til alls lýðsins, sem er í Jerúsalem, og til Zefanía
Maasejasonar prests og til allra prestanna, þess efnis: [26] Jahve hefir sett
þig prest í stað Jójada prests, til þess að þú hafir nákvæmar gætur í
musteri Jahve á öllum óðum mönnum og þeim, er spámannsæði er á,
og setjir þá í stokk og hálsjárn! [27] Hví hefir þú þá ekki ávítað Jer-
emía frá Anatót, sem spáir yður? [28] Því að þess vegna hefir hann
gjört oss svolátandi orðsending til Babel: Það verður langvint! Reisið
hús og búið í þeim og plantið garða og etið ávöxtu þeirra.

8: kap. 27, 9. 14. 16. **10:** kap. 25, 11—12. **13:** 5 Mós. 4, 29. **14:** kap. 30, 3. **17:** kap. 24, 10. **18:** kap. 24, 9. **23:** kap. 23, 14. **28:** v. 5.

[29] En Zefanía prestur las þetta bréf upphátt fyrir Jeremía spá-
manni. [30] Þá kom orð Jahve til Jeremía, svo hljóðandi: [31] Gjör öll-
um hinum herleiddu svo hljóðandi orðsending: Svo segir Jahve um
Semaja frá Nehalam: Sökum þess að Semaja hefir spáð yður án þess
að eg hafi sent hann og gint yður til þess að reiða yður á lygar, [32] fyrir
því segir Jahve svo: Sjá, eg mun hefna þess á Semaja frá Nehalam
og niðjum hans; hann skal ekki eiga neinn niðja, sem búi meðal
þessarar þjóðar, og hann skal ekki fá litið þau gæði, sem eg bý þjóð
minni — segir Jahve —, því að hann hefir prédikað fráhvarf frá Jahve.

30 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, svo hljóðandi: [2] Svo
segir Jahve, Ísraels Guð: Skrifa þú öll þau orð, er eg hefi til
þín talað, í bók. [3] Því sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve —
að eg mun snúa við hag lýðs míns, Ísraels og Júda, segir Jahve, og
láta þá hverfa aftur til þess lands, sem eg gaf feðrum þeirra, og þeir
skulu taka það til eignar.
[4] En þessi eru orðin, sem Jahve talaði um Ísrael og Júda: [5] Já,
svo segir Jahve: Hræðsluóp heyrum vér, ótti er á ferðum, en engin
heill! [6] Spyrjið um og gætið að, hvort karlmaður ali barn? Hvers
vegna sé eg þá alla menn með hendur á lendum, líkt og jóðsjúk kona
væri, og hvers vegna eru öll andlit orðin nábleik? [7] Vei, mikill er sá
dagur, hann á ekki sinn líka og angistartími er það fyrir Jakob, en —
hann mun frelsast frá því. [8] Því að á þeim degi — segir Jahve her-
sveitanna — mun eg sundurbrjóta okið af hálsi þínum og slíta af þér
böndin, og útlendir menn skulu ekki lengur halda honum í þrældómi;
[9] heldur skulu þeir þjóna Jahve, Guði sínum, og Davíð, konungi sín-
um, er eg mun uppvekja þeim.
[10] En óttast þú ekki, þjónn minn Jakob — segir Jahve — og
hræðst þú ekki, Ísrael, því að eg frelsa þig úr fjarlægu landi og niðja
þína úr landinu, þar sem þeir eru herleiddir, til þess að Jakob hverfi
heim aftur og njóti hvíldar og búi óhultur, án þess nokkur hræði
hann. [11] Því að eg er með þér — segir Jahve — til þess að frelsa þig.
Því að eg vil gjöreyða öllum þeim þjóðum, sem eg hefi tvístrað þér á
meðal; þér einni vil eg ekki gjöreyða; heldur vil eg hirta þig í hófi;
en eg vil ekki láta þér með öllu óhegnt.
[12] Já, svo segir Jahve: Áverki þinn er illkynjaður, sár þitt ólækn-
andi. [13] Enginn tekur að sér málefni þitt, — við meininu er engin
lækning, enginn plástur til handa þér. [14] Allir ástmenn þínir hafa gleymt
þér, þeir spyrja ekki eftir þér, af því að eg hefi lostið þig, eins og ó-
vinur lýstur, með grimmilegri hirting, sakir fjölda misgjörða þinna,
sakir þess að syndir þínar eru margar. [15] Hví æpir þú af áverka þín-
um, af þinni ólæknandi kvöl? Sakir fjölda misgjörða þinna; sakir
þess að syndir þínar eru margar, hefi eg gjört þér þetta. [16] Fyrir því
skulu allir þeir, sem þig eta, etnir verða, og allir þeir, sem þér þröngva,
herleiddir verða; og þeir, sem rupla þig, skulu verða öðrum að herfangi,
og alla þá, sem þig ræna, mun eg framselja til ráns. [17] Því að eg skal
láta koma hyldgan á sár þín og lækna þig af áverkum þínum — segir
Jahve — af því að þeir kalla þig »hina brottreknu«, »Zíon, sem enginn
spyr eftir«. [18] Svo segir Jahve: Sjá, eg sný við högum Jakobs tjalda
og miskunna mig yfir bústaði hans, til þess að borgin verði aftur reist
á hæð sinni og aftur verði búið í höllinni á hennar vanastað. [19] Og
þaðan skal hljóma þakkargjörð og gleðihljóð, og eg læt þá fjölga og
eigi fækka, og eg gjöri þá vegsamlega, svo að þeir séu ekki lengur lít-

30, 3: kap. 29, 14. **6:** Jes. 13, 8. **7:** Jóel 2, 11. Zef. 1, 15. **8:** Nah. 1, 13. **9:** Hós. 3, 5. Esek. 34, 23; 37, 24. **10:** kap. 46, 27 n. **11:** kap. 10, 24. **12:** kap. 10, 19; 14, 17; 15, 18. **16:** Jes. 33, 1. **17:** kap. 8, 22; 33, 6.

ilsvirtir. [20] Og synir hans skulu vera mér sem áður, og söfnuður hans
skal vera grundvallaður frammi fyrir mér, en allra kúgara hans mun
eg vitja. [21] Og yfirbjóðandi hans mun frá honum koma og drotnari
hans fram ganga úr flokki hans. Og eg mun láta hann nálgast mig,
svo að hann komi til mín, — því að hver skyldi hætta lífi sínu í það
að koma til mín? — segir Jahve. [22] Og þá munuð þér vera mín þjóð,
og eg mun vera yðar Guð.
[23] Sjá, stormur Jahve brýzt fram — reiði — hvirfilbylur, hann
steypist yfir höfuð hinna óguðlegu. [24] Hinni brennandi reiði Jahve
linnir ekki, fyr en hann hefir framkvæmt fyrirætlanir hjarta síns og
komið þeim til vegar. Síðar meir munuð þér sannfærast um það.
31 Á þeim tíma mun eg — segir Jahve — vera Guð fyrir allar
ættkvíslir Ísraels, og þeir munu vera mín þjóð. [2] Svo segir Jahve:
Lýður þeirra manna, er undan sverðinu komust, fann náð í eyðimörk-
inni; far, til þess að útvega honum — Ísrael — hvíld! [3] Úr fjarlægð
birtist Jahve mér: já, með ævarandi elsku hefi eg elskað þig; fyrir því
hefi eg látið náð mína haldast við þig. [4] Enn vil eg endurreisa þig,
svo að þú verðir endurreist, mærin Ísrael; enn munt þú skreyta þig með
bumbum og ganga út í dansi fagnandi manna. [5] Þú munt enn planta
víngarða á Samaríufjöllum; þeir, sem hafa gróðursett þá, munu og hafa
nytjar þeirra. [6] Já, sá dagur mun koma, að varðmennirnir kalla á
Efraím-fjöllum: Standið upp, förum upp til Zíon, til Jahve, Guðs vors!
[7] Því að svo segir Jahve: Fagnið yfir Jakob með gleði og kætist
yfir öndvegisþjóð þjóðanna. Kunngjörið, vegsamið og segið: Frelsa,
Jahve, þjóð þína, leifarnar af Ísrael! [8] Sjá, eg flyt þá úr landinu norður
frá og safna þeim saman frá útkjálkum jarðar; á meðal þeirra eru
bæði blindir og lamir, bæði þungaðar og jóðsjúkar konur; í stórum
hóp hverfa þeir hingað aftur. [9] Þeir munu koma grátandi og auðmjúk-
lega biðjandi; eg mun fylgja þeim, leiða þá að vatnslækjum, um sléttan
veg, þar sem þeir eigi geta hrasað; því að eg er orðinn Ísrael faðir, og
Efraím er frumgetinn sonur minn.
[10] Heyrið orð Jahve, þér þjóðir, og kunngjörið það á fjarlægu ey-
junum og segið: Sá, sem tvístraði Ísrael, safnar honum saman og mun
gæta hans, eins og hirðir gætir hjarðar sinnar. [11] Því að Jahve frelsar
Jakob og leysir hann undan valdi þess, sem honum var yfirsterkari;
[12] og þeir skulu koma og fagna á Zíonhæð og streyma til gæða Jahve,
til kornsins, vínberjalagarins, olíunnar og ungu sauðanna og nautanna,
og sál þeirra skal verða eins og vökvaður aldingarður og þeir skulu
eigi framar vanmegnast. [13] Þá munu meyjarnar skemta sér við dans
og unglingar og gamalmenni saman, og eg mun breyta sorg þeirra í
gleði og hugga þá og gleðja eftir harma þeirra. [14] Og eg mun endur-
næra sál prestanna á feiti og lýður minn mun seðja sig á gæðum mín-
um — segir Jahve.
[15] Svo segir Jahve: Rödd heyrist í Rama, harmakvein, beiskur
grátur; Rakel grætur börnin sín; hún vill ekki huggast láta vegna barna
sinna, því að þau eru eigi framar lífs. [16] Svo segir Jahve: Halt raust
þinni frá gráti og augum þínum frá tárum, því að enn er til umbun
fyrir verk þitt — segir Jahve —: þeir skulu hverfa heim aftur úr landi
óvinanna. [17] Já, enn er von um framtíð þína — segir Jahve —: börnin
skulu hverfa heim aftur í átthaga sína. [18] Að sönnu heyri eg Efraím
kveina: Þú hefir hirt mig, og eg lét hirtast eins og óvaninn kálfur, —
lát mig snúa heim, þá skal eg snúa við, því að þú ert Jahve, Guð

22: kap. 24, 7; 31, 1. 33. **23:** kap. 23, 19 n. — **31, 1:** 2 Kor. 6, 16. **6:** Jes. 2, 3.
7: Am. 6, 1. **9:** kap. 50, 4. **12:** Jes. 35, 10; 58, 11. Hós. 3, 5. **13:** Jóh. 16, 20.
15: Matt. 2, 18. 1 Mós. 35, 19. **17:** kap. 29, 11. **18:** Harm 5, 21.

minn! [19] Því að eftir að eg hafði snúið mér frá þér, gjörðist eg iðrandi,
og eftir að eg vitkaðist, slæ eg á lærið; eg blygðast mín, já, eg er
sneyptur, því að eg ber skömm æsku minnar. [20] Er Efraím mér þá
svo dýrmætur sonur eða slíkt eftirlætisbarn, að þótt eg hafi oft hótað
honum, þá verð eg ávalt að minnast hans af nýju? Fyrir því kemst
hjarta mitt við vegna hans, eg hlýt að miskunna mig yfir hann —
segir Jahve.
[21] Reis þér vörður, set þér vegamerki, haf athygli á brautinni,
veginum, sem þú fórst, — hverf heim, mærin Ísrael, hverf heim til
þessara borga þinna! [22] Hversu lengi ætlar þú að reika fram og aftur,
þú hin fráhverfa dóttir? Því að Jahve skapar nýtt á jörðu: kvenmað-
urinn verndar karlmanninn.
[23] Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Enn munu menn
mæla þessum orðum í Júdalandi og í borgum þess, þá er eg hefi snúið
við högum þeirra: Jahve blessi þig, bústaður réttlætisins, heilaga fjall!
[24] Og Júda og allar borgir hans munu búa þar saman, akuryrkjumenn
og þeir, sem fara um með hjarðir; [25] því að eg drykkja hinar sárþyrstu
sálir og metta sérhverja örmagna sál. [26] Við þetta vaknaði eg og lit-
aðist um, og svefninn hafði verið mér þægilegur.
[27] Sjá, þeir dagar koma — segir Jahve — að eg sái Ísraels hús og
Júda hús með mannsáði og fénaðarsáði, [28] og eins og eg vakti yfir þeim,
til þess að uppræta og umturna, rífa niður og eyða og vinna þeim
mein, þannig mun eg og vaka yfir þeim, til þess að byggja og gróður-
setja — segir Jahve. [29] Á þeim dögum munu menn eigi framar segja:
Feðurnir átu súr vínber og tennur barnanna urðu sljóar! [30] Heldur
mun hver deyja fyrir eigin misgjörð; hver sá maður, er etur súr vín-
ber, hans tennur munu sljóar verða.
[31] Sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve — að eg mun gjöra
nýjan sáttmála við Ísraels hús og Júda hús, [32] ekki eins og þann sátt-
mála, er eg gjörði við feður þeirra, þá er eg tók í hönd þeirra, til þess
að leiða þá út af Egiptalandi, en þann sáttmála við mig hafa þeir rofið,
þótt eg væri herra þeirra — segir Jahve. [33] En í þessu skal sáttmálinn
fólginn vera, sá er eg gjöri við Ísraels hús eftir þetta — segir Jahve:
Eg legg lögmál mitt þeim í brjóst og rita það á hjörtu þeirra, og eg
skal vera þeirra Guð og þeir skulu vera mín þjóð. [34] Og þeir skulu
ekki framar kenna hver öðrum, né einn bróðirinn öðrum, og segja:
Lærið að þekkja Jahve! Því að þeir munu allir þekkja mig, bæði smáir
og stórir — segir Jahve —, því að eg mun fyrirgefa misgjörð þeirra
og ekki framar minnast syndar þeirra!
[35] Svo segi Jahve, sem sett hefir sólina til að lýsa um daga, nið-
urskipun tunglsins og stjarnanna til að lýsa um nætur, sá er æsir hafið,
svo að bylgjurnar gnýja — Jahve hersveitanna er nafn hans: [36] Svo
sannarlega sem þessar reglur munu aldrei breytast fyrir mér — segir
Jahve — svo sannarlega munu Ísraels niðjar ekki hætta að vera þjóð
fyrir mér alla daga. [37] Svo segir Jahve: Svo sannarlega sem himininn
hið efra verður eigi mældur né undirstöður jarðarinnar hið neðra rann-
sakaðar, svo sannarlega mun eg ekki hafna öllum Ísraels niðjum sakir
alls þess, er þeir hafa gjört — segir Jahve.
[38] Sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve — að borgin verður
endurreist Jahve til handa, frá Hananeel-turni alt að Hornhliðinu, [39] og
enn fremur skal mælisnúran ganga beint á Gareb-hæð og beygja þaðan
til Góa. [40] Og allur hræva- og öskudalurinn og allir vellirnir að Kíd-

19: Esek. 21, 12. Jer. 3, 25. **23:** Jes. 1, 26. Sak. 8, 3. **28:** kap. 24, 6; 1, 10. **29:** Esek. 18, 2. Harm. 5, 7. **30:** Esek. 18, 4. **31:** Hebr. 8, 8 n. **33:** Hebr. 10, 16. **34:** Jes. 54, 13. Jer. 33, 8. Post. 10, 43. Jes. 43, 25. **35:** 1 Mós. 1, 14 n. **36:** kap. 33, 25 n. **38:** Nehem. 3, 1. Sak. 14, 10.

ronlæk, alt austur að Hrossahliðs-horni, skulu vera helgaðir Jahve; eigi skal þar verða upprætt framar né rifið niður að eilífu!

32 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve á tíunda ríkisári Zedekía
Júdakonungs, það er átjánda ríkisár Nebúkadrezars. [2] Þá sat
her Babelkonungs um Jerúsalem; en Jeremía spámaður var innilok-
aður í varðgarðinum, sem heyrir til hallar Júdakonungs. [3] En Zedekía
Júdakonungur hafði látið setja hann inn með þeim ummælum: Hví
spáir þú og segir: Svo segir Jahve: Sjá, eg sel þessa borg í hendur
Babel-konungi, að hann vinni hana, [4] og Zedekía Júdakonungur
mun ekki komast undan valdi Kaldea, heldur mun hann áreiðanlega
verða seldur á vald Babel-konungi, og hann mun tala við hann munni
til munns og sjá hann augliti til auglitis; [5] og til Babel mun hann flytja
Zedekía, og þar mun hann verða, unz eg vitja hans — segir Jahve.
Þegar þér berjist við Kaldea, munuð þér enga sigurför fara. [6] Og Jeremía
sagði: Orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [7] Sjá, Hanameel, sonur
Sallúms föðurbróður þíns, mun til þín koma og segja: Kaup þú akur
minn í Anatót, því að þú átt innlausnarréttinn að kaupa hann. [8] Og
Hanameel frændi minn kom til mín, eins og Jahve hafði fyrir sagt, í
varðgarðinn og sagði við mig: Kaup þú akur minn í Anatót, sem er í
Benjamínslandi, því að þú átt erfða- og innlausnarréttinn — kaup þú
hann! Þá sá eg, að það var orð frá Jahve, [9] keypti akurinn í Anatót
af Hanameel frænda mínum og vó honum út andvirðið, seytján sikla
silfurs. [10] Og eg skrifaði það á bréf og innsiglaði það og tók votta að og
vó silfrið á vog. [11] Síðan tók eg kaupbréfið, hið innsiglaða — boðið
og skilmálana — og hið opna, [12] og fékk kaupbréfið Barúk Neríasyni,
Mahasejasonar, í viðurvist Hanameels frænda míns og í viðurvist vott-
anna, er skrifað höfðu undir kaupbréfið, í viðurvist allra þeirra Júda-
manna, er sátu í varðgarðinum, [13] og lagði svo fyrir Barúk í viðurvist
þeirra: [14] Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Tak þessi bréf,
þetta innsiglaða kaupbréf og þetta opna kaupbréf, og legg þau í leir-
ker, til þess að þau varðveitist lengi. [15] Því að svo segir Jahve her-
sveitanna, Ísraels Guð: Enn skulu hús keypt verða og akrar og víngarðar í þessu landi. [16] Og er eg hafði fengið Barúk Neríasyni kaup-
bréfið, bað eg til Jahve á þessa leið: [17] Æ, drottinn Jahve, sjá, þú
hefir með þínum mikla mætti og útrétta armlegg gjört himin og jörð;
þér er enginn hlutur um megn! [18] Þú sem auðsýnir miskunn þúsund-
um og geldur misgjörð feðranna í skaut sonum þeirra eftir þá, — þú
mikli, voldugi Guð, er nefnist Jahve hersveitanna, [19] mikill í ráðum og
máttugur í athöfnum, þú hvers augu standa opin yfir öllum vegum mann-
anna barna, til þess að gjalda sérhverjum eftir breytni hans og eftir ávexti
verka hans, [20] þú sem hefir gjört tákn og undur á Egiptalandi og alt fram á
þennan dag, bæði á Ísrael og á öðrum mönnum, og afrekað þér mikið nafn
fram á þennan dag. [21] Og þú fluttir þjóð þína Ísrael af Egiptalandi með
táknum og undrum og með sterkri hendi og útréttum armlegg og mikilli
skelfingu [22] og gafst þeim þetta land, er þú sórst feðrum þeirra að gefa
þeim, land, sem flýtur í mjólk og hunangi. [23] En er þeir voru komnir
inn í það og höfðu tekið það til eignar, þá hlýddu þeir ekki þinni
raustu og breyttu ekki eftir lögmáli þínu, gjörðu ekki neitt af því, er
þú hafðir boðið þeim að gjöra; þá lézt þú alla þessa ógæfu þeim að
höndum bera. [24] Sjá, sóknarvirkin eru þegar komin að borginni, til
að vinna hana, og borgin er fyrir sakir sverðs, hungurs og drepsóttar
seld á vald Kaldea, sem á hana herja, og það, sem þú hótaðir, er fram

32, 2: kap. 37, 21; 38, 13. **3:** kap. 34, 2; 38, 3. **4:** kap. 34, 3; 52, 9 n. **7:** Rut 4, 3 n. **17:** 1 Mós. 18, 14. **18:** 2 Mós. 20, 5. 6; 34, 7. **19:** kap. 16, 17; 17, 10.

komið, og sjá, þú horfir á það. [25] Og þó sagðir þú við mig, drottinn Jahve: Kaup þér akurinn fyrir silfur og tak votta að! — þar sem þó borgin er seld á vald Kaldea.

[26] Þá kom orð Jahve til Jeremía, svo hljóðandi: [27] Sjá, eg er Jahve, Guð alls holds — er mér nokkur hlutur um megn? [28] Fyrir því segir Jahve svo: Sjá, eg sel þessa borg á vald Kaldea og á vald Nebúkadrezars Babel-konungs, að hann vinni hana, [29] og Kaldear, sem herja á þessa borg, munu brjótast inn í hana, og leggja eld í þessa borg og brenna hana — og húsin, þar sem þeir á þökunum færðu Baal reykelsisfórnir og færðu öðrum guðum dreypifórnir, til þess að egna mig til reiði.
[30] Því að Ísraelsmenn og Júdamenn hafa frá æsku sinni verið vanir að gjöra það eitt, sem mér mislíkaði; því að Ísraelsmenn hafa aðeins egnt mig til reiði með handaverkum sínum — segir Jahve; [31] já, þessi borg hefir verið mér tilefni til reiði og gremi frá þeim degi, er hún var reist, alt fram á þennan dag, svo að eg verð að taka hana burt frá augliti mínu, [32] sökum allrar ilsku Ísraelsmanna og Júdamanna, er þeir hafa í frammi haft, til þess að egna mig til reiði: þeir, konungar þeirra, höfðingjar þeirra, prestar þeirra og spámenn þeirra og Júdamenn og Jerúsalembúar. [33] Þeir sneru við mér bakinu, en ekki andlitinu, og þótt eg fræddi þá seint og snemma, þá hlýddu þeir ekki, svo að þeir tækju umvöndun. [34] Heldur reistu þeir viðurstygðir sínar upp í húsi því, sem kent er við nafn mitt, til þess að saurga það. [35] Þeir bygðu Baal fórnarhæðir í Hinnomssonardal, til þess að láta sonu sína og dætur ganga gegnum eldinn Mólok til handa, — sem eg hefi ekki boðið þeim og mér hefir ekki í hug komið, að þeir mundu fremja slíka svívirðing, til þess að tæla Júda til syndar.

[36] Og nú — fyrir því segir Jahve, Ísraels Guð, svo um þessa borg, er þér segið að seld sé fyrir sverð, hungur og drepsótt á vald Babelkonungs: [37] Sjá, eg safna þeim saman úr öllum þeim löndum, þangað sem eg hefi rekið þá í reiði minni og heift og í mikilli gremi, og læt þá snúa aftur hingað og búa hér óhulta. [38] Þá skulu þeir vera mín þjóð og eg skal vera þeirra Guð, [39] og eg vil gefa þeim eitt hjarta og eina breytni, svo að þeir óttist mig alla daga, þeim sjálfum til heilla og sonum þeirra eftir þá. [40] Og eg vil gjöra við þá eilífan sáttmála, að snúa aldrei frá þeim með velgjörðir mínar, og eg vil leggja ótta fyrir mér í hjörtu þeirra, til þess að þeir víki ekki frá mér. [41] Og það skal verða unun mín að gjöra vel við þá, og eg mun gróðursetja þá trúlega í þessu landi, af öllu hjarta og af allri sálu. [42] Því að svo segir Jahve: Eins og eg hefi leitt yfir þessa þjóð alla þessa miklu óhamingju, svo leiði eg og yfir þá alla þá hamingju, sem eg heiti þeim. [43] Og akrar munu aftur keyptir verða í þessu landi, sem þér segið um: Það er auðn, mannlaust og skepnulaust! Það er selt á vald Kaldea! [44] Akra munu menn kaupa fyrir silfur og skrifa kaupbréf og innsigla og taka votta að, bæði í Benjamínslandi og í umhverfi Jerúsalem og í Júdaborgum og í fjallborgunum og í borgunum á sléttlendinu og í borgunum í suðurlandinu, því að eg mun leiða heim aftur hina herleiddu menn þeirra — segir Jahve.

33 Og orð Jahve kom til Jeremía annað sinn, þá er hann enn var innilokaður í varðgarðinum, svo hljóðandi: [2] Svo segir Jahve, sá er framkvæmir það, Jahve, sá er upphugsar það, til þess að

25: v. 7. **27:** 4 Mós. 16, 22. **29:** kap. 19, 13. **32:** kap. 2, 26. **34:** kap. 7, 30. **35:** kap 7, 31. 3 Mós. 18, 21. **39:** Esek. 11, 19 n. **42:** kap. 31, 28. **43:** v. 15. — **33, 1:** kap. 32, 2.

koma því til vegar — Jahve er nafn hans —: 3 Kalla þú á mig og mun
eg svara þér og kunngjöra þér mikla hluti og óskiljanlega, er þú hefir
eigi þekt. 4 Já, svo segir Jahve, Ísraels Guð, um hús þessarar borgar
og um hallir Júdakonunga, sem rifin voru niður vegna hervirkjanna
og sverðsins. 5 Það koma einhverjir, til þess að berjast með Kaldeum
og til þess að fylla húsin líkum þeirra manna, er eg hefi lostið í reiði
minni og heift og byrgt auglit mitt fyrir þessari borg sakir allrar ilsku
þeirra. 6 Sjá, eg legg við hana umbúðir og græðslulyf og lækna þá og
opna þeim gnægð stöðugrar hamingju, 7 og eg leiði heim aftur hina her-
leiddu frá Júda og hina herleiddu frá Ísrael og byggi þá upp aftur eins
og áður. 8 Og eg hreinsa þá af allri misgjörð þeirra, er þeir hafa
drýgt í móti mér, og fyrirgef þeim allar misgjörðir þeirra, er þeir hafa
drýgt í móti mér og með hverjum þeir hafa brotið gegn mér, 9 til þess
að borgin verði mér til frægðar, til ununar, til lofs og dýrðar hjá öll-
um þjóðum jarðarinnar, sem spyrja munu öll þau gæði, er eg veiti
þeim, og skelfast munu og titra vegna allra þeirra gæða og allrar
þeirrar hamingju, sem eg veiti henni.
10 Svo segir Jahve: Enn skal heyrast á þessum stað, er þér segið
um: Hann er eyddur, mannlaus og skepnulaus! í Júdaborgum og á
Jerúsalem-strætum, sem nú eru gjöreydd, mannlaus, íbúalaus og skepnu-
laus, 11 ánægjuhljóð og gleðihljóð, fagnaðarlæti brúðguma og brúðar,
fagnaðarlæti þeirra, er segja: »Þakkið Jahve hersveitanna, því að Jahve
er góður, því að miskunn hans varir að eilífu!« þeirra er færa þakkar-
fórn í musteri Jahve; því að eg mun leiða hið herleidda fólk landsins
heim aftur, til þess að þeir séu eins og áður, segir Jahve.
12 Svo segir Jahve hersveitanna: Enn skal á þessum stað, sem
nú er eyddur, bæði mannlaus og skepnulaus, og í öllum borgum hans
vera haglendi fyrir hjarðmenn, sem bæla þar hjarðir sínar; 13 í fjall-
borgunum, í borgunum á sléttlendinu og í borgunum í suðurlandinu og í
Benjamínslandi og í umhverfi Jerúsalem og í Júdaborgum munu enn
sauðir renna fram hjá þeim, sem telur þá, segir Jahve.
14 Sjá, þeir dagar munu koma, segir Jahve, að eg mun láta rætast
fyrirheit það, er eg hefi talað um Ísraels hús og Júda hús; 15 á þeim
dögum og á þeim tíma mun eg Davíð láta upp vaxa réttan kvist og
hann skal iðka rétt og réttlæti í landinu. 16 Á þeim dögum mun Júda
hólpinn verða og Jerúsalem búa óhult, og þetta mun verða nafnið, er
menn nefna hana: »Jahve er vort réttlæti«. 17 Því að svo segir Jahve:
Davíð skal aldrei vanta eftirmann, sem sitji í hásæti Ísraels húss. 18 Og
Levíta-prestana skal aldrei vanta eftirmann frammi fyrir mér, er fram-
beri brennifórnir, brenni matfórnum og fórni sláturfórnum alla daga.
19 Og orð Jahve kom til Jeremía, svo hljóðandi: 20 Svo segir
Jahve: Svo sannarlega sem þér getið ekki rofið sáttmála minn við
daginn og sáttmála minn við nóttina, svo að dagur og nótt komi ekki á
sínum tíma, 21 svo sannarlega mun sáttmáli minn við Davíð þjón minn
eigi rofinn verða, svo að hann hafi ekki niðja, er ríki í hásæti hans,
og við presta-levítana, þjóna mína. 22 Eins og himinsins her verður
ekki talinn og sjávarsandurinn ekki mældur, — svo vil eg margfalda
niðja Davíðs þjóns míns og Levítana, er mér þjóna.
23 Og orð Jahve kom til Jeremía, svo hljóðandi: 24 Hefir þú ekki
tekið eftir, hvað þessi lýður talar, er hann segir: Báðum ættkvíslun-
um, sem Jahve útvaldi, hefir hann hafnað! og að þeir segja fyrirlitlega
um lýð minn, að hann sé ekki þjóð framar í þeirra augum? 25 Svo
segir Jahve: Hafi eg ekki gjört sáttmála við dag og nótt og sett himni

---

6: kap. 30, 17. **8:** kap. 31, 34. Esek. 36, 25. **10:** kap. 32, 43. **11:** kap. 7, 34.
14: kap. 29, 10. **15:** kap. 23, 5 n. **17:** 2 Sam. 7, 16. **22:** 1 Mós. 22, 17.

og jörðu föst lög, 26 þá mun eg einnig hafna niðjum Jakobs og Davíðs
þjóns míns, svo að eg taki ekki framar af hans niðjum drotnara yfir
niðja Abrahams, Ísaks og Jakobs; því að eg mun snúa við högum
þeirra og miskunna þeim.

34 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, þá er Nebúkadnezar
Babel-konungur og allur her hans og öll konungsríki jarðarinnar,
þau er lutu hans valdi, og allar þjóðirnar herjuðu á Jerúsalem og allar
borgir umhverfis hana, — svo hljóðandi: 2 Svo segir Jahve, Ísraels Guð:
Far og mæl til Zedekía Júdakonungs og seg við hann: Svo segir
Jahve: Sjá, eg sel borg þessa á vald Babel-konungs, til þess að hann
brenni hana í eldi, 3 og þú munt sjálfur ekki komast undan honum,
en áreiðanlega gripinn verða og framseldur á hans vald, og augu þín
munu líta augu Babel-konungs og munnur hans tala við þinn munn,
og til Babel munt þú fara. 4 En heyr orð Jahve, Zedekía Júdakon-
ungur: Svo segir Jahve um þig: Þú skalt ekki deyja fyrir sverði; 5 í
friði munt þú deyja, og eins og brent var ilmreykelsi við jarðarför
feðra þinna, hinna fyrri konunga, sem voru á undan þér, eins munu
menn brenna þér til heiðurs og harma þig og segja: »Æ, drotnari!«
því að það hefi eg talað — segir Jahve. 6 En Jeremía spámaður tal-
aði öll þessi orð við Zedekía Júdakonung í Jerúsalem, 7 þá er her
Babel-konungs herjaði á Jerúsalem og allar Júdaborgir, sem enn voru
eftir, Lakís og Aseka; því að þessar einar voru eftir orðnar af Júda-
borgum, af víggirtu borgunum.

8 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, eftir að Zedekía konungur
hafði gjört sáttmála við allan lýðinn í Jerúsalem um að boðað skyldi
frelsi, 9 að hver maður skyldi gefa frjálsan þræl sinn og ambátt sína,
ef þau væru hebreskur maður og hebresk kona, svo að enginn Júda-
maður hefði ættbræður sína að þrælum. 10 Og allir höfðingjarnir hlýddu
því og allur lýðurinn, þeir er gengist höfðu undir sáttmálann, að hver
skyldi gefa frjálsan þræl sinn og ambátt sína, svo að hann hefði þau
eigi framar að þrælum; þeir hlýddu og gáfu þau frjáls. 11 En seinna
sóttu þeir aftur þrælana og ambáttirnar, er þeir höfðu gefið frjáls, og
gjörðu þau að ánauðugum þrælum og ambáttum. 12 Þá kom orð Jahve
til Jeremía, svo hljóðandi: 13 Svo segir Jahve, Ísraels Guð: Eg gjörði
sáttmála við feður yðar, þá er eg flutti þá burt af Egyptalandi, út úr
þrælahúsinu, segjandi: 14 »Að sjö árum liðnum skuluð þér hver og
einn gefa lausan hebreskan bróður yðar, sem kann að hafa selt sig
þér; í sex ár skal hann vera þræll þinn, en síðan skalt þú láta hann
lausan frá þér fara«. En feður yðar hlýddu mér ekki og lögðu ekki
við eyrun. 15 En nú sneruð þér yður og gjörðuð það, sem rétt var í
mínum augum, með því að boða hver öðrum frelsi, og gjörðuð sátt-
mála fyrir mínu augliti í musterinu, sem kent er við nafn mitt. 16 En
þér hafið snúið yður aftur og vanhelgað nafn mitt, þar sem þér hafið
hver og einn sótt aftur þræl sinn og ambátt, er þér höfðuð gefið al-
gjörlega frjáls, og neytt þau til að vera þræla yðar og ambáttir.
17 Fyrir því segir Jahve svo: Þér hafið eigi hlýtt mér að boða
frelsi, hver sínum bróður og hver sínum náunga, — sjá, eg ætla því
að boða yður frelsi — segir Jahve — svo að þér verðið ofurseldir
sverðinu, drepsóttinni og hungrinu, og eg gjöri yður að grýlu öllum
konungsríkjum jarðar 18 og framsel þá menn, er brotið hafa sáttmála
minn, sem eigi hafa haldið orð sáttmálans, er þeir gjörðu fyrir mínu

34, 1: 2 Kong. 25, 1. **8:** kap. 32, 4. **5:** 2 Kron. 16, 14. Jer. 22, 18. **7:** Jós. 15,
35. **9:** 2 Mós. 21, 2. **14:** 2 Mós. 21, 2. 5 Mós. 15, 12. **18:** 1 Mós. 15, 9 n.

augliti, þá er þeir slátruðu kálfinum, sem þeir skáru í tvent og gengu
á milli hlutanna, — [19] höfðingja Júda og höfðingja Jerúsalem, hirð-
mennina og prestana og allan landslýðinn, er gengið hafa milli hluta
kálfsins —; [20] og eg sel þá á vald óvina þeirra og á vald þeirra, sem
sækjast eftir lífi þeirra, og lík þeirra skulu verða æti fyrir fugla him-
insins og dýr jarðarinnar. [21] En Zedekía Júdakonung og höfðingja
hans sel eg á vald óvinum þeirra og á vald þeim, er sækjast eftir lífi
þeirra, og á vald her Babel-konungs, þeim sem nú eru frá yður farnir.
[22] Sjá, eg mun gefa þeim skipun — segir Jahve — og láta þá koma
aftur til þessarar borgar, til þess að þeir herji á hana, vinni hana og
brenni hana í eldi, og Júdaborgir gjöri eg að auðn, svo að enginn
búi í þeim.

35 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve á dögum Jójakíms
Jósíasonar, Júdakonungs, svo hljóðandi: [2] Gakk til ættflokks
Rekabíta og tala við þá og kom með þá í musteri Jahve, inn í eitt
herbergið, og gef þeim vín að drekka. [3] Þá sótti eg Jaasanja Jeremía-
son, Habazinjasonar, og bræður hans og alla sonu hans og allan
Rekabíta-ættflokkinn [4] og fór með þá í musteri Jahve, inn í herbergi
sona Hanans, Jigdaljasonar, guðsmannsins, sem er við hliðina á her-
bergi höfðingjanna, uppi yfir herbergi Maaseja Sallúmssonar þröskulds-
varðar. [5] Og eg setti skálar fullar af víni og bikara fyrir ættmenn
Rekabíta-flokksins og sagði við þá: Drekkið vín! [6] Þá sögðu þeir:
Vér drekkum ekki vín, því að Jónadab Rekabsson ættfaðir vor hefir
lagt svo fyrir oss: »Þér skuluð aldrei drekka vín að eilífu, hvorki þér
né synir yðar, [7] og þér skuluð ekki reisa hús, né sá sæði, né planta
víngarða, né eiga nokkuð slíkt, heldur skuluð þér búa í tjöldum alla
æfi yðar, til þess að þér lifið langa æfi í því landi, þar er þér dveljið
sem útlendingar«. [8] Og vér höfum hlýtt skipun Jónadabs Rekabssonar
ættföður vors í öllu því, er hann bauð oss, svo að vér drekkum alls
ekki vín alla æfi vora, hvorki vér sjálfir, konur vorar, synir vorir né
dætur vorar, [9] og reisum oss ekki hús til að búa í og eigum hvorki
víngarða, akra né sáð. [10] Vér höfum því búið í tjöldum og hlýtt og
farið eftir öllu því, er Jónadab ættfaðir vor bauð oss. [11] En er Neb-
úkadrezar Babel-konungur brauzt inn í landið, sögðum vér: »Komið,
vér skulum halda inn í Jerúsalem undan her Kaldea og undan her
Sýrlendinga!« og settumst að í Jerúsalem.

[12] Þá kom orð Jahve til Jeremía, svo hljóðandi: [13] Svo segir Jahve
hersveitanna, Ísraels Guð: Far og seg við Júdamenn og Jerúsalembúa:
Viljið þér ekki taka umvöndun, svo að þér hlýðið á orð mín? — segir
Jahve. [14] Orð Jónadabs Rekabssonar eru haldin, þau er hann lagði
fyrir sonu sína, að drekka ekki vín; þeir hafa ekki vín drukkið alt
fram á þennan dag, af því að þeir hafa hlýtt skipun ættföður síns.
En eg hefi talað til yðar seint og snemma, en þér hafið ekki hlýtt mér.
[15] Og eg hefi sent til yðar alla þjóna mína, spámennina, seint og snemma,
til þess að segja: Snúið yður, hver frá sínum vonda vegi, og bætið
gjörðir yðar og eltið ekki aðra guði, til þess að þjóna þeim, þá skuluð
þér búa kyrrir í landinu, sem eg gaf yður og feðrum yðar! — en þér
lögðuð ekki við eyrun og hlýdduð ekki á mig. [16] Já, niðjar Jónadabs
Rekabssonar hafa haldið skipun ættföður síns, þá er hann fyrir þá
lagði; en þessi lýður hefir ekki hlýtt mér. [17] Fyrir því segir Jahve, Guð
hersveitanna, Ísraels Guð, svo: Sjá, nú leiði eg yfir Júda og alla Jerú-

---

20: kap. 7, 33. 21: kap. 37, 5. 22: kap. 37, 8. — 35, 1: kap. 25, 1. 2: 1 Kron. 2, 55. 6: 2 Kong. 10, 15. 11: 2 Kong. 24, 1 n. 14: kap. 25, 3. 15: kap. 18, 11.

salembúa alla ógæfuna, er eg hefi hótað þeim, af því að þeir hafa ekki
hlýtt, þótt eg hafi talað til þeirra, né svarað, þótt eg hafi kallað til þeirra.
18 En við ættflokk Rekabíta sagði Jeremía: Svo segir Jahve her-
sveitanna, Ísraels Guð: Af því að þér hafið hlýtt skipun Jónadabs ætt-
föður yðar og haldið allar skipanir hans og farið í öllu eftir því, er
hann fyrir yður lagði, 19 fyrir því segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð,
svo: Jónadab Rekabsson skal aldrei vanta mann, er standi frammi
fyrir mér.

---

36 Á fjórða ríkisári Jójakíms Jósíasonar, Júdakonungs, kom þetta
orð til Jeremía frá Jahve: 2 Tak þér bókrollu og rita á hana öll
þau orð, sem eg hefi til þín talað um Ísrael og Júda og allar þjóðir,
frá þeim degi er eg talaði við þig, frá dögum Jósía, og alt fram á
þennan dag; 3 vera má að Júda hús hlýði á alla þá ógæfu, sem eg
hygg að leiða yfir þá, svo að þeir snúi sér, hver og einn frá sínum
vonda vegi, og þá mun eg fyrirgefa þeim misgjörð þeirra og synd.
4 Þá kallaði Jeremía Barúk Neríason, og Barúk ritaði af munni
Jeremía á bókrolluna öll orð Jahve, þau er hann hafði til hans talað.
5 Og Jeremía skipaði Barúk og mælti: Mér er tálmað, eg get ekki farið
í musteri Jahve; 6 far þú því og lestu upphátt úr bókrollunni það, er
þú hefir ritað af munni mér, orðin Jahve, fyrir lýðnum í musteri Jahve
á föstudegi; þú skalt og lesa þau upphátt fyrir öllum Júdamönnum,
sem komnir eru hingað úr borgum sínum; 7 vera má að þeir gjöri
auðmjúkir bæn sína til Jahve og snúi sér hver og einn frá sínum
vonda vegi, því að mikil er reiðin og heiftin, sem Jahve hefir hótað
þessum lýð. 8 Og Barúk Neríason gjörði með öllu svo sem Jeremía
spámaður lagði fyrir hann og las orð Jahve upphátt úr bókinni í
musteri Jahve.
9 En á fimta ríkisári Jójakíms Jósíasonar, Júdakonungs, í níunda
mánuðinum, boðuðu menn allan lýðinn í Jerúsalem og alt það fólk,
sem komið var úr Júdaborgum til Jerúsalem, til föstuhalds fyrir Jahve.
10 Þá las Barúk upphátt fyrir öllum lýðnum úr bókinni orð Jeremía í
musteri Jahve, í herbergi Gemaría Safanssonar kanzlara, í efra forgarðin-
um, við nýja hliðið á musteri Jahve. 11 En er Míka Gemaríason, Safans-
sonar, heyrði öll orð Jahve úr bókinni, 12 þá gekk hann ofan í kon-
ungshöllina, inn í herbergi kanzlarans, og sátu þá allir höfðingjarnir
þar: Elísama kanzlari, Delaja Semajason, Elnatan Akbórsson, Gemaría
Safansson, Zedekía Hananíason og allir hinir höfðingjarnir. 13 En Míka
skýrði þeim frá öllu því, er hann hafði heyrt, þá er Barúk las upp-
hátt úr bókinni fyrir öllum lýðnum. 14 Þá sendu allir höfðingjarnir
Júdí Nataníason, Selemíasonar, Kúsísonar, til Barúks með svolátandi
orðsending: Tak þér í hönd bókrolluna, sem þú last upphátt úr fyrir
lýðnum og kom hingað. Og Barúk Neríason tók bókrolluna sér í hönd
og kom til þeirra. 15 En þeir sögðu við hann: Seztu niður og lestu
hana upphátt fyrir oss. Og Barúk gjörði svo. 16 En er þeir höfðu
heyrt öll orðin, litu þeir felmtsfullir hver á annan og sögðu við Barúk:
Vér verðum að segja konungi frá öllu þessu! 17 Jafnframt spurðu þeir
Barúk: Seg oss, hvernig þú hefir skrifað öll þessi orð? 18 Og Barúk
svaraði þeim: Hann hafði munnlega upp fyrir mér öll þessi orð, en eg
skrifaði þau í bókina með bleki.
19 Þá sögðu höfðingjarnir við Barúk: Far og fel þig, ásamt Jeremía,
svo að enginn viti, hvar þið eruð. 20 Síðan gengu þeir til konungs inn

---

36, 1: kap. 25, 1. **3:** kap. 26, 3. Esek. 12, 3. **4:** kap. 32, 12. **7:** kap. 26, 3. **10:** kap. 26, 10.

í afhýsi hans, en létu bókrolluna eftir í herbergi Elísama kanzlara,
og sögðu konungi frá öllu þessu. [21] Þá sendi konungur Júdí, til þess
að sækja bókrolluna, og hann sótti hana í herbergi Elísama kanzlara.
Síðan las Júdí hana upphátt fyrir konungi og höfðingjunum, sem
umhverfis konung stóðu; [22] en konungur bjó í vetrarhöllinni, með því
að þetta var í níunda mánuðinum, og eldur brann í glóðarkerinu fyrir
framan hann. [23] En í hvert sinn, er Júdí hafði lesið þrjú eða fjögur
blöð, skar konungur þau sundur með pennahníf og kastaði þeim á
eldinn í glóðarkerinu, unz öll bókrollan var brunnin á eldinum í glóð-
arkerinu. [24] En hvorki varð konungur hræddur, né nokkur af þjónum
hans, þeim er heyrðu öll þessi orð, né heldur rifu þeir klæði sín; [25] og
þótt Elnatan, Delaja og Gemaría legðu að konungi að brenna ekki
bókrolluna, þá hlýddi hann þeim ekki; [26] heldur skipaði hann Jerah-
meel konungssyni og Seraja Asríelssyni og Selemja Abdeelssyni að sækja
Barúk skrifara og Jeremía spámann, — en Jahve fól þá.
[27] Þá kom orð Jahve til Jeremía, eftir að konungur hafði brent
bókrolluna og orð þau, er Barúk hafði ritað af munni Jeremía, svo
hljóðandi: [28] Tak þér aftur aðra bókrollu og rita á hana öll hin fyrri
orðin, er voru á fyrri bókrollunni, þeirri sem Jójakím Júdakonungur
brendi. [29] En viðvíkjandi Jójakím Júdakonungi skalt þú segja: Svo
segir Jahve: Þú hefir brent bókrolluna með þeim ummælum: Hvers
vegna hefir þú skrifað á hana: »Babel-konungur mun vissulega koma
og eyða þetta land og útrýma úr því mönnum og skepnum!« [30] Fyrir
því segir Jahve svo um Jójakím Júdakonung: Hann skal engan niðja
eiga, er sitji í hásæti Davíðs, og hræ hans skal liggja úti í hitanum á
daginn og kuldanum á nóttunni. [31] Og eg vil hegna honum og niðjum
hans og þjónum hans fyrir misgjörð þeirra og eg vil láta yfir þá koma
og yfir Jerúsalembúa og Júdamenn alla þá ógæfu, er eg hefi hótað
þeim, án þess að þeir hlýddu.
[32] Og Jeremía tók aðra bókrollu og fékk hana Barúk skrifara
Neríasyni, og hann skrifaði á hana af munni Jeremía öll orð bókar
þeirrar, er Jójakím Júdakonungur hafði brent í eldi, — en auk þeirra
var enn fremur bætt við mörgum orðum líkum hinum.

37 Og Zedekía Jósíason varð konungur í stað Konja Jójakíms-
sonar, er Nebúkadrezar Babel-konungur hafði gjört að konungi
í Júdalandi. [2] En hvorki hann, né þjónar hans, né landslýðurinn hlýddi
orðum Jahve, þeim er hann talaði fyrir munn Jeremía spámanns.
[3] Og Zedekía konungur sendi Júkal Selemjason og Zefanía prest
Maasejason til Jeremía spámanns með svolátandi orðsending: Bið þú
fyrir oss til Jahve, Guðs vors! [4] En Jeremía gekk þá út og inn meðal
lýðsins og þeir höfðu enn ekki sett hann í dýflissuna. [5] Her Faraós
var og lagður af stað frá Egiptalandi, og er Kaldear, sem sátu um
Jerúsalem, spurðu það, héldu þeir burt frá Jerúsalem.
[6] Þá kom orð Jahve til Jeremía spámanns, svo hljóðandi: [7] Svo segir
Jahve, Ísraels Guð: Svo skuluð þér segja við Júdakonung, sem sendi yður
til mín, til þess að spyrja mig: Her Faraós, sem lagður er af stað yður til
hjálpar, mun snúa aftur til síns lands, til Egiptalands, [8] og Kaldear munu
og aftur snúa og herja á þessa borg, vinna hana og brenna hana í eldi.
[9] Svo segir Jahve: Svíkið ekki sjálfa yður með því að segja: »Kaldear
munu vissulega fara burt frá oss!« því að þeir fara ekki burt. [10] Því að
þótt þér felduð allan her Kaldea, er á yður herjar, og ekki væru aðrir
orðnir eftir af þeim en sverði lagðir menn, þá mundu þeir rísa upp,
hver og einn í sínu tjaldi, og brenna þessa borg í eldi!

30: kap. 22, 19. — 37, 1: 2 Kong. 24, 17. Jer. 22, 24. 8: kap. 34, 22.

[11] En er her Kaldea fór burt frá Jerúsalem undan her Faraós,
[12] þá fór Jeremía frá Jerúsalem og hélt til Benjamínslands, til þess að
taka þar á móti erfðahlut, mitt á meðal lýðsins. [13] En er hann kom í
Benjamínshlið, þá var þar fyrir varðmaður, að nafni Jería Selemjason,
Hananíasonar; hann þreif í Jeremía spámann og sagði: Þú ætlar að
hlaupast burt til Kaldea! [14] En Jeremía sagði: Það er lygi! Eg ætla
ekki að hlaupast burt til Kaldea! og sinti honum eigi frekar. En Jería
tók Jeremía höndum og fór með hann til höfðingjanna. [15] Og höfð-
ingjarnir reiddust Jeremía og börðu hann og settu hann í fangelsi í
húsi Jónatans kanzlara, því að það höfðu þeir gjört að dýflissu. [16] Og
þannig komst Jeremía í prísundina og í hvelfinguna; og þar sat Jeremía
all-langan tíma.
[17] En Zedekía konungur sendi og lét sækja hann og konungur
spurði hann á laun í höll sinni og mælti: Hefir nokkurt orð komið frá
Jahve? Jeremía svaraði: Svo er víst! Og hann mælti: Þú munt
seldur verða á vald Babel-konungs! [18] Því næst sagði Jeremía við Zede-
kía konung: Hvað hefi eg brotið gegn þér og gegn þjónum þínum og
gegn þessum lýð, að þér hafið sett mig í dýflissu? [19] Og hvar eru nú
spámenn yðar, þeir er spáðu yður og sögðu: »Eigi mun Babel-konung-
ur fara í móti yður og í móti þessu landi«—? [20] Og heyr nú, minn herra
konungur! Virzt að heyra auðmjúka bæn mína! Lát eigi flytja mig aftur í
hús Jónatans kanzlara, svo að eg deyi þar ekki! [21] Síðan var Jeremía sett-
ur í varðhald í varðgarðinum að boði Zedekía konungs og honum gef-
inn brauðhleifur á degi hverjum úr bakarastrætinu, unz alt brauð var
uppgengið í borginni. Og þannig sat Jeremía í varðgarðinum.

38 Þá fréttu þeir Sefatja Mattansson, Gedalja Pashúrsson, Júkal
Selemjason og Pashúr Malkíason þau orð, er Jeremía talaði til
alls lýðsins, segjandi: [2] Svo segir Jahve: Þeir, sem verða kyrrir í þess-
ari borg, munu deyja fyrir sverði, af hungri og af drepsótt; en þeir,
sem fara út til Kaldea, munu lífi halda og hljóta líf sitt að herfangi
og lifa. [3] Svo segir Jahve: Þessi borg mun vissulega verða gefin her
Babel-konungs á vald, og hann mun vinna hana! [4] Þá sögðu höfð-
ingjarnir við konung: Lát drepa mann þennan! Því að hann gjörir
hermennina, sem eftir eru í þessari borg, huglausa og allan lýðinn með
því að tala slík orð til þeirra; því að þessi maður leitar ekki þess, sem
þessum lýð er til heilla, heldur þess, sem honum er til ógæfu. [5] En
Zedekía konungur svaraði: Sjá, hann er á yðar valdi, því að konung-
urinn megnar ekkert á móti yður. [6] Þá tóku þeir Jeremía og köstuðu
honum í gryfju Malkía konungssonar, sem var í varðgarðinum, og létu
þeir Jeremía síga niður í böndum; en í gryfjunni var ekkert vatn, held-
ur leðja, og Jeremía sökk ofan í leðjuna.
[7] En er Ebed-Melek, blálenzkur geldingur, sem var í konungshöll-
inni, frétti, að þeir hefðu varpað Jeremía í gryfjuna, — en konungur
sat þá í Benjamínshliði —, [8] þá gekk Ebed-Melek út úr konungshöll-
inni og mælti til konungs á þessa leið: [9] Minn herra konungur! Ill-
verk hafa þessir menn framið með öllu því, er þeir hafa gjört við
Jeremía spámann, sem þeir köstuðu í gryfjuna, svo að hann hlýtur að
deyja þar úr hungri, því að ekkert brauð er framar til í borginni. [10] Þá
skipaði konungur Ebed-Melek Blálendingi á þessa leið: Tak héðan með
þér þrjá menn og drag Jeremía spámann upp úr gryfjunni, áður en
hann deyr. [11] Og Ebed-Melek tók mennina með sér og fór inn í kon-
ungshöllina, inn undir féhirzluna, og tók þar sundurrifna fataræfla og

16: kap. 38, 6. **20:** kap. 38, 26. **21:** kap. 38, 9; 52, 6. — **38, 2:** kap. 21, 9. **3:** kap. 32, 3. **6:** 1 Mós. 37, 24. **9:** kap. 37, 21.

klæðaslitur og lét síga í böndum niður í gryfjuna til Jeremía. 12 Síðan
mælti Ebed-Melek Blálendingur til Jeremía: Legg rifnu og slitnu fata-
ræflana undir hendur þér undir böndin! Og Jeremía gjörði svo. 13 Og
þeir drógu Jeremía upp með böndunum og hófu hann upp úr gryfjunni,
og sat nú Jeremía í varðgarðinum.
14 En Zedekía konungur sendi og lét sækja Jeremía spámann til
sín að þriðju dyrunum, sem eru í musteri Jahve, og konungur mælti
til Jeremía: Eg vil spyrja þig nokkurs; leyn mig engu! 15 En Jeremía
mælti til Zedekía: Hvort munt þú ekki deyða mig, ef eg segi þér það?
og þótt eg ráðleggi þér eitthvað, þá hlýðir þú mér ekki! 16 Þá vann
Zedekía konungur Jeremía eið á laun og mælti: Svo sannarlega sem
Jahve lifir, sá er skapað hefir í oss þetta líf, skal eg ekki deyða þig
né selja þig á vald þessara manna, sem sitja um líf þitt. 17 Þá sagði
Jeremía við Zedekía: Svo segir Jahve, Guð hersveitanna, Ísraels Guð:
Ef þú gengur á vald höfðingjum Babel-konungs, þá munt þú lífi
halda og borg þessi eigi verða brend í eldi, og þú munt lífi halda
og fólk þitt. 18 En gangir þú ekki á vald höfðingjum Babel-konungs,
þá mun borg þessi seld verða á vald Kaldea, og þeir munu brenna
hana í eldi, og þú munt ekki heldur komast undan þeim. 19 Þá sagði
Zedekía konungur við Jeremía: Eg óttast Júða þá, sem þegar hafa
hlaupist yfir til Kaldea, að menn kynnu að selja mig þeim á vald og
þeir draga dár að mér! 20 En Jeremía sagði: Þeir munu eigi framselja
þig. Hlýð þú boði Jahve í því, er eg segi þér, þá mun þér vel vegna
og þú lífi halda. 21 En ef þú færist undan að ganga á vald þeirra,
þá hefir Jahve birt mér þetta: 22 Sjá, allar þær konur, sem eftir munu
verða í höll Júdakonungs, skulu fluttar verða til höfðingja Babel-kon-
ungs, og sjá, þær munu segja: »Gint hafa þig og orðið þér yfirsterkari
menn, sem voru í vináttu við þig. Þegar fætur þínir sukku í foræðið,
hörfuðu þeir aftur á bak!« 23 Og allar konur þínar og börn þín munu
færðar verða Kaldeum og ekki munt þú heldur komast undan þeim,
heldur munt þú gripinn verða og seldur á vald Babel-konungs, og þessi
borg mun brend verða í eldi.
24 Þá sagði Zedekía við Jeremía: Enginn maður má vita af þess-
um viðræðum, ella verður það þinn bani. 25 En þegar höfðingjarnir
frétta, að eg hafi talað við þig, og þeir koma til þín og segja við þig:
»Seg oss, hvað þú talaðir við konung, — leyn oss engu, ella drepum
vér þig — og hvað konungur talaði við þig«, 26 þá seg við þá: Eg bað
konung auðmjúklega að láta mig ekki fara aftur í hús Jónatans, til
þess að deyja þar.
27 Og allir höfðingjarnir komu til Jeremía og spurðu hann; en hann
skýrði þeim með öllu svo frá sem konungur hafði lagt fyrir. Þá gengu
þeir rólegir burt frá honum, því að þetta hafði ekki orðið hljóðbært.
28 Og Jeremía sat í varðgarðinum alt til þess dags, er Jerúsalem var unnin.

39 En er Jerúsalem var unnin (á níunda ríkisári Zedekía Júda-
konungs, í tíunda mánuðinum, kom Nebúkadrezar Babel-kon-
ungur og allur hans her til Jerúsalem, og luktu þeir um hana; 2 en á
ellefta ríkisári Zedekía, í fjórða mánuðinum, níunda dag mánaðarins,
var brotið skarð inn í borgina), 3 þá komu allir höfðingjar Babel-kon-
ungs og settust í Miðhliðið: þeir Nergal-Sarezer, Samgar-Nebú, Sarse-
kím hirðstjóri, Nergal-Sarezer yfirfræðimaður og allir hinir höfðingjar
Babel-konungs. 4 En er Zedekía Júdakonungur og allir hermennirnir
sáu þá, flýðu þeir og fóru um nóttina út úr borginni, veginn, sem ligg-
ur út að konungsgarðinum, gegnum hliðið milli beggja múranna og héldu

---

22: Óbad. 7. **26:** kap. 37, 20. — **39, 1:** kap. 52, 4 n. 2 Kong. 25, 1 n.

leiðina til sléttlendisins. [5] En her Kaldea veitti þeim eftirför og náði
Zedekía á Jerikó-völlum; tóku þeir hann og fluttu hann til Ribla í
Hamathéraði til Nebúkadrezars Babel-konungs; hann kvað upp dóm
hans. [6] Lét Babel-konungur drepa sonu Zedekía í Ribla fyrir augum
hans; sömuleiðis lét Babel-konungur drepa alla tignarmenn Júda. [7] En
Zedekía lét hann blinda og binda eirfjötrum, til þess að flytja hann til
Babel. [8] En konungshöllina og hús lýðsins brendu Kaldear í eldi og
rifu niður múra Jerúsalem. [9] En leifar lýðsins, þá er eftir voru í borg-
inni, og liðhlaupana, þá er hlaupist höfðu í lið með honum, og leifar
lýðsins, þá er eftir voru, herleiddi Nebúsaradan lífvarðarforingi til Babel;
[10] en af almúgamönnum, sem ekkert áttu, lét Nebúsaradan lífvarðarfor-
ingi nokkura verða eftir í Júdalandi og gaf þeim þann dag víngarða
og akra. [11] En um Jeremía gaf Nebúkadrezar Babel-konungur út svo-
látandi skipun fyrir milligöngu Nebúsaradans lífvarðarforingja: [12] Tak
hann og annast hann og gjör honum ekkert ilt, heldur gjör við hann
svo sem hann mælist til við þig! [13] Þá sendu þeir Nebúsaradan líf-
varðarforingi og Nebúsasban geldinga-höfuðsmaður og Nergal-Sarezer
yfirfræðimaður og allir yfirmenn Babel-konungs, — [14] þeir sendu og létu
sækja Jeremía í varðgarðinn og seldu hann í hendur Gedalja Ahíkams-
syni, Safanssonar, að hann færi með hann heim. Og þannig varð
hann kyrr meðal lýðsins.

[15] En meðan Jeremía sat innilokaður í varðgarðinum, hafði orð
Jahve komið til hans, svo hljóðandi: [16] Far og seg við Ebed-Melek
Blálending: Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Sjá, eg læt orð
mín um ógæfu, en eigi um hamingju, koma fram á þessari borg, og
þau skulu rætast fyrir augum þínum á þeim degi. [17] En eg skal frelsa
þig á þeim degi — segir Jahve — og þú skalt ekki seldur verða á
vald mönnum þeim, er þú hræðist; [18] heldur skal eg láta þig komast
undan og þú skalt ekki falla fyrir sverði, og þú skalt hljóta líf þitt að
herfangi, af því að þú hefir treyst mér — segir Jahve.

40 Orðið, sem kom til Jeremía frá Jahve, eftir að Nebúsaradan
lífvarðarforingi hafði látið hann lausan í Rama, með því að
hann lét sækja hann — hann var sem sé bundinn fjötrum meðal allra
hinna herteknu frá Jerúsalem og Júda, er flytjast áttu til Babel—, [2] og
lífvarðarforinginn lét sækja Jeremía og sagði við hann: Jahve, Guð
þinn, hótaði þessum stað þessari ógæfu [3] og lét hana fram koma, og
Jahve gjörði eins og hann hafði hótað; því að þér syndguðuð gegn
Jahve og hlýdduð eigi hans raustu, og fyrir því hefir yður þetta að
höndum borið. [4] Og sjá, nú leysi eg fjötrana af höndum þínum; ef
þér þóknast að koma með mér til Babel, þá kom þú og eg skal ala
önn fyrir þér. En ef þér þóknast ekki að koma með mér til Babel,
þá lát það ógjört. Sjá þú, alt landið liggur opið fyrir þér; hvert sem
þér lízt gott og rétt að fara, þangað mátt þú fara. [5] En er Jeremía lét
heimförina dragast, sagði hann: Far þú til Gedalja Ahíkamssonar,
Safanssonar, er Babel-konungur hefir skipað yfir Júdaborgir, og ver
með honum meðal lýðsins, eða far hvert sem þér þóknast að fara. Og
lífvarðarforinginn fékk honum uppeldi og gjafir og lét hann í brott fara.
[6] Og Jeremía fór til Mizpa til Gedalja Ahíkamssonar, og var með hon-
um meðal lýðsins, þeirra er eftir voru í landinu.
[7] Og er allir hershöfðingjarnir, sem enn voru úti, og menn þeirra
fréttu, að Babel-konungur hefði skipað Gedalja Ahíkamsson landstjóra
og að hann hefði falið umsjá hans menn og konur og börn og þá af

6: kap. 52, 10 n. 2 Kong. 25, 6. 7. 12: kap. 40, 4. 16: kap. 38, 7.

almúga landsins, er eigi voru herleiddir til Babel, [8] fóru þeir til Mizpa
á fund Gedalja, þeir Ísmael Netanjason, Jóhanan Kareason, Seraja
Tanhúmetsson, synir Efaí frá Netófa, og Jesanja, sonur Maakatítans, og
menn þeirra. [9] Vann Gedalja Ahíkamsson, Safanssonar, þeim eið og
mönnum þeirra og sagði: Óttist eigi að vera Kaldeum lýðskyldir; verið
kyrrir í landinu og þjónið Babel-konungi, og mun yður vel vegna.
[10] Og sjá, eg verð kyrr í Mizpa, til þess að taka á móti þeim Kaldeum,
er til vor kunna að koma, en safnið þér uppskeru af víni, ávöxtum og
olíu og látið í ílát yðar og verið kyrrir í borgum yðar, er þér hafið
tekið til eignar. [11] Sömuleiðis fréttu og allir Júðar, sem voru í Móab
og hjá Ammónítum og í Edóm og í öllum öðrum löndum, að Babel-
konungur hefði skilið leifar eftir af Júda og að hann hefði sett Gedalja
Ahíkamsson, Safanssonar, yfir þá, [12] og allir Júðar sneru aftur frá öll-
um þeim stöðum, þangað sem þeir höfðu hraktir verið, og komu til
Júdalands, til Gedalja í Mizpa, og þeir söfnuðu mjög mikilli uppskeru
af víni og ávöxtum.
[13] En Jóhanan Kareason og allir hershöfðingjarnir, sem enn voru
úti, fóru til Mizpa á fund Gedalja [14] og sögðu við hann: Veizt þú að
Baalis Ammónítakonungur hefir sent Ísmael Netanjason, til þess að
ráða þér bana? En Gedalja Ahíkamsson trúði þeim ekki. [15] Og Jó-
hanan Kareason sagði við Gedalja á laun í Mizpa: Leyf mér að fara
og drepa Ísmael Netanjason, og enginn maður skal verða þess vís!
Hví skal hann ráða þér bana og allir Júðar tvístrast, þeir er til þín
hafa safnast, og leifar Júda verða að engu? [16] En Gedalja Ahíkamsson
sagði við Jóhanan Kareason: Þú skalt ekki gjöra það, því að þú
talar lygar um Ísmael!

41 En á sjöunda mánuði kom Ísmael Netanjason, Elísamasonar,
af konungsættinni, og tíu menn með honum til Gedalja Ahíkams-
sonar í Mizpa, og þeir mötuðust þar með honum í Mizpa. [2] Og Ísmael
Netanjason og tíu mennirnir, sem með honum voru, spruttu upp og
myrtu Gedalja, er Babel-konungur hafði sett yfir landið, [3] svo og alla
Júða, er með honum voru í Mizpa, og þá Kaldea, er þar voru.
[4] En á öðrum degi frá því er Gedalja var myrtur og áður en
nokkur varð þess vís, [5] komu menn frá Síkem, frá Síló og frá Samaríu,
áttatíu manns, með skornu skeggi og rifnum klæðum og skinnsprettum
á líkamanum; höfðu þeir með sér matfórnir og reykelsi, til þess að
bera fram í musteri Jahve. [6] Gekk Ísmael Netanjason út í móti þeim
frá Mizpa, og var hann sígrátandi, er hann gekk; og er hann mætti
þeim, sagði hann við þá: Komið inn til Gedalja Ahíkamssonar! [7] En
jafnskjótt og þeir voru komnir inn í borgina, brytjaði hann þá niður
og kastaði þeim í gryfju. [8] En meðal þeirra voru tíu menn, sem sögðu
við Ísmael: Deyð oss eigi, því að vér eigum niðurgrafnar birgðir úti
á akrinum, hveiti og bygg og olíu og hunang. Þá hætti hann við og
drap þá ekki ásamt bræðrum þeirra. [9] En gryfjan, sem Ísmael kast-
aði í öllum líkum þeirra manna, er hann drap, var stóra gryfjan, sem
Asa konungur hafði gjöra látið til varnar gegn Baesa Ísraelskonungi;
hana fylti Ísmael Netanjason vegnum mönnum. [10] Því næst flutti Ísmael
allar leifar lýðsins, sem voru í Mizpa, konungsdæturnar og allan lýð-
inn, sem eftir var í Mizpa, sem Nebúsaradan lífvarðarforingi hafði sett
Gedalja Ahíkamsson yfir — þá flutti Ísmael Netanjason burt hertekna
og hélt af stað, til þess að fara yfir til Ammóníta.
[11] En er Jóhanan Kareason og allir hershöfðingjarnir, sem með hon-
um voru, fréttu öll þau illvirki, er Ísmael Netanjason hafði framið,
[12] tóku þeir alla menn sína og lögðu af stað til þess að berjast við

40: 9: 2 Kong. 25, 24. — 41, 1: 2 Kong. 25, 25. 9: 1 Kong. 15, 22.

Ísmael Netanjason, og varð fundur þeirra við stóru tjörnina hjá Gíbeon.
13 En er allur lýðurinn, sem var með Ísmael, sá Jóhanan Kareason
og alla hershöfðingjana, sem með honum voru, gladdist hann, 14 og
allur lýðurinn, sem Ísmael hafði flutt hertekinn frá Mizpa, sneri við og
hvarf aftur og gekk í lið með Jóhanan Kareasyni; 15 en Ísmael Netanja-
son komst undan Jóhanan við áttunda mann og fór til Ammóníta.
16 Því næst tók Jóhanan Kareason og allir hershöfðingjarnir, sem
með honum voru, allar leifar lýðsins, er Ísmael Netanjason hafði flutt
herteknar frá Mizpa, eftir að hann hafði drepið Gedalja Ahíkamsson,
menn, konur og börn og geldinga, er hann hafði flutt aftur frá Gíbeon;
17 og þeir lögðu af stað og námu staðar í Gerút-Kimham, sem er hjá
Betlehem, til þess að halda þaðan áfram ferðinni til Egiptalands, 18 vegna
Kaldea, því að þeir óttuðust þá, af því að Ísmael Netanjason hafði
drepið Gedalja Ahíkamsson, er Babel-konungur hafði sett yfir landið.

42 Og allir hershöfðingjarnir og Jóhanan Kareason og Asarja
Hósajason og allur lýðurinn, bæði smáir og stórir, komu 2 og
sögðu við Jeremía spámann: Veit oss auðmjúka bæn vora og bið þú
til Jahve, Guðs þíns, fyrir oss, fyrir öllum þessum leifum — því að
fáir erum vér eftir orðnir af mörgum, eins og þú sjálfur sér á oss, —
3 og Jahve, Guð þinn, virðist að gjöra oss kunnan þann veg, er vér
eigum að fara og það, sem vér eigum að gjöra. 4 En Jeremía spámaður
sagði við þá: Gott og vel! Eg skal biðja til Jahve, Guðs yðar, sam-
kvæmt tilmælum yðar, og alt það, er Jahve svarar yður, það skal eg
segja yður; engu skal eg leyna yður. 5 Og þeir sögðu við Jeremía:
Jahve sé sannur og áreiðanlegur vottur gegn oss, ef vér förum eigi með
öllu eftir þeim orðum, er Jahve, Guð þinn, sendir þig með til vor;
6 hvort sem það verður gott eða ilt, skipun Jahve, Guðs vors, sem vér
sendum þig til, viljum vér hlýða, til þess að oss megi vel vegna, er vér
hlýðum skipun Jahve, Guðs vors.
7 Og að tíu dögum liðnum kom orð Jahve til Jeremía, 8 og hann
kallaði Jóhanan Kareason og alla hershöfðingjana saman, sem með
honum voru, og allan lýðinn, bæði smáa og stóra, 9 og sagði við þá:
Svo segir Jahve, Ísraels Guð, er þér senduð mig til, að eg bæri fram
fyrir hann auðmjúka bæn yðar: 10 Ef þér búið kyrrir í þessu landi,
vil eg uppbyggja yður og ekki rífa niður, og eg vil gróðursetja yður
og ekki uppræta; því að mig iðrar hins illa, er eg hefi gjört yður.
11 Óttist ekki Babel-konung, sem þér nú óttist; óttist hann ekki — segir
Jahve —, því að eg er með yður, til þess að hjálpa yður og til þess
að frelsa yður undan hans valdi. 12 Og eg vil veita yður þá miskunn,
að hann miskunni yður og láti yður snúa aftur heim í land yðar. 13 En
ef þér segið: Vér viljum eigi búa kyrrir í þessu landi! og hlýðið eigi
skipun Jahve, Guðs yðar, 14 en segið: Nei, heldur viljum vér fara til
Egiptalands, svo að vér þurfum ekki að sjá stríð, né heyra lúðurþyt,
né hungra eftir brauði, og þar viljum vér setjast að! — 15 þá heyrið
nú þess vegna orð Jahve, þér Júda-leifar: Svo segir Jahve hersveit-
anna, Ísraels Guð: Ef þér eruð alvarlega að hugsa um að fara til
Egiptalands og komist þangað, til þess að dveljast þar sem útlendingar,
16 þá skal sverðið, sem þér nú óttist, ná yður þar í Egiptalandi, og
hungrið, sem þér nú hræðist, skal elta yður til Egiptalands, og þar
skuluð þér deyja. 17 Og allir þeir menn, sem eru að hugsa um að fara
til Egiptalands, til þess að dveljast þar sem útlendingar, skulu deyja fyrir
sverði og af hungri og drepsótt, og enginn þeirra skal sleppa við né

12: 2 Sam. 2, 13. **17:** 2 Sam. 19, 38. — **42, 2:** Jes. 37, 4. **10:** kap. 18, 7 n. **11:**
kap. 41, 18.

komast undan ógæfu þeirri, er eg leiði yfir þá. [18] Því að svo segir
Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Eins og reiði minni og heift var út-
helt yfir Jerúsalembúa, svo skal og heift minni úthelt verða yfir yður,
er þér farið til Egiptalands, og þér skuluð verða að formæling, að skelf-
ing, að bölbænar-formála og að háðung, og eigi framar sjá þennan stað.
[19] Jahve hefir svo til yðar talað, þér Júda-leifar: Farið eigi til
Egiptalands! Vita skuluð þér, að nú hefi eg varað yður við; [20] því að
þér dróguð sjálfa yður á tálar, er þér senduð mig til Jahve, Guðs yðar,
og sögðuð: Bið til Jahve, Guðs vors, fyrir oss og seg oss nákvæmlega
svo frá sem Jahve, Guð vor, mælir, og vér skulum gjöra það! [21] Og
nú hefi eg sagt yður frá því í dag, en þér hafið ekki hlýtt skipun Jahve,
Guðs yðar, og það viðvíkjandi öllu því, er hann hefir sent mig með til
yðar. [22] Og vita skuluð þér nú, að þér munuð deyja fyrir sverði, af
hungri og drepsótt á þeim stað, þangað sem yður lystir að fara, til
þess að dveljast þar sem útlendingar.
43 En er Jeremía hafði lokið að mæla til alls lýðsins öll orð
Jahve, Guðs þeirra, þau er Jahve, Guð þeirra, hafði sent hann
með til þeirra — öll þessi orð, [2] þá sagði Asarja Hósajason og Jóhanan
Kareason og allir ofstopafullu mennirnir — þeir sögðu við Jeremía:
Þú talar lygi! Jahve, Guð vor, hefir eigi sent þig og sagt: »Þér skuluð
eigi fara til Egiptalands, til þess að dveljast þar sem útlendingar!«
[3] heldur egnir Barúk Neríason þig upp á móti oss, til þess að selja oss
á vald Kaldeum, að þeir drepi oss eða herleiði oss til Babel. [4] Og
ekki hlýddi Jóhanan Kareason og allir hershöfðingjarnir og allur lýður-
inn skipun Jahve, að vera kyrrir í Júdalandi, [5] heldur tóku þeir Jóhanan
Kareason og allir hershöfðingjarnir allar Júda-leifar, er aftur voru heim
komnar frá öllum þeim þjóðum, þangað sem þeir höfðu verið brott
reknir, til þess að dveljast í Júdalandi, [6] menn og konur og börn og
konungsdæturnar og allar þær sálir, sem Nebúsaradan lífvarðarforingi
hafði skilið eftir hjá Gedalja Ahíkamssyni, Safanssonar, svo og Jeremía
spámann og Barúk Neríason, [7] og fóru til Egiptalands, því að þeir hlýddu
ekki skipun Jahve; og þeir fóru til Tahpanhes.

[8] Og orð Jahve kom til Jeremía í Tahpanhes, svo hljóðandi:
[9] Tak þér í hönd stóra steina og graf þá í steinlími niður í steinhlaðið,
sem er úti fyrir dyrum hallar Faraós í Tahpanhes, í viðurvist júdverskra
manna [10] og seg við þá: Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð:
Sjá, eg sendi og læt sækja Nebúkadrezar Babel-konung, þjón minn, og
reisi hásæti hans yfir þessum steini, er eg hefi grafið niður, og hann
skal breiða hásætisdúk sinn yfir þá. [11] Og hann mun koma og ljósta
Egiptaland: hann mun framselja dauðanum þann, sem dauða er ætlað-
ur, herleiðingunni þann, sem herleiðing er ætlaður, og sverðinu þann,
sem sverði er ætlaður! [12] Og eg mun leggja eld í musteri guða Egipta-
lands, og hann mun brenna þau til ösku og flytja burt guði þeirra, og
hann mun vefja um sig Egiptalandi, eins og hirðir vefur um sig skikkju
sinni. Síðan mun hann fara þaðan óáreittur. [13] Og hann mun brjóta
sundur súlurnar í Betsemes í Egiptalandi og brenna musteri guða Egipta-
lands í eldi.

44 Orðið, sem kom til Jeremía um alla Júða, sem bjuggu í Egipta-
landi, þá er bjuggu í Migdól, Tahpanhes, Nóf og í Patróslandi,
svo hljóðandi: [2] Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Þér hafið
séð alla þá óhamingju, sem eg hefi leitt yfir Jerúsalem og yfir allar

---

22: v. 17. — 43, 5: kap. 40, 11. 12. 6: kap. 40, 7. 11: kap. 15, 2. 12: kap. 46,
25. 2 Mós. 12, 12.

Júdaborgir, — þær eru nú eyðirústir og enginn maður býr í þeim —
[3] sakir ilsku þeirrar, er þeir höfðu í frammi, að egna mig til reiði með
því að fara og færa öðrum guðum reykelsisfórnir, er þeir ekki þektu,
hvorki þeir, né þér, né feður yðar. [4] Og eg sendi til yðar alla þjóna
mína, spámennina, bæði seint og snemma, til þess að segja yður:
Fremjið eigi slíka svívirðing, sem eg hata! [5] En þeir hlýddu ekki og
lögðu ekki við eyrun, að þeir sneru sér frá vonzku sinni, svo að þeir
færðu ekki öðrum guðum reykelsisfórnir. [6] Þá var heift minni og reiði
úthelt, og hún brann í Júdaborgum og á Jerúsalem-strætum, svo að
þær urðu að rúst, að auðn, eins og þær nú eru. [7] Og nú — svo segir
Jahve, Guð hersveitanna, Ísraels Guð: Hví viljið þér gjöra sjálfum yður
mikið tjón, með því að uppræta fyrir yður bæði menn og konur, börn
og brjóstmylkinga úr Júda, svo að þér látið engar leifar af yður eftir
verða, [8] þar sem þér egnið mig til reiði með handaverkum yðar, þar
sem þér færið öðrum guðum reykelsisfórnir í Egiptalandi, þangað sem
þér eruð komnir, til þess að dveljast þar sem útlendingar, til þess að
þér verðið upprættir og til þess að þér verðið að formæling og spotti
meðal allra þjóða á jörðu? [9] Hafið þér gleymt illgjörðum feðra yðar
og illgjörðum Júdakonunga og illgjörðum höfðingja yðar og yðar eigin
illgjörðum og illgjörðum kvenna yðar, er framdar hafa verið í Júda-
landi og á Jerúsalem-strætum? [10] Ekki hafa þeir auðmýkt sig enn og
ekki hafa þeir óttast né farið eftir lögmáli mínu og setningum, er eg
lagði fyrir yður og fyrir feður yðar. [11] Fyrir því, svo segir Jahve her-
sveitanna, Ísraels Guð: Sjá, eg sný andliti mínu gegn yður til óham-
ingju, og það til þess að uppræta allan Júda. [12] Og eg vil hrífa burt
Júda-leifar, þá er ásettu sér að fara til Egiptalands, til þess að dveljast
þar sem útlendingar; allir skulu þeir farast, falla í Egiptalandi; fyrir
sverði og af hungri skulu þeir farast, bæði smáir og stórir; fyrir
sverði og af hungri skulu þeir deyja. Og þeir skulu verða að bölvun,
að skelfing, að formæling og að spotti. [13] Og eg mun vitja þeirra, sem
búa í Egiptalandi, eins og eg vitjaði Jerúsalem, með sverði, hungri og
drepsótt; [14] og af Júda-leifum, þeim er komnir eru til Egiptalands, til
þess að dveljast þar sem útlendingar, skal enginn af bjargast eða und-
an komast, svo að hann geti horfið aftur til Júdalands, þangað sem
þá langar til að hverfa aftur, til þess að búa þar; því að þeir munu
eigi hverfa heim aftur, nema fáeinir, sem undan komast.

[15] Þá svöruðu allir mennirnir, sem vissu að konur þeirra færðu
öðrum guðum reykelsisfórnir, og allar konurnar, sem stóðu þar í mikl-
um hóp, og allur lýðurinn, sem bjó í Egiptalandi, í Patrós, Jeremía á
þessa leið: [16] Viðvíkjandi því, er þú hefir til vor talað í nafni Jahve,
þá ætlum vér ekki að hlýða þér, [17] heldur ætlum vér að halda með
öllu heit það, er vér höfum gjört, að færa himnadrotningunni reykels-
isfórnir og dreypifórnir, eins og vér gjörðum og feður vorir, konungar
vorir og höfðingjar vorir í Júdaborgum og á Jerúsalem-strætum; þá
höfðum vér nægð brauðs og oss leið vel og vér litum enga óhamingju.
[18] En síðan vér hættum að færa himnadrotningunni reykelsisfórnir og
dreypifórnir, hefir oss skort alt og vér höfum farist fyrir sverði og af
hungri. [19] Og þar sem vér nú færum himnadrotningunni reykelsisfórnir
og dreypifórnir — er það án vilja og vitundar manna vorra, að vér
gjörum henni kökur, til þess að gjöra þann veg mynd af henni, og
færum henni dreypifórnir?

[20] Þá mælti Jeremía á þessa leið til alls lýðsins, til karlmannanna
og kvennanna og til alls lýðsins, er honum hafði svo svarað: [21] Reykjar-
gjörð sú, er þér gjörðuð í Júdaborgum og á Jerúsalem-strætum, þér

---

44, 14: v. 28. **16:** kap. 6, 16 n. **17:** kap. 7, 18. **19:** kap. 7, 18.

og feður yðar, konungar yðar og höfðingjar og landslýðurinn, — hvort
mintist Jahve hennar ekki og kom hún honum ekki í hug? 22 Og
Jahve gat ekki lengur þolað það vegna vonzku verka yðvarra, vegna
svívirðinga þeirra, er þér frömduð. Og þannig varð land yðar að auðn
og skelfing og formæling, íbúalaust, svo sem það enn er, 23 sakir þess
að þér færðuð reykelsisfórnir og syndguðuð gegn Jahve og hlýdduð
ekki skipun Jahve og fóruð ekki eftir lögmáli hans, setningum og boð-
orðum, fyrir því kom þessi ógæfa yfir yður, eins og nú er fram komið.
24 Og Jeremía sagði við allan lýðinn og við allar konurnar:
Heyrið orð Jahve, allir þér Júdamenn, sem í Egiptalandi eruð! 25 Svo
segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Þér konur, — þér hafið talað
það með munni yðar og framkvæmt það með höndum yðar — þar sem
þér segið: »Vér viljum halda heit vor, er vér höfum gjört, að færa
himnadrotningunni reykelsisfórnir og dreypifórnir!« þá efnið heit yðar
og haldið heit yðar.
26 Heyrið því orð Jahve, allir Júdamenn, þér sem í Egiptalandi
búið: Sjá, eg sver við mitt mikla nafn, segir Jahve: Nafn mitt skal
eigi framar nefnt verða af nokkurs Júdamanns munni í öllu Egipta-
landi, að hann segi: »Svo sannarlega sem drottinn Jahve lifir«. 27 Sjá,
eg vaki yfir þeim til óhamingju og eigi til hamingju, og allir Júda-
menn, sem í Egiptalandi eru, skulu farast fyrir sverði og af hungri,
unz þeir eru gjöreyddir. 28 En þeir, sem komast undan sverðinu, skulu
hverfa aftur frá Egiptalandi til Júdalands, en aðeins fáir menn. Og
allar Júda-leifar, þeir er komnir eru til Egiptalands, til þess að dveljast
þar sem útlendingar, skulu komast að raun um, hvers orð rætist, mitt
eða þeirra! 29 Og hafið þetta til marks — segir Jahve — um að eg
mun hegna yður á þessum stað, til þess að þér komist að raun um,
að ógnanir mínar til yðar um óhamingju muni rætast: 30 Svo segir
Jahve: Sjá, eg sel Faraó Hofra, Egiptalands konung, á vald óvinum
hans og á vald þeirra, sem sækjast eftir lífi hans, eins og eg seldi
Zedekía Júdakonung á vald Nebúkadrezars Babel-konungs, er var ó-
vinur hans og sóttist eftir lífi hans.

45 Orðið, sem Jeremía spámaður talaði til Barúks Neríasonar,
þá er hann skrifaði þessi orð í bókina af munni Jeremía, á
fjórða ríkisári Jójakíms Jósíasonar, Júdakonungs, svolátandi: 2 Svo
segir Jahve, Ísraels Guð, um þig, Barúk: 3 Þú sagðir: »Vei mér, því
að Jahve bætir harmi við kvöl mína; eg er þreyttur orðinn af and-
vörpum mínum, og hvíld finn eg enga!« 4 Svo skalt þú til hans mæla:
Svo segir Jahve: Sjá, það sem eg hefi bygt,ríf eg niður, og það, sem
eg hefi gróðursett, uppræti eg, 5 og þá girnist þú svo mikið þér til
handa? Girnst það eigi! Því að sjá, eg leiði ógæfu yfir alt hold —
segir Jahve —; en þér gef eg líf þitt að herfangi, hvert sem þú fer.

---

46 Þetta birtist Jeremía spámanni sem orð Jahve um þjóðirnar.
2 Um Egiptaland, viðvíkjandi her Faraós Nekós, Egiptalands
konungs, sem var við Evfratfljót, hjá Karkemis, og Nebúkadrezar Babel-
konungur vann sigur á, á fjórða ríkisári Jójakíms Jósíasonar, Júda-
konungs: 3 Búið út törgu og skjöld og gangið fram til orustu! 4 Beitið
fyrir hestana og stígið á bak herfákunum og fylkið yður hjálmaðir!
Fægið lenzurnar! Klæðist panzara! 5 Hví sé eg þá skelfda hörfa aftur
á bak? Og kappar þeirra eru yfirkomnir af ótta og flýja alt hvað af
tekur og líta ekki við, — skelfing alt um kring — segir Jahve. 6 Eigi

27: kap. 31, 28. 30: kap. 46, 26. — 45, 1: kap. 36, 1 n. 3: Sálm. 6, 7. 5: kap.
39, 18. — 46, 2: 2 Kong. 23, 29. 2 Kron. 35, 20.

mun hinn frái forða sér, né kappinn komast undan; norður frá, á
bökkum Evfrat-fljóts, hrasa þeir og falla. 7 Hver var það, sem belgdist
upp eins og Níl, hvers vötn komu æðandi eins og fljót? 8 Egiptaland
belgdist upp eins og Níl og vötn þess komu æðandi eins og fljót, og
það sagði: Eg vil stíga upp, þekja landið, eyða borgir og íbúa þeirra.
9 Komið, hestar, og æðið, vagnar, og kapparnir leggi af stað, Blálend-
ingar og Pút-menn, sem bera skjöld, og Lúdítar, sem benda boga!
10 En sá dagur er hefndardagur drotni, Jahve hersveitanna, að
hann hefni sín á mótstöðumönnum sínum. Þá mun sverðið eta og
seðjast og drekka sig drukkið af blóði þeirra; því að drottinn, Jahve
hersveitanna, heldur fórnarhátíð í landinu norður frá, við Evfrat-fljót.
11 Far upp til Gílead og sæk smyrsl, þú mærin, dóttirin Egiptaland!
Til einskis munt þú viðhafa mörg læknislyf, enginn plástur er til
handa þér! 12 Þjóðirnar fréttu smán þína, og jörðin er full af harma-
kveini þínu, því að einn kappinn hrasaði um annan, féllu báðir jafnsaman.

13 Orðið, sem Jahve talaði til Jeremía spámanns, um það að Ne-
búkadrezar Babel-konungur mundi vinna sigur á Egiptalandi.
14 Kunngjörið í Egiptalandi og boðið í Migdól, já boðið í Nóf og
Tahpanhes, segið: Gakk fram og gjör þig vígbúinn, því að sverðið hefir
þegar etið umhverfis þig! 15 Hví eru þínir sterku menn að velli lagð-
ir? Þeir fengu eigi staðist, því að Jahve kollvarpaði þeim; 16 hann lét marga
hrasa, og þeir féllu hver um annan þveran, svo að þeir sögðu: Á fætur,
og hverfum aftur til þjóðar vorrar, til ættlands vors, undan hinu víg-
freka sverði! 17 Þeir munu nefna Faraó, Egiptalands konung: »Tor-
tíming! — hann lét hinn hentuga tíma líða hjá«. 18 Svo sannarlega
sem eg lifi, segir konungurinn, — Jahve hersveitanna er nafn hans: Líkur
Tabor meðal fjallanna og líkur Karmel við sjóinn mun hann koma.
19 Gjör þér áhöld til brottfarar, þú sem þar býr, dóttirin Egiptaland;
því að Nóf mun verða að auðn og hún mun verða brend og verða
mannauð. 20 Egiptaland er mjög fögur kvíga, kleggjar úr norðri koma
yfir hana. 21 Jafnvel málaliðið, sem það hefir hjá sér, eins og alikálfa
— já, jafnvel það snýr við, flýr alt saman, fær eigi staðist.
Því að glötunardagur þeirra er yfir þá kominn, hegningartími
þeirra. 22 Rödd þess er orðin eins og þruskið í höggorminum, sem skríður
burt; því með herliði bruna þeir áfram og með öxum ryðjast þeir inn
á það, eins og viðarhöggsmenn. 23 Þeir höggva upp skóg þess — segir
Jahve — því að um hann verður ekki farið; því að þeir eru fleiri en
engisprettur og á þá verður engri tölu komið. 24 Dóttirin Egiptaland
varð til skammar, hún var seld á vald þjóð að norðan.
25 Jahve hersveitanna, Ísraels Guð, segir: Sjá, eg vitja Amóns frá
Nó og Faraós og þeirra, sem á hann treysta, 26 og sel þá á vald þeirra,
er sækjast eftir lífi þeirra, og á vald Nebúkadrezars Babel-konungs og
á vald þjóna hans. En eftir það skal það bygt vera, eins og fyrri á
dögum — segir Jahve.
27 En óttast þú ekki, þjónn minn Jakob, og hræðst þú ekki, Ísrael,
því að eg frelsa þig úr fjarlægu landi og niðja þína úr landinu, þar
sem þeir eru herleiddir, til þess að Jakob hverfi heim aftur og njóti
hvíldar og búi óhultur, án þess nokkur hræði hann. 28 Óttast þú ekki,
þjónn minn Jakob — segir Jahve — því að eg er með þér! Því að
eg vil gjöreyða öllum þeim þjóðum, er eg hefi rekið þig til; en þér vil
eg ekki gjöreyða, heldur vil eg hirta þig í hófi; en eg vil ekki láta þér
með öllu óhegnt.

8: kap. 47, 2. Jes. 8, 7 n. 10: Jes. 34, 5. 6. 16: kap. 50, 16. 18: kap. 48, 15. 25: Nah. 3, 8. Jer. 43, 12. 26: Esek. 29, 13 n. 27: kap. 30, 10 n. 28: kap. 10, 24.

47 Þetta birtist Jeremía spámanni sem orð Jahve um Filista,
áður en Faraó vann Gaza. [2] Svo segir Jahve: Sjá, vatn kemur
streymandi úr norðri og verður að á, sem flæðir yfir; það flóir yfir
landið og það, sem í því er, yfir borgir og íbúa þeirra, svo að menn
æpa hátt og allir íbúar landsins hljóða. [3] Vegna dynsins af hófastappi
hesta hans, vegna skröltsins í vögnum hans, glymsins í hjólum hans,
líta feðurnir ekki við til barna sinna, af því að hendur þeirra eru
orðnar lémagna, [4] vegna dagsins, sem kominn er til að eyða öllum
Filistum, til að uppræta fyrir Týrus og Zídon sérhvern hjálparmann,
sem enn er eftir. Því að Jahve mun eyða Filistum, leifum Kaftór-
strandar. [5] Gaza er orðin sköllótt, Askalon í eyði lögð; þér leifar
Enakíta, hversu lengi ætlið þér að rista á yður skinnsprettur? [6] Æ,
sverð Jahve, hve lengi ætlar þú að vera hvíldarlaust? Drag þig aftur
í slíðrir þínar, still þig og hljóðna! [7] Hvernig ætti það að hvílast, þar
sem Jahve hefir gefið því skipun? Til Askalon og til strandar hafsins,
— þangað hefir hann ætlað því för.

48 Um Móab. Svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð:
Vei yfir Nebó, því að hún er eydd, orðin til skammar, Kirjataím
er unnin; háborgin er orðin til skammar og skelfd. [2] Frægð Móabs er
farin. Í Hesbon brugga menn ill ráð gegn borginni: »Komið, vér skul-
um uppræta hana, svo að hún sé eigi framar þjóð!« Einnig þú,
Madmen, munt gjöreydd verða, sverðið eltir þig! [3] Neyðarkvein heyr-
ist frá Hórónaím: »Eyðing og ógurleg tortíming!« [4] Móab er í eyði
lagður; þeir láta neyðarkvein heyrast alt til Zóar; [5] því að grátandi
ganga þeir upp stíginn hjá Lúkít, já, í hlíðinni hjá Hórónaím heyra
menn neyðarkvein tortímingarinnar. [6] Flýið, forðið lífi yðar, og verðið
eins og einirunnur í eyðimörkinni! [7] Já, af því að þú reiddir þig á
káksmíðar þínar og fjársjóðu þína, verður þú og unnin, og Kamos
verður að fara í útlegð, prestar hans og höfðingjar hver með öðrum.
[8] Og eyðandinn kemur yfir hverja borg, engin borg kemst undan. Dal-
urinn ferst og sléttlendið eyðilegst, eins og Jahve hefir sagt. [9] Fáið
Móab vængi, því að á flugferð skal hann brott fara; og borgir hans
skulu verða að auðn og enginn í þeim búa. [10] Bölvaður sé sá, sem
slælega framkvæmir verk Jahve, og bölvaður sé sá, sem synjar sverði
sínu um blóð! [11] Móab hefir lifað í friði frá æsku og legið í náðum á
dreggjum sínum; honum hefir ekki verið helt úr einu kerinu í annað,
og aldrei hefir hann farið í útlegð; fyrir því hefir bragðið af honum
haldist og ilmurinn af honum eigi breyzt. [12] Fyrir því, sjá, þeir dagar
munu koma, segir Jahve, að eg sendi honum tæmendur, sem tæma
hann; þeir skulu hella úr kerum hans og mölva sundur krúsir hans.
[13] Þá mun Móab verða til skammar vegna Kamoss, eins og Ísraels hús
varð til skammar vegna Betel, er það treysti á. [14] Hvernig getið þér
sagt: Vér erum hetjur og öflugir hermenn? [15] Eyðandi Móabs og borga
hans kemur þegar, og úrval æskumanna hans hnígur niður til slátrun-
ar, segir konungurinn; Jahve hersveitanna er nafn hans. [16] Eyðilegging
Móabs er komin nærri og óhamingja hans hraðar sér mjög. [17] Vottið
honum hluttekning, allir þér nábúar hans, og allir þér, sem þekkið
nafn hans. Segið: Hvernig brotnaði stafurinn sterki, sprotinn dýrlegi!
[18] Stíg niður úr vegsemdinni og sezt í duftið, þú sem þar býr, dóttirin
Díbon; því að eyðandi Móabs kemur í móti þér, eyðir vígi þín.
[19] Gakk út á veginn og skygnst um, þú sem býr í Aróer, — spyr flótta-
manninn og þá konu, er undan hefir homist, seg: Hvað hefir til borið?

47, 1: Esek. 25, 15 n. Am. 1, 6 n. Zef. 2, 5 n. 2: kap. 46, 8. — 48, 1: Jes. 15—16.
7: 4 Mós. 21, 29. Jer. 49, 3. 11: Zef. 1, 12. 13: 1 Kong. 12, 29.

20 Móab varð til skammar, já skelfdist; hljóðið og kveinið! Kunn-
gjörið hjá Arnon, að Móab sé eyddur. 21 Já, dómur er genginn yfir
sléttu-landið, yfir Hólon og Jahza og Mefaat, 22 yfir Díbon, Nebó og
Bet-Díblataím, 23 yfir Kirjataím, Bet-Gamúl og Bet-Meon, 24 yfir Keríót,
Bozra og allar borgir Móabslands, fjær og nær. 25 Horn Móabs er af-
höggið og armur hans brotinn, — segir Jahve.
26 Gjörið hann drukkinn — því að gegn Jahve hefir hann miklast
—, til þess að Móab skelli ofan í spýju sína og verði líka að athlægi.
27 Eða var Ísrael þér eigi hlátursefni? Var hann gripinn með þjófum,
þar sem þú hristir höfuðið í hvert sinn sem þú talar um hann? 28 Fyr-
irlátið borgirnar og setjist að í klettaskorum, þér íbúar Móabs, og verið
eins og dúfan, sem hreiðrar sig hinumegin á gjárbarminum. 29 Heyrt
höfum vér um drambsemi Móabs — hann er mjög hrokafullur — um
hroka hans, drambsemi, ofmetnað og yfirlæti hans. 30 Já, eg þekki —
segir Jahve — ofsa hans: svo marklaus eru stóryrði hans, svo mark-
laust það, er þeir gjöra. 31 Fyrir því kveina eg yfir Móab og hljóða
yfir Móab öllum; yfir mönnunum frá Kír-Heres mun andvarpað verða.
32 Meir en grátið verður yfir Jaser, græt eg yfir þér, vínviður Síbma,
greinar þínar fóru yfir hafið, komust til Jaser; á sumargróða þinn og
vínberjatekju hefir eyðandinn ráðist. 33 Fögnuður og kæti er horfin úr
aldingörðunum og úr Móabslandi. Vínið læt eg þverra í vínþröngunum,
troðslumaðurinn mun eigi framar troða, fagnaðarópið er ekkert fagnaðaróp.
34 Frá hinni kveinandi Hesbon alt til Eleale, alt til Jahaz láta þeir raust sína
glymja, frá Zóar alt til Hórónaím, alt til Eglat-Selisía; því að einnig Nim-
rímvötn verða að öræfum. 35 Og eg eyði úr Móab — segir Jahve — sér-
hverjum þeim, sem stígur upp á fórnarhæð og færir guði sínum reyk-
elsi. 36 Fyrir því kveinar hjarta mitt yfir Móab eins og hljóðpípur og
hjarta mitt kveinar yfir mönnunum frá Kír-Heres eins og hljóðpípur;
fyrir því mistu þeir það, er þeir höfðu dregið saman. 37 Því að hvert
höfuð er sköllótt orðið og alt skegg afrakað; á öllum handleggjum
eru skinnsprettur og hærusekkur um mjaðmir. 38 Uppi á öllum þökum
í Móab og á torgunum heyrist ekki annað en harmakvein, því að eg
hefi brotið Móab eins og ker, sem engum manni geðjast að, — segir
Jahve. 39 Hversu er hann skelfdur! Hljóðið! Hversu hefir Móab snúið
baki við! Fyrirverð þig! Og Móab skal verða til athlægis og skelf-
ingar öllum nágrönnum sínum. 40 Því að svo segir Jahve: Sjá, hann
kemur fljúgandi eins og örn og breiðir vængi sína út yfir Móab; 41 borg-
irnar eru teknar og vígin unnin, og hjarta Móabs kappa mun á þeim
degi verða eins og hjarta konu, sem er í barnsnauð. 42 En Móab mun
afmáður verða, svo að hann verði eigi þjóð framar, því að hann hefir
miklast gegn Jahve. 43 Geigur, gröf og gildra koma yfir þig, Móabs-
búi — segir Jahve. 44 Sá, sem flýr undan geignum, fellur í gröfina,
og sá, sem kemst upp úr gröfinni, festist í gildrunni. Því að þetta leiði
eg yfir Móab árið, sem þeim verður hegnt — segir Jahve. 45 Í skugga
Hesbon nema flóttamenn staðar magnlausir, en eldur brýzt út úr Hesbon
og logi úr höll Síhons; hann eyðir þunnvanganum á Móab og hvirfl-
inum á hávaðamönnum. 46 Vei þér, Móab! Það er úti um lýð Kamoss!
Því að synir þínir munu verða fluttir burt til herleiðingar og dætur
þínar hernumdar. 47 En eg mun snúa við högum Móabs, þá er fram
líða stundir — segir Jahve. Hingað nær dómur Móabs.

25: Sálm. 75, 11. 26: kap. 25, 27. 27: kap. 2, 26. 29: Jes. 16, 6. 34: Jes. 15, 4 n. 36: Jes. 15, 7. 37: Jes. 15, 2 n. Jer. 47, 5. 38: kap. 22, 28. 40: kap. 49, 22. 43: Jes. 24, 17 n. 45: 4 Mós. 24, 17. 47: kap. 49, 39; 46, 26.

49 Um Ammóníta. Svo segir Jahve: Á þá Ísrael enga sonu,
eða á hann engan erfingja? Hví hefir Milkóm erft Gað og hví
hefir lýður hans sezt að í borgum hans? 2 Fyrir því, sjá, þeir dagar
munu koma — segir Jahve — að eg læt heróp heyrast til Rabba, borg-
ar Ammóníta, og hún skal verða að grjóthrúgu og dæturnar eyðast í
eldi, og þá skal Ísrael erfa aftur erfingja sína, segir Jahve.
3 Hljóða þú, Hesbon, yfir því að borgin er unnin! Kveinið Rabba-
dætur! Gyrðist hærusekk, harmið og reikið um innan fjárgirðinganna;
því að Milkóm verður að fara í útlegð, prestar hans og höfðingjar hverjir
með öðrum. 4 Hví stærir þú þig af dölunum, af frjósemi dals þíns,
fráhverfa dóttir, sem reiðir sig á fjársjóðu sína og segir: Hver skyldi
ráða á mig? 5 Sjá, eg læt skelfingu koma yfir þig — segir drottinn,
Jahve hersveitanna — úr öllum áttum í kring um þig; og þér skuluð
verða reknir brott, hver það sem horfir, og enginn safnar þeim saman,
er flýja. 6 En síðar meir mun eg leiða heim aftur hina herleiddu af
Ammónítum — segir Jahve.

7 Um Edóm. Svo segir Jahve hersveitanna: Er þá engin vizka fram-
ar í Teman? Eru góð ráð horfin hinum hygnu, er vizka þeirra þrotin?
8 Flýið, hverfið brott, felið yður djúpt niðri, þér íbúar Dedans! Því að
Esaús glötun læt eg yfir hann koma, þá er eg hegni honum. 9 Ef vín-
lestursmenn ráðast á þig, þá skilja þeir ekki neinn eftirtíning eftir; ef
þjófar koma að þér á náttarþeli, þá skemma þeir, þar til er þeim nægir.
10 En af því að eg sjálfur afhjúpa Esaú, gjöri ber fylgsni hans, svo að
hann getur ekki falið sig, þá verða niðjar hans unnir og frændþjóðir
hans og nábúar, og úti er um hann. 11 Yfirgef munaðarleysingja þína,
— eg mun halda lífinu í þeim, og ekkjur þínar mega reiða sig á mig!
12 Já, svo segir Jahve: Sjá, þeim sem eigi bar að drekka bikarinn,
þeir urðu að drekka hann — og þú ættir að sleppa óhegndur? Þú
munt ekki sleppa óhegndur, heldur skalt þú drekka. 13 Því að eg sver
við sjálfan mig — segir Jahve —, að Bozra skal verða að skelfing,
háðung, undrun og formæling, og allar borgir hennar skulu verða að
eilífum rústum. 14 Eg hefi fengið vitneskju frá Jahve og boðberi er
sendur meðal þjóðanna! Safnist saman og farið gegn honum og búist
til bardaga! 15 Því sjá, eg vil gjöra þig lítinn meðal þjóðanna, fyrirlit-
inn meðal mannanna. 16 Skelfing komi yfir þig! Á tálar hefir þig dreg-
ið hroki hjarta þíns, þú sem átt bygð í klettaskorum, situr á háa hnúkn-
um. Þó að þú bygðir hreiður þitt hátt, eins og örninn, þá steypi eg
þér þaðan niður — segir Jahve. 17 Og Edóm skal verða að skelfingu;
hver sem fer þar um mun skelfast og hæðast að öllum áföllunum, er
hann hefir orðið fyrir. 18 Eins og Sódómu og Gómorru og nágranna-
borgunum var umturnað, segir Jahve, svo skal og enginn maður búa
þar, né nokkurt mannsbarn hafast þar við. 19 Sjá, eins og ljón, sem
kemur út úr kjarrinu á Jórdanbökkum og stígur upp á sígrænt engið,
svo mun eg skyndilega reka hann burt þaðan, og hvern þann, sem út-
valinn er, mun eg setja yfir hana. Því að hver er minn líki? og hver
vill stefna mér? og hver er sá hirðir, er fái staðist fyrir mér? 20 Heyrið
því ráðsályktun Jahve, er hann hefir gjört viðvíkjandi Edóm, og þær
fyrirætlanir, er hann hefir í huga viðvíkjandi Teman-búum: Sannarlega
munu þeir draga þá burt — hina lítilmótlegustu úr hjörðinni. Sannar-
lega skal haglendi þeirra verða agndofa yfir þeim. 21 Af dyn falls þeirra
nötrar jörðin; neyðarkveinið — ómurinn af því heyrist við Rauðahafið.
22 Sjá, sem örn stígur hann upp og flýgur hingað og breiðir út vængi

49, 1: Esek. 21, 28 n. 25, 2 n. Am. 1, 13 n. 1 Kong. 11, 5. **3:** kap. 48, 7. **6:** kap. 48, 47. **7:** Esek. 25, 12 n. Am. 1, 11. Óbad. 1 n. **8:** v. 30; kap. 50, 31. **9:** Óbad. 5. **12:** kap. 25, 28. 29. **14:** Óbad. 1 n. **17:** kap. 50, 13. **19:** kap. 50, 44 n. 12, 5.

sína yfir Bozra, og hjarta Edóms kappa mun á þeim degi verða eins
og hjarta konu, sem er í barnsnauð.

23 Um Damaskus. Hamat og Arpad eru agndofa, því að þær
hafa spurt ill tíðindi; þær eru hræddar, fullar af óró, eins og hafið,
sem getur ekki verið kyrt. 24 Damaskus er orðin huglaus, hefir snúist
á flótta, og ótti hefir gripið hana; angist og kvalir hafa altekið hana,
eins og jóðsjúka konu. 25 Hví var hún ekki yfirgefin, hin vegsamaða
borg, ununar-borgin mín? 26 Fyrir því verða nú æskumenn hennar að
falla á torgunum og allir hermenn hennar að farast á þeim degi —
segir Jahve hersveitanna. 27 Og eg kveiki eld við múra Damaskus, til
þess að hann eyði höllum Benhadads.

28 Um Kedar og konungsríki Hazórs, er Nebúkadrezar Babel-
konungur vann. Svo segir Jahve: Standið upp, farið á móti Kedar og
herjið á austurbyggja. 29 Tjöld þeirra og sauði munu þeir taka, og
tjalddúka þeirra og öll áhöld og úlfalda þeirra munu þeir flytja burt
frá þeim; þá munu menn hrópa yfir þeim: Skelfing alt um kring!
30 Leggið á flótta, flýið sem hraðast, felið yður djúpt niðri, þér íbúar
Hazórs — segir Jahve; því að Nebúkadrezar Babel-konungur hefir gjört
ráðsályktun gegn yður og hefir í huga ráðagjörð gegn yður. 31 Af stað!
farið á móti meinlausri þjóð, sem býr örugg — segir Jahve —, og hvorki
hefir hurðir né slagbranda; þeir búa einir sér. 32 Úlfaldar þeirra skulu
verða að ránfeng og mergð nautahjarða þeirra að herfangi, og eg mun
dreifa þeim fyrir öllum vindum, þeim hinum jarðarskornu, og láta ó-
gæfu hvaðan æfa yfir þá koma — segir Jahve. 33 Og Hazór skal verða
að sjakalabæli, að auðn um eilífð; enginn maður mun framar búa þar
og ekkert mannsbarn hafast þar við.

34 Þetta birtist Jeremía spámanni sem orð Jahve um Elam í upp-
hafi ríkisstjórnar Zedekía Júdakonungs: 35 Svo segir Jahve hersveit-
anna: Sjá, eg brýt sundur boga Elamíta, meginstyrk þeirra. 36 Og eg
hleypi á Elamíta fjórum vindum úr fjórum áttum himins og tvístra
þeim fyrir öllum þessum vindum, og engin skal sú þjóð til vera, að
þangað komi ekki flóttamenn frá Elam. 37 Og eg læt Elamíta skelfast
fyrir óvinum þeirra og fyrir þeim, er sækjast eftir lífi þeirra, og leiði
yfir þá óhamingju, mína brennandi reiði — segir Jahve — og sendi
sverðið á eftir þeim, unz eg hefi gjöreytt þeim. 38 Og eg reisi hásæti mitt
í Elam og eyði þaðan konungi og höfðingjum — segir Jahve. 39 En
þá er fram líða stundir mun eg snúa við högum Elams — segir Jahve.

50 Orðið, sem Jahve talaði um Babel, um land Kaldea, fyrir
munn Jeremía spámanns.
2 Kunngjörið það meðal þjóðanna og boðið það og setjið upp
merki! Boðið það, dyljið það ekki! Segið: Babel er unnin, Bel orð-
inn til skammar, Meródak niðurbrotinn; líkneski hennar eru orðin til
skammar, skurðgoð hennar niðurbrotin. 3 Því að þjóð kemur á móti
henni úr norðurátt, — hún gjörir land hennar að auðn, svo að enginn
maður býr þar framar; bæði menn og skepnur flýja, fara burt.
4 Á þeim dögum og á þeim tíma — segir Jahve — munu Ísraels-
menn koma, ásamt Júdamönnum; grátandi munu þeir ganga og leita
Jahve, Guðs þeirra. 5 Eftir Zíon munu þeir spyrja, þangað stefna þeir;

22: kap. 48, 40. **23:** Jes. 17, 1 n. Am. 1, 3 n. **26:** kap. 50, 30. **28:** Jes. 21, 13 n.
30: v. 8. **33:** v. 18. **34:** kap. 25, 25. Jes. 21, 2. **39:** kap. 48, 47. — **50, 1:** Jes. 13,
14. **4:** kap. 3, 18; 31, 9.

þeir koma og ganga Jahve á hönd með eilífum sáttmála, sem ekki
mun gleymast.
[6] Þjóð mín var sem týndir sauðir; hirðar þeirra leiddu þá afvega,
tældu þá upp í fjöll; þeir reikuðu af hálsi á hæð, gleymdu bóli sínu.
[7] Allir, sem hittu þá, átu þá, og mótstöðumenn þeirra sögðu: Vér bök-
um oss enga sekt! — fyrir það að þeir syndguðu gegn Jahve, haglendi
réttlætisins og von feðra þeirra, Jahve.
[8] Flýið burt úr Babel og farið burt úr landi Kaldea og verið sem
hafrar á undan hjörðinni. [9] Því að sjá, eg læt upp rísa og móti Babel
fara safn mikilla þjóða frá norðlægum löndum, og þær munu skipa sér
móti henni; þaðan mun hún unnin verða. Örvar þeirra eru eins og
giftusöm hetja, er ekki hverfur aftur við svo búið. [10] Og Kaldea skal
verða að herfangi, allir, sem hana ræna, fá nægju sína — segir Jahve.
[11] Já gleðjist, já fagnið, þér ránsmenn eignar minnar, — já stökkvið eins
og þreskjandi kvíga og hvíið eins og stóðhestar. [12] Móðir yðar verður
mjög til skammar, hún, sem ól yður, má fyrirverða sig, — sjá, hin
síðasta meðal þjóðanna, eyðimörk, þurt land, heiði! [13] Vegna reiði
Jahve mun hún verða óbygð og verða algjörlega að auðn; hvern, sem
fer fram hjá Babel, mun hrylla við og hann mun hæðast að öllum
áföllunum, sem hún hefir orðið fyrir.
[14] Skipið yður niður kring um Babel, allir þér bogmenn! Skjótið
á hana, sparið ekki örvarnar; því að gegn Jahve hefir hún syndgað.
[15] Ljóstið upp ópi hringinn í kring um hana: Hún hefir gefist upp,
stoðir hennar eru fallnar, múrar hennar niður rifnir, því að það er
hefnd Jahve. Hefnið yðar á henni. Gjörið við hana eins og hún hefir
til gjört. [16] Afmáið í Babel sáðmanninn og þann, er sigðina ber um
uppskerutímann. Fyrir hinu vígfreka sverði munu þeir hver og einn
hverfa til sinnar þjóðar og flýja hver og einn til síns lands.
[17] Ísrael er sem burtflæmdur sauður, er ljón hafa elt: fyrst át
Assýríu-konungur hann og nú síðast hefir Nebúkadrezar Babel-kon-
ungur nagað bein hans. [18] Fyrir því segir Jahve hersveitanna, Ísraels
Guð, svo: Sjá, eg vitja Babel-konungs og lands hans, eins og eg vit-
jaði Assýríu-konungs, [19] og leiði Ísrael aftur heim í haglendi sitt, og
hann skal vera á beit á Karmel og í Basan og seðja hungur sitt á
Efraím-fjöllum og í Gílead. [20] Á þeim dögum og á þeim tíma — segir
Jahve — mun leitað verða að sekt Ísraels, en hún er ekki framar til,
og að syndum Júda, en þær finnast ekki; því að eg mun fyrirgefa þeim,
sem eg læt eftir verða.
[21] Móti Tvíuppreisnarlandi — far móti því og gegn íbúum Hegn-
ingarborgar; eyð þeim og helga þá banni — segir Jahve — og gjör
með öllu svo sem eg hefi fyrir þig lagt. [22] Heyr, stríð í landinu og
mikil eyðilegging! [23] Hversu er hamarinn, sem laust alla jörðina,
höggvinn af skafti og sundurbrotinn! Hversu er Babel orðin að skelf-
ingu meðal þjóðanna! [24] Eg lagði snöru fyrir þig og þú festist, Babel,
og vissir ekki af. Þú náðist og þú varst gripin, því að þú hafðir dirfst
að berjast gegn Jahve. [25] Jahve hefir lokið upp vopnabúri sínu og
tekið út vopn reiði sinnar, því að drottinn, Jahve hersveitanna, hefir
verk með höndum í landi Kaldea. [26] Komið móti henni úr öllum átt-
um, ljúkið upp hlöðum hennar, kastið henni eins og bundinum í bing
og helgið hana banni! Látið engar leifar af henni eftir verða! [27] Drepið
alla uxa hennar, — þeir skulu hníga niður til slátrunar. Vei þeim, því
að dagur þeirra er kominn, hegningartími þeirra. [28] Heyr, hér eru

---

8: kap. 51, 6. 45. Jes. 48, 20. 16: kap. 46, 16. Jes. 13, 14. 17: 2 Kong. 17, 6; 25,
1 n. 19: Mík. 7, 14. 20: kap. 31, 34.

menn, sem flúið hafa og komist undan frá Babel-landi, til þess að boða
í Zíon að Jahve, Guð vor, hefnir, hefnir fyrir musteri sitt.
[29] Bjóðið skyttum út gegn Babel, öllum þeim sem benda boga!
Setjið herbúðir alt í kring um hana! Látið engan komast undan!
Gjaldið henni eftir verkum hennar! Gjörið við hana að öllu svo sem
hún hefir til gjört; því að hún hefir ofmetnast gegn Jahve, gegn hin-
um Heilaga í Ísrael. [30] Fyrir því skulu æskumenn hennar falla á torg-
unum og allir hermenn hennar farast á þeim degi — segir Jahve.
[31] Sjá, eg ætla að finna þig, Drambsemi, segir drottinn, Jahve
hersveitanna —; því að dagur þinn er kominn, hegningartími þinn.
[32] Nú skal Drambsemi hrasa og falla, og enginn skal reisa hana á fætur,
og eg mun leggja eld í borgir hennar og hann skal eyða öllu því, sem
umhverfis hana er.
[33] Svo segir Jahve hersveitanna: Kúgaðir eru Ísraelsmenn og Júda-
menn allir saman, og allir þeir, er þá hafa herleitt, halda þeim föstum,
vilja ekki láta þá lausa. [34] En lausnari þeirra er sterkur, — Jahve her-
sveitanna heitir hann; hann mun reka mál þeirra með dugnaði, til
þess að hann speki jörðina, en óspeki Babel-búa. [35] Sverð komi yfir
Kaldea — segir Jahve — og yfir Babel-búa og yfir höfðingja hennar
og vitringa! [36] Sverð komi yfir þvaðrarana, svo að þeir standi eins og
afglapar! Sverð komi yfir kappa hennar, svo að þeir verði huglausir!
[37] Sverð komi yfir hesta hennar og vagna og yfir allan þjóðblendinginn,
sem í henni er, svo að þeir verði að konum! Sverð komi yfir fjár-
sjóðu hennar, svo að þeim verði rænt! [38] Sverð komi yfir vötn hennar,
svo að þau þorni! Því að skurðgoðaland er það, og þeir láta sem
vitfirringar með skelfingar-líkneskin. [39] Fyrir því munu urðarkettir búa
hjá sjökulum og strútsfuglar búa í henni; og hún skal ekki framar
bygð vera að eilífu, né þar verða búið frá kyni til kyns. [40] Eins og
Guð umturnaði Sódómu og Gómorru og nágrannaborgunum — segir
Jahve —, svo skal og enginn maður búa þar né nokkurt mannsbarn
hafast við í henni.
[41] Sjá, lýður kemur úr norðurátt og mikil þjóð og voldugir kon-
ungar rísa upp á útkjálkum jarðar. [42] Þeir bera boga og skotspjót;
þeir eru grimmir og sýna enga miskunn; háreysti þeirra er sem haf-
gnýr, og þeir ríða hestum, búnir sem hermenn til bardaga gegn þér,
dóttirin Babel. [43] Babel-konungur hefir fengið fregnir af þeim; hendur
hans eru magnlausar, angist hefir gripið hann, kvalir, eins og jóðsjúka
konu. [44] Sjá, eins og ljón, sem kemur út úr kjarrinu á Jórdanbökkum
og stígur upp á sígrænt engið, svo mun eg skyndilega reka þá burt
þaðan, og hvern þann, sem útvalinn er, mun eg setja yfir hana. Því
að hver er minn líki? og hver vill stefna mér? og hver er sá hirðir,
er fái staðist fyrir mér? [45] Heyrið því ráðsályktun Jahve, er hann hefir
gjört viðvíkjandi Babel, og þær fyrirætlanir, er hann hefir í huga við-
víkjandi landi Kaldea: Sannarlega munu þeir draga þá burt — hina
lítilmótlegustu úr hjörðinni. Sannarlega skal haglendið verða agndofa
yfir þeim. [46] Af ópinu: »Babel er unnin« nötrar jörðin, og neyðarkvein
heyrist meðal þjóðanna.
51 Svo segir Jahve: Sjá, eg vek hugmóð eyðanda nokkurs gegn
Babel og gegn íbúum Kaldeu [2] og sendi vinzara gegn Babel, að
þeir vinzi hana og tæmi land hennar. Þegar þeir umkringja hana á
óheilladegi, [3] skal enginn benda boga sinn né reigja sig í panzara sín-
um. Hlífið ekki æskumönnum hennar, helgið banni allan her hennar,
[4] svo að vegnir menn falli í landi Kaldea og sverði lagðir á strætum

28: kap. 51, 11. **30:** kap. 49, 26. **36:** Jes. 44, 25. **37:** kap. 51, 30. **39:** Jes. 13, 20. 21. **41:** kap. 6, 22 n. **44:** kap. 49, 19 n.

hennar. [5] Því að Ísrael og Júda er ekki yfirgefinn af Guði sínum,
Jahve hersveitanna, af því að land þeirra* er fult af sekt gegn hinum
Heilaga í Ísrael. [6] Flýið út úr Babel og hver og einn forði lífi sínu.
Látið eigi tortíma yður vegna misgjörða hennar; því að það er hefnd-
artími Jahve; hann endurgeldur henni eins og hún hefir til unnið.
[7] Babel var gullbikar í hendi Jahve, er gjörði alla jörðina drukna;
af víni hennar drukku þjóðirnar, fyrir því létu þjóðirnar sem þær væru
óðar. [8] Sviplega er Babel fallin og sundurmoluð; kveinið yfir henni!
Sækið smyrsl við kvölum hennar; má vera að hún verði læknuð.
[9] »Vér ætluðum að lækna Babel, en hún var ólæknandi; yfirgefið hana,
og förum hver til síns lands; því að refsidómur sá, er yfir hana gengur,
nær til himins og gnæfir við ský. [10] Jahve hefir leitt í ljós vort
réttláta málefni; komið, vér skulum kunngjöra í Zíon verk Jahve,
Guðs vors!«
[11] Fægið örvarnar, takið á yður skjölduna! Jahve hefir vakið
hugmóð Medíu-konunga; því að fyrirætlan hans er miðuð gegn Babel,
til þess að eyða hana; því að það er hefnd Jahve, hefnd fyrir musteri
hans. [12] Reisið merki gegn Babel-múrum! Aukið vörðinn! Skipið verði!
Setjið launsátur! Því að Jahve hefir ákveðið og framkvæmir það, er
hann hefir hótað Babel-búum. [13] Þú, sem býr við hið mikla vatnsfall,
auðug að fjársjóðum, — endadægur þitt er komið, alinin, þegar þig skal
af skera. [14] Jahve hersveitanna sver við sjálfan sig: Þótt eg hefði fylt þig
mönnum, eins og engisprettum, munu menn þó hefja siguróp yfir þér.
[15] Hann, sem gjört hefir jörðina með krafti sínum, skapað heim-
inn af speki sinni og þanið út himininn af hyggjuviti sínu, — [16] þegar
hann þrumar, svarar vatnagnýr í himninum, og hann lætur ský upp-
stíga frá endimörkum jarðar, hann gjörir leiftur til þess að búa rás
regninu og hleypir vindinum út úr forðabúrum hans. [17] Sérhver maður
stendur undrandi og skilur þetta ekki; sérhver gullsmiður hlýtur að
skammast sín fyrir líkneski sitt, því að hin steyptu líkneski hans eru
tál og í þeim er enginn andi; [18] hégómi eru þau, háðungar-smíði; þegar
hegningartími þeirra kemur, er úti um þau. [19] En hlutdeild Jakobs er
ekki þeim lík, heldur er hann skapari alls, og Ísrael er hans eignar-
kynkvísl; Jahve hersveitanna er nafn hans.
[20] Þú varst mér hamar, hervopn, til þess að eg gæti molað sundur
með þér þjóðir og eytt með þér konungsríki, [21] til þess að eg gæti
molað sundur með þér hesta og reiðmenn, til þess að eg gæti molað
sundur með þér vagna og þá, sem í þeim óku, [22] til þess að eg gæti
molað sundur með þér karla og konur, til þess að eg gæti molað
sundur með þér gamla og unga, til þess að eg gæti molað sundur
með þér æskumenn og meyjar, [23] til þess að eg gæti molað sundur
með þér hirða og hjarðir, til þess að eg gæti molað sundur með þér
akurmenn og sameyki þeirra, til þess að eg gæti molað sundur með
þér jarla og landstjóra! [24] En eg endurgeld Babel og öllum íbúum Kaldeu
alt það ilt, er þeir hafa gjört Zíon að yður áhorfandi — segir Jahve.
[25] Sjá, eg ætla að finna þig, þú Skaðræðisfjall — segir Jahve —
þú sem skaðræði vanst allri jörðinni, og eg útrétti hönd mína gegn
þér og velti þér ofan af hömrunum og gjöri þig að brendu fjalli; [26] úr
þér skulu menn ekki sækja hornsteina, né undirstöðusteina, heldur skalt
þú verða að eilífri auðn — segir Jahve.
[27] Reisið merki á jörðinni! Þeytið lúðurinn meðal þjóðanna! Vígið
þjóðir móti henni! Kallið móti henni konungsríki Ararats, Minní og

---

51, 5: * Þ. e. Kaldea. **6:** kap. 50, 8. **7:** kap. 25, 15 n. **8:** Jes. 21, 9. **9:** Opinb. 18, 5. **11:** kap. 50, 28. **13:** Opinb. 17, 1. **15:** kap. 10, 12—16. **20:** kap. 50, 23. **26:** kap. 25, 12.

Askenas! Skipið herforingja móti henni! Færið fram hesta, líka byrst-
um engisprettum! [28] Vígið þjóðir móti henni, konunga Medíu, jarla
hennar og landstjóra og alt land ríkis þeirra.
[29] Þá nötrar jörðin og bifast, því að fyrirætlanir Jahve gegn Babel
rætast, með því að hann gjörir Babel-land að auðn, svo að enginn býr
þar. [30] Kappar Babel hætta við að berjast, halda kyrru fyrir í virk-
junum, hreysti þeirra er þorrin, þeir eru orðnir að konum; menn hafa
lagt eld í híbýli hennar, slagbrandar hennar eru brotnir. [31] Hlaupa-
sveinn hleypur móti hlaupasveini og sendiboði móti sendiboða, til þess
að boða Babel-konungi að borg hans sé unnin öllumegin, [32] brýrnar
teknar, sefmýrarnar brendar í eldi og hermennirnir skelfdir.
[33] Já, svo segir Jahve hersveitanna, Ísraels Guð: Dóttirin Babel
líkist láfa á þeim tíma, þá er hann er troðinn; innan skamms kemur
og uppskerutími fyrir hana. [34] »Nebúkadrezar Babel-konungur hefir etið
oss, hefir eytt oss; hann gjörði úr oss tómt ílát, svalg oss eins og
dreki, kýldi vömb sína og rak oss burt úr unaðslandi voru!« [35] Það
ofbeldi og sú misþyrming, sem eg hefi orðið fyrir, komi yfir Babel —
segi Zíonbúar —, og blóð mitt yfir íbúa Kaldeu — segi Jerúsalem.
[36] Fyrir því segir Jahve svo: Sjá, og tek að mér málefni þitt og
hefni fyrir þig; eg þurka upp vatn hennar og læt uppsprettu hennar
þorna. [37] Og Babel skal verða að grjóthrúgu, að sjakalabæli, að skelfing
og háði, enginn skal þar búa. [38] Þeir öskra allir eins og ung ljón,
gnöllra eins og ljónshvolpar. [39] En þegar græðgihitinn er kominn í
þá, vil eg búa þeim veizlu og gjöra þá drukna, til þess að þeir verði
kátir; því næst skulu þeir sofna eilífum svefni og ekki vakna framar! —
segir Jahve. [40] Eg læt þá hníga sem lömb til slátrunar, sem hrúta á-
samt höfrum.
[41] Hversu varð Sesak unnin og tekin, hún er fræg var um víða
veröld! Hversu er Babel orðin að skelfingu meðal þjóðanna! [42] Sjór-
inn gekk yfir Babel, hún huldist gnýjandi bylgjum hans; [43] borgir henn-
ar urðu að auðn, að þurru landi og heiði; enginn maður mun
framar búa þar né nokkurt mannsbarn fara þar um. [44] Og eg
vitja Bels í Babel og tek út úr munni hans það, er hann hefir gleypt,
og eigi skulu þjóðir framar streyma til hans. Babel-múr hrynur einnig.
[45] Far út úr henni, lýður minn, og hver og einn forði lífi sínu undan
hinni brennandi reiði Jahve. [46] Látið ekki hugfallast og verðið ekki
hræddir við tíðindin, sem heyrast í landinu, og þegar þessi tíðindi koma
þetta árið og því næst önnur tíðindi annað árið, og ofbeldi er framið í
landinu og drotnari rís mót drotnara. [47] Fyrir því, sjá, þeir dagar koma,
að eg vitja skurðgoða Babel, og þá mun alt land hennar verða til
skammar og allir vegnir menn hennar falla inni í henni. [48] Þá mun
himinn og jörð og alt, sem í þeim er, hlakka yfir Babel; því að úr
norðri brjótast eyðendurnir inn yfir hana — segir Jahve. [49] Babel verð-
ur og að falla, þér Ísraels vegnu menn, eins og vegnir menn hafa orðið
að falla um alla jörðina vegna Babel. [50] Þér, sem undan sverðinu hafið
komist, haldið þér áfram, standið ekki við. Minnist Jahve í fjarlægð
og hafið Jerúsalem í huga. [51] Vér erum orðnir til skammar, því að
vér urðum varir við fyrirlitningu; blygðun hylur auglit vor, því að út-
lendir menn hafa brotist inn yfir helgidóma musteris Jahve. [52] Fyrir
því, sjá, þeir dagar munu koma — segir Jahve —, að eg vitja skurð-
goða hennar, og sverði lagðir menn skulu stynja í öllu landi hennar.
[53] Þó að Babel hefji sig til himins og þó að hún gjöri vígi sitt svo hátt,
að það verði ókleift, þá munu þó frá mér koma eyðendur yfir hana —

30: kap. 50, 37. **39:** v. 57. Jes. 21, 5. **41:** kap. 25, 26. **44:** kap. 50, 2. **46:** Matt. 24, 6. **48:** Opinb. 18, 20. **53:** Jes. 14, 13.

segir Jahve. 54 Heyr, neyðarkvein frá Babel og mikil eyðilegging úr landi
Kaldea! 55 Já, Jahve eyðir Babel og upprætir úr henni hinn mikla
hávaða; bylgjur þeirra gnýja eins og stór vötn; gjallandi kveður við óp
þeirra. 56 Því að eyðandi kemur yfir hana, yfir Babel, og kappar hennar
verða teknir höndum og bogar þeirra brotnir; því að Jahve er Guð
endurgjaldsins, hann borgar áreiðanlega. 57 En eg gjöri drukna höfð-
ingja hennar og vitringa, jarla hennar og landstjóra, og kappa hennar,
og þeir skulu sofna eilífum svefni og eigi vakna framar — segir kon-
ungurinn; Jahve hersveitanna er nafn hans. 58 Svo segir Jahve her-
sveitanna: Hinn víði Babel-múr skal rifinn verða til grunna og hin
háu borgarhlið hennar brend í eldi, — já, lýðir vinna fyrir gýg og
þjóðir leggja á sig erfiði fyrir eldinn!

59 Skipunin, sem Jeremía spámaður lagði fyrir Seraja Neríason,
Mahasejasonar, þá er hann fór í erindum Zedekía Júdakonungs til
Babel, á fjórða ári ríkisstjórnar hans; en Seraja var ferðamarskálkur.
60 En Jeremía skrifaði alla þá ógæfu, er koma mundi yfir Babel, í eina
bók — allar þessar ræður, sem ritaðar eru um Babel. 61 Og Jeremía
sagði við Seraja: Þá er þú kemur til Babel, þá sjá til, að þú lesir
upp öll þessi orð, 62 og seg: Jahve, þú hefir sjálfur hótað þessum stað
að afmá hann, svo að enginn byggi framar í honum, hvorki menn né
skepnur, því — að eilífri auðn skal hún verða. 63 Og þegar þú hefir
lesið bók þessa til enda, þá bind þú við hana stein og kasta þú henni
út í Evfrat, 64 og seg: Svo skal Babel sökkva og ekki rísa upp aftur,
vegna þeirrar ógæfu, er eg læt yfir hana koma!
Hingað ná orð Jeremía.

52 Zedekía var tuttugu og eins árs að aldri, þá er hann varð
konungur, og ellefu ár ríkti hann í Jerúsalem. En móðir hans
hét Hamútal Jeremíadóttir og var frá Líbna. 2 Og hann gjörði það
sem ilt var í augum Jahve, með öllu svo sem gjört hafði Jójakím.
3 Því að vegna reiði Jahve fór svo fyrir Jerúsalem og Júda, unz hann
hafði burtsnarað þeim frá augliti sínu. En Zedekía brá trúnaði við
Babel-konung.
4 Á níunda ríkisári hans, á tíunda degi hins tíunda mánaðar, kom
Nebúkadrezar Babel-konungur með allan sinn her til Jerúsalem, og
þeir settust um hana og reistu hervirki hringinn í kring um hana.
5 Varð borgin þannig í umsátri fram á ellefta ríkisár Zedekía konungs.
6 Í fjórða mánuðinum, á níunda degi mánaðarins, er hungrið tók að
sverfa að borginni og landslýður var orðinn vistalaus, 7 þá var brotið
skarð inn í borgina; og konungur og allir hermennirnir flýðu og fóru
út úr borginni um nóttina gegnum hliðið milli beggja múranna, sem
er hjá konungsgarðinum, þótt Kaldear umkringdu borgina, og héldu
leiðina til sléttlendisins. 8 En her Kaldea veitti konungi eftirför og náði
Zedekía á Jerikó-völlum, er allur her hans hafði tvístrast burt frá hon-
um. 9 Tóku þeir konung höndum og fluttu hann til Ribla í Hamat-
héraði til Babel-konungs; hann kvað upp dóm hans. 10 Lét Babel-kon-
ungur drepa sonu Zedekía fyrir augum hans; sömuleiðis lét hann drepa
alla höfðingja Júda í Ribla. 11 En Zedekía lét hann blinda og binda
eirfjötrum. Síðan lét Babel-konungur flytja hann til Babel og setja í
fangelsi og var hann þar til dauðadags.
12 En í fimta mánuði, á tíunda degi mánaðarins — það er á nít-
jánda ríkisári Nebúkadrezars Babel-konungs — kom Nebúsaradan líf-

56: Jes. 59, 18. **57:** v. 39. **58:** Hab. 2, 13. **62:** v. 26. **63:** Opinb. 18, 21. —
52, **1:** 2 Kong. 24, 18 n. **4:** kap. 39, 1 n. **10:** kap. 39, 6 n.

varðarforingi, vildarþjónn Babel-konungs, til Jerúsalem [13] og brendi
musteri Jahve og konungshöllina og öll hús í Jerúsalem, og öll hús
stórmennanna brendi hann í eldi. [14] En allur Kaldeaher, sá er var með
lífvarðarforingjanum, reif niður alla múrana umhverfis Jerúsalem.
[15] En leifar lýðsins — þá er eftir voru í borginni — og liðhlaupana,
þá er hlaupist höfðu í lið með Babel-konungi, og þá sem eftir voru af
iðnaðarmönnum, herleiddi Nebúsaradan lífvarðarforingi til Babel. [16] En
af almúga landsins lét Nebúsaradan lífvarðarforingi nokkura verða eftir
sem víngarðsmenn og akurkarla. [17] En eirsúlurnar, er voru hjá musteri
Jahve, og undirstöðupallana og eirhafið, er voru í musteri Jahve,
brutu Kaldear sundur og fluttu allan eirinn til Babel. [18] Og katlana,
eldspaðana, skarbítana, fórnarskálarnar, bollana og öll eiráhöldin,
er notuð voru við guðsþjónustuna, tóku þeir. [19] Þá tók og lífvarðarforinginn
katlana, eldpönnurnar, fórnarskálarnar, pottana, ljósastikurnar,
bollana, kerin — alt sem var af gulli og silfri; [20] súlurnar
tvær, hafið og undirstöðupallana, er Salómó konungur hafði gjöra látið
í musteri Jahve — eirinn úr öllum þessum áhöldum varð eigi veginn.
[21] En hvað súlurnar snertir, þá var önnur súlan átján álnir á hæð, og
tólf álna langan þráð þurfti til þess að ná utan um hana; en hún var
fjögra fingra þykk, hol að innan. [22] En ofan á henni var eirhöfuð, og
höfuðið var fimm álnir á hæð, og riðið net og granatepli voru umhverfis
höfuðið, alt af eiri, og eins var á hinni súlunni. [23] En granateplin
voru níutíu og sex, þau er út sneru; öll granateplin voru hundrað
á riðna netinu alt um kring.

[24] Og lífvarðarforinginn tók Seraja höfuðprest og Zefanía annan
prest og þröskuldsverðina þrjá. [25] Og úr borginni tók hann hirðmann
einn, er skipaður var yfir hermennina, og sjö menn af þeim, er daglega
litu auglit konungs, er fundust í borginni, og ritara hershöfðingjans,
þess er bauð út landslýðnum, og sextíu manns af sveitafólki, því er
fanst í borginni — [26] þá tók Nebúsaradan lífvarðarforingi og flutti þá
til Ribla til Babel-konungs. [27] En Babel-konungur lét drepa þá í Ribla
í Hamathéraði. Þannig var Júda herleiddur úr landi sínu.

[28] Þetta var mannfólkið, sem Nebúkadrezar herleiddi: sjöunda árið
þrjú þúsund tuttugu og þrjá Júða; [29] átjánda ríkisár Nebúkadresars átta
hundruð þrjátíu og tvær sálir úr Jerúsalem; [30] tuttugasta og þriðja ríkisár
Nebúkadrezars herleiddi Nebúsaradan lífvarðarforingi sjö hundruð
fjörutíu og fimm sálir af Júðum. Alls voru það fjögur þúsund og sex
hundruð sálir.

[31] Og á þrítugasta og sjöunda útlegðarári Jójakíns Júdakonungs, í
tólfta mánuðinum, tuttugasta og fimta dag mánaðarins, náðaði Evíl-Meródak
Babel-konungur, árið sem hann kom til ríkis, Jójakín Júdakonung
og tók hann út úr dýflissunni. [32] Og hann talaði vingjarnlega
við hann og setti stól hans ofar stólum hinna konunganna, sem hjá
honum voru í Babel. [33] Og hann fór úr bandingja-fötum sínum og
borðaði stöðuglega með honum, meðan hann lifði. [34] En uppeldi hans —
hið stöðuga uppeldi — var honum veitt af Babel-konungi, það er hann
þurfti á degi hverjum, alla æfi hans, alt þar til er hann dó.

17: kap. 27, 19 n. 20: 1 Kong. 7, 15 n. 23 n. 31: 2 Kong. 25, 27 n.

Harmljóðin.

1 Æ, hversu einmana er nú borgin,
sú er áður var svo fjölbygð,
orðin eins og ekkja,
sú er voldug var meðal þjóðanna;
furstafrúin meðal héraðanna
orðin kvaðarkona.
2 Hún grætur sáran um nætur,
og tárin streyma ofan vanga hennar.
Enginn er sá, er huggi hana,
af öllum ástmönnum hennar.
Allir vinir hennar hafa brugðist henni,
þeir eru orðnir óvinir hennar.
3 Júda hefir flúið land fyrir eymd
og fyrir mikilli ánauð.
Hann býr meðal heiðingjanna,
finnur engan hvíldarstað.
Allir ofsækjendur hans náðu honum
í þrengslunum.
4 Vegirnir til Zíon syrgja,
af því að engir koma til hátíðahalds.
Öll hlið hennar eru eydd,
prestar hennar andvarpa;
meyjar hennar eru sorgbitnar
og sjálf er hún hrygg í hjarta.
5 Fjendur hennar eru orðnir ofan á,
óvinir hennar lifa ánægðir.
Því að Jahve hefir hrelt hana
vegna hennar mörgu synda;
börn hennar fóru burt herleidd
fyrir kúgaranum.
6 Þannig fór burt frá Zíon-borg
alt skraut hennar.
Höfðingjar hennar eru orðnir eins og hrútar,
sem ekkert haglendi finna,
og þeir fóru magnþrota burt
fyrir ofsóknaranum.

7 Jerúsalem minnist
eymdardaga sinna og mæðu,
þá er lýður hennar féll í hendur kúgarans
og enginn hjálpaði henni.
Kúgararnir horfðu á það,
hlógu að hrakförum hennar.
8 Jerúsalem hefir syndgað stórlega,
fyrir því varð hún að viðurstygð;
allir þeir, er dáðu hana, fyrirlíta hana,
af því að þeir hafa séð blygðan hennar,
og hún andvarpar sjálf
og snýr sér undan.

1, 5: 5 Mós. 28, 44.

9 Saurugleiki hennar loðir við klæðafald hennar,
hún hugsaði ekki um endalokin.
Hún féll undra-djúpt,
enginn verður til að hugga hana.
Lít, Jahve, á eymd mína,
því að óvinirnir hrósa sigri.
10 Kúgarinn rétti út hönd sína
eftir öllum dýrgripum hennar.
Já, hún sá, hversu heiðingjarnir
gengu inn í helgidóm hennar,
sem þú hefir um boðið: »Þeir skulu ekki koma
í söfnuð þinn«.
11 Allur lýður hennar andvarpar,
leitar sér viðurværis,
gefur dýrgripi sína fyrir matbjörg,
til þess að draga fram lífið.
Sjá þú, Jahve, og lít á,
hversu eg er fyrirlitin.

12 Komið til mín allir þér, sem um veginn farið,
sjáið og skoðið,
hvort til sé önnur eins kvöl og mín,
sú er mér hefir verið gjörð,
mér, sem Jahve hreldi
á degi sinnar brennandi reiði.
13 Af hæðum sendi hann eld
og lét hann fara niður í bein mín,
lagði net fyrir fætur mér,
rak mig aftur,
gjörði mig auða,
sífeldlega sjúka.
14 Ok synda minna er þungt orðið
fyrir hendi hans.
Þær eru bundnar saman, lagðar mér á háls;
hann hefir lamað þrótt minn.
Drottinn hefir selt mig í hendur þeirra,
er eg eigi fæ staðist í móti.
15 Drottinn hefir hafnað hetjum mínum,
öllum þeim, er í mér voru;
hann hefir boðað hátíð gegn mér,
til þess að knosa æskumenn mína.
Drottinn hefir troðið vínlagarþró
meynni Júda-dóttur.
16 Yfir þessu græt eg;
augu mín fljóta í tárum.
Því að huggarinn er langt í burtu frá mér,
sá er hresti sál mína.
Börn mín eru eyðilögð,
því að óvinirnir báru hærri hlut.

17 Zíon réttir út hendur sínar,
enginn verður til að hugga hana.
Jahve bauð út á móti Jakob
fjendum hans alt í kring.

10: 5 Mós. 23, 3. Nehem. 13, 1. Sálm. 79, 1. 15: Jes. 63, 3.

Jerúsalem er orðin
að viðurstygð meðal þeirra.
18 Jahve er réttlátur,
því að eg þrjózkaðist gegn boði hans.
Ó, heyrið það, allir lýðir,
og sjáið kvöl mína.
Meyjar mínar og yngismenn
fóru burt herleidd.
19 Eg kallaði á ástmenn mína,
þeir sviku mig.
Prestar mínir og öldungar
önduðust í borginni,
þá er þeir leituðu sér bjargar,
til þess að draga fram lífið.
20 Sjá, Jahve, hve eg er hrædd,
hve iður mín ólga.
Hjartað berst í brjósti mér,
því að eg var svo þverúðarfull.
Sverðið svifti mig börnunum úti fyrir,
drepsóttin í húsum inni.
21 Þeir heyrðu, hversu eg andvarpaði,
enginn varð til að hugga mig.
Allir óvinir mínir spurðu óhamingju mína,
glöddust, af því að þú hefir gjört þetta.
Þú lætur þann dag koma, er þú hefir boðað,
þá verða þeir jafningjar mínir.
22 Lát alla ilsku þeirra koma fyrir auglit þitt
og gjör við þá,
eins og þú hefir gjört við mig,
vegna allra synda minna.
Því að andvörp mín eru mörg
og hjarta mitt er sjúkt.

2 Æ, hversu hylur drottinn í reiði sinni
dótturina Zíon skýi.
Frá himni varpaði hann til jarðar
vegsemd Ísraels
og mintist ekki fótskarar sinnar
á degi reiði sinnar.
2 Vægðarlaust eyddi drottinn
öll beitilönd Jakobs,
reif niður í bræði sinni
vígi Júda-dóttur;
varpaði til jarðar, vanhelgaði
ríkið og höfðingja þess,
3 hjó af í brennandi reiði
öll horn Ísraels;
dró að sér hægri hönd sína
frammi fyrir óvinunum
og brendi Jakob eins og eldslogi,
sem eyðir öllu umhverfis.
4 Hann benti boga sinn eins og óvinur,
hægri hönd hans stóð föst eins og mótstöðumaður

19: v. 11. 20: 5 Mós. 32, 25. Esek. 7, 15. — 2, 1: 1 Kron. 28, 2.

og myrti alt, sem auganu var yndi
í tjaldi dótturinnar Zíon,
jós út heift sinni eins og eldi.
5 Drottinn kom fram sem óvinur,
eyddi Ísrael,
eyddi allar hallir hans,
umturnaði virkjum hans,
og hrúgaði upp í Júda-dóttur
hrygð og hármi.
6 Hann hefir rifið niður kofa sinn eins og garð,
umturnað hátíðastað sínum.
Jahve lét gleymast í Zíon
hátíðir og hvíldardaga
og útskúfaði í sinni ákōfu reiði
konungi og prestum.
7 Drottinn hefir hafnað altari sínu,
smáð helgidóm sinn,
ofurselt í óvina hendur
hallarmúra hennar;
þeir létu óp glymja í musteri Jahve
eins og á hátíðardegi.
8 Jahve hafði ásett sér að eyða
múr dótturinnar Zíon.
Hann útþandi mælivaðinn, aftraði eigi
hendi sinni að eyða
og steypti sorg yfir varnarvirki og múr;
þau harma bæði saman.
9 Hlið hennar eru sokkin í jörðu;
hann ónýtti og braut slagbranda hennar.
Konungur hennar og höfðingjar eru meðal heiðingjanna,
lögmálslausir;
spámenn hennar fá ekki heldur framar
vitranir frá Jahve.
10 Þeir sitja þegjandi á jörðunni,
öldungar dótturinnar Zíon,
þeir hafa ausið mold yfir höfuð sín,
gyrzt hærusekk;
höfuð létu hníga að jörðu
Jerúsalem-meyjar.

11 Augu mín daprast af gráti,
iður mín ólga,
hjarta mitt ætlar að springa
yfir tortíming dóttur þjóðar minnar,
er börn og brjóstmylkingar hníga magnþrota
á strætum borgarinnar.
12 Þau segja við mæður sínar:
Hvar er korn og vín?
er þau hníga magnþrota eins og dauðsærðir menn
á strætum borgarinnar,
er þau gefa upp öndina
í faðmi mæðra sinna.
13 Hvað á eg að taka til dæmis um þig, við hvað líkja þér,
þú dóttirin Jerúsalem?

7: Sálm. 74, 4. 9: Sálm. 74, 9. 11: kap. 1, 20; 4, 4.

Hverju á eg að jafna við þig, til að hugga þig,
þú mærin, dóttirin Zíon?
Já, sár þitt er stórt, eins og hafið;
hver gæti læknað þig?
14 Spámenn þínir birtu þér
tálsýnir og hégóma,
en drógu ekki skýluna af misgjörð þinni,
til þess að snúa við högum þínum,
heldur birtu þér spár
til táls og ginninga.
15 Yfir þér skeltu lófum saman
allir þeir, er um veginn fóru,
blístruðu og skóku höfuðið
yfir dótturinni Jerúsalem:
»Er þetta borgin, hin alfagra,
unun allrar jarðarinnar?«
16 Yfir þér glentu upp ginið
allir óvinir þínir,
blístruðu og nístu tönnum,
sögðu: »Vér höfum gjöreytt hana!
Já, eftir þessum degi höfum vér beðið;
vér höfum lifað hann, vér höfum séð hann«.
17 Jahve hefir framkvæmt það, er hann hafði ákveðið,
efnt orð sín,
þau er hann hefir boðið frá því forðum daga,
hefir rifið niður vægðarlaust
og látið óvinina fagna yfir þér,
hann hóf horn fjenda þinna.

18 Hrópa þú hátt til drottins,
þú mærin, dóttirin Zíon.
Lát tárin renna eins og læk
dag og nótt;
unn þér engrar hvíldar,
auga þitt láti ekki hlé á verða.
19 Á fætur! Kveina um nætur,
í byrjun hverrar næturvöku;
úthell hjarta þínu eins og vatni
frammi fyrir augliti drottins;
fórnaðu höndum til hans
fyrir lífi barna þinna,
sem hníga magnþrota af hungri
á öllum strætamótum.
20 Sjá, Jahve, og lít á,
hverjum þú hefir gjört slíkt!
Eiga konur að eta lífsafkvæmi sín,
börnin, sem þær bera á örmum?
Eiga myrtir að verða í helgidómi drottins
prestar og spámenn?
21 Vegnir liggja á strætunum
sveinar og öldungar.
Meyjar mínar og æskumenn
féllu fyrir sverði;

17: 3 Mós. 26, 14 n. 5 Mós. 28, 15 n. **19:** Sálm. 62, 9. **20:** kap. 4, 10. 5 Mós. 28, 53 n. Jer. 19, 9.

þú myrtir á degi reiði þinnar,
slátraðir vægðarlaust.
22 Þú stefnir eins og á hátíðardegi
skelfingum að mér úr öllum áttum.
Á reiði-degi Jahve var enginn,
er af kæmist og eftir yrði.
Þá sem eg hefi fóstrað og uppalið,
þá hefir óvinur minn afmáð.

3 Eg er maðurinn, sem eymd hefi reynt
undir sprota reiði hans.
2 Mig hefir hann rekið og fært
út í myrkur og niðdimmu.
3 Já, gegn mér snýr hann æ af nýju
hendi sinni allan daginn.
4 Hann hefir tálgað af mér hold mitt og hörund,
brotið sundur bein mín,
5 hlaðið hringinn í kring um mig
fári og mæðu,
6 hnept mig í myrkur,
eins og þá, sem dánir eru fyrir löngu.
7 Hann hefir girt fyrir mig, svo að eg kemst ekki út,
gjört fjötra mína þunga.
8 Þótt eg hrópi og kalli,
hnekkir hann bæn minni;
9 hann girti fyrir vegu mína með höggnum steinum,
gjörði stigu mína ófæra.
10 Hann var mér eins og björn, sem situr um bráð,
eins og ljón í launsátri.
11 Hann hefir leitt mig afleiðis og tætt mig sundur,
hann hefir látið mig eyddan;
12 hann hefir bent boga sinn og reist mig
að skotspæni fyrir örina,
13 hefir sent í nýru mín
sonu örvamælis síns.
14 Eg varð öllum þjóðum að athlægi,
þeim að háðkvæði liðlangan daginn.
15 Hann mettaði mig á beiskum jurtum,
drykkjaði mig á malurt
16 og lét tennur mínar myljast sundur á malarsteinum,
lét mig velta mér í ösku.
17 Þú sviftir sálu mína friði,
eg gleymdi því góða
18 og sagði: horfinn er lífskraftur minn,
von mín fjarri Jahve.

19 Minstu eymdar minnar og mæðu,
malurtarinnar og eitursins.
20 Sál mín hugsar stöðugt um þetta
og er döpur í brjósti mér.
21 Þetta vil eg hugfesta,
þess vegna vil eg vona
22 náð Jahve er ekki þrotin,
miskunn hans ekki á enda;

3, 4: Sálm. 51, 10. **6:** Sálm. 143, 3. **8:** Job 19, 7. Sálm. 22, 3. **12:** kap. 2, 4.
14: v. 63. Jer. 20, 7. Job 30, 9.

23 hún er ný á hverjum morgni,
mikil er trúfesti þín!
24 Jahve er hlutdeild mín, segir sál mín,
þess vegna vil eg vona á hann.
25 Góður er Jahve þeim, er á hann vona,
og þeirri sál, er til hans leitar.
26 Gott er að bíða hljóður
eftir hjálp Jahve.
27 Gott er fyrir manninn að bera
ok í æsku.
28 Hann sitji einmana og hljóður,
af því að Hann hefir lagt það á hann.
29 Hann beygi munninn ofan að jörðu,
vera má að enn sé von;
30 hann bjóði þeim kinnina, sem slær hann,
láti metta sig með smán.
31 Því að ekki útskúfar drottinn
um alla eilífð,
32 heldur miskunnar hann aftur, þegar hann hrellir,
eftir sinni miklu náð.
33 Því að ekki langar hann til að þjá
né hrella mannanna börn.
34 Að menn troða undir fótum
alla bandingja landsins,
35 að menn halla rétti manns
fyrir augliti hins Hæsta,
36 að menn beita mann ranglæti í máli hans,
— skyldi drottinn ekki sjá það?
37 Hver er sá, er talaði og það varð,
án þess að drottinn hafi boðið það?
38 Fram gengur ekki af munni hins Hæsta
bæði hamingja og óhamingja?
39 Hví andvarpar maðurinn alla æfi?
Hver andvarpi yfir eigin syndum.
40 Rannsökum breytni vora og prófum
og snúum oss til Jahve.
41 Fórnum hjarta voru og höndum
til Guðs í himninum.
42 Vér höfum syndgað og verið óhlýðnir,
þú hefir ekki fyrirgefið;
43 þú hefir hulið þig í reiði og ofsótt oss,
myrt vægðarlaust,
44 þú hefir hulið þig í skýi,
svo að engin bæn kemst í gegn.
45 Þú gjörðir oss að afhraki og viðbjóð
mitt á meðal þjóðanna.
46 Yfir oss glentu upp ginið
allir óvinir vorir.
47 Geigur og gildra urðu hlutskifti vort,
eyðing og tortíming.
48 Táralækir streyma af augum mér
út af tortíming þjóðar minnar.

24: Sálm. 16, 5; 73, 26. 30: Matt. 5, 39. 38: Jes. 45, 7. 47: Jes. 24, 17. Jer. 48, 43. 48: kap. 1, 16.

49 Hvíldarlaust fljóta augu mín í tárum,
án þess að hlé verði á,
50 unz niður lítur og á horfir
Jahve af himnum.
51 Auga mitt veldur sál minni kvöl,
vegna allra dætra borgar minnar.
52 Með ákefð eltu mig, eins og fugl,
þeir er voru óvinir mínir án saka.
53 Þeir gjörðu því nær út af við mig í gryfju
og köstuðu steinum á mig.
54 Vatn flóði yfir höfuð mitt;
eg hugsaði: eg er frá.
55 Eg hrópaði á nafn þitt, Jahve,
úr hyldýpi gryfjunnar.
56 Þú heyrðir hróp mitt: »Byrg ekki eyra þitt;
kom mér til fróunar, kom mér til hjálpar«.
57 Þú varst nálægur, þá er eg hrópaði til þín,
sagðir: »Óttastu ekki!«
58 Þú varðir, drottinn, mál mitt,
leystir líf mitt.
59 Þú hefir, Jahve, séð undirokun mína,
rétt þú hluta minn!
60 Þú hefir séð alla hefnigirni þeirra,
alt ráðabrugg þeirra gegn mér,
61 þú hefir heyrt smánanir þeirra, Jahve,
alt ráðabrugg þeirra í gegn mér,
62 skraf mótstöðumanna minna
og hinar stöðugu ráðagjörðir þeirra gegn mér.
63 Lít þú á, hvort sem þeir sitja eða standa,
þá er eg háðkvæði þeirra.
64 Þú munt endurgjalda þeim, Jahve,
eins og þeir hafa til unnið.
65 Þú munt leggja hulu yfir hjarta þeirra,
bölvan þín komi yfir þá.
66 Þú munt ofsækja þá í reiði og afmá þá
undan himni Jahve.

4 Æ, hversu blakt er gullið orðið,
umbreyttur málmurinn dýri,
æ, hversu var helgum steinum fleygt út
á öllum strætamótum.
2 Zíon-búar hinir dýrmætu,
jafnvægir skíragulli,
hversu voru þeir metnir jafnt og leirker,
jafnt og smíð úr pottara höndum.
3 Jafnvel sjakalarnir bjóða júgrið
og gefa hvolpum sínum að sjúga;
en dóttir þjóðar minnar er orðin harðbrjósta,
eins og strútsfuglarnir í eyðimörkinni.
4 Tunga brjóstmylkingsins loddi
við góminn af þorsta;
börnin báðu um brauð,
en enginn miðlaði þeim neinu.

53: Jer. 38, 6. — 4, 4: kap. 2, 11.

5 Þeir, sem vanir hafa verið að eta krásir,
örmagnast nú á strætunum;
þeir, sem bornir voru á purpura,
faðma nú mykjuhauga.
6 Því að misgjörð dóttur þjóðar minnar var meiri
en synd Sódómu,
sem umturnað var svo að segja á augnabliki,
án þess að mannahendur kæmu þar nærri.
7 Höfðingjar hennar voru hreinni en mjöll,
hvítari en mjólk,
líkami þeirra rauðari en kórallar,
ásýnd þeirra eins og safír.
8 Útlit þeirra er orðið blakkara en sót,
þeir þekkjast ekki á strætunum.
Skinnið á þeim er skorpið að beinum,
það er þornað eins og tré.
9 Sælli voru þeir, er féllu fyrir sverði
heldur en þeir, er féllu fyrir hungri,
þeir er hnigu hungurmorða,
af því að enginn var akurgróðinn.
10 Viðkvæmar konur suðu
með eigin höndum börnin sín;
þau voru þeim til næringar,
þá er dóttir þjóðar minnar var eydd.
11 Jahve tæmdi heift sína,
úthelti sinni brennandi reiði
og kveikti eld í Zíon,
er eyddi henni til grunna.
12 Konungar jarðarinnar hefðu ekki trúað því,
né neinn af íbúum jarðríkis,
að fjendur og óvinir mundu inn fara
um hlið Jerúsalem.
13 Vegna synda spámanna hennar,
misgjörða presta hennar,
er úthelltu inni í henni
blóði réttlátra,
14 reika þeir eins og blindir menn um strætin,
ataðir blóði,
svo að eigi mættu menn snerta
klæði þeirra.
15 »Víkið úr vegi! óhreinn maður!« kölluðu menn á undan þeim,
»víkið úr vegi, víkið úr vegi, snertið hann eigi!«
Þegar þeir skjögruðu, sögðu menn meðal heiðingjanna:
þeir skulu eigi dveljast hér lengur.

16 Reiðitillit Jahve hefir tvístrað þeim,
hann lítur eigi framar við þeim.
Hann virti prestana að vettugi
og miskunnaði sig ekki yfir gamalmennin.
17 Hversu lengi störðu augu vor sig þreytt
eftir hjálp, sem ekki kom.
Af sjónarhól vorum mændum vér
eftir þjóð, sem ekki hjálpar.

6: 1 Mós. 19, 25. 10: kap. 2, 20. 5 Mós. 28, 53. 2 Kong. 6, 29. Jer. 19, 9. 11: Jer. 17, 27. 17: Jer 37, 5—8.

18 Menn eltu oss á hælum,
svo að vér gátum ekki gengið á götum vorum;
endalok vor nálguðust, dagar vorir fullnuðust,
já, endalok vor komu.
19 Ofsækjendur vorir voru léttfærari
en ernirnir í loftinu;
þeir eltu oss yfir fjöllin,
sátu um oss í eyðimörkinni.
20 Andi nasa vorra, drottins smurði*,
varð fanginn í gryfjum þeirra —
hann, sem vér sögðum um: í skjóli hans
skulum vér lifa meðal þjóðanna!
21 Fagna þú og ver glöð, dóttirin Edóm,
þú sem býr í Úz-landi:
til þín mun og bikarinn koma;
þú munt verða drukkin og bera blygðan þína!
22 Sekt þín er á enda, dóttirin Zíon,
hann mun eigi framar gjöra þig landræka;
hann vitjar misgjörðar þinnar, dóttirin Edóm,
dregur skýluna af syndum þínum.

5 Minstu þess, Jahve, hvað yfir oss hefir gengið;
lít þú á og sjá háðung vora.
2 Arfleifð vor er komin í hendur annarra,
hús vor í hendur útlendinga.
3 Vér erum orðnir munaðarleysingjar, föðurlausir,
mæður vorar orðnar sem ekkjur.
4 Vatnið, sem vér drekkum, verðum vér að kaupa,
viðinn fáum vér aðeins gegn borgun.
5 Ofsækjendur vorir sitja á hálsi vorum;
þótt vér séum þreyttir, fáum vér enga hvíld.
6 Egiptalandi réttum vér hönd,
Assúr, til þess að seðjast af mat.
7 Feður vorir syndguðu; þeir eru eigi framar til,
og vér berum misgjörð þeirra.
8 Þrælar drotna yfir oss;
enginn hrífur oss úr höndum þeirra.
9 Með lífsháska sækjum vér matbjörg vora
í eyðimörkinni, þar sem sverðið vofir yfir oss.
10 Hörund vort er orðið svart eins og ofn
af hungurbruna.
11 Konur hafa þeir svívirt í Zíon,
meyjar í Júda-borgum.
12 Höfðingjar voru hengdir af þeim,
öldungum var engin virðing sýnd.
13 Æskumennirnir urðu að bera kvörn
og sveinarnir duttu undir viðarbyrðunum.
14 Öldungarnir eru horfnir úr borgarhliðunum,
æskumennirnir frá strengleikum.
15 Fögnuður hjarta vors er þrotinn,
gleðidans vor snúinn í sorg.
16 Kórónan er fallin af höfði voru;
vei oss, því að vér höfum syndgað.

20: * Sbr. 1 Sam. 24, 7. 2 Kong. 25, 5. 6. **21:** Jer. 25, 15. **22:** Jes. 40, 2. —
5, 16: Jer. 13, 18.

[17] Af því er hjarta vort sjúkt orðið,
vegna þess eru augu vor döpur,
[18] vegna Zíon-fjalls, sem er í eyði
og refar nú hlaupa um.
[19] Þú, Jahve, ríkir að eilífu,
þitt hásæti stendur frá kyni til kyns.
[20] Hví vilt þú gleyma oss eilíflega,
yfirgefa oss um langan aldur?
[21] Snú þú oss til þín, Jahve, þá snúum vér við;
lát þú daga vora aftur verða eins og forðum!
[22] Eða hefir þú hafnað oss fyrir fult og alt,
reiðst oss úr öllum máta?

Esekíel.

1 Á þrítugasta árinu, í fjórða mánuðinum, hinn fimta dag mánað-
arins, þá er eg var á meðal hinna herleiddu við Kebarfljótið, opn-
aðist himininn og eg sá guðlegar sjónir. [2] Fimta dag mánaðarins —
það var fimta árið eftir að Jójakín konungur var burt fluttur —, [3] þá
kom orð Jahve til Esekíels Búsísonar prests í Kaldealandi við Kebar-
fljótið, og hönd Jahve kom þar yfir hann. [4] Eg sá, og sjá: stormvindur
kom úr norðri og ský mikið og eldur, sem hnyklaðist saman, og stóð
af því bjarmi umhverfis, og út úr honum sást eitthvað, sem glóði eins
og lýsigull. [5] Og út úr honum sáust myndir af fjórum verum. Og
þetta var útlit þeirra: mannsmynd var á þeim. [6] Hver þeirra hafði
fjórar ásjónur og hver þeirra hafði fjóra vængi. [7] Fætur þeirra voru
keipréttir og iljarnar eins og kálfsiljar, og þeir blikuðu eins og skygður
eir. [8] Og undir vængjum þeirra á hliðunum fjórum voru mannshendur.
Og ásjónur þeirra fjögurra og vængir — [9] en vængir þeirra lágu hver
upp að öðrum — sneru sér ekki við, er þær gengu, heldur gekk hver
beint af augum fram. [10] En ásjónur þeirra litu svo út: mannsandlit
að framan, ljónsandlit hægramegin á þeim fjórum, nautsandlit vinstra-
megin á þeim fjórum og arnarandlit á þeim fjórum inn á við. [11] Og
vængir þeirra voru þandir upp á við; hver þeirra hafði tvo vængi, sem
voru tengdir saman, og tvo vængi, sem huldu líkami þeirra. [12] Og þær
gengu hver fyrir sig beint af augum fram; þær gengu þangað, sem and-
inn vildi fara; þær snerust eigi við í göngunni. [13] Og milli veranna var
að sjá sem eldsglæður brynnu; það var eins og blys færu aftur og fram
milli veranna, og bjarma lagði af eldinum og út frá eldinum gengu
leiftur. [14] Og verurnar hlupu fram og aftur eins og glampi af leiftri.
[15] Og enn fremur sá eg, og sjá: eitt hjól stóð á jörðunni hjá hverri af
verunum fjórum. [16] Og hjólin voru á að líta eins og þegar blikar á
krýsolít, og öll fjögur voru þau samlík og þannig gjörð, sem eitt hjólið
væri innan í öðru hjóli. [17] Þau gengu til allra fjögurra hliða; þau sner-
ust eigi, er þau gengu. [18] Og hjólbaugar þeirra — þeir voru háir og
ógurlegir, og hjólbaugar þeirra voru alsettir augum alt umhverfis á þeim

---

19: Sálm. 9, 8; 102, 13. **20:** Sálm. 13, 2. — **1, 2:** 2 Kong. 24, 15. **3:** kap. 3, 22; 37, 1. **5:** kap. 10, 14. **10:** Opinb. 4, 7. **11:** v. 23. **16:** kap. 10, 9 n.

fjórum. 19 Og þegar verurnar gengu, þá gengu og hjólin við hliðina á
þeim; og þegar verurnar hófu sig frá jörðu, þá hófu og hjólin sig.
20 Þangað sem andinn vildi fara, þangað gengu þær, og hjólin hófust
upp samtímis þeim; því að andi veranna var í hjólunum. 21 Þegar þær
gengu, gengu þau einnig, þegar þær stóðu kyrrar, stóðu þau og kyr,
og þegar þær hófust frá jörðu, hófust og hjólin samtímis þeim; því að
andi verunnar var í hjólunum. 22 Og uppi yfir höfðum verunnar var
því líkast sem hvelfing væri, blikandi sem kristall; þandist hún út uppi
yfir höfðum þeirra. 23 Og undir hvelfingunni voru vængir þeirra út
þandir hver á móti öðrum; og hver þeirra hafði tvo vængi, sem huldu
líkami þeirra. 24 Og eg heyrði vængjaþyt þeirra, eins og nið mikilla
vatna, sem þrumu hins Almátka, er þær gengu; gnýrinn og hávaðinn
var sem gnýr í herbúðum; þegar þær stóðu kyrrar, létu þær vængina
síga. 25 En þytur var uppi yfir hvelfingunni, sem var yfir höfðum
þeirra; þegar þær stóðu kyrrar, létu þær vængina síga. 26 En uppi yfir
hvelfingunni, sem var yfir höfðum þeirra, var að sjá sem safírsteinn
væri, í lögun sem hásæti, og þar uppi á hásætinu, sem svo sýndist,
var mynd nokkur í mannslíki. 27 Sú mynd þótti mér því líkust sem
glóandi lýsigull væri, þar neðan frá, sem mér þótti mittið vera, og
upp eftir; en ofan frá því, sem mér þótti mittið vera, og niður eftir,
þótti mér hún álits sem eldur; og umhverfis hana var bjarmi. 28 Bjarm-
inn umhverfis var tilsýndar líkur boga þeim, sem í skýinu stendur, þegar
rignir. Þannig var ímynd dýrðar Jahve á að líta. Og er eg sá hana,
féll eg fram á ásjónu mína; og eg heyrði rödd einhvers, sem talaði.

2 Og hann sagði við mig: Þú manns-son, statt á fætur, að eg
megi tala við þig. 2 Þá kom andi í mig, er hann talaði þannig til
mín, sem reisti mig á fætur; og eg heyrði til þess, er við mig talaði.
3 Og hann sagði við mig: Þú manns-son, eg ætla að senda þig til Ís-
raelsmanna, til hinna fráhorfnu, þeirra er mér hafa gjörst fráhverfir;
þeir og feður þeirra hafa rofið trúnað við mig alt fram á þennan dag.
4 Eg sendi þig til þeirra, sem eru þrjózkir á svip og harðir í hjarta, og
þú skalt segja við þá: Svo segir drottinn Jahve! 5 Og hvort sem þeir
hlýða á það eða gefa því engan gaum — því að þeir eru þverúðug
kynslóð — þá skulu þeir vita, að spámaður er á meðal þeirra. 6 En þú,
manns-son, skalt ekki hræðast þá og ekki óttast orð þeirra, þótt netlur
og þyrnar séu hjá þér og þótt þú búir meðal sporðdreka. Orð þeirra
skalt þú ekki óttast og ekki skelfast fyrir augliti þeirra, því að þeir eru
þverúðug kynslóð. 7 Heldur skalt þú tala orð mín til þeirra, hvort
sem þeir hlýða á þau eða gefa þeim engan gaum; því að þeir eru þver-
úðin einber.

8 En þú, manns-son, heyr þú það, er eg tala til þín! Ver þú eigi
einber þverúð, eins og hin þverúðuga kynslóð; lúk upp munni þínum
og et það, er eg fæ þér. 9 Eg sá þá, að hönd var út rétt móti mér;
í henni var bókrolla. 10 Og hann rakti hana sundur fyrir mér, og var
hún rituð bæði utan og innan, og voru á hana rituð harmljóð, and-
vörp og kveinstafir.

3 Og hann sagði við mig: Manns-son, et bókrollu þessa, far síðan
og tala til Ísraelsmanna! 2 Þá upplauk eg munni mínum, en hann
fékk mér bókrolluna að eta 3 og sagði við mig: Þú manns-son, þú skalt
renna henni niður í magann og fylla kvið þinn með bókrollu þeirri,
er eg fæ þér. Og eg át hana og var hún í munni mér sæt sem hun-
ang. 4 Þá sagði hann við mig: Þú manns-son, far nú til Ísraelsmanna
og tala mínum orðum til þeirra. 5 Því að þú ert ekki sendur til fólks,

---

23: v. 11. **26:** Opinb. 4, 2 n. **28:** kap. 8, 4; 43, 3. Dan. 8, 17. — **2, 1:** Dan. 10, 11. **2:** kap. 3, 24. **4:** kap. 3, 7. **5:** kap. 3, 11; 33, 33. — **3, 1:** Opinb. 10, 9.

er mæli á torskilda tungu, til Ísraelsmanna, [6] eigi til margra þjóða, er
þú skilur eigi, heldur hefi eg sent þig til þeirra. Þeir geta skilið þig.
[7] En Ísraelsmenn munu eigi vilja hlýða á þig, því að þeir vilja eigi
hlýða á mig; því að allir Ísraelsmenn hafa hörð enni og þverúðarfull
hjörtu. [8] Sjá, eg gjöri andlit þitt hart, eins og andlit þeirra, og enni
þitt hart, eins og enni þeirra; [9] eg gjöri enni þitt sem demant, harðara
en klett. Þú skalt eigi óttast þá, né skelfast fyrir augliti þeirra, því að
þeir eru þverúðug kynslóð. [10] Og hann sagði við mig: Þú manns-son,
hugfest þér öll orð mín, þau er eg til þín tala og lát þau þér í eyrum
loða. [11] Far síðan til hinna herleiddu, til samlanda þinna, og tala til
þeirra og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve —! hvort sem þeir svo
hlýða á það eða gefa því engan gaum. [12] Þá hóf andinn mig upp, en
að baki mér heyrði eg dunur af miklum landskjálfta, er dýrð Jahve
hófst upp af stað sínum, [13] svo og þyt af vængjum veranna, er snertu
hver aðra, og hark frá hjólunum samtímis og dunur af miklum land-
skjálfta. [14] Og andinn hóf mig upp og hreif mig burt, og eg hélt af
stað hryggur og í mikilli geðshræring, og hönd Jahve lá þungt á mér.
[15] Og eg kom til hinna herleiddu í Tel-Abíb við Kebar-fljótið, þar er
þeir bjuggu; og eg sat þar sjö daga utan við mig meðal þeirra.
[16] Og að liðnum sjö dögum kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi:
[17] Manns-son, eg hefi skipað þig varðmann yfir Ísraelsmenn; þegar þú
heyrir orð af mínum munni, skalt þú vara þá við í mínu nafni. [18] Ef
eg segi við hinn óguðlega: Þú skalt deyja! og þú varar hann ekki við
og segir ekkert, til þess að vara hinn óguðlega við óguðlegri breytni
hans, til þess að bjarga lífi hans, þá mun hinn óguðlegi að vísu deyja
fyrir misgjörð sína, en blóðs hans mun eg krefja af þinni hendi. [19] En
varir þú hinn óguðlega við og snúi hann sér þó ekki frá guðleysi sínu
og óguðlegri breytni sinni, þá mun hann deyja fyrir misgjörð sína, en
þá hefir þú frelsað sál þína. [20] Ef hins vegar ráðvandur maður snýr
sér frá ráðvendni sinni og fremur ranglæti, og eg legg fótakefli fyrir
hann, svo að hann deyr, hafir þú þá eigi varað hann við, þá mun
hann deyja fyrir synd sína, og ráðvendni sú, er hann hafði sýnt, eigi
til álita koma; en blóðs hans mun eg krefja af þinni hendi. [21] En varir
þú hinn ráðvanda við syndinni, og hann, hinn ráðvandi, syndgar þá
ekki, þá mun hann lífi halda, af því að hann var varaður við, og hefir
þú þá frelsað sál þína.

---

[22] Og hönd Jahve kom þar yfir mig, og hann sagði við mig:
Statt upp, gakk ofan í dalinn; þar vil eg tala við þig. [23] Þá stóð eg
upp og gekk niður í dalinn, og sjá, þar stóð dýrð Jahve, sú hin sama,
er eg hafði séð við Kebar-fljótið; þá féll eg fram á ásjónu mína. [24] Og
í mig kom andi, sem reisti mig á fætur; og hann talaði til mín og
sagði við mig: Far og loka þig inni í húsi þínu. [25] Og sjá, þú manns-
son, menn munu leggja bönd á þig og fjötra þig með þeim, til þess
að þú getir eigi gengið út og inn meðal þeirra. [26] Og tungu þína mun
eg láta loða við góm þér, svo að þú verðir orðlaus og náir ekki að
hirta þá með aðfinningum, því að þeir eru þverúðug kynslóð. [27] En
þegar eg tala við þig, mun eg ljúka upp munni þínum, og þú skalt
segja við þá: Svo segir drottinn Jahve! Hver sem heyra vill, hann
heyri, og hver sem ekki vill gefa því gaum, hann leiði það hjá sér;
því að þeir eru þverúðug kynslóð.

5: Jes. 33, 19. 7: kap. 2, 4. 8: Jer. 1, 18. 9: kap. 2, 6. 11: kap. 2, 7. 14: Post. 8, 39. 17: kap. 33, 7. 20: kap. 18, 24. 22: kap. 1, 3. 23: kap. 1, 28; 8, 4. 24: kap. 2, 2.

4 Þú manns-son, tak þér tigulstein, legg hann fyrir framan þig og
drag þar upp borg, sem sé Jerúsalem. [2] Og reis þú hervirki gegn
henni og hlað víggarð gegn henni; hleyp upp jarðhrygg gegn henni,
skipa hersetuliði um hana og set víghrúta umhverfis hana. [3] Og tak
þér járnpönnu og set hana sem járnvegg milli þín og borgarinnar; snú
því næst andliti þínu gegn henni, svo að hún komist undir hersetu,
og þú sitjir um hana. Þetta skal vera Ísraelsmönnum tákn.
[4] En legg þú þig á vinstri hliðina og tak á þig misgjörð Ísraels
húss; alla þá daga, er þú liggur á henni, skalt þú bera misgjörð þeirra.
[5] Og tel eg þér misgjörðarár þeirra til jafnmargra daga — þrjú hundruð
og níutíu dagar —, og þannig skalt þú bera misgjörð Ísraels húss.
[6] Og þegar þú hefir fullnað þessa daga, þá skalt þú leggjast á hægri
hliðina hið annað sinn og bera misgjörð Júda húss, fjörutíu daga; tel
eg þér dag fyrir ár hvert. [7] Og þú skalt snúa andliti þínu og nöktum
armlegg þínum gegn umsátri Jerúsalem og þú skalt spá í gegn henni.
[8] Og sjá, eg legg bönd á þig, svo að þú skalt ekki ná að snúa þér af
einni hlið á aðra, unz þú hefir af lokið umsátursdögum þínum.
[9] En tak þér hveiti, bygg, baunir, flatbaunir, hirsi og speldi; lát
það alt í eitt ker og gjör þér brauð af; skalt þú hafa það til matar
allan þann tíma, er þú liggur á hliðinni. [10] Og vega skal þér mat
þinn, þann er þú neytir, tuttugu sikla á dag; skalt þú neyta hans á
ákveðnum tíma einu sinni á dag. [11] Mæla skal þér og vatn að drekka,
sjöttung hínar í hvert sinn; skalt þú drekka það á ákveðnum tíma
einu sinni á dag. [12] Skalt þú eta það sem byggkökur, og þær skaltu
baka við mannaþrekk fyrir augum þeirra. [13] Og Jahve sagði: Svo
munu Ísraelsmenn eta brauð sitt óhreint hjá þjóðum þeim, er eg rek
þá til. [14] Þá sagði eg: Æ, drottinn Jahve! Sjá, eg hefi aldrei saurgað
mig, og alt í frá barnæsku minni og fram á þennan dag hefi eg aldrei
etið það, er sjálfdautt væri eða dýrrifið, og óhreint kjöt hefi eg aldrei
lagt mér til munns. [15] Þá sagði hann við mig: Sjá þú, eg leyfi þér
að hafa nautatað í stað mannaþrekks; við það skalt þú gjöra brauð
þitt. [16] Og hann sagði við mig: Þú manns-son, sjá, eg brýt sundur
staf brauðsins í Jerúsalem, og þeir skulu eta brauðið eftir skamti og
með angist og vatnið skulu þeir drekka eftir mæli og með skelfingu,
[17] til þess að þá skorti brauð og vatn og þeir skelfist hver með öðrum
og veslist upp vegna misgjörðar sinnar.
5 En þú, manns-son, tak þér hvast sverð — skalt þú hafa það
fyrir rakhníf — og lát það ganga um höfuð þitt og vanga; tak
síðan vog og skift hárinu í sundur. [2] Einn þriðjunginn skalt þú í eldi
brenna í miðri borginni, þá er umsátursdagarnir eru liðnir; annan
þriðjunginn skalt þú taka og slá með sverði hringinn í kring um hann
og síðasta þriðjungnum skalt þú dreifa út í vindinn, og eg mun vera
á hælum þeim með brugðnu sverði. [3] Því næst skalt þú taka fáein hár
og binda þau í skikkjulaf þitt. [4] Og af þeim skalt þú enn taka nokkur
og kasta þeim á eld og brenna þau á eldi. Þaðan mun eldur koma
yfir alt Ísraels hús. Og seg við alt Ísraels hús: [5] Svo segir drottinn
Jahve: Þetta er Jerúsalem, sem eg hefi sett mitt á meðal þjóðanna og
lönd umhverfis hana. [6] En hún hefir sett sig upp á móti lögum mín-
um með meira guðleysi en heiðnu þjóðirnar og móti boðorðum
mínum meir en löndin, sem umhverfis hana eru, því að þeir hafa
hafnað lögum mínum og eigi breytt eftir boðorðum mínum. [7] Fyrir
því segir drottinn Jahve svo: Af því að þér hafið verið þrjózkari en
heiðnu þjóðirnar, sem umhverfis yður búa, eigi breytt eftir boðorðum

---

4, 2: 2 Kong. 25, 1. **6:** 4 Mós. 14, 34. **13:** Hós. 9, 3. **14:** Post. 10, 14. **16:** 3 Mós. 26, 26. Esek. 5, 16; 14, 13. Jes. 3, 1. Esek. 12, 19. — **5, 2:** kap. 12, 14.

mínum, né haldið lög mín, og jafnvel ekki farið eftir lögum heiðnu
þjóðanna, sem umhverfis yður eru, 8 fyrir því segir drottinn Jahve svo:
Sjá nú vil eg rísa gegn þér og framkvæma dóma í þér miðri í augsýn
þjóðanna. 9 Og eg vil gjöra þér það, sem eg aldrei hefi áður gjört
og mun ekki hér eftir gjöra, vegna svívirðinga þinna. 10 Þess vegna
skulu í þér feður eta börn sín og börnin feður sína, og eg vil fram-
kvæma dóma á þér og dreifa leifum þínum í allar áttir. 11 Fyrir því,
svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve: Af því að þú hefir
saurgað helgidóm minn með öllum viðurstygðum þínum og öllum sví-
virðingum þínum, þá vil eg einnig útskúfa þér, ekki líta þig vægðar-
auga og ekki sýna neina meðaumkun. 12 Einn þriðjungurinn af
þér skal deyja af drepsótt og verða hungurmorða í þér miðri;
annar þriðjungurinn skal fyrir sverði falla umhverfis þig, og síð-
asta þriðjungnum skal eg tvístra í allar áttir, og eg mun vera á
hælum þeim með brugðnu sverði. 13 Og eg skal úthella allri reiði
minni og láta heift mína hvíla yfir þeim, og eg skal svala mér; þeir
skulu þá sanna, að eg, Jahve, hefi talað þetta í vandlæting minni, þá
er eg næ að svala heift minni á þeim. 14 Og eg skal gjöra þig að auðn
og að háðung meðal þjóðanna, sem umhverfis þig búa, já, í augum
allra, sem fram hjá ganga. 15 Og þú skalt verða að háðung og spotti,
til viðvörunar og skelfingar þjóðunum, sem umhverfis þig búa, þá er
eg í reiði og heift læt dóma yfir þig ganga og með áköfum refsingum.
Eg, Jahve, hefi talað það. 16 Þegar eg hleypi á þá hungursins skæðu
og eyðileggjandi örvum, þær er eg mun senda yður til að tortíma yður,
og eg magna hungrið meðal yðar, þá mun eg sundurbrjóta staf brauðs-
ins fyrir yður 17 og senda í móti yður hungur og óarga dýr, til þess að
gjöra yður barnlausa, og drepsótt og blóðsúthelling skal geisa hjá þér,
og eg skal hafa sverðið á lofti yfir þér. Eg, Jahve, hefi talað það.

6 Og orð Jahve kom til mín svo hljóðandi: 2 Þú manns-son, snú
þú augliti þínu gegn Ísraels fjöllum og spá í móti þeim 3 og seg:
Þér Ísraels fjöll, heyrið orð drottins Jahve! Svo talar drottinn
Jahve til fjallanna og hæðanna, til hvammanna og dalanna: Sjá,
eg læt sverðið koma yfir yður og eyði fórnarhæðum yðar. 4 Ölturu
yðar skulu í eyði lögð verða og sólsúlur yðar brotnar, og vegnum
mönnum yðar mun eg kasta niður fyrir framan skurðgoð yðar,
5 og eg mun varpa hræjum Ísraelsmanna fyrir skurðgoð þeirra
og dreifa beinum yðar umhverfis ölturu yðar. 6 Svo langt sem
bygð yðar nær, skulu borgirnar í eyði liggja og fórnarhæðirnar
standa gjöreyddar, til þess að ölturu yðar séu niður brotin og í rúst-
um, skurðgoð yðar sundurbrotin og að engu gjörð, sólsúlur yðar möl-
vaðar og handaverk yðar afmáð. 7 Og menn skulu vegnir í val falla
yðar á meðal, til þess að þér viðurkennið, að eg er Jahve. 8 Og þegar
af yður verða meðal þjóðanna menn, er komist hafa undan sverðinu,
þegar þér eruð dreifðir út um löndin, 9 þá munu þeir yðar, er undan
hafa komist, minnast mín meðal þjóðanna, þangað sem þeir voru her-
leiddir, þegar eg hefi beygt þeirra blótfíknu hjörtu, sem gjörðust mér
fráhverf, og þeirra blótfúsu augu, sem mæna eftir skurðgoðunum, og
þá mun þeim bjóða við sjálfum sér vegna illverka þeirra, er þeir hafa
framið með öllum svívirðingum sínum. 10 Og þá munu þeir við kann-
ast, að eg, Jahve, hefi ekki talað þar um neinum hégómaorðum, að
láta þá rata í þessa ógæfu.

10: 5 Mós. 28, 53. Jer. 19, 9. 2 Kong. 6, 29. Harm. 4, 10. 13: kap. 24, 13. 15: kap. 14, 8. Jer. 19, 8; 24, 9; 42, 18. 16: 5 Mós. 32, 23 n. Jes. 3, 1. Esek. 4, 16; 14, 13. — 6, 2: kap. 36, 1. 4: 3 Mós. 26, 30. 9: 3 Mós. 26, 39 n.

[11] Svo segir drottinn Jahve: Slá þú saman höndum þínum, stappa
niður fæti þínum og kalla »vei« yfir öllum svívirðingum Ísraels húss,
því að þeir munu falla fyrir sverði, hungri og drepsótt. [12] Sá, sem fjær
er, skal af drepsótt deyja, og sá, sem nær er, fyrir sverði falla; og sá,
sem eftir er og af hefir bjargast, skal deyja af hungri, og eg vil úthella
allri heift minni yfir þá. [13] Og þér skuluð viðurkenna, að eg er Jahve,
þegar valkestirnir liggja mitt á meðal skurðgoðanna, kring um ölturu
þeirra á hverri hárri hæð, á öllum fjallhnjúkum, undir hverju grænu
tré og undir hverri laufgaðri eik, þar er þeir færðu öllum skurðgoðum
sínum þægilegan ilm. [14] Og eg vil rétta út hönd mína í móti þeim og
gjöra landið að auðn og öræfum frá eyðimörkinni alt norður að Ribla,
alstaðar þar sem þeir búa; og þeir skulu viðurkenna, að eg er Jahve.
7 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] En þú, manns-son,
seg: Svo talar drottinn Jahve til Ísraelslands: Endir kemur, endir-
inn kemur yfir fjórar álfur landsins. [3] Nú kemur endirinn yfir þig og eg
sendi reiði mína móti þér og dæmi þig eftir hegðun þinni og læt allar
svívirðingar þínar niður á þér koma. [4] Og eg skal ekki líta þig vægð-
arauga og enga meðaumkun sýna, heldur láta hegðun þína koma nið-
ur á þér, og svívirðingar þínar skulu vera mitt á meðal þín; og þannig
skuluð þér viðurkenna, að eg er Jahve.
[5] Svo segir drottinn Jahve: Ógæfa, já ógæfa kemur! [6] Endir kem-
ur, endirinn kemur, hann er að vakna gegn þér, sjá, hann kemur!
[7] Örlögin koma yfir þig, íbúi landsins; tíminn kemur, dagurinn er ná-
lægur, dagur skelfingar, en ekki fagnaðarláta á fjöllunum. [8] Nú úthelli
eg bráðum heift minni yfir þig og læt alla reiði mína yfir þig dynja;
eg dæmi þig eftir hegðun þinni og læt allar svívirðingar þínar niður á
þér koma. [9] Og eg skal ekki líta þig vægðarauga og enga meðaumk-
un sýna, heldur láta hegðun þína koma niður á þér, og svívirðingar
þínar skulu vera mitt á meðal þín; og þannig skuluð þér viðurkenna,
að eg, Jahve, er sá sem tyftar. [10] Sjá, þarna er dagurinn; sjá, hann
kemur; kórónan sprettur fram, sprotinn blómgast, drambsemin þróast.
[11] Ofbeldið rís upp sem vöndur á ranglætið; ekkert verður eftir af þeim,
ekkert af skrauti þeirra og ekkert af auðæfum þeirra; dýrð þeirra er öll úti.
[12] Tíminn kemur, dagurinn nálgast; kaupandinn fagni ekki og seljand-
inn syrgi ekki, því að reiði mín er upptendruð gegn öllu skrauti henn-
ar. [13] Því að seljandinn mun ekki aftur að seldu komast og kaupand-
inn mun ekki halda hinu keypta. [14] Menn blása í hornið og búa alt
út, en enginn fer í orustuna; því að reiði mín er upptendruð gegn
öllum auðæfum hennar. [15] Sverðið úti, og hungrið og drepsóttin inni;
sá sem er á akri skal fyrir sverði falla og þeim, sem innan borgar er,
skal hungur og drepsótt eyða. [16] Komist nokkurir af þeim undan, munu
þeir vera á fjöllunum, eins og daladúfurnar, sem allar kurra, -- hver
og einn vegna misgjörðar sinnar. [17] Allar hendur munu verða lémagna
og öll kné leysast sundur og verða að vatni. [18] Og þeir munu gyrðast
hærusekk, og skelfing mun hylja þá; skömm mun sitja á hverju and-
liti, og hvert höfuð vera sköllótt. [19] Silfri sínu munu þeir varpa út á
strætin, og gull þeirra mun vera þeim sem saur; silfur þeirra og gull
fær eigi frelsað þá á reiðidegi Jahve; þeir munu eigi seðja með því
hungur sitt, né fylla með því kvið sinn, því að það varð þeim fóta-
kefli til hrösunar. [20] Og sínu dýrlega skrauti varði þjóðin til dramb-
lætis, og þeir gjörðu af því svívirðilegar líkneskjur, viðurstygðir sínar;
fyrir því gjöri eg það í augum þeirra sem saur. [21] Og eg skal selja
það útlendingum í hendur að herfangi og hinum óguðlegustu mönnum

---

12: kap. 7, 15. **13:** v. 4. 5. Jer. 2, 20. Hós. 4, 13. — **7, 9:** kap. 5, 11. **13:** 3 Mós. 25, 13 n. **16:** Jes. 38, 14. **18:** Jes. 15, 2 n. **19:** Orðskv. 11, 4. Zef. 1, 18.

á jörðunni að ránfeng, og þeir skulu vanhelga það. [22] Og eg skal snúa augliti
mínu frá þeim, og þá munu menn vanhelga kjörgrip minn, og ræningjar
skulu brjótast inn í hann og vanhelga hann. [23] Bú þú til fjötur, því
að landið er fult af blóðskuld og borgin er full af ofbeldisverkum.
[24] Og eg mun stefna hingað hinum verstu heiðingjum; þeir skulu kasta
eign sinni á hús þeirra, og eg mun gjöra enda á hinu ofmetnaðarfulla
valdi þeirra, og helgidómar þeirra skulu verða vanhelgaðir. [25] Angist
kemur, og þeir munu hjálpar leita, en enga fá. [26] Eitt óhappið fylgir
öðru, og hver ótíðindin koma á fætur öðrum. Þá munu þeir beiðast
vitrunar af spámanni, og þá mun leiðbeiningin vera horfin frá prest-
unum og ráðin frá öldungunum. [27] Konungurinn mun syrgja og lands-
höfðinginn klæðast skelfingu og hendur landslýðsins verða magnþrota
af hræðslu. Eftir breytni þeirra mun eg með þá fara og dæma þá
eftir verðleikum þeirra, og þeir skulu viðurkenna, að eg er Jahve.

8 Það var á sjötta ári, fimta dag hins sjötta mánaðar, þá er eg sat
í húsi mínu, og öldungar Júda sátu frammi fyrir mér, að hönd
drottins Jahve kom þar yfir mig. [2] Og eg sá, og sjá, þar var mynd,
ásýndum sem maður; þar í frá, sem mér þóttu lendar hans vera, og
niður eftir, var eins og eldur; en frá lendum hans og upp eftir var að
sjá sem bjarma, eins og ljómaði af lýsigulli. [3] Og hann rétti út líkast
sem hönd væri, og tók í höfuðhár mitt, og andinn hóf mig upp milli
himins og jarðar og flutti mig til Jerúsalem í guðlegri sýn, að dyrum
innra hliðsins, er snýr mót norðri, þar er líkansúlan stóð, sú er vakti
vandlæti Jahve. [4] Og sjá, þar var dýrð Ísraels Guðs, alveg eins og í
sýn þeirri, er eg hafði séð í dalnum. [5] Og hann sagði við mig: Manns-
son, hef upp augu þín og lít í norðurátt! Og eg hóf upp augu mín og
leit í norðurátt; stóð þá þessi vandlætis-líkansúla norðanmegin við alt-
arishliðið, rétt þar sem inn er gengið. [6] Og hann sagði við mig: Manns-
son, sér þú, hvað þeir eru að gjöra? Miklar svívirðingar eru það, sem
Ísraelsmenn hafa hér í frammi, svo að eg verð að vera fjarri helgi-
dómi mínum; en þú munt enn sjá miklar svívirðingar. [7] Og hann
leiddi mig að dyrum forgarðsins. Og er eg leit á, var þar gat eitt á
veggnum. [8] Og hann sagði við mig: Manns-son, brjót þú gat í gegn-
um vegginn. Og er eg braut gat í gegnum vegginn, þá voru þar
dyr. [9] Og hann sagði við mig: Gakk inn og sjá hinar vondu svívirð-
ingar, sem þeir hafa hér í frammi. [10] Eg gekk inn og litaðist um;
voru þar ristnar alt umhverfis á vegginn alls konar myndir viðbjóðs-
legra orma og skepna og öll skurðgoð Ísraelsmanna. [11] Og þar voru
sjötíu menn af öldungum Ísraels húss og Jaasanja Safansson mitt á
meðal þeirra svo sem forstjóri þeirra, og hélt hver þeirra á reykelsis-
keri í hendi sér og sté þar upp af ilmandi reykelsismökkur. [12] Og hann
sagði við mig: Hefir þú séð, manns-son, hvað öldungar Ísraels húss
hafast að í myrkrinu, hver í sínum myndaherbergjum? Því að þeir
hugsa: Jahve sér oss ekki, Jahve hefir yfirgefið landið. [13] Því næst
sagði hann við mig: Þú munt enn sjá miklar svívirðingar, er þeir hafa
í frammi. [14] Og hann leiddi mig að dyrunum á norðurhliði musteris
Jahve; þar sátu konurnar, þær er grétu Tammús. [15] Og hann sagði
við mig: Sér þú það, manns-son? Þú munt enn sjá svívirðingar, sem
meiri eru en þessar. [16] Og hann leiddi mig inn í innra forgarð húss
Jahve, og voru þá þar fyrir dyrum musteris Jahve, milli forsalsins og
altarisins, um tuttugu og fimm menn; sneru þeir bökum við musteri
Jahve, en ásjónum sínum í austur, og tilbáðu sólina í austri. [17] Og

---

26: Job 1, 14 n. Mal. 2, 7. – 8, 2: kap. 1, 4. 27. 3: kap. 11, 1. 24. 5 Mós. 32,
16. 21. 4: kap. 3, 23. 10: Róm. 1, 23. 12: kap. 9, 9. Jes. 29, 15.

hann sagði við mig: Sér þú það, manns-son? Nægir Júdamönnum það
eigi, að hafa í frammi þær svívirðingar, sem þeir hér fremja, þó að
þeir ekki þar á ofan fylli landið með glæp og reiti mig hvað eftir ann-
að til reiði? Sjá, hversu þeir halda vöndlinum upp að nösum sér.
18 Fyrir því vil eg og fara mínu fram í reiði: eg vil ekki líta þá vægðar-
auga og enga meðaumkun sýna. Og þótt þeir þá kalli hárri röddu í
eyru mín, þá mun eg ekki heyra þá.

9 Þessu næst kallaði hann hárri röddu í eyru mín: Refsingar
borgarinnar nálgast! 2 Þá komu sex menn frá efra hliðinu, sem
snýr í norður, og hafði hver þeirra eyðingar-verkfæri í hendi sér, og
meðal þeirra var einn maður, sem var líni klæddur og hafði skriffæri
við síðu sér. Þeir komu og námu staðar hjá eiraltarinu. 3 Og dýrð
Ísraels Guðs hafði hafið sig frá kerúbnum, þar sem hún hafði verið,
yfir að þröskuldi hússins; og hann kallaði á línklædda manninn, sem
hafði skriffærin við síðu sér. 4 Og Jahve sagði við hann: Gakk þú
mitt í gegnum borgina, mitt í gegnum Jerúsalem, og set merki á enni
þeirra manna, sem andvarpa og kveina yfir öllum þeim svívirðingum,
sem framdar eru inni í henni. 5 En til hinna mælti hann að mér á-
heyrandi: Farið á eftir honum um borgina og höggvið niður; lítið
engan vægðarauga og sýnið enga meðaumkun. 6 Öldunga og æsku-
menn, meyjar og börn og konur skuluð þér brytja niður, en engan
mann skuluð þér snerta, sem merkið er á. Og takið fyrst til hjá helgi-
dómi mínum! Og þeir tóku fyrst til á öldungum þeim, sem voru
fyrir framan musterið. 7 Og hann sagði við þá: Horfið ekki í að saurga
musterið og fyllið strætin vegnum mönnum. Gangið nú út! Þeir gengu
þá út og hjuggu niður mannfólkið í borginni. 8 Meðan þeir brytjuðu
niður, féll eg fram á ásjónu mína, kallaði og sagði: Æ, drottinn Jahve,
ætlar þú að gjöreyða öllum eftirleifum Ísraels, þar sem þú eys út reiði
þinni yfir Jerúsalem? 9 Þá sagði hann við mig: Misgjörð Ísraelsmanna
og Júdamanna er afskaplega mikil, og landið er fult af blóðugu rang-
læti og borgin er full af ofbeldisverkum; því að þeir segja: »Jahve
hefir yfirgefið landið« og »Jahve sér það ekki«. 10 Fyrir því skal eg
heldur ekki líta þá vægðarauga og enga meðaumkun sýna; eg læt at-
hæfi þeirra þeim sjálfum í koll koma. 11 Þá kom línklæddi maðurinn,
sem hafði skriffærin við síðu sér, aftur og sagði: Eg hefi gjört eins og
þú bauðst mér.

10 Eg sá, og sjá: á festingunni, er var yfir höfði kerúbanna, var
því líkast sem safírsteinn væri; eitthvað, sem tilsýndar var sem
hásæti í laginu, sást uppi yfir þeim. 2 Þá sagði hann við línklædda
manninn: Gakk inn á millum hjólanna undir kerúbnum, tak fullar
lúkur þínar af glóðum milli kerúbanna og dreif þeim út yfir borgina.
Og hann gekk þar inn að mér ásjáandi. 3 En kerúbarnir stóðu hægra-
megin við musterið, þegar maðurinn gekk inn, og fylti skýið innra for-
garðinn. 4 En dýrð Jahve hóf sig frá kerúbnum yfir á þröskuld must-
erisins; varð musterið þá fult af skýmökk, en forgarðurinn fyltist ljóma
af dýrð Jahve. 5 Og vængjaþytur kerúbanna heyrðist alt til hins ytra
forgarðs, eins og rödd Guðs almáttugs, þá er hann talar. 6 Nú er hann
hafði boðið línklædda manninum og sagt: Tak eld á millum hjólanna,
á millum kerúbanna! þá gekk hann til og staðnæmdist hjá einu hjól-
inu. 7 Þá rétti kerúbinn hönd sína út milli kerúbanna að eldinum,
sem var á milli kerúbanna, tók þar af og fékk í hendur línklædda

---

18: Jes. 1, 15. Orðskv. 1, 28. — **9, 3:** kap. 10, 4. **4:** Opinb. 7, 3. **6:** Opinb. 9, 4. **9:** kap. 8, 12. — **10, 1:** kap. 1, 26.

manninum. Hann tók við og gekk burt. [8] En á kerúbunum sást eitt-
hvað, sem líktist mannshendi, undir vængjum þeirra. [9] Eg leit til og
voru þá fjögur hjól hjá kerúbunum, sitt hjól hjá hverjum kerúb, og
hjólin voru á að líta eins og þegar blikar á krýsolítstein. [10] Og að því
er gerð þeirra snertir, þá voru þau öll fjögur samlík, eins og eitt hjólið
væri innan í öðru hjóli. [11] Þegar þau gengu, gengu þau til allra fjög-
urra hliða; þau snerust eigi við í göngunni, heldur gengu þau í þá átt,
sem höfuðið sneri; þau snerust eigi við í göngunni. [12] Og allur líkami
þeirra og bak þeirra, hendur og vængir voru alsett augum alt um-
hverfis á þeim fjórum. [13] En hjólin voru í mín eyru nefnd »hvirfil-
bylur«. [14] Og hvert hafði fjögur andlit. Andlit eins var nautsandlit,
andlit hins annars mannsandlit; hinn þriðji hafði ljónsandlit og hinn
fjórði arnarandlit. [15] Og kerúbarnir hófu sig upp. Það var sama veran,
sem eg hafði séð við Kebar-fljótið. [16] Og þegar kerúbarnir gengu, þá
gengu og hjólin við hliðina á þeim, og þegar kerúbarnir hófu upp
vængi sína, til þess að lyfta sér frá jörðunni, þá snerust hjólin ekki
burt frá þeim. [17] Þegar þeir stóðu kyrrir, stóðu þau og kyr, og þegar
þeir hófust upp, hófust þau og upp með þeim; því að andi verunnar
var í þeim.
[18] Dýrð Jahve fór nú burt af þröskuldi musterisins og nam staðar
uppi á kerúbunum. [19] Þá hófu kerúbarnir upp vængi sína og lyftu sér
frá jörðunni að mér ásjáandi, er þeir fóru burt, og hjólin samtímis
þeim. Og þeir námu staðar úti fyrir austurhliði musteris Jahve, en
dýrð Ísraels Guðs var uppi yfir þeim. [20] Það var sama veran, sem eg
hafði séð undir Ísraels Guði við Kebar-fljótið, og eg þekti, að það voru
kerúbar. [21] Þeir höfðu fjögur andlit og fjóra vængi hver, og undir
vængjum sér eitthvað, sem líktist mannshöndum. [22] Og hvað andlits-
skapnaðinn snerti, þá voru það sömu andlitin, sem eg hafði séð við
Kebar-fljótið; þeir gengu hver fyrir sig beint af augum fram.
11 Og andinn hóf mig upp og flutti mig að austurhliði musteris
Jahve, sem horfir mót austri; þar stóðu fyrir dyrum hliðsins tutt-
ugu og fimm menn, og á meðal þeirra sá eg Jaasanja Assúrsson og
Pelatja Benajason, foringja lýðsins. [2] Þá sagði hann við mig: Manns-
son, það eru þessir menn, sem hafa ilt í huga og ráða mönnum óheilt
í þessari borg; [3] þeir segja: Hafa ekki húsin nýlega verið endurreist?
Hún er potturinn, en vér erum kjötið. [4] Spá þú þess vegna móti þeim,
spá þú, manns-son! [5] Þá kom andi Jahve yfir mig og sagði við mig:
Seg þú: Svo segir Jahve: Svo segið þér, Ísraelsmenn, og eg þekki hug-
renningar yðar. [6] Marga menn yðar hafið þér drepið í þessari borg og
þér hafið fylt stræti hennar vegnum mönnum. [7] Fyrir því segir drott-
inn Jahve svo: Þeir menn, sem þér hafið myrt og lagt að velli í borg-
inni, þeir eru kjötið og hún er potturinn. En þér munuð fluttir verða
burt úr henni. [8] Við sverðið eruð þér hræddir, og sverðið skal eg láta
yfir yður koma, segir drottinn Jahve. [9] Og eg skal færa yður burt úr
borginni og selja yður útlendum mönnum í hendur og framkvæma
dóma meðal yðar. [10] Fyrir sverði skuluð þér falla; í Ísraelslandi skal
eg dæma yður, og þér skuluð viðurkenna, að eg er Jahve. [11] Borgin
skal ekki verða yður að potti og þér skuluð ekki verða kjöt í henni;
í Ísraelslandi skal eg dæma yður. [12] Þá skuluð þér viðurkenna, að eg
er Jahve, en mínum boðorðum hafið þér ekki hlýtt og mína setninga
hafið þér ekki haldið, heldur hafið þér breytt eftir setningum heiðnu
þjóðanna, sem umhverfis yður eru. [13] Meðan eg spáði þannig, féll
Pelatja Benajason dauður niður. Þá féll eg fram á ásjónu mína, kall-

9: kap. 1, 16 n. **12:** kap. 1, 18. **14:** kap. 1, 6. 10. **15:** kap. 1, 3 n. **16:** kap. 1, 19 n.
18: v. 4. — **11, 6:** kap. 7, 23. **10:** 2 Kong. 25, 18 n. Jer. 39, 6. **18:** kap. 9, 8.

aði upp hárri röddu og sagði: Æ, drottinn Jahve, ætlar þú að gjör-
eyða öllum eftirleifum Ísraels? 14 Þá kom orð Jahve til mín, svo hljóð-
andi: 15 Manns-son, bræður þínir, bræður þínir, þeir menn, er með þér
voru herleiddir, og gjörvallur Ísraels lýður, eins og hann er sig til, en
um þá segja Jerúsalembúar: Þeir eru langt í burtu frá Jahve; oss er
landið gefið til eignar! 16 Fyrir því skalt þú segja: Svo segir drottinn
Jahve: Já, eg hefi rekið þá langt burt til heiðinna þjóða og dreift þeim
út um löndin og varð þeim lítillega að helgidómi í löndum þeim, sem
þeir eru komnir til. 17 Fyrir því skalt þú segja: Svo segir drottinn
Jahve: Eg vil safna yður saman frá þjóðunum og stefna yður saman
frá löndunum, þangað sem yður var dreift, og gefa yður Ísraelsland.
18 Þangað munu þeir komast og útrýma þaðan öllum viðurstygðum
þess og öllum svívirðingum þess. 19 Og eg mun gefa þeim nýtt hjarta
og leggja þeim nýjan anda í brjóst; eg mun taka steinhjartað úr lík-
ama þeirra og gefa þeim hjarta af holdi, 20 til þess að þeir hlýði boð-
orðum mínum og varðveiti setninga mína og breyti eftir þeim. Og þá
skulu þeir vera mín þjóð og eg skal vera þeirra Guð. 21 En þessir —
hjarta þeirra eltir viðurstygðir þeirra og andstygðir; eg skal láta athæfi
þeirra koma þeim í koll, segir drottinn Jahve.
22 Nú hófu kerúbarnir vængi sína og hjólin færðust til samtímis
þeim, en dýrð Ísraels Guðs var uppi yfir þeim. 23 Og dýrð Jahve hóf
sig upp frá borginni og staðnæmdist á fjallinu, sem er fyrir austan
borgina. 24 Og andinn hóf mig upp og flutti mig í sýninni, fyrir Guðs
anda, til hinna herleiddu í Kaldealandi. Og sýnin, sem eg hafði séð,
leið upp frá mér. 25 Því næst flutti eg hinum herleiddu öll orð Jahve,
þau er hann hafði birt mér.

12 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, þú
býr á meðal þverúðugs lýðs, meðal manna, sem hafa augu til að
sjá með, en sjá þó ekki, eyru til að heyra með, en heyra þó ekki; því
að þverúðugur lýður eru þeir. 3 En þú, manns-son, haf til ferðatæki
þín og legg af stað um hádag í augsýn þeirra, og þú skalt fara burt
þaðan, sem þú nú býr, á annan stað, að þeim ásjáandi, — ef vera
mætti að augu þeirra lykjust upp, því að þeir eru þverúðugur lýður.
4 Þú skalt færa út föng þín svo sem önnur ferðatæki um hádag í aug-
sýn þeirra; en sjálfur skalt þú út fara að kveldi að þeim ásjáandi, eins
og þegar útlegðarmenn fara burt. 5 Brjót þú gat á vegginn í augsýn
þeirra og gakk þar út um. 6 Þú skalt bera þau á öxlinni í augsýn
þeirra; þú skalt fara út í myrkri og hylja ásjónu þína og ekki sjá
landið. Því að eg gjöri þig að tákni fyrir Ísraels lýð. 7 Eg gjörði sem
mér var boðið: eg færði föng mín út svo sem önnur ferðatæki um há-
dag og að kveldi braut eg með hendinni gat á vegginn; eg fór út í
myrkri og bar þau á öxlinni í augsýn þeirra. 8 En morguninn eftir
kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi: 9 Þú manns-son, hafa þeir ekki
sagt við þig, Ísraelsmenn, hinn þverúðugi lýður: Hvað ertu að gjöra?
10 Seg við þá: Svo segir drottinn Jahve: Þetta guðmæli á við höfð-
ingjann í Jerúsalem og alla Ísraelsmenn, þá sem eru meðal yðar. 11 Seg:
Eg er yður tákn; eins og eg hefi gjört, svo mun með þá farið verða:
þeir munu fara í útlegð, herleiddir verða. 12 Og höfðinginn, sem meðal
þeirra er, mun taka föng sín á öxl sér og fara út í myrkri; hann mun
brjóta gat á vegginn, til þess að fara þar út um; hann mun hylja á-
sjónu sína, til þess að hann sjái ekki landið. 13 Og eg mun kasta yfir
hann neti mínu, og hann mun veiddur verða í veiðarfæri mín; og eg

16: Jes. 8, 14. **19:** kap. 18, 31; 36, 26. 5 Mós. 30, 6. **20:** kap. 36, 28. **24:** kap.
8, 3. — **12, 2:** Jes. 6, 9. 10. Jer. 5, 21. Matt. 13, 13. **3:** Jer. 36, 3.

mun flytja hann til Babel, til Kaldealands; það land skal hann ekki
sjá og þó mun hann þar deyja. [14] Og öllu því, sem umhverfis hann
er, fulltingjurum hans og gjörvöllum herflokkum hans, mun eg tvístra
í allar áttir og vera á hælum þeim með brugðnu sverði. [15] Og þá
skulu þeir kannast við, að eg er Jahve, er eg dreifi þeim meðal heiðnu
þjóðanna og tvístra þeim út um löndin. [16] Og eg læt aðeins fáeina menn
af þeim komast undan sverðinu, hungrinu og drepsóttinni, til þess að
þeir segi frá öllum svívirðingum sínum meðal þjóðanna, sem þeir koma
til, og þeir skulu kannast við, að eg er Jahve.

[17] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [18] Manns-son, et
brauð þitt með hræðslu og drekk vatn þitt með skjálfta og angist [19] og
seg við landslýðinn: Svo segir drottinn Jahve um þá, sem búa í Jerú-
salem í Ísraelslandi! Þeir munu eta brauð sitt með angist og drekka
vatn sitt með skelfingu, til þess að land hennar leggist í auðn og verði
svift gæðum sínum, sakir glæps þess, er allir íbúar þess í frammi hafa.
[20] Bygðar borgir skulu í eyði leggjast og landið verða að öræfum; og
þá skuluð þér kannast við, að eg er Jahve.

[21] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [22] Manns-son, hvaða
orðtak er þetta, sem þér hafið í Ísraelslandi, er þér segið: Tíminn
dregst, og allar vitranir reynast marklausar? [23] Seg því við þá: Svo
segir drottinn Jahve: Eg mun gjöra enda á þessu orðtaki, og menn
munu eigi framar nota það í Ísrael. Seg þeim þar í móti: Tíminn er
nálægur og allar vitranir rætast. [24] Því að hér eftir skal engin hégóma-
sýn eða hræsnispádómur stað hafa meðal Ísraelsmanna; [25] því að eg,
Jahve, mun tala það orð, er eg vil tala, og það mun koma fram. Það
mun ekki dragast lengur; því að á yðar dögum, þverúðuga kynslóð,
mun eg tala orð og framkvæma það — segir drottinn Jahve.

[26] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [27] Manns-son, sjá, Ísra-
elsmenn segja: Sýnin, sem hann sér, á sér langan aldur, og hann spáir
langt fram í ókomnar tíðir. [28] Seg því við þá: Svo segir drottinn
Jahve: Á engu mínu orði mun framar frestur verða; því orði, er eg
tala, mun framgengt verða — segir drottinn Jahve.

13 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, spá
þú gegn spámönnum Ísraels, þeim er spá, og seg við spámennina,
sem spá frá eigin brjósti: Heyrið orð Jahve! [3] Svo segir drottinn
Jahve: Vei hinum heimsku spámönnum, sem fara eftir hugarburði
sjálfra sín og því, er þeir hafa ekki séð. [4] Spámenn þínir, Ísrael, eru
sem refar í rústabrotum. [5] Þér hafið ekki gengið fram í vígskörðin og
þér hafið engan virkisgarð hlaðið í kring um Ísraels hús, til þess að
standast í stríðinu á degi Jahve. [6] Þeir sáu hégómasýnir og fóru með
lygispádóma, þeir er sögðu: »Jahve segir«, en þótt Jahve hefði ekki
sent þá, og væntu síðan að orðin mundu rætast. [7] Eru það ekki hé-
gómasýnir, sem þér hafið séð, og lygispádómar, sem þér hafið farið
með, og segið þó: »Jahve segir«, en þótt eg hafi eigi talað? [8] Fyrir
því segir drottinn Jahve svo: Með því að þér talið hégóma og sjáið
lygar, þá skal eg láta yður kenna á því — segir drottinn Jahve. [9] Og
hönd mín skal vera upp í móti þeim spámönnum, sem sjá hégóma-
sýnir og fara með lygispádóma; þeir skulu eigi vera í félagi þjóðar
minnar og eigi vera ritaðir á skrá Ísraels húss, og inn í Ísraelsland
skulu þeir ekki koma, og þannig skuluð þér kannast við, að eg er
Jahve. [10] Fyrir þá sök og vegna þess að þeir hafa leitt lýð minn í
villu með því að segja: heill! þar sem engin heill var, og þegar hann

13: kap. 17, 20. 2 Kong. 25, 7. **14:** kap. 5, 2. **19:** kap. 4, 16. 17. **22:** 2 Pét. 3, 4.
23: kap. 7, 7. — **13, 5:** kap. 22, 30. **6:** kap. 22, 28. **10:** Jer. 6, 14. Mík. 3, 5.
Esek. 22, 28.

hlóð vegg, riðu þeir kalki á hann, — 11 seg þú kölkurunum: Hann skal
hrynja. Sjá, eg mun láta koma steypiregn, sem skolar honum burt;
haglsteinar skulu niður falla og stormbylur á skella. 12 Þá hrynur vegg-
urinn. Mun þá ekki verða við yður sagt: Hvar er nú kalkið, er þér
riðuð á vegginn? 13 Fyrir því segir drotinn Jahve svo: Í heift minni
skal eg láta stormbyl á skella, og dynjandi steypiregn skal á koma
vegna reiði minnar og haglsteinar vegna heiftar minnar til algjörðrar
tortímingar. 14 Eg skal brjóta niður vegginn, sem þér hafið kalkað, og
bylta honum til jarðar, svo að undirstaða hans komi í ljós; og hann
mun hrynja, og þér munuð verða á milli og tortímast og viðurkenna,
að eg er Jahve. 15 Og eg vil úthella allri reiði minni yfir vegginn og
yfir þá, sem riðu kalki á hann, og eg mun segja við yður: Horfinn
er veggurinn og horfnir eru þeir, sem riðu hann kalki, 16 spámenn Ísra-
els, sem spá fyrir Jerúsalem og þykjast sjá heillasýnir henni til handa,
þar sem þó engin heill er — segir drottinn Jahve.
17 En þú, manns-son, snú þú augliti þínu gegn dætrum þjóðar
þinnar, þeim er spá eftir eigin hugboði, og spá þú móti þeim 18 og seg:
Svo segir drottinn Jahve: Vei þeim, sem sauma bindi fyrir alla úlnliði
og búa til skýlur fyrir höfuð manna, hvers vaxtar sem er, til þess að
veiða sálir. Hvort ætlið þér að veiða sálir hjá þjóð minni og halda
lífinu í sálum yður til handa? 19 Þér vanhelgið mig hjá þjóð minni
fyrir nokkura hnefa af byggi og nokkura brauðbita, til þess að deyða
sálir, sem ekki eiga að deyja, og halda lífinu í sálum, sem ekki eiga
að lifa, með því að ljúga að þjóð minni, sem hlustar á lygar. 20 Fyrir
því segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg skal hafa hendur á bindum yðar,
þeim er þér veiðið með sálir, og eg skal slíta þau af armleggjum yðar
og láta lausar sálir þær, er þér veiðið, sem væru þær fuglar. 21 Og eg
skal slíta sundur skýlur yðar og frelsa lýð minn úr yðar höndum, svo
að þeir séu ekki lengur veiðifang í yðar höndum, og þér skuluð við-
urkenna, að eg er Jahve. 22 Vegna þess að þér hrellið hjarta hins ráð-
vanda með lygum, þar sem eg vildi þó eigi hafa hrelt hann, og af því
að þér styrkið hendur hins óguðlega, til þess að hann snúi sér ekki
frá sinni vondu breytni og forði lífi sínu, 23 þess vegna skuluð þér ekki
framar sjá hégómasýnir og ekki framar fara með lygispádóma; eg vil
frelsa lýð minn af yðar höndum, og þér skuluð viðurkenna, að eg er
Jahve.

14 En til mín komu nokkurir af öldungum Ísraels og settust niður
frammi fyrir mér. 2 Þá kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi:
3 Manns-son, þessir menn hafa skipað skurðgoðum sínum til hásætis í
hjarta sínu og sett ásteytingarstein misgjörðar sinnar upp fyrir framan
sig; ætti eg þá að láta þá ganga til frétta við mig? 4 Fyrir því tala þú
til þeirra og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve: Hver sá af Ísra-
elsmönnum, sem skipar skurðgoðum sínum til hásætis í hjarta sínu og
setur ásteytingarstein misgjörðar sinnar upp fyrir framan sig og fer þó til
spámanns, honum skal eg, Jahve, sjálfur svör gefa, þrátt fyrir hans mörgu
skurðgoð, 5 til þess að taka um hjartað í Ísraelsmönnum, er gjörst hafa
mér ókunnugir fyrir öll skurðgoð sín. 6 Seg því við Ísraelsmenn: Svo
segir drottinn Jahve: Snúið við og snúið yður frá skurðgoðum yðar
og snúið augliti yðar burt frá öllum svívirðingum yðar. 7 Því að sér-
hver sá af Ísraelsmönnum og af útlendingum þeim, er dveljast meðal
Ísraelsmanna, er gjörist mér fráhverfur og skipar skurðgoðum sínum
til hásætis í hjarta sínu og setur ásteytingarstein misgjörðar sinnar upp
fyrir framan sig og fer þó til spámanns, til þess að láta hann spyrja

19: Mik. 3, 5. **22:** Jer. 23, 14. — **14, 1:** kap. 20, 1.

mig fyrir sig, honum skal eg, Jahve, sjálfur svör gefa. 8 Eg vil snúa
augliti mínu gegn slíkum manni og gjöra hann að tákni og orðtaki og
uppræta hann úr þjóð minni, til þess að þér viðurkennið, að eg er
Jahve. 9 En láti spámaðurinn tæla sig og flytji hann spámæli, þá hefi
eg, Jahve, tælt þann spámann, og eg mun rétta út hönd mína móti
honum og afmá hann úr þjóð minni Ísrael. 10 Og þeir skulu báðir
bera sekt sína: þeir skulu vera jafnsekir hvor um sig, sá er til frétta
gengur og spámaðurinn, 11 til þess að Ísraelsmenn villist ekki framar
frá mér og saurgi sig ekki framar á alls konar glæpum; heldur skulu
þeir vera mín þjóð, og eg skal vera þeirra Guð — segir drottinn Jahve.
12 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 13 Manns-son, ef
land syndgar móti mér, með því að bregða trúnaði, og eg rétti út hönd
mína gegn því og brýt sundur staf brauðsins fyrir því og sendi hung-
ur í það og eyði þar mönnum og fénaði, 14 og þótt í því væru þess-
ir þrír menn: Nói, Daníel og Job, þá mundu þeir þó aðeins fá
bjargað sjálfum sér fyrir ráðvendni sína — segir drottinn Jahve. 15 Ef
eg léti óarga dýr fara yfir landið og þau eyddu það að mönnum, svo
að það yrði auðn, sem enginn færi um vegna dýranna, 16 og þessir þrír
menn væru í því, — svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve,
skyldu þeir hvorki fá bjargað sonum né dætrum; þeir sjálfir mundu
aðeins fá bjargað sér; en landið skyldi verða auðn. 17 Eða ef eg léti
sverð geisa yfir þetta land og segði: Sverðið skal fara yfir landið! og
eyddi í því mönnum og skepnum, 18 og þessir þrír menn væru í því,
— svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve, hvorki mundu þeir
fá bjargað sonum né dætrum, heldur mundu þeir aðeins sjálfir fá
bjargað sér. 19 Eða ef eg sendi drepsótt inn í þetta land og jysi yfir
það blóðugri heift minni, til þess að eyða í því mönnum og skepnum,
20 og Nói, Daníel og Job væru í því, — svo sannarlega sem drottinn
Jahve lifir, skyldu þeir hvorki fá bjargað syni né dóttur; þeir mundu
aðeins fá bjargað sjálfum sér fyrir ráðvendni sína. 21 Þó segir drott-
inn Jahve svo: Jafnvel þótt eg sendi fjóra mína vondu refsidóma: sverð,
hungur, óarga dýr og drepsótt, yfir Jerúsalem, til þess að eyða í henni
mönnum og skepnum, 22 þá skal þó hópur eftir verða, sem af kemst,
þeir er fara út með sonu og dætur. Þeir munu koma út til yðar, og
þér munuð sjá breytni þeirra og gjörðir þeirra og huggast yfir ógæfu
þeirri, er eg hefi látið koma yfir Jerúsalem, yfir öllu því, er eg hefi
látið koma yfir hana. 23 Og þeir munu hugga yður, er þér sjáið breytni
þeirra og gjörðir þeirra, og þér munuð sjá, að eg hefi ekkert gjört án
orsaka af öllu því, er eg hefi í henni gjört — segir drottinn Jahve.

15 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, hvað
hefir vínviðurinn fram yfir allan annan við, teinungurinn, sem er
á meðal skógartrjánna? 3 Verður af honum tekinn efniviður til smíða,
eða fæst úr honum snagi, til þess að hengja á alls konar verkfæri?
4 Nei, hann er hafður til eldsneytis; þegar eldurinn hefir brent báða
enda hans og sé miðjan sviðnuð, hvert gagn er þá að honum til efni-
viðar? 5 Meðan hann enn er heill, verður ekkert úr honum smíðað,
því síður að nú verði nokkuð úr honum gjört, þegar eldurinn hefir
brent hann og hann er sviðnaður. 6 Fyrir því segir drottinn Jahve
svo: Eins og vínviðinn meðal skógartrjánna, sem eg hefi ætlað til elds-
neytis, svo vil eg fara með Jerúsalembúa. 7 Og eg skal snúa augliti
mínu gegn þeim: þeir hafa komist úr eldinum, og eldurinn skal eyða
þeim, og þér skuluð viðurkenna, að eg er Jahve, þegar eg snÿ augliti

---

8: 5 Mós. 28, 37. 9: 1 Kong. 22, 20 n. 11: kap. 11, 20. 13: kap. 4, 16. 15:
3 Mós. 26, 22. 19: 3 Mós. 26, 25. — 15, 4: Jóh. 15, 6.

mínu gegn þeim. 8 Og eg gjöri landið að auðn, af því að þeir hafa
brugðið trúnaði við mig — segir drottinn Jahve.

16 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, leið
Jerúsalem fyrir sjónir svívirðingar hennar 3 og seg: Svo segir
drottinn Jahve við Jerúsalem: Að uppruna og ætterni ert þú frá Kana-
anlandi; faðir þinn var Amóríti og móðir þín Hetíti. 4 Og það er að
segja af fæðing þinni, að þann dag, sem þú fæddist, var hvorki skorið
á naflastreng þinn, né þú lauguð í vatni, ekki núin með salti og ekki
reifum vafin. 5 Enginn rendi til þín meðaumkunarauga, til þess að
veita þér nokkurt eitt af þessu, til þess að aumkast yfir þig; heldur
var þér kastað út á víðavang — svo lítils var líf þitt metið daginn
sem þú fæddist. 6 Þá gekk eg fram á þig og sá þig vera að brölta í
blóði þínu og sagði við þig: Þú, sem liggur þarna í blóði þínu, halt
þú lífi! 9 Og eg laugaði þig í vatni, þvoði af þér blóðið og smurði þig
með olíu*. 7 Og þú óxt eins og grös vallarins, og þú stækkaðir og
varðst mikil vexti og hin fríðasta sýnum; brjóstin voru orðin stinn
og hár þitt óx mjög, en þó varstu ber og nakin. 8 Þá varð mér gengið
fram á þig og eg sá þig, og var þá þinn tími ástarinnar tími. Eg
breiddi yfir þig ábreiðu mína og huldi nekt þína, eg trúlofaðist þér og
gjörði við þig sáttmála — segir drottinn Jahve — og þú varðst mín.
10 Og eg færði þig í glitklæði og fékk þér skó af sækýr-skinni, faldaði
þér með hvítu líni og huldi þig silkiblæju. 11 Eg skreytti þig skarti,
spenti armbaugum um handleggi þína og festi um háls þinn. 12 Eg lét
á þig nefhring og eyrnagull og veglega kórónu á höfuð þér. 13 Þú varst
prýdd gulli og silfri, og klæðnaður þinn var úr hvítu líni, silki og
glitvefnaði. Þú neyttir hveitimjöls, hunangs og olíu, og þú varðst frá-
bærlega fríð og komst jafnvel í konunglega tign. 14 Og nú fór orð af
þér til heiðinna þjóða sökum fegurðar þinnar; því að hún var fullkomin
fyrir skart það, er eg hafði á þig látið, — segir drottinn Jahve. 15 En
þú reiddir þig á fegurð þína og hóraðist upp á frægð þína, og þú jóst
hórdómi þínum út yfir hvern, sem fram hjá gekk. 16 Og þú tókst
nokkuð af fötum þínum og gjörðir þér mislitar fórnarhæðir og þú
drýgðir hórdóm á þeim. 17 Og þú tókst skartgripina af gulli því og
silfri, er eg hafði gefið þér, og gjörðir þér karlmannslíkneski af og drýgðir
hórdóm með þeim. 18 Og þú tókst glitklæði þín og lagðir yfir þau,
og olíu mína og reykelsi settir þú fyrir þau. 19 Og brauð mitt, það er
eg hafði gefið þér, hveitimjölið, olíuna og hunangið, er eg hafði gefið
þér að eta, það settir þú fyrir þau til þægilegs fórnarilms — segir drott-
inn Jahve. 20 Og þú tókst sonu þína og dætur, sem þú hafðir alið
mér, og blótaðir þeim til fæðslu fyrir skurðgoðin. Var ekki hórdómur
þinn nógur, 21 þó að þú slátraðir ekki börnum mínum og gæfir þau
skurðgoðum, með því að brenna þau þeim til heiðurs. 22 Og í öllum
svívirðingum þínum og hórdómi mintist þú ekki bernskudaga þinna,
þá er þú varst ber og nakin og bröltir í blóði þínu. 23 Og ofan á alla
ilsku þína — vei, vei þér! segir drottinn Jahve —, 24 þá reistir þú þér
hörga og hlóðst þér upp blótstalla á öllum torgum. 25 Á öllum gatna-
mótum reistir þú þér blótstalla og ósæmdir fríðleik þinn og glentir
sundur fætur þína framan í hvern, sem fram hjá gekk. Og þú drýgðir enn
meiri hórdóm: 26 þú drýgðir hórdóm með Egiptum, hinum hreðurmiklu
nábúum þínum; og þú drýgðir enn meiri hórdóm, til þess að reita mig
til reiði. 27 Þá rétti eg út hönd mína á móti þér og minkaði skamt

16, 2: kap. 22, 2. 3: v. 45. 8: Jer. 2, 2. Rut. 3, 9. 2 Mós. 24, 7. 8. 9: * v. 9
flutt fram, þangað sem það upphaflega virðist hafa verið. 17: kap. 7, 20. 19:
Hós. 2, 8. 20: kap. 20, 26. 24: v. 39.

þinn og ofurseldi þig græðgi fjandkvenna þinna, dætra Filista, sem fyr-
irurðu sig fyrir saurlífisathæfi þitt. 28 Og þú drýgðir hórdóm með Assýríu-
mönnum, án þess að fá nægju þína; þú hóraðist með þeim og fékst
þó ekki nægju þína. 29 Og þú útbreiddir hóranir þínar til Kaldealands,
og enn nægði þér ekki. 30 Hversu brann hjarta þitt af girnd, segir
drottinn Jahve, er þú framdir alt þetta, sem erkihóra mundi fremja,
31 þá er þú reistir þér hörga á öllum gatnamótum og gjörðir þér blót-
stalla á öllum torgum; og þó varst þú ekki eins og skækja, að þú
hrúgaðir saman hvílutollum. 32 Hórkona tekur aðra menn undir bónda
sinn. 33 Öllum skækjum er vant að greiða gjald; en þú þar á móti
galtst öllum ástmönnum þínum kaup og gintir þá með gjöfum til að
koma til þín úr öllum áttum og fremja hórdóm með þér. 34 Saurlifn-
aður þinn var með öðrum hætti en annarra kvenna; menn hlupu ekki
eftir þér til fylgilags, heldur greiddir þú friðilslaun, en þér voru engin
laun goldin. Svo gagnstætt var þitt háttalag annarra kvenna. 35 Heyr
því orð Jahve, hóran þín! 36 Svo segir drottinn Jahve: Af því að fúl-
lífi þitt varð svo óstjórnlegt og blygðan þín var ber gjörð við saur-
lifnað þinn frammi fyrir friðlum þínum og frammi fyrir öllum hinum
andstyggilegu skurðgoðum þínum og vegna blóðs barna þinna, er þú
blótaðir þeim, — 37 fyrir því skal eg saman safna öllum friðlum þínum,
þeim er þú varst geðþekk, og það öllum þeim, er þú elskaðir, ásamt
öllum þeim, er þér geðjast ekki að; þeim skal eg safna saman að þér
úr öllum áttum og bera gjöra blygðan þína frammi fyrir þeim, svo að
þeir sjái blygðan þína eins og hún er. 38 Og eg mun láta sama dóm
yfir þig ganga sem yfir hórkonur og þær, sem úthella blóði, og eg mun
sýna þér heift og vandlæting. 39 Og eg mun selja þig þeim í hendur
og þeir munu rífa niður hörga þína og brjóta niður blótstalla þína og
færa þig af klæðum þínum og taka af þér skartgripi þína og skilja
þig eftir nakta og bera. 40 Og þeir munu gjöra að þér mannsöfnuð,
lemja þig grjóti og höggva þig sundur með sverðum sínum. 41 Og þeir
munu brenna hús þín í eldi og framkvæma refsingardóm á þér í aug-
sýn margra kvenna, og þannig mun eg gjöra enda á hórdómi þínum,
og þú munt eigi framar greiða nein friðilslaun. 42 Og eg mun svala
heift minni á þér, og vandlæting mín við þig skal hverfa, og eg mun
halda kyrru fyrir og ekki framar gremja geð mitt. 43 Af því að þú
mintist ekki bernskudaga þinna og reittir mig til reiði með öllu þessu, þá
skal eg líka láta athæfi þitt þér í koll koma — segir drottinn Jahve.
Því að hefir þú ekki og framið þennan glæp ofan á allar svívirðingar
þínar? 44 Sjá, hver sá, er málsháttu tíðkar, mun um þig hafa máls-
háttinn: mær er jafnan móður lík! 45 Þú ert dóttir móður þinnar, sem
rak burt bónda sinn og börn sín, og þú ert systir systra þinna, sem
ráku burt bændur sína og börn sín. Móðir yðar var Hetíti og faðir
yðar Amóríti. 46 Og eldri systir þín er Samaría og dætur hennar; hún
býr þér til vinstri handar; og yngri systir þín, sú er býr þér til hægri
handar, er Sódóma og dætur hennar. 47 Að vísu gekst þú ekki í fyrstu
á þeirra vegum og framdir ekki aðrar eins svívirðingar og þær, en
brátt gjörðist þú enn spiltari en þær í allri breytni þinni. 48 Svo sann-
arlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve: Sódóma systir þín og dætur
hennar hafa ekki aðhafst slíkt sem þú og dætur þínar hafa aðhafst.
49 Sjá, synd Sódómu systur þinnar var ofdramb; hún og dætur hennar
höfðu gnótt matar og lifðu góðu lífi í makindum, en réttu þó ekki
hinum voluðu og fátæku hjálparhönd. 50 Þær urðu drambsfullar og
frömdu svívirðingar fyrir augum mér; þá svifti eg þeim í burt, er eg

28: kap. 23, 12. 37: kap. 23, 22. 10. 29. Opinb. 17, 16. 40: kap. 23, 46. 41: 2 Kong. 25, 9. 45: v. 3. 46: kap. 23, 4 n. 49: 1 Mós. 13, 13.

sá það. [51] Samaría hefir ekki drýgt helminginn af þínum syndum; þú
hefir framið miklu meiri svívirðingar en þær og þann veg sýnt með
öllum þeim svívirðingum, er þú hefir framið, að systur þínar eru betri
en þú. [52] Ber þú nú og sjálf smán þína, þú sem hefir flutt málsvörn
fyrir systur þínar með syndum þínum, er voru andstyggilegri en þeirra,
svo að þær eru hátíð hjá þér. Skammastu þín því og berðu smán
þína fyrir það, að þú hefir sýnt að systur þínar eru betri en þú. [53] Því
að eg mun snúa við högum þeirra, högum Sódómu og dætra hennar
og högum Samaríu og dætra hennar, og eg mun og snúa við högum
þínum meðal þeirra, [54] til þess að þú berir smán þína og skammist
þín fyrir alt það, sem þú hefir gjört og með því orðið þeim til hug-
fróunar. [55] Og systur þínar, Sódóma og dætur hennar, skulu aftur
komast í sitt fyrra gengi, og Samaría og dætur hennar skulu og aftur
komast í sitt fyrra gengi, og þú og dætur þínar skuluð aftur komast í
yðar fyrra gengi. [56] Og þó tókst þú ekki nafn Sódómu systur þinnar
þér í munn á þínum ofdrambsdögum, [57] þá er vonzka þín var enn ekki
ber orðin, eins og í þann tíð, er dætur Edóms smánuðu þig og allar
dætur Filista, sem óvirtu þig úr öllum áttum. [58] Fyrir saurlifnað þinn
og svívirðingar, fyrir þær hefir þú gjöld tekið — segir Jahve. [59] Því
að svo segir drottinn Jahve: Eg gjöri við þig, eins og þú hefir gjört,
þar sem þú hafðir eiðinn að engu og raufst sáttmálann. [60] En þó vil
eg minnast sáttmála míns, þess er eg við þig gjörði á dögum æsku
þinnar, og binda við þig eilífan sáttmála. [61] Þá munt þú minnast breytni
þinnar og blygðast þín, er eg tek eldri systur þínar og yngri og gef
þér þær svo sem dætur, en ekki vegna sáttmála þíns. [62] Og eg vil binda
við þig sáttmála, og þú skalt viðurkenna, að eg er Jahve, [63] til þess að
þú minnist þess og skammist þín og ljúkir eigi framar upp munni
þínum sakir blygðunar, er eg fyrirgef þér alt það, sem þú hefir gjört
— segir drottinn Jahve.

17 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, ber
upp gátu og seg Ísraelsmönnum líking [3] og mæl: Svo segir
drottinn Jahve: Örninn sá hinn mikli með stóru vængina og löngu
flugfjaðrirnar, með þykka og marglita fjaðurhaminn, fór upp á Líbanon
og tók toppinn af sedrustrénu. [4] Hann braut af efstu brumkvistuna og
flutti þá til verzlunarlandsins; í kaupmanna borg setti hann þá. [5] Síðan
tók hann af gróðri landsins og setti það í sáðland; hann setti það þar
sem nóg vatn var, eins og pílvið. [6] Og það óx og varð að vínvið, sem
breiddist út lágvaxinn, svo að greinar hans snerust aftur að honum og
rætur hans héldust undir honum. Og er það var orðið að vínviði,
fékk það kvistu og skaut greinum. [7] En það var annar mikill örn
með stóra vængi og mikinn fjaðurham, og sjá, vínviður þessi teygði
rætur sínar að honum og rétti greinar sínar í móti honum, til þess að
hann skyldi vökva hann, en ekki reitinn, sem hann var gróðursettur í; [8] og
þó var hann gróðursettur í góðri jörð, þar sem nóg vatn var, til þess
að skjóta greinum og bera ávöxtu og verða dýrlegur vínviður. [9] Seg:
Svo segir drottinn Jahve: Mun það vel gefast? Mun hinn örninn ekki
slíta upp rætur hans og afsníða ávöxtu hans, og öll hans nýsprotnu
blöð visna? Og eigi mun þurfa mikilla krafta að neyta eða mannafla
við að hafa, til þess að kippa honum upp með rótum. [10] Jæja —
gróðursettur er hann. En mun það vel gefast? Mun hann ekki
skrælna, þegar austanvindurinn fer að leika um hann — mun hann
ekki skrælna í reitnum, þar sem hann óx.
[11] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [12] Seg við hina þver-

51: Jer. 3, 11. 58: 5 Mós. 30, 3. Esek. 39, 25.

úðugu kynslóð: Skiljið þér eigi, hvað þetta á að þýða? Seg: Sjá,
Babel-konungur kom til Jerúsalem og tók konung hennar og höfðingja
og fór með þá heim til sín, til Babel. 13 Og hann tók einn af kon-
ungsættinni og gjörði sáttmála við hann og tók eið af honum, en leið-
toga landsins hafði hann flutt á burt, 14 til þess að konungsvaldið
skyldi vera lítið og eigi geta hafið sig aftur, til þess að hann skyldi
halda sáttmála þann, er hann hafði gengist undir, og sáttmálinn standa.
15 En hann hóf uppreisn gegn honum og gjörði sendimenn til Egipta-
lands eftir hestum og miklu liði. Mun það vel gefast? Mun sá, er
slíkt gjörir, klakklaust af komast? Mun sá, er rýfur sáttmála, klakklaust
af komast? 16 Svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve, í
aðseturstað þess konungs, er hóf hann til konungdóms, hvers sátt-
mála hann hefir rofið og að engu haft þann eið, er hann vann honum,
hjá honum skal hann deyja í Babel. 17 En Faraó mun ekki hjálpa hon-
um í stríðinu með miklum herafla og fjölmennu liði, þá er jarðhrygg-
jum verður hleypt upp og víggarðar hlaðnir, til þess að bana mörgum mönn-
um. 18 Því að hann hefir eiðinn að engu haft með því að rjúfa sáttmálann;
já, hann seldi til þess hönd sína og gjörði þó alt þetta; hann skal ekki
klakklaust af komast. 19 Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Svo sannar-
lega sem eg lifi, eiðinn, sem hann hefir unnið mér, en þó að engu haft,
og sáttmálann, sem hann hefir gjört við mig, en þó rofið, mun eg láta hon-
um í koll koma. 20 Og eg mun kasta neti mínu yfir hann, og hann mun
veiddur verða í veiðarfæri mín, og eg mun flytja hann til Babel og ganga
þar í dóm við hann um trygðrofin, er hann hefir í frammi við mig haft.
21 Og alt úrvalalið hans meðal allra herflokka hans mun fyrir sverði falla,
og þeir, sem eftir verða, munu tvístrast í allar áttir og þér viðurkenna,
að eg, Jahve, hefi talað það.

22 Svo segir drottinn Jahve: Eg mun taka nokkuð af topplimi
hins hávaxna sedrustrés og setja það; af efstu brumkvistum þess mun
eg brjóta einn grannan og gróðursetja hann á háu og gnæfandi fjalli.
23 Á hæðarhnjúki Ísraels mun eg gróðursetja hann, og hann mun fá
greinar og bera ávöxtu og verða dýrlegur sedrusviður, og alls konar
vængjaðir fuglar munu undir honum búa; í forsælunni af greinum hans
munu þeir búa. 24 Og öll tré merkurinnar skulu sjá, að eg, Jahve,
niðurlægi hið háa tré og upphef hið lága, læt hið græna tré þorna og
hið þurra blómgast; eg, Jahve, hefi sagt það og gjört það.

18 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Hvað kemur til, að
þér hafið þetta orðtak um Ísraelsland: »Feðurnir átu súr vínber
og tennur barnanna urðu sljóar«? 3 Svo sannarlega sem eg lifi, segir
drottinn Jahve, skuluð þér ekki framar hafa þetta orðtak í Ísrael. 4 Sjá,
mínar eru sálirnar allar, sál föðurins - eins og sál sonarins — mínar
eru þær; sú sálin, sem syndgar, hún skal deyja. 5 Og hver sá maður,
sem er ráðvandur, og iðkar rétt og réttlæti, 6 sem etur ekki fórnarkjöt
á fjöllunum og hefur ekki augu sín til skurðgoða Ísraelsmanna, flekkar
ekki konu náunga síns og kemur ekki nærri konu meðan hún hefir
klæðaföll, 7 sem engan undirokar og skilar aftur skuldaveði sínu, tekur
ekki neitt frá öðrum með ofbeldi, sem gefur brauð sitt hungruðum
og skýlir nakinn mann klæðum, 8 sem lánar ekki fé gegn leigu og tekur
ekki vexti af lánsfé, sem heldur hendi sinni frá því, sem rangt er, og
dæmir rétt í deilumálum manna, 9 sem breytir eftir boðorðum mínum
og varðveitir skipanir mínar, með því að gjöra það sem rétt er, —
hann er ráðvandur og skal vissulega lifa, segir drottinn Jahve. 10 En

17, 12: 2 Kong. 24, 10. 15. 13: 2 Kong. 24, 17. 2 Kron. 36, 10 n. 15: 2 Kong. 24, 20. 20: kap. 12, 13. 23: Dan. 4, 12. Matt. 13, 32. 24: kap. 21, 26. — 18, 2: Jer. 31, 29. 6: 3 Mós. 18, 19. 7: Matt. 25, 35 n. Jes. 58, 7. 8: v. 13. Sálm. 15, 5.

eignist hann ofbeldisfullan son, sem úthellir blóði og fremur ranglæti,
11 sem ekki fetar í fótspor síns ráðvanda föður, heldur etur fórnarkjöt
á fjöllunum og flekkar konu náunga síns, 12 undirokar volaða og snauða,
tekur frá öðrum með ofbeldi, skilar ekki aftur veði og hefur augu sín
til skurðgoða, fremur svívirðingar, 13 lánar fé gegn leigu og tekur vexti
af lánsfé, ætti hann að halda lífi? Hann skal ekki lífi halda! Af því
að hann hefir framið allar þessar svívirðingar, skal hann vissulega
deyja; blóð hans komi yfir hann! 14 En eignist hann son, sem sér allar
þær syndir, sem faðir hans drýgði, og óttast og breytir ekki eftir þeim,
15 etur ekki fórnarkjöt á fjöllunum og hefur ekki augu sín til skurð-
goða Ísraelsmanna, flekkar ekki konu náunga síns 16 og undirokar engan,
tekur ekkert veð og tekur ekkert frá öðrum með ofbeldi, gefur brauð
sitt hungruðum og skýlir nakinn mann klæðum, 17 heldur hendi sinni
frá því, sem rangt er, tekur ekki vexti né fjárleigu, heldur skipanir
mínar og breytir eftir boðorðum mínum, sá skal ekki deyja sakir mis-
gjörða föður síns, heldur skal hann vissulega lífi halda. 18 Af því að
faðir hans hefir beitt kúgun og tekið frá öðrum með ofbeldi og gjört
það, sem ekki var gott, meðal þjóðar sinnar, þá hlýtur hann að deyja
fyrir misgjörð sína. 19 Og þá segið þér: Hví geldur sonurinn ekki
misgjörðar föður síns? þar sem þó sonurinn iðkaði rétt og réttlæti,
varðveitti öll boðorð mín og breytti eftir þeim; fyrir því skal hann
vissulega lífi halda. 20 Sá maður, sem syndgar, hann skal deyja. Sonur
skal eigi gjalda misgjörðar föður síns og faðir skal eigi gjalda mis-
gjörðar sonar síns. Ráðvendni hins ráðvanda skal koma niður á hon-
um og óguðleiki hins óguðlega skal koma niður á honum. 21 En
hverfi hinn óguðlegi frá öllum syndum sínum, sem hann hefir drýgt,
og haldi öll mín boðorð og iðki rétt og réttlæti, þá skal hann vissu-
lega lífi halda og ekki deyja. 22 Öll hans afbrot, sem hann hefir drýgt,
skulu honum þá eigi tilreiknuð verða; vegna ráðvendninnar, sem hann
hefir iðkað, skal hann lífi halda. 23 Ætli eg hafi þóknun á dauða hins
óguðlega, segir drottinn Jahve, og ekki miklu fremur á því, að hann
hverfi frá sinni illu breytni og haldi lífi? 24 En hverfi hinn ráðvandi
frá ráðvendni sinni og fremji það, sem rangt er, í líkingu við allar
þær svívirðingar, er hinn óguðlegi hefir framið, þá skal öll sú ráð-
vendni, er hann hefir iðkað, ekki til álita koma; fyrir það trygðrof,
sem hann hefir sýnt, og þá synd, sem hann hefir drýgt, — fyrir þær
skal hann deyja. 25 En er þér segið: Atferli drottins er ekki rétt! þá
heyrið, þér Ísraelsmenn: ætli það sé mitt atferli, sem ekki er rétt?
ætli það sé ekki fremur yðar atferli, sem ekki er rétt? 26 Ef ráð-
vandur maður hverfur frá ráðvendni sinni og gjörir það, sem rangt
er, þá hlýtur hann að deyja vegna þess; vegna glæps þess, er hann
hefir framið, hlýtur hann að deyja. 27 En þegar óguðlegur maður
hverfur frá óguðleik sínum, sem hann hefir í frammi haft, og iðkar rétt
og réttlæti, þá mun hann bjarga lífi sínu. 28 Því að hann sneri sér frá
öllum syndum sínum, er hann hafði framið; fyrir því mun hann vissu-
lega lífi halda og ekki deyja. 29 Og þegar Ísraelsmenn segja: Atferli
Jahve er ekki rétt! — ætli það sé atferli mitt, sem ekki er rétt, þér
Ísraelsmenn? ætli það sé ekki fremur atferli yðar, sem ekki er rétt?
30 Fyrir því mun eg dæma sérhvern yðar eftir breytni hans, þér Ísra-
elsmenn, segir drottinn Jahve. Snúið yður og látið af öllum syndum
yðar, til þess að þær verði yður ekki fótakefli til hrösunar. 31 Varpið
frá yður öllum syndum yðar, er þér hafið drýgt í gegn mér, og fáið yður
nýtt hjarta og nýjan anda; því að hvers vegna viljið þér deyja, Ísraels-

20: v. 4. 2 Kong. 14, 6. **23:** v. 32; kap. 33, 11. 2 Pét. 3, 9. **24:** kap. 3, 20; 33, 12. **25:** kap. 33, 17 n. **26:** kap. 33, 12. 13. **31:** kap. 11, 19.

menn? [32] Því að eg hefi eigi velþóknun á dauða nokkurs manns, segir
drottinn Jahve. Látið því af, svo að þér megið lifa.

19 Kyrja þú upp harmljóð yfir höfðingjum Ísraels [2] og seg: Hvílík
ljónynja var móðir þín meðal ljóna; hún lá meðal ungra ljóna,
ól upp ljónshvolpa sína. [3] Og hún kom upp einum af hvolpum sínum;
hann varð ungljón, og hann lærði að ná sér í bráð, hann át menn.
[4] Þá höfðu þjóðirnar útboð í móti honum; var hann veiddur í gröf
þeirra, og teymdu þeir hann á nasahring til Egiptalands. [5] En er hún
sá, að hún hafði breytt heimskulega, að von hennar var horfin, tók
hún annan af hvolpum sínum; gjörði hún hann að ungljóni. [6] Og
hann gekk meðal ljóna; hann varð ungljón, og hann lærði að ná sér í
bráð, hann át menn. [7] Og hann gjörði margar meðal þeirra að ekk-
jum og eyddi borgir þeirra, svo að landið lagðist í auðn og alt, sem í
því var, vegna öskurs hans. [8] Þá settu þjóðir sig móti honum,. úr
héruðunum umhverfis, og köstuðu neti sínu yfir hann; í gröf þeirra
varð hann veiddur. [9] Og þeir drógu hann á nasahring í búr og fluttu
hann til Babel-konungs og settu hann í dýflissu, til þess að rödd hans
heyrðist ekki framar á Ísraels fjöllum. [10] Móðir þín var eins og vín-
viður, sem gróðursettur var hjá vatni; hann varð ávaxtarsamur og fjöl-
greinóttur af vatnsgnóttinni. [11] Og ein af greinum hans varð veldis-
sproti, og hann óx hátt upp í milli þéttra greina og var frábær fyrir
hæðar sakir, með því að angar hans voru svo margir. [12] Þá var vín-
viðinum rykt upp í heift og varpað til jarðar, og austanvindurinn
skrældi ávöxt hans. Hin sterka grein hans var rifin af, og hún skræl-
naði; eldur eyddi henni. [13] Og nú er hann gróðursettur í eyðimörku,
í þurru og vatnslausu landi. [14] Og eldur brauzt út frá grein hans,
sem eyddi öngum hans, og engin sterk grein var framar á honum,
enginn veldissproti. Þetta eru harmljóð og urðu að harmljóðum.

20 En á sjöunda árinu, tíunda dag hins fimta mánaðar, komu
nokkurir af öldungum Ísraels, til þess að ganga til frétta við
Jahve, og settust niður frammi fyrir mér. [2] Þá kom orð Jahve til mín,
svo hljóðandi: Manns-son, tala þú til öldunga Ísraels og seg við þá:
Svo segir drottinn Jahve: [3] Þér eruð komnir til þess að ganga til frétta
við mig? Svo sannarlega sem eg lifi vil eg eigi láta yður ganga til
frétta við mig, segir drottinn Jahve. [4] En viljir þú dæma þá, viljir þú
dæma, manns-son, þá leið þeim fyrir sjónir svívirðingar feðra þeirra
[5] og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve: Þann dag, er eg útvaldi
Ísrael, vann eg niðjum Jakobs húss eið og gjörði mig þeim kunnan
á Egiptalandi; þá vann eg þeim eið og sagði: Eg er Jahve, Guð yðar!
[6] Þann dag vann eg þeim eið að því, að leiða þá burt af Egiptalandi
til þess lands, er eg hafði kannað fyrir þá, er flyti í mjólk og hunangi,
— það er prýði meðal landanna. [7] Og eg sagði við þá: Sérhver yðar
varpi burt þeim viðurstygðum, er þér hafið fyrir augum, og saurgið
yður ekki á skurðgoðum Egiptalands. Eg er Jahve, Guð yðar. [8] En
þeir voru mér mótsnúnir og vildu eigi hlýða mér; þeir vörpuðu eigi
burt viðurstygðum þeim, er þeir höfðu fyrir augum, og þeir yfirgáfu
eigi skurðgoð Egiptalands. Þá hugði eg að úthella reiði minni yfir
þá, að svala heift minni á þeim í Egiptalandi. [9] En eg gjörði það
samt ekki, fyrir nafns míns sakir, svo að það skyldi eigi vanhelgað
verða í augum heiðingja þeirra, er þeir bjuggu meðal, því að í augsýn
þeirra hafði eg gjört mig þeim kunnan, til þess að flytja þá burt af

32: v. 23. — 19, 4: 2 Kong. 23, 33. 34. 10: Sálm. 80, 9 n. 14: kap. 17, 13 n. 2
Kong. 24, 20. — 20, 1: kap. 14, 1. 4: kap. 22, 2. 5: 2 Mós. 6, 7. 6: 2 Mós. 3, 8.

Egiptalandi. [10] Og eg flutti þá burt af Egiptalandi og leiddi þá inn í
eyðimörkina; [11] og eg gaf þeim setningar mínar og kunngjörði þeim
lög mín, þau er maðurinn skal halda, til þess að hann megi lifa.
[12] Eg gaf þeim og hvíldardaga mína, að þeir væru sambandstákn milli
mín og þeirra, til þess að menn skyldu viðurkenna, að eg, Jahve, er
sá, sem helgar þá. [13] En Ísraelsmenn voru mér mótsnúnir í eyðimörk-
inni; þeir breyttu eigi eftir setningum mínum og höfnuðu lögum mín-
um, þeim er maðurinn skal halda, til þess að hann megi lifa, og
hvíldardaga mína vanhelguðu þeir stórum. Þá hugði eg að úthella
reiði minni yfir þá í eyðimörkinni, til þess að gjöreyða þeim. [14] En
eg gjörði það samt ekki, fyrir nafns míns sakir, svo að það skyldi
eigi vanhelgað verða í augum heiðingja þeirra, er horft höfðu á að eg
flutti þá burt. [15] Þó sór eg þeim í eyðimörkinni, að eg skyldi ekki
leiða þá inn í landið, sem eg hafði gefið þeim og flýtur í mjólk og
hunangi, — það er prýði meðal landanna — [16] af því að þeir höfnuðu
lögum mínum og breyttu ekki eftir boðorðum mínum og vanhelguðu
hvíldardaga mína; því að hjarta þeirra elti skurðgoð þeirra. [17] En eg
kendi í brjósti um þá meir en svo að eg vildi tortíma þeim, og gjörði
því ekki út af við þá í eyðimörkinni. [18] Og eg sagði við sonu þeirra
í eyðimörkinni: Breytið ekki eftir siðvenjum feðra yðar og haldið eigi
lög þeirra og saurgið yður ekki á skurðgoðum þeirra. [19] Eg er Jahve,
Guð yðar, lifið eftir boðorðum mínum og haldið lög mín og breytið
eftir þeim. [20] Og haldið helga hvíldardaga mína, og séu þeir sam-
bandstákn milli mín og yðar, til þess að menn viðurkenni, að eg er
Jahve, Guð yðar. [21] En synirnir voru mér mótsnúnir: þeir lifðu ekki
eftir boðorðum mínum og héldu ekki lög mín, svo að þeir breyttu eftir
þeim, sem maðurinn þó á að halda, til þess að hann megi lifa; hvíld-
ardaga mína vanhelguðu þeir. Þá hugði eg að úthella reiði minni yfir
þá, að svala heift minni á þeim í eyðimörkinni. [22] En eg dró höndina
aftur að mér og gjörði það ekki, fyrir nafns míns sakir, svo að það
skyldi eigi vanhelgað verða í augum heiðingja þeirra, er horft höfðu á,
að eg flutti þá burt. [23] Þó sór eg þeim í eyðimörkinni, að eg skyldi
tvístra þeim meðal þjóðanna og dreifa þeim út um löndin, [24] af því að
þeir héldu ekki lög mín og höfnuðu boðorðum mínum og vanhelguðu
hvíldardaga mína og höfðu ekki augun af skurðgoðum feðra sinna.
[25] Eg gaf þeim þá og boðorð, sem ekki voru holl, og lög, er þeim eigi
voru til lífs lagin. [26] Eg lét þá saurga sig á fórnargjöfum sínum, á því
að brenna í eldi alla frumburði, til þess að þeim skyldi ofbjóða, svo
að þeir yrðu að kannast við, að eg er Jahve. [27] Tala þú þess vegna
til Ísraelsmanna, manns-son, og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve:
Enn fremur hafa feður yðar smánað mig með þessu, að þeir rufu
trúnað við mig. [28] Þegar eg hafði flutt þá inn í landið, sem eg hafði
heitið þeim með eiði að gefa þeim, og þeir komu einhverstaðar auga
á háa hæð og þéttlaufgað tré, þá slátruðu þeir þar fórnum sínum og
báru þar fram hinar andstyggilegu gjafir sínar og létu þar þægilegan
ilm sinn upp stíga og dreyptu þar dreypifórnum sínum. [29] Þá sagði
eg við þá: Hvaða hæð er þetta, sem þér farið upp á? Fyrir því er
hún kölluð »hæð« alt til þessa dags.

[30] Seg því við Ísraelsmenn: Svo segir drottinn Jahve: Viljið þér
saurga yður á sama hátt og feður yðar og drýgja hór með viður-
styggðum þeirra? [31] Já, með því að bera fram fórnargjafir yðar, með
því að láta sonu yðar ganga gegnum eld, saurgið þér yður á öllum
skurðgoðum yðar alt til þessa dags, og eg ætti að láta yður ganga til

11: 3 Mós. *18*, 5. Róm. 10, 5. **12:** 2 Mós. 20, 8 n. 31, 13. 5 Mós. 5, 12. **13:** *kap.* 23, 38. **15:** 4 Mós. 14, 28—30. **23:** 5 Mós. 28, 64. **25:** Post. 7, 42. **26:** v. 31; kap. *16*, *21*. **31:** kap. 14, 3.

frétta við mig, þér Ísraelsmenn? Svo sannarlega sem eg lifi, segir
drottinn Jahve, vil eg ekki láta yður ganga til frétta við mig. [32] Ekki
skal það heldur verða, sem yður hefir til hugar komið; þér hugsið:
Vér viljum vera sem aðrar þjóðir, sem kynslóðir heiðnu landanna, og
tilbiðja stokka og steina. [33] Svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn
Jahve, skal eg ríkja yfir yður með sterkri hendi, útréttum armlegg og
fossandi heift. [34] Og eg mun flytja yður frá þjóðunum og safna yður
úr löndunum, þangað sem yður var tvístrað, með sterkri hendi, út-
réttum armlegg og fossandi heift, [35] og leiða yður inn í eyðimörkina
milli þjóðanna og ganga þar í dóm við yður augliti til auglitis. [36] Eins
og eg gekk í dóm við feður yðar í Egiptalands eyðimörk, svo mun eg
og ganga í dóm við yður, segir drottinn Jahve. [37] Og eg mun láta
yður renna fram hjá mér undir stafnum* og færa yður í sáttmálsfjötra.
[38] Og eg skil þá frá yður, er gjörðust mér mótsnúnir og rufu trúnað
við mig. Eg vil flytja þá burt úr því landi, þar sem þeir dvöldust sem
útlendingar, en inn í Ísraelsland skulu þeir ekki koma, svo að þér
viðurkennið, að eg er Jahve. [39] En þér, Ísraelsmenn, — svo segir drott-
inn Jahve: fari hver yðar og þjóni skurðgoðum sínum. En eftir þetta
skuluð þér vissulega hlýða á mig og eigi framar vanhelga mitt heilaga
nafn með fórnargjöfum yðar og skurðgoðum. [40] Því að á mínu heilaga fjalli,
á fjallhnjúki Ísraels, segir drottinn Jahve, munu allir Ísraelsmenn, eins
og þeir eru margir til, þjóna mér; þar mun eg taka þeim náðarsam-
lega og og þar mun eg girnast lyftifórnir yðar og frumgróðafórnir á-
samt öllu, sem þér helgið. [41] Eg mun taka yður náðarsamlega sem
þægilegum ilm, þegar eg flyt yður frá þjóðunum og safna yður úr
löndunum, þangað sem yður var tvístrað, og þá skal eg sýna mig
heilagan á yður í augsýn þjóðanna. [42] Og þá skuluð þér viðurkenna,
að eg er Jahve, er eg leiði yður inn í Ísraelsland, inn í landið, sem
eg sór að gefa feðrum yðar. [43] Þar munuð þér þá minnast breytni
yðar og allra verka yðar, er þér saurguðuð yður á, og yður mun bjóða
við sjálfum yður sökum allra þeirra illverka, er þér hafið framið. [44] Og
þér skuluð viðurkenna, að eg er Jahve, er eg fer svo með yður vegna
nafns míns, en fer ekki með yður eftir yðar vondu breytni og yðar
glæpsamlegu verkum, Ísraelsmenn, segir drottinn Jahve.

[45] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [46] Manns-son, horf
þú í suðurátt og lát orð þín streyma mót hádegisstað og spá móti skóg-
inum í suðurlandinu, [47] og seg við skóginn í suðurlandinu: Heyr orð
Jahve! Svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg kveiki eld í þér, sem eyða
skal hverju grænu tré og hverjum þurrum viði, sem í þér er. Eldslog-
inn skal ekki slokna, og öll andlit skulu sviðna af honum frá suðri
til norðurs. [48] Og allir menn skulu sjá, að eg, Jahve, hefi kveikt hann;
hann skal ekki slokna. [49] Þá sagði eg: Æ, drottinn Jahve! Þeir segja
21 um mig: Talar hann ekki ávalt í ráðgátum? [1] Þá kom orð Jahve
til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, snú þér í móti Jerúsalem
og lát orð þín streyma mót helgidóminum og spá gegn Ísraelslandi
[3] og seg við Ísraelsland: Svo segir Jahve: Sjá, eg skal finna þig og
mun draga sverð mitt úr slíðrum og afmá hjá þér ráðvanda og óguð-
lega. [4] Af því að eg ætla að afmá hjá þér ráðvanda og óguðlega, fyrir
því mun sverð mitt hlaupa úr slíðrum á alla menn frá suðri til norð-
urs. [5] Og allir menn skulu viðurkenna, að eg, Jahve, hefi dregið sverð
mitt úr slíðrum; það skal ekki framar þangað aftur hverfa. [6] En þú
manns-son, styn þungan; mjaðmir þínar engist saman, og styn af sárri

---

36: 4 Mós. 14, 21 n. **37:** * Þ. e. hirðisstafnum, sbr. Jer. 33, 13. 3 Mós. 27, 32. **40:**
Jes. 56, 7. **47:** kap. 21, 4.

kvöl í augsýn þeirra.
[7] Og er þeir þá segja við þig: Af hverju stynur
þú? þá seg: Yfir fregn nokkurri, sem svo er, að þegar hún kemur, mun
hvert hjarta bráðna, allar hendur verða lémagna, allur dugur dofna og
öll kné leysast sundur og verða að vatni. Sjá, hún kemur og hún
reynist sönn, segir drottinn Jahve.
[8] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi:
[9] Manns-son, spá og
seg: Svo segir drottinn: Seg: Sverð, sverð er hvest og fægt.
[10] Það er
hvest til þess að drepa menn unnvörpum, það er fægt til þess að það
bliki. Eða eigum vér að fagna? Sprotinn, sem ætlaður er syni mín-
um, virðir vettugi sérhvert tré.
[11] Og hann lét það burt til fægingar,
til þess að það yrði knefað. Það var hvest, sverðið, og það var fægt,
til þess að það yrði selt vegandanum í hendur.
[12] Hljóða þú og æp, manns-son, því að það er ætlað til höfuðs
þjóð minni, til höfuðs öllum höfðingjum Ísraels. Undir sverðið eru þeir
seldir, ásamt þjóð minni; fyrir því skalt þú slá á lær þitt.
[13] Því að
reynsla kemur, og hvað, ef jafnvel sprotinn, sem virðir vettugi, verður
eigi framar til? segir drottinn Jahve.
[14] En þú, manns-son, spá og
klappa lófum saman; og myrða skal sverð kappanna, sverð hinna vegnu,
sverð hins mikla manndráps, er svífur í kring um þá.
[15] Til þess að
hjörtu skjálfi og hinir föllnu verði margir við öll hlið þeirra. Eg læt
sverðið blika; já, það er gjört til þess að leiftra, hvest til þess að brytja.
[16] Sníð þú til hægri, bein þér til vinstri, hvort sem egg þinni er snúið.
[17] Þá skal eg og klappa lófum saman og svala heift minni; eg, Jahve,
hefi talað það.
[18] Þá kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi:
[19] En þú, manns-son,
tak til tvo vegu, er sverð Babel-konungs skal fara; þeir skulu báðir
liggja frá sama landi. Og set leiðarvísi þar sem vegurinn hefst heim
að hvorri borg,
[20] til þess að sverðið komi yfir Rabba, höfuðborg Amm-
óníta, og yfir Júdaland og Jerúsalem í því miðju.
[21] Því að Babel-
konungur stendur á vegamótum, þar sem báðir vegirnir hefjast, til þess
að leita véfréttar; hann hristir örvarnar, spyr húsgoðin, skoðar lifrina.
[22] Í hægri hendi hans er hlutur Jerúsalem, að hann reisi víghrúta, opni
munninn með ópum, láti heróp gjalla, reisi víghrúta gegn hliðunum,
hleypi upp jarðhrygg, hlaði víggarða.
[23] Og þeim virðist það lygavé-
frétt; þeir hafa unnið hina helgustu eiða, — en hann minnir á mis-
gjörð þeirra, til þess að þeir verði teknir höndum.
[24] Fyrir því segir
drottinn Jahve svo: Með því að hann minti á misgjörð yðar, er trúrof
yðar varð opinbert, svo að syndir yðar urðu berar í öllu athæfi yðar,
— með því að hann minti á yður, skuluð þér verða teknir höndum
þeirra vegna.
[25] En þú, dauðadæmdi guðleysingi, höfðingi Ísraels, hvers
dagur er kominn, þá er tími endasektarinnar rennur upp.
[26] Svo segir
drottinn Jahve: Burt með höfuðdjásnið, niður með kórónuna! Þetta
skal ekki lengur vera svo. Upp með hið lága, niður með hið háa!
[27] Að rústum, rústum, rústum vil eg gjöra hana; þetta ríki skal ekki
heldur vera til, unz sá kemur, sem hefir réttinn og eg gef það.
[28] En þú, manns-son, spá þú og seg: Svo segir drottinn Jahve um
Ammóníta og smánan þeirra: og seg: Sverð, sverð er dregið úr slíðr-
um, fægt til að brytja niður, til þess að láta eldingar leiftra,
[29] en þér
boðuðu menn hégómasýnir og fluttu þér lygispádóma, til þess að setja
það á háls hinna dauðadæmdu guðleysingja, hverra dagur er kominn,
þá er tími endasektarinnar rennur upp.
[30] Slíðra það aftur. Eg skal
dæma þig á þeim stað, þar sem þú varst skapaður, í því landi, þar
sem þú ert upp runninn,
[31] og eg skal úthella yfir þig reiði minni og blása

21, 10: v. 13. **13:** v. 10. **21:** 1 Mós. 31, 19. **26:** kap. 17, 24. **27:** 1 Mós. 49, 10.
28: v. 9. 10.

á þig mínum heiftarloga og selja þig í hendur dýrslegra manna, glöt-
unarsmiða. 32 Eldsmatur skalt þú verða, blóð þitt skal vera inni í
landinu; þín skal eigi framar minst verða, því að eg, Jahve, hefi tal-
að það.

22 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Þú manns-son,
vilt þú dæma, vilt þú dæma hina blóðseku borg? Leið henni
þá fyrir sjónir allar svívirðingar hennar 3 og seg: Svo segir drottinn Jahve:
Ó borg, sem úthelti blóði innan borgarveggja sinna, til þess að tími
hennar kæmi, og gjörði sér skurðgoð, til þess að saurga sig. 4 Fyrir
blóðið, sem þú hefir úthelt, ert þú sek orðin, og fyrir skurðgoðin, sem
þú gjörðir, ert þú óhrein orðin; þú hefir flýtt fyrir degi þínum, og æfi-
lok þín eru komin. Þess vegna gjöri eg þig að háðung meðal þjóð-
anna og að athlægi allra landa. 5 Þeir sem eru nálægt þér og þeir sem
eru langt frá þér munu hæða þig, þú borg með flekkað mannorð, full
af róstum. 6 Sjá, höfðingjar Ísraels, sem í þér búa, úthella blóði, hver
sem betur getur. 7 Hjá þér eru faðir og móðir fyrirlitin, við útlend-
inga beita menn kúgun í þér, munaðarleysingja og ekkjur undiroka
menn hjá þér. 8 Þú fyrirlítur helgidóma mína og vanhelgar hvíldar-
daga mína. 9 Hjá þér eru bakmælgismenn, sem koma manndrápum til
leiðar, hjá þér eta menn fórnarkjöt á fjöllunum; menn fremja saurlífn-
að í þér miðri. 10 Hjá þér bera menn blygðan föður síns; hjá þér
nauðga menn konum, sem óhreinar eru vegna tíða. 11 Einn fremur
svívirðu með konu náunga síns, annar flekkar tengdadóttur sína með
saurlifnaði og enn annar nauðgar hjá þér systur sinni, dóttur föður
síns. 12 Menn þiggja mútur hjá þér, til þess að úthella blóði; þú hefir
tekið fjárleigu og vexti og haft af náunga þínum með ofríki, en mér
hefir þú gleymt, segir drottinn Jahve. 13 En sjá: eg slæ höndum sam-
an yfir því rangfengna fé, sem þú hefir dregið þér, og yfir blóðskuld
þeirri, sem í þér er. 14 Mun kjarkur þinn standast og hendur þínar
haldast styrkar, þegar þeir dagarnir koma, er eg tek þig fyrir? Eg,
Jahve, tala það og mun framkvæma það. 15 Og eg mun tvístra þér
meðal þjóðanna og dreifa þér út um löndin og gjörsamlega uppræta
óhreinleik þinn úr þér, 16 og þú skalt vanhelguð verða í augsýn heið-
ingjanna, og þá skalt þú viðurkenna, að eg er Jahve.
17 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 18 Manns-son, Ísraels-
menn eru orðir fyrir mér eins og sori. Þeir eru allir eins og eir og tin
og járn og blý í bræðsluofni; þeir eru orðnir sorasilfur. 19 Fyrir því segir
drottinn Jahve svo: Af því að þér eruð allir orðnir að sora, þá vil eg
safna yður saman í Jerúsalem. 20 Eins og silfur og eir og járn og blý
og tin er látið saman inn í bræðsluofn, til þess að blása eldi að því
og bræða það, þannig mun eg safna yður saman í reiði minni og
gremi, láta yður þar inn og bræða yður. 21 Og eg mun stefna yður
saman og blása að yður eldi gremi minnar, svo að þér skuluð bráðna
þar. 22 Eins og silfrið er brætt í bræðsluofninum, svo skuluð þér bráðna
í borginni og þá munuð þér viðurkenna, að eg, Jahve, hefi úthelt reiði
minni yfir yður.
23 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 24 Þú manns-son,
seg við hana: Þú ert eins og land, sem ekki rigndi á, sem eigi var
vökvað á degi reiðinnar, 25 en þjóðhöfðingjar þess voru í því sem öskr-
andi ljón, er rífur sundur bráð sína; mannslífum hafa þeir eytt, eignir
og dýrgripi hafa þeir tekið og fjölgað ekkjum í landinu. 26 Prestar
hennar hafa brjálað lögmáli mínu og vanhelgað helgidóma mína; þeir

---

22, 2: kap. 20, 4; 16, 2. **7:** 2 Mós. 20, 12; 22, 21. 22. **9:** 3 Mós. 19, 16. Esek. 18,
6. **10:** 3 Mós. 18, 7. 19. Esek. 18, 6. **11:** Jer. 5, 8. 3 Mós. 18, 15.

hafa engan mun gjört á því, sem heilagt er og óheilagt, og eigi frætt
menn um muninn á óhreinu og hreinu; og þeir hafa lokað augum
sínum fyrir hvíldardögum mínum, svo að eg vanhelgaðist meðal þeirra.
27 Yfirmenn hennar voru í henni eins og sundurrífandi vargar og hugs-
uðu ekki um annað en að úthella blóði og eyða mannslífum, til þess
að afla sér rangfengins gróða. 28 En spámenn hennar riðu á kalki fyrir
þá, með því að boða þeim hégómasýnir og flytja þeim lygispádóma
og segja: Svo segir drottinn Jahve! en þótt Jahve hafi ekki talað.
29 Landslýðurinn hefir haft kúgun og rán í frammi, þeir hafa undirokað
volaða og snauða og kúgað útlendinga án nokkurs réttar. 30 Og eg
leitaði að einhverjum meðal þeirra, er hlaða vildi garð eða skipa sér í
skarðið móti mér, landinu til varnar, til þess að eg legði það ekki í
eyði; en eg fann engan. 31 Þá úthelti eg reiði minni yfir þá, gjöreyddi
þeim með eldi gremi minnar; eg lét athæfi þeirra þeim í koll koma,
segir drottinn Jahve.

23 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, kon-
ur voru tvær, dætur sömu móður; 3 þær frömdu hórdóm á Egipta-
landi, þær hóruðust í æsku. Þar létu þær þukla um brjóst sér og þar
fóru menn höndum um meyjarbarm þeirra. 4 Hin eldri hét Ohola og
systir hennar Oholíba. Og eg eignaðist þær báðar, og þær ólu sonu
og dætur; og Ohola hét síðar Samaría og Oholíba Jerúsalem. 5 En
Ohola tók fram hjá mér og brann af girnd til friðla sinna, til Assýr-
inga, hinna nafntoguðu, 6 sem klæddir voru bláum purpura, jarlar og
landstjórar, alt saman fríðir æskumenn, riddarar ríðandi hestum. 7 Og
hún helgaði þeim hóranir sínar, öllum úrvalsmönnum Assýringa, og
hún saurgaði sig á skurðgoðum allra þeirra, er hún brann af girnd til.
8 Þó lét hún ekki af hórunum sínum frá Egiptalandi; því að þeir höfðu
legið með henni í ungdæmi hennar og farið höndum um meyjarbarm
hennar og helt yfir hana hóran sinni. 9 Fyrir því seldi eg hana í hendur
friðla sinna, í hendur Assýringa, er hún brann af girnd til. 10 Þeir
beruðu blygðan hennar, tóku burt sonu hennar og dætur og vógu hana
sjálfa með sverði, svo að hún varð öðrum konum til viðvörunar, og
framkvæmdu þannig refsingardóminn á henni.
11 En þótt systir hennar Oholíba sæi það, þá varð hún þó enn
frekari í lostanum og drýgði enn meiri saurlifnað en systir hennar.
12 Hún brann af girnd til Assýringa, nafntogaðra jarla og landstjóra,
sem voru frábærilega prúðbúnir, til riddara, sem riðu hestum, alt saman
fríðir æskumenn. 13 Og eg sá, hversu hún saurgaði sig; eitt og hið
sama var háttalag beggja þeirra systra. 14 En hún hélt áfram að drýgja
hórdóm, og er hún sá menn dregna á vegg, myndir af Kaldeum, málaða
með menju, 15 gyrta belti um lendarnar, með vefjarhöttu um höfuðin,
alla saman hina hermannlegustu, mynd af Babelmönnum, en ættland
þeirra er Kaldea, — 16 þá brann hún af girnd til þeirra, er hún leit þá
augum, og gjörði sendimenn til þeirra til Kaldeu. 17 Og Babelmenn
gengu inn til hennar, til ástasamlags við hana, og flekkuðu hana með
saurlifnaði sínum, og hún saurgaði sig á þeim; þá sneri sál hennar sér
frá þeim. 18 Og er hún framdi saurlifnað sinn berlega og beraði blygð-
an sína, þá sneri sál mín sér frá henni, eins og sál mín hafði snúið
sér frá systur hennar. 19 En hún varð enn frekari í hórdómi sínum,
með því að hún mintist æskudaga sinna, þá er hún framdi saurlifnað
á Egiptalandi. 20 Og hún brann af girnd til friðla þeirra, sem voru
eins hreðurmiklir og asnar og gusan úr þeim sem úr stóðhestum. 21 Og

---

28: kap. 13, 6. 10. **30:** kap. 13, 5. — **23, 3:** kap. 20, 5—8. **9:** 2 Kong. 17, 6. **10:**
kap. 16, 37. **11:** kap. 16, 47. **14:** kap. 16, 29.

þú saknaðir saurlifnaðar æsku þinnar, þá er Egiptar fóru höndum um
barm þinn og þukluðu um meyjarbrjóst þín.
22 Fyrir því, Oholíba, segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg mun egna
friðla þína upp í móti þér, þá er sál þín hefir snúið sér frá, og láta
þá veitast að þér úr öllum áttum: 23 Babelmenn og alla Kaldea, Pekód
og Sjóa og Kóa og alla Assýringa með þeim, alt saman fríða æskumenn,
jarla og landstjóra, tóma liðsforingja og nafntogaða menn, ríðandi hestum.
24 Og þeir munu koma í móti þér úr norðri með vögnum og hjólum
og liðsafnaði margra þjóða; törgu, skjöld og hjálm munu þeir selja
upp í móti þér hringinn í kring, og eg mun leggja fyrir þá málið, og
þeir skulu dæma þig eftir sínum lögum. 25 Og eg mun snúa vandlæt-
ing minni gegn þér, og þeir munu fara grimdarlega með þig; þeir munu
skera af þér nef og eyru, og það, sem eftir verður af þér, skal fyrir
sverði falla. Sonu þína og dætur munu þeir hafa á burt, og það, sem
eftir verður af þér, mun eyðast af eldi. 26 Og þeir munu færa þig af
klæðum og taka af þér skartgripi þína. 27 Og eg vil gjöra enda á saur-
lifnaði þínum og hórdómi þínum frá Egiptalandi, svo að þú hefjir eigi
framar augu þín til þeirra og hugsir eigi framar um Egiptaland. 28 Því
að svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg mun selja þig á vald þeirra, er
þú hatar, á vald þeirra, er sál þín hefir snúið sér frá. 29 Og þeir munu
fara haturslega með þig og hafa á burt allan afla þinn og láta þig eftir
nakta og bera, og þá mun verða flett ofan af hinni hórgjörnu blygðan
þinni, lauslæti þínu og saurlifnaði þínum. 30 Svo mun með þig farið,
af því að þú eltir þjóðirnar, fyrir þá sök að þú saurgaðir þig á skurð-
goðum þeirra. 31 Þú hefir gengið götu systur þinnar; þess vegna rétti
eg að þér bikar hennar. 32 Svo segir drottinn Jahve: Þú skalt drekka
bikar systur þinnar, hinn djúpa og víða, sem tekur svo mikið,— 33 vímu
og hörmung skalt þú fyllast — bikar hryllings og skelfingar, bikar Sam-
aríu systur þinnar. 34 Og þú skalt drekka hann og tæma og sötra
dreggjarnar og sundurrífa brjóst þín, því að eg hefi talað það, segir
drottinn Jahve. 35 Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Sökum þess að
þú hefir gleymt mér og varpað mér aftur fyrir bak þér, þá skalt þú
nú og gjöld taka fyrir lauslæti þitt og saurlifnað.
36 Og Jahve sagði við mig: Manns-son, vilt þú dæma Oholu
og Oholíbu? Leið þeim þá fyrir sjónir svívirðingar þeirra, 37 hversu
þær hafa hórdóm drýgt og flekkað hendur sínar með blóði, og
hversu þær hafa drýgt hórdóm með skurðgoðum sínum og jafnvel
látið sonu sína, er þær fæddu mér, ganga gegnum eld þeim til fæðslu.
38 Enn fremur gjörðu þær mér þetta: þær saurguðu sama daginn helgi-
dóm minn og vanhelguðu hvíldardaga mína. 39 Og þegar þeir slátruðu
sonum sínum skurðgoðunum til fórnar, gengu þeir sama daginn inn í
helgidóm minn, til þess að vanhelga hann. Já, slíkt höfðust þeir að
í mínu eigin musteri. 40 Þær sendu jafnvel eftir mönnum, er komu af
fjarlægum löndum; og er sendimaður hafði verið gjörður til þeirra,
komu þeir; þeirra vegna laugaðir þú þig, barst lit í augu þér og bjóst
þig í skart. 41 Síðan settist þú á veglegan hvílubekk; fyrir framan hann
stóð uppbúið borð, og á það lagðir þú reykelsi mitt og olíu mína.
42 Og með háværum söng hvíldu þeir á bekknum, og auk mannanna
úr hinum mannfjöldanum var komið með Sabea úr eyðimörkinni; þeir
spentu armbaugum um handleggi þeirra og settu dýrlega kórónu á
höfuð þeirra. 43 Þá sagði eg: Mun hin útslitna enn drýgja hórdóm?
Munu menn enn hórast með henni? 44 Og menn ganga inn til hennar,
eins og gengið er inn til hórkonu; þannig ganga þeir inn til Oholu og

22: kap. 16, 37. 23: Jer. 50, 21. 29: kap. 16, 37. 33: Jes. 51, 17. 37: kap. 16,
20. 21. 38: kap. 20, 13.

Oholíbu, saurlífiskvennanna. [45] En réttlátir menn munu dæma þær
sama dómi og hórkonur eru dæmdar og þær konur, er úthella blóði;
því að hórkonur eru þær og hendur þeirra eru blóði flekkaðar. [46] Því
að svo segir drottinn Jahve: Mannsafnaður sé gjörður að þeim og þær
framseldar til misþyrmingar og rána. [47] Og mannsafnaðurinn skal
lemja þær grjóti og höggva þær sundur með sverðum sínum. Sonu
þeirra og dætur skulu menn drepa og brenna hús þeirra í eldi. [48] Þannig
vil eg útrýma saurlifnaðinum úr landinu, til þess að allar konur láti
sér að kenningu verða og breyti eigi eftir saurlifnaðar-dæmi yðar. [49] Og
menn munu láta saurlifnað yðar koma niður á yður, og þér skuluð
gjalda þeirra synda, er þér hafið framið með skurðgoðum yðar, til þess
að þér viðurkennið, að eg er drottinn Jahve.

24 Og orð Jahve kom til mín níunda árið, tíunda dag hins tí-
unda mánaðar, svo hljóðandi: [2] Manns-son, skrifa þú upp hjá
þér þennan dag, — einmitt þennan dag. Einmitt í dag hefir Babel-
konungur ráðið á Jerúsalem. [3] Flyt því hinni þverúðugu kynslóð lík-
ingu og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve: Set þú upp pottinn, set
hann upp, og hell vatni í hann. [4] Lát kjötstykkin í hann, öll beztu
stykkin, lærin og bógana; fyll hann úrvalsbeinbitum. [5] Tak þau af úr-
valskindum og legg einnig skíð undir pottinn; lát sjóða á kjötstykk-
junum; beinbitarnir soðna þegar í honum. [6] Fyrir því segir drottinn
Jahve svo: Vei hinni blóðseku borg, pottinum með ryðflekkjunum, sem
ryðflekkirnir gengu ekki af; alt hefir verið fært upp úr honum, hvert
stykkið eftir annað, án þess að varpa hlutum um þau. [7] Því að blóðið,
sem hún hefir úthelt, er enn í henni; hún hefir látið það renna á bera
klettana, ekki helt því á jörðina, til þess að hylja það moldu. [8] Til
þess að sýna heift og koma fram hefnd, hefi eg látið blóðið, sem hún
hefir úthelt, renna á bera klettana, til þess að það skuli eigi hulið verða.
[9] Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Vei hinni blóðseku borg!
Já, eg vil gjöra eldgrófina stóra. [10] Drag saman mikinn við, kveik upp
eldinn, sjóð kjötið vandlega, lát súpuna sjóða, svo að beinin brenni.
[11] Set síðan tóman pottinn á glæðurnar, til þess að hann hitni og eir-
inn í honum verði glóandi og óhreinindin, sem í honum eru, renni af
og ryð hans eyðist. [12] Alla fyrirhöfn hefir hann að engu gjört, því að
hið mikla ryð gekk ekki af honum í eldinum, [13] sökum lauslætis-
saurugleika þíns. Af því að eg hefi reynt að hreinsa þig, en þú varðst
eigi hrein af saurugleik þínum, þá skalt þú ekki framar verða hrein,
unz eg hefi svalað heift minni á þér. [14] Eg, Jahve, hefi talað það;
það kemur, og eg framkvæmi það; eg læt ekki undan draga, eg vægi
ekki og eg læt mig einkis iðra. Eftir breytni þinni og eftir gjörðum
þínum dæma menn þig, segir drottinn Jahve.

[15] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [16] Manns-son, eg
mun taka yndi augna þinna frá þér með skyndilegum dauða; en þú
skalt ekki kveina né gráta, og eigi skulu þér tár á augu koma. [17] And-
varpa þú í hljóði, viðhaf ekkert dánarkvein; set vefjarhött þinn á þig
og lát skó þína á fætur þér; þú skalt ekki hylja kamp þinn og ekki
neyta sorgarbrauðs. [18] Og eg talaði til lýðsins um morguninn, en um
kveldið dó kona mín, og eg gjörði morguninn eftir eins og mér hafði
verið skipað. [19] Þá sagði fólkið við mig: Vilt þú ekki segja oss, hvað
þetta á að þýða, að þú hagar þér svo? [20] Eg svaraði þeim: Orð Jahve
kom til mín, svo hljóðandi: [21] Seg við Ísraelsmenn: Svo segir drottinn
Jahve: Sjá, eg mun vanhelga helgidóm minn, yðar mikla ofdrambsefni,

45: kap. 16, 38.— **24, 6:** kap. 22, 2. **17:** 3 Mós. 10, 6. 2 Sam. 15, 30. Jer. 16, 7.

yndi augna yðar og þrá sálar yðar, og synir yðar og dætur, er þér
hafið skilið þar eftir, munu falla fyrir sverði. 22 Þá munuð þér gjöra
eins og eg hefi gjört: þér munuð ekki hylja kamp yðar og ekki neyta
sorgarbrauðs. 23 Þér munuð hafa vefjarhöttinn á höfðinu og skóna á
fótunum; þér munuð ekki kveina né gráta, heldur veslast upp vegna
misgjörða yðar og andvarpa hver með öðrum. 24 Og þannig mun Esekíel
verða yður til tákns; með öllu svo sem hann hefir gjört, munuð þér
og gjöra, er það ber að höndum, og þá munuð þér viðurkenna, að eg
er drottinn Jahve. 25 En þú, manns-son — vissulega mun þann dag,
er eg tek frá þeim varnarvirki þeirra, hinn dýrlega unað þeirra, yndi
augna þeirra og þrá sálar þeirra, sonu þeirra og dætur, — 26 þann dag
mun flóttamaður til þín koma, til þess að gjöra það heyrum kunnugt.
27 Á þeim degi mun munnur þinn upp lúkast, um leið og munnur flótta-
mannsins; og þá munt þú tala og ekki framar þegja; og þú munt vera
þeim til tákns, og þeir munu viðurkenna, að eg er Jahve.

---

25 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, snú
þér að Ammónítum og spá gegn þeim 3 og seg við Ammóníta:
Heyrið orð drottins Jahve! Svo segir drottinn Jahve: Af því að þú
hlakkaðir yfir því, að helgidómur minn var vanhelgaður og yfir því
að Ísraelsland var í eyði lagt og yfir því að Júdamenn urðu að fara
í útlegð, 4 sjá, fyrir því gef eg þig austurbyggjum til eignar, að þeir
setji tjöld sín í þér og reisi búðir sínar í þér. Þeir munu eta ávöxtu
þína og þeir munu drekka mjólk þína. 5 Og eg vil gjöra Rabba að
beitilandi fyrir úlfalda og land Ammóníta að fjárbóli, til þess að þér
viðurkennið, að eg er Jahve. 6 Því að svo segir drottinn Jahve: Af
því að þú klappaðir lof í lófa og stappaðir með fætinum og fagnaðir
með fullri fyrirlitning í hjarta yfir Ísraelslandi, 7 sjá, fyrir því rétti eg
út hönd mína í móti þér og læt þig verða heiðingjum að herfangi og
afmái þig úr tölu þjóðanna og týni þér úr tölu landanna; eg vil tor-
tíma þér, til þess að þú viðurkennir, að eg er Jahve.
8 Svo segir drottinn Jahve: Af því að Móab segir: Sjá, Júdalýður
er eins og allar aðrar þjóðir! 9 sjá, fyrir því opna eg hlíðar Móabs,
til þess að landið verði borgalaust, missi borgir sínar alt til hinnar
yztu: prýði landsins, Bet-Jesímót, Baal-Meon og Kirjataím. 10 Austur-
byggjum gef eg það til eignar, í viðbót við land Ammóníta, til þess að
Ammóníta verði eigi framar minst meðal þjóðanna. 11 Og eg mun fram-
kvæma refsidóma á Móab, til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve.
12 Svo segir drottinn Jahve: Af því að Edóm hefir breytt við
Júdamenn af mikilli hefndargirni og misgjört stórlega með því að hefna
sín á þeim, 13 fyrir því segir drottinn Jahve svo: Eg vil rétta út hönd
mína gegn Edóm og eyða þar mönnum og fénaði og gjöra landið að
auðn; frá Teman alt til Dedan skulu þeir fyrir sverði falla. 14 Og eg
fel lýð mínum Ísrael að framkvæma hefnd mína á Edóm, svo að þeir
fari með Edóm samkvæmt reiði minni og heift, og hann fái að kenna
á hefnd minni, segir drottinn Jahve.
15 Svo segir drottinn Jahve: Af því að Filistar sýndu af sér hefni-
girni og hefndu sín með fyrirlitning í hjarta, hyggjandi á tortíming með
ævarandi fjandskap, 16 fyrir því segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg mun
rétta út hönd mína gegn Filistum og útrýma Kretum og eyða þeim,
sem eftir eru á sjávarströndinni. 17 Og eg mun koma miklum hefndum

---

24: v. 27; kap. 12, 11. **26:** kap. 33, 21 n. — **25, 2:** kap. 21, 28. Jer. 49, 1 n. **3:** kap. 26, 2; 36, 2. **6:** kap. 36, 5. **8:** Jes. 15, 1 n. Jer. 48, 1 n. **12:** Jer. 49, 7 n. Óbad. 1 n. Esek. 35, 2 n. **15:** Jer. 47, 1 n. **16:** 1 Sam. 30, 14.

fram á þeim með grimmilegum hirtingum, til þess að þeir viðurkenni,
að eg er Jahve, þá er eg læt hefnd mína koma fram á þeim.

26 En á ellefta árinu, hinn fyrsta dag mánaðarins, kom orð Jahve
til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, af því að Týrus hlakkaði
yfir Jerúsalem: Nú er þjóðahliðið brotið upp, hefir opnast að mér; nú
vil eg fylla mig, er hún er komin í auðn! — [3] fyrir því segir drottinn
Jahve svo: Sjá, eg skal finna þig, Týrus, eg skal leiða í móti þér margar
þjóðir, eins og þegar hafið lætur öldur sínar að streyma. [4] Þær skulu
brjóta múra Týrusar og rífa niður turna hennar, og eg mun sjálfur
sópa burt öllum jarðveg af henni og gjöra hana að berum kletti. [5] Hún
skal verða að þerrireit fyrir fiskinet úti í hafinu, því að eg hefi talað
það, segir drottinn Jahve, og hún skal verða þjóðunum að herfangi.
[6] En dætur hennar, sem eru á landi, skulu drepnar verða með sverði,
til þess að þær viðurkenni, að eg er Jahve. [7] Því að svo segir drottinn
Jahve: Sjá, eg leiði Nebúkadrezar Babel-konung, konung konunganna,
gegn Týrus úr norðri, með hestum, vögnum, riddurum og mannsöfn-
uði margra þjóða. [8] Hann mun drepa dætur þínar á landi með sverði,
hlaða víggarða gegn þér, hleypa upp jarðhrygg gegn þér og reisa skjöldu
í móti þér. [9] Og hann mun hleypa víghrút sínum á múra þína og rífa
niður turna þína með járntólum sínum. [10] Af mergð hesta hans munt
þú hulin verða jóreyk, og múrar þínir munu gnötra af gný riddaranna,
hjólanna og vagnanna, þegar hann fer inn um borgarhlið þín, eins og
þegar farið er inn í hertekna borg. [11] Með hófum hesta sinna mun
hann troða sundur öll stræti þín; lýð þinn mun hann brytja niður með
sverði, og þínar voldugu súlur munu hrapa til jarðar. [12] Og þeir munu
ræna auð þínum og hrifsa burt kaupeyri þinn, brjóta niður borgarveggi
þína, rífa niður þín dýrlegu hús og varpa á sjó út húsagrjótinu, viðun-
um og rofinu. [13] Eg skal lægja klið ljóða þinna, og hljómur harpna
þinna skal ekki framar heyrast. [14] Og eg skal gjöra þig að berum
kletti: Þú skalt verða að þerrireit fyrir fiskinet; þú skalt aldrei framar
endurreist verða, því að eg, Jahve, hefi talað það, segir drottinn Jahve.
[15] Svo segir drottinn Jahve um Týrus: Munu ekki eyjarnar gnötra
við dynkinn af hruni þínu, þá er hinir vegnu stynja, þá er sverðið
brytjar fólkið niður í þér? [16] Og allir þjóðhöfðingjar við hafið munu
stíga niður af hásætum sínum og leggja af sér skikkjur sínar og fara
úr litklæðum sínum. Þeir munu íklæðast skelfingu, þeir munu setjast
á jörðina; þeir munu vera síhræddir og sem agndofa þín vegna. [17] Og
þeir munu hefja upp harmljóð yfir þér og segja um þig: Hversu ert
þú eydd, horfin frá hafinu, þú vegsamaða borg, sem voldug varst á
hafinu, hún og íbúar hennar, sem skutu skelk í bringu öllum nábúum
sínum. [18] Nú nötra sælöndin á degi falls þíns og eyjarnar í hafinu eru
skelfdar yfir afdrifum þínum. [19] Því að svo segir drottinn Jahve: Þeg-
ar eg gjöri þig að eyddri borg, eins og þær borgir, sem óbygðar eru,
þegar eg læt hafsjóinn streyma yfir þig, svo að hin miklu vötn hylji þig,
[20] þá steypi eg þér niður til þeirra, sem ofan eru farnir í gröfina, til
manna frá fyrri tíðum, og bý þér stað í undirheimum, eins og æfa-
gömlum rústum, hjá þeim sem ofan eru farnir í gröfina, til þess að þú
verðir ekki bygð framar og standir ekki framar á landi lifandi manna.
[21] Eg sel þig á vald voveiflegri glötun, og þú munt farast. Þín mun
verða leitað, en þú munt aldrei finnast til eilífðar, segir drottinn Jahve.

27 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Þú manns-son,
hef upp harmljóð um Týrus [3] og seg við Týrus, sem liggur við

26, 2: kap. 25, 3. Jes. 23, 1 n. **7:** Dan. 2, 37. **16:** kap. 32, 10. **17:** kap. 27, 32.
20: kap. 31, 16. **21:** Sálm. 37, 36. — **27, 2:** kap. 28, 12. Jes. 23, 1 n.

víkurnar og rekur verzlun við þjóðirnar til margra eylanda: Svo segir
drottinn Jahve: Týrus, þú hugsaðir: Eg er algjör að fegurð! [4] Land-
svæði þitt er úti í hafinu; þeir, er reistu þig, hafa gjört þig aðdáanlega
fagra. [5] Af kýprestrjám frá Senír gjörðu þeir alla innviði þína; þeir tóku
sedrusvið frá Líbanon, til þess að gjöra af siglutré þitt. [6] Árar þínar
gjörðu þeir úr eikitrjám frá Basan; þiljurnar gjörðu þeir úr buks-
viði frá eyjum Kitta og greyptu inn í þær fílsbein. [7] Glitofið lín frá
Egiptalandi var það, sem þú breiddir út, til þess að hafa það að veifu.
Tjöld þín voru úr bláum og rauðum purpura frá Elísa-ströndum.
[8] Zídoningar og Arvad-búar voru hásetar hjá þér; hinir kænstu menn,
sem til voru hjá þér, Týrus, voru stýrimenn þínir. [9] Fyrirmenn frá
Gebal og listkænir menn þaðan voru þeir, sem gjörðu við lekann á
þér; öll hafskip og áhöfn þeirra kom til þín, til þess að kaupa varn-
ing þinn. [10] Menn frá Paras, Lúd og Pút voru í her þínum sem her-
menn þínir; skjöld og hjálm festu þeir upp hjá þér, þeir gjörðu þig
veglega. [11] Arvad-menn og her þeirra voru umhverfis á múrum þínum
og Gammadar í turnum þínum; þeir festu skjöldu sína upp á múra
þína hringinn í kring; þeir gjörðu þig aðdáanlega fagra. [12] Tarsis átti
kaupskap við þig, af því að þú áttir gnótt alls konar kaupeyris. Silfur,
járn, tin og blý fluttu þeir á kauptorg þitt. [13] Javan, Túbal og Mesek
keyptu við þig; mansmenn og eirílát fluttu þeir til kaupstefnu þinnar.
[14] Tógarmamenn fluttu áburðarhesta, reiðhesta og múlasna á kauptorg
þitt. [15] Ródus-menn keyptu við þig, margar eyjar voru þínir kaupu-
nautar; fílsbein og íbenvið greiddu þeir þér í skatt. [16] Aram átti kaup-
skap við þig, sökum þess að þú áttir gnótt iðnaðarvarnings; karbunkul-
rauðan purpura, glitvefnað, býssus, kóralla og jaspis fluttu þeir á kaup-
torg þitt. [17] Júda og Ísraels land keyptu við þig. Hveiti frá Minnít,
vax, hunang, olíu og balsam fluttu þeir til kaupstefnu þinnar. [18] Dam-
askus átti kaupskap við þig um þinn margháttaða iðnaðarvarning, af
því að þú áttir gnótt alls konar kaupeyris, um vín frá Helbón og ull
frá Zahar. [19] Og vín frá Úsal fluttu þeir á kauptorg þitt; smíðað járn,
kanelviður og ilmreyr kom til kaupstefnu þinnar. [20] Dedan verzlaði við
þig með söðuláklæði til að ríða á. [21] Arabar og allir höfðingjar Kedars
voru kaupunautar þínir; þeir seldu þér lömb, hrúta og hafra. [22] Kaup-
menn frá Saba og Raema keyptu við þig. Hinar beztu kryddjurtir,
alls konar dýrindis steina og gull fluttu þeir á kauptorg þitt. [23] Haran,
Kanne og Eden voru kaupunautar þínir, og Assúr og öll Medía keyptu
við þig. [24] Þeir verzluðu við þig með skartklæði, með skikkjur úr blá-
um purpura og glitofnar, og með ofnar ábreiður marglitar, og með
snúnar og fast undnar snúrur á sölutorgi þínu. [25] Tarsis-knerrir fluttu
vörur þínar; og þannig fyltir þú þig og varðst mjög hlaðin úti á hafinu.
[26] Þeir, er reru þér, fluttu þig út á rúmsjó; — austanvindurinn braut
þig í spón úti á miðju hafi. [27] Auðæfi þín, kaupeyrir þinn og vörur
þínar, hásetar þínir og stýrimenn, þeir sem gjörðu við lekann á þér
og þeir sem seldu vörur þínar og allir hermenn þínir, sem í þér eru,
og allur mannfjöldinn, sem í þér er, munu sökkva í hafið þann dag,
er þú ferst. [28] Af hljóðum stýrimanna þinna munu öldudjúpin skjálfa.
[29] Þá munu allir þeir, er á árum halda, stíga af skipum sínum; háset-
arnir, allir stýrimenn á sjónum munu ganga á land. [30] Og þeir munu
æpa hástöfum yfir þér og hljóða sáran og ausa moldu yfir höfuð sér,
velta sér í ösku. [31] Þeir munu raka á sig skalla þín vegna og gyrðast
hærusekk og gráta yfir þér kvíðafullir í sárri hrygð. [32] Og þeir munu
hefja upp harmljóð um þig og harma þig: Hver var sem Týrus, er
nú er í eyði lögð úti í hafinu! [33] Þegar varningur þinn kom af sjón-

---

7: 1 Mós. 10, 4. 30: Opinb. 18, 19.

um, mettaðir þú margar þjóðir; með gnótt auðlegðar þinnar og kaup-
eyris þíns auðgaðir þú konunga jarðarinnar. [34] Nú liggur þú brotin á
hafinu, í djúpum hafsins; varningur þinn sökk og allur mannfjöldinn,
sem í þér var. [35] Allir þeir, sem strandlendin byggja, eru agndofa yfir
þér, og konungum þeirra blöskrar svo, að ásjónur þeirra blikna. [36] Verzl-
unarmenn þjóðanna blístra að þér; þú fórst voveiflega og ert eilíflega
horfin.

28 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, seg
tignarmönnunum í Týrus: Svo segir drottinn Jahve: Af því að
hjarta þitt var hrokafult, svo að þú sagðir: Eg er guð, eg sit í guða-
sæti mitt úti í hafi! þar sem þú ert þó maður og enginn guð, en leizt
á þig eins og guð, — [3] já, þú varst vitrari en Daníel, ekkert hulið var
þér of myrkt. [4] Með speki þinni og hyggindum aflaðir þú þér auðæfa
og safnaðir gulli og silfri í féhirzlur þínar. [5] Með vizkugnótt þinni,
með verzlun þinni jókst þú auðæfi þín, og hjarta þitt varð hrokafult af
auðæfunum — [6] fyrir því segir drottinn Jahve svo: Af því að þú leizt
á sjálfa þig eins og guð, [7] sjá, fyrir því læt eg útlenda menn yfir þig
koma, hinar grimmustu þjóðir; þeir skulu bregða sverðum sínum gegn
snildarfegurð þinni og vanhelga prýði þína. [8] Þeir munu steypa þér
niður í gröfina og þú munt deyja dauða hins vopnbitna úti í hafi.
[9] Hvort munt þú þá segja: Eg er guð! frammi fyrir banamanni þín-
um, þar sem þú ert þó maður og enginn guð á valdi veganda þíns?
[10] Þú skalt deyja dauða óumskorinna manna fyrir hendi útlendinga,
því að eg hefi talað það, segir drottinn Jahve.
[11] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [12] Manns-son, hef
upp harmljóð yfir konunginum í Týrus og seg við hann: Svo segir
drottinn Jahve: Þú varst ímynd innsiglishrings, fullur af speki og full-
kominn að fegurð! [13] Þú varst í Eden, aldingarði Guðs; þú varst þak-
inn alls konar dýrum steinum: karneól, tópas, jaspis, krýsolít, sjóam,
onýx, safír, karbunkul, smaragð, og umgjörðir þínar og útflúr var gjört
af gulli; daginn, sem þú varst skapaður, var það búið til. [14] Eg hafði
skipað þig verndar-kerúb; þú varst á hinu heilaga goðafjalli, þú gekst
innan um glóandi steina. [15] Þú varst óaðfinnanlegur í breytni þinni
frá þeim degi, er þú varst skapaður, þar til er yfirsjón fanst hjá þér.
[16] Fyrir þína miklu verzlun fyltir þú þig hið innra ofríki og syndgaðir;
þá óhelgaði eg þig og rak þig burt af goðafjallinu og tortímdi þér, þú
verndar-kerúb, burt frá hinum glóandi steinum. [17] Hjarta þitt varð
hrokafult af fegurð þinni; þú gjörðir speki þína að engu vegna við-
hafnarljóma þíns. Eg varpaði þér til jarðar, ofurseldi þig konungum,
svo að þeir mættu horfa nægju sína á þig. [18] Með hinum mörgu mis-
gjörðum þínum, með hinni óráðvöndu kaupverzlun þinni vanhelgaðir
þú helgidóma þína. Þá lét eg eld brjótast út frá þér, hann eyddi þér,
og eg gjörði þig að ösku á jörðunni í augsýn allra, er sáu þig. [19] Allir
þeir meðal þjóðanna, er þektu þig, voru agndofa yfir þér; þú fórst vo-
veiflega og ert eilíflega horfin.

[20] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [21] Manns-son, snú
þér að Zídon og spá gegn henni [22] og seg: Svo segir drottinn Jahve:
Sjá, eg skal finna þig, Zídon, og gjöra mig vegsamlegan í þér miðri,
til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve, er eg framkvæmi refsidóma
í henni og auglýsi heilagleik minn á henni. [23] Og eg mun senda drep-
sótt í hana og blóðsúthelling á stræti hennar, og menn skulu í henni
falla helsærðir fyrir sverði, er alla vega skal yfir hana ganga, til þess

---

35: kap. 32, 10. 36: kap. 28, 19. — 28,12: kap. 27, 3. 13: 2 Mós. 28, 17. 14:
2 Mós. 25, 20. 19: kap. 27, 36.

að þeir viðurkenni, að eg er Jahve. [24] En fyrir Ísraelsmenn mun eigi
framar vera til neinn kveljandi þyrnir né stingandi þistill af öllum þeim,
sem umhverfis þá eru, þeim er óvirtu þá, til þess að þeir viðurkenni,
að eg er drottinn Jahve. [25] Svo segir drottinn Jahve: Þegar eg safna
Ísraelsmönnum saman frá þjóðunum, þangað sem þeim var tvísrað, þá
skal eg auglýsa heilagleik minn á þeim í augsýn þjóðanna, og þeir
skulu búa í landi sínu, því er eg gaf þjóni mínum Jakob. [26] Og þeir
munu búa þar óhultir og reisa hús og planta víngarða og búa óhultir,
með því að eg læt refsidóma ganga yfir alla nágranna þeirra, er þá
hafa óvirt, til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve, Guð þeirra.

29 Á tíunda árinu, tólfta dag hins tíunda mánaðar, kom orð
Jahve til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, snú þér að Faraó,
Egiptalands konungi, og spá gegn honum og gegn öllu Egiptalandi.
[3] Tala og seg: Svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg skal finna þig, Faraó,
Egiptalands konungur, þú mikli krókódíll, sem liggur milli árkvíslanna
og segir: Fljótið er mitt; eg hefi sjálfur búið það til! [4] Og eg skal
setja króka í kjálka þína og láta fiskana í fljótum þínum loða á hreistri
þínu og draga þig upp úr fljótum þínum, ásamt öllum fiskunum í fljót-
um þínum, þeim er loða á hreistri þínu. [5] Og eg skal varpa þér út á
eyðimörk, þér og öllum fiskunum í fljótum þínum; þú skalt falla úti á
bersvæði, þú munt ekki verða tekinn upp né jarðaður; eg gef þig dýr-
um jarðarinnar og fuglum himinsins til fæðslu. [6] Þá skulu allir íbúar
Egiptalands viðurkenna, að eg er Jahve. Af því að þú ert Ísraels-
mönnum ekki annað en stafur úr sefreyr — [7] þegar þeir grípa um þig
með hendinni, þá brotnar þú og fleiðrar alla höndina á þeim, og þegar
þeir styðjast við þig, þá brestur þú í sundur og linar þá í öllum mjöðm-
unum —, [8] fyrir því segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg skal láta sverðið
koma yfir þig og gjöreyða hjá þér mönnum og fénaði. [9] Og Egipta-
land skal verða að auðn og öræfum, til þess að þeir viðurkenni, að eg
er Jahve. Af því að þú hefir sagt: Fljótið er mitt og eg hefi búið það til!
[10] sjá, fyrir því skal eg finna þig og árkvíslar þínar og gjöra Egiptaland að
öræfum, að eyði-öræfum frá Migdól til Sýene og alt að landamerkjum
Blálands. [11] Enginn maður skal stíga þar fæti sínum og engin skepna
skal stíga þar fæti sínum, og það skal vera óbygt í fjörutíu ár. [12] Og
eg skal gjöra Egiptaland að auðn innan um eyði-lönd, og borgir þess
skulu liggja í eyði innan um borgir, sem liggja í rústum, í fjörutíu ár,
og eg mun tvístra Egiptum meðal þjóðanna og dreifa þeim út um löndin.
[13] Því að svo segir drottinn Jahve: Þegar fjörutíu ár eru liðin, mun eg
saman safna Egiptum frá þeim þjóðum, þangað sem þeim var tvístrað,
[14] og eg mun snúa við högum Egiptalands og flytja þá aftur inn í landið
Patrós, landið þar sem þeir eru upprunnir; og þar munu þeir vera lítil-
fjörlegt ríki. [15] Það mun verða lítilfjörlegra en hin ríkin og ekki framar
hefja sig upp yfir þjóðirnar, og eg gjöri þá fámenna, til þess að þeir
geti ekki drotnað yfir þjóðunum. [16] Þá mun það ekki framar vera Ís-
raelsmönnum traust, er minni á misgjörð þeirra, er þeir leita banda-
lags við þá; og þeir munu viðurkenna, að eg er drottinn Jahve.

[17] En á tuttugasta og sjöunda árinu, hinn fyrsta dag hins fyrsta
mánaðar, kom orð Jahve til mín, svo hljóðandi: [18] Manns-son, Nebú-
kadrezar Babel-konungur hefir látið herlið sitt vinna mikið verk á
Týrus; höfuð allra manna hans eru orðin hárlaus og axlir þeirra gnún-
ar; og þó hefir hvorki hann né herlið hans fengið nein laun frá Týrus

---

29, 2: Jes. 19, 1 n. **3:** Jes. 51, 9. Esek. 32, 2; 29, 9. **5:** kap. 32, 4. **6:** 2 Kong. 18, 21. Jes. 36, 6. **10:** kap. 30, 6.

fyrir það verk, er hann hefir á henni unnið. [19] Fyrir því segir drott-
inn Jahve svo: Sjá, eg gef Nebúkadrezar Babel-konungi Egiptaland;
hann skal flytja burt auðæfi þess og fara þar með rán og rifs; það
skulu vera launin handa herliði hans. [20] Sem endurgjald handa því,
er það hefir unnið fyrir, gef eg því Egiptaland, segir drottinn Jahve.
[21] Á þeim degi vil eg láta Ísraels húsi horn vaxa og þá mun eg gefa þér
að upp ljúka munni þínum meðal þeirra, til þess að þeir viðurkenni,
að eg er Jahve.

30 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, spá
og seg: Svo segir drottinn Jahve: Æpið vei yfir deginum! [3] Því
að dagur er nálægur, já, dagur Jahve er nálægur; dagur skýþyknis,
endadægur þjóðanna mun það verða. [4] Og sverð mun koma til Egipta-
lands, og Bláland mun skelfast, þá er menn hníga helsærðir á Egipta-
landi, og auðæfi þess verða burt flutt og undirstöðum þess rótað upp.
[5] Blálendingar, Pútítar, Lúdítar og allur þjóðblendingurinn og Libýu-
menn og Kretar munu fyrir sverði falla ásamt þeim. [6] Svo segir Jahve:
Þá munu stoðir Egiptalands falla og hið dýrlega skraut þess hníga;
frá Migdól og alt til Sýene skulu menn fyrir sverði falla í því, segir
drottinn Jahve. [7] Og það mun verða að auðn innan um eyðilönd, og
borgir þess munu liggja innan um borgir, sem eru í rústum. [8] Og þeir
munu viðurkenna, að eg er Jahve, þegar eg legg eld í Egiptaland og
allir liðveizlumenn þess verða muldir sundur. [9] Á þeim degi munu
sendiboðar fara frá mér á skipum, til þess að færa hinum ugglausu
Blálendingum hin hræðilegu tíðindin, og þeir munu skelfast vegna ógæfu-
dags Egiptalands; því að sjá, hann kemur. [10] Svo segir drottinn Jahve:
Þannig mun eg láta Nebúkadrezar Babel-konung enda gjöra á mikil-
læti Egiptalands. [11] Hann mun verða sóttur og lið hans með honum,
hinar grimmustu þjóðir, til þess að herja landið; og þeir munu bregða
sverðum sínum gegn Egiptalandi og fylla landið vegnum mönnum.
[12] Og eg mun þurka upp árkvíslarnar og selja Egiptaland í hendur ill-
menna og láta útlenda menn eyða landið og öllu, sem í því er. Eg,
Jahve, hefi talað það.

[13] Svo segir drottinn Jahve: Eg gjöri skurðgoðin að engu og upp-
ræti falsguðina úr Nóf og höfðingjana af Egiptalandi, svo að engir
skulu þar framar til vera; og eg mun skelfa Egiptaland. [14] Og eg eyði
Patrós og legg eld í Zóan og framkvæmi refsidóma á Nó. [15] Og eg
úthelli heift minni yfir Sín, varnarvirki Egiptalands, og tortími hinum
ysmikla múg í Nó. [16] Eg legg eld í Egiptaland, Sín mun nötra og
skarð mun brotið verða inn í Nó og múrar hennar niðurrifnir. [17] Æsku-
mennirnir í Ón og Píbeset munu fyrir sverði falla og íbúar annarra
borga fara í útlegð. [18] Í Tahpanhes mun dagurinn myrkvast, er eg
sundurbrýt þar veldissprota Egiptalands og hið dýrlega skraut þess
verður að engu gjört. Skýþykni mun hylja hana, og dætur hennar
munu fara í útlegð. [19] Og þannig mun eg láta refsidóma koma yfir
Egiptaland, til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve.

[20] En á ellefta árinu, sjöunda dag hins fyrsta mánaðar, kom orð
Jahve til mín, svo hljóðandi: [21] Manns-son, eg hefi brotið armlegg
Faraós, Egiptalands konungs, og sjá, það skal eigi verða um hann
bundið, til þess að gjöra hann heilan, með því að setja á hann sára-
umbúðir, til þess að hann styrktist aftur og fengi gripið sverðið.
[22] Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Sjá, eg skal finna Faraó, Egipta-
lands konung, eg skal brjóta armleggi hans, hinn heila og hinn brotna,
og slá sverðið úr hendi hans. [23] Og eg skal tvístra Egiptum meðal

---

21: kap. 24, 27. — **30, 3:** Jóel 2, 1 n. Zef. 1, 7. 14 n. **5:** kap. 27, 10. **6:** kap. 29, 10. **15:** Jer. 46, 25.

þjóðanna og dreifa þeim út um löndin. 24 Og eg skal styrkja armleggi
Babel-konungs og fá honum sverð mitt í hönd; en armleggi Faraós
skal eg brjóta, svo að hann skal liggja stynjandi fyrir fótum hans, eins
og helstunginn maður. 25 Eg skal styrkja armleggi Babel-konungs, en
armleggir Faraós skulu niður síga, og menn skulu viðurkenna, að eg
er Jahve, þegar eg fæ Babel-konungi sverð mitt í hönd, og hann reiðir
það að Egiptalandi. 26 Og eg skal tvístra Egiptum meðal þjóðanna og
dreifa þeim út um löndin, til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve.

31 Og á ellefta árinu, hinn fyrsta dag hins þriðja mánaðar, kom
orð Jahve til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, seg við Faraó,
Egiptalands konung, og við glæsilið hans: Hverjum ertu líkur að
mikilleik?

3 Sjá, sedrusviður óx á Líbanon; greinar hans voru fagrar og
laufið veitti mikla forsælu; hann var hávaxinn og náði topplimið upp
í skýin. 4 Vatnsgnóttin hafði gjört hann stóran og flóðið hávaxinn;
það leiddi strauma sína umhverfis gróðurreit hans og veitti vatnsrásum
sínum til allra skógartrjánna. 5 Fyrir því var hann hávaxnari en öll
skógartrén; greinar hans fjölguðu og limar hans lengdust af hinni
miklu vatnsgnótt. 6 Alls konar fuglar himinsins hreiðruðu sig í grein-
um hans og alls konar dýr merkurinnar lögðu ungum sínum undir
limar hans, og allar hinar mörgu þjóðir bjuggu í forsælu hans. 7 Og
hann var fagur sökum mikilleiks síns og vegna þess, hve greinar hans
voru langar, því að rætur hans lágu við mikla vatnsgnótt. 8 Sedrus-
trén jöfnuðust ekki á við hann í aldingarði Guðs, kýprestrén höfðu
ekki jafnmiklar greinar og hann, og hlynirnir höfðu ekki eins fallegar
limar og hann; ekkert tré í aldingarði Guðs var honum jafnt að fegurð.
9 Eg hafði prýtt hann með fjölda af greinum, og öll Eden-tré, sem voru
í aldingarði Guðs, öfunduðu hann.

10 Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Af því að hann varð há-
vaxinn og teygði topplimið upp í skýin og ofmetnaðist í hjarta af hæð
sinni, 11 þá seldi eg hann í hendur afarmenni meðal þjóðanna, er fara
skyldi með hann samkvæmt ilsku sinni, unz eg hefði rekið hann burt.
12 Og útlendir menn, hinar grimmustu þjóðir, feldu hann og fleygðu
honum. Greinar hans féllu niður á fjöllin og ofan í alla dali, og limar
hans lágu sundur brotnar í öllum giljum landsins, og allar þjóðir jarð-
arinnar viku burt úr forsælu hans og létu hann eiga sig. 13 Allir fuglar
himinsins sátu nú á hans fallna stofni og öll dýr merkurinnar lágu á
limum hans, 14 til þess að engin tré við vatn skyldu verða hávaxin og
eigi teygja topplim sitt upp í skýin, og til þess að stórhöfðingjar þeirra
stæðu eigi hreyknir af hæð sinni, allir þeir er á vatni vökvast. Því að
allir eru þeir dauðanum ofurseldir, svo að þeir verða að fara niður
til undirheima, mitt á meðal mannanna, til þeirra, sem niður stignir
eru í gröfina.

15 Svo segir drottinn Jahve: Daginn, sem hann steig niður til heljar,
lét eg flóðið sýta missi hans og hélt aftur straumum hans og hin miklu
vötn hættu að renna; eg klæddi Líbanon sorgarbúningi hans vegna og
öll tré merkurinnar liðu í ómegin yfir láti hans. 16 Eg skelfdi þjóð-
irnar með þeim gný, sem varð af falli hans, er eg steypti honum niður
til heljar, til þeirra, sem eru niður stignir í gröfina; og þá hugguðust í
undirheimum öll Eden-tré, ágætustu og beztu tré Líbanons, öll þau er
á vatni höfðu vökvast. 17 Þau fóru líka með honum niður til heljar
til hinna vopnbitnu, er búið höfðu í forsælu hans, mitt á meðal þjóð-
anna. 18 Við hvert á meðal Eden-trjánna er unt að jafna þér að
skrauti og stærð? En þér mun verða steypt niður í undirheima með

31, 6: Dan. 4, 12. 14: kap. 26, 20. 16: kap. 32, 18. 18: v. 2.

Eden-trjánum; meðal óumskorinna munt þú liggja hjá hinum vopn-
bitnu. Þetta er Faraó og glæsilið hans, segir drottinn Jahve.
32 Á tólfta árinu, fyrsta dag hins tólfta mánaðar, kom orð Jahve
til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, hef upp harmljóð yfir Faraó,
Egiptalands konungi, og seg við hann: Þú ungljón meðal þjóðanna —
það er úti um þig! og þó varst þú eins og krókódíll í sjónum, gusaðir
með nösum þínum, gruggaðir upp vatnið með fótum þínum og rótaðir
upp bylgjum þess. 3 Svo segir drottinn Jahve: Eg vil breiða net mitt
yfir þig í söfnuði margra þjóða, til þess að þeir dragi þig upp í neti
mínu. 4 Og eg skal varpa þér upp á land, fleygja þér út á bersvæði;
og eg skal láta alla fugla himinsins sitja á þér og seðja dýr allrar
jarðarinnar á þér. 5 Og eg skal færa hold þitt út á fjöllin og fylla
dalina hræi þínu. 6 Og eg skal vökva landið með útrensli þínu, af
blóði þínu á fjöllunum, og árfarvegirnir skulu verða fullir af þér.
7 Þegar þú sloknar út, skal eg byrgja himininn og myrkva stjörnur
hans; sólina skal eg hylja í skýjum, og tunglið skal ekki láta ljós sitt
skína. 8 Öll ljós á himninum skal eg láta verða myrk þín vegna og
færa dimmu yfir land þitt, segir drottinn Jahve. 9 Og eg mun hrella
hjörtu margra þjóða, er eg leiði hertekna menn þína út á meðal þjóð-
anna, til landa, sem þú þekkir ekki. 10 Og eg mun gjöra margar þjóðir
felmtsfullar út af þér, og hryllingur mun fara um konunga þeirra þín
vegna, þegar eg sveifla sverði mínu frammi fyrir þeim, og þeir skulu
skjálfa án afláts af hræðslu um líf sitt, daginn sem þú fellur. 11 Því
að svo segir drottinn Jahve: Sverð Babel-konungs skal koma yfir þig.
12 Eg skal láta glæsilið þitt falla fyrir kappa sverðum; það eru alt
saman hinar grimmustu þjóðir; þeir skulu eyða skrauti Egiptalands,
og alt viðhafnarprjál þess skal að engu gjört. 13 Og eg skal gjöreyða
öllum skepnum þess og hrífa þær burt frá hinum miklu vötnum;
enginn mannsfótur skal framar grugga þau, né heldur skulu klaufir
nokkurrar skepnu grugga þau. 14 Þá skal eg láta vötn þeirra setjast
og leiða ár þeirra burt eins og olíu, segir drottinn Jahve, 15 þegar eg
gjöri Egiptaland að auðn og það er eytt orðið og svift gnægtum sínum,
er eg lýst alla þá, sem í því búa, til þess að þeir viðurkenni, að eg
er Jahve.
16 Þetta eru harmljóð og skulu menn syngja þau; dætur þjóðanna
skulu syngja þau; þær skulu syngja þau yfir Egiptalandi og yfir öllu
glæsiliði þess, segir drottinn Jahve.
17 Og á tólfta árinu, hinn fimtánda dag mánaðarins, kom orð Jahve
til mín, svo hljóðandi: 18 Manns-son, kveina þú yfir glæsiliði Egipta-
lands og söktu því, þú og dætur hinna voldugustu þjóða, niður í undir-
heima til þeirra, sem niður eru stignir í gröfina. 19 Af hverjum ber þú
að yndisleik? Stíg ofan og legst til hvíldar meðal hinna óumskornu.
20 Þeir munu falla meðal vopnbitinna manna; sverðinu er það ofurselt;
menn hrífa það burt og alt þess skraut. 21 Þá munu hinar hraustu
hetjur hrópa til hans úr helju, til hans og liðveizlumanna hans: Niður
stignir eru, hér hvíla hinir óumskornu, hinir vopnbitnu. 22 Þarna er
Assúr og allur liðsafnaður hans, og eru grafir þeirra umhverfis hann,—
alt saman vegnir menn, er fallið hafa fyrir sverði, — 23 grafir þeirra eru
inst inni í grafhellinum; og sveit hans er umhverfis gröf hans, alt sam-
an vegnir menn, er fallið hafa fyrir sverði og eitt sinn létu standa ógn
af sér á landi lifandi manna. 24 Þarna er Elam, og alt glæsilið hans
liggur umhverfis gröf hans. Þeir eru allir saman vegnir menn, er fallið
hafa fyrir sverði, er farið hafa óumskornir ofan í undirheima og eitt

32, 2: kap. 29, 3. **3:** kap. 12, 13. **4:** kap. 29, 5. **7:** Jes. 13, 10. Jóel 2, 10; 3, 4. 20. **10:** kap. 26, 16. **21:** Jes. 14, 9. 10.

sinn létu standa ógn af sér á landi lifandi manna. Og nú bera þeir
vanvirðu sína með þeim, sem niður stignir eru í gröfina. 25 Mitt á meðal
veginna manna bjuggu þeir honum hvílurúm, ásamt öllu glæsiliði hans,
og eru grafir þeirra umhverfis hann, alt saman óumskornir menn, er
lagðir hafa verið sverði, — því að eitt sinn stóð ógn af þeim á landi
lifandi manna. Og nú bera þeir vanvirðu sína með þeim, sem niður
stignir eru í gröfina; meðal veginna manna voru þeir lagðir. 26 Þarna
er Mesek, Túbal og allur mannfjöldi þeirra, og eru grafir þeirra um-
hverfis hann, alt saman óumskornir menn, sverði lagðir, er eitt sinn
létu ógn af sér standa á landi lifandi manna. 27 Þeir liggja ekki hjá
hetjunum, þeim er féllu í fyrndinni, þeim er fóru til heljar í hervopn-
um sínum, hverra sverð voru lögð undir höfuð þeirra og skildir þeirra
lágu ofan á beinum þeirra; því að ótti stóð af hetjunum á landi lifandi
manna. 28 Þú skalt og sundur molaður verða meðal óumskorinna og
liggja hjá sverðbitnum mönnum. 29 Þar er Edóm, konungar hans og
allir höfðingjar, sem þrátt fyrir hreysti sína voru lagðir hjá vopnbitn-
um mönnum; þeir liggja hjá óumskornum mönnum og hjá þeim, sem
niður eru stignir í gröfina. 30 Þar eru stórhöfðingjar norðursins allir
saman og allir Zídoningar, er niður stigu helsærðir; þrátt fyrir óttann,
sem stóð af hreysti þeirra, eru þeir orðnir til skammar. Óumskornir
liggja þeir hjá vopnbitnum mönnum og bera vanvirðu sína með þeim,
er niður stignir eru í gröfina. 31 Þá mun Faraó sjá og huggast yfir
öllu glæsiliði sínu; vopnbitinn er Faraó og allur hans her, segir drott-
inn Jahve. 32 Því að hann lét eitt sinn standa ógn af sér á landi lif-
andi manna; þess vegna skal hann lagður verða meðal óumskorinna,
hjá vopnbitnum mönnum, Faraó og alt hans glæsilið, segir drottinn
Jahve.

---

33 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, tala
þú til samlanda þinna og seg við þá: Þegar eg læt sverð koma
yfir eitthvert land, og landsmenn taka mann úr sínum hóp og gjöra
hann að varðmanni sínum, 3 og hann sér sverðið koma yfir landið og
blæs í lúðurinn og gjörir fólkið vart við, — 4 ef þá sá, er heyrir lúð-
urþytinn, vill ekki vara sig, og sverðið kemur og sviftir honum í burt,
þá mun blóð hans vera á höfði honum sjálfum. 5 Hann heyrði lúður-
þytinn, en varaði sig þó ekki; blóð hans hvíli á honum! En hinn
hefir gjört viðvart og frelsað líf sitt. 6 En sjái varðmaðurinn sverðið
koma, og blæs þó ekki í lúðurinn, svo að fólkið er ekki gjört vart við,
og sverðið kemur og sviftir einhverjum af þeim burt, þá verður þeim
hinum sama burt svift fyrir sjálfs hans misgjörð, en blóðs hans vil eg
krefja af hendi varðmannsins. 7 Þig, manns-son, hefi eg skipað varð-
mann fyrir Ísraels hús, til þess að þú varir þá við fyrir mína hönd, er
þú heyrir orð af munni mínum. 8 Þegar eg segi við hinn óguðlega: Þú
hinn óguðlegi skalt deyja! og þú segir ekkert til þess að vara hinn
óguðlega við breytni hans, þá skal að vísu hinn óguðlegi deyja fyrir
misgjörð sína, en blóðs hans vil eg krefja af þinni hendi. 9 En hafir
þú varað hinn óguðlega við breytni hans, að hann skuli láta af henni,
en hann lætur samt ekki af breytni sinni, þá skal hann deyja fyrir
misgjörð sína, en þú hefir frelsað líf þitt.
10 Manns-son, seg þú við Ísraelsmenn: Þér hafið kveðið svo að
orði: Afbrot vor og syndir vorar hvíla á oss og þeirra vegna veslumst
vér upp, og hvernig ættum vér þá að geta haldið lífi? 11 Seg við þá:
Svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve, hefi eg ekki þóknun

---

33, 7: kap. 3, 17.

á dauða hins óguðlega, heldur að hinn óguðlegi hverfi frá breytni sinni
og haldi lífi. Snúið yður, snúið yður frá yðar vondu breytni! Hví
viljið þér deyja, Ísraelsmenn? [12] En þú, manns-son, seg við samlanda
þína: Ráðvendni hins ráðvanda skal ekki frelsa hann á þeim degi,
er hann misgjörir, og guðleysi hins óguðlega skal ekki fella hann á
þeim degi, er hann hverfur frá guðleysi sínu; en hinn ráðvandi skal
ekki heldur fá lífi haldið fyrir ráðvendni sína á þeim degi, er hann
syndgar. [13] Þegar eg segi við hinn ráðvanda: Þú skalt vissulega lífi
halda! og hann reiðir sig á ráðvendni sína og fremur glæp, þá skulu
ráðvendniverk hans eigi til álita koma, heldur skal hann deyja fyrir
glæpinn, sem hann hefir drýgt. [14] Og þegar eg segi við hinn óguðlega:
Þú skalt vissulega deyja! og hann lætur af synd sinni og iðkar rétt
og réttlæti, [15] skilar aftur veði, endurgreiðir það, er hann hefir rænt,
breytir eftir þeim boðorðum, er leiða til lífsins, svo að hann fremur
engan glæp, þá skal hann lífi halda og ekki deyja. [16] Allar þær syndir,
er hann hefir áður drýgt, skulu honum ekki tilreiknaðar verða; hann
hefir iðkað rétt og réttlæti; hann skal lífi halda! [17] Og samt segja sam-
landar þínir: Atferli drottins er ekki rétt! Og það er þó atferli þeirra,
sem ekki er rétt. [18] Ef ráðvandur maður hverfur frá ráðvendni sinni
og fremur glæp, þá skal hann deyja fyrir það. [19] Og ef óguðlegur mað-
ur hverfur frá guðleysi sínu og iðkar rétt og réttlæti, þá skal hann lífi
halda fyrir það. [20] Og samt segið þér: Atferli drottins er ekki rétt!
Sérhvern yðar mun eg dæma eftir breytni hans, þér Ísraelsmenn!

[21] Á tólfta árinu eftir að vér vorum herleiddir, fimta dag hins tí-
unda mánaðar, kom til mín flóttamaður frá Jerúsalem með þau tíðindi:
Borgin er unnin! [22] En hönd Jahve hafði komið yfir mig kveldið áður
en flóttamaðurinn kom, og hann hafði lokið upp munni mínum áður
en hinn kom til mín um morguninn, og munnur minn var upp lokinn,
og eg þagði eigi lengur. [23] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi:
[24] Manns-son, þeir sem búa í þessum borgarrústum í Ísraelslandi,
segja: Abraham var ekki nema einn og þó fékk hann landið til
eignar; en vér erum margir, oss var landið gefið til eignar. [25] Seg
því við þá: Svo segir drottinn Jahve: Þér etið fórnarkjöt á fjöllun-
um og hefjið augu yðar til skurðgoðanna og úthellið blóði — og þér viljið
eiga landið? [26] Þér reiðið yður á sverð yðar, þér hafið svívirðing í
frammi, þér smánið hver annars konu — og þér viljið eiga landið?
[27] Þú skalt mæla þannig til þeirra: Svo segir drottinn Jahve: Svo
sannarlega sem eg lifi, þeir, sem hafast við í rústunum, skulu falla
fyrir sverði; þá, sem eru úti á bersvæði, gef eg villidýrunum að fæðslu,
og þeir, sem hafast við í klettavígjum og hellum, skulu deyja af drep-
sótt. [28] Og eg skal gjöra landið að auðn og öræfum, og úti er um þess
dýrlega skraut, og Ísraels fjöll skulu í eyði liggja, svo að enginn fer
þar um. [29] Og þeir munu viðurkenna, að eg er Jahve, þegar eg gjöri
landið að auðn og öræfum vegna allra þeirra svívirðinga, er þeir hafa
framið.

[30] Manns-son, samlandar þínir tala sín á milli um þig hjá vegg-
junum og við húsdyrnar, og segja hver við annan: Komið og heyrið,
hvaða orð kemur frá Jahve! [31] Og þeir koma til þín í hópum og sitja
frammi fyrir þér; en þegar þeir hafa heyrt orð þín, þá breyta þeir ekki
eftir þeim. Því að lygi er í munni þeirra, en hjarta þeirra eltir fégróð-
ann. [32] Og sjá, þú ert þeim eins og ástarkvæði, eins og sá, er hefir
fagra söngrödd og vel leikur á strengina; þeir hlusta á orð þín, en

11: kap. 18, 23. 31. **12:** kap. 18, 24. **15:** Lúk. 19, 8. **17:** kap. 18, 25 n. **21:** kap. 24, 26. **22:** kap. 24, 27. **24:** Jes. 51, 2. **26:** kap. 22, 11.

breyta ekki eftir þeim. 33 En þegar það kemur fram, — og það kemur
vissulega fram — þá munu þeir viðurkenna, að spámaður var meðal þeirra.

---

34 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, spá
þú um Ísraels hirða, spá þú og seg við þá: Svo segir drottinn
Jahve: Vei hirðum Ísraels, er héldu sjálfum sér til haga. Eiga ekki
hirðarnir að halda sauðunum til haga? 3 Mjólkurinnar neyttuð þér,
klædduð yður af ullinni, slátruðuð alifénu, en sauðunum hafið þér eigi
haldið til haga. 4 Þér komuð ekki þrótti í veiku skepnurnar og lækn-
uðuð ekki hið sjúka, bunduð ekki um hið limlesta, sóttuð ekki það, er
hrakist hafði, og leituðuð ekki hins týnda, heldur drotnuðuð þér yfir
þeim með hörku og grimd. 5 Og fyrir því tvístruðust þeir, af því að
enginn var hirðirinn, og urðu öllum dýrum merkurinnar að bráð.
6 Sauðir mínir ráfuðu um öll fjöll og allar háar hæðir; sauðir mínir
voru tvístraðir um alt landið, og enginn skeytti um þá og enginn leitaði
þeirra. 7 Heyrið því orð Jahve, þér hirðar! 8 Svo sannarlega sem eg
lifi, segir drottinn Jahve: Vissulega, af því að sauðir mínir urðu að
herfangi og af því að sauðir mínir urðu öllum dýrum merkurinnar að
bráð, með því að enginn var hirðirinn og með því að hirðar mínir
skeyttu eigi um sauði mína, — því að hirðarnir héldu sjálfum sér til
haga, en sauðum mínum héldu þeir ekki til haga — 9 fyrir því heyrið
orð Jahve, þér hirðar! 10 Svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg skal finna
hirðana og eg skal krefja sauða minna af hendi þeirra og gjöra enda
á fjárgæzlu þeirra; og hirðarnir skulu ekki lengur halda sjálfum sér til
haga, heldur skal eg hrífa sauði mína úr munni þeirra, svo að þeir
verði þeim eigi framar að bráð. 11 Því að svo segir drottinn Jahve:
Hér er eg sjálfur og mun leita sauða minna og annast þá. 12 Eins og
hirðir annast hjörð sína þann dag, sem hann er á meðal hinna tvístruðu
sauða sinna, þannig mun eg annast sauði mína og heimta þá úr öll-
um þeim stöðum, þangað sem þeir hröktust í þokunni og dimmviðr-
inu. 13 Og eg mun sækja þá til þjóðanna og saman safna þeim úr
löndunum og leiða þá inn í land þeirra og halda þeim til haga á Ísra-
els fjöllum, í dölunum og á öllum bygðum bólum í landinu. 14 Eg
mun halda þeim í góðu haglendi, og beitiland þeirra mun vera á há-
fjöllum Ísraels; þar munu þeir liggja í góðu beitilandi og ganga í feitu
haglendi á Ísraels fjöllum. 15 Eg mun sjálfur halda sauðum mínum til
haga og sjálfur bæla þá, segir drottinn Jahve. 16 Eg mun leita að hinu
týnda og sækja hið hrakta, binda um hið limlesta og koma þrótti í
hið veika, en varðveita hið feita og sterka; eg mun halda þeim til haga,
eins og vera ber.
17 En þér, sauðir mínir, — svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg dæmi
milli kindar og kindar, milli hrúta og hafra. 18 Nægir yður ekki að
ganga í hinu bezta haglendi, nema þér fótum troðið það, sem eftir er
af haglendi yðar? nægir yður ekki að drekka tæra vatnið, nema þér
gruggið upp það, sem eftir er, með fótum yðar? 19 Og svo verða sauðir
mínir að bíta það, sem þér hafið troðið með fótum yðar, og drekka
það, sem þér hafið gruggað upp með fótum yðar. 20 Fyrir því segir
drottinn Jahve svo: Sjá, hér er eg sjálfur og dæmi milli hinnar feitu
og hinnar mögru kindar. 21 Af því að þér hrunduð öllum veiku skepn-
unum með síðum og öxlum og stönguðuð þær með hornum yðar, unz
þér fenguð hrakið þær út, 22 þá vil eg nú hjálpa sauðum mínum, svo
að þeir verði eigi framar að herfangi, og eg mun dæma milli kindar

---

33: kap. 2, 5. — **34, 2:** v. 8. Jer. 23, 1 n. Sak. 11, 17. **4:** v. 16. 1 Pét. 5, 3. **5:** Matt. 9, 36. **14:** Sálm. 23, 2. **17:** v. 22. Matt. 25, 32 n.

og kindar. 23 Og eg mun skipa yfir þá einkahirði, hann mun halda
þeim til haga, þjón minn Davíð. Hann mun halda þeim til haga og
hann mun vera þeim hirðir. 24 Og eg Jahve, mun vera Guð þeirra, og
þjónn minn Davíð mun vera höfðingi meðal þeirra; eg, Jahve, hefi talað
það. 25 Og eg mun gjöra friðarsáttmála við þá og reka öll illdýri úr
landinu, svo að þeir skulu óhultir búa mega í eyðimörkinni og sofa
í skógunum. 26 Og eg mun gjöra þá að blessun og það sem er um-
hverfis hæð mína, og eg mun láta steypiregnið niður falla á sínum tíma;
það skulu verða blessunarskúrir. 27 Og tré merkurinnar munu bera
sinn ávöxt, og jörðin mun bera sinn gróða, og þeir munu búa óhultir
á sinni jörð og viðurkenna, að eg er Jahve, þegar eg sundurbrýt ok-
stengur þeirra og frelsa þá undan valdi þeirra, er þá hafa þrælkað.
28 Og þeir skulu ekki framar verða þjóðunum að herfangi, né heldur
skulu villidýrin rífa þá í sig; en þeir skulu búa óhultir og enginn skelfa
þá. 29 Og eg mun láta til verða handa þeim vel ræktaðan gróðurreit
og alls engir munu framar farast af hungri í landinu, og þeir skulu
ekki framar liggja undir ámæli þjóðanna. 30 Og þeir skulu viðurkenna,
að eg, Jahve, Guð þeirra, er með þeim, og að þeir, Ísraelsmenn, eru
mín þjóð, segir drottinn Jahve. 31 En þér eruð mínir sauðir; mín
gæzluhjörð eruð þér; eg er yðar Guð, segir drottinn Jahve.

35 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 2 Manns-son, snú
þér gegn Seír-fjalllendi og spá gegn því 3 og seg við það: Svo
segir drottinn Jahve: Sjá, eg skal finna þig, Seír-fjalllendi, og eg skal
rétta hönd mína út í móti þér og gjöra þig að auðn og öræfum. 4 Borgir
þínar gjöri eg að rústum, og þú skalt sjálft verða að auðn, svo að þú
viðurkennir, að eg er Jahve. 5 Af því að þú bjóst yfir eilífum fjand-
skap og seldir Ísraelsmenn undir sverðseggjar á ógæfutíma þeirra, þá
er tími endasektarinnar rann upp, — 6 fyrir því, svo sannarlega sem
eg lifi, segir drottinn Jahve, blóðskuld hefir þú bakað þér, og blóð skal
ofsækja þig. 7 Og eg gjöri Seír-fjalllendi að auðn og öræfum og læt
þar alla umferð af leggjast. 8 Og eg fylli fjöll þess vegnum mönnum;
á hæðum þínum, í dölum þínum og í öllum hvömmum þínum munu
vopnbitnir menn falla. 9 Og eg vil gjöra þig að æfinlegri auðn, og
borgir þínar skulu vera óbygðar, til þess að þér viðurkennið, að eg er
Jahve. 10 Af því að þú sagðir: Báðar þjóðirnar og bæði löndin skulu
vera mín, og vér skulum taka þau til eignar, — en þótt Jahve væri
þar — 11 fyrir því, svo sannarlega sem eg lifi, segir drottinn Jahve, mun
eg fara með þig samkvæmt reiði þeirri og vandlæting, er þú hefir á
þeim sýnt vegna haturs þíns, og eg mun láta þig kenna á mér, þá er
eg dæmi þig, 12 til þess að þú viðurkennir, að eg er Jahve. Eg hefi
heyrt öll lastmæli þín, þau er þú hefir talað gegn Ísraels fjöllum, er
þú sagðir: Þau eru í eyði lögð; oss eru þau gefin til afneyzlu. 13 Og
þér töluðuð stóryrði í gegn mér og höfðuð orðmælgi við mig — eg
hefi heyrt það. 14 Svo segir drottinn Jahve: Eins og þú fagnaðir yfir
landi mínu, að það lá í eyði, svo mun eg láta hið sama fram við þig
koma; 15 eins og þú fagnaðir yfir arfleifð Ísraels húss, að hún var í
eyði lögð, svo mun eg við þig gjöra. Að auðn skalt þú verða, Seír-
fjalllendi, og alt Edómland, eins og það er sig til, til þess að þeir við-
urkenni, að eg er Jahve.

36 En þú, manns-son, spá þú um Ísraels fjöll og seg: Þér Ísraels fjöll,
heyrið orð Jahve! 2 Svo segir drottinn Jahve: Af því að óvinirnir

---

23: kap. 37, 24. Jóh. 10, 11 n. **25:** kap. 37, 26. Jes. 54, 10. 3 Mós. 26, 6. **26:**
3 Mós. 26, 4 **27:** kap. 36, 30. 3 Mós, 26, 4. **31:** Sálm. 100, 3. Jóh. 10, 11 n. —
35, 2: kap. 25, 12 n. Óbad. 1 n. — **36, 2:** kap. 25, 3.

hafa hrópað yfir yður: Hæ! Eilíf auðn! Það er orðið vor eign! — [3] fyrir því
spá þú og seg: Svo segir drottinn Jahve: Fyrir þá sök, vegna þess að menn
eyddu yður og ágirntust yður alla vega, að þér yrðuð eign hinna þjóðanna,
og af því að þér komust í orðræðu manna og urðuð fyrir ámæli fólks, —
[4] fyrir því heyrið orð drottins Jahve, þér Ísraels fjöll! Svo segir drott-
inn Jahve við fjöllin og hæðirnar, við hvammana og dalina, við eyði-
rústirnar og við yfirgefnu borgirnar, sem orðnar eru að herfangi og að
spotti fyrir hinar þjóðirnar, sem umhverfis yður eru, — [5] fyrir því segir
drottinn Jahve svo: Sannlega tala eg í minni brennandi vandlæting til
hinna þjóðanna og alls Edóms, sem hafa ætlað sér land mitt til eignar,
með alls hugar fögnuði og innilegri fyrirlitning, til þess að þeir gætu
rekið íbúana burt og rænt það. [6] Spá þú þess vegna um Ísraelsland
og seg við fjöllin og hæðirnar, við hvammana og dalina: Svo segir
drottinn Jahve: Sjá, eg hefi talað í vandlæting minni og heiftarreiði,
af því að þér hafið orðið að þola háðungar þjóðanna. [7] Fyrir því
segir drottinn Jahve svo: Eg hef upp hönd mína og sver: Þjóðirnar,
sem umhverfis yður eru, skulu vissulega verða að þola háðung sína.
[8] En þér, Ísraels fjöll, skjótið greinum yðar og berið ávöxt yðar handa
lýð mínum Ísrael; því að bráðum munu þeir koma heim. [9] Því að
sjá, eg mun koma til yðar og snúa mér að yður, og þér munuð verða
yrkt og sáin. [10] Og eg mun fjölga fólkinu á yður — gjörvöllum Ísra-
elslýð —, og borgirnar verða bygðar og rústirnar reistar af nýju. [11] Og
eg vil fjölga mönnum og skepnum á yður, og það skal margfaldast og
verða frjósamt. Og eg mun láta yður verða bygð, eins og þér voruð í
fyrri daga, og auðsýna yður enn meira gott en áður fyr, til þess að
þér viðurkennið, að eg er Jahve. [12] Og eg mun láta menn á yður ganga,
lýð minn Ísrael; þeir skulu taka þig til eignar, svo að þú verðir arf-
leifð þeirra, og þú munt ekki framar gjöra þá barnlausa.

[13] Svo segir drottinn Jahve: Af því að menn sögðu við yður: þú
varst mannæta og varst vön að gjöra þjóð þína barnlausa — [14] fyrir
því skalt þú ekki framar mönnum farga og ekki framar gjöra þjóð
þína barnlausa, segir drottinn Jahve. [15] Og eg skal ekki framar láta
þig heyra háðungar heiðingjanna og þú skalt ekki framar þurfa að
þola smánanir þjóðanna og þú skalt ekki framar gjöra þjóð þína barn-
lausa, segir drottinn Jahve.

[16] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [17] Manns-son, þegar
Ísraelsmenn bjuggu í landi sínu, þá saurguðu þeir það með breytni
sinni og verkum sínum. Breytni þeirra var fyrir mér eins og óhrein-
leiki konu, sem hefir tíðir. [18] Og eg úthelti reiði minni yfir þá, sökum
þess blóðs, er þeir höfðu úthelt í landinu, og af því að þeir höfðu
saurgað það með skurðgoðum sínum. [19] Og eg tvístraði þeim meðal
þjóðanna, og þeir dreifðust út um löndin; eftir breytni þeirra og verk-
um þeirra dæmdi eg þá. [20] Og þeir komu til hinna heiðnu þjóða; hvar
sem þeir komu, þar vanhelguðu þeir mitt heilaga nafn, með því að
mönnum fórust svo orð um þá: Þetta er lýður Jahve, og þó urðu
þeir að fara burt úr landi sínu! [21] Og mig tók það sárt, að Ísraels-
menn skyldu svo vanhelga heilagt nafn mitt meðal þjóðanna, hvar sem
þeir komu. [22] Seg því við Ísraelsmenn: Svo segir drottinn Jahve:
Eigi er það yðar vegna, Ísraelsmenn, að eg læt til mín taka, heldur
vegna míns heilaga nafns, sem þér hafið vanhelgað meðal þjóðanna,
hvar sem þér komuð. [23] Og eg mun helga mitt hið mikla nafn, sem
vanhelgað var meðal þjóðanna, það er þér vanhelguðuð meðal þeirra,
til þess að þjóðirnar viðurkenni, að eg er Jahve, segir drottinn Jahve,
þá er eg auglýsi heilagleik minn á yður í augsýn þeirra. [24] Og eg mun

4: kap. 6, 3. **20:** Jes. 52, 5 n. Róm. 2, 24. **21:** kap. 20, 9. **23:** kap. 28, 22.

sækja yður til þjóðanna og saman safna yður úr öllum löndum og
flytja yður inn í yðar land. [25] Og eg mun stökkva hreinu vatni á yður,
svo að þér verðið hreinir; eg mun hreinsa yður af öllum óhreinindum
yðar og skurðgoðum. [26] Og eg mun gefa yður nýtt hjarta og leggja
yður nýjan anda í brjóst, og eg mun taka steinhjartað úr líkama yðar
og gefa yður hjarta af holdi. [27] Og eg mun leggja yður anda minn í
brjóst og koma því til vegar, að þér hlýðið boðorðum mínum og varð-
veitið setninga mína og breytið eftir þeim. [28] Og þér skuluð búa í
landinu, sem eg gaf feðrum yðar, og þér skuluð vera mín þjóð
og eg skal vera yðar Guð. [29] Og eg mun frelsa yður frá öllum
óhreinindum yðar og eg mun kalla á kornið og margfalda það, og
ekkert hallæri mun eg láta yfir yður koma. [30] Og eg mun margfalda
ávöxtu trjánna og gróða vallarins, til þess að þér þurfið ekki að þola
brigzl meðal heiðnu þjóðanna fyrir hallæri. [31] Þá munuð þér minnast
yðar vondu breytni og verka yðar, sem ekki voru góð, og yður mun
bjóða við sjálfum yður sökum misgjörða yðar og viðurstygða. [32] Eigi
er það yðar vegna, að eg læt til mín taka, segir drottinn Jahve; það
skuluð þér vita! Blygðist og skammist yðar fyrir breytni yðar, þér
Ísraelsmenn!

[33] Svo segir drottinn Jahve: Á þeim degi, er eg hreinsa yður af
öllum misgjörðum yðar, þá mun eg aftur láta borgirnar verða bygðar,
og þá skulu fallin húsin rísa úr rústum. [34] Og hið eydda land mun
yrkt verða, í stað þess að það áður var eins og auðn í augum allra
umfarenda. [35] Þá mun sagt verða: Þetta land, sem komið var í auðn,
er orðið eins og Edens garður, og borgirnar, sem orðnar voru að rúst-
um, sem eyddar voru og umturnaðar, eru nú víggirtar og bygðar. [36] Þá
munu þær þjóðir, sem eftir eru orðnar kring um yður, viðurkenna, að
eg, Jahve, hefi reist af nýju það, sem umturnað var, og gróðursett það,
sem var í eyði lagt. Eg, Jahve, hefi talað það og mun framkvæma það.

[37] Svo segir drottinn Jahve: Þá bón skal eg enn veita Ísraels-
mönnum: eg skal gjöra þá svo mannmarga sem hjörð er að sauðum.
[38] Eins og helgidómurinn fyllist af sauðum, eins og Jerúsalem fyllist af
sauðum á hátíðunum, svo munu eyðiborgirnar fyllast af mannahjörð-
um, til þess að þeir viðurkenni, að eg er Jahve.

37 Hönd Jahve kom yfir mig, og hann flutti mig burt fyrir anda
Jahve og lét mig nema staðar í dalnum miðjum; en hann var
fullur af beinum. [2] Og hann leiddi mig umhverfis þau á alla vegu;
og sjá, það lá aragrúi af þeim þar í dalnum; og sjá, þau voru mjög
skinin. [3] Og hann sagði við mig: Manns-son, hvort munu bein þessi
lifna við aftur? Eg svaraði: Drottinn Jahve, þú veizt það! [4] Þá sagði
hann við mig: Tala þú af guðmóði yfir beinum þessum og seg við
þau: Þér skinin bein, heyrið orð Jahve! [5] Svo segir drottinn Jahve
við þessi bein: Sjá, eg læt lífsanda í yður koma, og þér skuluð lifna
við. [6] Og eg set sinar á yður og læt hold utan um yður og dreg þar
hörund yfir og læt lífsanda í yður, og þér skuluð lifna við, og þér
skuluð viðurkenna, að eg er Jahve. [7] Þá talaði eg af guðmóði, eins og
mér var boðið. Og er eg mælti af guðmóði, kom þytur og skrjáf
heyrðist, og beinin færðust saman, hvert að öðru. [8] Og eg sá, hversu
sinar komu á beinin og hold óx á og hörund drógst þar yfir; en eng-
inn lífsandi var í þeim. [9] Þá sagði hann við mig: Mæl þú í guðmóði
til lífsandans, mæl þú í guðmóði, manns-son, og seg við lífsandann:
Svo segir drottinn Jahve: Kom þú, lífsandi, úr áttunum fjórum og anda
á þennan val, að þeir megi lifna við. [10] Eg talaði nú í guðmóði, eins

24: kap. 37, 12. 21. 26: kap. 11, 19. 28: kap. 11, 20. 30: kap. 34, 27. -- 37, 1:
kap. 1, 3; 3, 22.

og hann hafði skipað mér; kom þá lífsandi í þá, svo að þeir lifnuðu
við og risu á fætur; var það afarmikill fjöldi. [11] Og hann sagði við
mig: Manns-son, þessi bein eru allir Ísraelsmenn. Sjá, þeir segja:
Bein vor eru skinin, von vor þrotin, úti er um oss! [12] Mæl því í guð-
móði og seg við þá: Svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg vil opna grafir
yðar, og láta yður rísa upp úr gröfum yðar, þjóð mín, og flytja yður
inn í Ísraelsland, [13] til þess að þér viðurkennið, að eg er Jahve, þegar
eg opna grafir yðar og læt yður rísa upp úr gröfum yðar, þjóð mín.
[14] Og eg vil láta anda minn í yður, til þess að þér lifnið við aftur, og
eg skal koma yður inn í yðar land, og þér skuluð viðurkenna, að eg
er Jahve; eg hefi talað það og mun framkvæma það, segir Jahve.
[15] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [16] Þú manns-son,
tak þér staf og rita á hann: »Júda og Ísraelsmenn, sem eru í banda-
lagi við hann«; tak því næst annan staf og rita á hann: »Jósef, stafur
Efraíms, og allir Ísraelsmenn, sem eru í bandalagi við hann«. [17] Teng
þá síðan hvorn við annan í einn staf, svo að þeir verði að einum í
hendi þinni. [18] Og er samlandar þínir tala til þín og segja: Vilt þú
ekki segja oss, hvað þetta á að þýða? [19] Þá seg þeim: Svo segir
drottinn Jahve: Sjá, eg tek staf Jósefs, sem er í hendi Efraíms og
þeirra ættkvísla Ísraels, sem eru í bandalagi við hann, og gjöri þá að
staf Júda, svo að þeir verði einn stafur í hendi Júda. [20] Og stafirnir,
sem þú skrifar á, skulu vera í hendi þinni fyrir augum þeirra. [21] Og
mæl til þeirra: Svo segir drottinn Jahve: Sjá, eg sæki Ísraelsmenn til
þjóðanna, þangað sem þeir fóru, og saman safna þeim úr öllum áttum
og leiði þá aftur inn í land þeirra. [22] Og eg vil gjöra þá að einni
þjóð í landinu, á Ísraels fjöllum, og einn konungur skal vera konungur
yfir þeim öllum, og þeir skulu eigi framar vera tvær þjóðir og eigi
framar vera skiftir í tvö konungsríki.
[23] Og þeir skulu eigi framar saurga sig á skurðgoðum sínum og
viðurstygðum, eða með öllum trygðrofssyndum sínum, og eg vil frelsa
þá frá öllum fráhvarfssyndum þeirra, sem þeir hafa drýgt, og hreinsa
þá, og þeir skulu verða mín þjóð og eg skal vera þeirra Guð. [24] Og
þjónn minn Davíð skal vera konungur yfir þeim, og þeir skulu allir
hafa einn hirði og lifa eftir setningum mínum og varðveita boðorð
mín og breyta eftir þeim. [25] Og þeir skulu búa í landinu, sem eg gaf
þjóni mínum Jakob og feður yðar bjuggu í; í því skulu þeir og búa
og börn þeirra og barnabörn til eilífðar, og þjónn minn Davíð skal
vera höfðingi þeirra eilíflega. [26] Og eg mun gjöra við þá friðarsáttmála;
það skal vera eilífur sáttmáli við þá; og eg mun láta þá búa að stað-
aldri í landinu og fjölga þeim og setja helgidóm minn meðal þeirra að
eilífu. [27] Og bústaður minn skal vera hjá þeim, og eg skal vera þeirra
Guð og þeir skulu vera mín þjóð. [28] Og þjóðirnar skulu viðurkenna,
að eg er Jahve, sem helga Ísrael, þegar helgidómur minn verður
meðal þeirra eilíflega.

38 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [2] Manns-son, snú
þér gegn Góg í Magóg-landi, höfðingja yfir Rós, Mesek og Túbal,
spá gegn honum [3] og seg: Svo segir drottinn Jahve: Eg skal finna þig,
Góg, höfðingi yfir Rós, Mesek og Túbal, [4] og eg skal setja króka í
kjálka þína og leiða þig út, ásamt öllu herliði þínu, hestum og ridd-
urum, öllum með alvæpni, mikinn manngrúa, með skjöld og törgu,
alla með sverð í höndum. [5] Persar, Blálendingar og Pútmenn eru í för

---

12: kap. 36, 24. **21:** kap. 36, 24. **24:** kap. 34, 23. **26:** kap. 34, 25. **27:** 3 Mós. 26, 11. 12. 2 Kor. 6, 16. — **38, 2:** kap. 39, 1 n. Opinb. 20, 8. 1 Mós. 10, 2. **4:** kap. 39, 2; 29, 4. **5:** kap. 27, 10.

með þeim, allir með törgu og hjálm; [6] Gómer og allir herflokkar hans,
Tógarma-lýður, hin yzta norðurþjóð, og allir herflokkar hans — margar
þjóðir eru í för með þér. [7] Bú þig út og ver viðbúinn, þú og allar
hersveitirnar, sem safnast hafa til þín, og ver þú yfirmaður þeirra.
[8] Eftir langan tíma munt þú útboðsskipun hljóta; á síðustu árunum
munt þú koma inn í það land, sem aftur er unnið undan sverðinu,
til þjóðar, sem safnað hefir verið saman frá mörgum þjóðum á Ísraels
fjöll, sem stöðuglega hafa í eyði legið; já, frá þjóðunum var hún flutt,
og nú búa allir öruggir. [9] Þá munt þú brjótast fram sem þrumuveður,
koma sem óveðursský, til þess að hylja landið, þú og allir herflokkar
þínir og margar þjóðir með þér. [10] Svo segir drottinn Jahve: Á þeim
degi munu illar hugsanir koma upp í hjarta þínu og þú munt hafa illar
fyrirætlanir með höndum [11] og segja: »Eg vil fara í móti bændabýla-
landi, ráða á friðsama menn, sem búa óhultir; þeir búa allir múr-
veggjalausir og hafa hvorki slagbranda né hlið«, [12] til þess að fara
með rán og rifs, til þess að leggja hönd þína á borgarrústir, sem aftur
eru bygðar orðnar, og á þjóð, sem saman söfnuð er frá heiðingjunum,
sem aflar sér búfjár og fjármuna, á menn, sem búa á nafla jarðar-
innar. [13] Seba og Dedan og verzlunarmenn frá Tarsis og kaupmenn
hennar segja við þig: Kemur þú til þess að ræna? Hefir þú dregið
saman liðsveitir þínar til þess að rupla, til þess að hafa á burt silfur
og gull, flytja burt búfé og fjármuni, til þess að afla mikils herfangs?
[14] Fyrir því spá þú, manns-son, og seg við Góg: Svo segir drottinn
Jahve: Munt þú ekki á þeim degi, er lýður minn Ísrael býr óhultur,
leggja af stað [15] og koma frá stöðvum þínum, lengst úr norði, þú og
margar þjóðir með þér, allir ríðandi hestum, mikill liðssafnaður, fjöl-
mennur her, [16] og fara í móti lýð mínum Ísrael eins og óveðursský,
til þess að hylja landið? Á hinum síðustu dögum mun eg leiða þig
móti landi mínu, til þess að þjóðirnar læri að þekkja mig, þegar eg
auglýsi heilagleik minn á þér, Góg, fyrir augum þeirra.
[17] Svo segir drottinn Jahve: Ert þú sá, er eg talaði um í fyrri
daga fyrir munn þjóna minna, spámanna Ísraels, er spáðu í þá daga
árum saman, að eg mundi leiða þig móti þeim? [18] En þann dag, dag-
inn sem Góg fer móti Ísraelslandi, segir drottinn Jahve, mun reiðin
blossa í nösum mér. [19] Í vandlæting minni, í minni brennandi heift,
tala eg það: Vissulega, á þeim degi skal mikill jarðskjálfti verða í
Ísraelslandi. [20] Þá skulu fiskar sjávarins skjálfa fyrir mér og fuglar
himinsins, dýr merkurinnar og öll skriðkvikindi, sem skríða á jörð-
unni, og allir menn, sem eru á jörðunni; og fjöllin skulu kollvarpast
og hamrarnir hrynja og hver múrveggur til jarðar falla. [21] Og á öllum
fjöllum mínum vil eg kalla á sverðin í móti honum, segir drottinn Jahve;
eins sverð skal vera í móti öðrum. [22] Og eg vil ganga í dóm við hann
með drepsótt og blóðsúthelling, með dynjandi steypiregni og haglstein-
um; eldi og brennisteini vil eg rigna láta yfir hann og yfir hersveitir
hans og yfir margar þjóðir, sem með honum eru. [23] Og eg vil auglýsa
mig dýrlegan og heilagan og gjöra mig kunnan í augsýn margra þjóða,
til þess að þær viðurkenni, að eg er Jahve.

39 Og þú, manns-son, spá þú gegn Góg og seg: Svo segir drott-
inn Jahve: Eg skal finna þig, Góg, höfðingi yfir Rós, Mesek og
Túbal, [2] og snúa þér við og fara með þig og láta þig koma lengst úr
norðri og leiða þig upp á Ísraels fjöll. [3] Og eg skal slá bogann úr
vinstri hendi þinni og láta örvarnar detta úr hægri hendi þinni. [4] Á
Ísraels fjöllum skalt þú falla, þú og allar hersveitir þínar og þær þjóð-
ir, sem eru í för með þér; alls konar ránfuglum og dýrum merkur-

12: kap. 5, 5. **22:** Sálm. 11, 6. Opinb. 20, 9. — **39, 1:** kap. 38, 2 n. **4:** v. 17.

innar gef eg þig til fæðslu. [5] Úti á víðavangi skalt þú falla, því að eg
hefi talað það, segir drottinn Jahve. [6] Og eg vil steypa eldi yfir Magóg
og yfir þá, sem ugglausir búa í strandbygðunum, til þess að þeir við-
urkenni, að eg er Jahve. [7] Og eg vil gjöra mitt heilaga nafn kunnugt
meðal lýðs míns Ísraels og ekki framar láta vanhelga mitt heilaga nafn,
til þess að þjóðirnar viðurkenni, að eg er Jahve, heilagur í Ísrael. [8] Sjá,
það kemur fram og verður, segir drottinn Jahve; það er dagurinn, sem
eg hefi talað um. [9] Þá munu íbúar Ísraels borga út ganga og eld kveikja
og kynda með vopnum, törgum og skjöldum, með bogum og örvum,
kylfum og lensum; í sjö ár skulu þeir elda þessu. [10] Þeir munu ekki
sækja við í mörkina né höggva neitt í skógunum, heldur munu þeir
kynda eld með vopnum; og þeir munu fletta þá, sem þá flettu, og ræna
þá, sem þá rændu, segir drottinn Jahve. [11] En á þeim degi mun eg
ákveða Góg samastað, legstað í Ísrael, Abarímdal, fyrir austan hafið;
menn munu girða fyrir Abarímdal. Þar munu þeir grafa Góg og allan
liðmúg hans og nefna hann Gógsmúgadal. [12] Og Ísraelsmenn munu vera
að jarða þá í sjö mánuði, til þess að hreinsa landið. [13] Og allur lands-
lýðurinn skal starfa að þeim grefti, og það skal verða þeim til frægðar
þann dag, er eg gjöri mig dýrlegan, segir drottinn Jahve. [14] Og þeir munu
útvelja menn til þess stöðuga starfa að fara um landið og jarða þá, sem
enn liggja eftir ofan jarðar, til þess að hreinsa landið; að liðnum sjö
mánuðum skulu þeir enn kanna það. [15] Og þegar þeir fara um landið
og einhver sér mannsbein, þá skal hann hlaða þar vörðu hjá, unz graftar-
mennirnir hafa grafið þau í Gógsmúgadal. [16] Og þannig skulu þeir grafa
þar allan liðmúg sinn og hreinsa þannig landið.

[17] En þú, manns-son, svo segir drottinn Jahve: Seg þú við alls
konar fugla og við öll dýr merkurinnar: Safnist saman og komið;
þyrpist saman úr öllum áttum til fórnarveizlu minnar, sem eg held
yður, til mikillar fórnarveizlu á Ísraels fjöllum, þar sem þér skuluð eta
kjöt og drekka blóð. [18] Þér skuluð eta kjöt af köppum og drekka blóð
úr þjóðhöfðingjum jarðarinnar: hrúta, lömb og hafra, uxa, alt saman
alifé frá Basan. [19] Og þér skuluð eta feitt kjöt, unz þér eruð saddir
orðnir, og þér skuluð drekka blóð, unz þér eruð druknir orðnir, í fórn-
arveizlu minni, sem eg held yður. [20] Og þér skuluð seðja yður við
mitt borð á reiðskjótum og vagnhestum, á köppum og alls konar stríðs-
mönnum, segir drottinn Jahve. [21] Og eg vil auglýsa dýrð mína meðal
þjóðanna, og allar þjóðir skulu sjá refsidóm minn, þann er eg hefi fram-
kvæmt, og hönd mína, er eg hefi á þá lagt. [22] En Ísraelsmenn skulu
viðurkenna, að eg, Jahve, er Guð þeirra, upp frá þeim degi og fram-
vegis. [23] Og þjóðirnar skulu viðurkenna, að Ísraelsmenn urðu að fara
úr landi eingöngu vegna misgjörðar sinnar, fyrir þá sök að þeir höfðu
rofið trúnað við mig, svo að eg byrgði auglit mitt fyrir þeim og seldi
þá í hendur óvina þeirra, og féllu þeir þá allir fyrir sverðseggjum. [24] Eg
breytti við þá eins og þeir höfðu til unnið með saurugleik sínum og
fráhvarfi, og byrgði auglit mitt fyrir þeim. [25] Fyrir því segir drottinn
Jahve svo: Nú mun eg snúa við högum Jakobs og miskunna mig yfir
allan Ísraelslýð og vandlæta um mitt heilaga nafn. [26] Og þeir skulu
gleyma vanvirðu sinni og allri þeirri ótrygð, er þeir hafa í frammi haft
við mig, þegar þeir búa aftur óhultir í landi sínu og enginn skelfir þá.
[27] Þegar eg leiði þá heim aftur frá þjóðunum og safna þeim saman úr
löndum óvina þeirra, þá skal eg auglýsa heilagleik minn á þeim í aug-
sýn margra þjóða. [28] Og þá skulu þeir viðurkenna, að eg, Jahve, er
Guð þeirra, með því að eg herleiddi þá til þjóðanna, en safna þeim nú
saman inn í þeirra eigið land og læt engan þeirra framar verða þar

17: v. 4. Jer. 12, 9. Opinb. 19, 17. Zef. 1, 7. 23: 5 Mós. 31, 17 n.

eftir. [29] Og eg vil ekki framar byrgja auglit mitt fyrir þeim, með því
að eg hefi úthelt anda mínum yfir Ísraelslýð, segir drottinn Jahve.

40 Á tuttugasta og fimta ári eftir að vér vorum herleiddir, í byr-
jun ársins, tíunda dag mánaðarins, fjórtán árum eftir að borgin
var tekin, einmitt þann dag kom hönd Jahve yfir mig og flutti mig
þangað. [2] Í guðlegri sýn flutti hann mig til Ísraelslands og setti mig
niður á mjög hátt fjall; og á því var gagnvart mér sem endurreist borg.
[3] Og er hann hafði flutt mig þangað, birtist maður nokkur, og var hann
ásýndum sem af eiri væri; hann hélt á línstreng og mælistöng og stóð
við hliðið. [4] Og maðurinn sagði við mig: Manns-son, lít á með augum
þínum, hlýð á með eyrum þínum og hugfest þér alt, er eg sýni þér;
því að þú ert til þess hingað fluttur, að þér verði sýnt þetta. Kunn-
gjör þú Ísraelslýð alt það, sem þú sér.

[5] Og sjá, múrveggur lá utan um musterið hringinn í kring, og
maðurinn hélt á mælistöng í hendinni, hún var sex álna löng, alinin
talin þverhönd lengri en almenn alin. Og hann mældi þykt múrsins,
og var hún ein mælistöng, og hæðin var ein mælistöng. [6] Því næst
gekk hann inn í hlið eitt, er vissi til austurs. Gekk hann upp tröpp-
urnar, sem lágu upp að því, og mældi þröskuld hliðsins, og var hann
ein mælistöng á breidd, [7] og hvert herbergi ein mælistöng á lengd og
ein mælistöng á breidd og milli herbergjanna fimm álnir, og þröskuld-
ur hliðsins til hliðar við forsal hliðsins að innanverðu ein mælistöng.
[8] Og hann mældi forsal hliðsins, [9] og var hann átta álnir og múrstöp-
ullinn fram af honum tvær álnir; en forsalur hliðsins gekk inn á við.
[10] Og stúkurnar í hliðinu voru hver gegnt annarri, sínar þrjár hvoru-
megin; allar þrjár voru þær jafnar að máli; múrstöplarnir beggja vegna
voru og jafnir að máli. [11] Og hann mældi dyravídd hliðsins og var hún
tíu álnir, en lengd hliðsins þrettán álnir. [12] Og fyrir framan stúkurnar
voru grindur, ein alin hvorumegin; en hver stúka var sex álnir á hvorn
veg. [13] Og hann mældi hliðið frá þaki einnar stúku yfir á þak annar-
rar og var breiddin tuttugu og fimm álnir. Dyrnar stóðust á beggja
vegna. [14] Og hann gjörði múrstöplana sextíu álnir alt í kring, alt að
múrstöpli forgarðsins. [15] Og frá framhlið ytra dyrahliðsins inn að fram-
hliðinni á forsal innra hliðsins voru fimtíu álnir. [16] Og hringinn í kring
á hliðhúsinu voru gluggar, sem lágu inn í stúkurnar og inn í gegnum
múrstöplana og smávíkkuðu inn á við, og sömuleiðis voru gluggar á
forsalnum alt um kring inn á við, og á múrstöplunum voru pálmar.

[17] Nú leiddi hann mig inn í ytri forgarðinn. Þar voru herbergi,
og steinlagt gólf var í forgarðinum alt um kring; þrjátíu herbergi lágu
við steingólfið. [18] Og steingólfið var fram með hliðarvegg hliðanna,
jafnlangt lengd hliðanna; það var lægra steingólfið. [19] Og hann mældi
breidd forgarðsins frá innri framhlið neðra hliðsins að úthlið innri
forgarðsins, og voru það hundrað álnir. [20] Og hliðið á ytri forgarð-
inum, er vissi í norðurátt, lengd og breidd þess mældi hann einnig. [21] Og
í því voru þrjár stúkur hvorumegin, og múrstöplar þess og forsalur
voru jafnir að máli við fyrsta hliðið; lengd þess var fimtíu álnir og
breiddin tuttugu og fimm álnir. [22] Og gluggar þess, forsalur og pálmar
voru jafnir að máli við það, sem var í hliðinu, er vissi í austurátt.
Var gengið upp að því um sjö þrep, og forsalur þess lá innan til. [23] Og
hlið inn að innri forgarðinum var gegnt norðurhliðinu, eins og við aust-
urhliðið; og hann mældi hundrað álnir frá einu hliðinu til annars.
[24] Því næst lét hann mig ganga í suðurátt; þar var hlið, sem vissi í

29: Jóel 3, 1. — **40, 2:** Opinb. 21, 10. **4:** kap. 44, 5. **5:** kap. 43, 13. **16:** 1 Kong.
6, 4.

suðurátt. Og hann mældi múrstöpla þess og forsal, og voru þeir jafnir
hinum að máli. 25 Á því voru gluggar, svo og á forsal þess, hringinn
í kring, eins og hinir gluggarnir voru; lengd þess var fimtíu álnir og
breiddin tuttugu og fimm álnir. 26 Var gengið upp að því um sjö þrep,
og forsalur þess lá innan til, og voru pálmar á honum, sinn hvoru-
megin, á múrstöplum hans. 27 Og hlið var á innri forgarðinum, er
vissi í suður, og hann mældi hundrað álnir frá einu hliðinu til annars
í suðurátt.

28 Þessu næst leiddi hann mig um suðurhliðið inn í innri for-
garðinn og mældi suðurhliðið; var það jafnt hinum fyrri að máli;
29 sömuleiðis stúkur þess, múrstöpla og forsal, og voru þeir jafnir hin-
um fyrri að máli; á því voru gluggar, svo og á forsal þess, hringinn
í kring; lengd þess var fimtíu álnir og breiddin tuttugu og fimm álnir*.
31 Og forsalur þess lá út að ytri forgarðinum og pálmar voru á múr-
stöplum þess, og voru þar átta þrep upp að ganga. 32 Og hann leiddi
mig að hliðinu, sem vissi í austurátt, og mældi hliðið; var það að máli
jafnt hinum. 33 Og stúkur þess, múrstöplar og forsalur var jafnt að
máli hinum fyrri, og á því voru gluggar, svo og á forsal þess, hring-
inn í kring; það var fimtíu álnir á lengd og tuttugu og fimm álnir á
breidd. 34 Og forsalur þess lá út að ytri forgarðinum, og pálmar voru
á múrstöplum þess beggja vegna; voru þar átta þrep upp að ganga.
35 Hann leiddi mig nú að norðurhliðinu og mældi 36 stúkur þess, múr-
stöpla og forsal; var það jafnt að máli hinum fyrri; á því voru glugg-
ar hringinn í kring; það var fimtíu álnir á lengd og tuttugu og fimm
álnir á breidd. 37 Og forsalur þess lá út að ytri forgarðinum, og pálm-
ar voru á múrstöplum þess beggja vegna; voru þar átta þrep upp að
ganga. 38 Þar var herbergi og dyr á við múrstöpla hliðanna; þar átti
að þvo brennifórnina. 39 Og í forsal hliðsins stóðu tvö borð annars
vegar og önnur tvö borð hins vegar, til þess að slátra á þeim brenni-
fórninni, syndafórninni og sektarfórninni. 40 Og að utanverðu við hlið-
arvegginn, að norðanverðu þegar gengið er upp að hliðsdyrunum, voru
tvö borð, og við hinn hliðarvegginn á forsal hliðsins voru önnur tvö
borð; 41 fjögur borð öðrumegin og fjögur borð hinumegin við hliðar-
vegg hliðsins, alls átta borð, sem menn slátruðu á. 42 Voru fjögur borð
til brennifórnar, af höggnum steinum, hálfrar annarrar álnar löng, hálfrar
annarrar álnar breið og álnar há; á þau skyldi leggja áhöldin, sem höfð
voru, þá er brennifórnum og sláturfórnum var slátrað. 43 Og umhverfis
borðin var þverhandarhá rönd, og skyldi fórnarkjötið lagt á borðin.
44 Og yfir borðunum voru þök, til þess að skýla þeim fyrir regni og
hita. Og hann leiddi mig inn í innri forgarðinn, og sjá, þar voru tvö
herbergi í innri forgarðinum, annað við hliðarvegg norðurhliðsins, og
vissi framhlið þess í suðurátt; hitt við hliðarvegg suðurhliðsins, og vissi
framhlið þess í norðurátt. 45 Og hann sagði við mig: Þetta herbergi,
sem snýr framhlið sinni í suður, er ætlað prestunum, sem gegna þjón-
ustu í musterinu. 46 En herbergið, sem snýr framhlið sinni í norður,
er ætlað prestunum, sem gegna þjónustu við altarið. Þeir eru niðjar
Zadóks; þeir einir af Levísonum mega nálgast Jahve, til þess að þjóna
honum. 47 Og hann mældi forgarðinn; hann var hundrað álnir á lengd
og hundrað álnir á breidd, réttur ferhyrningur, og altarið stóð fyrir
framan sjálft musterið.

48 Því næst leiddi hann mig að forsal musterisins og mældi múr-
stöpla forsalsins, fimm álnir hvorumegin, og breidd hliðsins var fjór-
tán álnir og kampar hliðsins þjár álnir hvorumegin. 49 Forsalurinn

---

26: v. 22. **29:** v. 25. * V. 30 felt úr (innskot). **46:** kap. 43, 19; 44, 15. **47:** kap. 43, 13 n.

var tuttugu álnir á lengd og tólf álnir á breidd og var um tíu þrep upp
að ganga að honum. En við múrstöplana voru súlur, ein hvorumegin.
41 Þessu næst leiddi hann mig inn í aðalhúsið og mældi múr-
stöplana, og voru þeir sex álnir að þykt báðumegin. 2 Og dyrnar
voru tíu álna breiðar og dyrakamparnir fimm álnir hvorumegin. Og
hann mældi lengd þess, og var hún fjörutíu álnir og breiddin tuttugu
álnir. 3 Síðan gekk hann inn fyrir og mældi dyrastöplana, og voru þeir
tveggja álna þykkir og vídd dyranna sex álnir, og dyrakamparnir sjö
álnir hvorumegin. 4 Og hann mældi lengd þess, og var hún tuttugu
álnir, og breiddin tuttugu álnir frammi við aðalhúsið; og hann sagði
við mig: Þetta er hið allrahelgasta.
5 Og hann mældi musterisvegginn, og var hann sex álna þykkur
og breidd hliðarhússins fjórar álnir alt í kring um musterið. 6 Og hliðar-
herbergin lágu hvert áfast við annað, þrjátíu þrisvar sinnum; og stallar
voru á veggnum, sem var á musterinu fyrir hliðarherbergin alt í kring,
til þess að þau hvíldu á honum, en væru eigi fest á musterisvegginn.
7 Og þau urðu æ breiðari, því ofar sem þau lágu kring um musterið,
því að hliðarherbergin voru alveg upp úr hringinn í kring um musterið.
Fyrir því minkaði breidd musterishússins upp á við, og mátti ganga
af neðsta gólfi hliðarhússins yfir neðra loftið upp á efra loftið. 8 Og
eg sá að á musterishúsinu var pallur hringinn í kring, og grundvöllur
hliðarherbergjanna var full sex álna mælistöng. 9 Þykt útveggsins á
hliðarhúsinu var fimm álnir; auk þess var autt rúm milli hliðarhúss-
ins og musterisins. 10 Og milli herbergjanna var tuttugu álna breidd
hringinn í kring um musterið. 11 Og dyr gengu frá hliðarhúsinu að
auða rúminu, aðrar dyrnar til norðurs, hinar til suðurs. Og breidd
auða rúmsins var fimm álnir hringinn í kring. 12 Og húsið, sem lá
gegnt afgirta svæðinu, við vesturhliðina, var sjötíu álna breitt og veggur
hússins fimm álna þykkur hringinn í kring og lengd þess níutíu álnir.
13 Og hann mældi musterishúsið, og var það hundrað álna langt, og
afgirta svæðið og húsið með veggjum þess var hundrað álnir á lengd.
14 Og framhlið musterishússins og afgirta svæðið austanmegin var
hundrað álnir á breidd. 15 Og hann mældi lengd hússins, sem var
gegnt afgirta svæðinu og lá bak við það, og súlnagöng þess beggja
vegna, og var það hundrað álnir. Og aðalhúsið og innhúsið og for-
salur þess, 16 þröskuldarnir og skáhöllu gluggarnir og súlnagöngin um-
hverfis, þessi þrjú hús voru þiljuð frá jörðu og upp að gluggum; en
gluggarnir voru lokaðir. 17 Uppi yfir dyrum aðalhússins innan og utan
og á öllum veggnum innan og utan hringinn í kring 18 voru festir kerúbar
og pálmar, og var einn pálmi milli hverra tveggja kerúba. En kerúbinn
hafði tvö andlit: 19 annars vegar sneri mannsandlit að pálmanum, en
ljónsandlit hins vegar. Svo var á húsinu alt um kring. 20 Neðan frá gólfi
og upp fyrir dyr voru gjörðir kerúbar og pálmar á veggnum. 21 Umgjörðin
yfir dyrunum og dyrustafir aðalhússins mynduðu ferhyrning. Og fyrir
framan helgidóminn var eitthvað, sem líktist 22 altari af tré, þriggja álna
hátt; það var tvær álnir á lengd og tvær álnir á breidd; og á því voru horn,
og undirstöður þess og hliðveggir voru af tré. Og hann sagði við mig:
Þetta er borðið, sem stendur frammi fyrir Jahve. 23 Og tvær voru hurðir
á aðalhúsinu og helgidóminum. 24 Og í hverri hurð voru tveir hlerar,
tveir hlerar, er léku á hjörum; í annarri hurðinni voru tveir og í hinni
voru tveir hlerar. 25 Og á þeim voru kerúbar og pálmar, eins og á
veggjunum, og þakskygni af tré var fram af forsalnum. 26 Og skáhallir
gluggar og pálmar voru beggja vegna á hliðarveggjum forsalsins; þak-
skygni voru og á hliðarhúsi musterisins.

41, 18: 1 Kong. 6, 29. **24:** 1 Kong. 6, 34.

42 Því næst fór hann með mig út í ytri forgarðinn, í norðurátt.
Og hann leiddi mig að herberginu, sem er gegnt afgirta svæðinu
og gegnt húsinu, sem liggur til norðurs. 2 Það var hundrað álnir á
lengd og fimtíu álnir á breidd. 3 Og gegnt dyrunum, sem lágu inn í
innri forgarðinn, og gegnt steingólfi ytri forgarðsins, voru tvenn súlna-
göng, hvor fyrir framan önnur, svo að salirnir voru þrír. 4 Og fyrir
framan herbergin var tíu álna breiður gangur inn að innri forgarðin-
um, hundrað álna langur, og sneru dyr hans í norður. 5 En efstu her-
bergin voru styttri, því að súlnagöngin námu meira af þeim en af neðstu
herbergjunum og miðherbergjunum. 6 Því að þau voru þrílyft og höfðu
engar slíkar súlur sem þær, er voru í forgörðunum; fyrir því voru
efstu herbergin að sér dregin í hlutfalli við neðstu herbergin og mið-
herbergin. 7 Og múrinn, sem lá með endilöngum herbergjunum út að
ytri forgarðinum, fyrir framan herbergin, var fimtíu álna langur. 8 Því
að herbergin, sem lágu út að ytri forgarðinum, voru fimtíu álna löng.
Og sjá, með fram musterishúsinu voru hundrað álnir. 9 En neðan
undir herbergjum þessum var inngangur að austanverðu, þegar gengið
var inn í þau frá ytri forgarðinum. 10 Austanverðu við afgirta svæðið
og bakhúsið voru og herbergi. 11 Og fyrir framan þau var vegur, og
þau voru eins á að líta og herbergin, sem lágu norðan til; þau voru
jafnlöng og jafnbreið, og allir útgangar þeirra voru með sömu gerð og
á hinum og eins og hurðir þeirra. 12 Og líkt og dyrnar á herbergjun-
um, sem lágu sunnan til, svo voru á þeim einar dyr, þar sem veg-
urinn hófst, sá er liggur til austurs inn í ytri forgarðinn, en um þær
voru menn vanir að ganga inn. 13 Og hann sagði við mig: Norður-
herbergin og suðurherbergin, sem liggja fyrir framan afgirta svæðið,
það eru heilögu herbergin, þar sem prestarnir, er nálgast mega Jahve,
eiga að eta hið háheilaga. Þar skulu þeir láta hið háheilaga og mat-
fórnina, syndafórnina og sektarfórnina; því að staðurinn er heilagur.
14 Þegar prestarnir ganga þangað inn — en þeir skulu ekki ganga rak-
leiðis úr helgidóminum inn í ytri forgarðinn — skulu þeir leggja þar
af sér klæði sín, þau er þeir gegna þjónustu í, því að þau eru heilög;
þeir skulu fara í önnur föt og því næst ganga þangað, sem lýðurinn
má vera.

15 En er hann hafði mælt alt musterið að innanverðu, fór hann
út með mig, í áttina til hliðsins, er veit til austurs, og mældi það að
utan hringinn í kring. 16 Hann mældi austurhliðina með mæli-
stönginni: fimm hundruð álnir með mælistönginni. Og hann sneri við
17 og mældi norðurhliðina: fimm hundruð álnir með mælistönginni. Og
hann sneri við 18 að suðurhliðinni og mældi fimm hundruð álnir með
mælistönginni. 19 Og hann sneri sér að vesturhliðinni og mældi fimm
hundruð álnir með mælistönginni. 20 Hann mældi það frá þeim fjór-
um hliðum. Alt umhverfis það var múrveggur: lengdin fimm hundruð
álnir og breiddin fimm hundruð álnir, til þess að skilja hið heilaga frá
hinu óheilaga.

43 Og hann leiddi mig að hliðinu, sem vissi til austurs, 2 og sjá,
þá kom dýrð Ísraels Guðs úr austri, og var að heyra sem nið
mikilla vatna, og landið var uppljómað af dýrð hans. 3 Og sú sýn,
sem eg sá, var eins og sýnin, er eg sá, þá er hann kom, til þess að
eyða borgina, og vagnsýnin, sem eg sá, var sem sýnin, er eg sá
við Kebar-fljótið, og eg féll fram á ásjónu mína. 4 Og dýrð Jahve fór nú
inn í musterið um hliðið, sem til austurs vissi. 5 Og andi hóf mig upp
og færði mig inn í innri forgarðinn, og sjá, musterið var fult af dýrð

42, 3: kap. 41, 10; 40, 17. **14:** kap. 44, 19. — **43, 2:** kap. 1, 24. Opinb. 18, 1.
3: kap. 9, 1 n. 1, 1. 28. **5:** 1 Kong. 8, 10. 11.

Jahve. [6] Og eg heyrði einhvern tala til mín úr musterinu, og stóð þó
maðurinn enn hjá mér; [7] og hann sagði við mig: Manns-son, þetta er
staður hásætis míns og þetta er skör fóta minna; hér vil eg búa meðal
Ísraelsmanna að eilífu. Og Ísraelsmenn skulu eigi framar flekka mitt
heilaga nafn, — hvorki þeir né konungar þeirra, með hórdómi sínum
og líkum konunga sinna, [8] með því að þeir settu þröskuld sinn hjá mínum
þröskuldi og dyrustafi sína hjá mínum dyrustaf, svo að ekki var nema
veggurinn milli mín og þeirra. Og þannig flekkuðu þeir mitt heilaga nafn
með svívirðingum sínum, þeim er þeir frömdu, svo að eg tortímdi þeim
í reiði minni. [9] Nú munu þeir láta hórdóm sinn og lík konunga sinna vera
langt í burtu frá mér, og eg mun búa meðal þeirra að eilífu. [10] En þú,
manns-son, lýs þú musterinu fyrir Ísraelsmönnum, til þess að þeir
blygðist sín fyrir misgjörðir sínar. [11] Og þegar þeir blygðast sín fyrir
alt það, sem þeir hafa framið, þá skalt þú draga upp musterið og
skipulag þess, útgangana úr því og inngangana í það og alla lögun
þess og kunngjöra þeim allar tilskipanir og lagafyrirmæli um það, og
skrifa þú það upp fyrir augum þeirra, til þess að þeir athugi alla lögun
þess og öll ákvæði um það og fari eftir þeim. [12] Þetta er ákvæðið um
musterið: efst uppi á fjallinu skal alt svæði þess hringinn í kring teljast háheilagt. Sjá, þetta er ákvæðið um musterið.

[13] Þetta er mál altarisins að álnatali, alinin talin ein alin og þverhönd: umgjörðin niður við jörðina skal vera álnar há og álnar breið
og brúnin út á röndinni hringinn í kring spannarbreið. Og þetta er
hæð altarisins: [14] frá umgjörðinni niður við jörðina upp að neðri stallinum tvær álnir og breiddin ein alin; og frá minni stallinum upp á
meiri stallinn fjórar álnir og breiddin ein alin. [15] Og eldstæðið var
fjórar álnir, og upp af eldstæðinu gengu hornin fjögur. [16] Og eldstæðið
var tólf álna langt og tólf álna breitt, ferhyrningur með fjórum jöfnum
hliðum. [17] Og meiri stallurinn var fjórtán álna langur og fjórtán álna
breiður á hliðarnar fjórar og minni stallurinn sextán álna langur og
sextán álna breiður á hliðarnar fjórar og brúnin í kring um hann hálf
alin og umgjörðin um hann ein alin hringinn í kring. En þrepin upp
að altarinu vissu í austur.

[18] Og hann sagði við mig: Manns-son, svo segir drottinn Jahve:
Þetta eru ákvæðin um altarið þann dag, er það er albúið, svo að á
því verði fórnað brennifórn og blóði stökt á það. [19] Þá skalt þú fá
ungan uxa til syndafórnar Levíta-prestunum, sem eru af ætt Zadóks og
mega nálgast mig, segir drottinn Jahve, til þess að þjóna mér; [20] og þú
skalt taka nokkuð af blóði hans og ríða því á fjögur horn altarisins,
og á fjórar hyrningar stallanna og á umgjörðina hringinn í kring og
syndhreinsa það. [21] Síðan skalt þú taka syndafórnar-uxann og láta
brenna hann hjá varðhúsi musterisins fyrir utan helgidóminn. [22] Annan daginn skalt þú færa gallalausan geithafur í syndafórn, til þess að
altarið verði syndhreinsað með honum, eins og það var syndhreinsað
með uxanum. [23] Þegar þú hefir lokið syndhreinsuninni, skaltu leiða fram
ungan uxa, gallalausan, og hrút af hjörðinni gallalausan. [24] Skalt þú
leiða þá fram fyrir Jahve, og skulu prestarnir dreifa salti á þá og fórna
þeim í brennifórn Jahve til handa. [25] Sjö daga samfleytt skalt þú daglega fórna hafri í syndafórn; og auk þess skal fórna ungum uxa og
hrút af hjörðinni, báðum gallalausum. [26] Sjö daga skulu menn þiggja
altarið í frið og hreinsa það og vígja það. [27] Og er þeir hafa fullnað
dagana, þá skulu prestarnir áttunda daginn og þaðan í frá fórna á alt-

---

13: kap. 40, 5. **15:** 2 Mós. 27, 2. **19:** kap. 40, 46; 44, 15. **20:** 2 Mós. 29, 12. 3 Mós. 8, 15. **21:** 3 Mós. 16, 27. **24:** 3 Mós. 2, 13.

arinu brennifórnum yðar og heillafórnum, og eg vil taka yður náðar-
samlega, segir drottinn Jahve.

44 Hann leiddi mig nú aftur út að ytra hliði helgidómsins, því
er til austurs vissi; það var lokað. 2 Og Jahve sagði við mig:
Þetta hlið skal vera lokað og ekki opnað verða. Enginn maður skal
inn um það ganga, því að Jahve, Ísraels Guð, hefir inn um það gengið;
fyrir því skal það lokað vera. 3 Landshöfðinginn skal setjast þar niður,
til þess að eta fórnarmáltíð frammi fyrir Jahve. Skal hann fara inn
um forsal hliðsins og fara út aftur sama veg.
4 Því næst leiddi hann mig að norðurhliðinu fyrir framan fram-
hlið musterisins; sá eg þá, hversu dýrð Jahve fylti musteri Jahve, og
eg féll fram á ásjónu mína. 5 En Jahve sagði við mig: Manns-son,
legg þér á hjarta, sjá með augum þínum og hlýð með eyrum þínum á
alt það, sem eg segi þér um öll ákvæði viðvíkjandi musteri Jahve og
um allar þær tilskipanir, er það snerta, og gæt vandlega að inngöng-
unni í musterið og öllum útgöngum úr helgidóminum. 6 Og seg við
hina þverúðarfullu, við Ísraelsmenn: Svo segir drottinn Jahve: Nú hafið
þér, Ísraelsmenn, nógu lengi framið allar yðar svívirðingar, 7 þar sem
þér leidduð inn útlenda menn, óumskorna bæði á hjarta og á holdi,
að þeir væru í helgidómi mínum, til þess að vanhelga musteri mitt,
þegar þér færðuð mér mat minn, mör og blóð, og rufuð þannig sátt-
mála minn ofan á allar svívirðingar yðar. 8 Þér hafið eigi annast þjón-
ustu helgidóma minna, heldur settuð þér þá til þess að annast þjón-
ustuna í helgidómi mínum.
9 Svo segir drottinn Jahve: Enginn útlendur maður, óumskorinn
bæði á hjarta og holdi, má inn í helgidóm minn koma — enginn af
þeim útlendingum, sem búa meðal Ísraelsmanna. 10 En Levítarnir, sem
fjarlægðu sig frá mér, þá er Ísrael fór villur vegar, með því að þeir
viltust burt frá mér og eltu falsguði sína, þeir skulu gjöld taka fyrir
misgjörð sína. 11 Þeir skulu gegna þjónustu í helgidómi mínum sem
varðflokkar við hlið musterisins og sem musterisþjónar; þeir skulu
slátra brennifórninni og sláturfórninni fyrir lýðinn og standa frammi
fyrir þeim, til þess að þjóna þeim. 12 Af því að þeir þjónuðu þeim
frammi fyrir skurðgoðum þeirra og urðu Ísraelsmönnum fótakefli til
hrösunar, fyrir því hefi eg hafið hönd mína gegn þeim, segir drottinn
Jahve, og þeir skulu taka gjöld fyrir misgjörð sína. 13 Þeir skulu ekki
nálgast mig, til þess að veita mér prestþjónustu og nálgast alla helgi-
dóma mína, hina háheilögu, heldur skulu þeir bera vanvirðu sína og
taka gjöld fyrir þær svívirðingar, sem þeir frömdu. 14 Eg vil setja þá
til þess að gegna þjónustu við musterið, — til þess að annast það að
öllu leyti og alt, sem þar er að gjöra.
15 En Levíta-prestarnir, niðjar Zadóks, þeir er ræktu þjónustu helgi-
dóms míns, þá er Ísraelsmenn viltust frá mér, þeir skulu nálgast mig,
til þess að þjóna mér, og þeir skulu ganga fram fyrir mig, til þess að
færa mér mör og blóð, segir drottinn Jahve. 16 Þeir skulu ganga inn í
helgidóm minn og þeir skulu nálgast borð mitt, til að þjóna mér, og
þeir skulu rækja þjónustu mína. 17 Og er þeir ganga inn í hlið innri
forgarðsins, skulu þeir klæðast línklæðum; ekkert ullarfat skulu þeir á
sér bera, þá er þeir gegna þjónustu í hliðum innri forgarðsins og þar
innar af. 18 Þeir skulu hafa ennidúka af líni um höfuð sér og línbræk-
ur um lendar sér; eigi skulu þeir gyrðast neinu, er svita veldur. 19 En
þegar þeir ganga út í ytri forgarðinn til lýðsins, skulu þeir fara úr
þeim klæðum, er þeir gegna þjónustu í, og leggja þau í herbergi helgi-

44, 4: kap. 43, 5. **6:** kap. 45, 9. **15:** kap. 40, 46; 43, 19; **48, 11.** **19:** kap. 42, 14.
3 Mós. 6, 11.

dómsins og fara í önnur klæði, svo að þeir helgi ekki lýðinn með
klæðum sínum. [20] Þeir skulu ekki raka höfuð sín, né láta hárið flaka,
heldur hafa stýft hár. [21] Og vín skal enginn prestur drekka, þegar þeir
ganga inn í innri forgarðinn. [22] Enga ekkju né þá konu, sem við mann
er skilin, mega þeir taka sér að eiginkonu, heldur aðeins meyjar af
ætt Ísraelsmanna; þó mega þeir kvongast ekkju, sé hún ekkja eftir
prest. [23] Og þeir skulu kenna lýð mínum að gjöra greinarmun á heilögu
og óheilögu og fræða þá um muninn á óhreinu og hreinu. [24] Og þeir
skulu standa frammi til þess að dæma í deilumálum manna; eftir mín-
um lögum skulu þeir dæma þá; og boðorða minna og ákvæða skulu
þeir gæta á öllum löghátíðum mínum og halda helga hvíldardaga mína.
[25] Eigi mega þeir koma nærri líki, svo að þeir saurgist af; nema sé lík
föður eða móður, sonar eða dóttur, bróður eða systur, sem ekki hefir
verið manni gefin, — á því mega þeir saurga sig. [26] Og eftir að hann
er hreinn orðinn, skulu honum taldir sjö dagar. [27] Og daginn sem
hann gengur aftur inn í helgidóminn, inn í innri forgarðinn, til þess
að gegna þjónustu í helgidóminum, skal hann fram bera syndafórn
sína, segir drottinn Jahve. [28] Óðal skulu þeir ekkert fá — eg er óðal
þeirra — og ekki skuluð þér gefa þeim fasteign í Ísrael; eg er fasteign
þeirra. [29] Þeir skulu hafa uppeldi sitt af matfórnum, syndafórnum og
sektarfórnum, og alt, sem er banni helgað í Ísrael, skal tilheyra þeim.
[30] Og hið bezta af öllum frumgróða, hvers kyns sem er, og allar lyfti-
fórnir, hvers kyns sem eru af öllu því, er þér færið í lyftifórn, skal
tilheyra prestunum. Þér skuluð og gefa prestunum hið bezta af deigi
yðar, til þess að leiða blessun niður yfir hús yðar. [31] Og prestarnir
mega ekki eta neitt sjálfdautt né það, sem dýrrifið er, hvort heldur er
fugl eða fénaður.

45 Þegar þér skiftið landinu með hlutkesti til arfleifðar, skuluð
þér gefa Jahve lyftifórn af því, heilaga landspildu, tuttugu og
fimm þúsund álna á lengd og tuttugu þúsund álna á breidd; skal hún
heilög vera innan takmarka sinna í allar áttir*. [3] Af þessum mælda
reit skalt þú mæla spildu tuttugu og fimm þúsund álna langa og tíu
þúsund álna breiða; á henni skal helgidómurinn, hinn háheilagi, standa.
[4] Það er helgigjöf í jarðeign; skal hún tilheyra prestunum, þeim er
gegna þjónustu við helgidóminn og nálgast mega Jahve, til að þjóna
honum; skal það vera húsastæði handa þeim og tilheyra helgidóminum
sem heilagt svæði. [2] Þar af skal falla undir helgidóminn ferhyrndur
flötur, fimm hundruð álna á hvern veg, og fimtíu álna teigur skal vera
kring um hann. [5] Og tuttugu og fimm þúsund álna löng landspilda og
tíu þúsund álna breið skal falla undir Levítana, þá er þjónustu gegna
við musterið, sem fasteign þeirra, borgir til þess að búa í. [6] Og sem
fasteign borgarinnar skuluð þér tiltaka fimm þúsund álna breiða spildu
og tuttugu og fimm þúsund álna langa, jafnlanga hinni heilögu lyfti-
fórnargjöf. Skal hún vera eign allra Ísraelsmanna. [7] En handa lands-
höfðingjanum skuluð þér tiltaka landshluta beggja vegna við heilögu
lyftifórnargjöfina og borgarreitinn, fyrir framan heilögu lyftifórnargjöf-
ina og fyrir framan borgarreitinn, vestanmegin til vesturs og austan-
megin til austurs, og skal hann vera jafnlangur einum erfðahluta ætt-
kvíslanna frá vesturtakmörkum til austurtakmarka landsins. [8] Þetta
skal vera landeign hans í Ísrael, svo að höfðingjar mínir veiti eigi framar
þjóð minni yfirgang, heldur fái Ísraelsmönnum landið eftir ættkvíslum
þeirra.

20: 3 Mós. 21, 5; 19, 27. **21:** 3 Mós. 10, 9 n. **22:** 3 Mós. 21, 7. 13. 14. **23:** 3 Mós. 10, 10. **25:** 3 Mós. 21, 1 n. **28:** 4 Mós. 18, 20. **29:** 3 Mós. 27, 21. 4 Mós. 18, 14. **30:** 4 Mós. 15, 20. **31:** 3 Mós. 22, 8. 2 Mós. 22, 31. — **45, 1:** * 2. v. flutt aftur fyrir 4. v. **2:** kap. 42, 16 n.

9 Svo segir drottinn Jahve: Látið yður nægja þetta, þér Ísraels
höfðingjar; látið af ofríki og yfirgangi, en iðkið rétt og réttlæti; látið
af að reka þjóð mína af eignum hennar! segir drottinn Jahve. 10 Þér
skuluð hafa rétta vog, rétta efu og rétta bat. 11 Efa og bat skulu vera
jafnar að máli, svo að bat taki tíunda part gómers og sömuleiðis efa
tíunda part gómers. Eftir gómer skal hvortveggja mælast. 12 Sikill
skal vera tuttugu gerur; fimm siklar skulu vera fimm og tíu siklar tíu,
og fimtíu sikla skuluð þér láta vera í mínu.

13 Þetta er lyftifórnin, sem þér skuluð gefa: sjöttung efu af hver-
jum gómer hveitis og sjöttung efu af hverjum gómer byggs. 14 Og á-
kvæðið um olíuna er þetta: tíunda part úr bat af hverju kór; því að
tíu bat eru í einu kór. 15 Enn fremur einn sauð af hjörðinni, af
hverjum tveim hundruðum, sem lyftifórnargjöf frá öllum kynkvíslum
Ísraels til matfórnar, brennifórnar og heillafórnar, til þess að friðþægja
fyrir þá, segir drottinn Jahve. 16 Allur landslýðurinn skal vera skyldur
til að færa landshöfðingjanum í Ísrael þessa lyftifórn. 17 En lands-
höfðinginn skal vera skyldur að leggja til brennifórnir, matfórn og
dreypifórn á hátíðum, tunglkomum og hvíldardögum við allar hátíða-
samkomur Ísraelsmanna. Hann skal láta fram bera syndafórnina og
matfórnina og brennifórnina og heillafórnirnar, til þess að friðþægja
fyrir Ísraelsmenn.

18 Svo segir drottinn Jahve: Á fyrsta degi hins fyrsta mánaðar
skalt þú taka ungan uxa gallalausan og syndhreinsa helgidóminn.
19 Og presturinn skal taka af blóði syndafórnarinnar og ríða á dyru-
stafi musterisins og á fjóra hyrninga altarisstallanna og á dyrustafi
hliðsins að innri forgarðinum. 20 Og eins skalt þú gjöra á fyrsta degi
hins sjöunda mánaðar vegna þeirra, sem af vangá eða fákænsku kynnu
að hafa misgjört eitthvað, og þannig skuluð þér þiggja musterið í frið.
21 Á fjórtánda degi hins fyrsta mánaðar skuluð þér halda páskahátíð-
ina; í sjö daga skulu etin ósýrð brauð. 22 Og á þeim degi skal lands-
höfðinginn láta bera fram uxa í syndafórn fyrir sig og allan lands-
lýðinn. 23 Og sjö daga hátíðarinnar skal hann láta fram bera sem
brennifórn Jahve til handa sjö uxa og sjö hrúta gallalausa, á hverjum
degi þessa sjö daga, svo og daglega geithafur í syndafórn. 24 Og sem
matfórn skal hann láta fram bera efu með hverjum uxa og efu með
hverjum hrút, og olíu, hín með hverri efu. 25 Á fimtánda degi hins
sjöunda mánaðar, á hátíðinni, skal hann í sjö daga láta fram bera
jafnmikið þessu, bæði syndafórn og brennifórn og matfórn og olíu.

46 Svo segir drottinn Jahve: Hlið innri forgarðsins, það er snýr
í austur, skal lokað vera sex virku dagana, en hvíldardaginn
skal opna það og tunglkomudaginn skal opna það. 2 Og landshöfð-
inginn skal koma að utan og ganga inn um forsal hliðsins og nema
staðar við dyrustafi hliðsins. Þá skulu prestarnir bera fram brenni-
fórn hans og heillafórn; en hann skal falla fram á þröskuldi hliðsins
og ganga síðan út aftur, og hliðinu skal ekki loka til kvelds. 3 Og
landslýðurinn skal falla fram fyrir auglit Jahve við dyr þessa hliðs á
hvíldardögum og tunglkomudögum. 4 Og brennifórnin, sem landshöfð-
inginn á að færa Jahve, skal vera: á hvíldardegi sex sauðkindur galla-
lausar og einn hrútur gallalaus, 5 og auk þess í matfórn efa með hver-
jum hrút, og með sauðkindunum slík matfórn, er hann vill sjálfur
gefa, og hín af olíu með hverri efu. 6 Á tunglkomudögum skal hún
vera ungneyti gallalaust og sex sauðkindur og einn hrútur, alt galla-
laust. 7 Og hann skal láta fram bera efu með uxanum og efu með

9: kap. 44, 6. **10:** 3 Mós. 19, 36. 5 Mós. 25, 13 n. **12:** 2 Mós. 30, 13. **21:** 3 Mós.
23, 5 n. **24:** kap. 46, 5. 7. — **46, 5:** kap. 45, 24.

hrútnum í matfórn og með sauðkindunum svo sem hann má af hendi
láta, og hín af olíu með hverri efu. [8] Og þegar landshöfðinginn gengur
inn, skal hann ganga inn um forsal hliðsins og fara sömu leið út
aftur. [9] Og þegar landslýðurinn gengur fram fyrir Jahve á löghátíð-
unum, þá skal sá, er inn hefir gengið um norðurhliðið, til þess að falla
fram, aftur út fara um suðurhliðið, og sá, er inn hefir gengið um suður-
hliðið, skal aftur út fara um norðurhliðið; enginn skal aftur út fara
um það hlið, sem hann hefir inn gengið, heldur skal hann út fara um
það hlið, sem gegnt honum er. [10] Og landshöfðinginn skal ganga inn
mitt á meðal þeirra, þegar þeir ganga inn, og fara út, þegar þeir fara
út. [11] En á hátíðum og löghelgum skal matfórnin vera efa með uxan-
um og efa með hrútnum, og með sauðkindunum slíkt, er hann vill
sjálfur gefa, og hín af olíu með hverri efu. [12] Og þegar landshöfðing-
inn ber fram sjálfviljafórn, brennifórn eða heillafórn sem sjálfviljafórn
Jahve til handa, þá skal upp lúka fyrir honum því hliðinu, sem í
austur snýr. Síðan skal hann bera fram brennifórn sína og heillafórn,
eins og hann er vanur að gjöra á hvíldardögum, og ganga síðan út;
og þegar hann er farinn út, skal loka hliðinu á eftir honum. [13] En á
degi hverjum skal hann láta fram bera ársgamla sauðkind gallalausa í
brennifórn Jahve til handa; á hverjum morgni skal hann fram bera
hana. [14] Og sem matfórn skal hann fram bera með henni á hverjum
morgni sjöttung efu og þriðjung hínar af olíu, til þess að væta með
mjölið, sem matfórn Jahve til handa; skal það vera stöðug skyldu-
greiðsla. [15] Og þannig skulu þeir fram bera sauðkindina og matfórnina
og olíuna á hverjum morgni sem stöðuga brennifórn.

[16] Svo segir drottinn Jahve: Ef landshöfðinginn gefur einhverjum
sona sinna nokkuð af óðali sínu að gjöf, þá skal það tilheyra sonum
hans; það er erfðaeign þeirra. [17] En gefi hann einhverjum þjónustu-
manna sinna nokkuð af óðali sínu að gjöf, þá skal hann halda því
til lausnarársins. Þá skal það hverfa aftur til landshöfðingjans; en
óðal sona hans skal haldast í eign þeirra. [18] Og ekki má landshöfð-
inginn taka neitt af óðali lýðsins og veita þeim með því yfirgang; af
sinni eigin eign verður hann að veita sonum sínum arfleifð, til þess að
enginn af lýð mínum verði flæmdur burt frá eign sinni.

[19] Því næst leiddi hann mig gegnum ganginn, sem liggur fast við
hliðið, til hinna heilögu herbergja, sem ætluð eru prestunum og vita í
norður. En þar var rúm í yzta horni mót vestri. [20] Og hann sagði
við mig: Þetta er staðurinn, þar sem prestarnir skulu sjóða sektarfórn-
ina og syndafórnina og þar sem þeir skulu baka matfórnina, til þess
að þeir þurfi ekki að bera það út í ytri forgarðinn og þann veg helga
lýðinn. [21] Og hann leiddi mig út í ytri forgarðinn og lét mig ganga í
gegn, út í fjögur horn forgarðsins, og sjá, lítill forgarður var í hverju
horni forgarðsins. [22] Í fjórum hornum forgarðsins voru aftur minni
forgarðar, fjörutíu álnir á lengd og þrjátíu álnir á breidd; voru þeir
allir fjórir jafnir að máli. [23] Og í þeim var múrveggur alt í kring, alt
í kring í þeim fjórum, og eldstór voru gjörðar neðan til við múrvegg-
ina alt í kring. [24] Og hann sagði við mig: Þetta er soðmannahúsið,
þar sem þjónustumenn musterisins skulu sjóða sláturfórnir lýðsins.

47 Nú leiddi hann mig aftur að musterisdyrunum. Þá sá eg að
vatn spratt upp undan þröskuldi hússins mót austri, því að
framhlið musterisins vissi til austurs. Og vatnið rann niður undan
syðri kampi musterisins, sunnanvert við altarið. [2] Síðan leiddi hann
mig út um norðurhliðið og fór með mig í kring að utanverðu að ytra

13: 2 Mós. 29, 38. **17:** 3 Mós. 25, 10. **18:** kap. 45, 8. **20:** kap. 44, 19. **24:** kap.
44, 11.

hliðinu, sem snýr í austurátt; þá sá eg að vatn vall upp undan syðri
kampinum. [3] Maðurinn gekk nú í austur með mælivað í hendi sér og
mældi þúsund álnir. Og hann lét mig vaða yfir um vatnið, og tók
það mér í ökla. [4] Þessu næst mældi hann þúsund álnir og lét mig
vaða yfir um vatnið, tók vatnið mér þá til knés. Þá mældi hann enn
þúsund álnir og lét mig vaða yfir um, tók vatnið mér þá í mjöðm.
[5] Þá mældi hann enn þúsund álnir; var þá vatnið orðið að fljóti, svo
að eg mátti ekki yfir það komast. Því að vatnið var of djúpt, var
orðið sundvatn, óvætt fljót. [6] Hann sagði þá við mig: Hefir þú séð
þetta, manns-son? Og hann leiddi mig aftur upp á fljótsbakkann.
[7] Og er eg kom þangað aftur, sá eg mjög mörg tré á fljótsbökkunum
beggja vegna. [8] Þá sagði hann við mig: Þetta vatn rennur út á aust-
urhéraðið og þaðan ofan á sléttlendið, og þegar það fellur í Dauðahafið,
í salt vatnið, verður vatnið í því heilnæmt. [9] Og allar lifandi skepnur,
alt sem þar hrærist, fær nýtt fjör alstaðar þar sem fljótið kemur, og
fiskurinn mun verða mjög mikill; því að þegar þetta vatn kemur þang-
að, verður vatnið í því heilnæmt, og alt lifnar við, þar sem fljótið
kemur. [10] Og fiskimenn munu standa við það frá En-Gedí alla leið til
En-Eglaím; og vötn þess munu verða veiðistöðvar, þar sem net verða
lögð; og fiskurinn í því mun verða mjög mikill, eins og í hafinu mikla.
[11] En pyttirnir og síkin þar hjá munu ekki vera heilnæm; þau eru
ætluð til saltfengjar. [12] En með fram fljótinu, á bökkunum beggja vegna,
munu upp renna alls konar tré með ætum ávöxtum; laufblöð þeirra
munu ekki visna og ávextir þeirra ekki dvína. Á hverjum mánuði
munu þau bera nýja ávöxtu, af því að vötnin, sem þau lifa við, koma
frá helgidóminum. Og ávextir þeirra munu hafðir verða til fæðslu og
laufblöð þeirra til lyfja.

[13] Svo segir drottinn Jahve: Þetta eru takmörkin, og innan þeirra
skuluð þér skifta yður niður á landið eftir tólf ættkvíslum Ísraels, Jós-
ef tvo hluti. [14] Og þér skuluð fá landið til eignar, einn jafnt sem
annar, með því að eg hét eitt sinn með uppréttri hendi að gefa feðrum
yðar það, og því skal land þetta falla yður til erfða. [15] Og þetta skulu
vera takmörk landsins að norðanverðu: frá hafinu mikla í áttina til
Hetlón, þangað er leið liggur til Hamat, [16] Zedad, Beróta, Sibraím, sem
liggur á milli Damaskus-lands og Hamat-lands, til Hazar-Enón, sem
liggur á landamærum Havrans. [17] Takmörkin skulu þannig liggja frá
hafinu til Hazar-Enón, en Damaskus-land liggur lengra til norðurs.
Þetta er norðurhliðin. [18] Og austurhliðin: frá Hazar-Enón, sem liggur
milli Havran og Damaskus, alt að eystra hafinu, er Jórdan takmarka-
lína milli Gíleaðs og Ísraelslands, alt til Tamar; þetta er austurhliðin.
[19] Og suðurhliðin gegnt hádegisstað: frá Tamar alla leið til Meríbót-
vatna við Kades, að Egiptalandsá og þaðan til hafsins mikla; þetta
er suðurhliðin gegnt hádegisstað. [20] Og vesturhliðin: hafið mikla ræður
þar takmörkum alt þangað til komið er þar gegnt, er leið liggur til
Hamat; þetta er vesturhliðin.

[21] Og þér skuluð skifta þessu landi meðal yðar eftir ættkvíslum
Ísraels. [22] Skuluð þér skifta því með hlutkesti til arfleifðar meðal yðar
og þeirra útlendra manna, er búa meðal yðar og getið hafa sonu meðal
yðar; þá skuluð þér álíta innborna Ísraelsmenn; með yður skulu þeir
varpa hlutum um arfleifð meðal ættkvísla Ísraels. [23] Þér skuluð fá
hverjum útlendum manni arfleifð í þeirri ættkvísl, þar sem hann býr,
segir drottinn Jahve.

47, 7: Opinb. 22, 2. **12:** Sálm. 1, 3. Opinb. 22, 2. **18:** Jós. 17, 17. **19:** 4 Mós.
20, 13; 34, 5.

48 Og þetta eru nöfn ættkvíslanna: Yzt í norðri, frá hafinu í
áttina til Hetlón þangað að, er leið liggur til Hamat, og þaðan
til Hazar-Enan — er þá Damaskus-land fyrir norðan, fram með Hamat —,
og fær hver land frá austri til vesturs: Dan, einn landshluti. 2 Og með
fram Dans landi, frá austri til vesturs: Asser, einn landshluti. 3 Og með
fram Assers landi, frá austri til vesturs: Naftalí, einn landshluti. 4 Og
með fram Naftalí landi, frá austri til vesturs: Manasse, einn landshluti.
5 Og með fram Manasse landi, frá austri til vesturs: Efraím, einn lands-
hluti. 6 Og með fram Efraíms landi, frá austri til vesturs: Rúben, einn
landshluti. 7 Og með fram Rúbens landi, frá austri til vesturs: Júda,
einn landshluti. 8 Og með fram Júda landi, frá austri til vesturs, skal
lyftifórnarlandið liggja, sem þér skuluð láta af hendi, tuttugu og fimm
þúsund álnir á breidd og jafnt að lengd hlutum ættkvíslanna, frá austri
til vesturs; og helgidómurinn skal vera í því miðju. 9 En lyftifórnar-
landið, er þér skuluð helga Jahve, er tuttugu og fimm þúsund álnir á
lengd og tuttugu þúsund álnir á breidd. 10 Og þeim, sem nú skal greina,
skal hin heilaga lyftifórn tilheyra: prestunum landspilda tuttugu og fimm
þúsund álna að norðanverðu, tíu þúsund álna að vestanverðu, tíu þús-
und álna að austanverðu og tuttugu og fimm þúsund álna að sunnan-
verðu. Og helgidómur Jahve skal vera á henni miðri. 11 Vígðu prest-
unum, niðjum Zadóks, þeim er gætt hafa þjónustu minnar, sem eigi
gengu afleiðis, þá er aðrir Ísraelsmenn gengu afleiðis, svo sem og Levít-
arnir hafa gengið afleiðis, 12 þeim skal það tilheyra sem lyftifórnarhluti
af lyftifórnarlandinu, sem háheilagt land, við hliðina á landi Levítanna;
13 en Levítunum skal tilheyra jafnstórt land og prestanna: tuttugu og
fimm þúsund álnir á lengd og tíu þúsund álnir á breidd, alls tuttugu
og fimm þúsund álnir á lengd og tuttugu þúsund álnir á breidd. 14 Af
því mega þeir ekkert selja og ekki farga neinu af því í skiftum, né
heldur má þessi ágætasti hluti landsins ganga yfir í annarra eigu, því
að hann er helgaður Jahve. 15 En þær fimm þúsund álnir, sem eftir
eru af breiddinni með fram tuttugu og fimm þúsund álnunum, eru
óheilagt land handa borginni, til ábúðar og beitilands; en borgin
skal standa í þeim reit miðjum. 16 Og þetta er mál hennar: norður-
hliðin fjögur þúsund og fimm hundruð álnir og suðurhliðin fjögur
þúsund og fimm hundruð álnir og austurhliðin fjögur þúsund og fimm
hundruð álnir og vesturhliðin fjögur þúsund og fimm hundruð álnir.
17 Og útjörð borgarinnar skal vera tvö hundruð og fimtíu álnir til norðurs,
tvö hundruð og fimtíu til suðurs, tvö hundruð og fimtíu til austurs og tvö
hundruð og fimtíu til vesturs. 18 Og það sem eftir er af lengdinni með fram
hinni helgu lyftifórn, tíu þúsund álnir til austurs og tíu þúsund álnir til
vesturs, afurðir þess skulu vera íbúum borgarinnar til fæðslu. 19 Og hvað
íbúa borgarinnar snertir, þá skulu byggja hana menn af öllum ættkvíslum
Ísraels. 20 Alls skuluð þér láta af hendi sem lyftifórn tuttugu og fimm
þúsund álnir í ferhyrning: hina heilögu lyftifórn ásamt landeign borg-
arinnar. 21 Það, sem eftir er, skal tilheyra landshöfðingjanum, beggja
vegna við hina heilögu lyftifórnargjöf og landeign borgarinnar, austur
á bóginn með fram tuttugu og fimm þúsund álnunum að austurtak-
mörkunum og vestur á bóginn með fram tuttugu og fimm þúsund áln-
unum að vesturtakmörkunum, samsvarandi hlutum ættkvíslanna; það
tilheyrir landshöfðingjanum, og hin heilaga lyftifórn og helgidómur must-
erisins skal vera í því miðju. 22 Og eignarland Levítanna og eignarland
borgarinnar skal liggja mitt inni í því, sem landshöfðingjanum tilheyrir.
Milli Júda lands og Benjamíns lands skal það land liggja, er landshöfðing-
janum tilheyrir. 23 En hinar ættkvíslirnar eru, frá austri til vesturs: Benja-

48, 1: kap. 47, 15. 17. 8: kap. 45, 1. 11: kap. 44, 15.

mín, einn landshluti. [24] Og með fram Benjamíns landi, frá austri til vest-
urs: Símeon, einn landshluti. [25] Og með fram Símeons landi, frá austri
til vesturs: Íssakar, einn landshluti. [26] Og með fram Íssakars landi, frá
austri til vesturs: Sebúlon, einn landshluti. [27] Og með fram Sebúlons
landi, frá austri til vesturs: Gað, einn landshluti. [28] En með fram Gaðs
landi, að sunnanverðu, gegnt hádegisstað, skulu takmörkin liggja frá
Tamar yfir Meríba-vötn við Kades til Egiptalandsár og þaðan til hafs-
ins mikla. [29] Þetta er landið, sem þér skuluð úthluta ættkvíslum Ísra-
els til arfleifðar, og þetta eru hlutir þeirra, segir drottinn Jahve.

[30] Og þessi eru útgönguhlið borgarinnar — og eru hlið borgarinn-
ar nefnd eftir ættkvíslum Ísraels* —: á norðurhliðinni, sem er fjögur
þúsund og fimm hundruð álnir að máli, [31] eru þrjú hlið: Rúbenshlið,
eitt; Júdahlið, eitt; Levíhlið, eitt. [32] Og á austurhliðinni, sem er fjögur
þúsund og fimm hundruð álnir, eru þrjú hlið: Jósefshlið, eitt; Benja-
mínshlið, eitt; Danshlið, eitt. [33] Og á suðurhliðinni, sem er fjögur þús-
und og fimm hundruð álnir að máli, eru þrjú hlið: Símeonshlið, eitt;
Íssakarshlið, eitt; Sebúlonshlið, eitt. [34] Og á vesturhliðinni, sem er fjög-
ur þúsund og fimm hundruð álnir, eru þrjú hlið: Gaðshlið, eitt; Assers-
hlið, eitt; Naftalíhlið, eitt. [35] Ummálið er átján þúsund álnir. Og borg-
in mun upp frá því heita: Samastaður Jahve.

Daníel.

1 Á þriðja ríkisári Jójakíms Júdakonungs kom Nebúkadnezar Babel-
konungur til Jerúsalem og settist um hana. [2] Og drottinn gaf Jója-
kím Júdakonung á vald hans og nokkuð af áhöldum Guðs húss, og
hann flutti þau til Sínearlands í musteri guðs síns; og áhöldin flutti
hann í fjárhirzlu guðs síns.

[3] Og konungur bauð Aspenasi hirðstjóra að velja meðal Ísraels-
manna, bæði af konungsættinni og af höfðingjunum [4] sveina nokkura,
er engin líkamslýti hefðu og væru fríðir sýnum, vel að sér í hvers kon-
ar vísindum, fróðir og vel viti bornir, og hæfir til að þjóna í konungs-
höllinni, og kenna þeim bókmentir og tungu Kaldea. [5] Og konungur
ákvað þeim daglegan skamt frá konungsborði og af víni því, er hann
sjálfur drakk, og bauð að uppala þá í þrjú ár, og að þeim liðnum
skyldu þeir þjóna frammi fyrir konunginum. [6] Og meðal þeirra voru
af Júdamönnum þeir Daníel, Hananja, Mísael og Asarja. [7] En hirð-
stjórinn breytti nöfnum þeirra og kallaði Daníel Beltsazar, Hananja
Sadrak, Mísael Mesak og Asarja Abed-Negó. [8] En Daníel einsetti sér
að saurga sig ekki á matnum frá konungsborði né á víni því, er kon-
ungur drakk, og beiddist þess af hirðstjóra, að hann þyrfti ekki að
saurga sig. [9] Og Guð lét Daníel verða náðar og líknar auðið hjá hirð-
stjóranum. [10] En hirðstjórinn sagði við Daníel: Eg er hræddur um að
minn herra konungurinn, sem tiltekið hefir mat yðar og drykk, sjái
yður fölari í bragði en aðra sveina á yðar aldri, og verðið þér svo þess
valdandi, að eg fyrirgjöri lífi mínu við konunginn. [11] Þá sagði Daníel
við tilsjónarmanninn, er hirðstjórinn hafði sett yfir þá Daníel, Hananja,
Mísael og Asarja: [12] Gjör tilraun við oss þjóna þína í tíu daga og lát

28: kap. 47, 19. 30: * Fyrri hluti 31. v. fluttur fram. — 1, 1: 2 Kron. 36, 6. 2:
1 Mós. 10, 10; 11, 2. 3: 2 Kong. 20, 18. 7: kap. 5, 12; 10, 1. 9: 1 Mós. 39, 21.

gefa oss kálmeti að eta og vatn að drekka. [13] Skoða síðan yfirbragð
vort og yfirbragð sveina þeirra, er eta við konungsborð, og gjör því
næst við oss eftir því, sem þér þá lízt á oss. [14] Og hann veitti þeim
bón þessa og gjörði tilraun við þá í tíu daga. [15] Og að tíu dögum
liðnum reyndust þeir fegurri ásýndum og feitari á hold en allir svein-
arnir, sem átu við konungsborð. [16] Eftir það lét tilsjónarmaðurinn bera
burt matinn og vínið, sem þeim hafði verið ætlað, og gaf þeim kál-
meti. [17] Og þessum fjórum sveinum gaf Guð kunnáttu og skilning á
alls konar rit og vísindi; en Daníel kunni og skyn á alls konar vitr-
unum og draumum. [18] Og er liðinn var sá tími, er konungur hafði til-
tekið, að þá skyldi leiða á sinn fund, þá leiddi hirðstjórinn þá fyrir
Nebúkadnezar. [19] Og konungur átti tal við þá, en eigi fanst neinn af
þeim öllum slíkur sem þeir Daníel, Hananja, Mísael og Asarja; og gengu
þeir í þjónustu konungs. [20] Og í öllum hlutum, sem viturleik og skiln-
ing þurfti við að hafa og konungur spurði þá um, reyndust þeir tíu
sinnum fremri en allir spásagnamenn og særingamenn í öllu ríki hans.
[21] Og Daníel lifði fyrsta ríkisár Kýrusar konungs.

2 En á öðru ríkisári Nebúkadnezars dreymdi Nebúkadnezar draum,
og varð honum órótt í skapi og mátti eigi sofa. [2] Þá bauð kon-
ungur að kalla til sín spásagnamenn og særingamenn og galdramenn
og Kaldea, að þeir segðu konungi, hvað hann hefði dreymt; og þeir
komu og gengu fyrir konung. [3] Þá sagði konungur við þá: Mig hefir
dreymt draum og mér er órótt í skapi, unz eg fæ að vita drauminn.
[4] Þá sögðu Kaldearnir við konunginn á aramísku: Konungurinn lifi
eilíflega! Seg þjónum þínum drauminn og munum vér þá segja þýðing
hans. [5] Konungur svaraði og sagði við Kaldea: Ásetningur minn er
óhagganlegur: ef þér segið mér ekki drauminn og þýðing hans, skuluð
þér verða höggnir sundur og hús yðar gjörð að sorphaug. [6] En ef
þér segið mér drauminn og þýðing hans, munuð þér af mér þiggja
margs konar gjafir og mikla sæmd. Segið mér því drauminn og þýð-
ing hans! [7] Þá svöruðu þeir aftur og sögðu: Konungurinn segi þjónum
sínum drauminn, og þá skulum vér segja, hvað hann þýðir. [8] Kon-
ungur svaraði og sagði: Eg veit með vissu, að þér ætlið að leita yður
frests, þar eð þér sjáið að ásetningur minn er óhagganlegur. [9] En ef þér
segið mér ekki drauminn, þá bíður yðar dómur, sem ekki verður nema
á einn veg; og þér hafið komið yður saman um að fara með lygatal
og skaðsemdar frammi fyrir mér, þar til er tímarnir breytast. Segið
mér því drauminn, svo að eg fái skilið, að þér megið einnig segja mér
þýðing hans. [10] Kaldearnir svöruðu konungi og sögðu: Enginn er sá
maður í heimi, er sagt geti það, er konungurinn mælist til, né heldur
hefir nokkur mikill og voldugur konungur krafist slíks af nokkurum
spásagnamanni, særingamanni eða Kaldea. [11] Því að það er torvelt,
sem konungurinn heimtar, og enginn getur kunngjört konunginum það
nema guðirnir einir, en bústaður þeirra er ekki hjá dauðlegum mönnum.
[12] Af þessu varð konungur gramur og mjög reiður og bauð að taka
af lífi alla vitringa í Babel. [13] Gekk þá sú skipun út, að lífláta skyldi
vitringana, og var leitað að þeim Daníel og félögum hans, til að líf-
láta þá. [14] Þá sneri Daníel sér með viturleik og skynsemd til Arjóks,
lífvarðarforingja konungs, sem út var genginn til þess að lífláta vitr-
ingana í Babel. [15] Hann tók til máls og sagði við Arjók valdsmann
konungs: Hví er skipun konungs svo hörð? Arjók skýrði þá Daníel
frá málavöxtum. [16] Og Daníel gekk upp til konungs og bað hann gefa
sér frest, að hann mætti kunngjöra konungi þýðinguna.

17: kap. 5, 12. **21:** kap. 6, 29. — **2, 1:** 1 Mós. 41, 8. **2:** Jes. 47, 12.

[17] Þá gekk Daníel heim til húss síns, til þess að segja þeim Hananja, Mísael og Asarja, félögum sínum, frá þessu [18] og til þess að biðja Guð himinsins líknar um leyndardóm þennan, svo að Daníel og félagar hans yrðu ekki líflátnir með hinum vitringunum í Babel. [19] Þá var leyndardómurinn opinberaður Daníel í nætursýn. Þá lofaði Daníel Guð himnanna. [20] Daníel tók til máls og sagði: Lofað veri nafn Guðs frá eilífð til eilífðar, því að hans er vizkan og mátturinn. [21] Hann breytir tímum og tíðum, hann rekur konunga frá völdum og hann setur konunga til valda; hann gefur spekingunum speki og hinum hygnu hyggindi. [22] Hann opinberar hina dýpstu og huldustu leyndardóma; hann veit, hvað í myrkrinu gjörist, og ljósið býr hjá honum. [23] Eg þakka þér, Guð feðra minna, og vegsama þig, fyrir það, að þú hefir gefið mér vizku og mátt og nú látið mig vita það, er vér báðum þig um; því að þú hefir opinberað oss það, er konungur vildi vita.

[24] Daníel fór nú til Arjóks, sem konungur hafði falið að lífláta vitringana í Babel. Hann fór og mælti til hans á þessa leið: Ekki skalt þú lífláta vitringana í Babel; leið mig inn fyrir konung, og mun eg segja konungi þýðinguna. [25] Síðan leiddi Arjók Daníel í skyndi inn fyrir konung og mælti svo til hans: Eg hefi fundið mann meðal hinna herleiddu Júða, sem ætlar að segja konunginum þýðing draumsins. [26] Konungur svaraði og sagði við Daníel, sem kallaður var Beltsazar: Getur þú sagt mér drauminn, sem mig dreymdi, og þýðing hans? [27] Daníel svaraði konungi og sagði: Leyndardóm þann, sem konungurinn spyr um, geta hvorki vitringar, særingamenn, spásagnamenn, né stjörnuspekingar sagt konunginum. [28] En sá Guð er á himnum, sem opinberar leynda hluti og hann hefir kunngjört Nebúkadnezar konungi það, er verða mun á hinum síðustu dögum. Draumur þinn og vitranir þær, er fyrir þig bar í rekkju þinni, voru þessar: [29] Þá er þú hvíldir í rekkju þinni, konungur, stigu upp hugsanir hjá þér um, hvað verða mundi eftir þetta; og hann, sem opinberar leynda hluti, hefir kunngjört þér, hvað verða muni. [30] En hvað mig snertir, þá er það ekki fyrir nokkurrar vizku sakir, sem eg hafi til að bera um fram alla menn aðra, þá er nú eru uppi, að þessi leyndardómur er mér opinber orðinn, heldur til þess að þýðingin yrði kunngjörð konunginum og þú fengir að vita hugsanir hjarta þíns. [31] Þú horfðir fram fyrir þig, konungur, og stóð þar líkneski mikið. Líkneski þetta var stórt og yfirtaks-ljómandi. Það stóð frammi fyrir þér og var ógurlegt ásýndum. [32] Höfuð líkneskis þessa var af skíru gulli, brjóstið og armleggirnir af silfri, kviðurinn og lendarnar af eyri, [33] leggirnir af járni, fæturnir sums kostar af járni, sums kostar af leiri. [34] Þú horfðir á það, þar til er steinn nokkur losnaði, án þess að nokkur mannshönd kæmi við hann; hann lenti á fótum líkneskisins, sem voru af járni og leiri, og molaði þá. [35] Þá muldist sundur í sama bili járnið, leirinn, eirinn, silfrið og gullið, og varð eins og sáðir á sumarláfa; vindurinn feykti því burt, svo að þess sá engan stað. En steinninn, sem lenti á líkneskinu, varð að stóru fjalli og tók yfir alla jörðina. [36] Þetta er draumurinn, og nú viljum vér segja konunginum þýðing hans. [37] Þú, konungur, yfirkonungur konunganna, sem Guð himnanna hefir gefið ríkið, valdið, máttinn og tignina, [38] þú, sem hann hefir mennina á vald selt, hvar svo sem þeir búa, dýr merkurinnar, og fugla himinsins, og sett þig drotnara yfir því öllu, — þú ert gullhöfuðið. [39] En eftir þig mun hefjast annað konungsríki, minni háttar en þitt er, og því næst hið þriðja ríki af eiri, sem drotna mun yfir allri veröldu. [40] Þá mun hefjast fjórða ríkið, sterkt sem járn — því að

19: v. 30. 21: kap. 4, 17. 26: kap. 1, 7. 28: v. 22. 30: 1 Mós. 41, 16. 34: v. 45. 37: Esek. 26, 7. Dan. 5, 18. 38: Jer. 27, 6.

járnið sundurbrýtur og mölvar alt —, og eins og járnið molar sundur,
eins mun það sundurbrjóta og mola öll hin ríkin. 41 En þar er þú
sást fæturna og tærnar, að sumt var af pottaraleiri, sumt af járni, það
merkir að ríkið mun verða skift; þó mun það nokkuru í sér halda af
hörku járnsins, þar sem þú sást járnið blandað saman við deigulmóinn.
42 En þar er tærnar á fótunum voru sums kostar af járni og sums kost-
ar af leiri, þá mun það ríki að nokkuru leyti verða öflugt og að nokk-
uru leyti veikt. 43 Og þar er þú sást járnið blandað saman við deigul-
móinn, þá munu þeir með kvonföngum saman blandast, og þó ekki
samþýðast hvorir öðrum, eins og járnið samlagar sig ekki við leirinn.
44 En á dögum þessara konunga mun Guð himnanna hefja ríki, sem
aldrei skal á grunn ganga, og það ríki skal engri annarri þjóð í hendur
fengið verða. Það mun knosa og að engu gjöra öll þessi ríki, en sjálft
mun það standa að eilífu, 45 þar sem þú sást að steinn nokkur losnaði
úr fjallinu, án þess að nokkur mannshönd kæmi við hann, og möl-
vaði járnið, eirinn, leirinn, silfrið og gullið. Mikill Guð hefir kunngjört
konunginum hvað hér eftir muni verða. Draumurinn er sannur og
þýðing hans áreiðanleg.
46 Þá féll Nebúkadnezar konungur fram á ásjónu sína og laut
Daníel og bauð að fórna honum matfórn og reykelsi. 47 Konungur
mælti til Daníels og sagði: Í sannleika er yðar Guð yfirguð guðanna
og herra konunganna og opinberari leyndra hluta, með því að þú
máttir þennan leyndardóm auglýsa. 48 Eftir það hóf konungur Daníel
til mikilla mannvirðinga og gaf honum miklar og margar gjafir, setti
hann höfðingja yfir alt Babel-hérað og gjörði hann að æðsta forstjóra
yfir öllum vitringum í Babel. 49 Og fyrir tilmæli Daníels gjörði kon-
ungur þá Sadrak, Mesak og Abed-Negó að sýslumönnum yfir Babel-
héraði; en sjálfur var Daníel við hirð konungs.

3 Nebúkadnezar konungur lét gjöra líkneski af gulli, sextíu álna
á hæð og sex álna á breidd; hann lét reisa það í Dúradal í Babel-
héraði. 2 Og Nebúkadnezar konungur sendi út menn til þess að stefna
saman jörlunum, landstjórunum, landshöfðingjunum, ráðherrunum, fé-
hirðunum, dómurunum, lögmönnunum og öllum embættismönnum í
skattlöndunum, að þeir skyldu koma til vígslu líkneskisins, sem Ne-
búkadnezar konungur hafði reisa látið. 3 Þá söfnuðust saman jarlarnir,
landstjórarnir, landshöfðingjarnir, ráðherrarnir, féhirðarnir, dómararnir,
lögmennirnir og allir embættismenn í skattlöndunum, til vígslu lík-
neskisins, sem Nebúkadnezar konungur hafði reisa látið, og námu staðar
frammi fyrir líkneskinu, er Nebúkadnezar hafði látið reisa. 4 Þá kall-
aði kallarinn hárri röddu: Svo er yður öllum boðið, hverrar þjóðar og
hvaða landsmenn sem þér eruð og á hverja tungu sem þér mælið:
5 þegar er þér heyrið hljóð hornanna, pípnanna, gígjanna, harpnanna,
saltaranna, symfónanna og alls konar hljóðfæra, þá skuluð þér falla
fram og tilbiðja gull-líkneskið, sem Nebúkadnezar konungur hefir reisa
látið. 6 En hver sá, er eigi fellur fram og tilbiður, honum skal á samri
stundu kastað verða inn í brennandi eldsofn. 7 Þess vegna, undir eins
og alt fólkið heyrði hljóð hornanna, pípnanna, gígjanna, harpnanna,
saltaranna og alls konar hljóðfæra, þá féllu allir fram, hverrar þjóðar,
hvers lands og hverrar tungu sem voru, og tilbáðu gull-líkneskið, sem
Nebúkadnezar konungur hafði reisa látið. 8 Fyrir því gengu og fram
á sömu stundu kaldverskir menn og ákærðu Júðana. 9 Þeir tóku svo
til máls og sögðu við Nebúkadnezar konung: Konungurinn lifi eilíflega!
10 Þú hefir, konungur, skipað svo fyrir, að hver maður skuli, þá er

---

45: v. 34. **46:** Post. 14, 11 n. **47:** v. 22. **48:** v. 6. **49:** kap. 1, 7; 3, 12.

hann heyrir hljóð hornanna, pípnanna, gígjanna, harpnanna, saltar-
anna, symfónanna og alls konar hljóðfæra, falla fram og tilbiðja gull-
líkneskið, [11] og að hver sá, er eigi fellur fram og tilbiður, honum skuli
kastað inn í brennandi eldsofn. [12] Nú eru hér nokkurir Júðar, er þú
hefir gjört að sýslumönnum yfir Babel-héraði, þeir Sadrak, Mesak og
Abed-Negó. Þessir menn virða þig að engu, konungur; þeir dýrka
ekki þína guði og tilbiðja ekki gull-líkneskið, sem þú hefir reisa látið.
[13] Þá fyltist Nebúkadnezar reiði og heift og bauð að leiða fram þá
Sadrak, Mesak og Abed-Negó; og voru þessir menn leiddir fyrir kon-
unginn. [14] Nebúkadnezar tók til máls og sagði við þá: Er það af á-
settu ráði, Sadrak, Mesak og Abed-Negó, að þér dýrkið ekki minn guð
og tilbiðjið ekki gull-líkneskið, sem eg hefi reisa látið. [15] Ef þér nú
eruð viðbúnir, jafnskjótt og þér heyrið hljóð hornanna, pípnanna, gíg-
janna, harpnanna, saltaranna, symfónanna og alls konar hljóðfæra, að
falla fram og tilbiðja líkneski það, er eg hefi gjöra látið, þá nær það
ekki lengra; en ef þér tilbiðjið það ekki, þá skal yður samstundis verða
kastað inn í eldsofn brennandi, og hver er sá guð, er yður megi frelsa
úr mínum höndum? [16] Þá svöruðu þeir Sadrak, Mesak og Abed-Negó
og sögðu við Nebúkadnezar konung: Vér þurfum ekki að svara þér
einu orði upp á þetta. [17] Ef Guð vor, sem vér dýrkum, getur frelsað
oss, þá mun hann frelsa oss úr eldsofninum brennandi og af þinni
hendi, konungur; [18] en þótt hann gjöri það ekki, þá skalt þú samt vita,
konungur, að vér munum ekki dýrka þína guði né tilbiðja gull-líkneskið,
sem þú hefir reisa látið.
[19] Þá fyltist Nebúkadnezar heiftarreiði við þá Sadrak, Mesak og
Abed-Negó, svo að ásjóna hans afmyndaðist, og hann skipaði að kynda
ofninn sjöfalt heitara en vanalegt var að kynda hann. [20] Og hann
bauð rammefldum mönnum, sem voru í her hans, að binda þá Sadrak,
Mesak og Abed-Negó og kasta þeim inn í brennandi eldsofninn. [21] Síðan
voru þessir menn bundnir í nærfötum sínum, kyrtlum, skikkjum og
öðrum klæðnaði sínum og þeim kastað inn í hinn brennandi eldsofn.
[22] Og sökum þess að skipun konungs var svo strengileg, en ofninn
kyntur ákaflega, þá varð eldsloginn að bana mönnunum, sem báru þá
Sadrak, Mesak og Abed-Negó. [23] En þeir þrír menn, Sadrak, Mesak
og Abed-Negó, féllu bundnir niður í hinn brennandi eldsofn.
[24] Þá varð Nebúkadnezar konungur forviða og spratt upp skyndi-
lega; hann tók til máls og sagði við ráðgjafa sína: Höfum vér ekki
kastað þremur mönnum fjötruðum inn í eldinn? Þeir svöruðu kon-
unginum og sögðu: Jú, vissulega, konungur! [25] Hann svaraði og sagði:
Eg sé þó fjóra menn ganga lausa inni í eldinum, án þess að nokkuð hafi
orðið þeim að grandi, og er ásýnd hins fjórða því líkust sem hann sé
sonur guðanna. [26] Þá gekk Nebúkadnezar að dyrum hins brennandi
eldsofns, tók til máls og sagði: Sadrak, Mesak og Abed-Negó, þjónar
hins hæsta Guðs, gangið út og komið hingað! Þá gengu þeir Sadrak,
Mesak og Abed-Negó út úr eldinum. [27] Og jarlarnir, landstjórarnir,
landshöfðingjarnir og ráðgjafar konungs söfnuðust saman og sáu, að
eldurinn hafði ekki unnið á líkama þessara manna og að hárið á höfði
þeirra var ekki sviðnað, að ekkert sá á nærfötum þeirra og enginn
eldseimur fanst af þeim. [28] Þá tók Nebúkadnezar til máls og sagði:
Lofaður sé Guð þeirra Sadraks, Mesaks og Abed-Negós, sem sendi engil
sinn og frelsaði þjóna sína, er treystu honum og óhlýðnuðust boði
konungsins, en lögðu líkami sína í sölurnar, til þess að þeir þyrftu
ekki að dýrka né tilbiðja neinn annan guð en sinn Guð. [29] Nú gef eg
út þá skipun, að hver sá, hverrar þjóðar, hvers lands og hverrar tungu

3, 12: kap. 2, 49. 15: 2 Mós. 5, 2. 28: kap. 6, 23.

sem er, er mælir lastmæli gegn Guði þeirra Sadraks, Mesaks og Abed-
Negós, sá skal höggvinn verða sundur og hús hans gjört að sorphaug;
því að enginn annar guð er til, sem eins getur frelsað og hann. [30] Síðan
hóf konungur þá Sadrak, Mesak og Abed-Negó til stórra mannvirðinga
í Babel-héraði.

4 Nebúkadnezar konungur sendir kveðju sína öllum mönnum, sem
á jörðunni búa, hverrar þjóðar, hvaða lands og hverrar tungu sem
eru: Gangi yður alt til gæfu! [2] Mér hefir þóknast að kunngjöra þau
tákn og furðuverk, sem hinn hæsti Guð hefir gjört við mig. [3] Hversu
mikil eru tákn hans og hversu máttug eru furðuverk hans! Ríki hans
er eilíft ríki og máttarveldi hans varir frá kyni til kyns.
[4] Eg, Nebúkadnezar, lifði áhyggjulaus í húsi mínu og átti góða daga
í höll minni. [5] Þá dreymdi mig draum, sem gjörði mig óttasleginn; og
hugsanirnar í rekkju minni og sjónirnar, sem fyrir mig bar, skelfdu
mig. [6] Eg lét því þá skipun út ganga, að leiða skyldi fyrir mig alla
vitringa í Babel, til þess að segja mér þýðingu draumsins. [7] Þá komu
spásagnamennirnir, særingamennirnir, Kaldearnir og stjörnuspekingarnir,
og sagði eg þeim drauminn, en þeir gátu ekki sagt mér þýðing hans.
[8] En loks kom Daníel til mín, sem kallaður er Beltsazar eftir nafni
guðs míns; í honum býr andi hinna heilögu guða; og eg sagði hon-
um drauminn: [9] Beltsazar, þú æðsti forstjóri spásagnamannanna! eg
veit að í þér býr andi hinna heilögu guða og að enginn leyndardómur
er þér ofvaxinn. Seg mér sýnir draums míns, þær er fyrir mig bar,
og hvað þær þýða. [10] Sýnir þær, er fyrir mig bar í rekkju minni, voru
þessar: Eg horfði, og sjá, tré nokkurt stóð á jörðunni og var það
geysihátt. [11] Tréð var mikið og sterkt, og svo hátt að upp tók til him-
ins, og mátti sjá það alla vega frá endimörkum jarðarinnar. [12] Limar
þess voru fagrar og ávöxturinn mikill, og fæðsla handa öllum var á því;
skógardýrin lágu í forsælu undir því, fuglar himinsins bjuggu á grein-
um þess og allar skepnur nærðust af því. [13] Eg horfði á í sýnum þeim,
sem fyrir mig bar í rekkju minni, og sá heilagan vörð stíga niður af
himni. [14] Hann kallaði hárri röddu og mælti svo: Höggvið upp tréð,
sníðið af greinarnar, slítið af því limarnar og dreifið ávöxtunum víðs
vegar, svo að dýrin flýi burt undan því og fuglarnir af greinum þess.
[15] Samt skuluð þér láta stofninn með rótum sínum vera kyrran eftir í
jörðunni, bundinn járn- og eirfjötrum, í grænu graslendi; hann skal
vökna af dögg himinsins og taka hlut með dýrunum í grösum jarðar-
innar. [16] Hjarta hans skal umbreytast, svo að í honum skal ekki
mannshjarta vera, heldur skal honum dýrshjarta fengið verða, og sjö
tíðir skulu yfir hann líða. [17] Skipunin hvílir á ályktun varðanna og
þetta eru fyrirmæli hinna heilögu, til þess að hinir lifandi viðurkenni,
að hinn hæsti ræður yfir konungdómi mannanna og gefur hann hver-
jum sem hann vill, og að hann getur upphafið hinn lítilmótlegasta meðal
mannanna til konungdóms. [18] Þetta er draumurinn, sem mig, Nebú-
kadnezar konung, dreymdi, en þú, Beltsazar, seg þýðingu hans, fyrst
enginn af vitringunum í ríki mínu getur sagt mér, hvað hann þýðir;
en þú getur það, því að í þér býr andi hinna heilögu guða.
[19] Þá stóð Daníel, sem kallaður var Beltsazar, agndofa um stund,
og hugsanir hans skelfdu hann. En konungur tók til máls og sagði:
Beltsazar! lát eigi drauminn né þýðing hans skelfa þig. Beltsazar svar-
aði og sagði: Eg vildi óska, herra, að draumurinn rættist á óvinum
þínum og þýðing hans á mótstöðumönnum þínum. [20] Tréð, sem þú

29: Esr. 6, 11. **30:** kap. 2, 49. — **4, 1:** kap. 6, 26. **3:** kap. 6, 27. **8:** kap. 5, 11.
12: Esek. 31, 6. **14:** v. 23. **17:** kap. 5, 21. **18:** v. 8. 9.

sást og bæði var mikið og sterkt, og svo hátt að upp tók til himins
og séð varð um alla jörðina, [21] limar þess fagrar og ávöxturinn mikill
og fæðsla á því handa öllum, skógardýrin bjuggu undir því og fuglar
himinsins hreiðruðu sig í greinum þess, [22] það ert þú, konungur, sem
ert orðinn mikill og voldugur og mikilleiki þinn vaxinn svo mjög, að
hann nær til himins og veldi þitt til endimarka jarðar. [23] En þar er
konungurinn sá heilagan vörð stíga niður af himni og segja: Höggvið
upp tréð og eyðileggið það, en látið samt stofninn með rótum sínum
vera kyrran eftir í jörðinni, bundinn járn- og eirfjötrum, í grænu gras-
lendi; hann skal vökna af dögg himinsins og taka hlut með dýrum
merkurinnar, unz sjö tíðir eru yfir hann liðnar, [24] þá er þýðingin þessi,
konungur, og ráðstöfun hins hæsta er það, sem komið er fram við
minn herra, konunginn: [25] Þú munt út rekinn verða úr mannafélagi og
eiga bygð með dýrum merkurinnar; þér mun gefið verða gras að eta
eins og uxum og þú munt vökna af dögg himinsins, og sjö tíðir munu
yfir þig líða, unz þú viðurkennir, að hinn hæsti ræður yfir konung-
dómi mannanna og getur gefið hann hverjum sem hann vill. [26] En þar
er sagt var, að stofn trésins með rótum sínum skyldi eftir verða, það
merkir, að þú skalt halda ríki þínu, er þú kannast við, að alt valdið er
á himnum. [27] Lát þér því, konungur, geðjast ráð mitt: losa þig af
syndum þínum með réttlætisverkum og af misgjörðum þínum með
líknsemi við aumingja, ef vera mætti, að hamingja þín yrði við það
langærri.

[28] Alt þetta kom fram við Nebúkadnezar konung. [29] Þegar kon-
ungur tólf mánuðum síðar einu sinni var á gangi í konungshöllinni í
Babel, [30] tók hann til máls og sagði: Er þetta ekki sú hin mikla Babel,
sem eg hefi reist að konungssetri með veldisstyrk mínum og tign minni
til frægðar? [31] Áður en þessi orð voru liðin af vörum konungs, kom
raust af himni: Þér gjörist hér með vitanlegt, Nebúkadnezar konungur,
að konungdómurinn er vikinn frá þér; [32] þú munt útrekinn verða úr
mannafélagi og eiga bygð með dýrum merkurinnar; þér mun gefið verða
gras að eta eins og uxum, og sjö tíðir munu yfir þig líða, unz þú við-
urkennir, að hinn hæsti ræður yfir konungdómi mannanna og getur
gefið hann hverjum sem hann vill. [33] Þessi ummæli rættust sam-
stundis á Nebúkadnezar; hann var útrekinn úr mannafélagi og át gras
eins og uxar, og líkami hans vöknaði af dögg himinsins, og um síðir
óx hár hans sem arnarfjaðrir og neglur hans sem fuglaklær. [34] En
að liðnum þessum tíma hóf eg, Nebúkadnezar, augu mín til himins og
fékk eg þá vit mitt aftur; og eg lofaði hinn hæsta, og vegsamaði og
tignaði þann, sem lifir eilíflega; því að veldi hans er eilíft veldi og ríki
hans varir frá kyni til kyns. [35] Allir þeir, sem á jörðunni búa, eru
sem ekkert hjá honum og hann fer með himnanna her og byggjendur
jarðarinnar eins og hann sjálfur vill, og enginn er sá, er fái honum
tálmun gjört og við hann sagt: Hvað gjörir þú? [36] Samstundis fékk
eg vit mitt aftur, og til heiðurs fyrir ríki mitt komst eg aftur til tignar
og vegsemdar; ráðgjafar mínir og stórmenni leituðu mín, og eg var
aftur skipaður yfir ríki mitt og mér var gefið enn meira veldi en áður.
[37] Nú vegsama eg, Nebúkadnezar, göfga og tigna konung himnanna, því
að allar gjörðir hans eru sannleikur, vegir hans réttlæti og hann megn-
ar að lægja þá, sem fram ganga í dramblæti.

5 Belsazar konungur hélt veizlu mikla þúsund stórmennum sínum
og drakk vín í augsýn þeirra þúsund. [2] En er menn tóku að gjör-

---

20: v. 10 n. 23: v. 13 n. 25: kap. 5, 21. 27: Orðskv. 16, 6. 32: kap. 5, 21. 35:
Jes. 40, 17; 45, 9. 37: kap. 5, 20. — 5, 1: Est. 1, 3.

ast vínhreifir, bauð Belsazar að sækja þau gullker og silfurker, sem
Nebúkadnezar faðir hans hafði haft á burt úr musterinu í Jerúsalem,
til þess að konungurinn, stórmenni hans, konur hans og hjákonur mættu
drekka af þeim. [3] Þá voru fram borin gullker þau, sem tekin höfðu
verið úr musterinu, húsi Guðs í Jerúsalem, og konungurinn, stórmenni
hans, konur hans og hjákonur drukku af þeim. [4] Þeir drukku vín og
vegsömuðu guði sína úr gulli, silfri, eiri, járni, tré og steini. [5] Á sömu
stundu komu fram fingur af mannshendi og rituðu á kalkið á veggnum
í konungshöllinni, gegnt ljósastikunni, og konungurinn sá fingur handar-
innar, sem ritaði. [6] Þá gjörðist konungur litverpur, og hugsanir hans
skelfdu hann, og var sem mjaðmarliðir hans gengju sundur, og kné
hans skulfu. [7] Konungur kallaði hástöfum, að sækja skyldi særinga-
mennina, Kaldeana og stjörnuspekingana. Konungur tók til máls og
sagði við vitringana í Babel: Hver, sem les þetta letur og segir mér
þýðing þess, skal klæddur verða purpura og bera gullfesti á hálsi sér
og vera þriðji yfirhöfðingi í ríkinu! [8] Þá komu allir vitringar konungs
þangað, en þeir gátu ekki lesið letrið og sagt konungi þýðing þess.
[9] Þá varð Belsazar konungur mjög felmtsfullur og gjörðist litverpur, en
fát mikið kom á stórmenni hans. [10] Út af orðræðu konungs og stór-
menna hans gekk drotning inn í veizlusalinn. Drotning tók til máls
og sagði: Konungurinn lifi eilíflega! Lát eigi hugsanir þínar skelfa þig
og gjörst eigi svo litverpur. [11] Sá maður er í ríki þínu, er andi hinna
heilögu guða býr í, og á dögum föður þíns fanst með honum skýrleikur,
þekking og speki, lík speki guðanna; og Nebúkadnezar konungur, faðir
þinn, gjörði hann að yfirhöfðingja spásagnamannanna, særingamann-
anna, Kaldeanna og stjörnuspekinganna. Þetta gjörði faðir þinn, kon-
ungur, [12] af því að með Daníel, er konungurinn kallaði Beltsazar, fanst
frábær andi og kunnátta og þekking til að þýða drauma, ráða gátur og
greiða úr vandamálum. Lát nú kalla Daníel, og mun hann segja,
hvað þetta merkir.
[13] Þá var Daníel leiddur inn fyrir konung. Konungur tók til máls
og sagði við Daníel: Ert þú Daníel, einn af þeim herleiddu Júðum,
sem konungurinn, faðir minn, flutti burt frá Júda? [14] Eg hefi um þig
heyrt, að andi guðanna búi í þér og að skýrleikur, þekking og frábær
speki finnist með þér. [15] Nú hefi eg látið leiða inn fyrir mig vitringana
og særingamennina, til þess að lesa þetta letur og segja mér þýðing
þess, en þeir geta ekki sagt, hvað þessi orð þýða. [16] En eg hefi heyrt
um þig, að þú kunnir þýðingar að finna og úr vandamálum að greiða.
Ef þú nú getur lesið þetta letur og sagt mér þýðing þess, þá skalt
þú klæddur verða purpura, bera gullfesti á hálsi þér og vera þriðji
yfirhöfðingi í ríkinu. [17] Þá tók Daníel til máls og sagði við konung:
Haltu sjálfur gáfum þínum og gef einhverjum öðrum gjafir þínar; en
letrið mun eg lesa fyrir konunginn og segja honum þýðing þess. [18] Þú
konungur! Guð hinn hæsti veitti Nebúkadnezar föður þínum ríki, vald,
vegsemd og tign. [19] Og sökum þess veldis, sem hann hafði veitt hon-
um, hræddust hann allir lýðir, þjóðir og tungur og stóð þeim ótti af
honum. Hann tók af lífi hvern sem hann vildi og hann lét lífi halda
hvern sem hann vildi; hann hóf hvern er hann vildi og hann lægði
hvern er hann vildi. [20] En er hjarta hans metnaðist og hugur hans
gjörðist ofdrambsfullur, þá var honum hrundið úr konungshásætinu og
tignin tekin frá honum. [21] Hann var rekinn úr mannafélagi og hjarta
hans varð líkt dýrshjarta; hann átti bygð meðal skógarasna og honum
var gefið gras að eta, eins og uxum, og líkami hans vöknaði af dögg

---

7: kap. 2, 2; 4, 6; 5, 16. 10: kap. 2, 4. 11: kap. 4, 8. 9; 2, 48. 12: kap. 1, 17. 7.
18: kap. 2, 37; 4, 22. 20: kap. 4, 30. Esek. 31, 10 n. 21: kap. 4, 25. 32.

himinsins, þar til er hann kannaðist við, að Guð hinn hæsti ræður yfir
konungdómi mannanna og veitir hann hverjum sem hann vill. [22] Og
þú, Belsazar, sonur hans, hefir ekki lítillætt hjarta þitt, en þótt þú
vissir alt þetta, [23] heldur hefir þú sett þig upp á móti drotni himnanna
og látið færa þér kerin úr húsi hans, og þú og stórmenni þín, konur
þínar og hjákonur hafið drukkið vín af þeim; og þú hefir vegsamað
guði úr silfri, gulli, eiri, járni, tré og steini, sem ekki sjá, ekki heyra
og ekkert vita, en þann Guð, sem hefir lífsanda þinn í hendi sér og
ráð hefir á öllum högum þínum, hann hefir þú ekki tignað. [24] Samstundis
voru fingur handarinnar frá honum sendir og þetta letur ritað.
[25] En letrið, sem ritað er, er þetta: *mene, mene, tekel ufarsin.* [26] Þessi
er þýðing orðanna: *mene,* Guð hefir talið ríkisár þín og leitt þau til
enda; [27] *tekel,* þú ert veginn á skálum og léttvægur fundinn; [28] *peres,*
ríki þitt er deilt og gefið Medum og Persum. [29] Því næst bauð Belsazar
að klæða Daníel purpura og láta gullfesti um háls honum og gjöra
heyrum kunnugt, að hann skyldi vera þriðji yfirhöfðingi í ríkinu. [30] Á
6 hinni sömu nótt var Belsazar Kaldeakonungur drepinn, [1] og Daríus
frá Medalandi tók við ríkinu og hafði þá tvo vetur um sextugt.

[2] Daríusi þóknaðist að setja yfir ríkið hundrað og tuttugu jarla,
er skipað skyldi niður um alt ríkið, [3] og yfir þá þrjá yfirhöfðingja, og var
Daníel einn af þeim; skyldu jarlarnir gjöra þeim skilagrein, svo að
konungur biði engan skaða. [4] Þá bar Daníel þessi af yfirhöfðingjunum
og jörlunum, sökum þess að hann hafði frábæran anda, og hugði
konungur að setja hann yfir alt ríkið. [5] Þá leituðu yfirhöfðingjarnir
og jarlarnir að finna Daníel eitthvað til saka viðvíkjandi ríkisstjórninni,
en gátu enga sök eða ávirðing fundið, því að hann var trúr, svo að
ekkert tómlæti né ávirðing fanst hjá honum. [6] Þá sögðu þessir menn:
Vér munum ekkert fundið geta Daníel þessum til saka, nema ef vér
finnum honum eitthvað að sök í átrúnaði hans. [7] Þá þustu þessir yfirhöfðingjar
og jarlar til konungs og sögðu svo við hann: Daríus konungur
lifi eilíflega! [8] Öllum yfirhöfðingjum ríkisins, landstjórum, jörlum,
ráðgjöfum og landshöfðingjum hefir komið ásamt um að gefa út
þá konungsskipun og staðfesta það forboð, að hver sem í þrjátíu daga
gjörir bæn sína til nokkurs guðs eða manns, nema til þín, konungur,
honum skuli varpa í ljónagryfju. [9] Nú skalt þú, konungur, gefa út forboð
þetta og láta það skriflegt út ganga, svo að því verði ekki breytt,
eftir órjúfanlegu lögmáli Meda og Persa. [10] Samkvæmt þessu lét konungur
gefa skriflega út skipunina og bannið.
[11] En er Daníel varð þess vísari, að þessi skipun var út gefin, gekk
hann inn í hús sitt; þar hafði hann uppi í loftstofu sinni opna glugga,
er sneru móti Jerúsalem; og þrem sinnum á dag kraup hann á kné,
bað til guðs síns og vegsamaði hann, eins og hann hafði áður verið
vanur að gjöra. [12] Þá þustu þessir menn að og fundu Daníel, þar sem
hann var að biðja og ákalla Guð sinn. [13] Síðan gengu þeir inn fyrir
konung og spurðu hann viðvíkjandi konungsforboðinu: Hefir þú eigi
gefið út það forboð, að hver sá maður, sem í þrjátíu daga gjörir bæn
sína til nokkurs guðs eða manns, nema til þín, konungur, honum skuli
varpa í ljónagryfju? Konungur svaraði og sagði: Það stendur fast, eftir
órjúfanlegu lögmáli Meda og Persa. [14] Þá svöruðu þeir og sögðu við
konung: Daníel, einn af hinum herleiddu Júðum, skeytir hvorki um
þig, konungur, né um það forboð, sem þú hefir út gefið, heldur gjörir
bæn sína þrem sinnum á dag. [15] Þegar konungur heyrði þetta, féll
honum það næsta þungt, og lagði hann allan hug á að frelsa Daníel,

27: Nah. 1, 14. — **6, 9:** Est. 1, 19. **11:** Sálm. 55, 18.

og alt til sólarlags leitaði hann alls við, að hann fengi borgið honum.
16 Þá þustu þessir sömu menn til konungs og sögðu við hann: Þú veizt,
konungur, að það eru lög hjá Medum og Persum, að ekki má raska
því banni eða boði, sem konungur hefir út gefið. 17 Þá bauð konung-
ur að leiða Daníel fram og kasta honum í ljónagryfjuna; og konungur
tók til máls og sagði við Daníel: Guð þinn, sem þú dýrkar án afláts,
frelsi þig! 18 Síðan var sóttur steinn og lagður yfir gryfjumunnann, og
innsiglaði konungur hann með innsiglishring sínum og með innsiglis-
hringum stórhöfðingja sinna, til þess að sú ráðstöfun, sem gjörð hafði
verið við Daníel, skyldi eigi raskast.
19 Eftir það gekk konungur heim til hallar sinnar og var þar um
nóttina fastandi; frillur lét hann eigi leiða inn til sín, og eigi kom hon-
um dúr á auga. 20 Síðan reis konungur á fætur í dögun, þá er lýsa
tók, og skundaði til ljónagryfjunnar. 21 Og er hann kom að gryfjunni,
kallaði hann á Daníel með sorgfullri raust; konungur tók til máls og
sagði við Daníel: Daníel, þú þjónn hins lifanda Guðs, hefir Guð þinn,
sá er þú dýrkar án afláts, megnað að frelsa þig frá ljónunum? 22 Þá
sagði Daníel við konung: Konungurinn lifi eilíflega! 23 Guð minn sendi
engil sinn og hann lokaði munni ljónanna, svo að þau gjörðu mér
ekkert mein, af því að eg er saklaus fundinn frammi fyrir honum, og
hefi ekki heldur framið neitt brot gagnvart þér, konungur! 24 Þá varð
konungur næsta glaður og bauð að draga Daníel upp úr gryfjunni. Var
Daníel þá dreginn upp úr gryfjunni, og fanst ekki að honum hefði neitt
að skaða orðið, því að hann hafði treyst Guði sínum. 25 En konungur
bauð að leiða fram menn þá, er rægt höfðu Daníel, og kasta þeim,
börnum þeirra og konum í ljónagryfjuna; og áður en þeir komust til
botns í gryfjunni, hremdu ljónin þá og muldu sundur öll bein þeirra.
26 Síðan ritaði Daríus konungur öllum lýðum, þjóðum og tungum, sem
búa á allri jörðunni: Gangi yður alt til gæfu! 27 Eg læt þá skipun út
ganga, að í öllu veldi ríkis míns skulu menn hræðast og óttast Guð
Daníels, því að hann er hinn lifandi Guð og varir að eilífu; ríki hans
gengur ekki á grunn og veldi hans varir alt til enda. 28 Hann frelsar
og bjargar, hann gjörir tákn og furðuverk á himni og jörðu, hann sem
frelsaði Daníel undan ljónunum. 29 Og Daníel þessi var í miklu gengi
á ríkisstjórnarárum Daríusar og á ríkisstjórnarárum Kýrusar hins
persneska.

7 Á fyrsta ríkisári Belsazars konungs í Babel dreymdi Daníel draum
og sýnir bar fyrir hann í rekkju hans. Síðan skrásetti hann draum-
inn og sagði frá aðalatriðunum. 2 Daníel hóf upp og sagði: Eg sá í
sýn minni á næturþeli, hversu þeir fjórir vindar himinsins rótuðu upp
hinu mikla hafi. 3 Og fjögur stór dýr stigu upp af hafinu, hvert öðru
ólíkt. 4 Fyrsta dýrið líktist ljóni og hafði arnarvængi. Eg horfði á það,
þar til er vængir þess voru reittir af því, og því var lyft upp frá jörð-
unni og reist á fæturna, eins og maður, og því var fengið mannshjarta.
5 Og sjá, þá kom annað dýr, hið annað í röðinni; það var líkt bjarn-
dýri; það var risið upp á aðra hliðina og hafði þrjú rif í munni sér
milli tannanna; til þess var mælt: Statt upp og et mikið kjöt. 6 Eftir
þetta sá eg enn dýr, líkt pardusdýri, og hafði það fjóra fuglsvængi á
síðunum; þetta dýr hafði fjögur höfuð, og því var vald gefið. 7 Eftir
þetta sá eg í nætursýnum fjórða dýrið; það var hræðilegt, ógurlegt og
yfirtaksöflugt; það hafði stórar járntennur, át og muldi sundur, og það,
sem eftir varð, tróð það sundur með fótunum. Það var ólíkt öllum

18: Matt. 27, 66. **19:** Est. 6, 1. **23:** kap. 3, 28. 2 Tím. 4, 17. **26:** kap. 4, 1 n.
27: kap. 4, 34. **29:** kap. 1, 21.

fyrri dýrunum og hafði tíu horn. [8] Eg athugaði hornin og sá þá, hvar
annað lítið horn spratt upp milli þeirra, og þrjú af fyrri hornunum
voru slitin upp fyrir það. Og sjá, þetta horn hafði augu, eins og
mannsaugu, og munn, sem talaði gífuryrði.
[9] Eg horfði og horfði, þar til er stólar voru settir fram og hinn
aldraði settist niður. Klæði hans voru hvít sem snjór og höfuðhár
hans sem hrein ull; hásæti hans var eldslogar og hjólin undir því
eldur brennandi. [10] Eldstraumur gekk út frá honum; þúsundir þúsunda
þjónuðu honum og tíþúsundir tíþúsunda stóðu frammi fyrir honum.
Dómendurnir settust niður og bókunum var flett upp. [11] Eg horfði og
horfði: þá var vegna hinna háværu stóryrða, sem hornið talaði, — eg
horfði og horfði, þar til er dýrið var drepið, líkami þess eyðilagður og
honum kastað í eld til að brennast. [12] Vald hinna dýranna var og frá
þeim tekið og þeim afmarkað lífskeið til ákveðins tíma og stundar.
[13] Eg horfði í nætursýnunum, og sjá, einhver kom í skýjum himins,
sem manns-syni líktist; hann kom þangað, er hinn aldraði var fyrir og
var leiddur fyrir hann. [14] Og honum var gefið vald, heiður og ríki,
svo að honum skyldu þjóna allir lýðir, þjóðir og tungur. Hans vald er
eilíft vald, sem ekki skal undir lok líða, og ríki hans skal aldrei á
grunn ganga.
[15] Út af þessu varð eg, Daníel, sturlaður, og sýnirnar, sem fyrir
mig bar, skelfdu mig. [16] Eg gekk þá til eins af þeim, er þar stóðu, og
bað hann um áreiðanlega skýringu á öllu þessu. Hann talaði til mín
og sagði mér svofelda þýðing alls þessa: [17] Þessi stóru dýr, fjögur að
tölu, merkja það, að fjórir konungar munu hefjast á jörðunni; [18] en
hinir heilögu hins hæsta munu eignast ríkið og þeir munu halda ríkinu
æfinlega og um aldir alda. [19] Þá vildi eg fá áreiðanlega vitneskju
um fjórða dýrið, sem var ólíkt öllum hinum dýrunum, ógurlegt mjög,
með járntönnum og eirklóm, sem át, knosaði og sundur tróð með fótunum
það, sem það leifði, [20] svo og um hornin tíu, sem voru á höfði
þess, og um hitt hornið, sem þar spratt upp og þrjú hornin féllu fyrir,
þetta horn, sem hafði augu og munn, er talaði gífuryrði og meira var
ásýndum en hin. [21] Eg horfði á, hvernig horn þetta háði stríð við hina
heilögu og hafði sigur yfir þeim, [22] þar til er hinn aldraði kom og hinir
heilögu hins hæsta fengu náð rétti sínum, og sá tími kom, að hinir
heilögu settust að völdum. [23] Hann sagði svo: Fjórða dýrið merkir, að
fjórða konungsríkið mun rísa upp á jörðunni, sem ólíkt mun verða
öllum hinum konungsríkjunum, og það mun upp svelgja öll lönd, niður
troða þau og sundur merja. [24] Og hornin tíu merkja það, að af þessu
ríki munu upp koma tíu konungar, og annar konungur mun upp rísa
eftir þá, og hann mun verða ólíkur hinum fyrri, og þremur konungum
mun hann steypa. [25] Hann mun orð mæla gegn hinum hæsta, kúga
hina heilögu hins hæsta og hafa í hyggju að umbreyta helgitíðum og
lögum, og þeir munu honum í hendur seldir verða um eina tíð, tvær
tíðir og hálfa tíð. [26] En dómurinn mun settur verða, og hann sviftur
völdum, til þess að afmá þau með öllu og að engu gjöra. [27] En ríki,
vald og máttur allra konungsríkja, sem undir himninum eru, mun gefið
verða heilögum lýð hins hæsta. Ríki hans mun verða eilíft ríki, og
öll veldi munu þjóna því og hlýða. [28] Hér er það mál á enda. En mig,
Daníel, skelfdu hugsanir mínar mjög, svo að eg gjörðist litverpur, og
eg geymdi þetta í hjarta mínu.

7, 8: kap. 11, 36. Opinb. 13, 5. **10:** Opinb. 5, 11; 20, 12. Sálm. 68, 18. **11:** Opinb. 19, 19 n. **13:** Matt. 16, 27; 24, 30; 25, 31; 26, 64. Opinb. 1, 7. **25:** kap. 12, 7. **28:** v. 15; kap. 5, 6. Lúk. 2, 19. 51.

8 Á þriðja ríkisári Belsazars konungs birtist mér, Daníel, sýn, eftir
þá, sem áður hafði birst mér. [2] Og eg horfði í sýninni, og var þá,
er eg horfði, sem eg væri í borginni Súsan, sem er í Elam-héraði, og
eg horfði í sýninni og var eg staddur við Úlaí-fljótið. [3] Þá hóf eg upp
augu mín og leit hrút nokkurn standa fram við fljótið; hann var tví-
hyrndur, og há hornin, og þó annað hærra en hitt, og spratt hærra
hornið síðar upp. [4] Eg sá hrútinn stanga hornum mót vestri, norðri
og suðri, og engin dýr gátu við honum staðist, og enginn gat frelsað
nokkurn undan valdi hans; hann gjörði sem honum leizt og fram-
kvæmdi mikla hluti.
[5] En er eg gaf nákvæmlega gætur að, sá eg að geithafur nokkur
kom vestan; leið hann yfir alla jörðina, án þess að koma við hana;
og hafurinn hafði afarstórt horn milli augnanna. [6] Hann kom til tví-
hyrnda hrútsins, sem eg sá standa fram við fljótið, og rann á hann í
heiftaræði. [7] Og eg sá hann hitta hrútinn á síðuna, og hann varð
mjög illur við hann og laust hrútinn og braut bæði horn hans, svo að
hrúturinn hafði ekki mátt til að veita honum viðnám; og hann fleygði
honum til jarðar og tróð hann undir, og mátti enginn frelsa hrútinn
undan valdi hans. [8] Og geithafurinn framkvæmdi mjög mikla hluti,
en er máttur hans var sem mestur, brotnaði hornið mikla, og í þess
stað spruttu upp önnur fjögur, gegnt höfuðáttunum fjórum. [9] Og út
frá einu þeirra spratt annað lítið horn og óx mjög til suðurs og austurs
og mót prýði landanna. [10] Það óx og móti her himnanna og varpaði
til jarðar nokkurum af hernum og af stjörnunum, og tróð þá undir.
[11] Já, hann óx móti höfðingja hersins, og hann lét afnema hina dag-
legu fórn, og hans heilagi bústaður var niðurrifinn. [12] Og her var
framseldur ásamt hinni daglegu fórn vegna misgjörðarinnar; og hann
varp sannleikanum til jarðar, já, slíkt gjörði hann og var giftudrjúgur.
[13] Þá heyrði eg einn heilagan tala, og annar heilagur sagði við
hinn, sem talaði: Hvað á hún sér langan aldur þessi sýn um hina
daglegu fórn og um hinn hræðilega glæp, frá því er hann framselur
helgidóminn og herinn, svo að hann verði niður troðinn? [14] Og hann
sagði við hann: Tvö þúsund og þrjú hundruð kveld og morgnar, og
þá mun helgidómurinn aftur verða kominn í samt lag.
[15] Þegar eg, Daníel, sá þessa sýn og leitaðist við að skilja hana,
þá stóð alt í einu einhver frammi fyrir mér, ásýndar líkur manni.
[16] Og eg heyrði mannsraust milli Úlaí-bakka, sem kallaði og sagði:
Gabríel, útskýr þú sýnina fyrir þessum manni. [17] Og hann gekk til
mín, þar sem eg stóð, en er hann kom, varð eg hræddur og féll fram
á ásjónu mína. En hann sagði við mig: Gef gætur að, þú manns-son;
því að sýnin á við tíð endalokanna. [18] Og meðan hann talaði við mig,
leið eg í ómegin til jarðar fram á ásjónu mína; en hann snart mig og
reisti mig aftur á fætur, þar er eg hafði staðið. [19] Og hann sagði: Sjá,
eg kunngjöri þér, hvað verða muni, þá er hin guðlega reiði tekur enda;
því að sýnin á við tíð endalokanna. [20] Tvíhyrndi hrúturinn, sem þú
sást, merkir konungana í Medíu og Persíu, [21] og hinn loðni geithafur
merkir Grikklands konung, og hornið mikla milli augna hans er fyrsti
konungurinn. [22] Og að það brotnaði og fjögur spruttu aftur upp í
þess stað, það merkir, að fjögur konungsríki munu hefjast af þjóðinni,
og þó ekki jafnvoldug sem hann var. [23] En er ríki þeirra tekur enda,
þá er trúrofarnir hafa fylt mælinn, mun konungur nokkur upp rísa,
bæði illúðlegur og hrekkvís. [24] Vald hans mun mikið verða, og þó eigi
fyrir þrótt sjálfs hans; hann mun gjöra ótrúlega mikið tjón og verða

---

8, 1: kap. 7, 1. **3:** v. 20 n. **8:** v. 22; kap. 11, 4. **9:** kap. 11, 16. 41. Jer. 3, 19.
16: kap. 9, 21. **17:** kap. 10, 9. Opinb. 1, 17. **18:** kap. 10, 10. **22:** v. 8.

giftudrjúgur í því, er hann tekur sér fyrir hendur. Hann mun voldug-
um tjón vinna og hugur hans beinast gegn hinum heilögu. 25 Vélræð-
um mun hann til vegar koma með hendi sinni og hyggja á stórræði
og steypa mörgum í glötun, er þeir eiga sér einskis ills von; já, hann
mun rísa gegn höfðingja höfðingjanna, en þó sundur mulinn verða án
manna tilverknaðar. 26 Og sýnin um »kveld og morgun«, sem um var
talað, hún er sönn; en leyn þú þeirri sýn, því að hún á sér langan
aldur. 27 En eg, Daníel, varð sjúkur um hríð; því næst komst eg á
fætur aftur og þjónaði að erindum konungs; og eg var mjög undrandi
yfir sýn þessari, en skildi hana eigi.

9 Á fyrsta ríkisári Daríusar Ahasverussonar, sem var medískur að
ætt og orðinn konungur yfir ríki Kaldea, 2 á fyrsta ári ríkisstjórnar
hans, hugði eg, Daníel, í ritningunum að áratölu þeirri, er Jerúsalem
átti að liggja í rústum, samkvæmt orði Jahve, því er til Jeremía spá-
manns hafði komið, sem sé sjötíu ár. 3 Eg sneri þá ásjónu minni til
drottins Guðs, til þess að bera fram bæn mína og grátbeiðni með föstu,
í sekk og ösku. 4 Eg bað til Jahve, Guðs míns, gjörði játningu mína
og sagði: Æ, drottinn, þú mikli og ógurlegi Guð, sem heldur sáttmál-
ann og miskunnsemina við þá, sem elska hann og varðveita boðorð
hans. 5 Vér höfum syndgað og illa gjört, vér höfum breytt óguðlega
og verið þér mótsnúnir og vikið frá boðum þínum og setningum. 6 Vér
höfum ekki hlýtt þjónum þínum, spámönnunum, sem töluðu í þínu
nafni til konunga vorra, höfðingja og feðra og til alls landslýðsins.
7 Þú, drottinn, ert réttlátur, en vér megum blygðast vor, sem vér og
gjörum í dag, vér Júdamenn og Jerúsalembúar og allur Ísrael, bæði
þeir sem nálægir eru og þeir sem fjarlægir eru í öllum þeim löndum,
þangað sem þú hefir rekið þá fyrir trygðrof þeirra, er þeir hafa í
frammi við þig haft. 8 Drottinn, vér megum blygðast vor, konungar
vorir, höfðingjar vorir og feður vorir, því að vér höfum syndgað móti
þér. 9 En hjá drotni, Guði vorum, er miskunnsemi og fyrirgefning;
því að vér höfum verið honum mótsnúnir, 10 og ekki hlýtt raustu Jahve,
Guðs vors, að breyta eftir boðorðum hans, þeim er hann fyrir oss
lagði fyrir munn þjóna sinna, spámannanna. 11 Já, allur Ísrael hefir
brotið lögmál þitt, hefir vikið frá þér, svo að hann hlýðir eigi framar
raustu þinni; þá var þeirri eiðfestu bölvan úthelt yfir oss, sem skrifuð
er í lögmáli Móse, þjóns Guðs, því að vér höfðum syndgað móti honum.
12 Og hann efndi orð sín, þau er hann hafði talað gegn oss og dóm-
urum vorum, þeim er yfirráð höfðu yfir oss, að hann skyldi láta mikla
ógæfu yfir oss koma, svo að hvergi á jarðríki hefir slík ógæfa orðið
sem í Jerúsalem. 13 Eins og skrifað er í lögmáli Móse um alla þessa
ógæfu, svo er hún yfir oss komin. Og vér höfum ekki blíðkað Jahve,
Guð vorn, með því að hverfa frá misgjörðum vorum og gefa gætur að
trúfesti þinni. 14 Og Jahve vakti yfir ógæfunni og lét hana yfir oss
koma; því að Jahve, Guð vor, er réttlátur í öllum verkum sínum,
þeim er hann gjörir, en vér höfum eigi hlýtt raustu hans. 15 Og nú,
drottinn, Guð vor, þú sem útleiddir lýð þinn af Egiptalandi með sterkri
hendi og afrekaðir þér mikið nafn fram á þennan dag, vér höfum
syndgað, vér höfum breytt óguðlega. 16 Drottinn, lát þú samkvæmt
réttlæti því, er þú ávalt hefir sýnt, gremi þína og heiftarreiði þína
hverfa í frá borg þinni Jerúsalem, þínu heilaga fjalli, því að fyrir
syndir vorar og misgjörðir feðra vorra er Jerúsalem og lýður þinn

---

26: v. 14. 27: kap. 7, 28. — 9, 1: kap. 6, 1. 2: Jer. 25, 11 n. 4: Nehem. 1, 5. 5 Mós. 7, 9. 7: Harm. 1, 18. 8: Nehem. 9, 34. 9: Nehem. 9, 17. 11: 5 Mós. 28, 15 n. 14: Nehem. 9, 33. 15: Nehem. 1, 6.

orðinn að háðung hjá öllum þeim, sem umhverfis oss búa. 17 Og heyr
nú Guð vor, bæn þjóns þíns og grátbeiðni hans og lát ásjónu þína
lýsa yfir helgidóm þinn, sem nú er í eyði, vegna þjóna þinna, drottinn.
18 Hneig, Guð minn, eyra þitt og heyr, ljúk upp augum þínum og sjá
eyðing vora og borgina, sem nefnd er eftir nafni þínu; því að ekki
framberum vér auðmjúkar bænir fyrir þig í trausti til vors eigin rétt-
lætis, heldur í trausti til þinnar miklu miskunnsemi. 19 Drottinn, heyr!
drottinn, fyrirgef! drottinn, hygg að og framkvæm; tef eigi, fyrir sjálfs
þín sakir, Guð minn; því að eftir þínu nafni er borg þín nefnd og
lýður þinn!
20 Meðan eg enn var að tala, baðst fyrir og játaði syndir mínar
og syndir lýðs míns, Ísraels, og frambar fyrir Jahve, Guð minn, auð-
mjúka bæn fyrir hinu heilaga fjalli Guðs míns — 21 já, meðan eg enn
var að tala í bæninni, kom að mér um það bil, er kveldfórn er fram
borin, maðurinn Gabríel, sem eg hafði áður séð í sýninni, þá er eg hné
í ómegin. 22 Hann kom og talaði við mig og sagði: Daníel, nú er eg
út genginn, til þess að veita þér glöggan skilning. 23 Þegar þú byrjaðir
bæn þína, út gekk orð, og er eg hingað kominn, til að kunngjöra þér
það, því að þú ert ástmögur Guðs. Tak því eftir orðinu og gef gætur
að vitraninni. 24 Sjötíu sjöundir eru áveðnar lýð þínum og þinni heil-
ögu borg, til þess að drýgja glæpinn til fulls og fylla mæli syndanna
og til þess að friðþægja fyrir misgjörðina og leiða fram eilíft réttlæti,
til þess að innsigla vitrun og spámann og vígja hið háheilaga. 25 Vit
því og hygg að: frá því, er orðið um endurreisn Jerúsalem út gekk, til
hins smurða höfðingja, eru sjö sjöundir, og í sextíu og tvær sjöundir
skulu torg hennar og stræti endurreist verða, þó að þrengingartímar
séu. 26 Og eftir þær sextíu og tvær sjöundir mun hinn smurði afmáður
verða, án þess að hann hafi nokkuð til saka unnið, og borgina og helgi-
dóminn mun eyða þjóð höfðingja nokkurs, sem koma á, en hann mun
farast í refsidómsflóðinu, og alt til enda mun ófriður haldast við og sú
eyðing, sem fastráðin er. 27 Og hann mun gjöra sáttmálann erfiðan
mörgum um eina sjöund, og hálfa sjöundina mun hann afnema slátur-
fórn og matfórn, og í stað þeirra mun viðurstygð eyðingarinnar upp
reist verða; en eftir það mun gjöreyðing, og hún fastráðin, steypast yfir
eyðandann.

10 Á þriðja ári Kýrusar Persakonungs fékk Daníel, sem kallaður
var Beltsazar, opinberun; og opinberunin er sönn og boðar mikl-
ar þrengingar. Og hann gaf gætur að opinberuninni og hugði að
sýninni.
2 Á þeim dögum var eg, Daníel, harmandi þriggja vikna tíma;
3 eg neytti engrar dýrindisfæðu, kjöt og vín kom ekki inn fyrir varir
mínar, og eg smurði mig ekki, fyr en þrjár vikur voru liðnar. 4 En
tuttugasta og fjórða dag hins fyrsta mánaðar var eg staddur á bakka
hins mikla Kíddekel-fljóts; 5 þá hóf eg upp augu mín og sá mann
nokkurn, klæddan línklæðum og gyrtan Úfas-gulli um lendar. 6 Líkami
hans var sem krýsolít, ásjóna hans sem leiftur, augu hans sem eldblys,
armleggir hans og fætur sem skygður eir og hljómurinn af orðum hans
eins og mikill gnýr. 7 Eg, Daníel, sá einn sýnina, og mennirnir, sem
með mér voru, sáu ekki sýnina; en yfir þá kom mikil hræðsla, og
flýðu þeir í felur. 8 Eg varð þá einn eftir og sá þessa miklu sýn. En
hjá mér var enginn máttur eftir orðinn, og yfirlitur minn var til lýta

---

21: kap. 8, 16—18. **22:** kap. 10, 14. **24:** Sálm. 45, 8. Jes. 61, 1. **25:** Nehem. 4,
8 n. **26:** Jes. 53, 8. **27:** Matt. 24, 15. — **10, 1:** kap. 1, 7. **4:** 1 Mós. 2, 14. **5:**
Opinb. 1, 13 n. Jer. 10, 9. **7:** Post. 9, 7. **8:** kap. 7, 28.

umbreyttur, og eg hélt engum styrk eftir. 9 Og eg heyrði hljóminn af
orðum hans, og er eg heyrði hljóminn af orðum hans, hné eg í ómeg-
in á ásjónu mína, með andlitið að jörðunni. 10 Og sjá, hönd snart mig
og hjálpaði mér óstyrkum upp á knén og hendurnar. 11 Og hann sagði
við mig: Daníel, þú ástmögur Guðs, tak eftir þeim orðum, er eg tala
við þig, og statt á fætur, því að eg er nú einmitt til þín sendur. Og
er hann mælti til mín þessum orðum, stóð eg upp skjálfandi. 12 Því
næst sagði hann við mig: Óttast þú ekki, Daníel, því að frá því er þú
fyrst hneigðir hug þinn til að öðlast skilning og þú lítillættir þig fyrir
Guði þínum, eru orð þín heyrð, og eg er vegna orða þinna hingað kom-
inn. 13 En verndarengill Persaríkis stóð í móti mér tuttugu og einn dag,
en sjá, Míkael, einn af fremstu verndarenglunum, kom mér til hjálpar,
og hann skildi eg eftir þar hjá Persakonungum. 14 Og nú er eg kom-
inn til að fræða þig á því, sem fram við þjóð þína mun koma á hin-
um síðustu tímum, því að enn á sýnin við þá daga.
15 Og er hann talaði þessum orðum til mín, leit eg til jarðar og
þagði. 16 Og sjá, einhver í mannslíki snart varir mínar, og eg lauk upp
munni mínum, talaði og sagði við þann, sem stóð frammi fyrir mér:
Herra minn, sökum sýnarinnar eru kvalir þessar yfir mig komnar, og
kraftur minn er þrotinn. 17 Og hvernig ætti eg, þjónn þinn, herra, að
geta talað við slíkan mann sem þú ert, herra? Og nú er allur kraftur
minn að þrotum kominn, og enginn lífsandi er í mér eftir orðinn. 18 Sá,
sem í mannslíki var, snart mig þá aftur, styrkti mig 19 og sagði: Ótt-
ast þú ekki, ástmögur; friður sé með þér! Vertu hughraustur, vertu
hughraustur! Og er hann talaði við mig, fann eg að eg styrktist og
sagði: Tala þú, herra minn, því að þú hefir gjört mig styrkan. 20 Þá
sagði hann: Veiztu, hvers vegna eg er til þín kominn? En nú verð eg
að snúa aftur, til þess að berjast við verndarengil Persíu; og þegar eg
fer af stað, sjá, þá kemur verndarengill Grikklands. 21 Þó vil eg gjöra
þér kunnugt, hvað skrifað er í bók sannleikans — þótt enginn veiti mér
11 lið móti þeim, nema Míkael, verndarengill yðar, 1 er stendur mér
við hlið, til þess að veita mér lið og vernd.
2 Og nú vil eg kunngjöra þér sannleika: Sjá, enn munu þrír kon-
ungar koma fram í Persíu, en hinn fjórði mun afla meiri auðs en allir
aðrir, og er hann er voldugur orðinn fyrir auð sinn, mun hann bjóða
öllu út gegn Grikklands ríki. 3 Eftir það mun upp rísa hraustur kon-
ungur og drotna yfir víðlendu ríki og til leiðar koma því, er hann vill.
4 En þegar uppgangur hans er sem mestur, þá mun sundrast ríki hans
og skiftast eftir fjórum áttum himinsins, en þó ekki til eftirkomenda
hans, og ekki með slíku veldi, er hann hafði; því að ríki hans mun
eytt verða og fengið öðrum en þeim.
5 Og konungurinn suður frá mun öflugur verða, en einn af höfð-
ingjum hans mun verða öflugri en hann, og hann mun ríki ráða; ríki
hans mun verða stórveldi. 6 Og að nokkurum árum liðnum munu
þeir mægjast hvor við annan; þá mun dóttir konungsins suður frá
koma til konungsins norður frá, til þess að koma á sáttum. En sú
hjálp mun að engu haldi koma; stuðningur hans mun og eigi
standa. Og hún mun framseld verða, hún og þeir, sem hana höfðu
flutt þangað, og faðir hennar og sá, er gekk að eiga hana, á sínum
tíma. 7 Því næst mun í hans stað kvistur upp spretta af rótum henn-
ar; hann mun fara í móti liðsaflanum og komast inn í virki konungs-
ins norður frá og fara með þá sem honum líkar, og verða voldugur.
8 Já, jafnvel guði þeirra, ásamt steyptum líkneskjum þeirra og dýrind-

---

9: kap. 8, 17. 18. Matt. 17, 6. **11:** kap. 9, 23. **13:** kap. 12, 1. Júd. 9. Opinb. 12,
7. **14:** kap. 9, 22. 1 Mós. 49, 1. **16:** Jes. 6, 7. — **11, 4:** kap. 8, 8. 22.

iskerum af silfri og gulli, mun hann flytja hernumda til Egiptalands.
Þá mun hann í nokkur ár láta konunginn norður frá í friði. [9] En
hann mun gjöra árás á ríki konungsins suður frá og hverfa þó aftur
heim í sitt land.

[10] Og synir hans munu leggja út í ófrið og draga saman afarmik-
inn her. Og hann mun koma og vaða yfir og brjótast fram, en hann
mun snúa aftur, og þeir munu herja alt að virki hans. [11] Þetta mun
konunginum suður frá gremjast, og hann mun leggja af stað og berjast
við hann, við konunginn norður frá. Hann mun kveðja upp mikinn her,
en herinn mun seldur verða hinum á vald. [12] Og herinn mun rekinn
verða burt; hjarta hans mun ofmetnast og hann mun tíþúsundir að
velli leggja, og þó ekki reynast öflugur. [13] Þá mun konungurinn norð-
ur frá enn kveðja upp her, meiri en hinn fyrri, og að liðnum nokkur-
um árum mun hann koma með fjölmennum liðsafla og miklum útbún-
aði. [14] Um þær mundir munu margir rísa gegn konunginum suður frá;
og ofríkisfullir menn af þjóð þinni munu hefja uppreisn, til þess að láta
vitrunina rætast, en þeir munu steypast. [15] Og konungurinn norður frá
mun koma og hlaða virkisvegg og vinna víggirta borg, og herir suður-
ríkisins munu eigi fá staðist og einvalalið hans mun eigi þrótt hafa til
að veita viðnám. [16] Og sá, sem fer í móti honum, mun gjöra það, er
honum þóknast, með því að enginn fær honum viðnám veitt; og hann
mun fá fótfestu í prýði landanna, og eyðing er í hendi hans. [17] Síðan
mun hann ásetja sér að koma með öllum herafla ríkis síns, en hann
mun gjöra sátt við hann og gefa honum unga stúlku, landinu til tjóns.
En ráðagjörð hans mun eigi framgang fá og eigi takast. [18] Og hann
mun snúa sér að eyjunum og vinna margar, en hershöfðingi nokkur
mun gjöra enda á smánan hans; já, hann mun láta smánan hans koma
yfir sjálfan hann. [19] Þá mun hann snúa sér að virkjum síns eigin lands,
og hann mun hrasa og falla og hans mun engan stað sjá framar. [20] Og
í hans stað mun annar koma, er senda mun skattheimtumann til þess
landsins, sem er prýði ríkisins, en eftir nokkura daga mun hann drep-
inn verða, þó ekki í reiði né í bardaga.

[21] Í hans stað mun koma fyrirlitlegur maður, er þeir höfðu eigi
ætlað konungstignina; hann mun koma að óvörum og ná undir sig
ríkinu með fláttskap. [22] Og yfirvaðandi herflokkar munu skolast burt
fyrir honum og eyddir verða, svo og sáttmáls-höfðinginn. [23] Og upp
frá því, er menn hafa bundið félagskap við hann, mun hann beita
svikum; hann mun leggja af stað fáliðaður og bera hærri hlut. [24] Að
óvörum mun hann brjótast inn í frjósömustu sveitir landsins og gjöra
það, sem hvorki feður hans né forfeður hafa gjört: herfangi, ræntu fé
og auðæfum mun hann úthluta þeim ríkulega, og gegn virkjum mun
hann hafa ráðagjörðir með höndum; þó mun það aðeins verða um
hríð. [25] Því næst mun hann beita styrk sínum og hugrekki gegn kon-
unginum suður frá með miklum her, og konungurinn suður frá mun
hefja ófrið við hann með miklum her og mjög öflugum, en þó mun
hann ekki fá í móti staðið, því að menn brugga ráð í móti honum.
[26] Þeir, sem eta við borð hans, munu fella hann, og her hans skolast
burt, og margir særðir í val falla. [27] Og báðir konungarnir munu hafa
ilt í hyggju og tala flærðarsamlega að hinu sama borði; en eigi mun
það ná fram að ganga, því að enn er hinn tiltekni tími eigi liðinn á
enda. [28] Og hann mun hverfa aftur heim í land sitt með miklum fjár-
hlut og snúa huga sínum í móti hinum heilaga sáttmála; og hann
mun koma fram áformi sínu og hverfa síðan aftur heim í land sitt.
[29] Á ákveðnum tíma mun hann aftur brjótast inn í suðurlandið, og mun

---

16: kap. 8, 9. **19:** Sálm. 37, 36.

síðari förin ekki takast jafnvel og hin fyrri. 30 Því að skip frá Kípur
munu koma í móti honum, og hann mun láta hugfallast og halda
heimleiðis og snúa reiði sinni gegn hinum heilaga sáttmála og láta
hann kenna á henni; síðan mun hann hverfa heim aftur og veita þeim
athygli, sem yfirgefa hinn heilaga sáttmála. 31 Herflokkar hans munu
bera hærri hlut og vanhelga helgidóminn, vígið, afnema hina daglegu
fórn og reisa þar viðurstygð eyðingarinnar. 32 Og þá, sem syndga gegn
sáttmálanum, mun hann með fláttskap tæla til fráhvarfs; en þeir menn,
sem þekkja Guð sinn, munu stöðugir standa og drýgja dáð. 33 Hinir
vitru meðal lýðsins munu kenna mörgum hyggindi, en um hríð munu
þeir falla fyrir sverði og báli, fyrir herleiðingum og fjárránum. 34 Og
þá er þeir falla, mun þeim veitast dálítil hjálp; þá munu margir fylla
flokk þeirra af yfirdrepskap. 35 En þar sem nokkurir af hinum vitru
falla, þá er það til að skíra, reyna og hreinsa aðra meðal þeirra, alt til
endalokanna, því að hinn ákveðni tími er enn ekki liðinn. 36 En kon-
ungurinn mun fram fara eftir geðþótta sínum; hann mun hefja sig upp
yfir og ofmetnast gegn sérhverjum guði og mæla afaryrði í gegn Guði
guðanna; og hann mun giftudrjúgur verða, þar til er reiðinni er lokið;
því að það, sem ályktað hefir verið, er þá fram komið. 37 Og hann mun
ekki skeyta guðum feðra sinna, né heldur uppáhaldsgoði kvennanna;
já, engum guði mun hann skeyta, heldur hreykja sér yfir alt. 38 En
guð virkjanna mun hann í stað þess heiðra; guð, sem feður hans þektu
ekki, mun hann heiðra með gulli og silfri, með dýrum steinum og ger-
semum; 39 og í hin rammgjörðu vígin mun hann afla sér manna, er til-
heyra útlendum guði. Þeim, sem hann viðurkenna, mun hann veita
mikla sæmd og láta þá ríkja yfir mörgum og úthluta þeim landi að
verðlaunum. 40 En þegar að endalokunum líður, mun konungurinn
suður frá heyja stríð við hann, og konungurinn norður frá mun þeys-
ast í móti honum með vögnum, riddurum og mörgum skipum, og brjót-
ast inn í lönd hans og vaða yfir þau og geysast áfram. 41 Þá mun
hann og brjótast inn í það landið, sem er prýði landanna, og tíþús-
undir munu að velli lagðar; en þessir munu bjarga sér undan hendi
hans: Edómítar, Móabítar og kjarni Ammóníta. 42 Og hann mun
rétta hönd sína út yfir löndin, og Egiptaland mun ekki komast undan;
43 hann mun kasta eign sinni á fjársjóðu Egiptalands af gulli og silfri
og á allar gersemar þess, og Libýumenn og Blálendingar munu vera í
för með honum. 44 En fregnir frá austri og norðri munu skelfa hann;
mun hann þá í mikilli bræði hefja ferð sína, til þess að eyða og tor-
tíma mörgum. 45 Hann mun slá skrauttjöldum sínum milli hafsins og
fjalls hinnar helgu prýði; þá mun hann undir lok líða, og enginn
hjálpa honum.

12 En á þeim tíma mun Míkael, hinn mikli verndarengill, sá er
verndar landa þína, fram ganga. Og það skal verða svo mikil
hörmungartíð, að slík mun aldrei verið hafa, frá því er menn urðu
fyrst til og alt til þess tíma. Á þeim tíma mun þjóð þín frelsuð verða,
allir þeir sem skráðir finnast í bókinni. 2 Og margir þeirra, sem sofa
í dufti jarðarinnar, munu upp vakna, sumir til eilífs lífs, sumir til
smánar, til eilífrar andstygðar. 3 Og hinir vitru munu skína eins og
ljómi himinhvelfingarinnar og þeir, sem leitt hafa marga til réttlætis,
eins og stjörnurnar um aldur og æfi. 4 En þú, Daníel, halt þú þess-
um orðum leyndum og innsigla bókina, þar til er endirinn kemur.
Margir munu rannsaka hana og þekkingin mun vaxa.

30: v. 28. 33: kap. 12, 3. 35: kap. 12, 10. 36: kap. 7, 8. 2 Þess. 2, 4. Opinb.
13, 5. 41: kap. 8, 9; 11, 16. — 12, 1: kap. 10, 13. Matt. 24, 21. 2: Jóh. 5, 29.
Jes. 26, 19. 3: kap. 11, 33. Matt. 13, 43. 4: v. 9; kap. 8, 26.

5 Og eg, Daníel, sá og sjá, tveir aðrir englar stóðu þar, á sín-
um fljótsbakkanum hvor. 6 Annar þeirra sagði við manninn í línklæð-
unum, sem var uppi yfir fljótsvötnunum: Hversu langt mun til end-
isins á þessum undursamlegu hlutum? 7 Þá heyrði eg til mannsins í
línklæðunum, sem var uppi yfir fljótsvötnunum; hann fórnaði hægri og
vinstri hendi til himins og sór við þann, sem lifir eilíflega, og sagði:
Eina tíð, tvær tíðir og hálfa tíð; og þegar vald hans, sem eyðir hina
helgu þjóð, er á enda, mun alt þetta fram koma. 8 Eg heyrði þetta,
en skildi það ekki, og sagði því: Herra minn, hver mun endir á þessu
verða? 9 En hann sagði: Far þú, Daníel, því að orðunum er leyndum
haldið og þau innsigluð, þar til er endirinn kemur. 10 Margir munu
verða klárir, hreinir og skírir, en hinir óguðlegu munu breyta óguðlega,
og engir óguðlegir munu skilja það, en hinir vitru munu skilja það.
11 Og frá þeim tíma, er hin daglega fórn verður afnumin og viðurstygð
eyðingarinnar upp reist, munu vera eitt þúsund tvö hundruð og
níutíu dagar. 12 Sæll er sá, sem þolugur þreyr og nær eitt þúsund þrjú
hundruð þrjátíu og fimm dögum. 13 En þú, gakk áfram til endalok-
anna, og þú munt hvílast og upp rísa til að meðtaka þitt hlutskifti við
endi daganna.

Hósea.

1 Orð Jahve, sem kom til Hósea Beerísonar á dögum Ússía, Jótams,
Akasar og Hiskía, Júda-konunga, og á dögum Jeróbóams Jóassonar,
Ísraels-konungs.

2 Þá er Jahve hóf að tala við Hósea, sagði Jahve við Hósea: Far
og tak þér hórkonu og eignast hórbörn; því að landið drýgir hór og
hefir snúist frá Jahve.
3 Þá fór hann og gekk að eiga Gómer Diblaímsdóttur; hún varð
þunguð og fæddi honum son. 4 Og Jahve sagði við hann: Lát hann
heita Jesreel. Því að innan skamms vitja eg blóðskuldar Jesreel á ætt
Jehú og gjöri enda á konungdómi Ísraels húss. 5 Á þeim degi sundur-
brýt eg boga Ísraels á Jesreel-völlum.
6 Og hún varð aftur þunguð og ól dóttur. Þá sagði hann við
hann: Lát þú hana heita Ló-rúhama*, því að eg mun eigi framar auð-
sýna náð Ísraels húsi, svo að eg fyrirgefi þeim. 7 En eg mun auðsýna
náð Júda húsi og hjálpa þeim fyrir Jahve, Guð þeirra; en eg mun eigi
hjálpa þeim með boga, sverði, bardögum, hestum né riddurum.
8 Og er hún hafði vanið Ló-rúhama af brjósti, varð hún enn
þunguð og ól son. 9 Þá sagði hann: Lát hann heita Ló-ammí*, því að
þér eruð ekki minn lýður og eg er ekki yðar Guð.
10 En tala Ísraelsmanna skal verða sem sandur á sjávarströnd,
sem ekki verður mældur og ekki talinn. Og í stað þess að sagt var
við þá: Þér eruð ekki minn lýður! skal við þá sagt verða: Synir hins

---

6: kap. 10, 5. **7:** Opinb. 10, 6. Dan. 7, 25. **9:** v. 4. **10:** kap. 11, 35. **11:** kap. 11, 31. — **1, 2:** kap. 3, 1. Esek. 16, 15 n. **4:** 2 Kong. 10, 1 n. **6:** * Þ. e. Náðarvana. **9:** * Þ. e. Ekki minn lýður. **10:** 1 Mós. 13, 16; 22, 17. Róm. 9, 26.

lifanda Guðs! 11 Og Júdamenn og Ísraelsmenn skulu safnast saman
og velja sér einn yfirmann og hefja ferð sína heim úr landinu; því að
2 mikill mun Jesreel-dagur verða. 1 Segið við bræður yðar: Minn
lýður! og við systur yðar: Náðþegi!

2 Deilið á móður yðar, deilið á hana, því að hún er eigi mín kona
og eg er ekki maður hennar, svo að hún fjarlægi hórdóm sinn frá
andliti sínu og hjúskaparbrot sín frá brjóstum sínum. 3 Ella mun eg
færa hana úr öllu og láta hana standa nakta, eins og þegar hún fædd-
ist, og gjöra hana eins og eyðimörk og láta hana verða eins og þurt
land og láta hana deyja af þorsta. 4 Og yfir börn hennar mun eg
ekki miskunna mig, því að þau eru hórbörn. 5 Því að móðir þeirra
hefir drýgt hór; hún, sem þau gat, hefir framið svívirðu. Því að hún
sagði: Eg vil elta friðla mína, sem gefa mér brauð mitt og vatn, ull
mína og hör, olíu mína og drykki. 6 Fyrir því vil eg girða fyrir veg
hennar með þyrnum og hlaða vegg fyrir hann, til þess að hún finni
ekki stigu sína. 7 Og þegar hún þá eltir friðla sína, skal hún ekki ná
þeim, og er hún leitar þeirra, skal hún ekki finna þá, heldur mun hún
segja: Eg vil fara og snúa aftur til míns fyrra manns; því að þá leið
mér betur en nú.
8 Hún veit þá ekki að það er eg, sem hefi gefið henni kornið og
vínberjalöginn og olíuna og veitt henni gnótt silfurs og gulls — þeir
hafa varið því handa Baal. 9 Fyrir því vil eg taka aftur korn mitt á
korntíðinni og vínberjalög minn, þegar hans ákveðni tími kemur, og
nema burt ull mína og hör, er hún skyldi skýla með nekt sinni. 10 Og
nú vil eg bera gjöra blygðan hennar í augsýn friðla hennar — enginn
skal fá hrifið hana úr minni hendi — 11 og gjöra enda á allri kæti
hennar, á hátíðum hennar, tunglkomudögum og hvíldardögum og á
öllum löghátíðum hennar, 12 og eyða víntré hennar og fíkjutré, er hún
sagði um: Þau eru hórgjald, sem friðlar mínir hafa gefið mér! og eg
vil gjöra þau að kjarrskógi, til þess að villidýrin eti þau. 13 Og eg vil
hegna henni fyrir daga Baalanna, þá er hún færði þeim reykelsisfórnir
og prýddi sig með nefhringum og hálsmenjum og fylgdi friðlum sínum,
en gleymdi mér, segir Jahve. 14 Fyrir því vil eg lokka hana og leiða
hana út í eyðimörk og hughreysta hana, 15 og eg gef henni þar vín-
garða sína og gjöri Mæðudal að Vonarhliði, og þá mun hún verða
eftirlát eins og á æskudögum sínum og eins og þá er hún fór burt af
Egiptalandi. 16 Á þeim degi, segir Jahve, munt þú ávarpa mig »Mað-
urinn minn«, en ekki framar kalla til mín »Baal minn«. 17 Og eg vil
venja hana af að hafa nöfn Baalanna á vörum sér, svo að þeirra skal
eigi verða framar getið með nafni. 18 Og á þeim degi gjöri eg fyrir
þá sáttmála við dýr merkurinnar og fugla himinsins og skriðkvikindi
jarðarinnar, og eyði bogum, sverðum og bardögum úr landinu og læt
þá búa örugga. 19 Og eg mun festa þig mér eilíflega; eg mun festa
þig mér í réttlæti og réttvísi, í kærleika og miskunnsemi; 20 eg mun
festa þig mér í trúfesti, og þú skalt þekkja Jahve. 21 Og á þeim degi
mun eg bænheyra, segir Jahve, eg mun bænheyra himininn, og hann
mun bænheyra jörðina; 22 og jörðin mun bænheyra kornið, vínberja-
löginn og olíuna, og þau munu bænheyra Jesreel. 23 Og eg vil gróður-
setja hann handa mér í landinu og auðsýna Náðvana náð og segja við
Ekki-minn-lýð: Þú ert minn lýður! og hann mun segja: Guð minn!

11: Jes. 11, 12. Jer. 3, 18. Esek. 37, 22. — 2, 3: Esek. 16, 4. 5: Jer. 44, 17. 6: Job 3, 23. Harm. 3, 7. 9. 8: Esek. 16, 19. 12: Mík. 1, 7. 14: Jes. 40, 2. 15: Jós. 7, 26. 17: 2 Mós. 23, 13. 18: Job 5, 23. Esek. 34, 25. Sálm. 46, 10. 23: kap. 1, 6. 9. 10. Róm. 9, 25. 1 Pét. 2, 10.

3 Og Jahve sagði við mig: Far enn og elska konu, sem elskar
annan mann og haft hefir fram hjá, eins og Jahve elskar Ísraels-
menn, þótt þeir hneigist að öðrum guðum og þyki rúsínukökur góðar.
[2] Þá keypti eg mér hana fyrir fimtán sikla silfurs og hálfan annan
kómer byggs [3] og sagði við hana: Langan tíma skalt þú sitja ein, án
þess að drýgja hór og án þess að heyra nokkurum manni til; svo skal
eg og vera gagnvart þér. [4] Því að langan tíma skulu Ísraelsmenn sitja
einir án konungs og án höfðingja, án fórnar og án merkissteins, án
hökullíkneskis og húsguða. [5] Eftir það munu Ísraelsmenn snúa sér og
leita Jahve, Guðs síns, og Davíðs, konungs síns, og þeir munu á hinum
síðustu dögum flýja til Jahve og til hans blessunar.

4 Heyrið orð Jahve, þér Ísraelsmenn! Því að Jahve hefir mál að
kæra gegn íbúum landsins, því að í landinu er engin trúfesti, né
kærleikur, né þekking á Guði. [2] Þeir sverja og ljúga, myrða og stela
og hafa fram hjá; þeir brjótast inn í hús, og hvert vígið tekur við af
öðru. [3] Fyrir því drúpir landið og alt visnar, sem í því er, jafnvel dýr
merkurinnar og fuglar himinsins, og enda fiskarnir í sjónum eru hrifn-
ir burt.
[4] Þó áviti enginn og álasi enginn. En á yður deili eg, þér prest-
ar. [5] Þér skuluð steypast á degi, og jafnvel spámennirnir skulu steyp-
ast með yður á nóttu, og eg vil afmá móður yðar. [6] Lýður minn verð-
ur afmáður, af því að hann hefir enga þekkingu. Af því að þér hafið
hafnað þekkingunni, þá vil eg hafna yður, svo að þér séuð ekki prest-
ar fyrir mig; og með því að þér hafið gleymt lögmáli Guðs yðar, þá
vil eg og gleyma börnum yðar. [7] Því voldugri sem þeir urðu, því meir
syndguðu þeir gegn mér; vegsemd sinni skifta þeir fyrir smán. [8] Þeir
lifa af synd lýðs míns og þá langar í misgjörð þeirra. [9] En fyrir lýðn-
um skal fara eins og fyrir prestunum: eg skal hegna honum fyrir at-
hæfi hans og gjalda honum fyrir verk hans. [10] Þeir skulu eta, en þó
ekki saddir verða, þeir skulu hórast, en engan unað af því hafa, því
að þeir hafa yfirgefið Jahve. [11] Hór, vín og vínberjalögur tekur vitið
burt. [12] Lýður minn gengur til frétta við trédrumb sinn, og stafsproti
hans veitir honum andsvör. Því að hórdómsandi hefir leitt þá afvega,
svo að þeir drýgja hór, ótrúir Guði sínum. [13] Efst uppi á fjöllunum
fórna þeir sláturfórnum og á hæðunum færa þeir reykelsisfórnir, undir
eikum, öspum og terebintum, því að skuggi þeirra er ununarfullur.
Fyrir því drýgja dætur yðar hór og fyrir því hafa yðar ungu konur
fram hjá. [14] Eg vil ekki hegna dætrum yðar fyrir það að þær drýgja
hór, né yðar ungu konum fyrir það að þær hafa fram hjá, því að þeir
ganga sjálfir afsíðis með portkonum og fórna sláturfórnum með hof-
skækjum, og fávitur lýðurinn steypir sér í glötun.
[15] Þótt þú, Ísrael, drýgir hór, þá láti Júda sér það ekki á verða.
Farið eigi til Gilgal og gangið ekki upp til Betaven og sverjið ekki:
»Svo sannarlega sem Jahve lifir«. [16] Því að Ísrael er orðinn baldinn,
eins og baldin kýr; á Jahve nú að halda þeim til haga eins og lömb-
um á víðu haglendi? [17] Efraím er orðinn skurðgoða félagi. Lát hann
eiga sig. [18] Víndrykkja þeirra hefir lent í spilling. Þeir drýgja hór;
þeir elska svívirðinguna meir en hann, sem er tign þeirra. [19] Vind-
bylur vefur þá innan í vængi sína, svo að þeir verði til skammar vegna
altara sinna.

3, 1: kap. 1, 2. **4:** 1 Mós. 31, 19. **5:** Esek. 34, 23 n. — **4, 3:** Zef. 1, 3. **4:** 5 Mós. 17, 12. **5:** kap. 2, 2. **9:** Jes. 24, 2. **10:** 3 Mós. 26, 26. Mík. 6, 14. **12:** kap. 5, 4. **13:** Esek. 6, 13. **15:** kap. 10, 5. Am. 5, 5. 1 Kong. 12, 29. **19:** Sak. 5, 9.

5 Heyrið þetta, þér prestar, takið eftir, þér Ísraelsmenn, og hlýð þú
á, konungs hús, því til yðar tekur dómurinn: Því að þér eruð
orðnir snara fyrir Mizpa og útþanið net á Tabor 2 og djúp gröf í Sittím.
En eg skal refsa þeim öllum. 3 Eg þekki Efraím, og Ísrael getur ekki
dulist fyrir mér; já, nú hefir þú drýgt hór, Efraím, Ísrael saurgað sig.
4 Verk þeirra leyfa þeim eigi að snúa aftur til Guðs þeirra, því að hór-
dómsandi býr í þeim, og Jahve þekkja þeir ekki. 5 En Ísraels tign mun
vitna í gegn þeim, og Ísrael og Efraím munu steypast vegna misgjörðar
þeirra; Júda mun og steypast með þeim. 6 Þegar þeir þá koma með
sauði sína og naut, til þess að leita Jahve, þá munu þeir ekki finna
hann; hann hefir sagt sig lausan við þá. 7 Jahve hafa þeir verið ótrúir,
því að þeir hafa getið óskilgetin börn. Nú skal tunglkoman eyða þeim
og ekrum þeirra.
8 Þeytið lúðurinn í Gíbeu og básúnuna í Rama! Æpið heróp í
Betaven! Óvinirnir á hælum þér, Benjamín! 9 Efraím skal verða að
auðn á degi hirtingarinnar. Ísraels ættkvíslum boða eg áreiðanlega
hluti. 10 Höfðingjar Júda eru líkir þeim, sem færa landamerki úr stað;
yfir þá vil eg úthella reiði minni eins og vatni. 11 Í Efraím er rétturinn
ofríki borinn og fótum troðinn, því að honum þóknaðist að elta fá-
nýt goð. 12 Því varð eg sem mölur Efraím og sem nagandi ormur
Júda húsi. 13 En er Efraím sá sjúkdóm sinn og Júda mein sitt,
þá leitaði Efraím til Assúrs og sendi til Þrasvalds konungs. En hann
megnar ekki að lækna yður, né að græða mein yðar; 14 því að eg mun
verða eins og dýrið óarga fyrir Efraím og eins og ungt ljón Júda
húsi. Eg, eg mun sundurrífa og fara burt, bera burt bráðina, án þess að
nokkur bjargi. 15 Eg mun fara burt og hverfa aftur á minn stað, unz
þeir kannast við afbrot sín og leita míns auglitis; þegar að þeim þrengir,
munu þeir snúa sér til mín.
6 »Komið, vér skulum hverfa aftur til Jahve, því að hann hefir
sundurrifið og mun lækna oss, hann hefir lostið og mun binda
um sár vor. 2 Hann mun lífga oss eftir tvo daga og reisa oss upp á
þriðja degi, til þess að vér lifum fyrir hans augliti. 3 Vér viljum og
þekkja, kosta kapps um að þekkja Jahve, — hann mun eins áreiðan-
lega koma, eins og morgunroðinn rennur upp — svo að hann komi
yfir oss eins og regnskúr, eins og vorregn, sem vökvar jörðina«. 4 Hvað
skal eg við þig gjöra, Efraím, hvað skal eg við þig gjöra, Júda, þar
sem elska yðar er eins hvikul og morgunský, eins og döggin, sem
snemma hverfur? 5 Fyrir því verð eg að vega að þeim fyrir munn
spámannanna, bana þeim með orði munns míns, og fyrir því verður
dómur minn að birtast eins óbrigðult og dagsljósið rennur upp.
6 Því að á miskunnsemi hefi eg þóknun, en ekki á sláturfórn, og á guðs-
þekking fremur en á brennifórnum. 7 En þeir hafa rofið sáttmálann
að manna hætti; þar hafa þeir verið mér ótrúir. 8 Gíleað er glæpa-
manna borg, full af blóðferlum, 9 og prestaflokkurinn er eins og ræn-
ingjar, sem veita mönnum fyrirsát. Þeir myrða á veginum til Síkem;
já, svívirðing hafa þeir framið. 10 Í Ísraelsríki hefi eg séð hryllilega
hluti; þar hefir Efraím drýgt hór, Ísrael saurgað sig. 11 Einnig þér,
Júda, hefir hann búið uppskeru. Þegar eg sný við högum þjóðar
7 minnar, 1 jafnskjótt og eg ætla að lækna Ísrael, koma misgjörðir
Efraíms í ljós og illverk Samaríu, því að þeir fremja svik og þjófar
brjótast inn í húsin og ræningjasveitir ræna úti fyrir. 2 Og þeir hugsa

---

5, 1: kap. 9, 8. **2:** kap. 9, 9. **4:** kap. 4, 12. **5:** kap. 7, 10. **8:** kap. 4, 15. **10:**
5 Mós. 19, 14. **13:** kap. 7, 11; 8, 9. **14:** kap. 13, 7. **15:** 3 Mós. 26, 40. — **6, 1:**
5 Mós. 32, 39. Job 5, 18. **2:** 1 Sam. 2, 6. **5:** Hebr. 4, 12. **6:** 1 Sam. 15, 22.
Matt. 9, 13; 12, 7. **8:** kap. 12, 12. **10:** kap. 5, 3. **11:** Jóel 3, 6.

ekki um það, að eg man eftir allri ilsku þeirra. Nú umkringja gjörðir
þeirra þá, eru komnar fyrir auglit mitt. [3] Þeir gamna konunginum með
ilsku sinni og höfðingjunum með lygum sínum. [4] Þeir eru allir hór-
karlar; þeir eru eins og glóandi ofn, sem bakarinn aðeins hættir að
kynda frá því hann hefir hnoðað deigið, unz það er gagnsýrt. [5] Á há-
tíðardegi konungs vors drekka höfðingjarnir sig sjúka í víni; hann
leggur lag sitt við gárunga. [6] Því að innan eru þeir eins og ofn, hjarta
þeirra brennur í þeim; alla nóttina sefur reiði þeirra, á morgnana
brennur hún eins og logandi eldur. [7] Allir eru þeir glóandi eins og
ofn, svo að þeir fyrirkoma yfirmönnum sínum; allir konungar þeirra
eru fallnir, enginn ákallar mig á meðal þeirra. [8] Efraím hefir blandað
sér saman við þjóðirnar; Efraím er orðinn eins og kaka, sem ekki hefir
verið snúið. [9] Útlendir menn hafa eytt krafti hans, án þess að hann
viti af því, já, hærur eru sprotnar í höfði honum, án þess að hann
hafi veitt því eftirtekt. [10] Þrátt fyrir það, þótt vegsemd Ísraels hafi
vitnað í gegn þeim, þá hafa þeir ekki snúið sér til Jahve, Guðs þeirra,
og hafa ekki leitað hans, þrátt fyrir alt þetta. [11] En Efraím er orðinn
eins og einföld, óskynsöm dúfa: þeir kalla á Egipta, fara á fund Assýr-
inga. [12] Þegar þeir fara þangað, breiði eg net mitt yfir þá, steypi þeim
niður eins og fugli í loftinu, tyfta þá, eins og söfnuði þeirra hefir boðað
verið. [13] Vei þeim, að þeir reika langt í burt frá mér! Eyðing yfir
þá, að þeir hafa brugðið trúnaði við mig! Eg hefi leyst þá, og þeir
hafa talað lygar gegn mér, [14] og hrópuðu ekki til mín af hjarta, heldur
kveinuðu í rekkjum sínum. Vegna korns og vínberjalagar ristu þeir á
sig skinnsprettur, mér fráhverfir. [15] Og þó er það eg, sem hefi frætt þá,
sem hefi gjört armleggi þeirra styrkva. En gagnvart mér hafa þeir ilt
í hyggju. [16] Þeir snúa sér, en ekki í hæðirnar. Þeir eru eins og svik-
ull bogi. Höfðingjar þeirra munu falla fyrir sverði vegna ósvífni tungu
sinnar — fyrir það munu menn hæða þá á Egiptalandi.

8 Set lúðurinn á munn þér! Eins og örn kemur hann yfir hús
Jahve. Því að þeir hafa rofið sáttmála minn og vikið frá lögmáli
mínu. [2] Þeir hrópa til mín: Guð minn! Vér Ísraelsmenn þekkjum
þig! [3] Ísrael hefir hafnað blessuninni — fyrir því skulu óvinirnir elta
hann. [4] Þeir hafa tekið sér konunga að mér fornspurðum, hafa valið
sér höfðingja, án minnar vitundar. Af silfri sínu og gulli hafa þeir
gjört sér goðalíkneski, aðeins til þess að þeir tortímdust. [5] Andstyggi-
legur er kálfur þinn, Samaría; reiði mín er upptendruð gegn þeim.
Hversu lengi mun þeim verða ómögulegt að komast hjá hegningu. [6] Því
að úr Ísrael er hann; hagleiksmaður hefir smíðað hann, en Guð er
hann ekki. Nei, kálfur Samaríu skal klofinn í spón. [7] Því að vindi
sá þeir og storm skulu þeir uppskera, útsæði, sem ekkert strá sprettur
upp af og ekkert korn fæst úr, og ef nokkuð fengist úr því, mundu
útlendingar gleypa það. [8] Ísrael mun gleyptur verða; hann er nú þegar
meðal þjóðanna eins og ker, sem enginn skeytir um. [9] Því að þeir
hafa farið á fund Assúrs, eins og villiasni, sem tekur sig út úr; Efraím
falar ástir. [10] En þótt þeir fali ástir meðal þjóðanna, þá mun eg nú
saman safna þeim, til þess að þeir hætti bráðlega að smyrja konunga
og höfðingja. [11] Já, Efraím hefir reist mörg ölturu; ölturun urðu hon-
um til syndar. [12] Þótt eg riti honum lögmálssetningar þúsundum sam-
an, þá eru þær álitnar sem orð útlendings. [13] Þeir fórna sláturfórnum,
kjöti og eta það — Jahve hefir enga velþóknun á þeim. Nú mun
hann minnast misgjörðar þeirra og vitja synda þeirra. Þeir skulu hverfa

7, 2: kap. 5, 3. **10:** kap. 5, 5. **11:** kap. 5, 13. **12:** Esek. 12, 13. 3 Mós. 26, 14 n. 5 Mós. 28, 15 n. **16:** Sálm. 78, 57; 73, 8. 9. — **8, 1:** 5 Mós. 28, 49. **5:** Jer. 13, 27. **7:** kap. 10, 13. **9:** kap. 5, 13. **11:** kap. 12, 12. **13:** Jer. 7, 21.

aftur til Egiptalands. 14 Og Ísrael gleymdi skapara sínum og reisti sér
hallir og Júda bygði margar víggirtar borgir; en eg vil skjóta eldi í
borgir hans, og eldurinn skal eyða skrauthýsum hans.

9 Gleð þig ekki, Ísrael, svo að þú ráðir þér ekki fyrir kæti, eins
og heiðnu þjóðirnar, því að þú hefir tekið fram hjá Guði þínum;
þú hefir elskað hórgjald á öllum kornláfum. 2 En láfi og vínlagarþró
munu ekki vilja við þá kannast, og vínberjalögurinn mun bregðast þeim.
3 Þeir munu eigi búa kyrrir í landi Jahve, heldur mun Efraím verða að
fara aftur til Egiptalands, og þeir munu eta óhreina fæðu í Assúrlandi.
4 Þá munu þeir eigi færa Jahve neitt vín að dreypifórn og eigi bera
fram fyrir hann sláturfórnir sínar. Brauð þeirra mun verða eins og
sorgarbrauð; allir, sem eta það, munu óhreinir verða. Því að brauð
þeirra mun aðeins seðja hungur þeirra, en eigi koma í hús Jahve.
5 Hvað viljið þér gjöra á löghelgum og á hátíðardögum Jahve? 6 Því
sjá, þegar þeir eru komnir burt frá eyðingunni, mun Egiptaland saman
safna þeim, Memfis veita þeim legstað; silfurgersemar þeirra munu þistl-
arnir eignast — þyrnarnir í tjöldum þeirra. 7 Hegningartíminn kemur,
endurgjaldstíminn kemur; Ísrael mun fá að kenna á því.
»Spámaðurinn er fífl, andans maður óður« — af því að misgjörð
þín er svo mikil og ofsóknin svo mikil. 8 Efraím er á verði gegn Guði
mínum. Fyrir spámanninn er lögð fuglara-snara á öllum vegum hans,
hersporar í húsi Guðs hans. 9 Þeir hafa framið mikil óhæfuverk, eins
og forðum í Gíbeu; hann minnist misgjörðar þeirra, hann vitjar synda
þeirra.

10 Eg fann Ísrael eins og vínber á eyðimörku, sá feður yðar eins
og frumfíkju á fíkjutré, þá er það fyrst ber ávöxt. En er þeir komu
til Baal-Peór, helguðu þeir sig svívirðingunni og urðu andstyggilegir,
eins og sá, sem þeir elskuðu.
11 Fólksfjöldi Efraíms mun burt fljúga eins og fuglar, svo að kon-
ur skulu þar ekki framar fæða, ekki þungaðar vera og ekki getnað fá.
12 Og þótt þeir ali upp börn sín, þar til er þau verða fulltíða, þá skal
eg þó gjöra þá barnlausa, svo að mannskortur verði. Já, vei og sjálf-
um þeim, þegar eg vík frá þeim. 13 Efraím er, eins og eg lít hann alt
til Týrus, gróðursettur á engi, og Efraímítar verða að framselja morð-
ingjum sonu sína. 14 Gef þeim, Jahve, — hvað skaltu gefa? — gef þeim
ófrjósöm móðurlíf og mjólkurlaus brjóst.
15 Öll vonzka þeirra kom fram í Gilgal. Já, þar fékk eg hatur á
þeim. Vegna hins vonda athæfis þeirra vil eg reka þá burt úr húsi
mínu, eg vil eigi elska þá lengur; allir höfðingjar þeirra eru þver-
móðskufullir. 16 Efraím mun lostinn verða; rót þeirra skrælnar, þeir
munu engan ávöxt bera. Þótt þeir eignist sonu, mun eg deyða hin
elskuðu lífsafkvæmi þeirra. 17 Guð minn mun hafna þeim, því að þeir
hafa ekki hlýtt honum; og þeir munu fara landflótta meðal þjóðanna.

10 Ísrael var grózkumikill vínviður, sem bar ávöxt. Því meiri
sem ávextir hans urðu, því fleiri ölturu reisti hann; að sama
skapi sem velmegun landsins jókst, prýddu þeir merkissteinana. 2 Hjarta
þeirra var óheilt; fyrir því skulu þeir nú gjöld taka. Hann mun sjálf-
ur rífa niður ölturu þeirra, brjóta sundur merkissteina þeirra. 3 Já, þá
munu þeir segja: Vér höfum engan konung, því að vér höfum ekki
óttast Jahve; og konungurinn, hvað getur hann gjört fyrir oss? 4 Þeir

---

9, 3: Esek. 4, 13. 4: 5 Mós. 26, 14. Hós, 8, 13. 8: kap. 5, 1. 9: Dóm. 19, 15 n. 22.
10: 4 Mós. 25, 3. 13: Esek. 27, 3. 15: kap. 4, 15; 12, 10. 17: 5 Mós. 28, 65.

tala hégómaorð, sverja meinsæri, gjöra sáttmála, til þess að rétturinn
vaxi eins og eiturjurt upp úr plógförum á akri.
[5] Samaríu-búar munu verða kvíðandi út af kálfinum í Betaven;
já, lýður hans mun dapur verða út af honum og hofgoðar hans skelf-
ast hans vegna — vegna vegsemdar lýðsins, að hann fari burt frá hon-
um. [6] Jafnvel sjálfur hann mun fluttur verða til Assýríu sem gjöf handa
Þrasvaldi konungi; Efraím mun hljóta skömm af og Ísrael fyrirverða
sig fyrir ráðagjörð sína. [7] Samaría skal í eyði lögð verða; konungur
hennar skal verða sem tréflís á vatni. [8] Óheillahæðirnar skulu eyddar
verða, þar sem Ísrael syndgaði; þyrnar og þistlar skulu upp vaxa á
ölturum þeirra. Og þá munu þeir segja við fjöllin: Hyljið oss! og við
hálsana: Hrynjið yfir oss!
[9] Síðan á Gíbeu-dögum hefir þú syndgað, Ísrael! Þarna stóðu þeir!
Hvort mun stríðið gegn glæpamönnunum ná þeim í Gíbeu? [10] Nú vil
eg refsa þeim eftir vild minni; þjóðir skulu saman safnast móti þeim,
til þess að refsa þeim fyrir báðar misgjörðir þeirra. [11] En Efraím er
eins og vanin kvíga, sem ljúft er að þreskja. Að vísu hefi eg enn hlíft
hinum fagra hálsi hennar, en nú vil eg beita Efraím fyrir; Júda skal
plægja, Jakob herfa.
[12] Sáið niður velgjörðum, þá munuð þér uppskera góðleik; takið
yður nýtt land til yrkingar, þar eð tími er kominn til að leita Jahve,
til þess að hann komi og láti réttlæti rigna yður í skaut. [13] Þér hafið
plægt guðleysi, uppskorið ranglæti, etið ávöxtu lyginnar; því að þú
reiddir þig á vagna þína og á fjölda kappa þinna. [14] Því skal og her-
gnýr rísa gegn mönnum þínum og virki þín öll skulu eydd verða, eins
og þegar Salman eyddi Betarbel á ófriðartíma, þá er mæðurnar voru
rotaðar ásamt börnunum. [15] Eins mun hann með yður fara, Ísraels-
menn, sökum yðar miklu vonzku. Í dögun mun Ísraelskonungur af-
máður verða.

11 Þegar Ísrael var ungur, fékk eg ást á honum og frá Egiptalandi
kallaði eg sonu hans. [2] Þegar eg kallaði á þá, fóru þeir burt frá
mér. Þeir færðu Baölunum sláturfórnir og skurðgoðunum reykelsisfórnir.
[3] Eg kendi Efraím að ganga og tók þá á arma mér. En þeir urðu þess
ekki varir, að eg læknaði þá. [4] Með böndum, slíkum sem þeim er
menn nota, dró eg þá að mér, með taugum kærleikans, og fór að þeim
eins og sá, sem lyftir upp okinu á kjálkunum, og rétti þeim fæðu.
[5] Þeir skulu snúa aftur til Egiptalands og Assúr skal verða konungur
þeirra; því að þeir vilja ekki snúa sér. [6] Því skal og sverðið geisa í
borgum þeirra, og eyðileggja slagbranda þeirra og eyða virkjum þeirra.
[7] Lýður minn hefir stöðuga tilhneiging til þess að snúa við mér bakinu;
og þótt kallað sé til þeirra: Upp á við! þá hefur enginn sig upp.
[8] Hvernig ætti eg að sleppa hendi af þér, Efraím, ofurselja þig,
Ísrael? Ætti eg að fara með þig eins og Adma, útleika þig eins og
Zebóím! Hjartað kemst við í brjósti mér, eg kenni brennheitrar með-
aumkunar. [9] Eg vil ekki framkvæma heiftarreiði mína, ekki aftur eyði-
leggja Efraím. Því að eg er Guð, en ekki maður; eg bý á meðal yðar
sem heilagur Guð og kem ekki til yðar í bræði. [10] Þeir munu fylgja
Jahve, sem öskra mun eins og ljón; já, hann mun öskra og synir munu
koma skjálfandi úr vestri. [11] Þeir munu koma skjálfandi frá Egipta-
landi, eins og fuglar, og eins og dúfur frá Assúr-landi. Þá vil eg láta
þá búa í húsum sínum, segir Jahve.

10, 4: Am. 6, 12. **6:** kap. 5, 13. **8:** Lúk. 23, 30. Opinb. 6, 16. **12:** Jer. 4, 3. Jes. 45, 8. **13:** kap. 8, 7. — **11, 1:** Matt. 2, 15. **3:** 5 Mós. 1, 31. **6:** kap. 10, 6. **8:** 5 Mós. 29, 23. 1 Mós. 19, 24. 25. **9:** 4 Mós. 23, 19. **10:** kap. 3, 5.

12 Efraím hefir umkringt mig með lygi og Ísraels hús með svikum
og Júda er enn reikull gagnvart Guði og gagnvart hinum heilaga,
sem aldrei breytist. 2 Efraím sækist eftir vindi og eltir austangoluna;
á hverjum degi hrúga þeir upp lygum og ofbeldisverkum; þeir gjöra
sáttmála við Assúr og olía er flutt til Egiptalands. 3 En Jahve mun
ganga í dóm við Júda og hegna Jakob eftir breytni hans, endurgjalda
honum eftir verkum hans. 4 Í móðurkviði lék hann á bróður sinn og
sem fulltíða maður glímdi hann við Guð. 5 Hann glímdi við engil og
bar hærri hlut; hann grét og bað hann líknar. Hann fann hann í Betel
og þar talaði hann við hann. 6 Jahve, Guð hersveitanna, Jahve er nafn
hans. 7 En þú skalt hverfa aftur með hjálp Guðs þíns. Ástunda mis-
kunnsemi og réttlæti og vona stöðugt á Guð þinn. 8 Kanaan — röng vog
er í hendi hans, hann er gjarn á að hafa af öðrum með svikum. 9 Og
Efraím segir: Eg er auðugur orðinn, hefi aflað mér fjár. Við allan
gróða minn geta menn ekki fundið neina misgjörð, er sé synd. 10 En
eg, Jahve, er Guð þinn frá því á Egiptalandi — enn get eg látið þig búa
í tjöldum eins og á hátíðardögunum — 11 og eg hefi talað til spámann-
anna og eg hefi látið þá sjá margar sýnir og talað í líkingum fyrir munn
spámannanna. 12 Ef Gíleað er óguðlegt, þá skulu þeir að engu verða;
af því að þeir fórnuðu nautum í Gilgal, þá skulu og ölturu þeirra verða
eins og steinhrúgur hjá plógförum á akri.
13 Þegar Jakob flýði til Aram-lands, þá gjörðist Ísrael þjónn vegna
konu og vegna konu gætti hann hjarðar. 14 Fyrir spámann leiddi Jahve
Ísrael af Egiptalandi, og fyrir spámann varðveittist hann. 15 Efraím hefir
valdið sárri gremju; fyrir því mun drottinn hans láta blóðskuld hans
yfir hann koma og gjalda honum svívirðing hans.

13 Þegar Efraím talaði, sló ótta á menn; hann var höfðingi í Ísra-
el. En hann varð sekur fyrir Baals-dýrkunina og dó. 2 Og nú
halda þeir áfram að syndga; þeir hafa gjört sér steypt líkneski úr silfri
sínu, goðalíkneski eftir hugviti sínu — verk hagleiksmanna er það alt
saman. Og slíkt ávarpa þeir. Fórnandi menn kyssa kálfa. 3 Fyrir því
skulu þeir verða eins og ský að morgni dags og sem dögg, er snemma
hverfur, eins og sáðir, sem þyrlast burt af láfanum og sem reykur út
um ljóra. 4 En eg, Jahve, er Guð þinn frá því á Egiptalandi; annan
guð en mig þekkir þú ekki og enginn frelsari er til nema eg. 5 Það
var eg, sem hélt þér til haga í eyðimörkinni, í landi þurkanna. 6 En
því meira haglendi sem þeir fengu, því saddari átu þeir sig. En er
þeir voru saddir orðnir, metnaðist hjarta þeirra; þess vegna gleymdu
þeir mér. 7 Fyrir því er eg þeim eins og ljón, ligg í leyni við veginn
eins og pardusdýr, 8 ræðst á þá eins og birna, sem rænd er húnum
sínum, sundurríf brjóst þeirra. Þar skulu ung ljón eta þá, villidýrin
slíta þá sundur. 9 Það verður þér að tjóni, Ísrael, að þú ert á móti
mér, hjálpara þínum. 10 Hvar er nú konungur þinn, að hann frelsi þig,
og allir höfðingjar þínir, að þeir rétti hluta þinn? — þeir er þú sagðir
um: Gef mér konung og höfðingja! 11 Eg gef þér konung í reiði minni
og tek hann aftur í bræði minni.
12 Misgjörð Efraíms er saman bundin, synd hans vel geymd.
13 Kvalir jóðsjúkrar konu koma yfir hann; en hann er óvitur sonur;
þótt stundin sé komin, kemur hann ekki fram í burðarliðinn. 14 Ætti
eg að frelsa þá frá Heljar valdi, leysa þá frá dauða? Hvar eru drep-
sóttir þínar, dauði? hvar er sýki þín, Hel? Augu mín þekkja enga

---

12, 4: 1 Mós. 25, 26; 32, 24 n. **5:** 1 Mós. 35, 9 n. 28, 13. **6:** 2 Mós. 3, 15; 15, 3. **7:** kap. 14, 2. Jóel 2, 12. **12:** kap. 6, 8; 8, 11. **13:** 1 Mós. 28, 5; 29, 20. **14:** Sálm. 77, 21. — **13, 2:** 1 Kong. 19, 18. Job 31, 27. **3:** kap. 6, 4. Sálm. 1, 4. **4:** kap. 12, 10. 2 Mós. 20, 2. **6:** 5 Mós. 8, 11 n. 32, 15. **7:** kap. 5, 14. Jer. 5, 6. **10:** 1 Sam. 8, 5. **11:** 1 Sam. 8, 22. **12:** Job 14, 17. **13:** Jes. 13, 8. **14:** Jes. 25, 8. 1 Kor. 15, 54. 55.

meðaumkun. 15 Því þótt hann beri ávöxt meðal bræðranna, þá kemur
þó austanvindurinn, stormur Jahve, sem rís í eyðimörkinni, svo að
brunnar hans þorna og lindir hans þrjóta. Hann mun ræna fjársjóð
sinn öllum dýrmætum gersemum.
14 Samaría fær að gjalda þess, að hún hefir sett sig upp á móti
Guði sínum; fyrir sverði skulu þeir falla, ungbörnum þeirra skal
slegið verða niður við og þungaðar konur þeirra ristar verða á kvið.

2 Snú þú við, Ísrael, til Jahve, Guðs þíns; því að þú steyptist
fyrir misgjörð þína. 3 Takið orð með yður og hverfið aftur til Jahve.
Segið við hann: Fyrirgef með öllu misgjörð vora og ver góður, og vér
skulum greiða þér ávöxt vara vorra. 4 Assúr skal eigi framar hjálpa
oss, vér viljum eigi ríða hestum og eigi framar segja »Guð vor« við
verk handa vorra; því að hjá þér hlýtur hinn munaðarlausi líkn! 5 Eg
vil lækna fráhvarf þeirra, elska þá af frjálsum vilja, því að reiði mín
hefir snúið sér frá þeim. 6 Eg vil verða Ísrael sem döggin; hann skal
blómgast sem lilja og skjóta rótum sem Líbanonskógur. 7 Frjóangar
hans skulu breiðast út og toppskrúðið verða sem á olíutré og ilmur
hans verða sem Líbanonsilmur. 8 Þeir, sem búa í skugga hans, skulu
aftur rækta korn og blómgast eins og vínviður; hann skal verða eins
nafntogaður og vínið frá Líbanon. 9 Hvað á Efraím framar saman við
skurðgoðin að sælda? Eg hefi bænheyrt hann; eg lít til hans; eg er
sem laufgrænt kýprestré. Það mun í ljós koma, að ávextir þínir eru
frá mér komnir.

* * *

10 Hver er svo vitur, að hann skilji þetta, svo hygginn, að hann
sjái það? Já, vegir Jahve eru réttir. Hinir réttlátu ganga þá öruggir,
en hinir ranglátu hrasa á þeim.

Jóel.

1 Orð Jahve, sem kom til Jóels Petúelssonar.
2 Heyrið þetta, þér öldungar, og hlustið, allir íbúar landsins! Hefir
slíkt nokkurn tíma til borið á yðar dögum eða á dögum feðra yðar?
3 Segið börnum yðar frá því og börn yðar sínum börnum og börn
þeirra komandi kynslóð. 4 Það sem nagarinn leifði, það át átvargurinn;
það sem átvargurinn leifði, upp át flysjarinn, og það sem flysjarinn
leifði, upp át jarðvargurinn. 5 Vaknið, þér ofdrykkjumenn, og grátið!
Kveinið allir þér, sem vín drekkið, yfir því að vínberjaleginum er kipt
burt frá munni yðar. 6 Því að voldug þjóð og ótöluleg hefir farið yfir
land mitt; tennur hennar eru sem ljónstennur og jaxlar hennar sem
dýrsins óarga. 7 Hún hefir eytt víntré mín og brotið fíkjutré mín; hún
hefir flegið allan börk af þeim og varpað þeim um koll; greinar þeirra
urðu hvítar. 8 Kveina þú eins og mær, sem klæðist sorgarbúningi
vegna unnusta æsku sinnar. 9 Matfórnir og dreypifórnir eru numdar
burt úr húsi Jahve; prestarnir, þjónar Jahve, eru hryggir. 10 Vellirnir

---

14, 1: 2 Kong. 15, 16. Am. 1, 13. 2: kap. 12, 7. 3: Hebr. 13, 15. 4: Sálm. 10, 14.
5: kap. 6, 1. 9: Jóh. 15, 1 n. — 1, 9: kap. 2, 14. 17.

eru eyddir, akurlendið drúpir, því að kornið er eytt, vínberjalögurinn
hefir brugðist og olían er þornuð. 11 Akurmennirnir eru sneyptir, vín-
yrkjumennirnir kveina, vegna hveitisins og byggsins, því að útséð er
um nokkura uppskeru af akrinum. 12 Vínviðurinn er uppskrælnaður,
fíkjutrén fölnuð, granateplatrén, pálmaviðurinn og apaldurinn, öll tré
merkurinnar eru uppþornuð; já, öll gleði er horfin frá mannanna
börnum. 13 Gyrðist hærusekk og harmið, þér prestar; kveinið, þér alt-
arisþjónar! Komið, verið á næturnar í hærusekk, þér þjónar Guðs
míns, því að matfórn og dreypifórn eru burtnumdar úr húsi Guðs yðar.
14 Stofnið til helgrar föstu, boðið hátíðarstefnu. Kallið saman öldung-
ana, alla íbúa landsins í húsi Jahve, Guðs yðar, og hrópið til Jahve.
15 Æ, sá dagur! Því að dagur Jahve er nálægur og hann kemur sem
eyðing frá hinum almátka. 16 Hefir ekki fæðan verið hrifin burt fyrir
augum vorum og er ekki gleði og fögnuður horfinn úr húsi Guðs vors.
17 Frækornin liggja skorpnuð undir moldarkökkunum, forðabúrin eru eydd,
kornhlöðurnar niðurrifnar, því að kornið er uppskrælnað. 18 Ó, hversu
skepnurnar stynja; nautahjarðirnar rása ærðar, af því að þær hafa
engan haga; sauðahjarðirnar þola og nauð. 19 Til þín, Jahve, kalla eg,
því að eldur hefir eytt hagaspildum eyðimerkurinnar og logi sviðið öll
tré merkurinnar. 20 Jafnvel dýr merkurinnar mæna til þín, því að
vatnslækirnir eru uppþornaðir og eldur hefir eytt hagaspildum eyði-
merkurinnar.

2 Þeytið lúðurinn í Zíon og æpið óp á mínu heilaga fjalli, svo að
allir íbúar landsins nötri. Því að dagur Jahve kemur, já, hann er
í nánd, 2 dagur myrkurs og dimmu, dagur skýþyknis og skýsorta. Eins
og morgunbjarmi breiðist yfir fjöllin mikil og voldug þjóð; hennar líki
hefir ekki verið frá eilífð og hennar líki mun ekki koma eftir hana alt
fram á ár ókominna alda. 3 Fyrir henni fer eyðandi eldur og eftir
henni logi brennandi. Þótt landið fram undan henni hafi verið eins
og Edensgarður, er það á bak henni sem eyðiöræfi; enginn hlutur
komst undan henni. 4 Ásýndum eru þeir sem hestar að sjá og þeir eru
fráir sem riddarar. 5 Eins og glamrandi vagnar stökkva þeir yfir fjalla-
hnjúkana, eins og snarkar í eldsloga, sem eyðir hálmleggjum, eins og
voldug þjóð, sem búin er til bardaga. 6 Fyrir henni skjálfa þjóðirnar,
öll andlit blikna. 7 Þeir hlaupa sem hetjur, stíga upp á borgarvegginn
sem hermenn; sérhver þeirra gengur sína leið og enginn riðlast á annars
braut. 8 Enginn þeirra þrengir öðrum, hver gengur sína braut; jafnvel
mót skotspjótum þeytast þeir áfram, án þess að stöðva ferð sína. 9 Þeir
ráðast inn í borgina, hlaupa á borgarvegginn, stíga upp í húsin, fara
inn um gluggana sem þjófar. 10 Fyrir henni nötrar jörðin, himnarnir
skjálfa; sól og tungl myrkvast og stjörnurnar missa birtu sína. 11 Og
Jahve lætur raust sína þruma fyrir öndverðu liði sínu. Því að herlið
hans er afarmikið, því að voldugur er sá, sem framkvæmir hans boð.
Já, mikill er dagur Jahve og mjög ógurlegur; hver getur afborið hann?
12 En snúið yður og nú til mín, segir Jahve, af öllu hjarta, með
föstum, gráti og kveini. 13 Sundurrífið hjörtu yðar, en ekki klæði yðar,
og hverfið aftur til Jahve, Guðs yðar, því að hann er líknsamur og
miskunnsamur, þolinmóður og gæzkuríkur og iðrast hins illa. 14 Hver
veit nema hann iðrist aftur og láti blessun eftir sig: matfórn og dreypi-
fórn handa Jahve, Guði yðar! 15 Þeytið lúðurinn í Zíon, stofnið til
helgrar föstu, boðið hátíðarstefnu. 16 Kveðjið saman lýðinn, helgið söfn-

---

11: Jer. 14, 4. **14:** kap. 2, 15 n. 2 Kron. 20, 3. **15:** kap. 2, 1. Esek. 30, 3. Zef. 1, 14. Jes. 13, 6. — **2, 1:** Hós. 5, 8. Jóel 1, 15. **2:** Am. 5, 18. 20. Zef. 1, 15. **9:** Jer. 9, 21. **10:** Jes. 13, 10. Esek. 32, 7. Matt. 24, 29. **11:** Mal. 3, 2. **12:** Hós. 12, 7. **13:** 2 Mós. 34, 6 n. Sálm. 86, 5. 15; 103, 8 n. Jón. 4, 2. **14:** Jón. 3, 9. Jóel 1, 9. 13. **15:** kap. 1, 14.

uðinn, stefnið saman gamalmennum, safnið saman börnum og brjóst-
mylkingum. Brúðguminn gangi út úr herbergi sínu og brúðurin út úr
brúðarsal sínum. [17] Milli forsals og altaris skulu prestarnir, þjónar
Jahve, gráta og segja: Þyrm þjóð þinni, Jahve, og lát eigi arfleifð þína
verða að spotti, svo að heiðingjarnir drotni yfir þeim. Hví skulu menn
segja meðal þjóðanna: Hvar er Guð þeirra?
[18] Þá varð Jahve vandlætissamur vegna lands síns og hann þyrmdi
lýð sínum. [19] Jahve tók til máls og sagði við lýð sinn: Sjá, eg sendi
yður korn, vínberjalög og olíu, svo að yður skal nægja til saðnings; og
eg vil eigi láta yður verða framar að spotti meðal heiðingjanna. [20] Og
óvininn, sem frá norðri kemur, mun eg reka langt burt frá yður og
stökkva honum út á auðnir og öræfi; skal fararbroddur hans lenda í
austurhafinu og halaflokkurinn í vesturhafinu; þar skal fýla og illur
daunn upp af honum stíga; því að hann hefir unnið stórvirki. [21] Óttast
eigi, land; fagna og gleðst; því að Jahve hefir unnið stórvirki. [22] Óttist
eigi, þér dýr merkurinnar; því að grashagar eyðimerkurinnar grænka,
því að trén bera ávöxt, fíkjutrén og víntrén gefa sinn gróða. [23] Og þér
Zíonbúar, fagnið og gleðjist í Jahve, Guði yðar, því að hann gefur yður
regn í réttum mæli og lætur skúrirnar ofan til yðar koma, haustregn
og vorregn, eins og áður. [24] Láfarnir verða fullir af korni, og vínberja-
lögurinn og olían flóa út af þrónum. [25] Eg bæti yður upp árin, er át-
vargurinn, flysjarinn, jarðvargurinn og nagarinn átu, — minn mikli
her, er eg sendi móti yður. [26] Þér skuluð eta og mettir verða og veg-
sama nafn Jahve, Guðs yðar, sem dásamlega hefir við yður gjört, og
þjóð mín skal aldrei að eilífu til skammar verða. [27] Og þér skuluð
viðurkenna, að eg er meðal Ísraels og að eg er Jahve, yðar Guð, og
enginn annar. Og þjóð mín skal aldrei að eilífu til skammar verða.
3 En síðar meir mun eg úthella anda mínum yfir alt hold; synir
yðar og dætur yðar munu spá, gamalmenni yðar mun drauma
dreyma, ungmenni yðar munu sjá sjónir. [2] Já, einnig yfir þræla og
ambáttir mun eg á þeim dögum úthella anda mínum. [3] Og eg mun
láta tákn verða á himni og á jörðu: blóð, eld og reykjarstróka. [4] Sólin
mun snúast í myrkur og tunglið í blóð, áður en hinn mikli og ógur-
legi dagur Jahve kemur. [5] Og hver, sem ákallar nafn Jahve, mun frels-
ast. Því að á Zíon-fjalli og í Jerúsalem mun frelsun verða, eins og
Jahve hefir sagt, og meðal flóttamannanna fyrir þá, sem Jahve kallar.
[6] Því að sjá, á þeim dögum og í þann tíð, er eg sný við högum
Júda og Jerúsalem, [7] vil eg saman safna öllum þjóðum og færa þær
ofan í Jósafatsdal* og ganga þar í dóm við þær, vegna lýðs míns og
arfleifðar minnar Ísraels, af því að þeir hafa dreift henni meðal heið-
ingjanna og skift sundur landi mínu; [8] og þeir köstuðu hlutum um lýð
minn og gáfu svein fyrir skækju og seldu mey fyrir vín og drukku.
[9] Og hvað viljið þér mér, Týrus og Sídon og öll héruð Filisteu! Ætlið
þér að gjalda mér það, sem yður hefir gjört verið, eða ætlið þér að
gjöra mér eitthvað? Afarskyndilega mun eg láta gjörðir yðar koma
sjálfum yður í koll. [10] Þér hafið rænt silfri mínu og gulli og flutt beztu
gersemar mínar í musteri yðar. [11] Júdamenn og Jerúsalembúa hafið
þér selt Íónum, til þess að flytja þá langt burt frá átthögum þeirra.
[12] Sjá, eg mun kalla þá frá þeim stað, þangað sem þér hafið selt þá,
og eg mun láta gjörðir yðar koma sjálfum yður í koll. [13] Og eg mun
selja sonu yðar og dætur Júdamönnum, og þeir munu selja þá Saba-
mönnum, fjarlægri þjóð, því að Jahve hefir sagt það.

17: kap. 1, 9. Sálm. 42, 4; 79, 10; 115, 2. 23: 5 Mós. 11, 14. 25: kap. 1, 4. —
3, 1: Esek. 39, 29. Sak. 12, 10. Post. 2, 16. 17; 10, 44. 4: kap. 2, 10. 11. Jes.
13, 10 n. Esek. 32, 7. 5: Róm. 10, 13. Óbad. 17. 7: * Jósafat merkir: Jahve dæmir.

[14] Boðið þetta meðal heiðingjanna: Búið yður í heilagt stríð!
Kveðjið upp kappana! Allir herfærir menn komi fram og fari í leið-
angur! [15] Smíðið sverð úr plógjárnum yðar og lensur úr sniðlum yðar!
Heilsuleysinginn hrópi: Eg er hetja! [16] Flýtið yður og komið, allar
þjóðir, sem umhverfis eruð, og safnist saman. Jahve, lát kappa þína
stíga niður þangað! [17] Hreyfing skal koma á þjóðirnar og þær skulu
halda upp í Jósafatsdal; því að þar mun eg sitja, til þess að dæma
allar þjóðirnar, sem umhverfis eru. [18] Bregðið sigðinni, því að kornið
er fullþroskað; komið og troðið, því að vínlagarþróin er full, það flóir
út af lagarkerunum, því að ilska þeirra er mikil. [19] Flokkarnir þyrp-
ast saman í dóms-dalnum; því að dagur Jahve er nálægur í dóms-
dalnum. [20] Sól og tungl eru myrk orðin og stjörnurnar hafa mist birtu
sína. [21] En Jahve öskrar frá Zíon og lætur raust sína gjalla frá Jerú-
salem, svo að himinn og jörð nötra; en Jahve er athvarf sínum lýð og
vígi Ísraelsmönnum. [22] Og þér skuluð viðurkenna að eg er Jahve, Guð
yðar, sem bý á Zíon, mínu heilaga fjalli. Og Jerúsalem skal vera hei-
lög og útlendingar skulu ekki framar inn í hana koma. [23] Á þeim degi
munu fjöllin löðra í vínberjalegi og hálsarnir fljóta í mjólk og allir
lækir í Júda renna vatnsfullir. Og lind mun fram spretta undan húsi
Jahve og vökva dal akasíutrjánna. [24] Egiptaland mun verða að öræf-
um og Edóm að óbygðri eyðimörk, sökum ofríkis við Júdamenn, af
því að þeir útheltu saklausu blóði í landi þeirra. [25] En Júda mun ei-
líflega bygt verða og Jerúsalem frá kyni til kyns. [26] Og eg mun láta
hefnt verða blóðs þeirra, sem eg hefi ekki enn hefnt, og Jahve mun
búa kyrr á Zíon.

Amos.

1 Orð Amosar, sem var einn af fjárhirðunum í Tekóa, það er hon-
um vitraðist um Ísrael á dögum Ússía Júda-konungs og á dögum
Jeróbóams Jóassonar, Ísraels-konungs, tveimur árum fyrir jarðskjálft-
ann. [2] Og hann sagði:
Jahve öskrar frá Zíon og lætur raust sína gjalla frá Jerúsalem.
Þá munu hagar hjarðmannanna drúpa og Karmeltindur skrælna. [3] Svo
segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Damaskusborgar vil eg
eigi snúa aftur með það — af því að þeir þresktu Gíleað með þreski-
sleðum af járni. [4] Fyrir því mun eg senda eld á hús Hasaels og hann
mun eyða höllum Benhadads. [5] Eg mun brjóta slagbrand Damaskus
og útrýma íbúunum úr Glæpadal og þeim, er ber veldissprotann, frá
Yndishúsum, og Sýrlendingar skulu herleiddir verða til Kír, segir Jahve.
[6] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Gasa vil eg
eigi snúa aftur með það — af því að þeir herleiddu heil þorp, til þess
að selja í hendur Edómítum. [7] Fyrir því mun eg senda eld gegn múr
Gasa og hann mun eyða höllum hennar. [8] Eg mun útrýma íbúunum
úr Asdód og þeim, er ber veldissprotann, frá Askalon og því næst snúa

---

15: Jes. 2, 4. Mík. 4, 3. **18:** Opinb. 14, 15. 18. Matt. 13, 39. **19:** kap. 1, 15. **20:** kap. 2, 10. **21:** Am. 1, 2 n. Jer. 25, 30. **22:** Óbad. 17. Opinb. 21, 27. **23:** Am. 9, 13. Esek. 47, 1. — **1, 1:** kap. 7, 14. 2 Kron. 26, 1 n. 2 Kong. 14, 23 n. Sak. 14, 5. **2:** Jóel 3, 21. **3:** 2 Kong. 10, 32 n. **4:** Jer. 49, 27. 2 Kong. 13, 24.

hendi minni gegn Ekron, til þess að þeir, sem eftir eru af Filistum,
skuli undir lok líða, segir drottinn Jahve.
[9] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Týrusar vil
eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir seldu heil þorp í hendur
Edómítum og mintust ekki bræðra-sáttmálans. [10] Fyrir því mun eg
senda eld gegn múrum Týrusar og hann mun eyða höllum hennar.
[11] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Edómíta
vil eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir eltu bræðraþjóð sína með
sverði og kæfðu alla meðaumkun, svo að hatur þeirra sundurreif endalaust
og þeir geymdu stöðuglega heift sína. [12] Fyrir því mun eg senda
eld gegn Teman og hann mun eyða höllum Bozra.
[13] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Ammóníta
vil eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir ristu á kvið þungaðar
konurnar í Gíleað, til þess að færa út landamerki sín. [14] Fyrir því vil
eg kveikja eld í múrum Rabba og hann skal eyða höllum hennar, þegar
æpt verður heróp á orustudeginum, þegar stormurinn geisar á degi fellibyljanna.
[15] Og konungur þeirra verður að fara í útlegð með hinum,
hann og höfðingjar hans, segir Jahve.
2 Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Móabíta vil
eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir brendu bein Edómítakonungs
að kalki. [2] Fyrir því vil eg senda eld gegn Móab og hann mun
eyða höllum Kerijótborgar. Og Móabítar munu deyja í vopnagný, við
heróp og lúðurhljóm; [3] eg vil afmá stjórnandann meðal þeirra og deyða
alla höfðingja þeirra með honum, segir Jahve.
[4] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Júdamanna
vil eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir hafa hafnað lögmáli
Jahve og eigi haldið boðorð hans, heldur látið falsgoð sín villa sig,
þau er feður þeirra eltu. [5] Fyrir því vil eg senda eld gegn Júda og
hann mun eyða höllum Jerúsalem.
[6] Svo segir Jahve: Sökum þriggja, já fjögurra glæpa Ísraelsmanna
vil eg eigi snúa aftur með það — af því að þeir selja saklausan manninn
fyrir silfur og fátæklinginn fyrir eina ilskó, [7] þeir fíkjast í moldarkornin
á höfði hinna snauðu og hrinda aumingjunum í ógæfu; faðir
og sonur ganga til kvensniftar, til þess að vanhelga mitt heilaga nafn;
[8] þeir liggja á veðteknum klæðum hjá hverju altari og drekka sektarvín
í húsi Guðs síns. [9] Og þó ruddi eg Amórítum úr vegi þeirra, er
svo voru háir sem sedrustré og svo sterkir sem eikitré; eg eyddi ávöxtum
þeirra að ofanverðu og rótum þeirra að neðan. [10] Eg flutti yður
út af Egiptalandi og leiddi yður í fjörutíu ár í eyðimörkinni, til þess
að þér mættuð eignast land Amóríta. [11] Eg uppvakti spámenn meðal
sona yðar og Nasírea meðal æskumanna yðar. Er þetta eigi svo, Ísraelsmenn?
segir Jahve. [12] En þér gáfuð Nasíreunum vín að drekka og
bönnuðuð spámönnunum að spá! [13] Sjá, eg vil láta jörðina undir yður
riða, eins og vagn riðar, sem hlaðinn er kornkerfum. [14] Þá skal hinn
frái ekki hafa neitt hæli að flýja í og hinn sterki ekki fá neytt krafta
sinna og kappinn skal ekki forða mega fjörvi sínu. [15] Bogmaðurinn
skal eigi fá staðist, hinn frái eigi fá komist undan og riddarinn ekki
forða mega fjörvi sínu. [16] Og hinn hugdjarfasti meðal kappanna —
nakinn skal hann á þeim degi í burt flýja, segir Jahve.

3 Heyrið þetta orð, sem Jahve hefir talað gegn yður, þér Ísraelsmenn
— gegn öllum þeim kynstofni, sem eg leiddi út af Egipta-

12: Jes. 63, 1. Óbad. 9. **13:** Hós. 14, 1. Jer. 49, 1 n. — **2, 6:** kap. 8, 6. **8:** 2 Mós. 22, 26 n. **9:** Jós. 24, 8. 11 n. **10:** 5 Mós. 8, 2 n. **11:** 4 Mós. 6, 2 n. **12:** kap. 7, 12 n. Mik. 2, 6.

landi, svolátandi: [2] Yður eina læt eg mér ant um fremur öllum kyn-
stofnum jarðarinnar; þess vegna hegni eg yður fyrir allar misgjörðir
yðar. [3] Mega tveir menn verða samferða, nema þeir mæli sér mót?
[4] Mun ljónið öskra í skóginum, ef það hefir enga bráð? Mun ljóns-
hvolpurinn láta til sín heyra í bæli sínu, ef hann hefir engu náð? [5] Get-
ur fuglinn komið í gildruna á jörðinni, ef engin snara er þar fyrir hann?
Hrökkur gildran upp af jörðinni, nema eitthvað hafi í hana fengist?
[6] Verður lúðurinn svo þeyttur innan borgar, að fólkið flykkist ekki
saman í angist? Vill nokkur ógæfa svo til í borginni, að Jahve sé ekki
valdur að henni? [7] Nei, drottinn Jahve gjörir ekkert án þess að hann hafi
opinberað þjónum sínum, spámönnunum, ráðsályktun sína. [8] Hafi ljónið
öskrað — hver skyldi þá ekki óttast? Hafi drottinn Jahve talað — hver
skyldi þá ekki spá? [9] Kallið út yfir hallirnar í Asdód og hallirnar í
Egiptalandi og segið: Safnist saman upp á Samaríufjöll og lítið á hina
miklu ókyrð í borginni og ofbeldisverkin inni í henni. [10] Þeir kunna
ekki rétt að gjöra — segir Jahve —, þeir sem hrúga upp ofríki og kúgun
í höllum sínum. [11] Fyrir því segir drottinn Jahve svo: Fjandmenn munu
umkringja landið á alla vegu og rífa niður virki þín, og hallir þínar
munu rændar verða.

[12] Svo segir Jahve: Eins og hirðirinn bjargar tveimur fótum eða
snepli af eyra úr gini ljónsins, svo skulu Ísraelsmenn bjargast, þeir er
sitja í Samaríu í legubekkjarhorni og á hvílbeðjarhægindum. [13] Heyrið
og verið vottar að þessu gegn Jakobs húsi, segir drottinn Jahve, Guð
hersveitanna: [14] Þann dag, er eg hegni Ísraelsmönnum fyrir glæpi þeirra,
vil eg láta hegninguna koma niður á ölturunum í Betel, til þess að
altarishornin verði afhöggin og falli til jarðar. [15] Þá vil eg brjóta niður
vetrarhallirnar ásamt sumarhöllunum, og fílabeinshallirnar skulu farast
og mörg hús eyðileggjast, segir Jahve.

4 Heyrið þetta orð, þér Basans kvígur á Samaríufjalli, sem kúgið
hina snauðu, misþyrmið hinum fátæku, sem segið við menn yðar:
Dragið að, svo að vér megum drekka! [2] Drottinn Jahve hefir svarið
við heilagleik sinn: Sjá, þeir dagar munu yfir yður koma, að þér skuluð
verða burt færðar með önglum og hinar síðustu af yður með goggum.
[3] Þá munuð þér fara út um veggskörðin, hver beint sem horfir, og þér
munuð kasta burt skurðgoðum yðar, segir Jahve.

[4] Farið til Betel og syndgið, til Gilgal og syndgið enn þá meir!
Berið fram sláturfórnir yðar að morgni dags, á þriðja degi tíundir yð-
ar! [5] Brennið sýrð brauð í þakkarfórn, boðið til sjálfviljafórna, gjörið
þær heyrinkunnar! Því að það er yðar yndi, Ísraelsmanna, segir drott-
inn Jahve.

[6] Eg hefi og látið yður halda hreinum tönnum í öllum borgum
yðar og látið mat skorta í öllum bústöðum yðar; og þó hafið þér ekki
snúið yður til mín, segir Jahve.

[7] Eg synjaði yður um regn, þá er þrír mánuðir voru til uppskeru,
og eg lét rigna í einni borg, en ekki í annarri; ein akurspildan vökvað-
ist af regni, en önnur akurspilda, sem regnið vökvaði ekki, hún skræln-
aði. [8] Menn ráfuðu úr tveimur, þremur borgum til einnar borgar, til
að fá sér vatn að drekka, en fengu þó eigi slökt þorstann. Og þó hafið
þér ekki snúið yður til mín, segir Jahve.

[9] Eg refsaði yður með korndrepi og gulnan; eg eyddi aldin-
garða yðar og víngarða; engisprettur upp átu fíkjutré yðar og olíutré.
Og þó hafið þér ekki snúið yður til mín, segir Jahve.

[10] Eg sendi yður drepsótt eins og á Egiptalandi; eg deyddi æsku-

---

3, 2: Hós. 13, 5. **6:** Harm. 3, 37 n. Mík. 1, 12. **12:** kap. 6, 4. **14:** Hós. 10, 15.
— **4, 4:** Hós. 4, 15; 12, 12. **6:** Hagg. 2, 17. **9:** Hagg. 2, 17. Jóel 1, 4.

menn yðar með sverði; auk þess voru hestar yðar fluttir burt her-
numdir, og eg lét hrævadauninn úr herbúðum yðar leggja fyrir vit
yðar. Og þó hafið þér ekki snúið yður til mín, segir Jahve.
11 Eg olli umturnun meðal yðar, eins og þegar Guð umturnaði
Sódómu og Gómorru, og þér voruð eins og brandur úr báli dreginn.
Og þó hafið þér ekki snúið yður til mín, segir Jahve.
12 Fyrir því vil eg svo með þig fara, Ísrael: — af því að eg ætla
að fara svo með þig, þá ver viðbúinn að mæta Guði þínum, Ísrael!
13 Því sjá, hann er sá, sem myndað hefir fjöllin og skapað vindinn, sá
sem boðar mönnunum það, er hann hefir í hyggju, sá er gjörir myrk-
ur að morgunroða og gengur eftir hæðum jarðarinnar, — Jahve, Guð
hersveitanna er nafn hans.

5 Heyrið þetta orð, sem eg mæli yfir yður sem harmkvæði, þér
Ísraelsmenn!

2 Fallin er mærin Ísrael,
rís aldrei aftur;
flöt liggur hún á sínu eigin landi,
enginn reisir hana.

3 Því að svo segir drottinn Jahve: Sú borg, sem sendir frá sér þúsund
manns, mun hafa eftir hundrað, og sú, sem sendir frá sér hundrað,
mun hafa eftir tíu í Ísraelsríki. 4 Því að svo segir Jahve við Ísraels
hús: Leitið mín, til þess að þér megið lífi halda. 5 En leitið ekki til
Betel! Og til Gilgal skuluð þér ekki fara og yfir til Beerseba skuluð
þér ekki halda. Því að Gilgal skal fara í útlegð og Betel verða að auðn.
6 Leitið Jahve, til þess að þér megið lífi halda. Ella mun hann ráðast
á Jósefs hús eins og eldur, og eyða, án þess að nokkur sé í Betel, sem
slökkvi*, — 8 hann, sem skóp sjöstjörnuna og Óríon, sem gjörir nið-
myrkrið að björtum morgni og dag að dimmri nótt; sem kallaði á
vötn sjávarins og jós þeim yfir jörðina; Jahve er nafn hans. 9 Hann
lætur eyðing leiftra yfir hina sterku, og eyðing kemur yfir vígi. 7 Þeir,
sem umhverfa réttinum í malurt og varpa réttlætinu til jarðar, 10 þeir
hata þann, sem ver réttinn í borgarhliðinu, og hafa viðbjóð á þeim,
sem talar satt. 11 Þess vegna, sökum þess að þér fótum troðið hina snauðu
og takið af þeim gjafir í korni, þá skuluð þér að vísu byggja hús úr
högnu grjóti, en eigi búa í þeim, skuluð planta yndislega víngarða, en
ekki drekka vínið, sem úr þeim kemur. 12 Því að eg veit, að mis-
gjörðir yðar eru margar og syndir yðar miklar. Þér þröngvið hinum
saklausa, þiggið mútur og hallið rétti hinna fátæku í borgarhliðinu.
13 Fyrir því þegir hygginn maður á slíkri tíð, því að það er vond
tíð. 14 Leitið hins góða, en ekki hins illa, til þess að þér megið lífi
halda; og þá mun Jahve, Guð hersveitanna, vera með yður, eins og
þér hafið sagt. 15 Hatið hið illa og elskið hið góða; eflið réttinn í
borgarhliðinu. Má vera að Jahve, Guð hersveitanna, miskunni sig þá
yfir leifar Jósefs.
16 Fyrir því segir Jahve, Guð hersveitanna, drottinn, svo: Á öllum
torgum skal vera harmakvein, og á öllum strætum skal sagt verða:
Vei, vei! Og akurmennirnir skulu kalla þá, er kveina kunna, til sorg-
arathafnar og harmakveins; 17 og í öllum víngörðum skal vera harma-
kvein, þá er eg fer um land þitt, segir Jahve.

13: kap. 5, 8. — **5, 4:** 1 Kron. 28, 9. 2 Kron. 15, 2. **6:** Jes. 55, 6. * V. 7 fært aftur um tvö vers. **8:** Job 38, 31. Sálm. 104, 20. Am. 9, 6. 1 Mós. 6, 17. **7:** kap. 6, 12. **10:** Jes. 29, 21. **11:** Zef. 1, 13. 5 Mós. 28, 39. **15:** Sálm. 97, 10. Róm. 12, 9. Jóel 2, 13 n. **16:** Jer. 9, 17 n. **17:** 2 Mós. 12, 12.

[18] Vei þeim, sem óska þess, að dagur Jahve komi. Hvað skal
yður dagur Jahve? Hann er dimmur, en ekki bjartur — [19] eins og ef
maður flýði undan ljóni, en yrði á vegi fyrir bjarndýri, kæmist þó
heim og styddi hendi sinni við húsvegginn, en þá biti höggormur hann.
[20] Já, dimmur er dagur Jahve, en ekki bjartur, myrkur og án nokk-
urrar ljósglætu. [21] Eg hata, eg fyrirlít hátíðir yðar, og hefi enga unun
af hátíðasamkomum yðar. [22] Þótt þér færið mér brennifórnir, þá hefi
eg enga velþóknun á fórnargjöfum yðar, eg lít ekki við heillafórnum
af alikálfum yðar. [23] Burt frá mér með glamur ljóða þinna; og eg vil
ekki heyra hljóm harpna þinna. [24] Lát heldur réttinn vella fram sem
vatn og réttlætið sem sírennandi læk. [25] Færðuð þér mér, Ísraels hús,
sláturfórnir og matfórnir í fjörutíu ár á eyðimörkinni? [26] En þér skuluð
fá að bera Sikkút, konung yðar, og stjörnu Guðs yðar, Kevan, guða-
líkneski yðar, er þér hafið gjört yður, [27] og eg vil herleiða yður austur
fyrir Damaskus, segir Jahve — Guð hersveitanna er nafn hans.

6 Vei hinum andvaralausu á Zíon og hinum öruggu á Samaríu-
fjalli, aðalsmönnum hinnar ágætustu meðal þjóðanna, og þeim, er
Ísraels hús streymir til. [2] Farið til Kalne og litist um, og haldið þaðan
til Hamat hinnar miklu og farið ofan til Gat í Filisteu. Eruð þér betri
en þessi konungsríki, eða er land yðar stærra en land þeirra? [3] Þeir
ímynda sér, að hinn illi dagur sé hvergi nærri, og efla yfirdrotnun rang-
lætisins. [4] Þeir hvíla á legubekkjum af fílsbeini og liggja flatir á hvíl-
beðjum sínum. Þeir eta lömb af sauðahjörðinni og ungneyti úr ali-
stíunni. [5] Þeir raula undir með hörpunni, setja saman ljóð eins og
Davíð. [6] Þeir drekka vínið úr skálum og smyrja sig með úrvals-olíu —
en eyðing Jósefs rennur þeim ekki til rifja. [7] Fyrir því skulu þeir nú
herleiddir verða í fararbroddi hinna herleiddu, og þá skal fagnaðaróp
flatmagandi sælkeranna þagna. [8] Drottinn Jahve hefir svarið við sjálfan
sig, segir Jahve, Guð hersveitanna: Eg hefi viðbjóð á ofmetnaði Jakobs,
eg hata hallir hans og framsel borgina og alt, sem í henni er. [9] Og
ef tíu menn eru þá eftir í einu húsi, skulu þeir deyja; [10] og ef frændi
hans og líkbrennumaður tekur hann þá upp, til þess að bera beinin
út úr húsinu, og segir við þann, sem er í insta afkyma hússins: Er
nokkur eftir hjá þér? og hinn segir: Nei! þá mun hann segja: Þei, þei!
því að nafn Jahve má ekki nefna. [11] Því sjá, Jahve býður að slá,
skuli stóru húsin, þar til er þau hrynja, og litlu húsin, þar *til er þau*
rifna. [12] Hlaupa hestar yfir kletta, eða erja menn sjóinn með uxum,
úr því þér umhverfið réttinum í eitur og ávöxtum réttlætisins í malurt?
[13] Þér gleðjist yfir Lódebar, þér segið: Höfum vér ekki fyrir eigin ramm-
leik unnið Karnaím? [14] Já, sjá: gegn yður, Ísraelsmenn, segir Jahve,
Guð hersveitanna, mun eg hefja þjóð og hún skal kreppa að yður
þaðan frá, er leið liggur til Hamat, alt að læknum á sléttlendinu.

7 Drottinn Jahve lét þessa sýn bera fyrir mig: Það voru komnar
engisprettulirfur, þá er háin tók til að spretta, en flysjarar eftir
konungsslátt. [2] En er þær höfðu gjöretið grasið af jörðinni, sagði eg:
Drottinn Jahve, æ fyrirgef! Hversu má Jakob standast? Hann er svo
vesall! [3] Þá iðraði Jahve þessa. Það skal ekki verða! sagði Jahve.
[4] Drottinn Jahve lét þessa sýn bera fyrir mig: Drottinn Jahve kom,
til þess að hegna með eldi; og hann svalg hið mikla djúp og eyddi

18: Jóel 2, 2. 19: Jer. 48, 44. 21: Jes. 1, 11 n. Jer. 6, 20. 22: Sálm. 51, 18 n.
25: Post. 7, 42 n. — 6, 1: 2 Mós. 19, 5. 2: 1 Mós. 10, 10. 2 Kong. 18, 34. 3:
kap. 9, 10. Esek. 12, 27. 12: kap. 5, 7. Hós. 10, 4. 14: 2 Kong. 14, 25. — 7, 3:
2 Mós. 32, 14.

landið. 5 Þá sagði eg: Æ, drottinn Jahve, lát af! Hversu má Jakob
standast? Hann er svo vesall! 6 Þá iðraði Jahve þessa. Þetta skal ekki
heldur verða! sagði Jahve.
7 Hann lét þessa sýn bera fyrir mig: Sjá, drottinn stóð uppi á lóð-
réttum múrvegg og hélt á lóði. 8 Og Jahve sagði við mig: Hvað sér
þú, Amos? Eg svaraði: Lóð. Þá sagði drottinn: Sjá, eg mun lóð nota
mitt á meðal lýðs míns Ísraels; eg vil eigi lengur umbera hann. 9 Hæðir
ısaks skulu í eyði lagðar verða og helgidómar Ísraels eyddir verða og
eg vil rísa gegn Jeróbóams ætt með reiddu sverði.

10 Þá sendi Amazía prestur í Betel til Jeróbóams Ísraelskonungs
og lét segja: Amos kveikir uppreisn gegn þér mitt í Ísraelsríki; landið
fær eigi þolað öll orð hans. 11 Því að svo hefir Amos sagt: Jeróbóam
mun fyrir sverði falla og Ísrael mun herleiddur verða burt úr landi
sínu.
12 Síðan sagði Amazía við Amos: Haf þig á burt, vitranamaður,
flý til Júdalands! Afla þér þar viðurværis og spá þú þar! 13 En í Betel
mátt þú eigi framar koma fram sem spámaður, því að það er konung-
legur helgidómur og ríkismusteri. 14 Þá svaraði Amos og sagði við
Amazía: Eg er enginn spámaður og eg er ekki af spámannaflokki, held-
ur er eg hjarðmaður og rækta mórber. 15 En Jahve tók mig frá hjarð-
menskunni og Jahve sagði við mig: Far þú og spá þú hjá lýð mín-
um Ísrael. 16 Og heyr því orð Jahve: Þú segir: Þú mátt eigi spá gegn
Ísrael, né láta orð þín streyma yfir Ísaks niðja. 17 Fyrir því segir Jahve
svo: Konan þín skal verða skækja hér í borginni, og synir þínir og
dætur skulu fyrir sverði falla. Jörð þinni skal sundur skift verða með
mælivað, og þú sjálfur skalt deyja í óhreinu landi. Og Ísraelsmenn
skulu fara herleiddir af landi sínu.

8 Drottinn Jahve lét þessa sýn bera fyrir mig: Eg sá körf með
sumarávöxtum. 2 Þá sagði hann: Hvað sér þú, Amos? Eg svaraði:
Körf með sumarávöxtum. Þá sagði Jahve við mig: Endirinn er kom-
inn yfir lýð minn Ísrael; eg vil eigi lengur umbera hann. 3 Og must-
erissöngmeyjarnar skulu kveina á þeim degi, segir drottinn Jahve. Lík-
in eru mörg. Alstaðar fleygja menn þeim út í kyrþey!
4 Heyrið þetta, þér sem sundur merjið hina fátæku og ætlið að
gjöra út af við alla aumingja í landinu, — 5 sem segið: Hve nær mun
tunglkomuhátíðin líða, svo að vér megum selja korn, og hvíldardagur-
inn, svo að vér megum opna kornhlöðurnar? — sem minkið mælinn
og hækkið verðið og falsið svikavogina, 6 og kaupið hina snauðu fyrir
silfur og fátæklinginn fyrir eina ilskó, — sem segið: Vér seljum þeim
aðeins úrganginn úr korninu. 7 Jahve hefir svarið við vegsemd Jak-
obs: Aldrei skal eg gleyma öllu því, er þeir hafa gjört. 8 Hlaut ekki
jörðin að nötra af slíku og allir þeir, sem þar búa, að verða sorgbitnir,
svo að hún hófst upp alstaðar eins og Níl-fljótið og lækkaði eins og
fljótið á Egiptalandi? 9 Á þeim degi, segir drottinn Jahve, vil eg láta
sólina ganga til viðar um miðjan dag og senda myrkur yfir landið á
ljósum degi. 10 Eg vil snúa hátíðum yðar í sorg og öllum ljóðum yðar í
harmkvæði, klæða allar mjaðmir í sorgarbúning og gjöra öll höfuð
sköllótt. Eg læt það verða eins og sorg eftir einkason og endalok þess
sem beiskan dag. 11 Sjá, þeir dagar munu koma, segir drottinn Jahve,
að eg mun senda hungur inn í landið, ekki hungur eftir brauði né

5: 4 Mós. 11, 2. **8:** 2 Kong. 21, 13. **9:** 2 Kong. 15, 10. 12. **10:** Jer. 38, 4. **16:** Mík.
2, 6. — **8, 5:** Nehem. 13, 15. **6:** kap 2, 6. **7:** kap. 6, 8. **8:** kap. 9, 5. **10:** Jer.
6, 26. Sak. 12, 10.

þorsta eftir vatni, heldur eftir því að heyra orð Jahve, 12 svo að menn
skulu reika frá einu hafinu til annars og renna frá norðri til austurs,
til þess að leita eftir orði Jahve. En þeir skulu ekki finna það.
13 Á þeim degi skulu fríðar meyjar og æskumenn vanmegnast af
þorsta. 14 Þeir er sverja við vansæmd Samaríu og segja: »Svo sannarlega
sem Guð þinn lifir, Dan!« og »svo sannarlega sem Guð þinn
lifir, Beerseba!« — þeir skulu falla og ekki framar á fætur rísa.

9 Eg sá drottin standa við altarið, og hann sagði: Slá þú á
súluhöfuðið, svo að þröskuldarnir skjálfi; brjót þá sundur og kasta
í höfuð þeim öllum. Og síðustu leifar þeirra vil eg deyða með sverði;
enginn þeirra skal komast undan á flótta og enginn þeirra af bjargast.
2 Þótt þeir brjótist niður í undirheima, þá skal hönd mín sækja þá
þangað; þótt þeir stígi upp til himins, þá skal eg steypa þeim ofan
þaðan. 3 Þótt þeir feli sig á Karmeltindi, þá skal eg leita þá þar uppi
og sækja þá þangað; og þótt þeir vilji leynast fyrir augum mínum á
mararbotni, skal eg þar bjóða sjóorminum að bíta þá. 4 Og þótt þeir
fari á undan óvinum sínum í útlegð, skal eg þar bjóða sverðinu að
deyða þá, og eg vil beina augum mínum á þá, þeim til óhamingju, en
ekki til hamingju. 5 Og drottinn, Jahve hersveitanna, hann sem snertir
jörðina, svo að hún riðar og allir þeir, sem á henni búa, verða sorgbitnir,
svo að hún hefst upp alstaðar eins og Níl-fljótið og lækkar eins
og fljótið á Egiptalandi — 6 hann sem reist hefir á himnum sali sína og
grundvallað hvelfing sína á jörðinni, hann sem kallaði á vötn sjávarins
og jós þeim yfir jörðina — Jahve er nafn hans.
7 Eruð þér, Ísraelsmenn, mér mætari en Blálendingar? segir Jahve.
Hefi eg eigi flutt Ísrael af Egiptalandi og Filista frá Kaftór og Sýrlendinga
frá Kír?
8 Sjá, auga drottins Jahve hvílir á þessu glæpafulla konungsríki.
Eg skal afmá það af jörðunni, — og þó vil eg ekki með öllu afmá
Jakobs niðja, segir Jahve. 9 Nei, eg skal svo um bjóða, að Ísraels hús
verði hrist út á meðal allra þjóða, eins og korn er hrist í sáldi, án þess að
nokkur steinvala falli til jarðar. 10 Allir syndarar þjóðar minnar skulu
falla fyrir sverði, þeir sem segja: Ógæfan mun eigi ná oss né yfir
oss koma!
11 Á þeim degi mun eg endurreisa hina föllnu tjaldbúð Davíðs; eg
mun hlaða upp í veggskörðin og reisa hana úr rústum og gjöra hana
upp aftur, eins og hún var fyr meir, — 12 til þess að þeir nái undir
sig leifum Edóms og öllum þeim þjóðum, sem nafn mitt hefir verið
nefnt yfir, segir Jahve, sá er þessu mun til vegar koma. 13 Sjá, þeir
dagar munu koma, segir Jahve, að erjandinn skal ná kornskurðarmanninum
og víntroðslumaðurinn sáðmanninum. Þá munu fjöllin löðra
í vínberjalegi og hálsarnir verða í einu flóði. 14 Þá mun eg snúa við
högum lýðs míns Ísraels; þeir munu byggja upp hinar eyddu borgir
og búa í þeim, planta víngarða og drekka vín úr þeim, búa til aldingarða
og eta ávöxtu þeirra. 15 Og eg vil gróðursetja þá í landi þeirra,
svo að þeir skulu ekki framar upprættir verða úr landi sínu, því er eg
hefi gefið þeim — segir Jahve, Guð þinn.

14: 5 Mós. 9, 21. 1 Kong. 12, 29. Am. 5, 5. — **9, 2:** Sálm. 139, 8. **5:** kap. 8, 8.
6: Sálm. 104, 3. Am. 5, 8. **7:** Jer. 47, 4. **10:** kap. 6, 3. **11:** Post. 15, 16. **12:**
Post. 15, 17. 18. **13:** 3 Mós. 26, 3 n. Jóel 3, 23. **14:** Jes. 61, 4.

Óbadía.

1 Vitrun Óbadía. Svo segir drottinn Jahve um Edóm:
Vér höfum fengið vitneskju frá Jahve og boðberi er sendur meðal
þjóðanna: Af stað! Vér skulum halda af stað, til þess að herja á
hann? 2 Sjá, eg vil gjöra þig lítinn meðal þjóðanna, þú munt verða
mjög fyrirlitinn. 3 Hroki hjarta þíns hefir dregið þig á tálar, þú sem
átt bygð í klettaskorum og situr í hæðum uppi, sem segir í hjarta þínu:
Hver getur steypt mér niður til jarðar! 4 Þótt þú sætir hátt, eins og
örninn, og bygðir hreiður þitt meðal stjarnanna, þá steypi eg þér þaðan
niður, segir Jahve. 5 Ef þjófar koma að þér eða ræningjar á náttar-
þeli — hversu ert þú í eyði lagður —, stela þeir þá ekki, þar til er
þeim nægir? Ef vínlestursmenn ráðast á þig, skilja þeir þá ekki eftir
neinn eftirtíning? 6 En hversu vandlega hefir verið leitað hjá Esaú og
leitaðir uppi fólgnir dýrgripir hans. 7 Allir sambandsmenn þínir reka
þig út á landamærin; þeir, sem lifðu í friði við þig, draga þig á tálar,
bera þig ofurliði; þeir, sem átu brauð þitt, leggja fyrir þig snörur, sem
eigi er unt að sjá. 8 Já, á þeim degi, segir Jahve, mun eg afmá vitra
menn í Edóm og hyggindin á Esaú-fjöllum. 9 Kappar þínir, Teman,
skulu skelfast, til þess að hver maður verði upprættur af Esaú-fjöll-
um í manndrápunum.
10 Sökum ofríkis þess, er þú hefir sýnt bróður þínum Jakob, skal
smán hylja þig, og þú skalt að eilífu upprættur verða. 11 Þann dag, er
þú stóðst andspænis honum, þann dag, er aðkomnir menn fluttu burt
fjárafla hans hertekinn og útlendingar brutust inn um borgarhlið hans
og urpu hlutkesti um Jerúsalem, varst og þú sem einn af þeim. 12 Horf
eigi með ánægju á dag bróður þíns, á ógæfudag hans, og gleð þig eigi
yfir Júda-sonum á eyðingardegi þeirra og lát þér eigi stóryrði um
munn fara á neyðardegi þeirra. 13 Ryðst ekki inn um hlið þjóðar
minnar á glötunardegi þeirra, horf ekki þú líka með ánægju á óham-
ingju hennar á glötunardegi hennar og rétt þú ekki út höndina eftir
fjárafla hennar á glötunardegi hennar. 14 Nem eigi staðar á vegamót-
um, til þess að drepa niður flóttamenn hennar, og framsel eigi menn
hennar, þá er undan komast, á degi neyðarinnar. 15 Því að dagur
Jahve er nálægur fyrir allar þjóðir; eins og þú hefir öðrum gjört, eins
skal þér gjört verða; gjörðir þínar skulu þér í koll koma. 16 Því að
eins og þér hafið drukkið á mínu heilaga fjalli, svo skulu allar þjóð-
irnar drekka stöðuglega; þær skulu drekka og sötra, og verða eins og
þær aldrei hefðu til verið. 17 En á Zíonfjalli skal frelsun verða, og
það skal heilagt vera, og Jakobs niðjar skulu fá aftur eignir sínar. 18 Og
Jakobs hús mun verða að eldi og Jósefs hús að loga og Esaú hús að
hálmi, og þeir munu kveikja í þeim og eyða þeim, svo að ekkert skal
eftir verða af Esaú-niðjum; því að Jahve hefir talað það. 19 Sunnlendingar
skulu taka Esú-fjöll til eignar og Sléttumenn Filisteu. Þeir munu og
taka Efraímsland og Samaríuland til eignar, og Benjamín Gíleað. 20 Þeir
af Ísraelsmönnum, er teknir hafa verið í vígi þessu og fluttir burt her-
numdir, munu taka það til eignar, sem Kanaanítar eiga, alt til Zarpat,
og þeir, sem fluttir hafa verið burt hernumdir frá Jerúsalem, þeir sem

---

1, 1: Jer. 49, 14 n. 3: 4 Mós. 24, 21. 7: Sálm. 41, 10. 8: Jes. 29, 14. Jer. 49, 7. 12: Mík. 4, 11. 15: Jóel 1, 15. Jer. 50, 29. Hab. 2, 8. 16: Jer. 25, 15 n. 17: Jóel 3, 5. 18: Jes 10, 17. 20: 1 Kong. 17, 9.

eru í Sefarad, munu taka til eignar borgir Suðurlandsins. [21] Og frelsendur munu fara upp til Zíonfjalls, til þess að dæma Esaú-fjöll, og Jahve mun hljóta konungsvaldið.

Jónas.

1 Og orð Jahve kom til Jónasar Amittaísonar, svo hljóðandi: [2] Legg
af stað og far til Níníve, hinnar miklu borgar, og prédika móti
henni, því að vonzka þeirra er upp stigin fyrir auglit mitt. [3] En Jónas
lagði af stað í því skyni, að flýja til Tarsis, burt frá augliti Jahve, og
fór hann niður til Jaffa; þar hitti hann skip, er ætlaði til Tarsis. Greiddi
hann fargjald og steig á skip, í því skyni að fara með þeim til Tarsis,
burt frá augliti Jahve. [4] Þá varpaði Jahve miklum stormi á sjóinn, og
gjörði þá svo mikið ofviðri á hafinu, að við sjálft lá, að skipið mundi
brotna. [5] Skipverjar urðu hræddir og hét hver á sinn guð. Og þeir
köstuðu reiða skipsins í sjóinn, til þess að létta á skipinu. En Jónas
hafði gengið ofan í neðsta rúm í skipinu, lá þar og svaf vært. [6] Þá
gekk stýrimaður til hans og sagði við hann: Hvað kemur til, að þú
sefur? Statt upp og ákalla guð þinn. Vera má að sá guð minnist
vor, svo að vér förumst eigi. [7] Nú sögðu skipverjar hver við annan:
Komið, vér skulum kasta hlutum, svo að vér fáum að vita, hverjum
það er að kenna, að þessi ógæfa er yfir oss komin. Þeir köstuðu síðan
hlutum, og kom upp hlutur Jónasar. [8] Þá sögðu þeir við hann: Seg
oss, hver er atvinna þín og hvaðan kemur þú? Hvert er föðurland
þitt og hverrar þjóðar ertu? [9] Hann sagði við þá: Eg er Hebrei og
dýrka Jahve, Guð himinsins, þann er gjört hefir hafið og þurlendið.
[10] Þá urðu mennirnir mjög óttaslegnir og sögðu við hann: Hvað hefir
þú gjört! Mennirnir vissu sem sé, að hann var að flýja burt frá aug-
liti Jahve, því að hann hafði sagt þeim frá því. [11] Því næst sögðu þeir
við hann: Hvað eigum vér að gjöra við þig, til þess að hafið kyrrist
fyrir oss? því að sjórinn æstist æ meir og meir. [12] Þá sagði hann við
þá: Takið mig og kastið mér í sjóinn, mun þá hafið kyrt verða fyrir
yður; því að eg veit, að fyrir mína skuld er þessi mikli stormur yfir
yður kominn.
[13] Þá lögðust skipverjar á árar og reyndu að komast aftur til
lands, en gátu það ekki, því að sjórinn æstist æ meir og meir.
[14] Þá kölluðu þeir til Jahve og sögðu: Æ, Jahve! lát oss eigi farast,
þótt vér glötum lífi þessa manns, og lát oss ekki gjalda þess, svo sem
vér hefðum fyrirkomið saklausum manni; því að þú, Jahve, hefir gjört
það, sem þér þóknaðist. [15] Þeir tóku nú Jónas og köstuðu honum í
sjóinn; varð hafið þá kyrt og sjávarólguna lægði. [16] En skipverjar ótt-
uðust Jahve harla mjög, færðu Jahve sláturfórn og gjörðu heit.
2 Þá sendi Jahve stórfisk, til þess að svelgja Jónas. Og Jónas var
í kviði fiskjarins þrjá daga og þrjár nætur. [2] Og Jónas bað til
Jahve, Guðs síns, í kviði fiskjarins [3] og sagði:

Eg kallaði til Jahve í neyð minni
og hann svaraði mér;

21: Sak. 14, 9. — 1, 1: 2 Kong. 14, 25. 3: Jós. 19, 46. 4: Sálm. 107, 25. — 2, 1: Matt. 12, 40; 16, 4. Lúk. 11, 29. 3: Sálm. 120, 1. Harm. 3, 55. 56.

frá skauti Heljar hrópaði eg,
og þú heyrðir raust mína.
4 Þú varpaðir mér í djúpið, út í mitt hafið,
svo að straumurinn umkringdi mig;
allir boðar þínir og bylgjur gengu yfir mig.
5 Eg hugsaði: Eg er burtrekinn frá augum þínum.
Mun eg nokkurn tíma framar líta þitt heilaga musteri?
6 Vötnin luktu um mig og ætluðu að sálga mér;
hyldýpið umkringdi mig;
höfði mínu var faldað með marhálmi.
7 Eg steig niður að grundvöllum fjallanna;
slagbrandar jarðarinnar voru lokaðir á eftir mér að eilífu.
Þá færðir þú líf mitt upp úr gröfinni,
Jahve, Guð minn!
8 Þegar sál mín örmagnaðist í mér, þá mintist eg Jahve,
og bæn mín kom til þín, í þitt heilaga musteri.
9 Þeir, sem dýrka fánýt falsgoð,
þeir hafna hjálpræði sínu.
10 En eg vil færa þér fórnir með lofgjörðarsöng;
eg vil greiða það, er eg hefi heitið;
hjálpin kemur frá Jahve.

11 En Jahve bauð fiskinum að spúa Jónasi upp á þurt land.
3 Og orð Jahve kom til Jónasar annað sinn, svo hljóðandi: 2 Legg
af stað og far til Níníve, hinnar miklu borgar, og flyt henni þann
boðskap, er eg býð þér. 3 Þá lagði Jónas af stað og fór til Níníve,
eins og Jahve hafði boðið honum; en Níníve var geysimikil borg —
þrjár dagleiðir á lengd. 4 Og Jónas hóf göngu sína inn í borgina eina
dagleið, prédikaði og sagði: Að fjörutíu dögum liðnum skal Níníve
verða í eyði lögð. 5 En Nínívemenn trúðu Guði og boðuðu föstu og
klæddust hærusekk, bæði ungir og gamlir. 6 Og er þetta barst til kon-
ungsins í Níníve, þá stóð hann upp úr hásæti sínu, lagði af sér skikkju
sína, huldi sig hærusekk og settist í ösku. 7 Og hann lét gjöra heyrin-
kunna í Níníve svolátandi skipun: Samkvæmt boði konungs og vildar-
manna hans er svo fyrir mælt: Hvorki menn né skepnur, hvorki naut
né sauðir skulu nokkurs neyta; þeir skulu hvorki á gras ganga né
vatn drekka. 8 Heldur skulu þeir hylja sig hærusekk — bæði menn og
skepnur — og hrópa til Guðs ákaflega og láta hver og einn af sinni
vondu breytni og af þeim rangindum, er þeir hafa um hönd haft.
9 Hver veit nema Guði kunni að snúast hugur og hann láti sig iðra
þessa og láti af sinni brennandi reiði, svo að vér förumst ekki.
10 En er Guð sá gjörðir þeirra, að þeir létu af illri breytni sinni,
þá iðraðist Guð þeirrar ógæfu, er hann hafði hótað að láta yfir þá
koma, og lét hana ekki fram koma.
4 Jónasi mislíkaði þetta mjög og hann varð reiður. 2 Og hann
bað til Jahve og sagði: Æ, Jahve! Kemur nú ekki að því, sem eg
hugsaði, meðan eg enn var heima í mínu landi? Þess vegna ætlaði eg
áður fyr að flýja til Tarsis, því að eg vissi að þú ert líknsamur og
miskunnsamur Guð, þolinmóður og gæzkuríkur og óhótrækinn. 3 Tak
nú, Jahve, önd mína frá mér, því að mér er betra að deyja en lifa.
4 En Jahve sagði: Er það rétt gjört af þér að reiðast svo?
5 Því næst fór Jónas út úr borginni og bjóst um fyrir austan
borgina. Þar gjörði hann sér laufskála og settist undir hann í for-

4: Sálm. 42, 8. **5:** Sálm. 31, 23. **7:** Sálm. 103, 4. **10:** Sálm. 50, 14. — **3, 2:** kap. 1, 2. **5:** Matt. 12, 41. Lúk. 11, 32. **8:** Jer. 18, 11. **9:** Jóel 2, 14. **10:** Jer. 18, 8. — **4, 2:** 2 Mós. 34, 6 n. Jóel 2, 13. **3:** 1 Kong. 19, 4. **4:** v. 9.

sælunni og beið þess að hann sæi, hvernig borginni reiddi af. 6 Þá lét
Jahve Guð rísínusrunn upp spretta yfir Jónas, til þess að bera skugga
á höfuð hans og til þess að hafa af honum óhuginn, og varð Jónas
stórlega feginn rísínusrunninum.
7 En næsta dag, þegar morgunroðinn var á loft kominn, sendi
Guð orm, sem stakk rísínusrunninn, svo að hann visnaði. 8 Og er sól
var upp komin, sendi Guð brennheitan austanvind, og skein sólin svo
heitt á höfuð Jónasi, að hann örmagnaðist. Þá óskaði hann sér dauða
og sagði: Mér er betra að deyja en lifa! 9 Þá sagði Guð við Jónas:
Er það rétt gjört af þér að reiðast svo vegna rísínusrunnsins? Hann
svaraði: Það er rétt að eg reiðist til dauða! 10 En Jahve sagði: Þig
tekur sárt til rísínusrunnsins, sem þú hefir ekkert fyrir haft og ekki
upp klakið, sem óx á einni nóttu og hvarf á einni nóttu. 11 Og mig
skyldi ekki taka sárt til Níníve, hinnar miklu borgar, þar sem eru
meira en hundrað og tuttugu þúsundir manna, er ekki þekkja hægri
hönd sína frá hinni vinstri, og fjöldi af skepnum?

Míka.

1 Orð Jahve, sem kom til Míka frá Móreset á dögum Jótams, Akasar
og Hiskía, Júda-konunga, það er honum vitraðist um Samaríu og
Jerúsalem.
2 Heyrið, allir lýðir! Hlusta þú, jörð, og alt sem á þér er! Og
drottinn Jahve veri vottur gegn yður, drottinn frá sínu heilaga musteri.
3 Því sjá, Jahve mun út fara frá bústað sínum, mun ofan stíga og ganga
eftir hæðum jarðarinnar. 4 Fjöllin munu bráðna undan honum og
dalirnir klofna sem vax fyrir eldi, sem vatn, er steypist ofan bratta
hlíð. 5 Og alt þetta sakir misgjörðar Jakobs og sakir syndar Ísraels
húss. Hver er þá misgjörð Jakobs? Er það ekki Samaría? Og hver
er synd Júda? Er það ekki Jerúsalem? 6 Eg gjöri því Samaríu að
grjótrúst á víðavangi, að gróðurekru undir víngarða, og velti steinum
hennar ofan í dalinn og læt sjást í beran grundvöllinn. 7 Öll skurð-
goð hennar skulu sundur brotin verða og allar helgigjafir hennar í eldi
brendar, og öll guðalíkneski hennar vil eg framselja til eyðingar; því
að hún hefir dregið þær saman úr hórgjöldum og að hórgjöldum skulu
þær aftur verða.
8 Vegna þess vil eg harma og kveina, ganga berfættur og skikkju-
laus, telja mér harmatölur eins og sjakalarnir og halda sorgarkvein eins
og strútsfuglarnir. 9 Því að ólæknandi eru sár hennar; já, það kemur
alt til Júda, nær alt að hliðum þjóðar minnar, alt að Jerúsalem. 10 Segið
ekki frá því í Gat; grátið ekki hátt! Veltið yður í duftinu í Betleafra!
11 Gangið fram smánarlega naktir, þér íbúar Safír! Íbúarnir í Zaanan
voga sér ekki út; harmakveinið í Bet-Haezel aftrar yður frá að stað-
næmast þar. 12 Því að íbúar Marót eru kvíðandi um sinn hag; já, ó-
gæfa stígur niður frá Jahve alt að hliðum Jerúsalem.

8: Sálm. 121, 6. 9: v. 4. — 1, 1: Jer. 26, 18. Jes. 1, 1. Hós. 1, 1. 2: Jes. 1, 2.
Sálm. 11, 4. 3: Jes. 26, 21. Am. 4, 13. 4: Am. 9, 5. Sálm. 97, 5. 7: Hós. 2,
5. 12. 10: 2 Sam. 1, 20. 12: Am. 3, 6.

13 Beitið gæðingum fyrir vagnana, þér íbúar Lakís! Það var höf-
uðsynd dótturinnar Zíon; já, hjá yður fundust misgjörðir Ísraels. 14 Fyrir
því verður þú að segja skilið við Móreset-Gat. Húsin í Aksíb reynast Ís-
raels konungum svikul. 15 Enn læt eg sigurvegarann yfir yður koma,
þér íbúar Maresa; tignarmenni Ísraels munu komast alt til Adúllam.
16 Raka hár þitt og skegg vegna þinna ástfólgnu barna, gjör skalla þinn
breiðan sem á gammi, því að þau verða að fara hernumin burt frá þér.
2 Vei þeim, sem hugsa upp rangindi og hafa ilt með höndum í
hvílurúmum sínum og framkvæma það, þegar ljómar af degi, jafn-
skjótt og þeir megna. 2 Langi þá til að eignast akra, þá ræna þeir
þeim; eða hús, þá taka þeir þau burt. Þeir beita ofríki gegn húsbónd-
anum og húsi hans, gegn manninum og óðali hans. 3 Fyrir því segir
Jahve svo: Sjá, eg bý yfir óhamingju, sem eg mun senda þessari kyn-
slóð og þér skuluð ekki fá af yður hrundið né gengið hnarreistir undir;
því að það munu verða vondir tímar. 4 Á þeim degi munu menn háð-
kvæði um yður kveða og hefja harmatölur á þessa leið: Vér erum
gjörsamlega eyðilagðir; landeign þjóðar minnar er úthlutað með mæli-
þræði, og enginn fær mér hana aftur. Ökrum vorum er skift milli
þeirra, er oss hafa hertekið! 5 Fyrir því skalt þú engan hafa, er dragi
mæliþráð yfir landskika í söfnuði Jahve. 6 »Prédikið ekki«, svo prédika
þeir. »Menn eiga ekki að prédika um slíkt! Skömmunum linnir ekki!«
7 Hvílíkt tal, Jakobs hús! Er Jahve óþolinmóður, eða eru gjörðir hans
slíkar? Eru ekki orð hans gæzkurík við þá, sem breyta ráðvandlega?
8 En þjóð mín hefir nú þegar lengi risið upp á móti mér sem óvinur.
Utan af kyrtlinum dragið þér yfirhöfnina af þeim, sem ugglausir fara
um veginn, sem fráhverfir eru stríði. 9 Konur þjóðar minnar rekið þér
út úr húsunum, sem hafa verið yndi þeirra, rænið börn þeirra prýði
minni að eilífu. 10 Af stað og burt með yður! Því að hér er ekki sama-
staður fyrir yður vegna saurgunarinnar, sem veldur tjóni, og það ó-
læknandi tjóni. 11 Ef einhver, sem færi með hégóma og lygar, hræsn-
aði fyrir þér og segði: Eg skal spá þér víni og áfengum drykk — það
væri spámaður fyrir þessa þjóð. 12 Safna, já safna vil eg, Jakob, öll-
um þínum, færa saman leifar Ísraels eins og sauðfé í rétt, eins og hjörð
í haga, og þar skal verða kliður mikill af mannmergðinni. 13 Forustu-
sauðurinn fer fyrir þeim, þeir ryðjast fram, fara í gegnum hliðið og
halda út um það, og konungur þeirra fer fyrir þeim og Jahve er í
broddi fylkingar þeirra.
3 Og eg sagði: Heyrið, þér höfðingjar Jakobs og stjórnendur Ísraels
húss! Er það ekki yðar að vita, hvað rétt er? 2 En þeir hata hið
góða og elska hið illa, flá skinnið af mönnum og holdið af beinum
þeirra. 3 Þeir eta hold þjóðar minnar; þeir flá skinnið af þeim og brjóta
bein þeirra, hluta þau sundur eins og steik í potti, eins og kjöt á
suðupönnu.
4 Þá munu þeir hrópa til Jahve, en hann mun ekki svara þeim,
og hann mun byrgja auglit sitt fyrir þeim, þegar sá tími kemur, af því
að þeir hafa ill verk í frammi haft.
5 Svo mælir Jahve til spámannanna, sem leitt hafa þjóð mína af-
vega, þeirra er boða hamingju meðan þeir hafa nokkuð tanna milli,
en segja þeim stríð á hendur, er ekki stingur neinu upp í þá. 6 Fyrir
því skal sú nótt koma, að þér sjáið engar sýnir, og það myrkur, að
þér skuluð engu spá; sólin skal ganga undir fyrir spámönnunum og
dagurinn myrkvast fyrir þeim. 7 Þeir, sem sjá sjónir, skulu þá blygð-

---

13: Jós. 15, 39. **14:** Jós. 15, 44. **15:** Jós. 15, 44. 35. 1 Sam. 22, 1. — **2, 1:** Sálm. 36, 5. **2:** Jes. 5, 8. **6:** Jes. 30, 10. Am. 2, 12. **10:** 3 Mós. 18, 25. — **3, 3:** Sálm. 14, 4. **4:** Orðskv. 1, 28. Jes. 1, 15. **5:** Jer. 6, 14. Esek. 13, 10.

ast sín og spásagnamennirnir fyrirverða sig; þeir munu allir hylja kamp
sinn, því að ekkert svar kemur frá Guði. 8 Eg þar á móti er fullur af
krafti, af anda Jahve, og af rétti og styrkleika, til þess að boða Jakob
misgjörð hans og Ísrael synd hans. 9 Heyrið þetta, þér höfðingjar
Jakobs húss og þér stjórnendur Ísraels húss, þér sem hafið viðbjóð á
réttvísinni og gjörið alt bogið, sem beint er, 10 þér sem byggið Zíon með
manndrápum og Jerúsalem með glæpum. 11 Höfðingjar hennar dæma
fyrir mútur og prestar hennar veita fræðslu fyrir kaup; spámenn henn-
ar spá fyrir peninga og reiða sig í því efni á Jahve og segja: Er ekki
Jahve vor á meðal? Engin ógæfa kemur yfir oss! 12 Fyrir því skal
Zíon plægð verða að akri yðar vegna og Jerúsalem verða að rúst og
musterisfjallið að skógarhæðum.

4 Og það skal verða á hinum síðustu dögum, að fjall það, er hús
Jahve stendur á, mun grundvallað verða á fjallatindi og gnæfa upp
yfir hæðirnar, og þangað munu lýðirnir streyma. 2 Og margar þjóðir
munu búast til ferðar og segja: Komið, förum upp á fjall Jahve og til
húss Jakobs Guðs, svo að hann kenni oss sína vegu og vér megum
ganga á hans stigum; því að frá Zíon mun kenning út ganga og orð
Jahve frá Jerúsalem. 3 Og hann mun dæma meðal margra lýða og
skera úr málum voldugra þjóða langt í burtu. Og þær munu smíða
plógjárn úr sverðum sínum og sniðla úr spjótum sínum. Engin þjóð
skal sverð reiða að annarri þjóð, og ekki skulu þær temja sér hernað
framar. 4 Hver mun búa undir sínu víntré og undir sínu fíkjutré, og
enginn hræða þá. Því að munnur Jahve hersveitanna hefir talað það.
5 Því að allar þjóðirnar ganga hver í nafni síns guðs, en vér göngum í
nafni Jahve, Guðs vors, æ og æfinlega.

6 Á þeim degi, segir Jahve, vil eg saman safna því halta og smala
saman því tvístraða og þeim, er eg hefi tjón unnið; 7 og eg vil gjöra
hið halta að nýjum kynstofni og hið burtflæmda að voldugri þjóð. Og
Jahve sjálfur mun verða konungur yfir þeim á Zíonfjalli héðan í frá og
að eilífu. 8 En þú, hjarðarturn, hæð dótturinnar Zíon, til þín mun
koma og aftur til þín hverfa hið forna veldi, konungdómur dótturinnar
Jerúsalem. 9 Nú, hví hljóðar þú svo hástöfum? Hefir þú engan kon-
ung, eða er ráðgjafi þinn horfinn, úr því að kvalir grípa þig eins og
jóðsjúka konu? 10 Fá þú hríðir og hljóða þú, dóttirin Zíon, eins og
jóðsjúk kona. Því að nú verður þú að fara út úr borginni og búa á
víðavangi og fara alla leið til Babel. Þar munt þú frelsuð verða, þar
mun Jahve leysa þig undan valdi óvina þinna.

11 En nú hafa margar þjóðir safnast í móti þér, þær er segja:
Verði hún vanhelguð, svo að vér megum horfa hlakkandi á Zíon!
12 En þær þekkja ekki hugsanir Jahve og skilja ekki ráðsályktun hans,
að hann hefir safnað þeim saman eins og kerfum á kornláfa. 13 Rís
upp og þresk, dóttirin Zíon, því að eg gjöri þér horn af járni og klaufir
af eiri, svo að þú skalt sundur merja margar þjóðir. Og þú munt helga
Jahve ránfeng þeirra og fjárafla þeirra honum, sem er drottinn allrar
jarðarinnar.

14 Gjör nú skinnsprettur á hold þitt. Hervirki hefir hann gjört í
móti oss. Með sprotanum munu þeir ljósta dómara Ísraels á kinnina.

5 Og þú, Betlehem Efrata, þótt þú sért einna minst af héraðsborg-
unum í Júda, þá skal þó frá þér koma sá, er vera skal drotnari í
Ísrael, og ætterni hans vera frá umliðinni öld, frá fortíðar dögum. 2 Fyrir

---

7: 3 Mós. 13, 45. 10: Hab. 2, 12. 11: Zef. 3, 3 n. Esek. 22, 25–27. 12: Jer. 26, 18. — 4, 1: Jes. 2, 2 n. 3: Jóel 3, 15. 4: 1 Kong. 4, 25. Jes. 1, 20. 5: Sak. 10, 12. 6: Zef. 3, 19. 7: Dan. 7, 14. Lúk. 1, 33 n. 9: Jer. 8, 19. 11: Óbad. 12. 13: 3 Mós. 27, 28. — 5, 1: Jes. 9, 6. Matt. 2, 6. Jóh. 7, 42.

því mun hann framselja þá til þess tíma, er sú hefir fætt, er fæða skal;
en þá munu leifar ættbræðra hans hverfa aftur til Ísraelsmanna. [3] Þá
mun hann standa og halda þeim til haga í krafti Jahve, í hinu tignar-
lega nafni Jahve, Guðs síns, og þeir skulu óhultir búa; því að þá skal
hann mikill vera til endimarka jarðar. [4] Og þessi mun friðurinn vera:
Brjótist Assýringar inn í land vort og stígi þeir fæti á ættjörð vora, þá
munum vér senda í móti þeim sjö hirða og átta þjóðhöfðingja; [5] og þeir
munu herja land Assýringa með sverði og land Nimrods með brugðn-
um brandi. Og þannig mun hann frelsa oss frá Assýringum, er þeir
brjótast inn í land vort og stíga fæti á fold vora.
[6] Og leifar Jakobs meðal heiðingjanna, mitt á meðal margra þjóða,
munu vera sem dögg frá Jahve, sem regndropar á grasi, þeir er bíða
ekki eftir neinum og vænta ekki neins af mannanna börnum. [7] Og leifar
Jakobs meðal heiðingjanna, mitt á meðal margra þjóða, munu vera
sem ljón meðal skógardýra, sem ljónshvolpur í sauðahjörð, sá er niður
treður þar sem hann veður yfir og sundur rífur, án þess að nokkur fái
bjargað. [8] Armleggur þinn mun hrósa sigri yfir mótstöðumönnum þín-
um og allir óvinir þínir munu afmáðir verða. [9] Á þeim degi, segir
Jahve, vil eg eyða öllum þeim hestum, sem þú átt í landinu, og gjöra
að engu hervagna þína, [10] eg vil eyða borgum lands þíns og rífa niður
öll virki þín, [11] eg vil eyða öllum töfrum hjá þér, og spásagnamenn
skulu eigi framar hjá þér vera. [12] Eg vil eyða skurðmyndum þínum
og merkissteinum, þeim er hjá þér eru, og þú skalt ekki framar falla
fram fyrir verkum handa þinna. [13] Eg vil brjóta niður asérur þínar
og eyðileggja guðalíkneski þín, [14] og eg vil með reiði og gremi hefnast
á þjóðunum, er eigi hafa hlýðnast.

6 Heyrið, hvað Jahve segir: Statt upp og sæk sök fyrir fjöllunum,
svo að hæðirnar megi heyra raust þína. [2] Heyrið kærumál Jahve,
þér fjöll, og hlýðið á, þér undirstöður jarðarinnar; því að Jahve hefir
mál að kæra við þjóð sína og gengur í dóm við Ísrael. [3] »Þjóð mín,
hvað hefi eg gjört þér og með hverju hefi eg þreytt þig? Vitna þú í
gegn mér! [4] Eg leiddi þig þó út af Egiptalandi og frelsaði þig úr þræla-
húsinu og sendi þér Móse, Aron og Mirjam til forystu. [5] Þjóð mín,
minst þú þess, hvað Balak Móabskonungur hafði í hyggju og hverju
Bíleam Beórsson svaraði honum; minst þú þess, er gjörðist á leiðinni
frá Sittím til Gilgal, til þess að þú kannist við velgjörðir Jahve«. [6] »Með
hvað á eg að koma fram fyrir Jahve, beygja mig fyrir Guði á hæðum?
Á eg að koma fram fyrir hann með brennifórnir, með ársgamla kálfa?
[7] Hefir Jahve þóknun á þúsundum hrúta, á tíþúsundum olíulækja? Á
eg að fórna frumgetnum syni mínum fyrir misgjörð mína, ávexti kviðar
míns sem syndafórn sálar minnar?« [8] Hann hefir sagt þér, maður,
hvað gott sé! Og hvað heimtar Jahve annað af þér en að gjöra rétt,
ástunda kærleika og fram ganga í lítillæti fyrir Guði þínum?

[9] Heyr, Jahve kallar til borgarinnar — og það er vizka að óttast
nafn hans —; heyrið, kynstofn og saman kominn borgarlýður! [10] Á eg
að láta sem eg sjái ekki, í húsi hins óguðlega, rangfengin auðæfi og
oflitla efu, sem bölvun er lýst yfir? [11] Á eg að láta honum óhegnt,
þótt hann hafi ranga vog og svikna vogarsteina í sjóði sínum? [12] Rík-
ismenn hennar eru fullir af ofríki, íbúar hennar tala lygar og tungan
fer með svik í munni þeirra. [13] Því tek eg og að ljósta þig, að eyða

3: Sálm. 72, 8. **4:** Jes. 9, 6. Ef. 2, 14. **5:** 1 Mós. 10, 8 n. **12:** Sak. 13, 2. — **6, 4:** Sálm. 77, 21. 2 Mós. 15, 20. **5:** 4 Mós. 22, 5 n. 25, 1. Jós. 4, 19; 5, 9 n. **8:** 5 Mós. 10, 12.

vegna synda þinna. [14] Þú skalt eta, en þó ekki saddur verða,
heldur skal hungrið haldast við í þér. Þótt þú takir eitthvað frá, þá
skalt þú eigi fá bjargað því; og það, sem þú bjargar, skal eg ofurselja
sverðinu. [15] Þótt þú sáir, skalt þú ekkert uppskera. Þótt þú troðir
olíuberin, skalt þú eigi smyrja þig með olíu, og þótt þú fáir vínberja-
löginn, skalt þú ekki vínið drekka. [16] Þú hefir haldið setningum Omrí
og öllu athæfi Akabs húss; og þér hafið breytt eftir háttum þeirra, til
þess að eg gjöri hana að auðn og láti íbúa hennar verða að spotti —
já, þér skuluð bera háð þjóðanna.

7 Vei mér, því að það hefir farið fyrir mér eins og þegar ávöxtum
er safnað, eins og við eftirtíning vínberjatekju: ekkert vínber eftir,
til að eta, engin árfíkja, er mig langaði í. [2] Guðhræddir menn eru
horfnir úr landinu og ráðvandir eru ekki til meðal mannanna; þeir sitja
allir um að fremja morð og reyna að veiða hver annan í net. [3] Til
ills eru báðar hendur fram réttar, til þess að gjöra það rækilega. Höfð-
inginn heimtar og dómarinn dæmir gegn endurgjaldi. Og stórmennið
er bermált um það, sem hjarta hans girnist, og þannig flækja þeir það.
[4] Hinn bezti meðal þeirra er sem þyrnir og hinn ráðvandasti verri en
þyrnigerði. Dagurinn, sem varðmenn þínir hafa talað um, hegningar-
dagur þinn kemur; þá verða þeir úrræðalausir. [5] Trúið eigi kunningja
yðar, treystið eigi vini; gæt dyra munns þíns fyrir henni, sem hvílir í
faðmi þínum. [6] Því að sonurinn fyrirlítur föður sinn, dóttirin setur sig
upp á móti móður sinni, tengdadóttirin á móti tengdamóður sinni:
heimilismennirnir eru óvinir húsbónda síns.
[7] Eg vil mæna til Jahve, bíða eftir Guði hjálpræðis míns! Guð
minn mun heyra mig! [8] Hlakka eigi yfir mér, fjandkona mín; því þótt
eg sé fallin, rís eg aftur á fætur; þótt eg sitji í myrkri, þá er Jahve
mitt ljós. [9] Reiði Jahve vil eg þola, — því að eg hefi syndgað á móti
honum — þar til er hann sækir sök mína og lætur mig ná rétti mín-
um. Hann mun leiða mig út til ljóssins; eg mun horfa ánægð á rétt-
læti hans. [10] Fjandkona mín mun sjá það, og smán mun hylja hana,
hún, sem nú segir við mig: Hvar er Jahve, Guð þinn? Augu mín
munu horfa hlakkandi á hana; þá mun hún verða troðin niður eins
og saur á strætum. [11] Sá dagur kemur, að múrar þínir verða endur-
reistir; þann dag munu landamerki þín færast mikið út. [12] Á þeim
degi munu menn koma til þín frá Assýríu alt til Egiptalands og frá
Egiptalandi alt til Fljótsins, frá hafi til hafs og frá fjalli til fjalls. [13] En
jörðin mun verða að auðn vegna íbúa hennar, sökum ávaxtarins af
gjörðum þeirra. [14] Gæt þú þjóðar þinnar með staf þínum, sauða arf-
leifðar þinnar, þeirra sem byggja einir sér kjarrskóginn innan um ald-
ingarðana. Lát þá ganga í Basan-haglendi og í Gileað eins og forðum
daga. [15] Lát hana sjá undur, eins og þegar þú fórst af Egiptalandi.
[16] Heiðingjarnir skulu sjá það og verða til skammar, þrátt fyrir allan
styrkleika sinn; þeir munu leggja höndina á munninn, eyru þeirra munu
verða heyrnarlaus. [17] Þeir munu sleikja duft eins og höggormur, eins
og kvikindi, sem skríða á jörðunni; skjálfandi skulu þeir koma fram
úr fylgsnum sínum, líta hræddir til Jahve, Guðs vors, og óttast þig.
[18] Hver er slíkur guð sem þú, sá er fyrirgefur leifum arfleifðar sinnar
misgjörð þeirra og umber fráhvarf þeirra, — sem eigi heldur fast við
reiði sína eilíflega, heldur hefir unun af að vera miskunnsamur? [19] Hann

14: Hós. 4, 10. **15:** 5 Mós. 28, 38 n. **16:** 1 Kong. 16, 25. 30. — **7, 2:** Sálm. 12, 2.
4: Jes. 22, 5. **5:** Sálm. 55, 14. Jer. 9, 4. **6:** Matt. 10, 21. 35. 36. Lúk. 12, 53.
10: Jóel 2, 17. **12:** Jes. 19, 18—25. **14:** kap. 5, 3. Jer. 50, 19. **15:** Jes. 11, 16.
16: Jes. 52, 15. **17:** Sálm. 72, 9. Jes. 49, 23. Sálm. 18, 46. **18:** 2 Mós. 34, 6. 7.
Sálm. 103, 8 n. Jóel 2, 13.

mun aftur miskunna oss, troða niður misgjörðir vorar. Já, þú munt varpa öllum syndum vorum í djúp hafsins. [20] Þú munt auðsýna Jakob þá trúfesti, Abraham þá miskunnsemi, er þú sórst feðrum vorum forðum daga.

Nahúm.

1 Spádómur um Níníve. Bókin um vitrun Nahúms Elkósíta.
[2] Jahve er vandlætissamur Guð og hefnari; Jahve er hefnari og fullur gremi. Jahve hefnir sín á mótstöðumönnum sínum og er langrækinn við óvini sína. [3] Jahve er seinn til reiði og mikill að krafti, en óhegnt lætur hann ekki. Jahve brunar áfram í fellibyljum og stormviðri og skýin eru rykið undir fótum hans. [4] Hann hastar á sjóinn og þurkar hann upp og hann lætur öll fljót þorna. Þá fölnar Basan og Karmel, þá fölnar jurtagróðurinn á Líbanon. [5] Fjöllin skjálfa fyrir honum og hálsarnir renna sundur; jörðin gengur skykkjum fyrir honum, heimskringlan og allir, sem á henni búa. [6] Hver fær staðist gremi hans og hver fær afborið hans brennandi reiði? Heift hans úthellist eins og eldur og björgin bresta sundur fyrir honum. [7] Jahve er góður, athvarf á degi neyðarinnar, og hann þekkir þá, sem treysta honum. [8] En með yfirgeisandi vatnsflóði mun hann gjörsamlega afmá þá, er gegn honum rísa, og myrkur mun ofsækja óvini hans. [9] Hvað bruggið þér gegn Jahve? Hann eyðir svo, að af tekur — þrengingin mun ekki koma tvisvar. [10] Þótt þeir væru samflæktir sem þyrnar og votir sem vín þeirra, þá munu þeir upp brendir verða sem skrafþurrir hálmleggir. [11] Frá þér út gekk sá, er hafði ilt í huga gegn Jahve, sá er hafði skaðsemdar-áform með höndum. [12] Svo segir Jahve: Þótt þeir komi allir með tölu og afarfjölmennir, þá skulu þeir alt að einu afmáðir verða og farast. Hafi eg auðmýkt þig, þá mun eg ekki auðmýkja þig framar. [13] Og nú vil eg brjóta ok hans af þér og slíta bönd þín. [14] En um þig mun Jahve skipa svo fyrir: Ekkert afkvæmi skal framar koma út af nafni þínu. Eg vil eyða skurðmyndunum og steyptu líkneskjunum úr hofi guðs þíns, eg vil búa þér gröf, því að þú ert léttvægur fundinn.

2 Sjá á fjöllunum fætur fagnaðarboðans, þess er friðinn kunngjörir. Hald hátíðir þínar, Júda, gjald heit þín, því að eyðandinn skal ekki framar um hjá þér fara — hann er með öllu afmáður. [2] Ófriðarmaðurinn fer í móti þér: Gæt vígisins! Horf njósnaraugum út á veginn, styrk lendarnar, safna öllum styrkleika þínum. [3] Því að Jahve reisir aftur við tign Jakobs, eins og tign Ísraels, því að ræningjar hafa rænt þá og skemt gróðurkvistu þeirra. [4] Skildir kappa hans eru rauðlitaðir, hermennirnir klæddir skarlatsklæðum; vagnarnir glóa af stáli þann dag, er hann útbýr þá, og lensunum verður sveiflað. [5] Vagnarnir geisa á strætunum, þeytast um torgin; þeir eru til að sjá sem blys, þeir þjóta áfram sem eldingar. [6] Hann heitir þá á tignarmenn sína:

1, 2: 2 Mós. 20, 5. 3: 2 Mós. 34, 7. 4: Sálm. 106, 9. 5: Jer. 4, 24. 7: Sálm. 1, 6. 2 Tím. 2, 19. 11: 2 Kong. 18, 13 n. 13: Jes. 9, 4; 10, 27. 14: Dan. 5, 27. — 2, 1: Jes. 52, 7. Róm. 10, 15. 5: kap. 3, 2.

þeir hrasa á göngu sinni; þeir flýta sér að múr hennar — en þegar er
vígþak reist. 7 Hliðunum við fljótið er lokið upp og konungshöllin
kemst í uppnám. 8 Og drotningin verður flett klæðum og flutt burt,
og þernur hennar munu andvarpa, líkast því sem dúfur kurri, og berja
sér á brjóst. 9 Nínive hefir verið sem vatnstjörn frá upphafi vega sinna.
En þeir flýja. »Standið við, standið við!« — en enginn lítur við.
10 Rænið silfri, rænið gulli! því að hér er óþrjótandi forði — ógrynni
af alls konar dýrum munum. 11 Auðn, gjörauðn og aleyðing — hug-
laus hjörtu, riðandi kné og skjálfti í öllum mjöðmum, og allra andlit
blikna. 12 Hvar er nú bæli ljónanna, átthagar ungljónanna, þar sem
ljónið gekk og ljónynjan og ljónshvolpurinn, án þess að nokkur stygði þau?
13 Ljónið reif sundur, þar til er ungar þess höfðu fengið nægju sína,
og drap niður handa ljónynjum sínum; hann fylti hella sína bráð og
bæli sín ránfeng. 14 Sjá, eg rís í gegn þér — segir Jahve hersveitanna
— og læt vagna þína bálast upp í reyk, og sverðið skal eta ungljón þín.
Og eg eyði herfangi þínu af jörðunni og raust sendiboða þinna skal
ekki framar heyrast.

3 Vei hinni blóðseku borg, sem öll er full af lygum og ofríki og
aldrei hættir að ræna. 2 Heyr, svipusmellir! Heyr, hjólaskrölt,
rennandi hestar og skokkandi vagnar, 3 fram geisandi riddarar, blikandi
sverð og leiftrandi spjót! Fjöldi valfallinna manna og aragrúi af líkum;
mannabúkarnir eru óteljandi, þeir hrasa um búkana. 4 Vegna hins
mikla lauslætis skækjunnar, hinnar fögru og fjölkunnugu, sem vélaði
þjóðir með lauslæti sínu og kynstofna með töfrum sínum. 5 Sjá, eg rís
í gegn þér — segir Jahve hersveitanna — og eg vil bregða klæðafaldi
þínum upp að framan og sýna þjóðunum nekt þína og konungsríkjun-
um blygðan þína. 6 Eg skal kasta á þig saur og svívirða þig og láta
þig verða öðrum að varnaðarvíti, 7 svo að allir, sem sjá þig, skulu
flýja frá þér og segja: Nínive er í eyði lögð! Hver mun aumka hana?
Hvar á eg að leita þeirra, sem vilji hugga þig? 8 Ert þú betri en Nó-
Ammon, sem lá við Nílkvíslarnar, umkringd af vötnum, sem hafði
fljót að varnarvirki, fljót að múrvegg? 9 Blálendingar voru styrkur
hennar og óteljandi Egiptar; Pút-menn og Libýumenn voru hjálparlið
þitt. 10 Og þó varð hún að fara í útlegð, fara burt hernumin; ungbörn
hennar voru og rotuð til dauðs á öllum strætamótum. Hlutum var
kastað um hina göfugustu menn í borginni og öll stórmenni hennar
voru fjötrum reyrð. 11 Einnig þú skalt drukkin verða og þér sortna
fyrir augum; þú skalt og leita hælis fyrir óvinunum. 12 Öll varnarvirki
þín eru sem fíkjutré með árfíkjum; séu þau skekin, falla fíkjurnar þeim
í munn, sem þær vill eta. 13 Sjá, hermenn þínir eru orðnir að konum
— landshliðum þínum hefir verið lokið upp fyrir óvinum þínum, eldur
eyðir slagbröndum þínum. 14 Aus vatn, til þess að hafa meðan á um-
sátinni stendur! Umbæt varnarvirki þín! Gakk út í deigulmóinn og
troð leirinn, gríp til tiglmótanna! 15 Þar skal eldurinn eyða þér, sverðið
uppræta þig; hann skal eyða þér eins og grasvargar, og það þótt þú
fjölgir eins og grasvargar, þótt þú fjölgir eins og átvargar. 16 Kaup-
menn þínir eru fleiri en stjörnurnar á himninum; en grasvargarnir skifta
hömum og fljúga burt. 17 Höfðingjar þínir eru eins og átvargar, her-
foringjar þínir eins og sægur af engisprettum, er liggja á akurgerðun-
um þegar kalt er; þegar sólin kemur upp, fljúga þær burt, enginn veit
hvað af þeim verður. 18 Hirðar þínir blunda, Assýríu-konungur, tignar-

11: Jes. 13, 7; 21, 3. Jóel 2, 6. — **3, 1:** Esek. 24, 9. Hab. 2, 12. **2:** kap. 2, 5.
4: Opinb. 17, 1. **5:** Jer. 13, 22. 26. Jes. 47, 3. **8:** Jer. 46, 25. **13:** Jes. 19, 16.
Jer. 51, 30. **15:** Jóel 1, 4.

menn þínir sofa; menn þínir eru á víð og dreif um fjöllin, og enginn
safnar þeim saman. [19] Engin svíun fæst við meini þínu, sár þitt er ó-
læknandi. Allir þeir, sem heyra fregnina um þig, klappa lof í lófa;
því að hver er sá, að eigi hafi vonzka þín gengið yfir hann án afláts?

Habakúk.

1 Spádómur, sem opinberaður var Habakúk spámanni.
[2] Hversu lengi hefi eg kallað, Jahve, og þú heyrir ekki; hversu lengi
hefi eg hrópað til þín: »Ofríki!« og þú hjálpar ekki! [3] Hví lætur þú
mig sjá rangindi, hví horfir þú upp á rangsleitni? Eyðing og ofríki
standa fyrir augum mér; af því koma þrætur og deilur rísa upp. [4] Fyrir
því verður lögmálið magnlaust og fyrir því kemur rétturinn aldrei
fram. Því að hinir óguðlegu umkringja hina réttlátu; fyrir því kemur
rétturinn fram rangsnúinn. [5] Lítið upp, þér hinir sviksömu, og litist um!
Fallið í stafi og undrist! Því að hann framkvæmir verk á yðar dögum
— þér munduð ekki trúa því, ef sagt væri frá því. [6] Því sjá, eg reisi
upp Kaldea, hina harðgjöru og ofsafullu þjóð, sem fer um víða veröld
til þess að leggja undir sig bústaði, sem hún ekki á. [7] Ægileg og hræði-
leg er hún; frá henni sjálfri út gengur réttur hennar og tign. [8] Hestar
hennar eru frárri en pardusdýr og skjótari en úlfar að kveldi dags;
riddarar hennar þeysa áfram og riddarar hennar koma langt að; þeir
fljúga áfram eins og örn, sem hraðar sér að æti. [9] Allir koma þeir til
þess að fremja ofbeldisverk, brjótast beint áfram og raka saman her-
teknum mönnum eins og sandi. [10] Og hann — hann gjörir gys að
konungum, og höfðingjar eru honum að hlátri. Hann hlær að öllum
virkjum; hann hrúgar upp mold og vinnur þau. [11] Þá fær hann nýjan
kraft og brýzt inn og gjörist brotlegur, hann, sem trúir á mátt sinn og
megin. [12] Ert þú, Jahve, ekki Guð minn frá öndverðu, minn Heilagi,
sem aldrei deyr? Jahve, þú hefir falið honum að framkvæma dóm;
bjargið mitt, þú hefir sett hann til að refsa. [13] Augu þín eru of hrein
til þess að líta hið illa og þú getur ekki horft upp á rangsleitni. Hví
horfir þú á svikarana, hví þegir þú, þegar hinn óguðlegi uppsvelgir
þann, sem honum er réttlátari? [14] Og þannig hefir þú látið mennina
verða eins og fiska sjávarins, eins og skriðkvikindin, sem engan drotn-
ara hafa. [15] Hann dró þá alla upp á öngli sínum, hrífur þá í net sitt
og safnar þeim í vörpu sína. Fyrir því gleðst hann og fagnar; [16] fyrir
því færir hann neti sínu sláturfórn og vörpu sinni reykelsisfórn. Því
að þau afla honum ríkulegs hlutskiftis og ríflegs matar. [17] Fyrir því
bregður hann sverði sínu án afláts, til þess að drepa þjóðir vægðarlaust.

2 Eg ætla að nema staðar á varðbergi mínu og ganga út á virkis-
vegginn og skygnast um, til þess að sjá, hvað hann talar við mig
og hverju hann svarar umkvartan minni.
[2] Þá svaraði Jahve mér og sagði: Skrifa þú vitrunina upp og
letra svo skýrt á spjöldin, að lesa megi viðstöðulaust. [3] Því að enn
hefir vitrunin sinn ákveðna tíma, en hún skundar að takmarkinu og

---

18: Sálm. 76, 6 n. **19:** Zef. 2, 15. — **1, 5:** Post. 13, 41. **13:** Jer. 12, 1. — **2, 1:**
Jes. 21, 8. **2:** Jes. 8, 1.

bregzt ekki. Þótt hún dragist, þá vænt hennar; því að hún mun vissu-
lega fram koma og ekki undan líða. 4 Sjá, hinn hrokafulli ber eigi i
brjósti sér ráðvanda sál; en hinn réttláti mun lífi halda fyrir trúfesti
sína. 5 Vei ræningjanum, manninum, sem girnist og eigi verður sadd-
ur, sem glennir sundur gin sitt, eins og Hel, og er óseðjandi eins og
dauðinn, sem safnaði til sín öllum þjóðum og dró að sér alla lýði.
6 Munu eigi allir þessir kveða um hann háðkvæði og níð, — gátur um
hann? Menn munu segja: Vei þeim, sem rakar saman annarra fé —
— hversu lengi? — og hleður á sig pantteknum munum. 7 Munu eigi
lánsalar þínir skyndilega upp rísa og þeir vakna, er að þér munu
þrengja? Þá munt þú verða herfang þeirra. 8 Því að eins og þú hefir
rænt margar þjóðir, svo munu nú allar hinar þjóðirnar ræna þig, fyrir
manndrápin og fyrir ofríkið, sem landið hefir beitt verið, borgin og allir
íbúar hennar. 9 Vei þeim, sem sækist eftir illum ávinningi fyrir hús
sitt, til þess að geta bygt hreiður sitt hátt uppi, til þess að geta bjarg-
að sér undan hendi ógæfunnar. 10 Þú tókst upp það ráð, sem varð
húsi þínu til smánar, að afmá margar þjóðir, og bakaðir sjálfum þér
sekt. 11 Því að steinarnir munu hrópa út úr múrveggnum og sperrur
úr grindinni svara þeim. 12 Vei þeim, sem reisir stað með mann-
drápum og grundvallar borg með glæpum. 13 Kemur slíkt ekki frá
Jahve hersveitanna? Þjóðir vinna fyrir eldinn og þjóðflokkar þreyta
sig fyrir ekki neitt! 14 Því að jörðin mun verða full af þekking á dýrð
Jahve, eins og djúp sjávarins vötnum hulið. 15 Vei þeim, sem gefur
vini sínum að drekka úr skál heiftar sinnar, og gjörir þá jafnvel drukna,
til þess að sjá blygðan þeirra. 16 Þú hefir mettað þig á smán, en ekki
á heiðri. Drekk þú nú einnig og reika! Bikarinn í hægri hendi Jahve
kemur nú til þín og vansi ofan á vegsemd þína. 17 Því að ofríkið, sem
haft hefir verið í frammi við Líbanon, skal á þér bitna og dýradrápið
hræða þig, fyrir manndrápin og fyrir ofríkið, sem landið hefir beitt
verið, borgin og allir íbúar hennar. 18 Hvað gagnar skurðmynd, að
smiðurinn sker hana út, eða steypt líkneski og lygafræðari, að smið-
urinn treystir á það, svo að hann býr til mállausa guði? 19 Vei þeim,
sem segir við trédrumb: Vakna þú! Rís upp! — við dumban steininn.
Mun hann geta frætt? Nei, þótt hann sé búinn gulli og silfri, þá er þó
enginn andi í honum. 20 En Jahve er í sínu heilaga musteri — öll
jörðin veri hljóð fyrir honum!

3 Bæn Habakúks spámanns. Með strengjaleik.
2 Jahve, eg hefi heyrt boðskap þinn, eg er hræddur.
Jahve, endurnýja verk þitt áður en mörg ár líða,
lát það verða kunnugt áður en mörg ár líða.
Minst þú miskunnar í reiðinni.
3 Guð kemur frá Teman
og hinn Heilagi frá Paran-fjöllum. Sela.
Tign hans þekur himininn,
og af dýrð hans er jörðin full.
4 Ljómi birtist eins og sólarljós,
geislar stafa út frá hendi hans,
og þar er hjúpurinn um mátt hans.
5 Drepsóttin fer á undan honum
og sýkin fetar í fótspor hans.

3: Hebr. 10, 37. **4:** Róm. 1, 17. Gal. 3, 11. Hebr. 10, 38. **5:** Jes. 5, 14. Orðskv. 27, 20. **12:** Mík. 3, 10. **13:** Jer. 51, 58. **14:** Jes. 11, 9. **15:** Nah. 3, 5. **16:** Jer. 25, 15. 26. **17:** Jer. 22, 23. **18:** Sálm. 115, 5. 1 Kor. 12, 2. **19:** Jer. 10, 3 n. **20:** Sálm. 11, 4. Zef. 1, 7. Sak. 2, 17. — **3, 3:** 5 Mós. 33, 2.

6 Hann gengur fram og jörðin nötrar,
hann lítur upp og þjóðirnar hrökkva við.
Þá molast hin öldnu fjöll sundur,
þá sökkva hinar eilífu hæðir niður;
hann gengur sama veginn og forðum daga.
7 Eg sé tjöld Kúsans í nauðum stödd;
tjalddúkarnir í Midíanslandi bifast til og frá.
8 Er Jahve reiður fljótunum,
eða beinist bræði þín að fljótunum?
Eða beinist heift þín að hafinu,
úr því þú ekur með hesta þína, á sigurvagni þínum?
9 Ber og nakinn er bogi þinn;
þú fyllir örvamæli þinn skeytum,
þú klýfur vatnsföll, svo að land kemur fram.
10 Fjöllin sjá þig og skjálfa,
steypiregn dynur yfir;
hafdjúpið lætur raust sína drynja,
réttir hendur sínar hátt upp.
11 Sól og tungl bíða kyr í híbýlum sínum,
fyrir ljósi þinna þjótandi örfa,
fyrir ljóma þíns leiftrandi spjóts.
12 Í gremi fetar þú yfir jörðina,
í reiði þreskir þú þjóðirnar.
13 Þú fer að heiman til þess að frelsa þjóð þína,
til þess að hjálpa þínum smurða.
Þú brýtur niður mæninn á húsi hins óguðlega,
gjörir grundvöllinn beran upp að hálsi.
14 Þú rekur lensur gegnum höfuðið á herforingjum hans,
er geysast fram til að tvístra mér;
fagnaðaróp þeirra glymja,
eins og þeir ætluðu að uppeta hina voluðu í leyni.
15 Þú fer yfir hafið með hesta þína,
yfir svelg mikilla vatna.
16 Þegar eg heyrði það, titraði hjarta mitt;
varir mínar skulfu við fregnina.
Hrollur kom í bein mín
og eg varð skjálfandi á fótum,
að eg yrði að bíða hörmungadagsins,
unz hann rennur upp þeirri þjóð, er á oss ræðst.
17 Þótt fíkjutréð blómgist ekki
og víntrén beri engan ávöxt,
þótt gróði olíutrésins bregðist
og akurlöndin gefi enga fæðu,
þótt sauðfé hverfi úr réttinni
og engin naut verði eftir í nautahúsunum —
18 þá skal eg þó gleðjast í Jahve,
fagna yfir Guði hjálpræðis míns.
19 Jahve drottinn er styrkur minn!
Hann gjörir fætur mína sem hindanna
og lætur mig ganga eftir hæðunum.
Til helgisöngs með strengjaleik.

15: Sálm. 77, 20. **16:** v. 2. **18:** Jóel 2, 23. Lúk. 1, 47. **19:** 2 Sam. 22, 34. Sálm. 18, 34.

Zefanía.

1 Orð Jahve, sem kom til Zefanía Kúsísonar, Gedaljasonar, Amaría-
sonar, Hiskíasonar, á dögum Jósía Amónssonar, Júda-konungs.
2 Eg vil gjörsópa öllu burt af jörðunni — segir Jahve. 3 Eg vil
sópa burt mönnum og skepnum, eg vil sópa burt fuglum himinsins og
fiskum sjávarins, hneykslunum ásamt hinum óguðlegu, og eg vil afmá
mennina af jörðunni — segir Jahve. 4 Og eg mun útrétta hönd mína
gegn Júda og gegn öllum Jerúsalembúum og afmá nafn Baals af þess-
um stað, nafn hofgoðanna ásamt prestunum, 5 svo og þá, er á þökun-
um falla fram fyrir her himinsins, og þá sem falla fram fyrir Jahve,
en sverja um leið við Milkóm, 6 svo og þá, sem gjörst hafa Jahve frá-
hverfir og eigi leita Jahve né spyrja eftir honum.
7 Verið hljóðir fyrir drotni Jahve! Því að nálægur er dagur Jahve;
já, Jahve hefir efnt til fórnar, hann hefir þegar vígt gesti sína.
8 Á fórnardegi Jahve mun eg vitja höfðingjanna og konungsson-
anna, svo og allra þeirra, er klæðast útlenzkum klæðnaði. 9 Þann dag
vitja eg allra, sem stökkva yfir þröskuldinn, þeirra er fylla hús drott-
ins síns með ofbeldi og svikum. 10 Á þeim degi, segir Jahve, mun
heyrast neyðaróp frá Fiskhliðinu, kveinan úr öðru borgarhverfi og
ógurlegt harmakvein frá hæðunum. 11 Kveinið, þér sem búið í Mortél-
inu, því að allur kaupmannalýðurinn er eyddur, afmáðir allir þeir, er
silfur vega.
12 Í þann tíma mun eg rannsaka Jerúsalem með skriðljósum og
vitja þeirra manna, sem liggja á dreggjum sínum, þeirra er segja í
hjarta sínu: »Jahve gjörir hvorki gott né ilt«. 13 Þá munu fjármunir
þeirra verða að herfangi og hús þeirra að auðn; þeir munu byggja hús,
en ekki búa í þeim, planta víngarða, en ekki drekka vínið, sem úr
þeim kemur. 14 Hinn mikli dagur Jahve er nálægur; hann er nálægur
og hraðar sér mjög. Heyr! dagur Jahve! Beisklega kveinar þá kapp-
inn. 15 Sá dagur er dagur reiði, dagur neyðar og þrengingar, dagur
eyðingar og umturnunar, dagur myrkurs og niðdimmu, dagur skýþyknis
og skýsorta, 16 dagur lúðra og herblásturs — gegn víggirtu borgunum
og háu múrtindunum. 17 Þá mun eg hræða mennina, svo að þeir ráfi
eins og blindir menn, af því að þeir hafa syndgað gegn Jahve, og blóði
þeirra skal úthelt verða sem dufti og innýflum þeirra sem saur. 18 Hvorki
silfur þeirra né gull fær frelsað þá á reiðidegi Jahve, heldur skal alt
landið eyðast fyrir eldi vandlætingar hans. Því að tortíming, já bráða
eyðing býr hann öllum þeim, sem á jörðunni búa.

2 Beyg þig og læg þig, þú þjóð, sem eigi blygðast þín, 2 áður en þér
verðið eins og fjúkandi sáðir, áður en hin brennandi reiði Jahve
kemur yfir yður, áður en reiðidagur Jahve kemur yfir yður. 3 Leitið
Jahve, allir þér hinir auðmjúku í landinu, þér sem breytið eftir hans
boðorðum. Ástundið réttlæti, ástundið auðmýkt; vera má að þér verðið
faldir á reiðidegi Jahve. 4 Því að Gasa mun verða yfirgefin og Aska-
lon verða að auðn. Asdód-búar munu burt reknir verða um hábjartan
dag og Ekron í eyði lögð. 5 Vei yður, þér sem búið með fram sjávar-

---

1, 1: 2 Kong. 22, 1 n. Jer. 1, 2. **3:** Hós. 4, 3. **4:** 2 Kong. 23, 5. **5:** Jer. 19, 13; 49, 1. **7:** Hab. 2, 20. Jes. 34, 6. Esek. 39, 17. **10:** 2 Kong. 22, 14. **11:** Hós. 12, 8. **12:** Jer. 48, 11. Sálm. 94, 7. **13:** Mík. 6, 15. Am. 5, 11. **14:** v. 7. Jóel 1, 15. Esek. 30, 3. **15:** Jóel 2, 2. 10. **18:** Orðskv. 11, 4. Esek. 7, 19. — **2, 5:** 1 Sam. 30, 14. Jer. 47, 1 n.

síðunni, þú Kreta þjóð! Orð Jahve beinist gegn yður, Kanaan, land
Filista! Já, eg mun eyða þig, svo að þar skal enginn búa. [6] Og Kreta
skal verða að beitilandi fyrir hjarðmenn og að fjárbyrgjum fyrir sauðfé.
[7] Þá mun sjávarsíðan falla til þeirra, sem eftir verða af Júda húsi; þar
skulu þeir vera á beit; í húsum Askalon skulu þeir leggjast fyrir að
kveldi. Því að Jahve, Guð þeirra, mun vitja þeirra og snúa við hög-
um þeirra. [8] Eg hefi heyrt svívirðingar Móabs og smánaryrði Ammón-
íta, er þeir svívirtu með þjóð mína og höfðu hroka í frammi við
land þeirra. [9] Fyrir því skal, svo sannarlega sem eg lifi — segir Jahve
hersveitanna, Guð Ísraels, — fara fyrir Móab eins og fyrir Sódómu,
og fyrir Ammónítum eins og fyrir Gómorru; þeir skulu verða að
gróðrarreit fyrir netlur, að saltgröf og að óbygðri auðn til eilífrar tíðar.
Leifar lýðs míns skulu ræna þá og eftirleifar þjóðar minnar erfa þá.
[10] Þetta skal þá henda fyrir drambsemi þeirra, að þeir hafa svívirt
þjóð Jahve hersveitanna og haft hroka í frammi við hana. [11] Ógurlegur
mun Jahve verða þeim, því að hann lætur alla guði jarðarinnar dragast
upp, svo að öll eylönd heiðingjanna dýrki hann, hver maður á sínum
stað. [12] Einnig þér, Blálendingar, munuð falla fyrir sverði mínu. [13] Og
hann mun rétta út hönd sína gegn norðri og afmá Assúr. Og hann
mun leggja Níníve í eyði, gjöra hana þurra sem eyðimörk; [14] mitt í
henni skulu hjarðir liggja, alls konar dýr hópum saman; pelíkanar og
stjörnuhegrar munu eiga náttból á súlnahöfðum hennar. Heyr kliðinn
í gluggatóttunum! Rofhrúgur á þröskuldunum, því að sedrusviðarþilin
hafa verið rifin burt! [15] Er þetta glaummikla borgin, er sat andvara-
laus og sagði í hjarta sínu: Eg og engin önnur? Hversu er hún orðin
að auðn, að bæli fyrir villidýr; hver sá, er þar fer um, blístrar og
hristir hönd sína hæðnislega.

3 Vei hinni þverúðarfullu og saurguðu, hinni ofríkisfullu borg!
[2] Hún hlýðir engri áminningu, hún tekur engri hirtingu; hún treystir
ekki Jahve og nálægir sig ekki Guði sínum. [3] Höfðingjarnir í henni
eru sem öskrandi ljón, dómendur hennar sem úlfar að kveldi, þeir leifa
ekkert til morguns. [4] Spámenn hennar eru léttúðarmenn, svikaseggir;
prestar hennar vanhelga hið heilaga, misbjóða lögmálinu. [5] En Jahve
er réttlátur í henni, hann gjörir ekkert rangt; á morgni hverjum leiðir
hann réttlæti sitt í ljós, það bregzt ekki — en hinn rangláti kann ekki
að skammast sín. [6] Eg hefi afmáð þjóðir, múrtindar þeirra voru brotn-
ir niður; eg hefi lagt stræti þeirra í eyði, svo að enginn var þar á ferð;
borgir þeirra voru eyddar, urðu mannlausar, svo að þar bjó enginn.
[7] Eg sagði: »Óttast þú mig aðeins, tak hirtingu!« þá skal bústaður
hennar ekki afmáður verða, eftir alt, sem eg hefi fyrirskipað gegn henni;
en þeir hafa verið því kostgæfari í því, að láta allar gjörðir sínar
vera illverk.

[8] Bíðið mín þess vegna — segir Jahve —, þess dags, er eg rís upp
sem vottur; því að það er mitt ásett ráð að safna saman þjóðum og
stefna saman konungsríkjum, til þess að úthella yfir þá heift minni,
allri minni brennandi reiði; því að fyrir eldi vandlætingar minnar skal
alt landið verða eytt. [9] Já, þá mun eg gefa þjóðunum nýjar, hreinar
varir, svo að þær ákalli allar nafn Jahve, þjóni honum einhuga.
[10] Handan frá Blálands fljótum munu þeir færa mér sláturfórnir, flytja
mér matfórnir. [11] Á þeim degi þarft þú eigi að skammast þín fyrir
öll illverk þín, þau er þú syndgaðir með gegn mér; því að þá mun eg
ryðja burt frá þér þeim, er ofkætast drambsamlega í þér, og þú munt

---

7: kap. 3, 20. **14:** Jes. 13, 21 n. 34, 11. **15:** Jes. 47, 8. Nah. 3, 19. — **3, 3:** Esek. 22, 27. **4:** Jer. 23, 11. Esek. 22, 26. **5:** Hós. 6, 5. **8:** kap. 1, 18. **9:** Jes. 6, 5.

ekki framar ofmetnast á mínu heilaga fjalli. [12] Og eg mun láta í þér
eftir verða auðmjúkan og lítilmótlegan lýð; þeir munu leita sér hælis í
nafni Jahve. [13] Leifar Ísraels munu engin rangindi fremja, né heldur
tala lygar, og í munni þeirra mun ekki finnast sviksöm tunga; já,
þeir munu vera á beit og leggjast, án þess að nokkur styggi þá.
[14] Fagna þú, dóttirin Zíon, látið gleðilátum, þér Ísraelsmenn!
Ver kát og gleð þig af öllu hjarta, dóttirin Jerúsalem! [15] Jahve hefir
afmáð refsidóma þína, rýmt burt óvini þínum. Konungur Ísraels, Jahve,
er hjá þér; þú munt eigi framar á neinu illu kenna. [16] Á þeim degi
mun sagt verða við Jerúsalem: Óttast ekki, Zíon, lát ekki hugfallast!
[17] Jahve, Guð þinn, er hjá þér, hetjan, er sigur veitir. Hann kætist yfir
þér með fögnuði, hann þegir í kærleika sínum, hann fagnar yfir þér
með gleðisöng. [18] Eg saman safna þeim, sem hryggir eru út af hátíð-
arsamkomunni; frá þér voru þeir, smán hvílir á þeim. [19] Sjá, á þeim
tíma skal eg eiga erindi við þá, er þig þjáðu. Þá skal eg frelsa hið
halta og smala saman því tvístraða; og eg skal gjöra þá fræga og
nafnkunna á allri jörðunni. [20] Á þeim tíma skal eg leiða yður heim,
og það á þeim tíma, er eg smala yður saman. Því að eg skal gjöra
yður nafnkunna og fræga meðal allra þjóða jarðarinnar, þá er eg sný
við högum yðar í augsýn yðar, segir Jahve.

Haggaí.

1 Á öðru ríkisári Daríusar konungs, hinn fyrsta dag hins sjötta
mánaðar, kom orð Jahve fyrir munn Haggaí spámanns til Serú-
babels Sealtíelssonar, landstjóra í Júda, og til Jósúa Józadakssonar
æðsta prests, svo hljóðandi: [2] Svo segir Jahve hersveitanna: Þessi lýður
segir: Enn er ekki tími kominn til að endurreisa hús Jahve. [3] Þá kom orð
Jahve fyrir munn Haggaí spámanns, svo hljóðandi: [4] Er þá tími fyrir
yður að búa í þiljuðum húsum, meðan þetta hús liggur í rústum?
[5] Og nú, svo segir Jahve hersveitanna: Takið eftir, hvernig fyrir yður
fer! [6] Þér sáið miklu, en safnið litlu, etið, en verðið eigi saddir,
drekkið, en fáið eigi nægju yðar, klæðið yður, en verðið þó ekki
varmir, og sá sem vinnur fyrir kaupi, vinnur fyrir því í götótta pyngju.
[7] Svo segir Jahve hersveitanna: Takið eftir, hvernig fyrir yður fer!
[8] Farið upp í fjöllin, sækið við og reisið musterið, þá mun eg hafa
velþóknun á því og gjöra mig vegsamlegan! segir Jahve. [9] Þér búist
við miklu, en fáið lítið í aðra hönd; og þó þér flytjið það heim, þá
blæs eg það burt. Hvers vegna? segir Jahve hersveitanna — vegna
húss míns, af því að það liggur í rústum, meðan sérhver yðar flýtir
sér með sitt hús. [10] Fyrir því heldur himininn uppi yfir yður aftur
dögginni og fyrir því heldur jörðin aftur gróðri sínum. [11] Eg kallaði
þurk yfir landið og yfir fjöllin, yfir kornið, vínberjalöginn og olíuna og
yfir það, sem jörðin af sér gefur, yfir menn og skepnur og yfir allan
handafla.
[12] Þá hlýddi Serúbabel Sealtíelsson og Jósúa Józadaksson æðsti
prestur og alt það, er eftir var orðið lýðsins, röddu Jahve, Guðs þeirra,

---

14: Sak. 9, 9. 18: Harm. 1, 4. 19: Mík. 4, 6. 20: kap. 2, 7. — 1, 1: Sak. 1, 1.
Esr. 5, 1. 4: 2 Sam. 7, 2. 6: Hós. 4, 10. Mík. 6, 15. 8: kap. 2, 9. 11: kap. 2, 17.

og orðum Haggaí spámanns, þeim er Jahve, Guð þeirra, hafði sent
hann með, og lýðurinn óttaðist Jahve. [13] Þá sagði Haggaí, sendiboði
Jahve, við lýðinn, samkvæmt boðskap Jahve: Eg er með yður! segir
Jahve. [14] Og Jahve vakti hug Serúbabels Sealtíelssonar, landstjóra í
Júda, og hug Jósúa Józadakssonar æðsta prests og hug alls þess, er
eftir var orðið lýðsins, svo að þeir komu og hófu að byggja hús Jahve
hersveitanna, Guðs þeirra, [15] á tuttugasta og fjórða degi hins sjötta
mánaðar, á öðru ríkisári Daríusar konungs.

2 Á tuttugasta og fyrsta degi hins sjöunda mánaðar talaði Jahve
fyrir munn Haggaí spámanns á þessa leið: [2] Mæl þú til Serúbabels
Sealtíelssonar, landstjóra í Júda, og til Jósúa Józadakssonar æðsta
prests og til þess, er eftir er orðið lýðsins, á þessa leið: [3] Hver er sá af
yður eftir orðinn, er séð hefir þetta hús í sinni fyrri vegsemd? og hversu
virðist yður það nú? er það ekki einskisvert í yðar augum? [4] En ver
samt hughraustur, Serúbabel, segir Jahve, og ver hughraustur, Jósúa
Józadaksson æðsti prestur, og ver hughraustur, allur landslýður, segir
Jahve, og haldið áfram verkinu, því að eg er með yður, segir Jahve
hersveitanna, [5] samkvæmt heiti því, er eg gjörði við yður, þá er þér
fóruð af Egiptalandi, og andi minn dvelur meðal yðar. Óttist ekki.
[6] Því að svo segir Jahve hersveitanna: Eftir skamma hríð mun eg hræra
himin og jörð, haf og þurlendi; [7] eg mun hræra allar þjóðir, svo að
gersemar allra þjóða skulu hingað koma, og eg mun fylla hús þetta
dýrð, segir Jahve hersveitanna. [8] Mitt er silfrið, mitt er gullið, segir
Jahve hersveitanna. [9] Hin síðari dýrð þessa musteris mun meiri verða
en hin fyrri var, segir Jahve hersveitanna, og eg mun veita heill á
þessum stað, segir Jahve hersveitanna.

[10] Á tuttugasta og fjórða degi hins níunda mánaðar, á öðru ríkis-
ári Daríusar, talaði Jahve fyrir munn Haggaí spámanns á þessa leið:
[11] Svo segir Jahve hersveitanna: Leitaðu fræðslu prestanna um þetta:
[12] Setjum, að maður beri heilagt kjöt í kyrtilskauti sínu og snerti síðan
brauð, einhvern rétt matar, vín, olíu eða eitthvað annað matarkyns með
kyrtilskauti sínu, verður það þá heilagt af því? Prestarnir svöruðu og
sögðu: Nei! [13] Þá spurði Haggaí: Ef maður, sem orðinn er óhreinn,
af því að hann hefir snortið lík, kemur við eitthvað af þessu, verður
það þá óhreint? Prestarnir svöruðu og sögðu: Já, það verður óhreint.
[14] Þá tók Haggaí til máls og sagði: Eins er um þennan lýð og þessa
þjóð í mínum augum, segir Jahve, svo og um alt verk, er þeir vinna,
og það sem þeir færa mér þar að fórn, það er óhreint. [15] Og rennið
nú huganum frá þessum degi aftur í tímann, áður en steinn var lagður
á stein ofan í musteri Jahve. [16] Hvernig leið yður þá? Kæmi maður
að kornbing, sem gjöra skyldi tuttugu skeppur, þá urðu þær tíu; kæmi
maður að vínþröng og ætlaði að ausa fimtíu könnur úr þrónni, þá
urðu þar ekki nema tuttugu. [17] Eg hefi refsað yður með korndrepi og
gulnan og hagli yfir öll handaverk yðar, og þó snúið þér yður ekki til
mín! segir Jahve. [18] Rennið nú huganum frá þessum degi lengra aftur
í tímann, frá hinum tuttugasta og fjórða degi hins níunda mánaðar,
frá þeim degi er lagður var grundvöllur að musteri Jahve. Rennið
huganum yfir, [19] hvort enn sé korn í forðabúrinu og hvort víntrén og
fíkjutrén og granateplatrén og olíutrén beri ekki enn ávöxt. Frá þess-
um degi vil eg blessun gefa!

13: kap. 2, 4. — **2, 3:** Esr. 3, 12. **4:** kap. 1, 13. **6:** v. 21. Hebr. 12, 26. **13:**
4 Mós. 19, 11. **15:** kap. 1, 5 n. **17:** 5 Mós. 28, 22. Am. 4, 6 n. **18:** v. 10. Esr.
3, 10.

[20] Og orð Jahve kom til Haggaí annað sinn hinn tuttugasta og
fjórða sama mánaðar, svo hljóðandi: [21] Mæl til Serúbabels, landstjóra í
Júda, á þessa leið: Eg mun hræra himin og jörð; [22] eg kollvarpa veld-
isstólum konungsríkjanna og eyðilegg vald hinna heiðnu konungsríkja.
Eg kollvarpa vögnum og þeim, sem í þeim aka, og hestarnir skulu
hníga dauðir og þeir, sem á þeim sitja, hver fyrir annars sverði. [23] Á
þeim degi, segir Jahve hersveitanna, tek eg þig, Serúbabel Sealtíelsson,
þjónn minn, og fer með þig eins og innsiglishring; því að þig hefi eg
útvalið, segir Jahve hersveitanna.

Sakaría.

1 Á áttunda mánuði annars ríkisárs Daríusar kom orð Jahve til
Sakaría spámanns Berekíasonar, Iddósonar, svo hljóðandi: [2] Jahve
var stórreiður feðrum yðar. [3] Seg því við þá: Svo segir Jahve her-
sveitanna: Snúið yður til mín, segir Jahve hersveitanna, þá mun eg
snúa mér til yðar, segir Jahve hersveitanna. [4] Verið ekki eins og feður
yðar, sem hinir fyrri spámennámintu með svofeldum orðum: Svo
segir Jahve hersveitanna: Snúið yður frá yðar vondu breytni og frá
yðar vondu verkum! — en þeir hlýddu ekki og gáfu engan gaum að
mér, segir Jahve. [5] Feður yðar — hvar eru þeir? og spámennirnir —
geta þeir lifað eilíflega? [6] En orð mín og ályktanir, þau er eg bauð
þjónum mínum, spámönnunum, að kunngjöra, hafa þau ekki náð feðr-
um yðar, svo að þeir sneru við og sögðu: Eins og Jahve hersveit-
anna hafði ásett sér að gjöra við oss eftir breytni vorri og verkum
vorum, svo hefir hann við oss gjört.

[7] Á tuttugasta og fjórða degi hins ellefta mánaðar, það er mánað-
arins sebat, á öðru ríkisári Daríusar, kom orð Jahve til Sakaría spá-
manns Berekíasonar, Iddósonar, svo hljóðandi:
[8] Eg sá sýn á náttarþeli: mann ríðandi á rauðum hesti, og hafði
hann staðnæmst meðal mýrtustrjánna, sem eru í dalverpinu; að baki
honum voru rauðir, jarpir og hvítir hestar. [9] Og er eg spurði: Hverjir
eru þessir, herra minn? svaraði engillinn mér, sá er við mig talaði:
Eg skal sýna þér, hverjir þeir eru. [10] Þá tók maðurinn, sem staðnæmst
hafði meðal mýrtustrjánna, til máls og sagði: Þessir eru þeir, sem
Jahve hefir sent til þess að fara um jörðina. [11] Þá svöruðu þeir engli
Jahve, er staðnæmst hafði meðal mýrtustrjánna, og sögðu: Vér höfum
farið um jörðina, og sjá, öll jörðin er í ró og kyrð. [12] Þá svaraði eng-
ill Jahve og sagði: Jahve hersveitanna, hversu lengi á því fram að fara,
að þú miskunnir þig ekki yfir Jerúsalem og Júdaborgir, er þú hefir nú
reiður verið í sjötíu ár? [13] Þá svaraði Jahve englinum, er við mig tal-
aði, blíðum orðum og huggunarríkum, [14] og engillinn, sem við mig tal-
aði, sagði við mig: Kunngjör og seg: Svo segir Jahve hersveitanna:
Eg brenn af mikilli vandlæting vegna Jerúsalem og Zíonar [15] og eg er
stórreiður hinum andvaralausu heiðingjum, sem juku á bölið, þá er eg

---

20: v. 10. **21:** v. 6 n. **23:** Jer. 22, 24. — **1, 1:** Hagg. 1, 1. **3:** Mal. 3, 7. **4:** Jes. 31, 6. **12:** Sálm. 102, 14. Jer. 25, 11; 29, 10. Sak. 7, 5. **14:** kap. 8, 2. **15:** Jes. 47, 6.

var lítið eitt reiður. 16 Fyrir því segir Jahve svo: Eg sný mér aftur
að Jerúsalem með miskunnsemi; hús mitt skal verða endurreist í henni,
segir Jahve hersveitanna, og mælivaður skal þaninn verða yfir Jerúsal-
em. 17 Kunngjör enn fremur og seg: Svo segir Jahve hersveitanna:
Enn skulu borgir mínar fljóta í gæðum, og enn mun Jahve hugga Zíon
og enn útvelja Jerúsalem.

2 Og eg hóf upp augu mín og sá, hvar fjögur horn voru. 2 Þá
spurði eg engilinn, sem við mig talaði: Hvað merkja þessi? Hann
svaraði mér: Þetta eru hornin, sem tvístrað hafa Júda, Ísrael og Jerú-
salem. 3 Því næst lét Jahve mig sjá fjóra smiði, 4 og er eg spurði:
Hvað ætla þessir að gjöra? svaraði hann á þessa leið: Þetta eru horn-
in, sem tvístruðu Júda svo, að enginn bar höfuð hátt; en þessir eru
komnir til þess að skelfa þau, til þess að varpa niður hornum þeirra
þjóða, er hófu horn gegn Júdalandi, til þess að tvístra því.
5 Og eg hóf upp augu mín og sá, hvar maður var; hann hélt á
mæliþræði í hendi sér. 6 Þá spurði eg: Hvert ætlar þú? Hann svar-
aði mér: Að mæla Jerúsalem, til þess að sjá, hve löng og hve breið
hún er. 7 Þá gekk engillinn, er við mig talaði, alt í einu fram, og
annar engill gekk fram á móti honum; 8 við hann sagði hann: Hlaup
þú og tala þú svo til þessa unga manns: Jerúsalem skal liggja opin
og ógirt sökum þess fjölda manna og skepna, sem í henni verða, 9 og
eg sjálfur skal vera eins og eldveggur kring um hana, segir Jahve, og
eg skal sýna mig dýrlegan í henni.
10 Upp, upp, flýið úr norðurlandinu, segir Jahve, því að eg hefi
tvístrað yður í allar áttir, segir Jahve. 11 Upp, forðið yður til Zíonar,
þér sem búið í Babelborg! 12 Því að svo hefir Jahve hersveitanna sagt;
vegna heiðurs síns hefir hann sent mig til þjóðanna, sem rændu yður;
því að hver sá, er snertir yður, snertir augastein hans. 13 Því sjá, eg
mun veifa hendi minni yfir þeim, og þá skulu þeir verða þjónum sín-
um að herfangi og þér viðurkenna, að Jahve hersveitanna hefir sent mig.
14 Fagna þú og gleð þig, dóttirin Zíon! Því sjá, eg kem og vil
búa mitt í þér, segir Jahve. 15 Á þeim degi munu margar þjóðir ganga
Jahve á hönd og verða hans lýður og búa mitt á meðal þín, og þú
munt viðurkenna, að Jahve hersveitanna hefir sent mig til þín. 16 Þá
mun Jahve taka Júda til eignar sem arfleifð sína í hinu heilaga landi
og enn útvelja Jerúsalem. 17 Alt hold veri hljótt fyrir Jahve! Því að
hann er risinn upp frá sínum heilaga bústað.

3 Því næst lét hann mig sjá Jósúa æðsta prest, þar sem hann stóð
frammi fyrir engli Jahve og Satan honum til hægri handar, til þess
að ákæra hann. 2 En Jahve mælti til Satans: Jahve ávíti þig, Satan!
Jahve, sem útvalið hefir Jerúsalem, ávíti þig! Er ekki þessi eins og
brandur úr báli dreginn? 3 En Jósúa var í óhreinum klæðum, þar er
hann stóð frammi fyrir englinum. 4 Þá tók engillinn til máls og mælti
til þeirra, er stóðu frammi fyrir honum: Færið hann úr hinum ó-
hreinu klæðum! Síðan sagði hann við hann: Sjá, eg hefi burtnumið
misgjörð þína frá þér og læt nú færa þig í skrúðklæði. 5 Enn fremur
sagði hann: Látið hreinan ennidúk um höfuð hans! Þá létu þeir
hreinan ennidúk um höfuð hans og færðu hann í klæðin, en engill
Jahve stóð hjá.
6 Og engill Jahve vitnaði fyrir Jósúa og sagði: 7 Svo segir Jahve

---

16: kap. 8, 3. — **2, 6:** kap. 1, 16. **9:** kap. 9, 8. **11:** Jes. 48, 20. **12:** Sálm. 17, 8.
13: kap. 4, 9; 6, 15. **14:** Jes. 12, 6. Zef. 3, 14 n. **16:** kap. 1, 17. **17:** Hab. 2, 20. —
3, 1: Esr. 3, 2. **2:** Júd. 9. Sak. 1, 17. Am. 4, 11. **4:** Jes. 6, 7; 61, 10.

hersveitanna: Ef þú gengur á mínum vegum og varðveitir boðorð mín,
þá skalt þú og stjórna húsi mínu og gæta forgarða minna, og eg heimila
þér gang meðal þessara þjóna minna. [8] Heyr, Jósúa æðsti prestur, þú
og félagar þínir, sem sitja frammi fyrir þér, eru fyrirboðar þess, að eg
læt þjón minn Kvist koma. [9] Því sjá, steinninn, sem eg hefi lagt frammi
fyrir Jósúa — sjö augu á einum steini — sjá, eg gref á hann letur
hans, segir Jahve hersveitanna, og tek burt á einum degi misgjörð
þessa lands. [10] Á þeim degi, segir Jahve hersveitanna, munuð þér bjóða
hver öðrum inn undir víntré og fíkjutré.

4 Þá vakti engillinn, er við mig talaði, mig aftur, eins og þegar
maður er vakinn af svefni, [2] og sagði við mig: Hvað sér þú? Eg
svaraði: Eg sé ljósastiku, og er öll af gulli; ofan á henni er olíuskál
og á henni eru sjö lampar og sjö pípur fyrir lampana. [3] Og hjá ljósa-
stikunni standa tvö olíutré, annað hægramegin við olíuskálina, hitt
vinstramegin. [4] Þá tók eg til máls og sagði við engilinn, sem við mig
talaði: Hvað merkir þetta, herra minn? [5] Og engillinn, sem við mig
talaði, svaraði og sagði við mig: Veiztu ekki, hvað þetta merkir? Eg
svaraði: Nei, herra minn! [6] Þá tók hann til máls og sagði við mig:
Þetta eru orð Jahve til Serúbabels: Ekki með valdi né krafti, heldur
fyrir anda minn! segir Jahve hersveitanna. [7] Hver ert þú, stóra fjall?
Fyrir Serúbabel skalt þú verða að sléttu; og hann mun færa út horn-
steininn og þá munu kveða við fagnaðaróp: Dýrlegur, dýrlegur er
hann!

[8] Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: [9] Hendur Serúbabels
hafa lagt grundvöll þessa húss; hendur hans munu og fullgjöra það;
og þá skaltu viðurkenna, að Jahve hersveitanna hefir sent mig til yðar.
[10] Því að allir þeir, sem lítilsvirða þessa litlu byrjun, munu horfa fagn-
andi á blýlóðið í hendi Serúbabels. Þessir sjö eru augu Jahve, sem
líta yfir gjörvalla jörðina.

[11] Þá tók eg til máls og sagði við hann: Hvað merkja þessi tvö
olíutré, hægra og vinstramegin ljósastikunnar? [12] Og eg tók annað
sinn til máls og sagði við hann: Hvað merkja þær tvær olíuviðar-
greinar, sem eru við hliðina á þeim tveimur gullpípum, sem láta gullið
streyma út úr sér? [13] Þá sagði hann við mig: Veiztu ekki, hvað þær
merkja? Eg svaraði: Nei, herra minn! [14] Þá sagði hann: Það eru
þeir tveir smurðu, er standa frammi fyrir drotni gjörvallrar jarðarinnar.

5 Eg hóf aftur upp augu mín og sá bókrollu, sem var á flugi.
[2] Þá sagði hann við mig: Hvað sér þú? Eg svaraði: Eg sé bók-
rollu á flugi, tuttugu álna langa og tíu álna breiða. [3] Þá sagði hann
við mig: Þetta er bölvunin, sem út gengur yfir gjörvalt landið; því að
sérhverjum, sem stelur, verður samkvæmt henni sópað héðan, og sér-
hverjum, sem meinsæri fremur, verður samkvæmt henni sópað héðan.
[4] Eg hefi látið hana út ganga, segir Jahve hersveitanna, til þess að
hún komi inn í hús þjófsins og inn í hús þess, sem meinsæri fremur
við nafn mitt, og staðnæmist inni í húsi hans og eyði því bæði að
viðum og veggjum.

[5] Þessu næst gekk fram engillinn, er við mig talaði, og sagði við
mig: Hef upp augu þín og sjá, hvað þar kemur fram! [6] Eg sagði:
Hvað er þetta? Þá sagði hann: Þetta er efan, sem út gengur. Þá
sagði hann: Þetta er misgjörð þeirra í öllu landinu. [7] Þá lyftist alt í
einu upp kringlótt blýlok og sat þar kona ein niðri í efunni. [8] Þá

8: kap. 6, 12. Jer. 23, 5. Jes. 11, 1; 42, 1. **9:** kap. 4, 10. Opinb. 5, 6. **10:** 1 Kong. 4, 25. — **4, 2:** Opinb. 1, 12. **10:** Hagg. 2, 3. 2 Kron. 16, 9. Sak. 3, 9. **14:** Opinb 11, 4. — **5, 1:** Esek. 2, 9 n.

sagði hann: Þetta er Vonzkan! kastaði henni ofan í efuna og kastaði
blýlokinu ofan yfir opið. 9 Síðan hóf eg upp augu mín og sá alt í
einu tvær konur koma fram, og stóð vindur undir vængi þeim — því
að þær höfðu vængi sem storksvængi – og hófu þær efuna upp milli
jarðar og himins. 10 Þá sagði eg við engilinn, sem við mig talaði:
Hvert fara þær með efuna? 11 Hann svaraði mér: Þær ætla að reisa
henni hús í Sínearlandi, og þegar það er búið, þá setja þær hana þar
á sinn stað.

6 Eg hóf aftur upp augu mín og sá, hvar fjórir vagnar komu út
á milli tveggja fjalla, en fjöllin voru eirfjöll. 2 Fyrir fyrsta vagn-
inum voru rauðir hestar, fyrir öðrum vagninum svartir hestar; 3 fyrir
þriðja vagninum voru hvítir hestar og fyrir fjórða vagninum rauð-
skjóttir hestar. 4 Þá tók eg til máls og sagði við engilinn, er við mig
talaði: Hvað merkir þetta, herra minn? 5 Engillinn svaraði og sagði
við mig: Þetta eru þeir fjórir vindar himinsins; þeir hafa gengið fyrir
drottin gjörvallrar jarðarinnar og eru nú að fara af stað. 6 Vagninn með
svörtu hestunum fyrir var að fara til landsins norður frá og hinir hvítu
fóru á eftir þeim; en hinir skjóttu fóru til landsins suður frá. 7 Og
hinir rauðu fóru út; og með því að þeir æsktu að fara, til þess að
fara um jörðina, sagði hann: Farið! Farið um jörðina! Og þeir fóru
um jörðina. 8 Þá kallaði hann á mig og sagði við mig: Sjá, þeir sem
fara til landsins norður frá, svala reiði minni við landið norður frá.

9 Og orð Jahve kom til mín, svo hljóðandi: 10 Tak þú við gjöfum
hinna herleiddu af hendi Heldaí, Tobía og Jedaja, og far þú sjálfur þann
sama dag og gakk þú inn í hús Jósía Zefaníasonar, en þangað eru
þeir komnir frá Babel. 11 Þar skalt þú taka silfur og gull og búa til
kórónur og setja á höfuð Serúbabels og á höfuð Jósúa Józadakssonar
æðsta prests. 12 Og þú skalt mæla þannig til þeirra: Svo segir Jahve
hersveitanna: Sjá, maður, sem heitir Kvistur — af hans rótum mun
spretta, og hann mun byggja musteri Jahve. 13 Hann mun byggja
musteri Jahve og hann mun tign hljóta, svo að hann mun sitja og
drotna í hásæti sínu, og prestur mun vera honum til hægri handar
og friðarþel mun vera milli þeirra beggja. 14 En kórónurnar skulu vera
þeim Helem, Tobía, Jedaja og Hen Zefaníasyni til minningar í musteri
Jahve. 15 Og þeir, sem búa í fjarlægð, munu koma til að byggja must-
eri Jahve, og þá munuð þér viðurkenna, að Jahve hersveitanna hefir
sent mig til yðar, og ef þér hlýðið röddu Jahve, Guðs yðar, þá
mun . . . . .

7 Á fjórða ríkisári Daríusar konungs kom orð Jahve til Sakaría;
á fjórða degi hins níunda mánaðar, í kislevmánuði, 2 sendi skyldu-
lið Elsarezers og Regem-Melek og menn hans, til þess að blíðka Jahve,
3 með svolátandi fyrirspurn til prestanna, sem eru við hús Jahve her-
sveitanna, og til spámannanna: Á eg að gráta og fasta í fimta mán-
uðinum, eins og eg hefi gjört nú í mörg undanfarin ár?
4 Þá kom orð Jahve hersveitanna til mín, svo hljóðandi: 5 Tala
þú til alls landslýðsins og til prestanna á þessa leið: Þar sem
þér hafið fastað og kveinað í fimta og sjöunda mánuðinum nú
í sjötíu ár, hvort var það þá mín vegna að þér föstuðuð? 6 Og
þegar þér etið og þegar þér drekkið, eruð það þá ekki þér,
sem etið, og eruð það ekki þér, sem drekkið? 7 Eru þetta ekki

11: 1 Mós. 11, 2. — **6, 2:** Opinb. 6, 2 n. **7:** kap. 1, 10. **12:** kap. 3, 8. **13:** Sálm.
110, 1. 4. **14:** v. 10. — **7, 5:** kap. 8, 19. Jes. 58, 5. 2 Kong. 25, 25. Sak. 1, 12.

þau orð, er Jahve lét kunngjöra fyrir munn hinna fyrri spámanna, þá
er Jerúsalem var bygð og naut friðar, ásamt borgunum umhverfis hana,
og þá er suðurlandið og sléttlendið voru bygð? [8] Þá kom orð Jahve
til Sakaría, svo hljóðandi: [9] Svo segir Jahve hersveitanna: »Dæmið rétta
dóma og auðsýnið hver öðrum kærleika og miskunnsemi. [10] Veitið ekki
ágang ekkjum og munaðarleysingjum, útlendingum né fátækum mönn-
um, og enginn yðar hugsi öðrum ilt í hjarta sínu«. [11] En þeir vildu
ekki gefa því gaum og þverskölluðust; þeir gjörðu eyru sín dauf, til
þess að þeir skyldu ekki heyra, [12] og þeir gjörðu hjörtu sín að demanti,
til þess að þeir skyldu ekki heyra fræðsluna og orðin, sem Jahve her-
sveitanna sendi fyrir anda sinn, fyrir munn hinna fyrri spámanna, og
það kom mikil reiði frá Jahve hersveitanna. [13] Og eins og hann kall-
aði, en þeir heyrðu ekki, svo skulu þeir nú — sagði Jahve hersveit-
anna — kalla, en eg ekki heyra. [14] Og eg feyki þeim burt meðal allra
þjóða, er þeir eigi hafa þekt, og landið skal verða að auðn, þá er þeir
eru burt farnir, svo að enginn fer þar um á leið fram eða aftur. Þannig
gjörðu þeir unaðslegt land að auðn.

8 Og orð Jahve hersveitanna kom til mín, svo hljóðandi: [2] Svo
segir Jahve hersveitanna: Eg er gagntekinn af vandlætisfullri elsku
til Zíonar og er upptendraður af mikilli reiði hennar vegna.

[3] Svo segir Jahve: Eg er á afturleið til Zíonar og mun taka mér
bólfestu í Jerúsalem miðri; og Jerúsalem mun nefnd verða borgin trú-
fasta og fjall Jahve hersveitanna fjallið helga.

[4] Svo segir Jahve hersveitanna: Enn munu gamlir menn og gamlar
konur sitja á torgum Jerúsalem og hvert þeirra hafa staf í hendi sér
fyrir elli sakir. [5] Og torg borgarinnar munu full vera af drengjum og
stúlkum, sem leika sér þar á torgunum.

[6] Svo segir Jahve hersveitanna: Þótt það sé furðuverk í augum
þeirra, sem eftir verða af þessum lýð á þeim dögum, — hvort mun
það og vera furðuverk í mínum augum? segir Jahve hersveitanna.

[7] Svo segir Jahve hersveitanna: Sjá, eg mun frelsa lýð minn úr
landi sólarupprásarinnar og úr landi sólsetursins, [8] og eg mun flytja þá
heim og þeir skulu búa í Jerúsalem miðri, og þeir skulu vera minn
lýður og eg skal vera þeirra Guð í trúfesti og réttlæti.

[9] Svo segir Jahve hersveitanna: Verið hughraustir, þér sem á
þessum dögum heyrið þessi orð af munni spámannanna, sem uppi voru
þá er undirstöðusteinninn var lagður, til þess að endurreisa hús Jahve
hersveitanna, musterið. [10] Því að fyrir þann tíma varð enginn arður
af erfiði mannanna og enginn arður af vinnu skepnanna; og enginn
var óhultur fyrir óvinum, hvort heldur hann gekk út eða kom heim;
og eg hleypti öllum mönnum upp, hverjum á móti öðrum. [11] En nú
stend eg öðruvísi gagnvart leifum þessa lýðs en í fyrri daga, segir Jahve
hersveitanna; [12] því að sáðkorn þeirra verða ósködduð. Víntréð ber
sinn ávöxt og jörðin ber sinn gróða; himininn veitir dögg sína og eg
læt leifar þessa lýðs taka alt þetta til eignar. [13] Og eins og þér, Júda
hús og Ísraels hús, hafið verið hafðir að formæling meðal þjóðanna,
eins vil eg nú svo hjálpa yður, að þér verðið hafðir að blessunarósk-
um. Óttist ekki, verið hughraustir.

[14] Því að svo segir Jahve hersveitanna: Eins og eg ásetti mér að
gjöra yður ilt, þá er feður yðar reittu mig til reiði, segir Jahve her-
sveitanna, og lét mig ekki iðra þess, [15] eins hefi eg nú aftur ásett mér
á þessum dögum að gjöra vel við Jerúsalem og Júda hús. Óttist ekki.

10: 2 Mós. 22, 21. 22. Sak. 8, 17. **11:** Neh. 9, 29. **13:** Orðskv. 1, 27. 28. Jes. 1, 15. Jer. 11, 11. — **8, 2:** kap. 1, 14. **3:** kap. 1, 16. Jes. 1, 26. **6:** 1 Mós. 18, 14. **10:** Hagg. 1, 6.

[16] Þetta er það, sem yður ber að gjöra: talið sannleika hver við annan
og dæmið ráðvandlega og eftir óskertum rétti í hliðum yðar. [17] Enginn
yðar hugsi öðrum ilt í hjarta sínu og hafið ekki mætur á lyga-svar-
dögum. Því að alt slíkt hata eg, segir Jahve.
[18] Og orð Jahve hersveitanna kom til mín, svo hljóðandi: [19] Svo
segir Jahve hersveitanna: Fastan í hinum fjórða mánuði, fastan í hin-
um fimta mánuði, fastan í hinum sjöunda mánuði og fastan í hinum
tíunda mánuði mun verða Júda húsi til fagnaðar og gleði og að un-
aðslegum hátíðardögum; en elskið sannleik og frið.
[20] Svo segir Jahve hersveitanna: Enn munu koma heilar þjóðir
og íbúar margra borga. [21] Íbúar einnar borgar munu fara til annarrar
og segja: Vér skulum fara til þess að blíðka Jahve og til þess að
leita Jahve hersveitanna! Eg fer líka! [22] Og þannig munu fjölmennir
þjóðflokkar og voldugar þjóðir koma til þess að leita Jahve hersveit-
anna í Jerúsalem og til þess að blíðka Jahve.
[23] Svo segir Jahve hersveitanna: Á þeim dögum munu tíu menn
af þjóðum ýmissa tungna taka í kyrtilskaut eins Júða og segja: Vér
viljum fara með yður; því að vér höfum heyrt, að Guð sé með yður.

---

9 Spádómur.
Orð Jahve beinist gegn Hadrak-landi og það kemur niður í
Damaskus, — því að Jahve hefir gætur á mönnunum og á öllum ætt-
kvíslum Ísraels. [2] Sömuleiðis í Hamat, sem þar liggur hjá, í Týrus og
Zídon; því að þær eru vitrar mjög. [3] Týrus reisti sér vígi og hrúgaði
saman silfri eins og mold og skíragulli eins og saur á strætum. [4] Sjá,
drottinn skal gjöra hana að öreiga og steypa varnarvirki hennar í sjó-
inn, og sjálf mun hún eydd verða af eldi. [5] Askalon skal sjá það og
hræðast, og Gasa engjast sundur og saman; sömuleiðis Ekron, því að
von hennar er orðin til skammar. Konungurinn mun hverfa frá Gasa
og Askalon mun verða óbygð. [6] Og skríll mun búa í Asdód, og eg
gjöri enda á ofdrambi Filista; [7] og eg tek blóðið burt úr munni þeirra
og viðurstygðirnar undan tönnum þeirra. Þá verða þeir og leifðir Guði
vorum; þeir munu verða eins og ætthöfðingjar í Júda og Ekronmenn
eins og Jebúsítar. [8] Eg sezt kring um hús mitt sem varðlið gegn þeim,
sem um fara og aftur snúa. Enginn kúgari skal framar vaða yfir þá;
því að nú hefi eg séð með eigin augum. [9] Fagna þú mjög, dóttirin
Zíon, lát gleðilátum, dóttirin Jerúsalem! Sjá, konungur þinn kemur til
þín; réttlátur er hann og sigursæll; lítillátur og ríður asna, ungum
ösnufola. [10] Hann útrýmir hervögnum úr Efraím og hestum úr Jerú-
salem. Öllum herbogum mun og útrýmt verða, og hann mun veita
þjóðunum frið með úrskurðum sínum. Veldi hans mun ná frá hafi til
hafs og frá Fljótinu til endimarka jarðarinnar. [11] Og vegna blóðs sátt-
mála þíns læt eg og bandingja þína lausa úr hinni vatnslausu gryfju.
[12] Snúið aftur til hins trausta vígisins, þér bandingjar, sem væntið
lausnar. Einnig í dag er gjört heyrinkunnugt: Eg endurgeld þér tvö-
falt. [13] Því að eg hefi bent Júda eins og boga, fylt Efraím eins og örva-
mæli, og eg vek sonu þína, Zíon, í móti sonum Javans og gjöri þig
eins og sverð í hendi kappa. [14] Jahve mun birtast uppi yfir þeim og
örvar hans út fara sem eldingar. Drottinn Jahve mun þeyta lúðurinn
og ganga fram í sunnanstormunum. [15] Jahve hersveitanna mun halda

---

16: kap. 7, 9. Sálm. 15, 1. 2. Ef. 4, 25. **17:** kap. 7, 10; 5, 4. **19:** Jer. 39, 2. Sak. 7, 5. 2 Kong. 25, 1. **21:** Jes. 2, 3. — **9, 2:** Jes. 23, 1 n. Esek. 28, 3 n. **9:** Matt. 21, 5. Jóh. 12, 15. **10:** Sálm. 72, 7. 8. **11:** 2 Mós. 24, 8. 1 Mós. 37, 24. Jer. 38, 6. **12:** Jes. 61, 7.

hlífiskildi yfir þeim; og þeir munu sigra þá og fótum troða þá eins og
slöngusteina. Og þeir munu drekka blóð þeirra eins og vín og verða
fullir eins og fórnarskálar, dreyrstoknir sem altarishorn. 16 Jahve, Guð
þeirra, mun veita þeim sigur á þeim degi sem hjörð síns lýðs; því að
þeir eru gimsteinar í höfuðdjásni, sem gnæfa glitrandi á landi sínu.
17 Já, hversu mikil eru gæði þess og hversu dýrleg fegurð þess! Korn
lætur æskumenn upp renna og vínberjalögur meyjar.

10 Biðjið Jahve um regn. Hann veitir vorregn og haustregn á
réttum tíma; helliskúrir og steypiregn gefur hann þeim, hverri
jurt vallarins. 2 Því að húsgoðin veittu fánýt svör og spásagnamenn-
irnir sáu falssýnir. Þeir kunngjöra aðeins hégómlega drauma og veita
einkisverða huggun. Fyrir því héldu þeir áfram eins og hjörð, eru nú
nauðulega staddir, af því að enginn er hirðirinn. 3 Gegn hirðunum er
reiði mín upptendruð og forustusauðanna skal eg vitja. Því að Jahve
hersveitanna hefir litið til hjarðar sinnar, Júda húss, og gjört þá að
skrauthesti sínum í stríðinu. 4 Frá þeim kemur hornsteinninn, frá þeim
kemur tjaldhællinn, frá þeim kemur herboginn, frá þeim koma allir
saman hershöfðingjarnir. 5 Þeir munu í stríðinu verða eins og hetjur,
sem troða niður saurinn á strætunum, og þeir munu berjast vasklega,
því að Jahve er með þeim, svo að þeir verða til skammar, sem hest-
unum ríða. 6 Eg gjöri Júda hús sterkt og Jósefs húsi veiti eg hjálp.
Eg leiði þá aftur heim, því að eg aumkast yfir þá, og þeir skulu vera
eins og eg hefði aldrei útskúfað þeim. Því að eg er Jahve, Guð þeirra,
og eg vil bænheyra þá. 7 Þá munu Efraímsmenn verða eins og hetjur
og hjarta þeirra gleðjast eins og af víni. Börn þeirra munu sjá það
og gleðjast, hjarta þeirra skal fagna yfir Jahve. 8 Eg vil blístra á þá
og safna þeim saman, því að eg hefi leyst þá, og þeir skulu verða eins
fjölmennir og þeir forðum voru. 9 Eg sái þeim út meðal þjóðanna; en
í fjarlægum löndum munu þeir minnast mín og uppala þar börn sín
og snúa síðan heim. 10 Eg mun leiða þá heim aftur frá Egiptalandi
og safna þeim saman frá Assýríu. Eg leiði þá inn í Gileaðland og inn
á Líbanon, og skorta mun landrými fyrir þá. 11 Þeir fara yfir Egipta-
lands-haf, og hann lýstur hið bárótta haf og allir álar Nílfljótsins þorna.
Hroki Assúrs skal niður steypast og veldissprotinn víkja frá Egiptalandi.
12 Eg vil gjöra þá sterka í Jahve og af hans nafni skulu þeir hrósa sér,
segir Jahve.

11 Upp lúk dyrum þínum, Líbanon, til þess að eldur geti eytt
sedrustrjám þínum. 2 Kveina þú, kýprestré, yfir því að sedrustréð
er fallið; kveinið þér, Basans eikur, yfir því að hinn þykki skógurinn
liggur við velli. 3 Heyr, hversu hirðarnir kveina, af því að prýði þeirra
er eyðilögð; heyr, hversu ungljónin öskra, af því að vegsemd Jórdanar
er eydd.

4 Svo sagði Jahve, Guð minn: Hald til haga skurðarsauðunum,
5 er kaupendur þeirra slátra, án þess að taka gjöld fyrir, og seljendur
þeirra segja: Lofaður sé Jahve, nú er eg orðinn ríkur! og hirðar þeirra
vægja þeim ekki. 6 Því að nú vil eg ekki framar vægja íbúum lands-
ins, segir Jahve. Heldur framsel eg nú sjálfur mennina, hvern í hendur
hirði sínum og í hendur konungi sínum; þeir munu eyða landið og
eg mun engan frelsa undan valdi þeirra.

7 Þá hélt eg til haga skurðarsauðunum fyrir fjárkaupmennina og
tók eg mér tvo stafi; kallaði eg annan þeirra Hylli og hinn Samein-
ing. Gætti eg nú fjárins 8 og afmáði þrjá hirða á einum mánuði;

10, 1: Sálm. 135, 7. **2:** 1 Mós. 31, 19. **4:** Jes. 22, 23. **9:** 5 Mós. 30, 1 n. **10:** Jes. 49, 19 n. **11:** Jes. 11, 15. **12:** Mík. 4, 5. — **11, 3:** Jer. 25, 36; 12, 5. **7:** v. 14.

varð eg leiður á þeim og þeir höfðu einnig óbeit á mér. 9 Þá sagði eg:
Eg vil ekki gæta yðar; deyi það, sem deyja vill, farist það, sem farast
vill, og það, sem þá verður eftir, eti hvað annað upp. 10 Síðan tók eg
staf minn Hylli og braut í sundur, til þess að bregða þeim sáttmála,
sem eg hafði gjört við allar þjóðir. 11 En er honum var brugðið á
þeim degi, þá könnuðust fjárkaupmennirnir við, þeir er gáfu mér gaum,
að þetta var orð Jahve. 12 Þá sagði eg við þá: Ef yður þóknast, þá
greiðið mér kaup mitt, en að öðrum kosti látið það vera! Þá vógu
þeir mér þrjátíu sikla silfurs í kaup mitt. 13 En Jahve sagði við mig:
Kasta þú því í fjárhirzluna, hinu dýra verðinu, er þú varst metinn af
þeim! Og eg tók þá þrjátíu sikla silfurs og kastaði þeim í fjárhirzl-
una í musteri Jahve. 14 Síðan braut eg sundur hinn stafinn, Samein-
ing, til þess að bregða upp bræðralaginu milli Júda og Ísrael.
15 Því næst sagði Jahve við mig: Tak þér enn verkfæri heimsks
hirðis; 16 því að sjá, eg ætla sjálfur að láta hirði rísa upp í landinu,
sem vitjar ekki þess, sem er að farast, leitar ekki þess, sem vilst hefir,
græðir ekki hið limlesta, annast ekki hið heilbrigða, heldur etur kjötið
af feitu skepnunum og rífur klaufirnar af þeim. 17 Vei hinum ónýta
hirði, sem yfirgefur sauðina. Glötun komi yfir armlegg hans og yfir
hægra auga hans! Armleggur hans visni gjörsamlega og hægra auga
hans verði steinblint.

12 Spádómur. Orð Jahve um Ísrael, guðmæli Jahve, sem útþandi
himininn, grundvallaði jörðina og myndaði andann í brjósti manns-
ins. 2 Sjá, eg gjöri Jerúsalem að vímuskál fyrir allar þjóðirnar, sem
umhverfis hana eru; jafnvel Júda mun vera með í umsátinni um Jerú-
salem. 3 Á þeim degi mun eg gjöra Jerúsalem að aflraunasteini fyrir
allar þjóðir; hver sá, er hefur hann upp, mun hrufla sig til blóðs, og
allar þjóðir jarðarinnar munu safnast gegn henni. 4 Á þeim degi, segir
Jahve, mun eg slá felmt á alla hesta og vitfirring á þá, sem ríða þeim.
Á Júda húsi vil eg hafa vakandi auga, en slá alla hesta þjóðanna með
blindu. 5 Þá munu ætthöfðingjar Júda segja með sjálfum sér: Styrkur
er Jerúsalembúum í Jahve hersveitanna, Guði sínum. 6 Á þeim degi mun
eg gjöra ætthöfðingja Júda eins og glóðarker í viðarkesti og sem brenn-
andi blys í kerfum, og þeir munu eyða til hægri og til vinstri öllum þjóð-
um umhverfis, en Jerúsalem mun verða kyr á sínum stað, eins og áður.
7 Fyrst mun Jahve frelsa tjöld Júda, til þess að frægð Davíðs húss og
frægð Jerúsalembúa verði ekki meiri en Júda.
8 Á þeim degi mun Jahve halda hlífiskildi yfir Jerúsalembúum,
og hinn máttfarni meðal þeirra mun á þeim degi vera eins og Davíð
og Davíðs hús eins og Guð, eins og engill Jahve á undan þeim. 9 Og
á þeim degi mun eg leitast við að eyða öllum þjóðunum, er fóru í móti
Jerúsalem. 10 En yfir Davíðs hús og yfir Jerúsalembúa úthelli eg likn-
ar- og bænaranda, og þeir munu líta til hans, sem þeir lögðu í gegn,
og harma hann eins og menn harma lát einkasonar, og syrgja hann
eins og menn syrgja frumgetinn son. 11 Á þeim degi mun eins mikið
harmakvein verða í Jerúsalem eins og Hadadrimmon-harmakveinið í
Megiddó-dal. 12 Landið mun kveina, hver kynþáttur fyrir sig: kynþátt-
ur Davíðs húss fyrir sig og konur þeirra fyrir sig; kynþáttur Natans
húss fyrir sig og konur þeirra fyrir sig; 13 kynþáttur Leví húss fyrir sig
og konur þeirra fyrir sig; kynþáttur Símeíta fyrir sig og konur þeirra
fyrir sig, 14 og eins allir hinir kynþættirnir, sem eftir eru, hver kynþátt-
ur fyrir sig og konur þeirra fyrir sig.

12: 2 Mós. 21, 32. Matt. 26, 15. **13:** Matt. 27, 9. 10. **16:** Esek. 34; 2 n. — **12, 1:**
Jes. 42, 5. **2:** Jes. 51, 17 n. **10:** Jóh. 19, 37. Opinb. 1, 7. Jer. 6, 26. Am. 8, 10.
11: 2 Kron. 35, 22 n. **12:** 2 Sam. 5, 14. Lúk. 3, 31. **13:** 4 Mós. 3, 18.

13 Á þeim degi mun Davíðs húsi og Jerúsalembúum standa opin
lind til að þvo af sér syndir og saurugleik; [2] og á þeim degi, segir
Jahve hersveitanna, mun eg afmá nöfn skurðgoðanna úr landinu, svo
að þeirra skal eigi framar minst verða; og sömuleiðis vil eg reka burt
úr landinu spámennina og óhreinleikans anda. [3] En ef nokkur kemur
enn fram sem spámaður, þá munu faðir hans og móðir, hans eigin for-
eldrar, segja við hann: Þú skalt eigi lífi halda, því að þú hefir talað
lygi í nafni Jahve. Og faðir hans og móðir, hans eigin foreldrar, munu
leggja hann í gegn, þá er hann kemur fram sem spámaður. [4] Á þeim
degi munu allir spámenn skammast sín fyrir sýnir sínar, þá er þeir
eru að spá, og þeir skulu eigi klæðast loðfeldum, til þess að blekkja
aðra; [5] heldur mun hver þeirra segja: Eg er enginn spámaður, eg er
akurkarl, því á akuryrkju hefi eg lagt stund frá barnæsku. [6] Og segi
einhver við hann: Hvaða ör eru þetta á brjósti þínu? þá mun hann
svara: Það er eftir högg, sem eg fékk í húsi ástvina minna.

[7] Hef þig á loft, sverð, gegn hirði mínum og gegn manninum, sem
mér er svo nákominn! segir Jahve hersveitanna. Slá þú hirðinn, þá
mun hjörðin tvístrast, og eg mun snúa hendi minni til hinna smáu.
[8] Og svo skal fara í gjörvöllu landinu, segir Jahve, að tveir hlutir lands-
fólksins skulu upprættir verða og gefa upp öndina, en þriðjungur þess
eftir verða. [9] En þennan þriðjung læt eg í eld og bræði þá, eins og
silfur er brætt, og hreinsa þá, eins og gull er hreinsað. Hann mun á-
kalla nafn mitt, og eg mun bænheyra hann og eg mun segja: Þetta er
minn lýður! og hann mun segja: Jahve, Guð minn!
14 Sjá, sá dagur kemur frá Jahve, að herfangi þínu verður skift
mitt í sjálfri þér. [2] Og eg mun safna öllum þjóðunum til hern-
aðar móti Jerúsalem, og borgin mun verða tekin, húsin rænt, konurn-
ar smánaðar; og helmingur borgarmanna mun verða herleiddur, en hinn
lýðurinn mun ekki upprættur verða úr borginni. [3] Og Jahve mun út
fara og berjast við þessar þjóðir, eins og þegar hann barðist forðum á
orustudeginum. [4] Fætur hans munu á þeim degi standa á Olíufjallinu,
sem er austanvert við Jerúsalem, og Olíufjallið mun klofna um þvert
frá austri til vesturs, og þar mun verða geysivíður dalur, því að annar
hluti fjallsins mun undan síga til norðurs, en hinn til suðurs. [5] En
þér munuð flýja í fjalldal minn — því að fjalldalurinn nær til Azal —,
og þér munuð flýja, eins og þér flýðuð undan landskjálftanum á dög-
um Ússía Júdakonungs. En Jahve, Guð minn, mun koma og allir
heilagir með honum.
[6] Á þeim degi mun hvorki verða hiti, kuldi né frost, [7] og það mun
verða óslitinn dagur — hann er Jahve kunnur —, hvorki dagur né
nótt, og jafnvel um kveldtíma mun vera bjart. [8] Á þeim degi munu lif-
andi vötn út fljóta frá Jerúsalem og mun annar helmingur þeirra falla
í austurhafið, en hinn helmingurinn í vesturhafið; skal það verða bæði
sumar og vetur. [9] Jahve mun þá vera konungur yfir öllu landinu; á
þeim degi mun Jahve vera einn og nafn hans eitt. [10] Alt landið frá
Geba til Rimmon, fyrir sunnan Jerúsalem, mun verða að einni sléttu;
en hún mun standa háreist og óhögguð á stöðvum sínum, frá Benja-
mínshliði þangað að er fyrra hliðið var, alt að hornhliðinu, og frá
Hananeel-turni til konungs-vínþrónna. [11] Menn munu búa í henni, og
bannfæring skal eigi framar til vera, og Jerúsalem skal óhult standa.
[12] Og þetta mun verða plágan, sem Jahve mun láta ganga yfir

13, 1: Esek. 36, 25. 2: Mík. 5, 12. 3: 5 Mós. 13, 5 n. 4: 2 Kong. 1, 8. 7: Matt. 26, 31. Mark. 14, 27. 9: Mal. 3, 3. — 14, 5: Am. 1, 1. 8: Esek. 47, 1. Jóel 3, 23. Opinb. 22, 1. 9: Ef. 4, 5. 10: Jer. 31, 38. Neh. 3, 1. 11: Opinb. 22, 3.

allar þær þjóðir, sem fóru herför gegn Jerúsalem: hann mun láta hold
þeirra upp þorna, meðan þeir enn standa á fótum; augu þeirra munu
hjaðna í augnatóttunum og tungan visna í munninum. [13] Á þeim degi
mun mikill felmtur frá Jahve koma yfir þá, og þeir munu þrífa hver í
höndina á öðrum og hver höndin vera uppi á móti annarri. [14] Jafnvel
Júda mun berjast gegn Jerúsalem. Þá mun auð allra þjóðanna, sem
umhverfis eru, safnað verða saman: gulli, silfri og klæðum hrönnum
saman. [15] Og alveg sama plágan mun koma yfir hesta, múla, úlfalda,
asna og yfir höfuð yfir allar þær skepnur, sem verða munu í þeim
herbúðum.

[16] En allir þeir, sem eftir verða af öllum þeim þjóðum, sem farið
hafa móti Jerúsalem, munu á hverju ári fara upp þangað, til þess að
falla fram fyrir konunginum, Jahve hersveitanna, og til að halda lauf-
skálahátíðina. [17] En þeir menn af kynkvíslum jarðarinnar, sem ekki
fara upp til Jerúsalem, til þess að falla fram fyrir konunginum, Jahve
hersveitanna, yfir þá mun engin regnskúr koma. [18] Og ef kynkvísl
Egiptalands fer eigi upp þangað og kemur ekki, þá mun sama plágan
koma yfir þá sem Jahve lætur koma yfir þær þjóðir, er eigi fara upp
þangað til að halda laufskálahátíðina. [19] Þetta mun verða hegning
Egipta og hegning allra þeirra þjóða, sem eigi fara upp þangað, til
þess að halda laufskálahátíðina.

[20] Á þeim degi skal standa á bjöllum hestanna: »Helgaður Jahve«,
og katlarnir í húsi Jahve munu verða eins stórir og fórnarskálarnar
fyrir altarinu. [21] Og sérhver ketill í Jerúsalem og í Júda mun helgað-
ur vera Jahve hersveitanna, og allir þeir, sem fórnfæra vilja, munu
koma og taka einhvern þeirra og sjóða í, og á þeim degi mun enginn
mangari framar vera í húsi Jahve hersveitanna.

Malakí.

1 Spádómur. Orð Jahve til Ísraels fyrir munn Malakí.

[2] Eg elska yður, segir Jahve. Og ef þér spyrjið: »Með hverju
hefir þú sýnt á oss kærleika þinn?« þá svarar Jahve: Er ekki Esaú
bróðir Jakobs? en eg elskaði Jakob, [3] og Esaú hataði eg, svo að eg
gjörði fjallbygðir hans að auðn og fékk eyðimerkur-sjakölunum arfleifð
hans til eignar. [4] Ef Edómítar segja: Vér höfum að vísu orðið fyrir
eyðingu, en vér munum byggja upp aftur rofin! þá segir Jahve
hersveitanna svo: Byggi þeir, en eg mun rífa niður, svo að menn
munu kalla þá »Glæpaland« og »lýðinn, sem Jahve er eilíflega reiður«.
[5] Þér munuð sjá það með eigin augum og þér munuð segja: Mikill er
Jahve langt út yfir landamæri Ísraels.

[6] Sonurinn skal heiðra föður sinn og þrællinn húsbónda sinn. En
sé eg nú faðir, hvar er þá heiðurinn, sem mér ber, og sé eg húsbóndi,
hvar er þá lotningin, sem mér ber? segir Jahve hersveitanna við yður,
þér prestar, sem óvirðið nafn mitt. Þér spyrjið: Með hverju óvirðum
vér nafn þitt? [7] Þér berið fram óhreina fæðu á altari mitt. Og enn

15: v. 12. 16: 3 Mós. 23, 34 n. 20: 2 Mós. 28, 36. 21: Jóel 3, 22. — 1, 2: Róm.
9, 13. 8: Jes. 34, 13. Jer. 49, 10. 17. 18. 6: 2 Mós. 20, 12.

getið þér spurt: Með hverju ósæmum vér þig? þar sem þér þó
segið: Borð Jahve er lítils metandi! 8 Og þegar þér færið fram
blinda skepnu til fórnar, þá kallið þér það ekki saka, og þegar
þér færið fram halta eða sjúka skepnu, þá kallið þér það ekki saka.
Fær landstjóra þínum það, — vit hvort honum geðjast þá vel að þér
eða hvort hann tekur þér vel! segir Jahve hersveitanna. 9 Og nú, blíðkið
Guð, til þess að hann sýni oss líknsemi. Yður er um þetta að kenna;
getur hann þá tekið nokkurum yðar vel? segir Jahve hersveitanna.
10 Sæmra væri að einhver yðar lokaði dyrunum, svo að þér
tendruðuð ekki eld til ónýtis á altari mínu. Eg hefi enga velþóknun á
yður, segir Jahve hersveitanna, og eg girnist enga fórnargjöf af yðar
hendi. 11 Því að frá upprás sólar alt til niðurgöngu hennar er nafn
mitt mikið meðal þjóðanna og alstaðar er nafni mínu fórnað reykelsi
og hreinni matfórn; því að nafn mitt er mikið meðal þjóðanna, segir
Jahve hersveitanna. 12 En þér vanhelgið það, með því að þér segið:
Borð drottins er óhreint, og það, sem af því fellur oss til fæðslu, er
einskisvert. 13 Og þér segið: Sjá, hvílík fyrirhöfn! og fyrirlítið það,
segir Jahve hersveitanna, og þér færið fram það sem rænt er og það
sem halt er og það sem sjúkt er og færið það í fórn; ætti eg að girnast
slíkt af yðar hendi? segir Jahve. 14 Bölvaðir veri þeir svikarar, er eiga
hvatan fénað í hjörð sinni og gjöra heit, en fórna síðan drotni gölluðu
berfé! Því að eg er mikill konungur, segir Jahve hersveitanna, og
menn óttast nafn mitt meðal heiðingjanna.

2 Og nú út gengur þessi viðvörun til yðar, þér prestar: 2 Ef þér
hlýðið ekki og látið yður ekki um það hugað, að gefa nafni mínu
dýrðina, segir Jahve hersveitanna, þá sendi eg yfir yður bölvunina og
sný blessunum yðar í bölvun, já eg hefi þegar snúið þeim í bölvun, af
því að þér látið yður ekki um það hugað. 3 Sjá, eg högg af yður
arminn og strái saur framan í yður, saurnum frá hátíðafórnunum, og
varpa yður út til hans. 4 Og þér munuð viðurkenna, að eg hefi sent
yður þessa viðvörun, til þess að sáttmáli minn við Leví mætti haldast,
segir Jahve hersveitanna. 5 Sáttmáli minn var við hann, líf og ham-
ingju veitti eg honum, lotningarfullan ótta, svo að hann óttaðist mig
og bæri mikla lotningu fyrir nafni mínu. 6 Sönn fræðsla var í munni
hans og rangindi fundust ekki á vörum hans; í friði og ráðvendni gekk
hann með mér og mörgum aftraði hann frá misgjörðum. 7 Því að varir
prestsins eiga að varðveita þekkingu, og fræðslu leita menn af munni
hans; því að hann er sendiboði Jahve hersveitanna. 8 En þér hafið
vikið af veginum og leitt marga í hrösun með fræðslu yðar; þér hafið
spilt sáttmála Leví, segir Jahve hersveitanna. 9 Fyrir því hefi eg og komið
yður í fyrirlitningu og óvirðingu hjá gjörvöllum lýðnum, af því að þér
gætið ekki minna vega og eruð hlutdrægir við fræðsluna.

10 Eigum vér ekki allir hinn sama föður? Hefir ekki einn Guð
skapað oss? Hvers vegna breytum vér þá sviksamlega hver við annan
og vanhelgum sáttmála feðra vorra? 11 Júda hefir gjörst trúrofi og sví-
virðingar viðgangast í Ísrael og í Jerúsalem; því að Júda hefir van-
helgað helgidóm Jahve, sem hann elskar, og gengið að eiga þær konur,
sem trúa á útlenda guði. 12 Jahve afmái fyrir þeim manni, er slíkt
gjörir, kæranda og verjanda úr tjöldum Jakobs og þann er framber
fórnargjafir fyrir Jahve hersveitanna.
13 Í öðru lagi gjörið þér þetta: Þér hyljið altari Jahve með tár-
um, með gráti og andvörpunum, þar sem eigi getur framar komið til

8: 3 Mós. 22, 20 n. 10: Jes. 1, 13. 14: 3 Mós. 22, 18 n. Sálm. 47, 3. — 2, 2: 5
Mós. 28, 15 n. 3: 2 Mós. 29, 14. 7: Hagg. 1, 13. 9: 1 Sam. 2, 30. 5 Mós. 1, 17.
10: Ef. 4, 6. 11: Esr. 9, 1 n.

mála að hann líti vingjarnlega á fórnirnar né taki á móti velþókn-
anlegum gjöfum af yðar hendi. [14] Þér segið: Hvers vegna? Af því
að Jahve var vottur að sáttmálsgjörðinni milli þín og konu æsku þinn-
ar, er þú hefir nú brugðið trúnaði við, enda þótt hún væri förunautur
þinn og eiginkona þín eftir gjörðu sáttmáli. [15] Hefir ekki einn og hinn
sami gefið oss lífið og viðhaldið því? Og hvað heimtar sá hinn eini?
Guðs sæði! Gætið yðar því í huga yðar, og bregð eigi trúnaði við
eiginkonu æsku þinnar. [16] Því að eg hata hjónaskilnað, segir Jahve,
Ísraels Guð, og þann sem hylur klæði sín glæpum, segir Jahve her-
sveitanna. Gætið yðar því í huga yðar og bregðið aldrei trúnaði.

[17] Þér hafið mætt Jahve með orðum yðar og þér segið: Með hverju
mæðum vér hann? Með því, að þér segið: Sérhver, sem ilt gjörir, er
góður í augum Jahve, og um slíka þykir honum vænt; eða hvar er sá
3 Guð, sem dæmir? [1] Sjá, eg sendi sendiboða minn og hann mun
greiða veginn fyrir mér; og bráðlega mun hann koma til musteris
síns, sá drottinn er þér leitið, og engill sáttmálans, sá er þér þráið; sjá,
hann kemur, segir Jahve hersveitanna. [2] En hver má afbera þann dag,
er hann kemur? og hver fær staðist, þegar hann birtist? Því að hann
er sem eldur málmbræðslumannsins og sem lútarsalt þvottamannanna.
[3] Og hann mun sitja og bræða og hreinsa silfrið, og hann mun hreinsa
Levítana og gjöra þá skíra sem gull og silfur, til þess að Jahve hafi
aftur þá menn, er bera fram fórnir á þann hátt, sem rétt er, [4] og þá
munu fórnir Júdamanna og Jerúsalembúa geðjast Jahve eins og forð-
um daga og eins og á löngu liðnum árum. [5] En eg mun nálægja mig
yður til að halda dóm og mun skyndilega fram ganga sem vitni í gegn
töframönnum, hórdómsmönnum og meinsærismönnum og í gegn þeim,
sem hafa af daglaunamönnum, ekkjum og munaðarleysingjum og halla
rétti útlendinga, en óttast mig ekki, segir Jahve hersveitanna.
[6] Því að eg, Jahve, hefi ekki breytt mér, og þér, Jakobssynir, eruð
samir við yður. [7] Alt í frá dögum feðra yðar hafið þér vikið frá setn-
ingum mínum og ekki gætt þeirra. Snúið yður til mín, þá mun eg
snúa mér til yðar, segir Jahve hersveitanna. En þér spyrjið: Að hverju
leyti eigum vér að snúa oss? [8] Á maðurinn að pretta Guð, úr því að
þér prettið mig? Þér spyrjið: Í hverju höfum vér prettað þig? Í tí-
und og lyftifórnum. [9] Mikil bölvun hvílir yfir yður, af því að þér
prettið mig, öll þjóðin. [10] Færið alla tíundina í forðabúrið, til þess að
fæðsla sé til í húsi mínu, og reynið mig einu sinni á þennan hátt, segir
Jahve hersveitanna, hvort eg lýk ekki upp fyrir yður flóðgáttum him-
insins og úthelli yfir yður yfirgnæfanlegri blessun. [11] Og eg mun hasta á
átvarginn fyrir yður, til þess að hann spilli ekki fyrir yður gróðri
jarðarinnar og víntréð á akrinum verði yður ekki ávaxtarlaust, segir
Jahve hersveitanna. [12] Þá munu allar þjóðir telja yður sæla, því að
þér munuð vera dýrindisland, segir Jahve hersveitanna.
[13] Hörð eru ummæli yðar um mig, segir Jahve. Og þér spyrjið:
Hvað höfum vér þá sagt vor í milli um þig? [14] Þér segið: Það er
til einskis að þjóna Guði, eða hvaða ávinning höfum vér af því haft,
að vér varðveittum boðorð hans og gengum í sorgarbúningi fyrir
augliti Jahve hersveitanna? [15] Fyrir því teljum vér nú hina hrokafullu
sæla; þeir þrifust eigi aðeins vel, þá er þeir höfðu guðleysi í frammi,
heldur freistuðu þeir og Guðs, og sluppu óhegndir.
[16] Slíkt mæla þeir hver við annan, sem óttast Jahve, og Jahve

---

3, 1: kap. 4, 5. Matt. 11, 10. Mark. 1, 2. Lúk. 7, 27. Jes. 40, 3 n. **2:** Jóel 2, 11.
3: Sak. 13, 9. **5:** 5 Mós. 24, 14. 17. **6:** 4 Mós. 23, 19. **7:** Sak. 1, 3. **13:** kap. 2, 17.
15: kap. 4, 1.

gefur gætur að því og heyrir það, og frammi fyrir augliti hans er rituð
minnisbók fyrir þá, sem óttast Jahve og virða hans nafn. 17 Og þeir
skulu vera mín eign, segir Jahve hersveitanna, á þeim degi, sem eg
hefst handa, og eg mun vægja þeim, eins og maður vægir syni sínum,
sem þjónar honum. 18 Þá munuð þér aftur sjá þann mismun, sem er
á milli réttláts manns og óguðlegs, á milli þess, sem Guði þjónar og
4 hins, sem ekki þjónar honum. 1 Því sjá, dagurinn kemur, brenn-
andi sem ofn; og allir hrokafullir og allir þeir, er guðleysi fremja,
munu þá vera sem hálmleggir, og dagurinn, sem kemur, mun kveikja
í þeim, segir Jahve hersveitanna, svo að hvorki verði eftir af þeim rót
né kvistur. 2 En yfir yður, sem óttist nafn mitt, mun réttlætissólin upp
renna með græðslu undir vængjum sínum, og þér munuð út koma og
leika yður eins og kálfar, sem út er hleypt úr stíu, 3 og þér munuð
sundur troða hina óguðlegu, því að þeir munu verða aska undir iljum
yðar, á þeim degi, er eg hefst handa, segir Jahve hersveitanna.
4 Munið eftir lögmáli Móse þjóns míns, þess er eg á Hóreb fól
setninga og ákvæði fyrir allan Ísrael. 5 Sjá, eg sendi yður Elía spá-
mann áður en hinn mikli og ógurlegi dagur Jahve kemur; 6 hann mun
sætta feður við sonu og sonu við feður, til þess að eg komi ekki og
ljósti landið banni.

17: kap. 4, 3. — **4, 1:** kap. 3, 15. **2:** kap. 3, 16. Lúk. 1, 78. **3:** kap. 3, 17. **4:** 2 Mós. 20, 1 n. **5:** kap. 3, 1. Matt. 11, 14; 17, 12 n. Mark. 9, 11 n. Lúk. 1, 17. **6:** Lúk. 1, 17.

NÝJA TESTAMENTIÐ.

Matteusar guðspjall.

1 Ættarskrá Jesú Krists, sonar Davíðs, sonar Abrahams.
2 Abraham gat Ísak; og Ísak gat Jakob; og Jakob gat Júda og
bræður hans; 3 og Júda gat Perez og Sera við Tamar; og Perez gat
Esrom; og Esrom gat Ram; 4 og Ram gat Ammínadab; og Ammínadab
gat Nahson; og Nahson gat Salmon; 5 og Salmon gat Bóas við Rahab;
og Bóas gat Óbeð við Rut; og Óbeð gat Ísaí; 6 og Ísaí gat Davíð
konung.
Og Davíð gat Salómon við konu Úría; 7 og Salómon gat Róbóam;
og Róbóam gat Abía; og Abía gat Asa; 8 og Asa gat Jósafat; og Jósafat
gat Jóram; og Jóram gat Ússía; 9 og Ússía gat Jótam; og Jótam gat
Akas; og Akas gat Esekía; 10 og Esekía gat Manasse; og Manasse gat
Amón; og Amón gat Jósía; 11 og Jósía gat Jekonja og bræður hans
á tíma herleiðingarinnar til Babýlonar.
12 En eftir herleiðinguna til Babýlonar gat Jekonja Sealtíel; og Se-
altíel gat Serúbabel; 13 og Serúbabel gat Abíúd; og Abíúd gat Eljakím;
og Eljakím gat Azór; 14 og Azór gat Sadók; og Sadók gat Akím; og
Akím gat Elíúd; 15 og Elíúd gat Eleasar; og Eleasar gat Mattan; og
Mattan gat Jakob; 16 og Jakob gat Jósef, mann Maríu; af henni fædd-
ist Jesús, sem kallast Kristur.
17 Eru þannig allir ættliðirnir frá Abraham til Davíðs fjórtán ætt-
liðir, og frá Davíð til herleiðingarinnar til Babýlonar fjórtán ættliðir, og
frá herleiðingunni til Babýlonar til Krists fjórtán ættliðir.

18 En fæðing Jesú Krists varð á þessa leið: Móðir hans María
var föstnuð Jósef, en áður en þau kæmu saman, reyndist hún þunguð
af heilögum anda. 19 En með því að Jósef maður hennar var réttlátur,
og vildi þó ekki gjöra henni opinbera minkun, ásetti hann sér að skil-
jast við hana á laun. 20 En meðan hann var að hugsa um þetta, sjá,
þá vitraðist honum engill drottins í draumi og sagði: Jósef, sonur Da-
víðs, óttast þú ekki að taka til þín Maríu, konu þína, því að fóstur
hennar er af heilögum anda. 21 Og hún mun son ala og skalt þú kalla
nafn hans Jesús, því að hann mun frelsa lýð sinn frá syndum þeirra.
22 En alt þetta varð, til þess að rætast skyldi það, sem mælt er af
drotni fyrir spámanninn, er segir: 23 *Sjá, meyjan mun þunguð verða
og son ala, og nafn hans munu menn kalla Immanúel*, sem er útlagt:
Guð með oss. 24 En þegar Jósef vaknaði, gjörði hann eins og engill
drottins hafði boðið honum, og tók konu sína til sín; 25 og hann kendi
hennar ekki, unz hún hafði alið son, og hann kallaði nafn hans JESÚS.

1, 1: Lúk. 3, 23 n. **2:** 1 Mós. 21, 2. 3; 25, 26; 29, 35. **3:** Rut. 4, 18 n. 1 Kron. 2, 5. 9 n. **6:** 1 Sam. 17, 12. 2 Sam. 12, 24. **7:** 1 Kong. 11, 43; 14, 31; 15, 8. **8:** 1 Kong. 15, 24; 22, 51. 1 Kron. 3, 11. 12. **9:** 2 Kong. 15, 7; 16, 1. 20. **10:** 2 Kong. 20, 21; 21, 18. 24. **11:** 2 Kong. 23, 34; 24, 6. 1 Kron. 3, 15. 16. **12:** 1 Kron. 3, 17. Esr. 3, 2. Hagg. 1, 1. **18:** Lúk. 1, 26 n. **20:** Lúk. 1, 35. **21:** Lúk. 1, 31. Post. 4, 12; 10, 43. **22:** Jes. 7, 14. **23:** Jes. 8, 8. 10.

2 En er Jesús var fæddur í Betlehem í Júdeu, á dögum Heródesar
konungs, sjá, þá komu vitringar frá Austurlöndum til Jerúsalem
og sögðu: 2 Hvar er hinn nýfæddi Gyðingakonungur? Því að vér
höfum séð stjörnu hans í austrinu og erum komnir, til þess að veita
honum lotningu. 3 En er Heródes konungur heyrði þetta, varð hann
felmtsfullur og öll Jerúsalem með honum; 4 og er hann hafði safnað
saman öllum æðstu prestunum og fræðimönnum lýðsins, spurði hann
þá, hvar Kristur ætti að fæðast. 5 Og þeir svöruðu honum: Í Betle-
hem í Júdeu. Því að þannig er ritað af spámanninum: 6 *Og þú Betle-
hem, land Júda, ert engan veginn hin minsta meðal höfðingja Júda; því
að af þér mun koma höfðingi, sem vera skal hirðir lýðs míns, Ísraels.*
7 Þá kallaði Heródes vitringana til sín á laun og fékk hjá þeim glögga
grein á því, hve nær stjarnan hefði birzt; 8 lét hann þá síðan fara til
Betlehem og sagði: Farið og haldið vandlega spurnum fyrir um
barnið, og er þér hafið fundið það, þá látið mig vita, til þess að eg
geti einnig komið og auðsýnt því lotningu. 9 En er þeir höfðu hlýtt á
konunginn, fóru þeir leiðar sinnar. Og sjá, stjarnan, sem þeir höfðu
séð í austrinu, fór fyrir þeim, þar til hana bar þar yfir, sem barnið
var. 10 En er þeir sáu stjörnuna, glöddust þeir harla mjög. 11 Og þeir
gengu inn í húsið og sáu barnið ásamt Maríu móður þess, og féllu
fram og veittu því lotningu. Og þeir opnuðu fjárhirzlur sínar og færðu
því gjafir: gull, reykelsi og myrru. 12 Og er þeir höfðu fengið bendingu
frá Guði í draumi um það, að hverfa ekki aftur til Heródesar, fóru
þeir aðra leið heim til lands síns.
13 En er þeir voru burt farnir, sjá, þá vitrast engill drottins Jósef
í draumi og segir: Rís upp og tak barnið og móður þess með þér og
flý til Egiptalands, og ver þar þangað til eg segi þér; því að Heródes
mun leita barnsins, til þess að fyrirfara því. 14 Og hann reis upp, tók
barnið og móður þess með sér um nóttina og fór til Egiptalands, 15 og
þar dvaldist hann alt til dauða Heródesar, svo að rætast skyldi það,
sem talað er af drotni fyrir spámanninn, er segir: *Frá Egiptalandi
kallaði eg son minn.* 16 En er Heródes sá, að hann var gabbaður af
vitringunum, varð hann afarreiður, sendi út og lét myrða öll sveinbörn,
sem voru í Betlehem og í öllum nálægum héruðum, tvævetur og þau,
er yngri voru, sem svaraði þeirri tímalengd, sem hann hafði komist
eftir hjá vitringunum. 17 Rættist það þá, sem mælt er fyrir Jeremía
spámann, er hann segir: 18 *Rödd heyrðist í Rama, grátur og kveinstafir
miklir, — Rakel grætur börnin sín; og hún vildi ekki huggast láta, því
að þau eru ekki framar lífs.*
19 En er Heródes var dáinn, sjá, þá vitrast engill drottins Jósef
í draumi í Egiptalandi og segir: 20 Rís upp og tak barnið og móður þess
með þér og far til Ísraelslands, því að þeir eru dánir, er sátu um líf
barnsins. 21 Og hann reis upp, tók barnið og móður þess með sér og
kom til Ísraelslands. 22 En er hann heyrði, að Arkelás réð ríki í Júdeu,
í stað Heródesar föður síns, varð hann hræddur við að fara þangað,
og hann fékk bendingu frá Guði í draumi og hélt til Galíleubygða.
23 Og er hann kom þangað, settist hann að í borg, sem heitir Nazaret,
til þess að það skyldi rætast, sem mælt er fyrir spámennina: *Nazarei
skal hann kallast.*

3 En á þeim dögum kemur Jóhannes skírari fram og prédikar í ó-
bygðum Júdeu 2 og segir: Gjörið iðrun, því að ríki himnanna er
nálægt. 3 Því að hann er sá, sem Jesaja spámaður talar um, er hann

---

2, 1: Lúk. 2, 1 n. **2:** 4 Mós. 24, 17. **5:** Mík. 5, 1. Jóh. 7, 42. **11:** Sálm. 72, 10.
Jes. 60, 6. **15:** Hós. 11, 1. 2 Mós. 4, 22. **17:** Jer. 31, 15. **20:** 2 Mós. 4, 19. **23:**
Lúk. 2, 39. — **3, 1:** Mark. 1, 2 n. Lúk. 3, 2 n.

segir: *Rödd manns, er hrópar í óbygðinni: Greiðið veg drottins, gjörið*
beinar brautir hans. [4] En Jóhannes, — hann bar klæðnað af úlfaldahár-
um og leðurbelti um lendar sér; en fæða hans var engisprettur og
villihunang. [5] Þá kom Jerúsalem út til hans og gjörvöll Júdea og alt
landið umhverfis Jórdan. [6] Og þeir létu skírast af honum í ánni Jór-
dan, játandi syndir sínar. [7] En er hann sá marga af Faríseum og
Saddúkeum koma til skírnar sinnar, sagði hann við þá: Þér nöðru-
afkvæmi, hver kendi yður að flýja undan komandi reiði? [8] Berið þá
ávöxt samboðinn iðruninni, [9] og ætlið ekki, að þér getið sagt með sjálf-
um yður: Vér eigum Abraham að föður; því að eg segi yður, að
Guð getur vakið Abraham börn af steinum þessum. [10] En öxin er þegar
lögð að rót trjánna; verður þá hvert það tré, sem ekki ber góðan á-
vöxt, upp höggvið og því í eld kastað. [11] Eg skíri yður með vatni til
iðrunar, en sá er mér máttkari, sem eftir mig kemur, og er eg ekki
verður að bera skó hans; hann mun skíra yður með heilögum anda
og eldi. [12] Varpskófla hans er í hendi honum og hann mun gjör-
hreinsa láfa sinn og safna hveiti sínu í hlöðuna, en hismið mun hann
brenna í óslökkvandi eldi.
[13] Þá kemur Jesús frá Galíleu til Jórdanar, til Jóhannesar, til þess
að skírast af honum; [14] en Jóhannes varnaði honum þess og sagði: Mér
er þörf að skírast af þér, og þú kemur til mín! [15] En Jesús svaraði og
sagði við hann: Lát það nú eftir, því að þannig ber okkur að full-
nægja öllu réttlæti. Þá lætur hann það eftir honum. [16] Og er Jesús
var skírður, sté hann jafnskjótt upp úr vatninu; og sjá, himnarnir
opnuðust fyrir honum, og hann sá Guðs anda stíga ofan eins og dúfu
og koma yfir hann; [17] og sjá, rödd af himnum sagði: Þessi er sonur
minn, hinn elskaði, sem eg hefi velþóknun á.
4 Þá var Jesús leiddur af andanum út á eyðimörkina, til þess að
verða freistaður af djöflinum; [2] og er hann hafði fastað fjörutíu
daga og fjörutíu nætur, tók hann loks að hungra. [3] Og freistarinn kom
og sagði við hann: Ef þú ert Guðs sonur, þá seg, að steinar þessir
skuli verða að brauðum. [4] En hann svaraði og sagði: Ritað er: *Mað-*
urinn lifir ekki af brauði einu saman, heldur af sérhverju orði, sem fram
gengur af Guðs munni. [5] Þá tekur djöfullinn hann með sér til borgar-
innar helgu og setti hann á þakbrún musterisins, og segir við hann:
[6] Ef þú ert Guðs sonur, þá kasta þér niður, því að ritað er: *Hann*
mun bjóða englum sínum um þig og þeir munu bera þig á höndum sér,
til þess að þú steytir ekki fót þinn við steini. [7] Jesús sagði við hann:
Aftur stendur ritað: *Ekki skaltu freista drottins, Guðs þíns.* [8] Enn
tekur djöfullinn hann með sér upp á ofurhátt fjall og sýnir hon-
um öll ríki heimsins og dýrð þeirra og sagði við hann: [9] Alt þetta
mun eg gefa þér, ef þú fellur fram og tilbiður mig. [10] Þá segir Jesús
við hann: Vík burt, Satan; því að ritað er: *Drottin, Guð þinn, átt þú*
að tilbiðja og þjóna honum einum. [11] Þá yfirgefur djöfullinn hann, og
sjá, englar komu og þjónuðu honum.
[12] En er hann heyrði, að Jóhannes hefði verið framseldur, fór
hann til Galíleu. [13] Og hann fór burt frá Nazaret, kom og settist að í
Kapernaum við vatnið í landshlutum Sebúlons og Naftalí, [14] til þess að
rætast skyldi það, sem mælt er fyrir Jesaja spámann, er segir: [15] *Sebúlons-*

3: Jes. 40, 3. Jóh. 1, 23. **4:** 2 Kong. 1, 8. **9:** Jóh. 8, 39. **10:** kap. 7, 19. Jóh. 15, 2. 6. **11:** Jóh. 1, 26. Post. 2, 2 n. 19, 4 n. **12:** kap. 13, 30. 42. **13:** Mark. 1, 9 n. Lúk. 3, 21 n. **16:** Mark. 1, 10. Jóh. 1, 32 n. **17:** kap. 17, 5. Jes. 42, 1. — **4, 1:** Mark. 1, 12. Lúk. 4, 1 n. **2:** 2 Mós. 34, 28. 5 Mós. 9, 9. 18. 1 Kong. 19, 8. **3:** kap. 27, 40. **4:** 5 Mós. 8, 3. **6:** Sálm. 91, 11. 12. **7:** 5 Mós. 6, 16. **10:** 5 Mós. 6, 13; 10, 20. **11:** Hebr. 1, 14. Lúk. 22, 43. Jóh. 1, 52. **12:** kap. 14, 3. Mark. 1, 14 n. Lúk. 4, 14 n. Jóh. 4, 3. 43. **13:** Lúk. 4, 31. **14:** Jes. 9, 1. 2.

land og Naftalíland fram með vatninu, landið hinumegin Jórdanar, Galílea
heiðingjanna. 16 *Sú þjóð, er í myrkri sat, hefir séð mikið ljós, og þeim,*
er sátu í landi og skugga dauðans, er ljós upp runnið.

17 Upp frá þessu tók Jesús að prédika og segja: Gjörið iðrun, því
að ríki himnanna er nálægt.
18 En er hann gekk fram með Galíleuvatninu, sá hann bræður tvo,
Símon, sem kallaður er Pétur, og Andrés, bróður hans, er voru að
leggja net í vatnið, því að þeir voru fiskimenn; 19 og hann segir við þá:
Fylgið mér, þá mun eg gjöra yður að mannaveiðurum. 20 Og þegar
í stað yfirgáfu þeir netin og fylgdu honum. 21 Og er hann gekk þaðan
lengra fram, sá hann aðra tvo bræður, Jakob Zebedeusson og Jóhann-
es bróður hans, á skipi með Zebedeusi, föður þeirra, og voru þeir að
bæta net sín; og hann kallaði þá. 22 Og þeir yfirgáfu jafnskjótt skipið
og föður sinn, og fylgdu honum.
23 Og Jesús fór víðsvegar um alla Galíleu og kendi í samkundu-
húsum þeirra og prédikaði fagnaðarboðskap ríkisins, og læknaði sér-
hvern sjúkdóm og sérhvern krankleika meðal lýðsins. 24 Og orðrómur-
inn um hann barst út um alt Sýrland. Og menn færðu til hans alla
sjúka, menn, sem haldnir voru af ýmsum sjúkdómum og þjáningum,
menn, sem þjáðust af illum öndum, tunglsjúka og lama, og hann læknaði
þá. 25 Og mikill mannfjöldi fylgdi honum úr Galíleu og Dekapólis og
Jerúsalem og Júdeu og úr landinu fyrir handan Jórdan.
5 En er hann sá mannfjöldann, gekk hann upp á fjallið, og er
hann var seztur niður, komu lærisveinar hans til hans. 2 Og hann
lauk upp munni sínum, kendi þeim og sagði:
3 Sælir eru þeir, sem fátækir eru í andanum, því að þeirra er ríki
himnanna.
4 Sælir eru syrgjendur, því að þeir munu huggaðir verða.
5 Sælir eru hógværir, því að þeir munu landið erfa.
6 Sælir eru þeir, sem hungrar og þyrstir eftir réttlætinu, því að
þeir munu saddir verða.
7 Sælir eru miskunnsamir, því að þeim mun miskunnað verða.
8 Sælir eru hjartahreinir, því að þeir munu Guð sjá.
9 Sælir eru friðsemjendur, því að þeir munu Guðs börn kallaðir verða.
10 Sælir eru þeir, sem ofsóttir verða fyrir réttlætis sakir, því að
þeirra er ríki himnanna. 11 Sælir eruð þér, þá er menn atyrða yður
og ofsækja og tala ljúgandi gegn yður alt ilt fyrir mínar sakir. 12 Verið
glaðir og fagnið, því að laun yðar eru mikil á himnum; því að þannig
ofsóttu þeir spámennina, sem voru á undan yður.
13 Þér eruð salt jarðarinnar; en ef saltið dofnar, með hverju á þá
að selta það? Það er þá til einskis framar nýtt, heldur er því kastað út
og það fótum troðið af mönnum. 14 Þér eruð ljós heimsins; borg, sem
stendur uppi á fjalli, fær ekki dulist. 15 Ekki kveikja menn heldur ljós
og setja það undir mæliker, heldur á ljósastikuna; og þá lýsir það
öllum, sem eru í húsinu. 16 Þannig lýsi ljós yðvart fyrir mönnunum,
til þess að þeir sjái góðverk yðar og vegsami föður yðar, sem er á
himnum.

16: Lúk. 1, 78. 79. **17:** kap. 3, 2; 10, 7. **18:** Mark. 1, 16 n. Lúk. 5, 1 n. **20:** kap. 19, 27. **23:** kap. 9, 35. Mark. 1, 21. Lúk. 4, 15. 31. Post. 10, 38. **24:** Mark. 1, 28. Lúk. 4, 14. 37. — **5, 2:** Lúk. 6, 20 n. **3:** Jes. 57, 15. **4:** Sálm. 126, 5. Jes. 61, 2. 2 Kor. 7, 10. **5:** Sálm. 37, 11. Jes. 60, 21. **6:** Jes. 55, 1. Jóh. 6, 35. Jes. 65, 13. Sálm. 17, 15. **7:** Jak. 2, 13. **8:** Sálm. 24, 3. 4; 73, 1; 51, 12. 1 Jóh. 3, 2. **9:** Hebr. 12, 14. **10:** Róm. 8, 17. 1 Pét. 3, 14. **11:** 1 Pét. 4, 14. **12:** Jak. 1, 2. Post. 7, 52. **13:** Mark. 9, 50. Lúk. 14, 34. **14:** Ef. 5, 8. Fil. 2, 15. **15:** Mark. 4, 21. Lúk. 8, 16; 11, 33. **16:** 1 Pét. 2, 12.

17 Ætlið ekki, að eg sé kominn til þess að niðurbrjóta lögmálið
eða spámennina; eg er ekki kominn til þess að niðurbrjóta, heldur til
þess að uppfylla; 18 því að sannlega segi eg yður: þangað til himinn og
jörð líða undir lok, mun ekki einn bókstafur eða eitt stafstrik lögmáls-
ins undir lok líða, unz það alt er komið fram. 19 Hver sem því brýtur
eitt hið minsta af boðorðum þessum, og kennir mönnunum þannig, hann
mun verða kallaður minstur í ríki himnanna; en hver sem breytir eftir
þeim og kennir þau, hann mun kallaður verða mikill í ríki himnanna.
20 Því eg segi yður, að ef réttlæti yðar tekur ekki fram réttlæti fræði-
mannanna og Faríseanna, komist þér alls ekki inn í ríki himnanna.

21 Þér hafið heyrt, að sagt var við forfeðurna: *Þú skalt ekki
morð fremja*, en hver sem morð fremur, verður sekur fyrir dóminum;
22 en eg segi yður, að hver sem reiðist bróður sínum, er sekur fyrir dóm-
inum; og hver sem segir við bróður sinn: Raka!* verður sekur fyrir ráðinu;
en hver sem segir: Þú afglapi! verður sekur Gehenna-eldsins. 23 Ef þú
því ert að bera gáfu þína fram á altarið, og þú minnist þess þar, að
bróðir þinn hefir eitthvað á móti þér, 24 þá skil gáfu þína þar eftir fyrir
framan altarið og far burt, sæztu fyrst við bróður þinn, og kom síðan
og ber fram gáfu þína. 25 Vertu skjótur til sætta við mótstöðumann þinn,
meðan þú ert enn á veginum með honum, svo að mótstöðumaðurinn
selji þig eigi dómaranum í hendur, og dómarinn selji þig þjóninum í
hendur, og þér verði varpað í fangelsi. 26 Sannlega segi eg þér, að þú
munt alls ekki komast út þaðan, fyr en þú hefir borgað hinn síðasta eyri.

27 Þér hafið heyrt, að sagt var: *Þú skalt ekki hórdóm drýgja*;
28 en eg segi yður, að hver sem lítur á konu með girndarhug, hefir
þegar drýgt hór með henni í hjarta sínu. 29 Ef hægra auga þitt hneyksl-
ar þig, þá ríf það út og kasta því frá þér, því að gagnlegt er þér, að
einn lima þinna tortímist, og ekki verði öllum líkama þínum kastað í
Gehenna. 30 Og ef hægri hönd þín hneykslar þig, þá sníð hana af og
kasta frá þér, því að gagnlegt er þér, að einn lima þinna tortímist, og
ekki lendi allur líkami þinn í Gehenna. 31 Það er einnig sagt: *Hver
sem skilur við konu sína, skal gefa henni skilnaðarskrá.* 32 En eg segi
yður, að hver sem skilur við konu sína, nema fyrir hórsök, verður þess
valdandi, að hún drýgir hór; og hver sem gengur að eiga fráskilda konu,
drýgir hór.

33 Enn hafið þér heyrt, að sagt var við forfeðurna: *Þú skalt ekki
vinna rangan eið, en þú skalt halda eiða þína við drottin.* 34 En eg
segi yður, að þér eigið alls ekki að sverja, hvorki við himininn, því
að hann er hásæti Guðs, 35 né við jörðina, því að hún er skör fóta hans,
ekki heldur við Jerúsalem, því að hún er borg hins mikla konungs;
36 ekki máttu heldur sverja við höfuð þitt, því að þú getur ekki gjört
eitt hár hvítt eða svart. 37 En ræða yðar skal vera: já, já; nei, nei;
en það sem er umfram þetta, er af hinu vonda.

38 Þér hafið heyrt, að sagt var: *Auga fyrir auga og tönn fyrir tönn.*
39 En eg segi yður: Þér skuluð ekki rísa gegn meingjörðamanninum,
en slái einhver þig á hægri kinn þína, þá snú þú einnig hinni að hon-
um. 40 Og við þann, sem vill lögsækja þig og taka kyrtil þinn, slepp
og við hann yfirhöfninni. 41 Og neyði einhver þig með sér eina mílu,

---

18: Lúk. 16, 17; 21, 33. **19:** Jak. 2, 10. **20:** kap. 23, 13 n. **21:** 2 Mós. 20, 13. **22:** * Þ. e. varmenni. 1 Jóh. 3, 15. **23:** Mark. 11, 25. **25:** Lúk. 12, 58. Ef. 4, 26. **26:** kap. 18, 34. **27:** 2 Mós. 20, 14. **28:** Job 31, 1. **29:** kap. 18, 9. Mark. 9, 47. **30:** kap. 18, 8. Mark. 9, 43. **31:** kap. 19, 7. 5 Mós. 24, 1. **33:** 3 Mós. 19, 12. 4 Mós. 30, 3. 5 Mós. 23, 23. **34:** Jak. 5, 12. Jes. 66, 1. **35:** Sálm. 48, 3. **38:** 2 Mós. 21, 24. 3 Mós. 24, 20. 5 Mós. 19, 21. **39:** 3 Mós. 19, 18. Róm. 12, 17. 19. 1 Pét. 3, 9. **40:** 1 Kor. 6, 7.

þá far með honum tvær. 42 Gef þeim sem biður þig, og snú ekki bak-
inu við þeim, sem vill fá lán hjá þér.
43 Þér hafið heyrt, að sagt var: *Þú skalt elska náunga þinn* og hata
óvin þinn. 44 En eg segi yður: Elskið óvini yðar, og biðjið fyrir þeim,
sem ofsækja yður, 45 til þess að þér verðið börn föður yðar, sem er á
himnum; því að hann lætur sól sína renna upp yfir vonda og góða og
rigna yfir réttláta og rangláta. 46 Því að ef þér elskið þá, sem yður
elska, hvaða laun öðlist þér þá? Gjöra ekki jafnvel tollheimtumenn-
irnir hið sama? 47 Og ef þér heilsið aðeins bræðrum yðar, hvað frá-
bært gjörið þér þá? Gjöra ekki jafnvel heiðingjarnir hið sama? 48 Verið
þér því fullkomnir, eins og yðar himneski faðir er fullkominn.

6 Gætið yðar, að fremja ekki réttlæti yðar fyrir mönnunum, til
þess að verða séðir af þeim; annars hljótið þér ekki laun hjá föður
yðar, sem er á himnum.
2 Þegar þú því gefur ölmusu, þá lát ekki blása í básúnu fyrir þér,
eins og hræsnararnir gjöra í samkundunum og á götunum, til þess að
þeim hlotnist heiður af mönnum. Sannlega segi eg yður, þeir hafa
laun sín út tekið. 3 En þegar þú gefur ölmusu, þá viti vinstri hönd
þín ekki hvað hægri hönd þín gjörir, 4 til þess að ölmusa þín sé í
leyndum, og faðir þinn, sem sér í leyndum, mun endurgjalda þér.
5 Og þegar þér biðjist fyrir, þá verið ekki eins og hræsnararnir,
því að þeim er ljúft að biðjast fyrir standandi í samkundunum
og á gatnamótunum, til þess að verða séðir af mönnum. Sannlega
segi eg yður, að þeir hafa laun sín út tekið. 6 En þegar þú biðst fyrir,
þá gakk inn í herbergi þitt, og er þú hefir lokað dyrum þínum, þá bið
föður þinn, sem er í leyndum, og faðir þinn, sem sér í leyndum, mun
endurgjalda þér. 7 En er þér biðjist fyrir, þá viðhafið ekki ónytju-
mælgi, eins og heiðingjarnir, því að þeir hyggja, að þeir muni verða
bænheyrðir fyrir mælgi sína. 8 Líkist því ekki þeim; því að faðir yðar
veit hvers þér við þurfið, áður en þér biðjið hann. 9 Þér skuluð því
biðja þannig:
Faðir vor, þú sem ert á himnum, helgist nafn þitt,
10 komi ríki þitt, verði vilji þinn, svo á jörðu sem á himni;
11 gef oss í dag vort daglegt brauð; 12 og fyrirgef oss vorar
skuldir, svo sem vér og höfum fyrirgefið skuldunautum vor-
um; 13 og leið oss ekki í freistni, heldur frelsa oss frá illu.
14 Því að ef þér fyrirgefið mönnunum misgjörðir þeirra, þá mun
yðar himneski faðir einnig fyrirgefa yður. 15 En ef þér fyrirgefið ekki
mönnunum þeirra misgjörðir, mun faðir yðar ekki heldur fyrirgefa
yðar misgjörðir.
16 En er þér fastið, þá verið ekki svipþungir eins og hræsnararnir;
því að þeir gjöra ásjónur sínar torkennilegar, til þess að mennirnir
geti séð, að þeir fasta; sannlega segi eg yður, að þeir hafa laun sín
út tekið. 17 En er þú fastar, þá smyr höfuð þitt og þvo andlit þitt,
18 til þess að mennirnir sjái ekki, að þú fastar, heldur faðir þinn, sem er
í leyndum, og faðir þinn, sem sér í leyndum, mun endurgjalda þér.
19 Safnið yður ekki fjársjóðum á jörðu, þar sem mölur og ryð
eyðir, og þar sem þjófar brjótast inn og stela; 20 heldur safnið yður
fjársjóðum á himni, þar sem hvorki eyðir mölur né ryð, og þar sem

---

42: 5 Mós. 15, 7. 10. **43:** 3 Mós. 19, 18. **44:** 2 Mós. 23, 4. Orðskv. 25, 21 n.
Róm. 12, 14. Lúk. 23, 34. Post. 7, 60. 1 Kor. 4, 12. **48:** 3 Mós. 19, 2. — **6, 1:**
kap. 23, 5. **4:** Lúk. 14, 14. **8:** v. 32. **9:** Lúk. 11, 2 n. Sálm. 115, 1. **10:** Lúk.
22, 42. **11:** Orðskv. 30, 8. **12:** Sálm. 32, 5. Ef. 4, 32. **13:** 2 Tim. 4, 18. **14:** Mark.
11, 25. **15:** kap. 18, 35. **16:** Jes. 58, 5. **19:** Orðskv. 23, 4. Jak. 5, 1. 2. 1 Tim.
6, 9. **20:** Lúk. 12, 33.

þjófar brjótast ekki inn og stela, 21 því að þar sem fjársjóður þinn er,
þar mun og hjarta þitt vera. 22 Augað er lampi líkamans; ef því auga
þitt er heilt, þá mun allur líkami þinn vera í birtu; 23 en sé auga þitt
sjúkt, þá mun allur líkami þinn vera í myrkri; ef því ljósið, sem
í þér er, er myrkur, hve mikið verður þá myrkrið! 24 Enginn getur
þjónað tveimur herrum, því að annaðhvort mun hann hata annan og
elska hinn, eða aðhyllast annan og lítilsvirða hinn. Þér getið ekki
þjónað Guði og mammon. 25 Þess vegna segi eg yður: Verið ekki á-
hyggjufullir um líf yðar, hvað þér skuluð eta eða hvað þér skuluð
drekka, ekki heldur um líkama yðar, hverju þér skuluð klæðast. Er
ekki lífið meira en fæðan og líkaminn meira en klæðnaðurinn? 26 Lítið
til fugla himinsins, þeir sá ekki né uppskera og þeir safna ekki heldur
í hlöður, og yðar himneski faðir fæðir þá; eruð þér ekki miklu fremri
en þeir? 27 En hver af yður getur með áhyggjum aukið einni alin við
hæð sína? 28 Og hví eruð þér áhyggjufullir um klæðnað? Gefið gaum
að liljum vallarins, hversu þær vaxa; þær vinna ekki og þær spinna
ekki heldur, 29 en eg segi yður, að jafnvel Salómon í allri dýrð sinni
var ekki svo skrýddur sem ein þeirra. 30 Þegar Guð nú skrýðir svo
gras vallarinnar, sem í dag stendur, en á morgun verður í ofn kastað,
skyldi hann þá ekki miklu fremur klæða yður, þér lítiltrúaðir? 31 Segið
því ekki áhyggjufullir: Hvað eigum vér að eta? eða: Hvað eigum vér
að drekka? eða: Hverju eigum vér að klæðast? 32 því að eftir öllu
þessu sækjast heiðingjarnir, og yðar himneski faðir veit, að þér þarfnist
alls þessa. 33 En leitið fyrst ríkis hans og réttlætis, og þá mun alt
þetta veitast yður að auki. 34 Verið því ekki áhyggjufullir um morgun-
daginn, því að morgundagurinn mun bera áhyggju fyrir sér; hverjum
degi nægir sín þjáning.

7 Dæmið ekki, til þess að þér verðið ekki dæmdir; 2 því að með
þeim dómi, sem þér dæmið, verðið þér dæmdir, og með þeim mæli,
sem þér mælið, verður yður mælt. 3 En hví sér þú flísina í auga
bróður þíns, en tekur ekki eftir bjálkanum í auga þínu? 4 Eða hvernig
getur þú sagt við bróður þinn: Lát mig draga út flísina úr auga þér,
og sjá, bjálki er í þínu auga? 5 Hræsnari, drag fyrst bjálkann út úr
auga þínu, og muntu þá sjá vel til að draga út flísina úr auga bróður þíns.

6 Gefið eigi hundunum hið heilaga og kastið eigi perlum yðar
fyrir svínin, til þess að þau troði þær ekki niður með fótunum og
snúi sér við og rífi yður í sundur.

7 Biðjið, og yður mun gefast; leitið, og þér munuð finna; knýið á,
og fyrir yður mun upp lokið verða; 8 því að sérhver sá er biður, öðlast,
og sá er leitar, finnur, og fyrir þeim er á knýr, mun upp lokið verða.
9 Eða hver er sá maður meðal yðar, sem mundi gefa syni sínum stein,
er hann bæði um brauð? 10 Og hvort mundi hann gefa honum högg-
orm, er hann bæði um fisk? 11 Ef nú þér, sem vondir eruð, hafið vit
á að gefa börnum yðar góðar gjafir, hversu miklu fremur mun þá
faðir yðar, sem er á himnum, gefa þeim góðar gjafir, sem biðja hann?
12 Alt, sem þér því viljið að mennirnir gjöri yður, það skuluð þér og
þeim gjöra; því að þetta er lögmálið og spámennirnir.

13 Gangið inn um þröngა hliðið; því að vítt er hliðið og breiður
vegurinn, er liggur til glötunarinnar, og margir eru þeir, sem fara þar
inn; 14 því að þröngt er hliðið og mjór vegurinn, er liggur til lífsins,
og fáir eru þeir, sem finna hann.

21: Lúk. 12, 34. **22:** Lúk. 11, 34. **24:** 1 Kong. 18, 21. Lúk. 16, 13. **25:** Lúk. 12, 22 n. Fil. 4, 6. 1 Pét. 5, 7. **26:** Job 39, 3. Sálm. 147, 9. **29:** Préd. 2, 4 n. **33:** 1 Kong. 3, 11 n. Sálm. 37, 25. — **7, 1:** Lúk. 6, 37 n. 1 Kor. 4, 5. **2:** Mark. 4, 24. **7:** kap. 21, 22. Lúk. 11, 9 n. Jóh. 14, 13; 15, 7. 1 Jóh. 3, 22. Jer. 29, 12. 13. **12:** Lúk. 6, 31. Matt. 5, 17. Róm. 13, 8. 10. **13:** Lúk. 13, 24. **14:** Post. 14, 22.

15 Gætið yðar fyrir falsspámönnum, er koma til yðar í sauðaklæð-
um, en eru hið innra glefsandi vargar; 16 af ávöxtum þeirra skuluð þér
þekkja þá. Hvort geta menn lesið vínber af þyrnum eða fíkjur af
þistlum? 17 Þannig ber sérhvert gott tré góða ávöxtu, en skemt tré ber
vonda ávöxtu. 18 Gott tré getur ekki borið vonda ávöxtu, ekki heldur
skemt tré borið góða ávöxtu. 19 Hvert það tré, sem ekki ber góðan
ávöxt, er upp höggvið og því í eld kastað; 20 þess vegna — af ávöxtum
þeirra skuluð þér þekkja þá. 21 Ekki mun hver sá, er við mig segir:
Herra, herra, ganga inn í ríki himnanna, heldur sá er gjörir vilja föður
míns á himnum. 22 Margir munu segja við mig á þeim degi: Herra,
herra, höfum vér ekki spáð með þínu nafni, og höfum vér ekki rekið
út illa anda með þínu nafni, og höfum vér ekki gjört mörg kraftaverk
með þínu nafni? 23 Og þá mun eg segja þeim afdráttarlaust: Aldrei
þekti eg yður; farið frá mér þér, sem fremjið ranglæti. 24 Hver sem
því heyrir þessi orð mín og breytir eftir þeim, honum má líkja við
hygginn mann, er bygði hús sitt á bjargi; 25 og steypiregn kom ofan,
og vatnsflóð komu og stormar blésu, og skullu á því húsi, en það féll
ekki, því að það var grundvallað á bjargi. 26 Og hverjum, sem heyrir
þessi orð mín og breytir ekki eftir þeim, honum má líkja við heimskan
mann, er bygði hús sitt á sandi; 27 og steypiregn kom ofan, og vatns-
flóð komu og stormar blésu, og skullu á því húsi, og það fjell, og fall
þess var mikið.
28 Og það varð, er Jesús hafði lokið þessum orðum, að mann-
fjöldinn undraðist mjög kenningu hans; 29 því að hann kendi þeim eins
og sá sem vald hafði, og ekki eins og fræðimenn þeirra.

8 En er hann steig niður af fjallinu, fylgdi honum mikill mann-
fjöldi. 2 Og sjá, líkþrár maður kom til hans, laut honum og mælti:
Herra, ef þú vilt, getur þú hreinsað mig. 3 Og hann rétti út höndina,
snart hann og sagði: Eg vil, verðir þú hreinn! Og jafnskjótt varð lík-
þrá hans hrein. 4 Og Jesús segir við hann: Sjá þú til, að þú segir
það engum, heldur far burt, sýn þig prestinum, og ber fram gjöfina,
sem Móse skipaði fyrir, þeim til vitnisburðar.
5 En er hann gekk inn í Kapernaum, kom til hans hundraðshöfð-
ingi, bað hann og sagði: 6 Herra, þjónn minn liggur heima lami og er
mjög þungt haldinn. 7 Og hann segir við hann: Eg skal koma og
lækna hann. 8 Og hundraðshöfðinginn svaraði og sagði: Herra, eg er
ekki verður þess, að þú gangir inn undir þak mitt. En seg það aðeins
með orði, og mun þjónn minn verða heill. 9 Því að einnig eg er mað-
ur, sem yfirvaldi á að lúta, og hefi hermenn undir mér; og eg segi við
þennan: Far þú, og hann fer, og við annan: Kom þú, og hann kemur;
og við þjón minn: Gjör þú þetta, og hann gjörir það. 10 En er Jesús
heyrði það, undraðist hann og mælti við þá, sem fylgdu honum: Sann-
lega segi eg yður: ekki einu sinni í Ísrael hefi eg fundið svo mikla
trú; 11 en eg segi yður, að margir munu koma frá austri og vestri og
sitja til borðs með Abraham og Ísak og Jakob í ríki himnanna; 12 en
börnum ríkisins mun verða varpað út í myrkrið fyrir utan; þar mun
vera grátur og gnístran tanna. 13 Og Jesús sagði við hundraðshöfð-
ingjann: Far þú burt, verði þér eins og þú trúðir; og þjónninn varð
heilbrigður á þeirri stundu.

15: Jer. 14, 14; 23, 16. Esek. 13, 1 n. Mik. 3, 5. 1 Jóh. 4, 1. 2 Tim. 3, 5. **16:** kap. 12, 33. **19:** kap. 3, 10. **21:** Tit. 1, 16. **22:** 1 Kor. 13, 2. **23:** kap. 25, 12. 41. Lúk. 13, 27. **24:** Jóh. 13, 17. Róm. 2, 13. Jak. 1, 25. **27:** Esek. 13, 11. 12. **28:** Mark. 1, 22. Lúk. 4, 32. Jóh. 7, 46. — **8, 1:** kap. 5, 1. **2:** Mark. 1, 40 n. Lúk. 5, 12 n. **4:** kap. 9, 30. 3 Mós. 14, 2 n. **5:** Lúk. 7, 1 n. **11:** Jes. 2, 2 n. 60, 3. 4. Lúk. 13, 28. 29. **12:** kap. 13, 42. 50; 22, 13; 24, 51; 25, 30. **13:** kap. 15, 28.

14 Og er Jesús kom í hús Péturs, sá hann tengdamóður hans, er
lá sjúk af hitasótt; 15 og hann snart hönd hennar, og hitasóttin yfirgaf
hana; og hún reis á fætur og þjónaði honum. 16 En er kveld var komið,
færðu þeir til hans marga, er þjáðust af illum öndum, og rak hann
andana út með orði, og alla þá, er sjúkir voru, læknaði hann; 17 svo
að rættist það, sem talað er fyrir Jesaja spámann, er segir: *Hann tók
mein vor og bar sóttir vorar.*
18 En er Jesús sá mikinn mannfjölda kring um sig, bauð hann að
fara yfir um vatnið. 19 Og fræðimaður nokkur kom og sagði við hann:
Meistari, eg vil fylgja þér hvert sem þú fer. 20 Og Jesús segir við hann:
Refar eiga greni og fuglar himinsins hreiður, en mannsins sonur á
hvergi höfði sínu að að halla. 21 En annar af lærisveinunum sagði við
hann: Herra, leyf mér fyrst að fara burt og jarða föður minn. 22 En
Jesús segir við hann: Fylg þú mér, og lát hina dauðu jarða sína dauðu.
23 Og er hann steig á skip, fylgdu lærisveinar hans honum. 24 Og
sjá, þá gjörði svo mikið óveður á vatninu, að skipið huldi af bylg-
junum; en hann svaf. 25 Og þeir komu og vöktu hann, segjandi: Herra,
bjarga þú; vér förumst. 26 Og hann segir við þá: Hví eruð þér hræddir,
lítiltrúaðir? Því næst stóð hann upp og hastaði á vindana og vatnið,
og varð blíðalogn. 27 En mennirnir undruðust þetta og sögðu: Hvaða
maður er þetta, að bæði vindarnir og vatnið hlýða honum?
28 Þegar hann var kominn yfir um í bygð Gadarena, mættu hon-
um tveir menn, þjáðir af illum öndum, er komu út úr gröfunum, skæðir
mjög, svo að engum var fært að fara þann veg. 29 Og sjá, þeir æptu
og sögðu: Hvað höfum við saman við þig að sælda, sonur Guðs? Ert
þú kominn hingað fyrir tímann, til þess að kvelja oss? 30 En langt frá
þeim var mikil svínahjörð á beit. 31 En illu andarnir báðu hann og sögðu:
Ef þú rekur oss út, þá lát þú oss fara í svínahjörðina. 32 Og hann
sagði við þá: Farið þið! En þeir fóru út og fóru í svínin; og sjá, öll
hjörðin steyptist niður fyrir þvergnípið í vatnið, og týndist í vatninu.
33 En hirðarnir flýðu, og er þeir komu til borgarinnar, sögðu þeir frá
öllu, eins frá því um mennina, er þjáðir voru af illu öndunum. 34 Og sjá,
öll borgin gekk út til móts við Jesúm, og er þeir sáu hann, báðu þeir
hann að fara burt úr héruðum þeirra.
9 Og hann steig á skip og fór yfir um og kom í sína eigin borg.
2 Og sjá, menn færðu til hans lama mann, sem lá í rekkju; og er
Jesús sá trú þeirra, sagði hann við lama manninn: Vertu hughraustur,
sonur, syndir þínar eru fyrirgefnar. 3 Og sjá, nokkurir af fræðimönnun-
um sögðu með sjálfum sér: Þessi maður lastmælir! 4 Og Jesús, sem
þekti hugsanir þeirra, sagði: Hví hugsið þér ilt í hjörtum yðar? 5 Því
að hvort er auðveldara að segja: Syndir þínar eru fyrirgefnar, eða að
segja: Statt upp og gakk? 6 En til þess að þér skulið vita, að manns-
ins sonur hefir vald til að fyrirgefa syndir á jörðunni, — þá segir hann
við lama manninn: — statt upp, tak sæng þína og far heim til þín.
7 Og hann reis upp og fór heim til sín. 8 En er mannfjöldinn sá þetta,
skelfdist hann og lofaði Guð, er gefið hefði mönnunum slíkt vald.
9 Og er Jesús hélt áfram þaðan, sá hann mann sitja hjá tollbúð-
inni, Matteus að nafni; og hann segir við hann: Fylg þú mér. Og
hann stóð upp og fylgdi honum.
10 Og svo bar til, er hann sat að borði í húsinu, sjá, þá komu

---

14: Mark. 1, 29 n. Lúk. 4, 38. 39. **16:** Mark. 1, 32 n. Lúk. 4, 40. 41, **17:** Jes. 53, 4. 1 Pét. 2, 24. **19:** Lúk. 9, 57 n. **20:** 2 Kor. 8, 9. **22:** 1 Tím. 5, 6. Opinb. 3, 1. **23:** Mark. 4, 35 n. Lúk. 8, 22 n. **25:** kap. 14, 30. **26:** Sálm. 106, 9; 107, 29. **28:** Mark. 5, 1 n. Lúk. 8, 26 n. **29:** 2 Pét. 2, 4. Júd. 6. **34:** Post. 16, 39. — **9, 2:** Mark. 2, 3 n. Lúk. 5, 18 n. **4:** Sálm. 139, 2. Jóh. 2, 25. **9:** Mark. 2, 14 n. Lúk. 5, 27 n. **10:** Lúk. 15, 1.

margir tollheimtumenn og bersyndugir og sátu til borðs með Jesú og
lærisveinum hans; 11 og er Farísearnir sáu það, sögðu þeir við læri-
sveina hans: Hví etur meistari yðar með tollheimtumönnum og ber-
syndugum? 12 En er hann heyrði það, mælti hann: Ekki þurfa heil-
brigðir læknis við, heldur þeir sem sjúkir eru; 13 en farið þér og lærið
hvað þetta þýðir: *Miskunnsemi þrái eg, en ekki fórnir;* því að ekki
er eg kominn, til þess að kalla réttláta, heldur synduga.
14 Þá koma til hans lærisveinar Jóhannesar og segja: Hví föstum
vér og Farísearnir iðulega, en lærisveinar þínir fasta ekki? 15 Og Jesús
sagði við þá: Hvort mundu brúðkaupssveinar vera hryggir, meðan
brúðguminn er hjá þeim? En koma munu dagar, er brúðguminn verð-
ur tekinn burt frá þeim, og þá munu þeir fasta. 16 Enginn leggur bót
af nýjum dúk á gamalt fat, því að bótin tekur af fatinu og rifan verð-
ur verri. 17 Ekki láta menn heldur nýtt vín á gamla belgi, því að þá
springa belgirnir og vínið fer niður og belgirnir ónýtast; en menn láta
nýtt vín á nýja belgi, og varðveitist þá hvorttveggja.
18 Þegar hann var að tala þetta við þá, sjá, þá kom forstöðumað-
ur nokkur, laut honum og mælti: Dóttir mín er nýskilin við, en kom
þú og legg hönd þína yfir hana, þá mun hún lifna. 19 Og Jesús stóð
upp og fór með honum, svo og lærisveinar hans. 20 Og sjá, kona nokk-
ur, sem hafði haft blóðfall í tólf ár, kom að baki honum og snart fald
yfirhafnar hans; 21 því að hún sagði með sjálfri sér: Ef eg aðeins fæ
snortið yfirhöfn hans, þá mun eg heil verða. 22 En Jesús sneri sér við,
og er hann leit hana, sagði hann: Vertu hughraust, dóttir, trú þín hefir
gjört þig heila; og konan varð heil í frá þeirri stundu. 23 Og er Jesús kom
í hús forstöðumannsins og sá þar píparana og mannfjöldann, sem var
með þys, sagði hann: 24 Farið burt, því að stúlkan er ekki dáin, held-
ur sefur hún. Og þeir hlógu að honum. 25 En er búið var að reka
fólkið út, gekk hann inn, tók í hönd henni, og reis þá stúlkan upp.
26 Og fregnin um þetta barst út um alt það hérað.
27 Og er Jesús fór þaðan, fylgdu eftir honum tveir menn blindir,
er kölluðu og sögðu: Miskunna þú okkur, sonur Davíðs! 28 En er hann
var kominn inn í húsið, komu hinir blindu til hans. Og Jesús segir
við þá: Trúið þið, að eg geti gjört þetta? Þeir segja við hann: Já,
herra. 29 Þá snart hann augu þeirra og mælti: Verði ykkur að trú
ykkar! 30 Og augu þeirra opnuðust. Og Jesús lagði ríkt á við þá og
sagði: Sjáið til að enginn fái að vita þetta. 31 En þeir gengu út og
víðfrægðu hann í öllu því héraði.
32 En er þeir voru burt farnir, sjá, þá færðu menn til hans mál-
lausan mann, er þjáðist af illum anda. 33 Og er illi andinn var út
rekinn, talaði hinn mállausi. Og mannfjöldinn undraðist þetta og mælti:
Aldrei hefir þvílíkt sést í Ísrael. 34 En Farísearnir sögðu: Hann rekur
út illu andana með fulltingi foringja illu andanna.

35 Og Jesús fór um allar borgirnar og þorpin, kendi í samkundum
þeirra og prédikaði fagnaðarboðskap ríkisins og læknaði hvers konar
sjúkdóma og hvers konar krankleika. 36 En er hann sá mannfjöldann,
kendi hann í brjósti um þá, því að þeir voru hrjáðir og tvístraðir, eins
og sauðir, er ekki hafa hirði. 37 Þá segir hann við lærisveina sína:
Uppskeran er að sönnu mikil, en verkamennirnir fáir; 38 biðjið

13: Hós. 6, 6. 1 Sam. 15, 22. Mík. 6, 8. Matt. 12, 7. 1 Tím. 1, 15. **14:** Mark. 2, 18 n. Lúk. 5, 33 n. **15:** Jóh. 3, 29; 16, 20. **18:** Mark. 5, 22 n. Lúk. 8, 41 n. **20:** 3 Mós. 15, 25. **21:** kap. 14, 36. Lúk. 6, 19. **22:** v. 2. Lúk. 17, 19. **23:** Jer. 9, 17. **24:** Jóh. 11, 11. **26:** Lúk. 7, 17. **27:** kap. 20, 30. **29:** kap. 8, 13. **30:** Mark. 7, 36. **32:** Lúk. 11, 14. 15. **34:** kap. 12, 24. **35:** kap. 4, 23. **36:** Mark. 6, 34. 4 Mós. 27, 17. Jes. 53, 6. Jer. 23, 1 n. Esek. 34, 2 n. 1 Pét. 2, 25. **37:** Lúk. 10, 2. Jóh. 4, 35.

því herra uppskerunnar, að hann sendi verkamenn til uppskeru
sinnar.

10 Og hann kallaði til sín þá tólf lærisveina sína og gaf þeim vald
yfir óhreinum öndum, til þess að reka þá út, og til þess að lækna
hvers konar sjúkdóma og hvers konar krankleika.
[2] En nöfn þeirra tólf postula eru þessi: Fyrstur er Símon, sem
Pétur kallast, og Andrés bróðir hans; Jakob Zebedeusson og Jóhannes
bróðir hans; [3] Filippus og Bartólómeus; Tómas og Matteus, tollheimtu-
maðurinn; Jakob Alfeusson og Taddeus; [4] Símon Kananei og Júdas
Ískaríot, sá hinn sami er sveik hann. [5] Þessa tólf sendi Jesús frá sér,
bauð þeim og sagði:
Farið eigi á veg heiðingja og gangið eigi inn í nokkura borg Sam-
verja; [6] en farið heldur til hinna týndu sauða af húsi Ísraels. [7] En á
ferðum yðar skuluð þér prédika og segja: Ríki himnanna er í nánd.
[8] Læknið sjúka, uppvekið dauða, hreinsið líkþráa, rekið út illa anda; ó-
keypis hafið þér meðtekið, ókeypis skuluð þér af hendi láta. [9] Fáið
yður eigi gull né silfur né eirpeninga í belti yðar; [10] eigi mal til ferðar,
né tvo kyrtla né skó né staf, því að verður er verkamaðurinn fæðis
síns. [11] En í hverja þá borg eða þorp, sem þér komið, þá spyrjist
fyrir, hver sé maklegur þar, og dveljist þar, þangað til þér farið burt.
[12] En er þér gangið inn í húsið, þá heilsið því; [13] og sé húsið maklegt,
þá komi friður yðar yfir það; en sé það ekki maklegt, þá hverfi friður
yðar til yðar aftur. [14] Og sé sá nokkur, er ekki vill meðtaka yður, og
ekki heldur hlýða á orð yðar, þá farið burt úr því húsi eða þeirri
borg, og hristið dustið af fótum yðar. [15] Sannlega segi eg yður: Bæri-
legra mun landi Sódómu og Gómorru verða á degi dómsins en þeirri
borg.
[16] Sjá, eg sendi yður sem sauði á meðal úlfa; verið því hygnir
sem höggormar og falslausir sem dúfur. [17] Gætið yðar fyrir mönn-
unum, því að þeir munu framselja yður ráðsamkomum, og í samkund-
um sínum munu þeir húðstrýkja yður; [18] og fyrir landshöfðingja og
konunga munuð þér leiddir verða mín vegna, þeim og heiðingjunum
til vitnisburðar. [19] En er þeir framselja yður, þá verið ekki áhyggju-
fullir um, hvernig eða hvað þér skuluð tala; því að það mun verða
gefið yður á þeirri stundu, hvað þér eigið að tala; [20] því að ekki eruð
það þér, sem talið, heldur andi föður yðar, er í yður talar. [21] En
bróðir mun framselja bróður til lífláts og faðir barn sitt, og börnin
munu rísa gegn foreldrunum og valda þeim dauða. [22] Og þér munuð
verða hataðir af öllum vegna nafns míns; en sá er stendur stöðugur alt
til enda, hann mun hólpinn verða. [23] En er þeir ofsækja yður í þessari
borg, þá flýið í hina, því að sannlega segi eg yður, þér munuð alls
eigi ljúka við borgir Ísraels, áður en mannsins sonur kemur.
[24] Ekki er lærisveinninn yfir meistara sínum, ekki heldur þjónninn
yfir húsbónda sínum; [25] nóg er lærisveininum að verða sem meistari
hans og þjóninum að verða sem húsbóndi hans. Hafi þeir kallað hús-
föðurinn Beelsebúl, hve miklu fremur þá heimilismenn hans? [26] Óttist
þá því eigi; því að ekkert er hulið, er eigi verði opinbert, né leynt, er
ekki verði augljóst. [27] Það sem eg segi yður í myrkrinu, skuluð þér
tala í birtunni, og það sem þér heyrið hvíslað í eyra, skuluð þér pré-

---

10, 1: Mark. 6, 7 n. Lúk. 9, 1 n. **2:** Mark. 3, 13 n. Lúk. 6, 13 n. Post. 1, 13. **3:** kap. 9, 9. **6:** kap. 15, 24. **7:** kap. 3, 2; 4, 17. **8:** Post. 8, 18 n. **9:** Lúk. 22, 35. **10:** Lúk. 10, 4 n. 1 Kor. 9, 7 n. 14. 1 Tím. 5, 18. **14:** Post. 13, 51; 18, 6. **15:** kap. 11, 24. **16:** Lúk. 10, 3. Róm. 16, 19. **17:** kap. 24, 9. Jóh. 16, 2. **19:** Lúk. 12, 11 n. **20:** 2 Mós. 4, 12. **21:** Lúk. 12, 53; 21, 16 n. **22:** kap. 24, 13. Opinb. 2, 10. **24:** Lúk. 6, 40. Jóh. 13, 16; 15, 20. **25:** kap. 9, 34; 12, 24. Jóh. 8, 48. **26:** Jes. 8, 12. Jer. 1, 8. Esek. 2, 6. Mark. 4, 22. Lúk. 8, 17; 12, 2 n.

dika á þökum uppi. [28] Og hræðist eigi þá sem líkamann deyða, en
geta eigi deytt sálina; en hræðist heldur þann, er mátt hefir til að
tortíma bæði sálu og líkama í Gehenna. [29] Eru eigi tveir spörvar seldir
fyrir einn smápening? og ekki fellur einn þeirra til jarðar án vilja föður
yðar; [30] en jafnvel öll höfuðhár yðar eru talin. [31] Óttist því eigi; þér
eruð meira verðir en margir spörvar. [32] Hver sem því kannast við
mig fyrir mönnunum, við hann mun eg einnig kannast fyrir föður
mínum á himnum. [33] En hver sem afneitar mér fyrir mönnunum,
honum mun eg og afneita fyrir föður mínum á himnum.
[34] Ætlið ekki að eg sé kominn frið að senda á jörðina; ekki kom
eg frið að senda, heldur sverð. [35] Því að eg er kominn til að gjöra
mann ósáttan við föður sinn og dóttur við móður sína og sonarkonu
við tengdamóður sína, [36] og óvinir mannsins eru heimilismenn hans.
[37] Hver sem ann föður eða móður meir en mér, er mín ekki verður,
og hver sem ann syni eða dóttur meir en mér, er mín ekki verður.
[38] Og hver sem ekki tekur sinn kross og fylgir mér eftir, er mín ekki
verður. [39] Hver sem finnur líf sitt, mun týna því, en hver sem hefir
týnt lífi sínu mín vegna, mun finna það.
[40] Hver sem meðtekur yður, meðtekur mig, og hver sem meðtekur
mig, meðtekur þann, er sendi mig. [41] Hver sem meðtekur spámann
upp á spámanns nafn, mun fá spámanns laun, og hver sem meðtekur
réttlátan mann upp á nafn réttláts manns, mun fá laun réttláts manns.
[42] Og hver sem gefur einum þessara smælingja svaladrykk einungis
upp á lærisveins nafn, sannlega segi eg yður: hann mun alls ekki
missa af launum sínum.

11 Og það varð, er Jesús hafði lokið fyrirskipunum sínum til þeirra
tólf lærisveina sinna, að hann fór þaðan, til þess að kenna og
prédika í borgum þeirra.

[2] En er Jóhannes heyrði í fangelsinu um verk Krists, gjörði hann
honum orðsendingu með lærisveinum sínum og lét segja við hann:
[3] Ert þú sá sem koma á, eða eigum vér að vænta annars? [4] Og Jesús
svaraði og sagði við þá: Farið og kunngjörið Jóhannesi það sem þér
heyrið og sjáið: [5] Blindir fá sýn og haltir ganga, líkþráir hreinsast og
daufir heyra, og dauðir upp rísa og fátækum er boðað fagnaðarerindi.
[6] Og sæll er sá, sem ekki hneykslast á mér. [7] En er þeir voru farnir,
tók Jesús að tala til mannfjöldans um Jóhannes: Hvað fóruð þér út í
óbygðina að sjá? Reyr af vindi skekinn? [8] Eða hvað fóruð þér út að
sjá? Mann mjúkklæddan? Sjá, þeir sem bera mjúk klæði, eru í höll-
um konunganna. [9] Eða til hvers fóruð þér út? Til að sjá spámann?
Já, eg segi yður, jafnvel meira en spámann; [10] því að hann er sá, sem
um er ritað: *Sjá, eg sendi sendiboða minn fyrir augliti þínu, er greiða
mun veg þinn fyrir þér.* [11] Sannlega segi eg yður: eigi hefir fram komið
meðal þeirra, er af konum eru fæddir, meiri maður en Jóhannes skír-
ari; en hinn minsti í ríki himnanna er honum meiri. [12] En frá dögum
Jóhannesar skírara og alt til þessa verður ríki himnanna fyrir ofbeldi,
og ofbeldismenn taka það með valdi; [13] því að allir spámennirnir og
lögmálið spáðu alt fram að Jóhannesi. [14] Og ef þér viljið meðtaka
það, þá er hann sá Elía, er koma skal. [15] Hver sem eyru hefir að

28: Lúk. 12, 4 n. **30:** Lúk. 21, 18. Post. 27, 34. **31:** Lúk. 12, 24. **32:** Lúk. 12, 8. 9. Róm. 10, 9. **33:** Mark. 8, 38. Lúk. 9, 26. 2 Tím. 2, 12. 1 Jóh. 2, 23. **34:** Lúk. 12, 49. 51. **35:** v. 21. Mík. 7, 5. 6. **36:** Sálm. 41, 10; 55, 14. **37:** kap. 19, 29. Lúk. 14, 26. 27. **38:** kap. 16, 24. 25. Mark. 8, 34. 35. Lúk. 9, 23. 24. **39:** Lúk. 17, 33. Jóh. 12, 25. **40:** Lúk. 10, 16. Jóh. 13, 20. **41:** 1 Kong. 17, 10 n. **42:** Mark. 9, 41. — **11, 2:** Lúk. 7, 18 n. **3:** Mal. 3, 1. **5:** Jes. 35, 5. 6; 61, 1. **6:** kap. 13, 57; 15, 12. **9:** Lúk. 1, 76. **10:** Mal. 3, 1. Mark. 1, 2. **12:** Lúk. 16, 16. **14:** Mal. 4, 5. Matt. 17, 12. Lúk. 1, 17.

heyra, hann heyri. 16 Við hvað skal eg samlíkja þessari kynslóð? Lík
er hún börnum, sem á torgum sitja og kalla til félaga sinna og segja:
17 Vér lékum fyrir yður á hljóðpípu, og þér dönsuðuð ekki; vér sung-
um sorgarljóð, og þér kveinuðuð ekki. 18 Því að Jóhannes kom, og át
hvorki né drakk, og menn segja: Hann hefir illan anda. 19 Mannsins sonur
kom, og át og drakk, og menn segja: Sjá, átvagl og vínsvelgur! vinur
tollheimtumanna og syndara! En spekin réttlættist af gjörðum sínum.
20 Þá tók hann að ávíta borgirnar, þar sem hann hafði gjört flest
kraftaverk, fyrir það, að þær hefðu eigi gjört iðrun: 21 Vei þér, Kórazín;
vei þér, Betsaída; því að ef þau kraftaverk hefðu gjörð verið í Týrus
og Sídon, sem gjörst hafa í ykkur, hefðu þær fyrir löngu gjört iðrun
í sekk og ösku. 22 Þó segi eg ykkur, að Týrus og Sídon mun verða
bærilegra á dómsdegi en ykkur. 23 Og þú, Kapernaum! skyldir þú
verða hafin til himins? — Til Heljar skalt þú niður stíga; því að ef
þau kraftaverk hefðu gjörð verið í Sódómu, sem gjörst hafa í þér,
stæði hún alt til þessa dags. 24 Þó segi eg yður, að landi Sódómu
mun verða bærilegra á dómsdegi en þér.
25 Á þeim tíma tók Jesús til máls og sagði: Eg vegsama þig, faðir,
herra himins og jarðar, að þú hefir hulið þessa hluti fyrir spekingum
og vitrum mönnum, og opinberað þá smælingjum. 26 Já, faðir, því
að þannig varð það, sem þóknanlegt er fyrir augliti þínu. 27 Alt er
mér á vald gefið af föður mínum, og enginn gjörþekkir soninn nema
faðirinn, og eigi heldur gjörþekkir nokkur föðurinn nema sonurinn, og
sá er sonurinn vill opinbera hann. 28 Komið til mín, allir þér, sem
erfiðið og þunga eruð hlaðnir, og eg mun veita yður hvíld. 29 Takið
á yður mitt ok og lærið af mér, því að eg er hógvær og lítillátur í hjarta,
og þá skuluð þér finna sálum yðar hvíld; 30 því að mitt ok er indælt
og byrði mín létt.
12 Á þeim tíma fór Jesús á hvíldardegi um sáðlönd, en lærisveinar
hans voru hungraðir, og tóku þeir til að tína kornöx og eta. 2 En er
Farísearnir sáu það, sögðu þeir við hann: Sjá, lærisveinar þínir gjöra það,
sem ekki er leyfilegt að gjöra á hvíldardegi. 3 En hann sagði við þá:
Hafið þér eigi lesið, hvað Davíð gjörði, þegar hann var hungraður og
menn hans? 4 hvernig hann gekk inn í Guðs hús og át skoðunarbrauðin,
sem hvorki honum var leyfilegt að eta né mönnum hans, heldur prest-
unum einum? 5 Eða hafið þér ekki lesið í lögmálinu, að á hvíldar-
dögunum vanhelga prestarnir hvíldardaginn í musterinu, og eru þó án
saka? 6 En eg segi yður, að hér er meira en musterið. 7 Og ef þér
hefðuð skilið hvað það er: *Miskunnsemi þrái eg, en ekki fórnir*, munduð
þér eigi hafa sakfelt saklausa menn. 8 Því að mannsins sonur er herra
hvíldardagsins.
9 Og hann fór þaðan og kom inn í samkundu þeirra; 10 og sjá,
maður var þar, er hafði visna hönd; og þeir spurðu hann, segjandi:
Hvort er leyfilegt að lækna á hvíldardegi? — til þess að þeir gætu á-
kært hann. 11 En hann sagði við þá: Hver mundi sá maður vera
meðal yðar, er á eina sauðkind, og ekki tekur í hana og dregur hana
upp, hafi hún á hvíldardegi fallið í gryfju? 12 Hve miklu er nú mað-
urinn meira verður en sauðkind! Fyrir því er leyfilegt að vinna góð-
verk á hvíldardegi. 13 Síðan segir hann við manninn: Réttu fram hönd
þína. Hann rétti hana fram, og hún varð aftur heil sem hin. 14 En

---

16: Lúk. 7, 31 n. **18:** kap. 3, 4. **19:** Lúk. 15, 1. 2. **21:** Lúk. 10, 13 n. **24:** kap. 10, 15. **25:** Lúk. 10, 21 n. 1 Kor. 1, 26 n. **27:** kap. 28, 18. Jóh. 3, 35; 17, 2; 1, 18; 6, 46; 10, 15. **28:** Jer. 31, 25. **29:** Sak. 9, 9. Jer. 6, 16. **30:** 1 Jóh. 5, 3. — **12, 1:** Mark. 2, 23 n. Lúk. 6, 1 n. 5 Mós. 23, 25. **2:** 2 Mós. 20, 8 n. **3:** 1 Sam. 21, 6. **4:** 3 Mós. 24, 5—9. **5:** 4 Mós. 28, 9. 10. **7:** kap. 9, 13. Hós. 6, 6. Mík. 6, 8. **9:** Mark. 3, 1 n. Lúk. 6, 6 n. **10:** Lúk. 13, 14; 14, 3 n. Jóh. 9, 16.

Farísearnir gengu út og báru saman ráð sín gegn honum, hvernig þeir
fengju ráðið hann af dögum. 15 En er Jesús varð þess vís, veik hann
þaðan brott; og margir fylgdu á eftir honum, og hann læknaði þá alla;
16 og hann lagði ríkt á við þá, að þeir gerðu hann ekki kunnan, 17 til
þess að rættist það, sem mælt er fyrir Jesaja spámann, er hann segir:
18 *Sjá, þjónn minn, sem eg hefi útvalið; minn elskaði, sem sál mín hefir
þóknun á, yfir hann mun eg láta koma anda minn, og hann mun boða
þjóðunum rétt.* 19 *Eigi mun hann þrátta né háreysti gjöra; ekki skal
heldur neinn heyra rödd hans á strætunum.* 20 *Brákaðan reyr mun hann
ekki brjóta sundur, og rjúkandi hörkveik mun hann ekki slökkva, unz
hann hefir leitt réttinn út til sigurs,* 21 *og nafni hans munu þjóðirnar treysta.*
22 Þá var færður til hans maður blindur og mállaus, er þjáðist af
illum anda, og hann læknaði hann, svo að hinn mállausi talaði og sá.
23 Og allur mannfjöldinn undraðist og þeir sögðu: Mundi ekki þessi vera
sonur Davíðs? 24 En er Farísearnir heyrðu það, sögðu þeir: Þessi maður
rekur ekki út illu andana nema með fulltingi Beelsebúls, foringja illu
andanna. 25 En hann vissi hugrenningar þeirra og sagði við þá: Sér-
hvert það ríki, sem sjálfu sér er sundurþykt, legst í auðn, og sérhver
borg eða heimili, sem sjálfu sér er sundurþykt, fær eigi staðist. 26 Og
ef Satan út rekur Satan, þá er hann sjálfum sér sundurþykkur; hvernig
ætti þá ríki hans að standast? 27 Og ef eg rek út illu andana með fulltingi
Beelsebúls, fyrir hvers fulltingi reka þá synir yðar þá út? Fyrir því
skulu þeir vera dómarar yðar. 28 En ef eg út rek illu andana með fulltingi
Guðs anda, þá er guðsríki komið yfir yður. 29 Eða hvernig fær nokkur
komist inn í hús hins sterka og rænt föngum hans, nema hann áður
bindi hinn sterka? Og þá mun hann ræna hús hans. 30 Hver sem
ekki er með mér, er á móti mér, og hver sem ekki safnar með mér,
hann dreifir. 31 Þess vegna segi eg yður, að sérhver synd og lastmæli
mun verða fyrirgefið mönnunum, en lastmæli gegn andanum mun eigi
verða fyrirgefið. 32 Og hver sem mælir orð gegn mannsins syni, honum
mun verða fyrirgefið, en hver sem talar gegn heilögum anda, honum
mun eigi verða fyrirgefið, hvorki í þessum heimi né heldur hinum til-
komandi. 33 Látið annaðhvort tréð vera gott og ávöxt þess góðan, eða
látið tréð vera skemt og ávöxt þess skemdan; því að af ávextinum
þekkist tréð. 34 Þér nöðru-afkvæmi, hvernig getið þér talað það sem
gott er, þar sem þér sjálfir eruð vondir? því að af gnægð hjartans
mælir munnurinn. 35 Góður maður ber gott fram úr góðum sjóði,
og vondur maður ber ilt fram úr vondum sjóði. 36 En eg segi yður:
sérhvert ónytjuorð, það er mennirnir mæla, fyrir það skulu þeir á
dómsdegi reikning lúka; 37 því að af orðum þínum muntu verða rétt-
lættur, og af orðum þínum muntu verða sakfeldur.
38 Þá svöruðu honum nokkurir af fræðimönnum og Faríseum og
sögðu: Meistari, oss langar til að sjá teikn hjá þér. 39 En hann svar-
aði og sagði við þá: Vond og hórsöm kynslóð krefst teikns, og eigi
skal henni annað teikn gefið verða en teikn Jónasar spámanns; 40 því
að eins og Jónas var í kviði stórfisksins þrjá daga og þrjár nætur, þannig
mun mannsins sonur vera þrjá daga og þrjár nætur í skauti jarð-
arinnar. 41 Níníve-menn munu rísa upp í dóminum ásamt kyn-
slóð þessari og dæma hana seka, því að þeir gjörðu iðrun við pré-
dikun Jónasar; og sjá, hér er meira en Jónas. 42 Suðurlanda-drotning-
in mun koma fram í dóminum ásamt þessari kynslóð og dæma hana

17: Jes. 42, 1 n. **18:** kap. 3, 17; 17, 5. **22:** kap. 9, 32 n. Lúk. 11, 14 n. **24:** Mark. 3, 22 n. **29:** Jes. 49, 24. **31:** Lúk. 12, 10. 1 Jóh. 5, 16. Hebr. 6, 4 n. 10, 26. **33:** kap. 7, 17. 18. Lúk. 6, 43 n. **34:** kap. 3, 7; 23, 33. **35:** kap. 15, 19. **38:** kap. 16, 1 n. Mark. 8, 11. 12. Lúk. 11, 16. 1 Kor. 1, 22. **39:** Lúk. 11, 29 n. **40:** Jón. 2, 1. **41:** Jón. 3, 5.

seka, því að hún kom frá endimörkum jarðarinnar, til þess að heyra
speki Salómons; og sjá, hér er meira en Salómon. 43 En er hinn óhreini
andi er farinn út af manninum, þá fer hann um vatnslausa staði, leit-
andi hvíldar, en finnur ekki. 44 Þá segir hann: Eg vil hverfa aftur til
húss míns, þaðan sem eg fór út. Og er hann kemur, finnur hann
það tómt, sópað og prýtt; 45 þá fer hann og tekur með sér sjö anda
aðra sér verri, og er þeir eru komnir inn þangað, setjast þeir þar að;
verður svo hið síðara þess manns verra en hið fyrra. Svo mun og
fara fyrir þessari vondu kynslóð.
46 Meðan hann enn þá var að tala við mannfjöldann, sjá, þá stóðu
móðir hans og bræður fyrir dyrum úti, og vilja ná tali hans. 47 Og
einhver sagði við hann: Sjá, móðir þín og bræður þínir standa fyrir
dyrum úti, og vilja ná tali þínu. 48 En hann svaraði þeim, er við hann
talaði, og sagði: Hver er móðir mín? — og hverjir eru bræður mínir?
49 Og hann rétti hönd sína út yfir lærisveina sína og mælti: Sjá, hér
er móðir mín og bræður mínir! 50 því að sérhver sem gjörir vilja föður
míns á himnum, sá er bróðir minn og systir og móðir.

13 Á þeim degi gekk Jesús að heiman og settist við vatnið; 2 og
mikill fjöldi manna safnaðist að honum, svo að hann steig á skip
og settist þar; og allur mannfjöldinn stóð á ströndinni. 3 Og hann tal-
aði margt til þeirra í dæmisögum og sagði: Sjá, sáðmaður gekk út að
sá. 4 Og er hann var að sá, féll sumt við götuna, og fuglarnir komu
og átu það upp. 5 En sumt féll í grýtta jörð, þar sem það hafði ekki
mikinn jarðveg, og jafnskjótt rann það upp, af því að það hafði eigi
djúpan jarðveg; 6 en er sól kom upp, skrælnaði það, og sökum þess að
það hafði engar rætur, visnaði það. 7 En sumt féll meðal þyrna, og
þyrnarnir uxu upp og kæfðu það. 8 En sumt féll í góða jörð og bar
ávöxt, sumt hundraðfaldan, sumt sextugfaldan, en sumt þrítugfaldan.
9 Hver sem eyru hefir, hann heyri.
10 Og lærisveinarnir komu og sögðu við hann: Hvers vegna talar
þú við þá í dæmisögum? 11 En hann svaraði og sagði við þá: Yður
er gefið að þekkja leyndardóma himnaríkis, en hinum er það eigi gefið;
12 því að hverjum, sem hefir, honum mun verða gefið, og hann mun
gnægð hafa, en hverjum, sem ekki hefir, frá honum mun jafnvel verða
tekið það er hann hefir. 13 Þess vegna tala eg til þeirra í dæmisögum,
að sjáandi sjá þeir ekki, og heyrandi heyra þeir ekki né skilja. 14 Og
á þeim rætist spádómur Jesaja, er segir: *Með heyrninni munuð þér
heyra, og alls eigi skilja, og sjáandi munuð þér sjá, og alls eigi skynja.*
15 *Því að hjarta lýðs þessa er sljótt orðið, og á eyrunum eru þeir orðnir
daufir, og augum sínum hafa þeir lokað, til þess að þeir sæju eigi með
augunum og heyrðu með eyrunum og skynjuðu með hjartanu, og sneru
sér, og eg læknaði þá.* 16 En sæl eru augu yðar, af því að þau sjá, og
eyru yðar, af því að þau heyra; 17 því að sannlega segi eg yður, að
margir spámenn og réttlátir þráðu að sjá það, sem þér sjáið, og sáu
það eigi, og heyra það, sem þér heyrið, og heyrðu það eigi. 18 Heyrið
þér nú dæmisöguna um sáðmanninn: 19 Hve nær sem einhver heyrir
orð ríkisins og skilur það eigi, þá kemur hinn vondi, og rænir því er
sáð var í hjarta hans. Þessi er sá, er sáð var við götuna. 20 En það
sem í grýtta jörð var sáð, það er sá, er heyrir orðið og meðtekur það
með fögnuði þegar í stað. 21 En hann hefir ekki rót í sér, heldur er

---

42: 1 Kong. 10, 1. **43:** Lúk. 11, 24 n. **45:** 2 Pét. 2, 20. Hebr. 6, 4 n. 10, 26. **46:** Mark. 3, 31 n. Lúk. 8, 19 n. **50:** 2 Kor. 6, 17. 18. Hebr. 2, 11. — **13, 1:** Mark 4, 1 n. **3:** Lúk. 8, 4 n. **9:** kap. 11, 15. **10:** Mark. 4, 10 n. **11:** kap. 11, 25. 1 Kor. 2, 6–10. **12:** kap. 25, 29. Mark. 4, 25. Lúk. 8, 18; 19, 26. **14:** Jes. 6, 9. 10. Jóh. 12, 40. Post. 28, 26. Róm. 11, 8. **16:** kap. 16, 17. Lúk. 10, 23 n.

hann óstöðugur. En er þrenging verður eða ofsóknir vegna orðsins,
hneykslast hann jafnskjótt. [22] En það er sáð var meðal þyrna, það er
sá sem orðið heyrir, og áhyggja heimsins og tál auðæfanna kefja orðið,
og hann ber engan ávöxt. [23] En það er sáð var í góðu jörðina, það
er sá sem orðið heyrir og skilur það; hann ber því ávöxt, og gefur af
sér, einn hundraðfalt, annar sextugfalt og annar þrítugfalt.
[24] Aðra dæmisögu framsetti hann fyrir þá og sagði: Líkt er ríki
himnanna manni, er sáði góðu sæði í akur sinn; [25] en meðan fólkið svaf,
kom óvinur hans og sáði líka illgresi meðal hveitisins, og fór síðan á
burt. [26] En er sæðið spratt upp og bar ávöxt, þá kom og illgresið í ljós.
[27] Þá fóru þjónar húsbóndans og sögðu við hann: Herra, sáðir þú ekki
góðu sæði í akur þinn? Hvaðan kemur honum þá illgresi? [28] En hann
mælti við þá: Þetta hefir illviljaður maður gjört. En þjónarnir segja
við hann: Viltu þá, að vér förum og reytum það upp? [29] En hann
segir: Nei, svo að þér eigi, er þér reytið upp illgresið, reytið hveitið
upp ásamt því. [30] Látið hvorttveggja vaxa saman til kornskurðarins;
og er kornskurðartíminn kemur, mun eg segja við kornskurðarmennina:
Safnið fyrst saman illgresinu og bindið það í bundin, til þess að brenna
það, en safnið hveitinu í kornhlöðu mína.
[31] Aðra líkingu framsetti hann fyrir þá og mælti: Líkt er ríki himn-
anna mustarðskorni, er maður nokkur tók og sáði í akur sinn. [32] Vissu-
lega er það allra frækorna minst, en þegar það er sprottið, er það
stærra en jurtirnar og verður að tré, svo að fuglar himinsins koma og
hreiðra sig í greinum þess.
[33] Aðra líkingu sagði hann þeim: Líkt er ríki himnanna súrdeigi,
er kona tók og faldi í þrem mælum mjöls, unz alt mjölið sýrðist.
[34] Þetta alt talaði Jesús í líkingum við mannfjöldann, og án lík-
inga talaði hann ekkert til þeirra, [35] til þess að rættist það sem talað
er fyrir spámanninn er segir: *Eg mun opna munn minn í líkingum,
og mæla fram það sem hulið hefir verið frá grundvöllun veraldar.*
[36] Þá yfirgaf hann mannfjöldann og gekk inn í húsið; og læri-
sveinar hans komu til hans og sögðu: Útskýr þú fyrir oss dæmi-
söguna um illgresið á akrinum. [37] En hann svaraði og sagði: Sá er
sáir góða sæðinu, er mannsins sonur; [38] en akurinn er heimurinn;
en góða sæðið, það eru synir ríkisins, en illgresið, það eru synir
hins vonda; [39] en óvinurinn, er sáði því, er djöfullinn; en kornskurðar-
tíminn er endir veraldar; en kornskurðarmennirnir eru englar. [40] Eins
og því illgresinu er safnað og það brent í eldi, þannig mun fara við
enda veraldar; [41] mannsins sonur mun senda engla sína, og þeir munu
saman safna úr ríki hans öllum hneykslunum og þeim, er ranglæti
fremja, [42] og munu kasta þeim í eldsofninn; þar mun vera grátur og
gnístran tanna. [43] Þá munu hinir réttlátu skína sem sólin í ríki föður
þeirra. Hver sem eyru hefir, hann heyri.
[44] Líkt er ríki himnanna fjársjóði, er fólginn var í akri, en maður
nokkur fann og faldi, og í gleði sinni fer hann burt og selur alt, sem
hann á, og kaupir akur þennan.
[45] Enn er ríki himnanna líkt kaupmanni einum, sem leitaði að
fögrum perlum; [46] og er hann hafði fundið eina dýra perlu, fór hann
og seldi alt, sem hann átti, og keypti hana.
[47] En er ríki himnanna líkt neti, er lagt var í sjóinn og safnaði í
sig af öllum tegundum; [48] og er það var orðið fult, drógu menn það að
landi og settust niður, söfnuðu hinum góðu í ker, en köstuðu hinum

---

22: 1 Tím. 6, 9. **30:** kap. 3, 12. **31:** Mark. 4, 31. Lúk. 13, 19. **33:** Lúk. 13, 21.
34: Mark. 4, 33 n. **35:** Sálm. 78, 2. **36:** kap. 15, 15. **38:** Jóh. 8, 44. Post. 13, 10.
1 Jóh. 3, 8. **39:** Jóel 3, 18. Opinb. 14, 15. **41:** kap. 24, 31. **42:** kap. 8, 12. **43:**
Dan. 12, 3.

óætu út aftur. [49] Þannig mun verða við enda heimsins; englarnir munu
fara út og skilja hina vondu menn frá hinum réttlátu, [50] og þeir munu
kasta þeim í eldsofninn; þar mun vera grátur og gnístran tanna.
[51] Hafið þér skilið alt þetta? Þeir segja við hann: Já. [52] En hann
sagði við þá: Þess vegna er sérhver fræðimaður, sem er orðinn læri-
sveinn himnaríkis, líkur húsráðanda, sem ber fram nýtt og gamalt af
fjársjóði sínum.
[53] Og það bar við, er Jesús hafði lokið þessum líkingum, að hann
tók sig upp þaðan. [54] Og hann kom til ætthorgar sinnar og kendi þeim
í samkunduhúsi þeirra, svo að þeir urðu forviða og sögðu: Hvaðan
kemur þessum manni speki þessi og kraftaverkin? [55] Er hann ekki
sonur timbursmiðsins? Heitir ekki móðir hans María, og bræður hans
Jakob og Jósef og Símon og Júdas? [56] Og eru ekki systur hans allar
hjá oss? Hvaðan kemur þessum manni þá alt þetta? [57] Og þeir hneyksl-
uðust á honum; en Jesús sagði við þá: Eigi er spámaður óvirtur nema
í föðurlandi sínu og á heimili sínu. [58] Og hann gjörði þar ekki mörg
kraftaverk vegna vantrúar þeirra.

14 Um þessar mundir heyrði Heródes fjórðungsstjóri orðróminn
um Jesúm, [2] og sagði við sveina sína: Þessi maður er Jóhannes
skírari; hann er risinn upp frá dauðum, þess vegna eru kraftarnir
máttugir í honum. [3] Því að Heródes hafði tekið Jóhannes höndum og
fjötrað og sett hann í fangelsi, vegna Heródíasar, konu Filippusar bróð-
ur síns; [4] því að Jóhannes sagði við hann: Þér leyfist ekki að eiga
hana. [5] Og feginn vildi hann deyða hann, en hann óttaðist lýðinn,
því að þeir héldu hann fyrir spámann. [6] En er afmælisdagur Heródes-
ar kom, dansaði dóttir Heródíasar frammi fyrir þeim og gazt Heródesi
vel að. [7] Þess vegna hét hann með eiði að gefa henni hvað sem hún
bæði um. [8] Og eftir áeggjun móður sinnar segir hún: Gef mér hingað
höfuð Jóhannesar skírara á fati. [9] Og konungurinn varð hryggur, en
vegna eiða sinna og boðsgestanna bauð hann, að henni skyldi það gefið
verða. [10] Og hann sendi og lét höggva Jóhannes í varðhaldinu, [11] og
var komið með höfuð hans á fati og gefið meynni, en hún færði móð-
ur sinni. [12] Og lærisveinar hans komu og tóku líkið og greftruðu það;
og þeir fóru og sögðu Jesú frá.
[13] En er Jesús heyrði það, fór hann á skipi burt þaðan til eyði-
staðar afsíðis; og er mannfjöldinn heyrði það, fylgdu þeir eftir honum
fótgangandi úr borgunum. [14] Og er hann steig af skipi, sá hann mik-
inn mannfjölda, og hann kendi í brjósti um þá, og hann læknaði þá
af þeim, er sjúkir voru. [15] En er kveld var komið, komu lærisveinar
hans til hans og mæltu: Staðurinn er óbygður og tíminn þegar liðinn;
láttu mannfjöldann fara frá þér, til þess að hann fari burt í þorpin og
kaupi sér vistir. [16] En Jesús sagði við þá: Ekki þurfa þeir að fara
burt; gefið þér þeim að eta. [17] En þeir segja við hann: Vér höfum hér
ekki nema fimm brauð og tvo fiska. [18] En hann sagði: Færið mér það
hingað. [19] Og hann bauð mannfjöldanum að setjast niður í grasið og
tók brauðin fimm og fiskana tvo, leit til himins og blessaði, og er hann
hafði brotið brauðin, fékk hann lærisveinum sínum þau, en lærisvein-
arnir mannfjöldanum. [20] Og allir neyttu og urðu mettir; og þeir tóku
upp brotnu brauðin, er af gengu, tólf karfir fullar; [21] en þeir sem neytt
höfðu, voru hér um bil fimm þúsund karlmenn auk kvenna og barna.

49: kap. 25, 32. **54:** Mark. 6, 1 n. Lúk. 4, 16. **55:** Jóh. 6, 42. **57:** Lúk. 4, 24.
Jóh. 4, 44. — **14, 1:** Mark. 6, 14 n. Lúk. 9, 7 n. **3:** kap. 4, 12. Lúk. 3, 19. 20.
4: 3 Mós. 18, 16; 20, 21. **5:** kap. 21, 26. Lúk. 20, 6. **7:** Est. 5, 6. **13:** Mark.
6, 32 n. Lúk. 9, 10 n. Jóh. 6, 1 n. **14:** kap. 9, 36. **15:** kap. 15, 32 n.

22 Og jafnskjótt þröngvaði hann lærisveinum sínum til að stiga á
skipið og fara yfir um á undan sér, á meðan hann kæmi mannfjöldanum
frá sér. 23 Og er hann hafði komið mannfjöldanum frá sér, fór hann
einn saman upp á fjallið, til þess að biðjast fyrir; og er kveld var komið,
var hann þar einn. 24 En skipið var þegar komið út á mitt vatnið og
lá undir áföllum, því að vindurinn var á móti. 25 En um fjórðu
næturvöku kom hann til þeirra gangandi á vatninu. 26 Og er læri-
sveinarnir sáu hann gangandi á vatninu, urðu þeir felmtsfullir og sögðu:
Það er vofa; og þeir æptu af ótta. 27 En jafnskjótt talaði Jesús til þeirra
og mælti: Verið hughraustir, það er eg, óttist eigi! 28 En Pétur svar-
aði honum og sagði: Herra, ef það ert þú, þá bjóð þú mér að koma
til þín á vatninu. 29 En hann sagði: Kom þú! Og Pétur steig utan-
borðs og gekk á vatninu, til þess að komast til Jesú. 30 En er hann sá
vindinn, hræddist hann, og er hann tók að sökkva, kallaði hann og
mælti: Herra, bjarga þú mér! 31 En jafnskjótt rétti Jesús út hönd sína,
tók í hann og segir við hann: Þú lítiltrúaði, hví efaðist þú? 32 Og er
þeir voru stignir upp í skipið, lægði veðrið; 33 en þeir sem á skipinu
voru, veittu honum lotningu, segjandi: Sannarlega ert þú sonur Guðs.
34 Og er þeir höfðu farið yfir um, komu þeir að landi í Genesaret.
35 Og með því að menn á þeim stað þektu hann, sendur þeir boð í
alla bygðina umhverfis og færðu til hans alla þá er sjúkir voru; 36 og
þeir báðu hann að mega aðeins snerta faldinn á yfirhöfn hans. Og allir
þeir er snertu hann, urðu heilir.

15 Þá koma til Jesú frá Jerúsalem Faríseear og fræðimenn og segja:
2 Hví brjóta lærisveinar þínir setninga fyrri tíðar manna? Því að
þeir taka ekki handlaugar, er þeir neyta matar. 3 En hann svaraði og
sagði við þá: Hví brjótið þér og boðorð Guðs vegna setninga yðar?
4 Því að Guð hefir sagt: *Heiðra föður þinn og móður*, og *hver sem*
formælir föður eða móður, skal dauða deyja. 5 En þér segið: Hver sem
segir við föður eða móður: Það sem þér hefði getað orðið til styrks
frá mér, er heitfé, — hann þarf eigi að heiðra föður sinn. 6 Og þér
hafið ónýtt orð Guðs vegna setninga yðar. 7 Hræsnarar, vel hefir Jesaja
spáð um yður, er hann segir: 8 *Lýður þessi heiðrar mig með vörunum,*
en hjarta þeirra er langt í burtu frá mér; 9 *þeir dýrka mig til einskis,*
með því að þeir kenna lærdóma, sem eru manna boðorð. 10 Og hann
kallaði til sín mannfjöldann og sagði við þá: Heyrið og skiljið: 11 Eigi
saurgar það manninn, sem inn fer í munninn, — heldur það sem út
fer af munninum, það saurgar manninn. 12 Þá komu til hans læri-
sveinarnir og mæltu við hann: Veiztu, að Faríseearnir hneyksluðust, er
þeir heyrðu ræðuna? 13 En hann svaraði og sagði: Sérhver jurt, sem
minn himneski faðir hefir eigi gróðursett, mun upprætt verða. 14 Látið
þá eiga sig! Þeir eru blindir leiðtogar; en ef blindur leiðir blindan, falla
þeir báðir í gryfju. 15 En Pétur svaraði og sagði við hann: Útskýr þú
fyrir oss líkinguna. 16 En hann sagði: Eruð jafnvel þér enn þá svo
skilningslausir? 17 Skiljið þér eigi, að alt það sem inn kemur í munn-
inn, fer í magann, og er kastað í saurþróna? 18 En það er út fer af
munninum, kemur frá hjartanu, og það er þetta, sem saurgar manninn.
19 Því að frá hjartanu koma vondar hugsanir, morð, hórdómur, frillu-
lífi, þjófnaður, ljúgvitni, lastmæli; 20 þetta er það sem saurgar mann-
inn; en að eta með óþvegnum höndum, saurgar eigi manninn.

22: Mark. 6, 45 n. Jóh. 6, 16 n. **23:** Lúk. 6, 12. Jóh. 6, 15. **26:** Lúk. 24, 37. **30:** kap. 8, 25. **33:** kap. 16, 16. **34:** Mark. 6, 53 n. **36:** kap. 9, 21. Lúk. 6, 19. — **15, 1:** Mark. 7, 1 n. **2:** Lúk. 11, 38. **4:** 2 Mós. 20, 12; 21, 17. **7:** Jes. 29, 13. **14:** kap. 23, 24. Lúk. 6, 39. **16:** kap. 16, 9. **18:** Jak. 3, 6. **19:** 1 Mós. 6, 5. Jer. 17, 9.

21 Og Jesús gekk þaðan út og fór burt til bygða Týrusar og Síd-
onar. 22 Og sjá, kona nokkur kanversk úr þeim héruðum kom, kall-
aði og sagði: Miskunna þú mér, herra, sonur Davíðs! dóttir mín er
þungt haldin af illum anda. 23 En hann svaraði henni engu orði. Og
lærisveinar hans komu til hans, beiddu hann og sögðu: Láttu hana
fara, því að hún kallar á eftir oss. 24 En hann svaraði og sagði: Ekki
er eg sendur nema til týndra sauða af húsi Ísraels. 25 En hún kom,
laut honum og mælti: Herra, hjálpa þú mér. 26 En hann svaraði og
sagði: Það er ekki fallegt að taka brauðið barnanna og kasta því fyrir
hvolpana. 27 En hún sagði: Satt er það, herra, en hvolparnir eta þó af
molum þeim, er falla af borðum húsbænda þeirra. 28 Þá svaraði Jesús
og sagði við hana: Kona, mikil er trú þín; verði þér sem þú vilt. Og
dóttir hennar varð heilbrigð í frá þeirri stundu.

29 Og Jesús fór þaðan og kom til Galíleuvatnsins, og hann gekk
upp á fjallið og settist þar. 30 Og mikill fjöldi fólks kom til hans, er
hafði með sér halta menn og blinda, mállausa, handarvana og marga
aðra, og vörpuðu þeim fyrir fætur Jesú, og hann læknaði þá; 31 svo að
mannfjöldinn undraðist, er þeir sáu mállausa tala, handarvana heila og
halta ganga um, og blinda alsjáandi; og þeir vegsömuðu Guð Ísraels.

32 En Jesús kallaði á lærisveina sína og mælti: Eg kenni í brjósti
um mannfjöldann, því að þrjá daga hafa þeir nú dvalist hjá mér, og
hafa ekkert til matar; en fastandi vil eg ekki láta þá frá mér fara, svo
að þeir verði eigi magnþrota á leiðinni. 33 Og lærisveinarnir mæltu við
hann: Hvaðan skyldu oss koma svo mörg brauð hér í óbygð, að vér
fáum mettað svo mikinn mannfjölda? 34 Og Jesús segir við þá: Hve
mörg brauð hafið þér? En þeir sögðu: Sjö, og fáeina smáfiska. 35 Og
hann bauð mannfjöldanum að setjast niður á jörðina, 36 tók brauðin sjö
og fiskana, og gjörði þakkir, braut þau og rétti lærisveinunum, en læri-
sveinarnir mannfjöldanum. 37 Og allir neyttu og urðu mettir; og þeir
tóku upp afganginn af brotnu brauðunum, sjö karfir fullar; 38 en þeir,
er neytt höfðu, voru fjórar þúsundir karlmanna auk kvenna og barna.
39 Og er hann hafði látið mannfjöldann fara á burt, sté hann á skipið
og kom til Magadan-héraða.

16 Og Farísearnir og Saddúkearnir komu til hans og freistuðu
hans og báðu hann að sýna sér tákn af himni. 2 En hann svar-
aði og sagði við þá: Að kveldi segið þér: Góðviðri, því að himininn
er rauður. 3 Og að morgni: Hreggviðri í dag, því að himininn er rauð-
ur og dimmur. Um himinsins útlit kunnið þér að dæma, en um tákn
tímanna getið þér ekki dæmt. 4 Vond og hórsöm kynslóð beiðist tákns,
og henni skal eigi tákn gefast nema tákn Jónasar. Og hann yfirgaf þá
og fór burt.

5 Og er lærisveinarnir komu yfir um, höfðu þeir gleymt að taka
brauð. 6 En Jesús sagði við þá: Sjáið til og varið yður á súrdeigi
Fariseanna og Saddúkeanna. 7 En þeir hugsuðu með sjálfum sér og
sögðu: Vér höfum ekki tekið brauð. 8 En er Jesús varð þess vís, mælti
hann: Hví eruð þér að hugsa um það með sjálfum yður, þér trúarlitlir,
að þér eruð brauðlausir? 9 Skiljið þér ekki enn þá? Munið þér þá eigi
heldur eftir brauðunum fimm handa fimm þúsundum, og hve margar
karfir þér tókuð? 10 Né eftir brauðunum sjö handa fjórum þúsundum,
og hve margar karfir þér tókuð? 11 Hvernig má það vera, að þér skiljið
ekki, að eg var ekki að tala um brauð við yður? En varið yður á

21: Mark. 7, 24 n. **24:** kap. 10, 5. 6. Post. 13, 46. **28:** kap. 8, 10. **29:** Mark. 7, 31. **30:** Jes. 35, 5. 6. Matt. 11, 5; 14, 35. **32:** Mark. 8, 1 n. Matt. 14, 14 n. **33:** Sálm. 78, 19. — **16, 1:** Mark. 8, 11 n. Matt. 12, 38. Jóh. 6, 30. **2:** Lúk. 12, 54 n. **4:** Jón. 2, 1. **5:** Mark. 8, 14 n. **6:** Lúk. 12, 1. **9:** kap. 14, 17. 20. **10:** kap. 15, 34. 37.

súrdeigi Faríseanna og Saddúkeanna. 12 Þá skildu þeir, að hann talaði
eigi um að varast súrdeigið í brauðunum, heldur kenningu Faríseanna
og Saddúkeanna.

13 En er Jesús kom til bygða Sesareu Filippí, spurði hann læri-
sveina sína og sagði: Hver segja menn að mannsins sonur sé? 14 Og
þeir sögðu: Sumir segja: Jóhannes skírari, aðrir: Elía, og aðrir: Jere-
mía eða einn af spámönnunum. 15 Hann segir við þá: En hver segið
þér að eg sé? 16 En Símon Pétur svaraði og sagði: Þú ert Kristur,
sonur Guðs hins lifanda. 17 En Jesús svaraði og sagði við hann: Sæll
ert þú, Símon Jónasson, því að hold og blóð hefir eigi opinberað þér
það, heldur faðir minn á himnum. 18 En eg segi þér: Þú ert Petros*,
og á þessum kletti mun eg byggja söfnuð minn, og hlið Heljar skulu
eigi verða honum yfirsterkari. 19 Eg mun gefa þér lykla himnaríkis, og
sérhvað sem þú bindur á jörðu, skal á himnum bundið vera, og sér-
hvað sem þú leysir á jörðu, skal á himnum leyst vera. 20 Þá bauð
hann lærisveinunum, að þeir segðu engum, að hann væri Kristur.

21 Eftir þetta tók Jesús að leiða lærisveinum sínum fyrir sjónir,
að sér bæri að fara til Jerúsalem og líða margt af hendi öldunganna,
æðstu prestanna og fræðimannanna, og verða deyddur og rísa upp á
þriðja degi. 22 Og Pétur tók hann á einmæli, og fór að átelja hann,
segjandi: Guð náði þig, herra; þetta skal aldrei fram við þig koma!
23 En hann sneri sér við og mælti við Pétur: Haf þig á burt frá mér,
Satan, þú ert mér til ásteytingar; því að eigi skynjar þú það sem Guðs
er, heldur það sem manna er. 24 Þá mælti Jesús við lærisveina sína:
Vilji einhver fylgja mér, þá afneiti hann sjálfum sér og taki sinn kross
og fylgi mér; 25 því að hver sá, sem vill bjarga lífi sínu, mun týna því,
en hver sá sem týnir lífi sínu mín vegna, hann mun finna það. 26 Því
að hvað mun það stoða manninn, þótt hann vinni allan heiminn, en
fyrirgjöri sálu sinni? Eða hvaða endurgjald mundi maður gefa fyrir
sálu sína? 27 Því að mannsins sonur mun koma í dýrð föður síns á-
samt englum sínum, og þá mun hann gjalda sérhverjum eftir verki
hans. 28 Sannlega segi eg yður, að þeir eru nokkurir af þeim, er hér
standa, sem alls eigi munu smakka dauðann, fyr en þeir sjá mannsins
son koma í ríki sínu.

17 Og að sex dögum liðnum tekur Jesús þá Pétur og Jakob og
Jóhannes bróður hans, og fer með þá einslega upp á hátt fjall.
2 Og hann ummyndaðist að þeim ásjáandi, og ásjóna hans skein sem
sólin, en klæði hans urðu björt eins og ljósið. 3 Og sjá, Móse og Elía
birtust þeim og töluðu þeir við hann. 4 En Pétur tók til máls og sagði
við Jesúm: Gott er að vér erum hér, herra; ef þú vilt, mun eg gjöra
hér þrjár tjaldbúðir, þér eina og Móse eina og Elía eina. 5 Meðan
hann var enn að tala, sjá, þá skygði bjart ský yfir þá, og sjá, rödd úr
skýinu sagði: Þessi er sonur minn, hinn elskaði, sem eg hefi velþókn-
un á; hlýðið honum. 6 En er lærisveinarnir heyrðu röddina, féllu þeir
fram á ásjónu sína og urðu mjög hræddir. 7 Þá gekk Jesús að og
snart þá og mælti: Rísið upp og óttist ekki! 8 En er þeir hófu upp
augu sín, sáu þeir engan nema Jesúm einan.

9 Og er þeir gengu niður af fjallinu, bauð Jesús þeim og sagði:

12: Gal. 5, 9. 1 Kor. 5, 6. **13:** Mark. 8, 27 n. Lúk. 9, 18 n. **14:** kap. 14, 2. **16:** kap. 14, 33. Jóh. 6, 69; 11, 27. Post. 8, 37; 9, 20. 1 Jóh. 4, 15; 5, 5. **17:** Gal. 1, 16. Matt. 11, 27. **18:** * Þ. e. klettur. Jóh. 1, 43. **19:** kap. 18, 18. Jóh. 20, 23. **20:** kap. 17, 9. **21:** kap. 17, 22, 23; 20, 18. 19; 27, 63. **24:** kap. 10, 38. 39. **25:** Lúk. 17, 33. Jóh. 12, 25. **27:** kap. 25, 31; 26, 64. Sálm. 62, 13. Róm. 2, 6. 2 Kor. 5, 10. Opinb. 2, 23. **28:** Lúk. 9, 27. — **17, 1:** Mark. 9, 2 n. Lúk. 9, 28 n. **5:** kap. 3, 17. 5 Mós. 18, 15. 2 Pét. 1, 17.

Segið engum frá sýninni, fyr en mannsins sonur er risinn upp frá
dauðum. 10 Og lærisveinar hans spurðu hann og sögðu: Hví segja þá
fræðimennirnir, að Elía eigi fyrst að koma? 11 En hann svaraði og
sagði: Elía kemur að vísu og mun færa alt í lag. 12 En eg segi yður:
Elía er nú þegar kominn, en þeir þektu hann eigi, heldur gjörðu við
hann alt, er þá fýsti; þannig á og mannsins sonur að þola þjáningar af
hendi þeirra. 13 Þá skildu lærisveinarnir, að hann talaði við þá um
Jóhannes skírara.

14 Og er þeir komu til mannfjöldans, kom til hans maður nokkur,
féll á kné fyrir honum og mælti: 15 Herra, miskunna þú syni mínum,
því að hann er tunglsjúkur og næsta þungt haldinn; oft fellur hann
í eld og oft í vatn; 16 og eg hefi fært hann til lærisveina þinna, og þeir
gátu eigi læknað hann. 17 Og Jesús svaraði og sagði: Ó þú vantrúa
og rangsnúna kynslóð, hversu lengi á eg að vera hjá yður? Hversu
lengi á eg að umbera yður? Færið hann hingað til mín. 18 Og Jesús hast-
aði á hann, og illi andinn fór út af honum, og sveinninn varð heilbrigður
frá þeirri stundu. 19 Þá komu lærisveinarnir einslega til Jesú og sögðu:
Hvers vegna gátum vér ekki rekið hann út? 20 En hann segir við þá:
Vegna lítillar trúar yðar. Því að sannlega segi eg yður: ef þér hafið
trú eins og mustarðskorn, þá munuð þér segja við þetta fjall: Flyttu
þig þaðan og hingað! og það mun flytja sig, og ekkert mun vera
yður um megn.

22 En er þeir dvöldust í Galíleu, sagði Jesús við þá: Mannsins
sonur á framseldur að verða í manna hendur. 23 Og þeir munu taka
hann af lífi, og á þriðja degi mun hann upp rísa. Og þeir urðu mjög
hryggir.

24 En er þeir komu til Kapernaum, komu þeir menn, sem heimta
inn dídrökmurnar, til Péturs og mæltu: Geldur meistari yðar eigi dí-
drökmurnar? 25 Hann segir: Jú. Og er hann kom inn í húsið, tók
Jesús fyr til máls og mælti: Hvað lízt þér, Símon? Af hverjum taka
konungar jarðarinnar toll eða skatt? Af sonum sínum eða útlending-
unum? 26 En er hann sagði: Af útlendingunum, — mælti Jesús: Þá eru
synirnir frjálsir. 27 En til þess að vér hneykslum þá ekki, þá far til
vatnsins og renn út öngli, og tak fyrsta fiskinn, sem upp kemur; og
er þú opnar munn hans, muntu finna stater; tak þú hann og greið
þeim fyrir mig og fyrir þig.

18 Á sömu stundu komu lærisveinarnir til Jesú og sögðu: Hver
er þá mestur í ríki himnanna? 2 Og hann kallaði til sín barn,
setti það mitt á meðal þeirra 3 og sagði: Sannlega segi eg yður: nema
þér snúið við og verðið eins og börnin, komist þér alls ekki inn í ríki
himnanna. 4 Hver sem því lítillækkar sig eins og barn þetta, sá er
mestur í ríki himnanna. 5 Og hver sem meðtekur eitt einasta þvílíkt
barn í mínu nafni, hann meðtekur mig. 6 En hver sem hneykslar einn
af þessum smælingjum, er á mig trúa, betra væri honum að stór kvarn-
arsteinn væri hengdur um háls honum og honum væri sökt í sjávar-
djúp. 7 Vei heiminum vegna hneykslananna; því að óumflýjanlegt er,
að hneykslanirnar komi, en vei þeim manni, sem hneyksluninni veldur.
8 En ef hönd þín eða fótur þinn hneykslar þig, þá högg hann af og
kasta frá þér; því að betra er þér handarvana og höltum að ganga inn

---

9: kap. 16, 20. 10: kap. 11, 14. Mal. 4, 5. 11: Lúk. 1, 17. 12: kap. 14, 10. 14: Mark. 9, 14 n. Lúk. 9, 37 n. 20: kap. 21, 21. Mark. 11, 23. Lúk. 17, 6. 22: kap. 16, 21. 24: 2 Mós. 30, 13. 25: kap. 22, 21. Róm. 13, 7. — 18, 1: Mark. 9, 33 n. Lúk. 9, 46 n. 3: kap. 19, 14. 4: 1 Pét. 5, 6. 5: kap. 25, 40. 6: Mark. 9, 42 n. Lúk. 17, 1. 2. 8: kap. 5, 30.

til lífsins, en að hafa tvær hendur og tvo fætur, og verða kastað í hinn
eilífa eld. 9 Og ef auga þitt hneykslar þig, þá ríf það út og kasta því
frá þér; betra er þér eineygðum að ganga inn til lífsins, en að hafa
bæði augu og verða kastað í Gehenna eldsins. 10 Sjáið til, að þér eigi
fyrirlítið neinn af þessum smælingjum, því að eg segi yður, að englar
þeirra á himnum sjá ávalt auglit föður míns, sem er á himnum. 12 Hvað
virðist yður? Ef einhver maður ætti hundrað sauði og einn af þeim
viltist frá, mundi hann eigi skilja þá níutíu og níu eftir og fara upp í
fjöllin og leita hins frávilta? 13 Og ef svo fer, að hann finnur hann,
sannlega segi yður, að hann gleðst meir yfir honum en yfir þeim níu-
tíu og níu, sem eigi höfðu vilzt burt. 14 Þannig er það eigi vilji föður
yðar, sem er á himnum, að einn einasti þessara smælingja glatist.

15 En ef bróðir þinn syndgar á móti þér, þá far og vanda um við
hann að þér og honum einum saman; láti hann sér segjast, þá hefir þú
unnið bróður þinn. 16 En láti hann sér ekki segjast, þá tak að auki
með þér einn eða tvo, til þess að hvert mál verði staðfest fyrir munn
tveggja eða þriggja votta. 17 En hlýðnist hann þeim eigi, þá seg það
söfnuðinum; en ef hann einnig óhlýðnast söfnuðinum, þá sé hann þér
eins og heiðingi og tollheimtumaður. 18 Sannlega segi eg yður, hvað
sem þér bindið á jörðu, skal vera bundið á himni; og hvað sem þér
leysið á jörðu, skal vera leyst á himni. 19 Enn segi eg yður, að ef tveir
af yður verða sammála á jörðunni, mun þeim veitast af föður mínum,
sem er á himnum, sérhver sá hlutur, sem þeir kunna að biðja um;
20 því að hvar sem tveir eða þrír eru saman komnir í mínu nafni, þar
er eg mitt á meðal þeirra.

21 Þá gekk Pétur til hans og mælti við hann: Herra, hversu oft á
bróðir minn að syndga á móti mér og eg að fyrirgefa honum? Alt að
sjö sinnum? 22 Jesús segir við hann: Ekki segi eg þér: alt að sjö
sinnum, heldur alt að sjötíu sinnum sjö. 23 Fyrir því er ríki himnanna
líkt konungi einum, sem gjöra vildi upp reikning við þjóna sína. 24 En
er hann tók að gjöra upp, var færður til hans einn, er skuldaði tíu
þúsund talentur. 25 En er hann hafði ekkert til að borga, skipaði hús-
bóndi hans að selja skyldi hann, konu hans og börn og allar eigur
hans, og að skuldin skyldi verða greidd. 26 Þá féll þjónninn fram, laut
honum og sagði: Herra, haf biðlund við mig, og eg mun gjalda þér
alt. 27 En herra þjóns þessa kendi í brjósti um hann, lét hann lausan
og gaf honum upp skuldina. 28 En er hann fór út, hitti þessi þjónn
einn af samþjónum sínum, sem skuldaði honum hundrað denara; og
hann greip hann, tók fyrir kverkar honum og sagði: Borga það sem
þú skuldar! 29 Samþjónn hans féll þá fram, bað hann og sagði: Haf
biðlund við mig, og eg mun borga þér. 30 En hann vildi eigi, heldur
fór og varpaði honum í fangelsi, unz hann borgaði skuldina. 31 En er
nú samþjónar hans sáu hvað orðið var, urðu þeir mjög hryggir. Og
þeir komu og sögðu húsbónda sínum alt, sem orðið var. 32 Þá lét hús-
bóndi hans kalla hann til sín og segir við hann: Illi þjónn, eg gaf þér
upp alla hina skuldina, með því að þú baðst mig; 33 bar þá eigi einnig þér
að vera miskunnsamur við samþjón þinn, eins og eg var miskunnsam-
ur við þig. 34 Og húsbóndi hans varð reiður og seldi hann í hendur
böðlunum, þangað til hann hefði borgað alla skuldina. 35 Þannig mun
einnig faðir minn himneskur breyta við yður, ef þér eigi hver og einn
fyrirgefið af hjarta bróður yðar.

9: kap. 5, 29. **12:** Lúk. 15, 4 n. **14:** 2 Pét. 3, 9. **15:** 3 Mós. 19, 17. Lúk. 17, 3.
Gal. 6, 1. Jak. 5, 19—20. **16:** 5 Mós. 19, 15. Jóh. 8, 17. 2 Kor. 13, 1. **17:** 2 Þess.
3, 14. 2 Jóh. 10. **18:** kap. 16, 19. Jóh. 20, 23. **20:** kap. 28, 20. **22:** Lúk. 17, 4.
34: kap. 5, 25. 26. **35:** kap. 6, 15. Mark. 11, 26.

19 Og það bar við, er Jesús hafði lokið þessum orðum, að hann
fór burt frá Galíleu og kom til Júdeu-héraða, hinumegin við
Jórdan. 2 Og mannfjöldi mikill fylgdi honum og hann læknaði þá þar.
3 Og Farísear komu til hans, freistuðu hans og sögðu: Hvort er
leyfilegt að skilja við konu sína fyrir hvaða sök sem er? 4 En hann
svaraði og sagði: Hafið þér eigi lesið, að skaparinn frá upphafi skóp
þau karl og konu, 5 og sagði: Fyrir því skal maður yfirgefa föður og
móður og búa við eiginkonu sína, og þau tvö skulu verða eitt hold? —
6 Þannig eru þau ekki framar tvö, heldur eitt hold. Það sem Guð því
hefir tengt saman, má eigi maður sundur skilja. 7 Þeir segja við hann:
Hvers vegna bauð þá Móse að gefa skilnaðarskrá og skilja við hana?
8 Hann segir við þá: Vegna harðúðar hjartna yðar leyfði Móse yður að
skilja við konur yðar. En frá upphafi hefir þetta eigi verið þannig.
9 En eg segi yður, að hver sem skilur við konu sína nema fyrir hór-
dóms sakir, og gengur að eiga aðra, hann drýgir hór; og hver sem
gengur að eiga fráskilda konu, drýgir hór. 10 Lærisveinarnir segja við
hann: Ef svo er farið málefni mannsins gagnvart konunni, þá er ekki
gott að kvænast. 11 En hann sagði við þá: Eigi fá allir höndlað þetta,
heldur þeir sem það er gefið. 12 Því að til eru þeir geldingar, sem svo
eru fæddir frá móðurkviði; og til eru þeir geldingar, sem geltir hafa verið
af mönnum, og til eru þeir geldingar, sem hafa gelt sjálfa sig vegna
ríkis himnanna. Sá höndli þetta, er höndlað getur.
13 Þá voru færð til hans börn, til þess að hann skyldi leggja hendur
yfir þau og biðja; en lærisveinarnir ávítuðu þá. 14 En Jesús sagði:
Leyfið börnunum, og bannið þeim eigi, að koma til mín, því að slíkra
er ríki himnanna. 15 Og hann lagði hendur yfir þau og fór burt þaðan.
16 Og sjá, maður nokkur kom til hans og sagði: Meistari, hvað
gott á eg að gjöra, til þess að eg eignist eilíft líf? 17 En hann sagði við
hann: Hví spyr þú mig um hið góða? Einn er sá, sem góður er. En
ef þú vilt inn ganga til lífsins, þá hald boðorðin. 18 Hann segir við
hann: Hver? En Jesús segir: Þetta: Þú skalt eigi morð fremja,
þú skalt eigi drýgja hór, þú skalt eigi stela, þú skalt eigi bera
ljúgvitni; 19 heiðra föður þinn og móður, og: Þú skalt elska náung-
ann eins og sjálfan þig. 20 Hinn ungi maður segir við hann: Alls
þessa hefi eg gætt; hvers er mér enn vant? 21 Jesús sagði við hann:
Ef þú vilt vera algjör, þá far, sel eigur þínar og gef fátækum, og þú
munt eiga fjársjóð á himni; og kom síðan og fylg mér. 22 En er hinn
ungi maður heyrði þetta, fór hann burt hryggur; því að hann átti
miklar eignir.
23 En Jesús sagði við lærisveina sína: Sannlega segi eg yður:
torveldlega mun ríkur maður ganga inn í ríki himnanna. 24 Og aftur
segi eg yður: auðveldara er fyrir úlfalda að ganga gegnum nálarauga
en fyrir ríkan mann að ganga inn í guðsríkið. 25 En er lærisveinarnir
heyrðu þetta, urðu þeir mjög forviða og sögðu: Hver getur þá orðið
hólpinn? 26 En Jesús leit til þeirra og sagði við þá: Fyrir mönnum
er þetta ómögulegt, en fyrir Guði eru allir hlutir mögulegir. 27 Þá svar-
aði Pétur og sagði við hann: Sjá, vér höfum yfirgefið alt og fylgt þér;
hvað munum vér þá öðlast? 28 En Jesús sagði við þá: Sannlega segi
eg yður, að þér, sem hafið fylgt mér, munuð í endurfæðingunni, þá er

---

19, 1: Mark. 10, 1. **3:** Mark. 10, 2 n. **4:** 1 Mós. 1, 27. **5:** 1 Mós. 2, 24. Ef. 5, 31. **7:** 5 Mós. 24, 1. Matt. 5, 31. **9:** kap. 5, 32. Lúk. 16, 18. 1 Kor. 7, 10 n. **11:** 1 Kor. 7, 1. 7. 17. **13:** Mark. 10, 13 n. Lúk. 18, 15 n. **14:** kap. 18, 3. **16:** Mark. 10, 17 n. Lúk. 18, 18 n. **18:** 2 Mós. 20, 13 n. **19:** 2 Mós. 20, 12. 3 Mós. 19, 18. **21:** kap. 6, 20. Lúk. 12, 33. **23:** 1 Tím. 6, 9. 10. **26:** 1 Mós. 18, 14. Lúk. 1, 37. **27:** kap. 4, 20. Mark. 10, 28 n. Lúk. 18, 28 n.

mannsins sonur situr í hásæti dýrðar sinnar, einnig sitja í tólf hásæt-
um og dæma tólf ættkvíslir Ísraels; 29 og hver, sem yfirgefið hefir hús
eða bræður eða systur eða föður eða móður eða börn eða akra, sakir
nafns míns, mun fá hundraðfalt og erfa eilíft líf. 30 En margir þeir, er
fyrstir eru, skulu verða síðastir, og síðastir fyrstir.
20 Því að ríki himnanna er líkt húsráðanda einum, er gekk út
árla dags, til þess að leigja verkamenn í víngarð sinn. 2 En er
hann hafði samið við verkamennina um denar á dag, sendi hann þá í
víngarð sinn. 3 Og hann gekk út um þriðju stundu, og sá aðra standa
á torginu iðjulausa 4 og sagði við þá: Farið þér einnig í víngarðinn,
og mun eg gefa yður það, sem réttlátt er. Og þeir fóru. 5 Enn gekk
hann út um séttu og níundu stundu, og gjörði á sömu leið. 6 En er hann
gekk út um elleftu stundu, fann hann aðra standandi og segir við þá:
Hví standið þér hér allan daginn iðjulausir? 7 Þeir segja við hann:
Af því að enginn hefir leigt oss. Hann segir við þá: Farið þér einnig
í víngarðinn. 8 En er kveld var komið, segir herra víngarðsins við
verkstjóra sinn: Kalla þú á verkamennina og gjald þeim launin, og
byrja á hinum síðustu og enda á hinum fyrstu. 9 Og þeir komu, sem
leigðir voru um elleftu stundu, og fengu sinn denarinn hver. 10 Og er
hinir fyrstu komu, hugðu þeir, að þeir mundu fá meira, og þeir fengu
einnig sinn denarinn hver. 11 En er þeir höfðu tekið við honum,
mögluðu þeir gegn húsbóndanum og sögðu: 12 Þessir hinir síðustu hafa
unnið eina stund, og þú hefir gjört þá jafna oss, er borið höfum þunga
dagsins og hita. 13 En hann svaraði og sagði við einn þeirra: Vinur,
ekki gjöri eg þér rangt til. Varstu eigi ásáttur við mig um einn denar?
14 Tak þú þitt og haf þig á braut. En eg vil gefa þessum síðasta eins
og þér. 15 Leyfist mér eigi að gjöra það sem eg vil með eigum mínum?
Eða er auga þitt ilt, af því að eg er góður? 16 Þannig munu hinir
síðustu verða fyrstir og hinir fyrstu síðastir.

17 Og er Jesús fór upp til Jerúsalem, tók hann þá tólf lærisveina
afsíðis og sagði við þá á leiðinni: 18 Sjá, vér förum upp til Jerúsalem,
og mannsins sonur mun framseldur verða æðstu prestunum og fræði-
mönnunum, og þeir munu dæma hann til dauða 19 og framselja hann
heiðingjunum, til þess að hæða hann, húðstrýkja og krossfesta; og á
þriðja degi mun hann upp rísa.
20 Þá kom til hans móðir þeirra Zebedeussona ásamt sonum sínum,
laut honum og beiddist nokkurs af honum. 21 En hann sagði við hana:
Hvað vilt þú? Hún segir við hann: Seg þú, að þessir tveir synir mínir
skuli sitja annar til hægri handar þér og hinn til vinstri handar þér
í ríki þínu. 22 En Jesús svaraði og sagði: Þið vitið eigi hvers þið
biðjið. Getið þið drukkið bikarinn, sem eg á að drekka? Þeir segja
við hann: Það getum við. 23 Hann segir við þá: Þið skuluð drekka
bikar minn; en að sitja mér til hægri handar og vinstri handar, þetta
er eigi mitt að veita, heldur veitist það þeim, sem það er fyrirbúið af
föður mínum. 24 Og er hinir tíu heyrðu þetta, gramdist þeim við þá
tvo bræður. 25 En Jesús kallaði þá til sín og sagði: Þér vitið, að þeir
sem ríkja yfir þjóðunum, drotna yfir þeim, og höfðingjarnir láta þá
kenna á valdi sínu; 26 en eigi sé því svo farið yðar á meðal, en sér-
hver sá, er vill verða mikill yðar á meðal, hann skal vera þjónn yðar;
27 og sérhver sá, er vill yðar á meðal vera fremstur, hann skal vera
þræll yðar; 28 eins og mannsins sonur er eigi kominn til þess að láta

28: Post. 3, 21. 2 Pét. 3, 13. Opinb. 21, 1. Lúk. 22, 29. 30. 1 Kor. 6, 2. **30:** kap. 20, 16. Lúk. 13, 30. — **20, 16:** kap. 19, 30. Mark. 10, 31. Lúk. 13, 30. Matt. 22, 14. **17:** Mark. 10, 32 n. Lúk. 18, 31 n. **18:** kap. 16, 21; 17, 22 n. **20:** Mark. 10, 35 n. **22:** kap. 26, 39. 42. Jóh. 18, 11. **25:** Lúk. 22, 25 n. **27:** kap. 23, 11. Mark. 9, 35.

þjóna sér, heldur til þess að þjóna og til þess að gefa líf sitt til lausn-
argjalds fyrir marga.
[29] Og er þeir fóru út frá Jerikó, fylgdi honum mikill mannfjöldi.
[30] Og sjá, tveir menn blindir sátu við veginn, og er þeir heyrðu, að
Jesús færi þar um, hrópuðu þeir og sögðu: Herra, miskunna þú okkur,
Davíðs sonur! [31] En fólkið hastaði á þá, til þess að þeir skyldu þegja,
en þeir hrópuðu því meir og sögðu: Herra, miskunna þú okkur, Davíðs
sonur! [32] Og Jesús nam staðar, kallaði á þá og sagði: Hvað viljið þið,
að eg gjöri fyrir ykkur? [33] Þeir segja við hann: Herra, það, að augu
okkar opnist. [34] En Jesús kendi í brjósti um þá og snart augu þeirra,
og jafnskjótt fengu þeir aftur sjónina og fylgdu honum eftir.
21 Og er þeir nálguðust Jerúsalem og komu til Betfage, til Olíu-
fjallsins, þá sendi Jesús tvo lærisveina og sagði við þá: [2] Gangið
þið inn í þorpið, sem gegnt ykkur er, og jafnskjótt munuð þið finna
ösnu bundna og fola hjá henni; leysið hana og færið mér. [3] Og segi
einhver nokkuð við ykkur, þá segið: Herrann þarf þeirra við; en hann
mun þá jafnskjótt senda þau. [4] En þetta varð, til þess að rættist það,
sem talað er fyrir spámanninn, er segir: [5] *Segið dótturinni Síon: Sjá,
konungur þinn kemur til þín hógvær og ríðandi á asna, og á fola, af-
kvæmi áburðargrips.* [6] En lærisveinarnir fóru og gjörðu eins og Jesús
hafði boðið þeim, [7] komu með ösnuna og folann, og lögðu klæði sín á
þau, og hann settist á þau ofan. [8] En allur þorri mannfjöldans breiddi
yfirhafnir sínar á veginn, en aðrir hjuggu lim af trjánum og stráðu á
veginn. [9] En mannfjöldinn, þeir sem fóru á undan honum og þeir
sem fylgdu á eftir, hrópuðu og sögðu: Hósanna syni Davíðs! *Blessaður
sé sá, er kemur í nafni drottins!* Hósanna í hæstum hæðum! [10] Og er
hann kom inn í Jerúsalem, komst öll borgin í uppnám og sagði:
Hver er þessi? [11] En mannfjöldinn sagði: Það er spámaðurinn Jesús
frá Nazaret í Galíleu.
[12] Og Jesús gekk inn í helgidóm Guðs og rak út alla, er seldu og
keyptu í helgidóminum, og hratt um borðum víxlaranna og stólum
dúfnasalanna [13] og segir við þá: Ritað er: *Hús mitt á að nefnast bæna-
hús, en þér gjörið það að ræningjabæli.* [14] Og blindir og haltir gengu
til hans í helgidóminum, og hann læknaði þá. [15] En er æðstu prestarnir
og fræðimennirnir sáu dásemdarverkin, sem hann gjörði, og börnin,
sem hrópuðu í helgidóminum og sögðu: Hósanna syni Davíðs! — þá
gramdist þeim og þeir sögðu við hann: [16] Heyrir þú hvað þessir segja?
En Jesús segir við þá: Já, hafið þér aldrei lesið þetta: *Af munni ung-
barna og brjóstmylkinga hefir þú tilbúið þér lof?* [17] Og hann yfirgaf þá
og fór út úr borginni, út til Betaníu og gisti þar.
[18] En er hann árla dags gekk aftur til borgarinnar, kendi hann
hungurs. [19] Og er hann sá fíkjutré eitt við veginn, gekk hann að því
og fann ekkert á því nema tóm lauf, og hann segir við það: Aldrei
komi framar ávöxtur af þér að eilífu! Og þegar í stað visnaði fíkju-
tréð. [20] Og er lærisveinarnir sáu það, undruðust þeir og sögðu: Hversu
gat fíkjutréð visnað svo fljótt? [21] En Jesús svaraði og sagði við þá:
Sannlega segi eg yður, ef þér hafið trú, og efist eigi, munuð þér eigi
aðeins geta gjört það, er fram kom við fíkjutréð, heldur jafnvel þótt
þér segðuð við fjall þetta: Lyftist þú upp og steypist þú í hafið, — þá

28: Fil. 2, 7 n. 1 Tím. 2, 6. Tít. 2, 14. 1 Pét. 1, 18. 19. **29:** Mark. 10, 46 n. Lúk. 18, 35 n. **30:** kap. 9, 27 n. — **21, 1:** Mark. 11, 1 n. Lúk. 19, 29 n. Jóh. 12, 12 n. **5:** Jes. 62, 11. Sak. 9, 9. **9:** Sálm. 118, 25. 26. Matt. 23, 39. **11:** kap. 2, 23. **12:** Mark. 11, 15 n. Lúk. 19, 45 n. Jóh. 2, 14 n. **13:** Jes. 56, 7. Jer. 7, 11. **16:** Sálm. 8, 3. **18:** Mark. 11, 12 n. 20 n. **19:** Lúk. 13, 6 n. **21:** kap. 17, 20. Lúk. 17, 6.

mundi það verða. 22 Og sérhvað það, er þér beiðist í bæninni og eruð
trúaðir, munuð þér öðlast.

23 Og er hann var kominn inn í helgidóminn, komu æðstu prest-
arnir og öldungar lýðsins til hans, er hann var að kenna, og sögðu:
Með hvaða valdi gjörir þú þetta? Og hver hefir gefið þér þetta vald?
24 En Jesús svaraði og sagði við þá: Eg vil líka leggja fyrir yður eina
spurningu, og ef þér segið mér það, mun eg einnig segja yður, með
hvaða valdi eg gjöri þetta. 25 Hvaðan var skírn Jóhannesar? Frá
himnum eða frá mönnum? En þeir hugsuðu og sögðu með sjálfum
sér: Ef vér segjum: Frá himnum, mun hann segja við oss: Hví
trúðuð þér honum þá eigi? 26 En ef vér segjum: Frá mönnum, meg-
um vér óttast lýðinn, því að allir halda Jóhannes fyrir spámann. 27 Og
þeir svöruðu Jesú og sögðu: Vér vitum það ekki. Þá sagði hann og
við þá: Þá segi eg yður eigi heldur, með hvaða valdi eg gjöri þetta.
28 En hvað virðist yður? Maður nokkur átti tvo sonu; og hann gekk
til hins fyrra og sagði: Sonur, far þú, vinn í dag í víngarðinum. 29 En
hann svaraði og sagði: Nei, eg vil ekki; en eftir á sá hann sig um
hönd og fór. 30 Og hann gekk til hins síðara og mælti á sömu leið.
En hann svaraði og sagði: Já, herra, en fór hvergi. 31 Hvor þeirra
tveggja gjörði vilja föðurins? Þeir segja: Hinn fyrri. Jesús segir við
þá: Sannlega segi eg yður, að tollheimtumenn og skækjur munu ganga
á undan yður inn í guðsríkið, 32 því að Jóhannes kom til yðar á vegi
réttlætisins, og þér trúðuð honum eigi, en tollheimtumennirnir og skæk-
jurnar trúðu honum; en þótt þér sæjuð það, sáuð þér yður eigi að
heldur um hönd eftir á, svo að þér tryðuð honum.

33 Heyrið aðra dæmisögu: Húsráðandi nokkur plantaði víngarð
og hlóð garð um hann, og gróf fyrir vínþröng í honum og bygði
turn, og seldi hann á leigu víngarðsmönnum og fór úr landi. 34 En
er ávaxtatíminn nálgaðist, sendi hann þjóna sína til víngarðsmannanna,
að taka við ávöxtunum af honum. 35 Og víngarðsmennirnir tóku þjóna
hans, einn börðu þeir, og einn drápu þeir, og einn grýttu þeir. 36 Enn
sendi hann aðra þjóna, fleiri en hina fyrri; og þeir fóru með þá á sömu
leið. 37 En síðast sendi hann til þeirra son sinn og sagði: Þeir munu
bera virðingu fyrir syni mínum. 38 En er víngarðsmennirnir sáu soninn,
sögðu þeir sín á milli: Þetta er erfinginn, förum nú til og drepum
hann og höldum arfi hans. 39 Og þeir tóku hann, köstuðu honum út
fyrir víngarðinn og drápu hann. 40 Þegar nú herra víngarðsins kemur,
hvað mun hann gjöra við þessa víngarðsmenn. 41 Þeir segja við hann:
Illmennum þeim mun hann herfilega fyrirfara og víngarðinn mun hann
selja öðrum víngarðsmönnum á leigu, þeim er gjalda honum ávöxtuna
í réttan tíma. 42 Jesús segir við þá: Hafið þér aldrei lesið í ritning-
unum: *Steinninn, sem smiðirnir höfnuðu, sá hinn sami er orðinn að
hyrningarsteini. Þetta stafaði frá drotni og er undursamlegt fyrir augum
vorum?* 43 Fyrir því segi eg yður, að guðsríkið mun frá yður tekið
verða og gefið þeirri þjóð, sem ber ávöxtu þess. 44 Og hver sem fellur
á stein þennan, mun sundurmolast, en þann sem hann fellur yfir, mun
hann sundur merja. 45 Og er æðstu prestarnir og Faríseararnir heyrðu
líkingar hans, skildu þeir, að hann talaði um þá. 46 Og þeir vildu taka
hann höndum, en óttuðust fólkið, með því að þeir héldu hann fyrir
spámann.

22: kap. 7, 7. 8. **23:** Mark. 11, 27 n. Lúk. 20, 1 n. Jóh. 1, 19 n. Post. 4, 7. **26:** kap. 14, 5. **31:** Lúk. 7, 29. 30. **32:** Lúk. 3, 12. **33:** Mark. 12, 1 n. Lúk. 20, 9 n. Jes. 5, 1 n. **38:** Hebr. 1, 2. **42:** Sálm. 118, 22. 23. **43:** kap. 8, 11. 12 Post. 13, 46. **46:** v. 26. Lúk. 7, 16. Jóh. 7, 40.

22 Og Jesús tók til máls og talaði aftur við þá í dæmisögum á
þessa leið: 2 Líkt er ríki himnanna konungi nokkurum, er gjörði
brúðkaup sonar síns, 3 og sendi út þjóna sína, að kalla boðsgestina til
brúðkaupsins. Og þeir vildu ekki koma. 4 Aftur sendi hann út aðra
þjóna og mælti: Segið boðsgestunum: Sjá, máltíð mína hefi eg tilbúið;
uxum mínum og alifé er slátrað, og alt er reiðubúið; komið til brúð-
kaupsins. 5 En þeir skeyttu því eigi og fóru burt, einn á búgarð sinn,
annar til kaupskapar síns, 6 en hinir tóku þjóna hans, smánuðu þá og
drápu. 7 En konungurinn varð reiður, sendi herlið sitt út og fyrirfór
morðingjum þessum og brendi upp borg þeirra. 8 Síðan segir hann
við þjóna sína: Brúðkaupið er reiðubúið, en boðsgestirnir voru ekki
verðugir; 9 farið því út á vegamót og bjóðið öllum þeim, er þér finnið,
til brúðkaupsins. 10 Og þjónar þessir gengu út á vegina og söfnuðu
saman öllum, er þeir fundu, bæði vondum og góðum; og brúðkaups-
salurinn varð fullur af boðsgestum. 11 En er konungurinn kom inn,
til að sjá gestina, leit hann þar mann, er eigi var klæddur brúðkaups-
klæðum. 12 Og hann segir við hann: Vinur, hvernig ert þú kominn
hingað inn og hefir eigi brúðkaupsklæði? En hann þagði. 13 Konung-
urinn sagði þá við þjónana: Bindið fætur hans og hendur, og kastið
honum út í myrkrið fyrir utan; þar mun vera grátur og gnístran tanna.
14 Því að margir eru kallaðir, en fáir útvaldir.

15 Þá gengu Faríseararnir burt og báru saman ráð sín um, hvernig
þeir gætu flækt hann í orði. 16 Og þeir senda til hans lærisveina sína,
ásamt Heródesar-sinnum, er segja: Meistari, vér vitum, að þú ert
sannorður og kennir Guðs veg í sannleika, og eigi hirðir þú um neinn,
því að ekki fer þú að mannvirðingum. 17 Seg oss því, hvað virðist þér?
Leyfist að gjalda keisaranum skatt, eða ekki? 18 En Jesús þekti ilsku
þeirra og sagði: Hví freistið þér mín, hræsnarar? 19 Sýnið mér skatt-
peninginn. En þeir færðu honum denar. 20 Og hann segir við þá:
Hvers mynd og yfirskrift er þetta? 21 Þeir segja við hann: Keisarans.
Þá segir hann við þá: Gjaldið þá keisaranum það sem keisarans er,
og Guði það sem Guðs er. 22 Og er þeir heyrðu þetta, undruðust þeir,
og þeir yfirgáfu hann og gengu burt.
23 Á þeim degi gengu til hans Saddúkear, þeir er segja, að eigi sé
til upprisa, og þeir spurðu hann og sögðu: 24 Meistari, Móse sagði:
Deyi maður barnlaus, þá skal bróðir hans ganga að eiga konu hans og
geta bróður sínum afkvæmi. 25 Nú voru hjá oss sjö bræður. Og hinn
fyrsti kvæntist og dó, og með því að hann var barnlaus, eftirlét hann
bróður sínum konu sína. 26 Eins hinn annar og hinn þriðji og loks
allir sjö. 27 Síðust allra dó konan. 28 Kona hvers þeirra sjö verður hún
nú í upprisunni? Því að allir áttu þeir hana. 29 En Jesús svaraði og
sagði við þá: Þér villist, þar eð þér þekkið eigi ritningarnar né mátt
Guðs, 30 því að í upprisunni munu menn hvorki kvænast né giftast,
heldur eru þeir eins og englar á himni. 31 En að því er snertir upp-
risu framliðinna, — hafið þér eigi lesið það, sem talað er af Guði til
yðar, er hann segir: 32 *Eg er Guð Abrahams, og Guð Ísaks, og Guð*
Jakobs? Ekki er hann Guð dauðra, heldur lifenda. 33 Og er mann-
fjöldinn heyrði þetta, undruðust þeir kenningu hans.
34 En er Faríseararnir heyrðu, að hann hefði gjört Saddúkeana orð-
lausa, komu þeir saman; 35 og einn af þeim, lögvitringur, freistaði hans

---

22, 2: Lúk. 14, 16 n. **4:** Orðskv. 9, 2 n. **7:** Lúk. 19, 43. **11:** Ef. 4, 24. Opinb.
19, 8. **13:** kap. 8, 12; 25, 30; 13, 42; 24, 51. **14:** kap. 20, 16. **15:** Mark. 12, 13 n.
Lúk. 20, 20 n. **21:** Róm. 13, 7. **23:** Mark. 12, 18 n. Lúk. 20, 27 n. **24:** 5 Mós.
25, 5. **31:** 2 Mós. 3, 6. **33:** kap. 7, 28. **34:** Mark. 12, 28 n.

og spurði: 36 Meistari, hvert er hið mikla boðorð í lögmálinu? 37 En
hann sagði við hann: *Þú skalt elska drottin, Guð þinn, af öllu hjarta
þínu, og af allri sálu þinni, og af öllum huga þínum.* 38 Þetta er hið
mikla og fyrsta boðorð. 39 En hið annað er líkt, þetta: *Þú skalt elska
náunga þinn eins og sjálfan þig.* 40 Á þessum tveimur boðorðum byggist
alt lögmálið og spámennirnir.
41 En er Farísearnir voru saman komnir, spurði Jesús þá og sagði:
42 Hvað virðist yður um Krist? Hvers son er hann? Þeir segja við hann:
Davíðs. 43 Hann segir við þá: Hvernig kallar þá Davíð af andanum
hann drottin, er hann segir: 44 *Drottinn sagði við minn drottin: Set
þig mér til hægri handar, þangað til eg legg óvini þína undir fætur þér?*
45 Ef nú Davíð kallar hann drottin, hvernig er hann þá sonur hans?
46 Og enginn gat svarað honum orði, og eigi dirfðist heldur neinn upp
frá þeim degi framar að spyrja hann nokkurs.
23. Þá talaði Jesús til mannfjöldans og lærisveina sinna og sagði:
2 Á stóli Móse sitja fræðimennirnir og Farísearnir; 3 alt, sem þeir
segja yður, skuluð þér því gjöra og halda, en eftir verkum þeirra skuluð
þér eigi breyta; því að þeir segja það, en gjöra það eigi. 4 Og þeir
binda þungar byrðar og lítt bærar, og leggja mönnum þær á herðar,
en sjálfir vilja þeir ekki snerta þær með fingri sínum. 5 En öll sín verk
gjöra þeir, til þess að sýnast fyrir mönnum, því að þeir gjöra minnisborða
sína breiða og stækka skúfana. 6 Og þeir hafa mætur á helzta
sætinu í veizlunum og efstu sætunum í samkundunum 7 og að láta
heilsa sér á torgum, og að vera nefndir »rabbí« af mönnum. 8 En þér
skuluð eigi láta kalla yður »rabbí«, því að einn er yðar meistari; en
þér allir eruð bræður. 9 Og þér skuluð eigi kalla neinn föður yðar
á jörðunni; því að einn er faðir yðar, hann sem er á himnum.
10 Eigi skuluð þér heldur láta yður leiðtoga kalla; því að einn er leiðtogi
yðar, Kristur. 11 Sá sem er yðar mestur, skal vera þjónn yðar.
12 En hver sá er upp hefur sjálfan sig, mun niðurlægjast, og hver sá
er niðurlægir sjálfan sig, mun upp hafinn verða.
13 En vei yður, fræðimenn og Faríséar, þér hræsnarar, að þér lokið
ríki himnanna fyrir mönnunum; því að þér gangið þar eigi inn, og
leyfið eigi heldur þeim, er vilja ganga inn, inn að komast.
15 Vei yður, fræðimenn og Faríséar, þér hræsnarar, því að þér
farið um láð og lög, til þess að ávinna einn trúskifting, og þegar hann
er orðinn það, gjörið þér hann að hálfu meira Gehenna-barni en þér
sjálfir eruð.
16 Vei yður, blindir leiðtogar, er segið: Hver sem sver við musterið,
það er markleysa; en hver sem sver við musteris-gullið, hann er skuldbundinn.
17 Þér heimskir og blindir, því að hvort er meira: gullið eða
musterið, sem helgar gullið? 18 Og: Hver sem sver við altarið, það er
markleysa, en hver sem sver við fórnargjöfina, sem á því er, hann er
skuldbundinn. 19 Þér blindir, því að hvort er meira: fórnargjöfin eða
altarið, sem helgar fórnargjöfina? 20 Hver sem því sver við altarið,
hann sver við það og við alt, sem á því er. 21 Og hver sem sver við
musterið, hann sver við það og við hann, sem í því býr. 22 Og hver
sem sver við himininn, hann sver við hásæti Guðs og við hann, sem
í því situr.
23 Vei yður, fræðimenn og Faríséar, þér hræsnarar, sem gjaldið

37: 5 Mós. 6, 5. Lúk. 10, 27. **39:** 3 Mós. 19, 18. Róm. 13, 9. Gal. 5, 14. **41:** Mark. 12, 35 n. Lúk. 20, 41 n. **43:** Sálm. 110, 1. Post. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Hebr. 1, 13; 10, 12. 13. — **23, 4:** Lúk. 11, 46. Post. 15, 10. **5:** kap. 6, 2. 5. 16. 5 Mós. 6, 8. 4 Mós. 15, 38. **6:** Mark. 12, 38 n. Lúk. 11, 43; 20, 46. **9:** Mal. 2, 10. **11:** kap. 20, 26. 27. **12:** Orðskv. 29, 23. Lúk. 14, 11; 18, 14. 1 Pét. 5, 5. Jak. 4, 6. **13:** Lúk. 11, 52. **19:** 2 Mós. 29, 37.

tíund af myntu, anís og kúmeni, og skeytið eigi um það, sem mikil-
vægara er í lögmálinu: réttvísina og miskunnsemina og trúmenskuna.
En þetta bar að gjöra og hitt eigi ógjört að láta. 24 Þér blindir leið-
togar, sem síið mýfluguna, en svelgið úlfaldann!
25 Vei yður, fræðimenn og Farísear, þér hræsnarar, því að þér hreinsið
bikarinn og diskinn að utan, en að innan eru þeir fullir ráns og of-
neyzlu. 26 Þú blindi Farísei, hreinsaðu fyrst bikarinn og diskinn að
innan, til þess að hann verði og hreinn að utan.
27 Vei yður, fræðimenn og Farísear, þér hræsnarar, því að þér líkist
kölkuðum gröfum, sem að utan líta fagurlega út, en eru að innan full-
ar af dauðra manna beinum og hvers konar óhreinindum. 28 Þannig
sýnist þér og hið ytra réttlátir fyrir mönnum, en hið innra eruð þér
fullir hræsni og rangsleitni.
29 Vei yður, fræðimenn og Farísear, þér hræsnarar, því að þér
byggið upp legstaði spámannanna og skreytið leiði hinna réttlátu og
segið: 30 Ef vér hefðum lifað á dögum feðra vorra, hefðum vér eigi verið
samlagsmenn þeirra um blóð spámannanna. 31 Þannig berið þér þá
sjálfum yður vitni, að þér séuð synir þeirra, er drápu spámennina.
32 Fyllið þá og mæli feðra yðar. 33 Þér höggormar, þér nöðru-afkvæmi,
hvernig ættuð þér að geta umflúið dóm Gehenna? 34 Þess vegna sjá,
eg sendi til yðar spámenn og spekinga og fræðimenn; nokkura þeirra
munuð þér lífláta og krossfesta, og nokkura þeirra munuð þér húð-
strýkja í samkundum yðar og ofsækja frá einni borg til annarrar; 35 til
þess að yfir yður komi alt réttlátt blóð, sem úthelt hefir verið á jörð-
unni, frá blóði Abels hins réttláta alt til blóðs Sakaría Barakíason-
ar, sem þér drápuð á milli musterisins og altarisins. 36 Sannlega segi
eg yður: alt mun þetta koma yfir þessa kynslóð.
37 Jerúsalem, Jerúsalem, þú sem líflætur spámennina og grýtir þá,
sem sendir eru til þín, hversu oft hefi eg viljað saman safna börnum
þínum, eins og þegar hæna safnar ungum sínum undir vængi sér; og
þér vilduð það ekki. 38 Sjá, hús yðar skal yður í eyði eftir skilið verða.
39 Því að eg segi yður: þér munuð alls eigi sjá mig héðan af, þangað
til þér segið: *Blessaður sé sá, er kemur í nafni drottins.*

24 Og Jesús gekk út úr helgidóminum og fór burt; og lærisvein-
ar hans gengu til hans, til þess að sýna honum byggingar helgi-
dómsins. 2 En hann tók til máls og sagði við þá: Sjáið þér ekki alt
þetta? Sannlega segi eg yður, eigi mun hér verða skilinn eftir steinn
yfir steini, er ekki mun verða rifinn niður.
3 En er hann sat á Olíufjallinu, gengu lærisveinarnir til hans og
sögðu einslega: Seg þú oss, hve nær mun þetta verða, og hvert er tákn
tilkomu þinnar og enda veraldar? 4 Og Jesús svaraði og sagði við þá:
Sjáið til, að enginn leiði yður í villu; 5 því að margir munu koma í
mínu nafni og segja: Eg er Kristur, og marga munu þeir leiða í villu.
6 En þér munuð heyra hernað og hernaðartíðindi. Gefið gætur, að þér
skelfist eigi; því að það hlýtur að koma fram, en eigi er enn kominn
endirinn. 7 Því að þjóð mun rísa upp gegn þjóð og konungsríki gegn
konungsríki. Bæði mun verða hungursneyð og landskjálftar á ýmsum
stöðum. 8 En alt þetta er upphaf hörmunganna. 9 Þá munu menn fram-
selja yður til þrengingar og menn munu lífláta yður, og þér munuð
verða hataðir af öllum þjóðum vegna nafns míns. 10 Og þá munu

23: Lúk. 11, 42. **25:** Mark. 7, 4. Lúk. 11, 39. **29:** Lúk. 11, 47 n. **33:** kap. 3, 7; 12, 34. **34:** Lúk. 11, 49 n. Post. 5, 40; 22, 19. 2 Kor. 11, 24. 25. **35:** 1 Mós. 4, 8. 2 Kron. 24, 21. **37:** Lúk. 13, 34. 35. Jes. 65, 2. Jer. 6, 16; 7, 13. Sálm. 81, 12. 13. **38:** 1 Kong. 9, 7. **39:** Sálm. 118, 26. Matt. 21, 9. — **24, 1:** Mark. 13, 1 n. Lúk. 21, 5 n. **2:** Lúk. 19, 44. 1 Kong. 9, 7. 8. Mík. 3, 12. **9:** kap. 10, 17. Jóh. 15, 20. 21; 16, 2. 3.

margir hneykslast og framselja hverjir aðra og hata hverjir aðra. [11] Og
margir falsspámenn munu rísa upp og leiða marga í villu; [12] og vegna
þess að ranglætið magnast, mun kærleikur alls þorra manna kólna,
[13] en sá, sem stöðugur stendur alt til enda, hann mun hólpinn verða.
[14] Og þetta fagnaðarerindi ríkisins mun prédikað verða um alla heims-
bygðina, til vitnisburðar öllum þjóðum; og þá mun endirinn koma.
[15] Þegar þér því sjáið viðurstygð eyðingarinnar, sem talað er um
fyrir Daníel spámann, standandi á helgum stað, — lesarinn athugi það
— [16] þá flýi þeir, sem eru í Júdeu, upp á fjöllin. [17] Sá, sem er uppi á
þakinu, fari ekki ofan, til þess að sækja það sem er í húsi hans; [18] og
sá, sem er á akrinum, snúi eigi aftur, til þess að taka yfirhöfn sína.
[19] En vei þeim sem þungaðar eru, og þeim, sem börn hafa á brjósti,
á þeim dögum; [20] en biðjið að flótti yðar verði ekki um vetur né á
hvíldardegi, [21] því að þá mun verða svo mikil þrenging, að engin hefir
þvílík verið frá upphafi veraldar alt til þessa, né heldur mun verða.
[22] Og ef dagar þessir yrðu ekki styttir, kæmist ekkert hold af; en sakir
hinna útvöldu munu þessir dagar verða styttir. [23] Ef einhver þá segir
við yður: Sjá, hér er Kristur, eða hér, þá trúið eigi. [24] Því að upp
munu rísa falskristar og falsspámenn og þeir munu gjöra stór teikn og
undur, til þess að leiða í villu, ef verða mætti, jafnvel útvalda. [25] Sjá,
eg hefi sagt yður það fyrir. [26] Ef þeir því segja við yður: Sjá, hann er
í óbygðinni, — þá farið eigi út þangað; sjá, hann er í herbergjunum,
— þá trúið eigi. [27] Því að eins og eldingin gengur út frá austri og
sést alt til vesturs, þannig mun verða tilkoma mannsins sonar. [28] Hvar
sem hræið er, þar munu ernirnir safnast.
[29] En þegar eftir þrengingu þessara daga mun sólin sortna og tunglið
eigi gefa skin sitt, og stjörnurnar munu hrapa af himni og kraftar
himnanna munu bifast. [30] Og þá mun tákn mannsins sonar sjást á
himninum; og þá munu allar kynkvíslir jarðarinnar kveina, og þær
munu sjá mannsins son komandi á skýjum himins með mætti og mikilli
dýrð. [31] Og hann mun senda út engla sína með hljómsterkum lúðri,
og þeir munu safna saman hans útvöldum frá áttunum fjórum, himins-
endanna á milli.
[32] En nemið líkinguna af fíkjutrénu: Þegar greinin á því er orðin
mjúk og fer að skjóta út laufum, þá vitið þér að sumarið er í nánd.
[33] Þannig skuluð þér og vita, að þegar þér sjáið alt þetta, þá er hann
í nánd, fyrir dyrum. [34] Sannlega segi eg yður, þessi kynslóð mun eigi
líða undir lok, unz þetta alt kemur fram. [35] Himinn og jörð munu
líða undir lok, en orð mín munu alls eigi undir lok líða. [36] En um
þennan dag og stund veit enginn, ekki einu sinni englarnir á himnum,
né sonurinn, heldur aðeins faðirinn einn. [37] En eins og á dögum Nóa,
þannig mun verða tilkoma mannsins sonar; [38] því að eins og menn á
þeim dögum, dögunum á undan flóðinu, átu og drukku, kvæntust og
giftu, alt til þess dags, er Nói gekk inn í örkina, [39] og vissu eigi af fyr
en flóðið kom og tók þá alla, — þannig mun verða tilkoma mannsins
sonar. [40] Þá munu tveir vera á akri; annar er tekinn og hinn skilinn
eftir. [41] Tvær munu mala í kvörn; önnur er tekin og hin skilin eftir.
[42] Vakið því, þar eð þér vitið eigi hvaða dag húsbóndi yðar kemur.

11: 2 Pét. 2, 1. **12:** 2 Tím. 3, 1—3. **13:** kap. 10, 22. Opinb. 2, 10. **15:** Dan. 9, 26. 27. **17:** Lúk. 17, 31. **21:** Dan. 12, 1. **23:** Lúk. 17, 23. **24:** 2 Þess. 2, 9 n. **25:** Jóh. 13, 19; 14, 29. **27:** Lúk. 17, 24. **28:** Job 39, 33. Lúk. 17, 37. **29:** Jóel 3, 4. 20. Post. 2, 20. Opinb. 6, 12. 13. Jes. 13, 10. **30:** kap. 16, 27; 26, 64. Mark. 14, 62. Dan. 7, 13. Post. 1, 11. Opinb. 1, 7. **31:** kap. 13, 41. 1 Kor. 15, 52. 1 Þess. 4, 16. **35:** Sálm. 102, 27. Jes. 51, 6. Hebr. 1, 11. 1 Pét. 1, 25. **36:** Post. 1, 7. **37:** 1 Mós. 6, 11 n. Lúk. 17, 26 n. **40:** Lúk. 17, 34 n. **42:** kap. 25, 13. Mark. 13, 33. 35. 1 Þess. 5, 6.

43 En það vitið þér, að ef húsráðandinn hefði vitað, á hvaða næturvöku
þjófurinn kæmi, þá hefði hann vakað og eigi látið brjótast inn í hús
sitt. 44 Fyrir því skuluð einnig þér vera viðbúnir, því að mannsins
sonur kemur á þeirri stundu, sem þér eigi ætlið. 45 Hver er þá hinn
trúi og hygni þjónn, sem húsbóndinn hefir sett yfir hjú sín, til þess að
gefa þeim fæðuna á réttum tíma? 46 Sæll er sá þjónn, sem húsbóndi
hans finnur breyta þannig, er hann kemur. 47 Sannlega segi eg yður,
að hann mun setja hann yfir allar eigur sínar. 48 En ef hinn illi þjónn
segir í hjarta sínu: Húsbónda mínum dvelst, — 49 og hann tekur að
berja á samþjónum sínum, en etur og drekkur með svöllurum, 50 þá
mun húsbóndi þessa þjóns koma á þeim degi, sem hann væntir hans
ekki, og á stundu, sem hann eigi veit af, 51 og höggva hann sundur og
láta hann fá hlutskifti með hræsnurum; þar mun vera grátur og gnístr-
an tanna.

25 Þá má líkja ríki himnanna við tíu meyjar, er tóku lampa sína
og fóru út til móts við brúðgumann. 2 En fimm þeirra voru fá-
vísar og fimm hygnar; 3 því að hinar fávísu tóku lampa sína, en tóku
ekki olíu með sér. 4 En hinar hygnu tóku ásamt lömpum sínum olíu
í kerum sínum. 5 En er brúðgumanum dvaldist, syfjaði þær allar og
þær sofnuðu. 6 En um miðnætti var kallað: Sjá, brúðguminn kemur,
gangið út til móts við hann. 7 Þá vöknuðu þær meyjarnar allar og bjuggu
lampa sína. 8 En hinar fávísu sögðu við hinar hygnu: Gefið oss af
olíu yðar, því að það sloknar á lömpum vorum. 9 En hinar hygnu
svöruðu og sögðu: Engan veginn; það verður ekki nóg bæði handa oss
og yður; farið heldur til kaupmannanna og kaupið handa sjálfum yður.
10 En er þær voru farnar burt, til að kaupa, kom brúðguminn; og þær,
sem viðbúnar voru, gengu með honum inn til brúðkaupsins, og dyr-
unum var lokað. 11 En síðar komu og hinar meyjarnar og sögðu:
Herra, herra, ljúk upp fyrir oss. 12 En hann svaraði og sagði: Sann-
lega segi eg yður, eg þekki yður eigi. 13 Vakið því, þar eð þér vitið
eigi daginn né stundina.

14 Því að hér er eins ástatt og fyrir manni nokkurum, er var að
leggja á stað í utanför, og kallaði til sín þjóna sína og seldi þeim í
hendur eigur sínar. 15 Og einum fékk hann fimm talentur, en öðrum
tvær og hinum þriðja eina, hverjum fyrir sig eftir kröftum hans, og fór
úr landi. 16 Þegar í stað fór sá, er fengið hafði fimm talenturnar, verzl-
aði með þær og græddi aðrar fimm talentur. 17 Sömuleiðis græddi og
sá, er tvær fékk, aðrar tvær. 18 En sá, er eina hafði fengið, fór og gjörði
gryfju í jörðina og faldi fé húsbónda síns. 19 En eftir langan tíma lið-
inn kemur húsbóndi þjóna þessara og gjörir reikning við þá. 20 Og sá,
er tekið hafði við fimm talentum, kom til hans og færði honum aðrar
fimm talentur og sagði: Herra, fimm talentur seldir þú mér í hendur,
sjá, eg hefi grætt aðrar fimm talentur. 21 Húsbóndi hans sagði við hann:
Gott, þú góði og trúi þjónn; yfir litlu varstu trúr, yfir mikið mun eg
setja þig. Gakk inn til fagnaðar herra þíns. 22 Þá kom og sá með tvær
talenturnar og mælti: Herra, tvær talentur seldir þú mér í hendur, sjá,
aðrar tvær talentur hefi eg grætt. 23 Húsbóndi hans sagði við hann:
Gott, þú góði og trúi þjónn; yfir litlu varst þú trúr, yfir mikið mun eg
setja þig. Gakk inn til fagnaðar herra þíns. 24 Þá kom og sá, er tekið
hafði við einni talentu, og sagði: Herra, eg þekti þig, að þú ert maður
harður, sem uppsker, þar sem þú sáðir ekki, og safnar saman, þar sem
þú stráðir ekki; 25 og eg var hræddur, fór því burt og gróf talentu þína

---

43: Lúk. 12, 39. 40. 1 Þess. 5, 2. 2 Pét. 3, 10. Opinb. 3, 3; 16, 15. **45:** Lúk. 12, 42 n. **47:** kap. 25, 21. 23. Lúk. 22, 29. 30. **51:** kap. 8, 12. — **25, 11:** Lúk. 13, 25. **12:** kap. 7, 23. **13:** kap. 24, 42. **14:** Lúk. 19, 12 n. **21:** kap. 24, 47.

í jörðu; sjá, hér hefir þú þitt. 26 En húsbóndi hans svaraði og sagði
við hann: Þú illi og lati þjónn, þú vissir, að eg uppsker, þar sem eg
sáði ekki, og safna saman, þar sem eg stráði ekki; 27 þér bar því að
selja fé mitt í hendur víxlurum; þá hefði eg fengið mitt aftur með vöxt-
um, er eg kom heim. 28 Takið því af honum talentuna og fáið þeim,
er hefir tíu talenturnar; 29 því að sérhverjum, sem hefir, mun verða
gefið, og mun hann hafa gnægð; en frá þeim, sem eigi hefir, mun jafn-
vel það, sem hann hefir, tekið verða. 30 Og kastið hinum ónýta þjóni
út í myrkrið fyrir utan. Þar mun vera grátur og gnístran tanna.
31 En er mannsins sonur kemur í dýrð sinni og allir englarnir
með honum, þá mun hann sitja í hásæti dýrðar sinnar, 32 og allar
þjóðirnar munu safnast saman frammi fyrir honum, og hann mun
skilja þá hverja frá öðrum, eins og hirðirinn skilur sauðina frá höfr-
unum, 33 og hann mun skipa sauðunum sér til hægri handar og höfr-
unum sér til vinstri handar. 34 Þá mun konungurinn segja við þá til
hægri handar: Komið, þér hinir blessuðu föður míns, og takið að erfð
ríkið, sem yður var fyrirbúið frá grundvöllun veraldar; 35 því að hungr-
aður var eg, og þér gáfuð mér að eta; þyrstur var eg, og þér gáfuð
mér að drekka; gestur var eg, og þér hýstuð mig; 36 nakinn, og þér
klædduð mig; sjúkur var eg, og þér vitjuðuð mín; í fangelsi var eg,
og þér komuð til mín. 37 Þá munu hinir réttlátu svara honum og segja:
Herra, hve nær sáum vér þig hungraðan, og fæddum þig, eða þyrstan,
og gáfum þér að drekka? 38 Og hve nær sáum vér þig gest, og hýstum
þig, eða nakinn, og klæddum þig? 39 Og hve nær sáum vér þig sjúkan
eða í fangelsi, og komum til þín? 40 Og konungurinn mun svara og
segja við þá: Sannlega segi eg yður, svo framarlega sem þér hafið
gjört þetta einum þessara bræðra minna, sem minstir eru, þá hafið þér
gjört mér það. 41 Þá mun hann og segja við þá til vinstri handar:
Farið frá mér, þér bölvaðir, í eilífa eldinn, sem fyrirbúinn er djöflinum
og englum hans. 42 Því að eg var hungraður, og þér gáfuð mér ekki
að eta; eg var þyrstur, og þér gáfuð mér ekki að drekka; 43 eg var
gestur, og þér hýstuð mig ekki; nakinn, og þér klædduð mig ekki;
sjúkur og í fangelsi, og þér vitjuðuð mín ekki. 44 Þá munu og þeir
svara og segja: Herra, hve nær sáum vér þig hungraðan eða þyrstan
eða gest eða nakinn eða sjúkan eða í fangelsi, og þjónuðum þér eigi?
45 Þá mun hann svara þeim og segja: Sannlega segi eg yður: svo fram-
arlega sem þér hafið ekki gjört þetta einum þessara, sem minstir eru,
þá hafið þér ekki heldur gjört mér það. 46 Og þessir skulu fara burt
til eilífrar refsingar, en hinir réttlátu til eilífs lífs.

26 Og það varð, er Jesús hafði lokið öllum þessum ræðum, að
hann mælti við lærisveina sína: 2 Þér vitið, að eftir tvo daga
koma páskarnir, og verður mannsins sonur þá framseldur, til þess að
verða krossfestur. 3 Þá söfnuðust saman æðstu prestarnir og öldungar
lýðsins í höll æðsta prestsins, er Kaífas hét, 4 og þeir tóku saman ráð
sín, til þess að höndla Jesúm með svikum og ráða hann af dögum.
5 En þeir sögðu: Ekki á hátíðinni, til þess að eigi verði uppþot meðal
lýðsins.
6 En er Jesús var í Betaníu, í húsi Símonar líkþráa, 7 kom til hans
kona, er hafði alabasturs-buðk með dýrindis smyrslum, og helti yfir

---

29: kap. 13, 12. Mark. 4, 25. Lúk. 8, 18. **30:** kap. 8, 12. **31:** Sak. 14, 5. Matt. 16, 27. 1 Þess. 4, 16. 2 Þess. 1, 7. Matt. 19, 28. **32:** Róm. 14, 10. 2 Kor. 5, 10. Matt. 13, 49. **33:** Esek. 34, 17. 20. **35:** Jes. 58, 7. Esek. 18, 7. **36:** Jak. 1, 27. **40:** kap. 10, 42. Orðskv. 19, 17. Hebr. 6, 10. **41:** kap. 7, 23. Lúk. 13, 27. **46:** Dan. 12, 2. Jóh. 5, 29. — **26, 2:** 2 Mós. 12, 14 n. 3 Mós. 23, 5. 6. **3:** Mark. 14, 1. 2. Lúk. 22, 1. 2. **6:** Mark. 14, 3 n. Jóh. 12, 1 n.

höfuð honum, er hann sat yfir borðum. 8 En er lærisveinarnir sáu
það, urðu þeir gramir og sögðu: Til hvers er þessi eyðsla? 9 Því að
þetta hefði mátt selja miklu verði og gefa fátækum. 10 En er Jesús
varð þess var, sagði hann við þá: Hvað eruð þér að mæða konuna?
Því að gott verk gjörði hún á mér; 11 því að ávalt hafið þér fátæka
menn hjá yður, en mig hafið þér eigi ávalt. 12 Því að þegar hún helti
smyrslum þessum yfir líkama minn, gjörði hún það til þess að búa
mig til greftrunar. 13 Sannlega segi eg yður: hvar sem fagnaðarerindi
þetta verður boðað í öllum heiminum, mun og þess, er hún gjörði,
getið verða, til minningar um hana.
14 Þá fór einn af þeim tólf, Júdas Ískaríot að nafni, til æðstu
prestanna 15 og sagði: Hvað viljið þér gefa mér til þess að eg fram-
selji yður hann? En þeir greiddu honum þrjátíu silfurpeninga; 16 og
upp frá því leitaði hann færis að svíkja hann.
17 En á fyrsta degi ósýrðu brauðanna komu lærisveinarnir til Jesú
og sögðu: Hvar viltu að vér búum þér páskamáltíðina? 18 En hann
sagði: Farið til borgarinnar til manns nokkurs, og segið við hann:
Meistarinn segir: Minn tími er í nánd; hjá þér vil eg halda páska með
lærisveinum mínum. 19 Og lærisveinarnir gjörðu eins og Jesús lagði
fyrir þá og efndu til páskamáltíðarinnar. 20 En er kveld var komið,
settist hann til borðs ásamt þeim tólf lærisveinum. 21 Og er þeir möt-
uðust, sagði hann: Sannlega segi eg yður, að einn af yður mun svíkja
mig. 22 Og þeir urðu mjög hryggir og tóku að segja við hann hver
um sig: Er það eg, herra? 23 En hann svaraði og sagði: Sá sem dýfði
ásamt mér hendinni í fatið, sá mun svíkja mig. 24 Mannsins sonur
fer að sönnu héðan, eins og ritað hefir verið um hann. En vei þeim
manni, sem því veldur, að mannsins sonur verður framseldur; betra
væri þeim manni, að hann hefði aldrei fæðst. 25 En Júdas, er sveik
hann, svaraði og sagði: Er það eg, rabbí? Hann segir við hann: Þú
sagðir það. 26 En er þeir mötuðust, tók Jesús brauð, blessaði og braut
það, og gaf lærisveinunum það og sagði: Takið, etið; þetta er líkami
minn. 27 Og hann tók bikar, gjörði þakkir og gaf þeim og sagði:
Drekkið af honum allir; 28 því að þetta er blóð mitt, blóð sáttmálans,
sem úthelt er fyrir marga, til synda fyrirgefningar. 29 En eg segi yður,
að héðan í frá mun eg alls ekki drekka af þessum ávexti vínviðarins,
til þess dags, er eg drekk hann ásamt yður nýjan í ríki föður míns.
30 Og er þeir höfðu sungið lofsönginn, fóru þeir út til Olíufjallsins.
31 Þá segir Jesús við þá: Allir munuð þér hneykslast á mér á
þessari nóttu; því að ritað er: *Eg mun slá hirðinn, og sauðir hjarðar-
innar munu tvístrast.* 32 En eftir að eg er vakinn frá dauðum, mun eg
fara á undan yður til Galíleu. 33 En Pétur svaraði og sagði við hann:
Þótt allir hneykslist á þér, skal eg þó aldrei hneykslast. 34 Jesús sagði
við hann: Sannlega segi eg þér, á þessari nóttu, áður en haninn galar,
muntu þrisvar afneita mér. 35 Pétur segir við hann: Og þótt eg ætti
að deyja með þér, mun eg alls eigi afneita þér. Á líkan hátt mæltu
og allir lærisveinarnir.
36 Þá kemur Jesús með þeim í garð, er heitir Getsemane, og hann
segir við lærisveina sína: Setjist hér, meðan eg fer burt og biðst þar
fyrir. 37 Og hann tók með sér Pétur og þá tvo sonu Zebedeusar, og

---

11: 5 Mós. 15, 11. **14:** Mark. 14, 10 n. Lúk. 22, 3 n. **15:** Sak. 11, 12. **17:** Mark. 14, 12 n. Lúk. 22, 7 n. 2 Mós. 12, 17. 5 Mós. 16, 5. 6. **20:** Jóh. 13, 2 n. **21:** Mark. 14, 18 n. Lúk. 22, 21 n. Jóh. 13, 21 n. **26:** Mark. 14, 22 n. Lúk. 22, 19 n. 1 Kor. 11, 23 n. **28:** Jer. 31, 31 n. Hebr. 8, 8 n. Matt. 20, 28. **29:** Lúk. 22, 18. **30:** Mark. 14, 26 n. Lúk. 22, 39. Jóh. 18, 1. **31:** Jóh. 16, 32. Sak. 13, 7. **32:** kap. 28, 7. 10. 16. **34:** Lúk. 22, 34. Jóh. 13, 38. **36:** Mark. 14, 32 n. Lúk. 22, 40 n. Jóh. 18, 1. **37:** kap. 17, 1. Mark. 5, 37.

tók að hryggjast og titra. 38 Þá segir hann við þá: Sál mín er sár-
hrygg alt til dauða; bíðið hér og vakið með mér. 39 Og hann gekk
lítið lengra áfram, féll fram á ásjónu sína og baðst fyrir og sagði:
Faðir minn, ef mögulegt er, þá fari þessi bikar fram hjá mér; þó ekki
sem eg vil, heldur sem þú vilt. 40 Og hann kemur til lærisveinanna
og finnur þá sofandi, og hann segir við Pétur: Gátuð þér þá eigi vakað
með mér eina stund? 41 Vakið og biðjið, til þess að þér fallið eigi í
freistni; andinn er að sönnu reiðubúinn, en holdið er veikt. 42 Enn
vék hann burt annað sinn, baðst fyrir og sagði: Faðir minn, ef þessi
bikar getur eigi farið fram hjá, án þess að eg drekki hann, þá verði
þinn vilji. 43 Og hann kom og fann þá aftur sofandi; því að augu
þeirra voru yfirkomin af svefnþunga. 44 Og hann yfirgaf þá og fór
enn á burt, og baðst fyrir í þriðja sinni og mælti aftur hinum sömu
orðum. 45 Þá kemur hann til lærisveinanna og segir við þá: Sofið
seinna og hvílist! Sjá, stundin nálgast, og mannsins sonur er fram-
seldur í hendur syndara. 46 Standið upp, förum; sjá, sá er í nánd, er
mig svíkur.

47 Og meðan hann enn var að tala, sjá, þá kom Júdas, einn af
þeim tólf, og með honum mannfjöldi mikill, með sverðum og bareflum,
frá æðstu prestunum og öldungum lýðsins. 48 En sá, er sveik hann,
gaf þeim merki, segjandi: Sá er eg kyssi, hann er það. Handtakið
hann. 49 Og hann gekk þegar að Jesú og sagði: Heill, rabbí! og kysti
hann. 50 En Jesús sagði við hann: Vinur, hví ert þú kominn hér?
Þá gengu þeir að, lögðu hendur á Jesúm og tóku hann. 51 Og sjá,
einn þeirra, er voru með Jesú, rétti út höndina og brá sverði, og hann
hjó þjón æðsta prestsins og sneið af honum eyrað. 52 Þá segir Jesús
við hann: Slíðra þú sverð þitt; því að allir þeir, sem grípa til sverðs,
munu farast fyrir sverði. 53 Eða hyggur þú, að eg geti ekki beðið föður
minn, svo að hann nú sendi mér til liðs meira en tólf sveitir engla?
54 Hvernig ættu þá ritningarnar að rætast, að það á þannig að verða?
55 Á þeirri stundu mælti Jesús við mannfjöldann: Lögðuð þér á stað,
eins og á móti ræningja, með sverðum og bareflum, til þess að hand-
taka mig? Daglega sat eg í helgidóminum og kendi, og þér handtókuð
mig ekki. 56 En alt þetta er komið fram, til þess að ritningar spá-
mannanna rættust. Þá yfirgáfu allir lærisveinarnir hann og flýðu.

57 En þeir, sem höfðu handtekið Jesúm, færðu hann til Kaífasar,
æðsta prestsins, þar sem fræðimennirnir og öldungarnir voru saman
komnir. 58 En Pétur fylgdi honum álengdar alt að hallargarði æðsta
prestsins, og hann gekk þar inn og settist hjá þjónunum, til þess að
sjá endalokin. 59 En æðstu prestarnir og alt ráðið leitaði ljúgvitnis
gegn Jesú, til þess að geta líflátið hann; 60 en þeir fundu eigi, þótt
margir ljúgvottar kæmu fram. En loks komu fram tveir og sögðu:
61 Þessi maður hefir sagt: Eg get brotið niður musteri Guðs og reist það á
þremur dögum. 62 Og æðsti presturinn stóð upp og sagði við hann:
Svarar þú engu? Hvað vitna þessir gegn þér? 63 En Jesús þagði. Og
æðsti presturinn sagði við hann: Eg særi þig við Guð hinn lifanda, að þú
segir oss, hvort þú ert Kristur, sonur Guðs. 64 Jesús segir við hann:
Þú sagðir það. En eg segi yður, að upp frá þessu skuluð þér sjá
mannsins son sitja til hægri handar máttarins og koma á skýjum him-
insins. 65 Þá reif æðsti presturinn klæði sín og segir: Hann hefir last-
mælt! Hvað þurfum vér framar votta við? Sjá, nú hafið þér heyrt

---

38: Jóh. 12, 27. **39:** Hebr. 5, 7. 8. Jóh. 6, 38. **42:** Jóh. 18, 11. **47:** Mark. 14, 43 n. Lúk. 22, 47 n. Jóh. 18, 2 n. **52:** 1 Mós. 9, 6. Opinb. 13, 10. **54:** Jes. 53, 7 n. **57:** Mark. 14, 53 n. Lúk. 22, 54. Jóh. 18, 24. **61:** Jóh. 2, 19. **64:** Dan. 7, 13. Matt. 16, 27; 24, 30. Opinb. 1, 7. Sálm. 110, 1. **65:** Jes. 37, 1. Post. 14, 14.

lastmælið. 66 Hvað lízt yður? En þeir svöruðu og sögðu: Hann er
dauða sekur. 67 Þá hræktu þeir í andlit honum og slógu hann hnefum.
Sumir börðu hann með stöfum, 68 segjandi: Spáðu fyrir oss, Kristur;
hver var það sem sló þig?
69 En Pétur sat fyrir utan í hallargarðinum. Og þerna ein kom
til hans og mælti: Þú varst einnig með Jesú frá Galíleu. 70 En hann
neitaði því í áheyrn allra og sagði: Eg veit ekki hvað þú átt við.
71 En er hann var kominn út í fordyrið, sá önnur hann og sagði við
þá, er þar voru: Þessi maður var líka með Jesú frá Nazaret. 72 Og
aftur neitaði hann því með eiði: Ekki þekki eg manninn. 73 En litlu
síðar komu þeir að, er þar stóðu, og sögðu við Pétur: Sannlega ert þú
líka einn af þeim; því að og málfæri þitt segir til þín. 74 Þá tók hann
að formæla sér og sverja: Ekki þekki eg manninn. Og jafnskjótt gól
haninn. 75 Og Pétur mintist orðsins, er Jesús hafði sagt: Áður en han-
inn galar, muntu þrisvar afneita mér. Og hann gekk út fyrir og grét
beisklega.

27 En er kominn var morgunn, héldu allir æðstu prestarnir og
öldungar lýðsins ráðstefnu gegn Jesú, til þess að lífláta hann;
2 og þeir bundu hann, fóru burt með hann og framseldu hann Pílatusi
landshöfðingja.
3 Þá er Júdas, sem sveik hann, sá að hann var dæmdur sekur,
þá iðraðist hann og skilaði æðstu prestunum og öldungunum aftur
hinum þrjátíu silfurpeningum, segjandi: 4 Eg hefi drýgt synd, er eg
sveik saklaust blóð. En þeir sögðu: Hvað varðar oss um það? Þú
verður sjálfur að sjá fyrir því. 5 Og hann fleygði silfurpeningunum inn
í musterið og hafði sig á braut; og hann fór burt og hengdi sig. 6 En
æðstu prestarnir tóku silfurpeningana og sögðu: Það er eigi leyfilegt
að leggja þá í guðskistuna, þar sem þeir eru blóðs verð. 7 En er þeir
höfðu haldið ráðstefnu, keyptu þeir fyrir þá leirkerasmiðs-akurinn til
grafreits fyrir útlendinga. 8 Fyrir því er akur þessi kallaður Blóðakur
alt til þessa dags. 9 Rættist þá það, er talað er fyrir Jeremía spámann,
er segir: *Og þeir tóku silfurpeningana þrjátíu, verð hins metna, sem þeir
mátu af hálfu Ísraels sona;* 10 *og þeir gáfu þá fyrir akur leirkerasmiðsins,
samkvæmt skipun drottins til mín.*
11 En Jesús stóð frammi fyrir landshöfðingjanum. Og landshöfð-
inginn spurði hann og sagði: Ert þú konungur Gyðinganna? En Jesús
sagði við hann: Þú segir það. 12 Og er nú sakir voru á hann bornar
af æðstu prestunum og öldungunum, svaraði hann engu. 13 Þá segir
Pílatus við hann: Heyrir þú ekki, hve mjög þeir vitna á móti þér?
14 Og hann svaraði honum eigi, ekki einu orði hans, svo að lands-
höfðingjann furðaði mjög. 15 En á hátíðinni var landshöfðinginn vanur
að gefa lýðnum lausan einn bandingja, þann er þeir óskuðu. 16 En
þeir höfðu þá alræmdan bandingja, Barrabas að nafni. 17 Er þeir nú
voru saman komnir, sagði Pílatus við þá: Hvorn æskið þér að eg
gefi yður lausan, Barrabas eða Jesúm, sem kallast Kristur? 18 Því
að hann vissi, að þeir höfðu fyrir öfundar sakir framselt hann. 19 En
er hann sat á dómarastólnum, sendi kona hans til hans og lét segja:
Eig þú ekkert við þennan réttláta mann; því að margt hefi eg þolað
í dag hans vegna í draumi. 20 En æðstu prestarnir og öldungarnir
fengu mannfjöldann til þess að biðja um Barrabas og um að lífláta

---

66: 3 Mós. 24, 16. **67:** Jes. 50, 6. Matt. 27, 30. Mark. 14, 65. Lúk. 22, 63 n.
69: Mark. 14, 66 n. Lúk. 22, 55 n. Jóh. 18, 16 n. 25 n. **75:** v. 34. — **27, 1:** Mark.
15, 1 n. Lúk. 22, 66 n. **2:** Lúk. 23, 1 n. Jóh. 18, 28 n. **5:** 2 Sam. 17, 23. Post.
1, 18. **8:** Post. 1, 19. **10:** Sak. 11, 13. Jer. 18, 2; 19, 1. 2. 11 n. **15:** Mark. 15, 6 n.
Lúk. 23, 17 n. Jóh. 18, 39 n.

Jesúm. 21 En landshöfðinginn svaraði og sagði við þá: Hvorn þessara
tveggja viljið þér að eg gefi yður lausan? En þeir sögðu: Barrabas.
22 Pílatus segir við þá: Hvað á eg þá að gjöra við Jesúm, sem Kristur
er kallaður? Þeir segja allir: Hann skal krossfestur! 23 En hann sagði:
Hvað ilt hefir hann þá gjört? En þeir æptu þess ákafar og sögðu;
Hann skal krossfestur! 24 Þegar nú Pílatus sér, að hann kemur engu
til leiðar, en að uppnámið varð aðeins meira, tók hann vatn, þvoði
hendur sínar í augsýn mannfjöldans og mælti: Sýkn er eg af blóði
þessa réttláta manns; þér verðið að sjá fyrir því. 25 Og alt fólkið svar-
aði: Komi blóð hans yfir oss og yfir börn vor! 26 Gaf hann þeim þá
Barrabas lausan; en lét húðstrýkja Jesúm og framseldi hann til kross-
festingar.

27 Þá tóku hermenn landshöfðingjans Jesúm til sín inn í höllina,
og söfnuðu utan um hann allri hersveitinni. 28 Og þeir afklæddu hann
og lögðu yfir hann skarlatslita kápu; 29 og þeir fléttuðu kórónu af þyrn-
um og settu á höfuð honum, og reyrstaf í hægri hönd honum; og þeir féllu á
kné frammi fyrir honum, hæddu hann og sögðu: Heill vertu, konung-
ur Gyðinganna! 30 Og þeir hræktu á hann, tóku reyrstafinn og slógu
hann í höfuðið. 31 Og er þeir höfðu spottað hann, færðu þeir hann úr
kápunni, og færðu hann í hans eigin klæði; og þeir fóru burt með
hann til krossfestingar.

32 En er þeir gengu út, hittu þeir mann frá Kýrene, er Símon hét.
Þennan mann neyddu þeir til að bera kross hans. 33 Og er þeir komu
til staðar, er Golgota nefnist, það er að segja: hauskúpustaður, 34 gáfu
þeir honum að drekka vín beiskjuborið; og er hann hafði bragðað það,
vildi hann eigi drekka. 35 En er þeir höfðu krossfest hann, skiftu þeir
klæðum hans á milli sín og köstuðu hlutum um; 36 og þeir settust og
gættu hans þar. 37 Og uppi yfir höfði hans settu þeir sakargift hans svo
skráða: ÞESSI ER JESÚS, KONUNGUR GYÐINGANNA. 38 Síðan voru
krossfestir með honum ræningjar tveir, annar til hægri og hinn til vinstri
handar. 39 En þeir, sem fram hjá gengu, lastmæltu honum, skóku höf-
uðin og sögðu: 40 Þú sem brýtur niður musterið og reisir það á þrem
dögum, bjargaðu sjálfum þér! Ef þú ert sonur Guðs, þá stíg niður af
krossinum! 41 Sömuleiðis hæddu og æðstu prestarnir hann ásamt fræði-
mönnunum og öldungunum og sögðu: 42 Öðrum bjargaði hann, sjálf-
um sér getur hann eigi bjargað! Hann er konungur Ísraels! Stígi hann
nú niður af krossinum, og vér skulum trúa á hann. 43 Hann treysti
Guði. Hann frelsi hann nú, ef hann hefir mætur á honum; því að
hann sagði: Eg er sonur Guðs. 44 Jafnvel ræningjarnir, sem með hon-
um voru krossfestir, smánuðu hann á sama hátt.

45 En frá séttu stundu varð myrkur um alt landið alt til níundu
stundar. 46 En um níundu stundu kallaði Jesús hárri röddu: *Elí, elí,
lama sabaktaní!* það er: Guð minn! Guð minn! hví hefir þú yfirgefið
mig? 47 Og er nokkurir þeirra, er þar stóðu, heyrðu það, sögðu þeir:
Hann kallar á Elía. 48 Og jafnskjótt hljóp einn þeirra til og tók njarð-
arvött, fylti hann ediki og stakk á reyrstaf, og gaf honum að drekka.
49 En hinir sögðu: Bíðum við, sjáum til, hvort Elía kemur til
þess að bjarga honum. 50 En Jesús kallaði aftur hárri röddu og gaf
upp andann. 51 Og sjá, fortjald musterisins rifnaði sundur í tvent frá
ofanverðu og alt niður í gegn, og jörðin skalf og björgin klofnuðu,
52 og grafirnar opnuðust, og margir líkamir sofnaðra helgra manna risu

---

21: Post. 3, 14. **24:** 5 Mós. 21, 6. 7. **26:** Jóh. 19, 1. **27:** Mark. 15, 16 n. Jóh. 19, 2 n. **30:** Jes. 50, 6. Matt. 26, 67. **32:** Mark. 15, 21 n. Lúk. 23, 26. **33:** Lúk. 23, 32 n. Jóh. 19, 17 n. **38:** Jes. 53, 12. Lúk. 22, 37. **39:** Sálm. 22, 8. **40:** kap. 26, 61. **43:** Sálm. 22, 9. **45:** Mark. 15, 33 n. Lúk. 23, 44 n. **46:** Sálm. 22, 2. **48:** Sálm. 69, 22. Lúk. 23, 36. Jóh. 19, 28 n. **51:** 2 Mós. 26, 31 n. 2 Kron. 3, 14.

upp, 53 og þeir fóru út úr gröfunum eftir upprisu hans og komu inn í
hina helgu borg og birtust þar mörgum. 54 En er hundraðshöfðinginn
og þeir, er með honum gættu Jesú, sáu landskjálftann og það sem við
bar, urðu þeir felmtsfullir mjög og sögðu: Sannarlega hefir þessi mað-
ur verið sonur Guðs. 55 En þar voru margar konur, er horfðu á álengd-
ar; höfðu þær fylgt Jesú frá Galíleu og þjónað honum. 56 Meðal þeirra
var María Magdalena og María, móðir þeirra Jakobs og Jóse, og móðir
þeirra Zebedeussona.

57 En er kveld var komið, kom maður nokkur auðugur frá Aríma-
þeu, Jósef að nafni, sem og sjálfur var orðinn lærisveinn Jesú. 58 Hann
fór til Pílatusar og bað um líkama Jesú. Pílatus skipaði þá að fá hon-
um hann. 59 Og Jósef tók líkið, sveipaði það hreinu línklæði 60 og lagði
það í hina nýju gröf sína, sem hann hafði höggið út í kletti; og hann
velti stórum steini fyrir dyr grafarinnar og fór burt. 61 En María Magdal-
ena var þar og María hin, og sátu þær andspænis gröfinni.
62 En daginn eftir, sem er næstur á eftir aðfangadeginum, komu
æðstu prestarnir og Farísearnir saman hjá Pílatusi 63 og sögðu: Herra,
vér minnumst þess nú, að svikari þessi sagði í lifanda lífi: Eftir þrjá
daga rís eg upp. 64 Bjóð þú því, að grafarinnar verði gætt alt til hins
þriðja dags, til þess að eigi komi lærisveinar hans og steli honum, og
segi við lýðinn: Hann er upprisinn frá dauðum; og mun þá síðari vill-
an verða verri en hin fyrri. 65 Pílatus sagði við þá: Hér hafið þér
varðmennina, farið, haldið vörð, svo sem þér bezt hafið vit á. 66 En
þeir fóru burt, innsigluðu steininn og gættu grafarinnar ásamt varð-
mönnunum.

28 En eftir hvíldardaginn, þegar lýsti af fyrsta degi vikunnar, kom
María Magdalena og María hin, til að líta eftir gröfinni. 2 Og sjá,
mikill landskjálfti varð, því að engill drottins steig niður af himni og
kom og velti steininum frá og settist á hann ofan. 3 En útlit hans var
sem leiftur og klæði hans hvít sem snjór. 4 En varðmennirnir skulfu
af hræðslu við hann og urðu sem örendir. 5 En engillinn tók til
máls og sagði við konurnar: Óttist eigi! Því að eg veit, að þér leitið
að Jesú hinum krossfesta. 6 Hann er eigi hér, því að hann er uppris-
inn, eins og hann sagði. Komið, sjáið staðinn, þar sem drottinn lá.
7 Og farið nú með skyndi og segið lærisveinum hans: Hann er uppris-
inn frá dauðum; og sjá, hann fer á undan yður til Galíleu; þar munuð
þér sjá hann. Sjá, eg hefi sagt yður það. 8 Og þær skunduðu burt
frá gröfinni, með ótta og mikilli gleði, og hlupu að flytja tíðindin læri-
sveinum hans. 9 Og sjá, Jesús kom á móti þeim og sagði: Heilar þér!
En þær komu til og gripu um fætur hans og veittu honum lotningu.
10 Þá segir Jesús við þær: Óttist eigi! farið burt og kunngjörið bræðr-
um mínum, að þeir skuli fara til Galíleu, og þar munu þeir sjá mig.
11 En er þær voru farnar burt, sjá, þá komu nokkurir af varð-
mönnunum til borgarinnar og kunngjörðu æðstu prestunum alt, sem
gjörst hafði. 12 Og er þeir voru saman komnir ásamt öldungunum,
héldu þeir ráðstefnu, gáfu hermönnunum mikið fé 13 og mæltu: Segið
þér: Lærisveinar hans komu á næturþeli og stálu honum, meðan vér
sváfum. 14 Og berist þetta landshöfðingjanum til eyrna, skulum vér
friða hann, og yður munum vér gjöra áhyggjulausa. 15 En þeir tóku
féð og gjörðu sem þeim hafði kent verið. Og þessi orðrómur hefir
verið borinn út meðal Gyðinga alt til þessa dags.

55: Lúk. 8, 2. 3. Mark. 15, 40 n. Lúk. 23, 49. Jóh. 19, 25. **57:** Mark. 15, 42 n. Lúk. 23, 50 n. Jóh. 19, 38 n. **60:** Jes. 53, 9. **63:** kap. 16, 21. — **28, 1:** Mark. 16, 1 n. Lúk. 24, 1 n. Jóh. 20, 1 n. **6:** kap. 12, 40; 16, 21; 17, 23. **7:** kap. 26, 32. **10:** v. 16 n. **13:** kap. 27, 64.

[16] En þeir ellefu lærisveinar fóru til Galíleu, til fjallsins, sem Jesús
hafði boðið þeim. [17] Og er þeir sáu hann, veittu þeir honum lotningu;
en nokkurir efuðust. [18] Og Jesús kom til þeirra, talaði við þá og sagði:
Alt vald er mér gefið á himni og jörðu. [19] Farið því og gjörið allar
þjóðirnar að lærisveinum, með því að skíra þá til nafns föðurins og
sonarins og hins heilaga anda, [20] og með því að kenna þeim að halda
alt það, sem eg hefi boðið yður. Og sjá, eg er með yður alla daga alt
til enda veraldarinnar.

Markúsar guðspjall.

1 Upphaf fagnaðarboðskapar Jesú Krists, sonar Guðs.
[2] Svo sem ritað er hjá Jesaja spámanni: — *Sjá, eg sendi sendiboða
minn á undan þér, er búa mun þér veg.* [3] *Rödd manns, er hrópar í ó-
bygðinni: Greiðið veg drottins og gjörið beinar brautir hans;* — [4] kom
Jóhannes fram, sá er skírði í óbygðinni og prédikaði iðrunarskírn til
syndafyrirgefningar, [5] og gekk út til hans gjörvöll Júdeubygð og allir
Jerúsalembúar, og létu skírast af honum í ánni Jórdan, játandi syndir
sínar. [6] En Jóhannes var klæddur úlfaldahárum og gyrður leðurbelti
um lendar sér; og fæða hans var engisprettur og villihunang, [7] og hann
prédikaði svo mælandi: Sá er mér mátkari, er eftir mig kemur, og eg
er þess ekki verður, að eg krjúpi niður til að leysa skóþvengi hans.
[8] Eg skírði yður með vatni, en hann mun skíra yður með heilögum anda.
[9] Og það varð á þeim dögum, að Jesús kom frá Nazaret í Galíleu
og var skírður af Jóhannesi í Jórdan; [10] og jafnskjótt er hann sté upp
úr vatninu, sá hann himnana opnast og andann stíga ofan, eins og
dúfu, yfir hann; [11] og rödd kom af himnum: Þú ert sonur minn hinn
elskaði, á þér hefi eg velþóknun.
[12] Og þegar knýr andinn hann út á eyðimörkina, [13] og hann var
á eyðimörkinni fjörutíu daga og hans var freistað af Satan, og hann
var meðal villidýranna; og englarnir þjónuðu honum.
[14] En eftir að Jóhannes var framseldur, kom Jesús til Galíleu og
prédikaði fagnaðarboðskapinn um Guð [15] og sagði: Tíminn er fullnaður
og guðsríki er nálægt; gjörið iðrun og trúið fagnaðarboðskapnum.
[16] Og er hann gekk meðfram Galíleu-vatninu, sá hann Símon og
Andrés, bróður Símonar, er þeir voru að leggja net á vatninu, því að
þeir voru fiskimenn. [17] Jesús sagði við þá: Fylgið mér, og mun eg
láta yður verða mannaveiðara. [18] Og þegar í stað yfirgáfu þeir netin
og fylgdu honum. [19] Og er hann gekk spölkorn lengra, sá hann Jakob
Zebedeusson og Jóhannes bróður hans, sem einnig voru á skipi að bæta
net sín; [20] og jafnskjótt kallaði hann þá, og þeir yfirgáfu Zebedeus föð-
ur sinn þar á skipinu, ásamt verkamönnunum, og fylgdu honum.

16: kap. 26, 32. **17:** Lúk. 24, 52. **18:** Matt. 11, 27. Lúk. 10, 22. Jóh. 3, 35; 17, 2. Hebr. 1, 2. **19:** Mark. 16, 15 n. Lúk. 24, 47. **20:** kap. 18, 20. — **1, 2:** Jes. 40, 3. Mal. 3, 1. Matt. 11, 10. **3:** Matt. 3, 3. Lúk. 3, 4. Jóh. 1, 23. **4:** Post. 13, 24; 19, 4. Matt. 3, 1 n. Lúk. 3, 2 n. **8:** Jóh. 1, 26 n. Post. 1, 5; 2, 4. **9:** Matt. 3, 13 n. Lúk. 3, 21 n. **10:** Jóh. 1, 32. **11:** Matt. 17, 5. Jes. 42, 1. **12:** Matt. 4, 1 n. Lúk. 4, 1 n. **14:** Matt. 14, 3; 4, 12 n. Lúk. 4, 14 n. Jóh. 4, 3. 43. **15:** Gal. 4, 4. **16:** Matt. 4, 18 n. Lúk. 5, 1 n.

21 Og þeir fara inn í Kapernaum, og þegar í stað gekk Jesús á
hvíldardeginum inn í samkunduhús þeirra og kendi. 22 Og undruðust
menn mjög kenningu hans, því að hann kendi þeim eins og sá, er vald
hafði, og ekki eins og fræðimennirnir. 23 Og jafnskjótt var í samkundu-
húsi þeirra maður nokkur, sem hafði óhreinan anda; hann æpti 24 og
sagði: Hvað höfum vér saman við þig að sælda, Jesús frá Nazaret?
Ert þú kominn til að tortíma oss? Eg veit hver þú ert, hinn heilagi
Guðs. 25 Og Jesús hastaði á hann og mælti: Þegi þú, og far út af hon-
um. 26 Þá skók hinn óhreini andi manninn og rak upp hljóð mikið
og fór út af honum. 27 Og allir urðu forviða, svo að þeir spurðu hver
annan og sögðu: Hvað er þetta? Ný kenning! Með valdi skipar hann
jafnvel hinum óhreinu öndum, og þeir hlýða honum. 28 Og orðrómur-
inn um hann barst þegar út hvervetna um allar nágrannabygðirnar í
Galíleu.

29 Og jafnskjótt, er þeir voru farnir út úr samkunduhúsinu, komu
þeir í hús Símonar og Andrésar, með Jakobi og Jóhannesi; 30 en tengda-
móðir Símonar lá sóttveik, og þegar segja þeir honum frá henni; 31 og
hann gekk að og tók í hönd henni, reisti hana á fætur, og sóttveikin
hvarf frá henni, og hún gekk þeim fyrir beina.

32 En er kveld var komið og sól var sezt, færðu þeir til hans alla
þá er sjúkir voru og þjáðir af illum öndum, 33 og allur bærinn var
saman kominn við dyrnar. 34 Og hann læknaði marga, þá er veikir
voru af ýmsum sjúkdómum, og rak út marga illa anda, og hann leyfði
ekki illu öndunum að mæla, af því að þeir þektu hann.

35 Og árla, löngu fyrir dögun, fór hann á fætur og gekk út, og
fór til eyðistaðar, og baðst þar fyrir; 36 og Símon og þeir, sem með hon-
um voru, veittu honum eftirför; 37 og þeir fundu hann og segja við
hann: Allir leita þín. 38 Og hann segir við þá: Vér skulum fara annað,
í þorpin í grendinni, að eg fái einnig prédikað þar; því að til þess er
eg út genginn. 39 Og hann kom og prédikaði í samkunduhúsum þeirra
um alla Galíleu og rak út illa anda.

40 Og líkþrár maður kemur til hans og ákallar hann; og hann
fellur á kné fyrir honum og segir við hann: Ef þú vilt, getur þú
hreinsað mig. 41 Og hann kendi í brjósti um hann, rétti út höndina,
snart hann og segir við hann: Eg vil, verðir þú hreinn! 42 Og jafn-
skjótt hvarf frá honum líkþráin, og hann varð hreinn. 43 Og hann lét
hann þegar fara burt, lagði ríkt á við hann 44 og segir við hann: Gæt
þess að segja engum neitt, en far þú, sýn þig prestinum, og fórna þú
fyrir hreinsun þína því, sem Móse bauð, þeim til vitnisburðar. 45 En
hann gekk burt og tók að færa þetta mjög í hámæli og hafa það víða
á orði, svo að Jesús mátti ekki framar koma opinberlega í nokkura
borg, heldur hafðist við úti á óbygðum stöðum og komu menn til
hans hvaðanæva.

2 Og er hann kom aftur inn í Kapernaum að nokkurum dögum
liðnum, spurðist það að hann væri heima, 2 og margir komu saman,
svo að eigi var lengur rúm fyrir þá, ekki einu sinni fyrir utan dyrnar,
og hann talaði til þeirra orðið; 3 og menn koma og færa til hans lama
mann, sem var borinn af fjórum; 4 og er þeir gátu ekki komist nærri
honum fyrir mannfjöldanum, rufu þeir af þakið, þar sem hann var, og
er þeir voru komnir inn úr, láta þeir síga niður sængina, sem hinn
lami lá í. 5 Og er Jesús sér trú þeirra, segir hann við lama manninn:

21: Lúk. 4, 31 n. **22:** Matt. 7, 28. 29. **24:** kap. 5, 7. **29:** Matt. 8, 14 n. Lúk. 4, 38 n. **35:** Lúk. 4, 42 n. **40:** Matt. 8, 2 n. Lúk. 5, 12 n. **43:** kap. 7, 36. Matt. 9, 30. **44:** 3 Mós. 14, 2 n. — **2, 1:** Matt. 9, 1 n. Lúk. 5, 17 n.

Sonur, syndir þínar eru fyrirgefnar. 6 En þar sátu nokkurir af fræði-
mönnunum og hugsuðu í hjörtum sínum: 7 Hví mælir þessi maður
svo? Hann guðlastar. Hver getur fyrirgefið syndir, nema einn, það
er Guð? 8 Og þegar varð Jesús þess áskynja í anda sínum, að þeir
hugsuðu þannig með sjálfum sér, og segir við þá: Hví hugsið þér
slíkt í hjörtum yðar? 9 Hvort er auðveldara að segja við hinn lama:
Syndir þínar eru fyrirgefnar, eða að segja: Statt upp, tak sæng þína
og gakk? 10 En til þess að þér vitið, að mannsins sonur hefir vald á
jörðu til að fyrirgefa syndir — segir hann við lama manninn: — 11 Eg
segi þér, statt upp, tak sæng þína og far heim til húss þíns. 12 Og
hann stóð upp, og tók jafnskjótt sængina og gekk út í augsýn allra,
svo að allir undruðust og vegsömuðu Guð og sögðu: Aldrei höfum vér
slíkt séð.

13 Og aftur gekk hann út fram með vatninu, og allur mannfjöld-
inn kom til hans og hann kendi þeim. 14 Og er hann gekk fram hjá,
sá hann Leví Alfeusson sitjandi við tollbúðina, og segir við hann:
Fylg mér! og hann stóð upp og fylgdi honum. 15 Og svo bar við, að
hann sat yfir borðum í húsi hans, og margir tollheimtumenn og ber-
syndugir sátu að borðum með Jesú og lærisveinum hans; því að þeir
voru margir, og þeir fylgdu honum; 16 og er fræðimennirnir meðal
Faríseanna sáu, að hann samneytti hinum bersyndugu og tollheimtu-
mönnunum, sögðu þeir við lærisveina hans: Hann etur og drekkur
með tollheimtumönnum og bersyndugum. 17 Og er Jesús heyrði það,
segir hann við þá: Ekki þurfa heilbrigðir læknis við, heldur þeir, sem
sjúkir eru; eg er eigi kominn að kalla réttláta, heldur synduga.

18 Og lærisveinar Jóhannesar og Farísearnir föstuðu, og þeir koma
og segja við hann: Hví fasta lærisveinar Jóhannesar og lærisveinar
Faríseanna, en þínir lærisveinar fasta ekki? 19 Og Jesús sagði við þá:
Hvort mega brúðkaupssveinarnir fasta á meðan brúðguminn er hjá þeim?
Svo lengi sem þeir hafa brúðgumann hjá sér, geta þeir ekki fastað;
20 en koma munu dagar, er brúguminn verður frá þeim tekinn, og þá
munu þeir fasta á þeim degi. 21 Enginn saumar bót af nýjum dúk á
gamalt fat; því að þá nemur bótin af því, hið nýja af hinu gamla, og
rifan verður verri. 22 Og enginn lætur nýtt vín á gamla belgi; því að
þá sprengir vínið belgina, og vínið ónýtist og belgirnir; en menn láta
nýtt vín á nýja belgi.

23 Og svo bar við, að hann fór um sáðlönd nokkur á hvíldardegi;
og lærisveinar hans tóku að tína öx á leiðinni. 24 Og Farísearnir sögðu
við hann: Sjá, hví gjöra þeir á hvíldardegi það, sem ekki er heimilt?
25 Og hann sagði við þá: Hafið þér aldrei lesið, hvað Davíð gjörði, er
honum lá á, og hann varð sjálfur hungraður og menn hans, 26 hvernig
hann fór inn í Guðs hús, þegar Abíatar var æðsti prestur, og át skoð-
unarbrauðin, sem enginn má eta nema prestarnir, og gaf einnig mönn-
um sínum? 27 Og hann sagði við þá: Hvíldardagurinn varð til manns-
ins vegna, og eigi maðurinn vegna hvíldardagsins; 28 svo að mannsins
sonur er herra einnig yfir hvíldardeginum.

3 Og hann gekk aftur inn í samkunduhúsið, og var þar maður, er
hafði visnaða hönd. 2 Og þeir höfðu gætur á honum, hvort hann
mundi lækna hann á hvíldardegi, til þess að þeir gætu kært hann.
3 Og hann segir við manninn, er visnu höndina hafði: Gakk hér fram!
4 Og hann segir við þá: Hvort er leyfilegt á hvíldardegi gott að gjöra
eða gjöra ilt, að bjarga lífi eða deyða? En þeir þögðu. 5 Og hann

14: Matt. 9, 9 n. Lúk. 5, 27 n. **17:** Lúk. 19, 10. 1 Tím. 1, 15. **18:** Matt. 9, 14 n.
Lúk. 5, 33 n. **23:** Matt. 12, 1 n. Lúk. 6, 1 n. 5 Mós. 23, 25. **24:** 2 Mós. 20, 8 n.
25: 1 Sam. 21, 6. **26:** 3 Mós. 24, 5—9. — **3, 1:** Matt. 12, 9 n. Lúk. 6, 6 n. **2:** Lúk. 14, 1.

rendi augum yfir þá með reiði, angraður yfir harðúð hjartna þeirra,
og segir við manninn: Rétt fram hönd þína! Og hann rétti hana fram,
og hönd hans varð aftur heil. 6 En Faríseararnir gengu út, og gjörðu
þegar ásamt mönnum Heródesar ráð sín gegn honum, hvernig þeir
fengju ráðið hann af dögum.

7 Og Jesús fór með lærisveinum sínum út að vatninu, og mikill
fjöldi úr Galíleu fór á eftir, og frá Júdeu 8 og frá Jerúsalem og frá
Ídúmeu og handan yfir Jórdan; og úr bygðum Týrusar og Sídonar
kom til hans mikill fjöldi, er þeir heyrðu, hve mikil verk hann gjörði.
9 Og hann sagði við lærisveina sína, að smábátur skyldi vera til taks
handa sér vegna mannfjöldans, til þess að þeir þrengdu eigi að honum;
10 því að hann læknaði marga, svo að allir þustu að honum, þeir er
plágur höfðu, til að snerta hann. 11 Og hve nær sem hinir óhreinu
andar sáu hann, féllu þeir fram fyrir honum, og æptu segjandi: Þú
ert sonur Guðs. 12 Og hann bauð þeim harðlega, að þeir skyldu eigi
gjöra hann kunnan.
13 Og hann gengur upp á fjallið, og kallar til sín þá, er hann
sjálfur vildi, og þeir fóru til hans. 14 Og hann skipaði tólf, að þeir
skyldu vera með honum, og til þess að hann mætti senda þá frá sér
að prédika 15 og hafa vald til að reka út illa anda; — 16 og Símoni
gaf hann nafnið Pétur, — 17 og Jakob Zebedeusson og Jóhannes bróður
Jakobs, — og hann gaf þeim báðum nafnið Boanerges, það þýðir
þrumusynir; — 18 og Andrés og Filippus og Bartólómeus og Matteus og
Tómas og Jakob Alfeusson og Taddeus og Símon Kananea, 19 og Júdas
Ískaríot, þann hinn sama, er sveik hann.
20 Og hann kemur heim, og mannfjöldinn kemur aftur saman,
svo að þeir gátu ekki einu sinni matast. 21 Og er vinir hans heyrðu
það, gengu þeir út til að taka hann, því að þeir sögðu: Hann er ekki
með sjálfum sér. 22 En fræðimennirnir, er komnir voru ofan frá Jerú-
salem, sögðu: Hann hefir Beelsebúl, og með fulltingi foringja illu and-
anna rekur hann illu andana út. 23 Og hann kallaði þá til sín og
talaði til þeirra í líkingum: Hvernig getur Satan rekið Satan út? 24 Og
ef ríki er orðið sjálfu sér sundurþykt, þá fær ríki það eigi staðist;
25 og ef heimili er orðið sjálfu sér sundurþykt, þá mun heimili það
eigi fá staðist. 26 Og ef Satan hefir risið upp á móti sjálfum sér, og
er orðinn sundurþykkur, fær hann ekki staðist, heldur er úti um hann.
27 Nei, enginn getur farið inn í hús hins sterka, til að ræna föngum
hans, nema hann áður bindi hinn sterka, og þá mun hann geta rænt
hús hans. 28 Sannlega segi eg yður: allar syndir munu mannanna
börnum fyrirgefnar verða, og lastmælin, svo mjög sem þeir kunna að
lastmæla; 29 en hver, sem lastmælir gegn heilögum anda, fær eigi fyrir-
gefningu um aldur, heldur er hann sekur um eilífa synd; — 30 því að
þeir sögðu: Hann hefir óhreinan anda.
31 Og móðir hans og bræður hans koma, og stóðu þau úti og
sendu til hans og kölluðu á hann. 32 Og mannfjöldi sat í kring um
hann; og þeir segja við hann: Sjá, móðir þín og bræður þínir eru úti
og spyrja um þig. 33 Og hann svarar þeim og segir: Hver er móðir
mín og bræður mínir? 34 Og er hann hafði rent augum yfir þá, er
kring um hann sátu, segir hann: Sjá, hér er móðir mín og bræður
mínir! 35 Því að hver sem gjörir vilja Guðs, sá er bróðir minn og
systir og móðir.

8: Matt. 4, 25. **14:** Matt. 10, 1 n. Lúk. 6, 13 n. 9, 1 n. **16:** Jóh. 1, 43. **20:** kap. 6, 31. **22:** Matt. 9, 34; 12, 24 n. Lúk. 11, 15 n. Jóh. 7, 20; 8, 48. 52; 10, 20. **28:** Lúk. 12, 10. 1 Jóh. 5, 16. **29:** Hebr. 6, 4 n. **31:** v. 21. Matt. 12, 46 n. Lúk. 8, 19 n.

4 Og aftur tók hann að kenna við vatnið, og afarmikill mann-
fjöldi safnast að honum, svo að hann steig upp í bát og sat úti á
vatninu; og allur mannfjöldinn var á landi við vatnið. 2 Og hann
kendi þeim margt í dæmisögum og sagði við þá í kenningu sinni:
3 Hlýðið á! Sjá, sáðmaður gekk út að sá; 4 og svo fór, er hann var
að sá, að sumt sæðið féll við götuna, og fuglar komu og átu það upp;
5 og sumt féll í grýtta jörð, þar sem það hafði eigi mikinn jarðveg;
og þegar í stað rann það upp, af því að það hafði ekki djúpan jarðveg.
6 Og er sólin kom upp, skrælnaði það, og sökum þess, að það hafði
ekki rót, visnaði það. 7 Og sumt féll meðal þyrna, en þyrnarnir uxu
upp og kæfðu það, og það bar ekki ávöxt. 8 En sumt féll í góðu
jörðina og kom upp og óx og bar ávöxt, og gaf af sér að þrítugföldu
og að sextugföldu og að hundraðföldu. 9 Og hann sagði: Hver sem
eyru hefir að heyra, hann heyri!

10 Og er hann varð einn saman, spurðu þeir, sem í kring um hann
voru ásamt þeim tólf, um líkingarnar. 11 Og hann mælti við þá: Yður
er gefinn leyndardómur guðsríkis, en hinir, sem fyrir utan eru, fá alt
í líkingum, 12 til þess að *sjáandi skuli þeir sjá, og eigi skynja, og heyr-
andi skuli þeir heyra, og eigi skilja, svo að eigi snúi þeir sér, og þeim
verði fyrirgefið.* 13 Og hann segir við þá: Skiljið þér eigi líkingu þessa?
Hvernig munuð þér þá skilja allar líkingarnar? 14 Sáðmaðurinn sáir
orðinu; 15 og þessir, sem við götuna eru, eru þeir, þar sem orðinu er
sáð, og er þeir hafa heyrt, kemur Satan jafnskjótt og tekur burt orðið,
sem sáð var í þá; 16 og á líkan hátt eru þessir, sem sáð hefir verið í
grýtta jörð, þeir, sem veita orðinu þegar viðtöku með fögnuði, er þeir heyra
það, 17 en hafa eigi rót í sér, heldur eru óstöðugir; síðan, er þrenging
verður eða ofsókn fyrir orðsins sakir, hneykslast þeir þegar í stað.
18 Og aðrir eru þeir, sem sáð var í þyrnana; þessir eru þeir, sem
heyrðu orðið, 19 og áhyggjur heimsins og tál auðæfanna og girndir til
annarra hluta ganga inn og kefja orðið, og það verður ávaxtarlaust.
20 Og hinir eru þeir, sem sáð var í góðu jörðina, þeir sem heyra orðið
og taka við því og bera ávöxt, þrítugfalt og sextugfalt og hundraðfalt.

21 Og hann sagði við þá: Hvort kemur ljósið til þess að verða
sett undir mælikerið, eða undir bekkinn? Er það ekki heldur til þess
að verða sett á ljósastikuna? 22 Því að eigi er neitt leynt, nema til
þess að það opinberist, né heldur varð neitt hulið, nema til þess að
það kæmi í ljós. 23 Ef einhver hefir eyru að heyra, hann heyri! 24 Og
hann sagði við þá: Gætið að hvað þér heyrið: með þeim mæli, sem
þér mælið, mun yður mælt verða, og við yður mun bætt verða; 25 því
að sá sem hefir, honum mun gefið verða, og sá sem ekki hefir, frá
honum mun tekið verða jafnvel það sem hann hefir.

26 Og hann sagði: Svo er og um guðsríki sem maður kasti sæði
á jörðina, 27 og sofi og fari á fætur nótt og dag, og sæðið grær og vex,
hann veit eigi með hverjum hætti: 28 af sjálfri sér ber jörðin ávöxt,
fyrst stráið, þá axið, þá fult hveitikorn í axinu. 29 En er ávöxturinn
er þroskaður, sendir hann þegar út kornsigðina, því að uppskeran
er komin.

30 Og hann sagði: Hvernig eigum vér að samlíkja guðsríki eða
í hvaða líkingu eigum vér að búa það? 31 Því er eins farið og mustarðs-
korni, sem sáð er í jörðu og er þá hverju sáðkorni smærra; 32 en þegar
búið er að sá, og það tekur að spretta, verður það öllum jurtum

---

4, 1: Matt. 13, 1 n. **2:** Lúk. 8, 4 n. **9:** Matt. 11, 15. **12:** Jes. 6, 9 n. **21:** Matt. 5, 15. Lúk. 8, 16 n. 11, 33. **22:** Matt. 10, 26. Lúk. 12, 2. **24:** Matt. 7, 2. Lúk. 6, 38. **25:** Matt. 13, 12. Lúk. 8, 18. **30:** Lúk. 13, 18 n. **31:** Matt. 13, 31. 32.

stærra og fær stórar greinar, svo að fuglar himins mega hreiður byggja
í forsælunni af því.
33 Og í mörgum slíkum líkingum talaði hann fyrir þeim orðið, svo
sem þeir gátu numið það. 34 En án líkingar talaði hann ekki til þeirra,
og einslega lagði hann alt út fyrir sínum eigin lærisveinum.

35 Og á þeim degi, þegar kveld var komið, segir hann við þá:
Förum yfir um! 36 Og þeir skilja við mannfjöldann, og taka hann
með sér í bátnum, eins og hann stóð, og aðrir bátar voru með honum;
37 og stormhrina mikil rís, og öldurnar féllu inn í bátinn, svo að lá
við að hann fylti. 38 Og sjálfur var hann í skutnum og svaf á kodd-
anum, og þeir vekja hann og segja við hann: Meistari, hirðir þú ekki
um að vér förumst? 39 Og hann vaknaði og hastaði á vindinn og
sagði við vatnið: Þegi þú, haf hljótt um þig! Þá lægði veðrið, og varð
blíðalogn. 40 Og hann sagði við þá: Hví eruð þér hræddir, hafið þér
enn eigi trú? 41 Og þeir skelfdust ákaflega og sögðu hver við annan:
Hver er þá þessi, að bæði vindur og vatn hlýða honum?
5 Og þeir komu yfir um vatnið í bygð Gerasena. 2 Og óðara en
hann var stiginn úr bátnum, kom í móti honum út úr gröfunum
maður með óhreinan anda, 3 er hafðist við í gröfunum, og fekk enginn
lengur bundið hann, ekki einu sinni með hlekkjum, 4 því að oft hafði
hann verið bundinn með fótfjötrum og hlekkjum, og hlekkina hafði hann
slitið af sér og brotið sundur fótfjötrana, og enginn gat ráðið við hann.
5 Og ávalt var hann nætur og daga í gröfunum og á fjöllunum, æpandi
og lamdi sjálfan sig grjóti. 6 Og er hann sá Jesúm álengdar, hljóp
hann og féll fram fyrir honum 7 og æpti hárri röddu og segir: Hvað
hefi eg saman við þig að sælda, Jesús, sonur Guðs hins hæsta? Eg
særi þig við Guð, að þú kveljir mig eigi. 8 Því að hann sagði við
hann: Þú óhreini andi, far út af manninum; 9 og hann spurði hann:
Hvert er heiti þitt? Og hann segir við hann: Legió heiti eg; því að
vér erum margir. 10 Og hann bað hann mikillega að senda þá ekki
burt úr bygðinni. 11 En þar var við fjallið stór svínahjörð á beit; 12 og
þeir báðu hann, segjandi: Send oss í svínin, svo að vér förum í þau.
13 Og hann leyfði þeim það, og hinir óhreinu andar fóru út og fóru í
svínin, og hjörðin steyptist niður fyrir þvergnípið í vatnið, um tvö
þúsund að tölu, og köfnuðu þau í vatninu; 14 og þeir, sem héldu þeim
á beit, flýðu og fluttu fregnina til borgarinnar og til bygðanna. Og
menn komu að sjá, hvað það var, sem gjörst hafði; 15 og þeir koma
til Jesú og sjá manninn, sem illi andinn hafði verið í, sitja klæddan
og heilvita, manninn sem hafði haft legíónina. Og þeir urðu hræddir,
16 og þeir, sem séð höfðu, sögðu þeim frá, hvað fram hefði komið við
manninn, sem illi andinn var í, og um svínin. 17 Og þeir tóku að
biðja hann að fara burt úr héruðum þeirra. 18 Og er hann sté upp í
bátinn, bað maðurinn, sem illa andann hafði haft, hann þess að mega
vera með honum; 19 og hann leyfði honum það eigi, en segir við hann:
Far þú heim til þín og til þinna, og seg þeim, hve mikla hluti drott-
inn hefir gjört fyrir þig og hversu hann hefir miskunnað þér. 20 Og
hann fór burt og tók að kunngjöra í Dekapólis, hve mikla hluti Jesús
hefði gjört fyrir sig, og undruðust það allir.
21 Og þegar Jesús hafði aftur farið yfir um á bátnum, safnaðist að
honum mikill mannfjöldi; og hann var við vatnið. 22 Og einn af sam-
kundustjórunum kemur, Jaírus að nafni, og er hann sér hann, fellur
hann til fóta honum, 23 og biður hann mikillega og segir: Dóttir mín

---

32: Esek. 17, 23. **33:** Matt. 13, 34. **35:** Matt. 8, 18. 23 n. Lúk. 8, 22 n. — **5, 1:**
Matt. 8, 28 n. Lúk. 8, 26 n. **22:** Matt. 9, 18 n. Lúk. 8, 41 n.

litla er að fram komin; kom og legg hendur yfir hana, að hún verði
heil og haldi lífi. 24 Og hann fór með honum; og mikill mannfjöldi
fylgdi honum, og þröng varð um hann.
25 Og kona, sem hafði haft blóðlát í tólf ár, 26 og hafði þjáðst
mikið undir höndum margra lækna og kostað til aleigu sinni, og engan
bata fengið, en öllu heldur farið versnandi, 27 og hafði heyrt um Jesúm,
kom í mannþyrpingunni að baki honum og snart yfirhöfn hans; 28 því
að hún sagði: Ef eg fæ snortið, þótt eigi sé nema yfirhöfn hans, mun
eg heil verða. 29 Og jafnskjótt þornaði lind blóðs hennar, og hún kendi
á líkama sínum, að hún var heil orðin af meini sínu. 30 Og er Jesús
fann á sjálfum sér, að krafturinn var útgenginn frá honum, sneri hann
sér jafnskjótt við í mannþyrpingunni og sagði: Hver snart yfirhöfn mína?
31 Og lærisveinar hans sögðu við hann: Þú sér mannfjöldann þrengja að
þér, og þú segir: Hver snart mig? 32 Og hann litaðist um, til að koma auga
á konuna, sem þetta hafði gjört; 33 en hún kom hrædd og skjálfandi, af
því að hún vissi, hvað við sig hafði fram farið, og féll fram fyrir hann
og sagði honum allan sannleikann. 34 En hann sagði við hana: Dóttir,
trú þín hefir gjört þig heila; far þú í friði, og ver heil af meini þínu.
35 Meðan hann enn var að mæla, koma menn frá samkundustjór-
anum, er segja: Dóttir þín er látin; hví ónáðar þú meistarann lengur?
36 En Jesús gaf eigi gaum að orðunum, sem töluð voru, og segir við
samkundustjórann: Óttastu eigi, trúðu aðeins. 37 Og hann leyfði eigi
neinum að fylgjast með sér, nema Pétri og Jakobi og Jóhannesi, bróð-
ur Jakobs. 38 Og þeir koma til húss samkundustjórans, og hann sér
þys, menn grátandi og mjög kveinandi; 39 og hann gengur inn og segir
við þá: Hví hafið þér svo hátt og grátið? Barnið er ekki dáið, heldur
sefur. 40 En þeir hlógu að honum. En hann rekur alla út og tekur
með sér föður barnsins og móður og þá, sem með honum voru, og
gengur inn, þangað sem barnið var. 41 Og hann tók í höndina á barn-
inu og segir við hana: Talita kúmí! það er útlagt: Stúlka, eg segi þér,
rís upp! 42 Og jafnskjótt reis stúlkan upp og gekk um kring; því að
hún var tólf ára. Og þegar í stað urðu þeir frá sér af mikilli undrun,
43 og hann lagði ríkt á við þá að láta engan vita þetta, og bauð að
gefa henni að eta.

6 Og hann gekk út þaðan, og hann kemur til föðurborgar sinnar
og lærisveinar hans fylgja honum. 2 Og er hvíldardagur kom, tók
hann að kenna í samkunduhúsinu, og margir, sem á hlýddu, undruð-
ust stórum og sögðu: Hvaðan kemur þessum manni þetta? Og hvílík
speki er þessum manni gefin, og hvílík kraftaverk gjörast fyrir hendur
hans! 3 Er hann ekki smiðurinn, sonur Maríu, og bróðir Jakobs og
Jóse og Júdasar og Símonar? Og eru ekki systur hans hér hjá oss?
Og þeir hneyksluðust á honum. 4 Og Jesús sagði við þá: Eigi er spá-
maður óvirtur nema í föðurlandi sínu og meðal ættingja sinna og á
heimili sínu. 5 Og ekki gat hann gjört þar neitt kraftaverk, nema hann
lagði hendur yfir fáeina sjúka og læknaði þá; 6 og hann furðaði sig á
vantrú þeirra.

Og hann fór um þorpin þar umhverfis og kendi.
7 Og hann kallar til sín þá tólf, og tók að senda þá frá sér, tvo
og tvo saman, og gaf þeim vald yfir hinum óhreinu öndum. 8 Og hann
bauð þeim að taka ekkert til ferðarinnar, nema einungis staf, ekki
brauð, ekki mal, ekki eirpeninga í belti, 9 en vera þó skóaðir ilskóm;
og: Klæðist eigi tveim kyrtlum. 10 Og hann sagði við þá: Hvar sem þér

41: Lúk. 7, 14. 43: kap. 7, 36. Matt. 8, 4; 9, 30. — 6, 1: Matt. 13, 54 n. Lúk.
4, 16 n. 6: Matt. 9, 35. 7: kap. 3, 13 n. Matt. 10, 1 n. Lúk. 9, 1 n.

gangið inn í hús, þá dveljist þar, unz þér farið burt þaðan. [11] Og hver
sá staður, sem eigi veitir yður viðtöku og menn hlýða eigi á yður, —
farið þá burt þaðan og hristið af yður dustið undir fótum yðar, þeim
til vitnisburðar. [12] Og þeir fóru út og prédikuðu, til þess að menn
skyldu gjöra iðrun, [13] og þeir ráku út marga illa anda, og smurðu marga
sjúka með olíu og læknuðu þá.

[14] Og Heródes konungur frétti þetta — því að nafn hans var orðið
heyrum kunnugt — og hann sagði: Jóhannes skírari er risinn upp frá
dauðum, og þess vegna eru kraftarnir máttugir í honum. [15] En aðrir
sögðu: Það er Elía; og aðrir sögðu: Hann er spámaður, rétt sem
einn af spámönnunum. [16] En er Heródes heyrði þetta, mælti hann:
Jóhannes, sem eg lét hálshöggva, hann er upp risinn. [17] Því að sjálfur
hafði Heródes sent menn og tekið Jóhannes höndum og fjötrað hann í
varðhaldi vegna Heródíasar, konu Fillippusar bróður síns, því að hann
hafði gengið að eiga hana; [18] því að Jóhannes sagði við Heródes: Þú
mátt ekki eiga konu bróður þíns. [19] En Heródías bar illan hug til hans
og vildi deyða hann, og gat það ekki, [20] því að Heródes óttaðist Jó-
hannes, þar eð hann vissi, að hann var maður réttlátur og heilagur,
og verndaði hann; og er hann hafði hlustað á hann, komst hann í
mikinn vanda, og með ánægju hlustaði hann á hann. [21] Og er hentug-
ur dagur kom, er Heródes á afmælisdegi sínum gjörði veizlu gæðingum
sínum, hershöfðingjum og helztu mönnum í Galíleu, [22] og dóttir sjálfrar
Heródíasar kom inn og dansaði, geðjaðist hún Heródesi og þeim er
sátu að borðum með honum; og konungurinn sagði við stúlkuna: Bið
mig hvers þú vilt, og mun eg veita þér; [23] og hann hét henni með eiði:
Hvers sem þú beiðist af mér, það mun eg veita þér, alt að helmingi
ríkis míns. [24] Og hún gekk út og spurði móður sína: Um hvað á eg
að biðja? En hún mælti: Um höfuð Jóhannesar skírara. [25] Og jafn-
skjótt kom hún með skyndi inn til konungsins, bað hann og mælti:
Eg vil að þú þegar í stað gefir mér á fati höfuð Jóhannesar skírara.
[26] Og þó að konungurinn yrði mjög hryggur, vildi hann ekki óvirða
hana sökum eiðanna og boðsmannanna. [27] Og konungurinn sendi þegar
einn varðmanna sinna og bauð að færa sér höfuð hans. [28] Og hann
fór og hjó hann í varðhaldinu, og hann kom með höfuð hans á fati
og færði stúlkunni, og stúlkan færði það móður sinni. [29] Og er læri-
sveinar hans fréttu þetta, komu þeir og tóku lík hans og lögðu það
í gröf.

[30] Og postularnir koma saman til Jesú, og þeir sögðu honum frá
öllu, er þeir höfðu gjört, og öllu, er þeir höfðu kent. [31] Og hann segir
við þá: Komið þér nú sjálfir einir saman á óbygðan stað og hvílist
um stund, — því að margir voru komandi og farandi, og þeir höfðu
ekki einu sinni næði til að matast. [32] Og þeir fóru burt á bátnum á
óbygðan stað, einir sér. [33] Og menn sáu þá fara burt, og margir þektu
þá; og menn streymdu þangað saman fótgangandi frá öllum borgunum
og komu á undan þeim. [34] Og er hann steig af skipi, sá hann mikinn
mannfjölda, og hann kendi í brjósti um þá, því að þeir voru sem sauðir,
er eigi hafa hirði, og hann tók að kenna þeim margt. [35] Og er mjög
var orðið áliðið dags, komu til hans lærisveinar hans og sögðu: Stað-
urinn er óbygður og þegar mjög liðið á daginn. [36] Lát þá fara frá þér,
svo að þeir geti farið á sveitabýlin og í þorpin hér um kring og keypt
sér eitthvað til matar. [37] En hann svaraði og sagði við þá: Gefið þér
þeim að eta. Og þeir segja við hann: Eigum vér að fara og kaupa
brauð fyrir tvö hundruð denara, og gefa þeim að eta? [38] En hann segir

---

13: Jak. 5, 14. **14:** Matt. 14, 1 n. Lúk. 9, 7 n. **15:** Matt. 16, 14. **18:** 3 Mós. 18, 16; 20, 21. **32:** Matt. 14, 13 n. Lúk. 9, 10 n. Jóh. 6, 1 n. **34:** Matt. 9, 36.

við þá: Hve mörg brauð hafið þér? Farið og gætið að. Og er þeir
höfðu athugað það, segja þeir: Fimm, og tvo fiska. 39 Og hann bauð
þeim að láta alla setjast niður í grængresið, hvert mötuneyti fyrir sig.
40 Og þeir settust niður í flokkum, hundrað í sumum, en fimtíu í sum-
um. 41 Og hann tók fimm brauðin og fiskana tvo og leit upp til him-
ins, blessaði og braut brauðin, og fékk lærisveinunum, til að bera fram
fyrir þá; og fiskunum tveim skifti hann meðal allra; 42 og allir neyttu
og urðu mettir. 43 Og þeir tóku upp brotnu brauðin, tólf karfir fullar,
og einnig fiskleifarnar. 44 Og þeir, sem brauðanna neyttu, voru fimm
þúsund karlmenn.

45 Og jafnskjótt neyddi hann lærisveina sína til að fara út í bát-
inn og fara á undan sér yfir um til Betsaída, meðan hann sjálfur kæmi
mannfjöldanum frá sér. 46 Og er hann hafði kvatt þá, fór hann burt
til fjallsins að biðjast fyrir. 47 Og er kveld var komið, var báturinn á
miðju vatninu, en hann einn á landi; 48 og er hann sá að róðurinn
gekk þeim mjög örðugt, því að vindurinn var í móti þeim, kemur hann um
fjórðu næturvöku til þeirra gangandi á vatninu og ætlaði að ganga fram
hjá þeim. 49 En er þeir sáu hann gangandi á vatninu, hugðu þeir að
það væri vofa, og æptu upp yfir sig; 50 því að allir sáu þeir hann og
urðu felmtsfullir; en hann talaði jafnskjótt til þeirra og segir við þá:
Verið hughraustir, það er eg, óttist ekki. 51 Og hann fór til þeirra upp
í bátinn, og lægði þá veðrið. Og með sjálfum sér urðu þeir mjög undr-
andi; 52 því að eigi höfðu þeir fengið skilning við það, sem fram hafði
farið við brauðin, heldur var hjarta þeirra forhert.

53 Og er þeir höfðu farið yfir um, komu þeir að landi við Gen-
esaret og lögðu þar að; 54 og er þeir stigu af skipinu, þektu menn hann
undir eins, 55 og hlupu um alt það bygðarlag, og tóku að bera sjúkl-
ingana í burðarrekkjum fram og aftur, þar sem þeir heyrðu að hann
væri. 56 Og hvar sem hann fór inn, inn í þorp eða inn í borgir eða
inn á sveitabýli, þá lögðu þeir sjúka menn á torgin og báðu hann, að
þeir aðeins mættu snerta faldinn á yfirhöfn hans; og allir þeir, er snertu
hann, urðu heilir.

7 Og að honum safnast Farísearnir og nokkurir af fræðimönnunum,
er komnir voru frá Jerúsalem 2 og höfðu séð, að nokkurir af læri-
sveinum hans neyttu matar með vanhelgum höndum, það er að segja:
óþvegnum; — 3 því að Farísearnir og allir Gyðingar eta ekki, nema
þeir taki rækilega handlaugar, og fylgja þeir í því setningum fyrri tíðar
manna; 4 og er þeir koma frá torgi, neyta þeir eigi matar, nema þeir
þvoi sér. Og margt annað er það, er þeir hafa bundist að gæta: þvott-
ur á bikurum og könnum og eirkötlum. 5 Og Farísearnir og fræði-
mennirnir spyrja hann: Hví fylgja lærisveinar þínir ekki setningum
fyrri tíðar manna, heldur neyta matar með vanhelgum höndum?
6 Og hann sagði við þá: Vel hefir Jesaja spáð um yður, þér hræsn-
arar! Eins og ritað er: *Þessi lýður heiðrar mig með vörunum, en hjörtu*
þeirra eru langt frá mér. 7 *Og til einskis dýrka þeir mig, er þeir kenna*
lærdóma, sem eru manna boðorð. 8 Þér skeytið ekki boðum Guðs, en
haldið fast við setninga manna. 9 Og hann sagði við þá: Dáfallega
ónýtið þér boð Guðs, til þess að þér getið haldið yðar eigin setninga!
10 Því að Móse sagði: *Heiðra föður þinn og móður þína*, og: *Hver, sem*
formælir föður eða móður, skal dauða deyja. 11 En þér segið: Ef mað-
ur segir við föður sinn eða móður sína: Það sem þér hefði getað orðið

45: Matt. 14, 22 n. Jóh. 6, 15 n. 51: kap. 4, 39. 53: Matt. 14, 34 n. 56: kap. 5,
27. 28. — 7, 1: Matt. 15, 1 n. 6: Jes. 29, 13. 10: 2 Mós. 20, 12; 21, 17. 3 Mós.
20, 9. 5 Mós. 27, 16.

til styrks frá mér, er korban, það er að segja: heitfé, [12] þá leyfið þér
honum ekki framar að gjöra neitt fyrir föður sinn eða móður sína,
[13] og ónýtið þannig orð Guðs með setningum yðar, er þér hafið sett;
og margt annað gjörið þér þessu líkt. [14] Og hann kallaði aftur til sín
mannfjöldann og sagði við þá: Heyrið mig allir og skiljið. [15] Ekkert
er það fyrir utan manninn, sem inn í hann fer, er geti saurgað hann,
heldur það, sem út fer af manninum, það er það, sem saurgar mann-
inn. [17] Og er hann var genginn inn í hús frá mannfjöldanum, spurðu
lærisveinar hans hann um líkinguna. [18] Og hann segir við þá: Eruð
þér einnig svo skilningslausir? Skiljið þér ekki, að alt, sem utan að
fer inn í manninn, getur ekki saurgað hann; [19] því að ekki fer það inn
í hjarta hans, heldur í magann, og fer út í saurþróna. Með þessum
orðum lýsti hann hreina sérhverja fæðu. [20] En hann sagði: Það sem
út fer af manninum, það saurgar manninn. [21] Því að innan að, úr
hjörtum mannanna, ganga út hinar illu hugsanir, frillulífi, þjófnaður,
morð, [22] hórdómur, ágirnd, illmenska, svik, munaðarlífi, ilt auga, last-
mæli, hroki, heimska; [23] alt þetta illa gengur út innan að og saurgar
manninn.

[24] Og hann tók sig upp þaðan og fór burt til landamæra Týrusar
og Sídonar, og hann fór inn í hús nokkurt og vildi að enginn vissi,
og eigi gat hann dulist, [25] heldur heyrði hans jafnskjótt getið kona
nokkur, er átti dóttur, sem hafði óhreinan anda; kom hún og féll hon-
um til fóta; [26] en konan var grísk, kynjuð úr Fönikíu sýrlenzku, og
hún bað hann að reka illa andann út frá dóttur sinni. [27] En hann sagði
við hana: Lofaðu börnunum að seðjast fyrst, því að það er ekki
fallegt að taka brauðið barnanna og kasta því fyrir hvolpana. [28] En
hún svaraði og segir við hann: Satt er það, herra, þó eta hvolparnir
undir borðinu af molum barnanna. [29] Og hann sagði við hana: Fyrir
sakir þessa orðs þá far héðan, illi andinn er farinn út frá dóttur þinni.
[30] Og hún fór heim til sín og fann barnið lagt á rúmið og illa andann
út farinn.

[31] Og aftur fór hann burt frá Týrusarbygðum og fór um Sídon
til Galíleuvatns, um miðjar Dekapólisbygðir. [32] Og þeir færa honum
mann daufan og málhaltan, og þeir biðja hann að leggja hönd sína
yfir hann. [33] Og hann vék honum afsíðis frá mannfjöldanum, stakk
fingrum sínum í eyru honum og hrækti og snart við tungu hans. [34] Og
hann leit upp til himins, andvarpaði og segir við hann: Effata! það
er: opnist þú! [35] Og eyru hans opnuðust og haft tungu hans losnaði,
og hann talaði rétt. [36] Og hann lagði ríkt á við þá, að þeir segðu
engum frá; en því meir sem hann bauð þeim, því miklu fremur báru
þeir það út. [37] Og þeir undruðust næsta mjög og sögðu: Alt hefir
hann gjört vel, jafnvel daufa lætur hann heyra og mállausa mæla.

8 Um þessar mundir, er enn var mikill mannfjöldi saman kominn
og þeir höfðu ekkert til matar, kallaði hann á lærisveina sína og
segir við þá: [2] Eg kenni í brjósti um mannfjöldann, því að þeir hafa
nú þrjá daga hjá mér verið, og hafa ekkert til matar; [3] og ef eg læt
þá frá mér fara fastandi heim til sín, verða þeir magnþrota á leiðinni;
og sumir þeirra eru komnir langt að. [4] Og lærisveinar hans svöruðu
honum: Hvaðan skyldi maður geta mettað þessa menn á brauði hér
í óbygð? [5] Og hann spurði þá: Hve mörg brauð hafið þér? En þeir sögðu:
Sjö. [6] Og hann býður mannfjöldanum að setjast niður á jörðina, og hann
tók brauðin sjö, gjörði þakkir og braut þau og rétti lærisveinum sínum,
til þess að þeir bæru þau fram, og þeir báru þau fram fyrir mannfjöldann.

22: Orðskv. 23, 6. 7. **24:** Matt. 15, 21 n. **31:** Matt. 15, 29 n. **33:** kap. 8, 23.
Jóh. 9, 6. **34:** Jóh. 11, 41; 17, 1. **37:** 1 Mós. 1, 31. — **8, 1:** Matt. 15, 32 n.

7 Og þeir höfðu fáeina smáfiska; og er hann hafði blessað þá, bauð
hann að þá skyldi og bera fram; 8 og þeir neyttu og urðu mettir. Og
þeir tóku upp brotnu brauðin, sem afgangs voru, sjö karfir. 9 En þeir
voru hér um bil fjórar þúsundir, og hann lét þá fara. 10 Og jafnskjótt steig
hann út á skipið með lærisveinum sínum og kom í Dalmanútabygðir.
11 Og Farísearnir komu út og tóku að þrátta við hann og kröfð-
ust af honum teikns af himni, til að freista hans; 12 og hann stundi
þungan í anda sínum og segir: Hví krefst þessi kynslóð tákns? Sann-
lega segi eg yður: alls eigi mun tákn verða gefið þessari kynslóð. 13 Og
hann skildi við þá, steig aftur á skip og fór yfir um.
14 Og þeim hafði gleymst að taka með sér brauð, og þeir höfðu
ekki nema eitt brauð með sér á skipinu. 15 Og hann bauð þeim, seg-
jandi: Gefið gætur, varið yður á súrdeigi Faríseanna og súrdeigi Heró-
desar. 16 Og þeir töluðu hver við annan og sögðu: Vér höfum ekki
brauð. 17 Og er Jesús varð þess vís, segir hann við þá: Hvað eruð þér
að tala um, að þér hafið ekki brauð? Skynjið þér ekki enn né skiljið?
Hafið þér forhert hjarta? 18 Þér hafið augu, sjáið þér þá ekki? Og
þér hafið eyru, heyrið þér þá ekki? Og munið þér ekki? 19 Þegar eg
braut brauðin fimm handa fimm þúsundunum, hversu margar karfir fullar
af brotnum brauðum tókuð þér upp? Þeir segja við hann: Tólf. 20 Og
þegar eg braut þau sjö handa fjórum þúsundunum, hversu margar fullar
karfir af brotnum brauðum tókuð þér þá upp? Og þeir segja við
hann: Sjö. 21 Og hann sagði við þá: Skiljið þér eigi enn?
22 Og þeir koma til Betsaída; og menn koma með blindan mann
til hans og biðja hann að snerta hann. 23 Og hann tók í hönd blinda
manninum og leiddi hann út úr þorpinu og hrækti í augu honum,
lagði hendur yfir hann, og spurði hann: Sér þú nokkuð? 24 Og hann
leit upp og mælti: Eg sé mennina, því að eg sé þá, rétt eins og tré,
á gangi. 25 Síðan lagði hann aftur hendur sínar yfir augu hans, og
sjón hans varð hvöss, og hann varð albata og sá alla hluti glögt. 26 Og
hann sendi hann frá sér heim til sín, og sagði: Þú mátt ekki einu
sinni fara inn í þorpið.

27 Og Jesús fór út og lærisveinar hans til þorpanna í kring um
Sesareu Filippí, og á leiðinni spurði hann lærisveina sína og sagði við
þá: Hvern segja menn mig vera? 28 Og þeir svöruðu honum, segjandi:
Jóhannes skírara, og aðrir: Elía; en aðrir: einn af spámönnunum.
29 Og hann spurði þá: En hvern segið þér mig vera? Pétur svaraði
og segir við hann: Þú ert Kristur. 30 Og hann lagði ríkt á við þá, að
þeir segðu engum um sig. 31 Og hann tók að kenna þeim, að manns-
ins sonur ætti margt að líða og verða útskúfaður af öldungunum og
æðstu prestunum og fræðimönnunum og verða deyddur, og rísa upp
eftir þrjá daga. 32 Þetta sagði hann með berum orðum. Og Pétur tók
hann á eintæli og fór að átelja hann. 33 En hann snerist við, og er
hann sá lærisveina sína, ávítaði hann Pétur og segir: Haf þig á burt
frá mér, Satan, því að eigi skynjar þú það, sem Guðs er, heldur það,
sem manna er. 34 Og hann kallaði til sín mannfjöldann, ásamt læri-
sveinum sínum, og sagði við þá: Vilji einhver fylgja mér, þá afneiti
hann sjálfum sér, og taki upp kross sinn og fylgi mér; 35 því að hver,
sem vill bjarga lífi sínu, skal týna því; en hver sem týnir lífi sínu
vegna mín og fagnaðarerindisins, mun bjarga því. 36 Því að hvað stoðar

---

10: Matt. 15, 39. **11:** Matt. 16, 1 n. **14:** Matt. 16, 5 n. **15:** Lúk. 12, 1. **17:** kap. 6, 52. **19:** kap. 6, 43. 44. **20:** v. 8. 9. **23:** kap. 7, 33. **26:** kap. 7, 36. **27:** Matt. 16, 13 n. Lúk. 9, 18 n. **28:** Matt. 14, 2. **29:** Jóh. 6, 69. **31:** kap. 9, 31; 10, 33. **34:** Matt. 10, 38 n. 16, 24 n. Lúk. 9, 23 n. 14, 27.

það manninn, að vinna allan heiminn og fyrirgjöra sálu sinni? [37] Því
að hvaða endurgjald mundi maður gefa fyrir sálu sína? [38] Því að
hver sem blygðast sín fyrir mig og mín orð hjá þessari hórsömu og
syndugu kynslóð, fyrir hann mun og mannsins sonur blygðast sín,
9 þegar hann kemur í dýrð föður síns með heilögum englum. [1] Og
hann sagði við þá: Sannlega segi eg yður, af þeim, er hér standa,
eru nokkurir, sem alls eigi munu smakka dauðann, fyr en þeir sjá
guðsríkið komið með krafti.
[2] Og eftir sex daga tekur Jesús þá Pétur, Jakob og Jóhannes með
sér og fer með þá eina saman upp á hátt fjall, og hann ummyndaðist
að þeim ásjáandi; [3] og klæði hans urðu skínandi, fannhvít, hvítari en
nokkur þófari á jörðu getur gjört. [4] Og þeim birtist Elía ásamt Móse, og voru
þeir á tali við Jesúm. [5] Og Pétur tók til máls og segir við Jesúm:
Rabbí, gott er að vér erum hér; og gjörum þrjár tjaldbúðir, þér eina,
og Móse eina, og Elía eina. [6] Því að eigi vissi hann, hvað hann átti
að segja, því að þeir urðu mjög hræddir. [7] Og ský kom, er skygði
yfir þá, og rödd kom út úr skýinu: Þessi er sonur minn, hinn elskaði,
hlýðið honum! [8] Og er þeir litu í kring um sig, sáu þeir alt í einu
engan framar nema Jesúm einn hjá sér.
[9] Og er þeir gengu niður af fjallinu, lagði hann ríkt á við þá, að
þeir segðu engum frá því, er þeir höfðu séð, fyr en mannsins sonur
væri risinn upp frá dauðum. [10] Og þeir geymdu orðið og spurðust á
sín í milli, hvað það væri að rísa upp frá dauðum. [11] Og þeir spurðu
hann, segjandi: Fræðimennirnir segja að Elía eigi fyrst að koma.
[12] Og hann sagði við þá: Já, Elía kemur fyrst og færir alt í lag; og
hvernig er ritað um mannsins son, að hann skuli líða margt og verða
smáður? [13] En eg segi yður, að Elía er kominn, og þeir hafa við hann
gjört alt, er þá fýsti, eins og ritað er um hann.
[14] Og er þeir komu til lærisveinanna, sáu þeir mannfjölda mikinn
í kring um þá og fræðimenn, er voru að þrátta við þá; [15] og öllum
mannfjöldanum hnykti við, jafnskjótt og þeir sáu hann, og þeir hlupu
að og heilsuðu honum. [16] Og hann spurði þá: Um hvað eruð þér að
þrátta við þá? [17] Og einn úr mannfjöldanum svaraði honum: Meistari,
eg færði til þín son minn, er hefir mállausan anda; [18] og hvar sem
hann tekur hann, slengir hann honum, og hann froðufellir og gnístir
tönnum, og hann visnar upp. Og eg sagði við lærisveina þína, að þeir
skyldu reka hann út, en þeir gátu það ekki. [19] En hann svarar þeim
og segir: Ó, þú vantrúa kynslóð, hversu lengi á eg að vera hjá yður?
Hversu lengi á eg að umbera yður? Færið hann til mín. [20] Og þeir
færðu hann til hans, og er hann sá hann, teygði andinn hann strax
allan sundur og saman, og hann féll til jarðar, veltist um og froðu-
feldi. [21] Og hann spurði föður hans: Hve langt er síðan þetta kom
yfir hann? Og hann sagði: Frá því hann var barn. [22] Og oft hefir
hann kastað honum bæði á eld og í vatn, til að tortíma honum; en
ef þú getur nokkuð, þá sjá aumur á okkur og hjálpa okkur. [23] En
Jesús sagði við hann: Ef þú getur! Trúuðum er alt mögulegt. [24] Jafn-
skjótt hrópaði faðir sveinsins og sagði: Eg trúi; hjálpa þú vantrú
minni! [25] Nú er Jesús sá, að mannfjöldi þyrptist að, hastaði hann á
hinn óhreina anda og sagði við hann: Þú dumbi og daufi andi, eg
býð þér, far út af honum, og kom eigi framar inn í hann! [26] Og hann
hrópaði og teygði hann sundur og saman og fór út; og sveinninn varð
sem nár, svo að margir sögðu: Hann er skilinn við. [27] En Jesús tók
um hönd hans og reisti hann upp, og hann reis á fætur. [28] Og þegar

---

38: Matt. 10, 33. — **9, 2:** Matt. 17, 1 n. Lúk. 9, 28 n. **12:** Sálm. 22, 7 n. Jes. 53, 3. 4. **14:** Matt. 17, 14 n. Lúk. 9, 37 n. **20:** kap. 1, 26.

Jesús var kominn inn, spurðu lærisveinar hans hann einslega, segjandi:
Vér gátum ekki rekið hann út. [29] Og hann sagði við þá: Þess konar
getur ekki farið út við neitt nema við bæn.
[30] Og þeir fóru burt þaðan og lögðu leið yfir Galíleu, og hann
vildi ekki að neinn skyldi vita það; [31] því að hann kendi lærisveinum
sínum og sagði við þá: Mannsins sonur verður framseldur í manna
hendur, og þeir munu lífláta hann, og er hann er líflátinn, mun hann
upp rísa eftir þrjá daga. [32] En þeir skildu ekki það sem hann sagði,
og þorðu ekki að spyrja hann.
[33] Og er þeir komu til Kapernaum, og er hann var kominn inn í
húsið, spurði hann þá: Hvað voruð þér að ræða um á leiðinni? [34] En
þeir þögðu, því að þeir höfðu verið að tala um það á leiðinni hver við
annan, hver þeirra væri mestur. [35] Og hann settist niður og kallaði til
sín þá tólf og segir við þá: Ef einhver vill vera fremstur, þá sé hann
síðastur allra og þjónn allra. [36] Og hann tók ungbarn og setti það
meðal þeirra, og tók það sér í fang, og sagði við þá: [37] Hver sem með-
tekur eitt af slíkum ungbörnum í mínu nafni, hann meðtekur mig;
en hver sem meðtekur mig, hann meðtekur ekki mig, heldur þann
sem sendi mig.
[38] Jóhannes sagði við hann: Meistari, vér sáum mann einn, sem
í þínu nafni rak út illa anda, og vér bönnuðum honum það, af því að
hann fylgdi oss ekki. [39] En Jesús sagði: Bannið honum það ekki;
því að enginn er sá, sem gjörir kraftaverk í mínu nafni og rétt á eftir
getur talað illa um mig. [40] Því að sá sem ekki er á móti oss, hann
er með oss; [41] því að hver sem gefur yður bikar vatns að drekka, af
því að þér eruð Krists, sannlega segi eg yður, eigi mun hann fara á
mis við laun sín. [42] Og hver sem hneykslar einn af þessum smæl-
ingjum, sem á mig trúa, betra væri honum að stór kvarnarsteinn lægi
um háls honum og honum væri varpað í hafið. [43] Og ef hönd þín
hneykslar þig, þá sníð hana af; betra er þér inn að ganga handarvana
til lífsins en að hafa báðar hendurnar og fara til Gehenna, í hinn ó-
slökkvandi eld. [45] Og ef fótur þinn hneykslar þig, þá sníð hann af;
betra er þér höltum inn að ganga til lífsins en að þú hafir báða fæt-
urna og þér verði kastað í Gehenna. [47] Og ef auga þitt hneykslar þig,
þá kasta því burt; betra er þér eineygðum inn að ganga í guðsríkið
en að þú hafir bæði augu og þér verði kastað í Gehenna, [48] *þar sem
ormur þeirra eigi deyr og eldurinn sloknar ekki.* [49] Því að sérhver
mun eldi saltast. [50] Saltið er gott; en ef saltið missir seltu sína, með
hverju viljið þér krydda það? Hafið salt í sjálfum yður, og haldið
friði yðar á milli.

10 Og hann tók sig upp þaðan og kemur í Júdeubygðir og hinu-
megin Jórdanar, og fjöldi fólks kemur aftur saman til hans, og
kendi hann þeim enn, eins og hann var vanur. [2] Og Farísear komu
og spurðu hann, hvort manni væri leyfilegt að skilja við konu sína,
og voru þeir að freista hans. [3] En hann svaraði og sagði við þá:
Hvað hefir Móse boðið yður? [4] En þeir sögðu: Móse leyfði að rita
skilnaðarskrá og skilja við hana. [5] En Jesús sagði við þá: Vegna
hjartaharðúðar yðar ritaði hann yður þetta boðorð; [6] en frá upphafi
sköpunar gjörði hann þau karl og konu. [7] Fyrir því skal maður yfir-

---

30: Matt. 17, 22 n. Lúk. 9, 43 n. **31:** kap. 8, 31. **32:** Lúk. 18, 34. **33:** Matt. 18, 1 n. Lúk. 9, 46 n. **34:** Lúk. 22, 24. **35:** Matt. 20, 26. 27. Mark. 10, 43. **37:** Jóh. 13, 20. **38:** Lúk. 9, 49. 50. 4 Mós. 11, 27—29. **39:** 1 Kor. 12, 3. **40:** Matt. 12, 30. **41:** Matt. 10, 42. **42:** Matt. 18, 6 n. Lúk. 17, 1. 2. **48:** Jes. 66, 24. **49:** 3 Mós. 2, 13. — **10, 1:** Matt. 19, 1 n. **4:** 5 Mós. 24, 1. Matt. 5, 31. **6:** 1 Mós. 1, 27; 5, 2.

gefa föður sinn og móður, og búa við eiginkonu sína; 8 og þau tvö
skulu verða eitt hold. Þannig eru þau ekki framar tvö, heldur eitt hold.
9 Það sem Guð því hefir tengt saman, má eigi maður sundur skilja.
10 Og inni í húsinu spurðu lærisveinarnir hann aftur um þetta. 11 Og
hann segir við þá: Hver sem segir skilið við konu sína og gengur að
eiga aðra, hann drýgir hór gegn henni; 12 og ef hún skilur við mann
sinn og giftist öðrum, þá drýgir hún hór.
13 Og menn færðu börn til hans, til þess að hann skyldi snerta
þau, en lærisveinarnir ávítuðu þá. 14 En er Jesús sá það, gramdist
honum það og hann sagði við þá: Leyfið börnunum að koma til mín
og bannið þeim það ekki, því að slíkra er guðsríkið. 15 Sannlega segi
eg yður: hver sem ekki meðtekur guðsríkið eins og barn, mun alls
eigi inn í það koma. 16 Og hann tók þau sér í fang, lagði hendur yfir
þau og blessaði þau.
17 Og er hann var kominn út á veginn, kom maður hlaupandi,
féll á kné fyrir honum og spurði hann: Góði meistari, hvað á eg að
gjöra, til þess að eg erfi eilíft líf? 18 En Jesús sagði við hann: Hví
kallar þú mig góðan? Enginn er góður, nema einn, það er Guð. 19 Þú
þekkir boðorðin: *Þú skalt ekki morð fremja; þú skalt ekki drýgja
hór; þú skalt ekki stela; þú skalt ekki bera ljúgvitni;* þú skalt ekki
féfletta; *heiðra föður þinn og móður.* 20 En hann sagði við hann:
Meistari, alls þessa hefi eg gætt frá æsku minni. 21 En Jesús horfði á
hann og fékk ást á honum og sagði við hann: Eins er þér vant; far
þú og sel allar eigur þínar og gef fátækum, og munt þú fjársjóð eiga
á himni; og kom og fylg mér. 22 En hann varð dapur í bragði við
þetta orð og fór burt hryggur, því að hann átti miklar eignir.
23 Og Jesús leit í kring um sig og segir við lærisveina sína: Hversu
torvelt mun verða fyrir þá sem auðæfin hafa, að ganga inn í guðsríkið?
24 En lærisveinarnir urðu forviða við orð hans, en Jesús tók aftur til
máls og segir við þá: Börn mín, hversu torvelt er fyrir þá, sem treysta
auðæfunum, að ganga inn í guðsríkið. 25 Auðveldara er fyrir úlfaldann
að ganga í gegnum nálaraugað en fyrir ríkan mann að ganga inn í guðsríkið.
26 En þeir urðu öldungis forviða og sögðu við hann: Hver getur þá
orðið hólpinn? 27 Jesús horfði á þá og segir: Fyrir mönnum er það
ómögulegt, en ekki fyrir Guði; því að alt er mögulegt fyrir Guði. 28 Pétur
tók til máls og segir við hann: Sjá, vér höfum yfirgefið alt og fylgt
þér. 29 Jesús sagði: Sannlega segi eg yður, enginn er sá, er hefir yfirgefið
heimili, eða bræður eða systur, eða móður eða föður, eða börn
eða akra, vegna mín og vegna fagnaðarerindisins, 30 að ekki fái hann
hundraðfalt, nú á þessum tíma heimili og bræður og systur og mæður
og börn og akra, ásamt ofsóknum, og í hinum komandi heimi eilíft líf.
31 En margir þeir, er fyrstir eru, skulu verða síðastir, og hinir síðustu
fyrstir.

32 En þeir voru á leiðinni upp til Jerúsalem, og Jesús gekk á undan
þeim, og þeir voru utan við sig; og þeir, sem fylgdust með, voru
hræddir; og hann tók aftur til sín þá tólf og fór að segja þeim, hvað
fram við sig ætti að koma: 33 Sjá, vér förum upp til Jerúsalem; og
mannsins sonur mun verða framseldur æðstu prestunum og fræðimönnunum,
og þeir munu dæma hann til dauða, og framselja hann heiðingjunum.
34 Og þeir munu hæða hann, og þeir munu hrækja á hann

7: 1 Mós. 2, 24. **13:** Matt. 19, 13 n. Lúk. 18, 15 n. **15:** Matt. 18, 3. **17:** Matt. 19, 16 n. Lúk. 18, 18 n. **19:** 2 Mós. 20, 12 n. **21:** Lúk. 12, 33. **24:** Orðskv. 11, 28. **28:** Matt. 19, 27 n. Lúk. 18, 28 n. **32:** Matt. 20, 17 n. Lúk. 18, 31 n. **33:** kap. 9, 31.

og þeir munu húðstrýkja hann og deyða, og eftir þrjá daga mun hann
upp rísa.
[35] Þá ganga þeir til hans Jakob og Jóhannes, synir Zebedeusar,
og segja við hann: Meistari, okkur langar til að þú gjörir fyrir okkur
það, sem við ætlum að biðja um. [36] En hann sagði við þá: Hvað viljið
þið að eg gjöri fyrir ykkur? [37] En þeir sögðu við hann: Veit okkur,
að við fáum að sitja annar til hægri handar þér og annar til vinstri
handar í dýrð þinni. [38] En Jesús sagði við þá: Þið vitið ekki, hvers
þið biðjið; getið þið drukkið bikarinn, sem eg drekk, eða skírst þeirri
skírn, sem eg skírist? [39] En þeir sögðu við hann: Það getum við. En
Jesús sagði við þá: Bikarinn, sem eg drekk, munuð þið drekka, og þið
munuð skírast þeirri skírn, sem eg skírist; [40] en að sitja mér til hægri
handar eða vinstri handar, er ekki mitt að veita, heldur veitist það
þeim, sem það er fyrirbúið. [41] Og er þeir tíu heyrðu þetta, vaknaði
hjá þeim gremja við Jakob og Jóhannes. [42] Og Jesús kallaði þá til
sín og segir við þá: Þér vitið, að þeir, sem talið er að ríki yfir þjóð-
unum, drotna yfir þeim, og höfðingjar þeirra láta þá kenna á valdi
sínu; [43] en eigi er því svo farið yðar á meðal, en sérhver sá, er vill verða
mikill yðar á meðal, hann skal vera þjónn yðar; [44] og sérhver sá, er vill
yðar á meðal vera fremstur, hann skal vera allra þræll. [45] Því að manns-
ins sonur er ekki heldur kominn til þess að láta þjóna sér, heldur til þess
að þjóna og til þess að gefa líf sitt til lausnargjalds fyrir marga.
[46] Og þeir koma til Jerikó. Og þegar hann fór út úr Jerikó og
lærisveinar hans og mikill mannfjöldi, sat Bartímeus, sonur Tímeusar,
blindur beiningamaður við veginn. [47] Og er hann heyrði, að það var
Jesús frá Nazaret, tók hann að hrópa og segja: Jesú, sonur Davíðs,
miskunna þú mér! [48] Og margir höstuðu á hann, til þess að hann
skyldi þegja, en hann hrópaði því meir: Sonur Davíðs, miskunna þú
mér! [49] Og Jesús nam staðar og sagði: Kallið á hann. Og þeir kalla
á blinda manninn og segja við hann: Vertu hughraustur, stattu upp,
hann kallar á þig. [50] En hann kastaði frá sér yfirhöfn sinni, stökk á
fætur og kom til Jesú. [51] Og Jesús svaraði honum og sagði: Hvað
viltu að eg gjöri við þig? Og blindi maðurinn sagði við hann: Rabb-
úní, það, að eg fái aftur sjón mína. [52] En Jesús sagði við hann: Far
þú leiðar þinnar, trú þín hefir gjört þig heilan. Og jafnskjótt fékk
hann aftur sjónina og fylgdi honum áleiðis.
11 Og er þeir nálgast Jerúsalem og koma til Betfage og Betaníu við
Olíufjallið, sendir hann tvo af lærisveinum sínum og segir við þá:
[2] Farið þið í þorpið, sem gegnt ykkur er, og jafnskjótt er þið komið
inn í það, munuð þið finna fola bundinn, sem enginn maður enn hefir
komið á bak; leysið hann og komið með hann. [3] Og ef einhver segir
við ykkur: Hvers vegna gjörið þið þetta? þá segið: Herrann þarf hans
við, og hann sendir hann strax aftur hingað. [4] Og þeir fóru og fundu
fola bundinn fyrir dyrum úti á strætinu og þeir leysa hann. [5] Og
nokkurir af þeim, er þar stóðu, sögðu við þá: Hvers vegna leysið þið
folann? [6] En þeir sögðu við þá eins og Jesús hafði sagt, og þeir létu
þá fara. [7] Og þeir færa Jesú folann, og þeir leggja klæði sín yfir hann,
og hann settist á bak. [8] Og margir breiddu yfirhafnir sínar á veginn,
aðrir strá, er þeir skáru af ökrunum. [9] Og þeir, sem fóru á undan, og
þeir, sem fylgdu á eftir, kölluðu: Hósanna! *blessaður sé sá, sem kemur
í nafni drottins!* [10] Blessað sé hið komandi konungsríki föður vors
Davíðs! Hósanna í hæstum hæðum!

35: Matt. 20, 20 n. **38:** kap. 14, 36. Lúk. 12, 50. **44:** kap. 9, 35. **46:** Matt. 20, 29 n.
Lúk. 18, 35 n. — **11, 1:** Matt. 21, 1 n. Lúk. 19, 29 n. Jóh. 12, 12 n. **9:** Sálm.
118, 26.

11 Og hann fór inn í Jerúsalem, inn í musterið, og er hann hafði
litið yfir alt, fór hann með þeim tólf út til Betaníu, af því að kveld
var komið.

12 Og morguninn eftir, er þeir voru farnir út úr Betaníu, kendi
hann hungurs. 13 Og hann sá álengdar laufgað fíkjutré; fór hann þang-
að, ef hann kynni að finna eitthvað á því; og er hann kom að því,
fann hann ekkert annað en lauf, því að ekki var fíknatíð. 14 Og hann tók
til máls og sagði við það: Enginn eti ávöxt af þér framar að eilífu!
Og lærisveinar hans heyrðu þetta.

15 Og þeir koma til Jerúsalem, og hann gekk inn í helgidóminn
og tók til að reka út þá, sem seldu, og þá, sem keyptu í helgidómin-
um, og hratt um borðum víxlaranna og stólum dúfnasalanna. 16 Og
eigi leyfði hann, að nokkur bæri ker um helgidóminn. 17 Og hann kendi
og sagði við þá: Er ekki ritað: *Hús mitt á að nefnast bænahús fyrir
allar þjóðir?* En þér hafið gjört það að ræningjabæli. 18 Og æðstu
prestarnir og fræðimennirnir heyrðu það og velktu fyrir sér, hvernig
þeir gætu ráðið hann af dögum, því að þeim stóð ótti af honum, því
að allur mannfjöldinn undraðist kenningu hans.

19 Og á kveldin fór hann út úr borginni.

20 Og er þeir gengu fram hjá um morguninn, sáu þeir að fíkjutréð
var visnað frá rótum. 21 Þá mintist Pétur þess og segir við hann:
Rabbí, líttu á! fíkjutréð, sem þú formæltir, er visnað. 22 Og Jesús
svaraði og segir við þá: Trúið á Guð. 23 Sannlega segi eg yður, hver
sem segir við fjall þetta: Lyftist þú upp og steypist þú í hafið! og efar
ekki í hjarta sínu, heldur trúir að svo fari sem hann mælir, honum
mun verða að því. 24 Fyrir því segi eg yður: Hvers sem þér biðjið og
beiðist, þá trúið að þér hafið öðlast það, og þér munuð fá það. 25 Og
er þér standið og biðjist fyrir, þá fyrirgefið, ef yður þykir nokkuð við
einhvern, til þess að faðir yðar á himnum einnig fyrirgefi yður mis-
gjörðir yðar.

27 Og þeir koma aftur til Jerúsalem, og er hann var á gangi í
musterinu, koma til hans æðstu prestarnir, fræðimennirnir og öldung-
arnir. 28 Og þeir sögðu við hann: Með hvaða valdi gjörir þú þetta?
Eða hver hefir gefið þér þetta vald, að þú gjörir þetta? 29 En Jesús
sagði við þá: Eg vil leggja fyrir yður eina spurningu, og svarið mér,
og þá mun eg segja yður, með hvaða valdi eg gjöri þetta. 30 Var skírn
Jóhannesar frá himnum, eða frá mönnum? Svarið mér! 31 Og þeir hug-
leiddu þetta með sér og sögðu: Ef vér segjum: frá himnum, mun
hann segja: Hví trúðuð þér honum þá ekki? 32 En ættum vér að
segja: frá mönnum? — það þorðu þeir ekki fyrir lýðnum, því að allir
héldu Jóhannes sannlega fyrir spámann. 33 Og þeir svöruðu Jesú og
segja: Vér vitum það ekki. Og Jesús segir við þá: Þá segi eg yður
ekki heldur, með hvaða valdi eg gjöri þetta.

12 Og hann tók að tala til þeirra í líkingum: Maður nokkur plant-
aði víngarð, og hlóð garð um hann og gróf fyrir vínþröng og gjörði
turn, og seldi hann á leigu víngarðsmönnum og fór úr landi. 2 Og á
réttum tíma sendi hann þjón sinn til víngarðsmannanna, til að taka við
nokkuru af ávöxtum víngarðsins hjá víngarðsmönnunum. 3 Og þeir
tóku hann og börðu og sendu hann burt tómhentan. 4 Og aftur sendi
hann til þeirra annan þjón; og þeir veittu honum höfuðhögg og svívirtu
hann. 5 Og hann sendi annan, og hann drápu þeir, og marga aðra:

12: Matt. 21, 18 n. **15:** Matt. 21, 12 n. Lúk. 19, 45 n. **17:** Jes. 56, 7. Jer. 7, 11.
18: Lúk. 20, 19. Matt. 7, 28. **20:** Matt. 21, 19 n. **23:** Matt. 17, 20. Lúk. 17, 6.
24: Matt. 7, 7. Jóh. 14, 13; 15, 7. **25:** Matt. 5, 23 n. 6, 14. Ef. 4, 32. **27:** Matt.
21, 23 n. Lúk. 20, 1 n. **32:** Matt. 14, 5. — **12, 1:** Matt. 21, 33 n. Lúk. 20, 9 n.

suma börðu þeir og suma drápu þeir. [6] Enn átti hann eftir einn,
elskaðan son; hann sendi hann síðastan til þeirra, og sagði: Þeir munu
bera virðingu fyrir syni mínum. [7] En þessir víngarðsmenn mæltu sín
í milli: Þetta er erfinginn, förum nú til og drepum hann, þá fáum
vér arfinn. [8] Og þeir tóku hann og drápu og köstuðu honum út fyrir
víngarðinn. [9] Hvað mun nú herra víngarðsins gjöra? Hann mun koma
og tortíma víngarðsmönnunum og gefa öðrum víngarðinn. [10] Hvort
hafið þér eigi heldur lesið þessa ritningu: *Steinninn, er smiðirnir höfn-
uðu, sá hinn sami er orðinn að hyrningarsteini.* [11] *Þetta stafaði frá
drotni og er undursamlegt fyrir augum vorum.* [12] Og þeir vildu taka
hann höndum, en þeir voru hræddir við alþýðuna, því að þeir skildu,
að hann talaði líkinguna til þeirra; og þeir yfirgáfu hann og gengu
á burt.

[13] Og þeir senda til hans menn úr flokki Faríseanna og Heródes-
ar-sinna, til þess að þeir skyldu veiða hann í orðum. [14] Og þeir koma
og segja við hann: Meistari, vér vitum að þú ert sannorður og hirðir
eigi um neinn, því að eigi fer þú að mannvirðingum, heldur kennir þú
Guðs veg í sannleika; hvort leyfist að gjalda keisaranum skatt, eða
ekki? Eigum vér að gjalda, eða ekki gjalda? [15] En hann sá undir-
hyggju þeirra og sagði við þá: Hví freistið þér mín? Færið mér denar,
að eg sjái hann. [16] En þeir færðu honum hann. Og hann segir við
þá: Hvers mynd og yfirskrift er þetta? En þeir sögðu við hann: Keis-
arans. [17] En Jesús sagði við þá: Gjaldið keisaranum það sem keisar-
ans er, og Guði það sem Guðs er. Og þá furðaði stórlega á honum.

[18] Og Saddúkear koma til hans, þeir er segja, að upprisa sé ekki
til. Og þeir spurðu hann, segjandi: [19] Meistari, Móse reit oss það boð:
Ef bróðir einhvers deyr og lætur eftir sig konu og *lætur eigi eftir sig
barn, þá gangi bróðir hans að eiga konu hans, og geti bróður sínum
afkvæmi.* [20] Nú voru sjö bræður, og hinn fyrsti tók sér konu, og er
hann dó, lét hann eigi eftir afkvæmi. [21] Og annar bróðirinn gekk að
eiga konuna; og hann dó og lét eigi eftir sig afkvæmi; og hinn þriðji
sömuleiðis; [22] og þeir sjö létu eigi eftir sig afkvæmi; síðast allra dó einnig
konan. [23] Kona hvers þeirra verður hún nú í upprisunni, því að þeir
sjö áttu hana fyrir konu? [24] Jesús sagði við þá: Er það ekki af því
sem þér villist, að þér hvorki þekkið ritningarnar né mátt Guðs? [25] Því
að þegar menn rísa upp frá dauðum, munu þeir hvorki kvænast né
giftast, heldur eru þeir eins og englar á himnum. [26] En að því er
snertir hina dauðu, að þeir rísa upp, hvort hafið þér ekki lesið í bók
Móse, þar sem talað er um þyrnirunninn, hvernig Guð talaði til hans
og sagði: *Eg er Guð Abrahams og Guð Ísaks og Guð Jakobs.* [27] Ekki
er hann Guð dauðra, heldur lifenda; þér villist stórlega.

[28] Og einn af fræðimönnunum kom og heyrði á orðaskifti þeirra,
og er honum skildist, að hann hafði svarað þeim vel, spurði hann
hann: Hvert boðorð er fyrst allra? [29] Jesús svaraði: Fyrst er þetta:
Heyr, Ísrael! drottinn, Guð vor, drottinn er einn. [30] *Og þú skalt elska
drottin, Guð þinn, af öllu hjarta þínu og af allri sálu þinni og af öllum
huga þínum og af öllum mætti þínum.* [31] Annað er þetta: *Þú skalt
elska náunga þinn eins og sjálfan þig.* Ekkert annað boðorð er þessum
meira. [32] Og fræðimaðurinn sagði við hann: Sannlega sagðist þér vel,
meistari, að hann er einn, og enginn er annar en hann. [33] Og að elska
hann af öllu hjarta og af öllum skilningi og af öllum mætti, og að elska
náungann eins og sjálfan sig, er meira en allar brennifórnir og slátur-

---

10: Sálm. 118, 22. 23. **12:** kap. 11, 32. **13:** Matt. 22, 15 n. Lúk. 20, 20 n. **18:** Matt. 22, 23 n. Lúk. 20, 27 n. **19:** 5 Mós. 25, 5. **26:** 2 Mós. 3, 2. 6. **28:** Matt. 22, 35 n. Lúk. 10, 25 n. 20, 39. **29:** 5 Mós. 6, 4 n. 10, 12 n. **31:** 3 Mós. 19, 18. **32:** 5 Mós. 4, 35.

fórnir. 34 Og er Jesús sá, að hann svaraði viturlega, sagði hann við
hann: Þú ert ekki fjarri guðsríkinu. Og enginn þorði framar að spyrja
hann.
35 Og Jesús tók til máls og sagði, er hann var að kenna í helgi-
dóminum: Hvernig geta fræðimennirnir sagt, að Kristur sé sonur Da-
víðs? 36 Sjálfur Davíð sagði af heilögum anda: *Drottinn sagði við minn
drottin: Set þig mér til hægri handar, þangað til eg gjöri óvini þína að
skör fóta þinna.* 37 Sjálfur Davíð kallar hann drottin; og hvernig er
hann þá sonur hans? Og hinn mikli mannfjöldi hlýddi fúslega á hann.
38 Og í kenningu sinni sagði hann: Varið yður á fræðimönnunum,
sem vilja ganga í dragkyrtlum og vilja láta heilsa sér á torgunum 39 og
kjósa sér efstu sætin í samkundunum og helztu sætin í veizlunum,
40 þeir er eta upp heimili ekknanna og flytja langar bænir að yfirskini;
þeir munu og fá því þyngri dóm.
41 Og hann settist niður gagnvart fjárhirzlunni og horfði á mann-
fjöldann leggja peninga í fjárhirzluna; og margir auðmenn lögðu mikið.
42 Og ekkja nokkur fátæk kom og lagði tvo smápeninga, sem er einn
eyrir. 43 Og hann kallaði til sín lærisveina sína og sagði við þá: Sann-
lega segi eg yður, þessi fátæka ekkja lagði meira en allir þeir, er lögðu
í fjárhirzluna; 44 því að þeir lögðu allir af nægtum sínum, en hún lagði
af skorti sínum alt það sem hún átti, alla björg sína.
13 Og er hann gekk út úr helgidóminum, segir einn af lærisvein-
um hans við hann: Meistari, líttu á, hvílíkir steinar og hvílík
hús! 2 Og Jesús sagði við hann: Sér þú þessi miklu hús? Ekki mun
hér verða skilinn eftir steinn yfir steini, er eigi verði rifinn niður.
3 Og er hann sat á Olíufjallinu gegnt helgidóminum, spurðu þeir
Pétur og Jakob og Jóhannes og Andrés hann einslega: 4 Seg þú oss,
hve nær mun þetta verða og hvert verður teiknið, er þetta alt á að
fullkomnast? 5 En Jesús tók að segja þeim: Gætið þess, að enginn
leiði yður í villu. 6 Margir munu koma í mínu nafni, segjandi: Það
er eg, og marga munu þeir leiða í villu. 7 En er þér heyrið hernað
og hernaðartíðindi, þá skelfist ekki; þetta hlýtur að koma fram; en
ekki er enn kominn endirinn. 8 Því að þjóð mun rísa upp gegn þjóð
og konungsríki gegn konungsríki; landskjálftar munu verða á ýmsum
stöðum; hungursneyð mun verða; þetta er upphaf hörmunganna.
9 En gætið þér að sjálfum yður, því að menn munu framselja
yður á ráðsamkomur, og í samkundum munuð þér barðir verða, og
mín vegna munuð þér færðir verða fyrir landshöfðingja og konunga,
þeim til vitnisburðar. 10 Og fagnaðarerindið verður fyrst að vera pré-
dikað öllum þjóðum. 11 Og er þeir fara með yður til að framselja
yður, þá verið ekki áhyggjufullir fyrir fram um það, hvað þér eigið
að tala, heldur talið það, sem yður verður gefið á þeirri sömu stundu;
því að það eruð ekki þér sem talið, heldur heilagur andi. 12 Og bróðir
mun framselja bróður sinn til dauða, og faðir barn sitt; og börn munu
rísa gegn foreldrum sínum og valda þeim dauða. 13 Og þér munuð
verða hataðir af öllum vegna nafns míns; en sá sem stöðugur stendur
alt til enda, hann mun hólpinn verða.
14 En er þér sjáið viðurstygð eyðingarinnar standa þar, er ekki
skyldi — lesarinn athugi það, — þá flýi þeir, sem eru í Júdeu, til
fjallanna. 15 En sá, sem er uppi á þakinu, fari ekki ofan, né gangi
inn, til að sækja eitthvað úr húsi sínu. 16 Og sá sem er úti á akri,

---

35: Matt. 22, 41 n. Lúk. 20, 41 n. **36:** Sálm. 110, 1. **38:** Matt. 23, 6 n. Lúk. 11, 43; 20, 46 n. **40:** Matt. 23, 14. **41:** Lúk. 21, 1 n. 2 Kong. 12, 9. **43:** 2 Kor. 8, 12. — **13, 1:** Matt. 24, 1 n. Lúk. 21, 5 n. **9:** Lúk. 21, 12 n. Matt. 10, 17 n. 24, 9. **11:** Matt. 10, 19 n. Lúk. 12, 11. 12. **14:** Dan. 9, 26. 27. Matt. 24, 15 n. Lúk. 21, 20 n.

hann snúi ekki aftur, til að taka yfirhöfn sína. [17] En vei þeim, sem
þungaðar eru, og þeim, sem börn hafa á brjósti, á þeim dögum. [18] En
biðjið, að það verði ekki um vetur; [19] því að þá daga mun verða slík
þrenging, að engin hefir þvílík verið frá upphafi sköpunar, er Guð
skapaði, alt til þessa, og mun eigi verða. [20] Og ef drottinn hefði eigi stytt
þá daga, hefði ekkert hold komist af; en sakir hinna útvöldu, er hann
hefir útvalið, hefir hann stytt dagana. [21] Og ef einhver þá segir við
yður: Sjá, hér er Kristur, eða sjá, þar, þá trúið ekki. [22] Því að upp
munu rísa falskristar og falsspámenn, og þeir munu gjöra tákn og
undur, til að leiða afvega, ef verða mætti, hina útvöldu. [23] En hafið
gætur á, sjá, eg hefi sagt yður alt fyrir.
[24] En á þeim dögum, eftir þessa þrenging, mun sólin sortna og
tunglið eigi gefa skin sitt; [25] og stjörnurnar munu hrapa af himni, og
kraftarnir, sem eru í himnunum, munu bifast. [26] Og þá munu menn
sjá mannsins son komandi í skýjum með miklum mætti og dýrð. [27] Og
þá mun hann senda út englana, og hann mun safna saman sínum
útvöldum frá áttunum fjórum, frá endimörkum jarðar til endimarka
himins.
[28] En nemið líkinguna af fíkjutrénu: þegar greinin á því er orðin
mjúk og fer að skjóta út laufum, þá vitið þér að sumarið er í nánd.
[29] Þannig skuluð þér og vita, að þá er þér sjáið þetta koma fram, er
hann í nánd, fyrir dyrum. [30] Sannlega segi eg yður: þessi kynslóð
mun ekki líða undir lok, áður en þetta alt kemur fram. [31] Himinn og
jörð munu líða undir lok, en orð mín munu ekki undir lok líða. [32] En
um þann dag eða þá stund veit enginn, ekki einu sinni englarnir á
himni, né sonurinn, heldur aðeins faðirinn. [33] Gætið yðar, vakið og
biðjið, því að þér vitið ekki, hve nær tíminn er kominn. [34] Svo sem
maður, er dvelst erlendis, hefir yfirgefið hús sitt og falið þjónum sínum
umráðin, hverjum sitt verk, og hefir lagt fyrir dyravörðinn að vaka, —
[35] þá vakið, því að þér vitið ekki, hve nær húsbóndinn kemur, hvort
að kveldi eða um miðnætti, eða um hanagal, eða að morgni, [36] að
hann hitti yður ekki sofandi, er hann kemur skyndilega. [37] En það
sem eg segi yður, það segi eg öllum: vakið!

14 En tveim dögum síðar var hátíð páskanna og ósýrðu brauð-
anna, og æðstu prestarnir og fræðimennirnir velktu fyrir sér,
hvernig þeir gætu höndlað hann með svikum og ráðið hann af dög-
um. [2] Því að þeir sögðu: Ekki á hátíðinni, svo að eigi verði uppþot
hjá lýðnum.
[3] Og er hann var í Betaníu í húsi Símonar líkþráa, kom kona,
er hann sat yfir borðum; hafði hún alabasturs-buðk með ómenguðum,
dýrum nardus-smyrslum; og hún braut alabasturs-buðkinn og helti
yfir höfuð honum. [4] En þar voru nokkurir, er gramdist þetta með
sjálfum sér: Til hvers var verið að eyða þannig smyrslunum? [5] Því
að þessi smyrsl hefði mátt selja fyrir meira en þrjú hundruð denara
og gefa fátækum. Og þeir atyrtu hana. [6] En Jesús sagði: Látið hana
í friði! Hvað eruð þér að mæða hana? Gott verk gjörði hún á mér;
[7] því að jafnan hafið þér fátæka menn hjá yður, og er þér viljið, getið
þér gjört vel til þeirra, en mig hafið þér ekki ávalt. [8] Hún gjörði það,
sem í hennar valdi stóð; hún hefir fyrirfram smurt líkama minn til
greftrunarinnar. [9] En sannlega segi eg yður, hvar sem fagnaðarerindið
verður prédikað um allan heiminn, mun þess og getið verða, sem hún
gjörði, til minningar um hana.

19: Dan. 12, 1. **22:** 5 Mós. 13, 1 n. **24:** Matt. 24, 29 n. Lúk. 21, 25 n. **34:** Lúk.
19, 12. — **14, 1:** Matt. 26, 3 n. Lúk. 22, 1. 2. **3:** Matt. 26, 6 n. Jóh. 12, 1 n.

10 Og Júdas Ískaríot, einn af þeim tólf, fór til æðstu prestanna, til
þess að framselja þeim hann. 11 En er þeir heyrðu það, urðu þeir
glaðir, og hétu að gefa honum fé; og hann leitaði færis til að fram-
selja hann.
12 Og á fyrsta degi ósýrðu brauðanna, er menn slátruðu páska-
lambinu, segja lærisveinar hans við hann: Hvert vilt þú að vér för-
um, til að búa þér páskamáltíðina? 13 Og hann sendir tvo af lærisvein-
um sínum og segir við þá: Farið til borgarinnar, og ykkur mun mæta
maður, sem ber vatnskrús; fylgið honum; 14 og hvar sem hann kann
að fara inn, þá segið við húsráðandann: Meistarinn segir: Hvar er her-
bergið mitt, þar sem eg megi neyta páskalambsins með lærisveinum
mínum? 15 Og hann mun sýna ykkur loftsal mikinn, búinn hægindum,
til reiðu, og gjörið þar fyrirbúnað handa oss. 16 Og lærisveinarnir fóru
og komu í borgina, og hittu fyrir alt eins og hann hafði sagt þeim, og
efndu til páskamáltíðarinnar.
17 Og er kveld var komið, kemur hann með þeim tólf. 18 Og er
þeir sátu yfir borðum og mötuðust, sagði Jesús: Sannlega segi eg yður:
einn af yður, sem etur með mér, mun svíkja mig. 19 Þeir tóku að
hryggjast og segja við hann, hver um sig: Er það eg? 20 En hann
sagði við þá: Það er einn af þeim tólf, sá sem dýfir með mér í fatið.
21 Því að mannsins sonur fer að sönnu héðan, eins og ritað hefir verið
um hann, en vei þeim manni, sem því veldur, að mannsins sonur verður
framseldur; betra væri þeim manni, að hann aldrei væri fæddur.
22 Og er þeir mötuðust, tók hann brauð, blessaði og braut það,
og gaf þeim og sagði: Takið, þetta er líkami minn. 23 Og hann tók
bikar, og gjörði þakkir og gaf þeim, og þeir drukku allir af honum.
24 Og hann sagði við þá: Þetta er blóð mitt, blóð sáttmálans, sem út
helt er fyrir marga. 25 Sannlega segi eg yður, að héðan í frá mun eg
ekki drekka af ávexti vínviðarins, til þess dags, er eg drekk hann nýjan
í guðsríkinu.
26 Og er þeir höfðu sungið lofsönginn, fóru þeir út til Olíufjallsins.
27 Og Jesús segir við þá: Þér munuð allir hneykslast, því að ritað er:
Eg mun slá hirðinn, og sauðirnir munu tvístrast. 28 En eftir að eg er
vakinn frá dauðum, mun eg fara á undan yður til Galíleu. 29 En Pétur
sagði við hann: Þótt jafnvel allir kunni að hneykslast, þá skal eg þó
eigi. 30 Og Jesús segir við hann: Sannlega segi eg þér: í dag, á þess-
ari nóttu, áður en haninn galar tvisvar, muntu þrisvar afneita mér.
31 En hann talaði því ákafar: Þó að eg ætti að deyja með þér, mun
eg alls eigi afneita þér; og á sama hátt töluðu þeir einnig allir.
32 Og þeir koma í garð, er heitir Getsemane, og hann segir við
lærisveina sína: Setjist hér, meðan eg biðst fyrir. 33 Og hann tekur
þá Pétur og Jakob og Jóhannes með sér, og tók að skjálfa og titra.
34 Og hann segir við þá: Sál mín er sárhrygg alt til dauða; bíðið hér
og vakið. 35 Og hann gekk lítið lengra áfram, féll til jarðar og bað,
ef það væri mögulegt, að sú stund liði fram hjá sér. 36 Og hann sagði:
Abba, faðir! alt er þér mögulegt; tak þennan bikar frá mér; þó ekki
sem eg vil, heldur sem þú vilt. 37 Og hann kemur og finnur þá sof-
andi; og hann segir við Pétur: Símon, sefur þú? gaztu ekki vakað
eina stund? 38 Vakið og biðjið, til þess að þér fallið ekki í freistni;
andinn er að sönnu reiðubúinn, en holdið er veikt. 39 Og enn veik

---

10: Matt. 26, 14 n. Lúk. 22, 3 n. **12:** Matt. 26, 17 n. Lúk. 22, 7 n. **17:** Matt. 26, 20 n. Lúk. 22, 14. Jóh. 13, 2 n. **18:** Lúk. 22, 21 n. Jóh. 13, 18. 21. **22:** Matt. 26, 26 n. Lúk. 22, 19 n. 1 Kor, 11, 23 n. **26:** Matt. 26, 30 n. Lúk. 22, 39. Jóh. 18, 1. **27:** Jóh. 16, 32. Sak. 13, 7. **28:** Matt. 28, 10. 16. Mark. 16, 7. **29:** Lúk. 22, 33 n. Jóh. 13, 37 n. **32:** Matt. 26, 36 n. Lúk. 22, 40 n. Jóh. 18, 1.

hann burt og bað með sömu orðum. [40] Og hann kom aftur og fann
þá sofandi, því að augu þeirra voru yfirkomin af svefnþunga, og þeir
vissu ekki, hverju þeir skyldu svara honum. [41] Og í þriðja sinn kemur
hann og segir við þá: Sofið seinna og hvílist; nóg er sofið; stundin
er komin; sjá, mannsins sonur er framseldur í hendur syndaranna.
[42] Standið upp, förum; sjá, sá er í nánd, er mig svíkur.

[43] Og jafnskjótt, meðan hann enn var að tala, kemur Júdas, einn
af þeim tólf, og með honum mannfjöldi, með sverðum og bareflum,
frá æðstu prestunum og fræðimönnunum og öldungunum. [44] En svik-
arinn hafði gefið þeim merki og sagt við þá: Sá er eg kyssi, hann er
það; handtakið hann og farið tryggilega burt með hann. [45] Og er hann
kom, gengur hann þegar að honum og segir: Rabbí! og kysti hann.
[46] En þeir lögðu hendur á hann og tóku hann. [47] En einn af þeim,
sem hjá stóðu, brá sverði og hjó til þjóns æðsta prestsins, og sneið af
honum eyrað. [48] Og Jesús tók til máls og sagði við þá: Lögðuð þér
af stað eins og á móti ræningja, með sverðum og bareflum, til þess að
handtaka mig? [49] Daglega var eg hjá yður í musterinu og kendi, og
þér handtókuð mig ekki; en þetta er fram komið, til þess að ritning-
arnar rættust. [50] Og þeir yfirgáfu hann allir og flýðu.

[51] Og maður nokkur ungur fylgdist með honum; hann var hjúp-
aður línklæði á berum sér. Og þeir leggja hönd á hann, [52] en hann
lét eftir línklæðið og flýði nakinn.

[53] Og þeir færðu Jesúm til æðsta prestsins, og hjá honum koma
saman allir æðstu prestarnir og öldungarnir og fræðimennirnir. [54] Og
Pétur fylgdi honum álengdar, alt inn í hallargarð æðsta prestsins, og
hann sat hjá þjónunum og vermdi sig við logann. [55] En æðstu prest-
arnir og alt ráðið leitaði vitna gegn Jesú, til að lífláta hann, og fundu
engin. [56] Því að margir báru ljúgvitni gegn honum, en framburði þeirra
bar ekki saman. [57] Og nokkurir stóðu upp og báru ljúgvitni gegn
honum, segjandi: [58] Vér heyrðum hann segja: Eg mun brjóta niður
musteri þetta, er með höndum er gjört, og á þrem dögum reisa annað,
sem ekki er með höndum gjört. [59] Og ekki bar þeim heldur saman
um þetta. [60] Og æðsti presturinn stóð upp á meðal þeirra og spurði
Jesúm, segjandi: Svarar þú alls engu? Hvað vitna þessir gegn þér?
[61] En hann þagði og svaraði alls engu. Enn spurði æðsti presturinn
hann og segir við hann: Ertu Kristur, sonur hins blessaða? [62] Og
Jesús sagði: Eg er; og þér munuð sjá mannsins son sitja til hægri
handar máttarins og koma í skýjum himins. [63] En æðsti presturinn
reif klæði sín og segir: Hvað þurfum vér nú framar votta við? [64] Þér
hafið heyrt lastmælið; hvað lízt yður? Og þeir dæmdu hann allir dauða
sekan. [65] Og nokkurir tóku að hrækja á hann og hylja ásjónu hans, og
slá hann með hnefum og segja við hann: Spáðu! Sömuleiðis tóku
þjónarnir á móti honum með stafshöggum.

[66] Og er Pétur var niðri í hallargarðinum, kemur ein af þernum
æðsta prestsins; [67] og er hún sér Pétur vera að verma sig, horfir hún
á hann og segir: Þú varst einnig með manninum frá Nazaret, þessum
Jesú. [68] En hann neitaði og sagði: Hvorki veit eg né skil, hvað þú átt
við. Og hann fór út í forgarðinn, og haninn gól. [69] Og þernan sá
hann og tók aftur að segja við þá, sem hjá stóðu: Þessi er einn af
þeim. [70] En hann neitaði aftur. Og skömmu síðar sögðu aftur þeir,
er hjá stóðu, við Pétur: Víst ertu einn af þeim; því að þú ert líka
Galíleumaður. [71] En hann tók að formæla sér og sverja: Eigi þekki

---

43: Matt. 26, 47 n. Lúk. 22, 47 n. Jóh. 18, 3 n. **53:** Matt. 26, 57 n. Lúk. 22, 54.
Jóh. 18, 24. **58:** kap. 15, 29. Jóh. 2, 19. **62:** kap. 13, 26. **64:** Jer. 26, 11. **66:**
Matt. 26, 69 n. Lúk. 22, 55 n. Jóh. 18, 17 n. 25 n.

eg þennan mann, sem þér eigið við. 72 Og jafnskjótt gól haninn í ann-
að sinn; og Pétur mintist orðsins, er Jesús mælti við hann: Áður en
haninn galar tvisvar, muntu þrisvar afneita mér. Og er honum kom
það til hugar, grét hann.

15 Og strax um morguninn héldu æðstu prestarnir, með öldung-
unum og fræðimönnunum, og alt ráðið ráðstefnu, bundu Jesúm,
og fóru burt með hann og framseldu hann Pílatusi. 2 Og Pílatus spurði
hann: Ertu konungur Gyðinganna? Og hann svaraði og segir við hann:
Svo er sem þú segir. 3 Og æðstu prestarnir báru á hann margar sakir.
4 En Pílatus spurði hann aftur og sagði: Svarar þú alls engu? Sjá,
hve þungar sakir þeir bera á þig. 5 En Jesús svaraði alls ekki framar,
svo að Pílatus undraðist.

6 En á hátíðum var hann vanur að gefa þeim lausan einn band-
ingja, þann er þeir báðu um. 7 En í böndum með upphlaupsmönnum
var maður, Barrabas að nafni; höfðu þeir hinir sömu framið mann-
dráp í upphlaupinu. 8 Og mannfjöldinn gekk að og tók að biðja, að
hann gjörði fyrir þá sem hann væri vanur. 9 En Pílatus svaraði þeim
og sagði: Viljið þér, að eg gefi yður lausan Gyðingakonunginn? 10 Því
að hann vissi, að æðstu prestarnir höfðu fyrir öfundar sakir framselt
hann. 11 En æðstu prestarnir æstu upp mannfjöldann, til þess að hann
skyldi heldur gefa þeim Barrabas lausan. 12 En Pílatus tók aftur til
máls og sagði við þá: Hvað á eg þá að gjöra við hann, sem þér kallið
Gyðingakonunginn? 13 En þeir hrópuðu á móti: Krossfestu hann! 14 En
Pílatus sagði við þá: Hvað ilt hefir hann þá aðhafst? En þeir hróp-
uðu í ákafa: Krossfestu hann! 15 Og með því að Pílatus vildi gjöra
mannfjöldanum til geðs, gaf hann þeim Barrabas lausan, og lét húð-
strýkja Jesúm og framseldi hann til krossfestingar.

16 Og hermennirnir fóru burt með hann, inn í höllina, sem er
landshöfðingjasetrið, og kalla saman alla hersveitina. 17 Og þeir færa
hann í purpuraskikkju og flétta þyrnikórónu og setja á hann. 18 Og
þeir tóku að heilsa honum: Heill vertu, konungur Gyðinganna! 19 Og
þeir slógu hann í höfuðið með reyrstaf og hræktu á hann, og féllu á
kné og veittu honum lotningu. 20 Og er þeir höfðu spottað hann, færðu
þeir hann úr purpuraskikkjunni og færðu hann í hans eigin klæði. Og
þeir fara út með hann, til að krossfesta hann.

21 Og þeir neyða mann, er fram hjá gekk, til að bera kross hans;
hann kom utan af landsbygð og hét Símon frá Kýrene, faðir þeirra
Alexanders og Rúfusar. 22 Og þeir fara með hann til staðar, er heitir
Golgota, sem er útlagt: hauskúpustaður. 23 Og þeir gáfu honum vín,
myrru blandað, en hann tók ekki við því. 24 Og þeir krossfesta hann,
og þeir skifta milli sín klæðum hans og kasta hlutum um, hvað hver
skyldi taka. 25 En það var þriðja stund, er þeir krossfestu hann. 26 Og
yfir var skráður titill sakargiftar hans: KONUNGUR GYÐINGANNA.
27 Og þeir krossfesta tvo ræningja með honum, annan til hægri, hinn til
vinstri handar honum. 29 Og þeir, sem fram hjá gengu, lastmæltu hon-
um, skóku höfuð sín og sögðu: Hó, þú sem brýtur niður musterið og
reisir það á þrem dögum! 30 Bjarga nú sjálfum þér, og stíg niður af
krossinum. 31 Sömuleiðis hæddu æðstu prestarnir hann sín á milli,
ásamt fræðimönnunum, og sögðu: Öðrum bjargaði hann, sjálfum sér
getur hann ekki bjargað. 32 Hann Kristur, Ísraelskonungurinn, stígi
hann nú niður af krossinum, svo að vér sjáum og trúum! Og þeir,
sem með honum voru krossfestir, smánuðu hann.

72: v. 30. — **15, 1:** Matt. 27, 1 n. Lúk. 22, 66 n. 23, 1 n. Jóh. 18, 28 n. **6:** Matt. 27, 15 n. Lúk. 23, 17 n. Jóh. 18, 39 n. **16:** Matt. 27, 27 n. Jóh. 19, 1 n. **21:** Matt. 27, 32 n. Lúk. 23, 26. **22:** Lúk. 23, 33 n. Jóh. 19, 17 n. **29:** kap. 14, 58.

[33] Og er sétta stund var komin, varð myrkur um alt landið alt
til níundu stundar. [34] En um níundu stund kallaði Jesús hárri röddu:
Elói, Elói, lama sabaktani! sem er útlagt: Guð minn, Guð minn, hví
hefir þú yfirgefið mig? [35] Og er nokkurir þeirra, er hjá stóðu, heyrðu
það, sögðu þeir: Sjá, hann kallar á Elía. [36] Hljóp þá einn til og fylti
njarðarvött ediki, stakk honum á reyrstaf og gaf honum að drekka, og
mælti: Bíðið við, sjáum til, hvort Elía kemur að taka hann ofan.
[37] En Jesús kallaði hárri röddu og gaf upp andann. [38] Og fortjald
musterisins rifnaði sundur í tvent, frá ofanverðu og alt niður í gegn.
[39] En er hundraðshöfðinginn, sem stóð gegnt honum, sá að hann gaf
upp andann með slíkum hætti, sagði hann: Sannlega var maður þessi
Guðs son. [40] En þar voru og konur, er horfðu á álengdar; meðal þeirra
var María Magdalena og María, móðir þeirra Jakobs litla og Jóse, og
Salóme, [41] þær er fylgdu honum og þjónuðu honum, er hann var í
Galíleu; og margar aðrar konur, er farið höfðu með honum upp til
Jerúsalem.

[42] Og með því að kveld var komið, — en það var aðfangadagur,
eða dagurinn fyrir hvíldardaginn, — [43] þá kom Jósef frá Arímaþeu, göf-
ugur ráðherra, er og sjálfur vænti guðsríkisins; og gekk hann djarflega
inn til Pílatusar og bað um líkama Jesú. [44] Og Pílatus furðaði sig á
því, að hann skyldi þegar vera andaður, og lét því kalla til sín hund-
raðshöfðingjann og spurði hann, hvort hann væri fyrir nokkuru and-
aður. [45] Og er hann varð þess vís hjá hundraðshöfðingjanum, gaf
hann Jósef líkið. [46] Og hann keypti línklæði, tók hann ofan og sveip-
aði hann línklæðinu og lagði hann í gröf, er höggin var út í kletti, og
velti steini fyrir dyr grafarinnar. [47] En þær María Magdalena og María
móðir Jóse sáu, hvar hann var lagður.

16 Og er hvíldardagurinn var liðinn, keyptu þær María Magda-
lena og María móðir Jakobs og Salóme ilmsmyrsl, til að fara og
smyrja hann. [2] Og mjög árla hinn fyrsta dag vikunnar koma þær til
grafarinnar, um sólar uppkomu. [3] Og þær sögðu sín á milli: Hver
mun velta fyrir oss steininum frá grafardyrunum? [4] Og er þær litu
upp, sjá þær, að steininum var velt um koll, því að hann var mjög
stór. [5] Og þær gengu inn í gröfina og sáu ungan mann sitjandi hægra-
megin, hjúpaðan hvítum dragkyrtli, og þær skelfdust. [6] Og hann segir
við þær: Skelfist eigi; þér leitið að Jesú frá Nazaret, hinum kross-
festa; hann er upp risinn, hann er ekki hér; sjá, þarna er staðurinn,
þar sem þeir lögðu hann. [7] En gangið burt, segið lærisveinum hans
og Pétri: Hann fer á undan yður til Galíleu; þar munuð þér sjá hann,
eins og hann sagði yður. [8] Og þær fóru út og flýðu frá gröfinni, því
að ótti og ofboð var yfir þær komið, og engum sögðu þær frá neinu,
því að þær voru hræddar.

---

[9] Og er hann var upp risinn árla hinn fyrsta dag vikunnar, birt-
ist hann fyrst Maríu Magdalenu, henni, sem hann hafði rekið út frá
sjö illa anda. [10] Hún fór og kunngjörði þetta þeim, sem með honum
höfðu verið, er voru harmandi og grátandi. [11] Og er þeir heyrðu, að
hann væri á lífi og að hún hefði séð hann, trúðu þeir ekki.
[12] En eftir þetta birtist hann tveimur af þeim í annarri mynd, er

---

33: Matt. 27, 45 n Lúk. 23, 44 n. **34:** Sálm. 22, 2. **36:** Sálm. 69, 22. Jóh. 19, 28 n. **40:** Matt. 27, 55 n. Lúk. 23, 49. — **16, 1:** Matt. 28, 1 n. Lúk. 24, 1 n Jóh. 20, 1 n. **7:** kap. 14, 28. **9:** Jóh. 20, 14 n. Lúk. 8, 2. **12:** Lúk. 24, 13 n.

þeir voru á gangi, á leið út á landsbygð. 13 Og þeir fóru og kunngjörðu
hinum, og eigi trúðu þeir þeim heldur.
14 En seinna birtist hann þeim ellefu, er þeir sátu yfir borðum,
og álasaði hann þeim fyrir vantrú þeirra og harðúð hjartans, að þeir
hefðu ekki trúað þeim, er höfðu séð hann upp risinn. 15 Og hann
sagði við þá: Farið út um allan heiminn og prédikið gleðiboðskapinn
allri skepnu. 16 Sá, sem trúir og verður skírður, mun hólpinn verða,
en sá, sem ekki trúir, mun fyrirdæmdur verða. 17 En þessi tákn skulu
fylgja þeim, er trúa: Í mínu nafni munu þeir reka út illa anda, tala
nýjum tungum, 18 taka upp höggorma; og þó að þeir drekki eitthvað
banvænt, þá mun það alls ekki saka þá; og þeir munu leggja hendur
yfir sjúka, og þeir munu verða heilir.
19 Og síðan var drottinn Jesús, eftir að hann hafði talað við þá,
upp numinn til himins og settist til Guðs hægri handar. 20 En þeir
fóru út og prédikuðu alstaðar, og var drottinn í verki með þeim, og
staðfesti orðið með táknunum, er samfara voru. Amen.

Lúkasar guðspjall.

1 Þar eð margir hafa tekið sér fyrir hendur að setja saman frásögu
um þá atburði, er fullgjörst hafa meðal vor, 2 samkvæmt því sem
þeir menn hafa sagt oss frá, er frá öndverðu voru sjónarvottar og
þjónar orðsins, 3 þá hefir mér einnig litist, eftir að eg hafði rannsakað
alt kostgæfilega frá upphafi, að skrásetja það í röð fyrir þig, göfugi
Teófílus, 4 til þess að þú skulir þekkja áreiðanleik þeirrar kenningar,
er þú hefir verið uppfræddur í.

5 Á dögum Heródesar, konungs í Júdeu, var uppi prestur nokkur,
að nafni Sakaría, af flokki Abía; hann átti konu af dætrum Arons og
hét hún Elísabet. 6 Voru þau bæði réttlát fyrir Guði og fram gengu
óaðfinnanlega eftir öllum boðum og tilskipunum drottins, 7 en þau áttu
ekkert barn, því að Elísabet var óbyrja, og bæði voru þau hnigin á
efra aldur.
8 En svo bar við, er hann var að gegna prestsverkum frammi fyrir
Guði, eftir röð flokks síns, 9 samkvæmt venju prestaþjónustunnar, að það
varð hlutverk hans að ganga inn í musteri drottins og færa reykelsis-
fórn. 10 En allur fólksfjöldinn var fyrir utan á bæn, meðan á reyk-
elsisfórninni stóð. 11 Og birtist honum þá engill drottins, standandi
hægramegin við reykelsisaltarið. 12 Og er Sakaría sá hann, varð hann
felmtsfullur og ótti féll yfir hann. 13 En engillinn sagði við hann: Ótt-
ast þú eigi, Sakaría, því að bæn þín er heyrð, og kona þína Elísabet
mun fæða þér son, og þú skalt kalla nafn hans Jóhannes. 14 Og þér
mun veitast fögnuður og gleði, og margir munu gleðjast yfir fæðingu

---

14: Lúk. 24, 36 n. Jóh. 20, 19 n. 1 Kor. 15, 6. **15:** Matt. 28, 19. Kól. 1, 23. **16:** Post. 2, 40. 41. Jóh. 3, 18. 36; 12, 48. **17:** Lúk. 10, 17. Post. 5, 16; 8, 7; 16, 18; 2, 4; 10, 46; 19, 6. 1 Kor. 12, 10. 28. **18:** Lúk. 10, 19. Post. 28, 3—6. 8. **19:** Lúk. 24, 51. Post. 1, 9. Sálm. 110, 1. **20:** Post. 14, 3. Hebr. 2, 4. — **1, 2:** Post. 1, 21. 22. 1 Jóh. 1, 1. Hebr. 2, 3. **3:** Post. 1, 1. **5:** Matt. 2, 1. 1 Kron. 24, 1. 10. **7:** 1 Mós. 11, 30; 18, 11. **9:** 2 Mós. 30, 7.

hans; 15 því að hann mun verða mikill fyrir augliti drottins. Og *vín*
og áfengan drykk mun hann ekki drekka, og hann mun fyllast heilög-
um anda þegar frá móðurlífi. 16 Og mörgum af Ísraels börnum mun
hann snúa til drottins, Guðs þeirra. 17 Hann mun ganga fyrir augliti
hans í anda og krafti Elía, til þess *að snúa hjörtum feðra til barna* og
hinum óhlýðnu til hugarfars réttlátra, til þess að búa drotni hæfan
lýð. 18 Og Sakaría sagði við engilinn: Af hverju get eg vitað þetta?
Því að eg er maður gamall og kona mín er hnigin á efra aldur. 19 Og
engillinn svaraði og sagði við hann: Eg er Gabríel, sem stend frammi
fyrir Guði, og eg var sendur til að tala við þig og flytja þér þessi gleði-
tíðindi. 20 Og sjá, þú munt mállaus vera og ekki geta talað til þess
dags, er þetta kemur fram, vegna þess að þú trúðir ekki orðum mín-
um, sem þó munu rætast á sínum tíma. 21 Og fólkið beið eftir Sakaría,
og þeir undruðust yfir því, að honum dvaldist í musterinu. 22 En er
hann kom út, gat hann ekki talað við þá, og skildu þeir þá, að hann
mundi sýn séð hafa í musterinu; og hann gaf þeim bendingar, og hann
var mállaus. 23 Og það varð, er dagar þjónustu hans voru fullnaðir,
að hann fór heim til sín.

24 En eftir þessa daga varð Elísabet kona hans þunguð, og hún
leyndi sér í fimm mánuði og sagði: 25 Þannig hefir drottinn gjört við
mig á þeim dögum, er hann leit til mín, til þess að burt taka hneisu
mína meðal manna.

26 En á sétta mánuði var Gabríel engill sendur frá Guði til borgar
í Galíleu, sem heitir Nazaret, 27 til meyjar, er var heitkona manns, sem
Jósef hét, af ætt Davíðs, og nafn meyjarinnar var María. 28 Og hann
kom inn til hennar og sagði: Heil vert þú, sem nýtur mikillar náðar!
Drottinn er með þér. 29 En hún skelfdist við orðið og hugleiddi, hvílík
þessi kveðja væri. 30 Og engillinn sagði við hana: Óttast þú ekki,
María, því að þú hefir fundið náð hjá Guði. 31 Og sjá, þú munt þung-
uð verða og fæða son; og þú skalt kalla nafn hans JESÚS. 32 Hann
mun verða mikill og kallast sonur hins hæsta; og drottinn Guð mun
gefa honum hásæti Davíðs föður hans, 33 og hann mun ríkja yfir húsi
Jakobs að eilífu, og eigi mun endir verða á ríki hans. 34 Þá sagði
María við engilinn: Hvernig mun þetta verða, þar eð eg hefi ekki
karlmann kent? 35 Og engillinn svaraði og sagði við hana: Heilagur
andi mun koma yfir þig og kraftur hins hæsta mun yfirskyggja þig, og
fyrir því mun einnig það, sem fæðast mun, kallast heilagt, sonur Guðs.
36 Og sjá, Elísabet, frændkona þín, einnig hún er orðin þunguð að syni
í elli sinni, og þessi er hinn sétti mánuður hennar, sem kölluð var
óbyrja; 37 *því að ekkert orð frá Guði mun verða ómáttugt.* 38 En María
sagði: Sjá, eg er ambátt drottins; verði mér eftir orði þínu. Og eng-
illinn fór burt frá henni.

39 Á þessum dögum tók María sig upp og fór með flýti til fjall-
bygðanna, til Júda-borgar nokkurrar, 40 og kom inn í hús Sakaría og
heilsaði Elísabet. 41 Og það varð, þegar Elísabet heyrði kveðju Maríu,
að barnið tók viðbragð í kviði hennar, og Elísabet fyltist heilögum
anda, 42 kallaði upp með hárri röddu og mælti: Blessuð ert þú meðal
kvenna, og blessaður er ávöxtur kviðar þíns. 43 Og hvaðan kemur mér
þetta, að móðir drottins míns kemur til mín? 44 Því sjá, þegar rödd
kveðju þinnar kom til eyrna minna, tók barnið viðbragð af gleði í kviði

---

15: 4 Mós. 6, 3. Dóm. 13, 4. Jes. 49, 1. 5. Jer. 1, 5. Gal. 1, 15. **17:** Mal. 3, 1;
4, 5. 6. Matt. 3, 3; 17, 12. **18:** 1 Mós. 17, 17. **19:** Dan. 9, 21. **25:** 1 Mós. 30, 23.
27: Matt. 1, 18. **28:** v. 42. **31:** Jes. 7, 14. Matt. 1, 21. **32:** 2 Sam. 7, 12 n. Sálm.
132, 11. Jes. 9, 6. 7. **33:** 1 Kron. 17, 14. Sálm. 45, 7. Dan. 7, 14. Hebr. 1, 8.
35: Matt. 1, 18. 20. **37:** 1 Mós. 18, 14. Jer. 32, 17.

mér. [45] Og sæl er hún, sem trúði, því að það mun rætast, sem talað
hefir verið við hana frá drotni. [46] Og María sagði:

Önd mín miklar drottin,
[47] og andi minn hefir glaðst í Guði, frelsara sínum.
[48] Því að hann hefir litið á lítilmótleik ambáttar sinnar;
því sjá, héðan af munu allar kynslóðir mig sæla segja.
[49] Því hinn voldugi hefir gjört mikla hluti við mig;
og heilagt er nafn hans.
[50] Og miskunnsemi hans er frá kyni til kyns við þá sem óttast
hann.
[51] Hann hefir máttarverk unnið með armlegg sínum;
hann hefir stökt á dreif hinum dramblátu í hugsun hjarta þeirra.
[52] Höfðingjum hefir hann hrundið úr hásætum, en hafið lítilmótlega.
[53] Hungraða hefir hann fylt gæðum,
en ríka hefir hann látið tómhenta frá sér fara.
[54] Hann hefir tekið að sér Ísrael, þjón sinn,
til þess að minnast miskunnar
[55] við Abraham og sæði hans æfinlega,
samkvæmt því sem hann talaði til feðra vorra.

[56] En María dvaldist hjá henni hér um bil þrjá mánuði og sneri
síðan heim til sín. [57] En fyrir Elísabet fullnaðist tíminn, að hún yrði
léttari, og ól hún son. [58] Og nágrannar hennar og ættmenn heyrðu,
að drottinn hefði miklað miskunn sína við hana, og samfögnuðu þeir
henni. [59] Og það varð á áttunda degi, að þeir komu til að umskera
barnið, og þeir vildu kalla það Sakaría eftir nafni föður þess; [60] en
móðir þess svaraði og sagði: Engan veginn, heldur skal það kallast
Jóhannes. [61] Þá sögðu þeir við hana: Enginn er í ætt þinni, sem heitir
því nafni. [62] Bentu þeir þá föður hans, hvað hann vildi að hann skyldi
heita. [63] Og hann bað um spjald og reit: Jóhannes er nafn hans; og
undruðust allir. [64] En þegar í stað laukst upp munnur hans og tunga,
og hann talaði og lofaði Guð. [65] Og ótti kom yfir alla nágranna þeirra,
og allir þessir atburðir bárust út um alla fjallbygð Júdeu. [66] Og allir,
sem þetta heyrðu, festu það í hjarta sér og sögðu: Hvað mun þá barn
þetta verða? Því að hönd drottins var yfir honum.
[67] Og Sakaría faðir hans fyltist heilögum anda og spáði og mælti:

[68] Lofaður veri drottinn, Guð Ísraels;
því að hann vitjaði lýðs síns og veitti honum lausn,
[69] og hann hefir upp reist oss horn hjálpræðis
í húsi Davíðs þjóns síns,
[70] eins og hann talaði fyrir munn hinna helgu spámanna sinna,
er verið hafa frá upphafi,
[71] frelsun frá óvinum vorum og frá hendi allra, er hata oss;
[72] til að auðsýna feðrum vorum miskunn og minnast síns heilaga
sáttmála,
[73] þess eiðs, er hann sór föður vorum Abraham;
[74] til þess að unna oss, frelsuðum af hendi óvina vorra,
að þjóna sér óttalaust,
[75] í heilagleika og réttlæti fyrir honum alla daga vora.

47: 1 Sam. 2, 1. **48:** 1 Sam. 1, 11. **50:** 2 Mós. 20, 6. Sálm. 103, 17. **51:** Jes. 52, 10. 2 Sam. 22, 28. Sálm. 68, 2. 1 Pét. 5, 5. **52:** 1 Sam. 2, 7. 8. Sálm. 113, 7; 147, 6. **53:** 1 Sam. 2, 5. Sálm. 34, 10. 11. **55:** 1 Mós. 17, 7. 19. **59:** 1 Mós. 17, 12. 3 Mós. 12, 3. **60:** v. 13. **68:** kap. 7, 16. **69:** Sálm. 132, 17 n. 1 Sam. 2, 10. **70:** Jes. 55, 3. Jer. 23, 6. **72:** 1 Mós. 17, 7. **73:** 1 Mós. 22, 16 n. Sálm. 105, 8 n. Mík. 7, 20. Hebr. 6, 13 n. **75:** 1 Pét. 1, 15.

76 Og þú, barn! spámaður hins hæsta munt þú kallast,
því að þú munt ganga fyrir augliti drottins, til að greiða götur hans,
77 og gefa lýð hans þekkingu á hjálpræðinu í fyrirgefningu synda [þeirra,
78 fyrir hjartgróna miskunn Guðs vors,
og við hana mun sólarupprásin af hæðum vitja vor,
79 til að lýsa þeim, sem sitja í myrkri og skugga dauðans;
til að beina fótum vorum á friðar veg.

80 En barnið óx og styrktist í anda og var í óbygðum til þess
dags, er hann gekk fram fyrir Ísrael.

2 En á þeim dögum bar svo við, að boð kom frá Ágústus keisara
um að öll heimsbygðin skyldi skrásetjast. 2 Þetta var hin fyrsta
skrásetning, er gjörð var þá er Kýreníus hafði völd á Sýrlandi. 3 Og
fóru þá allir til að skrásetjast, hver til sinnar borgar. 4 Fór þá einnig
Jósef frá Galíleu úr borginni Nazaret upp til Júdeu, til borgar Davíðs,
sem heitir Betlehem, því að hann var af húsi og kynþætti Davíðs, 5 til
þess að verða skrásettur, ásamt Maríu heitkonu sinni, sem þá var þunguð.
6 En það varð, á meðan þau dvöldust þar, að þeir dagar fullnuðust, að
hún skyldi verða léttari. 7 Og fæddi hún þá son sinn frumgetinn, og
reifaði hann og lagði hann í jötu, því að eigi var rúm fyrir þau í
gistihúsinu.

8 Og í þeirri bygð voru fjárhirðar, er voru úti og héldu náttvörð
yfir hjörð sinni. 9 Og engill drottins stóð hjá þeim og dýrð drottins
ljómaði í kring um þá, og urðu þeir mjög hræddir. 10 Og engillinn
sagði við þá: Óttist ekki, því sjá, eg flyt yður gleðiboðskap um mikinn
fögnuð, sem verða mun fyrir allan lýðinn; 11 því að í dag er yður
frelsari fæddur, sem er Kristur drottinn í borg Davíðs. 12 Og þetta sé
merkið fyrir yður: Þér munuð finna ungbarn reifað og liggjandi í jötu.
13 Og í sömu svipan var með englinum fjöldi himneskra hersveita, sem
lofuðu Guð og sögðu:

14 Dýrð sé í upphæðum Guði,
og á jörðu friður meðal manna, sem velþóknun er á.

15 Og það varð, þá er englarnir voru farnir frá þeim til himins, að
hirðarnir sögðu hver við annan: Förum þá alt til Betlehem og sjáum
þennan atburð, sem orðinn er og drottinn hefir kunngjört oss. 16 Og
þeir fóru með skyndi, og fundu bæði Maríu og Jósef, og ungbarnið
liggjandi í jötunni. 17 En þegar þeir sáu það, skýrðu þeir frá því orði,
er talað hafði verið við þá um barn þetta. 18 Og allir, sem heyrðu,
undruðust það, sem hirðarnir höfðu við þá talað. 19 En María geymdi
öll þessi orð og hugleiddi þau í hjarta sínu. 20 Og hirðarnir sneru
aftur og lofuðu Guð og vegsömuðu fyrir alt það, er þeir höfðu heyrt
og séð, samkvæmt því sem þeim hafði sagt verið.

21 Þegar átta dagar voru fullnaðir, svo að hann yrði umskorinn,
var nafn hans kallað JESÚS, sem það var kallað af englinum, áður en
hann var getinn í móðurlífi.

22 En er fullnaðir voru hreinsunardagar þeirra eftir lögum Móse,
fóru þau með hann til Jerúsalem, til að færa hann drotni, — 23 eins og
ritað er í lögmáli drottins: *Alt karlkyns, er fyrst opnar móðurlíf, skal
kallast helgað drotni*, — 24 og til þess að færa fórn, eftir því sem sagt er

---

76: Jes. 40, 3. Mal. 3, 1. Matt. 3, 3. **77:** Jer. 31, 34. Lúk. 3, 3. **78:** 4 Mós. 24, 17. 2 Sam. 23, 3. 4. Mal. 4, 2. **79:** Jes. 9, 2; 42, 7; 49, 9; 60, 1. Matt. 4, 16. **80:** kap. 2, 40. — **2, 4:** 1 Sam. 16, 4 n. Mik. 5, 1. Matt. 2, 6. Jóh. 7, 42. **5:** Matt. 1, 18. Lúk. 1, 27. **7:** Matt. 1, 25. **13:** Sálm. 103, 21. **14:** kap. 19, 38. Jes. 57, 19. Róm. 5, 1. Ef. 2, 14 n. **19:** v. 51. **21:** 1 Mós. 17, 12. 3 Mós. 12, 2. Matt. 1, 21. Lúk. 1, 31. **22:** 3 Mós. 12, 3. **23:** 2 Mós. 13, 2. 4 Mós. 3, 13.

í lögmáli drottins, tvær turtildúfur eða tvær ungar dúfur. 25 Og sjá,
í Jerúsalem var maður að nafni Símeon, og maður þessi var réttlátur
og guðrækinn og vænti huggunar Ísraels, og heilagur andi var yfir
honum. 26 Og honum hafði verið birt það af heilögum anda, að hann
skyldi ekki dauðann sjá, fyr en hann hefði séð drottins smurða. 27 Og
hann kom að tillaðan andans í helgidóminn, og er foreldrarnir komu
inn með barnið Jesúm, til að fara með það eftir reglu lögmálsins, 28 þá
tók hann það í fang sér og lofaði Guð og sagði:

29 Nú lætur þú, herra, þjóninn þinn fara, eftir orði þínu, í friði,
30 þar eð augu mín hafa séð hjálpræði þitt,
31 sem þú hefir fyrirbúið fyrir augliti allra lýða,
32 ljós til opinberunar heiðingjum
og vegsemd lýðs þíns Ísraels.

33 Og faðir hans og móðir hans voru undrandi yfir því, er sagt
var um hann. 34 Og Símeon blessaði þau og sagði við Maríu, móður
hans: Sjá, þessi er settur til falls og til viðreisnar mörgum í Ísrael, og
til tákns, sem móti verður mælt, 35 og sverð mun jafnvel ganga í gegn-
um þína eigin sálu, — til þess að hugrenningar margra hjartna verði
opinberar. 36 Og þar var Anna spákona, dóttir Fanúels af ætt Assers;
hún var háöldruð og hafði lifað sjö ár með manni sínum, frá því hún
var mey. 37 Og hún hafði nú verið ekkja fram að áttatíu og fjögra
ára aldri. Hún veik eigi úr helgidóminum, og þjónaði Guði með föst-
um og bænum nótt og dag. 38 Og hún kom að á sömu stundu og lof-
aði Guð og talaði um hann við alla, sem væntu lausnar Jerúsalem.
39 Og er þau höfðu lokið öllu, er lögmál drottins bauð, sneru þau aftur
til Galíleu, til borgar sinnar Nazaret.
40 En barnið óx og styrktist, fult vizku, og náð Guðs var yfir því.
41 Og foreldrar hans fóru ár hvert til Jerúsalem á páskahátíðinni.
42 Og þegar hann var orðinn tólf ára gamall, ferðuðust þau til Jerúsal-
em eftir sið hátíðarinnar. 43 Og er þau höfðu fullnað dagana, varð
sveinninn Jesús eftir í Jerúsalem, er þau sneru heimleiðis, og vissu for-
eldrar hans það eigi; 44 en af því að þau ætluðu, að hann væri með sam-
ferðafólkinu, fóru þau eina dagleið og leituðu að honum meðal frænda
og kunningja. 45 Og er þau fundu hann ekki, sneru þau aftur til Jerú-
salem og leituðu hans. 46 Og það varð eftir þrjá daga, að þau fundu
hann í helgidóminum, sitjandi mitt á meðal kennaranna, bæði hlýðandi
á þá og spyrjandi þá; 47 en alla, sem heyrðu til hans, furðaði á skilningi
hans og andsvörum. 48 Og er þau sáu hann, urðu þau forviða; og
móðir hans sagði við hann: Barn, hví breyttir þú svo við okkur? Sjá,
faðir þinn og eg leituðum þín harmþrungin. 49 Og hann sagði við þau:
Hvers vegna voruð þið að leita að mér? Vissuð þið ekki, að mér ber
að vera í því, sem míns föður er? 50 En þau skildu ekki orð það, er
hann talaði við þau. 51 Og hann fór með þeim, og kom til Nazaret,
og var þeim undirgefinn. Og móðir hans geymdi öll þessi orð í hjarta
sínu. 52 Og Jesús þroskaðist að vizku og vexti og náð hjá Guði og
mönnum.

3 En á fimtánda stjórnarári Tíberíusar keisara, þegar Pontíus Píla-
tus hafði völd í Júdeu og Heródes var fjórðungsstjóri í Galíleu, en
Filippus bróðir hans fjórðungsstjóri í héraði Ítúreu og Trakónítis, og

24: 3 Mós. 12, 6. 8. **29:** 1 Mós. 46, 30. Fil. 1, 23. **30:** Jes. 52, 10. Lúk. 3, 6. **31:** Sálm. 98, 2. **32:** Jes. 42, 6; 49, 6. Post. 13, 47. **34:** kap. 20, 18. Jes. 8, 14. Róm. 9, 33. 1 Kor. 1, 23. 24. 2 Kor. 2, 16. 1 Pét. 2, 7. **35:** Jóh. 19, 25. **37:** 1 Tím. 5, 5. **40:** v. 52; kap. 1, 80. **41:** 2 Mós. 23, 17. **47:** Jóh. 7, 15. **51:** v. 19. **52:** 1 Sam. 2, 26.

Lýsanías fjórðungsstjóri í Abílene, [2] í æðstaprests-tíð Annasar og Kaí-
fasar, kom orð Guðs til Jóhannesar Sakaríasonar í óbygðinni. [3] Og
hann kom í alt bygðarlagið við Jórdan, prédikandi iðrunarskírn til
syndafyrirgefningar, [4] eins og ritað er í bókinni, er inniheldur orð Jesaja
spámanns: *Rödd manns, er hrópar í óbygðinni: Greiðið veg drottins,*
gjörið beinar brautir hans. [5] *Sérhver lægð skal fyllast upp, og sérhver*
hæð og hóll skal lækka; krókarnir skulu verða beinir og ójöfnurnar
skulu verða að sléttum götum; [6] *og alt hold mun sjá hjálpræði Guðs.*
[7] Hann sagði því við mannfjöldann, sem fór út, til að skírast af
honum: Þér nöðru-afkvæmi, hver kendi yður að flýja undan komandi
reiði? [8] Berið því ávexti samboðna iðruninni, og farið ekki að segja
með sjálfum yður: Vér eigum Abraham að föður; því eg segi yður,
að Guð getur vakið Abraham börn af steinum þessum. [9] En öxin er
og þegar lögð að rót trjánna; verður þá sérhvert tré, sem ekki ber góð-
an ávöxt, upphöggið og því kastað í eld. [10] Og mannfjöldinn spurði
hann og sagði: Hvað eigum vér þá að gjöra? [11] En hann svaraði og
sagði við þá: Sá sem hefir tvo kyrtla, skifti milli sín og þess, sem eng-
an hefir; og sá, sem matföng hefir, fari eins að. [12] En jafnvel tollheimtu-
menn komu til að skírast, og þeir sögðu við hann: Meistari, hvað eig-
um vér að gjöra? [13] En hann sagði við þá: Krefjist ekki meira en
yður er boðið. [14] En hermenn spurðu hann einnig og sögðu: Og vér,
hvað eigum vér að gjöra? Og hann sagði við þá: Kúgið ekki né svíkið
fé út úr neinum, og látið yður nægja mála yðar.
[15] En þegar nú eftirvænting var vöknuð hjá lýðnum, og allir voru
að hugsa í hjörtum sínum um Jóhannes, hvort hann kynni ekki að
vera Kristur, [16] svaraði Jóhannes og sagði við alla: Eg skíri yður að
vísu með vatni, en sá kemur, sem mér er mátkari, og er eg ekki verð-
ur að leysa skóþveng hans; hann mun skíra yður með heilögum anda
og eldi; [17] varpskófla hans er í hendi honum, til þess að hann gjör-
hreinsi láfa sinn og safni hveitinu í hlöðu sína, en hismið mun hann
brenna í óslökkvandi eldi.
[18] Og með mörgum öðrum áminningum boðaði hann lýðnum fagn-
aðarerindið. [19] En er Heródes fjórðungsstjóri var ávítaður af honum
vegna Heródíasar, konu bróður hans, og fyrir alt hið illa, sem Heródes
hafði gjört, [20] bætti hann einnig því við alt, að hann varpaði Jóhannesi
í fangelsi.
[21] En þegar allur lýðurinn var skírður, bar svo við, er Jesús hafði
einnig verið skírður og var að gjöra bæn sína, að himininn opnaðist,
[22] og heilagur andi steig niður yfir hann í líkamlegri mynd, eins og dúfa,
og rödd kom af himni: Þú ert sonur minn hinn elskaði, á þér hefi eg
velþóknun.
[23] Og sjálfur var Jesús hér um bil þrítugur að aldri, þegar hann
byrjaði, og var, eftir því sem haldið var, sonur Jósefs, sonar Elí, [24] son-
ar Mattats, sonar Leví, sonar Melkí, sonar Jannaí, sonar Jósefs, [25] sonar
Mattatías, sonar Amos, sonar Naúms, sonar Eslí, sonar Naggaí, [26] son-
ar Maats, sonar Mattatías, sonar Semeíns, sonar Jóseks, sonar Jóda,
[27] sonar Jóhanans, sonar Hresa, sonar Serúbabels, sonar Sealtíels, sonar
Nerí, [28] sonar Melkí, sonar Addí, sonar Kósams, sonar Elmadams, son-
ar Ers, [29] sonar Jesú, sonar Elíesers, sonar Jóríms, sonar Mattats, sonar
Leví, [30] sonar Símeons, sonar Júda, sonar Jósefs, sonar Jónams, sonar

---

3, 2: Jóh. 18, 13. Post. 4, 6. Jóh. 11, 49. 51. **3:** Matt. 3, 1 n. Mark. 1, 4. **4:** Jes. 40, 3 n. Jóh. 1, 23. Lúk. 1, 76. **6:** Jes. 52, 10. **7:** Matt. 3, 7 n. 23, 33. **8:** Jóh. 8, 39. **9:** Matt. 7, 19. Lúk. 13, 7. **10:** Post. 2, 37; 16, 30. **11:** 1 Jóh. 3, 17. Jak. 2, 15. **16:** Matt. 3, 11. 12. Post. 1, 5; 19, 4; 2, 2 n. **19:** Matt. 14, 3. Mark. 6, 17. **21:** Matt. 3, 13 n. Mark. 1, 9 n. Jóh. 1, 32. **22:** Matt. 17, 5. Jes. 42, 1. **23:** Matt. 13, 55. Jóh. 6, 42.

Eljakíms, 31 sonar Melea, sonar Menna, sonar Mattata, sonar Natans,
sonar Davíðs, 32 sonar Ísaí, sonar Óbeðs, sonar Bóas, sonar Salmons,
sonar Nahsons, 33 sonar Ammínadabs, sonar Arní, sonar Esroms, sonar
Perez, sonar Júda, 34 sonar Jakobs, sonar Ísaks, sonar Abrahams, sonar Tara, sonar Nakórs, 35 sonar Serúks, sonar Rehú, sonar Peleks, sonar Ebers, sonar Sela, 36 sonar Kenans, sonar Arpaksads, sonar Sems,
sonar Nóa, sonar Lameks, 37 sonar Metúsala, sonar Enoks, sonar Jareds,
sonar Mahalalels, sonar Kenans, 38 sonar Enos, sonar Sets, sonar Adams, sonar Guðs.

4 En Jesús sneri aftur frá Jórdan, fullur af heilögum anda, og var
leiddur af andanum á eyðimörk 2 í fjörutíu daga og var freistaður
af djöflinum; og einskis matar neytti hann þá daga, og er þeir voru
liðnir, hungraði hann. 3 En djöfullinn sagði við hann: Ef þú ert sonur Guðs, þá bjóð þú steini þessum að verða að brauði. 4 Og Jesús
svaraði honum: Ritað er: *Maðurinn lifir ekki á brauði einu saman.*
5 Og hann fór upp með hann og sýndi honum öll ríki heimsbygðarinnar á augabragði. 6 Og djöfullinn sagði við hann: Þér mun eg gefa alt
þetta vald og dýrð þess, því að mér er það í vald gefið, og hverjum
sem eg vil gef eg það. 7 Ef þú þá tilbiður frammi fyrir mér, skal það
alt verða þitt. 8 Og Jesús svaraði og sagði við hann: Ritað er: *Drottin, Guð þinn, átt þú að tilbiðja og þjóna honum einum.* 9 Og hann fór
með hann til Jerúsalem og setti hann á musterisbrúnina og sagði við
hann: Ef þú ert sonur Guðs, þá kasta þér hér niður af; 10 því að ritað er:
*Hann mun bjóða englum sínum um þig, að gæta þín, 11 og á höndum
munu þeir bera þig, til þess að þú skulir eigi steyta fót þinn við steini.*
12 Jesús svaraði og sagði við hann: Það er sagt: *Ekki skalt þú freista
drottins, Guðs þíns.* 13 Og er djöfullinn hafði lokið allri freistingu, veik
hann frá honum um hríð.

14 Og Jesús sneri í krafti andans aftur til Galíleu, og orðrómur um
hann barst út um öll héruðin í grend. 15 Og hann kendi í samkunduhúsum þeirra og var vegsamaður af öllum.

16 Og hann kom til Nazaret, þar sem hann hafði verið upp alinn,
og gekk á hvíldardeginum, eins og hann var vanur, inn í samkunduhúsið og stóð upp til að lesa. 17 Og var honum fengin bók Jesaja
spámanns; og hann fletti upp bókinni og fann staðinn, þar sem ritað
var: 18 *Andi drottins er yfir mér, vegna þess, að hann smurði mig, til
að flytja fátækum gleðilegan boðskap; hann hefir sent mig, til að boða
bandingjum lausn og blindum að þeir skuli aftur fá sýn, til að láta þjáða
lausa, 19 til að kunngjöra hið þóknanlega ár drottins.*

20 Og hann lét aftur bókina, fékk hana þjóninum og settist niður,
og allir í samkunduhúsinu störðu á hann. 21 En hann tók að tala til
þeirra: Í dag hefir þessi ritning rætzt fyrir eyrum yðar. 22 Og allir lofuðu hann og undruðust þau náðarorð, sem fram gengu af munni hans,
og sögðu: Er ekki þessi maður sonur Jósefs? 23 Og hann sagði við
þá: Vissulega munuð þér segja við mig málshátt þennan: Læknir,
lækna sjálfan þig; gjör einnig hér í föðurborg þinni alt það, sem vér
höfum heyrt að gjörst hafi í Kapernaum. 24 En hann sagði: Sannlega
segi eg yður: enginn spámaður er vel metinn í föðurlandi sínu. 25 En

---

31: 2 Sam. 5, 14. 1 Kron. 3, 5. Sak. 12, 12. **32:** Rut. 4, 18 n. **34:** 1 Mós. 11, 24 n. **36:** 1 Mós. 11, 10 n. 5, 28 n. **38:** 1 Mós. 5, 1 n. — **4, 1:** Matt. 4, 1 n. Mark. 1, 12. 13. **2:** 2 Mós. 34, 28. 1 Kong. 19, 8. **4:** 5 Mós. 8, 3. **8:** 5 Mós. 6, 13; 10, 12. **10:** Sálm. 91, 11. 12. **12:** 5 Mós. 6, 16. **14:** Matt. 4, 12 n. Mark. 1, 14. Jóh. 4, 43. Post. 10, 37. 38. **16:** Matt. 2, 23. Post. 15, 21. **17:** Jes. 61, 1 n. **18:** Post. 10, 38. Matt. 11, 5. Jes. 42, 7. **19:** 2 Kor. 6, 2. **22:** Sálm. 45, 3. Jes. 50, 4. Matt. 13, 54 n. Mark. 6, 2 n. Jóh. 6, 42. **24:** Jóh. 4, 44.

eg segi yður það satt, að margar ekkjur voru í Ísrael á dögum Elía,
þegar himininn var lokaður í þrjú ár og sex mánuði, þá er mikið
hungur var í öllu landinu; 26 og til engra þeirra var Elía sendur, heldur
aðeins til Sarepta í Sídon-landi til konu, sem var ekkja. 27 Og margir
voru líkþráir í Ísrael á dögum Elísa spámanns, og enginn þeirra var
hreinsaður, heldur aðeins Naaman Sýrlendingur. 28 Og allir í sam-
kunduhúsinu fyltust reiði, er þeir heyrðu þetta, 29 og risu upp, hröktu
hann út úr borginni og fóru með hann út á brún fjalls þess, sem borg
þeirra var bygð á, til þess að hrinda honum niður. 30 En hann gekk
burt mitt á milli þeirra og fór leiðar sinnar.
31 Og hann kom niður til Kapernaum, borgar í Galíleu, og hann
kendi þeim á hvíldardögum, 32 og undruðust þeir kenningu hans; því
að orð hans var með myndugleika. 33 Og í samkundunni var maður
nokkur, er hafði óhreinan anda; og hann kallaði upp með hárri röddu:
34 Æ, hvað höfum vér saman við þig að sælda, Jesús frá Nazaret?
Ertu kominn til að fyrirfara oss? Eg þekki, hver þú ert, hinn heilagi
Guðs. 35 Og Jesús hastaði á hann og sagði: Þegi þú, og far þú út af
honum. Þá hratt illi andinn honum fram á meðal þeirra, fór út af
honum og hafði eigi gjört honum nokkurt mein. 36 Og felmtur kom yfir
alla, og þeir töluðu hver við annan og sögðu: Hvaða orð er þetta?
Því að með myndugleika og valdi skipar hann óhreinum öndum, og
þeir fara út. 37 Og orðrómurinn um hann barst út til sérhvers staðar
þar í grend.
38 En hann stóð upp, fór úr samkunduhúsinu og gekk inn í hús
Símonar; en tengdamóðir Símonar var þungt haldin af hitasótt, og
báðu þeir hann fyrir hana. 39 Og hann stóð upp yfir henni og hastaði
á hitasóttina, og hvarf hún frá henni; en hún reis upp þegar í stað
og þjónaði þeim.
40 Og er sól var sezt, komu allir, er höfðu menn veika af ýmiss
konar sjúkdómum, með þá til hans; en hann lagði hendur yfir sérhvern
þeirra og læknaði þá. 41 Illir andar fóru jafnvel út af mörgum, æptu
og sögðu: Þú ert sonur Guðs. Og hann hastaði á þá og leyfði þeim
ekki að tala, því að þeir vissu, að hann var Kristur.
42 En er dagur var kominn, gekk hann út og fór í eyðistað, en
mannfjöldinn leitaði hans og kom til hans og reyndi að halda honum
aftur, til þess að hann færi ekki frá þeim. 43 En hann sagði við þá:
Mér ber og að boða hinum borgunum fagnaðarerindið um guðs-
ríki; því að til þess var eg sendur.
44 Og hann prédikaði í samkundunum í Galíleu.

5 En svo bar við, er mannfjöldinn þrengdist að honum og hlýddi
á orð Guðs, að hann stóð við Genesaretvatnið, 2 og sá hann þá
tvö skip, er stóðu við vatnið, en fiskimennirnir voru farnir frá þeim
og voru að þvo net sín; 3 fór hann þá út í annað skipið, sem Símon
átti, og bað hann að leggja lítið eitt frá landi; settist hann þá niður
og kendi mannfjöldanum af skipinu. 4 En er hann hafði lokið ræðu
sinni, sagði hann við Símon: Legg þú út á djúpið, og leggið net yðar
til fiskidráttar. 5 Og Símon svaraði og sagði: Meistari, í alla nótt
höfum vér erfiðað og ekkert fengið; en eftir orði þínu vil eg leggja
netin. 6 Og er þeir höfðu gjört þetta, innilokuðu þeir mikla mergð
fiska; en net þeirra rifnuðu. 7 Og þeir bentu félögum sínum á hinu
skipinu, að þeir skyldu koma og hjálpa sér; og þeir komu og fyltu

---

25: 1 Kong. 17, 1 n. Jak. 5, 17. 27: 2 Kong. 5, 1 n. 31: Matt 4, 13. Mark. 1, 21 n. 32: Matt. 7, 28. 29. 38: Matt. 8, 14 n. Mark. 1, 29 n. 41: Mark. 3, 11. 12. 42: Mark. 1, 35 n. — 5, 1: Matt. 4, 18 n. Mark. 1, 16 n. 4: Jóh. 21, 3 n.

þeir bæði skipin, svo að þeim lá við að sökkva. [8] En er Símon Pétur
sá þetta, féll hann að knjám Jesú og sagði: Far þú frá mér, því að
eg er maður syndugur, herra. [9] Því að felmtur var kominn yfir hann
og alla þá, sem með honum voru, af fiskiafla þeim, sem þeir höfðu
fengið; [10] eins yfir Jakob og Jóhannes Zebedeussonu, sem voru félagar
Símonar. Og Jesús sagði við Símon: Óttast þú ekki, héðan í frá skalt
þú menn veiða. [11] Og þeir drógu skip sín á land, yfirgáfu alt og
fylgdu honum.

[12] Og svo bar við, er hann var í einni af borgunum, sjá, þar var
maður yfirkominn af líkþrá; en er hann sá Jesúm, féll hann fram á
ásjónu sína, bað hann og mælti: Herra, ef þú vilt getur þú hreinsað
mig. [13] Og hann rétti út höndina, snart hann og mælti: Eg vil, verðir
þú hreinn! og jafnskjótt hvarf líkþráin frá honum. [14] Og hann bauð
honum að segja engum þetta; heldur far og sýn þig prestinum, og
fær fórn fyrir hreinsun þína, eins og Móse hefir boðið, þeim til vitnis-
burðar. [15] En orðrómurinn um hann útbreiddist því meir, og mikill
mannfjöldi kom saman, til að hlýða á hann og til þess að læknast af
sjúkleikum sínum. [16] En sjálfur fór hann út í óbygðir og var þar á bæn.

[17] Og svo bar við einn daginn, að hann var að kenna, og þar
sátu Farísear og löglærðir, er komnir voru úr hverju þorpi í Galíleu
og Júdeu og frá Jerúsalem, og kraftur drottins var með honum til að
lækna. [18] Og sjá, menn komu, er báru á sæng lama mann, og leituð-
ust þeir við að bera hann inn og leggja hann fram fyrir hann. [19] Og er
þeir ekki vissu, hvar þeir ættu að bera hann inn, vegna mannfjöldans,
fóru þeir upp á þakið, og létu hann síga með sænginni niður á milli
þaksteinanna fyrir framan Jesúm. [20] Og er hann sá trú þeirra, sagði
hann: Maður, syndir þínar eru þér fyrirgefnar. [21] Þá tóku fræðimenn-
irnir og Farísearnir að hugsa með sér og sögðu: Hver er þessi, sem
talar lastmæli? Hver getur fyrirgefið syndir nema Guð einn? [22] En
er Jesús skynjaði hugsanir þeirra, svaraði hann og sagði við þá:
Hvað hugsið þér í hjörtum yðar? [23] Hvort er auðveldara að segja:
Syndir þínar eru þér fyrirgefnar, eða að segja: Statt upp og gakk?
[24] En til þess að þér skulið vita, að mannsins sonur hefir vald til að
fyrirgefa syndir á jörðunni, þá sagði hann við lama manninn: Eg segi
þér, statt upp og tak sæng þína og far heim til þín. [25] Og jafnskjótt
reis hann upp frammi fyrir þeim, tók það, sem hann hafði legið á, og
fór heim til sín, lofandi Guð. [26] Og allir urðu frá sér numdir, og veg-
sömuðu Guð og fyltust ótta og sögðu: Vér höfum í dag séð furðu-
lega hluti.

[27] Og eftir þetta fór hann burt og sá þá tollheimtumann, að nafni
Leví, er sat hjá tollbúðinni, og sagði við hann: Fylg þú mér! [28] Og
hann yfirgaf alt, stóð upp og fylgdi honum. [29] Og Leví bjó honum
veizlu mikla í húsi sínu, og þar var mikill fjöldi tollheimtumanna og
annarra, sem sátu að borði með þeim. [30] Og Farísearnir og fræðimenn
þeirra mögluðu við lærisveina hans og sögðu: Hvers vegna etið þér
og drekkið með tollheimtumönnum og bersyndugum? [31] Og Jesús
svaraði og sagði við þá: Ekki þurfa heilbrigðir læknis við, heldur þeir
sem sjúkir eru. [32] Eg er ekki kominn til að kalla réttláta, heldur
syndara til iðrunar. [33] En þeir sögðu við hann: Lærisveinar Jóhann-
esar fasta oft og eru á bænum, sömuleiðis einnig lærisveinar Faríse-
anna, en þínir eta og drekka. [34] Jesús sagði við þá: Getið þér látið

11: Matt. 19, 27. **12:** Matt. 8, 2 n. Mark. 1, 40 n. **14:** Matt. 9, 30. 3 Mós. 14, 2 n.
16: Mark. 1, 35. **17:** Matt. 9, 2 n. Mark. 2, 3 n. **20:** kap. 7, 48. **21:** Jes. 43, 25.
27: Matt. 9, 9 n. Mark. 2, 14 n. **28:** v. 11. **29:** kap. 15, 1 n. **32:** kap. 19, 10.
1 Tím. 1, 15. **33:** Matt. 9, 14 n. Mark. 2, 18 n.

brúðkaupssveinana fasta, meðan brúðguminn er hjá þeim? [35] En dagar
munu koma, og er brúðguminn verður tekinn frá þeim, þá munu þeir
fasta á þeim dögum. [36] En hann sagði þeim einnig líkingu: Enginn
rífur bót af nýju fati og leggur hana á gamalt fat; því að þá rífur
hann nýja fatið, og bótin af hinu nýja sambýður ekki hinu gamla.
[37] Og enginn lætur nýtt vín á gamla belgi, því að þá sprengir nýja
vínið belgina, og það fer niður og belgirnir ónýtast. [38] Heldur ber að
láta nýtt vín á nýja belgi. [39] Og enginn, sem drukkið hefir gamalt vín,
vill nýtt, því að hann segir: hið gamla er gott.
6 En svo bar við á hvíldardegi að hann fór um sáðlönd, og tíndu
þá lærisveinar hans kornöxin, neru þau með höndunum og átu.
[2] En nokkurir af Faríseunum sögðu: Hví gjörið þér það, sem ekki er
leyfilegt að gjöra á hvíldardögum? [3] Og Jesús svaraði og sagði við
þá: Hafið þér ekki lesið það, sem Davíð gjörði, er hann varð sjálfur
hungraður og menn hans? [4] hvernig hann fór inn í hús Guðs og tók
skoðunarbrauðin og át, og gaf þau einnig mönnum sínum, þau sem
enginn má eta nema prestarnir einir? [5] Og hann sagði við þá: Mannsins
sonur er herra hvíldardagsins.
[6] En á öðrum hvíldardegi bar svo við, að hann kom inn í samkunduna
og kendi; og þar var maður nokkur, og var hægri hönd
hans visin. [7] En fræðimennirnir og Farísearnir höfðu gætur á honum,
hvort hann mundi lækna á hvíldardegi, til þess að þeir gætu fundið
eitthvað að kæra hann fyrir. [8] En hann vissi hugsanir þeirra, og hann
sagði við manninn, sem hafði visnu höndina: Rís upp og kom hér
fram. Og hann reis upp og kom. [9] Jesús sagði við þá: Eg spyr yður,
hvort er leyfilegt á hvíldardegi að gjöra gott eða gjöra ilt, að bjarga
lífi eða fyrirfara því? [10] Og er hann hafði litið í kring á þá alla, sagði
hann við manninn: Rétt þú fram hönd þína. Hann gjörði svo, og
hönd hans varð aftur heil. [11] En þeir fyltust æði og töluðu hver við
annan um, hvað þeir gætu gjört við Jesúm.

[12] En svo bar við um þessar mundir, að hann fór út til fjallsins,
til þess að biðjast fyrir, og var alla nóttina á bæn til Guðs. [13] Og er
dagur kom, kallaði hann til sín lærisveina sína og valdi tólf af þeim,
sem hann einnig kallaði postula: [14] Símon, sem hann kallaði
Pétur, og Andrés bróður hans, og Jakob og Jóhannes og Filippus og
Bartólómeus, [15] og Matteus og Tómas, og Jakob Alfeusson og Símon,
sem kallaður var vandlætari, [16] og Júdas Jakobsson og Júdas Ískaríot,
sem varð svikari. [17] Og hann fór niður með þeim og nam staðar á
sléttlendi, og var þar þá mikill hópur af lærisveinum hans og mikill
fjöldi fólks úr allri Júdeu og Jerúsalem og frá sjávarbygðinni hjá Týrus
og Sídon, sem komnir voru til að heyra hann og til þess að læknast
af sjúkdómum sínum; [18] og þeir, er þjáðir voru af óhreinum öndum,
urðu heilbrigðir, [19] og allur mannfjöldinn leitaðist við að snerta hann,
því að kraftur gekk út frá honum, sem læknaði alla.
[20] Og hann upplyfti augum sínum til lærisveina sinna og sagði:
Sælir eruð þér, fátækir, því yðar er Guðs ríki. [21] Sælir eruð þér, sem
nú líðið hungur, því að þér skuluð saddir verða. Sælir eruð þér, sem
nú grátið, því að þér munuð hlæja. [22] Sælir eruð þér, er menn hatast
við yður og er þeir útskúfa yður og lastmæla yður og afmá nafn yðar
sem vont, vegna mannsins sonar. [23] Fagnið á þeim degi og látið gleði-

6, 1: Matt. 12, 1 n. Mark. 2, 23 n. 5 Mós. 23, 25. **2:** 2 Mós. 20, 8 n. **3:** 1 Sam. 21, 6. **4:** 3 Mós. 24, 5—9. **6:** Matt. 12, 9 n. Mark. 3, 1 n. **7:** kap. 14, 1. **10:** 1 Kong. 13, 6. **13:** Matt. 10, 1 n. Mark. 3, 13 n. Post. 1, 13 n. **17:** Mark. 3, 7. **19:** Matt. 14, 36. **20:** Matt. 5, 2 n. **21:** Jes. 55, 1; 61, 1 n. Jóh. 6, 35. **22:** 1 Pét. 4, 14. Jes. 66, 5.

látum, því sjá, laun yðar eru mikil á himnum, því á sama hátt breyttu
feður þeirra við spámennina. [24] En vei yður, þér ríku, því að þér hafið
úttekið huggun yðar. [25] Vei yður, þér sem nú eruð saddir, því að þér
munuð hungur líða. Vei yður, sem nú hlæið, því að þér munuð sýta
og gráta. [26] Vei yður, er allir menn tala vel um yður, því á sama hátt
breyttu feður þeirra við falsspámennina.

[27] En eg segi yður, er heyrið: elskið óvini yðar, gjörið þeim gott,
sem hata yður; [28] blessið þá, sem bölva yður, og biðjið fyrir þeim, er
sýna yður ójöfnuð. [29] Þeim, er slær þig á aðra kinnina, skaltu og bjóða
hina; og þeim, sem tekur yfirhöfn þína, skaltu jafnvel eigi varna kyrtils-
ins. [30] Gef þú hverjum sem biður þig, og þann sem tekur það, sem
þitt er, skaltu eigi krefja. [31] Og eins og þér viljið að mennirnir breyti
við yður, eins skuluð þér og breyta við þá. [32] Og þótt þér elskið þá,
sem yður elska, hvaða þökk fáið þér fyrir það? Því að bersyndugir
elska einnig þá, sem þá elska. [33] Og þótt þér gjörið þeim gott, sem
yður gjöra gott, hvaða þökk fáið þér fyrir það? Því að bersyndugir
gjöra og hið sama. [34] Og þótt þér lánið þeim, sem þér búist við að
fá það hjá, hvaða þökk fáið þér fyrir það? Bersyndugir lána einnig
bersyndugum, til þess að þeir fái jafnmikið aftur. [35] En elskið óvini
yðar, og gjörið gott og lánið, án þess að vænta nokkurs aftur, og laun
yðar munu verða mikil, og þér munuð verða börn hins hæsta, því að
hann er góðgjarn við vanþakkláta og vonda. [36] Verið miskunnsamir,
eins og faðir yðar er miskunnsamur. [37] Og dæmið ekki, þá munuð
þér ekki verða dæmdir. Og sakfellið eigi og þá munuð þér eigi verða
sakfeldir. Sýknið, og þá munuð þér sýknaðir verða. [38] Gefið, og þá
mun yður gefið verða; góður mælir, troðinn, skekinn, fleytifullur mun
gefinn verða yður í skaut; því að með þeim mæli, sem þér mælið
öðrum, mun yður aftur mælt verða.

[39] En hann sagði þeim og líkingu: Hvort fær blindur leitt blind-
an? Munu þeir ekki báðir falla í gryfju? [40] Ekki er lærisveinninn yfir
meistaranum, en hver sem er fullnuma, verður eins og meistari hans.
[41] En hví sér þú flísina, sem er í auga bróður þíns, en tekur ekki eftir
bjálkanum, sem er í þínu eigin auga? [42] Eða hvernig fær þú sagt við
bróður þinn: Bróðir, lát þú mig draga út flísina, sem er í auga þér,
þar sem þú sér ekki sjálfur bjálkann í þínu auga? Hræsnari, drag þú
fyrst út bjálkann úr þínu auga, og þá munt þú sjá vel til að draga
út flísina, sem er í auga bróður þíns. [43] Því að ekki er til gott tré,
sem ber skemdan ávöxt; ekki heldur skemt tré, sem ber góðan ávöxt.
[44] Því að sérhvert tré þekkist af ávexti sínum; því að ekki safna menn
fíkjum af þyrnum eða uppskera vínber af þistlum. [45] Góður maður
fram ber það sem gott er úr góðum sjóði hjarta síns, en illur maður
fram ber það sem ilt er úr vondum sjóði; því af gnægð hjartans mælir
munnur hans.

[46] En hví kallið þér mig herra, herra, og gjörið ekki það sem eg
segi? [47] Eg skal sýna yður, hverjum sá er líkur, sem kemur til mín
og heyrir orð mín, og breytir eftir þeim; [48] hann er líkur manni, er
bygði hús, gróf og fór djúpt og lagði undirstöðuna á klöpp; og er vatns-
flóð kom, skall straumurinn á því húsi, en fékk hvergi hrært það,

---

23: Post. 5, 41; 7, 52. **24:** Sálm. 17, 14. Lúk. 16, 25. Jak. 5, 1. **25:** Jes. 65, 13 n. Jak. 4, 9. **27:** 2 Mós. 23, 4. 5. Orðskv. 25, 21. Matt. 5, 44. **28:** Róm. 12, 14. Lúk. 23, 34. Post. 7, 60. 1 Kor. 4, 12. **29:** Matt. 5, 39. 40. Róm. 12, 17. 1 Kor. 6, 7. 1 Pét. 3, 9. Orðskv. 20, 22; 24, 29. **30:** 5 Mós. 15, 7. 8. Matt. 5, 42. 1 Jóh. 3, 17. **31:** Matt. 7, 12. **32:** Matt. 5, 46. **35:** Sálm. 37, 26. Matt. 5, 44, 45. **37:** Matt. 7, 1 n. **38:** Orðskv. 19, 17. Mark. 4, 24. Gal. 6, 7. **39:** Matt. 15, 14. **41:** Matt. 7, 3 n. **43:** Matt. 7, 16 n. 12, 33. **45:** Matt. 12, 35. **46:** Mal. 1, 6. Matt. 7, 21. Róm. 2, 13. Jak. 1, 22. **47:** Matt. 7, 24 n.

vegna þess að það var vel bygt. 49 En sá er heyrir, og gjörir ekki,
hann er líkur manni þeim, er bygði hús á jörðunni án undirstöðu;
straumurinn skall á því, og hrundi það þegar niður, og hrun þess
húss varð mikið.

7 Þá er hann hafði fullnað öll orð sín í áheyrn lýðsins, fór hann
inn í Kapernaum.
2 En þjónn hundraðshöfðingja nokkurs lá sjúkur, að fram kom-
inn dauða, og var hann honum næsta kær. 3 Og er hann heyrði um
Jesúm, sendi hann til hans öldunga Gyðinga, og bað hann að koma
og bjarga þjóni sínum. 4 En þegar þeir komu til Jesú, báðu þeir hann
innilega, segjandi: Verður er hann þess, að þú veitir honum þetta;
5 því að hann elskar þjóð vora, og hann hefir bygt samkunduhúsið
handa oss. 6 Og Jesús fór með þeim. En er hann var þegar eigi
langt frá húsinu, sendi hundraðshöfðinginn vini sína til hans og sagði
við hann: Ómaka þig ekki, herra, því að eg er ekki verður þess, að
þú gangir inn undir þak mitt; 7 þess vegna hefi eg ekki heldur álitið
sjálfan mig verðan að koma til þín; en seg það með orði, og mun
þjónn minn verða heill. 8 Því að eg er og maður yfirvaldi undirgefinn,
sem hefi hermenn undir mér; og eg segi við þennan: Far þú, og hann
fer, og við annan: Kom þú, og hann kemur, og við þjón minn: Gjör
þú þetta, og hann gjörir það. 9 En er Jesús heyrði þetta, furðaði hann
sig á honum og snerist að mannfjöldanum, sem fylgdist með honum,
og mælti: Eg segi yður, ekki einu sinni í Ísrael hefi eg fundið svo
mikla trú. 10 Og þeir sneru aftur heim, er sendir voru, og fundu þjón-
inn heilan heilsu.
11 Og skömmu síðar bar svo við, að hann fór til borgar, sem heitir
Nain; voru þá í ferð með honum lærisveinar hans og mikill mannfjöldi.
12 En er hann nálgaðist borgarhliðið, sjá, þá var borinn út dauður
maður, einkasonur móður sinnar, og hún var ekkja, og var mikill
fjöldi úr bænum með henni. 13 Og er drottinn sá hana, kendi hann í
brjósti um hana og sagði við hana: Grát þú eigi! 14 Og hann gekk
að og snart líkbörurnar, en þeir, sem báru, námu staðar. Og hann sagði:
Ungi maður, eg segi þér, rís þú upp! 15 Og settist þá upp sá, er dauð-
ur var, og tók að mæla; og hann gaf hann móður hans. 16 En ótti
greip alla; og vegsömuðu þeir Guð, segjandi: Spámaður mikill er ris-
inn upp meðal vor, og: Guð hefir vitjað lýðs síns. 17 Og þessi fregn
um hann barst út um alla Júdeu og öll héruðin þar í kring.
18 Og lærisveinar Jóhannesar sögðu honum frá öllu þessu. 19 Og
Jóhannes kallaði til sín tvo af lærisveinum sínum, og sendi þá
til drottins og sagði: Ert þú sá sem koma á, eða eigum vér að vænta
annars? 20 En þegar mennirnir voru komnir til hans, sögðu þeir: Jó-
hannes skírari sendi okkur til þín, segjandi: Ert þú sá sem koma á,
eða eigum vér að vænta annars? 21 Á þeirri stund var hann að lækna
marga af sjúkdómum og plágum og af illum öndum, og mörgum blind-
um gaf hann sýn. 22 Og hann svaraði og sagði við þá: Farið og
kunngjörið Jóhannesi það sem þið hafið séð og heyrt: Blindir fá sýn,
haltir ganga, líkþráir hreinsast og daufir heyra, dauðir upprísa og fá-
tækum er boðað fagnaðarerindi. 23 Og sæll er sá, sem ekki hneykslast
á mér.
24 En er sendimenn Jóhannesar voru burt farnir, fór hann að tala
til mannfjöldans um Jóhannes: Hvað fóruð þér út í óbygðina að sjá?

7, 2: Matt. 8, 5 n. 12: 1 Kong. 17, 17 n. 2 Kong. 4, 17 n. Jer. 6, 26. Sak. 12, 10.
13: kap. 8, 52. 18: Matt. 11, 2 n. 22: Jes. 35, 5. 6; 61, 1 n. Lúk. 4, 18. 24:
Matt. 11, 7 n.

Reyr af vindi skekinn? 25 Eða hvað fóruð þér út að sjá? Mann klædd-
an mjúkum klæðum? Sjá, þeir, sem eru í skrautlegum búningi og lifa
í sællífi, eru í konungahöllunum. 26 Eða hvað fóruð þér út að sjá? Spá-
mann? Já, eg segi yður, jafnvel meira en spámann. 27 Hann er sá,
sem ritað er um: *Sjá, eg sendi sendiboða minn fyrir augliti þínu, er
greiða mun veg þinn fyrir þér.* 28 Eg segi yður: meðal þeirra, sem af
konum eru fæddir, er enginn meiri en Jóhannes; en hinn minsti í guðs-
ríki er honum meiri. 29 Og allur lýðurinn, sem heyrði hann, og toll-
heimtumennirnir réttlættu Guð, er þeir létu skírast skírn Jóhannesar.
30 En Farísearnir og lögvitringarnir ónýttu ráð Guðs þeim til handa, er
þeir létu ekki skírast af honum. 31 Við hvað skal eg þá samlíkja
mönnum kynslóðar þessarar, eða hverju eru þeir líkir? 32 Líkir eru
þeir börnum, sem á torgi sitja og kalla hvert til annars, sem segja:
Vér lékum fyrir yður á hljóðpípu, og þér dönsuðuð ekki. Vér sungum
sorgarljóð, og þér grétuð ekki. 33 Því að Jóhannes skírari er kominn,
og hann át ekki brauð og drakk ekki vín, og þér segið: Hann hefir
illan anda. 34 Mannsins sonur er kominn, og etur og drekkur, og þér
segið: Sjá, átvagl og vínsvelgur, vinur tollheimtumanna og syndara!
35 Og spekin réttlættist af öllum börnum sínum.
36 En einn af Faríseunum bauð honum að eta hjá sér; og hann
fór inn í hús Fariseans og settist undir borð. 37 En sjá, þar í bænum
var kona nokkur bersyndug; og þegar hún varð þess vís, að hann sat
yfir borðum í húsi Faríseans, kom hún með alabastursbuðk með
smyrslum, 38 stóð fyrir aftan við fætur hans grátandi, og tók til að væta
fætur hans með tárum sínum og þerraði þá með höfuðhári sínu, kysti
fætur hans og smurði þá með smyrslunum. 39 En er Faríseinn, sem
honum hafði boðið, sá þetta, talaði hann við sjálfan sig og sagði: Væri
þessi maður spámaður, þá vissi hann, hver og hvers konar kona það er,
sem snertir hann, að hún er bersyndug. 40 Og Jesús svaraði og sagði
við hann: Símon, eg hefi nokkuð að segja þér. Og hann mælti: Seg
þú það, meistari. 41 Lánardrottinn nokkur átti tvo skuldunauta; annar
þeirra skuldaði honum fimm hundruð denara, en hinn fimtíu. 42 Nú
er þeir áttu ekkert til að borga með, gaf hann þeim báðum upp. Hvor
þeirra skyldi nú elska hann meira? 43 Símon svaraði og sagði: Eg
hygg, sá sem hann gaf meira upp. En hann sagði við hann: Þú á-
lyktaðir rétt. 44 Og hann sneri sér síðan að konunni og sagði við Símon:
Sér þú konu þessa? Eg kom í hús þitt, og þú gafst mér ekki vatn á
fætur mína, en hún vætti fætur mína með tárum sínum og þerraði þá
með hári sínu. 45 Þú gafst mér ekki koss, en frá því eg kom inn
hefir hún ekki látið af að kyssa fætur mína. 46 Ekki smurðir þú höf-
uð mitt með olíu, en hún hefir smurt fætur mína með smyrslum.
47 Þess vegna segi eg þér: hinar mörgu syndir hennar eru fyrirgefnar,
með því að hún elskaði mikið; en sá, sem lítið er fyrirgefið, hann
elskar lítið. 48 En hann sagði við hana: Syndir þínar eru fyrir-
gefnar. 49 Og þeir, sem til borðs sátu með honum, tóku að segja með
sjálfum sér: Hver er þessi maður, sem jafnvel fyrirgefur syndir? 50 En
hann sagði við konuna: Trú þín hefir frelsað þig; far þú í friði.
8 Og svo bar við skömmu síðar, að hann fór um, borg úr borg
og þorp úr þorpi, prédikandi og boðandi fagnaðarerindi guðsríkis,
og með honum þeir tólf 2 og konur nokkurar, er læknaðar höfðu verið
af illum öndum og sjúkleikum: María, kölluð Magdalena, er sjö illir
andar höfðu farið út frá, 3 og Jóhanna, kona Kúsa, ráðsmanns Heró-

---

27: Mal. 3, 1. Matt. 3, 3. Mark. 1, 2. **31:** Matt. 11, 16 n. **33:** Matt. 3, 4. Mark. 1, 6. Lúk. 1, 15. **39:** kap. 15, 2. **44:** 1 Mós. 18, 4; 19, 2. **48:** kap. 5, 20 n. Matt. 9, 2 n. **50:** kap. 8, 48; 17, 19; 18, 42. — **8, 2:** Matt. 27, 55. 56. Mark. 16, 9.

desar, og Súsanna og margar aðrar, sem hjálpuðu þeim með fjármun-
um sínum.

4 En er mikill mannfjöldi var saman kominn, og þeir fóru út til
hans úr hverri borg, sagði hann í dæmisögu: 5 Sáðmaður fór út að sá
sæði sínu; og er hann var að sá, féll sumt sæðið við götuna og varð
fótum troðið, og fuglar himinsins átu það upp. 6 Og annað féll á klöpp,
og er það óx, skrælnaði það, af því að það hafði ekki vökva. 7 Og
annað féll meðal þyrna, og þyrnarnir uxu upp með og kæfðu það. 8 Og
annað féll í góðu jörðina, og það óx upp og bar hundraðfaldan ávöxt.
Þegar hann sagði þetta, kallaði hann hátt: Hver sem eyru hefir að
heyra, hann heyri.
9 En lærisveinar hans spurðu hann, hvað þessi dæmisaga ætti að
þýða. 10 En hann sagði: Yður er gefið að þekkja leyndardóma guðs-
ríkis; en hinum öðrum í dæmisögum, *til þess að sjáandi sjái þeir ekki
og heyrandi skilji þeir ekki.* 11 En dæmisagan þýðir þetta: Sæðið er
orð Guðs; 12 en þeir við götuna eru þeir, sem hafa heyrt; síðan kemur
djöfullinn og tekur orðið burt úr hjarta þeirra, til þess að þeir skuli
ekki trúa og verða hólpnir. 13 En þeir á klöppinni eru þeir, sem taka
við orðinu með fögnuði, er þeir hafa heyrt; en þessir hafa ekki rót,
þeir er trúa um stund og falla frá á reynslutíma. 14 En það, er féll
meðal þyrna, það eru þeir sem hafa heyrt, og þeir fara og kefjast í á-
hyggjum og auðæfum og munaði lífsins, og bera ekki þroskaðan ávöxt.
15 En það í góðu jörðinni, það eru þeir, sem heyrt hafa, geyma orðið
í vönduðu og góðu hjarta, og bera ávöxt með stöðuglyndi.
16 En enginn, sem kveikt hefir ljós, hylur það með keri, eða setur
það undir bekk, heldur setja menn það í ljósastiku, til þess að þeir,
sem inn koma, sjái ljósið. 17 Því að ekkert er leynt, sem ekki muni
verða opinbert, né nokkuð hulið, sem ekki verði kunnugt og komi í
ljós. 18 Gætið þess því, hvernig þér heyrið; því að sá sem hefir, hon-
um mun gefið verða; og sá sem ekki hefir, frá honum mun tekið
verða einnig það, sem hann ætlar sig hafa.
19 En móðir hans og bræður komu til hans, og þau gátu ekki náð
fundi hans vegna mannfjöldans. 20 En honum var sagt: Móðir þín og
bræður þínir standa fyrir utan og vilja finna þig. 21 En hann svaraði
og sagði við þá: Móðir mín og bræður mínir eru þessir, sem heyra
Guðs orð og gjöra það.
22 En svo bar við einn daginn, að hann steig sjálfur á skip og
lærisveinar hans; og hann sagði við þá: Förum til landsins hinumegin
við vatnið. Og þeir létu frá landi. 23 En er þeir voru á siglingunni,
sofnaði hann. Þá sló stormhrinu niður á vatnið, svo að fylti hjá þeim,
og voru þeir hætt komnir. 24 Þeir fóru þá til hans, vöktu hann og
sögðu: Meistari, meistari! vér förumst. En hann vaknaði, hastaði á
storminn og öldunganginn, svo að hann sefaðist, og það varð logn. 25 Og
hann sagði við þá: Hvar er trú yðar? En þeir urðu hræddir og undr-
uðust þetta, og sögðu hver við annan: Hver er þá þessi, að hann
jafnvel skipar vindum og vatni, og það hlýðir honum?

26 Og þeir lentu við hérað Gerasena, sem liggur hinumegin gagn-
vart Galíleu. 27 En er hann steig á land, kom á móti honum maður
nokkur úr borginni, sem hafði illan anda; og langan tíma hafði hann

---

4: Matt. 13, 3 n. Mark. 4, 2 n. **9:** Matt. 13, 10 n. Mark, 4, 10 n. **10:** Jes. 6, 9—10.
11: Matt. 13, 18 n. 1 Pét. 1, 23. **16:** kap. 11, 33. Matt. 5, 15. Mark. 4, 21. **17:**
kap. 12, 2. Matt. 10, 26. Mark. 4, 22. **18:** Matt. 13, 12. Mark. 4, 25. Lúk. 19, 26.
19: Matt. 12, 46 n. Mark. 3, 31 n. **21:** Jóh. 15, 14. **22:** Matt. 8, 23 n. Mark. 4, 35 n.
25: Sálm. 107, 29. **26:** Matt. 8, 28 n. Mark. 5, 1 n.

ekki verið í fötum, og hafðist ekki við í húsum, heldur í gröfunum.
28 En er hann sá Jesúm, æpti hann, féll fram fyrir hann og sagði með
hárri raustu: Hvað höfum við saman að sælda, Jesú, sonur hins hæðsta
Guðs? Eg bið þig, kvel þú mig ekki! 29 Því að hann bauð hinum ó-
hreina anda að fara út af manninum. Því að í langa tíma hafði hann
dregið hann með sér; og hann hafði verið bundinn hlekkjum og fót-
fjötrum og hafður í gæzlu, og hann hafði slitið fótfjötrana og verið rek-
inn af illa andanum í óbygðir. 30 En Jesús spurði hann: Hvað er nafn
þitt? En hann sagði: Legíó; því að margir illir andar höfðu farið inn
í hann. 31 Og þeir báðu hann að skipa sér ekki að fara í undirdjúpið.
32 En þar var stór svínahjörð á beit í fjallinu, og þeir báðu hann að
leyfa sér að fara í þau, og leyfði hann þeim það. 33 En illu andarnir
fóru út af manninum og fóru í svínin, og hjörðin steyptist niður fyrir
þvergnípið í vatnið og kafnaði. 34 En er hirðarnir sáu það sem orðið
var, flýðu þeir og fluttu fregnina til borgarinnar og bygðanna. 35 En
menn fóru út að sjá þennan atburð, og komu til Jesú og fundu mann-
inn, er illu andarnir höfðu farið út af, sitjandi klæddan og heilvita við
fætur Jesú, og urðu þeir mjög óttaslegnir. 36 En þeir, sem séð höfðu
þetta, sögðu þeim frá, hvernig sá, er illu andarnir voru í, hafði orðið
heill. 37 Og alt fólkið í Gerasena héruðum bað hann að fara burt frá
þeim, því að þeir voru haldnir af miklum ótta. Og hann steig á skip
og fór til baka. 38 En maðurinn, sem illu andarnir höfðu farið út af,
bað hann að mega vera með honum; en hann lét hann frá sér fara
og mælti: 39 Far þú aftur heim til þín og seg þú frá, hversu mikið
Guð hefir gjört fyrir þig. Og hann fór og kunngjörði um alla borgina,
hve mikið Jesús hafði fyrir hann gjört.

40 En er Jesús kom aftur, tók mannfjöldinn vel á móti honum,
því að þeir höfðu allir verið að vænta hans. 41 Og sjá, maður kom,
að nafni Jaírus, og var hann forstöðumaður samkunduhússins; og hann
féll til fóta Jesú og bað hann að koma heim til sín; 42 því að hann
átti einkadóttur, hér um bil tólf ára, og lá hún fyrir dauðanum. En er
hann var á leiðinni, þrengdist mannfjöldinn að honum.

43 Og kona nokkur, er hafði haft blóðlát í tólf ár og varið allri
eigu sinni til lækna, en eigi getað fengið lækningu hjá neinum, 44 kom
að baki honum og snart fald yfirhafnar hans; stöðvaðist þá þegar í
stað blóðlát hennar. 45 Og Jesús sagði: Hver var það, sem snart mig?
Og er allir synjuðu fyrir það, sagði Pétur og þeir sem með honum voru:
Meistari, mannfjöldinn þrengist að þér og þrýstir á. 46 En Jesús sagði:
Einhver snart mig, því eg varð var við, að kraftur gekk út frá mér.
47 En er konan sá, að hún duldist ekki, kom hún skjálfandi, féll til
fóta honum og sagði frá, frammi fyrir öllum lýðnum, fyrir hverja sök
hún hefði snortið hann, og hvernig hún hefði læknast þegar í stað.
48 En hann sagði við hana: Dóttir, trú þín hefir gjört þig heila; far
þú í friði.

49 Er hann var enn að tala, kemur maður frá samkundustjóranum
og segir: Dóttir þín er látin, ómaka ekki meistarann. 50 En er Jesús
heyrði þetta, svaraði hann honum: Óttast þú ekki, trú þú einungis, og
mun hún heil verða. 51 En er hann kom að húsinu, leyfði hann eng-
um að fara inn með sér nema Pétri, Jóhannesi og Jakob og föður
stúlkunnar og móður hennar. 52 En allir grétu og syrgðu hana; en
hann sagði: Grátið ekki, því að hún er ekki dáin, heldur sefur hún.
53 Og menn hlógu að honum, því að þeir vissu, að hún var dáin. 54 En
hann tók í hönd hennar, kallaði og sagði: Stúlka, rís þú upp! 55 Og

---

41: Matt. 9, 18 n. Mark. 5, 22 n. **43:** 3 Mós. 15, 25. **46:** kap. 6, 19. **48:** kap. 7, 50.
52: Jóh. 11, 11.

andi hennar sneri aftur, og hún reis upp þegar í stað; og hann bauð
að gefa henni að eta. [56] Og foreldrar hennar urðu frá sér numdir, en
hann bauð þeim að segja engum frá þessum atburði.

9 En hann kallaði saman þá tólf, og gaf þeim vald og ráð yfir
öllum illum öndum og til að lækna sóttir. [2] Og hann sendi þá út,
til að prédika Guðs ríki og til þess að lækna sjúka, [3] og hann sagði
við þá: Takið ekkert með til ferðarinnar, hvorki staf né mal né brauð
né silfur, og ekki skuluð þér hafa tvo kyrtla. [4] Og í hverju því húsi,
er þér gangið inn í, þar skuluð þér dvelja og þaðan skuluð þér leggja
á stað. [5] Og þar sem menn eigi skyldu taka á móti yður, þá hristið
dustið af fótum yðar, er þér farið úr þeirri borg, til vitnis gegn þeim.
[6] En þeir fóru á stað og ferðuðust um þorpin, boðuðu fagnaðarerindið
og læknuðu alstaðar.
[7] En Heródes fjórðungsstjóri heyrði alt það, sem gjörst hafði,
og hann var mjög efablandinn; því að sumir sögðu, að Jóhannes væri
risinn upp frá dauðum, [8] en aðrir, að Elía væri kominn fram, og sumir,
að einn af hinum fornu spámönnum væri risinn upp. [9] Og Heródes
sagði: Jóhannes hefi eg látið hálshöggva, en hver er þessi, sem eg
heyri slíka hluti um? Og hann leitaði færis að sjá hann.
[10] Og er postularnir voru komnir til baka, sögðu þeir honum frá,
hvað þeir hefðu gjört; og hann tók þá með sér og fór burt einslega
til bæjar, er kallast Betsaída. [11] En er mannfjöldinn varð þess var,
fylgdi hann á eftir honum, og hann veitti þeim viðtöku og talaði við
þá um guðsríki, og læknaði þá, er lækningar þurftu. [12] En degi tók
að halla; komu þá þeir tólf og sögðu við hann: Lát þú mannfjöldann
fara burt, til þess að þeir fari í þorpin og landsbygðina hér í kring
og nátti sig og fái sér mat, því að vér erum hér á óbygðum stað.
[13] En hann sagði við þá: Gefið þér þeim að eta. Þeir mæltu þá: Vér
höfum ekki meira en fimm brauð og tvo fiska, nema ef vér eigum að
fara og kaupa vistir handa öllu þessu fólki. [14] Því að það voru um fimm
þúsundir karlmanna. En hann sagði við lærisveina sína: Látið þér
þá setjast niður í hópum, um fimtíu í hverjum. [15] Og þeir gjörðu svo,
og létu þá alla setjast niður. [16] En hann tók fimm brauðin og fisk-
ana tvo, leit upp til himins, blessaði þau og braut þau og fékk læri-
sveinunum, til að leggja fyrir mannfjöldann. [17] Og þeir mötuðust allir
og urðu mettir. Og það var tekið upp, sem þeir höfðu afgangs, tólf
karfir af brotnum brauðum.
[18] En svo bar við, er hann var einn saman á bæn, að lærisvein-
ar hans voru hjá honum, og spurði hann þá og sagði: Hvern segir
fólkið mig vera? [19] En þeir svöruðu og sögðu: Jóhannes skírara, aðrir
Elía, og aðrir, að einn af hinum fornu spámönnum sé risinn upp.
[20] En hann sagði við þá: En þér, hvern segið þér mig vera? Pétur
svaraði þá og sagði: Krist Guðs. [21] En hann lagði ríkt á við þá og
bannaði þeim að segja nokkurum þetta, [22] og mælti: Mannsins syni ber
að líða margt og verða útskúfað af öldungunum og æðstu prestunum
og fræðimönnunum, og verða deyddur og verða upp vakinn á
þriðja degi. [23] Og hann sagði við alla: Vilji einhver fylgja mér, þá
afneiti hann sjálfum sér og taki upp kross sinn daglega og fylgi mér.
[24] Því hver sem vill bjarga lífi sínu, mun týna því; en hver sem týnir
lífi sínu mín vegna, hann mun bjarga því. [25] Því að hvað stoðar það

9, 1: kap. 6, 13. Matt. 10, 1 n. Mark. 6, 7 n. **3:** kap. 22, 35. **5:** kap. 10, 11. Post. 13, 51. **7:** Matt. 14, 1 n. Mark. 6, 14 n. **9:** kap, 23, 8. **10:** Matt. 14, 13 n. Mark. 6, 30 n. **12:** Jóh. 6, 5 n. 2 Kong, 4, 42 n. **18:** Matt. 16, 13 n. Mark. 8, 27 n. **19:** v. 7. 8. **22:** kap. 18, 31 n. **23:** Matt. 16, 24 n. Mark. 8, 34 n. **24:** kap. 17, 33. Jóh. 12, 25.

mann, að hafa unnið allan heiminn, og hafa glatað eða fyrirgjört sjálf-
um sér? 26 Því hver sem blygðast sín fyrir mig og mín orð, fyrir hann
mun mannsins sonur blygðast sín, þegar hann kemur í dýrð sinni og
föðurins og heilagra engla. 27 En eg segi yður sannlega: af þeim, sem
hér standa, eru nokkurir, sem alls ekki munu smakka dauðann, fyr
en þeir sjá guðsríkið.
28 Hér um bil átta dögum eftir ræðu þessa bar svo við, að hann
tók með sér Pétur og Jóhannes og Jakob, og fór upp á fjallið til að
biðjast fyrir. 29 Og er hann var að biðjast fyrir, varð útlit ásjónu
hans annað, og klæði hans urðu hvít og ljómandi. 30 Og sjá, tveir
menn voru að tala við hann, og voru það þeir Móse og Elía, 31 er sá-
ust í ljóma og töluðu um burtför hans, er fyrir honum lá að leiða til
lykta í Jerúsalem. 32 En Pétur og þeir, sem með honum voru, voru
yfirkomnir af svefni; en er þeir voru fullvaknaðir, sáu þeir dýrð hans
og þá tvo menn, er stóðu hjá honum. 33 Og svo bar við, er þeir skild-
ust við hann, að Pétur mælti við Jesúm: Gott er að vér erum hér,
meistari; og gjörum nú þrjár tjaldbúðir, þér eina, Móse eina og Elía
eina; en hann vissi ekki hvað hann sagði. 34 En er hann var þetta að
mæla, kom ský og skygði yfir þá, og urðu þeir hræddir, er þeir komu
inn í skýið. 35 Og rödd kom út úr skýinu, segjandi: Þessi er sonur minn
hinn útvaldi, hlýðið honum. 36 En í því röddin kom, var Jesús einn.
Og þeir þögðu og sögðu á þeim dögum engum frá neinu af því, sem
þeir höfðu séð.
37 En svo bar við daginn eftir, er þeir fóru niður af fjallinu, að
mikill mannfjöldi kom á móti honum. 38 Og sjá, maður nokkur úr
mannfjöldanum hrópaði og sagði: Meistari, eg bið þig að líta á son
minn, því að hann er einkabarn mitt. 39 Og sjá, andi tekur hann og
hann æpir alt í einu upp, og hann teygir hann, svo að hann froðu-
fellir, og varla víkur hann frá honum og lætur af að kvelja hann.
40 Og eg bað lærisveina þína að reka hann út, en þeir gátu það ekki.
41 En Jesús svaraði og sagði: Ó, þú vantrúa og rangsnúna kynslóð,
hversu lengi á eg að vera hjá yður og umbera yður? Fær þú hingað
son þinn. 42 Og rétt í því að hann var að koma, hreif illi andinn
hann og teygði hann sundur og saman. Hastaði þá Jesús á hinn ó-
hreina anda, og læknaði sveininn og gaf hann aftur föður hans. 43 En
þeir urðu allir forviða yfir hátign Guðs.
En er allir voru að undrast yfir öllu því, sem hann gjörði, sagði
hann við lærisveina sína: 44 Festið þessi orð í eyrum yðar; því að
mannsins sonur mun verða framseldur í manna hendur. 45 En þeir
skildu ekki orð þetta, og það var hulið fyrir þeim, til þess að þeir
skynjuðu það ekki; og þeir voru hræddir við að spyrja hann um orð þetta.
46 En sú hugsun kom upp meðal þeirra, hver þeirra mundi vera
mestur. 47 En er Jesús sá hugsun hjartna þeirra, tók hann barn og
setti það hjá sér 48 og sagði við þá: Hver sem veitir þessu barni við-
töku í mínu nafni, hann veitir mér viðtöku, og hver sem veitir mér
viðtöku, hann veitir þeim viðtöku, er mig sendi; því að sá sem minstur
er meðal yðar allra, hann er mikill.
49 En Jóhannes tók til máls og sagði: Meistari, vér sáum mann
einn, sem í þínu nafni rak út illa anda, og vér bönnuðum honum það,
af því að hann fylgir oss ekki. 50 En Jesús sagði við hann: Bannið
það ekki, því að sá sem ekki er á móti yður, hann er með yður.

26: Matt. 10, 33. Lúk. 12, 9. 2 Tím. 2, 12. 1 Jóh. 2, 23. **28:** Matt. 17, 1 n. Mark. 9, 2 n. **35:** kap. 3, 22. 2 Pét. 1, 17 n. 5 Mós. 18, 15. **37:** Matt. 17, 14 n. Mark. 9, 14 n. **46:** Matt. 18, 1 n. Mark. 9, 33 n. Lúk. 22, 24 n. **48:** Jóh. 13, 20. Matt. 23, 11. Lúk. 22, 26. **49:** Mark. 9, 38 n. 4 Mós. 11, 27—29. **50:** kap. 11, 23.

51 En svo bar við, er fullnast tóku dagar upphafningar hans, að
hann fastréð með sér að halda beint til Jerúsalem, 52 og sendi sendi-
menn á undan sér. Og þeir fóru og komu inn í Samverja-þorp nokk-
urt, til að gjöra fyrirbúnað handa honum. 53 Og þeir veittu honum
ekki viðtöku, af því að hann var á leið til Jerúsalem. 54 En er læri-
sveinar hans, Jakob og Jóhannes, sáu það, sögðu þeir: Viltu, herra,
að vér bjóðum að eldur skuli falla niður af himni og tortíma þeim.
55 En hann snerist við og ávítaði þá. 56 Og þeir fóru í annað þorp.
57 Og er þeir voru á ferð á veginum, sagði maður nokkur við
hann: Eg vil fylgja þér, hvert sem þú svo fer. 58 Og Jesús sagði við
hann: Refar hafa greni og fuglar himinsins hreiður, en mannsins sonur
á hvergi höfði sínu að að halla. 59 En við annan sagði hann: Fylg
þú mér! En hann mælti: Herra, leyf mér fyrst að fara og grafa föður
minn. 60 En hann sagði við hann: Lát hina dauðu grafa sína dauðu,
en far þú og boða guðsríki. 61 En annar var og, er sagði: Eg vil
fylgja þér, herra, en leyf mér fyrst að fara og kveðja þá, sem heima
hjá mér eru. 62 En Jesús sagði við hann: Enginn, sem leggur hönd
sína á plóginn og horfir aftur fyrir sig, er hæfur til guðsríkis.
10 En eftir þetta útvaldi drottinn aðra sjötíu og sendi þá á undan
sér, tvo og tvo, í hverja þá borg og stað, sem hann ætlaði að
koma til. 2 Og hann sagði við þá: Uppskeran er mikil, en verkamenn-
irnir eru fáir; biðjið því herra uppskerunnar, að hann sendi út verka-
menn til uppskeru sinnar. 3 Farið. Sjá, eg sendi yður eins og lömb
á meðal úlfa. 4 Hafið ekki með fégyrðil, ekki mal, ekki ilskó, og
heilsið engum á veginum. 5 En hvar sem þér komið inn í hús, þá
segið fyrst: Friður sé í húsi þessu. 6 Og sé þar nokkurt friðarbarn,
mun friður yðar hvíla yfir honum; en sé það ekki, mun hann hverfa
til yðar aftur. 7 Verið kyrrir í því húsi, etið og drekkið það sem þér
fáið hjá þeim, því að verður er verkamaðurinn launa sinna. Ekki
skuluð þér flytja yður úr einu húsi í annað. 8 Og hvar sem þér komið
inn í bæ, og menn veita yður viðtöku, þá neytið þess, er fyrir yður
verður sett; 9 og læknið þá, sem þar eru sjúkir, og segið þeim: Guðs-
ríki er komið nálægt yður. 10 En hvar sem þér komið í bæ, og menn
veita yður eigi viðtöku, þá farið út á strætin og segið: 11 Jafnvel dustið,
sem loðir við fætur vora úr bæ yðar, þurkum vér af oss yður til handa;
vitið samt þetta, að guðsríki er komið í nánd. 12 Eg segi yður, að
bærilegra mun verða fyrir Sódómu á þeim degi en fyrir þann bæ.
13 Vei þér, Korazín; vei þér, Betsaída; því að ef þau kraftaverk hefðu
gjörð verið í Týrus og Sídon, sem gjörst hafa í ykkur, mundu þeir
fyrir löngu hafa snúið sér, sitjandi í sekk og ösku. 14 Já, bærilegra
mun verða fyrir Týrus og Sídon í dóminum en fyrir ykkur. 15 Og þú,
Kapernaum! munt þú verða hafin til himins? Til Heljar mun þér
niðursökt verða. 16 Sá sem hlýðir á yður, hlýðir á mig, og sá sem
fyrirlítur yður, fyrirlítur mig; en sá sem fyrirlítur mig, fyrirlítur þann
sem sendi mig.
17 En þeir sjötíu komu til baka með fögnuði og sögðu: Herra,
jafnvel illir andar eru oss undirgefnir í þínu nafni. 18 En hann mælti
við þá: Eg sá Satan falla af himni eins og eldingu. 19 Sjá, eg hefi
gefið yður vald til að stíga ofan á höggorma og sporðdreka og yfir
öllu óvinarins veldi, og ekkert skal yður minsta mein gjöra. 20 Gleðjist

---

51: Post. 1, 2. **53:** Jóh. 4, 9. **54:** 2 Kong. 1, 10. 12. **57:** Matt. 8, 19 n. **61:** 1 Kong. 19, 20. -- **10, 2:** Matt. 9, 37 n. Jóh. 4, 35. **3:** Matt. 10, 16. **4:** kap. 9, 3 n. Matt. 10, 9 n. 2 Kong. 4, 29. **7:** 3 Mós. 19, 13. 5 Mós. 24, 14. 1 Kor. 9, 9 n. 1 Tím. 5, 18. **9:** Matt. 3, 2; 4, 17; 10, 7. **11:** kap. 9, 5. **12:** Matt. 11, 24. **13:** Matt. 11, 21 n. **15:** Jes. 14, 15. **16:** Matt. 10, 40. Jóh. 13, 20. 1 Þess. 4, 8. **18:** Opinb. 12, 8. 9. **19:** Sálm. 91, 13. Mark. 16, 18. Post. 28, 3—5.

samt ekki yfir því, að andarnir eru yður undirgefnir, en gleðjist yfir
því, að nöfn yðar eru innrituð á himnum.
[21] Samstundis varð hann glaður í heilögum anda og sagði: Eg
þakka þér, faðir, herra himins og jarðar, að þú hefir hulið þetta fyrir
spekingum og vitringum, og hefir auglýst það börnum. Já, faðir, því
að þannig varð það velþóknanlegt fyrir þér. [22] Alt er mér í vald gefið
af föður mínum, og enginn veit, hver sonurinn er, nema faðirinn, eða
hver faðirinn er, nema sonurinn og sá, sem sonurinn vill opinbera
hann. [23] Og hann sneri sér til lærisveina sinna og sagði við þá eins-
lega: Sæl eru þau augu, sem sjá það, sem þér sjáið. [24] Því að eg segi
yður, að margir spámenn og konungar hafa viljað sjá það, sem þér
sjáið, og sáu það ekki, og heyra það, sem þér heyrið, og heyrðu
það ekki.
[25] Og sjá, lögvitringur nokkur stóð upp, freistaði hans og mælti:
Meistari, hvað á eg að gjöra, til þess að eignast eilíft líf? [26] En hann
sagði við hann: Hvað er skrifað í lögmálinu? Hvernig les þú? [27] En
hann svaraði og sagði: *Elska skalt þú drottin, Guð þinn, af öllu hjarta
þínu og af allri sálu þinni og af öllum mætti þínum og af öllum huga þín-
um, og náunga þinn eins og sjálfan þig.* [28] En hann sagði við hann:
Þú svaraðir rétt; gjör þú þetta, og þá muntu lifa. [29] En hann vildi
réttlæta sjálfan sig og sagði við Jesúm: Hver er þá náungi minn?
[30] Jesús svaraði og sagði: Maður nokkur ferðaðist frá Jesúsalem niður
til Jerikó, og hann féll á meðal ræningja, sem bæði flettu hann klæð-
um og börðu hann og fóru síðan burt og létu hann eftir hálfdauðan.
[31] En af hendingu fór prestur nokkur niður veg þennan, og er hann
sá hann, gekk hann fram hjá. [32] Svo fór og Levíta einum: þegar
hann kom til þess staðar og sá hann, gekk hann einnig fram hjá.
[33] En Samverji nokkur, er var á ferð, kom að honum, og er hann sá
hann, kendi hann í brjósti um hann, [34] og gekk til hans og batt um
sár hans og helti í þau olíu og víni; og hann setti hann upp á sinn
eigin eyk og flutti hann til gistihúss og bar umhyggju fyrir honum.
[35] Og daginn eftir tók hann upp tvo denara og fékk þá gestgjafanum
og mælti: Al þú önn fyrir honum, og hvað sem þú kostar meiru til,
skal eg borga þér, er eg kem aftur. [36] Hver af þessum þremur sýnist
þér hafa verið náungi mannsins, sem féll í hendur ræningjanna? [37] En
hann mælti: Sá sem miskunnarverkið gjörði á honum. Og Jesús sagði
við hann: Far þú og gjör þú slíkt hið sama.
[38] Er þeir nú voru á ferð, kom hann inn í þorp nokkurt; en kona
ein að nafni Marta tók á móti honum í hús sitt. [39] Og hún átti systur,
er hét María, er jafnvel sat við fætur drottins og hlýddi á orð hans.
[40] En Marta var önnum kafin við mikla þjónustu; og hún gekk til hans
og mælti: Herra, hirðir þú ekki um það, að systir mín lætur mig eina
ganga um beina? Seg þú henni þá að hjálpa mér. [41] En drottinn svar-
aði og sagði við hana: Marta, Marta, þú ert áhyggjufull og mæðist í
mörgu, [42] en eitt er nauðsynlegt. Því að María hefir valið góða hlut-
ann, sem ekki skal verða tekinn frá henni.

11 Og svo bar við, er hann var á stað nokkurum að biðjast fyrir,
að einn af lærisveinum hans sagði við hann, þá er hann hafði
lokið bænagjörðinni: Herra, kenn þú oss að biðja, eins og Jóhannes
kendi lærisveinum sínum. [2] En hann sagði við þá: Er þér biðjist fyrir,

---

20: Jes. 4, 3. Dan. 12, 1. Fil. 4, 3. Opinb. 13, 8. **21:** Matt. 11, 25 n. Jes. 29, 14. 1 Kor. 1, 26; 2, 6 n. **22:** Matt. 28, 18. Jóh. 3, 35; 17, 2; 1, 18; 6, 46; 10, 15. **23:** Matt. 13, 16 n. **24:** 1 Pét. 1, 10. **27:** Matt. 22, 37 n. Mark. 12, 30 n. 5 Mós. 6, 5. 3 Mós. 19, 18. Róm. 13, 9. Gal. 5, 14. **28:** 3 Mós. 18, 5. Esek. 20, 11. **38:** Jóh. 11, 1; 12, 2. **42:** Matt. 6, 33. Fil. 3, 14.

þá segið: Faðir, helgist nafn þitt, komi ríki þitt, [3] gef oss dag
hvern vort daglegt brauð; [4] og fyrirgef oss syndir vorar, því
að vér sjálfir fyrirgefum og öllum vorum skuldunautum; og
leið oss ekki í freistni.

[5] Og hann sagði við þá: Hver yðar skyldi eiga vin og fara til
hans um miðnætti og segja við hann: Vinur, lánaðu mér þrjú brauð;
[6] því að vinur minn er kominn til mín úr ferð, og eg hefi ekkert að
setja fram fyrir hann; [7] og hinn skyldi svara inni fyrir og segja: Gjörðu
mér ekki ónæði; dyrnar eru lokaðar, og börn mín eru ásamt mér komin
í rúmið; eg get ekki farið á fætur, til að fá þér þau? [8] Eg segi yður,
þótt hann fari ekki á fætur og fái honum þau sökum þess, að hann
er vinur hans, þá mun hann samt fara á fætur vegna áleitni hans, og
fá honum svo mikið sem hann við þarf. [9] Og eg segi yður: Biðjið,
og yður mun gefast; leitið, og þér munuð finna; knýið á, og fyrir yður
mun upp lokið verða; [10] því að hver sá fær, sem biður, og sá finnur,
sem leitar, og fyrir þeim, sem á knýr, mun upp lokið verða. [11] En
hver faðir yðar á meðal mundi gefa syni sínum stein, er hann bæði
um brauð? eða um fisk, þá gefa honum höggorm í staðinn fyrir fisk?
[12] eða bæði hann um egg, þá gefa honum sporðdreka? [13] Ef nú þér,
sem eruð vondir, hafið vit á að gefa börnum yðar góðar gjafir, hve
miklu fremur mun þá faðirinn á himnum gefa þeim heilagan anda,
sem hann biðja.

[14] Og hann rak út mállausan anda, og það varð, er andinn var
farinn út, að þá talaði mállausi maðurinn. Og mannfjöldinn undraðist,
[15] en sumir þeirra sögðu: Með fulltingi Beelsebúls, foringja illu and-
anna, rekur hann illu andana út. [16] En aðrir freistuðu hans og kröfð-
ust af honum tákns af himni. [17] En hann, er vissi hugrenningar þeirra,
sagði við þá: Hvert það ríki, sem er sjálfu sér sundurþykt, eyðist, og
hús fellur á hús. [18] Og ef Satan er nú sjálfum sér sundurþykkur,
hvernig fær ríki hans þá staðist? Því að þér segið, að með fulltingi
Beelsebúls reki eg illa anda út. [19] En sé það með fulltingi Beelsebúls að
eg rek út illa anda, með hvers fulltingi út reka þá synir yðar þá?
Þess vegna skulu þeir vera dómendur yðar. [20] En sé það með fingri
Guðs, að eg rek illa anda út, þá er ríki Guðs þegar til yðar komið.
[21] Þegar sterkur maður, alvopnaður, varðveitir hús sitt, þá er alt í friði,
sem hann á; [22] en komi sá, sem sterkari er en hann, og sigri hann,
tekur hann öll hertýgi hans, er hann treysti á, og skiftir herfanginu frá
honum. [23] Sá sem ekki er með mér, hann er á móti mér; og sá sem
ekki samansafnar með mér, hann sundurdreifir. [24] Þegar óhreinn andi
er farinn út af manninum, fer hann um vatnslausa staði og leitar
hvíldar, og er hann enga finnur, þá segir hann: Eg vil hverfa aftur í hús
mitt, þaðan sem eg fór; [25] og er hann kemur, finnur hann það sópað
og prýtt. [26] Þá fer hann og tekur með sér sjö aðra anda sér verri, og
þeir fara inn og setjast þar að; og verður svo hið síðara þess manns
verra en hið fyrra.

[27] En svo bar við, er hann var að tala þetta, að kona nokkur í
mannfjöldanum hóf upp rödd sína og mælti við hann: Sæll er sá
kviður, er þig bar, og þau brjóst, er þú mylktir. [28] En hann sagði:
Já, en sælir eru þeir, sem heyra Guðs orð og varðveita það.

[29] En er mannfjöldinn þyrptist að honum, tók hann að segja:

11, 2: Matt. 6, 9 n. **5:** kap. 18, 1 n. **9:** Matt. 7, 7 n. 21, 22. Jóh. 14, 13. 1 Jóh. 5, 14. Jak. 1, 5. 6. **13:** Sálm. 143, 10. **14:** Matt. 9, 32 n. 12, 22 n. **15:** Mark. 3, 22 n. **16:** Matt. 12, 38; 16, 1. **17:** Jóh. 2, 25. **20:** 2 Mós. 8, 19. **22:** Jes. 53, 12. Kól. 2, 15. Jes. 49, 25. **24:** Matt. 12, 43 n. Opinb. 18, 2. **28:** kap. 8, 21.

Þessi kynslóð er vond kynslóð; hún heimtar tákn, en henni skal ekki
verða gefið neitt tákn nema tákn Jónasar. 30 Því að eins og Jónas var
tákn fyrir Nínívemenn, svo mun og mannsins sonur verða það fyrir
kynslóð þessa. 31 Suðurlanda-drotningin mun koma fram í dóminum
ásamt mönnum kynslóðar þessarar og dæma þá seka, því að hún kom
frá endimörkum jarðarinnar til að heyra speki Salómons; og sjá, hér
er meira en Salómon. 32 Nínívemenn munu rísa upp í dóminum ásamt
kynslóð þessari og dæma hana seka, því að þeir gjörðu iðrun við pré-
dikun Jónasar; og sjá, hér er meira en Jónas.

33 Enginn, sem kveikt hefir á lampa, setur hann í kjallara eða
undir ker, heldur í ljósastiku, til þess að þeir, sem inn koma, sjái ljósið.
34 Auga þitt er lampi líkamans; þegar auga þitt er heilt, þá er og allur
líkami þinn í birtu; en sé það sjúkt, þá er og líkami þinn í myrkri.
35 Gæt því þess, að ljósið, sem í þér er, sé ekki myrkur. 36 Sé því
líkami þinn allur í birtu og enginn partur hans í myrkri, þá
verður hann allur í birtu, eins og þegar lampi skín á þig með birtu
sinni.

37 En er hann var að tala, bauð Farísei nokkur honum að taka
hjá sér dagverð. Hann kom inn og settist undir borð. 38 En Faríseinn
undraðist, er hann sá að hann þvoði sér eigi fyrst á undan máltíðinni.
39 En drottinn sagði við hann: Þér Farísear hreinsið nú bikara yðar
og föt að utan, en hið innra hjá yður er fult af ráni og ilsku. 40 Þér
heimskingjar, hefir ekki sá sem gjörði hið ytra, einnig gjört hið innra.
41 En gefið í ölmusur það sem þar er í, og sjá, þá er alt yður hreint.

42 En vei yður, þér Farísear, því að þér tíundið myntu og rúðu
og allar matjurtir, en gangið fram hjá réttinum og kærleikanum til
Guðs; en þetta ber að gjöra, og láta hitt eigi ógjört. 43 Vei yður, þér
Farísear, því að þér hafið mætur á efstu sætum í samkundunum og
kveðjum á torgunum. 44 Vei yður, því að þér eruð eins og grafir, sem
ekki ber á, og menn, sem ganga yfir þær, vita eigi af því.

45 En einn af lögvitringunum tók til máls og segir við hann:
Meistari, er þú segir þetta, þá meiðir þú einnig oss. 46 En hann mælti:
Vei yður líka, þér lögvitringar, því að þér íþyngið mönnum með þungbær-
um byrðum, og sjálfir snertið þér byrðarnar ekki með einum fingri.
47 Vei yður, því að þér byggið upp legstaði spámannanna, en feður yðar
líflétu þá. 48 Þannig eruð þér vottar og samþykkið athafnir feðra yðar,
því að þeir líflétu þá, en þér upp byggið legstaðina. 49 Fyrir því hefir
og speki Guðs sagt: Eg mun senda til þeirra spámenn og postula; og
suma af þeim munu þeir lífláta og ofsækja, 50 til þess að af þessari
kynslóð verði krafið blóð allra spámannanna, er úthelt hefir verið frá
því er heimurinn var grundvallaður, 51 frá blóði Abels til blóðs Saka-
ría, sem drepinn var milli altarisins og musterisins. Já, segi eg yður,
þess mun krafist verða af þessari kynslóð. 52 Vei yður, þér lögvitringar,
því að þér hafið tekið burt lykil þekkingarinnar; sjálfir hafið þér ekki
farið inn, og þá, sem ætluðu að fara inn, hindruðuð þér í því.

53 Og er hann var farinn út þaðan, tóku fræðimennirnir og Farí-
searnir að ganga hart að honum og fá hann til að tala um ýmislegt,
54 leggjandi snörur fyrir hann, til þess að veiða eitthvað af munni hans.

29: Matt. 12, 39 n. Jón. 2, 1. **31:** 1 Kong. 10, 1. **32:** Jón. 3, 5. **33:** Matt. 5, 15. Mark. 4, 21. Lúk. 8, 16. **34:** Matt. 6, 22. 23. **38:** Mark. 7, 3. **39:** Matt. 23, 25. **41:** Jes. 58, 6 n. Lúk. 12, 33. **42:** Matt. 23, 23. 1 Sam. 15, 22. Hós. 6, 6. Mík. 6, 8. **43:** kap. 20, 46. Matt. 23, 6 n. Mark. 12, 38. 39. **44:** Matt. 23, 27. **46:** Matt. 23, 4. Post. 15, 10. **47:** Matt. 23, 29. **49:** Matt. 23, 34 n. Jóh. 16, 2. **51:** 1 Mós. 4, 8. 2 Kron. 24, 21. **52:** Matt. 23, 13.

12 Þegar nú mannfjöldinn var saman kominn í tugum þúsunda,
svo að hver tróð annan undir, hóf hann að tala til lærisveina
sinna fyrst og fremst: Varist súrdeig Faríseanna, sem er hræsni. [2] En
ekkert er það hulið, að ekki verði það opinbert, og ekkert það leynt,
að ekki verði það kunnugt. [3] Því mun alt það, sem þér hafið talað í
myrkri, verða heyrt í ljósinu, og það sem þér hafið hvíslað í herberg-
jum, það mun kunngjört verða á þökum uppi. [4] En eg segi yður, vinir
mínir: Hræðist ekki þá, sem líkamann deyða, og geta ekki að því
búnu meira gjört. [5] En eg skal sýna yður, hvern þér eigið að hræðast:
hræðist hann, sem eftir að hann hefir líflátið, hefir vald til að kasta
í Gehenna; já, eg segi yður, hræðist hann. [6] Eru ekki fimm spörvar
seldir fyrir tvo smápeninga? Og þó er ekki einn af þeim gleymdur
fyrir Guði. [7] Og jafnvel hárin á höfði yðar eru öll talin; óttist ekki,
þér eruð meira verðir en margir spörvar. [8] En eg segi yður: hvern
þann sem kannast við mig fyrir mönnum, við hann mun og manns-
ins sonur kannast fyrir englum Guðs. [9] En þeim, sem afneitar mér
fyrir mönnum, honum mun verða afneitað fyrir englum Guðs. [10] Og
sérhverjum sem talar orð á móti mannsins syni, honum mun verða
það fyrirgefið; en þeim sem talar lastmæli gegn heilögum anda, hon-
um mun ekki fyrirgefið verða. [11] En þegar þeir fara með yður inn í
samkunduhús sín og fram fyrir höfðingja og valdsmenn, verið þá ekki
hugsjúkir, hvernig eða með hverju þér eigið að verja yður, eða hvað
þér eigið að segja; [12] því að heilagur andi mun kenna yður á sömu
stundu, hvað segja ber.
[13] En einn af mannfjöldanum sagði við hann: Meistari, seg þú
bróður mínum að skifta með mér arfi okkar. [14] En hann sagði við
hann: Maður, hver hefir sett mig fyrir dómara eða skiftaráðanda yfir
ykkur? [15] Og hann sagði við þá: Gefið gætur og varist alla ágirnd;
því að einskis líf er innifalið í gnægð þess, sem hann á. [16] Og hann
sagði þeim dæmisögu þessa: Akur ríkismanns nokkurs hafði borið
mikinn ávöxt; [17] og hann hugsaði með sér og sagði: Hvað á eg nú
að gjöra? því að eg hefi ekki rúm, þar sem eg geti látið afurðir mínar.
[18] Og hann sagði: Þetta skal eg gjöra: rífa niður hlöður mínar og
byggja aðrar stærri, og þar vil eg safna öllu korni mínu og auðæfum
saman. [19] Og eg skal segja við sálu mína: Sál mín, þú hefir mikil
auðæfi, geymd til margra ára; hvíl þig nú, et og drekk og ver glöð.
[20] En Guð sagði við hann: Heimskingi, á þessari nóttu verður sál
þín af þér heimtuð, og hver fær þá það, sem þú hefir aflað? [21] Svo
fer þeim, er safnar sér fé, og ekki er ríkur í Guði.
[22] En hann sagði við lærisveina sína: Fyrir því segi eg yður:
Verið ekki hugsjúkir fyrir lífinu, hvað þér eigið að eta; ekki heldur
fyrir líkama yðar, hverju þér eigið að klæðast; [23] því að lífið er meira
vert en fæðan, og líkaminn meira en klæðnaðurinn. [24] Gætið að hröfn-
unum, því að hvorki sá þeir né uppskera og ekki hafa þeir forðabúr
né hlöðu, og þá fæðir Guð; hve miklu eruð þér fremri fuglunum! [25] Og
hver af yður getur með áhyggjum sínum aukið alin við hæð sína?
[26] Fyrst þér nú ekki einu sinni getið það sem minst er í varið, hvers
vegna eruð þér þá áhyggjufullir um alt hitt? [27] Gætið að liljunum,
hversu þær vaxa; þær vinna ekki og spinna ekki heldur; en eg segi
yður: jafnvel Salómon í allri dýrð sinni var ekki svo skrýddur sem

---

12, 1: Matt. 16, 6. Mark. 8, 15. **2:** kap. 8, 17. Matt. 10, 26 n. Mark. 4, 22. **4:** 1 Pét. 3, 14. **5:** Jes. 8, 12 n. **7:** kap. 21, 18. Post. 27, 34. **8:** Mark. 8, 38. Lúk. 9, 26. Opinb. 3, 5. **9:** 2 Tím. 2, 12. **10:** Matt. 12, 31. Mark. 3, 28. 29. **11:** Matt. 10, 19 n. Mark. 13, 11. Lúk. 21, 14. 15. **15:** 1 Tím. 6, 7 n. **20:** Job 27, 8. Sálm. 39, 7. Jer. 17, 11. **22:** Sálm. 55, 23. Matt. 6, 25 n. Fil. 4, 6. 1 Pét. 5, 7. **24:** Job 38, 41. Sálm. 147, 9. **25:** Matt. 6, 27.

ein af þeim. 28 Þegar Guð nú skrýðir svo grasið á vellinum, sem stend-
ur í dag og á morgun verður kastað í ofn, hversu miklu fremur mun
hann klæða yður, þér lítiltrúaðir! 29 Og þér, spyrjið ekki um, hvað
þér skulið eta og hvað þér skulið drekka, og verið eigi efablandnir;
30 því að eftir þessu öllu sækjast heiðingjarnir í heiminum; en faðir
yðar veit, að þér þarfnist þessa. 31 Leitið heldur ríkis hans, og þetta
mun veitast yður að auki. 32 Ver ekki hrædd, þú litla hjörð, því að
föður yðar hefir þóknast að gefa yður ríkið. 33 Seljið eigur yðar og
gefið ölmusu, útvegið yður pyngjur, sem ekki fyrnast, ótæmandi fjár-
sjóð á himnum, þar sem þjófur kemur eigi nálægt og mölur ekki held-
ur veldur skemdum; 34 því að hvar sem fjársjóður yðar er, þar mun
og hjarta yðar vera.
35 Lendar yðar séu gyrtar, og lampar yðar logandi; 36 og verið
sjálfir líkir mönnum, er bíða eftir húsbónda sínum, hve nær hann muni
fara úr brúðkaupinu, til þess að ljúka jafnskjótt upp fyrir honum, er
hann kemur og ber að dyrum. 37 Sælir eru þeir þjónar, sem húsbónd-
inn finnur vakandi, er hann kemur. Sannlega segi eg yður, hann mun
binda belti um sig, láta þá setjast við borð og fara til og þjóna þeim.
38 Finni hann þá svo, hvort sem hann kemur um aðra eða þriðju næt-
urvöku, þá eru þessir þjónar sælir. 39 En þetta vitið þér, að ef hús-
bóndinn hefði vitað, á hverri stundu þjófurinn mundi koma, þá mundi
hann hafa vakað og ekki látið brjótast inn í hús sitt. 40 Verið þér og
viðbúnir, því að mannsins sonur kemur á þeirri stundu sem þér ekki
ætlið.
41 En Pétur mælti: Herra, segir þú líkingu þessa til vor eða til
allra? 42 Og drottinn mælti: Hver er þá hinn dyggi og hygni ráðsmað-
ur, sem húsbóndi hans mun setja yfir hjú sín, til að úthluta þeim á
réttum tíma skamti þeirra? 43 Sæll er sá þjónn, er húsbóndi hans finn-
ur breyta þannig, er hann kemur. 44 Sannlega segi eg yður, að hann
mun setja hann yfir allar eigur sínar. 45 En ef sá þjónn segir í hjarta
sínu: Það dvelst, að húsbóndi minn komi, og tekur að berja vinnu-
mennina og vinnukonurnar, og bæði eta og drekka og verða ölvaður,
46 þá mun húsbóndi þess þjóns koma á þeim degi, sem hann væntir
ekki, og á þeirri stundu, sem hann veit ekki af, og höggva hann sund-
ur og láta hana fá hlutskifti með hinum ótrúu. 47 En sá þjónn, sem
veit vilja húsbónda síns, og hefir ekki viðbúnað né gjörir vilja hans,
mun barinn mörgum höggum. 48 En sá, sem ekki veit hann, en hefir
gjört það, sem verðskuldar högg, mun verða barinn fáum höggum. En
af sérhverjum, sem mikið er gefið, mun mikils verða krafist, og af
þeim, sem mikið hefir verið í hendur selt, verður þess meira heimtað.
49 Eg er kominn til að varpa eldi á jörðina, og hversu vildi eg að
hann væri þegar kveiktur! 50 En eg hefi skírn að skírast, og hversu
angistarfullur er eg, þangað til henni er lokið! 51 Ætlið þér, að eg sé
kominn til að gefa frið á jörðinni? Nei, segi eg yður, heldur sundur-
þykki. 52 Því að upp frá þessu munu fimm vera í einu húsi sundur-
þykkir, þrír á móti tveimur og tveir á móti þremur. 53 Þeir mun verða
sundurþykkir, faðir við son og sonur við föður, móðir við dóttur og
dóttir við móður sína, tengdamóðir við tengdadóttur sína og tengda-
dóttir við tengdamóður sína.
54 Og hann sagði einnig við fólkið: Þá er þér sjáið ský draga
upp í vestri, segið þér jafnskjótt: Það kemur regn; og það verður

30: Matt. 6, 8. 32. **31:** Sálm. 37, 25. **33:** Matt. 6, 19 n. 19, 21. Lúk. 16, 9. **35:** Ef. 6, 14. 1 Pét. 1, 13. Matt. 25, 1 n. **37:** Jóh. 13, 4 n. **39:** Matt. 24, 43 n. 1 Þess. 5, 2. 2 Pét. 3, 10. Opinb. 3, 3. **40:** Matt. 25, 13. Mark. 13, 33. Lúk. 21, 34. 1 Þess. 5, 6. **42:** Matt. 24, 45 n. 1 Kor. 4, 2. **47:** Jak. 4, 17. **49:** Matt. 10, 34. **50:** Mark. 10, 38. **53:** Mík. 7, 6. **54:** Matt. 16, 2 n.

svo. [55] Og er þér sjáið sunnanvind blása, þá segið þér: Það mun
verða steikjandi hiti; og það verður. [56] Þér hræsnarar, þér hafið
vit á að dæma um útlit jarðarinnar og himinsins; en þennan
tíma, hvernig er því varið, að þér skulið ekki hafa vit á að dæma um
hann? [57] Og hví dæmið þér ekki jafnvel af sjálfum yður, hvað rétt
sé? [58] Því að þegar þú fer með mótstöðumanni þínum til valdsmanns,
þá kostaðu á veginum kapps um að skilja sáttur við hann, til þess að
hann dragi þig ekki fyrir dómarann, og dómarinn mun afhenda þig
fangaverðinum, og fangavörðurinn mun varpa þér í fangelsi. [59] Eg segi
þér, þú munt alls ekki komast út þaðan, fyr en þú hefir borgað jafn-
vel hinn síðasta eyri.

13 En um sama leyti voru nokkurir viðstaddir, er sögðu honum
frá Galíleumönnunum, hverra blóði Pílatus hafði blandað við fórnir
þeirra. [2] Og hann svaraði og sagði við þá: Haldið þér að þessir Galí-
leumenn hafi verið syndarar fremur öllum öðrum Galíleumönnum, af
því að þeir hafa orðið fyrir þessu? [3] Nei, segi eg yður, en ef þér gjörið
ekki iðrun, munuð þér allir fyrirfarast á líkan hátt. [4] Eða þeir átján,
sem turninn féll yfir í Sílóam og varð að bana, haldið þér að þeir hafi
verið sekir fremur öllum þeim mönnum, sem í Jerúsalem búa? [5] Nei,
segi eg yður, en ef þér gjörið ekki iðrun, munuð þér allir fyrirfarast á
sama hátt.

[6] Og hann sagði þessa dæmisögu: Maður nokkur átti fíkjutré
plantað í víngarði sínum, og hann kom og leitaði ávaxtar á því og
fann ekki. [7] Hann sagði þá við víngarðsmanninn: Sjá, nú hefi eg í
þrjú ár komið og leitað ávaxtar á fíkjutré þessu og ekki fundið; högg
þú það upp, hvers vegna á það einnig að gjöra jörðina arðlausa fyrir
mér? [8] En hann svaraði og sagði við hann: Herra, lát það vera enn
þetta árið, þar til eg hefi grafið um það og borið að áburð, [9] ef það
skyldi bera ávöxt framvegis; en verði það ekki, þá höggur þú það upp.

[10] Og hann var að kenna í einu af samkunduhúsunum á sabbats-
degi; [11] og sjá, þar var kona, er haldin hafði verið af sjúkleiks anda í
átján ár; hún var krept og gat alls eigi rétt sig upp. [12] En er Jesús sá
hana, kallaði hann til hennar og sagði við hana: Kona, þú ert orðin
laus við sjúkleika þinn! [13] Og hann lagði hendur yfir hana, og jafn-
skjótt réttist hún upp og lofaði Guð. [14] En samkundustjórinn, sem
líkaði illa, að Jesús læknaði á sabbatsdegi, tók til máls og sagði við
fólkið: Það eru sex dagar, sem menn eiga að vinna á, komið því á
þeim og látið lækna yður, og ekki á hvíldardegi. [15] En drottinn svar-
aði honum og sagði: Hræsnarar, leysir ekki sérhver yðar á hvíldardegi
naut sitt eður asna af stalli og leiðir til vatns? [16] Og kona þessi, sem
er dóttir Abrahams og Satan hefir haldið í fjötrum, og það í átján ár,
átti hún ekki að vera leyst úr fjötrum þessum á hvíldardegi? [17] Og er
hann sagði þetta, urðu allir mótstöðumenn hans sér til minkunar, og
alt fólkið gladdist yfir öllum þeim dásemdarverkum, er hann gjörði.

[18] Hann sagði því: Hverju er guðsríki líkt? Og við hvað á eg að
líkja því? [19] Líkt er það mustarðskorni, sem maður tók og setti í
jurtagarð sinn; og það óx og varð að tré, og fuglar himinsins hreiðr-
uðu sig í greinum þess. [20] Og aftur sagði hann: Við hvað á eg að
líkja guðsríki? [21] Líkt er það súrdeigi, er kona tók og faldi í þrem
mælum mjöls, þangað til það sýrðist alt saman.

[22] Og hann fór um borgir og þorp og kendi, og hann hélt áleiðis

58: Matt. 5, 25 n. — **13, 3:** Sálm. 7, 13 n. **6:** Jes. 5, 2. **14:** 2 Mós. 20, 8 n. 5 Mós. 5, 12 n. **15:** kap. 14, 5. Matt. 12, 11. 12. **19:** Matt. 13, 31 n. Mark. 4, 31 n. **21:** Matt. 13, 33.

til Jerúsalem. 23 En einhver sagði við hann: Herra, eru það fáir, sem
hólpnir verða? Og hann sagði við þá: 24 Kostið kapps um að kom-
ast inn um þröngu dyrnar; því að margir, segi eg yður, munu leitast
við að komast inn og ekki geta. 25 Frá þeim tíma er húsbóndinn er
upp staðinn og hefir lokað dyrunum, og þér takið að standa fyrir utan
og berja á dyrnar, segjandi: Herra, ljúk þú upp fyrir oss! þá mun
hann svara og segja við yður: Eg þekki yður ekki, hvaðan þér eruð.
26 Þá munuð þér taka að segja: Vér höfum etið og drukkið fyrir aug-
um þér, og á strætum vorum kendir þú. 27 Og hann mun segja: Eg
segi yður, eg veit ekki hvaðan þér eruð; farið frá mér, allir ranglætis-
iðkendur! 28 Mun þar þá verða grátur og gnístran tanna, er þér sjáið
Abraham, Ísak og Jakob og alla spámennina í guðsríki, en yður út-
rekna. 29 Og menn munu koma frá austri og vestri, og frá norðri og
suðri og sitja til borðs í guðsríkinu. 30 Og sjá, til eru síðastir, er verða
munu fyrstir, og til eru fyrstir, er verða munu síðastir.
31 Á sömu stundu komu nokkurir Faríseear og sögðu við hann:
Far þú og hald á burt héðan, því að Heródes ætlar að drepa þig. 32 Og
hann sagði við þá: Farið og segið ref þessum: Sjá, eg rek út illa anda og
fullgjöri lækningar í dag og á morgun, og á þriðja degi mun eg ljúka
mér af. 33 Samt sem áður ber mér að halda ferð minni áfram í dag
og á morgun og daginn þar eftir; því að það hæfir ekki, að spámaður
bíði dauða annarstaðar en í Jerúsalem. 34 Jerúsalem, Jerúsalem! þú
sem líflætur spámennina og grýtir þá, sem sendir eru til þín, hversu
oft hefi eg viljað saman safna börnum þínum, eins og hæna ungum
sínum undir vængi sér, og þér vilduð ekki. 35 Sjá, hús yðar skal yður
eftir skilið verða. En eg segi yður: Þér munuð alls ekki sjá mig,
þangað til þér segið: *Blessaður sé sá, er kemur í nafni drottins.*

14 Og svo bar við, er hann kom á hvíldardegi í hús eins af höfð-
ingjum Faríseanna til máltíðar, að þeir höfðu gætur á honum.
2 Og sjá, frammi fyrir honum stóð maður nokkur vatnssjúkur. 3 Og
Jesús tók til máls og talaði til lögvitringanna og Faríseanna og sagði:
Er leyfilegt að lækna á hvíldardegi eða ekki? 4 En þeir þögðu. Og
hann tók á honum og læknaði hann og lét hann burt fara. 5 Og hann
mælti til þeirra: Nú fellur asni eða naut einhvers yðar í brunn, mun
hann ekki jafnskjótt draga það upp á hvíldardegi? 6 Og þeir gátu engu
svarað til þessa.
7 Og hann sagði þeim, er boðnir voru, líkingu, er hann tók eftir,
hvernig þeir völdu sér hefðarsætin, og mælti til þeirra: 8 Þegar þér
er boðið af einhverjum til brúðkaups, þá set þig ekki í hefðarsæti, til
þess að ekki fari svo, ef maður fremri þér að virðingu skyldi vera boð-
inn af honum, 9 að sá komi, sem bauð þér og honum, og segi við þig:
Gef þú þessum manni rúm! og farir þú þá með kinnroða að taka hið
yzta sæti. 10 Heldur far þú, er þér er boðið, og set þig í hið yzta sæti,
til þess að þegar sá kemur sem bauð þér, segi hann við þig: Vinur,
flyt þig hærra upp! Mun þér þá virðing veitast frammi fyrir öllum
þeim, er sitja til borðs með þér. 11 Því að sérhver, sem upp hefur
sjálfan sig, hann mun niðurlægjast, og sá sem niðurlægir sjálfan sig,
hann mun upp hafinn verða.
12 Og hann sagði einnig við þann, er honum hafði boðið: Þegar

---

24: Matt. 7, 13. **25:** Matt. 25, 11. 12. **26:** Matt. 7, 21 n. **27:** Sálm. 6, 9. **28:** Matt. 8, 12; 13, 42; 24, 51. **29:** Matt. 8, 11. Jes. 2, 2. Mal. 1, 11. **30:** Matt. 19, 30; 20, 16. Mark. 10, 31. **34:** Matt. 23, 37 n. Sálm. 91, 4. Jes. 31, 5. **35:** Róm. 11, 25 n. Sálm. 118, 26. — **14, 1:** kap. 6, 7 n. **3:** kap. 13, 14 n. Matt. 12, 10 n. **6:** Matt. 22, 46. **8:** Orðskv. 25, 6. 7. **11:** Orðskv. 29, 23. Matt. 23, 12. Lúk. 1, 51. 52; 18, 14. Jak. 4, 6. 1 Pét. 5, 5.

þú heldur miðdegisverð eða kvöldverð, bjóð þú þá hvorki vinum þínum
né bræðrum þínum né ættingjum þínum, ekki heldur ríkum nágrönn-
um þínum, til þess að þeir bjóði þér ekki aftur, og þú fáir endurgjald.
13 En þegar þú gjörir heimboð, þá bjóð þú fátækum, vanheilum, hölt-
um og blindum; 14 og þá munt þú verða sæll, þar eð þeir hafa ekkert
að endurgjalda þér með; því að þér mun verða endurgoldið í upprisu
hinna réttlátu.
15 En er einn af þeim, er til borðsins sátu, heyrði þetta, sagði hann
við hann: Sæll er sá, sem etur brauð í guðsríki. 16 En hann sagði
við hann: Maður nokkur gjörði mikla kvöldmáltíð og bauð mörgum.
17 Og er matmálstími var kominn, sendi hann þjón sinn, til að segja
þeim, er boðnir voru: Komið, því að alt er þegar tilbúið. 18 Og þeir
tóku allir í einu hljóði að afsaka sig. Hinn fyrsti sagði við hann: Eg
hefi keypt akur, og er mér nauðsyn á að fara og líta á hann; eg bið
þig, haf mig afsakaðan. 19 Og annar sagði: Eg hefi keypt fimm pör
akneyta, og fer eg nú að reyna þau; eg bið þig, haf mig afsakaðan. 20 Og
annar sagði: Eg hefi gengið að eiga konu, og þess vegna get eg ekki
komið. 21 Og þjónninn kom og kunngjörði herra sínum þetta. Þá
reiddist húsbóndinn og sagði við þjón sinn: Far þú skjótlega út á
stræti og götur borgarinnar og fær þú inn hingað fátæka og vanheila
og blinda og halta. 22 Og þjónninn sagði: Herra, það er gjört, sem
þú hefir fyrirskipað, og enn er rúm. 23 Og herrann sagði við þjóninn:
Far þú út á göturnar og að girðingunum og þrýstu þeim til að koma
inn, til þess að hús mitt verði fult. 24 Því eg segi yður, að enginn af
mönnum þeim, er boðnir voru, skal smakka kvöldmáltíð mína.
25 En mikill fjöldi fólks var honum samferða; og hann sneri sér
við og sagði við þá: 26 Ef einhver kemur til mín og hatar ekki föður
sinn og móður og konu og börn og bræður og systur, og jafnvel einnig
sitt eigið líf, hann getur ekki verið lærisveinn minn. 27 Hver, sem ekki
ber sinn eigin kross og fylgir mér eftir, getur ekki verið lærisveinn
minn. 28 Því að hver af yður, er ætlar að reisa turn, sezt eigi fyrst
niður og reiknar kostnaðinn, hvort hann hafi það, sem þarf til að full-
gjöra hann; 29 til þess að eigi fari svo, að þegar hann er búinn að
leggja grundvöllinn, en getur ekki lokið við smíðið, þá fari allir, sem
það sjá, að spotta hann og segja: 30 Maður þessi fór að byggja, en gat
ekki lokið við það. 31 Eða hvaða konungur fer í hernað, til að ber-
jast við annan konung, og sezt eigi fyrst niður og ræður við sig, hvort
hann er fær um með tíu þúsundum að mæta þeim, sem kemur á móti
honum með tuttugu þúsundir? 32 Að öðrum kosti mun hann senda
sendimenn til hins, meðan hann er enn langt í burtu, og spyrja um
friðarkostina. 33 Þannig getur þá enginn af yður, er eigi sleppir öllu,
sem hann á, verið lærisveinn minn. 34 Saltið er að vísu gott, en ef
saltið sjálft dofnar, með hverju á þá að krydda það? 35 Það er þá
hvorki hæfilegt á jörð né í áburðarhaug; menn kasta því út. Hver,
sem eyru hefir að heyra, hann heyri!

15 En allir tollheimtumenn og bersyndugir nálguðust hann, til að
hlýða á hann. 2 En bæði Faríseararnir og fræðimennirnir mögluðu
og sögðu: Þessi maður tekur að sér bersynduga og samneytir þeim.
3 Og hann talaði til þeirra þessa líkingu og sagði: 4 Hver maður af
yður, er á hundrað sauði og týnir einum af þeim, skilur ekki þá níutíu

---

12: kap. 6, 33. **14:** Orðskv. 19, 17. **15:** kap. 22, 30. Opinb. 19, 9. **16:** Orðskv. 9, 1 n. Jes. 25, 6; 55, 1. Matt. 22, 2 n. **23:** Post. 13, 46. **26:** 5 Mós. 13, 6 n. 33, 9. Matt. 10, 37. 38; 19, 29. **27:** kap. 9, 23. Matt. 16, 24 n. **34:** Matt. 5, 13. Mark. 9, 50. — **15, 1:** kap. 5, 29 n. **2:** kap. 7, 39 n. **4:** Esek. 34, 11 n. Matt. 18, 12 n. Lúk. 19, 10.

og níu eftir í óbygðinni og fer eftir þeim er týndur er, þangað til hann
finnur hann? 5 Og er hann hefir fundið hann, leggur hann hann glaður á
herðar sér; 6 og er hann kemur heim, kallar hann saman vini sína og
nágranna og segir við þá: Samgleðjist mér! því að eg hefi fundið sauð-
inn minn, sem týndur var. 7 Eg segi yður, þannig mun verða gleði á
himnum yfir einum syndugum, sem gjörir iðrun, fremur en yfir níutíu
og níu réttlátum, er ekki þurfa iðrunar við.

8 Eða hvaða kona, er á tíu drökmur, og týnir einni drökmu, kveik-
ir eigi á lampa, sópar húsið og leitar vandlega, þangað til hún finnur
hana? 9 Og er hún hefir fundið hana, kallar hún saman vinkonur sínar
og grannkonur og segir: Samgleðjist mér! því að eg hefi fundið drökm-
una, sem eg týndi. 10 Þannig, segi eg yður, verður gleði frammi fyrir
englum Guðs yfir einum syndugum, er gjörir iðrun.

11 Og hann sagði: Maður nokkur átti tvo sonu. 12 Og hinn yngri
þeirra sagði við föður sinn: Faðir, gef mér þann hluta fjárins, sem
kemur í minn hlut. Og hann skifti eign sinni með þeim. 13 Og eigi
mörgum dögum síðar tók yngri sonurinn alt saman og ferðaðist burt í
fjarlægt land; og þar sóaði hann fé sínu í óhófsömum lifnaði. 14 En
er hann hafði eytt öllu, kom mikil hungursneyð í því landi og hann
tók að líða skort. 15 Fór hann þá og réðst til borgara eins í því landi;
og hann sendi hann út á búgarða sína, til að gæta svína; 16 og girntist
hann þá að seðja sig á baunum þeim, er svínin átu; og enginn gaf hon-
um neitt. 17 En er hann kom til sjálfs sín, sagði hann: Hversu margir
daglaunamenn hjá föður mínum hafa gnægð matar, en eg ferst hér í
hungri! 18 Eg vil taka mig upp og fara til föður míns og segja við
hann: Faðir, eg hefi syndgað móti himninum og fyrir þér; 19 eg er
ekki framar verður að heita sonur þinn. Lát mig vera eins og einn
af daglaunamönnum þínum. 20 Og hann tók sig upp og fór til föður
síns. En er hann var enn þá langt í burtu, sá faðir hans hann og kendi
í brjósti um hann, hljóp og féll um háls honum og kysti hann. 21 En
sonurinn sagði við hann: Faðir, eg hefi syndgað móti himninum
og fyrir þér; eg er ekki framar verður að heita sonur þinn. 22 En fað-
irinn sagði við þjóna sína: Komið fljótt með beztu skikkjuna og færið
hann í, dragið hring á hönd hans og skó á fætur honum; 23 og komið
með alikálfinn og slátrið, og vér skulum eta og vera kátir, 24 því að
þessi sonur minn var dauður, og er lifnaður aftur; hann var týndur, og
er fundinn. Og tóku menn nú að verða kátir. 25 En sonur hans hinn
eldri var á akri, og er hann kom og nálgaðist húsið, heyrði hann
samsöng og dans. 26 Og hann kallaði á einn af piltunum og spurði,
hvað um væri. 27 Og hann sagði við hann: Bróðir þinn er kominn,
og faðir þinn hefir slátrað alikálfinum, af því að hann fékk hann aftur
heilan. 28 En hann reiddist og vildi ekki fara inn. Og faðir hans fór
út og lagði að honum. 29 En hann svaraði og sagði við föður sinn:
Sjá, í svo mörg ár hefi eg nú þjónað þér og aldrei breytt út af boðum
þínum, og mér hefir þú aldrei gefið kiðling, svo að eg gæti glatt mig
með vinum mínum; 30 en er þessi sonur þinn, sem sóað hefir eigum
þínum með skækjum, er kominn, þá slátraðir þú fyrir hann alikálfin-
um. 31 En hann sagði við hann: Sonur minn, þú ert alt af hjá mér,
og alt mitt er þitt. 32 En það var ástæða til að vera glaður og fagna,
því að þessi bróðir þinn var dauður, og er lifnaður aftur, og hann var
týndur, og er fundinn.

16 En hann sagði einnig við lærisveinana: Það var maður nokkur
auðugur, er hafði ráðsmann; og þessi maður var sakaður við hann
um það, að hann sóaði eigum hans. 2 Og hann kallaði á hann og sagði

6: 1 Pét. 2, 25.

við hann: Hvað er þetta, er eg heyri um þig? Gjör þú reikningskap
ráðsmensku þinnar, því að þú getur ekki lengur haft ráðsmenskuna.
3 En ráðsmaðurinn sagði með sjálfum sér: Hvað á eg að gjöra, fyrst
húsbóndi minn tekur ráðsmenskuna af mér? Eg megna ekki að grafa,
en skammast mín fyrir að biðja ölmusu. 4 Eg veit, hvað eg skal gjöra,
til þess að þeir taki við mér í hús sín, er eg verð settur frá ráðsmensk-
unni. 5 Og hann kallaði á hvern og einn af skuldunautum húsbónda
síns, og sagði við hinn fyrsta: Hversu mikið skuldar þú húsbónda
mínum? 6 En hann sagði: Hundrað kvartil af olíu. En hann mælti
við hann: Tak bréf þitt og set þig niður og skrifa sem skjótast fimtíu.
7 Síðan sagði hann við annan: En hversu mikið skuldar þú? Og hann
sagði: Hundrað tunnur hveitis. Hann segir við hann: Tak þú bréf
þitt og skrifa þú áttatíu. 8 Og húsbóndinn hrósaði rangláta ráðsmann-
inum fyrir það, að hann hefði breytt svo hyggilega, því að börn þessa
heims eru hygnari gagnvart sinni kynslóð en börn ljóssins. 9 Og eg
segi yður: Gjörið yður vini með mammóni ranglætisins, til þess að
þeir, þegar hann þrýtur, taki við yður í hinar eilífu tjaldbúðir. 10 Sá
sem er trúr í smáu, er einnig trúr í stóru, og sá sem er ranglátur í
smáu, er og ranglátur í stóru. 11 Ef þér því ekki hafið verið trúir í hin-
um rangláta mammóni, hver mun þá trúa yður fyrir sannri auðlegð?
12 Og ef þér hafið ekki verið trúir í því, sem aðrir eiga, hver mun þá
gefa yður það, sem er yðar eigið? 13 Enginn þjónn getur þjónað tveimur
herrum, því að annaðhvort mun hann hata annan og elska hinn, eða aðhyll-
ast annan og lítilsvirða hinn. Þér getið ekki þjónað Guði og mammóni.
14 En Farísearnir, sem voru menn fégjarnir, heyrðu alt þetta, og
hæddust þeir þá að honum. 15 Og hann sagði við þá: Þér eruð menn-
irnir, sem réttlætið sjálfa yður í augsýn mannanna, en Guð þekkir hjörtu
yðar; því að það sem er hátt meðal manna, er viðurstygð í augsýn
Guðs. 16 Lögmálið og spámennirnir náðu alt til Jóhannesar; síðan er
fagnaðarboðskapurinn um guðsríki prédikaður, og hver maður þrengir
sér inn í það með valdi. 17 En auðveldara er að himinn og jörð líði
undir lok en að hið minsta stafstrik lögmálsins gangi úr gildi. 18 Hver,
sem segir skilið við konu sína og gengur að eiga aðra, drýgir hór, og
hver, sem gengur að eiga konu, sem skilin er við mann, drýgir hór.
19 En það var maður nokkur ríkur, er klæddist purpura og dýru
líni og lifði hvern dag í dýrlegum fagnaði. 20 En fátækur maður
nokkur, er Lazarus hét, hlaðinn kaunum, hafði verið lagður við for-
dyri hans; 21 og girntist hann að seðja sig af því, er féll af borði ríka
mannsins, og jafnvel hundar komu og sleiktu sár hans. 22 En svo bar
við, að fátæki maðurinn dó og að hann var borinn af englunum í
skaut Abrahams; en ríki maðurinn dó einnig og var grafinn. 23 Og er
hann hóf upp augu sín í helju, þar sem hann var í kvölum, sér hann
Abraham álengdar og Lazarus í skauti hans. 24 Og hann kallaði og
sagði: Faðir Abraham, miskunna þú mér og send Lazarus, að hann
dýfi fingurgómi sínum í vatn og kæli tungu mína, því eg kvelst í þess-
um loga. 25 En Abraham sagði: Minstu þess, sonur, að þú hlauzt þín
gæði meðan þú lifðir, og Lazarus á sama hátt hið vonda, en nú er
hann hér huggaður, en þú kvelst. 26 Og auk alls þessa er á meðal
vor og yðar mikið djúp staðfest, til þess að þeir, sem vilja fara héðan
yfir til yðar, geti það ekki, og að menn komist ekki þaðan yfir til vor.
27 En hann sagði: Þá bið eg þig, faðir, að þú sendir hann í hús föður

---

16, 8: Ef. 5, 8. 1 Þess. 5, 5. **9:** 1 Tím. 6, 17 n. **10:** kap. 19, 17. **13:** Matt. 6, 24.
14: kap. 20, 47. **15:** kap. 18, 9. 1 Sam. 16, 7. Sálm. 7, 10. **16:** Matt. 11, 12. 13.
17: Matt. 5, 18. **18:** Matt. 5, 31. 32; 19, 3—9. Mark. 10, 11. 12. 1 Kor. 7, 10. 11.
24: Jes. 66, 24. Mark. 9, 44. **25:** Sálm. 17, 14.

míns, 28 því að eg á fimm bræður, til þess að hann beri vitni fyrir
þeim, til þess að þeir komi ekki líka í þennan kvalastað. 29 En Abra-
ham segir: Þeir hafa Móse og spámennina, hlýði þeir þeim. 30 En
hann sagði: Nei, faðir Abraham, en ef einhver frá hinum dauðu kæmi
til þeirra, þá mundu þeir gjöra iðrun. 31 En hann sagði við hann:
Ef þeir ekki hlýða Móse og spámönnunum, munu þeir ekki heldur láta
sannfærast, þótt einhver rísi upp frá dauðum.

17 En hann sagði við lærisveina sína: Ómögulegt er annað en að
hneykslanir komi, en vei þeim, er þeim veldur. 2 Betra væri
honum að kvarnarsteinn lægi um háls honum og að honum væri
varpað í hafið en að hann hneyksli einn af þessum smælingjum.
3 Hafið gát á sjálfum yður. Ef bróðir þinn syndgar, þá ávíta hann,
og ef hann iðrast, þá fyrirgef honum. 4 Og ef hann syndgar á móti
þér sjö sinnum á dag og kemur sjö sinnum aftur til þín og segir: Eg
iðrast, þá áttu að fyrirgefa honum.
5 Og postularnir sögðu við drottin: Auk oss trú. 6 En drottinn
sagði: Ef þér hafið trú eins og mustarðskorn, gætuð þér sagt við mór-
berjatré þetta: Ríf þig upp með rótum og gróðurset þig í hafinu; og
það mundi hlýða yður. 7 En hver af yður sem hefir þjón, er plægir
jörð eða gætir fjár, mun segja við hann, er hann kemur inn af akrin-
um: Kom þegar í stað og set þig til borðs? 8 Mun hann ekki heldur
segja við hann: Bú þú eitthvað til kvöldverðar fyrir mig, og gyrð þig
og þjóna mér, meðan eg et og drekk, og eftir það getur þú etið og
drukkið? 9 Mun hann þakka þjóninum fyrir að hann gjörði það sem
boðið var? 10 Sömuleiðis skuluð einnig þér, er þér hafið gjört alt sem
yður var boðið, segja: Ónýtir þjónar erum vér; vér höfum gjört það
eitt, sem vér vorum skyldir til að gjöra.

11 Og svo bar við, er hann var á ferð til Jerúsalem, að leið hans
lá milli Samaríu og Galíleu. 12 Og er hann kom inn í þorp nokkurt,
mættu honum tíu menn líkþráir, er stóðu langt frá. 13 Og þeir hófu
upp raust sína og sögðu: Jesú, meistari, miskunna þú oss! 14 Og er
hann leit þá, sagði hann við þá: Farið og sýnið yður prestunum. Og
svo bar við, er þeir fóru, að þeir urðu hreinir. 15 En einn af þeim
sneri aftur, er hann sá að hann var heill orðinn, og lofaði Guð með
hárri raustu, 16 og féll á ásjónu sína að fótum Jesú og þakkaði honum;
og hann var Samverji. 17 En Jesús svaraði og sagði: Urðu ekki þeir
tíu hreinir? Hvar eru þeir níu? 18 Voru engir, sem sneru aftur, til
þess að gefa Guði dýrðina, nema þessi útlendingur? 19 Og hann sagði
við hann: Statt upp og far leiðar þinnar; trú þín hefir gjört þig heilan.
20 En er hann var aðspurður af Fariseunum, hve nær guðsríki
mundi koma, svaraði hann þeim og sagði: Guðsríki kemur ekki
þannig, að á það verði bent; 21 og ekki munu menn segja: Sjá, það
er hér, eða það er þar; því sjá, guðsríki er hið innra í yður.
22 Og hann sagði við lærisveinana: Dagar munu koma, er þér
munuð þrá að sjá einn af dögum mannsins sonar, og þér munuð ekki
sjá hann. 23 Og menn munu segja við yður: Sjá, hann er þar, sjá,
hann er hér; farið þá ekki burt né fylgið þeim. 24 Því að eins og eld-
ingin, er hún leiftrar úr einni átt undir himninum, skín í annarri átt
undir himninum, eins mun mannsins sonur verða á degi sínum. 25 En
áður hlýtur hann að líða margt og verða útskúfaður af kynslóð þessari.
26 Og eins og var á dögum Nóa, svo mun og verða á dögum mannsins

17, 1: Matt. 18, 6. 7. **2:** Mark. 9, 42. **3:** 3 Mós. 19, 17. Matt. 18, 15--22. **6:** Matt. 17, 20; 21, 21. Mark. 11, 23. **14:** 3 Mós. 14, 2. Matt. 8, 4. Lúk. 5, 14. **19:** kap. 7, 50. **23:** Matt. 24, 23 n. **25:** kap. 9, 22; 18, 31 n. **26:** 1 Mós. 6, 11 n. Matt. 24, 37 n. 1 Pét. 3, 20.

sonar. [27] Menn átu, drukku, kvæntust og giftust alt til þess dags, er
Nói gekk inn í örkina, og flóðið kom og tortímdi þeim öllum. [28] Sömu-
leiðis, eins og var á dögum Lots: menn átu, drukku, keyptu, seldu,
plöntuðu og reistu hús. [29] En á þeim degi, er Lot fór úr Sódómu,
rigndi eldi og brennisteini af himni og tortímdi þeim öllum. [30] Eins
mun verða á þeim degi, er mannsins sonur opinberast. [31] Sá sem á
þeim degi er staddur uppi á þaki og á muni sína í húsinu, hann fari
ekki ofan til að taka þá; og sömuleiðis snúi sá, sem er á akri, ekki
aftur. [32] Minnist konu Lots. [33] Hver sem reynir að ávinna líf sitt,
mun týna því, en hver sem týnir því, mun varðveita það. [34] Eg segi
yður: á þeirri nóttu munu tveir vera í einni hvílu; annar mun verða
tekinn og hinn eftir skilinn. [35] Tvær munu mala saman; önnur mun
verða tekin, en hin eftir skilin. [37] Og þeir svara og segja við hann:
Hvar, herra? En hann sagði við þá: Þar sem hræið er, þar munu
og ernirnir safnast.

18 Og hann sagði þeim dæmisögu um það, að þeir ættu stöðugt
að biðja og ekki þreytast, og mælti: [2] Í borg nokkurri var dóm-
ari, sem ekki óttaðist Guð og skeytti ekki um nokkurn mann. [3] En í
borg þeirri var ekkja, og hún kom til hans og mælti: Lát þú mig ná
rétti yfir mótstöðumanni mínum. [4] En hann vildi það ekki um hríð.
En síðan sagði hann við sjálfan sig: Þótt eg óttist ekki Guð né skeyti
um nokkurn mann, [5] þá vil eg samt láta ekkju þessa ná rétti sínum,
vegna þess að hún gjörir mér ónæði, til þess að hún sé ekki ávalt að
koma og kvelja mig. [6] Og drottinn sagði: Heyrið, hvað rangláti dóm-
arinn segir. [7] Og mun þá Guð ekki láta sína útvöldu ná rétti sínum,
þá er hrópa til hans dag og nótt, og er hann seinlátur við þá? [8] Eg
segi yður: hann mun láta þá ná rétti sínum skjótlega. Alt um það, mun
þá mannsins sonur finna trúna á jörðunni, er hann kemur?

[9] En hann sagði líka dæmisögu þessa við nokkura, sem treystu
sjálfum sér, að þeir væru réttlátir, og fyrirlitu aðra: [10] Tveir menn
gengu upp í helgidóminn, til að biðjast fyrir; annar var Farísei og
hinn tollheimtumaður. [11] Faríseinn stóð og baðst þannig fyrir með
sjálfum sér: Guð, eg þakka þér, að eg er ekki eins og aðrir menn,
ræningjar, óráðvandir, hórkarlar eða jafnvel eins og þessi tollheimtu-
maður. [12] Eg fasta tvisvar í viku, eg geld tíund af öllu, sem eg eignast.
[13] En tollheimtumaðurinn stóð langt frá, og vildi ekki einu sinni hefja
augu sín til himins, heldur barði sér á brjóst og sagði: Guð, ver þú
mér syndugum líknsamur! [14] Eg segi yður: þessi maður fór réttlættur
heim til sín fremur en hinn; því að sérhver sem upp hefur sjálfan
sig, mun niðurlægjast, en sá sem niðurlægir sjálfan sig, mun upp
hafinn verða.

[15] Og menn færðu jafnvel ungbörnin til hans, til þess að hann
snerti þau. En er lærisveinarnir sáu það, átöldu þeir þá. [16] En Jesús
kallaði þau til sín og mælti: Leyfið börnunum að koma til mín, og
bannið þeim það eigi; því að slíkra er guðsríkið. [17] Sannlega segi eg
yður: hver sem ekki meðtekur guðsríkið eins og barn, mun alls eigi
inn í það koma.

[18] Og höfðingi nokkur spurði hann og sagði: Góði meistari, hvað
á eg að gjöra, til þess að eg erfi eilíft líf? [19] En Jesús sagði við hann:
Hví kallar þú mig góðan? Enginn er góður, nema einn, það er Guð.

28: 1 Mós. 19, 14. **29:** 1 Mós. 19, 24. **31:** Matt. 24, 17. 18. Mark. 13, 15. 16. **32:**
1 Mós. 19, 26. **33:** kap. 9, 24. Jóh. 12, 25. **34:** Matt. 24, 40. 41. **37:** Job 39, 33.
Matt. 24, 28. — **18, 1:** kap. 11, 5 n. 21, 36. Róm. 12, 12. Ef. 6, 18. 1 Þess. 5,
17. **7:** Opinb. 6, 10. **11:** Opinb. 3, 17. **12:** kap. 11, 42. **13:** Esr. 9, 6. Sálm.
51, 3. **14:** kap. 14, 11. **15:** Matt. 19, 13 n. Mark. 10, 13 n. **16:** Matt. 18, 3 n. **18:**
Matt. 19, 16 n. Mark. 10, 17 n.

20 Þú þekkir boðorðin: *Þú skalt ekki drýgja hór; þú skalt ekki morð*
fremja; þú skalt ekki stela; þú skalt ekki bera ljúgvitni; heiðra föður
þinn og móður. 21 En hann sagði: Alls þessa hefi eg gætt frá æsku
minni. 22 En er Jesús heyrði það, sagði hann við hann: Enn er þér
eins vant: sel þú allar eigur þínar og skift þeim meðal fátækra, og munt
þú fjársjóð eiga á himnum; og kom og fylg mér. 23 En er hann heyrði
þetta, varð hann mjög hryggur, því að hann var auðugur mjög. 24 En
er Jesús sá hann, sagði hann: Hversu torvelt mun verða fyrir þá, sem
auðæfin hafa, að ganga inn í guðsríkið! 25 Því að auðveldara er fyrir
úlfaldann að ganga gegnum nálaraugað en fyrir ríkan mann að ganga
inn í guðsríkið. 26 En þeir er heyrðu það, sögðu: Hver getur þá orðið
hólpinn? 27 En hann mælti: Það sem ómögulegt er fyrir mönnum, er
mögulegt fyrir Guði. 28 Og Pétur sagði: Sjá, vér höfum yfirgefið vort
eigið og fylgt þér. 29 En hann sagði við þá: Sannlega segi eg
yður, að enginn er sá, sem hefir yfirgefið heimili eða konu eða bræður
eða foreldra eða börn vegna guðsríkisins, 30 að hann fái það ekki marg-
falt aftur á þessum tíma og í hinum komandi heimi eilíft líf.

31 En hann tók þá tólf til sín og sagði við þá: Sjá, vér förum
upp til Jerúsalem, og mun þá alt það, sem skrifað er af spámönnun-
um, fullgjörast á mannsins syni. 32 Því að hann mun verða framseldur
heiðingjunum, og hann mun verða hæddur, og honum mun verða mis-
þyrmt, og það mun verða hrækt á hann; 33 og þeir munu húðstrýkja
hann og lífláta, og á þriðja degi mun hann upp rísa. — 34 Og þeir
skildu ekkert af þessu, og þetta orð var þeim hulið, og þeir skynjuðu
ekki það, sem sagt hafði verið.

35 En svo bar við, er hann nálgaðist Jeríkó, að blindur maður
nokkur sat við veginn og beiddist ölmusu. 36 Og er hann heyrði, að
fjöldi fólks fór fram hjá, spurði hann, hvað þetta væri. 37 En honum
var sagt, að Jesús frá Nazaret færi hjá. 38 Og hann hrópaði og sagði:
Jesú, sonur Davíðs, miskunna mér! 39 En þeir sem á undan fóru,
höstuðu á hann, til þess að hann skyldi þegja; en hann hrópaði því
meir: Sonur Davíðs, miskunna mér! 40 Og Jesús nam staðar og
bauð að leiða hann til sín. Og er hann nálgaðist, spurði hann hann:
41 Hvað vilt þú að eg gjöri við þig? Og hann mælti: Herra, það, að
eg fái aftur sjón mína. 42 Og Jesús sagði við hann: Verð þú aftur sjá-
andi! trú þín hefir gjört þig heilan. 43 Og jafnskjótt fékk hann aftur
sjónina og fylgdi honum, lofandi Guð; og fólkið alt, er sá þetta, veg-
samaði Guð.

19 Og hann fór inn í Jeríkó og gekk í gegnum hana. 2 Og sjá,
þar var maður nokkur, er Zakkeus hét, og hann var yfirtoll-
heimtumaður og auðugur. 3 Og hann leitaðist við að sjá Jesúm, hver
hann væri, og hann gat það ekki fyrir mannfjöldanum, því að hann
var lítill vexti. 4 Og hann hljóp fram fyrir og steig upp í mórberjatré,
til þess að hann gæti séð hann, því að leið hans lá þar fram hjá. 5 Og
er Jesús kom þangað, leit hann upp og sagði við hann: Zakkeus, flýt
þér ofan, því að í dag ber mér að dvelja í húsi þínu. 6 Og hann flýtti
sér ofan og tók á móti honum glaður. 7 Og er þeir sáu þetta, mögluðu
þeir allir og sögðu: Hann er farinn inn, til að gista hjá bersyndugum
manni. 8 En Zakkeus gekk fram og sagði við drottin: Sjá, herra, helm-
ing eigna minna gef eg fátækum, og hafi eg haft nokkuð af nokkurum,

---

20: 2 Mós. 20, 12 n. **22:** kap. 12, 33. **24:** Orðskv. 11, 28. 1 Tím. 6, 9. 10. **27:** kap. 1, 37. **28:** kap. 5, 11. **31:** Matt. 20, 17 n. Mark. 10, 32 n. Jes. 53, 1 n. Sálm. 22, 2 n. 16, 9 n. **32:** kap. 9, 22; 17, 25. **34:** kap. 9, 45. **35:** Matt. 20, 29 n. Mark. 10, 46 n. **38:** Matt. 9, 27; 15, 22. **42:** kap. 17, 19. **43:** Post. 3, 8. 9. — **19, 7:** kap. 15, 2.

gef eg ferfalt aftur. [9] Og Jesús sagði við hann: Í dag hefir heill hlotn-
ast húsi þessu, þar eð einnig þessi maður er Abrahams sonur. [10] Því
að mannsins sonur er kominn til að leita að hinu týnda og frelsa það.
[11] En er þeir hlýddu á þetta, bætti hann við og sagði dæmisögu,
því að hann var í nánd við Jerúsalem, og þeir ætluðu, að guðsríki
mundi nú þegar birtast. [12] Hann sagði þá: Maður nokkur göfugur að
ætt ferðaðist í fjarlægt land, til þess að taka við konungdómi og koma
síðan aftur. [13] Og hann kallaði til sín tíu þjóna, seldi þeim í hendur
tíu mínur og sagði við þá: Verzlið með þetta, þangað til eg kem. [14] En
landar hans hötuðu hann og sendu erindreka á eftir honum og sögðu:
Vér viljum ekki að þessi maður sé konungur yfir oss. [15] Og svo bar
við, er hann var kominn aftur og hafði tekið við konungdómnum, að
hann bauð að kalla til sín þjóna þá, er hann hafði selt silfrið í hendur,
til þess að hann fengi að vita, hvað þeir hefðu grætt. [16] Kom þá hinn
fyrsti og sagði: Herra, mína þín hefir ávaxtast um tíu mínur. [17] Og
hann sagði við hann: Gott, þú góði þjónn, af því að þú varst trúr í
mjög litlu, þá skaltu hafa yfirráð yfir tíu borgum. [18] Og hinn annar
kom og sagði: Mína þín, herra, hefir gefið af sér fimm mínur. [19] Og
hann sagði sömuleiðis við hann: Þú skalt og ráða yfir fimm borgum.
[20] Og enn annar kom og sagði: Herra, sjá, hér er mína þín, sem eg
hefi haft geymda í sveitadúki; [21] því að eg óttaðist þig, þar eð þú ert
maður strangur; þú tekur það, sem þú ekki niður lagðir, og upp sker
það, sem þú ekki sáðir. [22] Hann segir við hann: Eftir þínum eigin
orðum dæmi eg þig, þú illi þjónn; þú vissir að eg er maður strangur,
sem tek það, sem eg hefi ekki niður lagt, og upp sker það, sem eg ekki
hefi sáð. [23] Og hvers vegna lézt þú þá ekki fé mitt í banka, og þá
hefði eg getað fengið það með vöxtum, er eg kom heim. [24] Og hann
sagði við þá, er viðstaddir voru: Takið mínuna frá honum og fáið
hana þeim, sem hefir tíu mínurnar. [25] Og þeir sögðu við hann: Herra,
hann hefir tíu mínur. [26] Eg segi yður, að sérhverjum sem hefir, mun
verða gefið, en frá þeim sem ekki hefir, mun jafnvel það, sem hann
hefir, tekið verða. [27] En þessa óvini mína, sem ekki vildu að eg yrði
konungur yfir sér, færið þá hingað og höggvið þá fyrir augum mér.
[28] Og er hann hafði þetta sagt, hélt hann áfram og fór upp til
Jerúsalem.
[29] Og svo bar við, er hann nálgaðist Betfage og Betaníu hjá Olíu-
fjallinu, sem svo er nefnt, að hann sendi tvo af lærisveinunum og
mælti: [30] Farið þið í þorpið þar yfir frá, og er þið komið þangað,
munuð þið finna fola bundinn, sem enginn hefir nokkurn tíma komið
á bak; leysið hann og komið með hann. [31] Og ef einhver spyr ykkur:
Hvers vegna leysið þið hann? þá segið á þessa leið: Herrann þarf
hans við. [32] Þeir fóru, sem sendir voru, og fundu eins og hann hafði
sagt þeim. [33] En er þeir leystu folann, sögðu eigendur hans við þá:
Hvers vegna leysið þið folann? [34] Þeir mæltu: Herrann þarf hans við,
og færðu hann til Jesú. [35] Síðan köstuðu þeir klæðum sínum yfir fol-
ann og settu Jesúm á bak. [36] En er hann var kominn á stað, breiddu
menn yfirhafnir sínar á veginn. [37] En er hann nú nálgaðist og kom
þangað sem farið er ofan af Olíufjallinu, tók allur flokkur lærisveina
hans að lofa Guð, fagnandi með hárri raustu, fyrir öll þau kraftaverk,
er þeir höfðu séð, og mæltu: [38] *Blessaður sé konungurinn, sem kemur
í nafni drottins.* Friður á himni og dýrð í upphæðum! [39] Og nokkurir
af Faríseunum í flokknum sögðu við hann: Meistari, hasta þú á læri-

---

9: kap. 13, 16. **10:** kap. 5, 32. Matt. 9, 13. **12:** Matt. 25, 14 n. **14:** Sálm. 2, 3.
17: kap. 16, 10. **26:** kap. 8, 18. **29:** Matt. 21, 1 n. Mark. 11, 1 n. Jóh. 12, 12 n.
38: Sálm. 118, 26. Lúk. 2, 14.

sveina þína. 40 En hann svaraði og sagði: Eg segi yður, að ef þessir
þegðu, mundu steinarnir hrópa.
41 Og er hann kom nær og sá borgina, grét hann yfir henni og
mælti: 42 Ef einnig þú hefðir á þessum degi vitað það sem til friðar
heyrir! en nú er það hulið fyrir augum þínum. 43 Því að þeir dagar
munu koma yfir þig, að óvinir þínir munu gjöra hervirki um þig og
setjast um þig og þröngva þér á alla vegu; 44 og þeir munu leggja þig
að velli og börn þín, sem í þér eru, og ekki skilja eftir stein yfir steini
í þér, vegna þess að þú þektir ekki tíma vitjunar þinnar.
45 Og hann gekk inn í helgidóminn, og tók að reka út þá, er voru
að selja, 46 og sagði við þá: Ritað er: *Og hús mitt á að vera bænahús,
en þér hafið gjört það að ræningjabæli.*

47 Og daglega var hann að kenna í helgidóminum, en æðstu prest-
arnir og fræðimennirnir og hinir helztu menn þjóðarinnar leituðust við
að ráða hann af dögum. 48 Og þeir gátu eigi séð, hvað þeir gætu gjört,
því að allur lýðurinn hélt sér fast að honum og hlýddi á hann.
20 Og svo bar við einhvern daginn, er hann var að kenna lýðn-
um í helgidóminum og boða fagnaðarerindið, að æðstu prest-
arnir og fræðimennirnir ásamt öldungunum gengu að honum. 2 Og
þeir töluðu til hans og sögðu: Seg þú oss, með hvaða valdi gjörir þú
þetta, eða hver hefir gefið þér þetta vald? 3 En hann svaraði og sagði
við þá: Eg vil og leggja spurningu fyrir yður. Segið mér: 4 Var skírn
Jóhannesar frá himnum eða frá mönnum? 5 En þeir hugleiddu þetta
með sér og sögðu: Ef vér segjum: frá himnum, mun hann segja:
Hví trúðuð þér honum þá ekki? 6 En ef vér segjum: frá mönnum,
mun allur lýðurinn grýta oss; því að hann er sannfærður um að Jó-
hannes sé spámaður. 7 Og þeir svöruðu, að þeir vissu eigi hvaðan hún
væri. 8 Og Jesús sagði við þá: Þá segi eg yður ekki heldur, með
hvaða valdi eg gjöri þetta.
9 En hann tók til að segja lýðnum dæmisögu þessa: Maður nokk-
ur plantaði víngarð og seldi hann á leigu víngarðsmönnum og fór úr
landi til langdvala. 10 Og á réttum tíma sendi hann þjón til víngarðs-
mannanna, til þess að þeir fengju honum nokkuð af ávexti víngarðs-
ins; en víngarðsmennirnir börðu hann og sendu hann burt tómhentan.
11 Og aftur sendi hann annan þjón, en þeir börðu hann einnig og sví-
virtu og sendu hann burt tómhentan. 12 Og enn sendi hann hinn þriðja,
en þeir veittu honum einnig áverka og köstuðu honum út. 13 En herra
víngarðsins sagði: Hvað á eg að gjöra? Eg ætla að senda son minn
hinn elskaða; þeir munu þó bera virðingu fyrir honum. 14 En er vín-
garðsmennirnir sáu hann, báru þeir ráð sín saman og sögðu: Þetta er
erfinginn; drepum hann, til þess að vér fáum arfinn. 15 Og þeir köst-
uðu honum út fyrir víngarðinn og drápu hann. Hvað mun nú herra
víngarðsins gjöra við þá? 16 Hann mun koma og tortíma víngarðsmönn-
um þessum og gefa öðrum víngarðinn. En er þeir heyrðu þetta, sögðu
þeir: Verði það aldrei. 17 En hann leit til þeirra og mælti: Hvað er
þá þetta, sem ritað er: *Steinninn, sem smiðirnir höfnuðu, sá hinn sami
er orðinn að hyrningarsteini?* 18 Hver sem fellur á þennan stein, mun
sundurmolast, en þann, sem hann fellur yfir, mun hann sundur merja.
19 Og fræðimennirnir og æðstu prestarnir vildu leggja hendur á

42: 5 Mós. 32, 29. **43:** Esek. 21, 22; 23, 24. **44:** 1 Kong. 9, 7 n. Mik. 3, 12. Matt. 24, 2. Lúk. 21, 6. **45:** Matt. 21, 12. 13. Mark. 11, 15—17. Jóh. 2, 14 n. **46:** Jes. 56, 7. Jer. 7, 11. **47:** Mark. 11, 18. Jóh. 7, 19; 8, 37. **48:** Matt. 21, 46. Post. 4, 21. — **20, 1:** Matt. 21, 23 n. Mark. 11, 27 n. **2:** Post. 4, 7. **6:** Matt. 14, 5. **9:** Jes. 5, 1 n. Matt. 21, 33 n. Mark. 12, 1 n. **14:** Sálm. 2, 8. Hebr. 1, 2. **17:** Sálm. 118, 22. Jes. 8, 14; 28, 16. **18:** Dan. 2, 34.

hann á þeirri stundu, en þeir voru hræddir við lýðinn, því að þeir
skildu, að hann talaði dæmisögu þessa til þeirra. 20 Og þeir höfðu gætur
á honum og sendu út njósnarmenn, er láta skyldu sem væru þeir rétt-
látir, til þess að þeir gætu haft á orðum hans og selt hann í hendur
yfirvaldinu og á vald landstjórans. 21 Og þeir spurðu hann og mæltu:
Vér vitum, meistari, að þú segir og kennir svo sem rétt er og gjörir
þér engan mannamun, heldur kennir þú í sannleika Guðs veg. 22 Leif-
ist oss að gjalda keisaranum skatt, eða ekki? 23 En hann merkti flærð
þeirra og sagði við þá: 24 Sýnið mér denar. Hvers mynd og yfirskrift
hefir hann? En þeir sögðu: Keisarans. 25 Og hann sagði við þá:
Gjaldið þá keisaranum það sem keisarans er og Guði það sem Guðs
er. 26 Og þeir gátu ekki haft neitt á orðum hans í viðurvist lýðsins,
og þeir undruðust svar hans og þögðu.

27 Og nokkurir af Saddúkeum, sem segja, að eigi sé til upprisa,
komu til hans og spurðu hann og sögðu: 28 Meistari, Móse reit oss það
boð, að *ef kvæntur bróðir einhvers deyr, og hann er barnlaus, þá gangi
bróðir hans að eiga konu hans og geti bróður sínum afkvæmi.* 29 Nú
voru sjö bræður; hinn fyrsti tók sér konu og dó barnlaus; 30 og hinn
annar 31 og hinn þriðji gengu að eiga hana; og sömuleiðis einnig þeir
sjö; þeir létu engin börn eftir sig og dóu. 32 Síðast dó og konan.
33 Kona hvers þeirra verður hún nú í upprisunni, því að þeir sjö áttu
hana fyrir konu? 34 Og Jesús sagði við þá: Börn þessarar aldar
kvænast og giftast; 35 en þeir, sem álítast verðir að fá hlutdeild í hinni
öldinni og upprisunni frá dauðum, kvænast hvorki né giftast; 36 því að
þeir geta alls ekki framar dáið, þar eð þeir eru englum líkir og þeir
eru Guðs börn, þar sem þeir eru synir upprisunnar. 37 En að dauð-
ir upprísi, það hefir jafnvel Móse sýnt, þar sem talað er um þyrni-
runninn, er hann kallar drottin *Guð Abrahams og Guð Ísaks og
Guð Jakobs.* 38 En ekki er hann Guð dauðra, heldur lifenda, því að
honum lifa allir. 39 En nokkurir af fræðimönnunum svöruðu og sögðu:
Meistari, vel mæltir þú. 40 Því að þeir dirfðust ekki framar að spyrja
hann nokkurs.

41 En hann sagði við þá: Hvernig geta menn sagt, að Kristur sé
sonur Davíðs? 42 Því að sjálfur Davíð segir í sálmabókinni: *Drottinn
sagði við minn drottin: Set þig mér til hægri handar,* 43 *þangað til eg
gjöri óvini þína að skör fóta þinna.* 44 Davíð kallar hann þá drottin,
og hvernig er hann þá sonur hans?

45 En í áheyrn alls lýðsins sagði hann við lærisveina sína: 46 Varið
yður á fræðimönnunum, sem vilja ganga í dragkyrtlum og hafa mætur
á að láta heilsa sér á torgum og á efstu sætunum í samkundunum og
helztu sætunum í veizlunum, 47 þeir er eta upp heimili ekknanna og
flytja langar bænir að yfirskini. Þeir munu fá þyngri dóm.

21 En er hann leit upp, sá hann hina ríku, er voru að leggja
gjafir sínar í fjárhirzluna. 2 Og hann sá ekkju eina fátæka, er
lagði í hana tvo smápeninga. 3 Og hann sagði: Sannlega segi eg yður,
að þessi fátæka ekkja hefir meira lagt en hinir allir; 4 því að þessir
hafa allir lagt fram til gjafanna af nægtum sínum, en hún lagði af
skorti sínum alla þá björg, er hún átti.

5 Og er nokkurir sögðu um helgidóminn, að hann væri prýddur
með fögrum steinum og heitgjöfum, sagði hann: 6 Þetta, sem þér sjáið

19: kap. 19, 48. **20:** Matt. 22, 15 n. Mark. 12, 13 n. **22:** 5 Mós. 17, 15. **25:** Róm. 13, 7. **27:** Matt. 22, 23 n. Mark. 12, 18 n. Post. 23, 8. **28:** 5 Mós. 25, 5. **37:** 2 Mós. 3, 6. Hebr. 11, 16. **41:** Matt. 22, 41 n. Mark. 12, 35 n. **42:** Sálm. 110, 1. Post. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Hebr. 1, 13; 10, 13. **46:** Matt. 23, 5 n. Mark. 12, 38 n. Lúk. 11, 43. — **21, 1:** Mark. 12, 41 n. **5:** Matt. 24, 1 n. Mark. 13, 1 n.

— þeir dagar munu koma, að hér mun ekki verða skilinn eftir steinn
yfir steini, er eigi mun verða rifinn niður. 7 En þeir spurðu hann og
sögðu: Meistari, hve nær mun þá þetta verða og hvert verður táknið,
er þetta á að fara að koma fram. 8 Og hann sagði: Gætið þess, að
þér verðið ekki leiddir í villu, því að margir munu koma í mínu nafni,
segjandi: Það er eg, og: Tíminn er nálægur, en farið ekki á eftir þeim.
9 En er þér heyrið um hernað og upphlaup, þá skelfist ekki, því að
þetta hlýtur fyrst að koma fram, en endirinn er ekki þá þegar kominn.
10 Þá sagði hann við þá: Þjóð mun rísa gegn þjóð og konungs-
ríki gegn konungsríki, 11 og miklir landskjálftar munu verða og á ýms-
um stöðum hungursneyð og drepsóttir; og verða munu voðafyrirburðir
og tákn mikil af himni. 12 En á undan öllu þessu munu þeir leggja
hendur á yður og ofsækja yður og framselja yður til samkundnanna og
í fangelsi og draga yður fyrir konunga og landshöfðingja, fyrir sakir
nafns míns. 13 Og þetta mun verða yður til vitnisburðar. 14 Látið það
því vera fast í huga yðar, að þér ekki fyrirfram séuð að íhuga, hvernig
þér eigið að verja yður. 15 Því að eg mun gefa yður talanda og vizku,
sem allir mótstöðumenn yðar munu ekki megna að standa á móti eða
mótmæla. 16 En þér munuð framseldir verða jafnvel af foreldrum og
bræðrum og frændum og vinum, og nokkura af yður munu þeir lífláta.
17 Og þér munuð verða hataðir af öllum vegna nafns míns; 18 en ekkert
hár af höfði yðar skal þó farast. 19 Með stöðuglyndi yðar munuð þér
ávinna sálir yðar.
20 En er þér sjáið Jerúsalem umkringda af herfylkjum, þá vitið, að
eyðing hennar er í nánd. 21 Þá skulu þeir, sem eru í Júdeu, flýja til
fjallanna, og þeir, sem eru inni í borginni, flytji sig burt; og þeir sem
eru á sveitabýlunum, fari ekki inn í hana. 22 Því að þetta eru refs-
ingardagar, til þess að uppfyllist alt það, sem ritað er. 23 Vei þeim,
sem þungaðar eru, og þeim sem börn hafa á brjósti á þeim dögum,
því að mikil neyð mun þá verða í landinu og reiði yfir lýð þessum.
24 Og þeir munu falla fyrir sverðseggjum og herleiddir verða til allra
þjóða, og Jerúsalem mun verða fótum troðin af heiðingjum, þangað
til tímar heiðingjanna eru fullnaðir. 25 Og tákn munu verða á sólu,
tungli og stjörnum og á jörðunni angist meðal þjóðanna í ráðaleysi
við dunur hafs og sjávar; 26 og menn munu gefa upp öndina af ótta
og kvíða fyrir því, er koma mun yfir heimsbygðina, því að kraftar
himnanna munu bifast. 27 Og þá munu menn sjá mannsins son kom-
andi í skýi með mætti og mikilli dýrð. 28 En þegar þetta tekur að
koma fram, þá lítið upp og lyftið upp höfðum yðar, því að lausn yðar
er í nánd.
29 Og hann sagði þeim líkingu: Gætið að fíkjutrénu og öllum
trjám; 30 þegar þau fara að skjóta frjóöngum, þá sjáið þér og vitið af
sjálfum yður, að sumarið er í nánd. 31 Þannig skuluð þér og vita, að
þá er þér sjáið þetta fram koma, er guðsríki í nánd. 32 Sannlega segi
eg yður, að þessi kynslóð mun ekki líða undir lok, unz þetta alt kemur
fram. 33 Himinn og jörð munu líða undir lok, en mín orð munu ekki
undir lok líða.
34 En gætið sjálfra yðar, að hjörtu yðar ekki ofþyngist við svall
og drykkjuskap og áhyggju fyrir þessu lífi, og komi svo þessi dagur
skyndilega yfir yður eins og snara; 35 því að koma mun hann yfir alla

---

6: kap. 19, 43 n. **8:** 2 Þess. 2, 3. **12:** Matt. 10, 17 n. Jóh. 16, 2. Post. 4, 3; 5, 18. **14:** kap. 12, 11. 12. **15:** 2 Mós. 4, 12. Jes. 54, 17. Post. 6, 10. **16:** Post. 7, 59; 12, 2. **18:** Matt. 10, 30. Lúk. 12, 7. **20:** Dan. 9, 26. **25:** Jes. 13, 10. Jóel 3, 4. 20. 2 Pét. 3, 10. 12. Opinb. 6, 12. **27:** Dan. 7, 13. Lúk. 9, 26. Post. 1, 11. Opinb. 1, 7. **28:** Róm. 8, 23. **33:** Jes. 51, 6. Lúk. 16, 17. **34:** 1 Þess. 5, 6.

þá, sem búa á öllu yfirborði jarðarinnar. 36 Verið því ávalt vakandi
og biðjandi, til þess að þér megnið að umflýja alt þetta, sem fram mun
koma, og að standast frammi fyrir mannsins syni.
37 Á daginn var hann að kenna í helgidóminum, en á næturnar
gekk hann út og hafði náttstað á Olíufjallinu, sem svo er nefnt.
38 Og alt fólkið flyktist að honum hvern morgun í helgidóminum, til
að hlýða á hann.

22 En hátíð ósýrðu brauðanna nálgaðist, sú er nefnist páskar.
2 Og æðstu prestarnir og fræðimennirnir velktu fyrir sér, hvernig
þeir gætu ráðið hann af dögum, því að þeir voru hræddir við lýðinn.
3 En Satan fór í Júdas, er kallaður var Ískaríot, er var einn i
tölu þeirra tólf. 4 Og hann fór og kom að máli við æðstu prestana og
varðforingjana um það, hvernig hann ætti að framselja þeim hann.
5 Og þeir urðu glaðir og ákváðu að gefa honum fé. 6 Og hann gekk
að því og leitaði færis til að framselja þeim hann, án þess að upp-
þot yrði.
7 En dagur ósýrðu brauðanna kom, þá er slátra átti páskalambinu.
8 Og hann sendi Pétur og Jóhannes og sagði: Farið þið og búið fyrir
oss páskamáltíðina, til þess að vér getum matast. 9 En þeir sögðu við
hann: Hvar vilt þú að við búum hana? 10 En hann sagði við þá:
Sjá, þegar þið komið inn í borgina, mun ykkur mæta maður, sem ber
vatnskrús; fylgið honum til þess húss, er hann fer inn í, 11 og segið
við húsráðandann: Meistarinn segir við þig: Hvar er herbergið, þar
sem eg megi neyta páskalambsins með lærisveinum mínum? 12 Og
hann mun sýna ykkur loftsal mikinn, búinn hægindum; gjörið þar
fyrirbúnað. 13 Og þeir fóru og hittu fyrir alt eins og hann hafði sagt
þeim, og efndu til páskamáltíðarinnar.
14 Og er stundin var komin, gekk hann undir borð og postularnir
með honum. 15 Og hann sagði við þá: Hjartanlega hefi eg þráð að
neyta þessarar páskamáltíðar með yður áður en eg líð; 16 því að eg
segi yður: Eg mun ekki neyta hennar, unz hún fullkomnast í guðsríki.
17 Og hann tók bikar, gjörði þakkir og mælti: Takið þetta og skiftið
því á meðal yðar; 18 því að eg segi yður, að eg mun ekki upp frá
þessu drekka af ávexti vínviðarins, unz guðsríki kemur. 19 Og hann
tók brauð, gjörði þakkir, braut það og gaf þeim og sagði: Þetta er
líkami minn, sem fyrir yður er gefinn; gjörið þetta í mína minningu.
20 Og á sama hátt tók hann eftir kvöldmáltíðina bikarinn og mælti:
Þessi bikar er hinn nýi sáttmáli í mínu blóði, sem fyrir yður er úthelt.
21 En sjá, hönd þess, er mig svíkur, er á borðinu með mér. 22 Því að
mannsins sonur fer að sönnu héðan, eftir því sem ákveðið er, en vei
þeim manni, sem því veldur, að hann verður framseldur. 23 Og þeir
tóku að spyrjast á, hver þeirra það mundi vera, er þetta mundi
gjöra.
24 En það hófst líka deila meðal þeirra um það, hver þeirra væri
talinn mestur. 25 Og hann sagði við þá: Konungar þjóðanna drotna
yfir þeim, og þeir, sem láta þær kenna á valdi sínu, eru nefndir vel-
gjörðamenn. 26 En eigi skuluð þér svo vera, heldur verði sá, sem
mestur er yðar á meðal, eins og hinn yngsti, og foringinn eins og sá
er þjónar. 27 Því að hvor er meiri, sá sem situr til borðs, eða sá sem

---

35: Jes. 24, 17 n. 1 Þess. 5, 2. 2 Pét. 3, 10. Opinb. 3, 3; 16, 15. **36:** kap. 12, 40; 18, 1. -- **22, 1:** 2 Mós. 12, 14 n. Matt. 26, 2 n. Mark. 14, 1. 2. **2:** kap. 20, 19. **3:** Matt. 26, 14—16. Mark. 14, 10. 11. Jóh. 13, 2. 27. **7:** Matt. 26, 17 n. Mark. 14, 12 n. **13:** kap. 19, 32. **14:** Matt. 26, 20 n. Mark. 14, 17 n. Jóh. 13, 2 n. **19:** 1 Kor. 11, 23 n. **20:** 2 Mós. 24, 8. **21:** Jóh. 13, 18. Sálm. 41, 10. **22:** Post. 1, 16 n. 2, 23. **24:** kap. 9, 46 n. **25:** Matt. 20, 25 n. Mark. 10, 42 n.

þjónar? Er það ekki sá, sem situr til borðs? En eg er meðal yðar
eins og sá, er þjónar. 28 En þér eruð þeir, sem stöðugir hafið verið
með mér í freistingum mínum. 29 Og eg fæ yður ríki í hendur, eins
og faðir minn hefir fengið mér, 30 til þess að þér getið etið og drukkið
við borð mitt í ríki mínu; og þér skuluð sitja í hásætum og dæma
hinar tólf ættkvíslir Ísraels. 31 Símon, Símon, sjá, Satan krafðist yðar,
til að sælda yður eins og hveiti; 32 en eg hefi beðið fyrir þér, til þess
að trú þín þrjóti ekki, og styrk þú bræður þína, þegar þú síðar ert
snúinn við. 33 En hann sagði við hann: Herra, með þér er eg reiðu-
búinn að fara bæði í fangelsi og dauða. 34 Og hann mælti: Eg segi
þér, Pétur: haninn mun ekki gala í dag, fyr en þú hefir þrisvar neitað
því, að þú þekkir mig.
35 Og hann sagði við þá: Þegar eg sendi yður út án pyngju, mals
og skóa, brast yður þá nokkuð? Og þeir sögðu: Nei, ekkert. 36 Og
hann sagði við þá: En nú skal sá, sem hefir pyngju, taka hana með
sér, sömuleiðis einnig mal, og sá, sem ekki hefir sverð, skal selja yfir-
höfn sína og kaupa það. 37 Því eg segi yður, að þetta, sem ritað er,
hlýtur að rætast á mér: *og með lögbrotsmönnum var hann talinn*,
því að það, er mig snertir, uppfyllist. 38 En þeir sögðu: Herra, sjá,
hér eru tvö sverð. Og hann sagði við þá: Það er nóg.
39 Og hann gekk út og fór eftir venju sinni til Olíufjallsins, og
lærisveinarnir fylgdust og með honum. 40 Og þegar hann var kominn
á staðinn, sagði hann við þá: Biðjið, að þér fallið ekki í freistingu.
41 Og hann fór frá þeim hér um bil steinsnar og féll á kné og baðst
fyrir, segjandi: 42 Faðir, ef þú vilt, þá tak þennan bikar frá mér! En
verði þó ekki minn, heldur þinn vilji! 43 Og honum birtist engill af
himni, sem styrkti hann. 44 Og er hann var í dauðans angist, baðst
hann enn ákafar fyrir; en sveiti hans varð eins og blóðdropar, er féllu
á jörðina. 45 Og er hann stóð upp frá bæninni og kom til lærisvein-
anna, fann hann þá sofandi af hrygð. 46 Og hann sagði við þá: Hví
sofið þér? Rísið upp og biðjið, til þess að þér fallið ekki í freistingu.
47 Meðan hann enn var að tala, sjá, þá kom flokkur manna, og
sá sem Júdas hét, einn af þeim tólf, gekk á undan þeim. Og hann
gekk að Jesú til að kyssa hann. 48 En Jesús sagði við hann: Júdas,
svíkur þú mannsins son með kossi? 49 En er þeir, er hjá honum voru,
sáu hvað verða mundi, sögðu þeir: Herra, eigum vér að slá með sverði?
50 Og einn af þeim hjó til þjóns æðsta prestsins og sneið af honum
hægra eyrað. 51 En Jesús svaraði og sagði: Látið hér við staðar nema.
Og hann snart eyrað og læknaði hann. 52 Og Jesús sagði við æðstu
prestana og varðforingja helgidómsins og öldungana, sem komnir voru
á móti honum: Lögðuð þér af stað eins og móti ræningja með sverð-
um og bareflum? 53 Þegar eg daglega var hjá yður í helgidóminum,
þá réttuð þér ekki út hendur gegn mér, en þetta er yðar tími og vald
myrkursins.
54 Og þeir handtóku hann og fóru burt með hann, og þeir fóru
með hann inn í hús æðsta prestsins; en Pétur fór á eftir álengdar.
55 Og er þeir höfðu kveikt eld í miðjum hallargarðinum og sezt við
hann, settist Pétur meðal þeirra. 56 En þerna nokkur sá hann sitja
við eldsbirtuna og starði á hann og mælti: Þessi maður var líka með
honum. 57 En hann neitaði og sagði: Kona, eg þekki hann ekki.

27: Jóh. 13, 14 n. **29:** kap. 12, 32. **30:** Matt. 19, 28. Opinb. 3, 21. **31:** 1 Pét. 5, 8. Job 1, 7 n. **34:** Matt. 26, 34. Mark. 14, 30. Jóh. 13, 38. **35:** kap. 9, 3; 10, 4. **37:** Jes. 53, 12. **39:** Matt. 26, 30 n. Mark. 14, 32 n. Jóh. 18, 1. **42:** Hebr. 5, 7. **47:** Matt. 26, 47 n. Mark. 14, 43 n. Jóh. 18, 3 n. **50:** Matt. 26, 51 n. Mark. 14, 47 n. Jóh. 18, 10. 11. **54:** Matt. 26, 57 n. Mark. 14, 53 n. Jóh. 18, 13 n.

58 Litlu síðar sá annar hann og sagði: Þú ert og einn af þeim. En
Pétur sagði: Maður, eg er það ekki. 59 Og að liðinni hér um bil einni
stundu fullyrti og annar maður þetta og sagði: Í sannleika var þessi
maður einnig með honum, því að hann er og Galíleumaður. 60 En Pétur
mælti: Eg skil ekki, maður, hvað þú segir. Og í sama bili, áður en
hann hafði slept orðinu, gól haninn. 61 Og drottinn sneri sér við og
leit til Péturs, og Pétur mintist orðs drottins, er hann mælti við hann:
Áður en haninn galar í dag, muntu þrisvar afneita mér. 62 Og hann
gekk út fyrir og grét sáran.

63 En þeir menn, sem héldu honum, hæddu hann og börðu hann.
64 Og þeir byrgðu fyrir augu hans og spurðu hann og sögðu: Spá þú,
hver er það, sem sló þig? 65 Og margt annað sögðu þeir við hann
lastmælandi.

66 Og er dagur rann, kom öldungaráð lýðsins saman, bæði æðstu
prestar og fræðimenn, og færðu hann á ráðsamkomu sína, 67 og sögðu:
Ef þú ert Kristur, þá seg oss það. En hann sagði við þá: Þótt eg
segi yður það, þá munuð þér ekki trúa; 68 og ef eg spyr yður, þá
svarið þér ekki. 69 En upp frá þessu mun mannsins sonur sitja til
hægri handar Guðs kraftar. 70 Og þeir sögðu allir: Ert þú þá sonur
Guðs? Og hann sagði við þá: Þér segið það, því að eg er það. 71 En
þeir sögðu: Hvað þurfum vér nú framar vitnis við, því að sjálfir höf-
um vér heyrt það af munni hans?

23 Og þeir stóðu upp, allur hópurinn, og færðu hann til Pílatus-
ar. 2 Og þeir tóku að ákæra hann, segjandi: Vér höfum kom-
ist að raun um, að þessi maður leiðir þjóð vora afvega og bannar að
gjalda keisaranum skatt, og segist sjálfur vera Kristur konungur. 3 Og
Pílatus spurði hann og sagði: Ertu konungur Gyðinga? En hann svar-
aði honum og sagði: Þú segir það. 4 Og Pílatus sagði við æðstu prest-
ana og fólkið: Eg finn enga sök hjá þessum manni. 5 En þeir urðu
því ákafari og sögðu: Hann æsir upp lýðinn, með því að hann kennir
um alla Júdeu, alt frá Galíleu, þar sem hann byrjaði, og hingað. 6 En
er Pílatus heyrði það, spurði hann, hvort maðurinn væri Galílei. 7 Og
er hann varð þess vís, að hann var úr umdæmi Heródesar, sendi hann
hann til Heródesar, sem þessa daga var einnig í Jerúsalem.

8 En er Heródes sá Jesúm, varð hann næsta glaður, því að lengi
hafði hann langað til að sjá hann, þar eð hann hafði heyrt um hann;
og hann gjörði sér von um, að sjá eitthvert tákn gjört af honum. 9 Og
hann spurði hann með mörgum orðum, en hann svaraði honum engu.
10 En æðstu prestarnir og fræðimennirnir stóðu hjá og ákærðu hann
harðlega. 11 En Heródes, ásamt hermönnum sínum, óvirti hann og
spottaði, og lagði um hann ljómandi klæði og sendi hann aftur til
Pílatusar. 12 Og þennan dag urðu þeir Pílatus og Heródes vinir sín á
milli, því að áður hafði verið fjandskapur með þeim.

13 Nú kallaði Pílatus saman æðstu prestana og höfðingjana og
fólkið 14 og sagði við þá: Þér hafið fært mér þennan mann, svo sem
þann, er leiddi lýðinn afvega; og sjá, eg hefi í viðurvist yðar yfirheyrt
hann og enga sök fundið hjá manni þessum í því, er þér ákærið hann
fyrir. 15 Ekki heldur Heródes, því að hann sendi hann aftur til vor.
Og sjá, ekkert er það af honum drýgt, sem dauða sé vert. 16 Ætla eg
því að refsa honum og láta hann lausan. 18 En þeir kölluðu upp allir
í einu hljóði og sögðu: Burt með þennan mann, en gef oss Barrabas

61: v. 34. **63:** Jes. 50, 6. Matt. 26, 67 n. Mark. 14, 65. **66:** Matt. 27, 1. Mark. 15, 1. **69:** Sálm. 110, 1. — **23, 1:** Matt. 27, 2. Mark. 15, 1 n. Jóh. 18, 28 n. **2:** kap. 20, 25. Post. 17, 7. **3:** Matt. 27, 11 n. 1 Tím. 6, 13. **7:** kap. 3, 1. **8:** kap. 9, 9. **12:** Post. 4, 27. **14:** Matt. 27, 15 n. Mark. 15, 6 n. Jóh. 18, 38 n. 19, 4. **18:** Post. 3, 14.

lausan! 19 en hann var maður, sem varpað hafði verið í fangelsi fyrir
upphlaup nokkurt, er orðið hafði í borginni, og manndráp. 20 Og Pílat-
us talaði aftur til þeirra, því að hann vildi láta Jesúm lausan. 21 En
þeir æptu og sögðu: Krossfestu, krossfestu hann! 22 Og í þriðja sinn
sagði hann við þá: Hvað ilt hefir þá þessi maður aðhafst? Eg hefi
enga dauðasök fundið hjá honum; eg ætla því að refsa honum og láta
hann lausan. 23 En þeir sóttu á með ópi miklu og beiddu um, að hann
yrði krossfestur; og hróp þeirra tóku yfir. 24 Og Pílatus lagði þann úr-
skurð á, að beiðni þeirra skyldi verða fullnægt. 25 Og hann gaf lausan
manninn, sem fyrir upphlaup og manndráp hafði verið settur í fangelsi,
þann er þeir báðu um, en Jesúm framseldi hann vilja þeirra.

26 Og er þeir leiddu hann út, tóku þeir Símon nokkurn frá Kýrene,
sem kom utan af landsbygð, og lögðu krossinn á hann, til þess að
hann bæri hann eftir Jesú.

27 En honum fylgdi mikill fjöldi af fólkinu og af konum, sem hörm-
uðu og grétu yfir honum. 28 En Jesús sneri sér til þeirra og mælti:
Jerúsalemdætur, grátið ekki yfir mér, en grátið yfir sjálfum yður og
yfir börnum yðar. 29 Því að sjá, þeir dagar munu koma, að menn
munu segja: Sælar eru óbyrjur og þau móðurlíf, er ekki hafa barn
alið, og þau brjóst, er ekki hafa gefið að sjúga. 30 Þá munu menn taka
að segja við fjöllin: Hrynjið yfir oss! og við hálsana: Hyljið oss! 31 Því
að ef menn gjöra þetta við hið græna tréð, hvernig mun þá fara fyrir
hinu visna?

32 Með honum voru og færðir til lífláts tveir menn aðrir, og voru
það illvirkjar.

33 Og er þeir komu til þess staðar, sem kallaður er Hauskúpa,
krossfestu þeir hann þar og illvirkjana, annan til hægri handar, en
hinn til vinstri. 34 En Jesús sagði: Faðir, fyrirgef þeim, því að þeir
vita ekki hvað þeir gjöra. Og þeir skiftu klæðum hans milli sín og
köstuðu hlutum um. 35 Og fólkið stóð og horfði á; en höfðingjarnir
gjörðu og gys að honum og sögðu: Öðrum bjargaði hann; bjargi hann
nú sjálfum sér, ef hann er hinn smurði Guðs, hinn útvaldi. 36 Sömu-
leiðis hæddu hann hermennirnir, komu og báru honum edik og sögðu:
37 Ef þú ert konungur Gyðinganna, þá bjargaðu sjálfum þér. 38 Yfir-
skrift var og yfir honum: ÞESSI ER KONUNGUR GYÐINGANNA.

39 En annar af illvirkjunum, sem upp voru hengdir, lastmælti hon-
um og sagði: Ert þú ekki Kristur? Bjargaðu sjálfum þér og okkur.
40 En hinn svaraði, ávítaði hann og sagði: Hræðist þú ekki einu sinni
Guð, þar sem þú ert þó undir sama dómi? 41 Og við erum það með
réttu, því að við fáum makleg gjöld fyrir það, sem við höfum gjört,
en þessi hefir ekkert rangt aðhafst. 42 Og hann sagði: Jesú, minst þú
mín, þegar þú kemur í ríki þínu! 43 Og hann sagði við hann: Sann-
lega segi eg þér: í dag skaltu vera með mér í Paradís.

44 Og nú var hér um bil sétta stund, og myrkur kom yfir alt landið
alt til níundu stundar, 45 við það að sólin misti birtu sinnar. Og for-
tjald musterisins rifnaði sundur í miðju. 46 Og Jesús kallaði hárri
raustu og sagði: Faðir, *í þínar hendur fel eg anda minn!* Og er hann
hafði þetta mælt, gaf hann upp andann. 47 Og er hundraðshöfðinginn
sá það, er við bar, vegsamaði hann Guð og sagði: Sannlega var þessi
maður réttlátur. 48 Og er alt fólkið, sem komið hafði saman til að sjá

26: Matt. 27, 32. Mark. 15, 21. **30:** Hós. 10, 8. Opinb. 6, 16; 9, 6. **31:** 1 Pét. 4, 18. **32:** Jes. 53, 12. Jóh. 19, 17. 18. **33:** Matt. 27, 33. 38. Mark. 15, 22. 27. **34:** Jes. 53, 12. Post. 7, 60. Sálm. 22, 19. Matt. 27, 35. Mark. 15, 24. Jóh. 19, 23. 24. **35:** Matt. 27, 41 n. Mark. 15, 31 n. **38:** Matt. 27, 37. Mark. 15, 26. Jóh. 19, 19. **44:** Matt. 27, 45. 51. Mark. 15, 33. 38. **46:** Sálm. 31, 6. Matt. 27, 50. Mark. 15, 37. Post. 7, 59 n. **47:** Matt. 27, 54. Mark. 15, 39.

þetta, sá það, er gjörðist, barði það sér á brjóst og sneri aftur. 49 En
allir þeir, sem honum voru kunnugir, og konur þær, er honum höfðu
fylgt úr Galíleu, stóðu langt frá og sáu þetta.

50 Og sjá, maður er nefndur Jósef; hann var ráðherra, góður mað-
ur og réttvís, 51 og hafði hann ekki samþykt ráð og athafnir þeirra;
hann var frá Arímaþeu, borg Gyðinga, og vænti guðsríkisins. 52 Þessi
maður gekk til Pílatusar og bað hann um líkama Jesú. 53 Og hann
tók hann ofan, sveipaði hann í línklæði og lagði hann í gröf, högna
út í stein, sem enginn hafði áður legið í. 54 Og það var aðfangadagur,
og hvíldardagurinn fór í hönd. 55 Og konur þær, er komið höfðu með
Jesú úr Galíleu, fylgdu eftir og sáu gröfina og hvernig líkami hans var
lagður. 56 Og þær sneru aftur og bjuggu út ilmjurtir og smyrsl.
24 Og hvíldardaginn héldu þær kyrru fyrir, samkvæmt boðorð-
inu. 1 En í birtingu hinn fyrsta dag vikunnar komu þær til graf-
arinnar með ilmjurtirnar, er þær höfðu út búið. 2 Og þær fundu stein-
inn veltan frá gröfinni. 3 Og er þær gengu inn, fundu þær ekki líkama
drottins Jesú. 4 Og svo bar við, er þær skildu ekkert í þessu, sjá, þá
stóðu tveir menn hjá þeim í skínandi klæðum. 5 Og er þær urðu mjög
hræddar og hneigðu andlit sín til jarðar, sögðu þeir við þær: Hví leitið
þér hins lifanda meðal hinna dauðu? 6 Hann er ekki hér, heldur er
hann upprisinn; minnist þess, hvernig hann talaði við yður, meðan
hann enn var í Galíleu, og sagði, 7 að mannsins sonur ætti að verða
framseldur í hendur syndugra manna og verða krossfestur og upprísa
á þriðja degi. 8 Og þær mintust orða hans, 9 og sneru aftur frá gröfinni
og kunngjörðu alt þetta þeim ellefu og öllum hinum. 10 En það voru
þær María Magdalena og Jóhanna og María, móðir Jakobs; og hinar
með þeim sögðu postulunum þetta. 11 Og orð þessi voru í augum þeirra
eins og hégómi, og þeir trúðu konunum ekki. 12 En Pétur stóð upp
og hljóp til grafarinnar, og er hann gægðist inn, sá hann líkblæjurnar
einar; og hann fór heim, undrandi yfir því sem við hafði borið.
13 Og sjá, þennan sama dag voru tveir af þeim á ferð til þorps
nokkurs, sem er hér um bil sextíu skeiðrúm frá Jerúsalem, að nafni
Emmaus, 14 og voru þeir að tala sín í milli um alt þetta, er við hafði
borið. 15 Og svo bar við, er þeir voru að tala saman og ræða um þetta,
að sjálfur Jesús nálgaðist þá og slóst í ferð með þeim. 16 En augu
þeirra voru haldin, svo að þeir þektu hann ekki. 17 Og hann sagði við
þá: Hvaða samræður eru þetta, sem þið hafið ykkar á milli á leið
ykkar? Og þeir námu staðar, daprir í bragði. 18 Og annar þeirra, að
nafni Kleófas, svaraði og sagði við hann: Ert þú eini aðkomumaður-
inn í Jerúsalem og veizt ekki það, sem gjörst hefir í henni á þessum
dögum? 19 Og hann sagði við þá: Hvað þá? En þeir sögðu við hann:
Það um Jesúm frá Nazaret, sem var spámaður, máttugur í verki og
orði fyrir Guði og öllum lýðnum; 20 hvernig æðstu prestarnir og höfð-
ingjar vorir framseldu hann til dauðadóms og krossfestu hann. 21 En
vér vonuðum, að hann væri sá, er frelsa mundi Ísrael; já, og auk alls
þessa er í dag þriðji dagurinn síðan þetta bar við. 22 Enn fremur hafa
og konur nokkurar úr vorum flokki, er árla voru við gröfina, gjört
oss forviða; 23 þær fundu ekki líkamann, og komu og sögðu, að þær
hefðu jafnvel séð engla í sýn, sem hefðu sagt hann lifa. 24 Og nokk-
urir af þeim, sem með oss voru, fóru til grafarinnar og fundu alt eins

---

49: Matt. 27, 55 n. Mark. 15, 40 n. **50:** Jóh. 19, 38 n. **51:** kap. 2, 25. 38. **55:** kap. 8, 2. 3. **56:** 2 Mós. 20, 10. — **24, 1:** Matt. 28, 1 n. Mark. 16, 1 n. Jóh. 20, 1 n. **6:** kap. 9, 22; 18, 33. **10:** kap. 8, 2. 3. **12:** Jóh. 20, 3 n. **13:** Mark. 16, 12. **19:** Post. 2, 22. **21:** kap. 18, 33. **22:** Matt. 28, 8. Mark. 16, 10. Jóh. 20, 18.

og konurnar höfðu sagt, en hann sáu þeir ekki. [25] Og hann sagði við
þá: Ó, þér heimskir og í hjartanu tregir til að trúa öllu því, sem spá-
mennirnir hafa talað! [26] Átti ekki Kristur að líða þetta og ganga inn
í dýrð sína? [27] Og hann byrjaði á Móse og á öllum spámönnunum,
og útlagði fyrir þeim í öllum ritningunum það, er hljóðaði um hann.
[28] Og þeir nálguðust nú þorpið, sem þeir ætluðu til, og hann lét sem
hann ætlaði að fara lengra. [29] Og þeir lögðu fast að honum og sögðu:
Vertu hjá oss, því að kvelda tekur og liðið er á daginn. Og hann fór
inn, til að vera hjá þeim. [30] Og svo bar við, er hann sat til borðs með
þeim, að hann tók brauðið, blessaði og braut það og fékk þeim. [31] Þá
opnuðust augu þeirra, og þeir þektu hann, og þá varð hann þeim ó-
sýnilegur. [32] Og þeir sögðu hvor við annan: Brann ekki hjartað í
okkur, meðan hann talaði við okkur á veginum og lauk upp fyrir
okkur ritningunum? [33] Og þeir stóðu samstundis upp og fóru aftur til
Jerúsalem og fundu þá ellefu samansafnaða og þá, sem með þeim voru,
sem sögðu: [34] Sannarlega er drottinn upprisinn og hefir birzt Símoni.
[35] Og hinir sögðu frá því, sem við hafði borið á veginum, og hvernig
þeir hefðu þekt hann í því er brauðið var brotið.

[36] En þegar þeir voru að tala um þetta, stóð hann sjálfur meðal
þeirra og segir við þá: Friður sé með yður! [37] En þeir urðu skelfdir og
hræddir og hugðust sjá anda. [38] Og hann sagði við þá: Hví eruð þér
óttaslegnir? og hvers vegna vakna efasemdir í hjarta yðar? [39] Lítið á
hendur mínar og fætur, að það er eg sjálfur. Þreifið á mér og lítið á;
því að andi hefir ekki hold og bein, eins og þér sjáið mig hafa. [40] Og
er hann hafði þetta mælt, sýndi hann þeim hendur sínar og fætur.
[41] En er þeir enn þá trúðu ekki fyrir fögnuði og voru fullir undrunar,
sagði hann við þá: Hafið þér hér nokkuð til matar? [42] Og þeir lögðu
fyrir hann stykki af steiktum fiski. [43] Og hann tók það og neytti þess
frammi fyrir þeim.

[44] En hann sagði við þá: Þetta eru þau orð mín, sem eg talaði
við yður, meðan eg enn var með yður, að rætast ætti alt það, sem rit-
að er í lögmáli Móse og spámönnunum og sálmunum um mig. [45] Síð-
an lauk hann upp hugskoti þeirra, til þess að þeir skildu ritningarnar,
[46] og sagði við þá: Svo er skrifað, að Kristur mundi líða og upp rísa
frá dauðum á þriðja degi, [47] og að boðað skyldi verða í nafni hans
öllum þjóðum iðrun og syndafyrirgefning, sem byrja skyldi í Jerúsalem.
[48] Þér eruð vottar þessara hluta. [49] Og sjá, eg sendi fyrirheit föður
míns yfir yður; en þér skuluð vera kyrrir í borginni, unz þér íklæðist
krafti frá hæðum.

[50] Og hann fór með þá út í nánd við Betaníu, og hann hóf upp
hendur sínar og blessaði þá. [51] Og svo bar við, meðan hann var að
blessa þá, að hann skildist frá þeim og varð upp numinn til himins.
[52] Og þeir tilbáðu hann og sneru aftur til Jerúsalem með miklum fögn-
uði. [53] Og þeir voru stöðugt í helgidóminum og lofuðu Guð.

26: Jes. 50, 6; 53, 11 n. Post. 17, 3. 1 Pét. 1, 11. Hebr. 12, 2. **27:** 1 Mós. 3, 15; 12, 3. Sálm. 16, 9 n. 22, 2. 19. Jes. 53, 10. Dan. 7, 22. **34:** 1 Kor. 15, 5. **36:** Mark. 16, 14. Jóh. 20, 19 n. **39:** Jóh. 20, 27. **44:** v. 6. **46:** v. 26. Jón. 2, 1. 11. Matt. 12, 40. **47:** Post. 10, 43; 13, 38. **48:** Jóh. 15, 27. Post. 2, 32. **49:** Jóel 3, 1 n. Jóh. 14, 26; 15, 26; 16, 7. Post. 1, 4; 2, 1 n. **50:** Post. 1, 9 n. **51:** Mark. 16, 19.

Jóhannesar guðspjall.

1 Í upphafi var orðið, og orðið var hjá Guði, og orðið var Guð;
2 það var í upphafi hjá Guði. 3 Allir hlutir eru gjörðir fyrir það, og
án þess varð ekkert til, sem til er orðið. 4 Í því var líf, og lífið var
ljós mannanna; 5 og ljósið skín í myrkrinu, og myrkrið meðtók það
ekki. 6 Maður kom fram, sendur af Guði, hann hét Jóhannes. 7 Þessi
maður kom til vitnisburðar, til þess að vitna um ljósið, til þess að
allir skyldu trúa fyrir hann. 8 Ekki var hann ljósið, heldur átti hann
að vitna um ljósið. 9 Hið sanna ljós, sem upplýsir hvern mann, var
að koma í heiminn. 10 Hann var í heiminum, og heimurinn var til
fyrir hann, og heimurinn þekti hann ekki. 11 Hann kom til sinna eigin,
og hans eigin meðtóku hann ekki. 12 En öllum þeim, sem meðtóku
hann, gaf hann vald til að verða Guðs börn, þeim sem trúa á nafn
hans, 13 sem ekki eru af blóði, né af holds vilja, né af manns vilja,
heldur af Guði fæddir. 14 Og orðið varð hold og hann bjó með oss,
fullur náðar og sannleika, og vér sáum dýrð hans, dýrð sem eingetins
sonar frá föðurnum. 15 Jóhannes vitnar um hann og kallar, segjandi:
Þessi var sá, sem eg sagði um: Hann, sem kemur á eftir mér, hefir
verið á undan mér; því að hann var fyrri en eg. 16 Því að af gnægð
hans höfum vér allir fengið, og það náð á náð ofan; 17 því að lögmálið
var gefið fyrir Móse, en náðin og sannleikurinn varð fyrir Jesúm Krist.
18 Guð hefir enginn nokkurn tíma séð; sonurinn eingetni, sem er í skauti
föðurins, hann hefir lýst honum.

19 Og þessi er vitnisburður Jóhannesar, þá er Gyðingarnir sendu
til hans frá Jerúsalem presta og Levíta, til þess að spyrja hann: Hver
ert þú? 20 Og hann játaði og neitaði ekki, og hann játaði: Ekki er
eg Kristur. 21 Og þeir spurðu hann: Hvað þá? Ertu Elía? Og hann
segir: Ekki er eg. Ertu spámaðurinn? Og hann svaraði: Nei. 22 Þeir
sögðu þá við hann: Hver ert þú? til þess að vér getum gefið svar þeim,
er oss sendu. Hvað segir þú um sjálfan þig? 23 Hann sagði: *Eg er
rödd manns, er hrópar í óbygðinni: Gjörið beinan veg drottins,* eins og
Jesaja spámaður hefir sagt. 24 En þeir voru sendir frá Faríseunum.
25 Og þeir spurðu hann og sögðu við hann: Hví skírir þú þá, ef þú
ert ekki Kristur, ekki heldur Elía, né spámaðurinn? 26 Jóhannes svar-
aði þeim og sagði: Eg skíri með vatni; mitt á meðal yðar stendur sá,
sem þér þekkið ekki, 27 hann sem kemur eftir mig, og skóþvengi hans
er eg ekki verður að leysa. 28 Þetta bar við í Betaníu hinumegin Jór-
danar, þar sem Jóhannes var að skíra.
29 Daginn eftir sér hann Jesúm koma til sín og segir: Sjá, lambið
Guðs, er ber synd heimsins! 30 Hann er sá, sem eg sagði um: »Eftir
mig kemur maður, sem hefir verið á undan mér; því að hann var
fyrri en eg«. 31 Og ekki þekti eg hann, en til þess að hann yrði kunnur
Ísrael, — til þess er eg kominn og skíri með vatni. 32 Og Jóhannes

---

1, 1: 1 Jóh. 1, 1. 2. Opinb. 19, 13. 1 Jóh. 5, 20. **2:** Orðskv. 8, 22 n. **3:** Sálm. 33, 6. Kól. 1, 16. Hebr. 1, 2. 10. **4:** 1 Jóh. 5, 11. **5:** kap. 8, 12; 9, 5; 12, 46; 3, 19. **6:** Matt. 3, 1. **12:** Róm. 8, 15 n. Gal. 3, 26. 2 Pét. 1, 3. 1 Jóh. 3, 1. **13:** kap. 3, 5. Jak. 1, 18. 1 Pét. 1, 23. **14:** Lúk. 1, 31. Jes. 40, 5; 60, 1. Matt. 17, 1 n. 2 Pét. 1, 16. 17. Kól. 1, 19; 2, 9. **15:** v. 27; kap. 3, 31. Matt. 3, 11. **16:** v. 14. **18:** 2 Mós. 33, 20. 1 Tím. 6, 16. 1 Jóh. 4, 12. Matt. 11, 27. Jóh. 6, 46. **19:** kap. 5, 33. **20:** kap. 3, 28. Post. 13, 25. **21:** 5 Mós. 18, 15. 18. **23:** Jes. 40, 3. Matt. 3, 3. **26:** Matt. 3, 11. **29:** 2 Mós. 12, 3 n. 1 Kor. 5, 7. 1 Pét 1, 19. **30:** v. 15.

vitnaði og sagði: Eg hefi horft á andann stíga niður af himni eins
og dúfu, og hann hvíldi yfir honum. [33] Og eg þekti hann ekki, en sá
sem sendi mig, til þess að skíra með vatni, hann sagði við mig: Sá
sem þú sér andann stíga niður yfir og hvíla yfir, hann er sá sem skírir
með heilögum anda. [34] Og eg hefi séð það, og eg hefi vitnað, að þessi
er guðssonurinn.
[35] Daginn eftir var Jóhannes þar aftur staddur og tveir af læri-
sveinum hans. [36] Og hann horfði á Jesúm, þar sem hann gekk um
kring, og segir: Sjá, lambið Guðs! [37] Og lærisveinarnir tveir heyrðu
hann tala þetta, og fóru á eftir Jesú. [38] En Jesús sneri sér við, og er
hann sá þá koma á eftir sér, segir hann við þá: [39] Hvers leitið þið?
En þeir sögðu við hann: Rabbí — það þýðir útlagt: meistari, — hvar
dvelur þú? [40] Hann segir við þá: Komið, og þá getið þið séð það. Þeir
komu þá og sáu hvar hann dvaldi, og voru hjá honum þann dag. Var
það um tíundu stundu. [41] Andrés, bróðir Símonar Péturs, var annar
af þessum tveimur, sem höfðu heyrt til Jóhannesar og farið á eftir hon-
um. [42] Hann finnur fyrst bróður sinn Símon og segir við hann: Við
höfum fundið Messías, það er útlagt: Kristur; [43] og hann fór með hann
til Jesú. Jesús leit á hann og sagði: Þú ert Símon, sonur Jóhannes-
ar; þú skalt heita Kefas, það er útlagt: Pétur.
[44] Daginn eftir hafði hann í hyggju að fara á stað til Galíleu, og
hittir Filippus; og Jesús segir við hann: Fylg þú mér! [45] En Filippus
var frá Betsaída, úr borg þeirra Andrésar og Péturs. [46] Filippus finnur
Natanael og segir við hann: Vér höfum fundið þann, sem Móse hefir
ritað um í lögmálinu og spámennirnir, Jesúm Jósefsson frá Nazaret.
[47] Og Natanael sagði við hann: Getur nokkuð gott verið frá Nazaret?
Filippus segir við hann: Kom þú og sjá. [48] Jesús sá Natanael koma
til sín og segir um hann: Sjá, sannarlega er þar Ísraelíti, sem ekki
eru svik í. [49] Natanael segir við hann: Hvaðan þekkir þú mig? Jesús
svaraði og sagði við hann: Áður en Filippus kallaði á þig, sá eg þig,
þar sem þú varst undir fíkjutrénu. [50] Natanael svaraði honum: Rabbí,
þú ert sonur Guðs, þú ert konungur Ísraels. [51] Jesús svaraði og sagði
við hann: Trúir þú, af því eg sagði við þig: »Eg sá þig undir fíkju-
trénu«? Þú skalt sjá það sem þessu er meira. [52] Og hann segir við
hann: Sannlega, sannlega segi eg yður: þér munuð sjá himininn op-
inn og engla Guðs stíga upp og stíga niður yfir mannsins son.
2 Og á þriðja degi var haldið brúðkaup í Kana í Galíleu. Og móðir
Jesú var þar, [2] en Jesús var og boðinn til brúðkaupsins og lærisveinar
hans. [3] Og er vín þraut, segir móðir Jesú við hann: Þeir hafa ekki
vín. [4] Og Jesús segir við hana: Kona, hvað skiftir þú þér af mér?
Minn tími er enn ekki kominn. [5] Móðir hans segir við þjónana: Hvað
sem hann segir yður, skuluð þér gjöra. [6] En þar voru sett sex vatns-
ker úr steini, samkvæmt hreinsunarsiðum Gyðinga, og tók hvert
þeirra tvo eða þrjá mæla. [7] Jesús segir við þá: Fyllið nú kerin
vatni; og þeir fyltu þau á barma. [8] Þá segir hann við þá: Ausið
nú upp og færið kæmeistaranum, og þeir færðu honum. [9] En er
kæmeistarinn bergði á vatni því, er að víni var orðið, og vissi ekki
hvaðan það var, — en þjónarnir, sem vatnið höfðu ausið, vissu
það — kallar kæmeistarinn á brúðgumann og segir við hann:
[10] Hver maður setur fyrst góða vínið fram, en þegar menn eru orðnir

---

32: Matt. 3, 16. **33:** Post. 1, 5. **41:** Matt. 4, 18. **46:** 1 Mós. 3, 15; 22, 18. 5 Mós. 18, 18. 2 Sam. 7, 12 n. Jes. 7, 14; 9, 6; 53, 1 n. Jer. 23, 5. 6. Esek. 34, 23. Mík. 5, 1 n. Sak. 6, 12; 9, 9 n. **47:** kap. 7, 41. 42. **48:** Sálm. 73, 1; 32, 2. **50:** Matt. 14, 33; 16, 16. **52:** 1 Mós. 28, 12. Matt. 4, 11. Lúk. 22, 43; 24, 4. — **2, 6:** Mark. 7, 3.

ölvaðir, hið lakara; þú hefir geymt góða vínið þangað til nú. 11 Þessa
byrjun jarteinanna gjörði Jesús í Kana í Galíleu, og opinberaði dýrð
sína; og lærisveinar hans trúðu á hann.

12 Eftir þetta fór hann niður til Kapernaum, hann sjálfur og móðir
hans og bræður og lærisveinar hans, og voru þau þar nokkura daga.
13 Og páskar Gyðinga fóru í hönd, og Jesús fór upp til Jerúsalem.
14 Og hann fann í helgidóminum þá, sem seldu naut og sauði og dúfur,
og víxlarana sitjandi þar. 15 Og hann gjörði sér svipu úr köðlum og
rak alla út úr helgidóminum, bæði sauðina og nautin; og hann steypti
niður smápeningum víxlaranna og hratt um borðum þeirra. 16 Og við
dúfnasalana sagði hann: Takið þetta burt héðan; gjörið ekki hús föð-
ur míns að verzlunarbúð. 17 Lærisveinum hans kom í hug, að ritað er:
Vandlæti vegna húss þíns mun uppeta mig. 18 Gyðingarnir svöruðu þá
og sögðu við hann: Hvert tákn sýnir þú oss, þar eð þú gjörir þetta?
19 Jesús svaraði og sagði við þá: Brjótið þetta musteri, og á þrem dög-
um mun eg reisa það. 20 Þá sögðu Gyðingarnir: Í fjörutíu og sex ár
hefir musteri þetta verið í smíðum, og munt þú reisa það á þremur dög-
um? 21 En hann talaði um musteri líkama síns. 22 Þegar hann því
var upprisinn frá dauðum, mintust lærisveinar hans, að hann hafði
talað þetta, og þeir trúðu ritningunni og því orði, sem Jesús hafði talað.
23 En er hann var í Jerúsalem á páskunum, á hátíðinni, trúðu
margir á nafn hans, er þeir sáu tákn hans, þau er hann gjörði. 24 En
Jesús sjálfur trúði þeim eigi fyrir, hver hann væri, því að hann þekti
alla, og þurfti þess ekki, að nokkur vitnaði um manninn, því að hann
vissi, hvað með manninum bjó.

3 En það var maður nokkur af flokki Faríseanna, að nafni Nikó-
demus, höfðingi meðal Gyðinga. 2 Hann kom til hans um nótt og
sagði við hann: Rabbí, vér vitum, að þú ert meistari kominn frá Guði,
því að enginn getur gjört þessi tákn, sem þú gjörir, nema Guð sé með
honum. 3 Jesús svaraði og sagði við hann: Sannlega, sannlega segi eg
þér: enginn getur séð guðsríki nema hann endurfæðist. 4 Nikódemus
segir við hann: Hvernig getur maður fæðst, þegar hann er orðinn
gamall? Hvort getur hann aftur komist inn í kvið móður sinnar og
fæðst? 5 Jesús svaraði: Sannlega, sannlega segi eg þér, ef maðurinn
fæðist ekki af vatni og anda, getur hann ekki komist inn í guðsríkið.
6 Það sem af holdinu er fætt, er hold, og það sem af andanum er fætt,
er andi. 7 Undrast þú ekki, að eg sagði þér: Yður ber að endurfæðast.
8 Vindurinn blæs, hvar sem hann vill, og þú heyrir þytinn, en ekki
veiztu, hvaðan hann kemur eða hvert hann fer; eins er farið hverjum
sem af andanum er fæddur. 9 Nikódemus svaraði og sagði við hann:
Hvernig má þetta verða? 10 Jesús svaraði og sagði við hann: Þú ert
lærimeistari í Ísrael, og veizt ekki þetta? 11 Sannlega, sannlega segi eg
þér, að vér tölum það sem vér vitum, og vitnum um það, sem vér
höfuð séð, og vitnisburð vorn meðtakið þér ekki. 12 Hafi eg sagt yður
jarðneska hluti, og þér trúið eigi, hvernig munuð þér þá trúa, ef eg
segi yður himneska? 13 Og enginn hefir stigið upp til himins, nema
sá er niður sté af himni, mannsins sonur, sem er á himni. 14 Og eins
og Móse hóf upp höggorminn á eyðimörkinni, þannig á mannsins son-
ur að verða upphafinn, 15 til þess að hver sem trúir, hafi í honum ei-
líft líf. 16 Því að svo elskaði Guð heiminn, að hann gaf son sinn ein-

---

14: Matt. 21, 12. 13. **17:** Sálm. 69, 10. **18:** Matt. 12, 38; 16, 1. Jóh. 6, 30. **19:** Matt. 26, 61; 27, 40. **22:** Lúk. 24, 8. **24:** kap. 6, 64. Opinb. 2, 23. — **3, 1:** kap. 7, 50; 19, 39. **2:** kap. 9, 16. 33. Post. 2, 22. **8:** kap. 1, 13. **5:** Tít. 3, 5. **6:** Sálm. 51, 7. **8:** Préd. 11, 5. **11:** kap. 7, 16; 8, 28; 12, 49; 14, 24. **18:** kap. 1, 18. **14:** 4 Mós. 21, 8. 9. Jóh. 8, 28; 12, 32. **15:** kap. 6, 40.

getinn, til þess að hver, sem á hann trúir, glatist ekki, heldur hafi ei-
líft líf. 17 Því að ekki sendi Guð soninn í heiminn, til þess að hann
skyldi dæma heiminn, heldur til þess að heimurinn skyldi frelsast fyrir
hann. 18 Sá sem trúir á hann, dæmist ekki; sá sem ekki trúir, er
þegar dæmdur, því að hann hefir ekki trúað á nafn eingetins sonar
Guðs. 19 En þessi er dómurinn, að ljósið er komið í heiminn, og menn-
irnir elskuðu myrkrið meir en ljósið, því að verk þeirra voru vond. 20 Því
að hver sem ilt aðhefst, hatar ljósið og kemur eigi til ljóssins, til þess að
verk hans verði ekki átalin. 21 En sá sem sannleikann gjörir, kemur til
ljóssins, til þess að verk hans verði augljós, því að þau eru í Guði gjörð.

22 Eftir þetta kom Jesús og lærisveinar hans til Júdeulands; og
þar dvaldist hann ásamt þeim og skírði. 23 En Jóhannes skírði líka í
Ainon nálægt Salem, því að þar var vatn mikið. Og menn komu þang-
að og létu skírast; 24 því að Jóhannesi hafði enn ekki verið varpað í
fangelsi. 25 Þá kom upp þræta af hálfu lærisveina Jóhannesar og Gyð-
ings nokkurs um hreinsanir. 26 Og þeir komu til Jóhannesar og sögðu
við hann: Rabbí, sá sem var með þér hinumegin Jórdanar, hann,
sem þú vitnaðir um, sjá, hann skírir, og allir koma til hans. 27 Jó-
hannes svaraði og sagði: Enginn maður getur tekið neitt, nema honum
sé gefið það af himni. 28 Þér eruð sjálfir vottar mínir, að eg sagði:
Ekki er eg Kristur, heldur: Eg er sendur á undan honum. 29 Sá sem
á brúðina, hann er brúðgumi, en vinur brúðgumans, sem stendur hjá
honum og hlýðir á hann, gleðst innilega við rödd brúðgumans. Þessi
gleði mín er því orðin fullkomin. 30 Hann á að vaxa, en eg að minka.
31 Sá sem að ofan kemur, er yfir öllum. Sá sem er af jörðunni,
hann er af jörðunni og talar af jörðunni. Sá sem kemur af himni,
er yfir öllum; 32 og það sem hann hefir séð og heyrt, það vitnar hann
og vitnisburð hans meðtekur enginn. 33 En sá sem hefir meðtekið vitn-
isburð hans, hefir staðfest, að Guð sé sannorður. 34 Því að sá, sem
Guð sendi, talar Guðs orð, því að ómælt gefur hann andann. 35 Fað-
irinn elskar soninn og hefir gefið alla hluti í hönd honum. 36 Sá sem
trúir á soninn, hefir eilíft líf, en sá sem óhlýðnast syninum, skal ekki
sjá lífið, heldur varir reiði Guðs yfir honum.
4 Þegar nú drottinn varð þess vís, að Farísearnir hefðu frétt, að
Jesús fengi fleiri lærisveina og skírði fleiri en Jóhannes, — 2 Jesús
skírði þó ekki sjálfur, heldur lærisveinar hans — 3 yfirgaf hann Júdeu og
fór aftur til Galíleu. 4 En hann varð að leggja leið sína um Samaríu.
5 Kemur hann þá til bæjar í Samaríu, sem Síkar heitir, nálægt landi því,
sem Jakob gaf Jósef syni sínum. 6 En þar var Jakobsbrunnur.
Þar eð Jesús nú var orðinn vegmóður, settist hann rakleiðis niður við
brunninn; það var um séttu stund. 7 Kona nokkur samversk kemur
þá, til þess að ausa upp vatni. Jesús segir við hana: Gef mér að
drekka! 8 því að lærisveinar hans höfðu farið burt inn í bæinn, til
þess að kaupa vistir. 9 Samverska konan segir þá við hann: Hvernig
biður þú, sem ert Gyðingur, mig, samverska konu, um að drekka?
Því að Gyðingar eiga ekki mök við samverska menn. 10 Jesús svaraði
og sagði við hana: Ef þú þektir gjöf Guðs og hver sá er, sem segir
við þig: Gef mér að drekka! þá mundir þú hafa beðið hann, og hann

---

16: Róm. 5, 8; 8, 32. 1 Jóh. 4, 9. **17:** kap. 12, 47. **18:** kap. 5, 24; 6, 40. **19:** kap. 1, 9. 1 Jóh. 3, 12. **20:** Ef. 5, 13. **22:** kap. 4, 1. 2. **24:** Matt. 14, 3. **26:** kap. 1, 26—34. **27:** 1 Kor. 4, 7. **28:** kap. 1, 20. 23. **31:** kap. 8, 23. 1 Kor 15, 47. **32:** kap. 8, 26. 28. **33:** 1 Jóh. 5, 10. **34:** Post. 10, 38. **35:** Matt. 11, 27; 28, 18. Jóh. 13, 3; 17, 2. **36:** v. 15. 18. 5 Mós. 29, 20. Mark. 16, 16. 1 Jóh. 5, 10—12. — **4, 1:** kap. 3, 22. 26. **5:** 1 Mós. 33, 19; 48, 22. Jós. 24, 32. **9:** 2 Kong. 17, 24. Lúk. 9, 52. 53. Jóh. 8, 48. Post. 10, 28. **10:** Jer. 2, 13. Jóh. 6, 35; 7, 37 n.

mundi hafa gefið þér lifandi vatn. 11 Konan segir við hann: Herra, þú
hefir enga ausu og brunnurinn er djúpur; hvaðan hefir þú þá hið lif-
andi vatn? 12 Eða ertu meiri föður vorum Jakob, sem gaf oss brunn-
inn og drakk sjálfur úr honum og synir hans og kvikfé? 13 Jesús
svaraði og sagði við hana: Hver sem drekkur af þessu vatni, hann
mun þyrsta aftur, 14 en hver sem drekkur af því vatni, sem eg mun
gefa honum, hann mun að eilífu ekki þyrsta, heldur mun vatn það,
sem eg mun gefa honum, verða í honum að lind, er sprettur upp til
eilífs lífs. 15 Konan segir við hann: Herra, gef mér þetta vatn, til þess
að mig skuli ekki þyrsta, né heldur þurfi eg að fara hingað til að ausa
upp vatni. 16 Jesús segir við hana: Far þú, kallaðu á mann þinn og
kom hingað. 17 Konan svaraði og sagði við hann: Eg á engan mann.
Jesús segir við hana: Rétt sagðir þú: Eg á engan mann; 18 því að þú
hefir átt fimm menn, og sá sem þú átt nú, er ekki maður þinn; þetta
hefir þú sagt satt. 19 Konan segir við hann: Herra, eg sé, að þú ert
spámaður. 20 Feður vorir tilbáðu á þessu fjalli, og þér segið, að í
Jerúsalem sé staðurinn, þar sem tilbiðja eigi. 21 Jesús segir við hana:
Trú þú mér, kona, sú stund kemur, er þér hvorki munuð tilbiðja föð-
urinn á þessu fjalli né í Jerúsalem. 22 Þér tilbiðjið það sem þér þekkið
ekki; vér tilbiðjum það sem vér þekkjum; því að frá Gyðingum er
hjálpræðið. 23 En sú stund kemur, og er nú komin, er hinir sönnu
tilbiðjendur skulu tilbiðja föðurinn í anda og sannleika, því að einmitt
faðirinn leitar slíkra tilbiðjenda. 24 Guð er andi, og þeir sem tilbiðja
hann, eiga að tilbiðja hann í anda og sannleika. 25 Konan segir við
hann: Eg veit, að Messías kemur, sem kallast Kristur; þegar hann
kemur, mun hann kunngjöra oss alt. 26 Jesús segir við hana: Eg er
hann, eg, sem við þig tala.

27 Og í því bili komu lærisveinar hans og undruðust, að hann
var að tala við konu. Þó sagði enginn: Hvað viltu henni? eða: Hvað
ertu að tala við hana? 28 Konan skildi þá eftir skjólu sína, gekk burt
inn í bæinn og segir við menn: 29 Komið og sjáið mann, sem sagði
mér alt, sem eg hefi aðhafst; mundi ekki þessi maður vera Kristur?
30 Þeir gengu út úr borginni og komu til hans. 31 Meðan á þessu stóð,
báðu lærisveinarnir hann og sögðu: Rabbí, neyttu matar! 32 Hann
sagði við þá: Eg hefi fæðu að eta, sem þér vitið ekki af. 33 Læri-
sveinarnir sögðu þá hver við annan: Ætli nokkur hafi fært honum að
eta? 34 Jesús segir við þá: Minn matur er að gjöra vilja þess sem
sendi mig og fullkomna hans verk. 35 Segið þér ekki: Enn eru fjórir
mánuðir, þá kemur uppskeran? Sjá, eg segi yður: hefjið upp augu
yðar og lítið á akrana, þeir eru þegar hvítir til uppskeru. 36 Hver sem
upp sker, fær laun og safnar ávexti til eilífs lífs, til þess að bæði sá
sem sáir, og sá sem upp sker, geti glaðst sameiginlega. 37 Því að í
þessu efni er orðið satt: »Einn er sá sem sáir, og annar sá er upp
sker«. 38 Eg hefi sent yður til þess að upp skera það, sem þér ekki
hafið unnið að; aðrir hafa erfiðað, en þér eruð gengnir inn í vinnu þeirra.

39 En úr þessum bæ trúðu margir af Samverjunum á hann fyrir
orð konunnar, sem vitnaði: Hann sagði mér alt, sem eg hefi aðhafst.
40 Þegar því Samverjarnir komu til hans, beiddu þeir hann að dveljast
hjá sér; og hann dvaldist þar tvo daga, 41 og miklu fleiri tóku trú
fyrir orð hans; 42 og við konuna sögðu þeir: Það er eigi framar fyrir
þitt tal, að vér trúum, því að sjálfir höfum vér heyrt og vitum, að
þessi maður er í sannleika frelsari heimsins.

14: kap. 6, 27. 35; 7, 38. **19:** Lúk. 7, 16. **20:** 5 Mós. 12, 5. 11. 1 Kong. 9, 3. **22:** 1 Mós. 12, 3. Jes. 2, 3. Róm. 3, 2; 9, 4. **25:** kap. 1, 42. **26:** kap. 9, 37. **34:** kap. 5, 30; 6, 38. **35:** Matt. 9, 37. Lúk. 10, 2. **42:** kap. 17, 8.

43 En eftir þá tvo daga hélt hann burt þaðan til Galíleu. 44 Því
að Jesús vitnaði sjálfur, að spámaður væri ekki í metum í föðurlandi
sínu. 45 Er hann nú kom til Galíleu, tóku Galíleumenn við honum,
sem séð höfðu alt það, er hann gjörði á hátíðinni í Jerúsalem; því
að þeir höfðu einnig sótt hátíðina.
46 Hann kom þá aftur til Kana í Galíleu, þar sem hann gjörði
vatnið að víni. Og þar var konungsmaður nokkur, og lá sonur hans
sjúkur í Kapernaum. 47 Þegar hann frétti, að Jesús væri kominn frá
Júdeu til Galíleu, fór hann til hans og bað hann að koma og lækna
son sinn, því að hann lægi fyrir dauðanum. 48 Jesús sagði þá við
hann: Þér trúið ekki, nema þér sjáið tákn og stórmerki. 49 Konungs-
maðurinn segir við hann: Herra, kom þú áður en barnið mitt andast.
50 Jesús segir við hann: Far þú, sonur þinn lifir. Maðurinn trúði orði
því, sem Jesús talaði til hans, og fór burt. 51 En á heimleiðinni mættu
honum þjónar hans og sögðu, að sonur hans væri á lífi. 52 Þá spurði
hann þá að, hve nær honum hefði farið að létta; og þeir sögðu við
hann: Í gær um sjöundu stundu hvarf sóttin frá honum. 53 Þá sá
faðirinn, að það var á þeirri stundu, er Jesús hafði sagt við hann:
Sonur þinn lifir. Og hann tók trú og alt hans heimafólk. 54 Þetta
var önnur jarteinin, sem Jesús gjörði, er hann kom til Galíleu frá
Júdeu.

5 Eftir þetta var hátíð Gyðinga, og Jesús fór upp til Jerúsalem.
2 En í Jerúsalem er við sauðahliðið laug, sem kallast á hebresku
Beþesda og hefir fimm súlnagöng. 3 Í þeim lá fjöldi sjúkra manna,
blindra, haltra, visinna. 5 En þar var maður nokkur, sem sjúkur hafði
verið í þrjátíu og átta ár. 6 Þegar Jesús sá hann liggja og vissi, að
hann þegar hafði lengi sjúkur verið, segir hann við hann: Viltu verða
heill? 7 Sjúklingurinn svaraði honum: Herra, eg hefi engan mann, til
þess að láta mig í laugina, þegar vatnið hrærist; en meðan eg er á
leiðinni, fer annar ofan í á undan mér. 8 Jesús segir við hann: Rís
upp, tak sæng þína og gakk. 9 Og jafnskjótt varð maðurinn heill, tók
upp sængina og gekk.
En sá dagur var hvíldardagur. 10 Því sögðu Gyðingarnir við hinn
læknaða mann: Það er hvíldardagur, og þér er ekki leyfilegt að bera
sængina. 11 En hann svaraði þeim: Sá sem mig gjörði heilan, hann
sagði mér: Tak þú sæng þína og gakk. 12 Þeir spurðu hann: Hver
er sá maður, sem sagði við þig: Tak þú sæng þína og gakk? 13 En
læknaði maðurinn vissi ekki, hver það var, því að Jesús hafði leynst
burt, með því að fjöldi fólks var á staðnum. 14 Eftir þetta hittir Jesús
hann í helgidóminum og sagði við hann: Sjá, þú ert orðinn heill,
syndga þú ekki framar, til þess að þér vilji ekki annað verra til.
15 Maðurinn gekk burt og sagði Gyðingunum frá, að Jesús væri sá, er
hefði gjört sig heilan, 16 og vegna þess ofsóttu Gyðingarnir Jesúm, að
hann gjörði þetta á hvíldardegi. 17 En Jesús svaraði þeim: Faðir
minn starfar alt til þessa, eg starfa einnig. 18 Fyrir því leituðust Gyð-
ingarnir nú enn frekar við að ráða hann af dögum, að hann ekki
einungis braut hvíldardaginn, heldur kallaði einnig Guð föður sinn og
gjörði sjálfan sig Guði jafnan.
19 Jesús svaraði þá og sagði við þá:
Sannlega, sannlega segi eg yður: sonurinn getur ekkert gjört af
sjálfum sér, nema það sem hann sér föðurinn gjöra, því að það sem

---

44: Matt. 13, 57. **46:** kap. 2, 1 n. **48:** kap. 2, 18. 23. 1 Kor. 1, 22. **54:** kap. 2, 11. —
5, 1: 5 Mós. 16, 16. **2:** Nehem. 3, 1. **8:** Matt. 9, 6. Post. 9, 34. **10:** 2 Mós. 20,
8. 10. Jer. 17, 21 n. **17:** kap. 9, 4. **18:** kap. 10, 33. **19:** v. 30; kap. 8, 38.

hann gjörir, það gjörir og sonurinn sömuleiðis. 20 Því að faðirinn elskar
soninn og sýnir honum alt, sem hann gjörir, og hann mun sýna hon-
um meiri verk en þessi, til þess að þér skulið furða yður. 21 Því að
eins og faðirinn upp vekur hina dauðu og lífgar, þannig lífgar og son-
urinn þá sem hann vill. 22 Því að faðirinn dæmir ekki heldur nokkurn,
heldur hefir hann falið syninum á hendur allan dóm, 23 til þess að
allir heiðri soninn eins og þeir heiðra föðurinn. Sá sem ekki heiðrar
soninn, heiðrar ekki föðurinn, sem sendi hann. 24 Sannlega, sannlega
segi eg yður: sá sem heyrir mitt orð og trúir þeim sem sendi mig,
hefir eilíft líf og kemur ekki til dóms, heldur hefir hann stigið yfir
frá dauðanum til lífsins. 25 Sannlega, sannlega segi eg yður: sú stund
kemur, og er nú komin, er hinir dauðu munu heyra raust Guðs sonar,
og þeir, sem heyra, munu lifa. 26 Því að eins og faðirinn hefir líf í
sjálfum sér, þannig hefir hann einnig gefið syninum að hafa líf í sjálf-
um sér; 27 og hann hefir gefið honum vald til að halda dóm, því að
hann er mannsins sonur. 28 Undrist ekki þetta, því að sú kemur
stund, er allir þeir sem í gröfunum eru, munu heyra raust hans, 29 og
þeir munu ganga út, þeir sem gott hafa gjört, til upprisu lífsins, en
þeir sem ilt hafa aðhafst, til upprisu dómsins.
30 Ekki megna eg að gjöra neitt af sjálfum mér; eg dæmi eins og
eg heyri; og minn dómur er réttvís, því að eg leita ekki míns vilja,
heldur vilja þess er sendi mig. 31 Ef eg vitna um sjálfan mig, þá er
vitnisburður minn ekki sannur. 32 Annar er, sem vitnar um mig, og
eg veit, að vitnisburðurinn er sannur, sem hann vitnar um mig. 33 Þér
hafið sent til Jóhannesar, og hann bar sannleikanum vitni. 34 En vitn-
isburðinn tek eg ekki hjá manni, heldur segi eg þetta, til þess að þér
verðið hólpnir. 35 Hann var brennandi og skínandi lampi, en þér hafið
aðeins um stund viljað gleðjast við ljós hans. 36 En eg hefi þann vitn-
isburð, sem meiri er en Jóhannesar, því að þau verk, sem faðir minn
fékk mér að leysa af hendi, einmitt þau verk, sem eg gjöri, vitna um
mig, að faðirinn hefir sent mig. 37 Og faðirinn, sem sendi mig, hann
hefir vitnað um mig. Hvorki hafið þér nokkurn tíma heyrt rödd hans
né séð ásýnd hans. 38 Og ekki hafið þér orð hans varanlegt í yður,
því að þeim sem hann sendi, honum trúið þér ekki. 39 Þér rannsakið
ritningarnar, því að í þeim hugsið þér, að þér hafið eilíft líf, og þær
eru það, sem vitna um mig; 40 og ekki viljið þér koma til mín, til þess
að þér hafið lífið. 41 Eg tek ekki heiður af mönnum, 42 en eg þekki
yður, að þér hafið ekki Guðs kærleika í yður. 43 Eg er kominn í nafni
föður míns, og þér meðtakið mig ekki. Ef annar kæmi í sínu eigin
nafni, munduð þér meðtaka hann. 44 Hvernig getið þér trúað, þér, sem
takið heiður hver hjá öðrum, en leitið ekki þess heiðurs, sem er hjá
Guði einum? 45 Ætlið ekki, að eg muni ákæra yður fyrir föðurnum;
sá er til sem ákærir yður, Móse, sem þér hafið bygt von yðar á. 46 Því
að ef þér tryðuð Móse, þá tryðuð þér og mér, því að hann hefir ritað
um mig. 47 En ef þér trúið ekki ritum hans, hvernig ættuð þér þá að
trúa orðum mínum?

6 Eftir þetta fór Jesús burt til landsins hinumegin við Galíleuvatn-
ið, sem kent er við Tiberías. 2 En mikill mannfjöldi fylgdi hon-
um, því að menn sáu þau tákn, sem hann gjörði á hinum sjúku. 3 En

20: kap. 3, 35. 22: kap. 17, 2. Post. 17, 31. 2 Kor. 5, 10. 23: 1 Jóh. 2, 23. 24: kap. 3, 18. 25: Opinb. 3, 1. Ef. 2, 1--5. 27: v. 22. Post. 17, 31. 28: 1 Kor. 15, 52. 29: Dan. 12, 2. Matt. 25, 46. 30: v. 19; kap. 6, 38. 31: kap. 8, 13. 5 Mós. 19, 15. 33: kap. 1, 19 n. 36: kap. 3, 2; 10, 25; 14, 11. 37: 2 Mós. 33, 20. 1 Tím. 6, 16. 1 Jóh. 4, 12. 39: Lúk. 24, 27. Jóh. 1, 46. 44: kap. 12, 43. Róm. 2, 29. 46: kap. 1, 46.

Jesús fór upp á fjallið og settist þar niður ásamt lærisveinum sínum.
4 En páskar, hátíð Gyðinga, voru í nánd. 5 Þegar Jesús nú hóf upp
augu sín og sá, að fjöldi fólks kom til hans, segir hann við Filippus:
Hvar eigum vér að kaupa brauð, til þess að menn þessir fái etið?
6 En þetta sagði hann til þess að reyna hann, því að sjálfur vissi hann,
hvað hann ætlaði sér að gjöra. 7 Filippus svaraði honum: Brauð fyrir
tvö hundruð denara er ekki nóg handa þeim, til þess að hver einn fái
lítið eitt. 8 Segir þá einn af lærisveinum hans, Andrés, bróðir Símonar
Péturs, við hann: 9 Hér er ungmenni, sem hefir fimm byggbrauð og
tvo smáfiska, en hvað er þetta handa svo mörgum? 10 Jesús sagði:
Látið fólkið setjast niður. En gras mikið var á staðnum. Settust þá
niður karlmennirnir, að tölu nær fimm þúsundir. 11 Jesús tók þá brauð-
in, og er hann hafði gjört þakkir, skifti hann þeim meðal þeirra, sem
sezt höfðu niður; sömuleiðis og af fiskunum, svo mikið sem þeir vildu.
12 En er þeir voru mettir, segir hann við lærisveina sína: Takið saman
brotnu brauðin, sem afgangs eru, til þess að ekkert fari til ónýtis.
13 Þeir söfnuðu þeim þá saman og fyltu tólf karfir með molum af bygg-
brauðunum fimm, sem gengu af hjá þeim, er neytt höfðu. 14 Þegar
fólkið nú sá það tákn, sem hann gjörði, sagði það: Þessi er sannar-
lega spámaðurinn, sem á að koma í heiminn.

15 Þegar Jesús því varð þess var, að þeir ætluðu að koma og taka
hann með valdi, til þess að gjöra hann að konungi, veik hann aftur
afsíðis upp á fjallið einn saman.

16 En er kveld var komið, fóru lærisveinar hans niður að vatn-
inu, 17 og þeir stigu á skip og héldu yfir um vatnið til Kapernaum;
og það var þegar orðið dimt og Jesús var enn ekki kominn til þeirra.
18 En vatnið tók að ókyrrast, því að veður blés mikið. 19 Þegar þeir
nú höfðu róið hér um bil tuttugu og fimm eða þrjátíu skeiðrúm, sjá
þeir Jesúm gangandi á vatninu og kominn nálægt skipinu, og þeir urðu
hræddir. 20 En hann segir við þá: Það er eg, óttist ekki. 21 Vildu þeir
þá taka hann upp í skipið, og jafnskjótt kom skipið að landi, þar sem
þeir reru að.

22 Daginn eftir sá fólkið, sem stóð hinumegin vatnsins, að þar
hafði eigi verið nema einn bátur og að Jesús hafði ekki stigið á skip
með lærisveinum sínum, heldur höfðu lærisveinarnir farið einir saman,
— 23 aftur á móti voru þar komnir bátar frá Tíberías, nálægt þeim stað,
sem þeir átu brauðið, er drottinn hafði gjört þakkir; — 24 þegar því
fólkið sá, að Jesús var ekki þar, né heldur lærisveinar hans, stigu þeir
í bátana og komu til Kapernaum, til þess að leita að Jesú. 25 Og er
þeir fundu hann hinumegin vatnsins, sögðu þeir við hann: Rabbí, hve
nær komstu hingað? 26 Jesús svaraði þeim og sagði: Sannlega, sann-
lega segi eg yður: Þér leitið mín ekki af því að þér sáuð jarteinir,
heldur af því, að þér neyttuð brauðanna og urðuð mettir. 27 Aflið yður
ekki þeirrar fæðu, sem eyðist, heldur þeirrar fæðu, sem varir til eilífs
lífs, sem mannsins sonur mun gefa yður; því að hann hefir faðirinn,
Guð, innsiglað. 28 Þeir sögðu því við hann: Hvað eigum vér að gjöra,
til þess að vér vinnum verk Guðs? 29 Jesús svaraði og sagði við þá:
Þetta er verk Guðs, að þér trúið á þann, sem hann sendi. 30 Þeir sögðu
því við hann: Hver tákn gjörir þú þá, til þess að vér sjáum og trúum
þér? Hvaða verk vinnur þú? 31 Feður vorir átu manna á eyðimörk-
inni, eins og ritað er: *Brauð af himni gaf hann þeim að eta.* 32 Þá
sagði Jesús við þá: Sannlega, sannlega segi eg yður: Ekki gaf Móse

---

6, 5: Matt. 14, 13 n. Mark. 6, 30 n. Lúk. 9, 11 n. **9:** 2 Kong. 4, 43. **14:** kap. 1, 25; 7, 40. **15:** Matt. 14, 22 n. Mark. 6, 45 n. **27:** kap. 4, 14. **29:** 1 Jóh. 3, 23. **30:** kap. 2, 18. **31:** 2 Mós. 16, 4 n. Sálm. 78, 24.

yður brauð af himni, heldur gefur faðir minn yður hið sanna brauð af
himni. 33 Því að brauð Guðs er það, sem stígur niður af himni og
gefur heiminum líf. 34 Þá sögðu þeir við hann: Herra, gef oss ávalt
þetta brauð. 35 Jesús sagði við þá: Eg er brauð lífsins. Þann mun ekki
hungra, sem til mín kemur, og þann aldrei þyrsta, sem á mig trúir.
36 En eg hefi sagt yður, að þér hafið séð mig og trúið þó ekki. 37 Alt,
sem faðirinn gefur mér, mun koma til mín, og þann, sem til mín kem-
ur, mun eg alls ekki burt reka. 38 Því að eg hefi stígið niður af himni,
ekki til þess að gjöra vilja minn, heldur vilja þess er sendi mig. 39 En
þetta er vilji hans er sendi mig, að af öllu því, sem hann hefir gefið
mér, skuli eg ekki láta neitt glatast, heldur upp vekja það á efsta degi.
40 Því að þetta er vilji föður míns, að hver sem sér soninn og trúir á
hann, hafi eilíft líf; og eg mun upp vekja hann á efsta degi.
41 Þá mögluðu Gyðingarnir um hann, af því að hann sagði: Eg
er það brauð, sem kom niður af himni. 42 Og þeir sögðu: Er hann
ekki Jesús, sonur Jósefs? Og þekkjum vér ekki föður hans og móður?
Hvernig segir hann þá nú: Eg hefi stigið niður af himni? 43 Jesús
svaraði og sagði við þá: Möglið ekki yðar á meðal; 44 enginn getur
komið til mín, nema faðirinn, sem sendi mig, dragi hann, og eg mun
upp vekja hann á efsta degi. 45 Ritað er í spámönnunum: *Þeir munu
allir verða af Guði fræddir;* hver sem heyrir föðurinn og lærir, sá kem-
ur til mín. 46 Ekki að nokkur hafi séð föðurinn, nema sá sem er frá
Guði, hann hefir séð föðurinn. 47 Sannlega, sannlega segi eg yður: Sá
sem trúir, hefir eilíft líf. 48 Eg er brauð lífsins. 49 Feður yðar átu manna
í eyðimörkinni og dóu. 50 Þetta er brauðið, sem kemur niður af himni,
til þess að maður neyti af því og deyi ekki. 51 Eg er hið lifandi brauð, sem
kom niður af himni; ef nokkur etur af þessu brauði, mun hann lifa
til eilífðar; og það brauð, sem eg mun gefa, er hold mitt, heiminum
til lífs.
52 Þá þráttuðu Gyðingarnir sín á milli og sögðu: Hvernig getur
hann gefið oss hold sitt að eta? 53 Því sagði Jesús við þá: Sannlega,
sannlega segi eg yður: Ef þér ekki etið hold mannsins sonar og drekkið
blóð hans, hafið þér ekki líf í yður. 54 Sá sem etur hold mitt og drekk-
ur blóð mitt, hefir eilíft líf, og eg mun upp vekja hann á efsta degi;
55 því að hold mitt er sönn fæða og blóð mitt er sannur drykkur.
56 Sá sem etur hold mitt og drekkur blóð mitt, sá er í mér og eg í
honum; 57 eins og hinn lifandi faðir sendi mig, og eg lifi fyrir föður-
inn, eins mun sá lifa fyrir mig, sem mig etur. 58 Þetta er það brauð,
sem komið er niður af himni; ekki eins og feðurnir átu og dóu; sá
sem etur þetta brauð, mun lifa að eilífu. 59 Þetta sagði hann í sam-
kundunni, er hann var að kenna í Kapernaum.
60 Margir af lærisveinum hans, sem hlýddu á, sögðu þá: Hörð er
þessi ræða, hver getur hlýtt á hana? 61 En er Jesús vissi með sjálfum
sér, að lærisveinar hans mögluðu um þetta, sagði hann við þá: Hneyksl-
ar þetta yður? 62 Hvað þá, ef þér sæjuð mannsins son stíga upp þang-
að, sem hann áður var? 63 Það er andinn, sem lífgar, holdið gagnar
ekkert; orðin, sem eg hefi talað við yður, eru andi og eru líf. 64 En
þeir eru nokkurir meðal yðar, sem ekki trúa, — því að Jesús vissi frá
upphafi hverjir þeir voru, sem ekki trúðu, og hver sá var, sem mundi
svíkja hann. 65 Og hann sagði: Fyrir því hefi eg sagt við yður: Eng-
inn getur komið til mín, nema honum sé það gefið af föðurnum.

35: Jes. 55, 1 n. Jóh. 4, 14; 7, 37. **37:** kap. 17, 9. **38:** Matt. 26, 39 n. Jóh. 4, 34; 5, 30. **39:** kap. 10, 28. 29; 17, 12. **40:** kap. 3, 15 n. **42:** Matt. 13, 55. Lúk. 4, 22. **44:** kap. 12, 32. **45:** Jes. 54, 13. Jer. 31, 33. 34. Mik. 4, 2. 1 Þess. 4, 9. **46:** Matt. 11, 27. Jóh. 1, 18. **49:** 1 Kor. 10, 5. Hebr. 3, 17. **51:** kap. 3, 13. **58:** kap. 3, 36. **56:** kap. 15, 4. **62:** Mark. 16, 19. **63:** 2 Kor. 3, 6. **64:** kap. 2, 25; 13, 11. **65:** v. 44.

66 Upp frá þessu fóru margir af lærisveinum hans burt frá honum
aftur, og voru ekki framar með honum. 67 Jesús sagði því við þá tólf:
Viljið þér einnig fara burt? 68 Símon Pétur svaraði honum: Herra, til
hvers ættum vér að fara? Þú hefir orð eilífs lífs, 69 og vér höfum trú-
að og vitum, að þú ert hinn heilagi Guðs. 70 Jesús svaraði þeim: Hefi
eg ekki útvalið yður tólf? Og einn yðar er djöfull! 71 En hann átti
við Júdas, son Símonar Ískaríot, því að hann varð síðan til að svíkja
hann, einn af þeim tólf.

7 Og eftir þetta ferðaðist Jesús um í Galíleu, því að ekki vildi
hann ferðast um í Júdeu, af því að Gyðingarnir sátu um líf hans.
2 En hátíð Gyðinga, laufskálahátíðin, var í nánd. 3 Þá sögðu bræður
hans við hann: Tak þig upp héðan og far til Júdeu, til þess að einnig
lærisveinar þínir þar sjái þau verk, sem þú gjörir. 4 Því að enginn sá
gjörir nokkuð leynilega, sem alkunnur vill verða; ef þú gjörir þetta, þá
sýn þig sjálfan heiminum; 5 því að bræður hans trúðu ekki heldur á
hann. 6 Þá segir Jesús við þá: Minn tími er enn ekki kominn, en
yðar tími er jafnan fyrir hendi. 7 Ekki getur heimurinn hatað yður,
en mig hatar hann, af því að eg vitna um hann, að verk hans eru
vond. 8 Farið þér til hátíðarinnar; eg fer ekki að sinni til þessarar
hátíðar, því að minn tími er enn ekki fullnaður. 9 Þetta sagði hann
við þá, og var kyrr í Galíleu.
10 En er bræður hans voru farnir til hátíðarinnar, þá fór hann og
sjálfur þangað, ekki opinberlega, heldur eins og á laun. 11 Gyðingarnir
leituðu hans því á hátíðinni og sögðu: Hvar er hann? 12 Og mikill
kurr var um hann meðal fólksins; nokkurir sögðu: Hann er góður
maður; en aðrir sögðu: Nei, heldur leiðir hann fólkið í villu. 13 Þó
talaði enginn opinskátt um hann af ótta fyrir Gyðingunum.
14 En er hátíðin var hálfnuð, gekk Jesús upp í helgidóminn og
kendi. 15 Gyðingana furðaði nú á því, og þeir sögðu: Hvaðan hefir
þessi maður lærdóm sinn og hefir þó enga tilsögn hlotið? 16 Jesús
svaraði þeim því og sagði: Mín kenning er ekki mín, heldur þess sem
sendi mig. 17 Ef sá er nokkur, sem vill gjöra vilja hans, hann mun,
hvað kenninguna snertir, komast að raun um, hvort hún er frá Guði,
eða eg tala af sjálfum mér. 18 Sá sem talar af sjálfum sér, leitar eigin
vegsemdar, en sá, er leitar vegsemdar þess er sendi hann, er sannorður,
og ranglæti er ekki í honum. 19 Gaf Móse yður ekki lögmálið, og eng-
inn yðar heldur lögmálið? Hví sitjið þér um líf mitt? 20 Fólkið svar-
aði: Þú hefir illan anda; hver situr um líf þitt? 21 Jesús svaraði og
sagði við þá: Eitt verk gjörði eg, og yður furðar alla á því. 22 Móse
gaf yður umskurnina, — ekki að hún sé frá Móse, heldur frá feðrun-
um, — og þér umskerið mann á hvíldardegi. 23 Ef maður meðtekur
umskurn á hvíldardegi, til þess að Móse-lögmál verði ekki brotið, reið-
ist þér mér þá fyrir það, að eg gjörði allan manninn heilan á hvíldar-
degi? 24 Dæmið ekki eftir ásýndum, heldur dæmið réttlátan dóm.
25 Þá sögðu nokkurir af Jerúsalembúum: Er það ekki þessi mað-
ur, sem þeir sitja um að lífláta? 26 Og sjá, hann talar opinberlega, og
þeir segja ekkert við hann. Skyldu höfðingjarnir hafa komist að því
með sanni, að hann sé Kristur? 27 En um þennan mann vitum vér,
hvaðan hann er; en þegar Kristur kemur, veit enginn, hvaðan hann er.

68: Post. 5, 20. **69:** kap. 10, 36. **70:** Lúk. 6, 13. Jóh. 8, 44. **71:** Matt. 26, 47 n. — **7, 2:** 3 Mós. 23, 34 n. **3:** Matt. 12, 46. **5:** Mark. 3, 31. **6:** kap. 2, 4. **7:** kap. 15, 18; 3, 19. **8:** kap. 8, 20. **11:** kap. 11, 56. **12:** kap. 9, 16. **13:** kap. 9, 22; 12, 42. **15:** Matt. 13, 54. 56. **16:** kap. 8, 28; 12, 49; 14, 10. 24. **18:** kap. 5, 41. **19:** Post. 7, 53. Jóh. 7, 1; 5, 18. Matt. 12, 14. **20:** kap. 8, 48. 52; 10, 20. **21:** kap. 5, 5 n. **22:** 3 Mós. 12, 3. 1 Mós. 17, 10 n. **25:** v. 1; kap. 5, 18. **27:** kap. 6, 42.

[28] Jesús kallaði þá, þar sem hann var að kenna í helgidóminum, og
sagði: Bæði þekkið þér mig og vitið, hvaðan eg er. Og af sjálfum
mér er eg ekki kominn, en sá er sannur, sem sendi mig, en hann
þekkið þér ekki. [29] Eg þekki hann, því að eg er frá honum, og hann
hefir sent mig. [30] Þeir leituðust þá við að handtaka hann. Þó lagði
enginn hendur á hann, því að stund hans var enn ekki komin. [31] En
margir af fólkinu trúðu á hann og sögðu: Þegar Kristur kemur, mun
hann þá gjöra fleiri jarteinir en þessi maður hefir gjört? [32] Farísearnir
heyrðu, að fólkið var þannig að þrátta um hann; og æðstu prestarnir
og Farísearnir sendu þjóna, til þess að handtaka hann. [33] Jesús sagði
því: Enn þá er eg hjá yður lítinn tíma, og fer svo til hans, er sendi
mig. [34] Þér munuð leita mín og þér munuð ekki finna mig, og þar
sem eg er, þangað getið þér ekki komist. [35] Gyðingarnir sögðu þá sín
á milli: Hvert skyldi hann ætla að fara, svo að vér finnum hann ekki?
Skyldi hann ætla að fara til þeirra, sem dreifðir eru meðal Grikkja, og
kenna Grikkjum? [36] Hvað er þetta orð, sem hann sagði: Þér munuð
leita mín og þér munuð ekki finna mig? Og: Þar sem eg er, þangað
getið þér ekki komist?

[37] En síðasta daginn, hátíðisdaginn mikla, gekk Jesús fram og
kallaði, segjandi: Ef nokkurn þyrstir, þá komi hann til mín og drekki!
[38] Sá sem trúir á mig, úr hans kviði munu, eins og ritningin hefir sagt,
renna lækir lifandi vatns. [39] En þetta sagði hann um andann, er þeir
mundu meðtaka, er á hann tryðu, því að enn þá var andinn ekki gef-
inn, af því að Jesús var ekki enn þá dýrðlegur orðinn. [40] Því sögðu
nokkurir af fólkinu, sem heyrðu þessi orð: Þetta er sannarlega spá-
maðurinn. [41] Aðrir sögðu: Þessi maður er Kristur. En sumir sögðu:
Mundi Kristur þá koma frá Galíleu? [42] Hefir ekki ritningin sagt, að
Kristur muni koma af Davíðs sæði og frá Betlehem, þorpinu þar sem
Davíð var? [43] Nú varð ágreiningur um hann meðal fólksins. [44] En
nokkurir af þeim vildu handtaka hann, þó lagði enginn hendur á hann.

[45] Þjónarnir komu þá til æðstu prestanna og Faríseanna, og þeir
sögðu við þá: Hví komuð þér ekki með hann? [46] Þjónarnir svöruðu:
Aldrei hefir nokkur maður talað þannig. [47] Farísearnir svöruðu þeim
þá: Hvort hafið þér einnig látið leiðast afvega? [48] Hefir nokkur af
höfðingjunum trúað á hann eða af Faríseunum? [49] En þessi múgur,
sem ekki þekkir lögmálið, — þeir eru bölvaðir! [50] Nikódemus, — sá
sem kom til hans fyrrum, þótt hann væri einn af þeim, — segir við
þá: [51] Dæmir lögmál vort nokkurn mann, nema menn hafi yfirheyrt
hann áður og viti, hvað hann hefst að? [52] Þeir svöruðu og sögðu við
hann: Ert þú líka frá Galíleu? Rannsakaðu og sjáðu, að enginn spá-
maður kemur fram úr Galíleu.

[[53] Og þeir fóru hver heim til sín.

8 En Jesús fór til Olíufjallsins. [2] En snemma morguns kom hann
aftur í helgidóminn, og alt fólkið kom til hans, og hann settist
niður og kendi þeim. [3] En fræðimennirnir og Farísearnir koma með
konu, sem staðin hafði verið að hórdómi, og leiða hana fram [4] og segja
við hann: Meistari, kona þessi er beinlínis staðin að því að drýgja
hór. [5] Móse hefir nú boðið oss í lögmálinu, að slíkar konur skuli
grýta; hvað segir þú nú um hana? [6] En þetta sögðu þeir til að freista
hans, til þess að þeir hefðu eitthvað að ákæra hann fyrir. En Jesús

---

28: kap. 8, 42. 29: kap. 10, 15. 30: kap. 8, 20. Lúk. 19, 47; 20, 19. 31: kap. 8, 30. 33: kap. 8, 21; 12, 35. 37: 3 Mós. 23, 34 n. Jes. 55, 1. Jóh. 4, 14; 6, 35. Opinb. 22, 17. 38: Jes. 12, 3; 44, 3. 39: Jóel 3, 1. Jóh. 14, 16 n. 16, 7. Post. 2, 1 n. 40: 5 Mós. 18, 15. 18. Jóh. 1, 21; 6, 14. 42: Mík. 5, 1. Lúk. 2, 4. 44: v. 30. 45: v. 32. 48: 1 Kor. 1, 26 n. 2, 8. 50: kap. 3, 1. 2; 19, 39. 51: 2 Mós. 23, 1. 5 Mós. 17, 8 n. 19, 15 n. — 8, 2: kap. 7, 14. 5: 5 Mós. 22, 23. 24.

laut þá niður og ritaði með fingrinum á jörðina. 7 En þar eð þeir
héldu áfram að spyrja hann, rétti hann sig upp og sagði við þá: Sá
yðar, sem syndlaus er, kasti fyrstur steini á hana. 8 Og hann laut aft-
ur niður og ritaði á jörðina með fingrinum. 9 En er þeir heyrðu þetta,
gengu þeir burt hver eftir annan, öldungarnir fyrstir, og Jesús var einn
eftir og konan frammi fyrir honum. 10 Og Jesús rétti sig upp og sagði
við hana: Kona, hvar eru þeir? Sakfeldi enginn þig? 11 En hún svar-
aði: Enginn, herra. En Jesús sagði: Eg sakfelli þig ekki heldur. Far
þú; syndga ekki upp frá þessu].

12 Og enn talaði Jesús til þeirra og sagði: Eg er ljós heimsins,
hver sem fylgir mér, mun ekki ganga í myrkrinu, heldur hafa ljós lífs-
ins. 13 Farísearnir sögðu því við hann: Þú vitnar um sjálfan þig,
vitnisburður þinn er ekki sannur. 14 Jesús svaraði og sagði við þá: Þótt
eg vitni um sjálfan mig, er vitnisburður minn sannur; því að eg veit,
hvaðan eg er kominn og hvert eg fer. En þér vitið ekki, hvaðan eg kem
eða hvert eg fer. 15 Þér dæmið eftir holdinu; eg dæmi engan; 16 og jafnvel
þótt eg dæmdi, er dómur minn sannur, því að eg er ekki einn, heldur
eg og faðirinn, sem sendi mig. 17 Það er og ritað í lögmáli yðar, að
vitnisburður tveggja manna sé sannur. 18 Eg er sá sem vitna um sjálf-
an mig, og faðirinn, sem sendi mig, vitnar um mig. 19 Þeir sögðu þá
við hann: Hvar er faðir þinn? Jesús svaraði: Hvorki þekkið þér mig
né föður minn; ef þér þektuð mig, þá þektuð þér og föður minn. 20 Þessi
orð talaði hann hjá fjárhirzlunni, er hann var að kenna í helgidóminum,
og enginn lagði hendur á hann, því að stund hans var enn ekki komin.

21 Hann sagði nú aftur við þá: Eg fer burt, og þér munuð leita
mín og deyja í synd yðar. Þangað sem eg fer, getið þér ekki komist.
22 Gyðingarnir sögðu þá: Mun hann ætla að fyrirfara sér, þar eð hann
segir: Þangað sem eg fer, getið þér ekki komist? 23 Og hann sagði
við þá: Þér eruð neðan að, eg er ofan að; þér eruð af þessum heimi,
eg er ekki af þessum heimi. 24 Þess vegna sagði eg yður, að þér mund-
uð deyja í syndum yðar, því að ef þér trúið ekki, að eg sé sá sem eg
er, munuð þér deyja í syndum yðar. 25 Þeir sögðu þá við hann: Hver
ert þú? Jesús sagði við þá: Einmitt það sem eg hefi frá upphafi tal-
að til yðar. 26 Eg hefi margt um yður að tala og dæma; en hann sem
sendi mig, er sannorður, og eg tala það til heimsins, sem eg hefi heyrt
af honum. 27 Þeir skildu ekki, að hann talaði um föðurinn við þá.
28 Því sagði Jesús: Þegar þér hefjið upp mannsins son, þá munuð þér
komast að raun um, að eg er það, og að eg gjöri ekkert af sjálfum
mér, heldur tala eg þetta eins og faðirinn hefir kent mér. 29 Og sá
sem sendi mig, er með mér; ekki hefir hann látið mig einan, því að
eg gjöri ætíð það sem honum er þóknanlegt. 30 Þegar hann talaði þetta,
tóku margir trú á hann.

31 Jesús sagði því við þá Gyðinga, sem tekið höfðu trú á hann:
Ef þér haldið stöðugt við orð mitt, þá eruð þér sannarlega lærisveinar
mínir. 32 Og þér munuð þekkja sannleikann, og sannleikurinn mun
gjöra yður frjálsa. 33 Þeir svöruðu honum: Vér erum sæði Abrahams,
og höfum aldrei verið þrælar nokkurs manns; hvernig segir þú þá:
Þér skuluð verða frjálsir? 34 Jesús svaraði þeim: Sannlega, sannlega
segi eg yður, að sérhver, sem drýgir syndina, er þræll syndarinnar.
35 En þrællinn dvelur ekki um aldur og æfi í húsinu; sonurinn dvelur

---

7: 5 Mós. 17, 7. **11:** kap. 5, 14. **12:** kap. 1, 4. 5. 9; 9, 5; 12, 35. 46. **13:** kap. 5, 31. **15:** kap. 7, 24. **17:** 5 Mós. 19, 15. 2 Kor. 13, 1. **19:** kap. 16, 3; 14, 7. **20:** kap. 7, 8. 30. 44. **21:** kap. 7, 34. **23:** kap. 3, 31 n. 1 Jóh. 4, 5. **24:** Mark. 16, 16. **26:** kap. 3, 32; 15, 15. **28:** kap. 3, 14; 12, 32. **29:** kap. 14, 10; 16, 32. **30:** kap. 2, 23 n. **31:** kap. 15, 10. **32:** Róm. 6, 18; 8, 2. Gal. 5, 1. **34:** Róm. 6, 16. 20. 2 Pét. 2, 19. **35:** 1 Mós. 21, 10. Gal. 4, 30.

þar um aldur. 36 Ef því sonurinn gjörir yður frjálsa, munuð þér vera
sannarlega frjálsir. 37 Eg veit, að þér eruð Abrahams sæði, en þér
leitist þó við að lífláta mig, af því að orð mitt fær ekki rúm hjá yður.
38 Eg tala það sem eg hefi séð hjá föður mínum; gjörið þér þá og það,
sem þér hafið heyrt af föðurnum. 39 Þeir svöruðu og sögðu við hann:
Faðir vor er Abraham. Jesús segir við þá: Ef þér væruð Abrahams
börn, þá munduð þér vinna Abrahams verk. 40 En nú leitist þér við
að deyða mig, mann, sem hefi talað til yðar sannleikann, sem eg heyrði
hjá Guði; þetta gjörði Abraham ekki; 41 þér gjörið verk föður yðar.
Þeir sögðu við hann: Vér erum ekki hórgetnir, vér höfum einn föður,
Guð. Jesús sagði við þá: 42 Ef Guð væri faðir yðar, þá elskuðuð þér
mig, því að frá Guði er eg út genginn og kominn; því að ekki er eg
heldur kominn af sjálfum mér, en hann hefir sent mig. 43 Hví skiljið
þér ekki mál mitt? Af því að þér getið ekki hlýtt á orð mitt. 44 Þér
eigið að föður djöfulinn, og það sem faðir yðar girnist, viljið þér gjöra.
Hann var manndrápari frá upphafi, og ekki var hann stöðugur í sann-
leikanum, því að sannleiki er ekki í honum; þegar hann talar lygi,
talar hann af sínu eigin, því að lygari er hann og faðir lygarans. 45 En
af því að eg tala sannleikann, trúið þér mér ekki. 46 Hver yðar sannar
á mig synd? Ef eg tala sannleikann, hví trúið þér mér ekki? 47 Sá
sem er af Guði, heyrir Guðs orð; þér heyrið ekki, vegna þess að þér
eruð ekki af Guði. 48 Gyðingarnir svöruðu og sögðu við hann: Segjum
vér ekki rétt, að þú sért Samverji og hafir illan anda? 49 Jesús svaraði:
Ekki hefi eg illan anda, heldur heiðra eg föður minn, en þér smánið
mig. 50 En eg leita ekki míns heiðurs; sá er til, sem leitar hans og
dæmir. 51 Sannlega, sannlega segi eg yður: ef nokkur varðveitir mitt
orð, hann skal aldrei að eilífu sjá dauðann. 52 Gyðingarnir sögðu við
hann: Nú vitum vér, að þú hefir illan anda. Abraham er dáinn og
spámennirnir, og þú segir: Ef nokkur varðveitir mitt orð, sá mun aldrei
að eilífu smakka dauðann. 53 Ert þú meiri en faðir vor Abraham, sem
er dáinn? Spámennirnir eru líka dánir. Hvílíkan gjörir þú sjálfan
þig? 54 Jesús svaraði: Ef eg vegsama sjálfan mig, er vegsemd mín
ekkert. Það er faðir minn, sem vegsamar mig, hann sem þér segið,
að sé Guð yðar. 55 Og ekki þekkið þér hann, en eg þekki hann, og
ef eg segði: Eg þekki hann ekki, þá mundi eg vera lygari, eins og þér;
en eg þekki hann og varðveiti orð hans. 56 Abraham faðir yðar hlakk-
aði til að sjá minn dag, og hann sá hann og gladdist. 57 Þá sögðu
Gyðingarnir við hann: Þú ert enn ekki fimtugur, og þú hefir séð Abra-
ham? 58 Jesús sagði við þá: Sannlega, sannlega segi eg yður: Áður en
Abraham var, er eg. 59 Þeir tóku þá steina upp, til að kasta á hann,
en Jesús duldist og fór út úr helgidóminum.

9 Og er hann gekk fram hjá, sá hann mann, sem var blindur frá
fæðingu. 2 Og lærisveinar hans spurðu hann og sögðu: Rabbí,
hvor hefir syndgað, þessi maður eða foreldrar hans, að hann skyldi
fæðast blindur? 3 Jesús svaraði: Hvorki syndgaði hann né foreldrar
hans, heldur er það til þess, að Guðs verk verði opinber á honum.
4 Oss ber að vinna verk þess er sendi mig, meðan dagur er; það kemur
nótt, þegar enginn getur unnið. 5 Meðan eg er í heiminum, er eg
heimsins ljós. 6 Þá er hann hafði þetta sagt, hrækti hann á jörðina,
gjörði leðju úr hrákanum og reið leðjunni á augu hans. 7 Og hann

---

39: Matt. 3, 9. Róm. 2, 28; 9, 6. 7. **42:** kap. 16, 27. **44:** 1 Jóh. 3, 8—10. 1 Mós. 3, 4. 2 Kor. 11, 3. **46:** 1 Pét. 2, 22. 1 Jóh. 3, 5. **47:** 1 Jóh. 4, 6. Jóh. 10, 26. **48:** kap. 7, 20; 10, 20. **51:** kap. 5, 24; 11, 25. 26. **53:** kap. 4, 12. **55:** kap. 7, 28. 29. **56:** Hebr. 11, 13. Lúk. 10, 24. **58:** kap. 1, 1. 2. **59:** kap. 10, 31. Lúk. 4, 30. — **9, 3:** Lúk. 13, 2. 4. **4:** kap. 11, 9. 10. **5:** kap. 8, 12. **6:** Mark. 8, 23.

sagði við hann: Far þú og þvo þér í Sílóam-laug, — sem er útlagt:
sendur —; fór hann þá burt og þvoði sér og kom aftur sjáandi. 8 Þá
sögðu nágrannarnir og þeir, sem höfðu séð hann áður, því hann var
ölmusumaður: Er það ekki sá, sem setið hefir og beiðst ölmusu?
9 Nokkurir sögðu: Það er hann. Aðrir sögðu: Nei, en hann er líkur
honum. Sjálfur sagði hann: Eg er sá hinn sami. 10 Þeir sögðu þá
við hann: Hvernig opnuðust þá augu þín? 11 Hann svaraði: Maður-
inn, sem heitir Jesús, gjörði leðju og reið á augu mín og sagði við mig:
Far þú til Sílóam og þvo þér. En er eg nú fór og þvoði mér, fékk
eg sjónina. 12 Og þeir sögðu við hann: Hvar er hann? Hann segir:
Eg veit það ekki.

13 Þeir færa nú manninn, sem áður var blindur, til Faríseanna;
14 en hvíldardagur var þann dag, er Jesús bjó til leðjuna og lauk upp
augum hans. 15 Nú spurðu líka Farísearnir hann aftur, hvernig hann
hefði fengið sjónina; en hann sagði við þá: Hann lagði leðju á augu
mín, og eg þvoði mér, og nú er eg sjáandi. 16 Þá sögðu nokkurir af
Faríseunum: Ekki er maður þessi frá Guði, fyrst hann heldur ekki
hvíldardaginn. En aðrir sögðu: Hvernig getur syndugur maður gjört
slíkar jarteinir? Og ágreiningur var með þeim. 17 Þeir segja þá aftur
við hinn blinda: Hvað segir þú um hann, þar sem hann lauk upp
augum þínum? En hann sagði: Hann er spámaður. 18 En Gyðing-
arnir trúðu því þá ekki um hann, að hann hefði verið blindur og væri
orðinn sjáandi, fyr en þeir kölluðu á foreldra mannsins, sem var orð-
inn sjáandi, 19 og spurðu þau og sögðu: Er þetta sonur ykkar, sem þið
segið, að hafi verið fæddur blindur? Hvernig er hann þá nú orðinn
sjáandi? 20 Foreldrar hans svöruðu og sögðu: Við vitum, að hann er
sonur okkar, og að hann fæddist blindur. 21 En hvernig hann nú er
orðinn sjáandi, vitum við ekki, eða hver hefir lokið upp augum hans,
það vitum við ekki. Spyrjið hann sjálfan; hann hefir aldurinn; hann
getur sjálfur talað fyrir sig. 22 Þetta sögðu foreldrar hans, vegna þess
að þau óttuðust Gyðingana, af því að nú höfðu Gyðingarnir komið
sér saman um, að ef nokkur maður játaði, að hann væri Kristur,
skyldi hann samkundurækur. 23 Þess vegna sögðu foreldrar hans:
Hann hefir aldurinn, spyrjið hann sjálfan. 24 Þeir kölluðu þá í annað
sinn á manninn, sem hafði verið blindur, og sögðu við hann: Gef þú
Guði dýrðina; vér vitum, að maður þessi er syndari. 25 Þá svaraði hann:
Hvort hann er syndari, veit eg ekki; eitt veit eg, að eg, sem var blindur,
er nú sjáandi. 26 Þeir sögðu þá við hann: Hvað gjörði hann við þig?
Hvernig lauk hann upp augum þínum? 27 Hann svaraði þeim: Eg
hefi þegar sagt yður það, og þér hlustuðuð ekki á það; hvers vegna
viljið þér heyra það aftur? Hvort viljið þér líka verða lærisveinar
hans? 28 Og þeir atyrtu hann og sögðu: Þú ert lærisveinn hans, en
vér erum lærisveinar Móse. 29 Vér vitum, að Guð hefir talað við Móse,
en um þennan mann vitum vér ekki, hvaðan hann er. 30 Maðurinn svar-
aði og sagði við þá: Þá er þetta þó undarlegt, að þér vitið ekki, hvaðan
hann er, og hann lauk upp augum mínum. 31 Vér vitum, að Guð
heyrir ekki syndara, en ef einhver er guðrækinn og gjörir vilja hans,
þann mann heyrir hann. 32 Aldrei hefir það heyrst, að nokkur hafi
opnað augu þess, er var fæddur blindur. 33 Væri þessi maður ekki frá
Guði, þá gæti hann ekkert gjört. 34 Þeir svöruðu og sögðu við hann:
Allur ert þú í syndum fæddur, og þú ert að kenna oss! Og þeir ráku
hann út.

7: Nehem. 3, 15. Jes. 8, 6. **14:** kap. 5, 9. **16:** kap. 7, 12. **17:** Lúk. 7, 16. **22:** kap. 7, 13; 12, 42. **31:** Job 27, 9. Sálm. 66, 18. Orðskv. 15, 29; 28, 9. Jes. 1, 15.

35 Jesús frétti, að þeir hefðu rekið hann út, og er hann fann hann,
sagði hann: Trúir þú á Guðs son? 36 Hann svaraði og sagði: Hver
er sá, herra, að eg geti trúað á hann? 37 Jesús sagði við hann: Bæði
hefir þú séð hann og hann er sá sem við þig talar. 38 En hann sagði:
Eg trúi, herra! og hann féll fram fyrir honum. 39 Og Jesús sagði: Til
dóms er eg kominn í þennan heim, til þess að þeir sem ekki sjá, verði
sjáandi, og þeir sem sjáandi eru, verði blindir. 40 Þetta heyrðu þeir af
Faríseunum, sem hjá honum voru, og sögðu við hann: Hvort erum
vér þá líka blindir? 41 Jesús sagði við þá: Ef þér væruð blindir, hefðuð
þér ekki synd, en nú segið þér: Vér erum sjáandi. Synd yðar helzt við.
10 Sannlega, sannlega segi eg yður: Sá sem ekki gengur um dyrn-
ar inn í sauðabyrgið, heldur stígur yfir annarstaðar, sá er þjófur
og ræningi. 2 En sá sem gengur inn um dyrnar, hann er hirðir sauð-
anna. 3 Fyrir honum lýkur dyravörðurinn upp og sauðirnir heyra raust
hans, og hann kallar sauði sína með nafni og fer út með þá. 4 Þegar
hann hefir látið út alla sauði sína, gengur hann á undan þeim og sauð-
irnir fylgja honum, af því að þeir þekkja raust hans; 5 en ókunnugum
fylgja þeir alls ekki, heldur munu þeir flýja frá honum, af því þeir
þekkja ekki raust ókunnugra. 6 Þessa líkingu sagði Jesús þeim, en þeir
skildu ekki, hvað það var, sem hann talaði til þeirra.

7 Jesús sagði því aftur við þá: Sannlega, sannlega segi eg yður:
Eg er dyr sauðanna. 8 Allir, sem komu á undan mér, eru þjófar og
ræningjar, en sauðirnir hlýddu þeim ekki. 9 Eg er dyrnar; ef einhver
gengur inn um mig, sá mun hólpinn verða, og hann mun ganga inn
og gagna út og fá fóður. 10 Þjófurinn kemur ekki nema til þess að
stela og slátra og eyða. Eg er kominn til þess að þeir hafi líf og hafi
nægtir. 11 Eg er góði hirðirinn; góði hirðirinn gefur líf sitt út fyrir
sauðina; 12 leiguliðinn og sá, sem ekki er hirðir og ekki á sauðina, sér
úlfinn koma, og yfirgefur sauðina og flýr, — og úlfurinn hremmir þá
og tvístrar þeim — 13 af því að hann er leiguliði og honum er ekki
ant um sauðina. 14 Eg er góði hirðirinn, og eg þekki mína, og mínir
þekkja mig, 15 eins og faðirinn þekkir mig og eg þekki föðurinn; og eg
gef út líf mitt fyrir sauðina. 16 Og eg hefi aðra sauði, sem ekki eru af
þessu sauðabyrgi; þá byrjar mér og að leiða, og þeir munu heyra mína
raust; og það mun verða ein hjörð, einn hirðir. 17 Fyrir því elskar fað-
irinn mig, að eg læt líf mitt, til þess að eg taki það aftur. 18 Enginn
tekur það frá mér, heldur læt eg það sjálfviljuglega. Eg hefi vald til
að láta það, og eg hefi vald til að taka það aftur. Þetta boðorð hefi
eg meðtekið af föður mínum.

19 Enn varð ágreiningur meðal Gyðinganna vegna þessara orða.
20 Og margir þeirra sögðu: Hann hefir illan anda og er óður, hví hlýðið
þér á hann? 21 Aðrir sögðu: Þetta eru ekki orð manns, sem haldinn
er af illum anda; mun illur andi geta opnað augu blindra?

22 Nú kom vígsluhátíðin í Jerúsalem, og þá var vetur. 23 Og Jesús
var á gangi í helgidóminum í súlnagöngum Salómons. 24 Þá flyktust
Gyðingarnir að honum og sögðu við hann: Hversu lengi ætlar þú að
halda sálum vorum í óvissu? Ef þú ert Kristur, þá seg oss það ber-
lega. 25 Jesús svaraði þeim: Eg hefi sagt yður það, en þér trúið ekki.
Verkin, sem eg gjöri í nafni föður míns, þau vitna um mig. 26 En þér
trúið ekki, því að þér eruð ekki af mínum sauðum. 27 Mínir sauðir
heyra raust mína, og eg þekki þá, og þeir fylgja mér, 28 og eg gef þeim

---

37: kap. 4, 26. **39:** Jóh. 3, 19. **41:** kap. 15, 22. — **10, 8:** Matt. 7, 15. **10:** kap.
1, 16. **11:** Sálm. 23, 1; 80, 2. Jes. 40, 11. Esek. 34, 23; 37, 24. Jóh. 15, 13. **14:**
2 Tím. 2, 19. **15:** Matt. 11, 27. **16:** kap. 11, 52. Ef. 2, 13. 14. **18:** kap. 14, 31.
19: kap. 9, 16. **20:** kap. 7, 20. **23:** Post. 3, 11. **25:** kap. 5, 36.

eilíft líf, og þeir skulu aldrei að eilífu glatast, og enginn skal slíta þá
úr hendi minni. 29 Faðir minn, sem hefir gefið mér þá, er öllum meiri,
og enginn getur slitið þá úr hendi föðurins. 30 Eg og faðirinn erum
eitt. 31 Enn tóku Gyðingarnir upp steina, til að grýta hann. 32 Jesús
svaraði þeim: Mörg góðverk sýndi eg yður frá föðurnum; fyrir hvert
af þessum verkum grýtið þér mig? 33 Gyðingarnir svöruðu honum:
Fyrir gott verk grýtum vér þig ekki, heldur fyrir guðlast og fyrir það,
að þú, sem ert maður, gjörir sjálfan þig að Guði. 34 Jesús svaraði
þeim: Er ekki ritað í lögmáli yðar: *Eg hefi sagt: Þér eruð guðir.* 35 Ef
hann kallar þá guði, sem Guðs orð kom til, og ritningin getur ekki
raskast, 36 segið þér þá við þann, sem faðirinn helgaði og sendi í heim-
inn: Þú guðlastar! af því að eg sagði: Eg er sonur Guðs? 37 Ef eg
gjöri ekki verk föður míns, þá trúið mér ekki. 38 En ef eg gjöri þau,
þá trúið verkunum, þótt þér ekki trúið mér, til þess að þér vitið og
komist að raun um, að faðirinn er í mér og eg í föðurnum. 39 Þá leit-
uðust þeir aftur við að taka hann, en hann komst burt úr höndum
þeirra.

40 Og hann fór aftur yfir um Jórdan til þess staðar, þar sem Jó-
hannes skírði fyrst, og dvaldist þar. 41 Og margir komu til hans, og
þeir sögðu: Jóhannes gjörði að sönnu enga jartein, en alt það, sem Jó-
hannes sagði um hann, var satt. 42 Og þar trúðu margir á hann.

11 En maður nokkur var sjúkur, Lazarus frá Betaníu, úr þorpi Maríu
og Mörtu systur hennar. 2 En María var sú, sem smurði drottin
smyrslum og þerraði fætur hans með hári sínu, og það var bróðir
hennar Lazarus, sem var sjúkur. 3 Sendu þær systur því til hans og
létu segja honum: Herra, sjá, sá sem þú elskar, er sjúkur. 4 En er
Jesús heyrði það, sagði hann: Þessi sótt er ekki til dauða, heldur vegna
dýrðar Guðs, til þess að sonur Guðs vegsamist fyrir hana. 5 En Jesús
elskaði þau Mörtu og systur hennar og Lazarus. 6 Þegar hann nú
heyrði, að hann væri sjúkur, dvaldist hann þó tvo daga á þeim stað,
þar sem hann var. 7 Síðan segir hann eftir þetta við lærisveinana:
Förum aftur til Júdeu. 8 Lærisveinarnir segja við hann: Rabbí, ný-
lega ætluðu Gyðingarnir að grýta þig, og nú fer þú þangað aftur!
9 Jesús svaraði: Eru ekki tólf stundir í deginum? Ef einhver er á gangi
að degi til, hrasar hann ekki, því að hann sér ljós þessa heims; 10 en
ef hann er á gangi á næturþeli, hrasar hann, af því að ljósið er ekki
í honum. 11 Þetta talaði hann, og eftir það segir hann við þá: Lazarus
vinur vor er sofnaður, en eg fer nú að vekja hann. 12 Lærisveinarnir
sögðu þá við hann: Herra, ef hann er sofnaður, þá mun honum batna.
13 En Jesús hafði talað um dauða hans, en þeir héldu að hann ætti við hvíld
svefnsins; 14 því sagði Jesús þeim þá með berum orðum: Lazarus er
dáinn; 15 og það gleður mig yðar vegna, að eg var þar ekki, til þess
að þér skulið trúa. En förum nú til hans. 16 Þá sagði Tómas, sem
kallaður er Dídymos, við samlærisveina sína: Vér skulum og fara, til
þess að vér deyjum með honum.

17 En er Jesús nú kom, varð hann þess vís, að hann hafði þegar
legið fjóra daga í gröfinni. 18 En Betanía var nálægt Jerúsalem, hér
um bil fimtán skeiðrúm þaðan. 19 En margir af Gyðingum voru komnir
til Mörtu og Maríu, til þess að hugga þær eftir bróðurinn. 20 Þegar
Marta nú heyrði, að Jesús kæmi, gekk hún á móti honum, en María
sat heima. 21 Marta sagði þá við Jesúm: Herra, ef þú hefðir verið hér,

---

30: kap. 5, 19; 14, 10 n. 17, 11. 21 n. **31:** kap. 8, 59. **34:** Sálm. 82, 6. **36:** kap. 17, 19. **38:** kap. 14, 10. 11. **40:** kap. 1, 28. — **11, 1:** Lúk. 10, 38. 39. **2:** kap. 12, 3. **4:** kap. 9, 3. **8:** kap. 10, 31. **9:** kap. 9, 4. **11:** Matt. 9, 24.

væri bróðir minn ekki dáinn. [22] Einnig nú veit eg, að hvað sem þú
biður Guð um, það mun Guð veita þér. [23] Jesús segir við hana: Bróðir
þinn mun upp rísa. [24] Marta segir við hann: Eg veit, að hann mun
upp rísa í upprisunni á efsta degi. [25] Jesús sagði við hana: Eg er upp-
risan og lífið; sá sem trúir á mig, mun lifa, þótt hann deyi. [26] Og
hver sá sem lifir og trúir á mig, hann skal aldrei að eilífu deyja. Trúir
þú þessu? [27] Hún segir við hann: Já, herra, eg hefi trúað, að þú ert
Kristur, sonur Guðs, sem kemur í heiminn. [28] Og er hún hafði þetta
mælt, fór hún burt og kallaði á systur sína Maríu, og sagði einslega:
Meistarinn er hér og vill finna þig. [29] En hún stóð skjótt upp, er hún
heyrði þetta, og fór til hans. [30] En Jesús var enn ekki kominn til
þorpsins, heldur var hann enn á þeim stað, þar sem Marta hafði mætt
honum. [31] Þegar nú Gyðingarnir, sem voru hjá Maríu í húsinu og voru
að hugga hana, sáu að hún stóð upp og gekk út í skyndi, fóru þeir
eftir henni og hugðu, að hún færi til grafarinnar, til að gráta þar.
[32] En er María nú kom þangað sem Jesús var, og sá hann, féll hún
honum til fóta og sagði við hann: Herra, ef þú hefðir verið hér, væri
bróðir minn ekki dáinn. [33] Þegar nú Jesús sá hana gráta og Gyðing-
ana gráta, sem með henni höfðu komið, hrygðist hann í andanum og
komst sjálfur við og sagði: [34] Hvar hafið þér lagt hann? Þeir segja
við hann: Herra, kom þú og sjá. [35] Jesús táraðist. [36] Þá sögðu Gyð-
ingarnir: Sjá, hve hann hefir elskað hann. [37] En nokkurir þeirra sögðu:
Gat ekki þessi maður, sem opnaði augu hins blinda, einnig séð svo um,
að þessi maður skyldi ekki deyja? [38] Jesús hrygðist þá aftur með sjálf-
um sér og kemur til grafarinnar; en hún var hellir og lá steinn fyrir
honum. [39] Jesús sagði: Takið steininn burt. Marta, systir hins fram-
liðna, segir við hann: Herra, það er nú þegar komin nálykt af honum,
því að hann hefir legið þar fjóra daga. [40] Jesús segir við hana: Sagði
eg þér ekki, að ef þú trýðir, mundir þú sjá dýrð Guðs? [41] Þeir tóku
þá steininn burt, en Jesús hóf upp augu sín og mælti: Faðir, eg þakka
þér, að þú hefir heyrt mig. [42] Eg vissi að sönnu, að þú ávalt heyrir
mig, en vegna mannfjöldans, sem stendur hér umhverfis, sagði eg það,
til þess að þeir skuli trúa, að þú hafir sent mig. [43] Og er hann hafði
þetta mælt, kallaði hana hárri röddu: Lazarus, kom þú út! [44] Og hinn
dáni kom út, bundinn líkblæjum á fótum og höndum, og fyrir andlit
hans var bundinn sveitadúkur. Jesús segir við þá: Leysið hann og
látið hann fara.

[45] Margir af Gyðingunum, sem komnir voru til Maríu og höfðu
séð það sem hann gjörði, trúðu á hann. [46] En nokkurir þeirra fóru til
Faríseanna og sögðu þeim, hvað Jesús hefði gjört.

[47] Æðstu prestarnir og Farísearnir söfnuðu því ráðinu saman og
sögðu: Hvað eigum vér að gjöra? Því að þessi maður gjörir margar
jarteinir. [48] Ef vér látum hann nú afskiftalausan, munu allir trúa á
hann, og svo munu Rómverjar koma og taka bæði land vort og þjóð.
[49] En einn af þeim, Kaífas, sem það ár var æðsti prestur, sagði við þá:
[50] Þér vitið alls ekkert og hugleiðið ekki heldur, að yður er gagnlegra,
að einn maður deyi fyrir lýðinn, en að öll þjóðin fyrirfarist. [51] En
þetta talaði hann ekki af sjálfum sér, heldur spáði hann, með því að
hann var æðsti prestur það ár, að Jesús ætti að deyja fyrir þjóðina,
[52] og ekki einungis fyrir þjóðina, heldur til þess að hann einnig safnaði
í eina heild hinum sundur dreifðu börnum Guðs. [53] Upp frá þeim degi
ráðguðust þeir því um að lífláta hann.

24: Dan. 12, 2. Jóh. 5, 28. 29; 6, 40. 54. 25: kap. 14, 6. 1 Jóh. 5, 20. 26: kap. 8, 51. 27: Matt. 16, 16. Jóh. 4, 42; 6, 69. 37: kap. 9, 6. 7. 38: Matt. 27, 60. 40: v. 26. 42: kap. 12, 30. 47: Matt. 26, 3. 52: kap. 10, 16. 53: Matt. 12, 14.

54 Jesús gekk því ekki framar berlega um meðal Gyðinganna, held-
ur fór hann burt þaðan út á landsbygðina nálægt eyðimörkinni, til
bæjar, sem heitir Efraím, og þar dvaldist hann ásamt lærisveinunum.
55 En páskar Gyðinga voru í nánd. Og margir fóru úr landsbygðinni
upp til Jerúsalem fyrir páskana, til að hreinsa sig. 56 Þeir leituðu þá
að Jesú, og sögðu hver við annan, þar sem þeir stóðu í helgidóminum:
Hvað virðist yður? Ætli hann komi alls ekki til hátíðarinnar? 57 En
æðstu prestarnir og Farísearnir höfðu gefið þá skipun, að ef nokk-
ur vissi, hvar hann væri, skyldi hann segja til, svo að þeir gætu hand-
tekið hann.

12 Sex dögum fyrir páska kom Jesús þá til Betaníu, þar sem
Lazarus var, sem Jesús hafði vakið upp frá dauðum. 2 Þá gjörðu
menn honum þar kvöldverð, og Marta gekk um beina, en Lazarus var
einn af þeim, sem sátu til borðs með honum. 3 Þá tók María pund af
ómenguðum og dýrum nardus-smyrslum og smurði fætur Jesú, og þerr-
aði með hári sínu fætur hans, en húsið fyltist af ilm smyrslanna.
4 Þá segir Júdas Ískaríot, einn af lærisveinum hans, sem síðar varð til
þess að svíkja hann: 5 Hví voru þessi smyrsl ekki seld fyrir þrjú
hundruð denara og gefin fátækum? 6 En þetta sagði hann ekki af því,
að honum væri ant um fátæka, heldur af því að hann var þjófur;
og með því að hann hafði pyngjuna, tók hann það sem í hana var
látið. 7 Þá sagði Jesús: Lát hana í friði; hún hefir geymt þetta til
greftrunardags míns; 8 því að fátæka hafið þér ávalt hjá yður, en mig
hafið þér ekki ávalt.
9 Nú komst almenningur meðal Gyðinga að því, að hann væri þar,
og þeir komu ekki aðeins vegna Jesú, heldur og til að sjá Lazarus,
sem hann hafði vakið upp frá dauðum. 10 En æðstu prestarnir ráð-
guðust um að deyða einnig Lazarus; 11 því að hans vegna fóru margir
Gyðingar og trúðu á Jesúm.
12 Daginn eftir, þegar hinn mikli fjöldi, sem kominn var til há-
tíðarinnar, heyrði, að Jesús væri að koma til Jerúsalem, 13 tóku þeir
pálmaviðargreinar og gengu út til móts við hann, og þeir hrópuðu:
Hósanna, blessaður sé sá, sem kemur í nafni drottins, Ísraelskonungur-
inn! 14 En Jesús fékk sér ungan asna og settist upp á hann, eins og
ritað er: 15 *Óttast ekki, dóttir Síon! sjá, konungur þinn kemur ríðandi
á ösnufola.* 16 Þetta skildu ekki lærisveinar hans í fyrstu; en þegar
Jesús var dýrðlegur orðinn, mintust þeir þess, að þetta var ritað um
hann, og að þeir höfðu gjört þetta honum til handa. 17 En fólkið, sem
var með honum, er hann kallaði Lazarus út úr gröfinni og uppvakti
hann frá dauðum, vitnaði nú. 18 Þess vegna gekk og múgurinn á móti
honum, því að menn höfðu heyrt, að hann hefði gjört þessa jartein.
19 Þá sögðu Farísearnir sín á milli: Þér sjáið, að þér komið engu til
vegar. Sjá, allur heimur eltir hann.
20 En meðal þeirra, sem fóru upp til þess að tilbiðja á hátíðinni,
voru nokkurir Grikkir. 21 Þeir gengu þá til Filippusar frá Betsaída í Galí-
leu, og báðu hann og sögðu: Herra, oss langar til að sjá Jesúm. 22 Fil-
ippus kemur og segir Andrési. Andrés og Filippus koma og segja Jesú.
23 En Jesús svarar þeim og segir: Stundin er komin, að mannsins sonur
verði dýrðlegur. 24 Sannlega, sannlega segi eg yður: Deyi ekki hveiti-

---

55: 4 Mós. 9, 10 n. 2 Kron. 30, 18—20. — **12, 1:** Matt. 26, 6 n. Mark. 14, 3 n. **3:** kap. 11, 2. **6:** kap. 13, 29. **9:** kap. 11, 43. 44. **11:** kap. 11, 45. **13:** Matt. 21, 1 n. Mark. 11, 1 n. Lúk. 19, 29 n. Sálm. 118, 25. 26. **15:** Jes. 62, 11. Sak. 9, 9. **16:** kap. 2, 22. **21:** kap. 1, 44. 45. **23:** kap. 13, 32; 17, 1.

kornið, sem fellur í jörðina, verður það einsamalt, en deyi það, ber
það mikinn ávöxt. 25 Sá sem elskar líf sitt, glatar því, og sá sem hatar
líf sitt í þessum heimi, mun varðveita það til eilífs lífs. 26 Hver sem
þjónar mér, fylgi mér eftir, og hvar sem eg er, þar skal og þjónn minn
vera; hvern sem mér þjónar, hann mun faðirinn heiðra. 27 Nú er sál
mín skelfd, og hvað á eg að segja? Faðir, frelsa þú mig frá þessari
stundu? En vegna þessa er eg kominn að þessari stundu. 28 Faðir,
gjör nafn þitt dýrlegt. 28 Þá kom rödd af himni: Bæði hefi eg gjört
það dýrlegt og mun aftur gjöra það dýrlegt. 29 En fólkið, sem stóð
þar og heyrði, sagði þá, að þruma hefði komið. Aðrir sögðu: Engill
talaði við hann. 30 Jesús svaraði og sagði: Ekki mín, heldur yðar vegna
kom rödd þessi. 31 Nú gengur dómur yfir heim þennan, nú skal höfð-
ingja þessa heims kastað út. 32 Og eg mun, er eg verð hafinn frá jörðu,
draga alla til mín. 33 En þetta sagði hann, til þess að tákna, með
hvaða dauðdaga hann mundi deyja. 34 Mannfjöldinn svaraði honum
þá: Vér höfum heyrt í lögmálinu, að Kristur verði til eilífðar, og
hvernig segir þú þá: Mannsins sonur á að verða hafinn upp? Hver er
þessi mannsins sonur? 35 Þá sagði Jesús við þá: Stutta stund er ljósið
enn á meðal yðar; gangið meðan þér hafið ljósið, til þess að myrkrið
komi ekki yfir yður; og sá sem gengur í myrkrinu, veit ekki hvert
hann fer. 36 Meðan þér hafið ljósið, þá trúið á ljósið, til þess að þér
verðið ljóssins synir. Þetta talaði Jesús og fór burt og fól sig fyrir þeim.

37 En þótt hann hefði gjört svo margar jarteinir í augsýn þeirra,
trúðu þeir þó ekki á hann; 38 til þess að rættist orð Jesaja spámanns,
sem hann hafði talað: *Drottinn, hver trúði því, sem hann heyrði hjá
oss? og hverjum opinberaðist armleggur drottins?* 39 Þess vegna gátu þeir
ekki trúað, því að Jesaja hefir sagt á öðrum stað: 40 *Hann hefir blindað
augu þeirra og forhert hjörtu þeirra, til þess að þeir ekki sjái með aug-
unum og skilji með hjartanu og snúi sér, og eg lækni þá.* 41 Þetta sagði
Jesaja, af því að hann sá dýrð hans og talaði um hann. 42 En þó trúðu
einnig margir af höfðingjunum á hann, en vegna Faríseanna játuðu
þeir ekki, til þess að þeir yrðu ekki samkundurækir; 43 því að þeir elsk-
uðu lofstír manna meir en Guðs dýrð.
44 En Jesús kallaði og sagði: Sá sem trúir á mig, hann trúir ekki
á mig, heldur á þann sem sendi mig; 45 og sá sem sér mig, sér þann
sem sendi mig. 46 Eg er ljós í heiminn komið, til þess að hver sem á
mig trúir, sé ekki í myrkrinu; 47 og ef einhver heyrir orð mín og gætir
þeirra ekki, þá dæmi eg hann ekki, því að eg er ekki kominn til að
dæma heiminn, heldur til þess að frelsa heiminn. 48 Sá sem hafnar
mér og meðtekur ekki orð mín, hefir þann sem dæmir hann; orðið,
sem eg hefi talað, það mun dæma hann á efsta degi. 49 Því að eg hefi
ekki talað af sjálfum mér, heldur hefir faðirinn, sem sendi mig, sjálfur
gefið mér boðorð, hvað eg skuli segja og hvað eg skuli tala. 50 Og eg
veit, að boðorð hans er eilíft líf; það sem eg því tala, það tala eg eins
og faðirinn hefir sagt mér.

13 En fyrir páskahátíðina — Jesús, sem vissi, að stund hans var
komin, að hann færi burt úr heimi þessum til föðurins, og hafði

24: 1 Kor. 15, 36. **25:** Matt. 10, 39; 16, 25. Lúk. 17, 33. **26:** kap. 14, 3; 17, 24. 1 Þess. 4, 17. **27:** Matt. 26, 38. Lúk. 12, 50. **30:** kap. 11, 42. **31:** kap. 16, 11. **32:** kap. 3, 14; 6, 44. **34:** 2 Sam. 7, 13. Sálm. 89, 30. 37. 38; 110, 4. Jes. 9, 6. 7. Esek. 37, 25. Dan. 2, 44; 7, 14. **35:** kap. 1, 9; 8, 12; 11, 10. **36:** Ef. 5, 8. **38:** Jes. 53, 1. Róm. 10, 16. **39:** Jes. 6, 9. 10. Matt. 13, 14. Post. 28, 26 n. **41:** Jes. 6, 1 n. **42:** kap. 9, 22. **43:** kap. 5, 44. **45:** kap. 10, 30; 14, 9. **47:** kap. 3, 17. **48:** kap. 3, 18. **49:** kap. 14, 10.

elskað sína, þá er í heiminum voru, elskaði þá alt til enda. 2 Og er
kveldmáltíðin stóð yfir — en djöfullinn hafði þegar skotið því í brjóst
Júdasi Símonarsyni Ískariot, að svíkja hann, 3 og þó að Jesús vissi, að
faðirinn hefði selt honum í hendur alla hluti og að hann var útgeng-
inn frá Guði og fór til Guðs, 4 stendur hann upp frá máltíðinni og
leggur af sér yfirhöfnina, og hann tók líndúk og gyrti sig. 5 Eftir það
hellir hann vatni í mundlaug, og tók að þvo fætur lærisveinanna og
þerra með líndúk þeim, er hann var gyrtur. 6 Kemur hann þá til Símonar
Péturs. Hann segir við hann: Herra, þvær þú fætur mína? 7 Jesús
svaraði og sagði við hann: Nú skilur þú ekki það sem eg gjöri, en
seinna munt þú skilja það. 8 Pétur segir við hann: Aldrei til eilífðar
skalt þú þvo fætur mína. Jesús svaraði honum: Ef eg ekki þvæ þig,
hefir þú ekki hlut með mér. 9 Símon Pétur segir við hann: Herra,
þá ekki einungis fætur mína, heldur einnig hendurnar og höfuðið.
10 Jesús segir við hann: Sá sem þveginn er, þarf ekki að þvost nema
á fótum, heldur er hann allur hreinn, og þér eruð hreinir, en ekki allir;
11 því að hann þekti þann, sem varð til þess að svíkja hann; fyrir því
sagði hann: Þér eruð ekki allir hreinir.

12 Þegar hann nú hafði þvegið fætur þeirra og tekið yfirhöfn sína
og sezt aftur, sagði hann við þá: Skiljið þér, hvað eg hefi gjört við
yður? 13 Þér kallið mig: »meistari!« og »herra!« og þér mælið rétt,
því að eg er það. 14 Ef þá eg, herrann og meistarinn, hefi þvegið fætur
yðar, ber einnig yður að þvo hver annars fætur; 15 því að eg hefi
gefið yður eftirdæmi, til þess að þér breytið eins og eg breytti við yður.
16 Sannlega, sannlega segi eg yður: ekki er þjónn meiri en húsbóndi
hans; ekki er heldur postuli meiri en sá er sendi hann. 17 Ef þér skiljið
þetta, eruð þér sælir, ef þér breytið eftir því. 18 Eg tala ekki um yður
alla; eg þekki þá, sem eg hefi útvalið, en til þess að ritningin rætist:
Sá sem brauð mitt etur, hefir lyft upp hæl sínum á móti mér. 19 Héð-
an af segi eg yður það, áður en það kemur fram, til þess að þér trúið,
þegar það er komið fram, að eg er það. 20 Sannlega, sannlega segi eg
yður: hver sem meðtekur þann er eg sendi, sá meðtekur mig, en sá
sem meðtekur mig, meðtekur hann sem sendi mig.

21 En er Jesús hafði þetta mælt, hrærðist hann í andanum og
vitnaði og sagði: Sannlega, sannlega segi eg yður, að einn af yður
mun svíkja mig. 22 Þá litu lærisveinarnir hver á annan og voru í ó-
vissu, um hvern hann talaði. 23 Þar var einn af lærisveinum hans,
sem sat til borðs í faðmi Jesú, sá sem Jesús elskaði. 24 Símon Pétur
gefur honum nú bendingu og segir við hann: Seg þú hver sá er, sem
hann talar um? 25 Og er hinn þannig hallaði sér upp að brjósti Jesú,
segir hann við hann: Herra, hver er það? 26 Þá svaraði Jesús: Hann er
það, sem eg gef bita þann, sem eg nú dýfi í. Er hann nú hafði dýfið
í, tekur hann bitann og réttir Júdasi Símonarsyni Ískariot. 27 Og eftir
að hann hafði fengið bitann, fór Satan inn í hann. Þá segir Jesús
við hann: Það sem þú gjörir, það gjör þú skjótt. 28 En enginn þeirra,
sem til borðsins sátu, vissi í hverju skyni hann sagði þetta við hann;
29 því sumir héldu, af því að Júdas hafði pyngjuna, að Jesús hefði
sagt honum: Kaup þú það, sem vér þurfum til hátíðarinnar, eða að
hann skyldi gefa eitthvað fátækum. 30 Þegar hann nú hafði tekið við
bitanum, gekk hann þegar út; en þá var nótt.

13, 2: Matt. 26, 20 n. **3:** Matt. 28, 18. Jóh. 16, 28. **10:** kap. 15, 3. **11:** kap. 6, 64. 70. **13:** Matt. 23, 8. 10. 1 Kor. 8, 6. **14:** Lúk. 22, 27. **15:** 1 Pét. 2, 21. 1 Jóh. 2, 6. **16:** Matt. 10, 24. Lúk. 6, 40. Jóh. 15, 20. **18:** Post. 1, 16. Sálm. 41, 10. **19:** kap. 14, 29. **20:** Matt. 10, 40. **21:** Matt. 26, 21 n. Mark. 14, 18 n. Lúk. 22, 21 n. **29:** kap. 12, 6.

[31] Þegar hann nú var genginn út, segir Jesús: Nú er mannsins
sonur dýrðlegur orðinn og Guð er orðinn dýrðlegur í honum, [32] og Guð
mun gjöra hann dýrðlegan í sér, og mun hann brátt gjöra hann dýrð-
legan. [33] Börnin mín, skamma stund er eg enn þá hjá yður; þér mun-
uð leita mín; og eins og eg sagði við Gyðingana: Þangað sem eg fer,
getið þér ekki komist, það segi eg nú við yður. [34] Nýtt boðorð gef eg
yður, að þér elskið hver annan; eins og eg hefi elskað yður, að þér
einnig elskið hver annan. [35] Af því skulu allir þekkja, að þér eruð
mínir lærisveinar, ef þér berið elsku hver til annars.
[36] Símon Pétur segir við hann: Herra, hvert fer þú? Jesús svar-
aði: Þangað sem eg fer, getur þú ekki fylgt mér nú, en seinna munt
þú fylgja mér. [37] Pétur segir við hann: Herra, hvers vegna get eg
ekki fylgt þér nú þegar? Eg vil leggja líf mitt í sölurnar fyrir þig.
[38] Jesús svarar: Vilt þú leggja líf þitt í sölurnar fyrir mig? Sannlega,
sannlega segi eg þér: ekki mun haninn gala, fyr en þú hefir afneitað
mér þrisvar.
14 Hjarta yðar skelfist ekki; trúið á Guð og trúið á mig. [2] Í húsi
föður míns eru mörg híbýli; væri ekki svo, hefði eg sagt yður
það. Því eg fer burt að búa yður stað; [3] og þegar eg er farinn burt,
og hefi búið yður stað, kem eg aftur og mun taka yður til sjálfs mín,
til þess að þér séuð og þar sem eg er. [4] Og þér þekkið veginn þangað
sem eg fer. [5] Tómas segir við hann: Herra, vér vitum ekki hvert þú
fer; hvernig skyldum vér þá þekkja veginn? [6] Jesús segir við hann:
Eg er vegurinn og sannleikurinn og lífið; enginn kemur til föðurins
nema fyrir mig. [7] Ef þér hefðuð þekt mig, hefðuð þér og þekt föður
minn, og héðan í frá þekkið þér hann og hafið séð hann. [8] Filippus
segir við hann: Herra, sýn þú oss föðurinn, og þá nægir oss. [9] Jesús
segir við hann: Svo langa stund hefi eg með yður verið, og þú, Filippus,
þekkir mig ekki? Sá sem hefir séð mig, hefir séð föðurinn; hvernig
segir þú: Sýn þú oss föðurinn? [10] Trúir þú ekki, að eg er í föðurnum
og faðirinn í mér? Þau orð, sem eg tala til yðar, þau tala eg ekki
af sjálfum mér; en faðirinn, sem í mér er, hann gjörir verk sín.
[11] Trúið mér, að eg er í föðurnum og faðirinn í mér; en ef ekki, þá
trúið mér vegna sjálfra verkanna. [12] Sannlega, sannlega segi eg yður:
sá sem trúir á mig, mun einnig gjöra þau verk, sem eg gjöri; og hann
mun gjöra meiri verk en þessi, af því að eg fer til föðurins; [13] og
hvað sem þér biðjið um í mínu nafni, það mun eg gjöra, til þess að
faðirinn vegsamist í syninum. [14] Ef þér biðjið einhvers í mínu nafni,
mun eg gjöra það. [15] Ef þér elskið mig, þá munuð þér halda boðorð
mín. [16] Og eg mun biðja föðurinn, og hann mun gefa yður annan
huggara, til þess að hann sé hjá yður eilíflega, [17] anda sannleikans,
hann, sem heimurinn getur ekki meðtekið, af því að hann sér hann
ekki og þekkir hann ekki heldur; þér þekkið hann, af því að hann
dvelur hjá yður og mun vera í yður. [18] Ekki mun eg skilja yður eftir
munaðarlausa. Eg kem til yðar. [19] Innan skamms — og heimurinn
mun ekki sjá mig framar, en þér munuð sjá mig, því að eg lifi og
þér munuð lifa. [20] Á þeim degi munuð þér komast að raun um, að
eg er í föður mínum, og þér í mér, og eg í yður. [21] Sá sem hefir mín
boðorð og heldur þau, hann er sá sem elskar mig. En sá sem elskar

---

32: kap. 12, 23; 17, 5. **33:** kap. 7, 34; 8, 21. **34:** Jóh. 15, 12. 17. 1 Jóh. 3, 11. 23; 4, 21. Gal. 6, 2. 1 Pét. 1, 22. **36:** kap. 21, 18. **38:** Matt. 26, 34. Mark. 14, 30. Lúk. 22, 34. — **14, 1:** kap. 12, 44. **2:** Lúk. 16, 9. **3:** kap. 12, 26; 17, 24. 1 Þess. 4, 17. **6:** kap. 11, 25; 10, 9. **8:** 2 Mós. 33, 18. **9:** kap. 12, 45. **10:** kap. 10, 38; 17, 21. 23; 8, 28. 38; 5, 19. **11:** kap. 5, 36; 10, 25. **13:** kap. 15, 16; 16, 23. 24. Matt. 7, 7. **15:** 1 Jóh. 5, 3. **16:** v. 26; kap. 15, 26; 16, 7. Lúk. 24, 49. Post. 2, 1 n. **17:** Jóh. 7, 39. Post. 5, 32. **18:** kap. 16, 22; 20, 19 n.

mig, mun verða elskaður af föður mínum, og eg mun elska hann og
sjálfur birtast honum. [22] Júdas — ekki Júdas Ískaríot —, segir við hann:
Herra, hvernig stendur á því, að þú vilt sjálfur birtast oss og ekki
heiminum? [23] Jesús svaraði og sagði við hann: Hver sem elskar mig,
mun varðveita mitt orð, og faðir minn mun elska hann, og til hans
munum við koma og gjöra okkur bústað hjá honum. [24] Sá sem ekki
elskar mig, hann varðveitir ekki mín orð, og það orð, sem þér heyrið,
er ekki mitt, heldur föðurins, sem sendi mig.

[25] Þetta hefi eg talað við yður, meðan eg var hjá yður, [26] en
huggarinn, andinn heilagi, sem faðirinn mun senda í mínu nafni, hann
mun kenna yður alt, og minna yður á alt, sem eg hefi sagt yður.
[27] Frið læt eg eftir hjá yður, minn frið gef eg yður, ekki eins og heim-
urinn gefur, gef eg yður. Hjarta yðar skelfist ekki né hræðist. [28] Þér
heyrðuð, að eg sagði við yður: Eg fer burt og kem til yðar; ef þér
elskuðuð mig, þá munduð þér hafa glaðst af því, að eg fer til föður-
ins; því að faðirinn er mér meiri. [29] Og nú hefi eg sagt yður það,
áður en það kemur fram, til þess að þér trúið, þegar það er komið
fram. [30] Eg mun ekki framar tala margt við yður, því að höfðingi
heimsins kemur, og í mér á hann alls ekkert. [31] En til þess að heim-
urinn viti, að eg elska föðurinn, og að eg gjöri eins og faðirinn hefir
boðið mér, þá standið upp, förum héðan.

15 Eg er hinn sanni vínviður, og faðir minn er vínyrkinn. [2] Sér-
hverja grein á mér, er ekki ber ávöxt, sníður hann af, og sér-
hverja þá, sem ber ávöxt, hreinsar hann, til þess að hún beri meiri á-
vöxt. [3] Þér eruð þegar hreinir vegna orðsins, sem eg hefi talað til yðar.
[4] Verið í mér, þá verð eg líka í yður. Eins og greinin getur ekki borið
ávöxt af sjálfri sér, nema hún sé á vínviðinum, þannig ekki heldur
þér, nema þér séuð í mér. [5] Eg er vínviðurinn, þér eruð greinarnar;
sá sem er í mér og eg í honum, hann ber mikinn ávöxt, því að án
mín getið þér alls ekkert gjört. [6] Hver sem ekki er í mér, honum
verður snarað út eins og greininni, og hann visnar og menn safna því
saman og kasta því á eld og það brennur. [7] Ef þér eruð í mér og
orð mín eru í yður, þá biðjið um hvað sem þér viljið, og það mun
veitast yður. [8] Með þessu vegsamast faðir minn, að þér berið mikinn
ávöxt, og þér munuð verða mínir lærisveinar. [9] Eins og faðirinn hefir
elskað mig, eins hefi eg elskað yður; verið í elsku minni. [10] Ef þér
haldið mín boðorð, þá munuð þér vera í elsku minni, eins og eg hefi
haldið boðorð föður míns og er í elsku hans. [11] Þetta hefi eg talað til
yðar, til þess að fögnuður minn sé hjá yður og fögnuður yðar full-
komnist. [12] Þetta er mitt boðorð, að þér elskið hver annan, eins og
eg hefi elskað yður. [13] Meiri elsku hefir enginn en þá, að hann lætur
líf sitt fyrir vini sína. [14] Þér eruð vinir mínir, ef þér gjörið það sem
eg býð yður. [15] Eg kalla yður ekki framar þjóna, því að þjónninn
veit ekki, hvað herra hans gjörir, en eg hefi kallað yður vini, því að
eg hefi kunngjört yður alt það, sem eg hefi heyrt hjá föður mínum.
[16] Ekki hafið þér útvalið mig, heldur hefi eg útvalið yður og sett yður,
til þess að þér farið og berið ávöxt, og ávöxtur yðar vari við, til þess
að hvað sem þér biðjið föðurinn um í mínu nafni, það veiti hann yður.
[17] Þetta býð eg yður, að þér elskið hver annan. [18] Ef heimurinn hatar
yður, þá vitið, að hann hefir hatað mig fyrri en yður. [19] Ef þér væruð

23: 1 Kor. 3, 16; 6, 19. **26:** kap. 15, 26; 16, 7. 1 Jóh. 2, 20. 27. **27:** v. 1. Fil.
4, 7. **28:** kap. 10, 29. **29:** kap. 13, 19. **30:** kap. 12, 31; 16, 11. **31:** kap. 10, 18. —
15, 3: kap. 13, 10. **4:** kap. 6, 56. **5:** 2 Kor. 3, 5. Fil. 2, 13. **6:** Matt. 3, 10; 7, 19.
7: v. 16; kap. 14, 13. 14. Jak. 1, 5. 1 Jóh. 3, 22. **8:** Matt. 5, 16. Fil. 1, 11. **10:**
1 Jóh. 5, 3. **11:** kap. 16, 24. **12:** kap. 13, 34. **13:** Ef. 5, 2. 1 Jóh. 3, 16. Jóh. 10,
11. 15. **14:** Matt. 12, 50. **15:** kap. 8, 26. **18:** 1 Jóh. 3, 13.

af heiminum, þá mundi heimurinn láta sér þykja vænt um sitt eigið;
en af því að þér eruð ekki af heiminum, en eg hefi útvalið yður af
heiminum, vegna þess hatar heimurinn yður. 20 Minnist orðsins, sem
eg sagði yður: Ekki er þjónn meiri en húsbóndi hans. Hafi þeir of-
sótt mig, þá munu þeir líka ofsækja yður; hafi þeir varðveitt mitt orð,
munu þeir og varðveita yðar. 21 En alt þetta munu þeir gjöra við yður
vegna nafns míns, af því að þeir þekkja ekki þann, sem sendi mig.
22 Hefði eg ekki komið og talað til þeirra, þá hefðu þeir ekki synd, en
nú hafa þeir enga afsökun synd sinni. 23 Sá sem hatar mig, sá hatar
og föður minn. 24 Ef eg hefði eigi gjört þau verk á meðal þeirra, sem
enginn annar hefir gjört, þá hefðu þeir ekki synd; en nú hafa þeir
bæði séð þau og hatað bæði mig og föður minn. 25 En það er til þess
að rætist orðið, sem ritað er í lögmáli þeirra: *Þeir hötuðu mig án saka.*
26 En þegar huggarinn kemur, sem eg mun senda yður frá föðurnum,
andi sannleikans, sem útgengur frá föðurnum, hann mun vitna um mig;
27 en þér skuluð og vitna, því að þér hafið frá upphafi með mér verið.
16 Þetta hefi eg talað til yðar, til þess að þér hneyksluðust ekki.
2 Þeir munu gjöra yður samkunduræka, já, sú stund kemur, að
hver sem líflætur yður, mun þykjast veita Guði þjónustu; 3 og þetta
munu þeir gjöra, af því að þeir þektu hvorki föðurinn né mig. 4 En
þetta hefi eg talað til yðar, til þess að þér, þegar sú stund kemur,
minnist þess, að eg hefi sagt yður það. En eg hefi ekki sagt yður
þetta frá upphafi, af því að eg var með yður. 5 En nú fer eg burt til
hans, sem sendi mig, og enginn yðar spyr mig: Hvert fer þú? 6 heldur
hefir hrygð fylt hjarta yðar, af því að eg hefi talað þetta við yður.
7 En eg segi yður sannleikann: það er yður til góðs, að eg fari burt;
því að fari eg ekki burt, mun huggarinn ekki koma til yðar, en þegar
eg er farinn, mun eg senda hann til yðar. 8 Og þegar hann kemur,
mun hann sannfæra heiminn um synd og um réttlæti og um dóm:
9 um synd, af því að þeir trúa ekki á mig; 10 en um réttlæti, af því að
eg fer burt til föðurins og þér sjáið mig ekki lengur; 11 en um dóm,
af því að höfðingi þessa heims er dæmdur. 12 Eg hefi enn margt að
segja yður, en þér getið ekki borið það að sinni; 13 en þegar hann,
andi sannleikans, kemur, mun hann leiða yður inn í allan sannleikann,
því að hann mun ekki tala af sjálfum sér, heldur mun hann tala alt
það, sem hann heyrir, og það sem koma á, mun hann kunngjöra yður.
14 Hann mun vegsama mig, því að af mínu mun hann taka og kunn-
gjöra yður. 15 Alt það, sem faðirinn hefir, er mitt; fyrir því sagði eg,
að hann taki af mínu og kunngjöri yður. 16 Innan skamms — og þér
sjáið mig ekki, og aftur innan skamms — og þér munuð sjá mig!
17 Þá sögðu nokkurir af lærisveinum hans hver við annan: Hvað er
þetta, sem hann segir við oss: »Innan skamms — og þér sjáið mig ekki,
og aftur innan skamms — og þér munuð sjá mig!« og: »Eg fer til
föðurins«? 18 Þeir sögðu því: Hvað er þetta sem hann segir: »Innan
skamms«? vér skiljum ekki hvað hann talar. 19 Jesús varð þess var,
að þeir vildu syrja hann, og sagði við þá: Þér spyrjist á um það, að
eg sagði: Innan skamms — og þér sjáið mig ekki, og aftur innan
skamms — og þér munuð sjá mig. 20 Sannlega, sannlega segi eg yður:
þér munuð gráta og kveina, en heimurinn mun fagna; þér munuð
verða hryggir, en hrygð yðar mun snúast í fögnuð. 21 Þegar konan

---

19: 1 Jóh. 4, 5. Jóh. 17, 14. Gal. 1, 10. **20:** kap. 13, 16. Matt. 10, 24; 24, 9.
21: kap. 16, 3. **22:** kap. 9, 41. Lúk. 12, 47. **24:** kap. 10, 37. **25:** Sálm. 69, 5.
26: kap. 14, 16. 26. **27:** Post. 1, 8. 21 n. 5, 32. -- **16, 2:** Matt. 24, 9. Post. 9, 1 n.
3: kap. 15, 21. 1 Kor. 2, 8. **4:** kap. 13, 19; 14, 29. **5:** kap. 7, 33. **7:** kap. 14, 16.
11: kap. 12, 31. **13:** kap. 14, 26; 15, 26. **15:** kap. 17, 10. **16:** kap. 13, 33; 14, 19.
20: Sálm 30, 6. 12.

elur barn, hefir hún hrygð, því að stund hennar er komin; en þegar
hún hefir alið barnið, minnist hún ekki framar þjáningarinnar vegna
gleðinnar yfir því, að maður er í heiminn borinn; 22 einnig þér hafið
nú að sönnu hrygð, en eg mun sjá yður aftur, og hjarta yðar mun
fagna, og enginn tekur fögnuð yðar frá yður. 23 Og á þeim degi munuð
þér ekki spyrja mig neins. Sannlega, sannlega segi eg yður: Hvað
sem þér biðjið föðurinn um, það mun hann veita yður í mínu nafni.
24 Hingað til hafið þér einskis beðið í mínu nafni; biðjið, og þér munuð
öðlast, til þess að fögnuður yðar verði fullkominn.
25 Þetta hefi eg talað til yðar í líkingum; sú stund kemur, að eg
mun ekki lengur tala við yður í líkingum, heldur mun eg berlega segja
yður frá föðurnum; 26 á þeim degi munuð þér biðja í mínu nafni.
Og ekki segi eg yður, að eg muni biðja föðurinn fyrir yður; 27 því að
faðirinn sjálfur elskar yður, af því að þér hafið elskað mig og hafið
trúað, að eg sé útgenginn frá föðurnum. 28 Eg útgekk frá föðurnum
og er kominn í heiminn; eg yfirgef heiminn aftur og fer til föðurins.
29 Lærisveinar hans segja: Sjá, nú talar þú berlega og mælir enga
líkingu. 30 Nú vitum vér, að þú veizt alt og þarft þess ekki, að nokk-
ur spyrji þig; þess vegna trúum vér, að þú sért frá Guði kominn.
31 Jesús svaraði þeim: Trúið þér nú? 32 Sjá, sú stund kemur og er þeg-
ar komin, að þér tvístrist hver til sín og skiljið mig eftir einan; en eg
er ekki einn, því að faðirinn er með mér. 33 Þetta hefi eg talað til yð-
ar, til þess að þér hafið frið í mér. Í heiminum hafið þér þrenging,
en verið hughraustir, eg hefi sigrað heiminn.
17 Þetta talaði Jesús, hóf augu sín til himins og sagði: Faðir,
stundin er komin; gjör son þinn dýrðlegan, til þess að sonurinn
gjöri þig dýrðlegan, 2 eins og þú hefir gefið honum vald yfir öllu holdi,
til þess að hann gefi öllum, sem þú gafst honum, eilíft líf. 3 En þetta
er hið eilífa líf, að þeir þekki þig einn sannan Guð og þann sem þú
sendir, Jesúm Krist. 4 Eg hefi gjört þig dýrðlegan á jörðunni, með því
að fullkomna það verk, sem þú fékst mér að vinna; 5 og nú, gjör þú
mig dýrðlegan, faðir, hjá sjálfum þér með þeirri dýrð, sem eg hafði
hjá þér áður en heimurinn var. 6 Eg hefi opinberað nafn þitt þeim
mönnum, sem þú gafst mér af heiminum; þeir voru þínir og þú gafst
mér þá; og þeir hafa varðveitt þitt orð. 7 Nú vita þeir, að alt, sem þú
hefir gefið mér, er frá þér, 8 því að orðin, er þú gafst mér, hefi eg gefið
þeim; og þeir hafa meðtekið þau og með sanni komist að raun um,
að eg er kominn frá þér, og hafa trúað, að þú hafir sent mig. 9 Eg
bið fyrir þeim; fyrir heiminum bið eg ekki, heldur fyrir þeim, sem þú
gafst mér, af því að þeir eru þínir; 10 og alt mitt er þitt, og þitt er
mitt, og eg er orðinn dýrðlegur í þeim. 11 Eg er ekki lengur í heim-
inum, en þeir eru í heiminum, og eg kem til þín. Heilagi faðir, varð-
veit þá í þínu nafni, er þú hefir gefið mér, til þess að þeir séu eitt eins
og við. 12 Þegar eg var hjá þeim, varðveitti eg þá í þínu nafni, sem
þú hefir gefið mér; og eg gætti þeirra, og enginn þeirra týndist, nema
glötunar-sonurinn, til þess að ritningin skyldi rætast. 13 En nú kem eg
til þín; og þetta tala eg í heiminum, til þess að þeir hafi í sjálfum sér
fögnuð minn fullkominn. 14 Eg hefi gefið þeim orð þitt, og heimurinn
hataði þá, af því að þeir eru ekki af heiminum, eins og eg er ekki af
heiminum. 15 Ekki bið eg, að þú takir þá úr heiminum, heldur að þú

21: Jes. 26, 17. **22:** Jes. 35, 10; 51, 11. Jóh. 14, 18. **23:** kap. 14, 13. **27:** kap. 17, 8. 25. **28:** kap. 13, 3. **30:** kap. 21, 17. **32:** Matt. 26, 31. **33:** kap. 14, 27. Róm. 5, 1. Ef. 2, 14. Kól. 1, 20. — **17, 1:** kap. 12, 23. **2:** kap. 3, 35. **4:** kap. 4, 34. **5:** Post. 3, 13. Jóh. 1, 1. 2. **6:** kap. 6, 37. **8:** kap. 16, 27. 30. **10:** kap. 16, 15. **11:** kap. 10, 30. **12:** kap. 6, 39; 13, 18. **13:** kap. 16, 5; 15, 11. **14:** kap. 15, 18. 19. **15:** 2 Þess. 3, 3.

varðveitir þá frá illu. 16 Þeir eru ekki af heiminum, eins og eg
er ekki af heiminum. 17 Helga þú þá í sannleikanum; þitt orð er sann-
leikur. 18 Eins og þú hefir sent mig til heimsins, hefi eg líka sent þá
til heimsins; 19 og þeirra vegna helga eg sjálfan mig, til þess að þeir
einnig skuli vera helgaðir í sannleika. 20 En eg bið ekki einungis fyrir
þessum, heldur og fyrir þeim sem trúa á mig fyrir orð þeirra; 21 til
þess að þeir séu allir eitt, eins og þú, faðir, ert í mér og eg í þér, til þess
að þeir og séu í okkur; til þess að heimurinn skuli trúa að þú hafir sent
mig. 22 Og dýrðina, sem þú hefir gefið mér, hefi eg gefið þeim, til þess
að þeir séu eitt, eins og við erum eitt, 23 eg í þeim og þú í mér, til
þess að þeir skuli vera fullkomlega sameinaðir; til þess að heimurinn
skuli komast að raun um, að þú hefir sent mig, og að þú hefir elskað
þá, eins og þú hefir elskað mig. 24 Faðir, eg vil, að þar sem eg er,
skuli einnig þeir, sem þú hefir gefið mér, vera hjá mér, til þess að þeir
skuli sjá dýrð mína, sem þú hefir gefið mér; því að þú hefir elskað
mig áður en veröldin var grundvölluð. 25 Réttláti faðir, og heimurinn
þekti þig ekki, en eg þekti þig, og þessir hafa komist að raun um, að
þú hafir sent mig. 26 Eg hefi kunngjört þeim nafn þitt og mun kunn-
gjöra, til þess að kærleikurinn, sem þú hefir elskað mig með, sé í þeim
og eg í þeim.

18 Að svo mæltu gekk Jesús út með lærisveinum sínum yfir um
lækinn Kedron. Þar var grasgarður; inn í hann gekk hann sjálf-
ur og lærisveinar hans. 2 En Júdas, sem sveik hann, þekti og staðinn,
því að Jesús hafði oftlega komið þar saman ásamt lærisveinum sínum.
3 Þá tók Júdas hersveitina með sér og þjóna frá æðstu prestunum og
Faríseunum, og kemur þangað með blysum og lömpum og vopnum.
4 Þá gekk Jesús, sem vissi alt, sem yfir hann mundi koma, fram og
segir við þá: Að hverjum leitið þér? 5 Þeir svöruðu honum: Að Jesú
frá Nazaret. Jesús segir við þá: Eg er hann. En hjá þeim stóð einnig
Júdas, sem sveik hann. 6 Þegar hann nú sagði við þá: Eg er hann,
hopuðu þeir á hæl og féllu til jarðar. 7 Þá spurði hann þá aftur: Að
hverjum leitið þér? En þeir sögðu: Að Jesú frá Nazaret. 8 Jesús svar-
aði: Eg sagði yður, að eg væri hann; ef þér því leitið að mér, þá látið
þessa fara; 9 til þess að rættist orðið, sem hann sagði: Eigi glataði eg
neinum af þeim, sem þú hefir gefið mér. 10 Símon Pétur, sem hafði
sverð, brá því nú, hjó til þjóns æðsta prestsins og sneið af honum
hægra eyrað, en nafn þjónsins var Malkus. 11 Jesús sagði þá við
Pétur: Sting sverðinu í slíðrin. Ætti eg ekki að drekka bikarinn, sem
faðirinn hefir gefið mér?

12 Hersveitin, sveitarforinginn og þjónar Gyðinganna handtóku nú
Jesúm og bundu hann, 13 og færðu hann fyrst til Annasar, því að hann
var tengdafaðir Kaífasar, sem það árið var æðsti prestur. 14 En Kaífas
var sá, sem gefið hafði Gyðingunum það ráð, að gagnlegt væri, að einn
maður dæi fyrir lýðinn.

15 En Símon Pétur fylgdi Jesú og annar lærisveinn, en sá læri-
sveinn var kunnugur æðsta prestinum, og hann gekk inn með Jesú í
höll æðsta prestsins, 16 en Pétur stóð fyrir utan við dyrnar. Þá gekk út
hinn lærisveinninn, sem kunnugur var æðsta prestinum, talaði við dyra-
vörðinn og leiddi Pétur inn. 17 Þernan, sem gætti dyranna, segir þá

18: kap. 20, 21. **19:** 1 Kor. 1, 2. 30. Hebr. 2, 11. **21:** v. 11. Gal. 3, 28. Ef. 4, 4. Jóh. 10, 38; 14, 20. 1 Jóh. 1, 3; 3, 24. **23:** 1 Kor. 6, 17. **24:** kap. 12, 26; 14, 3; 17, 5. 1 Þess. 4, 17. 1 Jóh. 3, 2. **25:** kap. 15, 21; 16, 3; 7, 29; 8, 55; 16, 27; 17, 8. **26:** kap. 15, 9. -- **18, 1:** Matt. 26, 36. Mark. 14, 32. Lúk. 22, 39. 2 Sam. 15, 23. **3:** Matt. 26, 47 n. Mark. 14, 43 n. Lúk. 22, 47 n. Post. 1, 16. **9:** kap. 17, 12. **14:** kap. 11, 49 n. **15:** Matt. 26, 58.

við Pétur: Ert þú ekki líka einn af lærisveinum þessa manns? Hann
segir: Ekki er eg það. [18] En þjónarnir og sveinarnir stóðu þar við
kolaeld, sem þeir höfðu kveikt, því að kalt var, og vermdu sig; en
Pétur stóð og hjá þeim og vermdi sig.
[19] Þá spurði æðsti presturinn Jesúm um lærisveina hans og um
kenningu hans. [20] Jesús svaraði honum: Eg hefi talað opinberlega fyrir
heiminum; eg hefi ávalt kent í samkundum og í helgidóminum, þar
sem allir Gyðingar koma saman, og ekkert hefi eg talað í leyni; [21] hví
spyr þú mig? Spyr þú þá sem heyrt hafa, hvað eg hafi talað við þá;
sjá, þeir vita, hvað eg hefi sagt. [22] En er hann sagði þetta, gaf einn
af þjónunum, sem hjá stóð, Jesú kinnhest og sagði: Svarar þú svona
æðsta prestinum? [23] Jesús svaraði honum: Hafi eg illa mælt, þá sanna
þú, að það hafi verið ilt, en hafi eg talað rétt, hví slær þú mig? [24] Ann-
as sendi hann nú bundinn til Kaífasar æðsta prests.
[25] En Símon Pétur stóð og vermdi sig. Menn sögðu þá við hann:
Ert þú ekki líka einn af lærisveinum hans? Hann neitaði og sagði:
Ekki er eg það. [26] Einn af þjónum æðsta prestsins, sem var frændi
þess, er Pétur sneið af eyrað, segir þá: Sá eg þig ekki í grasgarðin-
um með honum? [27] Þá neitaði Pétur aftur, og jafnskjótt gól haninn.
[28] Nú færa þeir Jesúm frá Kaífasi til hallar landshöfðingjans, en
það var snemma morguns, og þeir gengu ekki sjálfir inn í höllina, til
þess að þeir saurguðust ekki, heldur mættu neyta páskalambsins. [29] Píla-
tus gekk því út til þeirra og segir: Hverja ákæru færið þér gegn þess-
um manni? [30] Þeir svöruðu og sögðu við hann: Væri hann ekki ill-
ræðismaður, þá hefðum vér ekki framselt þér hann. [31] Pílatus sagði þá
við þá: Takið þér hann og dæmið hann eftir yðar lögum. Þá sögðu
Gyðingarnir við hann: Oss leyfist ekki að lífláta nokkurn; [32] til þess að
rættist orð Jesú, er hann sagði, þá er hann gaf til kynna, hvaða dauða
hann mundi deyja.
[33] Þá gekk Pílatus aftur inn í höllina og kallaði Jesúm til sín og
sagði við hann: Ert þú konungur Gyðinganna? [34] Jesús svaraði: Mælir
þú þetta af sjálfum þér, eða hafa aðrir sagt þér um mig? [35] Pílatus
svaraði: Er eg þá Gyðingur? Þjóð þín og æðstu prestarnir hafa fram-
selt mér þig; hvað hefir þú aðhafst? [36] Jesús svaraði: Mitt ríki er ekki
af þessum heimi; væri mitt ríki af þessum heimi, þá hefðu þjónar
mínir barist, til þess að eg yrði ekki framseldur Gyðingunum; en nú
er mitt ríki ekki þaðan. [37] Pílatus sagði þá við hann: Eftir því ert þú
þá konungur! Jesús svaraði: Þú segir það, því að eg er konungur;
til þess er eg fæddur og til þess kom eg í heiminn, að eg skuli vitna
um sannleikann. Hver sem er af sannleikanum, hlýðir minni röddu.
[38] Pílatus segir þá við hann: Hvað er sannleikur?
Og er hann hafði þetta mælt, gekk hann út aftur til Gyðinganna
og segir við þá: Eg finn enga sök hjá honum. [39] En það er venja hjá
yður, að eg gefi yður einn mann lausan á páskunum. Viljið þér þá,
að eg gefi yður lausan Gyðinga-konunginn? [40] Þeir æptu þá aftur og
sögðu: Ekki hann, heldur Barrabas; en Barrabas var ræningi.
19 Þá tók Pílatus Jesúm og húðstrýkti hann. [2] Og hermennirnir
fléttuðu kórónu af þyrnum og settu á höfuð honum, og færðu
hann í purpurakápu; og þeir gengu til hans og sögðu: [3] Heill vert þú,
konungur Gyðinganna! Og þeir gáfu honum kinnhesta. [4] Pílatus gekk

---

24: v. 13. Matt. 26, 57. **25:** Matt. 26, 69 n. Mark. 14, 66 n. Lúk. 22, 55 n. **28:** Matt. 27, 2. Mark. 15, 1. Post. 11, 3. 5 Mós. 16, 2. 3. 2 Kron. 30, 22. **31:** kap. 19, 6. **32:** kap. 12, 32 n. **33:** Matt. 27, 11 n. Mark. 15, 2 n. Lúk. 23, 3 n. **36:** kap. 6, 15. 1 Tím. 6, 13. **39:** Matt. 27, 15 n. Mark. 15, 6 n. Lúk. 23, 17 n. — **19, 1:** Matt. 27, 26 n.

þá aftur út og segir við þá: Sjá, eg leiði hann nú aftur út til yðar,
til þess að þér vitið, að eg finn enga sök hjá honum. 5 Jesús gekk þá
út með þyrnikórónuna á höfði og í purpurakápunni, og Pílatus segir
við þá: Sjá, þar er maðurinn! 6 Þegar nú æðstu prestarnir og þjón-
arnir sáu hann, æptu þeir og sögðu: Krossfestu, krossfestu! Pílatus
segir við þá: Takið þér hann og krossfestið, því að eg finn enga sök
hjá honum. 7 Gyðingarnir svöruðu honum: Vér höfum lögmál, og
eftir lögmálinu á hann að deyja, því að hann hefir gjört sjálfan sig að
Guðs syni. 8 Þegar nú Pílatus heyrði þetta, varð hann enn hræddari.
9 Og hann gekk aftur inn í höllina og segir við Jesúm: Hvaðan ertu?
En Jesús gaf honum ekkert andsvar. 10 Pílatus segir þá við hann:
Talar þú ekki við mig? Veiztu ekki, að eg hefi vald til að láta þig
lausan, og að eg hefi vald til að krossfesta þig? 11 Jesús svaraði hon-
um: Ekki hefðir þú neitt vald yfir mér, ef þér hefði ekki verið gefið
það að ofan; fyrir því hefir sá meiri synd, sem seldi mig þér í hendur.
12 Eftir þetta leitaðist Pílatus við að láta hann lausan; en Gyðingarnir
kölluðu og sögðu: Ef þú lætur hann lausan, þá ert þú ekki vinur
keisarans. Hver sem gjörir sjálfan sig að konungi, hann rís á móti
keisaranum. 13 Þegar Pílatus heyrði þessi orð, leiddi hann Jesúm út
og settist á dómstólinn, á stað sem heitir Steinhlað, en á hebresku
Gabbata. 14 En þá var aðfangadagur páska, hér um bil um séttu stundu.
Og hann segir við Gyðingana: Sjá, þar er konungur yðar! 15 Þá köll-
uðu þeir: Burt, burt með hann! Krossfestu hann! Pílatus segir við
þá: Á eg að krossfesta konung yðar? Þá svöruðu æðstu prestarnir:
Vér höfum engan konung, nema keisarann. 16 Þá seldi hann þeim hann
í hendur, til þess að hann yrði krossfestur.

17 Þeir tóku þá Jesúm. Og hann gekk út og bar kross sinn til
svo kallaðs Hauskúpustaðar, sem nefnist á hebresku Golgota. 18 Þar
krossfestu þeir hann og með honum tvo aðra, sinn til hvorrar handar,
en Jesúm í miðið. 19 En Pílatus ritaði líka yfirskrift og festi á kross-
inn; en þar var ritað: JESÚS FRÁ NAZARET, KONUNGUR GYÐ-
INGANNA. 20 Þessa yfirskrift lásu nú margir Gyðingar, því að stað-
urinn, þar sem Jesús var krossfestur, var nærri borginni; og var hún
rituð á hebresku, latínu og grísku. 21 Þá sögðu æðstu prestar Gyðinga
við Pílatus: Skrifa þú ekki: Konungur Gyðinganna, heldur að hann
hafi sagt: Eg er konungur Gyðinganna. 22 Pílatus svaraði: Það sem
eg hefi skrifað, það hefi eg skrifað.

23 Þegar nú hermennirnir höfðu krossfest Jesúm, tóku þeir klæði
hans og skiftu í fjóra hluti, hverjum hermanni hlut, líka kyrtilinn; en
kyrtillinn var ekki saumaður, heldur frá ofanverðu niður úr prjónaður.
24 Þeir sögðu því hver við annan: Skerum hann ekki í sundur, köst-
um heldur hlut um hann, hver skuli fá hann; til þess að sú ritning
rættist, er segir: *Þeir skiftu með sér klæðum mínum og köstuðu hlut
um kyrtil minn.* Þetta gjörðu nú hermennirnir. 25 En hjá krossi Jesú
stóð móðir hans og móðursystir hans, María, kona Klópa, og María
Magdalena. 26 Þegar nú Jesús sá móður sína og lærisveininn, sem hann
elskaði, standa þar, segir hann við móður sína: Kona, sjá, þar er son-
ur þinn! 27 Síðan segir hann við lærisveininn: Sjá, þar er móðir þín!
Og frá þeirri stundu tók lærisveinninn hana heim til sín.

28 Síðan, — er Jesús vissi, að alt var nú þegar fullkomnað, segir
hann, til þess að ritningin skyldi rætast: *Mig þyrstir.* 29 Þar stóð ker
fult af ediki. Þeir settu þá njarðarvött fullan af ediki á ýsópslegg og

---

6: kap. 18, 31. **7:** 3 Mós. 24, 16. **17:** Matt. 27, 33. Mark. 15, 22. Lúk. 23, 33.
19: Matt. 27, 37. Mark. 15, 26. Lúk. 23, 38. **23:** Matt. 27, 35. Mark. 15, 24. Lúk.
23, 34. **24:** Sálm. 22, 19. **25:** Matt. 27, 61. **29:** Matt. 27, 48.

báru honum að munni. 30 Þegar nú Jesús hafði til sín tekið edikið,
sagði hann: Það er fullkomnað! og hann hneigði höfuðið og gaf upp
andann.
31 En þar eð aðfangadagur var, og til þess að líkamirnir væru ekki
á krossinum um hvíldardaginn, — því að sá hvíldardagur var mikill,
— beiddu Gyðingarnir Pílatus, að bein þeirra væru brotin og þeir teknir
burt. 32 Hermennirnir komu því og brutu bein hins fyrsta og hins
annars, sem með honum hafði verið krossfestur. 33 En er þeir komu
til Jesú og sáu, að hann var þegar dáinn, brutu þeir ekki bein hans.
34 En einn af hermönnunum lagði spjóti í síðu hans, og jafnskjótt kom
út blóð og vatn; 35 og sá hefir vitnað það sem hefir séð, og vitnisburður
hans er sannur, og hann veit, að hann segir satt, til þess að einnig
þér trúið. 36 Því að þetta varð, til þess að sú ritning skyldi rætast:
Bein í því[*] *skal ekki brotið.* 37 Og enn segir önnur ritning: *Þeir skulu*
snúa augum til hans, sem þeir stungu.

38 En Jósef frá Arímaþeu, sem var lærisveinn Jesú, en heimullega,
af ótta við Gyðingana, bað síðan Pílatus um, að hann mætti
taka líkama Jesú, og leyfði Pílatus það. Hann kom því og tók lík-
ama hans. 39 En Nikódemus, hann sem í fyrstunni hafði komið til
Jesú um nótt, kom einnig og hafði með sér hér um bil hundrað pund
af myrrublönduðu alóe. 40 Þeir tóku nú líkama Jesú og sveipuðu hann
í líndúk með ilmjurtum, eins og siður er hjá Gyðingum að búa lík til
greftrunar. 41 En á þeim stað, þar sem hann hafði verið krossfestur,
var grasgarður, og í grasgarðinum ný gröf, sem enginn hafði enn verið
lagður í. 42 Þar lögðu þeir þá Jesúm — því að gröfin var þar nærri
— vegna aðfangadags Gyðinga.
20 En á fyrsta degi vikunnar kemur María Magdalena snemma,
meðan enn þá var dimt, til grafarinnar, og sér að steinninn er
tekinn frá gröfinni. 2 Hún hleypur þá og kemur til Símonar Péturs og
til hins lærisveinsins, þess sem Jesús elskaði, og segir við þá: Þeir
hafa tekið drottin úr gröfinni, og vér vitum ekki, hvar þeir hafa lagt
hann. 3 Þá fór Pétur út og hinn lærisveinninn, og þeir komu til graf-
arinnar. 4 En þeir hlupu saman, og hinn lærisveinninn hljóp hraðara
en Pétur og kom fyrst að gröfinni; 5 og er hann gægðist inn, sá hann
líndúkana liggja þar, en þó gekk hann ekki inn. 6 Þá kemur og Símon
Pétur, sem fylgdi á eftir honum, og gekk inn í gröfina, og hann sér
líndúkana liggja þar; 7 og sveitadúkinn, sem verið hafði um höfuð hans,
ekki liggjandi hjá líndúkunum, heldur út af fyrir sig, samanbrotinn á
öðrum stað. 8 Þá gekk nú einnig hinn lærisveinn inn, sem fyrst hafði
komið til grafarinnar, og sá og trúði; 9 því að enn þá skildu þeir ekki
ritninguna, að hann átti að rísa upp frá dauðum. 10 Síðan fóru læri-
sveinarnir aftur heim til sín.
11 En María stóð hjá gröfinni úti fyrir grátandi; þegar hún nú
var að gráta, gægðist hún inn í gröfina, 12 og sér tvo engla í hvítum
klæðum, sitjandi annan til höfða, hinn til fóta, þar sem líkami Jesú
hafði legið. 13 Og þeir segja við hana: Kona, hví grætur þú? Hún
segir við þá: Af því að þeir hafa tekið burt drottin minn, og eg veit
eigi hvar þeir hafa lagt hann. 14 Þegar hún hafði þetta mælt, sneri hún
sér við og sér Jesúm standa þar, en hún vissi ekki, að það var Jesús.
15 Jesús segir við hana: Kona, hví grætur þú? Að hverjum leitar þú?
Hún hugði, að þetta væri grasgarðsvörðurinn, og segir við hann: Herra,

---

30: Lúk. 23, 46. **31:** Lúk. 23, 54. **36:** 2 Mós. 12, 46. * Þ. e. páskalambinu. **37:** Sak. 12, 10. **38:** Matt. 27, 57 n. Jóh. 12, 42. **39:** kap. 3, 1. 2. — **20, 1:** Matt. 28, 1 n. Mark. 16, 1 n. Lúk. 24, 1 n. **3:** Lúk. 24, 12. **14:** Mark. 16, 9.

hafir þú borið hann burt, þá segðu mér, hvar þú hefir lagt hann, og
mun eg taka hann. [16] Jesús segir við hana: María! Hún sneri sér
við og segir við hann á hebresku: Rabbúni! sem þýðir: meistari. [17] Jesús
segir við hana: Snert þú mig ekki, því að enn þá er eg ekki upp-
stiginn til föður míns; en far þú til bræðra minna og seg þeim: Eg
stíg upp til föður míns og föður yðar, til Guðs míns og Guðs yðar.
[18] María Magdalena kemur og boðar lærisveinunum: Eg hefi séð drottin!
og að hann hafi sagt henni þetta.

[19] En er kveld var komið, þennan sama fyrsta dag vikunnar, og
dyrum hafði verið lokað, þar sem lærisveinarnir voru, af ótta við
Gyðingana, kom Jesús og stóð mitt á meðal þeirra og segir við þá:
Friður sé með yður! [20] Og er hann hafði mælt þetta, sýndi hann þeim
hendurnar og síðuna. Lærisveinarnir urðu þá glaðir, er þeir sáu drottin.
[21] Jesús sagði þá aftur við þá: Friður sé með yður! Eins og faðirinn
hefir sent mig, eins sendi eg yður. [22] Og er hann sagði þetta, blés
hann á þá og segir við þá: Meðtakið heilagan anda. [23] Hverjum sem
þér fyrirgefið syndirnar, þeim eru þær fyrirgefnar, og hverjum, sem þér
synjið, þeim er synjað.

[24] En Tómas, einn af þeim tólf, sem kallaður var Dídymos, var
ekki með þeim, þegar Jesús kom. [25] Hinir lærisveinarnir sögðu þá við
hann: Vér höfum séð drottin! En hann sagði við þá: Sjái eg ekki í
höndum hans naglaförin, og láti fingur minn í naglaförin og leggi hönd
mína í síðu hans, þá trúi eg alls ekki.

[26] Og að viku liðinni voru lærisveinar hans aftur inni og Tómas
með þeim. Þá kemur Jesús, er dyrum hafði verið lokað, og stóð mitt
á meðal þeirra og sagði: Friður sé með yður! [27] Síðan segir hann
við Tómas: Kom hingað með fingur þinn og sjá hendur mínar, og
kom með hönd þína og legg í síðu mína; og ver ekki vantrúaður, held-
ur trúaður. [28] Tómas svaraði og sagði við hann: Drottinn minn og
Guð minn! [29] Jesús segir við hann: Af því að þú hefir séð mig, hefir
þú trúað; sælir eru þeir sem ekki sáu, og trúðu þó.

[30] Þannig gjörði Jesús og margar aðrar jarteinir í augsýn læri-
sveinanna, sem ekki eru ritaðar í þessari bók. [31] En þetta er ritað til
þess að þér skuluð trúa, að Jesús er Kristur, sonur Guðs, og til þess
að þér, er þér trúið, hafið líf í hans nafni.

---

21 Eftir þetta birtist Jesús aftur lærisveinunum við Tíberíasvatnið.
En hann birtist með þessum hætti: [2] Þar voru saman þeir Símon
Pétur og Tómas, sem kallaður er Dídymos, og Natanael frá Kana í
Galíleu og þeir synir Zebedeusar og tveir aðrir af lærisveinum hans.
[3] Símon Pétur segir við þá: Eg fer út að fiska. Þeir segja við hann:
Vér komum líka með þér. Þeir fóru út og stigu á skipið, og þá nótt
fengu þeir ekkert. [4] En er birti af degi, stóð Jesús á ströndinni; þó
vissu lærisveinarnir ekki, að það var Jesús. [5] Jesús segir þá við þá:
Börnin góð, hvort hafið þér nokkuð að eta? Þeir svöruðu: Nei. [6] Hann
sagði þá við þá: Leggið netið hægramegin við skipið, og þér munuð
verða varir. Þeir lögðu því netið, og gátu nú ekki dregið það fyrir
fiskimergðinni. [7] Þá segir lærisveinn sá, sem Jesús elskaði, við Pétur:
Það er drottinn. En er Símon Pétur heyrði, að það væri drottinn,
gyrti hann kyrtilinn að sér, — því að hann var fáklæddur, — og fleygði

---

18: Mark. 16, 10. **19:** Lúk. 24, 36 n. 1 Kor. 15, 5. **21:** kap. 17, 18. **23:** Matt. 16,
19; 18, 18. **29:** 1 Pét. 1, 8. **30:** kap. 21, 25. **31:** 1 Jóh. 5, 13. — **21, 1:** kap. 6, 1.
2: kap. 20, 24; 1, 46 n. Lúk. 5, 10. **3:** Lúk. 5, 4 n. **4:** kap. 20, 14.

sér í vatnið. [8] En hinir lærisveinarnir komu á bátnum og drógu netið
með fiskinum á eftir sér, — því að þeir voru ekki langt frá landi, held-
ur svo sem tvö hundruð álnir. [9] Þegar þeir nú voru stignir á
land, sjá þeir þar vera kolaeld og fisk liggja þar og brauð. [10] Jesús
segir við þá: Komið með nokkuð af fiskunum, sem þér veidduð.
[11] Símon Pétur fór þá út í bátinn og dró netið á land, fult af stórum
fiskum, hundrað fimtíu og þremur; en þó að þeir væru svo margir,
rifnaði netið ekki. [12] Jesús segir við þá: Komið og takið dagverð. En
enginn af lærisveinunum dirfðist að spyrja hann: Hver ert þú? með
því að þeir vissu, að það var drottinn. [13] Jesús kemur og tekur brauðið
og gefur þeim, sömuleiðis og fiskinn. [14] Þetta var nú í þriðja sinni,
sem Jesús birtist lærisveinunum eftir að hann var upprisinn frá dauðum.
[15] En er þeir höfðu matast, segir Jesús við Símon Pétur: Símon
Jóhannesson, elskar þú mig meira en þessir? Hann segir við hann:
Já, herra, þú veizt, að þú ert mér kær. Hann segir við hann: Gæt
þú lamba minna. [16] Enn segir hann í annað sinn: Símon Jóhannes-
son, elskar þú mig? Hann segir við hann: Já, herra, þú veizt að þú
ert mér kær. Hann segir við hann: Hirð þú sauði mína. [17] Hann
segir í þriðja sinni við hann: Símon Jóhannesson, er eg þér kær? Þá
hrygðist Pétur, af því að hann sagði í þriðja sinni við hann: Er eg
þér kær? Og hann sagði við hann: Herra, þú þekkir alt; þú veizt, að
þú ert mér kær. Jesús segir við hann: Gæt þú sauða minna. [18] Sann-
lega, sannlega segi eg þér: þegar þú varst ungur, gyrtir þú þig og gekst
hvert sem þú vildir; en er þú eldist, muntu útbreiða hendur þínar, og
annar mun gyrða þig og fara með þig, þangað sem þú vilt ekki. [19] En
þetta sagði hann, til þess að tákna, með hvaða dauða hann skyldi veg-
sama Guð. Og er hann hafði þetta mælt, segir hann við hann: Fylg
þú mér! [20] En er Pétur sneri sér við, sér hann lærisvein þann, sem
Jesús elskaði, koma á eftir, þann sama, sem við kveldmáltíðina hallaði
sér upp að brjósti hans og sagði: Herra, hver er sá sem svíkur þig?
[21] Þegar Pétur sá hann, segir hann við Jesúm: Herra, en hvað verður
um þennan? [22] Jesús segir við hann: Ef eg vil, að hann lifi þangað
til eg kem, hvað tekur það til þín? Fylg þú mér. [23] Því barst sú saga
út til bræðranna, að þessi lærisveinn mundi ekki deyja; en Jesús sagði
ekki við hann, að hann skyldi ekki deyja, heldur: Ef eg vil, að hann
lifi þangað til eg kem, hvað tekur það til þín?
[24] Þessi er lærisveinninn, sem vitnar um þetta og hefir ritað þetta,
og vér vitum, að vitnisburður hans er sannur.
[25] Það er og margt annað, sem Jesús gjörði, og ætti það alt, hvað
eina, að verða ritað upp, hygg eg, að enda heimurinn mundi ekki rúma
þær bækur, sem þá yrðu ritaðar.

15: Matt. 26, 33. **20:** kap. 13, 23—25. **24:** kap. 19, 35. **25:** kap. 20, 30.

Postulasagan.

1 Fyrri frásöguna samdi eg, Þeófílus, um alt sem Jesús hóf að gjöra
og kenna, 2 til þess dags er hann var upp numinn, eftir að hann
hafði fyrir heilagan anda boðorð gefið postulunum, er hann hafði valið,
3 sem hann og sýndi sig lifandi eftir písl sína með mörgum órækum
kennimerkjum, er hann lét þá sjá sig í fjörutíu daga, og talaði um það,
sem guðsríki heyrir til; 4 og er hann kom saman við þá, bauð hann
þeim að fara ekki burt úr Jerúsalem, heldur bíða eftir fyrirheiti
föðurins, sem þér — sagði hann — hafið heyrt mig tala um, 5 því að
Jóhannes skírði með vatni, en þér skuluð skírðir verða með heilögum
anda, nú innan fárra daga.

6 Og er þeir nú komu saman, spurðu þeir hann og sögðu: Herra,
endurreisir þú á þessum tíma ríkið handa Ísrael? 7 Og hann sagði
við þá: Ekki er það yðar að vita tíma eða tíðir, sem faðirinn setti
af sjálfs síns valdi; 8 en þér munuð öðlast kraft, er heilagur andi kem-
ur yfir yður, og þér munuð verða vottar mínir bæði í Jerúsalem og í
allri Júdeu og Samaríu og til yztu endimarka jarðarinnar. 9 Og er
hann hafði talað þetta, varð hann upp numinn, að þeim ásjáandi, og
ský nam hann frá augum þeirra. 10 Og er þeir störðu til himins, þeg-
ar hann fór burt, sjá, þá stóðu tveir menn hjá þeim í hvítum klæðum,
11 er sögðu: Galíleumenn, hví standið þér og horfið til himins? Þessi
Jesús, sem var upp numinn frá yður til himins, mun koma á sama
hátt og þér sáuð hann fara til himins.

12 Þá sneru þeir aftur til Jerúsalem frá Olíufjallinu, sem svo er
nefnt og er í nánd við Jerúsalem, hvíldardagsleið þaðan. 13 Og er þeir
voru inn komnir, fóru þeir upp í loftstofuna, þar sem þeir héldu til,
þeir Pétur og Jóhannes og Jakob og Andrés, Filippus og Tómas, Bart-
ólómeus og Matteus, Jakob Alfeusson og Símon vandlætari og Júdas
Jakobsson. 14 Allir þessir voru með einum huga stöðugir í bæninni,
ásamt konunum og Maríu, móður Jesú, og ásamt bræðrum hans.

15 Og á þessum dögum stóð Pétur upp á meðal bræðranna — og
þar var saman kominn flokkur manna, hér um bil eitt hundrað og
tuttugu að tölu — og mælti: 16 Þér bræður, rætast hlaut ritning sú,
er heilagur andi hafði fyrir sagt, fyrir munn Davíðs um Júdas, sem
gjörðist leiðtogi þeirra, er höndluðu Jesúm; 17 því að hann var talinn í
vorum hóp og honum hlotnaðist hlutdeild í þessari þjónustu; — 18 þessi
maður hefir nú eignast reit fyrir laun ranglætisins, og hann steyptist á
höfuðið og brast sundur í miðju, og iðrin öll féllu út; 19 og það varð kunn-
ugt öllum, sem í Jerúsalem búa, svo að reitur sá var kallaður á tungu
þeirra Akeldama, það er: blóðreitur. — 20 Því að ritað er í sálmabók-
inni: *Bústaður hans skal í eyði verða, og enginn skal í honum búa*, og
annar taki embætti hans. 21 Því hæfir að einhver þeirra manna, sem
með oss hafa verið allar stundir, meðan drottinn Jesús gekk inn og út
vor á meðal, 22 síðan er skírn Jóhannesar hófst, til þess dags er hann
var upp numinn frá oss, verði vottur upprisu hans ásamt oss. 23 Og

---

1, 1: Lúk. 1, 1—3. **2:** Lúk. 24, 50. 51. **4:** Lúk. 24, 49. Jóh. 14, 26; 15, 26. **5:** Jóh. 1, 26. Jes. 44, 3. Jóel 3, 1. Matt. 3, 11. Post. 2, 4; 11, 16. **6:** Lúk. 24, 21. **7:** Mark. 13, 32. **8:** kap. 2, 4. Matt. 28, 19. **9:** Mark. 16, 19. Lúk. 24, 51. **10:** Matt. 28, 3. Mark. 16, 5. Lúk. 24, 4. Jóh. 20, 12. **12:** Lúk. 24, 50 n. **13:** Matt. 10, 2—4. **14:** kap. 2, 1. **16:** v. 20. **17:** Lúk. 6, 16. **18:** Matt. 27, 5. 7. **19:** Matt. 27, 8. **20:** Sálm. 69, 26; 109, 8. **22:** kap. 4, 33.

þeir tóku tvo til, Jósef, kallaðan Barsabas, að auknefni Jústus, og
Mattías; 24 og þeir báðust fyrir og sögðu: Drottinn, þú sem þekkir
hjörtu allra, sýn þú, hvorn af þessum tveimur þú hefir valið 25 til að
taka sæti þjónustu þessarar og postuladóms, er Júdas varð fráskila, til
að fara til síns eigin staðar. 26 Og þeir hlutuðu um þá, og hluturinn
féll á Mattías, og var hann talinn með postulunum ellefu.

2 Og er nú var kominn hvítasunnudagurinn, voru þeir allir saman
komnir á einum stað; 2 og skyndilega varð gnýr af himni, eins og
aðdynjanda sterkviðris, og fylti alt húsið, sem þeir sátu í; 3 og þeim
birtust tungur, eins og af eldi væru, er kvísluðust og settust á einn og
sérhvern þeirra; 4 og þeir urðu allir fullir af heilögum anda og tóku
að tala öðrum tungum, eins og andinn gaf þeim að mæla.

5 En þar voru Gyðingar búsettir í Jerúsalem, guðræknir menn, af
öllum þjóðum undir himninum. 6 En er þetta hljóð heyrðist, kom
mannfjöldinn saman, og honum brá mjög við, því að þeir heyrðu,
hver og einn, þá mæla á sína tungu. 7 Og allir urðu forviða og und-
ruðust, segjandi: Sjá, eru ekki allir þessir, sem tala, Galíleumenn?
8 Og hvernig heyrum vér, hver og einn, talað á eigin tungu vorri, er
vér erum fæddir með: 9 Partar og Medar og Elamítar, og vér sem
heima eigum í Mesópótamíu, Júdeu, Kappadókíu, Pontus og Asíu; 10 í
Frýgíu og Pamfýlíu, Egiptalandi og Líbýubygðum við Kýrene, og vér
Rómverjar, sem hér höfum sezt að, 11 bæði Gyðingar, og þeir, sem
gjörst hafa Gyðingar, Kríteyingar og Arabar, vér heyrum þá tala á
vorum tungum um stórmerki Guðs? 12 En þeir urðu allir frá sér og
forviða, og sögðu hver við annan: Hvað ætlar úr þessu að verða?
13 En aðrir höfðu að spotti og sögðu: Þeir eru druknir af sætu víni.

14 Og Pétur reis upp ásamt þeim ellefu, hóf upp rödd sína og á-
varpaði þá: Þér Gyðingar, og allir þér, sem í Jerúsalem búið, þetta
sé yður vitanlegt, og ljáið eyru orðum mínum; 15 því að eigi eru þessir
menn druknir, svo sem þér ætlið, því að nú er þriðja stund dags;
16 heldur er þetta það, sem sagt hefir verið fyrir Jóel spámann: 17 *Og
það mun verða á hinum efstu dögum, segir Guð, að eg mun úthella af
anda mínum yfir alt hold; synir yðar og dætur yðar munu spá, og ung-
menni yðar munu sjá sjónir, og gamalmenni yðar mun drauma dreyma.*
18 *Já, einnig yfir þræla mína og yfir ambáttir mínar mun eg á þeim
dögum úthella af anda mínum, og þau munu spá.* 19 *Og eg mun láta
undur verða á himnum uppi og tákn á jörðu niðri, blóð og eld og
reykjarsvælu.* 20 *Sólin mun snúast í myrkur og tunglið í blóð, áður en
hinn mikli og dýrlegi dagur drottins kemur.* 21 *Og svo mun verða, að
hver sem ákallar nafn drottins, mun frelsast.* 22 Þér Ísraelsmenn, heyrið
þessi orð: Jesúm frá Nazaret, mann þann, er Guð auðkendi fyrir yður
með kraftaverkum og undrum og táknum, sem Guð gjörði fyrir hann
yðar á meðal, svo sem þér sjálfir vitið, — 23 hann hafið þér, er hann
var framseldur eftir fyrirhuguðu ráði Guðs og fyrirvitund, neglt á kross
með höndum vondra manna og tekið af lífi, — 24 hann uppvakti Guð,
er hann létti af kvölum dauðans, því að ekki var það mögulegt, að
hann skyldi af honum haldinn verða; 25 því að Davíð segir með tilliti
til hans: *Ávalt hafði eg drottin fyrir augum mér, því að hann er mér
til hægri hliðar, til þess að eg bifist ekki.* 26 *Fyrir því gladdist hjarta
mitt, og tunga mín fagnaði, og meira að segja mun og hold mitt hvíla
í von.* 27 *Því að ekki munt þú eftir skilja sálu mína í helju, og eigi
heldur munt þú láta þinn heilaga sjá rotnun.* 28 *Kunna gjörðir þú mér*

24: Jer. 17, 9. 10. Sálm. 139, 1 n. — **2, 1:** kap. 1, 14. **4:** kap. 1, 5; 10, 44—46; 11, 15; 19, 6. Mark. 16, 17. 1 Kor. 12, 10; 14, 1—28. **16:** Jóel 3, 1 n. **17:** Jes. 44, 3. Sak. 12, 10. **20:** Matt. 24, 29. **21:** Róm. 10, 12. 13. **22:** kap. 10, 38. **24:** v. 32; kap. 3, 15; 4, 10; 10, 40; 13, 30. 34; 17, 31. **25:** Sálm. 16, 8 n. **27:** kap. 13, 35.

lífsins vegu; þú munt mig með fögnuði fylla fyrir þínu augliti. [29] Þér
bræður, skorinort get eg við yður talað um ættföðurinn Davíð, að hann
er bæði dáinn og grafinn, og leiði hans er til hjá oss alt til þessa dags.
[30] Af því að hann nú var spámaður, og vissi að Guð hafði með eiði
svarið honum, að setja í hásæti hans mann af ávexti lendar hans, [31] sá
hann það fyrir og talaði um upprisu Krists, því að hvorki var hann
eftir skilinn í helju, og eigi heldur sá hold hans rotnun; — [32] þennan
Jesúm uppvakti Guð, og erum vér allir vottar þess. [33] Þegar hann því
nú með Guðs hægri hendi er upp hafinn, og hefir af föðurnum fengið
fyrirheitið um heilagan anda, hefir hann úthelt honum, sem þér sjáið
og heyrið. [34] Því að ekki sté Davíð til himna, en hann segir sjálfur:
Drottinn sagði við minn drottin: Set þig mér til hægri handar, [35] *þangað
til eg gjöri óvini þína að fótaskör þinni.* [36] Með óbrigðanlegri vissu viti
þá alt Ísraels hús, að Guð hefir gjört hann bæði að drotni og að Kristi,
þennan Jesúm, sem þér krossfestuð.
[37] En er þeir heyrðu þetta, stungust þeir í hjörtun og sögðu við
Pétur og hina postulana: Hvað eigum vér að gjöra, bræður? [38] En
Pétur sagði við þá: Gjörið iðrun og sérhver yðar láti skírast í nafni
Jesú Krists til fyrirgefningar synda yðar, og þér munuð öðlast gjöf
heilags anda; [39] því að yður er ætlað fyrirheitið og börnum yðar og
öllum þeim, sem í fjarlægð eru — öllum þeim, sem drottinn Guð vor
kallar til sín. [40] Og með öðrum fleiri orðum bar hann vitni, og áminti
þá, segjandi: Látið frelsast frá þessari rangsnúnu kynslóð. [41] Þeir, sem
þá meðtóku orð hans, voru skírðir, og á þeim degi bættust við hér um
bil þrjú þúsund sálir. [42] Og þeir héldu sér stöðuglega við kenningu
postulanna og samfélagið og brotning brauðsins og bænirnar.
[43] En ótti kom yfir sérhverja sál, og mörg undur og tákn gjörðust
af postulunum. [44] En allir þeir sem trúðu voru saman og höfðu alt
sameiginlegt, [45] og þeir seldu eignir sínar og fjármuni, og skiftu því
meðal allra, eftir því sem hver hafði þörf til. [46] Og daglega héldu þeir
sér með einum huga stöðugt í helgidóminum og brutu brauð í heima-
húsum, og neyttu fæðu með fögnuði og einfaldleik hjartans, [47] og lofuðu
Guð og höfðu vinsældir af öllum lýð. En drottinn bætti daglega við
í hópinn þeim, er frelsast létu.

3 En Pétur og Jóhannes gengu upp í helgidóminn um bænastund-
ina, níundu stund. [2] Og þangað var borinn maður, er haltur var
frá móðurlífi, og menn lögðu hann daglega við þær dyr helgidómsins,
er nefndar eru hinar fögru, svo að hann bæðist ölmusu af þeim, er inn
gengu í helgidóminn. [3] Er hann sá þá Pétur og Jóhannes ætla að
ganga inn í helgidóminn, beiddist hann ölmusu; [4] en Pétur horfði á
hann ásamt Jóhannesi og sagði: Líttu á okkur. [5] En hann blíndi á
þá í þeirri von að fá eitthvað hjá þeim. [6] En Pétur sagði: Silfur og gull
á eg ekki, en það sem eg hefi, það gef eg þér: Í nafni Jesú Krists
frá Nazaret, þá gakk þú! [7] Og hann tók í hægri hönd hans og reisti
hann á fætur. [8] En jafnskjótt urðu fætur hans og öklar styrkir, og
hann spratt upp, stóð og gekk, og fór með þeim inn í helgidóminn og
gekk um kring og hljóp og lofaði Guð, [9] og alt fólkið sá hann ganga um
kring og lofa Guð. [10] Og þeir könnuðust við hann, að þetta var maðurinn,
sem sat við fögru dyrnar á helgidóminum, til að beiðast ölmusu, og þeir
undruðust og furðuðu sig stórlega á því, sem fram við hann hafði komið.
[11] En er hann hélt sér að Pétri og Jóhannesi, flyktist alt fólkið

30: 2 Sam. 7, 12. Sálm. 89, 4. 5; 132, 11. **31:** Sálm. 16, 10. **32:** 1 Kor. 15, 15. **34:** Sálm. 110, 1. **37:** Hebr. 4, 12. Post. 16, 30. **38:** Lúk. 24, 47. **39:** Jóh. 10, 16. **42:** Lúk. 24, 30. Post. 20, 7. 11. **44:** kap. 4, 32 n. **45:** kap. 4, 34. **47:** kap. 5, 13. 14. — **3, 1:** kap. 10, 3. **2:** kap. 14, 8 n. **6:** kap. 14, 10. **7:** Matt. 9, 25.

forviða til þeirra í súlnagöngin, sem kend eru við Salómon. 12 En er
Pétur sá það, ávarpaði hann fólkið: Þér Ísraelsmenn, hví furðar yður
á þessu? eða hví starið þér á okkur, eins og við hefðum af eigin mætti
eða guðhræðslu komið því til leiðar, að hann gengur? 13 Guð Abra-
hams og Ísaks og Jakobs, Guð feðra vorra, hefir dýrðlegan gjört þjón
sinn Jesúm, sem þér framselduð og afneituðuð frammi fyrir Pílatusi,
er hann hafði ályktað að láta hann lausan. 14 En þér afneituðuð hinum
heilaga og réttláta og beiddust að manndrápari yrði gefinn yður; 15 en
líflétuð höfðingja lífsins, sem Guð uppvakti frá dauðum, og að því
erum vér vottar. 16 Og við trúna á nafn hans hefir nafn hans gjört
þennan mann, er þér sjáið og þekkið, styrkan, og trúin, sem er fyrir
hann, hefir gefið honum þennan albata, fyrir allra yðar augum. 17 Og
nú veit eg, bræður, að þér gjörðuð það af vanþekkingu, eins og höfð-
ingjar yðar; 18 en Guð lét þannig rætast það, sem hann hafði boðað
fyrirfram fyrir munn allra spámannanna, að hans smurði skyldi pínast.
19 Gjörið því iðrun og snúið yður, að syndir yðar verði afmáðar, til
þess að endurlífgunartímar komi frá augliti drottins, 20 og hann sendi
Krist, sem yður var fyrirhugaður, Jesúm. 21 Við honum á himininn
að taka alt til endurreisnartíma allra hluta, sem Guð hefir talað um
fyrir munn sinna heilögu spámanna frá upphafi. 22 Móse hefir sagt:
Spámann mun drottinn Guð uppvekja yður af bræðrum yðar eins og mig.
Hlýðið honum í öllu, er hann talar til yðar. 23 *Og svo mun verða, að*
sérhver sál, sem ekki hlýðir þessum spámanni, skal gjöreyðast úr lýðnum.
24 Og allir spámennirnir frá Samúel og þeir sem á eftir komu, svo
margir sem talað hafa, þeir boðuðu og þessa daga. 25 Þér eruð synir
spámannanna og sáttmálans, sem Guð gjörði við feður yðar, er hann
sagði við Abraham: *Og af þínu afkvæmi skulu allar ættkvíslir jarðar-*
innar blessun hljóta. 26 Fyrir yður hefir Guð fyrst uppvakið þjón sinn,
og hefir sent hann, til þess að blessa yður, með því að hver og einn
yðar snúi sér frá illverkum sínum.

4 En meðan þeir voru að tala til fólksins, komu að þeim prest-
arnir og varðforingi helgidómsins og Saddúkearnir, 2 sem voru sár-
gramir af því, að þeir kendu fólkinu og boðuðu upprisu dauðra í Jesú.
3 Og þeir lögðu hendur á þá og settu þá í varðhald til næsta morguns,
því að kveld var komið. 4 En margir þeirra, er heyrt höfðu orðið, tóku
trú, og tala karlmanna varð um fimm þúsundir.

5 Næsta morgun var það, að höfðingjarnir, öldungarnir og fræði-
mennirnir komu saman í Jerúsalem, 6 og Annas, æðsti presturinn, og
Kaífas og Jóhannes og Alexander og allir, sem voru af æðsta prests
ætt. 7 Og þeir leiddu þá fram fyrir sig, og spurðu þá: Með hvaða
krafti, eða í hvað nafni hafið þið gjört þetta? 8 Þá sagði Pétur við þá,
fyltur heilögum anda: Þér höfðingjar lýðsins og öldungar! 9 Úr
því að í dag er haldin rannsókn yfir oss vegna góðverks við sjúkan
mann, um það, við hvað þessi maður er heill orðinn, 10 þá sé yður
öllum vitanlegt og öllum Ísraelslýð, að í nafni Jesú Krists frá Nazaret,
sem þér krossfestuð og Guð uppvakti frá dauðum, einmitt fyrir hann
stendur þessi maður heilbrigður fyrir augum yðar. 11 Hann er *steinn-*
inn, sem einskis var virtur af yður, húsasmiðunum, hann er orðinn að
hyrningarsteini. 12 Og ekki er hjálpræðið í neinum öðrum, því að eigi

---

11: Jóh. 10, 23. Post. 5, 12. **13:** 2 Mós. 3, 6. Jes. 42, 1. Jóh. 19, 4. **14:** Matt. 27, 20. **15:** kap. 2, 24. **16:** Lúk. 17, 19. **17:** kap. 13, 27. 1 Kor. 2, 8. **18:** Lúk. 24, 44. **19:** kap. 2, 38. **22:** 5 Mós. 18, 15 n. Jóh. 1, 21. **25:** 1 Mós. 12, 3; 22, 18. Gal. 3, 8. **26:** kap. 13, 46. — **4, 2:** Matt. 22, 23. Post. 23, 8. **3:** kap. 5, 18. **6:** Lúk. 3, 2. Jóh. 18, 13. **7:** Matt. 21, 23. **8:** kap. 13, 9. **9:** Jóh. 10, 32. **10:** kap. 3, 6. 16. **11:** Sálm. 118, 22. Matt. 21, 42. 1 Pét. 2, 6.

er heldur annað nafn undir himninum, er menn kunna að nefna, er
oss sé ætlað að verða hólpnir í.
[13] En er þeir sáu djörfung Péturs og Jóhannesar og komust að
því, að þeir voru ólærðir menn og leikmenn, undruðust þeir. Og þeir
könnuðust við þá, að þeir höfðu verið með Jesú. [14] Og er þeir sáu
manninn, sem læknaður hafði verið, standa hjá þeim, höfðu þeir ekkert
í móti að mæla. [15] Og þeir skipuðu þeim að ganga út frá ráðinu, báru
sig saman og sögðu: [16] Hvað eigum vér að gjöra við þessa menn?
Því að augljóst er öllum, sem í Jerúsalem búa, að vitanlegt tákn er
orðið af völdum þeirra, og vér getum ekki neitað því. [17] En til þess
að það berist ekki frekar út meðal lýðsins, þá skulum vér hóta þeim
hörðu, tali þeir framar í þessu nafni við nokkurn mann. [18] Síðan köll-
uðu þeir þá fyrir sig og bönnuðu þeim algjörlega að tala eða kenna í
Jesú nafni. [19] En Pétur og Jóhannes svöruðu þeim og sögðu: Dæmið
sjálfir, hvort það sé rétt fyrir augum Guðs, að hlýðnast yður fremur
en Guði; [20] því að vér getum ekki annað en talað það, sem vér höfum
séð og heyrt. [21] En þeir ógnuðu þeim enn frekar, og sleptu þeim, því
þeim hugsaðist ekkert ráð til að hegna þeim vegna fólksins, því að
allir lofuðu Guð fyrir þennan atburð; [22] því að maðurinn var yfir fer-
tugt, sem þetta lækningartákn hafði komið fram við.
[23] En er þeim var slept, fóru þeir til félaga sinna og greindu þeim
frá öllu því, sem æðstu prestarnir og öldungarnir höfðu við þá talað.
[24] En þegar þeir heyrðu það, hófu þeir með einum huga raust sína til
Guðs og sögðu: *Herra, þú ert sá, sem gjört hefir himininn og jörðina
og hafið og alt, sem í þeim er,* [25] þú sem fyrir heilagan anda hefir fyrir
munn Davíðs, föður vors, þjóns þíns, sagt: *Hví æddu heiðingjarnir,
og hví tóku lýðirnir saman hégómleg ráð?* [26] *Konungar jarðarinnar risu
upp og höfðingjarnir tóku sig saman gegn drotni og gegn hans smurða.* [27] Því
að sannarlega tóku sig saman í borg þessari gegn hinum heilaga þjóni
þínum Jesú, er þú smurðir, þeir Heródes og Pontíus Pílatus, ásamt
heiðingjunum og lýðum Ísraels, [28] til að gjöra alt það, er hönd þín og
ráð þitt hafði fyrirhugað að verða skyldi. [29] Og nú, drottinn, lít á hót-
anir þeirra og veit þjónum þínum með allri djörfung að tala orð þitt,
[30] er þú réttir út hönd þína til lækninga, og til þess að tákn og undur
verði fyrir nafn þíns heilaga þjóns Jesú. [31] Og er þeir höfðu beðist fyrir,
hrærðist staðurinn, þar sem þeir voru saman komnir, og þeir fyltust
allir heilögum anda, og töluðu orð Guðs með djörfung.
[32] En í hinum fjölmenna hóp þeirra, sem trú höfðu tekið, var eitt
hjarta og ein sál, og enginn þeirra taldi neitt vera sitt, er hann átti,
heldur var þeim alt sameiginlegt. [33] Og með miklum krafti báru post-
ularnir vitni um upprisu drottins Jesú, og mikil náð var yfir þeim öll-
um; [34] því að eigi var heldur neinn þurfandi meðal þeirra, því að allir
landeigendur og húseigendur seldu, og komu með andvirði hins selda,
[35] og lögðu fyrir fætur postulanna, og sérhverjum var úthlutað eftir því
sem hann hafði þörf til.
[36] Og Jósef, sem kallaður var af postulunum að viðurnefni Barna-
bas, — það er útlagt: huggunar sonur, — Levíti, ættaður frá Kípur,
átti sáðland og seldi, og kom með verðið og lagði fyrir fætur postulanna.
5 En maður nokkur, Ananías að nafni, seldi, ásamt Saffíru
konu sinni, eign, [2] og dró undan af verðinu með vitund konu sinn-
ar, og kom með nokkuð af því og lagði fyrir fætur postulanna. [3] En
Pétur mælti: Ananías, hví fylti Satan hjarta þitt, svo að þú skyldir

---

12: Matt. 1, 21. **16:** Jóh. 11, 47. **19:** kap. 5, 29. **24:** 1 Mós. 1, 1 n. **25:** Sálm. 2, 1. 2.
27: Lúk. 23, 11. 12. **28:** kap. 2, 23. **31:** kap. 16, 26. **32:** kap. 2, 44. **33:** kap. 1,
22; 2, 24. **35:** 5 Mós. 15, 11. Jes. 58, 7. — **5, 2:** kap. 4, 35. 36. **3:** Jóh. 13, 2.

ljúga að heilögum anda og draga undan af jarðarverðinu? 4 Var hún
ekki þín, á meðan hún var í eign þinni, og var ekki söluverðið á þínu
valdi? Hvernig gaztu þá látið þér hugkvæmast slíkt tiltæki? Ekki
hefir þú logið að mönnum, heldur að Guði. 5 Og er Ananías heyrði
orð þessi, féll hann niður og gaf upp andann, og miklum ótta sló yfir
alla þá, sem heyrðu þetta. 6 Og ungu mennirnir stóðu upp og bjuggu
um hann, og báru hann í burt og jörðuðu.
7 Að liðnum svo sem þrem stundum atvikaðist það, að kona hans
kom inn, og vissi eigi hvað við hafði borið. 8 Og Pétur tók til máls
við hana: Seg mér, selduð þið jörðina fyrir þetta verð? En hún sagði:
Já, fyrir þetta verð. 9 Pétur mælti þá til hennar: Hvernig gátuð þið
orðið samþykk um að freista anda drottins? Sjá, fætur þeirra, sem
greftruðu mann þinn, eru við dyrnar, og þeir munu bera þig út. 10 En
hún féll jafnskjótt niður fyrir fætur honum, og gaf upp andann, og er
ungu mennirnir komu inn, fundu þeir hana dauða, og þeir báru hana
út og grófu hjá manni hennar. 11 Og miklum ótta sló yfir allan söfn-
uðinn og yfir alla þá sem heyrðu þetta.
12 En fyrir hendur postulanna gjörðust mörg tákn og undur meðal
lýðsins, og þeir voru allir með einum huga í súlnagöngum Salómons.
13 En af hinum dirfðist enginn að samlagast þeim, en lýðurinn miklaði
þá. 14 Og því fremur bættust trúaðir drotni, fjöldi bæði karla og kvenna;
15 svo að þeir jafnvel báru sjúka menn út á strætin og lögðu þá á
legubekki og í burðarrekkjur, til þess að, þótt ekki væri meira en að
skuggann af Pétri, er hann gekk um, skyldi bera á einhvern þeirra.
16 En einnig streymdi að mannfjöldinn úr borgunum umhverfis Jerúsa-
lem, og höfðu með sér sjúka menn og þjáða af óhreinum öndum, og
hlutu þeir allir lækningu.
17 En æðsti presturinn reis upp, og allir þeir, sem með honum voru
— sem voru flokkur Saddúkeanna — og þeir fyltust vandlæti; 18 og þeir
lögðu hendur á postulana, og settu þá í almennings-varðhald. 19 En
engill drottins opnaði um nótt dyr fangelsisins, og leiddi þá út og sagði:
20 Farið og gangið fram, og talið í helgidóminum til lýðsins öll þessi
lífsins orð. 21 Og er þeir höfðu heyrt þetta, gengu þeir í dögun inn í
helgidóminn og kendu. En æðsti presturinn kom, og þeir sem með
honum voru, og kölluðu saman ráðið og alla öldunga Ísraelssona, og
sendu til varðhaldsins, til að láta sækja þá. 22 En þjónarnir komu og
fundu þá ekki í fangelsinu, og þeir sneru aftur og sögðu frá, svo mæl-
andi: 23 Varðhaldið fundum vér að öllu leyti tryggilega læst, og varð-
mennina standandi fyrir dyrunum, en er vér lukum upp, fundum vér
engan inni. 24 En er þeir heyrðu þessi orð, bæði varðforingi helgidóms-
ins og æðstu prestarnir, urðu þeir ráðþrota með þá, og vissu ekki hvað
úr þessu ætlaði að verða. 25 En þá kom maður og bar þeim þá frétt:
Sjá, mennirnir sem þér settuð í fangelsið, standa í musterinu og eru
að kenna lýðnum. 26 Þá fór varðforinginn með þjónunum og sótti þá,
þó án ofbeldis, því að þeir óttuðust fólkið, að þeir yrðu grýttir. 27 Og
er þeir voru komnir með þá, leiddu þeir þá fram fyrir ráðið, og æðsti
presturinn spurði þá, og sagði: 28 Stranglega buðum vér yður, að kenna
ekki í þessu nafni, og sjá, þér hafið fylt Jerúsalem með kenningu yðar,
og viljið leiða yfir oss blóð þessa manns. 29 En Pétur og postularnir
svöruðu og sögðu: Framar ber að hlýða Guði en mönnum. 30 Guð
feðra vorra hefir uppvakið Jesúm, sem þér hengduð upp á tré og tókuð
af lífi; 31 þennan hefir Guð upp hafið með hægri hendi sinni, til að

6: 3 Mós. 10, 4. 5. **15:** kap. 19, 11. 12. **17:** kap. 4, 1. **19:** kap. 12, 7. **20:** Jóh. 6, 68. **21:** kap. 4, 5. **28:** kap. 4, 18. Matt. 27, 25. **29:** kap. 4, 19. Dan. 6, 10. 11. **30:** kap. 3, 15. **31:** kap. 2, 33. Fil. 2, 9. Hebr. 2, 9. 10.

vera foringi og frelsari, til að veita Ísrael afturhvarf og syndafyrirgefn-
ingu. [32] Og vér erum vottar að þessum atburðum, og heilagur andi,
sem Guð hefir gefið þeim, er honum hlýða.
[33] En er þeir heyrðu þetta, fyltust þeir bræði og voru ráðnir í að
deyða þá. [34] En í ráðinu stóð þá upp Farísei nokkur, Gamalíel að
nafni, lögfróður maður, vel metinn af öllum lýðnum; hann bauð að
mennirnir væru látnir fara út stundarkorn. [35] Og hann sagði við þá:
Þér Ísraelsmenn, athugið vel, hvað þér gjörið við þessa menn, [36] því
að fyrir skömmu var það, að Þevdas reis upp, og lét ekki svo lítið yfir
sér. Til hans hyltust nær fjögur hundruð manns; en hann var drep-
inn, og allir þeir sem að honum hnigu, tvístruðust og urðu að engu.
[37] Eftir hann reis upp Júdas frá Galíleu á dögum skrásetningarinnar og
fékk fólk til fylgis við sig. Hann fyrirfórst líka, og allir þeir dreifðust
sem að honum hnigu. [38] Og nú segi eg yður: Látið þessa menn eiga
sig og sleppið þeim, því að ef þetta ráð eða verk þetta er af mönnum,
verður það að engu; [39] en ef það er af Guði, þá megnið þér ekki að
yfirbuga þá. Eigi má yður það henda, að þér jafnvel berjist gegn Guði.
[40] Og þeir samsintu honum og kölluðu á postulana og húðstrýktu þá,
og fyrirbuðu þeim að tala í Jesú nafni, og létu þá lausa. [41] Þeir fóru
nú burt úr augsýn ráðsins, glaðir yfir því að þeir höfðu verið virtir
þess að líða háðung vegna nafnsins, [42] og létu eigi af að kenna dag
hvern í helgidóminum og heima, og boða fagnaðarerindið um Krist
Jesúm.

6 En á þessum dögum, er vaxa tók fjöldi lærisveinanna, kom upp
kurr hjá Hellenistum gegn Hebreum út af því, að ekkjur þeirra
væru settar hjá við hina daglegu þjónustu. [2] Og þeir tólf kölluðu þá
lærisveinahópinn saman og sögðu: Ekki hæfir að vér yfirgefum Guðs
orð, til að þjóna fyrir borðum. [3] Komið því, bræður, auga á sjö vel
kynta menn í yðar hóp, sem fullir eru af anda og vizku, og munum
vér setja þá yfir þetta starf; [4] en vér munum halda oss stöðugt að bæn-
inni og þjónustu orðsins. [5] Og allri samkomunni líkaði talið vel, og
þeir kusu Stefán, mann fullan af trú og heilögum anda, og Filippus og
Prokórus og Níkanor og Tímon og Parmenas og Nikolás frá Antíokkíu,
sem tekið hafði Gyðinga trú. [6] Og þeir leiddu þá fram fyrir postulana,
og þeir báðust fyrir og lögðu hendur yfir þá.
[7] Og orð Guðs efldist og tala lærisveinanna í Jerúsalem fór stór-
um vaxandi, og mikill fjöldi presta gekk til hlýðni við trúna.
[8] En Stefán gjörði, fullur af náð og krafti, undur og tákn mikil
meðal fólksins. [9] Þá risu upp nokkurir menn úr samkundunni, sem
kend er við Líbertína og Kýreninga og Alexandríumenn, og úr flokki
Kilikíu- og Asíumanna, og þráttuðu við Stefán. [10] Og þeir gátu ekki
staðið í gegn vizkunni og andanum, sem hann talaði af. [11] Þá settu þeir
út menn, er sögðu: Vér höfum heyrt hann tala lastmælisorð gegn Móse
og Guði. [12] Og þeir æstu upp fólkið og öldungana og fræðimennina,
og veittust að honum og gripu hann og fóru með hann til ráðsins.
[13] Og þeir leiddu fram ljúgvotta, er sögðu: Þessi maður lætur ekki af
að tala orð gegn þessum heilaga stað og lögmálinu, [14] því að vér höf-
um heyrt hann segja, að þessi Jesús frá Nazaret muni niðurbrjóta stað
þennan og breyta þeim siðum, sem Móse hefir sett oss. [15] Og öllum,
sem í ráðinu sátu, varð starsýnt á hann, og virtist þeim ásjóna hans
vera sem engils ásjóna.

32: Lúk. 24, 48. Jóh. 15, 27; 14, 17. **34:** kap. 22, 3. **38:** Matt. 15, 13. **39:** kap. 9, 5. **41:** Matt. 5, 10 n. Róm. 5, 3. Fil. 1, 29. 1 Pét. 4, 13. **42:** kap. 4, 31. 33. — **6, 1:** kap. 2, 45; 4, 35. **5:** kap. 8, 5. 26 n. 21, 8. **6:** kap. 13, 3. 1 Tím. 4, 14; 5, 22. **8:** kap. 2, 43; 5, 12. **10:** Jes. 54, 17. Lúk. 21, 15. **13:** Mark. 14, 56.

7 Og æðsti presturinn sagði: Er þessu svo varið? [2] Og hann mælti:
Heyrið mig, bræður og feður! Guð dýrðarinnar birtist föður vor-
um Abraham, er hann var í Mesópótamíu, áður en hann bjó í Haran,
[3] og sagði við hann: *Far þú burt úr landi þínu og frá ættfólki þínu*
og far til landsins, sem eg mun vísa þér á. [4] Þá fór hann burt úr Kaldea-
landi og bjó í Haran. Og eftir að faðir hans var látinn, lét Guð hann
flytja sig búferlum þaðan til þessa lands, sem þér nú byggið. [5] Og eigi
gaf hann honum erfð í landinu, ekki svo mikið sem eitt fótmál, en
hann hét honum að *gefa honum það til eignar og niðjum hans eftir*
hann, er hann enn var barnlaus. [6] Og Guð talaði á þá leið, *að niðjar*
hans mundu búa sem útlendingar í landi, sem þeir ættu ekki, og menn
mundu þá undir þrældóm leggja og þjá þá í fjögur hundruð ár. [7] *Og*
þjóðina, sem þeir munu vera í þrælkun hjá, mun eg dæma, sagði Guð.
Og *eftir það munu þeir í burt fara og þjóna mér á þessum stað.* [8] Og
hann gaf honum umskurnar-sáttmála. Og síðan gat Abraham Ísak og
umskar hann á áttunda degi, og Ísak gat Jakob og Jakob þá tólf ætt-
feður. [9] Og ættfeðurnir öfunduðu Jósef og seldu hann til Egiptalands,
en Guð var með honum [10] og frelsaði hann úr öllum þrengingum hans,
og gaf honum hylli og vizku fyrir augum Faraós, Egiptalands konungs,
og hann skipaði hann höfðingja yfir Egiptaland og yfir alt sitt hús.
[11] Nú kom hallæri yfir alt Egiptaland og Kanaan og mikil þrenging, og
feður vorir höfðu ekki lífsbjörg. [12] En er Jakob heyrði að korn væri
til í Egiptalandi, sendi hann feður vora af stað í fyrra skiftið. [13] Og í
seinna skiftið sagði Jósef til sín við bræður sína, og Faraó varð kunn
ætt Jósefs. [14] En Jósef sendi menn eftir Jakob föður sínum og öllu
ættfólki sínu, sjötíu og fimm sálum. [15] Og Jakob fór niður til Egipta-
lands og andaðist, hann og feður vorir. [16] Og þeir voru fluttir þaðan
til Sikem og lagðir í grafreitinn, er Abraham hafði keypt fyrir silfur af
sonum Hemors í Sikem. [17] En er nálgast tók tími fyrirheitisins, sem
Guð hafði heitið Abraham, óx fólkið og margfaldaðist í Egiptalandi,
[18] þangað til annar konungur tók völd yfir Egiptalandi, er eigi vissi
skyn á Jósef. [19] Hann beitti slægð við kyn vort og lék feður vora svo
illa, að þeir urðu að bera út ungbörn sín, til þess að þau skyldu eigi
lífi halda. [20] Um þessar mundir fæddist Móse og var frábærlega fríður;
þrjá mánuði var hann fóstraður í húsi föður síns. [21] Og er hann var
út borinn, tók dóttir Faraós hann upp og fóstraði hann sem sinn son.
[22] Og Móse var fræddur í allri speki Egipta, og hann var máttugur í
orðum sínum og verkum. [23] Og er Móse var fertugur að aldri, kom
honum í hug að vitja bræðra sinna, Ísraels sona. [24] Og er hann sá
einn þeirra verða fyrir ójöfnuði, rétti hann hluta hans, hefndi þess sem
meingjörðina þoldi, og drap egipzka manninn. [25] Og hann hugði að
bræður sínir mundu skilja, að fyrir hans hönd gæfi Guð þeim frelsi,
en þeir skildu það ekki. [26] Og næsta dag kom hann að þeim, er þeir
voru að berjast, og vildi stilla til friðar með þeim, og sagði: Góðir
menn, þið eruð bræður, hví beitið þið ójöfnuði hvor við annan? [27] En
sá sem ójöfnuði beitti við náunga sinn, hratt honum frá sér, og sagði:
Hver skipaði þig höfðingja og dómara yfir okkur? [28] Þú munt þó ekki
vilja drepa mig, eins og þú drapst egipzka manninn í gær? [29] Við þessi
orð flýði Móse og hafðist við sem útlendingur í Midíanslandi og gat

---

7, 2: 1 Mós. 11, 31. **3:** 1 Mós. 12, 1. **4:** 1 Mós. 11, 32; 12, 1 n. **5:** 1 Mós. 12, 7. **6:** 1 Mós. 15, 13 n. **8:** 1 Mós. 17, 10; 21, 2; 25, 26; 29, 32 n. 30, 5 n. 35, 16. **9:** 1 Mós. 37, 28. **10:** 1 Mós. 41, 40 n. **11:** 1 Mós. 41, 54. **12:** 1 Mós. 42, 1 n. **13:** 1 Mós. 45, 4. **14:** 1 Mós. 45, 13. **15:** 1 Mós. 46, 6; 49, 33. **16:** 1 Mós. 23, 16 n. 33, 19; 50, 13. Jós. 24, 32. **17:** 1 Mós. 15, 14. 2 Mós. 1, 7. **19:** 2 Mós. 1, 22. **20:** 2 Mós. 2, 2. Hebr. 11, 23 n. **21:** 2 Mós. 2, 5 n. **23:** 2 Mós. 2, 11 n. **29:** 2 Mós. 2, 15 n.

þar tvo sonu. 30 Og að fjörutíu árum liðnum birtist honum engill í
eyðimörku Sínaí-fjalls, í eldsloga í runni. 31 Og er Móse sá það, undr-
aðist hann sýnina, og er hann gekk til og vildi hyggja að, hljómaði
rödd drottins: 32 *Eg er Guð feðra þinna, Guð Abrahams og Ísaks og
Jakobs.* En Móse skelfdist og þorði ekki að að hyggja. 33 En drottinn
sagði við hann: *Leys af þér skó þína, því að staðurinn, sem þú stend-
ur á, er heilög jörð.* 34 *Gjörla hefi eg séð þjáningu lýðs míns, sem er á
Egiptalandi, og hefi heyrt andvörp þeirra, og eg er nú ofan kominn til að
frelsa þá. Og kom nú, eg vil senda þig til Egiptalands.* 35 Þennan Móse,
er þeir afneituðu, segjandi: Hver skipaði þig höfðingja og dómara? —
þann hinn sama sendi Guð bæði sem höfðingja og frelsara, með full-
tingi engilsins, er honum birtist í runninum. 36 Þessi maður leiddi þá
út, er hann hafði gjört undur og tákn á Egiptalandi og á Rauðahaf-
inu og á eyðimörkinni í fjörutíu ár. 37 Þetta er sá Móse, sem sagði við
sonu Ísraels: *Spámann mun Guð uppvekja yður af bræðrum yðar, lík-
an mér.* 38 Þessi er sá sem var í söfnuðinum á eyðimörkinni með engl-
inum, er við hann talaði á Sínaí-fjalli, og með feðrum vorum, hann
sem tók á móti lifandi boðum, til að gefa oss. 39 Og eigi vildu feður
vorir hlýðnast honum, heldur hrundu þeir honum frá sér og sneru sér
í hjörtum sínum til Egiptalands og sögðu við Aron: 40 Gjör oss guði,
er fari fyrir oss, því að vér vitum ekki, hvað af Móse þeim er orðið,
sem oss leiddi brott af Egiptalandi. 41 Og á þeim dögum smiðuðu þeir
kálf og færðu skurðgoðinu fórn, og voru kátir yfir sínum handaverk-
um. 42 En Guð sneri sér frá þeim og ofurseldi þá til þess að þjóna
her himinsins, eins og ritað er í bók spámannanna: *Færðuð þér mér,
Ísraels hús, sláturdýr og fórnir í fjörutíu ár á eyðimörkinni?* 43 *Og þér
báruð búð Móloks og stjörnu guðsins Refans, myndirnar, sem þér smíð-
uðuð, til þess að tilbiðja þær; og eg mun flytja yður búferlum austur
fyrir Babýlon.* 44 Feður vorir höfðu vitnisburðar-tjaldbúðina á eyði-
mörkinni, eins og hann hafði fyrir skipað, er mælti við Móse, að hann
skyldi gjöra hana eftir þeirri fyrirmynd, sem hann hafði séð. 45 Við
henni tóku og feður vorir og fluttu hana með Jósúa inn í landið, —
er var í eignarhaldi heiðingjanna, en þá rak Guð út frá augsýn feðra
vorra, — alt til daga Davíðs. 46 Hann fann náð hjá Guði og bað að hann
mætti koma upp bústað fyrir Jakobs Guð. 47 En Salómon bygði hon-
um hús. 48 En eigi býr hinn hæsti í því, sem með höndum er gjört,
eins og spámaðurinn segir: 49 *Himininn er mitt hásæti og jörðin skör
fóta minna; hvaða hús munuð þér mér reisa, segir drottinn, eða hver er
hvíldarstaður minn?* 50 *Hefir ekki hönd mín gjört alla þessa hluti?* 51 Þér
harðsvíraðir og óumskornir í hjörtum og á eyrum, þér standið ávalt í
gegn heilögum anda, þér eins og feður yðar. 52 Hver var sá af spá-
mönnunum, er feður yðar ofsóttu eigi? Og þá drápu þeir, er fyrirboð-
uðu tilkomu hins réttláta, en hans framseljendur og banamenn hafið
þér nú orðið, 53 þér sem lögmálið fenguð við umsýslan engla, og hafið
eigi varðveitt það.

54 En er þeir heyrðu þetta, fyltust þeir bræði í hjörtum sínum og
gnístu tönnum gegn honum. 55 En hann horfði til himins, fullur af
heilögum anda, og leit dýrð Guðs og Jesúm standandi við hægri hönd
Guðs, 56 og sagði: Sjá, eg sé himnana opna og mannsins son stand-
andi til hægri handar Guði. 57 En þeir æptu hárri röddu og byrgðu

---

30: 2 Mós. 3, 2. **32:** 2 Mós. 3, 15. 16. **34:** 2 Mós. 3, 10. **36:** 2 Mós. 7, 10 n. 14, 21. **37:** 5 Mós. 18, 15. Post. 3, 22. **38:** 2 Mós. 19, 3; 20, 1. **40:** 2 Mós. 32, 1 n. **42:** Am. 5, 25 n. **44:** 2 Mós. 25, 9. 40. Hebr. 8, 5. **45:** Jós. 3, 3 n. 18, 1. **46:** 2 Sam. 7, 2. Sálm. 132, 3 n. **47:** 1 Kong. 6, 1. **48:** 1 Kong. 8, 27. Post. 17, 24. **49:** Jes. 66, 1 n. **51:** 2 Mós. 32, 9; 33, 3. Jer. 6, 10; 9, 26. Esek. 44, 9. Lúk. 7, 30. **53:** Gal. 3, 19. Hebr. 2, 2. **54:** kap. 5, 33. **55:** Róm. 8, 34. Hebr. 12, 2.

fyrir eyru sér og réðust að honum samhuga, 58 og þeir hröktu hann út
úr borginni og grýttu hann. Og vottarnir lögðu yfirhafnir sínar að
fótum ungum manni, er Sál hét. 59 Og þeir grýttu Stefán, sem ákall-
aði og sagði: Herra Jesú, meðtak þú anda minn. 60 Og hann féll á
kné og æpti hárri röddu: Drottinn, lát þá ekki gjalda þessarar syndar.
Og er hann hafði þetta mælt, þá sofnaði hann.
8 Og Sál lét sér vel líka líflát hans. En mikil ofsókn hófst á þeim
degi gegn söfnuðinum í Jerúsalem, og allir tvístruðust út um bygðir
Júdeu og Samaríu, nema postularnir. 2 En guðhræddir menn greftruðu
Stefán og gjörðu kveinan mikla yfir honum. 3 En Sál eyddi söfnuð-
inum; hann óð inn í hvert hús og dró þaðan bæði karla og konur og
seldi í varðhald.
4 En þeir sem nú tvístraðir voru, fóru víðsvegar og boðuðu orð
fagnaðarerindisins. 5 En Filippus fór norður til borgarinnar í Samaríu
og prédikaði þeim Krist. 6 Og fólkið gaf samhuga gaum orðum Filipp-
usar, er það heyrði þau og sá táknin, sem hann gjörði; 7 því að margir
voru þeir, er höfðu óhreina anda; fóru þeir út af þeim, hrópandi hárri
röddu, og margir lama menn og haltir læknuðust. 8 Og mikill fögn-
uður varð í þeirri borg.
9 En maður nokkur, Símon að nafni, var fyrir í borginni, hann
var töframaður og vakti undrun Samaríuþjóðarinnar, og þóttist vera
eitthvað stórt. 10 Til hans hnigu allir, smáir sem stórir, segjandi: Þessi
maður er kraftur Guðs, er mikill nefnist. 11 En þeir hnigu að honum,
af því að hann hafði í langa tíð vakið undrun þeirra með töfrum.
12 Nú sem menn trúðu Filippusi, er hann boðaði þeim fagnaðarerindið
um guðsríki og nafn Jesú Krists, létu bæði karlar og konur skírast.
13 En Símon tók líka trú, og er hann var skírður, hélt hann sér stöð-
ugt til Filippusar, og hann undraðist, er hann sá tákn og mikil krafta-
verk gjörast.
14 En er postularnir, þeir er í Jerúsalem voru, heyrðu að Samaría
hefði tekið við orði Guðs, sendu þeir til þeirra þá Pétur og Jóhannes.
15 Þeir fóru norður þangað og báðu fyrir þeim, að þeir mættu öðlast
heilagan anda; 16 því að hann hafði alls eigi enn komið yfir neinn
þeirra, aðeins voru þeir skírðir til nafns drottins Jesú. 17 Síðan lögðu
þeir hendur yfir þá, og meðtóku þeir heilagan anda. 18 En er Símon sá,
að heilagur andi veittist fyrir yfirlagning handa postulanna, færði hann
þeim fé og sagði: 19 Gefið mér einnig þetta vald, til þess að hver sá,
er eg legg hendur yfir, meðtaki heilagan anda. 20 En Pétur sagði við
hann: Þrífist aldrei silfur þitt, né sjálfur þú, af því að þú hugðist að
eignast gjöf Guðs fyrir fé; 21 hvorki átt þú hlut né arf í orði þessu, því
að hjarta þitt er ekki rétt fyrir augum Guðs. 22 Snú því huga þínum
frá þessari ilsku þinni, og bið drottin, ef þér kynni að fyrirgefast hugs-
un hjarta þíns; 23 því að eg sé að þú ert í beiskju-galli og ranglætis-
fjötri. 24 En Símon svaraði og sagði: Biðjið þér fyrir mér til drottins,
að ekkert komi yfir mig af því, sem þér hafið mælt.
25 Er þeir nú höfðu vitnað og talað orð drottins, sneru þeir aftur
til Jerúsalem, og boðuðu fagnaðarerindið í mörgum þorpum Samverja.
26 En engill drottins talaði til Filippusar og sagði: Stattu upp og
gakk suður á veginn, sem liggur ofan frá Jerúsalem til Gasa. — Hann
liggur um óbygðir. — 27 Og hann stóð upp og fór. Og sjá, þar var
etíópskur maður, hirðmaður og höfðingi hjá Kandake Etíópa-drotningu,

---

58: kap. 22, 20. 5 Mós. 17, 7. **59:** Lúk. 23, 46. Sálm. 31, 6. **60:** Lúk. 23, 34.
Matt. 5, 44. — **8, 1:** kap. 7, 58; 22, 20. **3:** kap. 22, 4; 26, 10. 11. **4:** kap. 11, 19.
5: kap. 6, 5; 1, 8. **7:** Mark. 16, 17. **17:** kap. 6, 6; 13, 3. **20:** Matt. 10, 8. **27:**
Zef. 3, 10.

sem settur var yfir alla fjárhirzlu hennar; hafði hann komið til Jerú-
salem til að biðjast fyrir. 28 Og hann var á heimleið, og sat í vagni
sínum, og las Jesaja spámann. 29 En andinn sagði við Filippus: Gakk
að og halt þér að vagni þessum. 30 Og Filippus skundaði þangað, og
heyrði hann vera að lesa Jesaja spámann, og sagði: Hvort skilur þú
það sem þú ert að lesa? 31 En hann sagði: Hvernig ætti eg reyndar
að geta það, nema einhver leiðbeindi mér? Og hann bað Filippus stíga
upp og setjast hjá sér. 32 En innihald ritningar þeirrar, er hann las,
var þetta: *Eins og sauður var hann til slátrunar leiddur, og eins og
lambið þegir hjá þeim, er klippir það, eins lýkur hann ekki upp munni
sínum.* 33 *Í niðurlægingunni endaði dómur hans; hver getur útmálað kyn-
slóð hans, því að líf hans er hrifið burt af jörðunni?* 34 En hirðmaður-
inn tók til máls og sagði við Filippus: Eg bið þig, um hvern segir
spámaðurinn þetta? um sjálfan sig, eða um einhvern annan? 35 Og
Filippus lauk upp munni sínum, og tók til á ritning þessari, og boð-
aði honum fagnaðarerindið um Jesúm. 36 En er þeir fóru áfram veg-
inn, komu þeir að vatni nokkuru, og hirðmaðurinn segir: Sjá, hér er
vatn, hvað hamlar mér að skírast? 38 Og hann lét vagninn standa við.
Og þeir stigu báðir niður í vatnið, Filippus og hirðmaðurinn, og hann
skírði hann. 39 En er þeir stigu upp úr vatninu, hreif andi drottins
Filippus burt, og hirðmaðurinn sá hann alls ekki framar, heldur fór
hann leiðar sinnar fagnandi. 40 En Filippus kom fram í Asdód, og fór
hann um og boðaði öllum borgunum fagnaðarerindið, unz hann kom
til Sesareu.

9 En Sál, sem enn þá blés ógnum og manndrápum gegn lærisvein-
um drottins, gekk til æðsta prestsins 2 og beiddist bréfa af honum
til Damaskus, til samkundanna, til þess, ef hann fyndi einhverja þessa
vegar, hvort heldur karla eða konur, þá mætti hann fara með þá í
böndum til Jerúsalem. 3 En er hann á ferðinni var kominn í nánd við
Damaskus, leiftraði skyndilega um hann ljós af himni, 4 og hann féll
til jarðar og heyrði rödd segja við sig: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig?
5 En hann sagði: Hver ert þú, herra? Og hann sagði: Eg er Jesús,
sem þú ofsækir. 6 En statt upp og gakk inn í borgina, og þér mun
verða sagt, hvað þú átt að gjöra. 7 En mennirnir, sem voru samferða
honum, stóðu mállausir; heyrðu þeir að vísu raustina, en sáu engan.
8 Og Sál stóð upp af jörðinni, en þegar hann lauk upp augunum, sá
hann ekkert, og þeir leiddu hann við hönd sér og fóru með hann inn
í Damaskus. 9 Og þrjá daga var hann sjónlaus, og át hvorki né drakk.
10 En lærisveinn nokkur var í Damaskus, sem hét Ananías, og
drottinn sagði við hann í sýn: Ananías! En hann sagði: Sjá, hér er
eg, drottinn. 11 En drottinn sagði við hann: Statt upp og gakk í stræti
það, sem kallast hið beina, og spyr þú uppi í húsi Júdasar mann frá
Tarsus, er Sál heitir. Því, sjá, hann biðst fyrir, 12 og hann hefir séð
mann, Ananías að nafni, koma og leggja hendur yfir sig, til þess hann
fengi aftur sýn. 13 En Ananías svaraði: Drottinn, eg hefi heyrt af mörg-
um um mann þennan, hversu mikið ilt hann hefir gjört þínum heilögu
í Jerúsalem. 14 Og hér hefir hann umboð frá æðstu prestunum til að
leggja í bönd alla þá, sem ákalla nafn þitt. 15 En drottinn sagði við
hann: Far þú, því að þessi maður er mér útvalið ker til að bera nafn
mitt fram fyrir heiðingja og konunga og Ísraels sonu; 16 því að eg mun
sýna honum, hversu mikið honum ber að líða fyrir míns nafns sakir.
17 Og Ananías fór af stað og gekk inn í húsið og lagði hendur yfir hann

---

32: Jes. 53, 7. 8. **40:** Jós. 15, 47. Post. 10, 1; 21, 8. — **9, 1:** kap. 22, 4 n. 26, 9 n.
Gal. 1, 13 n. 1 Tím. 1, 13. **5:** 1 Kor. 15, 9. **16:** 2 Kor. 11, 23 n.

og mælti: Sál, bróðir, drottinn hefir sent mig, Jesús, sá er birtist þér á
veginum, sem þú komst, til þess að þú fengir aftur sýn þína og fyltist
heilögum anda. 18 Og jafnskjótt féll eins og hreistur af augum hans,
og hann fékk sýn sína. Og hann stóð upp og lét skírast, 19 og hann
neytti matar og styrktist.
Og hann var nokkura daga hjá lærisveinunum í Damaskus. 20 Og
strax prédikaði hann í samkunduhúsunum um Jesúm, að hann væri
Guðs son. 21 En allir þeir sem heyrðu það, undruðust stórum og sögðu:
Er þetta ekki maðurinn, sem í Jerúsalem eyddi þeim, er ákölluðu þetta
nafn, og kom hingað til að fara með þá í böndum til æðstu prest-
anna? 22 En Sál styrktist æ betur, og hnekti Gyðingum þeim, sem
bjuggu í Damaskus, er hann sannaði, að sá hinn sami væri Kristur.
23 En að allmörgum dögum liðnum tóku Gyðingar ráð sín saman
að taka hann af lífi. 24 En Sál fékk vitneskju um svikráð þeirra. Og
þeir gættu enda borgarhliðanna nótt og dag, til þess að þeir gætu tekið
hann af lífi, 25 en lærisveinarnir tóku hann um nótt og hleyptu honum
út um borgarvegginn, með því að láta hann síga ofan í vandlaupi.
26 Og er hann kom til Jerúsalem, reyndi hann til að samlaga sig
lærisveinunum; og allir hræddust hann, og trúðu því ekki, að hann
væri lærisveinn. 27 En Barnabas tók hann að sér, og fór með hann til
postulanna, og skýrði þeim frá, hvernig hann hafði á veginum séð
drottin, og að hann hafði talað við hann, og hversu einarðlega hann
hafði talað í Jesú nafni í Damaskus. 28 Og hann gekk út og inn hjá
þeim í Jerúsalem og talaði einarðlega í nafni drottins. 29 Og hann tal-
aði bæði og þráttaði við Hellenistana, en þeir höfðu með höndum að
ráða hann af dögum. 30 En er bræðurnir urðu þess vísir, fóru þeir
með hann niður til Sesareu, og sendu hann áfram til Tarsus.

31 Nú hafði söfnuðurinn frið um alla Júdeu og Galíleu og Sam-
aríu, uppbygður og framgangandi í ótta drottins, og jókst við uppörvun
heilags anda.
32 En svo bar til, er Pétur ferðaðist um kring, allra að vitja, að
hann kom einnig niður til hinna heilögu, sem bjuggu í Lýdda. 33 Og
þar fann hann mann nokkurn, Eneas að nafni, er í átta ár hafði legið
rúmfastur, og var hann lami. 34 Og Pétur sagði við hann: Eneas,
Jesús Kristur læknar þig; statt upp og bú um þig; og jafnskjótt stóð
hann upp. 35 Og allir þeir, sem áttu heima í Lýdda og Saron, sáu hann,
og þeir hinir sömu sneru sér til drottins.
36 En í Joppe var lærisveinn, kona, Tabíta að nafni, sem útlagt
heitir Dorkas; hún var auðug af góðum verkum og ölmusugjörðum,
sem hún veitti; 37 en á þeim dögum bar svo til, að hún tók sótt og
andaðist, og menn lauguðu hana og lögðu í loftstofu. 38 Nú er Lýdda
í grend við Joppe, og höfðu lærisveinarnir heyrt, að Pétur var þar, og
sendu tvo menn til hans með þeirri bæn: Dvel eigi að koma alla leið
til vor! 39 Og Pétur tók sig upp og fór með þeim, og er hann var
kominn, fóru þeir með hann inn í loftstofuna, og allar ekkjurnar flykt-
ust að honum grátandi, og sýndu kyrtla og yfirhafnir, sem Dorkas
hafði gjört, meðan hún var hjá þeim. 40 En Pétur lét þær allar út
fara, og féll á kné og baðst fyrir, og hann sneri sér að líkinu og sagði:
Tabíta, rís upp! Og hún lauk upp augunum, og er hún sá Pétur,
settist hún upp. 41 En hann rétti henni hönd sína og reisti hana á
fætur, og hann kallaði á hina heilögu og ekkjurnar, og leiddi hana
fram lifandi. 42 En þetta varð hljóðbært um alla Joppe, og margir trúðu

---

25: 2 Kor. 11, 32 n. **26:** Gal. 1, 18. **30:** kap. 11, 25. **34:** Matt. 9, 6. **36:** kap. 10, 2. **40:** Mark. 5, 41.

á drottin. 43 Og það fór svo, að hann dvaldist allmarga daga í Joppe
hjá Símoni nokkurum sútara.
10 Maður nokkur var í Sesareu, Kornelíus að nafni, hundraðs-
höfðingi í hersveitinni, er heitir hin ítalska. 2 Hann var ráð-
vandur maður og óttaðist Guð, og alt hans heimili, og gaf hann lýðn-
um miklar ölmusur, og var jafnan á bæn til Guðs. 3 Hann sá ber-
lega í sýn, hér um bil um níundu stundu dags, engil Guðs koma inn
til sín og segja við sig: Kornelíus! 4 En hann starði á hann og varð
mjög hræddur og sagði: Hvað er það, herra? En hann sagði við hann:
Bænir þínar og ölmusugjörðir eru stignar upp til minningar fyrir Guði.
5 Og send þú nú menn til Joppe, og lát sækja Símon nokkurn, að
viðurnefni Pétur; 6 hann gistir hjá Símoni nokkurum sútara, sem á hús
við sjóinn. 7 En er engillinn, sem til hans talaði, var farinn, kallaði
hann á tvo af heimamönnum sínum og ráðvandan hermann, af þeim
er honum voru hangengnastir. 8 Og hann sagði þeim frá öllu og sendi
þá til Joppe.
9 En daginn eftir, er þeir voru á leiðinni og nálguðust bæinn,
sté Pétur upp á húsþakið til að biðjast fyrir, um séttu stund. 10 Og hann
hungraði og vildi matast, en meðan menn voru að matreiða, varð hann
frá sér numinn, 11 og hann sér himininn opinn, og hlut nokkurn koma
niður, eins og stóran dúk, er á fjórum skautum var látinn síga niður
til jarðar; 12 og voru þar á öll ferfætt dýr og skriðdýr jarðarinnar og
fuglar himinsins, 13 og honum barst rödd: Rís upp, Pétur, slátra og et!
14 En Pétur sagði: Nei, drottinn, engan veginn, því að aldrei hefi eg
etið neitt vanheilagt og óhreint. 15 Og aftur kom rödd til hans í annað
sinn: Það sem Guð hefir gjört hreint, skalt þú ekki meta vanheilagt.
16 Þetta gjörðist þrem sinnum, og jafnskjótt var hluturinn upp numinn
til himins.
17 En er Pétur var nú í mestu óvissu um, hvað sýnin, sem hann
sá, mundi þýða, sjá, þá höfðu mennirnir, sem sendir voru af Kornelíusi,
spurt uppi hús Símonar og stóðu við fordyrið, 18 kölluðu þeir og spurðu,
hvort Símon, að viðurnefni Pétur, væri þar gestkomandi. 19 En er
Pétur var að hugsa um sýnina, sagði andinn við hann: Sjá, þrír menn
leita þín. 20 Rís nú upp og stíg ofan, og far hiklaust með þeim, því
að eg hefi sent þá. 21 En Pétur gekk niður til mannanna og sagði:
Sjá, eg er sá, sem þér leitið að. Hvers vegna eruð þér hér komnir?
22 En þeir sögðu: Kornelíus hundraðshöfðingi, réttlátur maður og guð-
hræddur, sem hefir góðan orðstír hjá allri þjóð Gyðinganna, fékk bend-
ingu af heilögum engli að láta sækja þig heim til sín og heyra orð af
þér. 23 Síðan bauð hann þeim inn og veitti þeim beina.
En daginn eftir tók hann sig upp og fór burt með þeim, og
nokkurir af bræðrunum frá Joppe fóru með honum. 24 En daginn eftir
komu þeir inn í Sesareu. En Kornelíus bjóst við þeim og hafði boðið
til sín frændum sínum og virktavinum. 25 En er svo bar til að Pétur
gekk inn, kom Kornelíus á móti honum og féll til fóta honum og veitti
honum lotningu. 26 En Pétur reisti hann upp og sagði: Statt upp, eg
er maður sem þú. 27 Og hann ræddi við hann, og gekk inn, og finnur
þar marga menn saman komna. 28 Og hann sagði við þá: Þér vitið,
hvílík óhæfa það er fyrir mann, sem er Gyðingur, að samlaga sig eða
koma til manns af annari þjóð, og þó hefir Guð sýnt mér, að eg á
engan mann að kalla vanheilagan eða óhreinan; 29 fyrir því kom eg
og mótmælalaust, er eftir mér var sent. Nú spyr eg, í hvaða skyni

---

43: kap. 10, 6. — **10, 1:** kap. 8, 40; 21, 8. **14:** 3 Mós. 11, 2 n. 5 Mós. 14, 3 n. Esek. 4, 14. **20:** kap. 15, 7. **22:** v. 2. Lúk. 7, 4. 5. **26:** Opinb. 19, 10; 22, 8. 9. **28:** 2 Mós. 23, 32. 33. 5 Mós. 7, 2 n. Jóh. 4, 9. Post. 11, 3.

þér hafið sent eftir mér. 30 Og Kornelíus mælti: Fyrir réttum fjórum
dögum var eg að biðjast fyrir, um níundu stund, í húsi mínu, og sjá,
maður stóð frammi fyrir mér í skínandi klæðum 31 og mælir: Kornelíus,
bæn þín er heyrð, og þinna ölmusugjörða er minst fyrir Guði. 32 Nú
skalt þú senda menn til Joppe og boða á fund þinn Símon, að viður-
nefni Pétur, hann gistir í húsi Símonar sútara við sjóinn. 33 Fyrir því
sendi eg jafnskjótt til þín, og gjörðir þú vel, er þú komst. Nú erum
vér þá allir hér við fyrir augsýn Guðs, til að heyra alt sem þér er af
drotni um boðið. 34 En Pétur lauk upp munni sínum og mælti:
Sannlega skil eg nú, að Guð fer ekki í manngreinarálit, 35 heldur
er honum þóknanlegur í hverri þjóð sá er hann óttast og stundar rétt-
læti. 36 Orðið, sem hann sendi Ísraels sonum, er hann boðaði fagnaðar-
erindið um frið fyrir Jesúm Krist — hann er drottinn allra —, 37 erindið
þekkið þér, sem flutt var um alla Júdeu, er hann byrjaði í Galíleu eftir
skírnina, sem Jóhannes prédikaði — 38 um Jesúm frá Nazaret, hversu
Guð smurði hann heilögum anda og krafti; hann gekk í kring, gjörði
gott og græddi alla, sem af djöflinum voru undirokaðir, því að Guð
var með honum, 39 og vér erum vottar alls þess, er hann gjörði, bæði
í landi Gyðinganna og í Jerúsalem; hann deyddu þeir jafnvel, er þeir
festu hann á tré. — 40 Þann hinn sama uppvakti Guð á þriðja degi,
og lét hann birtast, 41 ekki öllum lýðnum, heldur vottunum, sem áður
voru af Guði kjörnir, oss sem átum og drukkum með honum, eftir
að hann var risinn upp frá dauðum. 42 Og hann bauð oss að prédika
lýðnum og vitna, að hann er sá af Guði fyrirhugaði dómari lifenda og
dauðra. 43 Honum bera allir spámennirnir vitni, að sérhver, sem á
hann trúir, fái fyrir hans nafn synda-fyrirgefning.
44 Meðan Pétur var enn að mæla þessi orð, féll heilagur andi yfir
alla þá, er orðið heyrðu, 45 og hinir trúuðu, sem umskornir voru, urðu
forviða, — allir þeir sem komið höfðu með Pétri, — að gjöf heilags
anda skyldi einnig vera úthelt yfir heiðingjana; 46 því að þeir heyrðu
þá tala tungum og mikla Guð. 47 Þá tók Pétur til máls: Getur nokkur
varnað þeim vatnsins, svo að þeir ekki skírist, er þeir hafa fengið
heilagan anda eins og vér? 48 Og hann bauð að þeir skyldu skírðir
verða í nafni Jesú Krists. Síðan báðu þeir hann að standa við
nokkura daga.
11 En postularnir og bræðurnir, sem voru í Júdeu, heyrðu að heið-
ingjarnir hefðu einnig tekið við orði Guðs. 2 Og er Pétur var
kominn upp til Jerúsalem, átöldu hinir umskornu hann og sögðu:
3 Þú hefir farið inn til óumskorinna manna og samneytt þeim. 4 En
Pétur tók til frá upphafi og skýrði þeim frá öllum málavöxtum og
mælti: 5 Eg var í borginni Joppe að biðjast fyrir og sá frá mér num-
inn sýn, hlut nokkurn koma niður, eins og stór dúkur væri látinn síga
niður á fjórum skautum frá himninum, og hann kom til mín, 6 og
eg starði á hann og athugaði, og sá ferfætt dýr jarðarinnar og villidýr
og skriðdýr og fugla himinsins, 7 og eg heyrði einnig rödd segja við
mig: Rís upp, Pétur, slátra og et! 8 En eg sagði: Nei, drottinn, engan
veginn, því að aldrei hefir neitt vanheilagt eða óhreint komið mér í
munn. 9 En í annað sinn svaraði rödd af himni: Það sem Guð hefir
gjört hreint, skalt þú ekki meta vanheilagt. 10 Þetta gjörðist þrem

34: 5 Mós. 10, 17. 2 Kron. 19, 7. Job 34, 19. Róm. 2, 11. Gal. 2, 6. 1 Pét. 1, 17. **35:** Jes. 56, 6. 7. **36:** Jóh. 16, 33. Róm. 5, 1. Kól. 1, 20. **37:** Matt. 4, 12 n. **38:** Sálm. 45, 8. Jes. 61, 1. Lúk. 4, 18. Jóh. 3, 2. Kól. 2, 9. **39:** Jóh. 15, 27. Post. 5, 32. **41:** Jóh. 15, 27; 20, 19. 26. 1 Kor. 15, 5 n. Lúk. 24, 30. Jóh. 21, 13. **42:** Jóh. 5, 27. Post. 17, 31. Róm. 14, 9. 2 Kor. 5, 10. **43:** Jes. 53, 5. 6. Jer. 31, 34. Esek. 34, 15. 16. Hós. 1, 7. Mík. 7, 18. **44:** kap. 2, 4. **45:** kap. 15, 8. **46:** kap. 2, 4. **48:** Jóh. 4, 40. — **11, 2:** kap. 10, 45. **3:** kap. 10, 28. **5:** kap. 9, 43; 10, 8 n.

sinnum, og aftur var alt dregið upp til himins. [11] Og sjá, samstundis
stóðu þrír menn við húsið, sem eg var í, sendir frá Sesareu til mín,
[12] og andinn sagði mér að fara með þeim, án alls greinarmunar. Samferða
mér urðu og þessir sex bræður, og vér gengum inn í hús mannsins,
[13] og hann sagði oss, hvernig hann hefði séð engilinn í húsi sínu,
er stóð þar og sagði: Send þú til Joppe og lát sækja Símon, að viðurnefni
Pétur. [14] Hann mun orð til þín mæla, og fyrir þau munt þú
hólpinn verða og alt heimili þitt. [15] En jafnskjótt og eg fór að tala,
féll heilagur andi yfir þá, eins og yfir oss í upphafi, [16] og eg mintist
orða drottins, er hann sagði: Jóhannes skírði að vísu með vatni, en
þér skuluð skírðir verða með heilögum anda. [17] Ef Guð hefir þá gefið
þeim sömu gjöf og oss, er vér tókum trú á drottin Jesúm Krist,
hvernig var eg þess þá umkominn að standa í gegn Guði? [18] En er
þeir heyrðu þetta, þögnuðu þeir og vegsömuðu Guð, segjandi: Guð
hefir þá einnig gefið heiðingjunum afturhvarf til lífs.

[19] Þeir sem nú höfðu tvístrast vegna þrengingarinnar, sem reis út
af Stefáni, fóru alla leið til Fönikíu og Kípur og Antíokkíu og töluðu
ekki orðið við neinn mann nema Gyðinga eina. [20] En nokkurir þeirra
voru menn frá Kípur og Kýrene, og er þeir hinir sömu komu til Antíokkíu,
töluðu þeir og til Grikkja og boðuðu fagnaðarerindið um drottin
Jesúm. [21] Og hönd drottins var með þeim, og mikill fjöldi, sem tók
trú, sneri sér til drottins. [22] Og fregnin um þá barst til eyrna safnaðarins,
sem var í Jerúsalem, og þeir sendu Barnabas til Antíokkíu.
[23] Þegar hann kom og sá náðina Guðs, gladdist hann, og áminti hann
alla um að halda sér við drottin með eindregnu hjarta; [24] því að hann
var góður maður, fullur af heilögum anda og trú, og allmikill fjöldi
bættist drotni. [25] Og hann fór til Tarsus til að leita Sál uppi, og er
hann hafði fundið hann, fór hann með hann til Antíokkíu, [26] og varð
það af, að þeir voru saman heilt ár í söfnuðinum og kendu fjölda fólks,
og í Antíokkíu voru lærisveinarnir fyrst kallaðir kristnir.
[27] En á þessum dögum komu spámenn frá Jerúsalem niður til
Antíokkíu; [28] gekk einn þeirra fram, Agabus að nafni, og af andanum
boðaði hann fyrir, að koma mundi yfir alla heimsbygðina mikil hungursneyð;
kom hún fram á dögum Kládíusar. [29] En lærisveinarnir
kváðu svo á, að hver og einn af þeim skyldi senda nokkuð, eftir efnum
sínum, til hjálpar bræðrunum, sem bjuggu í Júdeu, [30] sem þeir og
gjörðu, og sendu Barnabas og Sál með það til öldunganna.
12 En um þessar mundir hóf Heródes konungur handa til að misþyrma
nokkurum af söfnuðinum, [2] og lét hann höggva Jakob,
bróður Jóhannesar, með sverði. [3] En er hann sá að Gyðingum líkaði
það vel, hélt hann áfram og lét einnig taka Pétur, en þá voru dagar
ósýrðu brauðanna, [4] og er hann hafði handtekið hann, lét hann setja
hann í fangelsi og fékk hann til gæzlu fjórum ferningum hermanna, og
ætlaði hann sér eftir páskana að leiða hann fram fyrir lýðinn. [5] Pétur
var þá haldinn í fangelsi, og stöðug bænagjörð til Guðs var af söfnuðinum
haldin fyrir honum. [6] En er Heródes ætlaði að fara að leiða
hann fram, svaf Pétur þá nótt milli tveggja hermanna, bundinn með
tveim fjötrum, og varðmenn fyrir dyrum úti gættu fangelsisins. [7] Og
sjá, þá kom engill drottins, og ljós skein í klefanum, og hann laust á
síðu Pétri og vakti hann, svo mælandi: Rís upp skjótt; og fjötrarnir
féllu af höndum honum. [8] Og engillinn sagði við hann: Gyrð þig og

---

15: kap. 2, 4. **16:** kap. 1, 5. Matt. 3, 11. Jes. 44, 3. Jóel 3, 1. **19:** kap. 8, 1.
23: kap. 13, 43. **28:** kap. 21, 10. **29:** Róm. 15, 25 n. 1 Kor. 16, 1. 2 Kor. 8, 4.
Gal. 2, 10. **30:** kap. 12, 25. — **12, 1:** kap. 4, 3; 5, 18. **7:** kap. 5, 19; 16, 26.

bind á þig ilskó þína; og hann gjörði svo. Og hann segir við hann:
Far þú í yfirhöfn þína og fylg mér. 9 Og hann gekk út og fylgdi hon-
um, og ekki vissi hann, að þetta, sem engillinn gjörði, væri svo í raun
og veru, heldur hugðist hann sjá sýn. 10 Og er þeir höfðu gengið fram
hjá innri og ytri verðinum, komu þeir til járnhliðsins, er liggur til
borgarinnar, og laukst það upp af sjálfu sér fyrir þeim, og fóru þeir
út um það og gengu áfram eitt stræti, og þá skildi engillinn alt í einu
við hann. 11 Og þegar Pétur kom til sjálfs sín, sagði hann: Nú veit
eg sannlega að drottinn hefir sent engil sinn og hrifið mig úr hendi
Heródesar og frá allri eftirvænting Gyðingalýðs. 12 Og er hann hafði
komið þessu fyrir sig, gekk hann að húsi Maríu, móður Jóhannesar —
að viðurnefni Markús, — en þar voru allmargir saman komnir og báð-
ust fyrir. 13 En er hann knúði hurð fordyrisins, gekk stúlka fram, að
nafni Róde, til að vita hver þar væri, 14 og er hún þekti málróm Pét-
urs, gáði hún eigi fyrir fögnuði að ljúka upp fordyrinu, heldur hljóp
hún inn og sagði, að Pétur stæði fyrir utan fordyrið. 15 En þeir sögðu
við hana: Þú ert frávita. En hún stóð fast á því, að svo væri. En
þeir sögðu: Það er þá engill hans. 16 En Pétur hélt áfram að berja
að dyrum, og er þeir luku upp, sáu þeir hann og urðu forviða. 17 En
hann benti þeim með hendinni að þegja, og skýrði þeim frá, hvernig
drottinn hefði leyst sig út úr fangelsinu, og mælti: Segið Jakob og
bræðrunum frá þessu. Og hann gekk út og fór í annan stað. 18 En
er dagur rann, varð meira en lítið uppþot hjá hermönnunum út af því,
hvað af Pétri væri orðið. 19 En er Heródes hafði látið leita hans, og
fann hann ekki, hélt hann rannsókn yfir varðmönnunum og bauð að
fara með þá til lífláts, og fór úr Júdeu niður til Sesareu og sat þar um kyrt.
20 En hann var harla gramur Týringum og Sídóningum, og komu
þeir með einu ráði til hans, og fengu í fylgi með sér Blastus stallara
konungsins, og báðust friðar, af því að land þeirra fékk vistir frá landi
konungsins. 21 Og á ákveðnum degi klæddist Heródes konungsskrúða
og settist í hásætið og hélt ræðu til þeirra; 22 en lýðurinn kallaði: Guðs
rödd er þetta, en eigi manns. 23 En þegar í stað sló engill drottins hann,
sökum þess að hann gaf ekki Guði dýrðina, og var hann etinn upp af
möðkum og dó.
24 En orð Guðs efldist og útbreiddist.
25 En Barnabas og Sál sneru aftur frá Jerúsalem að afloknu
erindi sínu, og tóku með sér Jóhannes, að viðurnefni Markús.

13 En í Antíokkíu voru í söfnuðinum þar spámenn og kennarar,
þeir Barnabas og Símeon, er Níger nefnist, og Lúkíus frá Kýrene
og Manaen, samfóstri Heródesar fjórðungsstjóra, og Sál. 2 Og er þeir
voru að þjóna drotni og föstuðu, sagði heilagur andi: Takið frá, mér
til handa, þá Barnabas og Sál, til þess verks, sem eg hefi kallað þá til.
3 Síðan föstuðu þeir og báðust fyrir, og lögðu hendur yfir þá og létu
þá fara.
4 Er þeir nú voru sendir út af heilögum anda, fóru þeir niður til
Selevkíu og sigldu þaðan til Kípur. 5 Og er þeir voru komnir til Sa-
lamis, boðuðu þeir orð Guðs í samkunduhúsum Gyðinga. En þeir
höfðu og Jóhannes að þjóni. 6 Og er þeir höfðu farið um alla eyna
til Pafos, hittu þeir fyrir töframann nokkurn, falsspámann, Gyðing,
Bar-Jesús að nafni. 7 Hann var hjá landstjóranum Sergíusi Páli, vitr-

12: v. 25. **20:** Esek. 27, 17. **22:** Esek. 28, 2. **23:** Dan. 5, 20. **24:** Jes. 55, 11. Post. 6, 7; 19, 20. **25:** kap. 11, 29. 30; 13, 5. — **13, 2:** kap. 9, 15; 22, 21. Ef. 3, 8. 1 Tím. 2, 7. 2 Tím. 1, 11. **3:** kap. 14, 23; 6, 6. **5:** kap. 12, 12. 25.

um manni; hann boðaði þá Barnabas og Sál á fund sinn og girntist
að heyra Guðs orð. [8] En í gegn þeim stóð Elýmas, töframaðurinn, —
því að svo er útlagt nafn hans; reyndi hann að gjöra landstjórann
fráhverfan trúnni. [9] En Sál, sem og er nefndur Páll, hvesti á hann
augun og sagði, fyltur heilögum anda: [10] Þú sem fullur ert allra véla
og hvers kyns illræðis, djöfuls sonurinn, óvinur alls réttlætis, lætur þú
eigi af að rangsnúa réttum vegum drottins? [11] Og nú, sjá, hönd drott-
ins kemur yfir þig, og þú munt verða blindur og ekki sjá sól um tíma.
Og þegar í stað féll yfir hann þoka og myrkur, og hann gekk um kring
og leitaði að mönnum til að leiða sig. [12] Þá tók landstjórinn trú, er
hann sá þennan atburð, og undraðist stórum kenningu drottins.
[13] En þeir Páll lögðu út frá Pafos og komu til Perge í Pamfilíu,
en Jóhannes skyldi við þá og sneri aftur til Jerúsalem. [14] En þeir
héldu áfram frá Perge, og komu til Antíokkíu í Pisidíu og gengu inn í
samkunduhúsið á hvíldardegi og tóku sér sæti. [15] En eftir upplestur
lögmálsins og spámannanna sendu samkundustjórarnir til þeirra og
sögðu: Þér bræður, ef þér hafið eitthvert ávarpsorð til fólksins, þá
takið til máls. [16] Þá stóð Páll upp og benti til hljóðs með hendinni
og sagði:
Þér Ísraelsmenn, og þér sem óttist Guð, hlýðið á: [17] Guð lýðs
þessa, Ísraels, útvaldi feður vora og hóf veg lýðsins í útlegðinni á
Egiptalandi *og með upp réttum armlegg leiddi hann þá út úr því.* [18] Og
um fjörutíu ára skeið *fóstraði hann þá í eyðimörkinni.* [19] Og eftir að
hann hafði *eytt sjö þjóðum í Kanaanlandi,* gaf hann þeim að erfðum
land þeirra, [20] um fjögur hundruð og fimtíu ára skeið; og eftir þetta
gaf hann þeim dómara, alt til Samúels spámanns. [21] Og síðan báðu
þeir um konung, og Guð gaf þeim Sál Kísson, mann af Benja-
míns ætt, í fjörutíu ár. [22] En er hann hafði afsett hann, hóf hann
Davíð þeim til konungs, sem hann og vitnaði um, segjandi: *Eg hefi
fundið Davíð,* son Ísai, *mann eftir mínu hjarta,* er gjöra mun allan
vilja minn. [23] Af þessa manns sæði lét Guð, samkvæmt fyrirheiti, Jesúm
koma, Ísrael að frelsara, [24] er Jóhannes hafði á undan komu hans boð-
að iðrunarskírn öllum Ísraelslýð. [25] En er Jóhannes var að enda skeið
sitt, sagði hann: Hvað hyggið þér mig vera? — Eg er það ekki; en
sjá, annar kemur eftir mig, og er eg eigi verður þess, að leysa skó af
fótum honum. [26] Þér bræður, synir af kynstofni Abrahams, og þér
yðar á meðal, sem Guð óttist, oss er sent orð þessa hjálpræðis; [27] því
að þeir sem í Jerúsalem búa og höfðingjar þeirra þektu hann eigi, og
með því að dæma hann, uppfyltu þeir orð spámannanna, sem upp eru
lesin hvern hvíldardag. [28] Og þó að þeir fyndu enga dauðasök hjá
honum, báðu þeir Pílatus að hann yrði líflátinn. [29] En er þeir höfðu
látið fram koma alt, sem um hann var ritað, tóku þeir hann ofan af
trénu og lögðu í gröf. [30] En Guð reisti hann frá dauðum [31] og var
hann séður marga daga af þeim, sem með honum höfðu farið frá Galí-
leu upp til Jerúsalem, og eru þeir hinir sömu nú vottar hans hjá fólk-
inu. [32] Og vér boðum yður fagnaðarerindið um fyrirheitið, sem feðr-
unum var gefið, að Guð hefir látið það rætast við börn vor, er hann

---

8: 2 Tím. 3, 8. **10:** Jóh. 8, 44. 1 Jóh. 3, 8. **13:** kap. 15, 38. **15:** kap. 15, 21. **17:** 2 Mós. 6, 6; 12, 37. 41; 13, 3. **18:** 5 Mós. 1, 31. **19:** 5 Mós. 7, 1. Jós. 14, 2. **20:** Dóm. 2, 16; 3, 9. **21:** 1 Sam. 8, 5; 9, 16; 10, 21. **22:** Hós. 13, 11. 1 Sam. 13, 14; 15, 28; 16, 13. Sálm. 89, 21. **23:** 2 Sam. 7, 12. Jes. 11, 1. Matt. 1, 6. Lúk. 1, 27. Róm. 1, 3. **24:** Matt. 3, 1. 2. Post. 19, 4. **25:** Jóh. 1, 20. Mark. 1, 7. **27:** Jóh. 16, 3. Post. 3, 17. 1 Kor. 2, 8. Post. 15, 21. **28:** Matt. 27, 22. **29:** Matt. 27, 59. **30:** Matt. 28, 6. **31:** Matt. 28, 9. Mark. 16, 9. 12. 14. Lúk. 24, 36. Jóh. 20, 19; 21, 1 n. Post. 1, 3. 1 Kor. 15, 5 n. **32:** 1 Mós. 3, 15; 22, 18; 26, 4. 5 Mós. 18, 15. Jes. 4, 2; 7, 14; 9, 6; 40, 9. Jer. 23, 5; 33, 15. Esek. 34, 23; 37, 24 n.

uppreisti Jesúm, [33] eins og líka er ritað í öðrum sálminum: *Þú ert*
sonur minn, í dag hefi eg getið þig. [34] En um það, að hann hefir upp-
reist hann frá dauðum, svo að hann mun eigi framar hverfa aftur til
rotnunar, hefir hann talað svo: *Eg mun gefa yður hið heilaga, óbrigðula,*
sem Davíð var heitið. [35] Fyrir því segir hann og í öðrum sálmi: *Eigi*
munt þú láta þinn heilaga kenna rotnunar; [36] því að Davíð sofnaði, eftir
að hann hafði þjónað Guðs ráði í sinni eigin kynslóð, og safnaðist til
feðra sinna og kendi rotnunar, [37] en sá er Guð uppvakti, kendi ekki rotn-
unar. [38] Yður sé því vitanlegt, bræður mínir, að yður er fyrir hann
boðuð synda-fyrirgefning, [39] og hver sá er trúir, réttlætist í honum af
öllu því, er þér gátuð eigi réttlæst af við lögmál Móse. [40] Gætið nú
þess, að eigi komi yfir yður það, sem sagt hefir verið hjá spámönnun-
um: [41] *Sjáið, þér smáendur, og undrist og verðið að engu, því að verk*
vinn eg á dögum yðar, verk sem þér alls ekki munduð taka trúanlegt,
þó að einhver segði yður frá því.

[42] En er þeir gengu út, báðu menn að orð þessi væru til þeirra
töluð næsta hvíldardag. [43] Og er samkomunni var slitið, fylgdu margir
Gyðingar og guðræknir trúskiftingar þeim Páli og Barnabasi, og töluðu
þeir til þeirra, og hvöttu þá til að halda sér stöðuglega við náð Guðs.

[44] En á næsta hvíldardegi kom nálega allur bærinn saman til að
heyra Guðs orð. [45] En er Gyðingar litu mannfjöldann, fyltust þeir
vandlæti, og mæltu á móti ræðum Páls og lastmæltu. [46] En Páll og
Barnabas töluðu einarðlega og sögðu: Svo hlaut að vera, að til yðar
væri Guðs orð fyrst talað. Þar sem þér nú hrindið því burt og metið
sjálfa yður ekki verða eilífs lífs, sjáið, þá snúum vér oss til heiðing-
janna; [47] því að svo hefir drottinn boðið oss: *Eg hefi sett þig til að*
vera ljós heiðinna þjóða, að þú værir hjálpræði alt til yztu endimarka
jarðarinnar. [48] En er heiðingjarnir heyrðu þetta, glöddust þeir og veg-
sömuðu orð Guðs, og allir þeir, sem ætlaðir voru til eilífs lífs, tóku
trú. [49] Og orð drottins breiddist út um alt héraðið. [50] En Gyðingarnir
æstu upp guðræknar hefðarkonur og fyrirmenn borgarinnar, og vöktu
ofsókn gegn Páli og Barnabasi, og ráku þá út fyrir landamæri sín.
[51] En þeir hristu duftið af fótum sér í gegn þeim og fóru til Íkoníum.
[52] En lærisveinarnir fyltust fögnuði og heilögum anda.

14 En svo bar við í Íkoníum, að þeir gengu saman inn í sam-
kunduhús Gyðinganna og töluðu svo, að mikill fjöldi Gyðinga
og Grikkja tók trú. [2] En Gyðingarnir, sem vantrúaðir voru, vöktu
æsing og illan hug í sálum heiðingjanna gegn bræðrunum. [3] Dvöldust
þeir þar nú alllangan tíma og töluðu einarðlega í drotni, sem bar orði
náðar sinnar vitni, með því að láta tákn og undur gjörast fyrir hendur
þeirra. [4] Skiftist nú allur borgarlýður í tvo flokka, og voru sumir með
Gyðingunum, en aðrir með postulunum. [5] En er til þess var stofnað
bæði af heiðingjunum og Gyðingunum, ásamt yfirmönnum þeirra, að
smána þá og grýta, [6] þá flýðu þeir, er þeir komust að því, til borganna
Lýstra og Derbe í Lýkaóníu og héraðsins umhverfis, [7] og þar voru þeir
að boða fagnaðarerindið.

[8] En í Lýstra sat maður nokkur máttvana í fótum, haltur frá móð-
urlífi, er aldrei hafði gengið. [9] Maður þessi heyrði á mál Páls, og Páll
festi augu á honum, og sá að hann hafði trú til þess að geta orðið

33: Sálm. 2, 7. Hebr. 1, 5; 5, 5. **34:** Jes. 55, 3. **35:** Sálm. 16, 10. Post. 2, 27. **36:** 1 Kong. 2, 10. Post. 2, 29. **38:** Lúk. 24, 47. Post. 10, 43. Róm. 3, 26. 28; 8, 3. Gal. 2, 16. Hebr. 7, 19; 9, 15. 1 Jóh. 2, 12. **39:** Jes. 53, 11. Róm. 10, 4. **41:** Hab. 1, 5. **43:** kap. 11, 23; 14, 22. **44:** v. 42. **45:** kap. 5, 17. **46:** kap. 18, 6; 28, 28. **47:** Jes. 42, 6; 49, 6. Lúk. 2, 32. **48:** Róm. 8, 29. 30. **51:** Matt. 10, 14. **52:** Ef. 5, 18. — **14, 1:** kap. 11, 21. **3:** Mark. 16, 20. Post. 19, 11. Hebr. 2, 4. **5:** 2 Tím. 3, 11. **6:** Matt. 10, 23. **8:** kap. 3, 2 n.

heill, og sagði með hárri raustu: 10 Stattu upprjettur á fætur þína! og
hann spratt upp og gekk. 11 En er múgurinn sá, hvað Páll gjörði,
hófu þeir upp raust sína og sögðu á lýkaónsku: Guðirnir eru í manna
líki stignir niður til vor. 12 Kölluðu þeir Barnabas Seif, en Pál kölluðu
þeir Hermes, af því að hann hafði orð fyrir þeim. 13 Og presturinn
í hofi Seifs, sem var fyrir utan borgina, kom með naut og kransa að
hliðunum, og ætlaði hann og fólkið með honum að færa fórnir. 14 En
er postularnir, þeir Barnabas og Páll, heyrðu þetta, rifu þeir klæði sín
og stukku inn í mannþröngina og hrópuðu 15 og sögðu: Menn, hví
gjörið þér slíkt? Menn erum vér sem þér, yður líkir, sem erum að
boða yður fagnaðarerindið um að þér skulið hverfa frá þessum hégóm-
legu hlutum til lifandi Guðs, *sem gjört hefir himininn, jörðina og hafið,
og alt sem í þeim er,* 16 hann sem um liðnar aldir hefir leyft öllum
þjóðum að ganga þeirra vegu, 17 og þó hefir hann ekki látið sjálfan sig
án vitnisburðar, þar sem hann gjörði gott, og gaf yður regn af himn-
um og frjóvsamar árstíðir, og fylti hjörtu yðar fæðu og fögnuði. 18 Og
það var með naumindum að þeir gátu með þessum orðum fengið fólkið
til að hætta við að færa þeim fórnir.

19 En þá komu Gyðingar frá Antíokkíu og Íkóníum og fengu þeir
fólkið á sitt mál, og menn grýttu Pál og drógu hann út úr borginni og
hugðu hann dáinn. 20 En er lærisveinarnir stóðu í kring um hann,
reis hann upp og gekk inn í borgina, og morguninn eftir fór hann
þaðan með Barnabasi til Derbe. 21 Og er þeir höfðu boðað þeirri borg
fagnaðarerindið og gjört allmarga að lærisveinum, sneru þeir aftur til
Lýstra og til Íkóníum og til Antíokkíu, 22 og styrktu sálir lærisveinanna,
og áminfu þá að vera staðfastir í trúnni, og að vér eigum að ganga
inn í guðsríki í gegnum margar þrengingar. 23 Og er þeir höfðu látið
þá kjósa sér öldunga í hverjum söfnuði, fólu þeir þá með föstum og
bænahaldi drotni, sem þeir höfðu fest trú á. 24 Og þeir fóru um Pisidíu
og komu til Pamfilíu, 25 og er þeir höfðu talað orðið í Perge, fóru þeir
niður til Attalíu, 26 og sigldu þaðan til Antíokkíu; en þaðan höfðu þeir
verið faldir náð Guðs til verksins, sem þeir nú höfðu fullnað. 27 Og
er þeir voru komnir þangað og höfðu stefnt saman söfnuðinum, sögðu
þeir frá, hversu mikið Guð hafði látið þá framkvæma, og að hann hefði
lokið upp trúar-dyrum fyrir heiðingjunum. 28 Og þeir dvöldust alllengi
hjá lærisveinunum.

15 Og nokkurir komu ofan frá Júdeu og kendu bræðrunum svo:
Eigi getið þér hólpnir orðið, nema þér látið umskerast að sið
Móse. 2 En er upp kom allmikil misklíð og þræta milli þeirra og Páls
og Barnabasar, réðu menn af, að Páll og Barnabas og nokkurir aðrir
af þeim skyldu fara á fund postulanna og öldunganna, upp til Jerú-
salem, út af þessum ágreiningi. 3 Söfnuðurinn fylgdi þeim síðan á veg,
og þeir fóru um Föníkíu og Samaríu og sögðu frá afturhvarfi heið-
ingjanna, og glöddu stórlega alla bræðurna. 4 En þegar þeir voru komnir
til Jerúsalem, var þeim vel tekið af söfnuðinum og postulunum og öld-
ungunum, og sögðu þeir frá, hversu mikið Guð hafði látið þá fram-
kvæma. 5 En nokkurir risu upp af flokki Faríseanna, þeir er trú höfðu
tekið, og sögðu: Þá ber að umskera og bjóða þeim að halda lögmál
Móse.

10: kap. 3, 6. Jes. 35, 6. **11:** kap. 28, 6. **14:** Matt. 26, 65. **15:** kap. 10, 26. 1 Þess. 1, 9. 1 Mós. 1, 1. Sálm. 33, 6; 124, 8; 146, 6. Opinb. 14, 7. **16:** kap. 17, 30. Sálm. 81, 13. **17:** kap. 17, 26. 27. Sálm. 104, 27. 28. **19:** 2 Kor. 11, 25. 2 Tím. 3, 11. **22:** kap. 11, 23; 13, 43. Matt. 10, 38; 16, 24. Róm. 8, 17. 1 Þess. 3, 3. 2 Tím. 3, 12. **23:** kap. 6, 6; 11, 30. Tít. 1, 5. **26:** kap. 13, 1 n. **27:** kap. 15, 4. 1 Kor. 16, 9. 2 Kor. 2, 12. Opinb. 3, 8. — **15, 1:** Gal. 5, 2. Fil. 3, 3. **2:** Gal. 2, 1. **4:** kap. 14, 23. 27.

[6] En postularnir og öldungarnir komu saman til að líta á þetta
mál. [7] En er mikið hafði verið um það þráttað, reis Pétur upp og
sagði við þá:
Þér bræður, þér vitið að fyrir löngu kjöri Guð yðar á meðal, að
heiðingjarnir skyldu fyrir munn minn heyra orð fagnaðarerindisins og
taka trú. [8] Og Guð, sem hjörtun þekkir, bar þeim vitni, er hann gaf
þeim heilagan anda eins og oss; [9] og engan mun gjörði hann á oss og
þeim, er hann hafði hreinsað hjörtu þeirra með trúnni. [10] Hvað eruð
þér þá nú að freista Guðs, með því að leggja ok á háls lærisveinanna,
er hvorki feður vorir né vér megnuðum að bera? [11] En vér trúum því,
að vér verðum hólpnir fyrir náðina drottins Jesú á sama hátt og þeir.
[12] Og allur múgurinn þagði, og menn hlýddu á Barnabas og Pál,
er þeir sögðu frá, hversu mörg tákn og undur Guð hafði látið þá fram-
kvæma meðal heiðingjanna. [13] En er þeir voru þagnaðir, tók Jakob
til máls og sagði:
Þér bræður, hlýðið á mig. [14] Símeon hefir skýrt frá hvernig Guð
í fyrstu lét sér umhugað um að taka nafni sínu lýð á meðal heiðing-
janna, [15] og í samræmi við þetta eru orð spámannanna, svo sem ritað
er: [16] *Eftir þetta mun eg aftur hverfa og endurreisa hina föllnu tjaldbúð
Davíðs, og reisa við rústir hennar, og gjöra hana upp aftur,* [17] *svo að
mennirnir, sem eftir eru leifðir, leiti drottins, og allir heiðingjarnir, sem
nafn mitt hefir verið nefnt yfir,* segir drottinn, *sem gjörir þetta,* [18] *sem
kunnugt er frá eilífð.* [19] Fyrir því er það minn úrskurður, að ekki skuli
íþyngja þeim, er af heiðingjunum snúa sér til Guðs, [20] heldur að vér
ritum þeim, að þeir skuli halda sig frá allri flekkun af skurðgoðum,
og frá frillulífi og frá köfnuðu og frá blóði; [21] því að Móse hefir frá
fornu fari þá, er hann prédika í hverri borg, með því að hann er les-
inn upp í samkundunum hvern hvíldardag.
[22] Postulunum og öldungunum, ásamt öllum söfnuðinum, leizt þá
að senda menn, til þess kjörna úr sínum hóp, með Páli og Barnabasi
til Antíokkíu, þá Júdas, er kallaður var Barsabas, og Sílas, mikilsvirta
menn meðal bræðranna, [23] og rituðu með þeim: Postularnir og öld-
ungarnir, bræðurnir, senda bræðrunum í Antíokkíu, Sýrlandi og Kilikíu,
er áður voru heiðnir, kveðju sína. [24] Með því að vér höfum heyrt að
nokkurir, er út hafa gengið frá oss, hafi óróað yður með orðum sínum
og truflað sálir yðar, án þess að vér hefðum þeim neitt um boðið,
[25] þá hefir oss litist, er vér vorum orðnir samhuga, að senda til yðar
til þess kjörna menn með vorum elskulegu Barnabasi og Páli, [26] mönn-
um, er lagt hafa líf sitt í hættu fyrir nafn drottins vors Jesú Krists.
[27] Vér höfum því sent Júdas og Sílas, og boða þeir yður hið sama
munnlega; [28] því að heilögum anda og oss hefir litist, að leggja eigi
frekari byrðar á yður en þetta, sem nauðsynlegt er, [29] að þér haldið
yður frá skurðgoðafórnum og frá blóði og frá köfnuðu og frá frillulífi.
Ef þér varist þetta, mun yður vegna vel. Verið sælir.
[30] Þeir voru þá látnir fara af stað og komu niður til Antíokkíu
og kölluðu þá alla saman og skiluðu bréfinu. [31] En er menn lásu það,
urðu þeir glaðir yfir þeirri huggun. [32] Og Júdas og Sílas, er sjálfir
voru og spámenn, áminntu bræðurna með mörgum orðum og styrktu
þá. [33] Og er þeir höfðu dvalist þar um hríð, létu bræðurnir þá fara í
friði til þeirra, er höfðu sent þá. [35] En Páll og Barnabas héldu kyrru
fyrir í Antíokkíu og kendu og boðuðu ásamt mörgum öðrum orð drottins.

[36] En eftir nokkura daga sagði Páll við Barnabas: Hverfum aftur og

---

7: kap. 10, 5; 11, 18. **8:** kap. 1, 24; 10, 44. 47. **10:** Matt. 23, 4. **11:** Róm. 3, 24.
15: Am. 9, 11. 12. **20:** 1 Kor. 10, 14. 20. 1 Þess. 4, 3. 3 Mós. 3, 17; 17, 14. 5
Mós. 12, 23. **21:** kap. 13, 15. **24:** Gal. 2, 4. **31:** kap. 13, 48.

vitjum bræðranna í sérhverri borg, þar sem vér höfum boðað orð
drottins, hvernig þeim líður. 37 En Barnabas vildi líka taka með Jó-
hannes, er kallaður var Markús. 38 En Páli þótti eigi rétt að taka þann
mann með, er hljóp frá þeim í Pamfilíu og fylgdist ekki með þeim til
verksins. 39 Varð nú áköf deila, svo að þeir skildu hvorir við aðra,
og tók Barnabas Markús með sér og sigldi til Kípur. 40 En Páll kaus
sér Sílas og fór af stað, falinn náð drottins af bræðrunum. 41 Og
hann fór um Sýrland og Kilikíu og styrkti söfnuðina.

16 Og hann kom líka til Derbe og Lýstra, og sjá, lærisveinn
nokkur var þar, Tímóteus að nafni, sonur trúaðrar konu af Gyð-
inga ætt, en faðirinn var grískur. 2 Hann hafði góðan orðstír hjá
bræðrunum í Lýstra og Íkóníum; 3 hann vildi Páll láta fara með sér,
og tók hann og umskar hann sökum Gyðinga, er voru í þeim bygð-
um, því að allir vissu þeir, að faðir hans var grískur. 4 Og er þeir
fóru um borgirnar, lögðu þeir fyrir menn að varðveita boð og úrskurði
postulanna og öldunganna í Jerúsalem. 5 Styrktust nú söfnuðirnir í
trúnni og fjölguðu dag frá degi.

6 Og þeir fóru um Frýgíu og Galataland, en heilagur andi varnaði
þeim að tala orðið í Asíu. 7 Og sem þeir voru komnir að Mýsíu,
gjörðu þeir tilraun til að fara til Bitýníu, en andi Jesú leyfði þeim það
eigi. 8 Og þeir fóru fram hjá Mýsíu og komu niður til Tróas. 9 Og
um nótt vitraðist Páli sýn: Maður nokkur makedónskur stóð hjá hon-
um, og bað hann segjandi: Kom yfir til Makedóníu og hjálpa oss.
10 En jafnskjótt og hann hafði séð þessa sýn, leituðumst vér við að
komast af stað til Makedóníu, þar sem vér ályktuðum, að Guð hefði
kallað oss, til þess að boða þeim fagnaðarerindið.

11 Nú lögðum vér út frá Tróas og sigldum beint til Samótrake,
en næsta dag til Neapolis, 12 og þaðan til Filippí, sem er helzta borgin
í þeim hluta Makedóníu, og er nýlenda. Í þeirri borg dvöldum vér
nokkura daga, 13 og hvíldardaginn gengum vér út fyrir hliðið, fram
með á, þar sem vér hugðum vera stað til bænahalds, og settumst nið-
ur og töluðum við konurnar, sem komu þar saman. 14 Og kona nokk-
ur guðhrædd, Lýdía að nafni, úr Þýatíra-borg, er seldi purpura, hlýddi
á, og opnaði drottinn hjarta hennar, svo að hún gaf gaum að ræðu
Páls. 15 Og er hún var skírð og heimili hennar, bað hún oss og sagði:
Ef þér álítið mig trúa drotni, þá gangið inn í hús mitt og takið þar
dvöl. Og hún lagði fast að oss.

16 Og svo bar við, er vér vorum á leið til bænahaldsstaðarins, að
oss mætti þerna nokkur, sem hafði spásagnaranda og ávann húsbænd-
um sínum mikið fé með því að spá; 17 hún elti Pál og oss og hrópaði
og sagði: Menn þessir eru þjónar Guðs hins hæsta, og boða þeir oss
veg hjálpræðis. 18 Og þetta gjörði hún í marga daga. En Páli féll það
illa, og hann sneri sér við og sagði við andann: Ég býð þér í nafni
Jesú Krists að fara út af henni, og hann fór út á samri stundu.

19 En er húsbændur hennar sáu, að ábatavon þeirra var farin,
handtóku þeir Pál og Sílas og drógu þá á torgið fyrir valdsmennina.
20 Og er þeir höfðu farið með þá til höfuðsmannanna, sögðu þeir:
Menn þessir gjöra mestu óspektir í borg vorri, eru þeir Gyðingar, 21 og
boða siði þá, sem oss, rómverskum mönnum, leyfist hvorki að þýðast
né fylgja. 22 Og múgurinn reis og í gegn þeim, og höfuðsmennirnir
flettu þá klæðum og skipuðu að berja þá með stöfum. 23 Og er þeir
höfðu lostið þá mörgum höggum, vörpuðu þeir þeim í fangelsi, og buðu
fangaverðinum að gæta þeirra vandlega. 24 Og er hann hafði fengið

37: kap. 12, 12. 25; 13, 5. **38:** kap. 13, 13. — **16, 1:** 1 Kor. 4, 17. Fil. 2, 19 n.
4: kap. 15, 20. 29. **15:** Hebr. 13, 2. Lúk. 24, 29. **17:** Mark. 1, 24. **18:** Mark. 16,
17. **22:** 2 Kor. 11, 25. 1 Þess. 2, 2.

slíka skipun, varpaði hann þeim í innra fangelsið og feldi stokk á
fætur þeim. 25 En um miðnætti báðust þeir Páll og Sílas fyrir, og
lofsungu Guði, og bandingjarnir hlustuðu á þá. 26 Þá varð skyndilega
landskjálfti mikill, svo að grundvöllur fangelsisins titraði, og jafnskjótt
opnuðust allar dyr, og fjötrarnir féllu af öllum. 27 Og er fangavörður-
inn hrökk upp úr svefni og sá fangelsisdyrnar opnar, dró hann sverð
sitt og ætlaði að fyrirfara sér, af því að hann hugði, að bandingjarnir
væru flúnir. 28 En Páll kallaði hárri raustu og sagði: Gjör þú sjálfum
þér ekkert mein, því að vér erum hér allir. 29 Og hann bað um ljós
og stökk inn, og féll óttasleginn til fóta Páli og Sílasi 30 og leiddi þá
út og sagði: Herrar, hvað á eg að gjöra, til þess að eg verði hólpinn?
31 En þeir sögðu: Trú þú á drottin Jesúm, og þú munt verða hólpinn
og heimili þitt. 32 Og þeir fluttu honum orð drottins og öllum á heimili
hans. 33 Og á þessari sömu næturstund tók hann þá með sér og þvoði
benjar þeirra, og hann var skírður og alt fólk hans þegar í stað. 34 Og
hann fór með þá upp í hús sitt, bar þeim mat, og var fagnandi, er
hann hafði tekið trú á Guð með öllu heimafólki sínu.

35 En er dagur rann, sendu höfuðsmennirnir vandsveina og létu
segja: Lát þú menn þessa lausa. 36 En fangavörðurinn flutti Páli þau
orð: Höfuðsmennirnir hafa sent boð um, að þið skylduð lausir látast;
gangið því nú út og farið í friði. 37 En Páll sagði við þá: Þeir hafa
fyrir allra augum barið oss ódæmda, þó að vér séum rómverskir menn,
og hafa varpað oss í fangelsi, og nú ætla þeir að hleypa oss út á laun.
Ekki skal svo vera, heldur komi þeir sjálfir og leiði oss út. 38 Og
vandsveinarnir fluttu höfuðsmönnunum þessi orð. En þeir urðu hræddir,
er þeir heyrðu, að þeir væru menn rómverskir, 39 og þeir komu og
friðmæltust við þá, leiddu þá út og báðu þá að fara burt úr borginni.
40 Og er þeir voru gengnir út úr fangelsinu, fóru þeir heim til Lýdíu,
fundu þar bræðurna og hughreystu þá, og héldu síðan af stað.

17 En er þeir höfðu farið um Amfípolis og Apollóníu, komu þeir
til Þessaloníku, en þar áttu Gyðingar samkunduhús. 2 Og eftir
venju sinni gekk Páll inn til þeirra og þrjá hvíldardaga átti hann tal
við þá út af ritningunum, 3 lauk þeim upp fyrir þeim og setti þeim
fyrir sjónir, að Kristur átti að líða og rísa upp frá dauðum, og að
Jesús — sem eg boða yður — hann er einmitt Kristur. 4 Og nokkurir
af þeim létu sannfærast, og gengu í flokk með þeim Páli og Sílasi,
svo og mikill fjöldi guðrækinna Grikkja og mikilsháttar konur ekki all-
fáar. 5 En Gyðingarnir fyltust vandlæti og tóku með sér nokkura vonda
menn af götuskrílnum, vöktu uppþot og hleyptu borginni í uppnám
og þustu að húsi Jasons og gjörðu tilraun til að færa þá fyrir lýðinn.
6 En er þeir fundu þá ekki, drógu þeir Jason og nokkura bræður fyrir
borgstjórana og hrópuðu: Mennirnir, sem vakið hafa óeirðir um alla
heimsbygðina, þeir eru líka komnir hingað, 7 og Jason hefir tekið á
móti þeim, og allir þessir menn breyta á móti boðum keisarans, þar
sem þeir segja, að annar sé konungur, og það sé Jesús. 8 Og þeir æstu
upp múginn og borgstjórana, er heyrðu þetta. 9 Og er þeir höfðu tekið
vörzlu fyrir Jason og hina, sleptu þeir þeim.

10 Og jafnskjótt létu bræðurnir þá Pál og Sílas fara af stað um
nótt til Beröu, og er þeir voru þangað komnir, gengu þeir inn í sam-
kunduhús Gyðinga. 11 En þeir voru göfuglyndari en mennirnir í Þessa-
loníku, þar sem þeir tóku við orðinu með mjög fúsu geði, og rannsökuðu

---

26: kap. 5, 19; 12, 7. 10. **30:** kap. 2, 37. Lúk. 3, 10. **31:** Jóh. 3, 16. 36; 6, 47. 1 Jóh. 5, 10. **37:** kap. 22, 25—29. — **17, 1:** 1 Þess. 2, 1. 2. **3:** Sálm. 22, 7. Jes. 53, 3 n. **6:** kap. 16, 20; 24, 5. **7:** Lúk. 23, 2. Jóh. 19, 12. **11:** Lúk. 16, 29. Jóh. 5, 39.

daglega ritningarnar, hvort þessu væri þannig varið. [12] Margir af þeim
tóku nú trú og ekki allfátt af tignum grískum konum og karlmönnum.
[13] En er Gyðingarnir í Þessaloniku fengu að vita, að í Berõu væri
einnig orð Guðs boðað af Páli, komu þeir og hleyptu líka í múginn þar
ólgu og æsingu. [14] En bræðurnir sendu þá jafnskjótt með Pál af stað,
alla leið til sjávar, en Sílas og Tímóteus urðu þar eftir. [15] En þeir,
sem fluttu Pál, fóru með hann alla leið til Aþenu, og er þeir höfðu
tekið við skipun til Sílasar og Tímóteusar, að þeir kæmu hið bráðasta
til hans, fóru þeir leiðar sinnar.
[16] En meðan Páll beið þeirra í Aþenu, fyltist andinn í brjósti
honum sárri gremju, er hann sá að borgin var full af skurðgoðum.
[17] Í samkunduhúsinu átti hann því tal við Gyðingana og guðsdýrkendur,
og á torginu dag hvern við þá, sem urðu á vegi hans. [18] En nokkurir
Epíkúringar og stóiskir heimspekingar gáfu sig líka í orðakast við hann.
Sögðu sumir: Hvað mun skraffinnur sá hafa að flytja? Aðrir sögðu:
Hann virðist boða ókenda guði; af því að hann boðaði fagnaðarerindið
um Jesúm og upprisuna. [19] Og þeir tóku hann og fóru með hann
upp á Aresarhæð og sögðu: Getum vér fengið að vita, hver þessi nýja
kenning er, sem þú fer með? [20] Því að eitthvað nýstárlegt flytur þú
oss til eyrna; fýsir oss nú að vita, hvað þetta er. — [21] En allir Aþenu-
menn og gestir, sem sezt hafa þar að, gáfu sér ekki tóm til annars
fremur en að segja eða heyra eitthvað nýtt. — [22] En Páll stóð á miðri
Aresarhæð og tók til máls:
Aþenumenn, þér komið mér svo fyrir sjónir, að þér í öllum grein-
um séuð miklir trúmenn, [23] því er eg gekk hér um og skygndist eftir
helgidómum yðar, fann eg meðal annars altari, sem á var ritað: »Ó-
kunnum guði«. Það sem þér nú dýrkið óafvitandi, það boða eg yður:
[24] Guð sem gjörði heiminn og alt sem í honum er, hann, sem er herra
himins og jarðar, býr ekki í musterum, sem með höndum eru gjörð,
[25] og ekki verður honum heldur þjónað af höndum manna, eins og
hann þyrfti nokkurs við, þar sem hann sjálfur gefur öllum líf og anda
og alla hluti; [26] og hann lét út frá einum sérhverja þjóð manna byggja
alt yfirborð jarðarinnar, er hann hafði ákveðið fyrirsetta tíma og tak-
mark bólstaða þeirra, [27] svo að þær skyldu leita Guðs, ef verða kynni,
að þær mættu þreifa á honum og hann finna, enda þótt hann sé eigi
langt frá hverjum og einum af oss, [28] því að í honum lifum, hrærumst
og erum vér, eins og líka nokkur af skáldunum hjá yður hafa sagt: »Því
að vér erum líka hans ættar«. [29] Fyrst vér erum nú Guðs ættar, meg-
um vér ekki ætla að guðdómurinn sé líkur gulli eða silfri eða steini:
mynd gjörðri af mannlegum hagleik og hugviti. [30] Guð hefir þá séð í
gegnum fingur við tíðir vanvizkunnar, en nú boðar hann mönnunum,
að þeir allir skuli alstaðar gjöra iðrun, [31] með því að hann hefir á-
kveðið dag, á hverjum hann mun láta mann, sem hann hefir fyrir-
hugað, dæma heimsbygðina með réttvísi, og hefir hann veitt öllum
fullvissu um það, með því að hann reisti hann frá dauðum.
[32] Er þeir nú heyrðu nefnda upprisu dauðra, gjörðu sumir gys að,
en aðrir sögðu: Vér munum hlusta á þetta hjá þér í annað sinn.
[33] Þannig skildi Páll við þá. [34] Og nokkurir menn, sem héldu sér til
hans, tóku trú; á meðal þeirra var og Díónýsíus Areopagíti og kona,
Damaris að nafni, og aðrir ásamt þeim.

15: 1 Þess. 3, 1. **18:** 1 Kor. 4, 12. 13. **24:** 1 Mós. 1, 1. Sálm. 124, 8; 146, 6 n.
2 Kron. 6, 18. Jes. 66, 1. **25:** Sálm. 50, 12 n. 1 Mós. 2, 7. Job 33, 4. **26:** 5 Mós.
32, 8. **27:** Jes. 55, 6. Jer. 23, 23. **28:** Job 10, 12. **29:** Jes. 40, 18 n. **30:** kap.
14, 16. Lúk. 24, 47. **31:** Jóh. 5, 22. Post. 10, 42. **32:** 1 Kor. 1, 23.

18 Eftir þetta fór Páll úr Aþenu og kom til Korintu. 2 Og þar
fann hann fyrir Gyðing nokkurn, Akvílas að nafni, ættaðan frá
Pontus, nýkominn frá Ítalíu, og Priskillu konu hans, því að Kládíus
hafði skipað svo fyrir, að allir Gyðingar skyldu fara burt úr Róm.
Hann fór til þeirra, 3 og af því að báðir stunduðu sömu iðn, settist hann
að hjá þeim, og þeir unnu að verki sínu, því að iðn þeirra var tjald-
gjörð. 4 En hann átti viðræður við menn í samkunduhúsinu hvern
hvíldardag, og sannfærði bæði Gyðinga og Grikki.
5 En er þeir Sílas og Tímóteus komu norðan frá Makedóníu, var
Páll allur í orðinu, og vitnaði fyrir Gyðingum, að Jesús væri Kristur.
6 En er þeir stóðu í gegn og lastmæltu, hristi hann duftið af klæðum
sínum og sagði við þá: Blóð yðar komi yfir höfuð yðar, eg er hreinn;
upp frá þessu fer eg til heiðingjanna. 7 Og hann fór þaðan og kom í
hús manns nokkurs, er hét Títus Jústus, sem dýrkaði Guð, og var hús
hans rétt hjá samkunduhúsinu. 8 En Krispus samkundustjóri tók trú á
drottin, og alt heimili hans, og margir Korintumenn, sem á hlýddu,
tóku trú og létu skírast. 9 En drottinn sagði um nótt við Pál í sýn:
Óttast þú eigi, heldur tala þú og þeg ekki; 10 því að eg er með þér, og
enginn skal ráðast að þér til að vinna þér mein, því að eg á margt
fólk í þessari borg. 11 Og hann sat þar um kyrt þrjú missiri, og kendi
orð Guðs á meðal þeirra.
12 En þegar Gallíón var landstjóri í Akkeu, risu Gyðingar með ein-
um huga gegn Páli og drógu hann fyrir dómstólinn og sögðu: 13 Mað-
ur þessi telur menn á að dýrka Guð gagnstætt lögmálinu. 14 En er
Páll ætlaði að opna munninn, sagði Gallíón við Gyðingana: Ef hér
væri um nokkuð saknæmt eða eitthvert ódæði að ræða, þá væri ástæða
fyrir mig að sinna yður, Gyðingar; 15 en ef það eru deilur um orð og
nöfn og lögmál það, sem þér hafið, þá ráðið sjálfir fram úr því; dóm-
ari í slíkum efnum vil eg ekki vera. 16 Og hann rak þá burt frá dóm-
stólnum. 17 Og allur mannsöfnuðurinn tók Sóstenes, samkundustjór-
ann, og þeir börðu hann fyrir framan dómstólinn, og alt þetta lét
Gallíón sig engu skifta.
18 En Páll var þar enn um kyrt allmarga daga; síðan kvaddi hann
bræðurna og sigldi til Sýrlands, og með honum Priskilla og Akvílas,
eftir að hann hafði látið skera hár sitt í Kenkreu, — því að heit hvíldi
á honum. — 19 Og þeir komu til Efesus og þar lét hann þau eftir, en
sjálfur gekk hann inn í samkunduhúsið og átti samræður við Gyðinga.
20 En er þeir báðu hann að standa lengur við, samsinti hann því ekki,
21 heldur kvaddi þá og sagði: Eg skal hverfa aftur til yðar, ef Guð
vill. Og hann lét í haf frá Efesus; 22 og er hann var kominn til Sesareu,
fór hann upp eftir, og heilsaði söfnuðinum, og fór niður til Antíokkíu.
23 Og er hann hafði dvalið þar um hríð, hélt hann af stað, og fór eins
og leið liggur um Galataland og Frýgíu og styrkti alla lærisveinana.
24 En Gyðingur nokkur, Apollós að nafni, ættaður frá Alexandríu,
kom til Efesus; hann var maður vel máli farinn og fær í ritningunum;
25 hann var fræddur um veg drottins, og var brennandi í andanum, og
talaði og kendi kostgæfilega um Jesúm, en þekti aðeins skírn Jóhann-
esar. 26 Þessi maður tók að tala djarflega í samkunduhúsinu, og er
Priskilla og Akvílas höfðu hlustað á hann, tóku þau hann að sér og
útlistuðu rækilegar fyrir honum Guðs veg. 27 En er hann fýsti að fara

---

18, 2: Róm. 16, 3. 1 Kor. 16, 19. 2 Tím. 4, 19. **3:** kap. 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 2 Kor. 11, 8. 9; 12, 13. 1 Þess. 2, 9. **5:** kap. 17, 14. 15. 1 Þess. 3, 6. **6:** kap. 13, 46. 51. **8:** 1 Kor. 1, 14. **9:** kap. 23, 11. **14:** kap. 25, 11. **17:** 1 Kor. 1, 1. **18:** kap. 21, 24. 4 Mós. 6, 2 n. **21:** Jak. 4, 15. **24:** 1 Kor. 1, 12; 3, 6. **25:** kap. 19, 2. 3. **26:** kap. 18, 2.

yfir um til Akkeu, hvöttu bræðurnir hann til þess og rituðu lærisvein-
unum að veita honum viðtöku. Og er hann var þangað kominn, varð
hann fyrir náðina þeim til mikillar nytsemi, sem trú höfðu tekið; 28 því
að harðlega hrakti hann Gyðingana í allra áheyrn, og sannaði af ritn-
ingunum, að Jesús væri Kristur.

19 En svo bar við, meðan Apollós var í Korintu, að Páll kom til
Efesus, eftir að hann hafði farið um upplöndin, 2 og hitti þar
fyrir nokkura lærisveina, og hann sagði við þá: Fenguð þér heilagan
anda, er þér tókuð trú? En þeir sögðu við hann: Nei, vér höfum
eigi svo mikið sem heyrt, að heilagur andi sé til. 3 Og hann sagði:
Upp á hvað eruð þér þá skírðir? En þeir sögðu: Upp á skírn Jó-
hannesar. 4 En Páll sagði: Jóhannes skírði iðrunarskírn, er hann
sagði lýðnum að trúa á þann, sem eftir sig kæmi, það er að segja á
Jesúm. 5 En er þeir höfðu heyrt það, þá létu þeir skírast til nafns
drottins Jesú. 6 Og er Páll hafði lagt hendur yfir þá, kom heilagur
andi yfir þá, og þeir töluðu tungum og spáðu. 7 Og alls voru þeir
sem næst tólf manns.

8 Og hann gekk inn í samkunduhúsið og talaði djarflega um
þriggja mánaða tíma, og átti viðræður við menn og sannfærði um það,
sem heyrir til guðsríki. 9 En er nokkurir forhertust og höfnuðu trúnni,
og illmæltu veginum í áheyrn fólksins, sagði hann skilið við þá og
greindi lærisveinana frá þeim, og hélt daglega samræður í skóla Týr-
annusar. 10 Og þessu fór fram í tvö ár, svo að allir þeir, sem í Asíu
bjuggu, heyrðu orð drottins, bæði Gyðingar og Grikkir. 11 Og Guð
gjörði óvenjuleg kraftaverk fyrir hendur Páls, 12 svo að jafnvel voru
bornir út til sjúkra af líkama hans sveitadúkar eða forklæði, og sjúk-
dómarnir viku frá þeim og illir andar fóru út af þeim. 13 En nokkurir
umrennandi Gyðingar, sem voru særingamenn, tóku sér og fyrir að
nefna yfir þeim, er höfðu illa anda, nafn drottins Jesú, segjandi: Eg
særi yður við Jesúm, sem Páll prédikar. — 14 En þeir, er þetta frömdu,
voru sjö synir Skeva nokkurs æðsta prests, Gyðinga ættar. — 15 En illi
andinn svaraði og sagði við þá: Jesúm kenni eg og Pál þekki eg; en
hverjir eruð þið? 16 Og maðurinn, sem illi andinn var í, flaug á þá,
keyrði þá báða undir sig og lék þá hart, svo að þeir flýðu naktir og
særðir út úr húsinu. 17 En þetta varð kunnugt bæði öllum Gyðingum
og Grikkjum, er búa í Efesus, og ótta sló yfir þá alla, og nafn drott-
ins Jesú miklaðist. 18 Og margir þeirra, sem við trú höfðu tekið, komu
og gjörðu játningu og sögðu frá athæfi sínu. 19 Og allmargir af þeim,
er farið höfðu með kukl, báru bækurnar saman og brendu þær öllum
ásjáandi, og þeir reiknuðu saman verð þeirra, og taldist það vera fimtíu
þúsund silfurpeningar. 20 Svo kröftuglega óx og efldist orð drottins.

21 Eftir að þetta var um garð gengið, ásetti Páll sér í anda að
ferðast um Makedóníu og Akkeu og fara síðan til Jerúsalem og sagði:
Þegar eg hefi verið þar, ber mér líka að sjá Róm. 22 Og hann sendi
til Makedóníu tvo af þeim, er honum þjónuðu, þá Tímóteus og Erastus,
en dvaldi sjálfur um tíma í Asíu.

23 En í þann tíma hófst eigi lítið uppþot út af veginum; 24 því að
maður nokkur var þar, Demetríus að nafni; hann var silfursmiður; bjó
hann til Artemisar musteri úr silfri, og veitti smiðum eigi litla atvinnu.
25 Hann stefndi þeim saman og öðrum, sem að slíku unnu, og sagði:

27: 1 Kor. 3, 6. 28: kap. 9, 22. — 19, 1: kap. 18, 24 n. 2: Jóh. 7, 39. 3: kap. 18, 25. 4: Matt. 3, 11. Post. 1, 5; 11, 16. 6: kap. 10, 44. 46. 8: kap. 18, 26. 11: Mark. 16, 20. Post. 14, 3. 12: kap. 5, 15. 20: Jes. 55, 11. Post. 6, 7; 12, 24. 21: Róm. 15, 25. 22: 1 Kor. 4, 17; 16, 10. Róm. 16, 23.

Góðir menn, þér vitið að á þessari atvinnu stendur velmegun vor; 26 og
þér sjáið og heyrið, að ekki einungis í Efesus, heldur nær um gjörvalla
Asíu, hefir Páll þessi með fortölum sínum snúið fjölda fólks, þar sem
hann segir, að eigi séu þeir guðir, sem með höndum eru gjörðir. 27 Nú
horfir þetta ekki einungis iðn vorri til smánar, heldur einnig til þess
að helgidómur hinnar miklu gyðju Artemisar verði einskis virtur; já,
jafnvel að hún, sem öll Asía og heimsbygðin dýrkar, verði svift tign
sinni. 28 Og er þeir heyrðu þetta, urðu þeir afarreiðir, æptu upp og
sögðu: Mikil er Artemis Efesusmanna! 29 Og öll borgin komst í uppnám,
og þeir þustu með einum huga til leiksviðsins, og gripu og höfðu
með sér þá Kajus og Aristarkus, menn frá Makedóníu, sem voru föru-
nautar Páls. 30 En er Páll vildi ganga inn í mannþröngina, leyfðu læri-
sveinarnir honum það ekki. 31 En nokkurir af leikstjórunum, sem voru
vinir hans, sendu jafnvel til hans og báðu hann að hætta sér ekki inn
á leiksviðið. 32 Þeir hrópuðu nú sitt hver, því að mannsöfnuðurinn var
í uppnámi, og flestir vissu ekki, hvers vegna þeir voru saman komnir.
33 Og menn drógu Alexander fram úr mannþrönginni, af því að Gyð-
ingar ýttu honum fram; en Alexander bandaði með hendinni og vildi
verja mál sitt fyrir fólkinu. 34 En er þeir urðu þess vísir, að hann var
Gyðingur, æptu allir einum munni og hrópuðu í nærfelt tvær stundir:
Mikil er Artemis Efesusmanna! 35 En ritarinn sefaði fólkið og mælti:
Efesusmenn, hver er sá maður, er ekki viti, að borg Efesusmanna geymir
musteris hinnar miklu Artemisar og hins himinfallna líkneskis? 36 Þar
sem þetta er nú ómótmælanlegt, þá ber yður að vera stiltir og ekki
hrapa að neinu, 37 því að þér hafið dregið þessa menn hingað, sem
hvorki hafa rænt helgidóma né lastmælt gyðju vorri. 38 Hafi nú De-
metríus og smiðirnir, sem honum fylgja, kærumál við nokkurn, þá eru
þingdagar haldnir, og til eru landstjórar; eigist þeir lög við. 39 En ef
þér hafið annars að krefja, þá má gjöra út um það á löglegri sam-
komu; 40 því að vér eigum jafnvel á hættu, að verða sakaðir um upp-
hlaup fyrir þetta í dag, þar eð ekkert verður borið fyrir, sem vér get-
um mælt slíku uppþoti bót með. 41 Að svo mæltu lét hann mann-
söfnuðinn skiljast að.

20 En eftir að uppþotið var hætt, sendi Páll eftir lærisveinunum,
áminti þá og kvaddi þá og fór burt áleiðis til Makedóníu. 2 Og
er hann hafði farið um þau héruð og hafði áminnt þá með mörgum
orðum, kom hann til Grikklands. 3 Og er hann hafði verið þar þrjá
mánuði, og Gyðingar sátu á svikráðum við hann, er hann ætlaði að
leggja af stað sjóveg til Sýrlands, tók hann það ráð að snúa aftur um
Makedóníu. 4 En honum fylgdu alla leið til Asíu Sópater Pýrrusson
frá Beröu og af Þessaloníkumönnum Aristarkus og Sekúndus, og Gajus
frá Derbe og Tímóteus og Asíumennirnir Týkíkus og Trófímus. 5 En
þeir fóru á undan og biðu vor í Tróas. 6 En vér sigldum eftir
daga ósýrðu brauðanna burt frá Filippí, og komum til þeirra í Tróas
á fimta degi, og þar stóðum vér við sjö daga.

7 En er vér vorum saman komnir fyrsta dag vikunnar, til þess að
brjóta brauðið, átti Páll samræður við þá, með því að hann ætlaði að
fara burt morguninn eftir, og teygði hann talið til miðnættis. 8 En
mörg ljós voru í loftstofunni, þar sem vér vorum saman komnir. 9 En
í glugganum sat ungmenni eitt, Evtýkus að nafni; á hann féll þungur
svefn, og er Páll ræddi svo lengi, datt hann, yfirkominn af svefninum,
ofan af þriðja lofti og var tekinn upp andvana. 10 Og Páll gekk ofan,
lagðist niður að honum og tók utan um hann og sagði: Gjörið engan

---

26: Sálm. 115, 4. Jer. 10, 3 n. — **20, 1:** 1 Kor. 16, 5. **4:** kap. 17, 10; 19, 29. Ef.
6, 21. Post. 21, 29. **5:** kap. 16, 8. **7:** kap. 2, 42. 46. **10:** 1 Kong. 17, 21. 2 Kong. 4, 34.

hávaða, því að líf er með honum. 11 Og hann fór upp og braut brauðið
og neytti og talaði enn um hríð fram í dögun; síðan fór hann leiðar
sinnar. 12 En þeir fóru með sveininn lifandi og hugguðust mikillega.
13 En vér, sem áður höfðum stigið á skip, sigldum til Assus og
ætluðum þar að taka Pál á skip, því að svo hafði hann fyrir lagt, en
sjálfur ætlaði hann að ganga. 14 Og er hann hafði hitt oss í Assus,
tókum vér hann á skip og komum til Mitýlene. 15 Og þaðan sigldum
vér og komum næsta dag á móts við Kíos. Og daginn eftir lögðumst
vér undir Samos, og næsta dag komum vér til Míletus. 16 Því að Páll
hafði ásett sér að sigla fram hjá Efesus, til þess að það kæmi ekki
fyrir hann, að honum dveldist í Asíu, því að hann hraðaði ferð sinni,
ef honum yrði auðið að komast til Jerúsalem hvítasunnudaginn.
17 En frá Míletus sendi hann til Efesus og boðaði til sín öldunga
safnaðarins, 18 og er þeir voru komnir til hans, sagði hann við þá:
Þér vitið með hverjum hætti eg var hjá yður alla stund frá þeim
fyrsta degi, er eg kom til Asíu, 19 að eg þjónaði drotni í allri auðmýkt
og með tárum og í raunum, sem fyrir mig komu af svikráðum Gyð-
inganna, 20 og hversu eg hlífðist eigi við að boða yður og kenna alt
nauðsynlegt, opinberlega og í heimahúsum, 21 er eg vitnaði bæði fyrir Gyð-
ingum og Grikkjum um afturhvarfið til Guðs og trú á drottin vorn
Jesúm Krist. 22 Og nú, sjá, bundinn í anda er eg á leið til Jerúsalem,
vitandi eigi, hvað þar muni mæta mér, 23 nema hvað heilagur andi
birtir mér í hverri borg og segir, að fjötrar og þrengingar bíði mín.
24 En eigi er orði að því eyðandi, að lífið sé dýrmætt fyrir mig sjálfan
móts við það að fullna skeið mitt og þjónustuna, er eg tók við af
drotni Jesú, að vitna um fagnaðarerindi Guðs náðar. 25 Og nú, sjá,
eg veit, að eigi munuð þér framar sjá ásjónu mína, allir þér, er eg var
á ferðinni hjá, boðandi ríkið; 26 þess vegna vitna eg fyrir yður, daginn
þennan í dag, að eg er hreinn af blóði allra; 27 því að eigi hlífðist eg
við að boða yður alt Guðs ráð. 28 Hafið gát á sjálfum yður og allri
hjörðinni, þar sem heilagur andi setti yður biskupa, til þess að gæta
safnaðar Guðs, sem hann hefir aflað sér með sínu eigin blóði. 29 Eg
veit að inn muni koma til yðar eftir burtför mína ólmir vargar, sem
eigi þyrma hjörðinni. 30 Og af yður sjálfum munu rísa upp menn, er
fara með rangsnúna lærdóma, til þess að teygja lærisveinana á eftir sér.
31 Vakið því og verið þess minnugir, að í þrjú ár lét eg eigi af, nótt og
dag, með tárum að áminna einn og sérhvern. 32 Og nú fel eg yður
Guði og orði náðar hans, sem máttugt er að uppbyggja yður og gefa
arfleifð með öllum þeim, sem helgaðir eru. 33 Eg hefi eigi girnst silfur
eða gull eða klæði nokkurs manns. 34 Sjálfir vitið þér, að hendur
þessar unnu fyrir öllu því, er eg þurfti að hafa og þeir, er með mér
voru. 35 Í öllu sýndi eg yður, að með því að vinna svo, verðum vér
að taka að oss hina óstyrku og minnast orða drottins Jesú, að hann
sjálfur sagði: Sælla er að gefa en þiggja.
36 Og er hann hafði þetta mælt, féll hann á kné og baðst fyrir
ásamt þeim öllum. 37 Og allir tóku sáran að gráta og féllu um háls
Páli og kystu hann, 38 og voru allra hryggastir yfir orði því, sem hann
hafði mælt, að þeir mundu aldrei framar líta auglit hans. Og þeir
fylgdu honum til skips.
21 Og er vér höfðum slitið oss frá þeim og höfðum siglt af stað,
fórum vér beina leið til Kos, og næsta dag til Ródus og þaðan

18: kap. 19, 10. 21: Mark. 1, 15. Lúk. 24, 47. 23: kap. 21, 4. 11. 33. 24: kap. 21, 13. Gal. 1, 1. Tít. 1, 3. 26: kap. 18, 6. 28: 1 Tím. 4, 16. 1 Pét. 5, 2. 1 Tím. 3, 1. 2. Ef. 1, 7. Opinb. 5, 9. 29: Matt. 7, 15. 2 Pét. 2, 1. 30: 1 Jóh. 2, 19. 31: kap. 19, 8—10. 32: Ef. 1, 18. 33: 1 Kor. 9, 12. 2 Kor. 11, 9; 12, 13. 34: kap. 18, 3. 35: 1 Þess. 2, 9. 2 Þess. 3, 8. 36: kap. 21, 5.

til Patara. 2 Þar hittum vér skip, er var að fara yfir um til Fönikíu,
stigum vér á það og sigldum af stað. 3 En er vér fengum landsýn af
Kípur, létum vér hana á bakborða og sigldum til Sýrlands, og tókum
höfn í Týrus, því að þar átti skipið að leggja upp farminn. 4 Og eftir
að vér höfðum fundið lærisveinana, dvöldum vér þar sjö daga. Menn
þessir sögðu Páli fyrir andann, að eigi skyldi hann stíga fæti í Jerú-
salem. 5 En er svo kom, að vér höfðum fullnað dagana, fórum vér
burt og héldum leiðar vorrar, og allir fylgdu þeir oss á veg, með konum
og börnum, og alla leið út fyrir borgina, og vér féllum á kné í fjör-
unni og báðumst fyrir, 6 og kvöddum hverjir aðra og stigum á skip,
en hinir sneru aftur heim til sín.

7 En þegar vér höfðum lokið sjóferðinni frá Týrus, komum vér
til Tólemais, og vér heilsuðum bræðrunum og dvöldum hjá þeim einn
dag. 8 Og daginn eftir fórum vér á burt og komum til Sesareu, og
vér gengum inn í hús Filippusar trúboða, sem var einn af þeim sjö,
og dvöldum hjá honum. 9 Hann átti fjórar dætur, meyjar, er spáðu.
10 Og er vér stóðum þar við ekki allfáa daga, kom spámaður nokkur
ofan frá Júdeu, Agabus að nafni. 11 Og hann kom til vor, tók upp
belti Páls, batt fætur sína og hendur og mælti: Þetta segir heilagur
andi: Svo munu Gyðingar í Jerúsalem binda manninn, sem á þetta
belti, og framselja hann í hendur heiðingjum. 12 En er vér heyrðum
þetta, báðum bæði vér hann og þeir sem þar áttu heima, að fara ekki
upp til Jerúsalem. 13 Þá tók Páll til máls: Hví gjörið þér þetta, að
gráta og hrella hjarta mitt? Því að eg er eigi aðeins reiðubúinn til
að láta binda mig í Jerúsalem, heldur og að deyja þar fyrir nafn
drottins Jesú. 14 Og er hann lét eigi telja sér hughvarf, þögnuðum vér
og sögðum: Verði drottins vilji.

15 Og að þessum dögum liðnum, bjuggumst vér til ferðar og fór-
um upp til Jerúsalem. 16 Og oss urðu samferða nokkurir af lærisvein-
unum frá Sesareu og fóru þeir með oss til Mnasons nokkurs frá Kípur,
sem var gamall lærisveinn, og skyldum vér gista hjá honum.

17 Og er vér komum til Jerúsalem, tóku bræðurnir oss feginsam-
lega. 18 Og næsta dag gekk Páll með oss til Jakobs, og allir öldung-
arnir komu þangað. 19 Og er hann hafði heilsað þeim, inti hann þeim
skilmerkilega hvað eina, sem Guð hafði gjört fyrir þjónustu hans meðal
heiðingjanna. 20 Og þeir vegsömuðu Guð, er þeir heyrðu það, og sögðu
við hann: Þú sér, bróðir, hve margir tugir þúsunda það eru meðal
Gyðinga, sem trú hafa tekið, og allir eru þeir vandir að því að lög-
málið sé haldið. 21 En þeim hefir verið sagt það um þig, að þú kennir
öllum Gyðingum, er búa meðal heiðingja, fráhvarf frá Móse, þar sem
þú segir, að þeir skuli hvorki umskera börn sín né fylgja siðunum.
22 Hvað á þá að gjöra? Víst munu þeir spyrja það, að þú ert kominn.
23 Gjör því nú þetta sem vér segjum þér. Hjá oss eru fjórir menn,
sem bundnir eru heiti; 24 tak þú menn þessa að þér og lát hreinsast
með þeim, og ber kostnaðinn fyrir þá, að þeir geti rakað höfuð sín,
og mega þá allir sjá, að ekkert er til í því, sem þeim hefir verið sagt
um þig, heldur gætir þú lögmálsins sjálfur í breytni þinni. 25 En að
því er snertir heiðingjana, sem við trú hafa tekið, þá höfum vér gefið
út bréf og úrskurðað, að þeir skuli varast bæði skurðgoðafórnir og
blóð og það sem kafnað er og frillulífi. 26 Síðan tók Páll að sér menn-
ina, og daginn eftir, er hann hafði hreinsast látið með þeim, gekk

21, 4: kap. 20, 23; 21, 11. 12. **5:** kap. 20, 36. **8:** kap. 6, 5; 8, 5 n. 26 n. 40. **9:** kap. 2, 17. **10:** kap. 11, 28. **11:** kap. 20, 23. **13:** kap. 20, 24. **14:** 1 Sam. 3, 18. Lúk. 22, 42. **18:** kap. 15, 13. **19:** kap. 14, 27; 15, 4. **20:** Róm. 10, 2. 3. **23:** kap. 18, 18. 4 Mós. 6, 2 n. **25:** kap. 15, 20. 29.

hann inn í helgidóminn og lét vita, að hann mundi enda út hreins-
unardagana, þangað til fórnin væri framborin fyrir einn og sérhvern
þeirra.
27 En er að því var komið að dagarnir sjö væru á enda, sáu Gyð-
ingar frá Asíu hann í helgidóminum og komu öllu fólkinu í uppnám,
og lögðu hendur á hann 28 og hrópuðu: Þér Ísraelsmenn, veitið nú lið.
Þetta er maðurinn, sem alstaðar er öllum að kenna í gegn lýðnum og
lögmálinu og stað þessum. Og nú hefir hann meira að segja farið með
Grikki inn í helgidóminn og saurgað þennan heilaga stað. 29 Því að
þeir höfðu áður séð Trófímus frá Efesus með honum í borginni, og
hugðu að Páll hefði farið með hann inn í helgidóminn. 30 Og öll borg-
in varð uppvæg og fólkið þusti saman, og þeir tóku Pál og drógu hann
út fyrir helgidóminn, og jafnskjótt var dyrunum læst. 31 En er þeir
vildu lífláta hann, barst foringjanum yfir hersveitinni fregn um það,
að öll Jerúsalem væri í uppnámi. 32 Hann tók þegar í stað með sér
hermenn og hundraðshöfðingja og hljóp niður til þeirra; en er þeir
sáu hersveitarforingjann og hermennina, hættu þeir að berja Pál. 33 Her-
sveitarforinginn kom þá að og tók hann og skipaði að binda hann
með tveimur viðjum, og spurði hver hann væri og hvað hann hefði
gjört. 34 En sitt kallaði hver úr mannfjöldanum, og er hann gat ekk-
ert áreiðanlegt fengið að vita sökum óróans, bauð hann að fara skyldi
með hann upp í kastalann. 35 Og er komið var á tröppurnar, urðu
hermennirnir að bera hann vegna ofsans í fólkinu, 36 því að múgur
manns fylgdi eftir, hrópandi: Burt með hann!
37 Og þegar fara átti með Pál inn í kastalann, segir hann við
hersveitarforingjann: Leyfist mér að tala nokkur orð við þig? En hann
sagði: Kant þú grísku? 38 Ekki ert þú þá egipzki maðurinn, sem fyrir
nokkuru vakti styrjöld og fór með fjögur þúsund morðingja út á eyði-
mörkina. 39 En Páll sagði: Eg er Gyðingur, frá Tarsus í Kilikíu, borg-
ari í alkunnum bæ; og eg bið þig, leyf mér að tala til fólksins. 40 Og
er hann hafði veitt leyfið, nam Páll staðar á tröppunum og bandaði
hendinni til fólksins, og er gott hljóð fékst, talaði hann til þeirra á
hebreska tungu og sagði:
22 Þér bræður og feður, hlustið nú á málsvörn mína fyrir yður.
2 En er þeir heyrðu hann ávarpa sig á hebreska tungu, urðu
þeir enn hljóðari, og hann segir:
3 Eg er Gyðingur, fæddur í Tarsus í Kilikíu, en alinn upp í borg
þessari við fætur Gamalíels, fræddur í strangleika feðra-lögmálsins, og
var Guðs vandlætari, eins og þér allir eruð í dag, 4 sá hinn sami, sem
ofsótti þennan veg alt að dauða, færði í hlekki og seldi í fangelsi bæði
karla og konur, 5 eins og æðsti presturinn mun bera mér vitni um og
alt öldungaráðið; hjá þeim fékk eg enda bréf til bræðranna, og fór til
Damaskus í þeim tilgangi, að flytja einnig þá, er þar væru, bundna til
Jerúsalem, til þess að þeim yrði hegnt. 6 En svo bar við, er eg var á
ferðinni og nálgaðist Damaskus, um hádegisbil, að um mig leiftraði
skyndilega ljós mikið af himni. 7 Og eg féll til jarðar og heyrði raust,
er sagði við mig: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig? 8 En eg svaraði: Hver
ert þú, herra? Og hann sagði við mig: Eg er Jesús frá Nazaret, sem
þú ofsækir. 9 Mennirnir, sem með mér voru, sáu að vísu ljósið, en
heyrðu ekki raust þess, er við mig talaði. 10 En eg sagði: Hvað á eg
að gjöra, herra? En drottinn sagði við mig: Rís upp og far til Damask-
us, og þar mun þér verða sagt um alt það, sem þér er ætlað að gjöra.

26: 4 Mós. 6, 13. **27:** kap. 24, 18. **28:** kap. 24, 6. **29:** kap. 20, 4. **33:** v. 11. **36:** Lúk. 23, 18. Post. 22, 22. **39:** kap. 9, 11; 22, 3. **40:** kap. 19, 33; 22, 2. — **22, 1:** kap. 7, 2. **3:** 2 Kor. 11, 22. Post. 5, 34. Róm. 10, 2. Gal. 1, 14. **4:** kap. 8, 3; 9, 1. 2. 1 Kor. 15, 9. **6:** kap. 9, 3 n. 26, 12 n.

[11] En þar sem eg gat ekki séð vegna ljómans af ljósi þessu, kom eg til
Damaskus, leiddur við hönd af samferðamönnum mínum. [12] En Anan-
ías nokkur, maður guðrækinn eftir lögmálinu, sem hafði góðan orðstír
hjá öllum Gyðingum, er þar bjuggu, [13] kom til mín, gekk að mér og
sagði við mig: Sál bróðir, lít þú upp. Og eg leit upp á hann á sömu
stundu. [14] En hann sagði: Guð feðra vorra hefir fyrirhugað þig til að
þekkja vilja sinn og sjá hinn réttláta og heyra raust af munni hans;
[15] því að þú skalt honum vottur vera hjá öllum mönnum um það, sem
þú hefir séð og heyrt. [16] Og hvað dvelur þig nú? Rís upp og lát skír-
ast og afþvo syndir þínar, ákallandi nafn hans. [17] En svo bar við, er
eg var kominn aftur til Jerúsalem og baðst fyrir í helgidóminum, að
eg varð frá mér numinn [18] og sá hann, segjandi við mig: Flýt þér og
far sem skjótast burt úr Jerúsalem, því að þinn vitnisburð um mig
munu þeir ekki meðtaka. [19] Og eg sagði: Drottinn, þeir vita sjálfir, að
eg er maðurinn, sem hnepti í fangelsi og húðstrýkti í samkunduhúsun-
um þá sem trúðu á þig, [20] og þegar úthelt var blóði Stefáns, vottar
þíns, stóð eg bæði sjálfur þar yfir og lét mér vel líka og varðveitti
klæði þeirra, sem tóku hann af lífi. [21] Og hann sagði við mig: Far
þú, því að eg mun senda þig til heiðingja, langt í burtu.

[22] Alt að þessu orði hlýddu þeir á hann, en nú hófu þeir upp
raust sína, segjandi: Burt með slíkan mann af jörðinni, því að eigi
hæfir að hann lifi! [23] Og er þeir æptu upp og köstuðu af sér klæðum
sínum og jusu mold í loft upp, [24] skipaði hersveitarforinginn að fara
með hann inn í kastalann, og sagði að kúga skyldi hann til sagna
með svipuhöggum, til þess að hann fengi að vita, fyrir hverja sök þeir
hrópuðu svo gegn honum. [25] Og er þeir höfðu strengt hann undir
svipuhöggin með taugum, sagði Páll við hundraðshöfðingjann, er hjá
stóð: Leyfist yður að húðstýkja rómverskan mann, og það ódæmdan?
[26] Og er hundraðshöfðinginn heyrði það, fór hann til hersveitarforing-
jans, inti honum frá og sagði: Hvað ert þú að gjöra? Því að maður
þessi er rómverskur. [27] Hersveitarforinginn kom þá og sagði við hann:
Seg mér, ert þú rómverskur? En hann sagði: Já. [28] Og hersveitarfor-
inginn svaraði: Fyrir ærið fé keypti eg þennan borgarrétt. En Páll
sagði: Eg er meira að segja með honum fæddur. [29] Og jafnskjótt viku
þeir frá honum, er áttu að yfirheyra hann, og hersveitarforinginn varð
hræddur, er hann varð þess vís, að hann var rómverskur, og af því að
hann hafði látið binda hann.

[30] Daginn eftir, er hann vildi vita með vissu, um hvað hann væri
kærður af Gyðingum, leysti hann hann og bauð, að æðstu prestarnir og
alt ráðið skyldi koma saman, og hann kom með Pál og leiddi hann
fram fyrir þá.

23 En Páll hvesti augun á ráðið og mælti: Þér bræður, eg hefi
hegðað mér fyrir Guði með góðri samvizku í sérhverri grein,
alt til þessa dags. [2] En æðsti presturinn Ananías skipaði þeim, er hjá
honum stóðu, að ljósta hann á munninn. [3] En þá sagði Páll við hann:
Guð mun ljósta þig, þú kalkaði veggur! Og situr þú til að dæma mig
samkvæmt lögmálinu, og skipar að eg sé lostinn á móti lögmálinu?
[4] En þeir, sem hjá stóðu, sögðu: Atyrðir þú æðsta prest Guðs? [5] Og
Páll sagði: Ekki vissi eg, bræður, að hann væri æðsti prestur; því að
ritað er: *Þú skalt ekki illmæla höfðingja lýðs þíns.* [6] En með því að
Páll vissi, að einn hluti þeirra voru Saddúkear, en annar hlutinn Farí-
sear, þá hrópaði hann upp í ráðinu: Þér bræður, eg er Farísei, son-

---

14: kap. 3, 14; 7, 52. 1 Jóh. 2, 1. **16:** Post. 2, 38. **17:** kap. 10, 10. 2 Kor. 12, 2. **20:** kap. 7, 58; 8, 1. **21:** kap. 9, 15; 13, 2. Gal. 1, 16; 2, 8. Ef. 3, 8. 1 Tím. 2, 7. **22:** kap. 21, 36. **25:** kap. 16, 37. — **23, 1:** kap. 24, 16. 2 Tím. 1, 3. **3:** Matt. 23, 27. 3 Mós. 19, 15. **5:** 2 Mós. 22, 28. **6:** kap. 26, 5. Fil. 3, 5.

ur Farísea. Eg er lögsóttur fyrir vonina og upprisu dauðra. [7] En er
hann sagði þetta, varð deila milli Faríseanna og Saddúkeanna og þing-
heimurinn varð ósamþykkur; [8] því að Saddúkear segja, að ekki sé til
upprisa og eigi heldur engill, né andi, en Farísear viðurkenna hvort-
tveggja. [9] Nú varð hávaði mikill, og nokkurir fræðimenn af flokki Farí-
seanna risu upp og fluttu mál sitt með kappi og sögðu: Ekkert illt
finnum vér hjá manni þessum. Ef nú andi skyldi hafa talað við hann
eða engill! [10] En er nú varð mikil deila, óttaðist hersveitarforinginn,
að Páll yrði slitinn í sundur af þeim, og skipaði herliðinu að fara nið-
ur, til að hrífa hann frá þeim og fara með hann í kastalann.
[11] En nóttina eftir kom drottinn til hans og sagði: Vertu hug-
hraustur, því að eins og þú hefir vitnað um mig í Jerúsalem, svo ber
þér og að vitna í Róm.
[12] En er dagur kom, gjörðu Gyðingar samtök og strengdu þess
heit með formælingu, að þeir skyldu hvorki eta né drekka, fyr en
þeir hefðu Pál af dögum ráðið, [13] og voru þeir yfir fjörutíu, sem þetta
samsæri gjörðu. [14] Og menn þessir fóru til æðstu prestanna og öld-
unganna og sögðu: Með formælingu höfum vér fastlega strengt þess
heit, að bergja einskis fyr en vér höfum Pál af dögum ráðið. [15] Nú
skuluð þér ásamt ráðinu gjöra hersveitarforingjanum aðvart um það,
að hann láti fara með hann niður til yðar, svo sem þér vilduð kynna
yður mál hans enn rækilegar, en vér erum reiðubúnir til að vega hann,
áður enn hann kemst alla leið. [16] En systursonur Páls heyrði um fyr-
irsátina og kom og fór inn í kastalann og sagði Páli frá. [17] En Páll
kallaði til sín einn af hundraðshöfðingjunum og mælti: Far þú
með þennan unga mann til hersveitarforingjans; því að hann hefir
nokkuð að segja honum. [18] Hann tók hann þá og fór með hann
til hersveitarforingjans og segir: Bandinginn Páll kallaði mig til
sín og bað mig að fara með þennan unga mann til þín, sem
hefir eitthvað að segja þér. [19] Og hersveitarforinginn tók í hönd
honum og fór með hann afsíðis og spurði: Hvað er það, sem þú hefir
að segja mér? [20] En hann sagði: Gyðingar hafa komið sér saman
um að biðja þig, að þú á morgun látir fara með Pál niður í ráðið, og
ætti það svo að heita, að þú ætlaðir ítarlegar að rannsaka mál hans.
[21] En lát þú nú ekki að orðum þeirra, því að meira en fjörutíu menn
úr þeirra flokki sitja fyrir honum, og hafa þeir hinir sömu strengt þess
heit með formælingu, að eta hvorki né drekka, fyr en þeir hafi vegið
hann, og eru þeir nú reiðubúnir og bíða eftir skeyti frá þér. [22] Her-
sveitarforinginn lét unga manninn þá fara burt og bauð honum: Eng-
um mátt þú segja, að þú hafir gjört mér aðvart um þetta. [23] Og hann
kallaði til sín tvo af hundraðshöfðingjunum og sagði: Búið tvö hundr-
uð hermenn, sjötíu riddara og tvö hundruð skotmenn, að þeir fari til
Sesareu, eftir þriðju stund nætur; [24] hafið og til reiðu fararskjóta handa
Páli, til þess að þér komið honum heilum á hófi til Felix landstjóra.
[25] Og hann ritaði bréf svo hljóðandi:
[26] Kládíus Lýsías sendir kveðju hinum göfuga landstjóra Felix.
[27] Þennan mann höfðu Gyðingar handtekið, og lá við, að þeir tækju
hann af lífi; kom eg þá þar að með hermönnum og bjargaði honum,
er eg komst að því, að hann var rómverskur. [28] Og er eg vildi vita,
fyrir hverja sök þeir kærðu hann, fór eg með hann niður í ráð þeirra;
[29] komst eg þá að raun um, að hann var kærður fyrir ágreining um
lögmál þeirra, en engin sök var honum gefin, er dauða varðaði eða
böndum. [30] En þar sem eg hefi fengið vísbendingu um, að setið væri

8: Matt. 22, 23. **9:** kap. 25, 25; 26, 31; 22, 17. **11:** kap. 18, 9. **27:** kap. 21, 33; 22, 26. **28:** kap. 22, 30. **29:** kap. 25, 25; 26, 31.

á svikráðum við manninn, sendi eg hann tafarlaust til þín, og hefi eg
jafnframt boðið kærendunum að flytja erindi sitt um hann fyrir þér.
31 Hermennirnir tóku þá Pál, eins og þeim var um boðið, og fóru
með hann um nótt til Antípatris. 32 En daginn eftir sneru þeir aftur
til kastalans, en létu riddarana fara með honum. 33 Þeir fóru inn í
Sesareu og skiluðu bréfinu til landstjórans og færðu Pál fyrir hann.
34 En hann las bréfið og spurði, úr hverju skattlandi hann væri, og er
hann fékk að vita, að hann var frá Kilikíu, sagði hann: 35 Eg mun
prófa mál þitt, þegar kærendur þínir eru líka komnir. Og hann bauð
að láta geyma hans í höll Heródesar.
24 En eftir fimm daga fór æðsti presturinn Ananías ofan þangað
og voru með honum nokkurir öldungar og Tertúllus nokkur
mælskumaður, og báru menn þessir fyrir landstjóranum sakir fram gegn
Páli. 2 Og er hann var kallaður fyrir, hóf Tertúllus kæru sína og sagði:
3 Vér viðurkennum það mjög þakksamlega, göfugi Felix, að fyrir
þitt tilstilli sitjum vér í góðum friði, og í öllum greinum og alstaðar
hefir fólk þetta fengið réttarbætur fyrir þína forsjá. 4 En svo að eg
tefji þig sem minst, bið eg að þú af mildi þinni viljir heyra oss stutt-
lega. 5 Svo er mál vaxið, að vér höfum gengið úr skugga um, að
maður þessi er drepsótt og kveikir upphlaup hjá öllum Gyðingum um
víða veröld, og er forsprakki villuflokks Nazareanna, 6 og gjörði hann
meira að segja tilraun til að vanhelga musterið. Þennan mann
tókum vér höndum. 8 Hjá honum getur þú, er þú prófar sjálfur, fengið
að vita um alt þetta, sem vér kærum hann fyrir. 9 Og Gyðingar tóku
undir sakargiftirnar og kváðu þetta satt vera.
10 Og Páll svaraði, er landstjórinn benti honum að taka til máls:
Þar sem eg veit að þú hefir í mörg ár verið dómari þessa fólks,
er mér ljúft að verja mál mitt, 11 með því að þú getur fengið að vita,
að ekki eru meira en tólf dagar síðan eg kom upp til Jerúsalem að
biðjast fyrir. 12 Og hvorki hittu þeir mig í helgidóminum í orðaþrætu
við nokkurn mann, eða að eg væri að æsa fólk til óspekta, og eigi
heldur í samkunduhúsunum, né út um bæinn, 13 og ekki geta þeir
heldur sannað það fyrir þér, sem þeir nú kæra mig um. 14 En þetta
játa eg þér, að eg þjóna Guði feðra vorra samkvæmt þeim vegi, sem
þeir kalla villuflokk, og trúi eg öllu því sem í lögmálinu stendur, og
því sem í spámönnunum er ritað, 15 og hefi þá von til Guðs, sem þeir
og sjálfir hafa, að upp muni rísa bæði réttlátir og ranglátir. 16 Fyrir
því tem eg mér og sjálfur að hafa jafnan góða samvizku gagnvart
Guði og mönnum. 17 En eftir mörg ár kom eg til að færa fólki mínu
ölmusugjafir og bera fram fórnir. 18 Er eg var að þessu og hafði látið
hreinsast í helgidóminum, komu þeir að mér, og var þar enginn mann-
söfnuður um mig og ekkert uppþot; en þar voru Gyðingar nokkurir
frá Asíu, 19 og hefðu þeir átt að vera komnir fyrir þig, og bera fram
kæru, ef þeir fyndu mér eitthvað til saka, 20 eða segi þessir menn sjálfir
til, hvað saknæmt þeir hafi fundið, þegar eg stóð fyrir ráðinu. 21 Það
skyldi þá vera þetta eina orð, er eg kvað upp með, þegar eg stóð
meðal þeirra: Fyrir upprisu dauðra er eg í dag lögsóttur frammi
fyrir yður.
22 Felix frestaði nú málinu fyrir þeim, af því að honum var all-
kunnugt um veginn, og mælti: Þegar Lýsías hersveitarforingi kemur
ofan hingað, skal eg skera úr máli yðar. 23 Og hann bauð hundraðs-
höfðingjanum að láta hann vera í varðhaldi, og að vægilega væri með

34: kap. 22, 3. — **24, 1:** kap. 23, 2. **5:** 1 Kong. 18, 17. Post. 17, 6; 28, 22. **6:** kap. 21, 28. **12:** kap. 25, 8. **15:** Dan. 12, 2. Jóh. 5, 28. 29. **16:** kap. 23, 1. 1 Pét. 3, 16. **17:** Róm. 15, 25. 1 Kor. 16, 1—4. Gal. 2, 10. Post. 21, 26. **18:** kap. 21, 27. **21:** kap. 23, 6. **22:** kap. 23, 26. **23:** kap. 27, 3; 28, 16.

hann farið, og eigi skyldi hann meina neinum af vinum hans að veita
honum þjónustu.
24 En nokkurum dögum seinna kom Felix með eiginkonu sinni
Drúsillu, sem var Gyðinga ættar, og lét sækja Pál, og hlýddi á mál
hans um trúna á Krist Jesúm. 25 En er hann talaði um réttlæti, bind-
indi og komandi dóm, skelfdist Felix og mælti: Far burt að sinni;
en þegar eg fæ tóm, mun eg láta kalla þig. 26 Með fram gjörði hann
sér og von um, að Páll mundi gefa sér fé; því var það líka, að hann
lét alloft sækja hann og átti tal við hann. 27 En þegar tvö ár voru
liðin, tók Porkíus Festus við landstjórn af Felix, og af því að Felix
vildi afla sér hylli Gyðinga, lét hann Pál eftir í böndum.

25 Er Festus nú hafði tekið við skattlandinu, fór hann þrem
dögum síðar frá Sesareu upp til Jerúsalem. 2 Og æðstu prest-
arnir og helztu menn Gyðinga báru fyrir honum sakir fram gegn Páli,
3 og þeir báðu hann að vera sér hliðhollan gegn honum, og lögðu að
honum að láta koma með hann til Jerúsalem, og bjuggu honum fyrir-
sát, til þess að vega hann á leiðinni. 4 En Festus svaraði, að Páll
væri í varðhaldi í Sesareu, og sjálfur ætlaði hann bráðlega að fara
þangað. 5 Þeir sem völdin hafa hjá yður, segir hann, skulu því verða
samferða ofan eftir og kæra hann, ef maðurinn er eitthvað brotlegur.
6 En er hann hafði dvalið hjá þeim í mesta lagi átta eða tíu
daga, fór hann niður til Sesareu, og daginn eftir settist hann á dóm-
stólinn og bauð að leiða Pál fram. 7 En er hann var þar kominn,
stóðu Gyðingarnir, sem farið höfðu ofan frá Jerúsalem, í kring um
hann og báru á hann margar og þungar sakir, sem þeir gátu ekki
sannað. 8 En Páll bar fram sér til varnar: Eg hefi hvorki brotið neitt
gegn lögmáli Gyðinga, né gegn helgidóminum, né gegn keisaranum.
9 En Festus, sem vildi koma sér vel við Gyðinga, svaraði Páli og sagði:
Vilt þú fara upp til Jerúsalem, og að þú sért þar lögsóttur fyrir mér
í þessu máli? 10 En Páll sagði: Nú stend eg fyrir dómstóli keisarans,
og þar ber að lögsækja mig. Gyðingum hefi eg engan órétt gjört, sem
þú og fullvel veizt. 11 Ef eg nú er brotlegur og hefi framið eitthvað,
sem dauða er vert, þá mæli eg mig ekki undan dauða, en ef ekkert
er hæft í því, sem þessir menn kæra mig fyrir, á enginn með að selja
mig á vald þeirra. Eg skýt máli mínu til keisarans. 12 Þá svaraði
Festus, eftir að hann hafði borið sig saman við ráðunauta sína: Til
keisarans hefir þú skotið máli þínu, til keisarans skalt þú fara.
13 Að nokkurum dögum liðnum kom Agrippa konungur og Berníke
til Sesareu, og sögðu Festus velkominn. 14 En er þau dvöldu þar all-
marga daga, skýrði Festus konunginum frá máli Páls og sagði: Maður
nokkur er af Felix eftir skilinn í böndum. 15 Um hann báru æðstu
prestarnir og öldungar Gyðinga fram sakir, þegar eg kom til Jerúsalem,
og kröfðust áfellisdóms yfir honum. 16 Eg svaraði þeim, að ekki væri
það venja Rómverja að selja nokkurn mann öðrum á vald, fyr en hinn
kærði hefði kærendurna fyrir sér og ætti kost á að bera fram vörn
gegn sakargiftinni. 17 Er þeir nú voru komnir hér saman, lét eg engan
drátt á verða og settist daginn eftir á dómstólinn og skipaði að leiða
fram manninn. 18 Er nú kærendurnir komu fram, báru þeir eigi fram
sakir um hann fyrir nein þau illræði, er eg hafði búist við, 19 heldur
áttu þeir í einhverjum deilum við hann um átrúnað sjálfra þeirra og
um Jesúm nokkurn, látinn mann, sem Páll sagði lifa. 20 Er eg nú var
í vandræðum með rannsókn þessa máls, spurði eg, hvort hann vildi

---

27: kap. 25, 9. — **25, 8:** kap. 23, 15. **7:** kap. 24, 5. 6. **8:** kap. 24, 12. **9:** kap. 24, 27. **11:** kap. 18, 14; 26, 32. **14:** kap. 24, 27. **15:** v. 2.

fara til Jerúsalem, og vera þar lögsóttur í þessu máli. [21] En er Páll
skaut máli sínu og krafðist þess, að hann væri hafður í haldi, til þess
er hátignin gæti kveðið upp úrskurð, skipaði eg að hann skyldi hafður
í haldi, þangað til eg gæti sent hann til keisarans. [22] En Agrippa sagði
við Festus: Mig fýsir líka að heyra manninn sjálfur. Á morgun, segir
hann, skalt þú fá að hlusta á hann.

[23] Daginn eftir kom þá Agrippa og Berníke, með mikilli viðhöfn,
og gengu þau, ásamt hersveitarforingjunum og hinum æðstu mönnum
borgarinnar, inn í málstofuna, og var Páll að boði Festusar leiddur
fram. [24] Og Festus tekur svo til máls: Agrippa konungur og þér menn
allir, sem hjá oss eruð staddir, þér sjáið mann þennan, og hefir öll
alþýða Gyðinga lagt að mér um hann, bæði í Jerúsalem og hér, og
sagt hástöfum, að ekki ætti hann lengur að lifa. [25] En eg komst að
raun um, að hann hefir ekkert það framið, sem dauða er vert, og réð
eg af, er hann sjálfur skaut máli sínu til hátignarinnar, að senda hann.
[26] Nú hefi eg ekkert áreiðanlegt að skrifa herra vorum um hann; þess
vegna hefi eg leitt hann fram fyrir yður og einkum fyrir þig, Agrippa
konungur, svo að eg, að framfarinni rannsókn, hefði eitthvað að skrifa;
[27] því að mér lízt óskynsamlegt að senda bandingja og tjá eigi um leið
sakir þær, sem á hann eru bornar.

26 En Agrippa sagði við Pál: Nú er þér leyfilegt að tala þínu
máli. Páll rétti þá út höndina og bar fram vörn sína:

[2] Sæll þykist eg þess, Agrippa konungur, að eg á fyrir þér í dag
að halda uppi vörn fyrir mig gegn öllu því, sem Gyðingar saka mig
um, [3] þar sem þú þekkir manna bezt alla siðu Gyðinga og ágreinings-
mál; fyrir því bið eg þig, að þú viljir þolinmóðlega hlýða á mál mitt.
[4] Hvernig líferni mitt hefir verið frá æskuárum, vita allir Gyðingar, þar
sem eg hefi frá fyrstu alið aldur minn hjá þjóð minni og í Jerúsalem,
[5] og hafa þeir þekt mig að því frá upphafi, vilji þeir um það vitni
bera, að eg hefi lifað sem Farísei, samkvæmt strangasta flokki átrún-
aðar vors. [6] Og nú stend eg undir lögsókn vegna vonarinnar um fyrir-
heitið, er Guð gaf feðrum vorum, [7] sem vorar tólf kynkvíslir með kapp-
samlegri guðsdýrkun nótt og dag vænta að hreppa. Fyrir þessa von
er eg, konungur, kærður af Gyðingum. [8] Hvernig farið þér að telja
það ótrúlegt, að Guð uppveki dauða? [9] Eg fyrir mitt leyti taldi mér
líka skylt, að beita mér mjög á móti nafni Jesú frá Nazaret, [10] sem eg
og gjörði í Jerúsalem, og bæði hnepti eg marga af hinum heilögu í
fangelsi, er eg hafði fengið vald til þess af æðstu prestunum, og er þeir
voru af lífi teknir, galt eg því jákvæði, [11] og í öllum samkundunum refs-
aði eg þeim þrásinnis og neyddi þá til að lastmæla, og eg æddi svo
frekt gegn þeim, að eg fór enda til borga erlendis að ofsækja þá. [12] Er
eg í þessum erindum var á leið til Damaskus, með valdi og umboði
frá æðstu prestunum, [13] sá eg, konungur, á veginum, um miðjan dag,
ljós af himni sólu bjartara leiftra um mig og þá, sem mér voru sam-
ferða. [14] Og er vér allir féllum til jarðar, heyrði eg rödd, er sagði við
mig á hebreska tungu: Sál, Sál, hví ofsækir þú mig? Erfitt verður
þér að spyrna móti broddunum. [15] En eg sagði: Hver ert þú, herra?
En drottinn sagði: Eg er Jesús, sem þú ofsækir. [16] En rís þú upp og
statt á fætur þína; því að til þess birtist eg þér, til þess að kjósa þig
að þjóni og að votti bæði um það, hvernig þú sást mig, og um það,
hvernig eg mun birtast þér, [17] er eg tek þig út úr lýðnum og út úr

---

25: kap. 23, 9; 26, 31. — **26, 5:** kap. 23, 6. Fil. 3, 5. **6:** kap. 24, 15. 21; 28, 20.
1 Mós. 3, 15; 22, 18. Jes. 7, 14; 9, 6. Jer. 23, 5; 33, 15. Esek. 34, 23; 37, 24.
9: kap. 8, 3; 9, 1. Gal. 1, 13. 1 Tím. 1, 13. **10:** kap. 22, 19. **12:** kap. 9, 2 n.
22, 6 n.

heiðingjunum, sem eg sendi þig til, [18] til að opna augu þeirra, svo að
þeir snúi sér frá myrkri til ljóss og frá Satans valdi til Guðs, svo að
þeir öðlist synda-fyrirgefningu og arf með þeim, sem helgaðir eru fyrir
trúna á mig. [19] Fyrir því gjörðist eg, Agrippa konungur, eigi óhlýð-
inn hinni himnesku vitrun, [20] heldur boðaði eg fyrst þeim í Damaskus
og í Jerúsalem og um alla Júdeubygð og heiðingjunum, að gjöra iðrun
og hverfa til Guðs og vinna verk samboðin iðruninni. [21] Fyrir þá sök
gripu Gyðingar mig í helgidóminum og leituðust við að taka mig af
lífi; [22] en með því að eg hefi hlotið fulltingi frá Guði, stend eg alt til
þessa dags, vitnandi bæði fyrir smáum og stórum, og mæli ekki annað
en það, sem bæði spámennirnir hafa sagt að fram mundi koma og
Móse: [23] að Kristur ætti að líða, og að hann mundi fyrstur við upp-
risuna frá dauðum boða ljós bæði lýðnum og heiðingjunum.
[24] Og er hann var þetta að mæla sér til varnar, segir Festus með
hárri raustu: Óður ert þú orðinn, Páll, hið mikla bókvit þitt gjörir
þig óðan. [25] En Páll segir: Ekki er eg óður, göfugi Festus, heldur
mæli eg sannleiks og stillingar orð; [26] því að konungurinn ber skyn á
þetta, og við hann tala eg líka einarðlega, því að eigi ætla eg að neitt
af þessu sé honum dulið, því að eigi hefir þetta gjörst í afkima. [27] Trúir
þú, Agrippa konungur, spámönnunum? Eg veit, að þú trúir. [28] En
Agrippa sagði við Pál: Með litlu hyggur þú, að þú munir gjöra mig
kristinn! [29] En Páll sagði: Þess bið eg Guð, hvort sem það er með
litlu eða miklu, að ekki einungis þú, heldur og allir, sem til mín heyra
í dag, verði slíkir sem eg er, að undan teknum þessum fjötrum.
[30] Og konungurinn stóð upp og landstjórinn og Berníke og þeir,
sem sátu þar ásamt þeim. [31] Og er þeir voru burt gengnir, töluðu þeir
hverjir við aðra og sögðu: Þessi maður fremur ekkert, sem dauða er
vert eða banda. [32] En Agrippa sagði við Festus: Mann þennan hefði
mátt lausan láta, ef hann hefði ekki skotið máli sínu til keisarans.

27 En þegar úrskurðað var, að vér skyldum sigla til Ítalíu, seldu
þeir Pál og nokkura aðra bandingja í hendur hundraðshöfðingja,
er Júlíus hét, úr Hátignar-hersveitinni. [2] Og vér stigum á skip frá
Adramýttíum, sem átti að sigla til bæjanna með Asíuströndum, og lét-
um í haf; og Aristarkus, makedónskur maður frá Þessaloníku, var oss
samferða. [3] Og á öðrum degi komumst vér til Sídon. Og Júlíus var
mannúðlegur við Pál, og leyfði honum að fara á fund vina sinna og
njóta hjúkrunar. [4] Og þaðan létum vér í haf og sigldum undir Kípur,
því að vindar voru andstæðir. [5] Og er vér höfðum siglt yfir hafið fyrir
Kilikíu og Pamfilíu, komum vér til Mýra í Lýkíu. [6] Og þar hitti hundr-
aðshöfðinginn fyrir skip frá Alexandríu, er sigla átti til Ítalíu, og lét
oss stíga á það. [7] En siglingin gekk tregt í allmarga daga, og er vér
með herkjum vorum komnir móts við Knídus, bægði vindur oss og
vér sigldum undir Krít við Salmóne, [8] og beittum með naumindum
fram með henni, og komumst á stað einn, sem kallast Góð-hafnir, í
grend við borgina Lasea.
[9] Og er enn leið drjúgur tími og sjóferðir tóku þegar að verða
hættulegar, því að fastan var nú líka um liðin, réð Páll þeim og sagði
við þá: [10] Það sé eg, góðir menn, að sjóferðin muni verða með hrakn-
ingum og miklu tjóni, ekki einungis á farminum og skipinu, heldur og
fyrir líf vort. [11] En hundraðshöfðinginn trúði betur skipstjóranum

---

18: Jes. 35, 5; 42, 7; 60, 1. Ef. 1, 18. Kól. 1, 13. 1 Pét. 2, 25. **19:** Gal. 1, 16. **20:** kap. 9, 20; 28, 29. Matt. 3, 8. **21:** kap. 21, 30. 31. **22:** Lúk. 24, 44 n. **23:** 1 Kor. 15, 20. Kól. 1, 18. Opinb. 1, 5. Lúk. 2, 32. **31:** kap. 25, 25. **32:** kap. 25, 11. — **27, 1:** kap. 25, 12. **2:** kap. 19, 29. **3:** kap. 24, 23; 28, 16.

og skipseigandanum, en því er Páll sagði. [12] Og þar eð höfnin var
óhentug til vetrarlegu, varð það flestra ráð að leggja til hafs þaðan, ef
þeir kynnu að ná til Fönix og hafa þar vetrarlegu; er sú höfn á Krít
og veit til útsuðurs og útnorðurs. [13] Og er hægur sunnanvindur kom
á, hugðust þeir að hafa ráð þetta í hendi sér og heimtu upp akkeri,
og sigldu fram með Krít nálægt landi. [14] En áður en langt leið, skall
á af landi ofaır ofviðri, sem kallað er Evrakvíló. [15] Og er skipið hrakti
og ekki varð beitt upp í vindinn, slógum vér undan og létum reka.
[16] Og er vér höfðum hleypt undir litla ey, sem hét Káda, var það með
naumindum, að vér gátum bjargað bátnum; [17] drógu þeir hann upp og
gripu til bjargráða og lögðu strengi um skipið, og þar eð þeir óttuðust
að þá mundi bera upp á Sýrtuna, feldu þeir akreiðann og létu svo
reka. [18] En er ofviðrið hrjáði oss, ruddu þeir skipið daginn eftir. [19] Og
á þriðja degi köstuðu þeir út með eigin höndum áhöldum skipsins.
[20] Og er hvorki sást til sólar né stjarna marga daga og illviðrið, sem
á lá, var ekki lítið, þá var loks öll von úti um það, að vér kæmumst
af. [21] Og er menn höfðu lengi verið matarlausir, stóð Páll upp meðal
þeirra og mælti: Góðir menn, þér hefðuð átt að hlýða mér og leggja
ekki út frá Krít, og komast hjá hrakningum þessum og tjóni. [22] En
nú ræð eg yður að þer séuð með öruggum huga, því að enginn yðar
mun lífi týna, en skipið mun farast; [23] því að á þessari nóttu stóð hjá
mér engill þess Guðs, sem eg tilheyri, sem eg og þjóna, og mælti:
[24] Óttast þú eigi, Páll; fyrir keisarann átt þú að koma; og sjá, Guð
hefir náðarsamlega gefið þér alla þá, sem með þér eru á sjóferðinni.
[25] Verið því, menn, með öruggum huga, því að eg treysti Guði, að svo
muni fara, sem við mig hefir verið mælt. [26] En oss hlýtur að bera
upp á einhverja ey.
[27] En þegar fjórtánda nóttin var komin, og oss var að hrekja í
Adríahafinu, grunaði skipverjana um miðnættisskeið, að þeir væru að
nálgast land. [28] Og vörpuðu þeir botnsökku og fundu tuttugu faðma
dýpi; síðan færðust þeir lítið eitt og vörpuðu aftur botnsökku og fundu
fimtán faðma dýpi. [29] Og af því að þeir óttuðust, að oss kynni að bera
upp á sker, köstuðu þeir fjórum akkerum úr skutnum og óskuðu að
dagur rynni. [30] En er sjómennirnir leituðust við að flýja úr skipinu
og létu bátinn niður síga á sjóinn, undir því yfirskini, að þeir vildu fá
akkerum út komið úr framstafninum, [31] sagði Páll við hundraðshöfð-
ingjann og hermennina: Ef menn þessir eru ekki kyrrir í skipinu, getið
þér ekki komist lífs af. [32] Hermennirnir hjuggu þá á festar bátsins og
létu hann detta niður. [33] En þangað til birta færi, hvatti Páll alla að
neyta matar og sagði: Það er nú komið á fjórtánda daginn, sem þér
hafið beðið fastandi og einskis neytt; [34] því hvet eg yður að taka fæðu,
því að það verður yður til bjargar; því að ekki mun farast eitt hár af
höfði neins yðar. [35] Að svo mæltu tók hann brauð, gjörði Guði þakkir
í allra augsýn, braut og tók að eta. [36] Og nú hrestust allir og þeir fóru
líka að matast. [37] Og alls vorum vér á skipinu tvö hundruð sjötíu og
sex sálir. [38] Og er þeir höfðu etið sig metta, léttu þeir á skipinu með
því að kasta korninu í sjóinn. [39] Og er dagur rann, þektu þeir ekki
landið; en þeir sáu vík nokkura með fjöru, og réðu þeir af að halda
þangað skipinu, ef þeir mættu því við koma. [40] Losuðu þeir nú um
akkerin og létu þau eftir í sjónum, leystu um leið stýrisböndin og drógu
upp ráseglið og létu vindinn standa í það og héldu til fjörunnar. [41] En
þeir lentu á rifi í sjónum, og skipið rakst á grunn og stóð að framan
og hrærðist hvergi, en skuturinn tók að liðast í sundur af hafrótinu.
[42] En hermennirnir ætluðu að drepa bandingjana, til þess að enginn

19: Jón. 1, 5. **21:** v. 10. 11. **24:** kap. 23, 11.

þeirra skyldi komast undan á sundi og forða sér. 43 En hundraðs-
höfðinginn, sem vildi forða Páli, aftraði þessari fyrirætlun þeirra, og
bauð að þeir, sem syndir væru, skyldu kasta sér út og leita fyrstir til
lands, 44 og hinir sumpart á plönkum, sumpart á einhverju úr skipinu.
Og þannig tókst það, að allir komust heilir til lands.

28 Og er vér nú höfðum komist af, fengum vér að vita, að eyjan
hét Melíta. 2 Og útlendingarnir auðsýndu oss einstaka mann-
elsku; því að þeir kyntu bál og tóku á móti oss öllum vegna hrak-
veðursins, sem á var, og kuldans. 3 En Páll vatt saman hrísvöndul og
lagði á eldinn; skreið þá út naðra undan hitanum og festi sig á
hendi hans. 4 Og er útlendingarnir sáu kvikindið hanga við hönd hans,
sögðu þeir sín á milli: Áreiðanlega er maður þessi manndrápari, fyrst
refsinornin lofaði honum ekki að lifa, eftir að hann komst af úr sjá-
varháskanum. 5 En hann hristi kvikindið af sér í eldinn og varð ekk-
ert meint við. 6 En þeir bjuggust við, að hann mundi bólgna upp eða
detta sviplega dauður niður. En er þeir höfðu beðið þess lengi og
sáu ekkert frábrugðið verða á honum, skiftu þeir um og sögðu hann
guð vera.

7 En í grendinni við stað þennan átti jarðeignir helzti maðurinn á
eynni, Públíus að nafni. Hann tók á móti oss og veitti oss vinsamlega
gistingu í þrjá daga. 8 En það vildi svo til, að faðir Públíusar lá sjúk-
ur með hitaköstum og blóðsótt, og gekk Páll inn til hans og baðst
fyrir og lagði hendur yfir hann og læknaði hann. 9 Og eftir að þetta
hafði við borið, komu hinir aðrir, þeir er sjúkir voru á eynni, og urðu
læknaðir. 10 Og höfðu þeir oss líka í miklum hávegum, og er vér
lögðum til hafs, veittu þeir oss það, sem vér þurftum að hafa.

11 Og eftir þrjá mánuði lögðum vér til hafs á skipi frá Alexandríu,
sem legið hafði við eyna um veturinn og var með merki Tvíburanna.
12 Og vér tókum höfn í Sýrakúsu og dvöldum þar þrjá daga. 13 Þaðan
sigldum vér í kring og komum til Regíum, og að degi liðnum fengum
vér sunnanvind og komum á öðrum degi til Púteólí. 14 Þar hittum vér
bræðurna, og báðu þeir oss að dvelja hjá sér í sjö daga, og síðan fór-
um vér til Róm. 15 Og þaðan komu bræðurnir, er þeir höfðu frétt um
oss, til móts við oss alla leið út til Appíusartorgs og Príbúða, og er
Páll sá þá, gjörði hann Guði þakkir og hrestist í huga.

16 Og er vér komum inn í Róm, var Páli leyft að búa út af fyrir
sig, ásamt hermanninum, sem gætti hans.

17 En svo bar við eftir þrjá daga, að hann stefndi til sín helztu
mönnum Gyðinga, og er þeir voru saman komnir, sagði hann við þá:
Þér bræður, þó að eg hafi ekkert aðhafst gegn lýðnum eða feðra-sið-
unum, var eg frá Jerúsalem seldur bundinn í hendur Rómverja. 18 Og
er þeir höfðu prófað mig, vildu þeir mig lausan láta, af því að engin
dauðasök fanst hjá mér. 19 En er Gyðingar mæltu á móti, neyddist eg
til að skjóta máli mínu til keisarans; þó eigi svo að skilja, að eg hefði
nokkuð að kæra þjóð mína fyrir. 20 Af þessari orsök hefi eg nú kallað
yður hingað, svo að eg mætti sjá og tala við yður; því að vegna von-
ar Ísraels ber eg þessa hlekki. 21 Og þeir sögðu við hann: Vér höfum
hvorki fengið bréf um þig frá Júdeu, og eigi hefir heldur neinn af
bræðrunum komið hingað og borið eða talað nokkuð ilt um þig; 22 en
rétt þykir oss að heyra af þér, hvað þér býr í huga, því að um flokk
þennan er oss kunnugt, að alstaðar er honum mótmælt.

23 Og þeir tóku til dag við hann, og komu mjög margir til

44: v. 24. 25. — **28, 1:** kap. 27, 26. **5:** Mark. 16, 18. Lúk. 10, 19. **6:** kap. 14, 11.
7: Róm. 12, 13. **8:** Jak. 5, 14. Mark. 16, 18. **16:** kap. 27, 1; 24, 23. **17:** kap.
21, 26; 24, 12. 13; 25, 8. **18:** kap. 24, 26; 26, 32; 25, 25. **19:** kap. 25, 11. **20:** Ef.
6, 20. 2 Tím. 1, 16. Post. 26, 6. 7. **22:** kap. 24, 14. Lúk. 2, 34.

hans í herbergi hans, og frá því um morguninn og til kvelds setti
hann þeim fyrir sjónir og vitnaði fyrir þeim um guðsríki og reyndi að
sannfæra þá um Jesúm, bæði af lögmáli Móse og spámönnunum. 24 Og
sumir sannfærðust við það, sem talað var, en sumir trúðu ekki. 25 Og
ósamþykkir sín á milli fóru þeir burt, eftir að Páll hafði svo að orði
kveðið: Nú kemur það fram, sem heilagur andi mælti fyrir munn
Jesaja spámanns við feður yðar, er hann sagði: 26 *Far til lýðs þessa
og seg: Með eyrunum munuð þér heyra, og alls eigi skilja, og sjáandi
munuð þér sjá, og alls eigi skynja.* 27 *Því að hjarta lýðs þessa er sljótt
orðið og á eyrunum eru þeir orðnir daufir, og augum sínum hafa þeir lok-
að, til þess að þeir sæju eigi með augunum og heyrðu með eyrunum og
skynjuðu með hjartanu og sneru sér, og eg læknaði þá.* 28 Vita skuluð
þér því, að þetta hjálpræði Guðs er sent heiðingjunum, og þeir munu
og þekkjast það.
30 Og hann var tvö árin full í eigin leiguherbergi, og tók á móti öll-
um þeim, sem komu inn til hans, 31 og prédikaði um guðsríki og fræddi
um drottin Jesúm Krist með allri djörfung, tálmunarlaust.

Bréf Páls postula til Rómverja.

1 Páll þjónn Jesú Krists, kallaður til postula, kjörinn til að boða
fagnaðarerindi Guðs, 2 sem hann áður gaf fyrirheit um fyrir spámenn
sína í helgum ritningum, 3 um son hans, sem eftir holdinu er fæddur
af sæði Davíðs, 4 en eftir anda heilagleikans er með krafti innsettur
svo sem Guðs sonur fyrir upprisu dauðra, — Jesúm Krist, drottin vorn,
5 sem vér höfum öðlast náð fyrir og postuladóm til trúar-hlýðni meðal
allra heiðingjanna vegna nafns hans; 6 en meðal þeirra eruð þér einnig,
þér, Jesú Krists kölluðu, — 7 til allra Guðs elskuðu, sem eru í Róm,
heilögu samkvæmt köllun.
Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum og drotni Jesú
Kristi.

8 Fyrst þakka eg Guði mínum fyrir Jesúm Krist fyrir yður alla,
af því að orð fer af trú yðar í öllum heiminum. 9 Því að Guð, sem
eg þjóna í anda mínum með fagnaðarerindi sonar hans, er mér þess
vottur, hve óaflátanlega eg minnist yðar, 10 er eg ávalt í bænum mín-
um beiðist þess, að mér mætti loks einhvern tíma auðnast með vilja
Guðs að koma til yðar. 11 Því að eg þrái að sjá yður, til þess að eg
fái veitt yður einhverja andlega náðargjöf, til þess að þér styrkist, 12 en
það er, til þess að uppörvast á meðal yðar fyrir hina sameiginlegu trú
yðar og mína. 13 En eg vil ekki, að yður, bræður, skuli vera ókunn-
ugt um, að eg hefi oftsinnis ásett mér að koma til yðar, — en hefi
verið hindraður alt til þessa, — til þess að eg mætti fá einhvern ávöxt

---

23: kap. 26, 22. Lúk. 24, 27. 44. **24:** kap. 17, 4. **25:** Jes. 6, 9. 10. Matt. 13, 14 n. Jóh. 12, 40. **28:** kap. 13, 46; 18, 6. — **1, 1:** Post. 9, 15. Gal. 1, 15. **3:** 2 Sam. 7, 12 n. Jes. 11, 1. Matt. 1, 1. 2 Tím. 2, 8. **4:** Post. 13, 32 n. 17, 31. Hebr. 1, 5; 5, 5. **5:** kap. 10, 16. **7:** 1 Kor. 1, 2. 3. Ef. 1, 1. 2 Kor. 1, 2. **8:** 1 Þess. 1, 8. **9:** 2 Kor. 1, 23. Ef. 1, 16. 2 Tím. 1, 3. **10:** 1 Þess. 3, 10. **11:** kap. 15, 23. 29. **13:** kap. 15, 22. 23.

einnig á meðal yðar, eins og á meðal annarra heiðinna þjóða. [14] Eg
er í skuld bæði við Grikki og útlendinga, vitra og fávísa; [15] þannig er
eg fyrir mitt leyti fús til að boða fagnaðarerindið einnig yður, sem eruð
í Róm. [16] Því að eg fyrirverð mig ekki fyrir fagnaðarerindið; því að
það er kraftur Guðs til hjálpræðis hverjum þeim, er trúir, bæði Gyðingi
fyrst og grískum. [17] Því að réttlæti Guðs opinberast í því fyrir trú til
trúar, eins og ritað er: *En hinn réttláti skal lifa fyrir trú.*
[18] Því að reiði Guðs opinberast af himni yfir sérhverjum óguð-
leika og rangsleitni þeirra manna, er drepa niður sannleikanum með
rangsleitni; [19] með því að það, er vitað verður um Guð, er augljóst á
meðal þeirra, því að Guð hefir birt þeim það. [20] Því að hið ósýnilega
eðli hans, bæði hans eilífi kraftur og guðdómleiki, er sýnilegt frá sköp-
un heimsins, með því að það verður skilið af verkunum, til þess að
þeir séu án afsökunar, [21] þar sem þeir hafa ekki, þótt þeir þektu Guð,
vegsamað hann eins og Guð, né þakkað honum, heldur gjörst hégóm-
legir í hugsunum sínum og hið skynlausa hjarta þeirra hjúpast myrkri.
[22] Þegar þeir kváðust vera vitrir, urðu þeir heimskingjar [23] og breyttu
dýrð hins ódauðlega Guðs í líkingu myndar dauðlegs manns og fugla
og ferfætlinga og skriðkvikinda.
[24] Þess vegna hefir Guð ofurselt þá fýsnum hjartna þeirra til saur-
lifnaðar, til þess að þeir sín á milli smánuðu líkami sína. [25] Þeir hafa
umhverft sannleika Guðs í lygi, og göfgað og dýrkað skepnuna í stað
skaparans, hans, sem er blessaður að eilífu. Amen.
[26] Fyrir því hefir Guð ofurselt þá girndum svívirðingarinnar; því
að bæði hefir kvenfólk þeirra breytt eðlilegum samförum í óeðlilegar,
[27] og eins hafa líka karlmennirnir hætt eðlilegum samförum við kven-
manninn og brunnið í losta sínum hver til annars; karlmenn framið
skömm með karlmönnum og tekið út á sjálfum sér makleg málagjöld
villu sinnar.
[28] Og eins og þeir hirtu ekki um að varðveita þekkinguna á Guði,
ofurseldi Guð þá ósæmilegu hugarfari, svo að þeir gjörðu það sem
ekki er tilhlýðilegt, [29] er þeir voru fyltir alls konar rangsleitni, vonzku,
ágirnd, ilsku, fullir öfundar, manndrápa, deilu, sviksemi, illmensku,
[30] rógberar, bakmálugir, guðshatarar, smánarar, hrokafullir, gortarar,
hrekkvísir, foreldrum óhlýðnir, [31] óskynsamir, óáreiðanlegir, kærleiks-
lausir, miskunnarlausir, — [32] menn, sem þekkja Guðs réttlætisdóm, að
þeir, er slíkt fremja, eru dauðasekir, og þó ekki einungis gjöra þetta,
heldur og láta þeim, er gjöra það, velþóknun sína í té.
2 Fyrir því hefir þú, maður, sem dæmir, hver sem þú ert, enga
afsökun. Því að þar sem þú dæmir annan, fyrirdæmir þú sjálfan
þig; því að þú, sem dæmir, fremur hið sama. [2] En vér vitum, að
dómur Guðs er sannleika samkvæmt yfir þeim, er slíkt fremja. [3] En
hugsar þú það, maður, þú sem dæmir þá, er slíkt fremja, og gjörir
sjálfur hið sama, að þú fáir umflúið dóm Guðs? [4] Eða lítilsvirðir þú
ríkdóm gæzku hans og umburðarlyndis og langlyndis, og veizt ekki, að
gæzka Guðs leiðir þig til iðrunar? [5] En með harðúð þinni og iðrunar-
lausa hjarta safnar þú sjálfum þér reiði á reiðidegi og degi opinber-
unar réttdæmis Guðs, [6] sem mun gjalda sérhverjum eftir verkum hans;
[7] þeim, sem með staðfestu í góðu verki leita vegsemdar og heiðurs og
ódauðleika, eilíft líf, [8] og þeim, sem leiðast af flokksfylgi og óhlýðnast

---

14: 1 Kor. 9, 16. **15:** Post. 28, 31. **16:** Sálm. 119, 46. 2 Tím. 1, 8. 1 Kor. 1, 18; 15, 2. **17:** Hab. 2, 4. Gal. 3, 11. Jóh. 3, 36. Hebr. 10, 38. **19:** Post. 14, 15 n. 17, 24 n. **20:** Job 12, 7—9. Sálm. 19, 2. **21:** Ef. 4, 17 n. **22:** 1 Kor. 1, 20. **23:** 5 Mós. 4, 15 n. Jes. 40, 18 n. **24:** Sálm. 81, 13. **27:** 3 Mós. 18, 22; 20, 13. 1 Kor. 6, 9. -- **2, 4:** 2 Pét. 3, 9. 15. Opinb. 2, 21. **6:** Sálm. 62, 13. Orðskv. 24, 12. Matt. 16, 27. 2 Kor. 5, 10. Gal. 6, 7 n. Ef. 6, 8. **8:** 2 Þess. 1, 6 n.

sannleikanum, en hlýðnast ranglætinu, reiði og óvild; [9] þrenging og
angist kemur yfir sérhverja mannssál, er ilt fremur, bæði Gyðingsins
fyrst og hins gríska; [10] en vegsemd og heiður og friður hlotnast sér-
hverjum, er gjörir hið góða, bæði Gyðingnum fyrst og hinum gríska.
[11] Því að hjá Guði er ekki manngreinarálit. [12] Því að allir þeir, sem
syndgað hafa án lögmáls, munu og án lögmáls tortímast, og allir þeir,
sem syndgað hafa undir lögmáli, munu dæmast fyrir lögmál. [13] Því
að ekki eru heyrendur lögmálsins réttlátir fyrir Guði, heldur munu
gjörendur lögmálsins réttlættir verða. [14] Því að þegar heiðingjar,
sem ekki hafa lögmál, gjöra ósjálfrátt það sem lögmálið býður, þá eru
þeir, þótt ekki hafi þeir neitt lögmál, sjálfum sér lögmál; [15] þeir sýna,
að verk lögmálsins er ritað í hjörtum þeirra, með því að samvizka
þeirra ber vitni og hugrenningarnar sín á milli ásaka eða líka afsaka,
[16] á þeim degi, er Guð mun dæma hið dulda hjá mönnunum sam-
kvæmt fagnaðarerindi mínu fyrir Jesúm Krist.

[17] Ef nú þú nefnist Gyðingur og styðst við lögmál og stærir þig
af Guði, [18] og þekkir vilja hans og kant að meta rétt þá hluti, sem
munur er á, þar sem þú ert uppfræddur af lögmálinu, [19] treystir sjálf-
um þér til að vera leiðtogi blindra, ljós þeirra, sem eru í myrkri,
[20] tyftunarmaður fávísra, fræðari óvita, af því að þú hefir snið þekking-
arinnar og sannleikans í lögmálinu, — [21] þú sem þannig fræðir aðra,
fræðir þú ekki sjálfan þig? Þú, sem prédikar, að ekki skuli stela,
stelur þú? [22] Þú, sem segir, að ekki skuli drýgja hór, drýgir þú hór?
Þú, sem hefir andstygð á skurðgoðum, rænir þú helgidóma? [23] Þú,
sem hrósar þér af lögmáli, óvirðir þú Guð með yfirtroðslu lögmálsins?
[24] Því að, eins og ritað er: *Nafn Guðs verður yðar vegna fyrir lasti
meðal heiðingjanna.* [25] Því að vísu er umskurn gagnleg, ef þú heldur
lögmálið, en ef þú ert yfirtroðslumaður lögmálsins, er umskurn þín
orðin að yfirhúð. [26] Ef því yfirhúðin gætir réttlætiskrafa lögmálsins,
mun þá ekki yfirhúð hans verða reiknuð sem umskurn? [27] og mun
ekki hin meðfædda yfirhúð, sem heldur lögmálið, dæma þig, sem með
bókstaf og umskurn ert yfirtroðslumaður lögmálsins? [28] Því að ekki
er sá Gyðingur, sem er það hið ytra, og ekki það umskurn, sem er
það hið ytra á holdinu. [29] En sá er Gyðingur, sem er það hið innra,
og umskurnin er umskurn hjartans í anda, en ekki í bókstaf, og lofstír
hans er ekki af mönnum, heldur af Guði.

3 Hvað hefir þá Gyðingurinn umfram? Eða hvert er gagn um-
skurnarinnar? [2] Mikið í öllu tilliti. Fyrst er þá það, að þeim hefir
verið trúað fyrir orðum Guðs; [3] því að hvað um það, þótt nokkurir
hafi reynst ótrúir, — mundi ótrúmenska þeirra að engu gjöra trúfesti
Guðs? [4] Fjarri fer því. Látum Guð vera sannorðan, en sérhvern mann
lygara, eins og ritað er: *Til þess að þú megir reynast réttlátur í orðum
þínum og vinna, þegar menn fara í mál við þig.* [5] En ef ranglæti vort
sannar réttlæti Guðs, hvað eigum vér þá að segja? Hvort mundi Guð
vera ranglátur, er hann lætur reiðina yfir dynja? — Eg tala á mann-
legan hátt. — [6] Fjarri fer því. Hvernig ætti Guð þá að dæma heiminn?
[7] En ef sannleiki Guðs hefir fyrir lygi mína eflst honum til dýrðar,
hvers vegna dæmist eg þá enn sem syndari? [8] Og eigum vér þá ekki,
— eins og oss er lastmælt fyrir, og eins og sumir segja, að vér kenn-

---

11: 1 Sam. 16, 7. Post. 10, 34. **13:** Matt. 7, 21—27. Jak. 1, 22. **16:** Préd. 12, 14. Matt. 25, 31 n. Jóh. 12, 48. Post. 17, 31. 1 Kor. 4, 5. **17:** kap. 9, 4. Lúk. 18, 11. **19:** Matt. 15, 14. **21:** Matt. 23, 3 n. **24:** Jes. 52, 5. 2 Sam. 12, 14. Esek. 36, 20 n. **28:** Jóh. 8, 39. Róm. 9, 7. 8. **29:** Gal. 6, 15. 5 Mós. 10, 16; 30, 6. Jer. 4, 4. Fil. 3, 3. Kól. 2, 11. — **3, 2:** kap. 9, 4. 5 Mós. 4, 7. 8. Sálm. 147, 19. **3:** 2 Tím. 2, 13. **4:** Sálm. 51, 6. **5:** Job 8, 3; 34, 10. Róm. 9, 14. **6:** 1 Mós. 18, 25.

um, — að gjöra hið illa, til þess að hið góða komi fram? Dómur
slíkra manna er verðskuldaður.
9 Hvað þá? Höfum vér þá nokkuð fyrir oss að bera? Nei, alls
ekki. Vér höfum þegar áður gefið bæði Gyðingum og Grikkjum að
sök, að þeir væru allir undir synd, 10 eins og ritað er: *Ekki er neinn
réttlátur, ekki einn?* 11 *Ekki er neinn vitur, ekki neinn, sem leitar Guðs.*
12 *Allir eru þeir fallnir frá, allir saman orðnir duglausir; ekki er neinn,
sem auðsýnir gæzku, ekki svo mikið sem einn einasti.* 13 *Opin gröf er
barki þeirra, með tungum sínum draga þeir á tálar, höggorma-eitur er
undir vörum þeirra.* 14 *Munnur þeirra er fullur bölvunar og beiskju.*
15 *Fljótir eru fætur þeirra til að úthella blóði.* 16 *Tortíming og eymd er
á vegum þeirra,* 17 *og veg friðarins þekkja þeir ekki.* 18 *Fyrir augum
þeirra er enginn guðsótti.*
19 En vér vitum, að alt, sem lögmálið segir, það talar það til
þeirra, sem eru undir lögmálinu, til þess að sérhver munnur þagni
og allur heimurinn verði sekur fyrir Guði, 20 með því að ekkert hold
réttlætist fyrir honum af verkum lögmálsins; því að fyrir lögmál kemur
þekking syndar. 21 En nú hefir réttlæti Guðs opinberast án lögmáls,
sem vitnað er um af lögmálinu og spámönnunum, 22 það er: réttlæti
Guðs fyrir trú á Jesúm Krist öllum þeim til handa, sem trúa; því að
ekki er greinarmunur; 23 því að allir hafa syndgað og skortir Guðs
dýrð, 24 og þeir réttlætast án verðskuldunar af náð hans fyrir endur-
lausnina, sem er í Kristi Jesú, 25 er Guð framsetti sem friðþægingar-
meðal fyrir trúna á blóð hans, til að auglýsa réttlæti sitt, — með því
að Guð hafði í umburðarlyndi sínu umborið hinar áður drýgðu syndir,
— 26 til þess að auglýsa réttlæti sitt á yfirstandandi tíma, til þess að
geta sjálfur verið réttlátur og réttlætt þann, sem er af Jesú trú. 27 Hvar
er þá hrósunin? Hún er útilokuð. Með hvaða lögmáli? Verkanna?
Nei, heldur með lögmáli trúar. 28 Vér álítum því, að maðurinn rétt-
lætist af trú án lögmáls-verka. 29 Eða er Guð einungis Guð Gyðinga?
Ekki líka heiðingja? Jú, líka heiðingja; 30 svo sannarlega sem Guð
er einn, sem mun réttlæta umskurn af trú og yfirhúð fyrir trúna.
31 Gjörum vér þá lögmálið að engu með trúnni? Fjarri fer því; heldur
staðfestum vér lögmálið.
4 Hvað eigum vér þá að segja, að forfaðir vor Abraham hafi úr
býtum borið eftir holdinu? 2 Því að ef Abraham réttlættist af verk-
um, þá hefir hann hrósunarefni, en ekki fyrir Guði. 3 Því að hvað
segir ritningin: *En Abraham trúði Guði, og það var reiknað honum til
réttlætis.* 4 En þeim, sem vinnur, verða launin reiknuð ekki af náð,
heldur eftir verðleika; 5 hinum þar á móti, sem ekki vinnur, en trúir
á hann, sem réttlætir óguðlegan, verður trú hans reiknuð til réttlætis.
6 Eins og líka Davíð lýsir þann mann sælan, sem Guð tilreiknar rétt-
læti án verka: 7 *Sælir eru þeir, sem afbrotin eru fyrirgefin og syndir
þeirra huldar.* 8 *Sæll er sá maður, sem drottinn tilreiknar ekki synd.*
9 Nær þá sæluboðun þessi til umskurnarinnar? Eða líka til yfirhúðar-
innar? Því að vér segjum: *Trúin var Abraham til réttlætis reiknuð.*
10 Hvernig var hún þá tilreiknuð honum? Umskornum eða óumskorn-
um? Ekki umskornum, heldur óumskornum. 11 Og hann fékk tákn
umskurnarinnar sem innsigli trúar-réttlætisins, sem hann hafði meðan

---

9: Gal. 3, 22. **10:** Sálm. 14, 1—3. **13:** Sálm. 5, 10; 140, 4. **14:** Sálm. 10, 7. **15:** Jes. 59, 7. 8. **18:** Sálm. 36, 2. **20:** Gal. 2, 16. Róm. 7, 7. **21:** kap. 1, 17. Fil. 3, 9. Jóh. 5, 46. **22:** kap. 10, 12. Gal. 3, 28. Kól. 3, 11. **23:** v. 9; kap. 11, 32. **24:** Ef. 2, 8. Tít. 3, 5—7. Matt. 20, 28. Ef. 1, 7. 1 Tím. 2, 6. **25:** 1 Jóh. 2, 2; 4, 10. Post. 13, 38. 39. **28:** kap. 4, 5. Gal. 2, 16. Ef. 2, 8. 9. **30:** Post. 15, 9. 11. **31:** kap. 6, 15 n. **8, 4.** — **4, 2:** Ef. 2, 9. **3:** 1 Mós. 15, 6. Gal. 3, 6. **5:** kap. 3, 28. Fil. 3, 9. **6:** Sálm. 32, 1. 2. **10:** 1 Mós. 15, 6; 17, 9. 10.

hann var óumskorinn, til þess að hann skyldi vera faðir allra þeirra,
sem trúa óumskornir, til þess að réttlætið tilreiknist þeim, [12] og faðir
hinna umskornu, þeirra, sem ekki aðeins eru umskornir, heldur og
feta í fótspor þeirrar trúar, er faðir vor Abraham hafði óumskorinn.
[13] Því að ekki var Abraham eða sæði hans fyrir lögmál gefið fyrirheitið,
að hann skyldi verða erfingi heimsins, heldur fyrir trúar-réttlæti; [14] því
að ef lögmálsmennirnir eru erfingjar, er trúin ónýtt og fyrirheitið að
engu gjört. [15] Því að lögmálið verkar reiði; en þar sem ekki er lögmál,
þar er ekki heldur yfirtroðsla. [16] Fyrir því er það af trú, til þess að
það sé af náð, svo að fyrirheitið mætti stöðugt standa fyrir alt sæðið,
ekki fyrir það eitt, sem er af lögmálinu, heldur og fyrir það, sem er
af trú Abrahams, hans, sem er faðir vor allra — [17] eins og ritað er:
Föður margra þjóða hefi eg sett þig, — frammi fyrir honum, sem hann
trúði á, Guði, sem lífgar hina dauðu og kallar það, sem ekki er til,
eins og það væri til. [18] Hann trúði gegn von með von, að hann
skyldi verða faðir margra þjóða, samkvæmt því sem sagt hafði verið:
Svo skal sæði þitt verða. [19] Og án þess að veiklast í trúnni leit hann
á ellihruman líkama sjálfs sín, — hann var nálega tíræður, — og hið
útdauða móðurlíf Söru; [20] en um fyrirheit Guðs efaðist hann ekki með
vantrú, heldur gjörðist styrkur í trúnni, svo að hann gaf Guði dýrðina,
[21] og var þess fullviss, að hann er máttugur að efna það, sem hann
hefir lofað. [22] Fyrir því var það honum og *til réttlætis reiknað.* [23] En
að það var honum tilreiknað, það var ekki ritað hans vegna einungis,
[24] heldur líka vor vegna, sem það mundi tilreiknað verða, þeim sem
trúa á hann, sem uppvakti Jesúm, drottin vorn, frá dauðum, [25] hann,
sem *vegna misgjörða vorra var framseldur* og vegna réttlætingar vorrar
uppvakinn.

5 Réttlættir af trú höfum vér því frið við Guð fyrir drottin vorn
Jesúm Krist, [2] sem vér og höfum aðgang fyrir með trúnni til þess-
arar náðar, sem vér stöndum í, og vér hrósum oss af von um dýrð
Guðs; [3] en ekki það eitt, heldur hrósum vér oss líka af þrengingunum,
með því að vér vitum, að þrengingin verkar þolgæði, [4] en þolgæðið
fullreynd, en fullreyndin von. [5] En vonin lætur ekki til skammar verða,
því að kærleika Guðs er úthelt í hjörtum vorum fyrir heilagan anda,
sem oss er gefinn. [6] Því að meðan vér enn vorum óstyrkir, dó Kristur
á tilteknum tíma fyrir óguðlega. [7] Því að varla deyr nokkur fyrir rétt-
látan mann; því að fyrir góðan mann kynni ef til vill einhver að vilja
deyja. [8] En Guð auðsýnir kærleika sinn til vor, þar sem Kristur er
fyrir oss dáinn meðan vér enn vorum í syndum vorum. [9] Miklu fremur
munum vér þá nú, réttlættir fyrir blóð hans, frelsaðir verða frá reið-
inni fyrir hann. [10] Því að ef vér, þá er vér vorum óvinir, urðum sættir
við Guð fyrir dauða sonar hans, þá munum vér miklu fremur, er vér
verðum í sátt teknir, frelsaðir verða fyrir líf hans. [11] Og ekki það eitt,
heldur hrósum vér oss líka af Guði fyrir drottin vorn Jesúm Krist,
sem vér nú höfum öðlast sáttargjörðina fyrir.
[12] Þess vegna, eins og syndin kom inn í heiminn fyrir einn mann,
og dauðinn fyrir syndina, og dauðinn þannig er runninn til allra manna,

---

11: 1 Mós. 17, 10. 11. Gal. 3, 7. **13:** 1 Mós. 12, 7; 13, 15. 17; 15, 18; 17, 8. **15:** kap. 5, 13; 7, 8 n. **17:** 1 Mós. 17, 4. 5. Hebr. 11, 3. **18:** 1 Mós. 15, 5. 6. **19:** 1 Mós. 17, 17. **20:** Hebr. 11, 8 n. **21:** Sálm. 115, 3. Lúk. 1, 37. **22:** v. 3. **23:** kap. 15, 4. 1 Kor. 10, 11. **24:** Post 2, 24. **25:** kap. 8, 32. 1 Kor. 15, 3. 1 Jóh. 2, 2. — **5, 1:** Post. 10, 36. Ef. 2, 14. **2:** Jóh. 10, 9; 14, 6. Ef. 2, 18; 3, 12. Hebr. 10, 19. **3:** Fil. 1, 29. Jak. 1, 2. 3. **5:** Hebr. 6, 18. 19. 1 Jóh. 4, 16. **6:** Ef. 2, 1. Kól. 2, 13. Hebr. 9, 15. 1 Pét. 3, 18. **8:** Jóh. 3, 16. 1 Jóh. 3, 16. **10:** Kól. 1, 21, 22. **11:** Sálm. 34, 3. 1 Kor. 1, 31. **12:** 1 Mós. 3, 6. 1 Kor. 15, 21. 22. 1 Mós. 2, 17. Róm. 6, 23.

af því að allir hafa syndgað, — [13] því að alt fram að lögmáli var synd
í heiminum; en synd tilreiknast ekki, meðan ekki er lögmál. [14] Samt
sem áður hefir dauðinn ríkt frá Adam til Móse einnig yfir þeim, sem
ekki höfðu syndgað í líkingu við yfirtroðslu Adams, sem er fyrirmynd
hans, er átti að koma. [15] En ekki er náðargjöfinni eins háttað og mis-
gjörðinni. Því að ef hinir mörgu dóu fyrir misgjörð hins eina manns,
þá hefir miklu fremur náð Guðs og gjöf streymt ríkulega til hinna
mörgu í náð hins eina manns Jesú Krists. [16] Og ekki er gjöfinni eins
varið og því, sem varð fyrir hinn eina mann, er syndgaði; því að dóm-
urinn varð til fyrirdæmingar vegna eins, en náðargjöfin til sýknunar
vegna misgjörða margra. [17] Því að ef dauðinn vegna misgjörðar hins
eina manns ríkti fyrir hinn eina mann, þá munu miklu fremur þeir,
sem meðtaka gnóttir náðarinnar og réttlætis-gjafarinnar, ríkja í lífi
fyrir hinn eina Jesúm Krist. [18] Eins og því af misgjörð eins leiddi
fyrirdæmingu fyrir alla menn, þannig leiðir og af réttlætis-verki eins
réttlæting til lífs fyrir alla menn. [19] Því að eins og hinir mörgu urðu
að syndurum fyrir óhlýðni hins eina manns, þannig munu og hinir
mörgu verða réttlættir fyrir hlýðni hins eina. [20] En hér við bættist
svo lögmál, til þess að misgjörðin ykist; en þar sem syndin jókst, þar
flóði náðin yfir enn meir; [21] til þess að, eins og syndin ríkti fyrir dauð-
ann, svo skyldi og náðin ríkja fyrir réttlæti til eilífs lífs fyrir Jesúm
Krist, drottin vorn.
6 Hvað eigum vér þá að segja? Eigum vér að halda áfram í synd-
inni, til þess að náðin aukist? [2] Fjarri fer því. Vér, sem dóum
syndinni, hvernig ættum vér framar að lifa í henni? [3] Eða vitið þér
ekki, að allir vér, sem skírðir erum til Krists Jesú, erum skírðir til
dauða hans? [4] Vér erum því greftraðir með honum fyrir skírnina til
dauðans, til þess að eins og Kristur var upp vakinn frá dauðum fyrir
dýrð föðurins, svo skulum vér og ganga í endurnýung lífsins. [5] Því
að ef vér erum orðnir samgrónir honum fyrir líkingu dauða hans,
munum vér einnig vera það fyrir líkingu upprisu hans, [6] með því að
vér vitum þetta, að vor gamli maður er með honum krossfestur, til
þess að líkami syndarinnar skuli að engu verða og vér ekki framar
þjóna syndinni; [7] því að sá, sem dauður er, er réttlættur frá syndinni.
[8] En ef vér erum með Kristi dánir, trúum vér því, að vér og munum með
honum lifa, [9] með því að vér vitum, að Kristur, upp vakinn frá dauð-
um, deyr ekki framar, dauðinn drotnar ekki lengur yfir honum. [10] Því
að það, að hann dó, dó hann syndinni einu sinni, en það, að hann
lifir, lifir hann Guði. [11] Þannig skuluð þér líka álíta yður sjálfa vera
dauða syndinni, en lifandi Guði í Kristi Jesú.

[12] Látið því ekki syndina ríkja í dauðlegum líkama yðar, svo að
þér hlýðnist girndum hans. [13] Frambjóðið ekki heldur syndinni limi
yðar að ranglætisvopnum, heldur frambjóðið sjálfa yður Guði sem lifn-
aða frá dauðum og limi yðar Guði sem réttlætisvopn. [14] Því að synd
skal ekki drotna yfir yður; því að ekki eruð þér undir lögmáli, heldur
undir náð.

[15] Hvað þá? Eigum vér að syndga, af því að vér erum ekki undir
lögmáli, heldur undir náð? Fjarri fer því. [16] Vitið þér ekki, að þeim
sem þér frambjóðið sjálfa yður fyrir þjóna til hlýðni, þess þjónar eruð
þér, sem þér hlýðið, hvort heldur er syndar til dauða, eða hlýðni til

---

13: kap. 4, 15. **15:** 1 Kor. 15, 22. Jóh. 1, 16. 17. **18:** 1 Jóh. 2, 2. **19:** Jes. 53, 11. **20:** kap. 4, 15. Gal. 3, 19. 1 Kor. 15, 56. Róm. 7, 8. **21:** v. 17. — **6, 1:** Gal. 2, 17. **2:** 1 Pét. 2, 24. **3:** Gal. 3, 27. **4:** kap. 8, 10. 11. Kól. 2, 12. sbr. 4, 22—24. Kól. 3, 1 n. **6:** Gal. 2, 20; 5, 24. **7:** 1 Pét. 4, 1. **8:** 2 Tím. 2, 11. **9:** Opinb. 1, 18. **10:** Hebr. 7, 27; 9, 28. **11:** 1 Pét. 2, 24. Gal. 2, 19. **13:** kap. 12, 1. 1 Þess. 4, 4. 5. 1 Pét. 4, 2. Hebr. 9, 14. **15:** v. 1. **16:** Jóh. 8, 34. 2 Pét. 2, 19.

réttlætis? 17 En þökk sé Guði, að þér voruð þjónar syndarinnar, en
urðuð af hjarta hlýðnir þeirri mynd kenningarinnar, sem þér voruð á
vald gefnir, 18 og gjörðust þjónar réttlætisins eftir að hafa verið leystir
frá syndinni. 19 Eg tala á mannlegan hátt, sökum veikleika holds yðar.
Því að eins og þér hafið framboðið limi yðar óhreinleikanum og rang-
lætinu fyrir þjóna til ranglætis, svo skuluð þér nú frambjóða limi yðar
réttlætinu fyrir þjóna til helgunar. 20 Því að þegar þér voruð þjónar
syndarinnar, þá voruð þér lausir við réttlætið. 21 Hvaða ávöxtu höfð-
uð þér þá? Þá sem þér nú blygðist yðar fyrir; því að endalok þeirra
er dauði. 22 En nú, með því að þér eruð leystir frá syndinni, en eruð
orðnir þjónar Guðs, þá hafið þér ávöxt yðar til helgunar og sem enda-
lokin eilíft líf; 23 því að laun syndarinnar er dauði, en náðargjöf Guðs
er eilíft líf í Kristi Jesú, drotni vorum.
7 Eða vitið þér ekki, bræður, — eg er hér að tala til þeirra, sem
lögmál þekkja, — að lögmálið drotnar yfir manninum svo lengi
sem hann lifir. 2 Því að gift kona er að lögum bundin manninum,
meðan hann lifir. En deyi maðurinn, er hún leyst undan lögmáli
mannsins. 3 Því mun hún hórkona teljast, ef hún, að manninum lif-
andi, verður annars manns; en deyi maðurinn, er hún laus undan lög-
málinu, svo að hún er ekki hórkona, þótt hún verði annars manns.
4 Fyrir því, bræður mínir, eruð og þér deyddir lögmálinu fyrir líkama
Krists, til þess að þér skylduð tilheyra öðrum, honum, sem var upp
vakinn frá dauðum, til þess að vér mættum bera Guði ávöxt. 5 Því að
þegar vér vorum í holdinu, störfuðu ástríður syndanna, þær sem lög-
málið hafði vakið, í limum vorum, svo að vér bærum dauðanum á-
vöxt. 6 En nú erum vér leystir undan lögmálinu, þar sem vér erum
dánir því, sem áður hélt oss bundnum, svo að vér þjónum í nýung
anda, en ekki í fyrnsku bókstafs.
7 Hvað eigum vér þá að segja? Er lögmálið synd? Fjarri fer
því. En satt er það, eg þekti ekki syndina nema fyrir lögmálið; því
að eg hefði ekki vitað um girndina, hefði ekki lögmálið sagt: *Þú skalt
ekki girnast.* 8 En er syndin hafði tekið tilefni af boðorðinu, kom hún
til leiðar í mér alls konar girnd, því að án lögmáls er syndin dauð.
9 Eg lifði einu sinni án lögmáls; en er boðorðið kom, lifnaði syndin
við, 10 en eg dó. Og boðorðið, sem átti að verða til lífs, það reyndist
mér að vera til dauða; 11 því að syndin, sem tók tilefni af boðorðinu,
dró mig á tálar og deyddi með því. 12 Þannig er þá lögmálið heilagt
og boðorðið heilagt og réttlátt og gott. 13 Varð þá hið góða mér til
dauða? Fjarri fer því. Nei, það var syndin, til þess að hún birtist
sem synd, er hún með því, sem gott er, olli mér dauða, — til þess að
syndin yrði fyrir boðorðið ákaflega syndug. 14 Því að vér vitum, að lög-
málið er andlegt; en eg er holdlegur, seldur undir syndina. 15 Því að
eg veit ekki, hvað eg aðhefst; því að það, sem eg vil, það gjöri eg ekki,
en það, sem eg hata, það gjöri eg. 16 En ef eg nú gjöri einmitt það,
sem eg ekki vil, þá samsinni eg lögmálinu, að það sé gott. 17 En nú
er það ekki framar eg sjálfur, sem gjöri þetta, heldur syndin, sem í
mér býr. 18 Því að eg veit, að ekki býr neitt gott í mér, það er í holdi
mínu; því að vilja veitir mér auðvelt, en að framkvæma hið góða ekki.
19 Því að hið góða, sem eg vil, gjöri eg ekki, en hið vonda, sem eg
ekki vil, það gjöri eg. 20 En ef eg gjöri það, sem eg vil ekki, þá er
það ekki lengur eg sjálfur, sem framkvæmi það, heldur syndin, sem í

18: Jóh. 8, 32. Gal. 5, 1. **19:** v. 13. **20:** v. 16. 18. **21:** kap. 8, 6. **22:** v. 18. 1 Pét. 1, 9. **23:** kap. 5, 12. Jak. 1, 15. Róm. 5, 21. Jóh. 10, 28; 11, 25. — **7, 2:** 1 Kor. 7, 10. 39. **4:** Gal. 2, 19. **5:** kap. 6, 21. **6:** 2 Kor. 3, 6. **7:** kap. 3, 20; 4, 15. 2 Mós. 20, 17. **8:** kap. 5, 20. Gal. 3, 19. **10:** 3 Mós. 18, 5. Esek. 20, 11. 13. **12:** 1 Tím. 1, 8. **15:** Gal. 5, 17. **16:** v. 12. **17:** v. 20. **20:** v. 17.

mér býr. [21] Þannig reynist mér það þá regla fyrir mig, sem vil gjöra hið
góða, að hið illa er mér tamast. [22] Því að samkvæmt hinum innra manni
hefi eg mætur á lögmáli Guðs; [23] en eg sé annað lögmál í limum mín-
um, sem berst á móti lögmáli hugskots míns og hertekur mig undir
lögmál syndarinnar, sem er í limum mínum. [24] Eg aumur maður!
Hver mun frelsa mig frá líkama þessa dauða? [25] Eg þakka Guði fyrir
Jesúm Krist, drottin vorn. Svo þjóna eg þá sjálfur lögmáli Guðs með
hugskoti mínu, en lögmáli syndarinnar með holdinu.

8 Svo er þá nú engin fyrirdæming fyrir þá, sem eru í Kristi Jesú;
[2] því að lögmál lífsins anda hefir í Kristi Jesú frelsað mig frá lög-
máli syndarinnar og dauðans. [3] Því að það, sem lögmálinu var ómögu-
legt, að því leyti sem það mátti sín einkis fyrir holdinu, það gjörði
Guð, er hann, með því að senda sinn eigin son í líkingu syndar-holds
og vegna syndarinnar, fyrirdæmdi syndina í holdinu, [4] til þess að rétt-
lætiskrafa lögmálsins uppfyltist á oss, sem ekki göngum eftir holdi,
heldur eftir anda. [5] Því að þeir, sem ganga eftir holdi, hyggja á það,
sem holdsins er, en þeir, sem ganga eftir anda, á það sem andans er.
[6] Því að hyggja holdsins er dauði, en hyggja andans líf og friður;
[7] því að hyggja holdsins er fjandskapur gegn Guði, með því að hún
lýtur ekki lögmáli Guðs, enda getur hún það ekki. [8] En þeir, sem eru
holdsins menn, geta ekki þóknast Guði. [9] En þér eruð ekki holdsins
menn, heldur andans menn, svo framarlega sem andi Guðs býr í yður.
En hafi einhver ekki anda Krists, þá er sá ekki hans. [10] En ef Krist-
ur er í yður, þá er líkaminn að sönnu dauður vegna syndarinnar, en
andinn líf vegna réttlætisins. [11] En ef andi hans, sem vakti Jesúm frá
dauðum, býr í yður, þá mun hann, sem vakti Krist Jesúm frá dauðum,
og gjöra lifandi dauðlega líkami yðar fyrir þann anda hans, sem býr
í yður.

[12] Svo erum vér þá, bræður, í skuld, ekki við holdið, svo að vér
skyldum lifa eftir holdinu; [13] því að ef þér lifið eftir holdinu, munuð
þér deyja, en ef þér deyðið með andanum gjörðir líkamans, munuð
þér lifa. [14] Því að allir þeir sem leiðast af anda Guðs, þeir eru Guðs
synir. [15] Því að ekki hafið þér fengið þrældómsanda aftur til hræðslu,
heldur hafið þér fengið anda sonar-kosningar, sem vér köllum í: Abba,
faðir! [16] Sjálfur andinn vitnar með vorum anda, að vér erum Guðs
börn; [17] en ef vér erum börn, þá erum vér líka erfingjar, og það erf-
ingjar Guðs, en samarfar Krists, svo framarlega sem vér líðum með
honum, til þess að vér einnig verðum gjörðir vegsamlegir með honum.

[18] Því að eg hygg, að ekki séu þjáningar þessa tíma neitt í sam-
anburði við þá dýrð, sem á oss mun opinberast. [19] Því að þrá skepn-
unnar bíður eftir opinberun Guðs barna. [20] Því að skepnan er undir-
orpin hégómanum, ekki sjálfviljug, heldur vegna hans, sem varp henni
undir hann, [21] í von um að jafnvel sjálf skepnan muni verða leyst úr
ánauð forgengileikans til frelsis dýrðar Guðs barna. [22] Því að vér vit-
um, að öll skepnan stynur líka og hefir fæðingarhríðir alt til þessa.
[23] En ekki einungis hún, heldur og vér, sem höfum frumgróða andans,
jafnvel vér stynjum með sjálfum oss, bíðandi eftir sonar-kosningunni,

---

21: Job 14, 4. Sálm. 51, 7. **22:** Sálm. 1, 2. 2 Kor. 4, 16. **23:** kap. 8, 2. **25:** 1 Kor. 15, 57. — **8, 2:** kap. 6, 18. Jóh. 8, 36. Róm. 7, 23. **3:** Hebr. 7, 18. 2 Kor. 5, 21. Gal. 3, 13. **6:** kap. 6, 21. Gal. 6, 8. **7:** Kól. 1, 21. Jak. 4, 4. **8:** v. 5. **9:** 1 Kor. 2, 12; 3, 16. Gal. 4, 6. 1 Jóh. 3, 24. **10:** 2 Kor. 13, 5. **11:** Post. 2, 24. 1 Kor. 6, 14. 2 Kor. 4, 14. **12:** kap. 6, 6. 18. **13:** Esek. 18, 21. Ef. 4, 22. Kól. 3, 5. 6. **14:** v. 9. Gal. 5, 18. **15:** v. 9. 1 Kor. 2, 12. 2 Tím. 1, 7. Jóh. 1, 12. 2 Kor. 6, 18. Gal. 3, 26; 4, 6. Mark. 14, 36. **16:** 2 Kor. 1, 22; 5, 5. Ef. 1, 13; 4, 30. **17:** Gal. 4, 7. Post. 14, 22. 2 Tím. 2, 11. 12. 1 Pét. 4, 13. **18:** Matt. 5, 12. 2 Kor. 4, 17. 1 Pét. 1, 6. 1 Jóh. 3, 1. 2. Kól. 3, 4. **21:** Opinb. 21, 5. 2 Pét. 3, 13. **23:** Gal. 4, 5. Ef. 1, 5. Lúk. 21, 28. 2 Kor. 5, 2. 4.

endurlausn líkama vors. 24 Því að í voninni erum vér hólpnir orðnir,
en von, er sést, er ekki von, því að hver vonar það, sem hann sér?
25 En ef vér vonum það, sem vér sjáum ekki, þá bíðum vér þess með
þolinmæði.

26 En sömuleiðis hjálpar og andinn veikleika vorum; því að vér
vitum ekki, hvers vér eigum að biðja eins og ber; en sjálfur andinn
biður fyrir oss með andvörpunum, sem ekki verður orðum að komið.
27 En hann, sem hjörtun rannsakar, veit hver er hyggja andans, með
því að hann biður fyrir heilögum eftir Guðs vilja. 28 En vér vitum, að
þeim, sem Guð elska, samverkar alt til góðs, þeim sem kallaðir eru
samkvæmt fyrirhugun; 29 því að þá, sem hann þekti fyrirfram, hefir
hann og fyrirhugað til þess að líkjast mynd sonar síns, svo að hann
sé frumburður meðal margra bræðra. 30 En þá sem hann fyrirhugaði,
þá hefir hann og kallað, og þá sem hann kallaði, þá hefir hann og
réttlætt, en þá sem hann réttlætti, þá hefir hann einnig vegsamlega
gjört.

31 Hvað eigum vér þá að segja við þessu? Ef Guð er með oss,
hver er þá á móti oss? 32 Hann, sem ekki þyrmdi sínum eigin syni,
heldur framseldi hann fyrir oss alla, hví skyldi hann ekki líka gefa
oss alt með honum? 33 Hver skyldi ásaka Guðs útvalda? Guð er sá,
sem réttlætir. 34 Hver er, sem fordæmir? Kristur Jesús er sá, sem dá-
inn er, og meira en það, upprisinn frá dauðum, hann, sem er við hægri
hönd Guðs, hann, sem einnig biður fyrir oss. 35 Hver mun gjöra oss
viðskila við kærleika Krists? Hvort þjáning? Eða þrenging? Eða of-
sókn? Eða hungur? Eða nekt? Eða háski? Eða sverð? 36 Það er
eins og ritað er: *Þín vegna erum vér deyddir allan daginn, vér erum
álitnir eins og sláturfé.* 37 En í öllu þessu meira en vinnum vér sigur
fyrir hann, sem elskaði oss. 38 Því að eg er þess fullviss, að hvorki
dauði né líf, né englar, né tignir, né hið yfirstandandi, né hið ókomna,
né kraftar, 39 né hæð, né dýpt, né nokkur önnur skepna muni geta gjört
oss viðskila við kærleika Guðs, sem er í Kristi Jesú, drotni vorum.

9 Eg tala sannleika í Kristi, eg lýg ekki, samvizka mín vitnar það
með mér í heilögum anda, 2 að eg hefi hrygð mikla og sífelda kvöl
í hjarta mínu; 3 því að þess mundi eg óska, að eg væri sjálfur útskúf-
aður frá Kristi fyrir bræður mína, ættmenn mína að holdinu, 4 en það
eru Ísraelsmenn, sem sonar-kosningin tilheyrir og dýrðin og sáttmál-
arnir og löggjöfin og helgihaldið og fyrirheitin; 5 þeim tilheyra og feð-
urnir og af þeim er Kristur kominn að holdinu, hann, sem er Guð yfir
öllu, blessaður um aldirnar. Amen. 6 Það er ekki svo sem Guðs orð
hafi brugðist; því að ekki eru allir þeir Ísraelsmenn, sem af Ísrael eru
komnir, 7 ekki eru heldur allir börn, þótt þeir séu sæði Abrahams,
heldur: *Þar sem Ísak er, skal sæði þitt kallast.* 8 Það er: ekki eru
holdsins börn Guðs börn, heldur eru börn fyrirheitisins talin sæði.
9 Því að fyrirheitis-orð er þetta: *Í þetta mund mun eg aftur koma, og
þá skal Sara hafa son alið.* 10 En ekki einungis á það hér heima,

---

25: Hebr. 11, 1. **27:** 1 Kron. 28, 9. Sálm. 7, 10. Jer. 11, 20; 17, 10. Post. 1, 24. **28:** Jak. 1, 12; 2, 5. Ef. 1, 11; 3, 11. 2 Tím. 1, 9. **29:** Ef. 1, 5. 11. Fil. 3, 20. 21. 1 Jóh. 3, 2. Kól. 1, 18. **31:** 4 Mós. 14, 9. Sálm. 56, 12; 118, 6. **32:** kap. 4, 25. Jes. 53, 5. Jóh. 3, 16. **33:** Jes. 50, 8. 9. **34:** Sálm. 110, 1. 1 Pét. 3, 22. Hebr. 1, 3; 8, 1; 12, 2. 1 Jóh. 2, 1. Hebr. 7, 25; 9, 24. **36:** Sálm. 44, 23. 1 Kor. 4, 9; 15, 31. 2 Kor. 4, 11. **37:** 1 Kor. 15, 57. 1 Jóh. 5, 4. 5. Opinb. 12, 11. **38:** 2 Tím. 1, 12. Ef. 6, 12. Kól. 2, 15. — **9, 1:** Gal. 1, 20. 1 Tím. 2, 7. **3:** kap. 10, 1. 2 Mós. 32, 32. **4:** 2 Mós. 4, 22. 5 Mós. 7, 6. Sálm. 147, 19. Jer. 31, 9. Ef. 2, 12. **5:** Matt. 1, 1 n. Jóh. 1, 1 n. Kól. 2, 9. Róm. 1, 25. **6:** 4 Mós. 23, 19. Jóh. 8, 39. Róm. 2, 28. Opinb. 2, 9. **7:** 1 Mós. 21, 12. Gal. 4, 23. **8:** Gal. 4, 28; 3, 29. **9:** 1 Mós. 18, 10.

heldur og um Rebekku, sem var þunguð af eins manns völdum, Ísaks
föður vors; 11 því að þá er þeir voru enn ófæddir og höfðu enn ekki
gjört hvorki gott né ilt, — til þess að það stæði stöðugt, að útvalning-
ar-fyriræthun Guðs væri óháð verkunum, en öll komin undir vilja þess,
er kallar, — 12 þá var henni sagt: *Hinn eldri skal þjóna hinum yngri;*
13 eins og ritað er: *Jakob elskaði eg, en Esaú hataði eg.*

14 Hvað eigum vér þá að segja? Er óréttvísi hjá Guði? Fjarri
fer því. 15 Því að hann segir við Móse: *Þeim sem eg miskunna, honum
mun eg miskunna, og þann sem eg aumkast yfir, hann mun eg aumk-
ast yfir.* 16 Það er því ekki komið undir þeim, sem vill, né þeim sem
hleypur, heldur Guði, sem miskunnar. 17 Því er í ritningunni sagt við
Faraó: *Einmitt til þess hóf eg þig, að eg fengi sýnt mátt minn á þér,
og að nafn mitt yrði boðað um alla jörðina.* 18 Svo miskunnar hann
þá þeim sem hann vill, en forherðir þann sem hann vill.

19 Þú munt nú vilja segja við mig: Hvað er hann þá að ásaka
framar? Því að hver fær staðið gegn vilja hans. 20 Hver ert þú, mað-
ur, að þú skulir deila á Guð? Hvort mundi smíðisgripurinn segja við
smiðinn: Hví gjörðir þú mig svona? 21 Eða hefir ekki leirkerasmið-
urinn leirinn á valdi sínu, svo að hann megi gjöra úr sama deiginu
ker til sæmdar og annað til vansæmdar? 22 En ef nú Guð, þótt hann
vildi sýna reiði sína og auglýsa mátt sinn, hefir með miklu langlyndi
umborið ker reiðinnar, sem búin voru til glötunar, 23 einnig til þess að
auglýsa ríkdóm dýrðar sinnar á kerum miskunnarinnar, sem hann
hafði fyrirfram búið til dýrðar? 24 En slíka hefir hann og kallað oss,
ekki aðeins af Gyðingum, heldur og af heiðingjum. 25 Eins og hann
líka segir hjá Hósea: *Eg mun kalla það mína þjóð, sem ekki er mín
þjóð, og þá elskaða, sem ekki er elskuð;* 26 *og það mun fara svo, að á
þeim stað, þar sem við þá var sagt: Þér eruð ekki mín þjóð, þar munu
menn verða kallaðir synir Guðs lifanda.* 27 En Jesaja hrópar yfir Ísrael:
*Þótt tala Ísraels sona væri eins og sandur sjávarins, þá skulu leifar ein-
ar frelsaðar verða;* 28 *því að drottinn mun gjöra upp reikning sinn á
jörðunni, bindandi enda á hann og ljúkandi við hann í skyndi,* og —
29 eins og Jesaja hefir sagt fyrir, — *ef drottinn hersveitanna hefði ekki
skilið oss eftir sæði, værum vér orðnir eins og Sódóma og værum þá
orðnir líkir Gómorru.*

30 Hvað eigum vér þá að segja? Að heiðingjar, sem ekki sóttust
eftir réttlæti, hafa öðlast réttlæti, en það réttlæti, sem er af trú. 31 En
Ísrael, sem sóttist eftir réttlætis-lögmáli, náði ekki til slíks lögmáls.
32 Hvers vegna? Af því að þeir gjörðu það ekki af trú, heldur eins og
af verkum. Þeir hafa rekið sig á ásteytingarsteininn; 33 eins og ritað er:
*Sjá eg set í Síon ásteytingarstein og hneykslunarhellu, og sérhver, sem á
hann trúir, mun ekki verða til skammar.*

10 Bræður, það er hjartans ósk mín og bæn til Guðs, að þeir
megi hólpnir verða. 2 Því að það ber eg þeim, að þeir eru vand-
látir Guðs vegna, en ekki með skynsemd. 3 Því að með því þeir þekkja
ekki réttlæti Guðs og leitast við að afla sér síns eigin, hafa þeir ekki
hlýðnast réttlæti Guðs. 4 Því að Kristur er endir lögmálsins til rétt-
lætis sérhverjum, sem trúir. 5 Því að Móse ritar, að *sá maður, sem
gjörir það réttlæti, sem er af lögmálinu, skuli lifa fyrir það.* 6 En það

10: 1 Mós. 25, 21. **12:** 1 Mós. 25, 23. **13:** Mal. 1, 2. 3. **14:** kap. 3, 5. 5 Mós. 32, 4. Job 34, 10. **15:** 2 Mós. 33, 19. **17:** 2 Mós. 9, 16. **20:** Jes. 45, 9. **21:** Jes. 64, 7. Jer. 18, 6. 2 Tím. 2, 20. **22:** kap. 2, 4. **25:** Hós. 2, 23. 1 Pét. 2, 10. **26:** Hós. 1, 10. **27:** Jes. 10, 22. 23. **29:** Jes. 1, 9. 1 Mós. 19, 24. 25. **31:** kap. 10, 3; 11, 7. **32:** 1 Kor. 1, 23. **33:** Jes. 8, 14; 28, 16. Matt. 21, 42 n. Sálm. 2, 12. Róm. 10, 11. — **10, 2:** Post. 21, 20; 22, 3. Gal. 1, 14. **3:** kap. 9, 30 n. **4:** Lúk. 16, 16. Gal. 3, 23. 24. Jóh. 3, 18. Post. 13, 39. **5:** 3 Mós. 18, 5.

réttlæti, sem er af trúnni, mælir þannig: Seg þú ekki í hjarta þínu:
Hver mun fara upp í himininn? — það er: til að flytja Krist ofan, —
7 eða *hver mun stíga niður í undirdjúpið?* — það er: til að flytja Krist
upp frá dauðum. 8 Hvað segir það svo? *Nálægt þér er orðið, í munni
þínum og í hjarta þínu.* Það er: orð trúarinnar, sem vér prédikum.
9 Því að ef þú játar með munni þínum drottin Jesúm og trúir með
hjarta þínu, að Guð hafi uppvakið hann frá dauðum, muntu hólpinn
verða; 10 því að með hjartanu er trúað til réttlætis, en með munninum
játað til hjálpræðis; 11 því að ritningin segir: *Hver sem trúir á hann,
mun ekki til skammar verða;* 12 því að ekki er munur á Gyðingi og
grískum manni; því að hinn sami er drottinn allra, fullríkur fyrir alla
þá, sem ákalla hann; 13 því að *hver, sem ákallar nafnið drottins, mun
hólpinn verða.* 14 Hvernig eiga þeir þá að ákalla þann, sem þeir hafa
ekki trúað á? Og hvernig eiga þeir að trúa á þann, sem þeir hafa
ekkert heyrt um? Og hvernig eiga þeir að heyra, án þess að einhver
prédiki? 15 Og hvernig eiga þeir að prédika, nema þeir séu sendir? Það
er eins og ritað er: *Hversu fagrir eru fætur þeirra, sem boða fagnaðar-
erindið um hið góða.*

16 En þeir hlýddu ekki allir fagnaðarerindinu; því að Jesaja segir:
Drottinn, hver trúði því, sem hann heyrði hjá oss? 17 Svo kemur þá
trúin af prédikuninni, en prédikunin byggist á orði Krists. 18 En eg
segi: Hafa þeir ekki heyrt? Jú, vissulega *er hljómur þeirra farinn út
um alla jörðina og orð þeirra til endimarka heimsbygðarinnar.* 19 Og eg
segi: Hvort skildi Ísrael það ekki? Fyrst segir Móse: *Eg vil vekja
yður til vandlætingar gagnvart ekki-þjóð, upp á móti óviturri þjóð vil eg
æsa yður.* 20 En Jesaja gjörist djarfmáll og segir: *Eg er fundinn af
þeim, sem ekki leituðu mín, og orðinn þeim augljós, sem ekki spurðu að
mér.* 21 En við Ísrael segir hann: *Allan daginn breiddi eg út hendur
mínar móti óhlýðnum og þverbrotnum lýð.*

11 Eg segi því: Hefir Guð útskúfað lýð sínum? Fjarri fer því.
Því að eg er líka Ísraelsmaður, af sæði Abrahams, ættkvísl Benja-
míns. 2 Guð hefir ekki útskúfað lýð sínum, sem hann fyrirfram þekti;
eða vitið þér ekki, hvað ritningin segir í kaflanum um Elía, hvernig
hann gengur fram fyrir Guð gegn Ísrael: 3 *Drottinn, spámenn þína hafa
þeir drepið og ölturum þínum hafa þeir velt um, og eg er einn skilinn
eftir, og þeir sitja um líf mitt?* 4 En hvað segir guðsvarið honum? *Eg
hefi mér sjálfum eftirskilið sjö þúsundir manna, sem ekki hafa beygt
kné fyrir Baal.* 5 Þannig eru þá líka á yfirstandandi tíma samkvæmt
náðar-útvalningu leifar orðnar eftir. 6 En ef það er af náð, þá er það
ekki framar af verkum, annars verður náðin ekki framar náð. 7 Hvað
þá? Það sem Ísrael sækist eftir, það hlotnaðist honum ekki, en hin-
um útvöldu hlotnaðist það, en hinir aðrir urðu forhertir. 8 Það er eins
og ritað er: *Guð gaf þeim sljóleiks-anda, augu til þess að sjá ekki, og
eyru til þess að heyra ekki, alt fram á þennan dag,* 9 og Davíð segir:
*Verði borð þeirra að snöru og að gildru og að hneykslun og til hegn-
ingar þeim?* 10 *Blindist augu þeirra, til þess að þeir sjái ekki, og beyg
sífelt bak þeirra.* 11 Eg segi því: Hvort hrösuðu þeir, til þess að þeir
skyldu falla? Fjarri fer því; heldur hlotnaðist heiðingjunum hjálp-
ræðið af falli þeirra, til þess að það skyldi vekja þá til vandlætingar.

6: 5 Mós. 30, 12 n. **9:** Matt. 10, 32. **10:** 2 Kor. 4, 13. 1 Pét. 3, 15. **11:** kap. 9, 33. **12:** kap. 3, 22. 29. Post. 10, 34. 1 Tím. 2, 5. **13:** Jóel 3, 5. **15:** Jes. 52, 7. Nah. 2, 1. **16:** Jes. 53, 1. **18:** Sálm. 19, 5. Jes. 49, 6. Kól. 1, 6. **19:** 5 Mós. 32, 21. **20:** Jes. 65, 1. **21:** Jes. 65, 2. — **11, 1:** Jer. 31, 37. Fil. 3, 5. **2:** 1 Kong. 19, 10. **4:** 1 Kong. 19, 18. **5:** kap. 9, 27. **6:** kap. 3, 28. Ef. 2, 8. **7:** kap. 9, 31. **8:** Jes. 29, 10. 5 Mós. 29, 4. **9:** Sálm. 69, 23. 24. **11:** v. 1. Post. 13, 46. Matt. 21, 43.

12 En ef fall þeirra er heiminum auður og tjón þeirra heiðingjum
auður, hve miklu fremur þá fylling þeirra?
13 En við yður, þér heiðingjar, segi eg: Að því leyti, sem eg þá
er postuli heiðingja, vegsama eg þjónustu mína, 14 ef eg gæti vakið
vandlæti hjá ættmönnum mínum og frelsað einhverja þeirra. 15 Því að
ef burtsnörun þeirra er sætt heimsins, hvað er þá upptaka þeirra ann-
að en líf af dauðum? 16 En ef frumgróðinn er heilagur, þá er einnig
deigið það; og ef rótin er heilög, þá eru einnig greinarnar það. 17 En
þótt nokkurar af greinunum hafi verið brotnar af, en þú, sem ert villi-
olíuviður, hafir verið græddur inn á meðal þeirra, og sért orðinn sam-
hluttakandi í rót olíuviðarfitunnar, 18 þá stær þig ekki gegn greinunum;
en ef þú stærir þig, þá vit, að þú ber ekki rótina, heldur rótin þig.
19 Þú munt þá segja: Greinarnar voru brotnar af, til þess að eg yrði
græddur við. 20 Rétt er það. Fyrir sakir vantrúarinnar voru þær brotn-
ar af, en vegna trúarinnar stendur þú. Hreyktu þér ekki upp, heldur
óttast. 21 Því að hafi Guð ekki þyrmt hinum náttúrlegu greinum, þá
mun hann ekki heldur þyrma þér. 22 Sjá því gæzku Guðs og strang-
leika, — strangleika við þá sem fallnir eru, en gæzku Guðs við þig, ef
þú stendur stöðugur í gæzkunni; annars verður þú einnig af höggvinn.
23 En hinir munu og verða græddir við, ef þeir halda ekki áfram í
vantrúnni, því að máttugur er Guð að græða þá aftur við. 24 Því að
ef þú ert höggvinn af þeim olíuviði, sem eftir eðli sínu var villiviður,
og ert móti eðli þínu græddur við ræktaðan olíuvið, hve miklu fremur
munu þá þessar náttúrlegu greinar verða græddar við sinn eigin
olíuvið?
25 Því að eg vil ekki, bræður, að yður sé ókunnugt um þennan
leyndardóm, til þess að þér skulið ekki með sjálfum yður ætla yður
hygna, að forherðing er komin yfir nokkurn hluta af Ísrael, alt þangað til
fylling heiðingjanna er komin inn. 26 Og þannig mun allur Ísrael frels-
aður verða, eins og ritað er: *Frá Sion mun sá koma, sem frelsar, og*
útrýma guðleysi frá Jakob. 27 *Og þetta er sáttmáli minn við þá, þegar*
eg hefi tekið burt syndir þeirra. 28 Eftir fagnaðarerindinu eru þeir að
sönnu óvinir vegna yðar, en eftir útvalningunni elskaðir vegna feðranna,
29 því að ekki iðrar Guð náðargjafa sinna og köllunar. 30 Því að eins
og þér fyrrum voruð óhlýðnir Guði, en hafið nú hlotið miskunn vegna
óhlýðni þeirra, 31 þannig hafa þeir nú líka orðið óhlýðnir, til þess að
einnig þeim mætti miskunnað verða fyrir miskunn þá, sem yður er
veitt. 32 Því að Guð hefir innilukt þá alla undir óhlýðni, til þess að
hann gæti miskunnað þeim öllum.
33 Hvílíkt djúp ríkdóms og speki og þekkingar Guðs! Hversu ó-
rannsakandi dómar hans og órekjandi vegir hans! 34 Því að *hver hefir*
þekt huga drottins? Eða *hver hefir verið ráðgjafi hans?* 35 Eða *hver hefir*
að fyrra bragði gefið honum, svo að það eigi að verða honum endur-
goldið? 36 Því að frá honum og fyrir hann og til hans eru allir hlutir.
Honum sé dýrð um aldirnar! Amen.

12 Svo áminni eg yður þá, bræður, fyrir miskunnsemi Guðs, að
þér frambjóðið, svo sem skynsamlega guðsdýrkun, líkami yðar
sem fórn, lifandi, heilaga, Guði þóknanlega, 2 og hegðið yður eigi eftir
öld þessari; heldur takið háttaskifti með endurnýungu hugarfarsins, svo

---

13: kap. 1, 5. 1 Tím. 2, 7. **14:** v. 11. **17:** Jer. 11, 16. **19:** v. 11. **20:** Orðskv. 28, 14. 1 Kor. 10, 12. **21:** 2 Pét. 2, 4. 5. **22:** Jóh. 15, 2. **26:** Jes. 59, 20 n. **27:** Jes. 27, 9. Jer. 31, 33. **29:** 2 Tím. 2, 13. **32:** v. 7 n. **33:** Sálm. 36, 7. Job 11, 7. **34:** Jes. 40, 13. Sálm. 92, 6. Jer. 23, 18. **35:** Job 41, 2. **36:** 1 Kor. 8, 6. Kól. 1, 16. Hebr. 2, 10. — **12, 1:** kap. 6, 13—16. 1 Pét. 2, 5. **2:** 1 Pét. 1, 14. 1 Jóh. 2, 15. Ef. 4, 23; 5, 17. Kól. 1, 9.

að þér fáið að reyna, hver sé vilji Guðs, hið góða, velþóknanlega og
fullkomna.
3 Því að fyrir þá náð, sem mér er gefin, segi eg sérhverjum, sem
á meðal yðar er, að hugsa ekki hærra en hugsa ber, heldur að hugsa
svo, að hann hugsi hyggilega, sérhver eins og Guð hefir úthlutað hon-
um mæli trúarinnar. 4 Því að eins og vér höfum á einum líkama
marga limi, en limirnir hafa ekki allir sama starfa, 5 þannig erum vér
hinir mörgu einn líkami í Kristi, en hver um sig annars limir; 6 en
þar eð vér höfum margvíslegar náðargjafir, eftir þeirri náð, sem oss er
gefin, hvort heldur það er spádómsgáfa, þá notum hana í hlutfalli við
trúna, 7 eða þjónusta, þá gefum oss við þjónustunni, eða það er maður,
sem kennir, hann gefi sig við kenslunni, 8 eða maður, sem áminnir,
við áminningunni; sá sem útbýtir, gjöri það í einlægni, sá sem for-
stöðu veitir, gjöri það með kostgæfni, sá sem iðkar miskunnsemi, gjöri
það með gleði. 9 Elskan sé flærðarlaus; hafið andstygð á hinu vonda,
en haldið fast við hið góða. 10 Verið í bróðurkærleikanum ástúðlegir
hver við annan og verið hver öðrum fyrri til að veita hinum virðingu;
11 í áhuganum ekki hálfvolgir; í andanum brennandi; 12 drotni þjón-
andi; glaðir í voninni, þolinmóðir í þjáningunni, staðfastir í bæninni.
13 Takið þátt í nauðsynjum heilagra; stundið gestrisnina. 14 Blessið þá,
er ofsækja yður; blessið, en bölvið ekki. 15 Fagnið með fagnendum,
grátið með grátendum. 16 Berið sama hug hver til annars; hugsið eigi
um hið háa, en haldið yður að hinum lítilmótlegu. Ætlið yður eigi
hygna með sjálfum yður; 17 gjaldið engum ilt fyrir ilt; stundið það sem
fagurt er fyrir sjónum allra manna; 18 ef mögulegt er, að því er til yð-
ar kemur, þá hafið frið við alla menn; 19 hefnið yðar ekki sjálfir, þér elsk-
aðir, heldur gefið rúm reiðinni; því að ritað er: *Mín er hefndin, eg mun
endurgjalda, segir drottinn.* 20 *En ef óvin þinn hungrar, þá gef honum
að eta, ef hann þyrstir, þá gef honum að drekka, því að með því að
gjöra þetta safnar þú glóðum elds á höfuð honum.* 21 Lát ekki hið
vonda yfirbuga þig, heldur sigra þú hið vonda með hinu góða.

13 Sérhver sál sé yfirboðnum valdstéttum hlýðin; því að ekki er
nein valdstétt til nema frá Guði, og þær sem til eru, þær eru
skipaðar af Guði; 2 svo að sá, sem veitir valdstéttinni mótstöðu, hann
veitir Guðs tilskipun mótstöðu; en þeir, sem veita mótstöðu, munu fá
dóm sinn. 3 Því að valdsmennirnir eru eigi ótti góðum verkum, held-
ur vondum. En viljir þú eigi þurfa að óttast valdstéttina, þá gjör það
sem gott er, og muntu fá lofstír af henni; 4 því að hún er þjónn Guðs
þér til góðs, en ef þú gjörir það sem ilt er, þá skaltu óttast; því að
hún ber ekki sverðið ófyrirsynju, með því að hún er Guðs þjónn,
hegnari til refsingar þeim, er aðhefst hið illa. 5 Þess vegna er nauð-
synlegt að hlýðnast, ekki einungis vegna hegningarinnar, heldur og
vegna samvizkunnar. 6 Einmitt þess vegna gjaldið þér og skatta, því
að þeir eru Guðs þjónar, sem starfa að þessu sama. 7 Gjaldið öllum það
sem skylt er, þeim skattinn, sem skatturinn ber, þeim tollinn, sem tollurinn
ber, þeim óttann, sem óttinn ber, þeim virðinguna, sem virðingin ber.

3: kap. 1, 5. 1 Kor. 4, 6. Ef. 4, 7. 16. **4:** 1 Kor. 12, 12. Ef. 1, 22. 23. **5:** 1 Kor. 12, 27. **6:** 1 Kor. 12, 4. 1 Pét. 4, 10. 11. **7:** 1 Kor. 12, 28. **8:** Post. 6, 1—3; 20, 28. 1 Pét. 5, 2. 1 Tím. 5, 17. 2 Kor. 9, 7. **9:** 1 Pét. 1, 22. 1 Tím. 1, 5. Am. 5, 15. **10:** Ef. 4, 2. 1 Þess. 4, 9. Fil. 2, 3. 1 Pét. 2, 17; 5, 5. **11:** Post. 18, 25. Opinb. 3, 15. **12:** kap. 15, 13. Hebr. 10, 35. 36. Lúk. 18, 1. Ef. 6, 18. **13:** 1 Pét. 4, 9. **14:** Matt. 5, 44. 1 Kor. 4, 12. 1 Pét. 3, 9. **15:** Sálm. 35, 13. 14. **16:** kap. 15, 5. Fil. 2, 2. Sálm. 131, 1. Orðskv. 3, 7; 26, 12. 16. Jes. 5, 21. **18:** Hebr. 12, 14. **19:** 3 Mós. 19, 18. Ef. 4, 26. 31. 5 Mós. 32, 35. Hebr. 10, 30. **20:** Orðskv. 25, 21. 22. Matt. 5, 44. **21:** 1 Mós. 4, 7. 1 Sam. 24, 18. — **13, 1:** Tít. 3, 1. 1 Pét. 2, 13. Dan. 4, 32. Jóh. 19, 11. **2:** Orðskv. 24, 21. 22. **3:** 1 Pét. 2, 14. **7:** Matt. 22, 21.

[8] Skuldið ekki neinum neitt nema það að elska hver annan; því
að sá sem elskar annan, hefir uppfylt lögmálið. [9] Því að þetta: *Þú átt
ekki að drýgja hór; þú átt ekki að vega mann; þú átt ekki að stela; þú
átt ekki að girnast,* og hvert annað boðorð er í þessari grein innifalið,
í þessu: *Þú átt að elska náunga þinn eins og sjálfan þig.* [10] Kærleik-
urinn gjörir ekki náunganum mein; þess vegna er kærleikurinn fylling
lögmálsins.
[11] Og þetta því heldur sem þér þekkið tímann, að yður er mál að
rísa af svefni, því að nú er oss hjálpræðið nær, en þá er vér tókum
trú. [12] Liðið er á nóttina, en dagurinn í nánd; leggjum því af verk
myrkursins og íklæðumst hertýgjum ljóssins. [13] Framgöngum sóma-
samlega eins og á degi, ekki í ofáti eða ofdrykkju, ekki í ólifnaði né
saurlífi, ekki í þrætu né öfund, [14] heldur íklæðist drotni Jesú Kristi, og
alið ekki önn fyrir holdinu, svo að það verði til að æsa girndir.
14 Takið að yður hinn trúarveika, ekki til þess að dæma um
skoðanir. [2] Einn er þeirrar trúar, að alls megi neyta, en hinn
trúarveiki neytir einungis jurtafæðu. [3] Sá sem etur, fyrirlíti ekki hinn,
sem ekki etur, og sá sem ekki etur, dæmi ekki þann, sem etur; því að
Guð hefir tekið hann að sér. [4] Hver ert þú, sem dæmir annarlegan
þjón? Hann stendur og fellur herra sínum; og hann mun standa;
því að máttugur er drottinn að láta hann standa. [5] Einn gjörir sér
dagamun, en annar metur alla daga jafna. Sérhver hafi örugga sann-
færingu í huga sínum. [6] Sá sem tekur tillit til daga, gjörir það vegna
drottins, og sá sem etur, etur drotni, því að hann gjörir Guði þakkir;
og sá sem ekki etur, það er vegna drottins, að hann etur ekki, og
hann gjörir Guði þakkir. [7] Því að enginn af oss lifir sjálfum sér, og
enginn deyr sjálfum sér, [8] því að hvort sem vér lifum, lifum vér drotni,
eða vér deyjum, deyjum vér drotni; hvort sem vér þess vegna lifum
eða deyjum, þá erum vér drottins. [9] Því að til þess dó Kristur og
varð aftur lifandi, að hann skyldi drotna bæði yfir dauðum og lifandi.
[10] En þú, hví dæmir þú bróður þinn? Eða þá þú, hví fyrirlítur þú
bróður þinn? Því að allir munum vér verða að koma fram fyrir dóm-
stól Guðs. [11] Því að ritað er: *Svo sem eg lifi, segir drottinn, fyrir mér
skulu öll kné beygja sig og sérhver tunga vegsama Guð.* [12] Fyrir því
skal þá sérhver af oss lúka Guði reikning fyrir sjálfan sig.
[13] Dæmum því ekki framar hver annan, en kveðið öllu heldur
upp þann dómsúrskurð, að þér skulið ekki setja ásteytingu eður hneyksli
fyrir bróður yðar. [14] Eg veit það og er þess fullviss í drotni Jesú, að
ekkert er vanheilagt í sjálfu sér, nema þá þeim, sem heldur eitthvað
vanheilagt; honum er það vanheilagt. [15] Því að ef bróðir þinn hrygg-
ist sökum matar, þá gengur þú ekki framar eftir kærleikanum. Hrind
ekki með mat þínum í glötun þeim manni, sem Kristur er dáinn fyrir.
[16] Látið því ekki hið góða, sem þér eigið, verða fyrir lasti. [17] Því að
ekki er guðsríki matur og drykkur, heldur réttlæti og friður og fögn-
uður í heilögum anda. [18] Því að hver sem þjónar Kristi í þessu, hann
er Guði velþóknanlegur og fullreyndur fyrir mönnunum. [19] Keppum
þess vegna eftir því, sem til friðarins heyrir og til hinnar sameiginlegu
uppbyggingar. [20] Brjóttu ekki niður verk Guðs vegna matar! Alt er

8: Gal. 5, 14. 1 Tím. 1, 5. Jak. 2, 8. **9:** 2 Mós. 20, 14 n. Matt. 22, 37—40. Jak. 2, 8. **10:** 1 Kor. 13, 4. Gal. 5, 14. **11:** Ef. 5, 14. 1 Þess. 5, 6—8. **12:** 1 Jóh. 2, 8. Ef. 5, 11; 6, 10 n. **13:** Fil. 4, 8. Lúk. 21, 34. 1 Kor. 6, 9. Ef. 5, 5. Jak. 3, 14. **14:** Gal. 3, 27. 1 Pét. 2, 11. 1 Jóh. 2, 16. — **14, 1:** kap. 15, 1. 7. 1 Kor. 9, 21. 22. **2:** 1 Mós. 1, 29; 9, 3. **3:** Kól. 2, 16. **4:** Jak. 4, 12. **6:** 1 Kor. 10, 31. 1 Tím. 4, 3. **7:** 2 Kor. 5, 15. Gal. 2, 20. **8:** 1 Kor. 6, 20. **10:** Lúk. 6, 37. Matt. 25, 31 n. 2 Kor. 5, 10. **11:** Jes. 45, 23. Fil. 2, 10. **12:** kap. 2, 6. 16. 1 Pét. 4, 5. **13:** Matt. 18, 7. 1 Kor. 10, 32. 2 Kor. 6, 3. **14:** Matt. 15, 11. Post. 10, 15. Tít. 1, 15. **15:** 1 Kor. 8, 11—13. **17:** 1 Kor. 8, 8. **19:** kap. 15, 2.

að sönnu hreint; en það er þó ilt þeim manni, sem etur til ásteyting-
ar. [21] Það er rétt að eta hvorki kjöt né drekka vín né gjöra neitt,
sem bróðir þinn steytir sig á. [22] Haf þú þá trú, sem þú hefir, hjá
sjálfum þér fyrir Guði. Sæll er sá, sem áfellir sig ekki fyrir það, sem
hann hefir valið. [23] En sá sem er efablandinn, hann er dæmdur, ef
hann etur, af því að það er ekki af trú; en alt sem ekki er af trú,
er synd.

15 Skylt er oss, hinum styrku, að umbera veikleika hinna óstyrku
og þóknast ekki sjálfum oss. [2] Sérhver af oss þóknist náungan-
um í því sem gott er til uppbyggingar; [3] því að Kristur þóknaðist ekki
heldur sjálfum sér, en eins og ritað er: *Lastyrði þeirra, sem löstuðu
þig, lentu á mér.* [4] Því að alt það, sem áður er ritað, er áður ritað
oss til uppfræðingar, til þess að vér fyrir þolinmæðina og fyrir hugg-
un ritninganna hefðum vonina. [5] En Guð þolinmæðinnar og huggun-
arinnar gefi yður að bera sama hug hver til annars að vilja Krists
Jesú, [6] til þess að þér samhuga með einum munni vegsamið Guð og
föður drottins vors Jesú Krists. [7] Takið því hver annan að yður, eins
og Kristur tók yður að sér, Guði til dýrðar. [8] Því að eg segi, að Krist-
ur sé orðinn þjónn umskurnarinnar fyrir sakir sannorðleika Guðs, til
að staðfesta fyrirheitin, sem feðrunum voru gefin, [9] en að heiðingjarnir
vegsami Guð sakir miskunnar hans, eins og ritað er: *Þess vegna skal
eg játa þig meðal heiðingja og lofsyngja þínu nafni.* [10] Og enn segir:
Fagnið, þér heiðingjar, með lýð hans; [11] og enn: *Lofið drottin, allar
þjóðir, og vegsami hann allir lýðir;* [12] og enn segir Jesaja: *Koma mun
rótarkvistur Ísaí og sá, er rís upp til að stjórna þjóðum; á hann munu
þjóðir vona.* [13] En Guð vonarinnar fylli yður öllum fögnuði og friði í
trúnni, svo að þér séuð auðugir að voninni í krafti heilags anda.

[14] En eg er líka sjálfur sannfærður um yður, bræður mínir, að þér
og sjálfir eruð fullir góðgirni, fyltir alls konar þekkingu og færir um
að áminna hver annan. [15] En eg hefi ritað yður að nokkuru leyti full-
djarflega, til þess að minna yður á þetta, vegna þeirrar náðar, sem mér
er af Guði gefin, [16] til þess að eg skyldi vera helgiþjónn Krists Jesú hjá
heiðingjunum, innandi af hendi prestþjónustu við fagnaðarerindi Guðs,
til þess að fórn heiðingjanna mætti verða velþóknanleg og helguð í
heilögum anda.

[17] Eg hefi þá það, sem eg get hrósað mér af í Kristi Jesú, starf
mitt í þjónustu Guðs. [18] Því að ekki mun eg dirfast að tala um neitt
annað en það, sem Kristur hefir framkvæmt fyrir mig, til að leiða heið-
ingja til hlýðni, með orði og verki, [19] með krafti tákna og undra, með
krafti heilags anda, svo að eg frá Jerúsalem og alt í kring til Illyríu
hefi til fulls flutt fagnaðarerindi Krists; [20] en þannig, að eg hefi talið
mér það sæmd, að boða ekki fagnaðarerindið þar sem Kristur hafði
áður verið nefndur, til þess að eg bygði ekki ofan á annarlegan grund-
völl; [21] heldur eins og ritað er: *Þeir skulu sjá, sem ekkert var um hann
sagt, og þeir, sem ekki hafa heyrt, skulu skilja.*

[22] Þess vegna hefi eg líka margsinnis hindrast frá að koma til
yðar; [23] en nú hefi eg ekki lengur rúm í þessum héruðum, og mig
hefir auk þess í mörg ár langað til að koma til yðar, [24] þegar eg færi til

15, 1: kap. 14, 1. 1 Þess. 5, 14. **2:** 1 Kor. 9, 19; 10, 24. 33. **3:** Sálm. 69, 10. **4:** kap. 4, 23. 24. 1 Kor. 10, 11. 2 Tím. 3, 16. **5:** Sálm. 133, 1. Róm. 12, 16. Jóh. 17, 21. **6:** Ef. 1, 3. **8:** Post. 3, 25. 26. **9:** 2 Sam. 22, 50. Sálm. 18, 50. **10:** 5 Mós. 32, 43. Sálm. 67, 5. **11:** Sálm. 117, 1. **12:** Jes. 11, 10. Opinb. 5, 5. **13:** kap. 14, 17. **14:** 2 Pét. 1, 12. 1 Jóh. 2, 21. 1 Þess. 4, 9; 5, 11. **15:** kap. 1, 5; 12, 3. **16:** kap. 11, 13. 2 Tím. 1, 11. Róm. 12, 1. **17:** 1 Kor. 1, 31. 2 Kor. 10, 8. 13. **19:** Mark. 16, 17. **20:** 2 Kor. 10, 13—16. **21:** Jes. 52, 15. **22:** kap. 1, 13.

Spánar; því að eg vona, að eg fái að sjá yður, er eg fer um hjá
yður, og að mér verði fylgt á leið af yður þangað, er eg fyrst hefi
nokkurn veginn fengið nægju mína hjá yður. [25] En nú fer eg á leið til Jerú-
salem til að þjóna hinum heilögu. [26] Því að Makedónía og Akkea hafa
af góðvild sinni gengist fyrir samskotum nokkurum handa fátæklingum
meðal hinna heilögu, sem eru í Jerúsalem. [27] Því að af góðvild hafa
þeir gjört það, enda eru þeir í skuld við þá; því að fyrst heiðingjarnir
hafa fengið hlutdeild í andlegum gæðum þeirra, þá er þeim og skylt
að fulltingja þeim í líkamlegum efnum. [28] En þegar eg hefi lokið þessu
og innsiglað þeim þennan ávöxt, mun eg fara um hjá yður til Spánar.
[29] En eg veit, að þegar eg kem til yðar, mun eg koma með fylling
blessunar Krists.

[30] En mikillega bið eg yður, bræður, fyrir sakir drottins vors Jesú
Krists og fyrir sakir kærleika andans, að þér stríðið með mér í bæn-
unum til Guðs fyrir mér, [31] til þess að eg verði frelsaður frá hinum
vantrúuðu í Júdeu, og þjónustustarf mitt Jerúsalem til handa verði vel
þegið af hinum heilögu, [32] til þess að eg, ef Guð lofar, mætti koma til
yðar með fögnuði og endurhressast ásamt yður. [33] En Guð friðarins
sé með yður öllum. Amen.

16 Eg fel yður á hendur Föbe, systur vora, sem er þjónn safnað-
arins í Kenkreu, [2] til þess að þér veitið henni viðtöku í drotni,
eins og heilögum hæfir, og liðsinnið henni í hverju því efni, sem hún
þarf yðar við, því að hún hefir verið bjargvættur margra og mín sjálfs.
[3] Heilsið Prisku og Akvílasi, samverkamönnum mínum í Kristi
Jesú, [4] sem stofnað hafa lífi sínu í hættu fyrir líf mitt, sem ekki eg
einn votta þakkir, heldur og allir söfnuðir heiðingjanna; [5] heilsið einnig
söfnuðinum, sem er í húsi þeirra. Heilsið Epænetusi, mínum elskaða,
sem er frumgróði Asíu Kristi til handa. [6] Heilsið Maríu, sem mikið
hefir erfiðað fyrir yður. [7] Heilsið Andróníkusi og Júníasi, ættmönnum
mínum og sambandingjum, sem eru í metum hjá postulunum og á
undan mér hafa gengið Kristi á hönd. [8] Heilsið Ampliatusi, mínum
elskaða í drotni. [9] Heilsið Úrbanusi, samverkamanni vorum í Kristi,
og Stakkýsi, mínum elskaða. [10] Heilsið Apellesi, sem er fullreyndur í
Kristi. Heilsið heimilismönnum Aristóbúls. [11] Heilsið Heródíon, ætt-
ingja mínum. Heilsið þeim á heimili Narkissusar, sem eru í drotni.
[12] Heilsið Trýfæna og Trýfósa, sem erfiða í drotni. Heilsið Persis, hinni
elskuðu, sem mikið hefir starfað í drotni. [13] Heilsið Rúfusi, hinum út-
valda í drotni, og móður hans og minni. [14] Heilsið Asýnkrítusi, Flegon,
Hermes, Patróbasi, Hermasi og bræðrunum, sem hjá þeim eru. [15] Heilsið
Fílólógusi og Júlíasi, Nerevs og systur hans, og Ólympasi og öllum
heilögum, sem með þeim eru. [16] Heilsið hver öðrum með heilögum
kossi. Yður senda kveðju allir söfnuðir Krists.

[17] En eg áminni yður, bræður, um að hafa gát á þeim, er vekja
sundurþykkju og hneyksli á móti þeirri kenningu, sem þér hafið numið;
og sneiðið yður hjá þeim. [18] Því að slíkir menn þjóna ekki drotni vor-
um Kristi, heldur maga sjálfra þeirra, og með blíðmælum og fagurgala
tæla þeir hjörtu hrekklausra manna. [19] Því að hlýðni yðar er alkunnug
orðin; því gleðst eg yfir yður; en eg vil, að þér séuð vitrir í hinu góða,

---

24: 1 Kor. 16, 6. **25:** Post. 19, 21; 24, 17. **26:** 1 Kor. 16, 1. 2 Kor. 8, 1—2. Gal. 2, 10. **27:** kap. 11, 17. 1 Kor. 9, 11. **29:** kap. 1, 11. **30:** Fil. 2, 1. Kól. 4, 12. Ef. 6, 18. 19. 2 Kor. 1, 11. **31:** 2 Þess. 3, 1. 2. **32:** kap. 1, 10. Jak. 4, 15. **33:** kap. 16, 20. 1 Kor. 14, 33. 2 Kor. 13, 11. — **16, 2:** 3 Jóh. 6. **3:** Post. 18, 2. 26. 2 Tím. 4, 19. **5:** 1 Kor. 16, 19. Kól. 4, 15. **16:** 1 Kor. 16, 20. 2 Kor. 13, 12. 1 Pét. 5, 14. **17:** Matt. 7, 15. 1 Jóh. 4, 1. Fil. 3, 2. Kól. 2, 8. 18. Matt. 18, 17. 1 Kor. 5, 9. 11. 2 Þess. 3, 6. 14. Tít. 3, 9. 10. 2 Jóh. 10. **18:** Fil. 3, 19. 2 Pét. 2, 3. Esek. 13, 18. **19:** kap. 1, 8. Jer. 4, 22. 1 Kor. 14, 20.

en einfaldir í hinu illa. 20 En Guð friðarins mun bráðlega sundurmola
Satan undir fótum yðar.
Náðin drottins vors Jesú Krists sé með yður.
21 Yður heilsa Tímóteus, samverkamaður minn, Lúkíus og Jason
og Sósípater, ættmenn mínir. 22 Eg, Tertíus, sem hefi ritað bréfið, heilsa
yður í drotni. 23 Yður heilsar Gajus, sem ljær hús mér og öllum söfn-
uðinum. Yður heilsar Erastus, gjaldkeri borgarinnar, og bróðir Kvartus.

25 En honum, sem megnar að styrkja yður eftir mínu fagnaðar-
erindi og prédikun Jesú Krists, samkvæmt opinberun þess leyndardóms,
sem frá eilífum tíðum hefir legið í þagnargildi, 26 en nú er auglýstur
fyrir spámannlegar ritningar og eftir skipun hins eilífa Guðs kunn-
gjörður öllum þjóðum til trúar-hlýðni, 27 einum vitrum Guði, fyrir Jes-
úm Krist, — honum sé dýrð um aldirnar. Amen.

Fyrra bréf Páls postula til Korintumanna.

1 Páll, kallaður til postula Jesú Krists, fyrir vilja Guðs, og bróðir-
inn Sóstenes, 2 til safnaðar Guðs, sem er í Korintuborg, hinna helg-
uðu í Kristi Jesú, heilögu samkvæmt köllun, ásamt öllum þeim, er á
sérhverjum stað, hjá þeim og hjá oss, ákalla nafnið drottins vors
Jesú Krists.
3 Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum og drotni
Jesú Kristi.
4 Ávalt þakka eg Guði mínum yðar vegna fyrir þá náð Guðs, sem
yður er gefin í Kristi Jesú, 5 að þér í honum eruð auðgaðir orðnir í
öllu, í allri ræðu og allri þekkingu, 6 eins og líka vitnisburðurinn um
Krist er staðfestur orðinn á meðal yðar, 7 svo að yður brestur ekki
neina náðargjöf, þar sem þér væntið opinberunar drottins vors Jesú
Krists, 8 hans, sem og mun gjöra yður staðfasta alt til enda, óásakanlega
á degi drottins vors Jesú Krists. 9 Trúr er Guð, sem yður hefir kallað
til samfélags sonar síns Jesú Krists, drottins vors.

10 En eg áminni yður, bræður, vegna nafns drottins vors Jesú
Krists, að þér mælið allir hið sama og að ekki séu flokkadrættir á
meðal yðar, heldur að þér séuð fullkomlega sameinaðir í sama hugar-
fari og í sömu skoðun. 11 Því að mér hefir verið tjáð um yður, bræður
mínir, af heimilismönnum Klóe, að þrætur eigi sér stað meðal yðar.
12 Eg á við þetta, að sérhver yðar segir: Eg er Páls; — og eg er Apol-
lóss; — og eg er Kefasar; — og eg er Krists. 13 Er þá Kristi skift í
sundur? Mun Páll hafa verið krossfestur fyrir yður? Eða eruð þér

---

21: Post. 16, 1. 2. Fil. 2, 19. **23:** 1 Kor. 1, 14. **25:** Ef. 3, 18; 1, 9 n. **26:** 2 Tím. 1, 10. Tit. 1, 3. Róm. 1, 5. **27:** 1 Tím. 1, 17; 6, 16. Hebr. 13, 21. — **1, 1:** Gal. 1, 1. Ef. 1, 1. Post. 18, 17. **2:** Jóh. 17, 19. Post. 15, 9; 26, 18. Róm. 1, 7. 2 Tím. 2, 22. **3:** 2 Kor. 1, 2. Ef. 1, 2. 1 Pét. 1, 2. **4:** Róm. 1, 8. Ef. 1, 15. 16. **5:** kap. 12, 4 n. 2 Kor. 8, 7. **7:** Fil. 3, 20. **8:** 2 Kor. 1, 21. Fil. 1, 10. 1 Þess. 3, 13; 5, 23. **9:** kap. 10, 13. 1 Þess. 5, 24. Jóh. 15, 5. **10:** Fil. 2, 2; 3, 15. **12:** Post. 18, 24. Jóh. 1, 43.

skírðir til nafns Páls? 14 Eg þakka Guði fyrir, að eg hefi engan yðar
skírt nema Krispus og Gajus, 15 til þess að enginn skuli segja, að þér
séuð skírðir til míns nafns. 16 Jú, eg skírði líka heimamenn Stefanasar.
Annars veit eg ekki til að eg hafi skírt neinn annan. 17 Því að ekki
sendi Kristur mig til að skíra, heldur til að boða fagnaðarerindi, ekki
með orðspeki, til þess að krossinn Krists misti ekki gildi sitt.
18 Því að orð krossins er heimska þeim er glatast, en oss, sem
hólpnir verðum, er það kraftur Guðs; 19 því að ritað er: *Eyða mun eg
vizku vitringanna, og skynsemi hinna skynsömu mun eg að engu gjöra.*
20 Hvar er vitringur? Hvar fræðimaður? Hvar orðkappi þessarar ald-
ar? Hefir Guð ekki gjört að heimsku speki heimsins. 21 Því að þar
eð heimurinn með spekinni þekti ekki Guð í speki Guðs, þóknaðist
Guði að gjöra hólpna þá, er trúa, með heimsku prédikunarinnar; 22 með
því að bæði Gyðingar heimta tákn, og Grikkir leita að speki, 23 en vér
prédikum Krist krossfestan, Gyðingum hneyksli, en heiðingjum heimsku,
24 en sjálfum hinum kölluðu, bæði Gyðingum og Grikkjum, Krist, kraft
Guðs og speki Guðs. 25 Því að hið heimskulega Guðs er mönnum vitr-
ara, og hið óstyrka Guðs mönnum sterkara.
26 Því að lítið, bræður, til köllunar yðar: þér eruð ekki margir
vitrir eftir holdinu, ekki margir máttugir, ekki margir stórættaðir;
27 heldur hefir Guð útvalið hið heimskulega heimsins, til þess að gjöra
hinum vitru kinnroða, og hið óstyrka heimsins hefir Guð útvalið, til
þess að gjöra hinum voldugu kinnroða. 28 Og hið ógöfuga í heimin-
um og hið fyrirlitna hefir Guð útvalið, og það sem ekkert er, til þess
að gjöra það að engu, sem er, 29 til þess að ekki skuli neitt hold hrósa
sér fyrir Guði. 30 En fyrir hann eruð þér í Kristi Jesú, sem er orðinn
oss vísdómur frá Guði, bæði réttlæti og helgun og endurlausn; 31 til
þess að, eins og ritað er: *sá sem hrósar sér, hrósi sér í drotni.*
2 Og er eg kom til yðar, bræður, og boðaði yður leyndardóm Guðs,
kom eg ekki heldur með frábærleik orðs eða speki; 2 því að eg á-
setti mér að vita ekkert á meðal yðar, nema Jesúm Krist og hann
krossfestan. 3 Og eg dvaldi á meðal yðar í veikleika, ótta og mikilli
angist. 4 Og orðræða mín og prédikun mín studdist ekki við sannfær-
andi vísdómsorð, heldur við sönnun anda og kraftar; 5 til þess að trú
yðar væri eigi bygð á vísdómi manna, heldur á krafti Guðs.
6 En speki tölum vér meðal hinna fullkomnu, þó ekki speki þess-
arar aldar eða höfðingja þessarar aldar, sem að engu verða, 7 heldur
tölum vér speki Guðs í leyndardómi, hina huldu, sem Guð hefir frá
eilífð fyrirhugað oss til dýrðar, 8 og enginn af höfðingjum þessarar
aldar þekti, því að ef þeir hefðu þekt hana, hefðu þeir ekki krossfest
drottin dýrðarinnar; 9 en það er eins og ritað er: *Það sem auga sá ekki
og eyra heyrði ekki,* og ekki kom upp í hjarta mannsins, *alt það sem
Guð fyrirbjó þeim, er elska hann.* 10 En oss hefir Guð opinberað hana
fyrir andann; því að andinn rannsakar alt, jafnvel djúp Guðs. 11 Því
að hver meðal manna veit hvað mannsins er, nema andi mannsins,
sem í honum er? Þannig hefir heldur enginn komist að raun um,
hvað Guðs er, nema Guðs andi. 12 En vér höfum ekki meðtekið anda

---

14: Post. 18, 8. Róm. 16, 23. **16:** kap. 16, 15. 17. **17:** Post. 9, 15. Gal. 1, 16. 1 Kor. 2, 1. 13. **18:** 2 Kor. 4, 3. 2 Þess. 2, 10. Róm. 1, 16. 1 Kor. 1, 24. **19:** Jes. 29, 14. **20:** Jes. 33, 18. Róm. 1, 21. 22. **21:** Matt. 11, 25. 27. Róm. 1, 21. 28. **22:** Matt. 12, 38; 16, 1. Jóh. 4, 48. **23:** Jóh. 6, 60. 1 Kor. 2, 14. **24:** v. 18. **26:** Jóh. 7, 48. Jak. 2, 5. **29:** Róm. 3, 27. Ef. 2, 9. **30:** Róm. 4, 25. Jer. 23, 5. 6. Jóh. 17, 19. Ef. 1, 7. **31:** Jer. 9, 24. 2 Kor. 10, 17. — **2, 1:** v. 4. 13; kap. 1, 17. **2:** Gal. 6, 14. **3:** 2 Kor. 10, 10; 12, 5. 9. **5:** 1 Þess. 1, 5. **6:** Jak. 3, 15. 1 Kor. 1, 20. **7:** Sálm. 51, 8. Róm. 16, 25. **8:** Matt. 11, 25. Jóh. 7, 48. Post. 3, 15. **9:** Jes. 64, 3. Jak. 1, 12. **10:** Matt. 13, 11; 16, 17. **11:** Orðskv. 20, 27.

heimsins, heldur andann, sem er frá Guði, til þess að vér skulum vita,
hvað oss er af Guði gefið; [13] og það tölum vér líka, ekki með orðum,
sem mannlegur vísdómur kennir, heldur sem andinn kennir, er vér út-
listum andleg efni fyrir andlegum mönnum. [14] En náttúrlegur maður
veitir ekki viðtöku því sem Guðs anda er; því að honum er það
heimska og hann getur ekki skilið það, af því að það dæmist andlega.
[15] En hinn andlegi dæmir um alt, en um hann sjálfan verður ekki
dæmt af neinum; [16] *því að hver hefir þekt huga drottins, að hann geti
frætt hann?* En vér höfum hugarfar Krists.
3 Og eg gat ekki, bræður, talað við yður eins og við andlega
menn, heldur eins og við holdlega, eins og við ómálga í Kristi.
[2] Mjólk gaf eg yður að drekka, mat ekki, því að enn þolduð þér það
ekki. Og þér þolið það jafnvel ekki enn, [3] því að enn þá eruð þér
holdlegir menn. Því að þegar metningur og þráttan er á meðal yðar,
eruð þér þá eigi holdlegir menn og hegðið yður á manna hátt? [4] Því
að þegar einn segir: Eg er Páls, en annar: Eg er Apollóss, eruð þér
þá ekki menn? [5] Hvað er þá Apollós? Já, hvað er þá Páll? Þjónar,
sem hafa leitt yður til trúar, og það eins og drottinn hefir gefið hvor-
um fyrir sig. [6] Eg gróðursetti, Apollós vökvaði, en Guð gaf vöxtinn.
[7] Þannig er þá hvorki sá neitt, er gróðursetur, né sá er vökvar, heldur
Guð, sem vöxtinn gefur. [8] En sá sem gróðursetur og sá sem vökvar
eru eitt. En sérhver mun fá sín eigin laun eftir sínu eigin erfiði. [9] Því
að Guðs samverkamenn erum vér; Guðs akurlendi, Guðs hús eruð þér.
[10] Eftir þeirri náð Guðs, sem mér er veitt, hefi eg eins og vitur
húsameistari lagt grundvöll; en annar byggir ofan á. En sérhver at-
hugi, hvernig hann byggir ofan á. [11] Því að annan grundvöll getur
enginn lagt en þann sem lagður er, sem er Jesús Kristur. [12] En ef
einhver byggir ofan á grundvöllinn gull, silfur, dýra steina, tré, hey,
hálm, [13] þá mun verk sérhvers verða augljóst, því að dagurinn mun
leiða það í ljós, af því að hann opinberast með eldi; og hvílíkt verk
hvers eins er, það mun eldurinn prófa. [14] Ef nú verk einhvers fær
staðist, það er hann bygði ofan á, mun hann taka laun. [15] Ef verk
einhvers brennur upp, mun hann bíða tjón, en sjálfur mun hann frels-
aður verða, en þó eins og úr eldi.
[16] Vitið þér eigi, að þér eruð musteri Guðs og að andi Guðs býr
í yður? [17] Ef nokkur eyðir musteri Guðs, mun guð eyða honum, því
að musteri Guðs er heilagt, og það eruð þér.
[18] Enginn dragi sjálfan sig á tálar. Ef nokkur hygst vera vitur
yðar á meðal í þessum heimi, hann verði heimskur, til þess að hann
verði vitur. [19] Því að speki þessa heims er heimska hjá Guði. Því
að ritað er: *Hann er sá, sem grípur hina vitru í slægð þeirra.* [20] Og
aftur: *Drottinn þekkir hugsanir vitringanna, að þær eru hégómlegar.*
[21] Fyrir því stæri enginn sig af mönnum. Því að alt er yðar, [22] hvort
heldur er Páll, eða Apollós, eða Kefas, eða heimur, eða líf, eða dauði,
eða hið yfirstandandi, eða hið komandi; alt er yðar, [23] en þér eruð
Krists, en Kristur Guðs.
4 Þannig líti menn á oss svo sem þjóna Krists og ráðsmenn yfir
leyndardómum Guðs. [2] Hér er þess að öðru leyti krafist af ráðs-

12: Róm. 8, 15. **13:** v. 1. 4. **15:** Orðskv. 28, 5. 1 Þess. 5, 21. 1 Jóh. 2, 20. **16:** Job 15, 8. Jes. 40, 13. Jer. 23, 18. Róm. 11, 34. — **3, 2:** kap. 2, 6. Hebr. 5, 12. 13. **3:** kap. 1, 10. 11. Gal. 5, 19. 20. Jak. 3, 16. **4:** kap. 1, 12. **6:** Post. 18, 1. 4. 24—26. **8:** Sálm. 62, 13. Jer. 32, 19. Matt. 16, 27. Opinb. 2, 23. **9:** 2 Kor. 6, 1. Ef. 2, 20. **10:** kap. 15, 10. **11:** Jes. 28, 16. **13:** kap. 4, 5. 2 Þess. 1, 8. Mal. 4, 1. **16:** kap. 6, 19. 2 Kor. 6, 16. Hebr. 3, 6. **18:** Orðskv. 3, 7. Jes. 5, 21. 1 Kor. 4, 10. **19:** Job 5, 13. **20:** Sálm. 94, 11. **22:** kap. 1, 12. Róm. 8, 38. — **4, 1:** Tít. 1, 7. 1 Pét. 4, 10. **2:** Lúk. 12, 42.

mönnunum, að sérhver reynist trúr. 3 En mér er það fyrir minstu að
verða dæmdur af yður eða af mannlegu dómþingi; eg dæmi mig ekki
einu sinni sjálfur. 4 Því að eg er mér ekki neins meðvitandi, en með
því er eg þó ekki réttlættur; en drottinn er sá sem dæmir mig. 5 Dæmið
því ekki neitt fyrir tímann, áður en drottinn kemur, hann sem og mun
leiða það í ljós, sem í myrkrinu er hulið, og opinbera ráð hjartnanna.
Og þá mun sérhverjum hlotnast lofstír af Guði.

6 En þetta hefi eg, bræður, heimfært til sjálfs mín og Apollóss yðar
vegna, til þess að þér mættuð læra af okkur það sem ekki fer fram úr
»því sem ritað er«, til þess að enginn yðar hroki sér upp einum í vil,
öðrum til niðrunar. 7 Því að hver gefur þér yfirburði? Og hvað hefir
þú, sem þú hefir ekki þegið? En hafir þú nú þegið, hví stærir þú
þig þá, eins og þú hefðir ekki þegið? 8 Þér eruð þegar orðnir mettir,
þér eruð þegar orðnir auðugir, án vor eruð þér orðnir konungar. Og
eg vildi óska, að þér væruð orðnir konungar, til þess að einnig vér
mættum sitja að völdum með yður. 9 Því að mér virðist Guð hafa sett
oss postulana sízta, eins og dauðadæmda; því að sjónleikur erum vér
orðnir heiminum, bæði englum og mönnum. 10 Vér erum heimskir
sökum Krists, en þér vitrir í Kristi; vér veikir, en þér sterkir; þér
virtir, en vér óvirtir. 11 Alt til þessarar stundar þolum vér bæði hungur
og þorsta og klæðleysi, og oss er misþyrmt, og vér höfum engan sama-
stað, 12 og vér stöndum í erfiði, vinnandi með eigin höndum. Hrak-
yrtir blessum vér, ofsóttir umberum vér, 13 lastaðir áminnum vér. Eins
og sorp heimsins erum vér orðnir, afhrak allra alt til þessa.

14 Ekki rita eg þetta til þess að gjöra yður kinnroða, heldur á-
minnandi yður eins og elskuleg börn mín. 15 Því að þótt þér hefðuð
tíu þúsund fræðara í Kristi, þá hafið þér þó eigi marga feður; því að
eg er sá sem hefi getið yður í Kristi Jesú fyrir fagnaðarerindið. 16 Eg
áminni yður því: Verðið eftirbreytendur mínir. 17 Þess vegna sendi eg
til yðar Tímóteus, sem er elskað og trútt barn mitt í drotni, og hann
mun minna yður á vegu mína í Kristi, eins og eg kenni alstaðar i
hverjum söfnuði. 18 En nokkurir hafa gjörst hreyknir, rétt eins og eg
ætlaði ekki að koma til yðar; 19 en eg mun brátt koma til yðar, ef
drottinn vill, og mun eg þá kynna mér, ekki orð hinna stærilátu,
heldur kraftinn. 20 Því að guðsríki er ekki fólgið í orðum, heldur í
krafti. 21 Hvað viljið þér? Á eg að koma til yðar með vendi, eða með
kærleika og hógværðar anda?

5 Í hámælum er haft, að saurlifnaður eigi sér stað á meðal yðar,
og það slíkur saurlifnaður, sem jafnvel ekki á sér stað meðal heið-
ingja, að maður heldur við konu föður síns. 2 Og svo eruð þér stæri-
látir, og hafið ekki miklu fremur hrygst, svo að maðurinn, sem þetta
verk hefir drýgt, yrði rekinn burt úr félagi yðar! 3 Því að eg fyrir
mitt leyti, fjarlægur að líkamanum til, en nálægur að andanum, hefi
þegar, eins og eg væri nálægur, kveðið þann dóm upp yfir manni þeim,
sem þetta hefir þannig drýgt, 4 að slíkan mann skyldi í nafni drottins
vors Jesú, þegar þér og minn andi væruð samankomnir með krafti
drottins vors Jesú, 5 selja Satan á vald til deyðingar holdinu, til þess
að andinn mætti frelsast á degi drottins Jesú. 6 Ekki er það fallegt,

---

4: Sálm. 130, 3. Róm. 3, 20. Sálm. 35, 24. **5:** Matt. 25, 31. Opinb. 20, 12. **7:** Jóh. 3, 27. Jak. 1, 17. **9:** Sálm. 44, 23. 2 Kor. 4, 11. Hebr. 10, 33. **10:** kap. 3, 18; 2, 3. 2 Kor. 13, 9. **11:** 2 Kor. 11, 27. Post. 23, 2. 2 Kor. 6, 5; 11, 23. **12:** Post. 18, 3; 20, 34. Matt. 5, 44. Lúk. 6, 28; 23, 34. **13:** Harm. 3, 45. **14:** 1 Þess. 2, 11. **15:** Post. 18, 11. Gal. 4, 19. Filem. 10. **16:** kap. 11, 1. Fil. 3, 17. 1 Þess. 1, 6. **17:** kap. 16, 10. **19:** Jak. 4, 15. **20:** kap. 2, 4. 1 Þess. 1, 5. **21:** 2 Kor. 10, 1—4. — **5, 1:** 3 Mós. 18, 8. 5 Mós. 27, 20. **3:** 2 Kor. 13, 10. Kól. 2, 5. **5:** 1 Tím. 1, 20.

sem þér hrósið yður af! Vitið þér ekki, að lítið súrdeig sýrir alt deigið?
[7] Hreinsið burt gamla súrdeigið, til þess að þér séuð nýtt deig, eins og
þér eruð ósýrðir. Því að páskalambi voru er og slátrað, sem er Kristur.
[8] Höldum því hátíð, ekki með gömlu súrdeigi nje með súrdeigi ilsku
og vonzku, heldur með ósýrðum brauðum hreinleikans og sannleikans.
[9] Eg ritaði yður í bréfinu, að þér skylduð ekki eiga mök við
saurlífismenn — [10] ekki við saurlífismenn þessa heims yfirleitt, eða við
ásælna og ræningja, eða hjáguðadýrkendur, því að þá hefðuð þér orðið
að fara út úr heiminum. [11] En nú rita eg yður, að þér skulið engin
mök eiga við nokkurn þann, er nefnir sig bróður, en er saurlífismaður,
eða ásælinn, eða skurðgoðadýrkari, eða lastmáll, eða ofdrykkjumaður,
eða ræningi; slíkum manni skuluð þér jafnvel ekki samneyta. [12] Því
að hvað skyldi eg vera að dæma þá, er fyrir utan eru? Dæmið þér
ekki þá, sem fyrir innan eru? [13] Og mun ekki Guð dæma þá sem
fyrir utan eru? *Rekið hinn vonda burt frá sjálfum yður.*
6 Dirfist nokkur yðar, er hann hefir sök móti öðrum, að láta það
koma undir dóm fyrir hinum ranglátu, en ekki fyrir hinum heilögu?
[2] Eða vitið þér ekki, að hinir heilögu eiga að dæma heiminn? Og ef
heimurinn á að dæmast af yður, eruð þér þá óverðugir að dæma í
hinum minstu málum? [3] Vitið þér eigi, að vér eigum að dæma engla?
Hvað þá tímanleg efni! [4] Þegar þér því eigið að dæma um tímanleg
efni, hvort setjið þér þá fyrir dómara hina fyrirlitnu í söfnuðinum?
[5] Eg segi það yður til blygðunar. Er þá enginn vitur til á meðal yðar,
sem skorið geti úr málum fyrir bróður sinn? [6] En bróðir á í máli við
bróður, og það fyrir vantrúuðum! [7] Annars er það nú yfirleitt galli á
yður, að þér eigið í málaferlum hver við annan. Hví líðið þér ekki
heldur órétt? Hví látið þér ekki heldur hafa af yður? [8] En þér hafið
rangsleitni í frammi og hafið af öðrum, og það af bræðrum! [9] Eða
vitið þér ekki, að ranglátir munu ekki guðsríki erfa? Villist ekki!
Hvorki munu saurlífismenn, né skurðgoðadýrkendur, né hórkarlar, né
mannbleyður, né mannhórar, [10] né þjófar, né ásælnir, né drykkjumenn,
né lastmálir, né ræningjar guðsríki erfa. [11] Og þetta voruð þér, sumir
yðar. En þér létuð þvost, þér eruð helgaðir, þér eruð réttlættir fyrir
nafn drottins Jesú Krists og fyrir anda vors Guðs.
[12] Alt er mér leyfilegt, en ekki er alt gagnlegt. Alt er mér leyfi-
legt, en eg má ekki láta neitt fá vald yfir mér. [13] Maturinn er fyrir
magann og maginn fyrir matinn, en Guð mun hvorttveggja að engu
gjöra. En líkaminn er ekki fyrir saurlífi, heldur fyrir drottin, og drott-
inn fyrir líkamann. [14] En bæði hefir Guð uppvakið drottin og mun
uppvekja oss fyrir kraft sinn. [15] Vitið þér ekki, að líkamir yðar eru
limir Krists? Á eg þá að taka limi Krists og gjöra þá að skækju-limum?
Fjarri fer því. [16] Eða vitið þér ekki, að sá er samlagar sig skækjunni,
verður ásamt henni einn líkami? *Því að þau tvö* — segir hann — *munu
verða eitt hold.* [17] En sá er samlagar sig drotni, er einn andi ásamt hon-
um. [18] Flýið saurlifnaðinn! Sérhver önnur synd, sem maðurinn kann
að drýgja, er fyrir utan líkama hans. En saurlífismaðurinn syndgar á
móti eigin líkama sínum. [19] Eða vitið þér ekki, að líkami yðar er
musteri heilags anda í yður, sem þér hafið frá Guði? Og ekki eruð

6: Gal. 5, 9. **7:** Jes. 53, 7. Jóh. 1, 29. 1 Pét. 1, 19; 2, 24. **8:** 2 Mós. 12, 3. 15.
19. **9:** 2 Kor. 6, 14. 2 Þess. 3, 14. **12:** Mark. 4, 11. Kól. 4, 5. 1 Þess. 4, 12.
13: 5 Mós. 13, 5; 22, 21. — **6, 2:** Matt. 19, 28. **5:** kap. 15, 34. **7:** Orðskv. 20, 22.
Matt. 5, 40. Róm. 12, 19. 1 Þess. 5, 15. **8:** 3 Mós. 25, 14. **9:** Gal. 5, 19—21. Ef.
5, 5. Hebr. 12, 14. Opinb. 22, 15. Gal. 6, 7. 3 Mós. 18, 22. Róm. 1, 27. **11:**
Ef. 2, 2 n. 5, 8. Kól. 3, 7. Tít. 3, 3. 1 Kor. 1, 2. Hebr. 10, 22. **12:** kap. 10. 23.
13: Matt. 15, 17. **15:** kap. 12, 27. Ef. 4, 15. 16; 5, 30. **16:** 1 Mós. 2, 24. Matt.
19, 5. **17:** Jóh. 17, 21. **18:** kap. 10, 8. **19:** kap. 3, 16. 2 Kor. 6, 16. Ef. 2, 21.

þér yðar eigin, 20 því að þér eruð verði keyptir. Vegsamið því Guð í
líkama yðar.

7 En viðvíkjandi því sem þér hafið ritað um, þá er það gott fyrir mann
að snerta ekki konu. 2 En vegna saurlífisins hafi hver og einn sína
eiginkonu, og hver og ein hafi sinn eiginmann. 3 Maðurinn láti kon-
unni í té það sem skylt er, og sömuleiðis einnig konan manninum.
4 Ekki hefir konan vald yfir sínum eigin líkama, heldur maðurinn, en
sömuleiðis hefir einnig maðurinn ekki vald yfir sínum eigin líkama,
heldur konan. 5 Haldið yður eigi hvort frá öðru, nema þá eftir sam-
komulagi, um stundarsakir, til þess að þér getið haft næði til bænar-
innar, og takið svo saman aftur, til þess að Satan freisti yðar ekki
vegna bindindisleysis yðar. 6 En þetta segi eg í tilhliðrunar skyni, ekki
sem skipun. 7 En þess óska eg, að allir menn væru eins og eg er
sjálfur, en hver hefir sína eigin náðargjöf frá Guði, einn svo, og ann-
ar svo.
8 En hinum ókvæntu og ekkjunum segi eg, að þeim er gott að
halda áfram að vera eins og eg er. 9 En vanti þau bindindissemi, þá
gangi þau í hjónaband; því að betra er að ganga í hjónaband en að
brenna. 10 En þeim sem gengið hafa í hjónaband, býð eg, þó ekki eg,
heldur drottinn, að konan skuli ekki skilja við mann sinn, — 11 en hafi
hún skilið við hann, þá sé hún áfram ógift eða sættist við manninn,
— og að maðurinn skuli ekki reka frá sér konuna. 12 En við hina
aðra segi eg, ekki drottinn: Ef bróðir nokkur á vantrúaða konu, og
hún lætur sér það vel líka að búa saman við hann, þá reki hann hana
ekki frá sér. 13 Og kona, sem á vantrúaðan mann, og hann lætur sér
vel líka að búa saman við hana, yfirgefi ekki manninn. 14 Því að van-
trúaði maðurinn er helgaður í konunni og vantrúaða konan er helguð
í bróðurnum. Annars væru börn yðar óhrein, en nú eru þau heilög.
15 En ef hinn vantrúaði vill skilja, þá fái hann skilnað, því að hvorki
bróðir né systir eru þrælbundin í slíkum efnum, en í friði hefir Guð
kallað oss; 16 því að hvað veizt þú, kona, hvort þú munir frelsa mann-
inn? Eða hvað veizt þú, maður, hvort þú munir frelsa konuna? 17 Þó
framgangi hver og einn eins og drottinn hefir úthlutað honum, eins
og Guð hefir kallað hann. Og þannig skipa eg fyrir í öllum söfnuð-
unum. 18 Sé einhver kallaður sem umskorinn, þá dragi hann ekki yfir;
hafi einhver verið kallaður sem óumskorinn, þá láti hann ekki um-
skera sig. 19 Umskurnin er ekkert og yfirhúðin ekkert, heldur það að
varðveita boðorð Guðs. 20 Hver og einn sé kyrr í þeirri köllun, sem
hann var kallaður í. 21 Varst þú þræll, er þú varst kallaður? Set það
ekki fyrir þig; en þótt þú enda getir orðið frjáls, þá nota það heldur.
22 Því að sá þræll, sem kallaður er í drotni, er frelsingi drottins; á
sama hátt er sá, sem kallaður er sem frjáls, þræll Krists. 23 Þér eruð
verði keyptir; verðið ekki mannaþrælar. 24 Bræður, sérhver verði hjá
Guði kyrr í þeirri stétt, sem hann var kallaður í.
25 Um meyjarnar hefi eg enga skipun frá drotni. En álit mitt læt
eg í ljósi eins og sá, er hlotið hefir þá náð af drotni að vera trúr.
26 Eg álít þá, að það sé gott vegna yfirstandandi neyðar, — að það sé
gott fyrir mann að vera þannig. 27 Ertu við konu bundinn? Leitast þá
ekki við að verða laus. Ertu laus orðinn við konu? 28 Leita þá ekki
kvonfangs. En þótt þú kvongist, syndgar þú ekki; og ef mærin giftist,

20: kap. 7, 23. 1 Pét. 1, 18. 19. Opinb. 5, 9. Fil. 1, 20. — **7, 7:** Matt. 19, 12. 1 Kor. 12, 11. **9:** 1 Tím. 5, 14. **10:** Matt. 5, 32; 19, 6 n. **14:** Róm. 11, 16. **17:** v. 20. 24. **19:** Gal. 5, 6; 6, 15. **22:** Gal. 3, 28. Jóh. 8, 36. Róm. 6, 18. 22. Gal. 5, 13. Ef. 6, 6. 1 Pét. 2, 16. **23:** kap. 6, 20. 1 Pét. 1, 18. 19. Hebr. 9, 12. **25:** v. 12. **26:** Jer. 16, 2 n.

syndgar hún ekki; en þrenging munu slíkir hljóta fyrir hold sitt, en eg
vildi hlífa yður. 29 En það segi eg, bræður, tíminn er takmarkaður;
til þess að hér eftir jafnvel þeir, sem kvæntir eru, skuli vera eins og
þeir væru það ekki, 30 og þeir sem gráta, eins og þeir grétu ekki, og
þeir sem fagna, eins og þeir fögnuðu ekki, og þeir sem kaupa, eins og
þeir héldu ekki í eignina, 31 og þeir sem nota heiminn, eins og þeir
færðu sér hann ekki í nyt. Því að mynd þessa heims líður undir lok.
32 En eg vil, að þér séuð áhyggjulausir. Hinn ókvænti ber fyrir brjósti
það sem drottins er, hversu hann megi drotni þóknast. 33 Hinn kvænti
ber fyrir brjósti það sem heimsins er, hversu hann megi þóknast konunni.
34 Það er og munur á konunni og meynni; hin ógifta mær ber fyrir
brjósti það sem drottins er, til þess að hún megi vera heilög, bæði að
líkamanum og andanum. En hin gifta ber fyrir brjósti það sem heims-
ins er, hvernig hún megi þóknast manninum. 35 En þetta segi eg sjálf-
um yður til gagns, ekki til þess að varpa snöru yfir yður, heldur til
þess að efla velsæmi og óbifanlega fastheldni við drottin. 36 En ef ein-
hver álítur, að hann gjöri meynni vansa, ef hún er af blómaskeiði,
og hjá því verður ekki komist, þá gjöri hann það sem honum sýnist;
hann syndgar ekki; giftist þau. 37 Sá þar á móti, sem er staðfastur í
hjarta sínu og ekki er tilneyddur, en hefir fult vald til að fara eftir
eigin vilja sínum, og hefir afráðið það í hjarta sínu að varðveita meyna,
sem hann á fyrir að sjá, gjörir vel. 38 Þannig gjörir þá bæði sá mað-
ur vel, sem giftir mey sína; og sá sem ekki giftir hana, hann gjörir
þó betur. 39 Konan er bundin meðan maður hennar er á lífi. En ef
maðurinn deyr, er henni frjálst að giftast hverjum sem hún vill, að-
eins sé það í drotni. 40 Þó er hún sælli, ef hún heldur áfram að vera
eins og hún er, eftir minni skoðun. En eg þykist og hafa anda Guðs.

8 Viðvíkjandi fórnarkjöti skurðgoða, þá vitum vér, að þekkingu
höfum vér allir. Þekkingin blæs menn upp, en kærleikurinn byggir
upp. 2 Ef einhver þykist hafa öðlast þekkingu á einhverju, hann þekkir
enn ekki eins og þekkja ber. 3 En ef einhver elskar Guð, þá er hann
þektur af honum. 4 En viðvíkjandi neyzlu fórnarkjöts skurðgoða, þá
vitum vér, að skurðgoð er ekkert í heiminum og að enginn er Guð
nema einn. 5 Því að enda þótt til séu svonefndir guðir, hvort heldur
er á himni eða á jörðu, eins og til eru margir guðir og margir herrar,
6 þá er þó ekki til fyrir oss nema einn Guð, faðirinn, sem allir hlutir
eru frá, og vér til hans, og einn drottinn Jesús Kristur, sem allir hlutir
eru til orðnir fyrir, og vér fyrir hann. 7 Þó er sú þekking ekki hjá
öllum, en nokkurir eta það sem skurðgoðafórn, af því að þeir hafa
vanist skurðgoðum alt til þessa, og þá saurgast samvizka þeirra, sem
er óstyrk. 8 En matur mun ekki gjöra oss þóknanlega Guði. Hvorki
missum vér neins, þótt vér etum ekki, né ávinnum vér neitt, þótt vér
etum. 9 En gætið þess, að þetta frelsi yðar verði ekki hinum óstyrku
ásteytingarefni. 10 Því sjái einhver þig, — þig sem hefir þekkinguna, —
sitja til borðs í goðahofi, mundi það ekki stæla samvizku þess, sem ó-
styrkur er, til að neyta fórnarkjöts? 11 Því að hinn óstyrki glatast
vegna þekkingar þinnar, bróðirinn, sem Kristur dó fyrir. 12 En þegar
þér þannig syndgið gegn bræðrunum og særið samvizku þeirra, sem
er óstyrk, þá syndgið þér á móti Kristi. 13 Þess vegna mun eg, ef

29: 1 Pét. 4, 7. **31:** Jes. 40, 6. 1 Jóh. 2, 17. **33:** Ef. 5, 28. 29. **39:** Róm. 7, 2. **40:** 1 Þess. 4, 8. — **8, 1:** Post. 15, 20. 29. **2:** Gal. 6, 3. 1 Tím. 6, 4. **3:** Sálm. 1, 6. Jóh. 10, 14. 27. Gal. 4, 9. **4:** kap. 10, 19. 20. 5 Mós. 4, 39; 6, 4. 1 Tím. 2, 5. **6:** Mal. 2, 10. Róm. 11, 36. Post. 17, 28. Jóh. 13, 13. Ef. 4, 5. Jóh. 1, 3. **7:** kap. 10, 28. **8:** Róm. 14, 17. Hebr. 13, 9. **9:** 1 Pét. 2, 16. Róm. 14, 13. 20. **11:** Róm. 14, 15.

matur hneykslar bróður minn, um aldur og æfi ekki kjöts neyta, til
þess að eg hneyskli ekki bróður minn.

9 Er eg ekki frjáls? Er eg ekki postuli? Hefi eg ekki séð Jesúm,
drottin vorn? Eruð þér ekki verk mitt í drotni? [2] Þótt ekki væri
eg postuli fyrir aðra, þá er eg það fyrir yður. Því að þér eruð í
drotni innsigli postuladóms míns; [3] þetta er vörn mín gagnvart þeim,
sem dæma um mig. [4] Höfum vér ekki frelsi til að eta og drekka?
[5] Höfum vér ekki frelsi til að ferðast um með kristna eiginkonu, alveg
eins og hinir postularnir og bræður drottins og Kefas? [6] Eða erum við
Barnabas þeir einu, sem ekki eru undanþegnir því að vinna? [7] Hver
tekst nokkurn tíma herþjónustu á hendur á sjálfs síns mála? Hver
gróðursetur víngarð og neytir ekki ávaxtar hans? eða hver gætir
hjarðar og neytir ekki af mjólk hjarðarinnar? [8] Tala eg þetta á mann-
legan hátt? Eða segir ekki einnig lögmálið það? [9] Því að ritað er
í lögmáli Móse: *Þú skalt ekki múlbinda uxann, er hann þreskir.* Hvort
lætur Guð sér ant um uxana? [10] Eða segir hann það ekki að öllu leyti
vor vegna? Jú, því að vor vegna var það skrifað, því að plógarinn
á að plægja með von og þreskjarinn með von um hlutdeild. [11] Ef vér
nú höfum sáð því sem andlegt er hjá yður, er þá mikið að vér upp-
skerum hjá yður það sem líkamlegt er? [12] Ef aðrir hafa þennan rétt
hjá yður, höfum vér hann þá ekki enn þá fremur? En vér höfum ekki
hagnýtt oss þennan rétt, heldur sættum oss við alt, til þess að vér
enga tálmun gjörum fagnaðarerindi Krists. [13] Vitið þér ekki, að þeir
sem vinna að hinum helgu athöfnum, þeir alast við það sem kemur
úr helgidóminum, að þeir, sem starfa við altarið, taka hlut með altar-
inu? [14] Þannig hefir drottinn einnig fyrirskipað, að þeir, sem prédika
fagnaðarerindið, skuli lifa af fagnaðarerindinu. [15] En eg hefi ekki hag-
nýtt mér neitt af þessu, og eg skrifa þetta ekki heldur til þess að þannig
skuli verða gjört við mig. Því að mér væri betra að deyja en að
nokkur ónýti það sem eg hrósa mér af. [16] Því að þótt eg sé að boða
fagnaðarerindi, þá er það mér ekki neitt hrósunarefni, því að nauðsyn
hvílir á mér; já, vei mér, ef eg ekki boðaði fagnaðarerindi. [17] Því að
gjöri eg þetta af frjálsum vilja, þá fæ eg laun, en gjöri eg það til-
knúður, þá hefir mér verið trúað fyrir ráðsmensku. [18] Hver eru þá
laun mín? Að eg læt fagnaðarerindið vera ókeypis, er eg boða það,
svo að eg hagnýti mér ekki það sem eg á rétt á í fagnaðarerindinu.
[19] Því að þótt eg sé öllum óháður, hefi eg gjört sjálfan mig að þjóni
allra, til þess að eg áynni þess fleiri. [20] Og eg hefi verið Gyðingunum
sem Gyðingur, til þess að eg áynni Gyðinga, þeim sem eru undir lög-
málinu eins og sá, sem er undir lögmálinu, enda þótt eg sjálfur sé
ekki undir lögmálinu, til þess að eg áynni þá sem eru undir lögmál-
inu; [21] hinum lögmálslausu sem lögmálslaus, þótt eg sé ekki lögmáls-
laus fyrir Guði, heldur lögbundinn Kristi, til þess að eg áynni hina
lögmálslausu. [22] Hinum óstyrku hefi eg verið óstyrkur, til þess að eg
áynni hina óstyrku. Eg er orðinn öllum alt, til þess að eg yfir höfuð geti
frelsað nokkura. [23] En eg gjöri alt vegna fagnaðarerindisins, til þess að
eg fái hlutdeild með því. [24] Vitið þér ekki, að þeir sem á skeiðvellin-
um hlaupa, hlaupa að sönnu allir, en einn fær sigurlaunin? Hlaupið
þannig, að þér getið hlotið þau. [25] En sérhver, sem tekur þátt í kapp-

---

13: Róm. 14, 21. — **9, 1:** Post. 9, 3 n. 1 Kor. 4, 15. **2:** 2 Kor. 3, 2. 3. **5:** Matt. 8, 14; 12, 46. **6:** 2 Þess. 3, 8. 9. **7:** 1 Kor. 3, 6. 8. 1 Pét. 5, 2. **9:** 5 Mós. 25, 4. **10:** 2 Tím. 2, 6. **11:** Róm. 15, 27. Gal. 6, 6. **12:** Post. 20, 33. 2 Kor. 11, 7 n. 12, 13. 1 Þess. 2, 9. **13:** 4 Mós. 18, 8. 5 Mós. 18, 1—4. **14:** Matt. 10, 10. **15:** Post. 18, 3. 2 Þess. 3, 8. **16:** Róm. 1, 14. **17:** kap. 4, 1. **19:** Matt. 20, 28. 1 Kor. 10, 33. **20:** Post. 16, 3; 18, 18; 21, 24. **21:** kap. 7, 22. **22:** Róm. 15, 1. 1 Kor. 8, 13; 10, 33. **24:** Fil. 3, 14. Hebr. 12, 1.

leikjum, er bindindissamur í öllu, þeir til þess að hljóta forgengilegan
sigursveig, en vér óforgengilegan. [26] Þess vegna hleyp eg þá ekki eins
og upp á óvissu; eg berst eins og sá, er ekki slær í vindinn; [27] en eg
lem líkama minn og leiði hann í ánauð, til þess að eg, sem hefi pré-
dikað fyrir öðrum, skuli ekki sjálfur verða gjörður rækur.
10 Því að eg vil ekki, bræður, að yður skuli vera ókunnugt um
það, að feður vorir voru allir undir skýinu, og fóru allir yfir um
hafið, [2] og voru allir skírðir til Móse í skýinu og hafinu, [3] og neyttu
allir hinnar sömu andlegu fæðu, [4] og drukku allir hinn sama andlega
drykk; því að þeir drukku af hinum andlega kletti, sem fylgdi þeim,
en kletturinn var Kristur. [5] En samt hafði Guð enga velþóknun á flest-
um þeirra, því að þeir féllu í eyðimörkinni. [6] En þessir hlutir hafa
gjörst sem fyrirboðar fyrir oss, til þess að vér verðum ekki sólgnir í
það sem ilt er, eins og þeir urðu sólgnir í það. [7] Og verðið ekki heldur
skurðgoðadýrkendur, eins og nokkurir þeirra, alt eins og ritað er:
Lýðurinn settist niður til að eta og drekka, og þeir stóðu upp til að leika.
[8] Drýgjum ekki heldur hórdóm, eins og nokkurir þeirra drýgðu hórdóm,
og tuttugu og þrjár þúsundir féllu á einum degi. [9] Freistum ekki heldur
drottins, eins og nokkurir þeirra freistuðu hans, og biðu bana af högg-
ormum. [10] Möglið ekki heldur, eins og nokkurir þeirra mögluðu, og
fórust fyrir eyðandanum. [11] En alt þetta kom yfir þá sem fyrirboði
og það er ritað til viðvörunar oss, sem endir aldanna er kominn til.
[12] Því gæti sá, er hygst standa, vel að sér, að hann ekki falli. [13] Yfir
yður hefir ekki komið nema mannleg freisting, en Guð er trúr, sem
ekki mun leyfa, að þér freistist yfir megn fram, heldur mun hann á-
samt freistingunni einnig gjöra endirinn þannig, að þér fáið staðist.
[14] Fyrir því, mínir elskuðu, flýið skurðgoðadýrkunina. [15] Eg tala
til yðar sem skynsamra manna; dæmið þér um það, sem eg segi. [16] Sá
bikar blessunarinnar, sem vér blessum, er hann ekki samfélag um blóð
Krists? Og brauðið, sem vér brjótum, er það ekki samfélag um líkama
Krists? [17] Af því að brauðið er eitt, erum vér hinir mörgu einn líkami,
því að vér höfum allir hlutdeild í hinu eina brauði. [18] Lítið á Ísrael eftir
holdinu; komast ekki þeir, sem fórnirnar eta, í samfélag um altarið?
[19] Hvað segi eg þá? Að fórnarkjöt skurðgoða sé nokkuð? Eða að
skurðgoð sé nokkuð? [20] Nei, heldur að það sem heiðingjarnir blóta,
það blóta þeir illum öndum, en ekki Guði. En eg vil ekki að þér
verðið samlagsmenn illu andanna. [21] Ekki getið þér drukkið bikar
drottins og bikar illra anda. Ekki getið þér tekið þátt í borðhaldi
drottins og borðhaldi illra anda. [22] Eða eigum vér að reita drottin til
reiði? Munum vér vera máttugri en hann?
[23] Alt er leyfilegt, en ekki er alt gagnlegt. Alt er leyfilegt, en ekki
uppbyggir alt. [24] Enginn leiti síns eigin, heldur þess sem hins er.
[25] Alt það, sem selt er í sláturbúðinni, getið þér etið án nokkurra eftir-
grenslana vegna samvizkunnar. [26] *Því að jörðin er drottins og fylling
hennar.* [27] Ef einhver hinna vantrúuðu býður yður, og ef þér viljið
fara, þá etið af öllu því sem fram fyrir yður er sett, án eftirgrenslana
vegna samvizkunnar. [28] En ef einhver segir við yður: Þetta er fórnar-

---

25: 1 Tím. 6, 12. 2 Tím. 2, 5. 1 Pét. 1, 4; 5, 4. **26:** 2 Tím. 2, 5; 4, 7. **27:** Róm.
8, 13. Kól. 3, 5. — **10, 1:** 2 Mós. 13, 21. 22. Sálm. 78, 14. 2 Mós. 14, 22. **3:**
2 Mós. 16, 15. Sálm. 105, 40. **4:** 2 Mós. 17, 6. Sálm. 78, 16. **5:** Hebr. 3, 17—19.
4 Mós. 11, 33. **6:** 4 Mós. 11, 34. Sálm. 78, 30. **7:** 2 Mós. 32, 6. **8:** 4 Mós. 25,
1—9. **9:** 4 Mós. 21, 5 n. **10:** 4 Mós. 16, 41—50. **11:** Róm. 4, 23. 24. **12:** Róm.
11, 20. **13:** kap. 1, 9. 1 Þess. 5, 24. **14:** Post. 15, 20. 2 Kor. 6, 16. **15:** kap. 2,
15. **16:** Matt. 26, 26. 27. **17:** kap. 12, 13. 27. Róm. 12, 5. **18:** 3 Mós. 7, 6. **19:**
kap. 8, 4. **20:** Sálm. 96, 5. **21:** 2 Kor. 6, 15. **22:** 5 Mós. 32, 21. **23:** kap. 6, 12.
24: v. 33. Róm. 15, 2. Fil. 2, 4. **26:** 2 Mós. 19, 5. Sálm. 24, 1; 50, 12.

kjöt! — þá etið ekki, vegna þess, er aðvart gjörði, og vegna samvizk-
unnar. 29 Samvizkunnar, segi eg, ekki mannsins sjálfs, heldur hins,
því að hvers vegna skyldi frelsi mitt eiga að dæmast af samvizku
annars? 30 Ef eg tek þátt í því með þökkum, hvers vegna skyldi eg
sæta lastmælum fyrir það, sem eg þakka fyrir? 31 Hvort sem þér því
etið eða drekkið, eða hvað sem þér gjörið, þá gjörið það alt Guði
til dýrðar. 32 Verið hvorki Gyðingum né Grikkjum né söfnuði Guðs til
ásteytingar, 33 eins og eg fyrir mitt leyti reyni í öllu að þóknast öllum
og leita ekki míns eigin gagns, heldur gagns hinna mörgu, til þess að
11 þeir frelsist. 1 Verið eftirbreytendur mínir, eins og eg fyrir mitt
leyti er Krists.

2 En eg hrósa yður fyrir það, að þér í öllu minnist mín og hald-
ið fast við setningarnar, eins og eg lagði þær fyrir yður. 3 En eg vil,
að þér skulið vita, að Kristur er höfuð sérhvers manns, en maðurinn
höfuð konunnar, en Guð höfuð Krists. 4 Sérhver sá maður, sem biðst
fyrir eða spáir og hefir á höfðinu, hann óvirðir höfuð sitt; 5 en sér-
hver kona, sem biðst fyrir eða spáir berhöfðuð, óvirðir höfuð sitt; því
að það er eitt og hið sama sem hún hefði látið raka sig. 6 Ef konan
því ekki vill hylja höfuð sitt, þá láti hún og klippa sig. En ef það er
óvirðing fyrir konuna að láta klippa eða raka hár sitt, þá hafi hún á
höfðinu. 7 Því að karlmaður má ekki hylja höfuð sitt, með því að
hann er ímynd og vegsemd Guðs, en konan er vegsemd mannsins,
8 því að ekki er maðurinn af konunni, heldur konan af manninum;
9 því að ekki var heldur maðurinn skapaður vegna konunnar, heldur
konan vegna mannsins. 10 Þess vegna á konan að bera tákn yfirráða
á höfði sér vegna englanna. 11 Þó er hvorki kona án manns, né mað-
ur án konu í drotni; 12 því að eins og konan er af manninum, svo er
og maðurinn fyrir konuna, en alt er það af Guði. 13 Dæmið af sjálf-
um yður: Sæmir það konu að biðja til Guðs berhöfðuð? 14 Kennir
ekki sjálf náttúran yður, að ef karlmaður ber sítt hár, þá er það honum
vansæmd? 15 En ef kona ber sítt hár, þá er það henni sæmd; því að síða
hárið er gefið henni í höfuðblæju stað. 16 En ætli nú einhver sér að
gjöra þetta að kappsmáli, þá er slíkt ekki venja vor né safnaða Guðs.
17 En um leið og eg mæli svo fyrir, hrósa eg yður ekki fyrir það,
að þér komið saman, ekki til góðs, heldur til ills. 18 Því að í fyrsta
lagi heyri eg að sundrung eigi sér stað á meðal yðar, er þér komið
saman á safnaðarsamkomum, og því trúi eg að nokkuru leyti; 19 því að
það verður að vera flokkaskifting á meðal yðar, til þess að hinir full-
reyndu á meðal yðar verði augljósir. 20 Þegar þér því komið saman,
getur það ekki verið til þess að neyta drottinlegrar máltíðar, 21 því að
við borðhaldið hrifsar hver sína eigin máltíð á undan, og er svo einn
hungraður, en annar ölvaður. 22 Hafið þér þá ekki hús til að eta
og drekka í? Eða fyrirlítið þér söfnuð Guðs og gjörið þeim kinnroða,
sem ekkert eiga? Hvað á eg að segja við yður? Á eg að hæla yður
fyrir þetta? Nei, eg hæli yður ekki. 23 Því að eg hefi meðtekið frá
drotni það sem eg hefi kent yður, að drottinn Jesús, nóttina sem hann
var svikinn, tók brauð, 24 og þakkaði og braut það og sagði: Þetta er
minn líkami, sem er fyrir yður; gjörið þetta í mína minningu; 25 sömu-
leiðis tók hann og bikarinn, eftir kveldmáltíðina, segjandi: Þessi bik-

---

28: kap. 8, 7. **30:** Róm. 14, 6. **31:** 5 Mós. 8, 10. Kól. 3, 17. **32:** Róm. 14, 13. **33:** Róm. 15, 2. 1 Kor. 9, 19. 22. Fil. 2, 4. -- **11, 1:** kap. 4, 16. Ef. 5, 1. Fil. 3, 17. 2 Þess. 3, 9. **3:** 1 Mós. 3, 16. Ef. 5, 23. 1 Kor. 3, 23; 15, 28. **7:** 1 Mós. 1, 27. **8:** 1 Mós. 2, 23. **9:** 1 Mós. 2, 18—23. **11:** Gal. 3, 28. **12:** Róm. 11, 36. 1 Kor. 8, 6. **16:** 1 Tím. 6, 4. **17:** v. 22. **18:** kap. 1, 11 n. **19:** Matt. 18, 7. Lúk. 2, 35. **22:** Jak. 2, 6. **23:** kap. 15, 3. Gal. 1, 12. Lúk. 22, 19 n. **24:** Sálm. 111, 4.

ar er hinn nýi sáttmáli í mínu blóði; gjörið þetta svo oft sem þér
drekkið, í mína minningu. 26 Því að svo oft sem þér etið þetta brauð
og drekkið af bikarnum, boðið þér dauða drottins, þangað til hann
kemur. 27 Hver sem þess vegna etur brauðið eður drekkur bikar drott-
ins óverðuglega, hann verður sekur við líkama og blóð drottins. 28 Hver
maður prófi því sjálfan sig, og síðan eti hann af brauðinu og drekki
af bikarnum. 29 Því að sá sem etur og drekkur, hann etur og drekkur
sjálfum sér til dóms, ef hann gjörir ekki greinarmun á líkamanum.
30 Fyrir því eru svo margir sjúkir og krankir á meðal yðar, og all-
margir deyja. 31 En ef vér dæmdum um sjálfa oss, yrðum vér ekki
dæmdir; 32 en þegar vér hreppum dóm, erum vér agaðir af drotni, til
þess að vér verðum ekki fyrirdæmdir ásamt heiminum. 33 Fyrir því
skuluð þér, bræður mínir, þegar þér komið saman til að matast, bíða
hver eftir öðrum. 34 Ef nokkur er hungraður, þá eti hann heima, til
þess að samkomur yðar verði yður ekki til dóms. En um hið annað
mun eg skipa fyrir, þegar eg kem.

12 En viðvíkjandi anda-gáfunum, bræður, þá vil eg ekki að þér
séuð fáfróðir. 2 Þér vitið, að þegar þér voruð heiðingjar, þá lét-
uð þér leiða yður til mállausra skurðgoðanna, — hvernig sem þér nú
voruð leiddir. 3 Fyrir því læt eg yður vita, að enginn, sem talar af
Guðs anda, segir: Bölvaður sé Jesús! og enginn getur sagt: Jesús er
drottinn! nema af heilögum anda.
4 Mismunur er á náðargáfum, en andinn hinn sami; 5 og mis-
munur er á embættum, og drottinn hinn sami; 6 og mismunur er á fram-
kvæmdum, en Guð hinn sami, sem í öllum kemur öllu til leiðar. 7 En
opinberun andans er gefin sérhverjum til þess sem gagnlegt er. 8 Því
að einum veitist fyrir andann að mæla af speki, en öðrum að mæla
af þekkingu, samkvæmt sama anda; 9 öðrum trú í hinum sama anda;
öðrum lækningagáfur í hinum eina anda; 10 öðrum framkvæmdir krafta-
verka; öðrum spámannleg gáfa; öðrum greining anda; öðrum tungu-
talsgáfa; en öðrum útlegging tungna. 11 En öllu þessu kemur til leiðar
eini og sami andinn, sem útbýtir hverjum einum út af fyrir sig eftir
vild sinni.
12 Því að eins og líkaminn er einn og hefir marga limi, en allir
limir líkamans, þótt margir séu, eru einn líkami, þannig er og Kristur.
13 Því að með einum anda vorum vér allir skírðir til að vera einn lík-
ami, hvort sem vér erum Gyðingar eða Grikkir, hvort sem vér erum
þrælar eða frjálsir, og allir vorum vér drykkjaðir með einum anda.
14 Því að líkaminn er ekki einn limur, heldur margir. 15 Ef fóturinn
segði: Fyrst eg er ekki hönd, heyri eg ekki líkamanum til, þá er hann
ekki fyrir það líkamanum óviðkomandi. 16 Og ef eyrað segði: Fyrst eg er
ekki auga, heyri eg ekki líkamanum til, þá er það ekki fyrir það líkam-
anum óviðkomandi. 17 Ef allur líkaminn væri auga, hvar væri þá heyrn-
in? Ef hann væri allur heyrn, hvar væri þá ilmanin? 18 En nú hefir
Guð sett limina, hvern einstakan þeirra, á líkamann eins og honum
þóknaðist. 19 En ef þeir væru allir einn limur, hvar væri þá líkaminn?
20 En nú eru limirnir margir, en líkaminn einn. 21 Og augað getur ekki
sagt við höndina: Eg þarfnast þín ekki! né heldur höfuðið við fæturna:
Eg þarfnast ykkar ekki! 22 Nei, miklu fremur eru þeir limir á líkaman-
um nauðsynlegir, sem virðast vera í veikbygðara lagi. 23 Og þeim sem

---

26: Post. 1, 11. **28:** 2 Kor. 13, 5. Gal. 6, 4. **31:** Sálm. 32, 5. Orðskv. 28, 13. **32:** Hebr. 12, 5 n. — **12, 2:** Ef. 2, 11. 12. **3:** Mark. 9, 39. Fil. 2, 11. **4:** Róm. 12, 6. 1 Pét. 4, 10. **5:** v. 28. Ef. 4, 11. **9:** v. 28. **10:** 1 Jóh. 4, 1. Post. 2, 4; 10, 46. **11:** Róm. 12, 3—6. Ef. 4, 7. **12:** Róm. 12, 4. 5. **13:** Ef. 2, 14. 15. Gal. 3, 28. Kól. 3, 11.

oss virðast vera í óvirðulegra lagi á líkamanum, þeim veitum vér þess
meiri sæmd, og gagnvart þeim, sem vér blygðumst vor fyrir, viðhöfum
vér þess meiri blygðunarsemi; [24] en þess þarfnast hinir ásjálegu limir
vorir ekki, heldur samsetti Guð líkamann svo, að hann gaf þeim, sem
vantaði, því meiri sæmd, [25] til þess að ekki yrði ágreiningur í líkam-
anum, heldur skyldu limirnir bera sameiginlega umhyggju hver fyrir
öðrum. [26] Og hvort heldur einn limur þjáist, þá þjást allir limirnir
með honum, eða einn limur er í hávegum hafður, samgleðjast allir
limirnir honum. [27] En þér eruð líkamir Krists og limir hver fyrir sig.
[28] Og Guð hefir sett nokkura í söfnuðinum fyrst postula, í öðru lagi
spámenn, í þriðja lagi fræðara, þar næst kraftaverk, enn fremur náð-
argáfu til lækninga, líknarstörf, stjórnarstörf og tungutal. [29] Hvort eru
allir postular? Hvort eru allir spámenn? Hvort eru allir fræðarar?
Hvort eru allir kraftaverkamenn? [30] Hvort hafa allir hlotið lækninga-
gáfuna? Hvort tala allir tungum? Hvort útlista allir? — [31] En sækist
eftir náðargáfunum, þeim hinum meiri; og nú bendi eg yður á enn þá
miklu ágætari leið.

13 Þótt eg talaði tungum manna og engla, en hefði ekki kærleika,
yrði eg hljómandi málmur eða hvellandi bjalla. [2] Og þótt eg
hefði spádómsgáfu og vissi alla leyndardómana og alla þekkinguna,
og þótt eg hefði alla trúna, svo að færa mætti fjöll úr stað, en hefði
ekki kærleika, væri eg ekki neitt. [3] Og þótt eg deildi út öllum eigum
mínum, og þótt eg framseldi líkama minn, til þess að eg yrði brendur,
en hefði ekki kærleika, væri það mér gagnslaust. [4] Kærleikurinn er
langlyndur, hann er góðviljaður. Kærleikurinn öfundar ekki; kærleik-
urinn er ekki raupsamur, hreykir sér ekki upp; [5] hann fremur ekkert
ósæmilegt, leitar ekki síns eigin, reiðist ekki, tilreiknar ekki hið illa,
[6] gleðst ekki yfir óréttvísinni, en samgleðst sannleikanum; [7] hann breiðir
yfir alt, trúir öllu, vonar alt, umber alt. [8] Kærleikurinn þrotnar aldrei,
en hvort sem það nú eru spádómsgáfur, þá munu þær líða undir lok,
eða tungur, þær munu þrjóta, eða þekking, þá mun hún líða undir
lok. [9] Því að þekking vor er í molum og spádómur vor er í molum,
[10] en þegar hið fullkomna kemur, þá þverrar það sem er í molum.
[11] Þegar eg var barn, talaði eg eins og barn, hugsaði eins og barn og
ályktaði eins og barn; þegar eg gjörðist fulltíða maður, lagði eg af
bernskuna. [12] Því að nú sjáum vér í spegli, í ráðgátu, en þá augliti
til auglitis. Nú er þekking mín í molum, en þá mun eg gjörþekkja,
eins og eg er sjálfur gjörþektur orðinn. [13] En nú varir trú, von og
kærleikur, þetta þrent, en þeirra er kærleikurinn mestur.

14 Keppið eftir kærleikanum. Sækist eftir hinum andlegu gáfum,
en einkum til þess að þér getið spáð. [2] Því að sá sem tungu
talar, talar ekki fyrir menn, heldur fyrir Guð; því að enginn heyrir
það, en hann talar í anda leyndardóma. [3] En sá, sem spáir, talar fyrir
menn til uppbyggingar, áminningar og huggunar. [4] Sá sem tungu talar,
uppbyggir sjálfan sig, en sá sem spáir, uppbyggir söfnuðinn. [5] Eg vildi
að þér töluðuð allir tungum, en þó enn meir, að þér gætuð spáð. En
sá sem spáir, er meiri en sá sem talar tungum, nema hann þá útleggi
það, til þess að söfnuðurinn hljóti uppbyggingu. [6] En þótt eg nú,
bræður, kæmi til yðar talandi tungum, hvað mundi eg gagna yður, ef
eg þá ekki talaði til yðar annaðhvort með opinberun, eða með þekk-
ingu, eða með spámannlegri gáfu, eða með kenningu? [7] Jafnvel hinir

---

27: Róm. 12, 5. Ef. 4, 12; 5, 30. Kól. 1, 24. 28: Ef. 2, 20; 4, 11. Róm. 12, 6 n. 31: kap. 13, 1 n. — 13, 2: Matt. 7, 22; 17, 20; 21, 21. 4: Orðskv. 10, 12. 5: kap. 10, 24. 33. 6: Sálm. 15, 4. 3 Jóh. 4. 12: 2 Kor. 3, 18; 5, 7. Matt. 5, 8. 1 Jóh. 3, 2. Opinb. 22, 4. — 14, 1: kap. 12, 31. 3: v. 5. 24. 6: kap. 12, 8.

dauðu hlutir, sem gefa hljóð frá sér, hvort heldur er pípa eða harpa,
ef þær gefa ekki mismunandi hljóð frá sér, hvernig ætti þá að skiljast,
það sem leikið er á pípuna eða hörpuna? [8] Því að svo er um lúður-
inn; gefi hann óskilmerkilegt hljóð, hver býr sig þá til bardaga? [9] Svo
er og um yður; ef þér ekki með tungu yðar mælið fram skilmerkileg
orð, hvernig verður það þá skilið, sem talað er? Því að þér talið þá
eins og út í bláinn. [10] Hversu margar tegundir tungumála sem kunna
að vera til í heiminum, alt er það þó mál. [11] Ef eg nú ekki þekki
merkingu málsins, verð eg sem útlendingur fyrir þann sem talar, og
hinn talandi útlendingur fyrir mig. [12] Þess vegna skuluð þér þá einnig,
úr því þér sækist eftir andlegum gáfum, láta það vera söfnuðinum til
uppbyggingar, að þér leitist við að verða auðugir að þeim. [13] Þess vegna
biðji sá er tungu talar, að hann geti útlagt. [14] Því að ef eg biðst fyrir
með tungu, þá biður andi minn, en skilningur minn er ávaxtarlaus.
[15] Hvernig er því þá varið? Eg vil biðja með andanum, en eg vil
einnig biðja með skilningnum; eg vil lofsyngja með andanum, en eg
vil einnig lofsyngja með skilningnum. [16] Annars, ef þú vegsamar með
anda, hvernig á þá sá, er skipar sess hins fáfróða, að segja amen við
þakkargjörð þinni, þar sem hann veit ekki, hvað þú ert að segja?
[17] Því að þú getur að vísu þakkað fagurlega, en hinn uppbyggist ekki.
[18] Eg þakka Guði, að eg fremur yður öllum tala tungum; [19] en á safn-
aðarsamkomu vil eg heldur tala fimm orð með skilningi mínum, til
þess að eg geti frætt aðra, en tíu þúsund orð með tungu.

[20] Bræður, verið ekki börn í dómgreind, heldur verið sem ung-
börn í ilskunni, en verið fullorðnir í dómgreindinni. [21] Í lögmálinu er
ritað: *Með annarlegu tungutaki og annarlegum vörum mun eg tala til
lýðs þessa, og eigi að heldur munu þeir heyra mig, segir drottinn.*
[22] Þannig er þá tungutalið til tákns, ekki þeim sem trúa, heldur hinum
vantrúuðu; en spámannlega gáfan er ekki fyrir hina vantrúuðu, heldur
þá sem trúa. [23] Ef nú allur söfnuðurinn kæmi saman og allir töluðu
tungum, og inn kæmu fáfróðir menn eða vantrúaðir, mundu þeir þá
ekki segja: Þér eruð óðir? [24] En ef allir töluðu af spámannlegum anda,
en inn kæmi einhver vantrúaður eða fáfróður, yrði hann sannfærður
af öllum og dæmdur af öllum. [25] Leyndardómar hjarta hans verða
opinberir; og þannig mun hann falla fram á ásjónu sína og tilbiðja
Guð, lýsandi yfir því, að Guð er sannarlega í yður.

[26] Hvernig er það þá, bræður? Þegar þér komið saman, þá hefir
hver sitt: einn sálm, einn kenningu, einn opinberun, einn tungutal,
einn útlistun. Alt skal miða til uppbyggingar. [27] Séu einhverjir, sem
tala tungu, mega þeir vera tveir eða í mesta lagi þrír, hver á eftir
öðrum, og einn útlisti. [28] En ef ekki er neinn til að útlista, þá þegi
hinn á safnaðarsamkomunni, en tali við sjálfan sig og við Guð. [29] En
spámenn tali tveir eða þrír, og hinir aðrir skulu dæma um; [30] en fái
einhver annar, sem þar situr, opinberun, þá þegi hinn fyrri. [31] Því að
þér getið allir, hver á eftir öðrum, spáð, til þess að allir hljóti fræðslu
og allir verði áminntir, [32] og andar spámanna eru spámönnum undir-
gefnir; [33] því að Guð er ekki Guð truflunarinnar, heldur friðarins.

[34] Eins og í öllum söfnuðum hinna heilögu, skulu konur þegja á
safnaðarsamkomunum, því að ekki er þeim leyft að tala, heldur skulu
þær vera undirgefnar, eins og líka lögmálið segir. [35] En ef þær vilja
fræðast um eitthvað, þá skulu þær spyrja eiginmenn sína heima. Því

8: 4 Mós. 10, 9. **20:** Matt. 18, 3. Róm. 16, 19. Ef. 4, 14. 15. Hebr. 5, 12. **21:** Jes. 28, 11. 12. **25:** Sak. 8, 23. **26:** kap. 12, 8—10. **29:** 1 Jóh. 4, 1. **33:** Róm. 15, 33. **34:** kap. 11, 3. 1 Tím. 2, 12. 1 Mós. 3, 16.

að það er ósæmilegt fyrir konu að tala á safnaðarsamkomu. [36] Eða
er Guðs orð útgengið frá yður? Eða er það komið til yðar einna?
[37] Ef nokkur þykist spámaður vera eða andamaður, hann skynji,
að það sem eg skrifa yður, er boðorð drottins. [38] Vilji einhver ekki
við það kannast, þá kannist hann ekki við það!
[39] Þess vegna, bræður mínir, leggið stund á að tala af spámannsanda,
og aftrið því ekki, að talað sé tungum. [40] En alt fari fram sómasamlega
og með reglu.

15 En eg birti yður, bræður, fagnaðarerindi það sem eg boðaði
yður, sem þér og veittuð viðtöku, sem þér einnig standið stöðugir
í, [2] sem þér og verðið hólpnir fyrir, ef þér haldið fast við orðið, sem
eg boðaði yður fagnaðarerindið með, — nema svo skyldi vera, að þér
hafið ófyrirsynju trúna tekið. [3] Því að það kendi eg yður fyrst og
fremst, sem eg einnig hefi meðtekið, að Kristur dó vegna vorra synda
samkvæmt ritningunum, [4] og að hann var grafinn, og að hann er upprisinn
á þriðja degi samkvæmt ritningunum, [5] og að hann birtist Kefasi,
síðan þeim tólf; [6] síðan birtist hann meira en fimm hundruð bræðrum
í einu, sem flestir eru á lífi alt til þessa, en nokkurir eru sofnaðir.
[7] Síðan birtist hann Jakobi, því næst postulunum öllum. [8] En síðast
allra birtist hann einnig mér eins og ótímaburði; [9] því að eg er síztur
postulanna, eg, sem ekki er þess verður að kallast postuli, með því að
eg hefi ofsótt söfnuð Guðs. [10] En af Guðs náð er eg það sem eg er,
og náð hans við mig hefir ekki orðið til ónýtis, heldur hefi eg erfiðað
meira en þeir allir, þó ekki eg, heldur náðin Guðs með mér. [11] Hvort
sem það því er eg eða þeir, þá prédikum vér þannig, og þannig hafið
þér trúað.
[12] En ef nú Kristur er prédikaður, að hann sé upprisinn frá dauðum,
hvernig segja þá nokkurir á meðal yðar, að upprisa dauðra sé
ekki til? [13] En ef ekki er til upprisa dauðra, þá er Kristur ekki heldur
upprisinn; [14] en ef Kristur er ekki upprisinn, þá er ónýt prédikun vor,
ónýt líka trú yðar. [15] En vér reynumst þá og ljúgvottar um Guð, því
að vér höfum vitnað á móti Guði, að hann hafi uppvakið Krist, sem
hann hefir ekki uppvakið, svo framarlega sem dauðir ekki upprísa.
[16] Því að ef dauðir ekki upprísa, er Kristur ekki heldur upprisinn;
[17] en ef Kristur er ekki upprisinn, er trú yðar fánýt, þér eruð þá enn
í syndum yðar, [18] og jafnframt einnig þeir glataðir, sem í Kristi eru
sofnaðir. [19] Ef vér einungis í þessu lífi höfum sett von vora til Krists,
þá erum vér aumkunarverðastir allra manna.
[20] En nú er Kristur upprisinn frá dauðum sem frumgróði þeirra,
sem sofnaðir eru. [21] Því að þar eð dauðinn kom fyrir mann, kemur
og upprisa dauðra fyrir mann. [22] Því að eins og allir deyja í Adam,
þannig munu allir lífgaðir verða í Kristi. [23] En sérhver í sinni röð:
Kristur sem frumgróðinn. Því næst þeir sem Krists eru í tilkomu
hans. [24] Síðan kemur endirinn, er hann selur ríkið Guði og föðurnum
í hendur, er hann hefir að engu gjört alt veldi, öll yfirráð og kraft.
[25] Því að honum ber að ríkja unz hann fær alla fjendurna lagða undir
fætur sér. [26] Sem síðasti óvinur verður dauðinn að engu gjörður;

40: v. 33. Kól. 2, 5. — **15, 1:** Gal. 1, 11. 12. **2:** Róm. 1, 16. 1 Kor. 1, 21. Gal. 3, 4. **3:** kap. 11, 23. 2 Kor. 5, 15. Sálm. 22, 16. 17. Jes. 53, 5. 8. 9. **4:** Jes. 53, 9. Jóh. 2, 22. **5:** Lúk. 24, 34. Mark. 16, 14. Lúk. 24, 36. Jóh. 20, 19. 26. **7:** Lúk. 24, 50. **8:** Post. 9, 3 n. **9:** Ef. 3, 8. Post. 9, 1. Gal. 1, 13. 1 Tím. 1, 13. 15. **10:** kap. 3, 10. Ef. 3, 7. 8. Róm. 15, 18. 19. 2 Kor. 11, 23; 12, 11. 12. **12:** Matt. 22, 23. Post. 17, 32. **15:** Post. 2, 24. 32. **17:** v. 14. **20:** Post. 26, 23. Kól. 1, 18. Opinb. 1, 5. **21:** 1 Mós. 3, 19. Róm. 5, 12. 18. **22:** Róm. 5, 21. **23:** Post. 26, 23. 1 Þess. 4, 14. 15. Matt. 26, 64. **25:** Sálm. 110, 1.

27 *því að alt hefir hann lagt undir fætur honum.* En þegar hann segir,
að alt hafi verið lagt undir, er augljóst, að hann er undanskilinn, sem
lagði alt undir hann. 28 En þegar alt er lagt undir hann, þá mun og
sonurinn sjálfur leggja sig undir þann, er lagði alla hluti undir hann,
til þess að Guð sé alt í öllum.
29 Til hvers væru menn annars að láta skírast fyrir hina dánu?
Ef dauðir menn yfir höfuð rísa ekki upp, hvers vegna láta menn þá
skíra sig fyrir þá? 30 Hvers vegna stofnum vér oss líka í hættu á
hverri stundu? 31 Daglega dey eg, svo sannarlega sem eg, bræður, get
hrósað mér af yður í Kristi Jesú, drotni vorum. 32 Hafi eg eingöngu
að hætti manna barist við villidýr í Efesus, hvaða gagn hefi eg þá af
því? Ef dauðir rísa ekki upp, *etum þá og drekkum, því að á morgun
deyjum vér!* 33 Villist ekki; vondur félagskapur spillir góðum siðum.
34 Verið algáðir, eins og rétt er, og syndgið ekki; því að nokkurir hafa
enga þekkingu á Guði. Yður til blygðunar segi eg það.
35 En nú kynni einhver að segja: Hvernig rísa dauðir upp? Og
með hvaða líkama koma þeir? 36 Þú óvitri maður! það sem þú sáir,
verður ekki lífgað nema það deyi. 37 Og er þú sáir, þá er það ekki
líkaminn, sem verða á, sem þú sáir, heldur nakið frækorn, hvort sem
það nú heldur er hveitikorns eða einhvers annars sæðis. 38 En Guð
gefur því líkama eftir vild sinni, og hverri sæðistegund sinn líkama.
39 Ekki er alt hold sama hold; heldur er mannsins eitt, og hold kvik-
fjárins annað, eitt er hold fuglanna, og annað fiskanna. 40 Og til eru
himneskir líkamir og jarðneskir líkamir. En reyndar er vegsemd hinna
himnesku eitt, og hinna jarðnesku annað. 41 Eitt er ljómi sólarinnar,
og annað ljómi tunglsins, og annað ljómi stjarnanna, því að stjarna ber
af stjörnu í ljóma. 42 Þannig er og varið upprisu dauðra. Sáð er for-
gengilegu, en upprís óforgengilegt; 43 sáð er í vansæmd, en upprís í
vegsemd; sáð er í veikleika, en upprís í styrkleika; 44 sáð er náttúrlegum
líkama, en upprís andlegur líkami. Ef náttúrlegur líkami er til, þá er og til
andlegur líkami. 45 Þannig er og ritað: *Hinn fyrsti maður, Adam, varð að
lifandi sál,* hinn síðari Adam að lífgandi anda. 46 En hið andlega kemur ekki
fyrst, heldur hið náttúrlega; því næst hið andlega. 47 Hinn fyrsti maður
er frá jörðu, af moldu, hinn annar maður er frá himnum. 48 Eins og
hinn jarðneski var, þannig eru og hinir jarðnesku; og eins og hinn
himneski var, þannig eru og hinir himnesku. 49 Og eins og vér höfum
borið mynd hins jarðneska, munum vér einnig bera mynd hins himneska.
50 En það segi eg, bræður, að hold og blóð getur eigi erft guðs-
ríki, eigi erfir heldur hið forgengilega óforgengileikann. 51 Sjá, eg segi
yður leyndardóm: Vér munum ekki allir sofna, en allir munum vér
umbreytast 52 í einni svipan, á einu augabragði, við hinn síðasta lúður,
því að lúðurinn mun gjalla, og hinir dauðu munu upprísa óforgengi-
legir, og vér munum umbreytast. 53 Því að þetta hið forgengilega á að
íklæðast óforgengileikanum, og þetta hið dauðlega að íklæðast ódauð-
leikanum. 54 En þegar þetta hið forgengilega hefir íklæðst óforgengi-
leikanum og þetta hið dauðlega hefir íklæðst ódauðleikanum, þá mun
rætast orð það sem ritað er: *Dauðinn er uppsvelgdur til sigurs.* 55 *Dauði,
hvar er sigur þinn? Dauði, hvar er broddur þinn?* 56 En syndin er
broddur dauðans, en lögmálið afl syndarinnar. 57 Guði séu þakkir, sem

27: Sálm. 8, 7. Matt. 28, 18. Hebr. 2, 8. **30:** kap. 4, 9. Róm. 8, 36. **31:** 2 Kor. 4, 10. 1 Þess. 2, 19. **32:** Post. 20, 19. Jes. 22, 13. **33:** Ef. 5, 6. **34:** Róm. 13, 11. Ef. 5, 14. 1 Þess. 4, 5. 1 Kor. 6, 5. **36:** Jóh. 12, 24. **38:** 1 Mós. 1, 11. **43:** Matt. 13, 43. Fil. 3, 21. **45:** 1 Mós. 2, 7. **47:** Jóh. 3, 13. 31. **49:** 1 Mós. 5, 3. Róm. 8, 29. **50:** Jóh. 3, 5. 6. 1 Kor. 6, 13. **52:** Matt. 24, 31. 1 Þess. 4, 16. **53:** 2 Kor. 5, 4. **54:** Jes. 25, 8. **55:** Hós. 13, 14. Hebr. 2, 14. **56:** Róm. 7, 7 n.

gefur oss sigurinn fyrir drottin vorn Jesúm Krist! [58] Þess vegna, mínir
elskuðu bræður, verið fastir, óbifanlegir, síauðugir í verki drottins, vit-
andi, að erfiði yðar er ekki árangurslaust í drotni.

16 En hvað snertir samskotin til hinna heilögu, þá skuluð þér
einnig fara með þau eins og eg hefi fyrirskipað söfnuðunum í Gal-
atíu. [2] Hvern fyrsta dag vikunnar skal hver yðar taka frá heima hjá sér
og safna í sjóð, eftir því sem efni leyfa, til þess að ekki verði fyrst farið
að efna til samskota þegar eg kem. [3] En þegar eg svo kem, mun eg
senda með bréfum, þá sem þér kunnið að velja, til þess að flytja gjöf
yðar til Jerúsalem. [4] En ef vert er, að eg fari líka, þá geta þeir orðið
mér samferða. [5] En eg mun koma til yðar, er eg hefi farið gegnum
Makedóníu; því að um Makedóníu legg eg leið mína; [6] og hjá yður
mun eg ef til vill staldra við eða jafnvel dvelja vetrarlangt, til þess að
þér getið fylgt mér á leið, hvert sem eg þá kann að fara. Því að nú
vil eg ekki sjá yður rétt í svip; [7] eg vona sem sé, ef drottinn lofar, að
standa við hjá yður nokkura stund. [8] En eg stend við í Efesus alt til
hvítasunnunnar, [9] því að mér hafa opnast þar víðar dyr og verkmikl-
ar, og andstæðingarnir eru margir.
[10] En ef Tímóteus kemur, þá sjáið til þess, að hann geti óttalaust
hjá yður verið, því að hann starfar að verki drottins eins og eg. [11] Þess
vegna lítilsvirði enginn hann, heldur fylgið honum á leið í friði, til
þess að hann geti komist til mín. Því að eg vænti hans með bræðr-
unum. [12] En hvað snertir bróður Apollós, þá hefi eg mikillega hvatt
hann til að verða bræðrunum samferða til yðar. En hann var alls ó-
fáanlegur til að fara nú, en koma mun hann, er hentugleikar hans
leyfa.
[13] Vakið, standið stöðugir í trúnni, verið karlmannlegir, verið styrkir.
[14] Alt hjá yður sé í kærleika gjört.
[15] En eg áminni yður, bræður, — þér vitið um heimili Stefanasar,
að það er frumgróði Akkeu og að þeir hafa gefið sig í þjónustu heil-
agra, — [16] að einnig þér sýnið undirgefni slíkum mönnum, og hverjum
þeim er starfar með og leggur á sig erfiði. [17] Eg gleðst yfir návist
þeirra Stefanasar, Fortúnatusar og Akkaíkusar, af því að þeir hafa bætt
mér upp vöntun yðar, [18] því að þeir hafa hrest anda minn og yðar.
Virðið það því við slíka menn.
[19] Asíu-söfnuðirnir heilsa yður. Yður heilsa mikillega í drotni
Akvílas og Priska ásamt söfnuðinum í húsi þeirra. [20] Yður heilsa allir
bræðurnir. Heilsið hver öðrum með heilögum kossi.

[21] Kveðjan er með eigin hendi minni, Páls. [22] Ef einhver elskar
ekki drottin, hann sé bölvaður. Maranata! [23] Náðin drottins Jesú
Krists sé með yður. [24] Kærleikur minn er með öllum yður í Kristi
Jesú. Amen.

57: 2 Kor. 2, 14. 1 Jóh. 5, 5. **58:** 2 Kron. 15, 7. Hebr. 6, 10. — **16, 1:** Róm. 15, 26. 2 Kor. 8, 4. Gal. 2, 10. **2:** Post. 20, 7. **3:** 2 Kor. 8, 19. **5:** Post. 19, 21. **6:** Róm. 15, 24. **7:** kap. 4, 19. **9:** Post. 14, 27. 2 Kor. 2, 12. Post. 19, 8. 9. 23 n. **10:** kap. 4, 17. Fil. 2, 19. 20. **11:** 1 Tím. 4, 12. **12:** Post. 18, 24. **13:** Ef. 6, 10. **14:** 1 Tím. 1, 5. **15:** kap. 1, 16. Róm. 16, 5. **16:** Fil. 2, 29. 1 Þess. 5, 12. 1 Tím. 5, 17. **17:** Fil. 2, 30. Filem. 13. **18:** 2 Tím. 1, 16. Filem. 7. **19:** Post. 18, 2. Róm. 16, 5. **20:** Róm. 16, 16. **21:** Kól. 4, 18. 2 Þess. 3, 17. **23:** Róm. 16, 24. Fil. 4, 23.

Síðara bréf Páls postula til Korintumanna.

---

1 Páll, postuli Krists Jesú fyrir vilja Guðs, og bróðirinn Tímóteus,
til safnaðar Guðs, sem er í Korintuborg, ásamt öllum hinum heilögu,
sem eru í gjörvallri Akkeu.
[2] Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum og drotni
Jesú Kristi.

[3] Lofaður sé Guð og faðir drottins vors Jesú Krists, faðir misk-
unnsemdanna og Guð allrar huggunar, [4] sem huggar oss í sérhverri
þrenging vorri, svo að vér getum huggað aðra í hvaða þrenging sem
er, með þeirri huggun, sem vér sjálfir erum huggaðir með af Guði.
[5] Því að eins og þjáningar Krists koma í ríkum mæli yfir oss, þannig
kemur og huggun vor í ríkum mæli fyrir Krist. [6] En hvort sem vér
sætum þrengingum, þá er það yður til huggunar og hjálpræðis, eða
vér hljótum huggun, þá er það yður til þeirrar huggunar, er verkar
þolinmæði í sömu þjáningunum, sem vér einnig verðum að líða. [7] Og
von vor um yður er staðföst; með því að vér vitum, að eins og þér
eruð hluttakandi í þjáningunum, þannig og í hugguninni. [8] Því að ekki
viljum vér, bræður, að yður skuli vera ókunnugt um þrenging þá, sem
vér urðum fyrir í Asíu, að vér vorum aðþrengdir langt yfir megin fram,
svo að vér jafnvel örvæntum um lífið. [9] Já, vér höfðum sjálfir upp-
kveðið með sjálfum oss dauðadóminn, til þess að vér ekki skyldum
treysta sjálfum oss, heldur Guði, sem uppvekur hina dauðu; [10] hann
hefir frelsað oss úr slíkri dauðans hættu og mun frelsa; til hans höf-
um vér sett von vora, að hann og hér eftir muni frelsa oss, [11] er þér
einnig hjálpið til með bæninni fyrir oss; til þess að frá mörgum mönn-
um verði vor vegna framborið af mörgum þakklætið fyrir náðargjöf-
ina, sem oss er veitt.
[12] Því að þetta er hrósun vor, vitnisburður samvizku vorrar, að
vér höfum framgengið í heiminum, en sérstaklega hjá yður, í heilag-
leika og hreinleika Guðs, ekki í holdlegri speki, heldur í náð Guðs.
[13] Því að annað skrifum vér yður ekki en það, sem þér annaðhvort
lesið eða og eruð komnir að raun um, en eg vona, að þér skulið alt
til enda komast að raun um, [14] eins og þér þegar að nokkuru leyti
hafið komist að raun um viðvíkjandi oss, að vér erum hrósunarefni
yðar, eins og líka þér eruð vort, á degi drottins vors Jesú.
[15] Og í þessu trausti var það ásetningur minn að koma fyrst til
yðar, til þess að þér skylduð aftur verða náðar aðnjótandi; [16] og að
fara um hjá yður alla leið til Makedóníu, og frá Makedóníu að koma
aftur til yðar, og láta yður fylgja mér á veg til Júdeu. [17] Hvort hefi
eg nú sýnt af mér hverflyndi, er eg tók þennan ásetning? Eða áset eg
mér eftir holdinu það sem eg áset mér, — til þess að hjá mér eigi
heima bæði já, já, og nei, nei? [18] Svo sannarlega sem Guð er trúr:
orð vor til yðar eru ekki já og nei. [19] Því að sonur Guðs, Jesús Krist-
ur, sem á meðal yðar er prédikaður af oss, af mér og Silvanusi og
Tímóteusi, varð ekki já og nei, heldur er já orðið í honum. [20] Því að

1, 1: 1 Kor. 1, 1. **2:** Róm. 1, 7. **3:** Ef. 1, 3. Róm. 15, 5. **4:** kap. 7, 6. **5:** Sálm. 94, 19. Kól. 1, 24. **7:** 2 Þess. 2, 16. 17. **8:** Post. 19, 23 n. **9:** Jer. 17, 5. 7. Róm. 4, 17. **11:** Róm. 15, 30. Fil. 1, 19. Filem. 22. **12:** Hebr. 13, 18. 1 Kor. 2, 4. 13. **14:** kap. 5, 12. Fil. 2, 16; 4, 1. 1 Þess. 2, 19. 20. **15:** Róm. 1, 11. **18:** 1 Kor. 1, 9. 1 Þess. 5, 24. **19:** Post. 18, 5.

svo mörg sem fyrirheit Guðs eru, í honum er já þeirra; þess vegna er
og amen þeirra fyrir hann Guði til dýrðar fyrir oss. 21 En sá, sem
heldur oss ásamt yður fast við Krist og smurði oss, er Guð, 22 sem og
hefir innsiglað oss og gefið oss pant andans í hjörtu vor.
23 En eg kalla Guð til vitnis fyrir sálu mína, að það er af hlífð
við yður, að eg hefi enn þá ekki komið til Korintuborgar. 24 Ekki svo
sem vér drotnum yfir trú yðar, heldur erum vér samverkamenn að
2 gleði yðar. Því að í trúnni standið þér. 1 En það ásetti eg mér
með sjálfum mér, að koma ekki aftur til yðar með hrygð. 2 Því
að ef eg hryggi yður, hver er þá sá sem gleður mig, nema sá sem eg
gjöri hryggan? 3 Og eg hefi skrifað þetta einmitt til þess að eg skyldi
ekki hafa hrygð, er eg kæmi, af þeim sem áttu að gleðja mig, þar sem
eg hefi það traust til yðar allra, að gleði mín sé gleði yðar allra. 4 Því
að af mikilli þrengingu og hjartans trega skrifaði eg yður með mörg-
um tárum, ekki til þess að þér skylduð hryggjast, heldur til þess að
þér skylduð komast að raun um þann kærleika, sem eg ber til yðar í
svo ríkum mæli.*
5 En ef nokkur hefir orðið til þess að hryggja, þá hefir hann hrygt
ekki mig, heldur að nokkuru leyti, — að eg gjöri ekki enn meira úr
því — yður alla. 6 Nægileg er þeim manni refsing sú, sem hann hefir
hlotið af flestöllum, 7 svo að þér ættuð nú öllu heldur að fyrirgefa og
hugga, til þess að hann sökkvi ekki niður í alt of mikla hrygð. 8 Fyrir
því áminni eg yður að láta kærleikann koma fram við hann. 9 Því að
í þeim tilgangi hefi eg líka skrifað, til þess að komast að raun um
staðfestu yðar, hvort þér væruð hlýðnir í hverju sem vera skal. 10 En
hverjum sem þér fyrirgefið nokkuð, honum fyrirgef eg líka, því að einnig
það sem eg hefi fyrirgefið, hafi eg fyrirgefið nokkuð, þá hefir það verið
vegna yðar fyrir augliti Krists, 11 til þess að vér yrðum ekki vélaðir
af Satan, því að ekki er oss ókunnugt um vélráð hans.
12 En er eg kom til Tróas vegna fagnaðarerindis Krists, og mér
voru þar opnaðar dyr í drotni, 13 þá hafði eg enga eirð í anda mínum, af
því að eg hitti ekki Títus bróður minn, heldur kvaddi eg þá og fór til
Makedóníu. 14 En Guði séu þakkir, sem ávalt lætur oss halda sigur-
för í Kristi og lætur fyrir oss ilm þekkingar sinnar verða augljósan á
hverjum stað. 15 Því að vér erum góðilmur Krists fyrir Guði meðal
þeirra, er hólpnir verða, og meðal þeirra, er glatast; 16 þeim síðarnefndu
ilmur af dauða til dauða, en hinum ilmur af lífi til lífs. Og hver er
til þessa hæfur? 17 Því að ekki erum vér eins og hinir mörgu, er okra
með Guðs orð, heldur tölum vér eins og af hreinleik, eins og af Guði
frammi fyrir augliti Guðs í Kristi.
3 Erum vér nú aftur teknir að mæla fram með sjálfum oss? Eða
mundum vér þurfa, eins og sumir, meðmælingabréfa til yðar eða
frá yður? 2 Þér eruð vort bréf, ritað í hjörtum vorum, þekt og lesið
af öllum mönnum; 3 þér eruð augljósir orðnir sem bréf Krists, sem vér
höfum unnið að, ekki skrifað með bleki, heldur með anda lifanda
Guðs, ekki á steinspjöld, heldur á holdspjöld, sem hjartanu tilheyra.
4 En þetta traust höfum vér til Guðs fyrir Krist. 5 Ekki svo, að vér
af sjálfum oss séum hæfir til að hugsa nokkuð upp eins og af sjálfum
oss, heldur er hæfileiki vor frá Guði, 6 honum sem og hefir gjört oss
hæfa til að vera þjóna nýs sáttmála, ekki bókstafs, heldur anda; því

21: 1 Kor. 1, 8. 1 Pét. 5, 10. 1 Jóh. 2, 20. **22:** Ef. 1, 13. 14; 4, 30. Róm. 8, 16.
2 Kor. 5, 5. **23:** Gal. 1, 20. 1 Kor. 16, 5—7; 4, 21. **24:** 1 Pét. 5, 3. 1 Kor. 3,
5 n. Róm. 11, 20. — **2, 1:** kap. 12, 21. **5:** 1 Kor. 5, 1 n. **7:** Lúk. 17, 3. **12:** Post.
20, 1. **14:** 1 Kor. 15, 57. Kól. 1, 27. **15:** 1 Kor. 1, 18. **16:** Lúk. 2, 34. 2 Kor. 3,
6. — **3, 1:** kap. 1, 12; 5, 12. **2:** 1 Kor. 9, 2. **3:** Jer. 31, 33. Hebr. 8, 10. 2 Mós.
24, 12. Esek. 11, 19. **4:** v. 12.

að bókstafurinn deyðir, en andinn lífgar. [7] En ef þjónusta dauðans,
sem letruð var og höggvin á steina, kom fram í dýrð, svo að ekki
gátu Ísraels synir horft á ásjónu Móse, vegna ljóma ásýndar hans, sem
þó varð að engu, [8] hversu miklu fremur mun þá þjónusta andans koma
fram í dýrð? [9] Því að ef þjónusta fyrirdæmingarinnar var dýrðleg, þá
er þjónusta réttlætisins enn þá miklu auðugri að dýrð. [10] Því að í
þessari grein verður jafnvel hið dýrðlega ekki dýrðlegt, vegna hinnar
yfirgnæfandi dýrðar. [11] Því að ef það, sem að engu verður, kom fram
með dýrð, þá hlýtur miklu fremur hið varanlega að koma fram í dýrð.
[12] Með því að vér nú höfum slíka von, þá komum vér fram með
mikilli djörfung, [13] og gjörum ekki eins og Móse, sem setti skýlu fyrir
andlit sér, til þess að Ísraels synir skyldu ekki horfa á endalok þess,
sem að engu átti að verða. [14] En hugsanir þeirra urðu forhertar, því
að alt til þessa dags hvílir sama skýlan yfir upplestri hins gamla sátt-
mála, því að ekki er það afhjúpað fyrir þeim, að hann verður að engu
í Kristi. [15] Já alt til þessa dags hvílir skýla yfir hjörtum þeirra, hve-
nær sem Móse er lesinn. [16] En hvenær sem þeir snúa sér til drottins,
verður skýlan burtu tekin. [17] En drottinn er andi. En þar sem andi
drottins er, þar er frelsi. [18] En allir vér, sem með óhjúpuðu andliti
skoðum í skuggsjá dýrð drottins, ummyndumst til hinnar sömu mynd-
ar, frá dýrð til dýrðar, eins og frá drotni, sem er andi.
4 Með því að vér þess vegna höfum þessa þjónustu á hendi, eins
og oss hefir veizt náð til, þá látum vér ekki hugfallast. [2] En vér
höfum sagt oss frá leyndum hlutum, sem menn blygðast sín fyrir,
framgöngum ekki með fláttskap, né fölsum Guðs orð, heldur mælum
vér fram með oss við samvizku hvers manns fyrir Guðs augliti með
sannleikans opinberun. [3] En þó svo sé, að fagnaðarerindi vort sé hjúp-
að skýlu, þá er það skýlu hjúpað hjá þeim sem glatast, [4] þar sem guð
þessarar aldar hefir blindað hugsanir hinna vantrúuðu, til þess að ekki
skuli skína birta af fagnaðarerindi Krists dýrðar, hans sem er ímynd
Guðs. [5] Því að ekki prédikum vér sjálfa oss, heldur Krist Jesúm sem
drottin, en sjálfa oss sem þjóna yðar vegna Jesú. [6] Því að Guð, sem
sagði: Ljós skal skína fram úr myrkri! hann hefir látið það skína í
hjörtum vorum til upplýsingar þekkingarinnar á dýrð Guðs í ásjónu
Jesú Krists.
[7] En þennan fjársjóð höfum vér í leirkerum, til þess að ofurmagn
kraftarins sé Guðs, en ekki frá oss; [8] á allar hliðar erum vér aðþrengdir,
en þó ekki ofþrengdir, vér erum efablandnir, en örvæntum þó ekki,
[9] erum ofsóttir, en þó ekki yfirgefnir, erum feldir, en tortímumst
þó ekki, [10] berum ávalt með oss á líkamanum deyðingu Jesú, til þess
að einnig líf Jesú verði opinbert í líkama vorum. [11] Því að ávalt erum
vér lifandi til dauða framseldir vegna Jesú, til þess að og líf Jesú verði
opinbert í dauðlegu holdi voru. [12] Þannig er dauðinn verkandi í oss,
en lífið í yður. [13] En með því að vér höfum sama anda trúarinnar,
samkvæmt því sem skrifað er: *Eg trúði, þess vegna talaði eg*, þá trúum
vér líka, og þess vegna tölum vér líka, [14] þar eð vér vitum, að hann,
sem vakti upp drottin Jesúm, muni einnig uppvekja oss ásamt Jesú,

---

6: Jer. 31, 31. 2 Kor. 5, 18. Róm. 2, 29; 7, 6. Jóh. 6, 63. **7:** 5 Mós. 10, 1. 2 Mós. 34, 29. 30. **8:** Gal. 3, 14. **9:** Róm. 3, 20. 21; 4, 15; 1, 17. **12:** v. 4. Ef. 6, 19. **13:** 2 Mós. 34, 33. 35. **14:** Jes. 6, 10. Esek. 12, 2. Róm. 11, 8. Harm. 3, 65. **16:** Róm. 11, 23. 26. **17:** Jóh. 4, 24; 8, 36. **18:** 1 Kor. 13, 12. Róm. 8, 29. — **4, 1:** 1 Kor. 7, 25. **2:** 1 Þess. 2, 3. 5. 2 Kor. 2, 17. **3:** 1 Kor. 1, 18. **4:** Ef. 6, 12. Kól. 1, 15. Hebr. 1, 3. **5:** kap. 1, 24. Post. 2, 36; 10, 36. **6:** 1 Mós. 1, 3. **7:** kap. 5, 1; 3, 5; 12, 9. **8:** Sálm. 37, 24. 33. **11:** Sálm. 44, 23. 1 Kor. 4, 9; 15, 31. **12:** kap. 13, 9. **13:** Sálm. 116, 10. Róm. 10, 9. **14:** Post. 2, 24. Róm. 8, 11. 1 Kor. 6, 14. 1 Þess. 4, 17.

og leiða oss fram ásamt yður. [15] Því að alt er þetta yðar vegna, til
þess að náðin, aukin við að ná til sem flestra, láti þakkargjörðina yfir-
gnæfa, Guði til dýrðar.

[16] Fyrir því látum vér ekki hugfallast, en jafnvel þótt vor ytri
maður hrörni, þá endurnýjast dag frá degi vor innri maður. [17] Því að
þrenging vor, skammvinn og léttbær, aflar oss mjög yfirgnæfanlegs eilífs
dýrðar-þunga, [18] þar sem vér ekki horfum á hið sýnilega, heldur hið
ósýnilega, því að hið sýnilega er stundlegt, en hið ósýnilega eilíft.

5 Því að vér vitum, að þótt vor jarðneska tjaldbúð verði rifin niður,
þá höfum vér byggingu frá Guði, hús, sem eigi er með höndum
gjört, eilíft á himnum. [2] Þess vegna andvörpum vér einnig, þar sem
vér þráum að yfirklæðast húsi voru, því frá himnum, [3] svo sannarlega
sem vér og, íklæddir því, munum ekki verða naktir. [4] Því að og ver-
andi í tjaldbúðinni stynjum vér mæddir, af því að vér viljum ekki
afklæðast, heldur yfirklæðast, til þess að hið dauðlega uppsvelgist af
lífinu. [5] En sá, sem hefir gjört oss færa einmitt til þessa, er Guð, sem
hefir gefið oss pant andans. [6] Vér erum því ávalt hughraustir og vitum,
að meðan vér eigum heima í líkamanum, erum vér að heiman frá
drotni, [7] því að vér framgöngum í trú, en ekki í skoðun; [8] já, vér erum
hughraustir og langar öllu fremur til að hverfa burt úr líkamanum og
vera heima hjá drotni. [9] Þess vegna kostum vér og kapps um, hvort
sem vér erum heima eða að heiman, að vera honum þóknanlegir;
[10] því að öllum oss byrjar að birtast fyrir dómstóli Krists, til þess að
sérhver fái endurgoldið það sem hann hefir unnið með líkamanum,
samkvæmt því sem hann hefir aðhafst, hvort sem það er gott eða ilt.

[11] Með því að vér nú þekkjum ótta drottins, leitumst vér við að
ávinna menn. En Guði erum vér opinberir orðnir, já, eg vona, að vér
séum einnig opinberir orðnir samvizkum yðar. [12] Ekki erum vér enn
að mæla fram með sjálfum oss við yður, en vér gefum yður tilefni til
að hrósa yður af oss, til þess að þér hafið eitthvað gagnvart þeim,
er hrósa sér af hinu ytra, en ekki af hjartanu. [13] Því að hvort sem
vér höfum orðið frávita, þá var það vegna Guðs, eða vér erum með
sjálfum oss, þá er það vegna yðar; [14] því að kærleiki Krists knýr oss;
[15] með því að vér höfum ályktað svo: Einn er dáinn fyrir alla, þá eru
þeir allir dánir; og hann er dáinn fyrir alla, til þess að þeir sem lifa,
lifi ekki framar sjálfum sér, heldur honum, sem fyrir þá er dáinn og
upprisinn. [16] Þannig metum vér þá héðan í frá engan eftir holdinu;
þótt vér og hefðum þekt Krist eftir holdinu, þekkjum vér hann nú
ekki framar þannig. [17] Ef þannig einhver er í Kristi, er hann ný skepna;
hið gamla varð að engu, sjá, það er orðið nýtt. [18] En alt er frá Guði,
sem sætti oss við sig fyrir Krist, og gaf oss þjónustu sáttargjörðarinnar;
[19] með því að Guð sætti í Kristi heiminn við sjálfan sig, er hann til-
reiknaði þeim ekki yfirtroðslur þeirra, og fól oss á hendur orð sáttar-
gjörðarinnar.

[20] Vér erum því erindrekar í Krists stað, eins og það væri Guð,
sem áminti fyrir oss. Vér biðjum í Krists stað: Látið sættast við Guð;

15: kap. 1, 6. Kól. 1, 24. 2 Tim. 2, 10. 2 Kor. 1, 11. **16:** Ef. 4, 23. 24; 3, 16.
17: Sálm. 30, 6. Matt. 5, 12. Róm. 8, 18. 1 Pét. 1, 6. **18:** Róm. 8, 24. — **5, 1:**
2 Pét. 1, 13. 14. **2:** Róm. 8, 23. **4:** Róm. 8, 11. 1 Kor. 15, 52—54. **5:** Róm. 8, 15.
2 Kor. 1, 22. **6:** 1 Kron. 29, 15. Sálm. 39, 13; 119, 19. Hebr. 11, 13. **7:** Róm.
8, 24. 1 Kor. 13, 12. 1 Pét. 1, 8. Hebr. 11, 1. **8:** Fil. 1, 23. 1 Þess. 4, 17. **10:**
Róm. 14, 10. Sálm. 62, 13. Jer. 17, 10. Matt. 16, 27. **11:** kap. 4, 2. **12:** kap.
3, 1; 1, 14. **15:** 1 Tim. 2, 6. Hebr. 2, 9. Róm. 6, 11; 14, 7. 8. 1 Kor. 6, 19. **17:**
Róm. 8, 1. Gal. 6, 15. Jes. 43, 19. Opinb. 21, 5. **18:** Róm. 5, 10. Kól. 1, 20.
1 Jóh. 4, 10. **19:** Róm. 3, 25. **20:** Jes. 52, 7.

21 Þann sem þekti ekki synd, gjörði hann að synd vor vegna, til þess
að vér skyldum verða réttlæti Guðs í honum.
6 En sem samverkamenn hans áminnum vér einnig, til þess að
þér ekki til einskis skulið hafa meðtekið náð Guðs; — 2 því að
hann segir: *Á hagkvæmri tíð bænheyrði eg þig, og á hjálpræðis degi
hjálpaði eg þér.* Sjá, nú er mjög hagkvæm tíð, sjá, nú er hjálpræðis
dagur. 3 Í engu gefum vér neitt ásteytingarefni, til þess að ekki verði
þjónustan fyrir lasti; 4 en í öllu mælum vér fram með sjálfum oss,
eins og þjónar Guðs, með miklu þolgæði í þrengingum, í nauðum, í
angist, 5 undir höggum, í fangelsi, í upphlaupum, í erfiði, í vökum, í
föstum, 6 með grandvarleik, með þekkingu, með langlyndi, með góðvild,
með heilögum anda, með falslausum kærleika, 7 með sannleiksorði,
með krafti Guðs, með vopnum réttlætisins til sóknar og varnar, 8 í
heiðri og vanheiðri, í lasti og lofi, eins og afvegaleiðendur, og þó sann-
orðir, 9 eins og óþektir, en þó alþektir, eins og deyjandi, og sjá, þó
lifum vér, eins og agaðir, og þó ekki deyddir, 10 eins og hryggir, en þó
ávalt glaðir, eins og fátækir, en auðgum þó marga, eins og öreigar,
en þó eigandi alt.
11 Munnur vor er opinn gagnvart yður, Korintumenn; hjarta
vort er rúmgott. 12 Ekki er þröngt um yður hjá oss, en í hjörtum yðar
er þröngt. 13 En svo að sama komi á móti, — eg tala eins og við
börn mín, — þá látið þér líka verða rúmgott hjá yður.
14 Gangið ekki undir ósamkynja ok með vantrúuðum; því að hvað
er sameiginlegt með réttlæti og ranglæti? Eða hvaða samfélag hefir
ljós við myrkur? 15 Og hver er samhljóðan Krists við Belíal? Eða
hver hlutdeild er trúuðum með vantrúuðum? 16 Og hvað á musteri
Guðs við skurðgoð saman að sælda? Því að vér erum musteri lifanda
Guðs, eins og Guð hefir sagt: *Eg mun búa hjá þeim og ganga um
meðal þeirra, og eg mun vera Guð þeirra og þeir munu vera lýður minn.*
17 *Þess vegna, farið burt frá þeim, og skiljið yður frá þeim, segir drott-
inn, og snertið ekki neitt óhreint, og eg mun taka yður að mér,* 18 *og eg
mun vera yður faðir, og þér munuð vera mér synir og dætur, segir
drottinn alvaldur.* 7 1 Þar eð vér því höfum þessi fyrirheit, elskaðir,
þá hreinsum sjálfa oss af allri saurgun á holdi og anda, svo að
vér fullkomnum heilagleik með guðsótta.
2 Gefið oss rúm; engum höfum vér gjört rangt til, engum spilt,
engan ásælst. 3 Eg segi það ekki í áfellisskyni; því að eg hefi áður
sagt, að þér eruð í hjörtum vorum, svo að vér deyjum saman og lifum
saman. 4 Mikla djörfung hefi eg gagnvart yður, mikillega get eg hrósað
mér af yður, eg er fullur af huggun, eg er stórríkur af gleði í allri
þrenging vorri.
5 Því var og það, er vér komum til Makedóníu, að hold vort
hafði enga ró, heldur vorum vér á alla vegu aðþrengdir, barátta hið
ytra, ótti hið innra. 6 En Guð, sem huggar hina beygðu, hann hugg-
aði oss með komu Títusar, 7 já, ekki aðeins með komu hans, heldur
og með þeirri huggun, sem hann hafði verið huggaður með hjá yður,
er hann skýrði oss frá eftirþrá yðar, gráti yðar, áhuga yðar mín vegna,
svo að eg gladdist við það enn frekar. 8 Því að þótt eg hafi hrygt

---

21: Jes. 53, 6. 9. 12. Róm. 8, 3. 1 Pét. 2, 22. Róm. 5, 19. — **6, 1:** 1 Kor. 3, 9. **2:** Jes. 49, 8. Róm. 13, 11. 12. **3:** Róm. 14, 13. **4:** kap. 4, 2; 11, 25—28. 1 Kor. 2, 4. 2 Kor. 10, 4. Ef. 6, 11. **9:** kap. 4, 10. 11. Sálm. 118, 18. **10:** kap. 8, 9. **13:** 1 Kor. 4, 14. **14:** 5 Mós. 7, 2. 3. Ef. 5, 11. **15:** 1 Kong. 18, 21. 1 Kor. 10, 20. 21. **16:** 1 Sam. 5, 2. 3. 1 Kor. 3, 16. 2 Mós. 29, 45. Esek. 37, 27. Jer. 30, 22; 31, 1. Opinb. 21, 3. **17:** Jes. 48, 20; 52, 11. Opinb. 18, 4. 3 Mós. 5, 2 n. **18:** Jer. 31, 9. — **7, 1:** 1 Jóh. 3, 3. **2:** Post. 20, 33. 2 Kor. 12, 17. **3:** kap. 6, 11 n. **5:** kap. 2, 12. 13. Post. 20, 1. **6:** kap. 1, 3. 4.

yður með bréfinu, þá iðrast eg þess ekki nú, enda þótt eg hafi iðrast
þess; því að eg sé, að þetta bréf hefir hrygt yður, þótt ekki hafi verið
nema um stund. 9 Nú er eg glaður, ekki yfir því, að þér urðuð hryggir,
heldur yfir því, að þér urðuð hryggir til iðrunar; því að þér urðuð
hryggir Guði að skapi, til þess að þér skylduð ekki í neinu bíða tjón
af oss. 10 Því að hrygðin Guði að skapi verkar afturhvarf til hjálp-
ræðis, sem engan iðrar, en hrygð heimsins veldur dauða. 11 Því að
sjá, einmitt þetta, að þér hrygðust Guði að skapi, hvílíkum áhuga kom
það til leiðar hjá yður, já, hvílíkri vörn, hvílíkri gremju, hvílíkum ótta,
hvílíkri eftirþrá, hvílíkri vandlæting, hvílíkri refsing! Í öllu hafið þér
nú sannað, að þér voruð hreinir í þessu tilliti. 12 Þótt eg því hafi
skrifað yður, þá var það ekki vegna hans, sem óréttinn gjörði, ekki
heldur vegna hans, sem fyrir óréttinum varð, heldur til þess að áhugi
yðar vor vegna mætti koma í ljós hjá yður fyrir augliti Guðs. 13 Þess
vegna höfum vér huggun hlotið. En auk huggunar vorrar höfum vér
hlotið þá gleði, sem er enn þá miklu meiri, yfir fögnuði Títusar, því
að anda hans hefir verið svalað af yður öllum. 14 Því að hafi eg í
nokkuru hrósað mér af yður við hann, þá hefi eg ekki þurft að blygðast
mín. Já, eins og alt var sannleika samkvæmt, sem vér höfum talað
við yður, þannig hefir og hrós vort um yður við Títus reynst sann-
leikur. 15 Og hjartaþel hans er því innilegra til yðar sem hann minnist
hlýðni yðar allra, hversu þér tókuð á móti honum með ugg og ótta.
16 Það gleður mig, að eg get í öllu borið traust til yðar.

8 En svo viljum vér, bræður, skýra yður frá þeirri náð Guðs, sem
veitt hefir verið í söfnuðunum í Makedóníu, 2 hversu ríkdómur gleði
þeirra og hin djúpa fátækt þeirra hefir í ljós leitt ríkdóm örlætis hjá
þeim, þrátt fyrir mikla þrenging, sem þeir hafa orðið að reyna, 3 hversu
þeir hafa gjört það eftir megni, — það get eg vottað, — já, fram yfir
megn, af eigin hvötum, 4 þar sem þeir lögðu fast að oss og báðu um
þá náð, að mega vera í félagi við oss um samskotin til hinna heilögu.
5 Og fram yfir von vora gáfu þeir jafnvel sjálfa sig, fyrst og fremst
drotni, og síðan oss, að vilja Guðs, 6 svo að vér höfum beðið Títus um,
að hann skuli, eins og hann hefir byrjað, þannig og leiða til lykta hjá
yður þessa náð. 7 En eins og þér eruð auðugir í öllu, að trú, og að
orði og að þekkingu og í hvers konar áhuga og í elsku yðar til vor,
svo skuluð þér og vera auðugir í þessari kærleiksgjöf. 8 Eg segi þetta
ekki sem skipun, heldur til þess að prófa einlægni kærleika yðar með
áhuga annarra. 9 Því að þér þekkið náð drottins vors Jesú Krists, að
hann, þótt ríkur væri, gjörðist yðar vegna fátækur, til þess að þér auðg-
uðust af fátækt hans. 10 Og álit vil eg gefa í þessu máli; því að þetta
er yður til gangs, yður sem frá því í fyrra voruð á undan öðrum, ekki
að eins í verkinu, heldur og í viljanum. 11 En fullgjörið nú og verkið,
til þess að eins og viljinn var fús, svo sé og framkvæmdin eftir efnum.
12 Því að ef viljinn er góður, þá er hver þóknanlegur, eftir því sem
hann á til, en ekki eftir því sem hann á ekki til; 13 ekki svo að skilja,
að öðrum sé hlíft, en þrengt sé að yður, heldur til þess að jöfnuður
verði. Nú sem stendur bætir gnægð yðar úr skorti hinna, 14 til þess
að einnig gnægð hinna geti bætt úr skorti yðar, til þess að jöfnuður
komist á, 15 eins og skrifað er: *Sá sem miklu safnaði, hafði ekki afgangs,
og þann skorti ekki, sem litlu safnaði.*
16 En þökk sé Guði, sem vakti í hjarta Títusar þennan sama á-

---

8: kap. 2, 4. 10: Matt. 5, 4; 26, 75; 27, 3—5. 11: kap. 2, 6. 15: kap. 2, 9. 16: 2 Þess. 3, 4. — 8, 1: Róm. 15, 26. 6: v. 16. 7: 1 Kor. 1, 5. 9: Lúk. 9, 58. 10: 1 Kor. 7, 25. Orðskv. 19, 17. Matt. 10, 42. 2 Kor. 9, 2. 11: Fil. 2, 13. 12: Orðskv. 3, 28. Mark. 12, 43. 15: 2 Mós. 16, 18.

huga vegna yðar; [17] því reyndar fékk hann áskorun frá mér, en áhugi
hans var svo mikill, að hann fór til yðar af eigin hvötum. [18] En með
honum sendum vér þann bróður, sem orð fer af í öllum söfnuðunum
fyrir starf hans í þjónustu fagnaðarerindisins; [19] og ekki það eitt, held-
ur er hann og af söfnuðunum kjörinn samferðamaður vor með kær-
leiksgjöf þessa, sem vér höfum unnið að, til þess að efla dýrð drottins
og fúsleika vorn, [20] og höfum vér gjört þessa ráðstöfun, til þess að eng-
inn geti lastað meðferð vora á hinni miklu gjöf, sem vér höfum geng-
ist fyrir. [21] Því að vér ástundum hvað gott er, ekki að eins fyrir drotni,
heldur og fyrir mönnum. [22] En með þeim sendum vér annan bróður
vorn, sem vér oftsinnis og í mörgu höfum reynt kostgæfinn, en nú
miklu kostgæfnari vegna síns mikla trausts til yðar. [23] En hvort sem
nú er um Títus að ræða, þá er hann félagi minn og starfsbróðir með
tilliti til yðar, eða um bræður vora, þá eru þeir sendiboðar safnað-
anna, dýrð Krists. [24] Sýnið því þessum mönnum í augsýn safnaðanna
merki elsku yðar og þess, sem vér höfum hrósað yður fyrir.

9 Um hjálpina til hinna heilögu er sem sé óþarft fyrir mig að
skrifa yður. [2] Því að eg þekki góðan vilja yðar, sem eg hrósa mér
af yðar vegna meðal Makedóna, að Akkea hefir verið reiðubúin síðan
í fyrra; og áhugi yðar hefir verið hvöt fyrir fjölda marga. [3] En bræð-
urna hefi eg sent, til þess að hrós vort um yður skyldi ekki reynast
fánýtt í þessu efni, og til þess að þér, eins og eg sagði, mættuð vera
viðbúnir, [4] svo að ekki fari svo, að vér, — að vér ekki segjum þér —
þurfum að bera kinnroða fyrir þetta traust, ef Makedónar skyldu koma
með mér og finna yður óviðbúna. [5] Vér töldum því nauðsynlegt að
uppörva bræðurna, til að fara á undan til yðar og undirbúa fyrirfram
hina áður lofuðu gjöf yðar, svo að hún mætti vera á reiðum höndum
eins og blessun, en hefði ekki nízkublæ á sér.

[6] En þetta segi eg: Sá sem sparlega sáir, mun uppskera sparlega,
og sá sem sáir með blessunum, mun og með blessunum uppskera.
[7] Sérhver gefi eins og hann hefir ásett sér í hjarta sínu, ekki með ó-
lund eða með nauðung, því að glaðan gjafara elskar Guð. [8] En Guð er
þess megnugur að láta alla náð hlotnast yður ríkulega, til þess að þér
í öllu og ávalt hafið alt, sem þér þarfnist, og hafið gnægð til sérhvers
góðs verks, [9] eins og ritað er: *Hann útbýtti, gaf hinum snauðu, réttlæti
hans varir að eilífu.* [10] En sá sem gefur *sáðmanninum sæði og brauð til
fæðu,* hann mun og gefa yður sáð og margfalda það og auka ávexti
réttlætis yðar, [11] svo að þér verðið í öllu auðugir til hvers konar ör-
lætis, sem fyrir oss kemur til leiðar þakklæti við Guð. [12] Því að starfið
að þessari þjónustu bætir ekki aðeins úr skorti hinna heilögu, heldur
ber hún og ríkulega ávexti hjá Guði fyrir þakkir margra, [13] þar sem
þeir, við það að reyna þessa hjálp, lofa Guð fyrir hlýðni yðar við
játningu fagnaðarerindis Krists, og fyrir einlægni yðar í samfélaginu við
þá og við alla, [14] um leið og þeir einnig með bæn fyrir yður þrá yður
vegna yfirgnæfanlegrar náðar Guðs við yður. [15] Þökk sé Guði fyrir
sína óumræðilegu gjöf!

10 En eg, Páll, sjálfur, áminni yður með hógværð og mildi Krists,
eg, sem upp í augun er auðmjúkur meðal yðar, en fjarverandi
djarfmáll við yður; [2] eg bið þess, að eg þurfi ekki, er eg kem, að vera
djarfmáll með þeim myndugleika, sem eg ætla mér að beita gagnvart
nokkurum, er álíta um oss, að vér framgöngum eins og eftir holdinu.

18: kap. 12, 18. **21:** Fil. 4, 8. 1 Pét. 2, 12. **24:** kap. 7, 14. — **9, 1:** 1 Kor. 16, 2. Róm. 15, 26. 1 Þess. 4, 9. **2:** kap. 8, 10. **3:** kap. 8, 18. 22. **6:** Orðskv. 11, 24. 25; 22, 8. 9. Gal. 6, 7. **7:** 2 Mós. 25, 2. 5 Mós. 15, 7. Róm. 12, 8. Filem. 14. **8:** Kól. 1, 10. **9:** Sálm. 112, 9. 10. — **10 1:** v. 10. **2:** 1 Kor. 4, 21.

3 Því að þótt vér framgöngum í holdinu, þá berjumst vér ekki á hold-
legan hátt, — 4 því að vopnin, sem vér berjumst með, eru ekki hold-
leg, heldur máttug fyrir Guði til að brjóta niður vígi, — 5 þar sem vér
brjótum niður hugsmíðar og hæð hverja, er rís gegn þekkingunni á
Guði, og hertökum hverja hugsun til hlýðninnar við Krist, 6 og erum
þess albúnir að refsa sérhverri óhlýðni, þegar hlýðni yðar er fullkomin
orðin. Þér horfið á hið ytra. 7 Ef einhver treystir því með sjálfum
sér, að hann sé Krists, þá álykti sá hinn sami með sjálfum sér, að
eins og hann er Krists, þannig séum vér það einnig. 8 Því að jafnvel
þótt eg vildi hrósa mér í frekara lagi af valdi voru, — sem drottinn
hefir gefið til að uppbyggja, en ekki til að niðurbrjóta yður, — þá
yrði eg mér ekki til skammar. 9 Til þess að ekki skuli líta svo út
sem eg vilji hræða yður með bréfunum, — 10 því að bréfin, segja menn,
eru þung og sterk, en líkamleg návist hans veik og ræða hans auð-
virðileg — 11 þá hugleiði slíkur maður þetta, að slíkir sem vér erum í
orðinu, í bréfunum, fjarlægir, hinir sömu erum vér og í verkinu, ná-
lægir. 12 Því að ekki dirfumst vér að telja oss til þeirra eða bera sjálfa
oss saman við suma af þeim, er mæla fram með sjálfum sér; en
þegar þeir hinir sömu mæla sig við sjálfa sig og bera sig saman við
sjálfa sig, þá eru þeir óskynsamir. 13 En vér viljum ekki hrósa oss
takmarkalaust, heldur innan takmarka þeirrar línu, sem Guð hefir út-
hlutað oss sem takmark: að ná alla leið jafnvel til yðar. 14 Því að
vér teygjum oss ekki oflangt fram, rétt eins og ef vér hefðum ekki
komist til yðar, — því að vér höfum náð alla leið til yðar með fagn-
aðarerindi Krists. 15 Ekki stærum vér oss takmarkalaust af erfiði ann-
arra, heldur höfum vér þá von, að eftir því sem trú yðar vex, verðum
vér miklir á meðal yðar, já, stórmiklir innan markalínu vorrar, 16 svo
að vér getum boðað fagnaðarerindið hinumegin við yður, ekki innan
markalínu annarra, til þess að hrósa oss af því, sem þegar er fullkomn-
að. 17 En sá sem hrósar sér, hann hrósi sér í drotni. 18 Því að full-
gildur er ekki sá, er mælir fram með sjálfum sér, heldur sá, er drott-
inn mælir fram með.

11 Ó að þér vilduð umbera dálitla fávizku hjá mér! Jú, vissulega
umberið þér mig. 2 Því að eg er vandlátur, að því er yður snertir,
með vandlæti Guðs, því að eg hefi fastnað yður einum manni, til þess
að geta leitt fram fyrir Krist hreina mey. 3 En eg er hræddur um, að
eins og höggormurinn tældi Evu með flærð sinni, svo kunni og hugs-
anir yðar að spillast og leiðast burt frá einlægninni og hreinleikanum
gagnvart Kristi. 4 Því að ef einhver kemur og prédikar annan Jesúm,
sem vér ekki höfum prédikað, eða þér fáið annan anda, sem þér hafið
ekki fengið, eða annað fagnaðarerindi, sem þér hafið ekki meðtekið,
þá umberið þér það mætavel. 5 Eg álít mig þó ekki í neinu standa
þessum göfugu postulum að baki. 6 Þótt eg sé ólærður í ræðu minni,
er eg það ekki hvað þekkinguna snertir, heldur höfum vér á allan
hátt birt yður hana í öllum greinum. 7 Eða drýgði eg synd, er eg lít-
illækkaði sjálfan mig, til þess að þér mættuð upphafnir verða? Því
að ókeypis boðaði eg yður fagnaðarerindi Guðs. 8 Aðra söfnuði rúði
eg og tók mála af þeim, til þess að geta þjónað yður; og er eg var
hjá yður og leið þröng, varð eg þó ekki neinum til byrði; 9 því að úr
skorti mínum bættu bræðurnir, er komu frá Makedóníu. Og í öllu

---

4: kap. 6, 7. Jer. 1, 10. **5:** Róm. 1, 5. **8:** kap. 12, 6; 13, 10. **12:** Orðskv. 27, 2.
15: Róm. 15, 20. **16:** Post. 19, 21. Róm. 15, 24. **17:** Jer. 9, 24. 1 Kor. 1, 31.
Gal. 6, 14. **18:** Orðskv. 27, 2. Róm. 2, 29. — **11, 1:** kap. 12, 11. **3:** 1 Mós. 3,
1—4. Jóh. 8, 44. **4:** Gal. 1, 8. 9. **5:** kap. 12, 11. **6:** 1 Kor. 1, 17; 2, 1. 3. Ef. 3, 4.
7: 1 Kor. 9, 7—12. **8:** kap. 12, 13. **9:** Fil. 4, 10. 15. 1 Þess. 2, 9.

varðveitti eg sjálfan mig frá að verða til þyngsla, og mun varðveita.
10 Svo sannarlega sem sannleiki Krists er í mér, skal þessi hrósun ekki
verða rifin frá mér í héruðum Akkeu. 11 Hvers vegna? Er það af því
að eg elska yður ekki? Nei, Guð veit það. 12 En það sem eg gjöri,
mun eg og gjöra til þess að svifta þá tilefninu, sem leita tilefnis, til þess
að þeir megi reynast eins og vér, í því sem þeir stæra sig af. 13 Því
að slíkir menn eru falspostular, svikulir verkamenn, er taka á sig
mynd postula Krists. 14 Og ekki er það undur, því að Satan sjálfur
breytir sér í ljóss-engil. 15 Það er því ekki mikið, þótt og þjónar hans
breyti sér í réttlætis-þjóna. Afdrif þeirra munu verða samkvæmt verk-
um þeirra.

16 Enn segi eg: Ekki áliti neinn mig fávísan. En þó svo væri,
þá meðtakið mig samt sem fávísan, til þess að eg geti líka hrósað mér
dálítið. 17 Það sem eg tala nú, tala eg ekki í drottins orða stað, heldur
eins og í heimsku, í þessu trausti sjálfshólsins. 18 Með því að margir
hrósa sér eftir holdinu, vil eg einnig hrósa mér svo, 19 því að fúslega
umberið þér hina fávísu, svo vitrir sem þér eruð; 20 því að þér um-
berið það, þótt einhver hneppi yður í ánauð, þótt einhver uppeti yður,
þótt einhver hremmi yður, þótt einhver upphefji sig, þótt einhver slái
yður í andlitið. 21 Eg segi þetta mér til minkunar, með því að vér
líka höfum verið veikir; en þar sem aðrir láta drýgindalega — eg tala
fávíslega, — þar gjöri eg það líka. 22 Eru þeir Hebrear? Eg líka. Eru
þeir Ísraelítar? Eg líka. Eru þeir Abrahams sæði? Eg líka. 23 Eru
þeir þjónar Krists? — Vitfirringslega mæli eg! — Eg er meira. Vegna
meiri erfiðleika, vegna tíðari fangelsa, vegna hagga fram úr hófi, vegna
dauðahættu oftsinnis; 24 af Gyðingum hefi eg fimm sinnum fengið fjörutíu
fátt í einu; 25 þrisvar verið húðstrýktur, einu sinni verið grýttur, þris-
var liðið skipbrot, verið sólarhring í sjó, — 26 vegna sífeldra ferðalaga,
vegna háskasemda í vatnsföllum, vegna háskasemda af völdum ræn-
ingja, vegna háskasemda af völdum samlanda, vegna háskasemda af
völdum heiðingja, vegna háskasemda í borgum, vegna háskasemda í
óbygðum, vegna háskasemda á sjó, vegna háskasemda meðal falsbræðra,
27 vegna erfiðis og fyrirhafnar, vegna sífeldrar næturvöku, vegna hung-
urs og þorsta, vegna iðulegra föstuhalda, vegna kulda og klæðleysis.
28 Og ofan á alt annað, sem fyrir kemur, hið daglega ónæði, áhyggjan
fyrir öllum söfnuðunum. 29 Hver er sjúkur, að eg sé ekki sjúkur?
Hver hneykslast, að eg brenni ekki? 30 Ef eg á að hrósa mér, vil eg
hrósa mér af veikleika mínum. 31 Guð og faðir drottins Jesú, hann,
sem blessaður er að eilífu, veit að eg lýg ekki. 32 Í Damaskus setti
landshöfðingi Areta konungs vörð um borg Damaskusmanna, til þess að
handtaka mig; 33 en gegnum glugga var eg látinn síga út fyrir múrinn
í körfu og slapp þannig úr höndum hans.

12 Hrósa mér verð eg, þótt gagnlegt sé það ekki; en eg mun nú snúa
mér að vitrunum og opinberunum drottins. 2 Eg veit mann í
Kristi, sem fyrir fjórtán árum, — hvort það var í líkamanum, það veit
eg ekki, eða utan líkamans, það veit eg ekki, Guð veit það — að sá
maður var uppnuminn alt til þriðja himins. 3 Og eg veit um þennan
mann, — hvort það var í líkamanum eða án líkamans, það veit eg
ekki, Guð veit það — 4 að hann var uppnuminn í Paradís og heyrði
ósegjanleg orð, sem engum manni er leyft að mæla. 5 Af slíku vil eg

---

10: 1 Kor. 9, 15. **11:** kap. 7, 3. Gal. 1, 20. **13:** Fil. 3, 2. Matt. 7, 15. 16. **15:** Fil. 3, 19. **16:** v. 1; kap. 12, 11. **18:** Fil. 3, 4 n. **21:** kap. 10, 10; 11, 1; 12, 11. **22:** Fil. 3, 5. **23:** Post. 9, 15. 16. 1 Kor. 15, 10. 31. 2 Kor. 6, 5; 4, 11. **24:** 5 Mós. 25, 3. **25:** Post. 16, 22; 14, 19. **27:** kap. 6, 5. Róm. 8, 35. **28:** Post. 20, 18 n. **29:** Róm. 15, 1. 1 Kor. 8, 13; 9, 22. **30:** kap. 12, 5. 9. **31:** Róm. 9, 1. Gal. 1, 20. **32:** Post. 9, 24 n. **33:** Jós. 2, 15.

hrósa mér; en af sjálfum mér vil eg ekki hrósa mér, nema þá af veik-
leika mínum. 6 Því að þótt eg vildi hrósa mér, væri eg ekki frávita,
því að eg mundi segja sannleika. En eg hlífist við því, að ekki skuli
neinn hugsa um mig fram yfir það, sem hann sér hjá mér eða heyrir
til mín. 7 Og til þess að eg skuli ekki hrokast upp af hinum miklu
opinberunum, er mér gefinn fleinn í holdið, Satans engill, til þess að
slá mig, til þess að eg skuli ekki hrokast upp. 8 Viðvíkjandi honum
hefi eg þrisvar beðið drottin, að hann færi frá mér. 9 Og hann hefir
svarað mér: Náð mín nægir þér; því að mátturinn fullkomnast í veik-
leika. Því vil eg mjög gjarnan þess framar hrósa mér af veikleika
mínum, til þess að kraftur Krists megi taka sér bústað hjá mér. 10 Þess
vegna uni eg mér vel í veikleika, í misþyrmingum, í nauðum, í ofsókn-
um, í þrengingum vegna Krists, því að þegar eg er veikur, þá er eg
máttugur.
11 Eg hefi gjörst frávita. Þér hafið neytt mig til þess; því að eg
átti heimtingu á að hljóta meðmæli af yður. Því að í engu stóð eg
þessum göfugu postulum að baki, enda þótt eg sé ekki neitt. 12 Postula-
jarteinir voru gjörðar á meðal yðar í allri þolinmæði, bæði með tákn-
um og undrum og kraftaverkum. 13 Því að í hverju voruð þér settir
lægra en hinir söfnuðurnir, nema ef vera skyldi í því, að eg sjálfur
hefi ekki verið yður til byrði? Fyrirgefið mér þennan órétt!
14 Sjá, þetta er nú í þriðja sinn að eg er ferðbúinn að koma til
yðar, og mun eg ekki verða yður til byrði. Því að eg leita ekki þess
sem yðar er, heldur yðar sjálfra. Því að ekki eiga börnin að safna
fé handa foreldrunum, heldur foreldrarnir handa börnunum. 15 En eg
vil mjög gjarnan leggja í sölurnar, já, leggja sjálfan mig í sölurnar
fyrir sálir yðar. Ef eg elska yður innilegar, verð eg þá elskaður minna?
16 En látum svo vera, að eg hafi ekki verið yður til byrði, en hafi verið
slægur og veitt yður með brögðum! 17 Hefi eg notað nokkurn þeirra,
sem eg hefi sent til yðar, til þess að hafa hag af yður? 18 Eg hvatti
Títus og sendi bróðurinn með honum. Hefir þá Títus haft hag af yður?
Framgengum við ekki í einum og sama anda? Fetuðum við ekki í
sömu fótsporin?
19 Fyrir löngu eruð þér farnir að halda, að vér séum að verja oss
gagnvart yður. Nei, fyrir augliti Guðs í Kristi tölum vér. En alt, mínir
elskuðu, yður til uppbyggingar. 20 Því að eg er hræddur um, að mér
muni, ef til vill, er eg kem, þykja þér öðruvísi en eg óska, og að yður
muni þykja eg öðruvísi en þér óskið; að á meðal yðar kunni að vera
deilur, öfund, reiði, flokkadrættir, bakmælgi, rógburður, hroki, óeirðir;
21 að Guð minn muni yðar vegna auðmýkja mig, er eg kem aftur, og
að eg muni hryggjast yfir mörgum þeirra, er áður hafa syndgað og
ekki hafa iðrast saurlífisins, frillulífisins og ólifnaðarins, sem þeir
drýgðu.
13 Þetta er nú í þriðja sinn sem eg kem til yðar. *Af munni
tveggja eða þriggja votta skal sérhvert mál staðfest verða. 2 Eg
hefi sagt það fyrir og segi það fyrir, eins og þá er eg var nærstaddur
í annað sinn, þannig einnig nú fjarstaddur, til þeirra sem áður hafa
syndgað, og til allra hinna annarra, að næsta sinn sem eg kem, mun eg
ekki hlífa þeim, 3 með því að þér krefjist sönnunar af Kristi, sem talar
í mér, honum, sem ekki er veikur gagnvart yður, heldur er máttugur

---

12, 5: kap. 11, 30. **6:** kap. 10, 8. **9:** kap. 11, 30. **10:** Róm. 5, 3. 2 Kor. 13, 4. **11:** kap. 11,1. 1 Kor. 3,7. **12:** 1 Kor. 9, 1. 2. **13:** kap. 11, 8. 9. 1 Þess. 2, 9. **14:** kap. 13, 1. **15:** Kól. 1, 24. 2 Kor. 6, 12. **17:** kap. 7, 2. **18:** kap. 8, 6. 22. **19:** 1 Kor. 4, 3. 2 Kor. 2, 17. **20:** kap. 10, 2; 13, 10. **21:** kap. 13, 2. — **13, 1:** kap. 12, 14. 5 Mós. 17, 6. **2:** kap. 12, 21. **3:** Gal. 2, 20.

á meðal yðar. 4 Því að reyndar var hann krossfestur í veikleika, en
hann lifir fyrir Guðs kraft. Og einnig vér erum veikir í honum, en
munum þó lifa með honum fyrir Guðs kraft, yður til heilla. 5 Reynið
yður sjálfa, hvort þér eruð í trúnni, prófið yður sjálfa. Eða þekkið
þér ekki sjálfa yður, að Jesús Kristur er í yður? Það skyldi vera,
að þér stæðust ekki prófið. 6 En eg vona, að þér komist að raun um,
að vér erum ekki þeir, sem ekki standast prófið. 7 En vér biðjum
til Guðs, að þér gjörið ekki neitt ilt, ekki til þess að vér skulum koma
fullreyndir í ljós, heldur til þess að þér gjörið hið góða, en vér séum
eins og þeir, sem ekki standast prófið. 8 Því að ekki megnum vér neitt
gegn sannleikanum, heldur fyrir sannleikann. 9 Því að vér gleðjumst
þegar vér erum veikir, en þér eruð styrkir. Það sem vér biðjum um,
er fullkomnun yðar. 10 Þess vegna rita eg þetta fjarverandi, til þess að
eg nálægur þurfi ekki að beita hörku, samkvæmt því valdi, sem drott-
inn hefir gefið mér til uppbyggingar, en ekki til niðurbrots.

11 Að öðru leyti, bræður, verið glaðir. Verið fullkomnir, áminnið
hver annan, verið samhuga, verið friðsamir. Þá mun Guð kærleikans
og friðarins vera með yður. 12 Heilsið hver öðrum með heilögum kossi.

Allir hinir heilögu heilsa yður.

13 Náðin drottins Jesú Krists og kærleiki Guðs og samfélag heilags
anda sé með yður öllum.

Bréf Páls postula til Galatamanna.

1 Páll, postuli — ekki af mönnum né að tilhlutun manns, heldur
að tilhlutun Jesú Krists og Guðs föður, sem uppvakti hann frá
dauðum — 2 og allir bræðurnir, sem með mér eru: til safnaðanna í
Galatalandi. 3 Náð sé með yður og friður frá Guði föður og drotni
vorum Jesú Kristi, 4 sem gaf sjálfan sig fyrir syndir vorar, til þess að
frelsa oss frá hinni yfirstandandi vondu öld, samkvæmt vilja Guðs og
föður vors. 5 Honum sé dýrð um aldir alda, amen.

6 Mig furðar, að þér svo fljótt látið snúast frá honum, sem kallaði
yður í náð Krists til annars konar fagnaðarerindis, 7 sem er ekki annað,
heldur eru nokkurir, sem eru að trufla yður, og vilja umhverfa fagn-
aðarerindinu um Krist. 8 En þótt jafnvel vér eða engill frá himni færi
að boða yður annað fagnaðarerindi en það, sem vér höfum boðað yður,
þá sé hann bölvaður. 9 Eins og vér höfum áður sagt, eins segi eg nú
aftur: ef nokkur boðar yður annað fagnaðarerindi en það, sem þér
hafið viðtöku veitt, þá sé hann bölvaður. 10 Því að mun eg nú vera
að tala eftir manna vild eða Guðs? Eða er eg að leitast við að þókn-
ast mönnum? Ef eg væri enn þá að þóknast mönnum, þá væri eg
ekki þjónn Krists.

11 Því að eg læt yður vita, bræður, að það fagnaðarerindi, sem
boðað var af mér, er ekki mannaverk, 12 því að ekki hefi eg heldur

---

4: Fil. 2, 7. 8. 1 Pét. 3, 18. Opinb. 1, 18. **5:** 1 Kor. 11, 28. Róm. 8, 9. **9:** kap. 11, 30; 12, 10. **10:** 1 Kor. 4, 21. 2 Kor. 12, 21; 10, 8. **11:** Fil. 4, 4. Róm. 12, 16; 15, 5. Hebr. 12, 14. **12:** Róm. 16, 16. 1 Pét. 5, 14. — **1, 1:** kap. 1, 12. Tít. 1, 3. Post. 2, 24. 32. Ef. 1, 20. **2:** Post. 16, 6; 18, 23. **3:** Róm. 1, 7. **4:** Matt. 20, 28. Gal. 2, 20. Ef. 5, 2. 25. Tít. 2, 14. 1 Jóh. 5, 19. **5:** 2 Tím. 4, 18. **7:** Post. 15, 1. **8:** 1 Kor. 16, 22. **10:** 1 Þess. 2, 4. Jak. 4, 4. **11:** 1 Kor. 15, 1.

veitt því viðtöku af manni né verið uppfræddur í því, heldur fyrir
opinberun Jesú Krists; [13] því að þér hafið heyrt um hegðun mína áður
fyrri í gyðingdóminum, að eg ofsótti ákaflega söfnuð Guðs og eyddi
hann, [14] og eg fór lengra í Gyðingdóminum en margir jafnaldrar mínir
meðal þjóðar minnar, þar sem eg var miklu vandlætingasamari um
setninga forfeðra minna. [15] En þegar Guði, sem hafði útvalið mig
frá móðurlífi og af náð sinni kallað, [16] þóknaðist að opinbera son sinn
í mér, til þess að eg skyldi boða fagnaðarerindið um hann meðal
heiðinna þjóða, þá ráðfærði eg mig eigi jafnskjótt við hold og blóð;
[17] ekki fór eg heldur upp til Jerúsalem til þeirra, sem voru postular
á undan mér, heldur fór eg burt til Arabíu og sneri svo aftur til
Damaskus.
[18] Síðan fór eg eftir þrjú ár upp til Jerúsalem, til að kynnast
Kefasi og dvaldi hjá honum fimtán daga, [19] en nokkurn annan af post-
ulunum sá eg ekki, heldur aðeins Jakob, bróður drottins. [20] Það sem eg
skrifa yður, sjá, Guð veit að eg lýg því ekki. [21] Síðan kom eg í héruð
Sýrlands og Kilikíu. [22] En eg var þá enn persónulega ókunnur söfn-
uðunum í Júdeu, sem voru í Kristi. [23] En þeir höfðu einungis heyrt
sagt: Sá sem áður ofsótti oss, boðar nú trúna, sem hann áður eyddi.
[24] Og þeir vegsömuðu Guð fyrir mig.
2 Síðan fór eg að fjórtán árum liðnum aftur upp til Jerúsalem
ásamt Barnabasi og tók líka Títus með mér; [2] en eg fór þangað
eftir opinberun, og eg lagði fram fyrir þá fagnaðarerindið, sem eg pré-
dika meðal heiðingjanna, og sérstaklega fram fyrir þá, sem í áliti voru,
til þess að eg eigi skyldi hlaupa til ónýtis eða hafa hlaupið. [3] En ekki
var einu sinni Títus, sem með mér var og var grískur maður, neyddur
til að láta umskerast. [4] En það var sökum falsbræðranna, er höfðu
smeygt sér inn og laumast höfðu inn, til að njósna um frelsi vort, það
er vér höfum í Kristi Jesú, til þess að þeir gætu hnept oss í þrældóm.
[5] Undan þeim létum vér ekki einu sinni eitt augnablik, til þess að sann-
leiki fagnaðarerindisins skyldi viðhaldast hjá yður. [6] En af þeim, sem
í nokkuru áliti voru — hvað sem þeir svo áður voru, það skiftir mig
engu, Guð fer ekki í manngreinarálit, — þeir sem í áliti voru, bættu
engu við hjá mér; [7] heldur miklu fremur, þegar þeir sáu, að mér var
trúað fyrir fagnaðarerindinu til hinna óumskornu, eins og Pétri til
hinna umskornu — [8] því að sá, sem efldi Pétur til postuladæmis meðal
hinna umskornu, efldi einnig mig fyrir heiðingjana — [9] og er þeir lærðu
að þekkja náðina, er mér var veitt, þá réttu þeir Jakob og Kefas og
Jóhannes, sem álitnir eru að vera máttarstólpar, mér og Barnabasi
hönd sína til samfélags, til þess að við skyldum fara til heiðingjanna,
en þeir til hinna umskornu; [10] einungis að vér skyldum minnast hinna
fátæku, og einmitt þetta kappkostaði eg líka að gjöra.
[11] En þegar Kefas kom til Antíokkíu, stóð eg í gegn honum upp í
opin augun, því að hann var sakfallinn. [12] Því að áður en nokkurir
komu frá Jakob, samneytti hann heiðingjunum, en er þeir voru komnir,
dró hann sig í hlé og skildi sig frá, því að hann óttaðist þá, sem voru
af umskurninni; [13] og hinir Gyðingarnir fóru einnig að hræsna með
honum, svo að jafnvel Barnabas lét dragast með af hræsni þeirra.
[14] En þegar eg sá að þeir gengu ekki beint eftir sannleika fagnaðar-
erindisins, sagði eg við Kefas í allra áheyrn: Ur því að þú, sem ert

---

12: 1 Kor. 11, 23. Ef. 3, 3. **13:** Post. 9, 1; 22, 4. **14:** Fil. 3, 6. **15:** Jer. 1, 5. Post. 9, 15; 13, 2. **16:** Ef. 3, 8. Post. 26, 19. **18:** Post. 9, 26. **19:** Post. 15, 13. **20:** Róm. 9, 1. 2 Kor. 1, 23; 11, 31. **21:** Post. 9, 30. **23:** Post. 9, 21. — **2, 1:** Post. 15, 2. **2:** Fil. 2, 16. **4:** Post. 15, 24. **6:** 5 Mós. 10, 17. 2 Kron. 19, 7. Róm. 2, 11 n. **7:** Post. 9, 15; 22, 21. Róm. 11, 13. **8:** Post. 2, 38—41; 9, 15. Ef. 3, 8. **10:** Róm. 15, 25. **14:** 1 Tím. 5, 20. Post. 10, 28.

Gyðingur, lifir að heiðingja siðum, en eigi Gyðinga, hvernig fer þú þá
að neyða heiðingja til að lifa að Gyðinga siðum? 15 Vér erum að eðli
til Gyðingar, en ekki syndarar af heiðingjum, 16 en þar eð vér vitum
að maðurinn réttlætist ekki af lögmálsverkum og ekki nema fyrir trú á
Jesúm Krist, þá höfum einnig vér tekið trú á Krist Jesúm, til þess að
vér réttlættumst af trú á Krist, og ekki af lögmálsverkum, því að af
lögmálsverkum mun ekkert hold réttlætast. 17 En ef vér, jafnframt því
sem vér leituðumst við að réttlætast í Kristi, reyndumst líka sjálfir synd-
arar, er þá Kristur syndar þjónn? Fjarri fer því. 18 Því að fari eg
aftur að byggja það upp, sem eg braut niður, þá kem eg sjálfur fram
sem yfirtroðslumaður, 19 því að fyrir lögmál er eg dáinn lögmáli, til
þess að eg lifi Guði. 20 Með Kristi er eg krossfestur. Eg lifi að vísu,
þó ekki framar eg, heldur lifir Kristur í mér. En það sem eg nú lifi
í holdinu, það lifi eg í trúnni á Guðs son, sem elskaði mig og gaf sig
sjálfan út fyrir mig. 21 Ekki ónýti eg náð Guðs, því að ef til er rétt-
læting fyrir lögmál, þá hefir Kristur dáið til einkis.

3 Ó, þér óskynsömu Galatar, hver hefir töfrað yður, þar sem þó
Jesús Kristur var uppmálaður krossfestur fyrir augum yðar? 2 Um
þetta eitt vil eg fræðast af yður: öðluðust þér andann fyrir lögmáls-
verk? eða fyrir boðun trúar? 3 Eruð þér svo óskynsamir? Þér, sem
byrjuðuð í anda, ætlið þér nú að enda í holdi? 4 Hafið þér til einkis
reynt svo mikið? Ef það þá annars er til einkis. 5 Sá sem því veitir
yður andann og framkvæmir máttarverk meðal yðar, gjörir hann það
fyrir lögmálsverk? eða fyrir boðun trúar? 6 Eins og *Abraham trúði
Guði og það var honum til réttlætis reiknað.* 7 Þér skuluð því vita, að
þeir sem eru af trú, einmitt þeir eru Abrahams synir. 8 En þar eð
ritningin sá það fyrir, að Guð mundi réttlæta þjóðirnar fyrir trú, boð-
aði hún Abraham fyrirfram þann fagnaðarboðskap: *í þér skulu allar
þjóðir verða blessaðar;* — 9 þannig verða þeir, sem eru af trú, blessaðir
með hinum trúaða Abraham. 10 Því að allir þeir, sem eru af lögmáls-
verkum, eru undir bölvun, því að ritað er: *Bölvaður er hver sá, sem
ekki heldur fast við alt það, sem í lögmálsbókinni er ritað, svo að hann
breyti eftir því.* 11 En það er augljóst, að fyrir Guði réttlætist enginn
fyrir lögmál, því *hinn réttláti mun lifa af trú.* 12 En lögmálið er ekki
af trú, heldur: *sá sem breytir eftir þeim, mun lifa fyrir þau.* 13 Kristur
keypti oss undan bölvun lögmálsins, með því að hann varð bölvun
fyrir oss, því að ritað er: *Bölvaður er hver sá, sem á tré hangir,* 14 til
þess að þjóðunum skyldi hlotnast blessun Abrahams í Kristi Jesú, til
þess að vér skyldum öðlast fyrirheit andans fyrir trúna.

15 Bræður, eg tala eftir mannlegri venju: enginn ónýtir þó eða
bætir við sáttmála manns, sem hefir verið staðfestur; 16 en Abraham
voru fyrirheitin gefin og afkvæmi hans; hann segir ekki: *og afkvæmum,*
eins og um marga, heldur eins og um einn: *og afkvæmi þínu,* sem er
Kristur. 17 Með þessu segi eg þá: sáttmála, sem fyrirfram var staðfestur
af Guði, ónýtir eigi lögmálið, sem út var gefið fjögur hundruð og þrjá-
tíu árum síðar, svo að það felli fyrirheitið úr gildi, 18 því að ef arf-
leifðin fæst af lögmáli, þá fæst hún ekki lengur af fyrirheiti, en Guð
veitti Abraham hana með fyrirheiti. 19 Hvað er þá lögmálið? Vegna

16: Sálm. 143, 2. Post. 13, 38. Róm. 3, 20. 28. **17:** Róm. 3, 9. **19:** Róm. 7, 4. 11; 14, 7. 8. 2 Kor. 5, 15. 1 Þess. 5, 10. **20:** Róm. 6, 6. Gal. 5, 24. Jóh. 15, 13. Opinb. 1, 5. 1 Tím. 2, 6. **21:** Hebr. 7, 11. — **3, 1:** Lúk. 24, 25. **2:** Post. 2, 38; 10, 44. Ef. 1, 13. **4:** 2 Jóh. 8. **5:** Róm. 10, 8. 17. **6:** 1 Mós. 15, 6. Jak. 2, 23. **7:** Róm. 4, 11. 12. **8:** Post. 15, 9. 1 Mós. 12, 3. Post. 3, 25. **10:** Róm. 4, 15. 5 Mós. 27, 26. **11:** kap. 2, 16. Hab. 2, 4. Róm. 1, 17. **12:** 3 Mós. 18, 5. Esek. 20, 11. Róm. 10, 5. **13:** 2 Kor. 5, 21. 5 Mós. 21, 23. **14:** 1 Mós. 12, 3; 22, 18. Jes. 32, 15; 44, 3. **16:** 1 Mós. 13, 15; 17, 8. **17:** 2 Mós. 12, 40. **18:** Róm. 4, 13. 14.

afbrotanna og þangað til afkvæmið kæmi, sem fyrirheitið hljóðaði um,
var því bætt við fyrir umsýslun engla, fyrir hönd meðalgangara. 20 En
meðalgangari er ekki fyrir einn, en Guð er einn. 21 Er þá lögmálið
gegn fyrirheitum Guðs? Fjarri fer því. Því að ef það lögmál hefði verið
gefið, sem hefði getað lífgað, þá væri réttlætið vissulega af lögmáli. 22 En
ritningin hefir innilokað alt undir synd, til þess að fyrirheitið veitist
fyrir trú á Jesúm Krist, þeim sem trúa.
23 En áður en trúin kom, vorum vér undir lögmálsgæzlu inni-
lokaðir, þangað til sú trú, sem var í vændum, opinberaðist. 24 Þannig
hefir lögmálið orðið tyftari vor til Krists, til þess að vér réttlættumst
af trú. 25 En nú, þegar trúin er komin, erum vér ekki lengur undir
tyftara, 26 því að þér eruð allir Guðs börn í Kristi Jesú fyrir trúna,
27 því að allir þér, sem eruð skírðir til Krists, þér hafið íklæðst Kristi.
28 Hér er ekki Gyðingur né grískur, hér er ekki þræll né frelsingi, hér er
ekki karl né kona, því að þér eruð allir einn maður í Kristi Jesú.
29 En ef þér eruð Krists, þá eruð þér niðjar Abrahams, erfingjar eftir
fyrirheiti.

4 En eg segi, að alla þá stund, sem erfinginn er barn, er enginn
munur á honum og þræl, þótt hann sé herra yfir öllu, 2 heldur er
hann undir fjárhaldsmönnum og ráðsmönnum til þess tíma, er faðirinn
hefir ákveðið; 3 þannig vorum vér einnig, er vér vorum börn, þræl-
bundnir undir stafrófi heimsins. 4 En þegar fylling tímans kom, út-
sendi Guð son sinn, fæddan af konu, fæddan undir lögmáli, 5 til þess
að hann keypti lausa þá, sem voru undir lögmáli, til þess að vér
fengjum sonarréttinn. 6 En þar eð þér eruð synir, þá hefir Guð útsent
anda sonar síns í hjörtu vor, sem hrópar: Abba, faðir! 7 Þú ert þá
ekki framar þræll, heldur sonur; en ef þú ert sonur, þá ert þú líka
erfingi fyrir Guð.
8 En á þeim tíma, þá er þér þektuð ekki Guð, þá voruð þér að
vísu þrælar þeirra, sem í eðli sínu eru ekki guðir; 9 en hvernig farið
þér nú, eftir að þér hafið fengið þekkingu á Guði, eða öllu heldur:
eruð af Guði þektir, að snúa aftur til hins veika og fátæklega stafrófs,
sem þér af nýju viljið fara að þrælka undir? 10 Þér hafið gætur á
dögum og mánuðum og tíðum og árum. 11 Eg er hræddur um yður,
að eg kunni að hafa haft erfiði fyrir yður til ónýtis.
12 Eg bið yður, bræður: verðið eins og eg, því að eg er orðinn
eins og þér. Í engu hafið þér gjört á hluta minn. 13 En þér vitið,
að vegna veikleika holdsins boðaði eg yður fagnaðarerindið hið fyrra
sinn; 14 og það, sem í holdi mínu gat freistað yðar, óvirtuð þér ekki
né fyrirlituð, heldur tókuð þér á móti mér eins og engli Guðs, eins og
Kristi Jesú sjálfum. 15 Hvar er nú sæluprísun yðar? Því að eg ber
yður það vitni, að ef auðið hefði verið, hefðuð þér stungið augun úr
yður og gefið mér. 16 Er eg þá orðinn óvinur yðar, vegna þess að
eg segi yður sannleikann? 17 Þeir láta sér ant um yður, en það er
eigi af góðu, heldur vilja þeir útiloka yður, til þess að þér látið yður
ant um þá. 18 Að vísu er umönnun í því, sem gott er, ávalt góð, og
ekki einungis meðan eg er hjá yður. 19 Börn mín, sem eg af nýju el
með harmkvælum, þangað til Kristur er myndaður í yður! — 20 eg

---

19: Róm. 4, 15; 5, 20. Post. 7, 53. Hebr. 2, 2. Jóh. 1, 17. **20:** 5 Mós. 4, 39. 1 Kor. 8, 4. 1 Tím. 2, 5. **21:** v. 17. 18. Róm. 8, 2—4. **22:** Róm. 3, 9 n. 11, 32. **23:** Hebr. 9, 10. **24:** Post. 13, 39. **25:** Róm. 10, 4. **26:** Jóh. 1, 12. **27:** Róm. 6, 3; 13, 14. **28:** Róm. 10, 12. Kól. 3, 11. Jóh. 17, 21. Ef. 2, 14. 15. **29:** Róm. 4, 11. 12. 16. — **4, 3:** Kól. 2, 20. **4:** Mark. 1, 15. Ef. 1, 10. Lúk. 2, 21. **5:** kap. 3, 13. 26. Róm. 8, 15. **6:** Mark. 14, 36. Róm. 8, 15. **7:** Róm. 8, 17. **8:** 1 Kor. 8, 4; 12, 2. **9:** 1 Kor. 8, 3; 13, 12. Hebr. 7, 18. Gal. 4, 3. Kól. 2, 8. 20. **10:** Kól. 2, 16. **11:** kap. 3, 3. 4. **12:** 1 Kor. 11, 1. **16:** Am. 5, 10. **19:** 1 Kor. 4, 15. Filem. 10. Róm. 8, 29.

vildi eg væri nú hjá yður og gæti breytt rödd minni, því að eg er
ráðalaus með yður.
21 Segið mér, þér sem viljið vera undir lögmáli, heyrið þér ekki
lögmálið? 22 Því að ritað er, að Abraham átti tvo sonu, annan við
ambáttinni, en hinn við frjálsu konunni. 23 En sonurinn við ambátt-
inni var fæddur á holdlegan hátt, en sonurinn við frjálsu konunni var
fæddur eftir fyrirheiti. 24 Þetta hefir annarlega merkingu, því að þær
eru tveir sáttmálar: annar frá Sínaífjalli, sem elur börn til ánauðar, og
hann er Hagar; 25 en Hagar er Sínaífjall í Arabíu og samsvarar hinni
núverandi Jerúsalem, því að hún er í ánauð ásamt börnum sínum;
26 en Jerúsalem, sem í hæðum er, er frjáls, og hún er móðir vor; 27 því
að ritað er: *Ver glöð, óbyrja, sem ekkert barn hefir átt! hrópa og kalla
hátt, þú sem ekki hefir jóðsjúk orðið! því að börn hinnar yfirgefnu eru
fleiri en hinnar, sem manninn á.* 28 En vér, bræður, erum fyrirheitis
börn eins og Ísak. 29 En eins og forðum sá, sem fæddur var eftir hold-
inu ofsótti þann, sem fæddur var eftir andanum, svo er það og nú. 30 En
hvað segir ritningin? *Rek burt ambáttina og son hennar; því að ekki skal
ambáttarsonurinn taka arf með syni frjálsu konunnar.* 31 Fyrir því erum
vér, bræður, ekki ambáttar börn, heldur börn frjálsu konunnar.
5 Til frelsis frelsaði Kristur oss; standið því fastir og látið ekki
aftur leggja á yður ánauðarok. 2 Sjá, eg, Páll, segi yður, að ef þér
látið umskerast, þá gagnar Kristur yður ekkert. 3 Og eg vitna af nýju
fyrir hverjum manni, sem lætur umskerast, að hann er skyldur til að
halda alt lögmálið. 4 Þér eruð orðnir viðskila við Krist, þér sem ætlið
að réttlætast fyrir lögmál; þér eruð fallnir úr náðinni; 5 því að vér
væntum í anda, af trú, réttlætingar vonar; 6 því að í Kristi Jesú gildir
hvorki umskurn neitt né yfirhúð, heldur trú, starfandi fyrir kærleika.
7 Þér hlupuð vel; en hver hefir hindrað yður frá að hlýða sannleikanum?
8 Þær fortölur voru ekki frá honum, sem kallaði yður. 9 Lítið súrdeig
sýrir alt deigið. 10 Eg hefi það traust til yðar í drotni, að þér verðið
ekki neins annars hugar; en sá, sem truflar yður, mun bera sinn dóm,
hver sem hann svo er. 11 En eg, bræður, ef eg enn þá er að prédika
umskurn, hví er eg þá enn ofsóttur? Þá væri hneyksli krossins tekið
burt. 12 Betur væri að þeir, sem koma yður í uppnám, létu og afsníðast.

13 Því að þér voruð, bræður, kallaðir til frelsis; notið aðeins ekki
frelsið til færis fyrir holdið, heldur þjónið hver öðrum fyrir kærleikann.
14 Því að öllu lögmálinu er fullnægt með einu orði, með þessu: *Elska
skaltu náunga þinn eins og sjálfan þig.* 15 En ef þér bítist og etið upp
hver annan, sjáið þá við því, að þér tortímist ekki hver fyrir öðrum.
16 En eg segi: Framgangið í andanum, og þá fullnægið þér ekki
girnd holdsins. 17 Því að holdið girnist gegn andanum, og andinn gegn
holdinu, því að þetta stendur hvort gegn öðru, til þess að þér gjörið
ekki það, sem þér viljið. 18 En ef þér leiðist af andanum, þá eruð
þér ekki undir lögmáli. 19 En holdsins verk eru augljós, og eru þau:
frillulífi, óhreinleikur, saurlífi, 20 skurðgoðadýrkun, fjölkyngi, fjandskap-
ur, deilur, metningur, bræði, sérplægni, tvídrægni, flokkadráttur, 21 öf-
und, ofdrykkja, svall og annað þessu líkt; og um það segi eg yður

---

22: 1 Mós. 16, 15; 21, 2. **23:** 1 Mós. 18, 10. 14. Róm. 9, 7. 8. **24:** Hebr. 8, 9. 10. **26:** Hebr. 12, 22. Opinb. 3, 12. **27:** Jes. 54, 1. **28:** v. 23. Róm. 9, 8. **29:** 1 Mós. 21, 9. **30:** 1 Mós. 21, 10. 12. Jóh. 8, 35. — **5, 1:** Jóh. 8, 32. Post. 15, 10. 1 Pét. 2, 16. Jes. 9, 4. **2:** Post. 15, 1. **4:** kap. 2, 21. **6:** kap. 6, 15. 1 Kor. 7, 19. **9:** 1 Kor. 5, 6. **10:** kap. 1, 7. **11:** Post. 16, 3. 1 Kor. 1, 23. **13:** 1 Pét. 2, 16. Gal. 6, 2. 1 Kor. 8, 9. **14:** 3 Mós. 19, 18. Matt. 22, 39. Róm. 13, 8—10. **16:** Róm. 6, 12; 8, 1. 5. **17:** Róm. 7, 15. 23. **18:** Róm. 8, 2. 14. **19:** 1 Kor. 3, 3; 6, 9. Ef. 5, 3. 5.

fyrir, eins og eg hefi áður sagt, að þeir, sem slíkt gjöra, munu ekki
erfa guðsríki. 22 En ávöxtur andans er: kærleiki, gleði, friður, lang-
lyndi, gæzka, góðvild, trúmenska, hógværð, bindindi; 23 gegn slíku er
ekkert lögmál. 24 En þeir sem eru Krists Jesú, hafa krossfest holdið
með ástríðum þess og girndum.
25 Ef vér lifum í andanum, þá framgöngum einnig í andanum.
26 Verum ekki hégómagjarnir, svo að vér áreitum hver annan og öfund-
um hver annan.
6 Bræður! ef einhver misgjörð kann að henda mann, þá leiðréttið
þér, sem andlegir eruð, þann mann með hógværðar anda, og haf
gát á sjálfum þér, að þú freistist ekki líka. 2 Berið hver annars byrð-
ar og uppfyllið þannig lögmál Krists. 3 Því að þykist nokkur vera
nokkuð, þar sem hann þó er ekkert, þá dregur hann sjálfan sig á
tálar. 4 En sérhver rannsaki verk sjálfs sín, og þá mun hann hafa
hrósunarefni einungis fyrir sjálfan sig, en ekki fyrir aðra; 5 því að
sérhver mun verða að bera sína eigin byrði.
6 En sá, sem uppfræðist í orðinu, veiti þeim, sem uppfræðir, hlut-
deild með sér í öllum gæðum. 7 Villist ekki! Guð lætur ekki að
sér hæða; því að það, sem maður sáir, það mun hann og upp-
skera. 8 Því að sá, sem sáir í hold sjálfs sín, mun af holdinu upp-
skera glötun; en sá, sem sáir í andann, mun af andanum uppskera
eilíft líf. 9 En þreytumst ekki að gjöra það, sem gott er, því að á sín-
um tíma munum vér uppskera, ef vér ekki gefumst upp. 10 Þess vegna,
eftir því sem vér höfum færi á, þá gjörum gott öllum og einkum trú-
bræðrum vorum.

11 Sjáið, með hversu stórum stöfum eg skrifa yður með minni
eigin hendi. 12 Allir þeir, sem vilja líta vel út að holdinu til, þeir eru
það, sem eru að þrengja yður til að láta umskerast, einungis til þess
að þeir eigi verði ofsóttir vegna krossins Krists; 13 því að ekki halda
einu sinni sjálfir þeir, sem umskornir eru, lögmálið, heldur vilja þeir
að þér látið umskerast, til þess að þeir geti stært sig af holdi yðar.
14 En það sé fjarri mér að hrósa mér, nema af krossi drottins
vors Jesú Krists, fyrir hvern heimurinn er mér krossfestur og eg heim-
inum. 15 Því að hvorki er umskurn neitt, né yfirhúð, heldur ný
skepna. 16 Og yfir öllum þeim, sem þessari reglu fylgja, sé friður og
miskunn, og yfir Ísrael Guðs.
17 Enginn mæði mig héðan í frá, því að eg ber merki Jesú á
líkama mínum.
18 Náðin drottins vors Jesú Krists sé með yðar anda, bræður.
Amen.

21: Lúk. 21, 34. Róm. 13, 13. 1 Kor. 6, 10. Ef. 5, 5. **22:** Ef. 5, 9. Kól. 3, 12. **23:** 1 Tím. 1, 9. **24:** Róm. 6, 6. 11. **25:** Róm. 8, 5. **26:** Fil. 2, 3. — **6, 1:** Matt. 18, 15. 1 Kor. 3, 1; 10, 12. **2:** Jóh. 15, 12. 1 Jóh. 4, 21. **3:** 1 Kor. 4, 7. **4:** 2 Kor. 13, 5. **5:** Sálm. 62, 13. Jer. 17, 10; 32, 19. Matt. 16, 27. Róm. 2, 6. **6:** Róm. 15, 27. 1 Kor. 9, 11. **7:** 1 Kor. 6, 9. Lúk. 16, 25. Róm. 2, 6. **8:** Orðskv. 22, 8. 2 Þess. 1, 9. Sálm. 126, 5. **9:** 2 Þess. 3, 13. **10:** Ef. 2, 10. **11:** Róm. 16, 22. **12:** Fil. 3, 18. **14:** Róm. 6, 6. **15:** kap. 5, 6. 2 Kor. 5, 17. **16:** Fil. 3, 16. Róm. 2, 29; 4, 12. **17:** 2 Kor. 11, 24. 25. **18:** Fil. 4, 23.

Bréf Páls postula til Efesusmanna.

---

1 Páll, postuli Krists Jesú fyrir vilja Guðs, til hinna heilögu, sem
eru í Efesus, og trúuðu í Kristi Jesú. 2 Náð sé með yður og friður
frá Guði föður vorum og drotni Jesú Kristi.
3 Blessaður sé Guð og faðir Drottins vors Jesú Krists, er oss hefir
blessað með allri andlegri blessun á himnum í Kristi, 4 eins og hann út-
valdi oss í honum fyrir grundvöllun heimsins, til þess að vér skyldum
vera heilagir og flekklausir frammi fyrir honum í kærleika, 5 og fyrir-
hugaði oss til sonarstöðu hjá sér fyrir Jesúm Krist, eftir velþóknun
vilja síns, 6 til lofs dýrðar náðar sinnar, er hann veitti oss náðar-
samlega í hinum elskaða, 7 en í honum höfum vér endurlausnina fyrir
blóð hans, fyrirgefningu afbrotanna, eftir ríkdómi náðar hans, 8 sem
hann lét yfirgnæfa oss til handa í allri speki og skilningi, 9 þá er hann
kunngjörði oss leyndardóm vilja síns eftir velþóknun sinni, er hann
hafði ásett sér í honum, 10 um ráðstöfun á fyllingu tímanna, að endur-
safna öllu í Kristi, því sem er á himnum, og því sem er á jörðunni,
11 í honum, sem vér og höfum öðlast arfleifð í, fyrirhugaðir eftir fyrir-
ætlun hans, sem framkvæmir alt eftir ráði vilja síns, 12 til þess að
vér skyldum vera til lofs dýrðar hans, vér sem áður höfum vonað á
Krist, 13 í hverjum og þér, þá er þér heyrðuð orð sannleikans, fagnað-
arerindið um sáluhjálp yðar — í hverjum og þér, er þér urðuð trúaðir,
voruð innsiglaðir með hinum heilaga anda fyrirheitisins, 14 sem er pant-
ur arfleifðar vorrar, til endurlausnar eignarinnar, til lofs dýrðar hans.
15 Fyrir því læt eg heldur eigi af, síðan eg heyrði um trúna hjá
yður á drottin Jesúm og kærleikann til allra heilagra, 16 að þakka fyrir
yður, um leið og eg minnist yðar í bænum mínum, 17 til þess að Guð
drottins vors Jesú Krists, faðir dýrðarinnar, gefi yður anda speki og
opinberunar í þekkingu á honum 18 og upplýsi augu hjarta yðar, til
þess að þér vitið, hver von köllunar hans er, hver ríkdómur dýrðar
arfleifðar hans meðal hinna heilögu, 19 og hver hinn yfirgnæfandi mik-
illeikur máttar hans gegn oss, sem trúum, eftir framkvæmd kraftar
styrkleiks hans, 20 sem hann framkvæmdi á Kristi, þá er hann reisti
hann frá dauðum og setti hann sér til hægri handar á himnum, 21 ofar
hverri tign og valdi og mætti og herradómi og hverju því nafni, sem
nefnt er, ekki einungis á þessari öld, heldur og á hinni komandi, 22 og
alt lagði hann undir fætur hans, og gaf hann til að vera höfuð yfir
öllum söfnuðinum, 23 sem er líkami hans, fylling hans, sem fyllir alt í
öllum.
2 Einnig yður, sem dauðir voruð, vegna afbrota yðar og synda,
2 er þér áður genguð í, samkvæmt aldarhætti þessa heims, í sam-
kvæmni við höfðingja valdsins í loftinu, andans, sem nú verkar í son-
um óhlýðninnar, 3 sem einnig vér lifðum áður allir meðal, í girndum
holds vors, gjörandi vilja holdsins og hugrenninganna og vorum að

1, 1: Post. 18, 19 n. 19, 1 n. **2:** Róm. 1, 7. **3:** 2 Kor. 1, 3. 1 Pét. 1, 3. **4:** Jóh. 15, 16. Róm. 8, 29. 30. 2 Þess. 2, 13. 1 Pét. 1, 1. 2. Lúk. 1, 75. **5:** Róm. 8, 15. 29. Gal. 4, 5. **6:** Matt. 3, 17; 17, 5. **7:** Post. 20, 28. Kól. 1, 14. 1 Pét. 1, 18. 19. **8:** kap. 2, 7. Kól. 1, 9. **9:** Róm. 16, 25. Kól. 1, 26. **10:** Gal. 4, 4. Kól. 1, 20. **11:** Kól. 1, 12. Róm. 8, 29. 30. **12:** Gal. 3, 23. **13:** kap. 4, 30. **14:** 2 Kor. 1, 22. 2 Mós. 19, 5. 5 Mós. 7, 6. Tit. 2, 14. 1 Pét. 2, 9. Róm. 8, 23. **15:** Kól. 1, 4. 1 Þess. 1, 3. 2 Þess. 1, 3. **16:** Róm. 1, 8. Fil. 1, 3. 4. **18:** 2 Kor. 4, 4. **19:** kap. 3, 7. **20:** Post. 2, 24. Sálm. 110, 1. 1 Kor. 15, 25. **21:** Fil. 2, 9. Kól. 2, 10. **22:** Sálm. 8, 7. Matt. 28, 18. Kól. 1, 18. **23:** Róm. 12, 5. 1 Kor. 12, 27. Ef. 4, 16. — **2, 1:** Kól. 2, 13. **2:** Jóh. 12, 31. Ef. 6, 12. **3:** Jóh. 3, 6.

eðli til reiðibörn eins og hinir. 4 En Guð, sem ríkur er af miskunn,
lífgaði með Kristi oss, vegna sinnar miklu elsku, sem hann elskaði oss
með, 5 jafnvel oss, sem vorum dauðir, vegna misgjörðanna — af náð
eruð þér hólpnir orðnir — 6 og uppvakti oss með honum og setti oss
með honum á himnum, í Kristi Jesú, 7 til þess að sýna á hinum kom-
andi öldum hinn yfirgnæfandi ríkdóm náðar sinnar, í gæzku við oss í
Kristi Jesú; 8 því að af náðinni eruð þér hólpnir orðnir fyrir trú, og
það er ekki af yður; Guðs er gjöfin. 9 Ekki af verkum, til þess að
enginn skuli hrósa sér. 10 Því að hans verk erum vér, skapaðir í Kristi
Jesú til góðra verka, sem Guð hefir fyrirbúið til þess að vér skyldum
framganga í þeim.

11 Minnist þess vegna þess, að þér, sem áður voruð heiðingjar í
holdi, sem kallaðir eruð yfirhúð af umskurninni, sem kölluð er, og er
á holdi með höndum gjörð, 12 að þér voruð á þeim tíma án Krists,
útilokaðir frá þegnrétti Ísraels og fjarlægir sáttmálum fyrirheitisins, án
vonar og án Guðs í heiminum. 13 En nú, í Kristi Jesú eruð þér, sem
áður voruð í fjarlægð, nálægir orðnir í blóði Krists; 14 því að hann er
vor friður, hann sem úr báðum gjörði eitt og reif niður millivegg girð-
ingarinnar, 15 þá er hann afmáði með holdi sínu fjandskapinn, lögmál
boðorðanna í tilskipunum, til þess að umskapa í sjálfum sér hina tvo
til að vera einn nýr maður, semjandi frið, 16 og að friðþægja þá báða
í einum líkama við Guð, fyrir krossinn, þá er hann hafði deytt fjand-
skapinn á honum; 17 og hann kom og boðaði frið yður, hinum fjar-
lægu, og frið hinum nálægu. 18 Því að fyrir hann höfum vér hvorir-
tveggja í einum anda aðgang til föðurins. 19 Þér eruð þess vegna ekki
framar aðkomumenn og útlendingar, heldur eruð þér samþegnar hinna
heilögu og heimamenn Guðs, 20 uppbygðir á grundvelli postulanna og
spámannanna, þar sem Kristur Jesús er sjálfur hyrningarsteinn, 21 sem
hver bygging samtengist í og vex og verður heilagt musteri í drotni,
22 sem einnig þér eruð sambygðir í til bústaðar Guðs í andanum.

3 Þessa vegna er eg, Páll, bandingi Krists Jesú, vegna yðar heið-
ingjanna, 2 ef þér annars hafið heyrt um þá ráðstöfun Guðs náðar,
sem mér er veitt yður til handa, 3 að fyrir opinberun var leyndardóm-
urinn auglýstur mér, eins og eg áður hefi skrifað í stuttu máli, 4 svo
að þér getið, þá er þér lesið það, af því skynjað skilning minn á leynd-
ardómi Krists, 5 sem hjá öðrum kynslóðum var ekki auglýstur sonum
mannanna, eins og hann hefir nú verið opinberaður hinum heilögu
postulum hans og spámönnum í andanum, 6 að heiðingjarnir séu sam-
arfar og limir á sama líkama og samhluttakendur fyrirheitisins í Kristi
Jesú, fyrir fagnaðarerindið, 7 hvers þjónn eg er orðinn, eftir gjöf náðar
Guðs, sem mér hefir verið veitt, eftir framkvæmd máttar hans; 8 mér,
hinum minsta allra heilagra, var veitt þessi náð, að boða heiðingjunum
fagnaðarerindið um hinn órannsakanlega ríkdóm Krists, 9 og að upp-
lýsa alla um það, hver sé ráðstöfun leyndardómsins, sem frá eilífð hefir
verið hulinn í Guði, sem alt hefir skapað, 10 til þess að hin marg-
breytta speki Guðs skyldi nú fyrir söfnuðinn auglýst verða völdunum

---

4: Róm. 10, 12; 5, 8. **5:** Róm. 6, 4 n. 8, 10. Kól. 2, 12. 13. Tit. 3, 5. **8:** Róm. 3, 24. 28. Gal. 2, 16. Róm. 6, 23. **9:** Róm. 3, 20—27; 4, 2 n. 1 Kor. 1, 29. **10:** Sálm. 100, 3. 2 Kor. 5, 17. Tit. 2, 14. **11:** 1 Kor. 12, 2. Ef. 5, 8. **12:** Róm. 9, 4. **14:** Jes. 9, 6. Mík. 5, 4. Kól. 1, 20. Jóh. 10, 16. Gal. 3, 28. **15:** Kól. 2, 14. 2 Kor. 5, 17. **16:** Kól. 1, 20. **17:** Jes. 57, 19. **18:** Jóh. 14, 6. Róm. 5, 2. Hebr. 10, 19. **19:** Fil. 3, 20. Kól. 1, 12. **20:** Matt. 16, 18. 1 Kor. 3, 10. Sálm. 118, 22. Jes. 28, 16. 1 Pét. 2, 4 n. **21;** kap. 4, 16. 1 Kor. 3, 16. **22:** 1 Pét. 2, 5. — **3, 1:** kap. 4, 1. Post. 28, 16. Ef. 3, 13. Kól. 1, 24. **2:** v. 8. Post. 9, 15. 1 Kor. 4, 1. **3:** Róm. 16, 25. Gal. 1, 11. 12. Ef. 1, 9 n. **5:** Kól. 1, 26. **6:** Gal. 3, 28. 29. Ef. 2, 15. 16. **7:** Róm. 1, 5. **8:** 1 Kor. 15, 9. Post. 9, 15. Gal. 1, 16; 2, 8. Róm. 11, 33. **9:** Kól. 1, 26. 1 Pét. 1, 20. **10:** 1 Pét. 1, 12.

og yfirráðunum á himnum, [11] eftir eilífri fyrirætlun, sem hann framkvæmdi í Kristi Jesú, drotni vorum, [12] í hverjum vér höfum djörfungina og aðganginn í trausti fyrir trúna á hann. [13] Fyrir því bið eg að þér látið eigi hugfallast í þrengingum mínum fyrir yður, sem eru yðar heiður.

[14] Þess vegna beygi eg kné mín fyrir föðurnum, [15] sem hvert faðerni fær nafn af á himni og jörðu, [16] að hann gefi yður eftir ríkdómi dýrðar sinnar að styrkjast með krafti fyrir anda sinn í hinum innra manni, [17] til þess að Kristur megi búa fyrir trúna í yðar hjörtum, [18] til þess að þér, rótfestir og grundvallaðir í kærleika, megnið að skilja ásamt öllum heilögum, hver sé breiddin, lengdin, hæðin og dýptin [19] og að þekkja kærleik Krists, sem yfirgnæfir þekkinguna, til þess að þér fyllist til allrar fyllingar Guðs.

[20] En honum, sem megnar að gjöra fram yfir alt, yfirgnæfanlega mikið fram yfir það, sem vér biðjum eða skynjum, eftir þeim krafti, sem í oss verkar, [21] honum sé dýrð í söfnuðinum og í Kristi Jesú um allar kynslóðir, um aldir alda. Amen.

4 Eg, bandinginn í drotni, áminni yður þess vegna um að framganga eins og samboðið er köllunninni, sem þér eruð kallaðir með, [2] með öllu lítillæti og hógværð, með langlyndi, svo að þér umberið hver annan í kærleika [3] og kappkostið að varðveita einingu andans í bandi friðarins. [4] Einn líkami og einn andi, eins og þér einnig voruð kallaðir í einni von við köllun yðar; [5] einn drottinn, ein trú, ein skírn, [6] einn Guð og faðir allra, sem er yfir öllum og með öllum og í öllum. [7] En sérhverjum af oss var náðin veitt eftir mæli Krists gjafar.

[8] Þess vegna segir hann: *Stiginn upp til hæðar hertók hann fanga og gaf mönnunum gjafir;* [9] en þetta, »hann steig upp«, hvað er það annað en að hann líka steig niður til neðri hluta jarðarinnar? [10] En sá, sem niður steig, er og hinn sami, sem upp sté, upp yfir alla himna, til þess að hann mætti uppfylla alt. [11] Og sá hinn sami hefir gefið suma sem postula, suma sem spámenn, suma sem trúboða, suma sem hirða og kennara, [12] til þess að fullkomna hina heilögu, til þjónustustarfs, til uppbyggingar líkama Krists, [13] þangað til vér allir náum til einingar trúarinnar og þekkingarinnar á Guðs syni, til fullorðins manns, til mælis vaxtar Krists fyllingar, [14] til þess að vér séum ekki framar börn, er hrekjumst og berumst fram og aftur af hverjum kenningarvindi, við brögð mannanna, í slægð eftir vélum villunnar, [15] heldur ástundum sannleikann í kærleika og fáum vaxið í öllu til hans, sem er höfuðið, Kristur, [16] út frá hverjum allur líkaminn, samanfeldur og samantengdur með hvers konar liðveitandi taug, eftir vöxt sinn til eigin uppbyggingar í kærleika, eftir þeim starfskrafti, sem hver einstakur hluti er gæddur.

[17] Þetta segi eg því og vitna í drotni, að þér ekki framar skuluð framganga eins og heiðingjarnir framganga í hégómleik hugskots síns, [18] þeir sem eru blindaðir í hugsun sinni, fjarlægir lífi Guðs, vegna vanþekkingarinnar, sem í þeim er, vegna harðúðar hjarta þeirra, [19] þeir sem tilfinningarlausir hafa ofurselt sig saurlífi, til að drýgja alls konar óhreinleik samfara ágirnd. [20] En þér hafið ekki lært Krist þannig, [21] ef

---

12: Hebr. 4, 16; 10, 10. Jóh. 10, 9. Róm. 5, 2. **13:** Fil. 1, 14. Kól. 1, 24. **14:** v. 1. **16:** 1 Pét. 5, 10. 2 Kor. 4, 16. **17:** Jóh. 14, 23. **20:** Róm. 16, 25. Ef. 1, 19. **21:** Róm. 16, 27. — **4, 1:** kap. 3, 1. **2:** Kól. 3, 12. 1 Þess. 5, 14. **3:** Kól. 3, 14. **4:** Róm. 12, 5. 1 Kor. 12, 27. **5:** 1 Kor. 8, 6; 12, 5. **6:** Mal. 2, 10. Róm. 11, 36. **7:** 1 Kor. 12, 4—6. **8:** Sálm. 68, 19. **9:** Jóh. 3, 13; 6, 62. **10:** Post. 2, 33. **11:** 1 Kor. 12, 28. Post. 11, 27; 20, 28. Róm. 12, 7. **12:** 1 Kor. 12, 27. Kól. 1, 24. **13:** kap. 3, 18. 19. **14:** 1 Kor. 14, 20. Matt. 11, 7. Hebr. 13, 9. **15:** 2 Pét. 3, 18. Kól. 1, 18. **16:** 1 Kor. 12, 12. 27; 16, 14. Kól. 2, 19. **17:** 1 Pét. 4, 3. **18:** kap. 2, 12. 1 Þess. 4, 5. **19:** Róm. 1, 27.

svo er að þér hafið heyrt hann og hafið verið uppfræddir í honum, á
þann hátt, sem sannleikur er í Jesú: [22] að þér skulið afleggja, að því
er snertir hina fyrri breytni, hinn gamla mann, sem spillist samkvæmt
girndum tálsins, [23] en að þér skulið endurnýjast í anda hugskots yðar
[24] og íklæðast hinum nýja manni, sem skapaður er eftir Guði í réttlæti
og heilagleika sannleikans.
[25] Afleggið þess vegna lygina og talið sannleika hver við náunga
sinn, því að vér erum limir hver annars. [26] Reiðist og syndgið ekki,
sólin má ekki setjast yfir reiði yðar, [27] og gefið ekki heldur djöflinum
rúm. [28] Sá sem stelur, steli ekki framar, heldur vinni og gjöri það,
sem gott er, með höndum sínum, til þess að hann hafi eitthvað til
þess að miðla þeim, sem þurfandi er. [29] Látið ekkert svívirðilegt orð
fara út af munni yðar, heldur það, sem gott er til uppbyggingar, eftir
því sem þörf er á, til þess að það veiti náð þeim sem heyra. [30] Og
hryggið ekki hinn heilaga anda Guðs, sem þér eruð innsiglaðir í til
endurlausnar-dagsins. [31] Látið hvers konar beiskleika, ofsa, reiði, há-
vaða og lastmæli vera fjarlæg yður, ásamt allri mannvonzku; [32] en
verðið góðir hver við annan, meðaumkunarsamir, fúsir að fyrirgefa
hver öðrum, eins og einnig Guð hefir í Kristi fyrirgefið yður.
5 Verðið því eftirbreytendur Guðs sem elskuð börn, [2] og framgangið
í kærleika, eins og einnig Kristur elskaði yður og gaf sig sjálfan
út fyrir oss, sem fórnargjöf og sláturfórn, Guði til velþóknunarilms.
[3] En frillulífi og hvers konar óhreinleiki eða ágirnd á ekki einu sinni
að nefnast á nafn á meðal yðar, eins og heilögum hæfir, [4] og ekki
heldur svívirðilegt athæfi eða fíflslegt hjal eða gárungaháttur, sem er
ósæmilegt, heldur miklu fremur þakkargjörð; [5] því að það vitið þér og
þekkið, að enginn frillulífismaður, eða saurugur eða ágjarn, sem er
hjáguðadýrkari, hefir arftöku í ríki Krists og Guðs. [6] Látið engan tæla
yður með marklausum orðum, því að fyrir þetta kemur reiði Guðs yfir
syni óhlýðninnar. [7] Takið því ekki hlutdeild með þeim; [8] því að áður
voruð þér myrkur, en nú eruð þér ljós í drotni; framgangið eins og
börn ljóssins, — [9] því að ávöxtur ljóssins er alls konar góðvild, réttlæti
og sannleiki — [10] og rannsakið, hvað drotni er þóknanlegt, [11] en takið
ekki þátt með þeim í hinum ávaxtarlausu verkum myrkursins, heldur
miklu fremur vandið um þau, [12] því að það, sem þeir drýgja í leyndum,
er jafnvel skömm um að tala, [13] en alt þetta er opinberað af ljósinu,
þegar vandað er um það, því að sérhvað það, sem opinberað er, er ljós.
[14] Þess vegna segir svo: *Vakna þú, sem sefur, og rís upp frá dauðum,
og þá mun Kristur lýsa þér.*
[15] Gætið því nákvæmlega að, hvernig þér framgangið, ekki sem
fávísir, heldur sem vísir; [16] kaupið hinn hentuga tíma, því að dagarnir
eru vondir. [17] Verið því ekki óskynsamir, heldur skynjið, hvað er vilji
drottins, [18] og verðið ekki druknir af víni, því að í því er spilling,
heldur fyllist andanum, [19] og hafið yfir hver fyrir öðrum sálma, lof-
söngva og andleg ljóð, og syngið og leikið drotni lof í hjarta yðar,

---

22: Kól. 3, 8. 1 Pét. 2, 1. Tít. 3, 3. 1 Pét. 4, 2. 3. **23:** Róm. 12, 2. Kól. 3, 10. **24:** Róm. 6, 4. 2 Kor. 5, 17. Lúk. 1, 75. **25:** Kól. 3, 9. Sak. 8, 16. Róm. 12, 5. **26:** Sálm. 4, 5. Jak. 1, 19. **27:** 1 Pét. 5, 9. **28:** Post. 20, 34. 1 Þess. 4, 11. **29:** kap. 5, 4. 6. Matt. 12, 36. **30:** Jes. 63, 10. 2 Kor. 1, 22. Ef. 1, 14. **31:** Kól. 3, 8. 9. **32:** Fil. 2, 1. 1 Pét. 3, 8. Matt. 6, 14. Kól. 3, 13. — **5, 1:** Matt. 5, 45. 48. 1 Pét. 1, 15. 16. **2:** Jóh. 13, 34; 15, 12. Gal. 2, 20. Tít. 2, 14. Hebr. 8, 3; 9, 14. **3:** Gal. 5, 19. 1 Kor. 6, 15. **4:** kap. 4, 29. 1 Þess. 5, 18. **5:** 1 Kor. 6, 10. Gal. 5, 19—21. Kól. 3, 5. **6:** Jer. 29, 8. Matt. 24, 4. **8:** 1 Þess. 5, 4. 5. Lúk. 16, 8. Jóh. 12, 36. Fil. 2, 15. **9:** Gal. 5, 22. **10:** Róm. 12, 2. **11:** 1 Kor. 5, 8. 11. 2 Kor. 6, 14. Róm. 13, 12. **13:** Jóh. 3, 20. 21. **14:** Jes. 60, 1. 1 Kor. 15, 34. Kól. 3, 1. Jes. 9, 2. **15:** Róm. 16, 19. **16:** Kól. 4, 5. Ef. 6, 13. **17:** Róm. 12, 2. **18:** Orðskv. 20, 1; 23, 29 n. Gal. 5, 21. Post. 2, 4. **19:** Kól. 3, 16.

20 og þakkið jafnan Guði og föður fyrir alla hluti í nafni drottins vors
Jesú Krists, 21 og gjörið yður hver öðrum undirgefna í ótta Krists.
22 Þér konur, gjörið yður undirgefnar eiginmönnum yðar, eins og
drotni, 23 því að maðurinn er höfuð konunnar, eins og einnig Kristur
er höfuð safnaðarins, hann sem er frelsari líkama síns. 24 En eins og
söfnuðurinn gjörir sig undirgefinn Kristi, þannig líka konurnar mönn-
um sínum í öllu. 25 Þér menn, elskið konur yðar, eins og Kristur elsk-
aði söfnuðinn og gaf sig sjálfan út fyrir hann, 26 til þess að hann helg-
aði hann, er hann hafði hreinsað hann við vatnslaugina með orði,
27 til þess að láta söfnuðinn koma fram fyrir sjálfan sig sem dýrlegan
söfnuð, sem hefði ekki blett né hrukku eða neitt þess háttar, heldur
væri heilagur og lýtalaus. 28 Þannig eiga líka mennirnir að elska konur
sínar eins og líkami sjálfra sín. Sá sem elskar konu sína, elskar sjálfan
sig, 29 því að enginn hefir nokkuru sinni hatað sitt eigið hold, heldur
elur hann önn fyrir því og hjúkrar því, eins og einnig Kristur söfnuð-
inum. 30 Því að vér erum limir á líkama hans. 31 Þess vegna skal
maður yfirgefa föður sinn og móður sína og búa við eiginkonu sína,
og munu þau tvö verða eitt hold. 32 Þessi leyndardómur er mikill, en
eg segi það í tilliti til Krists og safnaðarins. 33 En samt skuluð þér
einnig hver um sig elska þannig eiginkonu sína eins og sjálfan sig; en
konan, hún á að bera lotningu fyrir manni sínum.

6 Þér börn, hlýðið foreldrum yðar í drotni, því að það er rétt.
2 *Heiðra föður þinn og móður,* — það er hið fyrsta boðorð með
fyrirheiti — 3 *til þess að þér vegni vel og þú verðir langlífur í landinu.*
4 Og þér feður, reitið ekki börn yðar til reiði, heldur uppalið þau með
aga og umvöndun drottins.
5 Þér þjónar, hlýðið þeim, sem eftir holdinu eru drotnar yðar,
með lotningu og ótta, í einlægni hjarta yðar, eins og Kristi, 6 ekki með
augnaþjónustu, eins og þeir er mönnum vilja þóknast, heldur eins og
þjónar Krists, er gjöra vilja Guðs af alhuga, 7 og þjónið þeim með fúsu
geði, eins og drotni og ekki mönnum, 8 með því að þér vitið, að hvað
gott sem hver gjörir, það mun hann fá aftur af drotni, hvort sem hann
er þræll eða frjáls maður. 9 Og þér drotnar, breytið eins við þá, og
látið af hótunum, með því að þér vitið, að bæði þeirra og yðar drott-
inn er á himnum, og að hjá honum er ekkert manngreinarálit.
10 Að öðru leyti styrkist í drotni og í krafti máttar hans; 11 íklæð-
ist alvæpni Guðs, til þess að þér getið staðist vélabrögð djöfulsins,
12 því að baráttan, sem vér eigum í, er ekki við blóð og hold, heldur
við völdin, við yfirráðin, við heimsdrotna þessa myrkurs, við vonzk-
unnar anda í himingeiminum. 13 Fyrir því skuluð þér taka alvæpni
Guðs, til þess að þér getið veitt mótstöðu á hinum vonda degi, og getið
staðist, er þér hafið framkvæmt alt. 14 Standið því gyrtir sannleika um
lendar yðar og íklæddir brynju réttlætisins 15 og skóaðir á fótunum með
viðbúinleik fagnaðarboðskaps friðarins, 16 og takið jafnframt upp skjöld
trúarinnar, sem þér munuð geta slökt með öll hin eldlegu skeyti hins
vonda, 17 og takið hjálm hjálpræðisins og sverð andans, sem er Guðs

---

20: v. 4. 1 Þess. 5, 18. **21:** 1 Pét. 5, 5. **22:** 1 Mós. 3, 16. 1 Kor. 14, 34. **23:** 1 Kor. 11, 3. Ef. 1, 22. 23; 4, 15. 1 Jóh. 4, 14. **24:** Kól. 3, 18. **25:** Kól. 3, 19. 1 Pét. 3, 7. Gal. 1, 4. **26:** Jóh. 17, 17. 1 Jóh. 1, 7. Tít. 3, 5. **27:** Sálm. 45, 14. Ef. 1, 4. Kól. 1, 22. **29:** kap. 4, 16. **30:** 1 Kor. 6, 15; 12, 27. **31:** 1 Mós. 2, 24. Matt. 19, 5. **33:** v. 28. 1 Mós. 3, 16. — **6, 1:** Kól. 3, 20. **2:** 2 Mós. 20, 12. Matt. 15, 4. **3:** Orðskv. 3, 2. **4:** Kól. 3, 21. Orðskv. 19, 18. 5 Mós. 6, 7. Sálm. 78, 4. **5:** Kól. 3, 22. 1 Pét. 2, 18. **7:** Kól. 3, 23. **8:** Róm. 2, 6. 1 Kor. 3, 8. **9:** 5 Mós. 10, 17. Job 34, 19. 1 Pét. 1, 17. **10:** 1 Kor. 16, 13. 2 Tím. 2, 1. **11:** Róm. 13, 12. 2 Kor. 6, 7; 10, 4. 5. 1 Pét. 5, 8. **12:** Kól. 1, 13. **13:** 2 Kor. 6, 7; 10, 4. **14:** Jes. 11, 5. 1 Pét. 1, 13. Jes. 59, 17. 1 Þess. 5, 8. **15:** Post. 10, 36. **16:** 1 Pét. 5, 9. **17:** Hebr. 4, 12. Opinb. 1, 16.

orð; 18 og með alls konar bæn og beiðni skuluð þér biðja á hverri tíð
í andanum og vera árvakrir við það með allri kostgæfni og beiðni fyrir
öllum heilögum, 19 og fyrir mér, til þess að mér verði gefin orð, þá er
eg lýk upp munni mínum, til þess að boða með djörfung leyndardóm
fagnaðarboðskaparins, 20 sem eg er sendiboði fyrir í fjötrum, til þess að
eg megi flytja hann með djörfung, eins og mér ber að tala.
21 En til þess að þér einnig fáið að vita um mína hagi, hvernig
mér líður, þá mun Týkíkus, hinn elskaði bróðir og trúi þjónn í drotni,
skýra yður frá öllu. 22 Og hann sendi eg til yðar einmitt í þeim til-
gangi, til þess að þér fáið að vita um vora hagi, og hann geti huggað
hjörtu yðar.
23 Friður sé með bræðrunum og kærleiki með trú af Guði föður
og drotni Jesú Kristi. 24 Náðin sé með öllum þeim, sem elska drottin
vorn Jesúm Krist í óforgengileik!

Bréf Páls postula til Filippímanna.

1 Páll og Tímóteus, þjónar Krists Jesú, til allra heilagra í Kristi
Jesú, sem eru í Filippí, ásamt biskupum og djáknum.
2 Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum og drotni
Jesú Kristi.
3 Eg þakka Guði mínum í hvert skifti sem eg hugsa til yðar, 4 og
gjöri ávalt í öllum bænum mínum með gleði bæn fyrir yður öllum,
5 fyrir samfélag yðar um fagnaðarerindið, frá hinum fyrsta degi til þessa;
6 þar eð eg fulltreysti einmitt því, að hann, sem byrjaði í yður gott
verk, muni fullkomna það alt til dags Jesú Krists, 7 eins og einnig rétt
er fyrir mig að bera þennan huga til yðar allra, þar eð eg hefi yður
í hjarta mínu, þar sem þér eruð allir hluttakandi ásamt mér í náðinni,
bæði í fjötrum mínum og við vörn og staðfesting fagnaðarerindisins.
8 Því að Guð er mér þess vitni, hvernig eg þrái yður alla með ástúð
Krists Jesú; 9 og þetta bið eg um, að elska yðar aukist enn þá meir
og meir, með þekkingu og allri greind, 10 svo að þér getið metið rétt
þá hluti, sem munur er á, til þess að þér séuð hreinir og ámælislausir
til dags Krists, 11 auðugir að réttlætis ávexti, þeim er fæst fyrir Jesúm
Krist, til dýrðar og lofs Guði.
12 En eg vil, bræður, að þér skulið vita, að það, sem fram við
mig hefir komið, hefir mikillega orðið fagnaðarerindinu til eflingar, 13 svo
að það er augljóst orðið í allri lífvarðarhöllinni og fyrir öllum öðrum,
að fjötrar mínir eru í Kristi, 14 og að flestir af bræðrunum í drotni hafa,
uppörfaðir við fjötra mína, meiri djörfung til að tala orð Guðs ótta-
laust. 15 Sumir prédika að sönnu Krist af öfund og þrætugirni, en
sumir gjöra það líka af góðum hug; 16 þeir, sem gjöra það af kærleika,

---

18: Lúk. 18, 1. Kól. 4, 2. Matt. 24, 42; 25, 13. **19:** Róm. 15, 30. Kól. 4, 3. 2 Þess. 3, 1. Post. 4, 29. **20:** Post. 28, 20. 2 Kor. 5, 20. **21:** Post. 20, 4. Kól. 4, 7. **23:** Gal. 5, 6. **24:** 2 Kor. 13, 13. 1 Kor. 16, 22. — **1, 1:** Post. 16, 12 n. 20, 28; 6, 1 n. **2:** Róm. 1, 7. **8:** Róm. 1, 8. Ef. 1, 15. 16. 2 Þess. 1, 3. 1 Þess. 1, 2. **5:** kap. 4, 15. **6:** Hebr. 13, 21. 1 Pét. 5, 10. Fil. 2, 13. 1 Þess. 5, 23. **7:** Ef. 3, 1. Kól. 4, 3. 2 Tím. 1, 8. **8:** Róm. 1, 9. 2 Kor. 1, 23. Gal. 1, 20. 1 Þess. 2, 5. **9:** 2 Kor. 8, 7. **10:** Róm. 2, 18. 1 Kor. 1, 8. **11:** Ef. 5, 9. Kól. 1, 10. Jóh. 15, 4. 5. 8. **14:** Ef. 3, 13. 1 Þess. 3, 3.

gjöra það vegna þess, að þeir vita, að eg er settur fagnaðarerindinu til
varnar; 17 en hinir, sem prédika Krist af sérdrægni, gjöra það ekki af
hreinum huga, heldur í þeim tilgangi að bæta þrengingu ofan á fjötra
mína.
18 En hvað um það? einungis að Kristur er boðaður á allan hátt,
hvort sem það heldur er af yfirdrepskap eða í sannleika; og þetta
gleður mig og það mun einnig gleðja mig; 19 því að eg veit, að þetta
verður mér til frelsunar fyrir bæn yðar og fulltingi anda Jesú Krists,
20 eftir innilegri löngun minni og von, að eg í engu muni til skammar
verða, heldur að Kristur muni í allri djörfung einnig nú, eins og ávalt,
miklast fyrir líkama minn, hvort sem það verður með lífi eða dauða;
21 því að mér er það að lifa Kristur og að deyja ávinningur. 22 En ef
það að lifa í holdinu er starfsávöxtur fyrir mig, þá veit eg reyndar ekki,
hvað eg á að kjósa.
23 Það er tvent, sem þrýstir að mér, þar sem eg hefi löngun til að
fara héðan og vera með Kristi, því að það væri miklu betra; 24 en að
dvelja í holdinu er nauðsynlegra yðar vegna; 25 og í trausti til þess veit
eg að eg muni lifa og halda áfram að vera hjá yður öllum, yður til
framfara og gleði í trúnni, 26 til þess að hrós yðar verði því meira í
Kristi Jesú fyrir mína skuld, við það að eg kem aftur til yðar. 27 Ein-
ungis skuluð þér hegða yður eins og samboðið er fagnaðarerindi Krists,
til þess að hvort sem eg kem og sé yður, eða eg er fjarverandi, að eg
fái að heyra um yður, að þér standið stöðugir í einum anda og berjist
saman með einni sál, fyrir trú fagnaðarerindisins, 28 og látið í engu
skelfast af mótstöðumönnunum, sem fyrir þá er merki um glötun þeirra,
en um hjálpræði yðar, og það frá Guði; 29 því að yður er veitt sú náð
fyrir Krists sakir, ekki einungis að trúa á hann, heldur og að þola
þjáningar hans vegna, 30 yður, sem eigið í sömu baráttu, sem þér
áður sáuð á mér og nú heyrið um mig.

2 Ef því nokkur upphvatning er í Kristi, ef nokkurt kærleiksávarp,
ef nokkurt samfélag andans, ef nokkur ástúð og meðaumkvun á
sér stað, 2 þá gjörið gleði mína fullkomna, svo að þér séuð samhuga,
hafið sama kærleika og hafið með einni sál eitt í huga; 3 ekkert af
sérdrægni né hégómagirnd, heldur metið með lítillæti hver annan meira
en sjálfan sig; 4 og sérhver líti ekki einungis til þess, sem hans er,
heldur líti og sérhver til þess, sem annarra er. 5 Hafið það hugarfar í
yður, sem og var í Kristi Jesú, 6 sem áleit það ekki, þótt hann væri í
Guðs mynd, rán að vera jafn Guði, 7 heldur afklæddist henni, er hann
tók þjóns mynd og kom í líkingu manns; 8 og er hann kom fram að
ytra hætti sem maður, lítillækkaði hann sjálfan sig og varð hlýðinn til
dauða, já til dauða á krossi. 9 Fyrir því hefir og Guð hátt upp hafið
hann, og gefið honum nafnið, sem hverju nafni er æðra, 10 til þess að
í nafni Jesú skuli hvert kné beygja sig, þeirra, sem eru á himni, og
þeirra, sem eru á jörðu, og þeirra, sem undir jörðunni eru, 11 og sér-
hver tunga viðurkenna, að Jesús Kristur er drottinn, Guði föður til
dýrðar.
12 Eins og þér þess vegna, mínir elskuðu, hafið ætíð verið hlýðnir,
svo vinnið að sáluhjálp yðar með ugg og ótta, ekki eins og í viður-

---

16: v. 7. **19:** 2 Kor. 1, 11. **21:** Gal. 2, 20. **23:** 2 Kor. 5, 8. **25:** Filem. 22. **26:** kap. 2, 24. **27:** Ef. 4, 1. Kól. 1, 10. 1 Þess. 2, 12; 4, 1. Post. 4, 32. **28:** Róm. 8, 17. 2 Þess. 1, 5. **29:** Post. 5, 41. Róm. 5, 3. **30:** Post. 16, 22 n. — **2, 2:** Róm. 12, 16; 15, 5. 1 Kor. 1, 10. 1 Pét. 3, 8. **3:** Gal. 5, 26. Róm. 12, 10. 1 Pét. 5, 5. **4:** 1 Kor. 10, 24. 33; 13, 5. **5:** Matt. 11, 29. Jóh. 13, 15. 1 Kor. 2, 16. 1 Pét. 2, 21. 1 Jóh. 2, 6. **6:** Kól. 2, 9. Hebr. 1, 3. **7:** Jes. 42, 1. Matt. 20, 28. Hebr. 4, 15. **8:** Hebr. 5, 7 n. 12, 2. **9:** Post. 2, 36. Hebr. 2, 9; 1, 4. **10:** Jes. 45, 23. Róm. 14, 11. Opinb. 5, 13. **11:** Post. 2, 36. Róm. 14, 9. 1 Kor. 8, 6. **12:** 1 Pét. 1, 17.

vist minni aðeins, heldur nú miklu fremur að mér fjarverandi; [13] því
að það er Guð, sem verkar í yður bæði að vilja og framkvæma, sér
til velþóknunar. [14] Gjörið alt án mögls og efablendni, [15] til þess að þér
verðið óaðfinnanlegir og einlægir, flekklaus Guðs börn meðal rangsnú-
innar og gjörspiltrar kynslóðar, sem þér skínið hjá eins og himinljós í
heiminum, [16] og haldið fast við orð lífsins, mér til hróss á degi Krists,
að eg hafi ekki hlaupið til ónýtis né erfiðað til ónýtis. [17] En þótt mér,
við fórn og þjónustu mína að trú yðar, verði sjálfum fórnað, þá gleðst
eg og samgleðst yður öllum; [18] en af hinu sama skuluð þér einnig
gleðjast og samgleðjast mér.
[19] En eg vona í drotni Jesú, að eg bráðum muni geta sent Tímó-
teus til yðar, til þess að einnig mér verði hughægra, þá er eg fæ að
vita um hagi yðar; [20] því að engan hefi eg með sama huga, þann er
láti sér einlæglega ant um hagi yðar; [21] því að allir leita þeir þess, sem
er þeirra sjálfra, en ekki þess, sem Jesú Krists er. [22] En þér vitið,
hvernig hann hefir reynst, að hann hefir þjónað að boðun fagnaðar-
erindisins með mér, eins og barn þjónar föður sínum. [23] Hann vona
eg þá að geta sent, jafnskjótt og eg er búinn að fullsjá, hvað um mig
verður. [24] En eg treysti því í drotni, að eg muni og bráðum koma
sjálfur. [25] En eg hefi álitið nauðsynlegt að senda til yðar Epafrodítus,
bróður minn og samverkamann og samherja, en sendimann yðar og
erindreka í því að bæta úr þörf minni, [26] því að hann þráði yður alla
og var angurvær út af því, að þér höfðuð heyrt, að hann hefði orðið
sjúkur; [27] því sjúkur varð hann, aðkominn dauða, en Guð miskunnaði
honum, og ekki einungis honum, heldur og mér, til þess að eg eigi
skyldi hafa hrygð á hrygð ofan. [28] Þessa vegna hefi eg flýtt mér því
heldur að senda hann, til þess að þér verðið aftur glaðir, er þér sjáið
hann, og mér verði hughægra. [29] Takið því á móti honum í drotni
með öllum fögnuði, og hafið slíka menn í heiðri, [30] því að fyrir verk
Krists var hann að dauða kominn, þar eð hann lagði líf sitt í hættu,
til þess að hann bætti upp það, sem brast á þjónustu yðar mér til
handa.
3 Að öðru leyti, bræður mínir, gleðjist í drotni. Að skrifa yður
hið sama er mér eigi erfitt, en fyrir yður er það tryggjandi. [2] Gefið
gætur að hundunum, gefið gætur að hinum vondu verkamönnum, gefið
gætur að sundurskurninni; [3] því að vér erum umskurnin, vér sem dýrk-
um Guð með hans anda og hrósum oss í Kristi Jesú, og treystum ekki
holdinu, [4] jafnvel þótt eg einnig í holdinu hafi það, sem eg gæti treyst.
Ef einhver annar þykist geta treyst holdinu, þá get eg það fremur:
[5] Eg er umskorinn á áttunda degi, af kyni Ísraels, ættkvísl Benjamíns,
Hebrei af Hebreum, að lögmáli til Farísei, [6] að vandlæti til maður, er
ofsótti söfnuðinn, og að því réttlæti til, sem fæst með lögmálinu, var
eg óásakanlegur. [7] En það, sem var mér ávinningur, það hefi eg sakir
Krists metið sem skaða; [8] já, meira að segja met eg jafnvel alt vera
skaða hjá ágæti þekkingarinnar á Kristi Jesú, drotni mínum, fyrir hvers
sakir eg hefi mist alt og met það sem sorp, til þess að eg geti áunnið
Krist [9] og reynst vera í honum, án þess að hafa eigið réttlæti, það er
fæst af lögmáli, heldur það, er fæst fyrir trú á Krist, réttlætið frá Guði

---

13: 2 Kor. 3, 5. Hebr. 13, 21. **14:** Jóh. 6, 43. 1 Pét. 4, 9. **15:** kap. 1, 10. Matt. 5, 16. Ef. 5, 8. **16:** 1 Þess. 2, 19. Gal. 2, 2. **17:** 2 Tím. 4, 6. 2 Kor. 7, 4. **19:** Post. 16, 1. Fil. 1, 27. **20:** 1 Kor. 16, 10. **21:** 1 Kor. 10, 24; 13, 5. **24:** kap. 1, 25. **25:** kap. 4, 18. **29:** Róm. 16, 2. 1 Kor. 16, 16. Gal. 6, 6. 1 Þess. 5, 12. **30:** 1 Kor. 16, 17. — **3, 1:** kap. 2, 18; 4, 4. 1 Pét. 4, 13. **2:** Róm. 16, 17. 2 Kor. 11, 13. **3:** Jer. 4, 4. Róm. 2, 29. Kól. 2, 11. 1 Kor. 1, 31. **4:** 2 Kor. 11, 18 n. **5:** 1 Mós. 17, 12. 2 Kor. 11, 22. Post. 26, 5. **6:** Post. 8, 3; 9, 1. Gal. 1, 13 n. **7:** Matt. 13, 44. **8:** Jóh. 17, 3. **9:** Róm. 3, 21. 22; 1, 17; 10, 3.

með trúnni, [10] til þess að eg geti þekt hann og kraft upprisu hans og
samfélag písla hans, sammyndaður orðinn dauða hans, [11] ef mér mætti
auðnast að ná til upprisunnar frá dauðum. [12] Ekki að eg hafi þegar
náð því eða sé þegar fullkominn, en eg keppi eftir því, ef eg skyldi
geta höndlað það, með því að eg er höndlaður af Kristi Jesú. [13] Bræð-
ur! ekki tel eg sjálfan mig enn hafa höndlað það; [14] en eitt gjöri eg: eg
gleymi því sem að baki er, en seilist eftir því sem fyrir framan er, og
keppi þannig að markinu, til verðlauna himinköllunar Guðs í Kristi
Jesú. [15] Þetta hugarfar skulum því allir vér hafa, sem fullkomnir erum;
og ef þér hugsið í nokkuru öðruvísi, þá mun Guð einnig opin-
bera yður þetta; [16] einungis að vér göngum þá götu, sem vér höfum
komist á. [17] Verðið, bræður, hver með öðrum eftirbreytendur mínir,
og lítið til þeirra, sem framganga þannig, eftir því sem þér hafið oss
að fyrirmynd. [18] Því að margir framganga, sem eg hefi oft sagt yður
og nú segi jafnvel grátandi, að þeir eru óvinir krossins Krists, [19] en afdrif
þeirra er glötun; Guð þeirra er maginn, og heiður þeirra er í svívirð-
ingunni, þeir er hafa hugann á jarðneskum munum. [20] Því að borgar-
réttur vor er á himni, þaðan sem vér og væntum drottins Jesú Krists
sem frelsara, [21] hans sem mun breyta lægingarlíkama vorum í sömu
mynd og dýrðarlíkami hans hefir, samkvæmt þeim krafti, að hann get-
ur lagt jafnvel alt undir sig.

4 Þess vegna, mínir elskuðu og eftirþráðu bræður, gleði mín og
kóróna, standið þannig fastir í drotni, þér elskuðu. [2] Evodíu á-
minni eg og Sýntýke áminni eg um að vera samlyndar í drotni. [3] Já,
eg bið einnig þig, trúlyndi samþjónn, hjálpa þú þeim, því að þær
börðust með mér við boðun fagnaðarerindisins ásamt Klemens og öðr-
um samverkamönnum mínum, hverra nöfn standa í lífsins bók.

[4] Verið ávalt glaðir í drotni; eg segi aftur: Verið glaðir. [5] Ljúf-
lyndi yðar verði kunnugt öllum mönnum. Drottinn er í nánd. [6] Verið
ekki hugsjúkir um neitt, heldur gjörið í öllum hlutum óskir yðar kunn-
ar Guði með bæn og beiðni ásamt þakkargjörð. [7] Og friður Guðs, sem
er æðri öllum skilningi, mun varðveita hjörtu yðar og hugsanir yðar í
Kristi Jesú.

[8] Að öðru leyti, bræður, alt sem er satt, alt sem er sómasamlegt,
alt sem er rétt, alt sem er hreint, alt sem er elskuvert, alt sem er gott
afspurnar, hvað sem er dygð, og hvað sem er lofsvert, íhugið það.
[9] Þetta, sem þér hafið bæði lært og numið og heyrt og séð til mín,
það skuluð þér gjöra; og Guð friðarins mun vera með yður.

[10] En eg varð mjög glaður í drotni yfir því, að þér hafið loksins
aftur blómgast svo, að þér gátuð hugsað til mín, sem þér að sönnu
hafið hugsað um, en þér áttuð ekki hægt með það. [11] Ekki segi eg
þetta vegna þess, að eg hafi liðið skort, því að eg hefi lært að vera
ánægður með það, sem eg á við að búa; [12] bæði kann eg að búa við
lítinn kost; eg kann einnig að hafa alsnægtir; hvervetna og í öllum
hlutum hefi eg lært þann leyndardóm bæði að vera mettur og að vera
hungraður, bæði að hafa allsnægtir og að líða skort. [13] Alt megna eg
í honum, sem gjörir mig styrkan. [14] Engu að síður gjörðuð þér vel í

10: Róm. 6, 4 n. 8, 17. 1 Pét. 4, 13. **11:** Lúk. 14, 14. **12:** 1 Tím. 6, 12. **14:** Lúk. 9, 62. 1 Kor. 9, 24. 1 Tím. 6, 12. 2 Tím. 4, 7. Hebr. 3, 1. **15:** 1 Kor. 2, 6; 14, 20. **16:** Gal. 6, 16. 1 Kor. 1, 10. **17:** 1 Kor. 4, 16; 11, 1. 2 Þess. 3, 9. 1 Pét. 5, 3. **18:** Matt. 7, 13. Róm. 16, 17. Gal. 5, 21. **19:** kap. 1, 28. Róm. 16, 18; 8, 5. 6. Kól. 3, 2. **20:** Ef. 2, 6. Kól. 3, 2 n. Hebr. 13, 14. 1 Þess. 1, 10; 4, 16. **21:** 1 Kor. 15, 43. 44. Matt. 17, 2. 1 Jóh. 3, 2. 1 Kor. 15, 27. — **4, 2:** kap. 2, 2. **3:** kap. 1, 27. Sálm. 69, 29. Dan. 12, 1. Lúk. 10, 20. Opinb. 3, 5; 20, 12. **4:** kap. 3, 1. Sálm. 32, 11. 2 Kor. 13, 11. 1 Þess. 5, 16. **6:** Matt. 6, 25. 31. 1 Pét. 5, 7. **7:** Jóh. 14, 27. Kól. 3, 15. **8:** Róm. 13, 13. **9:** kap. 3, 17. Róm. 15, 33. 2 Þess. 3, 16. **11:** 1 Tím. 6, 8. **12:** 1 Kor. 4, 11. **13:** Mark. 9, 23.

því, að taka þátt með mér í þrengingu minni; [15] þér vitið og, Filippí-
menn, að í upphafi fagnaðarboðskaparins, þegar eg fór burt úr Make-
dóníu, hafði enginn söfnuður samfélag við mig í að láta af hendi og
taka á móti, nema þér einir. [16] Því að jafnvel í Þessaloníku senduð
þér mér einu sinni, já tvisvar, til nauðsynja minna. [17] Ekki að eg
þrái mjög gjöfina, heldur þrái eg mjög ávöxtinn, sem ríkulega fellur í
yðar sjóð. [18] En nú hefi eg alt og hefi allsnægtir; eg hefi yfirfljótan-
legt, síðan eg meðtók af hendi Epafrodítusar sendinguna frá yður, ilm
reykelsis, þekka fórn, Guði velþóknanlega. [19] En minn Guð mun upp-
fylla sérhverja þörf yðar eftir auðlegð sinni, með dýrð í Kristi Jesú.
[20] En Guði og föður vorum sé dýrðin um aldir alda. Amen.

[21] Heilsið sérhverjum heilögum í Kristi Jesú. [22] Yður heilsa bræð-
urnir, sem hjá mér eru; yður heilsa allir hinir heilögu, en einkanlega
þeir, sem heyra til húsi keisarans. [23] Náðin Drottins Jesú Krists sé
með anda yðar.

Bréf Páls postula til Kólossamanna.

---

1 Páll, postuli Krists Jesú fyrir vilja Guðs, og Tímóteus, bróðirinn,
[2] til hinna heilögu og trúuðu bræðra í Kristi í Kólossaborg.
Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum.
[3] Vér þökkum Guði, föður drottins vors Jesú Krists, biðjandi ávalt
fyrir yður, [4] eftir að vér höfum heyrt um trú yðar í Kristi Jesú og
kærleikann, sem þér hafið til allra hinna heilögu, [5] vegna vonar þeirrar,
sem yður er geymd á himnum og þér áður hafið heyrt um í sannleiks-
orði fagnaðarerindisins, [6] sem til yðar er komið, eins og það einnig í
öllum heiminum ber ávöxt og vex, sem það einnig gjörir hjá yður,
frá þeim degi er þér heyrðuð og lærðuð að þekkja náð Guðs í sann-
leika, [7] eins og þér lærðuð af Epafrasi, vorum elskaða samþjóni, sem
er trúr þjónn Krists í vorn stað, [8] sem og hefir sagt oss frá kærleika
yðar í andanum.
[9] Þess vegna höfum vér einnig frá þeim degi, er vér heyrðum það,
ekki látið af að biðja fyrir yður og beiðast þess, að þér mættuð fyll-
ast þekkingar á vilja hans með alls konar speki og andlegum skiln-
ingi, [10] svo að þér framgangið eins og drotni er samboðið, honum til
þóknunar á allan hátt, og séuð ávaxtarsamir í öllu góðu verki og vaxið
í þekkingunni á Guði; [11] verðið styrktir með hvers konar krafti eftir
mætti dýrðar hans, til alls þolgæðis og umburðarlyndis með gleði,
[12] og þakkið föðurnum, sem gjörði oss hæfa til að fá hlutdeild í arf-
leifð hinna heilögu í ljósinu, [13] hann sem hreif oss frá valdi myrkurs-
ins og flutti oss inn í ríki sonar kærleika síns, [14] í hverjum vér höfum
endurlausnina, fyrirgefningu syndanna; [15] hann, sem er ímynd hins ó-

---

15: 2 Kor. 11, 9. **17:** 2 Kor. 9, 6. **18:** kap. 2, 25. Ef. 5, 2. 1 Pét. 2, 5. Hebr. 13, 16. **20:** 1 Pét. 4, 11. **23:** Gal. 6, 18. — **1, 1:** 2 Kor. 1, 1. **2:** Róm. 1, 7. 1 Kor. 1, 3. **3:** Fil. 1, 3. 4. **4:** Filem. 5. **5:** 1 Pét. 1, 4. Ef. 1, 13. **6:** v. 23. Róm. 10, 18. Post. 6, 7; 12, 24. **7:** kap. 4, 12. **9:** Fil. 1, 9. 10. **10:** Ef. 4, 1. 1 Þess. 2, 12. Jóh. 15, 16. Fil. 1, 11. 2 Pét. 3, 18. **11:** 1 Kor. 16, 13. Ef. 1, 19; 3, 16; 4, 2. **12:** Post. 26, 18. **13:** Ef. 2, 2; 6, 12. Hebr. 2, 14. Matt. 3, 17. 2 Pét. 1, 17. **14:** Ef. 1, 7.

sýnilega Guðs, frumburður allrar skepnu; 16 því að í honum var alt
skapað á himnum og á jörðunni, hið sýnilega og hið ósýnilega, hvort
sem eru hásæti eða herradómar eða tignir eða völd; allir hlutir eru
skapaðir fyrir hann og til hans; 17 og hann er fyrri en alt og alt
hefir tilveru sína í honum; 18 og hann er höfuð líkamans, safnaðarins;
hann, sem er upphafið, frumburðurinn frá hinum dauðu, til þess að
hann skyldi vera fremstur í öllu; 19 því að í honum þóknaðist allri
fyllingunni að búa, 20 og að koma öllu, eftir að hann hafði gjört frið
fyrir blóð kross hans, fyrir hann í sátt við sig, hvort heldur er það,
sem er á jörðunni, eða það sem er á himnum. 21 Og yður, sem áður
fyrri voruð útilokaðir og óvinir í huga yðar í hinum vondu verkum,
22 hefir hann nú þó sátta gjört í líkama holds síns með dauðanum,
til þess að láta yður koma fram fyrir sig sem heilaga og flekklausa og
óaðfinnanlega, 23 ef þér aðeins standið í trúnni, grundvallaðir og stöðugir,
og látið ekki hreyfast frá von þess fagnaðarerindis, sem þér hafið heyrt,
og prédikað hefir verið í allri skepnunni undir himninum, hvers þjónn
eg, Páll, er orðinn.

24 Nú er eg glaður í þjáningum mínum fyrir yður, og uppfylli á
holdi mínu það, sem vantaði á þjáningar Krists, fyrir líkama hans,
sem er söfnuðurinn, 25 hvers þjónn eg er orðinn, eftir þeirri ráðstöfun
Guðs, sem mér er á hendur falin yður viðvíkjandi, að flytja fyllilega
Guðs orð, 26 leyndardóminn, sem hefir verið hulinn frá því að aldir og
kynslóðir voru til, en nú er opinberaður hans heilögu, 27 er Guð vildi
gjöra kunnugt, hvílíkur er dýrðarríkdómur þessa leyndardóms meðal
heiðingjanna, sem er Kristur í yður, von dýrðarinnar. 28 Og hann
boðum vér, með því að vér áminnum sérhvern mann og fræðum sér-
hvern mann með allri speki, til þess að vér getum leitt hvern mann
fram fullkominn í Kristi; 29 og til þess erfiða eg einnig, þar sem eg er
að berjast, eftir þeim mætti hans, sem með krafti verkar í mér.

2 Því eg vil að þér vitið, hversu mikilli baráttu eg á í fyrir yður
og þá, sem eru í Laódíkeu, og vegna allra þeirra, sem ekki hafa
séð ásjónu mína í holdinu, 2 til þess að hjörtu þeirra, sameinuð í kær-
leika, mættu uppörvast og þeir öðlast gjörvalla auðlegð fullrar vissu
skilningsins, þekkinguna á leyndardómi Guðs, Kristi, 3 sem allir fjár-
sjóðir spekinnar og þekkingarinnar eru fólgnir í. 4 Þetta segi eg, til
þess að enginn svíki yður með tælandi orðum; 5 því að þótt eg sé
fjarlægur að holdinu, þá er eg samt hjá yður að andanum, fagnandi,
er eg horfi á góða skipun yðar og festu trúar yðar á Krist.

6 Eins og þér því hafið meðtekið Krist Jesúm, drottin, svo skuluð
þér framganga í honum, 7 rótfestir og bygðir upp á honum og stað-
festir í trúnni, eins og yður hefir verið kent, skarandi fram úr í þakk-
argjörð. 8 Gætið þess að enginn verði sá, er hertaki yður með veraldar-
vizku og hégómavillu eftir mannasetningum, eftir stafrófi heimsins, en
ekki eftir Kristi; 9 því að í honum býr öll fylling guðdómsins líkamlega,
10 og þér eruð fyltir orðnir í honum, sem er höfuð allrar tignar og
valds; 11 sem þér og eruð umskornir í með umskurn, sem ekki er af

---

15: Fil. 2, 6. Hebr. 1, 3. **16:** Sálm. 33, 6. Jóh. 1, 3. Hebr. 1, 2. Róm. 8, 38. Ef. 1, 21. Róm. 11, 36. **18:** Ef. 1, 22. 1 Kor. 15, 20. **19:** kap. 2, 9. **20:** Róm. 5, 10. 2 Kor. 5, 18. 19. Ef. 1, 10; 2, 16. Post. 10, 36. **21:** Ef. 2, 12. Róm. 8, 7. **22:** Ef. 2, 15. 1 Pét. 3, 18. Lúk. 1, 75. Ef. 1, 4. **23:** 1 Kor. 15, 58. **24:** 2 Kor. 7, 4; 1, 6. 2 Tím. 1, 8. 12. 1 Kor. 12, 27. Ef. 1, 23. **25:** Ef. 3, 2. 7. **26:** Ef. 1, 9; 3, 9. Róm. 16, 26. 2 Tím. 1, 10. Tit. 1, 3. **27:** Róm. 9, 23; 16, 26. **28:** Jóh. 1, 7. 2 Kor. 11, 2. **29:** 1 Kor. 15, 10. 2 Tím. 4, 7. Fil. 3, 21. — **2, 1:** Fil. 1, 30; 4, 3. **2:** 1 Kor. 1, 5. Fil. 1, 9. Jóh. 17, 3. **4:** Ef. 5, 6. **5:** 1 Kor. 5, 3. **6:** 1 Þess. 4, 1. Ef. 4, 20. 21. **7:** Ef. 2, 22. Kól. 3, 15. 1 Þess. 5, 18. **8:** Matt. 15, 9. Gal. 4, 3. 9. **9:** kap. 1, 19. Jóh. 1, 14; 14, 10 n. 16, 15. **10:** Jóh. 1, 16. Ef. 1, 21.

höndum gjörð, við það að afklæðast líkama holdsins, við umskurn
Krists, 12 með því að þér voruð greftraðir með honum í skírninni og í
henni voruð þér einnig með honum uppvaktir fyrir trúna á mátt Guðs,
er uppvakti hann frá dauðum. 13 Einnig yður, sem dauðir voruð í
afbrotunum og yfirhúð holds yðar, yður lífgaði Guð ásamt honum,
með því að fyrirgefa oss öll afbrotin, 14 er hann afmáði skuldabréfið á
móti oss með skipunum þess, það sem stóð í gegn oss, og hann tók
það burt, er hann negldi það á krossinn. 15 Hann fletti vopnum tign-
irnar og völdin, leiddi þau opinberlega fram til sýnis og hrósaði sigri
yfir þeim á honum.
16 Látið þess vegna engan dæma yður fyrir mat eða drykk, eða
það, sem snertir hátíðir, tunglkomur eða hvíldardaga, 17 sem er skuggi
hins tilkomanda, en líkaminn er Krists. 18 Látið engan hafa af yður
hnossið, þann er hefir mætur á auðmýkt og engladýrkun, sökkvandi
sér niður í sýnir sínar, þann er upphrokast ástæðulaust af hyggju
holdsins 19 og heldur sér ekki við höfuðið, við hann, af hverjum allur
líkaminn, styrktur og samtengdur með taugum og böndum, vex vexti
Guðs.
20 Ef þér eruð dánir með Kristi frá stafrófi heimsins, hvers vegna
látið þér þá, eins og þér lifðuð í heiminum, leggja fyrir yður: 21 »Snertu
ekki, bragðaðu ekki, taktu ekki á«? — 22 alt þetta er til að eyðast við
það að vera notað — eftir boðorðum manna og lærdómum. 23 Þetta
hefir að sönnu orð á sér fyrir speki, en er sjálfvalin dýrkun og auð-
mýkt og vægðarleysi við líkamann, sem á engan heiður skilið, heldur
er til að fullnægja holdinu.

3 Fyrst þér því eruð uppvaktir með Kristi, þá keppist eftir því,
sem er á hæðum, þar sem Kristur situr við hægri hönd Guðs.
2 Hugsið um það, sem á hæðum er, en ekki um það, sem á jörðunni
er; 3 því að þér eruð dánir, og líf yðar er fólgið með Kristi í Guði.
4 Þegar Kristur, vort líf, opinberast, þá munuð þér og ásamt honum
opinberast í dýrð.
5 Deyðið því limina, sem við jörðina eru bundnir, hórdóm, saur-
lifnað, losta, vonda fýsn og ágirnd, sem er skurðgoðadýrkun; 6 fyrir
þessa hluti kemur reiði Guðs yfir börn óhlýðninnar, 7 og í þeim fram-
genguð þér einnig áður fyrri, þegar þér lifðuð í þeim. 8 En nú skuluð
þér einnig afleggja það alt: reiði, bræði, vonzku, lastmæli, svívirðilegt
tal af munni yðar. 9 Ljúgið ekki hver að öðrum, þér sem hafið af-
klæðst hinum gamla manni með gjörðum hans 10 og íklæðst hinum
nýja, sem endurnýjaður er til þekkingar, samkvæmt þess mynd, sem
hann hefir skapað, 11 þar sem ekki er grískur maður né Gyðingur, um-
skurn né yfirhúð, útlendingur, Skýti, þræll eða frjáls maður, heldur er
Kristur alt og í öllum.
12 Íklæðist því eins og Guðs útvaldir, heilagir og elskaðir, hjart-
gróinni meðaumkun, góðvild, auðmýkt, hógværð, langlyndi, 13 umber-
andi hver annan og fyrirgefandi hver öðrum, ef einhver hefir sök á
móti nokkurum; eins og drottinn hefir fyrirgefið yður, svo skuluð þér

---

11: 5 Mós. 10, 16. Jer. 4, 4. Róm. 6, 6. Ef. 4, 22. **12:** Róm. 6, 4. Gal. 3, 27. **13:** Ef. 2, 1. **14:** Ef. 2, 15. 1 Pét. 2, 24. **15:** Jóh. 12, 31. **16:** 3 Mós. 11, 2 n. Gal. 4, 10. **17:** Hebr. 8, 5; 10, 1. **18:** Jer. 29, 8. Mark. 13, 5. Ef. 5, 6. **19:** Ef. 4, 15. 16. **20:** Róm. 6, 3—5; 7, 4. Gal. 2, 19; 4, 3. 9. **21:** 1 Tím. 4, 1—4. **22:** Tít. 1, 14. — **3, 1:** Ef. 2, 6; 1, 20. **2:** Matt. 6, 33. **3:** 2 Kor. 5, 15. Gal. 2, 20. **4:** Fil. 1, 21; 3, 21. 1 Jóh. 3, 2. **5:** Ef. 5, 3. 1 Þess. 4, 5. **6:** Ef. 5, 6. 1 Kor. 6, 10. Gal. 5, 19—21. **7:** Róm. 6, 19. 20; 7, 5. 1 Kor. 6, 11. Tít. 3, 3. **8:** 2 Kor. 7, 1. Jak. 1, 21. 1 Pét. 2, 1. **9:** Sak. 8, 16. **10:** Ef. 4, 23. 24. **11:** Róm. 10, 12. Gal. 3, 28. **12:** 1 Þess. 1, 4. 1 Pét. 2, 9. Matt. 11, 29. Gal. 5, 22. **13:** Ef. 4, 2. 32. Matt. 6, 14.

og gjöra. [14] En íklæðist yfir alt þetta elskunni, sem er band algjör-
leikans, [15] og látið frið Krists ríkja í hjörtum yðar, sem þér og eruð
kallaðir til í einum líkama; og verið þakklátir. [16] Látið orð Krists
búa ríkulega hjá yður með allri speki, þannig að þér fræðið og áminnið
hver annan með sálmum, lofsöngvum og andlegum ljóðum, sætlega
syngjandi Guði lof í hjörtum yðar. [17] Og hvað sem þér svo gjörið í
orði eða verki, þá gjörið alt í nafni drottins Jesú, þakkandi Guði föður
fyrir hann.
[18] Þér konur, gjörið yður undirgefnar mönnum yðar, eins og vera
ber í drotni. [19] Þér menn, elskið eiginkonur yðar og verið ekki beiskir
við þær. [20] Þér börn, verið hlýðin foreldrum yðar í öllu, því að það
er velþóknanlegt í drotni. [21] Þér feður, ertið ekki börn yðar, til þess
að þau verði ekki ístöðulaus. [22] Þér þrælar, verið hlýðnir í öllu drotn-
um yðar eftir holdinu, ekki með augnaþjónustu, eins og þeir, sem
mönnum vilja þóknast, heldur í einfaldleik hjartans, og óttist drottin.
[23] Hvað sem þér gjörið, þá vinnið af alhuga eins og fyrir drottin, en
ekki fyrir menn, [24] vitandi að þér munuð af drotni fá arfleifðina í end-
urgjald; þér þjónið drotni Kristi. [25] Því að sá, sem rangt gjörir, skal
fá gjöld fyrir það, sem hann gjörði rangt, og ekki er manngreinarálit.
4 Þér drotnar, veitið þrælunum það, sem rétt er og sanngjarnt, vit-
andi að þér eigið og drottin á himni.
[2] Verið stöðugir í bæninni og árvakrir í henni með þakkargjörð,
[3] og biðjið jafnframt einnig fyrir oss, að Guð opni fyrir oss dyr orðs-
ins, til að boða leyndardóm Krists, fyrir hvers sakir eg og er nú bund-
inn, [4] til þess að eg megi auglýsa hann, eins og mér ber að tala.
[5] Framgangið með speki gagnvart þeim, sem fyrir utan eru, og kaupið
hinn hentuga tíma. [6] Ræða yðar sé ætíð ljúfleg og salti krydduð, til
þess að þér vitið, hvernig þér eigið að svara sérhverjum.
[7] Alt um mína hagi mun Týkíkus, hinn elskaði bróðir og trúi
þjónn og samþjónn í drotni, láta yður vita. [8] Eg sendi hann til yðar,
einmitt til þess að þér fáið að vita, hvernig oss líður, og til þess að
hann huggi hjörtu yðar, [9] ásamt Onesímusi, hinum trúa og elskaða
bróður, sem er einn af yður; þeir munu láta yður vita alt, sem hér
gjörist.
[10] Yður heilsar Aristarkus, sambandingi minn, og Markús, frændi
Barnabasar, sem þér hafið fengið boðorð um — ef hann kemur til yðar,
þá takið á móti honum — [11] og Jesús, að viðurnefni Jústus; þeir eru
af umskurninni og þeir einir eru samverkamenn mínir fyrir Guðs ríki,
og hafa þeir verið mér til huggunar. [12] Yður heilsar Epafras, sem er
einn af yður, þjónn Krists Jesú, sem jafnan berst fyrir yður í bænum
sínum, til þess að þér megið standa stöðugir, fullkomnir og fullvissir í
öllum vilja Guðs. [13] Því að þann vitnisburð gef eg honum, að hann
hefir mikið erfiði fyrir yður og þeim, sem eru í Laódíkeu, og þeim,
sem eru í Híerapólis. [14] Yður heilsar Lúkas, læknirinn elskaði, og
Demas. [15] Heilsið þér bræðrunum í Laódíkeu og Nýmfasi og söfnuð-
inum, sem er í húsi þeirra. [16] Og þegar búið er að lesa bréf þetta upp
hjá yður, þá látið líka lesa það í söfnuði Laódíkeumanna, og lesið

14: Jóh. 13, 34; 15, 12. Ef. 4, 3. Kól. 2, 2. **15:** Jóh. 14, 27. Fil. 4, 7. **16:** 1 Kor. 14, 26. Ef. 5, 19. **17:** 1 Kor. 10, 31. Ef. 5, 20. 1 Þess. 5, 18. **18:** 1 Mós. 3, 16. Ef. 5, 22. 1 Kor. 14, 34. **19:** Ef. 5, 25. **20:** Ef. 6, 1. **21:** Ef. 6, 4. **22:** Ef. 6, 5. 6. 1 Tím. 6, 1. Tít. 2, 9. **23:** Ef. 6, 7. **24:** Ef. 6, 8. **25:** 2 Kor. 5, 10. Post. 10, 34. Róm. 2, 11. — **4, 1:** Ef. 6, 9. Job 31, 13 n. **2:** Lúk. 18, 1. Róm. 12, 12. **3:** Ef. 6, 19. 1 Þess. 5, 25. 2 Þess. 3, 1. 2 Kor. 2, 12. Ef. 1, 9. 10. **4:** Tít. 1, 3. **5:** Ef. 5, 15. 16. 1 Þess. 4, 12. **6:** Ef. 4, 29. Mark. 9, 50. **7:** Ef. 6, 21 n. **9:** Filem. 10 n. **10:** Filem. 24. Post. 19, 29; 27, 2; 15, 37. **12:** kap. 1, 7. Róm. 15, 30. **14:** 2 Tím. 4, 10. 11. Filem. 24.

þér og Laódíkeubréfið. 17 Og segið Arkippusi: Gættu þjónustunnar, sem
þú hefir tekið við í drotni, að þú veitir henni fullnustu.

18 Kveðjan er skrifuð með minni, Páls, eigin hendi. Minnist fjötra
minna. Náð sé með yður.

Fyrra bréf Páls postula til Þessaloníkumanna.

1 Páll og Silvanus og Tímóteus til safnaðar Þessaloníkumanna í
Guði föður og drotni Jesú Kristi. Náð sé með yður og friður.
2 Vér þökkum ávalt Guði fyrir yður alla, er vér minnumst yðar í
bænum vorum, 3 þar eð vér erum sífeldlega minnugir verks yðar í
trúnni og erfiðis yðar í kærleikanum og stöðuglyndis yðar í voninni
á drottin vorn Jesúm Krist, fyrir augliti Guðs og föður vors, 4 og þekk-
jum, bræður, elskaðir af Guði, útvalningu yðar, 5 því að fagnaðarboð-
skapur vor kom eigi til yðar í orðum einum, heldur einnig í krafti og
í heilögum anda og með fullkominni sannfæringu, eins og þér vitið,
hvernig vér komum fram hjá yður, yðar vegna. 6 Og þér hafið gjörst
eftirbreytendur vorir og drottins, er þér meðtókuð orðið í mikilli þreng-
ingu með fögnuði heilags anda, 7 svo að þér eruð orðnir fyrirmynd
öllum trúuðum í Makedóníu og í Akkeu; 8 því að frá yður hefir orð drott-
ins hljómað, ekki einungis í Makedóníu og Akkeu, heldur er og trú
yðar á Guð kunn orðin alstaðar, svo að vér ekkert þurfum um það
að tala; 9 því að þeir segja sjálfir frá því um oss, hvílíka komu vér
áttum til yðar og hvernig þér sneruð yður til Guðs frá skurðgoðunum,
til þess að þjóna lifandi og sönnum Guði, 10 og vænta sonar hans frá
himnum, sem hann uppvakti frá dauðum, Jesú, er frelsar oss frá hinni
komandi reiði.
2 Því að sjálfir vitið þér, bræður, að koma vor til yðar hefir ekki
orðið árangurslaus, 2 heldur höfðum vér, þótt vér áður, eins og
yður er kunnugt, hefðum þolað ilt, og mætt misþyrmingu í Filippí,
djörfung í Guði vorum til að tala til yðar fagnaðarerindi Guðs í mikilli
baráttu; 3 því að áminning vor er ekki sprottin af villu né af óhreinum
hvötum, né fer fram með vélum; 4 en eins og vér höfum verið metnir
þess af Guði að vera trúað fyrir fagnaðarerindinu, þannig tölum vér
ekki eins og þeir, er þóknast vilja mönnum, heldur Guði, sem rann-
sakar hjörtu vor; 5 því að hvorki viðhöfðum vér nokkuru sinni nein
smjaðuryrði, eins og þér vitið, né ágirndar yfirhilmingu, — Guð er þess
vottur — 6 né leituðum vegsemdar af mönnum, hvorki af yður né öðr-
um, þótt vér hefðum getað beitt myndugleika, sem postular Krists, 7 en
vér vorum mildir yðar á meðal. Eins og fóstra hjúkrar börnum sín-
um, 8 þannig vorum vér, af kærleiksþeli til yðar, fúsir til að miðla yð-

---

17: Filem. 2. **18:** 2 Þess. 3, 17. 1 Kor. 16, 21. Hebr. 13, 3. 1 Tím. 6, 21. — **1, 1:** Post. 17, 1 n. 2 Þess. 1, 1. **2:** Fil. 1, 3 n. **3:** Hebr. 6, 10. **4:** 2 Þess. 2, 13. **5:** 1 Kor. 2, 5; 4, 20. **6:** 1 Pét. 2, 21 n. **7:** kap. 4, 10. **9:** kap. 2, 1. Post. 26, 18. 1 Kor. 12, 2. Hebr. 9, 14. **10:** Post. 1, 11. Fil. 3, 20. Opinb. 1, 7. Post. 2, 24. Matt. 3, 7. Róm. 2, 5. — **2, 1:** kap. 1, 5. 9. **2:** Post. 16, 22 n. **4:** Gal. 2, 7. 1 Tím. 1, 11. Gal. 1, 10. 1 Kron. 28, 9; 29, 17. **5:** Post. 20, 33. **6:** Jóh. 5, 41. 44.

ur, ekki einungis fagnaðarerindi Guðs, heldur og voru eigin lífi, því að
þér voruð orðnir oss ástfólgnir. [9] Því að þér munið, bræður, eftir erfiði
voru og striti; jafnframt því sem vér unnum nótt og dag, til þess að
vera ekki neinum yðar til þyngsla, prédikuðum vér fyrir yður fagnað-
arerindi Guðs. [10] Þér eruð vottar þess og Guð, hversu heilaglega, rétt-
víslega og ólastanlega vér hegðuðum oss hjá yður, sem trúið, [11] eins
og þér vitið, hvernig vér áminntum og upphvöttum og grátbændum einn
og sérhvern yðar, eins og faðir börn sín, [12] til þess að þér skylduð
framganga eins og samboðið er Guði, er kallar yður til ríkis síns og
dýrðar.

[13] Og þess vegna þökkum vér líka Guði án afláts, því að þegar
þér veittuð viðtöku Guðs orði, er þér heyrðuð af oss, meðtókuð þér
það ekki sem manna orð, heldur sem Guðs orð, — eins og það í sann-
leika er — sem líka sýnir sinn kraft í yður, sem trúið. [14] Því að
þér, bræður, hafið gjörst eftirbreytendur safnaða Guðs, sem eru í Júdeu
í Kristi Jesú; því að einnig þér hafið þolað hið sama af yðar eigin
löndum, sem þeir urðu að þola af Gyðingum, [15] er bæði líflétu drottin
Jesúm og spámennina, og hafa ofsótt oss og eru Guði eigi þóknanlegir
og öllum mönnum mótstæðilegir, [16] þar sem þeir varna oss að tala til
heiðingjanna, til þess að þeir mættu verða hólpnir, til þess að fylla
jafnan mæli synda sinna; en reiðin er komin yfir þá til fulls.

[17] En vér, bræður, sem um stundarsakir höfum verið skildir frá
yður að sýnilegum návistum, en ekki að hjartanu, höfum gjört oss
mikið far um að fá að sjá auglit yðar, með mikilli eftirlöngun; [18] þess
vegna ætluðum vér að koma til yðar, eg, Páll, bæði einu sinni og
tvisvar, en Satan hefir hamlað oss frá því. [19] Því að hver er vor von
eða vor gleði eða vor hrósunarkóróna? Eruð það ekki einmitt þér,
frammi fyrir drotni vorum Jesú við tilkomu hans? [20] Jú, þér eruð veg-
semd vor og gleði.

3 Þegar vér því þoldum ekki lengur við, réðum vér af að verða einir
eftir í Aþenu, [2] og sendum Tímóteus, bróður vorn og þjón Guðs í
fagnaðarerindi Krists, til að styrkja yður og áminna að því er snertir
trú yðar, [3] að enginn láti bifast í þrengingum þessum, því að sjálfir
vitið þér að til þessa erum vér ákvarðaðir; [4] því að þegar vér vorum
hjá yður, þá sögðum vér yður fyrir, að vér mundum verða að þola
þrengingar, eins og líka kom fram og þér vitið. [5] Er eg því þoldi ekki
lengur við, þá sendi eg, til að fá að vita um trú yðar, hvort freistar-
inn kynni að hafa freistað yðar og erfiði vort orðið til einkis. [6] En nú,
er Tímóteus er kominn aftur til vor frá yður og hefir borið oss gleði-
fregn um trú yðar og kærleika, og að þér ávalt munið eftir oss með
hlýjum hug, og að yður langi til að sjá oss, eins og oss líka til að sjá
yður, [7] þá erum vér, bræður, sökum þessa huggaðir viðvíkjandi yður í
allri neyð og þrengingu vorri við trú yðar; [8] því að nú lifum vér, ef
þér standið stöðugir í drotni. [9] Því að hverja þökk megnum vér að
gjalda Guði fyrir yður, fyrir alla þá gleði, er vér gleðjumst með fyrir
yðar skuld, frammi fyrir Guði vorum? [10] Og vér biðjum nótt og dag,
heitt og innilega, að vér fáum að sjá auglit yðar og bæta úr því, sem
trú yðar er áfátt.

8: 2 Kor. 12, 15. **9:** Post. 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 2 Þess. 3, 8. **11:** Post. 20, 20. 31. **12:** 1 Mós. 17, 1. Ef. 4, 1. 2 Þess. 1, 11. 1 Pét. 5, 10. **13:** Matt. 10, 40. 1 Þess. 1, 5. **14:** Post. 17, 5. 13. Hebr. 10, 34. **15:** Post. 2, 23. Matt. 23, 34. **16:** Post. 13, 50; 14, 2. 19; 17, 5. 13. Matt. 23, 32. **17:** Róm. 1, 11. 1 Þess. 3, 6. **18:** Róm. 15, 22. **19:** Fil. 4, 1. 2 Þess. 1, 4. — **3, 1:** Post. 17, 15 n. **2:** Post. 18, 5. **4:** Post. 17, 1 n. **5:** Matt. 4, 3. **6:** kap. 2, 17. Post. 18, 5. **10:** Róm. 1, 10. 1 Þess. 2, 17.

[11] En sjálfur Guð og faðir vor og drottinn vor Jesús greiði veg
vorn til yðar, [12] en drottinn fylli yður og auðgi að kærleika hvern til
annars og til allra, eins og vér höfum hann til yðar; [13] til þess að hann
styrki hjörtu yðar og þau verði óaðfinnanleg í heilagleika frammi fyrir
Guði og föður vorum í tilkomu drottins vors Jesú ásamt öllum hans
heilögum.

4 Að öðru leyti biðjum vér yður því, bræður, og áminnum í drotni
Jesú, að eins og þér hafið numið af oss, hvernig yður ber að fram-
ganga og þóknast Guði, svo sem þér einnig framgangið, að þér takið
enn þá meiri framförum; [2] því að þér vitið hver boðorð vér gáfum yð-
ur fyrir drottin Jesúm; [3] því að þetta er vilji Guðs: helgun yðar, að
þér skulið halda yður frá frillulífi, [4] að sérhver yðar skuli láta sér lær-
ast að fá sér sitt eigið ker, í heilagleika og heiðri, [5] en ekki í girndar-
bruna, eins og heiðingjarnir, er ekki þekkja Guð; [6] að enginn veiti yfir-
gang eða hafi af bróður sínum í nokkuru máli, því að drottinn er hegn-
ari alls þvílíks, eins og vér höfum áður sagt yður og vitnað kröftug-
lega, [7] því að ekki kallaði Guð oss til saurlifnaðar, heldur í helgun.
[8] Sá, sem þess vegna fyrirlítur þetta, fyrirlítur ekki mann, heldur Guð,
sem gefur yður sinn heilaga anda.
[9] En ekki hafið þér þess þörf, að eg skrifi yður um bróðurkær-
leikann, því að sjálfir eruð þér uppfræddir af Guði til að elska hver ann-
an, [10] því að það gjörið þér einnig við alla bræðurna, sem eru í allri
Makedóníu; en vér áminnum yður, bræður, að taka enn meiri fram-
förum [11] og leita sæmdar í því að lifa kyrlátu lífi, og stunda hver sitt
starf, og vinna með höndum yðar, eins og vér höfum boðið yður, [12] til
þess að þér framgangið sómasamlega gagnvart þeim, sem fyrir utan
eru, og séuð upp á engan komnir.
[13] Ekki viljum vér, bræður, láta yður vera ókunnugt um þá, sem
sofa, til þess að þér séuð ekki hryggir eins og hinir, sem ekki hafa
von. [14] Því að ef vér trúum því að Jesús sé dáinn og upprisinn, þá
mun Guð sömuleiðis fyrir Jesúm leiða ásamt honum fram þá, sem
sofnaðir eru; [15] því það segjum vér yður með orði drottins, að vér sem
lifum og erum eftir við tilkomu drottins, munum alls ekki fyrri verða
en hinir sofnuðu; [16] því að sjálfur drottinn mun með kalli, með höf-
uðengils raust og með básúnu Guðs, stíga niður af himni; og þeir, sem
í Kristi eru dánir, munu fyrst upp rísa; [17] síðan munum vér, sem lif-
um, sem eftir erum, verða ásamt þeim hrifnir burt í skýjum til fundar
við drottin í loftinu; og síðan munum vér vera með drotni alla tíma.
[18] Huggið því hver annan með þessum orðum.

5 En um tíma og tíðir hafið þér, bræður, ekki þörf á að yður sé
skrifað, [2] því að sjálfir vitið þér gjörla, að dagur drottins kemur
sem þjófur á nóttu. [3] Þegar menn segja: »Friður og engin hætta«, þá
kemur snögglega tortíming yfir þá, eins og jóðsótt yfir þungaða konu,
og þeir munu alls ekki undan komast. [4] En þér, bræður, eruð ekki í
myrkri, svo að dagurinn geti komið yfir yður sem þjófur; [5] því að allir
eruð þér synir ljóssins og synir dagsins. Vér erum ekki næturinnar
né myrkursins; [6] vér skulum þess vegna ekki sofa eins og aðrir,

---

12: kap. 4, 9. 1 Pét. 1, 22; 4, 8. **13:** 2 Þess. 2, 17. Ef. 1, 4. Kól. 1, 22. Opinb. 14, 5. 1 Kor. 1, 8. Fil. 1, 10. — **4, 3:** Róm. 12, 2. Ef. 5, 17. 1 Kor. 6, 15. 18. **4:** 1 Kor. 7, 2. **5:** Ef. 4, 17. 18. **6:** 1 Kor. 6, 8. **7:** 3 Mós. 19, 2. Jóh. 17, 19. **8:** Lúk. 10, 16. **9:** kap. 3, 12. 2 Pét. 1, 7. Jes. 54, 13. Jóh. 13, 34; 15, 12. 1 Jóh. 3, 11. **11:** 2 Þess. 3, 8. 12. **12:** Róm. 13, 13. Kól. 4, 5. **15:** 1 Kor. 7, 10; 15, 23. **16:** Matt. 24, 30. 31. 2 Þess. 1, 7. 10. 1 Kor. 15, 52. **17:** Post. 1, 9—11. Opinb. 11, 12. Jóh. 14, 3; 17, 24. — **5, 1:** Matt. 24, 36. **2:** Lúk. 12, 39. 40. 2 Pét. 3, 10. **3:** Jer. 6, 14. Lúk. 21, 34. **4:** Ef. 5, 8. Opinb. 16, 15. **5:** Lúk. 16, 8. Róm. 13, 12. 13. **6:** Ef. 5, 14. Lúk. 21, 36. 1 Kor. 15, 34.

heldur vökum og verum algáðir; 7 því að þeir, sem sofa, sofa á nótt-
unni, og þeir, sem drekka, drekka á nóttunni. 8 En vér, sem heyrum
deginum til, skulum vera algáðir, íklæddir brynju trúar og kærleika,
og von hjálpræðisins sem hjálmi; 9 því að ekki hefir Guð sett oss til
reiði, heldur til að öðlast sáluhjálp fyrir drottin vorn Jesúm Krist,
10 sem dó fyrir oss, til þess að hvort sem vér vökum eða sofum, þá
mættum vér lifa ásamt honum. 11 Áminnið því hver annan og upp-
byggið hver annan, eins og þér og gjörið. 12 En vér biðjum yður,
bræður, að sýna viðurkenningu þeim, sem erfiða meðal yðar og veita
yður forstöðu í drotni og áminna yður, 13 og að hafa þá í sérlega mikl-
um metum í kærleika fyrir verk þeirra. Lifið í friði yðar á milli. 14 En
vér áminnum yður, bræður: Vandið um við þá, sem óreglusamir eru,
huggið ístöðulitla, takið að yður þá, sem óstyrkir eru, verið langlyndir
við alla. 15 Gætið þess að enginn gjaldi neinum ilt með illu, en kepp-
ið ávalt eftir hinu góða, bæði hver við annan og við alla. 16 Verið
ætíð glaðir. 17 Biðjið án afláts. 18 Gjörið þakkir í öllu, því að það er
vilji Guðs yður viðvíkjandi í Kristi Jesú. 19 Slökkvið ekki andann.
20 Fyrirlítið ekki spádóma. 21 Prófið alt; haldið því, sem gott er. 22 Hald-
ið yður frá sérhverri mynd hins illa.
23 En sjálfur friðarins Guð helgi yður algjörlega, og gjörvallur
andi yðar, sál og líkami varðveitist ólastanlega í tilkomu drottins vors
Jesú Krists. 24 Trúr er sá, er yður kallar, og hann mun og koma
þessu til leiðar.

25 Bræður, biðjið fyrir oss!
26 Heilsið öllum bræðrunum með heilögum kossi.
27 Eg særi yður við drottin, að þér látið lesa bréf þetta upp fyrir
öllum bræðrunum.
28 Náðin drottins vors Jesú Krist sé með yður.

Síðara bréf Páls postula til Þessaloníkumanna.

1 Páll og Silvanus og Tímóteus til safnaðar Þessaloníkumanna í
Guði föður vorum og drotni Jesú Kristi.
2 Náð sé með yður og friður frá Guði föður og drotni Jesú Kristi.
3 Skylt er oss bræður, að þakka ætíð Guði fyrir yður eins og
maklegt er; því að trú yðar eykst stórum og kærleiki sérhvers yðar
allra, hver til annars, fer vaxandi, 4 svo að vér sjálfir hrósum oss af
yður í söfnuðum Guðs fyrir þolgæði yðar og trú í öllum ofsóknum yð-
ar og þrengingum þeim, er þér þolið, 5 og er þetta augljóst merki um
hinn réttláta dóm Guðs, til þess að þér skulið verða álitnir maklegir

---

8: Jes. 59, 17. Róm. 13, 12. Ef. 6, 13—17. **9:** Róm. 6, 23. **10:** Róm. 14, 8. 9. 2 Kor. 5, 15. **11:** Hebr. 10, 24 n. **12:** 1 Kor. 16, 16. 18. Gal. 6, 6. Fil. 2, 29. 1 Tím. 5, 17. **14:** Matt. 18, 15. 2 Þess. 3, 6. Róm. 14, 1; 15, 1. **15:** Orðskv. 17, 13; 20, 22. Matt. 5, 39. Hebr. 12, 14. **16:** Fil. 3, 1; 4, 4. **17:** Lúk. 18, 1. Kól. 4, 2. **18:** Ef. 5, 20. Kól. 2, 7. **19:** 1 Kor. 14, 29 n. **20:** 1 Kor. 14. 3. 5. **21:** 1 Kor. 12, 10; 14, 29. **22:** 1 Pét. 2, 1. **23:** Róm. 15, 33. 1 Kor. 1, 8. Kól. 1, 22. **24:** 1 Kor. 1, 9; 10, 13. 2 Þess. 3, 3. **25:** Kól 4, 3. **26:** Róm. 16, 16. 1 Kor. 16, 20. **27:** Kól. 4, 16. **28:** Fil. 4, 23. — **1, 1:** 1 Þess. 1, 1. **2:** 1 Kor. 1, 3. **3:** kap. 2, 13. 1 Þess. 1, 2. Lúk. 17, 5. Kól. 2, 7. **4:** 1 Þess. 2, 19. **5:** 1 Þess. 2, 14.

guðsríkis, sem þér nú einnig líðið ilt fyrir, 6 svo sannarlega sem það
er rétt hjá Guði að endurgjalda þeim þrengingu, sem að yður þrengja,
7 en yður, sem þrenging líðið, hvíld með oss, þegar drottinn Jesús op-
inberast af himni með englum máttar síns, 8 í logandi eldi og lætur
hegningu koma yfir þá, sem ekki þekkja Guð, og yfir þá, sem ekki
hlýða fagnaðarerindi drottins vors Jesú, 9 því að þeir munu sæta hegn-
ingu, eilífri glötun, fjarri augliti drottins og fjarri dýrð máttar hans,
10 þá er hann kemur til að sýna sig dýrðlegan í sínum heilögu og dá-
samlegan í öllum, sem trúað hafa á þeim degi; því að vitnisburði vor-
um fyrir yður hefir verið trúað. 11 Í þeim tilgangi biðjum vér og alla
tíma fyrir yður, að Guð vor álíti yður maklega köllunarinnar og full-
komni kröftuglega hvers konar velþóknun á því, sem gott er, og verk
trúarinnar, 12 svo að nafn drottins vors Jesú verði dýrðlegt í yður og
þér í honum eftir náð Guðs vors og drottins Jesú Krists.
2 En vér biðjum yður, bræður, að því er snertir tilkomu drottins
vors Jesú Krists og samsöfnun vora til hans, 2 að þér ekki séuð
fljótir á að láta hræða yður eða trufla, hvorki af nokkurum anda né
við orð eða bréf, sem væri það frá oss, eins og dagur drottins væri
þegar fyrir höndum. 3 Látið engan villa yður á nokkurn hátt; því að ekki
kemur hann, nema fráhvarfið komi fyrst og maður syndarinnar birtist,
sonur glötunarinnar, 4 hann sem setur sig á móti og rís gegn öllu því,
sem kallast Guð eða helgur dómur, svo að hann sezt í Guðs musteri
og kemur fram eins og hann væri Guð. 5 Minnist þér ekki þess, að eg
sagði yður þetta, meðan eg enn þá var hjá yður? 6 Og nú, þér vitið,
hvað aftrar honum, til þess að hann opinberist á sínum tíma. 7 Því
að leyndardómur lögleysisins er þegar starfandi, einungis að þeim, sem
nú aftrar, verði burtu rýmt. 8 Og þá mun hinn löglausi opinberast —
og honum mun drottinn Jesús tortíma með anda munns síns og að
engu gjöra við opinberun tilkomu sinnar —, 9 en koma hans er fyrir
framkvæmd Satans, með alls konar krafti og táknum og undrum lyg-
innar, 10 og með alls konar vélum ranglætisins fyrir þá, sem glatast, af
því að þeir veittu ekki viðtöku kærleikanum til sannleikans, að þeir
mættu verða hólpnir. 11 Og þess vegna sendir Guð þeim megna villu,
til þess að þeir trúi lyginni, 12 til þess að allir þeir verði sakfeldir, sem
ekki hafa trúað sannleikanum, en hafa haft velþóknun á ranglætinu.
13 En skylt er oss, að þakka ávalt Guði fyrir yður, bræður, elsk-
aðir af drotni, að Guð hefir frá upphafi útvalið yður til frelsunar í
helgun andans og trú á sannleikann, 14 og til þess kallaði hann yður
fyrir fagnaðarboðskap vorn, að þér skylduð öðlast dýrð drottins vors
Jesú Krists. 15 Bræður, standið því stöðugir og haldið fast við þá lær-
dóma, er yður hafa verið kendir, hvort sem það er munnlega eða með
bréfi frá oss.
16 En sjálfur drottinn vor Jesús Kristur og Guð, faðir vor, sem
elskaði oss og gaf oss í náð eilífa huggun og góða von, 17 huggi hjörtu
yðar og styrki í sérhverju góðu verki og orði.
3 Að öðru leyti, bræður, biðjið fyrir oss, að orð drottins megi
hafa framgang og vegsamast eins og hjá yður, 2 og að vér mættum
frelsast frá spiltum og vondum mönnum; því að ekki er trúin allra;

7: Matt. 25, 31. 1 Þess. 4, 16. 1 Pét. 4, 13. **8:** 2 Pét. 3, 7. **9:** Jes. 2, 19. Matt. 25, 41. **10:** Post. 1, 11. Kól. 3, 4. Opinb. 1, 7. **11:** 1 Þess. 2, 12. — **2, 1:** 1 Þess. 4, 16. 17. **2:** 1 Jóh. 4, 1. 1 Þess. 5, 20—22. **3:** Jer. 29, 8. Ef. 5, 6. 1 Jóh. 2, 18. Opinb. 13, 1 n. **5:** Post. 17, 1 n. **6:** 1 Jóh. 4, 3. **8:** Job 4, 9. Opinb. 19, 15. **9:** Jóh. 8, 44. 2 Kor. 4, 4. Ef. 2, 2. Matt. 24, 24. Opinb. 13, 13. **10:** 2 Tím. 4, 4. **11:** Róm. 1, 24. 28. 1 Tím. 4, 1. **12:** v. 10. **13:** kap. 1, 3. Ef. 1, 4. **14:** 1 Pét. 5, 10. **16:** Róm. 5, 8. Gal. 2, 20. **17:** 1 Þess. 3, 13. — **3, 1:** Róm. 15, 30. Matt. 9, 38. **2:** Post. 2, 40. Róm. 15, 31; 10, 16.

3 en trúr er drottinn, og hann mun styrkja yður og vernda fyrir hinu
vonda. — 4 En vér höfum það traust til yðar í drotni, að þér bæði
gjörið og munið gjöra það, sem vér leggjum fyrir. 5 En drottinn leiði
hjörtu yðar til kærleika Guðs og þolgæðis Krists.
6 En vér bjóðum yður, bræður, í nafni drottins vors Jesú Krists,
að þér sneiðið yður hjá hverjum þeim bróður, er framgengur óreglu-
lega og ekki eftir þeim lærdómi, sem þeir hafa numið af oss. 7 Því að
sjálfir vitið þér, hvernig á að breyta eftir oss, því að ekki hegðuðum
vér oss óreglulega hjá yður, 8 neyttum ekki heldur brauðs hjá neinum
fyrir ekkert, heldur unnum vér með erfiði og striti nótt og dag, til þess
að vera ekki neinum yðar til þyngsla. 9 Ekki af því að vér ekki höf-
um rétt til þess, heldur til þess að vér gæfum yður sjálfa oss sem
fyrirmynd, til að breyta eftir oss. 10 Því var og það, að þegar vér
vorum hjá yður, buðum vér yður: Ef einhver vill ekki vinna, þá skal
hann ekki fá að eta. 11 En vér heyrum, að nokkurir meðal yðar fram-
gangi óreglulega, sem ekkert vinna, heldur gefa sig alla við því, sem
þeim kemur eigi við. 12 Slíkum mönnum bjóðum vér og áminnum þá
í drotni Jesú Kristi, að vinna kyrlátlega og eta sitt eigið brauð. 13 En
þér, bræður, þreytist ekki gott að gjöra. 14 En ef einhver hlýðir ekki
orðum vorum í bréfi þessu, þá merkið yður þann mann, að hafa ekkert
samfélag við hann, til þess að hann blygðist sín; 15 en álítið hann þó
ekki sem óvin, heldur áminnið hann sem bróður.
16 En sjálfur drottinn friðarins gefi yður friðinn, ætíð á allan hátt.
Drottinn sé með yður öllum.

17 Kveðjan er með minni, Páls, eigin hendi, og það er merki á
hverju bréfi. Þannig skrifa eg. 18 Náðin drottins vors Jesú Krists sé
með yður öllum.

Fyrra bréf Páls postula til Tímóteusar.

1 Páll postuli Krists Jesú, að boði Guðs frelsara vors og Krists Jesú,
vonar vorrar, 2 til Tímóteusar, skilgetins sonar í trú.
Náð, miskunn og friður frá Guði föður og Kristi Jesú, drotni vorum.
3 Svo sem eg hvatti þig að halda kyrru fyrir í Efesus, er eg var
á förum til Makedóníu, til þess að þú skyldir bjóða sumum mönnum
að fara ekki með annarlegar kenningar, 4 og gefa sig ekki við æfintýr-
um og endalausum ættartölum, er fremur efla þrætur en Guðs ráðstöfun,
sem felst í trú. — 5 En markmið skipunarinnar er kærleikur af hreinu
hjarta, góðri samvizku og hræsnislausri trú; 6 frá þessu eru sumir viknir
og hafa snúið sér til hégómamáls; 7 vilja þeir vera lögmálskennendur,

---

3: 1 Kor. 1, 9; 10, 13. Jóh. 17, 15. 1 Pét. 5, 10. **6:** v. 11. 1 Þess. 4, 11. 12. 1 Kor. 5, 11. Tít. 3, 10. 2 Jóh. 10. **7:** 1 Kor. 4, 16. Fil. 3, 17. 1 Þess. 2, 10. **8:** Post. 20, 34. 1 Kor. 4, 12. 1 Þess. 2, 9. 2 Kor. 11, 9. **9:** Matt. 10, 10. 1 Kor. 9, 4. 6 n. 4, 16. 1 Þess. 1, 6. **10:** 1 Mós. 3, 19. Ef. 4, 28. **12:** 1 Þess. 4, 11. **13:** Gal. 6, 9. **14:** Matt. 18, 17. 1 Kor. 5, 11. **15:** Gal. 6, 1. 2. **16:** Róm. 15, 33; 16, 20. Fil. 4, 9. Matt. 28, 20. **17:** Kól. 4, 18. **18:** Róm. 16, 24. — **1, 1:** Post. 9, 15. 1 Tím. 2, 3. Kól. 1, 27. **2:** Tít. 1, 4. 2 Tím. 1, 2. **3:** Gal. 1, 6. 7. **4:** kap. 4, 7. 2 Tím. 2, 16. Tít. 1, 14; 3, 9. 1 Tím. 6, 4. 2 Tím. 2, 23. **5:** Matt. 22, 40. Róm. 13, 8--10. **6:** kap. 6, 4. 20.

þó að hvorki skilji þeir, hvað þeir segja, né hvað það er, sem þeir eru
að staðhæfa. 8 En vér vitum að lögmálið er gott, noti maðurinn það
löglega 9 og viti það, að lögmálið er ekki ætlað réttlátum manni, heldur
lögleysingjum og þverbrotnum, óguðlegum og syndurum, vanheilögum
og óhreinum, föðurmorðingjum og móðurmorðingjum, manndrápurum,
10 frillulífismönnum, mannhórum, mannaþjófum, lygurum, meinsæris-
mönnum, og hvað sem það er nú annað, sem gagnstætt er hinni heil-
næmu kenningu, 11 samkvæmt fagnaðarerindinu um dýrð hins sæla Guðs,
sem mér var trúað fyrir.
12 Eg þakka honum, sem mig styrkan gjörði, Kristi Jesú, drotni
vorum, fyrir það að hann áleit mig trúan, er hann fól mér þjónustu,
13 mér, sem fyrrum var lastmælandi, ofsóknari og smánari; en mér var
miskunnað, sökum þess að eg gjörði það óvitandi í vantrú. 14 Og náðin
drottins vors varð stórmikil með trúnni og kærleikanum í Kristi Jesú.
15 Það orð er satt, og í alla staði þess vert, að við því sé tekið, að
Kristur Jesús kom í heiminn til að frelsa synduga menn, og er eg
þeirra fremstur; 16 en fyrir þá sök var mér miskunnað, að Kristur Jesús
skyldi sýna á mér, sem var fremstur, gjörvalt langlyndi sitt, þeim til
dæmis, er á hann munu trúa til eilífs lífs. 17 En konungi aldanna, ó-
krenkilegum, ósýnilegum, einum Guði sé heiður og dýrð um aldir alda.
Amen.
18 Þessa skipun legg eg fyrir þig, son minn Tímóteus, sam-
kvæmt þeim spádómsorðum, sem áður voru yfir þér töluð, að þú berjist
þeim samkvæmt hinni góðu baráttu, 19 hafandi trú og góða samvizku,
sem nokkurir hafa frá sér varpað og liðið skipbrot á trú sinni; 20 í
tölu þeirra manna eru þeir Hýmeneus og Alexander, sem eg hefi selt
Satan á vald, til þess að hirtingin kenni þeim að láta af lastmælum.
2 Fyrst af öllu áminni eg þá um, að fram fari ákall, bænir, fyrir-
bænir og þakkargjörðir fyrir öllum mönnum, 2 fyrir konungum og
öllum þeim, sem hátt eru settir, til þess að vér lifum friðsamlegu og
rólegu lífi í allri guðhræðslu og siðprýði. 3 Þetta er gott og þóknan-
legt fyrir frelsara vorum Guði, 4 sem vill, að allir menn verði hólpnir
og komist til þekkingar á sannleikanum; 5 því að einn er Guð, einn er
og meðalgangarinn milli Guðs og manna, maðurinn Kristur Jesús,
6 sem gaf sig sjálfan til lausnargjalds fyrir alla, til vitnisburðar á sínum
tíma. 7 Til að boða hann er eg settur prédikari og postuli, — eg tala
sannleika, lýg ekki — kennari heiðingja í trú og sannleika.
8 Eg vil þá að karlmenn biðjist hvervetna fyrir, upplyftandi heil-
ögum höndum, án reiði og þrætu; 9 sömuleiðis að konur skrýði sig
sæmilegum búningi, með blygð og hóglæti, ekki með hárfléttum og
gulli, eða perlum eða dýrindisskarti, 10 heldur með góðum verkum, eins
og konum sæmir, er játast undir guðhræðslu. 11 Konan á að læra í
kyrþey, í allri undirgefni; 12 en ekki leyfi eg konu að kenna eða taka
sér vald yfir manninum, heldur á hún að vera kyrlát, 13 því að Adam
var fyrst myndaður, síðan Eva; 14 og Adam lét ekki tælast, en konan
lét að fullu tælast og gjörðist brotleg; 15 en hún mun fyrir barngetnað-
inn hólpin verða, ef þær standa stöðugar í trú og kærleika og helgun,
samfara hóglæti.

7: Jóh. 3, 10. **8:** Róm. 7, 12. **9:** Gal. 5, 23. Róm. 1, 26 n. Gal. 5, 19. **10:** 2 Mós. 21, 16. **11:** kap. 6, 15. **12:** Post. 9, 15. **13:** Post. 8, 3; 9, 1. Fil. 3, 6. **14:** Róm. 5, 20. **15:** kap. 4, 9. Matt. 1, 21; 9, 13. Lúk. 19, 10. **16:** v. 13. **17:** Opinb. 7, 12; 15, 3. **18:** kap. 6, 12. **19:** kap. 3, 9; 6, 10. **20:** 2 Tím. 2, 17. 1 Kor. 5, 5. — **2, 1:** Fil. 4, 6. **2:** Jer. 29, 7. **3:** kap. 5, 4; 1, 1. **4:** Esek. 18, 23. 2 Pét. 3, 9. **5:** Róm. 3, 30; 10, 12. Gal. 3, 19. 20. **6:** Matt. 20, 28. Ef. 1, 7; 5, 2. **7:** Róm. 1, 1. 9. 2 Tím. 1, 11. Róm 11, 13; 15, 16. **8:** Sálm. 141, 2. Harm. 2, 19. **9:** 1 Pét. 3, 3. 4. Jes. 3, 16 n. **10:** kap. 5, 10. **11:** Ef. 5, 22. **12:** 1 Kor. 14, 34. **13:** 1 Mós. 1, 27; 2, 18. 22. **14:** 1 Mós. 3, 6. 2 Kor. 11, 3. **15:** kap. 5, 14; 1, 5.

3 Það orð er satt, að sækist einhver eftir biskupsstarfi, þá girnist
hann fagurt hlutverk. 2 Biskup á því að vera óaðfinnanlegur, einnar
konu eiginmaður, bindindissamur, hóglátur, háttprúður, gestrisinn, góður
fræðari; 3 ekki drykkjumaður, ekki áflogamaður, heldur gæfur; ekki
deilugjarn, ekki fégjarn; 4 maður sem veitir góða forstöðu heimili sínu,
og heldur börnum sínum í hlýðni með allri siðprýði; — 5 en sé einhver
sá, sem ekki hefir vit á að veita heimili sínu forstöðu, hvernig má
hann umsjón veita söfnuði Guðs? — 6 ekki nýr í trúnni, til þess að
hann ofmetnist eigi og verði fyrir áfellisdómi rógberans. 7 En hann á
líka að hafa góðan orðstír hjá þeim, sem standa fyrir utan, til þess
að hann verði eigi fyrir álasi og lendi í tálsnöru rógberans. 8 Svo eiga
og djáknar að vera siðprúðir, ekki tvítyngdir, ekki ofdrykkjumenn,
ekki sólgnir í svívirðilegan gróða, 9 og skulu þeir varðveita leyndardóm
trúarinnar í hreinni samvizku. 10 Einnig þessir menn séu fyrst reyndir,
síðan inni þeir djáknastarf af hendi, ef þeir eru óaðfinnanlegir. 11 Svo
eiga og konur að vera siðprúðar, ekki rógberar, bindindissamar, trúar
í öllu. 12 Djáknar séu einnar konu eiginmenn, og hafi góða stjórn á
börnum sínum og heimilum; 13 því að þeir, sem vel hafa staðið í
djáknastöðu, koma sér vel í veg og afla sér mikillar djörfungar í trúnni
á Krist Jesúm.
14 Þetta rita eg þér, þó að eg voni að koma bráðum til þín, 15 til
þess að þú skulir vita, ef mér seinkar, hvernig á að haga sér í Guðs
húsi, sem er söfnuður lifanda Guðs, stólpi og grundvöllur sannleikans.
16 Og svo sem vér játum, er leyndardómur guðhræðslunnar mikill:
Hann sem opinberaðist í holdi, var réttlættur í anda; birtist englum,
boðaður hjá heiðingjum; var trúað í heimi, var hafinn upp í dýrð.
4 En andinn segir berlega, að á síðari tímum muni sumir ganga
af trúnni, er gefa sig að villu-öndum og lærdómum illra anda, 2 fyrir
yfirdrepskap lygimælenda, sem brennimerktir eru á sinni eigin sam-
vizku; 3 þeir er meina hjúskap og bjóða mönnum að bindast þeirrar
fæðu, er Guð hefir skapað til þess að við henni sé tekið með þakkar-
gjörð af trúuðum mönnum, er þekkja sannleikann; 4 því að öll skepna
Guðs er góð, og engu ber frá sér að kasta, sé það þegið með þakkar-
gjörð; 5 því að það helgast af orði Guðs og bæn.
6 Með því að brýna þetta fyrir bræðrunum munt þú verða góður
þjónn Krists Jesú, er þú elst við orð trúarinnar og góðu kenningarinn-
ar, sem þú hefir fylgt. 7 En hafna þú vanheilögum kerlinga-æfintýrum,
og æf sjálfan þig til guðhræðslu, 8 því að líkamleg æfing er til lítils
nýt, en guðhræðslan er til allra hluta nytsamleg og hefir fyrirheit bæði
fyrir þetta líf og hið komanda. 9 Það orð er satt og í alla staði þess
vert, að við því sé tekið. 10 Því að til þess leggjum vér á oss erfiði og
þreytum stríð; því að vér höfum fest von vora á lifanda Guði, sem er
frelsari allra manna, einkum trúaðra. 11 Bjóð þú þetta og kenn það.
12 Lát engan líta smáum augum á æsku þína, en ver þú fyrirmynd
trúaðra, í orði, í hegðun, í kærleika, í trú, í hreinleika. 13 Ver þú,
þangað til eg kem, kostgæfur við upplesturinn, áminninguna og kenn-
inguna. 14 Vanræktu ekki náðargjöfina þína, sem var gefin þér, sam-

---

3, 1: Post. 20, 28. **2:** Tít. 1, 6. 1 Pét. 5, 3. **3:** 3 Mós. 10, 9. **4:** 1 Sam. 2, 12. **7:** kap. 5, 10. **8:** Post. 6, 1—3. **9:** kap. 1, 19. **11:** Róm. 16, 1. **12:** v. 2. **13:** 1 Jóh. 3, 21. **15:** 2 Tím. 2, 20. Ef. 2, 20. **16:** Jóh. 1, 14. 1 Pét. 3, 18. Post. 1, 9. — **4, 1:** 2 Þess. 2, 3. 2 Tím. 3, 1. 2. 1 Jóh. 4, 1. **3:** Kól. 2, 20 n. 1 Mós. 9, 3. **4:** 1 Mós. 1, 31. Post. 10, 15. Kól. 2, 16. **5:** 1 Kor. 10, 30. **6:** 1 Þess. 3, 2. 2 Tím. 3, 15. **7:** 2 Tím. 2, 16. 23. 1 Tím. 1, 18. **8:** kap. 6, 6. **9:** kap. 1, 15. **10:** 1 Þess. 1, 9. 1 Tím. 6, 17. Sálm. 36, 7. Tít. 2, 10. 11. **11:** kap. 5, 7. **12:** 1 Kor. 16, 11. Tít. 2, 15. 1 Pét. 5, 3. **14:** kap. 1, 18. Post. 6, 6; 8, 17; 13, 3.

fara spádómsorðum með handayfirlagning öldunganna. [15] Stunda þetta,
ver allur í þessu, til þess að framför þín sé öllum augljós. [16] Haf gát
á sjálfum þér og kenningunni; ver þú stöðugur við þetta; því að er
þú gjörir það, munt þú bæði gjöra sjálfan þig hólpinn og áheyrendur
þína.

5 Ávíta þú ekki aldraðan mann harðlega, heldur áminn hann sem
föður; yngri menn sem bræður; [2] aldraðar konur sem mæður; ung-
ar konur sem systur, í öllum hreinleika. [3] Heiðra ekkjur, sem í raun
og veru eru ekkjur; [4] en ef einhver ekkja á börn eða barnabörn, þá
læri þau fyrst og fremst að sýna rækt sínu eigin heimili og endur-
gjalda foreldrum sínum, því að það er þóknanlegt fyrir augliti Guðs.
[5] Sú, sem er í raun og veru ekkja og er orðin munaðarlaus, hefir fest
von sína á Guði, og er stöðug í ákalli og bænum nótt og dag, [6] en
hin bílífa er dauð, þó að hún lifi. [7] Bjóð þú einnig þetta, til þess að
þær séu óaðfinnanlegar. [8] En ef einhver sér eigi fyrir sínum, sérstak-
lega heimilismönnum, þá hefir hann afneitað trúnni og er verri en van-
trúaður. [9] Ekkja sé tekin á skrá, sú sem orðin er fullra sextíu ára,
hefir verið eins manns kona [10] og er lofsamlega kunn að góðum verk-
um; sú er hefir börn fóstrað, sú er hefir verið gestrisin, sú er hefir
þvegið fætur heilagra, sú er hefir hjálpað bágstöddum, sú er hefir lagt
stund á hvert gott verk. [11] En hafna þú ungum ekkjum, því að þegar
þær í gjálífi afrækja Krist, vilja þær giftast; [12] þær eru sekar um það,
að hafa brugðið trúnaði sínum hinum fyrri. [13] Og jafnframt temja þær
sér iðjuleysi, rápandi hús úr húsi; og ekki einungis iðjulausar, heldur
einnig málugar og hlutsamar, og tala það sem eigi ber að tala. [14] Eg
vil því að ungar ekkjur giftist, ali börn, stjórni heimili og gefi mót-
stöðumanninum ekkert tilefni til illmælis; [15] því að nokkurar hafa þeg-
ar horfið frá til fylgis við Satan. [16] Ef nokkur trúuð kona á fyrir
ekkjum að sjá, þá fulltingi hún þeim, og eigi hafi söfnuðurinn þyngsli
af, til þess að hann geti veitt hjálpina þeim, sem ekkjur eru í raun
og veru.

[17] Öldungar þeir, sem veita góða forstöðu, séu hafðir í tvöföldum
metum, allra helzt þeir sem erfiða í orðinu og í kenslu; [18] því að ritn-
ingin segir: *Þú skalt ekki múlbinda uxann, er hann þreskir*, og verður
er verkamaðurinn launa sinna. [19] Tak þú ekki við kæru gegn öldungi,
nema tveir eða þrír vottar beri; [20] ávíta brotlega í viðurvist allra, til
þess að hinir megi og hafa ótta. [21] Eg særi þig fyrir augliti Guðs og
Krists Jesú og hinna útvöldu engla, að þú gætir þessa án nokkurs for-
dóms og gjörir ekkert af vilfylgi. [22] Eigi skalt þú fljótráðið leggja
hendur yfir nokkurn mann; tak þú eigi heldur þátt í annarra syndum,
varðveit sjálfan þig hreinan. — [23] Vert þú ekki lengur að drekka vatn,
heldur skalt þú neyta lítils eins af víni vegna magans og veikinda
þinna, sem eru svo tíð. — [24] Syndirnar hjá sumum mönnum eru i
augum uppi, og eru komnar á undan, þegar dæma skal; en hjá sum-
um koma þær líka á eftir. [25] Á sama hátt eru og til góð verk, sem
strax eru augljós, og þau, sem öðruvísi er ástatt með, geta ekki
dulist.

15: Ef. 4, 15. **16:** Post. 20, 28. — **5, 1:** 3 Mós. 19, 32. 2 Þess. 3, 15. **5:** kap. 4, 10. Lúk. 2, 37. **6:** Ef. 2, 1. **7:** kap. 4, 11. **8:** 2 Tim. 3, 5. Tít. 1, 16. **9:** kap. 3, 2. **10:** kap. 3, 7. 1 Pét. 4, 9. 1 Mós. 18, 4; 19, 2. **13:** Orðskv. 7, 11. Tít. 2, 3. **14:** 1 Kor. 7, 9. Tít. 2, 8. **15:** kap. 1, 6. **16:** v. 8. **17:** Róm. 12, 8. 1 Kor. 9, 11; 12, 28; 16, 16. **18:** 5 Mós. 25, 4; 24, 14. 1 Kor. 9, 9. Lúk. 10, 7. **19:** 5 Mós. 17, 6; 19, 15. **20:** Gal. 2, 11. 14. **21:** kap. 6, 13. **22:** Post. 6, 6; 8, 17; 13, 3; 19, 6. 1 Tím. 4, 14. 2 Tím. 1, 6. **25:** Matt. 10, 26.

6 Allir þeir, sem eru ánauðugir þrælar, skulu halda húsbændur
sína alls heiðurs maklega, til þess að eigi verði lastmælt nafni
Guðs og kenningunni. 2 En þeir, sem trúaða húsbændur eiga, skulu
ekki lítilsvirða þá vegna þess að þeir eru bræður, heldur þjóni því
betur sem þeir eru trúaðir og elskaðir, er góða starfsins verða að-
njótandi. Kenn þú þetta og áminn um það.
3 Ef einhver fer með annarlegar kenningar og fylgir ekki hinum
heilnæmu orðum drottins vors Jesú Krists og kenningunni, sem sam-
kvæm er guðhræðslu, þá hefir hann ofmetnast, þó að hann viti ekki
neitt; 4 en hann er sótttekinn af þrætum og orðastælum, sem af fæðist
öfund, deilur, lastmæli, vondar hugsanir, 5 þjark og þras hugspiltra
manna, sem sneyddir eru sannleikanum, en skoða guðhræðsluna sem
gróðaveg. 6 Já, guðhræðslan samfara nægjusemi er mikill gróðavegur,
7 því að ekkert höfum vér inn í heiminn flutt, ekki getum vér heldur
flutt neitt út þaðan; — 8 en ef vér höfum fæði og klæði, þá látum oss
það nægja. 9 En þeir, sem ríkir vilja verða, falla í freistni og snöru og
margar óviturlegar fýsnir og skaðlegar, er sökkva mönnunum niður í
tortíming og glötun, 10 því að fégirndin er rót alls þess, sem ilt er; við
þá fíkn hafa nokkurir vilst frá trúnni og hafa stungið sjálfa sig mörg-
um harmkvælum.
11 En þú, Guðs maður, forðast þú þetta, en stunda réttlæti, guð-
hræðslu, trú, kærleika, stöðuglyndi og hógværð. 12 Berstu trúarinnar
góðu baráttu, höndla þú eilífa lífið, sem þú varst kallaður til og játaðir
góðu játningunni í viðurvist margra votta. 13 Eg býð þér fyrir augliti
Guðs, sem veitir öllu líf, og Krists Jesú, er gjörði góðu játninguna
frammi fyrir Pontíusi Pílatusi, 14 að þú gætir boðorðsins lýtalaust og
óaðfinnanlega alt til opinberunar drottins vors Jesú Krists, 15 sem hinn
sæli og eini alvaldur mun á sínum tíma birtast láta, konungur kon-
unganna og drottinn drotnanna, 16 hann sem einn hefir ódauðleika, sem
býr í ljósi, er enginn fær til komist, sem enginn maður leit né litið
getur, honum sé heiður og eilífur máttur. Amen.
17 Bjóð ríkismönnum þessarar aldar að hugsa ekki hátt né treysta
fallvaltleik auðsins, heldur Guði, sem lætur oss alt ríkulega í té til
nautnar; 18 bjóð þeim að gjöra gott, að þeir séu ríkir af góðum verk-
um, séu örlátir, fúsir að miðla öðrum, 19 safni handa sjálfum sér í
fjársjóðu góðri undirstöðu til hins ókomna, til þess að þeir höndli hið
sanna líf.
20 Þú Tímóteus, varðveit það sem þér er trúað fyrir, og forðast
hinar vanheilögu hégómaræður og mótsagnir hinnar rangnefndu þekk-
ingar, 21 sem nokkurir hafa játast undir og orðið frávillingar í trúnni.
Náð sé með yður.

6, 1: Ef. 6, 5 n. Róm. 2, 24. Tít. 2, 5. 8. **2:** kap. 4, 11. **3:** kap. 1, 3. Gal. 1, 6. 7. 2 Tím. 1, 13; 4, 3. **4:** 1 Kor. 8, 2. 2 Tím. 2, 14. **5:** 1 Kor. 11, 16. 2 Tím. 3, 8. Tít. 1, 11. **6:** Hebr. 13, 5. Orðskv. 15, 16. 1 Tím. 4, 8. **7:** Job 1, 21. Sálm. 49, 18. Préd. 5, 14. **8:** 1 Mós. 28, 20. Orðskv. 30, 8. Matt. 6, 25. **9:** Orðskv. 23, 4; 28, 20. Jak. 5, 1. **10:** 2 Mós. 23, 8. 1 Sam. 8, 3. Orðskv. 1, 19. Matt. 26, 14. 15. **11:** 2 Tím. 2, 22. Hebr. 12, 14. **12:** 1 Kor. 9, 24. 25. Fil. 3, 12. 14. 2 Tím. 4, 7. 1 Tím. 6, 19. **13:** 2 Þess. 3, 6. 12. 1 Tím. 5, 21. Post. 17, 25. Jóh. 18, 36. 37. **14:** 1 Þess. 5, 23. **15:** kap. 1, 11. 17. 5 Mós. 10, 17. **16:** 2 Mós. 33, 20. 1 Jóh. 1, 5; 4, 12. **17:** Job 31, 24. Sálm. 62, 11. 1 Tím. 4, 10. **18:** 5 Mós. 15, 7. 10. Lúk. 12, 21. Róm. 12, 8. **19:** kap. 3, 13. **20:** 2 Tím. 1, 14. Opinb. 3, 3. 1 Tím. 4, 7. Tít. 1, 14; 3, 9. **21:** kap. 1, 6. 2 Tím. 2, 18.

Síðara bréf Páls postula til Tímóteusar.

1 Páll postuli Krists Jesú, að vilja Guðs, samkvæmt fyrirheitinu um
lífið í Kristi Jesú, 2 til Tímóteusar, elskaðs sonar.
Náð, miskunn og friður frá Guði föður og Kristi Jesú drotni
vorum.
3 Þakkir gjöri eg Guði, sem eg þjóna, eins og forfeður mínir, með
hreinni samvizku, svo sem eg án afláts minnist þín í bænum mínum;
4 og þrái eg nótt og dag að sjá þig, minnugur tára þinna — til þess
að eg fyllist gleði; — 5 er eg rifja upp fyrir mér hina hræsnislausu trú
hjá þér, er fyrst bjó í Lóis ömmu þinni og Evníke móður þinni, og
eg er sannfærður um að líka býr í þér. 6 Fyrir þá sök minni eg þig
á, að glæða hjá þér þá náðargjöf Guðs, sem í þér býr fyrir yfirlagning
handa minna; 7 því að ekki gaf Guð oss anda hugleysis, heldur anda
máttar og kærleiks og stillingar. 8 Fyrirverð þig því ekki fyrir vitnis-
burðinn um drottin vorn, né fyrir mig, bandingja hans, heldur skalt
þú ilt þola ásamt með fagnaðarerindinu, eftir mætti Guðs, 9 sem oss
hefir frelsað og kallað heilagri köllun, ekki eftir verkum vorum, heldur
eftir eigin fyrirhugun og náð, sem oss var gefin í Kristi Jesú frá eilíf-
um tímum, 10 en hefir nú birst við opinberun frelsara vors Krists Jesú,
sem dauðann afmáði, en leiddi í ljós líf og ódauðleika með fagnaðar-
erindinu. 11 Til að boða það er eg settur prédikari og postuli og kenn-
ari; 12 fyrir þá sök líð eg og þetta, en eigi fyrirverð eg mig, því að eg
veit á hvern eg hefi fest traust mitt, og eg er sannfærður um, að hann
er þess megnugur að varðveita það, sem mér er trúað fyrir, til þess
dags. 13 Halt þú dæmi heilnæmu orðanna, sem þú heyrðir mig flytja,
í trúnni og í kærleikanum í Kristi Jesú. 14 Varðveittu það hið góða,
sem þér er trúað fyrir, fyrir heilagan anda, sem í oss býr.
15 Þú veizt þetta, að allir Asíumenn sneru við mér bakinu, í þeirra
flokki eru þeir Fýgelus og Hermogenes. 16 Drottinn veiti miskunn heim-
ili Ónesífórusar, því að oft hresti hann mig, og fyrirvarð sig ekki fyrir
fjötur minn; 17 heldur lét hann sér ant um að leita mín, þegar hann
var kominn til Róm, og fann mig; — 18 gefi drottinn honum miskunn
að finna hjá drotni á þeim degi. — Og þú þekkir manna bezt, hve
mikla þjónustu hann inti af hendi í Efesus.
2 Styrkst þú þá, son minn, í náðinni í Kristi Jesú, 2 og það sem þú
heyrðir mig tala í margra votta viðurvist, það skalt þú fá í hend-
ur trúum mönnum, sem verða færir um líka að kenna öðrum. 3 Þú
skalt og að þínu leyti ilt þola, eins og góður hermaður Krists Jesú.
4 Til þess að þóknast þeim, sem hann hefir á mála tekið, bendlar eng-
inn hermaður sig við atvinnu-störf; 5 svo er og ef einhver fer að keppa
í leikum, þá verður hann ekki krýndur, nema hann keppi löglega.
6 Bóndinn, sem erfiðar, á fyrstur að fá sinn hlut af ávöxtunum. 7 Tak
eftir því, sem eg segi; því að drottinn mun gefa þér skilning á öllu.
8 Minst þú Jesú Krists, hans sem reis upp frá dauðum, af sæði Davíðs, sam-

---

1, 1: Kól. 1, 1. **2:** 1 Tim. 1, 2. Gal. 1, 3. Tít. 1, 4. **3:** Post. 23, 1. Róm. 1, 8. 9. Ef. 1, 16. **4:** Róm. 1, 11; 15, 23. 1 Þess. 2, 17. **5:** Post. 16, 1. **6:** 1 Tim. 4, 14. **7:** Róm. 8, 15. **8:** Róm. 1, 16. Ef. 3, 1. Kól. 4, 18. **9:** Ef. 1, 4. 1 Þess. 4, 7. Róm. 8, 28; 16, 25. Tit. 1, 2. **10:** Kól. 1, 26. Jes. 25, 8. Hebr. 2, 14. Tit. 1, 2. **11:** 1 Tim. 2, 7. **12:** Ef. 3, 1. Fil. 1, 6. 2 Kor. 5, 19. **13:** kap. 3, 14. 1 Tim. 6, 3. **14:** 1 Tim. 6, 20. 1 Kor. 3, 16. **15:** kap. 4, 16. **16:** kap. 4, 19. Matt. 25, 36. Post. 28, 20. **18:** Matt. 5, 7. — **2, 1:** Ef. 6, 10. **2:** kap. 1, 13. Tít. 1, 5. **3:** kap. 1, 8; 4, 5. **4:** 1 Kor. 9, 25. **5:** kap. 4, 7. 8. Opinb. 2, 10. **8:** 1 Kor. 15, 5. 20. 2 Sam. 7, 12—16. Sálm. 132, 11.

kvæmt fagnaðarerindi mínu. [9] Og við það líð eg ilt, og það enda að
vera í fjötrum, eins og illvirki; en orð Guðs verður ekki fjötrað. [10] Fyrir
því þoli eg alt sakir hinna útvöldu, til þess að þeir einnig hljóti hjálp-
ræði í Kristi Jesú ásamt eilífri dýrð. [11] Það orð er satt: Því að ef vér
höfum dáið með honum, þá munum vér og lifa með honum; [12] ef vér
stöndum stöðugir, þá munum vér og með honum ríkja; ef vér afneit-
um honum, þá mun hann og afneita oss; [13] ef vér erum ótrúir, þá
verður hann samt trúr; því að ekki getur hann afneitað sjálfum sér.
[14] Minn á þetta, særandi þá fyrir augliti drottins, að eiga ekki í
orðastælum til einskis gagns, áheyrendunum til falls. [15] Legg kapp á
að sýna sjálfan þig fullreyndan fyrir Guði, verkamann, er ekki þarf að
skammast sín, sem fer rétt með orð sannleikans. [16] En forðast þú
hinar vanheilögu hégómaræður, því að þeim skilar lengra áfram í guð-
leysi, [17] og lærdómur þeirra etur um sig eins og helbruni. Í tölu þeirra
eru þeir Hýmeneus og Fíletus. [18] Þeir hinir sömu hafa orðið frávilling-
ar í sannleikanum, þar sem þeir segja upprisuna þegar um garð gengna,
og umhverfa trú sumra manna. [19] En Guðs styrki grundvöllur stend-
ur, hafandi þetta innsigli: *Drottinn þekkir sína,* og: *Hver sá, sem nefnir
nafn drottins, haldi sér frá ranglæti.* [20] En á stóru heimili eru ekki
einungis gullker og silfurker, heldur og tréker og leirker, og sum eru
til heiðurs og sum eru til vanheiðurs. [21] Fái nú einhver sig hreinan
gjört af þessum, mun hann verða ker til heiðurs, helgað ker og hag-
felt húsbóndanum, hæfilegt til sérhvers góðs verks. [22] En flý þú æsk-
unnar girndir, en stunda réttlæti, trú, kærleika og frið við þá, sem á-
kalla drottin af hreinu hjarta. [23] En hafna þú heimskulegum og óskyn-
samlegum þrætum, vitandi að þær leiða af sér ófrið; [24] en þjónn drott-
ins á ekki að eiga í ófriði, heldur á hann að vera ljúfur við alla, góð-
ur fræðari, þolinn í þrautum, [25] hógværlega agandi þá, er skipast í
móti, ef Guð kynni að gefa þeim iðrun til þekkingar á sannleikan-
um, [26] og þeir gætu endurvitkast úr snöru djöfulsins, hremdir af hon-
um til að gjöra hans vilja.
3 En vita skalt þú þetta, að á síðustu dögum munu koma örðugar
tíðir, [2] því að mennirnir munu verða sérgóðir, fégjarnir, raupsamir,
hrokafullir, lastmælendur, foreldrum óhlýðnir, vanþakklátir, vanheilagir,
[3] kærleikslausir, óhaldinorðir, rógberandi, bindindislausir, grimmir, ekki
elskandi það sem gott er, [4] sviksamir, framhleypnir, ofmetnaðarfullir,
elskandi munaðarlífið meira en Guð, [5] og hafa á sér yfirskin guðhræðsl-
unnar, en afneita krafti hennar. Og snú þér burt frá slíkum; [6] því að
úr hóp þessara eru mennirnir, sem smeygja sér inn í húsin og ná á
band sitt kvennsniftum, sem syndum eru hlaðnar og leiðast af marg-
víslegum fýsnum, [7] sem eru alt af að læra og geta aldrei komist til þekk-
ingar á sannleikanum. [8] Eins og þeir Jannes og Jambres stóðu í gegn
Móse, þannig standa og þessir menn í gegn sannleikanum; eru þeir
menn hugspiltir og illa reyndir í trúnni; [9] en þeim mun ekki verða á-
gengt, því að heimska þeirra mun verða hverjum manni augljós, eins
og heimska hinna líka varð. [10] En þú hefir breytt eftir mér í kenn-
ingu, hegðun, ásetningi, trú, langlyndi, kærleika, þolgæði, [11] í ofsóknum
og þjáningum, slíkum sem fyrir mig komu í Antíokkíu, í Íkóníum og

9: Ef. 3, 1. 13. Kól. 1, 24. **10:** Róm. 6, 23. **11:** Róm. 6, 5; 8, 17. Fil. 3, 10. **12:** 1 Pét. 4, 13. Róm. 5, 17. Matt. 10, 33. **13:** 4 Mós. 23, 19. Róm. 3, 3. **14:** 1 Tím. 6, 4. Tít. 3, 9. **16:** 1 Tím. 1, 4; 4, 7. Tít. 1, 14; 3, 9. **17:** 1 Tím. 1, 20. **18:** 1 Tím. 6, 21. 1 Kor. 15, 12. **19:** Matt. 7, 23. Jóh. 10, 14. **20:** Róm. 9, 21. **21:** kap. 3, 17. **22:** 1 Tím. 6, 11. Hebr. 12, 14. 1 Kor. 1, 2. **23:** 1 Tím. 4, 7; 6, 4. 5. **24:** Tít. 1, 7. 9. **25:** Gal. 6, 1. 2 Tím. 4, 2. **26:** 1 Tím. 6, 9. — **3, 1:** 1 Tím. 4, 1. 2 Pét. 3, 3. **4:** Fil. 3, 19. **5:** Matt. 7, 15; 15, 7. 8. Tít. 1, 16. Róm. 16, 17. **6:** Tít. 1, 11. **8:** 2 Mós. 7, 11. 1 Tím. 6, 5. Tít. 1, 16. **10:** 1 Tím. 4, 6.

í Lýstra; — slíkar ofsóknir sem eg þoldi — og drottinn frelsaði mig
úr þeim öllum. 12 Já, allir, sem lifa vilja guðrækilega í Kristi Jesú,
munu ofsóttir verða. 13 En vondir menn og svikarar munu magnast í
vonzkunni, villandi aðra og villuráfandi sjálfir. 14 En halt þú stöðug-
lega við það, sem þú hefir numið og hefir fest trú á, þar eð þú veizt
af hverjum þú hefir numið það; 15 og þar eð þú frá blautu barnsbeini
þekkir heilagar ritningar, sem geta veitt þér speki til sáluhjálpar fyrir
trúna á Kristi Jesú. 16 Sérhver ritning, sem innblásin er af Guði, er og
nytsöm til fræðslu, til umvöndunar, til leiðréttingar, til mentunar í
réttlæti, 17 til þess að guðsmaðurinn sé algjör, hæfur gjör til sérhvers
góðs verks.

4 Eg særi þig fyrir augliti Guðs og Krists Jesú, sem dæma mun
lifendur og dauða, og við opinberun hans og konungsríki hans:
2 Prédika þú orðið, gef þig að því í tíma, í ótíma; vanda um, ávíta,
áminn með öllu langlyndi og fræðslu. 3 Því að þann tíma mun að
bera, er menn þola ekki hina heilnæmu kenningu, heldur kitlar þá á
eyrunum og þeir hópa að sér kennurum eftir eigin fýsnum sínum;
4 og þeir munu snúa eyrum sínum burt frá sannleikanum, og snúa sér
að æfintýrum. 5 En ver þú algáður í öllu, þol ilt, gjör verk trúboða,
fullna þjónustu þína. 6 Því það er nú svo komið, að mér er fórnfært,
og tíminn er kominn, að eg taki mig upp. 7 Eg hefi barist góðu bar-
áttunni, hefi fullnað skeiðið, hefi varðveitt trúna. 8 Að öðru leyti er
mér geymd kóróna réttlætisins, sem drottinn mun gefa mér á þeim
degi, hann hinn réttláti dómari; en ekki einungis mér, heldur og öll-
um, sem elskað hafa opinberun hans.

9 Gjör þér far um að koma sem fyrst til mín; 10 því að Demas
hefir yfirgefið mig, af því að hann elskaði þennan heim, og er hann
farinn til Þessaloníku; Kreskes er farinn til Galatíu og Títus til Dal-
matíu; 11 Lúkas er einn hjá mér. Tak þú Markús og lát hann koma
með þér, því að hann er mér þarfur til þjónustu. 12 En Týkíkus hefi
eg sent til Efesus. 13 Fær þú mér, þegar þú kemur, möttulinn, sem eg
skildi eftir í Tróas hjá Karpusi, og bækurnar, einkanlega skinnbæk-
urnar. 14 Alexander koparsmiður gjörði mér margt ilt; drottinn mun
gjalda honum eftir verkum hans. 15 Gæt þín líka fyrir honum, því að
mjög stóð hann í gegn orðum vorum. 16 Í fyrstu málsvörn minni kom
enginn mér til aðstoðar, heldur yfirgáfu mig allir; verði þeim það ekki
tilreiknað. 17 En drottinn stóð með mér og veitti mér kraft, til þess að
eg yrði til að fullna prédikunina og allir heiðingjarnir fengju að heyra.
Og eg varð frelsaður úr gini ljónsins. 18 Drottinn mun frelsa mig frá
öllu illu verki og mig hólpinn leiða inn í ríkið sitt hið himneska.
Honum sé dýrð um aldir alda. Amen.

19 Heilsa þú Prisku og Akvílasi og heimili Ónesífórusar. 20 Er-
astus varð eftir í Korintu, en Trófímus skildi eg eftir sjúkan í Míletus.
21 Gjör þér far um að koma fyrir vetur. Evbúlus sendir þér kveðju og
Púdes og Línus og Kládía og allir bræðurnir.

22 Drottinn sé með þínum anda. Náð sé með yður.

11: Post. 13, 50; 14, 2. 19. Sálm. 34, 20. 2 Kor. 1, 10. **12:** Matt. 16, 24. Jóh. 17, 14. Post. 14, 22. 1 Þess. 3, 3. **14:** kap. 2, 2. **15:** Sálm. 119, 105. 130. **16:** 2 Pét. 1, 20. Róm. 15, 4. **17:** kap. 2, 21. — **4, 1:** Matt. 25, 31. Jóh. 5, 27. 2 Þess. 2, 8. **4:** 2 Þess. 2, 10. 11. 1 Tím. 1, 4. **5:** kap. 1, 8; 2, 3. Post. 21, 8. Ef. 4, 11. **6:** 2 Pét. 1, 14. **7:** Post. 20, 24. 1 Kor. 9, 24. 25. Fil. 3, 14. 1 Tím. 6, 12. Hebr. 12, 1. **8:** 1 Kor. 9, 25. 1 Pét. 5, 4. **9:** v. 21. **10:** Kól. 4, 14. **11:** Post. 15, 37 n. Kól. 4, 10. **16:** kap. 1, 15. **18:** Matt. 6, 13. 1 Pét. 4, 11. **19:** Post. 18, 2. Róm. 16, 3. 1 Kor. 16, 19. 2 Tím. 1, 16. **20:** Post. 19, 22; 20, 4. **21:** v. 9. **22:** Tít. 3, 15.

Bréf Páls postula til Títusar.

1 Páll þjónn Guðs, en postuli Jesú Krists, samkvæmt trú Guðs út-
valdra og þekking sannleikans, sem er í samhljóðan við guðhræðslu;
2 í von um eilíft líf, sem Guð, sá er ekki lýgur, hefir heitið frá eilífum
tíðum, 3 en opinberaði á sínum tímum orð sitt í prédikun, sem mér
er trúað fyrir eftir skipun Guðs frelsara vors, 4 til Títusar, skilgetins son-
ar samkvæmt sameiginlegri trú.
Náð og friður frá Guði föður og Kristi Jesú, frelsara vorum.
5 Þess vegna lét eg þig eftir í Krít, til þess að þú færðir í lag það
sem ógjört var og skipaðir öldunga í hverri borg, svo sem eg lagði
fyrir þig: 6 þann einn sem er óaðfinnanlegur, einnar konu eiginmaður,
á trúuð börn, sem eigi eru sökuð um andarvaraleysi eða þrjózku. 7 Því
að biskup á að vera óaðfinnanlegur, eins og ráðsmaður Guðs, ekki
sjálfbirgingur, ekki reiðigjarn, ekki drykkjumaður, ekki áflogamaður,
ekki sólginn í svívirðilegan gróða; 8 heldur gestrisinn, gott elskandi,
hóglátur, réttlátur, heilagur, bindindissamur; 9 maður fastheldinn við
hið sanna orð samkvæmt kenningunni, til þess að hann sé fær um
bæði að áminna með hinni heilnæmu kenningu og að hrekja þá sem
móti mæla.
10 Því að margir eru þverbrotnir og fara með hégómamál og leiða
í villu, allra helzt eru það umskurnarmennirnir, 11 og verður að stinga
upp í þá; það eru mennirnir, sem kollvarpa heilum heimilum, er þeir
kenna það sem eigi á að kenna, fyrir svívirðilegs gróða sakir. 12 Ein-
hver af þeim, eigin spámaður þeirra, hefir svo að orði komist: Krítar-
menn eru síljúgandi, óarga dýr og letimagar. 13 Þessi vitnisburður er
sannur. Fyrir þá sök skalt þú vanda harðlega um við þá, til þess að
þeir verði heilbrigðir í trúnni, 14 og gefi sig ekki að Gyðinga-æfintýrum
og boðum manna, sem fráhverfir eru sannleikanum. 15 Allir hlutir eru
hreinum hreinir, en flekkuðum og vantrúuðum er ekkert hreint, heldur
er bæði hugur þeirra flekkaður og samvizka. 16 Þeir segjast svo sem
þekkja Guð, en afneita honum með verkunum; eru þeir viðbjóðslegir
og óhlýðnir og óhæfir til hvers góðs verks.
2 En tala þú það, sem sæmir hinni heilnæmu kenningu, 2 að aldr-
aðir menn séu bindindissamir, siðprúðir, hóglátir, heilbrigðir í
trúnni, kærleikanum og þolgæðinu; 3 svo eiga og aldraðar konur að vera
virðulegar í háttalagi sínu, ekki rógberar og ekki heldur í ánauð of-
drykkjunnar; heldur kenni gott frá sér, 4 til þess að þær laði hinar
ungu til að elska menn sína, elska börn sín, 5 vera hóglátar, skírlífar,
heimilisræknar, góðlátar, eiginmönnum sínum undirgefnar, til þess að
orði Guðs verði ekki lastmælt. 6 Svo skalt þú og áminna hina yngri
menn að vera hóglátir, 7 og sýn þig sjálfan í öllum greinum sem fyrir-
mynd góðra verka, sýn í kenningunni grandvarleik og virðuleik; 8 far
þú með heilnæmt orð, óákæranlegt, til þess að andstæðingurinn fyrir-
verði sig, þegar hann hefir ekkert ilt um oss að segja. 9 Áminn þræla,

---

1, 1: 1 Tím. 2, 4; 6, 3. **2:** 4 Mós. 23, 19. 2 Tím. 2, 13. **3:** Ef. 1, 9. Gal. 1, 1. **4:** 1 Tím. 1, 2. **5:** Post. 14, 23. **6:** 1 Tím. 3, 2—4. **7:** Matt. 24, 45. 1 Kor. 4, 1. 3 Mós. 10, 9. Ef. 5, 18. 1 Pét. 5, 2. **9:** 2 Tím. 1, 13. 1 Tím. 1, 10; 6, 3. **10:** 1 Tím. 1, 6. Post. 15, 1. **11:** 2 Tím. 3, 6. 1 Tím. 6, 5. **13:** 2 Tím. 4, 2. Tit. 2, 2. **14:** 1 Tím. 1, 4; 4, 7. Jes. 29, 13. Kól. 2, 22. **15:** Matt. 15, 11. Lúk. 11, 39. 41. **16:** 2 Tím. 3, 5. — **2, 1:** 2 Tím. 1, 13. **2:** kap. 1, 13. **5:** Ef. 5, 22. Róm. 2, 24. 1 Tím. 6, 1. **7:** 1 Tím. 4, 12. 1 Pét. 5, 3. **8:** kap. 1, 9. 1 Tím. 5, 14. 1 Pét. 2, 12.

að þeir séu undirgefnir húsbændum sínum og í öllu geðþekkir, ekki
svörulir, 10 ekki hnuplsamir, heldur skulu þeir auðsýna hvers konar góða
trúmensku, til þess að þeir prýði kenningu Guðs frelsara vors í öllum
greinum. 11 Því að náð Guðs hefir opinberast sáluhjálpleg öllum mönn-
um, 12 og kennir hún oss að afneita óguðleik og veraldlegum girndum,
og lifa hóglátlega, réttvíslega og guðrækilega í heimi þessum; 13 bíðandi
hinnar sælu vonar og dýrðar-opinberunar hins mikla Guðs og frelsara
vors Jesú Krists, 14 sem gaf sjálfan sig fyrir oss, til þess að hann leysti
oss frá öllu ranglæti, og hreinsaði sjálfum sér til handa eignarlýð, kost-
gæfinn til góðra verka.

15 Tala þú þetta og áminn, og vanda um með fullum myndugleika.
Lát engan lítilsvirða þig.

3 Minn þá á að vera undirgefnir höfðingjum og yfirvöldum, vera
hlýðnir, vera reiðubúnir til sérhvers góðs verks; 2 lastmæla engum,
vera ódeilugjarnir, vera sanngjarnir, sýna hvers konar hógværð við
alla menn; 3 því að vér vorum og fyrrum óskynsamir, óhlýðnir, villu-
ráfandi, í ánauð margs konar fýsna og lostasemda, ólum aldur vorn í
ilsku og öfund, andstyggilegir, hatandi hver annan; 4 en er gæzka Guðs
frelsara vors og elska hans til mannanna birtist, 5 þá frelsaði hann oss,
ekki vegna réttlætisverkanna, sem vér höfðum unnið, heldur samkvæmt
miskunn sinni fyrir laug endurfæðingar og endurnýjungar heilags anda,
6 sem hann úthelti yfir oss ríkulega fyrir Jesúm Krist, frelsara vorn, 7 til
þess að vér, réttlættir fyrir náð hans, yrðum í voninni erfingjar eilífs lífs.
8 Það orð er satt, og á þetta vil eg að þú leggir alla áherzlu, til þess að
þeir, sem fest hafa trú á Guð, láti sér umhugað um að stunda góð
verk. Þetta er gott og mönnunum nytsamlegt. 9 En forðast þú heimsku-
legar þrætur og ættartölur og deilur og lögmálsstælur, því að þær eru
gagnslausar og hégómlegar. 10 Þrætumanni skalt þú sneiða hjá, er þú
hefir einu sinni og tvisvar áminnt hann; 11 með því að þú veizt að slík-
ur maður er rangsnúinn og syndgar; hann er sjálfdæmdur.

12 Þegar eg sendi Artemas til þín eða Týkíkus, þá gjör þér far um
að koma til mín í Nikópólis, því þar hefi eg ásett mér að hafa vetrar-
vist. 13 Greið sem bezt för þeirra Senasar lögvitrings og Apollós, til
þess að þá bresti ekkert. 14 En vorir menn eiga og að læra að stunda
góð verk til nauðsynja-þarfa, til þess að þeir séu ekki ávaxtarlausir.

15 Allir, sem hjá mér eru, senda þér kveðju. Heilsa þeim, sem
oss elska í trú.

Náð sé með yður öllum.

9: 1 Tím. 6, 1. 2. 1 Pét. 2, 18. **10:** kap. 1, 3. 1 Tím. 1, 1. **11:** 1 Tím. 2, 4. **12:** Lúk. 1, 74. 75. Ef. 1, 4; 5, 27. Kól. 1, 22. 1 Pét. 1, 17. 18. **13:** 1 Kor. 1, 7. Fil. 3, 20. 1 Þess. 1, 10. **14:** Gal. 1, 4; 2, 20. Ef. 5, 2. 25. 2 Mós. 19, 5. 5 Mós. 4, 20. 1 Pét. 2, 9. 2 Kor. 5, 15. Ef. 2, 10. **15:** 2 Tím. 4, 2. 1 Kor. 16, 11. 1 Tím. 4, 12. — **3, 1:** Róm. 13, 1. 1 Pét. 2, 13. 2 Tím. 3, 17. Tít. 2, 14. **2:** Fil. 4, 5. 2 Tím. 2, 24. 25. **3:** 1 Kor. 6, 11. Ef. 2, 1. 3; 4, 17. 18. 1 Pét. 4, 3. **4:** kap. 2, 11. **5:** Post. 15, 11. Róm. 3, 20. 28. Ef. 2, 4 n. 5, 26. **6:** Róm. 5, 5. **7:** kap. 1, 2. **8:** kap. 2, 14. **9:** kap. 1, 14. 1 Tím. 1, 4. **10:** Róm. 16, 17. 2 Þess. 3, 6. 2 Jóh. 10. **11:** 1 Tím. 6, 5; 4, 2. **12:** Ef. 6, 21. **13:** Post. 18, 24. 3 Jóh. 6. **15:** Gal. 5, 6. 2 Tím. 4, 22.

Bréf Páls postula til Fílemons.

1 Páll, bandingi Krists Jesú, og bróðirinn Tímóteus til okkar elsk-
aða Fílemons og samverkamanns okkar, 2 og til Appíu systur okk-
ar, og til Arkippusar samherja okkar, og til safnaðarins í húsi þínu.
3 Náð sé með yður og friður frá Guði föður vorum og drotni
Jesú Kristi.
4 Guði mínum gjöri eg ávalt þakkir, er eg minnist þín í bænum
mínum, — 5 er eg heyri um kærleika þinn og trúna, sem þú hefir til
drottins Jesú og til allra hinna heilögu, — 6 að samfélag trúar þinnar
verði mikilvirkt fyrir Krist í þekking alls hins góða, sem með yður
býr. 7 Því að eg hlaut mikla gleði og huggun af kærleika þínum, þar
eð þú, bróðir, hefir endurnært hjörtu hinna heilögu.
8 Því er það, að þótt eg hafi fulla djörfung að bjóða þér það sem
vera ber, 9 þá fer eg þó heldur bónarveg vegna kærleika þíns, þar sem
eg er eins og eg er, hann Páll gamli, og nú líka bandingi Krists Jesú;
10 eg bið þig þá fyrir barnið mitt, sem eg hefi getið í fjötrum mínum,
hann Onesímus, 11 sem áður var þér óþarfur, en er nú þarfur bæði þér
og mér; 12 einmitt hann sendi eg nú til þín aftur, og er hann hjartað í
brjósti mér. 13 Feginn vildi eg hafa haldið honum hjá mér, til þess að
hann í þinn stað veitti mér þjónustu í fjötrum fagnaðarerindisins; 14 en
án þíns samþykkis vildi eg ekkert gjöra, til þess að velgjörningur þinn
skyldi ekki koma eins og af nauðung, heldur af fúsum vilja. 15 Því
að vísast hefir hann þess vegna um stundarsakir skilist við þig, til
þess að þú síðan skyldir eilíflega halda honum; 16 ekki lengur eins og
þræli, heldur þræli fremri, eins og elskuðum bróður, mjög kærum mér,
en hve miklu fremur þó þér, bæði í holdi og í drotni. 17 Ef þú nú
telur mig félagsbróður þinn, þá tak á móti honum, eins og væri eg
það sjálfur. 18 En hafi hann eitthvað gjört á hluta þinn, eða sé hann
í skuld við þig, þá fær þú mér það til reiknings. 19 Eg, Páll, rita með
eigin hendi: Eg mun gjalda — að eg ekki nefni við þig, að þú enda
ert í skuld við mig um sjálfan þig. 20 Já, bróðir, unn mér gagns af
þér í drotni, endurnær hjarta mitt í Kristi. 21 Í fullu trausti til hlýðni
þinnar rita eg til þín, og veit að þú munt enda gjöra fram yfir það,
sem eg mælist til. 22 En hafðu líka til gestaherbergi handa mér, því
að eg vona, að eg vegna bæna yðar muni verða gefinn yður.
23 Epafras, sambandingi minn í Kristi Jesú, sendir þér kveðju,
24 og Markús, Aristarkus, Demas og Lúkas, samverkamenn mínir.
25 Náðin drottins vors Jesú Krists sé með anda yðar. Amen.

1, 1: Ef. 3, 1. **2:** Kól. 4, 17. Róm. 16, 5. **3:** Kól. 1, 2. **4:** Fil. 1, 3. 4. 1 Þess. 1, 2. **7:** v. 20. 2 Tím. 1, 16. **9:** 2 Tím. 1, 8. **10:** Kól. 4, 9. 1 Kor. 4, 15. Gal. 4, 19. **13:** Fil. 2, 30. **14:** 2 Kor. 9, 7. **16:** 1 Tím. 6, 2. **22:** Fil. 1, 25; 2, 24. **23:** Kól. 1, 7; 4, 12. **24:** Post. 12, 12; 15, 37 n. 19, 29. Kól. 4, 14.

Bréfið til Hebrea.

1 Eftir að Guð forðum hafði oftsinnis talað til feðranna og með
mörgu móti fyrir munn spámannanna, hefir hann í lok þessara daga
til vor talað fyrir soninn, 2 sem hann setti erfingja allra hluta, fyrir
hvern hann og hefir gjört heimana. 3 Hann sem er ljómi dýrðar hans
og ímynd veru hans, og ber alt með orði máttar síns; hann settist, er
hann hafði hreinsun gjört syndanna, til hægri handar hátigninni á
hæðum, 4 og er orðinn englunum þeim mun meiri, sem hann hefir að
erfðum tekið ágætara nafn en þeir. 5 Því við hvern af englunum hefir
hann nokkuru sinni sagt: *Þú ert sonur minn, í dag hefi eg getið þig!*
Og í annan stað: *Eg vil vera honum faðir, og hann mun vera mér*
sonur! 6 Og er hann aftur leiðir hinn frumgetna inn í heimsbygðina,
segir hann: *Og allir englar Guðs skulu tilbiðja hann.* 7 Og um englana
segir hann: *Hann sem gjörir engla sína vinda og þjóna sína eldsloga.*
8 En um soninn: *Hásæti þitt, ó Guð, er um aldir alda, og sproti réttvís-*
innar er sproti ríkis þíns. 9 *Þú hefir elskað réttlæti og hatað ranglæti;*
fyrir því hefir Guð, þinn Guð, smurt þig gleðinnar olíu fram yfir þína
jafningja. 10 Og: *Þú, drottinn, hefir í upphafi grundvallað jörðina, og*
himnarnir eru verk handa þinna. 11 *Þeir munu farast, en þú stendur, og*
allir munu þeir fyrnast sem fat. 12 *Og þú munt þá saman vefja eins og*
blæju, eins og fat, og þeir munu umbreytast, en þú ert hinn sami, og þín
ár munu ekki þrotna. 13 En við hvern af englunum hefir hann nokk-
uru sinni sagt: *Set þig mér til hægri handar, unz eg gjöri óvini þína að*
fótaskör þinni? 14 Eru þeir ekki allir þjónustubundnir andar, útsendir í
þeirra þarfir, sem hjálpræðið eiga að erfa?
2 Þess vegna ber oss að gefa því enn betur gaum, er vér höfum
heyrt, svo að eigi berumst vér afleiðis. 2 Því að hafi orðið af engl-
um talað reynst stöðugt, og hver yfirtroðsla og óhlýðni hlotið réttlátt
endurgjald, 3 hvernig fáum vér þá undan komist, ef vér vanrækjum slíkt
hjálpræði, sem flutt var að upphafi af drotni, og var staðfest fyrir oss
af þeim, er heyrðu, 4 er Guð jafnframt bar vitni með þeim, bæði með
táknum og undrum og margs konar kraftaverkum og útbýtingu heilags
anda að vild sinni?
5 Því ekki lagði hann undir engla hinn komandi heim, sem vér
tölum um. 6 En einhverstaðar vitnaði maður segjandi: *Hvað er mað-*
urinn, að þú minnist hans? Eða mannsins sonur, að þú vitjir hans?
7 *Litlu einu hefir þú gjört hann englunum lægri. Þú hefir krýnt hann*
dýrð og heiðri. Og þú hefir skipað hann yfir verk handa þinna. 8 *Alla*
hluti hefir þú lagt undir fætur hans. Því að með því að leggja alla
hluti undir hann, þá hefir hann ekkert það eftir skilið, er ekki sé undir
hann lagt. En nú sjáum vér ekki enn þá, að allir hlutir séu undir
hann lagðir. 9 En hann, sem litlu einu var gjörður englunum lægri,
það er að segja Jesús, hann sjáum vér vegna þjáningar dauðans krýnd-
an dýrð og heiðri, til þess að hann af Guðs náð skyldi dauðann
smakka fyrir alla. 10 Því að það hæfði honum, vegna hvers allir hlutir

---

1, 1: 4 Mós. 12, 6. 8. Lúk. 1, 70. Gal. 4, 4. **2:** Kól. 1, 16. Róm. 11, 36. Jóh. 1, 3. **3:** Jóh. 14, 9. 2 Kor. 4, 4. Kól. 1, 15. 17. Hebr. 9, 26; 8, 1; 10, 12. **4:** Fil. 2, 9. 10. **5:** Sálm. 2, 7. 2 Sam. 7, 14. **6:** Róm. 8, 29. Kól. 1, 15. Sálm. 97, 7. **7:** v. 14. Sálm. 104, 4. **8:** Sálm. 45, 7. 8. **9:** Post. 10, 38. **10:** Sálm. 102, 26 n. 8, 4. **11:** Jes. 51, 6. Lúk. 21, 33. **13:** Sálm. 110, 1. Ef. 1, 20. Hebr. 10, 12. **14:** Sálm. 34, 8. — **2, 2:** Post. 7, 53. Gal. 3, 19. 5 Mós. 27, 26. **3:** kap. 10, 29. 12, 25. Mark. 1, 14. 15. Lúk. 1, 2. **4:** Post. 2, 22; 14, 3. 1 Kor. 12, 11. **6:** Sálm. 8, 5 n. **7:** Ef. 1, 21. **8:** kap. 10, 13. **9:** Fil. 2, 8. 9. 1 Jóh. 2, 2.

eru, og fyrir hvern allir hlutir eru, er hann leiddi marga syni til dýrð-
ar, að fullkomna höfund hjálpræðis þeirra með þjáningum. 11 Því að
bæði sá sem helgar og þeir, sem helgaðir verða, eru allir af einum;
fyrir þá sök telur hann sér eigi vanvirðu að kalla þá bræður, 12 seg-
jandi: *Eg mun kunnugt gjöra nafn þitt bræðrum mínum, eg mun syngja
þér lof mitt í söfnuðinum.* 13 Og í annan stað: *Eg mun halda áfram að
treysta á hann.* Og enn fremur: *Sjá, eg og börnin, er Guð gaf mér.*
14 Þar sem nú börnin eiga hlut í holdi og blóði, þá hefir hann og sjálf-
ur fengið hlutdeild í því mjög svo á sama hátt, til þess að hann fyrir
dauðann gæti að engu gjört þann, sem hefir mátt dauðans, það er að
segja djöfulinn, 15 og frelsað alla þá, sem af ótta fyrir dauðanum
voru undir þrælkun seldir alla sína æfi. 16 Því að víst er um
það, að ekki tekur hann að sér englana, en hann tekur að sér
sæði Abrahams. 17 Því var það, að hann í öllum greinum átti að
verða líkur bræðrunum, til þess að hann yrði miskunnsamur og
trúr æðsti prestur í þjónustu fyrir Guði, til þess að friðþægja fyrir
syndir lýðsins. 18 Því að með því að hann hefir liðið, þar sem hans
sjálfs var freistað, er hann fær um að fulltingja þeim, er verða fyrir
freistingu.

3 Bræður heilagir! Þér skuluð þess vegna, sem hluttakar himn-
eskrar köllunar, gefa gætur að postula og æðsta presti játningar
vorrar, Jesú, 2 sem trúr var þeim, er hann skipaði, eins og Móse var það
líka í öllu hans húsi. 3 Því að þessi er álitinn verður þeim mun meiri
dýrðar en Móse, sem sá, er húsið gjörði, hefir meiri dýrð en húsið
sjálft; 4 því að sérhvert hús er gjört af einhverjum, en Guð er sá, sem
alt hefir gjört. 5 Og Móse var að sönnu trúr í öllu hans húsi, eins og
þjónn, til vitnisburðar um það, sem átti að verða talað; 6 en Kristur
eins og sonur yfir húsi hans, og hans hús erum vér, ef vér höldum
fastri djörfunginni og hrósun vonarinnar alt til enda.

7 Því er það eins og heilagur andi segir: *Í dag, ef þér heyrið raust
hans,* 8 *þá forherðið ekki hjörtu yðar, eins og í beiskjunni á degi freist-
ingarinnar á eyðimörkinni;* 9 *þar sem feður yðar freistuðu mín í fullri
raun, og verkin mín fengu þeir að sjá í fjörutíu ár.* 10 *Fyrir því var eg
gramur kynslóð þessari og sagði: Óaflátanlega villast þeir í hjörtum sínum.
En þeir þektu ekki vegu mína.* 11 *Svo sem eg sór í bræði minni: Eigi
skulu þeir inn ganga til hvíldar minnar.* 12 Gefið gætur, bræður, að eigi
kunni að vera hjá einhverjum yðar vont vantrúar hjarta, að hann falli
frá lifanda Guði. 13 Heldur áminnið sjálfa yður einn og sérhvern dag,
á meðan enn heitir: í dag, til þess að enginn yðar forherðist af táli
syndarinnar. 14 Því að vér erum orðnir hluttakar Krists, svo framar-
lega sem vér höldum föstu alt til enda trausti voru, eins og það var
að upphafi. 15 Þar sem sagt er: Í dag, ef þér heyrið raust hans, þá
forherðið ekki hjörtu yðar eins og í beiskjunni. 16 Því að hverjir voru
þeir, sem heyrt höfðu, og ollu þó beiskju? Voru það ekki einmitt allir
þeir, sem út höfðu farið af Egiptalandi fyrir tilstilli Móse? 17 Og
hverjum var hann gramur í fjörutíu ár? Var það ekki þeim sem
syndgað höfðu, hverra hræ hrundu niður á eyðimörkinni? 18 Og hver-

---

10: Jóh. 1, 3. Róm. 11, 36. Lúk. 24, 26. Post. 3, 15; 5, 31. **11:** kap. 13, 12. Jóh. 17, 19. Matt. 12, 50. Jóh. 20, 17. **12:** Sálm. 22, 23. 26. **13:** Jes. 8, 17. 18. Jóh. 10, 29; 17, 6. 9. **14:** Jóh. 1, 14. Jes. 25, 8. 2 Tím. 1, 10. **15:** Lúk. 1, 74. Róm. 8, 15. **17:** kap. 4, 15. 16; 5, 1. 2. — **3, 1:** Fil. 3, 14. 1 Pét. 1, 15. Hebr. 4, 14; 6, 20. **2:** 4 Mós. 12, 7. **5:** v. 2. 5 Mós. 18, 15. 18. **6:** 1 Kor. 3, 16; 6, 19. Ef. 2, 21. 22. Matt. 24, 13. **7:** Sálm. 95, 7. 8. **9:** 4 Mós. 14, 22. **11:** 4 Mós. 14, 21—25. Sálm. 95, 11. **14:** Opinb. 2, 10. 25. **17:** 4 Mós. 14, 33 n. 26, 65.

jum sór hann, að eigi skyldu þeir ganga inn til hvíldar hans, nema
hinum vantrúuðu? Og vér sjáum, að sakir vantrúar fengu þeir eigi
gengið inn.
4 Þar sem nú er eftir látið fyrirheit um það, að ganga inn til
hvíldar hans, þá vörumst grandvarlega að svo kunni að fara, að
nokkur yðar virðist dragast aftur úr; 2 því að fagnaðarerindið var oss
boðað eigi síður en þeim; en orðið, sem þeir heyrðu, kom þeim eigi
að haldi, vegna þess að það samblandaðist ekki trúnni hjá heyrend-
unum. 3 Því að vér, sem trú höfum tekið, göngum inn til hvíldarinnar,
eins og hann hefir sagt: Svo sem eg sór í bræði minni: Eigi skulu
þeir ganga inn til hvíldar minnar; enda þótt verkin væru fullgjör frá
grundvöllun heims. 4 Því að einhverstaðar hefir hann svo að orði
kveðið um hinn sjöunda dag: *Og Guð hvíldist hinn sjöunda dag eftir
öll verk sín.* 5 Og enn á þessum stað: Eigi skulu þeir ganga inn til
hvíldar minnar. 6 Þar sem nú enn stendur til boða, að nokkurir gangi
inn til hennar, og þeir, er fagnaðarerindið var fyr boðað, gengu ekki
inn sakir óhlýðni, 7 þá ákveður hann aftur dag einn, segjandi hjá
Davíð, eftir svo langan tíma: Í dag, svo sem fyr hefir sagt verið; í dag,
ef þér heyrið raust hans, þá forherðið ekki hjörtu yðar. 8 Því að hefði
Jósúa leitt þá til hvíldar, þá mundi hann ekki síðar meir hafa talað
um annan dag. 9 Enn stendur þá til boða sabbatshvíld fyrir lýð Guðs.
10 Því að sá, sem gengið hefir inn til hvíldar hans, hefir og sjálfur tekið
sér hvíld eftir verk sín, eins og Guð hvíldist eftir sín verk. 11 Kostum
því kapps um að ganga inn til þessarar hvíldar, til þess að enginn
falli á sama dæmi óhlýðninnar. 12 Því að orð Guðs er lifandi og kröft-
ugt og beittara hverju tvíeggjuðu sverði, og smýgur inn í instu fylgsni
sálar og anda, liðamóta og mergjar, og er vel fallið til að dæma um
hugsanir og hugrenningar hjartans. 13 Og engin skepna er honum hulin,
en alt er bert og öndvert augum hans, sem hér er um að ræða.

14 Er vér þá höfum mikinn æðsta prest, sem farið hefir í gegnum
himnana, Jesúm Guðs son, þá höldum fast við játninguna. 15 Því að
ekki höfum vér þann æðsta prest, er eigi geti séð aumur á veikleika
vorum, heldur þann, sem freistað var á allan hátt eins og vor, án
syndar. 16 Göngum því með djörfung að hásæti náðarinnar, til þess að
vér öðlumst miskunn og hljótum náð til hjálpar á hagkvæmum tíma.
5 Því að svo er um hvern æðsta prest, að þar sem hann er úr
flokki manna tekinn, þá er hann settur fyrir menn, til þjónustu
fyrir Guði, til þess að bera fram bæði gáfur og fórnir fyrir syndir,
2 og getur hann verið mildur við fáfróða og villuráfandi, þar sem hann
sjálfur er veikleika vafinn. 3 Og sökum þess á hann að bera fram
syndafórn, eigi síður fyrir sjálfan sig en fyrir lýðinn. 4 Og ekki tekur
nokkur sér sjálfum þennan heiður, heldur er hann kallaður af Guði,
engu síður en Aron. 5 Svo var það og um Krist, að ekki tók hann
sjálfum sér þá dýrð að gjörast æðsti prestur, heldur sá er við hann
sagði: *Sonur minn ert þú, í dag hefi eg getið þig.* 6 Eins og hann líka
segir á öðrum stað: *Þú ert prestur að eilífu að hætti Melkísedeks.* 7 Hann
sem á dögum holds síns bar fram með sárum kveinstöfum og tára-
föllum bænir og auðmjúk andvörp fyrir þann, sem megnaði að frelsa

---

18: v. 11. 5 Mós. 1, 34—36. — **4, 3:** Sálm. 95, 11. **4:** 1 Mós. 2, 2. **7:** kap. 3, 7. 8. **8:** 5 Mós. 31, 7. **10:** Opinb. 14, 13. **12:** Jes. 49, 2. Jer. 23, 29. Opinb. 1, 16. **13:** Sálm. 33, 13–15; 139, 1—5. **14:** kap. 3, 1; 6, 20; 7, 26; 8, 1. **15:** kap. 2, 17. Matt. 4, 1. Lúk. 22, 28. Jes. 53, 9. 2 Kor. 5, 21. 1 Pét. 2, 22. **16:** kap. 10, 22. Ef. 3, 12. 1 Jóh. 3, 21. — **5, 1:** 2 Mós. 28, 1 n. Hebr. 8, 3. **2:** kap. 4, 15; 2, 18. **3:** 3 Mós. 16, 6. **4:** 2 Mós. 28, 1. **5:** Jóh. 8, 54. Sálm. 2, 7. **6:** Sálm. 110, 4. Hebr. 7, 17. **7:** Matt. 26, 39 n. Lúk. 22, 41—44.

hann frá dauða, og fékk þá bænheyrslu, að leysast úr angist sinni.
[8] Og þótt hann sonur væri, lærði hann samt hlýðni af því, sem hann
leið. [9] Og er hann var fullkomnaður, gjörðist hann öllum þeim, er
honum hlýða, höfundur eilífs hjálpræðis, [10] af Guði nefndur æðsti
prestur að hætti Melkísedeks.
[11] Um þetta höfum vér langt mál að segja og torskilið, af því að
þér hafið gjörst heyrnarsljóir. [12] Því þó að þér tímans vegna ættuð að
vera kennarar, þá hafið þér þess enn þörf að einhver kenni yður
byrjunar-stafróf boða Guðs; og svo er komið fyrir yður, að þér hafið
þörf á mjólk, en ekki megnri fæðu. [13] En hver sem er við mjólkina,
hann er óreyndur í réttlætis orði, því að hann er barn. [14] En megna
fæðan er fyrir fullorðna, þar sem leiknin hefir tamið skilvitunum að
greina gott frá illu.

6 Fyrir því skulum vér sleppa byrjunar-atriðunum í Kristi og sækja
fram til fullkomnunarinnar, og förum ekki aftur að leggja grund-
völl iðrunar frá dauðum verkum og trúar á Guð, — [2] kenningar-grund-
völl um skírnir, handayfirlagningar, upprisu dauðra og eilífan dóm. [3] Og
þetta munum vér gjöra, ef Guð lofar. [4] Því að það er ómögulegt, að
þeir sem eitt sinn eru orðnir upplýstir og hafa smakkað hina himnesku
gjöf, og hafa orðið hluttakar heilags anda, [5] og hafa smakkað Guðs
góða orð og krafta komandi aldar, og hafa síðan fallið frá, — það er
ómögulegt að endurnýja þá til iðrunar, [6] þar sem þeir með sjálfum sér
krossfesta Guðs son af nýju og smána hann; [7] því að jörð sú, er drukkið
hefir í sig regnið, sem á hana fellur hvað eftir annað, og ber gróður til
gagns fyrir þá, sem hún og er yrkt fyrir, fær blessun frá Guði; [8] en beri
hún þyrna og þistla, er hún ónýt, yfir henni vofir bölvun, og hennar
bíður að lokum að verða brend.
[9] En hvað yður snertir, þér elskaðir, þá erum vér sannfærðir um
það sem vel fer og hjálpsamlegt er, þó að vér mælum svo, [10] því að
ekki er Guð ranglátur, að hann gleymi verki yðar og kærleikanum,
sem þér auðsýnduð nafni hans, er þér veittuð hinum heilögu þjónustu
og veitið enn. [11] Og vér óskum að sérhver yðar sýni af sér sömu ástund-
an, til þess að vonin fullkomnist alt til enda; [12] til þess að þér verðið
ekki sljóir, heldur eftirbreytendur þeirra, sem vegna trúar og stöðug-
lyndis erfa fyrirheitin.
[13] Því var það, að þegar Guð gaf Abraham fyrirheitið, þá sór hann
við sjálfan sig, þar sem hann hafði við engan æðri að sverja, og sagði:
[14] *Sannlega mun eg blessandi blessa þig og margfaldandi margfalda þig.*
[15] Og með þeim hætti öðlaðist hann fyrirheitið, er hann hafði beðið þess
með stöðuglyndi. [16] Því að menn sverja eið við þann sem æðri er, og
eiðurinn er fyrir þá endir alls andmælis til staðfestingar. [17] Með því
nú að Guð vildi sýna erfingjum fyrirheitisins enn ríkulegar, hve ráð
sitt væri óraskanlegt, þá lagði hann enda eið við, [18] til þess að tvent
væri það til óraskanlegt — þar sem ómáttulegt var að Guð færi með
lygi —, er léti oss, þá er undan hafa komist, fá örugt traust, til þess
að höndla sæluvonina, sem oss er geymd, [19] sem vér höfum eins og
akkeri sálarinnar, traust og örugt. Og það nær alla leið inn fyrir for-
tjaldið, [20] þangað sem Jesús gekk inn, hann sem er fyrirrennarinn, oss
til heilla, orðinn æðsti prestur að eilífu, að hætti Melkísedeks.

8: Fil. 2, 8. **9:** kap. 2, 10. **10:** v. 6. **12:** kap. 6, 1. 2. 1 Kor. 3, 2. **13:** 1 Kor. 3, 1; 14, 20. — **6, 2:** kap. 5, 12. **3:** Post. 18, 21. Jak. 4, 15. **5:** kap. 10, 26. Matt. 12, 31. 45. 2 Pét. 2, 20. 1 Jóh. 5, 16. **8:** Matt. 21, 19. **10:** Róm. 3, 5. 2 Kron. 15, 7. Orðskv. 14, 31. Matt. 10, 42; 25, 40. 1 Kor. 15, 58. **11:** kap. 3, 6. 14. Matt. 24, 13. **12:** v. 15. **13:** Sálm. 105, 9. Lúk. 1, 73. **14:** 1 Mós. 22, 17. **16:** 2 Mós. 22, 11. **17:** v. 13. **18:** Tít. 1, 2. **20:** kap. 3, 1; 4, 14; 5, 6. 10.

7 Því að Melkísedek þessi, Salem-konungur, prestur Guðs hins
hæsta, hann er sá er gekk á móti Abraham, er hann sneri heim-
leiðis frá vígi konunganna, og blessaði hann. [2] Og honum lét Abra-
ham í té tíund af öllu. — Fyrst þýðir nafnið »réttlætis-konungur«, en
heitir og enn fremur Salem-konungur, það er »friðar-konungur«, [3] föð-
urlaus, móðurlaus, ekki ættfærður, hafandi hvorki upphaf daga né
enda lífs, en líkur gjör syni Guðs; — hann heldur áfram að vera prest-
ur um aldur.
[4] Virðið nú fyrir yður, hvílíkur maður það var, sem Abraham
gaf valda tíund af herfanginu, hann sjálfur forfaðirinn. [5] Og víst er
um það, að þeim Levísonum, er prestþjónustuna fá, er boðið að taka
tíund af lýðnum, eftir lögmálinu, það er að segja af bræðrum sínum,
enda þótt þeir útgengnir séu af lend Abrahams; [6] en sá, er eigi var
ættfærður til þeirra, tók tíund af Abraham og blessaði þann, er fyrir-
heitin hafði. [7] En með öllu er það ómótmælanlegt, að það sem er
minni háttar, er blessað af því sem meiri háttar er, [8] og hér taka dauð-
legir menn tíund, en þar tók sá, er um var vitnað, að hann lifi. [9] Og
svo má að orði kveða, að enda Leví, hann sem tíund tekur, hafi greitt
tíund, þar sem Abraham gjörði það, [10] því að enn þá var hann í lend
föður síns, þegar Melkísedek gekk á móti honum.
[11] Hefði nú fullkomnun fengist fyrir levíska prestdóminn, — en
hann var föturinn undir löggjöfinni, sem lýðurinn hafði tekið á móti,
— hver var þá framar þörf þess, að hefjast skyldi annar prestur að
hætti Melkísedeks, sá er eigi væri talinn að hætti Arons? [12] Því að
hjá því verður ekki komist, að þegar prestdómurinn breytist, þá verð-
ur og breyting á lögmálinu; [13] því að maður sá, sem þetta er um mælt,
var af annari ætt, og af þeirri ætt hefir enginn int þjónustu af hendi
við altarið. [14] Því að alkunnugt er það, að drottinn vor er af Júda
upp runninn, en Móse hefir ekkert um presta talað, að því er kemur
til þeirrar ættkvíslar. [15] Og þetta er enn miklu bersýnilegra, ef hafinn
er annar prestur í líking við Melkísedek, [16] sá er eigi varð það eftir
lögmáli holdlegs boðorðs, heldur eftir krafti órjúfanlegs lífs. [17] Því að
um hann er vitnað: Þú ert prestur að eilífu að hætti Melkísedeks.
[18] Því að undangengið boðorð er að vísu gjört ógilt, af því að það var
vanmáttugt og gagnslaust, — [19] því að lögmálið gjörði ekkert fullkom-
ið; — en jafnframt er innleidd betri von, og fyrir hana nálægjumst
vér Guð. [20] Og að svo miklu leyti sem það er ekki orðið án eiðs, —
[21] því að hinir hafa prestar orðið án eiðs, en hann með eiði frá þeim,
er við hann sagði: *Drottinn sór, og ekki mun hann iðra þess: þú ert
prestur að eilífu;* — [22] að því skapi er Jesús einnig orðinn borgunarmaður
betri sáttmála. [23] Og hinir eru margir, sem prestar urðu, af því að
dauðinn meinaði þeim að vera áfram, [24] en hann hefir prestdóm þar
sem ekki verða mannaskifti, af því að hann er að eilífu; [25] fyrir því
getur hann og til fulls frelsað þá, sem fyrir hann ganga fram fyrir
Guð, þar sem hann ávalt lifir, til að biðja fyrir þeim.
[26] Oss hæfði einmitt slíkur æðsti prestur, heilagur, svikalaus, ó-
flekkaður, greindur frá syndurum, og orðinn himnunum hærri; [27] sá er
ekki þarf daglega, eins og æðstu prestarnir, fyrst að bera fram fórnir
fyrir sínar eigin syndir, síðan fyrir syndir lýðsins; því að þetta gjörði
hann eitt skifti fyrir öll, er hann fórnfærði sjálfum sér. [28] Því að lög-

---

7, 1: 1 Mós. 14, 18 n. **5:** 4 Mós. 18, 21. **6:** Róm. 4, 13. **9:** 4 Mós. 18, 26. **11:** v. 18. 19. **14:** 1 Mós. 49, 10. Rut. 4, 17 n. Jes. 11, 1. Matt. 1, 1. Lúk. 3, 23 n. **17:** kap. 5, 6. Sálm. 110, 4. **18:** Gal. 4, 9. Róm. 8, 3. **19:** Jóh. 1, 17. Post. 13, 38. 39. Róm. 3, 20 n. Ef. 2, 18; 3, 12. **21:** Sálm. 110, 4. **22:** kap. 8, 6. **25:** kap. 9, 24. Róm. 8, 34. 1 Jóh. 2, 1. **26:** kap. 4, 14. 1 Pét. 2, 22. **27:** 3 Mós. 16, 3. 6 n. Hebr. 9, 12. 26.

málið skipar menn æðstu presta, sem hafa veikleika, en orð eiðsins,
þess er kom á eftir lögmálinu, skipar son, fullkominn gjörðan að eilífu.

8 En höfuðinntak þess, sem sagt hefir verið, er þetta: Vér höfum
þann æðsta prest, er settist til hægri handar hástóls hátignarinnar
á himnum, 2 helgiþjón helgidómsins og tjaldbúðarinnar, hinnar sönnu,
sem drottinn reisti, eigi maður. 3 Því að sérhver æðsti prestur er skip-
aður til þess að bera fram bæði gáfur og fórnir; fyrir því er það nauð-
synlegt, að þessi æðsti prestur hafi líka eitthvað fram að bera. 4 Væri
hann nú á jörðu, mundi hann alls ekki vera prestur, þar sem þeir eru
fyrir, sem lögmálinu samkvæmt frambera gáfurnar, 5 og eru það þeir,
sem veita þjónustu eftir mynd og skugga hins himneska, eins og Móse
fékk bendingu um frá Guði, er hann var að koma upp tjaldbúðinni:
Því að *gæt þess*, segir hann, *að þú gjörir alt eftir þeirri fyrirmynd, sem
þér var sýnd á fjallinu.* 6 En nú hefir hann fengið þeim mun ágætari
helgiþjónustu, sem hann og er meðalgangari betri sáttmála, sem lög-
trygður er betri fyrirheitum. 7 Því að hefði sá hinn fyrri sáttmáli ver-
ið óaðfinnanlegur, þá hefði ekki verið reynt að koma öðrum að. 8 Því
að hann er að finna að, þegar hann segir við þá: *Sjá, dagar koma,
segir drottinn, og eg mun gjöra nýjan sáttmála við hús Ísraels og við
hús Júda,* 9 *ekki eins og sáttmálann, er eg gjörði við feður þeirra á þeim
degi, er eg tók í hönd þeirra, til að leiða þá út af Egiptalandi, því að
þeir héldu ekki minn sáttmála, og eg hirti eigi um þá, segir drottinn.*
10 *Því að þetta er sáttmálinn, sem eg mun gjöra við hús Ísraels eftir þá
daga, segir drottinn: Eg mun gefa lög mín í hugskot þeirra og rita þau
á hjörtu þeirra, og eg mun vera Guð þeirra, og þeir munu vera lýður
minn.* 11 *Og alls enginn mun þá kenna samborgara sínum og enginn
bróður sínum, svo mælandi: Þektu drottin, því að allir munu þeir þekkja
mig, jafnt smáir sem stórir.* 12 *Því að eg mun vera vægur við misgjörðir
þeirra, og eg mun alls ekki framar minnast synda þeirra.* 13 Þar sem
hann nú kallar þetta nýjan sáttmála, þá hefir hann lýst hinn fyrri
úreltan, en það sem er að úreldast og fyrnast, er að því komið að
verða að engu.

9 Að vísu hafði nú fyrri sáttmálinn líka fyrirskipanir um þjónust-
una og hafði jarðneskan helgidóm. 2 Því að tjaldbúð var gjörð,
hin fremri, og í henni voru bæði ljósastikan og borðið og skoðunar-
brauðin, og heitir hún »hið heilaga«. 3 En bak við annað fortjaldið
var tjaldbúð, sem hét »hið allrahelgasta«. 4 Þar var reykelsisaltarið úr
gulli og sáttmálsörkin, sem alt í kring var gulli búin; í henni var gull-
kerið með manna í, og hinn blómgaði stafur Arons og sáttmálsspjöld-
in. 5 En yfir henni voru kerúbar dýrðarinnar, yfirskyggjandi náðar-
stólinn; en um þetta hvað fyrir sig er nú ekki að ræða. 6 Er þetta var
nú gjört með þeim hætti, þá ganga prestarnir stöðugt inn í fremri
tjaldbúðina og inna af hendi þjónustu-athafnirnar; 7 en inn í hina innri
gengur æðsti presturinn einn einu sinni á ári, ekki án blóðs, sem hann ber
fram fyrir sjálfan sig og fyrir yfirsjónir lýðsins, 8 og sýnir heilagur andi
með því, að vegurinn til hins heilaga er enn eigi kunnur orðinn, á
meðan fremri tjaldbúðin enn stendur; 9 hún sem einmitt er líking upp
á tímann, sem yfir stendur, og henni samkvæmt eru fram bornar bæði

---

28: kap. 5, 1. 2. 9; 2, 10. — **8, 1:** kap. 1, 3. 13. Kól. 3, 1. **2:** kap. 9, 24; 10, 21. **3:** kap. 5, 1. Ef. 5, 2. **5:** kap. 10, 1. Kól. 2, 17. 2 Mós. 25, 40. **6:** kap. 7, 22. 2 Kor. 3, 6. **8:** Jer. 31, 31—34; 33, 14. **9:** 2 Mós. 19, 5 n. **10:** Jer. 24, 7. Sak. 8, 8. **11:** Jes. 54, 13. Jóh. 6, 45. — **9, 1:** 2 Mós. 25, 8. **2:** 2 Mós. 26, 1 n. 25, 23—31. 3 Mós. 24, 5 n. **3:** 2 Mós. 26, 33. **4:** 2 Mós. 25, 10; 16, 33. 4 Mós. 17, 10. 2 Mós. 25, 21. **5:** 2 Mós. 25, 18. **6:** 4 Mós. 18, 3 n. **7:** 3 Mós. 16, 2 n. Hebr. 5, 3. **8:** Jóh. 14, 6. Hebr. 10, 19. 20.

gáfur og fórnir, sem eigi eru máttugar til fulls að friða samvizkuna
hjá þeim, sem þjónustuna innir af hendi, [10] en eru aðeins — ásamt mat
og drykk og ýmiss konar þvottum — holds fyrirskipanir, sem mönnum
eru á herðar lagðar alt til tíma viðreisnarinnar.
[11] En er Kristur var kominn sem æðsti prestur hinna komandi
gæða, þá gekk hann inn í gegnum hina stærri og fullkomnari tjaldbúð,
sem ekki er með höndum gjörð, það er að segja, er ekki af þessari
sköpun; [12] og ekki gekk hann heldur með blóð hafra og kálfa, heldur
með sitt eigið blóð, inn í hið heilaga í eitt skifti fyrir öll, eftir að hafa
aflað eilífrar lausnar. [13] Því að ef blóð hafra og nauta og askan af
kvígu, stráð á menn, er óhreinir hafa gjörst, helgar til hreinleika á
holdinu, [14] hve miklu fremur mun þá blóðið Krists hreinsa samvizku
yðar frá dauðum verkum, til að þjóna Guði lifanda, þar sem Kristur
fyrir eilífan anda bar fram sjálfan sig lýtalausan fyrir Guði? [15] Og
þess vegna er hann meðalgangari nýs sáttmála, til þess að hinir köll-
uðu mættu öðlast fyrirheit hinnar eilífu arfleifðar, er dauði hafði átt
sér stað til endurlausnar frá yfirtroðslunum undir fyrri sáttmálanum,
[16] því að þar sem arfleiðsluskrá er, þar verður dauði þess, er hana
gjörði, að eiga sér stað; [17] því að arfleiðsluskrá er óhagganleg, þegar
um látna er að ræða, þar sem hún er í engu gildi meðan arfleiðandi
lifir; [18] þess vegna var ekki heldur hinn fyrri sáttmáli vígður án blóðs.
[19] Því að þegar Móse hafði kunngjört gjörvöllum lýðnum öll boðorðin,
lögmálinu samkvæmt, þá tók hann blóð kálfanna og blóð hafranna,
ásamt vatni og skarlatsrauðri ull og ísópi, og stökti bæði á sjálfa bók-
ina og allan lýðinn og mælti: [20] *Þetta er blóð sáttmálans, sem Guð ráð-
stafaði til yðar.* [21] Og sömuleiðis stökti hann blóðinu á tjald-
búðina og öll áhöldin við helgiþjónustuna. [22] Og samkvæmt lögmálinu
er það nálega alt, sem hreinsast með blóði, og eigi fæst fyrirgefning án
úthellingar blóðs.
[23] Það var því óhjákvæmilegt að þessar eftirmyndir þeirra hluta,
sem á himnum eru, yrðu hreinsaðar með slíku, en fyrir sjálft hið himn-
eska þurftu til að koma betri fórnir en þessar, [24] því að Kristur gekk
ekki inn í helgidóm höndum gjörðan, eftirmynd hins sanna helgidóms,
heldur inn í sjálfan himininn, til þess nú að birtast fyrir augliti Guðs
oss til heilla; [25] og ekki heldur til þess að hann skyldi frambera sjálf-
an sig margsinnis, eins og æðsti presturinn gengur inn í hið heilaga á
ári hverju með annarlegt blóð; [26] þar sem hann hefði þá oft orðið að
líða frá grundvöllun veraldar, heldur hefir hann nú birzt í eitt skifti
við endi aldanna, til að afmá synd með fórn sinni. [27] Og eins og það
liggur fyrir mönnunum eitt sinn að deyja, en eftir það er dómurinn,
[28] þannig mun og Kristur, eitt sinn fórnfærður til að bera syndir margra,
í annað sinn birtast án syndar, til hjálpræðis þeim, er hans bíða.

10 Þar sem lögmálið nú hefir einungis skugga hinna komandi
gæða, en ekki sjálft líki hlutanna, getur það aldrei með sömu
fórnunum ár hvert, er þeir stöðugt bera fram, fullkomnað þá, er ganga
fram fyrir Guð. [2] Því að hefði ekki annars verið hætt við að fram-
bera þær, vegna þess að samvizkan hjá dýrkendunum var sér alls ekki
framar meðvitandi synda, er þeir voru eitt sinn hreinir orðnir? [3] En

---

10: 3 Mós. 11, 2 n. 4 Mós. 19, 7 n. **11:** kap. 3, 1; 4, 14. **12:** 3 Mós. 16, 3. Post. 20, 28. Hebr. 7, 27; 10, 12. 3 Mós. 16, 14. 4 Mós. 19, 9 n. **14:** 1 Pét. 1, 19. Opinb. 1, 5. Gal. 1, 4; 2, 20. Tit. 2, 14. Lúk. 1, 74. Róm. 6, 13. 1 Þess. 1, 9. Hebr. 6, 1. **15:** kap. 12, 24. 1 Tím. 2, 5. Róm. 5, 6. **17:** Gal. 3, 15. **19:** 2 Mós. 24, 6—8. **20:** Matt. 26, 28. **21:** 2 Mós. 29, 21. 3 Mós. 8, 15. 19. **22:** 3 Mós. 17, 11. Ef. 1, 7. **24:** Róm. 8, 34. 1 Jóh. 2, 1. **25:** 2 Mós. 30, 10. 3 Mós, 16, 2 n. **26:** v. 12. 28. Gal. 4, 4. **28:** Róm. 5, 6. 8. — **10, 1:** Kól. 2, 16. 17. Hebr. 7, 19; 9, 9. 10.

einmitt með þeim fórnum er mint á syndirnar ár hvert. 4 Því að það
er ómögulegt, að blóð nauta og hafra geti burt numið syndir. 5 Því
er það, að þegar hann kemur í heiminn, þá segir hann: *Fórn og gáfu
hefir þú eigi viljað, en líkama hefir þú búið mér;* 6 *brennifórnir og synda-
fórnir geðjuðust þér ekki.* 7 *Þá sagði eg: Sjá, eg er kominn — í bók-
rollunni er ritað um mig — til að gjöra þinn vilja, Guð minn!* 8 Er
hann hér fyrir ofan segir: *Fórnir og gáfur og brennifórnir og synda-
fórnir hefir þú eigi viljað, og eigi geðjaðist þér að þeim;* — en það eru
einmitt þær, sem fram eru bornar samkvæmt lögmálinu; — 9 þá hefir
hann síðan sagt: Sjá, eg er kominn til að gjöra vilja þinn; hann tekur
burt hið fyrra, til þess að staðfesta hið síðara. 10 Og samkvæmt þess-
um vilja erum vér helgaðir með fórnargáfu líkama Jesú Krists eitt
skifti fyrir öll. 11 Og svo er því varið um hvern prest, að hann er við
helgiþjónustu sína bundinn dag hvern, og ber fram margsinnis hinar
sömu fórnir, þær sem þó aldrei geta afmáð syndir; 12 en um hann er
það að segja, að þegar hann hafði framborið eina fórn fyrir syndirnar,
settist hann um aldur við hægri hönd Guðs, 13 og bíður þess síðan að
óvinir hans verði gjörðir að fótskör hans. 14 Því að með einni fórn hefir
hann um aldur fullkomnað þá, er helgaðir verða. 15 Og einnig heilagur
andi vitnar fyrir oss. Því að eftir að hann hefir sagt: 16 *Þetta er sátt-
málinn, er eg mun gjöra við þá eftir þá daga,* segir drottinn: *Lög mín
vil eg gefa í hjörtu þeirra, og í hugskot þeirra vil eg þau rita.* 17 *Og eg
mun alls ekki minnast framar synda þeirra né lögmálsbrota.* 18 En þar
sem er fyrirgefning þeirra, þar þarf ekki framar fórn fyrir synd.

19 Er vér nú, bræður, megum fyrir Jesú blóð með djörfung ganga
inn í hið heilaga, 20 þangað sem hann vígði oss veginn, nýjan veg og
lifandi, inn í gegnum fortjaldið, það er að segja hans eigin líkama,
21 og er vér höfum mikinn prest yfir húsi Guðs, 22 þá látum oss ganga
fram fyrir Guð með einlægum hjörtum, í öruggu trúartrausti, er vér
höfum hreinsað hjörtu vor af vondri samvizku, og laugað líkama vorn
hreinu vatni. 23 Höldum fast við játningu vonar vorrar óbifanlega, því
að trúr er sá, sem fyrirheitið hefir gefið; 24 og gefum gætur hver að
öðrum, til þess að hvetja oss til kærleika og góðra verka. 25 Og yfir-
gefum ekki vorn eigin söfnuð, sem sumra er siður, heldur uppörvum
hver annan, og það því fremur, sem þér sjáið að dagurinn færist nær.

26 Því að ef vér syndgum af ásettu ráði, eftir að vér höfum öðlast
þekkingu sannleikans, þá er úr því enga fórn að fá fyrir syndirnar,
27 heldur er það rétt sem óttaleg bið eftir dómi, og grimmilegur eldur,
sem eyða mun andstæðingunum. 28 Maður sá, er að engu hefir lögmál
Móse, verður vægðarlaust bana að bíða, ef tveir eða þrír vottar bera.
29 Hve miklu þyngri hegningu ætlið þér þá ekki að sá muni vera talinn
verðskulda, er hefir fótum troðið son Guðs og hefir álitið vanheilagt
blóðið sáttmálans, er hann var helgaður í, og hefir smánað anda náð-
arinnar? 30 Því að vér þekkjum þann, er sagt hefir: *Mín er hefndin, eg
mun endurgjalda.* Og í annan stað: *Drottinn mun dæma lýð sinn.*
31 Óttalegt er að falla í hendur lifanda Guðs.

32 En endurminnist hinna fyrri daganna, er þér voruð orðnir upp-
lýstir og þolduð mikla raun þjáninga. 33 Og var það ýmist, að þér

---

4: 3 Mós. 16, 14. 18. 4 Mós. 19, 4. **5:** Sálm. 40, 7—9; 50, 9. Jes. 1, 11. Am. 5,
21. **10:** v. 14. **11:** v. 1. **12:** kap. 1, 3. 13; 8, 1. **13:** kap. 2, 8. Ef. 1, 20. 22.
14: kap. 9, 12. 26. **16:** Jer. 31, 33 n. Róm. 11, 27. Jóh. 6, 45. **19:** Ef. 2, 18. **20:**
kap. 9, 8. Jóh. 14, 6. **21:** kap. 4, 14. **22:** kap. 4, 16. Ef. 3, 12; 5, 26. **23:** kap.
4, 14. **25:** Kól. 3, 16. 1 Kor. 10, 11. **26:** 4 Mós. 15, 30. Hebr. 6, 4 n. **27:** Esek.
36, 5. Zef. 1, 18; 3, 8. **28:** 4 Mós. 35, 30. 5 Mós. 17, 6 n. **29:** kap. 2, 3; 12, 25.
Matt. 26, 28. Mark. 3, 29. **30:** 5 Mós. 32, 35. 36. Sálm. 135, 14. **32:** Fil. 1, 29. 30.

sjálfir, smánaðir og aðþrengdir, voruð hafðir að augnagamni, eða þá
hitt, að þér tókuð þátt í kjörum þeirra, er slíku áttu að sæta. 34 Því
var það og, að þér sampíndust bandingjunum, og tókuð því með gleði,
er þér voruð rændir fjármunum yðar, með því að þér vissuð, að þér áttuð
sjálfir betri eign og varanlega. 35 Varpið því eigi frá yður djörfung yðar,
er mikla umbun hefir, 36 því að þolgæðis hafið þér þörf, til þess að
þér úr býtum berið fyrirheitið, er þér hafið gjört Guðs vilja. 37 Því að
innan harðla skamms tíma *mun sá koma, sem koma á, og ekki dvelst
honum.* 38 *En minn hinn réttláti mun lifa fyrir trúna;* og *skjóti hann
sér undan, þá hefir sála mín eigi geðþekni á honum.* 39 En vér erum
ekki undanskotsmenn til glötunar, heldur menn trúarinnar til sáluhjálpar.

11 En trúin er fullvissa um það, sem menn vona, sannfæring um
þá hluti, sem eigi er auðið að sjá. 2 Því að fyrir hana fengu
mennirnir fyr á tíðum góðan vitnisburð. 3 Fyrir trú skiljum vér heim-
ana gjörða vera með Guðs orði, á þann hátt að hið sýnilega hefir ekki
orðið til af því, er séð varð. 4 Fyrir trú bar Abel fram fyrir Guð betri
fórn en Kain; fyrir hana fékk hann þann vitnisburð, að hann væri
réttlátur, er Guð bar það vitni yfir gáfum hans, og fyrir hana talar
hann enn, þótt dauður sé. 5 Fyrir trú var Enok í burt numinn, að
eigi skyldi hann dauðann líta, og *ekki var hann framar að finna, af
því að Guð hafði numið hann í burt,* því að áður en hann var í burt
numinn, hafði hann fengið þann vitnisburð, að hann hefði verið Guði
þóknanlegur. 6 En án trúar er ómögulegt að þóknast honum, því að sá, sem
gengur fram fyrir Guð, verður að trúa því, að hann sé til, og að hann
lætur þeim umbunað, er hans leita. 7 Fyrir trú fékk Nói guðlega bend-
ingu um það, sem enn þá var ekki auðið að sjá, og óttaðist Guð og
smíðaði örk til undankomu fyrir heimilisfólk sitt, og fyrir trúna for-
dæmdi hann heiminn og varð erfingi trúar-réttlætisins. 8 Fyrir trú
hlýðnaðist Abraham því, er hann var kallaður, að fara burt til staðar,
sem hann átti að fá til arfleifðar, og hann fór burt, vitandi eigi hvert
leiðin lá. 9 Fyrir trú varð hann útlendingur í landi fyrirheitisins, eins
og hann ætti ekki landið, og hafðist við í tjöldum, ásamt Ísak og Jakob,
er voru samerfingjar með honum að hinu sama fyrirheiti. 10 Því að
hann vænti borgar á traustum grundvelli, þeirrar sem Guð er smiður
að og byggingarmeistari. 11 Fyrir trú varð enda Sara fær um að koma
upp kynstofni, og það enda þótt hún væri komin yfir þann aldur, þar
sem hún taldi þann áreiðanlegan, sem fyrirheitið hafði gefið. 12 Fyrir
því kom og út af einum manni, og það mjög svo ellihrumum, slík
niðja mergð, sem stjörnur eru á himni og sandkorn við sjávarströnd,
er ekki verður tölu á komið.

13 Allir þessir menn dóu í trú, án þess að hafa öðlast fyrirheitin,
heldur sáu þeir þau álengdar og fögnuðu þeim, og játuðu að þeir væru
gestir og útlendingar á jörðunni. 14 Því að þeir, sem slíkt mæla, láta
það í ljósi, að þeir eru að leita eigin ættjarðar. 15 Og hefðu þeir nú
átt við þá ættjörðina, sem þeir fóru frá, þá hefðu þeir haft tíma til að
snúa þangað aftur. 16 En nú þrá þeir betri ættjörð, það er að segja
himneska; fyrir því blygðast Guð sín ekki fyrir þá, að kallast Guð
þeirra, því að borg bjó hann þeim.

17 Fyrir trú fórnfærði Abraham Ísak, er hann var reyndur, og sá

33: 1 Kor. 4, 9. **34:** Post. 5, 41. Jak. 1, 2. Matt. 5, 12; 6, 20. **36:** Lúk. 21, 19. Hebr. 6, 12. **37:** Jes. 26, 20. **38:** Hab. 2, 4. Róm. 1, 17. — **11, 1:** Róm. 8, 38. 1 Kor. 2, 9. **3:** 1 Mós. 1, 1—3. 2 Pét. 3, 5. Róm. 4, 17. 2 Kor. 4, 6. **4:** 1 Mós. 4, 4. 5. Matt. 23, 35. **5:** 1 Mós. 5, 24. **7:** 1 Mós. 6, 8. 14. **8:** 1 Mós. 12, 1. 4. **9:** 1 Mós. 14, 13; 17, 8. **10:** kap. 12, 22; 13, 14. **11:** 1 Mós. 17, 19; 21, 2. Róm. 4, 19. Hebr. 10, 23. **12:** 1 Mós. 18, 11. Róm. 4, 19. 1 Mós. 15, 5; 22, 17. **13:** 1 Mós. 23, 4; 47, 9. 1 Kron. 29, 15. Sálm. 39, 13. **16:** kap. 2, 11. 2 Mós. 3, 6. **17:** 1 Mós. 22, 1 n.

fórnfærði einkasyni sínum, er fengið hafði fyrirheitin, 18 hann sem við
hafði verið mælt: *Þar sem Ísak er, þar skal sæði þitt kallast.* 19 Því að
hann hugði, að Guð væri og máttugur að vekja upp frá dauðum, og
fyrir því má svo að orði kveða, að hann heimti hann aftur úr helju.
20 Fyrir trú, og það á hið ókomna, blessaði Ísak Jakob og Esaú.
21 Fyrir trú blessaði Jakob, er hann var að dauða kominn, báða sonu
Jósefs, og *laut fram á stafshúninn og baðst fyrir.* 22 Fyrir trú mintist
Jósef við æfilokin á brottför Ísraelssona, og gjörði ráðstöfun fyrir
beinum sínum. 23 Fyrir trú var Móse, er hann var í heiminn borinn,
í þrjá mánuði leynt af foreldrum sínum, af því að þau sáu að sveinn-
inn var fríður, og þau létu eigi skelfast af skipun konungsins. 24 Fyrir
trú hafnaði Móse, er hann var orðinn fulltíða maður, því að vera tal-
inn dótturson Faraós, 25 og kaus fremur ilt að þola með lýð Guðs en
njóta skammvinns synda-unaðar, 26 og áleit vanvirðu Krists meiri auð
en fjársjóðu Egiptalands, því að hann leit á launin. 27 Fyrir trú yfir-
gaf hann Egiptaland og óttaðist ekki reiði konungsins og var öruggur,
eins og hann sæi hinn ósýnilega. 28 Fyrir trú hélt hann páska og rauð
blóðinu, til þess að eyðandi frumburðanna skyldi ekki snerta þá.
29 Fyrir trú gengu þeir gegnum Rauðahafið sem um þurt land, og er
Egiptar freistuðu þess, þá druknuðu þeir. 30 Fyrir trú hrundu Jerikó-
múrar, er þeir höfðu umkringdir verið í sjö daga. 31 Fyrir trú var það,
að skækjan Rahab fórst ekki ásamt hinum óhlýðnu, þar sem hún hafði
tekið vinsamlega á móti njósnarmönnunum. 32 Og hvað á eg að orð-
lengja framar um þetta? því að mig mundi skorta tíma, ef eg færi
að segja frá Gídeon, Barak, Samson, Jefta og af Davíð og Samúel og
spámönnunum, 33 sem fyrir trú unnu sigur á konungaríkjum, frömdu
réttlæti, öðluðust fyrirheit, byrgðu munn ljóna, 34 slöktu eldsbál, um-
flýðu sverðseggjar, urðu styrkir, þótt áður væru þeir veikir, gjörðust
öflgir í stríði, stöktu fylkingum óvina á flótta. 35 Konur heimtu
aftur dauða, er þær höfðu mist, við það að þeir risu upp. Aðrir voru
pyndaðir og þáðu ekki lausnina, til þess að þeir öðluðust betri upp-
risu. 36 Aðrir urðu að sæta háðyrðum og húðstrokum og þar á ofan
fjötrum og fangelsi. 37 Þeir voru grýttir, þeir voru sagaðir í sundur,
þeirra var freistað, þeir biðu bana fyrir sverði. Þeir ráfuðu í gærum
og geitskinnum, alls vana, aðþrengdir og illa haldnir. — 38 Og ekki
átti heimurinn slíka menn skilið. — Þeir reikuðu um óbygðir og fjöll
og héldust við í hellum og jarðholum. 39 En þó að allir þessir menn
fengju góðan vitnisburð fyrir trú sína, hlutu þeir þó eigi fyrirheitið;
40 þar sem Guð hafði oss fyrir séð það sem betra var, til þess að þeir
því aðeins skyldu fullkomnir verða, að vér yrðum það ásamt þeim.
12 Látum oss því og, þar sem vér erum umkringdir af slíkum
fjölda votta, létta á oss allri byrði og viðloðandi synd, og þreyt-
um þolgóðir skeið það, sem oss er fyrir sett, 2 og beinum sjónum
vorum til Jesú, höfundar og fullkomnara trúarinnar, til hans, sem í
stað gleði þeirrar, er hann átti kost á, leið þolinmóðlega á krossi, mat
smán einskis, og hefir sezt til hægri handar hástóli Guðs. 3 Virðið því

18: 1 Mós. 21, 12. Róm. 9, 7. **19:** 1 Mós. 22, 12. **20:** 1 Mós. 27, 28. 39. **21:** 1 Mós. 48, 15. 16; 47, 31. **22:** 1 Mós. 50, 24. 25. **23:** 2 Mós. 2, 2. Post. 7, 20; 5, 29. **24:** 2 Mós. 2, 10 n. **25:** Sálm. 84, 11. **27:** 2 Mós. 2, 15. Jóh. 20, 29. **28:** 2 Mós. 12, 18—23. **29:** 2 Mós. 14, 22—28. **30:** Jós. 6, 20. **31:** Jós. 2, 1 n. 6, 23. 25. **32:** Dóm. 6 n. 4 n. 13 n. 11 n. 1 Sam. 1 n. 16 n. **33:** 2 Sam. 8, 1 n. 10, 19; 7, 12 n. Dóm. 14, 5 n. Dan. 6, 23. **34:** Dan. 3, 25. 1 Sam. 19, 10 n. 2 Kong. 20, 7 n. Job 42, 10. Dóm. 7, 11. 20; 15, 15. 1 Sam. 14, 6. 16. **35:** 1 Kong. 17, 23. 2 Kong. 4, 17 n. **36:** Jer. 20, 1 n. **37:** 1 Kong. 21, 13. 2 Kong. 1, 8. **38:** 1 Kong. 18, 4; 19, 9. **39:** v. 2. — **12, 1:** 2 Kor. 7, 1. 1 Pét. 2, 1. 1 Kor. 9, 24. Fil. 3, 13. 14. Hebr. 10, 36. **2:** Lúk. 24, 26. 46. Hebr. 1, 13; 8, 1.

fyrir yður þann, sem þolað hefir slík andmæli gegn sér af syndurum,
til þess að þér þreytist ekki, lémagna á sálum yðar. 4 Í baráttu yðar
við syndina hafið þér ekki enn þá staðið í gegn, svo að blóð hafi
runnið. 5 Og þér hafið gleymt áminningunni, sem ávarpar yður eins
og syni: *Son minn, lítilsvirð ekki hirtingu drottins, og lát ekki heldur
hugfallast, er hann tyftar þig.* 6 *Því að drottinn agar þann, sem hann
elskar, og hirtir harðlega hvern þann son, er hann að sér tekur.* 7 Ef
þér þolið aga, þá fer Guð með yður eins og syni; því að hver er sá
sonur, sem faðirinn ekki agar? 8 En séuð þér án aga, sem allir hafa
fyrir orðið, þá eruð þér þrælbornir, og eruð ekki synir. 9 Enn er það
að segja, að vér höfðum líkamlega feður til að aga oss, og bárum
virðingu fyrir þeim; skyldum vér þá ekki miklu fremur vera undir-
gefnir föður andanna, og lifa? 10 Því að þeir öguðu oss reyndar um
fáa daga, eftir því sem þeim leizt, en oss til gagns agar hann oss, svo
að vér getum fengið heilagleika hans. 11 Allur agi virðist að vísu í bili
ekki vera gleðiefni, heldur sorgar, en eftir á gefur hann friðsælan á-
vöxt réttlætisins, þeim er við hann hafa tamist. 12 *Réttið því úr mátt-
vana höndum og magnþrota knjám,* 13 *og látið fætur yðar troða beinar
brautir,* til þess að hið fatlaða vindist ekki úr liði, en verði miklu
fremur heilt.

14 Stundið frið við alla menn og helgun, því að án hennar fær
enginn drottin litið. 15 Hafið gát á, að enginn sleppi af Guðs náð, að
engin beiskju-rót renni upp, sem truflun valdi, og margir kunni af henni
að saurgast; 16 að eigi sé neinn hórkarl eða vanheilagur, eins og Esaú,
sem fyrir einn málsverð lét af hendi frumburðarrétt sinn. 17 Því að
þér vitið, að það fór líka svo fyrir honum, að hann var rækur gjör,
þegar hann síðar vildi öðlast blessunina, — því að eigi fékk hann færi
á að iðrast — þó að hann sárbeiddist hennar með tárum.

18 Því að þér eruð ekki komnir til fjalls, sem á verður þreifað, og
brennandi elds, og til sorta og myrkurs og ofviðris 19 og básúnuhljóms
og til talandi raustar, þar sem þeir, er hana heyrðu, báðust undan því,
að meira væri til sín talað; 20 því að þeir þoldu ekki það, sem fyrir
var skipað: *Þó að það sé ekki nema dýr, sem kemur við fjallið, skal
það grýtt verða.* 21 Og svo var það ógurlegt, sem fyrir augu bar, að
Móse sagði: *Eg er mjög svo hræddur og skelfdur;* — 22 heldur eruð þér
komnir til Síon-fjalls og borgar Guðs lifanda, hinnar himnesku Jerú-
salem, og til tíþúsunda engla, 23 til hátíðarsamkomu og safnaðar frum-
getinna, sem á himnum eru skráðir, og til dómarans, sem er Guð allra,
og til anda réttlátra, sem algjörðir eru orðnir, 24 og til Jesú, meðal-
gangara nýs sáttmála, og til ádreifingar-blóðsins, sem betur talar en
Abel. 25 Gætið þess að þér afbiðjið ekki þann, sem talar, því ef hinir
hafa eigi undan komist, sem afbáðu þann, er gaf guðlega bendingu á
jörðu, þá munum vér miklu síður undan komast, er gjörumst fráhverfir
honum, er guðlega bendingu gefur frá himnum, 26 en raust hans lét
jörðina bifast fyrrum. En nú hefir hann boðað og sagt: *Enn einu sinni
mun eg skjálfa láta ekki jörðina eina, heldur og himininn.* 27 En þetta:
enn einu sinni, birtir umskifti þeirra hluta, sem bifast, eins og við má
búast, þar sem þeir eru skapaðir til þess að það standi stöðugt, sem

---

3: Lúk. 2, 34. 1 Pét 2, 23. **4:** 1 Kor. 10, 13. **5:** Job 5, 17. Orðskv. 3, 11. 12. Opinb. 3, 19. **9:** Jes. 57, 15. 16. **12:** Jes. 35, 3. **13:** Sálm. 73, 2. **14:** Róm. 12, 18. 2 Tím. 2, 22. Matt. 5, 8. **15:** kap. 3, 12. 2 Kor. 6, 1 n. 5 Mós. 29, 18. **16:** Ef. 5, 3. Kól. 3, 5. 1 Mós. 25, 33. **17:** 1 Mós. 27, 34 n. **18:** 2 Mós. 19, 16—19. **19:** 2 Mós. 20, 19. 5 Mós. 5, 25 n. 18, 16. **20:** 2 Mós. 19, 12. 13. **21:** 2 Mós. 19, 16. **22:** Jes. 2, 2. Gal. 4, 26. Opinb. 3, 12. Dan. 7, 10. **23:** Lúk. 10, 20. 1 Mós. 18, 25. **24:** kap. 8, 6; 9, 15. 1 Pét. 1, 2. Hebr. 10, 22; 11, 4. 1 Mós. 4, 10. **25:** kap. 2, 3; 10, 29. **26:** 2 Mós. 19, 18. Hagg. 2, 6. **27:** Sálm. 102, 27. Hebr. 1, 11. 12. 2 Pét. 3, 10.

eigi bifast. 28 Þar sem vér því höfum fengið óbifanlegt ríki, þá kunn-
um þakkir, að vér með því megum þjóna Guði velþóknanlega með
guðhræðslu og ótta. 29 Því að vor Guð er eyðandi eldur.
13 Bróðurkærleikurinn haldist. 2 Gleymið ekki gestrisninni, því að
vegna hennar hafa sumir sér óafvitandi hýst engla. 3 Minnist
bandingjanna, sem væruð þér sambandingjar þeirra; minnist þeirra er
ilt líða, þar sem þér sjálfir eruð einnig með líkama. 4 Hjúskapurinn
sé í heiðri hafður í öllum greinum, og hjónasængin sé óflekkuð, því
að hórkarla og frillulífismenn mun Guð dæma. 5 Sýnið enga fégirni í
hegðun yðar, en látið yður nægja það sem þér hafið, því að sjálfur
hefir hann sagt: *Eg mun alls ekki sleppa þér og eigi heldur yfirgefa þig;*
6 svo að vér getum öruggir sagt: *Drottinn er minn hjálpari; eigi mun eg
óttast. Hvað geta mennirnir gjört mér?*
7 Verið minnugir leiðtoga yðar, sem Guðs orð hafa til yðar talað;
virðið fyrir yður, hvaða afdrif æfi þeirra fékk, og líkið síðan eftir trú
þeirra. 8 Jesús Kristur er í gær og í dag hinn sami og um aldir.
9 Látið yður ekki afvega leiða af ýmislegum og annarlegum kenningum,
því að það er gott að hjartað styrkist við náð, ekki við matveizlur,
því að þeir sem gáfu sig að þeim, höfðu eigi happ af því. 10 Vér höf-
um altari, og hafa þeir, er tjaldbúðinni þjóna, ekki leyfi til að eta af
því. 11 Því að brend eru fyrir utan herbúðirnar hræ þeirra dýra, sem
æðsti presturinn ber blóðið úr inn í helgidóminn til syndafórnar.
12 Þess vegna leið og Jesús fyrir utan hliðið, til þess að hann helgaði
lýðinn með blóði sínu. 13 Göngum því til hans út fyrir herbúðirnar og
berum vanvirðu hans. 14 Því að vér höfum hér ekki borg er stendur,
heldur leitum vér hinnar komandi. 15 Fyrir hann skulum vér því ó-
aflátanlega frambera lofgjörðar fórn fyrir Guð, það er: ávöxt vara, er
játa nafn hans. 16 En gleymið ekki velgjörðaseminni og hjálpseminni,
því að slíkar fórnir eru Guði þóknanlegar. 17 Hlýðið leiðtogum yðar
og verið þeim eftirlátir, því að þeir vaka yfir sálum yðar, svo sem
þeir er reikning eiga að lúka fyrir þær, til þess að þeir geti gjört það
með gleði, en ekki andvarpandi, því að yður væri það til ógagns.

18 Biðjið fyrir oss, því að vér erum þess fullvissir, að vér höfum
góða samvizku og viljum í öllum greinum breyta vel. 19 En eg áminni
yður enn rækilegar um að gjöra þetta, til þess að þér fáið mig brátt
aftur heimtan.
20 En Guð friðarins, er leiddi aftur fram frá dauðum hinn mikla
hirði sauðanna, með blóði eilífs sáttmála, drottin vorn Jesúm, 21 hann
fullkomni yður í öllu góðu, til að gjöra vilja hans, og komi því til
leiðar í oss, sem þóknanlegt er í hans augum, fyrir Jesúm Krist.
Honum sé dýrð um aldir alda. Amen.

22 En eg áminni yður, bræður, að þér þolið áminningar-orðið, því
að fáort hefi eg yður ritað. 23 Vita skuluð þér, að bróðir vor Tímó-
teus hefir fengið lausn, og ásamt honum mun eg sjá yður, komi hann
bráðum.

28: Fil. 2, 12. **29:** 5 Mós. 4, 24; 9, 3. Jes. 30, 27. — **13, 1:** Róm. 12, 10. 1 Pét. 1, 22. **2:** Róm. 12, 13. 1 Pét. 4, 9. 1 Mós. 18, 3; 19, 2. 3. **3:** Matt. 25, 36. Róm. 12, 15. Kól. 4, 18. **4:** 1 Kor. 6, 9. 10. **5:** Matt. 6, 25. 34. 1 Tím. 6, 6. 5 Mós. 31, 6. Jós. 1, 5. **6:** Sálm. 56, 5. 12; 118, 6. **7:** v. 17. 1 Kor. 4, 16; 11, 1. **8:** Opinb. 1, 18. **9:** Jer. 29, 8. Matt. 24, 4. Róm. 16, 17. Ef. 4, 14; 5, 6. Kól. 2, 16—23. 1 Tím. 4, 3. **11:** 3 Mós. 4, 5. 12. 21; 16, 27. 2 Mós. 29, 14. **12:** Jóh. 19, 17. 18. **14:** kap. 11, 10. 16. Fil. 3, 20. Sálm. 39, 13. **15:** 3 Mós. 7, 12. Sálm. 50, 23; 51, 19. Hós. 14, 3. 1 Pét. 2, 5. **16:** Fil. 4, 18. **17:** Fil. 2, 29. 1 Þess. 5, 12. Esek. 33, 2—9. **18:** Ef. 6, 18. 19. Post. 24, 16. **20:** Post. 2, 24. Jes. 40, 11. Esek. 34, 23. Jóh. 10, 11. **21:** Fil. 2, 13. 2 Tím. 4, 18.

[24] Heilsið öllum leiðtogum yðar og öllum heilögum. Mennirnir
frá Ítalíu senda yður kveðju.
[25] Náð sé með yður öllum. Amen.

Hið almenna bréf Jakobs.

1 Jakob, þjónn Guðs og drottins Jesú Krists, heilsar hinum tólf
kynkvíslum í dreifingunni.
[2] Álítið það, bræður mínir, eingöngu gleðiefni, er þér ratið í ýmiss
konar raunir, [3] með því að þér vitið að reynsla trúar yðar verkar þol-
gæði, [4] en þolgæðið á að hafa fullkomið verk, til þess að þér séuð full-
komnir og algjörðir og yður sé í engu ábótavant.
[5] En ef einhvern yðar brestur vizku, þá biðji hann Guð um hana,
hann sem gefur öllum örlátlega og án brigzlyrða, og hún mun honum
gefast; [6] en hann á að biðja með trú, án þess að efast, því að sá sem
efast, er líkur sjávaröldu, er rís og hrekst fyrir vindi. [7] Sá maður má
eigi ætla, að hann fái nokkuð hjá drotni, [8] hann sem er tvílyndur mað-
ur, reikull á öllum vegum sínum.
[9] En hinn lágt setti bróðir hrósi sér af upphefð sinni, [10] en hinn
auðugi af lægingu sinni, því hann mun líða undir lok eins og blóm á
grasi; [11] því að sólin kemur upp með steikjandi hita og brennir grasið,
og blóm þess dettur af og fegurð útlits þess verður að engu; þannig
mun og hinn auðugi maður visna upp á vegum sínum.
[12] Sæll er sá maður, sem stenzt freistingu, því að þegar búið er
að reyna hann, þá mun hann meðtaka kórónu lífsins, sem hann hefir
heitið þeim, er elska hann. [13] Enginn má segja, er hann freistast: eg
freistast af Guði, því að Guð getur eigi freistast af hinu illa og sjálfur
freistar hann einskis manns; [14] en sérhver freistast við það, að hann er
dreginn og tældur af sinni eigin girnd; [15] þegar girndin síðan er orðin
þunguð, elur hún synd, og þegar syndin er orðin fullþroskuð, fæðir
hún dauða. [16] Villist ekki, bræður mínir elskaðir! [17] Sérhver góð gjöf
og sérhver fullkomin gáfa er ofan að og kemur niður frá föður ljós-
anna, hjá hverjum hvorki er umbreyting né umhverfingarskuggi. [18] Eftir
ráðsályktun sjálfs sín fæddi hann oss með sannleiksorði, til þess að
vér skyldum vera nokkurs konar frumgróði skepna hans.
[19] Vitið, bræður mínir elskaðir: hver maður skal vera fljótur til
að heyra, seinn til að tala, seinn til reiði, [20] því að reiði manns vinnur
ekki réttlæti Guðs; [21] afleggið því hvers konar saurugleik og vonzku-
gnægð og meðtakið með hógværð hið gróðursetta orð, er frelsað getur
sálir yðar. [22] En verðið gjörendur orðsins, og eigi aðeins heyrendur,
svíkjandi sjálfa yður. [23] Því að ef einhver er heyrandi orðsins og ekki
gjörandi, þá er hann líkur manni, er skoðar sitt meðfædda andlit í
skuggsjá; [24] því að hann skoðaði sjálfan sig, og fór burt og gleymdi
jafnskjótt hvernig hann var. [25] En sá sem skygnist inn í hið fullkomna

---

25: Tít. 3, 15. — **1, 1:** Job 7, 35. **2:** Matt. 5, 11. 12. **3:** Róm. 5, 3. **6:** Jer. 29, 13. Matt. 21, 22. Jóh. 15, 7. **8:** kap. 4, 8. **10:** Job 14, 2. Jes. 40, 6. 7. **11:** Sálm. 102, 12; 103, 15. 16. **12:** Matt. 10, 22. 1 Pét. 5, 4. Opinb. 2, 10. **15:** Róm. 6, 23. **18:** Jóh. 1, 13. 1 Pét. 1, 23. Opinb. 14, 4. **19:** Orðskv. 17, 27. Préd. 7, 9. **21:** Róm. 13, 12. Kól. 3, 8. Róm. 1, 16. 1 Pét. 2, 1. **22:** Matt. 7, 21—27. Hebr. 4, 2.

lögmál frelsisins og heldur sér við það, og ekki er orðinn gleyminn
heyrandi, heldur gjörandi verksins, hann mun sæll verða í framkvæmd-
um sínum. 26 Ef einhver þykist vera guðrækinn, en hefir ekki taum-
hald á tungu sinni, heldur leiðir hjarta sitt afvega, þá er dýrkun hans
fánýt. 27 Hrein og óflekkuð dýrkun fyrir Guði og föður er þetta, að
vitja munaðarlausra og ekkna í þrengingu þeirra og varðveita sjálfan
sig flekklausan af heiminum.

2 Bræður mínir, látið ekki trúna á drottin vorn Jesúm Krist dýrð-
arinnar vera samfara manngreinaráliti; 2 því að ef maður kemur
inn í samkundu yðar með gullhring á hendi og í skínandi klæðum,
og jafnframt kemur inn fátækur maður í óhreinum fötum, 3 og yður
verður starsýnt á þann, sem ber hin skínandi klæði, og þér segið: Set
þig hér í gott sæti! en þér segið við fátæka manninn: Stattu þar, eða
settu þig fyrir neðan fótskör mína! 4 hafið þér þá ekki gjört greinar-
mun með sjálfum yður, og eruð orðnir dómendur með vondum hugs-
unum? 5 Heyrið, bræður mínir elskaðir, hefir Guð ekki útvalið hina
fátæku fyrir heiminum, til þess að þeir verði auðugir í trú og erfingjar
þess ríkis, er hann hefir heitið þeim, sem elska hann? 6 En þér hafið
óvirt hinn fátæka. Eru það þó ekki hinir ríku, sem undiroka yður og
draga fyrir dómstóla? 7 Eru það ekki þeir, sem lastmæla hinu góða
nafni, sem nefnt hefir verið yfir yður? 8 Ef þér þá uppfyllið hið kon-
unglega boðorð samkvæmt ritningunni: *Elska skaltu náunga þinn sem
sjálfan þig*, þá gjörið þér vel; 9 en ef þér farið í manngreinarálit, þá
drýgið þér synd, og það er sannað upp á yður af lögmálinu, að þér
séuð yfirtroðslumenn. 10 Því hver sem kynni að halda alt lögmálið,
en hrasar í einu, hann er orðinn sekur við öll boðorðin. 11 Því sá,
sem sagði: *Þú skalt ekki hórdóm drýgja*, hann sagði líka: *Þú skalt
ekki mann vega.* En þó að þú ekki drýgir hór, en þú vegur mann,
þá ertu orðinn yfirtroðslumaður lögmálsins. 12 Talið þannig og breytið
þannig, sem þeir, er dæmast eiga eftir lögmáli frelsisins. 13 Því að
dómurinn verður miskunnarlaus þeim, sem ekki auðsýndi miskunn;
miskunnsemin er óhrædd við dóm.
14 Hvað stoðar það, bræður mínir, þótt einhver segist hafa trú, en hefir
eigi verk? Mun trúin geta frelsað hann? 15 Ef bróðir eða systir eru
nakin og vantar daglegt viðurværi, 16 en einhver yðar segði við þau:
Farið í friði, vermið yður og mettið! en þér gefið þeim ekki það sem
líkaminn þarfnast, hvað stoðar það? 17 Eins er líka trúin, hafi hún
ekki verk, þá er hún dauð í sjálfri sér. 18 En nú segir einhver: Þú
hefir trú og eg hefi verk; sýn mér þá trú þína án verkanna, og eg skal
sýna þér trúna af verkum mínum. 19 Þú trúir, að Guð sé einn. Þú
gjörir vel; en illu andarnir trúa því líka og skelfast. 20 En fávísi maður,
vilt þú láta þér skiljast, að trúin er ónýt án verkanna? 21 Réttlættist
ekki Abraham faðir vor af verkum, er hann hafði lagt son sinn Ísak
upp á altarið? 22 Þú sér, að trúin var samtaka verkum hans og að
trúin fullkomnaðist af verkunum, 23 og ritningin rættist, sem segir: *Og
Abraham trúði Guði og það var honum til réttlætis reiknað*, og hann
var kallaður Guðs vinur. 24 Þér sjáið, að maðurinn réttlætist af verk-
um, og ekki aðeins af trú. 25 Svo var og um skækjuna Rahab; rétt-
lættist hún ekki af verkum, er hún hafði tekið við sendimönnunum og

---

25: kap. 2, 12. Jóh. 8, 31. 32. **26:** Sálm. 34, 14. 1 Pét. 3, 10. **27:** Job 31, 16 n. Matt. 25, 40. Róm. 12, 2. — **2, 1:** v. 9. Job 13, 10. **5:** 1 Kor. 1, 26; 2, 9. **6:** 1 Kor. 11, 22. **8:** 3 Mós. 19, 18. Matt. 22, 39. **9:** 3 Mós. 19, 15. **10:** Matt. 5, 19. Gal. 3, 10. **11:** 2 Mós. 20, 13. 14. **13:** Matt. 5, 7; 18, 35; 25, 41. 42. **14:** Gal. 5, 6. Tít. 3, 8. **15:** 1 Jóh. 3, 17. 18. **17:** v. 26. **19:** Mark. 1, 24. **21:** 1 Mós. 22, 10. 12. **22:** Hebr. 11, 17. **23:** 1 Mós. 15, 6. 2 Kron. 20, 7. Jes. 41, 8. **25:** Jós. 2, 1—21; 6, 25. Hebr. 11, 31.

látið þá fara burt aðra leið? [26] Því að eins og líkaminn er dauður án
anda, eins er og trúin dauð án verka.

3 Gjörist eigi, bræður mínir, margir kennarar, með því að þér vitið,
að vér munum fá þyngri dóm; [2] því að allir hrösum vér í mörgu.
Hrasi einhver ekki í orði, þá er hann maður fullkominn, fær um að
hafa stjórn jafnvel á öllum líkama sínum. [3] Ef vér leggjum hestunum
beizli í munn, til þess að þeir hlýði oss, þá getum vér stýrt öllum líkama
þeirra. [4] Sjá einnig skipin, svo stór sem þau eru, og rekin af
hörðum vindum; þeim verður stýrt með mjög litlu stýri, hvert sem stýrimaðurinn
vill. [5] Þannig er einnig tungan lítill limur, en lætur mikið
yfir sér. Sjá, hversu lítill neisti getur kveikt í svo miklum skógi. —
[6] Tungan er og eldur; tungan, ranglætisheimurinn, er meðal lima vorra;
hún flekkar allan líkamann og kveikir í hjóli tilverunnar, en í henni
er kveikt af helvíti. [7] Því að allar tegundir dýra og fugla, skriðkvikinda
og sjávardýra, temjast og hafa verið tamin af kyni mannanna;
[8] en tunguna getur enginn af mönnunum tamið, þessa óhemju, sem
full er með banvænt eitur. [9] Með henni vegsömum vér drottin og föðurinn,
og með henni formælum vér mönnunum, sem skapaðir eru eftir
líkingu Guðs. [10] Af sama munni gengur fram blessun og bölvun, þetta
má ekki svo vera, bræður mínir. [11] Gefur lindin úr sama uppsprettuauga
bæði sætt og beiskt vatn? [12] Mun fíkjutré, bræður mínir, geta af
sér gefið olífur eða vínviður fíkjur? Eigi getur heldur saltur brunnur
gefið sætt vatn. — [13] Hver er vitur og skynsamur yðar á meðal? Hann
sýni af góðri hegðun verk sín í hógværð spekinnar. [14] En ef þér hafið
beiskan ofsa og eigingirni í hjarta yðar, þá stærið yður ekki og ljúgið
ekki gegn sannleikanum. [15] Sú speki kemur ekki ofan að, heldur er
hún jarðnesk, náttúrleg, djöfulleg. [16] Því hvar sem ofsi og eigingirni er,
þar er óstjórn og hvers kyns ill háttsemi. [17] En sú speki, sem að ofan
er, hún er í fyrsta lagi hrein, þar næst friðsöm, ljúfleg, sannsýn, full
miskunnar og góðra ávaxta, óhlutdræg, hræsnislaus; [18] en ávexti réttlætisins
verður sáð í friði þeim til handa, sem frið semja.

4 Af hverju koma stríð og af hverju bardagar á meðal yðar? Af
hverju öðru en af girndum yðar, sem heyja stríð í limum yðar?
[2] Þér girnist og fáið ekki, þér drepið og öfundið, og getið þó ekki öðlast;
þér berjist og stríðið; þér fáið ekki, af því að þér biðjið ekki.
[3] Þér biðjið, og öðlist ekki, af því að þér biðjið illa, til þess að þér
getið sóað því í munaði yðar. [4] Þér hórkonur, vitið þér ekki, að vinátta
við heiminn er fjandskapur gegn Guði? Hver sem því vill vera
vinur heimsins, hann gjörir sig að óvini Guðs? [5] Eða haldið þér að
ritningin fari með hégóma? Þráir hann ekki með vandlæti andann,
sem hann gaf bústað í oss? En hann gefur meiri náð; [6] þess vegna
segir hún: *Guð stendur í gegn dramblátum, en auðmjúkum gefur hann
náð.* [7] Gjörist því undirgefnir Guði; standið gegn djöflinum, og þá
mun hann flýja frá yður. [8] Nálægið yður Guði, og þá mun hann nálgast
yður. Hreinsið hendur yðar, þér syndarar, og gjörið flekklaus
hjörtun, þér tvílyndu. [9] Berið yður illa, syrgið og grátið; hlátur yðar
skal umbreytast í sorg og gleðin í dapurleik. [10] Auðmýkið yður fyrir
drotni, og hann mun upphefja yður.

26: v. 17. — **3, 2:** 1 Jóh. 1, 8. Jak. 1, 26. **5:** Sálm. 12, 4. 5. Orðskv. 12, 18. **6:** Matt. 15, 11. 18. **9:** 1 Mós. 1, 26; 9, 6. **13:** Ef. 5, 9. 15. **14:** Ef. 4, 31. 1 Jóh. 4, 20. **15:** 1 Kor. 2, 6. 7. **16:** 1 Kor. 3, 3. Gal. 5, 20. **18:** Hebr. 12, 11. Jes. 32, 17. — **4, 1:** Róm. 7, 23. 1 Pét. 2, 11. **3:** Sálm. 66, 18. Jes. 1, 15. **4:** Jóh. 15, 19; 17, 14. Gal. 1, 10. **6:** Orðskv. 3, 34; 29, 23. Lúk. 14, 11. 1 Pét. 5, 5. **7:** 1 Pét. 5, 9. 1 Jóh. 5, 18. Ef. 4, 27; 6, 12 n. **8:** Sak. 1, 3. Jes. 1, 16. **9:** Matt. 5, 4. Lúk. 6, 25. **10:** v. 6.

11 Talið ekki illa hver um annan, bræður. Sá sem talar illa um
bróður sinn eða dæmir bróður sinn, talar illa um lögmálið og dæmir
lögmálið; en ef þú dæmir lögmálið, þá ert þú ekki lögmálsins gjör-
andi, heldur dómari. 12 Einn er löggjafinn og dómarinn, sá sem getur
frelsað og tortímt. En hver ert þú, sem dæmir náungann?
13 Heyrið, þér sem segið: Í dag eða á morgun skulum vér fara til
þeirrar eða þeirrar borgar, dveljast þar eitt ár, og verzla og græða!
14 þér sem ekki vitið, hvað á morgun mun verða; hvílíkt er líf yðar?
Því að þér eruð gufa, sem sést um stutta stund, en hverfur síðan. 15 Í
stað þess ættuð þér að segja: Ef drottinn vill, þá bæði lifum vér og
munum gjöra þetta eða hitt. 16 En nú stærið þér yður í yðar oflát-
ungskap; alt slíkt stærilæti er vont. 17 Hver, sem því hefir vit á gott
að gjöra og gjörir það ekki, honum er það synd.
5 Heyrið nú, þér auðmenn, grátið og kveinið yfir þeim eymdum,
sem yfir yður munu koma. 2 Auður yðar er orðinn fúinn og klæði
yðar eru orðin mölétin, 3 gull yðar og silfur er orðið ryðbrunnið, og
ryðið á því mun verða yður til vitnis og eta hold yðar eins og eldur;
þér hafið fjársjóðum safnað á síðustu dögunum. 4 Sjá, laun verka-
mannanna, sem hafa slegið lönd yðar, þau er þér hafið haft af þeim,
hrópa, og köll kornskurðarmannanna eru komin til eyrna drottins her-
sveitanna. 5 Þér hafið lifað í sællífi á jörðunni og í óhófi; þér hafið
alið hjörtu yðar á slátrunardegi. 6 Þér hafið sakfelt, þér hafið drepið
hinn réttláta; hann stendur ekki í gegn yður.
7 Þreyið því, bræður, þangað til drottinn kemur. Sjá, akuryrkju-
maðurinn bíður eftir hinum dýrmæta ávexti jarðarinnar og þreyir eftir
honum, þangað til hann hefir fengið haustregn og vorregn. 8 Þreyið og
þér, styrkið hjörtu yðar, því að tilkoma drottins er í nánd. 9 Kvartið
ekki hver yfir öðrum, bræður, til þess að þér verðið ekki dæmdir;
sjá, dómarinn stendur fyrir dyrunum. 10 Bræður, takið spámennina,
sem talað hafa í nafni drottins, til fyrirmyndar í að líða ilt og í þol-
inmæði. 11 Sjá, vér teljum þá sæla, sem þolgóðir hafa verið; þér hafið
heyrt um þolgæði Jobs og vitið endalokin, sem drottinn gjörði, því að
drottinn er mjög miskunnsamur og líknsamur.
12 En umfram alt, bræður mínir, sverjið ekki, hvorki við himin-
inn né við jörðina, né nokkurn annan eið, en yðar já sé já, yðar nei
sé nei, til þess að þér fallið ekki undir dóm.
13 Líði nokkurum illa yðar á meðal, þá biðji hann; liggi vel á
einhverjum, þá syngi hann lofsöng. 14 Sé einhver sjúkur yðar á meðal,
þá kalli hann til sín öldunga safnaðarins, og þeir skulu smyrja hann
með olíu í nafni drottins og biðjast fyrir yfir honum; 15 og trúarbænin
mun gjöra hinn sjúka heilan og drottinn mun reisa hann á fætur, og þær
syndir, sem hann kann að hafa drýgt, munu honum verða fyrirgefnar.
16 Játið því hver fyrir öðrum syndir yðar og biðjið hver fyrir öðrum,
til þess að þér verðið heilbrigðir. Kröftug bæn réttláts manns megnar
mikið.
17 Elía var maður sama eðlis og vér, og hann bað þess heitt, að
ekki skyldi rigna, og það rigndi ekki yfir landið í þrjú ár og sex mán-
uði; 18 og hann bað aftur, og himininn gaf regn og jörðin bar sinn ávöxt.

11: 3 Mós. 19, 16. Sálm. 15, 3. 1 Pét. 2, 1. Matt. 7, 1. Róm. 2, 1. **13:** Orðskv. 27, 1. Lúk. 12, 16—20. **14:** Jes. 40, 6. **15:** Post. 18, 21. 1 Kor. 4, 19. **17:** Lúk. 12, 47. — **5, 1:** Lúk. 6, 24. 1 Tím. 6, 9. **2:** Matt. 6, 19. **4:** 3 Mós. 19, 13 5 Mós. 24, 14. **5:** Job 21, 13. Lúk. 16, 19. 25. Jer. 12, 3. **7:** Lúk. 21, 19. Hebr. 10, 36. 3 Mós. 26, 4. 5 Mós. 11, 14. **8:** 1 Kor. 10, 11. Fil. 4, 5. **9:** Matt. 24, 33. **10:** Matt. 5, 12. **11:** Matt. 24, 13. Job 1, 21 n. 42, 10. Sálm. 103, 8. **12:** Matt. 5, 34 n. **13:** Ef. 5, 19. Kól. 3, 16. **14:** Mark. 6, 13. **15:** Sálm. 30, 3. **16:** 4 Mós. 5, 6. 7. Orðskv. 15, 29. **17:** Post. 14, 15. 1 Kong. 17, 1. Lúk. 4, 25. **18:** 1 Kong. 18, 41 n.

[19] Bræður mínir, ef einhver meðal yðar villist frá sannleikanum,
og einhver snýr honum, [20] þá viti hann, að hver, sem snýr syndara frá
villu vegar hans, mun frelsa sálu frá dauða og hylja fjölda synda.

Fyrra almenna bréf Péturs.

1 Pétur postuli Jesú Krists, til útlendinganna í dreifingu í Pontus,
Galatíu, Kappadókíu, Asíu og Bitýníu, sem útvaldir eru [2] eftir fyrir-
vitund Guðs föður með helgun andans, til hlýðni og ádreifingar blóðs
Jesú Krists. Náð og friður margfaldist með yður.
[3] Lofaður sé Guð og faðir drottins vors Jesú Krists, sem eftir
mikilli miskunn sinni hefir endurfætt oss til lifandi vonar fyrir upp-
risu Jesú Krists frá dauðum [4] til óforgengilegrar og flekklausrar og ó-
fölnandi arfleifðar, sem yður er geymd á himnum, [5] yður sem með
krafti Guðs eruð varðveittir fyrir trú til frelsunar, sem búin er til að
opinberast á síðasta tíma. [6] Af þessu gleðjist þér, þótt þér nú um
skamma stund, ef svo verður að vera, séuð hrygðir í margs konar
freistingum, [7] til þess að reynsla trúar yðar, langtum dýrmætari en gull,
er eyðist, þótt það sé reynt með eldi, geti orðið til lofs og dýrðar og
heiðurs í opinberun Jesú Krists, [8] sem þér elskið, þótt þér ekki hafið
séð hann, sem þér trúið á, þótt þér ekki hafið hann nú fyrir augunum,
og gleðjist óumræðilegum og dýrlegum fögnuði, [9] því að þér náið tak-
markinu fyrir trú yðar, frelsun sálna yðar. [10] Þessari frelsun grensl-
uðust spámennirnir eftir og rannsökuðu vandlega, þeir er spáðu um
náð þá, er yður mundi hlotnast, [11] er þeir rannsökuðu, til hvers eða
hvílíks tíma Krists andi, sem í þeim bjó, benti, þá er hann vitnaði
fyrirfram um píslir Krists og dýrðina þar á eftir. [12] En þeim var það
opinberað, að það var eigi fyrir þá sjálfa, heldur fyrir yður, að þeir
þjónuðu að þessu, sem yður er nú kunngjört af þeim, sem boðuðu
yður fagnaðarerindið fyrir heilagan anda, sem er sendur frá himni, og
inn í þetta fýsir englana að skygnast.
[13] Hafið því lendar hugskots yðar umgyrtar, verið algáðir og setjið
algjörlega von yðar til þeirrar náðar, sem yður mun veitast við opin-
berun Jesú Krists; [14] sem hlýðin börn megið þér eigi laga breytni yðar
eftir þeim girndum, er þér áður þjónuðuð í vanvizku yðar, [15] heldur
verðið sjálfir einnig heilagir í allri hegðun, eins og sá er heilagur, sem
yður hefir kallað, [16] því að ritað er: *Verið heilagir, því eg er heilagur.*
[17] Og svo framarlega sem þér ákallið þann sem föður, er dæmir án
manngreinarálits eftir verkum hvers eins, þá framgangið í ótta yðar
útlegðartíma, [18] því að þér vitið að þér eigi eruð leystir með forgengi-
legum hlutum, silfri eða gulli, frá yðar hégómlegu hegðun, er þér höfðuð

19: Matt. 18, 15. Gal. 6, 1. 1 Þess. 5, 14. **20:** Orðskv. 10, 12. 1 Pét. 4, 8. — **1, 1:** kap. 2, 11. **2:** Róm. 8, 29. Hebr. 12, 24. 2 Pét. 1, 2. **3:** 2 Kor. 1, 3. Ef. 1, 3. Jóh. 3, 3. **4:** kap. 5, 4. Kól. 1, 5. **5:** Kól. 3, 4. **6:** kap. 4, 12. 13. Róm. 5, 3. 2 Kor. 4, 17. **7:** Jak. 1, 3. Jes. 48, 10. Orðskv. 17, 3. 1 Pét. 4, 12. Kól. 3, 4. **8:** 2 Kor. 5, 7. Hebr. 11, 27. **10:** Matt. 13, 17. Lúk. 24, 27. **11:** 2 Pét. 1, 21. Sálm. 22, 7. Jes. 53, 3 n. **12:** Dan. 12, 9. 13. Hebr. 11, 13. 39. Post. 2, 2 n. Ef. 3, 10. **13:** Lúk. 12, 35. Ef. 6, 14. Lúk. 21, 34. **14:** Ef. 5, 1. Róm. 12, 2. Post. 17, 30. **15:** 2 Tím. 1, 9. Matt. 5, 48. Lúk. 1, 75. 2 Kor. 7, 1. **16:** 3 Mós. 19, 2; 20, 7. **17:** Matt. 6, 9. 2 Kor. 5, 6. Fil. 2, 12. **18:** 1 Kor. 6, 20; 7, 23.

af feðrum yðar, 19 heldur með dýrmætu blóði eins og lýtalauss og ó-
flekkaðs lambs, það er blóði Krists, 20 hans sem að sönnu var fyrir-
fram þektur fyrir grundvöllun heimsins, en var opinberaður við lok
tímanna vegna yðar, 21 sem fyrir hann trúið á Guð, er vakti hann upp
frá dauðum og gaf honum dýrð, svo að trú yðar skyldi jafnframt vera
von til Guðs. 22 Er þér hafið hreinsað sálir yðar með hlýðni við sann-
leikann til hræsnislausrar bróðurelsku, þá elskið hver annan innilega
af hjarta, 23 þér sem endurfæddir eruð, ekki af forgengilegu sæði, heldur
óforgengilegu með Guðs lifanda orði, því er varir. 24 Því að: *alt hold
er sem gras og öll vegsemd þess sem blóm á grasi; grasið skrælnaði og
blómið féll af,* 25 *en orð drottins varir að eilífu.* Og þetta er orð fagn-
aðarerindisins, er yður hefir verið boðað.

2 Afleggið því alls konar vonzku og alla pretti, hræsni og öfund
og öll illmæli, 2 og sækist eins og nýfædd börn eftir hinni andlegu,
ósviknu mjólk, til þess að þér við hana getið vaxið til hjálpræðis, 3 ef
þér hafið smakkað, hvað drottinn er góður; 4 og er þér komið til hans,
hins lifanda steins, sem að sönnu er af mönnum útskúfaður, en hjá
Guði útvalinn og dýrmætur, 5 þá verðið þér og sjálfir sem lifandi stein-
ar uppbygðir í andlegt hús, til að vera heilagt prestafélag, til að fram-
bera andlegar fórnir, Guði velþóknanlegar fyrir Jesúm Krist. 6 Fyrir
því stendur í ritningunni: *Sjá, eg set hornstein í Sion, valinn og dýr-
mætan, og sá sem trúir á hann, mun alls eigi verða sér til skammar.*
7 Fyrir yður, sem trúið, er því vegsemdin, en steinninn, sem smiðirnir
höfnuðu, sá hinn sami er orðinn að hyrningarsteini fyrir þá, sem ekki
trúa, og ásteytingarsteinn og hneykslunarhella, 8 því að þeir hrasa, af
því að þeir hlýðnuðust ekki orðinu, og til þess voru þeir og ákveðnir.
9 En þér eruð útvalin kynslóð, konunglegt prestafélag, heilög þjóð, lýður
Guði til eignar, til þess að þér skulið víðfrægja fullkomleika hans, sem
kallaði yður frá myrkrinu til síns undursamlega ljóss; 10 þér sem áður
voruð ekki-lýður, en eruð nú orðnir lýður Guðs, þér sem ekki nutuð
miskunnar, en hafið nú miskunn hlotið.

11 Þér elskuðu, eg áminni yður sem gesti og útlenda að halda
yður frá holdlegum girndum, sem heyja stríð gegn sálunni; 12 og hegðið
yður vel meðal heiðinna þjóða, til þess að þeir, vegna góðverkanna,
sem þeir sjá, í því, er þeir illmæla yður fyrir sem illgjörðamönnum,
megi vegsama Guð á tíma vitjunarinnar.

13 Verið undirgefnir sérhverju mannlegu skipulagi vegna drottins,
hvort heldur það er konunginum, svo sem hinum æðsta, 14 eða lands-
höfðingjunum, svo sem þeim, er af honum eru sendir illgjörðamönnum
til refsingar, en til lofs þeim, sem vel breyta. 15 Því að þannig er vilji
Guðs, að þér skulið, með því að breyta vel, niðurþagga vanþekkingu
heimskra manna, 16 sem frjálsir menn, en ekki sem þeir, er hafa frelsið
fyrir hjúp yfir vonzkuna, heldur sem þjónar Guðs. 17 Virðið alla menn,
elskið bræðrafélagið, óttist Guð, heiðrið konunginn.

19: Post. 20, 28. Hebr. 9, 12. 14. Opinb. 1, 5; 5, 9. Jóh. 1, 29. 36. Hebr. 7, 26. **20:** Róm. 16, 25. Ef. 1, 9; 3, 9. Gal. 4, 4. **21:** Post. 2, 24. Fil. 2, 9. **22:** Jak. 4, 8. Róm. 12, 10. Hebr. 13, 1. 1 Tím. 1, 5. **23:** Jak. 1, 18. **24:** Sálm. 102, 12. Jes. 40, 6—8. Jak. 1, 10. 11. **25:** Matt. 5, 18. Lúk. 21, 33. — **2, 1:** Ef. 4, 22. 25. Kól. 3, 8. Hebr. 12, 1. Jak. 1, 21. **2:** kap. 1, 23. Hebr. 5, 13. **3:** Sálm. 34, 9. **4:** Ef. 2, 20. Matt. 21, 42. Sálm. 118, 22. 23. **5:** Ef. 2, 21. Jes. 61, 6. Opinb. 1, 6. Hebr. 13, 15. 16. Róm. 12, 1. **6:** Ef. 28, 16. Róm. 9, 33. **7:** Sálm. 118, 22. Matt. 21, 42. Post. 4, 11. Jes. 8, 14. Lúk. 2, 34. **9:** 2 Mós. 19, 6. 5 Mós. 7, 6. Opinb. 5, 10. Tít. 2, 14. Jes. 43, 21. Kól. 1, 13. **10:** Hós. 2, 23. Róm. 9, 25. **11:** kap. 1, 1. 1 Kron. 29, 15. Hebr. 11, 13; 13, 14. Róm. 13, 14. **12:** Róm. 12, 17. 2 Kor. 8, 21. Fil. 2, 15. Hebr. 13, 18. Tít. 2, 8. 1 Pét. 3, 16. Matt. 5, 16. **13:** Róm. 13, 1. Tít. 3, 1. **14:** Róm. 13, 3. 4. **15:** Tít. 2, 8. **16:** Jóh. 8, 32. Róm. 6, 18. 1 Kor. 7, 22; 8, 9. Gal. 5, 1. 13. 2 Pét. 2, 19. **17:** Róm. 12, 10. Fil. 2, 3. 2 Pét. 1, 7. Orðskv. 24, 21. Matt. 22, 21.

18 Þér þjónar, verið undirgefnir húsbændum yðar með mesta ótta,
ekki einungis hinum góðu og sanngjörnu, heldur einnig hinum ósann-
gjörnu; 19 því að það er náð, ef einhver, samvizkunnar vegna gagnvart
Guði, þolir móðganir og líður saklaus. 20 Því að hvaða frægð er það,
að þér sýnið þolgæði, er þér verðið fyrir höggum, þegar þér syndgið?
En ef þér sýnið þolgæði, er þér líðið ilt, þegar þér breytið vel, það
aflar náðar hjá Guði; 21 því til þessa eruð þér kallaðir, því að Kristur
leið einnig fyrir yður, og eftirlét yður fyrirmynd, til þess að þér skylduð
feta í hans fótspor, 22 hann sem ekki drýgði synd og ekki voru svik
fundin í munni hans, 23 hann sem eigi illmælti aftur, er honum var
illmælt, og hótaði eigi, er hann leið, heldur gaf það í hans vald, sem
réttvíslega dæmir, 24 hann sem sjálfur bar syndir vorar á líkama sínum
upp á tréð, til þess að vér skyldum, dánir frá syndunum, lifa réttlæt-
inu, og fyrir hans benjar eruð þér læknaðir. 25 Því að þér voruð villu-
ráfandi sem sauðir, en nú hafið þér snúið yður til hirðis og biskups
sálna yðar.

3 Sömuleiðis skuluð þér, konur, vera undirgefnar eiginmönnum yðar,
til þess að jafnvel þeir, sem ef til vill ekki vilja hlýða orðinu, gætu
orðið unnir án orðsins við hegðun kvenna sinna, 2 þegar þeir sjá yðar
skírlífu hegðun í ótta. 3 Skart yðar sé ekki ytra skart, með því að
flétta hárið og hengja á sig gullskraut eða klæðast viðhafnarbúningi,
4 heldur sé það hinn huldi maður hjartans í óforgengilegum búningi
hógværs og kyrláts anda, sem dýrmætur er fyrir augliti Guðs. 5 Því
að þannig skreyttu sig einnig forðum hinar helgu konur, er settu von sína til
Guðs og voru eiginmönnum sínum undirgefnar, 6 eins og Sara hlýddi
Abraham og kallaði hann herra, og börn hennar eruð þér orðnar, er
þér hegðið yður vel og óttist enga skelfingu.

7 Sömuleiðis þér, menn, búið með skynsemi saman við konur
yðar svo sem veikari ker, og veitið þeim virðingu, eins og þær og eru
samarfar yðar að náð lífsins, til þess að bænir yðar hindrist ekki.

8 Að lokum, verið allir samhuga, hluttekningarsamir, bróðurelskir,
miskunnsamir, auðmjúkir; 9 gjaldið ekki ilt fyrir ilt eða illmæli fyrir
illmæli, heldur þvert á móti blessið, því að þér eruð til þess kallaðir,
að þér skulið erfa blessunina; 10 því að *sá sem vill elska lífið og sjá
góða daga, haldi tungu sinn frá vondu og vörum sínum frá að mæla
svik,* 11 *og hann sneiði sig hjá illu og gjöri gott, ástundi frið og keppi
eftir honum;* 12 *því að augu drottins eru yfir hinum réttlátu og eyru hans
hneigjast að bænum þeirra, en auglit drottins er gegn þeim, sem ilt gjöra.*

13 Og hver er sá, er mun gjöra yður ilt, ef þér kappkostið það
sem gott er? 14 En þótt þér skylduð líða ilt fyrir réttlætis sakir, þá
eruð þér sælir; og óttist ekki ótta þeirra og skelfist eigi; 15 en helgið
Krist sem drottin í hjörtum yðar; verið ætíð búnir til varnar fyrir
hverjum manni, er krefst af yður reikningskapar fyrir þá von, sem í
yður er, en þó með hógværð og ótta, 16 og hafið góða samvizku, til
þess að þeir, sem lasta yðar góðu hegðun í Kristi, verði sér til skammar
í því, sem þeir mæla gegn yður. 17 Því að það er betra, ef Guð vill

---

18: Ef. 6, 5. Tít. 2, 9. **20:** kap. 3, 14. 17; 4, 14. **21:** kap. 3, 18. Matt. 11, 29; 16, 24. Jóh. 13, 15. Fil. 2, 5. 1 Jóh. 2, 6. **22:** Jes. 53, 9. Jóh. 8, 46. 2 Kor. 5, 21. **23:** Jes. 53, 7. Jóh. 8, 48. 49. 1 Pét. 3, 9. **24:** Jes. 53, 4. Róm. 6, 2. 11. **25:** Sálm. 119, 176. Jes. 53, 6. Esek. 34, 6; 37, 24. Lúk. 15, 4. Jóh. 10, 11. Hebr. 13, 20. — **3, 1:** Ef. 5, 22. Tít. 2, 5. **3:** 1 Tím. 2, 9. **4:** Róm. 2, 29. **6:** 1 Mós. 18, 12. **7:** Ef. 5, 25. **8:** Róm. 12, 16; 15, 5. 1 Kor. 1, 10. Fil. 2, 2. Lúk. 6, 36. **9:** 3 Mós. 19, 18. Orðskv. 20, 22. Matt. 5, 39. Róm. 12, 17. 1 Þess. 5, 15. Matt. 25, 34. **10:** Sálm. 34, 13 n. Jak. 1, 26; 3, 6. **11:** Sálm. 37, 27. Jes. 1, 16. 17. 3 Jóh. 11. Hebr. 12, 14. **12:** Sálm. 33, 18. 2 Þess. 1, 9. **14:** Matt. 5, 10. 1 Pét. 2, 20. Jes. 8, 12. 13; 51, 12. Jer. 1, 8. Matt. 10, 28. **15:** Sálm. 119, 46. Post. 4, 8 n. **16:** kap. 2, 12. 15. 19.

svo vera láta, að þér líðið fyrir að breyta vel, heldur en fyrir að breyta
illa. 18 Því að Kristur leið líka einu sinni fyrir syndir, réttlátur fyrir
rangláta, til þess að hann mætti leiða oss til Guðs, deyddur að vísu
að holdinu, en lifandi gjörður að andanum, 19 en í honum fór hann
einnig burt og prédikaði fyrir öndunum í varðhaldi, 20 sem voru ó-
hlýðnir fyrrum, þegar Guðs langlyndi beið á dögum Nóa, þegar verið
var að smíða örkina, en í henni frelsuðust fáar, það er átta sálir við
vatn, 21 en nú frelsar einnig yður skírnin, sem þar var fyrirmynduð,
hún sem ekki er burttekt óhreininda á holdi, heldur bæn um góða
samvizku gagnvart Guði, fyrir upprisu Jesú Krists, 22 hans sem fór til
himins og er við Guðs hægri hönd, eftir að englar, völd og kraftar eru
lagðir undir hann.

4 Fyrst Kristur þess vegna hefir liðið á holdi, þá vopnið yður
einnig með sömu hugsun, — því að sá, sem hefir liðið á holdinu,
er hættur við synd — 2 til þess að þér ekki framar lifið tímann, sem
eftir er, í holdinu fyrir fýsnir manna, heldur fyrir vilja Guðs. 3 Því að
það er nóg að hafa tímann, sem liðinn er, gjört vilja heiðingjanna og
lifað í saurlifnaði, girndum, ofdrykkju, óhófi, samdrykkjum og svívirði-
legri skurðgoðadýrkun, 4 og þess vegna furðar þá, að þér hlaupið ekki
með þeim út í hið sama spillingardíki; og þeir lastmæla; 5 en þeir munu
verða að gjöra reikning þeim, sem reiðubúinn er að dæma lifendur og
dauða; 6 því að til þess var og dauðum boðað fagnaðarerindið, að þeir
að vísu verði dæmdir eftir mönnum í holdi, en lifi eftir Guði í anda.

7 En endir allra hluta er í nánd; verið því gætnir og algáðir til
bæna; 8 umfram alt hafið brennandi kærleika hver til annars, því að
kærleikur hylur fjölda synda; 9 verið gestrisnir hver við annan án
möglunar. 10 Eins og hver hefir fengið náðargáfu, þá þjónið hver öðr-
um með henni, svo sem góðir ráðsmenn margvíslegrar náðar Guðs;
11 tali einhver, þá sé það sem orð Guðs, hafi einhver þjónustu á hendi,
þá þjóni hann eins og eftir þeim mætti, sem Guð gefur, til þess að Guð
vegsamist í öllum hlutum fyrir Jesúm Krist, og hans er dýrðin og
mátturinn um aldir alda. Amen.

12 Þér elskaðir, látið yður eigi undra eldraunina yðar á meðal,
sem yfir yður er komin yður til reynslu, eins og yður hendi eitt-
hvað kynlegt, 13 heldur gleðjið yður að sama skapi, sem þér eruð
hluttakandi í píslum Krists, til þess að þér einnig megið gleðjast mikl-
um fögnuði við opinberun dýrðar hans. 14 Ef þér eruð smánaðir fyrir
nafn Krists, þá eruð þér sælir, því að andi dýrðarinnar og andi Guðs
hvílir yfir yður. 15 Því að enginn yðar líði ilt sem manndrápari eða
þjófur eða illvirki eða sem sá, er hlutast til um það, er öðrum kemur
við; 16 en ef hann líður ilt svo sem kristinn maður, þá fyrirverði hann
sig ekki, heldur vegsami Guð fyrir þetta nafn. 17 Því að nú er tíminn
kominn til að dómurinn byrji á húsi Guðs, en ef hann byrjar á oss,
hver munu þá verða afdrif þeirra, sem ekki hlýðnast fagnaðarboðskap
Guðs? 18 Og ef hinn réttláti naumlega frelsast, hvar mun þá hinn óguð-
legi og syndarinn lenda? 19 Fyrir því skulu og þeir, sem ilt líða eftir

---

17: kap. 2, 20. **18:** kap. 2, 21. Hebr. 9, 28. Róm. 5, 6. 2 Kor. 13, 4. 1 Tím. 3, 16. **20:** 1 Mós. 6, 3. 14. Róm. 2, 4. 2 Pét. 2, 5. **21:** Mark. 16, 16. Ef. 5, 26. Tít. 3, 5. **22:** Róm. 8, 34. Ef. 1, 20 n. — **4, 1:** kap. 2, 21. Róm. 6, 7. **2:** Róm. 14, 7. Gal. 2, 20. Hebr. 9, 14. **3:** Ef. 4, 17. 18. **5:** 2 Kor. 5, 10. Post. 10, 42. 2 Tím. 4, 1. **7:** 1 Kor. 10, 11. Hebr. 10, 25. 1 Jóh. 2, 18. 1 Pét. 5, 8. **8:** Orðskv. 10, 12. Jak. 5, 20. **9:** Róm. 12, 13. Hebr. 13, 2. **10:** Róm. 12, 6. Tít. 1, 7. 1 Kor. 12, 4. Ef. 4, 11. **11:** Róm. 12, 6 n. 2 Kor. 2, 17. 1 Pét. 5, 11. **12:** Jak. 1, 2. Jes. 48, 10. **13:** Matt. 5, 10. Post. 5, 41. Róm. 8, 17. Fil. 3, 10. Kól. 1, 24. **14:** kap. 2, 20. Matt. 5, 11. **15:** 1 Þess. 4, 11. **17:** Jer. 49, 12. **18:** Lúk. 23, 31. Orðskv. 11, 31.

vilja Guðs, fela sálir sínar á hendur hinum trúa skapara, er þeir gjöra
hið góða.
5 Öldungana yðar á meðal áminni eg þá, eg samöldungurinn og
vottur písla Krists, sem einnig mun hlutdeild fá í þeirri dýrð, sem
opinberuð mun verða. 2 Gætið þeirrar hjarðar Guðs, sem meðal yðar
er; gegnið umsjónarstarfinu, ekki af nauðung, heldur af fúsu geði, að
Guðs vilja; ekki heldur sakir svívirðilegs ávinnings, heldur fúslega;
3 eigi heldur þannig, að þér drotnið harðlega yfir hlutdeild yðar, held-
ur þannig, að þér verðið fyrirmynd hjarðarinnar, 4 og þá munuð þér,
þegar hinn æðsti hirðir birtist, öðlast hina ófölnandi kórónu dýrðarinn-
ar. 5 Sömuleiðis verið þér, hinir yngri, öldungunum undirgefnir, og
skrýðist allir lítillætinu hver gegn öðrum, því að Guð stendur gegn
drambláturn, en auðmjúkum veitir hann náð. 6 Auðmýkið yður því
undir Guðs voldugu hönd, til þess að hann á sínum tíma upphefji
yður; 7 varpið allri áhyggju yðar upp á hann, því að hann ber um-
hyggju fyrir yður. 8 Verið algáðir, vakið; óvinur yðar djöfullinn geng-
ur um sem öskrandi ljón, leitandi að þeim, sem hann geti gleypt;
9 standið gegn honum, stöðugir í trúnni, vitandi að sömu þjáningar
fullnast á bræðrum yðar, sem eru í heiminum. 10 En Guð allrar náðar,
sem kallaði yður til sinnar eilífu dýrðar í Kristi, eftir að þér þjáðst
hafið lítinn tíma, hann mun sjálfur fullkomna yður, styrkja og öfluga
gjöra. 11 Hans er mátturinn um aldir alda. Amen.
12 Með Silvanusi, hinum trúa meðbróður, eftir því sem eg tel, hefi
eg stuttlega ritað yður, og eg áminni og vitna hátíðlega, að þetta er
hin sanna náð Guðs; standið stöðugir í henni. 13 Yður heilsar hin sam-
útvalda í Babýlon og Markús sonur minn. 14 Heilsið hver öðrum með
kærleikskossi.
Friður sé með yður öllum, sem eruð í Kristi.

Síðara almenna bréf Péturs.

1 Símon Pétur, þjónn og postuli Jesú Krists, til þeirra, sem hlotið
hafa jafndýrmæta trú og vér fyrir réttlæti Guðs vors og frelsara Jesú
Krists; 2 náð og friður margfaldist yður til handa með þekkingu á Guði
og Jesú drotni vorum. 3 Þar eð hans guðdómlegi máttur hefir veitt oss
alt, sem heyrir til lífs og guðrækni með þekkingunni á þeim, sem kall-
aði oss með sinni eigin dýrð og dáð, 4 og með því hefir hann veitt
oss hin dýrmætu og stórmiklu fyrirheit, til þess að þér fyrir þau skyld-
uð verða hluttakandi í guðlegu eðli, er þér hafið komist undan girnda-
spillingunni, sem er í heiminum, 5 þá leggið einmitt þessa vegna alla

---

19: Sálm. 31, 6. Lúk. 23, 46. — **5, 1:** Opinb. 1, 9. Róm. 8, 17. **2:** Post. 20, 28. **3:** 1 Kor. 3, 5. 2 Kor. 1, 24. Fil. 3, 17. 1 Tím. 4, 12. Tít. 2, 7. **4:** Jes. 40, 11. Esek. 34, 23. Jóh. 10, 11. Hebr. 13, 20. 1 Kor. 9, 25. 2 Tím. 4, 8. Jak. 1, 12. 1 Pét. 1, 4. Dan. 12, 3. **5:** Róm. 12, 10. Ef. 5, 21. Fil. 2, 3. Orðskv. 3, 34. Lúk. 14, 11. Jak. 4, 6. **6:** Job 22, 29. Jak. 4, 10. **7:** Sálm. 37, 5; 55, 23. Matt. 6, 25. Lúk. 12, 22. Sálm. 40, 18. **8:** Lúk. 21, 36. 1 Þess. 5, 6. Lúk. 22, 31. **9:** Ef. 4, 27; 6, 11. 13. 16. Jak. 4, 7. **10:** 2 Kor. 4, 17. Hebr. 10, 37. 1 Pét. 1, 6. 2 Kor. 1, 21. 2 Þess. 3, 3. **11:** kap. 4, 11. **13:** Opinb. 14, 8; 16, 19; 18, 2. Post. 12, 12. **14:** Róm. 16, 16. — **1, 1:** 1 Pét. 1, 1. **2:** 1 Pét. 1, 2. Jóh. 17, 3. **3:** 1 Pét. 2, 9. **4:** Jóh. 1, 12. Gal. 3, 26. 2 Kor. 3, 18. Ef. 4, 24. 1 Jóh. 1, 3; 3, 2.

stund á þetta, og auðsýnið í trú yðar dygðina, en í dygðinni þekkinguna,
[6] en í þekkingunni bindindið, en í bindindinu þolgæðið, en í þolgæðinu
guðræknina, [7] en í guðrækninni bróðurelskuna, en í bróðurelskunni
kærleikann. [8] Því að ef þessir hlutir eru hjá yður og fara vaxandi,
munu þeir ekki láta yður vera iðjulausa né ávaxtarlausa í þekkingu
drottins vors Jesú Krists; [9] því að sá, sem ekki hefir þessa hluti, er
blindur í skammsýni sinni, er hann hefir gleymt hreinsun hinna fyrri
synda sinna. [10] Kostið þess vegna því fremur kapps um, bræður, að
gjöra köllun yðar og útvalningu vissa; því ef þér gjörið þetta, munuð
þér ekki nokkuru sinni hrasa; [11] því að á þann hátt mun yður ríku-
lega veitast inngangur í hið eilífa ríki drottins vors og frelsara Jesú
Krists.
[12] Þess vegna ætla eg mér ávalt að áminna yður um þetta, þótt
þér vitið það og þér standið stöðugir í þeim sannleika, sem hjá yður
er. [13] Og eg álít það rétt, á meðan eg er í þessari tjaldbúð, að vekja
yður með áminningu, [14] því að eg veit, að þess er skamt að bíða að
tjaldbúð minni verði svift, eins og sjálfur drottinn vor Jesús Kristur
birti mér; [15] og eg vil einnig leggja kapp á, að þér ætíð eftir burtför
mína getið minst þessara hluta. [16] Því að ekki fylgdum vér spaklega
uppspunnum skröksögum, er vér kunngjörðum yður mátt og tilkomu
drottins vors Jesú Krists, heldur vorum vér sjónarvottar að hátign hans,
[17] því að hann meðtók af Guði föður heiður og dýrð, þá er þvílík raust
barst honum frá hinni hátignarfullu dýrð: »Þessi er sonur minn, hinn
elskaði, sem eg hefi velþóknun á«. [18] Og þessa raust heyrðum vér
sjálfir koma frá himni, þá er vér vorum með honum á fjallinu helga.
[19] Og vér höfum því meiri vissu fyrir hinu spámannlega orði, og þér
breytið vel, ef þér gefið gaum að því eins og lampa, sem skín á myrk-
um stað, þangað til dagur ljómar og morgunstjarna rennur upp í hjört-
um yðar. [20] Vitið það umfram alt, að enginn ritningar-spádómur verð-
ur þýddur af sjálfum sér. [21] Því að aldrei var nokkur spádómur bor-
inn fram að vilja manns, heldur töluðu menn frá Guði bornir af heil-
ögum anda.

2 En falsspámenn komu einnig upp meðal lýðsins, eins og fals-
kennendur munu líka verða á meðal yðar, er smeygja munu inn
háskalegum flokkum og jafnvel afneita herra sínum, sem keypti þá, og
leiða yfir sig sjálfa bráða glötun, [2] og margir munu fylgja ólifnaði
þeirra, og sakir þeirra mun vegi sannleikans verða lastmælt, [3] og af á-
girnd munu þeir með uppspunnum orðum hafa yður fyrir fé; en dóm-
urinn yfir þeim frá fyrri tíð dvelur ekki, og glötun þeirra blundar ekki.
[4] Því að ef Guð þyrmdi ekki englum, er þeir syndguðu, heldur steypti
þeim niður í undir-djúpin og setti þá í myrkra-gryfjur, til þess að
þeir varðveittust til dóms, [5] og ekki þyrmdi hann hinum forna heimi,
en varðveitti Nóa, prédikara réttlætisins, við áttunda mann, er hann
lét vatnsflóð koma yfir heim hinna óguðlegu, [6] og brendi borgirnar Só-
dómu og Gómorru til ösku og dæmdi þær til eyðileggingar, er hann
hafði sett þær þeim til dæmis, sem mundu lifa óguðlega, [7] og frelsaði
hinn réttláta Lot, er kvaldist af svívirðilegum lifnaði hinna guðlausu,
— [8] því að hinn réttláti maður, sem bjó á meðal þeirra, kvaldist í

5: Gal. 5, 6. Tít. 3, 8. **6:** 1 Kor. 9, 25. **7:** 1 Þess. 3, 12. **8:** Tít. 3, 14. **9:** Jes. 59, 10. 1 Jóh. 2, 11. Jak. 1, 24. **10:** Hebr. 3, 14. **12:** Róm. 15, 14. 15. **13:** kap. 3, 1. **14:** Jóh. 21, 18. 19. **16:** 1 Kor. 1, 17; 2, 1. Matt. 17, 1. Jóh. 1, 14. **17:** Matt. 17, 5; 3, 17. Kól. 1, 13. **18:** Lúk. 9, 28. **19:** Sálm. 119, 105. Opinb. 2, 28. **21:** 2 Tím. 3, 16. 1 Pét. 1, 11. — **2, 1:** 5 Mós. 13, 1 n. Matt. 24, 11. 1 Tím. 4, 1. 1 Jóh. 2, 22. 2 Jóh. 7. **2:** 2 Tím. 4, 3. **3:** 5 Mós. 32, 35. **4:** Júd. 6. **5:** 1 Mós. 7, 6; 8, 1. 1 Pét. 3, 20. **6:** 1 Mós. 19, 24. 5 Mós. 29, 23. Jes. 13, 19. Júd. 7. **7:** 1 Mós. 19, 7. 9. 29.

sinni réttlátu sálu dag frá degi af þeim ólöglegu verkum, er hann sá
og heyrði, — [9] þannig veit drottinn, hvernig hann á að hrífa hina guð-
hræddu úr freistingu, en geyma hina ranglátu, undirorpna hegningu, til
dómsdags, [10] en einkum þá, sem ganga eftir holdinu í saurlífisfýsn og
fyrirlíta herradóma. Sem fífldjarfir sjálfbirgingar skelfast þeir ekki
við að lastmæla tignum, [11] þar sem englar, þótt meiri séu að mætti og
valdi, eigi kveða upp löstunardóm gegn þeim hjá drotni. [12] En eins og
skynlausar skepnur, sem fæddar eru með líkamseðli til að veiðast og
fyrirfarast, lastmæla þessir menn því, sem þeir ekki þekkja, og munu
einnig verða eyðilagðir á sama hátt sem þær, [13] og verða fyrir ranglæti
að ranglætis-verðlaunum. Munað að degi til meta þeir sem nautn,
þeir, blettirnir og ósóminn, lifa svallsamlega við kærleiksmáltíðir sínar,
þegar þeir sitja að veizlum með yður; [14] þeir hafa augu full hórdóms,
og þeir eru sísyndgandi og fleka óstyrkar sálir; þeir hafa hjarta æft í
ágirnd; þeir eru bölvunarinnar börn; [15] þeir hafa yfirgefið réttan veg og
hafa vilst, þar sem þeir hafa fylgt vegi Bíleams, sonar Beórs, sem elsk-
aði ranglætislaun, [16] en hann varð að sæta ávítun fyrir glæp sinn. Mál-
laus eykurinn talaði manna-máli og aftraði fásinnu spámannsins.
[17] Þessir menn eru vatnslausir brunnar og þoka, hrakin af hvassviðri,
og er þeim geymd dimma myrkursins. [18] Því að þegar þeir láta klingja
drembileg hégómaorð, tæla þeir með holdlegum girndum, með svívirði-
legum lifnaði þá, sem fyrir skömmu hafa sloppið frá þeim, sem ganga
í villu; [19] þeir heita þeim frelsi, þótt þeir séu sjálfir þrælar spillingar-
innar, því að sérhver verður þræll þess, sem hann hefir beðið ósigur
fyrir. [20] Því að ef þeir, sem með þekking drottins vors og frelsara
Jesú Krists voru slopnir frá saurugleika heimsins, flækja sig í honum
af nýju og bíða ósigur, þá er hið síðara orðið fyrir þá verra en hið
fyrra. [21] Því að betra hefði þeim verið að hafa ekki gjörþekt veg rétt-
lætisins, heldur en að hafa gjörþekt hann og snúa síðan aftur frá hinu
heilaga boðorði, sem þeim hafði verið gefið. [22] Fram á þeim hefir
komið sannmæli þetta: *Hundur snýr aftur til spýju sinnar*, og þvegið
svín, til að velta sér í saur.

3 Þetta er nú annað bréfið, sem eg skrifa yður, þér elskaðir, og í
þeim báðum er eg með áminningu að vekja hið hreinskilna hug-
skot yðar, [2] til þess að þér minnist orða þeirra, er hinir heilögu spá-
menn hafa áður talað, og skipunar drottins vors og frelsarans, er post-
ular yðar hafa flutt, [3] og þetta skuluð þér þá fyrst vita, að á hinum
síðustu dögum munu koma spottarar með spotti, er framganga eftir
eigin girndum [4] og segja: Hvað verður úr fyrirheitinu um tilkomu
hans? Því að frá því feðurnir sofnuðu stendur alt við sama eins og
frá upphafi hins skapaða. [5] Því að viljandi gleyma þeir því, að himn-
ar voru til forðum og jörð mynduð af vatni og með vatni fyrir orð
Guðs, [6] og við það gekk vatnsflóðið yfir þann heim, sem þá var, svo að
hann fórst; [7] en þeir himnar, sem nú eru, og jörðin geymast eldinum
fyrir hið sama orð, og varðveitast til þess dags, er hinir óguðlegu
menn munu dæmast og tortímast.

[8] En þetta eitt má yður ekki gleymast, þér elskuðu, að einn dag-
ur er hjá drotni sem þúsund ár og þúsund ár sem einn dagur. [9] Ekki

---

8: Sálm. 119, 158. 9: v. 7. 1 Kor. 10, 13. 10: Júd. 4. 7 n. 11: Júd. 9. 12: Júd. 10.
13: Júd. 12. 15: 4 Mós. 22, 7 n. 31, 16. Júd. 11. 16: 4 Mós. 22, 28. 17: Júd. 12.
Orðskv. 25, 14. 18: Sálm. 17, 10. Júd. 16. 19: Gal. 5, 13. Jóh. 8, 34. Róm. 6,
16. 20. 20: 1 Jóh. 2, 16; 5, 19. 2 Pét. 1, 8. Matt. 12, 45. Hebr. 6, 4 n. 21: Lúk.
12, 47. 48. 22: Orðskv. 26, 11. — 3, 1: 1 Pét. 1, 1. 2 Pét. 1, 13. 2: kap. 1, 19.
3: 1 Tím. 4, 1. 2. 2 Tím. 3, 1. Júd. 18. 4: Jes. 5, 19. Jer. 17, 15. Esek. 12, 22.
5: 5 Mós. 1, 6. Sálm. 24, 2; 136, 6. 6: 1 Mós. 7, 17. 21. 2 Pét. 2, 5. 7: Sálm.
102, 27. Jes. 51, 6. 2 Þess. 1, 8. Hebr. 1, 11. 8: Sálm. 90, 4.

er drottinn seinn á sér með fyrirheitið, þótt sumir álíti það seinlæti,
heldur er hann langlyndur við yður, þar eð hann vill ekki að neinir
glatist, heldur að allir komist til iðrunar. [10] En dagur drottins mun
koma sem þjófur, og þá munu himnarnir með miklum gný líða undir
lok, frumefnin sundurleysast í brennandi hita, og jörðin og þau verk,
sem á henni eru, uppbrenna. [11] Þar eð alt þetta ferst þannig, hvílíkum
mun yður þá byrja að vera, með heilagri breytni og guðrækni, [12] þannig
að þér væntið eftir og þráið innilega tilkomu Guðs dags, en vegna þess
dags munu himnarnir sundurleysast í eldi og frumefni bráðna af brenn-
andi hita. [13] En vér væntum eftir fyrirheiti hans nýs himins og nýrrar
jarðar, þar sem réttlæti býr.

[14] Fyrir því stundið, þér elskuðu, með því að þér væntið slíkra
hluta, að vera í friði flekklausir og lýtalausir frammi fyrir honum,
[15] og álítið langlyndi drottins vors vera hjálpræði, eins og hinn elskaði
bróðir vor Páll hefir ritað yður, eftir þeirri speki, sem honum er gefin,
[16] eins og einnig í öllum bréfum hans, er hann í þeim talar um þetta;
en í þeim er sumt þungskilið, er fáfróðir og staðfestulausir menn rang-
snúa, eins og öðrum ritum, sér sjálfum til tortímingar. [17] Gætið yðar
þess vegna, þér elskaðir, með því að þér vitið þetta fyrirfram, til þess
að þér látið eigi dragast með af villu þverbrotinna manna og fallið frá
yðar eigin staðfestu. [18] En vaxið í náð og þekkingu drottins vors og
frelsara Jesú Krists. Honum sé dýrðin bæði nú og til eilífrar tíðar.
Amen.

Fyrsta bréf Jóhannesar, hið almenna.

1 Það sem var frá upphafi, það sem vér höfum heyrt, það sem vér
höfum séð með augum vorum, það sem vér horfðum á og hendur
vorar þreifuðu á, um orð lífsins; — [2] og lífið var opinberað og vér
höfum séð og vottum og boðum yður lífið hið eilífa, sem var hjá föð-
urnum og var opinberað oss; — [3] það sem vér höfum séð og heyrt,
það boðum vér yður einnig, til þess að þér líka getið haft samfélag
við oss; og samfélag vort er við föðurinn og við son hans Jesúm Krist.
[4] Og þetta skrifum vér, til þess að fögnuður yðar geti orðið fullkominn.

[5] Og þetta er boðskapurinn, sem vér höfum heyrt af honum og
boðum yður, að Guð er ljós og alls ekkert myrkur er í honum. [6] Ef
vér segjum að vér höfum samfélag við hann, og göngum þó í myrkr-
inu, þá ljúgum vér og iðkum ekki sannleikann. [7] En ef vér framgöng-
um í ljósinu, eins og hann er sjálfur í ljósinu, þá höfum vér samfélag
hver við annan, og blóðið Jesú, sonar hans, hreinsar oss af allri synd.
[8] Ef vér segjum að vér höfum ekki synd, þá svíkjum vér sjálfa oss og
sannleikurinn er ekki í oss, [9] en ef vér játum syndir vorar, þá er hann

---

9: Hab. 2, 3. Hebr. 10, 37. Jes. 30, 18. Róm. 2, 4. 1 Pét. 3, 20. Esek. 18, 23. 32. 1 Tím. 2, 4. **10:** Lúk. 12, 39. 1 Þess. 5, 2. 3. Opinb. 16, 15. Sálm. 102, 27. Jes. 51, 6. Lúk. 21, 33. **11:** Lúk. 21, 36. **12:** v. 10. **13:** Jes. 65, 17; 66, 22. Opinb. 21, 1. **14:** 1 Kor. 1, 8. Fil. 1, 10. 1 Þess. 3, 13; 5, 23. **17:** Mark. 13, 5. 23. **18:** kap. 1, 8. Kól 1, 10. 1 Pét. 4, 11. — **1, 1:** Jóh. 1, 1. 14. 2 Pét. 1, 16. Lúk. 24, 39. Jóh. 20, 27. **2:** Jóh. 1, 4. 2 Tím. 1, 10. Jóh. 1, 2. **3:** Jóh. 17, 21. 1 Kor. 1, 9. **4:** Jóh. 15, 11; 16, 24. 2 Jóh. 12. **5:** 1 Tím. 6, 16. **6:** kap. 2, 4. Jóh. 3, 21. **7:** Hebr. 9, 14. 1 Pét. 1, 19. **8:** 1 Kong. 8, 46. Orðsk. 20, 9. Préd. 7, 20.

trúr og réttlátur, svo að hann fyrirgefur oss syndirnar og hreinsar oss
af öllu ranglæti. [10] Ef vér segjum að vér höfum ekki syndgað, þá
gjörum vér hann að lygara, og orð hans er ekki í oss.

2 Börnin mín! þetta skrifa eg yður, til þess að þér skulið ekki
syndga; og enda þótt einhver syndgi, þá höfum vér árnaðarmann
hjá föðurnum, Jesúm Krist hinn réttláta, [2] og hann er friðþæging fyrir
syndir vorar, og ekki einungis fyrir vorar syndir, heldur líka fyrir all-
an heiminn. [3] Og á því vitum vér að vér þekkjum hann, ef vér höld-
um boðorð hans. [4] Sá sem segir: Eg þekki hann, og heldur ekki boð-
orð hans, er lygari, og sannleikurinn er ekki í honum; [5] en hver sem
heldur boðorð hans, í honum er sannarlega kærleikur Guðs orðinn
fullkominn. Af því þekkjum vér, að vér erum í honum. [6] Sá sem seg-
ist vera stöðugur í honum, honum ber sjálfum að framganga eins og
hann framgekk.

[7] Þér elskaðir, það er ekki nýtt boðorð sem eg rita yður, heldur
gamalt boðorð, sem þér hafið haft frá upphafi; hið gamla boðorð er
orðið, sem þér heyrðuð. [8] Í annan stað er það nýtt boðorð, er eg rita
yður, sem er satt í honum og í yður; því að myrkrið er að hverfa og
hið sanna ljós er þegar farið að skína. [9] Sá sem segist vera í ljósinu
og hatar bróður sinn, hann er enn þá í myrkrinu. [10] Sá sem elskar
bróður sinn, hann er stöðugur í ljósinu og í honum er ekki hneyksli.
[11] En sá sem hatar bróður sinn, hann er í myrkrinu og framgengur í
myrkinu, og veit ekki hvert hann fer, því að myrkrið hefir blindað
augu hans.

[12] Eg rita yður, börnin mín, af því að syndir yðar eru yður fyrir-
gefnar fyrir sakir nafns hans. [13] Eg rita yður, þér feður, af því að þér
þekkið hann, sem er frá upphafi. Eg rita yður, þér ungu menn, af
því að þér hafið sigrað hinn vonda. Eg hefi ritað yður, börn, af því
að þér þekkið föðurinn. [14] Eg hefi ritað yður, feður, af því að þér
þekkið hann, sem er frá upphafi. Eg hefi ritað yður, ungu menn, af
því að þér eruð styrkir, og Guðs orð er stöðugt í yður og þér hafið
sigrað hinn vonda. [15] Elskið ekki heiminn, ekki heldur þá hluti sem
í heiminum eru. Ef einhver elskar heiminn, þá er kærleiki föðurins
ekki í honum. [16] Því að alt það sem í heiminum er, fýsn holdsins og
fýsn augnanna og auðæfa-oflæti, það er ekki frá föðurnum, heldur er
það frá heiminum. [17] Og heimurinn fyrirferst og fýsn hans, en sá sem
gjörir Guðs vilja, varir að eilífu.

[18] Börn mín, það er hin síðasta stund, og eins og þér hafið heyrt
að andkristur kemur, þá eru nú einnig margir andkristar komnir fram,
og af því þekkjum vér, að það er hin síðasta stund. [19] Frá oss eru
þeir útgengnir, en þeir voru ekki af oss; því ef þeir hefðu verið af oss,
þá mundu þeir stöðuglega hafa verið með oss; en það varð til þess
að það yrði augljóst, að þeir allir væru ekki af oss. [20] Og þér hafið
smurningu frá hinum heilaga og vitið alt. [21] Eg hefi ekki skrifað yður
vegna þess, að þér þekkið ekki sannleikann, heldur af því að þér þekkið
hann, og af því að engin lygi er af sannleikanum. [22] Hver er lygari
ef ekki sá, sem neitar að Jesús sé Kristur? Sá hinn sami er and-
kristurinn, hann sem afneitar föðurnum og syninum. [23] Hver sem af-

---

9: Sálm. 32, 5. — **2, 1:** Róm. 8, 34. Hebr. 7, 25. **2:** Róm. 3, 25. 2 Kor. 5, 18. Kól. 1, 20. Jóh. 1, 29; 3, 16; 4, 42. Hebr. 2, 9. **3:** Jóh. 8, 55. **4:** kap. 1, 6; 4, 20. **5:** Jóh. 13, 35; 14, 21. 23. **6:** Jóh. 15, 4. 5; 13, 15. 1 Pét. 2, 21. **7:** 2 Jóh. 5. 1 Jóh. 2, 24; 3, 11. **8:** Jóh. 13, 34; 1, 9; 12, 35. Róm. 13, 12. **9:** kap. 3, 14; 4, 20. **11:** v. 9. **12:** Lúk. 24, 47. Post. 10, 43. **15:** Jóh. 15, 19. Róm. 12, 2. Jak. 4, 4. **17:** Jes. 40, 6. 1 Kor. 7, 31. Sálm. 15, 5. **18:** Matt. 24, 24. 2 Þess. 2, 3. **19:** Post. 20, 30. 1 Kor. 11, 19. **20:** Jóh. 14, 26. **22:** kap. 4, 3. 2 Jóh. 7.

neitar syninum, hefir ekki heldur föðurinn; sá sem viðurkennir soninn,
hefir og föðurinn. 24 En þér, látið það vera stöðugt í yður, sem þér
hafið heyrt frá upphafi. Ef það er stöðugt í yður, sem þér frá upp-
hafi hafið heyrt, þá munuð þér einnig vera stöðugur í syninum og í
föðurnum. 25 Og þetta er fyrirheitið sem hann gaf oss, hið eilífa lífið.
26 Þetta hefi eg skrifað yður um þá, sem vilja leiða yður afvega. 27 Og
þér, sú smurning, sem þér fenguð af honum, hún er stöðug í yður, og
þér þurfið þess ekki, að neinn kenni yður; heldur eins og smurning
hans fræðir yður um alt, og hún er sannleiki, en engin lygi, eins skuluð
þér vera stöðugir í honum, svo sem hún kendi yður. 28 Og nú, börnin
mín, verið stöðugir í honum, til þess að vér getum, þegar hann birtist,
haft djörfung, og verðum oss ekki til skammar fyrir honum í tilkomu
hans. 29 Ef þér vitið að hann er réttlátur, þá þekkið þér, að einnig
hver, sem iðkar réttlæti, er fæddur af honum.

3 Sjáið, hvílíkan kærleika faðirinn hefir auðsýnt oss, að vér skulum
kallast Guðs börn; og það erum vér. Vegna þess þekkir heimur-
inn ekki oss, af því að hann þekti ekki hann. 2 Þér elskaðir, nú erum
vér Guðs börn, en það er enn þá ekki orðið bert, hvað vér munum
verða. Vér vitum, að þegar hann birtist, þá munum vér verða honum
líkir, því að vér munum sjá hann eins og hann er. 3 Og hver sem
hefir þessa von til hans, hreinsar sjálfan sig, eins og hann er hreinn.
4 Hver sem drýgir syndina, drýgir og lagabrot, og syndin er lagabrot.
5 En þér vitið, að hann hefir birzt, til þess að burttaka syndir, og í
honum er ekki synd. 6 Hver sem er stöðugur í honum, syndgar ekki;
hver sem syndgar hefir ekki séð hann, og þekkir hann ekki heldur.
7 Börnin mín, látið engan villa yður; sá sem iðkar réttlætið, er réttlátur,
eins og hann er réttlátur. 8 Hver sem syndina drýgir, er af djöflinum,
því að djöfullinn syndgar frá upphafi. Til þess birtist Guðs sonur, að
hann skyldi brjóta niður verk djöfulsins. 9 Hver sem af Guði er fæddur,
drýgir ekki synd, því að sæði hans er varanlegt í honum, og hann
getur ekki syndgað, af því að hann er fæddur af Guði. 10 Af þessu eru
augljós börn Guðs og börn djöfulsins; hver sem ekki iðkar réttlæti, er
ekki af Guði, né heldur sá, sem elskar ekki bróður sinn. 11 Því að
þetta er sá boðskapur, sem þér hafið heyrt frá upphafi, að vér skulum
elska hver annan; 12 ekki eins og Kain var af hinum vonda og myrti
bróður sinn. Og fyrir hvað myrti hann hann? Af því að verk hans
voru vond, en verk bróður hans réttlát.

13 Undrist ekki, bræður, þótt heimurinn hati yður. 14 Vér vitum,
að vér erum komnir yfir frá dauðanum til lífsins, af því að vér elskum
bræðurna. Sá sem ekki elskar, er áfram í dauðanum. 15 Hver sem
hatar bróður sinn, er manndrápari, og þér vitið, að enginn manndráp-
ari hefir eilíft líf í sér varandi. 16 Af því þekkjum vér kærleikann, að
hann lét lífið fyrir oss, og vér eigum að láta lífið fyrir bræðurna. 17 En
sá sem hefir heimsins gæði, og horfir á bróður sinn vera þurfandi, og
afturlykur hjarta sínu fyrir honum, hvernig getur kærleikur Guðs verið
stöðugur í honum? 18 Börnin mín, elskum ekki með orði og ekki
heldur með tungu, heldur í verki og sannleika. 19 Af þessu munum

---

23: Lúk. 12, 9. Jóh. 5, 23. 2 Tím. 2, 12. **24:** v. 7. Jóh. 14, 23. **27:** v. 20. Jer. 31, 34. Jóh. 14, 26; 16, 13. **28:** Jóh. 15, 4. Mark. 8, 38. **29:** kap. 3, 7. 10. — **3, 1:** Jóh. 1, 12; 16, 3; 17, 25. **2:** 1 Kor. 15, 49. Fil. 3, 21. Kól. 3, 4. **3:** 1 Pét. 1, 15. 16. **4:** kap. 5, 17. **5:** Jes. 53, 4. 2 Kor. 5, 21. Jóh. 8, 46. Hebr. 4, 15. **6:** v. 9; kap. 2, 4; 4, 8. 3 Jóh. 11. **7:** kap. 2, 29; 3, 10. **8:** Jóh. 8, 44. 1 Mós. 3, 15. **9:** v. 6; kap. 5, 18. Jak. 1, 18. 1 Pét. 1, 23. **10:** kap. 2, 29; 4, 8. **11:** kap. 2, 7. 24. Jóh. 13, 34; 15, 12. **12:** 1 Mós. 4, 8. Jóh. 3, 19. Hebr. 11, 4. **13:** Matt. 5, 11. Jóh. 15, 18 n. 17, 14. **14:** Jóh. 5, 24. 3 Mós. 19, 17. 1 Jóh. 2, 11. **15:** Matt. 5, 21. 22. Gal. 5, 21. **16:** kap. 4, 9 n. Jóh. 15, 12 n. Róm. 5, 8. Ef. 5, 2. 25. **17:** 5 Mós. 15, 7. Lúk. 3, 11. Jak. 2, 15 n. 1 Jóh. 4, 20; 5, 1.

vér þekkja, að vér erum af sannleikanum, og munum geta friðað hjörtu
vor frammi fyrir honum, 20 hvað sem hjarta vort kann að ásaka oss
fyrir; því að Guð er meiri en hjarta vort og þekkir alla hluti. 21 Þér
elskaðir, ef hjartað ásakar oss ekki, þá höfum vér djörfung til Guðs,
22 og hvað sem vér biðjum um, fáum vér hjá honum, af því að vér
höldum boðorð hans og gjörum það, sem er þóknanlegt fyrir hans
augliti. 23 Og þetta er hans boðorð: að vér skulum trúa á nafn sonar
hans Jesú Krists og elska hver annan, samkvæmt því, sem hann hefir
gefið oss boðorð um. 24 Og sá sem heldur boðorð hans, er stöðugur í
honum og hann í honum; og af því þekkjum vér, að hann er stöðugur
í oss, af andanum sem hann hefir gefið oss.

4 Þér elskaðir, trúið ekki sérhverjum anda, heldur reynið andana,
hvort þeir séu af Guði; því að margir falsspámenn eru farnir út í
heiminn. 2 Af þessu getið þér þekt anda Guðs: sérhver andi, sem við-
urkennir að Jesús Kristur hafi komið í holdi, er af Guði; 3 og sérhver
andi, sem ekki játar Jesúm, er ekki af Guði; og hann er andkristins
andi, sem þér hafið heyrt um að komi, og nú þegar er hann í heim-
inum. 4 Þér, börnin mín, eruð af Guði og hafið sigrað þá, því að sá
er meiri, sem í yður er, en sá sem er í heiminum. 5 Þeir eru af heim-
inum; þess vegna tala þeir af heiminum, og heimurinn hlýðir á þá.
6 Vér erum af Guði; hver sem þekkir Guð, hlýðir á oss; sá sem ekki
er af Guði, hlýðir ekki á oss. Af þessu þekkjum vér anda sannleik-
ans og anda villunnar.

7 Þér elskaðir, elskum hver annan, því að kærleikurinn er af Guði,
og hver sem elskar, er af Guði fæddur og þekkir Guð. 8 Sá sem ekki
elskar, þekkir ekki Guð, því að Guð er kærleikur. 9 Í því birtist kær-
leikur Guðs í oss, að Guð hefir sent sinn eingetinn son í heiminn, til
þess að vér skyldum lifa fyrir hann. 10 Í þessu er kærleikurinn: ekki
að vér elskuðum Guð, heldur að hann elskaði oss og sendi son sinn
til að vera friðþæging fyrir syndir vorar. 11 Þér elskaðir, fyrst Guð
hefir svo elskað oss, þá ber einnig oss að elska hver annan. 12 Enginn
hefir nokkurn tíma séð Guð; ef vér elskum hver annan, þá er Guð stöðugur
í oss, og kærleikur hans er fullkomnaður í oss; 13 af því þekkjum vér að
vér erum stöðugir í honum og hann í oss, að hann hefir gefið oss af sínum
anda. 14 Og vér höfum séð og vitnum, að faðirinn hefir sent soninn, til að
vera frelsari heimsins. 15 Hver sem játar, að Jesús sé Guðs sonur, í honum
er Guð stöðugur og hann í Guði. 16 Og vér höfum þekt og trúað kærleikan-
um, sem Guð hefir á oss. Guð er kærleikur, og sá, sem er stöðugur í kær-
leikanum, er stöðugur í Guði og Guð er stöðugur í honum. 17 Í því er
kærleikurinn orðinn fullkominn hjá oss, að vér höfum djörfung á degi
dómsins; því að eins og hann er, eins erum vér einnig í heimi þessum.
18 Ótti er ekki í elskunni, heldur útrekur fullkomin elska óttann; því
að óttinn felur í sér hegningu, en sá sem óttast, er ekki fullkominn í
elskunni. 19 Vér elskum, því að hann elskaði oss að fyrra bragði. 20 Ef
einhver segir: eg elska Guð, og hatar bróður sinn, sá er lygari; því að

21: kap. 2, 28; 4, 17; 5, 14. **22:** Sálm. 10, 17; 34, 16; 145, 18. Orðskv. 15, 29; 28, 9. Jer. 29, 12. Matt. 7, 7; 21, 22. Jóh. 9, 31; 14, 13. **23:** Jóh. 6, 29. 3 Mós. 19, 18. Jóh. 15, 12. Ef. 5, 2. 1 Pét. 4, 8. **24:** Jóh. 14, 23; 15, 10. Róm. 8, 9. 1 Jóh. 4, 13. — **4, 1:** Matt. 7, 15 n. 24, 4 n. Post. 20, 29 n. Ef. 5, 6. 1 Þess. 5, 21. 2 Pét. 2, 1. 2 Jóh. 7. **2:** kap. 2, 22; 5, 1. **3:** kap. 2, 18. 22. 2 Jóh. 7. 2 Þess. 2, 3 n. **4:** 2 Kong. 6, 16. Jóh. 16, 33. **5:** Jóh. 3, 31; 15, 19. **6:** Jóh. 8, 47; 10, 27. **7:** kap. 5, 1. **8:** v. 16. **9:** Jóh. 3, 16. Róm. 5, 8; 8, 32. **10:** Jóh. 15, 16. Róm. 3, 24. 2 Kor. 5, 19. 1 Jóh. 2, 2; 4, 19. **11:** Matt. 18, 33. Jóh. 15, 12. **12:** 2 Mós. 33, 20. Jóh. 1, 18. 1 Tím. 1, 17; 6, 16. 1 Jóh. 2, 5. **13:** kap. 3, 24. Jóh. 17, 21. **14:** kap. 1, 2. Jóh. 1, 14. Gal. 4, 4. **15:** kap. 2, 23; 5, 5. **16:** v. 8. **17:** kap. 2, 28; 3, 21. Jak. 2, 13. 1 Pét. 1, 15. 1 Jóh. 3, 3. **18:** Róm. 8, 15. **19:** v. 10,

sá sem ekki elskar bróður sinn, sem hann hefir séð, getur ekki elskað
Guð, sem hann hefir ekki séð. 21 Og þetta boðorð höfum vér frá hon-
um, að sá sem elskar Guð, á einnig að elska bróður sinn.
5 Hver sem trúir, að Jesús er Kristur, er af Guði fæddur; og hver
sem elskar föðurinn, elskar einnig þann, sem er fæddur af honum.
2 Af því þekkjum vér að vér elskum Guðs börn, þegar vér elskum Guð
og breytum eftir boðorðum hans. 3 Því að þetta er kærleikur Guðs, að
vér höldum hans boðorð, og hans boðorð eru ekki þung. 4 Því að alt,
sem af Guði er fætt, sigrar heiminn, og trú vor, hún er sigurinn,
sem hefir sigrað heiminn. 5 En hver er sá, sem sigrar heiminn,
nema sá sem trúir, að Jesús er sonur Guðs? 6 Þessi er sá, sem
kominn er með vatni og blóði, Jesús Kristur, ekki með vatninu ein-
ungis, heldur með vatninu og með blóðinu. Og andinn er sá sem vitn-
ar, því að andinn er sannleikurinn. 7 Því að þrír eru þeir sem vitna:
8 andinn og vatnið og blóðið, og þeim þremur ber saman. 9 Ef vér
tökum manna vitnisburð gildan, þá er Guðs vitnisburður meiri, því að
þetta er vitnisburður Guðs, að hann hefir vitnað um sinn son. 10 Sá
sem trúir á Guðs son, hefir vitnisburðinn í honum; sá sem ekki trúir Guði,
hefir gjört hann að lygara, af því að hann hefir ekki trúað á þann
vitnisburð, sem Guð hefir vitnað um sinn son. 11 Og þetta er vitnis-
burðurinn, að Guð hefir gefið oss eilíft líf, og þetta líf er í hans syni.
12 Sá sem hefir soninn, hefir lífið; sá sem ekki hefir Guðs son, hefir
ekki lífið.
13 Þetta hefi eg skrifað yður, til þess að þér vitið að þér hafið
eilíft líf, yður, sem trúið á nafn Guðs sonar. 14 Og þetta er sú djörf-
ung, sem vér höfum til hans, að ef vér biðjum um eitthvað eftir hans
vilja, þá heyrir hann oss. 15 Og ef vér vitum að hann heyrir oss, um
hvað sem vér biðjum, þá vitum vér, að oss eru veittar þær bænir, sem
vér höfum beðið hann um. 16 Ef einhver sér bróður sinn drýgja synd,
sem ekki er til dauða, þá skal hann biðja, og Guð mun gefa honum
líf, þeim sem ekki syndgar til dauða. Til er synd til dauða; fyrir
henni segi eg ekki að hann skuli biðja. 17 Alt ranglæti er synd; en til
er synd, sem ekki er til dauða.
18 Vér vitum, að hver sem af Guði er fæddur syndgar ekki, heldur
gætir sá sín, sem af Guði er fæddur, og hinn vondi snertir hann ekki.
19 Vér vitum að vér erum af Guði, og allur heimurinn liggur í hinu
vonda. 20 En vér vitum, að Guðs sonur er kominn, og hefir gefið oss
skilning, til þess að vér þekkjum hinn sanna; og vér erum í hinum
sanna, í hans syni Jesú Kristi. Þessi er hinn sanni Guð og eilíft líf.
21 Börnin mín, gætið yðar sjálfra fyrir skurðgoðunum.

20: kap. 2, 4. 11; 3, 15. 17. **21:** 3 Mós. 19, 18. Jóh. 13, 34; 15, 12. Ef. 5, 2. 1 Jóh. 3, 11. — **5, 1:** kap. 2, 22. 23; 4, 2. Jóh. 1, 12. 13. **3:** Jóh. 14, 15. 21. 23; 15, 10. Matt. 11, 30. **4:** Jóh. 16, 33. **5:** 1 Kor. 15, 57. 1 Jóh. 4, 4. 15. **9:** Jóh. 8, 17. 18; 5, 37. **10:** Jóh. 3, 33. **11:** Jóh. 1, 4. 2 Tím. 1, 10. **12:** Jóh. 3, 16. 36. **13:** Jóh. 20, 31. **14:** kap. 3, 22. Jóh. 15, 7; 16, 23. **16:** Jak. 5, 16. 4 Mós. 15, 30. 1 Sam. 2, 25. Jer. 7, 16. Matt. 12, 31. Hebr. 6, 4; 10, 26. **17:** kap. 3, 4. **18:** kap. 3, 9. **19:** Gal. 1, 4. **20:** Lúk. 24, 45. Jóh. 17, 3. Róm. 9, 5. Hebr. 1, 8. Jóh. 11, 25; 14, 6. **21:** 2 Mós. 20, 3.

Annað bréf Jóhannesar.

1 Öldungurinn til hinnar útvöldu frúar og barna hennar, sem eg
elska í sannleika, og ekki eg einn, heldur einnig allir, sem þekkja sann-
leikann, 2 sakir sannleikans, sem er stöðugur í oss og mun vera hjá
oss til eilífðar; 3 náð, miskunn, friður frá Guði föður og frá Jesú Kristi,
syni föðurins, mun vera með oss í sannleika og elsku.
4 Eg er orðinn næsta glaður, af því að eg fann nokkur af börn-
um þínum, er framganga í sannleika, samkvæmt því sem vér meðtók-
um boðorð um af föðurnum. 5 Og nú bið eg þig, frú, ekki svo sem eg
skrifi þér nýtt boðorð, heldur það, er vér höfðum frá upphafi, að vér
skulum elska hver annan. 6 Og þetta er kærleikurinn, að vér fram-
göngum eftir boðorðum hans. Þetta er boðorðið, eins og þér heyrðuð
frá upphafi, til þess að þér skylduð framganga í því. 7 Því að margir
afvegaleiðendur eru farnir út í heiminn, sem ekki viðurkenna að Jesús
Kristur sé kominn í holdi. Slíkur maður er afvegaleiðandinn og and-
kristurinn. 8 Hafið gætur á sjálfum yður, til þess að þér missið ekki
það, sem vér höfum áunnið, heldur megið meðtaka full laun. 9 Sér-
hver sem fer of langt, og er ekki stöðugur í kenningu Krists, hefir ekki
Guð. Sá sem er stöðugur í kenningunni, hann hefir bæði föðurinn og
soninn. 10 Ef einhver kemur til yðar, og kemur ekki með þessa kenn-
ingu, þá takið hann ekki á heimili yðar, og bjóðið hann ekki velkom-
inn; 11 því að sá, sem býður hann velkominn, verður hluttakandi í
hans vondu verkum.
12 Þótt eg hafi margt að rita yður, vildi eg ekki gjöra það með
pappír og bleki; en eg vona að koma til yðar og tala munnlega við
yður, til þess að gleði yðar verði fullkomin. 13 Þér heilsa börn systur
þinnar, hinnar útvöldu.

Þriðja bréf Jóhannesar.

1 Öldungurinn til hins elskaða Gajusar, sem eg elska í sannleika.
2 Þú hinn elskaði, eg bið þess, að þér vegni vel í öllum hlutum
og að þú sért heill heilsu, eins og sálu þinni vegnar vel. 3 Því að eg
varð harla glaður, þegar bræður komu og vitnuðu um sannleika þinn,
eins og þú framgengur í sannleika. 4 Eg hefi enga meiri gleði en þá,
að heyra að börnin mín framgangi í sannleikanum.
5 Þú elskaði, þú gjörir trúarverk með því, sem þú vinnur fyrir
bræðurna, og það ókunna menn; 6 þeir hafa vitnað um kærleika þinn
fyrir söfnuðinum, og þú gjörir vel, er þú greiðir för þeirra eins og sam-
boðið er Guði; 7 því að fyrir sakir nafnsins eru þeir farnir af stað, og

---

1, 1: 3 Jóh. 1. 2 Jóh. 13. 1 Pét. 5, 13. 1 Tím. 2, 4. **3:** 1 Tím. 1, 2. Tít. 1, 4. **4:** 1 Kor. 13, 6. 3 Jóh. 4. **5:** Jóh. 13, 34; 15, 12. 1 Jóh. 2, 7; 3, 11. 23. **6:** Jóh. 15, 10. 1 Jóh. 5, 3. **7:** Matt. 24, 5. 24. 2 Pét. 2, 1. 1 Jóh. 2, 18. 22; 4, 1 n. **9:** 3 Jóh. 11. **10:** Róm. 16, 17. 1 Kor. 16, 22. 2 Þess. 3, 14. Tít. 3, 10. **11:** 1 Tím. 5, 22. **12:** 3 Jóh. 13. 14. 1 Jóh. 1, 4. — **1, 1:** 2 Jóh. 1. **3:** 2 Jóh. 4. **6:** Tít. 3, 13. **7:** Matt. 10, 8.

hafa við engu tekið af heiðingjunum. 8 Þess vegna ber oss að taka
þvílíka menn að oss, til þess að vér verðum samverkamenn sannleikans.
9 Eg hefi ritað nokkuð til safnaðarins, en Díótrefes, sem vill vera
fremstur meðal þeirra, tekur eigi við oss. 10 Þess vegna ætla eg, er eg
kem, að minna á verk þau, er hann vinnur, með því að ófrægja oss
með vondum orðum; og hann lætur sér ekki það nægja, heldur tekur
hann ekki sjálfur á móti bræðrunum, og hindrar þá, er það vilja gjöra,
og rekur þá út úr söfnuðinum. 11 Þú elskaði, breyttu ekki eftir því,
sem ilt er, heldur eftir því, sem gott er. Sá sem gott gjörir, er af Guði,
en sá sem ilt gjörir, hefir ekki séð Guð. 12 Demetríusi er borið gott
vitni af öllum og af sannleikanum sjálfum; vér vitnum einnig, og þú
veizt að vitnisburður vor er sannur.
13 Eg hefi margt að rita þér, en eg vil ekki rita þér með bleki og
penna; 14 en eg vona að sjá þig bráðum, og munum við þá talast við
munnlega. 15 Friður sé með þér. Vinirnir heilsa þér. Heilsa þú vin-
unum með nafni.

Hið almenna bréf Júdasar.

1 Júdas, þjónn Jesú Krists og bróðir Jakobs, til hinna kölluðu,
sem eru elskaðir í Guði föður og varðveittir Jesú Kristi til handa:
2 miskunn og friður og kærleiki margfaldist yður til handa.
3 Þér elskaðir, þegar eg hafði allan huga á að rita yður um hið
sameiginlega hjálpræði vort, þá var eg neyddur til að rita yður, til að
áminna yður um að berjast af kappi fyrir þá trú, sem heilögum hefir
einu sinni verið fengin í hendur. 4 Því að inn hafa læðst nokkurir
menn, sem fyrir löngu voru fyrirfram innritaðir til þessa dóms, óguð-
legir menn, sem vanbrúka náð Guðs vors til ólifnaðar, og afneita vor-
um einasta lávarði og drotni, Jesú Kristi.
5 En eg vil minna yður á, þótt þér nú einu sinni vitið alt, að
þótt drottinn hefði frelsað lýðinn úr Egiptalandi, þá tortímdi hann síð-
ar þeim, sem ekki trúðu. 6 Og englana, sem ekki gættu tignar sinnar,
heldur yfirgáfu sinn eigin bústað, hefir hann í myrkri geymt í ævar-
andi fjötrum til dóms hins mikla dags. 7 Eins og Sódóma og Gómorra
og borgirnar umhverfis þær, sem drýgt höfðu saurlifnað á líkan hátt
og þær, og sókst eftir annarlegu holdi, liggja fyrir sem dæmi, líðandi
hegningu eilífs elds, 8 á sama hátt saurga og þessir draumviltu menn
holdið, meta að engu herradóma og lastmæla tignum. 9 En höfuðeng-
illinn Míkael dirfðist eigi, er hann átti í orðadeilu við djöfulinn um lík-
ama Móse, að leggja lastmælisdóm á hann, heldur sagði: Drottinn refsi
þér. 10 En þessir menn lastmæla öllu því, sem þeir þekkja ekki, og alt
það, sem þeir skilja af eðlisleiðslu sinni, eins og skynlausar skepnur,
á því eyðileggja þeir sig. 11 Vei þeim, því að þeir hafa gengið á vegi
Kains og hrapað í villu Bíleams, fyrir ávinnings sakir, og tortímst í

10: Matt. 23, 13. **11:** Sálm. 37, 27. 1 Pét. 3, 11. 1 Jóh. 3, 6. **12:** Jóh. 19, 35.
13: 2 Jóh. 12. — **1, 1:** Jóh. 17, 11. 1 Pét. 1, 5. **2:** 2 Pét. 1, 2. **3:** Fil. 1, 27.
1 Tím. 1, 18; 6, 12. **4:** Tít. 1, 16. 2 Pét. 2, 1. **5:** 4 Mós. 14, 27 n. 26, 64 n. 1 Kor.
10, 5. Hebr. 3, 17 n. **6:** 2 Pét. 2, 4. **7:** 1 Mós. 19, 24. 25. 2 Pét. 2, 6. **8:** 2 Pét.
2, 10. **9:** 5 Mós. 34, 5 n. Dan. 12, 1. 2 Pét. 2, 11. Sak. 3, 2. **10:** 2 Pét. 2, 12.
11: 1 Mós. 4, 8. 4 Mós. 22 og 16. 2 Pét. 2, 15. 16.

þverúð Kóra. [12] Þessir menn eru blindsker við kærleiksmáltíðir yðar,
er þeir sitja að veizlum með yður, og ala óttalaust sjálfa sig; þeir eru
vatnslaus ský, sem rekast fyrir vindum, fölnuð tré, ávaxtarlaus, tvisvar
dauð, rifin upp með rótum; [13] ofsalegar hafsbylgjur, sem freyða eigin
skömmum, reikandi stjörnur, sem sorti myrkursins er geymdur til ei-
lífðar. [14] En um þessa menn spáði og Enok, sjöundi maður frá Adam,
segjandi: Sjá, drottinn kom með sínum heilögu tíþúsundum, [15] til að
halda dóm yfir öllum, og til að sanna alla óguðlega menn seka í öll-
um þeim óguðlegu verkum, sem þeir hafa óguðlega drýgt, og í öllum
þeim hörðu orðum, sem hinir óguðlegu syndarar hafa talað gegn hon-
um. [16] Þessir menn eru möglarar, umkvörtunarsamir, og ganga eftir
girndum sínum — og munnur þeirra mælir ofmetnaðarorð — þeir sýna
mönnum lotningu fyrir hagnaðar sakir.
[17] En þér elskaðir, minnist þeirra orða, sem áður hafa töluð verið
af postulum drottins vors Jesú Krists, [18] að þeir sögðu yður: Á síðasta
tíma munu koma spottarar, sem ganga eftir sínum eigin óguðlegu girnd-
um. [19] Þessir menn eru þeir, sem valda sundrungu, holdlegir menn,
sem eigi hafa andann. [20] En þér, elskaðir, uppbyggið yður sjálfa á
yðar helgustu trú, biðjið í heilögum anda; [21] varðveitið sjálfa yður í
kærleika Guðs, bíðandi eftir náð drottins vors Jesú Krists til eilífs lífs.
[22] Og verið mildir við suma, þá sem eru efablandnir; [23] og suma skul-
uð þér frelsa, með því að hrífa þá út úr eldinum, og suma skuluð þér
vera mildir við með ótta, og hatið jafnvel kyrtilinn, sem flekkaður er
af holdinu.
[24] En honum, sem megnar að varðveita yður frá hrösun og láta
yður koma fram fyrir dýrð sína, lýtalausa í fögnuði, [25] einum Guði,
frelsara vorum, sé fyrir Jesúm Krist, drottin vorn, dýrð, hátign, máttur og
vald, fyrir allar aldir og nú og um allar aldirnar. Amen.

Opinberun Jóhannesar.

1 Opinberun Jesú Krists, sem Guð gaf honum, til að sýna þjónum
sínum það sem verða á innan skamms. Og hann sendi engil sinn,
og lét hann tákna það fyrir Jóhannesi, þjóni sínum, [2] honum sem bar
vitni um orð Guðs og um vitnisburð Jesú Krists, um alt það er hann
sá. [3] Sæll er sá, er les, og þeir sem heyra orð spádómsins og varð-
veita það sem ritað er í honum, því að tíminn er í nánd.

[4] Jóhannes til safnaðanna sjö, sem í Asíu eru. Náð sé með yður
og friður frá honum, sem er og var og kemur, og frá öndunum sjö,
sem eru frammi fyrir hásæti hans, [5] og frá Jesú Kristi, honum sem
er trúr vottur, honum sem er frumburður dauðra, og honum sem er
höfðingi yfir konungum jarðarinnar; honum sem elskaði oss og leysti

---

12: 2 Pét. 2, 13. 17. Orðskv. 25, 14. **13:** Jes. 57, 20. **14:** 1 Mós. 5, 22. Dan. 7, 10. 2 Þess. 1, 7. 10. Opinb. 1, 7. **15:** Matt. 12, 36; 25, 31 n. **16:** Tit. 3, 3. Sálm. 17, 10; 73, 8. 9. 2 Pét. 2, 18. **18:** Post. 20, 29. 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3, 1 n. 2 Pét. 2, 1; 3, 3. **21:** 1 Kor. 1, 7. 1 Þess. 1, 10. **24:** Róm. 16, 25. 1 Kor. 1, 8. Ef. 3, 20. **25:** 1 Tím. 1, 17. 1 Pét. 5, 11. — **1, 1:** v. 19; kap. 22, 6. 7. **2:** 1 Jóh. 1, 1. **3:** kap. 22, 7. Jak. 5, 8. 1 Pét. 4, 7. Opinb. 22, 10. **4:** v. 11. 2 Mós. 3, 14. Hebr. 13, 8. Opinb. 1, 8; 4, 8; 11, 17; 16, 5; 3, 1. **5:** Jes. 55, 4. Jóh. 8, 14. Opinb. 3, 14. 1 Kor. 15, 20. Kól. 1, 18. Opinb. 17, 14; 19, 16. Gal. 2, 20. Opinb. 5, 9. 1 Pét. 1, 19. 1 Jóh. 1, 7.

oss frá syndum vorum með blóði sínu. 6 Og hann gjörði oss að kon-
ungsríki og að prestum, Guði sínum og föður til handa. Honum sé
dýrð og máttur um aldir alda, amen. 7 *Sjá, hann kemur í skýjunum,*
og hvert auga mun *sjá hann* og jafnvel *þeir, sem stungu hann,* og *allar*
kynkvíslir jarðarinnar munu kveina yfir honum. Vissulega, amen.
8 Eg er Alfa og Ómega, segir drottinn Guð, hann sem er og var
og kemur, hinn alvaldi.
9 Eg, Jóhannes, bróðir yðar og samfélagi í þrengingunni og kon-
ungsríkinu og þolinmæðinni í Jesú, var á eynni, sem Patmos heitir,
fyrir sakir orðs Guðs og vitnisburðar Jesú. 10 Eg var hrifinn í anda á
drottins degi, og heyrði að baki mér raust mikla, sem lúður gylli, er
sagði: 11 Rita þú í bók það sem þú sér, og send það söfnuðunum sjö,
til Efesus, og til Smýrna, og til Pergamos, og til Þýatíra, og til Sardes,
og til Fíladelfíu og til Laódíkeu. 12 Og eg sneri mér við, til að sjá
raustina, sem við mig talaði; og er eg sneri mér við, sá eg sjö gull-
ljósastikur, 13 og milli ljósastikanna einhvern, líkan syni manns, klædd-
an dragkyrtli og spentan gullbelti um bringuna; 14 en höfuð hans og
hár var hvítt, eins og hvít ull, eins og mjöll; og augu hans eins og
eldslogi; 15 og fætur hans líkir glómálmi, sem í ofni brennanda, og
raust hans sem raust margra vatna. 16 Og hann hafði í hægri hendi
sér sjö stjörnur, og af munni hans gekk út tvíeggjað sverð biturt; og
ásjóna hans var sem sólin skínandi í mætti sínum. 17 Og er eg sá
hann, féll eg fyrir fætur honum, sem dauður væri, og hann lagði hægri
hönd sína yfir mig og sagði: 18 Óttast þú ekki, eg er *hinn fyrsti og*
hinn síðasti og hinn lifandi; og eg var dauður, en sjá, lifandi er eg um
aldir alda; og eg hefi lykla dauðans og heljar. 19 Rita þú nú það er
þú séð hefir, bæði það sem er og það sem verða mun eftir þetta, —
20 leyndardóminn stjarnanna sjö, sem þú hefir séð í minni hægri hendi,
og gullstikurnar sjö. Stjörnurnar sjö eru englar hinna sjö safnaða, og
ljósastikurnar sjö eru sjö söfnuðir.

2 Safnaðar-englinum í Efesus skalt þú rita:
Þetta segir sá sem heldur á stjörnunum sjö í hægri hendi sér,
sá sem gengur á milli gullstikanna sjö: 2 Eg þekki verkin þín og erf-
iðið og þolinmæði þína, og að eigi getur þú sætt þig við vonda menn;
og þú hefir reynt þá, sem segja sjálfa sig vera postula, en eru það
ekki, og þú hefir komist að því, að þeir eru lygarar. 3 Og þú hefir
þolinmæði, og byrðar hefir þú borið fyrir míns nafns sakir og ekki þreyzt.
4 En það hefi eg á móti þér, að þú hefir fyrirlátið þinn fyrri kærleika.
5 Minst þú því, úr hvaða hæð þú hefir hrapað, og gjör iðrun, og gjör
hin fyrri verkin; að öðrum kosti kem eg til þín og færi ljósastiku þína
úr stað, ef þú ekki gjörir iðrun. 6 En það mátt þú eiga, að þú hatar
verk Nikólaítanna, sem eg og hata. 7 Hver sem eyra hefir, hann heyri,
hvað andinn segir söfnuðunum. Þeim er sigrar, honum mun eg *gefa*
að eta af lífsins tré, sem er í Paradís Guðs.
8 Og safnaðarenglinum í Smýrna skalt þú rita:
Þetta segir sá fyrsti og síðasti, sá sem var dauður og endurlifnaði:

6: 1 Pét. 2, 5. 9. Jes. 61, 6. Róm. 12, 1. Opinb. 5, 10. Júd. 25. **7:** Dan. 7, 13. Matt. 24, 30; 26, 64. Post. 1, 11. Sak. 12, 10. Jóh. 19, 37. **8:** Jes. 44, 6. Opinb. 2, 8; 21, 6. **9:** Róm. 8, 17. 2 Tím. 2, 12. Opinb. 6, 9. **10:** kap. 4, 2; 10, 3. 8. **11:** kap. 2, 1. 8. 12. 18; 3, 1. 7. 14. **13:** kap. 2, 1. Dan. 7, 13. Opinb. 15, 6. **14:** Dan. 7, 9. Opinb. 2, 18; 19, 12. **15:** kap. 2, 18; 14, 2; 19, 6. **16:** v. 20; kap. 2, 1; 3, 1. Jes. 49, 2. Ef. 6, 17. Hebr. 4, 12. Matt. 17, 2. **18:** Matt. 14, 27. Jes. 44, 6. Opinb. 1, 8. Róm. 6, 9. Job 12, 14. Sálm. 68, 21. Opinb. 20, 1. **19:** v. 11; kap. 4, 1. **20:** kap. 2, 1. — **2, 1:** kap. 1, 13. 16. 20. **2:** 1 Þess. 1, 3. Opinb. 2, 19. 1 Jóh. 4, 1. **3:** Hebr. 10, 36. **4:** v. 14. 20. **5:** Mark. 1, 15. **6:** v. 15. **7:** Matt. 11, 15; 13, 9. Opinb. 2, 17. 26; 3, 6. 12. 1 Mós. 2, 9. **8:** Opinb. 1, 18.

9 Eg þekki þrengingu þína og fátækt — en þú ert samt auðugur — og
lastmælið frá þeim, sem segja sjálfa sig vera Gyðinga, en eru það ekki,
heldur samkunda Satans. 10 Kvíð þú ekki því sem þú átt að líða. Sjá,
djöfullinn mun varpa nokkurum yðar í fangelsi, til þess að þér freist-
ist, og þér munuð þrenging hafa í tíu daga. Vertu trúr alt til dauða,
og eg mun gefa þér lífsins kórónu. 11 Hver sem eyra hefir, hann heyri,
hvað andinn segir söfnuðunum. Sá er sigrar, — honum mun sá annar
dauði alls ekki granda.

12 Og engli safnaðarins í Pergamos skalt þú rita:

Þetta segir sá, sem hefir sverðið hið tvíeggjaða og bitra: 13 Eg
veit hvar þú býr, þar sem er hásæti Satans. Og þú heldur stöðugt
við nafn mitt, og afneitaðir ekki trú minni, jafnvel ekki á dögum Antí-
pasar vottar míns hins trúa, sem deyddur var hjá yður, þar sem Satan
býr. 14 En eg hefi á móti þér fátt eitt, að þú hefir þar menn, sem
halda fast við kenningu Bíleams, þess er kendi Balak að varpa hneyksli
fyrir Ísraelssyni, að þeir neyttu skurðgoðafórna og drýgðu hór. 15 Svo
hefir þú og líka menn, sem halda fast við kenningu Nikólaíta. 16 Gjör
því iðrun; að öðrum kosti kem eg skjótt til þín, og mun berjast við
þá með sverðinu munns míns. 17 Hver sem eyra hefir, hann heyri,
hvað andinn segir söfnuðunum. Þeim er sigrar mun eg gefa af hinu
hulda manna; og eg mun gefa honum hvítan stein, og á steininn ritað
nýtt nafn, sem enginn þekkir, nema sá er við tekur.

18 Og engli safnaðarins í Þýatíra skalt þú rita:

Þetta segir sonur Guðs, sem augun hefir eins og eldsloga, og fætur
hans eru líkir glómálmi: 19 Eg þekki verkin þín og kærleikann og trúna
og þjónustuna og þolinmæði þína, og að verk þín hin síðari eru
meiri en hin fyrri. 20 En eg hefi á móti þér, að þú líður Jessabel,
konuna, sem segir sjálfa sig vera spákonu, og kennir þjónum mínum
og afvegaleiðir þá til að drýgja hór og eta skurðgoðafórnir. 21 Og eg
hefi gefið henni frest, til þess að hún gjöri iðrun, og hún vill ekki
gjöra iðrun og láta af hórdómi sínum. 22 Sjá, eg varpa henni á sjúkra-
beð, og þeim sem hórast með henni, í mikla þrenging, ef þeir gjöra
ekki iðrun og láta af verkum hennar. 23 Og börn hennar mun eg
dauða deyða, og allir söfnuðirnir skulu vita, að eg er sá sem rannsaka
nýrun og hjörtun, og eg mun gjalda yður, hverjum og einum, eftir
verkum yðar. 24 En yður segi eg, hinum öðrum, sem eru í Þýatíra,
öllum þeim sem ekki hafa kenningu þessa, þar sem þeir hafa ekki
kannað djúp Satans — sem þeir svo kalla —: Aðra byrði legg eg eigi
á yður, 25 nema það að þér haldið því, sem þér hafið, þangað til eg
kem. 26 Og sá er sigrar og varðveitir alt til enda verk mín, — honum
mun eg gefa vald yfir þjóðunum. 27 Og hann mun stjórna þeim með
járnsprota — eins og leirkerin sundurmolast —; svo sem eg og hefi
meðtekið hjá mínum föður. 28 Og eg mun gefa honum morgunstjörnuna.
29 Hver sem eyra hefir, hann heyri, hvað andinn segir söfnuðunum.

3 Og engli safnaðarins í Sardes skalt þú rita:

Þetta segir sá, sem hefir þá sjö anda Guðs og stjörnurnar sjö.
Eg þekki verkin þín, að þú lifir að nafninu, en ert dauður. 2 Vakna

---

9: Jóh. 8, 39. 44. Róm. 2, 28 n. Opinb. 3, 9. **10:** Matt. 10, 28. 22. Hebr. 3, 14. Opinb. 3, 11. 1 Kor. 9, 25. 2 Tím. 4, 7. 8. Jak. 1, 12. **11:** v. 7; kap. 20, 14; 21, 8. **12:** kap. 1, 16. **13:** kap. 3, 8. **14:** v. 4. 4 Mós. 25, 1 n. 31, 16. Júd. 11. **15:** v. 6. **16:** Jes. 11, 4. Ef. 6, 17. 2 Þess. 2, 8. Opinb. 1, 16; 19, 15. 21. **17:** v. 7. Jóh. 6, 50. 51. Opinb. 3, 12. **18:** kap. 1, 14. 15. **19:** v. 2. **20:** 1 Kong. 16, 31. 2 Kong. 9, 7. Post. 15, 20. 1 Kor. 10, 19. 20. **21:** Róm. 2, 4. **22:** kap. 18, 9. **23:** Sálm. 7, 10. Jer. 11, 20. Róm. 2, 6. **25:** kap. 3, 11. **26:** v. 17. Sálm. 2, 8 n. 1 Kor. 6, 2. **27:** kap. 12, 5; 19, 15; 3, 21. Lúk. 22, 29. **28:** 2 Pét. 1, 19. Opinb. 22, 16. **29:** v. 7. — **3, 1:** kap. 1, 4; 4, 5; 2, 2. Lúk. 15, 24.

þú og styrk hið annað, sem ætlar að deyja; því að eigi hefi eg reynt
verk þín fullkomin að vera fyrir Guði mínum. [3] Minst þú því, hvernig
þú tókst á móti og heyrðir, og varðveit það og gjör iðrun. Ef þú nú
vakir ekki, mun eg koma eins og þjófur, og þú munt alls ekki vita,
á hverri stundu eg kem yfir þig. [4] En þú átt fáein nöfn í Sardes, sem
ekki hafa saurgað klæði sín, og þeir munu ganga með mér í hvítum
klæðum, því að þeir eru maklegir. [5] Sá er sigrar, hann skal þannig
skrýðast hvítum klæðum, og eigi mun eg afmá nafn hans úr lífsbók-
inni, og eg mun kannast við nafn hans fyrir föður mínum og fyrir
englum hans. [6] Hver sem eyra hefir, hann heyri, hvað andinn segir
söfnuðunum.
[7] Og engli safnaðarins í Fíladelfíu skalt þú rita:
Þetta segir sá heilagi, sá sanni, sem hefir *lykil Davíðs*, hann sem
lýkur upp svo að enginn læsir og *læsir svo að enginn lýkur upp.* [8] Eg
þekki verkin þín, — sjá, eg hefi látið opnar dyr standa fyrir þér, sem
enginn getur lokað, — að þú hefir lítinn mátt, en hefir varðveitt orð
mitt og ekki afneitað nafni mínu. [9] Sjá, eg skal láta nokkura af sam-
kundu Satans, er segja sjálfa sig vera Gyðinga, en eru það ekki, heldur
ljúga, — eg skal láta þá koma og láta þá kasta sér fyrir fætur þér,
og láta þá vita, að eg hefi elskað þig. [10] Af því að þú hefir varðveitt
orðið mitt um þolinmæðina, mun eg og varðveita þig frá reynslustund-
inni, sem koma mun yfir alla heimsbygðina, til að reyna þá sem á
jörðinni búa. [11] Eg kem skjótt; haltu fast því sem þú hefir, til þess
að enginn taki kórónu þína. [12] Sá er sigrar, hann mun eg gjöra að
stólpa í musteri Guðs míns, og hann skal þaðan aldrei út fara; og eg
mun á hann rita nafn Guðs míns og nafn borgar Guðs míns, hinnar
nýju Jerúsalem, er kemur af himni ofan frá Guði mínum, og nafnið
mitt, hið nýja. [13] Hver sem eyra hefir, hann heyri, hvað andinn segir
söfnuðunum.
[14] Og engli safnaðarins í Laódíkeu skalt þú rita:
Þetta segir hann sem er Amen, votturinn trúi og sanni, upphaf
Guðs skepnu: [15] Eg þekki verkin þín, að þú ert hvorki kaldur né heitur;
betur að þú værir kaldur eða heitur. [16] Því er það: af því að þú ert
hálfvolgur, og ert hvorki heitur né kaldur, mun eg skyrpa þér út af
mínum munni, — [17] af því að þú segir: Eg er ríkur og er orðinn
auðugur og þarfnast einskis, — og þú veizt ekki, að þú ert vesalingur
og aumingi og fátækur og blindur og nakinn. [18] Eg ræð þér, að þú
kaupir af mér gull, brent í eldi, til þess að þú verðir auðugur, og hvít
klæði, til að skýla þér með, og eigi komi í ljós vanvirða nektar þinnar,
og smyrsl að smyrja með augu þín, til þess að þú verðir sjáandi.
[19] *Alla þá sem eg elska, þá tyfta eg og aga;* ver því kostgæfinn og gjör
iðrun. [20] Sjá, eg stend við dyrnar og kný á. Ef einhver heyrir raust
mína og lýkur upp dyrunum, þá mun eg fara inn til hans, og neyta
kvöldverðar með honum og hann með mér. [21] Sá er sigrar, hann mun
eg láta sitja hjá mér í hásæti mínu, eins og eg sjálfur sigraði og settist
hjá mínum föður í hásæti hans. [22] Hver sem eyra hefir, hann heyri,
hvað andinn segir söfnuðunum.

2: 1 Kor. 15, 34. Ef. 5, 14. **3:** kap. 2, 5; 3, 19. Matt. 24, 43. 1 Þess. 5, 2. Opinb. 16, 15. **4:** kap. 4, 4; 6, 11; 7, 9. **5:** kap. 20, 12. Fil. 4, 3. Matt. 10, 32. Lúk. 12, 8. **7:** 1 Jóh. 5, 20. Jes. 22, 22. Opinb. 1, 18. **9:** kap. 2, 9. Róm. 2, 28. **11:** kap. 22, 7. 12. Fil. 4, 5. 1 Kor. 9, 25. **12:** Gal. 2, 9. Opinb. 14, 1; 22, 4; 21, 2. 10. Gal. 4, 26. Hebr. 12, 22. **14:** v. 7. Kól. 1, 15. 16. **16:** Matt. 12, 30. **17:** 1 Kor. 4, 8. Opinb. 16, 15. **18:** 1 Pét. 1, 7. Opinb. 16, 15; 19, 8. **19:** Job 5, 17. Orðskv. 3, 12. Hebr. 12, 6. Opinb. 2, 16. **20:** Lúk. 12, 36. Jóh. 14, 21. 23. **21:** Matt. 19, 28. Jóh. 17, 24. 1 Kor. 6, 2. 2 Tím. 2, 12. Lúk. 22, 29 n.

4 Eftir þetta sá eg, og sjá: Opnar dyr á himninum, og raustin hin
fyrri, er eg heyrði, sem lúður gylli, talaði við mig segjandi: Stíg
upp hingað, og eg mun sýna þér það sem verða á eftir þetta. 2 Jafn-
skjótt var eg hrifinn í anda, og sjá: Hásæti var reist á himninum, og
í hásætinu sat nokkur; 3 og sá er þar sat, var líkur að sýn jaspissteini
og sardissteini, og regnbogi var í kring um hásætið, líkur að sýn smar-
agði, 4 og umhverfis hásætið voru tuttugu og fjögur hásæti, og í hásæt-
unum sá eg sitja tuttugu og fjóra öldunga, skrýdda hvítum klæðum,
og á höfðum þeirra gullkórónur. 5 Og út frá hásætinu gengu eldingar,
raustir og þrumur, og sjö eldblys brunnu fyrir hásætinu, og eru það
hinir sjö andar Guðs. 6 Og frammi fyrir hásætinu var sem glerhaf,
líkt krystalli, og fyrir miðju hásætinu og umhverfis hásætið voru fjórar
lifandi verur, alsettar augum í bak og fyrir. 7 Og fyrsta veran var lík
ljóni, og önnur veran var lík uxa, og þriðja veran hafði ásjónu sem
maður, og fjórða veran var lík fljúgandi erni 8 Og verurnar fjórar, ein
og sérhver þeirra, höfðu sex vængi, og voru alsettar augum, alt um
kring og að innanverðu. Og eigi láta þær af, dag og nótt, að segja:
Heilagur, heilagur, heilagur, drottinn Guð, hinn alvaldi, hann sem var og
er og kemur. 9 Og þegar verurnar gjalda honum, sem í hásætinu sit-
ur, dýrð og heiður og þökk, honum sem lifir um aldir alda, 10 þá falla
öldungarnir tuttugu og fjórir niður frammi fyrir honum, sem í hásætinu
situr, og tilbiðja hann, sem lifir um aldir alda, og varpa kórónum sín-
um niður fyrir hásætinu og segja: 11 Verður ert þú, drottinn og Guð
vor, að fá dýrðina og heiðurinn og máttinn, því að þú hefir skapað
alla hluti, og fyrir þinn vilja urðu þeir til og voru skapaðir.

5 Og eg sá í hægri hendi hans, er í hásætinu sat, bók, skrifaða
innan og utan, innsiglaða sjö innsiglum. 2 Og eg sá sterkan engil,
boðandi með hárri röddu: Hver er maklegur að ljúka upp bókinni og
leysa innsigli hennar? 3 Og enginn var sá í himninum, eða á jörðinni,
eða undir jörðinni, sem lokið gæti upp bókinni og litið í hana. 4 Og
eg grét stórum af því, að enginn fanst maklegur að ljúka upp bókinni
og líta í hana. 5 Og einn af öldungunum segir við mig: Grát þú eigi!
Sjá, sigrað hefir ljónið af Júda ættkvísl, rótarkvistur Davíðs, svo að
það getur lokið upp bókinni og innsiglum hennar sjö. 6 Og mitt í milli
hásætisins og veranna fjögurra og mitt á meðal öldunganna sá eg lamb
standa, sem slátrað væri, það hafði sjö horn og sjö augu, og eru það
hinir sjö andar Guðs, sendir út um alla jörðina. 7 Og það kom og
tók við bókinni úr hægri hendi hans, er í hásætinu sat. 8 Og er það
hafði tekið við henni, féllu verurnar fjórar og öldungarnir tuttugu og
fjórir niður frammi fyrir lambinu, og höfðu þeir hver um sig hörpu
og gullskálar, fullar af reykelsi, og eru það bænir hinna heilögu. 9 Og
þeir syngja nýjan söng, segjandi: Verður ert þú að taka við bókinni
og ljúka upp innsiglum hennar, því að þér var slátrað, og þú keyptir
menn, Guði til handa, með blóði þínu, af sérhverri kynkvísl og tungu
og lýð og þjóð, 10 og gjörðir þá, Guði vorum til handa, að konungsríki
og að prestum, og þeir ríkja á jörðinni. 11 Og eg sá og eg heyrði raust
margra engla hringinn í kring um hásætið og verurnar og öldungana,
og tala þeirra var tíu þúsundir tíu þúsunda og þúsundir þúsunda;
12 þeir sögðu með hárri röddu: Maklegt er lambið hið slátraða að fá

4, 1: kap. 1, 10. **2:** kap. 5, 1. Esek. 1, 26 n. **4:** kap. 11, 16. **5:** kap. 1, 4; 3, 1; 5, 6. **6:** kap. 15, 2. Esek. 1, 5 n. 22. **7:** Esek. 1, 10. **8:** Jes. 6, 2. 3. Esek. 10, 12. Opinb. 1, 4. 8; 11, 17. **11:** kap. 5, 12; 10, 6; 14, 7. — **5, 1:** kap. 4, 2. Esek. 2, 9 n. **2:** kap. 10, 1. **5:** 1 Mós. 49, 9. 10. Jes. 11, 1. 10. Róm. 15, 12. Opinb. 22, 16. **6:** Jóh. 1, 29. 1 Pét. 1, 19. Sak. 3, 9; 4, 10. **8:** kap. 8, 3. 4. **9:** Sálm. 96, 1. Post. 20, 28. 1 Kor. 6, 20; 7, 23. Ef. 1, 7. Hebr. 9, 12; 10, 10. **10:** kap. 1, 6. **11:** Dan. 7, 10. Hebr. 12, 22. **12:** kap. 4, 11; 13, 8; 7, 10. 12.

máttinn og ríkdóm og vizku og kraft og heiður og dýrð og lofgjörð.
13 Og sérhverja skepnu sem er í himninum og á jörðinni og undir jörðinni
og á hafinu, og alt sem í þeim er, heyrði eg segja: Honum, sem í há-
sætinu situr, og lambinu sé lofgjörðin og heiðurinn og dýrðin og kraft-
urinn um aldir alda. 14 Og verurnar fjórar sögðu amen, og öldungarnir
féllu fram og tilbáðu.

6 Og eg sá, er lambið lauk upp einu af innsiglunum sjö, og eg
heyrði eina af verunum fjórum segja, eins og með þrumuröddl: Kom!
2 Og eg sá, og sjá: Hvítur hestur; og sá sem á honum sat hafði boga,
og honum var fengin kóróna, og hann fór út sigrandi og til þess að sigra.
3 Og er það lauk upp öðru innsiglinu, heyrði eg aðra veruna segja:
Kom! 4 Og út gekk annar hestur, rauður, og þeim sem á honum sat,
honum var veitt að taka burt friðinn af jörðinni, og að menn brytjuðu
hverjir aðra niður, og honum var fengið sverð mikið.
5 Og er það lauk upp þriðja innsiglinu, heyrði eg þriðju veruna
segja: Kom! Og eg sá, og sjá: Svartur hestur, og sá er á honum sat,
hafði vog í hendi sér, 6 og mitt á meðal veranna fjögurra heyrði eg
sem rödd, segjandi: Mælir hveitis fyrir denar, og þrír mælar byggs
fyrir denar, og eigi skalt þú granda olíunni og víninu.
7 Og er það lauk upp fjórða innsiglinu, heyrði eg rödd fjórðu ver-
unnar, er sagði: Kom! 8 Og eg sá, og sjá: Bleikur hestur; og sá er á
honum sat, hann hét Dauði, og Helja var í för með honum, og þeim
var gefið vald yfir fjórða hluta jarðarinnar, til þess að deyða með sverði
og með hungri og með drepsótt, og láta menn farast fyrir villidýrum
jarðarinnar.
9 Og er það lauk upp fimta innsiglinu, sá eg undir altarinu sálir
þeirra manna, sem drepnir höfðu verið fyrir sakir Guðs orðs, og fyrir
sakir vitnisburðarins, sem þeir höfðu, 10 og þeir hrópuðu hárri röddu,
segjandi: Hversu lengi ætlar þú, Herra, þú heilagi og sanni, að draga
það að dæma, og að hefna blóðs vors á byggjendum jarðarinnar? 11 Og
þeim var fengin, hverjum og einum, hvít skikkja; og þeim var sagt, að
þeir enn skyldu hvílast stundarkorn, þangað til samþjónar þeirra og
bræður þeirra, sem áttu að deyðast eins og sjálfir þeir, einnig fyltu
töluna.
12 Og eg sá, er það lauk upp sétta innsiglinu, og mikill land-
skjálfti varð, og sólin varð svört sem hærusekkur, og alt tunglið varð
sem blóð. 13 Og stjörnur himinsins hröpuðu niður á jörðina, eins og
fíkjutré, skekið af stormvindi, fellir vetraraldini sín. 14 Og himininn
sviftist burt eins og bókfell, sem saman er vafið, og hvert fjall og
ey færðist úr stað sínum. 15 Og konungar jarðarinnar og gæðingarnir
og hersveitarforingjarnir og auðmennirnir og maktarmennirnir og
hver þræll og þegn fálu sig í hellum og í hömrum fjalla. 16 Og þeir
segja við fjöllin og hamrana: Hrynjið yfir oss, og felið oss fyrir
ásjónu hans, sem í hásætinu situr og fyrir reiði lambsins; 17 því að
kominn er dagurinn, hinn mikli dagur reiði þeirra, og hver mun geta
staðist?

7 Eftir þetta sá eg fjóra engla, er stóðu á fjórum skautum jarðar-
innar; héldu þeir fjórum vindum jarðarinnar, til þess að eigi skyldi
vindur blása yfir jörðina, né yfir hafið, né yfir nokkurt tré. 2 Og eg

---

13: Sálm. 148, 1 n. Fil. 2, 10. **14:** kap. 4, 10. — **6, 1:** kap. 4, 6. 7. **2:** kap. 19, 11 n. **4:** Sak. 1, 8. Matt. 24, 6. 7. **5:** Sak. 6, 2. **8:** Esek. 14, 21. **9:** kap. 8, 3; 9, 13; 14, 18; 1, 9; 19, 10. **10:** Lúk. 18, 7. **11:** kap. 3, 5. **12:** kap. 16, 18. Lúk. 21, 25. Post. 2, 20. **14:** Sálm. 102, 27. Lúk. 21, 33. Opinb. 16, 20. **15:** kap. 19, 18. Jes. 2, 19. **16:** Hós. 10, 8. Lúk. 23, 30. **17:** Jes. 13, 9. Róm. 2, 5. — **7, 1:** Sak. 6, 5.

sá annan engil stíga upp frá sólaruppkomustað, og hélt hann á inn-
sigli lifanda Guðs, og hann hrópaði hárri röddu til englanna fjögurra,
sem veitt var að granda jörðinni og hafinu, segjandi: [3] Vinnið ekki
jörðinni grand og heldur ekki hafinu, né trjánum, þar til er vér höf-
um innsiglað þjóna Guðs vors á ennum þeirra. [4] Og eg heyrði tölu
hinna innsigluðu, hundrað fjörutíu og fjórar þúsundir voru innsiglaðar
af öllum ættkvíslum Ísraelssona: [5] Af Júda ættkvísl voru tólf þúsund
innsiglaðir; af Rúbens ættkvísl tólf þúsund; af Gaðs ættkvísl tólf þús-
und; [6] af Assers ættkvísl tólf þúsund; af Naftalí ættkvísl tólf þúsund;
af Manasse ættkvísl tólf þúsund; [7] af Símeons ættkvísl tólf þúsund; af
Leví ættkvísl tólf þúsund; af Íssakars ættkvísl tólf þúsund; [8] af Sebúl-
ons ættkvísl tólf þúsund; af Jósefs ættkvísl tólf þúsund; af Benjamíns
ættkvísl tólf þúsund menn innsiglaðir. [9] Eftir þetta sá eg, og sjá: Mik-
ill múgur, sem enginn gat tölu á komið, af alls kyns fólki og kynkvísl-
um og lýðum og tungum. Þeir stóðu frammi fyrir hásætinu og frammi
fyrir lambinu, skrýddir hvítum skikkjum, og höfðu pálma í höndum.
[10] Og þeir hrópa hárri röddu, segjandi: Hjálpræðið heyrir til Guði vor-
um, sem í hásætinu situr, og lambinu. [11] Og allir englarnir stóðu kring
um hásætið og öldungana og verurnar fjórar, og þeir féllu fram fyrir
hásætinu á ásjónur sínar, og tilbáðu Guð, segjandi: [12] Amen, lofgjörðin
og dýrðin, og vizkan og þakkargjörðin og heiðurinn og mátturinn og
krafturinn sé Guði vorum um aldir alda, amen. [13] Og einn af öldung-
unum tók til máls og sagði við mig: Þessir, sem skrýddir eru hvítu
skikkjunum, hverjir eru þeir, og hvaðan eru þeir komnir? [14] Og eg
sagði við hann: Herra minn, þú veizt það. Og hann sagði við mig:
Þetta eru þeir, sem komnir eru úr þrengingunni hinni miklu, og hafa
þvegið skikkjur sínar og hvítfágað þær í blóði lambsins. [15] Þess vegna
eru þeir frammi fyrir hásæti Guðs, og þjóna honum dag og nótt í
musteri hans; og sá sem í hásætinu situr mun tjalda yfir þá. [16] *Eigi
mun þá framar hungra, og eigi mun þá heldur framar þyrsta, og eigi
mun heldur sól brenna þá*, né nokkur hiti; [17] því að lambið, sem er fyrir
miðju hásætinu, mun gæta þeirra og leiða þá til lifandi vatnslinda, og
Guð mun þerra hvert tár af augum þeirra.

8 Og er það lauk upp sjöunda innsiglinu, varð þögn á himni hér
um bil hálfa stund. [2] Og eg sá englana sjö, sem stóðu frammi
fyrir Guði, og þeim voru fengnar sjö básúnur.

[3] Og annar engill kom og nam staðar við altarið; hann hélt á
gullnu glóðarkeri, og honum var fengið mikið af reykelsi, til þess að
hann skyldi leggja það við bænir allra hinna heilögu á gullaltarið, sem
var frammi fyrir hásætinu. [4] Og reykurinn af reykelsinu steig upp með
bænum hinna heilögu úr hendi engilsins frammi fyrir Guði. [5] Og eng-
illinn tók glóðarkerið og fylti það með eldi af altarinu, og varpaði of-
an á jörðina, og það komu þrumur og raustir og eldingar og landskjálfti.

[6] Og englarnir sjö, sem héldu á básúnunum sjö, bjuggu sig til að blása.
[7] Og hinn fyrsti básúnaði, og þá kom hagl og eldur, blóði blandað,
og því var varpað ofan á jörðina, og þriðjungur jarðarinnar eyddist í
loga, og þriðjungur trjánna eyddist í loga, og alt grængresi eyddist í loga.
[8] Og annar engillinn básúnaði, og var sem miklu fjalli, logandi af
eldi, væri varpað í hafið, og þriðjungur hafsins varð blóð, [9] og þrið-

---

3: kap. 9, 4. Esek. 9, 4. **4:** kap. 14, 1. **9:** kap. 5, 9; 3, 5. 18; 19, 8. **10:** Sálm. 3, 9. Jes. 43, 11. **11:** kap. 5, 12 n. **14:** Hebr. 9, 14. Matt. 24, 21 n. Opinb. 1, 5. 1 Jóh. 1, 7. **15:** kap. 21, 3. Jes. 4, 5. 6. Esek. 37, 27. **16:** Jes. 49, 10. Sálm. 121, 6. **17:** kap. 5, 6. Jóh. 10, 10. 11. Jes. 25, 8. — **8, 1:** kap. 6, 1. **2:** 1 Kor. 15, 52. **3:** kap. 6, 9; 9, 13; 5, 8. **4:** Post. 10, 4.

jungurinn dó af skepnunum í hafinu, sem lífi voru gæddar, og þriðjung-
ur af skipunum fórst.
10 Og þriðji engillinn básúnaði, og stór stjarna féll af himni, logandi
sem blys, og hún féll ofan á þriðjung fljótanna og á lindir vatnanna.
11 Og nafn stjörnunnar er nefnt Remma, og þriðjungur vatnanna varð
að remmu, og margir menn biðu bana af vötnunum, af því að þau
voru beisk orðin.
12 Og fjórði engillinn básúnaði, og lostinn varð þriðjungur sólar-
innar og þriðjungur tunglsins og þriðjungur stjarnanna, til þess að
þriðjungur þeirra yrði myrkur, og dagurinn misti þriðjung birtu sinnar
og nóttin sömuleiðis.
13 Og eg sá og heyrði örn einn fljúga um miðhimininn, segjandi
hárri röddu: Vei, vei, vei þeim, sem á jörðu búa, af völdum lúður-
hljómanna, sem eftir eru, englanna þriggja, sem eiga eftir að básúna.
9 Og fimti engillinn básúnaði, og eg sá stjörnu, er fallið hafði af
himni ofan á jörðina, og henni var fenginn lykillinn að brunni
undirdjúpsins. 2 Og hún lauk upp brunni undirdjúpsins, og reyk lagði
upp af brunninum, eins og reyk frá stórum ofni, og sólin myrkvaðist
og loftið af reyknum úr brunninum. 3 Og út úr reyknum komu engi-
sprettur á jörðina, og þeim var veitt vald, á sama hátt og sporðdrekar
jarðarinnar hafa vald. 4 Og sagt var við þær, að eigi skyldu þær
granda grasi jarðarinnar, né nokkurum grænum gróðri, né nokkuru tré,
engu nema mönnunum, þeim er eigi hafa innsigli Guðs á ennum sér.
5 Og þeim var svo um boðið, að þær skyldu eigi deyða þá, heldur
skyldu þeir kvaldir verða í fimm mánuði; og undan þeim svíður eins
og undan sporðdreka, er hann stingur mann. 6 Og á þeim dögum munu
mennirnir dauðans leita, og ekki finna hann, og menn munu æskja sér
að deyja, og dauðinn flýr þá. 7 Og að ásýndum voru engispretturnar
svipaðar hestum, búnum til bardaga, og á höfðum þeirra voru eins og
kórónur, líkar gulli, og ásjónur þeirra voru sem ásjónur manna. 8 Og
þær höfðu hár sem hár kvenna, og tennur þeirra voru eins og ljóns-
tennur. 9 Og þær höfðu brynjur eins og járnbrynjur, og vængjaþytur-
inn frá þeim var eins og vagna-gnýr, er margir hestar bruna fram til
bardaga. 10 Og þær hafa hala, líka sporðdrekum, og brodda. Og í
hölum þeirra er vald þeirra til að granda mönnum í fimm mánuði.
11 Konung hafa þær yfir sér, engil undirdjúpsins; nafn hans er á hebr-
esku Abbadón, og á grísku heitir hann Apollýón.
12 Veiið hið fyrsta er liðið hjá; sjá, enn koma tvö vei eftir þetta.
13 Og sétti engillinn básúnaði, og eg heyrði rödd eina frá hornun-
um á gullaltarinu, sem er frammi fyrir Guði, 14 er sagði við sétta eng-
ilinn, sem hélt á básúnunni: Leys þú englana fjóra, sem bundnir eru
við fljótið mikla, Evfrat. 15 Og englarnir fjórir voru leystir, sem búnir
stóðu til stundar og dags og mánaðar og árs, til þess að deyða þrið-
jung mannanna. 16 Og talan á herfylkingum riddaraliðsins var tveim
sinnum tíu þúsundir tíu þúsunda; heyrði eg tölu þeirra. 17 Og með
þeim hætti sá eg hestana í sýninni og þá sem á þeim sátu, og þeir
höfðu eldrauðar, svartbláar og brennisteinsgular brynjur, og höfuð hest-
anna voru eins og höfuð ljóna, og af munnum þeirra gekk út eldur
og reykur og brennisteinn. 18 Í þessum þremur plágum varð þriðji
hluti mannanna deyddur, af eldinum og reyknum og brennisteininum,
sem út gekk af munnum þeirra. 19 Því að vald hestanna er í munni
þeirra og í töglum þeirra, því að tögl þeirra eru lík höggormum, eru

---

10: kap. 9, 1. **13:** kap. 9, 1. 13; 11, 15. — **9, 4:** kap. 7, 3. **6:** kap. 6, 16. Job 3, 21. Jer. 8, 3. Hós. 10, 8. **7:** Jóel 2, 4. **8:** Jóel 1, 6. **12:** kap. 8, 13. **13:** kap. 8, 3. **16:** Sálm. 68, 18.

höfuð á, og með þeim granda þeir. 20 Og hinir mennirnir, sem ekki
voru deyddir í þessum plágum, gjörðu eigi iðrun og létu eigi af verk-
um handa sinna, til þess að hætta að tilbiðja illu andana og skurðgoðin
úr gulli og silfri og úr eiri og úr steini og úr tré, sem hvorki geta
séð, né heyrt, né gengið. 21 Og eigi gjörðu þeir iðrun, og létu af
manndrápum sínum, né töfrum sínum, né frillulífi sínu, né þjófnaði sínum.
10 Og eg sá annan sterkan engil stíga af himni ofan, hjúpaðan
skýi, og regnboginn var yfir höfði honum, og ásjóna hans var
sem sólin, og fætur hans sem eldstólpar. 2 Og hann hafði í hendi sér
litla bók opna, og hægra fæti stóð hann á hafinu, en vinstra fæti á
jörðinni, 3 og hann kallaði hárri röddu, eins og þegar ljón öskrar, og
er hann hafði kallað, töluðu þrumurnar sjö sínum raustum. 4 Og er
þrumurnar sjö höfðu talað, ætlaði eg að fara að rita, og eg heyrði
rödd af himni, sem sagði: Innsigla þú það sem þrumurnar sjö töluðu.
og rita það ekki. 5 Og engillinn, sem eg sá standa á hafinu og á jörð-
inni, *hóf upp hægri hönd sína til himins*, 6 *og sór við þann, sem lifir
um aldir alda*, hann sem himininn skóp og það sem í honum er, og
jörðina og það sem á henni er, og hafið og það sem í því er, að eng-
inn frestur mundi lengur gefinn verða, 7 heldur þegar kæmi að rödd
sjöunda engilsins, þegar hann færi að básúna, þá fullnaðist leyndar-
dómur Guðs, eins og hann hafði boðað þjónum sínum, spámönnunum,
gleðiboðskapinn um. 8 Og röddina, sem eg heyrði af himni, hana
heyrði eg aftur tala við mig, og hún sagði: Far og tak opnu bókina í
hendi engilsins, sem stendur á hafinu og á jörðinni. 9 Og eg fór til
engilsins og sagði honum að fá mér litlu bókina, og hann segir við
mig: Tak og et hana eins og hún er, og hún mun verða beisk í kviði
þínum, en í munni þér mun hún vera sæt sem hunang. 10 Og eg tók
litlu bókina úr hendi engilsins, og át hana upp, og í munni mér var
hún sæt sem hunang, og er eg hafði etið hana, fann eg til beiskju í
kviði mínum. 11 Og þeir segja við mig: Enn átt þú að spá um marga
lýði og þjóðir og tungur og konunga.
11 Og mér var fenginn reyrleggur, líkur staf, og sagt var: Rís upp
og mæl musteri Guðs og altarið og þá sem þar tilbiðja. 2 Og láttu
forgarðinn, sem er fyrir utan musterið, vera fyrir utan, og mæl hann
ekki, því að hann er fenginn þjóðunum, og þær munu fótum troða
borgina helgu í fjörutíu og tvo mánuði. 3 Og vottana mína tvo mun
eg láta spá í eitt þúsund tvö hundruð og sextíu daga, sekkjum klædda.
4 Þetta eru olíuviðirnir tveir og ljósastikurnar tvær, sem standa frammi
fyrir drotni jarðarinnar. 5 Og ef einhver vill granda þeim, gengur eldur
út úr munni þeirra, og eyðir óvinum þeirra, og ef einhver skyldi vilja
granda þeim, skal hann með þeim hætti deyddur verða. 6 Þeir hafa
valdið til að loka himninum, til þess að eigi rigni regni um spádóms-
daga þeirra, og þeir hafa vald yfir vötnunum, að breyta þeim í blóð,
og slá jörðina með hvers kyns plágu, svo oft sem þeir vilja. 7 Og er
þeir hafa fullnað vitnisburð sinn, mun dýrið, sem upp stígur úr undir-
djúpinu, heyja stríð við þá, og mun sigra þá og deyða þá. 8 Og lík
þeirra liggja á stræti borgarinnar hinnar miklu, sem andlega heitir
Sódóma og Egiptaland, þar sem og drottinn þeirra var krossfestur. 9 Og
menn af lýðum og kynkvíslum og tungum og þjóðum sjá lík þeirra
þrjá daga og hálfan, og leyfa ekki að lík þeirra verði lögð í gröf.
10 Og þeir sem á jörðinni búa, gleðjast yfir þeim og fagna og senda

---

20: kap. 16, 11. Dan. 5, 23. — **10, 1:** kap. 5, 2; 4, 3; 1, 16. **4:** Dan. 8, 26; 12, 4. 9. **5:** 1 Mós. 14, 22. 5 Mós. 32, 40. Dan. 12, 7. **7:** kap. 11, 15. Am. 3, 7. **8:** v. 2. **9:** Esek. 2, 8 n. 3, 1. 3. — **11, 2:** Lúk. 21, 24. Opinb. 13, 5. **3:** kap. 12, 6. **4:** Sak. 4, 3. 11. **5:** 2 Kong. 1, 10. 12. **6:** 1 Kong. 17, 1; 18, 1. 2 Mós. 7, 17. 19. **7:** kap. 13, 1. 7. Dan. 7, 21.

hver öðrum gjafir, því að þessir tveir spámenn kvöldu þá sem á jörð-
inni búa. 11 Og eftir dagana þrjá og hálfan fór lífsandi frá Guði í þá,
og þeir risu á fætur, og ótti mikill féll yfir þá sem sáu þá. 12 Og þeir
heyrðu rödd mikla af himni, sem sagði við þá: Stígið upp hingað.
Og þeir stigu upp til himins í skýinu og óvinir þeirra horfðu á þá.
13 Og á þeirri stundu varð landskjálfti mikill, og tíundi hluti borgar-
innar hrundi, og í landskjálftanum deyddust sjö þúsundir manna, og
þeir sem eftir voru urðu óttaslegnir og gáfu Guði himinsins dýrðina.
14 Veiið hið annað er liðið hjá; sjá, veiið hið þriðja kemur brátt.
15 Og sjöundi engillinn básúnaði, og heyrðust þá raddir miklar
í himninum, er sögðu: Heimsríkið er orðið ríki drottins vors og hans
smurða, og hann mun ríkja um aldir alda. 16 Og öldungarnir tuttugu
og fjórir, þeir er sitja frammi fyrir Guði í hásætum sínum, féllu fram
á ásjónur sínar og tilbáðu Guð, segjandi: 17 Vér þökkum þér, drottinn
Guð, þú alvaldi, þú sem ert og þú sem varst, að þú hefir tekið mátt-
inn þinn hinn mikla og gjörst konungur. 18 Og þjóðirnar reiddust og
reiði þín kom og sá tími, er dauðir skulu dæmdir verða, og tíminn
til að gefa laun þjónum þínum, spámönnunum og hinum heilögu og
þeim sem óttast nafn þitt, smáum og stórum, og til að eyða þeim, sem
jörðina eyða.
19 Og musteri Guðs opnaðist, það sem á himni er, og sáttmálsörk
hans birtist í musteri hans, og það komu eldingar og raustir og þrumur
og landskjálfti og hagl mikið.

12 Og tákn mikið birtist á himni: kona klædd sólinni, og tunglið
var undir fótum hennar, og á höfði hennar var kóróna af tólf
stjörnum. 2 Og hún var þunguð, og hún æpti í jóðsótt og kvaldist
með fæðingarhríðir. 3 Og annað tákn birtist á himni, og sjá: Mikill
dreki, rauður, er hafði sjö höfuð og tíu horn, og á höfðunum sjö enni-
djásn. 4 Og hali hans dró þriðja hlutann af stjörnum himinsins, og
varpaði þeim ofan á jörðina. Og drekinn stóð frammi fyrir konunni,
sem komin var að því að fæða, til þess að gleypa barn hennar, þá er
hún hefði fætt. 5 Og hún fæddi son, sveinbarn, sem stjórna mun öllum
þjóðum með járnsprota, og barn hennar var hrifið til Guðs og til há-
sætis hans. 6 Og konan flýði út á eyðimörkina, þar sem hún hefir stað
fyrirbúinn af Guði, til þess að menn ali hana þar og þar skyldi hún
haldast við í eitt þúsund tvö hundruð og sextíu daga.
7 Og stríð hófst á himni: Míkael og englar hans fóru að berjast
við drekann, og drekinn barðist og englar hans. 8 Og þeir fengu eigi
staðist, og eigi héldust þeir heldur lengur við á himni. 9 Og varpað
var niður drekanum mikla, hinum gamla höggormi, sem heitir djöfull
og Satan, honum sem afvega leiðir alla heimsbygðina, — honum var
varpað niður á jörðina, og englum hans var varpað niður með honum.
10 Og eg heyrði mikla rödd á himni, sem sagði: Nú er komið hjálp-
ræðið og mátturinn og ríkið Guðs vors, og veldið hans smurða, því
að niður hefir verið varpað kæranda bræðra vorra, honum sem þá
kærir fyrir Guði vorum dag og nótt. 11 Og þeir hafa sigrað hann fyrir
blóð lambsins og fyrir orð vitnisburðar síns, og eigi hafa þeir elskað
líf sitt svo, að þeim ægði dauði. 12 Fagnið því, himnar og þér sem í
þeim búið. Vei sé jörðinni og hafinu, því að djöfullinn er stiginn niður
til yðar í miklum móð, því að hann veit, að hann hefir nauman tíma.

10: Jóh. 16, 20. **13:** kap. 16, 18. **14:** kap. 8, 13; 9, 12. **15:** kap. 10, 7; 12, 10; 19, 6. **17:** kap. 1, 4; 19, 6. **18:** kap. 6, 17. Matt. 20, 8. 2 Þess. 1, 6. **19:** kap. 15, 5. 2 Mós. 25, 10. Opinb. 4, 5; 8, 5; 16, 21. — **12, 5:** kap. 2, 27; 19, 15. Sálm. 2, 9. **6:** kap. 11, 3. **7:** Dan. 10, 13. 20; 12, 1. **9:** Lúk. 10, 18. Opinb. 20, 2. 1 Mós. 3, 1 n. Jóh. 12, 31. 2 Kor. 11, 3. **10:** kap. 11, 15. Ef. 5, 5. Job 1, 9 n. 2, 4 n. Sak. 3, 1.

[13] Og er drekinn sá að honum var varpað niður á jörðina, ofsótti
hann konuna, sem alið hafði sveinbarnið. [14] Og konunni voru gefnir
vængirnir tveir af erninum mikla, til þess að hún skyldi fljúga á eyði-
mörkina til síns staðar, þar sem hún elst tíð og tíðir og hálfa tíð,
fjarri augsýn höggormsins. [15] Og höggormurinn spjó vatni úr munni
sér á eftir konunni, eins og flóði, til þess að hún bærist burt af
straumnum. [16] Og jörðin kom konunni til hjálpar, og jörðin opnaði
munn sinn og svalg vatnsflóðið, sem drekinn spjó úr munni sér. [17] Og
drekinn reiddist konunni, og fór burt, til þess að heyja stríð við hina
aðra afkomendur hennar, þá er varðveita boð Guðs og hafa vitnisburð
Jesú. [18] Og hann nam staðar á sjávarsandinum.

13 Og eg sá dýr stíga upp af hafinu; það hafði tíu horn og sjö
höfuð, og á hornum þess voru tíu enni-djásn, og á höfðum þess
voru guðlöstunar nöfn. [2] Og dýrið, sem eg sá, var líkt pardusdýri, og
fætur þess voru sem bjarnarfætur, og munnur þess eins og ljónsmunnur,
og drekinn gaf því mátt sinn og hásæti sitt og vald mikið. [3] Og eg sá
eitt af höfðum þess, sem væri það sært til ólífis, og banasár þess varð
heilt, og öll jörðin fylgdi dýrinu með undrun. [4] Og þeir tilbáðu drek-
ann, af því að hann hafði gefið dýrinu vald sitt, og þeir tilbáðu dýrið,
segjandi: Hver jafnast við dýrið, og hver getur barist við það? [5] Og
því var gefinn munnur, er talaði stóryrði og guðlastanir, og því var
vald gefið að starfa í fjörutíu og tvo mánuði. [6] Og það lauk upp
munni sínum til lastmæla gegn Guði, til að lastmæla nafni hans og
tjaldbúð hans, þeim sem á himni búa. [7] Og því var leyft að heyja
stríð við hina heilögu og sigra þá, og því var gefið vald yfir sérhverri
kynkvísl og lýð og tungu og þjóð. [8] Og allir þeir sem á jörðinni búa,
munu tilbiðja það, hver og einn sá, er eigi á nafn sitt ritað í lífsbók
lambsins, er slátrað var frá grundvöllun veraldar. [9] Ef einhver hefir
eyra, þá heyri hann. [10] Ef einhver herleiðir, skal hann herleiddur
verða; ef einhver deyðir með sverði, skal hann með sverði deyddur
verða. Hér reynir á þolgæði og trú hinna heilögu.

[11] Og eg sá annað dýr stíga upp af jörðinni, og það hafði tvö
horn lík lambshornum, og það talaði eins og dreki. [12] Og það fer með
alt vald fyrra dýrsins, fyrir augsýn þess, og það lætur jörðina og þá,
sem á henni búa, tilbiðja fyrra dýrið, hvers banasár varð heilt. [13] Og
það gjörir tákn mikil, svo að það lætur enda eld falla af himni ofan
á jörðina í augsýn mannanna. [14] Og það leiðir afvega þá sem á jörð-
inni búa, með táknunum, sem því var veitt að gjöra í augsýn dýrsins,
og það segir þeim sem á jörðinni búa, að þeir skuli gjöra líkneski
dýrinu, sem sárið hefir undan sverðinu og lifði þó. [15] Og því var veitt
að gefa líkneski dýrsins anda, til þess að líkneski dýrsins gæti jafnvel
talað, og komið því til leiðar, að allir þeir yrðu deyddir, sem ekki
skyldu vilja tilbiðja líkneski dýrsins. [16] Og það lætur alla smáa og
stóra, auðuga og fátæka, og frjálsa og ófrjálsa, setja merki á hægri
hönd sér eða á enni sín, [17] og kemur því til leiðar, að enginn geti keypt
eða selt, nema hann hafi merkið, nafn dýrsins, eða tölu nafns þess.
[18] Hér reynir á speki; sá sem skilning hefir, reikni tölu dýrsins,
því að tala manns er það, og tala hans er sex hundruð sextíu
og sex.

17: kap. 14, 12; 19, 10. — **13, 1:** Dan. 7, 7. Opinb. 11, 7; 17, 3. 9. 12. **2:** kap. 12, 9. **5:** Dan. 7, 8. 11. 25; 11, 36. Opinb. 11, 2. **6:** kap. 16, 9. 11. **7:** kap. 11, 7. Dan. 7, 21. **8:** kap. 3, 5; 17, 8; 20, 12. **10:** Jes. 33, 1. Matt. 26, 52. 1 Mós. 9, 6. Opinb. 18, 6; 14, 12. **11:** Matt. 7, 15; 24, 11. 24. **13:** Matt. 24, 24. 2 Þess. 2, 9. Opinb. 16, 14. **15:** kap. 14, 11; 19, 20. **17:** kap. 14, 9. 11.

14 Og eg sá og sjá: Lambið stóð á Síonfjalli, og með því hundr-
að og fjörutíu og fjórar þúsundir, sem höfðu nafn þess og nafn
föður þess skrifað á ennum sér. 2 Og eg heyrði rödd af himni, sem raust
margra vatna, og sem raust mikillar þrumu, og röddin, sem eg heyrði, var
eins og hörpuhljómur harpara, sem hörpur sínar slá. 3 Og þeir syngja
sem nýjan söng frammi fyrir hásætinu og frammi fyrir verunum fjórum og
öldungunum, og enginn gat numið sönginn, nema þær hundrað fjöru-
tíu og fjórar þúsundir — þeir sem út eru leystir frá jörðinni. 4 Þetta eru
þeir, sem ekki hafa saurgast með konum, því að þeir eru sem meyjar;
þeir fylgja lambinu hvert sem það fer; þeir voru leystir út úr hóp
mannanna, frumgróði handa Guði og handa lambinu. 5 Og í munni
þeirra var enga lygi að finna; þeir eru lýtalausir.
6 Og eg sá annan engil fljúga um miðhimininn, og hélt hann á
eilífum fagnaðarboðskap, til að boða þeim, sem á jörðinni búa, og sér-
hverri þjóð og kynkvísl og tungu og lýð, 7 segjandi hárri röddu: Óttist
Guð og gefið honum dýrð, því að komin er stund dóms hans, og til-
biðjið þann, sem gjört hefir himininn og jörðina og hafið og uppsprett-
ur vatnanna.
8 Og enn annar engill kom á eftir og sagði: Fallin er, fallin er Babýlon
hin mikla, sem byrlað hefir öllum þjóðum af reiðivíni saurlífnaðar síns.
9 Og annar engill, hinn þriðji, kom á eftir þeim og sagði hárri
röddu: Ef einhver tilbiður dýrið og líkneski þess, og fær merki á enni
sitt eða hönd sína, 10 þá skal sá hinn sami drekka af reiðivíni Guðs,
sem byrlað er óblandað í reiðibikar hans, og hann mun kvalinn verða
í eldi og brennisteini í augsýn heilagra engla og í augsýn lambsins.
11 Og reykurinn af kvölum þeirra stígur upp um aldir alda, og eigi
hafa þeir hvíld dag og nótt, þeir sem dýrið tilbiðja og líkneski þess,
og hver sá er tekur merki nafns þess. 12 Hér reynir á þolgæði hinna
heilögu — þeir er varðveita boð Guðs og trúna á Jesúm.
13 Og eg heyrði rödd af himni, sem sagði: Rita þú: Sælir eru dánir,
þeir sem í drotni deyja upp frá þessu. Já, segir andinn, til þess að
þeir fái hvíld frá erfiði sínu, því að verk þeirra fylgja þeim.
14 Og eg sá, og sjá: Hvítt ský, og einhvern sá eg sitja á skýinu,
líkan syni manns, og hafði hann gullkórónu á höfðinu og í hendi sér
bitra sigð. 15 Og annar engill kom út úr musterinu; hann kallaði hárri
röddu til þess sem á skýinu sat: Ber þú út sigð þína og sker upp, því
að komin er stundin til að uppskera, því að sáðland jarðarinnar er
fullþroskað. 16 Og sá sem á skýinu sat, brá sigð sinni á jörðina, og
upp var skorið af jörðinni.
17 Og annar engill gekk út úr musterinu, sem er á himnum, og
hann hafði líka bitra sigð. 18 Og annar engill gekk út frá altarinu,
og hann hafði vald yfir eldinum, og hann kallaði hárri röddu til þess,
sem hafði bitru sigðina, og sagði: Ber þú út bitru sigðina þína, og sker
þrúgurnar af vínviði jarðarinnar, því að vínberin á honum eru orðin
þroskuð. 19 Og engillinn brá sigð sinni á jörðina, og afskar vínvið
jarðarinnar, og kastaði honum í reiði-vínþröng Guðs hina miklu. 20 Og
vínþröngin var troðin fyrir utan borgina, og gekk blóð út af vínþröng-
inni, svo að tók upp undir beizli hestanna, um eitt þúsund skeið og
sex hundruð.

14, 2: kap. 1, 10. 15; 5, 8. **3:** kap. 5, 9. 1 Kor. 6, 20. **4:** 2 Kor. 11, 2. Opinb. 3, 4. Jak. 1, 18. **5:** Sálm. 32, 2. Ef. 5, 27. Kól. 1, 22. **7:** 5 Mós. 32, 3. Préd. 12, 13. Sálm. 33, 6; 146, 6. **8:** kap. 16, 19; 18, 2. Jes. 21, 9. Jer. 51, 7. **9:** kap. 13, 16. **10:** kap. 16, 19. Jes. 51, 17. Jer. 25, 15. Opinb. 19, 20; 20, 10. **11:** kap. 19, 3; 13, 16. 17; 16, 2. **13:** kap. 1, 11. 19. 1 Kor. 15, 18. 1 Þess. 4, 14. Hebr. 4, 10. **14:** Dan. 7, 13. Opinb. 1, 13. **15:** kap. 6, 17. Matt. 13, 39. **19:** Jóel 3, 18.

15 Og eg sá annað tákn á himni, mikið og undursamlegt: sjö engla,
sem höfðu sjö síðustu plágurnar, því að með þeim fullnaðist reiði
Guðs.
2 Og eg leit sem glerhaf eldi blandið, og þá, sem unnið höfðu sig-
ur á dýrinu og á líkneski þess og á tölu nafns þess, standa við gler-
hafið og halda á hörpum Guðs. 3 Og þeir syngja söng Móse, Guðs
þjóns, og söng lambsins, segjandi: *Mikil og dásamleg eru verkin þín,*
drottinn Guð, þú alvaldi; réttlátir og sannir eru vegir þínir, þú konungur
aldanna. 4 *Hver skyldi ekki óttast, drottinn, og vegsama nafn þitt? Því*
að þú einn ert heilagur, því að allar þjóðir munu koma og tilbiðja frammi
fyrir þér, því að réttlátir dómar þínir eru opinberir orðnir.
5 Og eftir þetta sá eg, og upp var lokið musteri vitnisburðar-tjald-
búðarinnar á himni. 6 Og út gengu úr musterinu englarnir sjö, sem
höfðu plágurnar sjö, klæddir hreinu skínanda líni og gyrtir gullbeltum
um brjóst. 7 Og englunum sjö fékk ein af verunum fjórum sjö gull-
skálar, fullar reiði Guðs, hans er lifir um aldir alda. 8 Og musterið
fyltist af reyknum af dýrð Guðs og af mætti hans, og enginn mátti
innganga í musterið, unz fullnaðar væru þær sjö plágur englanna sjö.

16 Og eg heyrði raust mikla frá musterinu segja við englana sjö:
Farið og hellið úr þeim sjö skálum Guðs reiði yfir jörðina.
2 Og hinn fyrsti fór og helti úr sinni skál á jörðina. Og ill og
hættuleg kaun komu á mennina, sem höfðu merki dýrsins og tilbáðu
líkneski þess.
3 Og hinn annar helti úr sinni skál í hafið, og það varð að blóði,
eins og blóði dauðs manns, og sérhver lifandi sál dó, sú er í hafinu var.
4 Og hinn þriðji helti úr sinni skál í fljótin og uppsprettur vatn-
anna, og það varð að blóði. 5 Og eg heyrði engil vatnanna segja:
Réttlátur ert þú, þú sem ert og þú sem varst, þú hinn heilagi, að þú
hefir dæmt þannig; 6 því að þeir hafa úthelt blóði heilagra og spá-
manna, og þú hefir gefið þeim blóð að drekka; maklegir eru þeir þess.
7 Og eg heyrði altarið segja: Já, drottinn Guð, þú alvaldi, sannir og
réttlátir eru dómar þínir.
8 Og hinn fjórði helti úr sinni skál yfir sólina, og honum var gefið
vald til að brenna mennina í eldi. 9 Og mennirnir stiknuðu í ofurhita,
og lastmæltu nafni Guðs, sem valdið hefir yfir plágum þessum, og ekki
gjörðu þeir iðrun, til að gefa honum dýrðina.
10 Og hinn fimti helti úr sinni skál yfir hásæti dýrsins; og kon-
ungdómur þess myrkvaðist og menn bitu í tungur sínar af kvöl. 11 Og
menn lastmæltu Guði himinsins fyrir kvalirnar og fyrir kaun sín, og
eigi gjörðu þeir iðrun og létu af verkum sínum.
12 Og hinn sétti helti úr sinni skál yfir fljótið mikla, Evfrat; og
vatnið í því þornaði upp, svo að vegur yrði búinn fyrir konungana,
þá er koma úr sólaruppkomu-stað. 13 Og eg sá koma út af munni
drekans og út af munni dýrsins og út af munni falsspámannsins þrjá
óhreina anda, sem froskar væru, 14 því að þeir eru djöfla-andar, sem
gjöra tákn, sem út ganga til konunga allrar heimsbygðarinnar, til að
safna þeim saman til stríðsins á hinum mikla degi Guðs hins alvalda.
— 15 Sjá, eg kem eins og þjófur; sæll er sá sem vakir og varðveitir
klæði sín, til þess að hann gangi ekki nakinn um kring og menn sjái

---

15, 2: kap. 4, 6; 12, 11; 5, 8. **3:** 2 Mós. 15, 2. 11. 5 Mós. 32, 1. 4. Sálm. 111, 2; 145, 17. Opinb. 16, 7. **4:** Jer. 10, 7. Jes. 66, 23. **5:** 4 Mós. 1, 50. Opinb. 11, 19. **6:** kap. 1, 13. **7:** kap. 4, 6—9. **8:** 2 Mós. 40, 34. 1 Kong. 8, 10. Jes. 6, 4. — **16, 1:** kap. 15, 7. **2:** 2 Mós. 9, 9. Opinb. 13, 16. 17. **3:** 2 Mós. 7, 17 n. **5:** kap. 1, 4. 8. **6:** Matt. 23, 34. **7:** kap. 15, 3. **9:** kap. 13, 6; 9, 20. 21. **13:** kap. 12, 3. 9; 13, 1. 11 n. **14:** Matt. 24, 24. 2 Þess. 2, 9. Opinb. 13, 13; 17, 14; 20, 9. **15:** Matt. 24, 42 n. Lúk. 12, 39. 1 Þess. 5, 2. 3. 2 Pét. 3, 10. Opinb. 3, 3.

blygðun hans. — [16] Og þeir söfnuðu þeim saman á þann stað, sem á
hebresku kallast Harmagedón.
[17] Og hinn sjöundi helti úr sinni skál yfir loftið, og raust mikil
kom út úr musterinu, frá hásætinu, segjandi: Það er skeð. [18] Og það
komu eldingar og raustir og þrumur, og mikill landskjálfti, svo að
slíkur hefir eigi komið, frá því menn urðu til á jörðinni, jafnákaflega
mikill landskjálfti. [19] Og borgin hin mikla fór í þrjá hluti, og borgir
þjóðanna hrundu. Og minst var hinnar miklu Babýlonar frammi fyrir
Guði, til að gefa henni vínbikar heiftarreiði hans. [20] Og allar eyjar
hurfu og fjöllin voru ekki lengur til. [21] Og stórt hagl, vættarþungt,
fellur niður af himni yfir mennina; og mennirnir lastmæltu Guði fyrir
haglpláguna, því að mjög svo mikil er plágan af því.

17 Og einn af englunum sjö, sem halda á skálunum sjö, kom og
talaði við mig og sagði: Kom hingað, og eg mun sýna þér dóm-
inn yfir skækjunni hinni miklu, sem yfir situr mörgum vötnum, [2] sem
konungar jarðarinnar hafa drýgt saurlifnað með, og þeir, sem á jörð-
inni búa, hafa orðið druknir af saurlifnaðar-víni hennar. [3] Og hann
leiddi mig burt í anda á eyðimörku, og eg sá konu sitja á skarlats-
rauðu dýri, alsettu guðlöstunar-nöfnum, og hafði það sjö höfuð og tíu
horn. [4] Og konan var skrýdd purpura og skarlati, og var búin gulli
og gimsteinum og perlum, og hafði í hendi sér gullbikar, fullan viður-
stygðar, og var það óhreinleikur saurlifnaðar hennar. [5] Og nafn var
ritað á enni hennar: Leyndardómur: Babýlon hin mikla, móðir hór-
kvenna og viðurstygða jarðarinnar. [6] Og eg sá að konan var drukkin
af blóði hinna heilögu og af blóði Jesú votta, og eg undraðist stór-
lega, er eg leit hana. [7] Og engillinn sagði við mig: Hví furðar þig?
Eg mun segja þér leyndardóm konunnar og dýrsins, sem hana ber,
þess er hefir höfuðin sjö og hornin tíu: [8] Dýrið, sem þú sást, var og
er ekki, og það mun stíga upp frá undirdjúpinu og ganga til glötunar.
Og þeir sem á jörðu búa, þeir, hverra nöfn ekki hafa verið skrifuð í
lífsins bók frá grundvöllun veraldar, munu undrast, er þeir sjá dýrið,
að það var, og er ekki, og kemur fram. [9] Hér reynir á skilninginn,
sem hefir speki til að bera. Höfuðin sjö eru sjö fjöll, sem konan situr
á, [10] og það eru sjö konungar. Fimm eru fallnir, einn er nú uppi, hinn
er enn ekki kominn, og er hann kemur, á hann að vera stutt. [11] Og
dýrið, sem var og er ekki, er einmitt hinn áttundi, og er af þeim sjö,
og gengur til glötunar. [12] Og hornin tíu, sem þú sást, eru tíu konung-
ar, sem enn hafa eigi tekið konungdóm, heldur fá vald sem konungar
eina stund ásamt dýrinu. [13] Þessir hafa allir eitt ráð, og máttinn og
vald sitt gefa þeir dýrinu. [14] Þessir munu heyja stríð við lambið, og
lambið mun sigra þá, af því að það er drottinn drotna og konungur
konunga, og þeir sem með því eru, kallaðir og útvaldir og trúir. [15] Og
hann segir við mig: Vötnin, sem þú sást, þar sem skækjan situr, eru
lýðir og fólk og þjóðir og tungur. [16] Og hornin tíu, sem þú sást, og
dýrið, munu hata skækjuna og munu gjöra hana einmana og nakta og
eta hold hennar og munu brenna hana í eldi, [17] því að Guð hefir lagt
þeim í brjóst að gjöra vilja sinn og vera samráða og gefa ríki þeirra
dýrinu, alt til þess er orð Guðs fullnast. [18] Og konan, sem þú sást,
er borgin mikla, sem heldur ríki yfir konungum jarðarinnar.

16: 2 Kron. 35, 22. **18:** kap. 4, 5; 8, 5; 6, 12; 11, 13. 19. **19:** kap. 14, 8. 10. **20:** kap. 6, 14. **21:** 2 Mós. 9, 23 n. Jós. 10, 11. Opinb. 11, 19. — **17, 1:** kap. 15, 1; 21, 9. Jer. 51, 13. Nah. 3, 4. **2:** Jer. 51, 7. Opinb. 14, 8; 18, 3. **3:** kap. 13, 1. **4:** kap. 18, 16. **6:** kap. 18, 24. **7:** kap. 13, 1. **8:** kap. 11, 7; 13, 8. **9:** kap. 13, 18. **11:** kap. 19, 19. 20. **14:** 1 Tím. 6, 15. Opinb. 19, 16. **15:** Jer. 47, 2; 51, 13. **18:** kap. 14, 8.

18 Eftir þetta sá eg annan engil stíga ofan af himninum og hafði
hann mikið vald, og jörðin ljómaði af dýrð hans. [2] Og hann
hrópaði með sterkri röddu, segjandi: Fallin er, fallin er Babýlon hin
mikla, og orðin að djöfla heimkynni og fangelsi alls konar óhreinna
anda, og fangelsi alls konar óhreinna og viðbjóðslegra fugla, [3] af því
að hún hefir byrlað öllum þjóðum af reiðivíni saurlifnaðar síns, og
konungar jarðarinnar drýgðu saurlifnað með henni, og kaupmenn jarð-
arinnar auðguðust af gnóttum munaðar hennar.
[4] Og eg heyrði aðra rödd af himni, sem sagði: Gangið út mitt fólk, út
úr henni, svo að þér eigið engan hlut í syndum hennar, og svo að þér
hreppið ekki plágur hennar; [5] því að syndir hennar hlóðust alt upp til
himins, og Guð mintist ranglætis hennar. [6] Gjaldið henni eins og hún
hefir goldið, og tvígjaldið henni tvöfalt eftir verkum hennar; byrlið
henni tvöfalt í bikarinn, sem hún hefir byrlað. [7] Svo mjög sem hún
ofmetnaðist og lifði í munaði, svo mjög skuluð þér henni baka kvöl
og sorg; því að hún segir í sínu hjarta: Eg sit og er drotning, og er
eigi ekkja, og fæ alls ekki sorg að sjá. [8] Fyrir því munu plágur henn-
ar koma á einum degi: dauði og sorg og hungur, og í eldi mun hún
verða uppbrend, því að máttugur er drottinn Guð, sem hana dæmdi.
[9] Og gráta munu og kveina yfir henni konungar jarðarinnar, sem með
henni drýgðu saurlifnað og lifðu í munaði, er þeir sjá reykinn af brennu
hennar, [10] er þeir standa langt frá af ótta fyrir kvöl hennar og segja:
Vei, vei, borgin hin mikla, Babýlon, borgin volduga, því að á einni
stundu kom dómur þinn. [11] Og kaupmenn jarðarinnar gráta og harma
yfir henni, því að enginn kaupir nú framar vörur þeirra, [12] vörur af
gulli og silfri og gimsteinum og perlum, og dýru líni og purpura og silki
og skarlati, og alls konar ilmvið, og alls konar áhöld af fílsbeini og alls
konar áhöld af hinum dýrasta viði og af eiri og járni og marmara, [13] og
kanelbörk og balsam og ilmjurtir og smyrsl, og reykelsi og vín og olíu
og fínt mjöl, og hveiti og eyki og sauði, og hesta og vagna og man og
mannasálir. [14] Og ávöxturinn, sem sála þín girntist, hefir frá þér vikið,
og alt hið feita og hið skínandi er þér horfið, og eigi munu menn fram-
ar örmul af því finna. [15] Seljendur þessara hluta, sem auðgast hafa á
henni, munu standa álengdar, af ótta fyrir kvöl hennar, grátandi og
harmandi, og segja: [16] Vei, vei, borgin hin mikla, sem klæddist dýru
líni og purpura og skarlati, og var gulli roðin og gimsteinum og perl-
um, því að á einni stundu eyddist allur þessi auður. [17] Og allir skip-
stjórar og allir farmenn og hásetar, og allir þeir, sem atvinnu reka á
sjónum, stóðu álengdar, [18] og hrópuðu, er þeir sáu reykinn af brennu
hennar, og sögðu: Hvaða borg jafnast við borgina hina miklu? [19] Og
þeir jusu mold yfir höfuð sér, og hrópuðu grátandi og harmandi og
sögðu: Vei, vei, borgin hin mikla, sem allir auðguðust á, þeir er skip
eiga á sjónum, vegna yfirlætis hennar; því að á einni stundu var hún
í eyði lögð. [20] Fagna yfir henni, þú himinn, og þér heilögu, og þér
postular, og þér spámenn, því að Guð hefir rekið réttar yðar á henni.
[21] Og einn sterkur engill tók upp stein, eins og mikinn kvarnar-
stein, og kastaði í hafið, segjandi: Svo voveiflega mun Babýlon koll-
varpast, borgin mikla, svo að engar menjar skulu eftir verða. [22] Og
hörpusláttur og sönglist og pípuhljómur og lúðragangur skal ekki fram-

---

18, 2: kap. 10, 3; 14, 8. Jes. 13, 21. Jer. 51, 37. 3: kap. 14, 8; 17, 2. 4: Jer. 51, 6. 9. 45. 2 Kor. 6, 17. 5: kap. 16, 19. 1 Mós. 18, 20. 6: Sálm. 137, 8. Jer. 50, 15. 29. 7: Jes. 47, 5. 7. 8. 8: Jes. 47, 9. Opinb. 17, 16. Jer. 50, 34. 2 Þess. 2, 8. 9: Esek. 26, 16. 17. Opinb. 17, 2. 10: kap. 14, 8. 11: v. 15. Esek. 27, 36. 12: Esek. 27, 12—22. 16: kap. 17, 4. 17: Esek. 27, 29 n. 18: v. 9. 19: Job 2, 12. 20: Jes. 44, 23; 49, 13. Jer. 51, 48. Opinb. 19, 2. 21: kap. 5, 2; 10, 1. Jer. 51, 63. 64. 22: Jer. 25, 10. Esek. 26, 13.

ar heyrast í þér, og engir íþróttamenn, hverrar sem helzt iðnar, skulu
framar í þér finnast, og kvarnarhljóð skal eigi framar í þér heyrast.
[23] Og lampaljós skal eigi framar í þér lýsa, og raust brúðguma og brúðar
skal eigi framar heyrast í þér; því að kaupmenn þínir voru höfðingjar
jarðarinnar, af því að allar þjóðir leiddust í villu af töfrum þínum.
[24] Og í henni fanst blóð spámanna og heilagra, og allra þeirra, sem á
jörðinni hafa drepnir verið.

19 Eftir þetta heyrði eg sem háa rödd mikils fjölda á himni, og
sögðu þeir: Hallelúja, hjálpræðið og dýrðin og mátturinn er Guðs
vors, [2] því að sannir og réttlátir eru dómar hans, því að dæmt hefir
hann skækjuna miklu, hana sem jörðinni spilti með saurlifnaði sínum,
og hann hefir látið hana sæta hefnd fyrir blóð þjóna sinna. [3] Og aftur
sögðu þeir: Hallelúja, og reykurinn af henni stígur upp um aldir alda.
[4] Og öldungarnir tuttugu og fjórir féllu fram, og verurnar fjórar, og til-
báðu Guð, sem í hásætinu situr, segjandi: Amen, hallelúja. [5] Og út
gekk rödd frá hásætinu, segjandi: Lofsyngið Guði vorum, allir þér
þjónar hans, þér sem hann óttist, smáir og stórir. [6] Og eg heyrði rödd
sem mikils fjölda, og sem rödd margra vatna, og sem rödd frá sterkum
þrumum. Þær sögðu: Hallelúja, því að drottinn Guð vor, hinn alvaldi,
er konungur orðinn. [7] Gleðjumst og fögnum og gefum honum dýrðina,
því að komið er að brúðkaupi lambsins, og eiginkona hans hefir búið
sig. [8] Og veitt var henni að skrýðast dýru línu, skínandi og hreinu,
því að dýra línið er réttlætisverk heilagra. [9] Og hann segir við mig:
Rita þú: Sælir eru þeir, sem boðnir eru til brúðkaupsveizlu lambsins.
Og hann segir við mig: Þetta eru hin sönnu orð Guðs. [10] Og eg féll
fram fyrir fætur honum, til að tilbiðja hann, og hann segir við mig:
Varastu þetta! Eg er samþjónn þinn og bræðra þinna, sem hafa vitnis-
burð Jesú; tilbið þú Guð; því að vitnisburður Jesú er andi spádóms-
gáfunnar.

[11] Og eg sá himininn opinn, og sjá: hvítur hestur. Og sá, sem á
honum sat, heitir Trúr og Sannorður, hann dæmir og berst með
réttvísi. [12] En augu hans eru eldslogi, og á höfði hans eru mörg enni-
djásn, og hefir hann nafn ritað, sem enginn þekkir nema sjálfur hann.
[13] Og hann er skrýddur skikkju, blóði drifinni, og nafn hans nefnist:
Orð Guðs. [14] Og hersveitirnar, sem á himni eru, fylgdu honum á
hvítum hestum, klæddar dýru línu, hvítu og hreinu. [15] Og af munni
hans gengur út biturt sverð, til þess að hann slái þjóðirnar með því,
og hann stjórnar þeim með járnsprota, og hann treður vínþröng heiftar-
reiði Guðs hins alvalda. [16] Og á skikkju sinni og á lend sinni hefir
hann ritað nafn: Konungur konunga og drottinn drotna.

[17] Og eg sá einn engil, sem stóð á sólunni, og hann hrópaði hárri
röddu, segjandi til allra fuglanna, sem flugu um miðhimininn: Komið,
safnist saman til hinnar miklu kveldmáltíðar Guðs, [18] til þess að eta
hold konunga og hold hersveitarforingja og hold kappa og hold hesta
og þeirra, sem á þeim sitja, og hold allra, bæði frjálsra og ófrjálsra
og smárra og stórra.

23: Jer. 16, 9. Jes. 23, 8. **24:** kap. 17, 6. — **19, 1:** kap. 7, 10; 11, 15; 12, 10. **2:** Sálm. 119, 137. Opinb. 15, 3; 16, 7; 18, 20; 17, 18. **3:** kap. 14, 11; 18, 9. 18. **4:** kap. 4, 4. 6. **5:** Sálm. 113, 1; 134, 1. **6:** kap. 11, 15. 17; 12, 10. **7:** Matt. 9, 15. Opinb. 21, 9. **8:** kap. 3, 5. Jes. 61, 10. **9:** Matt. 22, 3. Opinb. 21, 5. **10:** Post. 10, 26; 14, 13 n. Opinb. 22, 8 n. Matt. 4, 10. Opinb. 12, 17. **11:** kap. 6, 2; 3, 14. **12:** kap. 1, 14; 2, 17. **13:** Jes. 63, 1 n. Jóh. 1, 1. **14:** kap. 7, 9. 11. Lúk. 2, 13. **15:** Jes. 11, 4. 2 Þess. 2, 8. Opinb. 1, 16; 2, 27. Sálm. 2, 8 n. Jes. 63, 3. Opinb. 14, 19. 20. **16:** v. 12. 5 Mós. 10, 17. Opinb. 17, 14. **17:** Esek. 39, 17 n.

19 Og eg sá dýrið og konunga jarðarinnar og hersveitir þeirra
safnaðar saman, til að heyja stríð við þann sem á hestinum sat, og
við herlið hans. 20 Og dýrið var handtekið og ásamt því falsspámað-
urinn, sem táknin gjörði í augsýn þess, en með þeim leiddi hann af-
vega þá, sem tekið höfðu við merki dýrsins, og þá, sem tilbeðið höfðu
líkneski þess; báðum þeim var kastað lifandi í eldsdíkið, sem logar
af brennisteini. 21 Og hinir voru drepnir með sverði þess, er á hest-
inum sat, sverðinu, sem út gekk af munni hans, og allir fuglarnir
söddust af hræjum þeirra.
20 Og eg sá engil stíga niður af himni, og hélt hann á lykli
undirdjúpsins og stórum fjötri í hendi sér. 2 Og hann tók drek-
ann, hinn gamla höggorm, sem er djöfull og Satan, og batt hann um
þúsund ár. 3 Og hann kastaði honum í undirdjúpið, og læsti og setti
innsigli yfir honum, svo að hann ekki framar leiddi þjóðirnar afvega,
alt til þess er fullnuðust þúsund árin. Eftir það á hann að vera leystur
um stuttan tíma.
4 Og eg sá hásæti, og menn settust í þau, og dómsvald var þeim
fengið, og eg sá sálir þeirra, sem hálshöggnir höfðu verið sakir vitnis-
burðar Jesú og sakir orðs Guðs, og voru það þeir hinir sömu, sem
ekki höfðu tilbeðið dýrið né líkneski þess, og ekki höfðu fengið merki
á enni og á hönd sér. Og þeir lifðu og ríktu með Kristi um þúsund ár.
5 En aðrir dauðir lifnuðu ekki fyr en þúsund árin fullnuðust. Þetta er
fyrri upprisan. 6 Sæll og heilagur er sá, sem á hlut í fyrri upprisunni,
yfir þeim hefir hinn annar dauði ekki vald, heldur munu þeir vera
prestar Guðs og Krists, og þeir munu ríkja með honum um þúsund ár.
7 Og er þúsund árin eru fullnuð, mun Satan verða leystur úr
fangelsi sínu. 8 Og hann mun út ganga, til að leiða þjóðirnar afvega,
þær sem eru á fjórum skautum jarðarinnar, Góg og Magóg, til að safna
þeim saman til stríðs, og tala þeirra er sem sandur sjávarins. 9 Og
þeir stigu upp á víðan völl jarðar, og kringdu um herbúðir heilagra
og borgina elskuðu; og eldur féll af himni ofan og eyddi þeim. 10 Og
djöflinum, sem leiðir þá afvega, var kastað í díkið elds og brennisteins,
þar sem bæði dýrið er og falsspámaðurinn; og þeir munu kvaldir verða
dag og nótt um aldir alda.
11 Og eg sá mikið hásæti hvítt og þann sem í því sat; og fyrir
ásjónu hans hvarf himinn og jörð, og staður var ekki til fyrir þau.
12 Og eg sá þá dauðu, stóra og smáa, standa frammi fyrir hásætinu, og
bókum var lokið upp. Og annarri bók var lokið upp, og það er lífsins
bók, og hinir dauðu voru dæmdir, eftir því sem ritað var í bókunum,
samkvæmt verkum þeirra. 13 Og hafið skilaði hinum dauðu, þeim sem
í því voru, og Dauðinn og Helja skiluðu þeim dauðu, sem í þeim voru,
og einn og sérhver var dæmdur eftir verkum sínum. 14 Og Dauðanum
og Helju var kastað í eldsdíkið; þetta er hinn annar dauði, eldsdíkið.
15 Og hver sem ekki fanst ritaður í lífsins bók, honum var kastað í
eldsdíkið.

21 Og eg sá nýjan himin og nýja jörð, því að hinn fyrri himinn
og hin fyrri jörð voru horfin, og hafið er ekki framar til. 2 Og
eg sá borgina helgu, nýja Jerúsalem, stíga niður af himni frá Guði,

---

19: kap. 17, 14. **20:** Dan. 7, 11. 26. Opinb. 13, 11. 12; 14, 10; 20, 10. **21:** Esek. 39, 4. — **20, 1:** kap. 1, 18. **2:** kap. 12, 9. **4:** Dan. 7, 9. 22. 27. Matt. 19, 28. 1 Kor. 6, 2. 3. Opinb. 3, 21; 5, 10; 6, 9. 10; 13, 15. 4. 8. **6:** kap. 2, 11; 1, 6. **7:** v. 3. 5. **8:** v. 3. Esek. 38, 2; 39, 1. 2. Opinb. 16, 14. **10:** Dan. 7, 11. Opinb. 19, 20; 14, 10. 11. **11:** kap. 21, 5. 2 Pét. 3, 10. **12:** kap. 11, 18; 3, 5. Dan. 7, 10. Róm. 2, 6. 2 Kor. 5, 10. **14:** 1 Kor. 15, 26. 54. 55. Opinb. 21, 8. **15:** Matt. 25, 41. — **21, 1:** 2 Pét. 3, 13. **2:** Gal. 4, 26. Hebr. 11, 10; 12, 22. Opinb. 3, 12; 21, 10.

búna sem brúði, er skartar fyrir manni sínum. [3] Og eg heyrði raust
mikla frá hásætinu, er sagði: Sjá, tjaldbúð Guðs er meðal mannanna,
og hann mun búa hjá þeim, og þeir munu vera fólk hans, og Guð
sjálfur mun vera hjá þeim, Guð þeirra. [4] Og hann mun þerra hvert
tár af augum þeirra, og dauðinn mun ekki framar til vera, hvorki
harmur né vein, né kvöl er framar til; hið fyrra er farið. [5] Og sá,
sem í hásætinu sat, sagði: Sjá, eg gjöri alt nýtt, og hann segir:
Rita þú, því að þetta eru orðin trúu og sönnu. [6] Og hann sagði við mig:
Það er skeð. Eg er Alfa og Ómega, upphafið og endirinn. Eg mun
gefa þeim ókeypis, sem þyrstur er, af lind lífsvatnsins. [7] Sá er sigrar
mun erfa þetta, og eg mun vera hans Guð, og hann mun vera minn
sonur. [8] En fyrir hugdeiga og vantrúaða og viðurstyggilega, og mann-
drápara og frillulífismenn og töframenn, og skurðgoðadýrkendur og alla
lygara — þeirra hlutur mun vera í díkinu, sem logar af eldi og brenni-
steini, sem er hinn annar dauði.

[9] Og nú kom einn af englunum sjö, sem héldu á skálunum sjö,
sem fullar voru af plágunum sjö, hinum síðustu, og talaði við mig
segjandi: Kom hingað, og eg mun sýna þér brúðina, eiginkonu lambs-
ins. [10] Og hann flutti mig í anda upp á mikið og hátt fjall, og sýndi
mér borgina helgu, Jerúsalem, sem niður steig af himni frá Guði, [11] og
hafði dýrð Guðs; ljómi hennar var líkur dýrasta steini, sem jaspissteinn
krystalskær. [12] Hún hafði mikinn og háan múr, og hafði tólf hlið,
og við hliðin tólf engla, og nöfn á rituð, sem eru nöfn þeirra tólf kyn-
kvísla Ísraelssona. [13] Móti austri voru þrjú hlið, og móti norðri þrjú hlið,
og móti suðri þrjú hlið, og móti vestri þrjú hlið. [14] Og múr borgarinnar
hafði tólf undirstöðusteina, og á þeim tólf nöfn hinna tólf postula lambsins.
[15] Og sá, sem við mig talaði, hélt á kvarða, gullstaf, til að mæla borgina
og hlið hennar og múr hennar. [16] Og borgin liggur í ferhyrning, jöfn á
lengd og breidd. Og hann mældi borgina með stafnum, tólf þúsúnd
skeið; lengd hennar og breidd og hæð eru jafnar. [17] Og hann mældi
múr hennar, hundrað fjörutíu og fjórar álnir, eftir kvarða manns, sem
er mál engils. [18] Og efni múrsins um hana var jaspis, og borgin var
skírt gull, sem skært gler væri. [19] Undirstöðusteinar borgarmúrsins voru
skreyttir alls konar gimsteinum. Fyrsti undirstöðusteinninn var jaspis,
annar saffír, þriðji kalsedón, fjórði smaragð, [20] fimti sardónyx, sétti sardis,
sjöundi krýsólít, áttundi beryll, níundi tópas, tíundi krýsópras, ellefti
hýasint, tólfti ametýst. [21] Og hliðin tólf voru tólf perlur, og hvert hliðið
fyrir sig var úr einni perlu; og stræti borgarinnar var skírt gull, sem
gagnsætt gler. [22] Og musteri sá eg ekki í henni, því að drottinn Guð,
hinn alvaldi, er musteri hennar og lambið. [23] Og borgin þarf ekki
heldur sólar við eða tungls, til að lýsa sér, því að dýrð Guðs skín á
hana, og lambið er lampi hennar. [24] Og þjóðirnar munu ganga í ljósi
hennar, og konungar jarðarinnar færa henni dýrð sína. [25] Og hliðum
hennar verður alls ekki lokað um daga — því að nótt verður þar ekki.
[26] Og menn munu færa henni dýrð og vegsemd þjóðanna. [27] Og alls
ekkert óhreint skal inn í hana ganga, né sá sem fremur viðurstygð
eða iðkar lygi; — engir nema þeir einir, sem ritaðir eru í lífsbók
lambsins.

3: Esek. 37, 27. 2 Kor. 6, 16. **4:** Jes. 25, 8. Opinb. 7, 17. 1 Kor. 15, 26. 54. Jes. 35, 10. 2 Kor. 5, 17. **5:** kap. 4, 2; 20, 11. Jes. 43, 19. 2 Kor. 5, 17. Opinb. 19, 9. **6:** kap. 16, 17; 1, 8. Jes. 12, 3; 55, 1. Jóh. 4, 10; 7, 37. Opinb. 22, 17. **7:** kap. 2, 26. Hebr. 8, 10. **8:** kap. 22, 15. 1 Kor. 6, 9 n. Gal. 5, 19 n. Ef. 5, 5. Opinb. 20, 14. 15. **9:** kap. 15, 1. 6; 17, 1; 19, 7. **10:** kap. 1, 10; 21, 2. **11:** Jes. 60, 1. **12:** Esek. 48, 31. **14:** Matt. 16, 18. Ef. 2, 20. **15:** kap. 11, 1. Esek. 40, 3. **19:** Jes. 54, 11. 12. 2 Mós. 28, 17—20. **21:** kap. 22, 2. **23:** Jes. 60, 19. **24:** Jes. 60, 3. 5; 66, 12. Sálm. 72, 10. 11. **25:** Jes. 60, 11. 20. Opinb. 22, 5. **27:** Jes. 35, 8. Opinb. 22, 14. 15; 3, 5; 13, 8.

22 Og hann sýndi mér móðu lífsvatnsins, skínandi sem krystall,
og rann hún frá hásæti Guðs og lambsins, [2] á miðju stræti borg-
arinnar. Og beggja vegna móðunnar var lífsins tré, sem ber tólf sinn-
um ávöxt, á mánuði hverjum gefur það ávöxt sinn, og blöð trésins eru
til lækningar þjóðunum. [3] Og engin bölvun mun framar til vera, og
hásæti Guðs og lambsins mun í henni vera, og þjónar hans munu
honum þjóna. [4] Og þeir munu sjá ásjónu hans, og nafn hans mun
vera á ennum þeirra. [5] Og nótt mun ekki framar til vera, og þeir
þurfa ekki lampaljós né sólarljós, því að drottinn Guð skín á þá, og
þeir munu ríkja um aldir alda.

[6] Og hann sagði við mig: Þessi orð eru áreiðanleg og sönn; og
drottinn, Guð anda spámannanna, sendi engil sinn, til að sýna þjónum
sínum það sem verða á innan skamms. [7] Sjá, eg kem skjótt. Sæll er
sá, sem varðveitir spádómsorð þessarar bókar.

[8] Og eg, Jóhannes, er sá sem heyrði og sá þetta, og er eg hafði
heyrt það og séð, féll eg niður til að tilbiðja fyrir fótum engilsins, sem
sýndi mér þetta. [9] Og hann segir við mig: Varastu þetta! Eg er sam-
þjónn þinn og bræðra þinna, spámannanna, og þeirra sem varðveita
orð þessarar bókar. Tilbið þú Guð.

[10] Og hann segir við mig: Innsigla þú ekki spádómsorð þessarar
bókar, því að tíminn er í nánd. [11] Hinn rangláti haldi áfram að fremja
ranglæti, og hinn saurugi saurgi sig áfram, og hinn réttláti stundi á-
fram réttlæti, og hinn heilagi helgist áfram. [12] Sjá, eg kem skjótt, og
launin hefi eg með mér, til að gjalda hverjum og einum eins og verk
hans er. [13] Eg er Alfa og Ómega, hinn fyrsti og hinn síðasti, upphafið
og endirinn. [14] Sælir eru þeir sem þvo skikkjur sínar, til þess að þeir
geti fengið aðgang að lífsins tré, og megi ganga um hliðin inn í borgina.
[15] Úti gista hundarnir og töframennirnir og frillulífismennirnir, og mann-
drápararnir og skurðgoðadýrkendurnir, og hver sem elskar og iðkar lygi.

[16] Eg, Jesús, hefi sent engil minn, til að votta fyrir yður þessa
hluti í söfnuðunum. Eg er rótarkvistur og kyn Davíðs, stjarnan skín-
andi, morgunstjarnan.

[17] Og andinn og brúðurin segja: Kom þú! Og sá, sem heyrir,
segi: Kom þú! Og sá sem þyrstur er, hann komi. Hver sem vill,
hann taki ókeypis lífsins vatn.

[18] Eg votta fyrir hverjum þeim manni, sem heyrir spádómsorð
þessarar bókar, að leggi nokkur við þau, mun Guð á hann leggja þær
plágur, sem um er ritað í þessari bók. [19] Og taki nokkur af orðum
spádómsbókar þessarar, þá mun Guð burt taka hlut hans í tré lífsins
og í borginni helgu, sem um er ritað í þessari bók.

[20] Sá, sem þetta vottar, segir: Já, eg kem skjótt. Amen. Kom
þú, drottinn Jesú!

[21] Náðin drottins Jesú sé með hinum heilögu. Amen.

22, 1: Esek. 47, 1. Sak. 14, 8. **2:** 1 Mós. 2, 9. Esek. 47, 12. Opinb. 2, 7; 21, 24. 26. **3:** Sak. 14, 11. **4:** Matt. 5, 8. 1 Kor. 13, 12. 1 Jóh. 3, 2. Opinb. 3, 12; 14, 1. **5:** Jes. 60, 19. Opinb. 21, 23. Sálm. 36, 10. **6:** kap. 19, 9; 21, 5; 1, 1. **7:** kap. 3, 11; 1, 3. **8:** kap. 19, 10. **9:** kap. 19, 10. **10:** Dan. 8, 26; 12, 4. Fil. 4, 5. Opinb. 1, 3. **12:** Jes. 40, 10. Opinb. 3, 11. **13:** kap. 1, 8. 11; 21, 6. Jes. 48, 12. **14:** kap. 7, 14. **15:** 1 Kor. 6, 9. 10. Ef. 5, 5. Opinb. 21, 8. **16:** kap. 1, 1. 2. Jes. 11, 10. Róm. 15, 12. Opinb. 5, 5. **17:** kap. 21, 6. Jóh. 7, 37. **19:** 5 Mós. 4, 2. Orðskv. 30, 6. Opinb. 21, 2. **20:** kap. 1, 7. **21:** Hebr. 13, 25.